SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
X kadencja
Prezes Rady Ministrów
RM-0610-20-25

Druk nr 1130

Warszawa, 24 marca 2025 r.

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej przedstawiam Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy

- o zmianie ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych oraz niektórych innych ustaw.

Do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został upoważniony Minister Klimatu i Środowiska.

Z poważaniem

Donald Tusk

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

Projekt

U S T A W A

z dnia

o zmianie ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych oraz niektórych innych ustaw[1)]

Art. 1. W ustawie z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych (Dz. U. z 2024 r. poz. 317) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 1 w ust. 1 uchyla się pkt 2;

2) w art. 1a po wyrazach „(Dz. U. z 2023 r. poz. 1094, z późn. zm.[3)])" dodaje się wyrazy „ , zwanej dalej „ustawą ocenową";

3) w art. 2:

   a) pkt 5 otrzymuje brzmienie:

      „5) gmina pobliska – gminę, której obszar w całości albo w części jest położony w odległości równej lub mniejszej niż 500 metrów od elektrowni wiatrowej lokalizowanej na terenie innej gminy;",

   b) w pkt 8 wyrazy „linię elektroenergetyczną najwyższych napięć" zastępuje się wyrazami „napowietrzną linię elektroenergetyczną najwyższych napięć",

   c) w pkt 10 po wyrazach „elektrownia wiatrowa" dodaje się wyrazy „albo w gminie pobliskiej",

   d) w pkt 10 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 11 w brzmieniu:

      „11) modernizacja – proces inwestycyjny dotyczący oddanej do użytkowania w rozumieniu ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane, jednej lub kilku elektrowni wiatrowych stanowiących przedsięwzięcie, dla którego wyznaczono wspólny obszar, na który będzie oddziaływać przedsięwzięcie, o którym mowa

---

[1)] Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawę z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane, ustawę z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne, ustawę z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, ustawę z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, ustawę z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii, ustawę z dnia 14 grudnia 2018 r. o promowaniu energii elektrycznej z wysokosprawnej kogeneracji, ustawę z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych, ustawę z dnia 21 maja 2021 r. o zmianie ustawy – Prawo energetyczne oraz niektórych innych ustaw, ustawę z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych oraz niektórych innych ustaw, ustawę z dnia 13 lipca 2023 r. o ułatwieniach w przygotowaniu i realizacji inwestycji w zakresie biogazowni rolniczych, a także ich funkcjonowaniu oraz ustawę z dnia 17 sierpnia 2023 r. o zmianie ustawy o odnawialnych źródłach energii oraz niektórych innych ustaw.

w art. 74 ust. 3a ustawy ocenowej, mogący prowadzić do zwiększenia łącznej mocy zainstalowanej tych elektrowni wiatrowych i nie prowadzący do zwiększenia liczby elektrowni wiatrowych objętych tym procesem.”;

4) w art. 4:

a) w ust. 1 wyrazy „jest równa lub większa od dziesięciokrotności całkowitej wysokości elektrowni wiatrowej, chyba że plan miejscowy określa inną odległość, wyrażoną w metrach, jednak nie mniejszą niż 700 metrów” zastępuje się wyrazami „nie może być mniejsza niż 500 metrów”,

b) w ust. 4 wyraz „700” zastępuje się wyrazem „500”;

5) w art. 4a:

a) po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

„2a. W szczególnie uzasadnionych przypadkach we wniosku, o którym mowa w art. 17 pkt 1 albo 2 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, operator może wskazać odległość elektrowni wiatrowej od sieci elektroenergetycznej najwyższych napięć inną niż odległość, o której mowa w ust. 1 i 2, przy czym – w przypadku wskazania odległości większej niż określona w ust. 1 i 2 – odległość ta nie może być większa od trzyipółkrotności maksymalnej średnicy wirnika wraz z łopatami. We wniosku operator przedstawia uzgodnione z inwestorem uzasadnienie dla wskazanej odległości.”,

b) w ust. 6:

– w pkt 1 po wyrazach „najwyższych napięć” dodaje się wyrazy „ , a w przypadku napowietrznej linii elektroenergetycznej najwyższych napięć osi linii”,

– w pkt 6, 7 i 9 skreśla się wyrazy „okręgiem, którego promień jest równy połowie średnicy wirnika wraz z łopatami, a środek jest”;

6) w art. 4b:

a) w ust. 1 po wyrazach „sieci elektroenergetycznych najwyższych napięć” dodaje się wyrazy „oraz drogi krajowej”,

b) w ust. 2 po wyrazach „informują operatora” dodaje się wyrazy „oraz Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad”;

7) w art. 4c:

a) w ust. 2:

– w pkt 1 wyrazy „jest równa lub większa od dziesięciokrotności całkowitej wysokości elektrowni wiatrowej” zastępuje się wyrazami „wynosi nie mniej niż 1500 metrów”,

– w pkt 2 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 3 w brzmieniu:

„3) obszarów Natura 2000 obejmujących:

a) obszary specjalnej ochrony ptaków, o których mowa w art. 25 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,

b) specjalne obszary ochrony siedlisk, o których mowa w art. 25 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, w których przedmiotem ochrony są nietoperze

– wynosi nie mniej niż 500 metrów.”,

b) w ust. 3 po wyrazach „parków narodowych” dodaje się wyrazy „ , obszarów Natura 2000”,

c) w ust. 4 wyrazy „linię, o której mowa w art. 5 ust. 1 pkt 6” zastępuje się wyrazami „odpowiednio art. 5 ust. 1 pkt 6 lub pkt 4 lit. a”;

8) po art. 4c dodaje się art. 4d–4k w brzmieniu:

„Art. 4d. Zakazuje się lokalizacji elektrowni wiatrowych stanowiących przeszkody lotnicze, o których mowa w art. 87^1 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 3 lipca 2002 r. – Prawo lotnicze (Dz. U. z 2023 r. poz. 2110, z 2024 r. poz. 731 i 1222 oraz z 2025 r. poz. 31 i 179), w przestrzeniach powietrznych MCTR i MRT, określonych zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 121 ust. 5 pkt 1 i 2 tej ustawy.

Art. 4e. 1. W przypadku lokalizowania elektrowni wiatrowej odległość tej elektrowni od drogi krajowej, o której mowa w art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 320 i 1222), zwanej dalej „drogą krajową”, jest równa co najmniej jednokrotności maksymalnej całkowitej wysokości elektrowni wiatrowej określonej w planie miejscowym.

2. W przypadku budowy lub przebudowy elektrowni wiatrowej odległość tej elektrowni od drogi krajowej jest równa co najmniej jednokrotności całkowitej wysokości elektrowni wiatrowej określonej w pozwoleniu na budowę.

3. W przypadku lokalizacji lub budowy, lub rozbudowy drogi krajowej, w tym na podstawie decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej, o której mowa w przepisach ustawy dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 311), albo decyzji

o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego, albo pozwolenia na budowę, odległość tej drogi krajowej od elektrowni wiatrowej jest równa co najmniej jednokrotności maksymalnej całkowitej wysokości elektrowni wiatrowej określonej w planie miejscowym.

4. W przypadku gdy podstawy lokalizacji istniejącej elektrowni wiatrowej nie stanowił plan miejscowy albo w planie miejscowym nie określono maksymalnej całkowitej wysokości elektrowni wiatrowej, odległość drogi krajowej, o której mowa w ust. 3, od elektrowni wiatrowej jest równa co najmniej jednokrotności całkowitej wysokości elektrowni wiatrowej określonej w pozwoleniu na budowę.

5. W przypadku lokalizowania elektrowni wiatrowej, w szczególnie uzasadnionych przypadkach, biorąc pod uwagę wymogi prawidłowego przygotowania, realizacji i późniejszego funkcjonowania drogi krajowej, w tym jej potencjalnej rozbudowy lub zwiększenia przepustowości, oraz zachowanie odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa ruchu drogowego, dokonując uzgodnienia, o którym mowa w art. 17b ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, Generalny Dyrektor Dróg Krajowych i Autostrad, może uzgodnić odległość elektrowni wiatrowej od drogi krajowej mniejszą niż odległość, o której mowa w ust. 1. Dokonując uzgodnienia, o którym mowa w zdaniu pierwszym, Generalny Dyrektor Dróg Krajowych i Autostrad przedstawia uzasadnienie dla uzgodnionej odległości.

6. Przez odległość, o której mowa w ust. 1–5, rozumie się najkrótsze odcinki między:

1) w przypadku drogi istniejącej – granicą pasa drogowego drogi krajowej albo
2) linią rozgraniczającą teren, którego sposób zagospodarowania określony w planie miejscowym dopuszcza budowę drogi krajowej, albo
3) w przypadku wydania przez organ pierwszej instancji decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej, o której mowa w przepisach ustawy dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych, albo decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego, albo pozwolenia na budowę w zakresie budowy lub rozbudowy drogi krajowej – granicą pasa drogowego drogi krajowej określonej w tej decyzji, albo
4) w przypadku wydania ostatecznej decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej, o której mowa w przepisach ustawy dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych, albo decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego, albo

pozwolenia na budowę w zakresie budowy lub rozbudowy drogi krajowej – granicą pasa drogowego drogi krajowej określonej w tej decyzji, albo

5) w przypadku wydania przez organ pierwszej instancji decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach – granicą terenu objętego decyzją o środowiskowych uwarunkowaniach wydaną dla danej inwestycji drogowej dotyczącej drogi krajowej, albo

6) w przypadku wydania przez organ ostatecznej decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach – granicą terenu objętego decyzją o środowiskowych uwarunkowaniach wydaną dla danej inwestycji drogowej dotyczącej drogi krajowej, albo

7) w przypadku złożenia wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach – granicą terenu objętego wnioskiem o wydanie takiej decyzji dotyczącej drogi krajowej, dla wariantu wskazanego przez inwestora jako wybrany do realizacji,

a:

8) środkiem okręgu opisanego na obrysie wieży istniejącej lub planowanej elektrowni wiatrowej, w przypadku wydawania pozwolenia na budowę albo dokonywania zgłoszenia, o którym mowa w przepisach prawa budowlanego, dla elektrowni wiatrowej albo

9) linią rozgraniczającą teren, którego sposób zagospodarowania określony w planie miejscowym dopuszcza budowę elektrowni wiatrowej – w przypadku lokalizowania elektrowni wiatrowej.

Art. 4f. 1. Wojewoda w decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej dla drogi krajowej, określa, z uwzględnieniem art. 4k, ograniczenie w korzystaniu z nieruchomości polegające na nakazie rozbiórki elektrowni wiatrowej znajdującej się w odległości mniejszej niż odległość, o której mowa w art. 4e, od granicy pasa drogowego drogi krajowej określonej w tej decyzji. Przepis art. 11f ust. 2 ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych stosuje się.

2. Ograniczenie w korzystaniu z nieruchomości, o którym mowa w ust. 1, jest ograniczeniem, o którym mowa w art. 11f ust. 1 pkt 8 lit. i ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych.

3. Wojewoda w decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej dla drogi krajowej zakazuje, z uwzględnieniem art. 4k, wydawania pozwoleń na budowę dotyczących budowy, przebudowy lub rozbudowy elektrowni wiatrowych przewidzianych w planie miejscowym w odległości mniejszej niż odległość określona w art. 4e, od granicy pasa drogowego drogi krajowej określonej w tej decyzji.

4. Decyzje, o których mowa w ust. 1 i 3, są wydawane z rygorem natychmiastowej wykonalności.

Art. 4g. W przypadku gdy elektrownia wiatrowa znajduje się w całości lub w części w granicach pasa drogowego, do wywłaszczenia i rozbiórki tej elektrowni wiatrowej oraz określenia wysokości odszkodowań stosuje się przepisy ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych.

Art. 4h. W przypadku gdy elektrownia wiatrowa, której nakazano rozbiórkę zgodnie z art. 4f ust. 1, znajduje się w odległości mniejszej niż odległość, o której mowa w art. 4e, lecz poza granicami pasa drogowego, właścicielowi nieruchomości przysługuje odszkodowanie, do określenia wysokości którego stosuje się przepisy ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych.

Art. 4i. W przypadku gdy elektrownia wiatrowa została zrealizowana bez pozwolenia na budowę, jeżeli było wymagane, lub niezgodnie z uzyskanym pozwoleniem na budowę, usunięcie elektrowni wiatrowej nie rodzi roszczeń o odszkodowania, o których mowa w art. 4g i art. 4h.

Art. 4j. Koszty wypłaty odszkodowań, o których mowa w art. 4g i art. 4h, są finansowane na podstawie przepisów ustawy z dnia 16 grudnia 2005 r. o finansowaniu infrastruktury transportu lądowego (Dz. U. z 2021 r. poz. 688) oraz przepisów ustawy z dnia 27 października 1994 r. o autostradach płatnych oraz o Krajowym Funduszu Drogowym (Dz. U. z 2024 r. poz. 321 i 1946).

Art. 4k. W szczególnie uzasadnionych przypadkach Generalny Dyrektor Dróg Krajowych i Autostrad, biorąc pod uwagę wymogi prawidłowego przygotowania, realizacji i późniejszego funkcjonowania drogi krajowej, w tym jej potencjalnej rozbudowy lub zwiększenia przepustowości, oraz zachowanie odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa ruchu drogowego, może we wniosku o wydanie decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej dla drogi krajowej wskazać, że mimo niezachowania

odległości, o której mowa w art. 4e, między projektowaną drogą krajową, której wniosek dotyczy, a istniejącą elektrownią wiatrową lub projektowaną w planie miejscowym lokalizacją elektrowni wiatrowej, decyzja o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej dla drogi krajowej nie powinna zawierać odpowiednio nakazu rozbiórki określonych elektrowni wiatrowych lub zakazu wydawania pozwoleń na budowę dotyczących budowy, przebudowy lub rozbudowy elektrowni wiatrowych w odległości mniejszej niż odległość określona w art. 4e.”;

9) w art. 5 w ust. 1 w pkt 4 lit. a otrzymuje brzmienie:

„a) wydawania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach oraz pozwolenia na budowę dla elektrowni wiatrowej lub”;

10) po art. 5 dodaje się art. 5a–5e w brzmieniu:

„Art. 5a. Modernizacja elektrowni wiatrowej zlokalizowanej na podstawie:

1) decyzji WZ,
2) planu miejscowego, określającego mniejsze wartości maksymalnej średnicy wirnika wraz z łopatami lub maksymalnej całkowitej wysokości elektrowni wiatrowej niż planowane do uzyskania w wyniku przeprowadzonej modernizacji

– wymaga uchwalenia planu miejscowego.

Art. 5b. 1. W przypadku gdy w wyniku modernizacji maksymalna średnica wirnika wraz z łopatami lub maksymalna całkowita wysokość elektrowni wiatrowej będą nie większe niż określone w planie miejscowym lub gdy w planie miejscowym nie określono maksymalnych wartości tych parametrów, we wniosku o wydanie decyzji o pozwoleniu na budowę elektrowni wiatrowej inwestor wskazuje na spełnienie wymogu zachowania odległości nie mniejszej niż 500 metrów od budynku mieszkalnego lub budynku o funkcji mieszanej oraz wymogów, o których mowa w art. 4d i art. 4e, dołączając do tego wniosku:

1) wskazanie projektowanej wysokości elektrowni wiatrowej oraz średnicy wirnika wraz z łopatami;
2) kopię mapy ewidencyjnej obejmującej nieruchomości położone w stosunku do elektrowni wiatrowej w odległości równej i mniejszej niż 500 metrów;
3) wskazanie aktualnego sposobu zagospodarowania, w tym zabudowy, nieruchomości położonych w stosunku do elektrowni wiatrowej w odległości równej i mniejszej niż 500 metrów;

4) wypis i wyrys z planu miejscowego obejmującego nieruchomości położone w stosunku do elektrowni wiatrowej w odległości równej i mniejszej niż 500 metrów, o ile plan miejscowy został sporządzony dla takiego obszaru.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1:

1) nie stosuje się wymogów określenia odległości elektrowni wiatrowej od budynku mieszkalnego albo budynku o funkcji mieszanej, o której mowa w art. 4 ust. 1, wymogów, o których mowa w art. 4a ust. 1 i 2 oraz art. 4c, oraz wymogów, o których mowa w art. 15a ustawy z dnia 27 marca o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym;
2) organ prowadzący postępowanie w sprawie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach odmawia zgody na realizację przedsięwzięcia, jeżeli inwestycja w zakresie elektrowni wiatrowej nie spełnia wymogu zachowania odległości nie mniejszej niż 500 metrów od budynku mieszkalnego lub budynku o funkcji mieszanej liczonej zgodnie z art. 5;
3) organ administracji architektoniczno-budowlanej odmawia wydania pozwolenia na budowę, jeżeli inwestycja w zakresie elektrowni wiatrowej jest lokalizowana na obszarze, o którym mowa w art. 4d, lub nie spełnia wymogów, o których mowa w pkt 2 i w art. 4e ust. 1 i 2, określanych odpowiednio zgodnie z art. 5 lub art. 4e ust. 6.

Art. 5c. 1. Inwestor, zamierzający przeprowadzić modernizację, której celem jest zwiększenie mocy zainstalowanej nie większe niż 20 %, a obszar oddziaływania przedsięwzięcia po modernizacji nie ulegnie zwiększeniu w stosunku do przedsięwzięcia, dla którego wydano decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach, do wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach załącza:

1) decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach wydaną dla modernizowanej elektrowni wiatrowej objętej wnioskiem oraz postanowienie, o którym mowa w art. 90 ust. 1 ustawy ocenowej, jeżeli zostało wydane;
2) kartę informacyjną przedsięwzięcia, o której mowa w art. 62a ustawy ocenowej, albo raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko, o którym mowa w art. 66 ustawy ocenowej, jeżeli została przeprowadzona ocena oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko przy wydawaniu decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, oraz raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko, o którym mowa w art. 66 ustawy ocenowej, jeżeli została przeprowadzona ocena

oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko przy wydawaniu decyzji, o której mowa w art. 72 ust. 1 pkt 1 ustawy ocenowej;

3) uchwałę o przystąpieniu do sporządzenia planu miejscowego, jeżeli plan ten nie został uchwalony, lub kopię złożonego do rady gminy wniosku o zintegrowany plan inwestycyjny, o którym mowa w art. 37ea ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym;

4) w odniesieniu do decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach wydanej dla modernizowanej elektrowni wiatrowej objętej wnioskiem – załącznik, o którym mowa w art. 74 ust. 1 pkt 3a ustawy ocenowej, albo, w przypadku braku tego załącznika, inny załącznik przedstawiający zasięg oddziaływania na środowisko, w oparciu o który wydano tę decyzję; w przypadku gdy przedłożony załącznik uległ zmianie w toku postępowania w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach albo postępowania w sprawie zmiany decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach przedkłada się zmieniony załącznik;

5) kartę informacyjną przedsięwzięcia z informacjami, o których mowa w art. 62a ust. 1 pkt 1, 2, 6 i 14 ustawy ocenowej, dotyczącymi zakresu planowanej modernizacji, podpisaną przez osobę, o której mowa w art. 74a ust. 2 ustawy ocenowej, wraz z:
   a) analizą oddziaływania akustycznego planowanego przedsięwzięcia obejmującą stan przed i po przeprowadzeniu modernizacji,
   b) wynikami monitoringu kolizyjności z ptakami i nietoperzami w odniesieniu do istniejącej elektrowni wiatrowej, obejmującego co najmniej jeden rok kalendarzowy i przeprowadzonego nie wcześniej niż 5 lat przed datą złożenia wniosku;

6) w przypadku gdy modernizacja kwalifikuje się do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, zamiast karty, o której mowa w pkt 5 – raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko z informacjami, o których mowa w art. 66 ustawy ocenowej, dotyczącymi zakresu planowanej modernizacji.

2. Przy przeprowadzaniu oceny oddziaływania na środowisko oraz określaniu postanowień decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach w przypadku, o którym mowa w ust. 1, właściwe organy biorą pod uwagę wyłącznie zmiany negatywnego oddziaływania na środowisko wynikające z zakresu planowanej modernizacji.

3. Jeżeli właściwe organy w przypadku, o którym mowa w ust. 1, stwierdzą brak obowiązku oceny oddziaływania na środowisko, uzasadnienie decyzji o środowiskowych

uwarunkowaniach ogranicza się do wskazania podstaw stwierdzenia braku zwiększenia zakresu oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko w wyniku jego modernizacji, a w przypadku określenia warunków unikania, zapobiegania, ograniczania oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko lub warunków monitorowania oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko – do wskazania przyczyn ich nałożenia.

Art. 5d. 1. Modernizacja elektrowni wiatrowej, która skutkuje wyłącznie zmianą mocy zainstalowanej bez zmiany całkowitej wysokości elektrowni wiatrowej, maksymalnej średnicy wirnika wraz z łopatami lub lokalizacji elektrowni wiatrowej nie wymaga uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, jeżeli:

1) nie powoduje zmiany warunków eksploatacji przedsięwzięcia określonych w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach lub postanowieniu, o którym mowa w art. 90 ust. 1 ustawy ocenowej, jeżeli było ono wydane, oraz
2) nie prowadzi do zwiększenia dotychczasowego poziomu emisji hałasu.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, modernizacja wymaga zgłoszenia, o którym mowa w art. 30 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane, do którego dołącza się opis prac modernizacyjnych, w tym informacje potwierdzające spełnienie warunków, o których mowa w ust. 1, wraz z analizą oddziaływania akustycznego planowanego przedsięwzięcia obejmującą stan przed i po przeprowadzeniu modernizacji.

3. W przypadku gdy organ budowlany stwierdzi, że modernizacja elektrowni wiatrowej nie spełniała przesłanek, o których mowa w ust. 1, nakłada, w drodze sprzeciwu, obowiązek uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach i pozwolenia na budowę.

4. W stosunku do elektrowni wiatrowej poddanej modernizacji, o której mowa w ust. 1, dotychczasowa decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach pozostaje wiążąca w zakresie postanowień dotyczących warunków eksploatacyjnych, a także analizy porealizacyjnej, kompensacji i monitoringu w zakresie, w jakim nie zostały one wykonane.

Art. 5e. 1. Do wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla elektrowni wiatrowej podlegającej modernizacji dołącza się wypis i wyrys z planu miejscowego, jeżeli plan ten został uchwalony, a w przypadku jego braku – uchwałę o przystąpieniu do jego sporządzenia. Art. 74 ust. 1 pkt 5 ustawy ocenowej nie stosuje się.

2. W przypadku przedłożenia uchwały o przystąpieniu do sporządzenia planu miejscowego, art. 59a ust. 1 ustawy ocenowej nie stosuje się.”;

11) w art. 6 w pkt 2 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 3 i 4 w brzmieniu:

„3) art. 4c uwzględniają:

a) organy gminy oraz wojewoda – przy sporządzaniu oraz uchwalaniu albo przyjmowaniu planu miejscowego albo jego zmiany;

b) organy wydające decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach – przy wydawaniu tych decyzji;

4) art. 4e uwzględniają:

a) organy gminy oraz wojewoda – przy sporządzaniu oraz uchwalaniu albo przyjmowaniu planu miejscowego albo jego zmiany,

b) organy gminy oraz wojewoda – przy wydawaniu decyzji LICP albo decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej dla drogi krajowej,

c) organy administracji architektoniczno-budowlanej – przy wydawaniu pozwolenia na budowę oraz ocenie zasadności wniesienia sprzeciwu wobec zgłoszenia, o którym mowa w przepisach prawa budowlanego.”;

12) uchyla się art. 6a–6f;

13) uchyla się art. 7;

14) po art. 7 dodaje się art. 7^1 w brzmieniu:

„Art. 7^1. W przypadku gdy w gminie pobliskiej nie został uchwalony plan miejscowy dla obszaru w odległości równej lub mniejszej niż 500 metrów od elektrowni wiatrowej lokalizowanej na terenie innej gminy albo dla tego obszaru obowiązuje plan miejscowy, który umożliwia zabudowę budynkami mieszkalnymi lub budynkami o funkcji mieszanej, organ administracji architektoniczno-budowlanej odmawia wydania pozwolenia na budowę dla tej elektrowni wiatrowej.”;

15) w art. 15 w ust. 10 wyraz „art. 7” zastępuje się wyrazami „art. 15a ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym”.

Art. 2. W ustawie z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 163 i 340) w art. 14 w ust. 2 w pkt 14 uchyla się lit. b.

Art. 3. W ustawie z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz. U. z 2024 r. poz. 725, 834, 1222, 1847 i 1881) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 9 po ust. 5 dodaje się ust. 5a w brzmieniu:

„5a. Przepisów ust. 1–5 nie stosuje się do gazociągu bezpośredniego w rozumieniu art. 3 pkt 11e ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (Dz. U. z 2024 r.

poz. 266, 834, 859, 1847 i 1881 oraz z 2025 r. poz. 303) służącego do dostarczania biogazu lub biogazu rolniczego.”;

2) w art. 29 w ust. 3 w pkt 3 w lit. e wyrazy „mikroinstalacji biogazu rolniczego, o której” zastępuje się wyrazami „mikroinstalacji biogazu rolniczego lub mikroinstalacji, o których”;

3) w art. 32 w ust. 4 w pkt 3 skreśla się wyrazy „(Dz. U. z 2024 r. poz. 266)”.

Art. 4. W ustawie z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (Dz. U. z 2024 r. poz. 266, 834, 859, 1847 i 1881 oraz z 2025 r. poz. 303) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 3 pkt 3a otrzymuje brzmienie:

„3a) paliwa gazowe:

a) gaz ziemny wysokometanowy lub zaazotowany, w tym skroplony gaz ziemny oraz propan-butan lub inne rodzaje gazu palnego, dostarczane za pomocą sieci gazowej,

b) biometan, biogaz oraz biogaz rolniczy

– niezależnie od ich przeznaczenia, również gdy zawierają domieszkę wodoru;”;

2) w art. 7:

a) w ust. 2a w pkt 2 kropkę zastępuję się średnikiem i dodaje się pkt 3 i 4:

„3) termin dostarczenia po raz pierwszy do sieci gazowej biometanu wytworzonego w tej instalacji, przy czym termin ten nie może być dłuższy niż 60 miesięcy od dnia zawarcia tej umowy;

4) niedostarczenie po raz pierwszy do sieci gazowej biometanu wytworzonego w tej instalacji we wskazanym w umowie terminie jest podstawą wypowiedzenia umowy o przyłączenie.”,

b) w ust. 3ba skreśla się wyrazy „wyposażonej w magazyn biogazu lub magazyn biogazu rolniczego,”,

c) po ust. 8^1 dodaje się ust. 8^2 w brzmieniu:

„8^2. W przypadku gdy modernizacja w rozumieniu art. 2 pkt 11 ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych prowadzi do zwiększenia łącznej mocy zainstalowanej elektrycznej elektrowni wiatrowej lub elektrowni wiatrowych w rozumieniu art. 2 pkt 1 tej ustawy:

1) o nie więcej niż 20 % łącznej mocy zainstalowanej elektrycznej elektrowni wiatrowej lub elektrowni wiatrowych przed tą modernizacją – opłaty za przyłączenie do sieci nie pobiera się;

2) o więcej niż 20 % łącznej mocy zainstalowanej elektrycznej elektrowni wiatrowej lub elektrowni wiatrowych przed tą modernizacją – opłatę za przyłączenie do sieci ustala się na podstawie połowy rzeczywistych nakładów poniesionych na realizację przyłączenia.”,

d) po ust. 8a dodaje się ust. $8a^1$ w brzmieniu:

„$8a^1$. Przepisu ust. 8a nie stosuje się wobec podmiotu ubiegającego się o przyłączenie elektrowni wiatrowej podlegającej modernizacji w rozumieniu art. 2 pkt 11 ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych.”,

e) w ust. $8d^5$ w pkt 1 po wyrazach „i mocy zainstalowanej elektrycznej mikroinstalacji” dodaje się wyrazy „ , a w przypadku przyłączania wraz z tą mikroinstalacją magazynu energii elektrycznej, również moc zainstalowaną elektryczną tego magazynu”,

f) w ust. $8d^{12}$ pkt 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1) moc zainstalowana magazynu energii elektrycznej jest nie większa niż 2,2-krotność mocy zainstalowanej elektrycznej mikroinstalacji oraz

2) łączna moc, która może być wprowadzana do sieci dystrybucyjnej przez mikroinstalację z magazynem energii elektrycznej, jest nie większa niż moc zainstalowana elektryczna mikroinstalacji.”,

g) w ust. 8g w pkt 7 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 8 w brzmieniu:

„8) 60 dni od dnia złożenia wniosku przez podmiot ubiegający się o przyłączenie do sieci elektroenergetycznej elektrowni wiatrowej podlegającej modernizacji w rozumieniu art. 2 pkt 11 ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych, chyba że na podstawie pkt 1 i 2 wydanie warunków przyłączenia powinno nastąpić w krótszym terminie.”,

h) po ust. 8i dodaje się ust. $8i^1$ w brzmieniu:

„$8i^1$. Przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się przesyłaniem lub dystrybucją energii elektrycznej jest obowiązane wydać warunki przyłączenia podmiotowi ubiegającemu się o przyłączenie do sieci elektroenergetycznej elektrowni wiatrowej podlegającej modernizacji w rozumieniu art. 2 pkt 11 ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych, jeżeli ta modernizacja nie prowadzi do zwiększenia łącznej mocy zainstalowanej elektrycznej tej elektrowni. Warunki przyłączenia, o których mowa w zdaniu pierwszym, tracą

moc w przypadku nieuzyskania decyzji o pozwoleniu na użytkowanie, o której mowa w art. 59 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane, zwanej dalej „decyzją o pozwoleniu na użytkowanie”, w terminie roku od dnia ich doręczenia.”;

3) w art. 7a dodaje się ust. 5–7 w brzmieniu:

„5. Prezes Urzędu Regulacji Energetyki, udzielając zgody, o której mowa w ust. 3, na budowę gazociągu bezpośredniego służącego do dostarczania biogazu lub biogazu rolniczego potwierdza, że celem budowy tego gazociągu jest bezpośrednie dostarczanie biogazu lub biogazu rolniczego do instalacji odbiorcy z pominięciem systemu gazowego.

6. Do udzielania zgody na budowę gazociągu bezpośredniego służącego do dostarczania biogazu lub biogazu rolniczego nie stosuje się przesłanek wymienionych w ust. 4.

7. Podmiot posiadający tytuł prawny do gazociągu bezpośredniego służącego do dostarczania biogazu lub biogazu rolniczego informuje Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki o:

1) rozpoczęciu dostarczania biogazu lub biogazu rolniczego tym gazociągiem – w terminie 30 dni od dnia rozpoczęcia dostarczania;
2) zaprzestaniu eksploatacji lub likwidacji tego gazociągu – w terminie 14 dni od dnia wystąpienia danego zdarzenia.”;

4) po art. 7a dodaje się art. $7a^1$ w brzmieniu:

„Art. $7a^1$. 1. Podmiot posiadający tytuł prawny do gazociągu bezpośredniego służącego do dostarczania biogazu lub biogazu rolniczego zapewnia:

1) prawidłową eksploatację tego gazociągu oraz procedury postępowania w sytuacjach awaryjnych uwzględniające odmienne właściwości biogazu lub biogazu rolniczego od gazu ziemnego;
2) dotrzymanie parametrów jakościowych biogazu lub biogazu rolniczego dostarczanych tym gazociągiem.

2. Podmiot wprowadzający biogaz lub biogaz rolniczy do gazociągu bezpośredniego służącego do dostarczania biogazu lub biogazu rolniczego zapewnia dotrzymanie parametrów jakościowych biogazu lub biogazu rolniczego w miejscu wprowadzenia biogazu lub biogazu rolniczego do tego gazociągu.

3. Podmioty, o których mowa w ust. 1 i 2, dokonują pomiarów parametrów jakościowych biogazu lub biogazu rolniczego dostarczanych gazociągiem bezpośrednim służącym do dostarczania biogazu lub biogazu rolniczego.

4. W przypadku gdy wyniki pomiarów, o których mowa w ust. 3, wykażą niespełnienie któregokolwiek z badanych parametrów jakościowych biogazu lub biogazu rolniczego podmiot posiadający tytuł prawny do gazociągu bezpośredniego służącego do dostarczania biogazu lub biogazu rolniczego wstrzymuje, do czasu spełnienia tych parametrów, odbiór biogazu lub biogazu rolniczego.

5. Spełnianie parametrów jakościowych biogazu lub biogazu rolniczego w przypadku, o którym mowa w ust. 4, potwierdza się wynikiem pomiarów, o których mowa w ust. 3.

6. Minister właściwy do spraw klimatu określi, w drodze rozporządzenia, parametry jakościowe biogazu oraz biogazu rolniczego dostarczanych gazociągiem bezpośrednim służącym do dostarczania biogazu lub biogazu rolniczego oraz sposoby ich pomiarów i rejestracji, mając na uwadze bezpieczeństwo użytkowania oraz wpływ tego gazociągu na środowisko i zdrowie ludzi.”;

5) w art. 9g:

a) w ust. 2 dodaje się zdanie drugie w brzmieniu:

„Operator systemu przesyłowego gazowego i operator systemu dystrybucyjnego gazowego stosują przepis zdania pierwszego również do informowania podmiotów zajmujących się wytwarzaniem paliw gazowych, które złożyły do tych operatorów wniosek o określenie warunków przyłączenia do sieci gazowej.”,

b) w ust. 7, 8, 8b i 8c wyrazy „użytkowników systemu” zastępuje się wyrazami „podmioty, o których mowa w ust. 2,”,

c) w ust. 8d w pkt 1 wyrazy „użytkowników systemu” zastępuje się wyrazami „podmiotów, o których mowa w ust. 2,”;

6) w art. 23 w ust. 2 w pkt 18b w lit. l średnik zastępuje się przecinkiem i dodaje lit. m w brzmieniu:

„m) funkcjonowania gazociągów bezpośrednich służących do dostarczania biogazu lub biogazu rolniczego;”;

7) w art. 33 w ust. 1 w pkt 6 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje pkt 7 w brzmieniu:

„7) spełnił wymóg, o którym mowa w art. 6g ust. 2 ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych (Dz. U. z 2024 r. poz. 317 i …) – w przypadku koncesji na wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii w elektrowni wiatrowej w rozumieniu art. 2 pkt 1 tej ustawy.”;

8) w art. 35 po ust. 1e dodaje się ust. 1f w brzmieniu:

„1f. Do wniosku o udzielenie koncesji na wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii w elektrowni wiatrowej w rozumieniu art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych dołącza się oświadczenie złożone pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń, o następującej treści: „Świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia wynikającej z art. 233 § 6 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny oświadczam, że spełniłem wymóg, o którym mowa w art. 6g ust. 2 ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych.”. Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń.”;

9) w art. 56:

a) w ust. 1 po pkt 6be dodaje się pkt 6bf w brzmieniu:

„6bf)nie przekazuje Prezesowi URE informacji, o których mowa w art. 7a ust. 7, w terminach określonych w tym przepisie;”,

b) w ust. 2g w pkt 1 po wyrazach „ pkt 6a,” dodaje się wyraz „6bf,”.

Art. 5. W ustawie z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1130, 1907 i 1940) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 2 w pkt 5a po wyrazach „o ile służą obsłudze inwestycji głównej” dodaje się wyrazy „albo inną inwestycję, która służy wykonywaniu zadań własnych gminy”;

2) w art. 2 w pkt 35 w lit. b kropkę zastępuje się średnikiem oraz dodaje się pkt 36–38 w brzmieniu:

„36) „elektrowni wiatrowej” – należy przez to rozumieć elektrownie wiatrową w rozumieniu art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych (Dz. U. z 2024 r. poz. 317 i …), zwanej dalej „ustawą o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych”;

37) „całkowitej wysokości elektrowni wiatrowej” – należy przez to rozumieć całkowitą wysokość elektrowni wiatrowej w rozumieniu art. 2 pkt 3 ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych;

38) „gminie pobliskiej” – należy przez to rozumieć gminę pobliską w rozumieniu art. 2 pkt 5 ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych.”;

3) po art. 15 dodaje się art. 15a w brzmieniu:

„Art. 15a. 1. Plan miejscowy, na podstawie którego ma być lokalizowana elektrownia wiatrowa:

1) określa maksymalną całkowitą wysokość elektrowni wiatrowej, maksymalną średnicę wirnika wraz z łopatami i maksymalną liczbę elektrowni wiatrowych;
2) sporządza się co najmniej dla obszaru położonego w granicach gminy, w której jest lokalizowana elektrownia wiatrowa, znajdującego się w odległości, o której mowa w art. 4 ust. 1 ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych.

2. Obowiązku sporządzania planu miejscowego, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, nie stosuje się do obszaru, na którym obowiązuje plan miejscowy, który uniemożliwia zabudowę budynkami mieszkalnymi lub budynkami o funkcji mieszanej.

3. W uzasadnieniu dołączanym do projektu uchwały o przystąpieniu do sporządzania planu miejscowego, na podstawie którego ma być lokalizowana elektrownia wiatrowa, zamieszcza się w szczególności przewidywaną na dzień sporządzenia tego uzasadnienia maksymalną całkowitą wysokość elektrowni wiatrowej, maksymalną średnicę wirnika wraz z łopatami i maksymalną liczbę elektrowni wiatrowych, które zostaną określone w tym planie.

4. Plan miejscowy sporządza również gmina pobliska co najmniej dla położonego na jej terenie obszaru, znajdującego się w odległości 500 m od elektrowni wiatrowej. Przepis ust. 2 stosuje się odpowiednio.”;

4) po art. 17a dodaje się art. 17b w brzmieniu:

„Art. 17b. 1. W przypadku gdy projekt planu miejscowego przewiduje lokalizację elektrowni wiatrowej wójt, burmistrz albo prezydent miasta:

1) w ogłoszeniu, o którym mowa w art. 17 pkt 1, zawiadamia o miejscu i terminie spotkania informacyjnego;
2) organizuje co najmniej jedno spotkanie informacyjne, o którym mowa w pkt 1, nie wcześniej niż po upływie 7 dni od dnia ogłoszenia, o którym mowa w art. 17 pkt 1 i nie później niż 7 dni przed ostatnim dniem terminu, o którym mowa w art. 17 pkt 1;
3) występuje o opinię o projekcie planu miejscowego do wójtów, burmistrzów gmin albo prezydentów miast, graniczących z obszarem objętym planem miejscowym przewidującym lokalizację elektrowni wiatrowej, na etapie występowania o opinie, o których mowa w art. 17 pkt 6 lit. a;
4) występuje o uzgodnienie projektu planu miejscowego z Generalnym Dyrektorem Dróg Krajowych i Autostrad w zakresie odległości, o której mowa w art. 4e ust. 1

ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych, na etapie występowania o uzgodnienia, o których mowa w art. 17 pkt 6 lit. b;

5) dokonując udostępnienia, o którym mowa w art. 17 pkt 10a, udostępnia protokół ze spotkania informacyjnego, o którym mowa pkt 1.

2. Do spotkania informacyjnego, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, stosuje się odpowiednio przepisy art. 8h ust. 3, art. 8i ust. 6, z wyłączeniem umożliwienia zgłaszania uwag, oraz art. 8i ust. 7.”;

5) w art. 27b w ust. 1 w pkt 1 skreśla się wyrazy „w rozumieniu ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych (Dz. U. z 2021 r. poz. 724 oraz z 2023 r. poz. 553)”;

6) w art. 37ea:

a) w ust. 2 po wyrazie „obejmuje” dodaje się wyrazy „co najmniej”,

b) po ust. 2 dodaje się ust. 2a i 2b w brzmieniu:

„2a. W przypadku gdy realizacja inwestycji uzupełniającej jest możliwa na podstawie obowiązującego planu miejscowego, obowiązku objęcia zintegrowanym planem inwestycyjnym obszaru inwestycji uzupełniającej, o którym mowa w ust. 2, nie stosuje się.

2b. W przypadku sporządzania zintegrowanego planu inwestycyjnego przez gminę pobliską, na podstawie art. 15a ust. 4, przepisu ust. 2 nie stosuje się do tego planu.”;

7) w art. 37eb:

a) po ust. 3 dodaje się ust. 3a w brzmieniu:

„3a. W przypadku gdy projekt zintegrowanego planu inwestycyjnego przewidującego lokalizację elektrowni wiatrowej nie spełnia wymagań określonych w art. 15a ust. 1, przepisy ust. 2 i 3 stosuje się odpowiednio.”,

b) w ust. 4 użyte we wprowadzeniu do wyliczenia wyrazy „3 dni roboczych” zastępuje się wyrazami „14 dni”,

c) dodaje się ust. 5 i 6 w brzmieniu:

„5. W przypadku gdy projekt zintegrowanego planu inwestycyjnego przewiduje lokalizację elektrowni wiatrowej wójt, burmistrz albo prezydent miasta:

1) w ogłoszeniu, o którym mowa w ust. 4, zawiadamia o miejscu i terminie spotkania informacyjnego;

2) organizuje co najmniej jedno spotkanie informacyjne, o którym mowa w pkt 1, nie wcześniej niż po upływie 7 dni od dnia ogłoszenia, o którym mowa w ust. 4, i nie później niż 30 dni od dnia tego ogłoszenia.

6. Do spotkania informacyjnego, o którym mowa w ust. 5 pkt 1, stosuje się odpowiednio przepisy art. 8h ust. 3, art. 8i ust. 6 z wyłączeniem umożliwienia zgłaszania uwag oraz art. 8i ust. 7.”;

8) w art. 37ec:

a) po ust. 5 dodaje się ust. 5a w brzmieniu:

„5a. W przypadku gdy zintegrowany plan inwestycyjny przewiduje lokalizację elektrowni wiatrowej:

1) wójt, burmistrz albo prezydent miasta dokonując udostępnienia, o którym mowa w ust. 2 pkt 3, udostępnia protokół ze spotkania informacyjnego, o którym mowa w art. 37eb ust. 5 pkt 1;

2) przepisy art. 17b ust. 1 pkt 3 i 4 stosuje się;

3) przepisu ust. 5 nie stosuje się.”,

b) w ust. 6 skreśla się wyrazy „w rozumieniu ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych”;

9) w art. 37ed po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Obowiązku realizacji inwestycji uzupełniającej, o którym mowa w ust. 1, nie stosuje się w przypadku zintegrowanego planu inwestycyjnego sporządzanego przez gminę pobliską, na podstawie art. 15a ust. 4.”.

Art. 6. W ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112, 1881 i 1940) w art. 80 dodaje się ust. 4 i 5 w brzmieniu:

„4. W postępowaniu o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla elektrowni wiatrowych, w przypadku nieprzedłożenia wypisu i wyrysu planu miejscowego, o którym mowa w art. 3 ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych, przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach organ wzywa wnioskodawcę do ich przedłożenia w terminie 30 dni od dnia otrzymania wezwania, pod rygorem umorzenia postępowania. W przypadku, o którym mowa w zdaniu pierwszym, obowiązek wypełnia również złożenie przyjętego

zintegrowanego planu inwestycyjnego, o którym mowa w art. 37ea ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

5. Przed upływem terminu, o którym mowa w ust. 4, wnioskodawca może złożyć wniosek o zawieszenie postępowania do czasu przedłożenia wypisu i wyrysu planu miejscowego, o którym mowa w art. 3 ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych. Art. 86d ust. 2 stosuje się.”.

Art. 7. W ustawie z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (Dz. U. z 2024 r. poz. 1361, 1847 i 1881 oraz z 2025 r. poz. 303) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 2:

a) pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) biomasa – ulegającą biodegradacji i pochodzenia biologicznego część:

a) produktów, odpadów lub pozostałości – pochodząca z działów przemysłu powiązanych z rolnictwem, rybołówstwem, akwakulturą lub leśnictwem,

b) produktów lub odpadów – pochodząca z rolnictwa, rybołówstwa, akwakultury lub leśnictwa,

c) pozostałości z rolnictwa, rybołówstwa, akwakultury lub leśnictwa, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 11b ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych,

d) odpadów lub pozostałości, w tym odpadów komunalnych, odpadów lub pozostałości przemysłowych oraz odpadów z uzdatniania wody i oczyszczania ścieków

– w tym substancje roślinne lub zwierzęce;”,

b) pkt 6 otrzymuje brzmienie:

„6) dedykowana instalacja spalania wielopaliwowego – instalację spalania wielopaliwowego, w której udział liczony według wartości energetycznej biomasy, biopłynów, biogazu, biogazu rolniczego lub biometanu jest większy niż 15 % w łącznej wartości energetycznej wszystkich spalonych paliw zużytych do wytworzenia energii elektrycznej lub ciepła, lub chłodu, w tej instalacji w okresie rozliczeniowym określonym we wniosku, o którym mowa w art. 45 ust. 1, albo w okresie rozliczeniowym, o którym mowa w art. 83 ust. 2, o ile instalacja ta:

a) jest wyposażona w odrębne linie technologiczne służące do transportu do komory paleniskowej biomasy, biopłynu, biogazu, biogazu rolniczego lub biometanu lub

b) wykorzystuje technologię fluidalną przeznaczoną do spalania odpadów przemysłowych wspólnie z paliwami kopalnymi lub paliwami powstałymi z ich przetworzenia oraz z biomasą, biopłynem, biogazem, biogazem rolniczym lub biometanem;”,

c) w pkt 13 część wspólna otrzymuje brzmienie:

„– a także połączony z tym zespołem magazyn energii w rozumieniu art. 3 pkt 10ka ustawy – Prawo energetyczne, magazyn biogazu, biogazu rolniczego lub instalacja magazynowa w rozumieniu art. 3 pkt 10a ustawy – Prawo energetyczne wykorzystywana do magazynowania biogazu rolniczego, biometanu lub wodoru odnawialnego;”,

d) pkt 14 i 15 otrzymują brzmienie:

„14) instalacja termicznego przekształcania odpadów – instalację odnawialnego źródła energii będącą spalarnią odpadów lub współspalarnią odpadów w rozumieniu ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach, w której część wytwarzanej energii elektrycznej i ciepła lub chłodu pochodzi z ulegającej biodegradacji i pochodzenia biologicznego części odpadów, w tym odpadów komunalnych lub odpadów przemysłowych oraz odpadów z uzdatniania wody i oczyszczania ścieków;

15) instalacja spalania wielopaliwowego – instalację odnawialnego źródła energii, w której energia elektryczna, ciepło lub chłód są wytwarzane z biomasy, biopłynów, biogazu, biogazu rolniczego lub biometanu spalanych wspólnie z innymi paliwami;”;

2) w art. 2a w pkt 3 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 4 w brzmieniu:

„4) biomasie, należy przez to rozumieć również przetworzoną biomasę, w szczególności w postaci brykietu, peletu, toryfikatu i biowęgla.”;

3) w art. 4:

a) ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. Sprzedawca, o którym mowa w art. 40 ust. 1a, udostępnia prosumentowi energii odnawialnej, prosumentowi zbiorowemu energii odnawialnej lub

prosumentowi wirtualnemu energii odnawialnej, w przejrzystej i zrozumiałej formie, szczegółowe informacje dotyczące:

1) rozliczenia, o którym mowa w ust. 3, w tym dane pomiarowe obejmujące zestawienie ilości wprowadzonej i pobranej z sieci dystrybucyjnej elektroenergetycznej energii elektrycznej, wyrażonej w kWh, po sumarycznym zbilansowaniu, z podziałem na miesiące bieżącego okresu rozliczeniowego;
2) rozliczenia, o którym mowa w ust. 3a, w tym:
   a) dane pomiarowe obejmujące zestawienie ilości wprowadzonej i pobranej z sieci dystrybucyjnej elektroenergetycznej energii elektrycznej, wyrażonej w kWh, po sumarycznym zbilansowaniu, z podziałem na miesiące bieżącego okresu rozliczeniowego,
   b) zestawienie miesięczne sumy ilości wprowadzonej do sieci dystrybucyjnej elektroenergetycznej energii elektrycznej, wyrażonej w kWh, z uwzględnieniem rynkowej miesięcznej ceny energii elektrycznej oraz wartości energii elektrycznej wprowadzonej do sieci dystrybucyjnej elektroenergetycznej, lub zestawienie miesięczne sumy ilości wprowadzonej do sieci dystrybucyjnej elektroenergetycznej energii elektrycznej, wyrażonej w kWh, wraz z obliczoną wartością tej energii bez wskazania rynkowej ceny energii elektrycznej; w przypadku gdy szczegółowe informacje są udostępniane wyłącznie w formie elektronicznej, sprzedawca jest obowiązany do wskazania w tym zestawieniu rynkowej ceny energii elektrycznej w pełnym zakresie,
   c) rozliczenia wartości energii wprowadzonej i pobranej z sieci dystrybucyjnej elektroenergetycznej, z podziałem na miesiące bieżącego okresu rozliczeniowego, ustalonej w sposób określony w ust. 3a,
   d) wskazania kwoty rozliczonego depozytu, o którym mowa w art. 4c ust. 1, na koniec każdego miesiąca w przyjętym okresie rozliczeniowym,
   e) wyszczególnienia kwoty środków w depozycie, o którym mowa w art. 4c ust. 1, z wcześniejszych okresów rozliczeniowych, z terminami ich odbioru, pozostałych do rozliczenia,
   f) adresu internetowego operatora systemu przesyłowego z informacją o rynkowej miesięcznej cenie energii elektrycznej lub rynkowej cenie energii elektrycznej.”,

b) po ust. 13a dodaje się ust. 13b w brzmieniu:

„13b. W przypadku zmiany przez prosumenta energii odnawialnej, prosumenta zbiorowego energii odnawialnej lub prosumenta wirtualnego energii odnawialnej sprzedawcy dla punktu poboru energii objętego rozliczeniem, o którym mowa w art. 4 ust. 1a pkt 2, dotychczasowy sprzedawca, o którym mowa w art. 40 ust. 1a, prowadzący z tym prosumentem rozliczenia, o których mowa w tym przepisie, zwraca prosumentowi energii odnawialnej, prosumentowi zbiorowemu energii odnawialnej lub prosumentowi wirtualnemu energii odnawialnej niewykorzystane środki stanowiące nadpłatę, o której mowa w art. 4 ust. 11 pkt 2, w wysokości, o której mowa w art. 4 ust. 11a, na dzień zmiany sprzedawcy, w terminie nie dłuższym niż do końca kolejnego miesiąca następującego po miesiącu, w którym doszło do zmiany sprzedawcy.”;

4) w art. 9 w ust. 1a pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) wykorzystywać do wytwarzania:

a) biogazu na potrzeby wytwarzania biometanu wyłącznie biomasę,

b) biogazu rolniczego wykorzystywanego do wytwarzania biometanu w mieszaninie z biogazem, wyłącznie substraty wymienione w art. 2 pkt 2,

c) biometanu wyłącznie biogaz lub mieszaninę biogazu i biogazu rolniczego;”;

5) w art. 12 w ust. 2 kropkę zastępuje się przecinkiem i dodaje się wyrazy „w przypadku uczestnictwa danego wytwórcy energii w systemach wsparcia, o których mowa w rozdziałach 4 i 4a.”;

6) w art. 19 dodaje się ust. 3–7 w brzmieniu:

„3. Sprzedawca zobowiązany, o którym mowa w art. 40 ust. 1, na wniosek operatora rozliczeń energii odnawialnej, o którym mowa w art. 106, w terminie 7 dni od dnia otrzymania tego wniosku, udziela temu operatorowi informacji o numerze identyfikacyjnym, o którym mowa w art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 18 grudnia 2003 r. o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności (Dz. U. z 2023 r. poz. 885), wytwórcy energii elektrycznej z biogazu rolniczego, o którym mowa w ust. 1, w celu weryfikacji, czy wytwórca ten jest wpisany do ewidencji producentów, o której mowa w ust. 1.

4. Operator rozliczeń energii odnawialnej, o którym mowa w art. 106, może złożyć do Prezesa Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa wniosek o udzielenie

informacji, czy wytwórca energii elektrycznej z biogazu rolniczego w mikroinstalacji będący osobą fizyczną jest wpisany do ewidencji producentów, o której mowa w ust. 1.

5. Wniosek, o którym mowa w ust. 4, zawiera imię i nazwisko wytwórcy energii elektrycznej z biogazu rolniczego, o którym mowa w ust. 1, oraz jego numer identyfikacyjny, o którym mowa w art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 18 grudnia 2003 r. o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności.

6. Prezes Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa udziela informacji, o której mowa w ust. 4, w terminie 7 dni od dnia otrzymania wniosku, o którym mowa w ust. 4.

7. Za udzielenie informacji, o której mowa w ust. 4, Prezes Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa nie pobiera opłat.”;

7) w art. 38c w ust. 5a skreśla się wyraz „energetycznej”;

8) w art. 38da:

a) w ust. 2 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„Sprzedawca, o którym mowa w art. 40 ust. 1a, na wniosek spółdzielni energetycznej lub spółdzielni zamierzającej wystąpić z wnioskiem o umieszczenie jej danych w wykazie, o którym mowa w art. 38f ust. 2, nie później niż w terminie 90 dni od dnia złożenia tego wniosku:”,

b) w ust. 2 w pkt 2 skreśla się wyrazy „ze spółdzielnią energetyczną”;

9) w art. 38e w ust. 2 wyrazy „400 kW” zastępuje się wyrazami „200 kW”;

10) w art. 38g:

a) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Wniosek o zamieszczenie w wykazie spółdzielni energetycznych składa się po otrzymaniu od sprzedawcy, o którym mowa w art. 40 ust. 1a, oferty zawarcia nowej albo zmiany dotychczasowej umowy, o której mowa w art. 38da ust. 2 pkt 1, lub po upływie 90 dni od dnia złożenia wniosku, o którym mowa w art. 38da ust. 2.”,

b) w ust. 3 w pkt 1 w treści oświadczenia dodaje się pkt 4 w brzmieniu:

„4) spółdzielnia otrzymała ofertę zawarcia nowej albo zmiany dotychczasowej umowy, o której mowa w art. 38da ust. 2 pkt 1, albo od dnia złożenia wniosku, o którym mowa w art. 38da ust. 2, upłynęło 90 dni.”;

11) w art. 38j dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. Dyrektor Generalny KOWR przekazuje informację o wydaniu zaświadczenia, o którym mowa w ust. 1, właściwemu dla danej spółdzielni energetycznej sprzedawcy energii w terminie 7 dni od dnia jego wydania. Informacja, o której mowa w zdaniu pierwszym, zawiera dane, o których mowa w art. 38g ust. 2.”;

12) w art. 38m uchyla się pkt 2;

13) w art. 38o dotychczasową treść oznacza się jako ust. 1 i dodaje się ust. 2 w brzmieniu:

„2. W zakresie nieuregulowanym w niniejszej ustawie, do:

1) zakładania i rejestracji spółdzielni energetycznej, przystępowania do niej członków i włączania do niej punktów poboru energii,
2) sumarycznego bilansowania energii elektrycznej wprowadzonej i pobranej przez spółdzielnię energetyczną oraz jej wszystkich członków,
3) rozliczania lub zakupu energii elektrycznej między sprzedawcą, spółdzielnią energetyczną oraz jej poszczególnymi członkami,
4) zakupu energii elektrycznej dla punktów poboru energii, włączonych do spółdzielni energetycznej, od sprzedawcy, o którym mowa w art. 40 ust. 1a, jej dystrybucji i dostarczania w celu pokrycia niedoborów tej energii, pozostałych po przeprowadzeniu bilansowania i rozliczenia,
5) bilansowania, rozliczania, zakupu lub dostarczania biogazu, biogazu rolniczego, biometanu lub ciepła, między spółdzielnią energetyczną i jej poszczególnymi członkami

– stosuje się wyłącznie przepisy ustawy z dnia 16 września 1982 r. – Prawo spółdzielcze, ustawy z dnia 4 października 2018 r. o spółdzielniach rolników, ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny lub ustawy – Prawo energetyczne, a przepisy odrębne, jedynie, gdy niniejsza ustawa tak stanowi.”;

14) w art. 39:

a) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Do pomocy inwestycyjnej, o której mowa w ust. 1, zalicza się również pomoc inwestycyjną przeznaczoną na realizację inwestycji w zakresie obiektów budowlanych i urządzeń, stanowiących całość techniczno-użytkową służącą do wytwarzania biogazu albo biogazu rolniczego na potrzeby wytwarzania energii elektrycznej w instalacji odnawialnego źródła energii, o której mowa w ust. 1, niezależnie od tego, kto otrzymał tę pomoc.”,

b) ust. 4 i 5 otrzymują brzmienie:

„4. Wartość pomocy inwestycyjnej, o której mowa w ust. 1, oblicza się na dzień złożenia oświadczenia, o którym mowa w art. 79 ust. 3 pkt 9, według następującego wzoru:

$$PI_C = \sum_{i=u}^{j} \left(PI_i * \prod_{i}^{j} (1 + r_i) \right)$$

gdzie poszczególne symbole oznaczają:

PI_c – sumę zwaloryzowanej wartości pomocy inwestycyjnej, o której mowa w ust. 1, wyrażoną w złotych,

PI_i – wartość pomocy inwestycyjnej, o której mowa w ust. 1, udzielonej w roku „i”, wyrażoną w złotych,

j – rok kalendarzowy, w którym wytwórca złożył oświadczenie, o którym mowa w art. 79 ust. 3 pkt 9,

i – kolejne lata kalendarzowe liczone od roku kalendarzowego „u” do roku kalendarzowego „j”,

u – rok kalendarzowy, w którym po raz pierwszy udzielono pomocy inwestycyjnej przeznaczonej na realizację inwestycji w zakresie danej instalacji odnawialnego źródła energii, o której mowa w art. 72 ust. 1, oznaczonej symbolem PI_i,

r_i – stopę referencyjną wyrażoną w ułamku dziesiętnym, będącą spadkiem lub wzrostem średniorocznego wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem w roku „i” określonym w komunikacie Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego, zwanego dalej „Prezesem GUS”, ogłoszonym w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”, przy czym wartość r_i dla roku kalendarzowego „j” wynosi 0; w przypadku gdy do dnia złożenia oświadczenia, o którym mowa w art. 79 ust. 3 pkt 9, stopa referencyjna w roku „i” nie została opublikowana, należy przyjąć spadek lub wzrost wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych z listopada roku „i”, w ujęciu rok do roku.

5. Wytwórcy, o których mowa w art. 72 ust. 1, dokonują obliczenia ceny skorygowanej stanowiącej podstawę wypłaty ujemnego salda, o którym mowa w art. 93 ust. 2 pkt 3, według następującego wzoru:

$$C_S = C_0 - \frac{PI_C}{I}$$

gdzie poszczególne symbole oznaczają:

C_s – cenę skorygowaną zakupu energii elektrycznej, wyrażoną w zł/MWh; w przypadku nieudzielenia pomocy inwestycyjnej, o której mowa w ust. 1, wartość C_s jest równa wartości C_0,

C_0 – cenę, o której mowa w art. 79 ust. 3 pkt 3, wynikającą z oferty, wyrażoną w zł/MWh,

PI_c – sumę zwaloryzowanej wartości pomocy inwestycyjnej, o której mowa w ust. 1, wyrażoną w złotych, obliczoną zgodnie z ust. 4,

I – ilość energii elektrycznej, o której mowa w art. 79 ust. 3 pkt 3, wyrażoną w MWh, wynikającą z oferty.”,

c) ust. 7 otrzymuje brzmienie:

„7. W przypadku gdy po dniu złożenia oświadczenia, o którym mowa w 79 ust. 3 pkt 9, zostanie udzielona pomoc inwestycyjna, o której mowa w ust. 1, lub wzrośnie wartość tej pomocy, wytwórca, o którym mowa w art. 72 ust. 1, jest obowiązany do przekazania Prezesowi URE, najpóźniej w dziesiątym dniu miesiąca następującego po miesiącu, w którym nastąpiło udzielenie takiej pomocy, oświadczenia zawierającego jej wartość obliczoną zgodnie z ust. 4, datę jej udzielenia, wskazanie podmiotu udzielającego pomocy oraz cenę skorygowaną obliczoną zgodnie z ust.7a.”,

d) po ust. 7 dodaje się ust. 7a w brzmieniu:

„7a. Cenę skorygowaną, o której mowa w ust. 7, oblicza się według następującego wzoru:

$$C_{sn} = C_s - \frac{PI}{I_p}$$

gdzie poszczególne symbole oznaczają:

C_{sn} – nową cenę skorygowaną zakupu energii elektrycznej, wyrażoną w zł/MWh, która staje się ceną skorygowaną (C_s) obowiązującą od miesiąca następującego po miesiącu złożenia oświadczenia, składanego do Prezesa URE na podstawie ust. 7, stanowiącą podstawę wypłaty ujemnego salda zgodnie z art. 93 ust. 2 pkt 3,

C_s – cenę skorygowaną zakupu energii elektrycznej, wyrażoną w zł/MWh, z uwzględnieniem art. 92 ust. 10, obowiązującą do końca miesiąca, w którym złożono oświadczenie, o którym mowa w ust. 7, lub w którym wytwórca był obowiązany do złożenia tego oświadczenia, stanowiącą podstawę wypłaty ujemnego salda zgodnie z art. 93 ust. 2 pkt 3,

PI – wysokość udzielonej pomocy inwestycyjnej, o której mowa w ust. 1, lub wzrost jej wartości, wyrażone w złotych, udzielonej po dniu złożenia oświadczenia, o którym mowa w 79 ust. 3 pkt 9, obliczone zgodnie z ust. 4,

I_p – ilość energii elektrycznej, wyrażonej w MWh, o której mowa w art. 79 ust. 3 pkt 3, pomniejszoną o ilość energii elektrycznej sprzedanej w ramach systemu aukcyjnego do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, w którym udzielono pomocy PI, stanowiącą podstawę wypłaty ujemnego salda zgodnie z art. 93 ust. 2 pkt 3.”,

e) w ust. 10 wyrazy „o której mowa w ust. 5 i 7” zastępuje się wyrazami „o której mowa w ust. 5, 7, 7a i 11”,

f) dodaje się ust. 11 i 12 w brzmieniu:

„11. W przypadku gdy po dniu złożenia oferty, która wygrała aukcję, informacje lub oświadczenie, o których mowa w art. 83 ust. 1 pkt 5, stały się nieaktualne, wytwórcy, o których mowa w 72 ust. 1, najpóźniej w dziesiątym dniu miesiąca następującego po upływie miesiąca, w którym nastąpiła zmiana powodująca konieczność zaktualizowania tych informacji lub oświadczenia, przekazują zaktualizowane informacje lub oświadczenie, o których mowa w art. 83 ust. 1 pkt 5, oraz oświadczenie wytwórcy zawierające wartość pomocy, o której mowa w ust. 1, przeliczoną zgodnie z ust. 4, datę jej udzielenia, wskazanie podmiotu udzielającego pomocy inwestycyjnej oraz cenę skorygowaną obliczoną według następującego wzoru:

$$C_s = C_o - \frac{PI_c}{I}$$

gdzie poszczególne symbole oznaczają:

C_S – cenę skorygowaną zakupu energii elektrycznej, wyrażonej w zł/MWh, z uwzględnieniem art. 92 ust. 10, obowiązującą od miesiąca następującego po miesiącu złożenia zaktualizowanych informacji lub

oświadczenia, o których mowa w art. 83 ust. 1 pkt 5, lub w którym wytwórca był obowiązany do złożenia tego oświadczenia, stanowiącą podstawę wypłaty ujemnego salda zgodnie z art. 93 ust. 2 pkt 3,

C_O – cenę, o której mowa w art. 79 ust. 3 pkt 3, wynikającą z oferty, wyrażoną w zł/MWh,

I – ilość energii elektrycznej, o której mowa w art. 79 ust. 3 pkt 3, wyrażoną w MWh, wynikającą z oferty,

PI_c – sumę wartości pomocy inwestycyjnej, o której mowa w ust. 1, wyrażoną w złotych, obliczoną na dzień złożenia oferty, według następującego wzoru:

$$PI_c = \sum_{i=u}^{j}[PI_i * \prod_{m=i}^{j}(1 + r_m)] + \sum_{k=j}^{s}[PI_k * \prod_{n=j}^{k}\frac{1}{(1 + r_n)}]$$

gdzie poszczególne symbole oznaczają:

j – rok kalendarzowy, w którym wytwórca złożył ofertę,

i – kolejne lata kalendarzowe liczone od roku kalendarzowego „u” do roku kalendarzowego „j”,

u – rok kalendarzowy, w którym po raz pierwszy udzielono pomocy inwestycyjnej, o której mowa w ust. 1, oznaczonej symbolem PI_i,

PI_i – wartość w roku „i” pomocy inwestycyjnej, o której mowa w ust. 1, udzielonej do dnia złożenia oferty, wyrażoną w złotych, udzieloną w danym roku „i”,

m – kolejne lata między rokiem otrzymania danej pomocy „i” a rokiem „j”,

r_m – stopę referencyjną wyrażoną w ułamku dziesiętnym, będącą spadkiem lub wzrostem średniorocznego wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem w roku „m” określonym w komunikacie Prezesa GUS, ogłoszonym w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”, przy czym wartość r_m dla roku kalendarzowego „j” wynosi 0,

s – rok kalendarzowy, w którym została udzielona ostatnia uwzględniona pomoc, o której mowa w ust. 1,

k – kolejne lata kalendarzowe liczone od roku kalendarzowego „j” do roku kalendarzowego „s”,

PI_k – wartość w roku „k” pomocy inwestycyjnej, o której mowa w ust. 1, udzielonej po dniu złożenia oferty, wyrażoną w złotych, udzieloną w danym roku „k”,

n – kolejne lata między rokiem „j” a rokiem otrzymania danej pomocy „k”,

r_n – stopę referencyjną wyrażoną w ułamku dziesiętnym, będącą spadkiem lub wzrostem średniorocznego wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem w roku „n” określonym w komunikacie Prezesa GUS, ogłoszonym w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”, przy czym wartość r_n dla roku kalendarzowego „j” wynosi 0; w przypadku gdy w dniu złożenia lub upływu terminu złożenia, zgodnie z ust. 11, oświadczenia wytwórcy, w zakresie pomocy inwestycyjnej, o której mowa w ust. 1, stopa referencyjna w roku „n” nie została opublikowana, należy przyjąć spadek lub wzrost wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych z listopada roku „n-1”, w ujęciu rok do roku.

12. W przypadku gdy po dniu złożenia, zgodnie z ust. 11, oświadczenia wytwórcy, w zakresie pomocy inwestycyjnej, o której mowa w ust. 1, zostanie udzielona nowa pomoc inwestycyjna, o której mowa w ust. 1, lub wzrośnie wartość pomocy wskazanej w oświadczeniu, stosuje się ust. 7a.”;

15) w art. 40 po ust. 1 dodaje się ust. 1^1 w brzmieniu:

„1^1. W przypadku gdy umowa, o której mowa w ust. 1, stanowi podstawę realizacji obowiązku zakupu energii elektrycznej, o którym mowa w art. 41 ust. 1, art. 42 ust. 1, art. 70c ust. 2 lub art. 92 ust. 1, od wytwórcy energii elektrycznej z biogazu rolniczego, o którym mowa w art. 19 ust. 1, umowa ta zawiera jego numer identyfikacyjny, o którym mowa w art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 18 grudnia 2003 r. o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności.”;

16) w art. 60a w ust. 1 użyte dwukrotnie wyrazy „lub ciepła” zastępuje się wyrazami „ , ciepła lub chłodu”;

17) po art. 60a dodaje się art. 60aa w brzmieniu:

„Art. 60aa. Energia wytworzona w instalacji termicznego przekształcania odpadów w wyniku termicznego przekształcenia ulegającej biodegradacji i pochodzenia biologicznego części odpadów, w tym odpadów komunalnych lub odpadów

przemysłowych oraz odpadów z uzdatniania wody i oczyszczania ścieków, może zostać zakwalifikowana jako energia z odnawialnego źródła energii zgodnie z przepisami o odpadach w zakresie kwalifikowania części energii odzyskanej z termicznego przekształcania odpadów.”;

18) art. 69a otrzymuje brzmienie:

„Art. 69a. 1. Energia elektryczna wytworzona w danej instalacji odnawialnego źródła energii może korzystać z:

1) systemu wsparcia świadectw pochodzenia albo
2) systemu wsparcia, o którym mowa w art. 70a–70f, albo
3) systemu wsparcia, o którym mowa w art. 70g–70j, albo
4) aukcyjnego systemu wsparcia, albo
5) aukcji na wsparcie operacyjne, o której mowa w art. 83b ust. 1, albo
6) rozliczeń, o których mowa w art. 4 ust. 1 albo ust. 1a pkt 2, albo
7) rozliczenia, o którym mowa w art. 38c ust. 3.

2. Biometan wytworzony w danej instalacji odnawialnego źródła energii może korzystać z:

1) systemu wsparcia, o którym mowa w art. 83l–83s, albo
2) aukcji biometanu.”;

19) w art. 69b wyrazy „art. 69a pkt 3 i 4” zastępuje się wyrazami „art. 69a ust. 1 pkt 2 i 4”;

20) w art. 70b:

a) w ust. 3 w pkt 8 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 9 w brzmieniu:

„9) w przypadku wytwórcy energii elektrycznej z biogazu rolniczego, o którym mowa w art. 19 ust. 1 – numer identyfikacyjny, o którym mowa w art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 18 grudnia 2003 r. o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności.”,

b) w ust. 4 po pkt 1 dodaje się pkt 1a w brzmieniu:

„1a) w przypadku instalacji wykorzystującej wyłącznie hydroenergię do wytwarzania energii elektrycznej o łącznej mocy zainstalowanej elektrycznej nie większej niż 1 MW, planowanej do uruchomienia, która powstanie w miejsce instalacji wykorzystującej wyłącznie hydroenergię do wytwarzania energii elektrycznej o łącznej mocy zainstalowanej elektrycznej nie większej niż 1 MW, w której przeprowadzono roboty rozbiórkowe lub w której zostały

zdemontowane wszystkie elementy i urządzenia niezbędne do wytworzenia energii elektrycznej:

a) dokumenty, o których mowa w pkt 1 lit. a, b, e i f,

b) oświadczenie, że urządzenia służące do wytwarzania energii elektrycznej, wchodzące w skład instalacji, o której mowa w art. 70a ust. 1 albo 2, zamontowane w tej instalacji, zostały wyprodukowane w okresie 36 miesięcy bezpośrednio poprzedzających dzień wytworzenia po raz pierwszy energii elektrycznej w tej instalacji odnawialnego źródła energii po zakończeniu jej budowy lub montażu nowych elementów lub urządzeń niezbędnych do wytwarzania energii elektrycznej, a same urządzenia nie były wcześniej amortyzowane w rozumieniu przepisów o rachunkowości przez jakikolwiek podmiot,

c) zobowiązanie do wytworzenia po raz pierwszy energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii w instalacji odnawialnego źródła energii po zakończeniu jej budowy lub montażu nowych elementów lub urządzeń niezbędnych do wytwarzania energii elektrycznej, w terminie 36 miesięcy od dnia wydania zaświadczenia, o którym mowa w ust. 8,

d) protokół demontażu lub rozbiórki istniejącej uprzednio instalacji odnawialnego źródła energii,

e) dokument potwierdzający demontaż układu pomiarowo-rozliczeniowego, wystawiony przez operatora systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego albo operatora systemu przesyłowego,

f) informację o wykreśleniu istniejącej uprzednio instalacji odnawialnego źródła energii z rejestru wytwórców energii w małej instalacji, o którym mowa w art. 8 ust. 1, lub kopię informacji o zakończeniu wytwarzania energii elektrycznej w mikroinstalacji przekazanej operatorowi systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego zgodnie z art. 5 ust. 2 pkt 2,

g) oświadczenie wytwórcy o likwidacji środka trwałego w postaci istniejącej uprzednio instalacji odnawialnego źródła energii w ewidencji środków trwałych przedsiębiorstwa tego wytwórcy, złożone pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń, o następującej treści: „Świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia wynikającej z art. 233 § 6 ustawy z dnia 6

czerwca 1997 r. – Kodeks karny oświadczam, że instalacja odnawialnego źródła energii, na miejsce której powstała instalacja planowana do uruchomienia, i w której była wytwarzana energia elektryczna z odnawialnych źródeł energii, została wykreślona z ewidencji środków trwałych zgodnie z przepisami o rachunkowości.”; klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń.”,

c) w ust. 7 w pkt 1 wyrazy „60 dni” zastępuje się wyrazami „90 dni”,

d) po ust. 11 dodaje się ust. 11^1 i 11^2 w brzmieniu:

„11^1. Wytwórca energii elektrycznej w instalacji odnawialnego źródła energii, o której mowa w ust. 4 pkt 1a, który uzyskał zaświadczenie, o którym mowa w ust. 8, przekazuje Prezesowi URE w terminie 60 dni od zakończenia montażu lub budowy nowej instalacji odnawialnego źródła energii:

1) protokół montażu lub budowy nowej instalacji odnawialnego źródła energii potwierdzony przez osobę z uprawnieniami do kierowania robotami budowlanymi;

2) oświadczenie o zakończeniu montażu lub budowy nowej instalacji odnawialnego źródła energii złożone pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń, o następującej treści: „Świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia wynikającej z art. 233 § 6 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny oświadczam, że montaż lub budowa nowej instalacji odnawialnego źródła energii, w której będzie wytwarzana energia elektryczna z odnawialnych źródeł energii, została zakończona oraz że spełnia wymagania, o których mowa w art. 70b ust. 4 pkt 1 lit. c ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii.”; klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń;

3) oświadczenie o upływie terminu do zgłoszenia przez organ nadzoru budowlanego sprzeciwu do zawiadomienia o zakończeniu budowy albo zaświadczenie organu nadzoru budowlanego o braku podstaw do wniesienia takiego sprzeciwu, albo kopię pozwolenia na użytkowanie nowej instalacji odnawialnego źródła energii, jeżeli jego uzyskanie jest wymagane przepisami ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane, albo kopię decyzji

zezwalającej na eksploatację urządzenia technicznego, jeżeli jej uzyskanie jest wymagane przepisami ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o dozorze technicznym, albo potwierdzenie uzyskane od organu nadzoru budowlanego, że zgłoszony zakres prac budowlanych nie wymaga zawiadomienia o zakończeniu budowy, w zależności od tego, który z tych przypadków wyznaczył datę zakończenia montażu lub budowy nowej instalacji odnawialnego źródła energii.

11^2. Wytwórca energii elektrycznej w instalacji odnawialnego źródła energii, o której mowa w ust. 4 pkt 1a, który uzyskał zaświadczenie, o którym mowa w ust. 8, przekazuje operatorowi rozliczeń energii odnawialnej, o którym mowa w art. 106 oraz sprzedawcy zobowiązanemu, w terminie 60 dni od zakończenia montażu lub budowy nowej instalacji odnawialnego źródła energii, informację o:

1) zakończeniu montażu lub budowy nowej instalacji odnawialnego źródła energii oraz o spełnianiu przez tę instalację wymagań, o których mowa w art. 70b ust. 4 pkt 1 lit. c;
2) upływie terminu do zgłoszenia przez organ nadzoru budowlanego sprzeciwu do zawiadomienia o zakończeniu budowy albo zaświadczenie organu nadzoru budowlanego o braku podstaw do wniesienia takiego sprzeciwu, albo kopię pozwolenia na użytkowanie nowej instalacji odnawialnego źródła energii, jeżeli jego uzyskanie jest wymagane przepisami ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane, albo kopię decyzji zezwalającej na eksploatację urządzenia technicznego, jeżeli jej uzyskanie jest wymagane przepisami ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o dozorze technicznym, albo potwierdzenie uzyskane od organu nadzoru budowlanego, że zgłoszony zakres prac budowlanych nie wymaga zawiadomienia o zakończeniu budowy, w zależności od tego, który z tych przypadków wyznaczył datę zakończenia montażu lub budowy nowej instalacji odnawialnego źródła energii.”,

e) ust. 11c otrzymuje brzmienie:

„11c. W przypadku gdy z opinii, o której mowa w ust. 11b pkt 3, wynika, że udział poniesionych i udokumentowanych nakładów inwestycyjnych modernizacji w kosztach kwalifikowanych wybudowania nowej referencyjnej instalacji odnawialnego źródła energii, o którym mowa w art. 74 ust. 2d, jest:

1) niższy niż wskazany w oświadczeniu, o którym mowa w ust. 4 pkt 3, i jego uwzględnienie powodowałoby zmianę okresu wsparcia, o którym mowa w

art. 70f ust. 4, prawo do pokrycia ujemnego salda, o którym mowa w art. 93 ust. 1 pkt 4 i ust. 2 pkt 3, nie przysługuje;

2) wyższy niż wskazany w oświadczeniu, o którym mowa w ust. 4 pkt 3, i jego uwzględnienie powodowałoby zmianę okresu wsparcia, o którym mowa w art. 70f ust. 4 pkt 1, na:

a) inny okres wsparcia, o którym mowa w art. 70f ust. 4 pkt 1 – prawo do pokrycia ujemnego salda, o którym mowa w art. 93 ust. 1 pkt 4 i ust. 2 pkt 3, przysługuje w okresie, jaki wynika z uwzględnienia udziału poniesionych i udokumentowanych nakładów inwestycyjnych modernizacji w kosztach kwalifikowanych wybudowania nowej referencyjnej instalacji odnawialnego źródła energii wskazanego w opinii, o której mowa w ust. 11b pkt 3,

b) okres wsparcia, o którym mowa w art. 70f ust. 4 pkt 2 – prawo do pokrycia ujemnego salda, o którym mowa w art. 93 ust. 1 pkt 4 i ust. 2 pkt 3, nie przysługuje.”;

21) w art. 70e w ust. 2a pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) lit. b – stała cena zakupu jest obliczana jako iloczyn odpowiedniej ceny referencyjnej określonej zgodnie z art. 77 ust. 5, obowiązującej na dzień złożenia deklaracji, o której mowa w art. 70b ust. 1, oraz udziału, o którym mowa w art. 74 ust. 2d, i jest wyrażana w złotych za 1 MWh.”;

22) w art. 71 w ust. 3:

a) w treści oświadczenia wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie: „Oświadczam, że:”,

b) po pkt 2 oświadczenia skreśla się wyrazy „ ; klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń”;

23) w art. 73 w ust. 5a wyrazy „cel w zakresie odnawialnych źródeł energii” zastępuje się wyrazami „krajowy cel OZE, o którym mowa w art. 127a,”;

24) w art. 74:

a) w ust. 2 w pkt 4 po wyrazach „odnawialnych źródeł energii” dodaje się wyrazy „ , z wyłączeniem instalacji, o której mowa w pkt 3 lit. e”,

b) w ust. 2d we wzorze wyraz „100 %” zastępuje się wyrazem „115 %”;

25) w art. 75 w ust. 4 w pkt 4:

a) w treści oświadczenia wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„Oświadczam, że:”,

b) po pkt 2 oświadczenia skreśla się wyrazy „ ; klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń”;

26) w art. 76 w ust. 4 i 5 wyrazy „pkt 1, 2 i 5” zastępuje się wyrazami „pkt 1 i 2”;

27) w art. 78 dodaje się ust. 12 i 13 w brzmieniu:

„12. Wszelkie dane zgromadzone w internetowej platformie aukcyjnej, o której mowa w ust. 6, są przetwarzane wyłącznie na potrzeby ustawowych zadań realizowanych przez Prezesa URE, w szczególności organizowania i rozstrzygania aukcji, aukcji na wsparcie operacyjne, aukcji, o których mowa w art. 83t ust. 1, realizowania zadań w ramach pozostałych systemów wsparcia, o których mowa w art. 69a, oraz w celach statystycznych.

13. Administratorem danych osobowych gromadzonych w internetowej platformie aukcyjnej, o której mowa w ust. 6, jest Prezes URE.”;

28) w art. 79 w ust. 3:

a) po pkt 5c dodaje się pkt 5d w brzmieniu:

„5d) w przypadku instalacji odnawialnego źródła energii, w której energia elektryczna jest wytwarzana z biogazu albo biogazu rolniczego, informację wytwórcy, czy biogaz albo biogaz rolniczy, wykorzystywany do wytwarzania energii elektrycznej, będzie wytwarzany w tej instalacji;”,

b) w pkt 9 w treści oświadczenia po pkt 1 dodaje się pkt 1a w brzmieniu:

„1a) dochowany zostanie wymóg udziału biomasy pochodzenia rolniczego w łącznej masie biomasy określony w art. 60a ust. 2 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii albo przepisach wydanych na podstawie art. 60a ust. 3 tej ustawy obowiązujących na dzień składania oświadczenia – w przypadku instalacji odnawialnego źródła energii, o której mowa w art. 60a ust. 2 tej ustawy;”;

29) w art. 83:

a) w ust. 1 w pkt 4 kropkę zastępuje się przecinkiem i dodaje się pkt 5 w brzmieniu:

„5) w przypadku gdy wytwarza energię elektryczną z biogazu albo biogazu rolniczego, wytwarzanego w instalacji odnawialnego źródła energii innej niż objęta ofertą, o której mowa w art. 79 ust. 1, w terminie 30 od dnia otrzymania informacji o wygraniu aukcji, o której mowa w art. 81 ust. 5:

a) następujące informacje o instalacji odnawialnego źródła energii służącej do wytworzenia biogazu albo biogazu rolniczego wykorzystywanych przez wytwórcę do wytworzenia energii elektrycznej:
   – imię, nazwisko oraz adres zamieszkania albo nazwę i adres siedziby wytwórcy biogazu albo biogazu rolniczego w tej instalacji odnawialnego źródła energii,
   – lokalizację tej instalacji odnawialnego źródła energii oraz jej unikalny numer identyfikacyjny generowany przez internetową platformę aukcyjną, o której mowa w art. 78 ust. 6, lub numer koncesji albo numer wpisu do rejestru wytwórców energii w małej instalacji, albo rejestru wytwórców biogazu, albo rejestru wytwórców biogazu rolniczego, o ile zostały nadane,
   – w przypadku gdy na realizację inwestycji w zakresie tej instalacji odnawialnego źródła energii została udzielona pomoc publiczna – wartość udzielonej pomocy, datę jej udzielenia oraz nazwę podmiotu udzielającego,

b) oświadczenie wytwórcy wykorzystywanego biogazu albo biogazu rolniczego, złożone pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń, sporządzone nie wcześniej niż 30 dni przed datą złożenia oferty, o następującej treści: „Świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia wynikającej z art. 233 § 6 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny oświadczam, że wartość pomocy inwestycyjnej, o której mowa w art. 39a ust. 1a wynosi ….. zł.”; klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń.”,

b) po ust. 1a dodaje się ust. 1b w brzmieniu:

„1b. W przypadku zmiany danych zawartych w informacji lub oświadczeniu, o których mowa w ust. 1 pkt 5, wytwórca który wygrał aukcję, w terminie 30 dni od dnia tej zmiany, informuje o niej Prezesa URE.”,

c) w ust. 2a w pkt 2 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 3 w brzmieniu:

„3) uwzględnia się energię elektryczną wytworzoną i wprowadzoną do sieci w instalacji odnawialnego źródła energii w godzinach dostawy, dla których

średnie ważone wolumenem transakcji sesyjnych giełdowych ceny energii elektrycznej z rynku były niższe niż 0 złotych za 1 MWh.”;

30) w art. 83m:

a) w ust. 3:

– w pkt 2 po wyrazach „określoną w MWh” dodaje się wyrazy „energii zawartej w biometanie”,

– w pkt 6 w treści oświadczenia w pkt 5 wyrazy „art. 43 ust. 3 rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu” zastępuje się wyrazami „art. 28ba–28bcb i art. 28bcc ust. 1 z dnia 25 sierpnia 2006 r. o biokomponentach i biopaliwach ciekłych (Dz. U. z 2024 r. poz. 20, z późn. zm.)”,

b) w ust. 7 w pkt 1 wyrazy „60 dni” zastępuje się wyrazami „90 dni”;

31) w art. 83o wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„.Minister właściwy do spraw klimatu określi, w drodze rozporządzenia, cenę referencyjną biometanu w złotych za 1 MWh, oddzielnie dla instalacji odnawialnego źródła energii służącej do wytwarzania biometanu z biogazu lub z mieszaniny biogazu i biogazu rolniczego oraz biometanu z biogazu rolniczego, biorąc pod uwagę:”;

32) w art. 83s po wyrazach „art. 83l ust. 1” dodaje się wyrazy „lub w art. 83t ust. 1”;

33) po art. 83s dodaje się art. 83t–83zh, w brzmieniu:

„Art. 83t. 1. Biometan wytworzony z biogazu lub z biogazu rolniczego lub z mieszaniny biogazu i biogazu rolniczego w instalacji odnawialnego źródła energii, do którego wytworzenia wykorzystano:

1) biogaz rolniczy wytworzony wyłącznie z substratów, o których mowa w art. 2 pkt 2 – w przypadku wytwarzania biometanu z biogazu rolniczego lub z mieszaniny biogazu i biogazu rolniczego,

2) biogaz wytworzony wyłącznie z biomasy – w przypadku wytwarzania biometanu z biogazu lub z mieszaniny biogazu i biogazu rolniczego

– spełniający kryteria zrównoważonego rozwoju, o których mowa w art. 28ba–28bcb i art. 28bcc ust. 1 ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych i wprowadzony do sieci gazowej, może zostać sprzedany w drodze aukcji, zwanej dalej „aukcją biometanu”.

2. Biometan, o którym mowa w ust. 1, może zostać sprzedany w drodze aukcji biometanu, przez wytwórców, którzy:

1) uzyskali zaświadczenie o dopuszczeniu do udziału w aukcji biometanu, o którym mowa w art. 83z ust. 1, oraz
2) wytworzą biometan i wprowadzą go do sieci gazowej po raz pierwszy po dniu zamknięcia sesji aukcji biometanu, oraz
3) wytworzą biometan w instalacji odnawialnego źródła energii posiadającej wyodrębniony zespół urządzeń służących wyłącznie do wprowadzania biometanu z tej instalacji do sieci gazowej dystrybucyjnej lub przesyłowej.

3. Biometan, o którym mowa w ust. 1, może zostać sprzedany w drodze aukcji biometanu wyłącznie w przypadku, gdy wchodzące w skład instalacji odnawialnego źródła energii służącej do wytwarzania biometanu urządzenia służące do wytwarzania biometanu, zamontowane w czasie budowy, zostały wyprodukowane w okresie 48 miesięcy bezpośrednio poprzedzających dzień wytworzenia po raz pierwszy biometanu w tej instalacji odnawialnego źródła energii i nie były wcześniej amortyzowane w rozumieniu przepisów o rachunkowości przez jakikolwiek podmiot.

Art. 83u. 1. Prezes URE ogłasza, organizuje i przeprowadza aukcje biometanu nie rzadziej niż raz w roku.

2. Przedmiotem aukcji biometanu jest sprzedaż biometanu spełniającego wymagania określone w art. 83t w maksymalnych ilościach i wartościach określonych w przepisach wydanych na podstawie ust. 5.

3. Aukcje biometanu przeprowadza się dla biometanu wytworzonego w instalacji odnawialnego źródła energii, o łącznej mocy zainstalowanej elektrycznej:

1) mniejszej niż 2 MW,
2) nie mniejszej niż 2 MW

– obliczonej z przeliczenia mocy zainstalowanej instalacji odnawialnego źródła energii służącej do wytwarzania biometanu na moc zainstalowaną elektryczną instalacji odnawialnego źródła energii, przyjmując sprawność elektryczną agregatu kogeneracyjnego na poziomie 41 %.

4. Prezes URE przeprowadza aukcje biometanu uwzględniając podział określony w ust. 3, dla ilości i wartości biometanu, określonych w przepisach wydanych na podstawie ust. 5, biorąc pod uwagę krajowy cel OZE, o którym mowa w art. 127a i istniejący potencjał w zakresie krajowych zasobów energii objęty wydanymi zaświadczeniami dla wytwórców.

5. Rada Ministrów, do dnia 15 grudnia danego roku, określi, w drodze rozporządzenia, maksymalne ilości i wartości biometanu, które mogą zostać sprzedane w drodze aukcji biometanu w kolejnych trzech latach, mając na uwadze:

1) politykę energetyczną państwa oraz dotychczasowy udział biometanu wytworzonego w instalacjach odnawialnego źródła energii zużywanych w elektroenergetyce, ciepłownictwie oraz w transporcie;
2) bezpieczeństwo funkcjonowania systemu gazowego i elektroenergetycznego, jak również zobowiązania wynikające z umów międzynarodowych;
3) potrzebę ochrony środowiska naturalnego, w tym zmniejszenia zanieczyszczenia azotem pochodzenia rolniczego, a także redukcji emisji zanieczyszczeń atmosferycznych, w szczególności metanu;
4) potrzebę zapewnienia zrównoważonego gospodarowania zasobami wodnymi;
5) cele gospodarcze i społeczne, w tym udział wykorzystywanych technologii do wytwarzania biometanu z odnawialnych źródeł energii w tworzeniu nowych miejsc pracy.

6. Rada Ministrów może zmienić, do dnia 15 grudnia roku poprzedzającego rok, którego zmiana dotyczy, maksymalną:

1) ilość biometanu określoną zgodnie z ust. 5 wyłącznie przez zwiększenie tej ilości,
2) wartość biometanu określoną zgodnie z ust. 5

– biorąc pod uwagę wartość cen referencyjnych dla biometanu określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 83w ust. 3, na dany rok, lub w związku ze zwiększeniem, zgodnie z pkt 1, maksymalnych ilości biometanu określonych na poszczególne lata kalendarzowe.

7. Maksymalna wartość biometanu, określona w przepisach wydanych na podstawie ust. 5, nie uwzględnia corocznej waloryzacji cen sprzedaży biometanu, o której mowa w art. 92 ust. 10, średniorocznym wskaźnikiem cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem z poprzedniego roku kalendarzowego.

8. W przypadku gdy ilość i wartość biometanu określona w przepisach wydanych na podstawie ust. 5, nie zostanie sprzedana po ostatniej przeprowadzonej w danym roku aukcji biometanu, zgodnie z kolejnością określoną przez Prezesa URE, w celu jej sprzedaży, Prezes URE może ogłosić, zorganizować i przeprowadzić w danym roku kolejne aukcje biometanu na tę ilość i wartość biometanu.

9. Prezes URE przeprowadza aukcje, o których mowa w ust. 8, uwzględniając podział określony w ust. 3 oraz biorąc pod uwagę krajowy cel OZE, o którym mowa w art. 127a, i istniejący potencjał w zakresie krajowych zasobów biometanu objęty wydanymi zaświadczeniami, o których mowa w art. 83z ust. 1.

Art. 83w. 1. Biometan może zostać sprzedany w drodze aukcji biometanu po cenie maksymalnej nie wyższej niż określona w przepisach wydanych na podstawie ust. 3, zwanej dalej „ceną referencyjną w aukcji biometanu”.

2. Cenę referencyjną w aukcji biometanu określa się dla biometanu wytworzonego w instalacjach odnawialnego źródła energii, o których mowa w art. 83u ust. 3.

3. Minister właściwy do spraw klimatu określi, w drodze rozporządzenia, cenę referencyjną w aukcji biometanu w złotych za 1 MWh, mając na uwadze:

1) istotne parametry techniczne i ekonomiczne funkcjonowania instalacji odnawialnego źródła energii służącej do wytwarzania biometanu;
2) nakłady inwestycyjne ponoszone w okresie przygotowania projektu tej instalacji i jej budowy wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną;
3) założenia dotyczące technicznych warunków pracy instalacji odnawialnego źródła energii służącej do wytwarzania biometanu, w tym sprawności wytwarzania biometanu, współczynniki zużycia biogazu, biogazu rolniczego, mieszaniny biogazu i biogazu rolniczego lub biometanu na pokrycie potrzeb własnych oraz na pokrycie strat powstających przed wprowadzeniem biometanu do sieci gazowej;
4) koszty operacyjne oraz dodatkowe nakłady inwestycyjne ponoszone w okresie eksploatacji instalacji odnawialnego źródła energii służącej do wytwarzania biometanu, w którym ta instalacja podlega wsparciu;
5) przewidywane kształtowanie się cen biomasy, energii elektrycznej lub innych paliw;
6) koszty kapitału własnego wytwórcy biometanu oraz koszty pozyskania kapitału przez wytwórcę;
7) wpływ instalacji odnawialnego źródła energii służącej do wytwarzania biometanu na środowisko naturalne, w tym na redukcję emisji zanieczyszczeń atmosferycznych, w szczególności metanu;
8) cele gospodarcze i społeczne, w tym udział wykorzystywanych technologii do wytwarzania biometanu w tworzeniu nowych miejsc pracy.

Art. 83x. 1. W aukcji biometanu mogą wziąć udział również wytwórcy biometanu w instalacjach odnawialnego źródła energii zlokalizowanych poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i poza obszarem wyłącznej strefy ekonomicznej.

2. Ilość i wartość biometanu wytworzonego w instalacjach odnawialnego źródła energii zlokalizowanych poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i poza obszarem wyłącznej strefy ekonomicznej, jaka może zostać sprzedana w drodze aukcji biometanu w następnym roku kalendarzowym, wynosi 5 % ilości i wartości biometanu, przeznaczonej do sprzedaży w drodze aukcji biometanu w roku poprzednim, w instalacjach, o których mowa w art. 83t ust. 1.

3. Warunkiem przystąpienia do aukcji biometanu przez wytwórcę biometanu w instalacji odnawialnego źródła energii zlokalizowanej poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i poza obszarem wyłącznej strefy ekonomicznej jest:

1) zawarcie umowy międzyrządowej między Rzecząpospolitą Polską a państwem, na terytorium którego będzie zlokalizowana ta instalacja, gwarantującej wzajemność korzystania z systemu wsparcia wytwarzania biometanu z odnawialnych źródeł energii;
2) zapewnienie możliwości fizycznego przesyłu biometanu do sieci przesyłowej gazowej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z kraju, w którym jest zlokalizowana ta instalacja, w wyniku rezerwacji odpowiednich przepustowości na połączeniach międzysystemowych.

4. Z możliwości, o której mowa w ust. 1, mogą skorzystać wytwórcy, o których mowa w art. 83t ust. 2, spełniający następujące wymagania:

1) biometan wytwarzany w instalacjach odnawialnego źródła energii zlokalizowanych poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i poza obszarem wyłącznej strefy ekonomicznej będzie spełniać warunki uznania go za biometan wytworzony ze źródeł odnawialnych w rozumieniu dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/2001 z dnia 11 grudnia 2018 r. w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych;
2) wytworzenie biometanu w instalacji odnawialnego źródła energii zlokalizowanej poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i poza obszarem wyłącznej strefy ekonomicznej zostanie potwierdzone przez uprawniony do tego podmiot, w rozumieniu przepisów państwa – miejsca wytworzenia biometanu, z możliwością weryfikacji danych zawartych w potwierdzeniu przez Prezesa URE;

3) wytwórca biometanu w instalacji odnawialnego źródła energii zlokalizowanej poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i poza obszarem wyłącznej strefy ekonomicznej, składający ofertę w aukcji biometanu zgodnie z przepisami niniejszej ustawy, w przypadku, w którym instalacji odnawialnego źródła energii została udzielona pomoc inwestycyjna w państwie, na terenie którego instalacja ta została zlokalizowana, rozlicza ją na zasadach określonych w art. 83zg;
4) wytwórca biometanu w instalacji odnawialnego źródła energii zlokalizowanej poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i poza obszarem wyłącznej strefy ekonomicznej spełnia wymogi oceny formalnej przygotowania do wytwarzania biometanu w danej instalacji, o których mowa w art. 83y ust. 3, i uzyskał od Prezesa URE zaświadczenie o dopuszczeniu do udziału w aukcji biometanu, oraz spełnia wymogi stawiane uczestnikowi aukcji, o których mowa w art. 83zg, w art. 83t ust. 2 i art. 83zc.

5. Umowa, o której mowa w ust. 3 pkt 1, zawiera w szczególności postanowienia dotyczące:

1) zasad uczestnictwa wytwórców biometanu, w instalacjach odnawialnego źródła energii zlokalizowanych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i obszarze wyłącznej strefy ekonomicznej, w systemie wsparcia odnawialnych źródeł energii, obowiązującym w państwie będącym stroną tej umowy, w tym szczegółowy wykaz dokumentów, jaki wytwórca, którego instalacje są zlokalizowane na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i obszarze wyłącznej strefy ekonomicznej, jest zobowiązany przedłożyć w celu uczestnictwa w systemie wsparcia odnawialnych źródeł energii, obowiązującym w państwie będącym stroną tej umowy;
2) zasad uczestnictwa wytwórców biometanu w instalacjach odnawialnego źródła energii zlokalizowanych poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i obszarem wyłącznej strefy ekonomicznej, w systemie wsparcia określonym w niniejszej ustawie, w tym szczegółowy wykaz dokumentów, jaki wytwórca biometanu w instalacji odnawialnego źródła energii zlokalizowanej poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i obszarem wyłącznej strefy ekonomicznej, jest zobowiązany przedłożyć Prezesowi URE w celu przeprowadzenia oceny formalnej, o której mowa w art. 83y, przygotowania do wytwarzania biometanu z odnawialnych źródeł energii;

3) sposobu realizacji obowiązków określonych w art. 83zh oraz zasad przeprowadzania kontroli, o której mowa w art. 84 ust. 1;
4) zasad zastosowania art. 93.

Art. 83y. 1. W celu dopuszczenia do aukcji biometanu wytwórca podlega procedurze oceny formalnej przygotowania do wytwarzania biometanu w danej instalacji odnawialnego źródła energii.

2. Procedurę oceny formalnej przeprowadza Prezes URE, na wniosek wytwórcy o wydanie zaświadczenia o dopuszczeniu do udziału w aukcji biometanu.

3. Wniosek o wydanie zaświadczenia o dopuszczeniu do udziału w aukcji biometanu zawiera:

1) imię i nazwisko oraz adres zamieszkania albo nazwę i adres siedziby wytwórcy;
2) lokalizację i moc zainstalowaną instalacji odnawialnego źródła energii służącą do wytwarzania biometanu przeliczoną na moc zainstalowaną elektryczną instalacji odnawialnego źródła energii, przyjmując sprawność elektryczną agregatu kogeneracyjnego na poziomie 41 %;
3) podpis wytwórcy lub osoby upoważnionej do jego reprezentowania, z załączeniem oryginału lub uwierzytelnionej kopii dokumentu poświadczającego umocowanie takiej osoby do działania w imieniu wytwórcy;
4) oświadczenie wytwórcy lub osoby upoważnionej do jego reprezentowania, o następującej treści:

„Oświadczam, że:

1) wytwarzając biometan w instalacji odnawialnego źródła energii, będę stosować się do obowiązków, o których mowa w art. 9 ust. 1a pkt 3 albo art. 25 pkt 3a ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii;
2) biometan wytworzony w instalacji odnawialnych źródeł energii będzie spełniać kryteria zrównoważonego rozwoju, o których mowa w art. 28ba–28bcb i art. 28bcc ust. 1 ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o biokomponentach i biopaliwach ciekłych (Dz. U. z 2024 r. poz. 20, z późn. zm.);
3) biometan zostanie wytworzony w instalacji odnawialnego źródła energii posiadającej wyodrębniony zespół urządzeń służących wyłącznie do wprowadzania biometanu z tej instalacji do sieci gazowej dystrybucyjnej lub przesyłowej.

4. Do wniosku o wydanie zaświadczenia o dopuszczeniu do udziału w aukcji biometanu wytwórca dołącza oryginały lub poświadczone kopie:

1) warunków przyłączenia lub umowy o przyłączenie do sieci gazowej instalacji odnawialnego źródła energii, o którym mowa w art. 83t;
2) prawomocnego pozwolenia na budowę wydanego dla projektowanej instalacji odnawialnego źródła energii służącej do wytwarzania biometanu, jeżeli jest ono wymagane na podstawie przepisów prawa budowlanego;
3) harmonogramu rzeczowo-finansowego realizacji budowy instalacji odnawialnego źródła energii służącej do wytwarzania biometanu albo oświadczenia o zrealizowaniu inwestycji;
4) schematu instalacji odnawialnego źródła energii służącej do wytwarzania biometanu ze wskazaniem urządzeń służących do wytwarzania biometanu oraz urządzeń służących do wprowadzania biometanu do sieci gazowej, wchodzących w skład tej instalacji, z oznaczeniem lokalizacji urządzeń pomiarowo-rozliczeniowych oraz miejsca przyłączenia tej instalacji do sieci gazowej, naniesionych na mapę poglądową uwzględniającą numery ewidencyjne działek i obrębów;
5) dokumentu potwierdzającego moc zainstalowaną instalacji odnawialnego źródła energii służącej do wytwarzania biometanu, o której mowa w art. 2 pkt 19c.

5. Wniosek o wydanie zaświadczenia o dopuszczeniu do udziału w aukcji biometanu składa się nie później niż 14 dni przed dniem rozpoczęcia sesji aukcji biometanu, której dotyczy.

6. Okres ważności dokumentów, o których mowa w ust. 4 pkt 1 i 2, w dniu ich złożenia nie może być krótszy niż 6 miesięcy.

7. Do wytwórcy, którego instalacja odnawialnego źródła energii służąca do wytwarzania biometanu będzie zlokalizowana poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i poza obszarem wyłącznej strefy ekonomicznej, przepisów ust. 4 i 6 nie stosuje się.

8. Wytwórca biometanu w instalacji odnawialnego źródła energii zlokalizowanej poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i poza obszarem wyłącznej strefy ekonomicznej, do wniosku o wydanie zaświadczenia o dopuszczeniu do udziału w aukcji biometanu dołącza oryginały lub poświadczone kopie dokumentów wynikających z umowy, o której mowa w art. 83x ust. 3 pkt 1. Dokumenty sporządzone w języku obcym są składane wraz z tłumaczeniem przysięgłym na język polski.

Art. 83z. 1. Prezes URE wydaje zaświadczenie o dopuszczeniu do udziału w aukcji biometanu lub odmawia jego wydania, w terminie 30 dni od dnia złożenia kompletnego wniosku o wydanie tego zaświadczenia.

2. Prezes URE odmawia, w drodze postanowienia, wydania zaświadczenia o dopuszczeniu do udziału w aukcji biometanu.

3. Na postanowienie, o którym mowa w ust. 2, przysługuje zażalenie. Zażalenie wnosi się do Sądu Okręgowego w Warszawie – sądu ochrony konkurencji i konsumentów, w terminie 7 dni od dnia doręczenia postanowienia. Postępowanie w sprawie zażalenia na postanowienie Prezesa URE toczy się według przepisów ustawy – Kodeks postępowania cywilnego o postępowaniu w sprawach z zakresu regulacji energetyki.

4. Wniosek o wydanie zaświadczenia o dopuszczeniu do udziału w aukcji biometanu, do którego nie dołączono dokumentów, o których mowa w art. 83y ust. 4 pkt 1 lub 2, lub złożony w terminie krótszym niż określony w art. 83y ust. 5, pozostawia się bez rozpoznania.

5. Termin ważności zaświadczenia o dopuszczeniu do udziału w aukcji biometanu wynosi 12 miesięcy i liczy się od dnia wydania zaświadczenia. Termin nie może być dłuższy niż termin ważności dokumentów, o których mowa w art. 83y ust. 4 pkt 1 i 2.

6. Termin ważności zaświadczenia o dopuszczeniu do udziału w aukcji biometanu dla wytwórcy, o którym mowa w art. 83x ust. 1, nie może być dłuższy niż termin wynikający ze szczegółowych postanowień umowy, o której mowa w art. 83x ust. 3 pkt 1.

Art. 83za. 1. Przed ogłoszeniem aukcji biometanu Prezes URE przekazuje ministrowi właściwemu do spraw klimatu projekt harmonogramu przeprowadzenia aukcji biometanu w danym roku kalendarzowym obejmujący planowane terminy przeprowadzenia aukcji biometanu oraz ilości i wartości oferowanego biometanu w poszczególnych aukcjach biometanu.

2. Prezes URE uzgadnia z ministrem właściwym do spraw klimatu harmonogram, o którym mowa w ust. 1, w terminie 14 dni od dnia jego przekazania.

3. W przypadku nieprzedstawienia przez ministra właściwego do spraw klimatu uwag do projektu harmonogramu w terminie, o którym mowa w ust. 2, uznaje się projekt harmonogramu za uzgodniony.

Art. 83zb. 1. Prezes URE zamieszcza ogłoszenie o aukcji biometanu w Biuletynie Informacji Publicznej URE nie później niż 30 dni przed dniem jej rozpoczęcia.

2. Ogłoszenie o aukcji biometanu zawiera:

1) oznaczenie aukcji biometanu;
2) termin przeprowadzenia sesji aukcji biometanu;
3) godziny otwarcia i zamknięcia sesji aukcji biometanu;
4) wskazanie maksymalnej ilości i wartości biometanu, jaka może zostać sprzedana w danej aukcji biometanu, w tym maksymalnej ilości i wartości biometanu, jaka może zostać sprzedana w danej aukcji biometanu przez wytwórców biometanu w instalacji odnawialnego źródła energii zlokalizowanej poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i poza obszarem wyłącznej strefy ekonomicznej.

3. W przypadku gdy 14 dni przed terminem, o którym mowa w ust. 2 pkt 2, liczba:

1) wydanych ważnych zaświadczeń o dopuszczeniu do udziału w aukcji biometanu, których termin ważności upływa nie wcześniej niż termin, o którym mowa w ust. 2 pkt 2 oraz
2) wniosków o wydanie zaświadczeń o dopuszczeniu do udziału w aukcji biometanu, których termin rozpatrzenia upływa przed terminem, o którym mowa w ust. 2 pkt 2

– jest mniejsza niż trzy, aukcji biometanu nie przeprowadza się.

4. W aukcji biometanu mogą wziąć udział wytwórcy biometanu, którzy posiadają zaświadczenie o dopuszczeniu do udziału w aukcji biometanu, o którym mowa w art. 83z ust. 1, oraz posiadający ustanowioną gwarancję bankową lub kaucję wniesioną na rachunek bankowy wskazany przez Prezesa URE, przy czym wartość zabezpieczenia wynosi 25 złotych za każdy 1 kW mocy zainstalowanej danej instalacji odnawialnego źródła energii do wytwarzania biometanu.

5. Aukcję biometanu rozstrzyga się, jeżeli zostały złożone nie mniej niż trzy ważne oferty spełniające wymagania określone w ustawie.

6. Aukcję biometanu prowadzi się w postaci elektronicznej za pośrednictwem internetowej platformy aukcyjnej, o której mowa w art. 78 ust. 6.

7. Prezes URE ustala regulamin aukcji biometanu.

8. Regulamin aukcji biometanu określa:

1) szczegółowe zasady organizacji aukcji biometanu, w tym składania ofert;
2) przebieg i sposób rozstrzygnięcia aukcji biometanu;
3) warunki przetwarzania danych dotyczących uczestników aukcji biometanu;
4) wymagania techniczne dotyczące dostępu do internetowej platformy aukcyjnej, o której mowa w art. 78 ust. 6;

5) sposób zapewnienia bezpieczeństwa i prawidłowości przebiegu aukcji biometanu;
6) warunki zawieszenia dostępu do internetowej platformy aukcyjnej, o której mowa w art. 78 ust. 6.

9. Regulamin aukcji biometanu zatwierdza minister właściwy do spraw klimatu.

10. Regulamin aukcji biometanu ogłasza się w Biuletynie Informacji Publicznej URE.

Art. 83zc. 1. Wytwórca będący uczestnikiem aukcji biometanu, od godziny otwarcia do godziny zamknięcia sesji aukcji biometanu, przekazuje ofertę za pomocą formularza zamieszczonego na internetowej platformie aukcyjnej, o której mowa w art. 78 ust. 6.

2. Uczestnik aukcji biometanu w trakcie sesji aukcji składa jedną ofertę dla biometanu, który będzie wytwarzany w danej instalacji.

3. Oferta złożona przez uczestnika aukcji biometanu zawiera w szczególności:

1) nazwę i adres siedziby uczestnika aukcji biometanu;
2) lokalizację, rodzaj i moc zainstalowaną instalacji odnawialnego źródła energii służącej do wytwarzania biometanu, w której będzie wytwarzany biometan, przeliczoną na moc zainstalowaną elektryczną instalacji odnawialnego źródła energii, przyjmując sprawność elektryczną agregatu kogeneracyjnego na poziomie 41 %;
3) łączną ilość biometanu planowanego do wprowadzenia do sieci gazowej, określoną w MWh energii zawartej w biometanie, i cenę, wyrażoną w złotych z dokładnością do jednego grosza za 1 MWh, za jaką uczestnik aukcji biometanu zobowiązuje się sprzedać tę energię w ramach aukcji biometanu, w okresie wskazanym w ofercie;
4) wskazanie planowanej daty rozpoczęcia okresu, w którym wytwórca biometanu, w przypadku wygrania aukcji biometanu, będzie korzystać z aukcyjnego systemu wsparcia oraz okresu tego wsparcia;
5) oświadczenie o następującej treści:

„Oświadczam, że:

1) instalacja odnawialnego źródła energii, która będzie służyć do wytwarzania biometanu, będzie spełniać wymagania, o których mowa w art. 83t ust. 3 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii;
2) wytwarzając biometan w instalacji odnawialnego źródła energii będę stosować się do obowiązków, o których mowa w art. 9 ust. 1a pkt 3 albo art. 25 pkt 3a ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii;

3) biometan zostanie wytworzony w instalacji odnawialnego źródła energii posiadającej wyodrębniony zespół urządzeń służących wyłącznie do wprowadzania biometanu z tej instalacji do sieci gazowej dystrybucyjnej lub przesyłowej;
4) do wytworzenia biometanu w instalacji odnawialnego źródła energii będą wykorzystane biogaz lub biogaz rolniczy, które spełniają kryteria zrównoważonego rozwoju, o których mowa w art. 28ba–28bcb i art. 28bcc ust. 1 ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o biokomponentach i biopaliwach ciekłych (Dz. U. z 2024 r. poz. 20, z późn. zm.).”;

6) informację wytwórcy biometanu czy biogaz albo biogaz rolniczy, wykorzystywany do wytworzenia biometanu w instalacji odnawialnego źródła energii, której dotyczy oferta, o której mowa w ust. 1, będzie wytwarzany w tej instalacji;
7) ilość biometanu z odnawialnych źródeł energii wyrażoną w MWh energii zawartej w biometanie, jaką uczestnik aukcji biometanu planuje sprzedać w ramach systemu aukcyjnego w kolejnych następujących po sobie latach kalendarzowych, począwszy od roku, w którym po raz pierwszy nastąpi sprzedaż biometanu wytworzonego w danej instalacji w ramach systemu aukcyjnego, z uwzględnieniem terminu określonego w pkt 9;
8) miejsce przyłączenia instalacji odnawialnego źródła energii służącej do wytwarzania biometanu do sieci dystrybucyjnej lub sieci przesyłowej gazowej, określone w warunkach przyłączenia albo w umowie o przyłączenie;
9) zobowiązanie się uczestnika aukcji biometanu do sprzedaży po raz pierwszy w ramach systemu aukcyjnego, w terminie 48 miesięcy od dnia zamknięcia sesji aukcji biometanu, biometanu wytworzonego w instalacji odnawialnego źródła energii służącej do wytwarzania biometanu, która powstanie po dniu zamknięcia sesji aukcji biometanu;
10) oświadczenie o następującej treści:

„Świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia wynikającej z art. 233 § 6 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny oświadczam, że:

1) wartość pomocy inwestycyjnej, o której mowa w art. 83zg ust. 1 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii, obliczona zgodnie z art. 83zg ust. 3 i 4 tej ustawy, wynosi ... zł, w tym wartość pomocy, o której

mowa w art. 83zg ust. 2, wynosi …. zł. Cena skorygowana obliczona zgodnie z art. 83zg ust. 5 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii wynosi ... zł za 1 MWh;

2) przedsiębiorstwo nie znajduje się w trudnej sytuacji w rozumieniu art. 2 pkt 18 lit. a–c lub e rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu;

3) na przedsiębiorstwie nie ciąży obowiązek zwrotu pomocy publicznej, wynikający z decyzji Komisji Europejskiej uznającej taką pomoc za niezgodną z prawem oraz z rynkiem wewnętrznym.”; klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń.”.

4. Oferty opatruje się, pod rygorem nieważności, kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym.

5. Aukcja biometanu odbywa się w jednej sesji aukcji.

6. Oferta każdego uczestnika aukcji biometanu jest niedostępna dla pozostałych uczestników aukcji.

7. Na godzinę przed zamknięciem sesji aukcji biometanu oferty nie podlegają modyfikacji ani wycofaniu.

8. Oferta podlega odrzuceniu, jeżeli cena sprzedaży biometanu, o której mowa w ust. 3 pkt 3, wytworzonego w instalacji odnawialnego źródła energii służącej do wytwarzania biometanu, o której mowa w art. 83t ust. 1, przekracza:

1) cenę referencyjną w aukcji biometanu,

2) maksymalną cenę, o której mowa w art. 83zd ust. 5 pkt 3

– obowiązujące w dniu ogłoszenia danej aukcji biometanu.

9. Dopuszczalne jest dokonanie aktualizacji oferty, która wygrała aukcję biometanu, w zakresie:

1) planowanej daty rozpoczęcia okresu korzystania z aukcyjnego systemu wsparcia, o której mowa w ust. 3 pkt 4, z uwzględnieniem ust. 3 pkt 9 i art. 83zf, lub ilości biometanu, o której mowa w ust. 3 pkt 7, z zastrzeżeniem, że łączna ilość biometanu, o którym mowa w ust. 3 pkt 3, oraz okres, o którym mowa w ust. 3 pkt 4, określone w ofercie nie mogą ulec zmianie;

2) mocy zainstalowanej instalacji odnawialnego źródła energii, wskazanej w ofercie zgodnie z ust. 3 pkt 2, z zastrzeżeniem, że łączna zaktualizowana moc takiej

instalacji nie zmieni pierwotnej kwalifikacji określonej zgodnie z art. 83u ust. 3, właściwej dla tej instalacji w dniu złożenia oferty.

10. Jednokrotna aktualizacja oferty, o której mowa w ust. 9, następuje przez złożenie Prezesowi URE oświadczenia wytwórcy zawierającego informacje, o których mowa w tym przepisie, nie później niż w terminie 30 dni przed dniem złożenia pierwszego wniosku o pokrycie ujemnego salda, o którym mowa w art. 93 ust. 2 pkt 3.

11. Uczestnik aukcji biometanu jest uprawniony do wielokrotnej aktualizacji oferty w zakresie danych, o których mowa w ust. 3 pkt 6, w terminie do 30 dni przed dniem złożenia pierwszego wniosku o pokrycie ujemnego salda.

12. W przypadku gdy aktualizacja oferty, o której mowa w ust. 9, nie spełnia warunków określonych w tym przepisie lub została złożona po terminie, o którym mowa w ust. 10, oferta nie podlega aktualizacji.

13. O dokonaniu aktualizacji oferty zgodnie z ust. 9 i 10 Prezes URE informuje wytwórcę oraz operatora rozliczeń energii odnawialnej, o którym mowa w art. 106, w terminie 30 dni od dnia otrzymania oświadczenia wytwórcy.

Art. 83zd. 1. Aukcję biometanu wygrywają uczestnicy aukcji:

1) którzy zaoferowali najniższą cenę sprzedaży biometanu oraz
2) których oferty łącznie nie przekroczyły 100 % wartości lub ilości biometanu określonej w ogłoszeniu o aukcji biometanu i 80 % ilości biometanu objętej wszystkimi ofertami.

2. W przypadku gdy kilku uczestników aukcji biometanu zaoferuje taką samą najniższą cenę sprzedaży biometanu, o sprzedaży biometanu rozstrzyga kolejność złożonych ofert.

3. W przypadku gdy pozostała do sprzedaży ilość lub wartość biometanu jest mniejsza od ilości lub wartości zawartej w ofercie następnego, według kolejności, uczestnika aukcji biometanu, przypadająca na tego uczestnika ilość biometanu nie podlega sprzedaży w tej aukcji.

4. W przypadku konieczności dokonania dodatkowej interwencji na rynku odnawialnych źródeł energii służących do wytwarzania biometanu, Prezes URE może przeprowadzić aukcję interwencyjną biometanu, zwaną dalej „aukcją interwencyjną biometanu”.

5. W przypadku, o którym mowa w ust. 4, minister właściwy do spraw klimatu określi, w drodze rozporządzenia:

1) termin ogłoszenia przez Prezesa URE aukcji interwencyjnej biometanu oraz termin otwarcia i zamknięcia tej aukcji,
2) łączną ilość i wartość biometanu z odnawialnych źródeł energii, która może zostać sprzedana przez wytwórców w drodze aukcji interwencyjnej biometanu, z uwzględnieniem przepisów wydanych na podstawie art. 83u ust. 5,
3) maksymalną cenę, za jaką biometan może zostać sprzedany w drodze aukcji interwencyjnej biometanu, z uwzględnieniem art. 83u ust. 3,
4) okres prawa do pokrycia ujemnego salda, o którym mowa w art. 92 ust. 5a, biometanu wytworzonego w instalacjach odnawialnego źródła energii, o których mowa w art. 83t ust. 1, przy czym okres ten nie może być dłuższy niż 20 lat od dnia sprzedaży po raz pierwszy biometanu po dniu zamknięcia sesji aukcji interwencyjnej biometanu.

6. Wydając rozporządzenie, o którym mowa w 5, minister właściwy do spraw klimatu uwzględnia:

1) istotne parametry techniczne i ekonomiczne funkcjonowania instalacji odnawialnego źródła energii służącej do wytwarzania biometanu;
2) nakłady inwestycyjne ponoszone w okresie przygotowania projektu tej instalacji i jej budowy wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną;
3) założenia dotyczące technicznych warunków pracy instalacji odnawialnego źródła energii służącej do wytwarzania biometanu, w tym sprawności wytwarzania biometanu, współczynniki zużycia biogazu, biogazu rolniczego, mieszaniny biogazu i biogazu rolniczego lub biometanu na pokrycie potrzeb własnych oraz na pokrycie strat powstających przed wprowadzeniem biometanu do sieci gazowej;
4) koszty operacyjne oraz dodatkowe nakłady inwestycyjne ponoszone w okresie eksploatacji instalacji odnawialnego źródła energii służącej do wytwarzania biometanu, w którym ta instalacja podlega wsparciu;
5) przewidywane kształtowanie się cen biomasy, energii elektrycznej lub innych paliw;
6) koszty kapitału własnego wytwórcy biometanu oraz koszty pozyskania kapitału przez wytwórcę;
7) wpływ instalacji odnawialnego źródła energii służącej do wytwarzania biometanu na środowisko naturalne, w tym na redukcję emisji zanieczyszczeń atmosferycznych, w szczególności metanu;

8) cele gospodarcze i społeczne, w tym udział wykorzystywanych technologii do wytwarzania biometanu w tworzeniu nowych miejsc pracy;
9) politykę energetyczną państwa;
10) dotychczasowy udział paliw gazowych wytworzonych w instalacjach odnawialnego źródła energii zużywanych w energetyce oraz w transporcie;
11) bezpieczeństwo funkcjonowania systemu gazowego;
12) zobowiązania wynikające z umów międzynarodowych;
13) potrzebę zapewnienia zrównoważonego gospodarowania zasobami wodnymi.

7. Prezes URE przeprowadza aukcję interwencyjną biometanu z gwarancją pokrycia ujemnego salda, o którym mowa w art. 92 ust. 5a.

8. W aukcji interwencyjnej biometanu mogą wziąć udział wytwórcy, którzy uzyskali zaświadczenie o dopuszczeniu do udziału w aukcji biometanu, o którym mowa w art. 83z ust. 1.

9. Do aukcji interwencyjnej biometanu stosuje się odpowiednio przepisy ust. 1–3, art. 83zg, art. 83u ust. 1–3, art. 83zb ust. 2–9, art. 83zc, art. 83ze oraz art. 84–88.

Art. 83ze. 1. Prezes URE zamyka sesję aukcji biometanu w terminie określonym w ogłoszeniu o aukcji.

2. Prezes URE w terminie 21 dni od zamknięcia aukcji biometanu podaje do publicznej wiadomości na swojej stronie internetowej informacje o:

1) wynikach aukcji biometanu, w tym o:
   a) uczestnikach aukcji biometanu, których oferty wygrały aukcję,
   b) minimalnej i maksymalnej cenie w złotych, z dokładnością do jednego grosza za 1 MWh, po jakiej biometan został sprzedany w drodze aukcji biometanu,
   c) łącznej ilości w MWh i wartości w złotych, z dokładnością do jednego grosza, biometanu sprzedanego w drodze aukcji biometanu, z uwzględnieniem podziału na kolejne następujące po sobie lata kalendarzowe, albo
2) unieważnieniu aukcji biometanu.

3. W przypadku gdy aukcję wygrają mniej niż 3 oferty, Prezes URE nie podaje do publicznej wiadomości danych, o których mowa w ust. 2 pkt 1 lit. b i c.

4. Prezes URE unieważnia aukcję biometanu, w przypadku gdy:

1) wszystkie oferty zostały odrzucone;
2) z przyczyn technicznych aukcja biometanu nie może zostać przeprowadzona.

5. Kaucja lub gwarancja, o których mowa w art. 83zb ust. 4, podlegają zwrotowi w terminie:

1) 90 dni od dnia wypełnienia przez wytwórcę zobowiązania, o którym mowa w art. 83zc ust. 3 pkt 9;
2) 30 dni od dnia rozstrzygnięcia aukcji biometanu – w przypadku wytwórcy, którego oferta nie wygrała aukcji.

6. W przypadku niewypełnienia przez wytwórcę zobowiązania, o którym mowa w art. 83zc ust. 3 pkt 9, kaucja, o której mowa w art. 83zb ust. 4, podlega przepadkowi na rzecz Prezesa URE lub Prezes URE realizuje gwarancję bankową, o której mowa w art. 83zb ust. 4.

7. Prezes URE niezwłocznie po rozstrzygnięciu aukcji biometanu:

1) informuje o jej wynikach wytwórców, których oferty wygrały aukcję;
2) przekazuje operatorowi rozliczeń energii odnawialnej, o którym mowa w art. 106, w postaci elektronicznej, informacje zawierające dane wytwórców biometanu z odnawialnych źródeł energii, których oferty wygrały aukcję biometanu, oraz dane dotyczące ilości i ceny skorygowanej biometanu, podanej w oświadczeniu, o którym mowa w art. 83zc ust. 3 pkt 10 z uwzględnieniem podziału na kolejne następujące po sobie lata kalendarzowe, w celu prowadzenia przez tego operatora rozliczeń wynikających z wygrania aukcji.

8. Prezes URE przekazuje ministrowi właściwemu do spraw klimatu informację, w postaci elektronicznej, o wyniku aukcji biometanu albo o jej unieważnieniu, w terminie 5 dni roboczych od dnia rozstrzygnięcia sesji aukcji.

9. Informacja, o której mowa w ust. 8, zawiera:

1) wykaz ofert, które wygrały aukcję biometanu, w tym:
   a) wykaz wytwórców, których oferty wygrały aukcję biometanu, zawierający dane, o których mowa w art. 83zc ust. 3 pkt 1–4 i 7,
   b) informację o:
      – cenie w złotych z dokładnością do jednego grosza za 1 MWh, po której biometan został sprzedany w drodze aukcji biometanu przez poszczególnych wytwórców, oraz cenie skorygowanej podanej w oświadczeniu, o którym mowa w art. 83zc ust. 3 pkt 10, w złotych z dokładnością do jednego grosza za 1 MWh,

– ilości w MWh i wartości w złotych, z dokładnością do jednego grosza, biometanu sprzedanego w drodze aukcji biometanu wytworzonego przez poszczególnych wytwórców biometanu, z uwzględnieniem podziału na kolejne następujące po sobie lata kalendarzowe albo

2) wskazanie przyczyn unieważnienia aukcji biometanu.

10. W przypadku gdy biogaz albo biogaz rolniczy, wykorzystywany do wytwarzania biometanu w instalacji odnawialnego źródła energii objętej ofertą, o której mowa w art. 83zc ust. 1, nie będzie wytwarzany w tej instalacji, wytwórca, o którym mowa w art. 83t ust. 2, którego oferta wygrała aukcję biometanu, w terminie 30 dni od dnia otrzymania informacji o wygraniu aukcji, o której mowa w ust. 7 pkt 1, przekazuje Prezesowi URE:

1) następujące informacje o instalacji odnawialnego źródła energii służącej do wytworzenia biogazu albo biogazu rolniczego, wykorzystywanego przez wytwórcę do wytworzenia biometanu:
   a) imię, nazwisko oraz adres zamieszkania albo nazwę i adres siedziby wytwórcy biogazu albo biogazu rolniczego w tej instalacji odnawialnego źródła energii,
   b) lokalizację tej instalacji odnawialnego źródła energii oraz jej unikalny numer identyfikacyjny generowany przez internetową platformę aukcyjną, o której mowa w art. 78 ust. 6, lub numer koncesji albo numer wpisu do rejestru wytwórców energii w małej instalacji, albo rejestru wytwórców biogazu, albo rejestru wytwórców biogazu rolniczego, o ile zostały nadane,
   c) w przypadku gdy na realizację inwestycji w zakresie tej instalacji odnawialnego źródła energii została udzielona pomoc publiczna – wartość udzielonej pomocy, datę jej udzielenia oraz nazwę podmiotu udzielającego;
2) oświadczenie wytwórcy wykorzystywanego biogazu albo biogazu rolniczego, złożone pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń, o następującej treści: „Świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia wynikającej z art. 233 § 6 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny oświadczam, że wartość pomocy inwestycyjnej udzielonej na realizację inwestycji w zakresie instalacji odnawialnego źródła energii służącej do wytworzenia biogazu albo biogazu rolniczego wynosi ….. zł.”; klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń.

11. W przypadku zmiany danych zawartych w informacji lub oświadczeniu, o których mowa w ust. 10, wytwórca który wygrał aukcję, w terminie 30 dni od dnia tej zmiany, informuje o niej Prezesa URE.

12. W przypadku wytwórców, których oferty wygrały aukcje biometanu, koniec terminu na dostarczenie po raz pierwszy do sieci gazowej biometanu, o którym mowa w art. 7 ust. 2a pkt 3 ustawy – Prawo energetyczne, w odniesieniu do mocy instalacji objętej wygraną ofertą aukcyjną, nie może przypadać przed upływem terminu na sprzedaż po raz pierwszy biometanu określonego w art. 83zc ust. 3 pkt 9.

13. Umowy o przyłączenie do sieci instalacji odnawialnego źródła energii, na podstawie których termin określony w art. 7 ust. 2a pkt 1 ustawy – Prawo energetyczne upływa przed końcem odpowiedniego terminu określonego w art. 83zc ust. 3 pkt 9, wymagają dostosowania w terminie 30 dni od dnia poinformowania właściwego przedsiębiorstwa energetycznego przez wytwórcę o wygraniu aukcji biometanu.

14. W przypadku gdy umowa o przyłączenie do sieci instalacji odnawialnego źródła energii służącej do wytwarzania biometanu wymaga dostosowania, o którym mowa w ust. 13, przedsiębiorstwo energetyczne na wniosek wytwórcy aktualizuje harmonogram przyłączenia, o którym mowa w art. 7 ust. 2 ustawy – Prawo energetyczne, przez jego wydłużenie o okres nieprzekraczający 24 miesięcy od terminu przyłączenia określonego w umowie o przyłączenie.

15. W przypadku odmowy przez przedsiębiorstwo energetyczne dostosowania umowy o przyłączenie do sieci instalacji odnawialnego źródła energii, o którym mowa w ust. 13, lub aktualizacji harmonogramu przyłączenia zgodnie z ust. 14, stosuje się przepisy art. 8 ustawy – Prawo energetyczne, z zastrzeżeniem, że Prezes URE wydaje rozstrzygnięcie w terminie 90 dni, licząc od dnia wpływu wniosku o rozstrzygnięcie sporu.

Art. 83zf. Okres, w którym przysługuje wytwórcom, którzy wygrali aukcję biometanu, prawo do pokrycia ujemnego salda, zgodnie z art. 92 ust. 5a pkt 2, w odniesieniu do biometanu wytworzonego w instalacjach odnawialnego źródła energii, liczy się od dnia sprzedaży po raz pierwszy po dniu zamknięcia sesji aukcji biometanu objętego wsparciem biometanu, i trwa przez okres kolejnych 20 lat, nie dłużej niż do dnia 31 grudnia 2054 r.

Art. 83zg. 1. Pomoc inwestycyjna przeznaczona na realizację inwestycji w zakresie instalacji odnawialnego źródła energii, o której mowa w art. 83t ust. 1, pomniejsza cenę

wynikającą z oferty, o której mowa w art. 83zc ust. 3 pkt 3, złożoną przez wytwórcę, którego oferta wygrała aukcję biometanu.

2. Do pomocy inwestycyjnej, o której mowa w ust. 1, zalicza się również pomoc inwestycyjną przeznaczoną na realizację inwestycji w zakresie obiektów budowlanych i urządzeń, stanowiących całość techniczno-użytkową służącą do wytwarzania biogazu albo biogazu rolniczego, na potrzeby wytwarzania biometanu w instalacji odnawialnego źródła energii, o której mowa w 83t ust. 1, niezależnie od tego, kto otrzymał tę pomoc.

3. Wartość pomocy inwestycyjnej, o której mowa w ust. 1, jest wyrażana w kwocie pieniężnej, po przeliczeniu jej w sposób pozwalający na ustalenie kwoty, jaką otrzymałby beneficjent pomocy, gdyby została ona udzielona w formie dotacji, zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej.

4. Wartość pomocy inwestycyjnej, o której mowa w ust. 1, oblicza się na dzień złożenia oświadczenia, o którym mowa w 83zc ust. 3 pkt 10, według następującego wzoru:

$$PI_C = \sum_{i=u}^{j} \left(PI_i * \prod_{i}^{j} (1 + r_i) \right)$$

gdzie poszczególne symbole oznaczają:

PI_c – sumę zwaloryzowanej wartości pomocy inwestycyjnej, o której mowa w ust. 1, wyrażoną w złotych,

PI_i – wartość pomocy inwestycyjnej, o której mowa w ust. 1, udzielonej w roku „i”, wyrażoną w złotych,

j – rok kalendarzowy, w którym wytwórca złożył oświadczenie, o którym mowa w 83zc ust. 3 pkt 10,

i – kolejne lata kalendarzowe liczone od roku kalendarzowego „u” do roku kalendarzowego „j”,

u – rok kalendarzowy, w którym po raz pierwszy udzielono pomocy inwestycyjnej przeznaczonej na realizację inwestycji w zakresie danej instalacji odnawialnego źródła energii, o której mowa w art. 83t ust. 1, oznaczonej symbolem PI_i,

r_i – stopę referencyjną wyrażoną w ułamku dziesiętnym, będącą spadkiem lub wzrostem średniorocznego wskaźnika cen towarów i usług

konsumpcyjnych ogółem w roku „i” określonym w komunikacie Prezesa GUS, ogłoszonym w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”, przy czym wartość r_i dla roku kalendarzowego „j” wynosi 0; w przypadku gdy do dnia złożenia oświadczenia, o którym mowa w art. 83zc ust. 3 pkt 10, stopa referencyjna w roku „i” nie została opublikowana, należy przyjąć spadek lub wzrost wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych z listopada roku „i”, w ujęciu rok do roku.

5. Wytwórcy, o których mowa w art. 83t ust. 2, dokonują obliczenia ceny skorygowanej stanowiącej podstawę wypłaty ujemnego salda, o którym mowa w art. 93 ust. 2 pkt 3, według następującego wzoru:

$$C_S = C_0 - \frac{PI_C}{I}$$

gdzie poszczególne symbole oznaczają:

C_s – cenę skorygowaną zakupu biometanu, wyrażoną w zł/MWh; w przypadku nieudzielenia pomocy inwestycyjnej, o której mowa w ust. 1, wartość C_s jest równa wartości C_0,

C_0 – cenę, o której mowa w art. 83zc ust. 3 pkt 3, wynikającą z oferty, wyrażoną w zł/MWh,

PI_c – sumę zwaloryzowanej wartości pomocy inwestycyjnej, o której mowa w ust. 1, wyrażoną w złotych, obliczoną zgodnie z ust. 4,

I – ilość biometanu, o którym mowa w art. 83zc ust. 3 pkt 3, wyrażoną w MWh, wynikającą z oferty.

6. Do oświadczenia, o którym mowa w art. 83zc ust. 3 pkt 10, wytwórca, o którym mowa w art. 83t ust. 2, dołącza informacje o wielkości udzielonej pomocy publicznej obliczonej zgodnie z ust. 3 i 4, oraz cenie skorygowanej, obliczonej zgodnie z ust. 5.

7. W przypadku gdy po dniu złożenia oświadczenia, o którym mowa w 83zc ust. 3 pkt 10, zostanie udzielona pomoc inwestycyjna, o której mowa w ust. 1, lub wzrośnie wartość tej pomocy, wytwórca, o którym mowa w art. 83t ust. 2, jest obowiązany do przekazania Prezesowi URE, najpóźniej w dziesiątym dniu miesiąca następującego po miesiącu, w którym nastąpiło udzielenie takiej pomocy, oświadczenia zawierającego jej wartość obliczoną zgodnie z ust. 3, datę jej udzielenia, wskazanie podmiotu udzielającego pomocy oraz cenę skorygowaną obliczoną zgodnie z ust. 8.

8. Cenę skorygowaną, o której mowa w ust. 7, oblicza się według następującego wzoru:

$$C_{sn} = C_s - \frac{PI}{I_p},$$

gdzie poszczególne symbole oznaczają:

C_{sn} – nową cenę skorygowaną zakupu biometanu, wyrażoną w zł/MWh, która staje się ceną skorygowaną (C_s) obowiązującą od miesiąca następującego po miesiącu złożenia oświadczenia, składanego do Prezesa URE, na podstawie ust. 7, stanowiącą podstawę wypłaty ujemnego salda zgodnie z art. 93 ust. 2 pkt 3,

C_s – cenę skorygowaną zakupu biometanu, wyrażoną w zł/MWh, z uwzględnieniem art. 92 ust. 10, obowiązującą do końca miesiąca, w którym złożono oświadczenie, o którym mowa w ust. 7, lub w którym wytwórca był obowiązany do złożenia tego oświadczenia, stanowiącą podstawę wypłaty ujemnego salda zgodnie z art. 93 ust. 2 pkt 3,

PI – wysokość udzielonej pomocy inwestycyjnej, o której mowa w ust. 1, lub wzrost jej wartości, wyrażone w złotych, udzielonej po dniu złożenia oświadczenia, o którym mowa w 83zc ust. 3 pkt 10, obliczone zgodnie z ust. 3,

I_p – ilość biometanu, wyrażoną w MWh, o której mowa w 83zc ust. 3 pkt 3, pomniejszoną o ilość biometanu sprzedanego w ramach systemu aukcyjnego biometanu do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, w którym udzielono pomocy PI, stanowiącą podstawę wypłaty ujemnego salda zgodnie z art. 93 ust. 2 pkt 3.

9. O wysokości ceny skorygowanej, o której mowa w ust. 7, wytwórca, o którym mowa w art. 83t ust. 2, powiadamia operatora rozliczeń energii odnawialnej, o którym mowa w art. 106, w terminie, o którym mowa w ust. 7.

10. Wytwórca, o którym mowa w art. 83t ust. 2, którego oferta wygrała aukcję biometanu, jest obowiązany do przekazywania Prezesowi URE, w całym okresie wsparcia, w terminie 30 dni od zakończenia roku kalendarzowego, oświadczenia o nieudzieleniu pomocy inwestycyjnej, o której mowa w ust. 1, w poprzednim roku kalendarzowym, albo oświadczenia o wartości tej pomocy przeliczonej zgodnie z ust. 3, zawierającego datę jej udzielenia oraz wskazanie podmiotu udzielającego pomocy.

11. Zmiana wartości udzielonej pomocy inwestycyjnej, o której mowa w ust. 1, która uwzględniona została przy obliczaniu ceny skorygowanej, o której mowa w ust. 5, 7 i 12, polegająca na obniżeniu wartości tej pomocy, nie powoduje zmiany wartości tej ceny.

12. W przypadku gdy po dniu złożenia oferty, która wygrała aukcję biometanu, informacje lub oświadczenie, o których mowa w art. 83ze ust. 10, stały się nieaktualne, wytwórcy, o których mowa w art. 83t ust. 2, najpóźniej w dziesiątym dniu miesiąca następującego po upływie miesiąca, w którym nastąpiła zmiana powodująca konieczność zaktualizowania tych informacji lub oświadczenia, przekazują zaktualizowane informacje lub oświadczenie, o których mowa w art. 83ze ust. 10, oraz oświadczenie wytwórcy zawierające wartość pomocy inwestycyjnej, o której mowa w ust. 1, przeliczoną zgodnie z ust. 3, datę jej udzielenia, wskazanie podmiotu udzielającego pomocy inwestycyjnej oraz cenę skorygowaną obliczoną według następującego wzoru:

$$C_s = C_o - \frac{PI_c}{I}$$

gdzie poszczególne symbole oznaczają:

C_S – cenę skorygowaną zakupu biometanu, wyrażoną w zł/MWh, z uwzględnieniem art. 92 ust. 10, obowiązującą od miesiąca następującego po miesiącu złożenia zaktualizowanych informacji lub oświadczenia, o których mowa w art. 83ze ust. 10, lub w którym wytwórca był obowiązany do złożenia tego oświadczenia, stanowiącą podstawę wypłaty ujemnego salda zgodnie z art. 93 ust. 2 pkt 3,

C_O – cenę, o której mowa w art. 83zc ust. 3 pkt 3, wynikającą z oferty, wyrażoną w zł/MWh,

I – ilość biometanu, o której mowa w art. 83zc ust. 3 pkt 3, wyrażoną w MWh, wynikającą z oferty,

PI_c – sumę wartości pomocy inwestycyjnej, o której mowa w ust. 1, wyrażoną w złotych, obliczoną na dzień złożenia oferty, według następującego wzoru:

$$PI_c = \sum_{i=u}^{j}[PI_i * \prod_{m=i}^{j}(1 + r_m)] + \sum_{k=j}^{s}[PI_k * \prod_{n=j}^{k}\frac{1}{(1 + r_n)}]$$

gdzie poszczególne symbole oznaczają:

j – rok kalendarzowy, w którym wytwórca złożył ofertę,

i – kolejne lata kalendarzowe liczone od roku kalendarzowego „u” do roku kalendarzowego „j”,

u – rok kalendarzowy, w którym po raz pierwszy udzielono pomocy inwestycyjnej, o której mowa w ust. 1, oznaczonej symbolem PI_i,

PI_i – wartość w roku „i” pomocy inwestycyjnej, o której mowa w ust. 1, udzielonej do dnia złożenia oferty, wyrażoną w złotych, udzieloną w danym roku „i”,

m – kolejne lata między rokiem otrzymania danej pomocy „i” a rokiem „j”,

r_m – stopę referencyjną wyrażoną w ułamku dziesiętnym, będącą spadkiem lub wzrostem średniorocznego wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem w roku „m” określonym w komunikacie Prezesa GUS, ogłoszonym w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”, przy czym wartość r_m dla roku kalendarzowego „j” wynosi 0,

s – rok kalendarzowy, w którym została udzielona ostatnia uwzględniona pomoc inwestycyjna, o której mowa w ust. 1,

k – kolejne lata kalendarzowe liczone od roku kalendarzowego „j” do roku kalendarzowego „s”,

PI_k – wartość w roku „k” pomocy inwestycyjnej, o której mowa w ust. 1, udzielonej po dniu złożenia oferty, wyrażoną w złotych, udzieloną w danym roku „k”,

n – kolejne lata między rokiem „j” a rokiem otrzymania danej pomocy „k”,

r_n – stopę referencyjną wyrażoną w ułamku dziesiętnym, będącą spadkiem lub wzrostem średniorocznego wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem w roku „n” określonym w komunikacie Prezesa GUS, ogłoszonym w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”, przy czym wartość r_n dla roku kalendarzowego „j” wynosi 0; w przypadku gdy w dniu złożenia lub upływu terminu złożenia, zgodnie z ust. 10, oświadczenia wytwórcy, w zakresie pomocy inwestycyjnej, o której mowa w ust. 1, stopa referencyjna w roku „n” nie została opublikowana, należy przyjąć spadek lub wzrost wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych z listopada roku „n-1”, w ujęciu rok do roku.

13. W przypadku gdy po dniu złożenia, zgodnie z ust. 12, oświadczenia wytwórcy, w zakresie pomocy inwestycyjnej, o której mowa w ust. 1, zostanie udzielona nowa

pomoc inwestycyjna, o której mowa w ust. 1, lub wzrośnie wartość pomocy wskazanej w oświadczeniu, stosuje się ust. 7.

Art. 83zh. 1. Wytwórca, o którym mowa w art. 83t ust. 2, którego oferta wygrała aukcję biometanu, przekazuje Prezesowi URE oraz operatorowi rozliczeń energii odnawialnej, o którym mowa w art. 106, informację o dniu wytworzenia oraz wprowadzenia biometanu z odnawialnych źródeł energii do sieci gazowej, potwierdzoną przez operatora sieci przesyłowej gazowej lub operatora sieci dystrybucyjnej gazowej i jego sprzedaży w ramach systemu aukcyjnego biometanu – w terminie 30 dni od dnia tej sprzedaży po raz pierwszy w ramach wygranej oferty aukcyjnej.

2. Rozliczenie obowiązku sprzedaży biometanu w ramach systemu aukcyjnego biometanu przez wytwórcę, który wygrał aukcję biometanu, w ilości określonej przez niego w ofercie, następuje po zakończeniu okresu każdych pełnych trzech lat kalendarzowych, w którym przysługiwało wsparcie, oraz po zakończeniu okresu wsparcia w oparciu o ilość biometanu sprzedanego w ramach systemu aukcyjnego określoną w sprawozdaniach miesięcznych składanych zgodnie z art. 93 ust. 2 pkt 3, przy czym na potrzeby rozliczenia tego obowiązku uwzględnia się ilość biometanu wytworzonego w instalacji odnawialnego źródła energii w przedziale czasowym, o którym mowa w art. 93 ust. 3 pkt 3, dla którego średnie ważone wolumenem transakcji sesyjnych giełdowych ceny gazu ziemnego, o których mowa w art. 93 ust. 3 pkt 3, były niższe niż 0 złotych za 1 MWh

3. Dokonując weryfikacji obowiązku sprzedaży biometanu, o którym mowa w ust. 2, uwzględnia się na korzyść wytwórcy sytuacje, w których instalacja odnawialnego źródła energii pozostawała w gotowości do wytwarzania biometanu, jednak nastąpiło ograniczenie lub nie doszło do wytworzenia biometanu lub nie doszło do jego sprzedaży w ramach systemu aukcyjnego w następstwie:

1) okoliczności, o których mowa w ust. 6;
2) remontu lub naprawy urządzeń wchodzących w skład instalacji odnawialnego źródła energii, niezwiązanych z pracami konserwacyjnymi wynikającymi z dokumentów technicznych tych urządzeń, których wytwórca, zachowując należytą staranność, nie był w stanie przewidzieć;
3) zmiany ilości i jakości wytwarzanego biogazu lub biogazu rolniczego wykorzystywanych do wytwarzania biometanu, która została spowodowana zaburzeniem procesów biologicznych spowodowanych czynnikami niezależnymi od

wytwórcy, których wytwórca, zachowując należytą staranność, nie był w stanie przewidzieć;

4) sprzedaży biometanu na potrzeby realizacji obowiązku, o którym mowa w art. 23 ust. 1 ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych;

5) braku chłonności sieci gazowej potwierdzonej przez operatora systemu dystrybucyjnego gazowego lub operatora systemu przesyłowego gazowego.

4. Instalacja odnawialnego źródła energii, o której mowa w art. 83t ust. 1, dla której nie zostało spełnione zobowiązanie, o którym mowa w art. 83zc ust. 3 pkt 9, może ponownie zostać objęta ofertą w aukcji biometanu po upływie 3 lat, licząc od dnia, w którym zobowiązanie stało się wymagalne.

5. Na potrzeby ustalenia rzeczywistego rozliczenia obowiązku wytworzenia biometanu przez wytwórcę, który wygrał aukcję biometanu, przyjmuje się:

1) parametry jakościowe,

2) wymagania dotyczące pomiarów, w tym miejsca dokonywania pomiaru i rejestracji ilości

– biometanu wprowadzonego do sieci gazowej, określone w przepisach wydanych na podstawie art. 9 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne.

6. Zobowiązanie, o którym mowa w art. 83zc ust. 3 pkt 9, uznaje się za spełnione, w przypadku gdy wytwórca, w terminie realizacji tego zobowiązania, został wpisany do rejestru wytwórców biogazu albo rejestru wytwórców biogazu rolniczego i przekazał odpowiednio Prezesowi URE albo Dyrektorowi Generalnemu KOWR oraz operatorowi rozliczeń energii odnawialnej, o którym mowa w art. 106, informację o dniu wytworzenia i wprowadzenia biometanu do sieci gazowej, potwierdzoną przez operatora sieci przesyłowej gazowej lub operatora sieci dystrybucyjnej gazowej, a instalacja odnawialnego źródła energii tego wytwórcy pozostawała w gotowości do wytwarzania biometanu, jednak w wymaganym terminie nie doszło do sprzedaży po raz pierwszy biometanu w następstwie:

1) obowiązywania regulacji prawa powszechnie obowiązującego;

2) konieczności zapewnienia bezpieczeństwa pracy sieci gazowej;

3) wystąpienia awarii w systemie gazowym, w tym awarii przyłącza lub sieci gazowej;

4) działania siły wyższej, rozumianej jako zdarzenie lub seria zdarzeń, niezależnych od wytwórcy, których nie mógł on uniknąć lub przezwyciężyć, do których zalicza się:

a) klęska żywiołowa, w tym katastrofa naturalna w rozumieniu ustawy z dnia 18 kwietnia 2002 r. o stanie klęski żywiołowej (Dz. U. z 2025 r. poz. 112),

b) wojna, działania wojenne, akty terroryzmu, zamieszki;

5) wystąpienia awarii technicznej instalacji odnawialnego źródła energii rozumianej jako gwałtowne, nieprzewidziane i niezależne od wytwórcy uszkodzenie lub zniszczenie tej instalacji lub zniszczenie obiektów budowlanych, lub urządzeń warunkujących pracę tej instalacji.”;

34) w art. 84 w ust. 1 wyrazy „i ust. 7, art. 83h ust. 3 pkt 6 i 7, art. 83m ust. 3 pkt 6 i art. 83q ust. 6 i 8, a także prawidłowości ceny skorygowanej, o której mowa w art. 39 ust. 5 i 7, art. 39a ust. 5 i 7 oraz art. 83q ust. 4 i 6” zastępuje się wyrazami „ , ust. 1 pkt 5 i ust. 7, art. 83h ust. 3 pkt 6 i 7, art. 83m ust. 3 pkt 6, art. 83q ust. 6 i 8, art. 83zc ust. 3 pkt 2, 3, 5,7–8 i 10, art. 83ze ust. 10 i art. 83zg ust. 7, 10 i 12, a także prawidłowości ceny skorygowanej, o której mowa w art. 39 ust. 5 i 7, art. 39a ust. 5 i 7, art. 83q ust. 4 i 6 oraz art. 83zg ust. 5, 7 i 12”;

35) w art. 86 w pkt 1 lit. b otrzymuje brzmienie:

„b) biometanu, który uzyskał zaświadczenie, o którym mowa w art. 83m ust. 8, albo wygrał aukcję, o której mowa w art. 83t ust. 1;”;

36) w art. 87 w zdaniu pierwszym wyrazy „art. 83 ust. 1 pkt 4 i ust. 7, art. 83h ust. 3 pkt 6 i 7, art. 83m ust. 3 pkt 6 i art. 83q ust. 6 i 8, a także prawidłowości ceny skorygowanej, o której mowa w art. 39 ust. 5 i 7, art. 39a ust. 5 i 7 oraz art. 83q ust. 4 i 6” zastępuje się wyrazami „art. 83 ust. 1 pkt 4 i 5 i ust. 7, art. 83h ust. 3 pkt 6 i 7, art. 83m ust. 3 pkt 6, art. 83q ust. 6 i 8, art. 83zc ust. 3 pkt 2, 3, 5, 7–8 i 10, art. 83ze ust. 10 i art. 83zg ust. 4 i 7, a także prawidłowości ceny skorygowanej, o której mowa w art. 39 ust. 5 i 7, art. 39a ust. 5 i 7, art. 83q ust. 4 i 6 oraz art. 83zg ust. 5, 7 i 12”;

37) w art. 88:

a) w ust. 1 wyrazy „art. 83 ust. 1 pkt 4 i ust. 7, art. 83h ust. 3 pkt 6 i 7, art. 83m ust. 3 pkt 6 i art. 83q ust. 6 i 8” zastępuje się wyrazami „art. 83 ust. 1 pkt 4 i 5 i ust. 7, art. 83h ust. 3 pkt 6 i 7, art. 83m ust. 3 pkt 6, art. 83q ust. 6 i 8, art. 83zc ust. 3 pkt 2, 3, 5, 7–8 i 10, art. 83ze ust. 10 i art. 83zg ust. 7, 10 i 12”,

b) w ust. 2 wyrazy „oraz art. 83q ust. 6 i 8” zastępuje się wyrazami „ , art. 83q ust. 6 i 8, art. 83zc ust. 3 pkt 10 oraz art. 83zg ust. 5, 7 i 12”;

38) w art. 92:

a) ust. 5a otrzymuje brzmienie:

„5a. Prawo do pokrycia ujemnego salda, o którym mowa w art. 93 ust. 2 pkt 3, przysługuje również wytwórcy biometanu, o którym mowa w:

1) art. 83l ust. 1, który uzyskał zaświadczenie Prezesa URE, o którym mowa w art. 83m ust. 8, nie później niż w terminie do dnia 30 czerwca 2027 r.;
2) art. 83t ust. 2, który wygrał aukcję biometanu, w okresie nie później niż do dnia 31 grudnia 2030 r.”,

b) ust. 10 otrzymuje brzmienie:

„10. Cena:

1) sprzedaży energii elektrycznej wytworzonej z odnawialnych źródeł energii, podana w ofertach uczestników aukcji, których oferty wygrały aukcję,
2) sprzedaży biometanu, podana w ofertach uczestników aukcji biometanu, których oferty wygrały aukcję,
3) skorygowana, o której mowa w art. 39 ust. 5 i 7, art. 39a ust. 5, 7, 11 i 12, art. 83q ust. 4, 6, 10 i 11 oraz art. 83zg ust. 5, 7, 12 i 13,
4) zakupu obliczona zgodnie z:
   a) art. 39a ust. 5 z uwzględnieniem art. 39a ust. 7,
   b) art. 83q ust. 4 z uwzględnieniem art. 83q ust. 6 i 10,
   c) art. 83zg ust. 5 z uwzględnieniem art. 83zg ust. 7 i 12,
5) stanowiąca podstawę do obliczenia ujemnego salda dla wytwórcy, o którym mowa w:
   a) art. 70c ust. 6 pkt 1,
   b) art. 83n ust. 2

– podlega corocznej waloryzacji średniorocznym wskaźnikiem cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem z poprzedniego roku kalendarzowego, określonym w komunikacie Prezesa GUS, ogłoszonym w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”.”,

c) ust. 11^1 i 11a otrzymują brzmienie:

„11^1. Ilość paliwa gazowego wytworzonego w instalacji odnawialnego źródła energii i wprowadzonego do sieci gazowej, wyrażona w kWh, do rozliczenia której z operatorem rozliczeń energii odnawialnej, o którym mowa w art. 106, jest obowiązany wytwórca biometanu, o którym mowa w art. 83l ust. 1 albo art. 83t ust. 2, ustala się na podstawie udostępnianych przez operatora systemu gazowego, na którego obszarze działania została przyłączona instalacja odnawialnego źródła

energii, rzeczywistych wskazań urządzeń pomiarowo-rozliczeniowych w punkcie wejścia do sieci w ujęciu dobowym w danym miesiącu. Prawo dostępu do tych danych otrzymuje także operator rozliczeń energii odnawialnej w celu weryfikacji wniosków, o których mowa w art. 93 ust. 2 pkt 3.

11a. Operator systemu elektroenergetycznego lub operator systemu gazowego, na których obszarze działania została przyłączona instalacja odnawialnego źródła energii, przekazują operatorowi rozliczeń energii odnawialnej, o którym mowa w art. 106, w terminie 10 dni po zakończeniu miesiąca, dane w ujęciu dobowym dotyczące odpowiednio ilości energii elektrycznej wytworzonej w instalacji odnawialnego źródła energii lub ilości paliwa gazowego wytworzonego w instalacji odnawialnego źródła energii służącej do wytwarzania biometanu, określone na podstawie wskazań urządzeń pomiarowo-rozliczeniowych w puncie wejścia do sieci. Dane dotyczące energii elektrycznej są przekazywane także sprzedawcy zobowiązanemu.”;

39) w art. 93:

a) w ust. 2:

– we wprowadzeniu do wyliczenia wyrazy „oraz wytwórca biometanu, o którym mowa w art. 83l ust. 1, w celu sprzedaży biometanu wybranemu podmiotowi w okresie określonym w art. 83p,” zastępuje się wyrazami „wytwórca biometanu, o którym mowa w art. 83l ust. 1, w celu sprzedaży biometanu wybranemu podmiotowi w okresie określonym w art. 83p, oraz wytwórca, o którym mowa w art. 83t ust. 2, którego oferta wygrała aukcję biometanu,”,

– w pkt 1 lit. b otrzymuje brzmienie:

„b) biometanu objętego ofertą, o której mowa w art. 83zc, oraz podlegającego sprzedaży, o której mowa w art. 83l ust. 1”,

– w pkt 2 lit. b i część wspólna otrzymują brzmienie:

„b) biometanu wytworzonego z odnawialnych źródeł energii w instalacji odnawialnego źródła energii służącej do wytwarzania biometanu sprzedanego w danym miesiącu, jako iloczyn ilości biometanu, o której mowa w pkt 1 lit. b, i średniej dziennej ceny stanowiącej średnią ważoną wolumenem transakcji sesyjnych giełdowych cenę gazu ziemnego wysokometanowego dostarczanego do Krajowego Systemu Przesyłowego, zawartych na instrumencie z dostawą w najbliższym okresie 24 godzin

liczonych od godziny 06:00 dnia następnego po czasie zawarcia transakcji giełdowej

– niezawierającej kwot podatku od towarów i usług, wyrażonej w złotych z dokładnością do jednego grosza za 1 MWh, obliczanej i publikowanej przez podmiot, o którym mowa w art. 64 ust. 1 pkt 1, zgodnie z przyjętymi przez ten podmiot zasadami;”,

– w pkt 3:

– – we wprowadzeniu do wyliczenia wyrazy „w terminie 15 dni po zakończeniu miesiąca, sprawozdania miesięcznego zawierającego informacje, o których mowa w pkt 1 i 2” zastępuje się wyrazami „w terminie 15 dni po zakończeniu miesiąca, sprawozdania miesięcznego za poprzedni miesiąc zawierającego informacje o ilości energii lub biometanu, o których mowa w pkt 1 oraz informacje, o których mowa w pkt 2”,

– – w lit. g średnik zastępuje się wyrazami „ , albo” i dodaje się lit. h w brzmieniu:

„h) ceny zawartej w ofercie, o której mowa w art. 83zc, która wygrała aukcję biometanu, skorygowanej zgodnie z art. 83zg ust. 5 albo 7, z uwzględnieniem waloryzacji, o której mowa w art. 92 ust. 10, z uwzględnieniem ust. 4a i 6a;”,

b) po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

„2a. Na żądanie operatora rozliczeń energii odnawialnej, o którym mowa w art. 106, wytwórca przedstawia w ciągu 7 dni kopię dokumentacji, o której mowa w ust. 2 pkt 1 oraz w art. 25 pkt 4.”,

c) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Podmiot, o którym mowa w art. 64 ust. 1 pkt 1, publikuje na swojej stronie internetowej:

1) średnie ważone wolumenem transakcji sesyjnych giełdowych ceny energii elektrycznej z prowadzonego przez siebie rynku, na którym są zawierane transakcje sesyjne giełdowe z dostawą energii elektrycznej w dniu następnym i dwa dni po dniu zawarcia transakcji giełdowych sesyjnych – dla każdej godziny dostawy energii elektrycznej;

2) średnie ważone wolumenem transakcji sesyjnych giełdowych ceny energii elektrycznej z prowadzonego przez siebie rynku, na którym są zawierane

transakcje sesyjne giełdowe z dostawą energii elektrycznej w dniu następnym i dwa dni po dniu zawarcia transakcji giełdowych sesyjnych – dla każdego okresu niezbilansowania z uwzględnieniem instrumentów odpowiadających danemu okresowi niezbilansowania oraz instrumentów godzinowych obejmujących ten okres, a w przypadku występowania notowań tylko dla okresów dłuższych od okresu niezbilansowania – dla każdej godziny dostawy energii elektrycznej z uwzględnieniem wyłącznie instrumentów godzinowych;

3) średnie ważone wolumenem transakcji sesyjnych giełdowych ceny gazu ziemnego wysokometanowego dostarczanego do Krajowego Systemu Przesyłowego, zawartych na instrumencie z dostawą w najbliższym okresie 24 godzin liczonych od godziny 06:00 dnia następnego względem dnia zawarcia transakcji.”,

d) w ust. 4 użyte dwukrotnie wyrazy „ust. 3” zastępuje się wyrazami „ust. 3 pkt 1”,

e) ust. 4a otrzymuje brzmienie:

„4a. Od ilości biometanu, o której mowa w ust. 2 pkt 1 lit. b, odejmuje się ilość biometanu wytworzonego w instalacji odnawialnego źródła energii w przedziałach czasowych, o których mowa w ust. 3 pkt 3, dla których średnie ważone wolumenem transakcji sesyjnych giełdowych ceny gazu ziemnego, o których mowa w ust. 3 pkt 2, były niższe niż 0 złotych za 1 MWh.”,

f) w ust. 6 użyte dwukrotnie wyrazy „ust. 3” zastępuje się wyrazami „ust. 3 pkt 1”,

g) ust. 6a otrzymuje brzmienie:

„6a. W celu określenia ilości biometanu wytworzonego w okresach, o których mowa w ust. 3 pkt 2, dla których średnie ważone wolumenem transakcji sesyjnych giełdowych ceny gazu ziemnego były niższe niż 0 złotych za 1 MWh, w instalacji odnawialnego źródła energii, która jest opomiarowana w sposób uniemożliwiający ustalenie ilości wytworzonego biometanu w przedziałach godzinowych, dla określenia ilości wytworzonego biometanu przyjmuje się ilość biometanu, jaka mogłaby zostać wytworzona w tej instalacji w okresie, o którym mowa w ust. 4a, przy założeniu, że instalacja ta pracowała w tym czasie z pełną wydajnością.”,

h) w ust. 9 w pkt 5 po wyrazach „art. 83l ust. 1” dodaje się wyrazy „lub art. 83t ust. 2”,

i) w ust. 12:

– wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„Dodatnie saldo obliczone zgodnie z ust. 1 pkt 4 albo ust. 2 pkt 3, które z uwzględnieniem ust. 11 nie zostało całkowicie rozliczone do końca danego okresu każdych pełnych trzech lat kalendarzowych, o których mowa w art. 83 ust. 2 albo art. 83zh ust. 2, oraz dodatnie saldo pozostałe na koniec okresu określonego zgodnie z art. 77 ust. 1–3 lub w okresie określonym w art. 70f ust. 1, 3 lub 4, art. 70j ust. 3, art. 77 ust. 2a, art. 83e ust. 2, art. 83p lub art. 83zf, jest zwracane w terminie 6 miesięcy od dnia zakończenia danego okresu, operatorowi rozliczeń energii odnawialnej, o którym mowa w art. 106, przez:”,

– w pkt 5 po wyrazach „art. 83l ust. 1” dodaje się wyrazy „lub art. 83t ust. 2”,

j) po ust. 18 dodaje się ust. 18a w brzmieniu:

„18a. Operator systemu elektroenergetycznego informuje operatora rozliczeń energii odnawialnej oraz Prezesa URE o ilości energii zaliczonej do realizacji zobowiązania wynikającego z danego systemu wsparcia w terminie do końca miesiąca następującego po miesiącu, w którym nastąpiło wykonanie polecenia, o którym mowa w art. 9c ust. 7a lub 7b ustawy – Prawo energetyczne.”;

40) w art. 93a:

a) w ust. 1 wyrazy „oraz poza procesami wysokosprawnej kogeneracji” zastępuje się wyrazami „ , poza procesami wysokosprawnej kogeneracji, a także ilości energii wytworzonej, wprowadzonej do sieci i sprzedanej z wysokosprawnej kogeneracji”,

b) w ust. 2 po wyrazach „poza procesami wysokosprawnej kogeneracji” dodaje się wyrazy „ oraz ilość energii wytworzonej, wprowadzonej do sieci i sprzedanej z wysokosprawnej kogeneracji”,

c) w ust. 3 po wyrazach „rozlicza nienależnie wypłaconą pomoc publiczną” dodaje się wyrazy „wraz z odsetkami”,

d) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Kwotę wynikającą z nienależnie wypłaconej pomocy publicznej, o której mowa w ust. 3, oblicza się według następującego wzoru:

$$Nkoge = (Aws - Awsk) * (Csko - Csbk),$$

gdzie poszczególne symbole oznaczają:

Nkoge – nienależnie wypłaconą pomoc publiczną wynikającą z braku możliwości zakwalifikowania energii elektrycznej jako energii elektrycznej wytworzonej z odnawialnych źródeł energii w wysokosprawnej kogeneracji,

Aws – ilość energii elektrycznej wytworzonej, wprowadzonej do sieci i sprzedanej, o której mowa w art. 93 ust. 1 pkt 4 albo ust. 2 pkt 3,

Awsk – ilość energii elektrycznej wytworzonej, wprowadzonej do sieci i sprzedanej z wysokosprawnej kogeneracji, przy czym, jeżeli Awsk jest większe od Aws, należy przyjąć, że różnica między Aws a Awsk wynosi 0,

Csko – skorygowaną cenę zakupu energii elektrycznej dla instalacji wykorzystującej wyłącznie biogaz lub biogaz rolniczy do wytwarzania energii elektrycznej w wysokosprawnej kogeneracji, o której mowa w art. 77 ust. 5 pkt 1a, 2a, 3a, 4a, 6a, 7a, 8a, 9a lub 10a albo w art. 83g ust. 3 pkt 2, 4, 6, 8, 11, 13, 15, 17 lub 19,

Csbk – skorygowaną cenę zakupu energii elektrycznej, obliczoną na potrzeby ustalenia nienależnie wypłaconej pomocy publicznej, w przypadku gdy dana instalacja stanowiłaby instalację wykorzystującą wyłącznie biogaz lub biogaz rolniczy do wytwarzania energii elektrycznej, o której mowa odpowiednio w art. 77 ust. 5 pkt 1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9 lub 10 albo w art. 83g ust. 3 pkt 1, 3, 5, 7, 10, 12, 14, 16 lub 18; w przypadku instalacji wytwórcy korzystającego z aukcyjnego systemu wsparcia Csbk jest równa Csko pomniejszonej o różnicę właściwych cen referencyjnych, odpowiednio na dzień aukcji albo aukcji na wsparcie operacyjne, albo na dzień złożenia wniosku na podstawie art. 184c ust. 1.”;

41) w art. 94:

a) w ust. 1 w pkt 1 w lit. e po wyrazach „art. 83l ust. 1” dodaje się wyrazy „oraz art. 83t ust. 2”,

b) ust. 1a otrzymuje brzmienie:

„1a. Operator rozliczeń energii odnawialnej, o którym mowa w art. 106, przekazuje Prezesowi URE informację o ilości:

1) energii elektrycznej sprzedanej przez poszczególnych wytwórców z podziałem na instalacje w ramach systemu aukcyjnego oraz w ramach aukcji na wsparcie operacyjne, w ramach systemu wsparcia, o którym mowa w art. 70a–70f, oraz systemu wsparcia, o którym mowa w art. 70g–70j, oraz o ilości energii wytworzonej i wprowadzonej do sieci w godzinach dostawy, dla której średnie

ważone wolumenem transakcji sesyjnych giełdowych ceny energii elektrycznej z rynku były niższe niż 0 złotych za 1 MWh oraz ilości energii, o której mowa w art. 93 ust. 18,

2) biometanu sprzedanego w ramach systemu wsparcia, o którym mowa w art. 83l ust. 1, oraz w ramach aukcji biometanu, oraz o biometanu wytworzonego w godzinach dostawy, gdy ceny gazu w okresie kolejnych 24 godzin liczonych od godziny 06:00 dnia następnego względem dnia zawarcia transakcji, o których mowa w art. 93 ust. 3 pkt 2, dla których średnie ważone wolumenem transakcji sesyjnych giełdowych ceny gazu ziemnego, o których mowa w art. 93 ust. 3 pkt 2, były niższe niż 0 złotych za 1 MWh

– w terminie do dnia 30 kwietnia danego roku kalendarzowego, za rok poprzedni.”,

c) w ust. 2 po pkt 4b dodaje się pkt 4c w brzmieniu:

„4c) maksymalną ilość biometanu, jaka może zostać sprzedana w drodze aukcji biometanu w następnym roku kalendarzowym, określoną w przepisach wydanych na podstawie art. 83u ust. 5;”;

42) w art. 121:

a) w ust. 1 po wyrazach „na pisemny” dodaje się wyrazy „lub elektroniczny”,

b) w ust. 3 w pkt 4 liczbę „6” zastępuje się liczbą „12”,

c) w ust. 5 w pkt 2 i 3 po wyrazach „operator systemu przesyłowego gazowego” dodaje się wyrazy „– w zakresie danych, o których mowa w ust. 3 pkt 1 i 3,”,

d) w ust. 7 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) wprowadzanego do sieci gazowej – ilość paliw gazowych potwierdzoną przez operatora systemu dystrybucyjnego gazowego lub operatora systemu przesyłowego gazowego, do którego sieci został wprowadzony biometan, pomniejszoną o ilość paliw gazowych dodanych do biometanu, w przypadku gdy przed punktem wejścia do sieci gazowej zainstalowano urządzenia służące do przystosowania parametrów jakościowych biometanu do parametrów jakościowych paliw gazowych przesyłanych sieciami przesyłowymi lub dystrybucyjnymi, w szczególności urządzenia służącego do zwiększania kaloryczności biometanu przez dodanie do niego innych rodzajów paliw gazowych;”;

43) w art. 124 w ust. 10 wyrazy „Posiadacz gwarancji pochodzenia, o której mowa w art. 123 ust. 1, wraz z” zastępuje się wyrazami „Wytwórca albo inny podmiot, na rzecz którego

wytwórca zbył gwarancję pochodzenia, zwany dalej „posiadaczem gwarancji pochodzenia”, wraz z pisemnym lub elektronicznym”;

44) w art. 124a w ust. 2 skreśla się wyrazy „ , rozumiany jako wytwórca albo inny podmiot na rzecz którego wytwórca zbył gwarancję pochodzenia,”;

45) w art. 136:

a) w ust. 3:

– w pkt 1 uchyla się lit. b–e,

– w pkt 3 po wyrazach „w zakresie dotyczącym instalowania danego rodzaju instalacji odnawialnego źródła energii” dodaje się wyrazy:

„albo posiada dyplom ukończenia studiów w zakresie instalacji odnawialnego źródła energii albo urządzeń i instalacji sanitarnych, energetycznych, elektroenergetycznych, grzewczych, chłodniczych, cieplnych i klimatyzacyjnych lub elektrycznych;”,

b) w ust. 4 uchyla się pkt 2;

46) w art. 138 w ust. 2 w pkt 1 skreśla się wyrazy „ust. 3 pkt 1 lit. b, c, d lub e albo w”;

47) w art. 168:

a) w pkt 15:

– w lit. a i b po wyrazach „w ofercie” dodaje się wyrazy „ , a w przypadku instalacji odnawialnego źródła energii wykorzystujących do wytwarzania energii elektrycznej biomasę albo biogaz albo biogaz rolniczy – poniżej 65 % ilości tej energii określonej w ofercie,”,

– część wspólna otrzymuje brzmienie:

„z wyłączeniem przypadków, w których do wytworzenia energii nie doszło w następstwie okoliczności, o których mowa w art. 83 ust. 3b lub przypadku gdy w wyniku wykorzystania części wytworzonej energii elektrycznej na potrzeby realizacji obowiązku, o którym mowa w art. 6g ust. 1 oraz ust. 10a ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych (Dz. U. z 2024 r. poz. 317 i …), dokonał sprzedaży energii elektrycznej w ilości mniejszej niż określona w lit. a i b.”,

b) po pkt 15 dodaje się pkt 15a w brzmieniu:

„15a) po wypełnieniu zobowiązania, o którym mowa w art. 83zc ust. 3 pkt 9, dokonał sprzedaży biometanu w aukcji biometanu poniżej 60 % ilości tego biometanu określonej w ofercie, w okresach rozliczeniowych wskazanych w art. 83zh ust.

2, z wyłączeniem przypadków, w których do sprzedaży biometanu w ramach aukcji biometanu nie doszło w następstwie okoliczności, o których mowa w art. 83zh ust. 3 lub 6;”,

c) pkt 16 otrzymuje brzmienie:

„16) nie przekazuje w terminie Prezesowi URE informacji, o której mowa w art. 39 ust. 7, 9 i 11, art. 39a ust. 7, 9 i 11, art. 70b ust. 11a, art. 83 ust. 1 pkt 2 i 5, art. 83m ust. 11, art. 83q ust. 6, 8 i 10, art. 83ze ust. 10, art. 83zg ust. 7 i 10 i art. 83zh ust. 1, lub przekazuje nieprawdziwą informację;”,

d) po pkt 16a dodaje się pkt 16b w brzmieniu:

„16b) nie przekazuje w terminie Prezesowi URE dokumentów, o których mowa w art. 70b ust. 11^1;”

e) w pkt 22 skreśla się wyrazy „lub 38m pkt 2,”;

48) w art. 170:

a) w ust. 2a wyrazy „w przypadku określonym w art. 168 pkt 1” zastępuje się wyrazami „w przypadkach określonych w art. 168 pkt 1–5, 7, 9a, 10, 11a oraz 25”,

b) w ust. 4 w pkt 2 wyrazy „16, 16a” zastępuje się wyrazami „16–16b”,

c) po ust. 6 dodaje się ust. 6a w brzmieniu:

„6a. Wysokość kary pieniężnej wymierzonej w przypadku, o którym mowa w art. 168 pkt 15a, oblicza się według wzoru:

$$Ko = 0,5 \times [Csz \times (Eoa – Ewa)],$$

gdzie poszczególne symbole oznaczają:

Ko – wysokość kary pieniężnej wyrażoną w złotych;

Csz – cenę skorygowaną, wyrażoną w złotych za MWh energii zawartej w biometanie, zwaloryzowaną zgodnie z art. 92 ust. 10, stanowiącą podstawę wypłaty ujemnego salda obliczonego zgodnie z art. 93 ust. 2 pkt 3, w wysokości obowiązującej wytwórcę w ostatnim dniu okresu rozliczeniowego, o którym mowa w art. 83zh ust. 2,

Eoa – ilość biometanu, jaką wytwórca zobowiązał się wytworzyć, wprowadzić do sieci i sprzedać po zamknięciu sesji aukcji biometanu, w okresie rozliczeniowym określonym w art. 83zh ust. 2, wyrażoną w MWh energii zawartej w biometanie,

Ewa – ilość biometanu sprzedanego w ramach aukcji biometanu w okresie rozliczeniowym określonym w art. 83zh ust. 2, wyrażoną w MWh energii zawartej w biometanie.”;

49) po art. 184o dodaje się art. 184p w brzmieniu:

„Art. 184p. 1. Wytwórca energii elektrycznej wytworzonej z odnawialnych źródeł energii w instalacji odnawialnego źródła energii wykorzystującej do wytworzenia energii elektrycznej wyłącznie energię promieniowania słonecznego, który wygrał aukcję, o której mowa w art. 72 ust. 1, oraz któremu przysługuje prawo do pokrycia ujemnego salda, o którym mowa w art. 93 ust. 2 pkt 3, może złożyć do operatora rozliczeń energii odnawialnej, o którym mowa w art. 106, wniosek o zastosowanie do rozliczenia ujemnego salda innych zasad niż określone w art. 93 ust. 2.

2. Prawo do rozliczenia ujemnego salda na zasadach innych niż określone w art. 93 ust. 2 przysługuje wytwórcy, o którym mowa w ust. 1, przez okres 12 następujących po sobie miesięcy kalendarzowych od pierwszego dnia miesiąca kalendarzowego następującego po upływie miesiąca od dnia złożenia wniosku, o którym mowa w ust. 1, ale nie dłużej niż do dnia 31 grudnia 2027 r., pod warunkiem, że energia elektryczna z instalacji tego wytwórcy będzie w tym czasie wprowadzana do sieci z mocą nie wyższą niż 50 % mocy zainstalowanej tej instalacji.

3. Operator rozliczeń energii odnawialnej, o którym mowa w art. 106, informuje operatora systemu elektroenergetycznego, do którego sieci przyłączona jest instalacja wytwórcy, który złożył wniosek, o którym mowa w ust. 1, o złożeniu tego wniosku w terminie 14 dni od dnia jego złożenia.

4. Wytwórca, który złożył wniosek, o którym mowa w ust. 1, w celu sprzedaży energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii jest obowiązany do:

1) prowadzenia dokumentacji w podziale na okresy rozliczenia niezbilansowania, obejmującej wszystkie następujące po sobie doby, dotyczącej wyrażonej w kWh ilości energii elektrycznej objętej ofertą, o której mowa w art. 79, wytworzonej z odnawialnych źródeł energii w instalacji odnawialnego źródła energii, sprzedanej w danym miesiącu, oraz cen wyrażonych w złotych z dokładnością do jednego grosza za 1 MWh z uwzględnieniem wskazania daty pierwszego wprowadzenia tej energii elektrycznej do sieci dystrybucyjnej lub sieci przesyłowej;
2) obliczenia wartości energii elektrycznej wytworzonej z odnawialnych źródeł energii w instalacji odnawialnego źródła energii sprzedanej w danym miesiącu, przy czym:

a) wartość ta stanowi sumę iloczynów ilości energii elektrycznej w każdym z okresów niezbilansowania, o których mowa w pkt 1, i średniej ceny energii elektrycznej w tym okresie niezbilansowania, stanowiącej średnią ważoną wolumenem transakcji sesyjnych giełdowych cen energii elektrycznej dla tego okresu niezbilansowania, z instrumentów dla samego tego okresu niezbilansowania oraz z instrumentów godzinowych obejmujących ten okres, zawartych na rynku, na którym są zawierane transakcje sesyjne giełdowe z dostawą energii elektrycznej w dniu następnym i dwa dni po dniu zawarcia transakcji sesyjnych giełdowych, prowadzonym przez podmiot, o którym mowa w art. 64 ust. 1 pkt 1,

b) w przypadku gdy notowania na rynku dnia następnego są prowadzone dla okresów dłuższych niż okres rozliczania niezbilansowania, o którym mowa lit. a, za rynkową cenę energii dla danego okresu rozliczania niezbilansowania przyjmuje się średnią ważoną wolumenem transakcji sesyjnych giełdowych cen energii elektrycznej dla tego okresu niezbilansowania, wyłącznie z instrumentów godzinowych dla godziny obejmującej ten okres niezbilansowania, zawartych na rynku, na którym są zawierane transakcje sesyjne giełdowe z dostawą energii elektrycznej w dniu następnym i dwa dni po dniu zawarcia transakcji sesyjnych giełdowych, prowadzonym przez podmiot, o którym mowa w art. 64 ust. 1 pkt 1, wyznaczoną dla okresu obejmującego dany okres rozliczania niezbilansowania;

3) przekazywania operatorowi rozliczeń energii odnawialnej, o którym mowa w art. 106, w terminie 15 dni po zakończeniu miesiąca, sprawozdania miesięcznego zawierającego informacje o ilościach energii elektrycznej, o których mowa w pkt 1, i informacje, o których mowa pkt 2, oraz wniosku o pokrycie ujemnego salda, obliczonego na podstawie różnicy między wartością sprzedaży energii elektrycznej, o której mowa w pkt 1, obliczoną zgodnie z pkt 2, a wartością tej energii elektrycznej, ustaloną na podstawie:

a) ceny zawartej w ofercie, o której mowa w art. 79, która wygrała aukcję, skorygowanej zgodnie z art. 39 ust. 5 albo 7, z uwzględnieniem waloryzacji, o której mowa w art. 92 ust. 10, oraz z uwzględnieniem art. 93 ust. 4 i 6 albo

b) ceny zawartej w ofercie, o której mowa w art. 79, która wygrała aukcję, z uwzględnieniem art. 74 ust. 2d, skorygowanej zgodnie z art. 39 ust. 5 albo 7, z

uwzględnieniem waloryzacji, o której mowa w art. 92 ust. 10, oraz z uwzględnieniem art. 93 ust. 4 i 6.

5. Do wyliczenia ujemnego salda na podstawie wartości energii elektrycznej obliczonej zgodnie z ust. 4 pkt 2, stosuje się odpowiednio art. 93 ust. 4, 9, 11,12, 14–19.

6. Wytwórca, który korzysta z rozliczenia ujemnego salda na podstawie wartości energii elektrycznej obliczonej zgodnie z ust. 4 pkt 2, nie traci prawa do tego rozliczenia w przypadku gdy energia elektryczna z instalacji tego wytwórcy została wprowadzana do sieci z mocą wyższą niż 50 % mocy zainstalowanej tej instalacji w następstwie:

1) obowiązywania regulacji prawa powszechnie obowiązującego;
2) konieczności zapewnienia bezpieczeństwa pracy sieci elektroenergetycznej;
3) wystąpienia awarii w systemie elektroenergetycznym, w tym awarii przyłącza w następstwie okoliczności, do których nie przyczynił się wytwórca, lub sieci elektroenergetycznej;
4) działania siły wyższej, rozumianej jako zdarzenie lub seria zdarzeń, niezależnych od wytwórcy, których nie mógł on uniknąć lub przezwyciężyć, do których zalicza się:
   a) klęska żywiołowa, w tym katastrofa naturalna w rozumieniu ustawy z dnia 18 kwietnia 2002 r. o stanie klęski żywiołowej (Dz. U. z 2025 r. poz. 112),
   b) wojna, działania wojenne, akty terroryzmu, zamieszki, awaria elektrowni jądrowej;
5) wystąpienia awarii technicznej instalacji odnawialnego źródła energii rozumianej jako gwałtowne, nieprzewidziane i niezależne od wytwórcy uszkodzenie lub zniszczenie tej instalacji lub zniszczenie obiektów budowlanych, lub urządzeń warunkujących pracę tej instalacji.

7. W przypadku niedotrzymania przez wytwórcę warunku, o którym mowa w ust. 2, operator systemu elektroenergetycznego wzywa go do złożenia wyjaśnień w terminie 5 dni roboczych od otrzymania tego wezwania.

8. W przypadku nieotrzymania wyjaśnień, o których mowa w ust. 7, lub gdy z otrzymanych wyjaśnień lub faktów znanych operatowi wynika, że przekroczenie nie zaistniało w wyniku okoliczności, o których mowa w ust. 6, operator systemu elektroenergetycznego, w terminie 7 dni od upływu terminu na złożenie wyjaśnień, informuje operatora rozliczeń energii odnawialnej, o którym mowa w art. 106, o niedotrzymaniu przez wytwórcę warunku, o którym mowa w ust. 2.

9. Z uwzględnieniem ust. 6, niespełnienie warunku, o którym mowa w ust. 2, skutkuje utratą przez wytwórcę prawa do rozliczania ujemnego salda na podstawie wartości energii elektrycznej, obliczonej zgodnie z ust. 4 pkt 2, na okres 12 następujących po sobie miesięcy kalendarzowych od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym operator rozliczeń energii odnawialnej, o którym mowa w art. 106, otrzymał informację, o której mowa w ust. 8.

10. Wytwórca, który utracił prawo do rozliczenia ujemnego salda na podstawie wartości energii elektrycznej, obliczonej zgodnie z ust. 4 pkt 2, na skutek niedotrzymania warunku, o którym mowa w ust. 2, może ponownie złożyć wniosek, o którym mowa w ust. 1, nie wcześniej niż po upływie 12 następujących po sobie miesięcy kalendarzowych od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym operator rozliczeń energii odnawialnej, o którym mowa w art. 106, otrzymał informację, o której mowa w ust. 8.

11. Wytwórcy, który utracił prawo do rozliczenia ujemnego salda na podstawie wartości energii elektrycznej, obliczonej zgodnie z ust. 4 pkt 2, przysługuje prawo do rozliczania ujemnego salda na zasadach określonych w art. 93 ust. 2, od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym utracił prawo do rozliczenia ujemnego salda na podstawie wartości energii elektrycznej obliczonej zgodnie do z ust. 4 pkt 2.”.

Art. 8. W ustawie z dnia 14 grudnia 2018 r. o promowaniu energii elektrycznej z wysokosprawnej kogeneracji (Dz. U. z 2024 r. poz. 639 i 1847) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 2 uchyla się pkt 40;
2) w art. 11 w pkt 2 uchyla się lit. b;
3) w art. 14 w ust. 2 uchyla się lit. c;
4) w art. 94 w ust. 1 w pkt 2 uchyla się lit. b.

Art. 9. W ustawie z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1320) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 214 w ust. 1 w pkt 10 skreśla się wyrazy „ , świadectw pochodzenia biogazu rolniczego”;
2) w art. 364 w ust. 1 w pkt 1 skreśla się wyrazy „lub świadectw pochodzenia biogazu rolniczego”.

Art. 10. W ustawie z dnia 21 maja 2021 r. o zmianie ustawy – Prawo energetyczne oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1093, z późn. zm.[2)]) w art. 7 w pkt 14 lit. c otrzymuje brzmienie:

„c) ust. 11a otrzymuje brzmienie:

„11a. Operator systemu elektroenergetycznego lub operator systemu gazowego, na obszarze działania których została przyłączona instalacja odnawialnego źródła energii, przekazują operatorowi rozliczeń energii odnawialnej, o którym mowa w art. 106, w terminie 10 dni po zakończeniu miesiąca, dane w ujęciu dobowym dotyczące odpowiednio ilości energii elektrycznej wytworzonej w instalacji odnawialnego źródła energii lub ilości paliwa gazowego wytworzonego w instalacji odnawialnego źródła energii służącej do wytwarzania biometanu, określone na podstawie wskazań urządzeń pomiarowo-rozliczeniowych. Dane, o których mowa w zdaniu pierwszym, operator systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego przekazuje w formie elektronicznej za pośrednictwem centralnego systemu informacji rynku energii w rozumieniu art. 3 pkt 69 ustawy – Prawo energetyczne. Dane dotyczące energii elektrycznej są przekazywane także sprzedawcy zobowiązanemu.”.”.

Art. 11. W ustawie z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 553 i z 2024 r. poz. 859) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 1 w pkt 10 w dodawanym art. 6g wprowadza się następujące zmiany:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Inwestor realizujący inwestycję polegającą na budowie elektrowni wiatrowej o łącznej mocy zainstalowanej większej niż 1 MW przeznacza co najmniej 10 % łącznej mocy zainstalowanej elektrowni wiatrowej, stanowiącej przedmiot tej inwestycji, do objęcia przez mieszkańców gminy, na terenie której jest zlokalizowana elektrownia wiatrowa oraz gminy pobliskiej, na okres, o którym mowa w ust. 9, w celu uzyskania przez nich statusu prosumenta wirtualnego energii

---

[2)] Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. poz. 1505,1642, 2269 i 2376, z 2022 r. poz. 1, 1967 i 2243 oraz z 2023 r. poz. 1113, 1506, 1681 i 1762.

odnawialnej w rozumieniu art. 2 pkt 27b ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii, zwanego dalej „prosumentem wirtualnym.”,

b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a–1c w brzmieniu:

„1a. Przepis ust. 1 stosuje się również w przypadku gdy elektrownia wiatrowa stanowiąca przedmiot inwestycji jest przyłączana do sieci przesyłowej w rozumieniu art. 3 pkt 11a ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne.

1b. Do rozliczeń z mieszkańcami gminy, którzy objęli udział w łącznej mocy zainstalowanej elektrowni wiatrowej i uzyskali status prosumenta wirtualnego zgodnie z ust. 1, stosuje się przepisy o rozliczaniu prosumenta wirtualnego, z wyłączeniem art. 4a i art. 5 ust. 1a–6 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii.

1c. Inwestor publikuje na swojej stronie internetowej wzorzec umowy, której przedmiotem jest objęcie przez mieszkańców gminy udziałów w łącznej mocy zainstalowanej elektrowni wiatrowej.”,

c) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. W terminie 15 dni od dnia, w którym decyzja o pozwoleniu na użytkowanie elektrowni wiatrowej stanowiącej przedmiot inwestycji stała się ostateczna, inwestor informuje wójta, burmistrza albo prezydenta miasta gminy, na terenie której jest zlokalizowana ta elektrownia wiatrowa, oraz wójta, burmistrza albo prezydenta miasta gminy pobliskiej, o:

1) uzyskaniu ostatecznej decyzji o pozwoleniu na użytkowanie;
2) maksymalnym poziomie łącznej mocy zainstalowanej elektrowni wiatrowej możliwym do objęcia przez mieszkańców gminy w celu określonym w ust. 1, wyrażonym w kW;
3) prognozowanej rocznej ilości energii elektrycznej wytwarzanej przez elektrownię wiatrową, wyrażonej w kWh na 1 kW łącznej mocy zainstalowanej;
4) wysokości wkładu partycypacyjnego, stanowiącego podstawowy składnik kosztu objęcia udziału w łącznej mocy zainstalowanej elektrowni wiatrowej, odpowiadający jego udziałowi w referencyjnych kosztach kwalifikowanych budowy tej elektrowni, wyrażonego w zł na kW.”,

d) po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

„2a. Wraz z informacjami, o których mowa w ust. 2, inwestor przekazuje wzorzec umowy, o którym mowa w ust. 1c.”,

e) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Wójt, burmistrz albo prezydent miasta gminy, na terenie której jest lokalizowana elektrownia wiatrowa, oraz wójt, burmistrz albo prezydent miasta gminy pobliskiej, w terminie 30 dni od dnia otrzymania informacji, o której mowa w ust. 2, ogłasza w prasie miejscowej, przez obwieszczenie oraz udostępnienie w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej urzędu gminy lub miasta, na stronie podmiotowej urzędu gminy lub miasta, a także w sposób zwyczajowo przyjęty w danej miejscowości, informację o możliwości zgłoszenia objęcia udziału w łącznej mocy zainstalowanej elektrowni wiatrowej, zwanego dalej „zgłoszeniem”, określając formę, miejsce i termin składania zgłoszeń. Termin składania zgłoszeń objęcia udziału w łącznej mocy zainstalowanej elektrowni wiatrowej nie może być krótszy niż 30 dni i dłuższy niż 60 dni od dnia wydania obwieszczenia.”,

f) po ust. 4 dodaje się ust. 4a i 4b w brzmieniu:

„4a. Zgłoszenie zawiera:

1) imię i nazwisko mieszkańca;
2) adres miejsca zamieszkania;
3) numer telefonu lub adres poczty elektronicznej, jeżeli posiada, oraz adres do korespondencji;
4) numer identyfikacyjny każdego własnego punktu poboru energii w rozumieniu art. 3 pkt 67 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne, zwanego dalej „punktem poboru energii”, na który jest zgłaszana chęć objęcia udziału w łącznej mocy zainstalowanej elektrowni wiatrowej;
5) określenie mocy zainstalowanej elektrowni wiatrowej deklarowanej do objęcia na każdy własny punkt poboru energii wskazany w zgłoszeniu.

4b. Zgłoszenie składa się do wójta, burmistrza albo prezydenta miasta gminy swojego miejsca zamieszkania.”,

g) ust. 5–7 otrzymują brzmienie:

„5. Mieszkaniec gminy może zgłosić objęcie udziału w łącznej mocy zainstalowanej elektrowni wiatrowej nie większego niż 2 kW na każdy własny punkt poboru energii zlokalizowany w tej gminie.

6. Wójt, burmistrz albo prezydent miasta gminy, na terenie której jest zlokalizowana elektrownia wiatrowa, oraz wójt, burmistrz albo prezydent miasta gminy pobliskiej:

1) w celu ustalenia czy zgłaszający spełnia warunki objęcia udziału w łącznej mocy zainstalowanej elektrowni wiatrowej, dokonuje weryfikacji zgłoszeń polegającej na sprawdzeniu czy adresy zamieszkania wskazane w tych zgłoszeniach znajdują się na obszarze danej gminy;
2) w terminie 14 dni od dnia następującego po upływie terminu składania zgłoszeń, po dokonaniu weryfikacji, o której mowa w pkt 1, w postaci elektronicznej, przekazuje inwestorowi listę mieszkańców gminy zainteresowanych zawarciem umowy z inwestorem wraz z szacowanym zapotrzebowaniem na moc zainstalowaną, adresami mieszkańców oraz informacjami o punktach poboru energii.

7. W przypadku gdy łączna moc zainstalowana elektrowni wiatrowej przeznaczona przez inwestora do objęcia przez mieszkańców jest niższa niż łączne zapotrzebowanie na moc zainstalowaną zadeklarowane w zgłoszeniach przez mieszkańców gminy, w której jest zlokalizowana elektrownia wiatrowa, udział w łącznej mocy zainstalowanej elektrowni wiatrowej wskazany w tych zgłoszeniach jest zmniejszany proporcjonalnie dla każdego zgłoszonego punktu poboru energii, a zgłoszeń mieszkańców gmin pobliskich nie rozpatruje się.”,

h) po ust. 7 dodaje się ust. 7a i 7b w brzmieniu:

„7a. Zgłoszenia mieszkańców gmin pobliskich rozpatruje się w przypadku, gdy po uwzględnieniu zgłoszeń mieszkańców gminy, w której zlokalizowana jest elektrownia wiatrowa, łączna moc zainstalowana elektrowni wiatrowej przeznaczona przez inwestora do objęcia przez tych mieszkańców nie została w całości objęta.

7b. W przypadku, o którym mowa w ust. 7a, jeżeli udział w łącznej mocy zainstalowanej elektrowni wiatrowej wskazany w zgłoszeniach mieszkańców gmin pobliskich jest wyższy niż łączna moc zainstalowana elektrowni wiatrowej pozostała do objęcia, udział w łącznej mocy zainstalowanej elektrowni wiatrowej wskazany w tych zgłoszeniach jest zmniejszany proporcjonalnie dla każdego zgłoszonego punktu poboru energii.”,

i) ust. 8 otrzymuje brzmienie:

„8. W terminie 90 dni od dnia otrzymania listy, o której mowa w ust. 6 pkt 2, inwestor zawiera z mieszkańcami gminy, o których mowa w ust. 6, umowę, której przedmiotem jest objęcie przez tych mieszkańców udziałów w łącznej mocy zainstalowanej elektrowni wiatrowej.”,

j) po ust. 8 dodaje się ust. 8a–8c w brzmieniu:

„8a. Umowa, o której mowa w ust. 8, określa co najmniej:

1) przysługujący każdemu z mieszkańców gminy udział w łącznej mocy zainstalowanej elektrowni wiatrowej, wyrażony w procentach, oraz ilość mocy zainstalowanej wyrażonej w kW, której ten udział odpowiada;
2) położenie oraz dane techniczne elektrowni wiatrowej stanowiącej przedmiot inwestycji, w szczególności łączną moc zainstalowaną tej elektrowni;
3) położenie oraz dane identyfikacyjne punktów poboru energii poszczególnych mieszkańców gminy;
4) zasady zmiany umowy, w szczególności zmiany udziałów w łącznej mocy zainstalowanej elektrowni wiatrowej przysługujących poszczególnym mieszkańcom gminy, oraz zasady rozwiązania umowy.

8b. Inwestor przekazuje operatorowi systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego lub operatorowi, do którego sieci jest przyłączana elektrownia wiatrowa, nie później niż w terminie 30 dni przed dniem planowanego rozpoczęcia wytwarzania energii elektrycznej, informację o:

1) przysługującym każdemu z mieszkańców gminy udziale w łącznej mocy zainstalowanej elektrowni wiatrowej, wyrażony w procentach, oraz ilości mocy zainstalowanej wyrażonej w kW, której ten udział odpowiada;
2) lokalizacji oraz numerach identyfikacyjnych punktów poboru energii poszczególnych mieszkańców gminy.

8c. Mieszkańcy gminy, którzy objęli udziały w łącznej mocy zainstalowanej elektrowni wiatrowej zgodnie z ust. 1, nie odpowiadają za zarządzanie elektrownią wiatrową, bezpieczeństwo jej funkcjonowania, eksploatację, konserwację oraz remonty, bilansowanie handlowe i inne obszary związane z jej funkcjonowaniem.”,

k) ust. 9 otrzymuje brzmienie:

„9. Mieszkaniec gminy, który zawarł umowę, o której mowa w ust. 8, i pokrył koszt objęcia udziału w łącznej mocy zainstalowanej elektrowni wiatrowej, uzyskuje status prosumenta wirtualnego na okres kolejnych 15 lat od dnia wytworzenia w

elektrowni wiatrowej po raz pierwszy energii elektrycznej i jej wprowadzenia do sieci dystrybucyjnej elektroenergetycznej albo do sieci przesyłowej elektroenergetycznej, i jej sprzedaży.”,

l) po ust. 10 dodaje się ust. 10a–10e w brzmieniu:

„10a. W przypadku gdy udział w łącznej mocy zainstalowanej elektrowni wiatrowej objęty przez mieszkańców gminy, w której jest lokalizowana elektrownia wiatrowa oraz gminy pobliskiej jest niższy niż 10 % łącznej mocy elektrowni:

1) inwestor, w terminie 7 dni od dnia:
   a) upływu terminu, o którym mowa w ust. 8, lub,
   b) zawarcia ostatniej umowy, w przypadku gdy umowy z mieszkańcami gminy, w której lokalizowana jest elektrownia wiatrowa oraz gminy pobliskiej zostaną zawarte w terminie krótszym

   – informuje wójta, burmistrza lub prezydenta miasta gminy, na terenie której inwestycja jest lokalizowana, o łącznej mocy zainstalowanej elektrowni wiatrowej, która pozostała do objęcia, wyrażonej w kW, odpowiadającej wysokości nieobjętych udziałów;
2) wójt, burmistrz lub prezydent miasta gminy, na terenie której jest lokalizowana inwestycja, w ciągu 30 dni od dnia otrzymania informacji, o której mowa w pkt 1, może przekazać inwestorowi listę zawierającą informacje o punktach poboru energii gminy wraz z szacowanym zapotrzebowaniem na moc zainstalowaną, przy czym udział na dany punkt poboru energii nie może przekroczyć 50 kW;
3) inwestor, w terminie 60 dni od dnia otrzymania listy, o której mowa w pkt 2, zawiera z gminą umowę, której przedmiotem jest objęcie przez tę gminę udziału w łącznej mocy zainstalowanej elektrowni wiatrowej i uzyskanie przez nią statusu prosumenta wirtualnego; przepisy ust. 1b, ust. 8a–8c stosuje się.

10b. Gmina, która zawarła umowę, o której mowa w ust. 10a pkt 3, i pokryła koszt objęcia udziału w łącznej mocy zainstalowanej elektrowni wiatrowej, o którym mowa w ust. 11, uzyskuje status prosumenta wirtualnego na okres kolejnych 15 lat od dnia wytworzenia w elektrowni wiatrowej po raz pierwszy energii elektrycznej, jej wprowadzenia do sieci dystrybucyjnej elektroenergetycznej lub sieci przesyłowej elektroenergetycznej i jej sprzedaży.

10c. Udział gminy w wytwarzaniu energii przez elektrownię wiatrową jest proporcjonalny do procentowego udziału w mocy zainstalowanej danych punktów

poboru energii, o którym mowa w ust. 10a pkt 2, w łącznej mocy zainstalowanej elektrowni wiatrowej pozostałej do objęcia przez gminy.

10d. W przypadku gdy szacowane zapotrzebowanie na moc zainstalowaną, o którym mowa w ust. 10a pkt 2, nie wyczerpuje łącznej mocy zainstalowanej elektrowni wiatrowej, która pozostała do objęcia, o której mowa w ust. 10a pkt 1, inwestor, w terminie 7 dni od otrzymania listy, o której mowa w ust. 10a pkt 2, informuje wójtów, burmistrzów lub prezydentów miast gmin pobliskich o łącznej mocy zainstalowanej elektrowni wiatrowej, która pozostała do objęcia, po odliczeniu szacowanego zapotrzebowania na moc, zgłoszonego przez gminę, w której lokalizowana jest inwestycja.

10e. W przypadku, o którym mowa w ust. 10d, przepisy ust. 10a–10c stosuje się odpowiednio do gmin pobliskich, przy czym, w przypadku gdy:

1) zgłoszone przez gminy pobliskie zapotrzebowanie na moc zainstalowaną przekracza moc, która pozostała do objęcia, o której mowa w ust. 10d, szacowaną moc każdego ze zgłoszonych punktów poboru energii zmniejsza się proporcjonalnie;
2) zgłoszone przez gminę, w której lokalizowana jest inwestycja, gminy pobliskie i ich mieszkańców, łączne zapotrzebowanie na moc zainstalowaną nie przekracza 50 kW, inwestor nie ma obowiązku zawierania umowy, której przedmiotem jest objęcie udziałów w łącznej mocy zainstalowanej elektrowni wiatrowej.”,

m) ust. 11 i 12 otrzymują brzmienie:

„11. Koszt objęcia udziału w łącznej mocy zainstalowanej elektrowni wiatrowej stanowi iloczyn tego udziału, wyrażonego w kW, oraz wkładu partycypacyjnego, o którym mowa w ust. 2 pkt 4.

12. Wkład partycypacyjny oblicza się według wzoru:

$$KPew = CRew * RWPew*WUew/1000$$

gdzie poszczególne symbole oznaczają:

KPew – wkład partycypacyjny elektrowni wiatrowej, wyrażony w zł na kW,

CRew – cenę referencyjną dla instalacji o łącznej mocy zainstalowanej większej niż 1 MW, wykorzystującej do wytwarzania energii elektrycznej wyłącznie energię wiatru na lądzie, określoną w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie art. 77 ust. 3

ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii, obowiązującą w dniu przekazania wójtowi, burmistrzowi albo prezydentowi miasta gminy informacji, o której mowa w ust. 2,

RWPew – referencyjny roczny wolumen wytwarzania energii elektrycznej dla elektrowni wiatrowej w odniesieniu do 1 MW mocy zainstalowanej, wynoszący 3300 MWh/MW,

WUew – współczynnik udziału mieszkańca w kosztach wytwarzania energii elektrycznej w elektrowni wiatrowej.”,

n) po ust. 12 dodaje się ust. 12a i 12b w brzmieniu:

„12a. Współczynnik udziału mieszkańca w kosztach wytwarzania energii elektrycznej w elektrowni wiatrowej wyznacza się w przedziale 4,8 do 8,8.

12b. Minister właściwy do spraw klimatu określi, w drodze rozporządzenia, wartość współczynnika udziału mieszkańca w kosztach wytwarzania energii elektrycznej w elektrowni wiatrowej, biorąc pod uwagę:

1) istotne parametry techniczne i ekonomiczne funkcjonowania elektrowni wiatrowej;
2) nakłady inwestycyjne ponoszone w okresie przygotowania projektu i jego budowy wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną;
3) założenia dotyczące technicznych warunków pracy elektrowni wiatrowej, w tym sprawności wytwarzania energii elektrycznej, współczynniki wykorzystania dostępnej mocy elektrycznej, współczynniki zużycia wytworzonej energii elektrycznej na pokrycie potrzeb własnych oraz na pokrycie strat powstających przed wprowadzeniem energii elektrycznej do sieci;
4) cele gospodarcze i społeczne, funkcjonowania elektrowni wiatrowej.”,

o) uchyla się ust. 13,

p) dodaje się ust. 14–19 w brzmieniu:

„14. Operator systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego, o którym mowa w art. 3 pkt 25 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne, oraz operator przekazują informacje, o których mowa w ust. 8b pkt 1 i 2, do centralnego systemu informacji rynku energii w rozumieniu art. 3 pkt 69 tej ustawy, w terminie 7 dni od dnia otrzymania ich od inwestora.

15. Operator systemu dystrybucyjnego lub operator, do sieci których przyłączona jest elektrownia wiatrowa, o której mowa w ust. 1, określa ilości energii elektrycznej wytworzonej przez prosumenta wirtualnego, o której mowa w art. 4 ust. 2 pkt 3 lit. b ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii, na podstawie której sprzedawca, o którym mowa w art. 40 ust. 1a tej ustawy, rozlicza prosumenta wirtualnego, jako iloczyn ilości energii elektrycznej wprowadzonej do sieci przez elektrownię wiatrową, o której mowa w ust. 1, i udziału, o którym mowa w ust. 8b pkt 1, wyrażonego w procentach, a następnie przekazuje określone w ten sposób dane dotyczące ilości energii do centralnego systemu informacji rynku energii, przypisując je do odpowiednich punktów poboru energii, o których mowa w ust. 8b pkt 2.

16. Operator informacji rynku energii w rozumieniu art. 3 pkt 72 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne, zwany dalej „operatorem informacji rynku energii", udostępnia operatorom systemów dystrybucyjnych, na obszarze których znajdują się miejsca dostarczania energii elektrycznej prosumentów wirtualnych, dane przypisane do ich punktów poboru energii, w sposób określony w ust. 15, a operatorzy systemów dystrybucyjnych dokonują sumarycznego bilansowania tych danych, zgodnie z art. 4 ust. 2b ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii.

17. W przypadku gdy prosument wirtualny jest jednocześnie prosumentem energii odnawialnej lub prosumentem zbiorowym energii odnawialnej w rozumieniu art. 2 pkt 27c ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii, dane o energii wprowadzonej przez niego jako prosumenta wirtualnego są sumarycznie bilansowane z sumarycznie zbilansowanymi danymi, o których mowa odpowiednio w art. 4 ust. 2a pkt 1 lub 2 tej ustawy, o energii pobranej przez niego jako prosumenta energii odnawialnej lub jako prosumenta zbiorowego energii odnawialnej w rozumieniu art. 2 pkt 27c tej ustawy.

18. Operator systemu dystrybucyjnego przekazuje dane o energii wprowadzonej i pobranej z sieci dystrybucyjnej przez prosumenta wirtualnego energii odnawialnej zbilansowane zgodnie z ust. 16 i 17, do centralnego systemu informacji rynku energii, przypisując je do odpowiednich punktów poboru energii, o których mowa w ust. 8b pkt 2.

19. Operator informacji rynku energii za pośrednictwem centralnego systemu informacji rynku energii udostępnia sprzedawcy, o którym mowa w art. 40 ust. 1a ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii, dane:

1) przed sumarycznym bilansowaniem, o energii wprowadzonej do sieci, określone w sposób, o którym mowa w ust. 15, dotyczące ilości energii przypisanej do punktów poboru energii, o których mowa w ust. 8b pkt 2, oraz o energii pobranej z sieci,
2) sumarycznie zbilansowane, w sposób, o którym mowa w ust. 16 i 17, o energii wprowadzonej do sieci i pobranej z sieci

– dotyczące prosumentów wirtualnych, którzy zawarli z tym sprzedawcą umowy sprzedaży lub umowy kompleksowe, o których mowa w art. 5 odpowiednio ust. 1 i 3 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne.”;

2) w art. 9 w ust. 2 w pkt 2 po wyrazach „lub budynku o funkcji mieszanej” dodaje się wyrazy „liczonej zgodnie z art. 5 ustawy zmienianej w art. 1”.

Art. 12. W ustawie z dnia 13 lipca 2023 r. o ułatwieniach w przygotowaniu i realizacji inwestycji w zakresie biogazowni rolniczych, a także ich funkcjonowaniu (Dz. U. poz. 1597) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 23 we wprowadzeniu do wyliczenia wyrazy „biogazowni rolniczej spełniającej warunki określone w art. 4 ust. 1 ustawy” zastępuje się wyrazami „biogazowni rolniczej, w tym biogazowni rolniczej spełniającej warunki określone w art. 4 ust. 1 ustawy”;
2) w art. 26 dotychczasową treść oznacza się jako ust. 1 i dodaje się ust. 2 w brzmieniu:

„2. Do inwestycji biogazowni rolniczej, w tym biogazowni rolniczej spełniającej warunki określone w art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 13 lipca 2023 r. o ułatwieniach w przygotowaniu i realizacji inwestycji w zakresie biogazowni rolniczych, określonych we wniosku o ustalenie lokalizacji inwestycji złożonym przed dniem 1 stycznia 2026 r., stosuje się przepisy ustawy w brzmieniu obowiązującym w dniu 31 grudnia 2025 r.”.

Art. 13. W ustawie z dnia 17 sierpnia 2023 r. o zmianie ustawy o odnawialnych źródłach energii oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1762, z 2024 r. poz. 859 i 1847 oraz z 2025 r. poz. 303) w art. 1 w pkt 69 w dodawanym art. 70j w ust. 1 wyraz „90 %” zastępuje się wyrazem „100 %”.

Art. 14. 1. Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, zwane dalej „planami miejscowymi”, obowiązujące w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy zachowują moc.

2. Do projektów planów miejscowych sporządzanych lub zmienianych na podstawie uchwały o przystąpieniu do sporządzania lub zmiany planu miejscowego podjętej przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy ustaw zmienianych w art. 1 i art. 5 w brzmieniu dotychczasowym, oraz stosuje się art. 4e i art. 6 pkt 3 lit. a ustawy zmienianej w art. 1, w przypadku gdy przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy nie ogłoszono o terminie wyłożenia do publicznego wglądu oraz nie ogłoszono o rozpoczęciu konsultacji społecznych projektów tych planów.

3. Do projektów zintegrowanych planów inwestycyjnych, sporządzanych na wniosek złożony przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy ustaw zmienianych w art. 1 i art. 5 w brzmieniu dotychczasowym, oraz stosuje się art. 4e i art. 6 pkt 3 lit. a ustawy zmienianej w art. 1, z wyjątkiem art. 4e i art. 6 pkt 3 lit. a ustawy zmienianej w art. 1, które stosuje się w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, w przypadku, gdy przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy nie ogłoszono o rozpoczęciu konsultacji społecznych projektów tych planów.

4. Do dnia 31 grudnia 2025 r. projekty planów miejscowych przewidujących lokalizację elektrowni wiatrowej poddawane konsultacjom społecznym udostępnia się w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej urzędu obsługującego organ sporządzający projekt oraz w jego siedzibie, wraz z uzasadnieniem, prognozą oddziaływania na środowisko, o ile jest wymagana, wykazem wniosków, o którym mowa w art. 8k ust. 1 ustawy zmienianej w art. 5, oraz protokołem ze spotkania informacyjnego, o którym mowa w art. 17b ust. 1 pkt 1 ustawy zmienianej w art. 5, najpóźniej w dniu ogłoszenia o rozpoczęciu konsultacji społecznych.

5. Do dnia 31 grudnia 2025 r. projekty zintegrowanych planów inwestycyjnych przewidujących lokalizację elektrowni wiatrowej poddawane konsultacjom społecznym udostępnia się w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej urzędu obsługującego organ sporządzający projekt oraz w jego siedzibie, wraz z uzasadnieniem, projektem umowy urbanistycznej, prognozą oddziaływania na środowisko, o ile jest wymagana, oraz protokołem ze spotkania informacyjnego, o którym mowa w art. 37eb ust. 5 pkt 1 ustawy zmienianej w art. 5, najpóźniej w dniu ogłoszenia o rozpoczęciu konsultacji społecznych.

Art. 15. Do inwestycji drogowej dotyczącej drogi krajowej, dla której przed dniem wejścia w życie przepisów niniejszej ustawy został złożony wniosek o wydanie:

1) decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach albo

2) decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej

– stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 16. 1. Przepisy art. 4a ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą stosuje się do wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy postępowań w sprawie wydania decyzji o warunkach zabudowy, o której mowa w art. 4 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, zwanej dalej „decyzją WZ", decyzji o lokalizacji inwestycji celu publicznego, o której mowa w art. 4 ust. 2 pkt 1 tej ustawy, zwanej dalej „decyzją LICP", oraz decyzji o ustaleniu lokalizacji strategicznej inwestycji w zakresie sieci przesyłowych, o której mowa w art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o przygotowaniu i realizacji strategicznych inwestycji w zakresie sieci przesyłowych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1199), dotyczących sieci elektroenergetycznych najwyższych napięć.

2. Do postępowań w sprawie wydania pozwolenia na budowę wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy oraz do oceny zasadności wniesienia sprzeciwu wobec zgłoszenia, o którym mowa w przepisach prawa budowlanego, dokonanego przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, dla sieci elektroenergetycznej najwyższych napięć stosuje się przepisy art. 4a ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu dotychczasowym.

Art. 17. Do projektów planów miejscowych albo ich zmian, w stosunku do których podjęto uchwałę o przystąpieniu do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego między dniem 22 kwietnia 2023 r. a dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się art. 6a–6f ustawy zmienianej w art. 1.

Art. 18. 1. Jeżeli w planie miejscowym, o którym mowa w art. 15 ust. 2 lub ust. 7 pkt 1 ustawy zmienianej w art. 1, przewiduje się lokalizację elektrowni wiatrowej, we wniosku o wydanie decyzji o pozwoleniu na budowę elektrowni wiatrowej inwestor wskazuje na spełnienie wymogu zachowania odległości nie mniejszej niż 500 metrów od budynku mieszkalnego lub budynku o funkcji mieszanej, dołączając do tego wniosku:

1) wskazanie projektowanej wysokości elektrowni wiatrowej oraz średnicy wirnika wraz z łopatami;
2) kopię mapy ewidencyjnej obejmującej nieruchomości położone w stosunku do elektrowni wiatrowej w odległości równej i mniejszej niż 500 metrów;

3) wskazanie aktualnego sposobu zagospodarowania, w tym zabudowy, nieruchomości położonych w stosunku do elektrowni wiatrowej w odległości równej i mniejszej niż 500 metrów;
4) wypis i wyrys z planu miejscowego obejmującego nieruchomości położone w stosunku do elektrowni wiatrowej w odległości równej i mniejszej niż 500 metrów.

2. Jeżeli w planie miejscowym, o którym mowa w art. 15 ust. 2 lub ust. 7 pkt 1 ustawy zmienianej w art. 1, przewiduje się lokalizację elektrowni wiatrowej:

1) nie stosuje się wymogów określenia odległości elektrowni wiatrowej od budynku mieszkalnego albo budynku o funkcji mieszanej, o której mowa w art. 4 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, oraz wymogów, o których mowa w art. 4a ust. 1 i 2 oraz art. 4c–4e ustawy zmienianej w art. 1, oraz wymogów, o których mowa w art. 15a ustawy zmienianej w art. 6 niniejszej ustawy;
2) organ administracji architektoniczno-budowlanej odmawia wydania pozwolenia na budowę, a organ prowadzący postępowanie w sprawie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach odmawia zgody na realizację przedsięwzięcia, jeżeli inwestycja w zakresie elektrowni wiatrowej nie spełnia wymogu zachowania odległości nie mniejszej niż 500 metrów od budynku mieszkalnego lub budynku o funkcji mieszanej liczonej zgodnie z art. 5 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 19. 1. Jeżeli w planie miejscowym, o którym mowa w art. 15 ust. 2, ust. 7 pkt 1 lub ust. 8 ustawy zmienianej w art. 1, przewiduje się lokalizację budynku mieszkalnego albo budynku o funkcji mieszanej, organ administracji architektoniczno-budowlanej odmawia wydania pozwolenia na budowę, a w przypadku zgłoszenia – wnosi sprzeciw, jeżeli inwestycja w zakresie tego budynku nie spełnia wymogu zachowania odległości nie mniejszej niż 500 metrów od elektrowni wiatrowej, z wyjątkiem elektrowni wiatrowych istniejących w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy, albo dla których decyzja o pozwoleniu na budowę stała się ostateczna przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy.

2. Jeżeli w planie miejscowym, o którym mowa w art. 15 ust. 2, ust. 7 pkt 1 lub ust. 8 ustawy zmienianej w art. 1, przewiduje się lokalizację budynku mieszkalnego albo budynku o funkcji mieszanej, a lokalizacja takiego budynku wymaga uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, organ prowadzący postępowanie w sprawie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach odmawia zgody na realizację przedsięwzięcia, jeżeli inwestycja w zakresie tego budynku nie spełnia wymogu zachowania odległości nie mniejszej niż 500 metrów od elektrowni wiatrowej, z wyjątkiem elektrowni wiatrowych istniejących w dniu wejścia w życie

niniejszej ustawy, albo dla których decyzja o pozwoleniu na budowę stała się ostateczna przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy.

3. Do postępowań, o których mowa w ust. 1 i 2, w przypadku elektrowni wiatrowych istniejącej w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy, albo dla której decyzja o pozwoleniu na budowę stała się ostateczna przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy nie stosuje się wymogów odległościowych z art. 4 ust. 4 ustawy zmienianej w art. 1.

Art. 20. 1. W przypadku decyzji WZ wydanej na podstawie postępowań, o których mowa w art. 14 ust. 1 i 2 ustawy zmienianej w art. 1, oraz decyzji WZ, o których mowa w art. 14 ust. 4 ustawy zmienianej w art. 1, dla których przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy nie wydano pozwolenia na budowę, organ administracji architektoniczno-budowlanej odmawia wydania pozwolenia na budowę, a w przypadku zgłoszenia – wnosi sprzeciw, jeżeli inwestycja w zakresie budynku mieszkalnego albo budynku o funkcji mieszanej nie spełnia wymogu zachowania odległości nie mniejszej niż 500 metrów od elektrowni wiatrowej, z wyjątkiem elektrowni wiatrowych istniejących w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy albo dla których decyzja o pozwoleniu na budowę stała się ostateczna przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy.

2. Do postępowań, o których mowa w ust. 1, w przypadku elektrowni wiatrowej istniejącej w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy albo dla której decyzja o pozwoleniu na budowę stała się ostateczna przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy nie stosuje się wymogów odległościowych z art. 4 ust. 4 ustawy zmienianej w art. 1.

Art. 21. Do lokalizowania lub budowy budynku mieszkalnego albo budynku o funkcji mieszanej na podstawie decyzji WZ albo decyzji LICP, albo lokalizowania takiego budynku na podstawie planu miejscowego, w przypadku określania odległości takiego budynku od elektrowni wiatrowej istniejącej w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy albo dla której decyzja o pozwoleniu na budowę stała się ostateczna przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, nie stosuje się wymogów odległościowych z art. 4 ust. 4 ustawy zmienianej w art. 1.

Art. 22. W przypadku zmiany albo wydania nowej decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach na potrzeby postępowań określonych w art. 13 ust. 3a ustawy zmienianej w art. 1 nie stosuje się wymogów określonych w art. 4 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą oraz art. 4a ust. 1 i 2 oraz art. 4c–4e ustawy zmienianej w art. 1, pod warunkiem że wydanie albo zmiana pozwoleń na budowę określonych w art. 13

ust. 3a ustawy zmienianej w art. 1 nie prowadzi do zwiększenia oddziaływań elektrowni wiatrowej na środowisko.

Art. 23. 1. Do postępowań w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla elektrowni wiatrowych, wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy ustaw zmienianych w art. 1 i art. 6 w brzmieniu dotychczasowym.

2. Do postępowań w sprawie wydania pozwolenia na budowę dla elektrowni wiatrowych, wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, oraz do oceny zasadności wniesienia sprzeciwu wobec zgłoszenia, o którym mowa w przepisach prawa budowlanego, dokonanego przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy dla elektrowni wiatrowych, stosuje się przepisy ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu dotychczasowym.

Art. 24. 1. Pozwolenia na budowę budynku mieszkalnego albo budynku o funkcji mieszanej, wydane przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, zachowują ważność.

2. Do postępowań w sprawie wydania pozwolenia na budowę lub decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dotyczących budynku mieszkalnego albo budynku o funkcji mieszanej, wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy dotychczasowe.

3. Zgłoszenia budowy budynków, o których mowa w art. 29 ust. 1 pkt 1 ustawy zmienianej w art. 3, w stosunku do których przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy organ administracji architektoniczno-budowlanej nie wniósł sprzeciwu, pozostają skuteczne.

4. Do postępowań w sprawie zgłoszeń budowy budynków, o których mowa w art. 29 ust. 1 pkt 1 i 1a ustawy zmienianej w art. 3, wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy dotychczasowe.

5. Zgłoszenia budowy budynków, o których mowa w art. 29 ust. 1 pkt 1a ustawy zmienianej w art. 3, które zostały dokonane przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, pozostają skuteczne.

6. Do postępowań w przedmiocie wydania decyzji WZ albo decyzji LICP dla budynku mieszkalnego lub budynku o funkcji mieszanej, wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 25. 1. Do postępowań, o których mowa w art. 7 ust. 7 pkt 2 i ust. 8, art. 9–12, 15 oraz art. 16 ust. 6 ustawy zmienianej w art. 11, wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe.

2. Do postępowań o pozwolenie na budowę dotyczących budynku mieszkalnego albo budynku o funkcji mieszanej lub w sprawie zgłoszeń, o których mowa w art. 29 ust. 1 pkt 1 i 1a ustawy zmienianej w art. 3, wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, nie stosuje się przepisów art. 19 ust. 1 i art. 20 ust. 1 niniejszej ustawy.

Art. 26. Do postępowań w sprawie wydania koncesji na wytwarzanie energii elektrycznej w instalacji odnawialnego źródła energii z elektrowni wiatrowej wszczętych i niezakończonych przed dniem 20 października 2026 r. nie stosuje się przepisu art. 35 ust. 1d i art. 56 ust. 1 pkt 6bf ustawy zmienianej w art. 4 oraz przepisu art. 56 ust. 2g ustawy zmienianej w art. 4 w brzmieniu dotychczasowym.

Art. 27. Podmiot posiadający tytuł prawny do gazociągu bezpośredniego służącego do dostarczania biogazu lub biogazu rolniczego, wybudowanego przed dniem wejścia w życie niniejszego przepisu, w terminie 30 dni od dnia wejścia w życie niniejszego przepisu składa do Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki informację, o której mowa w art. 7a ust. 7 pkt 1 ustawy zmienianej w art. 4.

Art. 28. Do postepowań w sprawie wydania pozwolenia na budowę dla gazociągów bezpośrednich służących do dostarczania biogazu lub biogazu rolniczego, wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszego przepisu nie stosuje się art. 9 ust. 5a ustawy zmienianej w art. 3.

Art. 29. Do gazociągu bezpośredniego służącego do dostarczania biogazu lub biogazu rolniczego, wybudowanego przed dniem wejścia w życie niniejszego przepisu nie stosuje się wymogu dotrzymania parametrów jakościowych biogazu lub biogazu rolniczego określonego w art. $7a^1$ ust. 1 pkt 2 ustawy zmienianej w art. 4.

Art. 30. Do zgłoszeń o przyłączenie mikroinstalacji z magazynem energii, o którym mowa w art. 7 ust. $8d^4$ ustawy zmienianej w art. 4, złożonych i nierozpatrzonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się art. 7 ust. $8d^5$ i ust. $8d^{12}$ ustawy zmienianej w art. 4 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, przy czym operator systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego wzywa wnioskodawcę do uzupełnienia zgłoszenia, o którym mowa w

art. 7 ust. 8d[5] ustawy zmienianej w art. 4, o informację o mocy zainstalowanej elektrycznej magazynu energii wyznaczając termin na dokonanie tego uzupełnienia.

Art. 31. 1. Umowy o przyłączenie do sieci, o których mowa w art. 7 ust. 2a ustawy zmienianej w art. 4, zawarte przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, na podstawie których nie zrealizowano przyłączenia do sieci gazowej do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, należy dostosować do wymagań określonych w art. 7 ust. 2a pkt 3 i 4 ustawy zmienianej w art. 4, w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszego przepisu. Niedostosowanie umów, o którym mowa w zdaniu pierwszym, do wymagań określonych w art. 7 ust. 2a pkt 3 i 4 ustawy zmienianej w art. 4, w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, stanowi podstawę prawną do wypowiedzenia tych umów z upływem tego terminu.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, przewidywany termin dostarczenia po raz pierwszy do sieci gazowej biometanu wytworzonego w instalacji odnawialnego źródła energii nie może być dłuższy niż 60 miesięcy, od dnia wejścia w życie niniejszego przepisu, chyba, że umowa o przyłączenie przewidywała krótszy termin.

Art. 32. Podmiot, który przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy zawarł z przedsiębiorstwem energetycznym umowę o przyłączenie do sieci gazowej, o której mowa w art. 7 ust. 2 ustawy zmienianej w art. 4, i określony w umowie termin dostarczenia po raz pierwszy biometanu wytworzonego w instalacji odnawialnego źródła energii jest dłuższy niż 48 miesięcy, przedkłada temu przedsiębiorstwu energetycznemu aktualizację harmonogramu przyłączenia, w terminie 3 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszego przepisu. Uchybienie temu terminowi zwalnia przedsiębiorstwo energetyczne z obowiązku dostosowania harmonogramu przyłączenia do wymagań niniejszego przepisu.

Art. 33. Do wniosków, o których mowa w art. 7 ust. 3ba ustawy zmienianej w art. 4, złożonych i nierozpatrzonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepis art. 7 ust. 3ba ustawy zmienianej w art. 4 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 34. Przepisu art. 9g ust. 2, 7, 8 oraz 8b–8d ustawy zmienianej w art. 4 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą nie stosuje się do procedowania projektów instrukcji, o których mowa w art. 9g ust. 1 ustawy zmienianej w art. 4, w odniesieniu do których przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy operator systemu poinformował o publicznym dostępie projektu i możliwości zgłaszania uwag, zgodnie z art. 9g ust. 2 ustawy zmienianej w art. 4.

Art. 35. Wytwórca energii elektrycznej z biogazu rolniczego w mikroinstalacji będący osobą fizyczną wpisaną do ewidencji producentów, o której mowa w przepisach o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności, o którym mowa w art. 19 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 7, będący stroną umowy, o której mowa w art. 5 ustawy zmienianej w art. 4, stanowiącej podstawę realizacji obowiązku zakupu energii elektrycznej, o którym mowa w art. 41 ust. 1, art. 42 ust. 1, art. 70c ust. 2 lub art. 92 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 7, zawartej przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, w terminie 60 dni od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy informuje sprzedawcę energii elektrycznej o swoim numerze identyfikacyjnym, o którym mowa w art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 18 grudnia 2003 r. o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności (Dz. U. z 2023 r. poz. 885).

Art. 36. 1. W terminie do dnia 30 września 2025 r. na wniosek spółdzielni energetycznej, o której mowa w art. 2 pkt 33a ustawy zmienianej w art. 7, wytwarzającej energię elektryczną lub biogaz, lub biogaz rolniczy, lub biometan, lub ciepło w instalacjach odnawialnego źródła energii o mocy większej niż 200 kW i mniejszej niż 400 kW, sprzedawca zobowiązany, o którym mowa w art. 40 ust. 1a ustawy zmienianej w art. 7, przedstawia tej spółdzielni ofertę nowej albo zmianę dotychczasowej umowy, o których mowa w art. 38da ust. 2 ustawy zmienianej w art. 7 w celu dostosowania jej do przepisów art. 38e ust. 2 ustawy zmienianej w art. 7 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą w zakresie kosztów bilansowania handlowego.

2. Umowy, o których mowa w ust. 1 zawarte ze sprzedawcą zobowiązanym, o którym mowa w art. 40 ust. 1a ustawy zmienianej w art. 7, wygasają w dniu 31 grudnia 2025 r.

Art. 37. Spółdzielnia energetyczna, której dane są zamieszczone w wykazie spółdzielni energetycznych, jest obowiązana do przekazywania Dyrektorowi Generalnemu KOWR sprawozdania rocznego za rok 2025 r., zawierającego informacje, o których mowa w art. 38m pkt 1 ustawy zmienianej w art. 7, w ujęciu miesięcznym, w terminie do dnia 28 lutego 2026 r.

Art. 38. Do postępowań w sprawie wyliczania kwoty wynikającej z nienależnie wypłaconej pomocy publicznej, o której mowa w art. 93a ustawy zmienianej w art. 7, wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy art. 93a tej ustawy w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 39. Do spraw wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy dotyczących wydania dokumentu potwierdzającego posiadanie przez instalatora

kwalifikacji do instalowania danego rodzaju instalacji odnawialnego źródła energii się, stosuje się przepisy ustawy zmienianej w art. 7 w brzmieniu dotychczasowym.

Art. 40. Do wytwórcy, którego oferta wygrała aukcję, i który nie rozpoczął sprzedaży energii z odnawialnych źródeł energii przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się art. 168 pkt 15 ustawy zmienianej w art. 7 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 41. Do wniosków, o których mowa w art. 10 ust. 1 oraz art. 26 ustawy zmienianej w art. 7, złożonych i nierozpatrzonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy ustawy zmienianej w art. 7 w brzmieniu dotychczasowym.

Art. 42. 1. Prezes Urzędu Regulacji Energetyki dostosowuje internetową platformę aukcyjną, o której mowa w art. 78 ust. 6 ustawy zmienianej w art. 7, w celu umożliwienia przeprowadzania za jej pośrednictwem aukcji biometanu, o których mowa w art. 83t ust. 1 ustawy zmienianej w art. 7.

2. Do czasu dostosowania internetowej platformy aukcyjnej, o której mowa w art. 78 ust. 6 ustawy zmienianej w art. 7, do przeprowadzania za jej pośrednictwem aukcji biometanu, o których mowa w art. 83t ust. 1 ustawy zmienianej w art. 7, aukcje te przeprowadza się w formie pisemnej.

Art. 43. Do wytwórców, którzy przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy wygrali aukcje, o których mowa w art. 72 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 7:

1) stosuje się art. 39 ust. 4, 5 i 7 ustawy zmienianej w art. 7 w brzmieniu dotychczasowym;
2) nie stosuje się art. 39 ust. 1a, 7a, 11 i 12 ustawy zmienianej w art. 7.

Art. 44. 1. Wytwórca energii elektrycznej, o którym mowa w art. 93a ust. 1 ustawy zmienianej w art. 7, wobec którego operator rozliczeń energii odnawialnej, o którym mowa w art. 106 tej ustawy albo właściwy sprzedawca zobowiązany, o którym mowa w art. 40 ust. 1 tej ustawy, rozliczył nienależnie wypłaconą pomoc publiczną, o której mowa w art. 93a ust. 3 tej ustawy w brzmieniu dotychczasowym obliczając kwotę tej pomocy zgodnie z art. 93a ust. 4 tej ustawy w brzmieniu dotychczasowym, w terminie 60 dni od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy może złożyć wniosek o ponowne rozliczenie nienależnie wypłaconej pomocy publicznej. Do wniosku wytwórca dołącza kopię opinii jednostki akredytowanej za rok, którego dotyczy rozliczenie.

2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, składa się do podmiotu, który dokonał rozliczenia, o którym mowa w art. 93a ust. 3 ustawy zmienianej w art. 7 w brzmieniu dotychczasowym, przy czym we wniosku tym należy wskazać okresy, jakich ma dotyczyć ponowne rozliczenie

w podziale na poszczególne lata oraz numer rachunku bankowego lub rachunku w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej, na który ma nastąpić zwrot kwoty obliczonej zgodnie z ust. 3.

3. W przypadku gdy z ponownego rozliczenia nienależnie wypłaconej pomocy publicznej, o której mowa w art. 93a ust. 3 ustawy zmienianej w art. 7 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, wynika, że kwota tej pomocy jest niższa niż rozliczona na podstawie przepisów dotychczasowych, różnica między tymi kwotami podlega zwrotowi w terminie 60 dni od dnia wpływu wniosku, o którym mowa w ust. 1, na wskazany rachunek bankowy lub rachunek w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej, wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od dnia rozliczenia nienależnie wypłaconej pomocy publicznej o której mowa w art. 93a ust. 3 ustawy zmienianej w art. 7 w brzmieniu dotychczasowym przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy.

4. Koszty wynikające z ponownego rozliczenia, o którym mowa w ust. 1, w tym koszty zwrotu różnicy, o której mowa w ust. 3, pokrywa operator rozliczeń energii odnawialnej, o którym mowa w art. 106 ustawy zmienianej w art. 7, ze środków opłaty OZE, o której mowa w art. 95 ust. 1 tej ustawy.

Art. 45. Sprzedawca, o którym mowa w art. 40 ust. 1a ustawy zmienianej w art. 7, po raz pierwszy udostępnia dane, o których mowa w art. 4 ust. 6 tej ustawy w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, z początkiem kolejnego okresu rozliczeniowego, przypadającego po upływie 3 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 46. Do wytwórców, którzy wygrali aukcję, o której mowa w art. 73 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 7, przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, nie stosuje się art. 83 ust. 1 pkt 5 ustawy zmienianej w art. 7.

Art. 47. Do spraw dotyczących zwrotu opłaty rezerwacyjnej, o której mowa w art. 70b ust. 6 i art. 83m ust. 6 ustawy zmienianej w art. 7, wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy w art. 70b ust. 7 oraz w art. 83m ust. 7 ustawy zmienianej w art. 7 stosuje się odpowiednio art. 70b ust. 7 i art. 83m ust. 7 ustawy zmienianej w art. 7 w brzmieniu dotychczasowym.

Art. 48. Na potrzeby rozliczenia obowiązku sprzedaży, o którym mowa w art. 83 ust. 2 ustawy zmienianej w art. 7, uwzględnia się energię elektryczną wytworzoną i wprowadzoną do sieci w instalacji odnawialnego źródła energii w godzinach dostawy, dla których średnie

ważone wolumenem transakcji sesyjnych giełdowych ceny energii elektrycznej z rynku były niższe niż 0 złotych za 1 MWh i wystąpiły po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 49. Do deklaracji, o których mowa w art. 83m ust. 1 ustawy zmienianej w art. 7, złożonych i nierozpatrzonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się art. 83m ust. 3 pkt 2 i 6 ustawy zmienianej w art. 7 w brzmieniu dotychczasowym.

Art. 50. Wytwórca, o którym mowa w art. 184p ust. 2 ustawy zmienianej w art. 7, który przed dniem 31 grudnia 2024 r. wygrał aukcję, o której mowa w art. 72 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 7, od ilości energii elektrycznej, obliczonej zgodnie z art. 184p ust. 4 pkt 2 ustawy zmienianej w art. 7 odejmuje ilość energii elektrycznej wytworzonej w instalacji odnawialnego źródła energii w godzinach dostawy, o których mowa w art. 93 ust. 3 ustawy zmienianej w art. 7 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, dla których średnie ważone wolumenem transakcji sesyjnych giełdowych ceny energii elektrycznej z rynku, o którym mowa art. 93 ust. 3 ustawy zmienianej w art. 7 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, były niższe niż 0 złotych za 1 MWh.

Art. 51. Do dnia 31 grudnia 2025 r. wytwórca wykonujący działalność gospodarczą w zakresie biogazu rolniczego w rozumieniu przepisów ustawy zmienianej w art. 7, może wykorzystywać biomasę roślinną zebraną z terenów innych niż zaewidencjonowane jako rolne bez względu na sposób jej zakwalifikowania zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 4 ust. 3 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2023 r. poz. 1587, z późn. zm.)[3)], pod warunkiem, że ta biomasa pochodzi bezpośrednio z terenu innego niż zaewidencjonowany jako rolny.

Art. 52. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 83o ustawy zmienianej w art. 7 w brzmieniu dotychczasowym zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wydanych na podstawie art. 83o ustawy zmienianej w art. 7 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, jednak nie dłużej niż przez 36 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy i mogą być zmieniane w granicach określonych w art. 83o ustawy zmienianej w art. 7 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 53. Przepisów art. 83t–83zh ustawy zmienianej w art. 7 nie stosuje się do dnia wydania pozytywnej decyzji Komisji Europejskiej o zgodności pomocy publicznej

---

3) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2023 r. poz. 1597, 1688, 1852 i 2029 oraz z 2024 r. poz. 1834, 1911 i 1914.

przewidzianej w tych przepisach z rynkiem wewnętrznym albo uznania przez Komisję Europejską, że wskazane przepisy, nie stanowią pomocy publicznej.

Art. 54. 1. Maksymalny limit wydatków z budżetu państwa przeznaczonych na wykonywanie zadań wynikających z niniejszej ustawy wynosi dla Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki w:

1) 2026 r. – 1 404 000,00 zł;
2) 2027 r. – 1 437 840,00zł;
3) 2028 r. – 1 443 840,00 zł;
4) 2029 r. – 1 450 340,00 zł;
5) 2030 r. – 1 456 840,00 zł;
6) 2031 r. – 1 463 340,00 zł;
7) 2032 r. – 1 470 340,00 zł;
8) 2033 r. – 1 477 340,00 zł;
9) 2034 r. – 1 484 340,00 zł;
10) 2035 r. – 1 491 840,00 zł.

2. Prezes Urzędu Regulacji Energetyki monitoruje wykorzystanie limitu wydatków, o którym mowa w ust. 1, oraz wdraża mechanizmy korygujące, o których mowa w ust. 3.

3. W przypadku przekroczenia lub zagrożenia przekroczenia przyjętego na dany rok budżetowy maksymalnego limitu wydatków określonego w ust. 1 oraz w przypadku gdy wielkość wydatków po pierwszym półroczu danego roku budżetowego wyniesie więcej niż 65 % limitu wydatków przewidzianych na dany rok, dysponent środków stosuje mechanizm korygujący polegający na obniżeniu kosztów realizacji zadań, o których mowa w ust. 1.

4. W przypadku gdy wielkość wydatków w poszczególnych miesiącach jest zgodna z planem finansowym, przepisu ust. 3 nie stosuje się.

Art. 55. Ustawa wchodzi w życie pierwszego dnia miesiąca następującego po upływie miesiąca od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem:

1) art. 13, który wchodzi w życie z dniem 31 grudnia 2025 r.;
2) art. 5 pkt 4 w zakresie art. 17b ust. 1 pkt 5, art. 5 pkt 8 lit. a w zakresie ust. 5a pkt 1, art. 7 pkt 3 lit. a i b, pkt 9, 17, 18, 19, 33, 35, 39 lit. h, pkt 41 lit. a i c, pkt 47 lit. b i c, a także art. 31 i art. 32, jak również art. 7 pkt 34, 36, 37, 38, 39 lit. a, i oraz pkt 41 lit. b, w zakresie, w jakim dotyczą aukcji biometanu, które wchodzą w życie z dniem 1 stycznia 2026 r.;

3) art. 3 pkt 1, art. 4 pkt 3, 4, 6 i 9 oraz art. 27–29, które wchodzą w życie po upływie 12 miesięcy od dnia ogłoszenia;
4) art. 10, który wchodzi w życie z dniem 19 października 2026 r.;
5) art. 4 pkt 7 i 8, art. 7 pkt 47 lit. a tiret drugie, art. 11 i art. 26, które wchodzą w życie z dniem 20 października 2026 r.

UZASADNIENIE

Zmiany zaproponowane w projekcie ustawy mają na celu zmianę przepisów krajowych, dzięki czemu nastąpi wzmocnienie bezpieczeństwa i suwerenności energetycznej Polski oraz przyspieszenie transformacji energetycznej. Zmiany wprowadzone w szczególności do ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych (Dz. U. z 2024 r. poz.317), zwanej dalej „ustawą o inwestycjach", oraz do ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (Dz. U. z 2024 r. poz. 1361, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą" lub „ustawą OZE", pozwolą również na kreowanie nowych impulsów rozwoju gospodarczego, szczególnie w wymiarze lokalnym.

1. Liberalizacja zasad lokalizowania elektrowni wiatrowych na lądzie

Ogólny kontekst i tło przedmiotu ustawy

Według *Global Wind Energy Council* w 2023 r. przybyło na świecie 117 GW mocy w energetyce wiatrowej i tym samym łączna moc zainstalowana wyniosła 1021 GW (z tego 946 w energetyce lądowej). Oznacza to wzrost o 50% względem 2022 r. W latach 2021 oraz 2022 wydatki inwestycyjne w sektorze energetyki wiatrowej na lądzie wynosiły 140 mld USD rocznie. Światowa popularność tej technologii wynika przede wszystkim z tego, że jest ona korzystna ekonomicznie. Według danych Międzynarodowej Agencji Energetyki Odnawialnej koszt wytwarzania energii z wiatru na lądzie spadł w latach 2010–2022 o 69%, a tylko w latach 2020–2021 o 13%[1)].

Z europejskiego punktu widzenia energetyka wiatrowa stanowi kluczowy filar transformacji energetycznej oraz dekarbonizacji Unii Europejskiej. Energia wiatrowa, zarówno lądowa (92% zainstalowanej mocy energii wiatrowej) jak i morska, jest już głównym filarem europejskiego systemu elektroenergetycznego. W 2022 r. dostarczała średnio 16% energii elektrycznej zużywanej w UE, a często osiąga ponad 30% dziennie[2)]. W samym 2023 r. w Europie przybyło 18,3 GW mocy zainstalowanych w energetyce wiatrowej (14,5 GW – *onshore* oraz 3,6 GW – *offshore*). W latach 2014–2023 łączna moc zainstalowana w energetyce wiatrowej w Europie wzrosła z 134 GW (126 GW – *onshore* oraz 8 GW *offshore*) do 272 GW (238 GW – *onshore* oraz 34 – *offshore*).

Energetyka wiatrowa na lądzie jest kluczowa dla osiągnięcia celów UE w zakresie

---

1) International Renewable Energy Agency, Renewable Power Generation Costs in 2022, https://www.irena.org/Publications/2023/Aug/Renewable-Power-Generation-Costs-in-2022

2) Dane ENTSO-E.

dekarbonizacji i dostarczania czystej, przystępnej cenowo i bezpiecznej energii elektrycznej do gospodarstw domowych, przemysłu i – w coraz większym zakresie – do sektora transportowego. Unijny cel do 2030 r. zakłada, że co najmniej 42,5% energii ma pochodzić ze źródeł odnawialnych.

W związku z tym, że w 2022 r. zainstalowano w UE stosunkowo niewielką liczbę nowych projektów z zakresu energii wiatrowej, postawiony przez UE cel na 2030 r. wymaga w następnych latach, aby roczny przyrost w energetyce wiatrowej w UE plasował się na poziomie 37 GW/rok. Tylko taki scenariusz rozwoju jest w stanie w sposób racjonalny doprowadzić do spełnienia celów UE na 2030 r.

Rozwój branży wiatrowej to także rozwój rynku pracy. W branży wiatrowej miejsce pracy może znaleźć w 2030 r. nawet 3,74 mln osób na świecie, a w 2050 r. nawet 6 mln osób.

Początek rozwoju energetyki wiatrowej w Polsce jest skorelowany z rozpoczęciem funkcjonowania najstarszego w Polsce systemu wspierającego produkcję energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii. System ten jest oparty na świadectwach pochodzenia energii, tzw. system certyfikatowy, który funkcjonuje od 2005 r. Właściciele instalacji OZE objęci tym systemem otrzymują świadectwa pochodzenia za każdą wytworzoną MWh. Zobowiązane do uzyskania i przedstawienia do umorzenia Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki, zwanemu dalej „Prezesem URE", świadectw pochodzenia są: przedsiębiorstwa energetyczne, odbiorcy końcowi, odbiorcy przemysłowi oraz towarowe domy maklerskie lub określone domy maklerskie. W przypadku braku możliwości umorzenia świadectw, ww. podmioty zobowiązane są do uiszczenia tzw. opłaty zastępczej.

Przed wejściem w życie systemu świadectw pochodzenia moc zainstalowana w energetyce wiatrowej w Polsce wynosiła zaledwie 124 MW.

Pierwsze lata rozwoju energetyki wiatrowej w Polsce były nierzadko kontrowersyjne. W tym okresie w gminach pojawiały się postulaty środowisk społecznych i gospodarczych zwracających uwagę na błędy i nieprawidłowości związane z procesem lokalizacji elektrowni wiatrowych. Brak adekwatnych regulacji krajowych doprowadził do szeregu zaniedbań oraz niepotrzebnych konfliktów i niepokoi społecznych. Efektem tych okoliczności było uchwalenie ustawy o inwestycjach. Pod koniec 2016 r. moc zainstalowana w energetyce wiatrowej w Polsce wynosiła już 5 790 MW. Warto zwrócić uwagę, że po ponad 10 latach funkcjonowania nastąpiło stopniowe wygaszenie systemu świadectw pochodzenia.

Wraz z wejściem w życie ustawy OZE wprowadzono nowy mechanizm wsparcia OZE, czyli

system aukcyjny, który zastąpił ww. system świadectw pochodzenia. W tym czasie inwestycje wiatrakowe realizowane były na szczególnych zasadach. Pozwolenia na budowę wydane przed dniem wejścia w życie ustawy o inwestycjach (tj. wydane przed dniem 16 lipca 2016 r.) lub wydane na podstawie postępowania w przedmiocie pozwolenia na budowę, wszczętego i niezakończonego do dnia wejścia w życie ustawy o inwestycjach, zachowywały moc i wygasły dopiero w dniu 16 lipca 2024 r. w przypadku, gdy budowa nie została do tego terminu rozpoczęta. Dzięki wprowadzeniu tych przejściowych regulacji najbardziej zaawansowane projekty wiatrowe miały szansę na realizację i wzięcie udziału w systemie aukcyjnym.

W wyniku aukcji przeprowadzonych w latach 2016–2023 zakontraktowano ponad 274 TWh energii o wartości ponad 66,8 mld zł. Oddanie do użytku wszystkich instalacji objętych zwycięskimi ofertami będzie skutkować przyłączeniem do krajowego systemu elektroenergetycznego projektów o łącznej mocy zainstalowanej około 12,8 GW, z czego aż około 5,3 GW mocy zainstalowanej powstanie w instalacjach wykorzystujących energię wiatru na lądzie. Obecnie w ramach systemu aukcyjnego funkcjonują elektrownie wiatrowe o mocy 1,1 GW. To oznacza, że w perspektywie kilku lat powstaną kolejne instalacje wiatrakowe o mocy ponad 4 GW.

Trwająca już blisko trzy lata pełnoskalowa inwazja Rosji na Ukrainę na stałe zmieniła postrzeganie przyszłych kierunków rozwoju energetyki. Pełnoskalowa inwazja uwypukliła ryzyka, jakie wiążą się z uzależnieniem od dominującego zagranicznego dostawcy paliw. Dekarbonizacja oraz oparcie transformacji energetycznej na rozproszonych, niskoemisyjnych oraz niezależnych od zagranicznych paliw źródłach przestała mieć wymiar wyłącznie środowiskowy. Taki sposób transformacji energetycznej zwiększa odporność systemu elektroenergetycznego na zagrożenia geopolityczne.

W dniu 23 kwietnia 2023 r. weszła w życie ustawa z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 553, z późn. zm.), zwana dalej „nowelizacją ustawy o inwestycjach”. Przepisy tego aktu utrzymały generalną zasadę 10H. Odległość ta może zostać zmniejszona przez radę gminy w ramach uchwalonego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, zwanego dalej „MPZP”. Jednakże, wyznaczona w MPZP odległość nie może być mniejsza niż 700 m.

Nowelizacja ustawy o inwestycjach rozpoczęła proces stopniowej liberalizacji zasad lokalizowania elektrowni wiatrowych na lądzie, niemniej jednak z punktu widzenia bezpieczeństwa energetycznego państwa, przyjęte zmiany należy uznać za niewystarczające. Takie inwestycje są pożądane ze względu na fakt, iż mogłyby względnie szybko zostać

zakończone i wspomóc system elektroenergetyczny.

Nowelizacja ustawy o inwestycjach w sposób niewystarczający zliberalizowała zasadę odległościową. Zastosowanie zasady 700 m nadal nie pozwoliło na pełne otwarcie projektów wiatrakowych, które przeszły etap planistyczny i mogły zostać wybudowane w szybszym tempie. Istotną wartością tych inwestycji jest to, że mają one zakończony proces planistyczny. Oznacza to, że takie inwestycje mogłyby względnie szybko zostać uruchomione i wspomóc system elektroenergetyczny. Około 84% obowiązujących planów miejscowych, na których zlokalizowano projekty wiatrakowe jeszcze przed reżimem ustawy wiatrakowej z 2016 r. jest niemożliwa do inwestycyjnego wykorzystania ze względu na fakt, że zdecydowana większość inwestycji wiatrakowych została zlokalizowana w odległościach 450 m–650 m od najbliższych zabudowań.

Dodatkowo uwzględnić trzeba fakt, że większość zaawansowanych projektów wiatrowych, dla których pozwolenie na budowę wydano przed dniem wejścia w życie ustawy o inwestycjach lub wydano na podstawie postępowania w przedmiocie pozwolenia na budowę, wszczętego i niezakończonego do dnia wejścia w życie ustawy o inwestycjach, została już zrealizowana. Wynika to z rozstrzygnięcia aukcji OZE w 2023 r. Według danych Urzędu Regulacji Energetyki, zwanego dalej „URE", w wyniku aukcji OZE z 2023 r. powstaną już tylko 3 elektrownie wiatrowe o łącznej mocy zainstalowanej 24,5 MW.

Oprócz szybkiej potrzeby uzupełnienia mocy wytwórczych OZE, warto także wskazać szereg korzyści, jakie da liberalizacja dotychczasowych przepisów. To możliwość przyciągnięcia kolejnych inwestycji, które pozwolą na stworzenie miejsc pracy. Inwestorzy coraz częściej uzależniają lokalizację inwestycji od dostępności zielonej energii. Realizacja inwestycji wiatrakowych przyniesie także realne korzyści dla samorządów. Wpływy do budżetu gmin z tytułu podatków od nieruchomości będą stanowić dodatkowe źródło przychodów. Na przyjęciu przepisów skorzysta również przemysł. Więcej uruchomionych inwestycji w energetyce wiatrowej, to większy poziom dostępności mocy OZE dla przemysłu, co obniża jednocześnie koszty prowadzenia działalności. Ma to kluczowe znaczenie szczególnie w przemyśle energochłonnym. Rozwój energetyki wiatrowej w dłuższej perspektywie to także obniżenie poziomu emisji CO_2 pochodzących z sektora elektroenergetycznego, a zatem zdjęcie z odbiorców energii obciążeń związanych z uprawnieniami do tych emisji w systemie EU ETS.

Szczegółowe uzasadnienie zmian

Zmiana ustawowej odległości minimalnej: elektrownia wiatrowa – budynki mieszkalne

Zasadnicze, zmienione przepisy dotyczące wymaganych minimalnych odległości znajdują się w art. 4 ust. 1 i ust. 4 ustawy o inwestycjach. Niniejsza nowelizacja znosi generalną zasadę 10H. Jest to efekt dalszej liberalizacji w obszarze lokalizowania elektrowni wiatrowych.

Dodatkowo przepisy nowelizacji stanowią, że odległość elektrowni wiatrowych od budynków mieszkalnych i budynków o funkcji mieszanej, zwanych dalej „budynkami mieszkalnymi" nigdy nie może być mniejsza niż 500 m. Przepis wyznacza zatem nową, minimalną odległość elektrowni wiatrowej od budynków mieszkalnych – tj. 500 m, co stanowi dalszą liberalizację omawianych zasad względem obecnie przyjętej minimalnej odległości ustawowej na poziomie 700 m.

Jeżeli zaś chodzi o analizę negatywnych oddziaływań elektrowni wiatrowych, to wedle przeprowadzonych analiz stosowanie nawet najgłośniejszych turbin wiatrowych w większości przypadków nie doprowadza do przekroczenia wartości hałasu powyżej 45 dB w scenariuszu, gdy budynek mieszkalny znajduje się w odległości nie mniejszej niż 500 m od turbiny wiatrowej.

W tym miejscu należy wyraźnie podkreślić, że obecnie produkowane turbiny wiatrowe mają techniczną możliwość realnego obniżania emisji dźwięku podczas swojej pracy. Innymi słowy, każda turbina posiada systemy znaczącego wyciszenia pracy wirnika, które mogą zredukować hałas u „źródła" nawet o 6 dB.

Jeżeli zaś chodzi o wibracje i drgania pochodzące od turbin wiatrowych, określono, że w rzeczywistości jest wysoce nieprawdopodobne, aby wibracje przekazywane przez grunt były odczuwane przez osoby mieszkające w odległości powyżej 500 m od turbin wiatrowych.

Podkreśla się, że ustawowa odległość minimalna turbiny wiatrowej od budynków mieszkalnych jest wartością generalną. Zawsze w konkretnych przypadkach o odległości decyduje organ sporządzający MPZP, po zapoznaniu się ze strategiczną oceną oddziaływania na środowisko oraz postulatami społeczności lokalnych, które będą mieszkać w pobliżu planowanej elektrowni wiatrowej.

Zniesienie zasady 10H wymaga dalszych zmian legislacyjnych, dlatego też zmieniono definicję gminy pobliskiej w art. 2 pkt 5 ustawy o inwestycjach. Przyjęto, że gmina pobliska to gmina, której obszar w całości albo części znajduje się w odległości równej lub mniejszej niż 500

metrów od elektrowni wiatrowej lokalizowanej na terenie innej gminy. Zmiana ta jest następstwem wprowadzenia nowej minimalnej odległości ustawowej elektrowni wiatrowych od zabudowań mieszkalnych, która wynosić będzie nie mniej niż 500 m.

Zmiana ustawowej odległości minimalnej: elektrownia wiatrowa – parki narodowe oraz obszary Natura 2000

W art. 4c ust. 2 pkt 1 ustawy o inwestycjach dokonano zmiany odległości elektrowni wiatrowej od parku narodowego. Usunięto sposób obliczania odległości wynikający z zasady 10H i wprowadzono konkretną odległość na poziomie 1500 m. Jest to konsekwencja usunięcia w całej ustawie zasady 10H, co wymagało obrania określonej ustawowej odległości wyrażonej w metrach. Projektodawca zakłada, że zmiany w tym obszarze nie dokonują większych modyfikacji, ponieważ wartość 1500 m jest i tak wartością zbliżoną do dziesięciokrotnej wysokości całkowitej obecnych turbin wiatrowych.

Dodano nowy przepis do ustawy o inwestycjach. W art. 4c ust. 2 pkt 3 ustawy o inwestycjach wprowadzono zasadę minimalnej odległości elektrowni wiatrowej od określonych obszarów Natura 2000 na poziomie 500 m. Ta zasada odległościowa obejmuje specjalne obszary ochrony siedlisk, w których przedmiotem ochrony są nietoperze oraz wszystkie obszary specjalnej ochrony ptaków ze względu na potrzebę ochrony ptaków. Celem projektodawcy jest podkreślenie, że wsparcie dla inwestycji wiatrakowych nie może stanowić szkody dla form ochrony przyrody w Polsce. A to właśnie obszary Natura 2000 są najmłodszą formą ochrony przyrody. Wprowadzone w 2004 r. stanowiły jeden z obowiązków związanych z przystąpieniem Polski do Unii Europejskiej. W Polsce utworzono ok. 1 tys. obszarów Natura 2000 (864 siedliskowe i 145 ptasie). Warto wskazać, że łącznie obszary Natura 2000 stanowią ok. 20% powierzchni kraju.

Z punktu widzenia wpływu elektrowni wiatrowych na środowisko ważne jest, aby ochronić gatunki ptaków oraz nietoperzy, dla których państwa członkowskie Unii mają obowiązek wyznaczenia obszarów ochrony. Są to ptaki i nietoperze zagrożone w skali globalnej oraz występujące wyłącznie lub przede wszystkim w Europie, a więc te, za które jesteśmy szczególnie odpowiedzialni.

Projektodawca doprecyzowuje sposób liczenia odległości inwestycji wiatrakowej od obszarów, dla których ustanowiono formę ochrony przyrody. Gdy inwestycja wiatrakowa znajduje się na etapie planistycznym, odległości liczymy tak jak dotychczasowo, tj. od linii rozgraniczającej teren, którego sposób zagospodarowania określony w planie miejscowym dopuszcza budowę

elektrowni wiatrowej. Natomiast w przypadku gdy inwestycja wiatrakowa jest na etapie wydawania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, odległość liczymy od okręgu, którego promień jest równy połowie średnicy wirnika wraz z łopatami, a środek jest środkiem okręgu opisanego na obrysie wieży istniejącej lub planowanej elektrowni wiatrowej (art. 4c ust. 4 ustawy o inwestycjach). Tym samym, ujednolicono sposób mierzenia odległości w przypadku obszarów, dla których ustanowiono formę ochrony przyrody, ze sposobem mierzenia odległości w przypadku znajdujących się na etapie postępowania w sprawie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zabudowań mieszkaniowych.

Ponadto, w celu doprecyzowania sposobu liczenia odległości od obszarów, dla których ustanowiono formę ochrony przyrody, wprowadzono regulację, która stanowi, że odległości z art. 4c ustawy o inwestycjach uwzględniają organy gminy oraz wojewoda – przy sporządzaniu i uchwalaniu MPZP oraz organy wydające decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach (art. 6 pkt 3 ustawy o inwestycjach). Jest to zmiana doprecyzowująca, ponieważ jak dotąd nie wynikało to wprost z przepisów ustawy o inwestycjach.

Zmiany w wyznaczaniu odległości: elektrownia wiatrowa – sieć elektroenergetyczna najwyższych napięć

Nowelizacja zmienia brzmienie art. 2 pkt 8 ustawy o inwestycjach, przez co rezygnuje się ze wskazywania w przedmiotowej definicji każdej linii elektroenergetycznej najwyższych napięć. Proponuje się zawężenie w tym obszarze wyłącznie do napowietrznych linii elektroenergetycznych najwyższych napięć. Podstawowym celem zmiany jest zmniejszenie katalogu budowli, od których inwestycja wiatrakowa musiałaby zachować bufory odległości.

Najważniejszą zmianą jest wprowadzenie w ustawie o inwestycjach art. 4a ust. 2a. Na etapie początkowym inwestycji wiatrakowej wprowadza się możliwość zastosowania innych, w większości przypadków mniejszych, odległości od sieci elektroenergetycznych najwyższych napięć niż to zakłada art. 4a ust. 1 i 2 ustawy o inwestycjach. Wystarczy, że na etapie składania wniosków do projektu MPZP operator systemu przesyłowego wskaże inną odległość elektrowni wiatrowej od sieci elektroenergetycznej najwyższych napięć dostarczając przy tym uzgodnione z inwestorem wiatrakowym uzasadnienie dla tak wskazanej odległości.

Modyfikuje się również sposoby wyznaczania odległości na linii elektrownia wiatrowa – sieć elektroenergetyczna najwyższych napięć. W art. 4a ust. 6 pkt 1 ustawy o inwestycjach postanowiono wprowadzić regulację, dzięki której w przypadku linii napowietrznej odległość liczyć się będzie nie od jej rzutu poziomego, a od osi linii. Z kolei w art. 4a ust. 6 pkt 6, 7, 9

ustawy o inwestycjach postanowiono dokonać zmian, dzięki którym w przypadku bardziej zaawansowanych projektów wiatrowych odległości liczone będą nie od łopaty elektrowni wiatrowej, a od środka okręgu opisanego na obrysie wieży takiej instalacji. Celem powyższych zmian jest umożliwienie przybliżenia się tych dwóch obiektów do siebie. Ma to szczególnie pozytywne znaczenie w przypadku możliwości odblokowania kolejnych terenów pod inwestycje wiatrakowe.

Podsumowując celem dokonanych zmian w art. 4a ustawy o inwestycjach jest zwiększenie dostępności terenów inwestycyjnych. Wprowadzenie elastyczności i indywidualnego podejścia w kształtowaniu odległości elektrownia wiatrowa – sieć elektroenergetyczna najwyższych napięć umożliwi wykorzystanie obszarów, które obecnie są wykluczone ze względu na mało elastyczne regulacje. Projektodawca w swoich zmianach kieruje się przede wszystkim faktem, iż najnowsze elektrownie wiatrowe posiadają zaawansowane mechanizmy sterowania niwelujące ryzyko występowania znacznych zakłóceń w sieci. Przez zastosowanie najnowszych technologii niwelowane jest również występowanie czynników mechanicznych negatywnych z punktu widzenia sieci.

Zakaz lokalizowania elektrowni wiatrowych na obszarach Military Route (MRT) i Military Control Zone (MCTR)

W projektowanym art. 4d ustawy o inwestycjach wprowadzono zakaz lokalizacji elektrowni wiatrowych stanowiących przeszkody lotnicze, o których mowa w art. 87^1 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 3 lipca 2002 r. – Prawo lotnicze (Dz. U. z 2023 r. poz. 2110, z późn. zm.) w przestrzeniach powietrznych MCTR i MRT, określonych zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 121 ust. 5 pkt 1 i 2 ustawy – Prawo lotnicze. Przedmiotowy zakaz obejmuje zatem obiekty o wysokości od 100 m powyżej poziomu otaczającego terenu lub wody, zlokalizowane na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz na obszarze wyłącznej strefy ekonomicznej RP. Należy wskazać, że w przestrzeniach powietrznych MCTR (strefa kontrolowana lotniska wojskowego) oraz MRT (trasa lotnictwa wojskowego) operacje lotnicze wykonują statki powietrzne lotnictwa państwowego. Budowa elektrowni wiatrowych w tych przestrzeniach może uniemożliwić wykonywanie zadań przez lotnictwo Sił Zbrojnych RP. Istniejące obecnie rozwiązanie, zgodnie z którym organ wykonawczy gminy ma obowiązek uzgodnienia projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego z właściwymi organami wojskowymi, ochrony granic oraz bezpieczeństwa państwa (art. 17 pkt 6 lit. b tiret czwarte ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. 2024 poz. 1130, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą o planowaniu”, ma charakter ogólny i jest niewystarczające do

osiągnięcia celu, jakim jest uniemożliwienie wznoszenia elektrowni wiatrowych w przestrzeniach powietrznych wykorzystywanych przez lotnictwo wojskowe. Praktyka wskazuje, że lokalizacje elektrowni wiatrowych spotykają się nierzadko z negatywnymi opiniami i rozstrzygnięciami organów wojskowych, a inwestorzy korzystają z prawa do wniesienia skargi do sądu administracyjnego, co prowadzi z kolei do wieloletnich sporów sądowych. Wobec powyższego, proponuje się wprowadzenie systemowych i kompleksowych rozwiązań uniemożliwiających wznoszenie elektrowni wiatrowych w przestrzeniach powietrznych wykorzystywanych przez lotnictwo wojskowe. Proponowany przepis art. 4d ustawy o inwestycjach określa wprost strefy, w których lokalizacja elektrowni wiatrowych jest zakazana ze względu na potencjalne kolizje z ruchem lotniczym.

Wprowadzenie odległości elektrowni wiatrowych od dróg krajowych

Obowiązujące obecnie przepisy ustawy o inwestycjach nie regulują kwestii odległości elektrowni wiatrowych od granicy pasa drogowego drogi krajowej, a tym samym elektrownie takie mogą być lokalizowane niemalże bezpośrednio za granicą pasa drogowego, przy zachowaniu odległości określonych w art. 43 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 320, z późn. zm.). W tym miejscu należy zauważyć, że sama lokalizacja elektrowni wiatrowej w pobliżu pasa drogowego drogi krajowej, z uwagi na obrót łopat oraz migające czerwone światło umieszczone w rotorze, negatywnie wpływa na bezpieczeństwo ruchu drogowego bowiem rozprasza uwagę kierowców i kieruje wzrok na poruszające się obiekty. Dodatkowo w przypadku wystąpienia w okresie jesienno-zimowym oblodzenia łopat wirników w tego typu obiektach istnieje bezpośrednie zagrożenie bezpieczeństwa ruchu drogowego oraz znaczące ryzyko wystąpienia wypadków lub wręcz katastrof w ruchu lądowym związane z oderwaniem się oblodzenia z łopaty i jego upadkiem na pas drogowy drogi krajowej. Co więcej należy zauważyć, że w przypadku katastrofy budowalnej dotyczącej elektrowni wiatrowej, związanej choćby z pożarem rotora czy silnymi wiatrami, istnieje poważne ryzyko wystąpienia katastrofy w ruchu lądowym związane z pojawianiem się elementów elektrowni wiatrowej w pasie drogowym lub wręcz na jezdni.

Mając na uwadze powyższe i znaczący negatywy wpływ na bezpieczeństwo ruchu drogowego lokalizacji elektrowni wiatrowych w bezpośrednim sąsiedztwie dróg krajowych, zasadne jest wprowadzenie rozwiązań nakazujących odsunięcie elektrowni wiatrowych od pasa drogowego drogi krajowej.

Projektowane przepisy art. 4e ustawy o inwestycjach wprowadzają zasadę dotyczącą odległości od drogi krajowej w przypadku lokalizowania, budowy lub przebudowy elektrowni wiatrowej,

jak również odległości od elektrowni wiatrowej w przypadku lokalizowania i budowy drogi krajowej, ustanawiając tę odległość jako jednokrotności maksymalnej całkowitej wysokości elektrowni wiatrowej określonej odpowiednio w planie miejscowym lub pozwoleniu na budowę. Metodę obliczania tej odległości określono w art. 4e ust. 6 ustawy o inwestycjach. Odstępstwo od tej zasady zostało przewidziane w art. 4e ust. 5 tej ustawy. W szczególnie uzasadnionych przypadkach, biorąc pod uwagę wymogi prawidłowego przygotowania, realizacji i późniejszego funkcjonowania drogi krajowej, w tym jej potencjalnej rozbudowy lub zwiększenia przepustowości, oraz zachowanie odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa ruchu drogowego, Generalny Dyrektor Dróg Krajowych i Autostrad (GDDKiA), po przedstawieniu uzasadnienia, będzie mógł uzgodnić plan miejscowy określający odległość mniejszą niż jednokrotność maksymalnej całkowitej wysokości elektrowni wiatrowej.

W projektowanym art. 4f ustawy o inwestycjach określono, że wojewoda wydając decyzję o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej (ZRID) określa ograniczenie w korzystaniu z nieruchomości przez nakaz rozbiórki elektrowni wiatrowych będących w odległości mniejszej niż jednokrotność całkowitej wysokości elektrowni wiatrowej od granicy pasa drogowego drogi krajowej. W art. 4f ust. 2 wyraźnie przesądzono, że wspomniane ograniczenie w korzystaniu z nieruchomości jest ograniczeniem w korzystaniu z nieruchomości, o którym mowa wart. 11f ust. 1 pkt 8 lit. i ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych (tzw. specustawa drogowa), a w konsekwencji zastosowanie do niego będą miały powszechne zasady ustalania odszkodowań, wynikające z ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2024 r. poz. 1145, z późn. zm.), co wynika z obowiązującego obecnie art. 11f ust. 2 specustawy drogowej, który stanowi że: „do ograniczeń, o których mowa w ust. 1 pkt 8 lit. i, przepisy art. 124 ust. 4–7 i art. 124a ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (…) stosuje się odpowiednio.”. Zgodnie z art. 124 ust. 4 ustawy o gospodarce nieruchomościami „Na osobie lub jednostce organizacyjnej występującej o zezwolenie ciąży obowiązek przywrócenia nieruchomości do stanu poprzedniego (…) Jeżeli przywrócenie nieruchomości do stanu poprzedniego jest niemożliwe albo powoduje nadmierne trudności lub koszty, stosuje się odpowiednio przepis art. 128 ust. 4.”. Przywołany art. 128 ust. 4 ustawy o gospodarce nieruchomościami stanowi, że „Odszkodowanie powinno odpowiadać wartości poniesionych szkód. Jeżeli wskutek tych zdarzeń zmniejszy się wartość nieruchomości, odszkodowanie powiększa się o kwotę odpowiadającą temu zmniejszeniu”.

Reasumując, odszkodowanie za ograniczenie w korzystaniu nieruchomości przez nakaz

rozbiórki elektrowni wiatrowej znajdującej się w bliższej odległości od granicy pasa drogowego niż zasada 1H ustalane będzie na tych samych zasadach, co w przypadku innych obiektów, które już dzisiaj, na skutek inwestycji drogowej podlegają rozbiórce. W tym zakresie ustawodawca nie przewiduje wprowadzania odmiennych regulacji od tych powszechnie obowiązujących w polskim systemie odszkodowawczym, tj. wynikających z ustawy o gospodarce nieruchomościami. Zgodnie z tymi zasadami odszkodowanie przysługuje podmiotowi, który dysponuje prawem własności, użytkowania wieczystego lub ograniczonym prawem rzeczowym do nieruchomości. Odszkodowanie ustalane jest w drodze decyzji administracyjnej organu na podstawie operatu szacunkowego rzeczoznawcy majątkowego. Wypłata odszkodowania realizowana jest (w przypadku dróg krajowych) przez GDDKiA na rzecz podmiotów wskazanych w decyzji organu. Ewentualne rozliczenia między właścicielem nieruchomości a podmiotem, który dzierżawi daną nieruchomość stanowią materię cywilną, związaną z zawartą między nimi umową.

W art. 4i ustawy o inwestycjach określono, że w przypadku, gdy elektrownia wiatrowa została zrealizowana bez pozwolenia na budowę lub niezgodnie z uzyskanym pozwoleniem na budowę, usunięcie elektrowni wiatrowej nie rodzi roszczeń o odszkodowania.

Koszty wypłaty odszkodowań są finansowane na podstawie przepisów ustawy z dnia 16 grudnia 2005 r. o finansowaniu infrastruktury transportu lądowego oraz przepisów ustawy z dnia 27 października 1994 r. o autostradach płatnych oraz o Krajowym Funduszu Drogowym (art. 4j ustawy o inwestycjach).

W projektowanym art. 4k ustawy o inwestycjach wprowadzono wyjątek, który pozwala GDDKiA w szczególnie uzasadnionych przypadkach, biorąc pod uwagę wymogi prawidłowego przygotowania, realizacji i późniejszego funkcjonowania drogi krajowej, w tym jej potencjalnej rozbudowy lub zwiększenia przepustowości, oraz zachowanie odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa ruchu drogowego, wskazanie we wniosku o wydanie decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej dla drogi krajowej, że mimo niezachowania odległości, o której mowa w art. 4e ustawy o inwestycjach, decyzja ta nie powinna zawierać nakazu rozbiórki określonych elektrowni wiatrowych lub zakazu wydawania pozwoleń na budowę dotyczących elektrowni wiatrowych.

W związku z przepisami określającymi wzajemne odległości drogi krajowej i elektrowni wiatrowej dokonano odpowiedniej modyfikacji art. 6 ustawy o inwestycjach przez dodanie pkt 4, w którym określono organy zobowiązane do uwzględniania odległości określonej w projektowanym art. 4e ustawy o inwestycjach.

Choć przepisy jasno wskazują, że organy wydające decyzje środowiskowe nie będą uwzględniać przedmiotowego bufora odległości, zaproponowano modyfikacje do art. 4b ustawy o inwestycjach. Organy te (tak samo jak w przypadku bufora odległości od sieci elektroenergetycznej najwyższych napięć) przekazywać będą informacje do organów wydających pozwolenie na budowę lub przyjęcie zgłoszenia o wszczęciu postępowania w sprawie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Analogicznie jak ma to miejsce w przypadku wymiany informacji o buforze od sieci elektroenergetycznej najwyższych napięć, organ budowlany przedkłada informacje o złożeniu wniosku o wydanie decyzji o pozwoleniu na budowę elektrowni wiatrowej do GDDKiA (art. 4b ust. 2 ustawy o inwestycjach).

W art. 14 ust. 2 projektu określono, że do projektów planów miejscowych sporządzanych lub zmienianych na podstawie uchwały o przystąpieniu do sporządzania lub zmiany planu miejscowego podjętej przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy dotychczasowe, z wyjątkiem art. 4e i art. 6 pkt 3 lit. a ustawy o inwestycjach, które stosuje się w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, w przypadku gdy przed dniem wejścia w życie projektu nie ogłoszono o terminie wyłożenia do publicznego wglądu oraz nie ogłoszono o rozpoczęciu konsultacji społecznych projektów tych planów.

W art. 14 ust. 3 projektu określono, że do projektów zintegrowanych planów inwestycyjnych, sporządzanych na wniosek złożony przed dniem wejścia w życie projektu, stosuje się przepisy dotychczasowe, z wyjątkiem art. 4e i art. 6 pkt 3 lit. a ustawy o inwestycjach, które stosuje się w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, w przypadku, gdy przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy nie ogłoszono o rozpoczęciu konsultacji społecznych projektów tych planów.

W projekcie przewidziano przepis, w którym określono, że do inwestycji drogowej dotyczącej drogi krajowej, dla której przed dniem wejścia w życie przepisów projektu został złożony wniosek o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach albo decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej stosuje się przepisy dotychczasowe.

Podkreślenie znaczenia decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach

Projektodawca postanowił sprecyzować sposób liczenia odległości na etapie wydawania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla elektrowni wiatrowej. Zgodnie z wprowadzanym art. 5 ust. 1 pkt 4 lit. a ustawy o inwestycjach na takim etapie odległości liczone są od okręgu, którego promień jest równy połowie średnicy wirnika wraz z łopatami, a środek jest środkiem okręgu opisanego na obrysie wieży planowanej elektrowni wiatrowej. Rozstrzyga

to liczne wątpliwości, jako że ustawa o inwestycjach obecnie precyzuje sposób określania odległości na etapie planistycznym oraz budowlanym, ale pomija etap środowiskowy.

Podkreślić zaś należy, że z punktu widzenia zdrowia i życia ludzi, jak również ochrony flory i fauny decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach wydawana dla inwestycji wiatrowych ma wyjątkowe znaczenie.

Przyśpieszenie procesów inwestycyjnych w energetyce wiatrowej na lądzie – równoległe procedowanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach oraz planów miejscowych

Wprowadza się zmianę polegającą na dodaniu art. 80 ust. 4–5 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112, z późn. zm.), zwana dalej „ustawą OOŚ". Ma ona na celu ustandaryzowanie jednoczesnego prowadzenia procedury środowiskowej i planistycznej. Umożliwia się rozpoczęcie postępowania w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach w przypadku braku obowiązywania planu miejscowego i wezwanie do przedłożenia go (wypisu, wyrysu) dopiero przed wydaniem decyzji. Wnioskodawca może wówczas złożyć wniosek o zawieszenie postępowania do czasu przedłożenia wypisu i wyrysu planu miejscowego, ale nie jest obowiązany do dostarczenia tych dokumentów na początku postępowania.

Mając na uwadze, że procedura oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko w przypadku elektrowni wiatrowych ma charakter długotrwały, obejmuje między innymi szeroki zakres monitoringów przyrodniczych i nierzadko trwa nawet dwa lata lub dłużej, zasadne z punktu widzenia usprawnienia i przyspieszenia procesu inwestycyjnego jest umożliwienie inwestorom prowadzenia procedury środowiskowej równolegle z procedurą planistyczną zmierzającą do zmiany lub przyjęcia planu miejscowego.

Zmiany usprawniające lokalizowanie elektrowni wiatrowej w gminach w ramach zwykłego trybu – MPZP

W projekcie ustawy uchyla się art. 6a–6f ustawy o inwestycjach. Należy przypomnieć, że nowelizacja ustawy o inwestycjach, wprowadzająca powyższe regulacje, weszła w życie dnia 23 kwietnia 2023 r. Z kolei w dniu 24 września 2023 r. weszła w życie ustawa z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1688, z późn. zm.), zwana dalej „nowelizacją ustawy o planowaniu". Nowelizacja ustawy o planowaniu uporządkowała zasady partycypacji społecznej w planowaniu przestrzennym, w tym sposób prowadzenia konsultacji społecznych MPZP.

Obecna treść ustawy o inwestycjach nakłada na organy gminy sporządzające plany miejscowe dodatkowe wymogi konsultacyjne (zakładające różne terminy) ponad obowiązujący obecnie proces prowadzenia konsultacji społecznych MPZP, który wynika ze zmian zawartych w nowelizacji ustawy o planowaniu.

W związku z powyższym, zarówno organy gminy, jak i przedsiębiorstwa zajmujące się planowaniem przestrzennym w gminach, zgłaszały szereg wątpliwości interpretacyjnych odnośnie do konieczności równoczesnego stosowania przepisów ustawy o inwestycjach i ustawy o planowaniu.

Projektodawca postanowił ustandaryzować procedurę planistyczną w gminach lokalizujących elektrownie wiatrowe. Przede wszystkim, zakłada się, iż wymogi konsultacyjne dla MPZP lokalizujących elektrownie wiatrowe znajdą się w jednej ustawie tj. ustawie o planowaniu. Wymagało to dodania w art. 2 ustawy o planowaniu szeregu definicji (m.in. „elektrowni wiatrowej", „całkowitej wysokości elektrowni wiatrowej", „gminy pobliskiej").

Do ustawy o planowaniu przeniesiono również przepisy określające wymogi, jakie powinny spełniać ustalenia MPZP (tj. obecny art. 7 ust. 1 ustawy o inwestycjach), które lokalizują elektrownie wiatrowe (tj. określenie maksymalnej całkowitej wysokości elektrowni wiatrowej, maksymalnej średnicy wirnika wraz z łopatami, maksymalnej liczby elektrowni wiatrowych oraz określenie obszaru objętego planem), wprowadzając nowy art. 15a ust. 1 ustawy o planowaniu.

W nowym art. 15a ustawy o planowaniu przepis ust. 2 określa brak obowiązku sporządzenia MPZP na obszarze położonym w granicach gminy, w której jest lokalizowana elektrownia wiatrowa, znajdującym się w odległości, o której mowa w art. 4 ust. 1 ustawy o inwestycjach, jeżeli w tym miejscu obowiązuje już MPZP, który uniemożliwia zabudowę budynkami mieszkalnymi lub budynkami o funkcji mieszanej. Zmiana ma istotne znaczenie dla lokalizowania inwestycji wiatrowych, jako że potencjalny obszar, który należałoby objąć w MPZP ulega zmniejszeniu o te obszary, na których MPZP już są i zakazują zabudowy mieszkaniowej. Z punktu widzenia bezpieczeństwa społeczności lokalnych zmiana nie wywołuje żadnych negatywnych następstw, jako że wielkość strefy ochronnej jest taka sama.

W art. 15a ust. 3 ustawy o planowaniu ustalono również, że wspomniane powyżej dane techniczne dla elektrowni wiatrowej zamieszcza się w uzasadnieniu dołączanym do projektu uchwały w sprawie przystąpienia do sporządzenia MPZP oraz, że dane te są danymi przewidywanymi na dzień sporządzenia tego uzasadnienia.

W art. 15a ust. 4 ustawy o planowaniu wprowadzono prostą zasadę, że MPZP sporządza gmina pobliska co najmniej dla położonego na swoim terenie obszaru znajdującego się w odległości 500 m od elektrowni wiatrowej lokalizowanej na terenie innej gminy. Przepis ten uległ modyfikacjom względem poprzedniego brzmienia (tj. art. 7 ust. 3 ustawy o inwestycjach), ze względu na usuniecie zasady 10H. Zakończy to liczne wątpliwości interpretacyjne dotyczące tego, jakie przesłanki mają zostać spełnione oraz jaki obszar ma zostać objęty MPZP przez gminę pobliską.

Gminy, w tym gminy pobliskie, mogą ustalać różne odległości od elektrowni wiatrowych, w których nie można lokalizować budynków mieszkalnych. Istnieje więc możliwość, że odległość minimalna budynków mieszkalnych od elektrowni wiatrowej zlokalizowanej w gminie A będzie inna niż odległość od tej samej elektrowni w gminie B. Konstrukcja taka pozwala na uwzględnienie różnych opinii społecznych występujących w obu gminach.

W celu usprawnienia procedury planistycznej w gminach pobliskich również będzie mieć zastosowanie projektowany art. 15a ust. 2 ustawy o planowaniu. Celem projektodawcy jest odciążenie czasowe i finansowe gmin pobliskich, jeżeli na ich terenie również obowiązuje MPZP, który uniemożliwia zabudowę mieszkaniową.

Tym samym projektodawca przyjmuje, że lokalizacja elektrowni wiatrowych ma odbywać na zasadach zawartych w ustawie o planowaniu. W tym zakresie, w ustawie o inwestycjach pozostaje wyłącznie dodawany art. 7^1 (dawny art. 7 ust. 4 ustawy o inwestycjach), który nie został przeniesiony do ustawy o planowaniu ze względu na fakt, że dotyczy on etapu inwestycyjnego zdecydowanie późniejszego niż etap planistyczny, bo etapu uzyskiwania pozwolenia na budowę. Oczywiście, w związku z pozostałymi zmianami w ustawie, zmieniono w tym miejscu wielkość obszaru związanego z wyłączeniem zabudowy mieszkaniowej z 700 na 500 m, co jest naturalną konsekwencja zmian proponowanych w tym projekcie.

Niemniej jednak celem projektodawcy pozostaje wzmocnienie partycypacji społeczności lokalnych, dlatego zakłada się wprowadzenie dodatkowego art. 17b do ustawy o planowaniu, który w ust. 1 stanowi, że na etapie składania wniosku do projektu MPZP przewidującego lokalizacje elektrowni wiatrowej organy gminy organizują co najmniej jedno spotkanie informacyjne, powiadamiając o nim w ogłoszeniu o podjęciu uchwały o przystąpieniu do sporządzenia MPZP. Tym samym zachowany zostaje obowiązek przeprowadzenia dwóch dyskusji, jednej na samym początku procedowania MPZP, a drugiej na etapie konsultacji społecznych.

Zgodnie z powyższym, intencją projektodawcy pozostaje, aby od najwcześniejszych możliwych etapów prac nad lokalizowaniem elektrowni wiatrowej ułatwić udział w tych pracach jak największej liczbie zainteresowanych obywateli.

Dodatkowo, art. 17b pkt 3 ustawy o planowaniu wprowadza obowiązek wystąpienia o opinię o projekcie MPZP do gmin graniczących z obszarem objętym planem, dzięki czemu zachowany zostaje również obowiązek konsultacji MPZP z organami gminy pobliskiej.

Ponadto projektodawca określił w art. 17b ust. 1 pkt 5 ustawy o planowaniu, że dokonując udostępnienia projektu planu miejscowego przed rozpoczęciem konsultacji społecznych dołącza się protokół z wyżej opisanego spotkania informacyjnego.

W ust. 2 omawianego artykułu projektodawca wskazał zakres przepisów ustawy o planowaniu stosowanych wobec spotkania informacyjnego, tj. art. 8h ust. 3, art. 8i ust. 6, z wyłączeniem umożliwienia zgłaszania uwag, oraz art. 8i ust. 7.

Rezygnuje się z kolei z mechanizmu obowiązkowego przekazywania informacji mieszkańcom gmin pobliskich przez organy gminy pobliskiej. Wprowadzony mechanizm od początku budził istotne wątpliwości interpretacyjne. Brak działania po stronie organu gminy pobliskiej mógł się wiązać z niedopełnieniem jednego z ustawowych obowiązków, co z kolei mogło negatywnie rzutować na prawidłowe procedowanie MPZP przez gminę, w której elektrownia wiatrowa zostaje lokalizowana.

Niemniej jednak celem zmiany nie jest odsunięcie mieszkańców gminy pobliskiej od możliwości konsultacji MPZP w gminach, na terenie których posadowiona zostanie elektrownia wiatrowa. Mieszkańcy gminy pobliskiej mogą brać udział w spotkaniach i zgłaszać uwagi do przedmiotowego MPZP na równi z mieszkańcami gminy, w której ta inwestycja powstanie. Organ gminy pobliskiej, ze względu na objęcie go obowiązkiem zaopiniowania projektu planu miejscowego przewidującego lokalizację elektrowni wiatrowej, posiada wiedzę o takich pracach i nic nie stoi na przeszkodzie, aby poinformował o tym mieszkańców swojej gminy. Jeżeli jednak tego nie zrobi, nie powinno mieć to wpływu na procedurę planistyczną prowadzoną w gminie, w której lokalizowane są inwestycje wiatrowe.

Biorąc pod uwagę praktykę, w dużej mierze procedowanie MPZP lokalizującego elektrownie wiatrową, zbiega się z procedowaniem przez gminę pobliską MPZP związanego z oddziaływaniem elektrowni wiatrowej. Te procesy zazwyczaj dzieją się symultanicznie, dlatego też mieszkańcy gminy pobliskiej mają komplet informacji i mogą być aktywni w obu tych procesach konsultacyjnych tj. zarówno w gminie, w której powstanie wiatrak, jak i w

swojej gminie (gminie sąsiadującej).

Reasumując zmiany w tym zakresie z jednej strony porządkują przepisy prawa dzięki czemu proces tworzenia takich planów miejscowych nie powinien budzić wątpliwości organów gminy. Z drugiej strony zachowana zostaje możliwość partycypacji społecznej od samego początku procesu inwestycyjnego.

Zmiany usprawniające lokalizowanie elektrowni wiatrowej w gminach w ramach trybu ZPI

Nowelizacja ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym wprowadziła do systemu prawnego nowe rozwiązania w postaci zintegrowanego planu inwestycyjnego, zwanego dalej „ZPI", będącego szczególną formą MPZP. Podkreśla się, że ZPI stanowi narzędzie, które już obecnie może być wykorzystywane przez inwestorów w celu lokalizacji elektrowni wiatrowych. Tym bardziej, że w planie ogólnym gminy, w ramach podziału na strefy planistyczne, lokalizacja elektrowni wiatrowych została umożliwiona w szerokim zakresie. Niniejsza nowelizacja, dostosowując istniejące mechanizmy prawne, reguluje m.in. lokalizowanie elektrowni wiatrowych przy wykorzystaniu trybu ZPI. Wprowadzone zmiany wpływają na procesy planistyczne zarówno w gminie lokalizującej elektrownie wiatrowe, jak i w gminie pobliskiej.

W art. 27b ustawy o planowaniu usunięto odwołanie do ustawy o inwestycjach, ponieważ w wyniku niniejszej nowelizacji definicja elektrowni wiatrowej znalazła się w ustawie o planowaniu.

Ponieważ w ramach ZPI lokalizuje się inwestycję główną wraz z inwestycją uzupełniającą, w ustawie o planowaniu wprowadzono art. 37ea ust. 2a, który stanowi, że w przypadku, gdy realizacja inwestycji uzupełniającej jest możliwa na podstawie już obowiązującego MPZP, nie jest konieczne objęcie przez ZPI obszaru tej inwestycji.

W ustawie o planowaniu wprowadzono art. 37ea ust. 2b, który stanowi, że w przypadku sporządzania MPZP przez gminę pobliską (w celu, o którym mowa w projektowanym art. 15a ust. 4 ustawy o planowaniu), gmina ta może tego dokonać korzystając z trybu ZPI. Jak dotąd nie było to możliwe ze względu na nierozerwalne połączenie trybu ZPI z inwestycją główną oraz inwestycją uzupełniającą, a jak wiadomo na terenie gminy pobliskiej nie zostanie zlokalizowana elektrownia wiatrowa, stąd ta więź by nie zaistniała.

Zmiana ma na celu usprawnienie procesu inwestycyjnego. Wobec powyższego należy zastosować takie narzędzia, które umożliwią sprawne procedowanie inwestycji na etapie

planistycznym. Stosowanie trybu ZPI może pozwolić na skrócenie procesów planistycznych w gminie pobliskiej. Warto jednoznacznie podkreślić, że projektodawca nie nakłada obowiązku stosowania takiego trybu, a jedynie to umożliwia, jeżeli inwestor i organy gminy pobliskiej będą w tym zakresie zgodni. Jeżeli gmina pobliska zechce procedować swój MPZP w podstawowym trybie, to projektowana ustawa w żaden sposób tego nie ogranicza.

Art. 37ed ust. 1a ustawy o planowaniu w sposób fakultatywny umożliwia realizacje inwestycji uzupełniającej na terenie gminy pobliskiej. Inwestor nie jest zobowiązany do realizacji takiej inwestycji, ale jest to możliwe, jeżeli zaistnieje taka potrzeba. Warto podkreślić, że gmina pobliska ponosi negatywne skutki inwestycji wiatrakowej, czyli uchwala MPZP, w którym wyłącza możliwość realizacji zabudowy mieszkaniowej. Co więcej, w porównaniu do gminy, na terenie której zostaną posadowione elektrownie wiatrowe, nie ma ona korzyści w postaci wpływu z podatku od nieruchomości. Realizacja inwestycji uzupełniającej przez inwestora, może zatem stanowić zachętę dla gmin pobliskich, które obecnie nie mają z tego procesu żadnych korzyści.

W art. 37eb ustawy o planowaniu dodaje się ust. 3a stanowiący, że gdy projekt ZPI przewidujący lokalizację elektrowni wiatrowej nie spełnia wymogów określonych w nowododawanym art. 15a ust. 1 ustawy o planowaniu, inwestor jest obowiązany do uzupełnienia wniosku o projekt ZPI spełniający wymogi, oraz inne warunki, o których mowa w art. 37eb ust. 2 i 3 ustawy o planowaniu. Nieusunięcie braków we wniosku skutkuje pozostawieniem go bez rozpoznania.

Jednocześnie przez zmiany dokonane w art. 37eb ust. 4 ustawy o planowaniu, wydłuża się do 14 dni termin przewidziany na udostępnienie projektu ZPI w rejestrze urbanistycznym i przekazanie radzie gminy, co zapewni optymalny czas na właściwą organizacje spotkania informacyjnego.

Zgodnie z wprowadzonymi wcześniej zmianami w procedurze planu miejscowego (dodanie art. 17b w ustawie o planowaniu), również do procedury ZPI dodano analogiczne przepisy w art. 37eb ust. 5 ustawy o planowaniu. Jeżeli gmina chce zlokalizować elektrownie wiatrowe w trybie ZPI, musi przeprowadzić co najmniej spotkanie informacyjne ze społecznością lokalną w terminie nie wcześniej niż 7 dni od dnia ogłoszenia, o którym mowa w ust. 4 i nie później niż 30 dni od dnia tego ogłoszenia. To konsekwencja stanowiska projektodawcy, że w przypadku lokalizowania elektrowni wiatrowych, należy jak najwcześniej zapewnić udział jak największej liczbie zainteresowanych obywateli.

Nowelizacja do art. 37eb ustawy o planowaniu wprowadza również ust. 6, który stanowi, jakie przepisy o partycypacji społecznej z ustawy o planowaniu stosuje się do przedmiotowego spotkania informacyjnego.

W art. 37ec ust. 5a ustawy o planowaniu reguluje się kwestie konsultacji społecznych dla lokalizowania elektrowni wiatrowej w trybie ZPI. Najważniejszą zmianą jest brak możliwości zastosowania uproszczonych konsultacji publicznych. (art. 37ec ust. 5 ustawy o planowaniu) oraz stosowanie odpowiednio przepisów art. 17b ust. 1 pkt 3 i 4 ustawy o planowaniu, czyli występowanie o opinię do gmin graniczących oraz wystąpienie o uzgodnienie z GDDKiA.

Uregulowanie możliwości lokalizowania elektrowni wiatrowych w trybie ZPI pozwoli na dynamiczne uruchomienie nowych inwestycji w energetyce wiatrowej. Zarówno gminom, w których jest lokalizowana elektrownia wiatrowa, jak i gminom pobliskim pozostawia się dowolność w zakresie wyboru trybu procedowania planów miejscowych. Niemniej jednak warto wyraźnie podkreślić, że sam obowiązek lokalizowania elektrowni wiatrowych w MPZP to podstawowa reguła, która nie ulega zmianie. Zakłada się, że jest to właściwe rozwiązanie prawne, które doprowadziło do powstania funkcjonującej już od wielu lat praktyki planistycznej i nie przewiduje się zmian w tym zakresie.

Modernizacja istniejących instalacji wiatrowych – tzw. repowering

Wobec ograniczonej dostępności gruntów, na których mogą zostać posadowione elektrownie wiatrowe, tzw. repowering jest pożądanym i ekonomicznie uzasadnionym rozwiązaniem pozwalającym na zwiększenie mocy zainstalowanej elektrycznej instalacji odnawialnych źródeł energii bez konieczności powiększania obszarów oddziaływania na środowisko.

W latach 2005–2008 w Polsce zainstalowano około 1 GW mocy w elektrowniach wiatrowych. Te pierwsze instalacje zbliżają się do końca swojego 20-letniego cyklu życia i mogą zostać zastąpione nowymi turbinami. Warto podkreślić, że modernizacja może i w dużej części przypadków doprowadzi do wzrostu mocy zainstalowanej (zakłada się nawet podwojenie mocy zainstalowanej przy jednoczesnym zmniejszeniu liczby turbin).

Warto jednak zauważyć, że repowering nie zawsze oznacza bezwzględny wzrost mocy zainstalowanej całej farmy wiatrowej. Współczynnik wykorzystania mocy pierwszych turbin w Polsce wynosił około 20–26%, podczas gdy nowoczesne turbiny osiągają około 35%, co stanowi wzrost o 15 punktów procentowych. Dlatego też w niektórych przypadkach starsze elektrownie zlokalizowane na danym obszarze zostaną zastąpione mniejszą liczbą nowych, ale technologicznie bardziej zaawansowanych elektrowni wiatrowych o większej wydajności.

Aby prawidłowo przygotować się do tego procesu projektodawca stworzył szereg uproszczeń proceduralnych w podziale na etapy inwestycyjne, przy zachowaniu zasady podmiotowego traktowania w procesie społeczności lokalnych.

Według wprowadzonej definicji modernizacja będzie stanowić proces inwestycyjny dotyczący oddanej do użytkowania jednej lub kilku elektrowni wiatrowych, dla których wyznaczono wspólny obszar oddziaływania na podstawie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, mogący prowadzić do zwiększenia łącznej mocy zainstalowanej i nie prowadzący do zwiększenia liczby elektrowni wiatrowych. Podobny do istniejącej elektrowni wiatrowej zakres oddziaływania na środowisko, ład przestrzenny oraz pracę Krajowego Systemu Elektroenergetycznego uzasadnia wprowadzenie dogodniejszych warunków dla tego typu przedsięwzięć.

Etap planistyczny

Elektrownie wiatrowe będące przedmiotem modernizacji w zakresie planistycznym zostały podzielone na 2 grupy, w zależności od tego, w jaki sposób lokalizowana była turbina będąca przedmiotem modernizacji.

Grupa I – elektrownie wiatrowe lokalizowane na podstawie decyzji WZ oraz na podstawie planu miejscowego, który uniemożliwia przeprowadzenia modernizacji

Przyjęto, że modernizacja dotychczasowych elektrowni wiatrowych zlokalizowanych na podstawie decyzji WZ musi przejść pełną ścieżkę planistyczną, która będzie zwieńczona przyjęciem planu miejscowego (art. 5a pkt 1 ustawy o inwestycjach).

Analogiczna sytuacja tyczyć się będzie modernizowanych elektrowni wiatrowych, które zostały co prawda zlokalizowane na podstawie planu miejscowego, jednak plan ten zakłada mniejsze wartości maksymalnej średnicy wirnika wraz z łopatami lub maksymalnej całkowitej wysokości elektrowni wiatrowej niż przewiduje to modernizacja. W tym zakresie należałoby przyjąć, że społeczności lokalne, przyjmując plan miejscowy, zgodziły się wspólnie na inwestycję wiatrakową. Niemniej jednak zgoda ta opierała się na podstawie ówcześnie komunikowanych założeń co do skali inwestycji. Dlatego też przyjęcie większych wartości odpowiadających maksymalnej całkowitej wysokości elektrowni wiatrowej oraz maksymalnej średnicy wirnika powinno być elementem ponownego uzgodnienia ze społecznościami lokalnymi. Jest to gwarantowane wyłącznie przez przeprowadzenie procedury planu miejscowego. (art. 5a pkt 2 ustawy o inwestycjach).

Grupa II – elektrownie wiatrowe zlokalizowane na podstawie planu miejscowego, który

umożliwia przeprowadzenie modernizacji

W przypadku gdy plan miejscowy umożliwia przeprowadzenie modernizacji, nie ma potrzeby jego zmiany. Na jego podstawie można wydawać decyzje środowiskowe oraz pozwolenie na budowę, jeżeli inwestycja spełnia warunek odległości 500 m od zabudowy mieszkaniowej oraz 1H od dróg krajowych. Dodatkowo lokalizacja takich elektrowni wiatrowych musi brać pod uwagę zakaz lokalizowania elektrowni wiatrowych na terenach MRT lub MCTR.

Wraz z wnioskiem o wydanie pozwolenia na budowę inwestor jest obowiązany dostarczyć:

1) wskazanie projektowanej wysokości elektrowni wiatrowej oraz średnicy wirnika wraz z łopatami;
2) kopię mapy ewidencyjnej obejmującej nieruchomości położone w stosunku do elektrowni wiatrowej w odległości równej i mniejszej niż 500 metrów;
3) wskazanie aktualnego sposobu zagospodarowania, w tym zabudowy, nieruchomości położonych w stosunku do elektrowni wiatrowej w odległości równej i mniejszej niż 500 metrów;
4) wypis i wyrys z planu miejscowego obejmującego nieruchomości położone w stosunku do elektrowni wiatrowej w odległości równej i mniejszej niż 500 metrów – o ile plan miejscowy został sporządzony dla takiego obszaru.

W takich postępowaniach nie będzie się stosować art. 4a ust. 1 i 2, art. 4c ustawy o inwestycjach, oraz art. 15a ustawy o planowaniu, aby inwestycje polegające na modernizacji mogły zostać jak najszybciej przeprowadzone, bez potrzeby dodatkowych zmian. Wymienione załączniki do pozwolenia na budowę dodano ze względu na potrzebę ułatwienia weryfikacji spełnienia przez elektrownię wymogów odległości równej i mniejszej niż 500 m od zabudowy mieszkaniowej.

Etap środowiskowy

Zakłada się preferencyjne warunki dla inwestycji polegających na modernizacji, której celem jest zwiększenie mocy zainstalowanej nie większe niż 20 %, a obszar oddziaływania przedsięwzięcia po modernizacji nie ulegnie zwiększeniu w stosunku do przedsięwzięcia, dla którego wydano decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach. Inwestor załącza m.in. dotychczasowe dokumenty.

W przypadku gdy modernizacja kwalifikuje się do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko inwestor załącza raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko z informacjami, o których mowa w art. 66 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o

udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2024 r. poz. 1112), zwana dalej „ustawą ocenową”, dotyczącymi zakresu planowanej modernizacji.

Przy przeprowadzaniu oceny oddziaływania na środowisko, oraz określaniu postanowień decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, właściwe organy biorą pod uwagę wyłącznie zmiany negatywnego oddziaływania na środowisko wynikające z zakresu planowanej modernizacji.

Jeżeli modernizacja skutkuje wyłącznie zmianą mocy zainstalowanej bez zmiany wymiarów takich jak: całkowita wysokość elektrowni wiatrowej, maksymalna średnica wirnika wraz z łopatami oraz nie zmienia się lokalizacja elektrowni wiatrowej, nie wymaga ona uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, jeżeli nie powoduje zmiany warunków eksploatacji przedsięwzięcia określonych w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach lub postanowieniu, o którym mowa w art. 90 ust. 1 ustawy ocenowej, jeżeli było ono wydane oraz nie prowadzi do zwiększenia dotychczasowego poziomu emisji hałasu.

W takim przypadku modernizacja, wymaga zgłoszenia, o którym mowa w art. 30 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz. U. z 2024 r. poz. 725, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą – Prawo budowlane”. Do takiego zgłoszenia dołącza się opis prac modernizacyjnych, wraz z analizą oddziaływania akustycznego planowanego przedsięwzięcia obejmującą stan przed i po przeprowadzeniu modernizacji.

Etap przyłączeniowy

Wobec elektrowni wiatrowych podlegających modernizacji obniżono wysokość opłaty za przyłączenie do sieci, zwolniono z zaliczki uiszczanej na poczet tej opłaty, skrócono terminy wydania warunków przyłączenia. Jednocześnie w celu zagwarantowania sprawnej realizacji modernizacji oraz nieblokowania mocy przyłączeniowych dla pozostałych inwestorów wprowadzono, po spełnieniu przez modernizowaną elektrownię wiatrową określonych warunków, obowiązek wydania warunków przyłączenia. Odpowiednie zmiany wprowadzono w art. 2 pkt 11 ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych oraz w art. 7 ust. 1db, 8^1, $8a^1$ i ust. 8g pkt 8 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (Dz. U. z 2024 r. poz. 266, z późn. zm.) zwanej dalej „ustawą – Prawo energetyczne”.

Zmiany mające na celu usprawnienie i rozszerzenie mechanizmu gratyfikacji społeczności lokalnych

W art. 6g ust. 1 ustawy o inwestycjach rozszerza się możliwości skorzystania z gratyfikacji polegającej na korzystaniu z instytucji prosumenta wirtualnego na mieszkańców gmin pobliskich. To rozwiązanie stanowi odpowiedź na kwestię braku takiej korzyści wśród społeczności lokalnych, które mogą znajdować się w tak samo bliskiej odległości od elektrowni wiatrowej i mogą przy tym doświadczać tego samego oddziaływania co mieszkańcy gminy, na terenie której posadowiona zostanie elektrownia wiatrowa. Z drugiej strony rozwiązuje to wątpliwości inwestorów, polegające na tym, że w niektórych gminach, ze względu na małą liczbę mieszkańców, nie mogliby oni w praktyce zaoferować pełnego wymaganego wolumenu 10% mocy elektrowni wiatrowej. Następstwem tej zmiany jest modyfikacja art. 6g ust. 7–7b ustawy o inwestycjach, który wskazuje, że pierwszeństwo w objęciu mocy mają mieszkańcy gminy, na terenie której jest zlokalizowana elektrownia wiatrowa. Kolejni będą mieszkańcy gminy pobliskiej.

Dookreśla się również, jaka inwestycja polegająca na budowie elektrowni wiatrowej o łącznej mocy zainstalowanej elektrycznej większej niż 1 MW zostaje objęta obowiązkiem przeznaczenia swojej mocy zainstalowanej. Wytwórcy produkujący energię elektryczną z mniejszych turbin wiatrowych nie powinni być objęci takim obowiązkiem.

W art. 6g nowelizacji ustawy o inwestycjach dodaje się ust. 1a, który ma na celu rozszerzenie stosowania mechanizmu partycypacji oraz rozwianie wątpliwości interpretacyjnych. Elektrownie wiatrowe z reguły przyłączane są do sieci dystrybucyjnej elektroenergetycznej, jednak zdarzają się sytuacje, w których instalacje te przyłączane są bezpośrednio do sieci przesyłowej.

Każdy większy inwestor realizujący inwestycje polegającą na budowie elektrowni wiatrowej ma zaoferować część mocy zainstalowanej projektu do objęcia przez mieszkańców gminy w celu uzyskania przez nich statusu prosumenta wirtualnego. Wyłączenie spod tego obowiązku inwestycji wiatrowych przyłączanych bezpośrednio do sieci przesyłowych doprowadziłoby do nieuzasadnionego spadku wsparcia przewidzianego dla społeczności lokalnych, co tym samym stałoby w sprzeczności z celem omawianego przepisu.

W związku z tym, że instytucja prosumenta wirtualnego jest co do zasady uregulowana w ustawie OZE (z wyjątkiem materii uregulowanej w art. 6g ustawy o inwestycjach), a jednocześnie niniejszy projekt wprowadza mechanizm obejmowania udziałów w instalacji

OZE na specjalnych zasadach, postanowiono doprecyzować w art. 6g ust. 1b, że przepisy ogólne, dotyczące prosumentów wirtualnych, stosuje się także do prosumentów wirtualnych, którzy rozpoczęli działalność na podstawie ustawy o inwestycjach. W szczególności zastosowanie mają art. 4 ust. 1a pkt 2, ust. 1c, ust. 2 pkt 3, ust. 2b–2d i 3a, ust. 4 pkt 1, ust. 4a, 4b i ust. 4c pkt 2, 5, 6, 6a, 7, 8, 9a, 10, 10a, ust. 11 pkt 2, ust. 12, 13, 13a, art. 4b ust. 2–11, art. 4c ust. 1–10 ustawy OZE. Przepisy, które nie mają zastosowania, każdorazowo wymieniono. Celem projektodawcy jest, aby mieszkańcy gmin zgłaszali chęć partycypacji w tym mechanizmie w sposób świadomy. Dlatego też wprowadzono art. 6g ust. 1c oraz ust. 2a ustawy o inwestycjach, które zobowiązują inwestora do udostępnienia wzorca umowy, której przedmiotem jest objęcie przez mieszkańców gminy udziałów w łącznej mocy elektrowni. Dopiero po zapoznaniu się z warunkami dotyczącymi zasad zmiany umowy, w szczególności zmian udziałów w łącznej mocy oraz zasad rozwiązania umowy, mieszkaniec może podjąć świadomą decyzję, czy chce przeznaczyć swoje oszczędności na taką inwestycję.

Obowiązkowe elementy umowy również uległy zmianie. Przede wszystkim wynika to z tego, że nastąpiło odejście w tym zakresie od regulacji zawartej w art. 4a ust. 1 ustawy OZE, która wskazuje na potrzebę legitymowania się przez prosumenta tytułem prawnym do instalacji. Dlatego też wprowadzono art. 6g ust. 8a do ustawy o inwestycjach wymieniający, iż przedmiotowa umowa określa co najmniej:

1) przysługujący każdemu z mieszkańców udział w łącznej mocy elektrowni, wyrażony w procentach, oraz ilość energii elektrycznej wyrażoną w kW, której ten udział odpowiada;
2) położenie oraz dane techniczne wszystkich elektrowni wiatrowych stanowiących przedmiot inwestycji, w szczególności łączną moc elektrowni;
3) położenie oraz dane identyfikacyjne punktów poboru energii poszczególnych mieszkańców;
4) zasady zmiany umowy, w szczególności zmiany udziałów w łącznej mocy elektrowni przysługujących poszczególnym prosumentom, oraz zasady rozwiązania umowy.

W tym miejscu nie wymienia się jednak kwestii ponoszenia odpowiedzialności za zarządzenie elektrownią wiatrową. Zgodnie z wprowadzonym art. 6g ust. 8 do ustawy o inwestycjach mieszkańcy, którzy objęli udziały w łącznej mocy elektrowni nie ponoszą odpowiedzialności za: zarządzanie elektrownią wiatrową, bezpieczeństwo jej funkcjonowania, eksploatację, konserwację oraz remonty, a także za bilansowanie handlowe. Mieszkaniec nie partycypuje w tytule prawnym do instalacji, co za tym idzie nie nakłada się na niego żadnych obowiązków i uprawnień wynikających z funkcjonowania elektrowni wiatrowej, dlatego też nie powinien on

ponosić jakiejkolwiek odpowiedzialności za jej funkcjonowanie. Objęcie mieszkańców takimi kosztami byłoby niewłaściwe z punktu widzenia głównego założenia, jakie przyświeca temu mechanizmowi. Społeczności lokalne, po zapłaceniu za objęcie udziałów w mocy w elektrowni wiatrowej, powinny partycypować wyłącznie w korzyściach jakie daje elektrownia wiatrowa w pobliżu miejsca zamieszkania.

Przez zmianę art. 6g ust. 2 nowelizacji ustawy o inwestycjach zakłada się również przesunięcie momentu poinformowania organu gminy przez inwestora o inwestycji w kontekście oferowania 10% mocy zainstalowanej do objęcia udziałów przez społeczność lokalną. Podkreśla się, że zmiana nie opóźnia momentu, w którym społeczności lokalne będą mogły korzystać z energii elektrycznej przez wykorzystanie prosumenta wirtualnego. Jej celem jest rozpoczęcie kontaktu między inwestorem, a gminą i społecznościami lokalnymi na etapie, w którym społeczność lokalna ma pewność co do powstania inwestycji oraz, że podpisana umowa z inwestorem będzie oznaczać faktycznie skorzystanie z instrumentu prosumenta wirtualnego.

Najistotniejszą zmianą w art. 6g ust. 3 ustawy o inwestycjach jest skrócenie terminu składania zgłoszeń przez mieszkańców ze 120 do 60 dni. 120 dni na złożenie samego zgłoszenia wydaje się być terminem nieuzasadnionym, a w sposób istotny wpływa na czas trwania procesu inwestycyjnego. Niemniej jednak pozostawia się w art. 6g ust. 8 ustawy o inwestycjach 90-dniowy termin na zawarcie umowy przez inwestora z mieszkańcami gmin, jako że ten etap wymaga już podjęcia szeregu działań przez inwestora. Mieszkańcy gminy nie powinni działać pod presją czasu, bez faktycznej możliwości do skorzystania z usług prawnych celem oceny postanowień umowy. Mieszkańcy gminy nie powinni także czuć się zobowiązani do szybkiego podpisania umowy.

Jak dotąd art. 6g ustawy o inwestycjach traktuje o zgłoszeniu chęci objęcia udziału przez mieszkańców. Uznano jednak, że warto sprecyzować treść tego zgłoszenia. Dlatego też wprowadzono art. 6g ust. 4a ustawy o inwestycjach, który w sposób przejrzysty wskazuje na elementy, jakie powinno zawierać samo zgłoszenie, tj.:

1) imię i nazwisko;
2) adres zamieszkania;
3) numer telefonu lub adres poczty elektronicznej;
4) numer identyfikacyjny każdego własnego punktu poboru energii, na który jest zgłaszana chęć objęcia udziału w mocy zainstalowanej;
5) określenie mocy zainstalowanej elektrycznej deklarowanej do objęcia na każdy własny punkt poboru energii.

Podstawowym celem projektodawcy jest, aby z energii wyprodukowanej z elektrowni wiatrowej mogły skorzystać wyłącznie społeczności lokalne. Ten mechanizm gratyfikacji ma powiązać mieszkańców, którzy mieszkają najbliżej turbin z korzyściami, jakie ta instalacja daje. Dlatego też wprowadzono art. 6g ust. 5 ustawy o inwestycjach, który precyzuje, że mieszkaniec gminy może zgłosić chęć objęcia udziału w elektrowni wiatrowej na każdy własny punkt poboru energii, który jest zlokalizowany w tej gminie.

Skrócono także do 14 dni termin na przekazanie inwestorowi listy mieszkańców gminy zainteresowanych zawarciem umowy z inwestorem. Wydaje się, że obecny termin zawarty w art. 6g ust. 6 ustawy o inwestycjach ustalony na 60 dni jest zbyt długi.

Jedną z kluczowych zmian, jakich dokonano w art. 6g ustawy o inwestycjach jest wprowadzenie ust. 10a–10e. Mimo rozszerzenia listy podmiotów, które mogą wziąć udział w tym mechanizmie, zakłada się sytuacje, w której udział w łącznej mocy elektrowni objęty przez mieszkańców jest nadal niższy niż zaoferowane przez inwestora 10%. W takim przypadku gmina, na terenie której jest lokalizowana elektrownia wiatrowa, ma możliwość skorzystania z energii elektrycznej wytwarzanej przez tą elektrownie wiatrową wyrażoną w kWh na kW odpowiadającej wysokości nieobjętych udziałów.

Należy przyjąć, że trwająca transformacja energetyczna to również szansa dla jednostek samorządu terytorialnego, zwanych dalej „JST”. Uwzględniono możliwość stania się przez gminy prosumentami wirtualnymi, a tym samym korzystanie z energii produkowanej z odnawialnych źródeł energii. Mechanizm ten pozwala na korzystanie z systemu rozliczeń przez 15 lat, który pozwala na czerpaniu korzyści z autokonsumpcji (jeżeli energia jest wprowadzona do sieci i pobrana w tej samej godzinie, jednak po uiszczeniu opłat dystrybucyjnych), a także rozliczenia net-billingowego w przypadku energii wprowadzonej do sieci. Oprócz walorów czysto ekonomicznych, zmniejszenie swojego śladu węglowego przez korzystanie z zielonej energii ma wpływ na poprawę wizerunku gminy oraz umożliwia utworzenie nowych obszarów partnerstwa.

W przepisach opisano krok po kroku procedurę skorzystania przez gminy z instytucji prosumenta wirtualnego. Celem art. 6g ust. 10a pkt 1 ustawy o inwestycjach jest, w pierwszej kolejności, poinformowanie organów gminy o prognozowanej rocznej ilości takiej energii elektrycznej. Informacja ma zostać poprzedzona zawarciem wszystkich umów z mieszkańcami. Tylko w ten sposób zarówno inwestor, jak i organy gminy będą miały pewność, jaki wolumen energii elektrycznej, może być przedmiotem rozmów.

Warto podkreślić, że mechanizm obejmowania udziałów wiąże inwestora, natomiast jest fakultatywny w stosunku do organów gminy, o czym mowa w art. 6g ust. 10 pkt 2 ustawy o inwestycjach. Jeżeli gmina zdecyduje się na objęcie udziałów, inwestor, na podstawie art. 6g ust. 10 pkt 3 ustawy o inwestycjach, ma obowiązek zawarcia z nią umowy lub umów, które obejmą wszystkie zgłoszone punkty poboru energii, które mają być rozliczane jako gminni prosumenci wirtualni. Art. 6g ust. 10b ustawy o inwestycjach stanowi, że gmina na wskazane PPE (punkty poboru energii), uzyskuje status prosumenta wirtualnego na okres 15 lat, przy czym okres ten jest liczony od pierwszej sprzedaży energii z tej elektrowni do sieci, tzn. uzyskania przez inwestora odpowiedniej koncesji, a następnie sprzedaży energii. Nie liczy się natomiast od pierwszego wprowadzenia energii, które nie ma charakteru sprzedaży, a np. rozruch technologiczny. Ust. 10c stanowi, że udział gminy jest proporcjonalny do procentowego udziału jej punktu poboru lub punktów poboru, które są rozliczane jako prosumenci wirtualni, w mocy zainstalowanej elektrowni.

Istotnym jest to, że gmina, zgłaszając wiele punktów poboru energii, uzyskuje osobno dla każdego z nich status prosumenta wirtualnego, tzn. precyzyjnie rzecz ujmując, jest wieloma prosumentami wirtualnymi jednocześnie, np. jako PPE w szkole, przedszkolu, urzędzie gminy, itd.

Art. 6g ust. 10d pkt 1 ustawy o inwestycjach stanowi, że w przypadku pozostania mocy elektrowni do objęcia (czyli pomniejszonej o udziały objęte przez mieszkańców i gminę, w które lokalizowana jest inwestycja), prawo do objęcia udziałów mają gminy pobliskie. Art. 6g ust. 10e ustawy o inwestycjach stanowi, że jeżeli gminy pobliskie wskazały punkty poboru energii (PPE) o zapotrzebowaniu na moc przekraczającym udziały, które pozostały do objęcia, moc każdego z takich punktów zmniejsza się proporcjonalnie, tj. do momentu, aż zmieszczą się one w dostępnej do objęcia mocy.

Art. 6g ust. 10e pkt 2 ustawy o inwestycjach stanowi, że w przypadku, gdy łączne zainteresowanie mieszkańców gminy z inwestycją, gmin pobliskich, jak również samych samorządów gminy z inwestycją i gmin pobliskich nie przekracza 50 kW, wtedy umów nie podpisuje się z nikim. Zainteresowanie jest przy tym liczone łącznie, tzn. możliwa jest sytuacja, że żaden z mieszkańców gminy z inwestycją nie jest zainteresowany, ale próg przekroczą mieszkańcy gmin pobliskich, a jeżeli oni również nie są zainteresowani, może on zostać przekroczony przez samorząd gminy z inwestycją, lub same gminy pobliskie. Przykładowo, jeżeli mieszkańcy gminy z inwestycją zgłosili 25 kW, a samorządy gmin pobliskich wskazały na chęć objęcia 26 kW, wtedy istnieje już obowiązek podpisania umów z każdym podmiotem.

Przykładowo, również istnieje taki obowiązek, jeżeli zainteresowana jest gmina pobliska, i wskaże ona punkt lub punkty o łącznej mocy przekraczającej 50 kW.

Po objęciu udziału w mocy elektrowni wiatrowej, gmina jako prosument wirtualny, zgodnie z przepisami ustawy OZE, w tym z samą definicją prosumenta wirtualnego w tejże ustawie, sama wytwarza i odbiera energię elektryczną w ramach dysponowanej przez siebie mocy, co jest sytuacją prawnie analogiczną z wytwarzaniem energii z instalacji OZE, zamontowanej na swoim budynku. Umowa dotycząca objęcia udziałów w mocy elektrowni w celu uzyskania statusu prosumenta wirtualnego przez gminę nie spełnia więc definicji zamówienia z ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. 2024 r. poz. 1320), gmina bowiem sama dla siebie wytwarza energię w ramach udziału, jak również nie występuje tam oferta rynkowa, gdyż inwestor z mocy ustawy, po ustawowo regulowanym koszcie, ma obowiązek udostępnić udziały do objęcia przez gminę, w formie umowy będącej podstawą działania instytucji prosumenta wirtualnego, regulowanego ustawą OZE.

Rozliczenia od momentu zgłoszenia prosumentów przez inwestora są sprecyzowane w dodawanych ust. 14–19, które również wskazują na prawidłowe stosowanie przepisów ustawy inwestycyjnej wraz z przepisami ustawy OZE. Przeprowadzony zgodnie z prawem proces przebiega następująco:

1) inwestor przekazuje OSD lub OSP informacje, w tym o udziałach procentowych i PPE (art. 6g ust. 8b pkt 1 i 2 ustawy o inwestycjach);

2) OSD lub OSP przekazują te informacje do Centralnego Systemu Informacji Rynku Energii – CSIRE (art. 6g ust. 14 ustawy o inwestycjach);

3) OSD lub OSP, przy pomocy otrzymanych informacji od inwestora, wylicza w swoim systemie teleinformatycznym, ilości energii elektrycznej wytworzonej przez prosumenta wirtualnego. Ustalenie tych ilości energii następuje przez przemnożenie całościowej ilości energii wprowadzonej przez elektrownię wiatrową przez udziały prosumentów wirtualnych. Następnie, wprowadza jest od CSIRE (art. 6g ust. 15 ustawy o inwestycjach);

4) OIRE udostępnia, za pośrednictwem CSIRE, przemnożone przez udziały, dane o energii wprowadzonej OSD, na obszarze działania których znajdują się punkty poboru energii prosumentów wirtualnych;

5) OSD, na obszarze działania których znajdują się punkty poboru energii prosumentów wirtualnych dokonuje sumarycznego bilansowania tych danych (art. 6g ust. 16), w tym odpowiednio bilansując prosumentów wirtualnych, którzy jednocześnie są prosumentami

indywidualnymi lub zbiorowymi (ust. 17), a następnie wprowadza tak zbilansowane dane do CSIRE (ust. 18);

6) OIRE udostępnia, za pośrednictwem CSIRE, tak ustalone ilości energii elektrycznej, zarówno przed bilansowaniem jak i po bilansowaniu, sprzedawcom danych prosumentów wirtualnych (art. 6g ust. 16 ustawy o inwestycjach);

7) sprzedawcy rozliczają prosumentów wirtualnych na podstawie otrzymanych danych o ilości energii wytworzonej przez prosumentów oraz danych dotyczących poboru przez nich energii elektrycznej, zgodnie z przepisami ustawy OZE (art. 6g ust. 16 ustawy o inwestycjach).

Należy podkreślić, że przepisy ustawy OZE, poza wyłączonymi wprost w ustawie o inwestycjach, mają bezpośrednie zastosowanie, gdyż prosumenci, którzy powstali w sposób, o którym mowa w ustawie inwestycyjnej, mają dokładnie takich sam status prawny, jak inni prosumenci wirtualni.

Istotne zmiany wprowadzono w art. 6g ust. 12 ustawy o inwestycjach. Przyjęto, iż koszt objęcia udziałów liczony będzie jako iloczyn tego udziału wyrażonego w kW oraz kosztu partycypacyjnego. W zakresie wyliczenia kosztu partycypacyjnego szczególną uwagę zwrócić należy na dodawany współczynnik udziału mieszkańca w kosztach produkcji energii elektrycznej z elektrowni wiatrowej oznaczony symbolem WUew. Wprowadzenie tego symbolu wiąże się ze zmianą podejścia ustawodawcy do wyliczenia kosztów objęcia udziału.

Obecny wzór na obliczenie maksymalnego kosztu budowy elektrowni wiatrowej jest wzorem stałym, zawartym w ustawie, który nie jest odporny na istotne zmiany ekonomicznie. Samo odwołanie się do ceny referencyjnej jest słusznym wyborem. Jednak względem pozostałych wartości stałych, sama ta wartość zmienna nie wystarcza, aby przyjąć, że wartości wyliczone na podstawie tego wzoru będą odzwierciedlać obecne warunki ekonomiczne.

Dlatego też przyjęto współczynnik WUew, którego zadaniem jest dynamiczna odpowiedź na zmieniające się warunki ekonomiczne, które mają wpływ na koszt produkcji energii elektrycznej z elektrowni wiatrowej, a tym samym mają wpływ na wysokość kosztu objęcia udziału przez mieszkańca.

Warto podkreślić podstawowy cel regulacji z art. 6g ustawy o inwestycjach, a więc udział społeczny w powstających projektach energetyki wiatrowej bazujący na gratyfikacji polegającej na korzystaniu z formuły prosumenta wirtualnego. Z tego też względu w art. 6g ust. 12a ustawy o inwestycjach wprowadza się maksymalną oraz minimalną wartość współczynnika

WUew, aby przede wszystkim mieszkańcy decydujący się na ten mechanizm gratyfikacji (ale także inwestorzy, którzy potrzebują pewności w zakresie wydatków) mieli wiedzę, że niezależnie od przyjmowanych wartości symbolem Wuew, koszty objęcia udziałów nie będą nigdy ani wyższe, ani niższe niż wartości zawarte w art. 6g ust. 12b ustawy o inwestycjach. Wprowadzenie ustawowych widełek, zdecydowanie zwiększa pewność ekonomiczną dla obu stron uczestników tego systemu.

Z kolei dodawany art. 6g ust. 12b ustawy o inwestycjach stanowi delegację dla ministra właściwego ds. klimatu do dokładnego określenia wartości z symbolu Wuew, uwzględniając przede wszystkim takie wytyczne jak:

1) istotne parametry techniczne i ekonomiczne funkcjonowania instalacji elektrowni wiatrowej;
2) nakłady inwestycyjne ponoszone w okresie przygotowania projektu i jego budowy wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną;
3) założenia dotyczące technicznych warunków pracy elektrowni wiatrowej, w tym sprawności wytwarzania energii elektrycznej, współczynniki wykorzystania dostępnej mocy elektrycznej, współczynniki zużycia wytworzonej energii elektrycznej na pokrycie potrzeb własnych oraz na pokrycie strat powstających przed wprowadzeniem energii elektrycznej do sieci;
4) koszty operacyjne oraz dodatkowe nakłady inwestycyjne ponoszone w okresie eksploatacji, w którym instalacja odnawialnego źródła energii podlega mechanizmom i instrumentom wsparcia;
5) koszty kapitału własnego wytwórcy energii elektrycznej;
6) wpływ elektrowni wiatrowej na środowisko naturalne;
7) cele gospodarcze i społeczne, w tym udział wykorzystywanej technologii do wytwarzania energii z odnawialnych źródeł energii w tworzeniu nowych miejsc pracy.

Warto zwrócić uwagę, że obecnie cały mechanizm partycypacji, o którym mowa w art. 6g ustawy o inwestycjach nie jest w żaden sposób kontrolowany. Teoretycznie brak zaoferowania co najmniej 10 % mocy przez inwestora mieszkańcom gminy nie powoduje żadnych negatywnych konsekwencji z punktu widzenia inwestora, z wyjątkiem negatywnego odbioru społecznego. Celem projektodawcy jest zabezpieczenie sytuacji mieszkańców gminy, którzy zgłosili chęć objęcia tych udziałów.

Dlatego też wprowadzono w ustawie – Prawo energetyczne art. 33 ust. 1 pkt 7 oraz art. 35 ust. 1e, dzięki którym inwestor na etapie uzyskiwania koncesji będzie musiał potwierdzić spełnienie

wymogu, o którym mowa w art. 6g ust. 2 ustawy o inwestycjach.

Kolejnym istotnym zagadnieniem jest kwestia wpływu art. 6g ustawy o inwestycjach na obowiązki uczestnika aukcyjnego systemu wsparcia. Zakłada się, że energia elektryczna przeznaczona przez inwestora na poczet realizacji obowiązków, o których mowa w art. 6g ustawy o inwestycjach nie może mieć negatywnego wpływu na obowiązek wypełnienia zobowiązania sprzedaży energii elektrycznej w ramach systemu aukcyjnego powyżej lub równej 85 %. Inwestor na etapie składania oferty w aukcji nie ma jeszcze wpływu na to, jaki wolumen musi wyłączyć z tego systemu, aby pozwolił mu na wykonanie zobowiązania z art. 6g ustawy o inwestycjach. Dlatego też przyjmuje się, że wolumen energii, który jest przeznaczony na poczet realizacji umów z mieszkańcami gmin oraz realizacji umów z gminami, nie wpływa na całościowy wolumen, który jest brany pod uwagę wyliczając spełnienie przez inwestora obowiązku 85 % (art. 168 pkt 15 ustawy OZE).

Przepisy przejściowe

Art. 14 ust. 1 projektu ustawy określa, że MPZP obowiązujące w dniu wejścia w życie ustawy zachowują moc. Z kolei ust. 2 tego artykułu precyzuje, że do projektów MPZP sporządzanych lub zmienianych na podstawie uchwały o przystąpieniu podjętej przed dniem wejścia w życie ustawy, stosuje się przepisy ustawy o inwestycjach oraz ustawy o planowaniu w brzmieniu dotychczasowym z wyjątkiem przepisów wprowadzających bufor od dróg krajowych, których funkcjonowanie zostało uzależnione od momentu ogłoszenia o terminie wyłożenia do publicznego wglądu oraz ogłoszenia o rozpoczęciu konsultacji społecznych.

W art. 14 ust. 3 projektu określono analogiczny przepis dla ZPI – do projektów sporządzanych na wniosek złożony przed dniem wejścia w życie ustawy, stosuje się przepisy ustawy o inwestycjach oraz ustawy o planowaniu w brzmieniu dotychczasowym z wyjątkiem przepisów wprowadzających bufor od dróg krajowych, których funkcjonowanie zostało uzależnione od momentu ogłoszenia o rozpoczęciu konsultacji społecznych projektów tych planów. Umożliwi to dokończenie trwających procedur planistycznych na dotychczasowych zasadach, bez konieczności ponawiania przeprowadzonych już czynności. Ponadto, w związku z wejściem w życie części zmian w ustawie o planowaniu dotyczących Rejestru Urbanistycznego, przepisy ust. 4 i 5 zapewniają w okresie do dnia 31 grudnia 2025 r. udostępnianie protokołu ze spotkania informacyjnego, przeprowadzanego w procedurze sporządzania MPZP i ZPI oraz samych przedmiotowych dokumentów ma miejsce w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej urzędu obsługującego organ sporządzający projekt planu oraz w siedzibie urzędu.

Art. 16 projektu ustawy jest odpowiedzią na potrzebę uregulowania stanów przejściowych dla postępowań wszczętych i niezakończonych skupiających się na inwestycjach dotyczących sieci elektroenergetycznych najwyższych napięć będących na różnych etapach inwestycyjnych.

Art. 18 projektu ustawy umożliwia lokalizację elektrowni wiatrowych na MPZP, które obowiązywały w dniu wejścia w życie ustawy o inwestycjach. Jeżeli MPZP w dniu wejścia w życie niniejszej nowelizacji określałby minimalną odległość elektrowni wiatrowej od budynków mieszkalnych lub w ogóle nie określał takiej odległości, to już w dniu wejścia w życie niniejszej nowelizacji można lokalizować na jego podstawie elektrownie wiatrowe lub wydawać dla nich pozwolenia na budowę czy decyzje środowiskowe, o ile te elektrownie spełniałyby wymóg zachowania minimalnej odległości 500 m.

Sprecyzowano także, że do takich planów nie stosuje się art. 4a ust. 1 i 2, art. 4c–4e oraz art. 15a ustawy o planowaniu, aby mogły one zostać jak najszybciej wykorzystane, bez potrzeby dodatkowych zmian. Dodano również obowiązek wskazania we wniosku o wydanie decyzji o pozwoleniu na budowę elektrowni wiatrowej informacji o projektowanej wysokości elektrowni wiatrowej oraz średnicy wirnika elektrowni wraz z łopatami – na potrzeby ułatwienia weryfikacji spełnienia przez elektrownię wymogów odległości równej i mniejszej niż 500 m.

Zgodnie z art. 19 ust. 1 i 2 projektu ustawy na podstawie MPZP obowiązujących w dniu wejścia w życie ustawy odległościowej lub co do których projekty zostały wyłożone przed dniem wejścia w życie ustawy odległościowej lub które zostały uchwalone na podstawie art. 15 ust. 8 ustawy odległościowej w pierwotnym brzmieniu, nie można już wydawać decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach lub pozwoleń (lub wnosić sprzeciwów do zgłoszeń) na budowę, które pozwalałyby na lokalizowanie budynków mieszkalnych poniżej odległości minimalnej wprowadzonej niniejszym projektem, a więc odległości 500 m od elektrowni wiatrowej.

Art. 20 projektu ustawy dotyczy decyzji o warunkach zabudowy, zwanych dalej: „WZ” wydanych przed wejściem w życie ustawy odległościowej. Pozwolenie na budowę wydawane po uzyskaniu takiej decyzji może zostać wydane dla budynku mieszkalnego, o ile spełnia on kryterium odległości 500 m od elektrowni wiatrowej. Celem tego przepisu jest uniknięcie rozwoju zabudowy poniżej odległości minimalnej.

Art. 21 projektu ustawy stanowi kontynuację koncepcji zawartej w art. 19 ust. 2, 3 oraz art. 20 ust. 2 projektu. W przepisach tych, w drodze wyjątku, znosi się potrzebę uwzględnienia buforu

odległości w przypadku powstawania budynku mieszkalnego, jeżeli elektrownia wiatrowa znajdująca się w sąsiedztwie tego budynku mieszkalnego w dniu wejścia w życie nowelizacji istnieje albo decyzja o pozwoleniu na budowę dla takiej elektrowni wiatrowej stała się ostateczna przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy. Jest to istotna zmiana, która jest odpowiedzią na ograniczenia możliwość rozwoju mieszkalnictwa, szczególnie na terenach wiejskich. Proponowane rozwiązania zaktywizują tereny, które były dotychczas wykluczone z inwestycji komunalnych, co powinno pozytywnie wpłynąć na możliwość zaspokojenia potrzeb lokalowych.

Zgodnie z art. 22 projektu ustawy wydanie nowej decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach lub zmiany dotychczasowej decyzji, na potrzeby postępowań w sprawie zmiany prawomocnego pozwolenia na budowę, wydanego na podstawie przepisów obowiązujących przed dniem wejścia w życie ustawy odległościowej, lub zmiany pozwoleń na budowę wydanych w postępowaniach wszczętych i niezakończonych do dnia jej wejścia w życie jest również możliwe przy zwiększeniu mocy zainstalowanej elektrycznej, ale pod warunkiem, że nie spowoduje to zwiększenia jej oddziaływania na środowisko. Celem tego przepisu jest umożliwienie lokalizacji turbin o większej mocy, ale o nowocześniejszej technologii.

Art. 23 projektu ustawy stanowi, że przepisy dotychczasowe stosuje się do postępowań, prowadzonych w stosunku do elektrowni wiatrowych, w sprawie wydania decyzji o pozwoleniu na budowę oraz w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy. W ust. 2 podkreśla się z kolei, że do wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy postępowań w sprawie wydania pozwolenia na budowę dla elektrowni wiatrowych oraz oceny zasadności wniesienia sprzeciwu wobec zgłoszenia dla tych elektrowni stosuje się przepisy dotychczasowe. Celem zaproponowanej konstrukcji jest, aby nowe regulacje nie wpływały na postępowania już zakończone, co w sposób istotny naruszyłoby prawa nabyte.

Art. 24 projektu ustawy zawiera przepisy przejściowe dotyczące decyzji o pozwoleniu na budowę oraz zgłoszenia robót budowlanych. Art. 24 ust. 1 projektu ustawy stanowi, że decyzje o pozwoleniu na budowę wydane przed dniem wejścia w życie ustawy w brzmieniu nadanym niniejszym projektem pozostają w mocy, natomiast art. 24 ust. 2 projektu ustawy stanowi, że postępowania w sprawie uzyskania pozwolenia na budowę lub uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, dotyczące budynku mieszkalnego, wszczęte i niezakończone do dnia wejścia w życie ustawy, prowadzi się na podstawie przepisów

dotychczasowych. Analogiczne przepisy, w stosunku do zgłoszenia robót budowlanych, przewidują art. 24 ust. 3 i art. 24 ust. 4. W praktyce, przepisy dotyczą przede wszystkim sytuacji, kiedy budynek mieszkalny, o którym mowa w art. 29 ust. 1 pkt 1 i 1a ustawy – Prawo budowlane, ma zostać zbudowany w odległości mniejszej niż 500 m od elektrowni wiatrowych. Możliwość taka jest przewidziana wyłącznie dla decyzji już wydanych lub zgłoszeń, co do których nie wniesiono sprzeciwu, albo postępowań niezakończonych do dnia wejścia w życie ustawy lub dla zgłoszeń, co do których termin na wniesienie sprzeciwu w dniu wejścia w życie ustawy pozostaje w toku. Do postępowań w przedmiocie wydania decyzji WZ albo decyzji o lokalizacji inwestycji celu publicznego, zwanej dalej „LICP", dla budynku mieszkalnego, wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życia niniejszej ustawy, stosuje się przepisy ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą (art. 24 ust. 6).

Szczególną uwagę zwraca się na art. 25 projektu ustawy. Nowelizacja ustawy o inwestycjach w 2023 r., wprowadzając minimalną zasadę odległościową na poziomie 700 m, wprowadziła również szereg przepisów przejściowych, wyjaśniających jakie reguły stosowane są do danych postępowań (zarówno tych mających na celu posadowienie elektrowni wiatrowej, jak i budowy budynku mieszkalnego). W celu zapewnienia pewności prawa projektodawca zdecydował zatem, że do postępowań w toku rozpoczętych na podstawie przepisów przejściowych ustawy z 2023 r. nadal będą stosowane tamte przepisy.

2. Wprowadzenie wsparcia dla biometanu w instalacjach powyżej 1 MW

Projektowane przepisy w zakresie pomocy publicznej dla biometanu mają na celu uzupełnienie istniejącego systemu wsparcia dla wytwórców biometanu o dodatkowe narzędzie w formie aukcji biometanu, zwanej dalej „aukcją biometanu". Dzięki temu rozwiązaniu zarówno wytwórcy biometanu w instalacjach OZE o mocy poniżej 1 MWe (objęci mechanizmem *feed in premium*), jak i pozostali wytwórcy biometanu, będą mieli możliwość skorzystać z dedykowanego systemu wsparcia. Ponadto projektowane zmiany wpłyną na realizację celów w zakresie wykorzystania biometanu określonych w Krajowym Planie w Dziedzinie Energii i Klimatu na lata 2021–2030 r.

W celu zapewnienia zgodności z kryteriami udzielanej pomocy publicznej oraz niedopuszczenia do wykorzystania w procesie wytwórczym gazów kopalnych dokonano doprecyzowania katalogu surowców dopuszczonych do wytwarzania biometanu w art. 9 ust. 1a pkt 3 ustawy OZE przez zobowiązanie wytwórcy do wytwarzania:

1) biogazu, z którego będzie wytworzony biometan, wyłącznie z biomasy;

2) biogazu rolniczego wykorzystywanego do wytwarzania biometanu w mieszaninie z biogazem, wyłącznie z substratów wymienionych w art. 2 pkt 2;
3) biometanu wyłącznie z biogazu lub mieszaniny biogazu i biogazu rolniczego.

W art. 69a ustawy OZE w ust. 1 wskazano, że energia elektryczna wytworzona w danej instalacji odnawialnego źródła energii może korzystać z:

1) systemu wsparcia świadectw pochodzenia albo
2) systemu wsparcia, o którym mowa w art. 70a–70f, albo
3) systemu wsparcia, o którym mowa w art. 70g–70j, albo
4) aukcyjnego systemu wsparcia, albo
5) aukcji na wsparcie operacyjne, o której mowa w art. 83b ust. 1, albo
6) rozliczeń, o których mowa w art. 4 ust. 1 albo ust. 1a pkt 2, albo
7) rozliczenia, o którym mowa w art. 38c ust. 3.

Ponadto dodano ust. 2 wskazując, że biometan może korzystać z mechanizmów wsparcia określonych w art. 83l–83s (*feed in premium*) ustawy OZE albo z aukcyjnego systemu wsparcia biometanu.

W art. 69b ustawy OZE dokonano aktualizacji odwołania do art. 69a ust. 1 pkt 2 i 4.

W art. 83m w ust. 3 pkt 2 ustawy OZE doprecyzowano pojęcie łącznej ilości biometanu wprowadzonej do sieci gazowej jako określonej w MWh energii zawartej w biometanie, jaką wytwórca biometanu planuje sprzedać w okresie wskazanym w deklaracji składanej Prezesowi URE o zamiarze sprzedaży biometanu wprowadzonego do sieci gazowej po stałej cenie zakupu biometanu.

W zmienianym art. 83o pkt 3 ustawy OZE wskazano, że minister właściwy do spraw klimatu określi, w drodze rozporządzenia, cenę referencyjną biometanu w złotych za 1 MWh, oddzielnie dla instalacji odnawialnego źródła energii służącej do wytwarzania biometanu z biogazu lub mieszaniny biogazu i biogazu rolniczego oraz biometanu z biogazu rolniczego. Zmiana ma na celu jednoznaczne wskazanie jaka cena referencyjna będzie przysługiwała wytwórcy biometanu, który wytworzył biometan z mieszaniny biogazu i biogazu rolniczego – takie brzmienie wyeliminuje pojawiające się wątpliwości interpretacyjne w tym zakresie.

W art. 83s ustawy OZE wprowadzono zmianę polegającą na rozszerzeniu treści obecnego przepisu o biometan, który uzyskał wsparcie w ramach systemu aukcji biometanu. Podobnie

jak biometan objęty wsparciem *feed in premium* również biometan objęty mechanizmem wsparcia w postaci aukcji biometanu w żadnym przypadku nie będzie mógł być uwzględniany w realizacji obowiązku w zakresie Narodowego Celu Wskaźnikowego, o którym mowa w art. 23 ust. 1 ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o biokomponentach i biopaliwach ciekłych (Dz. U. z 2024 r. poz. 20, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą o biokomponentach i biopaliwach ciekłych".

Wprowadzane projektem ustawy artykuły 83t–83zh w ustawie OZE w szczegółowy sposób precyzują zasady funkcjonowania systemu aukcyjnego dla biometanu, w szczególności: kryteria kwalifikacyjne do wzięcia udziału w systemie wsparcia aukcyjnego, zasady uzyskania wsparcia aukcyjnego dla biometanu, okres, w którym przysługuje mechanizm wsparcia, przebieg procesu aukcyjnego, obowiązki wytwórcy, który złożył zwycięską ofertę, a także obowiązki Prezesa URE wynikające z przygotowania, prowadzenia oraz kontrolowania obowiązków wynikających z udziału w systemie aukcyjnym biometanu.

W projektowanym art. 83t ust. 1 ustawy OZE wskazano warunki umożliwiające objęcie biometanu mechanizmem wsparcia w formie aukcji. Zgodnie z projektem, przedmiotem aukcji jest sprzedaż biometanu wytworzonego w instalacji odnawialnego źródła energii i wprowadzonego do sieci gazowej przez wytwórcę, który dokonuje sprzedaży biometanu w ramach systemu aukcyjnego biometanu, pod warunkiem, że w procesie wytwórczym wykorzystano:

1) biogaz rolniczy wytworzony wyłącznie z substratów, o których mowa w art. 2 pkt 2 ustawy OZE – w przypadku wytwarzania biometanu z biogazu rolniczego lub z mieszaniny biogazu i biogazu rolniczego,
2) biogaz wytworzony wyłącznie z biomasy – w przypadku wytwarzania biometanu z biogazu lub z mieszaniny biogazu i biogazu rolniczego

– spełniający kryteria zrównoważonego rozwoju, o których mowa w art. 28ba–28bcb i art. 28bcc ustawy o biokomponentach i biopaliwach.

Konieczność spełnienia kryteriów zrównoważonego rozwoju jest niezbędna dla wypełnienia unijnych wymagań uzależniających możliwość udzielania wsparcia finansowego od spełnienia przez biometan tych kryteriów.

W projektowanym art. 83t ust. 2 ustawy OZE doprecyzowano wymogi dla wytwórców biometanu uprawnionych do udziału w systemie aukcyjnym. Są to wytwórcy, którzy:

1) uzyskali zaświadczenie o dopuszczeniu do aukcji, oraz

2) zamierzający wytworzyć biometan i wprowadzić go do sieci gazowej po raz pierwszy po dniu zamknięcia sesji aukcji biometanu, oraz
3) będą wytwarzać biometan w instalacji odnawialnego źródła energii posiadającej wyodrębniony zespół urządzeń służących wyłącznie do wprowadzania biometanu z tej instalacji do sieci gazowej dystrybucyjnej lub przesyłowej.

W ust. 3 ww. artykułu ustawy OZE określono, że biometan, który będzie podlegać systemowi aukcyjnemu, może zostać wytworzony tylko, gdy wchodzące w skład instalacji odnawialnego źródła energii służącej do wytwarzania biometanu urządzenia służące do wytwarzania biometanu będą nie starsze niż 48 miesięcy bezpośrednio poprzedzających dzień wytworzenia po raz pierwszy biometanu w tej instalacji odnawialnego źródła energii. Dodatkowo ww. urządzenia nie mogą być wcześniej przez jakikolwiek podmiot amortyzowane w rozumieniu przepisów o rachunkowości.

Projektowany art. 83u ust. 1 ustawy OZE wskazuje Prezesa URE jako organ uprawniony do organizacji oraz przeprowadzania aukcji biometanu, którą zgodnie z ww. przepisem, należy przeprowadzić co najmniej raz w roku.

Ust. 2 ww. artykułu ustawy określa przedmiot aukcji biometanu, którym jest biometan spełniający wymagania określone w art. 83t ustawy OZE w ilościach i wartościach określonych w przepisach wydanych na podstawie ust. 5. W ust. 3 ww. artykułu wskazano obowiązek przeprowadzania odrębnych aukcji biometanu dla instalacji o mocy zainstalowanej elektrycznej:

1) mniejszej niż 2 MW, lub
2) nie mniejszej niż 2 MW,

przy czym łączną moc zainstalowaną elektryczną oblicza się przez przeliczenie mocy zainstalowanej instalacji odnawialnego źródła energii służącej do wytwarzania biometanu na moc zainstalowaną elektryczną instalacji odnawialnego źródła energii, przy uwzględnieniu sprawności elektrycznej agregatu kogeneracyjnego na poziomie 41%.

Mając na uwadze planowane do realizacji inwestycje biometanowe uwzględniono potrzebę rozłożenia liczby inwestycji na poszczególne „koszyki" aukcyjne, mitygując ryzyko braku zgłoszenia wystarczającej liczby ofert do przeprowadzenia aukcji.

Projektowany ust. 4 art. 83u ustawy OZE nakłada na Prezesa URE obowiązek przeprowadzenia aukcji biometanu z uwzględnieniem podziału określonego w ust. 3, dla ilości i wartości biometanu, o których mowa w ust. 5, biorąc pod uwagę krajowy cel OZE, o którym mowa w

art. 127a ustawy OZE w zakresie odnawialnych źródeł energii i istniejący potencjał w zakresie krajowych zasobów energii objęty wydanymi zaświadczeniami dla wytwórców. Zgodnie z projektowanym ust. 5 tego artykułu Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, do dnia 15 grudnia danego roku, maksymalne ilości i wartości biometanu z odnawialnych źródeł energii, które mogą zostać sprzedane w drodze aukcji biometanu w poszczególnych następujących po sobie 3 latach kalendarzowych, przez wytwórców, którzy złożą zwycięskie oferty w systemie aukcji biometanu, z uwzględnieniem wymienionych poniżej czynników, tj.:

1) polityki energetycznej państwa oraz dotychczasowego udziału biometanu wytworzonego w instalacjach odnawialnego źródła energii zużywanych w elektroenergetyce, ciepłownictwie oraz w transporcie;
2) bezpieczeństwa funkcjonowania systemu gazowego i elektroenergetycznego, jak również zobowiązań wynikających z umów międzynarodowych;
3) potrzeby ochrony środowiska naturalnego, w tym zmniejszenia zanieczyszczenia azotem pochodzenia rolniczego, a także redukcji emisji zanieczyszczeń atmosferycznych, w szczególności metanu;
4) potrzeby zapewnienia zrównoważonego gospodarowania zasobami wodnymi;
5) celów gospodarczych i społecznych, w tym udziału wykorzystywanych technologii do wytwarzania biometanu z odnawialnych źródeł energii w tworzeniu nowych miejsc pracy.

Zgodnie z projektowanym art. 83u ust. 6 ustawy OZE Rada Ministrów może zmienić ilość oraz wartość biometanu wytworzonego z odnawialnych źródeł energii zgodnie z ust. 5 – biorąc pod uwagę wartość cen referencyjnych dla biometanu obowiązujących na dany rok, lub w związku ze zwiększeniem maksymalnych ilości biometanu określonych na poszczególne lata kalendarzowe.

Zgodnie z projektowanym art. 83u ust. 7 ustawy OZE określona przez Radę Ministrów maksymalna wartość biometanu z odnawialnych źródeł energii, o której mowa w ust. 5, nie uwzględnia zasady corocznej waloryzacji cen sprzedaży biometanu, o której mowa w art. 92 ust. 10 ustawy OZE, średniorocznym wskaźnikiem cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem z poprzedniego roku kalendarzowego.

W dalszej części artykułu 83u dodano ust. 8 stanowiący, że w przypadku, gdy ilość i wartość biometanu określona w przepisach wydanych na podstawie ust. 5 nie zostanie sprzedana, po ostatniej przeprowadzonej w danym roku aukcji biometanu, Prezes URE może ogłosić, zorganizować i przeprowadzić w danym roku kolejne aukcje dla biometanu na tę ilość i wartość biometanu.

Zgodnie z projektowanym ust. 9 art. 83u ustawy OZE Prezes URE przeprowadza aukcje dla ilości i wartości biometanu, o których mowa powyżej, uwzględniając podział na koszyki, o których mowa w ust. 3. Prezes URE bierze pod uwagę cel w zakresie odnawialnych źródeł energii i istniejący potencjał w zakresie krajowych zasobów biometanu objęty wydanymi zaświadczeniami. W modelu systemu aukcyjnego przyjęto, że do 2030 r. powstaną w Polsce w ramach realizowanych aukcji biometanu 53 instalacje wytwórcze o średniej mocy docelowej 2,8 MWe – przy czym średnią wartość projektu przyjęto na podstawie analizy materiałów przekazanych przez operatorów sieci gazowych dotyczących liczby złożonych wniosków o przyłączenie do sieci gazowej.

W projektowanym art. 83w ust. 1 ustawy OZE określono maksymalną cenę, po jakiej może zostać sprzedany w drodze aukcji wytworzony biometan, zwaną „ceną referencyjną w aukcji biometanu".

W projektowanym art. 83w ust. 3 wprowadzono delegację dla ministra właściwego do spraw klimatu polegającą na obowiązku określenia, w drodze rozporządzenia, ceny referencyjnej w aukcji biometanu w złotych za 1 MWh, mając na uwadze:

1) istotne parametry techniczne i ekonomiczne funkcjonowania instalacji odnawialnego źródła energii służącej do wytwarzania biometanu;
2) nakłady inwestycyjne ponoszone w okresie przygotowania projektu tej instalacji i jej budowy wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną;
3) założenia dotyczące technicznych warunków pracy instalacji odnawialnego źródła energii służącej do wytwarzania biometanu, w tym sprawności wytwarzania biometanu, współczynniki zużycia biogazu, biogazu rolniczego, mieszaniny biogazu i biogazu rolniczego lub biometanu na pokrycie potrzeb własnych oraz na pokrycie strat powstających przed wprowadzeniem biometanu do sieci gazowej;
4) koszty operacyjne oraz dodatkowe nakłady inwestycyjne ponoszone w okresie eksploatacji instalacji odnawialnego źródła energii służącej do wytwarzania biometanu, w którym ta instalacja podlega wsparciu;
5) przewidywane kształtowanie się cen biomasy, energii elektrycznej lub innych paliw;
6) koszty kapitału własnego wytwórcy biometanu oraz koszty pozyskania kapitału przez wytwórcę;
7) wpływ instalacji odnawialnego źródła energii służącej do wytwarzania biometanu na środowisko naturalne, w tym na redukcję emisji zanieczyszczeń atmosferycznych, w szczególności metanu;

8) cele gospodarcze i społeczne, w tym udział wykorzystywanych technologii do wytwarzania biometanu w tworzeniu nowych miejsc pracy.

Przepisy projektowanego art. 83x ust. 1 ustawy OZE określają zasady dopuszczenia do wzięcia udziału w aukcjach biometanu wytwórców biometanu z odnawialnych źródeł energii w instalacjach odnawialnego źródła energii zlokalizowanych poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i poza obszarem wyłącznej strefy ekonomicznej.

W ust. 2 ww. artykułu wprowadzono ograniczenie dotyczące ilości i wartości biometanu wytworzonego w instalacjach odnawialnego źródła energii zlokalizowanych poza Polską jaka może zostać sprzedana w ramach aukcji biometanu w danym roku. Ograniczenie to wynosi do 5% ilości i wartości biometanu wytworzonego w instalacjach OZE, o których mowa w art. 83t ust. 1 ustawy OZE przeznaczonego do sprzedaży przez aukcje biometanu w poprzednim roku.

W ust. 3 ww. artykułu ustawy OZE określono warunki, które jest zobowiązany spełnić wytwórca biometanu z instalacji odnawialnych źródeł energii zlokalizowanej poza terytorium RP i poza obszarem wyłącznej strefy ekonomicznej w celu przystąpienia do aukcji biometanu, które dotyczą:

1) obowiązku zawarcia umowy międzyrządowej między Rzecząpospolitą Polską a państwem, na terytorium którego będzie zlokalizowana ta instalacja, gwarantującej wzajemność korzystania z systemu wsparcia wytwarzania biometanu z odnawialnych źródeł energii oraz
2) obowiązku zapewnienia możliwości fizycznego przesyłu biometanu do sieci przesyłowej gazowej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z kraju, w którym zlokalizowana jest ta instalacja, w wyniku rezerwacji odpowiednich przepustowości na połączeniach międzysystemowych.

Natomiast przepisy ust. 4 ww. artykułu ustawy OZE nakładają na wytwórców biometanu, spoza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i spoza obszaru wyłącznej strefy ekonomicznej, którzy chcą wziąć udział w aukcji biometanu następujące wymagania:

1) biometan wytwarzany w takiej instalacji będzie spełniać warunki uznania go za biometan wytworzony ze źródeł odnawialnych w rozumieniu dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/2001 z dnia 11 grudnia 2018 r. w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych;
2) uprawniony podmiot, w rozumieniu przepisów państwa właściwego dla miejsca wytworzenia biometanu, potwierdzi wytworzenie biometanu w instalacji OZE oraz

informacje zawarte w potwierdzeniu będą możliwe do weryfikacji przez Prezesa URE;

3) zobowiązanie wytwórcy biometanu w instalacji OZE, że w przypadku uzyskania dodatkowej pomocy (np. inwestycyjnej) na instalację OZE w państwie, na terenie którego ww. instalacja została zlokalizowana, ww. wytwórca biometanu rozliczy ją zgodnie z przepisami art. 83zg ustawy OZE;
4) ponadto wytwórca biometanu, oprócz spełnienia wymogów oceny formalnej przygotowania do wytwarzania biometanu w danej instalacji, o których mowa w art. 83y ustawy OZE i uzyskania od Prezesa URE zaświadczenia o dopuszczeniu do udziału w aukcji biometanu, zobowiązany jest spełnić wymogi stawiane uczestnikowi aukcji, o których mowa w art. 83zg, art. 83t ust. 2 oraz art. 83zc ww. ustawy.

W ust. 5 ww. artykułu ustawy OZE określono postanowienia, które należy zawrzeć w umowie międzyrządowej zawieranej między Rzecząpospolitą Polską a państwem, na terytorium którego będzie zlokalizowana instalacja, gwarantującej wzajemność korzystania z systemu wsparcia wytwarzania biometanu z odnawialnych źródeł energii. Wymogi te dotyczą w szczególności:

1) zasad uczestnictwa w systemie wsparcia OZE, obowiązującym w państwie będącym stroną tej umowy względem wytwórców biometanu w instalacjach OZE znajdujących się na terenie RP i obszarze wyłącznej strefy ekonomicznej, ze szczególnym uwzględnieniem dołączenia wykazu dokumentów, jakie ww. wytwórca biometanu jest zobowiązany przedstawić w celu uczestnictwa w systemie aukcji biometanu;
2) zasad uczestnictwa wytwórców biometanu, o których mowa w ust. 1 w systemie wsparcia określonym w projekcie ustawy OZE. Dodatkowo wprowadzono obowiązek dołączenia wykazu dokumentów, w celu przeprowadzenia przez Prezesa URE oceny formalnej, o której mowa w art. 83y ustawy OZE;
3) sposobu realizacji obowiązków określonych w art. 83zh ustawy OZE oraz zasad przeprowadzania kontroli, o której mowa w art. 84 ust. 1 ustawy OZE;
4) zasad zastosowania art. 93 ustawy OZE.

Przepisy projektowanego art. 83y ust. 1 ustawy OZE nakładają na wytwórców biometanu zamierzających przystąpić do aukcji biometanu obowiązek poddania się procedurze oceny formalnej potwierdzającej przygotowanie do wytwarzania biometanu w danej instalacji OZE.

Zgodnie z dodawanym art. 83y ust. 2 ustawy OZE Prezes URE przeprowadza procedurę oceny formalnej na podstawie wniosku wytwórcy biometanu o wydanie zaświadczenia o dopuszczeniu do udziału w aukcji biometanu.

Treść ust. 3 projektu ww. artykułu określa szczegółową zawartość tego wniosku który zawiera:

1) imię i nazwisko oraz adres zamieszkania albo nazwę i adres siedziby wytwórcy biometanu;
2) lokalizację i moc zainstalowaną instalacji odnawialnego źródła energii służącą do wytwarzania biometanu przeliczoną na moc zainstalowaną elektryczną instalacji odnawialnego źródła energii, przyjmując sprawność elektryczną agregatu kogeneracyjnego na poziomie 41%;
3) podpis wytwórcy biometanu lub osoby upoważnionej do jego reprezentowania, z załączeniem oryginału lub uwierzytelnionej kopii dokumentu poświadczającego umocowanie takiej osoby do działania w imieniu wytwórcy biometanu;
4) oświadczenie wytwórcy biometanu lub osoby upoważnionej do jego reprezentowania w zakresie:
   a) stosowania się do obowiązków, o których mowa w art. 9 ust. 1a pkt 3 albo art. 25 pkt 3a ustawy OZE w trakcie wytwarzania biometanu w instalacji odnawialnego źródła energii,
   b) spełnienia kryteriów zrównoważonego rozwoju, o których mowa w art28ba–28bcb i art. 28bcc ust. 1 ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych,
   c) wytworzenia biometanu w instalacji odnawialnego źródła energii posiadającej wyodrębniony zespół urządzeń służących wyłącznie do wprowadzania biometanu z tej instalacji do sieci gazowej dystrybucyjnej lub przesyłowej.

Na podstawie projektowanego art. 83y ust. 4 ustawy OZE zobowiązano wytwórcę biometanu do dołączenia do wniosku o wydanie zaświadczenia o dopuszczeniu do udziału w aukcji biometanu, oryginałów lub poświadczonych kopii następujących dokumentów:

1) warunków przyłączenia lub umowy o przyłączenie do sieci gazowej instalacji wytwarzania biometanu, która ma być objęta mechanizmem wsparcia w postaci systemu aukcyjnego biometanu;
2) prawomocnego pozwolenia na budowę wydanego dla projektowanej instalacji odnawialnego źródła energii służącej do wytwarzania biometanu na potrzeby realizacji aukcji biometanu – w przypadku, gdy jest ono wymagane na podstawie przepisów prawa budowlanego;
3) harmonogramu rzeczowo-finansowego realizacji budowy instalacji odnawialnego źródła energii służącej do wytwarzania biometanu albo oświadczenia o zrealizowaniu inwestycji;
4) schematu instalacji odnawialnego źródła energii służącego do wytwarzania biometanu. Na ww. schemacie należy wskazać urządzenia służące do wytwarzania biometanu,

urządzenia pomiarowo – rozliczeniowe, urządzenia służące do wprowadzania biometanu do sieci gazowej, oraz miejsce przyłączenia tej instalacji do sieci gazowej. Ww. elementy należy nanieść na mapę poglądową uwzględniającą numery ewidencyjne działek i obrębów w celu jednoznacznego określenia miejsca zabudowania instalacji OZE służącej do wytwarzania biometanu;

5) dokumentu potwierdzającego moc zainstalowaną instalacji odnawialnego źródła energii służącej do wytwarzania, o której mowa w art. 2 pkt 19c.

W celu umożliwienia rozpatrzenia przez Prezesa URE wniosku o wydanie zaświadczenia o dopuszczeniu do udziału w aukcji biometanu w dodawanym ust. 5 ww. artykułu ustawy OZE zobligowano wytwórcę biometanu do jego złożenia nie później niż na 14 dni przed dniem rozpoczęcia sesji aukcji biometanu, której dotyczy przedmiotowy wniosek.

W ust. 6 ww. artykułu ustawy OZE wprowadzono wymóg dotyczący okresu ważności składanych przez wytwórcę biometanu dokumentów, o których mowa w ust. 4 pkt 1 i 2 powyżej, który w dniu złożenia nie może być krótszy niż 6 miesięcy.

W art. 83y ust. 7 ustawy OZE dokonano wyłączenia obowiązku stosowania się do przepisów ust. 4 i 6 ww. artykułu w przypadku, gdy instalacja służąca do wytwarzania biometanu na potrzeby systemu aukcyjnego biometanu jest zlokalizowana poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i poza obszarem wyłącznej strefy ekonomicznej.

Art. 83y ust. 8 stanowi, że w przypadku gdy instalacja odnawialnego źródła energii będzie zlokalizowana poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i poza obszarem wyłącznej strefy ekonomicznej, wytwórca biometanu w instalacji OZE został zobligowany do dołączenia do wniosku o wydanie zaświadczenia o dopuszczeniu do udziału w aukcji biometanu dokumentów wynikających z umowy, o której mowa w art. 83x ust. 3 pkt 1ustawy OZE, z zastrzeżeniem, że wszelkie dokumenty, które są sporządzone w języku obcym należy przetłumaczyć przez tłumacza przysięgłego.

W art. 83z ust. 1 i ust. 2 ustawy OZE wprowadzono obligatoryjny termin na wydanie przez Prezesa URE zaświadczenia o dopuszczeniu do aukcji biometanu, który wynosi 30 dni od dnia złożenia kompletnego wniosku o wydanie ww. zaświadczenia lub odmowy jego wydania (w formie postanowienia). Składającemu wniosek przysługuje prawo do złożenia zażalenia na otrzymane postanowienie dot. odmowy wydania zaświadczenia o dopuszczeniu do udziału w systemie aukcji biometanu.

W ust. 3 ww. artykułu ustawy OZE określono miejsce właściwe do składania zażalenia na

postanowienie Prezesa URE, którym jest Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów. Określono też maksymalny termin na złożenie odwołania, tj. w terminie do 7 dni od dnia doręczenia postanowienia. W przepisie wskazano na ustawę z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2024 r. poz. 1568, z późn. zm.) jako podstawę prawną dla postępowań w sprawach z zakresu regulacji energetyki.

W art. 83z ust. 4 ustawy OZE wprowadzono zastrzeżenie polegające na możliwości pozostawienia bez rozpoznania wniosku o wydanie zaświadczenia o dopuszczeniu do aukcji biometanu, do którego nie dołączono dokumentów, o których mowa w art. 83y ust. 4 pkt 1 lub 2, lub jeżeli wniosek został złożony w terminie krótszym niż określony w art. 83y ust. 5 ustawy OZE, tj. w terminie krótszym niż na 14 dni przed dniem rozpoczęcia sesji aukcji biometanu, której dotyczy przedmiotowy wniosek.

Określono także termin ważności zaświadczenia o dopuszczeniu do aukcji biometanu, który wynosi zgodnie z ust. 5 art. 83z ustawy OZE – 12 miesięcy liczonych od dnia wydania zaświadczenia, z zastrzeżeniem, że termin ten nie może być dłuższy niż termin ważności dokumentów, o których mowa w art. 83y ust. 4 pkt 1 i 2 ustawy OZE.

Zgodnie z ust. 6 art. 83z ustawy OZE, w przypadku terminu ważności zaświadczenia o dopuszczeniu do aukcji biometanu dla wytwórcy biometanu z odnawialnego źródła energii w instalacjach odnawialnego źródła energii zlokalizowanych poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i poza obszarem wyłącznej strefy ekonomicznej, termin ten nie może być dłuższy niż termin wynikający ze szczegółowych postanowień umowy, o której mowa w projektowanym art. 83x ust. 3 pkt 1 ustawy OZE.

Przepisem projektowanego art. 83za ust. 1 ustawy OZE nałożono na Prezesa URE konieczność realizacji obowiązku informacyjnego polegającego na poinformowaniu ministra właściwego do spraw klimatu o harmonogramie przeprowadzenia aukcji biometanu w danym roku kalendarzowym. Przy czym, zobligowano Prezesa URE do zamieszczenia w harmonogramie planowanych terminów przeprowadzenia aukcji biometanu oraz ilości i wartości oferowanego biometanu w poszczególnych aukcjach dla biometanu.

Zgodnie z treścią projektowanego ust. 2 ww. artykułu ustanowiono 14 dniowy termin na uzgodnienie przez Prezesa URE z ministrem właściwym do spraw klimatu harmonogramu, o którym mowa w ust. 1 art. 83za ustawy OZE.

W art. 83za ust. 3 ustawy OZE przyjęto, że harmonogram przeprowadzenia aukcji biometanu uznaje się za uzgodniony w przypadku braku przedstawienia uwag przez ministra właściwego

do spraw klimatu w terminie, o którym mowa w ust. 2 art. 83za ustawy OZE – tj. 14 dni od dnia przekazania harmonogramu do uzgodnienia.

Zgodnie z treścią projektowanego art. 83zb ust. 1 ustawy OZE, po uzgodnieniu harmonogramu przeprowadzenia aukcji biometanu w danym roku kalendarzowym Prezes URE jest zobowiązany umieścić w Biuletynie Informacji Publicznej URE informacje o aukcji biometanu nie później niż 30 dni przed dniem jej rozpoczęcia.

W ust. 2 ww. artykułu ustawy OZE wskazano informacje prezentowane w ogłoszeniu dotyczącym aukcji biometanu. Są to:

1) oznaczenie aukcji biometanu;
2) termin przeprowadzenia sesji aukcji biometanu;
3) godziny otwarcia i zamknięcia ww. sesji;
4) maksymalna ilości i wartości biometanu, jaka może zostać sprzedana w danej aukcji biometanu, w tym informacja dotycząca maksymalnej ilości i wartości biometanu z OZE, jaka może zostać sprzedana w czasie trwania aukcji przez wytwórców biometanu z odnawialnego źródła energii w instalacjach odnawialnego źródła energii zlokalizowanych poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i poza obszarem wyłącznej strefy ekonomicznej.

W projektowanym art. 83zb ust. 3 ustawy OZE wprowadzono zastrzeżenie zgodnie z którym, Prezes URE może nie przeprowadzić aukcji biometanu w przypadku, gdy na 14 dni przed jej terminem, liczba wydanych ważnych zaświadczeń o dopuszczeniu do aukcji biometanu do danego ogłoszenia o aukcji oraz liczba wniosków o wydanie zaświadczeń o dopuszczeniu do aukcji biometanu, których termin rozpatrzenia upływa przed terminem, o którym mowa w ust. 2 pkt 2 jest mniejsza niż trzy. Pozwala to na zniesienie konieczności organizowania aukcji biometanu w sytuacji, gdy wydana ilość zaświadczeń o dopuszczeniu do aukcji biometanu uniemożliwia formalne rozstrzygnięcie aukcji z uwagi na ich niewystarczającą liczbę.

W projektowanym art. 83zb ust. 4 ustawy OZE wobec wytwórców posiadających zaświadczenie o dopuszczeniu do aukcji biometanu wprowadzono obowiązek posiadania gwarancji bankowej albo wniesienia na rachunek bankowy wskazany przez Prezesa URE kaucji. Projekt reguluje również wartość ww. form zabezpieczeń określoną na poziomie 25 zł za każdy 1 kW mocy zainstalowanej danej instalacji odnawialnego źródła energii do wytwarzania biometanu.

W projektowanym ust. 5 ww. artykułu wprowadzono warunek konieczny dotyczący

rozstrzygnięcia aukcji biometanu polegający na wpłynięciu minimum 3 ofert spełniających wymagania określone w ustawie OZE spośród ofert złożonych w ramach tej samej aukcji.

Ponadto w ust. 6 ww. artykułu określono sposób przeprowadzania aukcji biometanu polegający na wykorzystaniu do tego celu internetowej platformy aukcyjnej, o której mowa w art. 78 ust. 6 ustawy OZE. Na podstawie art. 42 ust. 2 projektu ustawy, do czasu dostosowania internetowej platformy aukcyjnej do przeprowadzania aukcji biometanu, aukcje te mogą być przeprowadzane w formie pisemnej.

W celu zapewnienia transparentności zasad przeprowadzania aukcji biometanu w projektowanych przepisach art. 83zb ust. 7 ustawy OZE nałożono na Prezesa URE obowiązek ustalenia regulaminu aukcji biometanu. Następnie, w projekcie ust. 8 w art. 83zb ustawy OZE doprecyzowano zakres informacji, jaki Prezes URE uwzględnia przy określaniu regulaminu aukcji biometanu, zawierający:

1) szczegółowe zasady organizacji aukcji biometanu, w tym składania ofert;
2) przebieg i sposób rozstrzygnięcia aukcji biometanu;
3) warunki przetwarzania danych dotyczących uczestników aukcji biometanu;
4) wymagania techniczne dotyczące dostępu do internetowej platformy aukcyjnej;
5) sposób zapewnienia bezpieczeństwa i prawidłowości przebiegu aukcji biometanu;
6) warunki zawieszenia dostępu do internetowej platformy aukcyjnej.

Zgodnie z projektowanym ust. 9 ww. artykułu ustawy OZE, regulamin aukcji biometanu należy przedstawić do zatwierdzenia ministrowi właściwemu do spraw klimatu, a po jego zatwierdzeniu na podstawie projektowanego ust. 10 regulamin aukcji biometanu ogłasza się w Biuletynie Informacji Publicznej URE.

W art. 83zc ust. 1 ustawy OZE określono sposób, w jaki wytwórca biometanu może złożyć swoją ofertę w czasie trwania aukcji biometanu, tj. przez uzupełnienie formularza dostępnego na internetowej platformie aukcyjnej. Przy czym zgodnie z przepisami projektowanego ust. 2 ww. artykułu wytwórca biometanu w czasie trwania aukcji może złożyć tylko jedną ofertę dla biometanu, który będzie wytwarzany w danej instalacji OZE. Uczestnik aukcji jest uprawniony do wielokrotnej aktualizacji oferty w zakresie danych, o których mowa w art. 83zc ust. 3 pkt 6 ustawy OZE w terminie do 30 dni przed dniem złożenia pierwszego wniosku o pokrycie ujemnego salda. Zaproponowany przepis uwzględnia sytuację, w której wytwórca biometanu zdecyduje się na wykorzystywanie do produkcji biometanu biogazu lub biogazu rolniczego pochodzącego spoza jego instalacji albo zrezygnuje z takiego rozwiązania – sytuacja dotyczy zmiany decyzji już po wygranej aukcji. Źródło pochodzenia biogazu lub biogazu rolniczego

jest istotne z punktu widzenia obliczania ceny skorygowanej.

Ponadto w punktach 1–9 projektowanego art. 83zc ust. 3 ustawy OZE określono szczegółowo, jakie informacje należy zawrzeć w ofercie składanej przez wytwórcę biometanu w czasie trwania aukcji biometanu, tj.:

1) nazwę i adres siedziby uczestnika aukcji biometanu;
2) lokalizację, rodzaj i moc zainstalowaną instalacji odnawialnego źródła energii służącej do wytwarzania biometanu, w której będzie wytwarzany biometan, przeliczoną na moc zainstalowaną elektryczną instalacji odnawialnego źródła energii, przyjmując sprawność elektryczną agregatu kogeneracyjnego na poziomie 41%;
3) łączną ilość biometanu planowanego do wprowadzenia do sieci gazowej, określoną w MWh energii zawartej w biometanie, i cenę wyrażoną w złotych z dokładnością do jednego grosza za 1 MWh, za jaką uczestnik aukcji biometanu zobowiązuje się sprzedać tę energię w ramach aukcji biometanu, w okresie wskazanym w ofercie;
4) wskazanie planowanej daty rozpoczęcia okresu, w którym wytwórca biometanu, w przypadku wygrania aukcji biometanu, będzie korzystać z aukcyjnego systemu wsparcia oraz okresu tego wsparcia;
5) oświadczenie o następującej treści:
   „Oświadczam, że:
   1) instalacja odnawialnego źródła energii, która będzie służyć do wytwarzania biometanu, będzie spełniać wymagania, o których mowa w art. 83t ust. 3 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii;
   2) wytwarzając biometan w instalacji odnawialnego źródła energii, będę stosować się do obowiązków, o których mowa w art. 9 ust. 1a pkt 3 albo art. 25 pkt 3a ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii;
   3) biometan zostanie wytworzony w instalacji odnawialnego źródła energii posiadającej wyodrębniony zespół urządzeń służących wyłącznie do wprowadzania biometanu z tej instalacji do sieci gazowej dystrybucyjnej lub przesyłowej;

      o wytworzenia biometanu w instalacji odnawialnego źródła energii będą wykorzystane biogaz lub biogaz rolniczy, które spełniają kryteria zrównoważonego rozwoju, o których mowa w art. 28ba–28bcb i art. 28bcc ust. 1 ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych.”;
6) informację wytwórcy biometanu czy biogaz albo biogaz rolniczy wykorzystywany

wytworzenia biometanu w instalacji odnawialnego źródła energii której dotyczy oferta, o której mowa w ust. 1, będzie wytwarzany w tej instalacji.

7) ilość biometanu z odnawialnych źródeł energii wyrażoną w MWh energii zawartej w biometanie, jaką uczestnik aukcji biometanu planuje sprzedać w ramach systemu aukcyjnego w kolejnych następujących po sobie latach kalendarzowych, począwszy od roku, w którym po raz pierwszy nastąpi sprzedaż biometanu wytworzonego w danej instalacji w ramach systemu aukcyjnego dla biometanu, z uwzględnieniem terminu określonego w pkt 9;
8) miejsce przyłączenia instalacji odnawialnego źródła energii służącej do wytwarzania biometanu do sieci dystrybucyjnej lub sieci przesyłowej gazowej, określone w warunkach przyłączenia albo w umowie o przyłączenie;
9) zobowiązanie się uczestnika aukcji biometanu do sprzedaży po raz pierwszy w ramach systemu aukcyjnego biometanu, w terminie 48 miesięcy od dnia zamknięcia sesji aukcji biometanu, biometanu wytworzonego w instalacji odnawialnego źródła energii służącej do wytwarzania biometanu, która powstanie po dniu zamknięcia sesji aukcji biometanu;
10) oświadczenie o następującej treści:

„Świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia wynikającej z art. 233 § 6 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny oświadczam, że:

1) wartość pomocy inwestycyjnej, o której mowa w art. 83zg ust. 1 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii, obliczona zgodnie z art. 83zg ust. 3 i 4 tej ustawy, wynosi ... zł, w tym wartość pomocy, o której mowa w art. 83zg ust. 2 wynosi … zł. Cena skorygowana obliczona zgodnie z art. 83zg ust. 5 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii wynosi... zł za 1 MWh;
2) przedsiębiorstwo nie znajduje się w trudnej sytuacji w rozumieniu art. 2 pkt 18 lit. a–c lub e rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu;
3) na przedsiębiorstwie nie ciąży obowiązek zwrotu pomocy publicznej, wynikający z decyzji Komisji Europejskiej uznającej taką pomoc za niezgodną z prawem oraz z rynkiem wewnętrznym.”; klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń.

Zgodnie z projektowanym ust. 4 ww. artykułu wprowadzono, pod rygorem nieważności, obowiązek opatrzenia oferty składanej w ramach aukcji biometanu kwalifikowanym podpisem

elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym.

W celu usprawnienia przebiegu aukcji biometanu w projektowanym art. 83zc ust. 5 ustawy OZE wprowadzono ograniczenie czasu trwania pojedynczej aukcji do jednej sesji. Składane w ramach trwającej aukcji biometanu oferty, w myśl przepisów projektowanego ust. 6, nie są widoczne dla innych uczestników aukcji.

Zgodnie z projektowanym art. 83zc ust. 7 ustawy OZE na godzinę przed zamknięciem sesji aukcji biometanu złożone przez wytwórców biometanu oferty nie podlegają modyfikacji ani wycofaniu.

W celu doprecyzowania kryteriów oceny ofert, w projektowanym ust. 8 art. 83zc ustawy OZE określono, że będą odrzucane oferty, w których zadeklarowana cena sprzedaży biometanu przekracza cenę referencyjną biometanu albo maksymalną cenę, o której mowa w art. 83zd ust. 5 pkt 4 ustawy OZE, które obowiązują w dniu ogłoszenia danej aukcji biometanu.

Na podstawie projektowanego przepisu w art. 83zc ust. 9 ustawy OZE dopuszczono dokonanie jednokrotnej aktualizacji zwycięskiej oferty w zakresie:

1) planowanej daty rozpoczęcia okresu korzystania z aukcyjnego systemu wsparcia, o której mowa w ust. 3 pkt 4, z uwzględnieniem ust. 3 pkt 9 i art. 83zf, lub ilości biometanu, o której mowa w ust. 3 pkt 7, z zastrzeżeniem, że łączna ilość biometanu, o którym mowa w ust. 3 pkt 3, oraz okres, o którym mowa w ust. 3 pkt 4, określone w ofercie nie mogą ulec zmianie;
2) mocy zainstalowanej instalacji przeliczonej na moc zainstalowaną elektryczną odnawialnego źródła energii służącego do wytwarzania biometanu, o której mowa w ust. 3 pkt 2, z zastrzeżeniem, że łączna zaktualizowana moc takiej instalacji nie zmieni pierwotnej kwalifikacji określonej zgodnie z art. 83u ust. 3, właściwej dla tej instalacji w dniu złożenia oferty.

Zgodnie z projektowanym art. 83zc ust. 10 ustawy OZE jedyną formą aktualizacji oferty złożonej przez wytwórcę w ramach aukcji biometanu jest złożenie Prezesowi URE oświadczenia wytwórcy biometanu zawierającego informacje, o których mowa w ust. 9, nie później niż na 30 dni przed terminem pierwszego wniosku o pokrycie ujemnego salda, o którym mowa w art. 93 ust. 2 pkt 3 ustawy OZE.

Zgodnie z projektowanym ust. 11 uczestnik aukcji jest uprawniony do wielokrotnej aktualizacji oferty w zakresie danych, o których mowa w ust. 3 pkt 9, w terminie do 30 dni przed dniem złożenia pierwszego wniosku o pokrycie ujemnego salda.

Zgodnie z projektowanym art. 83zc ust. 12 ustawy OZE – w przypadku gdy aktualizacja oferty, o której mowa w art. 83zc ust. 9 tej ustawy, nie spełnia warunków określonych w tym przepisie lub została złożona po terminie, o którym mowa w art. 83zc ust. 10, oferta nie podlega aktualizacji.

W świetle projektowanego art. 83zc ust. 13 ustawy OZE o dokonaniu aktualizacji oferty zgodnie z ww. ustępami 9 i 10 Prezes URE informuje wytwórcę oraz operatora rozliczeń energii odnawialnej, o którym mowa w art. 106 ustawy OZE, w terminie 30 dni od dnia otrzymania oświadczenia wytwórcy.

W projektowanym art. 83zd ust. 1 ustawy OZE wskazano uczestników aukcji biometanu, którzy są jej zwycięzcami. Zgodnie z treścią ww. przepisu za wygrywających aukcję biometanu uznaje się uczestników, którzy zaoferowali najniższą cenę sprzedaży biometanu z odnawialnych źródeł energii, oraz których oferty łącznie nie przekroczyły 100% wartości lub ilości biometanu z odnawialnych źródeł energii określonej w ogłoszeniu o aukcji biometanu i 80% ilości biometanu objętej wszystkimi ofertami.

Dodatkowo w projektowanym art. 83zd ust. 2 ustawy OZE wprowadzono doprecyzowanie dotyczące zasad rozstrzygnięcia spośród ofert zawierających taką samą najniższą cenę za wytworzoną ilość biometanu określoną w MWh oferowanych w ramach aukcji biometanu polegającego na wyborze oferty, która została złożona w ramach aukcji jako pierwsza.

W projektowanym art. 83zd ust. 3 ww. ustawy doprecyzowano zasady postępowania w przypadku, gdy kolejna następująca po zwycięskiej oferta zawierała większą ilość albo wartość biometanu niż dostępna w ramach aukcji. Zgodnie z przepisami pozostała ilość lub wartość biometanu przypadająca na tego uczestnika nie podlega sprzedaży w tej aukcji. Zgodnie z regulacjami projektowanego art. 83zd ust. 4, Prezes URE może przeprowadzić aukcję interwencyjną biometanu w przypadku konieczności dokonania dodatkowej interwencji na rynku odnawialnych źródeł energii służących do wytwarzania biometanu.

W przypadku konieczności przeprowadzenia aukcji interwencyjnej biometanu w świetle przepisu art. 83zd ust. 4 ustawy OZE, zgodnie z projektowanym ust. 5 zobowiązano ministra właściwego do spraw klimatu do określenia, w drodze rozporządzenia, warunków aukcji interwencyjnej biometanu, przy czym w pkt 1–4 określono, jakie informacje ww. rozporządzenie będzie zawierać:

1) termin ogłoszenia przez Prezesa URE aukcji interwencyjnej biometanu oraz termin otwarcia i zamknięcia tej aukcji;

2) łączną ilość i wartość biometanu z odnawialnych źródeł energii, która może zostać sprzedana przez wytwórców w drodze aukcji interwencyjnej biometanu, z uwzględnieniem przepisów wydanych na podstawie art. 83u ust. 5;
3) maksymalną cenę, za jaką biometan może zostać sprzedany w drodze aukcji interwencyjnej biometanu, z uwzględnieniem art. 83u ust. 3;
4) okres prawa do pokrycia ujemnego salda, o którym mowa w art. 92 ust. 5a, przypadającego dla wytwórcy, który wygrał aukcję interwencyjną biometanu, z zastrzeżeniem, że nie może być on dłuższy niż 20 lat od dnia sprzedaży po raz pierwszy biometanu po dniu zamknięcia sesji aukcji interwencyjnej biometanu.

Przedmiotowe rozporządzenie minister właściwy do spraw klimatu wyda, mając na uwadze:

1) istotne parametry techniczne i ekonomiczne funkcjonowania instalacji odnawialnego źródła energii służącej do wytwarzania biometanu;
2) nakłady inwestycyjne ponoszone w okresie przygotowania projektu tej instalacji i jej budowy wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną;
3) założenia dotyczące technicznych warunków pracy instalacji odnawialnego źródła energii służącej do wytwarzania biometanu, w tym sprawności wytwarzania biometanu, współczynniki zużycia biogazu, biogazu rolniczego, mieszaniny biogazu i biogazu rolniczego lub biometanu na pokrycie potrzeb własnych oraz na pokrycie strat powstających przed wprowadzeniem biometanu do sieci gazowej;
4) koszty operacyjne oraz dodatkowe nakłady inwestycyjne ponoszone w okresie eksploatacji instalacji odnawialnego źródła energii służącej do wytwarzania biometanu, w którym ta instalacja podlega wsparciu;
5) przewidywane kształtowanie się cen biomasy, energii elektrycznej lub innych paliw;
6) koszty kapitału własnego wytwórcy biometanu oraz koszty pozyskania kapitału przez wytwórcę;
7) wpływ instalacji odnawialnego źródła energii służącej do wytwarzania biometanu na środowisko naturalne, w tym na redukcję emisji zanieczyszczeń atmosferycznych, w szczególności metanu;
8) cele gospodarcze i społeczne, w tym udział wykorzystywanych technologii do wytwarzania biometanu w tworzeniu nowych miejsc pracy;
9) politykę energetyczną państwa;

10) dotychczasowy udział paliw gazowych wytworzonych w instalacjach odnawialnego źródła energii zużywanych w energetyce oraz w transporcie;

11) bezpieczeństwo funkcjonowania systemu gazowego;

12) zobowiązania wynikające z umów międzynarodowych;

13) potrzebę zapewnienia zrównoważonego gospodarowania zasobami wodnymi.

W projektowanym art. 83zd ust. 7 ustawy OZE zobligowano Prezesa URE do przeprowadzenia aukcji interwencyjnej biometanu z gwarancją pokrycia ujemnego salda, o którym mowa w art. 92 ust. 5a ustawy OZE.

W aukcji interwencyjnej biometanu, zgodnie z przepisami projektowanego art. 83zd ust. 8 ustawy OZE, mogą wziąć udział wytwórcy biometanu, którzy uzyskali zaświadczenie o dopuszczeniu do aukcji.

Zgodnie z projektowanym art. 83zd ust. 9 ustawy OZE do aukcji interwencyjnej biometanu stosuje się odpowiednio przepisy art. 83zd ust. 1–3, art. 83zg, art. 83u ust. 1–3, art. 83zb ust. 2–9, art. 83zc, art. 83ze oraz art. 84–88 ustawy OZE.

Przepis projektowanego art. 83ze ust. 1 obliguje Prezesa URE do zamknięcia sesji aukcji biometanu w terminie określonym w ogłoszeniu o aukcji. Zgodnie z projektowanym art. 83ze ust. 2 ustawy OZE, Prezes URE w przypadku pozytywnego rozstrzygnięcia aukcji biometanu w terminie 21 dni od zamknięcia aukcji biometanu, podaje do publicznej wiadomości na swojej stronie internetowej informacje dotyczące:

a) uczestników aukcji biometanu, których oferty zwyciężyły,
b) minimalnej i maksymalnej ceny w złotych, z dokładnością do jednego grosza za 1 MWh, po jakiej biometan wytworzony z odnawialnych źródeł energii został sprzedany w drodze aukcji biometanu,
c) łącznej ilości w MWh i wartości w złotych, z dokładnością do jednego grosza, sprzedanego w drodze aukcji biometanu wytworzonego z odnawialnych źródeł energii, z uwzględnieniem podziału na kolejne następujące po sobie lata kalendarzowe.

Prezes URE w tym samym terminie podaje do publicznej wiadomości informację o unieważnieniu aukcji biometanu – jeżeli taka sytuacja nastąpi.

Jednocześnie zgodnie z projektowanym ust. 3 zrezygnowano z obowiązku podawania do publicznej wiadomości danych, o których mowa w art. 83ze ust. 2 pkt 1 lit. b i c ustawy OZE, w przypadku, gdy aukcję wygrają mniej niż 3 oferty.

W projektowanym art. 83ze ust. 4 ustawy OZE, wskazano przypadki, w których Prezes URE jest zobowiązany do unieważnienia aukcji biometanu obejmujące sytuacje, w której wszystkie oferty zostały odrzucone albo z przyczyn technicznych aukcja nie może zostać przeprowadzona.

W związku z obowiązkiem wniesienia kaucji lub gwarancji bankowych w celu uczestniczenia w aukcji biometanu, projektowany ust. 5 art. 83ze ustawy OZE opisuje terminy zwrotu kaucji lub gwarancji bankowej uczestnikowi aukcji, które wynoszą odpowiednio:

1) 90 dni od dnia wypełnienia przez wytwórcę zobowiązania, o którym mowa w art. 83zc ust. 3 pkt 9, albo

2) 30 dni od dnia rozstrzygnięcia aukcji – w przypadku wytwórcy, którego oferta nie wygrała aukcji.

Zgodnie z projektowanym przepisem art. 83zb ust. 6 ustawy OZE w przypadku niewypełnienia przez wytwórcę zobowiązania, o którym mowa w art. 83zc ust. 3 pkt 9 ustawy OZE, kaucja, o której mowa w art. 83zb ust. 4 ustawy OZE, podlega przepadkowi na rzecz Prezesa URE lub realizuje on gwarancję bankową, o której mowa w art. 83zb ust. 4 ustawy OZE.

Na podstawie projektowanego przepisu ust. 7 niezwłocznie po rozstrzygnięciu aukcji biometanu Prezes URE informuje o jej wynikach wytwórców, których oferty wygrały aukcję. Ponadto przekazuje operatorowi rozliczeń energii odnawialnej, w postaci elektronicznej, informacje zawierające dane tych wytwórców oraz dane dotyczące ilości i ceny skorygowanej biometanu, podanej w oświadczeniu, o którym mowa w art. 83zc ust. 3 pkt 10 ustawy OZE, z uwzględnieniem podziału na kolejne następujące po sobie lata kalendarzowe, w celu prowadzenia przez tego operatora rozliczeń wynikających z wygrania aukcji.

Ponadto zgodnie z projektowanym art. 83ze ust. 8 ustawy OZE Prezes URE przekazuje ministrowi właściwemu do spraw klimatu informację w postaci elektronicznej o wyniku aukcji biometanu albo o jej unieważnieniu – w terminie 5 dni roboczych od dnia rozstrzygnięcia sesji aukcji. Treść informacji przekazywanej przez Prezesa URE zawiera dane wyszczególnione w projektowanym ust. 9, obejmujące:

1) wykaz ofert, które wygrały aukcję biometanu, w tym:
   a) wskazanie wytwórców, których oferty wygrały aukcję biometanu,
   b) informacje o:
      – cenie w złotych z dokładnością do jednego grosza za 1 MWh, po której biometan

został sprzedany w drodze aukcji przez poszczególnych wytwórców oraz cenie skorygowanej podanej w oświadczeniu, o którym mowa w art. 83zc ust. 3 pkt 10, w złotych z dokładnością do jednego grosza za 1 MWh,

– ilości w MWh i wartości w złotych, z dokładnością do jednego grosza, biometanu sprzedanego w drodze aukcji biometanu wytworzonego przez poszczególnych wytwórców biometanu, z uwzględnieniem podziału na kolejne następujące po sobie lata kalendarzowe, albo

2) wskazanie przyczyn unieważnienia aukcji biometanu.

Według projektowanego art. 83ze ust. 10 ustawy OZE w przypadku gdy biogaz albo biogaz rolniczy wykorzystywany do wytwarzania biometanu w instalacji odnawialnego źródła energii objętej ofertą, o której mowa w art. 83zc ust. 1, nie będzie wytwarzany w tej instalacji, wytwórca, o którym mowa w art. 83t ust. 2, którego oferta wygrała aukcję biometanu, w terminie 30 dni od dnia otrzymania informacji o wygraniu aukcji, o której mowa w ust. 7 pkt 1, przekazuje Prezesowi URE:

1) następujące informacje o instalacji odnawialnego źródła energii służącej do wytworzenia biogazu albo biogazu rolniczego wykorzystywanego przez wytwórcę do wytworzenia biometanu:
   a) imię, nazwisko oraz adres zamieszkania albo nazwę i adres siedziby wytwórcy biogazu albo biogazu rolniczego w tej instalacji odnawialnego źródła energii,
   b) lokalizację tej instalacji odnawialnego źródła energii oraz jej unikalny numer identyfikacyjny generowany przez internetową platformę aukcyjną, o której mowa w art. 78 ust. 6, lub numer koncesji albo numer wpisu do rejestru wytwórców energii w małej instalacji, albo rejestru wytwórców biogazu, albo rejestru wytwórców biogazu rolniczego, o ile zostały nadane,
   c) w przypadku gdy na realizację inwestycji w zakresie tej instalacji odnawialnego źródła energii została udzielona pomoc publiczna – wartość udzielonej pomocy, datę jej udzielenia oraz nazwę podmiotu udzielającego;
2) oświadczenie wytwórcy wykorzystywanego biogazu albo biogazu rolniczego, złożone pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń, o następującej treści: „Świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia wynikającej z art. 233 § 6 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny oświadczam, że wartość pomocy inwestycyjnej udzielonej na realizację inwestycji w zakresie instalacji odnawialnego źródła energii służącej do wytworzenia biogazu albo biogazu rolniczego

wynosi ….. zł.”; klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń.”.

Kolejny ustęp tego artykułu nakłada na wytwórcę, który wygrał aukcję biometanu obowiązek poinformowania Prezesa URE o zmianie danych zawartych w powyższej informacji lub oświadczeniu, w terminie 30 dni od dnia tej zmiany. Przepis dopuszcza wielokrotną możliwość aktualizacji danych, o których mowa w art. 83ze ust. 10 celem uwzględnienia przypadków zmiany dostawców biogazu lub biogazu rolniczego, czy też wysokości pomocy przez nich otrzymanej.

W przypadku wytwórców, którzy wygrali aukcję, zgodnie z projektowanym ust. 10 w art. 83ze ustawy OZE, koniec terminu na dostarczenie po raz pierwszy do sieci gazowej zakontraktowanego biometanu nie może przypadać przed upływem terminu na sprzedaż po raz pierwszy biometanu określonego w art. 83zc ust. 3 pkt 9 ustawy OZE, tj. w terminie 48 miesięcy od dnia zamknięcia sesji aukcji biometanu.

Zgodnie z projektowanym art. 83ze ust. 13 ustawy OZE umowy o przyłączenie do sieci instalacji odnawialnego źródła energii, na podstawie których termin określony w art. 7 ust. 2a pkt 1 ustawy – Prawo energetyczne upływa przed końcem 48 miesięcy od dnia zamknięcia sesji aukcji biometanu, wymagają dostosowania w terminie 30 dni od dnia poinformowania właściwego przedsiębiorstwa energetycznego przez wytwórcę o wygraniu aukcji.

Na podstawie projektowanego art. 83ze ust. 14 ustawy OZE przedsiębiorstwo energetyczne na wniosek wytwórcy aktualizuje harmonogram przyłączenia, o którym mowa w art. 7 ust. 2 ustawy – Prawo energetyczne, przez jego wydłużenie o okres nieprzekraczający 24 miesięcy od terminu przyłączenia określonego w umowie o przyłączenie. W przypadku odmowy przez przedsiębiorstwo energetyczne dostosowania umowy o przyłączenie do sieci instalacji odnawialnego źródła energii, o którym mowa w ust. 13, lub aktualizacji harmonogramu przyłączenia zgodnie z ust. 42, to zgodnie z projektowanym ust. 15 stosuje się przepisy art. 8 ustawy – Prawo energetyczne, z zastrzeżeniem, że Prezes URE wydaje rozstrzygnięcie w terminie 90 dni, licząc od dnia wpływu wniosku o rozstrzygnięcie sporu.

Projektowany art. 83zf ustawy OZE dotyczy uwzględniania pomocy inwestycyjnej na realizację instalacji odnawialnego źródła energii, w którym będzie wytwarzany biometan, w ofercie składanej w ramach aukcji biometanu. Przy czym okres, w którym wytwórcom, którzy wygrali aukcję biometanu przysługuje prawo do pokrycia ujemnego salda, zgodnie z art. 92 ust. 5a pkt 2 ustawy OZE, w odniesieniu do biometanu wytworzonego w instalacjach

odnawialnego źródła energii, liczy się od dnia sprzedaży biometanu objętego wsparciem po raz pierwszy po dniu zamknięcia sesji aukcji biometanu, i trwa przez kolejne 20 lat, nie dłużej niż do dnia 31 grudnia 2054 r.

Zgodnie z projektowanym art. 83zg ust. 1 ustawy OZE otrzymana przez wytwórcę pomoc inwestycyjna wpływa na pomniejszenie ceny wynikającej z oferty, o której mowa w art. 83zc ust. 3 pkt 3 ustawy OZE, złożonej przez wytwórcę, którego oferta wygrała aukcję dla biometanu.

Projektowany ust. 2 art. 83zg ustawy OZE mówi o tym, że do pomocy inwestycyjnej, o której mowa w powyższym akapicie, zalicza się również pomoc inwestycyjną przeznaczoną na realizację inwestycji w zakresie obiektów budowlanych i urządzeń, stanowiących całość techniczno-użytkową służącą do wytwarzania biogazu albo biogazu rolniczego, na potrzeby wytwarzania biometanu w instalacji odnawialnego źródła energii, o której mowa w art. 83t ust. 1 ustawy OZE, niezależnie od tego, kto otrzymał tę pomoc.

Zgodnie z projektowanym ust. 3 ww. artykułu wartość ww. pomocy inwestycyjnej, o której mowa w art. 83zg ust. 1 ustawy OZE, musi być wyrażona w kwocie pieniężnej, po przeliczeniu jej w sposób pozwalający na ustalenie kwoty, jaką otrzymałby beneficjent pomocy, gdyby została ona udzielona w formie dotacji, zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 702, z późn. zm.).

W projektowanym art. 83zg ust. 4 ustawy OZE przedstawiono wzór, według którego oblicza się wartość pomocy inwestycyjnej wraz z objaśnieniem poszczególnych symboli użytych we wzorze. Wartość pomocy inwestycyjnej, o której mowa w ust. 1, oblicza się na dzień złożenia oświadczenia, o którym mowa w 83zc ust. 3 pkt 10 ustawy OZ.

W przepisach projektowanego art. 83zg ust. 5 ustawy OZE określono wzór służący do obliczenia ceny skorygowanej stanowiącej podstawę wypłaty ujemnego salda, dla wytwórców biometanu, którzy wygrali aukcję biometanu.

Wytwórca zgodnie z projektowanym art. 83zg ust. 6 ustawy OZE dołącza do oświadczenia, o którym mowa w art. 83zc ust. 3 pkt 10 ustawy OZE, informacje o wielkości udzielonej pomocy publicznej obliczonej zgodnie z ust. 3 i 4, oraz cenie skorygowanej, obliczonej zgodnie z ust. 5.

Przepisy projektowanego art. 83zg ust. 7 i 8 ustawy OZE regulują przypadek, gdy wytwórcy, którego oferta wygrała aukcję biometanu, po dniu złożenia oświadczenia, o którym mowa w

83zc ust. 3 pkt 10 ustawy OZE, zostanie udzielona pomoc inwestycyjna lub wzrośnie wartość tej pomocy. Wobec zaistnienia powyższego, najpóźniej w dziesiątym dniu miesiąca następującego po miesiącu, w którym nastąpiło udzielenie takiej pomocy, ww. wytwórca jest zobowiązany do poinformowania Prezesa URE o jej otrzymaniu za pośrednictwem oświadczenia zawierającego wartość tej pomocy obliczoną zgodnie z ust. 3 art. 83zg ustawy OZE datę jej udzielenia, wskazanie podmiotu udzielającego pomocy oraz cenę skorygowaną obliczoną według wzoru umieszczonego w projektowanym ust. 8 art. 83zg ustawy OZE. Wraz ze wzorem zamieszczono objaśnienie zastosowanych w nim symboli.

Ponadto zgodnie z projektowanym art. 83zg ust. 9 ustawy OZE wytwórca biometanu powiadamia operatora rozliczeń energii odnawialnej o wysokości ceny skorygowanej.

Przepis projektowanego art. 83zg ust. 10 ustawy OZE wskazuje, że wytwórca, którego oferta wygrała aukcję biometanu, jest zobowiązany do przekazywania Prezesowi URE, w całym okresie udzielanego wsparcia, w terminie 30 dni od zakończenia roku kalendarzowego, oświadczenia o nieudzieleniu pomocy inwestycyjnej w poprzednim roku kalendarzowym albo oświadczenia o wartości tej pomocy, zawierającego datę jej udzielenia oraz wskazanie podmiotu udzielającego pomocy. Dodatkowo, zgodnie z projektowanym art. 83zg ust. 11 ustawy OZE, zmiana wartości udzielonej pomocy inwestycyjnej, o której mowa w art. 83zg ust. 1 ustawy OZE, która została uwzględniona przy obliczaniu ceny skorygowanej, o której mowa w art. 83zg ust. 5, 7 i 12ustawy OZE, polegająca na obniżeniu wartości tej pomocy, nie powoduje zmiany wartości tej ceny.

Projektowany art. 83zg ust. 12 ustawy OZE wskazuje zasadę postępowania w przypadku, gdy po dniu złożenia oferty, która wygrała aukcję biometanu, informacje lub oświadczenie, o których mowa w art. 83ze ust. 10 ustawy OZE, stały się nieaktualne. Wtedy wytwórcy, o których mowa w art. 83t ust. 2 ustawy OZE, najpóźniej w dziesiątym dniu miesiąca następującego po upływie miesiąca, w którym nastąpiła zmiana powodująca konieczność zaktualizowania tych informacji lub oświadczenia, przekazują zaktualizowane informacje lub oświadczenie, o których mowa w art. 83ze ust. 10 ustawy OZE, oraz oświadczenie wytwórcy zawierające wartość pomocy, o której mowa w ust. 1, obliczoną zgodnie z ust. 4, datę jej udzielenia, wskazanie podmiotu udzielającego pomocy inwestycyjnej oraz cenę skorygowaną obliczoną według wzoru wskazanego w niniejszym ustępie. Do wzoru załączono stosowne objaśnienia zastosowanych we wzorze symboli.

W dodanym 83zg ust. 13 art. ustawy OZE wskazano, że należy stosować przepis art. 83zg ust. 7 ustawy OZE w przypadku, gdy po dniu złożenia, zgodnie z art. 83zg ust. 12 ustawy OZE,

oświadczenia wytwórcy, w zakresie pomocy inwestycyjnej, o której mowa w art. 83zg ust. 1 ustawy OZE, zostanie udzielona nowa pomoc inwestycyjna, o której mowa w art. 83zg ust. 1 ustawy OZE, lub wzrośnie wartość pomocy wskazanej w oświadczeniu.

Projektowany art. 83zh ust. 1 ustawy OZE nakłada na wytwórcę, którego oferta wygrała aukcję biometanu, obowiązek poinformowania Prezesa URE oraz operatora rozliczeń energii odnawialnej, o którym mowa w art. 106 ustawy OZE, o dniu wytworzenia oraz wprowadzenia biometanu po raz pierwszy do sieci gazowej, potwierdzonym przez operatora sieci przesyłowej gazowej lub operatora sieci dystrybucyjnej gazowej i jego sprzedaży w ramach systemu aukcyjnego dla biometanu – w terminie 30 dni od dnia tej sprzedaży po raz pierwszy w ramach wygranej oferty aukcyjnej.

Projektowany art. 83zh ust. 2 ustawy OZE dotyczy rozliczenia przez wytwórcę obowiązku sprzedaży biometanu w ramach systemu aukcyjnego, w ilości określonej przez tego wytwórcę w ofercie. Rozliczenie to następuje po zakończeniu okresu każdych pełnych trzech lat kalendarzowych, w którym przysługiwało wsparcie, oraz po zakończeniu okresu wsparcia w oparciu o ilość biometanu sprzedanego w ramach systemu aukcyjnego określoną w sprawozdaniach miesięcznych składanych zgodnie z art. 93 ust. 2 pkt 3 ustawy OZE, przy czym na potrzeby rozliczenia tego obowiązku uwzględnia się ilość biometanu wytworzonego w instalacji odnawialnego źródła energii w dobach gazowych, o których mowa w art. 93 ust. 3 pkt 2 ustawy OZE, dla których średnie ważone wolumenem transakcji sesyjnych giełdowych ceny gazu ziemnego, o których mowa w art. 93 ust. 3 pkt 2 ustawy OZE, były niższe niż 0 złotych za 1 MWh.

W projektowanym art. 83zh ust. 3 ustawy OZE opisano przypadki, które będą rozstrzygane na korzyść wytwórcy biometanu w trakcie dokonywania weryfikacji obowiązku sprzedaży biometanu, o którym mowa w ust. 2 art. 83zh ustawy OZE, w których to przypadkach nastąpiło ograniczenie lub nie doszło do wytworzenia biometanu lub nie doszło do jego sprzedaży w ramach systemu aukcyjnego w następstwie:

1) okoliczności, o których mowa w art. 83zh ust. 6;
2) remontu lub naprawy urządzeń wchodzących w skład instalacji odnawialnego źródła energii, niezwiązanych z pracami konserwacyjnymi wynikającymi z dokumentów technicznych tych urządzeń, których wytwórca, zachowując należytą staranność, nie był w stanie przewidzieć;
3) zmiany ilości i jakości wytwarzanego biogazu lub biogazu rolniczego wykorzystywanych do wytwarzania biometanu, która została spowodowana zaburzeniem procesów

biologicznych spowodowanych czynnikami niezależnymi od wytwórcy, których wytwórca, zachowując należytą staranność, nie był w stanie przewidzieć;

4) sprzedaży biometanu na potrzeby realizacji obowiązku, o którym mowa w art. 23 ust. 1 ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych;
5) braku chłonności sieci gazowej potwierdzonej przez operatora systemu dystrybucyjnego gazowego lub operatora systemu przesyłowego gazowego.

Projektowany art. 83zh ust. 4 ustawy OZE określa okres karencji dla instalacji odnawialnego źródła energii, która służy do wytwarzania biometanu na potrzeby aukcji biometanu, dla której nie zostało spełnione zobowiązanie, o którym mowa w art. 83zc ust. 3 pkt 9 ustawy OZE, polegające na sprzedaży po raz pierwszy biometanu w ramach systemu aukcyjnego w terminie 48 miesięcy od dnia zamknięcia sesji aukcji biometanu. Taka instalacja może ponownie zostać objęta ofertą w aukcji biometanu po upływie 3 lat, licząc od dnia, w którym zobowiązanie stało się wymagalne.

Pkt 1 i 2 w projektowanym ust. 5 ww. artykułu ustawy OZE określają wymagania i parametry, które należy uwzględnić przy ustalaniu rzeczywistego rozliczenia obowiązku wytworzenia biometanu przez wytwórcę, który wygrał aukcję biometanu. Są nimi:

1) parametry jakościowe
2) wymagania dotyczące pomiarów, w tym miejsca dokonywania pomiaru, rejestracji ilości

– biometanu wprowadzonego do sieci gazowej biometanu. Przy czym parametry jakościowe biometanu są określone w przepisach wydanych na podstawie art. 9 ust. 1 i 2 ustawy – Prawo energetyczne.

Zgodnie z brzmieniem projektowanego art. 83zh ust. 6 ustawy OZE zobowiązanie uczestnika aukcji biometanu do sprzedaży po raz pierwszy w ramach aukcji biometanu, uznaje się za spełnione, gdy:

– wytwórca, w terminie realizacji tego zobowiązania został wpisany do rejestru wytwórców biogazu lub do rejestru wytwórców biogazu rolniczego i przekazał odpowiednio Prezesowi URE albo Dyrektorowi Generalnemu Krajowego Ośrodka Wspierania Rolnictwa (KOWR) oraz operatorowi rozliczeń energii odnawialnej, o którym mowa w art. 106 ustawy OZE, informację o dniu wytworzenia i wprowadzenia biometanu do sieci gazowej, potwierdzoną przez operatora sieci przesyłowej gazowej lub operatora sieci dystrybucyjnej gazowej oraz

– instalacja odnawialnego źródła energii tego wytwórcy pozostawała w gotowości do wytwarzania biometanu jednak w wymaganym terminie nie doszło do sprzedaży po raz

pierwszy biometanu w następstwie okoliczności:

1) obowiązywania regulacji prawa powszechnie obowiązującego;
2) konieczności zapewnienia bezpieczeństwa pracy sieci gazowej;
3) wystąpienia awarii w systemie gazowym, w tym awarii przyłącza lub sieci gazowej;
4) działania siły wyższej, rozumianej jako zdarzenie lub seria zdarzeń, niezależnych od wytwórcy, których nie mógł on uniknąć lub przezwyciężyć, do których zalicza się:
   a) klęska żywiołowa, w tym katastrofa naturalna w rozumieniu ustawy z dnia 18 kwietnia 2002 r. o stanie klęski żywiołowej (Dz. U. z 2025 r. poz. 112),
   b) wojna, działania wojenne, akty terroryzmu, zamieszki;
5) wystąpienia awarii technicznej instalacji odnawialnego źródła energii rozumianej jako gwałtowne, nieprzewidziane i niezależne od wytwórcy uszkodzenie lub zniszczenie tej instalacji lub zniszczenie obiektów budowlanych, lub urządzeń warunkujących pracę tej instalacji.

Rozszerzono zakres uprawnień kontrolnych Prezesa URE zgodnie z art. 84 ust. 1 ustawy OZE o prawo do przeprowadzenia kontroli zgodności ze stanem faktycznym przekazanych informacji i złożonych oświadczeń, w tym dotyczących prawidłowości ceny skorygowanej, składanych przez wytwórców biometanu ubiegających się o dopuszczenie do wzięcia udziału w aukcjach biometanu, jak również wytwórców, którzy wygrali aukcje biometanu.

Na potrzeby przeprowadzania czynności kontrolnych w związku z aukcjami biometanu dodaje się art. 86 pkt 1 lit. b do ustawy OZE, który nadaje osobom upoważnionym do przeprowadzania kontroli uprawnienie do wstępu na teren nieruchomości, obiektów, lokali lub ich części, należących do wytwórcy biometanu wytwarzanego w instalacji odnawialnego źródła energii, który uzyskał zaświadczenie, dopuszczające do wzięcia udziału w aukcji biometanu, albo wygrał aukcję dla biometanu.

Dodatkowo zgodnie ze zmienianym art. 87 ustawy OZE Prezes URE będzie zobowiązany do sporządzenia protokołu z przeprowadzonej kontroli wytwórcy biometanu zawierającego ocenę zgodności ze stanem faktycznym przekazanych informacji i złożonych oświadczeń, w tym dotyczących prawidłowości ceny skorygowanej, w związku z ubieganiem się o udział w aukcji biometanu, jak i po wygraniu aukcji biometanu.

Rozszerza się zawarty w art. 88 ustawy OZE obowiązek wydania przez Prezesa URE:

1) postanowienia o braku możliwości zakwalifikowania kwestionowanej ilości energii elektrycznej lub biometanu jako wytworzonych z odnawialnych źródeł energii w instalacji

odnawialnego źródła energii lub

2) decyzji o obowiązku zwrotu operatorowi rozliczeń energii odnawialnej, o którym mowa w art. 106 ustawy OZE, uzyskanej pomocy, określając kwotę wsparcia wraz z odsetkami, która podlega zwrotowi do tego operatora w terminie miesiąca od dnia otrzymania decyzji, o których mowa w art. 88 ustawy OZE

– o przypadek stwierdzenia niezgodności ze stanem faktycznym przekazanych informacji złożonych w oświadczeniach,

Rozszerza się art. 92 ust. 5a ustawy OZE przyznający wytwórcy biometanu prawo do pokrycia ujemnego salda, o którym mowa w art. 93 ust. 2 pkt 3 ustawy OZE, wytwórcy biometanu, o którym mowa w:

1) art. 83l ust. 1 ustawy OZE, który uzyskał zaświadczenie Prezesa URE, o którym mowa w art. 83m ust. 8, nie później niż w terminie do dnia 30 czerwca 2027 r.;
2) art. 83t ust. 2 ustawy OZE, który wygrał aukcję biometanu, w okresie nie później niż do dnia 31 grudnia 2030 r.

Ponadto w zmodyfikowanym art. 92 ust. 10 ustawy OZE wskazano, że objęcie coroczną waloryzacją średniorocznym wskaźnikiem cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem z poprzedniego roku kalendarzowego, określonym w komunikacie Prezesa GUS, ogłoszonym w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” dotyczy ceny:

1) sprzedaży energii elektrycznej wytworzonej z odnawialnych źródeł energii, podanej w ofertach uczestników aukcji, których oferty wygrały aukcję;
2) sprzedaży biometanu, podanej w ofertach uczestników aukcji biometanu, których oferty wygrały aukcję;
3) skorygowanej, o której mowa w art. 39 ust. 5 i 7, art. 39a ust. 5, 7, 11 i 12, art. 83q ust. 4, 6, 10 i 11 oraz art. 83zg ust. 5, 7, 12 i 13;
4) zakupu obliczonej zgodnie z:
   a) art. 39a ust. 5 z uwzględnieniem art. 39a ust. 7,
   b) art. 83q ust. 4 z uwzględnieniem art. 83q ust. 6 i 10,
   c) art. 83zg ust. 5 z uwzględnieniem art. 83zg ust.7 i 12;
5) stanowiącej podstawę do obliczenia ujemnego salda dla wytwórcy, o którym mowa w:
   a) art. 70c ust. 6 pkt 1,
   b) art. 83n ust. 2.

Ponadto obejmuje się obowiązkiem określonym w art. 92 ust. 11^1 ustawy OZE także wytwórcę

biometanu, który zamierza sprzedawać biometan w ramach systemu aukcyjnego biometanu.

Obowiązkami wynikającymi z art. 93 ust. 2 ustawy OZE obejmuje się także wytwórcę biometanu, którego oferta wygrała aukcję biometanu. Dodatkowo, nakłada się obowiązek prowadzenia dokumentacji, o której mowa w art. 93 ust. 2 pkt 1 zgodnie z brzmieniem projektowanej lit. b, także biometan objęty ofertą, o której mowa w art. 83zc. Ponadto wytwórca, który wygrał aukcję biometanu, jest zobowiązany –zgodnie z projektowanym ust. 2 pkt 2 lit. b – do obliczenia wartości biometanu wytworzonego z odnawialnych źródeł energii w instalacji odnawialnego źródła energii służącej do wytwarzania biometanu sprzedanego w danym miesiącu, jako iloczyn ilości biometanu przeznaczonego do sprzedaży w ramach aukcji biometanu i średniej dziennej ceny stanowiącej średnią ważoną wolumenem transakcji sesyjnych giełdowych cenę gazu ziemnego wysokometanowego dostarczanego do Krajowego Systemu Przesyłowego, zawartych na instrumencie z dostawą w najbliższym okresie 24 godzin liczonych od godziny 06:00 dnia następnego po czasie zawarcia transakcji giełdowej – niezawierającej kwot podatku od towarów i usług, wyrażonej w złotych z dokładnością do jednego grosza za 1 MWh, obliczanej i publikowanej przez podmiot, o którym mowa w art. 64 ust. 1 pkt 1, zgodnie z przyjętymi przez ten podmiot zasadami.

Zmieniono również wprowadzenie do wyliczenia w art. 93 ust. 2 pkt 3 ustawy OZE przez określenie, że nie wszystkie informacje wskazane w pkt 1 i 2 będą przekazywane operatorowi rozliczeń, lecz tylko informacje o ilości energii, o której mowa w pkt 1 i informacje, o których mowa w pkt 2. Zmiana ma na celu ograniczenie liczby przekazywanych Zarządcy Rozliczeń S.A. (operatorowi rozliczeń energii odnawialnej) danych, które nie są mu niezbędne. Zgodnie ze zmianą w przekazywanym sprawozdaniu będzie uwzględniana tylko dobowa ilość energii objętej ofertą lub biometanu, wyrażona w kWh. Informacja o cenie wytworzonej energii elektrycznej, po której sprzedaje wytwórca, nie jest niezbędna, gdyż nie jest ona brana pod uwagę w celu wyliczania wartości salda.

Rozszerza się brzmienie w art. 93 ust. 2 pkt 3ustawy OZE dodając lit. h, który to przepis obliguje wytwórcę biometanu, którego oferta wygrała aukcję biometanu, do przekazywania operatorowi rozliczeń energii odnawialnej, o którym mowa w art. 106 ustawy OZE, w terminie 15 dni po zakończeniu miesiąca, sprawozdania miesięcznego zawierającego informacje, o których mowa w pkt 1 i 2, oraz wniosku o pokrycie ujemnego salda, obliczonego na podstawie różnicy między wartością sprzedaży energii elektrycznej, o której mowa w pkt 1 lit. a, obliczoną zgodnie z pkt 2, a wartością tej energii elektrycznej albo wartością sprzedaży biometanu, o której mowa w pkt 1 lit. b, obliczoną zgodnie z pkt 2, a wartością tego biometanu, ustalonymi

na podstawie ceny zawartej w ofercie, która wygrała aukcję biometanu, skorygowanej zgodnie z art. 83zg ust. 5 albo 7, z uwzględnieniem waloryzacji, o której mowa w art. 92 ust. 10, z uwzględnieniem ust. 4a i 6a.

Do art. 93 ustawy OZE dodano także ust. 2a nakładający na wytwórcę biometanu, który wygrał aukcję biometanu, przedstawienia na żądanie operatora rozliczeń energii odnawialnej, o którym mowa w art. 106 ustawy OZE, w ciągu 7 dni kopii dokumentacji, o której mowa w ust. 2 pkt 1 oraz w art. 25 pkt 4 ustawy OZE.

Zgodnie ze zmienionym art. 94 ust. 1 pkt 1 lit. e ustawy OZE nakłada się na operatora rozliczeń energii odnawialnej, obowiązek przekazywania Prezesowi URE informacji o planowanych w roku następnym wypłatach na pokrycie ujemnego salda, wytwórcom biometanu, o których mowa w art. 83t ust. 2 ustawy OZE.
Ponadto zgodnie z brzmieniem art. 94 ust. 1a ustawy OZE operator rozliczeń energii odnawialnej przekazuje Prezesowi URE informację o ilości:

1) energii elektrycznej sprzedanej przez poszczególnych wytwórców z podziałem na instalacje w ramach systemu aukcyjnego przez poszczególnych wytwórców oraz w ramach aukcji na wsparcie operacyjne, w ramach systemu wsparcia, o którym mowa w art. 70a–70f, oraz systemu wsparcia, o którym mowa w art. 70g–70j, oraz o ilości energii wytworzonej i wprowadzonej do sieci w godzinach dostawy, dla której średnie ważone wolumenem transakcji sesyjnych giełdowych ceny energii elektrycznej z rynku były niższe niż 0 złotych za 1 MWh oraz ilości energii, o której mowa w art. 93 ust. 18,
2) biometanu sprzedanego w ramach systemu wsparcia, o którym mowa w art. 83l ust. 1 oraz w ramach aukcji biometanu, oraz o biometanu wytworzonego w godzinach dostawy, gdy ceny gazu w okresie kolejnych 24 godzin liczonych od godziny 06:00 dnia następnego względem dnia zawarcia transakcji, o których mowa w art. 93 ust. 3 pkt 2, dla których średnie ważone wolumenem transakcji sesyjnych giełdowych ceny gazu ziemnego, o których mowa w art. 93 ust. 3 pkt 2, były niższe niż 0 złotych za 1 MWh

– w terminie do dnia 30 kwietnia danego roku kalendarzowego, za rok poprzedni.

Zgodnie z brzmieniem projektowanego w art. 94 ust. 2 pkt 4c ustawy OZE Prezes URE, planując wypłaty na pokrycie ujemnego salda, o którym mowa w art. 93 ust. 1 pkt 4 i ust. 2 pkt 3, oraz ujemnego salda, o którym mowa w art. 40 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 17 grudnia 2020 r. o promowaniu wytwarzania energii elektrycznej w morskich farmach wiatrowych (Dz. U. z 2024 r. poz. 182, z późn. zm.), w roku następnym, jest zobowiązany wziąć pod uwagę

także maksymalną ilość biometanu wytworzonego z odnawialnych źródeł energii w instalacji odnawialnego źródła energii, jaka może zostać sprzedana w drodze aukcji biometanu w następnym roku kalendarzowym, określoną w przepisach wydanych na podstawie art. 83u ust. 5 ustawy OZE.

Zmiana organu weryfikującego dane z wniosku o wydanie gwarancji pochodzenia dla biometanu

Z uwagi na to, że gwarancje pochodzenia są wydawane w postaci elektronicznej, w art. 121 ust. 1 ustawy OZE uwzględniono możliwość składania wniosku o wydanie gwarancji pochodzenia również w formie elektronicznej.

W art. 121 ust. 5 ustawy OZE zmienia się organ dokonujący weryfikacji danych, o których mowa w art. 121 ust. 3 pkt 1–4, 6 i 7 ustawy OZE, w przypadku wniosku o wydanie gwarancji pochodzenia dla biometanu oraz wodoru odnawialnego. Operator systemu dystrybucyjnego gazowego lub operator systemu przesyłowego gazowego będzie weryfikować wyłącznie dane związane z oznaczeniem wytwórcy biometanu lub wodoru odnawialnego oraz dane dotyczące ilości wprowadzonych do sieci biometanu oraz wodoru odnawialnego. W przypadku gdy jest on transportowany środkami transportu innymi niż sieci gazowe lub w przypadku wykorzystania go do tankowania pojazdów silnikowych bez konieczności jego transportu – weryfikacji dokonuje jednostka akredytowana.

W konsekwencji powyższych zmian należało zmienić również art. 124 ust. 10 ustawy OZE, umożliwiając przekazywanie do Prezesa URE wniosków o uznanie gwarancji pochodzenia drogą elektroniczną. Jednocześnie zasadne było przeniesienie definicji posiadacza gwarancji pochodzenia z art. 124a ust. 2 ustawy OZE do tego przepisu, gdyż w nim po raz pierwszy pojawia się wskazane sformułowanie.

Ponadto dokonano zmiany brzmienia art. 121 ust. 7 pkt 1ustawy OZE. Zmiana ta ma na celu usunięcie wątpliwości interpretacyjnych, że gwarancja pochodzenia nie będzie wydawana dla biometanu, który w celu umożliwienia zatłoczenia do sieci gazowej został wzbogacony innym paliwem gazowym np. propanem (kwestia ciepła spalania). Wprowadzona zmiana polega na doprecyzowaniu przepisu przez wskazanie, że w przypadku biometanu, który został wzbogacony innym paliwem gazowym (np. propanem) przed jego zatłoczeniem do sieci gazowej, ilość paliwa gazowego potwierdzoną przez operatora systemu dystrybucyjnego gazowego lub operatora systemu przesyłowego gazowego, do którego sieci został wprowadzony biometan, należy pomniejszyć o ilość paliw gazowych dodanych do biometanu.

Dostosowanie przepisów dotyczących kar pieniężnych w ustawie OZE

Zgodnie z art. 168 ustawy OZE rozszerza się zakres przypadków, które podlegają karze pieniężnej. Dodaje się pkt 15a w art. 168 ustawy OZE, zgodnie z którym wytwórca biometanu w ramach systemu aukcyjnego po wypełnieniu zobowiązania, o którym mowa w art. 83zc ust. 3 pkt 9 ustawy OZE dokonał sprzedaży biometanu w ramach systemu aukcyjnego poniżej 60% ilości tego biometanu określonej w ofercie, w okresach rozliczeniowych wskazanych w art. 83zh ust. 2 ustawy OZE. Wprowadzono w tym przepisie wyłączenie, że w przypadku, gdy do sprzedaży biometanu w ramach systemu aukcyjnego nie doszło w następstwie okoliczności, o których mowa w art. 83zh ust. 3 lub 6 ustawy OZE – podmiot nie podlega karze.. Przepis art. 168 pkt 16 ustawy OZE poszerza się o karę dla wytwórcy biometanu, który wygrał aukcję biometanu, a nie przekazał Prezesowi URE w terminie informacji, o których mowa w art. 83ze ust. 10 lub podał nieprawdziwą informację. Analogicznej krze będzie podlegał wytwórca energii elektrycznej z biogazu lub biogazu rolniczego, którego oferta wygrała aukcję.

Ponadto w projektowanym art. 170 ust. 6a ustawy OZE wprowadza się wzór, na podstawie którego jest obliczana wysokość kary pieniężnej opisanej w art. 168 pkt 15a ustawy OZE.
Wprowadza się zmianę art. 170 ust. 2a ustawy OZE, która rozszerza katalog przypadków, w których Prezes URE, nakładając karę pieniężną, uwzględnia ostatni ustalony przychód wynikający z prowadzonej działalności koncesjonowanej albo działalności wykonywanej na podstawie wpisu do rejestru działalności regulowanej osiągnięty przez ukarany podmiot. Dotychczasowy katalog obejmował jedynie art. 168 pkt 1 ustawy OZE – co było niewystarczające. Należało rozszerzyć go również o art. 168 pkt 2–5, 7, 9a, 10, 11a oraz 25 z uwagi na to, że w przypadkach tam wymienionych wysokość kary również jest uzależniona od wysokości przychodu za rok kalendarzowy poprzedzający rok nałożenia kary pieniężnej. Zatem gdy i w tych przypadkach ustalenie wysokości przychodu za rok kalendarzowy poprzedzający rok nałożenia kary pieniężnej będzie niemożliwe lub znacząco utrudnione, Prezes URE będzie mógł uwzględniać ostatni ustalony przychód prowadzonej działalności ukaranego podmiotu.

Zmiany w ustawie – Prawo energetyczne

W art. 3 pkt 3a ustawy – Prawo energetyczne zmodyfikowano definicję paliw gazowych, aby zapewnić spójność i przejrzystość przepisów tej ustawy z brzmieniem wprowadzonym ustawą z dnia 21 listopada 2024 r. o zmianie ustawy – Prawo energetyczne oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1881). Zgodnie z projektowaną ustawą paliwami gazowymi będą zatem gaz ziemny wysokometanowy lub zaazotowany, w tym skroplony gaz ziemny oraz propan-butan

lub inne rodzaje gazu palnego dostarczane za pomocą sieci gazowej, a także biometan, biogaz oraz biogaz rolniczy, niezależnie od ich przeznaczenia, również w przypadku, gdy zawierają domieszkę wodoru. Projekt ustawy poszerza definicję o biogaz. Jest to działanie niezbędne w na potrzeby regulowanego w dalszej części projektu ustawy „gazociągu bezpośredniego biogazu", który będzie służył do dostarczania biogazu lub biogazu rolniczego. W aktualnym stanie prawnym gazociągiem bezpośrednim można dostarczać paliwa gazowe, a biogaz nie jest uwzględniony w obecnej definicji paliw gazowych. Ponadto zmodyfikowano brzmienie części wspólnej tej definicji. Celem jest jasne wskazanie w definicji „paliwa gazowe", że wymienione w jej treści paliwa mogą, ale nie muszą zawierać wodoru.

Zgodnie z art. 7 ust. 2a i projektowanym pkt 3 ustawy – Prawo energetyczne umowa o przyłączenie do sieci instalacji odnawialnego źródła energii, oprócz przepisów wskazanych w ust. 2, powinna zawierać postanowienie określające termin dostarczenia po raz pierwszy do sieci gazowej biometanu wytworzonego w tej instalacji – termin ten nie może być dłuższy niż 60 miesięcy od dnia zawarcia ww. umowy.

Dodano również w art. 7 ust. 2a pkt 4 ustawy – Prawo energetyczne, zgodnie z którym umowa o przyłączenie do sieci instalacji odnawialnego źródła energii, zawiera również postanowienia określające, że niedostarczenie po raz pierwszy do sieci gazowej biometanu wytworzonego w tej instalacji we wskazanym w umowie terminie jest podstawą wypowiedzenia umowy o przyłączenie.

Kolejną zmianą dokonywaną w art. 7 ustawy – Prawo energetyczne jest skreślenie w ust. 3ba wyrazów „wyposażonej w magazyn biogazu lub magazyn biogazu rolniczego". Wszystkie biogazownie, w tym biogazownie rolnicze posiadają już zbiornik do magazynowania biogazu – tzw. kopuła będąca integralną częścią komory fermentacyjnej. Obecne brzmienie art. 7 ust. 3ba ustawy – Prawo energetyczne nie precyzuje, czy przez magazyn biogazu należy rozumieć integralną część każdej instalacji biogazowej, czy też dodatkowy (odrębny) element takiej instalacji. Zaproponowana zmiana ma na celu usunięcie wątpliwości interpretacyjnych. Brak zmiany mógłby skutkować interpretacją, że jest wymagany odrębny magazyn biogazu, co z kolei wiązałoby się z koniecznością ponoszenia przez inwestorów dodatkowych kosztów związanych z budową dodatkowych magazynów biogazu.

W art. 7a ustawy – Prawo energetyczne dodano ust. 5 wskazujący, że Prezes URE udzielając zgody na budowę gazociągu bezpośredniego służącego do dostarczania biogazu lub biogazu rolniczego potwierdza, że celem budowy tego gazociągu jest bezpośrednie dostarczanie biogazu lub biogazu rolniczego od jego wytwórcy do jego odbiorcy z pominięciem systemu

gazowego.

Zgodnie z projektowanym art. 7a ust. 6 ustawy – Prawo energetyczne do udzielania zgody na budowę gazociągu bezpośredniego służącego do dostarczania biogazu lub biogazu rolniczego nie stosuje się przesłanek wymienionych w ust. 4 art. 7a ustawy – Prawo energetyczne. Jest to bardzo istotne uproszczenie dla wytwórców biogazu lub biogazu rolniczego, które ułatwi uzyskanie zgody Prezesa URE na budowę gazociągu bezpośredniego służącego dostarczaniu biogazu lub biogazu rolniczego.

Projektowany ust. 7 w art. 7a ustawy – Prawo energetyczne zobowiązuje wytwórcę biogazu lub biogazu rolniczego posiadającego tytuł prawny do gazociągu bezpośredniego służącego do dostarczania biogazu lub biogazu rolniczego do poinformowania Prezesa URE o rozpoczęciu dostarczania biogazu lub biogazu rolniczego tym gazociągiem – w terminie 30 dni od rozpoczęcia dostarczania. W przypadku zaprzestania eksploatacji lub likwidacji tego gazociągu wytwórca ma 14 dni od dnia wystąpienia danego zdarzenia na poinformowanie wskazanego powyżej organu.

Do gazociągów bezpośrednich służących do dostarczania biogazu lub biogazu rolniczego będą miały zastosowanie przepisy techniczno-budowlane, które zostaną określone w drodze rozporządzenia wydawanego przez ministra właściwego do spraw klimatu na podstawie art. 7 ust. 2 pkt 2 ustawy – Prawo budowlane. Przepisy planowanego rozporządzenia będą zawierały część wymagań zawartych w rozporządzeniu Ministra Gospodarki z dnia 26 kwietnia 2013 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać sieci gazowe i ich usytuowanie, a także dodatkowe wymagania dedykowane instalacji dostarczającej biogaz lub biogaz rolniczy.

W dodawanym do art. 7 ust. 8^2 wskazuje się na zasady ustalania opłaty w zależności od poziomu zwiększenia łącznej mocy zainstalowanej elektrycznej modernizowanej elektrowni wiatrowej. Ponadto w nowododawanym ust. $8a^1$ wskazuje się, że przepisów ust 8a, dotyczącego wnoszenia zaliczki na poczet opłaty za przyłączenie do sieci, nie stosuje się wobec podmiotu ubiegającego się o przyłączenie elektrowni wiatrowej podlegającej modernizacji.

Zmian dokonano również w art. 9g ustawy – Prawo energetyczne, który nakłada na operatorów sieci gazowych (przesyłowych i dystrybucyjnych) obowiązek informowania użytkowników systemu o publicznym udostępnieniu projektu instrukcji ruchu i eksploatacji sieci lub jej zmian oraz o możliwości zgłaszania do niego uwag. Zmiany polegają na rozszerzeniu zakresu podmiotów, które powinny być informowane przez tych operatorów, także na podmioty, które

zajmują się wytwarzaniem paliw gazowych, a które złożyły do tych operatorów wniosek o warunki przyłączenia do sieci gazowej. Zaproponowane zmiany umożliwią uczestniczenie w procesie konsultacji instrukcji nie tylko użytkownikom systemu (czyli podmiotom, które już są przyłączone do sieci gazowej), ale także wytwórcom biometanu, którzy planują przyłączenie instalacji do sieci gazowej.

Operator systemu będzie zobowiązany nie tylko do informowania o konsultacjach projektu instrukcji lub jej zmiany, ale także zostanie zobowiązany do przekazywania Prezesowi URE instrukcji do zatwierdzenia wraz z informacją o wszystkich zgłoszonych uwagach, także tych od wytwórców biometanu, którzy planują przyłączenie instalacji do sieci. Na podstawie wprowadzanych zmian, Prezes URE będzie analizował zgłoszone uwagi, tym samym będzie w stanie stwierdzić, czy instrukcja w istocie równoważy interesy wszystkich tych podmiotów, czy też nie jeszcze przed jej zatwierdzeniem.

3. Inne przepisy zmieniające ustawę OZE

Zwiększenie spójności i transparentności prezentowania szczegółowych informacji dotyczących rozliczenia na fakturach prosumenckich w zakresie naliczania i rozliczania depozytu prosumenckiego przez spółki obrotu

Analizując informacje zawarte w fakturach spółek obrotu stwierdzono różnice w zakresie ich prezentowania. Na fakturach jest brak np. informacji o kwocie rozliczonego depozytu dla każdego miesiąca, czy informacji o wartości energii pobranej i wprowadzonej dla każdego miesiąca. Zauważono także rozbieżność dotyczącą podejścia do podawania rynkowej miesięcznej ceny energii elektrycznej (RCEm) na fakturach. Niektóre spółki jej nie podają, uznając, że jej wartość jest publikowana na stronie Polskich Sieci Elektroenergetycznych. Wobec powyższego zdecydowano o potrzebie podjęcia działań prawnych mających na celu ujednolicenie zawartości szczegółowych informacji dotyczących rozliczenia na fakturach spółek obrotu w celu zwiększenia spójności i transparentności prezentowania danych.

Proponowana zmiana art. 4 ust. 6 ustawy OZE ma na celu zwiększenie przejrzystości rozliczeń dla prosumentów energii odnawialnej. Wprowadzenie szczegółowych informacji dotyczących ilości i wartości wprowadzonej oraz pobranej energii, a także o rozliczeniu depozytu prosumenckiego zapewnią prosumentom pełną transparentność rozliczenia energii elektrycznej wprowadzonej i pobranej. Dzięki temu prosumenci będą mogli lepiej zarządzać swoim zużyciem energii, co zwiększy ich zaufanie do systemu rozliczeń i przyczyni się do bardziej efektywnego funkcjonowania rynku energii odnawialnej.

Końcowe rozliczenie depozytu prosumenckiego po dokonaniu przez prosumenta energii odnawialnej, prosumenta zbiorowego energii odnawialnej lub prosumenta wirtualnego energii odnawialnej zmiany sprzedawcy dla punktu poboru energii objętego rozliczeniem

Wprowadzenie przepisu będzie mieć wpływ na uregulowanie kwestii rozliczenia depozytu prosumenckiego w przypadku zmiany sprzedawcy energii. Dotychczasowy sprzedawca będzie zobowiązany do zwrotu nadpłaty w terminie nie dłuższym niż do końca kolejnego miesiąca po zmianie sprzedawcy lub terminie rozliczenia końcowego. Zmiana wprowadzi klarowne uregulowanie prawne dotyczące obowiązków stron w przypadku zmiany dostawcy energii dla prosumenta. Rozwiązałoby to również problem obecnie nieuregulowanego przenoszenia nadpłaty z depozytu prosumenckiego do innego sprzedawcy.

Weryfikacja danych wytwórców energii elektrycznej z biogazu rolniczego, ciepła z biogazu rolniczego lub biogazu rolniczego w mikroinstalacji biogazu rolniczego

W ustawie OZE wprowadza się art. 19 ust. 3–7. Dla celów weryfikacji danych wytwórców energii elektrycznej z biogazu rolniczego, ciepła z biogazu rolniczego lub biogazu rolniczego w mikroinstalacji biogazu rolniczego, o których mowa w art. 19 ust. 1 ustawy OZE, jest niezbędne umożliwienie operatorowi rozliczeń energii odnawialnych, zwanego dalej „OREO”, potwierdzania faktu wpisu tych wytwórców do krajowego systemu ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatność prowadzonych przez Prezesa Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, zwanego dalej „Prezesem ARiMR”.

Rejestr prowadzony przez Prezesa ARiMR nie jest udostępniany publicznie, zatem istnieje potrzeba stworzenia podstaw prawnych w ustawie OZE umożliwiających OREO potwierdzenie właściwych danych w ewidencji Prezesa ARiMR. Jednocześnie należy wskazać, że OREO nie dysponuje danymi umożliwiającymi identyfikację wytwórcy w ewidencji Prezesa ARiMR, które pozwolą na skuteczną i sprawną identyfikację wytwórcy będącego osobą fizyczną przez Prezesa ARiMR. Dlatego też w pierwszej kolejności jest niezbędne stworzenie w ustawie OZE podstawy prawnej do uzyskiwania tych danych przez OREO od sprzedawcy zobowiązanego. Sposób wykorzystania danych wytwórcy zapewnia, że nie będą one upubliczniane. Jednocześnie wprowadza się obowiązek zawarcia tego numeru w umowie na dostarczanie energii między wytwórcą będącego osobą fizyczną a sprzedawcą, o której mowa w art. 5 ustawy – Prawo energetyczne.

Nowa definicja biomasy w ustawie o odnawialnych źródłach energii

W związku z tym, że pojęcie biomasy zdefiniowane jest zarówno w ustawie o biokomponentach i biopaliwach ciekłych jak i w ustawie o OZE, a obie te ustawy wdrażają w zakresie swojej regulacji ww. dyrektywę REDII, należało obie definicje ujednolicić. W ślad za uporządkowaniem pojęciowym i stylistycznym w ustawie z dnia 21 lutego 2025 r. o zmianie ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 303), zwana dalej „ustawą o biokomponentach i biopaliwach"), postanowiono dokonać również analogicznych zmian w ustawie OZE, takich jak kolejność wymienianych sektorów, z których pochodzi biomasa, przypisanie substancji roślinnych i zwierzęcych do każdego z nich. Celem tego zabiegu było dostosowanie definicji biomasy do definicji biomasy w projekcie ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych, tak, aby były one do siebie jak najbardziej zbliżone.

Postanowiono również doprecyzować ostatnią część definicji biomasy, przez wyodrębnienie pozostałości przemysłowych. Celem tego zabiegu było rozstrzygnięcie, że ulegające biodegradacji pozostałości przemysłowe pochodzenia biologicznego są również uznawane za biomasę – nawet, jeżeli nie pochodzą bezpośrednio z rolnictwa, leśnictwa, rybołówstwa i akwakultury ani ze związanych z nimi działów przemysłu, ponieważ spełniają te same przesłanki, co ulegające biodegradacji odpady przemysłowe pochodzenia biologicznego. Zmiana ta w naturalny sposób uzupełnia definicję i jest zgodna z istotą tego, czym jest biomasa.

W ślad za nową definicją biomasy zawartą w ustawie o biokomponentach i biopaliwach ciekłych, zdecydowano również o rozdzieleniu „produktów lub odpadów pochodzących z rolnictwa, rybołówstwa, akwakultury lub leśnictwa" oraz „pozostałości z rolnictwa, rybołówstwa, akwakultury lub leśnictwa" w związku z tym, że to drugie pojęcie jest odrębnie zdefiniowane w tej ustawie.

Pozostawiono również w definicji biomasy „odpady z uzdatniania wody i oczyszczania ścieków", aby uniknąć ewentualnych wątpliwości, czy ten surowiec nadal należy traktować jak odnawialne źródła energii w rozumieniu ustawy. Zrezygnowano jednak z wyszczególniania „osadów ściekowych", ponieważ zgodnie z definicją określoną w art. 3 pkt 4 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2023 r. poz. 1587, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą o odpadach", są to odpady pochodzące z oczyszczalni ścieków, a zatem pojęcie to mieści się w określeniu „odpady z uzdatniania wody i oczyszczania ścieków".

W celu uniknięcia ewentualnych wątpliwości interpretacyjnych, które mogłyby powstać na skutek dokonania ww. zmian w definicji biomasy, należy podkreślić, że katalog produktów,

odpadów i pozostałości, które obejmuje to pojęcie, nie jest w żadnym stopniu zawężany, a nowelizacja ma charakter wyłącznie stylistyczny, porządkujący i harmonizujący. W związku z tym w ustawie OZE w art. 2a dodano pkt 4 , z którego wynika, że ilekroć w ustawie jest mowa o biomasie, należy przez to rozumieć również przetworzoną biomasę, w szczególności w postaci brykietu, peletu, toryfikatu i biowęgla. Zmiana ma również charakter jedynie porządkujący.

W konsekwencji dokonanych zmian w definicji biomasy dodano art. 60aa ustawy OZE, w którym znalazły się przepisy dotyczące obliczania i kwalifikowania części energii pochodzącej z OZE z termicznego przekształcania odpadów. Zapewni to ciągłość zasady, że wyliczenia te powinny być dokonywane w oparciu o przepisy rozporządzenia wydanego na podstawie art. 159 ust. 2 ustawy o odpadach.

Definicja instalacji termicznego przekształcania odpadów z art. 2 pkt 14 ustawy OZE wskazywała, że część wytwarzanej energii elektrycznej i ciepła lub chłodu ma pochodzić z ulegającej biodegradacji części odpadów. Odsyła ona do definicji pochodzących z ustawy o odpadach (spalarnia lub współspalarnia) nakładając obowiązek zapewnienia udziału ulegającej biodegradacji części odpadów przemysłowych lub komunalnych, pochodzenia roślinnego lub zwierzęcego. Dostosowano ją więc do nowej definicji biomasy, która wymienia „odpady lub pozostałości, w tym odpady komunalne, odpady lub pozostałości przemysłowe oraz odpady z uzdatniania wody i oczyszczania ścieków” jako możliwą postać biomasy.

Zmiana definicji instalacji odnawialnego źródła energii

Z powodu konieczności uwzględnienia w definicji instalacji odnawialnego źródła energii nie tylko magazynu energii elektrycznej, ale także magazynu ciepła oraz magazynu chłodu – wykreśla się wyraz „elektrycznej” po wyrazach „magazyn energii”. Taka redakcja zapewni uznanie magazynów energii elektrycznej, magazynów ciepła oraz magazynów chłodu połączonych z zespołem urządzeń służących do wytwarzania z odnawialnych źródeł energii – energii elektrycznej, ciepła oraz chłodu, za instalację odnawialnego źródła energii.

Mając na uwadze transformację ciepłownictwa, w tym ciepłownictwa systemowego zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/1791 z dnia 13 września 2023 r. w sprawie efektywności energetycznej oraz zmieniającą rozporządzenie (UE) 2023/955 (Dz. Urz. UE L 231 z 20.09.2023, str. 1) uznanie magazynu ciepła i chłodu w tej definicji jest niezbędne do skutecznego przeprowadzenia tej transformacji.

Dyrektywa 2023/1791 stanowi m.in. o zmieniających się kryteriach oceny systemów

ciepłowniczych jako efektywnych energetycznie systemów ciepłowniczych, które do 2050 r. mają być całkowicie zdekarbonizowane. Uznanie magazynów ciepła i chłodu gromadzących ciepło i chłód wytworzonych z odnawialnych źródeł energii jest fundamentalnym aspektem przeprowadzania transformacji ciepłownictwa systemowego, który będzie rzutować zarówno na możliwość pozyskania wsparcia na budowę magazynów ciepła i chłodu wytworzonych z odnawialnych źródeł energii, a także do właściwego obliczenia ciepła i chłodu z odnawialnych źródeł energii w celach sprawozdawczych.

Cena ofertowa skorygowana o pomoc inwestycyjną

W następstwie wymogów prawodawstwa unijnego w zakresie kumulacji wsparcia, w trosce o niedopuszczenie do ryzyka zwrotu pomocy publicznej przez wytwórców energii z OZE, w art. 39 ust. 1a ustawy OZE wskazano, że pomoc inwestycyjna na realizację inwestycji w instalację OZE na cele wytwarzania energii elektrycznej lub w instalację OZE wytwarzającej biogaz, z którego wytworzona energia elektryczna będzie wykorzystywana na potrzeby własne instalacji, wpływa na zmniejszenie cenę energii elektrycznej z oferty, która wygrała aukcję OZE. Konsekwentnie wprowadzono zmiany w pozostałej części art. 39.

Zmiana terminu zwrotu zabezpieczenia w systemach *feed in tarrif* oraz *feed in premium*

Projektodawca zwraca uwagę, iż w zakresie systemów *feed in tarrif* oraz *feed in premium* (FIT/FIP) termin zwrotu opłaty rezerwacyjnej ustalony na 60 dni od dnia sprzedaży po raz pierwszy niewykorzystanej energii elektrycznej zgodnie z przepisami art. 70b ust. 1 i 8, art. 70a oraz art. 70c–70f ustawy OZE, lub też 60 dni od dnia realizacji obowiązku, o którym mowa w art. 83m ust. 11 ustawy OZE, jest terminem zbyt krótkim. W celu zwrotu zabezpieczenia jest konieczne uzyskanie potwierdzenia operatora rozliczeń energii odnawialnej odnośnie do rozpoczęcia sprzedaży w systemie, które w określonych przypadkach może trwać nawet ponad 45 dni od dnia faktycznego rozpoczęcia sprzedaży. Zgodnie z powyższym, zdecydowano się na zmianę w terminu, analogicznie jak ma to miejsce w systemie aukcyjnym, dokonując zmian w art. 70b ust. 7 pkt 1 oraz art. 83m ust. 7 pkt 1 ustawy OZE wydłużając termin z 60 dni do 90 dni.

W przypadku powyższych spraw będących w toku przyjęto przepis przejściowy stanowiący, iż dłuższy okres zwrotu zabezpieczenia nie będzie się tyczył tych spraw, które w dniu wejścia w życie przedmiotowego projektu ustawy były w toku.

Zmiana referencyjnej ceny operacyjnej w systemie wsparcia operacyjnego FIP

Zmiana upraszcza system wsparcia operacyjnego. Proponuje się usunięcie w art. 70j ust. 1

ustawy OZE współczynnika korygującego referencyjną cenę operacyjną w systemie FIP we wsparciu operacyjnym (90%) i wprowadzenie zasady, że cena stała w przypadku tego systemu wsparcia jest równa cenie referencyjnej, określonej dla wsparcia operacyjnego. W przypadku wsparcia operacyjnego, w którym dla instalacji o mocy do 1 MW nie przewidziano możliwości udziału w systemie aukcyjnym, a jedynie w systemie FIP, a referencyjna cena operacyjna jest ceną ustalaną wyłącznie na potrzeby wsparcia operacyjnego w systemie FIP, wprowadzanie redukcji jakimkolwiek dodatkowym wskaźnikiem jest niewłaściwe. Warto podkreślić, że w systemie wsparcia operacyjnego nie ma możliwości brania udziału w systemie FIP oraz systemie aukcyjnym jednocześnie. Cena referencyjna określona w art. 83g ust. 1 ustawy OZE jest ceną odzwierciedlającą wysokość kosztów operacyjnych dla danej technologii i wielkości instalacji i jest stosowana wprost. Wprowadzanie dodatkowej redukcji tak wyznaczonej ceny nie jest potrzebne. Podkreśla się, iż zaproponowana cena w sposób właściwy oddaje przeciętne koszty całkowite budowy i eksploatacji instalacji w całkowitym czasie jej funkcjonowania.

Zgodnie z przepisami art. 50 pkt 5 lit. b ustawy z dnia 17 sierpnia 2023 r. o zmianie ustawy o odnawialnych źródłach energii oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1762, z późn. zm.) art. 70j ustawy OZE wchodzi w życie z dniem 31 grudnia 2025 r., zatem powyższe zmiany również wejdą w życie w tym terminie. Zmiany zostały wprowadzone do ww. nowelizacji ustawy OZE z 2023 r.

Uproszczenie działania systemu wsparcia dla instalacji zmodernizowanych – hydroenergetyka

Proponowana zmiana polega na modyfikacji art. 74 ust. 2 pkt 4 ustawy OZE upraszcza działanie system wsparcia dla zmodernizowanych hydroenergetycznych instalacji OZE. Zaproponowana zmiana ma na celu wyłączenie hydroenergetyki z konieczności spełnienia warunku przyrostu mocy zainstalowanej lub wzrostu ilości produkowanej energii w przepisie dotyczącym modernizacji. Modernizacja instalacji to w rzeczywistości nowa moc OZE, która przy braku modernizacji zostałaby wyłączona z krajowego systemu elektroenergetycznego. Warunek zwiększenia mocy lub ilości wytwarzanej energii jest więc niekonieczny z punktu widzenia osiągnięcia celów w zakresie wytwarzania energii z OZE, a co najważniejsze z pewnością uniemożliwiłby realizację wielu modernizacji, gdyż w przypadku elektrowni wodnych moc instalacji zależy od wielkości przepływu wody oraz wysokości spadku, których nie da się zmienić przez modernizację, gdyż są to parametry wynikające z warunków naturalnych.

Zmiana współczynnika dla instalacji zmodernizowanych ze 100% na 115%

Projektodawca w art. 74 ust. 2d ustawy OZE dokonuje modyfikacji wzoru przez zastąpienie wartości „100%" wartością „115%". Wzrost współczynnika ma związek z potrzebą aktualizacji poziomu wsparcia dla instalacji zmodernizowanych. Sytuacja kryzysowa na rynkach energetycznych wywołana inwazją Rosji na Ukrainę powoduje, że jest konieczna korekta opłacalności całego systemu modernizacji i utrzymanie za wszelką cenę instalacji, którym kończy się podstawowy okres wsparcia, ale kwalifikują się one do modernizacji. Procedowana zmiana wpłynie na optymalizację kosztów i utrzymanie w systemie instalacji o stałym i przewidywalnym profilu wytwarzania, których stan techniczny pozwala na dalszą pracę. Podkreślenia wymaga, że zakładany wzrost wsparcia i tak jest lepszym rozwiązaniem ekonomicznym niż jego brak i budowa zupełnie nowego źródła energii OZE. Na koniec podkreśla się, iż wprowadzany system wsparcia nie zakłada wspierania instalacji wiatrowych oraz fotowoltaicznych. Jednocześnie warto przypomnieć, że ww. system podlega notyfikacji w Komisji Europejskiej.

Złagodzenie wymagań dotyczących deklaracji i potwierdzenia nakładów modernizacyjnych

Dotychczasowa norma dotycząca udziału poniesionych i udokumentowanych nakładów inwestycyjnych modernizacji w kosztach kwalifikowanych wybudowania nowej referencyjnej instalacji OZE wskazanych w deklaracji złożonej do Prezesa URE przed rozpoczęciem modernizacji oraz potwierdzenia tych udziałów opinią jednostki akredytowanej miała wyraźną sankcję wskazującą, że w przypadku wystąpienia różnicy między dwoma dokumentami wsparcie nie przysługuje. Była to zdecydowanie za ostra sankcja, szczególnie w sytuacji niepewności rynkowej i ew. trudności w przypadku. Zdecydowano się więc na zmianę art. 70b ust. 11c ustawy OZE i wskazanie, że w przypadku, gdy wsparcie nie przysługuje jedynie wtedy, gdy potwierdzony przez jednostkę akredytowaną udział poniesionych i udokumentowanych nakładów inwestycyjnych modernizacji w kosztach kwalifikowanych wybudowania nowej referencyjnej instalacji OZE jest niższy niż wskazany w oświadczeniu udział i jego uwzględnienie powodowałoby zmianę okresu wsparcia dla tej instalacji. W przypadku gdy ten udział jest wyższy wsparcie przysługuje na warunkach, jakie wynikałyby z udziału nakładów wskazanych w oświadczeniu, o ile nie powoduje to wydłużenia okresu wsparcia z 5/6/7 lat do 15 lat.

Budowa albo montaż nowej elektrowni wodnej w miejsce instalacji zdemontowanej

Dla umożliwienia sprawnego i optymalnego kosztowo uruchomienia nowej instalacji OZE w miejsce instalacji uprzednio istniejącej zaproponowano przepisy doprecyzowujące możliwość wejścia do systemów FIT/FIP dla takich instalacji OZE. Zakłada się, że takie rozwiązanie pozwoli na przywrócenie w systemie licznych małych elektrowni wodnych, które nie mogłyby, ze względów ekonomicznych, skorzystać z systemu wsparcia dla instalacji zmodernizowanych oraz nowego systemu wsparcia operacyjnego (kontynuacyjnego).

W związku z powyższym wprowadzono zmiany w art. 70b ustawy OZE precyzujące obowiązki wytwórcy energii elektrycznej w takiej elektrowni wodnej w zakresie koniecznych do przedstawienia Prezesowi URE dokumentów i oświadczeń zarówno po demontażu istniejącej uprzednio instalacji OZE, jak i w zakresie budowy albo montażu nowej instalacji OZE w tym samym miejscu. Należy przy tym zaznaczyć, że zgodnie z projektowana normą w art. 70b ust. 4 pkt 1a ustawy OZE jest wymagana rozbiórka lub demontaż wszystkich elementów i urządzeń niezbędnych do wytworzenia energii elektrycznej.

Przepis art. 70b ust. 11^2 ustawy OZE precyzuje przy tym, jakie dokumenty taki wytwórca ma przekazać operatorowi rozliczeń energii odnawialnej oraz sprzedawcy zobowiązanemu.

Kumulacja pomocy publicznej w aukcjach

Konsekwencją ww. zmian w art. 39 ust. 1 ustawy OZE jest wskazanie przez projektodawcę w art. 79 ust. 3 pkt 5d ustawy OZE obowiązku dołączenia do składanej przez wytwórcę energii elektrycznej w instalacji OZE deklaracji o zamiarze przystąpienia do systemów wsparcia nowych informacji i dokumentów. W związku z wynikającą z regulacji unijnych koniecznością prawidłowego monitorowania pomocy publicznej udzielonej projektom, niezbędne stało się także rozszerzenie katalogu dokumentów, które należy dołączyć do deklaracji wytwórcy biometanu chcącego przystąpić do systemu aukcyjnego. Dlatego też w celu uniknięcia kumulacji pomocy, wytwórca wytwarzający energię elektryczną, w stosownym przypadku, ma uzyskać i dołączyć do deklaracji oświadczenie wytwórcy biogazu w instalacji OZE, z której pochodzi biogaz na potrzeby wytwarzania tej energii elektrycznej (jeżeli nie jest to ta sama instalacja, której dotyczy oferta aukcyjna), że instalacja biogazowa otrzymała pomoc inwestycyjną lub nie otrzymała pomocy inwestycyjnej. Jeżeli taką pomoc uzyskała, to zostanie ona uwzględniona w wyliczeniu ceny zakupu energii elektrycznej.

Umożliwienie zaliczenia energii elektrycznej wyprodukowanej i sprzedanej po cenach ujemnych w systemie aukcyjnym OZE

Zgodnie z art. 83 ust. 2 ustawy OZE rozliczenie obowiązku sprzedaży w ramach systemu aukcyjnego energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii w ilości określonej w ofercie, następuje po zakończeniu okresu każdych pełnych trzech lat kalendarzowych, w którym przysługiwało wsparcie, oraz po zakończeniu okresu wsparcia w oparciu o ilość energii elektrycznej sprzedanej w ramach systemu aukcyjnego określonej w sprawozdaniach miesięcznych składanych zgodnie z art. 93 ust. 1 pkt 4 oraz ust. 2 pkt 3 tej ustawy. Natomiast zgodnie z obowiązującym brzmieniem art. 93 ust. 4 i 5 ustawy OZE od ilości energii elektrycznej podlegającej sprzedaży, odejmuje się ilość energii elektrycznej wytworzonej w instalacji odnawialnego źródła energii w godzinach dostawy, dla których średnie ważone wolumenem transakcji sesyjnych giełdowych ceny energii elektrycznej z rynku były niższe niż 0 złotych za 1 MWh (tzw. „ceny ujemne").

Z analizy powyższych przepisów wynika, że przy rozliczeniu obowiązku sprzedaży energii elektrycznej w ilości określonej w ofercie nie należy brać pod uwagę energii wyprodukowanej i sprzedanej w okresach występowania ujemnych wartości indeksu TGeBase (średnich arytmetycznych cen godzinowych energii elektrycznej kontraktowanej na dany dzień dostawy).

Mając na uwadze powyższe umożliwia się zaliczenie energii elektrycznej wyprodukowanej i sprzedanej po cenach ujemnych na potrzeby rozliczenia obowiązku sprzedaży w ramach systemu aukcyjnego w ilości określonej w ofercie przez odpowiednie rozszerzenie przepisu art. 83 ust. 2a ustawy OZE. Należy podkreślić, że wskazane rozwiązania w obszarze cen ujemnych w systemie aukcyjnym są ściśle związane z tożsamymi zmianami w systemach wsparcia FIT/FIP oraz w systemie aukcyjnym zawartych w ustawie z dnia 27 listopada 2024 r. o zmianie ustawy o odnawialnych źródłach energii oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1847), który zakłada, że instalacje wchodzące do systemów wsparcia nie będą otrzymywały wsparcia za żaden okres cen ujemnych. Ich wytwarzanie będzie jednak zaliczane do tzw. obliga wolumenowego w celu uniknięcia podwójnej sankcji. Jak wspomniano wyżej, rozwiązanie to w żaden sposób nie zachęca do produkcji w godzinach ujemnych, gdyż wskazuje się w nim, że wsparcie nie jest udzielane w momencie ich wystąpienia.

Powyższa zmiana wymaga również uzupełnienia art. 94 ust. 1a ustawy OZE, o regulację dotyczącą udostępnienia przez OREO informacji dotyczącej ilości energii elektrycznej wytworzonej w instalacji odnawialnego źródła energii w godzinach dostawy, dla których średnie ważone wolumenem transakcji sesyjnych giełdowych ceny energii elektrycznej z rynku

były niższe niż 0 złotych za 1 MWh.

W celu uregulowania powyższej kwestii zaproponowano w przepisie przejściowym, iż do rozliczenia obowiązku sprzedaży będą wliczać się tylko te okresy, dla których średnie ważone wolumenem transakcji sesyjnych giełdowych ceny energii elektrycznej z rynku były niższe niż 0 złotych za 1 MWh, które wystąpiły po dniu wejścia w życie przedmiotowego projektu ustawy.

Ponadto, w art. 83 ustawy OZE dodano pkt 5 w ust. 1. Dodany przepis nakłada na wytwórcę obowiązek przekazania Prezesowi URE w przypadku gdy wytwórca wytwarza energię elektryczną z biogazu lub biogazu rolniczego wytwarzanego w instalacji odnawialnego źródła energii innej niż objęta ofertą, o której mowa w art. 79 ust. 1 ustawy OZE, w terminie 30 od dnia otrzymania informacji o wygraniu aukcji, o której mowa w art. 81 ust. 5 ustawy OZE następujących informacji i oświadczenia:

a) informacje o instalacji odnawialnego źródła energii służącej do wytworzenia biogazu albo biogazu rolniczego wykorzystywanego przez wytwórcę do wytworzenia energii elektrycznej:

   – imię, nazwisko oraz adres zamieszkania albo nazwę i adres siedziby wytwórcy biogazu albo biogazu rolniczego w tej instalacji odnawialnego źródła energii,
   – lokalizację tej instalacji odnawialnego źródła energii oraz jej unikalny numer identyfikacyjny generowany przez internetową platformę aukcyjną, o której mowa w art. 78 ust. 6 lub numer koncesji albo numer wpisu do rejestru wytwórców energii w małej instalacji, albo rejestru wytwórców biogazu, albo rejestru wytwórców biogazu rolniczego, o ile zostały nadane,
   – w przypadku gdy na realizację inwestycji w zakresie tej instalacji odnawialnego źródła energii została udzielona pomoc publiczna – wartość udzielonej pomocy, datę jej udzielenia oraz nazwę podmiotu udzielającego,

b) oświadczenie wytwórcy wykorzystywanego biogazu albo biogazu rolniczego, złożone pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń, sporządzone nie wcześniej niż 30 dni przed datą złożenia oferty, o następującej treści: „Świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia wynikającej z art. 233 § 6 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny oświadczam, że wartość pomocy inwestycyjnej, o której mowa w art. 39a ust. 1a wynosi ….. zł.”; klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń.”.

Zmiana jest istotna z punktu widzenia wysokości przyznawanej pomocy w ramach aukcji.

Doprecyzowania w obszarze rozliczania się wytwórcy biometanu z operatorem energii odnawialnej

W art. 92 ustawy OZE nadaje się nowe brzmienie ust. 11 oraz ust. 11a. Zmiana polega na zamianie wyrazu „biometanu" ma wyrazy „paliwa gazowego". Celem tej zmiany jest doprecyzowanie, jakie dane stanowią podstawę do rozliczania się wytwórcy biometanu z operatorem energii odnawialnej. W przypadku powyższych sytuacji dane takie ma dostarczyć operator systemu gazowego, na którego obszarze działania została przyłączona instalacja odnawialnego źródła energii. Operator systemu gazowego ma możliwość weryfikacji wyłącznie ilości paliwa gazowego wprowadzonego do gazowej sieci przesyłowej w danym punkcie wejścia. Zgodnie z powyższym przepis został dostosowany do możliwości weryfikacyjnych operatora systemu gazowego.

Dokonano również zmian w treści art. 93 ustawy OZE. Zmiana ust. 2 pkt 2 lit. b została dokonana z uwagi na konieczność dostosowania przepisów do obowiązujących możliwości rozliczeń wytwórców biometanu, tj. w oparciu o cenę dzienną gazu ziemnego. Ponadto odniesienie się do „rynku, na którym są zawierane transakcje sesyjne giełdowe z dostawą tego gazu w dniu następnym i dwa dni po dniu zawarcia transakcji", w kontekście dotychczasowego kształtu rynku giełdowego, powodowało wątpliwości interpretacyjne.

W zastępstwie powyższych określeń odwołano się do istotniejszego wskaźnika cenowego polskiego gazowego rynku spot, jakim jest indeks TGEgasDA, wyznaczany jako średnia ważona wolumenem transakcji cen zakupu/sprzedaży instrumentu z dostawą gazu wysokometanowego grupy E do Krajowego Systemu Przesyłowego (KSP) z dostawą w najbliższej dobie gazowej. Dokonano również zmiany brzmienia art. 93 ust. 3 ustawy OZE, z uwagi na różnice w funkcjonowaniu rynków gazu i energii elektrycznej oraz niejasność w zakresie sformułowania „rynku, na którym są zawierane transakcje sesyjne giełdowe z dostawą energii elektrycznej lub gazu ziemnego w dniu następnym i dwa dni po dniu zawarcia transakcji giełdowych sesyjnych – dla każdej godziny dostawy energii elektrycznej i dla każdej godziny dostawy gazu ziemnego" – także w kontekście funkcjonującej na rynku energii elektrycznej od 2015 r. interpretacji tego rynku jako Rynku Dnia Następnego prowadzonego przez Towarową Giełdę Energii S.A. Powyższe przepisy pozwalają podważać tę interpretację przez wskazanie rynku dla dostawy „energii elektrycznej lub gazu ziemnego".

Zmiany w art. 93a ustawy OZE w obszarze wytworzenia energii elektrycznej w procesach wysokosprawnej kogeneracji

W art. 93a ustawy OZE doprecyzowano ust. 1 i 2 o wskazanie ilości energii wytworzonej, wprowadzonej do sieci i sprzedanej z wysokosprawnej kogeneracji. We wzorze znajdującym się w ust. 4 wprowadzono nowe symbole, tj. Aws oraz Awsk. Symbol Aws odnosi się do ilości energii elektrycznej wytworzonej, wprowadzonej do sieci i sprzedanej, o której mowa w art. 93 ust. 1 pkt 4 albo ust. 2 pkt 3 ustawy OZE. Z kolei symbol Awsk dotyczy ilości energii elektrycznej wytworzonej, wprowadzonej do sieci i sprzedanej z wysokosprawnej kogeneracji.

Podkreśla się, iż w aktualnym stanie prawnym dyspozycja art. 93a ustawy OZE obejmuje wyłącznie ilości energii elektrycznej wytworzonej w danej instalacji w procesach wysokosprawnej kogeneracji i poza tymi procesami, w tym także w zakresie w jakim przepis ten określa sposób rozliczenia nienależnie wypłaconej pomocy publicznej (por. art. 93a ust. 4 ustawy OZE). Tymczasem, wsparcie przewidziane przez przepisy ustawy zarówno w ramach systemu aukcyjnego, jak i w ramach systemów FIT/FIP jest udzielane wyłącznie w przeliczeniu na MWh energii elektrycznej, która została wytworzona w danej instalacji odnawialnego źródła energii, a następnie wprowadzona do sieci i sprzedana.

Zasada ta winna, analogicznie do brzmienia art. 168 pkt 15 ustawy, znajdować zastosowanie także w odniesieniu do sankcji pieniężnej przewidzianej w dyspozycji art. 93a ust. 4 tej ustawy, która jak zostało wskazane powyżej, w aktualnym stanie prawnym, wymierzana jest w oparciu ilości energii elektrycznej wytworzonej w danej instalacji odnawialnego źródła energii poza tymi procesami wysokosprawnej kogeneracji (co oddaje we wzorze z art. 93a ust. 4 ustawy OZE zmienna Abk – ilość energii elektrycznej wytworzonej w jednostce kogeneracji poza procesami wysokosprawnej kogeneracji wyrażoną w MWh). Przedmiotowa regulacja z jednej strony skutkuje pomniejszeniem wysokości wsparcia należnego wytwórcy, z drugiej zaś strony konsekwentnie przekłada się na niekorzystny dla beneficjenta danego systemu sposób wyliczenia zmiennej Nkoge (nienależnie wypłaconą pomoc publiczną wynikającą z braku możliwości zakwalifikowania energii elektrycznej jako energii elektrycznej wytworzonej z odnawialnych źródeł energii w wysokosprawnej kogeneracji,), oznaczającej nienależnie wypłaconą pomoc publiczną wynikającą z braku możliwości zakwalifikowania energii elektrycznej jako energii elektrycznej wytworzonej z odnawialnych źródeł energii w wysokosprawnej kogeneracji.

Proponowane zmiany pozwolą na uwzględnienie energii wprowadzanej do sieci w obu ściśle powiązanych ze sobą zakresach, tj. zarówno w obszarze uzyskania pomocy publicznej, jak i w

zakresie odpowiadającego mu obowiązku jej zwrotu.

W związku ze zmienianym brzmieniem art. 93a ustawy OZE projektodawca zdecydował o umożliwieniu wytwórcom wnioskowania o ponowne rozliczenie kwoty nienależnie wypłaconej pomocy publicznej według zasad ujętych w art. 43 niniejszego projektu. Różnica między dotychczasowym rozliczeniem, a tym dokonanym według nowo projektowanych przepisów, ma zostać zwrócona wytwórcy. Zwrotu dokonuje się w ciągu 60 dni wyłącznie na wniosek wytwórcy energii elektrycznej w instalacji OZE, złożony tylko w określonym projektowanymi przepisami czasie (60 dni od dnia wejścia przepisów w życie).

Zmiany dotyczące wydawania certyfikatów instalatorom instalacji OZE

W art. 136 ustawy OZE uchylono ust. 4 pkt 2. Celem zmiany jest odejście od wydawania certyfikatu instalatorowi tylko na podstawie dyplomu ukończenia studiów wyższych w zakresie instalacji odnawialnego źródła energii albo urządzeń i instalacji sanitarnych, energetycznych, elektroenergetycznych, grzewczych, chłodniczych, cieplnych i klimatyzacyjnych lub elektrycznych. Wynika to z tego, że samo posiadanie przez instalatora dyplomu ukończenia studiów wyższych w ww. zakresach nie potwierdza jego umiejętności praktycznych w zakresie montażu poszczególnych rodzajów instalacji OZE. Tymczasem te umiejętności są kluczowe z punktu widzenia jakości wykonania instalacji oraz zapewnienia bezpieczeństwa eksploatacji. Konieczne jest przystąpienie instalatora do egzaminu, o którym mowa w art. 137 ust. 1 ustawy OZE.

Wyżej wymieniona zmiana pociąga za sobą odstąpienie od konieczności ukończenia przez instalatora szkolenia podstawowego, o którym mowa w art. 136 ust. 3 pkt 3 ustawy OZE. Posiadanie dyplomu, o którym mowa w art. 136 ust. 4 pkt 2 ustawy OZE, zwalniałoby instalatora z konieczności ukończenia takiego szkolenia, ze względu na zdobycie wiedzy teoretycznej podczas studiów. Natomiast umiejętności praktyczne instalator mógłby nabyć w trakcie kursów w ośrodkach szkoleniowych działających na rynku, w trakcie szkoleń organizowanych przez producentów poszczególnych rodzajów OZE lub ich elementów, ewentualnie w drodze samokształcenia. Ponieważ instalator będzie przystępował do egzaminu, wyeliminowane zostanie ryzyko uzyskania certyfikatu przez instalatora nie posiadającego odpowiednich umiejętności.

W art. 136 ust. 3 pkt 1 ustawy OZE uchyla się lit. b–e. Stosowanie dodatkowych wymagań wobec instalatorów, którzy złożyli egzaminy z wynikiem pozytywnym, jest nieuzasadnione. Egzamin dla kandydatów na certyfikowanych instalatorów obejmuje sprawdzenie pełnego

zakresu ich wiedzy teoretycznej i umiejętności praktycznych niezbędnych do wykonywania czynności w sposób kompetentny, bezpieczny oraz zgodny z aktualnie obowiązującymi przepisami prawa i dokumentami odniesienia.

Obniżenie obowiązku minimalnego progu dostarczenia energii elektrycznej dla instalacji biogazowych i biomasowych

System wsparcia w postaci aukcji OZE funkcjonuje w praktyce od końca 2016 r., a w pełni od 2018 r. Do dzisiaj, do systemu w zakresie instalacji wykorzystujących biogaz oraz spalanie biomasy weszły (instalacje planowane):

– 32 biogazownie rolnicze o łącznej mocy zainstalowanej elektrycznej ok. 35,1 MW (w 2018 r.);
– 4 instalacje biomasowe o łącznej mocy zainstalowanej elektrycznej 26,36 MW (2018 r. – 10 MW, 1 instalacja; 2019 r. – 12 MW, 1 instalacja; 2020 r. – 4,36 MW, 2 instalacje).

W latach 2019–2020 do systemu aukcyjnego zmigrowało z systemu świadectw pochodzenia również 11 istniejących biogazowni rolniczych o łącznej mocy ok. 15 MW w dedykowanych dla tych instalacji aukcjach. Warto zaznaczyć, że w latach 2019–2023 do aukcyjnego systemu wsparcia nie weszła żadna instalacja biogazu rolniczego planowana do uruchomienia. W latach 2021–2023 nie rozstrzygnięto również aukcji migracyjnych dla biogazowni rolniczych o mocy większej niż 1 MW.

Spośród wszystkich planowanych instalacji, które wygrały aukcje, zostało uruchomionych 14 biogazowni rolniczych (z 32). Nie uruchomiono natomiast żadnej instalacji biomasowej (z 4). Spośród pozostałych instalacji biogazowych 6 przeszło do systemu FIT/FIP (które przede wszystkim nie są obarczone obowiązkiem dostarczenia min. 85% zadeklarowanego wolumenu), a 12 nie ma już możliwości migracji albo realizacji obowiązku pierwszego wprowadzenia do sieci energii elektrycznej i jej sprzedaży w systemie aukcyjnym, co oznacza utratę wpłaconego zabezpieczenia (kaucja/gwarancja).

Powyższe świadczy o początkowo niewielkim a obecnie zupełnym braku zainteresowania aukcyjnym systemem wsparcia wśród instalacji tzw. surowcozależnych. Przedstawiciele branży wskazują, że podstawowym czynnikiem zniechęcającym ich do udziału w aukcjach jest możliwość nałożenia kary przez prezesa URE, z tytułu niedostarczenia minimum 85% energii określonej w ofercie.

Z uwagi na zmienne i niemożliwe do przewidzenia ceny surowców biomasowych wykorzystywanych w instalacjach biogazu i biomasy, inwestorzy nie są w stanie zaakceptować

ryzyka związanego z przyszłym kosztem wytwarzania energii elektrycznej. Tym samym elastyczność w aukcjach co do dostarczanej ilości energii na poziomie -15 p.p. oraz ww. sankcja finansowa za brak realizacji oferty powodują brak zainteresowania udziałem w aukcjach lub późniejsze wycofanie się z systemu.

W raporcie końcowym zespołu ds. zwiększenia udziału zrównoważonej biomasy w krajowym systemie elektroenergetycznym i ciepłowniczym, działającego jako organ pomocniczy MKiŚ w okresie 26.05.2022 r. – 30.04.2023 r., w pracach którego brali udział przedstawiciele administracji rządowej, przedsiębiorców, podmioty uczestniczące w łańcuchu dostaw dla sektora, organizacje branżowe, jednostki finansowe oraz sektor nauki, w tym uczelnie i instytuty badawcze, także sformułowano postulat zbyt małej elastyczności systemu aukcyjnego pod względem poziomu dostarczonej energii.

W związku z powyższym, w celu zwiększenia dynamiki rozwoju sektorów biogazu i biomasy oraz uatrakcyjnienia systemu aukcyjnego, obniżono w art. 168 pkt 15 ustawy OZE obowiązek minimalnego progu dostarczenia energii określonej w ofercie z 85% do 65%.

Zgodnie z przepisem przejściowym art. 40 projektu, do wytwórcy, którego oferta wygrała aukcję przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy lub który nie rozpoczął sprzedaży energii z odnawialnych źródeł energii przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się art. 168 pkt 15 ustawy, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Koszt profilu dla instalacji fotowoltaicznych w aukcyjnym systemie wsparcia OZE

Proponowane przepisy adresują problem polegający na tym, że w okresie od marca do października cena sprzedaży energii elektrycznej wytwarzanej z farm fotowoltaicznych (PV) jest zdecydowanie niższa niż cena rozliczeniowa dzienna, w oparciu o którą rozliczane jest ujemne saldo wypłacane wytwórcom w tzw. kontrakcie różnicowym.

Problem ten tyczy się w największym stopniu wytwórców energii z instalacji PV, gdyż nasycenie systemu elektroenergetycznego energią wyprodukowaną z instalacji PV ma istotny wpływ na ceny energii elektrycznej w godzinach, kiedy z powodów sprzyjających warunków pogodowych instalacje fotowoltaiczne produkują energię z największą mocą. Sytuacja ta spowodowała, że część inwestorów wstrzymała albo rozważa wstrzymanie budowy instalacji fotowoltaicznych, które wygrały aukcję wyczekując na zmianę tej niekorzystnej dla nich sytuacji, godząc się nawet na utratę wpłaconych kaucji. Żeby zaradzić temu niekorzystnemu zjawisku wprowadza się przepis z dodatkową możliwością rozliczenia ujemnego salda, określając zakres podmiotowy wprowadzanej regulacji. Z tej dodatkowej możliwości będą

mogli skorzystać wytwórcy energii elektrycznej wytworzonej z odnawialnych źródeł energii w instalacji odnawialnego źródła energii wykorzystującej do wytworzenia energii elektrycznej wyłącznie energię promieniowania słonecznego, który wygrali aukcję. Skorzystanie z możliwości rozliczania ujemnego salda na zasadach określonych w projekcie jest całkowicie dobrowolne. Podmioty, które się nie zadeklarują chęci rozliczania ujemnego salda na zaproponowanych w projekcie zasadach, będą rozliczać ujemne saldo na zasadach dotychczasowych.

Projektodawca wskazuje, że z nowego sposobu rozliczenia ujemnego salda może skorzystać wyłącznie wytwórca, o którym mowa powyżej i wprowadzający do sieci energię elektryczną z mocą nie wyższą niż 50% mocy zainstalowanej. Celem tej regulacji jest ustabilizowanie systemu elektroenergetycznego w godzinach, w których przypada najwyższa produkcja energii z instalacji PV. Nadprodukcja energii instalacji fotowoltaicznych przy ograniczonym poborze energii w dni wolne od pracy często powodowała potrzebę zastosowania przez PSE S.A. szczególnego środka, jakim jest redysponowanie instalacji OZE, którego koszty ponosili wszyscy odbiorcy energii. Ograniczenie mocy wprowadzanej do sieci przez instalacje fotowoltaiczne korzystające z wprowadzonego projektem dobrowolnego systemu rozliczeń ograniczy częstość i zakres redysponowania z korzyścią dla wszystkich odbiorców energii elektrycznej.

Możliwość rozliczania ujemnego salda na proponowanych w projekcie zasadach jest ograniczona czasowo, podmiot, który złoży stosowny wniosek będzie uprawniony do rozliczenia ujemnego salda na zasadach określonych w projekcie przez okres 12 miesięcy, jednak nie dłużej niż do dnia 31 grudnia 2027 r., przy czym wniosek będzie można złożyć powtórnie przed dniem 31 grudnia 2027 r. Żaden wytwórca, który skorzysta z możliwości obliczania ujemnego salda na zasadach zaproponowanych w projekcie, nie będzie uprawniony przy jego wyliczeniu do uwzględnienia wolumenu energii elektrycznej wyprodukowanej i wprowadzonej do sieci w godzinach dostawy, dla których średnie ceny giełdowe były niższe niż 0 złotych za 1 MWh. Ograniczenie to porządkuje i ujednolica sytuację wytwórców. Ustawa z dnia 27 listopada 2024 r. o zmianie ustawy o odnawialnych źródłach energii oraz niektórych innych ustaw, uchylając ust. 5 w art. 93 ustawy OZE sprawiła, że wytwórcy, którzy wygrali aukcję nie są uprawnieni przy wyliczaniu ujemnego salda do uwzględniania ilość energii elektrycznej wyprodukowanej i wprowadzonej do sieci w okresach, gdy ceny giełdowe są niższe niż 0 złotych za 1 MWh. Wprowadzono zarazem przepisy przejściowe, które pozwalają wytwórcom, którzy wygrali aukcje przed wejściem w życie nowelizacji, na wyliczanie

ujemnego salda według zasad dotychczasowych, czyli na uwzględnianie ilości energii przy cenach ujemnych, jeżeli ceny ujemne występują po sobie w przedziałach krótszych aniżeli sześciogodzinne. Sytuacja wytwórcy, który jest uprawniony do wyliczania ujemnego salda na zasadach sprzed wejścia w życie nowelizacji z dnia 27 listopada 2024 r., a który skorzysta z możliwości obliczania ujemnego salda na zasadach zaproponowanych w projekcie, jest zatem taka sama jak sytuacja wytwórcy, który wygra aukcję już po wejściu w życie ww. nowelizacji.

Zakłada się, że nowy projektowany sposób rozliczenia ujemnego salda będzie korzystniejszy dla wytwórcy, dlatego projektodawca konkretyzuje sytuację wnioskodawcy, który nie dotrzymał warunku wprowadzania energii do sieci z mocą nie wyższą niż 50% mocy zainstalowanej. Oprócz utraty prawa do rozliczenia ujemnego salda na projektowanych warunkach, wytwórca taki może złożyć po raz kolejny wniosek, jednak nie wcześniej niż po upływie 12 miesięcy kalendarzowych od dnia, w którym OREO otrzymał informację o poprzednim niespełnieniu przez wytwórcę warunków.

Od roku 2027 w systemie aukcyjnym jest konieczne uwzględnienie kryteriów pozacenowych zgodnych z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1735 z dnia 13 czerwca 2024 r. w sprawie ustanowienia ram środków na rzecz wzmocnienia europejskiego ekosystemu produkcji technologii neutralnych emisyjnie i zmieniające rozporządzenie (UE) 2018/1724 (Dz. Urz. UE L 2024/1735 z 28.06.2024) – tzw. *Net Zero Industry Act*. Celem przedstawionego w projekcie rozwiązania epizodycznego jest stworzenie warunków ekonomicznych pozwalających na budowę farm PV które już wygrały aukcje, a których budowa została przez inwestorów wstrzymana ze względów ekonomicznych.

Zmiany dotyczące spółdzielni energetycznych

Doprecyzowany został przepis dotyczący udostępniania przez operatorów systemów dystrybucyjnych (OSD) danych pomiarowych na wniosek spółdzielni, a nie jak obecnie spółdzielni energetycznej. Zgodnie z treścią obowiązującego przepisu, wniosek o udostępnienie danych składa spółdzielnia, która dopiero zamierza rozpocząć działalność jako spółdzielnia energetyczna. Doprecyzowano także tryb i kolejność postępowania spółdzielni oraz spółdzielni energetycznych w odniesieniu do zawieranych umów ze sprzedawcą oraz rejestracji w wykazie KOWR.

Zmiana w art. 38m ustawy OZE ma na celu zmniejszenie obciążeń administracyjnych dla spółdzielni energetycznych w zakresie przekazywania sprawozdań rocznych do KOWR. Jest to konsekwencja wejścia w życie przepisu art. 38ma, który przewiduje bezpośredni dostęp

KOWR do danych operatora informacji rynku energii. Wprowadzenie zmiany wymaga również wprowadzenia przepisu przejściowego oraz odpowiedniego wejścia w życie projektowanej zmiany, zależnej od wejścia w życie Centralnego Systemu Informacji Rynku Energii.

Zmiana przewidziana w art. 38o ustawy OZE ma za zadanie sprecyzowanie, które przepisy stosuje się do procesów zakładania, rejestracji, przystępowania członków, włączania punktów poboru energii do spółdzielni energetycznej, a także do późniejszego zarządzania energią elektryczną, jak również biogazem, biogazem rolniczym, biometanem i ciepłem, przez ich bilansowanie, rozliczanie, zakup i dostarczanie, między sprzedawcą, spółdzielnią energetyczną i poszczególnymi członkami.

Poza przepisami wymienionymi w art. 38 ust. 2 ustawy OZE lub innymi przepisami, jeżeli sama ustawa OZE tak stanowi, nie mają zastosowania żadne inne przepisy. W szczególności, z racji charakteru procesów zachodzących w spółdzielni energetycznej, których podstawą są przepisy prawa energetycznego i prawa spółdzielczego, zastosowania nie mają do nich przepisy ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1320), zwanej dalej „ustawą – Prawo zamówień publicznych”. Brak jest bowiem przedmiotu regulowanego tą ustawą.

Celem tworzenia spółdzielni energetycznych i istotą ich działania jest wytwarzanie energii elektrycznej lub biogazu, lub biogazu rolniczego, lub biometanu, lub ciepła w instalacjach odnawialnego źródła energii, obrót nimi lub ich magazynowanie, które realizowane jest wyłącznie na rzecz członków tych spółdzielni oraz dla zaspokojenia potrzeb energetycznych samych spółdzielni. Oznacza to, iż spółdzielnia nie może działać na rzecz podmiotów innych niż jej członkowie, w tym zaopatrywać ich w energię, a także prowadzić działalności rynkowej.

Z kolei warunkiem członkostwa w spółdzielni energetycznej jest nabywanie od niej energii elektrycznej, biogazu, biogazu rolniczego, biometanu lub ciepła, na warunkach określonych przez spółdzielnię w jej aktach wewnętrznych oraz w zawartych przez nią umowach.

Relacja nawiązywana między spółdzielnią energetyczną a jej członkiem wiąże się z wyłączeniem swobody ich działania, w tym swobody kontraktowania, w obszarze będącym jej podstawowym celem statutowym, czyli zaopatrywania w energię elektryczną, biogaz, biogaz rolniczy, biometan lub ciepło wytwórców i odbiorców będących członkami tej spółdzielni. Specyfika tej relacji determinuje również otoczenie prawne, które ma do niej zastosowanie, obejmujące przepisy ustawy z dnia 16 września 1982 r. – Prawo spółdzielcze (Dz. U. z 2024 r. poz. 593), ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. z 2024 r. poz. 1061, z

późn. zm.) oraz ustawy – Prawo energetyczne.

Równie ograniczony charakter, co do swobody zwarcia umowy oraz ustalania jej warunków, należy przypisać relacji kontraktowej nawiązanej między członkiem spółdzielni energetycznej a sprzedawcą, o którym mowa w art. 40 ust. 1a. Przepisy ustawy OZE dotyczące zawierania umów kompleksowych między ww. podmiotami albo zmiany dotychczasowych umów kompleksowych (art. 38da ust. 2 pkt 1 ustawy OZE), do zawarcia których są obowiązani członkowie spółdzielni energetycznej, nie pozostawiają istotnych możliwości negocjacyjnych. Eliminując tym samym, jakiekolwiek podstawy nawiązywania tej relacji kontraktowej świadczące o ich konkurencyjnym charakterze.

Zasady rozliczeń między członkami spółdzielni energetycznej a sprzedawcą, o którym mowa w art. 40 ust. 1a ustawy OZE, określa rozporządzenie wydawane przez ministra właściwego do spraw rozwoju wsi na podstawie art. 38c ust. 14 ustawy OZE. Natomiast, w zakresie nieuregulowanym tym rozporządzeniem zasady rozliczeń z poszczególnymi członkami spółdzielni energetycznej określa umowa zawierana między spółdzielnią energetyczną a ww. sprzedawcą. Umowa ta reguluje również prawa i obowiązki sprzedawcy, spółdzielni energetycznej oraz jej członków w zakresie stosowania rozliczenia, o którym mowa w art. 38c ust. 3, a także udostępniania lub przekazywania informacji wynikających z ustawy.

Dlatego też, również w przypadku relacji nawiązanej między członkiem spółdzielni energetycznej a sprzedawcą, o którym mowa w art. 40 ust. 1a ustawy OZE, stosuje się przepisy wskazane ustawą OZE, tj. art. 4j ustawy – Prawo energetyczne oraz przepisy ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny.

Jednocześnie niezbędne, z uwagi na wymagania prawa unijnego oraz zasady wsparcia społeczności energetycznych w świetle przepisów rozporządzeń: Komisji (UE) nr 651/2014 uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. Urz. UE L 187 z 26.06.2014 r., str. 1, z późn. zm.) oraz Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/943 z dnia 5 czerwca 2019 r. w sprawie rynku wewnętrznego energii elektrycznej (Dz. Urz. UE L 158 z 14.06.2019, str. 54), stało się dostosowanie zasad wsparcia dla spółdzielni energetycznych. W związku z tym było konieczne dostosowanie progu mocy instalacji uruchamianych po dniu 1 stycznia 2026 r. przez jej określenie jako nie większej niż 200 kW. Zgodnie z wyżej przywołaną regulacją unijną, tylko te instalacje mogą uzyskiwać prawo do gwarantowanego odbioru energii przez sprzedawcę zobowiązanego oraz być zwolnione z obciążeń finansowych w zakresie bilansowania handlowego.

W konsekwencji zmianie ulec będą musiały obowiązujące umowy spółdzielni zawarte ze sprzedawcami, gdyż obowiązujące wygasną z mocy prawa w dniu 31 grudnia 2025 r.

4. Zmiany w pozostałych ustawach

Sumowanie mocy mikroinstalacji i magazynu energii

Obecnie sposób sumowania mocy mikroinstalacji i magazynu energii został określony w art. 7 ust. $8d^{12}$ ustawy – Prawo energetyczne, który stanowi, że moc zainstalowanej mikroinstalacji nie obejmuje mocy zainstalowanego magazynu energii elektrycznej, pod warunkiem, że suma mocy zainstalowanego magazynu i łącznej mocy, którą można wprowadzić do sieci dystrybucyjnej przez mikroinstalację z magazynem energii elektrycznej, nie przekracza mocy zainstalowanej elektrycznej mikroinstalacji. Regulacja ta skutkuje preferowaniem magazynów energii o mocy nieprzekraczającej mocy zainstalowanej mikroinstalacji. W rezultacie nieoptymalnie wykorzystuje się potencjał wynikający z prosumeryzmu, a także utrudnione jest skuteczne prowadzenie autokonsumpcji energii.

Modyfikacja tego ograniczenia mogłaby skłonić prosumentów do instalowania większych magazynów energii niż moc elektryczna mikroinstalacji. Skutkiem tego byłoby odciążenie sieci elektroenergetycznej, gdyż nadwyżki energii elektrycznej z mikroinstalacji mogłyby być magazynowane, a nie wprowadzane do sieci elektroenergetycznej w okresach szczytowej podaży energii elektrycznej. W okresie, kiedy instalacja nie produkuje energii elektrycznej, mogłaby być ona pobierana z magazynu, a nie z sieci elektroenergetycznej.

Określenie zasad funkcjonowania gazociągu bezpośredniego służącego do dostarczania biogazu lub biogazu rolniczego

Wykorzystanie potencjału sektora biogazowego może znacząco przyczynić się do zwiększenia bezpieczeństwa energetycznego kraju przez dywersyfikację wykorzystywanych źródeł energii – co jest szczególnie istotne w obecnej sytuacji geopolitycznej. Rozwój sektora biogazu przyczyni się do zmniejszenia uzależnienia Polski od zewnętrznych dostaw paliw gazowych, wzmacniając bezpieczeństwo energetyczne kraju.

Produkcja biogazu, w tym biogazu rolniczego, a w przyszłości także biometanu ma służyć przede wszystkim zmniejszeniu zapotrzebowania krajowego w zakresie gazu ziemnego oraz stanowić jeden z fundamentów transformacji energetycznej kraju.

Liczne analizy zarówno organizacji branżowych jak i placówek badawczych wskazują, że krajowy potencjał techniczny biogazu (rozumiany również jako potencjał wytwórczy

wynikający w teoretycznej dostępności surowca), który jest szacowany na poziomie ok. 13,5 mld m^3 biogazu, pozwala na wytworzenie ok. 8 mld m^3 biometanu rocznie. Jest to potencjał wynikający z ogólnej dostępności pozostałości z sektora rolnictwa, odpadów i produktów ubocznych z przetwórstwa rolno-spożywczego, jak również odpadów komunalnych selektywnie zbieranych, a więc wszelkiego rodzaju surowców z pominięciem takich roślin energetycznych jak kukurydza. Niemniej jednak z uwagi na liczne ograniczenia w postaci: problemów z chłonnością sieci gazowych, rozdrobnienia produkcji rolnej czy też konieczności dostarczania substratów do biogazowni lub biometanowni zlokalizowanych w pobliżu sieci gazowych powodują, że realny potencjał substratów do wykorzystania przy wytwarzaniu biometanu jest na nieco niższym poziomie.

Narodowe Centrum Badań i Rozwoju, zwane dalej „NCBiR", dokonało próby urealnienia możliwości w zakresie produkcji biometanu. Zgodnie z aktualnym raportem NCBiR[3] potencjał inwestycyjny w Polsce wynosi ok. 3,2 mld m^3 biometanu, co stanowi niemal 70% potencjału wdrożeniowego oraz 40% potencjału technicznego biometanu.

Zgodnie z informacjami zawartymi w ww. raporcie pod pojęciem potencjału wdrożeniowego należy rozumieć potencjał techniczny uwzględniający możliwość mobilizacji i dostawy zasobów dostępnych w danej gminie do instalacji wytwarzania biometanu. Potencjał inwestycyjny natomiast stanowi, według autorów opracowania, tę część potencjału wdrożeniowego, której dostarczenie do zakładu dostarczającego biometan jest ekonomicznie uzasadnione.

Przedstawiony przez NCBiR poziom potencjału wdrożeniowego wynika z faktu dużego rozdrobnienia krajowej produkcji rolnej. Mimo stopniowo postępującej koncentracji produkcji wciąż dominują małe stada zwierząt oraz niewielkie powierzchniowo gospodarstwa. Przykładem niech będzie średnia wielkość stada bydła w Polsce, która wynosi 23 szt. Warto wskazać, że tylko w 24 gminach średnia wielkość stada wynosi powyżej 100 szt.

Jednym z istotnych aspektów mających wpływ na lokalizację biometanowni jest dostęp do sieci gazowej w celu przesyłu wytworzonego biometanu do odbiorcy. Należy przy tym mieć na uwadze, że sieć gazowa jest najbardziej racjonalnym środowiskowo i ekonomicznie sposobem transportu. Ograniczenia w zakresie chłonności sieci mogą być rozwiązane przez zastosowanie urządzeń technicznych na sieci, takich jak np. stacje rewersyjne albo połączenia gazociągów

---

[3)] Realny potencjał produkcji biometanu w Polsce. Opracowanie na potrzeby Symulatora Polskiego Systemu Energetycznego. Wersja z dn. 20.05.2024 r.

przez tzw. spinki.

Zgodnie z opracowaniami branżowymi na poziom wykorzystania potencjału inwestycyjnego w zakresie biogazu i biometanu ma wpływ wiele czynników. System wsparcia i uwarunkowania formalno-prawne, poza dostępem do substratów, dostępem do sieci gazowej, a także relacjami ze społecznością lokalną, są głównymi zmiennymi decyzyjnymi dla potencjalnych inwestorów.

Analiza NCBiR jest jednym z pierwszych tego typu opracowań podejmujących tematykę dotyczącą realnych możliwości wykorzystania surowców w zakresie wytwarzania biometanu. Stanowi jednak potwierdzenie tezy (niezależnie od przyjętych ostatecznie wartości liczbowych), że z przyczyn ekonomicznych, społecznych oraz technicznych nie jest możliwe pełne wykorzystanie dostępnego surowca na potrzeby wytwarzania biometanu. Natomiast alternatywne wykorzystanie dostępnych surowców, np. na potrzeby produkcji biogazu, powoduje konieczność opracowania rozwiązań prawnych umożliwiających zagospodarowanie biogazu nie tylko na potrzeby wytwarzania energii elektrycznej bezpośrednio w pobliżu funkcjonującej instalacji biogazu.

Krajowy potencjał surowcowy (poza wykorzystaniem na potrzeby biometanu) będzie zatem również wykorzystywany do wytwarzania biogazu (w tym biogazu rolniczego) w stosunkowo mniejszych instalacjach. Tak wytworzony biogaz będzie następnie przeznaczany na potrzeby produkcji energii elektrycznej w miejscu jego wytworzenia i w zależności od możliwości lokalnej sieci energetycznej będzie do tej sieci wprowadzany.

Jednocześnie, biorąc pod uwagę zarówno ograniczenia w zakresie omówionych powyżej możliwości wytwarzania biometanu, czy też dostępności sieci energetycznej, konieczne jest wprowadzenie dodatkowych i alternatywnych rozwiązań w zakresie przesyłu biogazu lub biogazu rolniczego zapewniających jego efektywne wykorzystanie. Takim rozwiązaniem są m.in. proponowane w projekcie ustawy rozwiązania mające na celu ułatwienie dostarczania biogazu lub biogazu rolniczego za pośrednictwem gazociągu bezpośredniego, o którym mowa w art. 3 pkt 11e ustawy – Prawo energetyczne. Uproszczenie ram prawnych do takiego wykorzystania substratów pozwoli na optymalizację udziału różnego rodzaju biogazu w miksie energetycznym oraz przyczyni się do redukcji przeciążeń w lokalnych sieciach elektroenergetycznych na obszarach wiejskich, co realnie poprawi poziom bezpieczeństwa energetycznego kraju i może przyczynić się do wzrostu potencjału inwestycyjnego w zakresie biometanu.

Podsumowując, w celu zapewnienia, aby biogaz lub biogaz rolniczy stanowił nie tylko element

bilansowania systemu elektroenergetycznego, ale także realne wsparcie dla systemów gazowych i zastosowań przemysłowych, konieczne jest dostosowanie otoczenia prawnego dla jego wykorzystania w inny sposób niż tylko do produkcji ciepła i energii elektrycznej w miejscu wytworzenia biogazu lub biogazu rolniczego.

Pierwszym krokiem podjętym w tym kierunku było wydanie rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 26 czerwca 2024 r. w sprawie wymagań dotyczących pomiarów, rejestracji i sposobu obliczania ilości biogazu, biogazu rolniczego i biometanu, wytworzonych w instalacjach odnawialnego źródła energii i transportowanych środkami transportu innymi niż sieci gazowe (Dz. U. poz. 974). Opublikowane rozporządzenie określa wymagania dotyczące pomiarów, rejestracji i sposobu obliczania ilości biogazu, biogazu rolniczego i biometanu (…), miejsce dokonywania pomiarów ilości biogazu, biogazu rolniczego i biometanu oraz dwa alternatywne sposoby przeliczania ilości biogazu, biogazu rolniczego i biometanu na ilość energii wyrażonej w MWh. Ww. rozporządzenie dotyczy sytuacji, w których zarówno biogaz lub biogaz rolniczy jak również biometan jest transportowany z pominięciem sieci gazowej.

Kolejnym działaniem poszerzającym spektrum możliwości transportowych biogazu lub biogazu rolniczego jest ułatwienie transportu tych biogazów od wytwórcy do a) pojedynczego, końcowego odbiorcy przemysłowego albo b) operatora instalacji uzdatniania biogazu do jakości biometanu za pośrednictwem gazociągu bezpośredniego służącego do dostarczania biogazu lub biogazu rolniczego. Jednocześnie należy zaznaczyć, że projektowane regulacje nie odnoszą się do lokalnych sieci gazowych, w których należy zapewnić znacznie bardziej rygorystyczne wymogi w zakresie parametrów jakościowych przesyłanego biogazu ze względu na większą liczbę odbiorców i ich wymagania jakościowe urządzeń zasilanych takim rodzajem paliwa gazowego.

Obecne regulacje dotyczące sektora gazowego nie uwzględniają specyfiki przesyłu biogazu (w tym biogazu rolniczego) przy wykorzystaniu gazociągu bezpośredniego, o którym mowa w art. 3 pkt 11e ustawy – Prawo energetyczne. Z uwagi na zmieniający się skład biogazu w czasie konieczne jest określenie parametrów biogazu, który będzie mógł być transportowany za pomocą gazociągu bezpośredniego. W tym celu na zlecenie Ministerstwa Klimatu i Środowiska została sporządzona przez Instytut Nafty i Gazu – Państwowy Instytut Badawczy ekspertyza pn. Określenie optymalnych parametrów biogazu rolniczego transportowanego biogazociągiem bezpośrednim przy zachowaniu bezpieczeństwa jego transportu. Ekspertyza w oparciu o doświadczenia i rozwiązania funkcjonujące w Niemczech, Holandii i Danii oraz w oparciu o pierwsze rozwiązanie w Polsce określa możliwości realizacji transportu biogazu rolniczego za

pośrednictwem gazociągu bezpośredniego między jego wytwórcą a odbiorcą końcowym. Analizie poddano dwa scenariusze dostawy biogazu do odbiorcy, stanowiące alternatywne warianty realizacji procesu, czyli transport z biogazowni do instalacji oczyszczania oraz transport z biogazowni do pojedynczego odbiorcy przemysłowego.

Z uwagi na łatwopalność i potencjalną wybuchowość dostarczanego gazociągiem bezpośrednim biogazu lub biogazu rolniczego, które mają inne parametry jakościowe niż tradycyjny gaz ziemny, w projektowanym w art. 9 ust. 5a ustawy – Prawo budowlane nie przewiduje się możliwości uzyskania odstępstw od przepisów techniczno-budowlanych, o których mowa w art. 7 powyższej ustawy dla nowobudowanych gazociągów bezpośrednich, którymi będą dostarczane biogaz lub biogaz rolniczy.

Mając na celu przyspieszenie i uproszczenie procedur związanych z budową i eksploatacją gazociągów bezpośrednich służących do dostarczania biogazu lub biogazu rolniczego, uwzględniając wymogi w zakresie bezpieczeństwa oraz wyniki ww. ekspertyzy, w przepisach ustawy – Prawo energetyczne wprowadzono zmiany szczegółowo opisane poniżej.

W projektowanym art. $7a^1$ ust. 1 ww. ustawy zobowiązano podmiot posiadający tytuł prawny do gazociągu bezpośredniego służącego do dostarczania biogazu lub biogazu rolniczego do:

1) zapewnienia prawidłowej eksploatacji tego gazociągu bezpośredniego oraz procedury postępowania w sytuacjach awaryjnych uwzględniające odmienne właściwości biogazu lub biogazu rolniczego od gazu ziemnego;
2) zachowania parametrów jakościowych biogazu lub biogazu rolniczego dostarczanego tym gazociągiem bezpośrednim.

Ponadto w projektowanym ust. 2 ww. artykułu nałożono na podmiot wprowadzający biogaz lub biogaz rolniczy do gazociągu bezpośredniego obowiązek dotrzymania parametrów jakościowych biogazu lub biogazu rolniczego dostarczanych tym gazociągiem.

Przepisy projektowanego ust. 3 nakładają obowiązek na ministra właściwego do spraw klimatu określenia, w drodze rozporządzenia, parametrów jakościowych biogazu lub biogazu rolniczego dostarczanego gazociągiem bezpośrednim oraz sposobów ich pomiarów i rejestracji, mając na uwadze bezpieczeństwo jego użytkowania oraz wpływ na środowisko i zdrowie ludzi.

Brzmienie art. 56 ust. 1 ustawy – Prawo energetyczne rozszerzono o pkt 6bf wskazujący, iż karze podlega podmiot posiadający tytuł prawny do gazociągu bezpośredniego służącego do dostarczania biogazu lub biogazu rolniczego, który nie przekazał Prezesowi URE informacji o:

- rozpoczęciu dostarczania biogazu lub biogazu rolniczego gazociągiem bezpośrednim biogazu – w terminie 30 dni od rozpoczęcia dostarczania,
- zaprzestaniu eksploatacji i likwidacji tego gazociągu – w terminie 14 dni od dnia wystąpienia danego zdarzenia.

Zgodnie z brzmieniem zmienionego ust. 2g pkt 1 Prezes URE za ww. naruszenia wymierza w drodze decyzji karę administracyjna w wysokości od 1000 zł do 5000 zł.

Dodatkowo wprowadzono przepisy przejściowe dotyczące podmiotów posiadających tytuł prawny do gazociągu bezpośredniego służącego do dostarczania biogazu lub biogazu rolniczego wybudowanego przed dniem wejścia w życie projektowanych przepisów.

Zgodnie z projektowanym art. 27 projektowanej ustawy podmiot posiadający tytuł prawny do gazociągu bezpośredniego służącego do dostarczania biogazu lub biogazu rolniczego, wybudowanego przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, w terminie 30 dni od dnia wejścia w życie projektowanej ustawy składa do Prezesa URE informację, o której mowa w art. 7a ust. 7 ustawy – Prawo energetyczne.

Dodano również przepis przejściowy stanowiący, że do budowy gazociągów bezpośrednich służących do dostarczania biogazu lub biogazu rolniczego dla których wydano pozwolenie na budowę przed dniem wejścia w życie przepisów niniejszej ustawy stosuje się przepisy ustawy zmienianej w art. 3 w brzmieniu dotychczasowym. Tym samym brak jest możliwości skorzystania z art. 9 ust. 1–5 ustawy – Prawo budowlane, co jest uregulowane w art. 3 pkt 1 projektowanej ustawy.

Ponadto, zgodnie z brzmieniem dodanego art. 29 projektowanej ustawy nie stosuje się wymogu dotrzymania parametrów jakościowych biogazu lub biogazu rolniczego określonego w art. $7a^1$ ust. 1 pkt 2 ustawy – Prawo energetyczne dla gazociągu bezpośredniego służącego do dostarczania biogazu lub biogazu rolniczego, wybudowanego przed dniem wejścia w życie projektowanej ustawy.

Ze względu na funkcjonowanie uregulowań prawnych, które określają ramy prawne oraz zasady dostarczania biogazu, w tym biogazu rolniczego gazociągiem bezpośrednim, które są trudne do stosowania zasadne jest przyjęcie projektowanych przepisów (upraszczających obecne procedury), postulowanych przez branżę biogazową.

Zmiana ustawy – Prawo budowlane dotycząca mikrobiogazowni

Zmiana art. 29 ust. 3 pkt 3 lit. e ww. ustawy – Prawo budowlane ma na celu doprecyzowanie

przepisu umożliwiającego wybudowanie mikrobiogazowni bez względu na rodzaj wytwarzanej energii. Zgodnie z brzmieniem przepisu art. 29 ust. 3 pkt 3 lit. e ustawy – Prawo budowlane, nie wymagają pozwolenia na budowę, natomiast podlegają zgłoszeniu, roboty budowlane polegające na instalowaniu „mikroinstalacji biogazu rolniczego, o której mowa w art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii.”. Art. 19 ust. 1 ustawy OZE literalnie wskazuje na instalacje zarówno do wytwarzania biogazu rolniczego, jak i instalacje do wytwarzania energii elektrycznej z biogazu rolniczego. W celu wyeliminowania pojawiających się wątpliwości interpretacyjnych na gruncie ustawy – Prawo budowlane doprecyzowano brzmienie tego przepisu, aby uwzględniał również mikroinstalacje do wytwarzania energii elektrycznej. Zmiana ma na celu wyeliminowanie wątpliwości interpretacyjnych.

Zmiana ustawy z dnia 13 lipca 2023 r. o ułatwieniach w przygotowaniu i realizacji inwestycji w zakresie biogazowni rolniczych, a także ich funkcjonowaniu

Wprowadzono zmianę w art. 23 polegającą na rozszerzeniu stosowania art. 18–22 ustawy z dnia 13 lipca 2023 r. o ułatwieniach w przygotowaniu i realizacji inwestycji w zakresie biogazowni rolniczych, a także ich funkcjonowaniu, również na inne biogazownie niż te, które spełniają warunki określone w art. 4 ust. 1. Tym samym przepisami art. 18–22 zostaną objęte biogazownie rolnicze, tj. instalacje OZE służące do wytwarzania biogazu rolniczego, energii elektrycznej z biogazu rolniczego, ciepła z biogazu rolniczego lub biometanu z biogazu rolniczego – w tym biogazownie spełniające warunki określone w art. 4 ust. 1 tej ustawy.

Zmiana ma na celu doprecyzowanie zasad budowy biogazowni rolniczych o mocy powyżej 1 MW poprzez uwzględnienie również biogazowni rolniczych, które nie spełniają warunków określonych w art. 4 ust. 1 ustawy. Intencją regulacji zawartych w art. 18–22 było zapewnienie odpowiedniej partycypacji społecznej w podejmowaniu decyzji odnośnie do lokalizacji dużych inwestycji w biogazownie rolnicze, wykraczające często poza możliwości lokalnego zaopatrzenia tych biogazowni w surowce do produkcji biogazu. Zmiana ma na celu zapewnienie większej akceptowalności społecznej dla tego typu instalacji OZE.

W konsekwencji przyjęcia ww. zmian wprowadzono również przepis przejściowy w art. 26 do ustawy o ułatwieniach w przygotowaniu i realizacji inwestycji w zakresie biogazowni rolniczych, a także ich funkcjonowaniu, zgodnie z którym do inwestycji biogazowni rolniczej w rozumieniu art. 2 pkt 2, w tym biogazowni rolniczej spełniającej warunki określone w art. 4 ust. 1 ustawy, określonych we wniosku o ustalenie lokalizacji inwestycji złożonym przed dniem 1 stycznia 2026 r., stosuje się przepisy ustawy w brzmieniu obowiązującym w dniu 31 grudnia

2025 r.”.

Zmiany porządkujące

Dokonano zmian w następujących aktach prawnych:

1) ustawa z dnia 14 grudnia 2018 r. o promowaniu energii elektrycznej z wysokosprawnej kogeneracji;
2) ustawa – Prawo zamówień publicznych.

W związku z odejściem od systemu wsparcia w postaci świadectw pochodzenia dla biogazu rolniczego wprowadzonego do sieci dystrybucyjnej gazowej w ustawie z dnia 17 sierpnia 2023 r. o zmianie ustawy o odnawialnych źródłach energii oraz niektórych innych ustaw niezbędne stało się usunięcie wszelkich odwołań do tego mechanizmu w prawodawstwie krajowym.
Zmiany te nie mają wpływu na podmioty z uwagi na fakt, że ww. mechanizm nigdy nie zafunkcjonował w związku z brakiem notyfikacji programu pomocy państwa na mocy art. 108 ust. 3 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, a także nie zgłoszeniem ich na mocy rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014. Prezes URE nie wydał żadnego świadectwa pochodzenia biogazu rolniczego, tzw. „brązowego certyfikatu”, tym samym takie świadectwa nie funkcjonowały w obiegu, dlatego też projektowana zmiana nie narusza praw nabytych uczestników rynku.

Do oświadczenia z art. 79 ust. 3 pkt 9 ustawy OZE dodano pkt 2a w brzmieniu: „dochowany zostanie wymóg udziału biomasy pochodzenia rolniczego w łącznej masie biomasy określony w art. 60a ust. 2 lub przepisach wydanych na podstawie art. 60a ust. 3 ustawy wymienionej w pkt 1 lit. e – w przypadku instalacji odnawialnego źródła energii, o której mowa w art. 60a ust. 2”. Powyższy warunek jest zawarty w oświadczeniach, o których mowa w art. 71 ust. 3 oraz w art. 75 ust. 4 pkt 4 ustawy OZE. Należało go zatem dodać również w art. 79 ust. 3 pkt 9.

Przepisy o wejściu w życie projektowanej ustawy

Planuje się, że ustawa wejdzie w życie w pierwszym dniu miesiąca następującego po upływie miesiąca od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem przepisów, które powinny wejść w życie z uwzględnieniem odpowiedniego, dłuższego *vacatio legis*.

Zgodność z prawem Unii Europejskiej

Projekt jest zgodny z przepisami Unii Europejskiej.

Projekt ustawy nie wymaga przedstawienia właściwym instytucjom i organom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, celem uzyskania opinii, dokonania

powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia projektu.

Notyfikacja

Projekt ustawy nie podlega procedurze notyfikacji aktów prawnych, określonej w przepisach rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597).

Wpływ projektowanej ustawy na działalność mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców

Z uwagi na przedmiot regulacji ustawa będzie miała wpływ na przedsiębiorstwa w sektorze energetyki odnawialnej oraz w sektorze budowlanym, doradczym i projektowym. Przewidywany wpływ został opisany w Ocenie Skutków Regulacji.

Nazwa projektu Projekt ustawy o zmianie ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych oraz niektórych innych ustaw **Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące** Ministerstwo Klimatu i Środowiska **Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu** Miłosz Motyka – Podsekretarz Stanu **Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu** Michał Łęski – Zastępca Dyrektora Departament Odnawialnych Źródeł Energii, e-mail: michal.leski@klimat.gov.pl; Paweł Wysocki – Naczelnik Wydziału Regulacji i Mechanizmów Wsparcia Odnawialnych Źródeł Energii, e-mail: pawel.wysocki@klimat.gov.pl; Łukasz Zdzieszyński – główny specjalista, Wydział Regulacji i Mechanizmów Wsparcia Odnawialnych Źródeł Energii, e-mail: lukasz.zdzieszynski@klimat.gov.pl.	**Data sporządzenia** 14.03.2025 r. **Źródło:** Inicjatywa własna **Nr w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów** UD89

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

W projekcie ustawy o zmianie ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych oraz niektórych innych ustaw, zwanym dalej „projektem ustawy", są dokonywane zmiany w ramach wielu obszarów dotyczących odnawialnych źródeł energii, których wspólnym celem jest zwiększenie udziału źródeł odnawialnych w krajowym zużyciu energii brutto, a także szeroko pojęty rozwój sektora energii, zgodny z ambicjami redukcji emisyjności gospodarki i spełniania zobowiązań międzynarodowych.

I. Restrykcyjne zasady lokalizowania elektrowni wiatrowych na lądzie

W dniu 23 kwietnia 2023 r. weszła w życie ustawa z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 553, z późn. zm.), zwana dalej „nowelizacją ustawy o inwestycjach". Przepisy nowelizacji ustawy o inwestycjach wprowadziły generalną zasadę „10H", która polega na określeniu wymogu minimalnej wymaganej odległości elektrowni wiatrowej od budynku mieszkalnego albo budynku o funkcji mieszanej, zwanych dalej „zabudową mieszkaniową", wynoszącą dziesięciokrotność jej całkowitej wysokości. Odległość ta może zostać zmniejszona przez radę gminy w ramach uchwalonego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, zwanego dalej „MPZP". Jednakże wyznaczona w MPZP odległość nie może być mniejsza niż 700 m.

Nowelizacja ustawy o inwestycjach w sposób niewystarczający zliberalizowała zasadę odległościową. Zastosowanie zasady 700 m nadal nie pozwoliło na odblokowanie pełnego potencjału projektów w lądowej energetyce wiatrowej, zwanej dalej „LEW", które ukończyły etap planistyczny i mogłyby zostać wybudowane w szybszym tempie.

Zakończony proces planistyczny tych inwestycji oznacza, że mogłyby one przejść do fazy realizacji znacznie szybciej, a tym samym zostać wybudowane i rozpocząć wytwarzanie zielonej energii, zasilając pracę krajowego systemu elektroenergetycznego. Około 84 % obowiązujących planów miejscowych, w których zlokalizowano projekty LEW jeszcze przed wejściem w życie ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych (Dz. U. z 2024 r. poz. 317), zwanej dalej „ustawą o inwestycjach", jest niemożliwych do inwestycyjnego wykorzystania ze względu na to, że zdecydowana większość takich inwestycji została zlokalizowana w odległości 450–650 m od najbliższych zabudowań.

Warto również wskazać, że dotąd projekty LEW powstawały w oparciu o przepisy przejściowe, co umożliwiło dokończenie najbardziej zaawansowanych projektów inwestycyjnych, dla których postępowania budowlane rozpoczęto przed dniem 16 lipca 2016 r. Obecny etap rozwoju technologii LEW, jak i potrzeby krajowego systemu elektroenergetycznego wymagają jego uzupełnienia o nowe moce i tym samym ostatecznego odejścia od zasady odległościowej „10H".

Zgodnie z przekazaną do Komisji Europejskiej wstępną wersją aktualizacji Krajowego Planu w dziedzinie Energii i Klimatu do 2030 r., zwanego dalej „KPEiK", prognozy wskazują na wzrost udziału OZE w elektroenergetyce do co najmniej 50% w 2030 r. Wymagać to będzie między innymi zrównoważonego rozwoju LEW. Przewiduje się, że w 2030 r. łączna moc zainstalowana w LEW wyniesie ok. 15,8 GW. Na koniec kwietnia 2024 r. moc zainstalowana w LEW wyniosła 9,5 GW (dane ARE S.A.). W wyniku aukcji przeprowadzonych w latach 2016–2023 zakontraktowano ponad 274 TWh energii o wartości ponad 66,8 mld zł, z czego na LEW przypada ponad 168 TWh o wartości prawie 36 mld zł.

Do kwietnia 2024 r. w ramach aukcyjnego systemu wsparcia OZE uruchomiono instalacje LEW o mocy ponad 1,8 GW. To oznacza, że w perspektywie kilku lat powstaną kolejne instalacje o łącznej mocy 3,5 GW.

Należy przy tym podkreślić, że za liberalizacją zasad dotyczących lokalizacji inwestycji LEW przemawiają liczne czynniki zewnętrze, takie jak znaczący wzrost cen energii ze źródeł konwencjonalnych dla odbiorców końcowych (zarówno konsumentów, jak i przemysłu), sytuacja geopolityczna skutkująca potrzebą pilnego uniezależniania się od dostaw paliw i surowców energetycznych pochodzących z Rosji, konieczność mitygacji zagrożeń związanych z kryzysem klimatycznym, a także znaczące potrzeby polskiego przemysłu związane z koniecznością obniżenia śladu węglowego w celu utrzymania konkurencyjności polskich produktów na rynkach światowych, a przede wszystkim europejskim.

Nowelizacja ustawy o inwestycjach przyjęła dodatkowe wymogi w zakresie konsultacji projektów MPZP. Zbyt długie terminy czynności konsultacyjnych oraz dodatkowe wymogi proceduralne dla planów miejscowych umożliwiających lokalizację LEW w stosunku do podstawowej procedury planistycznej wynikającej z ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1130, z późn. zm.) doprowadziły do sytuacji, w której sam etap planistyczny dla LEW może trwać nawet 42 miesiące (w przypadku braku równoległego procedowania planów miejscowych przez gminę, w której lokalizowane są LEW oraz gminę pobliską). Taka długość tego etapu jest nieuzasadniona, a w jej rezultacie niektóre procesy inwestycyjne uruchomione po wejściu w życie nowelizacji ustawy o inwestycjach (po dniu 23 kwietnia 2023 r.) zakończyłyby etap planistyczny dopiero około października 2026 r. Z punktu widzenia realizacji minimalnych założeń wynikających z projektu KPEiK, a co ważniejsze potrzeby szybkiej reakcji na powstałą lukę mocową, termin ten jest zbyt odległy.

Przyśpieszeniu w zakresie procesów inwestycyjnych nie sprzyja także brak właściwego uregulowania jednoczesnego procedowania postępowania środowiskowego oraz planistycznego. Procedura oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko w przypadku elektrowni wiatrowych ma charakter długotrwały, obejmuje między innymi szeroki zakres monitoringów przyrodniczych. Brak racjonalnych uregulowań w przedmiocie prowadzenia równocześnie działań, które inwestor mógłby podejmować w takich momentach, co wydłuża proces inwestycyjny.

Zwraca się również uwagę na restrykcyjne zasady lokalizowania elektrowni wiatrowych oraz sieci elektroenergetycznej najwyższych napięć. Najnowsze elektrownie wiatrowe posiadają zaawansowane mechanizmy sterowania niwelujące ryzyko występowania znacznych zakłóceń w sieci. Przez zastosowanie najnowszych technologii niwelowane jest również występowanie czynników mechanicznych negatywnych z punktu widzenia sieci. Brak elastycznego podejścia w tym obszarze jest niekorzystny zarówno dla obszarów, na których jest możliwe lokalizowanie elektrowni wiatrowych, jak i inwestycji w sieci.

Ograniczenia wpływają także na te procesy inwestycyjne, celem których jest modernizacja LEW (tzw. repowering).

Brak regulacji dot. lokalizowania LEW na obszarach MCTR i MRT

Należy wskazać, że w przestrzeniach powietrznych MCTR (strefa kontrolowana lotniska wojskowego) oraz MRT (trasa lotnictwa wojskowego) operacje lotnicze wykonują statki powietrzne lotnictwa państwowego. Budowa elektrowni wiatrowych w tych przestrzeniach może uniemożliwić wykonywanie zadań przez lotnictwo Sił Zbrojnych RP. Praktyka wskazuje, że kwestie lokalizacyjne elektrowni wiatrowych spotykają się już teraz nierzadko z negatywnymi opiniami i rozstrzygnięciami organów wojskowych, a inwestorzy korzystają z prawa do wniesienia skargi do sądu administracyjnego, co prowadzi z kolei do wieloletnich sporów sądowych.

Brak regulacji określających odległość elektrowni wiatrowych od dróg krajowych

Art. 43 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 320, z późn. zm.) określa odległości od zewnętrznej krawędzi jezdni w jakiej powinny być usytuowane obiekty budowalne. W przypadku dróg krajowych wynoszą one od 10 do 50 metrów (w zależności od rodzaju drogi i lokalizacji w terenie zabudowanym lub poza nim). Tym samym, elektrownie wiatrowe mogą być lokalizowane niemalże bezpośrednio za granicą pasa drogowego drogi krajowej. Lokalizacja elektrowni wiatrowych w pobliżu pasa drogowego drogi krajowej, z uwagi na obrót łopat oraz migające czerwone światło umieszczone na gondoli elektrowni, negatywnie wpływa na bezpieczeństwo ruchu drogowego, gdyż rozprasza uwagę kierowców i kieruje wzrok na poruszające się obiekty.

Brak regulacji w zakresie repoweringu dla elektrowni wiatrowych

Obecnie brak jest rozwiązań ułatwiających sprawne przeprowadzenie modernizacji istniejących elektrowni wiatrowych (tzw. repoweringu). Wobec powyższego inwestorzy nie mają zagwarantowanych zachęt do ich przeprowadzenia i korzystania z tej optymalnej dla rozwoju instalacji OZE ścieżki działania. Dodatkowo brak znaczącego wpływu repoweringu na ład przestrzenny, środowisko czy pracę sieci elektroenergetycznej przemawia za stworzeniem ram prawnych w tym zakresie. Potrzeba uregulowania tego obszaru wiąże się także z obecną sytuacją LEW w Polsce. Pierwsze turbiny wiatrowe, które zostały posadowione w Polsce w ok. 2005 r. będą niebawem demontowane. Z tego też względu należy przygotować regulacje, które ustandaryzują proces ich modernizacji i umożliwią prowadzenie takich procesów inwestycyjnych w zgodzie z zasadami uproszczonego i ułatwionego procesu inwestycyjnego, ale również z zachowaniem podmiotowości społeczności lokalnych.

II. System wsparcia aukcyjnego dla biometanu

Brak systemu wsparcia dla biometanu w instalacjach powyżej 1 MW

Ustawa z dnia 17 sierpnia 2023 r. o zmianie ustawy o odnawialnych źródłach energii oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1762, z późn. zm.), zwana dalej „nowelizacją ustawy o OZE z 2023 r.", wprowadziła system wsparcia operacyjnego FIP dla instalacji OZE wytwarzających biometan o łącznej mocy zainstalowanej, przeliczonej na moc zainstalowaną elektryczną, nie większej niż 1 MW. Mając na uwadze rosnące zapotrzebowanie w zakresie wsparcia instalacji o mocy większej niż objęta wsparciem FIP – projekt ustawy przewiduje wprowadzenie systemu wsparcia w postaci aukcji dla instalacji OZE wytwarzających biometan. Wprowadzane projektem regulacje służą umożliwieniu realizacji celów w zakresie zapewnienia odpowiedniej podaży biometanu, które wynikają m.in. z Komunikatu Komisji do Parlamentu Europejskiego RepowerEU oraz celów w zakresie wykorzystania biometanu określonych w Krajowym Planie w Dziedzinie Energii i Klimatu na lata 2021–2030 r.

III. Pozostałe adresowane obszary

Definicja instalacji odnawialnego źródła energii nie przewiduje magazynowania ciepła i chłodu

Aktualna definicja instalacji odnawialnego źródła energii przewiduje wyłącznie magazynowanie energii elektrycznej wytworzonej w instalacjach OZE, nie uwzględniając takiej możliwości dla magazynów ciepła i chłodu. Zdecydowano się na ich ujęcie odnosząc się w definicji ogólnie do energii (w tym ciepła i chłodu), tj. przez skreślenie wyrazu „elektrycznej" po wyrazie „energii" w tej definicji. Definicja będzie również obejmować ciepło i chłód wytworzone w instalacjach stanowiących wyodrębniony zespół urządzeń służących do wytwarzania energii elektrycznej lub ciepła lub chłodu opisanych przez dane techniczne i handlowe, w których energia elektryczna lub ciepło lub chłód są wytwarzane z odnawialnych źródeł energii, a także połączony z tym zespołem magazyn energii.

Mając na uwadze transformację ciepłownictwa, w tym ciepłownictwa systemowego w kierunku zgodnym z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/1791 z dnia 13 września 2023 r. w sprawie efektywności energetycznej oraz zmieniającą rozporządzenie (UE) 2023/955 (Dz. Urz. UE L 231 z 20.09.2023, str. 1), uznanie magazynu ciepła i chłodu w tej definicji jest niezbędne do skutecznego przeprowadzenia tej transformacji.

Dyrektywa stanowi m.in. o zmieniających się kryteriach oceny systemów ciepłowniczych jako efektywnych energetycznie systemów ciepłowniczych, które do 2050 r. mają być całkowicie zdekarbonizowane. Uznanie magazynów ciepła i chłodu gromadzących ciepło i chłód wytworzone z odnawialnych źródeł energii jest fundamentalnym aspektem do przeprowadzenia transformacji ciepłownictwa systemowego, który będzie rzutować na możliwość pozyskania wsparcia na budowę magazynów ciepła i chłodu wytworzonych z odnawialnych źródeł energii, a także do właściwego obliczenia ciepła i chłodu z odnawialnych źródeł energii w celach sprawozdawczych.

Zwiększenie spójności i transparentności prezentowania informacji na fakturach prosumenckich w zakresie naliczania i rozliczania depozytu prosumenckiego przez spółki obrotu

Zgodnie z art. 4 ust. 6 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (Dz. U. z 2024 r. poz. 1361, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą o OZE", sprzedawcy energii odnawialnej są obowiązani udostępniać prosumentom, prosumentom zbiorowym oraz prosumentom wirtualnym szczegółowe informacje pomiarowe dotyczące ilości energii elektrycznej wytworzonej przez mikroinstalacje i wprowadzonej do sieci dystrybucyjnej elektroenergetycznej oraz energii elektrycznej pobranej z tej sieci. Jednakże istnieją znaczące różnice w zakresie prezentowanych informacji na fakturach prosumenckich przez różne spółki. Niektóre z tych spółek nie udostępniają informacji o kwocie rozliczonego depozytu dla poszczególnych miesięcy ani o wartości energii elektrycznej pobranej z i wprowadzonej w danym okresie do sieci elektroenergetycznej. Zidentyfikowano brak spójności w praktykach prezentacji szczegółowych informacji oraz rozbieżność w podejściu do ujawniania ceny RCEm na fakturach, przy czym niektóre spółki nie uwzględniają tej informacji argumentując, że jej wartość jest dostępna na stronie Polskich Sieci Elektroenergetycznych S.A. (PSE).

Końcowe rozliczenie depozytu prosumenckiego po dokonaniu przez prosumenta energii odnawialnej, prosumenta zbiorowego energii odnawialnej lub prosumenta wirtualnego energii odnawialnej zmiany sprzedawcy dla punktu poboru energii objętego rozliczeniem

W obecnym stanie prawnym brakuje jasnych regulacji dotyczących rozliczenia depozytu prosumenckiego w przypadku zmiany sprzedawcy energii przez prosumenta. Brakuje również przepisów określających w jaki sposób i w jakim terminie dotychczasowy sprzedawca energii powinien zwrócić nadpłatę, co może prowadzić do niejasności, opóźnień oraz sporów między prosumentami a sprzedawcami energii. Prosumenci, którzy decydują się na zmianę sprzedawcy, często nie mają pewności co do procedur i terminów związanych z odzyskaniem swoich środków za energię elektryczną. Ponadto nieuregulowane kwestie zwrotu nadpłaty mogą prowadzić do nieporozumień i potencjalnych sporów, co nie sprzyja budowaniu zaufania między prosumentami a sprzedawcami energii.

Brak możliwości weryfikacji danych wytwórców energii elektrycznej z biogazu rolniczego, ciepła z biogazu rolniczego lub biogazu rolniczego w mikroinstalacji biogazu rolniczego przez OREO

Obecnie Operator Rozliczeń Energii Odnawialnej (OREO) nie ma możliwości zweryfikowania czy poszczególni wytwórcy energii elektrycznej z biogazu rolniczego, ciepła z biogazu rolniczego lub biogazu rolniczego w mikroinstalacji biogazu

rolniczego znajdują się w krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności prowadzonych przez Prezesa Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (ARiMR), co prowadzi do nieuzasadnionego zawężenia możliwości weryfikacyjnych OREO.

Wątpliwości w zakresie przepisów dotyczących funkcjonowania spółdzielni energetycznej

Należy doprecyzować przepisy odnoszące się do procesów w zakresie spółdzielni energetycznych. Doprecyzowania wymaga także tryb postępowania spółdzielni oraz spółdzielni energetycznych w odniesieniu do zawieranych umów ze sprzedawcą oraz rejestracji w wykazie Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa (KOWR). Dodatkowo proces przekazywania sprawozdań rocznych Dyrektorowi Generalnemu KOWR wymaga uproszczenia.

Niezbędne jest ustalenie jednoznacznych zasad postępowania, dających pewność prawną dla zamawiających publicznych, w szczególności jednostek samorządu terytorialnego, realizujących swoje zadania w zakresie zaspokajania zbiorowych potrzeb wspólnoty w obszarze zaopatrzenia w energię elektryczną i cieplną oraz gaz, będących członkami spółdzielni energetycznej.

Zbyt niska stała cena zakupu w systemie dopłat do ceny rynkowej (tzw. FIP w ramach wsparcia operacyjnego – kontynuacyjnego)

Nowelizacja ustawy o OZE z 2023 r. wprowadziła nowy system wsparcia operacyjnego. System ten będzie umożliwiał pokrycie uzasadnionych kosztów operacyjnych dla instalacji OZE po zakończeniu pierwotnego (wynoszącego nie więcej niż 17 lat) okresu w systemach wsparcia OZE. Bez uzyskania takiej pomocy wytwórcy energii w instalacjach OZE charakteryzujących się stabilnym profilem wytwarzania, ale przy tym wysokimi kosztami operacyjnymi, nie byliby w stanie utrzymać zdolności produkcyjnych instalacji OZE. Projektodawca postrzega to jako sytuację niekorzystną ze względów ochrony środowiska, w tym konieczności zwiększania ambicji w ograniczaniu emisji gazów cieplarnianych oraz konieczności zwiększania udziału OZE w końcowym zużyciu energii brutto w stopniu realizującym przyjęte przez Polskę zobowiązania.

Poziom wsparcia dla instalacji OZE o mocy zainstalowanej elektrycznej nie większej niż 1 MW jest określany dla technologii paliwowych (w tym biomasy i biogazu) oraz elektrowni wodnych w przedziałach mocowych uzasadniających dodatkowe różnicowanie poziomu wsparcia. Wsparcie jest udzielane wytwórcom na zasadzie dopłat do ceny rynkowej.

Niemniej jednak przyjęcie w tym systemie 90% referencyjnej ceny operacyjnej jako ceny zakupu, co odpowiada rozwiązaniu dla nowych lub zmodernizowanych instalacji OZE korzystających ze wsparcia w systemie FIP, wydaje się niewystarczające dla utrzymania tych instalacji w systemie elektroenergetycznym. Przewiduje się bowiem, że ze względu na brak uwzględnienia kosztów inwestycyjnych w referencyjnej cenie operacyjnej poziom wsparcia operacyjnego będzie znacząco niższy niż wsparcie pierwotne.

Zbyt restrykcyjne warunki wsparcia dla zmodernizowanych hydroelektrowni

Energetyka wodna jako technologia OZE ma istotne zalety środowiskowe i energetyczne. To możliwość lokalizacji obiektów w trudno dostępnym terenie, często na tzw. końcówkach sieci, co wpływa na poprawę parametrów pracy sieci elektroenergetycznej, duży stopień automatyzacji, obiektywnie długi czas pracy w ciągu roku i podaż w miarę stałej mocy. Jednocześnie w polskich warunkach energetyka wodna uczestniczy w regulowaniu stosunków wodnych i prowadzeniu małej retencji przez tworzenie zbiorników magazynujących wody powierzchniowe oraz udział w utrzymaniu sprawności eksploatacyjnej i technicznej stopni wodnych.

Celem systemu wsparcia dla instalacji zmodernizowanych jest utrzymanie w systemie funkcjonujących jednostek, szczególnie tych, którym kończy się prawo do korzystania z systemów wsparcia po 15-letnim okresie wsparcia, a które wymagają poniesienia znaczących nakładów modernizacyjnych. Podstawowym warunkiem, aby takie instalacje mogły wziąć udział w systemie wsparcia jest przyrost ich mocy zainstalowanej elektrycznej lub wzrost ilości wytwarzanej energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii.

Niemniej jednak energetyka wodna to bardzo charakterystyczny obszar w sektorze OZE. Moc takich instalacji jest bezpośrednio skorelowana z czynnikami zewnętrznymi, takimi jak wielkość przepływu wody oraz jej spadku. Omawianych czynników nie da się zmienić. Oznacza to, że modernizacja takich instalacji prawdopodobnie nie doprowadzi do zwiększenia ich mocy zainstalowanej lub ilości wytwarzanej energii. W takiej sytuacji zaistniałoby ryzyko braku ich modernizacji, a tym samym wyłączeń takich instalacji z krajowego systemu elektroenergetycznego (KSE).

Zbyt restrykcyjne warunki wsparcia dla instalacji zmodernizowanych

W kontekście zwiększenia udziału energii elektrycznej z OZE w końcowym zużyciu energii brutto należy patrzeć nie tylko na wzrost mocy osiągalnej związany z przyłączaniem nowych instalacji OZE, ale również na możliwość utrzymania w systemie funkcjonujących jednostek, szczególnie tych, którym kończy się prawo do korzystania z systemów wsparcia. Istotna jest tu sytuacja wytwórców, których koszty operacyjne nadal przewyższają możliwe do uzyskania przychody ze sprzedaży energii elektrycznej na rynku. Zgodnie z powyższym nowelizacją ustawy o OZE z 2023 r. wprowadzono system wsparcia dla instalacji zmodernizowanych, gdyż niewprowadzenie go i przez to nieutrzymanie istniejących już instalacji OZE w KSE mogłoby spowodować ich definitywne zamknięcie, a tym samym konieczność uzupełnienia systemu

o nowe instalacje OZE, co wiązałoby się z większymi kosztami lub zwiększonym wykorzystaniem mocy w elektrowniach opartych o spalanie paliw kopalnych.

Jednakże, ze względu na sytuację kryzysową na rynkach energetycznych wywołaną inwazją Rosji na Ukrainę oraz prace nad rewizją dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/2001 z dnia 11 grudnia 2018 r. w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych (Dz. Urz. UE L 328 z 21.12.2018, str. 82, z późn. zm.) i zwiększone ambicje w zakresie udziału OZE, zaistniała potrzeba dokonania korekty opłacalności systemu wpierania modernizacji oraz załagodzenia restrykcyjnych wymogów związanych z deklarowanym udziałem poniesionych i udokumentowanych nakładów inwestycyjnych modernizacji w kosztach kwalifikowanych wybudowania nowej referencyjnej instalacji OZE oraz potwierdzeniem tych udziałów opinią jednostki akredytowanej.

Brak możliwości budowy albo montażu nowej instalacji OZE w miejsce instalacji zdemontowanej/rozebranej

Zgodnie z aktualnym stanem prawnym budowa albo montaż nowej instalacji OZE może być traktowane przez regulatora jako modernizacja istniejącej instalacji OZE. Jednocześnie, przy braku notyfikacji systemu wsparcia dla instalacji zmodernizowanych, stanowi to barierę dla odtworzenia wielu małych instalacji OZE, które zostały zamortyzowane i wymagają pełnej wymiany. Jest to szczególnie trudna sytuacja dla mikro- i małych hydroelektrowni, które przy pozbawieniu wsparcia nie są w stanie wykonać robót prowadzących *de facto* do wybudowania albo montażu nowej instalacji OZE w miejscu instalacji uprzednio istniejącej. Powoduje to sytuację, w której instalacje są trwale wyłączane z użytku i nie wytwarzają energii elektrycznej, mimo sprzyjającej infrastruktury hydrotechnicznej (istniejący stopień wodny).

Brak możliwości zaliczenia energii elektrycznej wyprodukowanej i sprzedanej po cenach ujemnych na potrzeby rozliczenia obowiązku sprzedaży w ramach systemu aukcyjnego

W 2024 r. do końca lipca było 95 godzin z ujemnymi cenami energii elektrycznej. Oprócz negatywnego znaczenia cen ujemnych dla wytwórców energii elektrycznej, dodatkowy problem mają wytwórcy energii elektrycznej z instalacji OZE, biorący udział w aukcyjnym systemie wsparcia. Obecnie nie ma możliwości, aby energia wyprodukowana w takich okresach (tj. w godzinach dostawy, dla których średnie ważone wolumenem transakcji sesyjnych giełdowych ceny energii elektrycznej z rynku były niższe niż 0 złotych za 1 MWh) mogła zostać zaliczona na poczet spełnienia obowiązku sprzedaży minimum 85% energii elektrycznej w ramach systemu aukcyjnego. Jest to niewłaściwe, biorąc pod uwagę, że brak spełnienia obowiązku sprzedaży 85% energii elektrycznej jest obarczony karami pieniężnymi, którym podlega uczestnik systemu aukcyjnego OZE.

Nieadekwatny przepis art. 93a ustawy o OZE w obszarze wytworzenia energii elektrycznej w procesach wysokosprawnej kogeneracji

Art. 93a ustawy o OZE służy potwierdzeniu Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki (URE), że dana instalacja OZE wytwarzająca energię elektryczną w procesie wysokosprawnej kogeneracji, po przeprowadzeniu opinii akredytowanej jednostki, ma prawo wziąć udział w systemach wsparcia OZE. Wspomniany artykuł nie odwołuje się jednak do ilości energii elektrycznej wytworzonej, wprowadzonej do sieci i sprzedanej z wysokosprawnej kogeneracji.

Problem weryfikacji danych z wniosku o wydanie gwarancji pochodzenia

Nowelizacja ustawy o OZE z 2023 r. wprowadza kluczowe zmiany w obszarze gwarancji pochodzenia. Od dnia 1 stycznia 2024 r. istnieje obowiązek wydawania gwarancji pochodzenia na wytworzone z odnawialnych źródeł energii w instalacji OZE wytwarzającej:

1) energię elektryczną;
2) biometan;
3) ciepło albo chłód;
4) wodór odnawialny;
5) biogaz;
6) biogaz rolniczy.

Zgodnie z powyższym dokonano kompleksowych zmian w obszarze weryfikacji danych zawartych we wniosku wytwórcy o wydanie gwarancji pochodzenia.

W przypadku biometanu oraz wodoru odnawialnego wprowadzono obowiązek dla operatora systemu dystrybucyjnego lub operatora systemu przesyłowego gazowego do weryfikacji danych, które wykraczają poza ich możliwości. W oczywisty sposób doprowadziło to do powstania problemu poprawności weryfikacji tych danych w przygotowanym systemie gwarancji pochodzenia.

Kolejną kwestią wymagającą zmian legislacyjnych są wątpliwości interpretacyjne, które są wyrażane zarówno przez organy administracji publicznej, operatorów sieci gazowych, jak i przedstawicieli branży biometanowej, dotyczące możliwości dodawania do biometanu np. propanu w celu zwiększenia ciepła spalania w kontekście możliwości uzyskania dla takiego biometanu gwarancji pochodzenia. Wątpliwości te mogą negatywnie wpłynąć na rozwój rynku biometanu z

obawy przed brakiem możliwości uzyskania gwarancji pochodzenia dla biometanu, który przed zatłoczeniem do sieci gazowej został wzbogacony innym paliwem gazowym, np. propanem.

Niedostateczne wymogi uzyskania certyfikatu instalatora instalacji OZE

Zgodnie z informacjami uzyskanymi z Urzędu Dozoru Technicznego (UDT), który to organ jest właściwy do wydawania certyfikatów instalatorom instalacji OZE, spełnienie przesłanki posiadania dyplomu ukończenia studiów na kierunku związanym z kształceniem w zakresie instalacji odnawialnego źródła energii albo urządzeń i instalacji sanitarnych, energetycznych, elektroenergetycznych, grzewczych, chłodniczych, cieplnych i klimatyzacyjnych lub elektrycznych jest niewystarczające do uzyskania certyfikatu. Instalator powinien przede wszystkim ukończyć szkolenie podstawowe, które pomoże nabyć wiedzę o charakterze praktycznym, a nie wyłącznie teoretycznym.

Ponadto należy wyjaśnić, że przepisy ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2024 r. poz. 1571, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą PSWN", nie przewidują prowadzenia kształcenia na studiach w ramach tzw. specjalności. Studia są prowadzone na określonym kierunku, poziomie i profilu na podstawie programu studiów (art. 67 ust. 1 ustawy PSWN). Uczelnia przyporządkowuje kierunek do co najmniej jednej dyscypliny, a w przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż jednej dyscypliny, wskazuje się dyscyplinę wiodącą, w ramach której będzie uzyskiwana ponad połowa efektów uczenia się (art. 53 ust. 1 i 2 ustawy PSWN). Dla każdego kierunku studiów istnieje zdefiniowany, odrębny, zamknięty program studiów, obejmujący opis zakładanych efektów uczenia się – opisanych w kategorii wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz opis procesu kształcenia, prowadzącego do osiągnięcia tych efektów. Zatem studia są prowadzone w określonym zakresie wynikającym z programu studiów przyjętego dla danego kierunku. Absolwent studiów otrzymuje dyplom ukończenia studiów na określonym kierunku i profilu potwierdzający wykształcenie wyższe oraz tytuł zawodowy odpowiedni do poziomu studiów, wraz z suplementem do dyplomu (art. 77 ust. 1 i 2 ustawy PSWN). W suplemencie do dyplomu uczelnie zamieszczają informacje na temat przebiegu studiów, w tym informacje o zakresie, w jakim było prowadzone kształcenie na danym kierunku studiów.

Utrudnione funkcjonowanie paliwowych instalacji OZE w aukcyjnym systemie wsparcia

System wsparcia w postaci aukcji OZE funkcjonuje w praktyce od końca 2016 r., a w pełni od 2018 r. Do połowy 2024 r. do systemu tego w zakresie instalacji wykorzystujących biogaz oraz spalanie biomasy weszły: 32 biogazownie rolnicze o łącznej mocy zainstalowanej elektrycznej ok. 35,1 MW (w 2018 r.) i 4 instalacje biomasowe o łącznej mocy zainstalowanej elektrycznej 26,36 MW.

W latach 2019–2020 do systemu aukcyjnego zmigrowało z systemu świadectw pochodzenia również 11 istniejących biogazowni rolniczych o łącznej mocy ok. 15 MW w dedykowanych dla tych instalacji aukcjach. Warto zaznaczyć, że w latach 2019–2023 do aukcyjnego systemu wsparcia nie weszła żadna instalacja biogazu rolniczego planowana do uruchomienia. W latach 2021–2023 nie rozstrzygnięto również aukcji migracyjnych dla biogazowni rolniczych o mocy większej niż 1 MW.

Spośród wszystkich planowanych instalacji, które wygrały aukcje, uruchomionych zostało dotychczas jedynie 14 biogazowni rolniczych (z 32) i nie została uruchomiona ani jedna instalacja biomasowa (z 4). Spośród pozostałych instalacji biogazowych 6 przeszło do systemu FIT/FIP, które przede wszystkim nie są obarczone obowiązkiem dostarczenia min. 85% zadeklarowanego wolumenu, a 12 obecnie nie ma już możliwości migracji albo realizacji obowiązku pierwszego wprowadzenia do sieci energii elektrycznej i jej sprzedaży w systemie aukcyjnym, co oznacza utratę wpłaconego zabezpieczenia (kaucja/gwarancja).

Powyższe świadczy o początkowo niewielkim, a obecnie zupełnym braku zainteresowania aukcyjnym systemem wsparcia wśród instalacji tzw. surowcozależnych.

Podstawową przyczyną takiego stanu rzeczy jest nieprzewidywalność kosztów paliwa w dłuższym okresie oraz zobowiązanie do sprzedaży co najmniej 85% ilości energii elektrycznej określonej w ofercie, w 3-letnich okresach rozliczeniowych. Projektodawca zakłada, że tak wysokie zobowiązanie przełożyło się także na brak zainteresowania wytwórców energii elektrycznej z ww. instalacji OZE udziałem w nowych aukcjach na wsparcie operacyjne, objętych *vacatio legis*. Stąd też są konieczne zmiany w obu systemach wsparcia.

Rozliczenie wytwórcy biometanu z operatorem energii odnawialnej

Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 2 lipca 2010 r. w sprawie szczegółowych warunków funkcjonowania systemu gazowego (Dz. U. z 2018 r. poz. 1158, z późn. zm.) reguluje m.in. warunki świadczenia usług przesyłania, dystrybucji i magazynowania paliw gazowych, prowadzenie z użytkownikami systemu gazowego rozliczeń wynikających z niezbilansowania paliw gazowych oraz parametry jakościowe paliw gazowych i standardy jakościowe obsługi odbiorców. Oznacza to, że operator systemu gazowego może w obszarze swojej właściwości przekazywać dane związane z paliwem gazowym, które zostało wtłoczone do sieci. Zgodnie z art. 3 pkt 3a ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (Dz. U. z 2024 r. poz. 266, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą Prawo energetyczne", paliwo gazowe to gaz ziemny wysokometanowy lub zaazotowany, w tym skroplony gaz ziemny oraz propan-butan lub inne rodzaje gazu palnego, dostarczane za pomocą sieci gazowej, a także biometan i biogaz rolniczy, niezależnie od ich przeznaczenia. Definicja

paliwa gazowego jest przez to znacznie szersza niż sama definicja biometanu. Ze względu na ten fakt operator systemu gazowego może mieć trudności z potwierdzeniem danych o ilości wprowadzonego biometanu, skoro ma on wiedzę wyłącznie o paliwie gazowym wtłaczanym do sieci.

Zidentyfikowano okoliczność, że brzmienie art. 93 ust. 2 pkt 2 lit. b ustawy o OZE jest nieprawidłowe z uwagi na niefunkcjonowanie bilansowania gazu w polskim systemie przesyłowym w okresach godzinowych i związany z tym brak określania cen gazu w tych okresach na rynku giełdowym prowadzonym przez Towarową Giełdę Energii S.A. (TGE). Dodatkowo, w kontekście obecnego kształtu rynku giełdowego, niejasne jest odniesienie się do „rynku, na którym są zawierane transakcje sesyjne giełdowe z dostawą tego gazu w dniu następnym i dwa dni po dniu zawarcia transakcji".

Przepis art. 93 ust. 3 ustawy o OZE nie uwzględnia różnic w funkcjonowaniu rynków gazu i energii elektrycznej. Brak jest również jednej spójnej interpretacji sformułowania „rynku, na którym są zawierane transakcje sesyjne giełdowe z dostawą energii elektrycznej lub gazu ziemnego w dniu następnym i dwa dni po dniu zawarcia transakcji giełdowych sesyjnych – dla każdej godziny dostawy energii elektrycznej i dla każdej godziny dostawy gazu ziemnego" – także w kontekście funkcjonującej na rynku energii elektrycznej od 2015 r. interpretacji tego rynku jako Rynku Dnia Następnego prowadzonego przez TGE. Powyższe brzmienie pozwala podważać tę interpretację przez wskazanie rynku dla dostawy „energii elektrycznej lub gazu ziemnego".

Koszt profilu dla instalacji w aukcyjnym systemie wsparcia OZE

Instalacje OZE w aukcyjnym systemie wsparcia OZE otrzymują wsparcie w ramach dwustronnego kontraktu różnicowego wyliczonego jako różnica między zwycięską ofertą złożoną w aukcji OZE a średnią arytmetyczną ceną obliczoną ze średnich ważonych wolumenem transakcji sesyjnych giełdowych cen energii elektrycznej we wszystkich godzinach dnia dostawy tej energii na TGE. Takie rozwiązanie przekłada się na rosnący koszt tzw. profilu wytwarzania będący wynikiem znaczącego nasycenia energią z instalacji OZE.

Zwiększająca się łączna moc zainstalowana takich instalacji powoduje, że ceny uzyskiwane przez wytwórców coraz bardziej odbiegają od średniej ceny dobowej, co przekłada się na niewielkie zainteresowanie aukcjami OZE (w 2023 r. w aukcjach dla instalacji PV i LEW zakontraktowano zaledwie 18,2% oferowanej energii elektrycznej).

IV. Zmiany w pozostałych ustawach

Sumowanie mocy mikroinstalacji i magazynu energii

Sposób sumowania mocy mikroinstalacji i magazynu energii został określony w art. 7 ust. 8d[12] ustawy Prawo energetyczne i stanowi, że moc zainstalowanej mikroinstalacji nie obejmuje mocy zainstalowanego magazynu energii elektrycznej, pod warunkiem, że suma mocy zainstalowanego magazynu i łącznej mocy, którą można wprowadzić do sieci dystrybucyjnej przez mikroinstalację z magazynem energii elektrycznej, nie przekracza mocy zainstalowanej elektrycznej mikroinstalacji. Regulacja ta skutkuje preferowaniem magazynów energii o mocy nieprzekraczającej mocy zainstalowanej mikroinstalacji. W efekcie nadmiar wyprodukowanej przez prosumentów energii elektrycznej jest wprowadzany do sieci elektroenergetycznej, co ogranicza prowadzenie skutecznej autokonsumpcji energii.

Modyfikacja tego ograniczenia mogłaby skłonić prosumentów do instalowania większych magazynów energii niż moc elektryczna mikroinstalacji. Skutkiem tego byłoby odciążenie sieci elektroenergetycznej, gdyż nadwyżki energii elektrycznej z mikroinstalacji mogłyby być magazynowane, a nie wprowadzane do sieci elektroenergetycznej w okresach szczytowej podaży energii elektrycznej. W okresie, kiedy instalacja nie produkuje energii elektrycznej, mogłaby być ona pobierana z magazynu, a nie z sieci elektroenergetycznej.

Potrzeba wprowadzenia zasad funkcjonowania gazociągu bezpośredniego biogazu

Jak wynika z opinii przedstawicieli branży biogazowej, działających na rzecz rozwoju rynku biogazu, biogazu rolniczego i biometanu w grupach roboczych powołanych do działania w ramach porozumienia o współpracy na rzecz rozwoju rynku biogazu i biometanu oraz opinii Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, przepisy w zakresie biogazu, w tym biogazu rolniczego, wymagają zmiany, ponieważ regulacje dotyczące sektora gazowego nie uwzględniają specyfiki funkcjonowania sektora biogazu oraz aspektów związanych z jego transportem. W związku z powyższym, jest konieczne stworzenie ułatwień dla jego wykorzystania w inny sposób niż tylko do produkcji ciepła i energii elektrycznej w miejscu wytworzenia przez transport biogazu lub biogazu rolniczego od jego wytwórcy do instalacji oczyszczania biogazu do postaci biometanu lub do pojedynczego odbiorcy przemysłowego gazociągiem bezpośrednim służącym do dostarczania biogazu lub biogazu rolniczego.

Brak możliwości lokalizowania wszystkich biogazowni rolniczych powyżej 1 MW na podstawie uchwały rady gminy

Art. 18-22 ustawy o ułatwieniach w przygotowaniu i realizacji inwestycji w zakresie biogazowni rolniczych, a także ich funkcjonowaniu, obejmuje wyłącznie instalacje biogazowe, które spełniają warunki określone w art. 4 ust. 1tej ustawy. Zatem tylko w odniesieniu do tych instalacji ustawa zapewnia odpowiednią partycypację społeczeństwa w podejmowaniu decyzji odnośnie do lokalizacji.

Błędne odesłania w aktach prawnych do świadectw pochodzenia biogazu rolniczego, tzw. brązowych certyfikatów

System wsparcia biogazu rolniczego w postaci świadectw pochodzenia został wprowadzony do ustawy o OZE. Niemniej jednak przepisy te nigdy nie funkcjonowały ze względu na brak notyfikacji programu pomocy państwa na mocy art. 108 ust. 3 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, a także nie zostały zgłoszone na mocy rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. Urz. UE L 187 z 26.06.2014, str. 1, z późn. zm.). Z uwagi na powyższe Prezes URE nie wydał żadnego świadectwa pochodzenia biogazu rolniczego, tzw. „brązowego certyfikatu", tym samym takie świadectwa nie funkcjonowały w obiegu.

Nowelizacja ustawy o OZE z 2023 r. doprowadziła do uchylenia w ustawie o OZE przepisów związanych z tzw. brązowymi certyfikatami. W innych ustawach funkcjonuje jednak szereg przepisów, które odwołują się do przepisów o świadectwach pochodzenia dla biogazu rolniczego. W związku z powyższym uchylenie właściwych przepisów w ustawie o OZE i jednoczesne pozostawienie przepisów właściwych dla omawianego obszaru w innych ustawach jest błędne.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

I. Liberalizacja zasad lokalizowania elektrowni wiatrowych na lądzie

Proponowane główne zmiany do ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych:

- zniesienie generalnej zasady 10H;
- umożliwienie stosowania mniejszych odległości od sieci elektroenergetycznej najwyższych napięć;
- modyfikacja zasad lokalizowania elektrowni wiatrowych od form ochrony przyrody:
  - parki narodowe – min. 1500 m;
  - obszary Natura 2000 ustanowione w celu ochrony ptaków i nietoperzy – min. 500 m;
- nowa minimalna odległość między instalacjami LEW, a zabudową mieszkaniową ustalona na poziomie 500 m;
- wprowadzenie nowego buforu odległości między instalacjami LEW, a drogą krajową – 1H;
- wprowadzenie zakazu lokalizowania elektrowni wiatrowych na obszarach MCTR i MRT;
- uregulowanie możliwości zlokalizowania elektrowni wiatrowej na podstawie szczególnego rodzaju MPZP, jakim jest Zintegrowany Plan Inwestycyjny (ZPI);
- ujednolicenie procesu planistycznego zawartego obecnie w ustawie o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych z ogólnymi zasadami znajdującymi się w ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym;
- usprawnienie regulacyjne funkcjonowania mechanizmu udostępnienia co najmniej 10% mocy elektrowni wiatrowej zainteresowanym mieszkańcom korzystającym z wytwarzanej energii w formule prosumenta wirtualnego;
- wprowadzenie ustandaryzowanej możliwości prowadzenia równoległego procedowania planistycznego i środowiskowego;
- wprowadzenie ułatwień proceduralnych dla tzw. repoweringu elektrowni wiatrowych.

Ustawa z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 1688) wprowadziła do systemu prawnego nowe rozwiązania w postaci ZPI będącego szczególną formą MPZP. Dlatego też niniejsza nowelizacja, dostosowując istniejące w prawie mechanizmy, ułatwia lokalizowanie LEW przy wykorzystaniu ZPI.

Zakłada się również rozszerzenie możliwości skorzystania z gratyfikacji polegającej na korzystaniu z formuły prosumenta wirtualnego na mieszkańców gmin pobliskich. To rozwiązanie stanowi odpowiedź na brak takiej gratyfikacji wśród społeczności lokalnych, które mogą znajdować się w tak samo bliskiej odległości od elektrowni wiatrowej i mogą przy tym doświadczać tego samego oddziaływania co mieszkańcy gminy, na terenie której zostanie posadowiona elektrownia wiatrowa. Z drugiej strony ograniczy to obawy inwestorów, że w niektórych gminach, ze względu na małą liczbę mieszkańców, nie mogliby oni w praktyce zaoferować pełnego wymaganego wolumenu 10% mocy elektrowni wiatrowej dla lokalnej społeczności.

W związku z faktem, że instytucja prosumenta wirtualnego (art. 6g ustawy o inwestycjach) jest co do zasady regulowana w ustawie o OZE, a jednocześnie przewiduje specyficzny wpływ powołania prosumentów wirtualnych, uznano, że warto wprowadzić sprecyzowanie poprawnego stosowania przepisów. Celem zmian jest czytelne określenie mających zastosowanie norm prawnych, chociażby w postaci wyjaśnienia, że mieszkaniec gminy, aby zawrzeć umowę, której przedmiotem jest objęcie udziałów w mocy zainstalowanej elektrowni wiatrowej, nie musi posiadać tytułu prawnego do tej instalacji.

Zakłada się również przesunięcie momentu poinformowania organu gminy przez inwestora. Podkreśla się, że zmiana nie opóźnia momentu, w którym społeczności lokalne będą mogły korzystać z energii elektrycznej w formule prosumenta wirtualnego. Jej celem jest rozpoczęcie kontaktu między inwestorem, a gminą i społecznościami lokalnymi na etapie, w którym społeczność lokalna uzyska pewność co do powstania inwestycji, oraz że podpisana umowa z inwestorem będzie oznaczać faktycznie skorzystanie z instrumentu prosumenta wirtualnego.

Efekty ustalenia minimalnej odległości na poziomie 500 m

Na podstawie pozyskanych informacji od Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska oszacowano, że obecnie przyjęta zasada odległościowa ustalona na poziomie 700 m pozwoliła na uwolnienie 49 152,40 km^2 pod potencjalne inwestycje LEW, a z

kolei zmiana tej odległości do poziomu 500 m (uwzględniając także nowo projektowane bufory odległości) pozwoli na uzyskanie oczekiwanego efektu w postaci uwolnienia 61 753, 82 km^2.

Według szacunków Polskiego Stowarzyszenia Energetyki Wiatrowej (PSEW), zmniejszenie minimalnej odległości z poziomu 700 m do 500 m może spowodować wzrost możliwej mocy w nowych projektach LEW nawet o ok 60–70%.

Według analiz firmy Ember, na które powołuje się PSEW, utrzymanie odległości minimalnej 700 m oznaczać będzie, że do 2030 r. powstaną co najwyżej 4 GW nowych mocy wiatrowych. Dla porównania wprowadzenie odległości 500 m oznacza szansę na budowę w tym czasie ponad 10 GW nowych wiatraków na lądzie[1]. Oznacza to zwiększenie potencjału wzrostu mocy zainstalowanej w LEW o ok. 6 GW do 2030 r.

Biorąc z kolei pod uwagę tzw. zamrożone projekty inwestycyjne, tylko 25% projektów było planowane w zasięgu 650-1000 m, a zdecydowana większość (75%) lokowała turbiny w odległości 450-650 m od zabudowy mieszkaniowej[2]. Dlatego też oczekuje się, że zmiana ustawowej odległości minimalnej pozwoli na uzyskanie efektu odblokowania zamrożonych po dniu 16 lipca 2016 r. projektów inwestycyjnych, które mogą w szybki sposób stanowić wsparcie dla systemu elektroenergetycznego.

Minimalna odległość od zabudowań mieszkaniowych a hałas

Analiza oddziaływania akustycznego oparta została na monografii Polskiej Akademii Nauk „Elektrownie wiatrowe w życiu człowieka" (A.W. Jasiński, P. Kacejko, K. Matuszczak, J. Szulczyk, A. Zagubień).

Wyjaśnić należy, że turbina wiatrowa generuje dwa rodzaje dźwięków, tj. dźwięk mechaniczny oraz aerodynamiczny. Dźwięk mechaniczny to efekt pracy gondoli. Jest on po części redukowany przez zastosowanie w konstrukcji turbiny wiatrowej rozwiązań mających na celu wygłuszenie gondoli. Z kolei dźwięk aerodynamiczny jest spowodowany ruchem obracających się łopat.

Podczas etapu projektowego inwestycji wiatrakowej prognozowanie emisji hałasu odbywa się za pomocą przyjętych modeli obliczeniowych (m. in. metoda opisana w polskiej normie PN-ISO 9613-2:2002 *Akustyka, Zmniejszanie propagacji dźwięku na otwartej przestrzeni, Ogólna metoda obliczeń*).

Poziom hałasu planowanej turbiny wiatrowej będzie zależny m.in. od następujących zmiennych:

1. maksymalnego poziomu mocy akustycznej, wysokości, rodzaju łopat i liczby planowanych turbin wiatrowych, a także jej ustawienia względem budynku mieszkalnego;
2. współczynnika pochłaniania fali dźwiękowej, wyznaczenia szorstkości gruntu o różnych porach roku w odniesieniu do obszaru między planowaną turbiną wiatrową a zabudową mieszkaniową.

Przyjąć należy, że obliczenie oddziaływania akustycznego na etapie projektowym charakteryzuje się wartościami i tak zawyżonymi względem tych mierzonych w trakcie eksploatacji turbiny wiatrowej. W porównaniu do obliczeń wykonywanych na etapie projektowym, wszystkie turbiny wchodzące w skład planowanej inwestycji wiatrakowej nie są w stanie pracować ze 100-procentową wydajnością, jako że prędkość wiatru przed turbiną jest 30% większa niż za nią. Dodatkowo, w obliczeniach nie bierze się pod uwagę wpływu tła akustycznego, które występuje wokół budynku mieszkalnego (dla przykładu symulacja hałasu dla turbiny o poziomie mocy akustycznej 107,7 dB wykazuje zasięg hałasu o poziomie 45 dB w odległości poniżej 500 m, gdzie dźwięk świerszczy, ptaków lub szumu drzew może generować poziom hałasu powyżej 40 dB).

W celu właściwego zapoznania się z wartościami zawartymi w tym dokumencie zwraca się najpierw uwagę na załącznik do rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. *w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku* (Dz. U. z 2014 r. poz. 112) w zakresie pozostałych obiektów i działalności będących źródłem hałasu (do których zaliczają się LEW).

1 http://psew.pl/700-metrow-zabija-84-planow-przygotowanych-pod-inwestycje-wiatrowe/ (dostęp: 14 marca 2025 r.)
2 https://ambiens.pl/blog/ustawa-odleglosciowa-vs-dewelopment/ (dostęp: 14 marca 2025 r.)

Lp.	Rodzaj terenu	Pozostałe obiekty i działalność będąca źródłem hałasu	
		L_{AeqD} [dB] przedział czasu odniesienia równy 8 najmniej korzystnym godzinom dnia kolejno po sobie następującym	L_{AeqN} [dB] przedział czasu odniesienia równy 1 najmniej korzystnej godzinie nocy
1	a) Strefa ochronna "A" uzdrowiska b) Tereny szpitali poza miastem	45	40
2	a) Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej b) Tereny zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży[2)] c) Tereny domów opieki społecznej d) Tereny szpitali w miastach	50	40
3	a) Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego b) Tereny zabudowy zagrodowej c) Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe[2)] d) Tereny mieszkaniowo-usługowe	55	45
4	Tereny w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców[3)]	55	45

Porównując zasięgi oddziaływania turbin o wysokości gondoli 130 i 180 metrów nad powierzchnią terenu autorzy monografii wyciągnęli następujące wnioski:

1. zasięgi hałasu od turbin o wyższych wieżach nośnych są mniejsze niż od turbin niższych – pod warunkiem wykorzystania do symulacji hałasu metody z uwzględnieniem pochłaniania przez grunt i zachowania takich samych poziomów mocy akustycznej turbin;
2. przyjęcie wartości dopuszczalnych na poziomie 45 dB (limit dla nocy dla zabudowy zagrodowej, wielorodzinnej lub usługowej) nie spowoduje przekroczeń hałasu nawet dla najbardziej restrykcyjnych warunków propagacji dźwięku – dla żadnego przypadku nie został przekroczony hałas w odległości 500 m;
3. brak przekroczeń hałasu o wartości 40 dB (limit nocny dla zabudowy jednorodzinnej) dla odległości 500 m jest do osiągnięcia dla turbin wiatrowych o poziomie mocy akustycznej nie większym niż 104 dB;
4. dla typowych warunków lokalizacji turbin wiatrowych w Polsce, takich jak pola uprawne i łąki (co w ujęciu propagacji dźwięku nad gruntem oznacza przyjęcie współczynnika gruntu G=1) limit hałasu 40 dB w odległości 500 m będzie zachowany dla pracy turbin wiatrowych o poziomie mocy akustycznej zbliżonej do wartości 107,7 dB. Na tych obszarach limit odległości 500 m bez przekroczeń hałasu o wartości 40 dB będzie zachowany nawet dla pracy najgłośniejszych turbin – bliskich poziomu mocy akustycznej 108 dB.

W tym miejscu należy wyraźnie podkreślić, że obecnie produkowane turbiny wiatrowe mają techniczną możliwość realnego obniżania emisji dźwięku podczas swojej pracy. Innymi słowy, każda turbina posiada systemy znaczącego wyciszenia pracy wirnika, które mogą zredukować hałas u „źródła" nawet o 6 dB.

Ustawowa odległość minimalna turbiny wiatrowej od zabudowań jest wartością generalną. Zawsze w konkretnych przypadkach o odległości decyduje organ sporządzający miejscowy plan po zapoznaniu się ze strategiczną oceną oddziaływania na środowisko. Następnie inwestycja wiatrakowa musi przejść etap środowiskowy, którego zwieńczeniem jest wydanie dla konkretnego przedsięwzięcia decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

W zakresie zjawiska migotania cienia, przyjmuje się, że najwyższy poziom efektu migotania cienia od 30 do 1 000 godz./rok jest odnotowywany w odległości do 500 m[3].

Biorąc pod uwagę powyższe, analizy negatywnych oddziaływań elektrowni wiatrowych jest realizowany efekt w postaci zapewnienia maksymalnego bezpieczeństwa społeczności lokalnych mieszkających w pobliżu elektrowni wiatrowych.

W zakresie zaprezentowania pełniejszej informacji dotyczącej potencjalnych niedogodności związanych z przybliżeniem dopuszczalnej odległości LEW od zabudowań mieszkalnych do OSR dołączono monografię „Elektrownia wiatrowa w życiu człowieka", wyd. Polska Akademia Nauk.

Odległość LEW od form ochrony przyrody

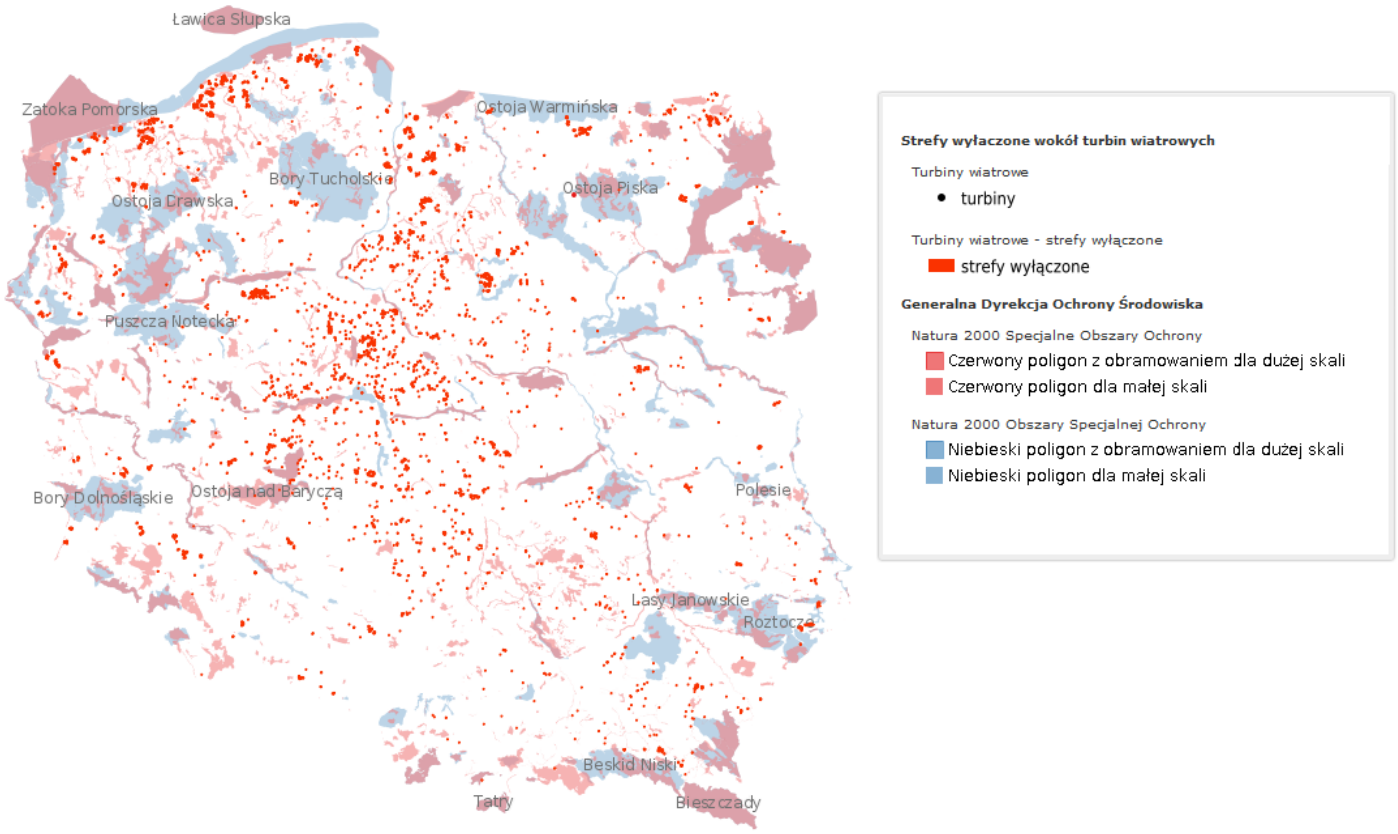
Podkreśla się, że wsparcie dla inwestycji w LEW nie może stanowić szkody dla form ochrony przyrody w Polsce. Obecnie w Polsce istnieją 23 parki narodowe, które zajmują niewiele ponad 1% powierzchni kraju. Parki narodowe, czyli obszary wyróżniające się szczególnymi wartościami: przyrodniczymi, naukowymi, społecznymi, kulturowymi i edukacyjnymi, stanowią najważniejszy element krajowego systemu ochrony dziedzictwa przyrodniczego.

Z kolei najmłodszą formą ochrony przyrody są obszary Natura 2000. Wprowadzone w 2004 r. stanowiły jeden z obowiązków związanych z przystąpieniem Polski do Unii Europejskiej. Obszary te powstają we wszystkich państwach członkowskich tworząc Europejską Sieć Ekologiczną Natura 2000. Głównym celem funkcjonowania Europejskiej Sieci Ekologicznej Natura

[3] Piasecka I., Badanie i ocena cyklu życia zespołów elektrowni wiatrowych, Rozprawa Doktorska, Politechnika Poznańska, 2014.

2000 jest zachowanie określonych typów siedlisk przyrodniczych oraz gatunków i ich siedlisk, które uważa się za cenne i zagrożone w skali całej Europy, a także ochrona różnorodności biologicznej. W Polsce utworzono ok. 1 tys. obszarów Natura 2000 (864 siedliskowe i 145 ptasie). Łącznie obszary Natura 2000 stanowią ok. 20% powierzchni kraju.

Z punktu widzenia wpływu LEW na środowisko ważne jest, aby ochronić gatunki ptaków oraz nietoperzy, dla których państwa członkowskie Unii Europejskiej mają obowiązek wyznaczenia obszarów ochrony. Są to ptaki i nietoperze zagrożone w skali globalnej oraz występujące wyłącznie lub przede wszystkim w Europie, a więc te, za które jesteśmy szczególnie odpowiedzialni.

Rysunek 1. Występowanie obszarów Natura 2000 a farmy LEW w Polsce, źródło: geoportal.gov.pl.

W celu ochrony powyższych form ochrony przyrody projektodawca zakłada wprowadzenie ustawowej minimalnej odległości od parków narodowych i obszarów Natura 2000.

Zakaz lokalizacji LEW na obszarach MCTR i MRT

Aby uregulować kwestie lokalizacji elektrowni wiatrowych w przestrzeniach powietrznych MCTR (strefa kontrolowana lotniska wojskowego) oraz MRT (trasa lotnictwa wojskowego) i zwiększyć pewność inwestycyjną wprowadzono zakaz lokalizowania LEW na omawianych terenach, dzięki czemu inwestor ma od samego początku procesu jasny sygnał, w którym miejscu może lokalizować turbinę wiatrową. Wprowadzenie zakazu lokalizowania LEW na obszarach MCTR i MRT zmniejsza potencjał dostępnej powierzchni kraju pod posadowienie elektrowni wiatrowych o 3,7 p.p. Niemniej jednak, w odróżnieniu od pozostałych buforów odległości, ten zakaz wiąże się z próbą uregulowania aktualnej sytuacji faktycznej. Obecnie, w wyniku konsultacji, projekt MPZP musi zostać uzgodniony z właściwymi organami wojskowymi, ochrony granic oraz bezpieczeństwa państwa. Brak uzgodnienia planu z tymi podmiotami oznacza, że inwestycja wiatrakowa nie powstaje.

Wzrost mocy w LEW a system elektroenergetyczny

Jedną z głównych przyczyn odmów przyłączenia do sieci jest gwałtowny wzrost liczby wniosków o przyłączenie instalacji OZE, który spowodował obecnie wyczerpanie potencjału przyłączeniowego sieci. Zgodnie ze sprawozdaniem z działalności Prezesa URE za 2023 r. przedsiębiorstwa energetyczne zgłosiły 7 448 odmów wydania warunków przyłączenia do sieci elektroenergetycznej na łączną moc 83 GW. Jednak należy zauważyć, że przedsiębiorcy mają możliwość wielokrotnego złożenia w ciągu jednego roku wniosku o wydanie warunków przyłączenia na tę samą inwestycję, wobec czego faktyczny poziom mocowy w inwestycjach OZE, które nie uzyskały warunków przyłączenia jest niższy.

Według analiz Fundacji Instrat stan infrastruktury elektroenergetycznej oddziałuje nie tylko na obszar odmów warunków przyłączeniowych, ale wpływa również na stosowanie nierynkowych ograniczeń produkcji źródeł odnawialnych. Od początku roku do początku czerwca 2024 r. produkcja z OZE została ograniczona o 433 GWh, a podczas godzin z

ograniczeniami wyeksportowano interwencyjnie co najmniej 158 GWh. Oznacza to, że 2,7% potencjalnej produkcji OZE nie trafiło do KSE[4].

Należy przy tym podkreślić, że proces inwestycyjny dla LEW jest procesem długotrwałym ze względu na potrzebę uzyskania pozwoleń administracyjnych w szczególności na etapach: planistycznym, środowiskowym, budowlanym i przyłączeniowym. Powyższe oznacza, że większość wiatrowych projektów inwestycyjnych powstanie w okresie 5–7 lat od dnia wejścia w życie projektowanej ustawy. Elektrownie wiatrowe powstałe w oparciu o projektowane przepisy będą zatem funkcjonować w zupełnie innych warunkach, z punktu widzenia sieci elektroenergetycznej niż możemy je obserwować dzisiaj. Dlatego też pogłębiona analiza obecnego stanu sieci, z punktu widzenia projektowanych regulacji, w opinii projektodawcy nie jest zasadna.

Warto za to zwrócić się ku planom dotyczącym sieci dla okresu, w którym te instalacje będą oddawane do użytkowania. Według projektu dokumentu *plan rozwoju w zakresie zaspokojenia obecnego i przyszłego zapotrzebowania na energię elektryczną na lata 2025-2034* Polskich Sieci Elektroenergetycznych S.A. (PSE) w ww. okresie planuje się przeznaczyć ok. 64 mld zł na rozwój sieci przesyłowej, dzięki czemu w perspektywie 10 najbliższych lat w krajowym systemie elektroenergetycznym będą mogły pracować LEW o łącznej mocy zainstalowanej ok. 18 GW o potencjale produkcyjnym rzędu 55 TWh.

Zapotrzebowanie na energię elektryczną generowaną z wiatru będzie tym większe im więcej wyłączeń dotknie bloków węglowych. Według ogólnodostępnych informacji, opierając się na informacjach dotyczących wytwórczych jednostek węglowych, PSE prognozuje, że ze względu na brak ich rentowności w perspektywie 2030 r. z polskiego systemu elektroenergetycznego mogą zniknąć źródła węglowe o mocy od ok. 4 GW do ok. 10 GW. Stanowić to będzie lukę mocową, którą uzupełniać może w pewnym zakresie także energetyka wiatrowa.

Co więcej, tzw. redysponowanie instalacji OZE, występujące na rynku w określonych warunkach (duża generacja, niski popyt na energię) jest spowodowane w dużej mierze przez nadpodaż energii z instalacji fotowoltaicznych, które mają swój określony profil produkcji związany z energią słoneczną. Z kolei domeną LEW jest produkcja stała dobowo, głównie w okresie zimowym, gdzie oprócz niskiego nasłonecznienia występuje także większe zapotrzebowanie na energię elektryczną.

W zakresie sieci dystrybucyjnej, w zaktualizowanych *Planach rozwoju sieci dystrybucyjnych na lata 2020–2025* (dla pięciu największych OSD) ujęto łącznie inwestycje na poziomie ok. 42 mld zł, a uwzględniając potrzeby zapisane w Karcie Efektywnej Transformacji Sieci Dystrybucyjnych Polskiej Energetyki, czyli w planach na lata 2023–2028, będzie to w sumie ponad 74 mld zł na inwestycji w sieci dystrybucyjne. Rozwój sieci dystrybucyjnej jest niezbędny dla przyłączania OZE.

<u>Liberalizacja zasad a odblokowanie obecnych inwestycji dotyczących LEW</u>

W wyniku wejścia w życie nowelizacji ustawy o inwestycjach odblokowane zostanie ok. 16% z puli obowiązujących już planów miejscowych, które lokalizują projekty wiatrakowe i które będą mogły kontynuować swój proces inwestycyjny w oparciu o przyjęcie minimalnej odległości LEW od zabudowań na poziomie 700 m. Pozwoli to na realizacje inwestycji wiatrakowych o łącznej mocy 3,2 GW[5].

Zmiana polegająca na ustaleniu minimalnej odległości LEW od zabudowań mieszkaniowych na poziomie 500 m pozwoli na odblokowanie blisko 80 planów miejscowych (32% z puli obowiązujących planów miejscowych wstrzymanych do realizacji po 2016 r.) i umożliwi powstanie projektów wiatrowych, dla których proces inwestycyjny będzie przyśpieszony o minimum 2–3 lata[6]. W tym zakresie stanowi to potencjał na podwojenie możliwości względem nowelizacji ustawy z 2023 r.

Określając etap zaawansowania takich projektów inwestycyjnych zwraca się uwagę, że ustawa o inwestycjach, za pomocą przepisów przejściowych, umożliwiała kontynuacje inwestycji posiadających pozwolenia na budowę wydane przed dniem wejścia w życie ustawy o inwestycjach (tj. wydane przed dniem 16 lipca 2016 r.) lub wydane na podstawie postępowania w przedmiocie pozwolenia na budowę, wszczętego i niezakończonego do dnia wejścia w życie ustawy o inwestycjach.

Należy tutaj zwrócić uwagę na art. 184d ustawy o OZE, zgodnie z którym umowy o przyłączenie do sieci (…), w których termin na dostarczenie po raz pierwszy do sieci energii elektrycznej przypada przed dniem 16 lipca 2024 r., zachowują moc do dnia określonego we wniosku wytwórcy o przedłużenie tego terminu, złożonego do przedsiębiorstwa energetycznego wykonującego działalność gospodarczą w zakresie przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej, pod warunkiem że termin na dostarczenie energii elektrycznej po raz pierwszy do sieci, określony w tym wniosku, nie będzie przypadał później niż w dniu 16 lipca 2024 r. Zatem inwestycje realizowane na podstawie projektowanej ustawy będą inwestycjami nowymi, opartymi o dzisiejsze, nowoczesne technologie.

Projekt liberalizuje zasadę minimalnych odległości od sieci elektroenergetycznych najwyższych napięć. Należy jednak wyjaśnić, że zastosowanie mniejszych odległości LEW od sieci elektroenergetycznej najwyższych napięć będzie możliwe w drodze wyjątku na etapie tworzenia MPZP dla konkretnej inwestycji po dokonaniu uzgodnień z operatorem. Projektodawca nie może przewidzieć skali zjawiska, tj. na ile operator będzie umożliwiał zastosowanie mniejszej odległości niż odległość

[4] https://www.forum-energii.eu/miesiecznik (dostęp: 14 marca 2025 r.).

[5] Analiza możliwości wykorzystania obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego przewidujących lokalizację elektrowni wiatrowych, Urban consulting, 2023.

[6] Ibidem.

ustawowa w przyszłych projektach wiatrakowych, a jeżeli tak, jaką odległość wówczas zaproponuje. Wprowadzenie elastyczności i indywidualnego podejścia w kształtowaniu odległości LEW – sieć elektroenergetyczna najwyższych napięć, z pewnością umożliwi wykorzystanie obszarów, które są obecnie wykluczone ze względu na mało elastyczne regulacje.

Zmiany w zakresie określenia odległość elektrowni wiatrowych od dróg krajowych

Projektodawca wprowadza zasadę dotyczącą lokalizowania, budowy lub przebudowy elektrowni wiatrowej w odległości od drogi krajowej, jak również dotyczącą lokalizowania i budowy drogi krajowej w odległości od elektrowni wiatrowej co najmniej równej jednokrotności maksymalnej całkowitej wysokości elektrowni wiatrowej określonej odpowiednio w MPZP lub pozwoleniu na budowę. Przewidziano również odstępstwa od tej zasady. W szczególnie uzasadnionych przypadkach, biorąc pod uwagę zachowanie odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa ruchu drogowego, wymogi prawidłowego przygotowania, realizacji i późniejszego funkcjonowania drogi krajowej, w tym jej potencjalnej rozbudowy lub zwiększenia przepustowości Generalny Dyrektor Dróg Krajowych i Autostrad, po przedstawieniu uzasadnienia, będzie mógł uzgodnić MPZP określający odległość mniejszą niż jednokrotność maksymalnej całkowitej wysokości elektrowni wiatrowej.

Wojewoda, wydając decyzję o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej (ZRID), będzie (z możliwością zastosowania wyjątku) określać za odszkodowaniem, ograniczenie w korzystaniu z nieruchomości przez nakaz rozbiórki elektrowni wiatrowej zlokalizowanej w odległości mniejszej niż jednokrotność całkowitej wysokości elektrowni wiatrowej od granicy pasa drogowego drogi krajowej, a także zakazywał wydawania pozwoleń na budowę elektrowni wiatrowej w odległości mniejszej niż określona w przepisach. Odszkodowanie, o którym mowa powyżej, ustalane będzie na tych samych zasadach, co w przypadku innych obiektów, które już dzisiaj, na skutek inwestycji drogowej podlegają rozbiórce. W tym zakresie ustawodawca nie przewiduje wprowadzania odmiennych regulacji od tych powszechnie obowiązujących w polskim systemie odszkodowawczym, tj. wynikających z ustawy o gospodarce nieruchomościami.

Projektowane rozwiązanie przewiduje wyjątek, który pozwala Generalnemu Dyrektorowi Dróg Krajowych i Autostrad, w szczególnie uzasadnionych przypadkach, biorąc pod uwagę wymogi prawidłowego przygotowania, realizacji i późniejszego funkcjonowania drogi krajowej, w tym jej potencjalnej rozbudowy lub zwiększenia przepustowości, oraz zachowanie odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa ruchu drogowego, wskazanie we wniosku o wydanie decyzji ZRID, że mimo niezachowania odległości, decyzja ta nie powinna zawierać nakazu rozbiórki określonych elektrowni wiatrowych lub zakazu wydawania pozwoleń na budowę dotyczących elektrowni wiatrowych.

W przypadku budowy drogi krajowej w sąsiedztwie elektrowni wiatrowych lokalizacja tych dróg w kontekście elektrowni wiatrowych będzie ustalana w wyniku analiz wielokryterialnych na etapie ustalania przebiegu drogi krajowej, gdzie są badane różne elementy, np. tereny zabudowane, cenne przyrodniczo, z zabytkami itp.

Dokonując obliczeń w zakresie następstw projektowanej regulacji należałoby uwzględnić dwa scenariusze będące krańcowymi co do szacunkowego kosztu usunięcia jednej elektrowni wiatrowej. Przyjmuje się, że w 2005 r. koszt samej turbiny wiatrowej wynosił w ok. 4 560 000 zł, a w 2024 r. ten sam koszt ocenia się na 23 800 000 zł.

Rozbiórka elektrowni wiatrowych pod drogi krajowe ma charakter bardzo incydentalny, podobnie jak ich lokalizacja w odległości mniejszej niż 1H od dróg krajowych. Według posiadanych informacji obecnie ok. 38 elektrowni wiatrowych (na ponad 5000 istniejących) jest zlokalizowanych w odległości do 1H od istniejących dróg krajowych, co przy długości sieci dróg krajowych wynoszącą 17 819 km jest wartością marginalną (0,0021 takiej elektrowni na 1 km drogi krajowej).

Przy przyjętych dwóch założeniach, że koszt elektrowni wiatrowej wynosi 4 560 000 zł lub 23 800 000 zł, oznacza to, że na 1 km istniejącej drogi krajowej w pierwszym scenariuszu przypadałby dodatkowy koszt odszkodowania w wysokości ok. 9 576 zł, a w drugim scenariuszu ok. 49 980 zł, gdyby budowana lub rozbudowywana droga zajmowała teren istniejącej elektrowni wiatrowej lub istniałyby wiatraki w odległości 1H od przyszłego pasa drogowego.

Niemniej jednak warto jasno podkreślić, że rozbiórka takich elektrowni to zdarzenie mało prawdopodobne, bowiem ustawa przewiduje szereg narzędzi pozwalających uniknąć sytuowania obiektów w odległości powodującej ewentualną rozbiórkę, jak również wyjątków od zastosowania odległości 1H, a co za tym idzie do braku potrzeby wypłaty odszkodowań.

Modernizacja (repowering) elektrowni wiatrowych

W latach 2005–2008 w Polsce powstały LEW o łącznej mocy zainstalowanej bliskiej 1 GW. Pierwsze z nich kończą 20 lat i mogą zostać zastąpione nowymi mocami. Przyjmując 20-letni cykl życia farm wiatrowych w latach 2025–2028 modernizacji mogą zostać poddane turbiny wiatrowe o łącznej mocy zainstalowanej 1,1 GW. Taka modernizacja będzie oznaczać często nawet dwukrotny wzrost mocy zainstalowanej przy dwukrotnym zmniejszeniu liczby turbin wiatrowych. Warto zwrócić uwagę, że współczynnik wykorzystania mocy pierwszych turbin wiatrowych budowanych w Polsce określa się na ok. 20–26%, gdzie dla obecnych turbin wiatrowych wynosi on ok. 35% (a nawet 40%), co stanowi wzrost o ponad 15 p.p.

Zachęcanie do wymiany starszych turbin wiatrowych na turbiny o nowszej technologii może być również korzystne dla społeczności lokalnych. Mniejsza lub taka sama ilość turbin o nowszej technologii posiadających nowoczesne systemy wyciszania pracy (redukcja hałasu u „źródła" nawet o 6 dB) mogą stanowić korzyść z punktu widzenia odbioru inwestycji przez społeczności lokalne.

W projektowanych przepisach wprowadza się definicję modernizacji. Ponadto wobec elektrowni wiatrowych podlegających modernizacji obniżono wysokość opłaty za przyłączenie do sieci, zwolniono z zaliczki uiszczanej na poczet tej opłaty, skrócono terminy wydania warunków przyłączenia.

II. System wsparcia dla biometanu

Wprowadzenie wsparcia dla biometanu w instalacjach powyżej 1 MW

Rozwiązania w zakresie wsparcia aukcyjnego dla instalacji wytwarzających biometan o mocy powyżej 1 MW, obliczonej z przeliczenia mocy zainstalowanej instalacji na moc zainstalowaną elektryczną instalacji, stanowią rozszerzenie dotychczasowej oferty w zakresie programów pomocowych ukierunkowanych na wytwarzanie paliw gazowych.

Proponowany mechanizm obejmie wsparciem produkcję na poziomie ok. 300 mln m^3 (ok. 3 100 GWh) biometanu rocznie, co będzie wiązało się z koniecznością wybudowania ok. 50 instalacji – w przypadku zakładu średniej wielkości 2,8 MW energii przeliczonej na ekwiwalent energii elektrycznej.

Prezes URE będzie odpowiedzialny za ogłaszanie, przeprowadzanie i rozstrzyganie aukcji – na zasadach analogicznych jak ma to obecnie miejsce w ramach systemu aukcyjnego dla wytwarzania energii elektrycznej w odnawialnych źródłach energii.

Najważniejsze założenia aukcyjnego systemu wsparcia dla biometanu:

1) ze wsparcia może korzystać wytwórca biometanu w instalacji OZE, który wprowadza to paliwo gazowe do sieci gazowej;
2) wsparcie może być łączone ze wsparciem inwestycyjnym (np. dotacje i pożyczki NFOŚiGW) i podlega regule kumulacji (tj. uzyskanie wsparcia inwestycyjnego pomniejsza cenę biometanu wynikającą ze złożonej oferty w aukcji);
3) wsparcie jest udzielane w formie kontraktu różnicowego realizowanego w oparciu o ofertę złożoną w aukcji (poprzedzone preselekcją) dla cen referencyjnych przypisanych do instalacji OZE w dwóch przedziałach mocowych;
4) wsparcie będzie przysługiwało w maksymalnie 20-letnim okresie (podobnie jak ma to obecnie miejsce w przypadku wsparcia FIP dla biometanu);
5) wytwórcy objęci wsparciem mają obowiązek rozpoczęcia wytwarzania biometanu w terminie 5 lat od dnia rozstrzygnięcia aukcji.

Warunkiem uzyskania pomocy publicznej będzie spełnienie kryteriów zrównoważonego rozwoju i ograniczenia emisji gazów cieplarnianych, co wynika z zastrzeżenia zawartego w pkt 80 komunikatu Komisji z dnia 18 lutego 2022 r. – Wytyczne w sprawie pomocy państwa na ochronę klimatu i środowiska oraz cele związane z energią (Dz. Urz. UE. C NR 80, str.1).

Zaproponowane rozwiązania będą poddane procedurze notyfikacji pomocy publicznej w Komisji Europejskiej.

III. Pozostałe zmiany

Definicja instalacji odnawialnego źródła energii będzie uwzględniać magazynowanie ciepła i chłodu

Z powodu konieczności uwzględnienia w definicji instalacji odnawialnego źródła energii nie tylko magazynu energii elektrycznej, ale także magazynu ciepła oraz magazynu chłodu – wykreślono wyraz „elektrycznej" po wyrazach „magazyn energii". Taka redakcja zapewni uznanie magazynów energii elektrycznej, magazynów ciepła oraz magazynów chłodu połączonych z zespołem urządzeń służących do wytwarzania z odnawialnych źródeł energii – energii elektrycznej, ciepła oraz chłodu, za instalację odnawialnego źródła energii.

Zwiększenie spójności i transparentności prezentowania informacji na fakturach prosumenckich w zakresie naliczania i rozliczania depozytu prosumenckiego przez spółki obrotu

W celu ujednolicenia sposobu prezentacji informacji, proponuje się zmianę w art. 4 ust. 6 ustawy o OZE, która precyzowałaby, że spółki obrotu są zobowiązane do uwzględnienia na fakturach prosumenckich pełnego zestawu szczegółowych informacji, obejmujących między innymi informacje o ilości energii elektrycznej wprowadzonej do i pobranej z sieci dystrybucyjnej elektroenergetycznej dla każdego miesiąca rozliczeniowego, kwoty rozliczonego depozytu oraz rynkowej cenie energii elektrycznej. Oczekiwanym efektem byłoby zwiększenie transparentności i spójności w prezentacji szczegółowych informacji na fakturach rozliczeniowych oraz ułatwienie prosumentom monitorowania i analizowania energii pobranej i wprowadzonej, co przyczyniłoby się do lepszego zrozumienia kosztów i korzyści związanych z wykorzystywaniem energii odnawialnej.

Końcowe rozliczenie depozytu prosumenckiego po dokonaniu przez prosumenta energii odnawialnej, prosumenta zbiorowego energii odnawialnej lub prosumenta wirtualnego energii odnawialnej zmiany sprzedawcy dla punktu poboru energii objętego rozliczeniem

Wprowadzenie nowego przepisu dotyczącego rozliczenia depozytu prosumenckiego ma na celu uregulowanie kwestii zwrotu niewykorzystanych środków w przypadku zmiany sprzedawcy energii przez prosumenta. Zgodnie z proponowaną

regulacją, dotychczasowy sprzedawca energii, który prowadził rozliczenia z prosumentem energii odnawialnej, prosumentem zbiorowym energii odnawialnej lub prosumentem wirtualnym energii odnawialnej, będzie zobowiązany do zwrotu na rzecz prosumenta nadpłaty. Zwrot ten ma nastąpić w terminie nie dłuższym niż do końca kolejnego miesiąca następującego po miesiącu, w którym doszło do zmiany sprzedawcy. Kwota zwrotu będzie obliczona na dzień dokonania zmiany sprzedawcy, z uwzględnieniem zasad i limitów określonych w ustawie. Wprowadzenie tej regulacji ma na celu przede wszystkim ułatwienie i uporządkowanie procesu zmiany sprzedawcy energii przez prosumentów.

Weryfikacja danych wytwórców energii elektrycznej z biogazu rolniczego, ciepła z biogazu rolniczego lub biogazu rolniczego w mikroinstalacji biogazu rolniczego

Dla celów weryfikacji danych wytwórców energii elektrycznej z biogazu rolniczego, ciepła z biogazu rolniczego lub biogazu rolniczego w mikroinstalacji biogazu rolniczego, o których mowa w art. 19 ust. 1 ustawy o OZE, jest niezbędne umożliwienie OREO potwierdzania faktu wpisu tych wytwórców do krajowego systemu ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności prowadzonych przez Prezesa ARiMR. Rejestr prowadzony przez ARiMR nie jest udostępniany publicznie, zatem istnieje potrzeba stworzenia podstaw prawnych w ustawie o OZE umożliwiających OREO potwierdzenie właściwych danych w ewidencji ARiMR.

Jednocześnie należy wskazać, że OREO nie dysponuje danymi umożliwiającymi identyfikację wytwórcy w ewidencji ARiMR, które pozwalają na skuteczną i sprawną identyfikację wytwórcy będącego osobą fizyczną przez ARiMR. Dlatego też w pierwszej kolejności, w celu umożliwienia OREO dostępu do danych z art. 19 ust. 1 ustawy o OZE, rekomenduje się wprowadzenie ścieżki polegającej na złożeniu przez OREO wniosku do Prezesa ARiMR o udzielenie informacji, czy wytwórca energii elektrycznej z biogazu rolniczego w mikroinstalacji będący osobą fizyczną jest wpisany do ewidencji producentów, o której mowa w art. 19 ust. 1 ustawy o OZE. Ze względu na potrzebę dysponowania przez OREO właściwymi informacjami, które będzie wpisywał do wniosku, a które pozwolą Prezesowi ARiMR na kompleksową identyfikacje danego podmiotu, rekomenduje się wprowadzenie możliwości pozyskania przez OREO od sprzedawcy zobowiązanego, informacji o numerze identyfikacyjnym, o którym mowa w art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 18 grudnia 2003 r. o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności (Dz. U. z 2023 r. poz. 885). Sposób wykorzystania danych wytwórcy zapewnia, że nie będą one upubliczniane.

Doprecyzowanie przepisów w zakresie działalności spółdzielni energetycznej

Doprecyzowany został przepis dotyczący udostępniania przez OSD danych pomiarowych na wniosek spółdzielni, a nie jak obecnie spółdzielni energetycznej. Zgodnie z treścią obowiązującego przepisu, wniosek o udostępnienie danych składa spółdzielnia, która dopiero zamierza rozpocząć działalność jako spółdzielnia energetyczna. Doprecyzowano także tryb i kolejność postępowania spółdzielni oraz spółdzielni energetycznych w odniesieniu do zawieranych umów ze sprzedawcą oraz rejestracji w wykazie KOWR.

Sprecyzowano, które przepisy stosuje się do procesów zakładania, rejestracji, przystępowania członków, włączania punktów poboru energii do spółdzielni energetycznej, a także do późniejszego zarządzania energią elektryczną, jak również biogazem, biogazem rolniczym, biometanem i ciepłem, przez ich bilansowanie, rozliczanie, zakup i dostarczanie, między sprzedawcą, spółdzielnią energetyczną i poszczególnymi członkami.

Opracowany został przepis zmniejszający obciążenia administracyjne dla spółdzielni energetycznych w zakresie przekazywania sprawozdań rocznych do KOWR. Jest to konsekwencja wejścia w życie przepisów art. 38ma ustawy o OZE, które przewidują bezpośredni dostęp KOWR do danych operatora informacji rynku energii.

Opracowano regulacje odnoszące się do zamawiających publicznych, dające pewność prawną dla tych podmiotów, w szczególności jednostek samorządu terytorialnego realizujących swoje zadania w obszarze zaspokajania zbiorowych potrzeb wspólnoty w zakresie zaopatrzenia w energię elektryczną i cieplną oraz gaz, wyłączając realizację tych zadań spod reżimu ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1320), w ramach współpracy w spółdzielni energetycznej, której są członkami.

Zmiana ceny zakupu w systemie wsparcia operacyjnego w systemie FIP

W celu pełnego odzwierciedlenia kosztów operacyjnych dla danej technologii i wielkości instalacji o mocy mniejszej niż 1 MW, które skorzystają z systemu wsparcia operacyjnego w formie dopłat do ceny rynkowej, proponuje się wprowadzenie w art. 70j ustawy o OZE ceny zakupu w wysokości 100% referencyjnej ceny operacyjnej.

Uproszczenie działania systemu wsparcia dla zmodernizowanych hydroelektrowni

Ze względu na potrzebę modernizacji instalacji energetyki wodnej proponuje się zmianę przepisów ustawy o OZE w obszarze systemu wsparcia instalacji zmodernizowanych. Proponuje się wprowadzenie wyjątku, zgodnie z którym instalacje energetyki wodnej będą mogły wziąć udział w systemie wsparcia dla instalacji zmodernizowanych, a jednocześnie nie będą musiały spełniać obowiązku przyrostu mocy zainstalowanej lub ilości wytwarzanej energii.

Ze względu na to, że łączna moc zainstalowana takich instalacji w systemie elektroenergetycznym obecnie wynosi prawie 1 GW zakłada się, że efektem dokonanych zmian będzie utrzymanie takich instalacji w systemie, co wpisuje się w strategię

rozwoju OZE, a przyjmując, że instalacje te charakteryzują się znacznie stabilniejszym profilem produkcji energii od większości technologii OZE, ich obecność w systemie jest korzystna dla całego systemu elektroenergetycznego.

Zmiana współczynnika dla instalacji zmodernizowanych ze 100% na 115%

Ze względu na potrzebę utrzymania funkcjonujących instalacji OZE w systemie elektroenergetycznym postuluje się o modyfikację wzoru zawartego w ustawie o OZE przez zastąpienie wartości „100%" wartością „115%". Zmiana wpływa pozytywnie na sposób obliczenia udziału poniesionych i udokumentowanych nakładów inwestycyjnych modernizacji w kosztach kwalifikowanych wybudowania nowej referencyjnej instalacji odnawialnego źródła energii, co powinno stanowić dodatkową zachętę do skorzystania z systemu wsparcia instalacji zmodernizowanych.

Złagodzenie wymagań dotyczących deklaracji i potwierdzenia nakładów modernizacyjnych

Dotychczasowa norma dotycząca udziału poniesionych i udokumentowanych nakładów inwestycyjnych modernizacji w kosztach kwalifikowanych wybudowania nowej referencyjnej instalacji OZE wskazanych w deklaracji złożonej do Prezesa URE przed rozpoczęciem modernizacji oraz potwierdzenia tych udziałów opinią jednostki akredytowanej miała wyraźną sankcję wskazującą, że w przypadku wystąpienia różnicy między dwoma dokumentami, wsparcie nie przysługuje. Była to zdecydowanie za surowa sankcja, szczególnie w sytuacji niepewności rynkowej i ewentualnej trudności w określeniu przewidywanych nakładów.

Zdecydowano się więc na zmianę art. 70b ust. 11c ustawy o OZE i wskazanie, że wsparcie nie przysługuje jedynie wtedy, gdy potwierdzony przez jednostkę akredytowaną udział poniesionych i udokumentowanych nakładów inwestycyjnych modernizacji w kosztach kwalifikowanych wybudowania nowej referencyjnej instalacji OZE jest niższy niż wskazany w oświadczeniu udział i jego uwzględnienie powodowałoby zmianę okresu wsparcia dla tej instalacji. W przypadku gdy ten udział jest wyższy wsparcie przysługuje na warunkach, jakie wynikałyby z udziału nakładów wskazanych w oświadczeniu, o ile nie powoduje to wydłużenia okresu wsparcia z 5/6/7 lat do 15 lat.

Budowa albo montaż nowej instalacji OZE w miejsce instalacji zdemontowanej

Dla umożliwienia sprawnego i optymalnego kosztowo uruchomienia nowej instalacji OZE w miejsce instalacji uprzednio istniejącej zaproponowano przepisy doprecyzowujące możliwość wejścia do systemu taryf gwarantowanych oraz dopłat do ceny rynkowej (systemy FIT/FIP) dla takich instalacji OZE. Zakłada się, że takie rozwiązanie pozwoli na przywrócenie w systemie licznych małych elektrowni wodnych, które nie mogłyby, ze względów ekonomicznych, skorzystać z systemu wsparcia dla instalacji zmodernizowanych oraz nowego systemu wsparcia operacyjnego (kontynuacyjnego). W związku z powyższym wprowadzono zmiany w art. 70b ustawy o OZE precyzujące obowiązki wytwórcy energii elektrycznej w takiej instalacji OZE w zakresie koniecznych do przedstawienia Prezesowi URE dokumentów i oświadczeń zarówno po demontażu istniejącej uprzednio instalacji OZE, jak i w zakresie budowy albo montażu nowej instalacji OZE w tym samym miejscu.

Zmiany w art. 93a ustawy o OZE w obszarze wytworzenia energii elektrycznej w procesach wysokosprawnej kogeneracji

W aktualnym stanie prawnym dyspozycja art. 93a ustawy o OZE obejmuje wyłącznie ilość energii elektrycznej wytworzonej w danej instalacji w procesach wysokosprawnej kogeneracji i poza tymi procesami, w tym także w zakresie, w jakim przepis ten określa sposób rozliczenia nienależnie wypłaconej pomocy publicznej (por. art. 93a ust. 4). Tymczasem wsparcie przewidziane przez przepisy ustawy zarówno w ramach systemu aukcyjnego, jak i w ramach systemów FIT/FIP jest udzielane wyłącznie w przeliczeniu na MWh energii elektrycznej, która została wytworzona w danej instalacji OZE, a następnie wprowadzona do sieci i sprzedana.

Zasada ta winna znajdować zastosowanie także w odniesieniu do sankcji karnej przewidzianej w dyspozycji art. 93a ust. 4 tej ustawy, która jak zostało wskazane powyżej, w aktualnym stanie prawnym, jest wymierzana w oparciu ilości energii elektrycznej wytworzonej w danej instalacji odnawialnego źródła energii poza tymi procesami wysokosprawnej kogeneracji. Przedmiotowa regulacja z jednej strony skutkuje pomniejszeniem wysokości wsparcia należnego wytwórcy, z drugiej zaś strony konsekwentnie przekłada się na niekorzystny dla beneficjenta danego systemu sposób wyliczenia nienależnie wypłaconej pomocy publicznej.

W ramach art. 93a ustawy o OZE precyzuje się, że wspomniany artykuł tyczy się wyłącznie produkcji energii elektrycznej z instalacji odnawialnego źródła energii wytwarzającej energię elektryczną w procesie wysokosprawnej kogeneracji oraz wprowadzającej tą energię do sieci. Pozwoli to na uwzględnienie energii wprowadzanej do sieci w obu ściśle powiązanych ze sobą zakresach, tj. zarówno w obszarze uzyskania pomocy publicznej, jak i w zakresie odpowiadającego mu obowiązku jej zwrotu.

Z uwagi na zmiany w systemie rozliczeń, w celu zapewnienia równego i sprawiedliwego podejścia wobec wszystkich podmiotów biorących udział w systemach wsparcia, projektodawca zdecydował także o utworzeniu epizodycznych regulacji służących umożliwieniu ponownego rozliczenie wg nowych zasad i zwrotu ewentualnie nadpłaconej wysokości nienależnie pobranej pomocy publicznej. Wskazany mechanizm będzie obowiązywał w określonym czasie, a skorzystanie z niego będzie uwarunkowane wnioskiem wytwórcy.

Umożliwienie zaliczenia energii elektrycznej wyprodukowanej i sprzedanej po cenach ujemnych w systemie aukcyjnym OZE

Umożliwia się zaliczenie energii elektrycznej wyprodukowanej i sprzedanej po cenach ujemnych na potrzeby rozliczenia obowiązku sprzedaży w ramach systemu aukcyjnego w ilości określonej w ofercie, przez odpowiednie rozszerzenie przepisów.

Wprowadza się również regulację dotyczącą udostępnienia przez Zarządcę Rozliczeń S.A. informacji dotyczącej ilości energii elektrycznej wytworzonej w instalacji odnawialnego źródła energii w godzinach dostawy, dla których średnie ważone wolumenem transakcji sesyjnych giełdowych ceny energii elektrycznej z rynku były niższe niż 0 złotych za 1 MWh.

Doprecyzowania w obszarze rozliczania się wytwórcy biometanu z operatorem energii odnawialnej

W związku z niemożnością określenia przez operatora systemu gazowego ilości biometanu, zdecydowano się na modyfikację art. 92 ust. 11^1 oraz ust. 11a ustawy o OZE w ten sposób, aby wskazać, że dane dostarczane przez operatora systemu gazowego to dane określające ilość paliwa gazowego wprowadzone do jego gazowej sieci przesyłowej w danym punkcie wejścia.

Ze względu na pojawiające się problemy z interpretacją przepisów art. 93 ustawy o OZE, należy dokonać również zmian, m.in. z uwagi na potrzebę poprawy funkcjonowania bilansowania gazu w polskim systemie przesyłowym w okresach godzinowych, a także na związany z tym brak określania cen gazu w tych okresach na rynku giełdowym prowadzonym przez TGE. Należy usunąć wątpliwości interpretacyjne, które są powodowane przez odniesienie się do „rynku, na którym są zawierane transakcje sesyjne giełdowe z dostawą tego gazu w dniu następnym i dwa dni po dniu zawarcia transakcji", w kontekście obecnego kształtu rynku giełdowego.

Z uwagi na różnice w funkcjonowaniu rynków gazu i energii elektrycznej oraz niejasność w zakresie sformułowania „rynku, na którym są zawierane transakcje sesyjne giełdowe z dostawą energii elektrycznej lub gazu ziemnego w dniu następnym i dwa dni po dniu zawarcia transakcji giełdowych sesyjnych – dla każdej godziny dostawy energii elektrycznej i dla każdej godziny dostawy gazu ziemnego", jest konieczne dokonanie zmiany brzmienia art. 93 ust. 3 ustawy o OZE – także w kontekście funkcjonującej na rynku energii elektrycznej od 2015 r. interpretacji tego rynku jako Rynku Dnia Następnego prowadzonego przez TGE. Nowe przepisy powinny być tak skonstruowane, aby zapewnić prawidłową interpretację, przez wskazanie rynku dla dostawy „energii elektrycznej lub gazu ziemnego".

Zmiana organu weryfikującego dane z wniosku o wydanie gwarancji pochodzenia

Ze względu na fakt, że ustawa obecnie nakazuje operatorowi systemu dystrybucyjnego gazowego oraz operatorowi systemu przesyłowego gazowego weryfikację danych z wniosku o wydanie gwarancji pochodzenia, których nie jest w stanie w sposób poprawny zweryfikować, rekomenduje się modyfikację art. 121 ust. 5 ustawy o OZE, przez uszczuplenie obszaru weryfikacyjnego dla powyższych operatorów oraz nałożenie obowiązków na akredytowane jednostki.

Jednocześnie dokonano zmiany brzmienia w art. 121 ust. 7 pkt 1 ustawy OZE. Zmiana w ust. 7 pkt 1 ma na celu usunięcie zgłaszanych do Ministerstwa Klimatu i Środowiska wątpliwości interpretacyjnych, że gwarancja pochodzenia nie będzie wydawana dla biometanu, który w celu umożliwienia zatłoczenia do sieci gazowej został wzbogacony innym paliwem gazowym np. propanem (kwestia ciepła spalania). Wprowadzona zmiana polega na doprecyzowaniu przepisu, że w przypadku biometanu, który został wzbogacony innym paliwem gazowym (np. propanem) przed jego zatłoczeniem do sieci gazowej, ilość paliwa gazowego potwierdzoną przez operatora systemu dystrybucyjnego gazowego lub operatora systemu przesyłowego gazowego, do którego sieci został wprowadzony biometan, należy pomniejszyć o ilość paliw gazowych dodanych do biometanu.

Zmiana w wymogach wydawania certyfikatu instalatorom instalacji odnawialnego źródła energii

W celu podwyższenia jakości usług świadczonych przez instalatorów instalacji OZE proponuje się odstąpienie od możliwości uzyskania certyfikatu na podstawie dyplomu ukończenia studiów na kierunku związanym z kształceniem w zakresie instalacji odnawialnego źródła energii albo urządzeń i instalacji sanitarnych, energetycznych, elektroenergetycznych, grzewczych, chłodniczych, cieplnych i klimatyzacyjnych lub elektrycznych. Dodatkowo rezygnuje się z części wymogów z art. 136 ust. 3 pkt 1 ustawy o OZE przyjmując, że instalator i tak musi zdać egzamin, który kompleksowo sprawdzi jego umiejętności praktyczne i teoretyczne, nie ma potrzeby legitymowania się dodatkową dokumentacją. Warto podkreślić, że egzamin dla instalatorów potwierdza posiadanie najwyższych standardów w zakresie instalowania instalacji OZE. Z kolei samo spełnienie przesłanek z art. 136 ust. 3 pkt 1 lit. b–e ustawy o OZE nie daje takiej pewności, dlatego uważa się za zasadne ich uchylenie.

Liberalizacja systemu aukcyjnego dla źródeł paliwowych

Jak wynika z analiz, podstawowym czynnikiem zniechęcającym wytwórców w paliwowych instalacjach OZE (biogaz, w tym biogaz rolniczy, biomasa) do udziału w aukcjach OZE jest możliwość nałożenia kary przez Prezesa URE, z tytułu niedostarczenia minimum 85% energii określonej w ofercie. Z uwagi na zmienne i niemożliwe do przewidzenia ceny surowców biomasowych wykorzystywanych w instalacjach biogazu i biomasy, inwestorzy nie są w stanie zaakceptować

ryzyka związanego z przyszłym kosztem wytwarzania energii elektrycznej. Tym samym elastyczność w aukcjach co do dostarczanej ilości energii oraz ww. sankcja finansowa za brak realizacji oferty powodują brak zainteresowania udziałem w aukcjach lub późniejsze wycofanie się z systemu.

W związku z powyższym, w celu zwiększenia dynamiki rozwoju sektorów biogazu i biomasy oraz uatrakcyjnienia systemu aukcyjnego dla tych wytwórców, projektowane rozwiązania będą zmierzały do obniżenia obowiązku minimalnego progu dostarczenia energii określonej w ofercie do 65%.

Na podstawie danych dotyczących instalacji biogazowych będących obecnie w fazie zaawansowanej budowy, szacuje się, że potencjalnie w wyniku projektowanych uproszczeń do systemu aukcyjnego mogłoby trafić kilkanaście nowych instalacji o łącznej mocy około 20 MW. Wielkość ta może potencjalnie być zwiększona przez instalacje, które mają jeszcze możliwość zmigrowania z systemu świadectw pochodzenia (około 2–3 MW). Niewykluczone, że projektowane rozwiązanie zachęci inwestorów dotychczas wahających się, do podjęcia działań inwestycyjnych i pozwoli na zwiększenie tego potencjału o kolejne kilka do kilkunastu MW. W sumie zatem spodziewać się można, że projektowane zmiany pozwolą na powstanie około 40–50 MW nowych mocy w biogazie lub biomasie.

Koszt profilu dla instalacji w aukcyjnym systemie wsparcia OZE

Projektodawca planuje wprowadzić rozwiązanie epizodyczne, obowiązujące do końca 2027 r. mające na celu zaadresowanie kwestii kosztu profilu instalacji przy rozliczaniu sprzedaży aukcyjnej, przez odpowiednie sparametryzowanie rozliczania wytwórców – pod warunkiem zapewnienia stabilizacji produkcji po stronie wytwórcy przez ograniczenie mocy wprowadzanej do sieci względem mocy zainstalowanej. Takie rozwiązanie ma zapewnić podaż projektów aukcyjnych oraz wzrost udziału mocy zainstalowanej OZE do zakładanych przez Polskę poziomów, co pozwoli wypełnić zakładane poziomy udziału energii elektrycznej z OZE w końcowym zużyciu energii brutto. Rozwiązanie ma charakter epizodyczny, gdyż od 2027 r. jest planowane dostosowanie systemu aukcyjnego z kryteriami pozacenowymi zgodnego z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1735 z dnia 13 czerwca 2024 r. w sprawie ustanowienia ram środków na rzecz wzmocnienia europejskiego ekosystemu produkcji technologii neutralnych emisyjnie i zmieniające rozporządzenie (UE) 2018/1724 (tzw. Net Zero Industry Act).

IV. Zmiany w pozostałych ustawach

Sumowanie mocy mikroinstalacji i magazynu energii

W celu stabilnego rozwoju energetyki prosumenckiej proponuje się wprowadzenie modyfikacji w artykule 7 ust. 8d[12] ustawy Prawo energetyczne, która zakłada, że przy przyłączaniu mikroinstalacji z magazynem energii elektrycznej do sieci dystrybucyjnej, moc zainstalowanego magazynu nie będzie wliczana do mocy zainstalowanej mikroinstalacji, z zastrzeżeniem dwóch warunków. Po pierwsze, moc zainstalowanego magazynu nie może przekraczać 2,2-krotnej wartości mocy zainstalowanej mikroinstalacji. Po drugie, łączna moc wprowadzana do sieci dystrybucyjnej przez mikroinstalację z magazynem energii elektrycznej musi być mniejsza niż moc zainstalowana elektryczna mikroinstalacji.

Celem tej zmiany jest umożliwienie prosumentom montażu magazynów energii o większej pojemności i tym samym zwiększenie autokonsumpcji produkowanej przez nich energii elektrycznej.

Szacuje się, że jeżeli 20% prosumentów, którzy w danym roku przystąpią do systemu rozliczeń net-billing, zamontuje magazyn energii elektrycznej o mocy max. 2,2 mocy mikroinstalacji, to maksymalna łączna moc przyłączonych magazynów energii do końca 2029 r. wyniesie około 3,7 GW. Przy założeniu, że magazyn energii zamontowaliby wszyscy prosumenci, którzy przystąpią do systemu rozliczeń net-billing, w 2029 r. łączna moc ich magazynów energii wyniesie 18,3 GW. W ciągu 5 lat oznaczałoby to wzrost mocy zainstalowanej domowych magazynów energii na poziomie ok. 10 GW.

Określenie zasad funkcjonowania gazociągu bezpośredniego biogazu lub biogazu rolniczego

Aktualnie uzyskania zgody Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki, udzielanej w drodze decyzji, wymaga m.in. budowa gazociągu bezpośredniego. Zgoda jest udzielana przed wydaniem decyzji o pozwoleniu na budowę w rozumieniu przepisów prawa budowlanego.

W celu poszerzenia wachlarza możliwości wykorzystania biogazu i biogazu rolniczego w innych miejscach niż miejsce ich wytworzenia proponuje się wprowadzenie ułatwienia dla gazociągu bezpośredniego, za pomocą którego będzie dostarczany biogaz lub biogaz rolniczy. Ułatwienie polega na tym, że do udzielania zgody na budowę gazociągu bezpośredniego służącego do dostarczania biogazu lub biogazu rolniczego nie stosuje się przesłanek wymienionych w art. 7a ust. 4 ustawy Prawo energetyczne. Podmiot posiadający tytuł prawny do gazociągu bezpośredniego służącego do dostarczania biogazu lub biogazu rolniczego będzie musiał jedynie, w terminie 30 dni od rozpoczęcia dostarczania biogazu lub biogazu rolniczego, poinformować o tym fakcie Prezesa URE. Z kolei w przypadku zaprzestania eksploatacji lub likwidacji tego gazociągu, podmiot będzie zobowiązany do poinformowania o tym Prezesa URE w terminie 14 dni.

Proponowane przepisy wprowadzą niezbędne delegacje umożliwiające doszczegółowienie kolejnego wariantu transportu biogazu albo biogazu rolniczego od wytwórcy bezpośrednio do odbiorcy. Uzupełnienie regulacji dotyczących transportu paliw gazowych w przepisach prawa krajowego o biogaz, zharmonizuje i ułatwi zasady prowadzenia działalności

gospodarczej w sektorze biogazu w tym zakresie. Ponadto zapewni bezpieczeństwo transportu biogazu, w tym biogazu rolniczego, biorąc pod uwagę wpływ na środowisko i zdrowie ludzi. Niekwestionowaną korzyścią z wprowadzenia ww. regulacji będą ułatwienia proceduralne w kwestii budowania połączeń transportujących biogaz, w tym biogaz rolniczy, między biogazownią a instalacją odbiorcy, ułatwiając w ten sposób rozwój lokalnego rynku biogazu.

Oszacowanie potencjału nowych mocy powstałych w wyniku zaproponowanych zmian jest trudne, dlatego że rozwiązanie to będzie stanowić m.in. dodatkową możliwość dla już istniejących instalacji do dywersyfikacji źródeł przychodów. Prognozuje się, że nowe instalacje będą korzystały z tego rozwiązania w pobliżu zakładów gwarantujących zbyt dla całej planowanej do produkcji ilości biogazu. Dlatego też szacuje się, że rozwiązanie to spowoduje powstanie maksymalnie kilkunastu nowych instalacji biogazu o łącznej szacunkowej mocy kilkudziesięciu MW.

Umożliwienie lokalizowania wszystkich biogazowni rolniczych powyżej 1 MW na podstawie uchwały rady gminy

Objęto przepisami art. 18–22 ustawy o ułatwieniach w przygotowaniu i realizacji inwestycji w zakresie biogazowni rolniczych, a także ich funkcjonowaniu również inne instalacje biogazowe, tj. które nie spełniają warunków określonych w art. 4 ust. 1 tej ustawy.

W rezultacie w odniesieniu do tych instalacji wyżej wymieniona ustawa zapewni odpowiednią partycypację społeczeństwa w podejmowaniu decyzji odnośnie do lokalizacji.

Zmiany porządkujące w przepisach odsyłających do świadectw pochodzenia dla biogazu rolniczego

W celu uporządkowania systemu prawa uchyla się przepisy związane z wydawaniem świadectw pochodzenia dla biogazu rolniczego w następujących ustawach:

1) ustawa z dnia 14 grudnia 2018 r. o promowaniu energii elektrycznej z wysokosprawnej kogeneracji (Dz. U. z 2024 r. poz. 639, z późn. zm.);
2) ustawa z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych.

Stosownie do § 28 ust. 2 pkt 2a uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2024 r. poz. 806) dokonano analizy możliwości osiągnięcia celu projektu za pomocą innych środków. Nie jest możliwe osiągnięcie celu przez zastosowanie innych środków niż regulacja w ustawie.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Zasady lokalizacji lądowych elektrowni wiatrowych

W Europie mamy do czynienia z różnym podejściem w zakresie minimalnej odległości elektrowni wiatrowych od budynków mieszkalnych. Poniżej przedstawiono informacje na podstawie opracowania Wspólnego Centrum Badawczego KE[7]. Zgodnie z tym opracowaniem wymienione poniżej kraje stosują regułę wysokości (w maksymalnym wzniesieniu łopaty wirnika, tzw. tip height, lub wysokości wirnika, tzw. hub height):

- niemiecki land Bawaria stosuje zasadę 10-krotności wysokości (10 x tip height, czyli 10H), co oznacza, że dla nowoczesnych elektrowni wiatrowych o wysokości szczytowej 150–180 m minimalna odległość od zabudowań mieszkalnych wynosi ok. 1500–1800 m);
- niemiecki land Saksonia (750–1000 m lub 10 x hub height);
- niemiecki land Saksonia-Anhalt (1 000 m lub 10 x całkowitej wysokości);
- Włochy stosują odległość 200 metrów od pojedynczych domów lub zasadę 6H od miast (towns). W praktyce istnieje duże zróżnicowanie w zależności od regionu;
- Dania i Belgia stosują 4-krotną zasadę wysokości szczytowej (4H), co przekłada się na minimalną odległość ok. 600 m. W Walonii stosuje się regułę 400 m;
- Holandia przyjęła zasadę 4-krotności wysokości wirnika (ang. hub height).

Wiele europejskich krajów minimalną odległość wyznacza na podstawie określonego dystansu wyrażonego w metrach, niekiedy dopuszczając indywidualne podejście w poszczególnych regionach. Te regulacje mają zróżnicowany status: od obligatoryjnego do najczęściej fakultatywnych zaleceń, wytycznych czy dobrych praktyk.

Taką zasadę przyjęły następujące kraje:

- Austria (przedział od 800 do 1 200 m, w zależności od polityki regionalnej kraju związkowego);
- Estonia (główne kryterium to regulacje hałasu, jednak władze lokalne mogą wprowadzić bardziej restrykcyjne postanowienia, z przyjętych większość wynosi 1 000 m, ale zdarzają się w niektórych miejscach 2 000 m);
- Francja (500 m);
- Grecja (500–1 500 m, poza tym istnieją regulacje dotyczące maksymalnej gęstości zabudowy elektrowniami, np. max do 20% obszaru gminy);

[7] Dane za: Dalla Longa, F., Kober, T., Badger, J., Volker, P., Hoyer-Klick, C., Hidalgo, I., Medarac, H., Nijs, W., Politis, S., Tarvydas, D. and Zucker, A., Wind potentials for EU and neighbouring countries: Input datasets for the JRC-EU-TIMES Model, EUR 29083 EN, Publications Office of the European Union, Luxembourg, 2018, Aneks 1, s. 47-54, https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/bitstream/JRC109698/kjna29083enn_1.pdf (dostęp: 14 marca 2025 r.).

- Holandia (w zależności od regionu przedział od 400 do 600 m) – ze względu na przepisy akustyczne, turbiny nie mogą być usytuowane w odległości mniejszej niż 400 m od terenów mieszkalnych. W niektórych regionach minimalna odległość do działek budowalnych, takich jak Prowincja Noord-Holland, wynosi 600 m;
- Hiszpania (500 m) – zalecana jest minimalna odległość 500 m od pojedynczych budynków mieszkalnych (z wyjątkiem niektórych regionów m.in. Balearów), która może się minimalnie różnić między regionami. Farmy zazwyczaj instalowane 1 000 m od obszarów zurbanizowanych;
- Irlandia (głównym kryterium są normy hałasu, biorąc to pod uwagę, można założyć, że wynoszą ok. 500 m);
- Litwa (głównym kryterium są normy hałasu, biorąc to pod uwagę, można założyć, że wynoszą ok. 500 m);
- Niemcy (w zależności od regionu np. 400 m w landzie Schleswig-Holstein lub 10H w landzie Bawaria – każdy kraj związkowy Niemiec może we własnym zakresie rozstrzygać o przyjęciu minimalnej dopuszczalnej odległości, jednak, według ustawodawstwa krajowego, regulacje nie mogą być zbyt restrykcyjne);
- Portugalia (brak dedykowanych regulacji odległościowych, decydują normy hałasu, które przekładają się zazwyczaj na ok. 500 m);
- Rumunia (300 m od pojedynczych budynków oraz 500 m od więcej niż 5 budynków);
- Węgry (1 000-2 000 m.).

W kilku krajach europejskich nie określono minimalnych odległości w ustawodawstwie centralnym. Zamiast tego odsunięcie jest określane na poziomie konkretnej inwestycji/projektu i jest powiązane z limitami hałasu oraz innymi oddziaływaniami elektrowni wiatrowej:

- Wielka Brytania – w ustawodawstwie krajowym nie ma minimalnej odległości między turbiną wiatrową a obszarami mieszkalnymi (w pewnych sytuacjach możliwe jest przyjęcie uregulowań lokalnych);
- Belgia (region Flandrii – 3 x średnica wirnika, jeżeli hałas tła jest większy niż norma);
- Finlandia;
- Norwegia;
- Szwecja.

Jeżeli zaś chodzi o odległości elektrowni wiatrowych od form ochrony przyrody, zgodnie z opracowaniem WinWind *Screening Of Technical And Non-Technical Regulations, Guidelines And Recommendations,* 2019 zwraca się uwagę na różne prawodawstwo krajów. Trudno jest porównać przepisy i wytyczne dotyczące odległości elektrowni wiatrowych od naturalnych obszarów chronionych. Przypadki Niemiec i Włoch pokazują, że nawet w obrębie jednego kraju przepisy mogą się różnić w zależności od kraju związkowego lub regionu. W zależności od statusu ochrony każdej kategorii obszaru, badane kraje wyznaczają obszary naturalne, na których rozwój energetyki wiatrowej jest surowo zabroniony oraz obszary, na których plany lub farmy wiatrowe mogą być częściowo dozwolone pod pewnymi warunkami lub w wyjątkowych przypadkach.

Region/ federal state	Nature protection areas	National parks	Nature park	Landscape Conservation Areas	Protective forest, recreational forest
Thuringia	300 m	600 m	-	-	300 m (natural forest plots, 100 m natural forest reservations)
Saxony	No uniform setback distances				
Brandenburg	-	-	-	-	-
Schleswig-Holstein	300 m + rotor radius	300 m + rotor radius			> 2 ha: 100 m + rotor radius

Tab. 2 Odległości od form ochrony przyrody w Niemczech, WinWind *Screening Of Technical And Non-Technical Regulations, Guidelines And Recommendations,* 2019.

Natural areas	Germany	Italy	Latvia	Norway	Poland	Spain
Protected areas	There are different natural areas, which enjoy different protection status. Generally, development of wind farms is prohibited in the following areas: nature reserves (*Naturschutzgebiete*), national parks, national natural monuments, natural monuments, protected parts of the landscape and legally protected biotopes. In other areas (biosphere reserves, landscape protection areas, nature parks, NATURA 2000 areas) siting of wind farms is at least partly possible under certain conditions. However, there are considerable differences between the federal states (*Länder*) (See tables in section 2.2).	There is no general prohibition to install wind plants inside natural areas. The Ministerial decree 10/9/10 (Guidelines for authorization) provides criteria to the regions for identifying "*not suitable areas*" for each specific renewable plant type and size inside the Local Energy Plans. This provision is aimed to avoid to receive instances which have few possibility to be approved.	SCAs: buffer of 500 m SPAs and IBAs: 2,000 m UNESCO Biosphere Reserve: specific criteria to select areas where deployment of WE is allowed based on a landscape ecological planning methodology (see also the corresponding WinWind Best Practice Case Study). However, the distances described above shall be fulfilled.	Protected areas are not considered suitable for wind power.	Spatial limitation for protected areas including "Nature 2000" network. Extended process of investment preparation for the new installations.	The building of wind parks is forbidden in the total Spanish territory in natural areas (the "Red Natura 2000") or which could be affected by the building of wind parks.

Tab. 3 Przegląd porównawczy polityk i/lub zaleceń dotyczących lokalizowania elektrowni wiatrowych, a formy ochrony przyrody, WinWind *Screening Of Technical And Non-Technical Regulations, Guidelines And Recommendations*, 2019.

Wprowadzenie wsparcia dla biometanu w instalacjach powyżej 1 MW

Z analizy sytuacji w zakresie wsparcia dla biometanu wynika, że:

- w Danii małe bioreaktory o mocy mniejszej niż 500 kWe otrzymywały wsparcie w postaci taryfy gwarantowanej (FIT), o mocy powyżej 500 kWe wspierane były przez system przetargowy/aukcyjny;
- we Francji, w styczniu 2019 r. rząd francuski ogłosił zamiar odejścia od wsparcia przez FIT dla największych wytwórców biogazu/biometanu, jednak nie mamy aktualnej wiedzy na temat progu mocy wyrażonej w kWe, który rozgraniczałby wytwórców mogących korzystać z FIT albo z systemu aukcyjnego;
- w Holandii wsparcie jest udzielane wszystkim wytwórcom przez system aukcyjny niezależnie od dalszego wykorzystania biogazu w wysokosprawnej kogeneracji lub zatłoczenia go do sieci gazowej. W każdym przetargu ustalana jest maksymalna kwota. Przetarg SDE + Wiosna 2020 był podzielony na 3 etapy, z których każdy miał zdefiniowaną maksymalną kwotę oferty. Pierwsza faza została otwarta z maksymalną kwotą 49 EUR/MWh, następna faza 2 (maksymalnie 56 EUR/MWh) i faza 3 (maksymalnie 92 EUR/MWh).

Należy również mieć na uwadze, że w związku z wejściem w życie komunikatu Komisji z dnia 18 lutego 2022 r. *Wytyczne w sprawie pomocy państwa na ochronę klimatu i środowiska oraz cele związane z energią* projekty w zakresie wytwarzania biometanu, które nie zostały objęte rozporządzeniem Komisji (UE) 2023/1315 dnia 23 czerwca 2023 r. zmieniającym rozporządzenie (UE) nr 651/2014 uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu oraz rozporządzenie (UE) 2022/2473 uznające niektóre kategorie pomocy udzielanej przedsiębiorstwom prowadzącym działalność w zakresie produkcji, przetwórstwa i wprowadzania do obrotu produktów rybołówstwa i akwakultury za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. U. UE L 167 z 13.06.2023, str. 1), będzie można obejmować programami pomocy publicznej jedynie w sytuacji zagwarantowania, że instalacje objęte wsparciem zostaną wyłonione w tzw. procedurze konkurencyjnej. Oznacza to, że w kolejnych latach wzrośnie liczba programów pomocowych opartych o system aukcyjny.

W zakresie pozostałych zmian, należy wskazać, że nie jest możliwe zestawienie ich z rozwiązaniami z innych krajów, co wynika z faktu, że projektowane rozwiązania mają charakter specyficzny dla prawodawstwa krajowego i nie znajdują odzwierciedlenia w przepisach międzynarodowych. Dlatego takie porównania wydają się dla projektodawcy niecelowe.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Prezes Urzędu Regulacji Energetyki	1	-	Monitorowanie funkcjonowania gazociągów

			bezpośrednich służących do dostarczania biogazu lub biogazu rolniczego. Prowadzenie systemu aukcyjnego dla biometanu. Zwiększona liczba wniosków o koncesję dla LEW. Wydłużenie terminu do 90 dni na zwrot opłaty rezerwacyjnej
Wytwórcy biogazu (w tym biogazu rolniczego)	Trudne do oszacowania	b/d	Umożliwienie przesyłu biogazu za pośrednictwem gazociągu bezpośredniego biogazu. Zachęta do wchodzenia do aukcyjnego systemu wsparcia przez uatrakcyjnienie warunków uczestnictwa w nim wytwórców
Wytwórcy energii w instalacjach biomasy	Trudne do oszacowania	b/d	Zachęta do wchodzenia do aukcyjnego systemu wsparcia przez uatrakcyjnienie warunków uczestnictwa w nim wytwórców
Prezes Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa	1		Wprowadzenie dodatkowego obowiązku polegającego na potwierdzeniu OREO istnienia wytwórcy w krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności
Operatorzy systemów dystrybucyjnych	189 podmiotów	Sprawozdanie Prezesa URE za 2022 r.	Dostosowanie się do nowych regulacji zw. z zasadami sumowania mocy zainstalowanej instalacji PV i magazynu
Gminy (wójt, burmistrz, prezydent miasta)	2477, w tym w szczególności z uwagi na przedmiot ustawy: - gminy wiejskie: 1464 - gminy wiejsko-miejskie: 711 - gminy miejskie: 302	https://stat.gov.pl/statystyka-regionalna/jednostki-terytorialne/podzial-administracyjny-polski/	Konieczność uwzględnienia zwiększonego zaangażowania w realizowanych zadaniach i czynnościach związanych z procesem planistycznym ze względu na wzmożony proces inwestycyjny w energetyce wiatrowej. Dochody z tytułu podatku od nieruchomości od elektrowni wiatrowych
Mieszkańcy terenów znajdujących się w gminach, gdzie potencjalnie będą realizowane nowe	Gminy wiejskie: 10 809 005, Gminy miejsko-wiejskie: 9 096 239	GUS, lipiec 2021, dane ogólnodostępne	W zależności od wnioskowanej lokalizacji elektrowni wiatrowej, ich nieruchomości mieszkalne potencjalnie będą znajdowały się w obszarze położnym w niedalekiej

inwestycje w postaci elektrowni wiatrowych			odległości od nieruchomości (ale poza zasięgiem jej oddziaływania – tj. poza obszarem znajdującym się w odległości minimum 500 m od elektrowni wiatrowej). Będą mieli możliwość uczestniczenia w procedurze planistycznej
Mieszkańcy terenów znajdujących się w gminach, gdzie będą potencjalnie realizowane nowe inwestycje w instalacje do wytwarzania biometanu	Gminy wiejskie: 10 809 005, Gminy miejsko-wiejskie: 9 096 239	GUS, lipiec 2021, dane ogólnodostępne	Dochody z tytułu podatku od nieruchomości od instalacji biometanu
Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska i regionalni dyrektorzy ochrony środowiska	1+16	Dane ogólnodostępne	Konieczność uwzględnienia w realizowanych zadaniach i czynnościach oceny raportów oddziaływania na środowisko oraz uzgadniania prognoz oddziaływania na środowisko dla inwestycji w postaci elektrowni wiatrowych, które z uwagi na funkcjonowanie zasady 10H oraz 700 m były przekazywane do RDOŚ w mniejszej liczbie
Wytwórcy w instalacjach OZE biorący udział w aukcjach	Kilka tysięcy	Szacunki własne (ok. 500–1000 wytwórców rocznie)	Zmiana zasad rozliczeń w przyszłych aukcjach OZE
Wytwórcy OZE w instalacjach CHP uczestniczący w systemach wsparcia OZE	Ok. 100	Dane ZRSA	Uzyskanie uprawnienia do ponownego rozliczenia nienależnie wypłaconej pomocy publicznej w ciągu określonego czasu od wejścia w życie przepisów ustawy
Wytwórcy energii elektrycznej w mikro- i małych elektrowniach wodnych	Ok. 160	Szacunki TRMEW	Możliwość budowy albo montażu nowej instalacji OZE w miejsce instalacji istniejącej uprzednio
Zarządca Rozliczeń S.A.	1	Dane ogólnodostępne	Krótkoterminowe obciążenie dodatkowymi obowiązkami związanymi z weryfikacją wniosków wytwórców dot. rozliczenia nienależnie wypłaconej pomocy publicznej
Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów (SOKiK)	1	Dane ogólnodostępne	Możliwy nieznaczny wzrost liczby odwołań od decyzji Prezesa URE
Sąd Apelacyjny w Warszawie	1	Dane ogólnodostępne	Możliwy nieznaczny wzrost liczby zaskarżeń od orzeczeń SOKiK

Generalny Dyrektor Dróg Krajowych i Autostrad	1	Dane ogólnodostępne	Wprowadzenie odległości 1H elektrowni wiatrowych od pasa drogowego drogi krajowej

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt nie był przedmiotem pre-konsultacji.

Projekt, zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa i § 52 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów, został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej, na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.

Projekt został przekazany do konsultacji (21 dni) do następujących podmiotów:

1) Client Earth,
2) EC BREC Instytut Energetyki Odnawialnej,
3) Enea Operator Sp. z o.o.,
4) Energa-Operator S.A.,
5) Fundacja Greenpeace Polska,
6) Fundacja na rzecz Energetyki Zrównoważonej,
7) Forum Rozwoju Energetyki Odnawialnej,
8) Fundacja WWF Polska,
9) Inicjatywa dla Środowiska, Energii i Elektromobilności,
10) Instytut Gospodarki Nieruchomościami,
11) Instytut na Rzecz Ekorozwoju,
12) Izba Gospodarcza Gazownictwa,
13) Izba Energetyki Przemysłowej i Odbiorców Energii,
14) Izba Gospodarcza Ciepłownictwo Polskie,
15) Izba Gospodarcza Energetyki i Ochrony Środowiska,
16) Izba Gospodarcza Wodociągi Polskie,
17) Krajowa Izba Gospodarcza,
18) Krajowa Izba Gospodarki Nieruchomościami,
19) Operator Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM,
20) Orlen Południe,
21) PGE S.A.,
22) Orlen S.A.,
23) PKP Energetyka Kolejowa,
24) Polenergia S.A.,
25) Polska Geotermalna Asocjacja,
26) Polska Spółka Gazownictwa,
27) Polska Izba Gospodarcza Ekorozwój,
28) Polska Izba Gospodarki Odpadami,
29) Polska Platforma LNG i BIOLNG,
30) Polska Izba Biomasy,
31) Polska Izba Gospodarcza Energii Odnawialnej i Rozproszonej,
32) Polska Izba Inżynierów Budownictwa,
33) Polska Izba Morskiej Energetyki Wiatrowej,
34) Polska Organizacja Rozwoju Technologii Pomp Ciepła,
35) Polski Komitet Energii Elektrycznej,
36) Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo S.A,
37) Polskie Centrum Akredytacji,
38) Polskie Sieci Elektroenergetyczne S.A,
39) Polskie Stowarzyszenie Biometanu,
40) Polskie Stowarzyszenie Energetyki Słonecznej,
41) Polskie Stowarzyszenie Energetyki Wiatrowej,
42) Polskie Stowarzyszenie Fotowoltaiki,
43) Polskie Stowarzyszenie Geotermiczne,
44) Polskie Stowarzyszenie Pomp Ciepła,
45) Polskie Stowarzyszenie Producentów Biogazu Rolniczego,
46) Polskie Towarzystwo Elektrociepłowni Zawodowych,
47) Polskie Towarzystwo Energetyki Słonecznej PTES-ISES,
48) Polskie Towarzystwo Fotowoltaiki,

49) Polskie Towarzystwo Przesyłu i Rozdziału Energii Elektrycznej,
50) Stoen Operator sp. z o.o.,
51) Stowarzyszenie Zielony Gaz dla Klimatu,
52) Stowarzyszenie Branży Fotowoltaicznej – Polska PV,
53) Stowarzyszenie Energii Odnawialnej,
54) Stowarzyszenie Małej Energetyki Wiatrowej,
55) Stowarzyszenie Papierników Polskich,
56) Stowarzyszenie Polska Izba Magazynowania Energii.
57) Stowarzyszenie Polska Izba Urbanistów,
58) Stowarzyszenie Producentów Cementu,
59) Stowarzyszenie Producentów Energii z Odpadów,
60) Stowarzyszenie Producentów i Importerów Urządzeń Grzewczych,
61) Stowarzyszenie Urbanistów ZOIU,
62) Tauron Dystrybucja S.A.,
63) Towarowa Giełda Energii S.A.,
64) Towarzystwo Elektrowni Wodnych,
65) Towarzystwo Gospodarcze Polskie Elektrownie,
66) Towarzystwo Obrotu Energią (TOE),
67) Towarzystwo Rozwoju Małych Elektrowni Wodnych,
68) Unia Producentów i Pracodawców Przemysłu Biogazowego,
69) Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie,
70) Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu,
71) Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu,
72) Uniwersytet Rolniczy w Krakowie,
73) Uniwersytet Techniczno-Przyrodniczy w Bydgoszczy,
74) Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie,
75) Związek Banków Polskich,
76) Związek Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej,
77) Związek Polskich Pracodawców Handlu i Usług (ZPPHiU).

Projekt został przekazany do zaopiniowania (21 dni) następującym podmiotom:

1) Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa,
2) Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska,
3) Główny Urząd Miar,
4) Główny Urząd Nadzoru Budowlanego,
5) Instytut Nafty i Gazu,
6) Instytut Ochrony Środowiska,
7) Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa,
8) Młodzieżowa Rada Klimatyczna,
9) Polski Komitet Normalizacyjny,
10) Polskie Centrum Akredytacji,
11) Prokuratoria Generalna Rzeczypospolitej Polskiej,
12) Rzecznik Małych i Średnich Przedsiębiorców,
13) Urząd Dozoru Technicznego,
14) Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów,
15) Urząd Regulacji Energetyki,
16) Urząd Ochrony Danych Osobowych,
17) Zarządca Rozliczeń S.A.

Z uwagi na zakres projektu, który nie dotyczy zadań związków zawodowych, projekt nie podlegał opiniowaniu przez reprezentatywne związki zawodowe.

Z uwagi na zakres projektu, który dotyczy praw i interesów związków pracodawców, projekt podlegał opiniowaniu przez reprezentatywne organizacje pracodawców. Projekt został przekazany (30 dni) do następujących reprezentatywnych organizacji pracodawców:

1) Pracodawcy RP,
2) Konfederacja Lewiatan,
3) Związek Rzemiosła Polskiego,
4) Związek Pracodawców Business Centre Club,
5) Związek Przedsiębiorców i Pracodawców,
6) Federacja Przedsiębiorców Polskich,
7) Polskie Towarzystwo Gospodarcze.

Projekt podlegał opiniowaniu przez Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego, gdyż dotyczy spraw związanych z samorządem terytorialnym, o których mowa w ustawie z dnia 6 maja 2005 r. o Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego oraz o przedstawicielach Rzeczypospolitej Polskiej w Komitecie Regionów Unii Europejskiej (Dz. U. z 2024 r. poz. 949). W dniu 5 lutego 2025 r. Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego pozytywnie zaopiniowała projekt.

Projekt nie dotyczy spraw, o których mowa w art. 1 ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego (Dz. U. z 2018 r. poz. 2232, z późn. zm.), wobec czego nie wymagał zaopiniowania przez RDS.

Projekt nie dotyczy spraw, o których mowa w art. 35 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2024 r. poz. 1491, z późn. zm.), wobec czego nie wymagał zaopiniowania przez Radę Działalności Pożytku Publicznego.

Projekt ustawy nie wymagał przedstawienia właściwym instytucjom i organom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, celem uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia projektu.

Wyniki opiniowania i konsultacji publicznych zostały omówione w raporcie z konsultacji, zawierającym zestawienie przedstawionych stanowisk lub opinii i odniesienie się do nich przez organ wnioskujący, udostępnionym na stronie Rządowego Centrum Legislacji, w zakładce Rządowy Proces Legislacyjny.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	*Łącznie (0–10)*
Dochody ogółem	**0**	**2,76**	**7,30**	**12,51**	**17,73**	**24,29**	**24,29**	**24,29**	**24,29**	**24,29**	**24,29**	**186,04**
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	2,76	7,30	12,51	17,73	24,29	24,29	24,29	24,29	24,29	24,29	186,04
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Wydatki ogółem	**0**	**1,40**	**1,44**	**1,44**	**1,45**	**1,46**	**1,46**	**1,47**	**1,48**	**1,48**	**1,49**	**14,58**
budżet państwa	**0**	1,40	1,44	1,44	1,45	1,46	1,46	1,47	1,48	1,48	1,49	14,58
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo ogółem	**0,00**	**1,36**	**5,86**	**11,07**	**16,28**	**22,83**	**22,83**	**22,82**	**22,81**	**22,81**	**22,80**	**171,46**
budżet państwa	0	-1,40	-1,44	-1,44	-1,45	-1,46	-1,46	-1,47	-1,48	-1,48	-1,49	-14,58
JST	0	2,76	7,30	12,51	17,73	24,29	24,29	24,29	24,29	24,29	24,29	186,04
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Źródła finansowania	Na potrzeby realizacji zadań dotyczących systemu aukcyjnego biometanu oraz gazociągu bezpośredniego biogazu przewidziano konieczność utworzenia sześciu dodatkowych etatów w Urzędzie Regulacji Energetyki, finansowanych z budżetu państwa. W ramach dochodów JST wynikających z budowy i eksploatacji instalacji biometanu uwzględniono dochody wynikające z tytułu podatku od nieruchomości, w tym podatków uiszczanych przez operatorów sieci gazowych, podatku rolnego oraz podatku dochodowego od osób fizycznych (osoby zatrudnione w biogazowni).
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	**<u>W zakresie biometanu:</u>** **1. Wydatki budżetu państwa – Prezes URE** W obszarze realizacji zadań wynikających z wprowadzenia systemu aukcyjnego dla biometanu przewiduje się utworzenie 6 (sześciu) stanowisk pracy. Jako uzupełnienie pkt 6 OSR w tym obszarze wskazuje się, że Prezes URE będzie wykonywał nowe, nierealizowane wcześniej czynności związane z monitoringiem pomocy publicznej w ramach systemów wsparcia dla biometanu realizowanego w systemie aukcyjnym. Zadania wykonywane przez Prezesa URE będą wiązały się z rozszerzeniem funkcjonalności narzędzia dedykowanego do analizy, monitorowania i przeprowadzania aukcji energii

elektrycznej o analogiczne funkcjonalności dedykowane do przeprowadzania aukcji dla biometanu.

Tym samym obowiązki przydzielone w ramach nowotworzonych etatów będą polegały m.in. na:

- modyfikacji algorytmu/modelu obejmującego dane niezbędne do monitorowania poziomu pomocy publicznej w ujęciu danego roku oraz danego projektu;
- analizie deklaracji wytwórców złożonych do Prezesa URE oraz wydanie zaświadczenia umożliwiającego udział w systemie aukcyjnym dla biometanu, w tym ilości biometanu przeliczonej na ilość energii elektrycznej wyrażonej w KWh energii zadeklarowanej przez wytwórcę do sprzedaży w ramach systemu aukcyjnego oraz parametrów efektywnościowych właściwych dla danej instalacji;
- wprowadzaniu zebranych danych do algorytmu/modelu oraz zaprognozowanie za pomocą stworzonego algorytmu/modelu pomocy publicznej w całym okresie planowanego wsparcia;
- stałej weryfikacji i wprowadzaniu aktualnych danych dotyczących zmiennych wielkości makroekonomicznych;
- zagregowaniu uzyskanych danych dla prowadzonych aukcji z pomocą publiczną już udzieloną w danym roku w ramach całego systemu w celu weryfikacji limitu;
- analizowanie poprawności złożonych przez wytwórców sprawozdań, weryfikacja danych zawartych w sprawozdaniach jak również obsługa zapytań wnioskodawców.

W świetle powyższego należy wskazać, że realizacja nowych zadań zaadresowanych do ww. etatów ma charakter interdyscyplinarny i będzie wymagać eksperckiej wiedzy w zakresie m.in. ekonomii, wpływu wielu wskaźników na kształtowanie się cen energii w długim okresie, wytwarzania biometanu z biogazu, uwarunkowań rynku biogazu i biometanu oraz uwarunkowań prawnych prowadzenia działalności w zakresie wytwarzania biometanu z biogazu i z biogazu rolniczego. W związku z powyższym, będzie niezbędne zatrudnienie pracowników posiadających odpowiednie wykształcenie i doświadczenie.

Realizowane działania będą się wiązały z dodatkowymi kosztami po stronie URE w zakresie:

Pozycja 1 – koszty infrastruktury:

- wynajem powierzchni biurowej, koszty energii elektrycznej, sprzątanie, itp.;
- utworzenie stanowiska pracy (w tym niezbędnej infrastruktury) oraz jej utrzymania (szkolenia, itp.).

Pozycja 2 – koszty osobowe:

Zgodnie z informacjami przekazanymi przez URE, bazując na dotychczasowym doświadczeniu w zakresie obsługi prowadzenia spraw niezbędne dla skutecznej realizacji nowych zadań będzie zatrudnienie dodatkowych sześciu osób na stanowiskach eksperckich. Poniższa tabela zawiera zestawienie kosztów bazujące na aktualnym doświadczeniu Prezesa URE w ww. zakresie, kwoty finansowe są wyrażone w mln. zł.

	2026	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**	**2031**	**2032**	**2033**	**2034**	**2035**
Pozycja 1 (mln zł)	0,30	0,24	0,25	0,25	0,26	0,27	0,27	0,28	0,29	0,29
Pozycja 2 (mln zł)	1,10	1,20	1,20	1,20	1,20	1,20	1,20	1,20	1,20	1,20
Suma (mln zł):	1,40	1,44	1,44	1,45	1,46	1,46	1,47	1,48	1,48	1,49

Zapotrzebowanie na etaty związane z realizacją zadań Prezesa URE – analiza pracochłonności

Proponowane w projekcie zmiany ustawy wprowadzają system wsparcia dla wytwórców biometanu w formie aukcji, tj. nowe narzędzie, nieobjęte dotychczasowymi regulacjami prawnymi. Tym samym jest konieczne utworzenie nowego wydziału dedykowanego wsparciu biometanu, który umożliwi obsługę nowych beneficjentów, bez uszczerbku dla zachowania ciągłości funkcjonowania obecnie obowiązujących systemów wsparcia.

Celem zapewnienia skutecznego funkcjonowania nowego mechanizmu wsparcia, w szczególności rzetelnej i terminowej realizacji zadań związanych z organizacją, ogłaszaniem, przeprowadzaniem i rozstrzyganiem aukcji biometanu, występuje konieczność utworzenia odrębnego wydziału: naczelnik, 4 pracowników oraz 1 etat na potrzeby obsługi prawnej.

1 etat – naczelnik

Konieczność utworzenia odrębnego wydziału wiąże się z utworzeniem 1 etatu na stanowisku naczelnika. Realizacja zadań związanych z wdrożeniem i obsługą aukcji biometanu wymaga eksperckiej wiedzy interdyscyplinarnej w zakresie m.in. bardzo dobrej znajomości ustawy o odnawialnych źródłach energii, specyfiki obszaru wytwarzania biometanu w instalacjach odnawialnych źródeł energii oraz zagadnień związanych z udzielaniem pomocy publicznej, w tym zagadnień finansowo – ekonomicznej.

Osoba na tym stanowisku będzie odpowiedzialna za:

- bieżącą koordynację zadań z zakresu wydziału,
- prowadzenie spraw personalnych wydziału,
- uczestniczenie w spotkaniach z wytwórcami, wyjaśnianie bieżących wątpliwości interpretacyjnych związanych z wdrażaniem przepisów ustawy w zakresie aukcji biometanu,
- obsługę przygotowania danych na potrzeby sporządzania wewnętrznych i zewnętrznych raportów, statystyk, sprawozdań, udzielenia odpowiedzi na wnioski o udostępnienie informacji publicznej w zakresie właściwości, obsługa kontroli zewnętrznych prowadzonych w urzędzie,
- opiniowanie projektów aktów prawnych oraz zgłaszanie potrzeb zmian i uzupełnień legislacyjnych z obszaru, a także uczestnictwo w pracach legislacyjnych z obszaru związanego z biometanem,
- w zakresie zadań szczegółowych należy przede wszystkim wskazać nadzór nad dostosowaniem dedykowanego systemu teleinformatycznego Internetowej Platformy Aukcyjnej (IPA) – współpraca z nadzorowanym zespołem – w tym:
  - opisanie zakresu zmian niezbędnych do wprowadzenia w IPA,
  - zlecenie i weryfikacja wyceny rozwoju systemu,
  - opracowanie we współpracy z dostawcą usługi projektu funkcjonalno-użytkowego,
  - przeprowadzenie prób i testów dostarczonego produktu,
  - ostateczny odbiór i wdrożenie zmian w systemie (należy podkreślić, że dostosowanie IPA jest procesem wyjątkowo czasochłonnym, wymagającym nie tylko doskonałej znajomości przepisów ustawy OZE, ale także wiedzy z zakresu funkcjonowania systemów teleinformatycznych oraz ich zabezpieczeń).
- nadzór nad prawidłowym działaniem IPA, stały kontakt z dostawcą usługi utrzymania systemu,
- bieżącą obsługę IPA, np. rejestrowanie wpływu wniosków o dopuszczenie do udziału w aukcji i rozdział wniosków między pracowników,
- nadzór nad przygotowaniem, przeprowadzaniem i rozstrzyganiem aukcji biometanu,
- nadzór nad prawidłowością wykonywanych zadań przez poszczególnych pracowników, które zostały szczegółowo rozpisane poniżej.

2 etaty

Obsługa beneficjentów mechanizmu w zakresie prekwalifikacji oraz organizacji aukcji biometanu – funkcjonowanie nowoprojektowanego mechanizmu aukcji biometanu jest związane z wykonywaniem zadań w postaci dopuszczania wytwórców biometanu do aukcyjnego systemu wsparcia, ogłaszania, przeprowadzania, organizacji (w tym przygotowanie i aktualizacja regulaminu aukcji biometanu) oraz rozstrzygania aukcji na sprzedaż biometanu, a także w obszarze merytorycznej, funkcjonalnej i operacyjnej obsługi Internetowej Platformy Aukcyjnej.

W świetle powyższego należy wskazać, że realizacja ww. zadań wymaga utworzenia minimum 2 etatów o charakterze interdyscyplinarnym, wymagających eksperckiej wiedzy w zakresie m.in. bardzo dobrej znajomości ustawy o odnawialnych źródłach energii, specyfiki obszaru wytwarzania biometanu w instalacjach odnawialnych źródeł energii oraz zagadnień związanych z udzielaniem pomocy publicznej.

Osoba na tym stanowisku będzie odpowiedzialna za:

- rozpatrywanie wniosków o dopuszczenie do udziału w aukcji, w tym:
  - analizę przedłożonych przez wytwórcę dokumentów, ich weryfikacja pod względem formalnym i merytorycznym,
  - przygotowanie wezwania do uzupełnienia lub korekty dokumentów, a także przedłożenia wyjaśnień,

	– ponowną analizę przedłożonych dokumentów, i – jeżeli to konieczne – powtórzenie kroku poprzedniego, – przygotowanie projektu zaświadczenia, – wydawanie zaświadczeń o dopuszczeniu do udziału w aukcji (obsługa zaświadczeń w ramach systemu IPA, wysyłka do wytwórcy, uzupełnianie wewnętrznych baz i rejestrów), – wydawanie postanowień o odmowie wydania zaświadczenia o dopuszczeniu do aukcji biometanu, • bieżącą obsługę IPA w zakresie: – rejestrowania w wewnętrznych bazach i rejestrach wpływu wniosków o dopuszczenie do udziału w aukcji, – obsługi uzupełnień wniosków, w tym rejestrację wpływu, – akceptacji wniosków i tworzenie instalacji w systemie, – obsługi zabezpieczeń (kaucji i gwarancji bankowych) w systemie, w tym importowanie wyciągów bankowych do IPA, weryfikację formalną i merytoryczną oraz wprowadzanie gwarancji do IPA, zmiany formy zabezpieczenia, – zgłaszania ewentualnych błędów w działaniu IPA, w tym zgłaszanych przez użytkowników systemu, współpracy bieżącej z wykonawcą systemu, testów i odbiorów wdrożonych poprawek systemu, • przygotowanie i przeprowadzanie aukcji, w tym: – przygotowanie instrukcji użytkownika IPA, w tym nadzór nad jej aktualnością, – opracowanie regulaminu aukcji biometanu i jego uzgodnienie z MKiŚ, – opracowanie harmonogramu aukcji biometanu i jego uzgodnienie z MKiŚ, – przygotowanie i publikację ogłoszeń o aukcjach biometanu, – przeprowadzenie i rozstrzygnięcie aukcji w IPA: ➢ tworzenie aukcji w systemie zgodnie z ustawowymi parametrami, ➢ nadzór nad poprawnością przeprowadzenia aukcji, ➢ rozstrzygnięcie aukcji, w tym weryfikacja poprawności formalnej złożenia ofert, ➢ publikację wyników aukcji w IPA, – publikację wyników w BIP URE oraz przekazanie odpowiednio przygotowanych danych do MKiŚ oraz Zarządcy Rozliczeń S.A., – zwrot zabezpieczeń podmiotom, które nie wygrały aukcji, – wydawanie zaświadczeń o wygranej aukcji, – przygotowanie i przeprowadzanie aukcji interwencyjnych, • bieżącą obsługę beneficjentów aukcji biometanu: – obsługę aktualizacji ofert w systemie IPA: ➢ przyjmowanie i rejestrowanie, ➢ dokonywanie rozstrzygnięcia pod kątem prawidłowości złożenia aktualizacji oferty, ➢ wydawanie potwierdzeń skutecznego dokonania aktualizacji, ➢ informowanie Zarządcy Rozliczeń S.A. – gromadzenie i analizę informacji i oświadczeń dotyczących dostawcy biogazu, w tym również w zakresie kumulacji pomocy publicznej – zadanie powtarzalne w całym okresie wsparcia, – gromadzenie oświadczeń rocznych dotyczących pomocy publicznej w całym okresie wsparcia – gromadzenie oświadczeń dotyczących pomocy publicznej udzielanej *ad hoc* w całym okresie wsparcia, – gromadzenie informacji o pierwszym wytworzeniu i sprzedaży biometanu do sieci gazowej w ramach zwycięskiej oferty aukcyjnej, – prowadzenie postępowań w sprawie wymierzenia kar pieniężnych dotyczących gromadzonych informacji i oświadczeń, – podejmowanie działań, przygotowywanie stanowisk na potrzeby postępowań sądowych, – obsługę baz URE, – egzekucję kar. **1 etat**

	Zadania w zakresie kontroli oświadczeń, o których mowa w art. 83zc oraz art. 83zg ustawy o OZE – wdrożenie nowego systemu wsparcia w postaci aukcji biometanu wiąże się z istotnym rozszerzeniem zakresu kontroli przewidzianej w art. 84 ustawy o OZE. Projektodawca przewiduje rozszerzenie zakresu uprawnień kontrolnych Prezesa URE o prawo do przeprowadzenia kontroli zgodności ze stanem faktycznym przekazanych informacji i złożonych oświadczeń, w tym dotyczących prawidłowości ceny skorygowanej, składanych przez wytwórców biometanu ubiegających się o dopuszczenie do wzięcia udziału w aukcjach biometanu, jak również wytwórców, którzy wygrali aukcje dla biometanu. Mając na uwadze powyższe, w celu zapewnienia skutecznej realizacji rozszerzonej kontroli, występuje konieczność zatrudnienia dodatkowego eksperta posiadającego w szczególności bardzo dobrą znajomość zagadnień związanych z udzielaniem pomocy publicznej oraz ustawy o odnawialnych źródłach energii, ale też szeroką wiedzę z obszaru wytwarzania biometanu. Należy podkreślić, że zadania związane z kumulacją pomocy publicznej inwestycyjnej oraz prawidłowym wyliczaniem ceny skorygowanej są wysoce skomplikowane, a także bardzo czasochłonne z uwagi na konieczność analizy wielu dokumentów dotyczącej udzielonej pomocy. Osoba na tym stanowisku będzie odpowiedzialna w szczególności za: • przeprowadzanie kontroli w zakresie: – lokalizacji, rodzaju i mocy instalacji OZE służącej do wytwarzania biometanu, – łącznej ilości biometanu wprowadzonego do sieci gazowej, – wieku urządzeń zamontowanych w instalacji OZE służącej do wytwarzania biometanu, – informacji i oświadczeń dotyczących dostawcy biogazu, – miejsca przyłączenia instalacji OZE służącej do wytwarzania biometanu, – realizacji obowiązków, o których mowa w art. 9 ust. 1 pkt 3 albo art. 25 pkt 3a ustawy o odnawialnych źródłach energii, – spełniania kryteriów zrównoważonego rozwoju, – oświadczenia dotyczącego wysokości ceny skorygowanej (oświadczenia składane wraz z ofertą, oświadczenia roczne, oświadczenia *ad hoc* i oświadczenia związane ze zmianą dostawcy biogazu), – faktu niepozostawania w trudnej sytuacji finansowej przedsiębiorcy, – czy na podmiocie nie ciąży obowiązek zwrotu pomocy publicznej, • wydawanie postanowień o braku możliwości zakwalifikowania kwestionowanej ilości biometanu jako wytworzonego z odnawialnych źródeł energii w instalacji odnawialnego źródła energii, • wydawanie decyzji o obowiązku zwrotu Zarządcy Rozliczeń S.A. uzyskanej pomocy, określając kwotę wsparcia wraz z odsetkami, • podejmowanie działań, przygotowywanie stanowisk na potrzeby postępowań sądowych. **1 etat** Zadania z obszaru rozliczania obowiązku sprzedaży biometanu w ramach systemu aukcyjnego – wprowadzenie nowego narzędzia jakim są aukcje biometanu wiąże się z pojawieniem się nowej puli przedsiębiorców podlegających obowiązkowi rozliczenia sprzedaży biometanu w ramach systemu aukcyjnego, w ilości określonej w ofercie. Należy podkreślić, że zaprojektowane przepisy przewidują przypadki, które mają być rozstrzygane na korzyść wytwórcy biometanu w trakcie dokonywania weryfikacji obowiązku sprzedaży, w których nastąpiło ograniczenie lub nie doszło do wytworzenia biometanu, lub nie doszło do jego sprzedaży w ramach systemu aukcyjnego. Rzetelna realizacja tego zdania wymaga zatem utworzenia minimum 1 etatu o charakterze eksperckim, wymagającego bardzo dobrej znajomości ustawy o OZE oraz specjalistycznej wiedzy w zakresie nowych technologii wytwarzania biometanu, jego dystrybucji i przesyłu oraz złożonych zagadnień technicznych. Osoba na tym stanowisku będzie odpowiedzialna w szczególności za: • gromadzenie danych przekazywanych przez Zarządcę Rozliczeń S.A., • kontrolowanie okresów rozliczeń poszczególnych wytwórców, w tym z uwzględnieniem aktualizacji ofert, • przygotowywanie zestawień w zakresie ilości biometanu wytworzonego i sprzedanego w danym okresie rozliczeniowym w stosunku do ilości biometanu zadeklarowanego w ofercie, z uwzględnieniem aktualizacji oferty, • prowadzenie postępowań w sprawie wymierzenia kary,

	• podejmowanie działań, przygotowywanie stanowisk na potrzeby postępowań sądowych, • obsługę baz URE • egzekucję kar. **1 etat** Zapewnienie obsługi prawnej Prezesa URE i komórek URE w zakresie nowych zadań Prezesa URE: • opracowywanie opinii prawnych, • obsługa odwołań od decyzji przewidzianych w projektowanych przepisach (nowe kary pieniężne, decyzje związane z aukcjami biometanu, decyzje kończące postępowania, o których mowa w projektowanym art. 83ze ust. 13 ustawy OZE), w tym przygotowywanie odpowiedzi na odwołanie, odpowiedzi na apelację lub apelacji, odpowiedzi na skargę kasacyjną lub skargi kasacyjnej oraz innych pism procesowych, udział w rozprawach przed Sądem Okręgowym w Warszawie – Sądem Ochrony Konkurencji i Konsumentów, Sądem Apelacyjnym w Warszawie oraz Sądem Najwyższym, • obsługa zażaleń na postanowienia wydawane przez komórkę merytoryczną, • w toku postępowania administracyjnego (o których mowa wyżej) oraz zażaleń na postanowienia kończące sprawę, w tym przygotowywanie odpowiedzi na zażalenia, zażalenia do sądu II instancji, odpowiedzi na skargę kasacyjną lub skargi kasacyjnej oraz innych pism procesowych, udział w rozprawach przed Sądem Okręgowym w Warszawie – Sądem Ochrony Konkurencji i Konsumentów, Sądem Apelacyjnym w Warszawie, • prowadzenie nowego rodzaju postępowań administracyjnych na podstawie art. 8 ust. 1 ustawy Prawo energetyczne (odmowa dostosowania umowy przyłączenie do sieci instalacji OZE lub aktualizacji harmonogramu przyłączenia, art. 83ze ust. 12 ustawy o OZE), w tym prowadzenie korespondencji ze stronami postępowania i wydawanie decyzji administracyjnych, • obsługa skarg na przewlekłe prowadzenie postępowania i bezczynność organu, • w tym przygotowywanie odpowiedzi na skargę, skargi kasacyjnej lub odpowiedzi na skargę kasacyjną, udział w rozprawach przed Wojewódzkim Sądem Administracyjnym w Warszawie i Naczelnym Sądem Administracyjnym, • upowszechnianie w URE kierunków orzecznictwa i opinii z przedmiotowego obszaru oraz współpraca dotycząca tworzenia aktów wewnętrznych i opinie do projektów rozstrzygnięć, • zgłaszanie ewentualnych potrzeb zmian i uzupełnień legislacyjnych z obszaru, • opiniowanie projektów aktów prawnych. **2. Dodatkowe dochody JST – podatki lokalne** Instalacje biometanu rozlokowane na terenach poszczególnych gmin stanowią dodatkowe źródło dochodów dla budżetów samorządów lokalnych. Największą pozycję stanowi podatek od nieruchomości, zazwyczaj określany na poziomie ok. 2% wartości budowli (komory fermentacyjne, pomieszczenia i zbiorniki magazynowe oraz na poferment, instalacje uzdatniania biogazu, gazociągi, itp.) oraz budynków gospodarczych (socjalnych, maszynowni, itp.). Bazując na ww. danych dla referencyjnej instalacji oraz informacjach z rynku oszacowano poziom dochodów z tytułu podatku rolnego oraz od nieruchomości dla instalacji wytwórczych o większych mocach. Przy obliczaniu należnego podatku wykorzystano stawki obowiązujące na podstawie obwieszczenia Ministra Finansów z dnia 21 lipca 2023 r. *w sprawie górnych granic stawek kwotowych podatków i opłat lokalnych na rok 2024* (M.P. poz. 774). Do analizy poziomu dochodów z tytułu podatku rolnego oraz podatku od nieruchomości wykorzystano informacje od operatorów sieci gazowych dotyczące ilości procedowanych wniosków oraz deklaracji w zakresie ilości biometanu wprowadzanego do tych sieci, zgłaszane w ramach składanych warunków o przyłączenie od sieci gazowych. Na ich podstawie obliczono średnią moc instalacji biometanowej wyrażonej w MWe, która oscyluje w okolicy 2,8 MW, która (jak wynika ze struktury złożonych wniosków) powinna zostać osiągnięta w 2030 r., po przyłączeniu wszystkich instalacji objętych wsparciem w postaci systemu aukcyjnego dla biometanu. Liczbę i moc przyłączanych instalacji wytwórczych biometanu w poszczególnych latach przyjęto na podstawie szacunków własnych. Ponadto w analizie dochodów z tytułu podatku od nieruchomości przyjęto założenie zgodnie z raportem NCBiR[8] wskazujące, że średnia

[8] Realny potencjał produkcji biometanu w Polsce. Opracowanie na potrzeby Symulatora Polskiego Systemu Energetycznego

odległość biometanowni od miejsca wprowadzenia biometanu do sieci gazowej oscyluje w granicach 3 km, a koszt wybudowania 1 km gazociągu łączącego nowo wybudowaną biometanownię z istniejącą siecią gazową to 300 tys. zł / km.

Poniższa tabela obrazuje wpływy do JST, w tym wpływy z podatków od zatrudnionych osób przy codziennej obsłudze i konserwacji instalacji biometanowych.

	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
Wpływy do JST (mln zł)	0,00	2,76	7,30	12,51	17,73	24,29	24,29	24,29	24,29	24,29	24,29

Szczegółowe wyliczenie znajduje się w zał. nr 2 do OSR *Dodatkowe korzyści projektowanych regulacji w ujęciu poszczególnych sektorów gospodarki*, pkt 2. Wzrost dochodów Jednostek Samorządu Terytorialnego (JST) z tytułu odprowadzanych podatków.

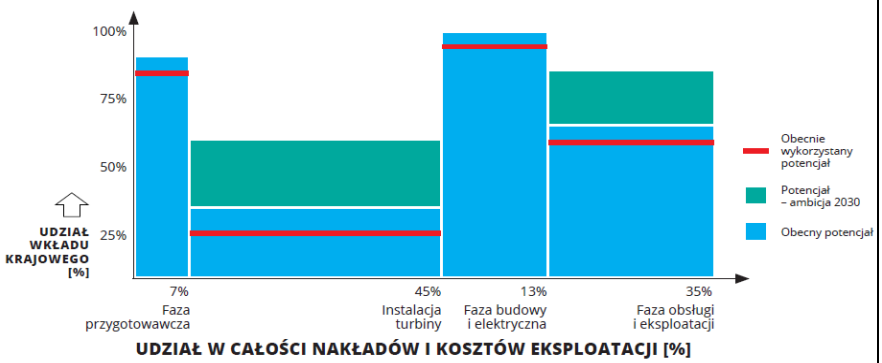
7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

Skutki

Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	*Łącznie (0–10)*
W ujęciu pieniężnym	duże przedsiębiorstwa	0	-139,80	-244,75	-397,45	-771,46	-944,03	-6 403,38
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	0	-39,96	-69,97	-113,62	-220,53	-269,87	-1 830,50
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	0	-43,95	-85,68	-144,31	-273,51	-334,69	-2 270,22
	osoby niepełnosprawne oraz osoby starsze	0	0	0	0	0	0	0
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							

<u>W zakresie lądowej energetyki wiatrowej:</u>

W zakresie sektora przedsiębiorstw budowlanych oraz innych uczestniczących w łańcuchu dostaw na potrzeby przygotowania i realizacji inwestycji w postaci elektrowni wiatrowych na lądzie, istnieje możliwość zaangażowania się w duże projekty infrastrukturalne. Projektowana nowelizacja wywrze istotny wpływ na finanse przedsiębiorstw w sektorze energetyki odnawialnej oraz w sektorze budowlanym, doradczym i projektowym, co wpłynie pozytywnie na realizacje zakładanego wzrostu udziału krajowego w polskich projektach LEW, zgodne z ambicjami zawartymi w analizach Polskiego Stowarzyszenia Energetyki Wiatrowej.

Tab. 4 udział wkładu krajowego na polskie projekty LEW, źródło: diagnoza obecnej sytuacji i potencjału krajowego łańcucha dostaw dla lądowej energetyki wiatrowej w Polsce oraz rekomendacje na rzecz optymalizacji jego rozwoju, Instytut Jagielloński

Rozwój LEW wpłynie również na rozwój potencjału zawierania umów bezpośredniego zakupu energii OZE (PPA), co stanowi korzyść zarówno dla inwestora posadawiającego LEW (zagwarantowanie zbycia wyprodukowanej energii elektrycznej po określonej cenie), jak i również odbiorcy (możliwość zakupu energii elektrycznej po stałej cenie, dbanie o wizerunek prowadzonej działalności, przez komunikowanie na zewnątrz, że energia wykorzystywana w tym przedsiębiorstwie pochodzi ze źródeł odnawialnych).

<table>
<tr><td></td><td></td><td><u>W zakresie sektora biometanu:</u>

Rozwój sektora biometanu wiąże się z koniecznością wybudowania licznych i rozproszonych terytorialnie zakładów, wpływając na decentralizację dostaw gazu, stabilizując system i powodując zmniejszenie uzależnienia od importu paliwa gazowego.

Szczegółowe informacje na ten temat znajdują się w zał. nr 2 do OSR Dodatkowe korzyści projektowanych regulacji w ujęciu poszczególnych sektorów gospodarki.</td></tr>
<tr><td rowspan="2"></td><td>rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe</td><td rowspan="2"><u>Partycypacja społeczna w projektach wiatrowych</u>

Zmiany w zakresie mechanizmu partycypacji społeczności lokalnych w mechanizmie udostępnienia co najmniej 10% mocy elektrowni wiatrowej zainteresowanym mieszkańcom korzystających z wytwarzanej energii w formule prosumenta wirtualnego zapewnią większą transparentność oraz większą popularność korzystania z proponowanego mechanizmu wsparcia społeczności lokalnych i kooperatyw energetycznych.</td></tr>
<tr><td>osoby niepełnosprawne oraz osoby starsze</td></tr>
<tr><td>Niemierzalne</td><td></td><td></td></tr>
<tr><td>Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń</td><td colspan="2"><u>W zakresie sektora biometanu:</u>

Szczegółowe informacje na temat rozwoju sektora biometanu, w tym:

• zakładanej dynamiki rozwoju sektora biometanu w latach 2024–2035,
• potencjalnego wpływu na ceny energii elektrycznej dla odbiorców końcowych, w związku z wykorzystaniem opłaty OZE do finansowania systemu aukcyjnego,
• wpływu na ceny paliw ciekłych, wynikające z szacunkowego wykorzystania biometanu w sektorze transportu

znajdują się w zał. nr 1 do projektu OSR Analiza wpływu projektowanych regulacji w zakresie biometanu.

Zgodnie z przeprowadzonymi analizami finansowanie systemu aukcyjnego biometanu z opłaty OZE wpłynie nieznacznie na wzrost cen energii elektrycznej. W zależności od grupy odbiorców szacuje się wzrost ceny energii elektrycznej na poziomie od 0,02% do maksymalnie 0,84%. W przypadku gospodarstw domowych szacuje się wzrost ceny energii elektrycznej od 0,04% do maksymalnie 0,82%.

Koszt wsparcia systemu aukcyjnego w ujęciu liczbowym, w podziale na poszczególne grupy odbiorców prezentuje poniższa tabela. Zakłada się, że pierwsze instalacje biometanowe korzystające ze wsparcia w ramach systemu aukcyjnego powstaną w 2026 r.

<table>
<tr><td colspan="2">Czas w latach od wejścia w życie zmian</td><td>0</td><td>1</td><td>2</td><td>3</td><td>5</td><td>10</td><td>Łącznie (0–10)</td></tr>
<tr><td rowspan="3">W ujęciu pieniężnym</td><td>duże przedsiębiorstwa</td><td>0,00</td><td>- 60,83</td><td>- 181,64</td><td>- 337,43</td><td>- 702,64</td><td>- 826,19</td><td>- 5 718,03</td></tr>
<tr><td>sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw</td><td>0,00</td><td>- 17,39</td><td>- 51,93</td><td>- 96,46</td><td>- 200,86</td><td>- 236,18</td><td>- 1 634,59</td></tr>
<tr><td>rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe</td><td>0,00</td><td>- 21,57</td><td>- 64,40</td><td>- 119,63</td><td>- 249,11</td><td>- 292,91</td><td>- 2 027,24</td></tr>
</table>

W przypadku dużych przedsiębiorstw oznacza to konieczność poniesienia kosztów w wysokości ok. 5 718,04 mln zł, a małych i średnich przedsiębiorstw ok. 1 634,59 mln zł w perspektywie 10 lat.

Szacuje się, że w perspektywie 10 lat roczny koszt energii elektrycznej gospodarstwa domowego zużywającego rocznie 2 MWh energii elektrycznej może wzrosnąć o ok. 16,5 zł.

<u>Nakłady na rozwój sektora biometanu – dotyczy przede wszystkim średnich i dużych przedsiębiorstw.</u>

Rozwój sektora biometanu jest uzależniony od możliwości w zakresie pozyskania odpowiedniego kapitału ze strony prywatnych inwestorów, zainteresowanych budową instalacji do wytwarzania biometanu. System aukcyjny, gwarantując poziom cen biometanu w dłuższej</td></tr>
</table>

perspektywie czasu, stanowi kluczowy element zapewnienia odpowiedniego zwrotu z zainwestowanego kapitału, tzw. bankowalność projektu.

Koszty CAPEX instalacji można podzielić na kilka kluczowych pozycji, do których należą: (1) jednostka służąca do wytwarzania biogazu – bez modułu kogeneracyjnego, ale łącznie z niezbędną infrastrukturą towarzyszącą (silosy, infrastruktura, uzbrojenie terenu), (2) moduł uzdatniania biogazu do parametrów gazu ziemnego oraz (3) przyłącze gazowe.

Średnie koszty tego rodzaju instalacji wynoszą ok. 33-40 mln zł w przypadku jednostki produkcyjnej o wydajności 2 mln m^3 biometanu rocznie oraz są odpowiednio wyższe w przypadku większych instalacji. W celu realizacji ok. 50 instalacji biometanu o średniej mocy 2,8 MW, zgodnie z założeniami projektu wskazanymi w załączniku do OSR, będzie konieczne zainwestowanie środków finansowych rzędu 9,25–10 mld zł.

Koszty OPEX instalacji są uzależnione od wielu czynników, jednak można je zagregować do kilku kluczowych elementów, do których należą: (1) koszty związane z pozyskaniem substratu, (2) koszty obsługi instalacji (bez modułu uzdatniania biogazu), do których należą koszty wynagrodzeń pracowników, koszt utrzymania urządzeń technologicznych, koszty wywozu pofermentu, koszty laboratoryjne czy też podatek od nieruchomości oraz (3) koszty utrzymania stacji uzdatniania biometanu. Największy udział w średniorocznych kosztach operacyjnych instalacji do wytwarzania biometanu mają koszty pozyskania substratu oraz koszty oczyszczania biogazu.

Średnioroczne koszty OPEX są bardzo zróżnicowane i zależą przede wszystkim od modelu pozyskania surowca, jak również technologii oczyszczania biogazu. Przyjmuje się, że dla instalacji o wydajności 2,2 mln m^3 biometanu rocznie mogą wynosić od 3,0 do 5,5 mln zł.

<u>Założenia kosztów zmian proponowanych we wsparciu operacyjnym OZE oraz dla zmodernizowanych instalacji OZE:</u>

W zakresie kosztów zmian planowanych w:

- obszarze wsparcia operacyjnego, który będzie umożliwiał pokrycie uzasadnionych kosztów operacyjnych dla instalacji OZE po zakończeniu pierwotnego (wynoszącego nie więcej niż 17 lat) okresu wsparcia, polegających na zwiększeniu współczynnika korekcyjnego w systemie FIP z 90% do 100%,
- w systemie wsparcia dla instalacji zmodernizowanych, polegających na zastosowaniu współczynnika korekcji wsparcia na poziomie 115%,
- likwidacji podwójnej korekcji ceny dla instalacji zmodernizowanych uczestniczących w systemach FIT i FIP (odpowiednio 95/90% oraz dodatkowo o udział poniesionych i udokumentowanych nakładów inwestycyjnych) oraz
- złagodzenia warunków wsparcia dla zmodernizowanych hydroelektrowni,

należy przede wszystkim stwierdzić, że wejście w życie przepisów dotyczących obu systemów jest zależne od oceny oraz pozytywnej decyzji Komisji Europejskiej w zakresie zgodności przepisów krajowych z unijnymi zasadami udzielania pomocy publicznej. Dodatkowo *vacatio legis* dla systemu wsparcia operacyjnego dla zamortyzowanych instalacji OZE jest przedłużane projektem ustawy do dnia 31 grudnia 2025 r.

Dla wyliczenia kosztu zmian przyjęto wejście do obu systemów wsparcia instalacji OZE, które korzystały lub korzystają przede wszystkim z systemu świadectw pochodzenia i zakończą podstawowy okres wsparcia do końca 2030 r., wchodząc następnie do systemu operacyjnego (kontynuacyjnego) na maksymalnie 10 lat, z możliwością korzystania ze wsparcia do dnia 31 grudnia 2034 r. albo do systemu wsparcia dla zmodernizowanych najpóźniej od dnia 31 grudnia 2027 r. W OSR wykazano 10-letnią perspektywę wpływu regulacji.

Oba powyższe systemy wsparcia są skierowane do instalacji OZE o łącznej mocy zainstalowanej wynoszącej 1,24 GW.

Do wyliczenia wpływu zmian w obu systemach przyjęto dodatkowe założenia, takie jak:

- cena hurtowa energii elektrycznej na Towarowej Giełdzie Energii S.A. (średnia cena kontraktów na 2025 r. – TGE_BASE-25 w kwietniu 2024 r. – 466,97 zł/MWh);
- aktualne ceny referencyjne dla przedmiotowych technologii (biomasa, biogaz rolniczy, hydroenergetyka);

- udział 50% uprawnionych wytwórców w systemie wsparcia operacyjnego (kontynuacyjnego) oraz 50% wytwórców w systemie wsparcia dla instalacji zmodernizowanych;
- średnie nakłady modernizacyjne na poziomie 60% kosztów kwalifikowanych wybudowania nowej referencyjnej instalacji OZE.

Przede wszystkim należy zaznaczyć, że wzrost kosztów obu systemów przekładający się na opłatę OZE wynika z zafunkcjonowania obu systemów po zmianach, ponieważ przed zmianami byłyby to systemy zupełnie nieopłacalne ekonomicznie w obecnej sytuacji rynkowej. Po zastosowaniu zmian proponowanych w projekcie ustawy koszty obu systemów wyniosą łącznie ponad 1,1 mld zł w perspektywie 10-letniej, a więc objętej niniejszą oceną skutków regulacji.

Co niezwykle istotne, dla porównania w przypadku uruchomienia w to miejsce nowych instalacji OZE ze wsparciem wynikającym z aktualnie obowiązujących cen referencyjnych (przy uwzględnieniu przepisów właściwych dla przysługujących systemów wsparcia) koszt wybudowania i utrzymania w systemie instalacji OZE mógłby wynieść nawet 43,3 mld zł.

Wpływ zmian w systemie wsparcia operacyjnego i modernizacyjnego OZE

W zakresie zmiany w zasadach rozliczenia instalacji w systemach wsparcia OZE, który jest finansowany m.in. z opłaty OZE, zakłada się wzrost opłaty OZE o ok. 0,73 zł/MWh. W przypadku dużych przedsiębiorstw oznacza to konieczność poniesienia kosztów w wysokości ok. 685 mln zł, a małych i średnich przedsiębiorstw ok. 196 mln zł w perspektywie 10 lat – przy założeniu, że wszystkie instalacje, którym wprowadzane regulacje dają taką możliwość, skorzystają z tych systemów.

W przypadku gospodarstw domowych wzrost opłaty OZE o ok. 0,73 zł/MWh przełoży się (przy założeniu średniego zużycia na gospodarstwo na poziomie 2 MWh rocznie) na dodatkowe 1,46 zł rocznie.

Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	*Łącznie (0–10)*
W ujęciu pieniężnym	duże przedsiębiorstwa	0	- 78,97	- 63,11	- 60,02	- 68,82	- 117,84	- 685,34
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	0	- 22,57	- 18,04	- 17,16	- 19,67	- 33,69	- 195,91
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	0	- 22,38	21,28	- 24,68	- 24,40	- 41,78	- 242,98

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

☐ nie dotyczy

Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☒ zmniejszenie liczby procedur ☒ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☒ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.	☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy

Uregulowanie możliwości zlokalizowania LEW na podstawie ZPI w sposób istotny wpłynie na skrócenie etapu planistycznego. Z kolei ujednolicenie procesu planistycznego LEW zawartego obecnie w ustawie o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych z ogólnymi zasadami znajdującymi się w ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym doprowadzi do skrócenia i ułatwienia etapu planistycznego w przypadku zastosowania podstawowej procedury sporządzania planu miejscowego.

W przypadku gazociągu bezpośredniego biogazu lub biogazu rolniczego nastąpi zwiększenie liczby procedur, ponieważ Prezes URE będzie wydawał, w formie decyzji administracyjnych, zgody na budowę gazociągu bezpośredniego służącego do dostarczania biogazu lub biogazu rolniczego.

9. Wpływ na rynek pracy

W zakresie zmian w LEW, zgodnie z raportem IRENA stosunek pracy w łańcuchu dostaw w LEW stanowi 5,24 miejsca pracy na 1 MW. Zakładając, że projekt nowelizacji w związku ze zmianą minimalnej odległości, przyczyni się do realizacji 6 GW nowych mocy w LEW, da to tym samym zatrudnienie ok. 31 400 pracownikom.

Jak wynika z doświadczeń państw członkowskich każda instalacja do wytwarzania biometanu generuje dodatkowe 3–4 miejsca pracy. Ponadto do budowy niezbędnej infrastruktury są potrzebne surowce, prefabrykaty i zasoby ludzkie. Szczegółowe informacje w tym zakresie zawarte zostały w zał. nr 2 do OSR pt. „Dodatkowe korzyści projektowanych regulacji w ujęciu poszczególnych sektorów gospodarki", pkt 8. Dodatkowe miejsca pracy (*green jobs*).

W odniesieniu do pozostałych zmian projekt ustawy nie będzie miał bezpośredniego wpływu na rynek pracy, jednak zaproponowane rozwiązania mogą mieć pośredni wpływ na utrzymanie miejsc pracy lub wzrost zatrudnienia wynikający z rozwoju odnawianych źródeł energii.

10. Wpływ na pozostałe obszary

☒ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☒ sądy powszechne, administracyjne lub wojskowe	☐ demografia ☐ mienie państwowe ☐ inne: odnawialne źródła energii	☐ informatyzacja ☐ zdrowie

Omówienie wpływu	LEW może stać się także skutecznym narzędziem do obniżenia emisyjności polskiego sektora energetycznego. LEW może w dużym stopniu uczestniczyć w ewolucyjnym zastępowaniu wytwarzania energii elektrycznej w oparciu o paliwa kopalne, w szczególności węgiel. Infrastruktura do wytwarzania biometanu przyczynia się do propagowania gospodarki o obiegu zamkniętym, a także do obniżenia emisyjności i zwiększenia zazieleniania polskiego sektora energetycznego. Ponadto biometan, jako jedyny zamiennik gazu ziemnego, może realnie, w czasie rzeczywistym, umożliwiać bilansowanie sieci elektroenergetycznych. Tak jak wskazano w pkt 7 OSR, rozwój inwestycji w LEW może doprowadzić do powstania impulsu dla rozwoju na poziomie krajowym i regionalnym dostawców i poddostawców usług i komponentów (tzw. *local content*) w cyklu życia instalacji – zarówno na etapie realizacji inwestycji, jak i jej eksploatacji. Z kolei w pkt 9 OSR wskazano wpływ rozwoju branży na zatrudnienie zarówno na etapie przygotowania i realizacji LEW, jak również na etapie jej eksploatacji. Trzeba pamiętać, że efekty wzrostu zatrudnienia będą miały także pozytywny wpływ na rozwój regionalny. Projektowane przepisy mogą skutkować nieznacznym wzrostem liczby spraw do rozpatrzenia przez SOKiK i Sąd Apelacyjny w Warszawie. Wskazanie konkretnych liczb jest trudne, wręcz niemożliwe. W przypadku SOKiK szacuje się, że będzie to kilkanaście odwołań w skali roku, natomiast w przypadku Sądu Apelacyjnego w Warszawie kilka skarg w skali roku.

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Planuje się, że ustawa wejdzie w życie pierwszego dnia miesiąca następującego po upływie miesiąca od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem przepisów, które powinny wejść w życie z uwzględnieniem odpowiedniego, dłuższego *vacatio legis*.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Biorąc pod uwagę, że wspólnym celem projektowanych zmian jest zwiększenie udziału źródeł odnawialnych w krajowym zużyciu energii brutto oraz szeroko pojęty rozwój sektora energii zgodny z ambicjami redukcji emisyjności gospodarki i zobowiązaniami międzynarodowymi, kryterium ewaluacji będzie wzrost mocy zainstalowanej w odnawialnych źródłach energii wykazywany w KPEIK.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

Załącznik nr 1. Analiza wpływu projektowanych regulacji w zakresie biometanu.

Załącznik nr 2. Dodatkowe korzyści projektowanych regulacji dla biometanu w ujęciu poszczególnych sektorów gospodarki.

Załącznik nr 3. Monografia „Elektrownia wiatrowa w życiu człowieka", Polska Akademia Nauk.

Analiza wpływu projektowanych regulacji w zakresie biometanu

1. Uzasadnienie wprowadzonej regulacji w zakresie biometanu

Polska dysponuje jednym z większych potencjałów wytwarzania biometanu w Unii Europejskiej, dotychczas wciąż niewykorzystanym. Jedną z kluczowych barier rozwoju tego sektora jest brak rozwiązań mających na celu zapewnienie bezpieczeństwa zainwestowanego kapitału oraz gwarancji uzyskania odpowiedniego poziomu zwrotu kapitału z inwestycji.

Wprowadzenie przepisów w zakresie aukcji dla biometanu obejmie biometan wytwarzany z biogazu jak również z biogazu rolniczego. Zaproponowany w projekcie ustawy system wsparcia adresowany do wytwórców biometanu ma na celu przede wszystkim zapewnienie stabilnego i wieloletniego wsparcia finansowego dla produkcji biometanu. Brak tego typu rozwiązań dla instalacji o mocy powyżej 1 MWe stanowi kluczową barierę dla rozwoju tego sektora, co potwierdzają doświadczenia krajów UE, które zdecydowały się na rozwój tego sektora, w początkowej fazie budowanego w oparciu o stabilne i przewidywalne w wieloletnim horyzoncie czasowym mechanizmy wsparcia.

Oczekiwanym efektem wprowadzenia rozwiązań w zakresie zapewnienia pomocy operacyjnej dla przedsiębiorców zajmujących się wytwarzaniem biometanu będzie wzrost poziomu inwestycji w tym obszarze, zgodnie z założeniami ilościowymi przedłożonymi do projektu ustawy.

O możliwościach wykorzystania biometanu w różnych sektorach decyduje różnica w cenie pomiędzy gazem ziemnym, a ceną referencyjną zgodnie z rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 13 listopada 2023 r. *w sprawie ceny referencyjnej biometanu* (Dz. U. z 2023 r. poz. 2477), która jest punktem odniesienia dla transakcji wolnorynkowych – obecnie różnica ta oscyluje wokół poziomu 315 zł za MWh. Wykorzystanie biometanu w poszczególnych sektorach będzie więc uzależnione od wprowadzanych dedykowanych instrumentów wsparcia, ponieważ „miękkie" mechanizmy rynkowe, wynikające np. z dodatkowych kosztów systemu EU ETS, nie są obecnie wystarczające dla zapewnienia stabilnego odbioru biometanu. W związku z powyższym, w perspektywie krótkoterminowej osiągnięcie poziomu produkcji biometanu określonego w scenariuszu bazowym (WEM, z ang. w*ith existing measures*) *Krajowego planu na rzecz energii i klimatu na lata 2021-2030* (460 ktoe, tj. ok. 500 mln m^3 biometanu rocznie[1]) będzie bardzo trudne do wykonania. Natomiast w przypadku braku wprowadzenia mechanizmów wsparcia, w tym proponowanego w niniejszym projekcie nowelizacji ustawy *o odnawialnych źródłach energii* systemu aukcyjnego dla biometanu, będącego katalizatorem rozwoju rynku biometanu, należy uznać za niewykonalne.

Ponadto, analizując potencjał wykorzystania biometanu w sektorze transportu należy pamiętać o nałożonym obowiązku realizacji Narodowego Celu Wskaźnikowego (dalej: „NCW") w transporcie oraz o objęciu tego sektora systemem handlu emisjami EU ETS. Zgodnie z przeprowadzonymi szacunkami wykorzystanie biometanu w tym sektorze stanowić będzie najmniejsze obciążenie dla odbiorców końcowych (szczegółowo wskazane w pkt 5 niniejszego materiału).

Zaproponowane w projekcie ustawy regulacje w zakresie wdrożenia systemu aukcyjnego mają na celu zapewnienie bankowalności projektów biometanowych i umożliwienie rozwoju sektora w jego wstępnej fazie. Przyjęta regulacja pomimo, iż obejmuje swoim zakresem stosunkowo niewielką liczbą potencjalnych projektów (ok. 50 instalacji o średniej mocy 2,8 MWe) jest kluczowa dla dalszego rozwoju sektora, który wymaga stabilnych gwarancji funkcjonowania oraz wsparcia inwestorów w długim horyzoncie czasu. Pomimo, że poszczególne sektory gospodarki, w tym energetyka, transport oraz ciepłownictwo wysyłają sygnały o potrzebie zakupu biometanu to należy mieć na uwadze, iż w praktyce deklaracje te nie znajdują pokrycia w umowach o charakterze długoterminowym, które pozwoliłyby pozyskać kredyty na planowane inwestycje.

Dobrym przykładem w tym zakresie jest sektor paliwowy, który na potrzeby realizacji NCW od wielu lat dokonuje zakupu odnawialnych paliw (oraz deklaruje zapotrzebowanie związane z biometanem w kontekście wymogów w zakresie *advanced biofuels*), jednakże sektor ten funkcjonuje w oparciu o coroczne, krótkoterminowe kontrakty nie zaś wieloletnie umowy na dostawy danego rodzaju biokomponentu.

[1] https://www.gov.pl/web/klimat/krajowy-plan-na-rzecz-energii-i-klimatu

2. Kluczowe założenia dotyczące rozwoju sektora biometanu przyjęte w OSR projektu

Przygotowanie projektu ustawy poprzedzone zostało analizą potencjału oraz zapotrzebowania na biometan ze strony poszczególnych sektorów oraz kosztów wykorzystania biometanu w odniesieniu do odbiorców końcowych. W ramach przeprowadzonej analizy zidentyfikowano optymalne kierunki rozwoju tej branży w jej początkowej fazie. Zaproponowane w projekcie ustawy podejście umożliwia zakontraktowanie w ramach prowadzonych przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki (dalej: „URE") postępowań aukcyjnych ok. 300 mln m^3 biometanu wprowadzanego do krajowej sieci gazowej. Wprowadzenie ww. ilości biometanu do sieci wraz z rozliczeniem ujemnego salda przez wytwórcę biometanu umożliwi uwzględnienie dodatkowych **3,2 TWh** energii paliw gazowych z OZE (**ok. 270 ktoe**) w sektorach elektroenergetycznym oraz ciepłowniczym (zaliczanych do realizacji celów OZE proporcjonalnie do poziomu wykorzystania paliw gazowych w tych sektorach).

Dla potrzeb przeprowadzenia analiz finansowych założono również określoną dynamikę rozwoju sektora opartego o system aukcyjny dla biometanu. W modelu przyjęto, iż do roku 2030 powstaną w Polsce w ramach realizowanych aukcji biometanu 53 instalacje wytwórcze o średniej mocy docelowej 2,8 MWe – przy czym średnią wartość projektu przyjęto na podstawie analizy materiałów przekazanych przez operatorów sieci gazowych dotyczących ilości złożonych wniosków o przyłączenie do sieci gazowej.

Tabela 1: Planowana dynamika rozwoju sektora biometanu w ramach systemu aukcyjnego oraz szacowany poziom wsparcia.

	2025	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**	**2031**	**2032**	**2033**	**2034**
1. Liczba zakładów wytwarzających biometan - ogółem [szt.]										
1.1. Rozpoczynające wytwarzanie - podłączone do sieci gazowej	0	7	10	11	11	14	0	0	0	0
1.2. Prowadzące wytwarzanie w danym roku (narastająco)	0	7	17	28	39	53	53	53	53	53
2. Moc instalacji biometanu - [MWe]										
Średnia moc instalacji	0	2,28	2,69	2,85	2,65	2,81	2,81	2,81	2,81	2,81
3. Wielkość produkcji ogółem w danym roku [GWh]										
Produkcja paliw gazowych	0	290	853	1 561	2288	3160	3 160	3 160	3 160	3 160
4. Szacowany poziom wsparcia ogółem [mln zł/rok]										
Poziom dopłaty do biometanu w poszczególnych latach	**0,00**	**99,79**	**297,97**	**553,52**	**822,17**	**1 152,62**	**1 227,82**	**1 258,51**	**1 289,97**	**1 322,22**

Źródło: Opracowanie własne Ministerstwa Klimatu i Środowiska m.in. na podstawie danych krajowych operatorów sieci gazowych.

Informacje dodatkowe: Szacowany poziom wsparcia ogółem (pkt 4 tabeli) wyznaczono uwzględniając:

- planowaną dynamikę rozwoju sektora wyrażającą się roczną wielkością produkcji wskazaną w pkt 3 powyżej, gdzie docelowa wartość produkcji w 2030 r. wynosi 300 mln m^3 biometanu (ok. 3,16 TWh);

- średnią cenę gazu ziemnego z dnia 13 czerwca 2024 r. na poziomie 176,20 zł/MWh, na podstawie TGEgasDA, indeksowaną wskaźnikiem inflacji w kolejnych latach na poziomie 2,5%;

- poziom wsparcia dla biometanu w wys. 490,50 zł/MWh – stanowiący 90% ceny referencyjnej określonej w rozporządzeniu Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 13 listopada 2023 r. w sprawie ceny referencyjnej biometanu (Dz. U. z 2023 r. poz. 2477)*; szacuje się, że ceny w aukcjach będą średnio niższe od obecnych cen referencyjnych o co najmniej 10%;*

- poziom zużycia energii elektrycznej na podstawie danych z Raportu z działalności Prezesa URE za 2023 r. – indeksowanych wskaźnikiem wzrostu 1,23% określonym w załączniku nr 2 do PEP 2040.

Jednocześnie mając na uwadze zapotrzebowanie na gaz ziemny w sektorze transportu, związane z realizacją NCW określonego w art. 23 ust. 1 ustawy *o biokomponentach i biopaliwach ciekłych*, przewiduje się przede wszystkim wykorzystanie biometanu w tym sektorze. W związku z powyższym w projekcie założono, iż wytwórcy objęci aukcyjnym systemem wsparcia, którzy w kolejnych latach będą ubiegać się o rozliczenie ujemnego salda, dokonując

sprzedaży biometanu na potrzeby realizacji NCW będą zwolnieni z obowiązku rozliczenia w systemie aukcyjnym odpowiedniej ilości biometanu zadeklarowanej w procedurze aukcyjnej.

W związku z powyższym, w przepisach projektu ustawy przewidziano:

- wyłączenie z możliwości zaliczenia do NCW biometanu objętego wsparciem aukcyjnym – zmiana zawarta w projektowanym art. 83s ustawy OZE,

- zwolnienie z rozliczenia obowiązku sprzedaży przez wytwórcę, który wygrał aukcję biometanu, sprzedanego biometanu w tej części, w której został on przeznaczony do realizacji NCW – zmiana zawarta w art. 83zh ust. 4 projektu ustawy OZE.

3. Wpływ na ceny energii elektrycznej dla obiorców końcowych - opłata OZE

Wpływ systemu aukcyjnego dla biometanu na ceny energii elektrycznej dla odbiorców końcowych będzie w przyszłości uzależniony od szeregu czynników, do których zaliczyć należy przede wszystkim: ceny gazu ziemnego, poziomu cen wsparcia dla biometanu stanowiących podstawę do rozliczenia ujemnego salda, poziomu konsumpcji energii elektrycznej oraz ilość instalacji, które ostatecznie przystąpią do systemu aukcyjnego. W kolejnych latach obciążenie sektora elektroenergetycznego będzie natomiast uzależnione od poziomu wykorzystania biometanu, wytworzonego w instalacjach objętych systemem aukcyjnym, w paliwach transportowych.

Zgodnie z przeprowadzonymi analizami finansowanie systemu aukcyjnego z opłaty OZE wpłynie nieznacznie na wzrost cen energii elektrycznej. Poniżej przedstawiono szacunki dotyczące wpływu systemu aukcyjnego na rachunek końcowy odbiorców energii elektrycznej. Warto podkreślić, iż jest to szacunek uwzględniający wariant konserwatywny, który zakłada, że (pomimo możliwości wykorzystania biometanu w transporcie) całość biometanu, który uzyskał wsparcie w systemie aukcyjnym, zostanie w tym systemie zaoferowana na rynku. Jak wyjaśniono powyżej należy się spodziewać, iż wykorzystanie biometanu w sektorze paliwowym wpłynie na zmniejszenie obciążenia sektora elektroenergetycznego w stosunku do zaprezentowanych poniżej szacunków.

Tabela 2: Prognozowany wpływ na rachunek końcowy odbiorców energii elektrycznej w latach 2025-2034.

	2025	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**	**2031**	**2032**	**2033**	**2034**
Poziom wsparcia *(w mln PLN)*	**0,00**	**99,79**	**297,97**	**553,52**	**822,17**	**1152,62**	**1 227,82**	**1 258,51**	**1 289,97**	**1 322,22**
odbiorcy na WN *(grupy A)*	0,00%	0,07%	0,20%	0,35%	0,51%	0,68%	0,70%	0,69%	0,69%	0,68%
odbiorcy na SN *(grupy B)*	0,00%	0,06%	0,18%	0,32%	0,45%	0,61%	0,63%	0,62%	0,61%	0,60%
odbiorcy na nN *(grupy C)*	0,00%	0,05%	0,13%	0,24%	0,34%	0,46%	0,47%	0,47%	0,46%	0,46%
odbiorcy grup G	0,00%	0,08%	0,24%	0,42%	0,60%	0,82%	0,84%	0,83%	0,82%	0,81%
w tym: gospodarstwa domowe	0,00%	0,08%	0,23%	0,41%	0,59%	0,79%	0,82%	0,81%	0,80%	0,79%

Źródło: Opracowanie własne Ministerstwo Klimatu i Środowiska na podstawie danych Prezesa URE.

Informacje dodatkowe: Przy określeniu ceny dla poszczególnych grup odbiorców wykorzystano ceny oraz poziom konsumpcji energii elektrycznej wskazane w raporcie z działalności Prezesa URE za 2023r. Wpływ na ceny obliczono przy założeniu poziomu konsumpcji energii elektrycznej oraz jej średnich cen ustalając jako wyjściowy rok 2023 indeksowany w kolejnych latach wskaźnikiem inflacji 6,6% dla 2024 r. i 2,5% w kolejnych latach. Poziom konsumpcji energii elektrycznej został indeksowany dla każdego roku wskaźnikiem wzrostu 1,23% określonym w załączniku nr 2 do PEP 2040.

Średnie ceny energii elektrycznej w 2023 r. wynoszą: odbiorcy na WN (grupa A) – 880,34 zł/MWh, odbiorcy na SN (grupy b) – 984,97 zł/MWh, odbiorcy na nN (grupy C) – 1 303,55 zł/MWh, obiorcy grupy G – 737,01 zł/MWh (w tym gospodarstwa domowe – 757,85 zł/MWh).

4. Możliwości w zakresie wykorzystania biometanu do realizacji NCW

Jak wskazano powyżej wykorzystanie biometanu objętego systemem aukcyjnym na potrzeby realizacji NCW, tj. do celów transportowych, pozwoli obniżyć obciążenie sektora elektroenergetycznego. Jak wskazano powyżej, w celu umożliwienia przekierowania biometanu z sektora elektroenergetyki do sektora transportu wprowadzono odpowiednie regulację w projekcie ustawy. Zgodnie z proponowanym art. 83zh ust. 3 pkt 4 ustawy OZE, rozszerzono katalog przesłanek zwalniających z obowiązku wytworzenia i sprzedaży w ramach systemu aukcyjnego tych ilości biometanu

zadeklarowanych w systemie aukcyjnym, które zostały sprzedane na potrzeby realizacji NCW. Takie rozwiązanie umożliwi przekierowanie części lub całości biometanu formalnie objętego systemem wsparcia do sektora transportowego.

Dodatkową korzyścią związaną z wykorzystaniem biometanu w sektorze transportu są ograniczenia kosztów po stronie logistyki – ponieważ wykorzystanie biometanu nie powoduje potrzeby budowania w systemie paliwowym dedykowanych ciągów logistycznych niezbędnych do dystrybucji biometanu. Powyższe wynika z możliwości wykorzystania biometanu do produkcji biowodoru stosowanego w instalacjach rafineryjnych, dostarczanego przy wykorzystaniu obecnej infrastruktury gazowej.

O roli biometanu w sektorze transportu świadczy również fakt, iż to paliwo gazowe może być jednym z nielicznych nośników energii umożliwiających realizację celów w zakresie udziału OZE w tym sektorze w związku z koniecznością osiągnięcia obowiązkowych, minimalnych udziałów tzw. *zaawansowanych biopaliw* i biogazu wytworzonych z surowców wymienionych w zał. IX część A dyrektywy REDII. Zgodnie z treścią art. 25 ust. 1 ww. dyrektywy, udział w końcowym zużyciu energii w sektorze transportu ma wynieść co najmniej 0,2 % w 2022 r., co najmniej 1 % w 2025 r. oraz co najmniej 3,5 % w 2030 r.

Potencjalnie, w perspektywie roku 2030 podmioty realizujące NCW mogłyby wykorzystywać do realizacji obowiązku, o którym mowa w art. 23 ust. 1 ustawy *o biokomponentach i biopaliwach ciekłych*, ok. 750-900 mln m^3 biometanu rocznie. Przewiduje się dwa kierunki zagospodarowania biometanu w sektorze transportu, obejmujące zarówno bezpośrednie wykorzystanie w silnikach spalinowych jako zamiennik sprężonego (CNG) lub skroplonego (LNG) –0, 15-0,30 mln m^3 biometanu rocznie lub jako źródło wytwarzania odnawialnego wodoru w przemyśle rafineryjnym, w ilości ok. 0,6 – 0,7 mln. m^3.

Zastosowanie gazu ziemnego w transporcie otwiera przed biometanem nową perspektywę stopniowego zwiększania udziału tego niskoemisyjnego i odnawialnego paliwa gazowego w postaci bioCNG i bioLNG. Rynek ten będzie się rozwijał wraz z postępującą rozbudową infrastruktury tankowania oraz rosnącą flotą pojazdów zasilanych paliwem CNG i LNG. Atutem wykorzystania sprężonego bioCNG jest, wobec np. aut diesla, przede wszystkim znaczna redukcja emisji zanieczyszczeń, tj. głównie pyłów PM, związków azotu NO_x i siarki, a także poziomu hałasu o ok. 5- 7 dB. Podstawową zaletą aut zasilanych gazem bioCNG jest fakt, iż paliwo wytwarzane jest na bazie dostępnej lokalnie biomasy, w tym bioodpadów, co umożliwia redukcję kosztów ich zagospodarowania. Należy także podkreślić, że koszt auta zasilanego sprężonym gazem jest porównywalny z kosztem zakupu pojazdu z tradycyjnym silnikiem, co nie jest bez znaczenia wobec potrzeby zastąpienia eksploatowanej floty pojazdów.

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 11 stycznia 2018 r. *o elektromobilności i paliwach alternatywnych* (Dz. U. z 2023 r. poz. 875), operatorzy systemów gazowych zobowiązani są do udostępnienia w dużych aglomeracjach punktów tankowania CNG. Mapa i lokalizacja krajowych stacji CNG, opracowana przez Urząd Dozoru Technicznego (UDT) na podstawie ww. ustawy regulującej kwestie Ewidencji Infrastruktury Paliw Alternatywnych, jest dostępna pod linkiem https://eipa.udt.gov.pl/ .

5. Porównanie wpływu na poszczególne sektory energetyczne – analiza porównawcza

W celu dokonania porównania potencjalnego wpływu kosztów ponoszonych na wsparcie sektora biometanu na poszczególne nośniki energii (paliwa ciekłe, energia elektryczna i gaz ziemny) przygotowano analizę porównawczą przyjmując następujące założenia:

- poziom konsumpcji (w tabeli 3) oraz średnie ceny paliw ciekłych (oleju napędowego oraz benzyn silnikowych) na podstawie danych zawartych w raporcie Polskiej Organizacji Przemysłu i Handlu Naftowego (POPiHN) za rok 2023[2], wynoszą odpowiednio 6 610 zł/m^3 oraz 6 510 zł/m^3 brutto;

[2] https://popihn.pl/wp-content/uploads/2024/05/RAPORT-ZA-ROK-2023-1.pdf

- poziom zużycia (w tabeli 3) oraz średnie ceny energii elektrycznej i gazu na podstawie danych zawartych w *Raporcie z działalności Prezesa URE za 2023 r.* [3]; średnia cena sprzedaży dla energii elektrycznej dla odbiorcy końcowego – 895,46 zł/MWh oraz średnia, detaliczna cena płacona przez odbiorcę gazu ziemnego – 384,11 zł/MWh,
- ilość biometanu objęta wsparciem – 300 mln m^3, tj. maksymalna ilość biometanu planowana do objęcia wsparciem w ramach systemu aukcyjnego.

Tabela 3: Roczna konsumpcja nośników energii i prognozowany wpływ wsparcia na zmianę cen poszczególnych nośników energii.

	2023r.	**wpływ na cenę [%]**
1. Roczna konsumpcja paliw ciekłych, w tym:		
- olej napędowy [mln m^3]	23,30	0,67
- benzyny silnikowe [mln m^3]	8,03	0,69
2. Roczna konsumpcja energii elektrycznej – ogółem [TWh]	142,17	1,32
3. Roczna konsumpcja gazu ziemnego [TWh]	165,00	1,75

Źródło: Opracowanie własne Ministerstwo Klimatu i Środowiska na podstawie danych Prezesa URE i POPIHN.

Z powyższej analizy porównawczej wynika, iż koszty wsparcia dla biometanu będą miały najmniejszy wpływ na sektor transportu.

[3] https://www.ure.gov.pl/pl/urzad/informacje-ogolne/edukacja-i-komunikacja/publikacje/sprawozdania-z-dzialaln/2916,Sprawozdania-z-dzialalnosci-Prezesa-URE.html

Dodatkowe korzyści projektowanych regulacji dla biometanu w ujęciu poszczególnych sektorów gospodarki

Efektywne ekonomicznie oraz skuteczne przeprowadzenie procesu transformacji energetycznej jest jednym z najważniejszych czynników, który zadecyduje o możliwości zachowania konkurencyjności zarówno polskiej, jak i europejskiej gospodarki. W procesie tym kluczową rolę odgrywać mają odnawialne źródła energii, przy czym jednym z nośników takiej energii jest biometan, który stanowi niskoemisyjną alternatywę dla gazu ziemnego, a jego szerokie wykorzystanie niesie ze sobą szereg korzyści, które poniżej zostały szczegółowo scharakteryzowane.

1. Poprawa bezpieczeństwa energetycznego kraju

Malejąca produkcja energii pierwotnej ze szczególnym uwzględnieniem ropy naftowej i gazu zimnego na przestrzeni ostatnich lat powoduje, że w krajach UE mamy do czynienia ze zjawiskiem rosnącego uzależnienia od importu tych nośników energii. Poziom uzależnienia mierzony tzw. ***wskaźnikiem zależności energetycznej*** pokazuje, że gaz ziemny jest drugim (po ropie naftowej) nośnikiem energii o najwyższym stopniu uzależnienia, wynoszącym **w 2021 r. 82%.** Należy również zauważyć, że 15 państw członkowskich UE jest uzależnione od gazu ziemnego pochodzącego z importu w ilości wynoszącej ponad 90%.

Jeszcze w 2021 r. Federacja Rosyjska była głównym importerem gazu ziemnego dla UE z 33-procentowym udziałem (137 mld m^3) zużycia gazu ziemnego w UE w 2021 r. pochodzącym z tego państwa.

Udział rosyjskiego gazu rurociągowego w imporcie do UE spadł do około 8% w 2023 r. [1] Jeśli chodzi o gaz rurociągowy i skroplony gaz ziemny (LNG) łącznie, import z Rosji stanowił mniej niż 15% całkowitego importu gazu do UE. Spadek ten nastąpił głównie w związku ze znacznym wzrostem importu LNG oraz ogólnym zmniejszeniem zużycia gazu w UE. W efekcie w 2023 r. największymi dostawcami gazu do UE była Norwegia (30% całego importu gazu) oraz Stany Zjednoczone i w dalszej kolejności kraje Afryki Północnej, Wielka Brytania i Katar.

Zmiany w podejściu do bezpieczeństwa energetycznego na poziomie globalnym i regionalnym (unijnym), stanowiące odpowiedź na zmieniające się uwarunkowania, nie pozostają bez wpływu na działania podejmowane na szczeblu krajowym. Wśród krajowych uwarunkowań bezpieczeństwa energetycznego do najistotniejszych należą baza surowcowa, zapotrzebowanie na surowce energetyczne, stopień uzależnienia od ich importu, jak również zobowiązania w zakresie ochrony środowiska. To z kolei oddziałuje na przyjętą i realizowaną politykę energetyczną, w której biometan może pełnić istotną rolę w kolejnych latach, ponieważ biorąc pod uwagę krajowy potencjał surowca – jest możliwe w przyszłości wygenerowanie ilości zielonego paliwa gazowego na porównywalnym poziomie ze zdolnościami produkcyjnymi gazu ziemnego w kraju.

Podsumowanie: *Przedstawione powyżej dane statystyczne obrazujące strukturę importu gazu ziemnego do UE potwierdzają, że pomimo zmiany kierunków zaopatrzenia krajów UE w gaz ziemny, niezmiennie utrzymuje się bardzo wysokie uzależnienie od importu „błękitnego paliwa" mające istotny wpływ na bezpieczeństwo energetyczne kontynentu. Poprawie tej sytuacji, tj. zmniejszeniu zależności UE od zewnętrznych dostaw gazu, mają służyć inicjatywy z zakresu ograniczenia wykorzystania paliw gazowych w kolejnych latach oraz inwestycje w rozwój mocy produkcyjnych biometanu.*

2. Wzrost dochodów Jednostek Samorządu Terytorialnego (JST) z tytułu podatków

Instalacje biometanu rozlokowane na terenach poszczególnych gmin stanowią dodatkowe źródło przychodów dla budżetów samorządów lokalnych. Największą pozycję w tym zakresie stanowi podatek od nieruchomości, zazwyczaj określany na poziomie ok. 2% wartości budowli (komory fermentacyjne, pomieszczenia i zbiorniki magazynowe na surowce oraz poferment, instalacje uzdatniania biogazu, gazociągi, itp.) oraz budynków gospodarczych (socjalnych, maszynowni, itp.).

[1] https://www.consilium.europa.eu/pl/infographics/eu-gas-supply/

Dla referencyjnej jednostki produkcyjnej o wydajności ok. 2,2-2,4 mln m^3 biometanu rocznie, przyjmując wartość inwestycji w przedziale 33-40 mln zł oraz 35% udział budynków i budowli, przychody gminy z tytułu samego podatku od nieruchomości należy szacować na poziomie ok. **230-280 tys. zł rocznie**.

Do podanej powyżej kwoty należy również doliczyć przychody z tytułu podatku gruntowego (dla ww. wielkości instalacji średnio ok. 2,5 ha powierzchni), gdzie wysokość podatku w 2024 r. dla 1 m^2 gruntu wykorzystywanego do prowadzenia działalności gospodarczej wynosi średnio 1,16 zł – co daje **ok. 33,5 tys. zł rocznie** podatku

Bazując na ww. danych dla referencyjnej instalacji oraz informacjach z rynku oszacowano poziom przychodów z tytułu podatków gruntowych oraz od nieruchomości dla instalacji wytwórczych o większych mocach. Przy obliczaniu należnego podatku wykorzystano stawki obowiązujące na podstawie obwieszczenia Ministra Finansów z dnia 21 lipca 2023 r. *w sprawie górnych granic stawek kwotowych podatków i opłat lokalnych na rok 2024* (Dz. U. z 2023 r. poz. 774).

Do analizy poziomu przychodów z tytułu podatku gruntowego oraz podatku od nieruchomości wykorzystano informacje pochodzące od operatorów sieci gazowych dotyczące ilości procedowanych wniosków o przyłączenie do sieci oraz deklaracji w zakresie ilości biometanu wprowadzanego do tych sieci. Na ich podstawie obliczono średnią moc instalacji wytwarzającej biometan wyrażoną w MWe, która oscyluje w okolicy 2,8 MW. Liczbę oraz moc poszczególnych instalacji wytwórczych biometanu przyłączanych do sieci w poszczególnych latach przyjęto na podstawie szacunków własnych.

Do analizy poziomu przychodów z tytułu podatku PIT (część JST) przyjęto zatrudnienie przez przedsiębiorców po 4 pracowników do bieżącej obsługi każdej instalacji biometanowej (zgodnie z pkt. 8 niniejszego załącznika) i wynagrodzenie na poziomie pensji minimalnej na 2025 r. w wysokości 4 666 zł brutto. Wysokość podatku PIT przyjęto zgodnie z obowiązującą ordynacją podatkową.

Tabela 4: Prognozowany poziom przychodów JST w latach 2025-2035, z uwzględnieniem mocy przyłączanych instalacji do wytwarzania biometanu oraz podatku PIT.

	2025	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**	**2031**	**2032**	**2033**	**2034**	**2035**
1. Liczba zakładów wytwarzających biometan – ogółem [szt.]											
Liczba funkcjonujących w danym roku instalacji	0	7	17	28	39	53	53	53	53	53	53
2. Moc instalacji biometanu – [MWe]											
Średnia moc instalacji	0	2,28	2,69	2,85	2,65	2,81	2,81	2,81	2,81	2,81	2,81
3. Szacowany poziom przychodów JST z tytułu podatku PIT [mln zł/rok]											
Przychody JST	**0**	**0**	**0,01**	**0,02**	**0,03**	**0,04**	**0,04**	**0,04**	**0,04**	**0,04**	**0,04**
4. Szacowany poziom przychodów JST z tytułu podatku od nieruchomości [mln zł/rok]											
Przychody JST	**0**	**2,76**	**7,29**	**12,49**	**17,7**	**24,25**	**24,25**	**24,25**	**24,25**	**24,25**	**24,25**
5. Szacowany poziom przychodów JST ogółem [mln zł/rok]											
Przychody JST	**-**	**2,76**	**7,30**	**12,51**	**17,73**	**24,29**	**24,29**	**24,29**	**24,29**	**24,29**	**24,29**

Źródło: Opracowanie własne Ministerstwo Klimatu i Środowiska na podstawie danych dotyczących wymiaru podatków lokalnych oraz informacji pochodzących od operatorów sieci gazowej w zakresie struktury wniosków składanych o przyłączenie do sieci.

Warto również zwrócić uwagę, że proces wytwarzania biometanu nie odbywa się w instalacjach bezobsługowych, do budżetu lokalnego samorządu wpływa również część podatków od osób fizycznych, zatrudnionych lokalnie w samej

[2] https://www.gov.pl/web/finanse/wielkosc-udzialu-gmin-we-wplywach-z-podatku-pit-w-2024-r-wyniesie-3846

biogazowni, a także podatek rolny, jeżeli biogazownia wykorzystywana jest wyłącznie w ramach prowadzonej działalności rolniczej. Kwoty te nie zostały uwzględnione w powyższym zestawieniu. Zgodnie z zasadami określonymi w ustawie z dnia 13 listopada 2003 r. *o dochodach jednostek samorządu terytorialnego* (Dz.U. z 2020 r. poz. 23, z późn. zm.) gminy mają udział w podatku dochodowym od osób prawnych (CIT) oraz osób fizycznych (PIT), który w zakresie PIT wynosi w 2024 r. 38,46%[2].

Ponadto rozwój instalacji biometanu na terenach wiejskich wiąże się z zapewnieniem większej przejrzystości dokonywanych transakcji z racji konieczności zapewnienia dokumentów finansowych na dostawy surowców pochodzących z gospodarstw rolnych.

Podsumowanie: *Powstanie instalacji do wytwarzania biometanu daje gwarancję stabilnych wpływów do budżetu samorządu lokalnego z tytułu podatków w perspektywie co najmniej dwóch dekad.*

[2] https://www.gov.pl/web/finanse/wielkosc-udzialu-gmin-we-wplywach-z-podatku-pit-w-2024-r-wyniesie-3846

3. Realizacja celów OZE w sektorze transportu

Jednym z głównych wyzwań w zakresie transformacji energetycznej pozostaje dekarbonizacja sektora transportu, który zgodnie z danymi *Międzynarodowej Agencji Energii* jest odpowiedzialny za ponad 1/3 globalnych emisji CO_2[3]. W najbliższych latach transport czekają kluczowe zmiany wynikające m.in. z objęcia sektora systemem handlu emisjami ETS oraz ze stawianych przed nim ambitnych celów redukcji emisji wynikających z nowelizacji dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/2001 z dnia 11 grudnia 2018 r. *w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych* (dalej: REDII).

Biometan w sektorze transportu pełnić będzie rolę dwojaką. Przede wszystkim będzie (1) poszukiwanym źródłem paliwa ze strony użytkowników pojazdów, w tym szczególnie firm transportowych, oraz (2) surowcem do produkcji paliw poszukiwanym przez wytwórców i importerów paliw transportowych.

Jeżeli chodzi o sektor paliwowy, biometan wytworzony z surowców wskazanych w zał. IX cz. A dyrektywy REDII umożliwia spełnienie wymogów w zakresie minimalnego udziału tzw. *advanced biofuels*, który w 2030 r. powinien wynieść 3,5% całkowitego zużycia energii w transporcie. Mając na uwadze ograniczony dostęp do surowców umożliwiających wytwarzanie biokomponentów, to właśnie zastosowanie biometanu w sektorze transportu istotnie zwiększa szansę realizacji celów OZE w transporcie.

Zaletą tego rozwiązania jest również fakt, że wykorzystanie biometanu daje możliwości zastosowania go do produkcji biowodoru w oparciu o proces reformingu parowego na instalacji, która obecnie jest zasilana gazem ziemnym. Wytworzony biowodór stosuje się następnie do procesów hydrorafinacji ropy naftowej, w ramach której powstają m.in. paliwa ciekłe, tj. olej napędowy oraz benzyny silnikowe. Przyjęte rozwiązanie nie wymaga konieczności ponoszenia nakładów na kosztowną infrastrukturę magazynową oraz dystrybucyjną dla potrzeb dostarczania biometanu konsumentom, niezbędną w przypadku stosowania go bezpośrednio w pojazdach drogowych, jako bioCNG lub bioLNG. Co więcej, nie ma również potrzeby rozbudowy czy też modernizacji istniejącej floty pojazdów mogących korzystać z biometanu, ponieważ wytworzone w ten sposób biokomponenty zawarte w paliwie ciekłym w praktyce w żaden sposób nie wpływają na zmianę parametrów jakościowych produktu końcowego.

Jest to więc rozwiązanie efektywne kosztowo z punktu widzenia podmiotów realizujących NCW, ponieważ odbiór biometanu z sieci gazowej i skierowanie go na instalację produkcji wodoru ogranicza koszty jakie należałoby ponieść na rozbudowę infrastruktury paliwowej w kontekście dodawania innych rodzajów biokomponentów (HVO, itp.) oraz wydatki na import *advanced biofuels*.

Wszystkie instalacje produkujące paliwa w kraju mogą korzystać z tego rozwiązania, a łączne zapotrzebowanie w tym obszarze szacuje się na poziomie 600- 700 mln m^3 rocznie.

Natomiast w przypadku branży transportowej biometan pozwala na redukcję emisji dzięki zastosowaniu go jako paliwo do napędu pojazdów mechanicznych. Bio-LNG dzięki ponad 600 razy większej gęstości niż jego gazowy odpowiednik, bio-LNG pozwala na osiągnięcie imponujących zasięgów (dla ciężkich pojazdów) porównywalnych nawet z napędem diesla i to wszystko przy zachowaniu standardowej wielkości zbiornika paliwowego.

Ponadto, dzięki możliwości wykazania ujemnej emisyjności biometanu (np. po zastosowaniu obornika jako surowca do jego wytworzenia), może wystarczyć jedynie 80-procentowy udział bio-LNG w miksie paliwowym danego pojazdu ciężkiego, żeby był on neutralny klimatycznie. Podobnie jest w przypadku statków, dla których wykorzystanie zaledwie 20% bio-LNG pozwala na redukcję emisji CO_2 o ponad 30% w porównaniu do jednostek zasilanych w całości olejem napędowym. Bio-LNG eliminuje również 95% innych zanieczyszczeń powietrza wynikających z żeglugi (takich jak np. NOx, SOx, PM2.5, PM10), dodatkowo wspierając realizację pozostałych celów środowiskowych IMO[4].

Podsumowanie*:* *Rozwój sektora biometanu bezpośrednio wpływa na możliwość realizacji obowiązku NCW w sektorze transportu, w tym w zakresie minimalnego udziału tzw. advanced biofuels. Natomiast zastosowanie Bio-LNG jako substytutu LNG ułatwi krajowym przewoźnikom utrzymanie konkurencyjnej pozycji na coraz bardziej wymagającym europejskim rynku usług transportowych.*

[3] https://www.iea.org/energy-system/transport

[4] https://www.europeanbiogas.eu/wp-content/uploads/2020/11/BioLNG-in-Transport_Making-Climate-Neutrality-a-Reality.pdf

4. Wzmocnienie krajowego sektora rolnego – gwarancja utrzymania dodatniego bilansu handlowego

W ramach Europejskiego Zielonego Ładu mowa jest o strategii „od pola do stołu" (*from farm to fork*)[5] oraz o unijnej strategii na rzecz bioróżnorodności[6]. Wdrażana polityka dotycząca zrównoważonego gospodarowania zasobami naturalnymi, przeciwdziałania zmianom klimatu, oznacza, że unijny rynek w kolejnych latach będzie dla polskich rolników oraz przetwórców żywności coraz bardziej wymagający. Zmiany w podejściu do procesu wytwórczego oraz w zakresie preferencji żywieniowych mieszkańców UE, są dla wytwórców i przetwórców sektora rolno-spożywczego kluczowe, ponieważ około 40%. produkowanej w Polsce żywności trafia na eksport[7], z czego 2/3[8] do krajów Unii Europejskiej.

Zgodnie z raportem „*Wyniki eksportu produktów rolno-spożywczych z Polski w 2023 r.*" opracowanym przez Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa (KOWR), w 2023 r. odnotowano po raz kolejny wzrost wpływów uzyskanych z eksportu krajowych produktów rolno-spożywczych. Wartość eksportu ogółem towarów rolno-spożywczych z Polski w 2023 r. **osiągnęła rekordowe 51,8 mld EUR (236 mld zł)** oraz jest o 8,1% wyższa rok do roku. Jednocześnie udział eksportu rolno-spożywczego w wartości całego krajowego eksportu zwiększył się z 13,8% w 2022 r. do 14,7% w roku 2023[9].

Tabela 5. Udział produktów rolno-spożywczych w wartości polskiego eksportu zagranicznego ogółem

	2012	**2013**	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**
Wartość eksportu ogółem (mld EUR)	143	155	166	180	185	207	224	238	240	288	346	351
Wartość eksportu rolno-spożywczego ogółem (mld EUR)	17,9	20,4	21,9	23,9	24,3	27,8	29,7	31,8	34,3	37,6	47,9	51,8
Udział produktów rolno-spożywczych w eksporcie ogółem (w %)	**12,5**	**13,2**	**13,2**	**13,3**	**13,2**	**13,5**	**13,3**	**13,3**	**14,3**	**13,1**	**13,8**	**14,7**

Źródło: Biuro Analiz i Strategii KOWR na podstawie danych GUS i Ministerstwa Finansów, 2023 r. – dane wstępne.

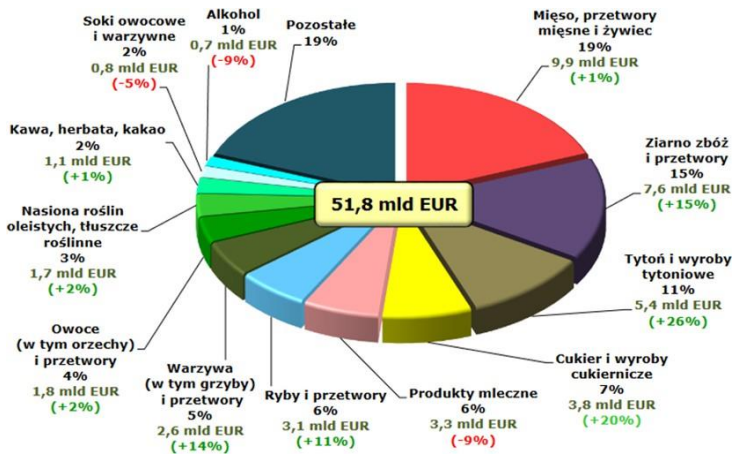
Podejmując się analizy udziału produktów rolno–spożywczych w ogólnej wartości krajowego eksportu należy zwrócić szczególną uwagę na strukturę towarową oraz geograficzną krajowego eksportu – ponieważ kwestia ta będzie miała wpływ na tempo oraz zakres zmian w sektorze rolno–spożywczym w kolejnych latach.

Głównym odbiorcą polskiego eksportu żywności są kraje Europy Zachodniej. Podobnie jak w latach poprzednich w 2023 r. produkty rolno-spożywcze były eksportowane z Polski przede wszystkim na rynki krajów Unii Europejskiej osiągając 73-procentowy udział w całości eksportu. W wartościach bezwzględnych sprzedaż produktów rolno-spożywczych do UE wygenerowała 38 mld EUR (173 mld zł), co oznaczało wzrost wartości o 7% w odniesieniu do 2022 r.

Jeżeli natomiast chodzi o strukturę towarową polskiego eksportu produktów rolno-spożywczych dominującą pozycję zajmują: mięso, przetwory mięsne oraz żywiec. W 2023 r. przychody uzyskane ze sprzedaży zagranicznej wymienionej grupy towarowej były o 1% wyższe niż rok wcześniej i wyniosły 9,9 mld EUR, stanowiąc 19% wartości całego polskiego eksportu produktów rolno-spożywczych. Szczegóły struktury towarowej eksportu prezentuje poniższy wykres:

Wykres 1: Struktura towarowa polskiego eksportu rolno-spożywczego w 2023 r.

[5] https://www.consilium.europa.eu/pl/policies/from-farm-to-fork/
[6] https://www.consilium.europa.eu/pl/policies/biodiversity/
[7] https://businessinsider.com.pl/finanse/handel/produkcja-zywnosci-w-polsce-import-i-eksport-zywnosci-wplyw-pandemii-raport/sy9ppkf
[8] https://www.accenture.com/content/dam/accenture/final/a-com-migration/manual/r3/pdf/pdf-158/Accenture-Sustainable-Food-Poland.pdf
[9] https://www.gov.pl/web/kowr/wyniki-eksportu-produktow-rolno-spozywczych-z-polski-w-2023-r

Źródło: Opracowanie Biura Analiz i Strategii KOWR na podstawie wstępnych danych Ministerstwa Finansów.

Największy udział w wartości krajowego eksportu mięsa, przetworów mięsnych i żywca miały: mięso drobiowe (41,5% – 4,1 mld EUR), przetwory mięsne (25% – 2,5 mld EUR), mięso wołowe (22% – 2,2 mld EUR) oraz mięso wieprzowe (8% – 824 mln EUR). Wysoką pozycję pod względem wartości z 6% udziałem w eksporcie produktów rolno-spożywczych zajmują produkty mleczne, których łączna sprzedaż, w porównaniu do 2022 r., zmalała o 9%, do 3,3 mld EUR.

Należy mieć na uwadze, że wytworzenie każdego rodzaju produktu spożywczego wiąże się z określoną emisją gazów cieplarnianych, pozostawiając po sobie tzw. ślad węglowy (*carbon foot print*). Wskaźnik emisyjności pokazuje zatem, jakie obciążenie dla środowiska stanowią poszczególne rodzaje żywności.

Ślad węglowy żywności sprowadza się w sumie do jego czterech składników:

- hodowla zwierząt (m.in. emisja metanu przez bydło, zastępowanie lasów pastwiskami i polami uprawnymi na produkcję paszy, połów ryb, itp.),
- produkcja roślinna (m.in. produkcja paszy dla zwierząt oraz żywność roślinna dla ludzi),
- sposób wykorzystania danego terenu oraz poziom uprzemysłowienia produkcji rolnej,
- łańcuch dostaw (m.in. transport, przetwórstwo, przechowywanie, dystrybucja, produkcja opakowań, itp.).

Produkcja żywności odpowiada aż za 26% łącznej emisji gazów cieplarnianych[10] emitowanych do atmosfery, zaś działania związane z hodowlą zwierząt powodują w sumie ok. 18%[11] całkowitych emisji gazów cieplarnianych, za jakie odpowiada obecnie nasza cywilizacja.

Organizacja Narodów Zjednoczonych do spraw Wyżywienia i Rolnictwa (UN Food and Agriculture Organization) w raporcie „Długi cień hodowli zwierząt" (*Livestock long shadow*)[12] szacuje, że sama hodowla zwierząt odpowiada za ok. 9% światowych emisji dwutlenku węgla oraz ok. 35-40% emisji antropogenicznych metanu. Jednym z kluczowych czynników wpływającym na wzrost emisji (i drugim po wylesianiu) jest produkcja pasz z użyciem nawozów sztucznych, których wytwarzanie jest niezwykle energochłonnym procesem. Związane z tym emisje CO_2 oscylują wokół 40 mln ton rocznie. Oprócz nawozów sztucznych w hodowli zwierzęcej oraz produkcji roślinnej używa się dodatkowo maszyny rolnicze, instalacje nawadniające oraz grzewcze (suszące), itd. - co z kolei wiąże się z emisją kolejnych 90 mln ton CO_2 rocznie.

Zgodnie z raportem firmy doradczej Accenture „Zrównoważona żywność w Polsce"[13], 61% respondentów zwraca uwagę, iż wpływ wytworzenia produktu spożywczego na środowisko staje się jednym z kluczowych czynników wyboru dostawcy produktów spożywczych. Ponadto 56% respondentów tego samego raportu uważa, że lepsze oznakowanie produktów ekologicznych zachęciłoby ich do kupna.

[10] https://ourworldindata.org/environmental-impacts-of-food
[11] https://ourworldindata.org/food-ghg-emissions
[12] https://www.fao.org/4/a0701e/a0701e00.htm
[13] https://www.accenture.com/content/dam/accenture/final/a-com-migration/manual/r3/pdf/pdf-158/Accenture-Sustainable-Food-Poland.pdf

Biometan stanowi atrakcyjny substytut gazu ziemnego dzięki swojej niskoemisyjności, która zależy przede wszystkim od rodzaju użytego substratu do jego produkcji i jest znacznie niższa niż emisyjność „błękitnego paliwa", którego emisyjność wynosi ok. 67 CO_2e/MJ. Warto zaznaczyć, iż produkcja biometanu z odpadów i pozostałości po produkcji rolniczej (w tym z gnojowicy i obornika), odpadów komunalnych oraz osadów ściekowych pozwala na największą redukcję emisji. Są to zarazem surowce, w których dostrzega się największy potencjał rozwojowy w kraju w najbliższych latach i jednocześnie te surowce, których zastosowanie w produkcji biometanu pozwoli sektorowi przetwórstwa rolno-spożywczego (przemysł mięsny i mleczarstwo) zachować swoją konkurencyjność na wymagających rynkach Europy Zachodniej.

Rozwój produkcji biometanu (oraz szeroko rozumianego sektora biogazowego) wykorzystującego ww. surowce jest zatem niezwykle istotny nie tylko z punktu widzenia procesów dekarbonizacji, ale również zapewnienia funkcjonowania krajowego sektora rolnego w jego obecnym kształcie w kolejnych latach.

Podsumowanie: *Krajowe rolnictwo, w tym eksport produktów rolno–spożywczych, stanowi istotną część gospodarki. W kontekście zachodzących zmian, w tym podejścia konsumentów do kwestii produkcji żywności konieczna będzie transformacja, umożliwiająca sprostanie wyzwaniom środowiskowym jakie są stawiane przed tym sektorem. Przede wszystkim utrzymanie wysokiej konkurencyjności krajowego eksportu żywności będzie wymagało znaczących redukcji śladu węglowego – w tym zakresie rozwój sektora biogazu oraz biometanu daje ogromne możliwości i jest nieodzownym elementem przyszłości krajowego rolnictwa.*

5. Zastąpienie nawozów mineralnych produktem pofermentacyjnym

Nawozy są stosowane na około 134 milionach hektarów gruntów rolnych w UE, co odpowiada 75% całkowitej ilości gruntów rolnych.[14] Główne zastosowania to produkcja pszenicy i zbóż takich jak kukurydza, sorgo, soja (odpowiednio 26% i 25% nawożonych gruntów nawożonych).[15]

Zapotrzebowanie na nawozy mineralne w Europie systematycznie wzrasta. Najszybszy wzrost zużycia nawozów mineralnych w ostatnich latach widoczny był w Bułgarii i na Węgrzech. Ponadto kraje, które są największymi producentami rolnymi i mają największe użytki rolne, zwykle wykorzystują najwięcej nawozów mineralnych w produkcji rolnej. W 2020 r. sektory rolne we Francji, Niemczech, Polsce i Hiszpanii zużyły od 1,0 do 2,1 mln ton nawozów azotowych i od 0,1 do 0,2 mln ton nawozów fosforowych. W latach 2010-2020 stosowanie nawozów azotowych w rolnictwie wzrosło w większości państw członkowskich, przy czym największy wzrost odnotowano w Bułgarii (+83,0%), na Węgrzech (+57,5%) i w Rumunii (+53,4%). Podobnie większość państw członkowskich odnotowała wzrost stosowania nawozów fosforowych, przy czym największy wzrost odnotowano na Węgrzech (+142,2%), w Bułgarii (+102,1%) i na Łotwie (+99,4%).[16]

Zastosowanie produktu pofermentacyjnego jako środka poprawiającego właściwości gleby wpływa na zmniejszenie potrzeby wykorzystania nawozów mineralnych, ograniczając negatywne konsekwencje rozwoju tego sektora. Zagospodarowanie odchodów zwierzęcych w ilości odpowiadającej potencjałowi inwestycyjnemu biometanu pozwoliłoby ograniczyć emisję gazów cieplarnianych z rolnictwa o blisko 2 mln t CO_2eq/rok, co stanowi 5% emisji z rolnictwa[17]. Gdyby możliwe stało się przetworzenie odchodów zwierzęcych w instalacjach odpowiadających potencjałowi wdrożeniowemu biometanu, osiągnięta redukcja gazów cieplarnianych wyniosłaby 3 mln t CO_2eq/rok, co odpowiadałoby 9% emisji z rolnictwa.

Wreszcie ograniczenie ilości nawozów mineralnych wykorzystywanych przy produkcji rolnej pozwoli na zmniejszenie ilości zużycia gazu ziemnego, wykorzystywanego do jego produkcji, zmniejszając tym samym skalę uzależnienia od importu tego nośnika energii.

---

14 *Fertilisers Europe, Forecast of food, farming and fertiliser use in the European Union 2021-2031, 2022. ttps://www.fertiliser-seurope.com/wp-content/uploads/2021/12/Forecast-2021-31-Studio-final-web.pdf*

15 *Fertilisers Europe, Fertiliser Industry Facts & Figures 2022, 2022 https://www.fertiliserseurope.com/wp-content/up- loads/2022/09/Industry-Facts-and- Figures-2022.pdf*

16 *"Mineral fertiliser consumption remained high in 2020" https://ec.europa.eu/eurostat/en/web/products-eurostat-news/-/ddn-20220628-1*

17 https://www.gov.pl/web/rolnictwo/emisje-gazow-cieplarnianych-ghg-z-rolnictwa

Podsumowanie: *Produkt pofermentacyjny jest nieodzownym elementem produkcji biometanu a jego zastosowanie nawozowe pozwala na zmniejszenie emisji w rolnictwie oraz poprawę warunków glebowych i jednocześnie zmniejsza zapotrzebowanie na nawozy mineralne i związane z tym zapotrzebowanie na gaz ziemny, stosowany do ich produkcji.*

6. Ograniczenie kosztów gospodarki komunalnej w gminach, gospodarka o obiegu zamkniętym

Polska jest wciąż krajem o jednej z najniższych średnich w zakresie ilości odpadów komunalnych przypadających na mieszkańca (355 kg w 2022 r.[18], przy średniej UE ok. 530 kg). Zebrane odpady komunalne w 2022 r. skierowane zostały do następujących procesów:

- odzysk – 8 199,1 tys. ton (61,1%), w tym:
  - recykling – 3 585,4 tys. ton (26,7%),
  - biologiczne procesy przetwarzania (kompostowanie lub fermentacja) – 1 899,5 tys. ton (14,2%),
  - przekształcenie termiczne z odzyskiem energii – 2 714,1 tys. ton (20,2%),
  - unieszkodliwienie – 5 221,2 tys. ton (38,9%), w tym:
    - przez przekształcenie termiczne bez odzysku energii – 113,0 tys. ton (0,8%),
    - przez składowanie – 5 108,2 tys. ton (38,1%).

Przedstawione powyżej dane potwierdzają niewielkie wykorzystanie odpadów komunalnych w procesach fermentacji. Natomiast ostatnie lata potwierdziły, iż gospodarka odpadami jest sektorem szczególnie wrażliwym na wzrost kosztów. Zgodnie z analizami UOKiK[19] wzrost opłat ponoszonych przez mieszkańców, który rozpoczął się w 2017 r. jest wynikiem **wzrostu ilości zbieranych odpadów w gminach,** przy czym wielkość oraz struktura strumienia odpadów komunalnych ma kluczowe znaczenie dla wielkości kosztów przypadających na mieszkańca gminy.

Struktura selektywnie zebranych odpadów komunalnych zmieniła się na przestrzeni lat. Dominujące w 2010 r. frakcje odpadów takie jak papier i tektura, szkło oraz tworzywa sztuczne (łącznie 59% selektywnie zebranych odpadów) stanowią obecnie 35% ogółu. **Aktualnie największy udział mają odpady biodegradowalne (36% w 2022 r.)** oraz pozostałe frakcje (17% w 2022 r.), do których należą przede wszystkim zmieszane odpady opakowaniowe (11% odpadów zebranych selektywnie), opakowania wielomateriałowe, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, odpady niebezpieczne oraz odzież i tekstylia.

W 2022 r. ilość odebranych lub zebranych selektywnie odpadów dla Polski wyniosła 142 kg na mieszkańca, **w tym odpadów biodegradowalnych – 51 kg na mieszkańca (49 kg w 2021 r.).**

Odpowiedzią na wyzwania tego sektora, pozwalającą na bardziej efektywne pod względem ekonomicznym zarządzanie gospodarką komunalną w gminach, **jest wykorzystanie odpadów biodegradowalnych do produkcji biogazu, w tym biometanu.** Doświadczenia szwedzkie i duńskie pokazują, że biogazownie pozytywnie wpływają na obniżenie ilości odpadów zmieszanych, ponieważ obecnie w przypadku powszechnego stosowania w gminach technologii kompostowania zabrania się „wrzucania" odpadów mięsnych do pojemników na odpady biodegradowalne. Te odpady mogłyby natomiast być stosowane w ramach odpadów biodegradowalnych w gminach wykorzystujących do ich utylizacji biogazownie.

Produkcja biometanu z odpadów organicznych (biodegradowalnych) zapewnia rozwój usług w zakresie przetwarzania odpadów, jak również wytwarzania energii, co może poprawić ogólną ekonomikę działalności zakładów komunalnych oraz obniżenie kosztów przetwarzania dla producentów odpadów. Fermentacja beztlenowa stanowi efektywną opcję przetwarzania odpadów, takich jak ścieki przemysłowe lub osady ściekowe. Co ważne, stanowi element rozwoju tzw. gospodarki obiegu zamkniętego, czyli modelu produkcji i konsumpcji, polegającego na dzieleniu się, pożyczaniu, ponownym użyciu, naprawie, odnawianiu i recyklingu istniejących materiałów i produktów tak długo, jak to możliwe, co skutkuje ograniczeniem odpadów do minimum.

[18] https://stat.gov.pl/download/gfx/portalinformacyjny/pl/defaultaktualnosci/5484/1/24/1/ochrona_srodowiska_2023.pdf
[19] Raport UOKiK – odpady w gminach miejskich: https://www.uokik.gov.pl/aktualnosci.php?news_id=15715

Podsumowanie: *wykorzystanie odpadów biodegradowalnych w instalacjach biogazowych stanowi najbardziej efektywną metodę ich unieszkodliwiania, która przy właściwej eksploatacji nie powoduje znaczących oddziaływań na środowisko. Ponadto może mieć istotny wpływ na koszty gospodarki komunalnej obniżając rachunki mieszkańców z tego tytułu.*

7. Local content oraz rozwój krajowych branż

Znaczna część inwestorów wstrzymuje obecnie swoje inwestycje z powodu braku rentowności produkcji oraz braku możliwości zapewnienia stałego odbioru, gwarantowanego w dłuższej perspektywie czasu.

Uruchomienie systemu aukcyjnego dla biometanu, który umożliwi szybką budowę wielu instalacji wytwarzania i oczyszczania biogazu stanowić będzie istotny impuls dla rozwoju branży budowlanej w kraju – należy mieć na uwadze, że sam proces budowy zajmuje ok. 6 miesięcy i wymaga zatrudnienia ok. 10 pracowników budowlanych. Dodatkowo pojawia się konieczność zaangażowania wykwalifikowanych firm zajmujących się montażem instalacji oraz urządzeń wchodzących w skład biogazowni i urządzeń uzdatniających biogaz do jakości biometanu. Wybudowanie zbiorników fermentacyjnych oraz zbiornika przeznaczonego na magazynowania produktu pofermentacyjnego pochłania średnio ok. 1,4 tys. m^3 betonu oraz 60-70 ton stali a także inne materiały budowlane oraz izolacyjne, kruszywo, kostkę brukową oraz wiele innych.

Podsumowanie*: budowa instalacji wytwarzania biometanu wiąże się z rozwojem lokalnych przedsiębiorstw z branży budowlanej oraz rozwojem nowych kierunków związanych z automatyką, urządzeniami pomiarowymi jak również specjalistycznym osprzętem wykorzystywanym w instalacjach.*

8. Dodatkowe miejsca pracy (*green jobs*)

Zgodnie z doświadczeniami sektora biometanu funkcjonującego w poszczególnych krajach UE pojedyncza instalacja biometanu generuje średnio 3-4 miejsca pracy bezpośrednio, tj. lokalnie, które związane są z codzienną obsługą i konserwacją instalacji.

Dane w tym zakresie potwierdza szereg opracowań w tym m.in.:

1. „*Biogas and Biomethane in Europe: Lessons from Denmark*", Germany and Italy, IFRI, 2019.
2. „*Study of the impact of the biogas sector on employment in France from 2018 to 2030*", July 2019 Renewable Gas French Panorama.
3. „*Ecological Transition, Regions, Jobs*" (TETE), Action Climate France network.

Instalacje biometanu wymagają obsługi w trybie ciągłym, jak również zapewnienia odpowiedniej ilości substratów co generuje koszty operacyjne, które są zróżnicowane w zależności od surowca i technologii oczyszczania oraz mogą wynosić **od 3,0 do 5,5 mln zł dla instalacji o wielkości 1MW** (ok. 2,2 mln m^3 biometanu rocznie). Konieczność zapewnienia obsługi z zewnątrz oraz płynności dostaw również wpływa na lokalne zatrudnienie.

Instalacje do produkcji biometanu będą rozproszone na terenie całego kraju. Powstawać będą przede wszystkim w pobliżu źródła surowca co wpłynie pozytywnie na aktywizację i rozwój tych terenów. Produkcja biometanu może służyć do stymulowania tworzenia miejsc pracy w całym łańcuchu produkcyjnym przede wszystkim na terenach wiejskich. Bezpośrednie miejsca pracy powstają przy planowaniu i budowie instalacji jak również przy eksploatacji i konserwacji zakładów, a pośrednie miejsca pracy obejmują miejsca tworzone w ramach łańcucha produkcyjnego, np. w operacjach logistycznych (gromadzenie surowców i odpadów pofermentacyjnych, przechowywanie, wstępne przetwarzanie i transport) oraz działalności rolniczej (uprawa i rozprowadzanie odpadów pofermentacyjnych).

Podsumowanie: *Miejsca pracy w sektorze biometanu mają charakter lokalny oraz stały oraz utrzymywane są przez pełen okres eksploatacji zakładu (tylko część z nich ogranicza się jedynie do etapu budowy). Zgodnie z szacunkami przygotowanymi przez European Biogas Association w raporcie „Beyond energy – monetising biomethane's whole-*

system benefits"[20] europejski przemysł biometanowy mógłby przyczynić się do stworzenia 280 000 - 490 000 miejsc pracy w 2030 roku i do 1 130 000 - 1 810 000 miejsc pracy w 2050 roku.

9. Umożliwienie realizacji celów klimatycznych - zazielenianie sieci gazowej

Aby przerwać zależność w zakresie dostaw surowców energetycznych od z Federacji Rosyjskiej KE zaproponowała plan **REPowerEU**, opublikowany w maju 2022 r., który ma na celu dywersyfikację źródeł energii, jej oszczędność i przyspieszenie realizacji projektów związanych z energią odnawialną. Plan obejmuje m.in. cel dla biometanu w wysokości ok. 35 mld m^3/rok, który należy osiągnąć do 2030 roku, przyczyniając się zarówno do łagodzenia zmian klimatu i bezpieczeństwa energetycznego. Trwająca rewizja zasad udzielania zezwoleń i autoryzacji projektów odnawialnych, zapoczątkowany przez inicjatywę REPowerEU, może przyczynić się do przyspieszenia procedur i większej przejrzystości dla deweloperów.

Zakończone prace nad kolejną nowelizacją dyrektywy w sprawie wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych (obecnie: **RED III**) wprowadziły m.in.:

- zwiększenie docelowego udziału odnawialnych źródeł energii w końcowym zużyciu energii w 2030 roku z 32% do 42,5% + 2,5% celu indykatywnego,
- zwiększenie celu w sektorze transportu z 14%do 29%,
- cel w zakresie udziału wodoru w przemyśle w oparciu o indykatywny wzrost udziału OZE o 1,6%,
- cel indykatywny w zakresie udziału OZE w ciepłownictwie na poziomie 0,8% średniego, corocznego wzrostu w okresie 2021-2025 oraz co najmniej 1,2% w latach 2026-2030.

10. Korzyści środowiskowe

10.1. Poprawa jakości stanu gleby

Poprzez niewłaściwe nawożenie nawozami syntetycznymi istnieje ryzyko przenawożenia gleby (czyli nadmiernej kumulacji soli mineralnych), co negatywnie wpływa na samą glebę oraz organizmy, które w niej żyją. Przenawożenie nawozami azotowymi jest też jednym z czynników powodujących zakwaszanie gleb, co jest dużym problemem m.in. w Polsce, gdzie ponad połowa gruntów ornych ma odczyn kwaśny lub bardzo kwaśny.

Jest to o tyle istotne, że pH gleby należy dostosować do wymagań konkretnych roślin, aby mogły one efektywnie pobierać składniki odżywcze.[21]

Poferment jest uznawany za bardziej wartościowy polepszacz gleby niż gnojowica z uwagi na:

- większy udział składników pokarmowych w formach mineralnych, które są bezpośrednio przyswajalne przez rośliny, dając lepszy efekt nawozowy,
- większą zawartość azotu amonowego, uznawanego za najlepszą formę azotu dla roślin,
- wyższe pH (powyżej 7,0), przez co zmniejszając poziom zakwaszenia gleby poprawia ich produktywność,
- szybszy rozkład w glebie,
- niszczenie nasion chwastów w procesie fermentacji, co ogranicza konieczność stosowania pestycydów,
- stosowanie pofermentu zwiększa zawartość materii organicznej w glebach, wpływając korzystnie na ich produktywność.

Podsumowanie: *Zastosowanie odpadów pofermentacyjnych oraz praktyk rolniczych takich jak rolnictwo precyzyjne, w połączeniu z uprawą sekwencyjną może prowadzić do poprawy stanu gleby, w tym zawartości węgla organicznego i materii organicznej, retencji wody i zmniejszenia erozji gleby.*

[20] *„Beyond energy – monitoring biomethane's whole-system benefits „ https://www.europeanbiogas.eu/wp-content/uploads/2023/02/20230213_Guidehouse_EBA_Report.pdf*
[21] *Źródło: „Z pól do morza – nawozy a środowisko i klimat", https://naukaoklimacie.pl/aktualnosci/z-pol-do-morza-nawozy-a-srodowisko-i-klimat/*

10.2. Poprawa jakości wody

Nawóz syntetyczny dostaje się w głąb gleby a wraz z nim składniki pokarmowe, które mogą bezpośrednio trafić do wód gruntowych oraz poprzez spływ do wód powierzchniowych co może doprowadzić do skażenia zbiorników i cieków wodnych, eutrofizacji (zwiększając żyzność wód) oraz śmierć organizmów wodnych. Gdy strumienie odpadów organicznych, takich jak odpady zwierzęce lub bioodpady, są przetwarzane w biogazowniach zamiast rozrzucania na ziemi lub usuwania na składowiska, unika się lokalnego skażenia wody i ryzyka eutrofizacji lokalnych cieków wodnych. Eliminacja patogenów w wyniku procesów higienizacji zmniejsza ładunek biogenów wymywanych z pól i transportowanych rzekami zlewni Morza Bałtyckiego.

Podsumowanie: *zastosowanie pofermentu zmniejsza ryzyko eutrofizacji wód oraz zanieczyszczenia wód gruntowych związkami azotu i fosforu, tak jak to może mieć miejsce przy bezpośrednim zastosowaniu obornika czy gnojowicy.*[22]

10.3. Ograniczenie emisji metanu do atmosfery

Metan (CH_4) jest drugim najpowszechniejszym gazem cieplarnianym, którego emisje antropogeniczne są związane w dużej mierze z rolnictwem, skąd pochodzi ok. 30% emisji tego gazu jako efektu fermentacji jelitowej oraz gospodarowania obornikiem.

Wykorzystanie energetyczne biometanu będzie powodować redukcję emisji gazów cieplarnianych do atmosfery, która nie wiąże się tylko i wyłącznie z ograniczeniem gazu ziemnego lub ropy naftowej wykorzystywanej do produkcji paliw ciekłych.

Ze względu na sposób ograniczania emisji gazów cieplarnianych do atmosfery warto wyróżnić **emisje uniknięte**, czyli ilość emisji, jaka mogłaby zostać wprowadzona do powietrza, natomiast na skutek zastosowania biometanu nie została wprowadzona do powietrza oraz **ograniczenie emisji** poprzez redukcję wprowadzania bezpośrednio lub pośrednio do środowiska gazów cieplarnianych lub innych substancji przy pomocy alternatywnych działań i środków technicznych, tj. zastosowania biometanu.[23]

10.4. Bezpośrednie ograniczenie emisji

Biometan zastępując wykorzystywanie paliw kopalnych we wszystkich sektorach energii: transporcie, ogrzewaniu oraz produkcji energii elektrycznej, przynosi już obecnie znaczącą redukcję emisji gazów cieplarnianych. Gaz ziemny jest głównym surowcem i źródłem energii do produkcji nawozów syntetycznych. Ostatnie podwyżki cen gazu ziemnego w Europie spowodowały znaczne ograniczenie produkcji nawozów syntetycznych, co obniżyło globalną podaż, podczas gdy popyt nadal wzrastał.

W 2021 roku zaoszczędzono średnio 0,6 mld m^3 zużycia gazu ziemnego, a ok. 1,1 i 5,9 mld m^3 zużycia gazu ziemnego będzie można zaoszczędzić odpowiednio do roku 2030 i 2050.[24]

10.5. Zmniejszenie uciążliwości hałasowych

Wykorzystanie biometanu w transporcie zmniejszyłoby zanieczyszczenie hałasem związane z ruchem drogowym, ponieważ pojazdy opalane gazem są znacznie cichsze w porównaniu z pojazdami zasilanymi konwencjonalnie. Hałas komunikacyjny ma duży wpływ na zdrowie ludzkie, wywołuje utrudnienia snu, a także stany nerwicowe. Biometan eliminuje nie tylko emisję zanieczyszczeń do powietrza, ale również generuje znacznie mniejsze ilości hałasu. W przypadku wdrożenia biometanu jako paliwa silnikowego poziom hałasu może być ograniczony aż do 50% w porównaniu z eksploatacją tradycyjnych paliw.[25]

---

[22] *Źródło: „Korzyści ekologiczne ze stosowania pofermentu z biogazowni rolniczych jako nawozu organicznego" https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=&cad=rja&uact=8&ved=2ahUKEwjmjcPGrLX-AhUbgv0HHXCdDfYQFnoECBgQAQ&url=http%3A%2F%2Fkosmos.icm.edu.pl%2FPDF%2F2016%2F601.pdf&usg=AOvVaw0GgdxP8BospOt6XsHTxPrD*

[23] *Źródło: Ustawa z dnia 17 lipca 2009 r. o systemie zarządzania emisjami gazów cieplarnianych i innych substancji (Dz.U. 2009 nr 130 poz. 1070, tj. Dz.U. 2022 poz. 673), https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU20091301070*

[24] *Źródło: European Biogas Association (EBA) Statistical Report 2022, https://www.europeanbiogas.eu/__trashed-3/*

[25] *Źródło: „Wykorzystanie biometanu jako paliwa w transporcie samochodowym efektywnym sposobem ograniczenia emisji zanieczyszczeń do powietrza", https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=&ved=2ahUKEwiC2PCYs7P-AhVRq4sKHSb0D74QFnoECA8QAQ&url=https%3A%2F%2Fbibliotekanauki.pl%2Farticles%2F271402.pdf&usg=AOvVaw322goHd-TFwzM_g0FZkYGN*

10.6. Zmniejszenie uciążliwości odorowych

Stosowanie pofermentu pozwala na likwidację odorów związanych z procesami składowania, stosowania gnojowicy na polach oraz zapewnia efektywniejsze utrzymanie wilgoci w glebie i późniejsze jej nawanianie, co w obecnej sytuacji hydrologicznej w kraju ma istotne znaczenie. Ponadto, rozwój sektora biogazu/biometanu wpłynie znacząco na ograniczenie emisji odorów z ferm trzody chlewnej, drobiu czy zwierząt futerkowych, zakładów przetwórstwa mięsa, ryb i innych obiektów uciążliwych dla sąsiedztwa.

Podsumowanie: *prawidłowo zaprojektowane i funkcjonujące instalacje do wytwarzanie biometanu zagospodarowując odpady będą znacząco wpływać na poprawę warunków życiowych społeczności lokalnych, szczególnie tych, które sąsiadują aktualnie z uciążliwymi zakładami.*

WYDAWNICTWO POLSKIEJ AKADEMII NAUK
MONOGRAFIE KOMITETU INŻYNIERII ŚRODOWISKA
vol. 178

ELEKTROWNIE WIATROWE W ŚRODOWISKU CZŁOWIEKA

Andrzej Wiesław Jasiński
Piotr Kacejko
Katarzyna Matuszczak
Jacek Szulczyk
Adam Zagubień

LUBLIN 2022

WYDAWNICTWO POLSKIEJ AKADEMII NAUK
KOMITET INŻYNIERII ŚRODOWISKA

MONOGRAFIE
Nr 178

Elektrownie wiatrowe w środowisku człowieka

Andrzej Wiesław Jasiński
Piotr Kacejko
Katarzyna Matuszczak
Jacek Szulczyk
Adam Zagubień

Lublin 2022

Wydawnictwo Polskiej Akademii Nauk 2022
© Komitet Inżynierii Środowiska PAN
ISBN 978-83-63714-77-2

Komitet Redakcyjny

prof. Anna Anielak
prof. Kazimierz Banasik
prof. January Bień
prof. Ryszard Błażejewski
prof. Michał Bodzek
dr hab. inż. Andrzej Bogdał
dr hab. Klaudia Borowiak
prof. Tadeusz Chmielniak
dr hab. inż. Tomasz Ciesielczyk
dr hab. Lidia Dąbek
dr hab. inż. Wojciech Dąbrowski
dr hab. inż. Magdalena Gajewska
dr hab. inż. Marta Gmurek – Członek AMU
prof. Marek Gromiec
dr hab. inż. Katarzyna Ignatowicz
prof. Krzysztof Jóźwiakowski
prof. Katarzyna Juda-Rezler
prof. Radosław Juszczak
dr hab. inż. Tomasz Kałuża
dr hab.inż. Agnieszka Kaczmarczyk
dr hab. inż. Piotr Koszelnik
dr hab. inż. Leszek Książek
prof. Hanna Obarska-Pempkowiak
prof. Małgorzata Pawłowska
prof. Krzysztof Pulikowski
prof. Czesława Rosik-Dulewska
dr hab. inż. Stanisław Rybicki
prof. Mariusz Sojka
dr hab. inż. Izabela Sówka
prof. Kazimierz Szymański
dr hab. inż. Tomasz Tymiński
prof. Józefa Wiater
prof. Mirosław Wiatkowski
prof. Tomasz Winnicki
prof. Maria Włodarczyk-Makuła
dr hab.inż. Ewa Wojciechowska
prof. Irena Wojnowska-Baryła

Redaktor Naczelny
Prof. dr hab. Lucjan Pawłowski

Recenzent wydawniczy
Prof. dr hab. Artur Pawłowski

© Copyright Komitet Inżynierii Środowiska PAN

Zdjęcie na okładce
Materiały PSEW

Skład i łamanie
Róża Dzierżak

Streszczenie

W pierwszej części monografii przedstawiono, wsparte wynikami badań własnych i zaczerpniętych z literatury, teoretyczne podstawy rodzajów oddziaływań elektrowni wiatrowych (a także sposoby ich oceny) poprzez hałas (w zakresie słyszalnym, niskich częstotliwości oraz infradźwięków), efekty wizualne (migotanie cienia i refleksy świetlne), pole elektromagnetyczne, wibracje i drgania pochodzące od turbin wiatrowych a także oddziaływania mechaniczne związane z upadkiem turbiny lub jej fragmentu, jej awarią, z „rzucaniem" lodem lub elementami łopat oraz pożarem. Zdecydowana większość informacji literaturowych oraz własne doświadczenia wskazują na to, że nie ma przekonywujących dowodów na to, aby wyżej wymienione oddziaływania wywierały negatywny wpływ na środowisko naturalne, w tym na zdrowie lub samopoczucie człowieka. Znaczna większość badaczy uważa, że problematyka ta wymaga dalszych dogłębnych dociekań, bazujących na solidnych podstawach naukowych.

Kolejną część książki stanowi prezentacja metodyki określania maksymalnego natężenia negatywnych oddziaływań elektrowni wiatrowych na zdrowie człowieka.

Część trzecia monografii poświęcona jest inwestycjom w zakresie elektrowni wiatrowych i traktuje głównie o ramach prawnych, dokumentach strategicznych oraz o wytycznych dotyczących procesów inwestycyjnych w energetyce wiatrowej.

Kolejna część opracowania skupia swoją uwagę na ograniczaniu negatywnych oddziaływań farm wiatrowych na mieszkańców z ich otoczenia oraz na zapewnieniu im bezpieczeństwa. W tej części rozważana jest kwestia minimalnej odległości turbin od budynków mieszkalnych a także proponowane są modyfikacje aktów prawnych, jak również wytyczne i rekomendacje odnoszące się do raportów oddziaływania elektrowni wiatrowych na środowisko, przeprowadzenia oceny takiego raportu, monitorowania wspomnianego oddziaływania oraz wykonania analizy porealizacyjnej. Cześć tę uzupełnia rozdział opisujący wpływ nowych technologii i innych środków zmniejszających dolegliwość oddziaływań elektrowni wiatrowych na środowisko. Zakończeniem tego rozdziału jest przedstawienie obecnego stanu działań branży energetyki wiatrowej w zakresie zagospodarowania łopat wirników wycofywanych z eksploatacji.

Przedostatnią częścią opracowania są końcowe konkluzje, sugestie i spostrzeżenia sumujące monografię i zwracające uwagę Czytelnika na sprawy najważniejsze.

Ostatnim fragmentem monografii jest spis literatury, obejmujący 291 pozycji, w zdecydowanej większości zawierający najnowsze publikacje mające związek z oddziaływaniem energetyki wiatrowej na środowisko człowieka.

Summary

The first part of the monograph presents the theoretical basis for the various impacts of wind turbines (as well as ways of assessing them) through noise (in the audible, low-frequency and infrasound range), visual effects (shadow flicker and light reflections), electromagnetic fields, vibrations and oscillations from wind turbines, as well as mechanical impacts related to turbine collapse or turbine component fall, turbine failure, throw of ice or blade parts and fire; these are supported by the results of our own research and those taken from the literature. The vast majority of literature information and our own experience indicate that there is no convincing evidence that the above-mentioned impacts negative affect the environment, including human health or well-being. Most researchers believe that this issue requires further in-depth investigations, based on sound scientific foundations.

The next part of the book presents a methodology for determining the maximum intensity of negative impacts of wind turbines on human health.

Part three of the monograph is devoted to investments in wind power and deals mainly with the legal framework, policy documents and guidelines for wind power investment processes.

The next part of the publication focuses on limiting the negative impacts of wind farms on residents in their surroundings and ensuring their safety. This section considers the issue of the minimum distance between turbines and residential buildings and also proposes modifications to legislation, as well as guidelines and recommendations related to environmental impact reports for wind farms, assessment of such reports, monitoring of such impact and the performance of a post-implementation analysis. This part is complemented by a chapter describing the impact of new technologies and other measures to reduce the environmental impact of wind power plants. This chapter is concluded with an overview of the current status of disposal and management of decommissioned rotor blades.

The penultimate part of the study contains final conclusions, suggestions and observations summarizing the monograph and drawing the reader's attention to the most important issues.

The final section of this monograph is a list of literature references, with 291 items, the vast majority of which include recent publications on the impact of wind generation on the human environment.

Spis treści

Spis treści **5**

O autorach **7**

Wstęp – rola OZE w transformacji energetycznej, ze szczególnym uwzględnieniem energetyki wiatrowej **8**

1 Elektrownie wiatrowe – rodzaje oddziaływań i sposoby ich oceny **14**

1.1 Oddziaływania akustyczne 14

1.1.1 Opis zjawiska 14

1.1.2 Pojęcia podstawowe 15

1.1.3 Miejsca emisji i sposoby generowania fali akustycznej 22

1.1.4 Propagacja fali akustycznej w przestrzeni 25

1.1.5 Badania, projektowanie i optymalizacja akustyczna turbin wiatrowych 27

1.1.6 Wskaźniki oceny hałasu, wartości progowe 30

1.1.7 Tonalność i modulacja amplitudy 32

1.1.8 Ocena i pomiary hałasu emitowanego przez turbiny wiatrowe 34

1.1.9 Wyniki pomiarów hałasu wokół farm wiatrowych 36

1.1.10 Mapy hałasu i analiza symulacyjna wyznaczania zasięgów hałasu pracy turbin wiatrowych 41

1.2 Oddziaływanie optyczne – migotanie cienia i refleksy świetlne 56

1.3 Elektrownie wiatrowe a pole elektromagnetyczne 61

1.4 Wibracje i drgania pochodzące od turbin wiatrowych 71

1.5 Oddziaływanie mechaniczne – odłamki lodu i fragmenty łopat 74

1.5.1 Opis zjawisk, dotychczasowe obserwacje i zdarzenia 74

1.5.2 Ocena zasięgu rzutów odłamkami lodu 79

1.6 Poważne awarie, katastrofy i pożary 84

1.7 Akceptacja społeczna 91

2 Metodyka określania maksymalnego natężenia negatywnych oddziaływań farmy wiatrowej na zdrowie człowieka **98**

2.1 Oddziaływania akustyczne 98

2.1.1 Poziomy dopuszczalne hałasu słyszalnego 98

2.1.2 Minimalne odległości elektrowni wiatrowych od zabudowań mieszkalnych, sposoby ich wyznaczania 101

2.1.3 Symulacje emisji hałasu słyszalnego 102

2.1.4 Analizy hałasu słyszalnego po realizacji inwestycji 105
2.1.5 Infradźwięki i hałas niskoczęstotliwościowy 107
2.2 Migotanie światła 111
2.3 Pole elektromagnetyczne 114
2.4 Wibracje i drgania 119
2.5 Oddziaływania mechaniczne – kawałki lodu, części łopat 122
2.6 Awarie katastrofalne i pożary 123

3 Inwestycje w zakresie elektrowni wiatrowych 128

3.1 Ramy prawne 128
3.2 Dokumenty strategiczne 149
3.3 Wytyczne dotyczące procesów inwestycyjnych w energetyce wiatrowej 152

4 Ograniczanie oddziaływań negatywnych, zapewnienie bezpieczeństwa mieszkańcom otoczenia farm wiatrowych 166

4.1 Minimalna odległość turbiny wiatrowej (lub ich zespołu) od budynków mieszkalnych .. 166
4.2 Propozycje modyfikacji aktów prawnych i wytycznych 170
4.3 Wytyczne i rekomendacje 170
4.3.1 Opracowanie raportu oddziaływania elektrowni wiatrowej na środowisko 171
4.3.2 Przeprowadzanie oceny raportu (prognozy) oddziaływania elektrowni wiatrowej na środowisko 172
4.3.3 Monitorowanie oddziaływania elektrowni wiatrowej na środowisko 173
4.3.4 Wykonanie analizy porealizacyjnej oraz szczegółowy sposób sporządzenia takiej analizy w odniesieniu do elektrowni wiatrowych 173
4.4 Technologie i inne środki zapobiegawcze 174
4.5 Zrównoważony rozwój energetyki wiatrowej – przetwarzanie kompozytów z łopat wiatrowych wycofanych z eksploatacji 175

5 Podsumowanie i wnioski 190

Literatura 192

O autorach

prof. dr hab. inż. Andrzej Wiesław Jasiński – emerytowany profesor Uniwersytetu Wrocławskiego. Jest autorem lub współautorem ponad stu prac naukowych drukowanych w kraju i zagranicą oraz kilkuset opracowań wykonanych dla organów rządowych i samorządowych różnych szczebli, a także dla gospodarki. Główne pola aktywności obejmują technologie chemiczne i energetyczne, geochemię i ochronę środowiska (w tym problematykę ocen oddziaływania na środowisko, odnawialnych źródeł energii oraz „czystych" technologii węglowych). Były społeczny doradca ministrów środowiska w okresie 1998 – 2015. Były przewodniczący Krajowej Komisji OOŚ.

prof. dr hab. inż. Piotr Kacejko – absolwent Wydziału Elektrycznego Politechniki Lubelskiej. Specjalizuje się w analizie systemów elektroenergetycznych. Jest współtwórcą programów komputerowych wykorzystywanych w sektorze energetyki oraz autorem ponad 200 artykułów, referatów i raportów badawczych. Prace wykonywane w ciągu ostatnich 15 lat dotyczyły wyznaczania możliwości przyłączeniowych, pracy jednostek OZE w systemie elektroenergetycznych oraz badania stabilności w planowaniu rozwoju systemu. Występuje jako biegły powoływany przez Urząd Regulacji Energetyki. Jest członkiem Komitetu Elektrotechniki PAN, członkiem Stowarzyszenia Elektryków Polskich oraz amerykańskiego stowarzyszenia IEEE. W latach 2012 – 2020 pełnił funkcję rektora Politechniki Lubelskiej.

dr inż. Katarzyna Matuszczak – doktor nauk rolniczych, leśnych i weterynaryjnych – specjalność kształtowanie i ochrona środowiska. Magister prawa ochrony środowiska. Współautorka artykułów naukowych publikowanych w czasopismach zagranicznych i krajowych. Od początku kariery zawodowej związana z zagadnieniami dotyczącymi ocen oddziaływania na środowisko. Dotychczasowe doświadczenie zdobywała w Katedrze Biogeochemii i Gleboznawstwa Politechniki Bydgoskiej. Pracowała także w Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska. Obecnie pracuje na stanowisku menedżera ds. developmentu i środowiska w Polskim Stowarzyszeniu Energetyki Wiatrowej. Zajmuje się identyfikowaniem barier w rozwoju energetyki wiatrowej oraz podejmowaniem działań likwidujących te bariery.

dr inż. Jacek Szulczyk – doktor nauk technicznych – specjalność wibroakustyka; absolwent Politechniki Poznańskiej. Przez prawie 10 lat współpracował z Zakładem Wibroakustyki i Biodynamiki Systemów, najpierw jako doktorant, później jako asystent. Obecnie pracuje jako główny akustyk w Pracowni Akustyczno – Środowiskowej EKO-POMIAR. Jest członkiem Krajowej Komisji ds. Ocen Oddziaływania na Środowisko. Od ponad 10 lat realizuje zadania akustyczne związane z projektami i pomiarami różnych źródeł hałasu, w tym także turbin wiatrowych.

dr inż. Adam Zagubień – pracownik badawczo – dydaktyczny Politechniki Koszalińskiej. Posiada 20 letnią praktykę pomiarową w zakresie akustyki i drgań. Wykonawca lub kierownik w kilku projektach badawczych dotyczących analizy drgań i hałasu. Autor lub współautor ponad 30 artykułów naukowych, opublikowanych w czasopismach zagranicznych i krajowych. Recenzent w kilku czasopismach zagranicznych. Autor lub współautor ponad 300 ekspertyz w zakresie ochrony środowiska przed hałasem i wibracjami, dla zakładów przemysłowych, dróg, portów, statków, promów pasażersko – samochodowych oraz farm wiatrowych.

Wstęp – rola OZE w transformacji energetycznej, ze szczególnym uwzględnieniem energetyki wiatrowej

Analiza kryzysów zachodzących we współczesnym świecie wskazuje na narastającą potrzebę globalnej transformacji energetycznej. Scentralizowane systemy energetyczne w dużym stopniu uzależnione są od paliw kopalnych. Rosnące ceny głównych nośników energii pierwotnej mają decydujący wpływ na stabilność i efektywność systemów gospodarczych. Obecna wojna w Ukrainie w dobitny sposób unaocznia tę zależność. Z drugiej strony coraz bardziej dotkliwe są skutki zmian klimatycznych spowodowanych przez działalność gospodarczą człowieka. Wg relacji Międzyrządowego Zespołu do spraw Zmian Klimatu (IPCC) od 3,3 do 3,6 mld ludzi żyje już w obszarach narażonych na poważne zmiany klimatyczne[1],[2].

Realizacja założonego przez wspólnotę międzynarodową planu redukcji temperatury w stosunku do okresu przedindustrialnego o 1,5°C (a nawet o 2°C) do połowy obecnego stulecia, zależy od intensywności i zakresu wspomnianej transformacji energetycznej. Jej przyspieszenie będzie miało także znaczenie dla długoterminowego bezpieczeństwa energetycznego, stabilności cen i elastyczności energetycznej. Ocenia się, że około 80% światowej populacji mieszka w krajach będących importerami energii netto[3]. Biorąc pod uwagę bogactwo potencjału źródeł energii odnawialnych, który nie został jeszcze wykorzystany, odsetek ten można radykalnie zmniejszyć. Spowodowałoby to, że kraje te byłyby mniej zależne od importu energii dzięki zdywersyfikowanym dostawom i pomogłoby, do pewnego stopnia, uniezależnić gospodarki od znaczących wahań cen paliw kopalnych. Wykorzystanie OZE to również nowe miejsca pracy, mniejsze ubóstwo oraz rozwój globalnej i bezpiecznej dla klimatu gospodarki. Z każdym mijającym dniem koszt bezczynności w transformacji energetycznej coraz bardziej wyprzedza koszt działania.

Wyznaczona przez IRENA (*International Renewable Energy Agency*), jako koncepcja konsumująca owoce konferencji paryskiej z 2015 r., ścieżka 1,5°C umieszcza elektryfikację i wydajność energetyczną jako kluczowe czynniki transformacji energetycznej, możliwej do przeprowadzenia dzięki odnawialnym źródłom energii, wodorowi i zrównoważonej biomasie. Ścieżka ta wymaga ogromnej zmiany sposobu w jaki społeczeństwa wytwarzają i zużywają energię, ale może doprowadzić do zmniejszenia rocznych emisji CO_2 o prawie 37 gigaton do 2050 r[4].

[1] IPCC (2022a), *Climate Change 2022: Impacts, Adaptation and Vulnerability Summary for Policy Makers*, Intergovernmental Panel on Climate Change, 2022.
[2] IPCC (2022b), *Climate Change 2022: Impacts, Adaptation and Vulnerability-Technical summary*, Intergovernmental Panel on Climate Change, Bonn, 2022.
[3] World Energy Transitions Outlook 2022: 1.5°C Pathway – Executive Summary (irena.org), 2022.
[4] IRENA (2021a), World Energy Transitions Outlook: 1.5°C Pathway, International Renewable Energy Agency, Abu Dhabi, 2021.

Ogólnie rzecz biorąc, redukcję tę można osiągnąć poprzez:

- wzrost produkcji i bezpośrednie wykorzystania energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych;
- poprawę efektywności energetycznej;
- elektryfikację sektorów użytkowników końcowych (np. pojazdów elektrycznych i pomp ciepła);
- produkcję i wykorzystanie zielonego wodoru i jego pochodnych;
- wykorzystanie bioenergii połączone z wychwytywaniem i magazynowaniem dwutlenku węgla;
- wykorzystanie wychwytywanego i składowanego dwutlenku węgla u końcowego odbiorcy[5].

Aby osiągnąć cele porozumienia paryskiego, emisje CO_2, związane z wytwarzaniem energii, musiałyby zostać zredukowane o około 3,5% rocznie od teraz do 2050 r., zakładając, że te redukcje nadal będą kontynuowane po tym okresie. Przejście na coraz bardziej zelektryfikowane formy transportu i produkcji ciepła, w połączeniu ze wzrostem wytwarzania energii ze źródeł odnawialnych, zapewniłoby około 60% redukcji emisji CO_2 związanych z energią, planowanych do 2050 roku. Jeśli uwzględni się dodatkową redukcję, wynikającą z bezpośredniego wykorzystania odnawialnych źródeł energii, to udział ten wzrasta do 75%. Dodając efektywność energetyczną, udział zwiększa się do ponad 90%[6].

Transformacja energetyczna zwiększyłaby również w 2050 r. globalny produkt krajowy brutto (PKB) o 2,5% i całkowite zatrudnienie o 0,2%. Ponadto przyniosłaby szersze korzyści społeczne i środowiskowe. Oszczędności związane ze zdrowiem, dotacjami i klimatem byłyby warte łącznie 160 bilionów dolarów w okresie 30 lat. Tak więc każdy dolar wydany na transformację globalnego systemu energetycznego zapewnia zwrot w wysokości co najmniej 3 USD, a potencjalnie ponad 7 USD, w zależności od wyceny efektów zewnętrznych[6].

Zrealizowanie transformacji energetycznej w wymaganym tempie i skali wymagałoby niemal całkowitej dekarbonizacji sektora wytwarzania energii elektrycznej do 2050 r. Prowadziłoby to do osiągnięcia 86% udziału OZE w miksie wytwarzania energii do 2050 r. Po stronie odbiorców końcowych udział energii elektrycznej w finalnym zużyciu energii wzrósłby z zaledwie 20% obecnie do prawie 50% do roku 2050. Udział energii elektrycznej zużywanej w przemyśle i gospodarstwach domowych podwoiłby się. W transporcie wzrósłby z zaledwie 1% obecnie do ponad 40% do 2050 r[6].

Energia elektryczna ze źródeł odnawialnych jest obecnie najtańszą opcją zasilania w większości regionów świata. Globalny średnioważony koszt energii elektrycznej (LCOE) z nowo oddanych, przemysłowych instalacji fotowoltaicznych spadł o 85% w latach

[5] IRENA_World_Energy_Transitions_Outlook_2022.pdf
[6] IRENA (2019a), Global energy transformation: A roadmap to 2050 (2019 edition), International Renewable Energy Agency, Abu Dhabi, 2019.

2010–2020, koszt skoncentrowanej energii słonecznej CSP) o 68%, wiatrowej na lądzie o 56%, a wiatrowej na morzu o 48%. Wszystkie dostępne na rynku technologie słoneczne i wiatrowe mieszczą się w zakresie (a nawet są poniżej niego) kosztów energii elektrycznej z nowych elektrowni bazujących na paliwach kopalnych. Trzeba również pamiętać o tym, że oszczędności wynikające z większej skali, bardziej konkurencyjnych łańcuchów dostaw i dalszego ulepszenia technologii będą wciąż obniżać koszty energetyki odnawialnej[7,8].

Przykładowo, w skali globalnej, całkowity koszt instalacji projektów wiatrowych na lądzie będzie nadal obniżał się w ciągu następnych trzech dekad, przy czym średni koszt mieściłby się w przedziale 800÷1350 USD za kW do 2030 r. i 650÷1000 USD/kW do 2050 r., w porównaniu z globalną średnią ważoną 1497 USD/kW w 2018 r. W przypadku projektów morskich elektrowni wiatrowych średni całkowity koszt instalacji spadnie w nadchodzących dziesięcioleciach do 1700÷3200 USD/kW do 2030 r. i 1400÷2800 USD/kW do 2050 r. Uśredniony koszt energii elektrycznej (LCOE) dla lądowej energetyki wiatrowej będzie nadal spadać ze średnio 0,06 USD/kWh w 2018 r. do 0,03÷0,05 USD/kWh do 2030 r. i 0,02÷0,03 USD/ kWh do 2050 r. LCOE morskiej energii wiatrowej spadłby ze średnio 0,13 USD/kWh w 2018 r. do średnio 0,05÷0,09 USD/kWh do 2030 r. i 0,03÷0,07 USD/kWh do 2050 r. Innowacje technologiczne zmierzające ku turbinom o większej wydajności, wyższym masztom i większym średnicom wirnika podniosą wydajność w tej samej lokalizacji. W przypadku lądowych elektrowni wiatrowych, globalne średnioważone współczynniki mocy wzrosną z 34% w 2018 r. do przedziału 30÷55% w 2030 r. i 32÷58% w 2050 r. W przypadku morskich farm wiatrowych postęp byłby jeszcze większy, przy czym współczynniki wydajności w 2030 r. osiągnęłyby zakres 36÷58% a w 2050 r. 43÷60 %, w porównaniu ze średnią 43% w 2018 r[9].

W rezultacie OZE są już domyślną opcją zwiększania mocy w sektorze energetycznym w prawie wszystkich krajach i dominują w bieżących inwestycjach. W tej grupie źródeł energii, technologie słoneczne i wiatrowe umocniły swoją dominację, co biorąc pod uwagę niedawne wzrosty cen paliw kopalnych, stwarza obiecujące perspektywy gospodarcze dla energii odnawialnej.

Energia wiatru wykorzystywana jest przez człowieka od wielu lat. Mówi się o wiatrakach „perskich", wiatraki (z pionową osią obrotu) zapewniały nawodnienie pól w Chinach i w Egipcie. To fakty historyczne jeszcze z okresu przed narodzeniem Chrystusa. W Europie wiarygodne dane mówią wiatrakach typu kozłowego (z poziomą osią obrotu i czterema łopatami) spotykanymi na terenie Normandii w XII wieku. Do połowy XIX wieku wiatraki były bardzo popularne i powszechnie używane do napędu różnego rodzaju urządzeń. Szacuje się, że w Europie pracowało ich około dwustu tysięcy[10]. Konstrukcja z kołem

[7]IEA (2021a), Net Zero by 2050: *A Roadmap for the Global Energy Sector*, International Energy Agency, Paris, 2021.
[8] IRENA (2020i), *Innovation outlook: Thermal energy storage*, International Renewable Energy Agency, Abu Dhabi, 2020.
[9] IRENA (2019), *Future of wind: Deployment, investment, technology, grid integration and socio-economic aspects*, A Global Energy Transformation paper, 2019.
[10] Lubośny Z., *Elektrownie wiatrowe w systemie elektroenergetycznym*, WNT, Warszawa, 2006.

wiatrowym składającym się z wielu łopat oraz z charakterystycznym wiatrowskazem to standard amerykański spotykany w przeszłości w USA niemalże wszędzie poza terenami zurbanizowanymi. Początek końca ery wiatraków wiązał się z nadejściem maszyn parowych. Koniec tej ery nastąpił wraz z postępującą elektryfikacją, zwłaszcza gdy objęła ona tereny słabo zaludnione.

Już pod koniec XIX pojawiły się próby zastosowania energii wiatru do wytwarzania energii elektrycznej. Tym samym, paradoksalnie, wiatraki znalazły zastosowanie we wspieraniu systemu elektroenergetycznego, który jak wskazano wyżej przyczynił się wcześniej do ich upadku. Początek XX wieku przyniósł między innymi rozwiązania duńskiego inżyniera Poul La Cour'a, w postaci dostępnych komercyjnie turbin wiatrowych napędzających generatory prądu stałego o mocy 10÷35 kW[11]. Co ciekawe, ten sam konstruktor zapoczątkował wytwarzanie przemysłowych ilości wodoru w procesie elektrolizy. Motywacją do podejmowania wspomnianych prac nie była oczywiście ekologia, tylko poszukiwanie rozwiązań dla zapewnienia zasilania układów wyspowych (nie tylko w sensie dosłownym), które były naturalnym etapem rozwoju rozległego systemu elektroenergetycznego. Jak stwierdzono w[12] droga od tych rozwiązań do współczesnych turbin, których moc przekracza już 10 MW nie była ani łatwa, ani szybka – trwała bowiem ponad 100 lat i składało się na nią szereg spektakularnych technicznych oraz technologicznych zarówno sukcesów jak i porażek.

Przeciwnicy energetyki wiatrowej twierdzą, że jej rozwój był wynikiem administracyjnie narzuconego przez dyrektywy Unii Europejskiej obowiązku uzyskania określonego poziomu wytwarzania energii z OZE. Można częściowo zgodzić się z takim stanowiskiem, ale z drugiej strony trend rozwojowy wiatraków, który w latach 2007−2009 z liniowego zmienił się w paraboliczny wynikał z „włączenia się do gry" Chin, Stanów Zjednoczonych oraz innych krajów pozaeuropejskich. Kraje te nie podlegały wytycznym Unii, ale postrzegały energetykę wiatrową jako perspektywicznie najtańsze źródło czystej energii. To stanowisko obecnie nie podlega dyskusji, aczkolwiek boom fotowoltaiczny spowodował zmianę zainteresowań niektórych grup inwestorów w kierunku energetyki słonecznej.

Historia rozwoju energetyki wiatrowej w Polsce obfituje w dramatyczne zwroty wynikające z decyzji o charakterze prawnym i politycznym. Powstanie rynku zielonych certyfikatów gwarantujących ceny energii z wiatraków na atrakcyjnym poziomie, spowodowało olbrzymi wzrost zainteresowania inwestycjami w farmy wiatrowe i złożenie do 2010 r. do operatorów sieci dystrybucyjnych (OSD) i operatora sieci przesyłowej (OSP) wniosków o wydanie warunków przyłączenia dla mocy rzędu 40÷50 GW. Dziś można ten trend oceniać jako sztucznie stymulowany i zawyżony, z drugiej strony stanowi on naturalną miarę potencjału polskiej energetyki wiatrowej na lądzie. Rozwój energetyki wiatrowej w Polsce został drastycznie zatrzymany w 2016 r. w efekcie wprowadzenia tak zwanej ustawy odległościowej (10H)[13],. Warto także wspomnieć o załamaniu się rynku zielonych certyfikatów oraz o utrzymującym się przez kilka lat poglądzie, w którym negowano

[11] Ackermann T., *Wind power in power systems*, John Wiley and Sons, Chichester, 2009.
[12] Lubośny Z., *Farmy wiatrowe w systemie elektroenergetycznym*, WNT, Warszawa, 2009.
[13] Ustawa z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych, Dz.U. 2016, poz. 961.

możliwość bezpiecznej pracy systemu elektroenergetycznego przy większym udziale wiatraków niż 10 GW. Niewielki wzrost mocy zainstalowanej w energetyce wiatrowej (w 2021 r. przekroczyła ona 6,5 GW) to efekt działania systemu aukcyjnego oraz konsumowania korzystnych decyzji administracyjnych uzyskanych przez niektóre obiekty jeszcze przed wejściem w życie ustawy 10H. Te możliwości zostały jednak obecnie praktycznie wyczerpane. Ostatnie lata, to zapowiedzi liberalizacji wymogów ustawy odległościowej, które na dzień dzisiejszy wydają się być realne.

Tymczasem na świecie, rok 2020 okazał się rekordowy dla energetyki wiatrowej. Pomimo pandemii przybyło 93 GW nowych mocy, czyli o blisko 1/3 więcej niż w rekordowym dotychczas roku 2015. Warto zauważyć, że nowe moce zainstalowane to w 93% farmy wiatrowe na lądzie. Na morzu zainstalowano wiatraki o mocy 6,1 GW. Liderami w budowie nowych farm są Chiny – 52 GW nowych mocy oraz USA (16 GW). Wśród krajów europejskich procesy inwestycyjne w energetyce wiatrowej były w 2020 r. znacznie skromniejsze: Holandia – 2 GW, Niemcy 1,6 GW[14]. Łączna moc turbin wiatrowych zainstalowanych na świecie przekroczyła 750 GW, tu także liderem są Chiny (290 GW). W Europie największą moc zainstalowaną posiadają Niemcy (53 GW), Hiszpania (27 GW) oraz Wielka Brytania (24 GW). Praktycznie we wszystkich krajach Europy udział energii z wiatru w ogólnym bilansie zużycia energii elektrycznej systematycznie wzrasta. Według danych organizacji ENSTO-E wskaźnik ten w piętnastu krajach UE przekroczył 10%, a średnio dla całej Unii wynosi 15% (Dania – 48%, Irlandia 36%, Niemcy i Wielka Brytania po 27%, Szwecja 20%). Dla Polski wskaźnik ten wynosi 9%. Rekordowe osiągnięcia odnotowali także w minionym roku konstruktorzy turbin wiatrowych. Testowana od końca 2019 r. turbina Haliade-X (producent GE) osiągnęła moc 14 MW, a do zastosowań morskich gotowe są turbiny o mocy 12 MW.

Trzeba mieć na uwadze prognozy, według których energetyka wiatrowa na lądzie i na morzu generowałaby w 2050 r. ponad jedną trzecią (35%) całkowitego zapotrzebowania na energię elektryczną, stając się głównym źródłem wytwarzania. Oznacza to ponad trzykrotny wzrost globalnej skumulowanej mocy zainstalowanej lądowej energetyki wiatrowej do 2030 r. (do 1787 GW) i dziewięciokrotny do 2050 r. (do 5044 GW) w porównaniu do mocy zainstalowanej w 2018 r. (542 GW). W przypadku morskiej energetyki wiatrowej, globalna skumulowana moc zainstalowana wzrosłaby prawie dziesięciokrotnie do 2030 r. (do 228 GW) i znacznie do 2050 r., przy czym całkowita moc zainstalowana na morzu zbliżyłaby się do 1000 GW w 2050 r.

Ocenia się, że branża wiatrowa może zatrudnić 3,74 mln osób do 2030 r. i ponad 6 mln osób do 2050 r., co stanowi liczbę, odpowiednio, prawie trzykrotnie wyższą i pięciokrotnie wyższą niż 1,16 mln miejsc pracy w 2018 r. Aby zmaksymalizować wyniki transformacji energetycznej potrzebne są przyjazne jej ramy polityczne.

Prezentowane Państwu opracowanie jest głosem zespołu autorskiego w toczącej się w kraju dyskusji na temat transformacji energetycznej oraz roli i udziału w niej odnawialnych źródeł

[14] Olszowiec P., *Energetyka wiatrowa – bilans 2020 r.*, Wiadomości Elektrotechniczne 7, 2021.

energii. Przedstawiona praca ogniskuje swoją uwagę na energetyce wiatrowej zainstalowanej na lądzie. We wspomnianej dyskusji poczesne miejsce zajmuje rola wspomnianej już ustawy 10H. Dotychczasowe brzmienie tego aktu prawnego doprowadziło do znaczącego spadku dynamiki lub wprost zablokowania rozwoju tej gałęzi OZE i stawia pod znakiem zapytania realne możliwości spełnienia przez nasz kraj zobowiązań klimatycznych wobec społeczności międzynarodowej.

Należy mieć na uwadze fakt, że realizacja transformacji energetycznej, a zwłaszcza jej forma oraz tempo, w dużym stopniu zależeć będzie od sprzyjających ram politycznych, w tym rozwiązań prawnych.

Przytoczone w niniejszej monografii treści i sugestie winny być pomocne we wprowadzeniu w życie przygotowywanej nowelizacji wspomnianej ustawy oraz innych aktów prawnych istotnych dla rozwoju energetyki wiatrowej na lądzie.

1 Elektrownie wiatrowe – rodzaje oddziaływań i sposoby ich oceny

1.1 Oddziaływania akustyczne

Hałas jest jednym z najbardziej szkodliwych czynników środowiskowych wpływających na zdrowie człowieka. Dokuczliwość oraz szkodliwość hałasu zależą głównie od jego częstotliwości, czasu trwania ekspozycji, czy też natężenia oraz zawartości składowych niesłyszalnych, a także cech osobowych odbiorcy[15]. Cechy indywidualne, takie jak wrażliwość na hałas, kwestie prywatności i akceptacja społeczna, korzyści i postawy, sytuacja lokalna oraz warunki planowania farmy wiatrowej również odgrywają rolę w zgłaszanej dokuczliwości. Hałas w środowisku jest uznanym problemem, który wydaje się narastać zarówno ze względu na zwiększoną ekspozycję na hałas pochodzący z istniejących źródeł, takich jak ruch drogowy, jak i ze względu na wprowadzanie nowych źródeł hałasu, takich jak turbiny wiatrowe[16]. Poziomy dźwięku można mierzyć, ale podobnie jak w przypadku innych problemów środowiskowych, postrzeganie przez społeczeństwo oddziaływania akustycznego turbin wiatrowych jest po części subiektywne.

1.1.1 Opis zjawiska

Prawie kilkudziesięcioletnia historia inwestycji w energetykę wiatrową pokazuje, że z jednej strony może być ona tanim źródłem odnawialnej energii, z drugiej zaś oddziałuje na środowisko naturalne. Podczas pracy turbiny wiatrowej emitowany jest hałas z zakresu częstotliwości słyszalnych (zakres 20 Hz do 20 kHz), jak i hałas o charakterze infradźwięków, potocznie określany jako niesłyszalny (w zakresie 0,1 do 20 Hz). Jego propagacja zależy od wielu czynników. Symulacje komputerowe, aproksymujące (przy wykorzystaniu specjalistycznego oprogramowania) wpływ tych czynników na parametry rozchodzącego się dźwięku oraz rzeczywiste pomiary akustyczne leżą u podstaw każdej dokumentacji niezbędnej do uzyskania pozwolenia na budowę farmy wiatrowej. Obliczenia ilustrowane są graficznie na mapach hałasu i określają jego zasięg, co umożliwia ocenę hałasu na najbliższych terenach chronionych akustycznie. Zarówno raport oceny oddziaływania na środowisko jak i decyzja o uwarunkowaniach środowiskowych takiego przedsięwzięcia zależą od dobrze wykonanego operatu akustycznego, z którego winien wynikać stopień uciążliwości pracy farmy wiatrowej dla okolicznych mieszkańców. Jednym z głównych elementów mogących mieć wpływ na taką uciążliwość jest odległość pomiędzy inwestycją, a siedliskiem ludzkim. W niniejszym opracowaniu wiele uwagi poświęcimy określeniu tzw. „minimalnej dopuszczalnej odległości", po przekroczeniu której prawdopodobieństwo oddziaływania farmy wiatrowej na zdrowie ludzkie może być już znaczące.

[15] Lis T., Nowacki K., Bendkowska-Senator K., *Kształtowanie optymalnych warunków pracy przy występowaniu hałasu zawodowego i pozazawodowego*, XVIII Konferencja Innowacje w zarządzaniu i inżynierii produkcji, Zakopane, 2015.
[16] Mohamed M.H., *Aero-acoustics noise evaluation of H-rotor Darrieus wind turbines*, Energy 65, 596–604, 2014.

1.1.2 Pojęcia podstawowe

Hałas – niepożądany dźwięk, który może być uciążliwy lub szkodliwy dla zdrowia. Hałas w środowisku oddziałuje za pośrednictwem powietrza na narząd słuchu oraz inne narządy człowieka. Hałas stanowi zbiór dźwięków o różnych częstotliwościach i różnych wartościach ciśnienia akustycznego.

Drgania akustyczne – ruch drgający cząstek ośrodka sprężystego względem położenia równowagi. Zaburzenie te polegają na przenoszeniu energii mechanicznej przez drgające cząstki ośrodka (sprężanie i rozprężanie) bez zmiany ich średniego położenia. Ośrodkiem sprężystym może być gaz, ciecz lub ciało stałe.

Fala akustyczna – rozchodzenie się drgań akustycznych, które powodują wrażenie słuchowe (fala dźwiękowa) oraz drgań o częstotliwościach wykraczających poza zakres słuchowy człowieka.

Podział dźwięków ze względu na częstotliwość:

- infradźwięki, zakres 0,1÷20 Hz,
- dźwięki słyszalne, zakres 20÷20 000 Hz,
- ultradźwięki, zakres powyżej 20 000 Hz.

W praktyce, przedstawione zakresy częstotliwości są rozszerzane lub zmniejszane, w zależności od obowiązującej metodyki oceny hałasu. W ostatnich latach, wyodrębniona została jeszcze jedna grupa dźwięków – dźwięki o niskiej częstotliwości (LFN). Nie ma jeszcze jednolitego standardu międzynarodowego, określającego zakres LFN. Wiele krajów przyjmuje własne zakresy LFN, w przedziale częstotliwości 10÷200 Hz. W Polsce nie ma przepisów regulujących poziomy dopuszczalne hałasu niskoczęstotliwościowego (LFN).
Ze względu na zmienność w czasie natężenia dźwięku, wyróżnia się:

- hałas ustalony – poziom dźwięku w czasie obserwacji zmienia się nie więcej jak 5 dB,
- hałas nieustalony – poziom dźwięku w czasie obserwacji zmienia się więcej jak 5 dB,
- hałas impulsowy – składa się z jednego lub szeregu impulsów dźwiękowych, z których każdy trwa krócej niż 1 sekundę.

Moc akustyczna – miara ilości energii emitowanej przez źródło w jednostce czasu. Jest podstawową wielkością, określającą emisję źródła.

Natężenie dźwięku – wartość mocy akustycznej, przypadająca na jednostkową powierzchnię, prostopadłą do kierunku rozchodzenia się fali akustycznej.

Decybel (dB) – jednostka logarytmiczna używana gdy zachodzi potrzeba porównania wielkości liniowych w bardzo szerokim zakresie wartości. W akustyce porównujemy zmiany ciśnienia o wartościach 0,00002 (próg słyszenia)÷100 (granica bólu) Pa, co w decybelach daje zakres 0÷134 dB. Zamiana jednostki liniowej (Pa) na logarytmiczną (dB) odbywa się zgodnie z wzorem:

$$L_{\mathrm{P}} = 10\log\frac{p^2}{p_0^2} \tag{1}$$

gdzie:
L_{P} – poziom ciśnienia akustycznego, dB,
p – średnie mierzone ciśnienie akustyczne, Pa,
p_0 – ciśnienie odniesienia ($2\cdot10^{-5}$=0,00002), Pa; ciśnienie progowe, odpowiadające ciśnieniu akustycznemu dla tonu o częstotliwości 1000 Hz, przy którym rozpoczyna się wrażenie słyszenia.

Równoważny poziom ciśnienia akustycznego ($L_{eq,T}$) – jest wartością ciągłego, ustalonego dźwięku, który w określonym przedziale czasu (T) ma ten sam średni kwadratowy poziom ciśnienia akustycznego, co rozważany dźwięk, który zmienia się w czasie:

$$L_{\mathrm{eq,T}} = 10\log_{10}\left(\frac{1}{T}\int_0^T \frac{p^2}{{p_0}^2}dt\right) \tag{2}$$

Za pomocą równoważnego poziomu dźwięku określone są poziomy dopuszczalne hałasu w środowisku (Dz.U. 2014 poz. 112)[17]. Jest wskaźnikiem oceny oddziaływania hałasu na środowisko.

Poziom mocy akustycznej podawany w dB – miara akustyczna określająca wielkość energii akustycznej, która jest wypromieniowana ze źródła dźwięku i pokazana jako stosunek do mocy akustycznej odniesienia $W_0 = 10^{-12}$ W.

$$L_{\mathrm{W}} = 10\log_{10}\left(\frac{W}{W_0}\right) \tag{3}$$

Analiza widmowa – obrazuje rozkład dźwięków prostych, składających się na poziom dźwięku złożonego. Podstawową metodą analizy widmowej jest transformata Fouriera. Jednak w ocenach wpływu hałasu na środowisko, rozkład widmowy określa się metodami filtracyjnymi. Najczęściej stosowane są filtry tercjowe i oktawowe, o stałej względnej szerokości pasma.

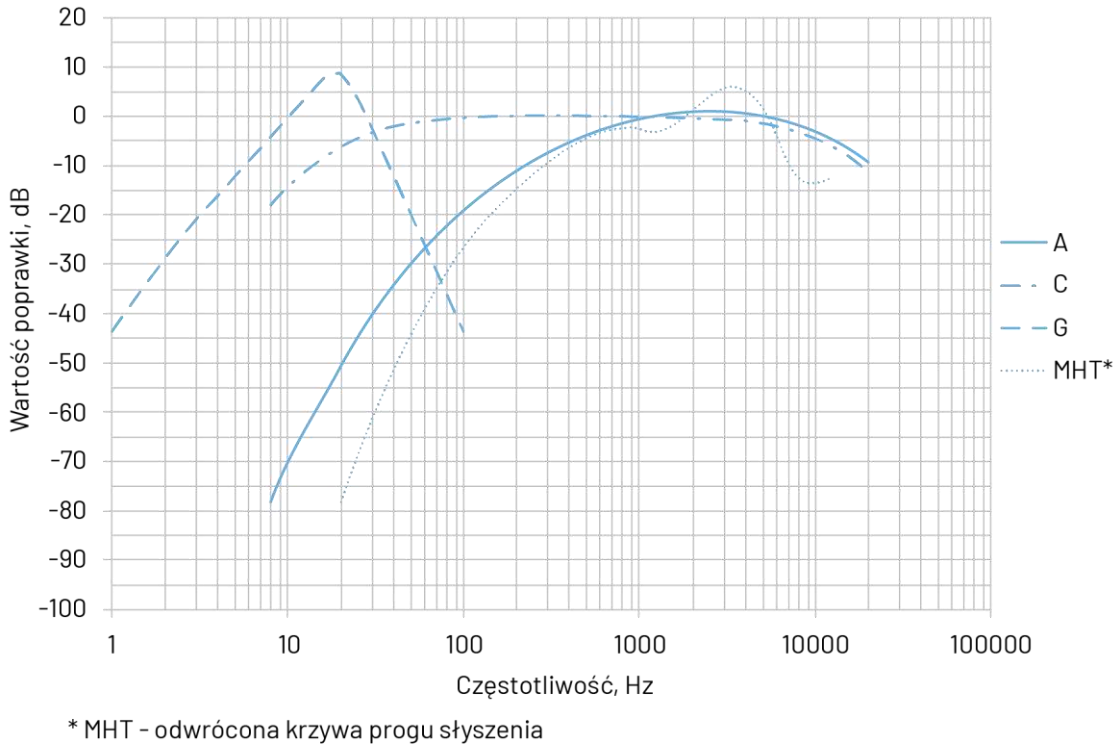
Dźwięk można podzielić na pasma częstotliwości, aby dokładniej przyjrzeć się rozkładowi ciśnienia akustycznego w całym spektrum częstotliwości. Najczęściej widmo częstotliwości słyszalnych podzielone jest na 10 pasm o szerokości jednej oktawy. Oznacza to, że górna i dolna granica pasma pozostają w stosunku 2:1. Środkowe częstotliwości pasm oktawowych podane są w hercach. Często informacje dostarczane przez analizę pasm oktawowych są niewystarczająco szczegółowe. Bardziej szczegółowy podział można uzyskać za pomocą analizy pasm oktawowych, w której dzieli się sygnał dźwiękowy na pasma o szerokości 1/3 oktawy. Wtedy jedna oktawa składa się z trzech tercji, a widmo częstotliwości słyszalnych podzielone jest na 30 pasm tercjowych. W tabeli (Tab. 1.1.) pokazano częstości środkowe pasm oktawowych (pogrubione) i tercjowych (1/3 oktawy) oraz ich szerokości.

[17] Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14.06.2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku, (Tj, Dz.U. z dnia 22 stycznia 2014 r., poz. 112).

Tab. 1.1. Częstości środkowe i szerokości pasm oktawowych i tercjowych

Pasmo oktawowe	31,5			63			125			250			500		
Limit górny	22	28	35	44	57	71	88	113	141	176	225	283	353	440	565
Pasmo tercjowe (1/3 oktawy)	25	31,5	40	50	63	80	100	125	160	200	250	315	400	500	630
Limit dolny	28	35	44	57	71	88	113	141	176	225	283	353	440	565	707
Pasmo oktawowe	1000			2000			4000			8000			16000		
Limit górny	707	880	1130	1414	1760	2250	2825	3530	4400	5650	7070	8800	11300	14140	17600
Pasmo tercjowe (1/3 oktawy)	800	1000	1250	1600	2000	2500	3150	4000	5000	6300	8000	10000	12500	16000	20000
Limit dolny	880	1130	1414	1760	2250	2825	3530	4400	5650	7070	8800	11300	14140	17600	22500

Krzywe korekcji – przybliżają wartość energii niesionej przez dźwięk do czułości ludzkiego ucha. Stosuje się je w ocenach narażenia na hałas. Najczęściej stosowane są krzywe korekcji A dla dźwięków słyszalnych średnio głośnych, G dla infradźwięków oraz C do oceny poziomów dźwięków słyszalnych głośnych oraz szczytowych dźwięków na stanowiskach pracy. Krzywa korekcji A jest niemalże odwróconą krzywą, obrazującą możliwości słuchowe ludzkiego ucha, w zależności od częstotliwości dźwięku (MHT). Człowiek słyszy najlepiej w zakresie częstotliwości 500÷10 000 Hz, a poza tym zakresem słabiej. Uwzględnienie korekcji odbywa się poprzez poprawki odejmowane lub dodawane do wartości zmierzonych w pasmach tercjowych. Wartości poprawek zobrazowano na poniższym rysunku (Rys. 1.1).

Rys. 1.1. Krzywe korekcji A, C i G oraz odwrócona krzywa progu słyszenia

Należy zauważyć, że progi percepcji słuchowej infradźwięków znajdują się na wysokich poziomach, co oznacza, że człowiek bardzo słabo odbiera niskie częstotliwości dźwięku. Poniżej zestawiono wartości progowe dla częstotliwości do 100 Hz[18] (Tab. 1.2).

Tab. 1.2. Wartości progowe percepcji słuchowej człowieka

Częstotliwość [Hz]	4	8	10	12.5	16	20	25	31.5	40	50	63	80	100
Poziom [dB]	107	100	97	92	88	79	69	60	51	44	38	32	27

Emisja hałasu przez turbinę wiatrową – turbina wiatrowa emituje hałas aerodynamiczny, powstający w wyniku przepływu powietrza oraz mechaniczny, tworzący się wskutek interakcji ciał stałych, najczęściej części maszyn. Hałas aerodynamiczny generowany jest głównie podczas spływu powietrza po łopatach wirnika oraz podczas przejścia łopaty w pobliżu wieży nośnej turbiny. Hałas mechaniczny generują urządzenia zainstalowane w gondoli umieszczonej na wieży. Moc akustyczna turbin wiatrowych, podawana jako suma hałasu aerodynamicznego i mechanicznego, zawsze zależna jest od prędkości wiatru ze względu na charakter pracy urządzenia. Przykładowe zestawienie wartości mocy akustycznej turbiny wiatrowej, w zależności od prędkości wiatru, pokazano w tabeli (Tab. 1.3) i na rysunku (Rys. 1.2). W tabeli podano prędkość wiatru na dwóch wysokościach nad poziomem terenu (10 m i 98 m). Prędkości wiatru i odpowiadające mu poziomy mocy akustycznej podawane są przez producentów turbin w zróżnicowany sposób. Najczęściej w dokumentacji technicznej zależność ta przedstawiana jest w postaci wykresu lub w formie tabelarycznej. Wielu producentów podaje również dane o poziomie mocy akustycznej w rozbiciu na wartości w oktawach i tercjach, co umożliwia prowadzenie obliczeń zasięgu hałasu z uwzględnieniem wpływu gruntu metodą ogólną, zgodnie z obowiązującą normą PN-ISO 9613-2[19]. W niektórych dokumentacjach technicznych turbin, podawany jest maksymalny poziom mocy akustycznej dla dwóch prędkości wiatru, tj. na poziomie 10 m i odpowiadającej jej prędkości wiatru na poziomie osi wirnika turbiny wiatrowej.

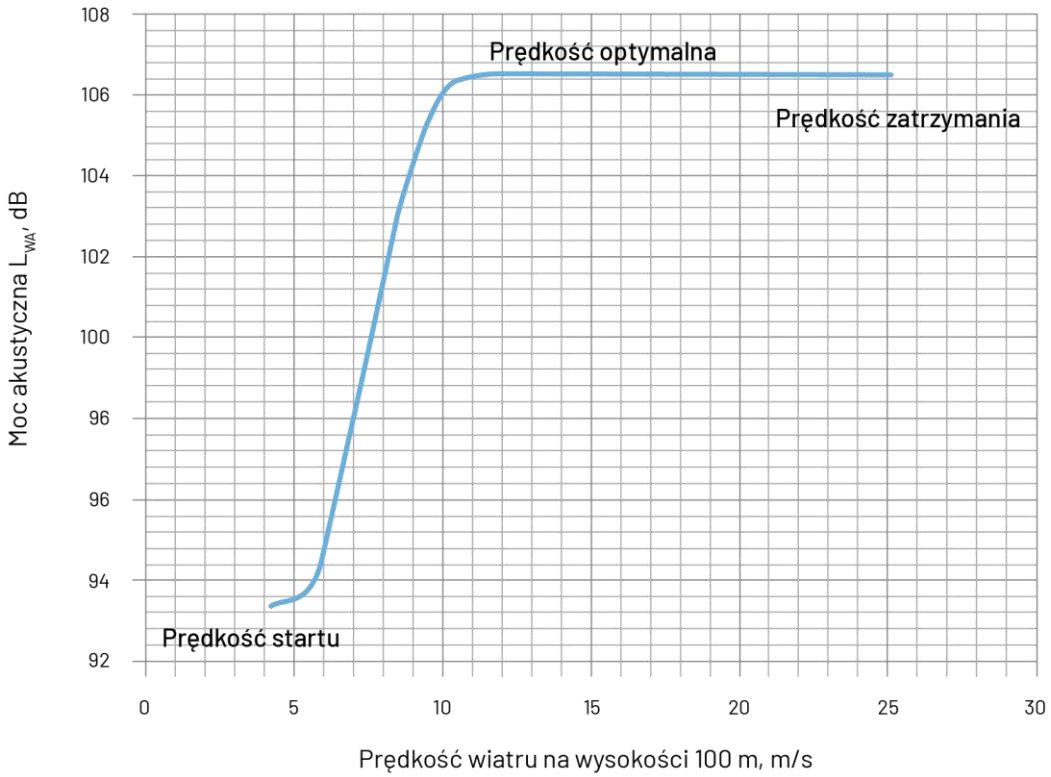
Tab. 1.3. Poziomy mocy akustycznej przykładowej turbiny wiatrowej w zależności od prędkości wiatru

Prędkość wiatru na wysokości 10 m, m/s		3	4	5	6	7	8	9	10 do max
Prędkość wiatru na wysokości osi wirnika (98 m), m/s		4,3	5,7	7,2	8,6	10,0	11,4	12,9	14 do max
Analiza widmowa oktawowa, częstotliwość, Hz	31,5	68,7	68,5	72,9	76,9	79,3	80,2	80,5	80,8
	63	77,8	77,6	82,2	86,4	88,9	90,0	90,1	90,3
	125	82,1	82,4	87,3	91,6	94,7	95,3	95,2	95,3
	250	85,6	86,1	91,3	96,0	99,9	99,0	98,1	97,6
	500	88,4	87,9	93,4	98,6	102,2	101,6	101,3	100,5
	1000	87,9	87,5	92,1	96,6	99,0	100,1	101,0	101,8
	2000	84,4	85,9	90,7	94,7	96,9	97,7	98,1	98,5
	4000	74,5	77,7	93,8	88,6	91,5	91,7	90,7	89,8
	8000	55,1	56,9	63,4	69,6	73,6	73,0	70,8	70,5
	16000	8,4	12,7	18,8	24,2	28,6	27,5	28,4	27,7
Łączny wynik poziomu mocy akustycznej L_{WA}, dB		93,4	93,6	98,6	103,3	106,5	106,5	106,5	106,5

[18] Watanabe T., Møller H., *Low Frequency Hearing Thresholds in Pressure Field and in Free Field*, Journal of Low Frequency Noise, Vibration and Active Control 9(3), 106–115, 1990.
[19] PN-ISO 9613-2:2002, *Akustyka. Tłumienie dźwięku podczas propagacji w przestrzeni otwartej*. *Ogólna metoda obliczania*, PKN, Warszawa 2002.

Charakterystyczne zjawiska akustyczne związane z pracą turbin wiatrowych:

- Poziom mocy akustycznej oferowanych na rynku typów turbin jest zróżnicowany i zmienny podczas pracy urządzenia, w zależności od prędkości wiatru. Wzrasta wraz ze wzrostem prędkości wiatru i po osiągnięciu pewnej prędkości optymalnej praktycznie jest stały.

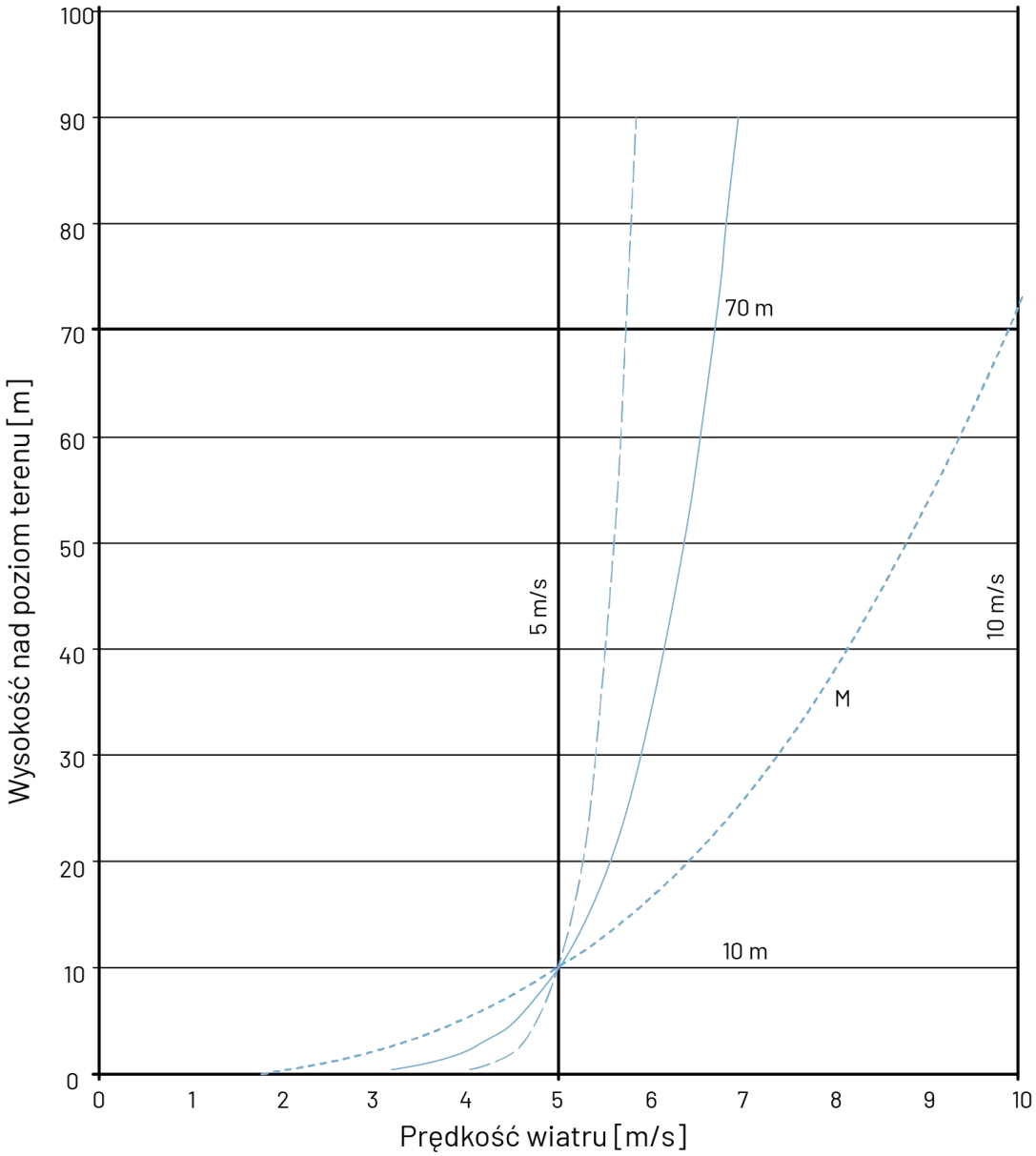
Rys. 1.2. Zależność mocy akustycznej od prędkości wiatru

- Prędkość wiatru wzrasta wraz ze zmianą wysokości nad poziomem terenu, tzn., im wyżej tym prędkość wiatru jest większa. Fakt ten ma znaczenie dla produktywności turbin wiatrowych oraz możliwości wykonania kontrolnych pomiarów hałasu wokół turbin.

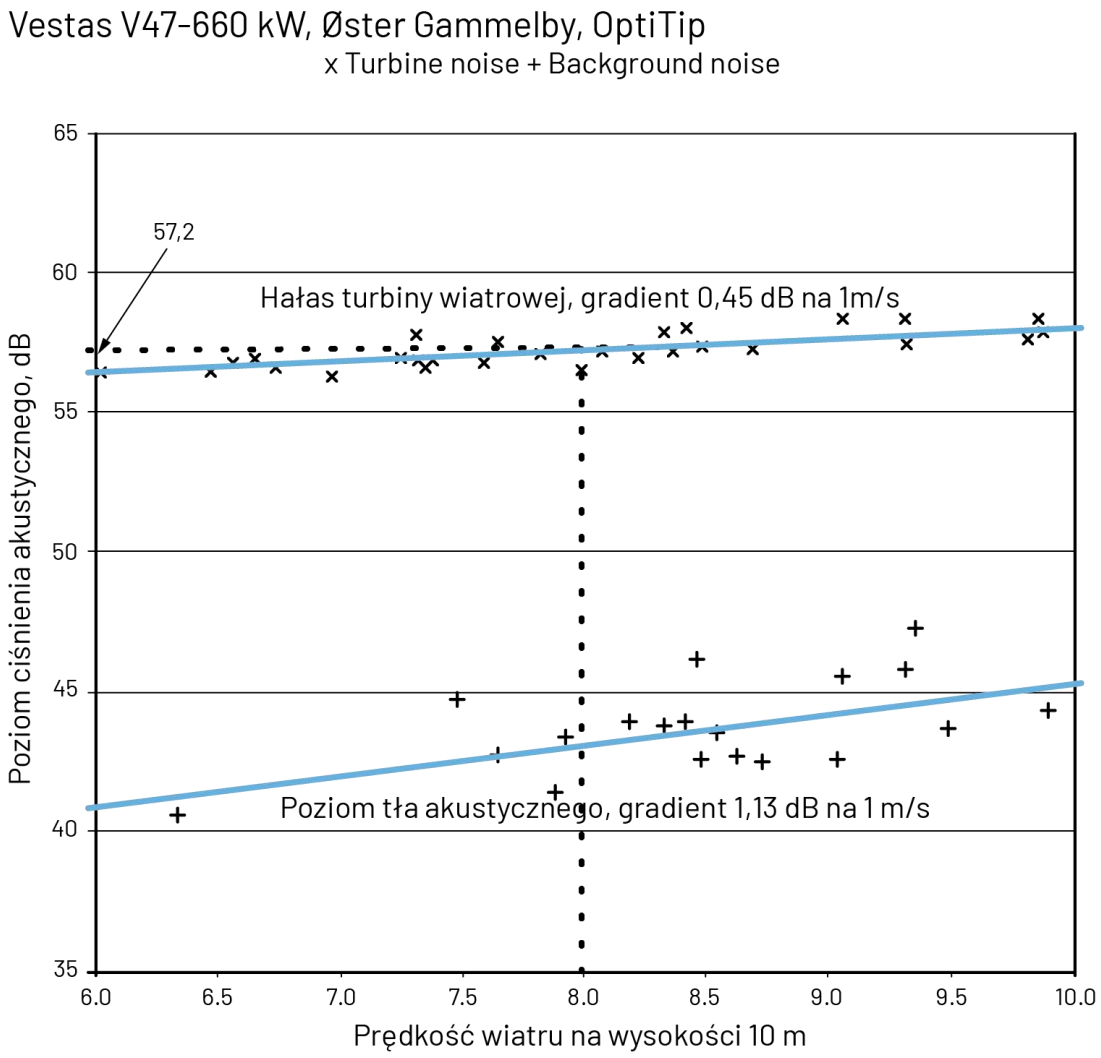
W celu wykonania oceny, dla możliwie najbardziej niekorzystnego akustycznie przypadku pracy turbin wiatrowych, pomiary należałoby wykonać przy prędkości wiatru odpowiadającej maksymalnym poziomom mocy akustycznej turbiny i minimalnej prędkości wiatru, na wysokości punktu pomiarowego. Takiej sytuacji odpowiada profil wiatru zaznaczony literą M na rysunku (Rys. 1.3). Rysunek wykonano na podstawie danych literaturowych[20],[21] oraz obserwacji własnych.

[20] Kariniotakis G., *Renewable energy forecasting – from models to applications*, Woodhead Publishing Elsevier, United Kingdom, 2017.
[21] Van den Berg G.P., Wind turbine power and sound in relation to atmospheric stability, Wind Energy 11, 151–69, 2008.

- Poziom tła akustycznego w środowisku zmienia się wraz ze zmianą prędkości wiatru – wzrasta z jego prędkością.

Rys. 1.3. Przykładowe pionowe profile wiatru

Rys. 1.4. Zmienność tła akustycznego wraz ze zmianą prędkości wiatru

Wyniki przeprowadzonych badań[22] wykazują, że wraz ze wzrostem prędkości wiatru, udział tła akustycznego, w mierzonym sumarycznym poziomie hałasu, ma tendencję wzrostową. Przy większych prędkościach wiatru, bliskich uzyskania maksymalnego poziomu mocy akustycznej turbin, poziom tła w punkcie pomiarowym staje się porównywalny z poziomem hałasu od pracy turbin. Stwierdza się wówczas, że hałas od pracy turbin jest nierozróżnialny z tłem akustycznym, co uniemożliwia ocenę oddziaływania farmy wiatrowej drogą pomiarową. Brak przekroczeń poziomów dopuszczalnych hałasu stwierdza się wtedy na podstawie przeprowadzonych symulacji (drogą obliczeniową). Jedną z istotnych przyczyn takiej sytuacji jest znaczne oddalenie źródła od kontrolnych punktów pomiarowych (ponad 400 m), lokalizowanych przy najbliższej zabudowie mieszkalnej. Dodatkowym czynnikiem, wpływającym na wzrost poziomu tła akustycznego w otoczeniu punktów pomiarowych, jest większa „szorstkość" terenu wokół zabudowy. Powodem tego są występujące w otoczeniu punktu pomiarowego drzewa, krzewy, budynki i inne obiekty. Zjawisko to zostało

[22] Acoustica AS, *The noise measurements*, Report P4.010.97, Vestas report 943111.R4, Denmark, 1997.

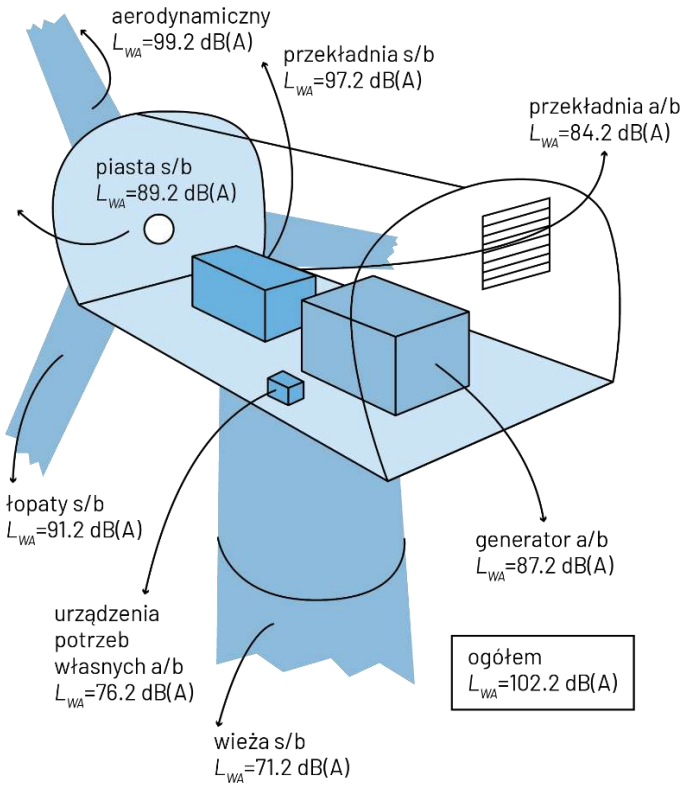
potwierdzone w pracy[23] oraz w kilkudziesięciu pomiarowych ocenach akustycznych, przeprowadzonych przez autorów niniejszego opracowania, dla dużych farm wiatrowych w Polsce.

1.1.3 Miejsca emisji i sposoby generowania fali akustycznej

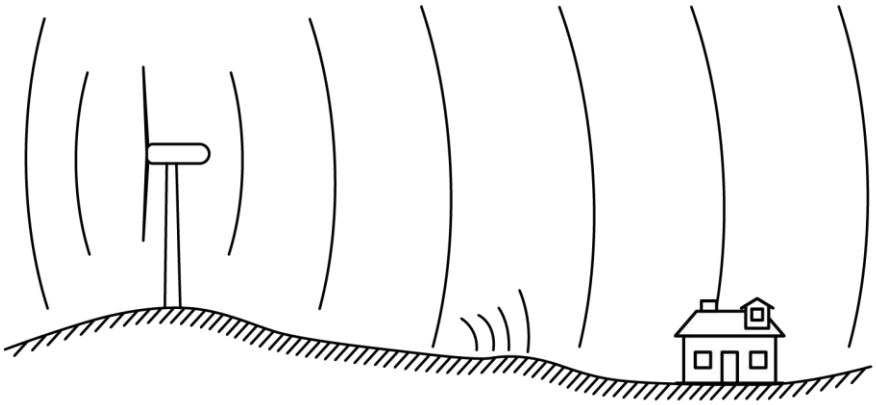
Turbiny wiatrowe generują zarówno dźwięk mechaniczny, jak i aerodynamiczny. Obecna technologia sprawia jednak, że hałas mechaniczny staje się mniej istotny, ponieważ w normalnych warunkach pracy zmniejsza się poniżej poziomu hałasu aerodynamicznego[24]. Dzięki rozwojowi technologii turbiny wiatrowe stały się znacznie cichsze, ale emitowany przez nie dźwięk jest nadal ważnym kryterium lokalizacyjnym. Emisja dźwięku z turbin wiatrowych jest jednym z lepiej zbadanych obszarów oddziaływania na środowisko w energetyce wiatrowej[25].

Powszechne stosowanie klasycznych turbin wiatrowych, tj. o poziomej osi obrotu, powoduje, że ich parametry akustyczne są dostępne. Producent turbin jest zobowiązany do podania właściwości akustycznych swojego produktu, np. w ramach certyfikacji znaku CE, gdzie do oceny akustycznej wykorzystuje się procedurę pomiarową obejmującą wyznaczenie m.in. poziomu mocy akustycznej np. zgodnie z normą IEC 61400[26]. Liczba zainstalowanych już parków wiatrowych powoduje, że hałas turbin wiatrowych stał się dziedziną badań naukowych, których wyniki omawiane są na wielu konferencjach międzynarodowych (np. Wind Turbine Noise[27], od roku 2005). Jednym z pierwszych opracowań, które z sposób kompleksowy prezentowały informacje o generowanym hałasie turbin wiatrowych jest praca[28], która przedstawia źródła emisji hałasu turbin oraz składowe pola akustycznego, które są istotne w klasycznym ujęciu ŹRÓDŁO – DROGA PROPAGACJI – ODBIORCA oraz poziomy mocy akustycznej poszczególnych elementów turbiny.

[23] Bullmore A., Adcock J., Jiggins M., Cand M., *Wind Farm Noise Predictions and Comparison with Measurements*, Third International Meeting on Wind Turbine Noise, Aalborg, Denmark, 2009.
[24] Pedersen E., Halmstad H., *Noise annoyance from wind turbines: A review – Report 5308*, Swedish Environmental Protection Agency, 2006.
[25] Rogers A.L., Manwell J.F., Wright S., *Wind turbine acoustic noise. Renewable Energy Research Laboratory Amherst*, University of Massachusetts, 2006.
[26] IEC 61400-11 Ed.3.0., *Wind Turbines—Part 11: Acoustic Noise Measurement Techniques*, International Electrotechnical Commission, Geneva, Switzerland, 2012.
[27] https://www.windturbinenoise.eu/
[28] Wegner S., Bareiss R., Guidati G,. *Wind Turbine Noise*, Springer, Berlin, 1996.

Rys. 1.5. Poziom mocy akustycznej elementów klasycznej turbiny wiatrowej o mocy elektrycznej 2 MW[29]

Wytwarzanie hałasu	Propagacja	Odbiór
- Źródła aerodynamiczne - Źródła mechaniczne	- Odległość - Gradient wiatru - Absorpcja - Teren	- Poziom hałasu otocznia - Przebywanie wewnątrz /na zewnątrz budynków - Wibracje budynków

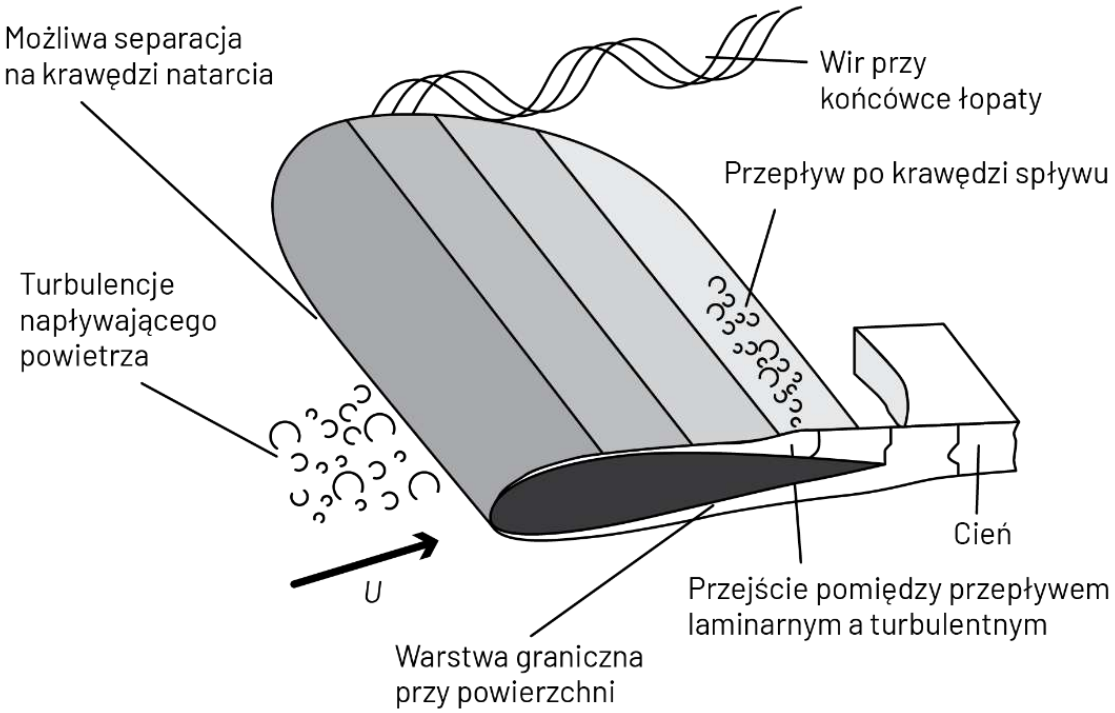
Rys. 1.6. Składowe pola akustycznego w ujęciu zasady: Źródło hałasu – Droga propagacji – Odbiorca[30]

[29] Wegner S., Bareiss R., Guidati G,. *Wind Turbine Noise*, Springer, Berlin, 1996.
[30] *Ibidem.*

Hałas turbin wiatrowych pod względem źródeł emisji akustycznej został podzielony na[31]:

a) hałas mechaniczny – pochodzący od gondoli (*generator, przekładnia, gondola*)

b) hałas aerodynamiczny – pochodzący od ruchu obracających się łopat (zaburzenia ośrodka sprężystego na końcówkach łopat, wiry Karmana, kawitacja powietrzna, zmiany ciśnienia ośrodka sprężystego podczas przejścia łopaty obok wieży)

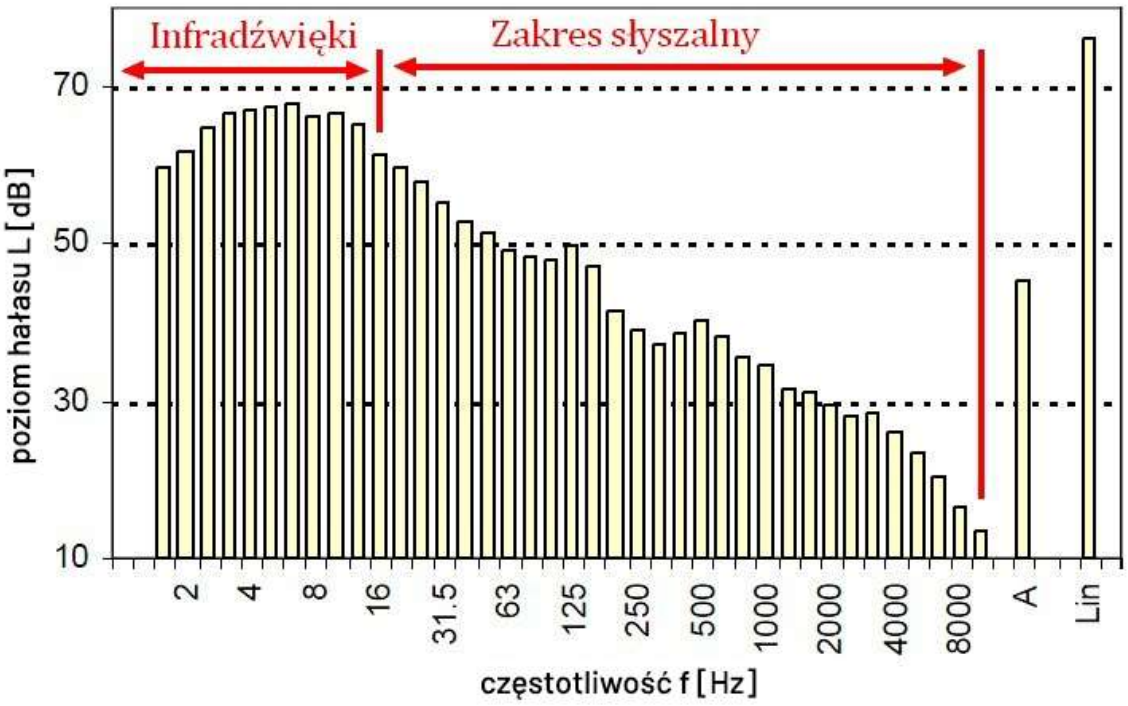

Rys. 1.7. Źródło generacji hałasu aerodynamicznego podczas pracy klasycznych turbin wiatrowych[32]

Hałas aerodynamiczny wynika z pracy łopat, które powodują emisję akustyczną zarówno w zakresie infradźwięków (*niesłyszalne pasmo dla ucha ludzkiego*) oraz w zakresie słyszalnym, charakterystyczny dźwięk przejścia łopaty przez wieżę, czyli tzw. „szszyy, szszyy, szszyy".

Hałas mechaniczny stanowi dominujące składowe widma amplitudowo – częstotliwościowego w zakresie słyszalnym, które cechują się składowymi w zakresie ponad 300÷500 Hz, ze względu na wystarczające tłumienie fali dźwiękowej przez powietrze nie jest znaczącym oddziaływaniem na obszarach chronionych akustycznie. Większość turbin wiatrowych posiada wygłuszenie samej gondoli, co dodatkowo wpływa na redukcję hałasu pochodzącego od elementów mechanicznych turbin wiatrowych.

[31] Wegner S., Bareiss R., Guidati G,. *Wind Turbine Noise*, Springer, Berlin, 1996
[32] *Ibidem.*

Rys. 1.8. Widmo dźwięku Turbiny Vestas V-80[33], ze zmianami autora

1.1.4 Propagacja fali akustycznej w przestrzeni

Prognozowanie emisji hałasu na etapie projektowym (np. raport środowiskowy, optymalizacja akustyczna farmy) wykonuje się w oparciu o metodę obliczeniową zalecaną dla hałasu przemysłowego w Dyrektywie 2002/49/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 25 czerwca 2002 r.[34]. Metodę tą opisano w polskiej normie PN-ISO 9613-2:2002 *Akustyka, Zmniejszanie propagacji dźwięku na otwartej przestrzeni, Ogólna metoda obliczeń*[35].

Dla omawianej metody obliczeniowej wyznaczanie zasięgów hałasu od projektowanych turbin wiatrowych wykonuje się poprzez modele obliczeniowe obejmujące następujące elementy:

- cyfrowy model terenu inwestycji,
- lokalizację planowanych turbin wiatrowych,
- lokalizacją terenów podlegających ochronie akustycznej.

Cyfrowy model terenu wykonuje się w oparciu o mapy projektowe, które powinny być zgodne z mapami zasadniczymi i topograficznymi. Turbiny wiatrowe jako źródła emisji

[33] Golec M., Golec Z., Cempel C., Hałas Turbiny Wiatrowej VESTAS V80 podczas eksploatacji, Wind Turbine Noise, Berlin, Niemcy, 2005.
[34] Dyrektywa 2002/49/WE Parlamentu Europejskiego i Rady, z dnia 25 czerwca 2002 r. odnosząca się do oceny i zarządzania poziomem hałasu w środowisku.
[35] PN-ISO 9613-2:2002, Akustyka. Tłumienie dźwięku podczas propagacji w przestrzeni otwartej. Ogólna metoda obliczania, PKN Warszawa 2002.

hałasu uwzględnia się w modelu obliczeniowym jako tzw. zastępcze źródła punktowe umiejscowione w modelu symulacyjnym na wysokości gondoli[36].

Zgodnie z przytoczoną normą, propagację fali dźwiękowej w środowisku charakteryzuje się poprzez tłumienie (A), energii akustycznej wypromieniowanej ze źródła hałasu do środowiska zewnętrznego. Tłumienie to jest wypadkową wielkością kilku składowych odnoszących się do różnych zjawisk fizycznych towarzyszących propagacji dźwięku i wyrażone jest wzorem:

$$A = A_{\mathrm{div}} + A_{\mathrm{atm}} + A_{\mathrm{gr}} + A_{\mathrm{bar}} + A_{\mathrm{misc}} \qquad (4)$$

gdzie:
A_{div} – tłumienie wynikające z tzw. „rozbieżności geometrycznej" czyli sferycznego rozprzestrzeniania się fali akustycznej od punktowego źródła dźwięku;
A_{atm} – tłumienie wynikające z pochłaniania przez atmosferę;
A_{gr} – tłumienie wynikające z oddziaływania z powierzchnią nad którą rozchodzi się dźwięk;
A_{bar} – tłumienie wynikające z obecności przeszkód na drodze propagacji dźwięku pomiędzy źródłem a punktem obserwacji;
A_{misc} – tłumienie wynikające z innych zjawisk towarzyszących propagacji dźwięku, w tym pochłanianie podczas propagacji przez obszary wysokiej zieleni, obszary gęstej zabudowy czy obszary przemysłowe.

Oceny oddziaływania akustycznego farm wiatrowych, prowadzone na etapie projektowania ich lokalizacji, oparte są na modelowaniu akustycznym. Praktycznie na całym świecie, do obliczeń wykorzystywana jest metodyka przedstawiono w normie ISO 9613-2[37], a w krajach skandynawskich dopuszczona jest metodyka Nord2000[38]. Ta ostatnia może być rozpatrywana jako rozszerzenie metodyki ISO 9613-2, pozwalając na dużo większe modyfikacje warunków propagacji fali akustycznej i analizę przypadków innych niż tylko ten najgorszy, który liczony jest metodyką ISO. Przy ocenie hałasu metodyką ISO[39] istotne jest zdefiniowanie odpowiednich parametrów obliczeń (Tab. 1.4), które w zależności od kraju mogą się różnić ze względu na przyjęte szczegółowe wytyczne obowiązujące na danym terenie lub w państwie.

Zastosowanie takiego podejścia modelowego do wyznaczania zasięgów hałasu umożliwia otrzymanie wiarygodnych poziomów dźwięku powodowanych pracą turbin wiatrowych, które to będą bardzo porównywalne z poziomami uzyskanymi z pomiarów hałasu w ramach badań porealizacyjnych czy monitoringów akustycznych. Oczywiście zgodność ta będzie możliwa ze względu na cechy modelowania hałasu pracy turbin opisanych w punkcie poniżej 1.1.5.

[36] Makarewicz R., *Is a wind turbine a point source?,* The Journal of the Acoustical Society of America 129, 579–81, 2011.
[37] PN-ISO 9613-2:2002, *Akustyka. Tłumienie dźwięku podczas propagacji w przestrzeni otwartej. Ogólna metoda obliczania*, PKN Warszawa 2002.
[38] DELTA, *Nordic Environmental Noise Prediction Methods*, Nord2000,Summary Report, Lyngby, Denmark, 2002.
[39] PN-ISO 9613-2:2002, *Akustyka. Tłumienie dźwięku podczas propagacji w przestrzeni otwartej. Ogólna metoda obliczania*, PKN Warszawa 2002.

Tab. 1.4. Najistotniejsze parametry do obliczeń zasięgów hałasu farm wiatrowych

Parametr obliczeń	Typowe ustawienia
Poziom mocy akustycznej	Maksymalny lub dla zdefiniowanej prędkości wiatru (najczęściej 6, 8 i 10 m/s mierzone 10 m n.p.t). Obecnie najczęściej wprowadzany jako widmowy rozkład mocy. Dawniej używano wartości jednoliczbowe.
Wpływ gruntu G	Definiowany dla poszczególnych terenów: Woda – G=0, Ląd – G=0,4÷0,7. lub Stała wartość tłumienia: Ląd – 3 dB, Morze – 1,5 dB.
Tonalność	Stosowanie dodatkowej poprawki +5 dB jeżeli tonalność występuje.
Wpływ warunków meteorologicznych na propagację (C0)	W praktyce niestosowane.
Wysokość na której prowadzi się oceny	Typowo 4 m n.p.t. Spotyka się wartości 5 oraz 1,5 m n.p.t
Wskaźniki oceny	Typowo L_{AeqT}. Spotyka się L_{DEN} i L_{90}

1.1.5 Badania, projektowanie i optymalizacja akustyczna turbin wiatrowych

Istotnym elementem wpływu środowiskowego pracy farmy wiatrowej jest oddziaływanie hałasu. Zasięgi hałasu od pracujących turbin są zależne w głównej mierze od prędkości obrotowej turbin, co jest efektem chwilowych prędkości wiatru na wysokości gondoli. Wielkość hałasu przy zabudowie mieszkaniowej jest zależna od kierunku wiatru (czy hałas niesie się „z wiatrem" czy „pod wiatr" oraz pór roku, co jest warunkowane przez warunki pochłaniania przez grunt oraz wielkość tła akustycznego – dla miesięcy zimowych brak jest dźwięków natury ożywionej i szumu liści, dla pozostałych miesięcy jest to istotna składowa hałasu w środowisku.

Przyjmując zatem tezę, że zasięgi hałasu od pracujących turbin są zależne od wielu czynników, istotne jest, aby określić poziomy dźwięku przy terenach chronionych akustycznie dla tych różnych wariantów eksploatacji farmy wiatrowej.
Do zasadniczych i decydujących parametrów wpływających na wielkość hałasu od pracujących turbin względem budynków mieszkalnych gdzie mieszkają ludzie należy zaliczyć:

a) funkcję terenu chronionego akustycznie i odpowiadające danej funkcji wartości dopuszczalne (najniższe to 40 dB w nocy i 50 dB w dzień dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej),

b) rodzaj planowanej turbiny, czyli jej charakterystyka akustyczna

- jej maksymalny poziom mocy akustycznej i poziom mocy dla danej klasy wiatru,
- wysokość turbiny, jako wysokość gondoli i długość łopat,
- rodzaj łopat w ujęciu akustycznym, np. z nakładkami ząbkowanymi obniżającymi ich hałas aerodynamiczny.

c) liczbę turbin wokół konkretnego budynki mieszkalnego (dla pojedynczej turbiny odległość od zabudowy będzie znacznie mniejsza niż dla większej liczby turbin w podobnych odległościach od zabudowy mieszkaniowej),

d) charakterystykę obszaru między turbinami, a zabudową mieszkaniową, który ma wpływ na określenie współczynnika pochłaniania fali dźwiękowej przez grunt i wyznaczenia szorstkości tego gruntu w różnych porach roku,

e) kierunkowość turbiny wiatrowej, czyli różnica poziomów dźwięku między ustawieniem turbiny bokiem, a przodem lub tyłem względem budynku mieszkalnego.

Suma wszystkich wyżej wymienionych czynników daje możliwość wiarygodnego oszacowania wielkości hałasu, co wprost przekłada się na wyznaczenie bezpiecznej odległości między wiatrakiem a zabudową mieszkaniową chronioną akustycznie.

Wykonanie obliczeń akustycznych z uwzględnieniem pokazanych wyżej kryteriów jasno uzmysławia, że odległość dla której spełnione są dopuszczane wartości hałasu przy zabudowie mieszkaniowej zawiera się w bardzo szerokim przedziale. Dlatego głównym wnioskiem jaki należy wyciągnąć z etapu projektowania farm wiatrowych jest fakt, że wiarygodne określenie bezpiecznej odległości między turbiną, a budynkiem mieszkalnym powinno być za każdym razem wykonane na podstawie obliczeń hałasu – obliczeń dla danych założeń (liczba i rodzaj turbiny, wartości dopuszczalne, rodzaj terenu – jego szorstkość, etc.). Oczywiste jest również, że wszystkie analizy akustyczne powinny być wykonane dla wariantów najmniej korzystnych z punktu widzenia zasięgów hałasu.

Etap projektowy obejmujący wyznaczenie bezpiecznej odległości między turbiną, a budynkiem mieszkalnym powinien uwzględniać dokładność obliczeń hałasu na etapie projektowym, wiarygodność wyliczeń, które w późniejszym etapie będzie można porównać z wynikami fizycznych pomiarów hałasu i niepewność, czyli ryzyka które mogą wystąpić i spowodować, że otrzymane wyników pomiarów hałasu, które zostaną wykonane po uruchomieniu farmy wiatrowej będą wyższe niż te pokazane na etapie projektowym.

Dokładność obliczeń hałasu na etapie projektowym, a rozrzut wyników z terenowych pomiarów hałasu stanowi dość duże utrudnienie gdy chcemy rzetelnie zaprojektować farmę wiatrową w ujęciu akustycznym. Rozdzielczość programów akustycznych oraz dokładność otrzymywanych wyników to 0,1 dB. Oznacza to, że jeśli ustalonym limitem hałasu dla zabudowy mieszkaniowej jest poziom 40 dB, a poziomy dźwięku otrzymane z obliczeń programu symulacyjnego w punkcie referencyjnym, np. na granicy terenu chronionego wyniosą 40,1 dB to formalnie otrzymujemy przekroczenie hałasu. Rozwiązaniem takiej sytuacji na etapie projektowym jest obniżenie poziomu mocy akustycznej poprzez zastosowanie trybu wyciszonej pracy turbiny. Na etapie projektowym obniżenie poziomu mocy akustycznej uzyskuje się poprzez odjęcie np. 1 dB lub większej liczby dB od maksymalnego poziomu mocy akustycznej turbiny – stosując tzw. „mody" pracy turbiny. W ujęciu technicznym takie wyciszenie turbiny (odjęcie konkretnej ilości dB)

polega na fizycznym zmniejszeniu jej prędkości obrotowej, co dalej powoduje mniejszy hałas pracy turbiny. Zakresy wyciszenia turbin tzw. „mody" posiadają skuteczność w zakresie 1 dB do nawet 3 dB dla danego „modu". Oznacza to, że wyciszając turbinę o jeden tryb („mod") możemy obniżyć jej poziom mocy akustycznej nawet o 3 dB. Dodatkowo każda turbina posiada większą ilość trybów wyciszających („modów"), co oznacza, że turbina pracująca z maksymalnym poziomem mocy akustycznej może być wyciszona nawet o 5÷7 dB. Ilość trybów wyciszających, ich przedział w dB jest inny dla różnych producentów turbin i jest zależny od cech danej konstrukcji turbiny – sztywności, odporności na wibracje generatora, rodzaju łopat, etc.

Praktyka pomiarowa pokazuje natomiast, że zmienność poziomu dźwięku podczas fizycznych badań hałasu turbin wiatrowych może sięgać 5 dB i więcej. Jest to głównie efektem lokalnych podmuchów wiatru i wpływu tła akustycznego, np. dźwięki bytowe, dźwięki przyrody ożywionej, czy innych źródeł hałasu występujących w obszarze badanej zabudowy mieszkaniowej – ruch komunikacyjny. Ważne, aby podczas pomiarów hałasu wiedzieć jakie dźwięki stanowią hałas od pracy turbin, a co jest tłem akustycznym.

W najlepszym przypadku jeśli z obliczeń hałasu otrzymamy przekroczenie rzędu 0,1 dB (wartość 40,1 dB) to musimy zastosować wyciszenie o poziomie 1 dB, co powoduje, że otrzymujemy zapas 0,9 dB przy zabudowie mieszkaniowej. W gorszym przypadku musimy dla przekroczenia 0,1 dB stosować wyciszenie 3 dB, tym samym tworząc znaczny „zapas hałasu". Takie działania automatycznie powodują, że wiarygodność analiz hałasu jest wysoka i zawsze poziomy hałasu przy terenach chronionych akustycznie są przeszacowane (zawyżone), względem rzeczywistych poziomów hałasu, które fizycznie mierzy się w porze dnia i porze nocy. Dodatkowymi elementami zwiększającymi wiarygodność wyników lub inaczej mówiąc ich niepewność, czyli szacowana różnica między poziomami uzyskanymi z obliczeń hałasu, a z pomiarów porealizacyjnych są jeszcze dwa czynniki:

a) Jednakowa praca wszystkich turbin – analizy hałasu przyjmują założenie, że wszystkie turbiny pracują w sposób stabilny i bez strat związanych z wpływem innych turbin. W praktyce natomiast, na obszarze całej farmy, jeśli nawet siła wiatru jest taka, aby turbiny pracowały z maksymalną prędkością obrotową to nigdy wszystkie turbiny nie pracują ze 100% wydajnością. Jest to efektem tzw. prawa Betza, które wykazuje, że prędkość wiatru za turbiną w porównaniu z prędkością przed turbiną jest o ok. 30% niższa. Te 30% siły wiatru jest zamieniane na ruch obrotowy łopat. Straty te, pomimo zachowania znacznych odległości i ustawienia względem siebie turbin, powodują, że nie wszystkie turbiny pracują z maksymalną prędkością obrotową – z maksymalnym poziomem mocy akustycznej.
b) Wpływ tła akustycznego (głównie szumu wiatru) oraz innych źródeł emisji hałasu. Elementem pomijanym w obliczeniach hałasu (na etapie projektu farmy) jest wpływ tła akustycznego na poziomy hałasu od turbin. Ogólnie mówiąc, tło akustyczne to wszystkie dźwięki w otoczeniu punktu pomiarowego, które nie wchodzą w skład badanego źródła hałasu, czyli:
   - hałas turbin i tło wiatru na podobnym poziomie;

- hałas turbin i droga;
- hałas turbin i inne źródło przemysłowe;
- efekt skumulowany z inną famą.

W sytuacji gdy tło akustyczne wokół badanego budynku mieszkalnego jest kształtowane również przez inne źródła niż tylko hałas od turbiny wiatrowej, wielkość korekty uwzględniającej wpływ tła może wynieść nawet 2,5 dB. Wynika to wprost z zależności na obliczanie poziomu emisji hałasu w środowisku z uwzględnieniem korekty na tło akustyczne.

$$L_{\mathrm{Aek}} = 10\log(10^{0,1L_{\mathrm{Asr}}} - 10^{0,1L_{\mathrm{At}}}) \tag{5}$$

gdzie:
L_{Asr} – oznacza średni zmierzony poziom dźwięku A w [dB]
L_{At} – oznacza średni poziom tła akustycznego w [dB]

Innymi słowy, należy wiedzieć, że prezentowane obliczenia hałasu na etapie projektowym są zazwyczaj zawyżone, względem tych, które są później fizycznie mierzone. Jeśli projekt akustyczny farmy wiatrowej został rzetelnie wykonany to daje on pewność, że zmierzone poziomy hałasu w trakcie eksploatacji farmy wiatrowej nie będą przekraczały poziomów dopuszczalnych i nie będą stanowić zagrożenia dla osób tam mieszkających.

1.1.6 Wskaźniki oceny hałasu, wartości progowe

W Europie i na świecie oceny oddziaływania hałasu pochodzącego od farm wiatrowych na środowisko prowadzi się różnymi metodami[40],[41],[42]. Punktem wyjścia są wytyczne WHO[43]. Ustalanie poziomów dopuszczalnych odbywa się głównie za pomocą trzech metod. Pierwszy sposób realizowany jest poprzez ustalenie bezwzględnych wskaźników, uzależnionych najczęściej od pory doby i sposobu zagospodarowania terenu. Drugi sposób, polega na ustalaniu wskaźników względnych, które zależą od aktualnego stanu warunków akustycznych na analizowanym terenie. Trzeci sposób, to połączenie dwóch wcześniejszych, czyli stosowanie łącznie wskaźników względnych i bezwzględnych. Niekiedy stosuje się też poprawkę 5 dB na tonalny charakter źródła[44]. WHO zaleca dopuszczalny poziom hałasu długookresowego L_{DWN} dla turbin wiatrowych na poziomie 45 dB[45]. W Polsce stosuje się bezwzględne wskaźniki określone w rozporządzeniach Ministra

[40] Raman G., Ramachandran C. R., Aldeman R.M. *A review of wind turbine noise measurements and regulations*, Wind Engineering 40(4), 319–342, 2016.
[41] Fredianelli L., Carpita S., Licitra G., *A procedure for deriving wind turbine noise limits by taking into account annoyance*, Science of the Total Environment 648, 728–736, 2019.
[42] Davy J.L., Burgemeister K., Hillman D., Carlile S., *A Review of the Potential Impacts of Wind Turbine Noise in the Australian Context*, Acoustics Australia 48, 181–197, 2020.
[43] World Health Organisation, *Environmental Noise Guidelines for the European Region*, World Health Organisation Regional Office for Europe, Copenhagen, 2018.
[44] Hansen C. H., Doolan C. J., Hansen K. I., *Wind Farm Noise: Measurement, Assessment and Control*, John Wiley & Sons Ltd. First Edition, 2017.
[45] World Health Organisation, *Environmental Noise Guidelines for the European Region*, World Health Organisation Regional Office for Europe, Copenhagen, 2018.

Środowiska (Dz.U.2014 poz.112)[46]. Oceny hałasu pochodzącego od turbin wiatrowych oparte są na analizach sygnału dźwiękowego korygowanego krzywą korekcji A (Rys. 1.1). Do oceny, powszechnie stosowanymi są dobowe poziomy równoważne np. $L_{Aeq,D}$ /pora dzienna/ i $L_{Aeq,N}$ /pora nocna/ np. w Polsce oraz oparte na nich wskaźniki roczne L_{DWN}, L_N np. Holandia lub L_R (podobny do L_{Aeq}) np. Dania. Wyjątek stanowią takie kraje jak: Wielka Brytania (ETSU-R-97 1996)[47], Nowa Zelandia czy Australia, gdzie stosowane są wskaźniki statystyczne np. L_{A90}, L_{A50}. Kilka krajów, jak np. Francja, stosuje względne kryteria oceny sprawdzając naddatek hałasu ponad tło akustyczne, co ze względu na zmienne tło akustyczne, podczas pracy elektrowni wiatrowych, może prowadzić do niejednoznacznych ocen. Dodatkowo, we Francji można jeszcze zwiększać limity o 1, 2 lub 3 dB, gdy przekroczenie występuje tylko przez, odpowiednio, 4÷8, 2÷4 godziny lub 20÷120 minut. Zestawione w tabeli (Tab. 1.5). wartości wskaźników opracowano na podstawie literatury[48],[49].

Tab. 1.5. Wybrane dopuszczalne poziomy hałasu i wskaźniki oceny hałasu słyszalnego stosowane na świecie

Kraj lub region	Wskaźnik oceny	Tereny wiejskie		Osiedla mieszkalne	
		dzień	noc	dzień	noc
Australia (Victoria, South Australia)	$L_{A90,\ 10min}$	40	40	40	40
Australia (Queensland)	L_{Aeq}	37	35	37	35
Australia (New South Wales, Western Australia)	L_{Aeq}	35	35	35	35
Belgia (Flandria)	L_{Aeq}	48	43	44	39
Belgia (Walonia)	L_{Aeq}	45	45	45	45
Kanada (Alberta)	L_{Aeq}	-	40	-	43÷46
Kanada (British Columbia, Manitoba, New Brunswick)	L_{Aeq}	40	40	40	40
Kanada (Ontario)	L_{Aeq}	40	40	45	45
Dania	L_{Aeq}	42÷44	42÷44	37÷39	37÷39
Francja	L_{Aeq}	35	35	35	35
Niemcy	L_{Aeq}	50	35	50	35
Irlandia	L_{Aeq}	40	40	40	40
Włochy	L_{Aeq}	50	40	55	45
Nowa Zelandia	$L_{A90,\ 10min}$	40	35	40	40
Norwegia	L_{DWN}	45	45	45	45
Szwecja	L_{Aeq} dla 8 m/s	35	35	40	40
Szwajcaria	L_{Aeq}	50	40	50	40
Holandia	L_{DWN}	47	47	47	47
Holandia	L_N	41	41	41	41
Wielka Brytania	$L_{A90,\ 10min}$	35÷40	43	35÷40	43
USA (Georgia)	L_{Aeq}	55	55	55	55
USA (Minnesota, Wyoming)	L_{Aeq}	50	50	50	50
USA (Wisconsin)	L_{Aeq}	50	45	50	45
Polska	L_{Aeq}	50÷55	40÷45	50÷55	40÷45

W każdym kraju wskaźniki oceny powiązane są ściśle ze stosowaną w tym kraju metodyką pomiarową. Różne są także definicje terenu chronionego. Dla przykładu w Polsce na

[46] Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14.06.2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku, (Tj, Dz.U. z dnia 22 stycznia 2014 r., poz. 112).

[47] The Working Group on Noise from Wind Turbines, *The assessment and rating of noise from wind farms*, Energy Technology Support Unit, ETSU-R-97, 1996.

[48] Hansen C. H., Doolan C. J., Hansen K. I., *Wind Farm Noise: Measurement, Assessment and Control*, John Wiley & Sons Ltd.First Edition, 2017.

[49] Davy J. L., Burgermeister K., Hillman D., Wind turbine sound limits: Current status and recommendations based on mitigating noise annoyance, Applied Acoustics 140, 288–295, 2018.

terenach wiejskich występuje zabudowa zagrodowa, jednorodzinna i wielorodzinna, które mają odmienne wartości wskaźników L_{Aeq}. Zatem nie jest możliwe proste porównanie ze sobą wartości wskaźników stosowanych w różnych krajach. Przykładowo w Szwecji wskaźnik L_{Aeq} określany jest dla konkretnej prędkości wiatru, a w Polsce podany jest zakres dopuszczalnych prędkości wiatru podczas pomiarów.

Ze względu na wyrażane obawy dotyczące możliwych negatywnych skutków hałasu o niskiej częstotliwości pochodzącego z turbin wiatrowych, dokonano zestawienia istniejących lub proponowanych limitów hałasu o niskiej częstotliwości z całego świata[50]. Tab. 1.6. przedstawia wybrane wartości krzywych odniesienia, które zostały wykorzystane lub są sugerowane do wykorzystania do kontroli ogólnego hałasu o niskiej częstotliwości w Europie. Z wyjątkiem polskich i duńskich wartości nocnych, które są oparte na wartościach korygowanych krzywą A, prezentowane wartości są zbliżone do wartości progowych ludzkiego ucha przy częstotliwości 50 Hz i poniżej. Oznacza to, że twórcy tych limitów uznali, że hałas o niskiej częstotliwości zbliżony do progu słyszalności może być denerwujący. Zdania badaczy są na ten temat podzielone i nadal trwają badania nad wykluczeniem lub potwierdzeniem potencjalnego zagrożenia dla zdrowia w zakresie hałasu niskoczęstotliwościowego. W Polsce hałas niskoczęstotliwościowy, podobnie jak infradźwiękowy, nie jest badany w żadnym środowisku.

Tab. 1.6. Wartości krzywych odniesienia proponowane na świecie do oceny hałasu niskoczęstotliwościowego

Częstotliwość	Polska	Dania	Niemcy	Holandia	Szwecja	Wielka Brytania	ISO 22
Hz	dB (A)		dB				
8	–	–	103	–	–	–	–
10	80,4	90,4	95	–	–	92	–
12,5	83,4	93,4	87	–	–	87	–
16	66,7	76,7	79	–	–	87	–
20	60,5	70,5	71	74	–	74	74,3
25	54,7	64,7	63	64	–	64	65
31,5	49,3	59,4	55,5	55	56	56	56,3
40	44,6	54,6	48	46	49	49	48,4
50	40,2	50,2	40,5	39	43	43	41,7
63	36,2	46,2	33,5	33	41,5	42	35,5
80	32,5	42,5	28	27	40	40	29,8
100	29,1	39,1	23,5	22	38	38	25,1
125	26,1	36,1	–	–	36	36	20,7
160	23,4	33,4	–	–	34	34	16,8
200	20,9	–	–	–	32	–	13,8
250	18,6	–	–	–	–	–	11,2

1.1.7 Tonalność i modulacja amplitudy

Hałas tonalny (tonalność) można zdefiniować jako taki w którym na podstawie analizy widmowej identyfikujemy tonalne składowe częstotliwościowe. Najprostszym sposobem określenia tonalności hałasu jest wykonanie pomiaru ciśnienia akustycznego w pasmach tercjowych. Obecność tonów określamy poprzez porównanie wartości ciśnienia

[50] Davy J.L., Burgemeister K., Hillman D., Carlile, S., *A Review of the Potential Impacts of Wind Turbine Noise in the Australian Context*, Acoustics Australia 48, 181–197, 2020.

akustycznego w sąsiadujących ze sobą pasmach. Wiele przepisów w różnych krajach uwzględnia karę za emisję hałasu tonalnego do 5 dB. Ogólnie przyjmuje się, że każdy hałas który zawiera rozróżnialne tony jest bardziej irytujący niż hałas o tym samym poziomie bez tonów. W przypadku turbin wiatrowych konieczne jest ustalenie odpowiedniej metodyki pomiarowej hałasu tonalnego. Najważniejszym zagadnieniem jest określenie miejsca wykonywania pomiarów. Możliwy jest pomiar w pobliżu turbin wiatrowych[51] lub przy odbiorniku na terenie chronionym akustycznie. Pomiar wykonany przy turbinie wiatrowej jest mało miarodajny, gdyż tonalność blisko źródła wcale nie oznacza pojawienia się hałasu tonalnego przy odbiorniku oddalonym na ogół o 500 i więcej metrów. Szczególnie, że poziom tła akustycznego na terenie chronionym może skutecznie maskować elementy tonalne. Oczywistym jest natomiast, że wykazanie braku tonalności źródła wykluczy powstanie składowych tonalnych na znacznie oddalonym terenie chronionym akustycznie od tego źródła. Wydaje się, że idealnym rozwiązaniem jest pomiar w pobliżu źródła oraz poszukiwanie składowych tonalnych przy odbiorniku w częstościach emisji źródła. Jednak do dziś metody wykonania i oceny takiego pomiaru nie zostały ustalone.

Modulacja amplitudowa hałasu turbin wiatrowych to okresowe zmiany poziomu emisji dźwięku przy prędkości przelotu łopat wirnika obok wieży nośnej turbiny z częstotliwością od 0,5 do 2,0 Hz. Oznacza to, że amplituda zmienia się od minimum do maksimum i ponownie do minimum w czasie gdy łopaty wirnika oddalają się, a następnie zbliżają do wieży nośnej. Zaobserwowano, że ze wzrostem odległości (powyżej 500 m) od turbin wiatrowych zjawisko to zamienia się w fluktuację poziomu dźwięku[52],[53]. W pewnych warunkach meteorologicznych oraz zmian konta natarcia łopat kilku badaczy zaobserwowało wzmocnioną modulację amplitudy. Część badaczy upatruje w zjawisku modulacji amplitudy przyczynę irytacji ludzi mieszkających w pobliżu turbin wiatrowych[54],[55]. Mimo iż wielu badaczy włożyło wiele wysiłku w wyjaśnienie powstawania i oddziaływania modulacji amplitud dźwięku nie ustalono konkretnie przyczyny zjawiska i sposobów ewentualnego minimalizowania jego powstawania[56],[57],[58]. Odkryto, że zmienność poziomu dźwięku jest mniejsza przy turbinach o kratowych wieżach wsporczych

[51] IEC 61400-11 Ed.3.0., *Wind Turbines—Part 11: Acoustic Noise Measurement Techniques,* International Electrotechnical Commission, Geneva, Switzerland, 2012.
[52] Zagubień A., *Analysis of Acoustic Pressure Fluctuation around Wind Farms,* Polish Journal of Environmental Studies 27(6), 2843–2849, 2018.
[53] Bonsma I., Gara N., Howe B., McCabe N., *An investigation into short-term fluctuations in amplitude modulation of wind turbine noise: Preliminary results,* In Proceedings of the 7th International Conference on Wind Turbine Noise, Rotterdam, The Netherlands, 2017.
[54] *Ibidem.*
[55] Hansen K.L., Nguyen P., Zajamšek B., Catcheside P., Hansen C.H., *Prevalence of wind farm amplitude modulation at long-range residential locations*, Journal of Sound and Vibration 455, 136–149, 2019.
[56] Oerlemans S., *An Explanation for Enhanced Amplitude Modulation of Wind Turbine Noise*, Report to Renewable UK, Technical Report, National Aerospace Laboratory, Amsterdam, Netherlands, 2011.
[57] Sedaghatizadeh N., Arjomandi M., Cazzolato B., Kelso R., *Wind farm noises: Mechanisms and evidence for their dependency on wind direction*, Renew. Energy 109, 311–322, 2017.
[58] Ecotière D., Gauvreau B., Cotté B., Roger M., Schmich-Yamane I., Nessi M.C., *PIBE : A new French project for predicting the impact of wind turbine noise,* In Proceedings of the 8th International Conference on Wind Turbine Noise, Lisbon, Portugal, 2019.

w stosunku do wież rurowych[59] dla wirników pracujących pod wiatr. Można mieć nadzieję, że zrozumienie mechanizmu powstawania zmian amplitudy dźwięku zaowocuje powstaniem układów sterowanych czujników, odpowiednio zmieniających kont natarcia łopat w celu zminimalizowania efektów akustycznych.

1.1.8 Ocena i pomiary hałasu emitowanego przez turbiny wiatrowe

W Polsce podczas pomiarów hałasu, pochodzącego od farm wiatrowych, stosowane są metody referencyjne, obowiązujące w pomiarach hałasu przemysłowego[60]. Otrzymane wyniki pomiarów porównuje się z poziomami dopuszczalnymi hałasu, określonymi w Rozporządzeniu Ministra Środowiska[61]. Oba rozporządzenia (Dz.U.2021 poz. 1710 z późn. zm., Załącznik 7; Dz.U.2014 poz.112)[62],[63] stanowią podstawę prawną oceny oddziaływania hałasu wokół farm wiatrowych. Metodykę tą wykorzystano przy pomiarach oraz symulacjach, których wyniki prezentowane są w niniejszym opracowaniu.

Aby w sposób poprawny zaprojektować odległość zabudowy mieszkaniowej od planowanej turbiny wiatrowej należy przyjąć obiektywne kryteria, które umożliwią stwierdzenie, czy hałas od pracującego urządzenia jest za duży (przekroczenie limitów), czy mieści się w ustalonych normach i praca turbiny nie będzie uciążliwa. Do tego celu mają zastosowanie dopuszczalne poziomy dźwięku w środowisku zewnętrznym, które określa Rozporządzenie Ministra Środowiska[64]. Według tego rozporządzenia, dopuszczalne wartości równoważnego poziomu dźwięku *A*, L_{AeqT}, dla hałasu od obiektów i grup źródeł innych niż drogi i linie kolejowe, określa się w przedziałach czasu równych, odpowiednio, ośmiu, najmniej korzystnym, godzinom pory dziennej, która przypada pomiędzy 6^{00} – 22^{00} oraz 1-nej, najmniej korzystnej, godzinie w porze nocy, pomiędzy 22^{00} – 6^{00}.
Przytoczone wyżej rozporządzenie definiuje również kategorie terenów wymagających ochrony akustycznej.

[59] Zagubień A., Wolniewicz K., *The impact of supporting tower on wind turbine noise emission*, Applied Acoustics 155, 260–270, 2019.
[60] Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia z dnia 7 września 2021 w sprawie wymagań w zakresie prowadzenia pomiarów wielkości emisji (Dz.U. 2021 poz.1710).
[61] Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14.06.2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku, (Tj, Dz.U. z dnia 22 stycznia 2014 r., poz. 112).
[62] Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14.06.2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku, (Tj, Dz.U. z dnia 22 stycznia 2014 r., poz. 112).
[63] Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia z dnia 7 września 2021 w sprawie wymagań w zakresie prowadzenia pomiarów wielkości emisji (Dz.U. 2021 poz.1710).
[64] Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14.06.2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku, (Tj, Dz.U. z dnia 22 stycznia 2014 r., poz. 112).

Tab. 1.7. Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku[65]

Lp.	Rodzaj terenu	Pozostałe obiekty i działalność będąca źródłem hałasu	
		L_{AeqD} [dB] przedział czasu odniesienia równy 8 najmniej korzystnym godzinom dnia kolejno po sobie następującym	L_{AeqN} [dB] przedział czasu odniesienia równy 1 najmniej korzystnej godzinie nocy
1	a) Strefa ochronna "A" uzdrowiska b) Tereny szpitali poza miastem	45	40
2	a) Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej b) Tereny zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży[2)] c) Tereny domów opieki społecznej d) Tereny szpitali w miastach	50	40
3	a) Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego b) Tereny zabudowy zagrodowej c) Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe[2)] d) Tereny mieszkaniowo-usługowe	55	45
4	Tereny w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców[3)]	55	45

Objaśnienia:

[2)] W przypadku niewykorzystywania tych terenów, zgodnie z ich funkcją, w porze nocy, nie obowiązuje na nich dopuszczalny poziom hałasu w porze nocy.

[3)] Strefa śródmiejska miast powyżej 100 tys. mieszkańców to teren zwartej zabudowy mieszkaniowej z koncentracją obiektów administracyjnych, handlowych i usługowych. W przypadku miast, w których występują dzielnice o liczbie mieszkańców pow. 100 tys., można wyznaczyć w tych dzielnicach strefę śródmiejską, jeżeli charakteryzuje się ona zwartą zabudową mieszkaniową z koncentracją obiektów administracyjnych, handlowych i usługowych.

W praktyce oznacza to, że przekroczenia emisji hałasu, m.in., od turbin wiatrowych występują wtedy, gdy w porze dnia, przez kolejne 8 godzin pracy turbiny, poziomy dźwięku są wyższe niż 55 dB (dotyczy to zabudowy zagrodowej, wielorodzinnej lub usługowej) i 50 dB dla zabudowy jednorodzinnej. Te 8 godzin pory dnia muszą być po sobie następujące, czyli, może to być przedział czasu od $6^{00} – 14^{00}$ lub $7^{00} – 15^{00}$ i tak dalej. W praktyce oznacza to, że jeśli nawet w porze dnia wystąpi jedna głośniejsza godzina (np. z poziomem 58 dB), a kolejne 7 godzin poziom dźwięku będzie niższy (np. 54 dB), to średnia z tych 8 godzin (tzw. poziom równoważny) i tak będzie poniżej limitu dla zabudowy zagrodowej 55 dB. W porze nocy natomiast, rozporządzenie wskazuje, że czas odniesienia wynosi jedną, najmniej korzystaną godzinę pory nocy. Oznacza to, że z ośmiu godzin nocy ($22^{00} – 6^{00}$) przyjmujemy najwyższy poziom pracy turbin tylko z 1 godziny i tą wartość przyrównujemy

[65] Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14.06.2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku, (Tj, Dz.U. z dnia 22 stycznia 2014 r., poz. 112)

do limitów 45 dB (dla zabudowy zagrodowej, wielorodzinnej lub usługowej) lub 40 dB dla zabudowy jednorodzinnej.

Zasadniczym problemem, podczas rejestracji hałasu farm wiatrowych, jest dobór optymalnych parametrów prędkości wiatru napędzającego turbiny, przy jednoczesnym zachowaniu warunków meteorologicznych określonych obowiązującą metodyką[66]. Należy spełnić warunek prowadzenia pomiarów przy średniej prędkości wiatru w punkcie kontrolnym (najczęściej 4 m nad poziomem terenu), nie przekraczającej wartości 5 m/s. Jednocześnie, prowadząc pomiary, należy dążyć by prędkość wiatru, na wysokości osi wirników turbin wiatrowych, osiągała wartości odpowiadające maksymalnej mocy akustycznej turbin lub bliskie tym wartościom. Zachowanie obu powyższych warunków łącznie, w praktyce jest trudne do osiągnięcia, a możliwości jego spełnienia zależą od zagospodarowania terenu, lokalizacji punktów pomiarowych oraz występujących w otoczeniu elementów ekranujących. Zdarza się jednak, że podczas pomiarów zostają spełnione oba warunki, czyli turbiny pracują z pełną mocą, a średnia prędkość wiatru nie przekracza 5 m/s na wysokości ok. 4 m w punkcie pomiarowym.

W 99 % przypadków pomiarowych jest tak, że większość turbin wiatrowych farmy pracuje z maksymalną mocą, ale nie wszystkie. Jest to zjawisko powszechne. Wynika ono przede wszystkim z nieprzewidywalnej zmienności pionowych profili prędkości wiatru w czasie oraz z ukształtowania i zagospodarowania terenów wokół farm wiatrowych. Znaczący wpływ ma również rozmieszczenie turbin na farmie.

Podczas prowadzonych symulacji (obliczeń) hałasu od źródeł przemysłowych (np. farm wiatrowych) na podstawie rozporządzenia (Dz.U.2021 poz. 1710, Załącznik 7)[67] stosowany jest algorytm zawarty w normie PN-ISO 9613-2:2002[68]. Algorytm symulacji propagacji dźwięku pozwala na obliczenia z dokładnością ±3 dB[69],[70],[71].

1.1.9 Wyniki pomiarów hałasu wokół farm wiatrowych

Wszystkie prezentowane poniżej wyniki poziomów równoważnych hałasu wykonane zostały podczas porealizacyjnego monitoringu środowiska w latach 2005 do 2022. Pomiary przeprowadziły akredytowane laboratoria badawcze przy współudziale autorów niniejszej monografii.

[66] Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia z dnia 7 września 2021 w sprawie wymagań w zakresie prowadzenia pomiarów wielkości emisji (Dz.U. 2021 poz.1710).
[67] Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia z dnia 7 września 2021 w sprawie wymagań w zakresie prowadzenia pomiarów wielkości emisji (Dz.U. 2021 poz.1710).
[68] PN-ISO 9613-2:2002, *Akustyka. Tłumienie dźwięku podczas propagacji w przestrzeni otwartej. Ogólna metoda obliczania*, PKN Warszawa 2002.
[69] Evans T., Cooper J., *Comparison of predicted and measured wind farm noise levels and implications for assessments of new wind farms*, Acoustics Australia 40(1), 28–36, 2012.
[70] Probst F., Probst W., Huber B., *Large-Scale Calculation of Possible Locations for Specific Wind Turbines under Consideration of Noise Limits*, Proc. InterNoise, The 42nd International Congress and Exposition on Noise Control Engineering, 2013.
[71] Zagubień A., Ingielewicz R., *The Analysis of Similarity of Calculation Results and Local Measurements of Wind Farm Noise*, Measurement 106, 211–220, 2017.

Badaniom poddano turbiny wiatrowe o poziomej osi obrotu. Moc akustyczna badanych obiektów zawierała się w przedziale 101 do 107 dB i osiągana była w przedziale prędkości 10 do 13 m/s, na wysokości gondoli. Moc znamionowa turbin zawarła się w przedziale 1,5 do 3,0 MW, a długość łopat wirników wynosiła od 33 do 58 m. Wysokość wież wahała się w granicach od 78 do 160 m. Ze względu na brak przekroczeń poziomów dopuszczalnych hałasu w porze dziennej (nigdy nie stwierdzono przypadku takich przekroczeń), zestawiono wyniki dla pory nocnej. Zgodnie z rozporządzeniem o dopuszczalnych poziomach hałasu w środowisku[72], wyniki odnoszą się do jednej godziny pory nocnej. W zestawieniu uwzględniono wyłącznie punkty pomiarowe zlokalizowane przy zabudowie mieszkaniowej, w odległości do około 500 metrów od najbliższej turbiny wiatrowej. Były to punkty zlokalizowane najbliżej skrajnych turbin na analizowanych farmach wiatrowych. Wokół każdej z zestawionych poniżej farm znajdowało się od 1 do 11 takich punków. Wyników w punktach kontrolnych oddalonych o więcej niż 500 m nie uwzględniano w zestawieniu, gdyż rejestrowane tam poziomy hałasu (równoważnego poziomu dźwięku) są znacznie niższe od prezentowanych, podobną zależność widać w wynikach prezentowanych przez innych autorów[73].

Tab. 1.8. Wyniki pomiarów hałasu farm wiatrowych wraz z zarejestrowanymi prędkościami wiatru podczas badań – pora nocna

Numer Farmy	Liczba turbin	Moc jednej turbiny	Wysokość wieży	Równoważny poziom dźwięku w porze nocnej L_{AeqN}	Średnia prędkość wiatru na wysokości gondol turbin	Średnie prędkości wiatru w punktach pomiarowych na wysokości 3,5 m
	[szt.]	[MW]	[m]	[dB]	[m/s]	
WF1	1	2,0	78	37,9 ÷ 39,2	-	0,9÷1,2
WF2	3	2,0	79	42,1 ÷ 42,3	-	3,1÷3,2
WF3	1	1,6	80	37,2 ÷ 38,9	8,9	3,8÷5,0
WF4	8	1,5	80	36,9 ÷ 39,8	8,8	3,2÷4,6
WF5	14	2,0	80	40,6 ÷ 42,2	8,1	3,0÷4,5
WF6	10	2,0	80	36,4 ÷ 41,0	-	3,0÷4,1
WF7	30	3,0	90	41,6 ÷ 43,2	8,5	3,1÷4,7
WF8	22	2,0	95	41,3 ÷ 43,8	7,9	3,0÷4,5
WF9	16	2,0	95	39,7 ÷ 42,4	8,0	3,1÷4,6
WF10	23	2,3	98	35,5 ÷ 44,3	6,7	1,8÷2,3
WF11	1	2,0	100	37,2 ÷ 40,9	8,4	3,2÷4,5
WF12	35	2,0	100	38,0 ÷ 41,7	8,9	1,8÷3,6
WF13	12	2,0	100	45,1 ÷ 46,3	8,9	3,0÷3,2
WF14	15	2,5	100	39,5 ÷ 42,8	7,9	3,0÷4,5
WF15	16	2,5	100	39,2 ÷ 41,8	8,8	3,1÷4,7
WF16	6	2,5	100	37,5 ÷ 40,6	7,6	3,0÷4,3
WF17	11	2,0	105	36,1 ÷ 44,7	7,2	1,8÷4,5
WF18	24	2,0	105	41,7 ÷ 44,3	10,5	0,4÷2,6
WF19	27	2,0	105	36,7 ÷ 39,4	10,6	2,2÷3,6
WF20	18	2,0	105	36,6 ÷ 44,1	11,3	2,7÷4,5
WF21	1	3,0	105	39,3	8,5	2,7
WF22	3	2,0	105	34,7 ÷ 37,3	7,4	1,5÷4,2
WF23	11	2,3	115	37,3 ÷ 40,4	7,5	2,7÷3,6

[72] Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14.06.2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku, (Tj, Dz.U. z dnia 22 stycznia 2014 r., poz. 112).

[73] Pawlaczyk-Łuszczyńska M., Zaborowski K., Dudarewicz A., Zamojska-Daniszewska M., Waszkowska M., *Response to Noise Emitted by Wind Farms in People Living in Nearby Areas*, Int J Environ Res Public Health 15(8), 1575, 2018.

WF24	18	2,3	115	41,5 ÷ 44,9	9,9	1,3÷4,5
WF25	5	2,5	120	41,9 ÷ 42,5	8,2	3,3÷4,7
WF26	11	3,0	120	41,8 ÷ 42,5	9,3	3,9÷4,8
WF27	10	3,0	120	43,6 ÷ 44,8	10,2	3,7÷5,0
WF28	2	2,5	160	41,3 ÷ 44,2	-	3,5÷5,0

W odległości 500 m tylko 1 raz na 28 przebadanych farm (około 100 sesji pomiarowych) wystąpiło przekroczenie poziomu dopuszczalnego hałasu. Dzięki możliwości przeprowadzenia operacji wyciszenia (zmian oprogramowania „modów") elektrownia ta obecnie nie powoduje przekroczeń limitów hałasu w środowisku. Na większości instalacji pomiary wykonywane były kilkukrotnie, w różnych porach roku (wiosna, lato, jesień, zima). Na terenach wokół farm wiatrowych dominuje zabudowa zagrodowa, dla której poziom dopuszczalny w porze nocnej wynosi 45 dB. W analizowanych punktach pomiarowych tylko cztery punkty, na 27 farm wiatrowych, były reprezentatywne dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. Zabudowie jednorodzinnej rozporządzenie[74] „w porze nocnej przypisuje poziom dopuszczalny 40 dB. Występowanie domów jednorodzinnych w najbliższej linii zabudowy, w stosunku do farmy wiatrowej, jest niezmiernie rzadkie i nie przekracza 1 % innych rodzajów zabudowy, dla których obowiązuje poziom dopuszczalny hałasu o wartości 45 dB, w porze nocnej. Ze względu na zachowanie poufności nie podano informacji szczegółowych lokalizacji farm. Przedstawiono jedynie wyniki pomiarów i ogólne dane, istotne dla ocen akustycznych, umożliwiające sformułowanie wniosków.

Wyniki kontrolnych pomiarów hałasu infradźwiękowego wokół farm wiatrowych – podczas pomiarów starano się zachować wytyczne metod referencyjnych pomiarów hałasu środowiskowego w zakresie słyszalnym (Dz.U.2021 poz. 1710 z późn. zm., Załącznik 7)[75].

W Polsce nie ma ustalonych poziomów dopuszczalnych hałasu infradźwiękowego oraz metod referencyjnych, opisujących sposób prowadzenia pomiarów hałasu infradźwiękowego w środowisku. Nie ma również poziomów dopuszczalnych hałasu infradźwiękowego w środowisku pracy, które zostały wycofane w 2009 roku. Wycofanie to związane było ze znacznymi poziomami hałasu infradźwiękowego rejestrowanymi w środkach drogowego transportu dalekobieżnego, przekraczającymi poziom 102 dB, obowiązujący do 2009 jako poziom dopuszczalny. Ze względu na brak objawów chorobowych u kierowców uznano, że 102 dB to poziom zbyt niski, aby obowiązywał jako dopuszczalny. Do dziś nie ustalono nowej wartości dopuszczalnej, co wydaje się być konieczne ze względu na kontynuowanie kontroli stanowisk pracy pod kątem hałasu infradźwiękowego.

Duńska Agencja Ochrony Środowiska (Danish Environmental Protection Agency, DEPA), zaleca, aby poziomy ekspozycji na infradźwięki środowiskowe były niższe o 10 dB od

[74] Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14.06.2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku, (Tj, Dz.U. z dnia 22 stycznia 2014 r., poz. 112).
[75] Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia z dnia 7 września 2021 w sprawie wymagań w zakresie prowadzenia pomiarów wielkości emisji (Dz.U. 2021 poz.1710).

progów słyszenia infradźwięków. Według publikacji[76], skorygowany charakterystyką G próg słyszenia dla osób o szczególnej wrażliwości wynosi 95 dB. DEPA zaleca, aby średni całkowity poziom skorygowany charakterystyką częstotliwościową G w zakresie częstotliwości do 20 Hz nie przekraczał 95 dB. W przypadku, gdy rozpatrywane są poziomy ciśnienia akustycznego skorygowane charakterystyką częstotliwościową G, wówczas norma ISO 7196[77] lub DEPA wskazują, że wartości niższe od 85 dB lub 90 dB będą zawsze poniżej progów percepcji lub uciążliwości. Zgodnie ze standardami duńskimi, poziom dopuszczalny infradźwięków (w tym od turbin wiatrowych), w miejscach zamieszkania, wewnątrz pokoi mieszkalnych, klasowych i biurowych, określony został na 85 dB (G), zarówno w porze dziennej, jak i nocnej.

Jedynym aktem prawnym obowiązującym obecnie w Polsce, w zakresie infradźwięków, jest norma PN-Z 01338:2010[78], określająca zasady pomiaru i tzw. kryterium uciążliwości hałasu infradźwiękowego na stanowiskach pracy. Poziomy równoważne, stanowiące kryterium uciążliwości, wynoszą 102 dB (86 dB dla stanowisk wymagających szczególnej koncentracji uwagi), w odniesieniu do 8 godzin pracy lub tygodnia pracy, przy pomiarach korygowanych krzywą G (PN-ISO 7196:2002)[79]. Mimo, iż wartości te nie stanowią podstawy do oceny zagrożenia hałasem infradźwiękowym w środowisku naturalnym, odniesiono się do nich, dokonując podsumowania. Dzięki temu wykazano, że poziomy hałasu infradźwiękowego w otoczeniu farm wiatrowych są stosunkowo niskie. Uzyskane wyniki pomiarów wokół farm wiatrowych porównano również z poziomami infradźwięków powszechnie występujących w środowisku naturalnym

Tab. 1.9. Wyniki pomiarów hałasu infradźwiękowego farm wiatrowych wraz z zarejestrowanymi prędkościami wiatru podczas badań

WF	Liczba turbin	Moc jednej turbiny	Wysokość wieży	Równoważny poziom dźwięku L_{Geq}	Średnia prędkość wiatru na wysokości gondol turbin	Średnie prędkości wiatru w punktach pomiarowych na wysokości 3,5 m	Miejsce pomiaru
	[szt.]	[MW]	[m]	[dB]	[m/s]		
1	2	3	4	5	6	7	8
WF1	3	2,0	80	77,9 ÷ 80,2	8,0÷9,7	2,9÷4,3	500 m od farmy
WF2	3	2,5	100	77,7 ÷ 79,7	6,8÷8,8	2,1÷4,1	700 m od farmy
WF3	25	2,0	100	87,0 ÷ 88,9	9,0÷11,0	2,8÷4,5	przy wieży turbiny
WF3	25	2,0	100	66,2 ÷ 67,6	8,9÷11,0	2,8÷4,5	500 m od farmy

[76] Jacobsen J., *Danish guidelines on environmental low frequency noise, infrasound and vibration*, Journal of Low Freq. Noise. Vibration and Active Control, 20(3), 141–148, 2001.
[77] PN-ISO 7196:2002., Akustyka – Charakterystyka częstotliwościowa filtru do pomiarów infradźwięków, PKN, Warszawa 2002.
[78] PN-Z 01338:2010. Akustyka – Pomiar i ocena hałasu infradźwiękowego na stanowiskach pracy, PKN, Warszawa 2010.
[79] PN-ISO 7196:2002., Akustyka – Charakterystyka częstotliwościowa filtru do pomiarów infradźwięków, PKN, Warszawa 2002.

Zmierzone poziomy równoważne infradźwięków (L_{Geq}), wokół farm wiatrowych, nie przekraczają 102 dB[80],[81],[82],[83],[84], określonych jako poziom odniesienia w normie PN-Z 01338:2010[85]. W punktach oddalonych o 500 metrów od farmy wiatrowej poziom nie przekracza 86 dB (poziom odniesienia dla stanowisk pracy, wymagających szczególnej uwagi). Przykładowe wartości infradźwięków pochodzących od źródeł naturalnych zestawiono w tabeli (Tab. 1.10).

Tab. 1.10. Wyniki pomiarów hałasu infradźwiękowego od źródeł naturalnych

Rodzaj źródła	Równoważny poziom dźwięku L_{Geq}	Średnia prędkość wiatru na wysokości 10 m	Średnie prędkości wiatru w punktach pomiarowych na wysokości 3,5 m	Miejsce pomiaru
	[dB]	[m/s]		
1	2	3	4	5
Hałas powodowany szumem lasu	72,2 do 87,8	9,5÷10,5	2,8÷4,6	10÷20 m od skraju lasu
	59,1			w budynku 25 m od skraju lasu
Hałas powodowany falowaniem morza	76,1 do 89,1	9,5÷11,0	2,9÷4,8	10÷20 m od brzegu morza
	64,3			w budynku 25 m od brzegu morza

Uzyskane wyniki pomiarów pozwalają wnioskować, że hałas infradźwiękowy, pochodzący od turbin wiatrowych, jest porównywalny z poziomami hałasu zmierzonego dla typowych naturalnych źródeł hałasu. Te ostatnie, w mniejszym lub większym stopniu, zawsze towarzyszą pracy turbin wiatrowych i w takich przypadkach stanowią one tło akustyczne, niemożliwe do wyeliminowania podczas pomiarów hałasu turbin.

Ciekawą analizę hałasu infradźwiękowego emitowanego podczas codziennych czynności domowych i bytowych przedstawiono w artykułach[86],[87]. Obiekt badań oddalony był o kilkadziesiąt kilometrów od farmy wiatrowej. Wykazano, że codzienna ekspozycja dobowa na hałas infradźwiękowy kształtuje się na poziomach pomiędzy 77,3 dB a 94,5 dB.

[80] Pawlaczyk-Łuszczyńska M., Zaborowski K., Dudarewicz A., Zamojska-Daniszewska, M., Waszkowska M. *Response to Noise Emitted by Wind Farms in People Living in Nearby Areas*, Int J Environ Res Public Health 15(8), 1575, 2018.

[81] Bilski B., *Factors Influencing Social Perception of Investments in the Wind Power Industry with an Analysis of Influence of the Most Significant Environmental Factor – Exposure to Noise*, Pol. J. Environ. Stud. 21(2), 289–295, 2012.

[82] Ingielewicz R., Zagubień A., Infrasound noise of natural sources in environment and infrasound noise of wind turbines, Pol. J. Environ. Stud. 23, 1323–1327, 2014.

[83] Ingielewicz R., Zagubień A., *Pomiar hałasu infradźwiękowego wokół farmy wiatrowej*, Wydawnictwo PAK 59(7), 725–727, 2013.

[84] Maijala P., Turunen A., Kurki I., Vainio L., Pakarinen S., Kaukinen C., Lukander K., Tiittanen P., Yli-Tuomi, T., *Infrasound Does Not Explain Symptoms Related to Wind Turbines*, Finland Prime Minister's Office, Helsinki, 2020.

[85] PN-Z 01338:2010, *Akustyka – Pomiar i ocena hałasu infradźwiękowego na stanowiskach pracy*, PKN, Warszawa 2010.

[86] Zagubień A., Wolniewicz K., *Everyday Exposure to Occupational/Non-Occupational Infrasound Noise in Our Life*, Archives of Acoustics 41, 659–668, 2016.

[87] Zagubień A., Wolniewicz K., *Home Sources of Low Frequency Noise. Domowe źródła hałasu niskoczęstotliwościowego*, Rocznik Ochrona Środowiska 19, 682–693, 2017.

Są to poziomy porównywalne z rejestrowanymi na zewnątrz budynku w odległości 500 i więcej metrów od turbin wiatrowych.

Ostatecznie, mając na uwadze przeprowadzone pomiary i analizę ich wyników, można stwierdzić, że w zakresie hałasu infradźwiękowego, większą rolę odgrywa hałas od szumiących drzew, występujących w otoczeniu budynków, niż hałas wytwarzany przez elektrownie wiatrowe. Zaobserwowane poziomy hałasu infradźwiękowego od turbin wiatrowych są niższe lub porównywalne z hałasem towarzyszącym typowym naturalnym źródłom infradźwięków, występujących powszechnie w przyrodzie oraz hałasem infradźwiękowym towarzyszącym człowiekowi w codziennych czynnościach bytowych. Zmierzone poziomy hałasu infradźwiękowego od turbin wiatrowych nie przekraczają poziomów określonych w kryteriach duńskich.

W kwestii dźwięków emitowanych przez turbiny wiatrowe, zdecydowana większość naukowców jest zgodnych co do tego, że nie ma dowodów na to, by hałas, w tym infradźwięki, których źródłem są elektrownie wiatrowe, wywierał negatywny wpływ na zdrowie lub samopoczucie człowieka. Problem infradźwiękowego oddziaływania turbin wiatrowych omówiono szeroko w pracy zbiorowej[88], gdzie wykazano, że brak jest podstaw do stwierdzenia negatywnego oddziaływania hałasu infradźwiękowego turbin wiatrowych na ludzi.

1.1.10 Mapy hałasu i analiza symulacyjna wyznaczania zasięgów hałasu pracy turbin wiatrowych

Prognozy hałasu wykonywane dla farm wiatrowych mają na celu określenie poziomu hałasu w warunkach najgorszego przypadku, które są zwykle określane jako warunki, w których odbiornik znajduje się bezpośrednio pod wiatr od turbiny wiatrowej. W praktyce rzadko zdarza się, aby odbiorca znajdował się bezpośrednio "pod wiatr" w stosunku do wszystkich turbin tworzących farmę wiatrową[89]. Turbina wiatrowa podczas swojej normalnej pracy nie generuje stałego poziomu hałasu – jest on zależny głównie od siły wiatru na wysokości gondoli. Aby w sposób wiarygodny odwzorować klimat akustyczny panujący na farmie wiatrowej i odzwierciedlić poziomy hałasu przy zabudowie mieszkaniowej, przy pomocy symulacji hałasu, należy przyjąć szereg założeń. Aby w sposób wiarygodny pokazać zasady modelowania do wyznaczania zasięgów hałasu od pracy turbin, przyjęto najmniej korzystny wariant, który oznacza:

a) pracę wszystkich turbin z pełną mocą akustyczną: w praktyce nigdy nie występuje taka sytuacja ze względu na lokalne straty siły wiatru między sąsiednimi turbinami, co dalej przekłada się na niższą prędkość obrotową części turbin i niższy poziom hałasu, który generują,

[88] Massachusetts Department of Environmental Protection, *Wind Turbine Health Impact Study: Report of Independent Expert Panel*, Massachusetts, 2012.
[89] Evans T., Cooper J., *Influence of wind direction on noise emission and propagation from wind turbines*, Proceedings of Acoustics, 2012.

b) brak wpływu tła akustycznego: w przypadku turbin wiatrowych są to dźwięki bytowe, obejmujące głównie pracę innych urządzeń w obszarze badanego budynku mieszkalnego, np., praca maszyn rolniczych lub hałas komunikacyjny z pobliskich dróg lokalnych lub dźwięki przyrody ożywionej, mającej istotny wpływ na zmierzone poziomy hałasu, szczególnie w okresie miesięcy letnich. Doświadczenia pomiarowe zespołu, opracowującego niniejsze opracowanie, pokazują, że poziomy dźwięku przyrody ożywionej np. świerszczy i ptaków lub szumu drzew mogą generować poziomy hałasu powyżej 40 dB w nocy – czyli poziomy zbliżone do obowiązujących wartości dopuszczalnych. Naturalnie w miesiącach zimowych problem ten występuje rzadziej i ocena pomiarowa pracy turbin wiatrowych jest znacznie łatwiejsza,

c) brak uwzględniania kierunkowości turbin wiatrowych: turbina wiatrowa podczas pracy nie generuje hałasu w każdym kierunku równomiernie. Oznacza to, że po bokach wirnika poziomy dźwięku mogą być niższe nawet o 3÷4 dB od tych w kierunku prostopadłym do płaszczyzny wirnika (przód i tył). Dla przypadku, gdy wokół jednej zabudowy mieszkaniowej będą znajdować się 4 turbiny w podobnych odległościach i w czterech różnych kierunkach geograficznych, to z dwóch bocznych turbin emisja hałasu będzie mniejsza niż z pozostałych dwóch – tej przed budynkiem i tej za budynkiem (patrząc wzdłuż kierunku wiatru). Na etapie modelowania akustycznego każdą turbinę wiatrową przyjmuje się jako wszechkierunkowe źródło hałasu, które generuje falę dźwiękową równomiernie w każdym kierunku geograficznym. Przyjęcie każdej turbiny w jej modelowaniu akustycznym, jako źródło wszechkierunkowe, generuje więc pewien „bezpiecznik oddziaływania hałasu" w porównaniu do warunków terenowych, dla których wykonuje się badania akustyczne. Poza tym, w czasie eksploatacji farmy wiatrowej wystąpi wiatr z każdego kierunku geograficznego.

Prognozowanie emisji hałasu wykonane zostało w oparciu o algorytmy normy PN-ISO 9613-2:200290. Jest ono zgodne z zaleceniami obowiązującego Rozporządzenia91, które wskazuje powyższą normę, jako metodę do obliczenia zasięgów hałasu w środowisku. Narzędziem wykorzystanym do analiz symulacyjnych był program CadnaA niemieckiej firmy DataKustik GmbH.

Podstawą analiz był model obliczeniowy obejmujący przygotowany cyfrowy model terenu, na którym posadowiono pojedynczą turbinę wiatrową. Wokół turbiny wyznaczono punkty kontrolne (referencyjne) oznaczające tereny objęte ochroną akustyczną. Model ten uwzględnia pochłaniające właściwości akustyczne terenu, oraz jego geometrię, a propagacja dźwięku odbywa się korzystnie z wiatrem.

[90] PN-ISO 9613-2:2002, Akustyka. Tłumienie dźwięku podczas propagacji w przestrzeni otwartej. Ogólna metoda obliczania, PKN Warszawa 2002.

[91] Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia z dnia 7 września 2021 w sprawie wymagań w zakresie prowadzenia pomiarów wielkości emisji (Dz.U. 2021 poz.1710).

Pracująca turbina wiatrowa została przyjęta w modelu symulacyjnym jako źródło punktowe wraz z parametrami akustycznymi obejmującymi jej poziom mocy akustycznej, określony na podstawie rzeczywistych badań terenowych. Parametry akustyczne pracującej turbiny wyznaczone zostały zgodnie z metodyką zawartą w międzynarodowej normie IEC 61400-1192, która określa sposoby wyznaczania parametrów akustycznych pracujących turbin wiatrowych – m.in. ich poziom mocy akustycznej. Prędkości wiatru i odpowiadające im poziomy mocy akustycznej podawane są przez producentów turbin w zróżnicowany sposób. Najczęściej w dokumentacji technicznej zależność ta przedstawiana jest w postaci zależności miedzy siłą wiatru na wysokości gondoli, a wyliczonym poziomem akustycznym pracy turbin dla tej klasy wiatru. Wielu producentów podaje również dane o poziomie mocy akustycznej
w rozbiciu na wartości w pasmach oktawowych i tercjowych, co umożliwia prowadzenie obliczeń zasięgu hałasu z uwzględnieniem wpływu gruntu metodą ogólną, zgodnie z obowiązującą normą PN-ISO 9613-2:200293. Zdarza się, że w dokumentacjach technicznych turbin, podawany jest maksymalny poziom mocy akustycznej dla dwóch prędkości wiatru, tj. na poziomie 10 m i odpowiadającej jej prędkości wiatru na poziomie wirnika turbiny wiatrowej

Założenia analizy symulacyjnej

Specyfika pracy turbin wiatrowych wiąże się ze zmienną emisją hałasu, ściśle powiązaną z warunkami meteorologicznymi, a w szczególności z prędkością wiatru. Turbiny wiatrowe rozpoczynają pracę powyżej progowej wartości prędkości wiatru, która wynosi zwykle 2÷3 m/s (na wysokości gondoli), powyżej której wraz ze wzrostem prędkości wiatru wzrasta prędkość obrotowa wirnika i układu generatora turbiny, a wraz z nimi emisja hałasu. Wzrost ten nie jest liniowy i występuje wyłącznie do pewnej prędkości wiatru. Prędkość ta wynosi zwykle 7÷10 m/s (na wysokości gondoli), a jej dokładna wartość uzależniona jest od typu i modelu turbiny. Powyżej tej prędkości nie wzrasta już prędkość obrotowa wirnika turbiny, a także stabilizuje się moc akustyczna urządzenia.

Z uwagi na trudną do prognozowania dużą zmienność pracy turbiny wiatrowej, a wraz z nią zmienną emisję hałasu dla celów niniejszej monografii przyjęto najmniej korzystny wariant oceny, w którym założono jednostajną pracę i stałą emisję hałasu pochodzącą od badanej turbiny wiatrowej. Innymi słowy, założono, że praca turbiny charakteryzuje się stałą i jednocześnie maksymalną emisją hałasu do środowiska. Taka sytuacja w rzeczywistości występuje niezwykle rzadko, jednak stanowi wypełnienie tzw. zasady przezorności, czyli przyjęcia najmniej korzystnej sytuacji akustycznej w odniesieniu do wpływu hałasu na środowisko. Jest to również zgodne z obowiązującymi zapisami Rozporządzenia Ministra

[92] IEC 61400-11 Ed.3.0., *Wind Turbines—Part 11: Acoustic Noise Measurement Techniques*, International Electrotechnical Commission, Geneva, Switzerland, 2012.
[93] Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia z dnia 7 września 2021 w sprawie wymagań w zakresie prowadzenia pomiarów wielkości emisji (Dz.U. 2021 poz.1710).

Środowiska w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz.U. 2014 poz. 112)[94].

Głównym celem analiz było pokazanie zasięgów hałasu dla turbin o różnych poziomach mocy akustycznej, dla różnych wysokości wież wiatraków oraz z uwzględnieniem typowych warunków propagacji dźwięku.

Symulacje hałasu wykonano tylko dla pojedynczej turbiny wiatrowej, aby wyraźnie zauważyć różnice w odległości dla zadanych parametrów pracy turbiny wiatrowej. Każde inne podejście prowadzenia symulacji hałasu, np. obliczenia dla większej ilości turbin lub uwzględnienie dodatkowych lokalizacji budynków mieszkalnych, generowały by potrzebę analizy kolejnych wariantów symulacji hałasu, a to zaciemniłoby przekaz wykonanych obliczeń hałasu. Model akustyczny dla jednej turbiny umożliwia zrozumiałe wnioskowanie, które obejmuje zmiany w zadanych parametrach jej pracy.

Symulacje hałasu wykonano dla następujących kryteriów:

1. Parametry turbiny wiatrowej

    a) Wysokość gondoli: obecnie zainstalowane – 130 metrów (co wraz z długością łopat może dawać całkowitą wysokość turbiny 190 metrów) i 180 metrów (wraz z łopatą całkowita wysokość nawet 250 metrów) – instalowane w niedługiej przyszłości,

    b) Poziom mocy akustycznej: 104 dB, 105 dB, 106 dB i 107,7 dB.

2. Współczynnik pochłaniania przez grunt:

    a) G=0 (100% gruntu twardego – np. zamarznięte jezioro w porze zimy, drogi asfaltowe, czy utwardzone place – np. parkingi),

    b) G=1 (100% gruntu pochłaniającego – np. łąki i pola uprawne w okresie poza zimą, gdy teren jest zmarznięty i oblodzony; grunt pochłaniający to wszelkiego rodzaju tereny uprawne występujące na obszarach rolniczych i wiejskich),

    c) G=0,5 (50% gruntu twardego i 50% gruntu pochłaniającego – umowny podział na zamarzniętą taflę zbiornika wodnego i „miękkie" pola uprawne) – w rzeczywistości znaczna większość terenów obecnie funkcjonujących farm wiatrowych składa się z obszarów o współczynniku pochłaniania przez grunt bliski wartości 1, ponieważ ilość powierzchni twardych – takich jak drogi, czy utwardzone place – stanowi setne części procenta powierzchni wokół turbin,

    d) Bez uwzględnienia współczynnika gruntu A_{gr} – tzw. metoda alternatywna.

[94] Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14.06.2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku, (Tj, Dz.U. z dnia 22 stycznia 2014 r., poz. 112).

3. Wartości dopuszczalne hałasu wynoszące 40 dB i 45 dB, dla których wyznaczono zasięgi hałasu.

Przyjęte do analiz turbiny wiatrowe

Przeprowadzone obliczenia hałasu, których celem było określenie odległości między turbiną wiatrową, a budynkiem mieszkalnym (punktem referencyjnym), wykonano dla 4 przykładowych turbin o rzeczywistych poziomach mocy akustycznej.

Turbina 1 L_{WA}=107,7 dB o mocy elektrycznej 2,2 MW

Turbina 2 L_{WA}=106,0 dB o mocy elektrycznej 3,2 MW

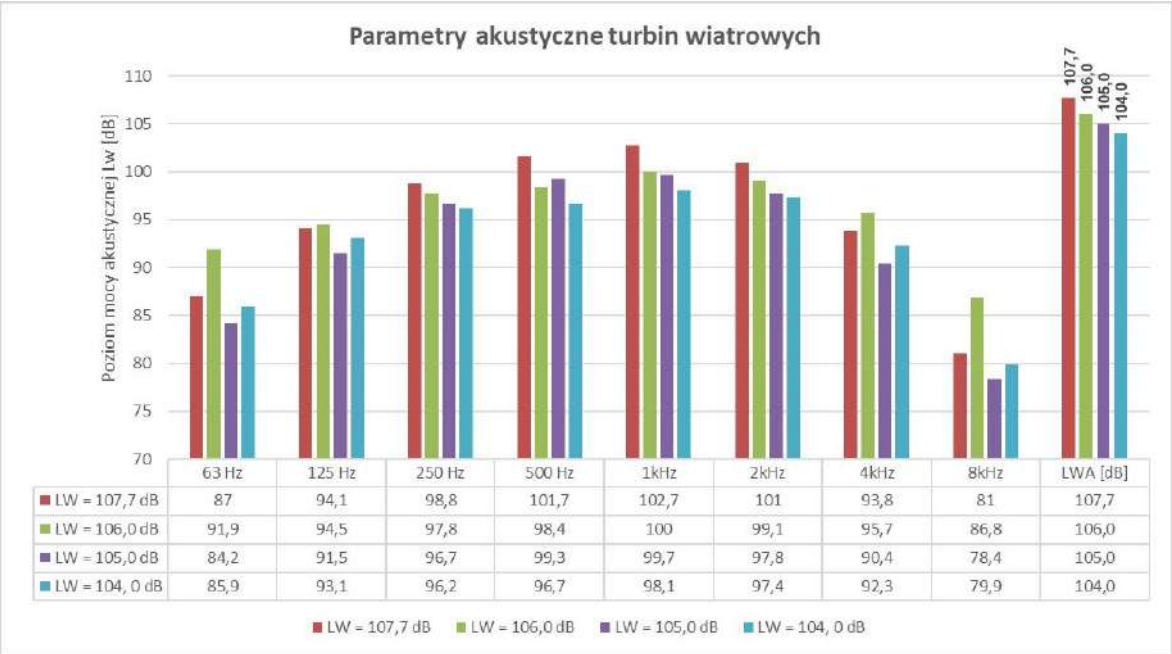
Turbina 3 L_{WA}=105,0 dB o mocy elektrycznej 2,0 MW

Turbina 4 L_{WA}=104,0 dB o mocy elektrycznej 3,4 MW

W tym miejscu należy wskazać, że widma poziomów mocy akustycznej turbin ważone krzywą A, odzwierciedlają rzeczywiste parametry akustyczne danej turbiny, które zostały wyznaczone na podstawie rzeczywistych pomiarów hałasu w terenie przez producenta turbiny wiatrowej. Widmo poziomu mocy akustycznej to wartości akustyczne wyznaczone dla częstości środkowych pasm oktawy lub tercji (poziomy w dB dla różnych częstotliwości Hz). Suma logarytmiczna wartości pasm oktaw lub tercji prezentuje sumaryczny poziom mocy akustycznej widma, a poziomy pojedynczych pasm oktawy lub tercji są zawsze niższe niż wartość zsumowana. Zazwyczaj poziomy w poszczególnych pasmach w widmie są różne i charakterystyczne dla danej turbiny wiatrowej.

Nie będzie zatem regułą, że jeśli sumaryczny poziom mocy akustycznej wzrasta np. o 1 dB, to poziom mocy akustycznej wybranego pasma oktawy w widmie też zawsze będzie wyższy. Kształt widma jest indywidualną cechą danego urządzenia i wpływa nań szereg zmiennych. Na przykład: dla turbiny o mocy akustycznej L_{WA}=104 dB, poziom w pasmach oktaw 125Hz, 4kHz i 8kHz jest wyższy niż dla turbiny o sumarycznej mocy akustycznej L_{WA}=105 dB, jednak w pozostałych pasmach oktawy turbina L_{WA}=105 dB jest głośniejsza niż turbina L_{WA}=104 dB.

Widma poziomów mocy akustycznej turbin wiatrowych, które są korygowane charakterystyką częstotliwością *A* i które zostały przyjęte do analiz symulacyjnych pokazano poniżej (Rys. 1.9).

Rys. 1.9. Parametry akustyczne analizowanych turbin wiatrowych

Przytoczone dane akustyczne turbin wiatrowych stanowią rzeczywiste poziomy mocy akustycznych urządzeń, które obecnie są produkowane i montowane na farmach wiatrowych. Szacuje się, że turbiny wiatrowe, które będą produkowane w przyszłości, charakteryzować się będą podobnymi wartościami poziomów mocy akustycznej co obecnie montowane na farmach. Wynika to z dwóch faktów. Po pierwsze, turbiny będą coraz wyższe, co oznacza, że źródła hałasu, czyli obracające się łopaty będą w coraz dalszej odległości od powierzchni gruntu i tym samym dalej od punktu odbioru hałasu. W praktyce oznacza to zasadę, że im wyższa turbina tym fala dźwiękowa ma dłuższą drogę do pokonania i tym samym bardziej się wytłumia (fala akustyczna osłabia się) w ośrodku sprężystym jakim jest powietrze. Nie będą to zasadnicze różnice w poziomach dźwięku, ale nie będzie sytuacji, że wraz ze wzrostem wysokości turbin hałas powodowany ich pracą będzie wyższy niż dla mniejszej wysokości turbiny. Po drugie, długość łopat będzie coraz większa, co przełoży się zapewne na mniejszą ich prędkość obrotową, chociażby ze względu na parametry wytrzymałości i nośności łopat. A właśnie prędkość obrotowa w głównej mierze decyduje o ogólnym hałasie powodowanym pracą turbiny wiatrowej. Po trzecie, stosowanie ząbkowanych nakładek wyciszających na krawędziach łopat (używanych już obecnie) w znaczący sposób zniweluje hałas aerodynamiczny dłuższych łopat, co również wpłynie na mniejszych hałas od turbin wiatrowych kolejnych generacji.

Wyniki analiz hałasu

Celem przeprowadzonych symulacji hałasu było określenie zasięgów hałasu o poziomie 45 i 40 dB przy zastosowaniu różnych typów i wysokości turbin wiatrowych. Wyniki symulacji hałasu przedstawiono w postaci tabel i wykresów zawierających odległości między turbiną wiatrową, a budynkiem mieszkalnym dla:

- różnych warunków propagacji dźwięku nad gruntem (G=0, G=0,5 i G=1),

- różnych limitów dopuszczalnych (40 dB i 45dB),

turbin wiatrowych o różnych poziomach mocy akustycznej.

Wykonano dwie zasadnicze serie obliczeń. Dla obecnie stosowanych wysokości turbin wiatrowych – przyjęto posadowienie gondoli na wysokości HH = 130 metrów ponad gruntem (oznaczenie HH, z ang. Hub Height) oraz wysokość turbiny, która potencjalnie będzie stosowana za kilka lat, HH=180 metrów ponad gruntem.

Tab. 1.11. Zasięgi izofon dla wysokości gondoli HH=130 metrów

Poziom mocy akustycznej [dB]	Zasięgi izofon [m]							
	G=0		G=0,5		G=1		Metoda alternatywa	
	Izofona 45 dB	Izofona 40 dB	Izofona 45 dB	Izofona 40 dB	Izofona 45 dB	Izofona 40 dB	Izofona 45 dB	Izofona 40 dB
107,7	425	705	350	590	290	500	425	630
106,0	340	580	275	485	230	410	340	550
105,0	315	545	255	455	200	375	310	520
104,0	270	480	215	395	170	325	270	480

Wnioski dla turbiny o wysokości gondoli 130 metrów:

1. Praca najgłośniejszej turbiny przyjętej do symulacji hałasu (poziom mocy akustycznej równy 107,7 dB), dla wszystkich trzech rozważanych współczynników gruntu oraz dla metody alternatywnej, będzie powodować zasięgi hałasu o poziomie 45 dB poniżej 500 metrów.

2. Największym zasięgiem 45 dB dla turbiny L_{WA}=107,7 dB, jest odległość 425 m, dla najmniej korzystnych warunków pochłaniania przez grunt (G=0) oraz dla metody alternatywnej.

3. Zachowanie odległości 500 metrów dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (40 dB w nocy) jest możliwe dla:
   a) pracy turbiny o poziomie mocy akustycznej do 104 dB, dla współczynnika gruntu *G*=0,
   b) pracy turbiny L_{WA}=104 do 106 dB, dla współczynnika gruntu *G*=0,5 i *G*=1.

4. Powyższe wyniki oznaczają, że praca najgłośniejszych turbin wiatrowych, które przyjęto do analiz symulacyjnych, wokół których znajduje się zabudowa zagrodowa, mieści się w zakresie odległości 500 metrów, bez przekroczeń hałasu o wartości 45 dB.

5. Praca pojedynczej turbiny o poziomie mocy akustycznej L_{WA}=104 dB nie będzie głośniejsza niż 40 dB w buforze odległości 500 metrów, niezależnie od warunków rozchodzenia się hałasu w różnych porach roku.

Tab. 1.12. Zasięgi izofon dla wysokości gondoli HH=180 metrów

Poziom mocy akustycznej [dB]	Zasięgi izofon [m]							
	G=0		G=0,5		G=1		Metoda alternatywa	
	Izofona 45 dB	Izofona 40 dB	Izofona 45 dB	Izofona 40 dB	Izofona 45 dB	Izofona 40 dB	Izofona 45 dB	Izofona 40 dB
107,7	400	690	325	580	260	485	405	680
106,0	315	570	250	470	190	390	315	570
105,0	290	530	225	435	160	355	290	535
104,0	240	465	175	375	115	300	240	465

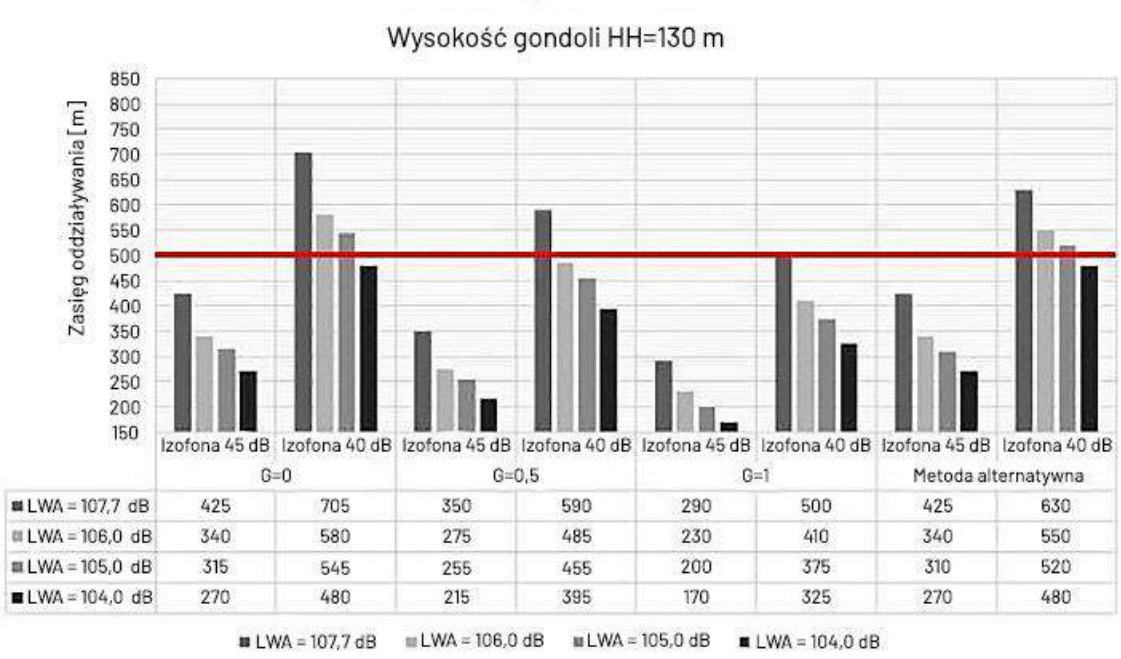
Wnioski dla turbiny o wysokości gondoli 180 metrów:

1. Praca pojedynczej turbiny o poziomie mocy akustycznej wynoszącym 107,7 dB, dla wszystkich rozważanych warunków rozchodzenia się dźwięku będzie mniejsza niż 45 dB w buforze odległości do 500 metrów. Dodatkowo, zastosowanie turbiny o wysokości gondoli 180 metrów, dla maksymalnego pochłaniania dźwięku przez grunt (G=1), nie spowoduje występowania przekroczeń hałasu 40 dB w buforze 500 metrów od turbiny.

2. Zachowanie limitu 45 dB, dla turbiny o poziomie mocy akustycznej L_{WA}=107,7 dB, jest możliwe znacznie poniżej 500 metrów. W zależności od przyjętych warunków propagacji, dystans ten może się zmieniać od 260 do 405 m, odpowiednio dla gruntu pochłaniającego (G=1) i odbijającego (G=0). Oznacza to, hałas pracy najgłośniejszej turbiny zawsze będzie mniejszy niż 45 dB w buforze 500 metrów od turbiny.

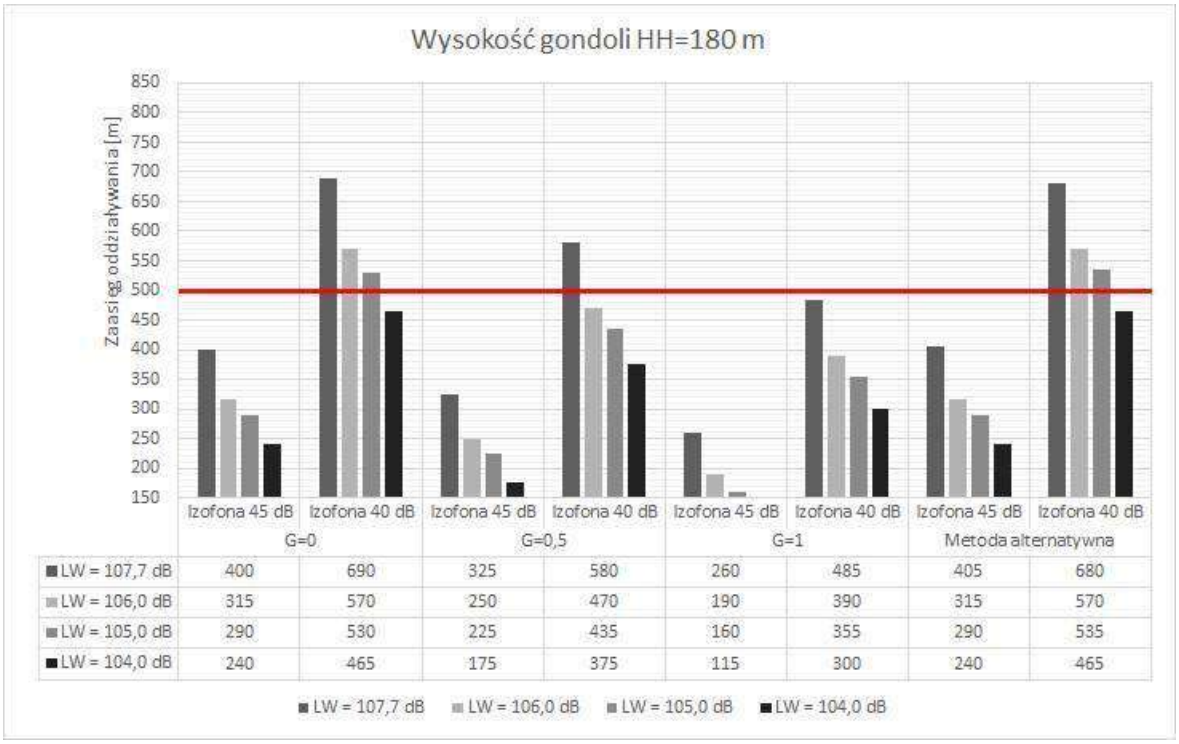
3. Praca turbiny z hałasem poniżej 40 dB w porze nocy i w buforze do 500 metrów od turbiny jest możliwe dla pracy turbiny o poziomie mocy akustycznej do 104 dB, dla współczynnika gruntu G=0 oraz dla pracy turbin od L_{WA}=104 do 106 dB, dla współczynnika gruntu G=0,5 i G=1.

4. Dla turbiny o poziomie mocy akustycznej L_{WA}=104 dB zachowujemy hałas poniżej 40 dB dla wszystkich warunków propagacji dźwięku – hałas jest zawsze mniejszy niż 40 dB w buforze do 500 metrów.

	G=0		G=0,5		G=1		Metoda alternatywna	
	Izofona 45 dB	Izofona 40 dB	Izofona 45 dB	Izofona 40 dB	Izofona 45 dB	Izofona 40 dB	Izofona 45 dB	Izofona 40 dB
LWA = 107,7 dB	425	705	350	590	290	500	425	630
LWA = 106,0 dB	340	580	275	485	230	410	340	550
LWA = 105,0 dB	315	545	255	455	200	375	310	520
LWA = 104,0 dB	270	480	215	395	170	325	270	480

Rys. 1.10. Zasięg oddziaływania dla gondoli na wysokości 130 m

	G=0		G=0,5		G=1		Metoda alternatywna	
	Izofona 45 dB	Izofona 40 dB	Izofona 45 dB	Izofona 40 dB	Izofona 45 dB	Izofona 40 dB	Izofona 45 dB	Izofona 40 dB
LW = 107,7 dB	400	690	325	580	260	485	405	680
LW = 106,0 dB	315	570	250	470	190	390	315	570
LW = 105,0 dB	290	530	225	435	160	355	290	535
LW = 104,0 dB	240	465	175	375	115	300	240	465

Rys. 1.11. Zasięg oddziaływania dla gondoli na wysokości 180 m

Porównując zasięgi oddziaływania turbin o wysokości gondoli 130 i 180 metrów nad powierzchnią terenu można wyciągnąć następujące wnioski:

1. Zasięgi hałasu od turbin o wyższych wieżach nośnych są mniejsze niż od turbin niższych – pod warunkiem wykorzystania do symulacji hałasu metody

z uwzględnieniem pochłaniania przez grunt i zachowania takich samych poziomów mocy akustycznej turbin.

2. Przyjęcie wartości dopuszczalnych na poziomie 45 dB (limit dla nocy dla zabudowy zagrodowej, wielorodzinnej lub usługowej) nie spowoduje przekroczeń hałasu nawet dla najbardziej restrykcyjnych warunków propagacji dźwięku – dla żadnego przypadku nie został przekroczony hałas w odległości 500 m.

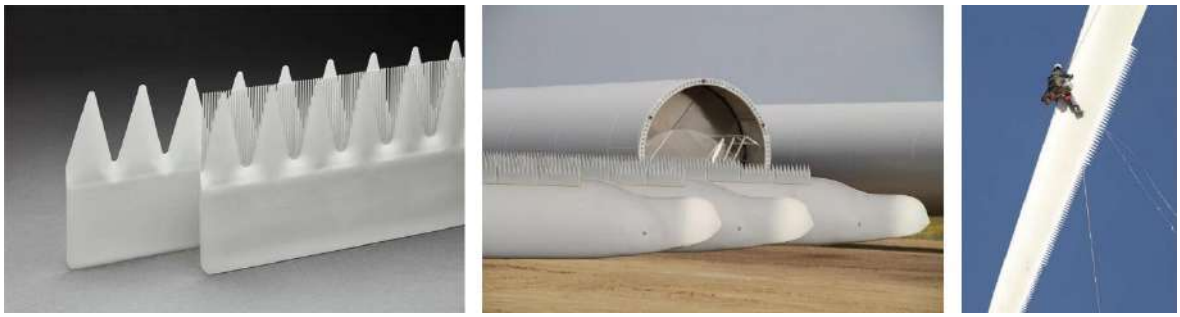
3. Brak przekroczeń hałasu o wartości 40 dB (limit nocny dla zabudowy jednorodzinnej) dla odległości 500 metrów jest do osiągnięcia dla turbin wiatrowych o poziomie mocy akustycznej nie większym niż 104 dB. W praktyce oznacza to, że jeśli najbliższe budynki mieszkalne posiadają funkcję zabudowy jednorodzinnej to turbina w odległości do 500 metrów nie może generować poziomu mocy akustycznej większej niż 104 dB.

4. Dla typowych warunków lokalizacji turbin wiatrowych w Polsce, takich jak pola uprawne i łąki (co w ujęciu propagacji dźwięku nad gruntem oznacza przyjęcie współczynnika gruntu G=1) limit hałasu 40 dB w odległości 500 m będzie zachowany dla pracy turbin wiatrowych o poziomie mocy akustycznej zbliżonej do wartości 107,7 dB. Na tych obszarach limit odległości 500 metrów bez przekroczeń hałasu o wartości 40 dB będzie zachowany nawet dla pracy najgłośniejszych turbin – bliskich poziomu mocy akustycznej 108 dB.

W tym miejscu należy wyraźnie podkreślić, że obecnie produkowane turbiny wiatrowe mają techniczną możliwość realnego obniżania emisji dźwięku podczas swojej pracy. Innymi słowy, każda turbina posiada systemy znaczącego wyciszenia pracy wirnika, które mogą zredukować hałas u „źródła" nawet o 6 dB. Wyciszenie pracy turbin realizowane jest przez:

a) Zmiany kąta ustawiania łopaty, które umożliwiają ograniczenie poziomu mocy akustycznej nawet o kilka decybeli. Każda turbina w swojej dokumentacji technicznej posiada szczegółowe dane redukcji poziomu mocy akustycznej dla kolejnych „modów" (trybów pracy). Są to bardzo powszechne metody ograniczania hałasu podczas pracy turbin, które implementuje się poprzez oprogramowanie i które załączają się automatycznie w sytuacji zdefiniowanych prędkości i kierunku wiatru na wysokości gondoli. Są to systemy bezobsługowe.

b) Specjalne nakładki montowane na krawędziach łopat w kształcie „ząbków", które minimalizują wytwarzanie hałasu aerodynamicznego. Skuteczność nakładek jest obecnie na poziomie ok. 2 dB. Na zdjęciach poniżej pokazano przykładowe nakładki łopat wirnika.

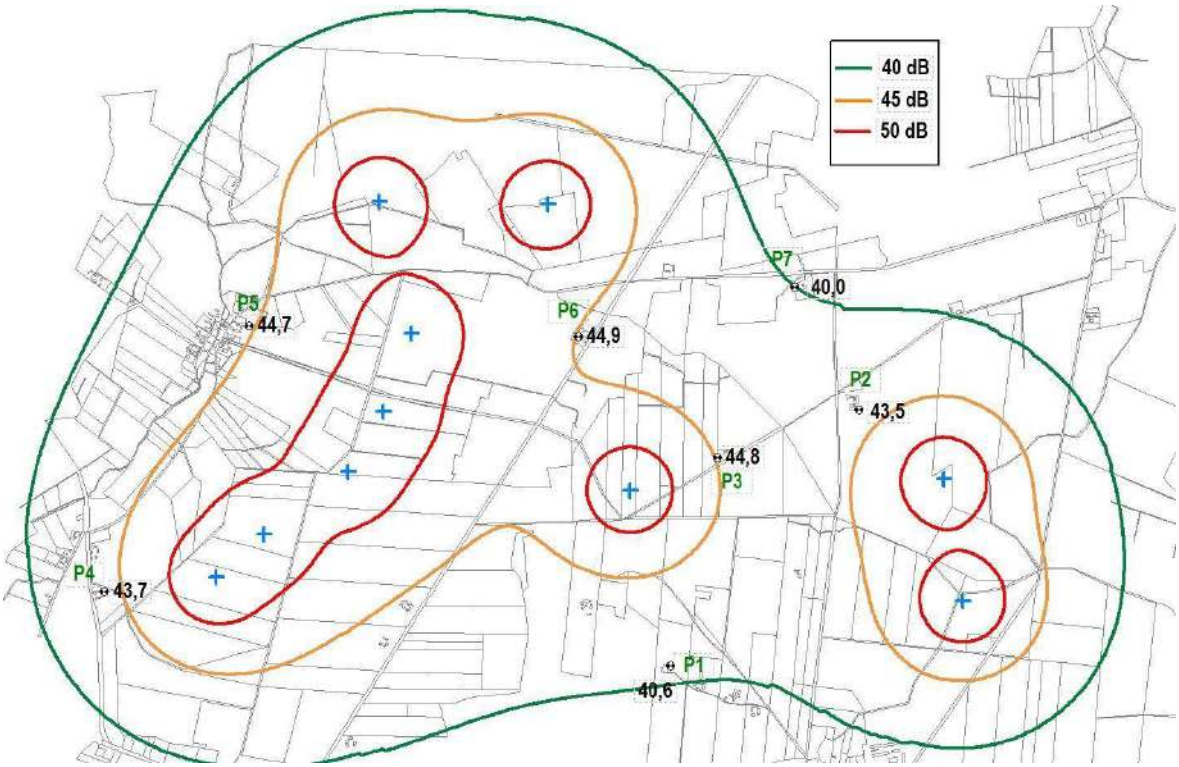
Rys. 1.12. Przykładowe nakładki wyciszające stosowane na łopaty turbin – materiały PSEW

c) Stosowanie „Repoweringu" turbin wiatrowych, co w ujęciu akustycznym oznacza wymianę istniejących turbin na nowe urządzenia, których jest mniej i są cichsze. Największą zaletą repoweringu jest zmniejszenie ilości turbin w obrębie funkcjonowania istniejącej już farmy wiatrowej, po pewnym okresie działania inwestycji – np. po 15 latach. Wtedy to część istniejących turbin jest demontowana, a w ich miejsce są stawiane nowocześniejsze urządzenia. Oczywistym jest, ze nowe turbiny będę bardziej wydajne, co przełoży się wprost na mniejszą ich ilość i tym samym zmniejszone będą zasięgi hałasu w kierunku najbliższych budynków mieszkalnych.

W celu zobrazowania skuteczności dostępnych metod ochrony przed hałasem pochodzącym od turbin, przygotowano symulację hałasu dla farmy składającej się z 10 turbin wiatrowych, dla której zasięgi hałasu obniżyły się poprzez zastosowanie w/w sposobów jego redukcji. Poniższe analizy prowadzono na przykładzie konkretnej lokalizacji farmy wiatrowej.

Wariant 0 – obecny, obejmuje następujące parametry:

a) całkowita moc elektryczna farmy wiatrowej to 20MW,
b) liczba turbin 10, o mocy 2 MW każda,
c) poziom mocy akustycznej turbiny L_{WA} = 106,4 dB,
d) wysokość gondoli 100 m,
e) wysokość całkowita 145 m.

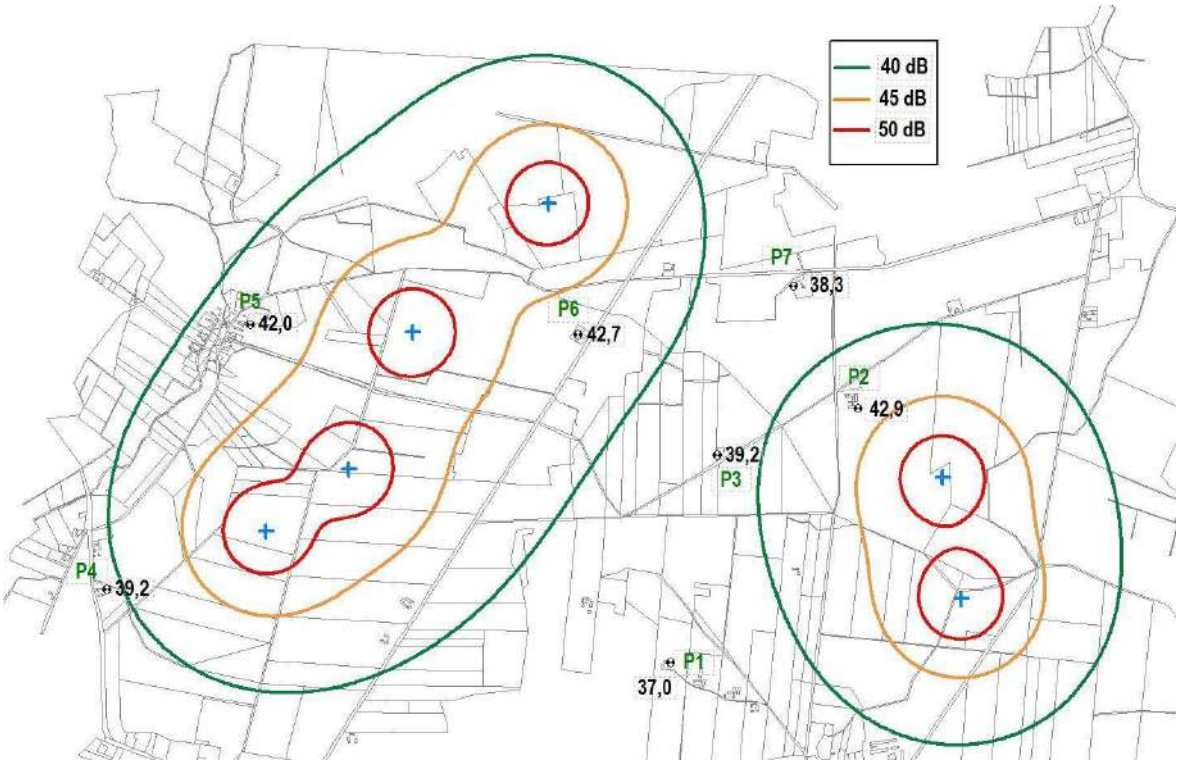
Rys. 1.13. Rozpatrywany w analizach hałasu – Wariant 0

Otrzymane poziomy dźwięku w punktach referencyjnych są zbliżone do limitu dopuszczalnego 45 dB:

a) P3: 44,8 dB,
b) P6: 44,9 dB,
c) P5: 44,7 dB.

Wariant 1 – zmniejszenie ilość turbin wiatrowych (zastosowanie repoweringu) do 6 sztuk, o mocy elektrycznej 3,45 MW i poziomie mocy akustycznej 107,4 dB:

a) całkowita moc elektryczna farmy wiatrowej to 20,7 MW,
b) ilość szt. 6, o mocy 3,45 MW każda,
c) poziom mocy akustycznej turbiny L_{WA} = 107,4 dB,
d) wysokość gondoli 132 m,
e) wysokość całkowita 195 m.

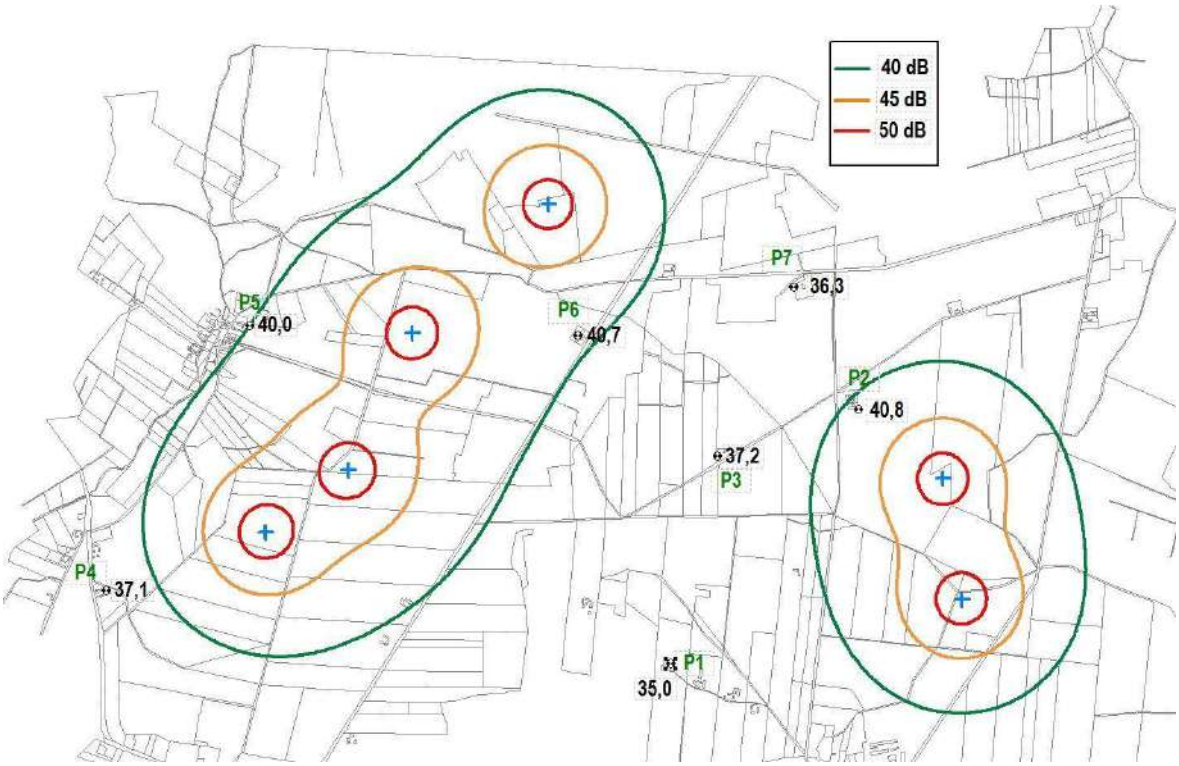
Rys. 1.14. Rozpatrywany w analizach hałasu – Wariant 1

Poziomy dźwięku w punktach referencyjnych dla Wariantu 1:

a) P3: 39,2 dB (było 44,8 dB) – turbina z pobliżu P3 została usunięta, co wpłynęło na zasadnicze obniżenie hałasu w P3,
b) P6: 42,7 dB (było 44,9 dB),
c) P5: 42,0 dB (było 44,7 dB).

Wariant 2 – zmniejszenie ilość turbin wiatrowych (repowering) do 6 sztuk o mocy elektrycznej 3,45MW i poziomie mocy akustycznej 107,4 dB oraz dodatkowo wyposażenie łopat wirników w nakładki wyciszające (ich skuteczność to 2 dB):

a) całkowita moc elektryczna turbin 20,7 MW,
b) ilość szt. 6, o mocy 3,45 MW każda,
c) poziom mocy akustycznej turbiny L_{WA} = 104,4 dB,
d) wysokość gondoli 132 m,
e) wysokość całkowita 195 m.

Rys. 1.15. Rozpatrywany w analizach hałasu – Wariant 2

Poziomy dźwięku w punktach referencyjnych dla Wariantu 2:

a) P3: 37,2 dB (Wariant 0÷44,8 dB) – turbina z pobliżu P3 została usunięta, co wpłynęło na zasadnicze obniżenie hałasu w P3,
b) P6: 40,7 dB (Wariant 0÷44,9 dB),
c) P5: 40,0 dB (Wariant 0÷było 44,7 dB).

Zestawienie różnic w poziomach dźwięku (Tab. 1.13), po ograniczeniu liczby turbin (repowering) oraz wykorzystaniu nakładek na łopaty turbin (Rys. 1.12), wskazuje na realne możliwości redukcji hałasu nawet o 7 dB.

Tab. 1.13. Zestawienie wyników analizowanych wariantów

Rodzaj wariantu	Wariant 0	Wariant 1		Wariant 2	
Nr pkt ref.	WO	W1	W0-W1	W2	W0-W2
	dB				
P1	40,6	37,0	- 3,6	35,0	- 5,6
P2	43,5	42,9	- 0,6	40,8	- 2,7
P3	44,8	39,2	- 5,6	37,2	- 7,6
P4	43,7	39,2	- 4,5	37,1	- 6,6
P5	44,7	42,0	- 2,7	40,0	- 4,7
P6	44,9	42,7	- 2,2	40,7	- 4,2
P7	40,0	38,3	- 1,7	36,3	- 3,7

W celu łatwiejszego wnioskowania i wychwycenia zależności między liczbą turbin wiatrowych, ich wysokością i zmiennych warunków propagacji hałasu, zmiany hałasu pokazano dla najprostszego przypadku – pracy pojdynczej turbiny w pobliżu zabudowy mieszkaniowej. Takich instalacji jest w Polsce najwięcej, czyli pojedynczych turbin

zlokalizowanych względem budynków mieszkalnych w promieniu około 500 metrów. Naturalnym jest, że farma wiatrowa w Polsce składa się z większej liczby turbin, jednak liczba wiatraków w promieniu ok. 500 metrów od budynku mieszkalnego z reguły nie jest większa niż jedna lub dwie sztuki. Jeśli więc założymy, że w promieniu 500 metrów od zabudowy mieszkaniowej jest zlokalizowana 1 turbina, to pokazane wyżej przykłady można implementować bezpośrednio do planowania nowych elektrowni wiatrowych. Odnosi się to zarówno do symulowanych zasięgów izolinii dźwięku, jak również do rzeczywistych poziomów hałasu rejestrowanych podczas typowej eksploatacji turbin wiatrowych.

W sytuacji gdy w promieniu 500 metrów od zabudowy mieszkaniowej, pracuje drugi wiatrak to zgodnie z podstawowymi wzorami na sumowanie dźwięku, wzrost hałasu wyniesie maksymalnie o dodatkowe 3 dB (10log(n),gdzie n – oznacza ilość turbin wiatrowych, a więc 10log(2) = 3 dB). Powyższe założenie jest naturalnie pewnym uproszczeniem, ponieważ na zmianę poziomów dźwięku przy zabudowie mieszkaniowej ma wpływ konkretna odległość turbin od budynku. Jednak na potrzeby prostego wnioskowania można przyjąć zasadę, że jeśli w promieniu 500 metrów od budynku będą znajdować się dwie turbiny wiatrowe to obliczone odległości dla poziomu mocy akustycznej L_W = 105 dB będą zastąpione w przybliżeniu obliczonymi odległościami wyznaczonymi dla poziomu mocy akustycznej L_W = 107,7 dB.

Nie można jednak zapominać, że każdy projekt farmy wiatrowej jest inny w ujęciu planowanych turbin i obszaru, gdzie będą pracować. I dlatego wyznaczanie konkretnych poziomów dźwięku dla konkretnych rozmieszczeń turbin względem budynków mieszkalnych powinno następować za każdym razem w sposób indywidualny, przy pomocy referencyjnych metod obliczeniowych, aby sprawdzić o ile wzrośnie hałas dla określonej odległości, np. 500 metrów, przy większej ilości turbin w tym obszarze.

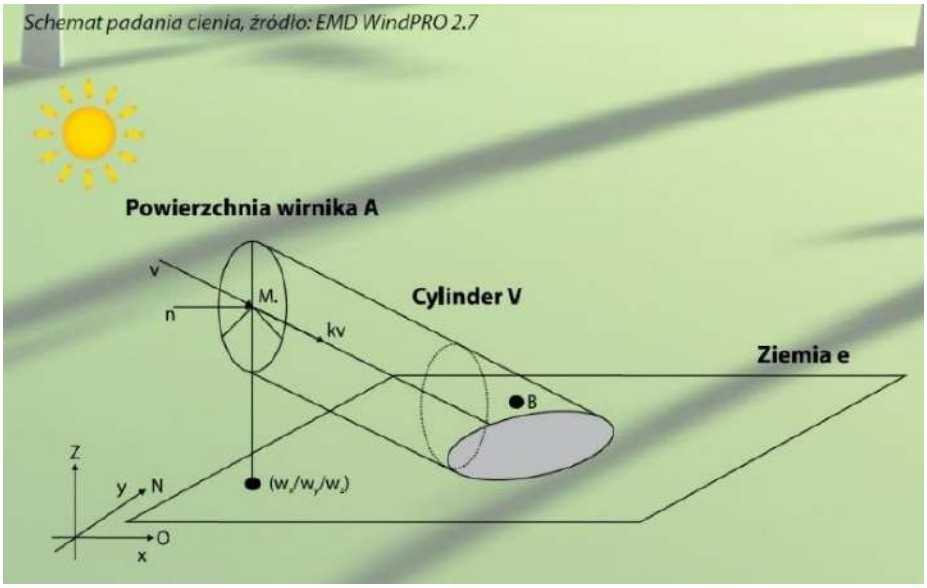
Reasumując całość przeprowadzonych analiz symulacyjnych można stwierdzić, że:

a) Stosowanie nawet najgłośniejszych turbin obecnie produkowanych nie będzie powodować przekroczeń hałasu dla wartości dopuszczalnych wynoszących 45 dB w porze nocy (np. zabudowy zagrodowej) w odległości mniejszej niż 500 metrów od turbin wiatrowych.
b) Dla większej ilości turbin wiatrowych znajdujących się w promieniu 500 metrów od budynku mieszkalnego z limitem hałasu 40 dB, zasięgi hałasu należy wyznaczać w oparciu o obliczenia hałasu za pomocą dedykowanych programów symulacyjnych, zgodnych z zaleceniami referencyjnych metodyk obliczeniowych.
c) W przypadku, gdy w promieniu 500 metrów od budynku znajdować się będzie więcej niż jednak turbina muszą być one wyposażone w realne systemy wyciszenia (np. zmiana kąta natarcia łopaty lub/i nakładki wyciszające).
d) Skuteczność wyciszeń i weryfikacja emisji hałasu podczas modyfikowanej pracy turbin musi zawsze być poprzedzona pomiarami certyfikującymi i opisana w dokumentacji technicznej urządzenia.
e) Nie powinno się wykorzystywać wszystkich dostępnych możliwości wyciszania turbin na etapie symulacji emisji dźwięku. Należy pozostawić możliwość

zastosowania korekty emisji wynikającej z pomiarów kontrolnych rzeczywistej farmy wiatrowej.

1.2 Oddziaływanie optyczne – migotanie cienia i refleksy świetlne

Obracające się łopaty wirnika turbiny wiatrowej rzucają na otaczające je tereny cień, powodując tzw. efekt migotania nazywany również niesłusznie efektem stroboskopowym. Z efektem migotania cieni mamy do czynienia głównie w krótkich okresach dnia, tj. w godzinach porannych i popołudniowych, gdy nisko położone na niebie słońce świeci zza turbiny, a cienie rzucane przez łopaty wirnika są mocno wydłużone. Efekt jest zauważalny przede wszystkim w okresie zimowym, kiedy to kąt padania promieni słonecznych jest stosunkowo mały.

Rys. 1.16. Schemat powstawania efektu cienia[95]

Zjawisko to, przy częstotliwości powyżej 2,5 Hz nazywa się efektem stroboskopowym. W przypadku nowoczesnych turbin wiatrowych niesłusznie mówi się o tym efekcie, ponieważ, aby pracująca turbina mogła go osiągnąć, rotor wiatraka musiałby wykonywać 50 obrotów wirnika na minutę. Tymczasem nowoczesne wolnoobrotowe turbiny obracają się z prędkością maksymalną 20 obrotów na minutę, a częstotliwość migotania nie przekracza 1 Hz[96].

Z przeglądu literatury[97] wynika, że nie wszystkie kraje posiadają wytyczne lub prawne uregulowania limitujące i oceniające tzw. efekt migotania cienia. Wiele państw, które posiadają takie uregulowania bazują na wytycznych niemieckich „Hinweise zur Ermittlung und Beurteilung der optischen Immissionen von Windenergieanlagen". Kraje, które nie

[95] Nawrotek M., *Efekt migotania cienia*, GLOBEnergia: Odnawialne Źródła Energii (2), 2012.
[96] Narodowe Centrum Badan i Rozwoju, *Fakty i mity o elektrowniach wiatrowych* 2021, https://www.gov.pl/web/ncbr/fakty-i-mity-o-elektrowniach-wiatrowych.
[97] Koppen E., Gunuru M., Chester A., *International Legislation and Regulations for Wind Turbine Shadow Flicker Impact*, 7th International Conference on Wind Turbine Noise, Holandia, 2017.

posiadają regulacji w zakresie omawianego oddziaływania optycznego, często stosują wytyczne niemieckie jako najlepsze praktyki.

Niemieckie wytyczne limitują wartość efektu migotania cienia na poziomie 30 godz/rok i 30 min/dzień dla najgorszego możliwego scenariusza – bezchmurnego nieba przez cały rok. Dla poszczególnych przypadków czas narażenia na to oddziaływanie musi ograniczać się z kolei do 8 godz/rok. Z kolei w Tab. 1.14. przedstawiono wytyczne dla innych krajów.

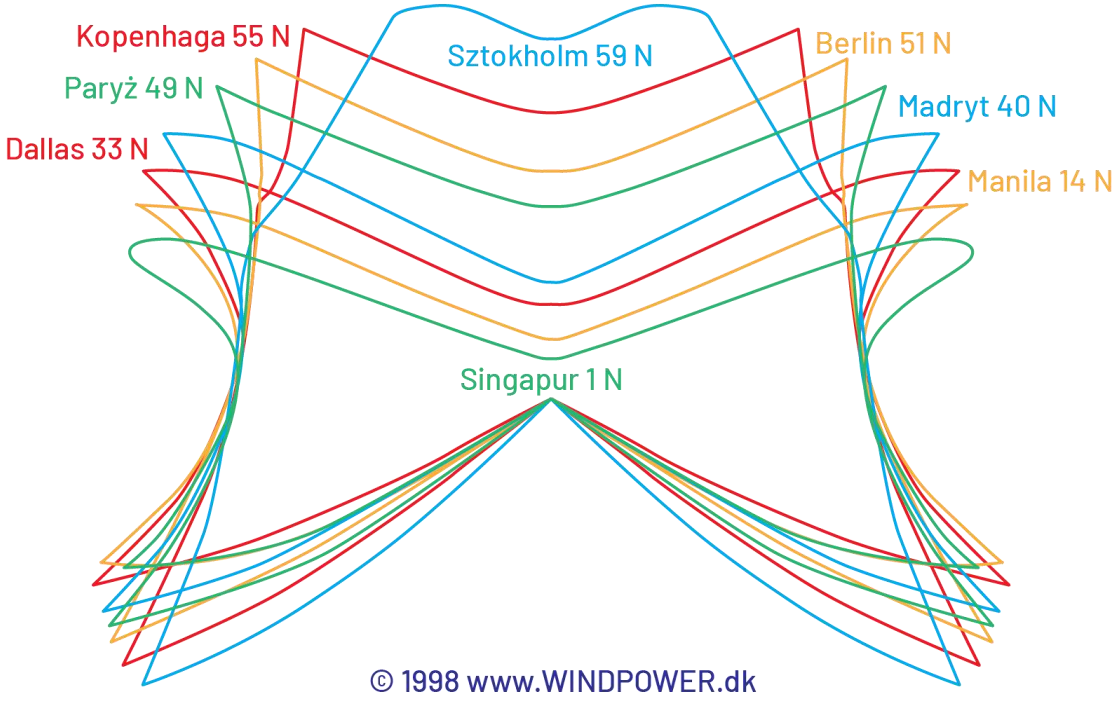
Tab. 1.14. Przegląd wartości granicznych dla tzw. efektu migotania cienia

Kraj	Przyjęty limit	Rodzaj regulacji
Stany Zjednoczone[98]	30 godz/rok oraz 30 min/dzień	Wytyczne
Wielka Brytania[99]	Brak limitów – lecz praktykuje się 30 godz/rok oraz 30 min/dzień	Wytyczne i powszechna praktyka
Japonia[100]	30 godz/rok	Powszechna praktyka
Brazylia[101]	30 godz/rok oraz 30 min/dzień	Powszechna praktyka
Kanada[102]	30 godz/rok oraz 30 min/dzień	Powszechna praktyka
Indie[103]	30 godz/rok oraz 30 min/dzień	Powszechna praktyka
Australia[104]	30 godz/rok	Wytyczne
Austria[105]	30 godz/rok oraz 30 min/dzień	Powszechna praktyka
Belgia – region flamandzki[106]	8 godz/rok oraz 30 min/dzień	Akt prawny
Belgia – region waloński[107]	30 godz/rok oraz 30 min/dzień	Akt prawny
Norwegia[108]	30 godz/rok oraz 30 min/dzień dla najgorszego scenariusza; 8 godz/rok dla rzeczywistego scenariusza	Wytyczne
Włochy[109]	Brak limitów	Brak

Co więcej, w Niemczech przeprowadzono analizę dla punktu oddalonego o 500 m od elektrowni wiatrowej o wysokości 110 m. Efekt zacienienia w tym punkcie wystąpił tylko w czasie pomiędzy 12 stycznia a 6 lutego oraz od 7 listopada do 2 grudnia. W sumie zanotowano w tym okresie 11 godzin migotania. Efekty te notowano w godzinach popołudniowych (15:00 – 16:00) i nigdy nie trwały dłużej niż 30 minut w ciągu dnia[110].

[98] National Assosiation of Regulatory Utility Commissioners (NARUC) Grants & Research Department, *Wind Energy & Wind Park Siting and Zoning Best Practices and Guidance fos States*, 2012.
[99] UK Government Department for Communities and Local Government, National *Planning Policy Framework,* 2012.
[100] Japanese Gevernment Ministry of the Environment, *Summary Report of Working Group Regarding Basic Concept on Environmental Impact Assessment Related to Wind Power Generation Facilities*, 2010.
[101] World Bank Group, *Environmental, Health and Safety Guidelines Wind Energy*, 2015.
[102] Natural Forces Wind Inc., Gaetz Brook Wind Farm Shadow Flicker Assessment Report, 2013.
[103] India Centre for Science and Environment, *EIA Guidelines Wind Power Sector* 2013.
[104] Environment Protection and Heritage Council (EPHC), *National Wind Farm Development Guidelines – Draft,* 2010.
[105] Gschiel E., *Umweltmedizinische Begutachtung am Beispiel Windkraft Amt der Burgenland Landersregierung*, 2014.
[106] Vlaamse overheid – Departement Leefmilieu, Natuur en Energie, *Toelichtingsnota nieuwe milieuvoorwaarden voor windturbines*, 2012.
[107] Gouvernement Walon, *Arrêté du Gouvernement wallon portant conditions sectorielles relatives aux parcs d'éoliennes d'une puissance totale supérieure ou égale à 0,5 MW***,** 2014.
[108] Giuffrida L.G., Penna M., De Luca E., Nardi C., Colosimo A., Krug M., *Screening of technical and non-technical regulations, guidelines and recommendations,* Policy Lessons and Guiding Principles and Criteria for Fair and Acceptable Wind Energy, WinWind, 2019.
[109] *Ibidem.*
[110] Kowalczyk R., Raport o oddziaływaniu na środowisko przedsięwzięcia polegającego na budowie zespołu turbin wiatrowych „Malesowizna" wraz z infrastrukturą, Ecoplan. Opole, 2014.

W Polsce nie obowiązują ani normy prawne, ani też wytyczne w zakresie maksymalnego narażenia człowieka na tzw. efekt migotania cienia. W tym zakresie funkcjonuje jedynie pewna powszechna praktyka, której limit ustalono na 30 godz/rok[111].

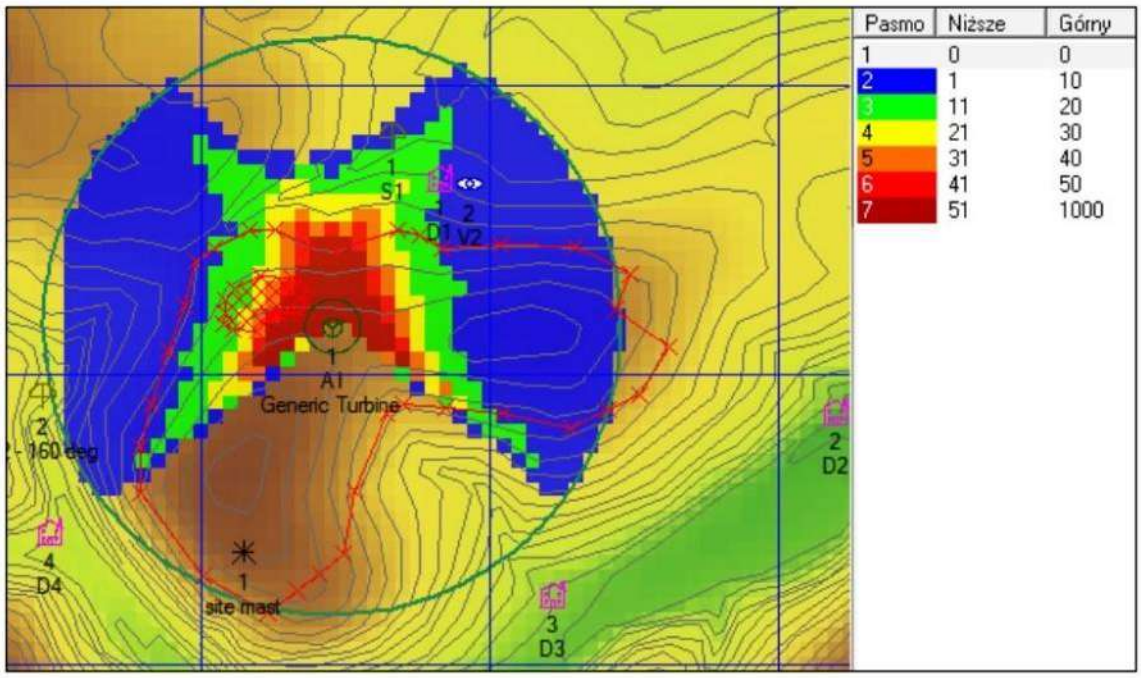

Rys. 1.17. Kształt obszaru występowania efektu cienia w zależności od szerokości geograficznej[112]

Rys. 1.17. przedstawia zmiany wielkości i kształtu obszaru, na którym występuje zjawisko migotania cienia dla turbin wiatrowych w odniesieniu do szerokości geograficznej. Widoczne różnice wynikają ze zmiennego położenia słońca na niebie względem ziemi.

Z przeprowadzonych przez I. Piasecką badań symulacyjnych wynika, że najwyższy poziom efektu migotania cienia – od 1000 do 30 godz/rok, odnotowuje się w odległości do 500 m od badanej elektrowni wiatrowej, co potwierdza zasadność lokalizacji budynków mieszkalnych w odległości nie mniejszej aniżeli 500 m od instalacji energetyki wiatrowej[113]. Potwierdza to także poniższy Rys. 1.18.

[111] GEO Renewables S.A., *Korytnica Wind Farm Non – Technical Summary*, 2014.
[112] *Shadow Variations from Wind Turbines*. http://xn--drmstrre-64ad.dk/wp-content/wind/miller/windpower%20web/en/tour/env/shadow/shadow2.htm
[113] Piasecka I., *Badanie i ocena cyklu życia zespołów elektrowni wiatrowych*, Rozprawa Doktorska, Politechnika Poznańska, 2014.

Rys. 1.18. Przybliżone wartości efektu migotania cienia (godz/rok) powodowanego przez elektrownię wiatrową o mocy 2 MW; siatka: 1000 m[114].

W celu oceny zgodności z zalecanymi wartościami granicznymi, efekt migotania cienia należy modelować i przewidywać w oparciu o astronomiczny najgorszy scenariusz, który definiuje się następująco:

- słońce świeci nieprzerwanie i niebo jest stale bezchmurne od wschodu do zachodu słońca;
- występuje wiatr wystarczający do ciągłego obracania się łopat turbiny;
- wirnik jest ustawiony prostopadle do kierunku padania promieni słonecznych;
- kąty słońca poniżej 3 stopni nad poziomem horyzontu nie są brane pod uwagę (ze względu na prawdopodobieństwo występowania roślinności i roślinności i budynków).
- odległości pomiędzy płaszczyzną wirnika a osią wieży są pomijalne.
- nie uwzględnia się załamania światła w atmosferze.

Kolejnym zjawiskiem optycznym związanym z obecnością na danym obszarze turbiny wiatrowej mogą być refleksy świetlne, powstające w wyniku odbicia promieni świetlnych od elementów turbiny. Obecnie efekt ten jest praktycznie maksymalnie zminimalizowanym poprzez stosowanie specjalnych farb i powierzchni ograniczających odbijanie promieni świetlnych i nie stwierdza się znaczących uciążliwości w tym zakresie.

Naukowcy potwierdzają uciążliwość oddziaływań optycznych na człowieka, przede wszystkim wobec osób cierpiących na padaczkę światłoczułą, które są szczególnie wrażliwe

[114] Piasecka I., *Badanie i ocena cyklu życia zespołów elektrowni wiatrowych* Rozprawa Doktorska, Politechnika Poznańska, 2014.

na światło, na migotanie o częstotliwościach od 5 do 30 Hz[115]. Jednakże jak już wcześniej wyjaśniono, częstotliwość w przypadku turbin wiatrowych nie przekracza 1 Hz.

P. Fortin wraz ze współpracownikami[116] wskazali, że migotanie cieni w wyniku pracy nowoczesnych turbin wiatrowych nie jest szkodliwe nawet dla osób z rozpoznaną padaczką, ponieważ teoretyczna częstotliwość błysków w wyniku obrotów śmigieł, przy której mogłoby dojść do ataku padaczki, musiałaby wynosić 3 do 5 błysków na sekundę (180 obr./min), a śmigła dużych turbin wiatrowych nie mogą się tak szybko obracać ponieważ przy normalnych prędkościach roboczych wynoszących od 10 do 20 obr./min.

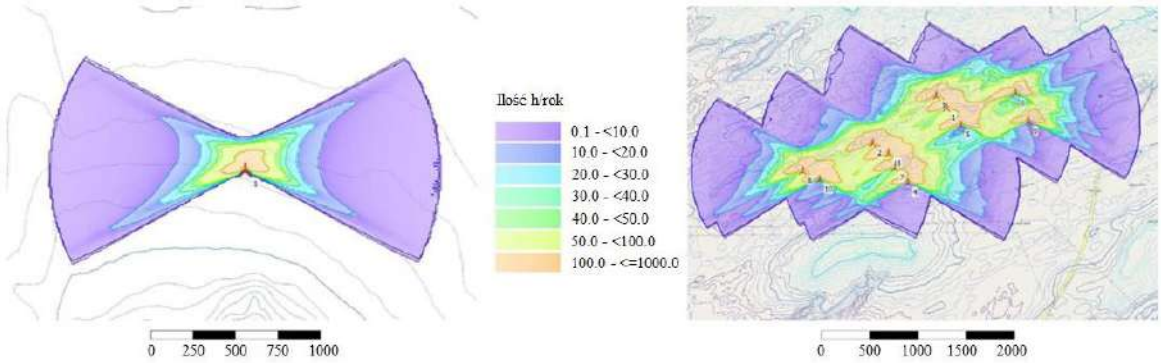
Co więcej, jak podaje Brytyjskie Stowarzyszenie Epilepsji[117], aby zjawisk migotania cieni mogło stanowić potencjalny problem dla osób z padaczką światłoczułą, na którą cierpi ok. 3 % populacji z rozpoznaną padaczką, musi wystąpić jednocześnie kilka czynników:

- łopaty turbiny musiałyby się obracać z prędkością większą niż 3 Hz,
- słońce musiałoby być wystarczająco jasne oraz znajdować się w odpowiednim położeniu i pod odpowiednim kątem od horyzontu w stosunku do turbiny, aby rzucać cienie o odpowiedniej intensywności i długości, co w praktyce nie występuje często,
- osoba cierpiąca na padaczkę światłoczułą musiałaby patrzeć na turbinę, a słońce powinno znajdować się za turbiną.

W rzeczywistości możliwość łącznego wystąpienia ww. elementów jest niska i można uznać, iż funkcjonowanie farm wiatrowych nie stanowi problemu zdrowotnego dla osób z rozpoznaną padaczką światłoczułą.

Zakłada się, że zjawisko to nie jest w ogóle zauważalne w odległości dziesięciokrotności długości łopat wirnika. W przypadku obiektów znajdujących się bliżej, przyjmuje się, że nastawienie na 30 godzin oddziaływania zjawiska migotania cieni rocznie nie jest szkodliwe dla zdrowia ludzkiego[118]. Z badań przeprowadzonych przez R. Haac i współpracowników[119] wynika, że już w odległości 500 m od pojedynczej turbiny wiatrowej oraz w ujęciu skumulowanym, narażenie na efekt tzw. migotania cienia nie przekracza przedziału czasu określono jako szkodliwego dla człowieka.

[115] Fortin P., Rideout K., Copes R., Bos C., *Wind turbines and health*, National Collaborating Centre for Environmental Health at the British Columbia Centre for Disease Control, 2013.
[116] *Ibidem.*
[117] British Epilepsy Society, *Wind turbines and photosensitive epilepsy* 2020. https://epilepsysociety.org.uk
[118] CPV Ashley Renewable Energy Company, *Shadow Flicker Impact Analysis for the Ashley Wind Energy Project*, 2010.
[119] Haac R., Darlow R., Kaliski K., Rand J., Hoen B., *In the shadow of wind energy: Predicting community exposure and annoyance to wind turbine shadow flicker in the United States*, Energy Research & Social Science 87, 102471, 2022.

Rys. 1.19. Przykład rocznego narażenia na efekt migotania cienia wokół pojedynczej turbiny wiatrowej (po lewej) i w ujęciu skumulowanym (po prawej)[120].

Jednocześnie refleksy świetlne, nazywane również „efektem disco", występują podczas słonecznych dni, gdy obracające się łopaty wirnika odbijają padający na nie strumień światła. Powstają refleksy świetlne, które mogą zaburzać pole widzenia. Należy jednak wskazać, że zastosowanie matowych farb na łopatach wirnika pozwala na efektywne zmniejszenie oddziaływania optycznego[121].

Tym samym należy wskazać, że nie ma podstaw do przypisania energetyce wiatrowej negatywnego wpływu oddziaływań optycznych na zdrowie człowieka.

1.3 Elektrownie wiatrowe a pole elektromagnetyczne

Pole elektromagnetyczne towarzyszy wszystkim urządzeniom, które produkują, przesyłają lub konsumują energię elektryczną. Tak więc elektrownia wiatrowa, z natury rzeczy, też wytwarza takie pole i oddziałuje elektromagnetycznie na otaczające ją środowisko.

Obecnie w Polsce takie oddziaływanie regulują: Rozporządzenie Ministra Zdrowia w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz.U. 2019 poz. 2448)[122] oraz Rozporządzenie Ministra Klimatu w sprawie sposobów sprawdzania dotrzymania poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz.U. 2020 poz.258)[123], które są aktami wykonawczymi do ustawy Prawo ochrony środowiska (Dz.U. 2020 poz.1219, tekst jednolity)[124]. Z ustawą Prawo ochrony środowiska związane są jeszcze inne akty prawne

[120] Haac R., Darlow R., Kaliski K., Rand J., Hoen B., *In the shadow of wind energy: Predicting community exposure and annoyance to wind turbine shadow flicker in the United States*, Energy Research & Social Science 87, 102471, 2022.
[121] Baranowski A., Borowski S., Lubocka- Hoffmann M., Marć-Pieńkowska J., Mikołajczak J., Pojmański G., Rosiak I., *Farmy wiatrowe zagrożenia dla człowieka i środowiska na przykładzie Elbląga i Żuław Wiślanych,* Wydawnictwo Uczelniane Uniwersytetu Techniczno-Przyrodniczego, Bydgoszcz, 2014.
[122] Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz.U. z dnia 19 grudnia 2019 r., poz.2448).
[123] Rozporządzenie Ministra Klimatu z dnia 17 lutego 2020 r. w sprawie sposobów sprawdzania dotrzymania poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz.U. z dnia 18 lutego 2020 r., poz.258).
[124] Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. 2001 nr 62 poz. 627 z późniejszymi zmianami).

regulujące zasady kwalifikacji, zgłaszania i określania potencjalnego oddziaływania na środowisko oraz jego monitoring[125],[126],[127],[128],[129].

Pole elektromagnetyczne wyróżnia się ciągłością rozkładu w przestrzeni, zdolnością rozchodzenia się w próżni i oddziaływaniem siłą na cząsteczki materii naładowane ładunkiem elektrycznym. Do podstawowych wielkości, charakteryzujących pole elektromagnetyczne należą: f – częstotliwość pola [Hz], E – natężenie składowej elektrycznej [V/m, kV/m], H – natężenie składowej magnetycznej [A/m]. Źródła pola elektromagnetycznego, występującego w środowisku, można podzielić na dwa rodzaje: naturalne i sztuczne. Do naturalnych źródeł pola elektromagnetycznego należą: naturalne promieniowanie Ziemi, Słońca i jonosfery. Ze wszystkich pól naturalnych najlepiej znane jest pole geomagnetyczne. Natężenie tego pola wynosi od 16 do 56 A/m. Nad powierzchnią Ziemi występuje również naturalne pole elektryczne o natężeniu około 0,120 kV/m przy normalnej pogodzie. Są to pola stałe. Szczególnie interesujące, ze względu na swą powszechność, są sztuczne źródła pola elektromagnetycznego o częstotliwości 50 Hz, głównie urządzenia i maszyny elektryczne. Specyfika pola elektromagnetycznego wytwarzanego przez takie urządzenia powoduje, że można w jego przypadku oddzielnie rozpatrywać składową elektryczną i magnetyczną. Pole magnetyczne towarzyszy każdemu przepływowi prądu, a pole elektryczne występuje wszędzie tam, gdzie pojawia się napięcie. Typowe natężenia pola magnetycznego i elektrycznego, występującego w sąsiedztwie urządzeń powszechnego użytku, przedstawiono w Tab. 1.15., natomiast w Tab. 1.16. przedstawiono zakresy częstotliwości promieniowania elektromagnetycznego oraz obszary ich zastosowania.

Tab. 1.15. Typowe natężenia pola magnetycznego i elektrycznego, występującego w sąsiedztwie urządzeń powszechnego użytku[130]

WARTOŚCI POLA MAGNETYCZNEGO O CZĘSTOTLIWOŚCI 50Hz SPOTYKANE W ŚRODOWISKU	
Urządzenie elektryczne powszechnego użytku	Natężenie pola magnetycznego
Pralka automatyczna	0,3 A/m w odległości 30 cm
Żelazko	0,2 A/m w odległości 30 cm
Monitor komputerowy	0,1 A/m w odległości 10cm
Odkurzacz	5 A/m w odległości 30 cm
Maszynka do golenia	12 – 1200 A/m w odległości 5 cm
Suszarka do włosów	4 A/m w odległości 10 cm

[125] Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 listopada 2007 r. w sprawie zakresu i sposobu prowadzenia okresowych badań poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz.U. z dnia 12 listopada 2007 r., poz. 1645).
[126] Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 2 lipca 2010 r. w sprawie zgłoszenia instalacji wytwarzających pola elektromagnetyczne (Dz.U. Nr 130, poz.879).
[127] Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 2 lipca 2010 r. w sprawie rodzajów instalacji, których eksploatacja wymaga zgłoszenia (Dz.U. z dnia 12 sierpnia 2019 r., poz.1510, tekst jednolity).
[128] Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów (Dz. U. z 2003 r. Nr 192, poz. 1883).
[129] Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z dnia 13 lutego 2020, poz.283).
[130] Szuba M., *Linie i stacje elektroenergetyczne w środowisku człowieka*, Polskie Sieci Elektroenergetyczne S.A., Warszawa, 2008.

WARTOŚCI POLA ELEKTRYCZNEGO O CZĘSTOTLIWOŚCI 50Hz SPOTYKANE W ŚRODOWISKU CZŁOWIEKA	
Urządzenie elektryczne powszechnego użytku	Natężenie pola elektrycznego
Pralka automatyczna	0,13 kV/m w odległości 30 cm
Żelazko	0,12 kV/m w odległości 30 cm
Monitor komputerowy	0,2 kV/m w odległości 10 cm
Odkurzacz	0,13 kV/m w odległości 30 cm
Maszynka do golenia	0,7 kV/m w odległości 5 cm
Suszarka do włosów	0,8 kV/m w odległości 10 cm

Tab. 1.16. Zakresy częstotliwości promieniowania elektromagnetycznego oraz obszary ich zastosowania[131].

CZĘSTOTLIWOŚĆ	ZASTOSOWANIE
0÷300 Hz (SELF, ELF)	Trakcje elektryczne prądu stałego, technologie elektrostatyczne, linie przesyłowe prądu stałego, trakcje elektryczne 50Hz, elektroenergetyka, łączność
0,3÷3 kHz (ULF)	Sterowanie częstotliwością akustyczną, medycyna, łączność, piece indukcyjne, hartowanie, lutowanie, topienie, rafinacja
3÷30 kHz (VLF)	Telekomunikacja, radionawigacja, medycyna, ogrzewanie indukcyjne, lutowanie, topienie, hartowanie, rafinacja, monitory ekranowe
30÷300 kHz (LF)	Radionawigacja, telekomunikacja morska i aeronautyczna, telefonia energetyczna nośna, radiolokacja, monitory ekranowe, indukcyjne topienie metali, tomografia impedancyjna, ulot, układy zapłonowe
0,3÷3 MHz (MF)	Telekomunikacja, radionawigacja, radio amatorskie, radiofonia AM, spawanie RF, zgrzewarki opakowań, medycyna
3÷30 MHz (HF)	Pasmo częstotliwości dla użytku powszechnego, radiomodelarstwo, telekomunikacja międzynarodowa, diatermie, rezonans magnetyczny, ogrzewanie dielektryczne
30÷300 MHz (VHF)	Policja, straż pożarna, amatorskie radio FM, telewizja VHF, diatermia, pogotowie ratunkowe, kontrola ruchu powietrznego, rezonans magnetyczny
0,3÷3 GHz (UHF)	Radio amatorskie, taxi, straż pożarna, radary, radionawigacja, telewizja UHF, kuchenki mikrofalowe, telefonia komórkowa, diatermie, akceleratory
3÷30 GHz (SHF)	Radary, telekomunikacja satelitarna, radio amatorskie, straż pożarna, taxi, samolotowe radary pogodowe, policja, radiolinie, alarmy przeciwwłamaniowe
30÷300 GHz (EHF)	Radary, telekomunikacja satelitarna, radiolinie, radionawigacja, radio amatorskie

Najczęściej fale elektromagnetyczne wykorzystywane są w branży telekomunikacyjnej, gdzie użytkuje się je jako nośnik informacji, stąd też bardzo ważnym problemem jest również ich propagacja w przestrzeni. Fale elektromagnetyczne podlegają wszystkim zjawiskom falowym, tj. odbiciu, dyfrakcji czy też załamaniu. Istotne zatem, z punku widzenia propagacji fali elektromagnetycznej, jest występowanie w środowisku różnych przegród, czy to naturalnych, wynikających z ukształtowania terenu, czy też sztucznych, powstałych w wyniku działalności człowieka. Dopuszczalne wartości parametrów fizycznych pól elektromagnetycznych zostały określone w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. *w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku*[132]. Rozporządzenie to różnicuje dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych dla:

- terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową,
- miejsc dostępnych dla ludności.

[131] Szuba M., *Linie i stacje elektroenergetyczne w środowisku człowieka*, Polskie Sieci Elektroenergetyczne S.A., Warszawa, 2008.
[132] Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz.U. z dnia 19 grudnia 2019 r., poz.2448).

Tab. 1.17. przedstawia zakres częstotliwości pól elektromagnetycznych, dla których określa się parametry fizyczne charakteryzujące oddziaływanie pól elektromagnetycznych na środowisko, dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową oraz dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych, charakteryzowane przez dopuszczalne wartości parametrów fizycznych, dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową. Wcześniej obowiązujące przepisy podawały te same wartości krytyczne dla wolnozmiennych pól elektromagnetycznych, przy czym pole elektryczne w miejscach przebywania ludzi (ale bez zabudowy) było określone na 10 kV/m i taka wartość jest dalej obowiązująca.

Tab. 1.17. Zakres częstotliwości pól elektromagnetycznych (Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r.)[133]

Parametr fizyczny / Częstotliwość pola elektromagnetycznego		Składowa elektryczna	Składowa magnetyczna	Gęstość mocy
Lp.	1	2	3	4
1	50 Hz	1 kV/m	60 A/m	-

Budowa farm wiatrowych powoduje pojawienie się w środowisku kilku potencjalnych rodzajów źródeł pola elektromagnetycznego. Należą do nich:

- generator turbiny wiatrowej,
- transformator generatora turbiny,
- przewody umieszczone wewnątrz wieży,
- podziemna sieć kablowa,
- stacja transformatorowa wraz z oprzyrządowaniem,
- podziemna lub napowietrzna linia wysokiego napięcia, wyprowadzająca energię z GPZ farmy do punktu odbioru przez operatora publicznego.

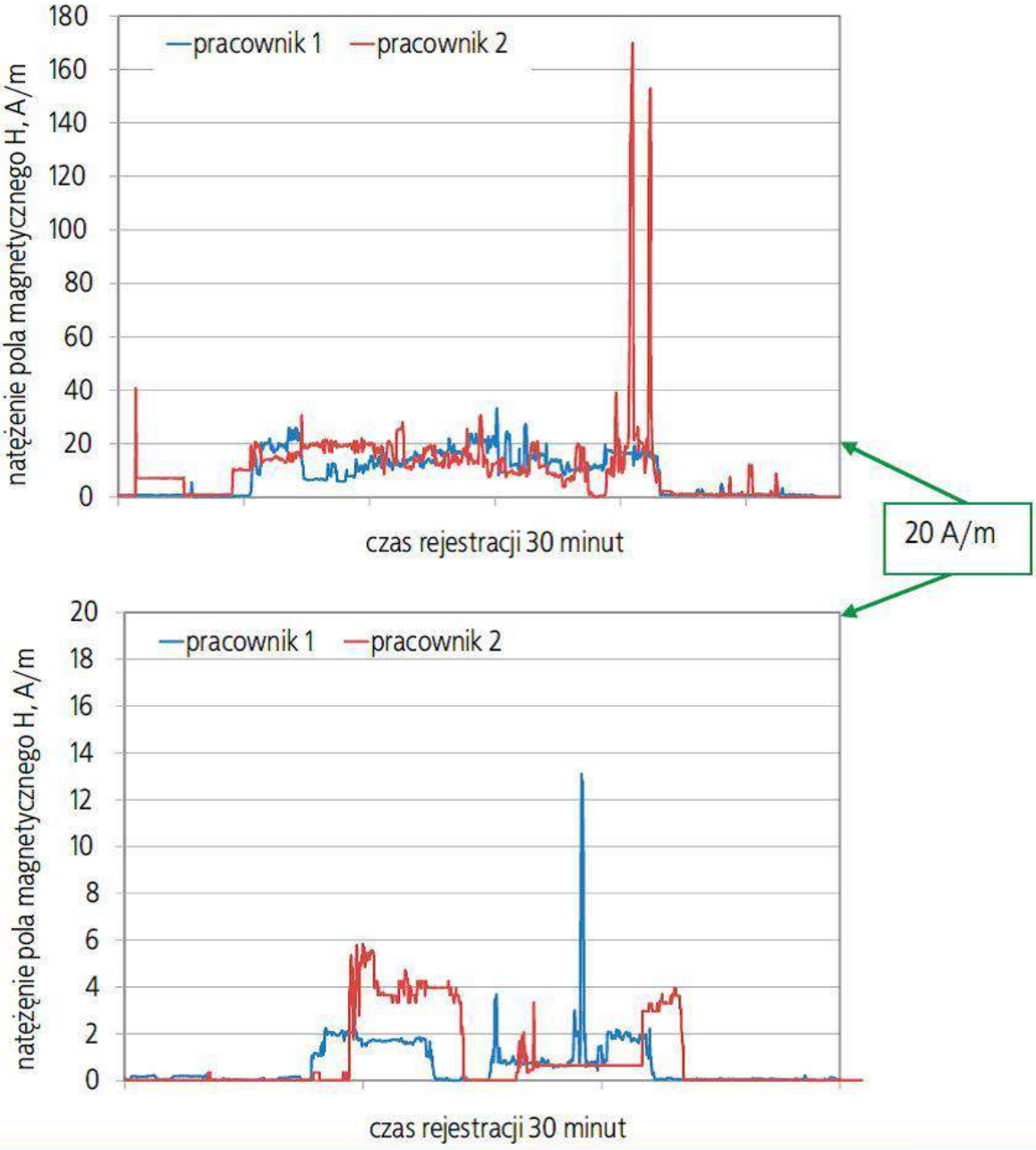
Głównymi źródłami pola elektromagnetycznego, związanymi bezpośrednio z elektrownią wiatrową, jest generator turbiny wiatrowej oraz jego transformator. Elementy te umieszczone są wewnątrz gondoli elektrowni na szczycie wieży, tj. na wysokości ok. 100 m. Wszystkie elementy elektrowni pracują na niskim napięciu 600÷700 V. Jedynie na wyjściu transformatora pojawia się napięcie średnie 30 kV, które jest napięciem sieci kablowej farmy. Ze względu na lokalizację turbiny wiatrowej, jak już wyżej wspomniano, na wysokości ok. 100 m, natężenie pola elektromagnetycznego generowanego przez elementy elektrowni, w poziomie terenu (na wysokości 1,8 m) jest w praktyce pomijalne. Dotyczy to również turbin o niższych wieżach. W przypadku projektowanych urządzeń farmy wiatrowej, są one wyposażone w generatory o relatywnie niskiej mocy (obecnie na ogół 3÷4 MW), w stosunku do komercyjnych turbogeneratorów (kilkaset megawatów). Urządzenia te są zamontowane wewnątrz gondoli, tj. na znacznej wysokości, stąd też ich wpływ na poziom pola elektromagnetycznego, mierzonego na poziomie gruntu (na wysokości 1,8 m), jest niewielki, o ile w ogóle jest mierzalny. Należy również zwrócić uwagę na fakt, iż urządzenia znajdują się wewnątrz gondoli i są zamknięte w przestrzeni

[133] Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz.U. z dnia 19 grudnia 2019 r., poz.2448).

otoczonej metalowym przewodnikiem o właściwościach ekranujących, co w konsekwencji powoduje, że efektywny wpływ elektrowni wiatrowej, na „kształt klimatu elektromagnetycznego środowiska" będzie równy zero.

Przyjmując znaczne uproszczenia, nieobejmujące ekranującej roli obudowy gondoli, można w przybliżeniu określić poziom natężenia pola elektromagnetycznego generowanego przez elementy elektrowni. Pole generowane przez generator będzie polem o częstotliwości 50 Hz. W przypadku elektrowni wiatrowej o wysokości ok. 100 m, wypadkowe natężenie pola elektrycznego na wysokości 1,8 m wyniesie ok. 9 V/m, tj. znacznie poniżej wartości występującej naturalnie. Wypadkowe pole magnetyczne wyniesie w tym miejscu ok**.** 4,5 A/m, a więc również mniej niż naturalne pole magnetyczne. Dla turbin o wyższych wieżach wartości te będą jeszcze niższe. W przypadku zastosowania turbin o niższych wieżach natężenie pola elektromagnetycznego może być nieco wyższe, jednak nadal będzie się kształtowało na poziomie dużo niższym, aniżeli wartości dopuszczalne dla terenów dostępnych dla ludności. Badaniami Centralnego Instytutu Bezpieczeństwa Pracy[134] objęto szczegółowo generator turbiny wiatrowej (w bezpośredniej odległości) oraz przestrzeń tuż przy wieży turbiny wiatrowej. Zanotowano krótkotrwałe ekspozycje o dość wysokich wartościach natężenia pola magnetycznego, istotne dla pracowników firm serwisujących turbiny, ale nie przekraczające wymagań bezpieczeństwa – Rys. 1.20. Warto także zauważyć, że w układach elektrycznych turbin wiatrowych znajdują się przekształtniki AC/DC, których zadaniem jest synchronizacja zmiennej częstotliwości napięcia wyjściowego generatorów z częstotliwością sieci elektroenergetycznej (50 Hz). Ich podstawowym elementem są tranzystory IGBT pracujące w trybie modulacji impulsowej. Częstotliwość pracy takich układów dochodzi nawet do kilkudziesięciu megaherców (MHz). Poprzez system ekranowania oraz filtracji odziaływanie radiacyjne pola elektromagnetycznego wytwarzanego przez te urządzenia i wykraczającego poza przestrzeń gondoli jest minimalizowane, co potwierdzają badania Centralnego Instytutu Bezpieczeństwa Pracy[135]. Ponadto urządzenia te zgodnie z Dyrektywą 2014/30/UE[136] przechodzą restrykcyjne próby kompatybilności elektromagnetycznej w akredytowanych laboratoriach i przed wejściem na rynek przedstawiają potwierdzające ten fakt certyfikaty.

[134] Gryz K., Karpowicz J., *Ekspozycja na pole elektromagnetyczne w elektrowniach wiatrowych*, Bezpieczeństwo Pracy 7, 10–13, 2016.
[135] *Ibidem.*
[136] Dyrektywa Parlamentu Europejskiego 2014/30/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich odnoszących się do kompatybilności elektromagnetycznej.

Rys. 1.20. Rejestracja natężenia pola magnetycznego wewnątrz gondoli turbiny wiatrowej i w jej pobliżu wg[137]

Tym samym należy stwierdzić, że farma wiatrowa wraz z podstawową infrastrukturą techniczną nie jest źródłem promieniowania elektromagnetycznego (czyli emisji fal elektromagnetycznych średnich i wysokich częstotliwości) rejestrowanego w pobliżu powierzchni ziemi. Źródłem takiego oddziaływania na zewnątrz turbin mogą być teletransmisyjne anteny nadawcze, służące do sterowania i kontroli pracy elektrowni. Urządzenia takie charakteryzują się małą mocą nadajników oraz kierunkową charakterystyką promieniowania anten i nie stanowią zagrożenia dla środowiska, tym bardziej, że są instalowane na szczycie wież elektrowni. W przypadku łączy kablowych

[137] Gryz K., Karpowicz J., *Ekspozycja na pole elektromagnetyczne w elektrowniach wiatrowych*, Bezpieczeństwo Pracy 7, 10–13, 2016.

(światłowodowych), które najczęściej są stosowane do sterowania pracą poszczególnych turbin wykorzystanie źródeł promieniowania elektromagnetycznego średnich i wysokich częstotliwości jest całkowicie wyeliminowane.

W odniesieniu do energii elektrycznej dostarczanej z farm wiatrowych stosuje się czasami przymiotnik „brudna". Uzasadnia się to nie jej pochodzeniem, ale dużą zawartością wyższych harmonicznych odkształcającymi sinusoidę napięcia 50 Hz. Nie jest to pogląd uzasadniony. Zgodnie z przepisami zawartymi w (IRiESD, 2020 i wcześniejsze edycje[138]) rozruch farm wiatrowych obejmuje próby i pomiary, które takie zjawiska (pochodzące od przekształtników energoelektronicznych) powinny identyfikować i wymuszać ich likwidację.

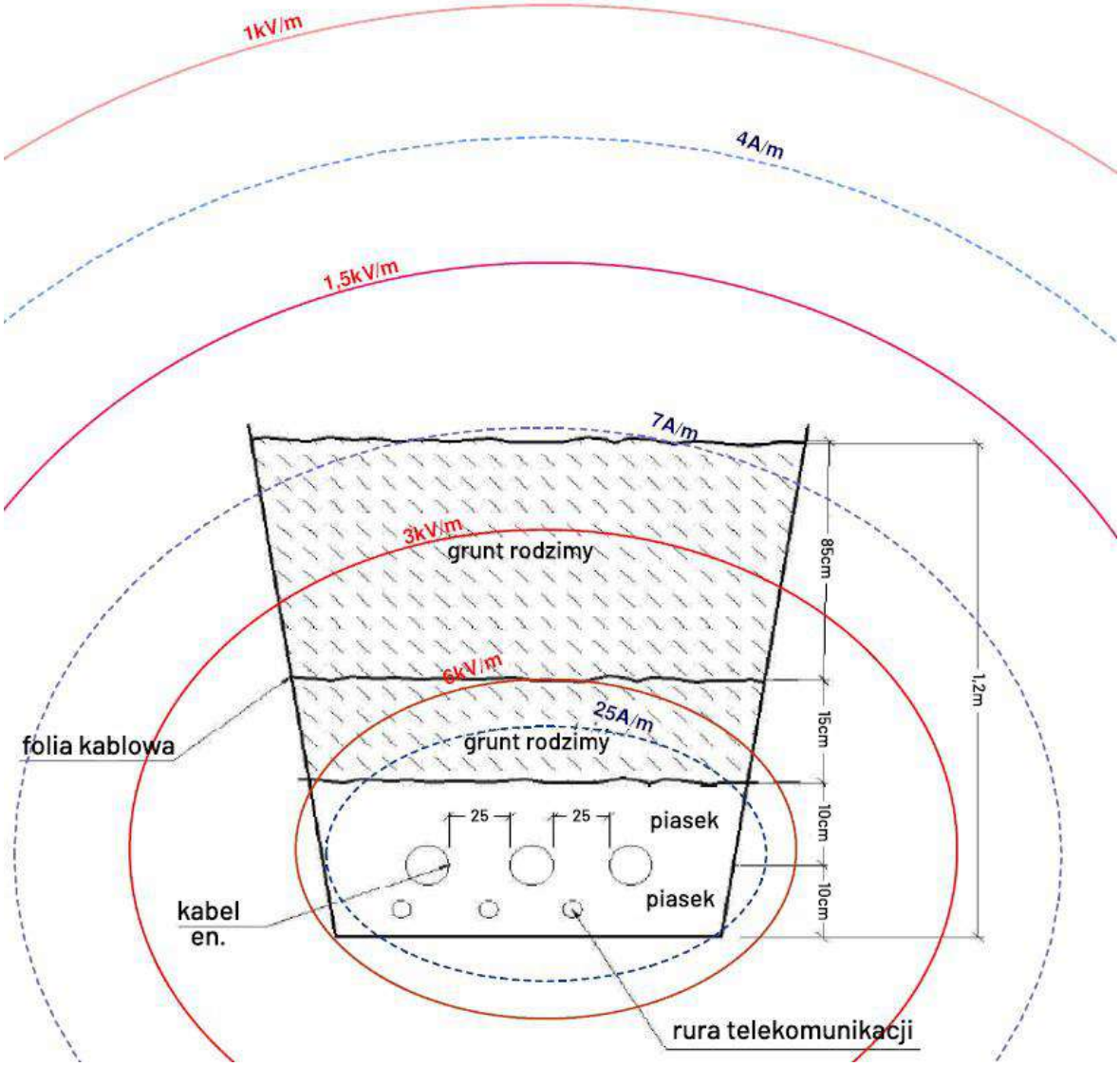
Podsumowując, należy stwierdzić, że turbiny wiatrowe wyposażone w urządzenia elektroenergetyczne, pracujące z częstotliwością 50 Hz (ELF – *extra low frequency*), nie stanowią zagrożenia dla środowiska, gdyż emitowane przez nie pola są wielokrotnie niższe od wartości natężeń pól dopuszczalnych przez polskie przepisy (Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r.[139]).

Drugim źródłem pola elektromagnetycznego o częstotliwości 50 Hz, związanym z układem elektroenergetycznym farm wiatrowych są kablowe linie elektroenergetyczne. Ich zadaniem jest dostarczenie energii wyprodukowanej w siłowniach wiatrowych do stacji elektroenergetycznej oraz do operatora sieci. Wewnątrz terenu farm planuje się budowę linii kablowych średniego napięcia. Są to linie najpowszechniej wykorzystywane w polskim systemie elektroenergetycznym. Kable sieci energetycznej są układane w wykopach, zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie normami. Łącznie z kablami jest również układana teleinformatyczna sieć światłowodowa, niestanowiąca źródła jakiegokolwiek promieniowania elektromagnetycznego. Linie kablowe średniego napięcia generują pole elektromagnetyczne, którego poziom jest na tyle niski, iż nie zagraża w żaden sposób środowisku. Dopiero linie wysokiego napięcia powyżej 110 kV są zdolne do generowania pól elektromagnetycznych o poziomach mogących naruszać standardy jakości klimatu elektromagnetycznego. W przypadku typowych linii średniego napięcia poziom natężenia pola elektrycznego sięga do 0,6 kV/m. Typowe natężenie pola magnetycznego nie przekracza natomiast 4÷5 A/m (przy normie 60 A/m). Wyznaczony obliczeniowo rozkład pola elektromagnetycznego wokół linii kablowej 30 kV, którą płynie prąd o wartości 250 A (co odpowiada czterem turbinom wiatrowym o mocy 3 MW, pracujących z pełną mocą) przedstawiono na Rys. 1.21. Jak wynika z przeprowadzonych obliczeń natężenie pola elektrycznego przy gruncie wyniesie ok. 2 kV/m nad samą linią kablową, natomiast na wysokości 1,8 m. przyjmie wartość ok. 0,9 kV/m. Są to wartości dużo niższe od dopuszczalnych, określonych dla terenów dostępnych dla ludności. W przypadku pola magnetycznego, natężenie nad samym gruntem nie powinno przekraczać 7 A/m, natomiast na wysokości 1,8 m – poniżej 3 A/m. Są to również wartości dużo niższe od dopuszczalnych

[138] Instrukcja Ruchu i Eksploatacji sieci Dystrybucyjnej, PGE Dystrybucja – Operator Sieci, aktualizacja na 27.08.2020 r.

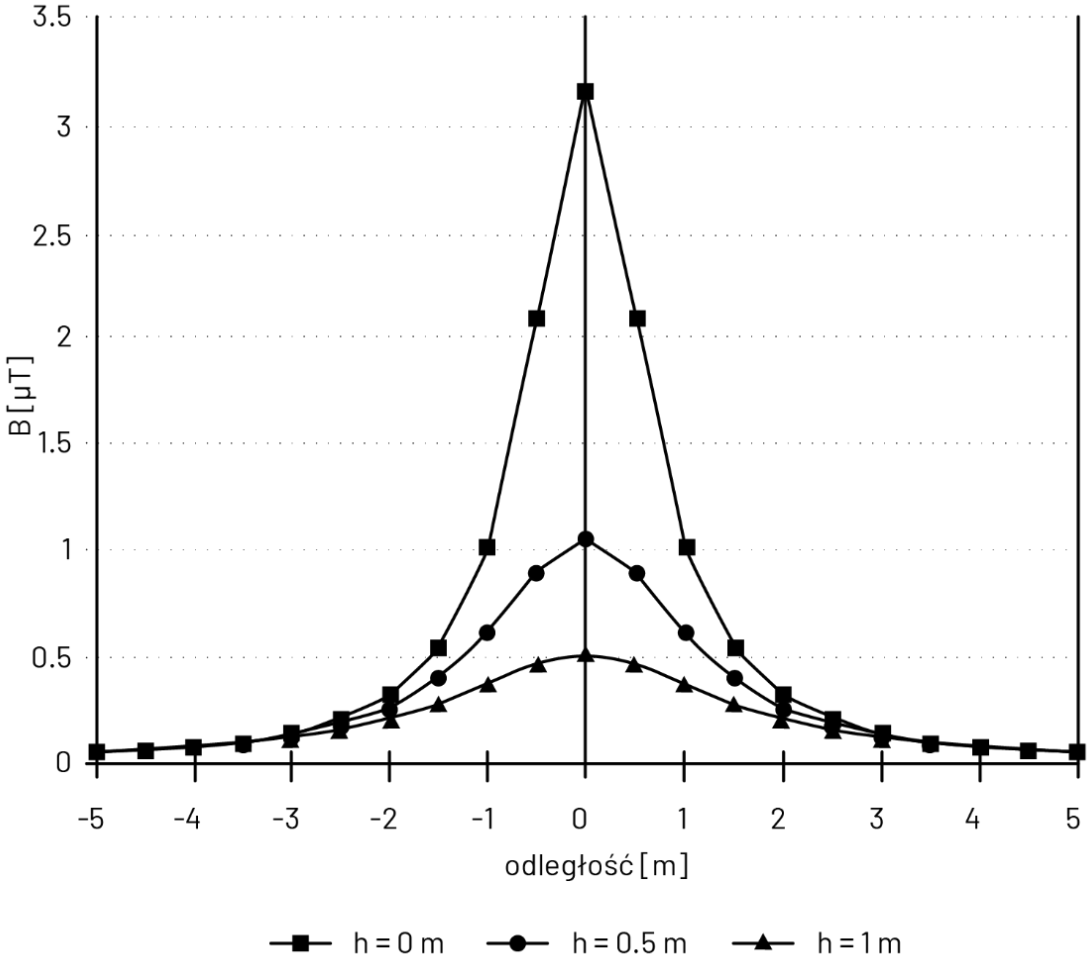
[139] Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz.U. z dnia 19 grudnia 2019 r., poz.2448).

na terenach dostępnych dla ludności. Należy w szczególności zwrócić uwagę, że projektowana sieć kablowa farm wiatrowych lokalizowana jest poza obszarami mieszkalnymi, stąd też obecność ludzi w sąsiedztwie trasy linii energetycznych jest incydentalna. Natężenie pola elektrycznego i magnetycznego maleje bardzo szybko i w odległości kilku metrów od osi linii kablowej ma wartość bliską zeru – Rys. 1.21. Podsumowując, stwierdza się, iż sieć elektroenergetyczna średniego napięcia farm wiatrowych nie wpływa na pogorszenie jakości klimatu elektromagnetycznego środowiska jak też nie stanowi zagrożenia dla zdrowia i życia ludzi.

Rys. 1.21. Rozkład pola elektromagnetycznego nad przykładową linią kablową o napięciu 30 kV, która przepływa prąd o natężeniu 250 A, (kolorem czerwonym oznaczono izolinie pola elektrycznego, kolorem niebieskim – izolinie pola magnetycznego) wg[140]

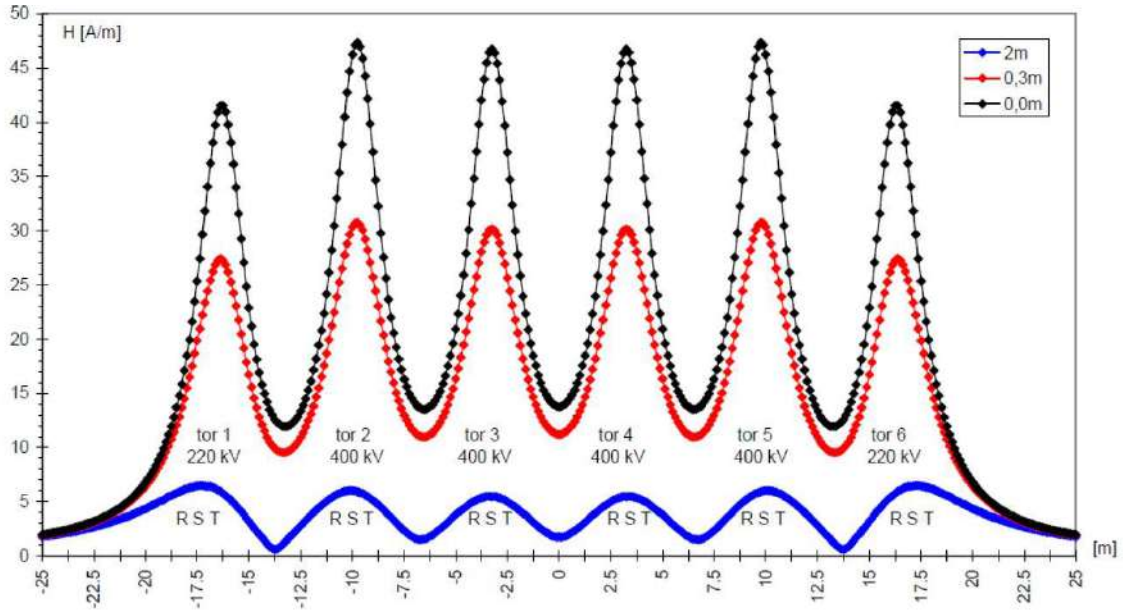
[140] Stiller J., Rakowska A., Grabowski A., *Kable i przewody (NN, SN, WN) . Oddziaływanie linii kablowych najwyższych napięć prądu przemiennego (AC) na środowisko*, Europejski Instytut Miedzi, 2006.

Rys. 1.22. Rozkłady indukcji magnetycznej w odległości od osi linii kablowej 20 kV, która płynie prąd 160 A (indukcja 3,5 µT odpowiada natężeniu pola magnetycznego 2,8 A/m) wg[141]

W niektórych publikacjach i na niektórych forach prognozuje się pesymistycznie tworzenie magistral kablowych średniego napięcia, którymi będzie doprowadzany do stacji wysokiego napięcia prąd z całej farmy, co w przypadku farmy o mocy 100 MW odpowiada wartości 2500 A. Nie jest to założenie realne, projektant nie zgrupuje wszystkich linii w jednej magistrali, zagrozi to bowiem niezawodności pracy farmy i będzie niezgodne z ekonomiką pracy sieci. Do GPZ stacji moc jest doprowadzona zawsze za pomocą kilku magistral. Gdyby nawet tak abstrakcyjne zgrupowanie linii kablowych miało miejsce, to warto zauważyć, że zbliżenie się do granicy 60 A/m zachodzi dopiero przy sześciu liniach kablowych 220 kV i 400 kV, którymi przepływa prąd o wartości ponad 8000 A (Rys. 1.23)[142].

[141] Keikko T., Isokorpi J., Reivonen S., Ruoho T., Korpinen L., *Magnetic field measurements and calculations with 20kV underground power cables*, Transaction on Modelling and Simulation 21, 1999.
[142] Stiller J., Rakowska A., Grabowski A., *Kable i przewody (NN, SN, WN). Oddziaływanie linii kablowych najwyższych napięć prądu przemiennego (AC) na środowisko*, Europejski Instytut Miedzi, 2006.

Rys. 1.23. Rozkłady natężenia pola magnetycznego w odległości od osi linii sześciotorowej kablowej 220 kV i 400 kV, która płynie łączny prąd 8200 A wg[143]

Dalszy przesył mocy z GPZ farmy do sieci krajowej, najczęściej o napięciu 110 kV, odbywa się za pomocą linii napowietrznej lub kablowej. Jej odziaływanie elektromagnetyczne wynika z rozporządzenia (Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r.[144] Rozporządzenie Ministra Środowiska z 30 października 2003 r.[145]) oraz odpowiednich norm, ale osiągnięcie poziomu znacznie poniżej wymagań określonych w przepisach nie sprawia trudności. Jedyny możliwy wpływ farm wiatrowych na dobra materialne osób trzecich dotyczy wpływu na transmisję fal radiowych, tj. na odbiór radiowych sygnałów teleinformatycznych lub odbiór programów radiowo-telewizyjnych. Bezprzewodowe systemy komunikacyjne wykorzystują fale radiowe do przekazywania informacji pomiędzy nadajnikiem a odbiornikiem. W niektórych przypadkach jest możliwe, że lokalizacja turbin wiatrowych może wpływać na odbiór tych informacji. Potencjalnie mogą wystąpić cztery różne mechanizmy wpływu farmy wiatrowej na system transmisji bezprzewodowej[146].

- interferencje elektromagnetyczne – mają miejsce wtedy, gdy generowane i emitowane przez siłownie wiatrowe promieniowanie elektromagnetyczne zawiera się w paśmie użytkowanym przez różne służby;

[143] Stiller J., Rakowska A., Grabowski A., *Kable i przewody (NN, SN, WN) . Oddziaływanie linii kablowych najwyższych napięć prądu przemiennego (AC) na środowisko*, Europejski Instytut Miedzi, 2006.
[144] Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz.U. z dnia 19 grudnia 2019 r., poz.2448).
[145] Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 listopada 2007 r. w sprawie zakresu i sposobu prowadzenia okresowych badań poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz.U. z dnia 12 listopada 2007 r., poz. 1645).
[146] Karpat E., Karpat F., *Electromagnetic compatibility (EMC) in wind turbines*, International Journal of Industrial Electronics and Electrical Engineering 4(6), 2016.

- efekt pola bliskiego – występuje, kiedy siłownie wiatrowe zlokalizowane są w bezpośrednim sąsiedztwie nadajników, a ich praca powoduje zmianę charakterystyki promieniowania nadajników;

- efekt dyfrakcyjny – występuje wówczas, gdy lokalizacja parku wiatrowego powoduje blokowanie fal radiowych na drodze do odbiornika, co w konsekwencji powoduje spadek mocy sygnału;

- efekt odbiciowy – występuje, kiedy fale radiowe są odbijane od powierzchni turbin wiatrowych.

Szczegółowej oceny powyższych odziaływań dokonuje PIR (Państwowa Inspekcja Radiowa) na podstawie przedstawionej dokumentacji projektowej.

1.4 Wibracje i drgania pochodzące od turbin wiatrowych

Ogólna definicja tego zjawiska została już przytoczona w części 1.1.2, na przykładzie „drgań akustycznych". Drgania o niskich częstotliwościach, na ogół do 100 Hz, rozprzestrzeniające się w ośrodkach stałych, nazywa się wibracjami lub drganiami mechanicznymi.

Turbina wiatrowa stanowi skomplikowany układ dynamiczny, składający się ze współpracujących ze sobą elementów. Podstawą pracy elektrowni wiatrowej jest powstawanie siły nośnej na powierzchni łopaty w wyniku opływającej ją strugi powietrza. W efekcie powodowany jest ruch wirnika. Nawet przy założeniu jednorodności strumienia wiatru działającego na wirnik, należy pamiętać o efekcie chwilowej utraty siły nośnej związanej z przechodzeniem łopaty w pobliżu wieży turbiny. W konsekwencji, wieża nośna turbiny o trzech łopatach będzie wzbudzana drganiami o częstości trzy razy większej od prędkości obrotowej wirnika. Drgania te, z kolei, przenoszone są na fundament, a następnie do gruntu. Dalsza ich propagacja w gruncie może być potencjalnie przekazywana na budynki i ludzi w nich przebywających.

Poniżej scharakteryzowano zagrożenia powodowane drganiami mechanicznymi (wibracjami) występującymi w środowisku, w otoczeniu turbin wiatrowych. Przy określaniu szkodliwości wibracji dla zdrowia człowieka oceniane są czas ich oddziaływania, częstotliwość drgań oraz ich amplituda. Szczególnie niebezpieczne dla człowieka są drgania o niskich częstotliwościach. Każda część ciała i każdy narząd charakteryzuje się częstotliwością drgań własnych. Jeżeli ta częstotliwość pokryje się z częstotliwością wibracji, może dojść do rezonansu, zwiększającego amplitudę drgań narządu. Jako wielkość określającą amplitudę drgań przyjmuje się ich przyspieszenie, wyrażane w m/s^2 lub prędkość drgań w m/s.

W Polsce nie ma określonych poziomów dopuszczalnych wibracji w środowisku. Ocenę szkodliwości drgań dokonuje się na podstawie dwóch norm PN-B-02170:2016–12[147] oraz

[147] PN-B-02170:2016–12, *Ocena szkodliwości drgań przekazywanych przez podłoże na budynki*, PKN, Warszawa, 2016.

PN-B-02171:2017[148]. Norma PN-B-02170:2016–12[149] dotyczy wpływu drgań przekazywanych przez podłoże na budynki, a wywołanych działalnością człowieka. Źródła tych drgań mogą znajdować się w obrębie budynków (na oddzielnych fundamentach) albo poza nimi. Zakres normy obejmuje zasady oceny wpływu wspomnianych drgań oraz zasady oceny ich wpływu na aparaturę wrażliwą na drgania, umieszczoną w budynkach. W normie podano wymagania dotyczące wykonywania pomiarów dynamicznych, których celem jest ocena wpływu drgań na budynki. Wykonanie oceny wpływu drgań na ludzi, odbieranego w sposób bierny, umożliwia norma PN-B-02171:2017[150]. Bierny odbiór występuje wtedy gdy człowiek poddany jest wibracjom, gdy nie obsługuje źródła drgań i nie ma bezpośredniego wpływu na pracę tego źródła.

Zgodnie z normą można określać następujące parametry drgań:

- wartość skuteczna przyspieszenia lub prędkości drgań, skorygowanych w dziedzinie częstotliwości,
- wartość skuteczna przyspieszenia lub prędkości drgań, w pasmach 1/3 oktawowych (tercjowych).

Ocenę wpływu drgań na ludzi prowadzi się dwiema alternatywnymi metodami: poprzez pomiar wartości skorygowanej przyspieszenia lub prędkości drgań w całym pasmie częstotliwości lub poprzez pomiar widma przyspieszenia lub prędkości drgań w pasmach 1/3 oktawowych. Pomiary i ocenę prowadzi się w trzech wzajemnie prostopadłych kierunkach **x**, **y**, **z**. Odrębnie dokonuje się oceny dla kierunków poziomych **x** i **y**, są to kierunki prostopadłe do kręgosłupa człowieka oraz kierunku pionowego **z** wzdłuż kręgosłupa.

Norma określa dopuszczalne wartości parametrów drgań zapewniających wymagany komfort, w różnych warunkach przebywania ludzi w pomieszczeniach mieszkalnych. Ocenie podlegają drgania w zakresie częstotliwości 1 Hz ÷ 80 Hz. Dla każdego pasma o częstotliwości środkowej f od 1 do 80 Hz, powinien zostać zachowany warunek $a \leq a_{dop}$, gdzie: a – wartość przyspieszenia zmierzona dla poszczególnych częstotliwości środkowych f, a_{dop}– wartość przyspieszenia dopuszczalna dla poszczególnych częstotliwości środkowych f.

Wartość dopuszczalną dla każdego pasma tercjowego określa się z warunku: $a_{dop(f)} \leq n \cdot a(f)$ gdzie: n – współczynnik, dla pomieszczeń mieszkalnych n = 4, w nocy, $a(f)$– wartość przyspieszenia dla progu odczuwalności człowieka zgodna z normą, dla każdej częstotliwości środkowej tercji f.

W tabeli (Tab. 1.18.) zestawiono dopuszczalne poziomy wibracji w budynkach mieszkalnych, oddalonych o kilkaset metrów od turbin wiatrowych, określone w sposób opisany wyżej oraz przykładowe wyniki wykonanych pomiarów własnych na fundamencie

[148] PN-B-02171:2017, *Ocena wpływu drgań na ludzi w budynkach*, PKN, Warszawa, 2017.
[149] PN-B-02170:2016–12, *Ocena szkodliwości drgań przekazywanych przez podłoże na budynki*, PKN, Warszawa, 2016.
[150] PN-B-02171:2017, *Ocena wpływu drgań na ludzi w budynkach*, PKN, Warszawa, 2017.

turbiny wiatrowej. Zarejestrowane poziomy wibracji w miejscu kontaktu fundamentu turbiny wiatrowej z gruntem były wielokrotnie niższe od poziomów dopuszczalnych, obowiązujących w budynkach mieszkalnych oddalonych o kilkaset metrów od wież turbin wiatrowych.

Tab. 1.18. Wyniki pomiarów drgań na fundamencie turbiny wiatrowej o mocy 2 MW

Częstotliwość środkowa pasma *f*, (Hz)	**Wartość dopuszczalna przyspieszenia (m/s^2) drgań Odbierana przez człowieka $a_{dop}(f)$**		**Zmierzona wartość skuteczna przyspieszenia (m/s^2) drgań $a(f)$**		
	Kierunek oceny		**Kierunek pomiaru**		
	Z	X i Y	Z	X	Y
1,0	0,0400	0,014,3	0,0031	0,0036	0,0040
1,25	0,0356	0,0143	0,0034	0,0054	0,0036
1,6	0,0316	0,0143	0,0035	0,0035	0,0030
2,0	0,0283	0,0143	0,0032	0,0031	0,0080
2,5	0,0253	0,0178	0,0020	0,0022	0,0031
3,15	0,0228	0,0228	0,0021	0,0037	0,0035
4,0	0,0200	0,0286	0,0049	0,0051	0,0037
5,0	0,0200	0,0357	0,0044	0,0049	0,0074
6,3	0,0200	0,0456	0,0025	0,0043	0,0032
8,0	0,0200	0,0572	0,0051	0,0039	0,0036
10,0	0,0250	0,0716	0,0046	0,0048	0,0031
12,5	0,0312	0,0900	0,0029	0,0027	0,0034
16,0	0,0400	0,1144	0,0098	0,0070	0,0051
20,0	0,0500	0,1428	0,0051	0,0045	0,0039
25,0	0,0624	0,1784	0,0101	0,0030	0,0075
31,5	0,0789	0,2256	0,0037	0,0052	0,0078
40,0	0,1000	0,2856	0,0232	0,0092	0,0088
50,0	0,1252	0,3572	0,0556	0,0117	0,0158
63,0	0,1576	0,4520	0,0136	0,0021	0,0031
80,0	0,2000	0,5720	0,0178	0,0069	0,0034

Podczas badań własnych oraz w opisach literaturowych nie znaleziono przypadku aby drgania przenoszone przez grunt, a pochodzące od pracy turbin wiatrowych, osiągały wartości przy najbliższej zabudowie mieszkalnej powyżej percepcji drganiowej człowieka. Powszechnie przyjmuje się, że drgania podłoża generowane przez turbiny wiatrowe są na tyle małe, że nie mogą być odczuwalne przez ludzi mieszkających w odległości większej niż 2 km od najbliższej turbiny wiatrowej[151]. W rzeczywistości jest wysoce nieprawdopodobne, aby wibracje przekazywane przez grunt były odczuwane przez osoby mieszkające w odległości powyżej 500 m od turbin wiatrowych.

Pojawiają się nieliczne prace naukowe w których sugeruje się zdolność fali wibracyjnej przekazywanej przez grunt do generowania znacznych poziomów infradźwięków[152]. Są też badacze którzy to podważają[153] i sugerują, że drgania rejestrowane na oknach elewacji

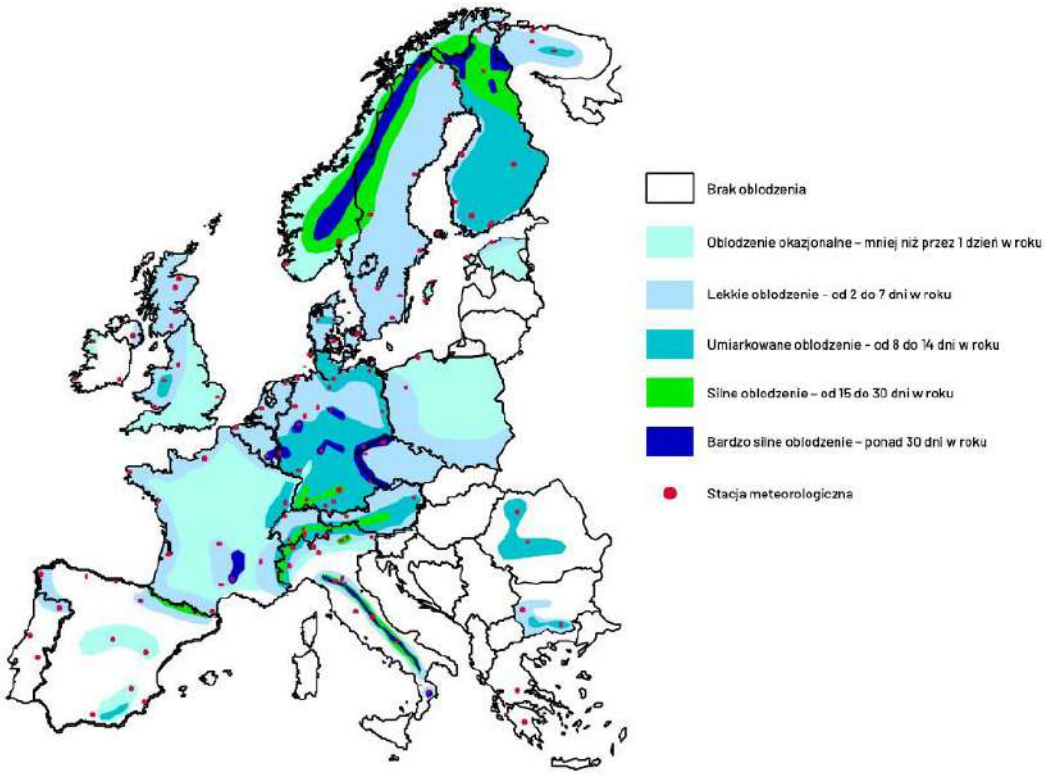
[151] Nguyen D.P., Hansen K.L., Zajamšek B., *Human perception of wind farm vibration*, Journal of Low Freq. Noise Vib. Active Control, 1–11, 2018.
[152] Gortsas T., Triantafyllidis T., Kudella P., Zieger T., Ritter J., *Low-frequency micro-seismic radiation by wind turbines and it's interaction with acoustic noise emission*, In Proceedings of the 7th International Conference onWind Turbine Noise, Rotterdam, Netherlands, 2017.
[153] Nguyen D.P., Hansen K.L., Zajamšek B., *Human perception of wind farm vibration*, Journal of Low Freq. Noise Vib. Active Control, 1–11, 2018.

budynku są dobrze skorelowane z charakterystyką akustyczną turbin wiatrowych. Uzasadnione są dalsze badania poziomów wibracji w budynkach mieszkalnych w pobliżu farm wiatrowych w celu ustalenia powodów występowania opisanych przypadków szczególnych.

1.5 Oddziaływanie mechaniczne – odłamki lodu i fragmenty łopat

1.5.1 Opis zjawisk, dotychczasowe obserwacje i zdarzenia

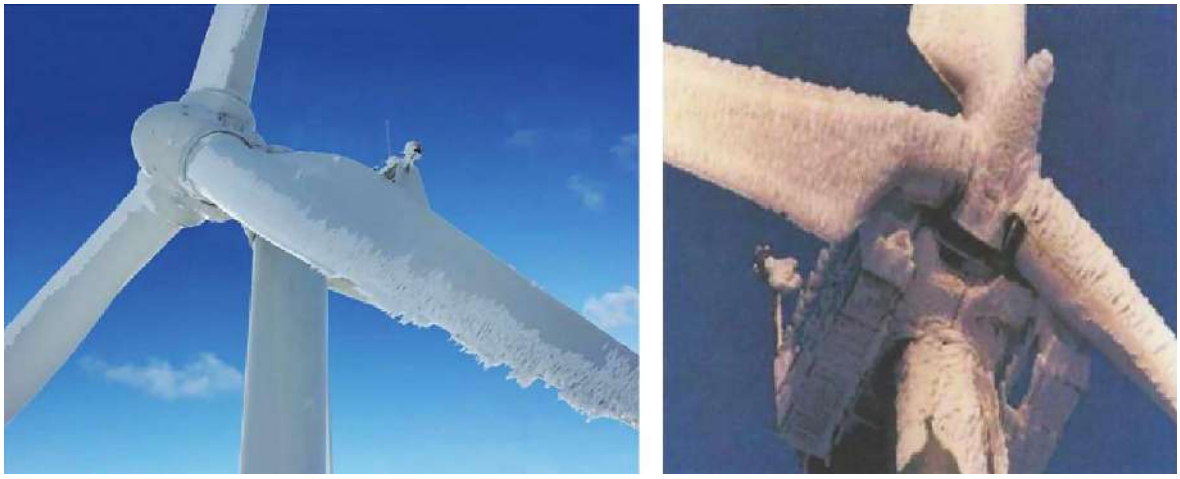
Odnosząc się do zagrożenia wynikającego z oblodzenia łopat wiatraka i odrywania się od nich kawałków lodu należy na wstępie przeanalizować sam mechanizm powstawania oblodzenia. Podczas formowania się pokrywy lodowej na profilu lotniczym, a takim jest łopata wirnika, szczególne znaczenie mają warunki otoczenia. Większość zanotowanych zdarzeń związanych z odrywaniem się kawałków lodu od łopat wiatraka miała miejsce w krajach, o zdecydowanie większej niż w Polsce liczbie dni, w których może wystąpić oblodzenie (Rys. 1.24). W Polsce liczba dni w ciągu roku, podczas których występują warunki pogodowe sprzyjające oblodzeniu łopat wirnika turbiny wiatrowej jest niewielka. Według raportu[154], na terenie Polski jest to mniej niż jeden dzień na rok lub w mniejszej części kraju 2÷7 dni w ciągu roku (Rys. 1.24).

Rys. 1.24. Częstotliwość występowania dni na terenie Europy, w których występuje oblodzenie konstrukcji[155]

[154] Tammelin B., Cavaliere M., Holttinen H., Morgan C., Seifert H., Säntti K., *Wind energy production in cold climate (WECO),* ETSU Contract Rep W/11/00452/REP, UK DTI, 1999.
[155] *Ibidem.*

Przechodząc do mechanizmu formowania się pokrywy lodowej na powierzchni płata łopaty, należy podkreślić, że najbardziej sprzyjające warunki do występowania tego zjawiska mają miejsce podczas postoju turbiny. Podczas pracy turbiny oblodzenie formuje się w największej ilości na krawędzi natarcia łopaty. W pozostałej części ma ono postać warstwową lub nie występuje, co można zauważyć na poniżej zamieszczonej fotografii (Rys. 1.25).

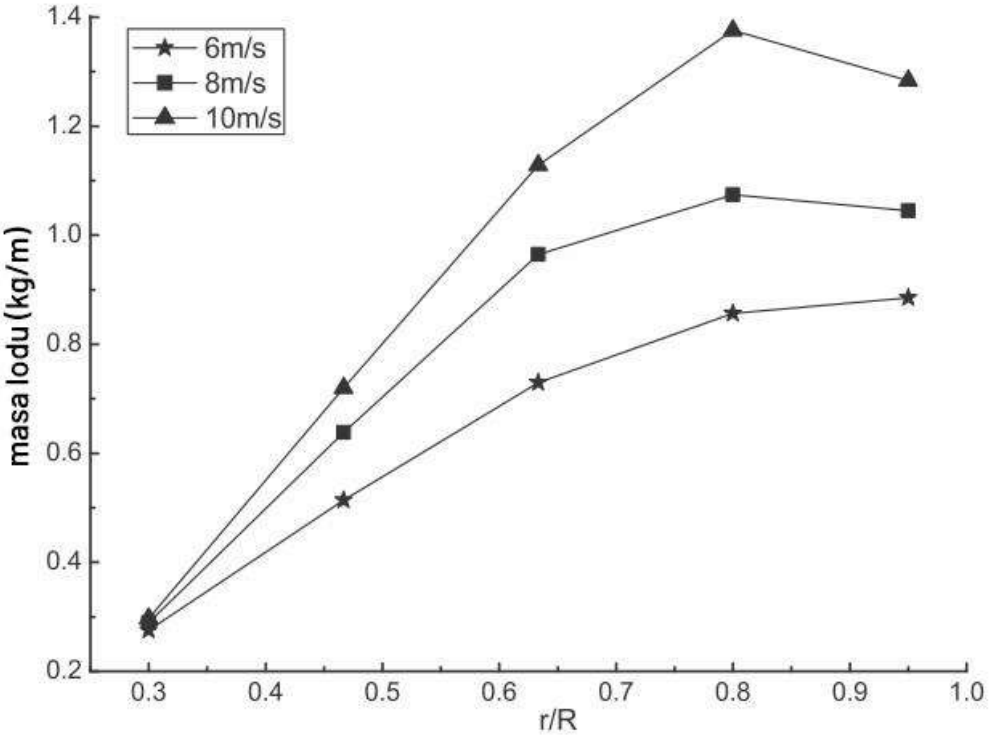

Rys. 1.25. Oblodzenie łopat turbiny wiatrowej (prawe zdjęcie przedstawia turbinę w stanie postoju)[156]

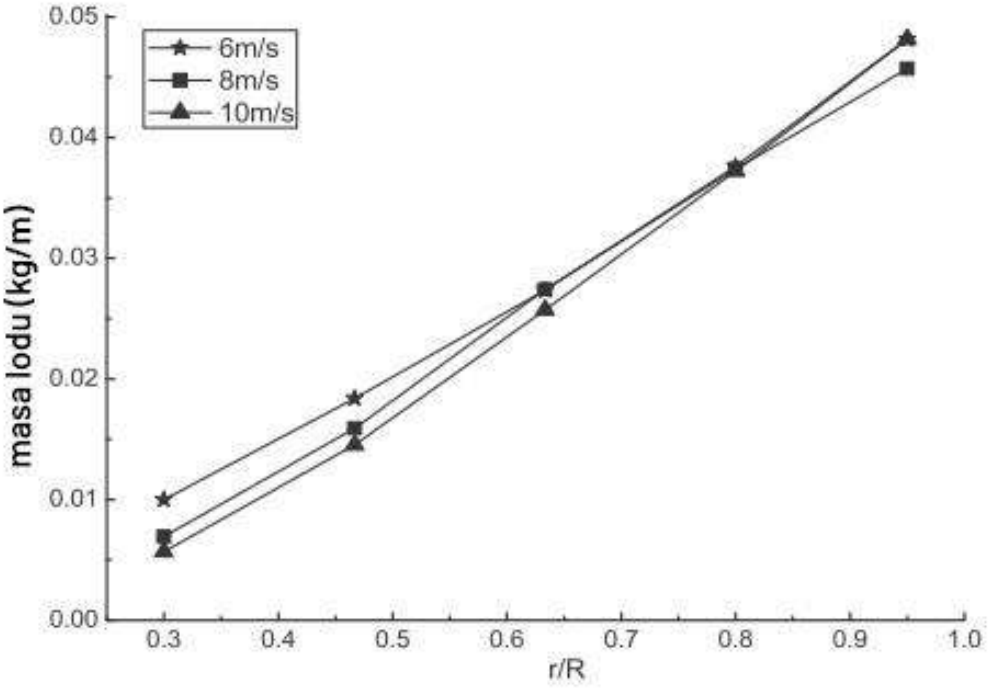
W pracy[157] przedstawiono szczegółowe rezultaty badań tego procesu. Wynika z nich, że maksymalna masa lodu zawiera się w zakresie od 0,3 do 1,5 kg/m długości łopaty i jest największa na jej końcu. Grubość nalotu wynosi natomiast od 1 do 5 cm i również jest największa na końcu łopaty. Przedstawiają to Rys. 1.26 i Rys. 1.27. Podobne wyniki zaprezentowano w pracy[158].

Nie jest zatem możliwe oderwanie się od łopaty elementów o dużej masie (na przykład 10 kg), jeżeli zgromadzone jest na niej maksymalnie 1,5 kg lodu na każdy metr. Oznacza to bowiem, że byłby to element o nieregularnym kształcie, długości ponad 6 metrów i współczynniku oporu powietrza C_X o wiele wyższym, niż dla regularnych kawałków w kształcie kuli czy sopla. Jest to oczywiście rozważanie czysto teoretyczne, ponieważ publikowane wyniki opisujące zdarzenia oderwania się kawałków lodu od łopat turbiny pokazują, że posiadały one mniejsze masy.

[156] Baring-Gould I., et al., *IEA wind recommended practice 13: wind energy in cold climates*, IEA Task-19, 2012.
[157] Hua L., Zhu X., Hua C., Chen J., Du Z., *Wind turbines ice distribution and load response under icing conditions*, Renew Energy 113, 608–19, 2017.
[158] Ibrahim G.M., Pope K., Muzychka Y.S., *Effects of blade design on ice accretion for horizontal axis wind turbines*, Journal of Wind Engineering & Industrial Aerodynamics 173, 39–52, 2018.

Rys. 1.26. Rozkład masy lodu na długości łopaty[159]

Rys. 1.27. Rozkład grubości warstwy lodu na długości łopaty w zależności od prędkości wiatru[160]

[159] Hua L., Zhu X., Hua C., Chen J., Du Z., *Wind turbines ice distribution and load response under icing conditions*, Renew Energy 113, 608–19, 2017.
[160] *Ibidem.*

Problem zagrożenia ze strony kawałków lodu odrywających się od łopat wiatraka od dawna jest przedmiotem ocen i analizy. Z uwagi na rozwój energetyki wiatrowej w krajach o warunkach pogodowych sprzyjających powstawaniu oblodzenia, przeprowadzono szereg obserwacji i doświadczeń dla obiektów istniejących. Ich wyniki można znaleźć między innymi w pracy[161]. W pracy tej zawarto wyniki pomiarów mas brył lodu oderwanych od łopat turbiny oraz ich zasięgów rzutu liczonych od wieży turbiny. Badania przeprowadzono w ekstremalnych warunkach oblodzeniowych (Alpy Szwajcarskie i obszar znajdujący się na wysokości 2300 m n.p.m). Obiektem badań była turbina Enercon E40 o mocy 600 kW, nie posiadająca systemów antyoblodzeniowych ani usuwania oblodzenia. Średnica wirnika to 44 m. Badania zostały przeprowadzone w ramach krajowego projektu badawczego „Alpine Test Site Gütsch", który dotyczył pomiarów i prognozowania oblodzenia tego typu konstrukcji. Był on prowadzony przez pracowników stacji meteorologicznej zlokalizowanej w bezpośrednim sąsiedztwie turbiny. W przeciągu lat 2005/06 i 06/07 zarejestrowano 121 fragmentów lodu o maksymalnej długości 100 cm i wadze do 1,8 kg. Największa odległość rzutu od turbiny to 92 m. Jednak tak duże odległości to tylko 5% wszystkich zdarzeń, co pokazano na Rys. 1.28. Rys. 1.29. przestawia natomiast względną częstotliwość odrywania się od łopat kawałków lodu o różnych masach. Z wykresu wynika, że w zdecydowanej większości były to kawałki o masie do 0,2 kg. Powyżej 0,5 kg to zaledwie 2÷3% wszystkich odłamków. Nie odnotowano również jednoznacznej zależności pomiędzy masą odłamka lodu, a odległością miejsca jego upadku od wieży turbiny.

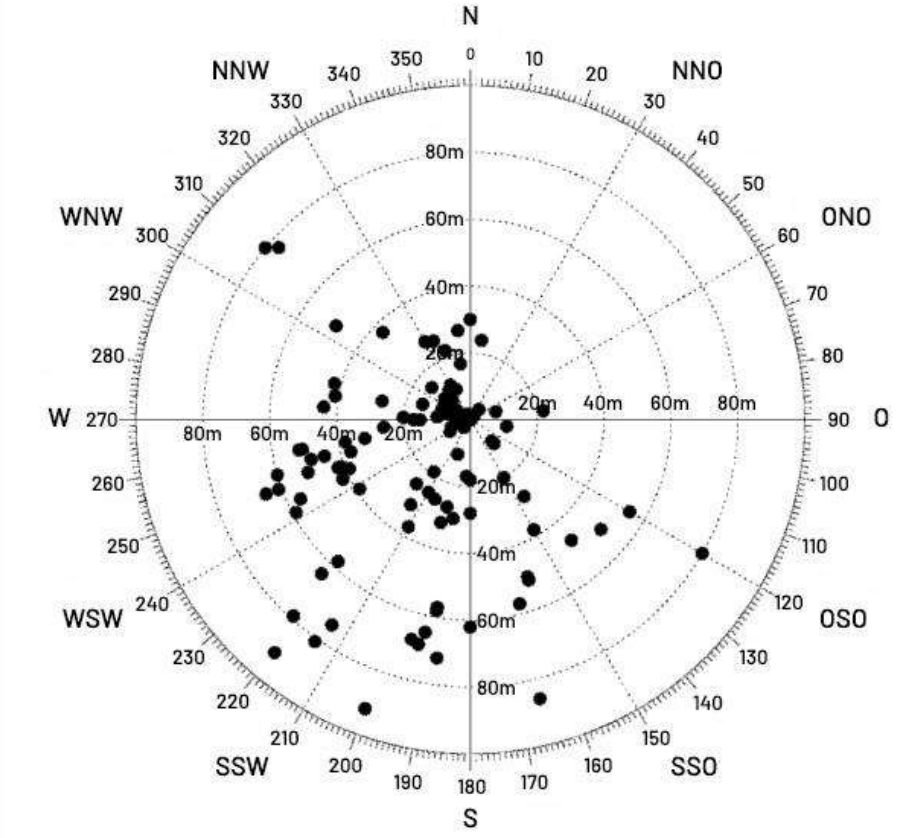
Zbliżone wyniki zaprezentowano w pracy[162].

W artykule[163] autor zauważa, że wieloletnie statystyki dokumentujące wypadki mające miejsce w energetyce wiatrowej odnotowały 34 przypadki, w których przyczyną szkód było oderwanie się kawałków lodu od wiatraka. Najdalszy przelot bryły lodu oderwanej od łopaty wiatraka wynosił 140 m od wieży turbiny.

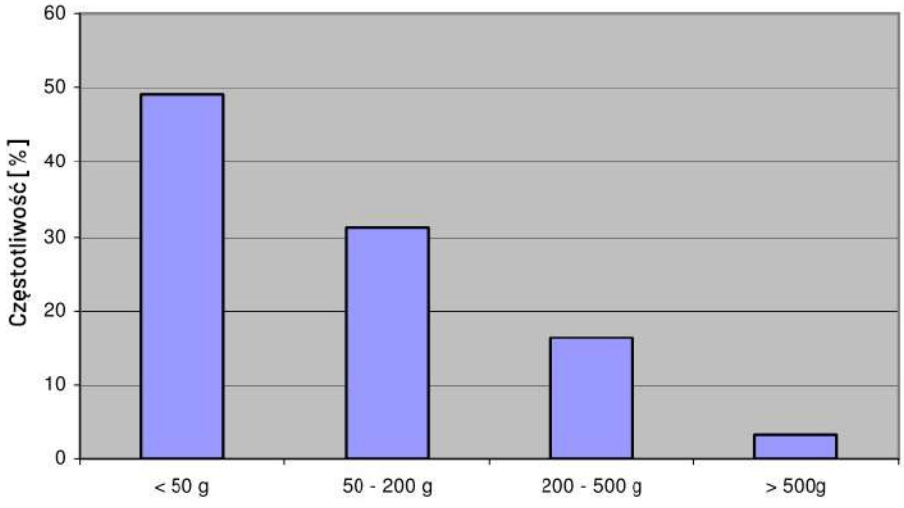
Niezależnie od poglądów na temat częstości występowania omawianego zjawiska, odległości rzutu odłamkami lodu i masy tych odłamków, problem definiowany w literaturze jako „*ice throw*" jest znaczącym problemem bezpiecznej eksploatacji farm wiatrowych. Należy jednak w tym miejscu zwrócić uwagę na kwestie semantyczne. W Polsce, w potocznym języku, często w odniesieniu do odpadających od łopat kawałków lodu używany jest termin „miotanie". Nie jest on właściwy, bo wiatrak nie jest „maszyną miotającą". Interpretacja językowa słowa „miotać" oznacza mocny rzut na dużą odległość. W sporcie takie rzuty uprawiają „miotacze". Nie można z góry uznawać, że odpadnięcie odłamka lodu jest takim właśnie rzutem (mocnym, na dużą odległość). Oczywiście ma tu znaczenie fakt, że ruch kołowy łopat wiatraka nadaje tym elementom pewną prędkość

[161] Cattin R., Kunz S., Heimo A., Russi G., Russi M., Tiefgraber M., *Wind turbine ice throw studies in the swiss alps*, Eur Wind Energy Conf Exhib 3, 1588–92, 2014.
[162] Renström J., *Modelling of Ice Throws from Wind Turbines*, Degree Project at the Department of Earth Sciences 308, 2015.
[163] Bakoń T., *Zapobieganie i usuwanie oblodzenia w elektrowniach wiatrowych*, elektro.info 9, 2013. https://www.elektro.info.pl

początkową. Tłumacząc wprost z angielskiego termin „*ice throw*" można uznać, że turbina wiatrowa „rzuca lodem", nie należy jednak wprost stwierdzać, że nim „miota".

Rys. 1.28. Rozmieszczenie oderwanych kawałków lodu wokół turbiny[164]

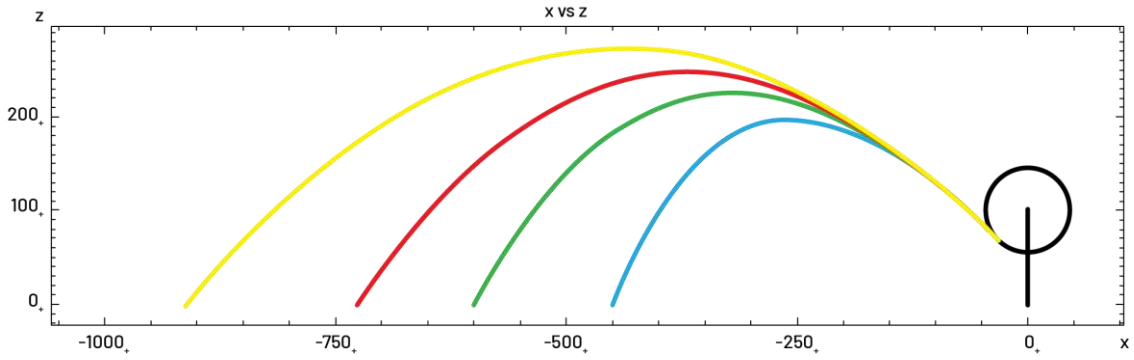
Rys. 1.29. Względną częstotliwość odrywania się kawałków lodu o różnych masach[165]

[164] Cattin R., Kunz S., Heimo A., Russi G., Russi M., Tiefgraber M., *Wind turbine ice throw studies in the swiss alps*, Eur Wind Energy Conf Exhib 2007, 3, 1588–92, 2014.
[165] Cattin R., Kunz S., Heimo A., Russi G., Russi M., Tiefgraber M., *Wind turbine ice throw studies in the swiss alps*, Eur Wind Energy Conf Exhib 2007, 3, 1588–92, 2014.

1.5.2 Ocena zasięgu rzutów odłamkami lodu

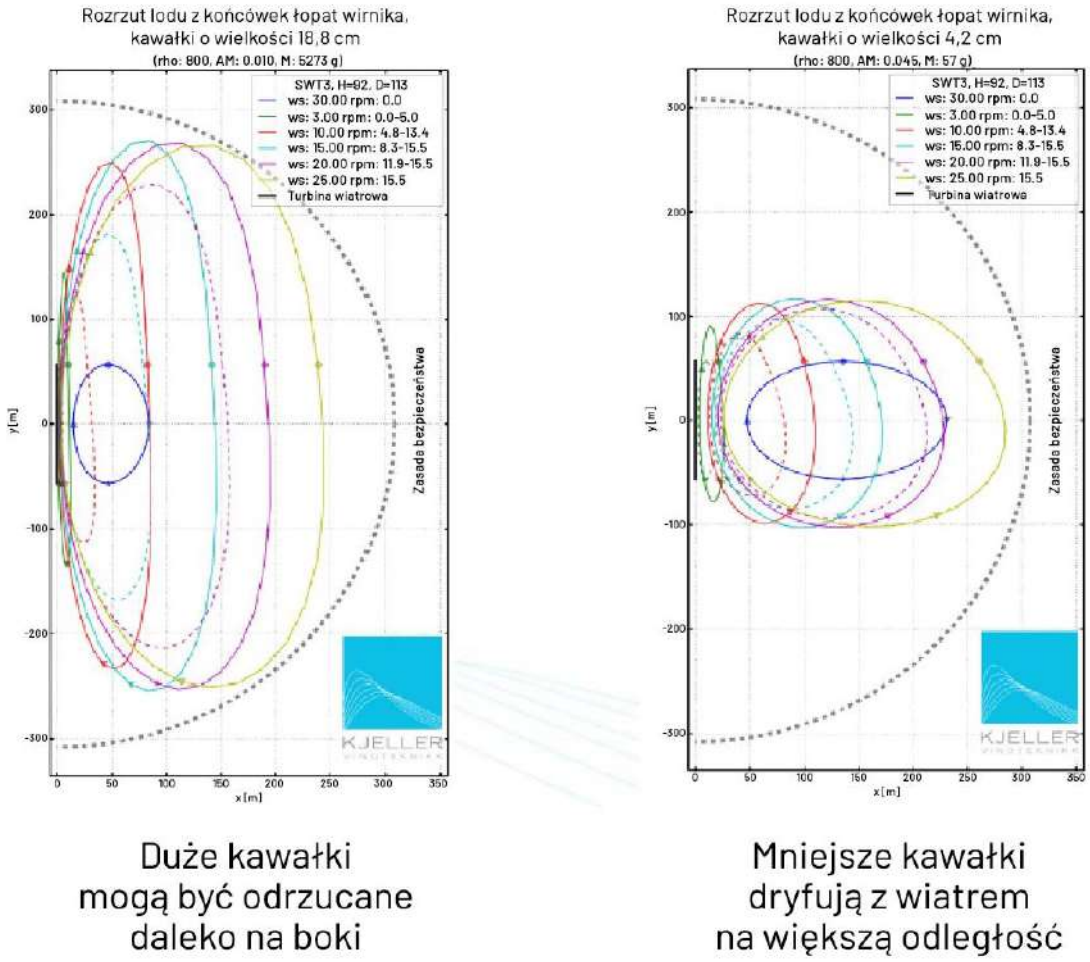
Od wielu lat przedmiotem analiz, zarówno specjalistów od mechaniki teoretycznej, jak też specjalistów bezpośrednio zajmujących się projektowaniem i budową wiatraków jest określenie maksymalnej odległości na jaką może być rzucony przez wiatrak odłamek lodowy. Wiąże się to bowiem w sposób oczywisty z bezpieczeństwem osób mogących znaleźć się w zasięgu takiego rzutu.

W sensie fizycznym lot odłamka lodu, który odpadnie od łopaty wiatraka może być traktowany w uproszczeniu jako rzut ukośny bryły o określonej masie, prędkości początkowej, oporze aerodynamicznym oraz kącie wyrzutu. Literatura zawiera opisy stosownych równań ruchu oraz ich rozwiązania prowadzące do symulacyjnie wyznaczonej trajektorii rzutu oraz, co najważniejsze, jego zasięgu. Jako przykładowe pozycje można wymienić: [166], [167], [168], [169], [170], [171]. Z wyjątkiem pracy[172] wyniki symulacyjnego wyznaczania zasięgu rzutu odłamkami lodowymi są do siebie zbliżone. Pomimo zróżnicowanego aparatu matematycznego i założeń, maksymalny uzyskany symulacyjnie zasięg rzutu dla odłamka lodowego nie przekracza 350 metrów. Przykładowe wyniki symulacji uzyskanych w wymienionych wyżej pracach pokazano na rysunkach poniżej (Rys. 1.30, Rys. 1.31 i Rys. 1.32.)

Rys. 1.30. Trajektorie sopli lodowych o masach 0,1 kg (kolor niebieski), 1 kg (kolor zielony), 10 kg (kolor czerwony), zasięg teoretyczny (kolor żółty) wg opracowania[173]

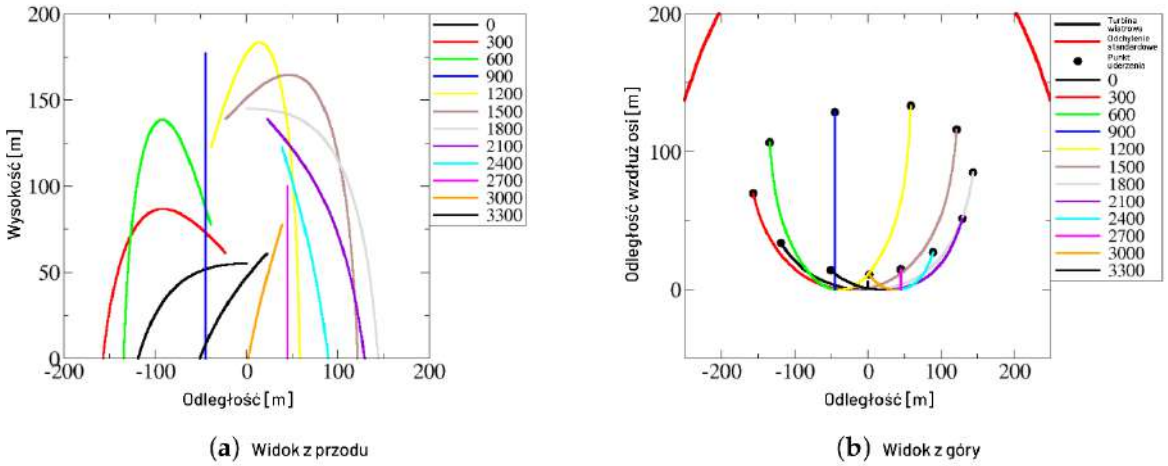
[166] Pojmański G., *Opinia dotycząca zagrożeń związanych z eksploatacją i awariami turbin wiatrowych,* Uniwersytet Warszawski, http://www.sndb.pl/wiatraki/files/opinia-bezpieczenstwo-a-wiatraki-g-pojmanski.pdf
[167] Bresden R.E., Drapalik M., But B., *Understanding and acknowledging the ice throw hazard – consequences for regulatory frameworks, risk perception and risk communication*, Journal of Physics: Conference Series 926, 012001, 2017.
[168] Szasz R.Z., Leroyer A., Revstedt J., *Numerical Modelling of the ice throw from wind turbines,* Int. J.Turbomach. Propuls. Power 4(4), 10.3390, 2019.
[169] Renström J., *Modelling of Ice Throws from Wind Turbines,* Degree Project at the Department of Earth Sciences 308, 2015.
[170] Seifert H., Westerhellweg A., Kroning J., *Risk analysis of ice throw from wind turbines,* Proceedings of the BOREAS, Pyha, Finland, 1–9, 2003.
[171] Lennie M., Pechlivanoglou G., Development of Ice Throw Model for Wind Turbine Simulation Software QBlade, AIAA Scitech 2019 Forum, 1–13, 2019.
[172] Pojmański G., *Opinia dotycząca zagrożeń związanych z eksploatacją i awariami turbin wiatrowych,* Uniwersytet Warszawski, http://www.sndb.pl/wiatraki/files/opinia-bezpieczenstwo-a-wiatraki-g-pojmanski.pdf
[173] *Ibidem.*

Rys. 1.31. Odległości rzutu odłamków lodowych dla różnych prędkości wiatru (zasięgi zawierają się wewnątrz koła o promieniu 330 m)[174].

W pracy[175] analizie poddano proces odrywania się lodu od łopat turbiny o mocy 3,3 MW i średnicy wirnika 120 m. Opracowano balistyczny model rzutu oderwanej bryły lodu. Maksymalna odległość rzutu to 239 m przy prędkości obwodowej łopaty 20 m/s na promieniu 55m i kącie wyrzutu 45°. Po uwzględnieniu prędkości wiatru dla warunków pogodowych w Szwecji uzyskano maksymalną odległość 350 m. Należy nadmienić, że autor cytowanej pracy[176] weryfikował swoje wyniki poprzez badania rzeczywistej farmy wiatrowej znajdującej się w północnej Szwecji. Odległości przedstawione w pracy[177] nie przekraczały 200 m, przy czym analizie poddano turbinę o wysokości masztu 100 m, a przyjęta masa odłamka lodu wynosiła 1 kg.

[174] Robinson C.M.E., Paramasivan E.S., Taylor E.A., Morrison A.J.T., Sanderson E.D., *Study and development of a methodology for the estimation of the risk and harm to persons from wind turbines*, Research Report, Health and Safety Executive RR968, 2013.
[175] Renström J., *Modelling of Ice Throws from Wind Turbines*, Degree Project at the Department of Earth Sciences 308, 2015.
[176] Renström J., *Modelling of Ice Throws from Wind Turbines*, Degree Project at the Department of Earth Sciences 308, 2015.
[177] Lennie M., Pechlivanoglou G., Development of Ice Throw Model for Wind Turbine Simulation Software QBlade, AIAA Scitech 2019 Forum, 1–13, 2019.

Rys. 1.32. Trajektorie lotu odłamków lodowych o masie 1 kg, dla różnych kątów oderwania od łopaty wirnika, zaawansowana analiza symulacyjna[178].

Najbardziej zaawansowane analitycznie obliczenia zasięgu rzutu przedstawiono w pracy[179]. Wyróżniają się one obliczeniami wykonywanymi dla 6 stopni swobody. Oznacza to uwzględnienie rotacji oderwanego od łopaty kawałka lodu. Także i w tych obliczeniach wyznaczone zasięgi rzutów nie przekraczają, dla turbin o wysokości wieży 100 m, dystansu 200 m.

Wspólną cechą wszystkich przedstawionych wyżej prac jest przywoływanie w nich formuły Seiferta[180], przedstawionej w 2003 r., określającej obszar wolny od zasięg rzutu odłamków lodu jako zewnętrze okręgu o wyrażonym w metrach promieniu:

$$R_s = 1{,}5 \cdot (H+D) \tag{6}$$

Praca Seiferta powstała jako podsumowanie projektu Wind Energy Production in Cold Climate opracowanego w roku 1999 przez Fiński Instytut Meteorologiczny[181] (*H* oznacza odległość od powierzchni ziemi do osi wirnika, *D* oznacza średnicę wirnika turbiny). Dla współczesnych turbin lądowych promień „bezpieczny" R_s wynosi zatem ok. 330 m. Wskazana wyżej formuła została opracowana jako wynik prac analitycznych oraz doświadczeń empirycznych autorów. Nie prezentują oni jednak dokładnego modelu matematycznego wykorzystanego do obliczeń. Charakterystyczny jest jednak fakt, że żadna z cytowanych wyżej prac (z wyjątkiem[182]) nie dyskredytuje wyników uzyskanych przez Seiferta oraz nie poddaje w wątpliwość słuszności formuły określającej promień bezpieczny R_s.

[178] Szasz R.Z., Leroyer A., Revstedt J., *Numerical Modelling of the ice throw from wind turbines*, Int. J.Turbomach. Propuls. Power 4(4), 10.3390, 2019.
[179] *Ibidem.*
[180] Seifert H., Westerhellweg A., Kroning J., *Risk analysis of ice throw from wind turbines*, Proceedings of the BOREAS, Pyha, Finland 9–22, 1–9, 2003.
[181] Tammelin B., Cavaliere M., Holttinen H., Morgan C., Seifert H., Säntti K., *Wind energy production in cold climate (WECO)*, ETSU Contract Rep W/11/00452/REP, UK DTI, 1999.
[182] Pojmański G., *Opinia dotycząca zagrożeń związanych z eksploatacją i awariami turbin wiatrowych,* Uniwersytet Warszawski, http://www.sndb.pl/wiatraki/files/opinia-bezpieczenstwo-a-wiatraki-g-pojmanski.pdf

Warto też zauważyć, że cytowana wyżej praca oraz raport[183] podają formułę na zasięg rzutu odłamkami lodowymi przy zatrzymanym wiatraku. Zależy on liniowo od prędkości wiatru i przy prędkości 20 m/s sięga 200 m – jest więc znaczący.

Istotną rolę opiniotwórczą w zakresie problematyki mechanicznego oddziaływania turbin wiatrowych w stanie oblodzenia łopat ich awarii oraz pożaru, odegrało w latach 2012 – 2016 opracowanie prof. G. Pojmańskiego[184]. Także obecnie jest ono łatwo identyfikowane w zasobach Internetu.

We wstępie do opracowania prof. Pojmańskiego znalazło się szereg słusznych spostrzeżeń. Dotyczyły one umiejscowienia turbin wiatrowych w „pustce prawnej", z punktu widzenia oceny ich stanu technicznego i kontroli bezpieczeństwa pracy.

Zasadnicze tezy omawianego opracowania dotyczą zasięgu rzutów odłamkami lodu oraz częściami łopat turbin, które uległy awarii. Tak jak wskazano w przedstawionych wyżej rozważaniach szereg artykułów i raportów określa zasięg tych rzutów na odległość nie przekraczającą 350 m, przy czym podawane wyniki dotyczą zarówno analiz symulacyjnych jak też długotrwałych obserwacji obiektów rzeczywistych[185],[186],[187],[188],[189],[190],[191],[192],[193],[194].

Zasięgi rzutów w opracowaniu prof. Pojmańskiego przekraczają wskazaną wyżej odległość co najmniej dwukrotnie. Najogólniej biorąc przyczyną uzyskania takich wyników są przyjęte w omawianym opracowaniu założenia oraz zbyt uproszczony model symulacyjny. Przed przystąpieniem do bardziej szczegółowego przedstawienia zastrzeżeń w tym zakresie,

[183] Tammelin B., Cavaliere M., Holttinen H., Morgan C., Seifert H., Säntti K., *Wind energy production in cold climate (WECO)*, ETSU Contract Rep W/11/00452/REP, UK DTI, 1999.
[184] Pojmański G., *Opinia dotycząca zagrożeń związanych z eksploatacją i awariami turbin wiatrowych,* Uniwersytet Warszawski, http://www.sndb.pl/wiatraki/files/opinia-bezpieczenstwo-a-wiatraki-g-pojmanski.pdf
[185] Seifert H., Westerhellweg A., Kroning J., *Risk analysis of ice throw from wind turbines*, Proceedings of the BOREAS, Pyha, Finland 9–22, 1–9, 2003.
[186] Bresden R.E., Drapalik M., But B., *Understanding and acknowledging the ice throw hazard – consequences for regulatory frameworks, risk perception and risk communication*, Journal of Physics: Conference Series 926, 012001, 2017.
[187] Renström J., *Modelling of Ice Throws from Wind Turbines*, Degree Project at the Department of Earth Sciences 308, 2015.
[188] Lennie M., Pechlivanoglou G., *Development of Ice Throw Model for Wind Turbine Simulation Software QBlade*, AIAA Scitech 2019 Forum, 1–13, 2019.
[189] Tammelin B., Cavaliere M., Holttinen H., Morgan C., Seifert H., Säntti K., *Wind energy production in cold climate (WECO),* ETSU Contract Rep W/11/00452/REP, UK DTI, 1999
[190] Cattin R., Kunz S., Heimo A., Russi G., Russi M., Tiefgraber M., *Wind turbine ice throw studies in the swiss alps*, Eur Wind Energy Conf Exhib 2007, 3, 1588–92, 2014.
[191] Carlsson V., *Measuring routines of ice accretion for wind turbine applications. The correlation between production losses and detection of ice*, WINTERWIND 2011, https://windren.se/WW2011/32_Skekraft_Carlsson_icing_production.pdf
[192] Hua L., Zhu X., Hua C., Chen J., Du Z., *Wind turbines ice distribution and load response under icing conditions*, Renew Energy 113, 608–19, 2017.
[193] Shohag M.A.S., Hammel E.H., Olawale D.O., Okoli O.I., *Damage mitigation techniques in wind turbine blades: A review*, Wind Engineering 41(3), 185–210, 2017.
[194] Szasz R.Z., Leroyer A., Revstedt J., *Numerical Modelling of the ice throw from wind turbines*, Int. J.Turbomach. Propuls. Power 4(4), 10.3390, 2019.

należy wnieść uwagi, co do zastosowanej w opracowaniu metodyki badawczej przedstawione poniżej.

- Autor omawianego opracowania przedstawia turbinę wiatrową jako układ mechaniczny, którego przeznaczeniem jest miotanie bryłami lodu i fragmentami łopat. Prof. Pojmański wsparł swoje rozważania stosownym słownictwem balistycznym: „*… dowolna masa odrywająca się od końcówki łopaty staje się pociskiem*", „*…może szybować*", „*…. ciskanie kawałkami lodu*", „*wystrzelony odłamek*", wzmacniając tezę o niezwykle dalekich odległościach i zasięgach osiąganych przez odłamki lodu i fragmenty konstrukcji turbiny. Zacytowane sformułowania, u czytelnika któremu obce są zasady mechaniki, wprowadzają u Czytelnika poczucie zagrożenia. Tym samym opracowanie naukowe prezentowane jest na przygotowanym „podkładzie" emocjonalnym, co nie jest podejściem właściwym.

- Powszechnie uważa się, że w naukach inżynierskich i ścisłych podstawową metodą weryfikacji hipotez teoretycznych jest doświadczalne sprawdzenie ich słuszności w warunkach rzeczywistych. W chwili powstawania opracowania (prawdopodobnie rok 2012) na świecie pracowało już wiele tysięcy turbin wiatrowych o łącznej mocy blisko 200 000 MW[195]. Jak wspomniano wyżej problem zasięgu rzutu odłamków lodowych był weryfikowany poprzez pomiary i obserwacje[196],[197]. Tymczasem prof. Pojmański odwrócił rangę dowodową dociekań empirycznych pisząc: „*Często przytaczana jest opinia, że większość wyrzucanych odłamków spada w pobliżu turbiny. Symulacje pokazują, że to nieprawda. Ze względu na specyfikę krzywej balistycznej znaczna część przypadkowo wystrzeliwanych odłamków ląduje w pobliżu zasięgu maksymalnego*". Z punktu widzenia metodyki pracy badawczej jest to podejście zdumiewające – doświadczenie empiryczne obejmujące dużą próbę badawczą zostaje zanegowane, ponieważ nie odpowiada wynikom teoretycznych symulacji na uproszczonym modelu.

- W podobny sposób prof. Pojmański komentuje brak zgodności swoich wyników z rzeczywistymi obserwacjami. Odnosząc się do uwagi, że tak daleko (jak wskazuje Autor) nie znajdywano odłamków lodu, stwierdza On „*…. że ich tam prawdopodobnie nie szukano*". Komentarz autorów opracowania jest analogiczny jak w punkcie powyżej.

- Tezy stawiane w opracowania naukowych powinny bazować na prawdziwych założeniach. Niestety w omawianym opracowaniu nie wszystkie założenia taki warunek spełniają. Informacja o tym, że 90% instalowanych w Polsce wiatraków pochodzi z repoweringu niemieckiego nie jest prawdziwa (i nie była kilka lat temu).

[195] Network Code, *Requirements for Generation*, UE 2016/631.
[196] Tammelin B., Cavaliere M., Holttinen H., Morgan C., Seifert H., Säntti K., *Wind energy production in cold climate (WECO)*, ETSU Contract Rep W/11/00452/REP, UK DTI, 1999.
[197] Cattin R., Kunz S., Heimo A., Russi G., Russi M., Tiefgraber M., *Wind turbine ice throw studies in the swiss alps*, Eur Wind Energy Conf Exhib 2007, 3, 1588–92, 2014.

Według danych Urzędu Regulacji Energetyki przekazywanych do PSEW jest to obecnie (na 6000 MW) co najwyżej 15%. Liczba ta wkrótce zmaleje do zera, ponieważ używane turbiny nie są kwalifikowane do postępowania aukcyjnego, nie spełniają też wymagań technicznych zawartych w rozporządzeniu RfG[198]. Awaryjność łopat na poziomie 10^{-2} podana przez Autora, jest kilkadziesiąt razy zawyżona, według danych pokazanych w dalszych rozdziałach w rzeczywistości zbliża się ona do wartości 10^{-4}. Ta różnica ma fundamentalne znaczenie w ocenie ryzyka wypadków związanych z destrukcją łopat turbin.

Jak wskazano w rozdziale 1.5 lód na łopacie podlega rozkładowi według zależności 1,5 kg/m. Tym samym podane w opracowaniu prof. Pojmańskiego najgroźniejsze zasięgi rzutów (bryła 10 kg – 550 m, sopel 10 kg – 750 m) wyznaczone są dla obiektów, które w rzeczywistości nie powstaną (sopel miałby 6 m długości). Uzyskanie prędkości startowej odłamka v_0 równej prędkości końcówki łopaty (np. 300 km/h) jest niemożliwe, ponieważ odpadanie lodu następuje głównie podczas rozruchu wiatraka, a silnie oblodzone łopaty nie pozwalają na osiągnięcie prędkości znamionowych nawet przy sprzyjającym wietrze. Aby odłamkowi nadać prędkość liniową równą końcówce łopaty, należałoby skonstruować specjalny mechanizm uwalniający odłamek, tak jak to czyniono w przypadku maszyn oblężniczych w czasach starożytnych i w średniowieczu. Uproszczony sposób uwzględnienia mechanizmu uwalniania odłamka lodu oraz oporu powietrza i siły nośnej mogą ostatecznie tłumaczyć fakt, dlaczego uzyskanie w omawianym opracowaniu wyniki nie odpowiadają wynikom i pomiarom przedstawionym we wskazanej wyżej literaturze. Wobec negowania przez prof. Pojmańskiego wiarygodności obserwacji obiektów rzeczywistych, należałoby przedstawić w szczególności wydaną w 2019 r. pracę badaczy specjalizujących się w mechanice płynów[199], podających maksymalne zasięgi rzutu na poziomie 200 m i nie negujących formuły Seiferta[200].

1.6 Poważne awarie, katastrofy i pożary

Krańcowym przypadkiem uszkodzenia mechanicznego turbiny wiatrowej jest katastrofa budowlana polegająca na całkowitym wywróceniu się lub złamaniu konstrukcji jej wieży – Rys. 1.33. Przypadki takie są uznawane za spektakularne i rzadkie, dlatego też podlegają dokumentacji filmowej – https://www.youtube.com/watch?v=OXdXYPzSN7YW. W pewnej części mogą być one konsekwencją błędu w sztuce budowlanej i następują podczas budowy turbiny. Prawdopodobieństwo wystąpienia tego typu katastrof w wyniku odziaływania środowiskowego (wstrząsy sejsmiczne, temperatura, wody podziemne) dla jednostek nowych zbudowanych zgodnie z zasadami sztuki budowlanej jest niskie[201].

[198] Network Code, *Requirements for Generation*, UE 2016/631.
[199] Szasz R.Z., Leroyer A., Revstedt J., *Numerical Modelling of the ice throw from wind turbines*, Int. J.Turbomach. Propuls. Power 4(4), 10.3390, 2019.
[200] Seifert H., Westerhellweg A., Kroning J., *Risk analysis of ice throw from wind turbines*, Proceedings of the BOREAS, Pyha, Finland 9–22, 1–9, 2003.
[201] *Wind turbine accident and incident compilation*, 2020, http://www.caithnesswindfarms.co.uk/

Zgodnie z wymaganiami zawartymi w PN-EN 1990: 2004/NA: 2010, wiatraki budowane są w ten sposób, aby ryzyko katastrofy było na poziomie mniejszym niż 4 $x10^{-5}$.

Istotne niebezpieczeństwo może wprowadzać parcie huraganowego wiatru na wieżę turbiny i jej łopaty. Awaria systemu hamowania łopat, może doprowadzić do znacznego przekroczenia prędkości znamionowej turbiny, a w konsekwencji do złamania łopaty lub jej fragmentu. Złamanie łopaty i powstające w rezultacie oscylacje momentów sił oraz nadmiernie wysokie naprężenia mogą doprowadzić do zawalenia się całej konstrukcji turbiny.

Rys. 1.33. Katastrofa konstrukcji wieży turbiny wiatrowej – materiały PSEW.

Tym samym, za element decydujący o bezpiecznej pracy turbiny wiatrowej są uznawane jej łopaty. Łopaty turbiny są elementami pośredniczącymi w przekazie energii od przepływającego czynnika roboczego (wiatru) poprzez wał do generatora. Łopaty ze względu na istotną rolę w funkcjonowaniu turbiny wiatrowej zaliczane są do jej najważniejszych elementów. Od ich wytrzymałości i trwałości zależy bezpieczeństwo pracy całego układu. Zniszczenie łopat jest bardzo często równoważne zniszczeniu całej turbiny. Obciążenie łopat turbin o osiowym przepływie czynnika roboczego można usystematyzować następująco:

- obciążenie wynikające z przepływu czynnika roboczego (wiatru),
- obciążenie masowe.

Pierwsza grupa obciążeń wywołana jest statycznym i dynamicznym działaniem przepływającego czynnika na powierzchnię łopaty. Obciążenia masowe powstają na skutek ruchu obrotowego mas łopat i elementów z nimi związanych oraz sił wywołanych drganiami sprężystymi łopat i całego wirnika. Obciążenie masowe (odśrodkowe) oraz aerodynamiczne

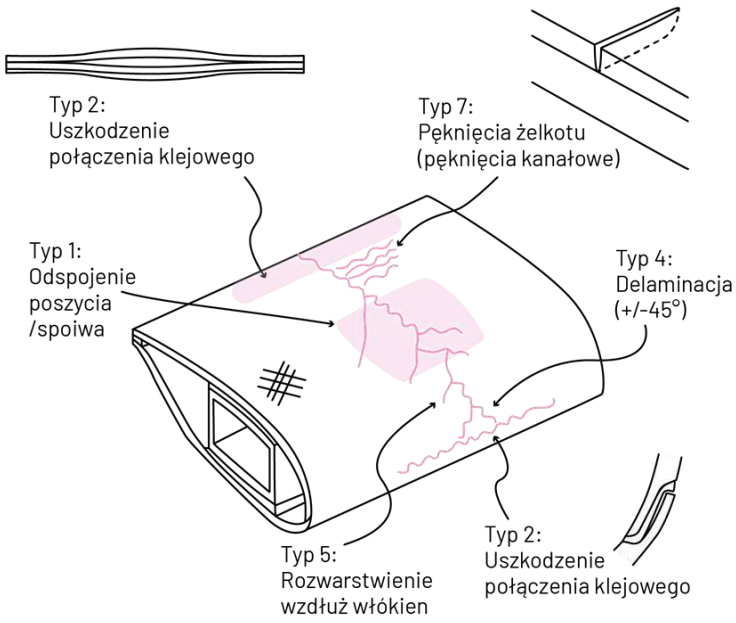
łopaty, można rozpatrywać w trzech płaszczyznach, w których występują obciążenia gnące oraz skręcające. Obciążenia zginające i skręcające mogą występować, gdyż środek parcia aerodynamicznego nie pokrywa się z osią sztywności łopaty przekroju podstawowego.

Podczas pracy, w łopatach turbin osiowych powstają następujące naprężenia[202], [203]:

- rozciągające, wywołane siłami odśrodkowymi wirujących mas łopaty,
- gnące od działania naporu czynnika na część profilową,
- gnące od sił odśrodkowych wirującej masy łopaty,
- styczne od działania momentów skręcających sił wywołanych działaniem czynnika przepływającego,
- styczne od działania momentów skręcających sił masowych łopaty,
- gnące wywołane drganiami poprzecznymi łopaty,
- styczne od drgań skrętnych części roboczej łopaty.

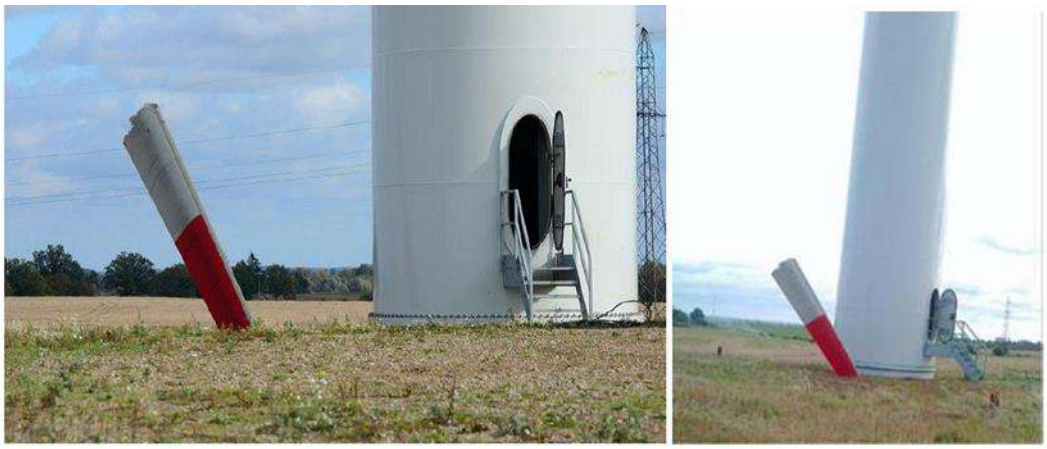
Skutki złamania łopaty wiatraka oraz proces jej degradacji pokazano na rysunkach poniżej (Rys. 1.34).

a

[202] Lipka J., *Wytrzymałość maszyn wirnikowych,*WNT, Warszawa, 1967.
[203] Szczeciński S. *Zespoły wirnikowe silników turbinowych*, WKIŁ, Warszawa, 1982.

b

c

Rys. 1.34. Uszkodzenia łopat wirników wiatraków według[204] a) możliwe mechanizmy rozwoju uszkodzenia, b) odłamana cześć łopaty na farmie wiatrowej Korsze, c) postępujące uszkodzenia łopaty turbiny wiatrowej (Polska, 2012, materiały PSEW)

Łopata wiatraka ma określoną długość części roboczej, która znajduje się pod działaniem sił odśrodkowych. Siła odśrodkowa odgrywa bardzo ważną rolę w kształtowaniu toru lotu części łopat odłamanych z wirnika turbiny wiatrowej. W rzeczywistości oderwany fragment łopaty nie przyjmuje toru stycznego do okręgu o promieniu, na którym się znajdował. Przykładowy tor lotu oderwanych fragmentów łopat wirnika turbiny można zaobserwować na klatkach filmu pokazujących awarię o charakterze katastrofalnym – Rys. 1.35

[204] Shohag M.A.S., Hammel E.H., Olawale D.O., Okoli O.I. *Damage mitigation techniques in wind turbine blades: A review*, Wind Engineering 41(3), 185–210, 2017.

i Rys. 1.36 (kierunek obrotu wirnika w obu przypadkach jest zgodny z ruchem wskazówek zegara). Na zdjęciach widoczny jest wpływ sił aerodynamicznych (oporu aerodynamicznego) podczas odrywania łopaty (stopniowo uwalnianej, w wyniku procesu niszczenia jej konstrukcji i utraty spoistości materiału, z którego jest wykonana) oraz promieniowy (pod wpływem siły odśrodkowej) rozrzut elementów opadających pod wpływem siły ciężkości. Łopaty na skutek oporów aerodynamicznych, po oderwaniu od jednej z nich uszkodzonego fragmentu, bardzo szybko wyhamowują (odchylają się w stronę przeciwną do kierunku obrotu). Przy tego typu zagadnieniach należy pamiętać o specyfice pracy wirnika turbiny (wirnik nie jest napędzany, a wprost przeciwnie to on napędza generator odbierając energię kinetyczną z wiatru), nie jest więc w stanie utrzymywać prędkości po uszkodzeniu łopaty (lub łopat). Tym samym destrukcja łopat wiąże się z gwałtownym zmniejszeniem prędkości obrotowej wiatraka i zasięg rzutu odłamkami łopat się zmniejsza.

W omawianym w rozdziale 1.5 opracowaniu prof. Pojmańskiego[205] założono, że „*W przypadku rzutu elementem oderwanym od turbiny warunki brzegowe określone są przez prędkość początkową v0 i punkt oderwania elementu x0* (*początkowe wektory prędkości i położenia elementu*)*, prędkość wiatru oraz kształt i rozkład masy w elemencie. Na element działa siła grawitacji Fg oraz siła aerodynamiczna RA, której składowe – siła oporu RD i siła nośna RL zależą od orientacji elementu względem chwilowego wektora prędkości v.*”. W fizyce bardzo często kinematyka i dynamika obiektów rozpatrywana jest w warunkach, gdy ich ruch nie jest zakłócany. Dzięki takim założeniom, otrzymuje się przejrzyste formuły opisujące ten ruch. Niestety, jeśli próbuje się wzory te zastosować w odniesieniu do praktyki, wyniki obliczeń symulacyjnych znacznie odbiegają od wyników rzeczywistych.

Powszechnie rozumianym przykładem może być trajektoria lotu piłki tenisowej lub futbolowej. Próba wyznaczenia ich trajektorii na podstawie masy, prędkości początkowej i siły oporu, nie odpowiada trajektorii rzeczywistej, dla której zasadnicze znaczenie ma rotacja nadawana piłce celowo przez zawodnika jak też oddziaływanie wiatru. Im wyższa klasa zawodnika tym bardziej rotacja jest nadawana piłce w bardziej finezyjny sposób i tym bardziej próby analitycznego modelowania lotu piłki są złożone i trudne.

Dlatego też zagadnienie oderwania łopaty lub jej części (jak również oderwanie się kawałka lodu) nie mogą być traktowane jako klasyczny rzut ukośny z uwzględnieniem oporu powietrza. Model obliczeniowy przedstawiony w opracowaniu[206] nie odzwierciedla rzeczywistych warunków mających miejsce podczas awarii turbiny. Jest on zastosowany błędnie i istotnie odbiega od rzeczywistego toru lotu analizowanego elementu. Zrozumiałe jest to, że obliczenia (poprawne w sensie opisu matematycznego rzutu ukośnego) przeprowadzono dla ekstremalnych warunków. Na zawyżenie wartości nawet skrajnych odległości rzutu obliczonych w[207] ma natomiast wpływ wiele czynników. W sposób niewłaściwy zostały uwzględnione współczynniki siły oporu „rzucanych” elementów.

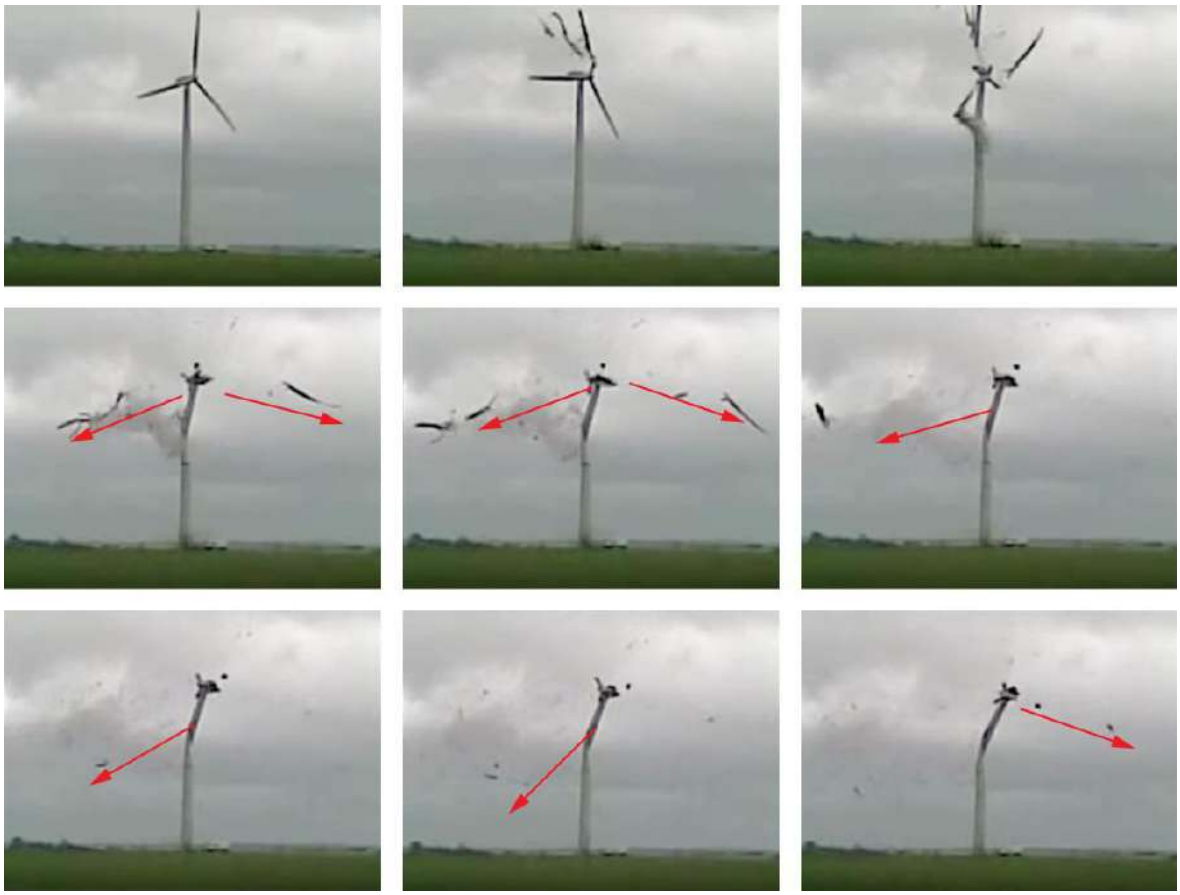
[205] Pojmański G., *Opinia dotycząca zagrożeń związanych z eksploatacją i awariami turbin wiatrowych*, Uniwersytet Warszawski, http://www.sndb.pl/wiatraki/files/opinia-bezpieczenstwo-a-wiatraki-g-pojmanski.pdf
[206] *Ibidem.*
[207] *Ibidem.*

W opracowaniu są one dobrane w sposób uproszczony i nie uwzględniają ich rzeczywistych kształtów, które mają dużo gorsze właściwości aerodynamiczne, jeżeli chodzi o wybrane modele geometryczne kawałków lodu. Celem uzyskania rzetelnych wyników nie można zakładać, że odrywane elementy mają kształt kuli lub sopla. Istnieją obecnie zaawansowane narzędzia, które umożliwiają symulację oblodzenia łopat. W oparciu o nie można zbadać kształt elementów oraz wyznaczyć ich współczynniki aerodynamiczne. Próbę takich zaawansowanych symulacji podjęto w [208].

Udokumentowane na filmach przypadki destrukcji łopat wirnika turbiny wyraźnie wskazują na udział w ruchu komponenty odśrodkowej, co jest oczywiste, mając na uwadze bardzo silne naprężenie wewnętrzne łopat. Tym samym model przyjęty w omawiamy opracowaniu w zakresie przewidywanego zasięgu uszkodzonych fragmentów łopat daje wyniki wysoce zawyżone.

Prognozowane przez prof. Pojmańskiego w [209] zasięgi lotu fragmentów łopat uszkodzonych w wyniku awarii układu hamulców turbiny (do 2 km) lub w wyniku pożaru ze wsparciem termicznej siły nośnej (dziesięciokrotność wysokości wieży) nie znajdują potwierdzenia ani w dostępnych studiach teoretycznych, ani w dokumentacji stanów awaryjnych realnie istniejących turbin wiatrowych.

[208] Szasz R.Z., Leroyer A., Revstedt J., *Numerical Modelling of the ice throw from wind turbines*, Int. J.Turbomach. Propuls. Power 4(4), 10.3390, 2019.
[209] Pojmański G., *Opinia dotycząca zagrożeń związanych z eksploatacją i awariami turbin wiatrowych*, Uniwersytet Warszawski, http://www.sndb.pl/wiatraki/files/opinia-bezpieczenstwo-a-wiatraki-g-pojmanski.pdf

Rys. 1.35. Przypadek awarii katastrofalnej turbiny, możliwa jest obserwacja torów lotu fragmentów łopat (fragmenty materiału[210])

Rys. 1.36. Przypadek awarii katastrofalnej turbiny, możliwa jest obserwacja torów lotu fragmentów łopat (fragmenty materiału[211])

Uszkodzenie układu elektrycznego (najczęściej zwarcie w obwodach elektrycznych) lub awaria systemu smarowania części mechanicznych, mogą doprowadzić do pożaru zlokalizowanego w gondoli wiatraka, któremu towarzyszy rozrzucanie wokół wieży jego płonących fragmentów (Rys. 1.37). Niektóre z takich spektakularnych pożarów zostały sfilmowane – https://www.youtube.com/watch?v=H9liEPCgkc8. Przyczyną pożaru zainicjowanego na łopatach turbiny są uderzenia pioruna, co ma miejsce pomimo

[210] https://www.youtube.com/watch?v=JIO7Akw-uMc
[211] https://www.youtube.com/watch?v=vrT1t7uK1fs

wyposażenia łopat i wieży w układy odgromowe. Pożary od piorunów zachodzą przy wyjątkowo dużej energii wyładowania, szacuje się, że 2% wyładowań ma takie właściwości.

Rys. 1.37. Pożar wiatraka według[212]

Pożary turbin zlokalizowane są najczęściej w ich gondoli, są one trudne do gaszenia, z uwagi na brak dostępu z zewnątrz i intensywny dopływ powietrza (nawet przy postoju, na wysokości ponad 100 m jest on znaczący). Przyczyną pożaru mogą być także niewłaściwie prowadzone wewnątrz gondoli turbiny prace konserwatorskie lub naprawy. Odrywające się od gondoli i łopat ich płonące fragmenty mogą powodować pożary na terenie wokół wieży, a dym z palących się części turbiny zawiera składniki toksyczne.

Działania służb pożarniczych, które nie posiadają możliwości interwencji na tak dużych wysokościach sprowadzały się do opanowywania pożarów wtórnych i zabezpieczania terenu przed dostępem ludzi. Jednak obecnie, w sytuacjach, kiedy oczekiwanie na "wypalenie się" konstrukcji nie jest środowiskowo akceptowalną opcją, podejmuje się interwencję z powietrza z wykorzystaniem helikoptera gaśniczego.

1.7 Akceptacja społeczna

Elektrownie wiatrowe są przedsięwzięciami, wobec których następuje znaczącą reakcja społeczna oraz dyskusja publiczna dotyczącą lokowania elektrowni wiatrowych[213]. Związane jest to przede wszystkich z samą charakterystyką tych inwestycji, które obejmują

[212] Pojmański G., *Opinia dotycząca zagrożeń związanych z eksploatacją i awariami turbin wiatrowych*, Uniwersytet Warszawski, http://www.sndb.pl/wiatraki/files/opinia-bezpieczenstwo-a-wiatraki-g-pojmanski.pdf

[213] Gamboa G., Munda G., *The problem of windfarm location: A social multi-criteria evaluation framework*, Energy Policy 35, 1564–1583, 2007.

wysokie, niemal 200 m konstrukcje, stanowiąc istotną dominantę krajobrazową[214]. Nie można jednak pominąć, że odbiór wizualny elektrowni wiatrowych ma charakter czysto subiektywny. Tym samym trudny do zmierzenia jest stopień wpływu obiektów energetyki wiatrowej na walory fizjonomiczne krajobrazu[215].

Badania nad społeczną akceptacją energetyki wiatrowej szybko się rozwijają, ale nadal brakuje wiedzy na temat różnych rodzajów akceptacji, tego, czy akceptacja ta jest skorelowana z demografią i co wpływa na akceptację farm wiatrowych w krajobrazie miejskim[216]. Brak akceptacji społecznej skutkuje opóźnieniami, protestami społecznymi, wzrostem kosztów, a czasem blokadą projektów energetyki wiatrowej[217], zwiększając jednocześnie ryzyko nieosiągnięcia celów polityki środowiskowej[218]. Dlatego deweloperzy energii i decydenci muszą zrozumieć akceptację społeczną, aby zapewnić udane planowanie, wdrażanie i eksploatację systemów energii wiatrowej[219].

Pomimo szerokiego poparcia społecznego dla energetyki wiatrowej, jako technologii czystej i taniej, projekty wiatrowe są nierzadko kwestionowane przez społeczności lokalne. Jak wynika z 30-letnich badań J. Rand i B. Hoen[220] akceptacja społeczna jest obecnie powszechnie postrzegana przez praktyków energetyki wiatrowej jako istotna bariera dla wdrażania energii odnawialnej. Zgodnie z danymi[221] przyczynami oporów społecznych wobec energetyki wiatrowej są hałas, wpływ na zdrowie ludzi, spadek wartości działek czy też negatywny wpływ na krajobraz i ogólną atrakcyjność okolicy. Tym samym można stwierdzić, iż oddziaływanie wizualne projektów energii wiatrowej jest często uznawane za jeden
z głównych czynników wywołujących niepokój społeczności. M. Wolsink wskazuje[222], że związek między oddziaływaniem wizualnym i akceptacją społeczną jest prawdopodobnie jednym z najbardziej złożonych do zrozumienia, przy czym istnieje wiele różnych punktów rozumienia tej kwestii.

[214] Badora K., *Społeczna percepcja energetyki wiatrowej na przykładzie farmy wiatrowej Kuniów*, Proceedings of ECOpole 11, 2017.
[215] Niecikowski K., Kistowski M., *Uwarunkowania i perspektywy rozwoju energetyki wiatrowej na przykładzie strefy pobrzeży i wód przybrzeżnych województwa pomorskiego*, Fundacja Rozwoju Uniwersytetu Gdańskiego, 2008.
[216] Westerlund M., *Social acceptance of wind energy in urban landscapes*, Technology Innovation Management Review 10(9), 2020.
[217] Bolwig S., Bolkesjø T.F., Klitkou A., Lund P.D., Bergaentzlé C., Borch K., Olsen O.J., Kirkerud J.G., Chen Y.K., Gunkel P.A., Skytte K., *Climate-friendly but socially rejected energy-transition pathways: The integration of techno-economic and socio-technical approaches in the Nordic-Baltic region*, Energy Research & Social Science 67, 2020.
[218] Cohen J.J., Reichl J., Schmidthaler M., *Re-focussing research efforts on the public acceptance of energy infrastructure: A critical review*, Energy 76, 4–9, 2014.
[219] Landeta-Manzano B., Arana-Landin G., Calvo P.M., Heras-Saizarbitoria I., *Wind energy and local communities: A manufacturer's efforts to gain acceptance*, Energy Policy 121, 314–324, 2018.
[220] Rand J., Hoen B., *Thirty years of North American wind energy acceptance research: What have we learned?*, Energy research & social science 29, 135–148, 2017.
[221] Mroczek B., *Akceptacja dorosłych Polaków dla energetyki wiatrowej i innych odnawialnych źródeł energii*, streszczenie raportu z badań, Pomorski Uniwersytet Medyczny, Polskie Stowarzyszenie Energetyki Wiatrowej, Szczecin, 2011.
[222] Wolsink M., *Planning of renewables schemes: Deliberative and fair decision-making on landscape issues instead of reproachful accusations of non-cooperation*, Energy Policy 35(5), 2692–2704, 2007.

Na akceptację społeczną wobec oddziaływania projektów na krajobraz, mają w szczególności wpływ liczba turbin, odległości i jakość estetyczna tych obiektów[223,224]. Większa wrażliwość na projekty wiatrowe występuje wobec projektów wiatrowych w krajobrazach o wysokiej estetycznych i większy poziom akceptacji w krajobrazach nieatrakcyjnych. Turbiny wiatrowe są również lepiej akceptowane, jeśli konstrukcje są oddalone od punktów obserwacyjnych, takich jak osiedla, infrastruktura transportowa i punkty widokowe[225].

Problematyka oddziaływania wizualnego elektrowni wiatrowych nie jest jednak nowym tematem, bowiem już ponad 20 lat temu zauważono, że wizualne efekty lokalizacji turbin wiatrowych były jednym z najczęściej podnoszonych przez lokalnych mieszkańców argumentów przeciwko nim[226]. Wskazuje się, że większa uwaga poświęcona oddziaływaniom środowiskowym może zwiększyć społeczną akceptację turbin wiatrowych, zapewniając ich optymalną lokalizację i ostateczny wkład w redukcję emisji gazów cieplarnianych[227].

Jak wynika z badań przeprowadzonych przez A. Freiberg i współpracowników[228], bezpośrednia i pośrednia widoczność turbin wiatrowych może mieć wpływ na zdrowie mieszkańców, a reakcje mogą być różne w połączeniu z hałasem. Co więcej, dokuczliwość związana z widocznością turbin wiatrowych może pośredniczyć między ekspozycją wizualną, a stanem zdrowia mieszkańców. Jednakże jak potwierdza autorka, aby potwierdzić te wyniki, konieczne są dalsze badania wysokiej jakości.

Co więcej łączna częstość występowania dużej dokuczliwości z powodu zmienionych widoków i migotania cieni wynosiła po 6% łącznie z siedemnastu badań. Wyniki dotyczące innych skutków zdrowotnych były niespójne, przy czym niektóre wskazania wskazują, że bezpośrednia widoczność turbin wiatrowych zwiększa zaburzenia snu. Irytacja bezpośrednią widocznością, migotaniem cieni i migającymi światłami była istotnie związana ze zwiększonym ryzykiem wystąpienia zaburzeń snu. Tylko jedno z badań wskazało, że na reakcje wobec wizualnych cech turbin wiatrowych może wpływać narażenie akustyczne.

Ciekawe badanie przeprowadziła Szychowska wraz ze swoim zespołem[229], którego celem było zbadanie wpływu informacji audiowizualnych na ocenę uciążliwości hałasu powodowanego przez turbiny wiatrowe. Uzyskane wyniki wykazały, że poziom dźwięku

[223] Ellis G., Ferraro G., *The social acceptance of wind energy. Where we stand and the path ahead*, JRC Science for policy report, European Commission, Brussels, 2016.
[224] Betakova V., Vojar J., Sklenicka P., *Wind turbines location: How many and how far?*, Applied Energy 151, 23–31, 2015.
[225] Molnarova K., Sklenicka P., Stiborek J., Svobodova K., Salek M., Brabec E., *Visual preferences for wind turbines: Location, numbers and respondent characteristics*, Applied Energy 92, 269–278, 2012.
[226] Krohn S., Damborg S., *On public attitudes towards wind power*, Renew Energy 16, 954–960, 1999.
[227] Peri E., Becker N., Tal A., *What really undermines public acceptance of wind turbines? A choice experiment analysis in Israel*, Land Use Policy 99, 105113, 2020.
[228] Freiberg A., Schefter C., Hegewald J., Seidler A., *The influence of wind turbine visibility on the health of local residents: a systematic review*, International Archives of Occupational and Environmental Health 92(5), 609–628, *2019*.
[229] Szychowska M., Hafke-Dys H., Preis A., Kociński J., Kleka P., *The influence of audio-visual interactions on the annoyance ratings for wind* turbines, Applied Acoustics 129, 190–203, 2018.

prezentacji słuchowej był najbardziej wpływowym czynnikiem w ocenie irytacji. Drugim istotnym czynnikiem była prezentowana próbka wizualna, a najmniej wpływowym czynnikiem była prezentowana próbka dźwiękowa. Jednocześnie z badań tych wynika, że próbki dźwiękowe i audiowizualne turbin wiatrowych były oceniane podobnie jak próbki transportowe.

Z kolei z innych badań wynika, że w opinii publicznej widoczny jest podział w postrzeganiu farm wiatrowych. Z jednej strony istnieje potrzeba rozwoju odnawialnych źródeł energii, a z drugiej strony istnieją poważne obawy dotyczące wizualnego oddziaływania turbin wiatrowych wykorzystywanych do produkcji energii[230]. Obawa przed oddziaływaniem wizualnym jest głównym czynnikiem wpływającym na reakcję społeczeństwa na rozwój nowych farm wiatrowych. Przeprowadzone przez zespół K. Molnarova i współpracowników badanie miało na celu obiektywizację tego wpływu oraz ustalenie czynników, które decydują o tym, jak ludzie oceniają te konstrukcje. Badano jakość wizualną krajobrazów, w których mają być umieszczone te konstrukcje, liczbę konstrukcji i ich odległość od widza oraz różne cechy respondentów. Stwierdzono, że turbiny wiatrowe są również lepiej akceptowane, jeśli ich liczba w krajobrazie jest ograniczona oraz jeśli konstrukcje są oddalone od punktów obserwacyjnych, takich jak osiedla, infrastruktura transportowa i punkty widokowe.

P. Sklenicka oraz J. Zouhar w 2018 roku zaproponowali[231] metodę obiektywizacji oceny oddziaływania wizualnego farm wiatrowych. Metoda ta generuje prognozy w oparciu o wskaźniki krajobrazowe. Pozwala ona na pominięcie etapu klasyfikacji typów krajobrazu, na którym zazwyczaj nie da się uniknąć zastosowania elementu subiektywnego. Jednocześnie metoda ta sprawia, że ocena staje się bardziej zaawansowana, dokładniejsza i bardziej kontrolowana. Obiektywizacja tej metody została dodatkowo wsparta przez przeprowadzenie badania socjologicznego na reprezentatywnej (stratyfikowanej demograficznie) próbie respondentów, z których każdy wypełnił kwestionariusz dotyczący wpływu WT na jego preferencje wizualne. Metoda ta po raz pierwszy wykorzystuje oparte na mapach wskaźniki krajobrazowe w symulacji panoramicznej do przewidywania wizualnego wpływu turbiny wiatrowej. Zapewnia to lepsze dopasowanie preferencji wizualnych do analizy indeksów krajobrazowych niż dotychczas stosowane projekcje kartograficzne. Metoda zobiektywizowanej predykcji oddziaływania lądowych farm wiatrowych umożliwia automatyczną analizę wizualnego oddziaływania turbin wiatrowych, zarówno na małych obszarach zainteresowania, jak i na dużym regionie Metoda stanowi odpowiednią podstawę zarówno dla prewencyjnych, jak i przyczynowych form oceny wizualnego oddziaływania turbin wiatrowych, a także stanowi istotne wsparcie dla obiektywizacji procesu planowania i podejmowania decyzji.

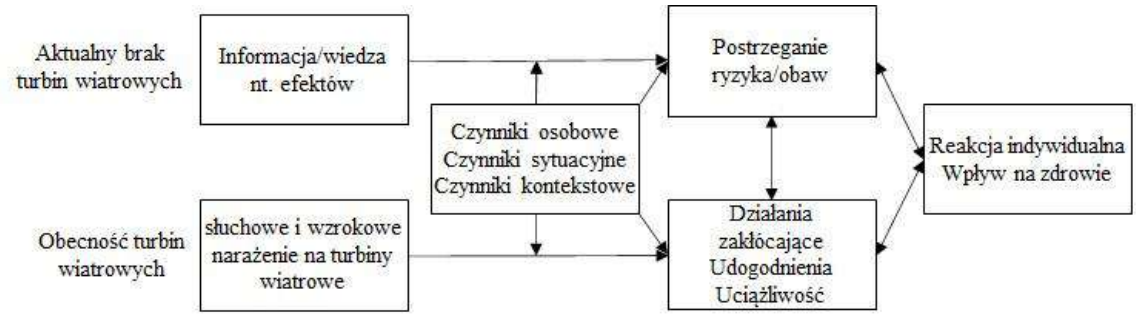
[230] Molnarova K., Sklenicka P., Stiborek J., Svobodova K., Salek M., Brabec E., *Visual preferences for wind turbines: Location, numbers and respondent characteristics*, Applied Energy 92, 269–278, 2012.
[231] Sklenicka P., Zouhar J., *Predicting the visual impact of onshore wind farms via landscape indices: A method for objectivizing planning and decision processes*, Applied Energy 209, 445–454, 2018.

Jak podnoszą L. D. Knopper i C. A. Ollson[232] w recenzowanych badaniach stwierdzono, że dokuczliwość turbin wiatrowych jest statystycznie powiązana z hałasem emitowanym przez turbiny wiatrowe, ale okazuje się, że jest silniej związana z oddziaływaniem wizualnym, stosunkiem do turbin wiatrowych i wrażliwością na hałas. Jak dotąd w żadnym z recenzowanych artykułów nie wykazano bezpośredniego związku przyczynowo-skutkowego między ludźmi mieszkającymi w pobliżu nowoczesnych turbin wiatrowych, emitowanym przez nie hałasem i wynikającymi z tego fizjologicznymi skutkami zdrowotnymi. Zgłaszane efekty zdrowotne można prawdopodobnie przypisać szeregowi stresorów środowiskowych, które powodują u części populacji stan rozdrażnienia/stresu.

E. Pedersen i P. Larsman [233] podobnie stwierdzili, że osoby zamieszkujące tereny, gdzie turbiny wiatrowe są postrzegane jako kontrastujące z otoczeniem (tereny płaskie), mieli większe prawdopodobieństwo dokuczliwości hałasu niż osoby zamieszkujące tereny pagórkowate, niezależnie od poziomu ciśnienia akustycznego, jeśli uważali, że turbiny wiatrowe są brzydkimi, nienaturalnymi urządzeniami, które mają negatywny wpływ na krajobraz. Wzmożona reakcja negatywna zdaniem badaczy może być związana z reakcją estetyczną, a nie z miarodajnymi efektami jednoczesnej stymulacji słuchowej i wzrokowej. Na subiektywną ocenę samopoczucia mieszkańców może mieć wpływ efekt wizualny, nastawienie do farm wiatrowych i inne czynniki subiektywne zmienne w czasie[234]. Większość badań, potwierdzając zależność między turbinami wiatrowymi i ich wpływem na zdrowie człowieka, podkreśla jednak, że zależność ta jest modelowana przez wiele zmiennych, w większości niemających charakteru fizycznego. Najpowszechniejsze jest stwierdzenie, że obecność turbin wiatrowych może być przyczyną rozdrażnienia. Nie ma jednak jednoznacznych danych literaturowych potwierdzających rzeczywiste oddziaływanie wizualne na zdrowie człowieka.

Cechy indywidualne, takie jak wrażliwość na hałas, kwestie prywatności i akceptacja społeczna, korzyści i postawy, sytuacja lokalna oraz warunki planowania farmy wiatrowej również odgrywają rolę w ocenie wpływu elektrowni wiatrowych na zdrowie człowieka[235].

[232] Knopper L.D., Ollson C.A., *Health effects and wind turbines: A review of the literature*, Environmental health 10(1), 1–10, 2011.
[233] Pedersen E., Larsman P., *The impact of visual factors on noise annoyance among people living in the vicinity of wind turbines*, Journal of Environmental Psychology 28, 379–389, 2009.
[234] Pohl J., Rudolph D., Lyhne I., Clausen N.E., Aaen S.B., Hübner G., Kørnøvd L., Kirkegaard J.K., *Annoyance of residents induced by wind turbine obstruction lights: A cross-country comparison of impact factors*, Energy Policy 156, 112437, 2021.
[235] Radun J ., Maula H., Saarinen P., Keränen J., Alakoivu R., Hongisto V., *Health effects of wind turbine noise and road traffic noise on people living near wind turbines,* Renewable and Sustainable Energy Reviews 157, 2022.

Rys. 1.38. Graficzny model podsumowujący zależność między ekspozycją na turbiny wiatrowe a indywidualną reakcją[236].

Z Rys. 1.38. wynika, że plany budowy turbin wiatrowych lub ich faktyczna obecność na danym terenie mogą prowadzić do zakłóceń i niepokoju wśród lokalnej społeczności, ale na efekt działania (planowanych) turbin może wpłynąć wiele czynników. Czynniki osobowe obejmują nastawienie, oczekiwania, wrażliwość na hałas. Czynniki sytuacyjne obejmują inne możliwe oddziaływania, takie jak widoczność lub migotanie cienia, inne źródła dźwięku, rodzaj terenu. Czynniki kontekstowe obejmują uczestnictwo, proces decyzyjny, procedurę lokalizacyjną, sprawiedliwość proceduralną.

Nie zostało jednak jednoznacznie udowodnione, że bliskość elektrowni wiatrowej wpływa negatywnie na zdrowie człowieka, w tym wywołuje reakcje stresowe, pogarsza jakość życia i snu. Idealnym rozwiązaniem prewencyjnym mogłyby być pomiary poziomów dźwięku w całym zakresie częstotliwości oraz rutynowo zbierane dane zdrowotne z rejestrów, które powinny być stosowane w połączeniu z danymi bardziej subiektywnymi[237].
Z badań Huebnera i swojego zespołu[238] wynika, że stres powiązany z dokuczliwością hałasu był ujemnie skorelowany z postrzeganiem, między innymi, braku rzetelności w procesie planowania i rozwoju projektu wiatrowego. Wskaźniki obiektywne, takie jak odległość od najbliższej turbiny i poziom ciśnienia akustycznego modelowany dla każdego respondenta nie okazały się skorelowane z dokuczliwością hałasem.

Zdaniem WHO energia wiatrowa powiązana jest z mniejszą ilością negatywnych oddziaływań na zdrowie niż inne formy tradycyjnego wytwarzania energii, a wręcz będzie miała pozytywne skutki dla zdrowia poprzez zmniejszenie emisji zanieczyszczeń. Nie ma także wiarygodnych dowodów naukowych na możliwość zaistnienia konsekwencji zdrowotnych, zakłóceń lub umiarkowanie odczuwalnych wibracji z tytułu infradźwięków czy dźwięków o niskiej częstotliwości, generowanych przez farmy wiatrowe[239]. *Osoby mieszkające w pobliżu turbin wiatrowych są narażone jedynie na pewnego rodzaju*

[236] Michaud D.S., Feder K., Keith S.E., Voicescu S.A., Marro L., Than J., Guay M., Denning A., Bower T., Villeneuve P.J., Russell E., *Self-reported and measured stress related responses associated with exposure to wind turbine noise*, The Journal of the Acoustical Society of America 139(3), 1467–1479, 2016.
[237] Van Kamp I., van den Berg F., *Health effects related to wind turbine sound: An update*, International journal of environmental research and public health, 18(17), 9133, 2021.
[238] Huebner G., Pohl J., Hoen B., Firestone J., Rand J., Elliott D., Haac R., *Monitoring annoyance and stress effects of wind turbines on nearby residents: a comparison of U.S. and European samples*, Environment International 132(105090), 1–9, 2019.
[239] World Health Organization, *Environmental noise guidelines for the European region*, 2018.

dokuczliwość hałasu, której nie należy utożsamiać z zagrożeniem dla zdrowia ludzi. Dokuczliwość hałasu może z kolei prowadzić do zaburzeń snu i stresu psychologicznego. Nie wykazano jednak bezpośredniego wpływu emisji hałasu z pracujących turbin wiatrowych na zaburzenia snu lub stres psychologiczny[240].

[240] Bakker R.H., Pedersen E., van den Berg G.P., Stewart R.E., Lok W., Bouma J., *Impact of wind turbine sound on annoyance, self-reported sleep disturbance and psychological distress*, Science of the total environment 425, 42–51, 2012.

2 Metodyka określania maksymalnego natężenia negatywnych oddziaływań farmy wiatrowej na zdrowie człowieka

2.1 Oddziaływania akustyczne

2.1.1 Poziomy dopuszczalne hałasu słyszalnego

Hałas wytwarzany przez turbiny wiatrowe ma własną słyszalną charakterystykę, taką jak przewaga dźwięków o niskiej częstotliwości. Mogą występować takie zjawiska jak modulacja amplitudy oraz charakter impulsowy i tonalny emisji[241]. W niniejszym opracowaniu, przytoczono dowody na to, że każde źródło hałasu, w tym także każda turbina wiatrowa, ma swoją specyficzną charakterystykę akustyczną[242]. Nie można jednak zapomnieć, że każde źródło hałasu należy weryfikować ze względu na tonalność, impulsowość i modulację amplitudy, które mogą być przyczyną uciążliwości. Niemniej zjawisko tonalności występuje rzadko, głównie podczas pracy starszych typów turbin i jest łatwe do wyeliminowania poprzez stosowanie specjalnych nakładek na łopaty tzw. grzebieni. Należy pamiętać, że wymienione uciążliwości w odległościach powyżej 500 m od turbin wiatrowych są praktycznie niewyczuwalne[243]. Niekorzystny wpływ hałasu turbin wiatrowych na zdrowie ludzi można podzielić na trzy grupy: skutki subiektywne (w tym irytacja, uciążliwość i niezadowolenie), zakłócenia czynności (takich jak mowa, sen i uczenie się) oraz skutki fizjologiczne (takie jak niepokój, szumy uszne lub utrata słuchu), zaś jedną z głównych reakcji człowieka na dźwięki słyszalne jest rozdrażnienie[244]. W badaniach naukowych poza tą dokuczliwością, nie stwierdzono bezpośrednich negatywnych skutków zdrowotnych związanych z hałasem turbin wiatrowych. Wykazano, że problemy ze snem i uczucie dyskomfortu mogą być wtórnym skutkiem narażenia na hałas, który był związany z dokuczliwością hałasu[245]. Do takich samym wniosków doszedł Rakun ze swoimi współpracownikami[246], którzy także wskazali, że poziom hałasu generowany przez turbiny wiatrowe był związany jedynie z dokuczliwością, nie zaś ze szkodliwością emisji na człowieka. Co więcej z literatury nie wynika, aby infradźwięki lub dźwięki o niskiej częstotliwości powodowały inne skutki niż dźwięki o wyższych częstotliwościach[247]. Podkreśla się przy tym, że emisje dźwięków od turbin wiatrowych nie

[241] Pedersen E., van den Berg F., Bakker R., Bouma J., *Response to noise from modern wind farms in The Netherlands*, Journal of the Acoustical Society of America 126, 634–644, 2009.
[242] Zagubień A., Wolniewicz K., *The impact of supporting tower on wind turbine noise emission*, Applied Acoustics 155, 260–270, 2019.
[243] Zagubień A., *Analysis of Acoustic Pressure Fluctuation around Wind Farms*, Polish Journal of Environmental Studies 27(6), 2843–2849, 2018.
[244] Pedersen E., Persson Waye K., *Wind turbine noise, annoyance and self-reported health and well-being in different living environments*, Journal of Occupational and Environmental Medicine 64, 480–486, 2007.
[245] *Ibidem*.
[246] Radun J., Maula H., Saarinen P., Keränen J., Alakoivu R., Hongisto V., *Health effects of wind turbine noise and road traffic noise on people living near wind turbines*, Renewable and Sustainable Energy Reviews 157, 2022.
[247] Van Kamp I., van den Berg F., *Health effects related to wind turbine sound: An update*, International Journal of Environmental Research and Public Health 18(17), 9133, 2021.

powodują utraty słuchu[248]. Ważne jest także wskazanie, że percepcja dźwięku przez człowieka zależy głównie od hałasu tła w otoczeniu[249].

W przypadku nowoczesnej turbiny maksymalny poziom mocy akustycznej mieści się w przedziale od 100 do 110 dB(A). Dla słuchacza znajdującego się na ziemi w pobliżu turbiny poziom dźwięku na zewnątrz nie będzie wyższy niż około 55 dB(A). W miejscach zamieszkania poziom ten jest często niższy, a w większości badań wykazano, że niewiele osób, jeśli w ogóle, jest narażonych na średni poziom dźwięku powyżej 45 dB(A). W przypadku turbiny wiatrowej maksymalne poziomy dźwięku rejestrowane na terenach zamieszkania nie są dużo wyższe niż średnie poziomy dźwięku w środowisku[250].

Ocenę zagrożenia hałasem, wykonuje się na podstawie rozporządzenia (Dz.U. 2014 poz. 112)[251] , które określa poziomy dopuszczalne hałasu dla różnych typów źródeł. Turbiny wiatrowe nie stanowią wydzielonych źródeł hałasu, dlatego zaliczane są do kategorii „Pozostałe obiekty i działalność będąca źródłem hałasu". Wartość dopuszczalna hałasu farmy wiatrowej dla jednej najmniej korzystnej godziny pory nocnej wynosi w zależności od sposobu zagospodarowania terenu, odpowiednio 40 dB lub 45 dB. Dla porównania hałas drogowy ma poziom dopuszczalny 56 dB, przy czym jest to wartość uśredniona dla 8 godzin. Z tego wynika, że w najgorszej godzinie nocy dopuszczalny poziom hałasu drogowego wynosi około 60 dB, a więc różnica dopuszczalnych poziomów hałasu drogowego i turbin wiatrowych wynosi odpowiednio ok. 15 i 20 dB. Żadne z prowadzonych badań dokuczliwości hałasu nie uzasadniają aż takiej różnicy między poziomem dopuszczalnym hałasu od źródeł przemysłowych w stosunku do źródeł komunikacyjnych. Ponadto, hałas turbin wiatrowych wzrasta z prędkością wiatru, co powoduje wzrost poziomu tła akustycznego. Przy prędkości wiatru ok. 10 m/s poziom tła akustycznego związanego z hałasem samego wiatru wynosi ok. 55 dB, a więc jest większy od wartości dopuszczalnej w porze nocnej o odpowiednio 10 i 15 dB. Zatem, w tym kontekście wartości dopuszczalne hałasu pochodzącego od turbin wiatrowych należy uznać za odpowiednio niskie, tzn. gwarantujące komfort akustyczny na terenach chronionych akustycznie.

Trudno się zgodzić ze stwierdzeniami prezentowanymi w tekście autorstwa Barbary Lebiedowskiej pt. „Farma wiatrowa jako sąsiad społeczności wiejskiej. Oddziaływanie akustyczne farm wiatrowych"., w myśl których nie ma ustalonych dopuszczalnych poziomów hałasu od obiektów wiatrowych, jak również z sugestią przyjęcia poziomu dopuszczalnego, skorygowanego charakterystyką C (dB(C)). Do oceny oddziaływania akustycznego farm wiatrowych wykorzystywana jest ta sama metoda co do określenia wpływu funkcjonowania zakładów przemysłowych. Takie działanie należy uznać za

[248] Council of Canadian Academies, Understanding the Evidence: Wind Turbine Noise. Ottawa (ON): The Expert Panel on Wind Turbine Noise and Human Health, Council of Canadian Academies, 2015.
[249] Biswas S., Modelling of Ice Throw and Noise from Wind Turbines, Earth & Space Science, 2021.
[250] van Kamp I., van den Berg F., *Health effects related to wind turbine sound: An update, International journal of environmental research and public health, 18(17), 9133, 2021.*
[251] Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14.06.2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku, (Tj, Dz.U. z dnia 22 stycznia 2014 r., poz. 112).

prawidłowe, bowiem farma wiatrowa jest niewątpliwie instalacją przemysłową[252]. Metodyka ta, również w odniesieniu do zakładów przemysłowych, nie uwzględnia modulacji amplitudy czy hałasu infradźwiękowego. Co ważnie, nie można jednoznacznie założyć, że ewentualna nowa metodologia oceny pozwoli na dokładniejsze analizy klimatu akustycznego wokół farm wiatrowych. Obecnie stosowane algorytmy symulacji propagacji dźwięku pozwalają na obliczenia z dokładnością ± 3 dB[253,254].

Wskazać przy tym trzeba, że poziom dźwięku wyrażony w dB(C) jest używany do identyfikacji ewentualnego wysokiego poziomu hałasu niskoczęstotliwościowego, jako różnica pomiędzy równoważnym poziomem dźwięku C i A[255]. Innym przykładem stosowania krzywej korekcji C jest pomiar dźwięków szczytowych na stanowiskach pracy, którego poziom dopuszczalny wynosi 135 dB(C)[256]. Jest to poziom bardzo wysoki, nie występujący w takim nasileniu w sąsiedztwie turbin wiatrowych. Z kolei na świecie powszechnie określane są dopuszczalne poziomy dźwięku korygowanego krzywą A.

Propozycja Autorki dotycząca wykonania pomiarów przy zastosowaniu korekcji C lub LIN, a nie jak obecnie korekcji A, ma prawdopodobnie na celu uwzględnienie w pomiarach składowych niskoczęstotliwościowych i infradźwięków. Podkreślić przy tym trzeba, że krzywa korekcji A, tłumiąca niższe częstotliwości zakresu słyszalnego, została utworzona specjalnie w celu dostosowania pomiarów ciśnienia akustycznego do odbierania dźwięku przez ucho ludzkie[257]. Tym samym rezygnacja z jej stosowania, podczas pomiaru hałasu z zakresu słyszalnego turbin wiatrowych nie jest wskazana.

Nie można także pominąć faktu, że prof. Barbara Lebiedowska podczas oceny wpływu hałasu generowanego przez turbiny wiatrowe nie posiłkuje się cytatami z literatury, które w sposób jednoznaczny wykazałaby negatywne oddziaływanie akustyczne turbin wiatrowych na zdrowie człowieka. Co więcej w swoich opracowaniach prof. Lebiedowska posiłkuje się pozycjami piśmienniczymi pozbawionymi afiliacji, zaś ich autorzy nie posiadają stopni naukowych. Tym samym, w opinii autorów niniejszego opracowania, kwestionowany tekst prof. Lebiedowskiej nie posiada tym samym znaczącej wartości badawczej. Należy uznać go za jednostronny, przedstawiający jedynie argumenty przeciwników energetyki wiatrowej.

[252] Zagubień A., *Pomiar tła akustycznego w środowisku – studium przypadków*, Rocznik Ochrona Środowiska, 20, 1498–1514, 2018.
[253] Biswas S., *Modelling of Ice Throw and Noise from Wind Turbines, Earth & Space Science, 2021.*
[254] Zagubień A., Ingielewicz R., *The analysis of similarity of calculation results and local measurements of wind farm noise*, Measurement 106, 211–220, 2017.
[255] Zagubień A., Wolniewicz K., *The Assessment of Infrasound and Low Frequency Noise Impact on the Results of Learning in Primary School – Case Study*, Archives of Acoustics 45, 93–102, 2020.
[256] Hojan E., *Protetyka słuchu*, Wydawnictwo Naukowe UAM, 2014.
[257] Kirpluk M., *Podstawy akustyki*, NTL-M. Kirpluk, 2017.

2.1.2 Minimalne odległości elektrowni wiatrowych od zabudowań mieszkalnych, sposoby ich wyznaczania

Ustalenie minimalnej odległości turbin wiatrowych od zabudowy mieszkaniowej w większości krajów odbywa się na podstawie przeprowadzonych symulacji propagacji hałasu w środowisku. W niektórych krajach, mimo prowadzonych symulacji, obowiązują jednak nieprzekraczalne wartości minimalne. W części krajów są to wartości obligatoryjne, w innych podlegające negocjacjom na poziomie prawa lokalnego. W związku z tym, przedstawione w tabeli (Tab. 2.1.) zestawienie obrazuje wyłącznie preferencje rządów państw co do założeń ochrony środowiska wokół turbin wiatrowych. Tabelę wykonano na podstawie krytycznej analizy dokumentów dostępnych w zasobach internetu.

Tab. 2.1. Zestawienie minimalnych odległości turbin wiatrowych od zabudowy mieszkalnej

<table>
<tr><th>Kraj</th><th>Minimalna odległość</th><th>Uwagi</th></tr>
<tr><td>Belgia (Walonia)</td><td rowspan="2">4·H</td><td rowspan="4">H – Maksymalna wysokość liczona od gruntu do końcówki śmigła w najwyższym położeniu</td></tr>
<tr><td>Dania</td></tr>
<tr><td>Polska</td><td rowspan="2">10·H</td></tr>
<tr><td>Bawaria (Niemcy)</td></tr>
<tr><td>Włochy</td><td>6·H lub 500 m</td><td></td></tr>
<tr><td>Estonia</td><td rowspan="5">500 m</td><td rowspan="5">–</td></tr>
<tr><td>Francja</td></tr>
<tr><td>Grecja</td></tr>
<tr><td>Irlandia</td></tr>
<tr><td>Litwa</td></tr>
<tr><td>Holandia</td><td>400 ÷ 600 m</td><td>W zależności od regionu</td></tr>
<tr><td>Austria</td><td>750 ÷ 1200 m</td><td>W zależności od polityki regionalnej kantonu</td></tr>
<tr><td>Niemcy</td><td rowspan="2">1000</td><td>Odległość zalecana przez rząd federalny, możliwa do zmniejszenia przez zapisy lokalnego prawa kraju związkowego</td></tr>
<tr><td>Rumunia</td><td>Odległość zalecana przez przepisy krajowe, możliwa do zmniejszenia na podstawie przeprowadzonych symulacji hałasu</td></tr>
<tr><td>Belgia (Flandria)</td><td rowspan="5">–</td><td rowspan="5">Brak minimalnej odległości w przepisach krajowych</td></tr>
<tr><td>Finlandia</td></tr>
<tr><td>Norwegia</td></tr>
<tr><td>Szwecja</td></tr>
<tr><td>Wielka Brytania</td></tr>
</table>

Patrząc tylko na warunki europejskie zauważyć można, że rozrzut minimalnych dopuszczalnych odległości jest znaczny, od 10H po brak minimalnej odległości w przepisach krajowych. Natomiast niezrozumiała jest odległość minimalna przyjęta na Węgrzech (12 km), która wyklucza w praktyce możliwość inwestowania w tym kraju w lądową energetykę wiatrową.

Także poza Europą taki rozrzut da się zauważyć. W Australii odległości minimalne są różne w różnych stanach, od 1000 do 2000 m. Na stronach internetowych australijskiego National Wind Farm Commissioner (Krajowy Komisarz ds. Farm Wiatrowych; https://www.nwfc.gov.au/observations-and-recommendations/governance-compliance) dowiedzieć się można, że np. w stanie Victoria, przed 2011 r. nie była określana odległość minimalna od zabudowań (setback distance), po 2011 r. wyznaczono ją jako 2 km, po czym w 2015 r. zmieniono ją na 1 km.

Andrew Dyer (National Wind Farm Commissioner), w rocznym raporcie za 2019 r. („2019 Annual Report of the National Wind Farm Commissioner, Commonwealth of Australia 2020"), składanym na ręce Parlamentu, w rekomendacji 5.2.8.3. zalecił także przestrzeganie dystansu 1,5 km jako odległości minimalnej od najbliższych zabudowań mieszkalnych (*poziom dopuszczalny hałasu 35dB L_{Aeq} w nocy)*, z możliwością powiększenia jej w przypadku turbin o wysokościach 200 i więcej metrów.

Wg American Wind Energy Association, minimalne odległości w USA, w jakiej turbiny wiatrowe mogą być posadowione od budynków mieszkalnych, linii własności, dróg, obszarów wrażliwych pod względem środowiskowym lub historycznym i innych lokalizacji mogą być ustalane przez władze federalne, stanowe i / lub lokalne, w zależności od specyfiki projektu. Odsunięcia mogą być stałą odległością lub odległością względem wysokości turbiny (np.550 m w Iowa; brak w Vermont; 1,1÷1,5 HH w Kalifornii).

W Kanadzie, również odległość minimalna od zabudowań mieszkalnych zależy od władz stanowych (np. 550 m w Ontario, 1000 m w Nowej Szkocji, 700 m w Saskatchewan).

Wiele przykładów, bardzo różnych odległości pomiędzy turbinami wiatrowymi, a zabudowaniami w USA i Kanadzie znaleźć można na stronie (https://ontario-wind-resistance.org/setbacks/).

Jak z powyższego wynika, w wielu państwach odległości minimalne, jakie brane są pod uwagę, mają wyłącznie charakter rekomendacji i nie zostały wprowadzone przez prawo powszechnie obowiązujące. W wielu przypadkach uprawnienie do podejmowania decyzji w kwestii lokalizacji farm wiatrowych leży w gestii władz samorządowych i lokalnych społeczności. Ponadto wskazuje się, iż obowiązujące wytyczne nie mają sztywnego charakteru i powinny być stosowane w sposób elastyczny, badając każdy przypadek indywidulanie.

2.1.3 Symulacje emisji hałasu słyszalnego

Jednym z analizowanych w raporcie oddziaływań na środowisko turbin wiatrowych w ramach procedury uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach przedsięwzięcia jest emisja hałasu. Jest to etap projektowania farmy wiatrowej. W związku z tym, analiza oparta jest na symulacji propagacji fali dźwiękowej. Jednym z powszechnie używanych do tego celu modeli obliczeniowych na świecie jest model opisany w normie PN-ISO 9613-2:2002[258]. Metoda pozwala na prognozowanie hałasu w warunkach sprzyjających propagacji (z wiatrem). Dokładność metody była wielokrotnie sprawdzana

[258] PN-ISO 9613-2:2002 *Akustyka. Tłumienie dźwięku podczas propagacji w przestrzeni otwartej. Ogólna metoda obliczania*, PKN, Warszawa 2002.

przez różnych badaczy[259],[260],[261] i określona została na ±3 dB. Podczas określania zasięgu emisji hałasu dwa parametry są kluczowe i są to poziom mocy akustycznej turbiny oraz wpływ podłoża gruntowego na propagację fali dźwiękowej. Poziom mocy akustycznej wyznaczany jest zgodnie z normą IEC 61400-11 z dokładnością ±2 dB[262]. Wpływ podłoża gruntowego określa zgodnie z normą PN-ISO 9613-2:2002 wskaźnik A_{gr}[263]. Norma dopuszcza stosowanie dwóch scenariuszy dla określania wskaźnika A_{gr}, metodę ogólną i metodę alternatywną. W metodzie ogólnej wskaźnik A_{gr} wyznacza się ze wzorów uwzględniających wskaźnik gruntu *G*. W metodzie alternatywnej wskaźnik A_{gr} wyznacza się uwzględniając odległość między źródłem, a odbiornikiem oraz średnią wysokości drogi propagacji nad gruntem.

Jak wskazano w pkt. 1.1 moc akustyczna turbin wiatrowych, podawana jako suma hałasu aerodynamicznego i mechanicznego, zawsze zależna jest od prędkości wiatru ze względu na charakter pracy urządzenia. Nowoczesne turbiny wiatrowe mają możliwość regulowania nominalnej mocy akustycznej turbiny oraz stosowania wyciszających nakładek na łopaty wirnika. Mając na uwadze bezpieczne dla zdrowia ludzi prognozowanie emisji hałasu należy wprowadzić ograniczenie stosowania wyciszeń (ustawień „modów") na etapie projektowania farmy. Ograniczenie polegałoby na pozostawieniu możliwości zastosowania bufora o wartości 3 dB. Projektant powinien wykazać w analizie akustycznej, że istnieje, po wybudowaniu farmy wiatrowej, możliwość ograniczenia mocy akustycznej turbiny lub zastosowania rozwiązania technicznego na turbinie, zmniejszającego emisję hałasu o 3 dB.

Niezbędnym wydaje się być określenie jednolitej metody wyznaczania wartości wskaźnika A_{gr} przyjmowanej w symulacjach propagacji hałasu turbin wiatrowych. Możliwe są dwa scenariusze: prowadzimy obliczenia wyłącznie metodą alternatywną (nie wyznacza się wskaźnika gruntu *G*) lub prowadzimy obliczenia metodą ogólną i wskazujemy jak określać wskaźnik gruntu *G*. Norma jasno wskazuje tylko na dwie wartości wskaźnika gruntu *G*: G=0 dla powierzchni twardych (beton, bruk, woda, lód, itp.) i G=1 dla powierzchni porowatych (wszystkie powierzchnie gruntu odpowiednie do rozwoju roślinności). W pozostałych sytuacjach przyjmujemy procentowy udział gruntu porowatego. Bardziej szczegółowy opis wskaźnika gruntu *G* zawarto w Dyrektywie Komisji UE 2015/996[264]. Zgodnie z dyrektywą[265] wartość wskaźnika *G* należy przyjmować zgodnie z tabelą (Tab. 2.2).

[259] Evans, T., Cooper, J., *Comparison of predicted and measured wind farm noise levels and implications for assessments of new wind farms*, Acoustics Australia, 40(1), 28–36, 2012.
[260] Probst F., Probst W., Huber B., *Large-Scale Calculation of Possible Locations for Specific Wind Turbines under Consideration of Noise Limits*, Proc. InterNoise, The 42nd International Congress and Exposition on Noise Control Engineering, 2013.
[261] Zagubień A., Ingielewicz R., *The Analysis of Similarity of Calculation Results and Local Measurements of Wind Farm Noise*, Measurement 106, 211–220, 2017.
[262] IEC 61400-11 Ed.3.0., *Wind Turbines—Part 11: Acoustic Noise Measurement Techniques*, International Electrotechnical Commission, Geneva, Switzerland, 2012.
[263] PN-ISO 9613-2:2002*, Akustyka. Tłumienie dźwięku podczas propagacji w przestrzeni otwartej. Ogólna metoda obliczania*, PKN Warszawa 2002.
[264] Dyrektywa Komisji (UE) 2015/996 z dnia 19 maja 2015 r. ustanawiająca wspólne metody oceny hałasu zgodnie z dyrektywą 2002/49/WE Parlamentu Europejskiego i Rady.
[265] Dyrektywa Komisji (UE) 2015/996 z dnia 19 maja 2015 r. ustanawiająca wspólne metody oceny hałasu zgodnie z dyrektywą 2002/49/WE Parlamentu Europejskiego i Rady.

Tab. 2.2. Wartości wskaźnika *G* dla różnych typów podłoża

Opis podłoża	Rodzaj	*G*
Bardzo miękkie (zaśnieżone lub zbliżone do porośniętego mchem)	A	1
Miękkie poszycie leśne (krótkie, zwarte, zbliżone do wrzosowiska lub porośnięte gęstym mchem)	B	1
Niezwarte, luźne podłoże (torf, trawa, luźna gleba)	C	1
Normalne, niezwarte podłoże (poszycia leśne, pastwiska)	D	1
Zwarte pole i żużel (zwarte trawniki, tereny parków)	E	0,7
Gęste, zwarte podłoże (droga żużlowa, parking samochodowy)	F	0,3
Powierzchnie utwardzone (większość normalnych rodzajów asfaltu, beton)	G	0
Bardzo twarde i zwarte powierzchnie (zwarty asfalt, beton, woda)	H	0

Propozycję autorską wyznaczania wskaźnika gruntu *G* zaproponowano w artykule „Tłumienie gruntu w analizach akustycznych farm wiatrowych”[266]. W tej propozycji ustalenie wartości współczynnika tłumienia gruntu wymaga dokładnego rozpoznania rzeźby terenu, istniejącej infrastruktury, występowania stałych i okresowych zbiorników wodnych oraz zagospodarowania terenu. Dla terenów farmy wiatrowej analizie poddaje się mapy sytuacyjno-wysokościowe, mapy satelitarne, uzyskane informacje z wizji lokalnych oraz Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego. W wyniku analiz określa się procentowy udział obszarów utwardzonych, płaskich obszarów porośniętych roślinnością, obszarów wód stojących i płynących oraz zagłębienia terenu, w których może gromadzić się woda opadowa i roztopowa. Przyjmuje się, że wody stojące i płynące oraz opadowe i roztopowe mogą w miesiącach zimowych zamarzać. Zarówno proces topnienia zalegającej warstwy śniegu, jak i zamarzania w porze zimowej, jest procesem wolnozmiennym i rozłożonym w czasie (łagodne spadki lub wzrosty temperatury). Powstająca woda w większości jest absorbowana przez glebę, a częściowo może zbierać się i zalegać czasowo w istniejących zagłębieniach terenu i rowach. Zatem w wyniku ponownego zamrożenia tafla lodu wystąpi jedynie na ograniczonej powierzchni stanowiącej jedynie niewielki procent całości terenu. Wielkość tej powierzchni zależy od ukształtowania terenu. Autorzy zaproponowali aby wyliczać dla całego obszaru oddziaływania farmy wiatrowej procentowe udziały powierzchni twardych (G=0) i porowatych (G=1). Do powierzchni twardych zaliczono: drogi i place utwardzone, obszary wód stojących i płynących, zagłębienia terenu, w których okresowo może gromadzić się woda. Pozostałe obszary zaliczono do powierzchni porowatych. Z przeprowadzonych w powyższy sposób analiz wynika, że wskaźnik gruntu zawiera się w przedziale od 0,9 do 1,0.

Mając na uwadze ograniczenie oddziaływania hałasu na ludzi mieszkających w pobliżu farm wiatrowych, proponuje się zastosowanie jednolitego wskaźnika gruntu G = 0,7 dla symulacji prowadzonych na etapie uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach przedsięwzięcia. Wartość ta jest zgodna z zaleceniami stosowanymi np. w Kanadzie[267]. Na

[266] Ingielewicz R., Zagubień A.,*Tłumienie gruntu w analizach akustycznych farm wiatrowych*, Wydawnictwo PAK 60(2), 118–121, 2014.
[267] Ministry of the Environment, *Noise Guidelines for Wind Farms*, Interpretation for Applying MOE NPC Publications to Wind Power Generation Facilities, Ontario, October 2008.

etapie wykonywania prognoz środowiskowych, podczas procedury uchwalania Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego (MPZP), wyłącznie dla terenów przyszłej farmy wiatrowej, wskaźnik gruntu G należy pominąć, a obliczenia prowadzić metodą alternatywną zgodnie z normą (PN-ISO 9613-2:2002)[268] i korzystać z jednoliczbowej wartości mocy akustycznej. Na etapie planowania przestrzennego nie jest możliwe ścisłe określenie typu zamontowanego w przyszłości urządzenia. Jeżeli miejscowy plan MPZP uchwalany jest dla obszaru obejmującego tereny o zróżnicowanej funkcji, obrys farmy wiatrowej powinien być odsunięty od terenów mieszkaniowych o 500 metrów. Szczegółowe propozycje zapisano w rozdziale 4.

Efekt skumulowanego oddziaływania kilku farm wiatrowych (czyli inwestycji znajdujących się w bezpośrednim sąsiedztwie planowanego przedsięwzięcia) należy uwzględniać tylko dla projektów, które są realizowane lub zrealizowane. Wyjątek mogą stanowić inwestycje możliwe do zrealizowania na podstawie zapisów w Miejscowym Planie Zagospodarowania Przestrzennego. Rekomenduje się utworzenie rejestru terenów farm wiatrowych. Rejestr powinien obejmować instalacje realizowane (w fazie budowy) i zrealizowane oraz tereny przewidziane w MPZP pod farmy wiatrowe.

2.1.4 Analizy hałasu słyszalnego po realizacji inwestycji

Celem porealizacyjnych analiz hałasu jest ocena pracującej farmy wiatrowej pod względem zagrożenia dla środowiska i ludzi na podstawie pomiarów terenowych *in situ*. Ponadto pomiary terenowe stanowią weryfikację wyników obliczeń numerycznych wykonanych na etapie projektowania farmy. Ze względu na specyfikę zjawisk akustycznych, zachodzących podczas pracy turbin wiatrowych, wskazane jest uzupełnienie lub opracowanie metodyki wykonywania pomiarów hałasu farm wiatrowych. Metodykę wykonywania pomiarów hałasu środowiskowego w Polsce określa Rozporządzenie (Dz.U.2021 poz. 1710, Załącznik 7)[269]. Zalecana referencyjna metodyka pomiarowa ustala szereg ograniczeń, co do warunków atmosferycznych panujących podczas pomiarów, lokalizacji punktów pomiarowych, zestawów pomiarowych oraz określa sposób wykonywania pomiaru

Proponuje się następujące zmiany, zalecenia i uzupełnienia metodyki referencyjnej wykonywania pomiarów hałasu w odniesieniu do turbin wiatrowych:

- Wprowadzić zalecenie prowadzenia pomiarów wyłącznie metodą próbkowania ze względu na zmienność prędkości wiatru i innych parametrów meteorologicznych w ciągu doby.
- Czas pomiaru próbki hałasu (immisji – hałas turbin plus tło akustyczne) umożliwiający, z jednej strony, eliminację wpływu zakłóceń, a z drugiej,

[268] PN-ISO 9613-2:2002, Akustyka. Tłumienie dźwięku podczas propagacji w przestrzeni otwartej. Ogólna metoda obliczania. PKN Warszawa 2002.
[269] Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 7 września 2021 w sprawie wymagań w zakresie prowadzenia pomiarów wielkości emisji (Dz.U. 2021 poz.1710).

uwzględniający zmienność prędkości wiatru, ustalić na 300 s, a przy częstych zakłóceniach skrócić do 60 s.

- Czas pomiaru próbki tła akustycznego, umożliwiający eliminację wpływu zakłóceń, ustalić na 60 s, a przy częstych zakłóceniach skrócić do 10 s.
- Dopuszczenie do oceny wielodniowych pomiarów monitoringowych i określanie wyników w oparciu o wybór próbek pomiarowych z szerszego okresu oraz analizę statystyczną poziomów hałasu, skorelowaną z pomiarami parametrów pozaakustycznych, co pozwoliłoby na uspokojenie opinii społecznej poprzez zapewnienie oceny hałasu dla bardzo różnych stanów pracy i warunków propagacji fali akustycznej (opis szczegółowy tego punktu metodyki wymaga dodatkowych badań terenowych, metody te są powszechnie stosowane przy ocenie hałasu lotniczego oraz zmienności emisji hałasu ze źródeł przemysłowych).
- Pomiary tła akustycznego należy wykonywać wyłącznie po zatrzymaniu turbin w tych samych punktach kontrolnych, w których mierzono hałas podczas ich pracy. Pomiar tła w cieniu akustycznym badanego budynku mieszkalnego jest dopuszczalny pod warunkiem, że przy badanej zabudowie znajduje się tylko jedna turbina w promieniu 1000 m (wtedy podczas pomiaru tła wpływ innych turbin będzie nieistotny).
- Lokalizację kontrolnych punktów pomiarowych należy ustalić na granicach działek najbliższych terenów chronionych akustycznie, na wysokości 1,5 m nad poziomem terenu. Należy wykluczyć możliwość pomiaru przy elewacji budynku chronionego w celu odejmowania poprawki (-3dB) związanej z odbiciami dźwięku od fasady budynku. Średnia prędkość wiatru podczas pomiarów na wysokości 3,5±0,5 m nie może przekraczać 5 m/s.
- Przed pomiarami zespół pomiarowy powinien zapoznać się z częścią akustyczną raportu oddziaływania na środowisko oraz z dokumentacją techniczną turbin wiatrowych i ustalić przy jakich prędkościach wiatru dany typ turbiny osiąga maksymalny poziom mocy akustycznej. Jeżeli dane akustyczne odniesione są do prędkości wiatru na wysokości 10 m nad poziomem terenu, należy je ekstrapolować na wysokość gondoli turbiny wiatrowej.
- Pomiar hałasu musi być wykonany w warunkach co najmniej dwóch różnych prędkości wiatru mierzonej na gondoli, przy czym pomiary muszą objąć średnią prędkość wiatru, z zarejestrowanych na wszystkich turbinach farmy wiatrowej, o wartości 70 % prędkości wywołującej maksymalną moc akustyczną lub wyższej.
- Należy wprowadzić zalecenie prowadzenia pomiarów w czterech porach roku, co pozwoli na uwzględnienie zmiennych w ciągu roku warunków atmosferycznych, takich, jak: wilgotność, temperatura, ciśnienie i kierunek wiatru oraz zmiennego poszycia terenu wpływającego na propagację fali dźwiękowej. Pomiary powtórzyć w kolejnym roku, a w przypadku wykazania braku przekroczeń poziomów dopuszczalnych, uznać, że farma wiatrowa nie wymaga dalszych badań hałasu w jej otoczeniu.

- Należy uwzględnić kierunkowość wiatru. W każdej porze roku należy dokonać pomiaru we wszystkich punktach kontrolnych. Należy uwzględnić propagację hałasu z wiatrem na punkt i wykonać tyle sesji pomiarowych aby przynajmniej raz w danym punkcie pomiarowym kierunek wiatru zawierał się w zakresie rozwarcia kąta ±45˚ patrząc od najbliższej turbiny wiatrowej na punkt kontrolny.
- Należy wprowadzić obowiązek udostępnienia zespołowi pomiarowemu przez operatora farmy wiatrowej informacji, o średnich prędkościach wiatru na poszczególnych turbinach, zarejestrowanych podczas wykonywania monitoringu hałasu.
- Na podstawie zapisów komputerowych operatora farmy wiatrowej należy ustalić, przy jakich prędkościach wiatru, na wysokości osi poszczególnych turbin, wykonano pomiary emisji hałasu. W raporcie z badań należy podać przedział uśrednionych wartości prędkości wiatru, odpowiadający czasowi wykonywania pomiarów. Należy podać jakie ustawienia turbin (mody) były zastosowane podczas pomiarów.
- Podczas pomiarów preferowana jest pora nocna (niższy poziom dopuszczalny, niższe tło akustyczne, bardziej stabilne warunki atmosferyczne).
- W przypadkach, gdy zmierzony poziom emisji hałasu jest nierozróżnialny z tłem akustycznym, a jednocześnie poziom emisji nie przekracza wartości poziomów dopuszczalnych w danym punkcie, wprowadzić zapis interpretacyjny, że w takim przypadku poziom emisji hałasu w danym punkcie nie stanowi zagrożenia dla środowiska i ludzi.

2.1.5 Infradźwięki i hałas niskoczęstotliwościowy

Oprócz hałasu słyszalnego turbiny wiatrowe są źródłem emisji hałasu o niskiej częstotliwości (LFN) w zakresie 20÷200 Hz[270]. Ponieważ wiele skarg społeczności lokalnej dotyczy hałasu LFN emitowanego przez turbiny wiatrowe, ważne jest, aby ocenić wpływ LFN na zdrowie mieszkańców okolic farm wiatrowych. Z badań przeprowadzonych przez Schmidt J.H. i Klokker M. wynika, że nie ma istotnych statystycznie dowodów wskazujących na związek między narażeniem na hałas turbin wiatrowych a szumami usznymi, utratą słuchu, zawrotami głowy lub bólem głowy[271].

Jak podają Zajamšek i współpracownicy[272] główne składowe infradźwiękowe hałasu emitowanego przez turbiny wiatrowe mogą być mierzone w odległości wielu kilometrów od farmy wiatrowej. Zazwyczaj jednak jest on na poziomie znacznie niższym od normalnego progu słyszalności.

[270] Schmidt J.H., Klokker M., *Health effects related to wind turbine noise exposure: A systematic review,* PLoS ONE 9(12), 2014.
[271] *Ibidem.*
[272] Zajamšek B., Hansen K.L., Doolan C.J., Hansen C.H., *Characterisation of wind farm infrasound and low–frequency noise*, Journal of Sound and Vibration 370, 176–190, 2016.

Przeprowadzone przez Onakpoya ze współpracownikami[273] badania wykazały, że hałas generowany przez turbiny wiatrowe wpływa na sen i jakość życia, ale związek ten jest niejasny. Wykazano, że istnieją pewne dowody na to, że narażenie na hałas turbin wiatrowych wiąże się ze zwiększonym prawdopodobieństwem wystąpienia uciążliwości i problemów ze snem. Indywidualne postawy mogą jednak wpływać na rodzaj reakcji na hałas generowany przez turbiny wiatrowe. Tym samym uzasadnione są badania eksperymentalne i obserwacyjne nad związkiem między hałasem turbin wiatrowych a stanem zdrowia. Ważne w omawianym aspekcie są wyniki fińskiego projektu badawczego, z którego jednoznacznie wynika, że niesłyszalne dźwięki o niskiej częstotliwości emitowane przez elektrownie wiatrowe nie są szkodliwe dla zdrowia ludzkiego, mimo powszechnych obaw, że wywołują one nieprzyjemne objawy[274]. W ramach projektu przeprowadzono badania ankietowe, pomiary dźwięku oraz eksperymenty prowokacyjne. Niektóre osoby zgłaszały różne objawy, które intuicyjnie kojarzyły z infradźwiękami emitowanymi przez turbiny wiatrowe. W badaniu ankietowym objawy intuicyjnie kojarzone z infradźwiękami turbin wiatrowych występowały stosunkowo często w odległości do 2,5 km od najbliższej turbin wiatrowych, a spektrum objawów było szerokie. Wielu z respondentów, u których wystąpiły objawy, wiązało je również z wibracjami lub polem elektromagnetycznym turbin wiatrowych. W pomiarach poziomy infradźwięków były zbliżone do poziomów występujących zwykle w środowisku miejskim. Przygotowane próbki dźwięku o najwyższych poziomach infradźwięków i wartościach modulacji amplitudy wykorzystano w eksperymentach prowokacyjnych prowadzonych metodą podwójnie ślepej próby. Uczestnicy, którzy wcześniej zgłaszali objawy związane z infradźwiękami turbin wiatrowych, nie byli w stanie wyczuć infradźwięków w próbkach hałasu i nie uznali próbek z infradźwiękami za bardziej dokuczliwe niż te, w których nie występowały składowe infradźwiękowe związane z turbinami wiatrowymi. Ekspozycja na infradźwięki powodowane przez turbiny wiatrowe nie wywołała reakcji fizjologicznych u żadnej z grup uczestników. Z badań jednoznacznie wynika, że brakuje dowodów naukowych na istnienie potencjalnego związku lub badań koncentrujących się bezpośrednio na wpływie infradźwięków turbin wiatrowych na zdrowie.

Do podobnych rezultatów doszli Poulsen wraz ze współpracownikami[275], którzy jednoznacznie wskazali, że nie znaleziono przekonujących dowodów na związek między oddziaływaniem akustycznym turbin wiatrowych, a zawałem serca lub udarem mózgu u ludzi. W wyniku badań ustalono, że hałas pochodzący od turbin wiatrowych nie wpływał

[273] Onakpoya I.J., O'Sullivan J., Thompson M.J., Heneghan C.J., The effect of wind turbine noise on sleep and quality of life: A systematic review and meta-analysis of observational studies, Environment international 82, 1–9, 2015.

[274] Maijala P., Turunen A., Kurki I., Vainio L., Pakarinen S., Kaukinen C., Sainio M., *Infrasound does not explain symptoms related to wind turbines*, Publications of the Government's analysis, assessment and research activities 34, 2020.

[275] Poulsen A.H., Raaschou-Nielsen O., Peña A., Hahmann A.N., Nordsborg R.B., Ketzel M., Brandt J., Sørensen M., *Short-term nighttime wind turbine noise and cardiovascular events: a nationwide case-crossover study from Denmark*, Environment international 114, 160–166, 2018.

na zaburzenia snu i stres psychologiczny[276]. Z kolei inne badania wykazały, że symulowane infradźwięki nie mają statystycznie istotnego wpływu na objawy zgłaszane przez ludzi[277].

Hałas generowany przez turbiny wiatrowe może przypominać dźwięk przejeżdżającego długiego pociągu[278]. Powstaje on w momencie mijania wieży turbiny przez łopatę wirnika, zaś częstotliwość zależy od częstotliwości przechodzenia tych łopat[279]. To okresowe pulsowanie hałasu w zakresie pasma słyszalnego jest błędnie oceniane jako infradźwięki[280]. Zdaniem Pawlas i współpracowników[281] osoby narażone na hałas pochodzący z turbin wiatrowych mogą oceniać dźwięki te jako bardziej uciążliwy niż hałas od innych źródeł o takich samych parametrach, jak np. hałas drogowy, czy też przemysłowy. Ciekawe badania przeprowadził Leventhall[282], który wykazał, że istnieje szereg problemów nieakustycznych, które mogą prowadzić do postrzegania hałasu, ale nie są przez niego powodowane. We wcześniejszej swojej publikacji Leventhall[283], wskazał jednoznacznie, że infradźwięki emitowane przez turbiny wiatrowe są poniżej progu słyszalności i nie mają konsekwencji na zdrowie ludzi.

Odwrotne stanowisko do wyżej przedstawionych dowodów opartych na przeglądzie światowej literatury przedstawia tekst autorstwa Barbary Lebiedowskiej pt. „Farma wiatrowa jako sąsiad społeczności wiejskiej. Oddziaływanie akustyczne farm wiatrowych". Autorka stwierdza, że w piśmiennictwie nie ma pozycji, które w sposób jednoznaczny wykazywałyby oddziaływanie turbin wiatrowych w zakresie emisji hałasu infradźwiękowego i hałasu o niskiej częstotliwości na zdrowie ludzi. Wbrew powyższemu dostępna jest liczna literatura, która wskazuje, że hałas o częstotliwości mniejszej niż 60 Hz generowany przez farmy wiatrowe jest niemożliwy do rejestracji przez ludzki organizm[284,285], bowiem hałas ten jest poniżej poziomu percepcji słuchowej i drganiowej człowieka.

Jak już wskazano we wcześniejszych częściach niniejszego opracowania, w otoczeniu człowieka występują zarówno naturalne jak i antropogeniczne źródła hałasu, emitujące infradźwięki. Pod tym względem elektrownie wiatrowe nie są odosobnione i z tego punktu

[276] Yoon K., Gwak D.Y., Seong Y., Lee S., Hong J., Lee S., *Effects of amplitude modulation on perception of wind turbine noise*, Journal of Mechanical Science and Technology 30(10), 4503–4509, 2016.
[277] Tonin R., Brett J., Colagiuri B., *The effect of infrasound and negative expectations to adverse pathological symptoms from wind farms*, Journal of Low Frequency Noise, Vibration and Active Control 35(1), 77–90, 2016.
[278] Basner M., Muller U., Elmenhorstm E., Single and combined effects of air, road, and rail traffic noise on sleep and recuperation, Sleep 34, 11–23, 2011.
[279] Pawlas K., Pawlas N., Boroń M., *Życie w pobliżu turbin wiatrowych, ich wpływ na zdrowie – przegląd piśmiennictwa*, Med Srod.15(4), 150–158., 2012.
[280] Leventhall G., *Infrasound from wind turbines-fact, fiction or deception*, Canadian acoustics 34(2), 2011.
[281] Pawlas K., Pawlas N., Boroń M., *Życie w pobliżu turbin wiatrowych, ich wpływ na zdrowie – przegląd piśmiennictwa,* Med Srod.15(4), 150–158, 2012.
[282] Leventhall G., *Low frequency noise. what we know, what we do not know, and what we would like to know*, Journal Of Low Frequency Noise, Vibration And Active Control 28(2), 79–104, 2009.
[283] Leventhall G., *Infrasound from wind turbines-fact, fiction or deception*, Canadian Acoustics 34(2), 2011
[284] Maijala P., Turunen A., Kurki I., Vainio L., Pakarinen S., Kaukinen C., Sainio M., *Infrasound Does Not Explain Symptoms Related to Wind Turbines, Finland Prime Minister's Office, Helsinki, 2020.*
[285] Van Kamp I., van den Berg F., *Health effects related to wind turbine sound: An update*, International journal of environmental research and public health, 18(17), 9133, 2021.

widzenia turbiny wiatrowe nie są urządzeniami wyjątkowymi. Należy jednak wskazać, że każdy człowiek narażony jest na oddziaływanie infradźwięków występujących w jego otoczeniu, niezależnie od miejsca, w którym przebywa[286,287]. Prawdą jest, że potencjalnie, po przekroczeniu pewnych poziomów natężenia, infradźwięki mogą przyczynić się do uciążliwości sprowadzających się do nadmiernego zmęczenie, dyskomfortu, czy też innych funkcji fizjologicznych. Niemniej wszystkie te zjawiska, co również podkreślono już wcześniej, odbierane i opisywane są przez badanych w sposób subiektywny i zależny od wrażliwości osobniczej.

Stwierdzono, że dopiero narażenie na bardzo wysoki poziom hałasu infradźwiękowego może być niebezpieczne dla zdrowia[288]. Tym samym oceniając narażenie na hałas infradźwiękowy, w tym pochodzący od pracy turbin wiatrowych, należy znać poziomy ciśnienia akustycznego hałasu infradźwiękowego w środowisku i na tej podstawie podejmować próbę oceny zagrożenia. W rozdziale 1 wykazano, że hałas infradźwiękowy rejestrowany wokół farm wiatrowych jest na poziomie zbliżonym do emisji źródeł naturalnych oraz poniżej progu percepcji człowieka.

Obecnie w Polsce brak przepisów regulujących ocenę hałasu infradźwiękowego oraz niskoczęstotliwościowego (LFN) w środowisku. Problem nie dotyczy wyłącznie oddziaływania turbin wiatrowych. Zarówno w środowisku pracy, komunalnym oraz zewnętrznym brak jest jakichkolwiek regulacji w tym zakresie. Istnieje pilna potrzeba uregulowania sposobów prowadzenia ocen hałasu infradźwiękowego oraz LFN w Polsce.

Najczytelniejsze przepisy w zakresie oceny hałasu infradźwiękowego ma Dania[289],[290].

Mimo iż, obecnie nie ma jednoznacznych dowodów na oddziaływanie infradźwięków pochodzących od turbin wiatrowych na zdrowie człowieka to wprowadzenie rozwiązań wzorowanych na duńskich, po odpowiednim ich doprecyzowaniu i uwzględnieniu polskich uwarunkowań, wydaje się być zasadne. Ta tematyka wymaga pogłębionych badań, w ramach których można sformułować zalecenia do metodyki referencyjnej wykonywania obliczeń oraz pomiarów hałasu niskoczęstotliwościowego i infradźwiękowego w odniesieniu do turbin wiatrowych. Przykładowa uproszczona procedura oceny mogłaby przebiegać następująco:

a) na podstawie widma hałasu określonego przez producenta określić emisję źródła. W przypadku braku odpowiednich danych, wykonać pomiar widma hałasu

[286] Zagubień A., Wolniewicz K., *Domowe źródła hałasu niskoczęstotliwościowego*, Rocznik Ochrona Środowiska 19, 682–693, 2017.
[287] Zagubień A., Wolniewicz K., Everyday exposure to occupational/non-occupational infrasound noise in our life, Archives of Acoustics 41(4), 659–668, 2016.
[288] Helbin J., *Środowiskowe czynniki fizyczne wpływające na organizm człowieka,* Wybrane problemy higieny i ekologii człowieka, Wydawnictwo UJ. Kraków, 2008.
[289] Rozporządzenie Ministra Środowiska Danii, *Bekendtgørelse om støj fra vindmøller*, Bekendtgørelse 1284 af 15/12/2011.
[290] Rozporządzenie Ministra Środowiska Danii, *Bekendtgørelse om støj fra vindmøller*, Bekendtgørelse 135 af 07/02/2019.

w bezpośrednim sąsiedztwie turbiny stosując np. uproszczoną procedurę wyznaczenia poziomu mocy akustycznej źródła w oparciu o IEC 61400-11[291],

b) przyjąć w obliczeniach typową standaryzowaną izolacyjność akustyczną przegród zewnętrznych budynku (w Dani wartość ta zdefiniowana jest na podstawie serii badań; potrzebne byłyby badania Polskie w celu zdefiniowana tej wartości dla naszej typowej zabudowy mieszkaniowej),

c) dokonać oceny poziomu hałasu wewnątrz pomieszczeń mieszkalnych na podstawie obliczeń, w oparciu o dane wskazane w pp.a i pp.b oraz zdefiniowane prawnie formuły (podejście to w praktyce pozwala odseparować wynik przeprowadzonej oceny od lokalnych wpływów, takich jak, np. hałas bytowy),

d) na etapie pomiarów kontrolnych, modyfikując metodykę stosowaną w Danii, pomiar hałasu niskoczęstotliwościowego można wykonać w odległości 3 m od elewacji budynku mieszkalnego i zrezygnować z określania mocy (pp. a),

e) ustalić dopuszczalne poziomy hałasu niskoczęstotliwościowego i infradźwiękowego (w Danii w porze nocy, w pomieszczeniach mieszkalnych jest to 20 dB(A) i 85 dB(G)). W Polsce, ze względu na inne obowiązujące normy, istnieje konieczność wprowadzenie odpowiednich limitów.

2.2 Migotanie światła

Migotanie cienia powinno być określane w ramach działań poprzedzających budowę farmy wiatrowej. Raporty mogą być dostarczane w taki sposób, aby można było zrozumieć możliwy wpływ cienia na nieruchomości, budynki i drogi.

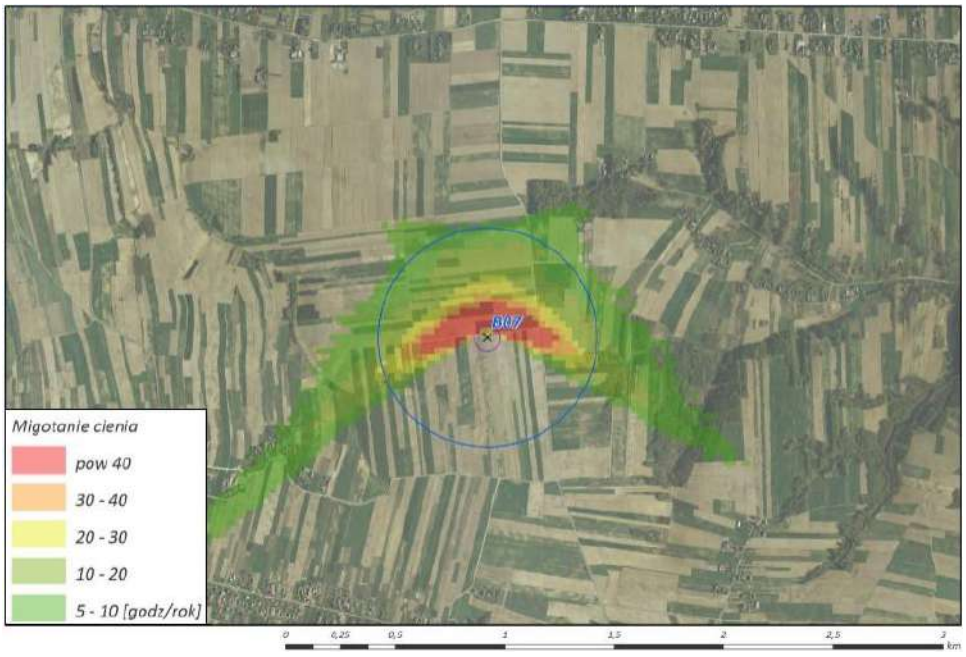
Intensywność efektu migotania cienia, i tym samym jego postrzeganie przez człowieka, zależą od wielu czynników, do których należy zaliczyć przede wszystkim[292]:

- wysokość wieży i średnica rotora;
- odległość obserwatora od farmy wiatrowej;
- pora roku;
- zachmurzenie;
- obecność naturalnych barier (np. drzew) pomiędzy turbiną wiatrową a obserwatorem;
- orientacja okien w budynkach zlokalizowanych w strefie migotania cieni, względem turbiny wiatrowej generującej zjawisko,
- oświetlenie w pomieszczeniu.

[291] IEC 61400-11 Ed.3.0., *Wind Turbines—Part 11: Acoustic Noise Measurement Techniques*, International Electrotechnical Commission, Geneva, Switzerland, 2012.
[292] Ove Arup and Partners, *Planning for Renewable Energy. A Companion Guide to PPS22*, Stationery Office, 2004.

Określenie stopnia uciążliwości omawianego oddziaływania optycznego możliwe jest przy wykorzystaniu specjalistycznego oprogramowania komputerowego (np. WindPRO, WindFarmer, WindPass), posiadającego szereg opcji pozwalających stwierdzić, jak będzie wyglądało zjawisko padania cienia dla konkretnych warunków środowiskowych. Kalkulacje ukazują w sposób precyzyjny, jak często i w jakich odstępach czasowych dany odbiorca będzie dotknięty cieniem generowanym przez farmę wiatrową[293].

Wskazane powyżej programy komputerowe przeprowadzają symulację polegającą na analizie pozycji słońca względem turbiny wiatrowej, w odstępach minutowych dla okresu całego roku. W celu przeprowadzenia obliczeń, konieczne jest wprowadzenie do programu następujących danych wejściowych: parametry techniczne turbiny wiatrowej, rozmieszczenie obiektów mieszkalnych, czy też lokalizacji i orientacji okien w tych zabudowaniach. Wykorzystywany model obliczeniowy bazuje również na danych meteorologicznych. Przy użyciu specjalistycznych programów komputerowych możliwe jest przeprowadzenie dwóch rodzajów obliczeń – rzeczywiste padanie cienia i „najgorszy możliwy przypadek". Pierwsza sytuacja opiera się na faktycznych danych ze stacji meteorologicznej. „Najgorszy możliwy przypadek" to sytuacja, która zakłada wszelkie zjawiska fizyczne potęgujące padanie cienia, np. brak zachmurzenia. Wynik dla „najgorszego możliwego przypadku" określa maksymalny czas występowania tzw. efektu migotania cienia , jakie może wytworzyć konkretna farma wiatrowa. Przedstawiając wyniki z takich obliczeń, możemy być pewni, że oddziaływanie cieniem nie będzie większe dla danego projektu[294].

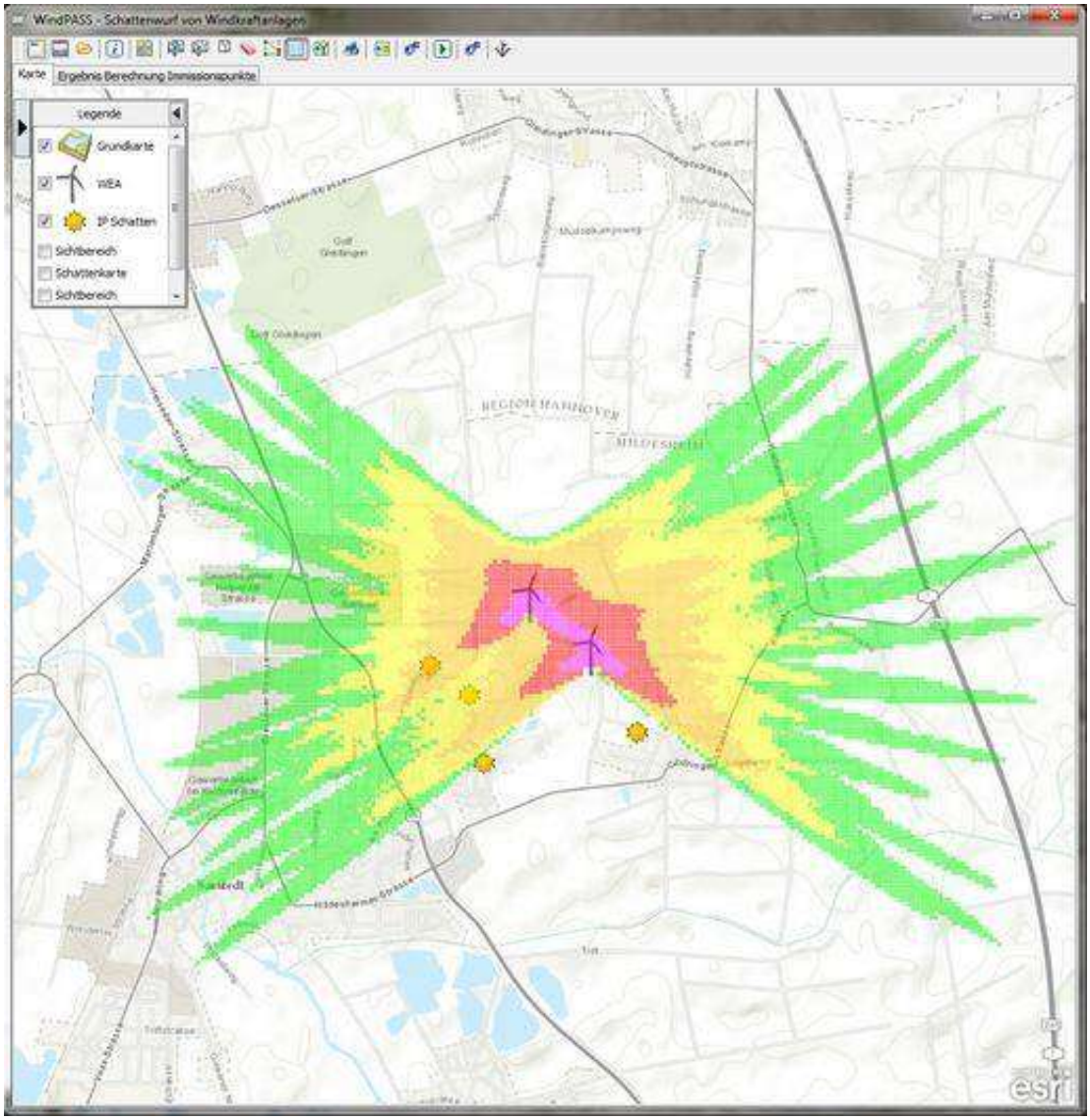

Rys. 2.1. Mapa motylkowa przedstawiająca efekt migotania cienia powstającego w wyniku eksploatacji turbiny wiatrowej[295].

[293] Nawrotek M., *Efekt migotania cienia*, GLOBEnergia: Odnawialne Źródła Energii (2), 2012.
[294] *Ibidem*.
[295] https://archiwum.myslowice.net/assets/files/entries/Elektrowniewiatrowefaktyimity.pdf

Wyniki z przeprowadzonych obliczeń można przedstawić ponadto w postaci tzw. mapy motylkowej. Mapa motyli pokazuje sumę minut, przez jaką każda komórka rastra na mapie będzie zacieniona w ciągu roku.

Użytkownik może interaktywnie zdefiniować rozdzielczość komórek rastrowych oraz kroki czasowe, dla których obliczana jest mapa motyli. Liczba minut, przez które każda komórka rastrowa jest zacieniona, jest wyświetlana w okienku po kliknięciu komórki rastrowej na mapie motyla[296]. Przykładowy rzut ze specjalistycznego programu komputerowego przedstawia Rys. 2.2. Z kolei we wcześniejszej części niniejszej publikacji zaprezentowano wyniki graficzne uzyskane przy użyciu programu WindFarmer.

Rys. 2.2. Symulacja tzw. efektu migotania cienia w programie komputerowym WindPASS[297].

[296] MOSS Computer Grafik Systeme GmbH, *WindPASS shadow*. https://www.esri.com/partners/moss-computer-grafik-a2T70000000TNZLEA4/windpass-shadow-a2d70000001AVh5AAG
[297] *Ibidem.*

2.3 Pole elektromagnetyczne

Badania wpływu wolnozmiennych pól elektromagnetycznych na zdrowie ludzi były jednymi z najszerzej prowadzonych badań epidemiologicznych w historii[298]. Wynikało to z powszechności sieci i instalacji elektrycznych o częstotliwości 50 Hz (60 Hz) oraz też z przekonania o szkodliwości ich odziaływania, w szczególności w zakresie niektórych typów nowotworów. Wyniki tych badań są niejednoznaczne, jedno jest jednak pewne, że potencjalnym czynnikiem kancerogennym może być długotrwałe (wieloletnie) przebywanie w środowisku o wysokim poziomie natężenia pola magnetycznego 50 Hz. Z jednej strony pole magnetyczne 50 Hz jest klasyfikowane zatem jako czynnik „o prawdopodobnym działaniu rakotwórczym", z drugiej strony krytyczny przegląd dostępnej literatury naukowej dostarcza argumentów zarówno za istnieniem związków pomiędzy polem magnetycznym 50/60 Hz i ryzykiem nowotworowym, jak i argumentów przeciwko takiej koncepcji[299]. Należy jednak zauważyć, że przepisy obowiązujące w Polsce – Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r.[300] zapewniają dostateczny poziom bezpieczeństwa ludziom, znajdującym się w odziaływaniu takich pól, zwłaszcza, że wymagania dla Polski są w tym zakresie bardziej restrykcyjne, niż w innych krajach. Potwierdza to przedstawiona poniżej Tab. 2.3.

Tab. 2.3. Zestawienie przepisów odnośnie dopuszczalnych wartości pola magnetycznego 50 Hz[301]

Państwo lub organizacja międzynarodowa	Wartość dopuszczalna natężenia pola elektromagnetycznego H [A/m]	Uwagi i zalecenia odnośnie stosowania wartości dopuszczalnej
Austria	80	Tzw. Poziom odniesienia
Belgia	-	Wartość dopuszczalna obowiązuje tylko dla składowej elektrycznej pola (E)
Chorwacja	80	Wartość identyczna z zalecaną przez ICNIRP
Czechy	80	Wartość identyczna z zalecaną przez ICNIRP
Dania	-	Brak przepisów; zalecane tzw. podejście ostrożnościowe, t.j. ograniczanie budowy linii napowietrznych blisko budynków mieszkalnych i odpowiednio – wznoszenia budynków mieszkalnych w sąsiedztwie linii istniejących
Estonia	80	Wartość zalecana przy ekspozycji długotrwałej wg Recommendation 1991/519/EC
Finlandia	80	Wartość rekomendowana przy ekspozycji długotrwałej
	400	Wartość rekomendowana przy ekspozycji krótkotrwałej
Francja	80	Wartość rekomendowana dla ekspozycji w polach wytwarzanych przez nowe i przebudowywane

[298] Szuba M., *Linie I stacje elektroenergetyczne w środowisku człowieka*, Polskie Sieci Elektroenergetyczne S.A., Warszawa, 2008.
[299] *Ibidem.*
[300] Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz.U. z dnia 19 grudnia 2019 r., poz.2448).
[301] Szuba M., *Linie I stacje elektroenergetyczne w środowisku człowieka*, Polskie Sieci Elektroenergetyczne S.A., Warszawa, 2008.

		obiekty oraz instalacje systemu elektroenergetycznego pracujące w normalnych warunkach
Hiszpania	-	Brak przepisów dla pól o częstotliwości 50 Hz
Holandia	96	Zalecenie Rady ds. Zdrowia Holandii (wartość kontrolowana)
	80	Zalecenie rządowe dla władz lokalnych i kompanii energetycznych
	0,32	Wartość uśredniona w ciągu 1 roku; zalecenie rządowe dla władz lokalnych i kompanii energetycznych w przypadku miejsc długotrwałego przebywania dzieci (mieszkania, szkoły); zalecenia dla nowych linii napowietrznych oraz nowych budynków lokalizowanych w sąsiedztwie linii napowietrznych, pod warunkiem, że jest to możliwe do zrealizowania
Niemcy	80	Wartość rekomendowana dla ekspozycji w polach wytwarzanych przez obiekty oraz instalacje systemu elektroenergetycznego (linie napowietrzne i kablowe, stacje elektroenergetyczne itp.)
	160	J/w, lecz przy ekspozycji trwającej mniej niż 1,2 godz. na dobę
Polska	60	Przebywanie w polu bez ograniczeń czasowych
Portugalia	80	Wartość rekomendowana przy ekspozycji długotrwałej
Słowenia	8	Na terenach szczególnej ochrony (miejsca lokalizacji budynków mieszkalnych, szkół, szpitali, centrów wypoczynku itp.)
	80	Na pozostałych terenach
Szwajcaria	0,8	W przypadku budowy nowych linii napowietrznych poziom zalecany na terenach szczególnej ochrony (miejsca lokalizacji budynków mieszkalnych, szkół, szpitali, centrów wypoczynku itp.), jeśli jest możliwy do osiągnięcia bez ponoszenia nadmiernych kosztów Tzw. „podejście ostrożnościowe”
	80	Na pozostałych terenach
Szwecja	80	Zalecenia szwedzkich służb ochrony radiologicznej
	-	W przypadku nowych linii zaleca się stosowanie tzw. podejścia ostrożnościowego, zmierzającego do utrzymania naturalnych poziomów pola magnetycznego, pod warunkiem, że nie pociąga to nadmiernych kosztów realizacji przedsięwzięcia
Węgry	80	Określane na wysokości 1,5 m npt
Wielka Brytania	80	Tzw. poziom odniesienia
Włochy	80	Tzw. limit ekspozycyjny
	8	Tzw. poziom uwagi; średnia dobowa w przypadku przebywania w polu wytwarzanym przez linie napowietrzne co najmniej przez 4 godziny dziennie

	2,4	Tzw. cel jakościowy; średnia dobowa w przypadku przebywania w polu wytwarzanym przez nowobudowane linie napowietrzne
ICNIRP	80	Przebywanie w polu bez ograniczeń czasowych International Commission on Non-Ionizing Radiation Protection.
Rekomendacja dla krajów Unii Europejskiej	80	Wartość zalecana przy ekspozycji długotrwałej wg Recommendation 1991/519/EC. Council of European Union.

Syntetyczne zestawienie opinii dotyczących odziaływania stałych i wolnozmiennych pól magnetycznych na organizmy żywe przedstawiono w Tab. 2.4.

Tab. 2.4. Odziaływanie pól magnetycznych stałych i wolnozmiennych na organizmy żywe[302]

NATĘŻENIE POLA [A/m]	STAŁE POLE MAGNETYCZNE		ZMIENNE POLE MAGNETYCZNE O CZĘSTOTLIWOŚCI 50 Hz	
	Oddziaływanie na organizmy żywe	Konieczność ochrony człowieka	Oddziaływanie na organizmy żywe	Konieczność ochrony człowieka
Poniżej 0,8	Brak jakichkolwiek efektów; pola magnetyczne tej wartości nie są odczuwalne przez organizmy żywe	Brak wskazań do ograniczania i ochrony ludzi	Brak jednoznacznego poglądu, przeważa opinia o braku efektów	Brak jednoznacznego stanowiska ekspertów
0,8÷8,0	Brak jakichkolwiek efektów; pola magnetyczne tej wartości nie są odczuwalne przez organizmy żywe	Brak wskazań do ograniczania i ochrony ludzi	Badania epidemiologiczne wskazują na możliwość nieznacznego zwiększonego ryzyka zachorowania na niektóre rzadkie postacie nowotworów złośliwych (białaczki, guzy mózgu)	Zalecenia świadomego ograniczania przebywania ludzi w pobliżu elektrycznego sprzętu domowego w okresie jego użytkowania
8,0÷80	Brak efektów fizjologicznych; zakres naturalnego pola magnetycznego ziemi; odbierany przez niektóre zwierzęta	Brak wskazań do ograniczania i ochrony ludzi	Jak w polach 0,8 ÷ 8,0 A/m, ponadto możliwość występowania reakcji fizjologicznych w osób nadwrażliwych na pola elektromagnetyczne	Zalecenia świadomego unikania lub ograniczania czasu przebywania w polach magnetycznych tej wielkości
80÷800 (0,1÷1mT)	Brak efektów fizjologicznych	Brak wskazań do ograniczania i ochrony ludzi	Możliwość odczuwania przepływu prądów indukowanych u osób nadwrażliwych na pola elektromagnetyczne	Ograniczenia dla ludności: WHO (1984): Cały dzień – 80 A/m Kilka godz. – 800 A/m Unia Eur. (1995): Cały dzień – 502 A/m
800÷8000 (0,1÷10mT)	Brak efektów fizjologicznych	Brak wskazań do ograniczania i ochrony ludzi	Indukcja prądów odczuwalnych przez człowieka w polach około 4 kA/m (5mT)	Ograniczenia dla pracowników: WHO (1984): Cały dzień – 400A/m Kilka godzin – 4000 A/m

[302] Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz.U. z dnia 19 grudnia 2019 r., poz.2448).

				Unia Eur. (1995): cały dzień – 1280 A/m
8000÷80 000 (10÷100 mT)	Brak oddziaływania na organizm człowieka (badania pracowników)	Ograniczenia dla ludności; WHO (1984); i Europa (1995); cały dzień – 32 kA/m (40 mT)	Możliwość porażenia prądami indukowanymi przez pole magnetyczne ponad 20 kA/m (25 mT)	Zakaz przebywania ludzi w polach magnetycznych 50 Hz o natężeniu pond 40 kA/m
80 000÷8 mln (1÷10 T)	Możliwość zmian fizjologicznych niektórych narządów pod wpływem pól silniejszych niż 1,6 MMA/m (2T)	Ograniczenia dla pracowników: 160 – 1600 kA/m	Zagrożenie życia z powodu porażeń prądami indukowanymi przez pole magnetyczne	

Jak wynika z pracy[303], przeprowadzono pomiary pola magnetycznego w pobliżu 15 turbin wiatrowych o mocy 1,8 MW, dwóch podstacji, różnych kolektorów nadziemnych i podziemnych oraz linii przesyłowych i pobliskich domów, w różnych scenariuszach operacyjnych (silny wiatr, niewielki wiatr i podczas warunków bezwietrznych). Stwierdzono, że poziomy pola magnetycznego szybko maleją wraz ze wzrostem odległości i że żadne z potencjalnych źródeł pól elektromagnetycznych nie miało wpływu na poziom pola magnetycznego w pobliskich domach. W rzeczywistości autorzy zauważają, że poziomy pól magnetycznych w pobliżu turbin wiatrowych były niższe niż poziomy wytwarzane przez wiele typowych domowych urządzeń elektrycznych i znacznie poniżej istniejących wytycznych regulacyjnych w odniesieniu do zdrowia ludzkiego.

Powyższe obserwacje potwierdzają wyniki badań[304] przeprowadzone w Grecji – autorzy stwierdzają, że pole elektromagnetyczne wokół elektrowni wiatrowych było podobne lub niższe w porównaniu do występującego w rejonach miejskich oraz znacznie poniżej krajowych i międzynarodowych limitów bezpieczeństwa.

Podobne wnioski wyciągnąć można z pomiarów wykonywanych autorów niniejszej monografii wokół stacji GPZ oraz wież turbin w wybranych farmach wiatrowych na terenie Polski. Rezultaty tych badań zestawiono w poniższych tabelach. Metodykę pomiarową przyjęto zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Klimatu (Dz.U. 2020 poz. 258)[305]. Pomiary składowej elektrycznej pola elektromagnetycznego wykonano w każdym punkcie pomiarowym na wysokości 2,0 m nad powierzchnią terenu, na trzech wzajemnie prostopadłych kierunkach x, y, z, stosując wysięgnik dla miernika składowej elektrycznej celem eliminacji zakłóceń. Pomiary składowej magnetycznej pola elektromagnetycznego wykonano w każdym punkcie pomiarowym w pionach pomiarowych na wysokościach od 0,3 do 2,0 m nad powierzchnią terenu, na trzech wzajemnie prostopadłych kierunkach x, y, z. (Tab. 2.5 oraz Tab. 2.6)

[303] McCallum L.C., Whitfield Aslund M.L., Knopper L.D., *Ferguson G.M., Ollson C.A. Measuring electromagnetic fields (EMF) around wind turbines in Canada: is there a human health concern?*, Environ Health 13(1), 9, 2014.
[304] Aris A., Yiannis K., Charilaos, T., et al. *Extremely Low Frequency Electromagnetic Field Exposure Measurement In The Vicinity Of Wind Turbines,* Radiat Prot Dosimetry 189(3), 395–400, 2020.
[305] Rozporządzenie Ministra Klimatu z dnia 17 lutego 2020 r. w sprawie sposobów sprawdzania dotrzymania poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz.U. z dnia 18 lutego 2020 r., poz.258).

Tab. 2.5. Poziomy pól elektromagnetycznych przy wieżach turbin wiatrowych

Składowa elektryczna E				
Kierunek pomiaru	Wyniki pomiaru		Poziom dopuszczalny	
	Wartość	Wysokość pomiaru	Teren zabudowy mieszkaniowej	Teren niezabudowany
	[V/m]	[m]	[V/m]	[V/m]
X	2,8÷4,3	2,0	1000	10000
Y	2,9÷3,9			
Z	3,2÷4,7			
Składowa magnetyczna H				
Kierunek pomiaru	Wyniki pomiaru		Poziom dopuszczalny	
	Wartość	Wysokość pomiaru	Teren zabudowy mieszkaniowej	Teren niezabudowany
	(A/m)	(m)	(A/m)	(A/m)
X	0,03÷0,05	0,3÷2,0	60	60
Y	0,03÷0,05			
Z	0,03÷0,05			

Tab. 2.6. Poziomy pól elektromagnetycznych przy stacji GPZ

Składowa elektryczna E				
Kierunek pomiaru	Wyniki pomiaru		Poziom dopuszczalny	
	Wartość	Wysokość pomiaru	Teren zabudowy mieszkaniowej	Teren niezabudowany
	(V/m)	(m)	(V/m)	(V/m)
X	3,7÷190,0	2,0	1000	10000
Y	2,9÷220,6			
Z	13,2÷500,6			
Składowa magnetyczna H				
Kierunek pomiaru	Wyniki pomiaru		Poziom dopuszczalny	
	Wartość	Wysokość pomiaru	Teren zabudowy mieszkaniowej	Teren niezabudowany
	(A/m)	(m)	(A/m)	(A/m)
X	0,02÷0,05	0,3÷2,0	60	60
Y	0,03÷0,28			
Z	0,03÷0,06			

Na żadnej z badanych farm wiatrowych nie zarejestrowano poziomów pól elektromagnetycznych przekraczających poziomy dopuszczalne dla zabudowy mieszkaniowej wynoszące 1 kV/m dla składowej elektrycznej i 60 A/m dla składowej magnetycznej.

Na podstawie przeprowadzonych rozważań oraz wyników pomiarów, można stwierdzić, że oddziaływanie turbin wiatrowych na zdrowie człowieka w zakresie pól elektromagnetycznych, należy rozpatrywać jako odziaływanie w zakresie pól typu ELF (*extra low frequencies*, 50 Hz), przy zastosowaniu dedykowanych im norm.

Z uwagi na wysokość masztów turbin wiatrowych, dla ludzi znajdujących się na powierzchni ziemi oddziaływania ze strony generatorów i innych urządzeń znajdujących się w gondoli turbiny mogą nie być brane pod uwagę. Składowe elektryczna i magnetyczna pola elektromagnetycznego, które mogą oddziaływać na człowieka są wytwarzane przez urządzenia elektryczne wyprowadzające moc z wiatraka i doprowadzające ją do stacji rozdzielczej (SN lub 110/SN kV). Z analiz obliczeniowych i pomiarów (w tym także wykonanych przez autorów monografii) wynika, że wartości natężenia tych pól są co najmniej kilka lub kilkanaście razy niże od dopuszczalnych przepisami (Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r.). Zagęszczenie powierzchniowe linii kablowych lub ich zbliżenie do zabudowań może skutkować większymi wartościami natężenia pola magnetycznego, ale przekroczenie wartości krytycznych jest niemożliwe, jeśli wykluczone zostaną ewidentne błędy projektowe w zakresie budowy linii i wymagania określone w normie[306]. Transformatory i urządzenia rozdzielcze są tak umieszczone, że żaden człowiek nie podejdzie na tyle blisko (ze względu na przegrody i ogrodzenia), aby generowane pole elektromagnetyczne mogło spowodować jakiekolwiek konsekwencje w zakresie jego zdrowia[307],[308].

Tym samym, jeśli wewnętrzna sieć farmy wiatrowej i jej pozostała infrastruktura elektroenergetyczna, zbudowane są zgodnie z zasadami sztuki inżynierskiej analogicznymi jak dla linii kablowych stosowanych w dystrybucji energii elektrycznej na poziomie odbiorców komunalnych i przemysłu, to pole elektromagnetyczne związane z funkcjonowaniem elektrowni wiatrowej nie ma, zgodnie z aktualnie obowiązującymi w Polsce przepisami, negatywnego wpływu na zdrowie człowieka.

Oddzielnego podejścia wymaga ocena oddziaływania pracowników przebywających krótkotrwale w gondolach turbin wiatraków w celu wykonywania napraw i konserwacji. W tych przypadkach należy ściśle przestrzegać zaleceń Centralnego Instytutu Bezpieczeństwa Pracy oraz instrukcji obsługi wydanych przez producentów poszczególnych typów urządzeń.

2.4 Wibracje i drgania

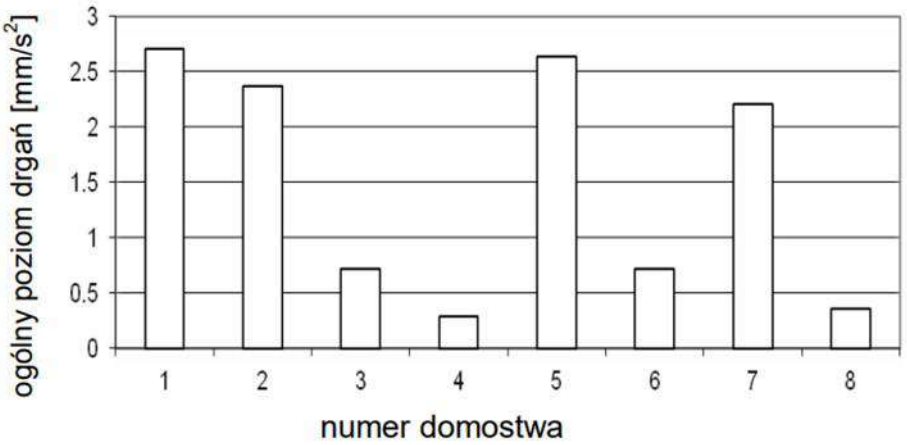
Obecnie stosowana w Polsce metodyka określania stopnia maksymalnego natężenia negatywnych oddziaływań elektrowni wiatrowych na zdrowie człowieka oraz dopuszczalne normy w zakresie wibracji, zapewniają odpowiedni poziom bezpieczeństwa[309],[310].

[306] Norma N SEP-E 004, *Elektroenergetyczne i sygnalizacyjne linie kablowe, Projektowanie i budowa*.
[307] *The Electromagnetic Compatibility and Electromagnetic Field Implications for Wind Farming in Australia*, Australian Wind Energy Association, 2004.
[308] Krug F., Lewke B., *Electromagnetic Interference on Large Wind Turbines*, Energies 2, 1118–1129, 2009.
[309] PN-B-02170:2016–12, *Ocena szkodliwości drgań przekazywanych przez podłoże na budynki*, PKN, Warszawa, 2016.
[310] PN-B-02171:2017, *Ocena wpływu drgań na ludzi w budynkach*, PKN, Warszawa, 2017.

W oparciu o Międzynarodową Organizację Standardów – ISO 2631[311], można wyróżnić trzy progi wrażliwości człowieka na ekspozycję drganiową: I – próg odczucia, II – próg dokuczliwości, III – próg wytrzymałości.

Z badań przeprowadzonych przez Nguyen wraz ze współpracownikami[312] ocena oparta na podstawie norm AS 2670-2 i BS 6472-1 (gdzie normy australijskie są identyczne z normą ISO 2631) wykazała, że poziomy drgań na podłodze w mieszkaniach prawdopodobnie nie będą powodować dyskomfortu lub negatywnych komentarzy[313]. Zmierzone poziomy drgań farm wiatrowych mierzonych wewnątrz budynków mieszkalnych zlokalizowanych w pobliżu wykazały, że otrzymane wartości były poniżej dopuszczalnych poziomów. Co więcej, porównanie sygnałów drgań z krzywą podstawową przyspieszenia określoną w normie AS 2670-2, wykazało, że zmierzone poziomy drgań na ramie łóżka i podłodze były zbyt niskie, aby powodować dyskomfort.

Jak wskazuje P. Gaj i J. R. Blaszczak[314] najbardziej szkodliwe dla zdrowia ludzkiego są drgania o bardzo niskich częstotliwościach (od kilku do kilkudziesięciu Hz). Przeprowadzili oni badania, w których najbliższe domostwo, znajdowało się w odległości 300 m od turbiny wiatrowej. Na podstawie uzyskanych wyników, Gaj i Błaszczak stwierdzili, że w zakresie bardzo niskich częstotliwości (a więc szczególnie szkodliwych dla człowieka) zmierzone wartości drgań były małe. Wskazali oni także, że na podstawie przeprowadzonych badań trudno doszukać się negatywnego wpływu turbin wiatrowych na zdrowie ludzi i zwierząt.

Rys. 2.3. Porównanie poziomów drgań dla wybranych domostw[315].

Domostwo nr 1 zlokalizowane było odległości 300 od turbiny wiatrowej, zaś przykładowo domostwo nr 5 w odległości 900 m od turbiny. Z powyższego wykresu wynika, że uzyskane ogólne poziomy drgań są niskie, natomiast nie ma znaczącej różnicy pomiędzy wartościami

[311] ISO-2631:1997, *Mechanical vibration and shock – Evaluation of human exposure to whole-body vibration.*
[312] D.P. Nguyen, K. Hansen, B. Zajamsek, *Human perception of wind farm vibration*, Journal of Low Frequency Noise, Vibration and Active Control 39(1), 17–27, 2020.
[313] PN-B-02171:2017, *Ocena wpływu drgań na ludzi w budynkach*. PKN, Warszawa, 2017.
[314] Gaj P., Blaszczak J.R., *Pomiary drgań przy użyciu niestacjonarnego systemu monitoringu turbin wiatrowych*, Cieplne Maszyny Przepływowe 143, 23–32, 2013.
[315] *Ibidem.*

uzyskanymi dla poszczególnych domostw. Co ważne, w żadnym z badanych odległości nie doszło do przekroczenia wartości progowych w przypadku drgań mechanicznych (wartość progowa 2,5 m/s^2) oraz w postaci drgań ogólnych (wartość progowa 0,5 m/s^2), określonych dla pracowników, czyli osób najbardziej narażonych na negatywne oddziaływanie drgań z elektrowni wiatrowej, o których mowa w rozporządzeniu Ministra Gospodarki i Pracy[316].

W ostatnich latach eksploatacja turbin wiatrowych łączona jest także z powodowaniem różnych objawów i chorób, wśród których wyróżnić można chorobę wibroakustyczną (VAD). W 2007 r. Alves-Pereira i Castelo Branco[317] wydali komunikat prasowy, w którym zasugerowali, że mieszkanie w pobliżu turbin wiatrowych prowadzi do rozwoju choroby wibroakustycznej u mieszkańców pobliskich domów. Jednakże badania nie zostały opublikowane w recenzowanym czasopiśmie ani poddane szczegółowej recenzji naukowej. Zostały one jedynie zaprezentowane na konferencji. Co więcej, biorąc pod uwagę miejsce ich rozpowszechniania i ograniczoną dostępność danych, trudno jest ocenić, czy dostarczone przez Alves-Pereira i Castelo Branco informacje są wiarygodne i ważne. Nietrudno bowiem zauważyć, że badania te nie zawierają pomiarów hałasu, a jedynie pomiary odległości od uczestników badania do najbliższych turbin. Tym samym przyjęta do badań próba nie zawiera odpowiedniej reprezentacji statystycznej potencjalnych skutków zdrowotnych. Podkreślić tutaj trzeba, że w przeciwieństwie do kwestionariuszy stosowanych przez Pedersena i innych[318, 319, 320] cel badań nie był ukryty przed uczestnikami.

Nie można jednak pominąć, że na 35 opublikowanych prac dotyczących choroby wibroakustycznej, w 34 współautorem jest minimum jeden z powyższej dwójki autorów. Podobnie jak w przypadku pracy Pierpont[321] i opisywanego przez nią syndromu turbiny wiatrowej, autorom Alves-Pereira i Castelo Branco zarzuca się brak związku pomiędzy chorobą wibroakustyczną, a ekspozycją na turbiny wiatrowe oraz tendencyjną w wyborze osób do badania.

Chapman i St. George[322] wprost wskazują, że choroba wibroakustyczna nie zyskała praktycznie żadnego uznania naukowego poza grupą, która wymyśliła ten termin. Twierdzenia dostępnie powszechnie, zgodnie z którym turbiny wiatrowe powodują ww. chorobę należy uznać za nieuzasadnione. Taki stan rzeczy może przyczynić się do powstania efektu nocebo wśród osób mieszkających w pobliżu turbin. Efekt ten z kolei obejmuje

[316] Rozporządzenie Ministra Gospodarki I Pracy z dnia 5 sierpnia 2005 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy pracach związanych z narażeniem na hałas lub drgania mechaniczne (Dz. U. z 2005 r. Nr 157, poz. 1318).
[317] M. Alves-Pereira, N.C. Branco, *Industrial Wind Turbines, Infrasound and Vibro-Acoustic Disease (VAD)*, Press Release 31, 2007.
[318] Pedersen E., Persson Waye K., *Perception and annoyance due to wind turbine noise - a dose - response relationship*, Journal of the Acoustical Society of America 116, 3460–3470, 2004.
[319] Pedersen E., Persson Waye K., *Wind turbine noise, annoyance and self-reported health and well-being in different living environments*, Journal of Occupational and Environmental Medicine 64, 480-486, 2007.
[320] Pedersen E., Persson Waye K., *Wind turbines – low level noise sources interfering with restoration?*, Environmental Research Letters 3, 1–5, 2008.
[321] Pierpont N., *Wind Turbine Syndrome: A Report on a Natural Experiment*, Santa Fe, 294, 2009.
[322] Chapman S., St. George A., *How the factoid of wind turbines causing "vibroacoustic disease" came to be "irrefutably demonstrated"*, Australia New Zealand Journal of Public Health 33, 244–249, 2013.

wszystkie te okoliczności, w których dochodzi do pogorszenia funkcjonowania człowieka pod wpływem stosowania obojętnego terapeutycznie środka lub innych działań terapeutycznych, ale także podejmowanych pomiędzy pacjentem a personelem interakcji[323].

Mimo, iż powszechnie przyjmuje się, że drgania gruntu powodowane przez turbiny wiatrowe nie mają wykrywalnego wpływu na ludzi, potrzebne są dalsze prace badawcze, aby określić wpływ farm wiatrowych na drgania gruntu oraz odległość w jakiej powinny się one znajdować się od czułych sejsmicznych stacji pomiarowych ostrzegających przed trzęsieniami ziemi czy erupcjami wulkanów[324].

2.5 Oddziaływania mechaniczne – kawałki lodu, części łopat

Z pewnością uderzenie człowieka elementem mechanicznym lub bryłą lodu jest niebezpieczne dla jego życia. Ocenia się, że śmiertelne zagrożenie powstaje przy uderzeniu odłamkiem lodu o energii powyżej 40 J, co odpowiada odłamkowi o masie ponad 0,2 kg, spadającemu z wysokości 30÷50 m[325].

Tym samym przebywanie ludzi w pobliżu turbin wiatrowych (nawet w stanie ich zatrzymania) wiąże się z niebezpieczeństwem, które wynika z ryzyka odrywania się brył lodu i śniegu z łopat. Oszacowanie poziomu tego niebezpieczeństwa jest przedmiotem szeregu badań naukowych i analiz, jak też zaawansowanego monitoringu prowadzonego przez operatorów farm oraz wytwórców turbin. Jedną z jego miar jest wskaźnik LIRA (*Localized Individual Risk Meric*)[326],[327]. Określa on prawdopodobieństwo wypadku ze skutkiem śmiertelnym osoby przebywającej w danej strefie w ciągu roku.

Szacuje się[328], że ryzyko niebezpiecznego uderzenia kawałkiem lodu dla osoby przebywającej na zewnątrz koła o średnicy 2*H* (wysokość wieży wiatraka) jest mniejsze od 10^{-6} (w skali roku). Porównanie tej wartości z ryzykiem pochodzącym od innych obiektów infrastruktury technicznej oraz różnych rodzajów aktywności zawodowej człowieka podano w dalszej części książki.

[323] Colloca L., *Tell me the truth and I will not be harmed: informed consents and nocebo eff ects*, The American Journal of Bioethics 17(6), 46–48, 2017.
[324] Marcillo O.E., Carmichael J., *The detection of wind-turbine noise in seismic records*, Seismol. Res. Lett. 89, 1826–1837, 2018.
[325] Bresden R.E., Drapalik M., Butt B., *Understanding and acknowledging the ice throw hazard – consequences for regulatory frameworks, risk perception and risk communication*, Journal of Physics, Conference Series 926, 01200, 2017.
[326] *Ibidem*
[327] Robinson C.M.E., Paramasivan E.S., Taylor E.A., Morrison, A.J.T., Sanderso E.D., *Study and development of a methodology for the estimation of the risk and harm to persons from wind turbines*, Research Report, Health and Safety Executive RR968, 2013.
[328] Bresden R.E., Drapalik M., Butt B., *Understanding and acknowledging the ice throw hazard – consequences for regulatory frameworks, risk perception and risk communication*, Journal of Physics, Conference Series 926, 01200, 2017.

Potencjalny wpływ na zdrowie człowieka spowodowany wyrzucaniem lodu przez łopaty wirnika zauważony został także w pracach[329],[330].

Podchodząc bardzo poważnie do problemu ryzyka uderzenia człowieka odłamkiem lodu pochodzącym z turbiny wiatrowej, należy stwierdzić, że raport[331] zawierający zestawienie wypadków związanych z turbinami wiatrowymi w latach 1980–2020. wykazuje, że 2,7% ogółu tych wypadków były to zdarzenia tego typu.

2.6 Awarie katastrofalne i pożary

Katastrofa turbiny wiatrowej zapoczątkowana uszkodzeniem jednej z łopat, a potem kontynuowana w formie stopniowej destrukcji kolejnych i zakończona zawaleniem się całej wieży stanowi bardzo poważne zagrożenie dla życia osób znajdujących się w pobliżu. Ocena stopnia zagrożenia dokonywana jest poprzez analizę wskaźników ryzyka, które porównywane są następnie ze wskaźnikami ryzyka określanymi dla innych obszarów przebywania człowieka i innych rodzajów jego aktywności[332]. Najczęściej spotykanym wskaźnikiem jest ryzyko zdarzenia o skutku śmiertelnym, określane w skali roku (*annual risk of fatality*).

W kompleksowych analizach ryzyka i zagrożeń pochodzących od farm wiatrowych najistotniejszym elementem podlegającym ocenie jest złamanie łopaty lub oderwanie się jej istotnego fragmentu (50%, 33%, 25% długości)[333]. Częstość występowania poważnej awarii łopaty wiatraka (złamania całości lub części) ocenia się na poziomie $10^{-3} \div 10^{-4}$ na rok. Oznacza to, że dla 3000 turbin (9000 łopat) rocznie poważnemu uszkodzeniu może ulec około 10 łopat. Kwestia upadku ich na ziemię (trajektoria) i prawdopodobieństwo trafiania bezpośredniego (w człowieka) lub pośredniego (w budynek mieszkalny lub usługowy) jest złożonym problemem probabilistycznym. Zastosowanie analizy Monte Carlo pozwala na wyznaczenie wskaźników określanych jako warunkowy LSIR (*Location Specific Individual Risk*), przy czym termin „warunkowy" oznacza, że złamanie łopaty przyjęto jako fakt zaistniały. Innymi słowy, zdarzenie ze skutkiem śmiertelnym wynikające z awarii wiatraka wiąże się z iloczynem logicznym dwóch zdarzeń – złamania łopaty i trafienia przez złamany fragment osoby znajdującej się w pobliżu turbiny. W rezultacie uzyskuje się ryzyko pochodzące od turbin wiatrowych i wiążące się z pośrednim lub bezpośrednim zagrożeniem życia człowieka, który znajduje się na zewnątrz koła o promieniu $2H$[334] (H – wysokość

[329] Knopper L. D., Ollson C.A., *Health effects and wind turbines: A review of the literature*, Environmental Health 10(1), 2011.
[330] Knopper L.D., Olsson C.A., McCallum L.C. et al., *Wind turbines and human health*, Front Public Health 2, 63, 2014.
[331] *Wind turbine accident and incident compilation* 2020. http://www.caithnesswindfarms.co.uk/
[332] Rausand M., Risk Assessment. Theory, Methods and Application, Wiley, 2011.
[333] Robinson C.M.E., Paramasivan E.S., Taylor E.A., Morrison A.J.T., Sanderson E.D., *Study and development of a methodology for the estimation of the risk and harm to persons from wind turbines*, Research Report, Health and Safety Executive RR968, 2013.
[334] *Ibidem.*

wieży w metrach, z uwzględnieniem osi turbiny). Należy je rozpatrywać w zestawieniu z innymi czynnikami ryzyka, które niesie ze sobą współczesna cywilizacja (Tab. 2.7.).

Tab. 2.7. Oszacowanie rocznego poziomu zagrożenia śmiercią w wyniku odziaływania łopaty (lub jej fragmentu) dla turbiny wiatrowej o mocy 2,3 MW oraz innych zdarzeń i form aktywności człowieka[335],[336]

Źródło zagrożenia prowadzące do śmierci	Roczne ryzyko śmierci jednej osoby	Założenia
Turbina wiatrowa – bezpośrednie uderzenie łopatą lub jej fragmentem (awaria łopaty i uderzenie łącznie)	10^{-9}	W odległości większej niż 2*H* od wieży turbiny wiatrowej
Turbina wiatrowa – pośredni wpływ łopaty lub jej fragmentu (awaria łopaty i uderzenie łącznie)	10^{-8}	W odległości większej niż 2*H* od wieży turbiny wiatrowej
Nowotwór złośliwy	$2{,}6 \times 10^{-3}$	Uśredniona dla populacji. Anglia i Walia 1999
Wyładowanie atmosferyczne	$5{,}3 \times 10^{-8}$	Anglia i Walia 1995–1999
Przemysł wydobywczy	$1{,}09 \times 10^{-4}$	Wielka Brytania 1996–2001
Przemysł budowlany	$5{,}9 \times 10^{-5}$	Wielka Brytania 1996–2001
Rolnictwo	$5{,}8 \times 10^{-5}$	Wielka Brytania 1996–2001
Sektor usług	$3{,}0 \times 10^{-6}$	Wielka Brytania 1996–2001
Wesołe miasteczko	$4{,}8 \times 10^{-9}$	Zakłada się 4 przejazdy rocznie. Wielka Brytania 1996–2000
Wypadki drogowe (wszystkie formy)	6×10^{-5}	Wielka Brytania 1999
Wypadki w podróży koleją (na jedną podróż pasażera)	$2{,}3 \times 10^{-8}$	Śmiertelność jedną na podróż pasażera Wielka Brytania 1996–1997
Wypadki podczas podróży koleją (ryzyko roczne – dojazdy do pracy) Wypadki lotnicze (na podróż pasażera)	10^{-5}	Roczne ryzyko śmierci: 2 przejazdy dziennie, 45 tygodni rocznie. Śmiertelność przypadająca na podróże jednego pasażera Wielka Brytania 1991–2000
Wypadek lotniczy (roczne ryzyko – wyjazdy wakacyjne, na jednego pasażera)	$1{,}60 \times 10^{-8}$	Roczne ryzyko śmierci: 2 loty rocznie
Praca w przemyśle	8×10^{-6}	Dane Norwegia 2001 r.
Praca w górnictwie	109×10^{-6}	Dane Norwegia 2001 r.
Praca w budownictwie	59×10^{-6}	Dane Norwegia 2001 r.
Praca w przemyśle metalowym	29×10^{-6}	Dane Norwegia 2001 r.
Praca w przemyśle elektronicznym	2×10^{-6}	Dane Norwegia 2001 r.
Praca w sektorze usług	3×10^{-6}	Dane Norwegia 2001 r.
Śmierć od uderzenia pioruna	8×10^{-7}	Dane Norwegia 2001 r.

Porównawczo można także wskazać inny rodzaj ryzyka cywilizacyjnego, pokazanego w[337]. Podaje ono ryzyko uderzenia samolotu w elektrownię jądrową, w przypadku, gdy znajduje się ona 8 km od lotniska. Wynosi ono 10^{-7}.

[335] Rausand M., *Risk Assessment. Theory, Methods and Application*, Wiley, 2011.
[336] Robinson C.M.E., Paramasivan E.S., Taylor E.A., Morrison A.J.T., Sanderson E.D., *Study and development of a methodology for the estimation of the risk and harm to persons from wind turbines*, Research Report, Health and Safety Executive RR968, 2013.
[337] Aircraft Impact, International Council ror Research and Innovation in Building and Construction, raport COIB 14421/2017, 2017.

W przypadku zachowania odpowiedniej odległości od wieży turbiny wiatrowej, zjawiska katastrofalne, związane z jej poważnym uszkodzeniem, zostają zmniejszone do poziomu, określanego jako roczne ryzyko zdarzenia o skutku śmiertelnym, o wartości mniejszej od 10^{-7}. Na podstawie [338],[339],[340],[341], można stwierdzić, że formuła Seiferta, opracowana pierwotnie dla określania krytycznego zasięgu rzutu odłamkami lodowymi, zapewnia poziom bezpieczeństwa o takiej wartości. Dla spotykanych obecnie modeli turbin jest to odległość około 300 m. Ustalenie dokładnego rozkładu ryzyka dla szczegółowo wybranych modeli, usytuowania wież, rozkładów prędkości i kierunku wiatru, wymaga gromadzenia danych o awaryjności oraz prowadzenia badań symulacyjnych metodą Monte Carlo. Wyniki przedstawione przez[342] i pokazane poniżej potwierdzają słuszność tezy o niskiej wartości ryzyka w odległości powyżej 300 m .

Pożary turbin wiatrowych doprowadzały w przeszłości nieuchronnie do utraty całych obiektów. Stąd bardzo znaczący rozwój technik zmniejszających ich ryzyko (aktywnych i pasywnych) oraz rozwój systemu monitorowania SCADA[343] minimalizuje zagrożenia dla człowieka poprzez zachowanie odpowiednich odległości od turbin i ich wież.

Ustalenie dokładnego rozkładu ryzyka dla szczegółowo wybranych modeli turbin, usytuowania wież, rozkładów prędkości i kierunku wiatru, wymaga gromadzenia danych o awaryjności oraz prowadzenia badań symulacyjnych metodą Monte Carlo. Przytoczone poniżej wyniki potwierdzają słuszność tezy o niskiej wartości ryzyka w odległości powyżej 300 m[344]. Przedstawiono na nich ryzyko śmiertelnego uderzenia (bezpośredniego lub pośredniego) w człowieka znajdującego się w kwadracie (1m x 1m) oraz (5 m x 5 m) na obszarze prostokąta 350 m x 350 m. Można zauważyć, że na zewnątrz koła o promieniu 300 m kolor niebieski (czyli ryzyko na poziomie 10^{-7}) jest kolorem dominującym (Rys. 2.4).

[338] Robinson C.M.E., Paramasivan E.S., Taylor E.A., Morrison A.J.T., Sanderson E.D., *Study and development of a methodology for the estimation of the risk and harm to persons from wind turbines*, Research Report, Health and Safety Executive RR968, 2013.

[339] Barclay C., *Wind Farms – Distance from housing*, Library of House of Commons SN/SC/5221, 2012.

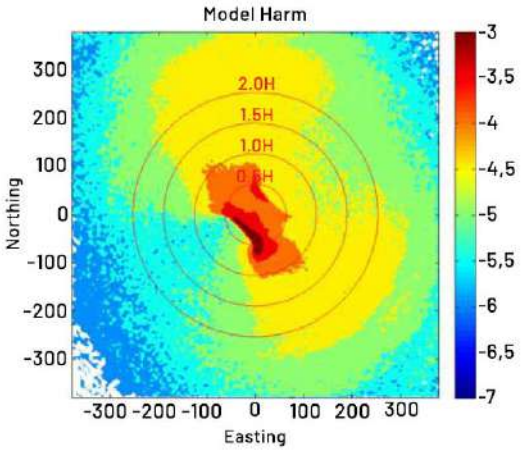
[340] Uadiale S., Urbán E., Carvel R., Lange D., Rein G. *Overview of Problems and Solutions in Fire Protection Engineering of Wind Turbines*, Fire Safety Science, 2014.

[341] Haugen K. B. M., *International Review of Policies and Recommendations for Wind Turbine Setbacks from Residences*, Minnesota Department of Commerce: Energy Facility, 2011.

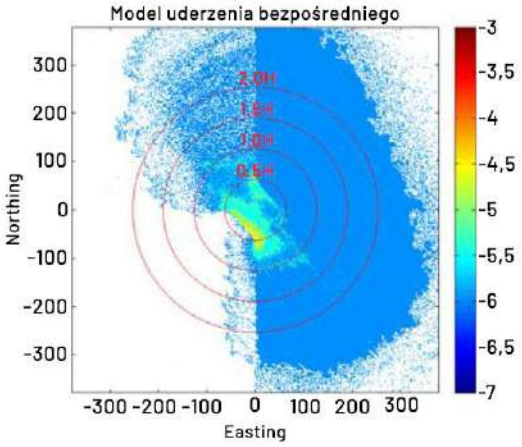
[342] Robinson C.M.E., Paramasivan E.S., Taylor E.A., Morrison A.J.T., Sanderson E.D., *Study and development of a methodology for the estimation of the risk and harm to persons from wind turbines*, Research Report, Health and Safety Executive RR968, 2013.

[343] Uadiale S., Urbán E., Carvel R., Lange D., Rein G. *Overview of Problems and Solutions in Fire Protection Engineering of Wind Turbines*, Fire Safety Science, 2014.

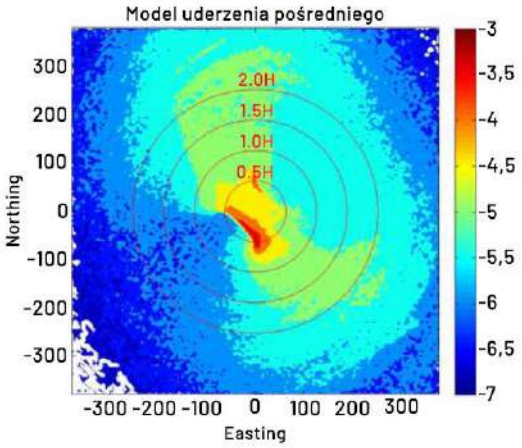
[344] Robinson C.M.E., Paramasivan E.S., Taylor E.A., Morrison A.J.T., Sanderson E.D., *Study and development of a methodology for the estimation of the risk and harm to persons from wind turbines*, Research Report, Health and Safety Executive RR968, 2013.

Prawdopodobieństwo upadku na siatce 5 m x 5 m

Prawdopodobieństwo śmierci spowodowanej bezpośrednim uderzeniem na siatce 1 m x 1 m

Prawdopodobieństwo śmierci spowodowanej uderzeniem pośrednim na siatce 5 m x 5 m

Rys. 2.4. Wyniki symulacji ryzyka śmiertelnego uderzenia fragmentem 1/3 łopaty (kolor ciemno niebieski 10^{-7}, kolor ciemno czerwony 10^{-3})[345].

[345] Robinson C.M.E., Paramasivan E.S., Taylor E.A., Morrison A.J.T., Sanderson E.D., *Study and development of a methodology for the estimation of the risk and harm to persons from wind turbines*, Research Report, Health and Safety Executive RR968, 2013.

Analiza uzyskanych wyników pozwala na stwierdzenie, że ryzyko śmiertelnego oddziaływania na człowieka, jako konsekwencja awarii turbiny wiatrowej jest dwa – trzy rzędy wielkości niższe od ryzyka pochodzącego od innych elementów infrastruktury technicznej oraz ryzyka związanego z jego aktywnością zawodową. Podstawowym warunkiem uzyskania tak niskich wartości ryzyka jest zachowanie odpowiedniego dystansu od wieży turbiny wiatrowej. W cytowanych wyżej publikacjach jest on określany jako 2*H* (czyli ponad 200 m). Jednakże nawet przebywanie w pobliżu wieży wiatraka wiąże się z ryzykiem porównywalnym z codziennymi przejazdami pociągiem do pracy (Tab. 2.7).

Pożary turbin wiatrowych doprowadzały w przeszłości nieuchronnie do utraty całych obiektów. Stąd bardzo znaczący rozwój technik zmniejszających ich ryzyko (aktywnych i pasywnych) oraz rozwój systemu monitorowania SCADA[346] minimalizuje zagrożenia dla człowieka poprzez zachowanie odpowiednich odległości od turbin i ich wież. Należy także podkreślić fakt, że producenci współcześnie instalowanych turbin wprowadzają powszechnie system zdalnego monitoringu ich pracy (SCADA) i poprzez system czujników (liczba czujników pojedynczej turbiny Vestas o mocy 3÷4 MW przekracza tysiąc[347],[348] są w stanie zdalnie identyfikować kondycję urządzeń, na długo przed wystąpieniem poważnych zakłóceń. Procedury i działania zmierzające do zmniejszenia niebezpieczeństwa zagrożenia pożarowego są przyjmowane jako standardy budowy i eksploatacji turbin wiatrowych[349].

Pożary turbin wiatrowych doprowadzały w przeszłości nieuchronnie do utraty całych obiektów. Stąd bardzo znaczący rozwój technik zmniejszających ich ryzyko (aktywnych i pasywnych) oraz rozwój systemu monitorowania SCADA[350] minimalizuje zagrożenia dla człowieka poprzez zachowanie odpowiednich odległości od turbin i ich wież.

Według publikacji[351] oraz danych WHO[352] prawdopodobieństwo pożaru turbiny wiatrowej w skali roku (według zgłaszanych przypadków) wynosi $6 \cdot 10^{-5}$, choć autorzy uważają, że realnie może być ono wyższe (nie są zgłaszane pożary, które udaje się ugasić). Tym samym dla 3000 turbin pożarem zagrożona jest mniej niż jedna rocznie. Istotnym ryzykiem (na poziomie $300 \cdot 10^{-6}$) obarczona jest praca osób budujących farmy wiatrowe oraz zajmujących się ich eksploatacją (praca na wysokości, urazy mechaniczne, skutki pożarów) co wskazują autorzy raportu European Agency for Safety and Health at Work oraz dane zawarte w[353]. Kluczem do unikania wypadków są szkolenia, sprzęt ochronny, rozwój kompetencji pracowników, wymiana informacji oraz montaż odpowiednich systemów alarmowych (EU-OSHA).

---

[346] Uadiale S., Urbán E., Carvel R., Lange D., Rein G. *Overview of Problems and Solutions in Fire Protection Engineering of Wind Turbines*, Fire Safety Science, 2014.
[347] Vestas Online Business, *Vestas Online Compact. Operator's Manual,* Vestas Wind Systems A/S, 2019.
[348] Performance Specification, Vestas V150-4.0/4.2 MW 50/60 Hz, Performance Specification V150-4.0/4.2 MW 50/60 Hz, 0067-7067 V10, 2019.
[349] Wind turbines. *Fire protection guideline*, CFRA Europe 22, Stockholm, 2010.
[350] Uadiale S., Urbán E., Carvel R., Lange D., Rein G. *Overview of Problems and Solutions in Fire Protection Engineering of Wind Turbines*, Fire Safety Science, 2014.
[351] *Ibidem*.
[352] Palmer W.K.G., *Wind Turbine Public Safety Risk, Direct and Indirect Health Impacts,* Journal of Energy Conservation 1(1), 41–78, 2018.
[353] *Wind turbine accident and incident compilation* 2020. http://www.caithnesswindfarms.co.uk/

3 Inwestycje w zakresie elektrowni wiatrowych

3.1 Ramy prawne

W Polsce dynamiczny rozwój energetyki wiatrowej odnotowano na początku XXI wieku. Zgodnie z danymi Urzędu Regulacji Energetyki[354] moc zainstalowana wzrosła z niemal 85 MW w 2005 roku do nieco ponad 5000 MW w 2015 roku. Oznacza to przyrost o 4900 MW w ciągu 10 lat.

Obecność farm wiatrowych może przyczyniać się do powstawania konfliktów, zarówno środowiskowych, jak i społecznych. Krajowa sieć obszarów chronionych, w tym sieć obszarów Natura 2000, jak i charakterystyczna dla terenów wiejskich zabudowa rozproszona, skutkują licznymi wyzwaniami w kontekście wyboru lokalizacji realizacji inwestycji wiatrowych. Wybór miejsca budowy farm wiatrowych musi być poprzedzony prawidłowo przeprowadzonym prognozowaniem skutków środowiskowych oraz społecznych. Tym samym obiekty wiatrowe należy lokalizować w oparciu o jedną z najważniejszych zasad, mianowicie z uwzględnieniem zasady zrównoważonego rozwoju, o której mowa zarówno w art. 5 Konstytucji Rzeczpospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r.[355], jak i art. 3 pkt 50 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska[356].

Realizacja elektrowni wiatrowych związana jest nie tylko z aspektem technicznym inwestycji, lecz także, a nawet przede wszystkim, z procesem zdobywania decyzji inwestycyjnych. Jest to proces złożony i długotrwały, czasem nawet kilkuletni.

Pomimo tak znaczącego rozwoju energetyki wiatrowej w Polsce wskazuje się[357], że branża od samego początku napotyka na liczne wyzwania, wynikające m.in. z:

- regulacji w zakresie energetyki;
- regulacji w zakresie ochrony środowiska;
- regulacji w zakresie planowania;
- regulacji w zakresie podatkowym.

ENERGETYKA

Podstawowym aktem prawnym regulującym rozwój lądowej energetyki wiatrowej w Polsce jest ustawa z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii o odnawialnych źródłach energii[358]. Ustawa ta implementuje do prawa polskiego Dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/28/WE z 23 kwietnia 2009 r. w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł

[354] *Moc zainstalowana* (MW) https://www.ure.gov.pl/pl/oze/potencjal-krajowy-oze/5753,Moc-zainstalowana-MW.html
[355] Konstytucja Rzeczpospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. z 1997 r. Nr 78, poz. 483, ze zm.), Konstytucja RP.
[356] Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska Dz. U. z 2021 r. poz. 1973, ze zm.)
[357] Zajdler R., *Regulacje prawa krajowego dotyczące inwestycji w farmy wiatrowe (wybrane aspekty)*, Instytut Sobieskiego, Warszawa, 2012.
[358] Ustawa z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (Dz. U. z 2021 r. poz. 610, ze zm.), ustawa OZE.

odnawialnych zmieniająca i w następstwie uchylająca dyrektywy 2001/77/WE oraz 2003/30/WE5[359]. Z perspektywy lądowej energetyki wiatrowej ustawa OZE reguluje m.in. mechanizmy i instrumenty wspierające wytwarzanie energii elektrycznej w instalacjach OZE, w tym aukcyjny system wsparcia oraz system wsparcia w postaci świadectw pochodzenia, czy też zasady wydawania gwarancji pochodzenia energii elektrycznej wytwarzanej w instalacjach OZE. Z gwarancji tych nie wynikają wprawdzie prawa majątkowe, jak ma to miejsce w przypadku świadectw pochodzenia, to stanowią one poświadczenie dla odbiorcy końcowego, że wskazany w tym dokumencie wolumen energii elektrycznej wprowadzonej do sieci został wytworzony w instalacjach OZE.

Zgodnie ze stanowiskiem Zajdlera[360] główny problem regulacyjny w zakresie energetyki dotyczy zasad przyłączania do sieci, stabilności systemu wsparcia, czy też dostępu do informacji o funkcjonowaniu sieci. Zgodnie z art. 7 ust. $8d^3$ ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne[361] przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się przesyłaniem lub dystrybucją energii elektrycznej może odmówić odmawia wydania warunków przyłączenia instalacji odnawialnego źródła energii w przypadku braku technicznych lub ekonomicznych warunków przyłączenia. Nie można jednak pominąć, iż pomimo wielokrotnych zmian powyższej ustawy na przestrzeni kilku lat nie wprowadzono definicji braku technicznych i ekonomicznych warunków przyłączenia źródeł do sieci. Tym samym przepisy nie zapewniają wystarczającej przejrzystości tych procedur.

Pomimo, iż Zajdler określił[362] jako niestabilny system wsparcia finansowego dla energii produkowanej z OZE, należy wskazać, że sytuacja w powyższym zakresie uległa zmianie. W celu spełnienia unijnych celów oraz dla zapewnienia ciągłego wzrostu mocy zainstalowanej z odnawialnych źródeł energii, w 2015 r. wprowadzono do porządku prawnego dwa mechanizmy wsparcia dla energetyki wiatrowej, tj. system zielonych certyfikatów oraz aukcyjny system wsparcia, który docelowo ma zastąpić system zielonych certyfikatów.

System tzw. zielonych certyfikatów obecny jest w Polsce od 1 października 2005 r. Początkowo był on uregulowany w ustawie Prawo energetyczne, jednak po wejściu w życie ustawy OZE tam można odnaleźć stosowne normy prawne w tym zakresie. Co ważne, po przyjęciu systemu aukcyjnego (o którym będzie mowa szerzej w dalszej części) jako podstawowego modelu wsparcia system świadectw pochodzenia jest stopniowo wygaszany. Charakteryzuje się tym, że tym systemem wsparcia nie mogą zostać objęte nowe instalacje i stopniowe wychodzenie z systemu zielonych certyfikatów instalacji po zakończeniu 15-letniego okresu wsparcia. Mogą z niego korzystać te instalacje OZE, w których energia elektryczna została wytworzona po raz pierwszy przed 1 lipca 2016 r.

[359] Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/28/WE z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych zmieniającą i w następstwie uchylającą dyrektywę 2001/77/WE oraz 2003/30/WE (Dz. Urz. UE L 140 z 05.06.2009, str. 16, ze zm.).
[360] *Ibidem.*
[361] Ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (Dz. U. z 2021 r. poz. 716, ze zm.), ustawa Prawo energetyczne.
[362] *Ibidem.*

System zielonych certyfikatów to ilościowy mechanizm wsparcia produkcji energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii. Oznacza to, że energii pochodzącej z odnawialnych źródeł otrzymują stosowne świadectwa za każdą 1 MWh wyprodukowanej i wprowadzonej do sieci energii elektrycznej. Certyfikaty te wydaje Prezes Urzędu Regulacji Energetyki na wniosek wytwórcy. Świadectwa pochodzenia mogą zostać zarejestrowane przez Towarową Giełdę Energii. Prawa majątkowe wynikające ze świadectw pochodzenia, stają się wówczas przedmiotem obrotu na giełdzie towarowej, jak również mogą być sprzedawane w ramach transakcji bezpośrednich. Znaczącą różnicą pomiędzy systemem aukcyjnym a systemem zielonych certyfikatów jest to, że wysokość wsparcia w przypadku świadectw jest taka sama dla wszystkich wytwórców energii z odnawialnych źródeł. Co więcej cena nie jest znana z wyprzedzeniem, bowiem ceny praw majątkowych zmieniają się w czasie. Popyt na zielone certyfikaty jest z kolei zagwarantowany przez ustawowy obowiązek nabycia i przedstawienia Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki do umorzenia określonej ilości zielonych certyfikatów. W przypadku niewywiązania się z tego obowiązku, podmiot (generalnie przedsiębiorstwo energetyczne) musi zapłacić tzw. opłatę zastępczą lub karę administracyjną. Warto dodać, że instalacje, które dotychczas były objęte systemem świadectw pochodzenia, mogą przejść do systemu aukcyjnego. Jeśli wygrają aukcje dedykowane dla instalacji istniejących, pomoc w ramach systemu świadectw pochodzenia dobiega końca[363].

System aukcyjny jest obecnie podstawowym mechanizmem wsparcia instalacji odnawialnych źródeł energii. Jak wskazano powyżej, miał on w założeniu zastąpić system świadectw pochodzenia, a to w wyniku przyjęcia zasady, że instalacje odnawialnych źródeł energii, w których pierwsze wytworzenie energii elektrycznej nastąpić ma lub nastąpiło po 1 lipca 2016 r., mogą skorzystać wyłącznie z systemu aukcyjnego. Wprowadzenie systemu aukcyjnego do polskiego porządku prawnego zostało poprzedzone decyzją Komisji Europejskiej z 13 grudnia 2017 r.[364], w której uznano omawianą formę pomocy publicznej za zgodną z rynkiem wewnętrznym. Poziom wsparcia określany jest w drodze procesu aukcyjnego, w którym pomoc przyznawana jest w formie zmiennej premii do ceny rynkowej opartej na kontrakcie różnicowym na określony okres wsparcia. Zaletą tej formy wsparcia jest jego stabilność i przewidywalność, co ułatwia m.in. pozyskanie zewnętrznych środków finansowych na realizację instalacji odnawialnych źródeł energii, w tym elektrowni wiatrowych. *Stabilność wiąże się z określonym z góry okresem wsparcia, który nie może być dłuższy niż 15 lat od dnia sprzedaży po raz pierwszy energii elektrycznej po dniu zamknięcia sesji aukcji (dotychczas okres ten zawsze wynosił 15 lat). Przewidywalność wiąże się natomiast po pierwsze – z ceną sprzedaży energii, która obowiązuje w całym okresie wsparcia i wywodzi się z oferty wygrywającej aukcję, a następnie jest corocznie waloryzowana wskaźnikiem inflacji, a po drugie – z łączną ilością energii elektrycznej, która ma zostać sprzedana w ramach systemu aukcyjnego, którą również podaje się w ofercie*[365].

[363] PSEW, DWF, Baker Tilly TPA, TPA Poland, *Polska Energetyka Wiatrowa 4.0*, 2022.
[364] Decyzja Komisji Europejskiej nr SA.64713, C 511/1.
[365] PSEW, DWF, Baker Tilly TPA, TPA Poland, *Polska Energetyka Wiatrowa 4.0*, 2022.

Swoistym problemem pod względem regulacji w zakresie energetyki dla realizacji inwestycji OZE, w tym także elektrowni wiatrowych, jest fakt, że na etapie wydawania zaświadczenia o dopuszczeniu do aukcji Prezes Urzędu Regulacji Energetyki weryfikuje czy dana instalacja posiada ważne warunki przyłączenia lub ma zawartą umowę o przyłączenie do sieci. Wobec licznych odmów wydania warunków przyłączenia, które otrzymują inwestorzy, konieczne jest długoterminowe planowanie sieci i inwestycje zgodne z planowaną rozbudową mocy produkcyjnych energii odnawialnej, z uwzględnieniem przyszłego popytu i celu neutralności klimatycznej.

OCHRONA ŚRODOWISKA

Odnosząc się zaś do regulacji w zakresie ochrony środowiska, należy wskazać, iż od samego początku wymogi w tym aspekcie były bardzo rygorystyczne. Istotne znaczenie ma tutaj postępowanie administracyjne w przedmiocie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. W świetle art. 71 ust. 2 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko[366] realizacja przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko oraz przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko musi być poprzedzona uzyskaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. W myśl art. 75 ust. 1 pkt 1 lit. r ustawy ooś organem właściwym do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla farm wiatrowych jest właściwy miejscowo regionalny dyrektor ochrony środowiska.

Zgodnie z § 2 ust. 1 pkt 5 rozporządzenia Rady Ministrów sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko[367] instalacje wykorzystujące do wytwarzania energii elektrycznej energię wiatru o łącznej mocy nominalnej elektrowni nie mniejszej niż 100 MW oraz lokalizowane na obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej zaliczają się do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko (przedsięwzięcia I grupy), dla których przeprowadzenie oceny oddziaływania na środowisko jest obligatoryjne. Z kolei § 3 ust. 1 pkt 6 rozporządzenia ooś wyszczególnia natomiast instalacje wykorzystujące do wytwarzania energii elektrycznej siłę wiatru inne niż wymienione w § 2 ust. 1 pkt 5, o całkowitej wysokości nie niższej niż 30 m oraz zlokalizowane na obszarach objętych formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1÷5, 8 i 9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody[368], tj. na obszarach parków narodowych, rezerwatów przyrody, parków krajobrazowych, obszarach chronionego krajobrazu, obszarach Natura 2000, użytkach ekologicznych i na obszarach zespołów przyrodniczo-krajobrazowych, zaliczane do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco

[366] Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2022 r. poz. 1029), ustawa ooś.
[367] Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r. poz. 1839, ze zm.), rozporządzenieooś.
[368] Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2022 r. poz. 916), ustawa o ochronie przyrody.

oddziaływać na środowisko (przedsięwzięcia II grupy), dla których obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko może zostać stwierdzony.

Ocena oddziaływania na środowisko farm wiatrowych przeprowadzana jest w ramach postępowania w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla planowanego przedsięwzięcia mogącego zawsze znacząco oddziaływać na środowisko (przedsięwzięcia I grupy) oraz może być przeprowadzona dla przedsięwzięcia mogącego potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko (przedsięwzięcia II grupy), jeżeli obowiązek przeprowadzenia oceny został stwierdzony przez właściwy organ. Ponadto procedura oceny oddziaływania na środowisko może być przeprowadzona również w ramach postępowania w sprawie decyzji o pozwoleniu na budowę farmy wiatrowej, tzw. ponowna ocena oddziaływania na środowisko, jeżeli organ właściwy do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach stwierdzi taką potrzebę, na wniosek podmiotu planującego podjęcie realizacji przedsięwzięcia lub jeżeli organ właściwy do wydania decyzji o pozwoleniu na budowę uzna, że we wniosku o wydanie tej decyzji zostały dokonane zmiany w stosunku do wymagań określonych w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

W ramach postępowania zmierzającego do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach określa się, zgodnie z art. 62 ust. 1 ustawy ooś, bezpośredni i pośredni wpływ danego przedsięwzięcia na środowisko oraz ludność, w tym zdrowie i warunki życia ludzi, dobra materialne, zabytki, krajobraz, w tym krajobraz kulturowy, wzajemne powiązania między powyższymi elementami, możliwości oraz sposoby zapobiegania negatywnemu oddziaływaniu na środowisko i łagodzenia tego oddziaływania, a także wymagany zakres monitoringu, który w przypadku uciążliwych inwestycji pozwoli określić rzeczywiste oddziaływania na środowisko przyrodnicze i społeczne w trakcie eksploatacji i ewentualnie na zastosowanie dodatkowych środków minimalizujących.

Podstawą do przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko i określenia środowiskowych uwarunkowań realizacji przedsięwzięcia jest raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko (raport ooś), którego zakres jest wprost określony w art. 66 ustawy ooś. Wskazać trzeba, że dla przedsięwzięć z grupy I wnioskodawca przedkłada, co do zasady, od razu raport ooś. Z kolei dla przedsięwzięć z grupy II zasadniczo dostarcza się w pierwszej kolejności kartę informacyjną przedsięwzięcia (kip), zaś po stwierdzeniu obowiązku przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko – raport ooś.

Raport ooś ma na celu ustalenie potencjalnych oddziaływań związanych z realizacją planowanego przedsięwzięcia. Celem omawianego dokumentu jest przedstawienie wpływu danego przedsięwzięcia na środowisko wraz z wariantami i danymi, które potwierdzałyby określone oddziaływania. W doktrynie podkreśla się, że warianty realizacji przedsięwzięcia stanowią jeden z najważniejszych instrumentów prawidłowej oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko. Z kolei konieczność przedstawienia wariantów inwestycji, tj. wariantu preferowanego przez wnioskodawcę oraz racjonalnego wariantu alternatywnego służy optymalizacji i racjonalizacji umiejscowienia, skali i rozwiązań technicznych oraz

technologicznych przedsięwzięcia. Warto podkreślić, że zgodnie z ustawą ooś konieczne jest także przedstawienie racjonalnego wariantu najkorzystniejszego dla środowiska, jednak z orzecznictwa sądowo-administracyjnego wynika, iż wnioskodawca ma prawo wskazać, który wariant uważa za najkorzystniejszy dla środowiska (wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Bydgoszczy z dnia 5 października 2016 r., sygn. akt: II SA/Bd 425/16). Innymi słowy wariant proponowany przez inwestora może się pokryć z wariantem najkorzystniejszym dla środowiska (wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Olsztynie z dnia 9 lipca 2020 r., sygn. akt: II SA/Ol 997/19). Nie ma tym samym konieczności kreowania trzeciego wariantu realizacji inwestycji, który byłby najkorzystniejszy dla środowiska.

W raporcie ooś zidentyfikowane powinny zostać uciążliwości powstałe we wszystkich fazach inwestycji – realizacji, eksploatacji i likwidacji. Następnie organ prowadzący postępowanie w przedmiocie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach poddaje wnikliwej weryfikacji dane przedstawione w dokumentacji środowiskowej. Organ prowadzący postępowanie administracyjne na podstawie materiału dowodowego winien w decyzji zawrzeć warunki, których spełnienie zagwarantuje, iż realizacja i eksploatacja przedsięwzięcia nie będzie znacząco oddziaływać na środowisko, w tym na zdrowie ludzi. Warto podkreślić, że o*rgan właściwy do wydania tej decyzji* [decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach] *winien przeprowadzić postępowanie przewidziane przepisami powołanej ustawy* [ustawy ooś] *i jest zobligowany wydać tę decyzję, jeżeli inwestor spełni wymagania określone przepisami ustawy* (wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Rzeszowie z dnia 18 października 2017 r., sygn. akt: II SA/Rz 861/17). Tym samym, co do zasady, odmowa ustalenia środowiskowych uwarunkowań dla elektrowni wiatrowej, wobec których przeprowadzono ocenę oddziaływania na środowisko, w kształcie określonym we wniosku może nastąpić w ustawowo określonych przypadkach, tj.:

- niezgodność lokalizacji przedsięwzięcia z ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (art. 80 ust. 2 ustawy ooś);
- brak możliwości realizacji przedsięwzięcia w wariantach, o których mowa w art. 66 ust. 1 pkt 5 ustawy ooś oraz w przypadku braku zgody wnioskodawcy na wskazanie w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach wariantu dopuszczonego do realizacji (art. 81 ust. 1 ustawy ooś);
- wykazanie znaczącego negatywnego oddziaływania na obszar Natura 2000, o ile nie zachodzą przesłanki, o których mowa w art. 34 ustawy o ochronie przyrody (art. 81 ust. 2 ustawy ooś);
- wykazanie, że przedsięwzięcie może wpływać negatywnie na możliwość osiągnięcia celów środowiskowych, o których mowa w art. 56, art. 57, art. 59 oraz art. 61 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne (art. 81 ust. 3 ustawy ooś);
- niezachowanie minimalnej odległości elektrowni wiatrowej od budynku mieszkalnego albo budynku o funkcji mieszanej, w skład której wchodzi funkcja

mieszkaniowa, lub wybranych form ochrony przyrody (art. 6 pkt 7 ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych[369]).

Istotnym elementem postępowania w przedmiocie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach jest uzyskanie wymaganych ustawą opinii i uzgodnień. Jeżeli zatem jest przeprowadzana ocena oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach organ właściwy do wydania tej decyzji uzgadnia warunki realizacji przedsięwzięcia z organem właściwym w sprawach ocen wodnoprawnych, o których mowa w przepisach ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne i zasięga opinii organu Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Na tym etapie dokonywana jest ponadto kontrola merytoryczna zawartości dokumentacji środowiskowej, której celem jest określenie warunków realizacji i eksploatacji inwestycji. Organ prowadzący postępowanie w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach ocenia, czy zaproponowana lokalizacja w określonym terenie jest zgodna z postanowieniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, jak również czy nie zagraża terenom cennym przyrodniczo, w tym obszarom Natura 2000. Warto przy tym wskazać, że zgodnie z art. 4 ust. 2 ustawy odległościowej przy lokalizacji i budowie obiektów wiatrowych niezbędne jest zachowanie odległości równej lub większej od dziesięciokrotności wysokości elektrowni wiatrowej od form ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1÷3 i 5 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, oraz od leśnych kompleksów promocyjnych, o których mowa w art. 13b ust. 1 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach[370]. Należy mieć tu także na uwadze art. 33 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody, zgodnie z którym zabrania się podejmowania działań mogących osobno lub w połączeniu z innymi działaniami znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000, w tym w szczególności pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych, siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla ochrony których wyznaczono obszar Natura 2000, lub wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000, albo pogorszyć integralność obszaru Natura 2000 lub jego powiązania z innymi obszarami. W przypadku stwierdzenia, że zastosowanie ma art. 33 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody i że nie zachodzą przesłanki wyjątku od tego zakazu, określone w art. 34 ust. 1 lub 2 ustawy o ochronie przyrody, właściwy miejscowo regionalny dyrektor ochrony środowiska odmawia zgody na realizację farmy wiatrowej.

Organ uzgadniający w wydawanym rozstrzygnięciu ustala m.in. sposoby ograniczania oddziaływań na etapie realizacji oraz eksploatacji (np. wskazuje okres prowadzenia robót budowlanych, rozwiązania w gospodarce wodnościekowej, rozwiązania techniczne i technologiczne, których celem jest zminimalizowanie lub wyeliminowanie oddziaływania inwestycji na otoczenie). W przypadku braku możliwości ograniczenia lub wykluczenia ponadnormatywnego oddziaływania na środowisko, organ właściwy w sprawach ocen wodnoprawnych odmawia uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia. Opinia organu

[369] Ustawa dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni (Dz. U. z 2021 r. poz. 724), ustawa odległościowa.
[370] Ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz. U. z 2022 r. poz. 672).

Państwowej Inspekcji Sanitarnej odnosi się natomiast do wymagań higienicznych i zdrowotnych, które powinny zostać uwzględnione przy realizacji inwestycji.

Podkreślić trzeba, że treść decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, wydawanej po przeprowadzeniu oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, wynika wprost z art. 82 ustawy ooś. W art. 82 ust. 1 pkt 2 ustawodawca uregulował sytuacje, których zaistnienie wymaga dokonania określonych ustaleń w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Dla przedsięwzięcia, co do którego przeprowadzono ocenę oddziaływania na środowisko, w decyzji może być określona konieczność wykonania kompensacji przyrodniczej, jak również obowiązek zapobiegania, ograniczania oraz monitorowania oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko. A zatem, jeśli z oceny oddziaływania na środowisko wynika konieczność nałożenia ww. elementów, wówczas właściwy miejscowo regionalny dyrektor ochrony środowiska jest zobligowany do określenia ich w decyzji kończącej postępowanie administracyjne. Ustawodawca pozostawia przy tym organowi administracji publicznej możliwość swobodnego nałożenia obowiązku przedstawienia analizy porealizacyjnej, określając jej zakres i termin przedstawienia. Ustawodawca nie odnosi się do żadnych przesłanek, od których uzależnia nałożenie takiego obowiązku[371].

Analiza ta ma na celu przedstawienie rzeczywistych uciążliwości dla nieruchomości sąsiednich. Jest właściwie sporządzana w interesie ich właścicieli (wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie z 8 grudnia 2011 r., sygn. akt: II OSK 2169/11). Konieczne jest wskazanie w jakim szczegółowo zakresie i terminie powinna być przygotowana. Decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach powinna określać organy, którym przygotowane informacje należy przedstawić. W analizie porealizacyjnej dokonuje się porównania ustaleń zawartych w raporcie ooś i decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach z rzeczywistym oddziaływaniem tego przedsięwzięcia na środowisko oraz działaniami podjętymi dla jego ograniczania. Chodzi przede wszystkim o działania dotyczące przewidywanego charakteru i zakresu oddziaływania na środowisko a także planowane działania zapobiegawcze. Zauważyć jednak należy, że kluczową różnicą pomiędzy raportem ooś a analizą porealizacyjną de facto jest termin, w którym ww. dokumenty powinny zostać przygotowane.

Ustawodawca zastrzega, że gdy z analizy porealizacyjnej wynika, że dla przedsięwzięcia konieczne jest ustanowienie obszaru ograniczonego użytkowania (powodującego ograniczenia w korzystaniu z nieruchomości), to do analizy powinna być dołączona poświadczona przez właściwy organ kopia mapy ewidencyjnej z zaznaczonym przebiegiem granic tego obszaru.

Niemniej należy wskazać, iż z art. 135 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska[372] w kontekście utworzenie obszaru ograniczonego użytkowania dla

[371] Rakoczy B., [w:] Ustawa o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Komentarz, Warszawa art. 82, 2010.
[372] Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2021 r. poz. 1973, ze zm.), Prawo ochrony środowiska.

może zostać utworzony jedynie dla farm wiatrowych mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko (§ 2 ust. 1 pkt 5 rozporządzenia ooś).

Pamiętać trzeba, że inwestor zobowiązany w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach do przedłożenia w danym terminie analizy porealizacyjnej, powinien do tego obowiązku się dostosować. W przeciwnym wypadku możliwe jest ograniczenie możliwości wykorzystania nieruchomości stanowiącej przedmiot jego inwestycji. Przykładem może być wstrzymanie przez wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska oddania do użytkowania zbudowanego/przebudowanego obiektu lub zespołu obiektów związanych z przedsięwzięciem.

Warto przy tym podkreślić, iż niezależnie od zapisów decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, farma wiatrowa, zgodnie z art. 76 Prawa ochrony środowiska, nie może być oddana do użytkowania, jeśli nie spełnia określonych tym przepisem wymagań ochrony środowiska.

Istotnym czynnikiem wymagającym przeanalizowania, stanowiącym uciążliwość podczas eksploatacji elektrowni wiatrowych, są oddziaływania akustyczne. W odniesieniu do terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową, szpitale i domy opieki społecznej, budynki związane ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży, jak również na cele uzdrowiskowe, rekreacyjno-wypoczynkowe, mieszkaniowo-usługowe minister właściwy do spraw środowiska w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw zdrowia ustalił, w drodze rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku[373], dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku, wyrażone wskaźnikami $L_{\mathrm{Aeq\ D}}$ i $L_{\mathrm{Aeq\ N}}$. Jeżeli z oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko wyniknie możliwość przekroczenia norm akustycznych, niezbędne będzie podjęcie działań mających na celu zminimalizowanie oddziaływania do poziomu, który nie wpłynie negatywnie na funkcjonowanie osób mieszkających w sąsiedztwie projektowanej elektrowni wiatrowej.

Istotna jest także sytuacja, kiedy organ prowadzący postępowanie w przedmiocie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach stwierdzi brak potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania elektrowni wiatrowej na środowisko (możliwe tylko dla przedsięwzięcia II grupy – § 3 ust. 1 pkt 6 rozporządzenia ooś). W takiej sytuacji wnioskodawca nie jest zobowiązany do przedłożenia raportu ooś, zaś podstawą do określenia warunków realizacji i eksploatacji przedsięwzięcia stanowi kip. Zakres tego dokumentu określa ściśle art. 62a ustawy ooś. Podkreślić przy tym trzeba, że co do zasady, odmowa ustalenia środowiskowych uwarunkowań dla elektrowni wiatrowej, wobec których nie została przeprowadzona ocena oddziaływania na środowisko, w kształcie określonym we wniosku może nastąpić w ustawowo wskazanych przypadkach, tj.:

[373] Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2014 r. poz. 112).

- niezgodność lokalizacji przedsięwzięcia z ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (art. 80 ust. 2 ustawy ooś);
- niezachowanie minimalnej odległości elektrowni wiatrowej od budynku mieszkalnego albo budynku o funkcji mieszanej, w skład której wchodzi funkcja mieszkaniowa lub wybranych form ochrony przyrody (art. 6 pkt 7 ustawy odległościowej[374]).

W decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla elektrowni wiatrowej, co do której nie została przeprowadzona ocena oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, właściwy miejscowo regionalny dyrektor ochrony środowiska może określić:

- istotne warunki korzystania ze środowiska w fazie realizacji i eksploatacji lub użytkowania przedsięwzięcia, ze szczególnym uwzględnieniem konieczności ochrony cennych wartości przyrodniczych, zasobów naturalnych i zabytków oraz ograniczenia uciążliwości dla terenów sąsiednich,
- wymagania dotyczące ochrony środowiska konieczne do uwzględnienia w dokumentacji wymaganej do uzyskania decyzji, wydawanych na podstawie ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane[375],

jak również nałożyć obowiązek unikania, zapobiegania, ograniczania oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko lub też monitorowania oddziaływania elektrowni wiatrowej na środowisko.

Zgodnie z Działem III ustawy ooś „Udział społeczeństwa w ochronie środowiska" właściwy miejscowo regionalny dyrektor ochrony środowiska przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zapewnia możliwość udziału społeczeństwa w postępowaniu, w ramach którego przeprowadzana jest ocena oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko. Warto przy tym wspomnieć o uprawnieniach organizacji ekologicznej (art. 44 ust. 2 ustawy ooś), w tym o prawie do wniesienia odwołania od decyzji wydanej w postępowaniu wymagającym udziału społeczeństwa, nawet jeżeli nie brała ona udziału w tym postępowaniu przed organem I instancji, o ile organizacja ta prowadzi działalność statutową w zakresie ochrony środowiska lub ochrony przyrody, przez minimum 12 miesięcy przed dniem wszczęcia tego postępowania. Przystąpienie organizacji ekologicznej do postępowania zmierzającego do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach na prawach strony następuje wówczas z mocy oświadczenia woli złożonego przez organizację. Nie ma konieczności wydawania stosownego postanowienia w tym zakresie. Ważne jest także wskazanie, że z art. 44 ust. 1 ustawy ooś wynika, iż organizacja ekologiczna może zgłosić chęć uczestniczenia w określonym postępowaniu wymagającym udziału społeczeństwa na każdym jego etapie. Inaczej sytuacja kształtuje się wobec stowarzyszeń, które nie spełniają ww. przesłanek ustawowych wynikających z ustawy ooś. Wówczas stowarzyszenie może przystąpić do postępowania

[374] Ustawa dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni (Dz. U. z 2021 r. poz. 724), ustawa odległościowa.
[375] Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz. U. z 2021 r. poz. 2351, ze zm.), ustawa Prawo budowlane.

administracyjnego w trybie art. 31 ust. 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego[376], jako organizacja społeczna. Podstawą do wydania postanowienia o dopuszczeniu tego stowarzyszenia do postępowania na prawach strony jest spełnienie dwóch przesłanek, mianowicie jest to uzasadnione celami statutowymi tej organizacji i przemawia za tym udziałem interes społeczny. Podkreślić przy tym trzeba, że jedynie przystąpienie do postępowania na prawach strony w I instancji uprawnia organizację społeczną do wniesienia odwołania od decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, a następnie do wniesienia skargi do sądu administracyjnego na decyzję Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska, tj. decyzję wydaną w ramach postępowania odwoławczego.

Koniecznym jest przy tym podkreślenie, że niezależnie od przepisów ustawy ooś strona postępowania, o której mowa w art. 74 ust. 3a ustawy ooś, w postępowaniu zmierzającym do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, ma prawo do czynnego udziału na każdym stadium tego postępowania. Uprawnienie to wynika wprost z art. 10 ust. 1 Kpa. Co więcej, właściwy miejscowo regionalny dyrektor ochrony środowiska zobowiązany jest do umożliwienia stronom postępowania wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

PLANOWANIE

Sudra i Bida-Wawryniuk[377] już w 2018 r. wyróżniły liczne zasady charakteryzujące polskie ustawodawstwo w zakresie oceny oddziaływania inwestycji na środowisko oraz wymogów dla lokalizacji elektrowni wiatrowych, które obok niesławnej zasady wynikającej z art. 4 ust. 1 ustawy odległościowej (zasada 10H), wpływały na kształtowanie odległości od obszarów zabudowanych oraz planowanych do zabudowy przez budownictwo mieszkaniowe lub z funkcją mieszkaniową (oraz analogicznego wymogu dla zabudowy w stosunku do istniejących lub planowanych w planie miejscowym elektrowni). Do ustawowych ograniczeń można obecnie zaliczyć:

- konieczność zachowania minimalnej odległości od wybranych form ochrony przyrody, zgodnie z zapisami ustawy odległościowej;
- możliwość lokalizacji elektrowni wiatrowej na obszarach Natura 2000, jedynie w przypadku, gdy z oceny oddziaływania na środowisko nie wynika znacząco negatywne oddziaływanie inwestycji na te obszary lub uzyskując derogacje z art. 34 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody – zapewniając wykonanie kompensacji przyrodniczej niezbędnej do zapewnienia spójności i właściwego funkcjonowania sieci obszarów Natura 2000;
- dopuszczenie lokalizacji elektrowni wiatrowej na terenie parku krajobrazowego jedynie, gdy przeprowadzona procedura oceny oddziaływania na środowisko wykazała brak niekorzystnego wpływu na przyrodę i krajobraz parku

[376] Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 735, ze zm.), Kpa.
[377] Sudra P., Bida-Wawryniuk Z., *Uwarunkowania planistyczno-prawne lokalizacji elektrowni wiatrowych w Polsce i w innych krajach europejskich*, Człowiek i Środowisko 41(2), 2018.

krajobrazowego (art. 17 ust. 3 ustawy o ochronie przyrody), zaś parki narodowe i rezerwaty przyrody są wykluczone z lokalizacji (art. 15 ustawy o ochronie przyrody);

- rozszerzanie zakresu oceny oddziaływania na krajobraz w ramach przygotowywanego raportu ooś, który został wprowadzony z ustawą z dnia 24 kwietnia 2015 roku o zmianie niektórych ustaw w związku ze wzmocnieniem narzędzi ochrony krajobrazu[378], którą znowelizowano m.in. ustawę ooś wprowadzając obowiązek wykonania analizy i oceny wpływu planowanej inwestycji na krajobraz, w tym krajobraz kulturowy (art. 62 ust. 1 pkt 1 lit. ca ustawy ooś). Powyższe zapisy doprowadziły do rozszerzenia niezbędnego zakresu raportu OOŚ (art. 66 ust. 1) o opis krajobrazu, w którym lokalizowana ma być inwestycja oraz uzasadnienie wybranego wariantu przedsięwzięcia pod kątem jego wpływu krajobrazowego.
- ochronę gruntów rolnych wysokich klas bonitacyjnych I÷III, bowiem zgodnie z art. 7 ust. 2 ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych[379] limituje przeznaczanie gruntów klas I÷III na cele nierolnicze i nieleśne. W każdym przypadku, gdy budowa elektrowni wiatrowych ma nastąpić na terenach będących użytkami rolnymi klas I÷III inwestycja musi być zrealizowana w oparciu o miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego i obowiązkowe jest uzyskanie zgody ministra właściwego do spraw rozwoju wsi;
- konieczność zachowania minimalnej odległości równej dziesięciokrotności całkowitej wysokości elektrowni wiatrowej przy lokalizacji tych obiektów względem leśnych kompleksów promocyjnych, o których mowa w art. 13b ustawy z dnia 28 września 1991 roku o lasach[380];
- konieczność uzyskania pozwolenia wodnoprawnego na lokalizację elektrowni wiatrowej na terenach na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią, zgodnie z art. 390 ust. 1 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne[381];
- zakaz budowy elektrowni wiatrowych w strefie "A" ochrony uzdrowiskowej, zgodnie z art. 38a ust. 1 pkt 1 lit. j ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz gminach uzdrowiskowych[382];
- zachowanie odległości od zewnętrznej krawędzi jezdni obiektów budowlanych, w tym obiektów wiatrowych, zgodnie z art. 43 ust. 1 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. drogach publicznych[383]. Wymagana odległość zależna jest od rodzaju drogi (autostrada, droga ekspresowa, krajowa, wojewódzka, powiatowa, gminna) oraz kategorii terenu (teren zabudowy, poza terenem zabudowy).

[378] Ustawa z dnia 24 kwietnia 2015 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze wzmocnieniem narzędzi ochrony krajobrazu (Dz. U. z 2015 r. poz. 774), ustawa krajobrazowa.
[379] Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1326).
[380] Ustawa z dnia 28 września 1991 roku o lasach (Dz. U. z 2022 r. poz. 672).
[381] Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne (Dz. U. z 2021 r. poz. 2233, ze zm.).
[382] Ustawa z dnia 28 lipca 2005 roku o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz gminach uzdrowiskowych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1301).
[383] Ustawa z dnia 21 marca 1985 r. drogach publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1376, ze zm.).

- prawną i planistyczną ochronę zabytków, zgodnie z ustawą o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami z dnia 23 lipca 2003 r.[384];
- uzgodnienie lokalizacji z Prezesem Urzędem Lotnictwa Cywilnego poprzez wydanie opinii w trybie art. 87^7 pkt 2 ustawy z dnia 3 lipca 2002 r. – Prawo lotnicze[385] o możliwości lokalizacji inwestycji ze względu na wysokość zabudowy na obszarze obowiązywania powierzchni ograniczających zabudowę.

Należy zatem wskazać że przy wyborze lokalizacji elektrowni wiatrowych wnioskodawca musi uwzględnić liczne obwarowania prawne. Z planowaniem lokalizacji inwestycji należy również ściśle powiązać kwestie planowania przestrzennego. W oparciu o powszechnie obowiązujące przepisy dotyczące aspektów planowania, budowy, oceny oddziaływań, wymagań technicznych, działania w sieci, systemu wsparcia i in. elektrownie wiatrowe były jednymi z najbardziej gruntownie przebadanych przedsięwzięć, jeszcze przed uzyskaniem pozwolenia na budowę i zgody na eksploatację. Dynamiczny rozwój branży w latach 2010–2011 został ponadto obwarowany dodatkowymi wymogami środowiskowymi wynikającymi ze specjalistycznych wytycznych (omówionych szczegółowo w dalszej części niniejszej publikacji), z których większość była w nieformalnym wykorzystaniu, choć nie wszystkie zostały zaakceptowane i oficjalnie przyjęte. W latach 2010–2016 zmieniły się pewne zasady dotyczące realizacji inwestycji wiatrowych oraz pojawiły się nowe przepisy, stawiające przed branżą dodatkowe obwarowania.

Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym[386] określa podstawowe zasady kształtowania polityki przestrzennej przez jednostki samorządu terytorialnego i organy administracji rządowej. Omawiany akt normatywny określa zakres i sposoby postępowania w sprawach przeznaczania terenów na określone cele oraz ustalania zasad ich zagospodarowania i zabudowy przyjmując ład przestrzenny i zrównoważony rozwój za podstawę tych działań.

Struktura systemu jest usystematyzowana i podzielona na 3 szczeble, tj.: krajowy, regionalny, lokalny. Na szczeblu krajowym minister właściwy do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa, uwzględniając zasady zrównoważonego rozwoju oraz cele i kierunki długookresowej strategii rozwoju kraju, sporządza Koncepcję Przestrzennego Zagospodarowania Kraju,. Ostatni tego typu dokument (Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030) został przyjęty uchwałą Nr 239 Rady Ministrów z dnia 13 grudnia 2011 r., który wszedł w życie 27 kwietnia 2012 r. Aktem uchylającym ww. uchwałę była ustawa z dnia 15 lipca 2020 r. o zmianie ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju oraz niektórych innych ustaw[387]. Niemniej zapisy ww. koncepcji należy wprowadzić do planów zagospodarowania przestrzennego województw, który jest jednocześnie dokumentem szczebla regionalnego.

[384] Ustawa o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami z dnia 23 lipca 2003 r. (z. U. z 2022 r. poz. 840).
[385] Ustawa z dnia 3 lipca 2002 r. – Prawo lotnicze (Dz. U. z 2022 r. poz. 1235).
[386] Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2022 r. poz. 503), ustawa mpzp.
[387] Ustawa z dnia 15 lipca 2020 r. o zmianie ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2020 r. poz. 1378).

Plan zagospodarowania przestrzennego województwa łączy planowanie krajowe z planowaniem miejscowym. Kształtuje politykę przestrzenną województwa, zgodną z Koncepcją Przestrzennego Zagospodarowania Kraju, przy uwzględnieniu terytorializacji polityki rozwoju. Plan formułuje cele gospodarowania przestrzenią województwa i zasady jej kształtowania oraz określa kierunki polityki przestrzennej w długiej perspektywie. Stanowi podstawę do konstruowania programów operacyjnych rozwoju województwa. Należy zaznaczyć, że plan nie stanowi prawa miejscowego, a jest aktem kierownictwa wewnętrznego i wiąże władze województwa, a także inne podmioty administracji publicznej w zakresie respektowania priorytetów rozwojowych i prowadzenia polityki przestrzennej zgodnie z ustalonymi kierunkami. W zakresie lokalizacji farm wiatrowych plan zagospodarowania przestrzennego województwa może jedynie orientacyjnie wskazywać rozmieszczenie inwestycji, jednakże władztwo planistyczne w tym zakresie jest domeną gminy.

Planowanie przestrzenne szczebla lokalnego opiera się na:

- studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy;
- miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego;
- decyzjach o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu;
- decyzjach o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego.

W kontekście realizacji inwestycji w zakresie elektrowni wiatrowych znaczenia mają jedynie dwie pierwsze formy planistyczne. Wynika to z zapisów art. 3 ustawy odległościowej, gdzie wprost wskazano, że *lokalizacja elektrowni wiatrowej następuje wyłącznie na podstawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego*. Tym samym elektrownie wiatrowe nie mogą być lokalizowane w oparciu o decyzję o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu. Wskazując ponadto, że zgodnie z doktryną[388] obiekty wiatrowe nie stanowią inwestycji celu publicznego podstawą do ich realizacji nie może być także decyzja o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego.

Studium określa politykę przestrzenną gminy oraz zasady przestrzennego zagospodarowania, uwzględniając zasady określone w Koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju, ustalenia strategii rozwoju i planu zagospodarowania przestrzennego województwa, ramowego studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego związku metropolitalnego oraz strategii rozwoju gminy (w przypadku gdy gmina dysponuje takim opracowaniem). Stanowi podstawę wszelkich działań podejmowanych na terenie gminy w zakresie planowania i zagospodarowania przestrzennego. Jego ustalenia są wiążące dla organów gminnych przy sporządzaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Studium jest dokumentem, na podstawie którego gmina może formułować wnioski do planu zagospodarowania przestrzennego gminy i weryfikować przyjęte w nim ustalenia dotyczące swojego obszaru. Studium uchwala rada gminy w celu określenia polityki przestrzennej gminy w tym

[388] Zajdler R., *Regulacje prawa krajowego dotyczące inwestycji w farmy wiatrowe (wybrane aspekty)*, Instytut Sobieskiego, Warszawa, 2012.

lokalnych zasad zagospodarowania przestrzennego (art. 9 ust. 1 ustawy mpzp). Zakres tematycznym studium obejmuje m.in. (art. 10 ust. 1 i 2 ustawy mpzp):

- zagadnienia związane z rozwojem gminy, w tym wynikające ze zidentyfikowanych istniejącego zagospodarowania, prawa własności gruntów, jakości życia mieszkańców, zadań służących realizacji ponadlokalnych celów publicznych,
- obszary ochronne środowiska przyrodniczego i kulturowego oraz zasady ich ochrony i użytkowania,
- kierunki zmian w strukturze przestrzennej i przeznaczenia terenów, zasady rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej,
- zasady polityki gminy w zakresie sporządzania planów miejscowych.

Warto podkreślić, że przepis art. 10 ust. 2a ustawy mpzp stanowi, że jeżeli na obszarze gminy przewiduje się wyznaczenie obszarów, na których rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW, a także ich stref ochronnych związanych z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu, wtedy w studium ustala się ich przybliżone rozmieszczenie.

Plan miejscowy sporządza się w celu ustalenia przeznaczenia terenów, w tym dla inwestycji celu publicznego, oraz określenia sposobów ich zagospodarowania i zabudowy (art. 15 ust. 1 ustawy mpzp). W planie miejscowym określa się min.:

- zasady kształtowania zabudowy i wskaźnik i intens scalania i podziału nieruchomości, modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji i infrastruktury technicznej oraz zasady ochrony środowiska, przyrody, krajobrazu i dziedzictwa kulturowego i zabytków,
- zasady ochrony i kształtowania ładu przestrzennego, zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu wraz z wytycznymi kształtowania krajobrazu, czy też zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków, w tym krajobrazów kulturowych, oraz dóbr kultury współczesnej;
- granice obszarów szczególnego zagrożenia powodzią, krajobrazów priorytetowych określonych w audycie krajobrazowym oraz w planach zagospodarowania przestrzennego województwa.

Art. 14 ust. 8 ustawy mpzp stanowi, iż miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego jest nie tylko aktem planistycznym, ale także aktem prawa miejscowego. Akty prawa miejscowego zgodnie z art. 87 § 2 Konstytucji RP są źródłami prawa powszechnie obowiązującego na obszarze działań organów, które je ustanowiły. Dlatego też zapisy na obszarze objętym poszczególnym miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego mają moc powszechnie obowiązującą. Miejscowy plan jest konkretyzacją koncepcji zawartych w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, ale tylko on może być podstawą do wydawania decyzji związanych z planowaniem i zagospodarowaniem przestrzennym. Ważnym jest, że treść miejscowego planu

zagospodarowania przestrzennego nie może być sprzeczna z treścią studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy.

Zgodnie z procedurą przyjmowania studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, wymagane jest zapewnienie udziału społecznego w tym procesie. Na podstawie art. 17 ustawy mpzp po podjęciu uchwały przez radę gminy o przystąpieniu do sporządzania planu miejscowego wójt (burmistrz lub prezydent miasta) ogłasza publicznie ten fakt wraz z poinformowaniem o możliwości składania wniosków do planu. Niezbędne jest przy tym podaniem formy, miejsca i terminu składania wniosków). Uwagi zgłoszone podczas konsultacji podlegają rozpatrzeniu we właściwej procedurze. Organizowana jest również dyskusja publiczna nad przyjętymi w projekcie planu miejscowego rozwiązaniami oraz możliwością składania uwag do projektu planu. Plan miejscowy jako akt prawa miejscowego podlega również kontroli sądowo–administracyjnej. Ostatecznie wójt (burmistrz, prezydent miasta) przedstawia radzie gminy projekt planu miejscowego wraz z listą nieuwzględnionych uwag.

Z punktu widzenia energetyki wiatrowej istotny jest art. 15 ust. 3 pkt 3a ustawy mpzp, który wskazuje, że w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego określa się granice terenów pod budowę urządzeń, o których mowa w art. 10 ust. 2a ustawy mpzp omawianej przy okazji analizy prawnej studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (czyli urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW) oraz granice ich stref ochronnych związanych z ograniczeniami w zabudowie, zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu oraz występowaniem znaczącego oddziaływania tych urządzeń na środowisko.

Elektrownia wiatrowa jest obiektem budowlanym w rozumieniu przepisów ustawy Prawo budowlane, który może zostać wybudowany wyłącznie po uzyskaniu pozwolenia na budowę. Przez pozwolenie na budowę należy rozumieć decyzję administracyjną zezwalającą na rozpoczęcie i prowadzenie budowy lub wykonywanie robót budowlanych innych niż budowa obiektu budowlanego (art. 3 pkt 12 ustawy Prawo budowlane). Decyzja o pozwoleniu na budowę jest udzielane na wniosek inwestora. Do wniosku o wydanie decyzji o pozwoleniu na budowę należy – zgodnie z art. 33 ust. 2 ustawy Prawo budowlane należy dołączyć m.in.: projekt budowlany; oświadczenie o posiadanym prawie do dysponowania nieruchomością na cele budowlane, czy też omawianą wcześniej decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach. Zgodnie z art. 35 ustawy Prawo budowlane przed wydaniem decyzji o pozwoleniu na budowę lub odrębnej decyzji o zatwierdzeniu projektu budowlanego właściwy organ sprawdza:

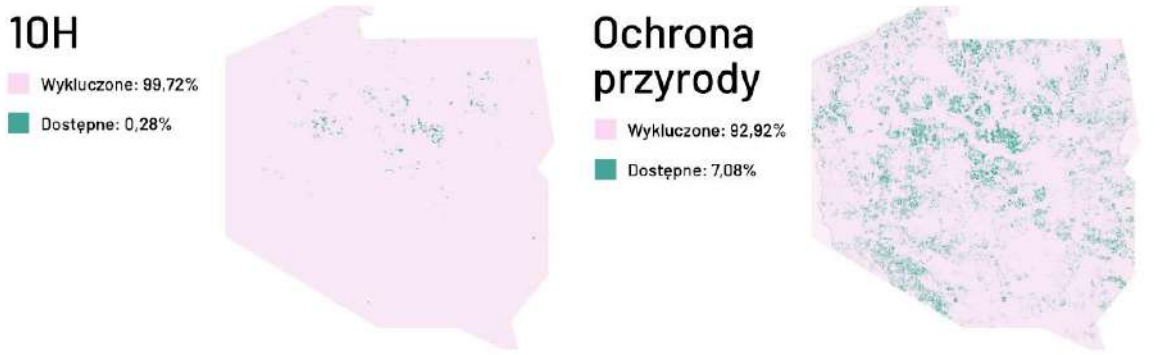
- zgodność projektu budowlanego z ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego albo decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu w przypadku braku miejscowego planu, a także wymaganiami ochrony środowiska, w szczególności określonymi w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach;

- zgodność projektu zagospodarowania działki lub terenu z przepisami, w tym techniczno-budowlanymi;
- kompletność projektu budowlanego i posiadanie wymaganych opinii, uzgodnień, pozwoleń i sprawdzeń oraz informacji dotyczącej bezpieczeństwa i ochrony zdrowia, o której mowa w art. 20 ust. 1 pkt 1b ustawy Prawo budowlane., zaświadczenia, o którym mowa w art. 12 ust. 7 ustawy Prawo budowlane oraz dokumentów, o których mowa w art. 33 ust. 2 pkt 6 ustawy Prawo budowlane;
- sprawdzenia projektu, o którym mowa w art. 20 ust. 2 ustawy Prawo budowlane przez osobę posiadającą wymagane uprawnienia budowlane i legitymującą się aktualnym na dzień jego sprawdzenia zaświadczeniem, o którym mowa w art. 12 ust. 7 ustawy Prawo budowlane;
- warunki przyłączenia do sieci wobec treści z art. 34 ust. 3 pkt 3a ustawy Prawo budowalne.

W kontekście planowania najistotniejsza w ocenie autorów niniejszej publikacji jest ograniczenie wynikające z zasady określonej w art. 4 ust. 1 ustawy odległościowej (zasada 10H), która wyklucza z inwestycji wiatrowych 99,7 proc. obszaru Polski[389]. Rys. 3.1. wskazuje, że liberalizacja zasady 10H[390] w kształcie wynikającym ze scenariusza „Ochrona przyrody"[391] pozwala na zwiększenie dostępności terenów do 7,08 proc. – ponad 25-krotnie. Warto przy tym podkreślić, że mogą zostać odblokowane atrakcyjne tereny na północy kraju, w szczególności w województwach pomorskim i zachodniopomorskim.

Powyższe potwierdzają także kompleksowe badania uwarunkowań lokalizacyjnych elektrowni wiatrowych przeprowadzone przez Zespół IOŚ-PIB, w tym modelowanie wykluczeń wynikających z zachowania bufora 1 i 2 km od zabudowy. Przyjęte bufory wykluczają z możliwości inwestowania w elektrownie wiatrowe odpowiednio 93,9% (bufor 1 km) i 99,1% (bufor 2 km) powierzchni Polski, są więc w zasadzie równoznaczne z zakazem lokalizacji[392] (Hajto i in. 2017).

[389] Czyżak P., Sikorski M., Wrona A., *Wiatr w żagle. Zasada 10H a potencjał lądowej energetyki wiatrowej w Polsce*, Instrat Policy Note 01/2021, 2021.
[390] Zgodnie z projektem ustawy o zmianie ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych oraz niektórych innych ustaw (UD 207).
[391] Zniesienie limitu 10H dla budownictwa mieszkalnego i obszarów ochrony przyrody w zależności od MPZP i OOŚ, z zachowaniem odległości minimalnej 500m zarówno dla budynków, jak i form ochrony przyrody.
[392] Hajto M., Cichocki Z., Bidłasik M., Borzyszkowski J., Kusmierz A., *Constraints on Development of Wind Energy in Poland due to Environmental Objectives. Is There Space in Poland for Wind Farm Siting?,* Environmental Management 59, 204–217, 2017.

Rys. 3.1. Dostępność terenów pod inwestycje wiatrowe przed i po liberalizacji zasady 10H[393].

KWESTIE PODATKOWE

Głównym obciążeniem podatkowym producenta energii z farmy wiatrowej zlokalizowanej na lądzie, obok podatku dochodowego, jest podatek od nieruchomości. *Opodatkowaniu podatkiem od nieruchomości podlegają grunty, budynki lub ich części oraz budowle lub ich części związane z prowadzeniem działalności gospodarczej. Wysokość zobowiązania uzależniona jest od przedmiotu opodatkowania*[394]. Ustawa z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych[395] określa maksymalne stawki podatku od nieruchomości we wszystkich kategoriach, jednak jednostki samorządowe mają prawo do ustalenia indywidualnej stawki na swoim obszarze, przy czym nie mogą być one wyższe od ustawowych. W przypadku elektrowni wiatrowych na lądzie, opodatkowaniu podatkiem od nieruchomości podlegają wyłącznie części budowlane elektrowni wiatrowych, czyli fundament z pierścieniem oraz wieża. Pozostałe elementy turbozespołu podlegają na ogół wyłączeniu z opodatkowania tym podatkiem. Zaznaczenia wymaga fakt, że w 2017 r. doszło do tymczasowej zmiany zasad rozliczania podatku od nieruchomości i objęcia opodatkowaniem całej wartości elektrowni wiatrowej. Z początkiem 2018 r. pierwotne brzmienie przepisów zostało jednak przywrócone i obowiązuje do dziś. W praktyce występują widoczne różnice w efektywnym obciążeniu farm podatkiem od nieruchomości. Wynikają one głównie z różnic technologicznych w zakresie konstrukcji i montażu wieży, a niekiedy także ze zróżnicowanych metod segregacji kosztów inwestycyjnych na etapie oddawania projektu do eksploatacji. Legalną definicję elektrowni wiatrowej wprowadziła ustawa odległościowa. Zgodnie z art. 2 pkt 1 wskazanego aktu normatywnego elektrownia wiatrowa składa się z części budowlanej stanowiącej budowlę w rozumieniu prawa budowlanego oraz urządzeń technicznych, w tym elementów technicznych, w której energia elektryczna jest wytwarzana z energii wiatru się z części budowlanej i technicznej. Od 1 stycznia 2018 roku branża odnawialnych źródeł energii uznała, że elektrownia wiatrowa jest budowlą. Właśnie dlatego podatek od elektrowni wiatrowych jest pobierany wyłącznie

[393] Hajto M., Cichocki Z., Bidłasik M., Borzyszkowski J., Kusmierz A., *Constraints on Development of Wind Energy in Poland due to Environmental Objectives. Is There Space in Poland for Wind Farm Siting?,* Environmental Management 59, 204–217, 2017.
[394] PSEW, DWF, Baker Tilly TPA, TPA Poland, *Polska Energetyka Wiatrowa 4.0*, 2022.
[395] Ustawa z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1170, ze zm.), ustawa podatkowa.

od części budowlanych, które stanowią ok 30% wartości całej siłowni. Podatek od budowli w Polsce wynosi 2% wartości budowli ustalonej zgodnie z art. 4 ust. 1 pkt 3 i ust. 3÷7 ustawy podatkowej.

Wątpliwości wzbudzał art. 17 pkt 2 ustawy z 7 czerwca 2018 r. o zmianie ustawy o odnawialnych źródłach energii oraz niektórych innych ustaw[396], który przewidywał wejście w życie, z mocą wsteczną od dnia 1 stycznia 2018 r., zmian w przepisach ustawy Prawo budowlane, załącznika do tej ustawy oraz ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych, wpływających na zakres opodatkowania podatkiem od nieruchomości. Zmiany te doprowadziły do obniżenia dochodów samorządów z tytułu podatku od nieruchomości, w szczególności małych gmin, na terenie których zlokalizowane są elektrownie wiatrowe.

Przed nowelizacją począwszy od 2017 r. podatek od nieruchomości naliczano bowiem od całości urządzeń, natomiast po zmianach wprowadzonych w 2018 roku podatek ten miał być płacony tylko od części budowlanej elektrowni wiatrowych. Kwestionowane przepisy zostały uchwalone w połowie 2018 roku, ale przepisy obowiązywały z mocą wsteczną od 1 stycznia 2018 r. Określenie wstecznego wejścia w życie przepisów spowodowało, że gminy były zmuszone zwracać podatnikom wcześniej zapłacony przez nich stawek za podatek.

Zmiany te zostały dość burzliwie odebrane przez gminy, które to złożyły wniosek do Trybunału Konstytucyjnego o zbadanie zgodności wprowadzonych zmian z Konstytucją RP. Nowelizacja naruszała bowiem zasadę niedziałania prawa wstecz (*lex retro non agit*). Zdaniem wnioskodawców możliwe są co prawda wyjątki od tej zasady, jednak bezwzględnie niedopuszczalne jest stanowienie z mocą wsteczną prawa surowszego, co miało miejsce w tym przypadku. Ponadto gminy podniosły, że wprowadzone regulacje są niezgodne konstytucyjną zasadą samodzielności samorządu terytorialnego, w ramach której mieści się zasada samodzielności finansowej[397]. *Uszczuplenie dochodów gmin z podatku od nieruchomości spowodowało problemy z pokryciem przewidywanych wydatków, przede wszystkim związanych z realizacją zadań własnych, a wnioskodawcy wykazali, że prowadzi to, zwłaszcza w małych gminach, na terenie których zlokalizowane są elektrownie wiatrowe, do pogorszenia jakości życia ich mieszkańców*[398]. Trybunał Konstytucyjny stwierdził, że ustawodawca wprowadził z mocą wsteczną przepisy ściśle związane z prawem podatkowym w sytuacji, gdy nie było to konieczne, nie zachowując przy tym zasady proporcjonalności i pogarszając sytuację finansową gmin, na terenie których zlokalizowane są elektrownie wiatrowe.

Trybunał Konstytucyjny wyrokiem z dnia 22 lipca 2020 r. sygn. akt K 4/19 (Dz.U.2020.1336), uznał art. 17 pkt 2 w zakresie, w jakim wprowadził z mocą wsteczną art.

[396] Ustawa z 7 czerwca 2018 r. o zmianie ustawy o odnawialnych źródłach energii oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2018 r. poz. 1276).
[397] Jagoda J., *Sądowa ochrona samodzielności jednostek samorządu terytorialnego*, Wolters Kluwer Polska, 2011.
[398] Chojnacka I., Nowicki M., *Omówienie do wyroku TK z dnia 22 lipca 2020 r*., K 4/19, ZNSA, 4, 123–128, 2020.

2 pkt 1 i 6 oraz art. 3 pkt 1 niniejszej ustawy zmieniającej za niezgodny z wywodzoną z art. 2 Konstytucji RP zasadą nieretroaktywności prawa. Trybunał Konstytucyjny zwrócił uwagę na fakt, że ze względu na zmianę definicji „budowli" i „elektrowni wiatrowej" z mocą wsteczną gminy zostały pozbawione części swoich dochodów, a ponadto zobowiązane do zwrotu nadpłaconego podatku od nieruchomości, pobranego od znajdujących się na ich terenie elektrowni wiatrowych za okres od stycznia do czerwca 2018 r.

Zgodnie z omawianym wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego kwestionowany przepis stracił moc obowiązującą po upływie 18 miesięcy od dnia ogłoszenia wyroku w Dzienniku Ustaw. Do tego czasu zakwestionowana regulacja zachowuje swoją moc obowiązującą i będzie stosowana. Trybunał Konstytucyjny uznał bowiem za uzasadnione zminimalizowanie oddziaływania wydanego wyroku na ukształtowane już stosunki prawne i zdecydował, że konieczne jest odroczenie terminu utraty mocy obowiązującej niezgodnej z Konstytucją regulacji, wskazując jednocześnie że ma świadomość, iż nie jest to instrument wystarczający do zapewnienia ochrony praw majątkowych gmin. W okresie odroczenia terminu utraty mocy obowiązującej przepisu ustawodawca miał obowiązek doprowadzić regulacje w zakwestionowanym zakresie do stanu zgodnego z Konstytucją RP. Realizację powyższego zapewniła ustawa z dnia 17 listopada 2021 r. o rekompensacie dochodów utraconych przez gminy w 2018 r. w związku ze zmianą zakresu opodatkowania elektrowni wiatrowych[399]. miała docelowo realizować wyrok Trybunału Konstytucyjnego i umożliwić wyrównanie strat powstałych w budżetach samorządowych.

W myśl ustawy zwrot taki odbywa się na wniosek złożony przez gminę do wojewody, w którym samorządy powinny wskazywać m.in. wysokość dochodów utraconych w 2018 r. w związku ze zmianą przepisów, ale także wykaz elektrowni wiatrowych zlokalizowanych na terenie gminy i podstawę opodatkowania budowli wchodzących w skład tych elektrowni.

Kolejną ważną kwestią w kontekście omawianego zagadnienia jest amortyzacja elektrowni wiatrowych. Wydatki poniesione na budowę farmy wiatrowej podlegają zaliczeniu do kosztów podatkowych poprzez odpisy amortyzacyjne. W Polsce obszar amortyzacji podatkowej w Polsce wymusza na przedsiębiorstwach, i to niezależnie od sektora gospodarki, prowadzenie odrębnych tabel amortyzacyjnych dla celów podatkowych i bilansowych. Stawki amortyzacji podatkowej są ograniczone ustawowo[400]. Z nakładów inwestycyjnych instalacji wyodrębnia się poszczególne elementy i amortyzuje odpowiednimi stawkami. Wieże, platformy oraz fundamenty elektrowni wiatrowych klasyfikuje się do grupy 201 Klasyfikacji Środków Trwałych jako „budowle na terenach elektrowni wiatrowych" i amortyzuje stawką 4,5%. Części techniczne zaliczane są do grupy 346 KŚT „zespoły prądotwórcze wiatrowe", a ich amortyzacja powinna przebiegać według metody liniowej stawką 7% lub degresywnej z zastosowaniem współczynnika 2,0 (stawka 14%). Nie można także pominąć, iż środkiem trwałym elektrowni wiatrowych, są kable energetyczne średniego i wysokiego napięcia, jak również przyłącze do sieci. Te środki

[399] Ustawa z dnia 17 listopada 2021 r. o rekompensacie dochodów utraconych przez gminy w 2018 r. w związku ze zmianą zakresu opodatkowania elektrowni wiatrowych (Dz. U. z 2022 r. poz. 30).
[400] PSEW, DWF, Baker Tilly TPA, TPA Poland, *Polska Energetyka Wiatrowa 4.0*, 2022.

trwałe zalicza się do grupy 2 KŚT (KŚT 211), stawka liniowa wynosi 10%. *Warto jednak wskazać, iż zgodnie z załącznikiem do ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych stawka 10% jest przeznaczona dla środków z grupy KŚT 211, ale wyłącznie tych pod nazwą „Przewody sieci technologicznych wewnątrzzakładowych". W pozostałych przypadkach zastosowanie znajduje stawka 4,5%. Ostateczna kwalifikacja inwestycji w przyłącze do sieci dystrybucyjnej lub przesyłowej OSD/OSP zależy od wielu zmiennych, w tym szczegółowych uzgodnień projektowych, punktu przyłączenia, czyli granicy własności między infrastrukturą inwestora i operatora, sposobu rozliczenia inwestycji uzgodnionego z operatorem itd. W zakresie amortyzacji dróg dojazdowych i technicznych (KŚT 220) przyjmuje się stawkę amortyzacji liniowej 4,5%*[401]. Oprócz wymienionych powyżej elementów inwestycji występują także liczne inne elementy, których kwalifikacji dokonuje już sam podatnik, który w wypadku wątpliwości może korzystać z pomocy właściwego organu statystycznego (GUS). Potwierdzenia grupowania KŚT od GUS uznaje się za wiążące w przedmiocie ustalenia właściwej stawki amortyzacyjnej.

Przedsiębiorca, który nabywa od zagranicznego podmiotu, niezarejestrowanego w Polsce na potrzeby VAT, turbiny wiatrowe wraz z ich montażem ma obowiązek opodatkowania takiej transakcji. Miejscem opodatkowania towaru jest miejsce ich montażu. Tym samym zawsze należy poddać weryfikacji fakt, czy podmiot zagraniczny zarejestrował się jako podatnik VAT, czy też nie, choć był do tego zobowiązany, w związku np. ze stałym miejscem prowadzenia działalności gospodarczej w Polsce. Weryfikacja taka pozwoli na uniknięcie sytuacji tzw. odwróconego obciążenia, kiedy to podmiot zagraniczny niezarejestrowany dostarcza towary. W takim wypadku obowiązek rozliczenia VAT spoczywa na nabywcy (inwestorze).

Ostatnim aspektem odnoszącym się do omawianych kwestii jest opodatkowanie długoterminowych umów zakupu energii elektrycznej wytwarzanej z wiatru między wytwórcą energii a odbiorcą końcowym (ang. *corporate power purchase agreements* – umowy cPPA). Pomimo licznych korzyści wynikających z umów cPPA, w tej materii istnieją też pewne wątpliwości, w tym przede wszystkim w aspekcie podatkowym Problematyka ta dotyczyć może m.in. kwalifikacji wirtualnej umowy sprzedaży energii elektrycznej (ang. *virtual power purchase agreements* – vPPA) w oparciu o strukturę kontraktu różnicowego (rozliczenie następuje poprzez rozliczenie różnic pomiędzy ceną zakontraktowaną a aktualną ceną rynkową) wobec przepisów ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług[402]. Względem obecnie panującej praktyki stosowania przepisów ustawy VAT, umowa vPPA stanowi świadczenie usług związanych z instrumentami finansowymi, a nie dostawą energii. Tym samym nie ma tutaj podstaw do korzystania ze zwolnienia przedmiotowego z podatku VAT. Marginalnie trzeba jednak wskazać, że ustawa VAT nie reguluje jprzypadków, gdy *wytwórca energii jest zobowiązany do zapłaty na rzecz nabywcy miesięcznej kwoty rozliczeniowej, gdy w odniesieniu do zakontraktowanej energii cena rynkowa okaże się niższa i czy w związku z tym nabywca*

[401] PSEW, DWF, Baker Tilly TPA, TPA Poland, *Polska Energetyka Wiatrowa 4.0*, 2022.
[402] Ustawa z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2022 r. poz. 931), ustawa VAT.

świadczy na rzecz wytwórcy usługę objętą przepisami o VAT, czy też znajdującą się poza ich zakresem[403].

Drugie istotne ograniczenie wynikającym z umów cPPA są obowiązki w zakresie podatku akcyzowego wynikającego z art. 9 ustawy z dnia 6 grudnia 2008 r. o podatku akcyzowym[404]. Ustawa przewiduje zwolnienie z obowiązku akcyzowego energii wyprodukowanej z odnawialnego źródła energii, ale wiąże się to z pozyskaniem zielonych certyfikatów (co zostało już omówione we wcześniejszej części niniejszej publikacji). W przypadku zatem wyłączenia spod obowiązku umarzania świadectw pochodzenia energii elektrycznej sprzedawanej w formule cPPA, zwolnienie, o którym mowa w art. 30 ust. 1 ustawy akcyzowej nie znajduje zastosowania. W przypadku umów cPPA wytwórca energii zobowiązany jest do zapłaty akcyzy w terminie do 25. dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym dokonano rozliczenia różnicowego za dany okres. Zgodnie z art. 89 ust. 3 ustawy akcyzowej stawka akcyzy na energię elektryczną wynosi 5 PLN/MWh.

3.2 Dokumenty strategiczne

Elektrownie wiatrowe, podobnie jak wszystkie inne rodzaje przedsięwzięć, realizowane są w pewnym otoczeniu prawnym, rozumianym na najbardziej ogólnym poziomie jako realizacja unijnych i ogólnokrajowych polityk, programów i strategii. Na poziomie regulacji szczegółowych – jako przedsięwzięcia – osadzone są one w regulacjach dotyczących procesu inwestycyjnego, co zostało szczegółowo omówione w rozdziale 4.1. W przypadku obiektów energetyki wiatrowej realizowane są one ponadto w oparciu o treści zawarte w dokumentach strategicznych. Do najważniejszych dokumentów odnoszących się do warunków rozwoju energetyki wiatrowej należą dokumenty wskazane poniżej:

Polityka energetyczna Polski do 2040 roku (PEP2040)

Z dokumentu wynika, że zeroemisyjny system jest kierunkiem długoterminowym i zakłada przejściowe stosowanie gazu w przemyśle, szersze wykorzystanie turbin wiatrowych na morzu oraz zwiększanie roli tzw. generacji rozproszonej, polegającej na produkowaniu prądu przez małe, przydomowe jednostki wytwórcze. Nie można jednak pominąć, że o ile w omawianym dokumencie zawarto kwestie związane z rozwojem morskich farm wiatrowych, o tyle dokument ten pomija kwestie rozwoju lądowych elektrowni wiatrowych. Z PEP2040 wynika, że udział energii wytworzonej z odnawialnych źródeł energii w elektroenergetyce wyniesie co najmniej 32 % netto w 2030 r. i 40 % netto w 2040 r. Nie można jednak pominąć, iż przyjęte w nim założenia, koszty brzegowe, w tym stawki za emisję CO_2, uległy znaczącym zmianom od czasu opracowywania projektu PEP2040. Konieczna jest tym samym rewizja omawianego dokumentu strategicznego. Bez zmiany PEP2040 niemożliwy będzie dalszy rozwój odnawialnych źródeł energii w Polsce. Powyższe wynika chociażby z faktu, że przyjęty pułap udziału odnawialnych źródeł energii

[403] PSEW, DWF, Baker Tilly TPA, TPA Poland, *Polska Energetyka Wiatrowa 4.0*, 2022.
[404] Ustawa z dnia 6 grudnia 2008 r. o podatku akcyzowym (Dz. U. z 2022 r. poz. 143), ustawa akcyzowa.

w miksie energetycznym kraju na poziomie 32 % netto w 2030 r., został już niemal osiągnięty w 2021 r. (30,3 % mocy zainstalowanych).

Aktualizacja PEP2040

Na początku 2022 r. Rada Ministrów przyjęła założenia do aktualizacji PEP2040 – wzmocnienie bezpieczeństwa i niezależności energetycznej, przedłożone przez Ministra klimatu i środowiska. Celem przedmiotowej aktualizacji jest neutralizacja lub ograniczenie ryzyka związanego z potencjalnymi sytuacjami kryzysowymi w kraju oraz na arenie międzynarodowej. Aktualna sytuacja międzynarodowa, która drastycznie zmieniła się w wyniku inwazji Rosji na Ukrainę, wpływa na wiele aspektów związanych z polityką energetyczną. Zaktualizowany PEP2040 musi uwzględniać przede wszystkim suwerenność energetyczną Polski. Chodzi o dywersyfikację dostaw, inwestycje w moce produkcyjne, infrastrukturę liniową i magazynowanie oraz w alternatywne paliwa. Z punktu widzenia branży wiatrowej, przyjęte przez Radę Ministrów założenia aktualizacji PEP2040 zakładają dalszy rozwój odnawialnych źródeł energii, przy podkreśleniu, że w perspektywie 2040 r., połowa produkcji energii elektrycznej ma pochodzić ze źródeł odnawialnych.

Krajowy plan na rzecz energii i klimatu na lata 2021–2030 (KPEiK)

KPEiK to strategiczne dokumenty, do opracowania których zobowiązane zostały wszystkie kraje członkowskie Unii Europejskiej. Przedstawiają one wizję rozwoju całego sektora paliwowo-energetycznego wraz z oceną wpływu na gospodarkę, środowisko i społeczeństwo w perspektywie 2030 r. (z trajektorią do 2040 r.). Zgodnie z założeniami Polska będzie stawiać na dywersyfikację nośników energii sukcesywnie zwiększając udział odnawialnych źródeł energii (którego rola w elektroenergetyce zwiększana będzie głównie za sprawą dwóch technologii to znaczy energetyki wiatrowej oraz fotowoltaiki), jak również wprowadzając do bilansu energetycznego energetykę jądrową począwszy od 2033 r. Zgodnie z założeniami KPEiK udział odnawialnych źródeł energii w miksie energetycznym kraju ma stopniowo wzrastać – z 18% w 2015 r. do ok. 40% w 2030 r. oraz 50% w 2040 r. (66% stanowić będzie energetyka wiatrowa).

Polityka ekologiczna państwa 2030 (PEP2030)

Rolą PEP2030 jest zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego Polski oraz wysokiej jakości życia dla wszystkich mieszkańców. Polityka wzmacnia działania rządu polegające na budowie innowacyjnej gospodarki z zachowaniem zasad zrównoważonego rozwoju. Głównym jej celem jest rozwój potencjału środowiska na rzecz obywateli i przedsiębiorców, który odpowiada wprost celowi z obszaru „Środowisko" w Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju. PEP2030 przedstawia praktyczne rozwiązania dla poszczególnych kierunków interwencji. Cele szczegółowe dotyczą zdrowia, gospodarki i klimatu. Realizacja celów środowiskowych ma być wspierana przez zwiększenie efektywności funkcjonowania instrumentów ochrony środowiska. Chodzi o rozwijanie kompetencji, umiejętności i postaw ekologicznych społeczeństwa oraz o poprawę zarządzania ochroną środowiska w Polsce.

Krajowy Plan Odbudowy (KPO)

Celem strategicznym KPO jest odbudowa potencjału rozwojowego gospodarki utraconego w wyniku pandemii COVID-19, w tym także budowa trwałej konkurencyjności gospodarki. Wynika on z Europejskiego Instrumentu Odbudowy i wśród głównych obszarów wyszczególnia Energię. Polska ma być beneficjentem puli o wartości niemal 58 mld euro, przy czym 23,1 mld euro stanowić mają bezzwrotne dotacje, zaś 34 mld euro niskooprocentowane pożyczki. Co istotne, KPO zakłada wspierającą rozwój energetyki rozproszonej z odnawialnych źródeł energii w postaci nowelizacji przepisów ustawy odległościowej, co zapewni rozwój inwestycji lądowych farm wiatrowych w gminach, które wyrażają wolę lokowania takiej infrastruktury.

Krajowy Plan Działań w zakresie energii ze źródeł odnawialnych

Krajowy plan działania w zakresie energii ze źródeł odnawialnych został przygotowany na podstawie schematu przygotowanego przez Komisję Europejską (decyzja Komisji 2009/548/WE z dnia 30 czerwca 2009 r. ustanawiająca schemat krajowych planów działania w zakresie energii ze źródeł odnawialnych na mocy dyrektywy 2009/28/WE Parlamentu Europejskiego i Rady). Dokument wydaje się jednak archiwalny, bowiem zakłada ścieżkę dojścia do min. 15% udziału energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych w końcowym zużyciu energii w podziale na trzy sektory: elektroenergetyki, ciepła i chłodu oraz transport (w którym udziału energii pochodzącej z odnawialnych źródeł powinien wynosić min. 10%).

Procedura wyboru lokalizacji, mimo że jest często bardzo złożona, z uwagi na konieczność uwzględnienia wielu czynników, zwykle nie nastręcza problemów. Pewnym wyzwaniem są natomiast czynniki społeczne i polityczne[405] (Kolendo, 2016), rozumiane jako akceptacja i nastawienie do inwestycji społeczności lokalnej oraz jej reprezentacji w postaci jednostek samorządu terytorialnego, w szczególności na poziomie gminy. Wiele regionów, dostrzegając rolę i wyzwania stojące przed branżą energetyki odnawialnej, przyjęło regionalne dokumenty – studia lokalizacji inwestycji wiatrowych lub dedykowane wszystkim odnawialnym źródłom. Niniejsze dokumenty z jednej strony dostarczały lokalnym włodarzom wskazówek co do wstępnej oceny przydatności ich terenów pod takie inwestycje. Z drugiej zaś strony realizowały spoczywające na regionach obowiązki, polegające na potrzebie wsparcia długoterminowymi dokumentami programowymi projektowania priorytetów i wydatkowania środków w Regionalnych Programach Operacyjnych (RPO). W ramach tych prac powstało wiele opracowań regionalnych, które były ekspresją indywidualnych cech regionów i ich naturalnych uwarunkowań oraz polityki energetycznej realizowanej przez regiony. Próby kompleksowego ujęcia kryteriów lokalizacyjnych elektrowni wiatrowych indywidualnie lub wśród innych OZE w Polsce na

[405] Kolendow Ł., *Regionalna analiza przydatności terenów do rozwoju energetyki wiatrowej świetle wybranych uwarunkowań*, Ekonomia i Środowisko 2 (56), 175 – 189, 2016.

poziomie regionalnym podejmowano w województwach: dolnośląskim[406], lubelskim[407], opolskim[408], pomorskim[409], podkarpackim, czy też warmińsko-mazurskim[410].

3.3 Wytyczne dotyczące procesów inwestycyjnych w energetyce wiatrowej

Najbardziej restrykcyjnym elementem w procesie inwestycyjnym względem inwestycji w zakresie elektrowni wiatrowych są kwestie środowiskowe. Pod koniec 2010 r. upubliczniono ważne i pierwsze tak szczegółowe wytyczne dotyczące prognozowania oddziaływań farm wiatrowych na środowisko, opracowane dla krajów Unii Europejskiej przez organy Komisji Europejskiej (KE)[411] oraz dla terenu Polski przez Generalną Dyrekcję Ochrony Środowiska (GDOŚ)[412]. Na początku 2021 r. KE wydała aktualizację wytycznych z 2011 r. dotyczących energetyki wiatrowej i sieci Natura 2000 zgodnie z planem działania na rzecz przyrody, ludzi i gospodarki[413]. Opracowania te nie są wiążące prawnie, mają na celu wyjaśniać i rozwijać dotychczas obowiązujące zapisy prawa w tym zakresie. Głównym celem powyższych publikacji była popularyzacja dobrych praktyk środowiskowych w procesie inwestycyjnym, umożliwiających unikanie i niwelację konfliktów środowiskowych oraz społecznych, co w efekcie powinno znacząco usprawnić procesy realizacji inwestycji. Dokumenty te do tej pory pozostają kluczowymi dla kształtowania procesów oceny oddziaływania na środowisko – OOŚ (zarówno strategicznych, jak i inwestycyjnych) w toku przygotowania inwestycji w elektrownie wiatrowe w Polsce. Poniżej przedstawiono analizę powyższych dokumentów skupiających się na praktyce środowiskowej dotyczącej realizacji elektrowni wiatrowych na lądzie (tzw. onshore).

Dokument opublikowany przez KE jest bardziej uniwersalny i nie wchodzi w tak duży poziom szczegółowości, jak opracowanie GDOŚ, respektując możliwe lokalne zróżnicowanie przepisów, dotyczących ocen oddziaływania na środowisko, mieszczących się jednak w pewnych ogólnoeuropejskich założeniach ramowych, wynikających z odpowiednich dyrektyw. Opracowanie to obejmuje pewne procedury i dobre praktyki służące mitygacji, minimalizacji i kompensacji oddziaływań inwestycji wiatrowych, realizowanych zarówno na lądzie, jak i (w ograniczonym zakresie) na obszarach morskich. Jednocześnie opracowanie to skupia się w szczególności na mechanizmach oceny oddziaływań na cele i przedmioty ochrony

[406] Zathey M., *Studium przestrzennych uwarunkowań rozwoju energetyki wiatrowej w województwie dolnośląskim,* Wojewódzkie Biuro Urbanistyczne, Wrocław, 2010.
[407] Maleńczuk W., *Przestrzenne aspekty lokalizacji energetyki wiatrowej w województwie lubelskim*, Biuro Planowania Przestrzennego, Lublin, 2009.
[408] Badora K., *Lokalizacja farm wiatrowych w południowej części województwa opolskiego, a uwarunkowania przyrodniczo-krajobrazowe*, Inżynieria Ekologiczna 23, 97–107, 2010.
[409] Niecikowski K., Kistowski M., *Uwarunkowania i perspektywy rozwoju energetyki wiatrowej na przykładzie strefy pobrzeży i wód przybrzeżnych województwa pomorskiego*, Fundacja Rozwoju Uniwersytetu Gdańskiego, Gdańsk, 2008.
[410] Instytut OZE Sp. z o.o., *Delimitacja obszarów potencjalnej lokalizacji dużej energetyki wiatrowej na terenie województwa warmińsko-mazurskiego*, 134, 2013.
[411] European Comission, *Guidance document: Wind energy development and Natura 2000*, EU Guidance on wind energy development in accordance with the EU nature legislation, 2011.
[412] Stryjecki M., Mielniczuk K., *Wytyczne w zakresie prognozowania oddziaływań na środowisko farm wiatrowych*, Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska, 2011.
[413] Komisja Europejska, Dyrekcja Generalna ds. Środowiska, *Wytyczne dotyczące inwestycji sektora energetyki wiatrowej i przepisów UE w dziedzinie ochrony przyrody*, Urząd Publikacji, 2021.

ogólnoeuropejskiej sieci obszarów chronionych Natura 2000, reprezentując liberalne podejście do lokalizacji tych inwestycji w obrębie samych obszarów sieci oraz w ich bezpośredniej bliskości. Dokument ten podkreśla rangę zindywidualizowanych ocen oddziaływania na środowisko i obszary Natura 2000, których rezultat powinien decydować o możliwości lub wykluczeniu realizacji danej inwestycji. Należy podkreślić, że pomimo tego proinwestycyjnego podejścia, ukształtowała się pewna ogólnoeuropejska praktyka inwestycyjna, która, co do zasady, unika (z wyjątkiem nielicznych krajów UE) lokalizacji tych inwestycji w obrębie i pobliżu obszarów cennych przyrodniczo. Ponadto, wpływ realizacji planowanych przedsięwzięć na drożność korytarzy ekologicznych i koherencję całej sieci jest szczegółowo badany w odrębnej procedurze oceny oddziaływania na obszary Natura 2000 nawet dla inwestycji lokalizowanych w znaczących odległościach od granic terenów objętych tym statusem ochronnym. Jest to sukces tego dokumentu, który został poddany szerokim konsultacjom, w tym z organizacjami branżowymi i jest standardem powszechnie respektowanym. Zapisy wytycznych KE z 2021 r. zawierają najnowsze postępy dotyczące wiedzy naukowej i doświadczeń z powykonawczych analiz realizowanych w całej Europie, uwzględnia się ogromny postęp technologiczny branży mający miejsce w ubiegłym dziesięcioleciu, a także uzupełniane są o rozbudowaną sekcję dotyczącą OOŚ dla elektrowni wiatrowych typu offshore.

Wytyczne KE wspierane są przez o wiele bardziej szczegółowe regulacje i wytyczne krajów członkowskich. Analogicznie to zjawisko kształtuje się także w Polsce, gdzie w obrocie i użyciu jest aktualnie kilka dokumentów o statusie wytycznych, których historia wdrażania, aktualność i wzajemne zależności zostaną opisane poniżej. W powszechnym obrocie i wykorzystaniu są aktualnie wytyczne GDOŚ odnoszące się do tej samej tematyki, co wytyczne KE. Dokumentu tego nie należy traktować jako opracowania alternatywnego, lecz uzupełniającego zapisy dotyczące rekomendacji w kontekście krajowego prawodawstwa. Zawarte w nim rekomendacje o większym poziomie ogólności są wzbogacone o kontekst polskiego prawodawstwa, wynikającego z wielu aktów prawnych (głównie Prawa ochrony środowiska, ustawy ooś i ustawy o ochronie przyrody). Wytyczne GDOŚ, pomimo początkowych obiekcji branży energetyki wiatrowej co do potencjalnych opóźnień realizacji inwestycji w kontekście nowych wymogów, do dziś mogą być i są wsparciem dla inwestorów, zaś przez urzędników regionalnych dyrekcji ochrony środowiska przez wiele lat były traktowane jako swoisty przewodnik i pomimo braku wiążącego charakteru ich zapisy były przeważnie w całości egzekwowane na etapie sporządzania raportu ooś i jego późniejszych uzupełnień.

Opracowanie GDOŚ wobec wytycznych KE jest bardziej szczegółowe i sugeruje określone praktyki, które nie były (w części nadal nie są) wprost wymagane zapisami polskiego prawa. Daje to dodatkowy materiał do rozważenia dla inwestora, zwłaszcza na etapie planistycznym. Należy podkreślić, że funkcjonują także liczne wytyczne organizacji branżowych energetyki wiatrowej oraz organizacji zajmujących się ochroną przyrody[414]. Ponadto, same wytyczne GDOŚ były w założeniu opracowaniem bazowym dla wytycznych w zakresie oceny oddziaływania elektrowni wiatrowych na ptaki, nietoperze i krajobraz, które to zagadnienia miały być szczegółowo opisane osobnymi, dedykowanymi wytycznymi firmowanymi przez GDOŚ, których

[414] Polskie Stowarzyszenie Energetyki Wiatrowej, *Wytyczne w zakresie oceny oddziaływania elektrowni wiatrowych na ptaki*, Szczecin, 2008.

pierwsze projekty zostały upublicznione w 2011 r. Niniejsze dokumenty wzbudziły pewne dyskusje nie tylko w branży inwestorskiej, ale także w samych środowiskach eksperckich zajmujących się ornitologią i chiropterologią, ponieważ niektóre z rekomendowanych rozwiązań budziły kontrowersje co do ich uzasadnienia czy nawet – wykonalności. Ostatecznie w chwili obecnej mamy ogólne wytyczne GDOŚ do ocen oddziaływania na środowisko, opublikowane i oficjalne, których cały nakład drukiem został błyskawicznie wyczerpany i obecnie publikacja dostępna jest wyłącznie w formie cyfrowej. Wytyczne chiropterologiczne i ornitologiczne zachowały status projektów (choć ich fragmenty są na bieżąco wykorzystywane w procedurach przez regionalnych dyrektorów ochrony środowiska). W tym zakresie warto wskazać, że w 2017 r. GDOŚ opublikował zalecenia w zakresie uwzględnienia wpływu farm wiatrowych na krajobraz w procedurach ocen oddziaływania na środowisko.

Aktualny status wytycznych dotyczących procesów inwestycyjnych w energetyce wiatrowej na różnych etapach ich oceny oddziaływania przedstawia poniższa Tab. 3.1.

Tab. 3.1. Przegląd aktualnych krajowych wytycznych dotyczących energetyki wiatrowej w kontekście ocen oddziaływania na środowisko.

Tytuł wytycznych	Rok	Publikujący	Status	Praktyczne wykorzystanie	Uwagi/ potrzeba rewizji
Wytyczne dotyczące oceny oddziaływania elektrowni wiatrowych na ptaki[415]	2011	GDOŚ	Projekt upubliczniony	częściowe	Potrzeba rewizji
Wytyczne dotyczące oceny oddziaływania elektrowni wiatrowych na nietoperze[416]	2013	GDOŚ	Projekt upubliczniony	częściowe	Potrzeba rewizji
Wytyczne w zakresie prognozowania oddziaływań na środowisko farm wiatrowych[417]	2011	GDOŚ	Opublikowany, w użyciu	całkowite	Potrzeba dostosowania do aktualnego stanu prawnego
Propozycja metodyczna oceny środowiskowych uwarunkowań lokalizacji farm wiatrowych w skali regionalnej[418]	2012	PRZEGLĄD GEOGRAFICZNY	Opublikowany, w użyciu	częściowe	Potrzeba dostosowania do aktualnego stanu prawnego
Zalecenia w zakresie uwzględniania wpływu farm wiatrowych na krajobraz w procedurach ocen oddziaływania na środowisko[419]	2017	GDOŚ	Upubliczniony, w użyciu	częściowe	Przegląd pod kątem praktycznego wdrożenia
Kodeks Dobrych Praktyk[420]	2019	PSEW	Upubliczniony, w użyciu	Ograniczone tylko regulacją 10H	Aktualne

[415] Chylarecki P., Kajzer K., Polakowski M., Wysocki D., Tryjanowski P., Wuczyński P., A., *Wytyczne dotyczące ocen oddziaływania elektrowni wiatrowych na ptaki. PROJEKT*, Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska, 2011.

[416] Kepel A., Ciechanowski M., Jaros R., *Wytyczne dotyczące oceny oddziaływania elektrowni wiatrowych na nietoperze PROJEKT*, Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska, 2013.

[417] Stryjecki M., Mielniczuk K., *Wytyczne w zakresie prognozowania oddziaływań na środowisko farm wiatrowych*, Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska, 2011.

[418] Kistowski M., *Propozycja metodyczna oceny środowiskowych uwarunkowań lokalizacji farm wiatrowych w skali regionalnej*, Przegląd Geograficzny, 84(1), 5–22, 2012.

[419] Badora K., *Zalecenia w zakresie uwzględnienia wpływu farm wiatrowych na krajobraz w procedurach ocen oddziaływania na środowisko*, Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska, 2017.

[420] *Energetyka wiatrowa. Kodeks dobrych praktyk.* http://psew.pl/wp-content/uploads/2019/10/KDP-z-rekomendacjami-pa%C5%BAdziernik-2019.pdf

Wytyczne GDOŚ z 2011 r. stanowią najbardziej syntetyczne opracowanie w kontekście ocen oddziaływania na środowiskowo. Jednakże, w celu możliwości ich pełnego zastosowania, wymagałyby rewizji w szczególności pod kątem zmian legislacyjnych, dokonanych w ostatnim dziesięcioleciu. Kwestie, które warto uwzględnić aktualizując ww. wytyczne lub przygotowując nowy dokument bazujący na podobnym podejściu obejmują:

- zmiana sposobu lokalizowania elektrowni wiatrowych – aktualny stan prawny wyklucza realizację inwestycji w oparciu o decyzję o warunkach zabudowy, co było możliwe w 2011 r. – tzw. obowiązek planistyczny;
- weryfikację formalnych wymagań wobec kip – wymogi wytycznych wykraczały poza ówczesne wymogi prawa, jednak zakres wymaganych informacji w kip, zgodnie z brzmieniem art. 62a ustawy ooś;
- zweryfikowanie procedury związanej z wydawaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, bowiem organem właściwym do wydania przedmiotowego rozstrzygnięcia jest odpowiedni regionalny dyrektor ochrony środowiska;
- zaktualizowanie zaleceń co do prognozowania zasięgów oddziaływań akustycznych (w pasmie słyszalnym i infradźwiękowym) o praktyczne doświadczenia ubiegłej dekady;
- zaktualizowanie podstawowych informacji co do praktyk monitoringu przed- i powykonawczego;
- uwzględnienie zmian wynikających z aktualnego prawodawstwa, w tym aktualnego stanu prawnego w zakresie: ochrony gruntów rolnych i leśnych, procedur planistycznych, uzyskiwania pozwoleń na budowę, ustawy o OZE, procedur oceny oddziaływania na środowisko, wymogów wynikających z Prawa ochrony środowiska i jego aktów wykonawczych i norm zależnych, a w szczególności ustawy odległościowej;

Wymaga jednak podkreślenia, że weryfikacja lub aktualizacja istniejących wytycznych ma raczej wartość informacyjną i popularyzacyjną, nie zaś legislacyjną, gdyż pozostaje bez wpływu na istnienie określonych obligacji prawnych wobec inwestora i konieczność stosowania się do obowiązujących przepisów prawa, które musi być wdrożone w toku realizacji inwestycji. Wytyczne mogą się przyczynić do lepszej jakości projektów, przyspieszenia procedur i ograniczenia czasu czy zakresu wymaganych uzupełnień. Ten cel ma być osiągnięty przez propagowanie określonych dobrych praktyk. Takie założenie przyświecało powstałemu w 2019 roku Kodeksowi Dobrych Praktyk, przygotowanym z myślą o samorządach terytorialnych, stronie społecznej i inwestorach przez grupę interesariuszy w postaci Związku Banków Polskich, Banku DNB a także organizacji samorządowych: Związku Gmin Wiejskich RP oraz Stowarzyszenia Gmin Przyjaznych Energii Odnawialnej. To opracowanie, najaktualniejsze z istniejących w krajowym obrocie, poza ogólnymi rekomendacjami w zakresie procedur planistycznych i ocenowych, zawiera także rozwinięcie zagadnień unormowanych prawnie i usankcjonowanych praktyką inwestorską. Do najistotniejszych z nich należą konsultacje publiczne, partycypacja społeczna oraz formy zabezpieczenia tytułu do gruntu na rzecz inwestycji. Na uwagę zasługuje także podejście do inwestycji przez prymat całego jej cyklu życia elektrowni (*Life*

Cycle Assessment – LCA)[421], stąd też kluczowa dla harmonijnej eksploatacji kwestia modernizacji farm, a także ich rozbiórki lub repoweringu również znalazły swoje odzwierciedlenie w treści tego dokumentu.

Ponadto należy zaznaczyć, że na wciąż poprawiającą się jakość projektów, będącą rezultatem zarówno rosnącego w funkcji czasu efektu uczenia się polskiego rynku deweloperskiego, jak i coraz bardziej restrykcyjnych wymogów prawnych i wymogów wynikających z wytycznych, będą miały także wpływ wymogi związane z wymaganiami instytucji finansujących projekty wiatrowe. W związku z wejściem w życie nowego aukcyjnego systemu wsparcia inwestorzy są zainteresowani maksymalnym spadkiem kosztów wytwarzanej przez nich energii, aby zachować konkurencyjność w aukcji. To oznacza, że projekty te często związane są z coraz większym reżimem finansowym. Uzyskanie korzystnego finansowania jest zaś aktualnie w równym stopniu zależne od rentowności projektu, jak i jego jakości. Na rynku wciąż większość projektów jest finansowanych zewnętrznie (zwykle w trybie *project finance*), a instytucje udzielające takiego wsparcia mają zwykle swój korporacyjny rygor przeprowadzenia oceny jakości projektu w trybie *due diligence*, który zwykle nakłada na inwestycje bardzo wysokie standardy, zarówno środowiskowe, jak i w zakresie budowania akceptacji społecznej, gdyż właściwe zarządzanie tymi kwestiami znacząco obniża ryzyko projektowe. Istnieje szereg powszechnie akceptowanych standardów międzynarodowych w tym zakresie, takich jak *Equator Principles*, ponadto każda instytucja finansująca ma swoje korporacyjne standardy w tym zakresie, nierzadko znacznie wykraczające ponad dosłownie rozumiane wymogi prawne wobec inwestycji. W takim sensie uprawnione jest stwierdzenie, że w najbliższym czasie, kiedy cena energii z OZE będzie kluczowa, to przede wszystkim realia ekonomiczno-rynkowe będą wymuszały bardzo wysokie standardy realizacji elektrowni wiatrowych w Polsce (patrz: analiza ekonomiczna, rozdz. 7).

[421] Matuszczak K., Flizikowski J., *Zagadnienia ogólne dotyczące obciążenia środowiska w cyklu życia elektrowni wiatrowej*, Postępy w Inżynierii Mechanicznej 6(3), 35–42, 2015.

Tab. 3.2. Porównanie wytycznych środowiskowych w opracowaniu na zlecenie KE z 2021 r. oraz GDOŚ z 2011 r., z uwzględnieniem koniecznych zmian w ramach rewizji (*kursywa*).

Kryterium	Wytyczne KE z 2021 r.	Wytyczne GDOŚ z 2011 r.
Moc prawna	Nie mają wiążącego charakteru. Wytyczne mają przybliżać i interpretować zapisy tzw. Dyrektywy siedliskowej[422] i ptasiej[423]. Stanowią sugestie i rozwinięcie zapisów ww. aktów prawnych, służących dobrej praktyce. Dokument stanowi aktualizację wytycznych KE z 2011 r.	Nie mają wiążącego charakteru. Wytyczne dotyczą interpretacji przepisów prawa powszechnie obowiązującego. Stanowią sugestię zmierzającą do racjonalizacji i usprawnienia procesów decyzyjnych
Tereny objęte zapisami wytycznych	Wyłącznie obszary Natura 2000.	Wszystkie, włącznie z obszarami Natura 2000.
Ograniczenia dotyczące realizacji zadań inwestycyjnych	Obszary Natura 2000 nie wykluczają aktywności gospodarczej człowieka, jedynie narzucają formalne ramy umożliwiające zachowanie bioróżnorodności, która może być zagrożona przez skutki działalności gospodarczej.	Wynikające wyłącznie z prawomocnych decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach *właściwego miejscowo regionalnego dyrektora ochrony środowiska* lub decyzji o odmowie określenia środowiskowych uwarunkowań realizacji przedsięwzięcia lub uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia w zakresie oddziaływania na obszar Natura 2000 lub też odmowy uzgodnienia tych warunków.
Konieczność ochrony gatunków o priorytetowym znaczeniu dla wspólnoty	Także poza obszarami Natura 2000, zwłaszcza w przypadku potencjalnych zaburzeń drożności korytarza ekologicznego. Odstępstwa od założonych celów ochrony możliwe są wyłącznie z tytułu inwestycji o znacznej wadze dla zdrowia publicznego lub publicznego interesu.	Należy uwzględnić w przypadku wszelkich inwestycji.
Procedura oceny	Odpowiednia ocena może być skoordynowana z innymi ocenami oddziaływania na środowisko, a mianowicie z oceną oddziaływania na środowisko w przypadku przedsięwzięć oraz ze strategiczną oceną oddziaływania na środowisko w przypadku planów i programów lub może być do takich ocen włączona.	Ocena oddziaływania przedsięwzięcia na przedmiot i cele ochrony obszaru Natura 2000 w ramach postępowania w przedmiocie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach (na podstawie raportu ooś) lub oraz jako samodzielny dokument dla regionalnego dyrektora ochrony środowiska będący podstawą do wydania uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięć w zakresie oddziaływania na obszar Natura 2000.

[422] Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz. U. UE. L. z 1992 r. Nr 206, str. 7, ze zm.).
[423] Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa (Dz. U. UE. L. z 2010 r. Nr 20, str. 7, ze zm.).

Możliwość realizacji przedsięwzięcia znacząco negatywnie oddziaływującego na cel i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000	Możliwe wyłącznie pod warunkiem wykazania braku technicznie możliwych alternatywnych rozwiązań i przy wykazaniu realizacji nadrzędnego interesu publicznego, tj. dla zdrowia ludzkiego, bezpieczeństwa publicznego, obowiązków związanych z usługami publicznymi, np. transportem i energią) oraz przy optymalnym ograniczaniu negatywnych wpływów i przemyślanej kompensacji przyrodniczej.	Możliwe pod warunkiem spełnienie przesłanek, o których mowa w art. 34 ustawy o ochronie przyrody, tj. gdy za realizacją przedsięwzięcia znacząco oddziałującego na cele ochrony obszaru Natura 2000 przemawiają wymogi nadrzędnego interesu publicznego, w tym wymogi o charakterze społecznym lub gospodarczym, przy jednoczesnym braku rozwiązań alternatywnych. Konieczne jest zapewnienie wykonania kompensacji przyrodniczej niezbędnej do zapewnienia spójności i właściwego funkcjonowania sieci obszarów Natura 2000
Ekofizjografia	Nieopisana w wytycznych.	Zaznaczona rola dobrze wykonanego opracowania ekofizjograficznego jako podstawy prognozy oddziaływania na środowisko w ramach sporządzania projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego lub studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.
Planowanie strategiczne	Strategiczne planowanie inwestycji sektora energetyki wiatrowej uwzględnia nie tylko warunki dotyczące wiatru, ale także techniczną wykonalność budowy, podłączenie do sieci elektroenergetycznej, odległość osiedli ludzkich, krajobraz, cele w zakresie ochrony przyrody itp. Wszystkie te warunki należy uwzględnić i mogą one mieć wpływ na wykonalność i realizację przedsięwzięć związanych z energią wiatrową. Planowanie poprzedzone jest strategiczną oceną oddziaływania, która stanowi również odpowiednie ramy w celu określenia skumulowanego oddziaływania.	W wytycznych zwraca się szczególną uwagę na fakt, iż rozpoczęcie planowania wymaga w polskich warunkach zwykle stworzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (o ile gmina go nie posiada) lub zmian w istniejącym miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego lub studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, które zazwyczaj nie przewidują możliwości rozwoju energetyki wiatrowej na terenie, którego dotyczą). *W obecnym porządku prawnym brak jest możliwości lokalizacji elektrowni wiatrowych w oparciu o decyzję o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu.*
Etap oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko	Wytyczne wprost nakazują przeprowadzenie oceny oddziaływania na środowisko każdego przedsięwzięcia oddzielnie. Wskazuje się, że skuteczny udział społeczeństwa w podejmowaniu decyzji umożliwia wyrażenie, a właściwym organom branie wzięcie pod uwagę zgłoszonych wniosków i opinii, zwiększając w ten sposób odpowiedzialność i przejrzystość procesu podejmowania decyzji. Przeprowadzenie odpowiedniej oceny obejmuje następujące etapy: gromadzenie informacji dotyczących przedsięwzięcia oraz obszarów Natura 2000; ocenę skutków przedsięwzięcia w świetle założeń ochrony danego terenu; ustalenie, czy przedsięwzięcie może niekorzystnie oddziaływać na integralność terenu; rozważenie środków łagodzących (w tym monitorowania).	Zgodnie z wytycznymi ocenie oddziaływania na środowisko powinny podlegać wszystkie elementy Farmy wiatrowej, tj.: elektrownia wiatrowa, infrastruktura przyłączeniowa (kable elektroenergetyczne i telekomunikacyjne) GPZ wewnętrzny farmy), drogi dojazdowe i place manewrowe, zaplecze budowy, place montażowe i składowe (tylko w czasie budowy), optymalnie w ramach jednego postępowania (o ile to możliwe). W przypadku braku możliwości przeprowadzenia wspólnej oceny oddziaływania na środowisko dla wszystkich elementów farmy wiatrowej należy przeprowadzić osobną ocenę oddziaływania na środowisko dla poszczególnych elementów, uwzględniającą skumulowane ich oddziaływanie jako funkcjonalnej całości.

Przewidywane wpływy na środowisko przyrodnicze i otoczenie człowieka	Zgodnie ze wskazaniami zawartymi w wytycznych, istnieje wiele przypadków, w których dobrze zaprojektowane i odpowiednio zlokalizowane inwestycje prawdopodobnie nie oddziałują w sposób znaczący, natomiast w innych przypadkach możliwe są wielorakie znaczące skutki. W dokumencie wymieniono następujące czynniki mogące negatywnie wpływać na środowisko w obrębie elektrowni wiatrowej i w jej otoczeniu na: **ptaki:** 1. utrata i degradacja siedlisk, 2. niepokojenie i przemieszczanie, 3. rozdrobnienie siedlisk, 4. kolizje, 5. efekt bariery, 6. oddziaływania pośrednie; **nietoperze:** 1. utrata i degradacja siedlisk i korytarzy powietrznych, 2. niepokojenie i przemieszczanie, 3. kolizje, 4. efekt bariery, 5. barotrauma, 6. zwiększone ryzyko kolizji wskutek nocnego oświetlenia, 7. oddziaływania pośrednie; **cenne siedliska przyrodnicze:** 1. utrata i degradacja siedlisk, 2. wprowadzanie inwazyjnych gatunków obcych na etapie budowy, 3. tworzenie siedlisk z dala od farmy wiatrowej w celu przywabienia ptaków do tych siedlisk i odciągnięcia ich od farmy wiatrowej; 4. tworzenie siedlisk na intensywnie użytkowanych gruntach rolnych poprzez udostępnienie mniej intensywnie wykorzystywanych pozostałych obszarów, 5. zmiany mikroklimatu, 6. zagęszczanie gleby, 7. oddziaływania pośrednie.	Z podziałem na etapy budowy, eksploatacji i likwidacji: **1. Etap budowy i likwidacji:** – zanieczyszczenie wód, – zanieczyszczenie powietrza, – emisja hałasu, – generowanie pola elektromagnetycznego, – zanieczyszczenie gleby i generowanie odpadów, – zakłócenie warunków życia ludzi, – niszczenie siedlisk i ograniczenie populacji, – widoczne zmiany w krajobrazie, – wpływ na dobra materialne, zabytki, krajobraz kulturowy. **2. Etap eksploatacji** I. Ornitofauna: 1. ryzyko śmiertelnych zderzeń, 2. utrata i fragmentacja siedlisk lęgowych i żerowisk, 3. tworzenie efektu bariery, II. Chiropterofauna: 1. niszczenie kwater zimowych lub rozrodczych, 2. przecinanie tras przelotowych w tym migracyjnych, 3. utrata łowisk w wyniku kolizji (zjawisko bardziej widoczne w terenach zadrzewionych) lub omijania terenu. III. Środowisko akustyczne IV. Infradźwięki V. Pole i promieniowanie elektromagnetyczne VI. Krajobraz 1. Strefa I (do 2 km od FW) 2. Strefa II (1÷4,5 km od FW) 3. Strefa III (2÷8 km od FW) 4. Strefa IV (powyżej 7 km od FW) VII. Wartość nieruchomości[1)]
Wymogi monitoringu	Najlepszym modelem monitoringu środowiska jest pomiar oddziaływania przed jego wystąpieniem i po nim. Na obszarze, na który przedsięwzięcie może wywierać wpływ oraz w miejscach kontrolnych, na które przedsięwzięcie nie ma wpływu, należy zebrać dane wyjściowe	Zaleca się wstępny monitoring potencjalnie wrażliwych elementów przyrodniczych i możliwych konfliktów społecznych już na etapie screeningu.

	(przed rozpoczęciem inwestycji) przy użyciu standardowej metody. Następnie, podczas eksploatacji inwestycji, zbierane są dane na obszarze przedsięwzięcia i w miejscach kontrolnych za pomocą tej samej metody. Podobnie jak zbieranie danych wyjściowych monitorowanie należy zaprojektować przy użyciu standardowego podejścia do zbierania danych i analizy statystycznej.	*1) Dla Ptaków – skorzystanie z Wytycznych dotyczące oceny oddziaływania elektrowni wiatrowych na ptaki, GDOŚ, 2011;* *2) Dla nietoperzy – skorzystanie z projektu Wytycznych dotyczących oceny oddziaływania elektrowni wiatrowych na nietoperze, GDOŚ, 2013 r.,* z zaznaczeniem, że są to zalecenia dobrej praktyki, lecz nie funkcjonujące jako obowiązujące prawo, więc dopuszczalne są także inne uzasadnione aktualną wiedzą metody monitoringu. Zaleca się w uzasadnionych przypadkach roczny monitoring przed- i poinwestycyjny.
Procedury realizacji inwestycji z zakresu energetyki wiatrowej	Wytyczne odnoszą się do procedury, która obejmuje trzy główne etapy: **1. etap pierwszy: wstępna kontrola**. W pierwszej kolejności należy ustalić, czy plan lub przedsięwzięcie są bezpośrednio związane z zarządzaniem danym obszarem Natura 2000 lub niezbędne do tego zarządzania, a po drugie, jeśli tak nie jest, czy istnieje prawdopodobieństwo, że będą one istotnie oddziaływać na dany obszar; **2. etap drugi: odpowiednia ocena**. Dokonanie odpowiedniej oceny skutków dla danego terenu z punktu widzenia celów w zakresie ochrony tego terenu. **3. etap trzeci: odstępstwo od art. 6 ust. 3 dyrektywy siedliskowej.** Trzeci etap ma zastosowanie wówczas, gdy pomimo negatywnej oceny nie jest proponowane odrzucenie planu lub przedsięwzięcia, lecz jego dalsza ocena. W tym przypadku zezwala się, pod pewnymi warunkami, na odstępstwa, które obejmują wykazany brak rozwiązań alternatywnych oraz istnienie nadrzędnego interesu publicznego przemawiających za realizacją przedsięwzięcia. Wymaga to przyjęcia odpowiednich środków kompensujących mających zapewnić ogólną spójność sieci Natura 2000.	**Procedury zmierzające do uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach** **Inwestycje typu I**: 1. kwalifikacja inwestycji do grupy I, 2. wykonanie raportu ooś, 3. złożenie wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, 4. wszczęcie postępowania przez organ administracji, 5. wystąpienie organu o opinię/ustalenia dot. warunków realizacji elektrowni wiatrowych, 6. wydanie opinii i przeprowadzenie uzgodnień przez współdziałające organy, 7. przeprowadzenie przez organ prowadzący procedury udziału społeczeństwa, 8. wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, 9. podanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach do publicznej wiadomości. **Inwestycje typu II**: 1. kwalifikacja inwestycji do grupy II, 2. wykonanie kip, 3. złożenie wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, 4. wszczęcie postępowania przez organ administracji, 5. wystąpienie organu o opinię w sprawie konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko i ustalenie zakresu raportu ooś, 6. wydanie opinii przez współdziałające organy,

		7. wydanie przez organ prowadzący opinii o konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko i ustaleniu zakresu raportu ooś lub postanowienie o braku konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, 8A. wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach (jeśli wydano postanowienie o braku konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko), 8B. sporządzenie raportu ooś i przedstawienie go organowi prowadzącemu (jeśli wydano postanowienie o konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko), 9. wystąpienie organu prowadzącego o opinię/uzgodnienie organów współdziałających, 10. wydanie opinii i uzgodnienia organów współdziałających, 11. przeprowadzenie przez organ prowadzący procedury udziału społeczeństwa, 12. wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, 13. podanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach do publicznej wiadomości. **Procedura ponownej oceny oddziaływania na środowisko**(przeprowadzana m.in. przed uzyskaniem pozwolenia na budowę, zatwierdzeniu projektu budowlanego, decyzji o pozwoleniu na wznowienie robót budowlanych) 1. Stwierdzenie potrzeby przeprowadzenia ponownej oceny oddziaływania na środowisko (w przypadku stwierdzenia takiej potrzeby w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach po przeprowadzeniu oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, na wniosek zainteresowanego podmiotu lub w postanowieniu organu, który wydaje zgodę na budowę, wymagana zwykle, jeśli projekt budowlany odbiega od projektu przedstawionego w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach). 2. Raport ooś na potrzeby ponownej oceny oddziaływania na środowisko jest bardziej szczegółowy (uwzględnia szczegółowe dane wynikające z projektu budowlanego, określa stopień i sposób uwzględnienia wymagań wobec środowiska zawartych w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach i innych opiniach/decyzjach wydanych dla przedsięwzięcia).

		3. Raport ooś przedkładany jest do organu wydającego decyzje budowlane. 4. Organ wydający decyzję po otrzymaniu raportu ooś zwraca się do regionalnego dyrektora ochrony środowiska o uzgodnienie warunków realizacji przedsięwzięcia. 5. Regionalny dyrektor ochrony środowiska zwraca się do Państwowej Inspekcji Sanitarnej o wydanie opinii. 6. Organ wydający decyzję budowlaną przeprowadza konsultacje społeczne na wniosek regionalnego dyrektora ochrony środowiska. 7. Wnioski z konsultacji są przez organ wydający zezwolenie na budowę przekazane do RDOŚ, która na tej podstawie wydaje postanowienie o uzgodnieniu warunków realizacji przedsięwzięcia. **Inwestycje na obszarach Natura 2000** – są realizowane w ramach standardowego trybu uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach z raportem ooś wzbogaconym o określenie wpływu przedsięwzięcia na obszary Natura 2000. Dla inwestycji nie należących do I i II grupy przedsięwzięć z rozporządzenia ooś, procedura jest następująca: 1. Organ administracyjny rozstrzyga, czy elektrownia wiatrowa może potencjalnie znacząco wpływać na obszar Natura 2000. 2. W przypadku stwierdzenia potencjalnego istotnego wpływu na obszar Natura 2000, organ administracyjny zobowiązuje inwestora do przedłożenia właściwego miejscowo regionalnego dyrektora ochrony środowiska następującej dokumentacji: • wniosek o wydanie decyzji, • kip, • poświadczonej przez stosowny organ kopii mapy ewidencyjnej, obejmującej obszar realizacji budowy oraz obszar potencjalnego oddziaływania, 3. Na podstawie przedstawionej dokumentacji właściwy miejscowo regionalny dyrektor ochrony środowiska wydaje postanowienie o potrzebie lub braku potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na obszar Natura 2000.

		4. Regionalny dyrektor ochrony środowiska nakłada osobnym pismem obowiązek przedłożenia 2 egzemplarzy (wydruku i zapisu cyfrowego) raportu o odziaływaniu na obszar Natura 2000, który powinien być ograniczony do określenia oddziaływania przedsięwzięcia na obszar Natura 2000. 5. Procedurę udziału społeczeństwa przeprowadza organ administracyjny na wniosek regionalnego dyrektora ochrony środowiska. 6. Organ administracyjny przekazuje zebrane uwagi do organu uzgodnieniowego. 7. Regionalny dyrektor ochrony środowiska uzgadnia warunki realizacji przedsięwzięcia, w uzasadnieniu zobowiązany jest do przedstawienia wpływu wyników konsultacji oraz przedstawionego raportu na wydane warunki. 8. Jeżeli z oceny oddziaływania przedsięwzięcia na obszar Natura 2000 wynika, że inwestycja będzie miała znaczący negatywny wpływ na ten obszar i nie zachodzą przesłanki nadrzędnego interesu publicznego, regionalny dyrektor ochrony środowiska odmawia uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia
Możliwości ograniczania i/lub zapobiegania uciążliwości elektrowni wiatrowych	1. Planowanie – ustawienie i lokalizacja turbin wiatrowych; 2. Projektowanie infrastruktury: liczba turbin i specyfikacje techniczne (z uwzględnieniem oświetlenia); 3. Harmonogram: unikanie, ograniczanie lub etapowe prowadzenie działań budowlanych w okresach wrażliwych ekologicznie; 4. Ograniczanie pracy turbin i włączeniowe prędkości wiatru: zdefiniowanie czasu pracy turbin; 5. Stosowanie czynników odstraszających.	Przykładowe możliwości unikania lub ograniczenia generacji uciążliwości przez elektrownie wiatrowe: 1. wykonanie na etapie projektowania specjalistycznej analizy oddziaływań akustycznych oraz pola i promieniowania elektromagnetycznego; 2. wykonanie na etapie projektowania inwentaryzacji ornitologicznej, chiropterologicznej i siedliskowej; 3. wielokryterialna analiza możliwych wariantów i wybranie najkorzystniejszego, 4. odpowiedni nadzór budowlany na etapie inwestycji; 5. przemyślany sposób składowania, neutralizowania i transportu produktów odpadowych powstałych na etapie budowy, 6. zapewnienie swobodnego przelotu ptaków i nietoperzy dzięki właściwym rozlokowaniu wież, 7. malowanie konstrukcji jasnymi, matowymi farbami, co ogranicza odblask i zwiększa ich widoczność, 8. wykonywanie prac budowlanych poza terminem lęgów i migracji ptaków zaś wycinki dodatkowo poza sezonem wegetacyjnym. Dodatkowo należy uwzględnić:

		1. stosowanie bezpiecznych substancji, 2. kryterium efektywności energetycznej, 3. racjonalne wykorzystanie paliw i surowców, 4. ograniczenie produkcji i odzysk produktów ubocznych i odpadowych, 5. rodzaj, zasięg i wielkość emisji, 6. wykorzystanie korzystnych rozwiązań technicznych adaptowanych z przemysłu, postęp naukowo-techniczny.
Metody kompensacji przyrodniczej	Wynikające z zapisów: 1. odtworzenie lub rozszerzenie siedliska w ramach istniejącego obszaru Natura 2000, 2. odtworzenie siedliska na zupełnie nowym terenie lub poprzez rozszerzenie areału dotychczasowego siedliska, w celu włączenia do sieci obszarów Natura 2000, 3. desygnacja nowego obszaru Natura 2000 (tego samego typu, aby zachować koherencję sieci).	Każdorazowo powinny uwzględniać specyfikę oddziaływania konkretnej inwestycji.
[1)] z treści art. 66 ustawy ooś, określającego treść raportu ooś, nie można wywieść konieczności badania wpływu realizacji przedsięwzięcia na wartość nieruchomości (wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach z dnia 18 marca 2015 r., sygn. akt: II SA/Gl 1530/14)		

Pomocne w kierunku rozwoju elektrowni wiatrowych wspierającego wzajemne zrozumienie wszystkich interesariuszy jest skorzystanie z Kodeksu Dobrych Praktyk[424]. Zawiera on, obok omówienia podstawowych norm prawnych, szeroki zakres samoregulacji w postaci standardów i reguł postepowania od momentu przygotowania inwestycji do uruchomienia i wieloletniej eksploatacji farm wiatrowych, które pozwalają energetyce wiatrowej stać się w pełni przyjaznym dla społeczeństwa źródłem energii. Kodeks ten prezentuje standardy i zasady postępowania, nawiązujące do ugruntowanych i sprawdzonych procesów rozwoju energetyki wiatrowej w Unii Europejskiej, szczególnie tych które doprowadziły do kształtowania się pozytywnych zachowań w procesie prowadzenia inwestycji w zakresie rozwoju farm wiatrowych i budowania dobrych relacji między samorządami, inwestorami i społecznościami lokalnymi.

Podsumowując rozdział 3 można stwierdzić, że:

1. Rozwój energetyki wiatrowej w Polsce jest gruntownie i wielostronnie uregulowany przepisami powszechnie obowiązującymi.
2. Kluczowa dla energetyki wiatrowej na lądzie ustawa „o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych" funkcjonuje łącznie z innymi aktami prawnymi oraz strategiami i politykami energetycznymi i ekologicznymi państwa oraz z krajowymi planami działań w zakresie energii ze źródeł odnawialnych i na rzecz energii i klimatu. Elementem wspomnianej ustawy, który po ewentualnej jego modyfikacji, może pomóc w dalszym rozwoju omawianego źródła odnawialnej energii, jest rozważenie zmniejszenia wymaganej minimalnej odległości elektrowni wiatrowej od zabudowań mieszkaniowych.
3. Rekomenduje się, bazując na pozytywnych wynikach stosowanych dotychczas wytycznych dotyczących sporządzania raportów ooś dla elektrowni wiatrowych, zmodernizowanie tych wytycznych oraz dopracowanie (w szczególności o doświadczenia z dekady monitoringów powykonawczych, realizowanych na polskich farmach wiatrowych) i (po rewizji) opublikowanie projektowanych wytycznych w innych zakresach (np. dotyczących ornitofauny i chiropterofauny).
4. Wytyczne branżowe wypracowane w toku szerokich konsultacji ze wszystkimi interesariuszami procesu, są powszechnie respektowane i wykorzystywane, stąd rekomenduje się szerokie konsultacje branżowe ewentualnych nowych opracowań w tym zakresie.
5. Wskazane jest także pełniejsze wykorzystanie opracowań ekofizjograficznych, nie tylko do sporządzania raportów i prognoz ooś, ale także na potrzeby planowania przestrzennego w gminie.
6. Rekomenduje się położenie znacznie większego nacisku niż dotychczas na konsultacje ze stroną społeczną w trakcie realizacji inwestycji w energetykę wiatrową.

[424] *Energetyka wiatrowa. Kodeks dobrych praktyk.* http://psew.pl/wp-content/uploads/2019/10/KDP-z-rekomendacjami-pa%C5%BAdziernik-2019.pdf

4 Ograniczanie oddziaływań negatywnych, zapewnienie bezpieczeństwa mieszkańcom otoczenia farm wiatrowych

Na początku trzeba wyjaśnić różnicę pomiędzy dwoma pojęciami: ryzykiem i zagrożeniem. *Wszystko jest trucizną, a skutek zależy od dawki* (cytat: Paracelsus).

Zagrożenie – zjawisko powodowane działaniem natury lub człowieka, tworzące sytuację, w której poczucie bezpieczeństwa zmniejsza się lub zanika. Zagrożenie to potencjalne źródło zniszczenia, zakłócenia lub ubocznych skutków zdrowotnych przy spełnieniu określonych warunków.

Ryzyko – prawdopodobieństwo wystąpienia czegoś, co może mieć niepożądany wpływ na coś lub kogoś, np. na ludzi, infrastrukturę, finanse, środowisko, itp., czyli sytuacja, w której istnieje szansa lub prawdopodobieństwo, że, np., człowiek dozna uszczerbku na zdrowiu przy ekspozycji na zagrożenie.

Między pojęciami jest zasadnicza różnica, zagrożenie jest zawsze, a ryzyko wystąpi po przekroczeniu jakiejś wartości (miary), np., poziomu dopuszczalnego. Zagrożenie jest identyfikowalne, natomiast ryzyko jest szacowane liczbowo. Przykładowo, słuchanie na żywo koncertu muzycznego tuż przy zestawie głośników stwarza wysokie ryzyko utraty słuchu. Słuchanie na widowni powoduje, że ryzyko utraty słuchu jest średnie, natomiast odsłuch w oddaleniu, poza widownią, spowoduje, że ryzyko uszczerbku na słuchu jest niewielkie.

Mając na uwadze potencjalne zagrożenia dla środowiska, związane z eksploatacją turbin wiatrowych, niezbędne jest oszacowanie ryzyka wystąpienia szkodliwego skutku ich oddziaływania.

4.1 Minimalna odległość turbiny wiatrowej (lub ich zespołu) od budynków mieszkalnych

Z pewnością turbiny wiatrowe podczas swojej pracy emitują hałas, który wraz z oddalaniem się od źródła maleje. Niskie ryzyko utraty zdrowia występuje, gdy nie są przekroczone poziomy dopuszczalne hałasu. Natomiast brak ryzyka wystąpi, gdy poziom emisji hałasu jest niższy od percepcji słuchowej i drganiowej człowieka. Ocena oddziaływania dowolnego źródła hałasu prowadzona jest w celu zminimalizowania ryzyka utraty zdrowia lub szkód w środowisku. Wyeliminowanie ryzyka możliwe jest wyłącznie poprzez niepodejmowanie inwestycji. Jeżeli nie ma zagrożenia, to nie ma ryzyka. Zatem jeśli realizujemy inwestycję, to określenie minimalnej odległości elektrowni wiatrowej od budynków mieszkalnych musi prowadzić do zachowania dopuszczalnych limitów hałasu w środowisku. Nie oznacza to, że dźwięki emitowane przez turbiny będą niesłyszalne, ale oznacza, że będą na poziomie zapewniającym komfort akustyczny i ryzyko szkodliwego oddziaływania będzie niewielkie. W tym celu niezbędne są procedury określające: poziomy dopuszczalne, metody prognozowania emisji oraz pomiarowe metody kontroli.

Jak wykazano w pkt. 2.1, wartości dopuszczalne hałasu w środowisku od turbin wiatrowych, zaliczonych do grupy „Pozostałe obiekty i działalność będąca źródłem hałasu" w rozporządzeniu[425] należy uznać za odpowiednie.

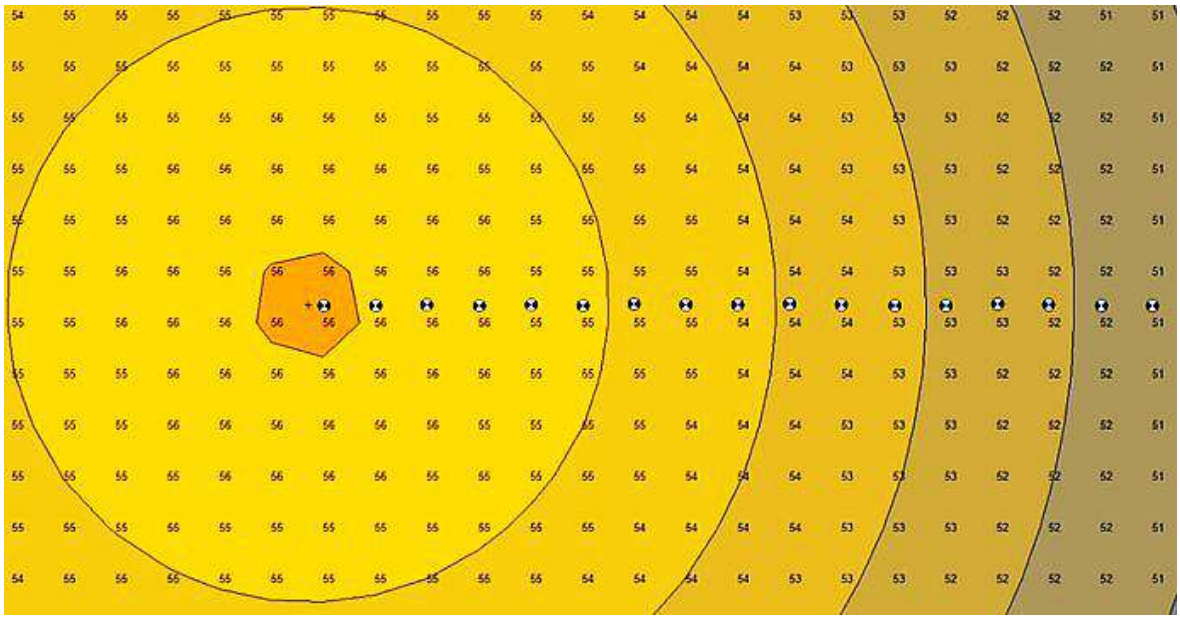
W prowadzonych na etapie projektowania farmy obliczeniach numerycznych, zakłada się najbardziej niekorzystny przypadek emisji. Przyjmuje się do obliczeń maksymalny poziom mocy akustycznej zastosowanych turbin podczas całego okresu ich pracy. Zakłada się, że przyjęte do obliczeń poziomy mocy akustycznej turbin nie zostaną przekroczone w praktyce.

Celem kontrolnych pomiarów hałasu jest ocena pomiarowa pracującej farmy wiatrowej pod względem ryzyka dla środowiska i ludzi. Pomiary terenowe stanowią weryfikację wyników obliczeń numerycznych i oceny akustycznej zadania inwestycyjnego, określających lokalizację poszczególnych turbin wiatrowych.

Wobec zmniejszania się rejestrowanego poziomu dźwięku wraz z oddalaniem się od źródła (elektrowni wiatrowej) istotne jest wyznaczenie bezpiecznej odległości turbiny wiatrowej od zabudowań mieszkalnych. Zdaniem autorów odległość ta, powinna zawsze wynikać z symulacji propagacji hałasu i być weryfikowana podczas pomiarów kontrolnych w środowisku. Jeśli, jak wskazano w pkt. 2.1.3, pozostawimy na etapie prognozowania bufor bezpieczeństwa (3 dB), możliwy do wykorzystania po pomiarach porealizacyjnych hałasu, to ryzyko przekroczenia poziomów dopuszczalnych hałasu w środowisku będzie znikome. W pkt. 1.1.9 (Tab. 1.7) zestawiono wyniki pomiarów porealizacyjnych wykonanych wokół farm wiatrowych w Polsce. W odległości 500 m, tylko raz, na 28 przebadanych przez autorów opracowania farm wiatrowych (około 100 sesji pomiarowych), wystąpiło przekroczenie poziomu dopuszczalnego hałasu. Dzięki możliwości przeprowadzenia operacji wyciszenia (zmian trybu pracy urządzenia „modów") nawet ta elektrownia obecnie nie powoduje przekroczeń limitów hałasu w środowisku.

O tym, że hałas słyszalny w odległości 500 m od turbiny wiatrowej nie przekracza dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (określonych w rozporządzeniu Ministra Środowiska[426]), świadczy między innymi wyniki symulacji komputerowej przy pomocy oprogramowania CadnaA, przeprowadzonych przez C. Guarnaccia. wraz ze współpracownikami[427].

[425] Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14.06.2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku, (Tj, Dz.U. z dnia 22 stycznia 2014 r., poz. 112).
426 Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2014 r. poz. 112).
427 Guarnaccia C., Mastorakis N.E., Quartieri J., *Wind turbine noise: theoretical and experimental study*, International Journal of Mechanics 5(3), 129–137, 2011.

Rys. 4.1. Mapa hałasu słyszalnego CadnaA (wartości podano w dB) dla punktowego źródła hałasu o L_W= 103,5 dB (prędkość wiatru = 8 m/s), wysokość = 70 m, podłoże pochłaniające i duża kierunkowość. Siatka jest oceniana na wysokości 2 m od ziemi, a odległość między dwoma odbiornikami (czarne i białe kółka) wynosi 5 m, a ich wysokość wynosi 4 m[428].

Z Rys. 4.1. wynika, że już w odległości ok. 85 m od turbiny wiatrowej poziom hałasu wynosi blisko 50 dB, co odpowiada normom dla dopuszczalnych poziomów hałasu na terenach zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej w godzinach dziennych. Z kolei z innych badań wynika, że w odległości 500 m od elektrowni wiatrowej wynosi on poniżej 40 dB. Taki poziom hałasu nie powinien powodować negatywnych skutków zdrowotnych, również w przypadku osób wrażliwych[429]. Inni zaś wskazują, że w odległości 500 m poziom hałasu nie przekracza nawet 35 dB[430].

W niektórych krajach, mimo prowadzonych symulacji propagacji hałasu na etapie projektowania lokalizacji farmy wiatrowej, obowiązują odległości minimalne turbiny wiatrowej od zabudowań mieszkalnych. W części krajów są to wartości obligatoryjne, w innych podlegające negocjacjom na poziomie prawa lokalnego. W związku z tym, przedstawione w pkt. 2.1.2 zestawienie (Tab. 2.1) obrazuje wyłącznie preferencje rządów państw, co do założeń ochrony środowiska wokół turbin wiatrowych. Celem takiego rozwiązania jest wskazanie zagrożenia i chęć minimalizowania ryzyka oddziaływania. Proponowana odległość pełni rolę światła ostrzegawczego (pomarańczowego na sygnalizatorze drogowym) – uwaga, należy wzmóc czujność. Odległość minimalna nie może być zbyt duża, aby nie zablokować możliwości inwestowania. Chyba, że celem jej wprowadzenia nie jest minimalizowanie ryzyka oddziaływania.

[428] Guarnaccia C., Mastorakis N.E., Quartieri J., *Wind turbine noise: theoretical and experimental study*, International Journal of Mechanics 5(3), 129–137, 2011.
[429] Knopper L.D., Ollson C.A., *Health effects and wind turbines: A review of the literature*, Environmental health 10(1), 1–10, 2011.
[430] Ł. Flaga, A. Flaga, A. Szeląg, *O planowaniu przestrzennym i uwarunkowaniach środowiskowych siłowni i farm wiatrowych dużej mocy*, Inżyn. i Bud. 12, 40, 2018.

Mając powyższe na uwadze oraz uwzględniając wyniki przeprowadzanych przez autorów opracowania pomiarów terenowych hałasu wokół farm wiatrowych, odległością pełniącą rolę światła ostrzegawczego może być 500 metrów. Jednak ostateczna odległość, powinna być zawsze określona metodami obliczeniowymi i weryfikowana pomiarami terenowymi.

Celem wyznaczenia minimalnej odległości zlokalizowania elektrowni wiatrowej od zabudowy mieszkaniowej należy rozpatrywać wszystkie razem wcześniej opisane oddziaływania takiej elektrowni na otaczające ją bezpośrednie środowisko. Poniższa „mapa ryzyka" wystąpienia potencjalnego oddziaływania farmy wiatrowej na środowisko pokazuje zmianę prawdopodobieństwa zajścia różnych oddziaływań w zależności od odległości lokalizacji najbliższej EW od punktu obserwacji. Poszczególne symbole ryzyka (H, I, M, E, D, C, L, A) pojawiają się gdy szacowana wartość prawdopodobieństwa przekracza 0,1 % występowania. Prawdopodobieństwo szacowano na podstawie własnych obserwacji i obliczeń oraz dostępnych powszechnie informacji.

Prawdopodobieństwo wystąpienia oddziaływania w procentach [%]											
	Bardzo duże 80÷100	H									
	Duże 61÷80		H								
	Średnie 41÷60			H							
	Małe 21÷40				H						
	Bardzo małe 0÷20	I, M, E, D, L	I, M, L	I, M, L	I, M, L	H, I, M L	H, I, M	H, I, M	H, I, M	H, I, M	H, I, M
		do 100	do 200	do 300	do 400	do 500	do 600	do 700	do 800	do 900	do 1000
		Odległość od farmy wiatrowej w metrach [m]									

Legenda: **H** – hałas słyszalny, **I** – infradźwięki, **M** – migotanie światła, **E** – pola elektromagnetyczne, **D** – drgania i wibracje,
C – odpadanie części turbiny, **L** – miotanie lodem i zmrożonym śniegiem, **A** – awaria (pożar, rozpad elektrowni)

Rys. 4.2. "Mapa ryzyka" wystąpienia potencjalnego oddziaływania na środowisko

Reasumując: oddziaływanie hałasu akustycznego ma główny wpływ na wyznaczenie dozwolonej odległości minimalnej lokalizowania elektrowni wiatrowej w stosunku do zabudowy mieszkaniowej. Oddziaływanie pozostałych efektów przestaje być uciążliwe na dystansie 500 m.

4.2 Propozycje modyfikacji aktów prawnych i wytycznych

W dojrzałych demokracjach ewoluująca gospodarka wyznaczała nowe drogi rozwoju a prawo nadążało za tymi zmianami i przygotowywało przedpole dla dalszego rozwoju, wsłuchując się w to czego oczekują przedsiębiorcy.

Polska gospodarka potrzebuje odnawialnych źródeł energii, a sektor energii wiatrowej stabilnych i przewidywalnych warunków działalności. Taki system aktów prawnych, wytycznych, kodeksów dobrych praktyk winien obejmować wszystkie obszary jakie wiążą się z budowaniem i funkcjonowaniem EW, w tym kwestie środowiskowe, niezwykle istotne konsultacje ze społecznością lokalną ale też przedstawiać obowiązki formalne inwestorów i ich zobowiązania wobec innych interesariuszy.

W stanie obecnym branża energetyki wiatrowej potrzebuje modyfikacji niektórych aktów prawnych, a wśród nich:

- Ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych (Dz.U. 2016 poz. 961), w części dotyczącej wyznaczenia minimalnej dozwolonej odległości turbin wiatrowych od siedzib ludzkich. Uzasadnienie stanowi cała treść niniejszej monografii.
- Rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska z dnia z dnia 7 września 2021 w sprawie wymagań w zakresie prowadzenia pomiarów wielkości emisji (Dz.U. 2021 poz.1710)[431]. Sugeruje się dopisanie załącznika 9, dedykowanego metodykom pomiarowym stosowanym wokół farm wiatrowych. Wytyczne w tym zakresie podano w pkt.2.1.4.
- Wytycznych w zakresie prognozowania oddziaływań na środowisko farm wiatrowych. (Stryjecki, Mielniczuk, GDOŚ 2011). Niezbędne jest osadzenie wytycznych w kontekście najbardziej aktualnych wersji wytycznych szczegółowych, ponieważ obecne powołują się na dokumenty, które były najlepszą praktyką w czasie ich publikacji, jednak zostały zastąpione innymi lub się naturalnie zdezaktualizowały. Należy zaktualizować zalecenia co do prognozowania zasięgów oddziaływań akustycznych (w pasmie słyszalnym i infradźwiękowym) o sugestie praktyczne przedstawione w pkt. 2.1.3 i 2.1.5 oraz zamieścić podstawowe informacje co do praktyk monitoringu przed- i powykonawczego (pkt.2.1.4).
- Ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o dozorze technicznym w zakresie funkcjonowania elektrowni wiatrowych.
- Polska Norma PN-B-02151-2:2018-01, Akustyka budowlana „Ochrona przed hałasem pomieszczeń w budynkach. Dopuszczalne wartości poziomu dźwięku w pomieszczeniach". W celu zrealizowania zaleceń zawartych w pkt.2.1.5 niezbędne jest określenie poziomów dopuszczalnych dotyczących hałasu niskoczęstotliwościowego i infradźwiękowego.

4.3 Wytyczne i rekomendacje

Aby w miarę precyzyjnie a jednocześnie kompletnie przedstawić wytyczne i rekomendacje, niezbędne jest zapoznanie się z obecnym stanem prawnym oraz innymi materiałami, które mogą być pomocne w tym zakresie. O ile dyrektywy, ustawy, rozporządzenia, konkluzje

[431] Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 7 września 2021 w sprawie wymagań w zakresie prowadzenia pomiarów wielkości emisji (Dz.U. 2021 poz.1710).

BAT są dostępne, o tyle materiały uzupełniające wymagają mozolnego zebrania, zapoznania się z nimi i wnikliwej oceny. W tej ostatniej sprawie niezbędna jest szczegółowa analiza dokumentów krajowych i zagranicznych (głównie z obszaru EU) dotychczas wydanych, przygotowywanych i przygotowanych do publikacji przewodników i kodeksów dobrych praktyk, zarówno przez administrację państwową i samorządową różnych szczebli jak i przez organizacje pozarządowe (izby i stowarzyszenia, w tym branżowe), traktujących o różnych aspektach raportu oceny oddziaływania na środowisko, decyzji o uwarunkowaniach środowiskowych przedsięwzięcia, ze szczególnym uwzględnieniem dialogu z lokalną stroną społeczną.

4.3.1 Opracowanie raportu oddziaływania elektrowni wiatrowej na środowisko

Celem sprawniejszego i szybszego wykonania raportu ooś, m.in., niezbędne jest:

- precyzyjne opracowanie zakresu poszczególnych wymogów stawianych raportom ooś przez ustawę z dnia 3 października 2008 r. „o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko" i obligatoryjne przestrzeganie go w całym kraju. Zwłaszcza dotyczy to opracowań ekofizjograficznych, opisów elementów przyrodniczych, inwentaryzacji przyrodniczych, metodyk pomiarowych, dozwolonych interpretacji, metod prognozowania, dopuszczalnych metod i zakresów kompensacji przyrodniczych, analiz potencjalnych konfliktów społecznych. Wymogi te wzmiankowane są w ustawie i rozporządzeniach lecz różnie stosowane i interpretowane zarówno przez organy właściwe jak i przez inwestorów, w różnych częściach naszego kraju,
- sporządzanie opracowań ekofizjograficznych, we współpracy z organem właściwym do wydania DUŚ, w taki sposób aby treści zawarte w tym opracowaniu przydatne były do tworzenia lub modyfikacji MPZP lub SUiKZP (synergia interesu gminy i inwestora),
- ułatwienie w dostępie inwestora i strony społecznej do zasobów informacyjnych organów właściwych do wydania DUŚ oraz innych instytucji, na etapie sporządzania raportu ooś,
- dążenie do tego aby w jednym raporcie ooś (a następnie też w jednej DUŚ) objęte były wszystkie elementy infrastruktury farmy wiatrowej, tzn. elektrownie wiatrowe, infrastruktura przyłączeniowa (kable elektroenergetyczne i telekomunikacyjne), GPZ wewnętrzny farmy), drogi dojazdowe i place manewrowe, zaplecze budowy, place montażowe i składowe (tylko w czasie budowy),
- aby w uzasadnionych przypadkach (np. pojedynczej elektrowni wiatrowej lokalizowanej w bezkolizyjnych warunkach) zamiast raportu ooś ograniczyć się tylko do KIP,
- bliska współpraca inwestora z organem właściwym dla wydania DUŚ w całym cyklu budowy EW (zwłaszcza w początkowej fazie) i we współpracy ze społecznością lokalną,
- w zakresie akustyki zakres raportu musi obejmować analizę oddziaływania hałasu infradźwiękowego i akustycznego. Sposób analiz powinien być zgodny

z zaleceniami znajdującymi się w pkt. 2.1.3 i 2.1.5. Niezależnie od szczegółowości raportu decyzja o monitoringu powinna uwzględniać sugestie zawarte w pkt. 2.1.4. i 2.1.5.,
- inne wskazówki dotyczące sprawniejszego i szybszego wykonania raportu ooś zawarte są w rozdz. 2 i 3 niniejszego opracowania.

4.3.2 Przeprowadzanie oceny raportu (prognozy) oddziaływania elektrowni wiatrowej na środowisko

W zakresie emisji hałasu należy dokonać uzupełnienia wytycznych w zakresie prognozowania oddziaływań na środowisko farm wiatrowych.

Analiza w raporcie na potrzeby oceny oddziaływania na środowisko powinna spełniać następujące założenia:

- Przyjęcie poziomu dopuszczalnego hałasu z grupy „Pozostałe obiekty i działalność będąca źródłem hałasu" zgodnie z rozporządzeniem[432] (Dz.U.2014 poz.112, tab. 1).
- Ocena wyników symulacji prowadzonych według ISO9613-2 na podstawie:
  - widmowego (tercjowego lub oktawowego) rozkładu poziomu mocy akustycznej,
  - zastosowania metody ogólnej oceny wpływu gruntu, wskaźnik gruntu G = 0,7.

- Projektant powinien wykazać w analizie akustycznej, że istnieje po wybudowaniu farmy wiatrowej, możliwość ograniczenia mocy akustycznej turbiny lub zastosowania rozwiązania technicznego na turbinie, zmniejszającego emisję hałasu o 3 dB.

Analiza dla miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego MPZP powinna spełniać następujące założenia:

- Jeżeli obszar planu obejmuje wyłącznie tereny rolne przeznaczone pod farmę wiatrową:
  - Ocena wyników symulacji prowadzonych według ISO9613-2 na podstawie:
    - jednoliczbowego poziomu mocy akustycznej,
    - zastosowania metody „alternatywnej" oceny wpływu gruntu (bez wskaźnika G), która określa lekko przeszacowane zasięgi hałasu, dające możliwość optymalizacji w przyszłości,
  - Wskaźnikiem wpisywanym do planu MPZP powinny być nieprzekraczalne linie zabudowy, zarówno dla turbin wiatrowych jak i zabudowy mieszkaniowej.

- Jeżeli obszar planu obejmuje tereny o zróżnicowanej funkcji urbanistycznej:

[432] Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14.06.2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku, (Tj, Dz.U. z dnia 22 stycznia 2014 r., poz. 112).

- Wskaźnikiem wpisywanym do planu MPZP powinien być obrys farmy wiatrowej odsunięty od terenów mieszkaniowych o 500 metrów, stanowiący nieprzekraczalną linię zabudowy dla turbin,
- Wyraźny zakaz zabudowy mieszkaniowej w strefie buforowej 500 m od obrysu farmy wiatrowej.

4.3.3 Monitorowanie oddziaływania elektrowni wiatrowej na środowisko

W oddziaływaniu akustycznym istotna jest jednolita metodyka wykonywania pomiarów. Można przejściowo stosować zalecenia przedstawione w punkcie 2, ale docelowo powinien pojawić się załącznik 9 w Rozporządzeniu Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 7 września 2021 w sprawie wymagań w zakresie prowadzenia pomiarów wielkości emisji (Dz.U. 2021 poz.1710)[433], opisujący szczegółowo metody pomiaru hałasu wokół farmy wiatrowej. Metodyka powinna uwzględnić wytyczne zawarte w rozdziale 2.1.4.

Otwartą kwestią pozostaje ocena hałasu infradźwiękowego. Należy zastanowić się, czy ze względu na stosunkowo niskie poziomy infradźwięków generowanych przez turbiny wiatrowe, często poniżej progu percepcji, istnieje potrzeba aby je badać w środowisku. Ze względu na liczne zakłócenia od infradźwięków naturalnie powstających w środowisku, prowadzenie ocen w terenie wydaje się być zadaniem trudnym do zrealizowania. Możliwe jest, na wzór duński, dokonywanie oceny hałasu infradźwiękowego w budynkach (*patrz propozycje zawarte w punkcie 2.1.5*). Na dzień dzisiejszy, wyniki przeprowadzonych tak pomiarów nie wskazują istotnego ryzyka zdrowotnego wywołanego infradźwiękami. Wskazane są dalsze badania w tym zakresie.

Natomiast uregulowania wymaga kwestia pomiarów hałasu niskoczęstotliwościowego, który obecnie w Polsce nie został opisany w żadnym aspekcie. Dźwięki w częstotliwościach powyżej 40 Hz rejestrowane w otoczeniu farm wiatrowych mają poziomy wyższe od progów percepcji słuchowej człowieka i mogą być przez niego odbierane. Opisać należy zakres częstotliwościowy, poziomy dopuszczalne w przyjętym zakresie oraz sposób pomiarów, co wymaga czasu. Do czasu ustalenia własnej metodyki oceny hałasu niskoczęstotliwościowego rekomenduje się propozycje zawarte w rozdziale 2.1.5, bazujące na rozwiązaniach duńskich – są one stosunkowo łatwe do wprowadzenia.

4.3.4 Wykonanie analizy porealizacyjnej oraz szczegółowy sposób sporządzenia takiej analizy w odniesieniu do elektrowni wiatrowych

Można przejściowo stosować zalecenia przedstawione w punkcie 2.1.4, ale docelowo powinien pojawić się szczegółowy opis metody pomiaru hałasu wokół farmy wiatrowej.

[433] Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 7 września 2021 w sprawie wymagań w zakresie prowadzenia pomiarów wielkości emisji (Dz.U. 2021 poz.1710).

4.4 Technologie i inne środki zapobiegawcze

Jak już wspomniano w kilku miejscach niniejszej monografii, obecnie produkowane turbiny wiatrowe mają możliwość redukowania poziomu mocy akustycznej, czyli możliwość wyciszenia dźwięków, powstających podczas ich pracy.

Wyciszenie turbin realizowane jest przez:

a) Zmiany kąta ustawiania łopaty, tzw. „Mody" lub „Nastawy", które umożliwiają ograniczenie poziomu mocy akustycznej nawet o kilka dB. Każda turbina w swojej dokumentacji technicznej ma zapisane szczegółowe dane o redukcji poziomu mocy akustycznej dla kolejnych „Modów". Są to bardzo powszechne metody ograniczania hałasu podczas pracy turbin, które implementuje się poprzez oprogramowanie i które załącza się automatycznie w sytuacji zdefiniowanych prędkości wiatru na wysokości gondoli. Są to systemu bezobsługowe.

b) Odpowiednio zaprojektowane nakładki montowane na krawędziach łopat w kształcie „ząbków", które minimalizują wytwarzanie hałasu aerodynamicznego. Skuteczność nakładek jest obecnie na poziomie ok. 2 dB.

c) Stosowanie „Repoweringu" turbin wiatrowych, co w ujęciu akustycznym oznacza wymianę istniejących turbin na nowe urządzenia, których jest mniej i mogą być cichsze. Największą zaletą repoweringu jest zmniejszenie ilości turbin w obrębie funkcjonowania istniejącej już farmy wiatrowej po pewnym okresie działania inwestycji – np. po 20 latach. Wtedy to część istniejących turbin jest demontowana, a w ich miejsce są stawiane nowocześniejsze urządzenia. Oczywistym jest, że nowe turbiny będę bardziej wydajne, co przełoży się wprost na mniejszą ich ilość i tym samym zmniejszone będą zasięgi hałasu przy najbliższych budynkach mieszkalnych.

Przedstawione w monografii zalecenia i rekomendacje mają na celu usprawnienie i ujednolicenie oceny oddziaływania na środowisko elektrowni wiatrowych, na etapie prognozowania oraz monitoringu. Należy mieć świadomość, że będą pojawiać się nowe typy turbin wiatrowych o których oddziaływaniu dziś nic nie wiemy. Tendencja rozwoju technologicznego turbin zmierza w kierunku zwiększenia produktywności oraz ograniczenia oddziaływania (szczególnie hałasu). Jednak oddziaływanie elektrowni wiatrowych trzeba kontrolować i na bieżąco wprowadzać niezbędne korekty co do metod ich oceny. Wydaje się być zasadne, aby NCBiR wspierało corocznie projekty badawcze skierowane na ulepszanie procedur obliczeniowych i pomiarowych stosowanych w ocenie farm wiatrowych, na rozwiązywanie różnych problemów związanych z funkcjonowaniem elektrowni wiatrowych (np. tych zasygnalizowanych w niniejszym opracowaniu) a także zmniejszanie ich wpływu na środowisko, a zwłaszcza na zdrowie człowieka.

4.5 Zrównoważony rozwój energetyki wiatrowej – przetwarzanie kompozytów z łopat wiatrowych wycofanych z eksploatacji

Energetyka wiatrowa, podobnie jak inne gałęzie przemysłu , musi dostosować się do ogólnej tendencji przeciwstawiania się zmianom klimatycznym, w tym dekarbonizacji. Nabiera to szczególnego znaczenia w świetle działań zmierzających do znacznego zwiększania skali projektów wiatrowych i związanej z nimi działalności przemysłowej. Również rządy wielu krajów podejmują kroki w kierunku dekarbonizacji przemysłowych łańcuchów wartości, począwszy od zamówień na zieloną energię po wdrażanie standardów budynków o zerowej emisji. Krótko rzecz ujmując, można stwierdzić, że:

przemysł turbin wiatrowych musi zoptymalizować technologię i procesy, poprawiając dotychczasowe rozwiązania oraz wprowadzając nowe, minimalizując ilość odpadów i dekarbonizując łańcuch dostaw, który obejmuje także materiały z „trudnych do zlikwidowania" a jednocześnie wysokoemisyjnych sektorów, takich jak produkcja stali i cementu.

Pełna analiza cyklu życia substratów i produktów zużywanych i wytwarzanych w energetyce wiatrowej i w przemysłach z nią powiązanych, obejmuje emisje do powietrza, wody i gruntu z projektu wiatrowego na wszystkich etapach produkcji, transportu, instalacji i likwidacji. Wspomniana analiza pokazuje, że okres zwrotu emisji dwutlenku węgla w przypadku energetyki wiatrowej jest znacznie krótszy niż w przypadku elektrowni węglowych. Wg danych z 2016 r., dla turbiny lądowej o mocy 2 MW wynosi ok. 5,4 miesiąca a w przypadku turbiny morskiej o mocy 6 MW ok. 7,8 miesiąca. Pod tym względem energetyka wiatrowa przewyższa energetykę wodną i słoneczną[434] .W zacytowanym raporcie ocenia się, że etapy produkcji i instalacji odpowiadają za ponad 90% całkowitej emisji dwutlenku węgla związanej z lądową farmą wiatrową i za 70% emisji tego gazu w przypadku morskiej farmy wiatrowej (dodatkowy udział transportu morskiego).

Przyjąć można, że 80÷85 % całkowitej masy turbiny wiatrowej składa się z materiałów nadających się do recyklingu, takich jak stal, żelazo, miedź i aluminium. Metody ich wykorzystania są ogólnie znane i ich stosowanie nie stwarza większych trudności. Jednak pozostałych kilkanaście procent stanowią trudne do komercyjnego recyklingu materiały takie jak kompozyty z włókna węglowego lub włókna szklanego, tworzyw sztucznych i żywicy, głównie budujące łopaty wirnika, których żywotność szacuje się nawet na 25÷30 lat.

Najogólniej kompozyty można zdefiniować jako zestaw dwóch lub więcej materiałów, które w połączeniu mają lepsze właściwości niż one same z osobna. Zazwyczaj składają się z materiału wzmacniającego (włókien szklanych, węglowych i innych) otoczonego materiałem matrycowym (żywicami). Włókna mogą przyjmować kilka różnych architektur splotów, w wyniku czego powstają warstwy, które można układać na sobie i umieszczać w różnych orientacjach, aby zapewnić powstałemu produktowi kompozytowemu optymalne właściwości użytkowe dla wybranego zastosowania. Istnieją dwie główne formy takich

[434] Global Wind Report 2021. GWEC-Global-Wind-Report-2021.pdf

żywic: termoutwardzalne, które tworzą nieodwracalny stały polimer i są najczęściej stosowane do produkcji łopat turbin wiatrowych oraz termoplastyczne, któr można przetopić i poddać recyklingowi. Kompozyty wzmocnione włóknami są wykorzystywane w wielu zastosowaniach ,m.in., takich jak elementy pojazdów, drzwi, wanny i łopaty turbin wiatrowych.

Ta ogólna charakterystyka może być pomocna przy zrozumieniu technologii stosowanych przy zagospodarowaniu materiałów kompozytowych, zarówno na etapie tworzenia produktu jak i jego przetwarzania gdy straci swoje pierwotne parametry.

Hierarchię gospodarowania odpadami dla łopat wiatrowych, można przedstawić w następujący sposób:

- Zapobieganie (*prevention*): przedłużenie żywotność projektu lub łopaty wiatrowej,
- Ponowne użycie (*reuse*): jej sprzedaż na rynku używanych łopat,
- Zmiana przeznaczenia (*repurpose*): regeneracja celem użycia w nowych produktach,
- Recykling (*recycling*): rozdrabnianie, mielenie oraz mielenie do frakcji wypełniacza do FRP (*Fiber Reinforced Plastic* – polimer zbrojony włóknem) lub betonu,
- Odzyskiwanie materiałów (material recovery): piroliza, termoliza, solwoliza w celu odzyskania żywic polimerowych, włókien lub gazów wykorzystywanych energetycznie,
- Współprzetwarzanie (*co-processing*) w piecach cementowniczych: zastępowanie surowców naturalnych,
- Spalanie (*incineration*) – z lub bez odzysku energii powiązane z deponowaniem popiołu na składowisku,
- Składowanie.

Branża energetyki wiatrowej wspierana przez różne gremia zarządzające Unią Europejską i poszczególnymi krajami, zainicjowała kilka programów badawczo – wdrożeniowych zmierzających, m.in., ku wytwarzaniu łopat wirników z udziałem materiałów łatwiej ulegających opłacalnemu recyklingowi oraz ku zwiększeniu stopnia wykorzystania elementów budujących takie łopaty wycofywane z eksploatacji. W ślad za wyżej wzmiankowanymi inicjatywami pojawiły się także podobne programy na poziomie poszczególnych przedsiębiorstw. W chwili obecnej , w Europie , na różnym etapie rozwoju, realizowane są ,m.in., następujące inicjatywy :

DecomBlades[435] (recykling łopat wirników)

DecomBlades stara się stworzyć podstawę dla komercjalizacji technologii recyklingu, dlatego partnerzy (wiodący na duńskim rynku wytwórcy turbin wiatrowych, m.in., Vestas, Oersted, LM Wind Power), uczestniczący w tym projekcie, skoncentrowali swoje wysiłki

[435] DecomBlades, https://decomblades.dk/

na trzech ścieżkach, które są najbardziej dojrzałe technologicznie, a także najbardziej opłacalne[436] :

- wstępne przygotowanie materiału (cięcie, m.in., strumieniem wody, drutem diamentowym i hydrauliczne oraz przygotowanie do transportu) i jego rozdrabnianie mechaniczne,

- współprzetwarzanie w produkcji cementu (w kalcynatorach i obrotowych piecach cementowniczych – jako składnik paliwa alternatywnego oraz jako komponent klinkieru),

- piroliza – w trakcie obróbki termicznej kompozytów w warunkach beztlenowych, żywice przekształcane są w fazy ciekłą (np. używaną jako paliwo lub przeznaczoną do dalszego wykorzystania w przemyśle chemicznym) i gazową (np. użytą do ogrzewania lub generacji elektryczności) a fazę stałą stanowią włókna (szklane i węglowe do ponownego zagospodarowania) oraz popiół.

ZEBRA[437] (*Zero wastE Blade ReseArch*)

Projekt jest prowadzony przez francuskie centrum badawcze IRT Jules Verne, któremu udało się skupić firmy przemysłowe i centra techniczne (Arkema, Canoe, Engie, LM Wind Power, Owens Corning, Suez), reprezentujące pełny łańcuch wartości: od opracowania materiałów, przez produkcję łopat, po eksploatację i likwidację turbin wiatrowych, a na koniec recykling wycofanego materiału łopat.

LM Wind Power zajmuje się zaprojektowaniem i wyprodukowaniem dwóch prototypowych łopat przy użyciu żywicy Elium firmy Arkema, aby przetestować i zweryfikować zachowanie

materiału kompozytowego oraz jego przydatność do produkcji przemysłowej. Równolegle inni partnerzy projektu skoncentrują się na rozwoju i optymalizacji procesu produkcyjnego z wykorzystaniem automatyzacji w celu zmniejszenia zużycia energii i odpadów produkcyjnych. Partnerzy ZEBRA zbadają następnie metody recyklingu materiałów użytych w prototypowych łopatach. Analiza cyklu życia pozwoli ocenić opłacalność środowiskową i ekonomiczną dalszego wykorzystania użytego materiału termoplastycznego w produkcji łopat dla przyszłych turbin wiatrowych.

CETEC[438] (*Circular Economy for Thermosets Epoxy Composites*)

Koalicja uznanych instytucji badawczych i podmiotów przemysłowych (Vestas Wind Systems A/S, Olin Corporation, Danish Technological Institute oraz Aarhus University)

[436] ETIP Wind, *How Wind is Going Circular*, 2019. ETIPWind-How-wind-is-going-circular-blade-recycling.pdf
[437] ZEBRA. https://www.lmwindpower.com/en/stories-and-press/stories/news-from-lm-places/zebra-project-launched
[438] CETEC. https://www.vestas.com/en/media/company-news/2021/new-coalition-of-industry-and-academia-to-commercialise-c3347473#!NewsView

częściowo finansowana przez Innovation Fund Denmark (IFD, opracowała dwuetapową technologię, w której:

- w pierwszym stadium, kompozyty termoutwardzalne są rozkładane na włókna i żywice epoksydowe,
- w drugim etapie, w nowatorskim procesie chemocyklingu, żywica epoksydowa podlega rozkładowi na składniki bazowe , które następnie można ponownie wykorzystać do produkcji nowych łopat turbin wiatrowych.

Circular Wind Hub[439] (potrzeba ustalenia nowych zasad obiegu zamkniętego w celu zwiększenia recyklingu komponentów turbin wiatrowych)

Moonshot Circular Wind Farms[440] (poszukiwanie rozwiązań dla zabezpieczenia farm wiatrowych w materiały krytyczne dla ich rozwoju).

Obydwa projekty wspierane są przez Dutch Ministry of Economic Affairs and Climate Policy. Motywem przewodnim w nich jest przetwarzanie materiałów pochodzących z wycofywanych z eksploatacji elektrowni wiatrowych. Aby tego dokonać, z zachowaniem możliwie najwyższej jakości, należy:

- ustalić nowe polityki gospodarki w obiegu zamkniętym w celu poprawy cyklu życia turbin wiatrowych,
- rozwijać wiedzę w celu uzyskania optymalnych strategii wycofania ich z eksploatacji,
- rozwijać infrastrukturę przemysłową, zdolną do obsługi coraz większych ilości turbin wiatrowych.

DecomTools[441] (likwidacja/repowering morskiej farmy wiatrowej)

Jest to inicjatywa instytucji naukowo-badawczych, firm komercyjnych, jednostek infrastruktury technicznej, proekologicznych organizacji pozarządowych oraz jednostek samorządów lokalnych z basenu Morza Północnego. Podczas gdy procesy likwidacji/odnawiania lądowych farm wiatrowych są już w miarę dobrze poznane, o tyle doświadczenia z końca cyklu eksploatacji parków wiatrowych na morzu są ograniczone. ten projekt wypełnia tę lukę poprzez opracowanie odpowiedniego oprogramowania i rozwój eko-innowacyjnych koncepcji, które:

- zmniejszają koszty likwidacji o 20% i koszty śladu środowiskowego o 25% (mierzone w ekwiwalentnym CO_2);
- powiększają know-how i specjalistyczną wiedzę zaangażowanych interesariuszy regionu Morza Północnego.

[439] Circular Wind Hub. https://www.echt.community/the-circular-wind-hub/
[440] Moonshot Circular Wind Farms. https://www.echt.community/moonshot/
[441] DecomTools. https://northsearegion.eu/decomtools/

Testy zostaną zweryfikowane przez pilotowe modele i narzędzia robocze z obszarów logistyki, bezpieczeństwa, projektowania statków i recyklingu. Połączenie innowacyjnych i już dostępnych technologii powinno sprostać niektórym z głównych aspektów wyzwań związanych z likwidacją, w tym optymalizacją, istniejącej infrastruktury morskiej / lądowej (portowej). Transnarodowa współpraca i multidyscyplinarne kompetencje partnerów, reprezentujących wiele sektorów życia i gospodarki, powinny przyczynić się do poprawy innowacyjności i transferu technologii w tym specyficznym obszarze niszowym i pomóc branży energetyki wiatrowej osiągnąć wyższy stopień jej zrównoważenia.

Dreamwind[442] (opracowanie nowych zrównoważonych materiałów, które mogą być (ponownie) wykorzystane w produkcji łopat turbin wiatrowych; projekt już zakończony)

Dreamwind (Designing REcyclable Advanced Materials for WIND energy) to projekt badawczy realizowany we współpracy między University of Aarhus, Danish Institute of Technology i Vestas Wind Systems w celu opracowania nowych zrównoważonych materiałów, które można wykorzystać w łopatach turbin wiatrowych. Projekt jest częściowo finansowany przez Danish Innovation Fund.

Rozwój nowych materiałów jest postrzegany z perspektywy gospodarki o obiegu zamkniętym. Patrząc na rozwój materiałów w szerszym kontekście, można skupić się na opracowaniu produktu, który jest zrównoważony pod względem ekonomicznym i zasobów. Rozwój opiera się częściowo na produkcji materiałów, które można zdemontować po użyciu i częściowo, na włączeniu komponentów pochodzenia organicznego do nowych materiałów. Ponadto, najnowsza wiedza z zakresu inżynierii materiałowej zostanie wykorzystana, aby zapewnić, że produkt będzie spełniał parametry statyczne i dynamiczne najnowocześniejszych materiałów.

FiberEUse[443] (nowe łańcuchy wartości w gospodarce o obiegu zamkniętym, bazującej na ponownym wykorzystaniu wycofanych z eksploatacji kompozytów wzmacnianych włóknami)

Projekt ten jest realizowany przez kilkanaście różnych podmiotów gospodarczych, instytucji naukowych, firm projektowych i konsultingowych, z różnych krajów europejskich.

FiberEUse ma na celu zintegrowanie różnych działań innowacyjnych poprzez holistyczne podejście do zwiększenia opłacalności recyklingu kompozytów i ponownego wykorzystania w produktach o wartości dodanej. Dzięki nowym, opartym na chmurze rozwiązaniom ICT, zastosowanym do integracji łańcucha wartości, rozpoznaniu nowych rynków, analizie barier prawnych, ocenie cyklu życia, projekt ten będzie wspierać przemysł w przejściu do modelu gospodarki kompozytami w obiegu zamkniętym.

[442] Dreamwind. https://www.dreamwind.dk/en/
[443] FiberEUse. http://www.fibereuse.eu/

HiPerDiF[444] (*High Performance Discontinuous Fibre*)
Projekt realizowany jest przez grupę 11 naukowców, z różnych dziedzin, związanych z University of Bristol. Zamiarem zespołu jest fundamentalna zmiana w branży kompozytów, polegająca na opracowaniu i zastosowaniu technologii krótkich włókien w celu wytworzenia wysokowydajnych, w pełni nadających się do recyklingu materiałów kompozytowych.

IEA Wind Task 45[445] (identyfikacja i zmniejszanie barier w recyklingu łopat turbin wiatrowych)

Projekt jest realizowany w ramach IEA Wind TCP, która jest forum międzynarodowej współpracy 24 krajów i członków sponsorów, dzielących się informacjami i działaniami badawczymi w celu przyspieszenia wdrażania energetyki wiatrowej. Uwaga kluczowych interesariuszy skupiona jest na zidentyfikowaniu barier i strategii łagodzących dla wdrożenia rozwiązań recyklingu łopat turbin wiatrowych na dużą skalę. Wspomniana inicjatywa skupia się na uzyskiwaniu wymiernych rezultatów, takich jak zalecane praktyki i wytyczne, które mogą być wykorzystane przez praktyków. Kluczowe tematy podejmowane w ramach projektu to:

- techniczne aspekty recyklingu;
- cykl życia łopaty i łańcuch wartości;
- normy i przepisy prawne określające działania związane z recyklingiem łopat turbin wiatrowych.

ReRoBalsa[446] (Recykling materiału łopat wirnika w celu odzyskania drewna balsa i pianki z tworzyw sztucznych, do produkcji materiałów izolacyjnych)

Ten projekt badawczy jest realizowany w Fraunhofer Institute for Wood Research.

Celem jest opracowanie innowacyjnej technologii recyklingu zmierzającego do odzyskiwania drewna balsa i pianki z tworzywa sztucznego, z łopat wirnika. Dodatkowym rozwinięciem tej inicjatywy badawczej jest innowacyjne technologa recyklingu tych recyklatów, nacelowana na ich wykorzystanie w produkcji nowych, ulepszonych materiałów izolacyjnych i budowlanych.

SusWind[447] (szybsze i szersze użytkowanie zrównoważonych materiałów kompozytowych i technologii w produkcji łopat turbin wiatrowych).

Projekt ten, realizowany we współpracy z Offshore Renewable Energy Catapult i wspierany przez The Crown Estate i RenewableUK, SusWIND zmierza ku opracowaniu i zademonstrowaniu realnych sposobów recyklingu kompozytowych łopat turbin

[444] HiPerDiF. https://www.researchgate.net/project/HiPerDiF-High-Performance-Discontinuous-Fibre
[445] IEA Wind Task 45. https://iea-wind.org/task45/
[446] ReRoBalsa. https://www.wki.fraunhofer.de/en/research-projects/2017/ReRoBalsa_rotor-blades-recycling-balsa-wood-plastic-foam-for-insulation-materials.html
[447] SusWind. https://www.nccuk.com/what-we do/sustainability/https://ore.catapult.org.uk/?s=SusWind&x=6&y=9

wiatrowych, a także ku zbadaniu wykorzystania zrównoważonych materiałów i procesów w rozwoju kompozytów niezbędnych dla produkcji łopat wiatrowych oraz w ich innowacyjnym projektowaniu, spełniającym wymogi przyszłości.

Ponadto istnieje jeszcze szereg projektów, które skupiają się ogólnie na kompozytach wycofanych z eksploatacji, np.:

Ecobulk[448] (projekt, który demonstruje zastosowania recyklingowanych kompozytów w przemyśle meblarskim, motoryzacyjnym i w budownictwie)

Ecobulk składa się z różnych organizacji o różnych wizjach i wiedzy, które połączyły siły, aby stworzyć nowy cykliczny łańcuch wartości także w odniesieniu do kompozytów łopat wiatrowych. Początkowym etapem jest przeróbka kompozytów GFRP (Glass Fiber Reinforced Polymers), a następnie wprzęgniecie uzyskanych z nich komponentów w cykle materiałowe, uzupełniane niewielkimi ilościami materiałów pierwotnych. Projekt zajmuje się głównie konkretnym przypadkiem materiału opartego na odpadach z łopat turbin wiatrowych, ale ten sam proces sprawdza się z odpadami kompozytowymi innych gałęzi przemysłu. Opatentowany proces opracowany przez firmę Conenor jest elastyczny zarówno pod względem produktu końcowego, jak i materiału źródłowego. Do dotychczas produkowanych z sukcesem profili wytłaczanych należą zarówno formy wydrążone, jak i wypełnione, w całej gamie rozmiarów i kształtów. Dzięki ostatnim pracom wykonanym z partnerem Ecobulk, firmą Aimplas, udało wytworzyć się, z niektórych z tych materiałów, pelety, które można wykorzystać do formowania wtryskowego. Wstępne prognozy kosztów materiałów są dość zachęcające. Ceny są w zbliżonym zakresie, a w niektórych przypadkach są nawet konkurencyjne w stosunku do cen podobnych produktów na rynku. Prognozy te nie uwzględniają korzyści skali, które mogą również znacząco obniżyć koszty produkcji. Porównanie kosztów z takimi dla desek drewnianych nie uwzględnia wyższych kosztów konserwacji drewna i jego niższej trwałości w porównaniu z materiałami Ecobulk, które są naturalnie odporne na warunki atmosferyczne i mogą być wtryskiwane w kolorze w czasie produkcji.

Recy-composite[449] (Recykling materiałów kompozytowych: transgraniczne podejście w gospodarce o obiegu zamkniętym)

Partnerzy tego transgranicznego projektu zlokalizowani są NE Francji oraz Walonii i Flandrii. Posiadają uzupełniające się umiejętności dostosowane do posiadanej bazy przemysłowej. Poza uznaną wiedzą na temat procesów tworzyw sztucznych, partnerzy ci posiadają przydatną wiedzę specjalistyczną w zakresie przetwarzania i sortowania odpadów, procesów recyklingu termochemicznego, odporności na ogień a także formowania i kształtowania materiałów kompozytowych. Każdy ośrodek, ze swoją specyfiką, wnosi rzeczywistą wartość dodaną do wspólnego rozwoju działań transgranicznych. Projekt zajmuje się zagospodarowaniem kompozytów poprzez: odzyskiwanie materiałów, recykling termochemiczny (piroliza, solwoliza) i tylko w ostateczności odzyskiwaniem energii. Jest

[448] Ecobulk. https://www.ecobulk.eu/
[449] Recy-composite. http://www.recycomposite-interreg.eu/index.php/en/

praktycznym przykładem realizacji gospodarki o obiegu zamkniętym, celem efektywnego wykorzystania zasobów i zmniejszenia wpływu towarów/produktów na środowisko w całym ich cyklu życia.

Badania stosowane prowadzone są zarówno na materiałach kompozytowych termoutwardzalnych stosowanych w produkcji, jak i na materiałach kompozytowych wycofanych z eksploatacji. W perspektywie transferu przemysłowego uwzględniony zostanie aspekt ekonomiczny w celu doboru rozwiązań technologicznych recyklingu, zgodnie z hierarchią przetwarzania odpadów opisaną w przepisach. Projekt adresowany jest do chemii specjalistycznej aby zaproponować rynkowi produkty z recyklingu o wartości dodanej. Rozważane jest innowacyjne wykorzystanie materiałów, pochodzących z recyklingu lub produktów pochodzących z recyklingu chemicznego, jako środków karbonizujących w mieszankach pęczniejących.

Na recykling kompozytów składają się na ogół dwa etapy[450]: regeneracja (*reclamation*) i ponowne przetwarzanie (*reprocessing*).

Etap regeneracji obejmuje odzyskiwanie z oryginalnego kompozytu materiału , który może być użyty we wtórnych zastosowaniach . W większości procesów recyklingu kompozytów, ten etap koncentruje się głównie na odzyskiwaniu wysokowartościowego materiału z kompozytu (włókna), ale niektóre procesy są również w stanie odzyskać składniki żywicy lub energię, które mogą zasilać kolejne procesy. Gdy włókna zostaną zregenerowane, potrzebują dodatkowego przetworzenia do formy umożliwiającej ich użycie w innym produkcie.

Wyróżnić można cztery główne procesy regeneracji kompozytów (o różnych poziomach gotowości technologicznej)[451]:

- mechaniczny – rozdrabnianie i przemiał: duża skala; niski koszt; recyklat jest mieszaniną składników; zastosowanie jako wypełniacz (gdy wywodzi się z kompozytów termoutwardzalnych), jako materiał do reekstrudacji (gdy wywodzi się z kompozytów termoplastycznych) oraz w przemyśle cementowniczym jako źródło energii i składnik klinkieru (tylko dla kompozytów z włóknem szklanym)[452],
- termiczny:
  - piroliza konwencjonalna[453] – energochłonny; odzysk olejów z żywic; ograniczona skala; stosunkowo wysokie koszty; nadaje się do odzysku włókna węglowego (zachowuje ono do 90% właściwości mechanicznych), obecnie nie nadaje się do włókien szklanych (niska jakość produktów),

[450] Bennet L., Hailey J., Lomoro P., Fitzgerald A., Fuller J., Lightfoot J., Velenturf A., Trifonova K., *Sustainable decommissioning: wind turbine blade recycling*, Report from phase 1 of the energy transition alliance blade recycling project, March, 2021.
[451] *Ibidem.*
[452] Oliveux G., Dandy L. O., Leeke G. A., *Current status of recycling of fibre reinforced polymers: Review of technologies, reuse and resulting properties*, Progress in Materials Science 72, Elsevier Ltd, 61–99, 2015.
[453] SusWind. https://www.nccuk.com/what-we do/sustainability/https://ore.catapult.org.uk/?s=SusWind&x=6&y=9

  - piroliza w złożu fluidalnym[454],[455] – kosztowny; energochłonny; ograniczona skala; produkuje dobrej jakości i czyste włókna węglowe (do 70÷80% zachowanych właściwości mechanicznych),
  - piroliza mikrofalami[456],[457] – drogi; dostępny na bardzo małą skalę; produkuje dobrej jakości włókna węglowe (do 75% zachowania właściwości mechanicznych) ; niższa energochłonność niż inne metody termiczne,
  - termoliza[458] (piroliza superprzegrzaną parą wodną) – energochłonny; daje wysokiej jakości włókna węglowe (zachowanych ponad 90% właściwości mechanicznych); bardzo mała skala,
- chemiczny: solwoliza[459],[460] (różne rozpuszczalniki, temperatura i ciśnienie, katalizatory) – wysoki koszt; dostępność na małą skalę; energochłonny; daje wysokiej jakości włókna szklane (zachowują do 70% właściwości mechanicznych) i włókna węglowe (zachowują do 90% właściwości mechanicznych). W ramach tego procesu wyróżnić można:
  - solwolizę wysokotemperaturową i wysokociśnieniową[461],[462] – wysokie koszty; ograniczona dostępność; wysoka energochłonność; korozyjność; produkuje dobrej jakości i czyste włókna węglowe,
  - solwoliza niskotemperaturową[463] (do 200 st.C) i niskociśnieniową (ciśnienie atmosferyczne), katalityczną – mniej energochłonny niż powyższy; wymaga użycia kwasów, których utylizacja w sposób zrównoważony jest problematyczna; produkuje dobrej jakości i czyste włókna węglowe i epoksymonomery.

Dzięki technologii RecyclableBlade Siemens Gamesa[464] jest w stanie oddzielić i poddać recyklingowi materiały, z których wykonane są łopaty wiatrowe, do wykorzystania w nowych zastosowaniach. Łopata RecyclableBlade jest produkowana w taki sam sposób jak standardowa i opiera się na tym samym procesie produkcyjnym IntegralBlade®. Jedyną różnicą jest zastosowanie nowego rodzaju żywicy, która umożliwia skuteczne oddzielenie

[454] Pickering S. J., *Recycling technologies for thermoset composite materials–current status*, Compos. Part A Appl. Sci. Manuf. 37 (8), 1206–1215, 2006.
[455] Pimenta S., Pinho S. T., *The effect of recycling on the mechanical response of carbon fibres and their composites*, Compos. Struct. 94(12), 3669–3684, 2012.
[456] SusWind. https://www.nccuk.com/what-we do/sustainability/https://ore.catapult.org.uk/
[457] Boulanghien M., Da Silva S., Berthet F., Bernhart G., Soudais Y., *Using steam thermolysis to recycle carbon fibres from composite waste*, JEC Compos. Mag. 100, 68–70, 2015.
[458] Bennet L., Hailey J., Lomoro P., Fitzgerald A., Fuller J., Lightfoot J., Velenturf A., Trifonova K., *Sustainable decommissioning: wind turbine blade recycling*, Report from phase 1 of the energy transition alliance blade recycling project, March 2021.
[459] SusWind. https://www.nccuk.com/what-we do/sustainability/https://ore.catapult.org.uk/?s=SusWind&x=6&y=9
[460] Kao C. C., Ghita O., Evans K. E., Oliveux G., *Mechanical characterisation of glass fibres recycled from thermosetting composites using water-based solvolysis process*, ICCM Int. Conf. Compos. Mater. 18, 1–5, 2011.
[461] SusWind. https://www.nccuk.com/what-we do/sustainability/https://ore.catapult.org.uk/?s=SusWind&x=6&y=9
[462] Keith M. J., Oliveux G., Leeke G. A., *Optimisation of solvolysis for recycling carbon fibre reinforced composites*, ECCM 2016 – Proceeding 17th Eur. Conf. Compos. Mater. 17, 2016.
[463] SusWind. https://www.nccuk.com/what-we do/sustainability/https://ore.catapult.org.uk/?s=SusWind&x=6&y=9
[464] *Siemens Gamesa pioneers wind circularity: launch of world's first recyclable wind turbine blade for commercial use offshore*, 2021. https://www.siemensgamesa.com/-/media/siemensgamesa/downloads/en/sustainability/environment/siemens-gamesa-20210901-recycableblade-infographic-finalen.pdf

jej od innych komponentów pod koniec okresu eksploatacji łopaty. Proces ten opisać najkrócej można w poniższych etapach :

1. Wycofane z eksploatacji łopaty są demontowane z turbiny i przygotowane do procesu recyklingu.
2. Ługowanie rozcieńczonym, podgrzanym roztworem kwasu zanurzonej w nim łopaty – oddzielanie żywicy od włókna szklanego, plastiku, drewna i metali.
3. Odzysk z roztworu oddzielonych składników i przygotowanie do wtórnego wykorzystania, tj. płukanie, suszenie.
4. Ponowne użycie odzyskanych składników w nowych produktach (kierując się właściwościom technicznym składników), tj. w przemyśle motoryzacyjnym lub w towarach konsumenckich, takich jak walizki transportowe i obudowy do płaskich ekranów).

- elektrochemiczny[465],[466] – wysokie koszty; wysokie zużycie energii; dostępność na małą skalę; daje włókno szklane o użytecznej jakości.

Etapy ponownego przetwarzania (reprocessing) polegają na przekształceniu odzyskanych materiałów w materiał wtórny do wykorzystania w innych zastosowaniach. Recyklat w postaci zmielonej jest używany jako wypełniacz. Inne formy recyklatu (pocięte włókna, maty włókninowe, pelety) wymagają obróbki końcowej, aby zapewnić możliwość ponownego jego wykorzystania. Wspomniane materiały mogą być stosowane w typowych procesach produkcji kompozytów, takich jak infuzja żywicy, formowanie wtryskowe, formowanie w prasie i mieszanie materiałów termoplastycznych[467].

Do tej grupy procesów zaliczyć także należy ponowne użycie łopat wirników wykonanych z kompozytów termoutwardzalnych (reusing thermosets). Już teraz produkty takiego mechanicznego reprocessingu są dostępne na rynku. Rozwój takiego podejścia do wykorzystania tworzyw sztucznych wzmocnionych włóknami wynika z jego umiarkowanego kosztu[468].

Ponowne wykorzystanie sekcji łopat wirników elektrowni wiatrowych zaobserwować można w inżynierii lądowej i budownictwie. Takie podejście ma najmniejszy wpływ na środowisko spośród wszystkich wyżej opisanych metod recyklingu. Najlepiej o tym może świadczyć realizacja takich projektów jak Re-Wind i Superuse Studios NL BV:

Re-Wind[469] – to projekt prowadzony przez interdyscyplinarny zespół badawczy składający się z ekspertów z City University of New York, Georgia Institute of Technology, University College Cork i Queen's University Belfast. Projekt ten zajmuje się koncepcjami ponownego

[465] SusWind. https://www.nccuk.com/what-we do/sustainability/https://ore.catapult.org.uk/?s=SusWind&x=6&y=9
[466] Mativenga P. T., Shuaib N. A., Howarth J., Pestalozzi F., Woidasky J., *High voltage fragmentation and mechanical recycling of glass fibre thermoset composite*, CIRP Ann. – Manuf. Technol. 65(1), 45–48, 2016.
[467] IEA Wind Task 45. https://iea-wind.org/task45/
[468] *Ibidem*
[469] Re-wind. https://pl.search.yahoo.com/search?fr=mcafee_uninternational&type=E211PL105G0&p=The+Re-Wind+Network

wykorzystania łopat wirników do różnych celów. Zwraca uwagę na potrzebę poznania ich właściwości mechanicznych, szczególnie wytrzymałościowych (pochodzenie z różnych lokalizacji, od różnych producentów), zwłaszcza gdy mają być użyte jako elementy konstrukcyjne (np. mostu, dachu lub słupa elektrycznego). Podkreśla, że większość rozwiązań, które zostały opracowane do tej pory, nie oferuje skalowalności wymaganej dla masowego zapotrzebowania w przyszłości i postuluje, że istnieje potrzeba tworzenia takich rozwiązań, które będzie można łatwo modyfikować lub skalować w przypadku większych łopat.

We współczesnej literaturze wielu badaczy proponuje zmianę przeznaczenia (repurposing) jako zrównoważoną, pod względem środowiskowym, społecznym i ekonomicznym, opcję wycofania z eksploatacji łopat turbin wiatrowych z materiałów kompozytowych. Zmiana przeznaczenia jest lepsza niż odzyskiwanie materiałów, przetwarzanie odpadów na energię lub składowanie w ramach paradygmatu gospodarki o obiegu zamkniętym i może oferować dodatkowe korzyści społeczne, w porównaniu z innymi, wyżej wymienionymi, opcjami. Prowadzone na świecie badania mają na celu ustalenie zastosowań ponownego wykorzystania konstrukcji łopat turbin wiatrowych w infrastrukturze inżynierii lądowej, przy założeniu, że zaawansowane materiały kompozytowe mogą być atrakcyjną alternatywą dla konwencjonalnych materiałów infrastrukturalnych (np. stali, żelbetu). Tego typu poglądy prezentowane są, teraz coraz częściej[470],[471],[472].

Holenderska firma Superuse Studios[473] wykorzystuje łopaty wiatrowe przy realizacji takich projektów jak : place zabaw, wiaty na rowery, ławki i inne urządzenia na wolnym powietrzu. W Polsce w tej dziedzinie na uwagę zasługują prace prowadzone przez firmę Anment[474], która zajmuje się projektami realizacji kładek pieszo-rowerowych (np. w Szprotawie (Rys. 4.3)), a także chce tworzyć wiaty parkingowe, przystanki, ławki czy huśtawki (Rys. 4.4), korzystając z łopat wiatrowych, które wycofano z eksploatacji. Firma ta twierdzi, że „*opracowała technologię odzysku włókien węglowych ze śmigieł wiatraków" i że „ jako jedyni w świecie możemy odzyskiwać włókna o długości do 8 metrów." Ponadto, to przedsiębiorstwo uczestniczy, wraz z Politechniką Warszawską, w badaniach nad wykorzystaniem włókien z recyklingu do produkcji laminatów. Uczelnia prowadzi, na zlecenie Anment, badania wytrzymałościowe włókien węglowych z recyklingu oraz laminatów tworzonych na ich bazie. Firma ta współpracuje także z Politechniką Rzeszowską, z którą chce budować mosty i kładki, z wykorzystaniem śmigieł wiatraków.*

[470] Alshannaq A., Scott D., Bank L., Bermek M., Gentry R., *Structural Re-Use of De-Commissioned Wind Turbine Blades in Civil Engineering Applications*, Proceedings of the 34th ASC Technical Conference, Atlanta, GA, 2019.

[471] Nie X.F., Fu B., Teng J.G., Bank L.C.,Tian Y., *Shear behavior of reinforced concrete beams with GFRP needles as coarse aggregate partial replacement: Full-scale experiments*, Advances in Engineering Materials, Structures and Systems: Innovations, Mechanics and Applications, 1548–1553, 2019.

[472] Bank L.C., Arias F.R., Gentry T.R., Al-Haddad T., Tasistro-Hart B., Chen J.F., *Structural analysis of FRP parts from waste wind turbine blades for building reuse applications*, Advances in Engineering Materials, Structures and Systems: Innovations, Mechanics and Applications, 1520–1524, 2019.

[473] Superuse, 2020. https://www.superusestudios.com/

[474] Anment. https://spidersweb.pl/2021/12/zuzyte-turbiny-wiatrowe-recykling-problem.html

Rys. 4.3. Prototyp kładki pieszej[475]

Rys. 4.4. Projekt przystanku[476]

[475] Anment. https://spidersweb.pl/2021/12/zuzyte-turbiny-wiatrowe-recykling-problem.html
[476] *Ibidem*

Rys. 4.5. Meble zewnętrzne ze śmigieł turbin wiatrowych[477]

Ze śmigieł pochodzących z recyklingu GP Renewables Group[478] *może wykonać wszelkiego typu, unikalne meble przystosowane do przestrzeni miejskiej, hotelowej czy prywatnej, jednocześnie odporne na zmienne warunki pogodowe. Są to masywne, choć prezentujące się bardzo lekko i nowocześnie konstrukcje, które trudno zniszczyć czy przestawić*. Projektanci tej firmy również posiadają rozwiązania dla kładek pieszo-rowerowych, a w planach także mostów dla ruchu samochodowego, z wykorzystaniem łopat wiatrowych.

Firma Thornmann Recycling Sp. z o.o., jako pierwsza w kraju, rozpoczęła recykling włókien szklanych i węglowych, oferując recyklaty kompozytowe do wielu ponownych zastosowań[479]

Kilka przykładów już zrealizowanych koncepcji z wykorzystaniem łopat wiatrowych prezentują poniższe fotografie:

Rys. 4.6. Wiata rowerowa w Aalborg, Dania[480]

[477] Wings for Living. https://wings-for-living.com/
[478] GP Renewables Group. https://gp-renewables.energy/blades-recycling-2/
[479] Thornmann Recycling Sp. z o.o. https://thornmann.com.pl/#undefined
[480] Accelerating Wind Turbine Blade Circularity, May 2020. WindEurope-Accelerating-wind-turbine-blade-circularity.pdf

Rys. 4.7. Łopaty wiatrowe jako słupy energetyczne[481]

Rys. 4.8. Plac zabaw[482]

Reasumując, rzec można, że szeroko pojęty sektor energetyki wiatrowej, we współpracy z instytucjami naukowo -badawczymi oraz innymi partnerami zewnętrznymi, podjął zadanie zagospodarowania nawet tak opornych na przetwarzanie materiałów jakimi są kompozyty, budujące wycofywane z eksploatacji łopaty wirników elektrowni wiatrowych. Uzyskane dotychczas w tym zakresie doświadczenia wskazują na prawidłową tendencję rozwoju

[481] Superuse, 2020. https://www.superusestudios.com/
[482] *Ibidem.*

metod zagospodarowania takich łopat, polegająca na odchodzeniu od ich składowania lub spalania a akceptowaniu, w coraz większym stopniu, procesów fizyko-chemicznych, zmierzających ku odzyskowi komponentów celem ich ponownego użycia. Już obecnie śmiało wchodzi do gospodarki i znajduje poparcie w przestrzeni kulturowo- społecznej ponowne wykorzystanie sekcji łopat wirników elektrowni wiatrowych w inżynierii lądowej i budownictwie. Takie podejście ma najmniejszy wpływ na środowisko spośród wszystkich wyżej opisanych metod recyklingu.

Procesy te, w połączeniu ze wstępnym przygotowaniem substratów, zgodne są z hierarchią zagospodarowania odpadów oraz spełniają zasady gospodarki w obiegu zamkniętym, a także dobrze wróżą na przyszłość.

5 Podsumowanie i wnioski

Obecnie zarówno Polska, jak Europa i świat stanęły przed olbrzymim wyzwaniem, jakim jest nieuchronna transformacja energetyczna. Z jednej strony mierzymy się z zadaniem zapewnienia bezpieczeństwa energetycznego i szalejącymi cenami energii, z drugiej strony stan degradacji środowiska i zmiany klimatyczne wymagają pilnych zmian i decyzji. Dla toczącej się obecnie dyskusji na temat transformacji energetycznej, w tym udziału energetyki wiatrowej w polskim miksie energetycznym oraz o jej wpływie na zdrowie człowieka i stan środowiska naturalnego, szczególnie ważne są poniższe konkluzje:

- Dotychczasowy rozwój energetyki, bazującej na źródłach odnawialnych oraz perspektywy jej dalszego rozwoju wskazują na to, że odpowiednie tempo i forma transformacji energetycznej nie są możliwe bez znaczącego udziału OZE, a zwłaszcza energetyki wiatrowej na lądzie.
- Kluczowa dla polskiej energetyki wiatrowej na lądzie ustawa „o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych”[483] funkcjonuje łącznie z innymi aktami prawnymi oraz polityką energetyczną i ekologiczną państwa. Elementem kluczowym ustawy, bez którego nie będzie dalszego rozwoju energetyki wiatrowej na lądzie jest zmniejszenie wymaganej minimalnej odległości elektrowni wiatrowej od zabudowań mieszkalnych.
- W wielu państwach odległości minimalne pomiędzy elektrowniami wiatrowymi a siedzibami ludzkimi, jakie brane są pod uwagę, mają wyłącznie charakter rekomendacji i nie zostały wprowadzone przez prawo powszechnie obowiązujące. W wielu przypadkach uprawnienie do podejmowania decyzji w kwestii lokalizacji farm wiatrowych leży w gestii władz samorządowych i lokalnych społeczności. Ponadto wskazuje się, iż obowiązujące wytyczne nie mają sztywnego charakteru i powinny być stosowane w sposób elastyczny, badając każdy przypadek indywidulanie.
- Zdaniem Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) energia wiatrowa powiązana jest z mniejszą ilością negatywnych oddziaływań na zdrowie niż inne formy tradycyjnego wytwarzania energii, a wręcz będzie miała pozytywne skutki dla zdrowia poprzez zmniejszenie emisji zanieczyszczeń.
- Wyniki przeprowadzanych przez ekspertów pomiarów terenowych hałasu wokół farm wiatrowych, wskazują, że odległością minimalną w Polsce, pełniącą rolę światła ostrzegawczego, może być 500 metrów. Jednak ostateczna odległość, powinna być zawsze określona metodami obliczeniowymi i weryfikowana pomiarami terenowymi.
- W wielu publikacjach, wyrażana jest bezpośrednio i pośrednio konieczność prowadzenia konsultacji społecznych od najwcześniejszych etapów inwestycji, obejmujących szerokie akcje informacyjne na temat wpływu energetyki wiatrowej na zdrowie człowieka – redukuje to lękowe nastawienie członków społeczności lokalnych.
- Turbiny wiatrowe należy traktować jak każde inne przemysłowe źródło hałasu. Zasięg ich oddziaływania akustycznego nie odbiega od oddziaływania powszechnie występujących antropogenicznych źródeł hałasu. Przy ocenie tego hałasu istotną kwestią nie jest jego percypowanie, ale jego poziom i charakter.

[483] Ustawa z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych, Dz.U. 2016, poz. 961

- W kwestii dźwięków emitowanych przez turbiny wiatrowe, zdecydowana większość naukowców jest zgodnych co do tego, że nie ma jednoznacznych dowodów na to, by hałas, w tym infradźwięki, których źródłem są elektrownie wiatrowe, wywierał negatywny wpływ na zdrowie lub samopoczucie człowieka.
- Dźwięk wytwarzany podczas pracy turbiny jest różnie odbierany przez ludzi, w zależności od ich wrażliwości oraz nastawienia do obecności tej instalacji. Dominującym czynnikiem, kreującym postawy społeczne w stosunku do energetyki wiatrowej jest słyszalna część spektrum akustycznego, pochodzącego od pracy turbin.
- Przeważająca większość badań wskazuje na znaczący spadek dokuczliwości oddziaływania akustycznego wraz ze zwiększaniem odległości od turbiny. Wyniki tych badań wskazują także na brak wpływu hałasu słyszalnego na zmiany kliniczne badanych osób oraz na inne potencjalne zmienne, które mogą mieć wpływ na taki stan rzeczy, lecz nie są bezpośrednio związane z tym hałasem.
- Zaobserwowane poziomy hałasu infradźwiękowego od turbin wiatrowych są niższe lub porównywalne z hałasem towarzyszącym typowym naturalnym źródłom infradźwięków (np. wiatr, fale, pioruny, ulewny deszcz), występujących powszechnie w przyrodzie oraz hałasem infradźwiekowym towarzyszącym człowiekowi w codziennych czynnościach bytowych (np. pojazdy, głośniki, silniki, urządzenia AGD, samoloty).
- Aby można było mówić o uciążliwości, częstotliwość migotania cienia powinna wynosić powyżej 2,5 Hz, co przy trzyłopatowej turbinie wiązałoby się z liczbą 50 obrotów na minutę. Współcześnie stosowane turbiny wiatrowe obracają się z liczbą od 3 do 20 obrotów na minutę, co daje częstotliwości migotania w obszarze cienia od 0,15 Hz do 1 Hz. Istotne efekty zdrowotne, które mogą wystąpić w związku z migotaniem, stwierdza się dopiero od częstotliwości 3 Hz, której współczesne turbiny nie emitują.
- Dla minimalizacji efektów refleksów świetlnych, zaleca się stosowanie turbin wiatrowych malowanych specjalnymi farbami oraz wykonanych z materiałów ograniczających odbijanie promieni świetlnych.
- Nie ma również zagrożenia dla zdrowia ludzkiego ze strony turbin wiatrowych, w przypadku oddziaływań elektromagnetycznych i wibracyjnych, przy zachowaniu kardynalnych środków ostrożności. Obecnie stosowana metodyka określania stopnia maksymalnego natężenia negatywnych oddziaływań elektrowni wiatrowych na zdrowie człowieka oraz dopuszczalne normy w zakresie pól elektromagnetycznych i wibracji, zapewniają odpowiedni poziom bezpieczeństwa.
- Coraz częstsze są w branży energetyki wiatrowej badawczo-wdrożeniowe i komercyjne przedsięwzięcia, zmierzające ku wykorzystaniu wycofywanych z eksploatacji łopat wirników oraz budujących je komponentów. zgodnie z zasadami gospodarki cyklu zamkniętego.
- Istnieje potrzeba wprowadzenia modyfikacji w aktach prawnych i wytycznych regulujących funkcjonowanie branży energetyki wiatrowej oraz różnych jej oddziaływań na środowisko naturalne, w tym na zdrowie i samopoczucie człowieka.

Literatura

- *Accelerating Wind Turbine Blade Circularity*, May 2020. WindEurope-Accelerating-wind-turbine-blade-circularity.pdf
- Ackermann T., *Wind power in power systems*, John Wiley and Sons, Chichester, 2009.
- Acoustica AS, *The noise measurements*, Report P4.010.97, Vestas report 943111.R4, Denmark, 1997.
- Aircraft Impact, *International Council ror Research and Innovation in Building and Construction*, raport COIB 14421/2017, 2017.
- Alshannaq A., Scott D., Bank L., Bermek M., Gentry R., *Structural Re-Use of De-Commissioned Wind Turbine Blades in Civil Engineering Applications*, Proceedings of the 34th ASC Technical Conference, Atlanta, GA, 2019.
- Alves-Pereira M., Branco N.C., *Industrial Wind Turbines, Infrasound and Vibro-Acoustic Disease (VAD)*, Press Release 31, 2007.
- Anment. https://spidersweb.pl/2021/12/zuzyte-turbiny-wiatrowe-recykling-problem.html
- Aris A., Yiannis K., Charilaos, T., et al. *Extremely Low Frequency Electromagnetic Field Exposure Measurement In The Vicinity Of Wind Turbines*, Radiat Prot Dosimetry 189(3), 395–400, 2020.
- *The Electromagnetic Compatibility and Electromagnetic Field Implications for Wind Farming in Australia*, Australian Wind Energy Association, 2004.
- Badora K., *Lokalizacja farm wiatrowych w południowej części województwa opolskiego, a uwarunkowania przyrodniczo-krajobrazowe*, Inżynieria Ekologiczna 23, 97–107, 2010.
- Badora K., *Społeczna percepcja energetyki wiatrowej na przykładzie farmy wiatrowej Kuniów* 2017, Proceedings of ECOpole 11.
- Badora K., *Zalecenia w zakresie uwzględnienia wpływu farm wiatrowych na krajobraz w procedurach ocen oddziaływania na środowisko*, Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska, 2017.
- Bakoń T., *Zapobieganie i usuwanie oblodzenia w elektrowniach wiatrowych*, elektro.info 9, 2013. https://www.elektro.info.pl
- Bank L.C., Arias F.R., Gentry T.R., Al-Haddad T., Tasistro-Hart B., Chen J.F., *Structural analysis of FRP parts from waste wind turbine blades for building reuse applications*, Advances in Engineering Materials, Structures and Systems: Innovations, Mechanics and Applications, 1520–1524, 2019.
- Baranowski A., Borowski S., Lubocka- Hoffmann M., Marć-Pieńkowska J., Mikołajczak J., Pojmański G., Rosiak I., *Farmy wiatrowe zagrożenia dla człowieka*

i środowiska na przykładzie Elbląga i Żuław Wiślanych, Wydawnictwo Uczelniane Uniwersytetu Techniczno-Przyrodniczego, Bydgoszcz, 2014.

- Barclay C., *Wind Farms – Distance from housing*, Library of House of Commons SN/SC/5221, 2012.
- Baring-Gould I., et al., *IEA wind recommended practice 13: wind energy in cold climates*, IEA Task-19, 2012.
- Basner M., Muller U., Elmenhorstm E., *Single and combined effects of air, road, and rail traffic noise on sleep and recuperation*, Sleep 34, 11–23, 2011.
- Bennet L., Hailey J., Lomoro P., Fitzgerald A., Fuller J., Lightfoot J., Velenturf A., Trifonova K., *Sustainable decommissioning: wind turbine blade recycling*, Report from phase 1 of the energy transition alliance blade recycling project, March 2021.
- Betakova V., Vojar J., Sklenicka P., *Wind turbines location: How many and how far?*, Applied Energy 151, 23–31, 2015.
- Bilski B., *Factors Influencing Social Perception of Investments in the Wind Power Industry with an Analysis of Influence of the Most Significant Environmental Factor – Exposure to Noise*, Pol. J. Environ. Stud. 21(2), 289–295, 2012.
- Biswas S., *Modelling of Ice Throw and Noise from Wind Turbines*, Earth & Space Science, 2021.
- Bolwig S., Bolkesjø T.F., Klitkou A., Lund P.D., Bergaentzlé C., Borch K., Olsen O.J., Kirkerud J.G., Chen Y.K., Gunkel P.A., Skytte K., *Climate-friendly but socially rejected energy-transition pathways: The integration of techno-economic and socio-technical approaches in the Nordic-Baltic region*, Energy Research & Social Science 67, 2020.
- Bonsma I., Gara N., Howe B., McCabe N., *An investigation into short-term fluctuations in amplitude modulation of wind turbine noise: Preliminary results*, In Proceedings of the 7th International Conference on Wind Turbine Noise, Rotterdam, The Netherlands, 2–5 May 2017.
- Boulanghien M., Da Silva S., Berthet F., Bernhart G., Soudais Y., *Using steam thermolysis to recycle carbon fibres from composite waste*, JEC Compos. Mag. 100, 68–70, 2015.
- Bresden R.E., Drapalik M., But B., *Understanding and acknowledging the ice throw hazard – consequences for regulatory frameworks, risk perception and risk communication*, Journal of Physics: Conference Series 926, 012001, 2017.
- British Epilepsy Society, *Wind turbines and photosensitive epilepsy* 2020. https://epilepsysociety.org.uk
- Bullmore A., Adcock J., Jiggins M., Cand M., *Wind Farm Noise Predictions and Comparison with Measurements*, Third International Meeting on Wind Turbine Noise, Aalborg, Denmark, 2009.

- Carlsson V., Measuring routines of ice accretion for wind turbine applications. The correlation between production losses and detection of ice, WINTERWIND 2011, https://windren.se/WW2011/32_Skekraft_Carlsson_icing_production.pdf
- Cattin R., Kunz S., Heimo A., Russi G., Russi M., Tiefgraber M., *Wind turbine ice throw studies in the swiss alps*, Eur Wind Energy Conf Exhib 2007, 3, 1588–92, 2014.
- CETEC._https://www.vestas.com/en/media/company-news/2021/new-coalition-of-industry-and-academia-to-commercialise-c3347473#!NewsView
- Chapman S., St. George A., *How the factoid of wind turbines causing "vibroacoustic disease" came to be "irrefutably demonstrated"*, Australia New Zealand Journal of Public Health 33, 244–249, 2013.
- Chojnacka I., Nowicki M., *Omówienie do wyroku TK z dnia 22 lipca 2020 r., K 4/19, ZNSA*, nr 4, 123–128, 2020.
- Chylarecki P., Kajzer K., Polakowski M., Wysocki D., Tryjanowski P., Wuczyński P. A., *Wytyczne dotyczące ocen oddziaływania elektrowni wiatrowych na ptaki. PROJEKT*, Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska, 2011.
- Circular Wind Hub. https://www.echt.community/the-circular-wind-hub/
- Cohen J.J., Reichl J., Schmidthaler M., *Re-focussing research efforts on the public acceptance of energy infrastructure: A critical review*, Energy 76, 4–9, 2014.
- Colloca L., *Tell me the truth and I will not be harmed: informed consents and nocebo eff ects*, The American Journal of Bioethics 17(6), 46–48, 2017.
- Council of Canadian Academies, *Understanding the Evidence: Wind Turbine Noise. Ottawa (ON): The Expert Panel on Wind Turbine Noise and Human Health*, Council of Canadian Academies, 2015.
- Czyżak P., Sikorski M., Wrona A., *Wiatr w żagle. Zasada 10H a potencjał lądowej energetyki wiatrowej w Polsce*, Instrat Policy Note 01, 2021.
- Davy J. L., Burgermeister K., Hillman D., *Wind turbine sound limits: Current status and recommendations based on mitigating noise annoyance,* Applied Acoustics 140, 288–295, 2018.
- Davy J.L., Burgemeister K., Hillman D., Carlile S., *A Review of the Potential Impacts of Wind Turbine Noise in the Australian Context*, Acoustics Australia 48, 181–197, 2020.
- DecomBlades, https://decomblades.dk/
- DecomTools. https://northsearegion.eu/decomtools/
- Decyzja Komisji Europejskiej nr SA.64713, C 511/1.
- DELTA, *Nordic Environmental Noise Prediction Methods*, Nord2000,Summary Report, Lyngby, Denmark, 2002.
- Dreamwind. https://www.dreamwind.dk/en/

- Dyrektywa 2002/49/WE Parlamentu Europejskiego i Rady, z dnia 25 czerwca 2002 r. odnosząca się do oceny i zarządzania poziomem hałasu w środowisku.
- Dyrektywa Komisji (UE) 2015/996 z dnia 19 maja 2015 r. ustanawiająca wspólne metody oceny hałasu zgodnie z dyrektywą 2002/49/WE Parlamentu Europejskiego i Rady.
- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego 2014/30/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich odnoszących się do kompatybilności elektromagnetycznej.
- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa (Dz. U. UE. L. z 2010 r. Nr 20, str. 7, ze zm.).
- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/28/WE z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych zmieniającą i w następstwie uchylającą dyrektywę 2001/77/WE oraz 2003/30/WE (Dz. Urz. UE L 140 z 05.06.2009, str. 16, ze zm.).
- Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz. U. UE. L. z 1992 r. Nr 206, str. 7, ze zm.).
- Ecobulk. https://www.ecobulk.eu/
- Ecotière D., Gauvreau B., Cotté B., Roger M., Schmich-Yamane I., Nessi M.C., *PIBE : A new French project for predicting the impact of wind turbine noise,* In Proceedings of the 8th International Conference on Wind Turbine Noise, Lisbon, Portugal, 2019.
- *Elektrownie wiatrowe – fakty i mity.* https://archiwum.myslowice.net/assets/files/entries/Elektrowniewiatrowefaktyimity.pdf
- Ellis G., Ferraro G., *The social acceptance of wind energy. Where we stand and the path ahead,* JRC Science for policy report, European Commission, Brussels, 2016.
- *Energetyka wiatrowa. Kodeks dobrych praktyk.* http://psew.pl/wp-content/uploads/2019/10/KDP-z-rekomendacjami-pa%C5%BAdziernik-2019.pdf
- Environment Protection and Heritage Council (EPHC), *National Wind Farm Development Guidelines – Draft*, 2010.
- ETIP Wind, *How Wind is Going Circular*, 2019. ETIPWind-How-wind-is-going-circular-blade-recycling.pdf
- European Comission, *Guidance document: Wind energy development and Natura 2000*, EU Guidance on wind energy development in accordance with the EU nature legislation, 2011.
- Evans T., Cooper J., *Comparison of predicted and measured wind farm noise levels and implications for assessments of new wind farms,* Acoustics Australia 40(1), 28–36, 2012.

- Evans T., Cooper J., *Influence of wind direction on noise emission and propagation from wind turbines,* Proceedings of Acoustics, 2012.
- FiberEUse. http://www.fibereuse.eu/
- Flaga Ł., Flaga A., Szeląg A., *O planowaniu przestrzennym i uwarunkowaniach środowiskowych siłowni i farm wiatrowych dużej mocy*, Inżyn. i Bud. 12, 40, 2018.
- Fortin P., Rideout K., Copes R., Bos C., *Wind turbines and health,* National Collaborating Centre for Environmental Health at the British Columbia Centre for Disease Control, 2013.
- Fredianelli L., Carpita S., Licitra G., *A procedure for deriving wind turbine noise limits by taking into account annoyance*, Science of the Total Environment 648, 728–736, 2019.
- Freiberg A., Schefter C., Hegewald J., Seidler A., *The influence of wind turbine visibility on the health of local residents: a systematic review,* International Archives of Occupational and Environmental Health 92(5), 609–628, *2019.*
- Gaj P., Błaszczak J.R., *Pomiary drgań przy użyciu niestacjonarnego systemu monitoringu turbin wiatrowych*, Cieplne Maszyny Przepływowe 143, 23–32, 2013.
- Gamboa G., Munda G., *The problem of windfarm location: A social multi–criteria evaluation framework*, Energy Policy 35, 1564–1583, 2007.
- GEO Renewables S.A., Korytnica Wind Farm Non – Technical Summary 2014.
- Giuffrida L.G., Penna M., De Luca E., Nardi C., Colosimo A., Krug M., *Screening of technical and non-technical regulations, guidelines and recommendations*, Policy Lessons and Guiding Principles and Criteria for Fair and Acceptable Wind Energy, WinWind, 2019.
- Global Wind Report 2021. GWEC-Global-Wind-Report-2021.pdf
- Golec M., Golec Z., Cempel C., *Hałas Turbiny Wiatrowej VESTAS V80 podczas eksploatacji*, Diagnostyka 1 (37), 2006.
- Gortsas T., Triantafyllidis T., Kudella P., Zieger T., Ritter J., *Low-frequency micro-seismic radiation by wind turbines and it's interaction with acoustic noise emission*, In Proceedings of the 7th International Conference onWind Turbine Noise, Rotterdam, Netherlands, 2017.
- Gouvernement Walon, *Arrêté du Gouvernement wallon portant conditions sectorielles relatives aux parcs d'éoliennes d'une puissance totale supérieure ou égale à 0,5 MW*, 2014.
- GP Renewables Group. https://gp-renewables.energy/blades-recycling-2/
- Gryz K., Karpowicz J., Ekspozycja na pole elektromagnetyczne w elektrowniach wiatrowych, Bezpieczeństwo Pracy 7, 10–13, 2016.

- Gschiel E., *Umweltmedizinische Begutachtung am Beispiel Windkraft Amt der Burgenland Landersregierung*, 2014.
- Guarnaccia C., Mastorakis N.E., Quartieri J., *Wind turbine noise: theoretical and experimental study*, International Journal of Mechanics 5(3), 129–137, 2011.
- Haac R., Darlow R., Kaliski K., Rand J., Hoen B., *In the shadow of wind energy: Predicting community exposure and annoyance to wind turbine shadow flicker in the United States*, Energy Research & Social Science 87, 102471, 2022.
- Hajto M., Cichocki Z., Bidłasik M., Borzyszkowski J., Kusmierz A., *Constraints on Development of Wind Energy in Poland due to Environmental Objectives. Is There Space in Poland for Wind Farm Siting?*, Environmental Management 59, 204–217, 2017.
- Hansen C. H., Doolan C. J., Hansen K. I., *Wind Farm Noise: Measurement, Assessment and Control*, John Wiley & Sons Ltd., First Edition, 2017.
- Hansen K.L., Nguyen P., Zajamšek B., Catcheside P., Hansen C.H., *Prevalence of wind farm amplitude modulation at long-range residential locations*, Journal of Sound and Vibration, 455, 136–149, 2019.
- Haugen K. B. M., *International Review of Policies and Recommendations for Wind Turbine Setbacks from Residences*, Minnesota Department of Commerce: Energy Facility, 2011.
- Helbin J., *Środowiskowe czynniki fizyczne wpływające na organizm człowieka,* Wybrane problemy higieny i ekologii człowieka, Wydawnictwo UJ. Kraków, 2008.
- HiPerDiF._https://www.researchgate.net/project/HiPerDiF-High-Performance-Discontinuous-Fibre
- Hojan E., *Protetyka słuchu*, Wydawnictwo Naukowe UAM, 2014.
- https://www.windturbinenoise.eu/
- Hua L., Zhu X., Hua C., Chen J., Du Z., *Wind turbines ice distribution and load response under icing conditions,* Renew Energy 113, 608–19, 2017.
- Huebner G., Pohl J., Hoen B., Firestone J., Rand J., Elliott D., Haac R., *Monitoring annoyance and stress effects of wind turbines on nearby residents: a comparison of U.S. and European samples*, Environment International 132(105090), 1–9, 2019.
- Ibrahim G.M., Pope K., Muzychka Y.S., *Effects of blade design on ice accretion for horizontal axis wind turbines*, Journal of Wind Engineering & Industrial Aerodynamics 173, 39–52, 2018.
- IEA (2021a), *Net Zero by 2050: A Roadmap for the Global Energy Sector*, International Energy Agency, Paris, 2021.
- IEA Wind Task 45. https://iea-wind.org/task45/
- IEC 61400-11 Ed.3.0., *Wind Turbines—Part 11: Acoustic Noise Measurement Techniques*, International Electrotechnical Commission, Geneva, Switzerland, 2012.

- India Centre for Science and Environment, *EIA Guidelines Wind Power Sector*, 2013.
- Ingielewicz R., Zagubień A., *Infrasound noise of natural sources in environment and infrasound noise of wind turbines*, Pol. J. Environ. Stud. 23, 1323–1327, 2014.
- Ingielewicz R., Zagubień A., *Pomiar hałasu infradźwiękowego wokół farmy wiatrowej*, Wydawnictwo PAK 59(7), 725–727, 2013.
- Ingielewicz R., Zagubień A., *Tłumienie gruntu w analizach akustycznych farm wiatrowych*, Wydawnictwo PAK 60(2), 118–121, 2014.
- Instrukcja Ruchu i Eksploatacji sieci Dystrybucyjnej, PGE Dystrybucja – Operator Sieci, aktualizacja na 27.08.2020 r.
- Instytut OZE Sp. z o.o., *Delimitacja obszarów potencjalnej lokalizacji dużej energetyki wiatrowej na terenie województwa warmińsko-mazurskiego*, s.134, 2013.
- IPCC (2022a), *Climate Change 2022: Impacts, Adaptation and Vulnerability Summary for Policy Makers*, Intergovernmental Panel on Climate Change, 2022.
- IPCC (2022b), *Climate Change 2022: Impacts, Adaptation and Vulnerability-Technical summary*, Intergovernmental Panel on Climate Change, Bonn, 2022.
- IRENA (2019), Future of wind: Deployment, investment, technology, grid integration and socio-economic aspects, A Global Energy Transformation paper, 2019.
- IRENA (2019a), Global energy transformation: A roadmap to 2050 (2019 edition), International Renewable Energy Agency, Abu Dhabi, 2019.
- IRENA (2020i), Innovation outlook: Thermal energy storage, International Renewable Energy Agency, Abu Dhabi, 2020.
- IRENA (2021a), World Energy Transitions Outlook: 1.5°C Pathway, International Renewable Energy Agency, Abu Dhabi, 2021.
- IRENA_World_Energy_Transitions_Outlook_2022.pdf
- ISO-2631:1997, Mechanical vibration and shock – Evaluation of human exposure to whole-body vibration.
- Jacobsen J., *Danish guidelines on environmental low frequency noise, infrasound and vibration*, Journal of Low Freq. Noise. Vibration and Active Control 20(3), 141–148, 2001.
- Jagoda J., *Sądowa ochrona samodzielności jednostek samorządu terytorialnego*, Wolters Kluwer Polska, 2011.
- Japanese Gevernment Ministry of the Environment, Summary Report of Working Group Regarding Basic Concept on Environmental Impact Assessment Related to Wind Power Generation Facilities, 2010.

- Kao C. C., Ghita O., Evans K. E., Oliveux G., *Mechanical characterisation of glass fibres recycled from thermosetting composites using water-based solvolysis process*, ICCM Int. Conf. Compos. Mater. 18, 1–5, 2011.
- Kariniotakis G., *Renewable energy forecasting - from models to applications*. Woodhead Publishing Elsevier, United Kingdom, 2017.
- Karpat E., Karpat F., *Electromagnetic compatibility (EMC) in wind turbines*, International Journal of Industrial Electronics and Electrical Engineering 4(6), 2016.
- Keikko T., Isokorpi J., Reivonen S., Ruoho T., Korpinen L., Magnetic field measurements and calculations with 20kV underground power cables. Transaction on Modelling and Simulation 21, 1999.
- Keith M. J., Oliveux G., Leeke G. A., *Optimisation of solvolysis for recycling carbon fibre reinforced composites*, ECCM 2016 – Proceeding 17th Eur. Conf. Compos. Mater. 17, 2016.
- Kepel A., Ciechanowski M., Jaros R., *Wytyczne dotyczące oceny oddziaływania elektrowni wiatrowych na nietoperze PROJEKT*, Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska, 2013.
- Kirpluk M., *Podstawy akustyki*, NTL-M. Kirpluk, 2017.
- Kistowski M., *Propozycja metodyczna oceny środowiskowych uwarunkowań lokalizacji farm wiatrowych w skali regionalnej*, Przegląd Geograficzny, 84(1), 5–22, 2012.
- Knopper L.D., Ollson C.A., *Health effects and wind turbines: A review of the literature*, Environmental health 10(1), 1–10, 2011.
- Knopper L.D., Olsson C.A., McCallum L.C. et al., *Wind turbines and human health*, Front Public Health 2, 63, 2014.
- Kolendow Ł., *Regionalna analiza przydatności terenów do rozwoju energetyki wiatrowej świetle wybranych uwarunkowań*, Ekonomia i Środowisko 2 (56), 175 – 189, 2016.
- Komisja Europejska, Dyrekcja Generalna ds. Środowiska, *Wytyczne dotyczące inwestycji sektora energetyki wiatrowej i przepisów UE w dziedzinie ochrony przyrody*, Urząd Publikacji, 2021.
- Konstytucja Rzeczpospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. z 1997 r. Nr 78, poz. 483, ze zm.), Konstytucja RP.
- Koppen E., Gunuru M., Chester A., *International Legislation and Regulations for Wind Turbine Shadow Flicker Impact*, 7th International Conference on Wind Turbine Noise, Holandia, 2017.
- Kowalczyk R., *Raport o oddziaływaniu na środowisko przedsięwzięcia polegającego na budowie zespołu turbin wiatrowych „Malesowizna" wraz z infrastrukturą,* Ecoplan. Opole, 2014.
- Krohn S., Damborg S., *On public attitudes towards wind power*, Renew Energy 16, 954–960, 1999.

- Krug F., Lewke B., *Electromagnetic Interference on Large Wind Turbines*, Energies 2, 1118–1129, 2009.
- Landeta-Manzano B., Arana-Landin G., Calvo P.M., Heras-Saizarbitoria I., *Wind energy and local communities: A manufacturer's efforts to gain acceptance*, Energy Policy 121, 314–324, 2018.
- Lennie M., Pechlivanoglou G., *Development of Ice Throw Model for Wind Turbine Simulation Software QBlade*, AIAA Scitech 2019 Forum, 1–13, 2019.
- Leventhall G., *Infrasound from wind turbines-fact, fiction or deception*, Canadian Acoustics 34(2), 2011.
- Leventhall G., *Low frequency noise. what we know, what we do not know, and what we would like to know*, Journal Of Low Frequency Noise, Vibration And Active Control 28(2), 79–104, 2009.
- Lipka J., *Wytrzymałość maszyn wirnikowych*, WNT, Warszawa, 1967.
- Lis T., Nowacki K., Bendkowska-Senator K., *Kształtowanie optymalnych warunków pracy przy występowaniu hałasu zawodowego i pozazawodowego*, XVIII Konferencja Innowacje w zarządzaniu i inżynierii produkcji, Zakopane, 2015.
- Lubośny Z., *Elektrownie wiatrowe w systemie elektroenergetycznym*, WNT, Warszawa, 2006.
- Lubośny Z., *Farmy wiatrowe w systemie elektroenergetycznym*, WNT, Warszawa, 2009.
- Maijala P., Turunen A., Kurki I., Vainio L., Pakarinen S., Kaukinen C., Lukander K., Tiittanen P., Yli-Tuomi, T., *Infrasound Does Not Explain Symptoms Related to Wind Turbines*, Finland Prime Minister's Office, Helsinki, 2020.
- Makarewicz R., *Is a wind turbine a point source?*, The Journal of the Acoustical Society of America 129, 579–81, 2011.
- Maleńczuk W., *Przestrzenne aspekty lokalizacji energetyki wiatrowej w województwie lubelskim*, Biuro Planowania Przestrzennego, Lublin, 2009.
- Marcillo O.E., Carmichael J., *The detection of wind-turbine noise in seismic records*, Seismol. Res. Lett. 89, 1826–1837, 2018.
- Massachusetts Department of Environmental Protection, *Wind Turbine Health Impact Study: Report of Independent Expert Panel*, Massachusetts, 2012.
- Mativenga P. T., Shuaib N. A., Howarth J., Pestalozzi F., Woidasky J., *High voltage fragmentation and mechanical recycling of glass fibre thermoset composite*, CIRP Ann. – Manuf. Technol. 65(1), 45–48, 2016.
- Matuszczak K., Flizikowski J., *Zagadnienia ogólne dotyczące obciążenia środowiska w cyklu życia elektrowni wiatrowej*, Postępy w Inżynierii Mechanicznej 6(3), 35–42, 2015.

- McCallum L.C., Whitfield Aslund M.L., Knopper L.D., Ferguson G.M., Ollson C.A. *Measuring electromagnetic fields (EMF) around wind turbines in Canada: is there a human health concern?*, Environ Health 13(1), 2014.
- Michaud D.S., Feder K., Keith S.E., Voicescu S.A., Marro L., Than J., Guay M., Denning A., Bower T., Villeneuve P.J., Russell E., *Self-reported and measured stress related responses associated with exposure to wind turbine noise*, The Journal of the Acoustical Society of America 139(3), 1467–1479, 2016.
- Ministry of the Environment, *Noise Guidelines for Wind Farms*, Interpretation for Applying MOE NPC Publications to Wind Power Generation Facilities, Ontario, October 2008.
- *Moc zainstalowana (MW)* https://www.ure.gov.pl/pl/oze/potencjal-krajowy-oze/5753,Moc-zainstalowana-MW.html
- Mohamed M.H., *Aero-acoustics noise evaluation of H-rotor Darrieus wind turbines*, Energy 65, 596–604, 2014.
- Molnarova K., Sklenicka P., Stiborek J., Svobodova K., Salek M., Brabec E., *Visual preferences for wind turbines: Location, numbers and respondent characteristics*, Applied Energy 92, 269–278, 2012.
- *Moonshot Circular Wind Farms*. https://www.echt.community/moonshot/
- MOSS Computer Grafik Systeme GmbH, *WindPASS shadow*. https://www.esri.com/partners/moss-computer-grafik-a2T70000000TNZLEA4/windpass-shadow-a2d70000001AVh5AAG
- Mroczek B., *Akceptacja dorosłych Polaków dla energetyki wiatrowej i innych odnawialnych źródeł energii*, streszczenie raportu z badań, Pomorski Uniwersytet Medyczny, Polskie Stowarzyszenie Energetyki Wiatrowej, Szczecin, 2011.
- Narodowe Centrum Badan i Rozwoju, *Fakty i mity o elektrowniach wiatrowych* 2021, https://www.gov.pl/web/ncbr/fakty-i-mity-o-elektrowniach-wiatrowych.
- National Assosiation of Regulatory Utility Commissioners (NARUC) Grants & Research Department, Wind Energy & Wind Park Siting and Zoning Best Practices and Guidance fos States, 2012.
- Natural Forces Wind Inc., Gaetz Brook Wind Farm Shadow Flicker Assessment Report 2013.
- Nawrotek M., *Efekt migotania cienia*, GLOBEnergia: Odnawialne Źródła Energii (2), 2012.
- Network Code, Requirements for Generation, UE 2016/631.
- Nguyen D.P., Hansen K., Zajamsek B., *Human perception of wind farm vibration*, Journal of Low Frequency Noise, Vibration and Active Control 39(1), 17–27, 2020.
- Nie X.F., Fu B., Teng J.G., Bank L.C.,Tian Y., *Shear behavior of reinforced concrete beams with GFRP needles as coarse aggregate partial replacement: Full–scale*

experiments, Advances in Engineering Materials, Structures and Systems: Innovations, Mechanics and Applications, 1548–1553, 2019.

- Niecikowski K., Kistowski M., *Uwarunkowania i perspektywy rozwoju energetyki wiatrowej na przykładzie strefy pobrzeży i wód przybrzeżnych województwa pomorskiego*, Fundacja Rozwoju Uniwersytetu Gdańskiego, Gdańsk, 2008.
- Norma N SEP-E 004 Elektroenergetyczne i sygnalizacyjne linie kablowe, Projektowanie i budowa.
- Oerlemans S., *An Explanation for Enhanced Amplitude Modulation of Wind Turbine Noise*, Report to Renewable UK; Technical Report; National Aerospace Laboratory, NLR: Amsterdam, Netherlands, 2011.
- Oliveux G., Dandy L. O., Leeke G. A., *Current status of recycling of fibre reinforced polymers: Review of technologies, reuse and resulting properties*, Progress in Materials Science 72, Elsevier Ltd, 61–99, 2015.
- Olszowiec P., *Energetyka wiatrowa – bilans 2020 r.*, Wiadomości Elektrotechniczne 7, 2021.
- Onakpoya I.J., O'Sullivan J., Thompson M.J., Heneghan C.J., *The effect of wind turbine noise on sleep and quality of life: A systematic review and meta-analysis of observational studies*, Environment international 82, 1–9, 2015.
- Ove Arup and Partners, *Planning for Renewable Energy. A Companion Guide to PPS22*, Stationery Office, 2004.
- Palmer W.K.G., *Wind Turbine Public Safety Risk, Direct and Indirect Health Impacts*, Journal of Energy Conservation 1(1), 41–78, 2018.
- Pawlaczyk-Łuszczyńska M., Zaborowski K., Dudarewicz A., Zamojska-Daniszewska, M., Waszkowska M. *Response to Noise Emitted by Wind Farms in People Living in Nearby Areas*, Int J Environ Res Public Health, 15(8), 1575, 2018.
- Pawlas K., Pawlas N., Boroń M., *Życie w pobliżu turbin wiatrowych, ich wpływ na zdrowie – przegląd piśmiennictwa,* Med Srod.15(4), 150–158., 2012.
- Pedersen E., Halmstad H., *Noise annoyance from wind turbines: A review – Report 5308,* Swedish Environmental Protection Agency, 2006.
- Pedersen E., Larsman P., *The impact of visual factors on noise annoyance among people living in the vicinity of wind turbines*, Journal of Environmental Psychology 28, 379–389, 2009.
- Pedersen E., Persson Waye K., *Perception and annoyance due to wind turbine noise - a dose - response relationship*, Journal of the Acoustical Society of America 116, 3460–3470, 2004.
- Pedersen E., Persson Waye K., *Wind turbine noise, annoyance and self-reported health and well-being in different living environments*, Journal of Occupational and Environmental Medicine 64, 480–486, 2007.

- Pedersen E., Persson Waye K., *Wind turbines - low level noise sources interfering with restoration?*, Environmental Research Letters 3, 1–5, 2008.
- Pedersen E., van den Berg F., Bakker R., Bouma J., *Response to noise from modern wind farms in The Netherlands*, Journal of the Acoustical Society of America 126, 634–644, 2009.
- Performance Specification, Vestas V150-4.0/4.2 MW 50/60 Hz, Performance Specification V150-4.0/4.2 MW 50/60 Hz, 0067-7067 V10, 2019.
- Peri E., Becker N., Tal A., *What really undermines public acceptance of wind turbines? A choice experiment analysis in Israel*, Land Use Policy 99, 105113, 2020.
- Piasecka I., *Badanie i ocena cyklu życia zespołów elektrowni wiatrowych* Rozprawa Doktorska, Politechnika Poznańska, 2014.
- Pickering S. J., *Recycling technologies for thermoset composite materials-current status*, Compos. Part A Appl. Sci. Manuf. 37 (8), 1206–1215, 2006.
- Pierpont N., *Wind Turbine Syndrome: A Report on a Natural Experiment*, Santa Fe, 294, 2009.
- Pimenta S., Pinho S. T., *The effect of recycling on the mechanical response of carbon fibres and their composites*, Compos. Struct. 94(12), 3669–3684, 2012.
- PN-B-02170:2016–12 *Ocena szkodliwości drgań przekazywanych przez podłoże na budynki*, PKN, Warszawa, 2016.
- PN-B-02171:2017, *Ocena wpływu drgań na ludzi w budynkach,* PKN, Warszawa, 2017.
- PN-ISO 7196:2002., *Akustyka – Charakterystyka częstotliwościowa filtru do pomiarów infradźwięków*, PKN, Warszawa 2002.
- PN-ISO 9613-2:2002, *Akustyka. Tłumienie dźwięku podczas propagacji w przestrzeni otwartej. Ogólna metoda obliczania*. PKN Warszawa 2002.
- PN-Z 01338:2010, *Akustyka – Pomiar i ocena hałasu infradźwiękowego na stanowiskach pracy*, PKN, Warszawa 2010.
- Pohl J., Rudolph D., Lyhne I., Clausen N.E., Aaen S.B., Hübner G., Kørnøvd L., Kirkegaard J.K., *Annoyance of residents induced by wind turbine obstruction lights: A cross-country comparison of impact factors*, Energy Policy, 156, 112437, 2021.
- Pojmański G., *Opinia dotycząca zagrożeń związanych z eksploatacją i awariami turbin wiatrowych*, Uniwersytet Warszawski, http://www.sndb.pl/wiatraki/files/opinia-bezpieczenstwo-a-wiatraki-g-pojmanski.pdf
- Polskie Stowarzyszenie Energetyki Wiatrowej, *Stan energetyki wiatrowej w Polsce w 2016 r.*, 2017.
- Polskie Stowarzyszenie Energetyki Wiatrowej, *Wytyczne w zakresie oceny oddziaływania elektrowni wiatrowych na ptaki*, Szczecin, 2008.

- Poulsen A.H., Raaschou-Nielsen O., Peña A., Hahmann A.N., Nordsborg R.B., Ketzel M., Brandt J., Sørensen M., *Short-term nighttime wind turbine noise and cardiovascular events: a nationwide case-crossover study from Denmark*, Environment international 114, 160–166, 2018.
- Probst F., Probst W., Huber B., *Large-Scale Calculation of Possible Locations for Specific Wind Turbines under Consideration of Noise Limits*, Proc. InterNoise, The 42nd International Congress and Exposition on Noise Control Engineering, 2013.
- PSEW, DWF, Baker Tilly TPA, TPA Poland, Polska Energetyka Wiatrowa 4.0, 2022.
- Radun J., Maula H., Saarinen P., Keränen J., Alakoivu R., Hongisto V., *Health effects of wind turbine noise and road traffic noise on people living near wind turbines*, Renewable and Sustainable Energy Reviews 157, 2022.
- Rakoczy B., *Ustawa o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Komentarz*, Warszawa art. 82, 2010.
- Raman G., Ramachandran C. R., Aldeman R.M. *A review of wind turbine noise measurements and regulations,* Wind Engineering, 40(4), 319–342, 2016.
- Rand J., Hoen B., *Thirty years of North American wind energy acceptance research: What have we learned?*, *Energy research & social science* 29, 135–148, 2017.
- Rausand M., Risk Assessment. Theory, Methods and Application, Wiley, 2011.
- Recy-composite. http://www.recycomposite-interreg.eu/index.php/en/
- Renström J., Modelling of Ice Throws from Wind Turbines, Degree Project at the Department of Earth Sciences 308, 2015.
- ReRoBalsa..https://www.wki.fraunhofer.de/en/researchprojects/2017/ReRoBalsa_rotor-blades-recycling-balsa-wood-plastic-foam-for-insulation-materials.html
- Rewind. https://pl.search.yahoo.com/search?fr=mcafee_uninternational&type=E211PL105G0&p=The+Re-Wind+Network
- Robinson C.M.E., Paramasivan E.S., Taylor E.A., Morrison, A.J.T., Sanderso E.D., Study and development of a methodology for the estimation of the risk and harm to persons from wind turbines, Research Report, Health and Safety Executive RR968, 2013.
- Rogers A.L., Manwell J.F., Wright S., *Wind turbine acoustic noise. Renewable Energy Research Laboratory Amherst*, University of Massachusetts, 2006.
- Rozporządzenie Ministra Gospodarki I Pracy z dnia 5 sierpnia 2005 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy pracach związanych z narażeniem na hałas lub drgania mechaniczne (Dz. U. z 2005 r. Nr 157, poz. 1318).
- Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 7 września 2021 w sprawie wymagań w zakresie prowadzenia pomiarów wielkości emisji (Dz.U. 2021 poz.1710).

- Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 7 września 2021 w sprawie wymagań w zakresie prowadzenia pomiarów wielkości emisji (Dz.U. 2021 poz.1710).
- Rozporządzenie Ministra Klimatu z dnia 17 lutego 2020 r. w sprawie sposobów sprawdzania dotrzymania poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz.U. z dnia 18 lutego 2020 r., poz.258).
- Rozporządzenie Ministra Środowiska Danii. Bekendtgørelse om støj fra vindmøller, Bekendtgørelse nr 1284 af 15/12/2011.
- Rozporządzenie Ministra Środowiska Danii. Bekendtgørelse om støj fra vindmøller, Bekendtgørelse nr 135 af 07/02/2019.
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 listopada 2007 r. w sprawie zakresu i sposobu prowadzenia okresowych badań poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz.U. z dnia 12 listopada 2007 r., poz. 1645).
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2014 r. poz. 112).
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 2 lipca 2010 r. w sprawie zgłoszenia instalacji wytwarzających pola elektromagnetyczne (Dz.U. Nr 130, poz.879).
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 2 lipca 2010 r. w sprawie rodzajów instalacji, których eksploatacja wymaga zgłoszenia (Dz.U. z dnia 12 sierpnia 2019 r., poz.1510, tekst jednolity).
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów (Dz. U. z 2003 r. Nr 192, poz. 1883).
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz.U. z dnia 19 grudnia 2019 r., poz.2448).
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r. poz. 1839, ze zm.), rozporządzenie ooś.
- Schmidt J.H., Klokker M., *Health effects related to wind turbine noise exposure: A systematic review*, PLoS ONE 9(12), 2014.
- Sedaghatizadeh N., Arjomandi M., Cazzolato B., Kelso R., *Wind farm noises: Mechanisms and evidence for their dependency on wind direction,* Renew. Energy 109, 311–322, 2017.
- Seifert H., Westerhellweg A., Kroning J., *Risk analysis of ice throw from wind turbines,* Proceedings of the BOREAS, Pyha, Finland 9–22, 1–9, 2003.
- *Shadow Flicker Impact Analysis for the Ashley Wind Energy Project*, CPV Ashley Renewable Energy Company, 2010.

- *Shadow Variations from Wind Turbines*. http://xn--drmstrre-64ad.dk/wp-content/wind/miller/windpower%20web/en/tour/env/shadow/shadow2.htm
- Shohag M.A.S., Hammel E.H., Olawale D.O., Okoli O.I. *Damage mitigation techniques in wind turbine blades: A review*, Wind Engineering 41(3), 185–210, 2017.
- *Siemens Gamesa pioneers wind circularity: launch of world's first recyclable wind turbine blade for commercial use offshore*, 2021. https://www.siemensgamesa.com/-/media/siemensgamesa/downloads/en/sustainability/environment/siemens-gamesa-20210901-recycableblade-infographic-finalen.pdf
- Sklenicka P., Zouhar J., *Predicting the visual impact of onshore wind farms via landscape indices: A method for objectivizing planning and decision processes*, Applied Energy 209, 445–454, 2018.
- Stiller J., Rakowska A., Grabowski A., *Kable i przewody (NN, SN, WN) . Oddziaływanie linii kablowych najwyższych napięć prądu przemiennego (AC) na środowisko*, Europejski Instytut Miedzi, 2006.
- Stryjecki M., Mielniczuk K., *Wytyczne w zakresie prognozowania oddziaływań na środowisko farm wiatrowych*, Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska, 2011.
- Sudra P., Bida-Wawryniuk Z., *Uwarunkowania planistyczno-prawne lokalizacji elektrowni wiatrowych w Polsce i w innych krajach europejskich*, Człowiek i Środowisko 41(2), 2018.
- Superuse, 2020. https://www.superusestudios.com/
- SusWind._https://www.nccuk.com/what-we do/sustainability/https://ore.catapult.org.uk/
- Szasz R.Z., Leroyer A., Revstedt J., Numerical Modelling of the ice throw from wind turbines, Int. J.Turbomach. Propuls. Power 4(4), 10.3390, 2019.
- Szczeciński S. Zespoły wirnikowe silników turbinowych, WKIŁ, Warszawa, 1982.
- Szuba M., *Linie i stacje elektroenergetyczne w środowisku człowieka*, Polskie Sieci Elektroenergetyczne S.A., Warszawa, 2008.
- Szychowska M., Hafke-Dys H., Preis A., Kociński J., Kleka P., *The influence of audio-visual interactions on the annoyance ratings for wind* turbines, Applied Acoustics 129, 190–203, 2018.
- Tammelin B., Cavaliere M., Holttinen H., Morgan C., Seifert H., Säntti K., *Wind energy production in cold climate (WECO)*, ETSU Contract Rep W/11/00452/REP, UK DTI, 1999.
- The Working Group on Noise from Wind Turbines, *The assessment and rating of noise from wind farms*, Energy Technology Support Unit, ETSU-R-97, 1996.
- Thornmann Recycling Sp. z o.o. https://thornmann.com.pl/#undefined

- Tonin R., Brett J., Colagiuri B., *The effect of infrasound and negative expectations to adverse pathological symptoms from wind farms*, Journal of Low Frequency Noise, Vibration and Active Control 35(1), 77–90, 2016.
- Uadiale S., Urbán E., Carvel R., Lange D., Rein G., *Overview of Problems and Solutions in Fire Protection Engineering of Wind Turbines*, Fire Safety Science, 2014.
- UK Government Department for Communities and Local Government, National Planning Policy Framework, 2012.
- Ustawa dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni (Dz. U. z 2021 r. poz. 724), ustawa odległościowa.
- Ustawa o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami z dnia 23 lipca 2003 r. (z. U. z 2022 r. poz. 840).
- Ustawa z 7 czerwca 2018 r. o zmianie ustawy o odnawialnych źródłach energii oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2018 r. poz. 1276).
- Ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (Dz. U. z 2021 r. poz. 716, ze zm.), ustawa Prawo energetyczne.
- Ustawa z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2022 r. poz. 931), ustawa VAT.
- Ustawa z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1170, ze zm.), ustawa podatkowa.
- Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 735, ze zm.), Kpa.
- Ustawa z dnia 15 lipca 2020 r. o zmianie ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2020 r. poz. 1378).
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2022 r. poz. 916), ustawa o ochronie przyrody.
- Ustawa z dnia 17 listopada 2021 r. o rekompensacie dochodów utraconych przez gminy w 2018 r. w związku ze zmianą zakresu opodatkowania elektrowni wiatrowych (Dz. U. z 2022 r. poz. 30).
- Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne (Dz. U. z 2021 r. poz. 2233, ze zm.).
- Ustawa z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (Dz. U. z 2021 r. poz. 610, ze zm.), ustawa OZE.
- Ustawa z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych, Dz.U. 2016, poz. 961.
- Ustawa z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych, Dz.U. 2016, poz. 961.
- Ustawa z dnia 21 marca 1985 r. drogach publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1376, ze zm.).

- Ustawa z dnia 24 kwietnia 2015 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze wzmocnieniem narzędzi ochrony krajobrazu (Dz. U. z 2015 r. poz. 774), ustawa krajobrazowa.
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2021 r. poz. 1973, ze zm.), Prawo ochrony środowiska.
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. 2001 nr 62 poz. 627 z późniejszymi zmianami).
- Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2022 r. poz. 503), ustawa mpzp.
- Ustawa z dnia 28 lipca 2005 roku o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz gminach uzdrowiskowych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1301).
- Ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz. U. z 2022 r. poz. 672).
- Ustawa z dnia 3 lipca 2002 r. – Prawo lotnicze (Dz. U. z 2022 r. poz. 1235).
- Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1326).
- Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z dnia 13 lutego 2020, poz.283).
- Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2022 r. poz. 1029), ustawa ooś.
- Ustawa z dnia 6 grudnia 2008 r. o podatku akcyzowym (Dz. U. z 2022 r. poz. 143), ustawa akcyzowa.
- Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz. U. z 2021 r. poz. 2351, ze zm.), ustawa Prawo budowlane.
- Van den Berg G.P., *Wind turbine power and sound in relation to atmospheric stability*, Wind Energy 11, 151–69, 2008.
- Van Kamp I., van den Berg F., *Health effects related to wind turbine sound: An update*, International journal of environmental research and public health, 18(17), 9133, 2021.
- Vestas Online Business, Vestas Online Compact. Operator's Manual, Vestas Wind Systems A/S, 2019.
- Vlaamse overheid – Departement Leefmilieu, *Natuur en Energie, Toelichtingsnota nieuwe milieuvoorwaarden voor windturbines*, 2012.

- Watanabe T., Møller H., *Low Frequency Hearing Thresholds in Pressure Field and in Free Field*, Journal of Low Frequency Noise, Vibration and Active Control 9(3), 106–115, 1990.
- Wegner S., Bareiss R., Guidati G,. *Wind Turbine Noise*, Springer, Berlin, 1996.
- Westerlund M., *Social acceptance of wind energy in urban landscapes*, Technology Innovation Management Review 10(9), 2020.
- Wind turbine accident and incident compilation 2020. http://www.caithnesswindfarms.co.uk/
- Wind Turbine Noise 2005, Berlin Niemcy, 2005.
- Wind turbines. Fire protection guideline, CFRA Europe 22, Stockholm, 2010.
- Wings for Living. https://wings-for-living.com/
- Wolsink M., *Planning of renewables schemes: Deliberative and fair decision-making on landscape issues instead of reproachful accusations of non-cooperation,* Energy Policy 35(5), 2692–2704, 2007.
- World Bank Group, *Environmental, Health and Safety Guidelines Wind Energy*, 2015.
- World Energy Transitions Outlook 2022: 1.5°C Pathway – Executive Summary (irena.org), 2022.
- World Health Organisation, *Environmental Noise Guidelines for the European Region*, World Health Organisation Regional Office for Europe, Copenhagen, 2018.
- Yoon K., Gwak D.Y., Seong Y., Lee S., Hong J., Lee S., *Effects of amplitude modulation on perception of wind turbine noise*, Journal of Mechanical Science and Technology 30(10), 4503–4509, 2016.
- Zagubień A., *Analysis of Acoustic Pressure Fluctuation around Wind Farms*, Polish Journal of Environmental Studies, 27(6), 2843–2849, 2018.
- Zagubień A., Ingielewicz R., *The analysis of similarity of calculation results and local measurements of wind farm noise*, Measurement 106, 211–220, 2017.
- Zagubień A., *Pomiar tła akustycznego w środowisku – studium przypadków*, Rocznik Ochrona Środowiska, 20, 1498–1514, 2018.
- Zagubień A., Wolniewicz K., *Domowe źródła hałasu niskoczęstotliwościowego*, Rocznik Ochrona Środowiska, 19, 682–693, 2017.
- Zagubień A., Wolniewicz K., *Everyday Exposure to Occupational/Non-Occupational Infrasound Noise in Our Life*, Archives of Acoustics, 41, 659–668, 2016.
- Zagubień A., Wolniewicz K., *Home Sources of Low Frequency Noise. Domowe źródła hałasu niskoczęstotliwościowego*, Rocznik Ochrona Środowiska, 19, 682–693, 2017.

- Zagubień A., Wolniewicz K., *The Assessment of Infrasound and Low Frequency Noise Impact on the Results of Learning in Primary School – Case Study*, Archives of Acoustics 45, 93–102, 2020.
- Zagubień A., Wolniewicz K., *The impact of supporting tower on wind turbine noise emission*, Applied Acoustics 155, 260–270, 2019.
- Zajamšek B., Hansen K.L., Doolan C.J., Hansen C.H., *Characterisation of wind farm infrasound and low-frequency noise*, Journal of Sound and Vibration 370, 176–190, 2016.
- Zajdler R., *Regulacje prawa krajowego dotyczące inwestycji w farmy wiatrowe (wybrane aspekty)*, Instytut Sobieskiego, Warszawa, 2012.
- Zathey M., *Studium przestrzennych uwarunkowań rozwoju energetyki wiatrowej w województwie dolnośląskim*, Wojewódzkie Biuro Urbanistyczne, Wrocław, 2010.
- ZEBRA._https://www.lmwindpower.com/en/stories-and-press/stories/news-from-lm-places/zebra-project-launched

ISBN: 978-83-63714-77-2

Ministerstwo
Klimatu i Środowiska

RAPORT Z KONSULTACJI

projektu ustawy o zmianie ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych oraz niektórych innych ustaw

1. **Omówienie wyników przeprowadzonych konsultacji publicznych i opiniowania**

Projekt, zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) oraz § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2024 r. poz. 806), został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej, na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.

W dniu 25 września 2024 r projekt został przekazany do konsultacji publicznych (21 dni) do następujących podmiotów:

1) Client Earth,
2) EC BREC Instytut Energetyki Odnawialnej,
3) Enea Operator Sp. z o.o.,
4) Energa-Operator S.A.,
5) Fundacja Greenpeace Polska,
6) Fundacja na rzecz Energetyki Zrównoważonej,
7) Forum Rozwoju Energetyki Odnawialnej,
8) Fundacja WWF Polska,
9) Inicjatywa dla Środowiska, Energii i Elektromobilności,
10) Instytut Gospodarki Nieruchomościami,
11) Instytut na Rzecz Ekorozwoju,
12) Izba Gospodarcza Gazownictwa,
13) Izba Energetyki Przemysłowej i Odbiorców Energii,
14) Izba Gospodarcza Ciepłownictwo Polskie,
15) Izba Gospodarcza Energetyki i Ochrony Środowiska,
16) Izba Gospodarcza Wodociągi Polskie,
17) Krajowa Izba Gospodarcza,
18) Krajowa Izba Gospodarki Nieruchomościami,
19) Operator Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM,
20) Orlen Południe,
21) PGE S.A.,
22) PKN Orlen S.A,
23) PKP Energetyka Kolejowa,
24) Polenergia S.A,
25) Polska Geotermalna Asocjacja,
26) Polska Spółka Gazownictwa,
27) Polska Izba Gospodarcza Ekorozwój,
28) Polska Izba Gospodarki Odpadami,
29) Polska Platforma LNG i BIOLNG,
30) Polska Izba Biomasy,
31) Polska Izba Gospodarcza Energii Odnawialnej i Rozproszonej,
32) Polska Izba Inżynierów Budownictwa,

Telefon: (+48) 223-691-035
departament.odnawialnych.zrodel.energii@klimat.gov.pl
www.gov.pl/klimat

ul. Wawelska 52/54, 00-922 Warszawa
Ministerstwo Klimatu i Środowiska

33) Polska Izba Morskiej Energetyki Wiatrowej,
34) Polska Organizacja Rozwoju Technologii Pomp Ciepła,
35) Polski Komitet Energii Elektrycznej,
36) Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo S.A,
37) Polskie Centrum Akredytacji,
38) Polskie Sieci Elektroenergetyczne S.A,
39) Polskie Stowarzyszenie Biometanu,
40) Polskie Stowarzyszenie Energetyki Słonecznej,
41) Polskie Stowarzyszenie Energetyki Wiatrowej,
42) Polskie Stowarzyszenie Fotowoltaiki,
43) Polskie Stowarzyszenie Geotermiczne,
44) Polskie Stowarzyszenie Pomp Ciepła,
45) Polskie Stowarzyszenie Producentów Biogazu Rolniczego,
46) Polskie Towarzystwo Elektrociepłowni Zawodowych,
47) Polskie Towarzystwo Energetyki Słonecznej PTES-ISES,
48) Polskie Towarzystwo Fotowoltaiki,
49) Polskie Towarzystwo Przesyłu i Rozdziału Energii Elektrycznej,
50) Stoen Operator sp. z o.o.,
51) Stowarzyszenie Zielony Gaz dla Klimatu,
52) Stowarzyszenie Branży Fotowoltaicznej – Polska PV,
53) Stowarzyszenie Energii Odnawialnej,
54) Stowarzyszenie Małej Energetyki Wiatrowej,
55) Stowarzyszenie Papierników Polskich,
56) Stowarzyszenie Polska Izba Magazynowania Energii.
57) Stowarzyszenie Polska Izba Urbanistów,
58) Stowarzyszenie Producentów Cementu,
59) Stowarzyszenie Producentów Energii z Odpadów,
60) Stowarzyszenie Producentów i Importerów Urządzeń Grzewczych,
61) Stowarzyszenie Urbanistów ZOIU,
62) Tauron Dystrybucja S.A.,
63) Towarowa Giełda Energii S.A.,
64) Towarzystwo Elektrowni Wodnych,
65) Towarzystwo Gospodarcze Polskie Elektrownie,
66) Towarzystwo Obrotu Energią (TOE),
67) Towarzystwo Rozwoju Małych Elektrowni Wodnych,
68) Unia Producentów i Pracodawców Przemysłu Biogazowego,
69) Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie,
70) Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu,
71) Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu,
72) Uniwersytet Rolniczy w Krakowie,
73) Uniwersytet Techniczno-Przyrodniczy w Bydgoszczy,
74) Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie,
75) Związek Banków Polskich,
76) Związek Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej,
77) Związek Polskich Pracodawców Handlu i Usług (ZPPHiU).

Projekt został przekazany do zaopiniowania (30 dni) do następujących podmiotów:

1) Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa,
2) Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska,
3) Główny Urząd Miar,

4) Główny Urząd Nadzoru Budowlanego,
5) Instytut Nafty i Gazu,
6) Instytut Ochrony Środowiska,
7) Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa,
8) Młodzieżowa Rada Klimatyczna,
9) Polski Komitet Normalizacyjny,
10) Polskie Centrum Akredytacji,
11) Prokuratoria Generalna Rzeczypospolitej Polskiej,
12) Rzecznik Małych i Średnich Przedsiębiorców,
13) Urząd Dozoru Technicznego,
14) Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów,
15) Urząd Regulacji Energetyki,
16) Urząd Ochrony Danych Osobowych,
17) Zarządca Rozliczeń S.A.

Z uwagi na zakres projektu, który dotyczy praw i interesów związków pracodawców, projekt podlega opiniowaniu przez reprezentatywne organizacje pracodawców. Projekt został przekazany (30 dni) do następujących reprezentatywnych organizacji pracodawców:

1) Pracodawcy RP,
2) Konfederacja Lewiatan,
3) Związek Rzemiosła Polskiego,
4) Związek Pracodawców Business Centre Club,
5) Związek Przedsiębiorców i Pracodawców,
6) Federacja Przedsiębiorców Polskich,
7) Polskie Towarzystwo Gospodarcze.

W dniu 17 października 2024 r. projekt został przesłany do zaopiniowania Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego (KWRiST), który jednocześnie poinformował, że opinia zostanie wydana po zakończonych konsultacjach. W dniu 5 lutego 2025 r. Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego pozytywnie zaopiniowała projekt. Projekt został skierowany do rozpatrzenia przez SKRM.

Projekt nie dotyczy spraw, o których mowa w art. 1 ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego, wobec czego nie wymagał zaopiniowania przez Radę Dialogu Społecznego.

Projekt ustawy nie wymaga przedstawienia właściwym instytucjom i organom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, celem uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia projektu.

Do projektu zgłoszono ponad 1000 uwag w ramach procesu opiniowania i konsultacji, których autorami jest około 90 podmiotów.

W opiniowaniu uwagi zgłosili:

1) Federacja Przedsiębiorców Polskich;
2) Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska;
3) Konfederacja Lewiatan;

4) Pracodawcy RP;
5) Urząd Ochrony Danych Osobowych;
6) Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów;
7) Urząd Regulacji Energetyki;
8) Związek Przedsiębiorców i Pracodawców;
9) Zarządca Rozliczeń S.A.

Z uwagi na obszerność uwag, a także szeroki ich zakres, ich zestawienie oraz stanowisko Ministerstwa Klimatu i Środowiska stanowi załącznik do niniejszego raportu.

2. **Przedstawienie wyników zasięgnięcia opinii, dokonania konsultacji albo uzgodnienia projektu z właściwymi organami i instytucjami Unii Europejskiej, w tym Europejskim Bankiem Centralnym.**

Projekt ustawy nie wymaga przedłożenia innym instytucjom i organom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnień, o których mowa w uchwale nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów.

3. **Wskazanie podmiotów, które zgłosiły zainteresowanie pracami nad projektem w trybie przepisów o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa, wraz ze wskazaniem kolejności dokonania zgłoszeń albo informację o ich braku.**

Nie odnotowano zgłoszeń zainteresowanych podmiotów w trybie przepisów o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa.

Załącznik:

Tabelaryczne zestawienie uwag z konsultacji i z opiniowania wraz ze stanowiskiem projektodawcy.

Uwagi
do projektu ustawy o zmianie ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych oraz niektórych innych ustaw
(nr UD89 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
1.	Pracownia Finansowa Sp. z o.o.	Uwaga ogólna	Zapisy ustawy, które zmniejszają wymaganą odległość od zabudowań dla elektrowni wiatrowych oceniamy bardzo pozytywnie. Polska potrzebuje dużej ilości nowych inwestycji w elektrownie wiatrowe, jeżeli chce spełnić cele klimatyczne określone w KPEiK.		**Uwaga uwzględniona**
2.	Stowarzyszenie Partnerstwo Dzikie Mazury	Uwaga ogólna	I. ***Nie wyrażamy akceptacji dla zmiany proponowanej w uchwale Senatu w zakresie zmiany odległości bezpieczeństwa dla turbin wiatrowych na 500 metrów.*** Ponieważ nawet ustanawiana ustawą odległość 700 metrów, która ma służyć ochronie życia i zdrowia ludzi a także ochronie wartości środowiskowych i społecznych, w obliczu setek badań znanych na świecie i również w Polsce należy ją uznać za niewystarczającą dla lokalizacji turbin wiatrowych dużej mocy >0,5 MW i wysokości >100 metrów. Np. opinia Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego mówi o minimalnym dystansie 2000 metrów i oparta została na blisko 500 badaniach naukowych z całego świata. Wnioskowane przez Senat zmniejszenie tej odległości do 500 metrów wydaje się być oparte na braku rzetelnej wiedzy i bezstronnej oceny naukowej tej problematyki. Stąd wystąpiliśmy także do Senatu o wysłuchanie publiczne i niezależną weryfikację naukową danych wykorzystanych dla ustaleń mogących zadecydować o zdrowiu i życiu setek tysięcy ludzi w całej Polsce. Produkcja energii, której z turbin wiatrowych i tak zazwyczaj nie ma, o ile społecznie ważna,		**Uwaga bezprzedmiotowa** Przedmiotem konsultacji jest rządowy projekt ustawy.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			to nie może odbywać się kosztem naruszenia podstawowych konstytucyjnych praw obywateli związanych z ochroną zdrowia, życia a także wartości nieruchomości i jakości środowiska. II. ***W związku z możliwym naruszeniem wartości konstytucyjnych wobec tysięcy obywateli RP zgłaszamy 4 petycje powiązane z istotą zmian wnoszonych procedowaną ustawą:*** III. ***Petycja nr 1*** - w sprawie przeprowadzenia wysłuchania publicznego w zakresie ustalenia zasad i normatywów służących ustalaniu bezpieczeństwa dla ludności i obszarów chronionych przyrodniczo podczas planowania lokalizacji turbin wiatrowych oraz dokonywania badań i oceny instalacji istniejących. ***IV. Petycja nr 2*** - w sprawie konsultacji z niezależnymi ośrodkami naukowymi w zakresie oddziaływań środowiskowych, zdrowia i jakości życia ludzi oraz ekonomiki społecznej proponowanych regulacji ustawowych w zakresie odległości bezpiecznej pomiędzy turbinami wiatrowymi a miejscami stałego pobytu ludzi i obszarami chronionymi przyrodniczo. V. ***Petycja nr 3*** - zwracamy się również o natychmiastowe zweryfikowanie opracowania wymienianego wielokrotnie na forum debaty w komisjach sejmowych a także w medialnych wypowiedziach polityków a z którego miałoby wynikać potwierdzenie zasadności wprowadzanych zmian odległości bezpieczeństwa dla lokalizacji turbin wiatrowych z "10 H" na 500 metrów.		

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			Wniosek nasz dotyczy opracowania "WYDAWNICTWO POLSKIEJ AKADEMII NAUK, KOMITET INŻYNIERII ŚRODOWISKA, MONOGRAFIE Nr 178, "Elektrownie wiatrowe w środowisku człowieka" i osób je redagujących odnośnie konfliktu interesów i powiązań z firmami wiatrowymi. Z 40 osób w zespole redakcyjnym - 95% to naukowcy o specjalnościach - woda i ścieki (sic!), brak jakiegokolwiek specjalisty z dziedziny medycyny czy akustyka nie powiązanego z wiatrakowym biznesem. Koniecznym wydaje się usunięcie tych materiałów z dokumentacji wykorzystywanej w procesie decyzyjnym Sejmu i rządu RP przy ustalaniu odległości bezpieczeństwa dla lokalizacji turbin wiatrowych gdyż istnieje podejrzenie nierzetelności danych tam zawartych a są one bardzo istotne dla wartości ustaleń przedmiotowej ustawy. *Przykłady manipulacji danymi istotnymi dla sprawy podajemy w uzasadnieniu.* VI. ***Petycja nr 4*** - w związku z tym, że istotą podstawowych ustaleń ustawy ma być ochrona: - zdrowia i jakości życia ludzi oraz wartości ich nieruchomości a także ekonomii społecznej. - walorów środowiskowych i krajobrazowych w szczególności ornitofauny 1. wnioskujemy o skierowanie ustaleń przedmiotowej ustawy do oceny również przez komisje sejmowe: - Komisję Zdrowia - Komisję Sprawiedliwości i Praw Człowieka - Komisję Polityki Społecznej i Rodziny - Komisję Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa w zakresie: a) oceny wpływu oddziaływań środowiskowych turbin wiatrowych na zdrowie		

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			i jakość życia setek tysięcy obywateli RP potencjalnie i obecnie narażonych na negatywne skutki długotrwałego i przymusowego zamieszkania w ich pobliżu. Należy zobowiązać Ministerstwo Klimatu i Środowiska oraz Ministerstwo Zdrowia przy współudziale Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej do określenie normatywów oddziaływań środowiskowych, zakresu badań środowiskowych i medycznych oraz rzetelnej metodyki pomiarów dla hałasu i infradźwięków emitowanych przez zespoły turbin wiatrowych. b) oceny wpływu bliskiej lokalizacji turbin wiatrowych na wartość nieruchomości i ograniczeń możliwość dysponowania na cele mieszkalne i usługi turystyczne. Zasady równoważenia strat dla właścicieli nieruchomości i ustalenie podmiotów do tego zobowiązanych. c) oceny obciążeń środowiskowych ze strony turbin wiatrowych w szczególności zagrożeń dla ornitofauny. Ujawnienie istniejących badań śmiertelności ptaków i zaplanowanie następnych badań naukowych oraz działań ochronnych w tym obszarze. d) oceny oddziaływań na ornitofaunę w tym migracyjną wobec braku w ustawie ograniczenia lokalizacji turbin na granicy lasu i w obszarach leśnych. Określenie zakresu i potrzeby badań środowiska w tym zakresie. e) oceny negatywnego wpływu turbin wiatrowych jako dominant z elementami ruchomymi a także migającego oświetlenia ostrzegania lotniczego w krajobrazie codziennym i historyczno-		

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			kulturowym, oraz następującej na skutek tego utraty walorów turystycznych oraz estetyki przestrzeni. f) oceny wpływu zjawiska "migotania cienia" na jakość życia społeczności lokalnych i określenie zasad zmniejszania uciążliwości tego zjawiska. g) oceny bezpieczeństwa publicznego poprzez określenie obszarów zagrożonych upadkiem konstrukcji wiatraka i jego elementów oraz obszaru "rzucania lodem" a także ocena wpływu na zagrożenie pożarowe w tym kosztów wyposażenia jednostek straży pożarnej dla neutralizacji pożaru na wysokości 100-150 metrów łącznie z ewakuacją ludzi. Należy uwzględnić zagrożenie wyciekiem i przedostaniem się oleju do gruntu i cieków wodnych, pożaru na dużych wysokościach oraz możliwości jego przeniesienia na okoliczne uprawy lub tereny leśne. h) oceny wpływu lokalizacji turbin na budżety samorządów lokalnych, rzeczywista wielkość podatków (w 2018 roku zmniejszono podatek tylko do wartości wieży wiatraka), utraty subwencji wyrównawczej oraz straty wizerunkowe i podatkowe gmin na spadku wartości i walorów kulturowych, turystycznych i osadniczych. i) oceny rzeczywistej sprawności dyspozycyjnej turbin wiatrowych (poniżej 20% mocy nominalnej), pełnych kosztów uzyskania tej energii oraz wpływu turbin wiatrowych na regulację rynku mocy powiązanego ze znaczną niestabilnością tego systemu. Konieczne jest uwzględnienie i ujawnienie publicznie		

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			kosztów budowy kolejnych elektrowni gazowych służących do stabilizacji energii z wiatraków – zjawisko "przędzenia mocy rezerwowej". j) oceny zgodności prawa w sprawie lokalizacji turbin wiatrowych z ustaleniami ratyfikowanej przez Polskę Konwencji z Aarhusa w szczególności "zasady ostrożności" nakazującej uzyskanie absolutnej pewności co do zakresu i skutków oddziaływań środowiskowych "nowych technologii". k) oceny proponowanych regulacji ustawowych w odniesieniu do normatywów BAT - Najlepszych Dostępnych Technologii dla bezpieczeństwa środowiska i ludzi wobec rozwoju technologii energetyki wiatrowej. l) oceny poszanowania praw człowieka, zgody na eksperyment medyczny dotyczący zmuszania ludności na stały wieloletni pobyt w obszarze z narażeniem na hałas niskoczęstotliwościowy i infradźwięki, których własności i działanie na organizm ludzki jest też wykorzystywne jako broń np. do rozpraszania tłumów. Przez naukowców problem jest formułowany jako narażenie na "tortury". 2. wnioskujemy także o wystosowanie wniosku do rządu RP o ocenę regulacji ustawowych przez komisje i ministerstwa odpowiedzialne za konstytucyjną ochronę zdrowia i życia obywateli RP, w szczególności Ministerstwa Zdrowia w wymienionym wyżej zakresie. **"Uzasadnienie"**		

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			2) **Ad petycji nr 1**. - Jako organizacja pozarządowa od kilkunastu lat pomagamy społecznościom lokalnym zagrożonym lokalizacją turbin wiatrowych. Byliśmy sygnatariuszem wielu sygnałów i listów do rządu i polityków w tym prezydentów Komorowskiego i Dudy mających na celu unormowanie ogromnego chaosu prawnego i drapieżnych zachowań inwestorów wiatrowych. Należy podkreślić, że "odległość 10H" w 2016 roku była rozwiązaniem zastępczym nie zapewniającym jednak pełnej ochrony dla ludzi osaczonych stałym pobytem na dziesięciolecia pod negatywnym oddziaływaniem turbin wiatrowych dużej mocy. Jednak nawet "ustawa 10H" nie spowodowała żadnej zmiany dla ludzi którym nawet po kilka turbin ulokowano w odległości 200 i mniej metrów od domów. Mamy dokładne rozeznanie w ich sytuacji gdyż zwracali sie do nas jako organizacji społecznych o pomoc. Zostali przez rząd RP pozostawieni samym sobie. Od kilkunastu lat obserwujemy zjawisko rozwoju energetyki wiatrowej w Polsce i na świecie stąd mamy znaczny zasób wiedzy w zakresie negatywnych oddziaływań środowiskowych, rzeczywistego uzysku energii jak też wpływu farm wiatrowych na rozwój społeczności lokalnych. Zgłosiliśmy uwagi do projektu rządowego przedmiotowej ustawy, podobnie jak inne organizacje społeczne z całej Polski, lecz		

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			praktycznie żadne uwagi dotyczące bezpieczeństwa społeczności lokalnych nie zostały przyjęte z wyjątkiem objęcia dozorem technicznym turbin wiatrowych. Po podjęciu prac nad zmianą "ustawy 10H" na poziomie sejmowym nikt nie zwrócił sie o uczestnictwo jakiejkolwiek organizacji społecznej spoza grup lobbujących za zmniejszeniem tej odległości. Ministerstwo Klimatu jak też politycy mówią o osiągniętym kompromisie, jednak żadna z kilkuset tysięcy osób czy stron narażonych na zamieszkanie pod turbinami wiatrowymi nie została poproszona do rozmów o tym kompromisie, natomiast po drugiej stronie mamy zmasowaną akcję lobbystyczną "rozpaczającą" ileż to procent obszaru Polski zostanie poza ich "prywatną jurysdykcją". Nie dokonano tu jednak żadnych statystycznych obliczeń o ile więcej obywateli i ich rodzin zostanie narażonych na degradację zdrowia, jakości życia i spadek wartości nieruchomości. Przedmiotowa ustawa ma radykalnie zmienić ustalone w 2016 roku zasady lokalizacji turbin wiatrowych wobec miejsc zamieszkania ludzi i obszarów ochrony przyrodniczej. Jednak w debacie publicznej, medialnej i politycznej nie pada żadne wyjaśnienie dlaczego została ustalona "odległość 10H" która była przecież rozwiązaniem zastępczym wobec braku uregulowań prawnych dla bezpiecznej lokalizacji trubin wiatrowych. W momencie nagłego pojawienia się projektów lokalizacji wiatraków nie było w Polsce i nie ma do dzisiaj, normatywów i przepisów		

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			lokalizacyjnych oraz sposobów badań negatywnych oddziaływań na ludzi i przyrodę. Nie ma też zasad ochrony krajobrazu i oceny ekonomiki tych inwestycji dla społeczności lokalnych co powoduje zablokowanie możliwości inwestycyjnych zabudowy mieszkalnej jak też rozwoju turystyki. Sytuacja przed 2016 r spowodowała setki protestów obywatelskich w całej Polsce. Gminy były oblężone przez gromady wiatrowych uzyskiwaczy decyzji środowiskowych, potem takie decyzje sprzedawano za grube miliony korporacjom wiatrowym. Działania tych naganiaczy były bezwzględne i sprawiły że w Polsce były setki protestów i spraw w sądach administracyjnych. Ocena NIK procedur lokalizacyjnych wiatraków pokazała chaos oraz znaczny stopień korupcji w obszarach decyzyjnych samorządów lokalnych. Pamiętamy kilka wysłuchań w Sejmie w sprawie tych nadużyć, dziesiątki ludzi z całej Polski wyrażało niezadowolenie a czasami rozpacz swoich społeczności lokalnych wobec działań samorządów i inwestorów wiatrowych – taka "wiatrakowa ściana płaczu". Bardzo zapadła w pamięć wypowiedź matki która z dziećmi zmuszona została do zamieszkania pod turbinami wiatrowymi – jej cierpiące i nie mogące zasnąć dziecko pytało z wyrzutem – *"Mamo, Tato, dlaczego tego nie wyłączycie"*. Z uwagą śledzimy wypowiedzi polityków z których jednak niewielu spostrzega istotę problemu związanej ze strefą bezpieczeństwa. Wyszukiwanie argumentów "uzysku czystej energii" "niezależności energetycznej"		

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			"blokowania przez partię rządzącą rozwoju OZE" etc., nie dotykają istoty problemu który ta ustawa ma regulować. Pewien przebłysk nadziei wniosła poprawka Posła Marka Suskiego jak i wypowiedzi Pani Minister Anny Moskwy z Ministerstwa Klimatu i Środowiska. Jednakże mowa o kompromisie jest dużym niedopowiedzeniem wobec tysięcy ludzi narażonych na sąsiedztwo uciążliwych inwestycji a kolejne tysiące pozostają w niepewności jutra i loterii, bo być może jutro ich sąsiad wydzierżawi swoją ziemię pod wiatraki i trzeba będzie spędzić kolejne kilka lat na bataliach czy sporach w samorzadach i sądach. Stąd petycja o wysłuchanie publiczne oraz ocenę naukową i medyczną proponowanych rozwiązań. Naszym skromnym zdaniem pierszeństwo w tej regulacji powinnien mieć resort ochrony zdrowia w porozumieniu z ministrem d/s ochrony środowiska. Szafowanie ideologią klimatyczną kosztem dewastacji życia, zdrowia i majątku setek tysięcy ludzi a także krajobrazu i natury nie wydaje się zgodne z zasadami zrównoważonego rozwoju. Zwracamy uwagę na zdumiewający brak empatii społecznej w środowisku senatorów, gdzie nawołuje się do zmniejszenia odległości od turbin do 500 metrów i taką poprawkę Senat właśnie uchwalił. Nadmienić należy, że zgłoszone przez nas do Senatu uwagi w tej sprawie nie zostały wzięte pod uwagę ani nawet nie opublikowane na stronie procedury legislacyjnej Senatu, gdzie zamieszczono wyłącznie uwagi i wnioski ze strony lobbystów i aktywistów klimatycznych		

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			nawołujące do zmniejszenia tej odległości do 500 metrów. 3) **Ad petycji nr 3.** - Zwracamy sie z petycją o natychmiastowe zweryfikowanie opracowania "WYDAWNICTWO POLSKIEJ AKADEMII NAUK, KOMITET INŻYNIERII ŚRODOWISKA MONOGRAFIE Nr 178, "Elektrownie wiatrowe w środowisku człowieka" i osób je redagujących oraz usunięcie tych materiałów z dokumentacji wykorzystywanej w procesie decyzyjnym Sejmu i rządu RP przy ustalaniu odległości bezpieczeństwa dla turbin wiatrowych. a) Poziom wiedzy w zakresie oddziaływania turbin wiatrowych rozpowszechniany od wielu lat w mediach, wywiadach z lobbystami wiatrowymi i w politycznych debatach jest bardzo płytki albo też zręcznie pomijany. b) Należy tu powiedzieć o aktualnie prowadzonej socjotechnicznej kampanii w precyzyjny sposób zorganizowanej przez lobby wiatrowe. W kampanię tą zostały zaangażowane media, politycy a nawet organizacje społeczne i samorządowe. Część z tych organizacji powstało z inicjatywy PSEW i z założenia właśnie w celu lobbowania energetyki wiatrowej. c) Skupić się tu trzeba na ujawnionej w ostatnim czasie "Monografii nr 178" ponoć sygnowanej przez PAN, na którą powołuje się wielu polityków jak też aktywistów organizacji klimatycznych. Materiał ten to obszerne na 200 stron opisanie problematyki lokalizacji turbin wiatrowych z powołaniem się na pomiary środowiskowe i ustalenia własne zespołu		

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			redakcyjnego. Jednak zespół ten składa się z ludzi którzy na co dzień opracowują raporty środowiskowe dla firm wiatrakowych, mają więc konflikt interesów i powiązania ze spółkami lokującymi turbiny w bardzo niedorzecznych lokalizacjach. d) Szef tego zespołu ma specjalizację geologa a jednocześnie członka zarządu fundacji promującej m.in. wiatraki a drugi to elektroenergetyk no i pomiarowcy pracujący na co dzień dla firm wiatrowych którzy zostali już w 2014 roku ocenieni przez specjalistów z dziedziny akustyki jako niezbyt rzetelni. Jako organizacja zetknęliśmy się z tymi ludźmi gdy wykonywali pomiary dla turbin wiatrowych przy prędkości wiatru poniżej 1 m/s gdy turbina zaczyna produkcję prądu dopiero przy 2 lub 3 m/s. Opinia prof. prof. Lebiedowskich w tej sprawie w załaczniku. https://www.edpr.com/poland/sites/edprpoland/files/edpr_201203_korsze_sprawozdania-z-pomiarow-akustycznych_pl.pdf Szerszy opis dokonań tego zespołu redakcyjnego - https://wprawo.pl/katarzyna-ts-konflikt-interesow-czyli-pan-na-uslugach-biznesu-wiatrakowego/ Okazało sie też, że kolejna grupa 37 profesorów i naukowców podpisanych jako zespół redakcyjny tego opracowania po sprawdzeniu ich specjalizacji naukowej wynika, że w 95% to fachowcy od wody i ścieków, pojawił się też jakiś górnik i rolnik. Nie ma w tym zespole ani jednego specjalisty od hałasu i infradźwięków a w szczególności w zakresie medycznej oceny tych oddziaływań np. otolaryngologii, etc.		

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			Tym samym uwidacznia sie poziom manipulacji lobbystów, liczących, że nikt nie będzie sprawdzał i podważał tak licznej listy tytułów naukowych. Obserwujemy tu upadek nauki pod dyktando sponsorów co obecnie zaznacza się w wielu dziedzinach życia społecznego. Mamy tu też do czynienia z niedopuszczalną próbą manipulacji tak ważnymi dla całego naszego społeczeństwa decyzjami które na dziesiątki lat zadecydują o zdrowiu i jakości życia setek tysięcy ludzi. Lobbyści próbują manipulacji decyzjami na najwyższych szczeblach państwa polskiego w Sejmie i Senacie. e) Zapoznaliśmy się z tym obszernym opracowaniem i wg naszej oceny jest to publikacja pod założony wynik – ma udowodnić, że odległość 500 metrów ma zapewnić bezpieczną dla ludzi lokalizację turbin wiatrowych. f) Niestety publikacja ta znalazła szerokie grono odbiorców przyjmujących dane tam zawarte za potwierdzone i uważających, że zostały one zweryfikowane przez naukę. Powołują się na nią w swych opiniach politycy i organizacje lobbystyczne. Oczywiście należy to dzieło zweryfikować w niezależnych ośrodkach naukowych. g) Należy tu wspomnieć, że istnieje od lat, skrzętnie ukrywana przez lobbystów wiatrowych, opinia polskich naukowców np. Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego Państwowego Zakładu Higieny która wskazuje na konieczność zwiększenia tej odległości bezpiecznej wobec turbin wiatrowych nawet powyżej 2000 metrów. Wskazanie to oparte zostało o		

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			analizę 487 publikacji naukowych z całego świata. https://www.pzh.gov.pl/stanowisko-narodowego-instytutu-zdrowia-publicznego-panstwowego-zakladu-higieny-w-sprawie-farm-wiatrowych/ h) Jako kontr-przykład pokazujący lobbystyczną manipulację wynikami badań i pomiarów można wskazać badania Uniwersytetu Technologiczno-Przyrodniczego w Bydgoszczy oraz Colegium Medicum UMK w Toruniu. http://naszaenergia.kujawsko-pomorskie.pl/fileadmin/doc/Sprawozdanie_wiatraki_.pdf Przeprowadzone zostały tam badania na zwierzętach hodowlanych przy turbinach o mocy 2 MW. Wynikiem badań było potwierdzenie silnego negatywnego oddziaływania hałasu i infradźwięków na organizmy żywe, tuczniki, gęsi i brojlery. W skrócie – z porównania wyników hodowli - wagi, zużycia paszy oraz poziomu hormonu stresu – kortyzolu wynikało, że zwierzęta hodowane 50m i nawet 500 metrów od turbiny osiągały o około 20% mniejsze przyrosty wagi, przy ok. 20% większym zużyciu paszy i znacznie zwiększonym poziomie hormonu stresowego od zwierząt umieszczonych w odległości 1000 metrów od turbiny. i) Podczas analizy pomiarów przedstawionych w badaniu Uniwersytetu z Bydgoszczy daje się zauważyć znaczną różnicę pomiędzy wynikami z tego badania a pomiarami podawanymi za wiarygodne w omawianym "Memoriale 178" opracowanym przez lobby wiatrowe. Tak np. mierzony hałas podany w "Memoriale 178" spada do poziomu 45dBA przy odległości około 500 metrów od turbiny gdy w		

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			niezależnych badaniach Uniwersytetu z Bydgoszczy i UMK Toruń poziomu takiego nie osiąga się nawet w odległości 1000 metrów od turbiny. *j)* Należy nadmienić, że w "Memoriale 178" w tablicy stosowanych na świecie odległości bezpieczeństwa pominięto wszystkie dane i sposoby ustalania odległości bezpiecznej jeżeli byłyby one niekorzystne dla forowanego założenia "500 metrów". Np. w Niemczech podstawą ustalenia odległości jest normatyw 35dBA dla terenów wiejskich który może być osiągnięty w odległościach od 1,5 do 2 km w zależności od osiąganej mocy i warunków wietrznych turbiny a w przypadku zespołów kilku turbin znacznie dalej. Nie wymieniono np. zasady stosowanej w Wielkiej Brytanii uzależnionej od wysokości turbin i także musiałaby ta odległość wynosić dla obecnych typów turbin około 2-3km. Nie podano też, że wymagany przez WHO – Światową Organizację Zdrowia poziom hałasu dla zapewnienia spokojnego snu wynosi <30dBA. *Nawiasem mówiąc - w Polsce norma hałasu środowiskowego została podniesiona przez ministra Korolca za czasów Platformy Obywatelskiej na 40 i 45dBA aby ponoć zmniejszyć liczbę potrzebnych przy drogach barier dźwiękowych. Skutki przełożyły się jednak na obciążenie całego społeczeństwa w wielu obszarach projektowania przestrzeni publicznej. Termin na wniesienie uwag do zmian wspomnianej normy wynosił 4 dni robocze (sic!)* k) Omówienie szczegółów i manipulacji normami i obliczeniami opłaconych przez inwestorów wiatrowych projektantów wykracza poza ramy naszej petycji,		

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			podaliśmy tu zaledwie kilka sygnałów na poparcie wniosku o bezstronną analizę tej problematyki na niezależnym forum naukowców i narażonych na te uciążliwości społeczeństw. l) Istnieją też badania wskazujące na ogromną śmiertelność ptaków w otoczeniu turbin wiatrowych w tym bardzo często ptaków drapieżnych z Czerwonej Księgi. Znane nam są badania z farm wiatrowych np. Kisielice gdzie uwidocznione zostały ogromne straty w ornitofaunie. Badania te na obszarze Polski zostały z jakiegoś powodu ukryte, znaleźliśmy je dopiero w archiwach niemieckich. To podkreśla konieczność weryfikacji odległości bezpieczeństwa od miejsc ochrony siedlisk pataków i terenów migracyjnych a także obszarów leśnych. 4) **Ad. petycji nr 2 i 4** - Wiele badań potwierdzających negatywne skutki turbin dla ludzi i przyrody zostało zablokowanych przez lobbystów wiatrowych gdyż to oni je sponsorowali ale zabronili ich publikacji gdy wyniki były dla nich niekorzystne. a) Zaproponowana w ustawie zmiana "10H" na odległość 500m, a aktualnie 700 metrów, nie spełni wymagań ochrony ludności zmuszonej poprzez to do zamieszkiwania zbyt blisko turbin wiatrowych. b) <u>W naszych uwagach do obecnie procedowanej ustawy zasugerowaliśmy ustalenie zasady minimum 1000 metrów lub 7H jeśli ta odległość jest większa</u>. Propozycja zwiększenia odległości do 1000 metrów padła też podczas prac sejmowych, lecz ona także nie rozwiązałaby		

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			lokalizacji dla turbin o mocy kilkunastu megawatów i wysokościach siegających 300 metrów. c) Bezsprzeczne jest negatywne oddziaływanie turbin wiatrowych na jakość życia ludzi i mówią o tym dane i badania naukowe. Przez lata działań w celu pomocy ludziom pod turbinami lub zagrożonymi taka lokalizacją poznaliśmy setki badań i normatywów z Europy i całego świata. d) Znane są apele do rządów różnych krajów o ustalenie zasad bezpiecznej lokalizacji turbin wiatrowych ze względu za zagrożenie zdrowia i obnizenie jakości życia, np Manifest z Darmstad podpisany przez 100 utytułowanych specjalistów z dziedzin powiązanych z tą problematyką, w tym z obszaru medycyny, akustyki, itp. e) Poznaliśmy też sposoby działań korporacji wiatrakowych i metody manipulacji danymi wejściowymi, normami i pomiarami w szczególności hałasu i infradźwięków. f) Znamy przykłady naukowców i doradców ministerialnych posiadających udziały w firmach wiatrowych. Doprowadziliśmy np. do usunięcia tak powiązanego konsultanta krajowego d/s Zdrowia Publicznego który wydawał nie oparte na badaniach opinie umożliwiające lokalizację turbin w niedorzecznych miejscach. g) Wiele problemów w zakresie szerokiego spektrum oddziaływań środowiskowych było sygnalizownych przez społeczności lokalne jak też przedstawicieli nauki tak więc petycja nr 4 wymienia w punktach wstępny zarys dla wprowadzenia rzetelnych uregulowań w tej dziedzinie. W szczególności budzi obawy		

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			pozostawienie swobody zabudowy mieszkaniowej przy istniejących turbinach bez uświadomienia ludziom istniejących zagrożeniach a także bez perspektywy odpowiedzialności państwa lub inwestora za skutki takich działań na zdrowie i majątek prywatny w długotrwałym okresie. h) Firmy wiatrowe zajmują przestrzeń publiczną i prywatną powodując ograniczenia i emisje jak też niemożność ich zagospodarowania i nie ponoszą z tego tytułu żadnych kosztów ani odpowiedzialności prawnej. Jest to casusu naruszenia Kodeksu Cywilnego na gruncie prawa własności i odpowiedzialności za emisje zanieczyszczeń i wpływ na wartość i możliwość wykorzystania sąsiednich nieruchomości. Nigdy dotychczas nie ustlono wokół turbin wiatrowych obszarów ograniczonego użytkowania co mogłoby sie wiązać z rekompensatą za wnoszone zanieczyszczenia, emisje i ich skutki. i) Dotychczasowa korekcja poziomu hałasu przy turbinach wiatrowych charakterystyką dBA nie ukazuje całego spektrum emisji hałasu i tym samym uniemożliwia ocenę potencjalnych skutków medycznych. Wymagane jest ustalenie indywidualnych norm i metodyki pomiarów, gdyż obecna norma uniemożliwia zbadanie hałasu dla źródeł umieszczonych powyżej 30 metrów lub przy predkości wiatru pow 5 m/s. Manipulacjom poddany jest też często współczynnik pochłaniania gruntu – G a także unikanie uznania przez inwestorów hałasu od turbin jako modulowanego i tonalnego.		

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			j) Działania lobby wiatrowego skupiają się wyłacznie na zysku i używają nieetycznych manipulacji i działań na które naszym zdaniem nie powinno być zgody w naszym kraju. k) Dlatego właśnie jest potrzebna niezależna naukowa ocena problematyki i rzetelne ustalenia zasad bezpiecznej lokalizacji turbin wiatrowych oraz monitoring środowiskowy i medyczny. Problemem w rozwoju energetyki wiatrowej nie jest brak akceptacji społecznej dla tej energii co próbowano argumentować w OSR ustawy, problemem jest brak jednoznacznych regulacji i norm technicznych zapewniających jednocześnie bezpieczeństwo środowiska i ludzi a także dających jasną informację dla decyzji inwestycyjnych. **Efektywność produkcji prądu z turbin wiatrowych:** a) Ze względu na zmasowane używanie argumentów o zablokowaniu ustawą "10H" produkcji czystej i ekologicznej energii z wiatraków należy wyjaśnić zarówno społeczeństwu jak też politykom i mediom, że to nie jest prawda. b) Z wiatraków w praktyce nie ma prądu – średnia produkcja w roku to wykorzystanie zaledwie około 15-20% mocy nominalnej zainstalowanych turbin w zależności od lokalizacji, na wybrzeżu i w górach więcej a w głębi lądu ta wartość moze być zaledwie kilkuprocentowa – "Mercedes na pedały" jak to ktoś kolokwialnie określił.		

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			Koszt budowy energetyki wiatrowej oparty jest na "MW mocy nominalnej" więc aby w rzeczywistości aby uzyskać moc dyspozycyjną na poziomie 6 GW, trzeba by zbudować 50GW turbin w ich mocy nominalnej. Tyle mają Niemcy a ich sumaryczna efektywność jest pozorna i wciąż tam są rozbudowywane elektrownie węglowe i gazowe dla stabilizacji systemu. c) Jako, że energia z turbin wiatrowych jest niestabilna i niepewna to może jej nie być wcale lub co się zdarza tylko kilka godzin 5-6 razy w roku - mamy jej nadmiar. Jeśli nadwyżki nie da się wyeksportować to sieć go nie przyjmie a i tak trzeba za nią zapłacić. Gdy energii jest mało muszą pracować elektrownie konwencjonalne o szybkim rozruchu. Rezerwa wirująca to zazwyczaj najdroższe w eksploatacji elektrownie gazowe. Znane na świecie zjawisko – "przędzenie mocy rezerwowej" – to także konieczność wybudowania na koszt obywateli i państwa większej ilości elektrowni szybkiego rozruchu które będą w stanie stabilizować trudną do przewidywania mocy dyspozycyjnej energetykę wiatrową. Wiedza o tym zjawisku nie jest powszechna, stąd błędy decyzyjne i pojęciowe w obszarach strategicznych decyzji politycznych i samorządowych. d) Ktoś musi więc pokryć koszty tych nowych jednostek wytwórczych opartych o paliwa konwencjonalne (kilka GW mocy rezerwowej) w tym na gaz który zdrożał w ostatnim czasie nawet 10 razy. Do tego należy dodać konieczność przebudowy sieci energetycznych dla przesłania mocy wytwórczych z turbin wiatrowych i		

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			fotowoltaiki które i tak finansują finalnie odbiorcy energii ale o tym się nie mówi publicznie. e) Należy nadmienić, że kosztem jednej turbiny wiatrowej, do której także państwo dopłaca z róznych funduszy celowych, można by uruchomić kilkadziesiąt biogazowni, kilkaset wiatraków przydomowych lub tysiące instalacji fotowoltaicznych (do 100kW). Obecny przyrost mocy w fotowoltaice nastąpił właśnie na skutek inwestycji prywatnych w instalacje prosumenckie. Problemem natomiast stają się wielkopowierzchniowe farmy fotowoltaiczne na setkch hektarów otaczające całkowicie wsie jak np. Stacze w gminie Kowale Oleckie f) Mowa o taniej energii z wiatraków jest chwytem reklamowym w mediach i polityce. Nawet pobieżne zapoznanie się z funkcjonowaniem rynku mocy pokazuje, że energia z wiatru nie kosztuje jedynie 300zł za MWh. Jeśli policzymy konieczność dodatkowych inwestycji w generatory gazowe i sieci energetyczne to te koszty będą wielokrotnie wyższe. Porównanie z elektrowniami na węgiel nie jest równoważne gdyż 60% ceny za MWh stanowią tu opłaty ETSU za emisje CO2. g) Ceny na rynku mocy zależne są od aktualnego zapotrzebowania na moc i ceny najdroższego dostępnego źródła energii. Jeśli dostępnej energii z OZE jest niewiele to musza być uruchomione generatory gazowe co winduje cenę w górę. Przykład z dnia 17 sierpnia 2022, godz. 21. Niska produkcja energii z OZE (tylko 711 MW) spowodowana pogodą i porą dnia oraz wysokie zapotrzebowanie na		

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			poziomie 22 837 MW sprawiło, że cenę energii wyznaczały jednostki gazowe i wyniosła ona 3240,03 zł/MWh. O ile możliwy jest scenariusz, że na rynek dostrczane jest dużo energii z OZE a zapotrzebowanie jest niewielkie i cena mogłaby być dość niska to taka sytuacja jest raczej teoretyczna. Niemcy mają wbudowane 65GW mocy w turbinach wiatrowych a jak nie wieje to muszą importować energię ze Skandynawii, Francji lub Polski. Nota bene – Niemcy wciąż rozbudowują moce energetyki węglowej a wstrzymali budowę wiatraków. h) Forsowanie turbin wiatrowych dużej mocy powoduje destabilizację systemu energetycznego a przy tym stwarza ogromne zagrożenie zdrowotne dla społeczeństw lokalnych oraz ornitofauny. i) Napór lobbystów wiatrowych na realizację kolejnych farm wiatrowych ma raczej niewielki efekt dla polskiej energetyki, daje się odczuć presję rynku zbytu dla turbin wiatrowych z Niemiec, Danii i Hiszpanii. W krajach tych energetyka wiatrowa została wyhamowana ze względu właśnie na protesty społeczne, wpływ na śmiertelność ptaków i dewastację obszarów turystycznych. Podstawowym jednak argumentem wstrzymania m.in. Energiewende jest brak efektywności i niestabilność produkcji pradu z turbin lądowych. Utrzymanie produkcji Siemensa i Vatenfalla jest konieczne dla Niemiec i Danii więc stąd presja na rozbudowę tego nieefektywnego systemu energetycznego w Europie Wschodniej w tym Polsce. j) Energetyka wiatrowa i fotowoltaiczna jest technologią schyłkową i Polska ma stanowić jedynie rynek zbytu dla		

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			rozwiniętego przemysłu w krajach zachodnich. Niemcy od kilku lat pracują nad technologiami i przekierowują się na technologie wodorowe mające perspektywy rozwojowe i znacznie większą efektywność praktyczną. k) Stronami które skorzystają na tej ustawie są lobbyści i korporacje wiatrowe zarabiające miliony a po drugiej setki tysięcy ludzi, w znacznej cześci jeszcze nawet nieświadomych, że ich sasiad może wydzierżawić swoją działkę pod wiatraki. Nieruchomości sąsiednie staną sie bezwartościowe a mieszkańcy nie będą w stanie zmienić swego miejsca zamieszkania w szczególność, że nie ma pewności, że w tym drugim miejscu wkrótce nie pojawi sie kolejny wiatrowy naganiacz... Wnosimy o pilne rozpatrzenie naszych petycji gdyż tempo procedowania ustawy jest niezwykle szybkie a jej ustalenia mogą zadecydować o narażeniu zdrowia i życia setek tysięcy polskich obywateli na wiele pokoleń. Uważamy też, że wyrażamy tym samym niepokój i obawy obywatelskie oraz oczekiwania, że powstające prawo będzie w sposób dostateczny chronić ich podstawowe konstytucyjne prawa.		
3.	Stowarzyszenie „Z energią o prawie”	Uwaga ogólna	Proponowane jest dopuszczenie lokalizacji elektrowni wiatrowych na gruntach chronionych bez konieczności uzyskiwania zgody na zmianę przeznaczenia gruntów rolnych. Elektrownie wiatrowe zajmują niewielką powierzchnię, a ich lokalizacja przyczynia się do ochrony gruntów rolnych poprzez m.in. ograniczenie chaotycznej zabudowy.	**W art. 7 ust. 1a ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 82) dodaje się ust. 1b, o następującym brzmieniu:** Przepisu, o którym mowa w ust. 1, nie stosuje się do terenów, które w miejscowych planach	**Uwaga nieuwzględniona** Grunty rolne klasy I-III mają strategiczne znaczenie z punktu widzenia rolnictwa w Polsce. Dlatego też nie zakłada się wprowadzenia dalszych ułatwień w tym zakresie**.**

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				zagospodarowania przestrzennego przeznaczane są pod lokalizację i dojazd do elektrowni wiatrowych	Warto też zwrócić uwagę, że obecnie nie ma bezwzględnego zakazu lokalizowania inwestycji wiatrakowej na takich gruntach. Działanie takie wymaga jedynie uzyskania zgody ministra właściwego do spraw rozwoju wsi. Obecna regulacja w sposób właściwy waży poszanowanie potrzeby rozwoju rolnictwa oraz potrzebę rozwoju OZE, gdyż wydawana decyzja można uwzględnić charakter konkretnej inwestycji oraz charakter konkretnego gruntu rolnego.
4.	Agro&Ekoplan	Uwaga ogólna	Dotyczy wprowadzenia systemu rozliczeń zarówno dla elektrowni słonecznych, wiatrowych, jak i pozostałych źródeł energii, następuje w centrum rozliczenia, gdzie elektrownie te zostają odłączone od sieci; ponieważ skali wyłączeń nie można w perspektywie finansowej 15-20 lat jednoznacznie określić więc trudno jest zbudować model finansowy, który by pozwolił na finansowanie tych źródeł przez zwykłego „Kowalskiego" co powoduje, że w polskim systemie OZE nie ma tzw. Energetyki obywatelskiej, z wyjątkiem systemów dachowych. Polska jest krajem, w którym oddano energetykę obywatelską na rzecz funduszy i korporacji zagranicznych, które mając olbrzymie fundusze przejmują projekty, budują i eksploatują kosztem energetyki obywatelskiej np. Na wzór Niemiec, Francji, Holandii, gdzie obywatel ma dostęp do nisko oprocentowanych kredytów na poziomie 4%, a Niemczech do 20 mln Euro inwestycji obywatel może uzyskać kredyty na jedną spółkę i czasie karencji do 3 lat, a także		**Uwaga wyjaśniona** W polskim prawie przewidziano szereg mechanizmów wspierających rozwój energetyki rozproszonej. Wytwórcy i odbiorcy energii mogą zrzeszać się w takich kooperatywach jak: • spółdzielnie energetyczne, dla których przewidziano preferencyjny system rozliczeń zgodnie z którym nadwyżka energii elektrycznej wytworzonej z instalacji OZE członka spółdzielni nad energią skonsumowaną przez pozostałych członków jest rozliczana ze sprzedawcą energii elektrycznej w ramach systemu opustów w stosunku 1:0,6; • klastry energii działające w formie porozumienia cywilnoprawnego z przewidzianym mechanizmem wsparcia opierającym się

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			do czasu finansowania przedsięwzięcia w zależności od źródła nawet do 30 lat -do tego bez udziału własnego. W Polsce udzielane kredyty sięgają 9-10% i tak jak wspomniałem przeciętny obywatel lub nisko kapitałowo spółka nie ma szans na finansowanie, abstrahując, że środki z KPO do tej pory w pełnej wielkości nie zostały uruchomione. Czyli jednym słowem musi być wyrażony mechanizm gwarantujący energetykę obywatelską, jej rozwój, a także system rozliczeń, który rekompensowałby straty w wyniku wyłączeń przez wszystkich obywateli i firmy korzystających z energii elektrycznej.		na obniżeniu kosztów usług dystrybucji oraz uldze na opłatach OZE i kogeneracyjnej; • obywatelskie społeczności energetyczne; • a także w formie prosumenta zbiorowego i lokatorskiego. Dodatkowo, w ramach KPO realizowana jest Inwestycja B2.2.2/G1.1.2 Instalacje OZE realizowane przez społeczności energetyczne. Inwestycja będzie realizowana do połowy 2026 r. Dotychczas zostały zrealizowane dwa zasadnicze nabory wniosków (oba nabory mają status „zakończony"). Docelowo ma być wsparte 200 projektów przed inwestycyjnych oraz 20 projektów inwestycyjnych. Na realizację Inwestycji przewidziano łączną kwotę ok. 845 mln zł, w tym na wsparcie przedinwestycyjne (310,3 mln zł), inwestycyjne (528 mln zł) oraz centralne (6,6 mln zł). Rezultaty powyższych działań są stale monitorowane i w razie konieczności będą podejmowane kolejne inicjatywy legislacyjne.
5.	Izba Gospodarcza Ciepłownictwo Polskie	Uwaga ogólna (Rozdział 4a ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Oczyszczalnie ścieków, obok sektora rolniczego oraz przemysłu, stanowią jeden z najważniejszych kierunków produkcji biometanu w Polsce. Zgodnie z VI aktualizacją Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych z 2022 roku (załącznik nr 3 do KPOŚK), potencjał produkcji biometanu z osadów ściekowych w Polsce szacowany jest na łącznie 3 241 960 MWh, przy założeniu uśrednionej	Propozycja modyfikacji istniejącego systemu wsparcia dla jednostek o mocy poniżej 1 MWe.	**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga spoza zakresu przedmiotowego projektu. Uwaga zostanie poddana analizom w ramach dalszych prac legislacyjnych w MKiŚ.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			60% zawartości metanu, bardzo wysokiej dyspozycyjności instalacji na poziomie 90% oraz wartości ciepła spalania 36 MJ/m3. Już obecnie największe oczyszczalnie ścieków komunalnych w Polsce produkują znaczący wolumen biogazu. Spośród ponad 1600 instalacji działających w kraju biogaz wytwarzany jest w 140 lokalizacjach, przy czym odpowiadają one za produkcję aż 271 101 600 m^3 biogazu rocznie (przy założeniu produkcji biogazu na poziomie 0,9 Nm3/kg s.m. osadu w ramach fermentacji na oczyszczalniach ścieków wyposażonych w ZKF), co stanowi ponad połowę potencjalnie dostępnego wolumenu. Instalacje te produkują tyle biogazu, ile potrzebują na własny użytek; wytwórcy mogliby istotnie zwiększyć wolumen wytwarzania biogazu, jeśli wystąpiłoby na niego zapotrzebowanie. Zdecydowana większość instalacji dysponuje mocą zainstalowaną poniżej 1 MWe. Ogromną zaletą wykorzystania potencjału osadów ściekowych do produkcji biogazu i biometanu jest powszechność występowania oczyszczalni ścieków – są one zlokalizowane na terenie całej Polski, co znacząco ułatwia wykorzystanie wytworzonych paliw w sieci gazowej i zapewnia lokalny charakter dostaw. Przeważająca większość tych instalacji nie spełnia wymaganego w systemach wsparcia kryterium wieku urządzeń, co automatycznie dyskwalifikuje je z uczestnictwa zarówno w systemie wsparcia bazującym na premii gwarantowanej, jak i projektowanym systemie aukcyjnym. W efekcie właściciele oczyszczalni ścieków nie decydują się ani na zwiększenie wolumenu wytwarzania biogazu, ani na dostawienie do instalacji modułu uszlachetnienia biogazu do biometanu wraz z niezbędnymi		

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			urządzeniami. Tym samym realny potencjał wytwarzania biogazu i biometanu z oczyszczalni ścieków nie jest realizowany, co przekłada się na obniżenie potencjału produkcji biogazu i biometanu ogółem w Polsce. Rozwiązaniem mogłaby być modyfikacja systemu wsparcia dla instalacji wytwarzania biometanu z biogazu lub biogazu rolniczego, wytwarzanego w odrębnej instalacji. Innymi słowy, wsparcie mogłoby objąć wyłącznie moduł uszlachetnienia biogazu do postaci biometanu wraz z urządzeniami stanowiącymi integralne części całości techniczno-użytkowej tego modułu. Efekt zachęty byłby spełniony, ponieważ gdyby taki system wsparcia nie powstał, wytwórcy (właściciele oczyszczalni ścieków) nie zdecydowaliby się na realizację inwestycji w wytworzenie biometanu. Jednocześnie taka zmiana nie byłaby sprzeczna z kryterium wieku urządzeń, ponieważ wsparcie objęłoby jedynie nowe instalacje (moduły oczyszczania biogazu). Ze względu na niewielką moc typowej instalacji wytwarzania biogazu z osadów ściekowych postulowana zmiana powinna objąć istniejący system wsparcia wytwarzania biometanu dla małych jednostek do 1 MWe.		
6.	Fundacja Frank Bold	Uwaga ogólna	Generalnie pozytywnie postrzegamy przedstawioną propozycję legislacyjną w zakresie energetyki wiatrowej, jednak mamy pewne uwagi i propozycje, które prezentujemy poniżej:		**Uwaga wyjaśniona** Szczegółowe wyjaśnienia zostaną przedstawione w odpowiedzi na konkretne uwagi.
7.	Polskie Stowarzyszenie Energetyki Wiatrowej	Uwaga ogólna	Proponujemy umożliwienie inwestor współfinansowanie mpzp oraz planów ogólnych. Propozycja brzmienia: "Inwestor, który zamierza zlokalizować elektrownię wiatrową, może ponieść część lub całość kosztów sporządzenia	Analogicznie do zapisów ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze zapis taki umożliwiałby finansowanie MPZP i POG przez inwestorów. Koszty	**Uwaga nieuwzględniona** Obowiązują ogólne zasady finansowania sporządzania planu ogólnego i miejscowego określone w art. 13l i

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			zmiany planu ogólnego gminy lub sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, o którym mowa w art. 15a ust 1 oraz ust. 3 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym."	sporządzenia tych dokumentów na potrzeby inwestycji wiatrowych są znaczne, często nie do udźwignięcia przez budżet gminy. Umożliwienie inwestorom współfinansowanie lub finansowanie mpzp oraz panów ogólnym może w konsekwencji przyczyni c się na skrócenie procesu planistycznego. Gminy obciążone wieloma innymi wydatkami nie będą musiały, sięgać po środki nadwyrężające gminy budżet.	art. 21 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Zgodnie z nimi koszty sporządzania planu ogólnego obciążają budżet gminy, z wyjątkiem finansowania zmiany wynikającej z rozmieszczenia inwestycji celu publicznego o znaczeniu krajowym, wojewódzkim, metropolitalnym lub powiatowym, kiedy to obciążany jest odpowiednio budżet państwa, województwa, związku metropolitalnego albo powiatu. Ustawa dopuszcza finansowanie sporządzania planu miejscowego przez inwestora realizującego inwestycję celu publicznego – w części, w jakiej jest on bezpośrednią konsekwencją zamiaru realizacji tej inwestycji (art. 21 ust. 2 pkt. 4 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym). W przypadku opracowywania planu miejscowego dla konkretnej inwestycji jest również możliwe finansowanie przez inwestora sporządzenia projektu tego dokumentu w przypadku zastosowania szczególnej formy planu miejscowego, jaką jest ZPI. Obowiązujące przepisy nie dopuszczają finansowania sporządzania planu ogólnego przez inwestora realizującego konkretną inwestycję. Natomiast przepisy ustawy – Prawo geologiczne i górnicze dopuszczają taką możliwość w zupełnie innej sytuacji – gdy gmina ma obowiązek dokonania zmiany planu ogólnego,

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
					wynikający z przepisu prawa (uwzględnienie występowania udokumentowanego złoża kopalin lub jego ochrony).
8.	Polskie Stowarzyszenie Energetyki Wiatrowej	Uwaga ogólna	Wprowadzenie do upizp zapisu, wskazującego na odstępstwo dla zastosowania art. 16 ust. 1 przy sporządzeniu projektu ZPI przed złożeniem wniosku do Rady Gminy o jego uchwalenie. 2.Wprowadzenie zapisu do upizp i ustaw w materie udostępniania materiałów z zasobu geodezyjnego o zakwalifikowanie ZPI jako zadania własnego gminy i umożliwienie o darmowe udostępnienie materiałów geodezyjnych na cel sporządzenia ZPI, podobnie jak w przypadku MPZP, dla których gmina może pozyskać darmowe materiały z zasobu geodezyjnego.	Obecny stan prawny, wskazuje na konieczność zachowania przy opracowaniu ZPI art. 15 oraz art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2024r., poz. 1130), co oznacza, że projekt ZPI (załącznik do uchwały) musi być wykonany w skali 1:1000, z wykorzystaniem urzędowych kopii map zasadniczych albo w przypadku ich braku map katastralnych, gromadzonych w państwowym zasobie geodezyjnym i kartograficznym. Taki stan prawny wymusza na wnioskodawcy konieczność pozyskania map zasadniczych na własny koszt. Biorąc pod uwagę zakres przestrzenny opracowań planistycznych pod lokalizację siłowni wiatrowych, często są to koszty na poziomie kilkudziesięciu tysięcy złotych. Takie działanie, biorąc pod uwagę charakter prawny ZPI, który to w I etapie opracowania winien zostać zaakceptowany przez Radę Gminy i to właśnie ten organ musi zadecydować o przystąpieniu od jego opracowania, jest działanie jest ryzykowne w punktu widzenia inwestora. Brak zgody rady gminy na dalsze procedowanie ZPI, będzie wiązać się z realną stratą inwestora.	**Uwaga nieuwzględniona** ZPI jest szczególną formą planu miejscowego, dlatego powinien być sporządzany z wykorzystaniem takich samych map, jak każdy inny plan miejscowy. Zgodnie z art. 37eb ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym projekt ZPI składany wraz z wnioskiem powinien spełniać wymagania określone w art. 15 ust. 1-3, art. 16 ust. 1 oraz przepisach wydanych na podstawie art. 16 ust. 2 ustawy. Nie są przewidywane zmiany legislacyjne w tym zakresie ani wprowadzanie wyjątków w odniesieniu do konkretnych inwestycji. Koszt mapy stanowi niewielki udział w kosztach całej inwestycji. Ponadto zgodnie § 6 ust 1 rozporządzenia ws. wymaganego zakresu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, dla obszarów planu miejscowego o znacznej powierzchni dopuszcza się stosowanie map w skali 1:2000, co może obniżyć koszty.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				W drugiej kolejności warto wskazać, że I etap techniczny opracowania, polegający na sporządzeniu samego projektu ZPI jest etapem wykonywanym na podstawie pozyskanych informacji z ogólnodostępnych baz danych, co prawda zawiera on wszystkie elementy wynikające z art. 15 ustawy o pizp oraz ustawy „wiatrakowej", lecz na tym etapie opracowania ustalenia nie są na tyle szczegółowe by zaistniała konieczność szczegółowej analizy mapy zasadniczej, tym bardziej jeśli treść ogólnodostępnych systemów geoinformatycznych pozwala na określenie podstawowych ustaleń ZPI w zakresie ograniczeń w użytkowaniu terenu. Ponadto, warto odnieść się również do kwestii licencji pozyskanej przy zamawianiu materiałów geodezyjnych. Z przepisów literalnie nie wynika, by licencja pozyskana przez inwestora mogła zostać przeniesiona na rzecz gminy, co może skutkować koniecznością ponownego wystąpienia o udostępnienie materiałów z ośrodka geodezyjnego na etapie samego sporządzania ZPI, czyli po podjęciu przez Radę promesy o dalszym procedowaniu projektu.	
9.	Polskie Stowarzyszenie Energetyki Wiatrowej	Uwaga ogólna	Na wstępie chcielibyśmy podziękować za przedstawienie do konsultacji Ustawy o zmianie ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych oraz niektórych innych ustaw, gdyż jest to kwestia o fundamentalnym		**Uwaga wyjaśniona** Szczegółowe wyjaśnienia zostaną przedstawione w odpowiedzi na konkretne uwagi.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			znaczeniu dla lokalizowania oraz dalszego rozwoju elektrowni wiatrowych. Określenie minimalnej odległości turbin wiatrowych od zabudowań na poziomie 500 metrów, które okazało się kompromisem wszystkich zainteresowanych stron, uważamy za rozwiązanie sprzyjające dalszemu, dynamicznemu rozwojowi technologii wiatrowej w naszym kraju. Wprowadzenie szczególnej formy planu jakim jest ZPI także pozwoli na przyspieszenie procesów planistycznych, przy poszanowaniu lokalnych społeczności wraz z realizacją inwestycji uzupełniającej w ramach korzyści dla gminy. Polskie Stowarzyszenie Energetyki Wiatrowej (Dalej: „PSEW"), jako główna organizacja reprezentująca branżę wiatrową, zgłasza uwagi oraz propozycje do projektu ustawy, które w naszej ocenia zoptymalizują dotychczasowe zapisy, jak poniżej.		
10.	ClientEarth	Uwaga ogólna	W ocenie Fundacji przedstawiony do konsultacji projekt ustawy dobrze odpowiada na oczekiwania strony społecznej, wyważając interesy odbiorców energii, inwestorów, lokalnych społeczności oraz środowiska naturalnego. Ustawa w sposób istotny przyczyni się do zwiększenia krajowego potencjału lądowej energetyki wiatrowej, co przełoży się na poprawkę bezpieczeństwa energetycznego, niższe koszty energii elektrycznej oraz redukcję emisji gazów cieplarnianych. Fundacja wyraża nadzieję, że po rozpatrzeniu uwag zgłoszonych w ramach uzgodnień, opiniowania i konsultacji publicznych ten długo oczekiwany projekt zostanie, bez zbędnej zwłoki, skierowany do dalszych prac w parlamencie. Regulacja ta ma kluczowe znaczenie dla ochrony klimatu i partycypacji przez Polskę	Nie dotyczy	**Uwaga wyjaśniona** Szczegółowe wyjaśnienia zostaną przedstawione w odpowiedzi na konkretne uwagi.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			w celach klimatycznych na 2030 r., w związku z czym powinna być pilnie procedowana – w opinii Fundacji jeszcze w 2024 r.		
11.	UrbanConsulting	Uwaga ogólna	Propozycja dopuszczenia lokalizacji elektrowni wiatrowych na gruntach chronionych bez konieczności uzyskiwania zgody na zmianę przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze w procedurze sporządzania MPZP. Elektrownia wiatrowa wraz z placem serwisowym i dojazdem zajmuje niewielką powierzchnię gruntów rolnych. Jednocześnie poprzez swoje oddziaływanie wyłącza z zabudowy znaczne połacie terenów rolnych zlokalizowanych w jej otoczeniu. Można powiedzieć więc, że lokalizacja elektrowni wiatrowych poniekąd przyczynia się do ochrony gruntów rolnych i z całą pewnością ogranicza proces chaotycznego ich zabudowywania.	W art. 7 ust. 1a ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 82) dodaje się ust. 1b, o następującym brzmieniu: „Przepisu, o którym mowa w ust. 1, nie stosuje się do terenów, które w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego przeznaczane są pod lokalizację i dojazd do elektrowni wiatrowych”	**Uwaga nieuwzględniona** Grunty rolne klasy I-III mają strategiczne znaczenie z punktu widzenia rolnictwa w Polsce. Dlatego też nie zakłada się wprowadzenia dalszych ułatwień w tym zakresie. Warto też zwrócić uwagę, że obecnie nie ma bezwzględnego zakazu lokalizowania inwestycji wiatrakowej na takich gruntach. Działanie takie wymaga jedynie uzyskania zgody ministra właściwego do spraw rozwoju wsi. Wydaje się, że obecna regulacja w sposób właściwy waży poszanowanie potrzeby rozwoju rolnictwa oraz potrzebę rozwoju OZE, gdyż wydawana decyzja można uwzględnić charakter konkretnej inwestycji oraz charakter konkretnego gruntu rolnego.
12.	Fundacja Łyński Kamień z/s w Nowych Łozicach, woj. zachodniopomorskie	Uwagi ogólne	Projektowane zmiany w ustawie o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych (art. 1) są całkowicie zbędne i są szkodliwe dla mieszkańców zmuszonych sąsiadować z elektrowniami wiatrowymi. Praca elektrowni wiatrowych – poprzez generowanie hałasu słyszalnego i hałasu poza pasmem słyszalności, szkodzi zdrowiu ludzi i zwierząt i w żaden sposób nie wpływa pozytywnie na tzw. „klimat”. Nie udowodniono w żaden naukowo wiarygodny sposób związku przyczynowo skutkowego pomiędzy pracą elektrowni wiatrowych a stężeniem dwutlenku węgla w powietrzu nie	Art. 1 do skreślenia w całości.	**Uwaga nieuwzględniona** Bufory odległości od zabudowy mieszkaniowej oraz obszarów cennych przyrodniczo ustalone w projekcie ustawy stanowią bezwzględną wartość minimalną. Nie ma prawnych ograniczeń, co do zastosowania w konkretnych przypadkach większych buforów odległości. Warto podkreślić, że o buforach odległości w każdym przypadku decyduje organ gminy sporządzający plan miejscowy po zapoznaniu się z treścią

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			mówiąc już o związku stężenia dwutlenku węgla a tzw. „zmianami klimatu". Stąd też proponowane zmiany przepisów prawa zmierzają jedynie do ograniczenia praw własności osób zmuszonych do zamieszkiwania w nazbyt bliskiej odległości od tych urządzeń. Domagamy się powrotu do zasady 10H, tj. wyznaczenia minimalnej odległości elektrowni wiatrowych od zabudowy mieszkalnej według wzoru – dziesięciokrotność wysokości całej elektrowni wiatrowej, nie mniej niż 2.000 m. Budowa elektrowni wiatrowych nie przynosi żadnych korzyści ekonomicznych i społecznych mieszkańcom gmin, gdzie stoją wiatraki. Dochody z podatków od tych budowli są minimalne, gdyż nie obejmują całości urządzenia. Same turbiny wiatrowe nie są opodatkowane ze szkodą dla dochodów gmin. Elektrownie wiatrowe nie generują też miejsc prac w miejscach i lokalizowania. Nie ma żadnej obiektywnej potrzeby ekonomicznej, społecznej i politycznej budowy elektrowni wiatrowych, które też negatywnie wpływają na bezpieczeństwo energetyczne państwa, gdyż nie są w stanie zapewnić bezpiecznych dostaw energii elektrycznej 24h na dobę o stałych parametrach technicznych. Projektowana regulacja to olbrzymi krok wstecz w zakresie ochrony ludności przed szkodliwymi inwestycjami na terenach wiejskich.		Strategicznej Oceny Oddziaływania na Środowisko (przeprowadzenie jej jest obligatoryjne) oraz zapoznaniu się z nastrojami społecznymi co do planowanej inwestycji wiatrakowej. Na dalszych etapach wpływ elektrowni wiatrowej na środowisko jest weryfikowany przy wydawaniu decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Finalne warunki lokalizacji oraz zasad funkcjonowania elektrowni wiatrowych, w tym oddalenia inwestycji od zabudowań mieszkalnych będą weryfikowane i określane w ramach procedury wydawania przez RDOŚ decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla konkretnej inwestycji, w tym w określonych przypadkach, na podstawie szczegółowego raportu oddziaływania na środowisko. Procedura taka jest stosowana dla wszystkich istotnie oddziaływujących na środowisko inwestycji, w tym dróg, linii kolejowych, linii energetycznych, zakładów przemysłowych itp., których emisja hałasu i oddziaływań elektromagnetycznych jest wyższa niż w przypadku elektrowni wiatrowych. W ramach ww. procedury nakładane na inwestycje są wszystkie niezbędne warunki i zasady funkcjonowania danej instalacji, aby mogła ona podlegać bezpiecznej eksploatacji. W przypadku farm wiatrowych w ramach wymagań

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
					nakładanych na inwestora mogą to być np.: ✓ nakaz odpowiedniego rozmieszczenia poszczególnych elektrowni na terenie dostępnym pod farmę wiatrową, ✓ zastosowanie rozwiązań technicznych dot. np. odmrażania i ogrzewania łopat elektrowni wiatrowych, ✓ zastosowanie rozwiązań technicznych dot. np. pokrycia turbiny i łopat oraz regulacji kąta ustawienia łopat w celu zlikwidowani efektu migotania cienia i światła, ✓ zastosowanie odpowiedniego otoczenia dla farmy wiatrowej (np. posadzenia drzew lub innych przeszkód dla rozchodzenia się hałasu), ✓ nakaz zastosowania tzw. monitoringu realizacyjnego wybudowanych już elektrowni wiatrowych w celu potwierdzenia braku negatywnych oddziaływań na otoczenie. Biorąc pod uwagę dostępne analizy negatywnych oddziaływań elektrowni wiatrowych ustalenie odległości minimalnej na poziomie 500 m wpisuje się w podstawowy cel projektodawcy, jakim jest zapewnienie maksymalnego bezpieczeństwa społeczności lokalnych mieszkających w pobliżu elektrowni wiatrowych.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
					Warto też zwrócić uwagę, że projektowana nowelizacja wywrze także istotny wpływ na finanse przedsiębiorstw w sektorze energetyki odnawialnej oraz w sektorze budowlanym, doradczym i projektowym. Wpłynie to pozytywnie na realizacje zakładanego wzrostu udziału krajowego w polskich projektach wiatrakowych oraz wzrost zatrudnienia. Wprowadzenie projektowanych minimalnych odległości przyniesie realne korzyści dla samorządów. Wpływy do budżetu gmin z tytułu podatków od nieruchomości stanowić będą dodatkowe źródło przychodów. Na przyjęciu przepisów skorzysta również przemysł, ponieważ pozwolą one na uruchomienie nowych inwestycji w energetyce wiatrowej. Zwiększy się poziom dostępności mocy OZE dla przemysłu obniżając jednocześnie koszty prowadzenia działalności i ślad węglowy oferowanych produktów. Ma to kluczowe znaczenie szczególnie w przemyśle energochłonnym.
13.	Fundacja Łyński Kamień z/s w Nowych Łozicach, woj. zachodniopomorskie	Uwaga ogólna	Domagamy się uchylenia art. 125 ust. 3 Prawa ochrony środowiska (Dz. U. z 2024 r. poz. 54, ze zm.) zawierającego wprowadzony w 2023 r. wyjątek od zasady ochrony złóż kopalin poprzez umożliwienie zabudowy zidentyfikowanych złóż kopalin elektrowniami wiatrowymi na lądzie i morzu.	„Art. … Przepis art. 125 ust. 3 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2024 r. poz. 54, 834, 1089 i 1222), skreśla się.”	**Uwaga wyjaśniona** Procedowany projekt reguluje kwestie elektrowni wiatrowych lokalizowanych na lądzie. Wyłączenie z obowiązywania tych przepisów tylko jednej technologii produkcji energii z OZE stanowiłoby dyskryminacje.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			Z oczywistych względów zabudowa gruntu elektrowniami wiatrowymi w sposób radykalny utrudnia eksploatację złóż kopalin, gdyż wymaga m.in. kosztownego usunięcia i zutylizowania betonowo-żelbetowych fundamentów wylanych pod konstrukcję budowli w postaci elektrowni wiatrowych.		Warto też podkreślić znaczenie wspomnianego przepisu. Jeśli okaże się, że elektrownia wiatrowa trwale związana z gruntem uniemożliwi eksploatacje złoża w przyszłości, to nie będzie mieć do niej zastosowania art. 125 ust. 3 ustawy – Prawo ochrony środowiska.
14.	Polska Spółka Gazownictwa sp. z o. o.	Uwaga ogólna	W ocenie PSG gazociągi bezpośrednie powinny obejmować również transportowanie biometanu. Byłaby to alternatywa dla obszarów gdzie brak jest dystrybucyjnej sieci gazowej.		**Uwaga nieuwzględniona** Obecnie obowiązujące przepisy ustawy – Prawo energetyczne dopuszczają możliwość transportowanie biometanu gazociągiem bezpośrednim, o którym mowa w art. 3 pkt 11e tej ustawy. Wprowadzane regulacje są dedykowane dla biogzu i biogazu rolniczego, którego parametry jakościowe nie są zbieżne z parametrami gazu ziemnego, czy też biometanu.
15.	Związek Banków Polskich	Uwaga ogólna	Zmiany w ww. projekcie Ustawy idą w kierunku zwiększenia mocy wytwórczych odnawialnych źródeł energii, co w konsekwencji przyczyni się do przyspieszenia transformacji energetycznej i zwiększenia niezależności energetycznej Polski oraz przeciwdziałania globalnemu kryzysowi klimatycznemu. Pozwolą również wypełnić zobowiązania Polski w zakresie udziału OZE w miksie energetycznym.		**Uwaga wyjaśniona** Szczegółowe wyjaśnienia zostaną przedstawione w odpowiedzi na konkretne uwagi.
16.	Związek Banków Polskich	Uwaga ogólna	Liberalizacje zasad lokalizowania elektrowni wiatrowych na lądzie polegająca przede wszystkim na zniesieniu generalnej zasady 10H zwiększa o ok. 40% powierzchnię Polski na której mogą być zlokalizowane elektrownie wiatrowe.		**Uwaga wyjaśniona** Szczegółowe wyjaśnienia zostaną przedstawione w odpowiedzi na konkretne uwagi.
17.	Związek Banków Polskich	Uwaga ogólna	Uregulowanie możliwości zlokalizowania elektrowni wiatrowych na podstawie		**Uwaga wyjaśniona**

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			Zintegrowanego Planu Inwestycyjnego w sposób istotny wpłynie na skrócenie etapu planistycznego. Szacuje się, że da to generalnie możliwość zwiększenia mocy zainstalowanych instalacji wiatrowych na lądzie o 60-70%.		Szczegółowe wyjaśnienia zostaną przedstawione w odpowiedzi na konkretne uwagi.
18.	Związek Banków Polskich	Uwaga ogólna	Zmiany regulacji oprócz poprawy sytuacji na rynku dużych inwestycji wytwórczych (FW), wniosą zmiany również w segmencie podmiotów indywidulanych (prosumenckie instalacje OZE) poprzez zwiększenie mocy i pojemności bateryjnych magazynów energii oraz częściową dystrybucję (10%) nowych mocy wytwórczych FW w ramach instytucji prosumenta wirtualnego. Zdaniem środowiska bankowego należy rozważyć na jakim poziomie zostanie wyceniony koszt wejścia/zakupu mocy przez mieszkańców gminy na terenie której zlokalizowana zostanie FW oraz gmin przyległych.		**Uwaga wyjaśniona** Koszt zakupu związany będzie ściśle z projektowaną delegacją do wydania rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska mającego na celu określić wartość współczynnika udziału w kosztach wytwarzania energii elektrycznej w elektrowni wiatrowej. Natomiast projekt ustawy wprowadza „widełki" omawianych wartości, aby niezależnie od konkretnych wartości przyjętych w rozporządzeniu inwestor miał pewność, że koszt nie będzie mniejszy i większy niż to co zakłada ustawa.
19.	Związek Banków Polskich	Uwaga ogólna	Istotne z punktu widzenia proponowanych zmian jest również umożliwienie traktowania jako bezemisyjnego w unijnym systemie handlu uprawnieniami do emisji, całego strumienia biodegradowalnej części RDF i biomasy, współspalanych w instalacji spalania wielopaliwowego. Takie rozwiązanie powinno w części rozwiązać kwestie związane z zagospodarowaniem energetycznym RDF oraz utrzymaniem cen energii cieplnej/elektrycznej na akceptowalnym poziomie w związku z brakiem kosztów związanych z emisją.		**Uwaga wyjaśniona** Proponowana regulacja, głównie poprzez zmianę definicji instalacji spalania wielopaliwowego, dedykowanej instalacji spalania wielopaliwowego oraz definicji biomasy, umożliwi instalacjom wielopaliwowym wykorzystywanie różnego rodzaju paliw w różnym ich udziale. Umożliwi to wytwarzanie energii elektrycznej, ciepła lub chłodu przy współspalaniu biomasy, biopłynów, biogazu i biogazu rolniczego nie tylko z węglem lub koksem, jak było dotychczas, ale również z odpadami

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
					zawierającymi frakcję biodegradowalną pochodzenia biologicznego. Przyjęte rozwiązania umożliwią traktowanie jako bezemisyjnego w unijnym systemie handlu uprawnieniami do emisji, całego strumienia z biodegradowalnej części RDF i biomasy współspalanych w instalacji spalania wielopaliwowego. Warto jednak pamiętać, że biomasa jest traktowana jako zeroemisyjna tylko jeżeli spełnia KZR albo jeżeli nie mają do niej zastosowania KZR.
20.	Związek Banków Polskich	Uwaga ogólna	W projekcie ustawy zaproponowano również rozwiązania rozszerzające system wsparcia dla OZE, m.in.: aukcje dla instalacji biometanu pow. 1 MW – wsparcie na 20 lat, korzystniejsze warunki wsparcia dla instalacji modernizowanych, obniżenie dla instalacji biogazowych wymaganego poziomu wykonania zobowiązania aukcyjnego, który powoduje zastosowanie kar za niedotrzymanie wolumenów sprzedaży energii. Zdaniem środowiska bankowego wprowadzenie nowych rozwiązań powinno spotkać się z większym zainteresowaniem ze strony wytwórców energii z OZE na partycypowanie w operacyjnych systemach wsparcia i tym samym zwiększyć zaufanie sektora bankowego do finansowania projektów OZE.		**Uwaga uwzględniona**
21.	Związek Banków Polskich	Uwaga ogólna	W ocenie środowiska bankowego zaproponowane w projekcie Ustawy wprowadzenie alternatywnego systemu rozliczania ujemnego salda dla instalacji PV, które zmagają się ze specyficznymi dla technologii kosztami profilu, nie rozwiązuje podstawowego problemu, a		**Uwaga nieuwzględniona** System aukcyjny zostanie do roku 2027 przebudowany w związku z wejściem w życie NZIA. Zaproponowane rozwiązanie ma charakter

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			dodatkowo niepotrzebnie zwiększa skomplikowanie systemu wsparcia. Zdaniem banków należy przejść z dziennego indeksu TGE_Base na indeksy średnich cen w poszczególnych godzinach doby. Przybliży to indeks będący podstawą do rozliczeń w systemie aukcyjnym do faktycznych cen rynkowych i uprości system wsparcia. Co najważniejsze, zaproponowane rozwiązanie jest w pełni zgodne z treścią decyzji notyfikującej polski Aukcyjny System Wsparcia.		epizodyczny i zostało wprowadzone w związku podnoszonymi postulatami zaadresowania kwestii profilu, którego koszty powodują, że inwestorzy nie są zainteresowani realizacją inwestycji, które wygrały aukcję nawet za ceną zapłaty kar umownych. Czasowe wprowadzenie rozwiązania alternatywnego wymusza czasowe „skomplikowane systemu wsparcia".
22.	Grupa Tauron	Uwaga ogólna	Popieramy określenie minimalnej odległości elektrowni wiatrowych od budynków mieszkalnych na poziomie 500 m.		**Uwaga uwzględniona**
23.	Grupa Tauron	Uwaga ogólna	Postulat przesunięcia terminu wejścia w życie przepisów dotyczących CSIRE. Ramy prawne do funkcjonowania CSIRE stworzyła ustawa z dnia 20 maja 2021 r. o zmianie ustawy – Prawo energetyczne oraz niektórych innych ustaw. Zmiany w zakresie funkcjonowania CSIRE, w tym w zakresie terminu wejścia w życie, zostały wprowadzone nowelizacją ustawy – Prawo energetyczne z dnia 28 lipca 2023 r. Zgodnie z obowiązującymi regulacjami, przepisy dotyczące CSIRE mają wejść w życie w dniu 1 lipca 2025 r. i od tego momentu wymiana danych/informacji między OSD a sprzedawcami energii elektrycznej ma się odbywać tylko poprzez ten system. Z perspektywy uczestników rynku energii, którzy mają bardzo szeroki zakres obowiązków związanych z dostosowaniem się do CSIRE, żeby w sposób niezakłócony obsługiwać uczestników detalicznego rynku energii elektrycznej po uruchomieniu CSIRE, konieczne jest przesunięcie obowiązku ostatecznego		**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga poza zakresem przedmiotowym projektu.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			przyłączenia się do CSIRE co najmniej w IV kwartale 2026 r. Zmiana w tym zakresie zapewni czas na prace związane z wdrożeniem i uruchomieniem tego systemu, w tym testy integracji z OSD i spółkami obrotu oraz sprawdzenia procesów obsługi rynku detalicznego po uruchomieniu produkcyjnym. Mając na uwadze obecnie obowiązujące przepisy wskazujące na obowiązek realizacji zadań za pośrednictwem CSIRE od lipca 2025 r. postulujemy o uzupełnienie projektu ustawy o przepisy wydłużające termin wejścia w życie tych regulacji.		
24.	Izba Gospodarcza Gazownictwa (IGG)	Uwaga ogólna	PGB dostrzega duży potencjał w zakresie rozwoju biometanu w oparciu o istniejącą infrastrukturę w istniejących instalacjach OZE. Możliwa jest rozbudowa istniejącej instalacji OZE o moduł „biometanowy", gdzie gaz wytwarzany będzie na bazie istniejących fermentatorów, które pozwalają na optymalizację istniejącej infrastruktury, rozbuduje i zainstaluje dodatkowe urządzenia do oczyszczania i zatłaczania biometanu do sieci gazowej, która niejednokrotnie znajduje się w pobliżu dzisiejszych instalacji wytwarzających energię elektryczną i ciepło. Należałoby ocenić dodatkowe koszty i wysokość wsparcia koniecznego dla przeprowadzenia takiej rozbudowy. Niestety w obecnym brzmieniu ustawy, jakakolwiek rozbudowa o ww. moduł biometanowy nie kwalifikuje się do pomocy publicznej. Wobec bliskiej perspektywy zakończenia okresu wsparcia podstawowego dla elektrociepłowni biogazowych, możliwość ich	Na obecnym etapie PGB nie proponuje konkretnych rozwiązań legislacyjnych, gdyż w pierwszej kolejności dyskusji powinien zostać poddany kierunek pożądanego wsparcia opisanej wyżej rozbudowy. Zdaniem Izby optymalnym rozwiązaniem wydaje się być poszerzenie możliwości korzystania z systemu FiT/FiP dla biometanu wytwarzanego poprzez rozbudowę istniejących instalacji OZE.	**Uwaga nieuwzględniona** Projektowane przepisy zakładają dopuszczenie do systemu aukcyjnego wyłącznie nowych instalacji. Ustawodawca nie wyklucza dopuszczenia w późniejszym czasie wytwórców z działającymi od kliku lat instalacjami biogazowymi, dlatego uwaga zostanie poddana analizom w ramach dalszych prac legislacyjnych w MKiŚ.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			przekształcenia w biometanownie będzie pozwalała na optymalizację istniejącej infrastruktury		
25.	Polska Izba Gospodarcza Energetyki Odnawialnej i Rozproszonej (PIGEOR)	Uwaga ogólna	Rezygnacja z wprowadzenia ustawowego wymogu odległości elektrowni wiatrowych od lasów ochronnych. Ewentualna minimalna odległość od kompleksów leśnych, w tym w szczególności leśnych kompleksów promocyjnych, czy lasówochronnych powinna zostać ustalone w postępowaniu o wydanie decyzji ośrodowiskowych uwarunkowaniach, tylko wsytuacji, gdy w procedurze tej, w uzasadnionynaukowo sposób wykazano, że lokalizacja konkretnej turbiny wiatrowej może zagrażać funkcjonowaniu, a w szczególności istnieniu danego kompleksu leśnego.		**Uwaga uwzględniona**
26.	Polska Izba Gospodarcza Energetyki Odnawialnej i Rozproszonej (PIGEOR)	Uwaga ogólna	Rezygnacja z wprowadzenia ustawowego wymogu odległości elektrowni wiatrowych od lasów ochronnych. Ewentualna minimalna odległość od kompleksów leśnych, w tym w szczególności leśnych kompleksów promocyjnych, czy lasówochronnych powinna zostać ustalone w postępowaniu o wydanie decyzji ośrodowiskowych uwarunkowaniach, tylko wsytuacji, gdy w procedurze tej, w uzasadnionynaukowo sposób wykazano, że lokalizacja konkretnej turbiny wiatrowej może zagrażać funkcjonowaniu, a w szczególności istnieniu danego kompleksu leśnego.		**Uwaga uwzględniona**
27.	Polska Izba Gospodarcza Energetyki Odnawialnej i Rozproszonej (PIGEOR)	Uwaga ogólna	PIGEOR dostrzega duży potencjał rozwoju produkcji biometanu w infrastrukturze w istniejących instalacjach biogazowych. Możliwa jest przykładowo rozbudowaistniejącej instalacji o dodatkowy moduł „biometanowy", albo redukcja zużycia wjednostkach CHP, podczas gdy gazwytwarzany będzie w istniejących fermentatorach, uzupełnionych o dodatkowe	Na obecnym etapie PIGEOR nie proponuje konkretnych rozwiązań legislacyjnych, gdyż w pierwszej kolejności dyskusji powinien zostać poddany kierunek pożądanego wsparcia opisanej wyżej rozbudowy. Zdaniem Izbyoptymalnym rozwiązaniem wydaje się być	**Uwaga nieuwzględniona** Projektowane przepisy zakładają dopuszczenie do systemu aukcyjnego wyłącznie nowych instalacji. Ustawodawca nie wyklucza dopuszczenia w późniejszym czasie

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			urządzenia do oczyszczania biogazu izatłaczania biometanu do sieci gazowej,znajdującej się w pobliżu instalacjiwytwarzających dziś energię elektryczną i ciepło. Należałoby ocenić dodatkowe koszty i wysokość wsparcia koniecznego dla przeprowadzenia takiej rozbudowy. Niestety w obecnym brzmieniu ustawy, jakakolwiek rozbudowa o ww. moduł biometanowy niekwalifikuje się do pomocy publicznej. Wobec bliskiej perspektywy zakończenia okresu wsparcia podstawowego dla elektrociepłowni biogazowych, możliwość ich przekształcenia w biometanownie będzie pozwalała na optymalizację wykorzystania istniejącej infrastruktury	poszerzenie możliwości korzystania z systemu FiT/FiP dla biometanu wytwarzanego w rozbudowanych istniejących instalacjach OZE.	wytwórców z działającymi od kliku lat instalacjami biogazowymi, dlatego uwaga zostanie poddana analizom w ramach dalszych prac legislacyjnych w MKiŚ.
28.	Polski Komitet Światowej Rady Energetycznej / Polskie Stowarzyszenie energetyki wiatrowej	Uwaga ogólna	Wprowadzenie do upizp zapisu, wskazującego na odstępstwo dla zastosowania art. 16 ust. 1 przy sporządzeniu projektu ZPI przed złożeniem wniosku do Rady Gminy o jego uchwalenie. Wprowadzenie zapisu do upizp i ustaw w materie udostępniania materiałów z zasobu geodezyjnego o zakwalifikowanie ZPI jako zadania własnego gminy i umożliwienie o darmowe udostępnienie materiałów geodezyjnych na cel sporządzenia ZPI, podobnie jak w przypadku MPZP, dla których gmina może pozyskać darmowe materiały z zasobu geodezyjnego.	Obecny stan prawny, wskazuje na konieczność zachowania przy opracowaniu ZPI art. 15 oraz art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniui zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2024r., poz. 1130), co oznacza, że projekt ZPI (załącznik do uchwały) musi być wykonany w skali 1:1000, z wykorzystaniem urzędowych kopii map zasadniczych albo w przypadku ich braku map katastralnych, gromadzonych w państwowym zasobie geodezyjnym i kartograficznym. Taki stan prawny wymusza na wnioskodawcy konieczność pozyskania map zasadniczych na własny koszt. Biorąc pod uwagę zakres przestrzenny opracowań	**Uwaga nieuwzględniona** ZPI jest szczególną formą planu miejscowego, dlatego powinien być sporządzany z wykorzystaniem takich samych map, jak każdy inny plan miejscowy. Zgodnie z art. 37eb ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym projekt ZPI składany wraz z wnioskiem powinien spełniać wymagania określone w art. 15 ust. 1-3, art. 16 ust. 1 oraz przepisach wydanych na podstawie art. 16 ust. 2 ustawy. Nie są przewidywane zmiany legislacyjne w tym zakresie ani wprowadzanie wyjątków w odniesieniu do konkretnych inwestycji. Koszt mapy stanowi niewielki udział w kosztach całej inwestycji. Ponadto

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				planistycznych pod lokalizację siłowni wiatrowych, często są to koszty na poziomie kilkudziesięciu tysięcy złotych. Takie działanie, biorąc pod uwagę charakter prawny ZPI, który to w I etapie opracowania winien zostać zaakceptowany przez Radę Gminy i to właśnie ten organ musi zadecydować o przystąpieniu od jego opracowania, jest działanie jest ryzykowne w punktu widzenia inwestora. Brak zgody rady gminy na dalsze procedowanie ZPI, będzie wiązać się z realną stratą inwestora. W drugiej kolejności warto wskazać, że I etap techniczny opracowania, polegający na sporządzeniu samego projektu ZPI jest etapem wykonywanym na podstawie pozyskanych informacji z ogólnodostępnych baz danych, co prawda zawiera on wszystkie elementy wynikające z art. 15 ustawy o pizp oraz ustawy „wiatrakowej", lecz na tym etapie opracowania ustalenia nie są na tyle szczegółowe by zaistniała konieczność szczegółowej analizy mapy zasadniczej, tym bardziej jeśli treść ogólnodostępnych systemów geoinformatycznych pozwala na określenie podstawowych ustaleń ZPI w zakresie ograniczeń w użytkowaniu terenu. Ponadto, warto odnieść się również do kwestii licencji pozyskanej	zgodnie § 6 ust 1 rozporządzenia ws. wymaganego zakresu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, dla obszarów planu miejscowego o znacznej powierzchni dopuszcza się stosowanie map w skali 1:2000, co może obniżyć koszty.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				przy zamawianiu materiałów geodezyjnych. Z przepisów literalnie nie wynika, by licencja pozyskana przez inwestora mogła zostać przeniesiona na rzecz gminy, co może skutkować koniecznością ponownego wystąpienia o udostępnienie materiałów z ośrodka geodezyjnego na etapie samego sporządzania ZPI, czyli po podjęciu przez Radę promesy dalszym procedowaniu projektu	
29.	Polski Komitet Światowej Rady Energetycznej/ TAURON	Uwaga ogólna	Popieramy określenie minimalnej odległości elektrowni wiatrowych od budynków mieszkalnych na poziomie 500 m.		**Uwaga uwzględniona**
30.	Polski Komitet Światowej Rady Energetycznej/ TAURON	Uwaga ogólna	Postulat przesunięcia terminu wejścia w życie przepisów dotyczących CSIRE. Ramy prawne do funkcjonowania CSIRE stworzyła ustawa z dnia 20 maja 2021 r. o zmianie ustawy – Prawo energetyczne oraz niektórych innych ustaw. Zmiany w zakresie funkcjonowania CSIRE – w tym w zakresie terminu wejścia w życie zostały wprowadzone nowelizacją ustawy – Prawo energetyczne z dnia 28 lipca 2023 r. Zgodnie z obowiązującymi regulacjami, przepisy dotyczące CSIRE mają wejść w życie w dniu 1 lipca 2025 r. i od tego momentu wymiana danych/informacji między OSD a sprzedawcami energii elektrycznej ma się odbywać tylko poprzez ten system. Z perspektywy uczestników rynku energii, którzy mają bardzo szeroki zakres obowiązków związanych z dostosowaniem się do CSIRE, żeby w sposób niezakłócony obsługiwać uczestników detalicznego rynku energii elektrycznej po uruchomieniu CSIRE, konieczne jest przesunięcie		**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga spoza zakresu przedmiotowego projektu.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			obowiązku ostatecznego przyłączenia się do CSIRE co najmniej w IV kwartale 2026 r. Zmiana w tym zakresie zapewni czas na prace związane z wdrożeniem i uruchomieniem tego systemu, w tym testy integracji z OSD i spółkami obrotu oraz sprawdzenia procesów obsługi rynku detalicznego po uruchomieniu produkcyjnym. Mając na uwadze obecnie obowiązujące przepisy wskazujące na obowiązek realizacji zadań za pośrednictwem CSIRE od lipca 2025 r. postulujemy o uzupełnienie projektu ustawy o przepisy wydłużające termin wejścia w życie tych regulacji.		
31.	Polski Komitet Światowej Rady Energetycznej/ GK PGE	Uwaga ogólna	Ustalenie mniejszych odległości od zabudowań wiąże się z koniecznością społecznych konsultacji oraz opracowania nowych MPZP. Konsultacje i ewentualne lokalne konflikty mogą opóźnić lub zablokować inwestycję. Uzgodnienia z lokalną społecznością mogą zwiększyć koszt inwestycji o ewentualne inwestycje lokalne, okołoprojektowe. Zachodzi potrzeba wypracowania ram takich konsultacji społecznych w aspekcie czasowym i odnośnie ograniczonego zasięgu udziału najbliższego sąsiedztwa. Ustawa przewiduje korzyści ekonomiczne dla gmin, które zgodzą się na lokalizację farm wiatrowych na swoim terenie. Farma wiatrowa może obejmować swoją powierzchnią więcej niż jedną gminę. Może to prowadzić do nierówności, spięć lokalnych pomiędzy gminami i blokowaniu inwestycji. Przepisy lokalne – gminy mogą różnić się pod względem podejścia do inwestycji wiatrowych. Inwestor musi spełniać wymogi krajowe i lokalne (np. lokalne, bardziej restrykcyjne podejście do ochrony środowiska) co zwiększa złożoność procesu		**Uwaga wyjaśniona** Wzmożony udział lokalnych społeczności na etapie planistycznym ma na celu zapobiec dalszym konfliktom na linii inwestor – lokalne społeczności. Zdaniem projektodawcy zwiększony udział społeczności lokalnych w konsultacjach to szansa na szybsze uzyskanie konsensusu dla posadowienia inwestycji. W późniejszym etapie inwestycyjnym wszelkiego rodzaju modyfikacje inwestycji (które wynikają z potrzeby sygnalizowanej przez społeczności lokalne) są zdecydowanie bardziej kosztowne. Warto też podkreślić, że każda gmina dysponuje władztwem planistycznym. Nie należy przyjmować, że jeżeli w danej gminie wójt i społeczności lokalne są przychylne inwestycji wiatrakowej to takie samo

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			budowlanego i może prowadzić do rozbieżności w interpretacji przepisów przez różne organy administracyjne. W dalszym ciągu nie ma uproszczenia procedur uzyskiwania pozwoleń i decyzji administracyjnych. Złożoność administracyjna jest wciąż czasochłonna. Pomimo zmniejszenia odległości w Ustawie wciąż brakuje realnych uproszczeń, które przyspieszyłyby rozwój energetyki wiatrowej. Wszelkie usprawnienia w tym zakresie powinna regulować ustawa / specustawa OOŚ podobnie jak w przypadku ESP. Należy zrobić przegląd wszystkich regulacji odnoszących się do energetyki wiatrowej w celu usprawnienia kompleksowego procesu realizacji inwestycji wraz z inwestycjami towarzyszącymi.		nastawienie będzie w pozostałych gminach. Uregulowanie możliwości lokalizowania elektrowni wiatrowych w trybie ZPI stanowi istotne przyśpieszenie względem lokalizowania takiej inwestycji w trybie MPZP. Niemniej jednak dalsze ułatwienia dla uzyskiwania pozwoleń i decyzji administracyjnych dla instalacji OZE nastąpią wraz z transpozycją do prawa krajowego Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/2413 z dnia 18 października 2023 r. zmieniającej dyrektywę (UE) 2018/2001, rozporządzenie (UE) 2018/1999 i dyrektywę 98/70/WE w odniesieniu do promowania energii ze źródeł odnawialnych oraz uchylająca dyrektywę Rady (UE) 2015/652 (*Dz.U. L, 2023/2413, 31.10.2023)*
32.	Polski Komitet Światowej Rady Energetycznej/ GK PGE	Nowy art. projektu ustawy Propozycja zmiany w ustawie z dnia 14 kwietnia 2023 r. o przygotowaniu i realizacji inwestycji w zakresie elektrowni szczytowo-pompowych oraz inwestycji towarzyszących – zmiana w art. 11 ust. 4	Postulujemy wprowadzenie zmiany w ustawie z dnia 14 kwietnia 2023 r. o przygotowaniu i realizacji inwestycji w zakresie elektrowni szczytowo-pompowych oraz inwestycji towarzyszących (Dz.U. z 2023 r. poz. 1113, „specustawa ESP") poprzez dostosowanie przepisów specustawy ESP do zmiany wprowadzonej ustawą z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2023 r. poz. 1688). Ustawa z dnia 7 lipca 2023 r. zmieniająca ustawę o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym wprowadziła nową instytucję planu ogólnego gminy, który zastąpił studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania	W ustawie z dnia 14 kwietnia 2023 r. o przygotowaniu i realizacji inwestycji w zakresie elektrowni szczytowo-pompowych oraz inwestycji towarzyszących (Dz.U. z 2023 r. poz. 1113) w art. 11 w ust. 4 wyrazy „*studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego*" zastępuje się wyrazami „*planu ogólnego gminy*".	**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga spoza zakresu przedmiotowego projektu.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			przestrzennego. Zgodnie z art. 65 ust. 1 ustawy, studia uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin zachowują moc do dnia wejścia w życie planu ogólnego gminy w danej gminie, jednak nie dłużej niż do dnia 31 grudnia 2025 r., i stosuje się do nich przepisy dotychczasowe. Ustawa zawierała przepisy zmieniające większość specustaw inwestycyjnych dostosowujące je do wskazanej zmiany z pominięciem jednak specustawy ESP. Konieczne jest dostosowanie przepisów specustawy ESP do zmian wprowadzonych ustawą z dnia 7 lipca 2023 r. poprzez doprecyzowanie, że organ właściwy do sporządzenia planu ogólnego gminy jest związany decyzją o ustaleniu lokalizacji inwestycji ESP oraz decyzją o ustaleniu lokalizacji inwestycji towarzyszącej inwestycji ESP. W przypadku wejścia w życie planu ogólnego gminy na terenie planowanej inwestycji w ESP i braku dostosowania przepisów specustawy ESP, może dojść do wątpliwości przy interpretacji przepisów przez właściwe organy, a w konsekwencji, przepisy specustawy ESP, które miały uprościć i przyśpieszyć proces inwestycyjny nie znajdą zastosowania.		
33.	Polski Komitet Światowej Rady Energetycznej/ GK PGE	Uwaga ogólna Propozycja zmian w ustawie – Prawo energetyczne (postulat przesunięcia terminu wejścia w życie przepisów dotyczących CSIRE)	Ramy prawne do funkcjonowania CSIRE stworzyła ustawa z dnia 20 maja 2021 r. o zmianie ustawy – Prawo energetyczne oraz niektórych innych ustaw. Zmiany w zakresie funkcjonowania CSIRE – w tym w zakresie terminu wejścia w życiezostaływprowadzone nowelizacją ustawy – Prawo energetyczne z dnia 28 lipca 2023 r. Zgodnie z obowiązującymi regulacjami, przepisy dotyczące CSIRE mają wejść w życie w dniu 1 lipca2025r. i od tego momentu		**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga spoza zakresu przedmiotowego projektu.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			wymiana danych/informacji między OSD a sprzedawcami energii elektrycznej ma się odbywać tylko poprzez ten system. Z perspektywy uczestników rynku energii, którzy mają bardzo szeroki zakres obowiązków związanych z dostosowaniemsię doCSIRE,żebyw sposób niezakłócony obsługiwać uczestników detalicznego rynku energii elektrycznej po uruchomieniu CSIRE, **konieczne jest przesunięcie obowiązku ostatecznego przyłączenia się do CSIRE co najmniej do końca III kwartału 2026 r.** Zmiana w tym zakresie zapewni czas na prace związane z wdrożeniem i uruchomieniem tego systemu, w tym testy integracji z OSD i spółkami obrotu oraz sprawdzenia procesów obsługi rynku detalicznego po uruchomieniu produkcyjnym. Wariantowość terminów ma na celu umożliwienie szybszego przyłączenia się do CSIRE przez OSD. Mając na uwadze obecnie obowiązujące przepisy wskazujące na obowiązek realizacji zadań za pośrednictwem CSIRE od lipca 2025 r. postulujemy o uzupełnienie projektu ustawy o zmianie ustawy o odnawianych źródłach energii (UD89) o projektowane przepisy wydłużające termin realizacji zadań przez uczestników ryzku z wykorzystaniem CSIRE.		
34.	OGP GAZ-SYSTEM S.A.	Uwaga ogólna	Proponujemy rozważenie wprowadzenia w postaci załączników do ustawy szablonów niżej wymienionych wniosków: 1) wniosek o wydanie gwarancji pochodzenia dla poszczególnych mediów; 2) wniosek o uznanie gwarancji pochodzenia z zagranicy dla poszczególnych mediów.		**Uwaga nieuwzględniona** W ocenie projektodawcy za uwagi na formalną drogę zmiany ustawy, przyjęcie uwagi i wpisanie jako załącznik do ustawy jest nadmiarowe i powinno pozostać bardziej elastyczne.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			Wskazujemy, że taka dobra praktyka pozwoliłaby na ujednolicenie formy wniosków składanych przez podmioty, co przyczyniłoby się z pewnością do zmniejszenia ilości braków formalnych zawartych we wskazanych wnioskach, a także ułatwiłoby ich rozpoznawanie przez Prezesa URE, w szczególności jeśli wnioski będą miały dodatkowo formę dokumentów elektronicznych.		
35.	Polski Komitet Energii Elektrycznej	Uwaga ogólna	Współdzielenie infrastruktury przyłączeniowej w szczególności przez źródła wiatrowe i fotowoltaiczne lub magazyny energii elektrycznej spowoduje nie tylko odblokowanie możliwości przyłączania kolejnych instalacji do sieci w miejscach, gdzie nie ma już dostępnych mocy przyłączeniowych, ale będzie miało również korzystny wpływ na bilansowanie sieci elektroenergetycznych, rozpływy mocy biernych, poprzez wygładzenie profilu produkcji w danym punkcie przyłączenia do sieci w różnych okresach. W szczególności źródła wiatrowe oraz fotowoltaiczne są dla siebie komplementarne w tym sensie, że wytwarzają energię w różnych okresach. Źródła fotowoltaiczne charakteryzują się wysoką produkcją energii w ciągu dnia, a w skali roku – od późnej wiosny do wczesnej jesieni, w tym zwłaszcza latem, następnie statystycznie największa produkcja ze źródeł wiatrowych ma przeważnie miejsce w nocy od późnej jesieni do wczesnej wiosny, w tym zwłaszcza zimą. Wygładzenie profilu produkcji poprzez łączenie różnych rodzajów źródeł wytwórczych w danym punkcie przyłączenia powinno zatem ułatwić operatorom zarządzanie systemem, w tym w szczególności bilansowanie go ze względu na moc czynną i bierną. Powinien także wzrosnąć wskaźnik dyspozycyjnych mocy w systemie.	Art. X. W ustawie z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (Dz. U. z 2024 r. poz. 266) wprowadza się następujące zmiany: 1) w art. 3: a) po pkt 10ka dodaje się pkt 10kb w brzmieniu: *„10kb) komponent magazynu energii elektrycznej – instalację umożliwiającą magazynowanie energii elektrycznej i wprowadzanie jej do sieci elektroenergetycznej, która stanowi część jednostki wytwórczej lub magazynu energii elektrycznej;”,* b) po pkt 11k dodaje się pkt 11l i 11m w brzmieniu: *„11l) współdzielenie przyłącza – przyłączenie do sieci elektroenergetycznej:* *a) jednostki wytwórczej lub magazynu energii elektrycznej w miejscu przyłączenia innej jednostki wytwórczej lub innych jednostek wytwórczych lub innego magazynu energii elektrycznej z wykorzystaniem przyłącza tej innej jednostki lub tych innych jednostek lub tego innego magazynu lub*	**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga spoza zakresu przedmiotowego projektu. Uwaga zostanie wzięta pod uwagę przy przyszłych pracach legislacyjnych.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			Wprowadzenie rozwiązań umożliwiających współdzielenie infrastruktury przyłączeniowej przez instalacje OZE i MEE umożliwi zatem dalszy rozwój OZE w Polsce, a także wpłynie korzystnie na bezpieczeństwo pracy systemu elektroenergetycznego. * Propozycja wprowadza koncepcję współdzielenia mocy (tzw. cable pooling wirtualny), która opisuje sytuację, gdy jednostki wytwórcze lub magazyn energii elektrycznej mają oddzielne przyłącza w różnych miejscach sieci, ale wspólny limit mocy oddawanej do systemu. Co do zasady intencją współdzielenia mocy przyłączeniowej ma być realizacja projektów w ramach jednego węzła elektroenergetycznego, a nawet jednej szyny na rozdzielni operatora. Nie wyklucza się możliwości współdzielenia mocy przyłączeniowej w różnych węzłach elektroenergetycznych, jednakże jej realizację muszą poprzedzić szczegółowe badania i analizy po stronie operatora sieci, które wykażą techniczną możliwość takiego rozwiązania. Współdzielenie przyłącza i mocy przyłączeniowej może objąć istniejące już w krajowym systemie elektroenergetycznym obiekty, jak i dopiero planowane do wybudowania. * Współdzielenie może polegać zarówno na przyłączeniu nowej inwestycji z wykorzystaniem przyłącza / mocy istniejącej instalacji, jak i przyłączaniu w całości nowej inwestycji współdzielącej przyłącze / moc – przy czym przyłączenie w całości nowej inwestycji może się odbywać na podstawie przepisów obowiązujących, które nie stanowią dla takiego przyłączenia legalnej przeszkody. Propozycja precyzuje sposób zastosowania istniejących przepisów w odniesieniu do współdzielenia.	*b) komponentu lub komponentów jednostki wytwórczej lub komponentu lub komponentów magazynu energii elektrycznej w miejscu przyłączenia tej jednostki lub tego magazynu, z wykorzystaniem przyłącza tej jednostki lub tego magazynu* *- przy czym łączna moc zainstalowana lub moc osiągalna przyłączonych i przyłączanych jednostek, magazynów i komponentów może być większa niż moc przyłączeniowa;* *11m) współdzielenie mocy przyłączeniowej – przyłączenie do sieci elektroenergetycznej jednostki wytwórczej lub magazynu energii elektrycznej z wykorzystaniem mocy przyłączeniowej innej jednostki wytwórczej lub innego magazynu energii elektrycznej, przy czym łączna moc zainstalowana lub moc osiągalna przyłączonych i przyłączanych jednostek i magazynów może być większa niż moc przyłączeniowa;",* *c) po pkt 43 dodaje się pkt 43a w brzmieniu:* *„43a) komponent jednostki wytwórczej – zespół urządzeń służących do wytwarzania energii elektrycznej opisanych przez dane techniczne i handlowe, w których energia elektryczna jest wytwarzana w jednej technologii i który stanowi część jednostki wytwórczej;";* 2) w art. 7 a) w ust. 8: - w pkt 3 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			* Współdzielenie może być realizowane przez każdą instalację, niezależnie od technologii, w tym jednostki OZE z wykorzystaniem przyłącza/ mocy innej instalacji OZE, magazynu energii czy innej jednostki wytwórczej. Ograniczenia w tym zakresie nie mają technicznego uzasadnienia. * Współdzielenie przyłącza / mocy powinno być neutralne z punktu widzenia uczestnictwa instalacji w systemie wsparcia OZE / CHP / rynku mocy. Docelowo zasadne jest pozostawienie istniejącym instalacjom możliwości dalszego korzystania ze wsparcia w zakresie mocy czy ilości energii, dla której przyznano im prawo do wsparcia (dokończenie uczestnictwa) oraz przyznanie możliwości udziału w systemach wsparcia na zasadach jak dla nowych instalacji / mocy w odniesieniu do nowych instalacji (komponentów) przyłączanych w ramach współdzielenia przyłącza lub mocy. Konieczne będzie jedynie wypracowanie przepisów technicznych porządkujących udział tego rodzaju instalacji w tych systemach, które zapobiegną z jednej strony zakłóceniom w korzystaniu przez wytwórców z tych systemów w odniesieniu do dotychczasowych mocy, a z drugiej – uzyskaniu nadwsparcia w odniesieniu do nowych mocy i składowych instalacji (np. na potrzeby ustalenia kwalifikowalności do poszczególnych systemów wsparcia OZE w zależności od wielkości instalacji FIT/FIP/aukcje celowe może być sumowanie mocy nowej instalacji z mocą instalacji istniejącej). Wyłączenie instalacji uczestniczących w systemach wsparcia z możliwości współdzielenia przyłącza / mocy jest niezasadne, ponieważ	*„za przyłączenie źródeł współpracujących z siecią, w tym przyłączanych w ramach współdzielenia mocy przyłączeniowej, o których mowa w ust. 3a[2] oraz sieci przedsiębiorstw energetycznych zajmujących się przesyłaniem lub dystrybucją paliw gazowych lub energii pobiera się opłatę ustaloną na podstawie rzeczywistych nakładów poniesionych na realizację przyłączenia, z wyłączeniem:”*, - w pkt 6 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 7 w brzmieniu: „7) za przyłączenie jednostki wytwórczej, komponentu jednostki wytwórczej, magazynu energii elektrycznej lub komponentu magazynu energii elektrycznej w ramach współdzielenia przyłącza, o którym mowa w ust. 3a[1], nie pobiera się opłaty.”, b) ust. 8a otrzymuje brzmienie: *„8a. Podmiot ubiegający się o przyłączenie źródła lub magazynu energii elektrycznej do sieci elektroenergetycznej o napięciu znamionowym wyższym niż 1 kV wnosi zaliczkę na poczet opłaty za przyłączenie do sieci, zwaną dalej „zaliczką”, w wysokości 30 zł za każdy kilowat mocy przyłączeniowej określonej we wniosku o określenie warunków przyłączenia, z uwzględnieniem ust. 8b. Przepisu nie stosuje się, gdy jednostka wytwórcza, komponent jednostki wytwórczej, magazyn energii elektrycznej lub komponent magazynu energii elektrycznej przyłączane*	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			niewykorzystane pozostaną możliwości zoptymalizowania ich działania z punktu widzenia sieci, tym bardziej że instalacje te posiadają znaczny udział w ogólnej liczbie instalacji OZE / CHP. Nie stoją temu na przeszkodzie także unijne przepisy o pomocy publicznej, określające ramy systemów wsparcia – zgodnie z tymi przepisami wspieranie nie jest ograniczone do nowych instalacji, ale jest możliwe w odniesieniu do nowych mocy, także jeśli stanowią nową część istniejących instalacji. W zakresie ustalania ilości energii objętej wsparciem jednym z rozwiązań może być wykorzystanie opomiarowania instalacji. * Współdzielenie mocy przyłączeniowej może się odbywać na różnych poziomach napięć, z zastrzeżeniem możliwości technicznych po stronie sieci (ust. 3d[2]) * Współdzielenie może dotyczyć zarówno przyłączenia innych rodzajów OZE niż aktualnie zainstalowane, jak i przyłączenia jednostek czy komponentów tej samej technologii. W przypadku niektórych instalacji zasadne i opłacalne jest przyłączenie dodatkowych mocy pracujących w tej samej technologii w celu „wypełnienia" mocy przyłączeniowej w dłuższych okresach, z czasowymi redukcjami „nad"produkcji ponad moc przyłączeniową po stronie instalacji. Pozwoli to w pełni wykorzystać moc przyłączeniową i zmniejszyć wahania w zakresie ilości energii wprowadzanej do sieci. * Współdzielenie przyłącza / mocy przyłączeniowej może być realizowane przez kilka jednostek wytwórczych – dotyczy to przykładowo sytuacji elektrowni wykorzystujących, co do zasady, generatory synchroniczne, w których każdy blok (np. hydrozespół w	*są do sieci elektroenergetycznej zgodnie z ust. 3a[1]."* c) po ust. 8f dodaje się ust. 8fa w brzmieniu: *„8fa. W przypadku jednostek wytwórczych, komponentów jednostek wytwórczych, magazynów energii elektrycznej lub komponentów magazynów energii elektrycznej przyłączanych do sieci w ramach współdzielenia przyłącza, o którym mowa w ust. 3a[1], sporządza się uzupełniającą ekspertyzę wpływu tych jednostek, magazynów lub komponentów na system elektroenergetyczny, wyłącznie w zakresie parametrów tych jednostek, magazynów lub komponentów.".*	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			elektrowni wodnej) jest odrębną jednostką wytwórczą. * Współdzielenie może też dotyczyć przyłączenia więcej niż jednego komponentu z wykorzystaniem przyłącza jednej instalacji, np. poprzez przyłączenie elektrowni PV oraz magazynu energii elektrycznej z wykorzystaniem przyłącza istniejącej elektrowni wiatrowej. Przy czym zgodnie z zaproponowaną definicją, komponent wytwarza energię w jednej technologii, co oznacza, że urządzenia składające się na komponent pracują w jednej technologii, natomiast nie musi to być technologia tożsama z technologią wytwarzania energii w instalacji, której przyłącze wykorzystuje ten komponent W ramach współdzielenia przyłącza (cable pooling fizyczny) wykorzystuje się infrastrukturę przyłączeniową, która została wybudowana na potrzeby przyłączenia jednostki wytwórczej o określonej charakterystyce generacji, np. farma wiatrowa. Do tej pory parametry przyłącza dla farmy wiatrowej były wyznaczane w ścisłej korelacji z wartością mocy zainstalowanej elektrowni. Na etapie wydawania warunków przyłączenia oraz umowy przyłączeniowej nie brano pod uwagę profilu generacji oraz stopnia wykorzystania mocy, tylko moc zainstalowaną FW. Współdzielenie przyłącza wychodzi naprzeciw obecnej praktyce znikomego wykorzystania przyłączy oraz ich przewymiarowania. Cable pooling fizyczny ma na celu doprowadzenie do maksymalnego zagospodarowania/wykorzystania przyłącza (wraz z określoną mocą przyłączeniową) poprzez dobudowanie do istniejącej jednostki wytwórczej (np. instalacji OZE) czy magazynu energii (np. elektrowni szczytowo-pompowej), innej instalacji (wzorcowo instalacji PV do istniejącej FW), o		

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			komplementarnej charakterystyce, uzupełniającej profil pracy względem pierwotnego źródła. Współdzielenie mocy przyłączeniowej (cable pooling wirtualny) opisuje sytuację, gdy jednostki wytwórcze lub magazyn energii elektrycznej mają oddzielne przyłącza w różnych miejscach sieci, ale wspólny limit mocy oddawanej do lub pobieranej z systemu. Wykorzystanie oddzielnych przyłączy wynika z braku w określonych lokalizacjach fizycznej możliwości realizacji współdzielenia przyłącza. Jeśli jednak przy braku wolnych mocy przyłączeniowych jednocześnie istnieją potencjalnie wolne pola (niezagospodarowane) w ramach stacji operatorskich, współdzielenie mocy przyłączeniowej daje możliwość pełniejszego wykorzystania określonych mocy przyłączeniowych przez nową jednostkę wytwórczą czy magazyn energii. Rozporządzenie Komisji (UE) 2016/631 z dnia 14 kwietnia 2016 r. ustanawiające kodeks sieci dotyczący wymogów w zakresie przyłączenia jednostek wytwórczych do sieci (NC RfG), wprowadza następujące definicje: 1. „moduł wytwarzania energii” (MWE) - synchroniczny moduł wytwarzania energii (SyMWE) albo moduł parku energii (MPE) 2. „synchroniczny moduł wytwarzania energii” - niepodzielny zestaw instalacji, który może wytwarzać energię elektryczną w taki sposób, że częstotliwość generowanego napięcia, prędkość wirowania generatora oraz częstotliwość napięcia sieciowego pozostają w stałej proporcji i są tym samym zsynchronizowane		

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			3. „moduł parku energii” (MPE) - jednostka lub zestaw jednostek wytwarzających energię elektryczną, która(-y) jest przyłączona(-y) do sieci w sposób niesynchroniczny lub poprzez układy energoelektroniki, i która(-y) ma również jeden punkt przyłączenia do systemu przesyłowego, systemu dystrybucyjnego, w tym zamkniętego systemu dystrybucyjnego, lub systemu HVDC Jednocześnie ustawa – Prawo Energetyczne definiuje: 1. „jednostka wytwórcza” (JW) - wyodrębniony zespół urządzeń należący do przedsiębiorstwa energetycznego, służący do wytwarzania energii i wyprowadzania mocy, która jest tożsama z modułem wytwarzania energii NC RfG 2. „magazyn energii elektrycznej” (MEE) - instalacja umożliwiająca magazynowanie energii elektrycznej i wprowadzenie jej do sieci elektroenergetycznej. W nawiązaniu do powyższego stanu prawnego oraz proponowanych zmian, współdzielenie przyłącza można odnieść do następujących sytuacji: 1. kiedy mamy do czynienia z istniejącą farmą wiatrową (FW) i w ramach współdzielenia przyłącza chcemy dostawić instalację fotowoltaiczną (PV), to w świetle definicji powyższych oraz wprowadzanych proponowaną zmianą, PV rozumiana jest jako komponent jednostki wytwórczej. Jednostką wytwórczą przed przyłączeniem komponentu PV jest FW (NC RfG: jeden MPE). Po przyłączeniu do tej FW komponentu PV w ramach współdzielenia		

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			przyłącza, jako jednostka wytwórcza traktowane są łącznie FW i PV (NC RfG: też jeden MPE). W konsekwencji nastąpiło przyłączenie komponentu jednostki wytwórczej zdefiniowanego odpowiednio w projekcie zmiany ustawy. 2. kiedy mamy do czynienia z istniejącą elektrownią wodną (EW) i w ramach współdzielenia przyłącza chcemy dostawić instalację fotowoltaiczną, to w świetle definicji powyższych i w związku z powyższym, po przyłączeniu PV, EW i PV stanowią dwie jednostki wytwórcze (NC RfG: jeden SyMWE i jeden MPE). W konsekwencji przyłączamy nową jednostkę wytwórczą do istniejącej jednostki wytwórczej. W sytuacji elektrowni wykorzystujących, co do zasady, generatory synchroniczne, każdy blok (np. hydrozespół w elektrowni wodnej) jest odrębną jednostką wytwórczą. NC RfG w ramach definicji MWE wprost rozdziela SyMWE od MPE. 3. kiedy mamy do czynienia z istniejącą elektrownią szczytowo-pompową (ESP/MEE) i w ramach współdzielenia przyłącza chcemy dostawić instalację PV, to w świetle definicji powyższych i wprowadzanych proponowaną zmianą, PV jest rozumiana jako nowa jednostka wytwórcza (NC RfG: MPE). W związku z powyższym ESP będący magazynem energii (NC RfG: jeden SyMWE), po dostawieniu PV, pozostaje nadal magazynem energii (NC RfG: jeden SyMWE), a przyłączona PV jest jednostką wytwórczą (NC RfG: jeden MPE). W konsekwencji przyłączamy jednostkę wytwórczą do magazynu energii. 4. kiedy mamy do czynienia z istniejącą farmą wiatrową i w ramach współdzielenia przyłącza chcemy dostawić magazyn energii elektrycznej, to w świetle definicji powyższych i		

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			wprowadzanych proponowaną zmianą, magazyn energii elektrycznej rozumiany jest jako komponent (magazynu energii). W związku z powyższym FW jako jednostka wytwórcza (NC RfG: jeden MPE), po dostawieniu MME, jest traktowana łącznie z magazynem jako jedna jednostka wytwórcza (NC RfG: też jeden MPE). W konsekwencji do jednostki wytwórczej został przyłączony komponent magazynu energii zdefiniowany odpowiednio w projekcie zmiany ustawy. 5. Opłaty za przyłączenie na zasadzie CP * Współdzielenie mocy przyłączeniowej – opłata ustalona na podstawie rzeczywistych nakładów poniesionych na realizację przyłączenia (ust. 8 pkt 3) * Współdzielenie przyłącza – nie pobiera się opłaty ani zaliczki na poczet opłaty, ponieważ realizacja przyłączenia nie wymaga poniesienia nakładów po stronie operatora (ust. 8 pkt 7 i ust. 8a).		
36.	Stowarzyszenie Energii Odnawialnej	Uwaga ogólna	Stowarzyszenie postuluje przeprowadzenie analizy w zakresie możliwości przywrócenia właściwości organów w postępowaniach administracyjnych do stanu prawnego obowiązującego przed wejściem w życie ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych. W naszej ocenie charakter inwestycji w zakresie elektrowni wiatrowych nie dostarcza uzasadnienia dla objęcia ich katalogiem obiektów, dla których organem administracji architektoniczno-budowlanej oraz organem wydającym decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach pierwszej instancji powinien być odpowiednio wojewoda i regionalny dyrektor ochrony środowiska.		**Uwaga nieuwzględniona** <u>W zakresie zniesienia wojewody jako organu właściwego do wydania decyzji budowlanej dla elektrowni wiatrowych</u> Zmiany w powyższym zakresie były po części podyktowane faktem, iż według raportu z kontroli Najwyższej Izby Kontroli „Lokalizacja i budowa lądowych farm wiatrowych” (nr ewid. 131/2014/P/13/189/LWR) w badanych starostwach stwierdzono nieprawidłowości przy wydawaniu decyzji o pozwoleniu na budowę elektrowni wiatrowych. Nieprawidłowości te polegały na nieterminowym wydawaniu decyzji.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			W przypadku, w którym będziemy mieli do czynienia z nasilonym rozwojem projektów wiatrowych na lądzie istnieje znaczące ryzyko nadmiernego obciążenia organów, które w obowiązującym stanie prawnym realizują zadania pierwszej instancji administracyjnej oraz odpowiednio organów odwoławczych. Dodatkowo, również w kontekście wymogów wynikających z Dyrektywy RED III, kluczowym aspektem pozostaje zapewnienie organom zaangażowanym w proces wydawania zezwoleń na realizację inwestycji OZE odpowiednich środków, w tym nakładów finansowych na zasoby ludzkie, pozwalających na sprawne i merytoryczne prowadzenie postępowań.		Zgodnie z powyższym w ustawie ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych wskazano wojewodę jako organ administracji architektoniczno-budowlanej właściwy do wydania decyzji o pozwoleniu na budowę elektrowni wiatrowej. Powyższe podyktowane było koniecznością zapewnienia prawidłowego prowadzenia postępowania, z uwzględnieniem nowych przesłanek wydawania decyzji o pozwoleniu na budowę (minimalna odległość). W ocenie ówczesnego projektodawcy służby wojewody są lepiej przygotowane do realizacji tego zadania niż pracownicy starostw. Należy więc podkreślić, że wydawanie takich decyzji przez starostwa nie byłoby do końca powrotem kompetencji poprzedniego organu, jako że organ ten nigdy nie miał doświadczenia w wydawaniu decyzji budowlanych dla elektrowni wiatrowych w oparciu o obecną kulturę planistyczną. Narzucenie takiego obowiązku na nowy organ rodzi również uzasadnione wątpliwości czy organy te mają obecnie takie zaplecze kadrowe a przede wszystkim merytoryczne, aby rozpoznawać takie sprawy. Stąd też pojawia się wątpliwość czy organy takie byłyby w

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
					stanie wydawać rozstrzygnięcia dużo szybciej niż obecnie przyjęty organ jakim jest wojewoda. **Uwaga nieuwzględniona** W zakresie zniesienia RDOŚ jako organu właściwego do wydania decyzji środowiskowej dla elektrowni wiatrowych Ze względu na kluczowy charakter inwestycji i jej wpływ na środowisko nie jest możliwe przyjęcie, aby to wójt wydawał decyzję środowiskową czy też podejmował ostateczną decyzję o tym czy inwestycja wiatrakowa powinna mieć przeprowadzoną ocenę oddziaływania na środowisko. **Uwaga wyjaśniona** W zakresie realizacji wymogów Dyrektywy RED III Zmiany w zakresie przyśpieszenia wydawania zezwoleń i uproszczenia procedur dla OZE zostaną zawarte w innym projekcie ustawy, który stanowić będzie implementacje Dyrektywy RED III.
37.	Stowarzyszenie Energii Odnawialnej	Uwaga ogólna	W odniesieniu do lokalizacji elektrowni wiatrowej oraz określania odległości tej elektrowni od sieci elektroenergetycznej najwyższych napięć, należy wskazać, że wszelkie zasady powinny wynikać ze specyfiki technicznej i wymagań, jakie powinny być spełnione, aby zapewnić bezpieczne funkcjonowanie zarówno elektrowni wiatrowej, jak również sieci elektroenergetycznej najwyższych napięć. W tym		**Uwaga kierunkowo uwzględniona** Projektodawca wprowadzi regulacje, które w sposób adekwatny uwzględnią nowe wymogi techniczne PSE S.A.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			kontekście należy przywołać zainicjowane przez operatora systemu przesyłowego elektroenergetycznego konsultacje dotyczące specyfikacji technicznej i określenia wymagań w zakresie odległości turbin wiatrowych od napowietrznej linii elektroenergetycznej NN, będącej własnością PSE S.A. We wrześniu br. PSE S.A. zatwierdziły przedmiotowy dokument: https://www.pse.pl/documents/20182/22914693/Odleglosc_turbin_wiatrowych_od_linii_elektroenergetycznych_NN_2024.pdf/bcfc801a-054f-44e1-a721-a7a191d25778?safeargs=76657273696f6e3d312e30 W ramach prac nad nowelizacją ustawy proponuje się wprowadzenie zmian uzgodnionych z PSE S.A. w zakresie stosowania wytycznych związanych nie tylko z odległością, ale również z wymogami odnośnie specyfiki technicznej związanej z analizą w zakresie badań turbulencji powstających za turbinami wiatrowymi i ich wpływu na linię najwyższych napięć.		
38.	Stowarzyszenie Energii Odnawialnej	Uwaga ogólna	Pierwsze elektrownie wiatrowe budowane w Polsce mogą być już niedługo przedmiotem repoweringu, a z czasem ta łączna moc będzie coraz większa. Jednocześnie, w ramach projektu zasadniczo nie porusza się kwestii związanych z tym obszarem cyklu życia elektrowni wiatrowych. Wydaje się, że przy okazji tak oczekiwanej zmiany filozofii w zakresie lokalizacji elektrowni wiatrowych zasadne byłoby zaproponowanie przepisów wprowadzających ułatwienia związane z repoweringiem i przedłużeniem życia istniejących elektrowni, które nie spełniają wymogu minimalnej odległości. Obecnie takie instalacje mogą być przedmiotem wyłącznie niezbędnych remontów, a w		**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga poza zakresem przedmiotowym projektu. Celem projektodawcy jest zliberalizowanie zasad dotyczących lokalizowania elektrowni wiatrowych. Cel ten jest realizowany w omawianym projekcie. W pozostałym zakresie uwaga zostanie przeanalizowana przy kolejnych pracach legislacyjnych.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			świetle realizacji celów polityki klimatyczno-energetycznej Unii Europejskiej, a zwłaszcza wyższego celu udziału energii ze źródeł odnawialnych, powinien być wykorzystany każdy zidentyfikowany potencjał, biorąc również pod uwagę postęp technologiczny oraz zmniejszony wpływ nowoczesnych turbin wiatrowych na środowisko. Proponuje się rozważenie wprowadzenia przepisów, które zmieniałyby art. 17 ustawy o inwestycjach w taki sposób, aby umożliwić ich repowering. Ponadto, w tym kontekście należy przywołać brzmienie dyrektywy 2023/2413 z dnia 18 października 2023 r. zmieniająca dyrektywę (UE) 2018/2001, rozporządzenie (UE) 2018/1999 i dyrektywę 98/70/WE w odniesieniu do promowania energii ze źródeł odnawialnych, tzw. dyrektywę REDIII. W art. 16c dyrektywy wskazano, że w przypadku gdy rozbudowa źródła energii w elektrowni wytwarzających odnawialną energię elektryczną nie prowadzi do zwiększenia mocy elektrowni wykorzystującej odnawialną energię elektryczną o ponad 15 % (...), państwa członkowskie zapewniają, aby procedury wydawania zezwoleń na podłączenie do sieci przesyłowej lub dystrybucyjnej nie przekraczały trzech miesięcy od złożenia wniosku do odpowiedniego podmiotu, chyba że istnieją uzasadnione obawy dotyczące bezpieczeństwa lub istnieje techniczna niezgodność elementów systemu, a jeśli ustalenia wymaga, czy projekt podlega ocenie oddziaływania na środowisko lub podlega ocenie oddziaływania na środowisko takie ustalenie lub taka ocena oddziaływania na środowisko ograniczają się do potencjalnego oddziaływania wynikającego ze zmiany lub rozszerzenia w porównaniu z pierwotnym projektem.		

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			Proponuje się wdrożenie przepisów zmierzających do wdrożenia zapisów dyrektywy w tym zakresie dla lądowych elektrowni wiatrowych, w szczególności w zakresie konieczności badania wpływu na środowisko.		
39.	OGP GAZ-SYSTEM S.A.	Uwaga ogólna	Mając na względzie wsparcie rozwoju rynku biometanu w Polsce oraz chęć zazieleniania sieci przesyłowej oraz funkcjonujące już (Central Grid Injection Point w Irlandii) lub planowane do uruchomienia (Biomethane Injection Points na Łotwie) w innych krajach rozwiązania techniczne, GAZ-SYSTEM równolegle do opracowania modelu technicznego, umownego i finansowego centralnego punktu zatłaczania biometanu do sieci przesyłowej proponuje rozważenie możliwości wprowadzenia zmian regulacyjnych pozwalających na wprowadzanie biometanu do sieci gazowych poprzez tzw. punkty zbiorcze. W rozmowach z przedstawicielami rynku sygnalizowana jest potrzeba opracowania modelu minimalizującego koszty infrastrukturalne działalności. Miałoby to odbywać się w ten sposób, iż do danego punktu wejścia biogaz dowożony byłby transportem kołowym, w tym również z więcej niż jednej lokalizacji. Niezbędne byłoby przy tym określenie zasad na jakich odbywałaby się weryfikacja ilości biometanu wprowadzanego do sieci przesyłowej. Uwzględnienie w ustawie o OZE ww. koncepcji punktu zbiorczego biometanu powoduje konieczność odpowiedniej zmiany przepisów ustawy o OZE, w tym w zakresie nieobjętym bezpośrednio nowelizacją, a także ustawy z dnia 17 sierpnia 2023 r. o zmianie ustawy o		**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga poza zakresem przedmiotowym projektu. Propozycja wymaga przeprowadzenia dodatkowych analiz w MKiŚ i ewentualnego rozpatrzenia w kolejnych projektach legislacyjnych. Koncepcja zbiorczego punktu odbioru biometanu wymaga szczegółowego przeanalizowania i odpowiedniego ujęcia legislacyjnego w kontekście zaprojektowania systemu wsparcia dla tego rodzaju działalności (m.in. potwierdzanie terminu pierwszego wytworzenia biometanu, którego data jego wprowadzenia do sieci w punkcie zbiorczym będzie niejednokrotnie inna od daty jego wprowadzenia do sieci w punkcie zbiorczym; identyfikacja każdej dostawy biometanu oraz jego wytwórcy w kontekście ceny jaką uzyskał w aukcji; obowiązek przedstawiania schematu instalacji OZE służącej do wytwarzania biometanu oraz urządzeń, wchodzących w skład tej instalacji).

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			odnawialnych źródłach energii oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 1762 oraz z 2024 r. poz. 859), w tym przepisy mówiące o: 1) instalacjach OZE posiadających wyodrębniony zespół urządzeń służących wyłącznie do wprowadzania biometanu z tej instalacji do sieci gazowej dystrybucyjnej lub przesyłowej, 2) instalacjach OZE przyłączonych do sieci gazowej, 3) warunkach przyłączenia lub umowie o przyłączenie do sieci przesyłowej lub dystrybucyjnej gazowej. Zmiany wymagać będą w szczególności: 1) Art. 83y ust. 4 pkt 4 ustawy OZE 2) Art. 83ze ust. 10, 11 i 12 ustawy OZE - biometanownie korzystające z punktu zbiorczego biometanu nie będą miały umowy o przyłączenie, 3) Art. 92 ust. 11^1 ustawy OZE 4) Art. 92 ust. 11a ustawy OZE 5) Art. 121 ustawy OZE – w zakresie zasad weryfikacji czy paliwo gazowe stanowi biometan		
40.	Projekt-Solartechnik Development sp. z o.o. (Spółka)	Uwaga ogólna	Wprowadzenie minimalnej odległości elektrowni do budynków liczone od jego centrum będzie zgodne z planami zagospodarowań przestrzennych, które miały miejsce przed wejściem w życie ustawy antywiatrakowej z 15 lipca 2016 roku, tak jak już wspomniałem na początku nie ma logicznego wytłumaczenia dla liczenia odległości od końca łopaty elektrowni		**Uwaga nieuwzględniona** Pozostawia się obecną treść przepisów. Obecnie celem jest mierzenie najkrótszych odległości od krańca łopaty. Takie podejście jest właściwe biorąc pod uwagę, że promień łopat wiatraka może wynosić kilkadziesiąt metrów. Wszelkiego rodzaju oddziaływania mechaniczne (oderwanie się kawałka lodu od łopaty czy urwanie się łopat) będzie oddziaływać nie od

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
					centrum wiatraka, ale od krańca łopaty.
41.	Izba Gospodarcza Wodociągi Polskie	Uwaga ogólna	**Legislacja w zakresie gazociągów bezpośrednich i oddawania biometanu do sieci.** Ustawa tworzy ramy umożliwiające transport biogazu od jego wytwórcy do instalacji oczyszczania biogazu do biometanu lub do pojedynczego odbiorcy przemysłowego gazociągiem bezpośrednim biogazu. Konieczność uregulowania tego obszaru była wielokrotnie postulowana w kręgach branżowych. W projekcie ustawy brakuje niestety wytycznych technicznych dotyczących budowy takiego gazociągu. Pełną odpowiedzialność za prawidłową eksploatacje i procedury postępowania w sytuacjach awaryjnych ponosi właściciel gazociągu.		**Uwaga wyjaśniona** Do gazociągu bezpośredniego biogazu lub biogazu rolniczego będzie miało zastosowanie rozporządzenie wydane na podstawie art. 7 ust. 2 pkt 2 ustawy – Prawo budowlane. Rozporządzenie, o którym mowa powyżej będzie zawierało w dużej części wymagania zawarte w rozporządzeniu Ministra Gospodarki z dnia 26 kwietnia 2013 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać sieci gazowe i ich usytuowanie (Dz.U. z 2013 r., poz. 640) oraz dodatkowe wymagania z uwagi na transportowanie biogazu lub biogazu rolniczego, który ma inne właściwości niż gaz ziemny.
42.	Polski Komitet Energii Elektrycznej	Uwaga ogólna	1. Ustalenie mniejszych odległości od zabudowań wiąże się z koniecznością społecznych konsultacji oraz opracowania nowych MPZP. Konsultacje i ewentualne lokalne konflikty mogą opóźnić lub zablokować inwestycję. Uzgodnienia z lokalną społecznością mogą zwiększyć koszt inwestycji o ewentualne inwestycje lokalne, okołoprojektowe. Zachodzi potrzeba wypracowania ram takich konsultacji społecznych w aspekcie czasowym i odnośnie ograniczonego zasięgu udziału najbliższego sąsiedztwa. 2. Ustawa przewiduje korzyści ekonomiczne dla gmin, które zgodzą się na lokalizację farm wiatrowych na swoim terenie. Farma wiatrowa może obejmować swoją		**Uwaga wyjaśniona** Wzmożony udział lokalnych społeczności na etapie planistycznym ma na celu zapobiec dalszym konfliktom na linii inwestor – lokalne społeczności. Zdaniem projektodawcy zwiększony udział społeczności lokalnych w konsultacjach to szansa na szybsze uzyskanie konsensusu dla posadowienia inwestycji. W późniejszym etapie inwestycyjnym wszelkiego rodzaju modyfikacje inwestycji (które wynikają z potrzeby sygnalizowanej przez społeczności lokalne)

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			powierzchnią więcej niż jedną gminę. Może to prowadzić do nierówności, spięć lokalnych pomiędzy gminami i blokowaniu inwestycji. Przepisy lokalne – gminy mogą różnić się pod względem podejścia do inwestycji wiatrowych. Inwestor musi spełniać wymogi krajowe i lokalne (np. lokalne, bardziej restrykcyjne podejście do ochrony środowiska) co zwiększa złożoność procesu budowlanego i może prowadzić do rozbieżności w interpretacji przepisów przez różne organy administracyjne. 3. W dalszym ciągu nie ma uproszczenia procedur uzyskiwania pozwoleń i decyzji administracyjnych. Złożoność administracyjna jest wciąż czasochłonna. Pomimo zmniejszenia odległości w Ustawie wciąż brakuje realnych uproszczeń, które przyspieszyłyby rozwój energetyki wiatrowej. Wszelkie usprawnienia w tym zakresie powinna regulować ustawa / specustawa OOŚ podobnie jak w przypadku ESP. Należy zrobić przegląd wszystkich regulacji odnoszących się do energetyki wiatrowej w celu usprawnienia kompleksowego procesu realizacji inwestycji wraz z inwestycjami towarzyszącymi (np. ESP – proponujemy skorzystać z gotowej tabeli dla specustawy ESP). **4.** W pełni popieramy określenie minimalnej odległości elektrowni wiatrowych od budynków mieszkalnych na poziomie 500 m. Jednocześnie, mając na względzie główny cel ustawy jakim jest liberalizacja zasad lokalizowania elektrowni wiatrowych, proponujemy rozważenie przeniesienie przepisów dotyczących wprowadzenia nowego systemu wsparcia dla biometanu do odrębnego aktu prawnego. Mogłoby to zwiększyć efektywność czasową procedowania obu tematów.		są zdecydowanie bardziej kosztowne. Warto też podkreślić, że każda gmina dysponuje władztwem planistycznym. Nie należy przyjmować, że jeżeli w danej gminie wójt i społeczności lokalne są przychylne inwestycji wiatrakowej to takie samo nastawienie będzie w pozostałych gminach. Uregulowanie możliwości lokalizowania elektrowni wiatrowych w trybie ZPI stanowi istotne przyśpieszenie względem lokalizowania takiej inwestycji w trybie MPZP. Niemniej jednak dalsze ułatwienia dla uzyskiwania pozwoleń i decyzji administracyjnych dla instalacji OZE nastąpią wraz z transpozycją do prawa krajowego Dyrektywy RED III.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
43.	Polski Komitet Energii Elektrycznej	Uwaga ogólna dot. CSIRE	Postulat przesunięcia terminu wejścia w życie przepisów dotyczących CSIRE. 5. Ramy prawne do funkcjonowania CSIRE stworzyła ustawa z dnia 20 maja 2021 r. o zmianie ustawy – Prawo energetyczne oraz niektórych innych ustaw. Zmiany w zakresie funkcjonowania CSIRE – w tym w zakresie terminu wejścia w życie zostały wprowadzone nowelizacją ustawy – Prawo energetyczne z dnia 28 lipca 2023 r. Zgodnie z obowiązującymi regulacjami, przepisy dotyczące CSIRE mają wejść w życie w dniu 1 lipca 2025 r. i od tego momentu wymiana danych/informacji między OSD a sprzedawcami energii elektrycznej ma się odbywać tylko poprzez ten system. Z perspektywy uczestników rynku energii, którzy mają bardzo szeroki zakres obowiązków związanych z dostosowaniem się do CSIRE, żeby w sposób niezakłócony obsługiwać uczestników detalicznego rynku energii elektrycznej po uruchomieniu CSIRE, konieczne jest przesunięcie obowiązku ostatecznego przyłączenia się do CSIRE co najmniej w IV kwartale 2026 r. Zmiana w tym zakresie zapewni czas na prace związane z wdrożeniem i uruchomieniem tego systemu, w tym testy integracji z OSD i spółkami obrotu oraz sprawdzenia procesów obsługi rynku detalicznego po uruchomieniu produkcyjnym. Mając na uwadze obecnie obowiązujące przepisy wskazujące na obowiązek realizacji zadań za pośrednictwem CSIRE od lipca 2025 r. postulujemy o uzupełnienie projektu ustawy o przepisy wydłużające termin wejścia w życie tych regulacji.		**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga spoza zakresu przedmiotowego projektu.
44.	Polenergia S.A.	Uwaga ogólna	Proponujemy umożliwienie prowadzenia równolegle postępowania w zakresie opracowania	Wprowadzenie przepisów, pozwalających na kompleksowe rozdzielenie procedury w zakresie	**Uwaga kierunkowo uwzględniona**

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			lub aktualizacji MPZP oraz wydania decyzji środowiskowej przez RDOŚ. Obecne przepisy prawa nie dają organom wydającym decyzje środowiskowe umocowania do badania inwestycji z MPZP, co ma miejsce w praktyce. W celu istotne przyspieszenia procedur planistycznych oraz środowiskowych należy uniezależnić procedurę wydania decyzji środowiskowej od obiektywnych przesłanek zgodności zamierzenia inwestycyjnego z MPZP.	wydania decyzji środowiskowej oraz sporządzenia lub aktualizacji MPZP.	Projektodawca wprowadzi rozwiązanie polegające na możliwości równoczesnego prowadzenia postępowania środowiskowego oraz planistycznego. Na czas przygotowania raportu oddziaływania na środowisko, postępowanie w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach będzie mogło być zawieszone. W tym czasie będą mogły być prowadzone równoległe prace nad ew. dostosowaniem MPZP, co znacznie skróci proces inwestycyjny. Tym samym przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach właściwy organ dokona tego posiadając wiedzę o zgodności planowanej inwestycji z MPZP.
45.	GK PGE	Uwaga ogólna	1.Ustalenie mniejszych odległości od zabudowań wiąże się z koniecznością społecznych konsultacji oraz opracowania nowych MPZP. Konsultacje i ewentualne lokalne konflikty mogą opóźnić lub zablokować inwestycję. Uzgodnienia z lokalną społecznością mogą zwiększyć koszt inwestycji o ewentualne inwestycje lokalne, okołoprojektowe. Zachodzi potrzeba wypracowania ram takich konsultacji społecznych w aspekcie czasowym i odnośnie ograniczonego zasięgu udziału najbliższego sąsiedztwa. 2.Projekt nie przewiduje uproszczenia procedur uzyskiwania pozwoleń i decyzji administracyjnych. Złożoność administracyjna jest wciąż czasochłonna. Pomimo zmniejszenia odległości w projekcie wciąż brakuje realnych uproszczeń, które przyspieszyłyby rozwój energetyki		**Uwaga nieuwzględniona** 1. W konsultacjach MPZP lub ZPI może uczestniczyć każdy. Zarówno obecna ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu, jak i projektowane zmiany nie wykluczają nikogo z takich konsultacji. Koszty przeprowadzenia właściwych konsultacji oraz poświęcony czas z punktu widzenia inwestora jest elementem korzystniejszym niż brak konsensusu wśród społeczności lokalnych i w efekcie brak inwestycji wiatrakowej. 2. Projekt ustawy wprowadza uproszczenia dla procesów

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			wiatrowej. Wszelkie usprawnienia w tym zakresie powinna regulować ustawa / specustawa OOŚ, podobnie jak w przypadku ESP. Należy zrobić przegląd wszystkich regulacji odnoszących się do energetyki wiatrowej w celu usprawnienia kompleksowego procesu realizacji inwestycji wraz z inwestycjami towarzyszącymi.		inwestycyjnych, szczególnie w zakresie etapu planistycznego. Dalsze zmiany w tym zakresie zostaną procedowane w projekcie ustawy, który będę dokonywał implementacji Dyrektywy RED III.
46.	GK PGE	Uwaga ogólna Postulat przesunięcia terminu wejścia w życie przepisów dotyczących CSIRE	Ramy prawne do funkcjonowania CSIRE stworzyła ustawa z dnia 20 maja 2021 r. o zmianie ustawy – Prawo energetyczne oraz niektórych innych ustaw. Zmiany w zakresie funkcjonowania CSIRE, w tym w zakresie terminu wejścia w życie zostały wprowadzone nowelizacją ustawy – Prawo energetyczne z dnia 28 lipca 2023 r. Zgodnie z obowiązującymi regulacjami, przepisy dotyczące CSIRE mają wejść w życie w dniu 1 lipca 2025 r. i od tego momentu wymiana danych/informacji między OSD a sprzedawcami energii elektrycznej ma się odbywać tylko poprzez ten system. Z perspektywy uczestników rynku energii, którzy mają bardzo szeroki zakres obowiązków związanych z dostosowaniem się do CSIRE, żeby w sposób niezakłócony obsługiwać uczestników detalicznego rynku energii elektrycznej po uruchomieniu CSIRE, **konieczne jest przesunięcie obowiązku ostatecznego przyłączenia się do CSIRE co najmniej do końca IV kwartału 2026 r.** Zmiana w tym zakresie zapewni czas na prace związane z wdrożeniem i uruchomieniem tego systemu, w tym testy integracji z OSD i spółkami obrotu oraz sprawdzenia procesów obsługi rynku detalicznego po uruchomieniu produkcyjnym. Mając na uwadze obecnie obowiązujące przepisy wskazujące na obowiązek realizacji zadań		**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga spoza zakresu przedmiotowego projektu.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			za pośrednictwem CSIRE od lipca 2025 r. postulujemy o uzupełnienie projektu o przepisy wydłużające termin realizacji zadań przez uczestników rynku z wykorzystaniem CSIRE.		
47.	GK PGE	Uwaga ogólna w zakresie obowiązku oferowania przez inwestora 10% wytworzonej energii elektrycznej z farm wiatrowych na rzecz mieszkańców gminy	Proponujemy wprowadzenie regulacji ustalającej minimalną liczbę zainteresowanych udziałem w łącznej mocy elektrowni oferowanej na zasadzie prosumenta wirtualnego. Prowadzenie mechanizmów wirtualnego prosumenta wymaga zaangażowania operacyjnego zarówno po stronie wytwórcy, jak i sprzedawcy zobowiązanego. Uważamy, że ustalenie dolnych progów będzie stanowić istotny kompromis między wsparciem społeczności lokalnej a dodatkowym obciążeniem po stronie wytwórcy/ sprzedawcy.		**Uwaga kierunkowo uwzględniona** Uwagodawca wprowadzi regulacje ustalające dolne progi zainteresowania tym mechanizmem gratyfikacji. Natomiast podkreśla się, że priorytetem projektodawcy jest, aby system ten miał szansę objąć jak największą grupę zainteresowanych mieszkańców. Dlatego wszelkie zmiany wprowadzane w tym mechanizmie muszą być dokonywane z myślą o tym założeniu.
48.	Fundacja WWF Polska	Uwaga ogólna	Fundacja WWF Polska zwraca się z prośbą o wprowadzenie obligatoryjnej oceny oddziaływania na środowisko dla elektrowni wiatrowej, której planowana moc przekracza moc przyłączeniową 1 MW. Propozycja ta jest kompatybilna z rozwiązaniem ustawy o odnawialnych źródłach energii, która zwalnia z koncesji wytwarzanie energii elektrycznej z OZE w instalacjach o mocy nie większej niż 1 MW. Proponowane rozwiązanie wyłączy spod obowiązku przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko małe instalacje, o znikomym lub niskim wpływie na środowisko, realizowane głównie przez prosumentów, uwzględniając zarazem wpływ na ludzi i środowisko szeroko zakrojonych inwestycji o wysokiej mocy turbin wiatrowych, zdecydowanie bardziej	Art. 6 otrzymuje brzmienie: „W ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112) w art. 59 dodaje się ust. 1a w brzmieniu: „1a. Oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko wymaga instalacja wykorzystująca do wytwarzania energii elektrycznej energię wiatru o łącznej mocy nominalnej elektrowni nie mniejszej niż 1 MW.””	**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga spoza zakresu przedmiotowego projektu. Proponowanej zmiany nie da się wprowadzić w ustawie o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych lub ustawie o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie. Zmiana taka wymagałaby modyfikacji brzmienia rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			inwazyjnych przedsięwzięć realizowanych przez duże podmioty komercyjne. Organy ochrony środowiska ocenią wówczas wpływ procesu instalacji i działania takiej elektrowni, infrastruktury jej towarzyszącej (jak drogi dojazdowe, sieci energetyczne), na krajobraz, siedliska przyrodnicze, siedliska ptaków i nietoperzy, szlaki ich migracji, a także na fragmentację tych siedlisk, a także zaproponują ewentualne działania łagodzące/mitygujące.		
49.	Polska Organizacja Biometanu	Uwaga ogólna	UWAGA OGÓLNA Przepisy ustawy o OZE nieobjęte przedmiotową nowelizacją, w których mowa o: - instalacjach OZE posiadających wyodrębniony zespół urządzeń służących wyłącznie do wprowadzania biometanu z tej instalacji do sieci gazowej dystrybucyjnej lub przesyłowej, - instalacjach OZE przyłączonych do sieci gazowej, - warunkach przyłączenia lub umowie o przyłączenie do sieci przesyłowej lub dystrybucyjnej gazowej w przypadku akceptacji koncepcji zbiorczego punktu biometanu powinny być uzupełnione biorąc pod uwagę specyfikę tego sposobu wprowadzenia biometanu do sieci gazowej.		**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga spoza zakresu przedmiotowego projektu. Propozycja wymaga przeprowadzenia dodatkowych analiz w MKiŚ i może zostać rozpatrzona w kolejnych pracach legislacyjnych.
50.	Polska Organizacja Biometanu	Uwaga ogólna	POB dostrzega duży potencjał w zakresie rozwoju biometanu w oparciu o istniejącą infrastrukturę w istniejących instalacjach OZE. Możliwa jest rozbudowa istniejącej instalacji OZE o moduł „biometanowy", gdzie gaz wytwarzany będzie na bazie istniejących fermentatorów, które pozwalają na optymalizację istniejącej infrastruktury, rozbuduje i zainstaluje dodatkowe urządzenia do oczyszczania i zatłaczania biometanu do sieci gazowej, która	Na obecnym etapie POB nie proponuje konkretnych rozwiązań legislacyjnych, gdyż w pierwszej kolejności dyskusji powinien zostać poddany kierunek pożądanego wsparcia opisanej wyżej rozbudowy. Zdaniem organizacji optymalnym rozwiązaniem wydaje się być poszerzenie możliwości korzystania z systemu FiT/FiP dla	**Uwaga nieuwzględniona** Propozycja wymaga przeprowadzenia dodatkowych analiz w MKiŚ i ewentualnego rozpatrzenia w kolejnych projektach legislacyjnych.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			niejednokrotnie znajduje się w pobliżu dzisiejszych instalacji wytwarzających energię elektryczną i ciepło. Należałoby ocenić dodatkowe koszty i wysokość wsparcia koniecznego dla przeprowadzenia takiej rozbudowy. Niestety w obecnym brzmieniu ustawy, jakakolwiek rozbudowa o ww. moduł biometanowy nie kwalifikuje się do pomocy publicznej. Wobec bliskiej perspektywy zakończenia okresu wsparcia podstawowego dla elektrociepłowni biogazowych, możliwość ich przekształcenia w biometanownie będzie pozwalała na optymalizację istniejącej infrastruktury	biometanu wytwarzanego poprzez rozbudowę istniejących instalacji OZE.	
51.	Polska Organizacja Biometanu	Uwaga ogólna	Oczyszczalnie ścieków, obok sektora rolniczego oraz przemysłu, stanowią jeden z najważniejszych kierunków produkcji biometanu w Polsce. Zgodnie z VI aktualizacją Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych z 2022 roku (załącznik nr 3 do KPOŚK), potencjał produkcji biometanu z osadów ściekowych w Polsce szacowany jest na łącznie 3 241 960 MWh, przy założeniu uśrednionej 60% zawartości metanu, bardzo wysokiej dyspozycyjności instalacji na poziomie 90% oraz wartości ciepła spalania 36 MJ/m3. Już obecnie największe oczyszczalnie ścieków komunalnych w Polsce produkują znaczący wolumen biogazu. Spośród ponad 1600 instalacji działających w kraju biogaz wytwarzany jest w 140 lokalizacjach, przy czym odpowiadają one za produkcję aż 271 101 600 m3 biogazu rocznie (przy założeniu produkcji biogazu na poziomie 0,9 Nm3/kg s.m. osadu w ramach fermentacji na oczyszczalniach ścieków wyposażonych w ZKF), co stanowi ponad połowę potencjalnie dostępnego wolumenu. Instalacje te	Propozycja modyfikacji istniejącego systemu wsparcia dla jednostek o mocy poniżej 1 MWe.	**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga spoza zakresu przedmiotowego projektu. Uwaga zostanie poddana analizom w ramach dalszych prac legislacyjnych w MKiŚ.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			produkują tyle biogazu, ile potrzebują na własny użytek; wytwórcy mogliby istotnie zwiększyć wolumen wytwarzania biogazu, jeśli wystąpiłoby na niego zapotrzebowanie. Zdecydowana większość instalacji dysponuje mocą zainstalowaną poniżej 1 MWe. Ogromną zaletą wykorzystania potencjału osadów ściekowych do produkcji biogazu i biometanu jest powszechność występowania oczyszczalni ścieków – są one zlokalizowane na terenie całej Polski, co znacząco ułatwia wykorzystanie wytworzonych paliw w sieci gazowej i zapewnia lokalny charakter dostaw. Przeważająca większość tych instalacji nie spełnia wymaganego w systemach wsparcia kryterium wieku urządzeń, co automatycznie dyskwalifikuje je z uczestnictwa zarówno w systemie wsparcia bazującym na premii gwarantowanej, jak i projektowanym systemie aukcyjnym. W efekcie właściciele oczyszczalni ścieków nie decydują się ani na zwiększenie wolumenu wytwarzania biogazu, ani na dostawienie do instalacji modułu uszlachetnienia biogazu do biometanu wraz z niezbędnymi urządzeniami. Tym samym realny potencjał wytwarzania biogazu i biometanu z oczyszczalni ścieków nie jest realizowany, co przekłada się na obniżenie potencjału produkcji biogazu i biometanu ogółem w Polsce. Rozwiązaniem mogłaby być modyfikacja systemu wsparcia dla instalacji wytwarzania biometanu z biogazu lub biogazu rolniczego, wytwarzanego w odrębnej instalacji. Innymi słowy, wsparcie mogłoby objąć wyłącznie moduł uszlachetnienia biogazu do postaci biometanu wraz z urządzeniami		

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			stanowiącymi integralne części całości techniczno-użytkowej tego modułu. Efekt zachęty byłby spełniony, ponieważ gdyby taki system wsparcia nie powstał, wytwórcy (właściciele oczyszczalni ścieków) nie zdecydowaliby się na realizację inwestycji w wytworzenie biometanu. Jednocześnie taka zmiana nie byłaby sprzeczna z kryterium wieku urządzeń, ponieważ wsparcie objęłoby jedynie nowe instalacje (moduły oczyszczania biogazu). Ze względu na niewielką moc typowej instalacji wytwarzania biogazu z osadów ściekowych postulowana zmiana powinna objąć istniejący system wsparcia wytwarzania biometanu dla małych jednostek do 1 MWe.		
52.	Polska Organizacja Biometanu	Uwaga ogólna	Szablony niżej wymienionych wniosków powinny być załącznikami do Ustawy o OZE: - wniosek o wydanie gwarancji pochodzenia dla poszczególnych mediów; - wniosek o uznanie gwarancji pochodzenia z zagranicy dla poszczególnych mediów. Wskazujemy, że taka dobra praktyka pozwoliłaby na ujednolicenie formy wniosków składanych przez podmioty, co przyczyniłoby się z pewnością do zmniejszenia ilości braków formalnych zawartych we wskazanych wnioskach, a także ułatwiłoby ich rozpoznawanie przez Prezesa URE.		**Uwaga nieuwzględniona** System gwarancji pochodzenia podlega dynamicznym zmianom. Wprowadzenie takiego wniosku jako załącznika do ustawy doprowadziłoby do sytuacji, w której każda zmiana treści wniosku wymagałaby nowelizacji ustawy o odnawialnych źródłach energii. Biorąc to pod uwagę nie zakłada się wprowadzenia takiego załącznika do ustawy.
53.	Polska Organizacja Biometanu	Uwaga ogólna	Mając na względzie wsparcie rozwoju rynku biometanu w Polsce oraz chęć zazieleniania sieci przesyłowej oraz funkcjonujące już (Central Grid Injection Point w Irlandii) lub planowane do uruchomienia (Biomethane Injection Points na Łotwie) w innych krajach rozwiązania techniczne, GAZ-SYSTEM równolegle do opracowania modelu technicznego i finansowego Centralnego Punktu zatłaczania		**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga poza zakresem przedmiotowym projektu. Propozycja wymaga przeprowadzenia dodatkowych analiz w MKiŚ i ewentualnego rozpatrzenia w kolejnych projektach legislacyjnych.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			biometanu do sieci przesyłowej proponuje uwzględnienie możliwości wprowadzania biometanu do sieci gazowych poprzez punkty zbiorcze. Uwzględnienie w ustawie o OZE ww. koncepcji punktu zbiorczego biometanu powoduje konieczność odpowiedniej zmiany przepisów ustawy o OZE, w tym w zakresie nieobjętym bezpośrednio nowelizacją, a także ustawy z dnia 17 sierpnia 2023 r. o zmianie ustawy o odnawialnych źródłach energii oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 1762 oraz z 2024 r. poz. 859).		Koncepcja zbiorczego punktu odbioru biometanu wymaga szczegółowego przeanalizowania i odpowiedniego ujęcia legislacyjnego w kontekście zaprojektowania systemu wsparcia dla tego rodzaju działalności (m.in. potwierdzanie terminu pierwszego wytworzenia biometanu, którego data jego wprowadzenia do sieci w punkcie zbiorczym będzie niejednokrotnie inna od daty jego wprowadzenia do sieci w punkcie zbiorczym; identyfikacja każdej dostawy biometanu oraz jego wytwórcy w kontekście ceny jaką uzyskał w aukcji; obowiązek przedstawiania schematu instalacji OZE służącej do wytwarzania biometanu oraz urządzeń, wchodzących w skład tej instalacji).
54.	Górnośląskie Przedsiębiorstwo Wodociągów S.A.	Uwaga ogólna	Należy zwrócić uwagę na to, aby nowe przepisy nie prowadziły do nadmiernej biurokracji i wydłużania procedur związanych z oceną oddziaływania na środowisko.	Procedura weryfikacji procesu wydania decyzji inwestorowi w kwestii oddziaływania inwestycji na środowisko nie powinna trwać dłużej niż 3 miesiące. W przypadku skomplikowanych inwestycji procedura uzyskania tej decyzji nie powinna trwać dłużej niż 6 miesięcy.	**Uwaga wyjaśniona** Projekt nie wprowadza zmian, które wydłużałyby czas trwania wydawania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Zmiany prawa w zakresie skrócenia czasu trwania procedur zostaną wprowadzone projektem ustawy, który stanowić będzie implementacje Dyrektywy RED III.
55.	Górnośląskie Przedsiębiorstwo Wodociągów S.A.	Uwaga ogólna	Zwiększenie kontroli nad rynkiem OZE może przyczynić się do ograniczenia nadużyć i zwiększenia wiarygodności systemu.	Ministerstwo Klimatu i Środowiska opracuje procedury nadzoru nad rynkiem operatorów farm wiatrakowych zapewniając m.in. okresy weryfikacji stanów instalacji oraz wymiaru produkowanej przez te instalacje energii.	**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga spoza zakresu przedmiotowego projektu.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
56.	Stowarzyszenie Partnerstwo Dzikie Mazury	Uwaga ogólna	Zwracamy się o analizę prawno-kompetencyjną co do właściwości ministerstwa klimatu i energii w zakresie ustalania parametru mającego decydujący wpływ na zdrowie i życie ludzi w otoczeniu turbin wiatrowych. Według naszej oceny odległość bezpieczną dla ludzi w stosunki do zagrożeń związanych z wieloaspektowym oddziaływaniem turbin wiatrowych na zdrowie i jakość życia ludzi powinno zajmować się ministerstwo d/s zdrowia		**Uwaga wyjaśniona** Energetyka wiatrowa na lądzie stanowi jeden z głównych filarów transformacji energetycznej, jak również w sposób istotny wpływa na środowisko. Stąd też kwestia energetyki wiatrowej leży w kompetencjach Ministerstwa Klimatu i Środowiska. Niemniej jednak, w toku procesu legislacyjnego projekt ustawy przechodzi kompleksową ścieżkę uzgodnienia swojej treści z innymi organami. Należy tu też odesłać uwagodawcę do zakresu przedmiotowego ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych: *Art. 1. 1. Ustawa określa:* *1) warunki i tryb lokalizowania, budowy i przebudowy elektrowni wiatrowych;* *2) zasady i sposób konsultowania ze społecznością lokalną lokalizowania elektrowni wiatrowych;* *3) zasady lokalizowania nowej zabudowy mieszkaniowej w sąsiedztwie elektrowni wiatrowych;* *4) zasady lokalizowania, budowy i przebudowy sieci elektroenergetycznych najwyższych napięć w sąsiedztwie elektrowni wiatrowych;* *5) zasady partycypacji mieszkańców gminy w korzyściach wynikających z lokalizacji elektrowni wiatrowych;*

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
					6) zasady bezpiecznej eksploatacji elementów technicznych elektrowni wiatrowych.
57.	Stowarzyszenie Partnerstwo Dzikie Mazury	Uwaga ogólna	Zwracamy uwagę na tendencyjne skierowanie wniosków o opinie do zmian ustawowych wyłącznie do organizacji branżowych związanych z energetyką z pominięciem NGO w tym naszej pomimo wielokrotnego zgłaszania naszej aktywności, wiedzy i doświadczenia w tym obszarze przez wiele lat w tym podczas procedowania ostatniej zmiany ustawy w 2023 roku a także ustaw wcześniejszych. Reprezentowaliśmy też przed wcześniejszymi rządami i sejmem problemy zgłaszane przez tysiące ludzi z całej Polski a związane z agresywnym i nieetycznym rozwojem branży wiatrowej. Wykluczenie społeczeństwa w tak drastycznej zmianie regulacji bezpieczeństwa środowiskowego i pewności planowania przestrzennego jest radykalnym naruszeniem praw konstytucyjnych oraz zasad informacji o środowisku wynikających z Konwencji z Aarhus ratyfikowanej przez Polskę. Proszę o szczegółowe uzasadnienie takiego trybu postępowania administracyjnego który wyklucza społeczeństwo z udziału w formowaniu prawa decydującego o jakości życia jak też wartości nieruchomości na wiele pokoleń.	Zaproszenie do konsultacji stowarzyszeń i organizacji społecznych związanych z problematyką oddziaływań środowiskowych turbin wiatrowych oraz reprezentacji mieszkańców z otoczenia farm wiatrowych	**Uwaga wyjaśniona** W toku konsultacji publicznych uwagi do projektu aktu prawnego może zgłosić każda organizacja, jak i również każdy obywatel. Do każdej uwagi (niezależnie od tego czy została zgłoszona w toku konsultacji publicznych czy opiniowania) zostanie przedstawione stanowisko projektodawcy.
58.	Pracownia Finansowa Sp. z o.o.	Uwaga ogólna	Należy dodać przepisy usprawniające proces przydzielania przyłączy energetycznych. Bardzo dotkliwą trudnością dla inwestorów w energetykę wiatrową jest proces występowania o przyłącze. Potrzebne są przepisy upraszczające proces oraz czyniące go bardziej demokratycznym. Celem powinno być, by dostęp		**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga spoza zakresu przedmiotowego projektu.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			do przyłącza był równy dla małych jak i dużych podmiotów. Potrzeba wdrożyć cyfryzację tego procesu, o czym pisał Prezes URE w komunikacie „Sprawozdanie z działalności Prezesa URE w 2023 r.: jak realnie wygląda kwestia odmów przyłączeń OZE do sieci i dlaczego potrzebujemy digitalizacji usług sieciowych": *„W ocenie Prezesa URE rozwiązaniem problemu odmów wydawania warunków przyłączenia odnawialnych źródeł energii do sieci, a także sposobem na usprawnienie oraz poprawę transparentności tego procesu jest jego cyfryzacja oraz szersze wykorzystanie możliwości przyłączenia na zasadach komercyjnych."*		
59.	Pracownia Finansowa Sp. z o.o.	Uwaga ogólna	Potrzeba jak najszybciej przywrócić obowiązek obliga giełdowego. Uchwalenie zmian w ustawie z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne, które usuwały obligo giełdowe to błąd poprzedniego rządu. Dokonano tego w celu obniżenia cen energii, co nie nastąpiło. Przywrócenie obliga było częścią zmian proponowanych w poselskim projekcie zmian z 28-11-2023. Sprzeciw opinii publicznej dotyczył innych zapisów, więc tym bardziej zaskakująca była autopoprawka, która usunęła ten zapis. Przywrócenie obliga to konsensus branży energetycznej, polityków, ekspertów i URE. Zalecamy dodanie zapisów, które przywracały obligo energetyczne w poselskim projekcie z 28-11-2023.	*Art. 7. W ustawie z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (Dz. U. z 2022 r. poz. 1385, poz. 1723, 2127, 2243, 2370 i 2687 oraz z 2023 r. poz. 295, 1506, 1597, 1681, 1688 i 1693) po art. 49 dodaje się art. 49a w brzmieniu:* *„Art. 49a. 1. Przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się wytwarzaniem energii elektrycznej jest obowiązane sprzedawać wytworzoną energię elektryczną na giełdach towarowych w rozumieniu ustawy z dnia 26 października 2000 r. o giełdach towarowych, na rynku organizowanym przez podmiot prowadzący na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej rynek regulowany lub na zorganizowanej platformie obrotu prowadzonej przez spółkę prowadzącą na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej giełdę towarową w rozumieniu*	**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga spoza zakresu przedmiotowego projektu.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				ustawy z dnia 26 października 2000 r. o giełdach towarowych lub w ramach jednolitego łączenia rynków dnia następnego i dnia bieżącego prowadzonych przez wyznaczonych operatorów rynku energii. *2. Obowiązek, o którym mowa w ust. 1, nie dotyczy energii elektrycznej:* *1) dostarczanej bezpośrednio z wydzielonej jednostki wytwórczej do wydzielonego odbiorcy za pomocą linii bezpośredniej;* *2) wytworzonej z odnawialnych źródeł energii w instalacji odnawialnego źródła energii;* *3) wytworzonej w kogeneracji ze średnioroczną sprawnością przemiany, o której mowa w art. 3 pkt 36 lit. a, wyższą niż 52,5%;* *4) zużywanej na potrzeby własne przez przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się jej wytwarzaniem;* *5) niezbędnej do wykonywania przez operatorów systemów elektroenergetycznych ich zadań określonych w ustawie;* *6) wytworzonej w jednostce wytwórczej o łącznej mocy zainstalowanej elektrycznej nie wyższej niż 50 MW;* *7) wytworzonej w jednostce wytwórczej przyłączonej bezpośrednio do urządzeń lub instalacji odbiorcy końcowego zużywającego tę energię elektryczną lub sieci dystrybucyjnej elektroenergetycznej, której operatorem wyznaczony został ten odbiorca końcowy.* *3. Prezes URE może, na wniosek przedsiębiorstwa energetycznego,*	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				zwolnić to przedsiębiorstwo z obowiązku, o którym mowa w ust. 1, w części dotyczącej produkcji energii elektrycznej: *1) sprzedawanej na potrzeby wykonywania długoterminowych zobowiązań wynikających z umów zawartych z instytucjami finansowymi w celu realizacji inwestycji związanych z wytwarzaniem energii elektrycznej lub* *2) wytwarzanej na potrzeby operatora systemu przesyłowego wykorzystywanej na potrzeby prawidłowego funkcjonowania krajowego systemu elektroenergetycznego* *- jeżeli nie spowoduje to istotnego zakłócenia warunków konkurencji na rynku energii elektrycznej lub zakłócenia na rynku bilansującym.* *4. Przedsiębiorstwo energetyczne, o którym mowa w ust. 1, przekazuje Prezesowi URE informacje o zawartych umowach, na podstawie których sprzedaje wytworzoną energię elektryczną na zasadach innych niż określone w ust. 1, w terminie 7 dni od dnia ich zawarcia. W informacji należy wskazać strony umowy, ilość i cenę energii elektrycznej oraz okres, na jaki umowa została zawarta.* *5. Na podstawie danych zgromadzonych w trybie określonym w ust. 4, Prezes URE ogłasza w Biuletynie URE średnią kwartalną cenę energii elektrycznej niepodlegającej obowiązkowi, o którym mowa w ust. 1, w terminie 14 dni od dnia zakończenia kwartału.*	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				6. Przedsiębiorstwo energetyczne składa Prezesowi URE, w terminie do dnia 31 marca roku następnego, sprawozdanie z realizacji obowiązku, o którym mowa w ust. 1, w roku poprzednim.”.	
60.	Polskie Stowarzyszenie Fotowoltaiki	Uwaga ogólna	Wnosimy o uwzględnianie w przepisach określających odległości elektrowni od sieci elektroenergetycznych zasad ustanowionych przez PSE S.A. i zatwierdzonych w IX 2024: https://www.pse.pl/documents/20182/22914693/Odleglosc_turbin_wiatrowych_od_linii_elektroenergetycznych_NN_2024.pdf/bcfc801a-054f-44e1-a721-a7a191d25778?safeargs=76657273696f6e3d312e30 Co więcej, naszym zdaniem z PSE S.A. powinny być uzgodnione nie tylko zasady odległości turbin od sieci, ale także wymogi w zakresie badań turbulencji powstających za turbinami wiatrowymi i ich wpływu na linię najwyższych napięć.		**Uwaga kierunkowo uwzględniona** Projektodawca zastosuje regulację, która w sposób adekwatny uwzględni nowe wymogi techniczne PSE S.A.
61.	Polska Izba Gospodarcza Energetyki Odnawialnej i Rozproszonej (PIGEOR)	Uwaga ogólna	Dopuszczenie równoległego wdrażania poszczególnych procedur tj. zmiany MPZP i uzyskanie Decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Zgodnie z Art. 59a ust. 1 pkt. 3 organ właściwy dokonuje analizy zgodności lokalizacji przedsięwzięcia z ustaleniami planu zagospodarowania przestrzennego (MPZP). Zgodnie z Art 59a ust. 3 w przypadku stwierdzenia niezgodności organ właściwy do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach odmawia zgody narealizację przedsięwzięcia. Procedura zmiany MPZP jest procesem	Weryfikacja zgodności poszczególnychdecyzji na etapie PnB. MPZP nie wymagany na etapie uzyskiwania „DUŚ”.Należy dodać zapis dotyczący inwestycji w zakresie elektrowni wiatrowych w Art. 59a elektrownie wiatrowe.	**Uwaga kierunkowo uwzględniona** Projektodawca wprowadzi rozwiązanie polegające na możliwości równoczesnego prowadzenia postępowania środowiskowego oraz planistycznego. Na czas przygotowania raportu oddziaływania na środowisko, postępowanie w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach będzie mogło być zawieszone. W tym czasie będą mogły być prowadzone równoległe prace nad ew.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			długotrwałym, tak samo jak ocenaoddziaływania przedsięwzięcia na środowisko.Należy dopuścić ich równoległeprocedowanie. A weryfikacja powinna mieć miejsce na etapie uzyskiwania PnB.		dostosowaniem MPZP, co znacznie skróci proces inwestycyjny. Tym samym przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach właściwy organ dokona tego posiadając wiedzę o zgodności planowanej inwestycji z MPZP.
62.	Polskie Stowarzyszenie Fotowoltaiki	Uwaga ogólna	Projekt pomija kwestie repoweringu elektrowni wiatrowych, który będzie dotyczył coraz większej liczby działających projektów w najbliższych latach. Obecnie takie instalacje mogą być przedmiotem wyłącznie niezbędnych remontów, a w świetle realizacji celów polityki klimatyczno-energetycznej Unii Europejskiej, a zwłaszcza wyższego celu udziału energii ze źródeł odnawialnych, powinien być wykorzystany każdy zidentyfikowany potencjał, biorąc również pod uwagę postęp technologiczny oraz zmniejszony wpływ nowoczesnych turbin wiatrowych na środowisko. Proponuje się rozważenie wprowadzenia przepisów, które zmieniałyby art. 17 ustawy o inwestycjach w taki sposób, aby umożliwić ich repowering.		**Uwaga nieuwzględniona** Warto podkreślić, że projekt wprowadza zasadę wzajemności w kontekście buforu odległości elektrownia wiatrowa – zabudowa mieszkaniowa, co jest elementem niezbędnym w zakresie repoweringu. Co zaś się tyczy dalszych usprawnień w tym obszarze uwaga zostanie przeanalizowana przy kolejnych pracach legislacyjnych nad projektem ustawy dokonującym implementacji RED III.
63.	Izba Energetyki Przemysłowej i Odbiorców Energii	Uwaga ogólna	Jednym z aspektów prawnych, wpływających na rozwój mocy wytwórczych opartych na czystej energii, ze szczególnym uwzględnieniem technologii wiatrowych, jest kwestia zezwoleń administracyjnoprawnych. Zgodnie z komunikatem Komisji Europejskiej, Polska należy do krajów, które nie przyspieszyły procedur uzyskiwania zezwoleń dla projektów związanych z energią odnawialną. W odniesieniu do Polski zostały podjęte działania w ramach postępowania w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego.		**Uwaga wyjaśniona** <u>Obszar zgodności z prawodawstwem unijnym</u> Zmiany prawa w zakresie skrócenia czasu trwania procedur zostaną wprowadzone projektem ustawy, który stanowić będzie implementacje Dyrektywy RED III. **Uwaga nieuwzględniona** <u>Wprowadzenie aktu wykonawczego</u> - kryteria ocen oddziaływania na środowisko są już odpowiednio

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			Izba dostrzega obszar niepokryty przez projekt UD89, aby **w pełni zliberalizować zasady lokalizacji elektrowni wiatrowych na lądzie, a tym samym zapewnić zgodność z prawodawstwem unijnym**, w szczególności z dyrektywą RED III. Uwaga ta dotyczy jednego z rodzajów decyzji niezbędnych w procesie pozwoleniowym – decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. W polskim porządku prawnym brak jest formalnych kryteriów oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, o której mowa w art. 61 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1112). Obecnie organy przeprowadzają tę ocenę w oparciu o nieoficjalne kryteria, nieposiadające statusu prawa powszechnie obowiązującego. Aby proces ten był transparentny i dostosowany do obowiązujących norm środowiskowych, postulujemy **wprowadzenie ustawowego upoważnienia dla ministra właściwego do spraw środowiska do obligatoryjnego wydania rozporządzenia określającego minimalne wymogi ochrony środowiska dla instalacji odnawialnych źródeł energii**. Z uwagi na uwarunkowania technologiczne, wiatraki mają największy wpływ na środowisko pośród instalacji odnawialnych źródeł energii. W związku z tym zakres i sposób oceny oddziaływania na środowisko dokonany przez organ w największym stopniu determinuje możliwość realizacji farm wiatrowych.		uregulowane w legislacji i nie jest zasadne wprowadzanie oddzielnych kryteriów dla energetyki wiatrowej, które mogłyby ograniczyć swobodę organu w trakcie procedury OOŚ. - wiele typów oddziaływań nie jest dzisiaj normowanych (np. infradźwięki). Różnego rodzaju prace analityczne nie pozwoliły do tej pory na wypracowanie jakiegokolwiek podejścia. W efekcie, wydanie rozporządzenia będzie procesem długotrwałym. - fakultatywność delegacji powoduje, że organy przeprowadzające OOŚ oraz branża będą funkcjonowały w niepewności co do wydanie rozporządzenia, którego treść może rzutować na bieżące i przeszłe postępowania OOŚ.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			Jak wskazano, wymogi zawarte w proponowanym rozporządzeniu są wartościami minimalnymi z uwagi na fakt, że specyfika każdego obszaru wymaga dopasowania indywidualnych wskaźników. W przypadku terenów przemysłowych o zredukowanych zasobach naturalnych, wpływ na środowisko będzie mniejszy niż na obszarach o bogatej bioróżnorodności. Postulowane rozwiązanie uzupełni ramy prawne zaproponowane projektem UD89 i pozwoli na ulokowanie farm wiatrowych w strategicznych obszarach geograficznych, wymagających zwiększonych nakładów energetycznych. Wzmocnienie możliwości budowy farm wiatrowych, w szczególności lokalizowanych na terenach przemysłowych bądź w ich pobliżu, przybliży Polskę do osiągnięcia neutralności klimatycznej. Dodatkowo zapewni czystą oraz najtańszą energię z odnawialnych źródeł energii zarówno dla tych zakładów, jak i dla terenów mieszkalnych w ich sąsiedztwie.		
64.	Stowarzyszenie Partnerstwo Dzikie Mazury	Uwaga ogólna	Stanowisko państwowej instytucji badawczej zajmującej się zdrowiem środowiskowym kontra lobbystyczne broszurki PSEW-PAN wykazuje absolutny dysononans w rozumieniu zagrożeń i bezpieczeństwa środowiskowego dla zdrowia i wartości życia ludzi w otoczeniu farm wiatrowych. Wskazuje też na próbę lobbystycznego przejęcia zarządzania przestrzenią publiczną i wartościami nadrzędnymi jak zdrowie i życie oraz pewność jutra dla milionów ludzi w Polsce poprzez zakamuflowane informacje formułowane przez autorów sponsorowanych przez lobby wiatrowe.	Zastosowanie w ocenie problematyki lokalizacji turbin wiatrowych propozycji i wskazówek wynikających z badań i oceny tej problematyki przez Instytut Zdrowia Publicznego Państwowy Zakład Badawczy. Dodatkowo wnioskujemy o załączenie tego dokumentu do wiadomości publicznej w prowadzonej procedurze Oceny Skutków Regulacji. Wnioskujemy również o udostępnienie w ramach prowadzonej procedury konsultacyjnej na stronie	**Uwaga nieuwzględniona** Podkreślenia wymaga, że bufory odległości od zabudowy mieszkaniowej oraz obszarów cennych przyrodniczo ustalone w projekcie ustawy stanowią bezwzględną wartość minimalną. Nie ma prawnych ograniczeń, co do zastosowania w konkretnych przypadkach większych buforów odległości. Warto podkreślić, że o buforach odległości w każdym przypadku decyduje organ gminy sporządzający plan miejscowy po zapoznaniu się z treścią Strategicznej Oceny Oddziaływania na Środowisko (przeprowadzenie jej jest obligatoryjne)

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			Rzetelność urzędnika państwowego i nadrzędnych urzędów państwa powinny opierać się na kryterium prawdy i ostrożności procesowej. Uprawiana od kilku lat dezynwoltura i płytkie przepychanki polityczne w sprawie turbin wiatrowych powodują właśnie sprzeciw społeczny dla tej technologii a także niepewność inwestycyjną w tym obszarze czego skutkiem jest zahamowanie rozwoju tej dziedziny energetyki odnawialnej. **Narodowy Instytut Zdrowia Publicznego – Państwowy Zakład Higieny stoi na stanowisku, że farmy wiatrowe zlokalizowane w zbyt bliskiej odległości od zabudowań przeznaczonych na pobyt stały ludzi mogą mieć negatywny wpływ na komfort życia i stan zdrowia mieszkańców żyjących w ich sąsiedztwie.** **Czynnikami ryzyka dla zdrowia człowieka jakie Instytut uwzględnił w swoim stanowisku są.** • **poziom emitowanego hałasu i jego zależność od parametrów technicznych turbin oraz prędkości wiatru i ukształtowania oraz zagospodarowania terenu wokół farmy wiatrowej,** • **poziom hałasu aerodynamicznego z uwzględnieniem emisji infradźwięków i jego składowych niskoczęstotliwościowych,** • **charakter emitowanego hałasu z uwzględnieniem modulacji/impulsowości/tonalności oraz możliwości interferencji fal emitowanych z wielu turbin,** • **możliwość odrywania się kawałków lodu od wirników,** • **możliwość wystąpienia awarii turbiny w postaci upadku urwanej łopaty wirnika lub jej fragmentu,**	związanej z projektowaną ustawą wymienionych w załączniku dokumentów opracowanych przez specjalistkę od spraw hałasu środowiskowego prof. Barbarę Lebiedowską oraz wyników badań przeprowadzonych przez Uniwersytet Przyrodniczo-Techniczny z Bydgoszczy także w załączniku. Na życzenie możemy przekazać inne istotne dla sprawy planowanych zmian odległości bezpieczeństwa da turbin wiatrowych opracowania i badania krajowe oraz zagraniczne w zakresie hałasu specyficznego związanego z pracą turbin wiatrowych.	oraz zapoznaniu się z nastrojami społecznymi co do planowanej inwestycji wiatrakowej. Na dalszych etapach wpływ elektrowni wiatrowej na środowisko jest weryfikowany przy wydawaniu decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Finalne warunki lokalizacji oraz zasad funkcjonowania elektrowni wiatrowych, w tym oddalenia inwestycji od zabudowań mieszkalnych będą weryfikowane i określane w ramach procedury wydawania przez RDOŚ decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla konkretnej inwestycji, w tym w określonych przypadkach, na podstawie szczegółowego raportu oddziaływania na środowisko. Procedura taka jest stosowana dla wszystkich istotnie oddziaływujących na środowisko inwestycji, w tym dróg, linii kolejowych, linii energetycznych, zakładów przemysłowych itp., których emisja hałasu i oddziaływań elektromagnetycznych jest wyższa niż w przypadku elektrowni wiatrowych. W ramach ww. procedury nakładane na inwestycje są wszystkie niezbędne warunki i zasady funkcjonowania danej instalacji, aby mogła ona podlegać bezpiecznej eksploatacji. W przypadku farm wiatrowych w ramach wymagań nakładanych na inwestora mogą to być np.:

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			• **występowanie efektu migotania cieni,** • **poziom promieniowania elektromagnetycznego (w najbliższym sąsiedztwie od turbin),** • **prawdopodobieństwo zakłócenia snu oraz propagacji hałasu w porze nocnej,** • **poziom uciążliwości i prawdopodobieństwo wystąpienia objawów stresu i depresji (na skutek długotrwałego narażenia), związanych zarówno z emisją hałasu jak i z brakiem akceptacji źródła hałasu.** **Zdaniem Instytutu, obecnie obowiązujące w Polsce przepisy prawne (w zakresie czynników ryzyka obejmujące w praktyce jedynie poziom hałasu), nie tylko nie są odpowiednie dla tego rodzaju obiektów, jakimi są turbiny wiatrowe, ale również nie gwarantują w wystarczającym stopniu ochrony zdrowia publicznego. Stosowana obecnie metodyka do oceny oddziaływania farm wiatrowych na środowisko (w tym zdrowie ludzi) nie może być stosowana powyżej 5 m/sek. prędkości wiatru. Ponadto, nie uwzględnia pełnego zakresu częstotliwości (w szczególności niskich częstotliwości) oraz poziomu uciążliwości. Zdaniem Instytutu, ze względu na obecny brak kompleksowych uregulowań prawnych dotyczących oceny ryzyka zdrowotnego związanego z funkcjonowaniem farm wiatrowych w Polsce, pilną potrzebą staje się opracowanie i wdrożenie kompleksowej metodyki, według której określana by była pośrednio odpowiednia odległość turbin wiatrowych od miejsc zamieszkania.** **Metodyka ta powinna uwzględniać wszystkie wymienione powyżej potencjalne czynniki ryzyka, a jej wynik powinien odzwierciedlać**		✓nakaz odpowiedniego rozmieszczenia poszczególnych elektrowni na terenie dostępnym pod farmę wiatrową, ✓zastosowanie rozwiązań technicznych dot. np. odmrażania i ogrzewania łopat elektrowni wiatrowych, ✓zastosowanie rozwiązań technicznych dot. np. pokrycia turbiny i łopat oraz regulacji kąta ustawienia łopat w celu zlikwidowani efektu migotania cienia i światła, ✓zastosowanie odpowiedniego otoczenia dla farmy wiatrowej (np. posadzenia drzew lub innych przeszkód dla rozchodzenia się hałasu), ✓nakaz zastosowania tzw. monitoringu realizacyjnego wybudowanych już elektrowni wiatrowych w celu potwierdzenia braku negatywnych oddziaływań na otoczenie. Biorąc pod uwagę dostępne analizy negatywnych oddziaływań elektrowni wiatrowych ustalenie odległości minimalnej na poziomie 500 m wpisuje się w podstawowy cel projektodawcy, jakim jest zapewnienie maksymalnego bezpieczeństwa społeczności lokalnych mieszkających w pobliżu elektrowni wiatrowych. Warto też zwrócić uwagę, że projektowana nowelizacja wywrze także istotny wpływ na finanse przedsiębiorstw w sektorze energetyki odnawialnej oraz w sektorze budowlanym, doradczym i projektowym.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			najmniej korzystną sytuację. Metodyka ta powinna uwzględniać poza ukształtowaniem terenu i sposobem jego zagospodarowania również rodzaj, typ, wysokość i liczbę turbin danej farmy oraz lokalizację innych farm wiatrowych w pobliżu. Podobne rozwiązania prawne mające na celu ocenę wielokryterialną, wykorzystujące złożone algorytmy numeryczne, są obecnie stosowane na świecie. **Instytut zdaje siebie sprawę, że ze względu na różnorodność czynników i skomplikowany charakter takiego algorytmu, opracowanie go w krótkim czasie może być bardzo trudne. Dlatego skutecznym i prostszym rozwiązaniem wydaje się być przyjęcie minimalnej odległości turbin wiatrowych od zabudowań przeznaczonych na pobyt stały. Kryteria odległościowe są również powszechnym rozwiązaniem normatywnym.** **Mając powyższe na uwadze, do chwili opracowania kompleksowej metodyki oceny oddziaływania przemysłowych farm wiatrowych na zdrowie ludzi, Instytutu zaleca 2 km, jako minimalną odległość turbin wiatrowych od zabudowań. Zalecana wartość wynika z krytycznej oceny publikowanych wyników badań w recenzowanych czasopismach naukowych w zakresie wszystkich potencjalnych czynników ryzyka dla przeciętnych odległości podawanych najczęściej w granicach:** • **0,5-0,7 km, często uzyskiwanej w wyniku obliczeń, dla której poziom hałasu (dBA) spełnia obowiązujące obecnie wartości dopuszczalne (bez uwzględnienia poprawek ze względu na impulsowy //tonalny /modulowany charakter emitowanego hałasu),**		Wpłynie to pozytywnie na realizacje zakładanego wzrostu udziału krajowego w polskich projektach wiatrakowych oraz wzrost zatrudnienia. Wprowadzenie projektowanych minimalnych odległości przyniesie realne korzyści dla samorządów. Wpływy do budżetu gmin z tytułu podatków od nieruchomości stanowić będą dodatkowe źródło przychodów. Na przyjęciu przepisów skorzysta również przemysł, ponieważ pozwolą one na uruchomienie nowych inwestycji w energetyce wiatrowej. Zwiększy się poziom dostępności mocy OZE dla przemysłu obniżając jednocześnie koszty prowadzenia działalności i ślad węglowy oferowanych produktów. Ma to kluczowe znaczenie szczególnie w przemyśle energochłonnym.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			• 1,5-3,0 km, wynikającej z poziomu hałasu z uwzględnieniem modulacji i niskich częstotliwości oraz infradźwięków, • 0,5-1,4 km, związanej z możliwością wystąpienia awarii turbiny w postaci upadku urwanej łopaty wirnika lub jego fragmentu (w zależności od wielkości fragmentu i charakteru lotu, prędkości wirnika oraz wielkości i rodzaju turbiny), • 0,5-0,8 km, gdzie występuje możliwość odrywania się kawałków lodu od wirników (w zależności od kształtu i masy lodu, prędkości wirnika oraz wielkości i rodzaju turbiny), • 1,0-1,6 km, z uwzględnieniem poziomu uciążliwości hałasu (od 4% do 35% populacji przy hałasie 30-45 dBA) dla osób mieszkających w sąsiedztwie farm wiatrowych, • odległości 1,4-2,5 km, związanej z prawdopodobieństwem zakłócenia snu (przeciętnie od 4% do 50% populacji przy hałasie 30-45 dBA), • 2,0 km, związanej z wystąpieniem potencjalnych skutków psychologicznych wynikających z istotnych zmian w krajobrazie (przyjęto przypadek, gdy turbina wiatrowa jest dominującym elementem krajobrazu, a ruch obrotowy wirnika jest wyraźnie widoczny i dostrzegany przez człowieka z każdego miejsca), • 1,2-2,1 km, dla występowania efektu migotania cieni (dla przeciętnej w Polsce łącznej wysokości turbiny wiatrowej wraz z wirnikiem od 120 do 210 m). W swoich opiniach Instytut również brał pod uwagę rekomendowane odległości turbin wiatrowych od zabudowań podawane zarówno przez ekspertów, naukowców oraz		

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			jednostki rządowe i samorządowe na świecie (najczęściej w granicach 1,0-5,0 km). **<u>Stanowisko NIZP-PZH Farmy wiatrowe – Bibliografia</u>**		
65.	Polenergia S.A.	Nowy art. projektu ustawy (art. 7 ust. 1a ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych)	Proponujemy dopuszczenie lokalizacji elektrowni wiatrowych na gruntach chronionych bez konieczności uzyskiwania zgody na zmianę przeznaczenie gruntów na cele nierolnicze w procedurze sporządzania MPZP. Elektrownia wiatrowa wraz z placem serwisowym i dojazdem zajmuje niewielką powierzchnię gruntów rolnych. Jednocześnie poprzez swoje oddziaływanie wyłącza z zabudowy znaczne połacie terenów rolnych zlokalizowanych w jej otoczeniu, co poniekąd przyczyna się do ochrony walorów gruntów rolnych, na których jest zlokalizowana.	W art. 7a ust.1 Ustawy rolnej dodaje się nowy ust. 1b w brzmieniu: 1b. Przepisu, o którym mowa w ust. 1, nie stosuje się do terenów, które w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego przeznaczane są pod lokalizację i dojazd do elektrowni wiatrowych.	**Uwaga nieuwzględniona** Grunty rolne klasy I-III mają strategiczne znaczenie z punktu widzenia rolnictwa w Polsce. Dlatego też nie zakłada się wprowadzenia dalszych ułatwień w tym zakresie. Warto też zwrócić uwagę, że obecnie nie ma bezwzględnego zakazu lokalizowania inwestycji wiatrakowej na takich gruntach. Działanie takie wymaga jedynie uzyskania zgody ministra właściwego do spraw rozwoju wsi. Wydaje się, że obecna regulacja w sposób właściwy waży poszanowanie potrzeby rozwoju rolnictwa oraz potrzebę rozwoju OZE, gdyż wydawana decyzja można uwzględnić charakter konkretnej inwestycji oraz charakter konkretnego gruntu rolnego.
66.	Stowarzyszenie Energii Odnawialnej	Nowy art. projektu ustawy (ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych)	Postulujemy dopuszczenie lokalizacji elektrowni wiatrowych na gruntach chronionych bez konieczności uzyskiwania zgody na zmianę przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze w procedurze sporządzania planów miejscowych. Mając na uwadze fakt, że elektrownia wiatrowa wraz z placem serwisowym i dojazdem zajmuje relatywnie niewielką powierzchnię gruntów rolnych i jednocześnie poprzez swoje oddziaływanie wyłącza z zabudowy znaczne połacie terenów rolnych zlokalizowanych w jej otoczeniu, przyczynia się do ochrony gruntów rolnych i ogranicza proces	W art. 7 ust. 1a ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 82) dodaje się ust. 1b, o następującym brzmieniu: „1b. Przepisu, o którym mowa w ust. 1, nie stosuje się do terenów, które w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego przeznaczane są pod lokalizację i dojazd do elektrowni wiatrowych”.	**Uwaga nieuwzględniona** Grunty rolne klasy I-III mają strategiczne znaczenie z punktu widzenia rolnictwa w Polsce. Dlatego też nie zakłada się wprowadzenia dalszych ułatwień w tym zakresie. Warto też zwrócić uwagę, że obecnie nie ma bezwzględnego zakazu lokalizowania inwestycji wiatrakowej na takich gruntach. Działanie takie wymaga jedynie uzyskania zgody

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			ich zabudowywania. Przedmiotowa zmiana przyczyni się do skrócenia procedury planistycznej dla sektora energetyki wiatrowej.		ministra właściwego do spraw rozwoju wsi. Wydaje się, że obecna regulacja w sposób właściwy waży poszanowanie potrzeby rozwoju rolnictwa oraz potrzebę rozwoju OZE, gdyż wydawana decyzja można uwzględnić charakter konkretnej inwestycji oraz charakter konkretnego gruntu rolnego.
67.	Polska Spółka Gazownictwa sp. z o. o.	Nowy art. projektu ustawy Wprowadzenie do ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo Energetyczne przepisu zobowiązującego Prezesa URE do wyznaczenia i aktualizacji wskaźnika opłacalności inwestycji przyłączania biometanowni do sieci gazowej.	Uzasadnieniem dla wprowadzenia przepisu jest: 1. podobne regulacje funkcjonują w innych krajach europejskich; 2. przepis ten zabezpiecza interesy Operatorów w zakresie realizacji inwestycji poprzez uwzględnienie a w taryfach kosztów CAPEX i OPEX związanych z budową odcinków sieci dedykowanych do przyłączania do sieci gazowej bimetanowni (rozbudowa odcinków sieci, budowa spinek technologicznych poprawiająca chłonność oraz budowa innej infrastuktury). przepis umożliwi Prezesowi URE, na etapie zatwierdzania taryf, stosowanie jednolitego podejścia w zakresie uzasadnionych kosztów działalności na sieciach dedykowanych dla biometanu, a jednocześnie operator będzie mógł podejmować decyzje o przyłączeniu biometanowni w oparciu o jednolite kryteria.	*Propozycja brzmienia nowego przepisu:* *Prezes Urzędu Regulacji Energetyki określa na każdy rok wskaźnik maksymalnego poziomu nakładów inwestycyjnych jakie przedsiębiorstwo zajmujące się dystrybucją paliw gazowych będzie mogło ponieść w celu odebrania 1 MWh/h biometanu. Wskaźnik ten będzie potwierdzał istnienie warunków ekonomicznych dla inwestycji w sieć gazową realizowanych przez przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się dystrybucją paliw gazowych w celu przyłączenia do sieci gazowej instalacji wytwarzającej biometan. Koszty eksploatacji sieci gazowej zrealizowanej w celu przyłączenia instalacji wytwarzającej biometan będą stanowiły koszt uzasadniony działalności przedsiębiorstwa energetycznego pod warunkiem nieprzekroczenia wskaźnika maksymalnego poziomu nakładów.*	**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga spoza zakresu przedmiotowego projektu. Uwaga zostanie poddana analizom w ramach dalszych prac legislacyjnych w MKiŚ.
68.	Stowarzyszenie Energii Odnawialnej	Nowy art. projektu ustawy Wprowadzenie możliwości	Zmiana ma na celu umożliwienie procedowania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach również w przypadku obowiązywania planu miejscowego nie przewidującego	W ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach	**Uwaga kierunkowo uwzględniona** Projektodawca wprowadzi rozwiązanie polegające na możliwości równoczesnego prowadzenia

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
		równoległego procedowania procesu planistycznego oraz procedury oceny oddziaływania na środowisko.	możliwości lokalizacji elektrowni wiatrowych, tj. bez konieczności jego uprzedniej zmiany. Mając na uwadze, że procedura oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko w przypadku elektrowni wiatrowych ma charakter długotrwały, obejmuje między innymi szeroki zakres monitoringów przyrodniczych i nierzadko trwa nawet dwa lata lub dłużej, zasadne z punktu widzenia usprawnienia i przyspieszenia procesu inwestycyjnego jest umożliwienie inwestorom prowadzenia procedury środowiskowej równolegle z procedurą urbanistyczną zmierzającą do zmiany planu miejscowego. Szczególnie istotne w tym kontekście pozostają cele wyrażone w projekcie aktualizacji Krajowego Planu w dziedzinie Energii i Klimatu do 2030 r. Zawarte w tym dokumencie scenariusze prognostyczne przewidują moc osiągalną netto energetyki wiatrowej na lądzie w 2030 r. wynoszącą 15 842 MW w przypadku scenariusza bazowego oraz 19 028 MW w przypadku scenariusza ambitnego. Powyższe oznacza odpowiednio ponad 6 GW i 9 GW nowych mocy, koniecznych do uruchomienia w ramach tej technologii w niespełna sześć lat. Stowarzyszenie stoi na stanowisku, że przywołane cele są niemożliwe do zrealizowania, bez uwzględnienia postulatu w zakresie umożliwienia inwestorom prowadzenia procedury środowiskowej równolegle z procedurą planistyczną. Przedmiotowe rozwiązanie w naszej ocenie stanowi najprostsze oraz zarazem najbardziej efektywne narzędzie do tego, by usprawnić proces inwestycyjny i przyspieszyć przyrost nowych niskoemisyjnych mocy wytwórczych.	oddziaływania na środowisko, wprowadza się następujące zmiany: Zmiana art. 59a ust. 5: (...) 5. Przepisów ust. 1 i ust. 3 pkt 1 nie stosuje się również do: 1) urządzeń infrastruktury technicznej objętych pracami budowlanymi w celu usunięcia kolizji z planowaną do realizacji inwestycją strategiczną, oraz **2) instalacji odnawialnego źródła energii w rozumieniu ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii.** Zmiana art. 80 ust. 2a: (...) 2a. Przepisu ust. 2 nie stosuje się do decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach wydawanej dla inwestycji strategicznych **oraz dla instalacji odnawialnego źródła energii w rozumieniu ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii.**	postępowania środowiskowego oraz planistycznego. Na czas przygotowania raportu oddziaływania na środowisko, postępowanie w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach będzie mogło być zawieszone. W tym czasie będą mogły być prowadzone równoległe prace nad ew. dostosowaniem MPZP, co znacznie skróci proces inwestycyjny. Tym samym przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach właściwy organ dokona tego posiadając wiedzę o zgodności planowanej inwestycji z MPZP.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			Powyższe jest szczególnie istotne w kontekście konieczności upraszczania procedur administracyjnych w celu umożliwienia szybszej realizacji inwestycji w ramach tego, oraz innych sektorów OZE. W ocenie Stowarzyszenia, wprowadzenie postulowanej zmiany pozwoliłoby na skrócenie czasu trwania procesu inwestycyjnego średnio o 2 lata, umożliwiając uzyskiwanie decyzji środowiskowej przed uchwaleniem planu miejscowego. Warto w tym zakresie dodać, że zgodnie z Dyrektywą RED III, maksymalny czas trwania procedury wydawania zezwoleń na budowę instalacji OZE, na obszarach innych niż strefy przyspieszonego rozwoju, ma wynosić nie więcej niż 24 miesiące. Ustawa o udostępnieniu informacji o środowisku zawiera katalog inwestycji, które zostały wyłączone ze stosowania opisanych powyżej wymogów w zakresie ustalania zgodności z planem miejscowym, obejmujący między innymi inwestycje w zakresie sieci przesyłowych, elektrownie szczytowo-pompowe, obiekty energetyki jądrowej oraz infrastruktury towarzyszącej czy infrastruktury służącej do wyprowadzania mocy z morskich farm wiatrowych. W ocenie Stowarzyszenia, oraz w odpowiedzi na wymogi Dyrektywy RED III, zobowiązujące państwa członkowskie do zapewnienia, by w ramach procedury wydawania zezwoleń – do czasu osiągnięcia neutralności klimatycznej – planowanie, budowa i eksploatacja instalacji odnawialnych źródeł energii oraz powiązanej z nimi infrastruktury, były uznawane za leżące w		

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			nadrzędnym interesie publicznym oraz służące zdrowiu i bezpieczeństwu publicznemu, analogiczny wyjątek powinien zostać dodany dla instalacji odnawialnego źródła energii, w szczególności elektrowni wiatrowych. Zniesienie przywołanych wymogów umożliwi równoległą realizację procedury środowiskowej oraz urbanistycznej zmierzającej do zmiany planu miejscowego, znacząco przyspieszając proces inwestycyjny. Niezależnie od postulowanej zmiany wyłączającej stosowanie tych wymogów dla instalacji OZE podkreślenia wymaga, że zgodność lokalizacji przedsięwzięcia z ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zostanie ostatecznie zweryfikowana przez właściwy organ administracji architektoniczno–budowalnej na etapie wydawania decyzji o pozwoleniu na budowę.		
69.	Stowarzyszenie Pracownia na rzecz Wszystkich Istot	Nowy art. projektu ustawy Należy dodać art. 6 (zmiany w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2024 r. poz. 1112)	Konieczne jest wprowadzenie odpowiednich zmian, w ślad za zaprojektowanymi przepisami, także w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. W tym zakresie należy uwzględnić następujące zmiany w przepisów u.o.o.ś.: 1) w związku z wprowadzeniem art. 15a ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, należy dokonać zmian w art. 48 ust. 8 u.o.o.ś. poprzez bezpośrednie odwołanie się w tym przepisie do regulacji art. 15a ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (plan miejscowy dla gminy, gdzie ma być realizowana elektrownia	Propozycja brzmienia przepisu: 1) Art. 48 ust. 8 u o.o.ś. otrzymuje brzmienie: „Nie można odstąpić od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, o którym mowa w art. 15a ust. 1 i 3 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1130), jeżeli wprowadza on nowe lub zmienia istniejące ustalenia związane z budową lub przebudową elektrowni wiatrowej, w tym mające wpływ na odległość między elektrownią wiatrową a budynkami	**Uwaga nieuwzględniona** (1-2) SOOŚ nie jest związana ograniczeniami terytorialnymi. Wykazuje ona potencjalne oddziaływanie inwestycji, które może się rozchodzić dalej niż na obszar tworzonego MPZP. 3) Poza obszarem regulacji. Proponowana zmiana wymagałaby zmiany rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			wiatrowa) oraz art. art. 15a ust. 3 w.w. ustawy (plan miejscowy dla gminy pobliskiej), ażeby ustawodawca w sposób niebudzący wątpliwości określił, że brak możliwości odstąpienia od strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dotyczy zarówno gminy, gdzie lokalizowana jest inwestycja, jak i gminy pobliskiej. Uwaga ta jest ponadto uzasadniona względami zachowania porządku legislacyjnego – skoro art. 15a ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym określa rodzaje planów miejscowych dotyczących lokalizowania elektrowni wiatrowych, to przepisy u.o.o.ś. zamiast formy opisowej w celu odniesienia się do tych planów powinny stosować precyzyjne odesłanie. 2) w związku z tym, że projekt wprowadza w zakresie lokalizacji elektrowni wiatrowych 2 rodzaje planów: plan przyjmowany dla gminy, na której jest zasadnicza część inwestycji (a zatem ten, o którym mowa w projektowanym art. 15a ust. 1 u.p.z.p.) oraz plan dla gminy pobliskiej (art. 15a ust. 3), istnieje ryzyko skutku w postaci „rozdrabniania" wpływu inwestycji na środowisko (czy to celowego czy to wynikającego z braku przepisów to regulujących), dlatego konieczne jest dodanie w art. 46 ust. 3 u.o.o.ś. w brzmieniu jednoznacznie wskazującym, że strategiczna ocena oddziaływania planu na środowisko uwzględnia całość inwestycji, a nie tylko tę część, która położona jest/oddziałuje na daną gminę. W przeciwnym razie strategiczna ocena oddziaływania na środowisko będzie wykonywana nie dla całości, lecz dla części inwestycji, co jest niezgodne z obowiązującymi standardami wynikającymi z systemu ocen oddziaływania na środowisko.	mieszkalnymi lub budynkami o funkcji mieszanej w rozumieniu art. 2 pkt 6 tej ustawy". 2) Art. 46 ust. 3 u.o.o.ś. otrzymuje brzmienie: „W przypadku, o którym mowa w art. 15a ust. 3 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko dla projektu miejscowego, o którym mowa w art. 15a ust. 1 i 3 podlega łączny wpływ planowanej inwestycji na środowisko". 3) w art. 59 dodaje się ust. 1a w brzmieniu: „1a. Oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko wymaga instalacja wykorzystująca do wytwarzania energii elektrycznej energię wiatru o łącznej mocy nominalnej elektrowni nie mniejszej niż 1 MW."	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			3) Należy wprowadzić obligatoryjną ocenę oddziaływania na środowisko dla elektrowni wiatrowej, której planowana moc przekracza moc przyłączeniową 1 MW. Propozycja ta jest kompatybilna z rozwiązaniem ustawy o odnawialnych źródłach energii, która zwalnia z koncesji wytwarzanie energii elektrycznej z OZE w instalacjach o mocy nie większej niż 1 MW. Proponowane rozwiązanie wyłączy spod obowiązku przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko małe instalacje, o znikomym lub niskim wpływie na środowisko, realizowane głównie przez prosumentów, uwzględniając zarazem wpływ na ludzi i środowisko szeroko zakrojonych inwestycji o wysokiej mocy turbin wiatrowych, zdecydowanie bardziej inwazyjnych przedsięwzięć realizowanych przez duże podmioty komercyjne. Organy ochrony środowiska ocenią wówczas wpływ procesu instalacji i działania takiej elektrowni, infrastruktury jej towarzyszącej (jak drogi dojazdowe, sieci energetyczne), na krajobraz, siedliska przyrodnicze, siedliska ptaków i nietoperzy, szlaki ich migracji, a także na fragmentację tych siedlisk, a także zaproponują ewentualne działania łagodzące.		
70.	Stowarzyszenie Energii Odnawialnej	Nowy art. projektu ustawy Zmiany w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w	Przedmiotowy postulat stanowi **alternatywę dla zmiany dotyczącej art. 59a ust. 5 oraz art. 80 ust. 2** ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.	W art. 59a po ust. 3 dodaje się ust. 3a w brzmieniu: *3. W przypadku:* *1) stwierdzenia niezgodności lokalizacji przedsięwzięcia z ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, a w przypadku gdy przedsięwzięcie jest realizowane na obszarze morskim – z ustaleniami planu zagospodarowania*	**Uwaga kierunkowo uwzględniona** Projektodawca wprowadzi rozwiązanie polegające na możliwości równoczesnego prowadzenia postępowania środowiskowego oraz planistycznego. Na czas przygotowania raportu oddziaływania na środowisko, postępowanie w sprawie wydania decyzji

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
		ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko Wprowadzenie możliwości równoległego procedowania procesu planistycznego oraz procedury oceny oddziaływania na środowisko		*przestrzennego morskich wód wewnętrznych, morza terytorialnego i wyłącznej strefy ekonomicznej,* *2) naruszenia kryterium oceny lokalizacji przedsięwzięcia, o którym mowa w ust. 2* *– organ właściwy do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach odmawia zgody na realizację przedsięwzięcia.* ***3a. W przypadku stwierdzenia niezgodności lokalizacji inwestycji w zakresie instalacji odnawialnego źródła energii w rozumieniu ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii z ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, w przypadku:*** ***1) o którym mowa w art. 59a ust. 1 pkt 1 oraz pkt 3, organ właściwy do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach określa zakres raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko, o którym mowa w art. 63 ust. 4 oraz wydaje postanowienie o zawieszeniu postępowania w sprawie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach do czasu przedłożenia przez wnioskodawcę raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko oraz wypisu i wyrysu z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dopuszczającego lokalizację inwestycji,*** ***o którym mowa w art. 59a ust. 1 pkt 2, organ właściwy do wydania***	o środowiskowych uwarunkowaniach będzie mogło być zawieszone. W tym czasie będą mogły być prowadzone równoległe prace nad ew. dostosowaniem MPZP, co znacznie skróci proces inwestycyjny. Tym samym przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach właściwy organ dokona tego posiadając wiedzę o zgodności planowanej inwestycji z MPZP.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach po przeprowadzeniu analizy w zakresie potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko określa zakres raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko, o którym mowa w art. 63 ust. 4 oraz wydaje postanowienie o zawieszeniu postępowania w sprawie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach do czasu przedłożenia przez wnioskodawcę raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko oraz wypisu i wyrysu z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dopuszczającego lokalizację inwestycji, w przypadku stwierdzenia potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko,	
71.	Polskie Stowarzyszenie Fotowoltaiki	Nowy art. projektu ustawy (art. 59a ust. 5 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o Udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie Środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko)	Proponujemy wprowadzenie możliwości równoległego prowadzenia procedury planistycznej i środowiskowej. Warto podkreślić, że badanie zgodności zamierzenia inwestycyjnego z ustaleniami planu miejscowego realizowane jest na etapie procedowania pozwolenia na budowę, obowiązek ten został nałożony na organ administracji architektoniczno-budowlanej w art. 35 ust. 1 pkt 1 lit. a ustawy – Prawo budowlane.	*(…) 5. Przepisów ust. 1 i ust. 3 pkt 1 nie stosuje się również do:* *1) urządzeń infrastruktury technicznej objętych pracami budowlanymi w celu usunięcia kolizji z planowaną do realizacji inwestycją strategiczną, oraz* ***2) instalacji odnawialnego źródła energii w rozumieniu ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii.*** *oraz* *Zmiana art. 80 ust. 2a:* *(…) 2a. Przepisu ust. 2 nie stosuje się do decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach wydawanej dla inwestycji strategicznych* ***oraz dla***	**Uwaga kierunkowo uwzględniona** Projektodawca wprowadzi rozwiązanie polegające na możliwości równoczesnego prowadzenia postępowania środowiskowego oraz planistycznego. Na czas przygotowania raportu oddziaływania na środowisko, postępowanie w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach będzie mogło być zawieszone. W tym czasie będą mogły być prowadzone równoległe prace nad ew. dostosowaniem MPZP, co znacznie skróci proces inwestycyjny.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				instalacji odnawialnego źródła energii w rozumieniu ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii.	Tym samym przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach właściwy organ dokona tego posiadając wiedzę o zgodności planowanej inwestycji z MPZP.
72.	Stowarzyszenie Wspierania Inwestycji Przyjaznych PTAcom	Nowy art. projektu ustawy Należy dokonać zmian zapisów rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt w par. 10, pkt. 4.	Stowarzyszenie PTAcom zwraca uwagę, że nowelizacja ustawy wymaga także wprowadzenia zmian w aktach wykonawczych Ustawy o ochronie przyrody. Z uwagi na znane przypadki kolizji ptaków z turbinami wiatrowymi, należy wprowadzić w przytaczanym rozporządzeniu zapisy dotyczące minimalizowania ryzyka kolizji ptaków z turbinami wiatrowymi. Pod pojęciem „minimalizowanie ryzyka" należy rozumieć rozwiązania pozwalające na skuteczny monitoring oraz przeciwdziałanie/minimalizację ryzyka kolizji określonych gatunków ptaków klasyfikowanych do gatunków wrażliwych na oddziaływanie ze strony instalacji wiatrowych.	W Rozporządzaniu Ministra Środowiska dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt, w par. 10, pkt 4 należy wprowadzić lit. ł) oraz m) o następującym brzemieniu: „ł) minimalizowanie ryzyka kolizji ptaków z turbinami wiatrowymi, w tym zastosowanie systemów detekcyjno-reakcyjnych umożliwiających czasowe wyłączanie turbin" „m) zapewnienie drożności korytarzy ekologicznych sieci Natura 2000 oraz szlaków migracyjnych poprzez dostosowanie terminów i sposobów eksploatacji instalacji wiatrowych tak aby zminimalizować wpływ efektu bariery oraz ryzyka kolizji na migrujące zwierzęta."	**Uwaga nieuwzględniona** Organ wydający decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach już obecnie może wskazać wytyczne, których celem będzie minimalizowanie negatywnego oddziaływania konkretnej inwestycji na dane gatunki ptaków. Takie wytyczne to np.: • Prowadzenie stałej rejestracji przelotów ptaków za pomocą systemu detekcyjno-reakcyjnego; • Okresowe wyłączenie turbin wiatrowych w okresach najintensywniejszych szczytowych migracji sezonowych; • Prowadzenie nadzoru przyrodniczego w celu weryfikacji możliwości wystąpienia gatunków chronionych oraz siedlisk.
73.	GK PGE	Nowy art. projektu ustawy Propozycja zmiany w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie	W ustawie ocenowej, ustawą z dnia 13 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2023 r. poz. 1890, „ustawa zmieniająca"), która weszła w życie 16 października 2023 r., w art. 59a ust. 4 wprowadzono katalog inwestycji strategicznych, dla których stosuje się wyłączenia ze stosowania części przepisów ustawy ocenowej.	Art. X. W ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112) w art. 59a w ust. 4 pkt 21 otrzymuje brzmienie: *„21) inwestycji w zakresie elektrowni szczytowo-pompowej **oraz inwestycji towarzyszącej** realizowanych na podstawie ustawy z dnia 14 kwietnia*	**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga spoza zakresu przedmiotowego projektu.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
		środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko – zmiana brzmienia pkt 21 w art. 59a ust. 4	Do inwestycji strategicznych m.in. nie stosuje się przepisów art. 59a ust. 1 i ust. 3 pkt 1 ustawy ocenowej. Oznacza to, że przystąpienia do: 1) przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko - w przypadku przedsięwzięcia, o którym mowa w art. 59 ust. 1 pkt 1, 2) analizy w zakresie potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko - w przypadku przedsięwzięcia, o którym mowa w art. 59 ust. 1 pkt 2, 3) ustalenia zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko na podstawie wniosku, o którym mowa w art. 69 ust. 1 - organ właściwy do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach nie jest zobowiązany poprzedzać analizą zgodności lokalizacji przedsięwzięcia z ustaleniami mpzp. Takie rozwiązanie wynika ze specyfiki inwestycji strategicznych, które są realizowane na podstawie ustaw szczególnych (specustaw) i dla których jest wydawana decyzja lokalizacyjna, która jest wiążąca dla organu sporządzającego m.in. mpzp. Zgodnie z art. 59a ust. 4 pkt 21 ustawy ocenowej za inwestycję strategiczną została uznana inwestycja w zakresie elektrowni szczytowo-pompowej („ESP") realizowana na podstawie ustawy z dnia 14 kwietnia 2023 r. o przygotowaniu i realizacji inwestycji w zakresie elektrowni szczytowo-pompowych oraz inwestycji towarzyszących (Dz. U. z 2023 r. poz. 1113, „specustawa ESP").	*2023 r. o przygotowaniu i realizacji inwestycji w zakresie elektrowni szczytowo-pompowych oraz inwestycji towarzyszących (Dz. U. poz. 1113);*" Proponujemy aby przepis wszedł w życie maksymalnie w terminie 14 dni od dnia ogłoszenia ustawy.	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			Jednocześnie, przepis nie uwzględnia inwestycji towarzyszącej inwestycji w ESP, jako inwestycji strategicznej (sieć elektroenergetyczna wyprowadzająca moc z ESP), pomimo tego, że inwestycja towarzysząca inwestycji w ESP jest również realizowana na podstawie przepisów specustawy ESP i także dla inwestycji towarzyszącej jest wydawana decyzja lokalizacyjna, która wiąże organy sporządzające mpzp. Taki stan prawny prowadzi do tego, że w przypadku inwestycji towarzyszącej inwestycji w ESP, tj. inwestycji w wyprowadzenie mocy z ESP, wymaga się od Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska („RDOŚ"), przed właściwym rozpoczęciem postępowania o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, aby weryfikował zgodność przedsięwzięcia z mpzp, a w przypadku stwierdzenia niezgodności przedsięwzięcia z mpzp, RDOŚ jest zobowiązany do wydania decyzji odmownej. W przypadku nieprzedłożenia mpzp, RDOŚ pozostawi wniosek o wydanie decyzji bez rozpoznania. Taki przepis ustawy ocenowej jest niespójny z przepisami oraz niezgodny z celami specustawy ESP, która za główny cel miała uproszczenie i przyśpieszenie inwestycji w ESP oraz inwestycji towarzyszących tym inwestycjom, czyli inwestycji polegających na budowie sieci elektroenergetycznych wyprowadzających moc z ESP. Należy wskazać, że zarówno inwestycja w ESP, jak również inwestycja towarzysząca inwestycji ESP jest objęta zakresem specustawy ESP – do inwestycji towarzyszącej ESP przepisy specustawy ESP stosuje się odpowiednio (art. 35		

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			ust. 1 specustawy ESP). Oznacza to, że także dla inwestycji towarzyszącej ESP (sieć wyprowadzająca moc z ESP) wydawana jest decyzja lokalizacyjna, która może być oddzielną decyzją lokalizacyjną bądź lokalizacja inwestycji towarzyszącej będzie wskazywana w decyzji o lokalizacji inwestycji w ESP (art. 35 ust. 2 specustawy ESP). Tym samym badanie zgodności lokalizacji inwestycji towarzyszącej ESP z mpzp jest bezprzedmiotowe, bo dla tej inwestycji będzie wydana decyzja lokalizacyjna, która ma pierwszeństwo przed mpzp. Potwierdzają to przepisy art. 9 ust. 2 i art. 11 ust. 4 w związku z art. 35 ust. 1 specustawy ESP, które wskazują, że w sprawach dotyczących lokalizacji inwestycji w ESP i lokalizacji inwestycji towarzyszącej ESP nie stosuje się przepisów o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, a decyzja lokalizacyjna dotycząca inwestycji w ESP i inwestycji towarzyszącej ESP, jest wiążąca dla organów właściwych do sporządzenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz mpzp oraz organów właściwych do wydania decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, pozwolenia na budowę, decyzji o ustaleniu lokalizacji linii kolejowej i decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej. Prowadzi to do wniosku, że inwestycja towarzysząca ESP nie musi być zgodna z żadnym aktem prawa miejscowego, w tym przypadku z mpzp, ponieważ jest lokalizowana na podstawie decyzji lokalizacyjnej wydawanej na podstawie specustawy ESP, która jest regulacją		

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			szczególną w stosunku do innych aktów prawnych, w tym do ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym i w związku z tym stosuje się ją w pierwszej kolejności. Podsumowując, badanie zgodności lokalizacji inwestycji towarzyszącej ESP z mpzp jest niezgodne z przepisami specustawy ESP. W związku z powyższym, postulowana zmiana jest uzasadniona i konieczna dla zapewnienia sprawnego procesu inwestycyjnego inwestycji ESP.		
74.	Polski Komitet Światowej Rady Energetycznej/ GK PGE	Nowy art. projektu ustawy Propozycja zmiany w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko – zmiana brzmienia pkt 21 w art. 59a ust. 4	W ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2024 r. poz. 1112, „ustawa ocenowa"), ustawą z dnia 13 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2023 r. poz. 1890, „ustawa zmieniająca"), która weszła w życie 16 października 2023 r., w art. 59a ust. 4 wprowadzono katalog inwestycji strategicznych, dla których stosuje się wyłączenia ze stosowania części przepisów ustawy ocenowej. Do inwestycji strategicznych m.in. nie stosuje się przepisów art. 59a ust. 1 i ust. 3 pkt 1 ustawy ocenowej. Oznacza to, że przystąpienie do: przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko - w przypadku przedsięwzięcia, o którym mowa w art. 59 ust. 1 pkt 1,	Art. X. W ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112) w art. 59a w ust. 4 pkt 21 otrzymuje brzmienie: *„21) inwestycji w zakresie elektrowni szczytowo- pompowej **oraz inwestycji towarzyszącej** realizowanych na podstawie ustawy z dnia 14 kwietnia 2023 r. o przygotowaniu i realizacji inwestycji w zakresie elektrowni szczytowo-pompowych oraz inwestycji towarzyszących (Dz. U. poz. 1113);"* *Proponujemy aby przepis wszedł w życie maksymalnie w terminie 14 dni od dnia ogłoszenia ustawy.*	**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga spoza zakresu przedmiotowego projektu.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			analizy w zakresie potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko - w przypadku przedsięwzięcia, o którym mowa w art. 59 ust. 1 pkt 2, ustalenia zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko na podstawie wniosku, o którym mowa w art. 69 ust. 1 - organ właściwy do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach nie jest zobowiązany poprzedzać analizą zgodności lokalizacji przedsięwzięcia z ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Takie rozwiązanie wynika ze specyfiki inwestycji strategicznych, które są realizowane na podstawie ustaw szczególnych (specustaw) i dla których jest wydawana decyzja lokalizacyjna, która jest wiążąca dla organu sporządzającego m.in. miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego („mpzp"). Zgodnie z art. 59a ust. 4 pkt 21 ustawy ocenowej za inwestycję strategiczną została uznana inwestycja w zakresie elektrowni szczytowo-pompowej („ESP") realizowana na podstawie ustawy z dnia 14 kwietnia 2023 r. o przygotowaniu i realizacji inwestycji w zakresie elektrowni szczytowo-pompowych oraz inwestycji towarzyszących (Dz. U. z 2023 r. poz. 1113, „specustawa ESP"). Jednocześnie, przepis nie uwzględnia inwestycji towarzyszącej inwestycji w ESP, jako inwestycji strategicznej (sieć elektroenergetyczna wyprowadzająca moc z ESP), pomimo tego, że inwestycja towarzysząca inwestycji w ESP jest również realizowana na podstawie przepisów specustawy ESP i także dla inwestycji		

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			towarzyszącej jest wydawana decyzja lokalizacyjna, która wiąże organy sporządzające mpzp. Taki stan prawny prowadzi do tego, że w przypadku inwestycji towarzyszącej inwestycji w ESP, tj. inwestycji w wyprowadzenie mocy z ESP, wymaga się od Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska („RDOŚ"), przedwłaściwymrozpoczęciempostępowania o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, aby weryfikował zgodność przedsięwzięcia z mpzp, a w przypadku stwierdzenia niezgodności przedsięwzięcia z mpzp, RDOŚ jest zobowiązany do wydania decyzji odmownej. W przypadku nieprzedłożenia mpzp, RDOŚ pozostawi wniosek o wydanie decyzji bez rozpoznania. Taki przepis ustawy ocenowej jest niespójny z przepisami specustawy ESP oraz niezgodny z celami specustawy ESP, która za główny cel miała uproszczenie i przyśpieszenie inwestycji w ESP oraz inwestycji towarzyszących tym inwestycjom, czyli inwestycji polegających na budowie sieci elektroenergetycznych wyprowadzających moc z ESP. Należy wskazać, że zarówno inwestycja w ESP, jak również inwestycja towarzysząca inwestycji ESP jest objęta zakresem specustawy ESP – do inwestycji towarzyszącej ESP przepisy specustawy ESP stosuje się odpowiednio (art. 35 ust. 1 specustawy ESP). Oznacza to, że także dla inwestycji towarzyszącej ESP (sieć wyprowadzająca moc z ESP) wydawana jest decyzja lokalizacyjna, która może być oddzielną decyzją lokalizacyjną bądź lokalizacja inwestycji towarzyszącej będzie wskazywana w decyzji o lokalizacji inwestycji w ESP (art. 35 ust. 2 specustawy ESP).		

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			Tym samym badanie zgodności lokalizacji inwestycji towarzyszącej ESP z mpzp jest bezprzedmiotowe, bo dla tej inwestycji będzie wydana decyzja lokalizacyjna, która ma pierwszeństwo przed mpzp. Potwierdzają to przepisy art. 9 ust. 2 i art. 11 ust. 4 w związku z art. 35 ust. 1 specustawy ESP, które wskazują, że w sprawach dotyczących lokalizacji inwestycji w ESP i lokalizacji inwestycji towarzyszącej ESP nie stosuje się przepisów o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, a decyzja lokalizacyjna dotycząca inwestycji w ESP i inwestycji towarzyszącej ESP, jest wiążąca dla organów właściwych do sporządzenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego oraz organów właściwych do wydania decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, pozwolenia na budowę, decyzji o ustaleniu lokalizacji linii kolejowej i decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej. Prowadzi to do wniosku, że inwestycja towarzysząca ESP nie musi być zgodna z żadnym aktem prawa miejscowego, w tym przypadku z mpzp, ponieważ jest lokalizowana na podstawie decyzji lokalizacyjnej wydawanej na podstawie specustawy ESP, która jest regulacją szczególną w stosunku do innych aktów prawnych, w tym do ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym i w związku z tym stosuje się ją w pierwszej kolejności. Podsumowując, badanie zgodności lokalizacji inwestycji towarzyszącej ESP z mpzp jest niezgodne z przepisami specustawy ESP. W		

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			związku z powyższym, postulowana zmiana jest uzasadniona i konieczna dla zapewnienia sprawnego procesu inwestycyjnego inwestycji ESP.		
75.	Polski Komitet Światowej Rady Energetycznej/ GK PGE	Nowy art. projektu Propozycja zmiany w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko – dodanie ust. 6 w art. 59a.	Celem przygotowanych przepisów jest usprawnienie niektórych elementów postępowania administracyjnego w przedmiocie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla inwestycji kluczowych w obszarze transformacji energetycznej: lądowych farm wiatrowych, instalacji fotowoltaicznych oraz magazynów energii. Mając na względzie, iż procedura uchwalenia lub zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego może trwać od kilkunastu miesięcy, do - w skrajnych przypadkach - kilku lat, zmiana obejmująca rezygnację z dokonywania w toku postępowania administracyjnego w sprawie wydania decyzji środowiskowej oceny zgodności przedsięwzięcia z tym dokumentem planistycznym przez organ właściwy do wydania ww. decyzji, i przeniesienie tej oceny na etap wydania pozwolenia na budowę przez organ administracji architektoniczno-budowalnej, mogłaby stanowić istotne uproszczenie i skrócenie czasu trwania procesu inwestycyjnego, przy jednoczesnej nieznacznej zmianie brzmienia przepisów ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112, dalej „o.o.ś.") oraz ustawy – Prawo budowlane (Dz. U. z 2024 r. poz. 725, dalej „p.b."). Przedmiotowa zmiana obejmie art. 59a poprzez dodanie nowego ust. 6, wyłączającego	Art. X. W ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112) w art. 59a dodaje się ust. 6 w brzmieniu: *„6. Przepisów ust. 1 i ust. 3 pkt 1 nie stosuje się do:* *1) inwestycji w zakresie elektrowni wiatrowej realizowanej na podstawie ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych (Dz.U. z 2024 r. poz. 317);* 2) inwestycji w zakresie instalacji odnawialnych źródeł energii w rozumieniu art. 2 pkt 13 lit. a ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (Dz. U. z 2023 r. poz. 1436, 1728, 1681, 1597, 1762 oraz z 2024 r. poz. 834) wykorzystujących do wytwarzania energii wyłącznie energię promieniowania słonecznego; 3) inwestycji w zakresie magazynów energii w rozumieniu art. 3 pkt 10ka ustawy z dnia	**Uwaga kierunkowo uwzględniona** Projektodawca wprowadzi rozwiązanie polegające na możliwości równoczesnego prowadzenia postępowania środowiskowego oraz planistycznego. Na czas przygotowania raportu oddziaływania na środowisko, postępowanie w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach będzie mogło być zawieszone. W tym czasie będą mogły być prowadzone równoległe prace nad ew. dostosowaniem MPZP, co znacznie skróci proces inwestycyjny. Tym samym przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach właściwy organ dokona tego posiadając wiedzę o zgodności planowanej inwestycji z MPZP.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			stosowanie ust. 1 oraz ust. 3 pkt 1 tego artykułu do inwestycji w zakresie elektrowni wiatrowej, inwestycji w instalację odnawialnych źródeł energii wykorzystujących do wytwarzania energii wyłącznie energię promieniowania słonecznego oraz magazynów energii. W obowiązującym stanie prawnym organ właściwy do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach poprzedza przystąpienie do: przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko - w przypadku przedsięwzięć, o których mowa w art. 59 ust. 1 pkt 1 (art. 59a ust. 1 pkt 1 o.o.ś), analizy w zakresie potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko - w przypadku przedsięwzięcia, o którym mowa w art. 59 ust. 1 pkt 2 (art. 59a ust. 1 pkt 2 o.o.ś.) oraz ustalenia zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko na podstawie wniosku, o którym mowa w art. 69 ust. 1 (art. 59a ust. 1 pkt 3 o.o.ś.), analizą zgodności lokalizacji przedsięwzięcia z ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, a w przypadku gdy przedsięwzięcie jest realizowane na obszarze morskim - z ustaleniami planu zagospodarowania przestrzennego morskich wód wewnętrznych, morza terytorialnego i wyłącznej strefy ekonomicznej, jeżeli plany te zostały odpowiednio uchwalone albo przyjęte. Zgodnie z art. 59a ust. 3 pkt 1 o.o.ś., w przypadku stwierdzenia niezgodności lokalizacji przedsięwzięcia z ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, a w przypadku gdy przedsięwzięcie jest realizowane na obszarze morskim - z ustaleniami planu zagospodarowania przestrzennego morskich wód wewnętrznych, morza terytorialnego i wyłącznej strefy ekonomicznej, organ właściwy do wydania decyzji o	kwietnia 1997 r.- Prawo energetyczne (Dz. U. z 2024 r. poz. 266 z późn. zm.).” Proponujemy aby przepis wszedł w życie maksymalnie w terminie 14 dni od dnia ogłoszenia ustawy.	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			środowiskowych uwarunkowaniach odmawia zgody na realizację przedsięwzięcia. Mimo funkcjonującego już w art. 59a ust. 4 wyłączenia stosowania ust. 1 i ust. 3 pkt 1, wyodrębnienie nowej jednostki redakcyjnej w przepisie art. 59a jest potrzebne, ponieważ inwestycje objęte normą projektowanego art. 59a ust. 6 o.o.ś. nie będą stanowić inwestycji strategicznych, dla których – przy spełnieniu warunków z art. 103a o.o.ś. - przewidziano odrębny tryb przeprowadzenia oceny środowiskowej przedsięwzięcia, opisany w Dziale Va o.o.ś. Jedyna zmiana, jaka zostanie wprowadzona w procedurze wydawania decyzji środowiskowych w odniesieniu do inwestycji w zakresie lądowych farm wiatrowych, instalacji fotowoltaicznych oraz magazynów energii, dotyczyć będzie etapu, na którym odbywać się będzie ocena zgodności lokalizacji z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego, tj. przeniesienia konieczności dokonania tej oceny przez organ administracji architektoniczno-budowalnej w toku postępowania administracyjnego w sprawie wydania pozwolenia na budowę, w związku z czym zakładana jest zmiana przepisu art. 35 p.b. i dodanie pkt. 6, zgodnie z którym przed wydaniem decyzji o pozwoleniu na budowę lub odrębnej decyzji o zatwierdzeniu projektu zagospodarowania działki lub terenu oraz projektu architektoniczno-budowlanego organ administracji architektoniczno-budowlanej sprawdza zgodność lokalizacjiprzedsięwzięciaokreślonego w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, o której mowa w art. 71 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o		

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			ocenach oddziaływania na środowisko, z ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Przedmiotowa zmiana powoduje również konieczność zmiany art. 64 ust. 2 pkt 3, art. 74 w ust. 1 pkt 5, art. 77 ust. 2 pkt 3 o.o.ś, w zakresie, w jakim obligują wnioskodawcę do przedstawienia w toku postępowania w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach wypisu i wyrysu z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego lub informacji o jego braku oraz art. 80 ust. 2a o.o.ś., rozszerzając katalog przedsięwzięć w nim zawartych o inwestycje w zakresie lądowych farm wiatrowych, instalacji fotowoltaicznych oraz magazynów energii. Opisywane rozwiązanie umożliwi skrócenie procesu inwestycyjnego, ponieważ obecnie norma art. 59a ust. 3 pkt 1 o.o.ś. wymusza na inwestorze oczekiwanie w pierwszej kolejności na uchwalenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, a dopiero po uchwaleniu tego planu może on wystąpić o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Mityguje ono również ryzyko zmiany wskazanego dokumentu planistycznego w toku postępowania w przedmiocie wydania decyzji środowiskowej, które prowadziłoby do znaczących opóźnień w procesie inwestycyjnym, a także ryzyko odmowy wydania decyzji w przypadku, gdy dokument ten jeszcze nie obejmuje takich inwestycji w danej lokalizacji, ale jego przewidywana zmiana dopuści ich umiejscowienie lub w sytuacji braku miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wymaganego dlaniektórychinwestycji. Jest to szczególnie istotne w odniesieniu do inwestycji w zakresie lądowych farm wiatrowych, w przypadku których konieczne jest		

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			sporządzenie raportu oddziaływania na środowisko, którego zakres powinien być ustalony przez organ wydający decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach po złożeniu wniosku o wydanie tej decyzji. Następnie, inwestor na podstawie wytycznych organu co do raportu, może rozpocząć przeprowadzenie badań i pomiarów koniecznych do sporządzenia raportu oddziaływania na środowisko, co może trwać przez okres roku. Na podstawie obowiązującego art. 59a, w przypadku gdy w momencie składania wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, planowana inwestycja nie jest zgodna z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego, organ właściwy do wydania decyzji środowiskowej odmówi jej wydania. W konsekwencji, inwestor nie może rozpocząć procedury uzyskiwania decyzji środowiskowej z powodu zagadnienia, które nie jest związane z kwestiami środowiskowymi. Obecnie obowiązujący art. 59a ustawy, w przypadku inwestycji w lądowe elektrownie wiatrowe, wydłuża o kolejne kilkanaście miesięcy proces uzyskiwania zezwoleń na inwestycje, który już aktualnie trwa około od 5,5 do 7 lat1. Taki stan prawny, jest niezgodny z kierunkiem, jaki nakazują krajowym ustawodawcom przepisy Dyrektywy 2023/2413 (dyrektywa RED III), tj. przyśpieszenie procedur wydawania zezwoleń dla inwestycji oze. Procedury powyższe, w związku z projektowanymi regulacjami, mogłyby się toczyć niezależnie od siebie, a umożliwienie jednoczesnego procedowania uchwalenia lub zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego oraz postępowania w przedmiocie wydania decyzji o środowiskowych		

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			uwarunkowaniach przyczyni się do uelastycznienia i usprawnienia procesu inwestycyjnego budowy odnawialnych źródeł energii.		
76.	Polski Komitet Światowej Rady Energetycznej/ GK PGE	Nowy art. projektu ustawy Propozycja zmiany w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko – zmiana brzmienia pkt 3 w art. 64 ust. 2	Zmiana przepisu jest konsekwencją propozycji zmiany art. 59a i dodania w art. 59a ust. 6 (uwaga nr 14). Zgodnie z propozycją, w procesie uzyskiwania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla inwestycji oze w zakresie elektrowni wiatrowych, fotowoltaicznych oraz magazynów energii nie będzie obowiązku przedkładania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w celu umożliwienia prowadzenia działań związanych z uzyskiwaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, w sytuacji gdy w momencie składania wniosku o wydanie decyzji środowiskowej przedsięwzięcie nie jest jeszcze uwzględnione lub nie jest jeszcze zgodne z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego.	Art. X. W ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112) w art. 64 w ust. 2 pkt 3 otrzymuje brzmienie: „*3) wypis i wyrys z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, jeżeli plan ten został uchwalony, albo informację o jego braku, a w przypadku gdy przedsięwzięcie jest realizowane na obszarze morskim - informację o planie zagospodarowania przestrzennego morskich wód wewnętrznych, morzaterytorialnego i wyłącznej strefy ekonomicznej, jeżeli plan ten został przyjęty, albo informację o jego braku; nie dotyczy to opinii w sprawie obowiązku przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko dla inwestycji strategicznych* ***oraz dla inwestycji, o których mowa w art. 59a ust. 6.***” Proponujemy aby przepis wszedł w życie maksymalnie w terminie 14 dni od dnia ogłoszenia ustawy.	**Uwaga kierunkowo uwzględniona** Projektodawca wprowadzi rozwiązanie polegające na możliwości równoczesnego prowadzenia postępowania środowiskowego oraz planistycznego. Na czas przygotowania raportu oddziaływania na środowisko, postępowanie w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach będzie mogło być zawieszone. W tym czasie będą mogły być prowadzone równoległe prace nad ew. dostosowaniem MPZP, co znacznie skróci proces inwestycyjny. Tym samym przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach właściwy organ dokona tego posiadając wiedzę o zgodności planowanej inwestycji z MPZP.
77.	Polski Komitet Światowej Rady Energetycznej/ GK PGE	Nowy art. projektu ustawy Propozycja zmiany w ustawie z dnia	Postulujemy doprecyzowanie przepisu, który ma związek z pominięciem inwestycji towarzyszącej ESP w ustawie ocenowej (uwaga nr 13). W polskim systemie prawnym w przypadku każdej inwestycji, także w przypadku	Art. X. W ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach	**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga spoza zakresu przedmiotowego projektu.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
		3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko – zmiana brzmienia pkt 29 w art. 72 ust. 1	inwestycji prowadzonej na podstawie specustaw, pierwszą decyzją w procesie inwestycyjnym jest decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach. W związku z tym, przepis art. 72 ust. 1 pkt 29 powinien uwzględniać decyzję o ustaleniu lokalizacji inwestycji towarzyszącej inwestycji w ESP. Ponadto, wskazujemy, że do wniosku o wydanie decyzji lokalizacyjnej dla inwestycji towarzyszącej ESP, zgodnie z przepisami specustawy ESP, należy przedłożyć decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach. Tym samym, nie ulega wątpliwości, że decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach musi być uzyskana przez inwestora jako pierwsza.	oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112) w art. 72 w ust. 1 pkt 29 otrzymuje brzmienie: *„29) decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji w zakresie elektrowni szczytowo-pompowej **oraz decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji towarzyszącej wydawanych** na podstawie ustawy z dnia 14 kwietnia 2023 r. o przygotowaniu i realizacji inwestycji w zakresie elektrowni szczytowo-pompowych oraz inwestycji towarzyszących*.”	
78.	Polski Komitet Światowej Rady Energetycznej/ GK PGE	Nowy art. projektu ustawy Propozycja zmiany w ustawie z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko – zmiana oznaczenia dwóch pkt 29	Wskazujemy, że ustawa ocenowa zawiera omyłkę w numeracji jednostek redakcyjnych przepisu art. 72 ust. 1, ponieważ w przepisie występuje dwukrotnie punkt 29: *„29) decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji w zakresie elektrowni szczytowo-pompowej wydawanej na podstawie ustawy z dnia 14 kwietnia 2023 r. o przygotowaniu i realizacji inwestycji w zakresie elektrowni szczytowo - pompowych oraz inwestycji towarzyszących;* *29) decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji w zakresie budowy strzelnic realizowanych przez uczelnie wydawanej na podstawie ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o inwestycjach w zakresie budowy strzelnic realizowanych przez uczelnie”.* W związku z powyższym, przy kolejnej nowelizacji ustawy ocenowej, wnosimy o zmianę numeracji punktu 29 na punkt 30 w przypadku decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji w zakresie budowy strzelnic realizowanych przez uczelnie wydawanej na podstawie ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o inwestycjach w zakresie	Art. X. W ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112) w art. 72 w ust. 1 dotychczasowy pkt 29 w brzmieniu „29) decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji w zakresie budowy strzelnic realizowanych przez uczelnie wydawanej na podstawie ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o inwestycjach w zakresie budowy strzelnic realizowanych przez uczelnie” oznacza się jako pkt 30.	**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga spoza zakresu przedmiotowego projektu.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			budowy strzelnic realizowanych przez uczelnie.		
79.	Polski Komitet Światowej Rady Energetycznej/ GK PGE	Nowy art. projektu Propozycja zmiany w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko – dodanie pkt 1f w art. 72 ust. 2	Przepis art. 72 ust. 2 ustawy ocenowej określa przypadki zmian w decyzjach inwestycyjnych, które nie powodują konieczności wydania nowej decyzji środowiskowej lub jej zmiany. Przepis odnosi się m.in. do decyzji o pozwoleniu na budowę i decyzji lokalizacyjnych wydawanych na podstawie specustaw, np. specustawy przesyłowej (art. 72 ust. 2 pkt 1e ustawy ocenowej). Oznacza to, że zmiana decyzji lokalizacyjnej dotyczącej strategicznej inwestycji w sieć przesyłową oraz zmiana decyzji lokalizacyjnej dla inwestycji towarzyszącej tej inwestycji oraz zmiana decyzji o pozwoleniu na budowę w przypadku tych inwestycji nie będzie powodowała konieczności uzyskania nowej decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach lub jej zmiany jeśli te zmiany nie będą powodowały zmian uwarunkowań określonych w tej decyzji. Celem takiej regulacji było wprowadzenie braku konieczności zmian decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach jeżeli po jej wydaniu nastąpiły zmiany w decyzjach inwestycyjnych, które nie mają związku z kwestiami środowiskowymi, aby nie spowalniać procesu inwestycyjnego dodatkowymi wymogami związanymi z uzyskiwaniem decyzji administracyjnych, w szczególności w przypadku inwestycji strategicznych prowadzonych na podstawie specustaw. Przepis art. 72 ust. 2 ustawy ocenowej nie uwzględnia jednak inwestycji i decyzji wydawanych na podstawie specustawy ESP oraz pozwoleń na budowę dla tych inwestycji,	Art. X. W ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2023 r. poz. 1090 z późn. zm.) w art. 72 w ust. 2 po pkt 1e dodaje pkt 1f w brzmieniu: *„1f) decyzji, o których mowa w ust. 1 pkt 29, oraz decyzji, o których mowa w art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 14 kwietnia 2023 r. o przygotowaniu i realizacji inwestycji w zakresie elektrowni szczytowo-pompowych oraz inwestycji towarzyszących, o ile zmiana ta nie powoduje zmian uwarunkowań określonych w wydanej decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.”*	**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga spoza zakresu przedmiotowego projektu.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			pomimo tego, że inwestycje w ESP znajdują się w katalogu inwestycji strategicznych w rozumieniu przepisów ustawy ocenowej. Konsekwencją takiego stanu prawnego w procesie inwestycyjnym może być sytuacja, że organ właściwy do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach będzie uznawał, że każda zmiana decyzji lokalizacyjnej dla ESP lub inwestycji towarzyszącej oraz pozwolenia na budowę ESP lub inwestycji towarzyszącej (sieci wyprowadzającej moc z ESP) będzie wymagała wydania nowej decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach lub jej zmiany, co będzie skutkowało koniecznością wstrzymania prowadzonych inwestycji oraz istotnym ich opóźnieniem. W związku z tym proponujemy, aby inwestycje i decyzje wydawane na podstawie specustawy ESP oraz pozwolenia na budowę tych inwestycji były traktowane analogicznie, jak inwestycje prowadzone na podstawie innych specustaw, poprzez przesądzenie, że zmiany decyzji lokalizacyjnych i pozwoleń na budowę dla ESP i inwestycji towarzyszących ESP niepowodujące zmian warunków określonych w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach nie powodowały konieczności ponownego uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach lub konieczności jej zmiany.		
80.	Polski Komitet Światowej Rady Energetycznej/ GK PGE	Nowy art. projektu Propozycja zmiany w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego	Zmiana przepisu jest konsekwencją propozycji zmiany art. 59a i dodania art. 59a ust. 6 (uwaga nr 14). Zgodnie z propozycją, w procesie uzyskiwania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla inwestycji oze w zakresie elektrowni wiatrowych, fotowoltaicznych oraz magazynów energii nie będzie obowiązku przedkładania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w celu umożliwienia	Art. X. W ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112.) w art. 74 w ust. 1 pkt 5 otrzymuje brzmienie:	**Uwaga kierunkowo uwzględniona** Projektodawca wprowadzi rozwiązanie polegające na możliwości równoczesnego prowadzenia postępowania środowiskowego oraz planistycznego.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
		ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko – zmiana brzmienia pkt 5 w art. 74 ust. 1	prowadzenia działań związanych z uzyskiwaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, w sytuacji gdy w momencie składania wniosku o wydanie decyzji środowiskowej przedsięwzięcie nie jest jeszcze uwzględnione lub nie jest jeszcze zgodne z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego.	*„5) w przypadku przedsięwzięć, dla których organem prowadzącym postępowanie jest regionalny dyrektor ochrony środowiska - wypis i wyrys z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, jeżeli plan ten został uchwalony, albo informację o jego braku, a w przypadku gdy przedsięwzięcie jest realizowane na obszarze morskim - informację o planie zagospodarowania przestrzennego morskich wód wewnętrznych, morza terytorialnego i wyłącznej strefy ekonomicznej, jeżeli plan ten został przyjęty, albo informację o jego braku; nie dotyczy to wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla inwestycji strategicznych oraz dla inwestycji, o których mowa w art. 59a ust. 6."* *Proponujemy aby przepis wszedł w życie maksymalnie w terminie 14 dni od dnia ogłoszenia ustawy.*	Na czas przygotowania raportu oddziaływania na środowisko, postępowanie w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach będzie mogło być zawieszone. W tym czasie będą mogły być prowadzone równoległe prace nad ew. dostosowaniem MPZP, co znacznie skróci proces inwestycyjny. Tym samym przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach właściwy organ dokona tego posiadając wiedzę o zgodności planowanej inwestycji z MPZP.
81.	Polski Komitet Światowej Rady Energetycznej/ GK PGE	Nowy art. projektu Propozycja zmiany w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko –	Zmiana przepisu jest konsekwencją propozycji zmiany art. 59a i dodania art. 59a ust. 6 (uwaga nr 14). Zgodnie z propozycją, w procesie uzyskiwania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla inwestycji oze w zakresie elektrowni wiatrowych, fotowoltaicznych oraz magazynów energii nie będzie obowiązku przedkładania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w celu umożliwienia prowadzenia działań związanych z uzyskiwaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, w sytuacji gdy w momencie składania wniosku o wydanie decyzji środowiskowej przedsięwzięcie nie jest jeszcze uwzględnione lub nie	Art. X. W ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112) w art. 77 w ust. 2 pkt 3 otrzymuje brzmienie: *„3) wypis i wyrys z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, jeżeli plan ten został uchwalony, albo informację o jego braku, a w przypadku gdy przedsięwzięcie jest realizowane na obszarze morskim -*	**Uwaga kierunkowo uwzględniona** Projektodawca wprowadzi rozwiązanie polegające na możliwości równoczesnego prowadzenia postępowania środowiskowego oraz planistycznego. Na czas przygotowania raportu oddziaływania na środowisko, postępowanie w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach będzie mogło być zawieszone. W tym czasie będą mogły być prowadzone równoległe prace nad ew.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
		zmiana brzmienia pkt 3 w art. 77 ust. 2	jest jeszcze zgodne z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego.	*informację o planie zagospodarowania przestrzennego morskich wód wewnętrznych, morza terytorialnego i wyłącznej strefy ekonomicznej, jeżeli plan ten został przyjęty, albo informację o jego braku; nie dotyczy to uzgodnień i opinii dla inwestycji strategicznych* **oraz dla inwestycji, o których mowa w art. 59a ust. 6**. ” Proponujemy aby przepis wszedł w życie maksymalnie w terminie 14 dni od dnia ogłoszenia ustawy.	dostosowaniem MPZP, co znacznie skróci proces inwestycyjny. Tym samym przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach właściwy organ dokona tego posiadając wiedzę o zgodności planowanej inwestycji z MPZP.
82.	Polski Komitet Światowej Rady Energetycznej/ GK PGE	Nowy art. projektu ustawy Propozycja zmiany w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko – zmiana brzmienia ust. 2a w art. 80	Zmiana przepisu jest konsekwencją propozycji zmiany art. 59a i dodania art. 59a ust. 6 (uwaga nr 14). Zgodnie z propozycją, w procesie uzyskiwania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla inwestycji oze w zakresie elektrowni wiatrowych, fotowoltaicznych oraz magazynów energii nie będzie obowiązku przedkładania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w celu umożliwienia prowadzenia działań związanych z uzyskiwaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, w sytuacji gdy w momencie składania wniosku o wydanie decyzji środowiskowej przedsięwzięcie nie jest jeszcze uwzględnione lub nie jest jeszcze zgodne z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego.	Art. X. W ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112) w art. 80 ust. 2a otrzymuje brzmienie: *„2a. Przepisu ust. 2 nie stosuje się do decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach wydawanej dla inwestycji strategicznych oraz dla inwestycji, o których mowa w art. 59a ust. 6.”* Proponujemy aby przepis wszedł w życie maksymalnie w terminie 14 dni od dnia ogłoszenia ustawy.	**Uwaga kierunkowo uwzględniona** Projektodawca wprowadzi rozwiązanie polegające na możliwości równoczesnego prowadzenia postępowania środowiskowego oraz planistycznego. Na czas przygotowania raportu oddziaływania na środowisko, postępowanie w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach będzie mogło być zawieszone. W tym czasie będą mogły być prowadzone równoległe prace nad ew. dostosowaniem MPZP, co znacznie skróci proces inwestycyjny. Tym samym przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach właściwy organ dokona tego posiadając wiedzę o zgodności planowanej inwestycji z MPZP.
83.	GK PGE	Nowy art. projektu ustawy	Celem przepisów jest usprawnienie niektórych elementów postępowania administracyjnego w przedmiocie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla inwestycji	Art. X. W ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie	**Uwaga kierunkowo uwzględniona** Projektodawca wprowadzi rozwiązanie polegające na możliwości

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
		Propozycja zmiany w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko – dodanie ust. 6 w art. 59a.	kluczowych w obszarze transformacji energetycznej: lądowych farm wiatrowych, instalacji fotowoltaicznych oraz magazynów energii. Mając na względzie, iż procedura uchwalenia lub zmiany mpzp może trwać od kilkunastu miesięcy do - w skrajnych przypadkach - kilku lat, zmiana obejmująca rezygnację z dokonywania w toku postępowania administracyjnego w sprawie wydania decyzji środowiskowej oceny zgodności przedsięwzięcia z tym dokumentem planistycznym przez organ właściwy do wydania ww. decyzji, i przeniesienie tej oceny na etap wydania pozwolenia na budowę przez organ administracji architektoniczno-budowalnej, mogłaby stanowić istotne uproszczenie i skrócenie czasu trwania procesu inwestycyjnego, przy jednoczesnej nieznacznej zmianie brzmienia przepisów ustawy ocenowej oraz ustawy – Prawo budowlane. Przedmiotowa zmiana obejmie art. 59a poprzez dodanie nowego ust. 6, wyłączającego stosowanie ust. 1 oraz ust. 3 pkt 1 tego artykułu do inwestycji w zakresie elektrowni wiatrowej, inwestycji w instalację odnawialnych źródeł energii wykorzystujących do wytwarzania energii wyłącznie energię promieniowania słonecznego oraz magazynów energii. W obowiązującym stanie prawnym organ właściwy do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach poprzedza przystąpienie do: przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko - w przypadku przedsięwzięć, o których mowa w art. 59 ust. 1 pkt 1 (art. 59a ust. 1 pkt 1 ustawy ocenowej), analizy w zakresie potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko - w przypadku przedsięwzięcia, o	środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112) w art. 59a dodaje się ust. 6 w brzmieniu: *„6. Przepisów ust. 1 i ust. 3 pkt 1 nie stosuje się do:* *1) inwestycji w zakresie elektrowni wiatrowej realizowanej na podstawie ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych (Dz.U. z 2024 r. poz. 317);* *2) inwestycji w zakresie instalacji odnawialnych źródeł energii w rozumieniu art. 2 pkt 13 lit. a ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (Dz. U. z 2023 r. poz. 1436, 1728, 1681, 1597, 1762 oraz z 2024 r. poz. 834) wykorzystujących do wytwarzania energii wyłącznie energię promieniowania słonecznego;* *3) inwestycji w zakresie magazynów energii w rozumieniu art. 3 pkt 10ka ustawy z dnia kwietnia 1997 r.- Prawo energetyczne (Dz. U. z 2024 r. poz. 266 z późn. zm.).”* Proponujemy aby przepis wszedł w życie maksymalnie w terminie 14 dni od dnia ogłoszenia ustawy.	równoczesnego prowadzenia postępowania środowiskowego oraz planistycznego. Na czas przygotowania raportu oddziaływania na środowisko, postępowanie w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach będzie mogło być zawieszone. W tym czasie będą mogły być prowadzone równoległe prace nad ew. dostosowaniem MPZP, co znacznie skróci proces inwestycyjny. Tym samym przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach właściwy organ dokona tego posiadając wiedzę o zgodności planowanej inwestycji z MPZP.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			którym mowa w art. 59 ust. 1 pkt 2 (art. 59a ust. 1 pkt 2 ustawy ocenowej) oraz ustalenia zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko na podstawie wniosku, o którym mowa w art. 69 ust. 1 (art. 59a ust. 1 pkt 3 ustawy ocenowej), analizą zgodności lokalizacji przedsięwzięcia z ustaleniami mpzp, a w przypadku gdy przedsięwzięcie jest realizowane na obszarze morskim - z ustaleniami planu zagospodarowania przestrzennego morskich wód wewnętrznych, morza terytorialnego i wyłącznej strefy ekonomicznej, jeżeli plany te zostały odpowiednio uchwalone albo przyjęte. Zgodnie z art. 59a ust. 3 pkt 1 ustawy ocenowej, w przypadku stwierdzenia niezgodności lokalizacji przedsięwzięcia z ustaleniami mpzp, a w przypadku gdy przedsięwzięcie jest realizowane na obszarze morskim - z ustaleniami planu zagospodarowania przestrzennego morskich wód wewnętrznych, morza terytorialnego i wyłącznej strefy ekonomicznej, organ właściwy do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach odmawia zgody na realizację przedsięwzięcia. Mimo funkcjonującego już w art. 59a ust. 4 wyłączenia stosowania ust. 1 i ust. 3 pkt 1, wyodrębnienie nowej jednostki redakcyjnej w przepisie art. 59a jest potrzebne, ponieważ inwestycje objęte normą projektowanego art. 59a ust. 6 ustawy ocenowej nie będą stanowić inwestycji strategicznych, dla których – przy spełnieniu warunków z art. 103a ustawy ocenowej - przewidziano odrębny tryb przeprowadzenia oceny środowiskowej przedsięwzięcia, opisany w Dziale Va ustawy ocenowej. Jedyna zmiana, jaka zostanie wprowadzona w procedurze wydawania decyzji środowiskowych w odniesieniu do inwestycji w zakresie		

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			lądowych farm wiatrowych, instalacji fotowoltaicznych oraz magazynów energii, dotyczyć będzie etapu, na którym odbywać się będzie ocena zgodności lokalizacji z mpzp, tj. przeniesienia konieczności dokonania tej oceny przez organ administracji architektoniczno-budowalnej w toku postępowania administracyjnego w sprawie wydania pozwolenia na budowę, w związku z czym zakładana jest zmiana przepisu art. 35 ustawy – Prawo budowlane i dodanie pkt. 6, zgodnie z którym przed wydaniem decyzji o pozwoleniu na budowę lub odrębnej decyzji o zatwierdzeniu projektu zagospodarowania działki lub terenu oraz projektu architektoniczno-budowlanego organ administracji architektoniczno-budowlanej sprawdza zgodność lokalizacji przedsięwzięcia określonego w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach o której mowa w art. 71 ust. 1 ustawy, z ustaleniami mpzp. Przedmiotowa zmiana powoduje również konieczność zmiany art. 64 ust. 2 pkt 3, art. 74 w ust. 1 pkt 5, art. 77 ust. 2 pkt 3 ustawy ocenowej, w zakresie, w jakim obligują wnioskodawcę do przedstawienia w toku postępowania w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach wypisu i wyrysu z mpzp lub informacji o jego braku oraz art. 80 ust. 2a ustawy ocenowej, rozszerzając katalog przedsięwzięć w nim zawartych o inwestycje w zakresie lądowych farm wiatrowych, instalacji fotowoltaicznych oraz magazynów energii. Opisywane rozwiązanie umożliwi skrócenie procesu inwestycyjnego, ponieważ obecnie norma art. 59a ust. 3 pkt 1 ustawy ocenowej wymusza na inwestorze oczekiwanie w pierwszej kolejności na uchwalenie mpzp, a dopiero po uchwaleniu tego planu może on wystąpić o		

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Mityguje ono również ryzyko zmiany wskazanego dokumentu planistycznego w toku postępowania w przedmiocie wydania decyzji środowiskowej, które prowadziłoby do znaczących opóźnień w procesie inwestycyjnym, a także ryzyko odmowy wydania decyzji w przypadku, gdy dokument ten jeszcze nie obejmuje takich inwestycji w danej lokalizacji, ale jego przewidywana zmiana dopuści ich umiejscowienie lub w sytuacji braku mpzp wymaganego dla niektórych inwestycji. Jest to szczególnie istotne w odniesieniu do inwestycji w zakresie lądowych farm wiatrowych, w przypadku których konieczne jest sporządzenie raportu oddziaływania na środowisko, którego zakres powinien być ustalony przez organ wydający decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach po złożeniu wniosku o wydanie tej decyzji. Następnie, inwestor na podstawie wytycznych organu co do raportu, może rozpocząć przeprowadzenie badań i pomiarów koniecznych do sporządzenia raportu oddziaływania na środowisko, co może trwać przez okres roku. Na podstawie obowiązującego art. 59a, w przypadku gdy w momencie składania wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, planowana inwestycja nie jest zgodna z mpzp, organ właściwy do wydania decyzji środowiskowej odmówi jej wydania. W konsekwencji, inwestor nie może rozpocząć procedury uzyskiwania decyzji środowiskowej z powodu zagadnienia, które nie jest związane z kwestiami środowiskowymi. Obecnie obowiązujący art. 59a ustawy, w przypadku inwestycji w lądowe elektrownie		

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			wiatrowe, wydłuża o kolejne kilkanaście miesięcy proces uzyskiwania zezwoleń na inwestycje, który już aktualnie trwa około od 5,5 do 7 lat[1]. Taki stan prawny jest niezgodny z kierunkiem, jaki wyznaczają krajowym ustawodawcom przepisy Dyrektywy 2023/2413 (dyrektywa RED III), tj. przyśpieszenie procedur wydawania zezwoleń dla inwestycji oze. Procedury powyższe, w związku z projektowanymi regulacjami, mogłyby się toczyć niezależnie od siebie, a umożliwienie jednoczesnego procedowania uchwalenia lub zmiany mpzp oraz postępowania w przedmiocie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach przyczyni się do uelastycznienia i usprawnienia procesu inwestycyjnego budowy oze.		
84.	Polski Komitet Energii Elektrycznej	Nowy art. projektu ustawy Propozycja zmiany w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko – zmiana brzmienia pkt 21 w art. 59a ust. 4	W ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2024 r. poz. 1112, „ustawa ocenowa"), ustawą z dnia 13 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2023 r. poz. 1890, „ustawa zmieniająca"), która weszła w życie 16 października 2023 r., w art. 59a ust. 4 wprowadzono katalog inwestycji strategicznych, dla których stosuje się wyłączenia ze stosowania części przepisów ustawy ocenowej.	Art. X. W ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112) w art. 59a w ust. 4 pkt 21 otrzymuje brzmienie: *„21) inwestycji w zakresie elektrowni szczytowo-pompowej* oraz inwestycji towarzyszącej *realizowanych na podstawie ustawy z dnia 14 kwietnia 2023 r. o przygotowaniu i realizacji inwestycji w zakresie elektrowni szczytowo-pompowych oraz inwestycji towarzyszących (Dz. U. poz. 1113);*"	**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga spoza zakresu przedmiotowego projektu.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			Do inwestycji strategicznych m.in. nie stosuje się przepisów art. 59a ust. 1 i ust. 3 pkt 1 ustawy ocenowej. Oznacza to, że przystąpienie do: 1) przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko - w przypadku przedsięwzięcia, o którym mowa w art. 59 ust. 1 pkt 1, 2) analizy w zakresie potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko - w przypadku przedsięwzięcia, o którym mowa w art. 59 ust. 1 pkt 2, 3) ustalenia zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko na podstawie wniosku, o którym mowa w art. 69 ust. 1 - organ właściwy do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach nie jest zobowiązany poprzedzać analizą zgodności lokalizacji przedsięwzięcia z ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Takie rozwiązanie wynika ze specyfiki inwestycji strategicznych, które są realizowane na podstawie ustaw szczególnych (specustaw) i dla których jest wydawana decyzja lokalizacyjna, która jest wiążąca dla organu sporządzającego m.in. miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego („mpzp"). Zgodnie z art. 59a ust. 4 pkt 21 ustawy ocenowej za inwestycję strategiczną została uznana inwestycja w zakresie elektrowni szczytowo-pompowej („ESP") realizowana na podstawie ustawy z dnia 14 kwietnia 2023 r. o przygotowaniu i realizacji inwestycji w zakresie elektrowni szczytowo-pompowych oraz inwestycji	Proponujemy aby przepis wszedł w życie maksymalnie w terminie 14 dni od dnia ogłoszenia ustawy.	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			towarzyszących (Dz. U. z 2023 r. poz. 1113, „specustawa ESP"). Jednocześnie, przepis nie uwzględnia inwestycji towarzyszącej inwestycji w ESP, jako inwestycji strategicznej (sieć elektroenergetyczna wyprowadzająca moc z ESP), pomimo tego, że inwestycja towarzysząca inwestycji w ESP jest również realizowana na podstawie przepisów specustawy ESP i także dla inwestycji towarzyszącej jest wydawana decyzja lokalizacyjna, która wiąże organy sporządzające mpzp. Taki stan prawny prowadzi do tego, że w przypadku inwestycji towarzyszącej inwestycji w ESP, tj. inwestycji w wyprowadzenie mocy z ESP, wymaga się od Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska („RDOŚ"), przed właściwym rozpoczęciem postępowania o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, aby weryfikował zgodność przedsięwzięcia z mpzp, a w przypadku stwierdzenia niezgodności przedsięwzięcia z mpzp, RDOŚ jest zobowiązany do wydania decyzji odmownej. W przypadku nieprzedłożenia mpzp, RDOŚ pozostawi wniosek o wydanie decyzji bez rozpoznania. Taki przepis ustawy ocenowej jest niespójny z przepisami specustawy ESP oraz niezgodny z celami specustawy ESP, która za główny cel miała uproszczenie i przyśpieszenie inwestycji w ESP oraz inwestycji towarzyszących tym inwestycjom, czyli inwestycji polegających na budowie sieci elektroenergetycznych wyprowadzających moc z ESP. Należy wskazać, że zarówno inwestycja w ESP, jak również inwestycja towarzysząca		

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			inwestycji ESP jest objęta zakresem specustawy ESP – do inwestycji towarzyszącej ESP przepisy specustawy ESP stosuje się odpowiednio (art. 35 ust. 1 specustawy ESP). Oznacza to, że także dla inwestycji towarzyszącej ESP (sieć wyprowadzająca moc z ESP) wydawana jest decyzja lokalizacyjna, która może być oddzielną decyzją lokalizacyjną bądź lokalizacja inwestycji towarzyszącej będzie wskazywana w decyzji o lokalizacji inwestycji w ESP (art. 35 ust. 2 specustawy ESP). Tym samym badanie zgodności lokalizacji inwestycji towarzyszącej ESP z mpzp jest bezprzedmiotowe, bo dla tej inwestycji będzie wydana decyzja lokalizacyjna, która ma pierwszeństwo przed mpzp. Potwierdzają to przepisy art. 9 ust. 2 i art. 11 ust. 4 w związku z art. 35 ust. 1 specustawy ESP, które wskazują, że w sprawach dotyczących lokalizacji inwestycji w ESP i lokalizacji inwestycji towarzyszącej ESP nie stosuje się przepisów o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, a decyzja lokalizacyjna dotycząca inwestycji w ESP i inwestycji towarzyszącej ESP, jest wiążąca dla organów właściwych do sporządzenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego oraz organów właściwych do wydania decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, pozwolenia na budowę, decyzji o ustaleniu lokalizacji linii kolejowej i decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej. Prowadzi to do wniosku, że inwestycja towarzysząca ESP nie musi być zgodna z żadnym		

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			aktem prawa miejscowego, w tym przypadku z mpzp, ponieważ jest lokalizowana na podstawie decyzji lokalizacyjnej wydawanej na podstawie specustawy ESP, która jest regulacją szczególną w stosunku do innych aktów prawnych, w tym do ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym i w związku z tym stosuje się ją w pierwszej kolejności. Podsumowując, badanie zgodności lokalizacji inwestycji towarzyszącej ESP z mpzp jest niezgodne z przepisami specustawy ESP. W związku z powyższym, postulowana zmiana jest uzasadniona i konieczna dla zapewnienia sprawnego procesu inwestycyjnego inwestycji ESP.		
85.	Stowarzyszenie Wspierania Inwestycji Przyjaznych PTAcom	Nowy art. projektu ustawy Nowy akt wykonawczy do ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody	Stowarzyszenie PTAcom zwraca się z wnioskiem o określenie w drodze odrębnego rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska listy uznanych skutecznych środków minimalizujących w celu minimalizowania prognozowanego istotnego negatywnego oddziaływania planowanej instalacji wiatrowej na gatunki wrażliwe na oddziaływanie ze strony instalacji wiatrowych oraz warunków jakie powinny spełniać poszczególne działania minimalizujące aby zostały uznane za skuteczne w minimalizowaniu prognozowanego istotnego negatywnego oddziaływania. Wdrażanie działań minimalizujących dotyczyć powinno zarówno gatunków gniazdujących jak i migrujących, w przypadku których w ramach przeprowadzonej oceny oddziaływania na środowisko oraz oceny oddziaływania na przedmiot ochrony obszarów Natura 2000 oraz ciągłość łączących je korytarzy ekologicznych prognozuje się istotne znaczące oddziaływanie ze strony instalacji wiatrowej w postaci		**Uwaga wyjaśniona** Organ wydający decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach już obecnie może wskazać wytyczne, których celem będzie minimalizowanie negatywnego oddziaływania konkretnej inwestycji na dane gatunki ptaków. Takie wytyczne to np.: • Prowadzenie stałej rejestracji przelotów ptaków za pomocą systemu detekcyjno-reakcyjnego; • Okresowe wyłączenie turbin wiatrowych w okresach najintensywniejszych szczytowych migracji sezonowych; • Prowadzenie nadzoru przyrodniczego w celu weryfikacji możliwości wystąpienia gatunków chronionych oraz siedlisk.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			głównie w postaci kolizji z planowaną instalacją wiatrową. Wdrażanie poszczególnych działań minimalizujących uznaje się za nieuzasadnione w przypadku braku wykazania prawdopodobieństwa istotnego negatywnego oddziaływania na gniazdujące lub migrujące gatunki wrażliwe na oddziaływanie ze strony instalacji wiatrowych.		
86.	Stowarzyszenie Wspierania Inwestycji Przyjaznych PTAcom	Nowy art. projektu ustawy Art. 6 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko	Stowarzyszenie PTAcom, w celu przede wszystkim ochrony gatunków wrażliwych, postuluje o wprowadzenie **dla wszystkich elektrowni wiatrowych, których planowana moc przekracza moc przyłączeniową 2 MW**, **obligatoryjnej oceny oddziaływania na środowisko**. Organy ochrony środowiska ocenią wówczas wpływ procesu instalacji i działania takiej elektrowni, infrastruktury jej towarzyszącej na krajobraz, w tym przede wszystkim na siedliska przyrodnicze, siedliska ptaków i nietoperzy, szlaki ich migracji, a także na fragmentację tych siedlisk i efekt bariery w kontekście już istniejącej infrastruktury, a także zaproponują ewentualne działania kompensacyjne. Proponowane rozwiązanie w przypadku elektrowni wiatrowych o mocy przekraczającej 2 MW, wyłączy spod obowiązku przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko małe instalacje, o znikomym lub niskim wpływie na środowisko, realizowane głównie przez prosumentów.	Art. 6 otrzymuje brzmienie: „W ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112) w art. 59 dodaje się ust. 1a w brzmieniu: „1a. Oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko wymaga instalacja wykorzystująca do wytwarzania energii elektrycznej energię wiatru o łącznej mocy nominalnej elektrowni nie mniejszej niż 2 MW.	**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga spoza zakresu przedmiotowego projektu. Proponowana zmiana wymagałaby zmiany brzmienia Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U. z 2019 r. poz. 1839).
87.	Polski Komitet Energii Elektrycznej	Nowy art. projektu ustawy Propozycja zmiany w ustawie z dnia 3	Celem przygotowanych przepisów jest usprawnienie niektórych elementów postępowania administracyjnego w przedmiocie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla inwestycji kluczowych w obszarze	Art. X. W ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach	**Uwaga kierunkowo uwzględniona** Projektodawca wprowadzi rozwiązanie polegające na możliwości równoczesnego prowadzenia

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
		października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko – dodanie ust. 6 w art. 59a.	transformacji energetycznej: lądowych farm wiatrowych, instalacji fotowoltaicznych oraz magazynów energii. Mając na względzie, iż procedura uchwalenia lub zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego może trwać od kilkunastu miesięcy, do - w skrajnych przypadkach - kilku lat, zmiana obejmująca rezygnację z dokonywania w toku postępowania administracyjnego w sprawie wydania decyzji środowiskowej oceny zgodności przedsięwzięcia z tym dokumentem planistycznym przez organ właściwy do wydania ww. decyzji, i przeniesienie tej oceny na etap wydania pozwolenia na budowę przez organ administracji architektoniczno-budowalnej, mogłaby stanowić istotne uproszczenie i skrócenie czasu trwania procesu inwestycyjnego, przy jednoczesnej nieznacznej zmianie brzmienia przepisów ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112, dalej „o.o.ś.") oraz ustawy – Prawo budowlane (Dz. U. z 2024 r. poz. 725, dalej „p.b."). Przedmiotowa zmiana obejmie art. 59a poprzez dodanie nowego ust. 6, wyłączającego stosowanie ust. 1 oraz ust. 3 pkt 1 tego artykułu do inwestycji w zakresie elektrowni wiatrowej, inwestycji w instalację odnawialnych źródeł energii wykorzystujących do wytwarzania energii wyłącznie energię promieniowania słonecznego oraz magazynów energii. W obowiązującym stanie prawnym organ właściwy do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach poprzedza przystąpienie do: przeprowadzenia oceny oddziaływania	oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112) w art. 59a dodaje się ust. 6 w brzmieniu: *„6. Przepisów ust. 1 i ust. 3 pkt 1 nie stosuje się do:* *1) inwestycji w zakresie elektrowni wiatrowej realizowanej na podstawie ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych (Dz.U. z 2024 r. poz. 317);* *2) inwestycji w zakresie instalacji odnawialnych źródeł energii w rozumieniu art. 2 pkt 13 lit. a ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (Dz. U. z 2023 r. poz. 1436, 1728, 1681, 1597, 1762 oraz z 2024 r. poz. 834) wykorzystujących do wytwarzania energii wyłącznie energię promieniowania słonecznego;* *3) inwestycji w zakresie magazynów energii* *w rozumieniu art. 3 pkt 10ka ustawy z dnia kwietnia 1997 r.- Prawo energetyczne (Dz. U. z 2024 r. poz. 266 z późn. zm.).*" Proponujemy aby przepis wszedł w życie maksymalnie w terminie 14 dni od dnia ogłoszenia ustawy.	postępowania środowiskowego oraz planistycznego. Na czas przygotowania raportu oddziaływania na środowisko, postępowanie w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach będzie mogło być zawieszone. W tym czasie będą mogły być prowadzone równoległe prace nad ew. dostosowaniem MPZP, co znacznie skróci proces inwestycyjny. Tym samym przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach właściwy organ dokona tego posiadając wiedzę o zgodności planowanej inwestycji z MPZP.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			przedsięwzięcia na środowisko - w przypadku przedsięwzięć, o których mowa w art. 59 ust. 1 pkt 1 (art. 59a ust. 1 pkt 1 o.o.ś), analizy w zakresie potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko - w przypadku przedsięwzięcia, o którym mowa w art. 59 ust. 1 pkt 2 (art. 59a ust. 1 pkt 2 o.o.ś.) oraz ustalenia zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko na podstawie wniosku, o którym mowa w art. 69 ust. 1 (art. 59a ust. 1 pkt 3 o.o.ś.), analizą zgodności lokalizacji przedsięwzięcia z ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, a w przypadku gdy przedsięwzięcie jest realizowane na obszarze morskim - z ustaleniami planu zagospodarowania przestrzennego morskich wód wewnętrznych, morza terytorialnego i wyłącznej strefy ekonomicznej, jeżeli plany te zostały odpowiednio uchwalone albo przyjęte. Zgodnie z art. 59a ust. 3 pkt 1 o.o.ś., w przypadku stwierdzenia niezgodności lokalizacji przedsięwzięcia z ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, a w przypadku gdy przedsięwzięcie jest realizowane na obszarze morskim - z ustaleniami planu zagospodarowania przestrzennego morskich wód wewnętrznych, morza terytorialnego i wyłącznej strefy ekonomicznej, organ właściwy do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach odmawia zgody na realizację przedsięwzięcia. Mimo funkcjonującego już w art. 59a ust. 4 wyłączenia stosowania ust. 1 i ust. 3 pkt 1, wyodrębnienie nowej jednostki redakcyjnej w przepisie art. 59a jest potrzebne, ponieważ inwestycje objęte normą projektowanego art. 59a ust. 6 o.o.ś. nie będą stanowić inwestycji strategicznych, dla których – przy spełnieniu		

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			warunków z art. 103a o.o.ś. - przewidziano odrębny tryb przeprowadzenia oceny środowiskowej przedsięwzięcia, opisany w Dziale Va o.o.ś. Jedyna zmiana, jaka zostanie wprowadzona w procedurze wydawania decyzji środowiskowych w odniesieniu do inwestycji w zakresie lądowych farm wiatrowych, instalacji fotowoltaicznych oraz magazynów energii, dotyczyć będzie etapu, na którym odbywać się będzie ocena zgodności lokalizacji z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego, tj. przeniesienia konieczności dokonania tej oceny przez organ administracji architektoniczno-budowalnej w toku postępowania administracyjnego w sprawie wydania pozwolenia na budowę, w związku z czym zakładana jest zmiana przepisu art. 35 p.b. i dodanie pkt. 6, zgodnie z którym przed wydaniem decyzji o pozwoleniu na budowę lub odrębnej decyzji o zatwierdzeniu projektu zagospodarowania działki lub terenu oraz projektu architektoniczno-budowlanego organ administracji architektoniczno-budowlanej sprawdza zgodność lokalizacji przedsięwzięcia określonego w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, o której mowa w art. 71 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, z ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Przedmiotowa zmiana powoduje również konieczność zmiany art. 64 ust. 2 pkt 3, art. 74 w ust. 1 pkt 5, art. 77 ust. 2 pkt 3 o.o.ś, w zakresie, w jakim obligują wnioskodawcę do przedstawienia w toku postępowania w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach wypisu i wyrysu z miejscowego planu zagospodarowania		

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			przestrzennego lub informacji o jego braku oraz art. 80 ust. 2a o.o.ś., rozszerzając katalog przedsięwzięć w nim zawartych o inwestycje w zakresie lądowych farm wiatrowych, instalacji fotowoltaicznych oraz magazynów energii. Opisywane rozwiązanie umożliwi skrócenie procesu inwestycyjnego, ponieważ obecnie norma art. 59a ust. 3 pkt 1 o.o.ś. wymusza na inwestorze oczekiwanie w pierwszej kolejności na uchwalenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, a dopiero po uchwaleniu tego planu może on wystąpić o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Mityguje ono również ryzyko zmiany wskazanego dokumentu planistycznego w toku postępowania w przedmiocie wydania decyzji środowiskowej, które prowadziłoby do znaczących opóźnień w procesie inwestycyjnym, a także ryzyko odmowy wydania decyzji w przypadku, gdy dokument ten jeszcze nie obejmuje takich inwestycji w danej lokalizacji, ale jego przewidywana zmiana dopuści ich umiejscowienie lub w sytuacji braku miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wymaganego dla niektórych inwestycji. Jest to szczególnie istotne w odniesieniu do inwestycji w zakresie lądowych farm wiatrowych, w przypadku których konieczne jest sporządzenie raportu oddziaływania na środowisko, którego zakres powinien być ustalony przez organ wydający decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach po złożeniu wniosku o wydanie tej decyzji. Następnie, inwestor na podstawie wytycznych organu co do raportu, może rozpocząć przeprowadzenie badań i pomiarów koniecznych do sporządzenia raportu oddziaływania na środowisko, co może trwać przez okres roku.		

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			Na podstawie obowiązującego art. 59a, w przypadku gdy w momencie składania wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, planowana inwestycja nie jest zgodna z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego, organ właściwy do wydania decyzji środowiskowej odmówi jej wydania. W konsekwencji, inwestor nie może rozpocząć procedury uzyskiwania decyzji środowiskowej z powodu zagadnienia, które nie jest związane z kwestiami środowiskowymi. Obecnie obowiązujący art. 59a ustawy, w przypadku inwestycji w lądowe elektrownie wiatrowe, wydłuża o kolejne kilkanaście miesięcy proces uzyskiwania zezwoleń na inwestycje, który już aktualnie trwa około od 5,5 do 7 lat[2]. Taki stan prawny, jest niezgodny z kierunkiem, jaki nakazują krajowym ustawodawcom przepisy Dyrektywy 2023/2413 (dyrektywa RED III), tj. przyśpieszenie procedur wydawania zezwoleń dla inwestycji oze. Procedury powyższe, w związku z projektowanymi regulacjami, mogłyby się toczyć niezależnie od siebie, a umożliwienie jednoczesnego procedowania uchwalenia lub zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego oraz postępowania w przedmiocie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach przyczyni się do uelastycznienia i usprawnienia procesu inwestycyjnego budowy odnawialnych źródeł energii.		

[2]Fundacja Instytut Reform, *Raport Rozsądne przyspieszenie: rekomendacje dla wdrożenia obszarów przyspieszonego rozwoju OZE,* strona 13, https://ireform.eu/s/uploads/Rozsadne_przyspieszenie_rekomendacje_dla_wdrozenia_obszarow_przyspieszonego_rozwoju_OZE_raport_Instytutu_Reform.pdf, dostęp 10 października 2024 r.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
88.	Polski Komitet Energii Elektrycznej	Nowy art. projektu ustawy Propozycja zmiany w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko – zmiana brzmienia pkt 3 w art. 64 ust. 2	Zmiana przepisu jest konsekwencją propozycji zmiany art. 59a i dodania w art. 59a ust. 6. Zgodnie z propozycją, w procesie uzyskiwania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla inwestycji oze w zakresie elektrowni wiatrowych, fotowoltaicznych oraz magazynów energii nie będzie obowiązku przedkładania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w celu umożliwienia prowadzenia działań związanych z uzyskiwaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, w sytuacji gdy w momencie składania wniosku o wydanie decyzji środowiskowej przedsięwzięcie nie jest jeszcze uwzględnione lub nie jest jeszcze zgodne z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego.	Art. X. W ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112) w art. 64 w ust. 2 pkt 3 otrzymuje brzmienie: „*3) wypis i wyrys z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, jeżeli plan ten został uchwalony, albo informację o jego braku, a w przypadku gdy przedsięwzięcie jest realizowane na obszarze morskim - informację o planie zagospodarowania przestrzennego morskich wód wewnętrznych, morza terytorialnego i wyłącznej strefy ekonomicznej, jeżeli plan ten został przyjęty, albo informację o jego braku; nie dotyczy to opinii w sprawie obowiązku przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko dla inwestycji strategicznych* ***oraz dla inwestycji, o których mowa w art. 59a ust. 6.***” Proponujemy aby przepis wszedł w życie maksymalnie w terminie 14 dni od dnia ogłoszenia ustawy.	**Uwaga kierunkowo uwzględniona** Projektodawca wprowadzi rozwiązanie polegające na możliwości równoczesnego prowadzenia postępowania środowiskowego oraz planistycznego. Na czas przygotowania raportu oddziaływania na środowisko, postępowanie w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach będzie mogło być zawieszone. W tym czasie będą mogły być prowadzone równoległe prace nad ew. dostosowaniem MPZP, co znacznie skróci proces inwestycyjny. Tym samym przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach właściwy organ dokona tego posiadając wiedzę o zgodności planowanej inwestycji z MPZP.
89.	Polski Komitet Energii Elektrycznej	Nowy art. projektu ustawy Propozycja zmiany w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu	Postulujemy doprecyzowanie przepisu, który ma związek z pominięciem inwestycji towarzyszącej ESP w ustawie ocenowej. W polskim systemie prawnym w przypadku każdej inwestycji, także w przypadku inwestycji prowadzonej na podstawie specustaw, pierwszą decyzją w procesie inwestycyjnym jest decyzja o	Art. X. W ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r.	**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga spoza zakresu przedmiotowego projektu.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
		informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko – zmiana brzmienia pkt 29 w art. 72 ust. 1	środowiskowych uwarunkowaniach. W związku z tym, przepis art. 72 ust. 1 pkt 29 powinien uwzględniać decyzję o ustaleniu lokalizacji inwestycji towarzyszącej inwestycji w ESP. Ponadto, wskazujemy, że do wniosku o wydanie decyzji lokalizacyjnej dla inwestycji towarzyszącej ESP, zgodnie z przepisami specustawy ESP, należy przedłożyć decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach. Tym samym, nie ulega wątpliwości, że decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach musi być uzyskana przez inwestora jako pierwsza.	poz. 1112) w art. 72 w ust. 1 pkt 29 otrzymuje brzmienie: *„29) decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji w zakresie elektrowni szczytowo-pompowej* ***oraz decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji towarzyszącej wydawanych*** *na podstawie ustawy z dnia 14 kwietnia 2023 r. o przygotowaniu i realizacji inwestycji w zakresie elektrowni szczytowo-pompowych oraz inwestycji towarzyszących*.”	
90.	Polski Komitet Energii Elektrycznej	Nowy art. projektu ustawy Propozycja zmiany w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko – zmiana oznaczenia dwóch pkt 29	Wskazujemy, że ustawa ocenowa zawiera omyłkę w numeracji jednostek redakcyjnych przepisu art. 72 ust. 1, ponieważ w przepisie występuje dwukrotnie punkt 29: *„29) decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji w zakresie elektrowni szczytowo-pompowej wydawanej na podstawie ustawy z dnia 14 kwietnia 2023 r. o przygotowaniu i realizacji inwestycji w zakresie elektrowni szczytowo - pompowych oraz inwestycji towarzyszących;* *29) decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji w zakresie budowy strzelnic realizowanych przez uczelnie wydawanej na podstawie ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o inwestycjach w zakresie budowy strzelnic realizowanych przez uczelnie”*. W związku z powyższym, przy kolejnej nowelizacji ustawy ocenowej, wnosimy o zmianę numeracji punktu 29 na punkt 30 w przypadku decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji w zakresie budowy strzelnic realizowanych przez uczelnie wydawanej na podstawie ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o inwestycjach w zakresie	Art. X. W ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112) w art. 72 w ust. 1 dotychczasowy pkt 29 w brzmieniu „29) decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji w zakresie budowy strzelnic realizowanych przez uczelnie wydawanej na podstawie ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o inwestycjach w zakresie budowy strzelnic realizowanych przez uczelnie” oznacza się jako pkt 30.	**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga spoza zakresu przedmiotowego projektu.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			budowy strzelnic realizowanych przez uczelnie.		
91.	Polski Komitet Energii Elektrycznej	Nowy art. projektu ustawy Propozycja zmiany w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko – dodanie pkt 1f w art. 72 ust. 2	Przepis art. 72 ust. 2 ustawy ocenowej określa przypadki zmian w decyzjach inwestycyjnych, które nie powodują konieczności wydania nowej decyzji środowiskowej lub jej zmiany. Przepis odnosi się m.in. do decyzji o pozwoleniu na budowę i decyzji lokalizacyjnych wydawanych na podstawie specustaw, np. specustawy przesyłowej (art. 72 ust. 2 pkt 1e ustawy ocenowej). Oznacza to, że zmiana decyzji lokalizacyjnej dotyczącej strategicznej inwestycji w sieć przesyłową oraz zmiana decyzji lokalizacyjnej dla inwestycji towarzyszącej tej inwestycji oraz zmiana decyzji o pozwoleniu na budowę w przypadku tych inwestycji nie będzie powodowała konieczności uzyskania nowej decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach lub jej zmiany jeśli te zmiany nie będą powodowały zmian uwarunkowań określonych w tej decyzji. Celem takiej regulacji było wprowadzenie braku konieczności zmian decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach jeżeli po jej wydaniu nastąpiły zmiany w decyzjach inwestycyjnych, które nie mają związku z kwestiami środowiskowymi, aby nie spowalniać procesu inwestycyjnego dodatkowymi wymogami związanymi z uzyskiwaniem decyzji administracyjnych, w szczególności w przypadku inwestycji strategicznych prowadzonych na podstawie specustaw. Przepis art. 72 ust. 2 ustawy ocenowej nie uwzględnia jednak inwestycji i decyzji wydawanych na podstawie specustawy ESP oraz pozwoleń na budowę dla tych inwestycji,	Art. X. W ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2023 r. poz. 1090 z późn. zm.) w art. 72 w ust. 2 po pkt 1e dodaje pkt 1f w brzmieniu: *„1f) decyzji, o których mowa w ust. 1 pkt 29, oraz decyzji, o których mowa w art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 14 kwietnia 2023 r. o przygotowaniu i realizacji inwestycji w zakresie elektrowni szczytowo-pompowych oraz inwestycji towarzyszących, o ile zmiana ta nie powoduje zmian uwarunkowań określonych w wydanej decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.”*	**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga spoza zakresu przedmiotowego projektu.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			pomimo tego, że inwestycje w ESP znajdują się w katalogu inwestycji strategicznych w rozumieniu przepisów ustawy ocenowej. Konsekwencją takiego stanu prawnego w procesie inwestycyjnym może być sytuacja, że organ właściwy do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach będzie uznawał, że każda zmiana decyzji lokalizacyjnej dla ESP lub inwestycji towarzyszącej oraz pozwolenia na budowę ESP lub inwestycji towarzyszącej (sieci wyprowadzającej moc z ESP) będzie wymagała wydania nowej decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach lub jej zmiany, co będzie skutkowało koniecznością wstrzymania prowadzonych inwestycji oraz istotnym ich opóźnieniem. W związku z tym proponujemy, aby inwestycje i decyzje wydawane na podstawie specustawy ESP oraz pozwolenia na budowę tych inwestycji były traktowane analogicznie, jak inwestycje prowadzone na podstawie innych specustaw, poprzez przesądzenie, że zmiany decyzji lokalizacyjnych i pozwoleń na budowę dla ESP i inwestycji towarzyszących ESP niepowodujące zmian warunków określonych w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach nie powodowały konieczności ponownego uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach lub konieczności jej zmiany.		
92.	Polski Komitet Energii Elektrycznej	Nowy art. projektu ustawy Propozycja zmiany w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego	Zmiana przepisu jest konsekwencją propozycji zmiany art. 59a i dodania art. 59a ust. 6. Zgodnie z propozycją, w procesie uzyskiwania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla inwestycji oze w zakresie elektrowni wiatrowych, fotowoltaicznych oraz magazynów energii nie będzie obowiązku przedkładania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w celu umożliwienia prowadzenia	Art. X. W ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112.) w art. 74 w ust. 1 pkt 5 otrzymuje brzmienie:	**Uwaga kierunkowo uwzględniona** Projektodawca wprowadzi rozwiązanie polegające na możliwości równoczesnego prowadzenia postępowania środowiskowego oraz planistycznego.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
		ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko – zmiana brzmienia pkt 5 w art. 74 ust. 1	działań związanych z uzyskiwaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, w sytuacji gdy w momencie składania wniosku o wydanie decyzji środowiskowej przedsięwzięcie nie jest jeszcze uwzględnione lub nie jest jeszcze zgodne z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego.	*„5) w przypadku przedsięwzięć, dla których organem prowadzącym postępowanie jest regionalny dyrektor ochrony środowiska - wypis i wyrys z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, jeżeli plan ten został uchwalony, albo informację o jego braku, a w przypadku gdy przedsięwzięcie jest realizowane na obszarze morskim - informację o planie zagospodarowania przestrzennego morskich wód wewnętrznych, morza terytorialnego i wyłącznej strefy ekonomicznej, jeżeli plan ten został przyjęty, albo informację o jego braku; nie dotyczy to wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla inwestycji strategicznych oraz dla inwestycji, o których mowa w art. 59a ust. 6.”* Proponujemy aby przepis wszedł w życie maksymalnie w terminie 14 dni od dnia ogłoszenia ustawy.	Na czas przygotowania raportu oddziaływania na środowisko, postępowanie w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach będzie mogło być zawieszone. W tym czasie będą mogły być prowadzone równoległe prace nad ew. dostosowaniem MPZP, co znacznie skróci proces inwestycyjny. Tym samym przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach właściwy organ dokona tego posiadając wiedzę o zgodności planowanej inwestycji z MPZP.
93.	Polski Komitet Energii Elektrycznej	Nowy art. projektu ustawy Propozycja zmiany w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko –	Postuluje się, aby decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach dla lądowej elektrowni wiatrowej wydawał właściwy miejscowo wójt, burmistrz, prezydent miasta a nie jak aktualnie, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska. Taka zmiana byłaby przywróceniem stanu prawnego sprzed dnia 16 lipca 2016 r. kiedy organami właściwymi do wydawania decyzji środowiskowych dla lądowych elektrowni wiatrowych były właściwe organy wykonawcze jednostek samorządu terytorialnego. Taki stan był korzystniejszy dla całego procesu inwestycyjnego w zakresie elektrowni wiatrowych oraz dla wszystkich interesariuszy tego	Art. X. W ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112) w art. 75 ust. 1 pkt 1 uchyla się lit. r.	**Uwaga nieuwzględniona** <u>W zakresie zniesienia wojewody, jako organu właściwego do wydania decyzji budowlanej dla elektrowni wiatrowych</u> Warto podkreślić, że zmiany w tym zakresie były po części podyktowane faktem, iż według raportu z kontroli Najwyższej Izby Kontroli *Lokalizacja i budowa lądowych farm wiatrowych* (nr ewid. 131/2014/P/13/189/LWR) w badanych starostwach stwierdzono nieprawidłowości przy wydawaniu decyzji o pozwoleniu na

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
		uchylenie lit. r w art. 75 ust. 1 pkt 1	procesu – dla inwestora, lokalnej społeczności oraz właściwej jednostki samorządu terytorialnego. Decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach jest ściśle związana z lokalizacją inwestycji, a w przypadku elektrowni wiatrowych muszą one być lokowane na podstawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. To właściwy samorząd ma największe kompetencje i wiedzę w zakresie inwestycji prowadzonych na obszarze swojej właściwości administracyjnej oraz potrafi dokonać oceny korzyści i ryzyk związanych z daną inwestycją dla samorządu oraz lokalnej społeczności. Wójtowie, burmistrzowie i prezydenci miast posiadają także doświadczenie i wyspecjalizowany aparat w postaci kadr urzędów obsługujących właściwą jednostkę samorządową dla celów wydawania decyzji środowiskowych. Jednocześnie, rządowe organy administracji niezespolonej wyspecjalizowane w zakresie wydawania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach jakimi są Regionalni Dyrektorzy Ochrony Środowiska, zgodnie z obowiązującymi przepisami ustawy ocenowej, będą nadal posiadali kompetencje opiniodawcze i nadzorcze wobec rozstrzygnięć wójtów, burmistrzów i prezydentów miast, co zapewni zgodność z prawem i wysoki poziom merytoryczny wydawanych rozstrzygnięć.		budowę elektrowni wiatrowych. Nieprawidłowości te polegały na nieterminowym wydawaniu decyzji. Zgodnie z powyższym w ustawie wiatrakowej wskazano wojewodę jako organ administracji architektoniczno-budowlanej właściwy do wydania decyzji o pozwoleniu na budowę elektrowni wiatrowej. Powyższe podyktowane było koniecznością zapewnienia prawidłowego prowadzenia postępowania, z uwzględnieniem nowych przesłanek wydawania decyzji o pozwoleniu na budowę (minimalna odległość). W ocenie ówczesnego projektodawcy służby wojewody są lepiej przygotowane do realizacji tego zadania niż pracownicy starostw. Należy więc podkreślić, że wydawanie takich decyzji przez starostwa nie byłoby do końca powrotem kompetencji poprzedniego organu, jako że organ ten nigdy nie miał doświadczenia w wydawaniu decyzji budowlanych dla elektrowni wiatrowych w oparciu o obecną kulturę planistyczną. Gwałtowne narzucenie takiego obowiązku na nowy organ rodzi również uzasadnione wątpliwości czy organy te mają obecnie takie zaplecze kadrowe a przede wszystkim merytoryczne, aby rozpoznawać takie sprawy. Stąd też pojawia się wątpliwość czy organy takie byłyby w

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
					stanie wydawać rozstrzygnięcia dużo szybciej niż obecnie przyjęty organ jakim jest wojewoda. **Uwaga nieuwzględniona** W zakresie zniesienia RDOŚ, jako organu właściwego do wydania decyzji środowiskowej dla elektrowni wiatrowych Projektodawca nie zdecydował się na zmianę organu właściwego do wydawania decyzji środowiskowych. Biorąc pod uwagę istotność strategiczną (np. bezpieczeństwo energetyczne, polityka klimatyczna) inwestycji w elektrownie wiatrowe, jak również ich skalę i powstające kontrowersje wśród lokalnych społeczności uznano, że RDOŚ powinien pozostać organem właściwym w tych sprawach. Dodatkowo, biorąc pod uwagę konieczność zapewnienia akceptacji społecznej dla inwestycji, wydawanie decyzji przez niezależny organ może być bardziej korzystne w tym zakresie. **Uwaga wyjaśniona** W zakresie realizacji wymogów Dyrektywy RED III Zmiany w zakresie przyśpieszenia wydawania zezwoleń i uproszczenia procedur dla OZE zostaną zawarte w innym projekcie ustawy, który

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
					stanowić będzie implementacje Dyrektywy RED III.
94.	Polski Komitet Energii Elektrycznej	Nowy art. projektu ustawy Propozycja zmiany w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko – zmiana brzmienia pkt 3 w art. 77 ust. 2	Zmiana przepisu jest konsekwencją propozycji zmiany art. 59a i dodania art. 59a ust. 6. Zgodnie z propozycją, w procesie uzyskiwania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla inwestycji oze w zakresie elektrowni wiatrowych, fotowoltaicznych oraz magazynów energii nie będzie obowiązku przedkładania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w celu umożliwienia prowadzenia działań związanych z uzyskiwaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, w sytuacji gdy w momencie składania wniosku o wydanie decyzji środowiskowej przedsięwzięcie nie jest jeszcze uwzględnione lub nie jest jeszcze zgodne z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego.	Art. X. W ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112) w art. 77 w ust. 2 pkt 3 otrzymuje brzmienie: *„3) wypis i wyrys z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, jeżeli plan ten został uchwalony, albo informację o jego braku, a w przypadku gdy przedsięwzięcie jest realizowane na obszarze morskim - informację o planie zagospodarowania przestrzennego morskich wód wewnętrznych, morza terytorialnego i wyłącznej strefy ekonomicznej, jeżeli plan ten został przyjęty, albo informację o jego braku; nie dotyczy to uzgodnień i opinii dla inwestycji strategicznych* **oraz dla inwestycji, o których mowa w art. 59a ust. 6**. ” Proponujemy aby przepis wszedł w życie maksymalnie w terminie 14 dni od dnia ogłoszenia ustawy.	**Uwaga kierunkowo uwzględniona** Projektodawca wprowadzi rozwiązanie polegające na możliwości równoczesnego prowadzenia postępowania środowiskowego oraz planistycznego. Na czas przygotowania raportu oddziaływania na środowisko, postępowanie w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach będzie mogło być zawieszone. W tym czasie będą mogły być prowadzone równoległe prace nad ew. dostosowaniem MPZP, co znacznie skróci proces inwestycyjny. Tym samym przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach właściwy organ dokona tego posiadając wiedzę o zgodności planowanej inwestycji z MPZP.
95.	Polski Komitet Energii Elektrycznej	Nowy art. projektu ustawy Propozycja zmiany w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego	Zmiana przepisu jest konsekwencją propozycji zmiany art. 59a i dodania art. 59a ust. 6. Zgodnie z propozycją, w procesie uzyskiwania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla inwestycji oze w zakresie elektrowni wiatrowych, fotowoltaicznych oraz magazynów energii nie będzie obowiązku przedkładania miejscowego planu zagospodarowania	Art. X. W ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112) w art. 80 ust. 2a otrzymuje brzmienie:	**Uwaga kierunkowo uwzględniona** Projektodawca wprowadzi rozwiązanie polegające na możliwości równoczesnego prowadzenia postępowania środowiskowego oraz planistycznego.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
		ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko – zmiana brzmienia ust. 2a w art. 80	przestrzennego w celu umożliwienia prowadzenia działań związanych z uzyskiwaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, w sytuacji gdy w momencie składania wniosku o wydanie decyzji środowiskowej przedsięwzięcie nie jest jeszcze uwzględnione lub nie jest jeszcze zgodne z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego.	*„2a. Przepisu ust. 2 nie stosuje się do decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach wydawanej dla inwestycji strategicznych oraz dla inwestycji, o których mowa w art. 59a ust. 6."* Proponujemy aby przepis wszedł w życie maksymalnie w terminie 14 dni od dnia ogłoszenia ustawy.	Na czas przygotowania raportu oddziaływania na środowisko, postępowanie w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach będzie mogło być zawieszone. W tym czasie będą mogły być prowadzone równoległe prace nad ew. dostosowaniem MPZP, co znacznie skróci proces inwestycyjny. Tym samym przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach właściwy organ dokona tego posiadając wiedzę o zgodności planowanej inwestycji z MPZP.
96.	Polski Komitet Energii Elektrycznej	Nowy art. projektu ustawy Propozycja zmiany w ustawie z dnia 14 kwietnia 2023 r. o przygotowaniu i realizacji inwestycji w zakresie elektrowni szczytowo-pompowych oraz inwestycji towarzyszących – zmiana w art. 11 ust. 4	Postulujemy wprowadzenie zmiany w ustawie z dnia 14 kwietnia 2023 r. o przygotowaniu i realizacji inwestycji w zakresie elektrowni szczytowo-pompowych oraz inwestycji towarzyszących (Dz.U. z 2023 r. poz. 1113, „specustawa ESP") poprzez dostosowanie przepisów specustawy ESP do zmiany wprowadzonej ustawą z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2023 r. poz. 1688). Ustawa z dnia 7 lipca 2023 r. zmieniająca ustawę o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym wprowadziła nową instytucję planu ogólnego gminy, który zastąpił studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Zgodnie z art. 65 ust. 1 ustawy, studia uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin zachowują moc do dnia wejścia w życie planu ogólnego gminy w danej gminie, jednak nie dłużej niż do dnia 31 grudnia 2025 r., i stosuje się do nich przepisy dotychczasowe.	W ustawie z dnia 14 kwietnia 2023 r. o przygotowaniu i realizacji inwestycji w zakresie elektrowni szczytowo-pompowych oraz inwestycji towarzyszących (Dz.U. z 2023 r. poz. 1113) w art. 11 w ust. 4 wyrazy „*studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego*" zastępuje się wyrazami „*planu ogólnego gminy*".	**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga spoza zakresu przedmiotowego projektu.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			Ustawa zawierała przepisy zmieniające większość specustaw inwestycyjnych dostosowujące je do wskazanej zmiany z pominięciem jednak specustawy ESP. Konieczne jest dostosowanie przepisów specustawy ESP do zmian wprowadzonych ustawą z dnia 7 lipca 2023 r. poprzez doprecyzowanie, że organ właściwy do sporządzenia planu ogólnego gminy jest związany decyzją o ustaleniu lokalizacji inwestycji ESP oraz decyzją o ustaleniu lokalizacji inwestycji towarzyszącej inwestycji ESP. W przypadku wejścia w życie planu ogólnego gminy na terenie planowanej inwestycji w ESP i braku dostosowania przepisów specustawy ESP, może dojść do wątpliwości przy interpretacji przepisów przez właściwe organy, a w konsekwencji, przepisy specustawy ESP, które miały uprościć i przyśpieszyć proces inwestycyjny nie znajdą zastosowania.		
97.	GK PGE	Nowy art. projektu ustawy Propozycja zmiany w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko – zmiana brzmienia	Zmiana przepisu jest konsekwencją propozycji zmiany art. 59a i dodania w art. 59a ust. 6 (uwaga nr 14). Zgodnie z propozycją, w procesie uzyskiwania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla inwestycji oze w zakresie elektrowni wiatrowych, fotowoltaicznych oraz magazynów energii nie będzie obowiązku przedkładania mpzp w celu umożliwienia prowadzenia działań związanych z uzyskiwaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, w sytuacji gdy w momencie składania wniosku o wydanie decyzji środowiskowej przedsięwzięcie nie jest jeszcze uwzględnione lub nie jest jeszcze zgodne z mpzp.	Art. X. W ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112) w art. 64 w ust. 2 pkt 3 otrzymuje brzmienie: *„3) wypis i wyrys z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, jeżeli plan ten został uchwalony, albo informację o jego braku, a w przypadku gdy przedsięwzięcie jest realizowane na obszarze morskim - informację o planie zagospodarowania przestrzennego morskich wód wewnętrznych,*	**Uwaga kierunkowo uwzględniona** Projektodawca wprowadzi rozwiązanie polegające na możliwości równoczesnego prowadzenia postępowania środowiskowego oraz planistycznego. Na czas przygotowania raportu oddziaływania na środowisko, postępowanie w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach będzie mogło być zawieszone. W tym czasie będą mogły być prowadzone równoległe prace nad ew. dostosowaniem MPZP, co znacznie skróci proces inwestycyjny.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
		pkt 3 w art. 64 ust. 2		*morza terytorialnego i wyłącznej strefy ekonomicznej, jeżeli plan ten został przyjęty, albo informację o jego braku; nie dotyczy to opinii w sprawie obowiązku przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko dla inwestycji strategicznych* ***oraz dla inwestycji, o których mowa w art. 59a ust. 6****.*" Proponujemy aby przepis wszedł w życie maksymalnie w terminie 14 dni od dnia ogłoszenia ustawy.	Tym samym przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach właściwy organ dokona tego posiadając wiedzę o zgodności planowanej inwestycji z MPZP.
98.	GK PGE	Nowy art. projektu ustawy Propozycja zmiany w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko – zmiana brzmienia pkt 29 w art. 72 ust. 1	Postulujemy doprecyzowanie przepisu, który ma związek z pominięciem inwestycji towarzyszącej ESP w ustawie ocenowej (uwaga nr 13). W polskim systemie prawnym w przypadku każdej inwestycji, także w przypadku inwestycji prowadzonej na podstawie specustaw, pierwszą decyzją w procesie inwestycyjnym jest decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach. W związku z tym, przepis art. 72 ust. 1 pkt 29 powinien uwzględniać decyzję o ustaleniu lokalizacji inwestycji towarzyszącej inwestycji w ESP. Ponadto, wskazujemy, że do wniosku o wydanie decyzji lokalizacyjnej dla inwestycji towarzyszącej ESP, zgodnie z przepisami specustawy ESP, należy przedłożyć decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach. Tym samym, nie ulega wątpliwości, że decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach musi być uzyskana przez inwestora jako pierwsza.	Art. X. W ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112) w art. 72 w ust. 1 pkt 29 otrzymuje brzmienie: *„29) decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji w zakresie elektrowni szczytowo-pompowej* ***oraz decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji towarzyszącej wydawanych*** *na podstawie ustawy z dnia 14 kwietnia 2023 r. o przygotowaniu i realizacji inwestycji w zakresie elektrowni szczytowo-pompowych oraz inwestycji towarzyszących*."	**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga spoza zakresu przedmiotowego projektu.
99.	GK PGE	Nowy art. projektu ustawy Propozycja zmiany w ustawie z dnia 3 października 2008	Wskazujemy, że ustawa ocenowa zawiera omyłkę w numeracji jednostek redakcyjnych przepisu art. 72 ust. 1, ponieważ w przepisie występuje dwukrotnie punkt 29:	Art. X. W ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z	**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga spoza zakresu przedmiotowego projektu.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
		r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko – zmiana oznaczenia dwóch pkt 29	*„29) decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji w zakresie elektrowni szczytowo-pompowej wydawanej na podstawie ustawy z dnia 14 kwietnia 2023 r.o przygotowaniu i realizacji inwestycji w zakresie elektrowni szczytowo - pompowych oraz inwestycji towarzyszących;* *29) decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji w zakresie budowy strzelnic realizowanych przez uczelnie wydawanej na podstawie ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o inwestycjach w zakresie budowy strzelnic realizowanych przez uczelnie".* W związku z powyższym, przy kolejnej nowelizacji ustawy ocenowej, wnosimy o zmianę numeracji punktu 29 na punkt 30 w przypadku decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji w zakresie budowy strzelnic realizowanych przez uczelnie wydawanej na podstawie ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o inwestycjach w zakresie budowy strzelnic realizowanych przez uczelnie.	2024 r. poz. 1112) w art. 72 w ust. 1 dotychczasowy pkt 29 w brzmieniu „29) decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji w zakresie budowy strzelnic realizowanych przez uczelnie wydawanej na podstawie ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o inwestycjach w zakresie budowy strzelnic realizowanych przez uczelnie" oznacza się jako pkt 30.	
100.	GK PGE	Nowy art. projektu ustawy Propozycja zmiany w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko – dodanie pkt 1f w art. 72 ust. 2	Przepis art. 72 ust. 2 ustawy ocenowej określa przypadki zmian w decyzjach inwestycyjnych, które nie powodują konieczności wydania nowej decyzji środowiskowej lub jej zmiany. Przepis odnosi się m.in. do decyzji o pozwoleniu na budowę i decyzji lokalizacyjnych wydawanych na podstawie specustaw, np. specustawy przesyłowej (art. 72 ust. 2 pkt 1e ustawy ocenowej). Oznacza to, że zmiana decyzji lokalizacyjnej dotyczącej strategicznej inwestycji w sieć przesyłową oraz zmiana decyzji lokalizacyjnej dla inwestycji towarzyszącej tej inwestycji oraz zmiana decyzji o pozwoleniu na budowę w przypadku tych inwestycji nie będzie powodowała konieczności uzyskania nowej decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach lub jej zmiany jeśli te zmiany nie będą	Art. X. W ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2023 r. poz. 1090 z późn. zm.) w art. 72 w ust. 2 po pkt 1e dodaje pkt 1f w brzmieniu: *„1f) decyzji, o których mowa w ust. 1 pkt 29, oraz decyzji, o których mowa w art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 14 kwietnia 2023 r. o przygotowaniu i realizacji inwestycji w zakresie elektrowni szczytowo-pompowych oraz inwestycji towarzyszących, o ile zmiana ta nie powoduje zmian*	**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga spoza zakresu przedmiotowego projektu.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			powodowały zmian uwarunkowań określonych w tej decyzji. Celem takiej regulacji było wprowadzenie braku konieczności zmian decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, jeżeli po jej wydaniu nastąpiły zmiany w decyzjach inwestycyjnych, które nie mają związku z kwestiami środowiskowymi, aby nie spowalniać procesu inwestycyjnego dodatkowymi wymogami związanymi z uzyskiwaniem decyzji administracyjnych, w szczególności w przypadku inwestycji strategicznych prowadzonych na podstawie specustaw. Przepis art. 72 ust. 2 ustawy ocenowej nie uwzględnia jednak inwestycji i decyzji wydawanych na podstawie specustawy ESP oraz pozwoleń na budowę dla tych inwestycji, pomimo tego, że inwestycje w ESP znajdują się w katalogu inwestycji strategicznych w rozumieniu przepisów ustawy ocenowej. Konsekwencją takiego stanu prawnego w procesie inwestycyjnym może być sytuacja, że organ właściwy do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach będzie uznawał, że każda zmiana decyzji lokalizacyjnej dla ESP lub inwestycji towarzyszącej oraz pozwolenia na budowę ESP lub inwestycji towarzyszącej (sieci wyprowadzającej moc z ESP) będzie wymagała wydania nowej decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach lub jej zmiany, co będzie skutkowało koniecznością wstrzymania prowadzonych inwestycji oraz istotnym ich opóźnieniem. W związku z tym proponujemy, aby inwestycje i decyzje wydawane na podstawie specustawy ESP oraz pozwolenia na budowę tych	*uwarunkowań określonych w wydanej decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.*”	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			inwestycji były traktowane analogicznie, jak inwestycje prowadzone na podstawie innych specustaw, poprzez przesądzenie, że zmiany decyzji lokalizacyjnych i pozwoleń na budowę dla ESP i inwestycji towarzyszących ESP niepowodujące zmian warunków określonych w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach nie powodowały konieczności ponownego uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach lub konieczności jej zmiany.		
101.	GK PGE	Nowy art. projektu ustawy Propozycja zmiany w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko – zmiana brzmienia pkt 5 w art. 74 ust. 1	Zmiana przepisu jest konsekwencją propozycji zmiany art. 59a i dodania art. 59a ust. 6 (uwaga nr 14). Zgodnie z propozycją, w procesie uzyskiwania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla inwestycji oze w zakresie elektrowni wiatrowych, fotowoltaicznych oraz magazynów energii nie będzie obowiązku przedkładania mpzp w celu umożliwienia prowadzenia działań związanych z uzyskiwaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, w sytuacji gdy w momencie składania wniosku o wydanie decyzji środowiskowej przedsięwzięcie nie jest jeszcze uwzględnione lub nie jest jeszcze zgodne z mpzp.	Art. X. W ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r.poz. 1112.) w art. 74 w ust. 1 pkt 5 otrzymuje brzmienie: „*5) w przypadku przedsięwzięć, dla których organem prowadzącym postępowanie jest regionalny dyrektor ochrony środowiska - wypis i wyrys z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, jeżeli plan ten został uchwalony, albo informację o jego braku, a w przypadku gdy przedsięwzięcie jest realizowane na obszarze morskim - informację o planie zagospodarowania przestrzennego morskich wód wewnętrznych, morza terytorialnego i wyłącznej strefy ekonomicznej, jeżeli plan ten został przyjęty, albo informację o jego braku; nie dotyczy to wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla inwestycji strategicznych oraz* ***dla inwestycji, o których mowa w art. 59a ust. 6****.*”	**Uwaga kierunkowo uwzględniona** Projektodawca wprowadzi rozwiązanie polegające na możliwości równoczesnego prowadzenia postępowania środowiskowego oraz planistycznego. Na czas przygotowania raportu oddziaływania na środowisko, postępowanie w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach będzie mogło być zawieszone. W tym czasie będą mogły być prowadzone równoległe prace nad ew. dostosowaniem MPZP, co znacznie skróci proces inwestycyjny. Tym samym przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach właściwy organ dokona tego posiadając wiedzę o zgodności planowanej inwestycji z MPZP.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				Proponujemy aby przepis wszedł w życie maksymalnie w terminie 14 dni od dnia ogłoszenia ustawy.	
102.	GK PGE	Nowy art. projektu ustawy Propozycja zmiany w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko – uchylenie lit. r w art. 75 ust. 1 pkt 1	Proponujemy, aby decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach dla lądowej elektrowni wiatrowej wydawał właściwy miejscowo wójt, burmistrz, prezydent miasta a nie jak aktualnie, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska. Taka zmiana byłaby przywróceniem stanu prawnego sprzed dnia 16 lipca 2016 r., kiedy organami właściwymi do wydawania decyzji środowiskowych dla lądowych elektrowni wiatrowych były właściwe organy wykonawcze jednostek samorządu terytorialnego. Taki stan był korzystniejszy dla całego procesu inwestycyjnego w zakresie elektrowni wiatrowych oraz dla wszystkich interesariuszy tego procesu – dla inwestora, lokalnej społeczności oraz właściwej jednostki samorządu terytorialnego. Decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach jest ściśle związana z lokalizacją inwestycji, a w przypadku elektrowni wiatrowych muszą one być lokowane na podstawie mpzp. To właściwy samorząd ma największe kompetencje i wiedzę w zakresie inwestycji prowadzonych na obszarze swojej właściwości administracyjnej oraz potrafi dokonać oceny korzyści i ryzyk związanych z daną inwestycją dla samorządu oraz lokalnej społeczności. Wójtowie, burmistrzowie i prezydenci miast posiadają także doświadczenie i wyspecjalizowany aparat w postaci kadr urzędów obsługujących właściwą jednostkę samorządową dla celów wydawania decyzji środowiskowych. Jednocześnie, rządowe organy administracji niezespolonej wyspecjalizowane w zakresie wydawania decyzji o środowiskowych	Art. X. W ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112) w art. 75 ust. 1 pkt 1 uchyla się lit. r.	**Uwaga nieuwzględniona** Projektodawca nie zdecydował się na zmianę organu właściwego do wydawania decyzji środowiskowych. Biorąc pod uwagę istotność strategiczną (np. bezpieczeństwo energetyczne, polityka klimatyczna) inwestycji w elektrownie wiatrowe, jak również ich skalę i powstające kontrowersje wśród lokalnych społeczności uznano, że RDOŚ powinien pozostać organem właściwym w tych sprawach. Dodatkowo, biorąc pod uwagę konieczność zapewnienia akceptacji społecznej dla inwestycji, wydawanie decyzji przez niezależny organ może być bardziej korzystne w tym zakresie.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			uwarunkowaniach jakimi są Regionalni Dyrektorzy Ochrony Środowiska, zgodnie z obowiązującymi przepisami ustawy ocenowej, będą nadal posiadali kompetencje opiniodawcze i nadzorcze wobec rozstrzygnięć wójtów, burmistrzów i prezydentów miast, co zapewni zgodność z prawem i wysoki poziom merytoryczny wydawanych rozstrzygnięć.		
103.	GK PGE	Nowy art. projektu ustawy Propozycja zmiany w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko – zmiana brzmienia pkt 3 w art. 77 ust. 2	Zmiana przepisu jest konsekwencją propozycji zmiany art. 59a i dodania art. 59a ust. 6 (uwaga nr 14). Zgodnie z propozycją, w procesie uzyskiwania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla inwestycji oze w zakresie elektrowni wiatrowych, fotowoltaicznych oraz magazynów energii nie będzie obowiązku przedkładania mpzp w celu umożliwienia prowadzenia działań związanych z uzyskiwaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, w sytuacji gdy w momencie składania wniosku o wydanie decyzji środowiskowej przedsięwzięcie nie jest jeszcze uwzględnione lub nie jest jeszcze zgodne z mpzp.	Art. X. W ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112) w art. 77 w ust. 2 pkt 3 otrzymuje brzmienie: *„3) wypis i wyrys z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, jeżeli plan ten został uchwalony, albo informację o jego braku, a w przypadku gdy przedsięwzięcie jest realizowane na obszarze morskim - informację o planie zagospodarowania przestrzennego morskich wód wewnętrznych, morza terytorialnego i wyłącznej strefy ekonomicznej, jeżeli plan ten został przyjęty, albo informację o jego braku; nie dotyczy to uzgodnień i opinii dla inwestycji strategicznych **oraz dla inwestycji, o których mowa w art. 59a ust. 6**.”* Proponujemy aby przepis wszedł w życie maksymalnie w terminie 14 dni od dnia ogłoszenia ustawy.	**Uwaga kierunkowo uwzględniona** Projektodawca wprowadzi rozwiązanie polegające na możliwości równoczesnego prowadzenia postępowania środowiskowego oraz planistycznego. Na czas przygotowania raportu oddziaływania na środowisko, postępowanie w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach będzie mogło być zawieszone. W tym czasie będą mogły być prowadzone równoległe prace nad ew. dostosowaniem MPZP, co znacznie skróci proces inwestycyjny. Tym samym przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach właściwy organ dokona tego posiadając wiedzę o zgodności planowanej inwestycji z MPZP.
104.	GK PGE	Nowy art. projektu ustawy	Zmiana przepisu jest konsekwencją propozycji zmiany art. 59a i dodania art. 59a ust. 6 (uwaga nr 14). Zgodnie z propozycją, w procesie uzyskiwania decyzji o środowiskowych	Art. X. W ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie	**Uwaga kierunkowo uwzględniona** Projektodawca wprowadzi rozwiązanie polegające na możliwości

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
		Propozycja zmiany w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko – zmiana brzmienia ust. 2a w art. 80	uwarunkowaniach dla inwestycji oze w zakresie elektrowni wiatrowych, fotowoltaicznych oraz magazynów energii nie będzie obowiązku przedkładania mpzp w celu umożliwienia prowadzenia działań związanych z uzyskiwaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, w sytuacji gdy w momencie składania wniosku o wydanie decyzji środowiskowej przedsięwzięcie nie jest jeszcze uwzględnione lub nie jest jeszcze zgodne z mpzp.	środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112) w art. 80 ust. 2a otrzymuje brzmienie: *„2a. Przepisu ust. 2 nie stosuje się do decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach wydawanej dla inwestycji strategicznych **oraz dla inwestycji, o których mowa w art. 59a ust. 6**.”* Proponujemy aby przepis wszedł w życie maksymalnie w terminie 14 dni od dnia ogłoszenia ustawy.	równoczesnego prowadzenia postępowania środowiskowego oraz planistycznego. Na czas przygotowania raportu oddziaływania na środowisko, postępowanie w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach będzie mogło być zawieszone. W tym czasie będą mogły być prowadzone równoległe prace nad ew. dostosowaniem MPZP, co znacznie skróci proces inwestycyjny. Tym samym przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach właściwy organ dokona tego posiadając wiedzę o zgodności planowanej inwestycji z MPZP.
105.	GK PGE	Nowy art. projektu ustawy Propozycja zmiany w ustawie z dnia 14 kwietnia 2023 r. o przygotowaniu i realizacji inwestycji w zakresie elektrowni szczytowo-pompowych oraz inwestycji towarzyszących – zmiana w art. 11 ust. 4	Postulujemy wprowadzenie zmiany w ustawie z dnia 14 kwietnia 2023 r. o przygotowaniu i realizacji inwestycji w zakresie elektrowni szczytowo-pompowych oraz inwestycji towarzyszących (Dz.U. z 2023 r. poz. 1113, „specustawa ESP”) poprzez dostosowanie przepisów specustawy ESP do zmiany wprowadzonej ustawą z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2023 r. poz. 1688). Ustawa z dnia 7 lipca 2023 r. zmieniająca ustawę o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym wprowadziła nową instytucję planu ogólnego gminy, który zastąpił studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Zgodnie z art. 65 ust. 1 ustawy, studia uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin zachowują moc do dnia wejścia w życie planu	W ustawie z dnia 14 kwietnia 2023 r. o przygotowaniu i realizacji inwestycji w zakresie elektrowni szczytowo-pompowych oraz inwestycji towarzyszących (Dz.U. z 2023 r. poz. 1113) w art. 11 w ust. 4 wyrazy „*studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego*” zastępuje się wyrazami „*planu ogólnego gminy*”.	**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga spoza zakresu przedmiotowego projektu.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			ogólnego gminy w danej gminie, jednak nie dłużej niż do dnia 31 grudnia 2025 r., i stosuje się do nich przepisy dotychczasowe. Ustawa zawierała przepisy zmieniające większość specustaw inwestycyjnych dostosowujące je do wskazanej zmiany z pominięciem jednak specustawy ESP. Konieczne jest dostosowanie przepisów specustawy ESP do zmian wprowadzonych ustawą z dnia 7 lipca 2023 r. poprzez doprecyzowanie, że organ właściwy do sporządzenia planu ogólnego gminy jest związany decyzją o ustaleniu lokalizacji inwestycji ESP oraz decyzją o ustaleniu lokalizacji inwestycji towarzyszącej inwestycji ESP. W przypadku wejścia w życie planu ogólnego gminy na terenie planowanej inwestycji w ESP i braku dostosowania przepisów specustawy ESP, może dojść do wątpliwości przy interpretacji przepisów przez właściwe organy, a w konsekwencji, przepisy specustawy ESP, które miały uprościć i przyśpieszyć proces inwestycyjny nie znajdą zastosowania.		
106.	Projekt-Solartechnik Development sp. z o.o. (Spółka)	Nowy art. projektu ustawy	Proponuje się zmianę brzmienia art. 7 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. z 2024 r. poz. 82) Wprowadzenie proponowanych zmian do ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych przyspieszy proces planistyczny, a także umożliwi planowanie inwestycji bez obawy braku uzyskania zgody ministra właściwego do spraw rozwoju wsi na przeznaczenie na cele nierolnicze gruntów rolnych stanowiących użytki rolne klas I–III.	2. Przeznaczenie na cele nierolnicze i nieleśne: 1) gruntów rolnych stanowiących użytki rolne klas I–III – wymaga uzyskania zgody ministra właściwego do spraw rozwoju wsi, z zastrzeżeniem ust. 2a i 2b, 2) gruntów leśnych stanowiących własność Skarbu Państwa – wymaga uzyskania zgody Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa3) lub upoważnionej przez niego osoby, 3) (uchylony) 4) (uchylony) 5) pozostałych gruntów leśnych	**Uwaga nieuwzględniona** Grunty rolne klasy I-III mają strategiczne znaczenie z punktu widzenia rolnictwa w Polsce. Dlatego też nie zakłada się wprowadzenia dalszych ułatwień w tym zakresie. Warto też zwrócić uwagę, że obecnie nie ma bezwzględnego zakazu lokalizowania inwestycji wiatrakowej na takich gruntach. Działanie takie wymaga jedynie uzyskania zgody ministra właściwego do spraw rozwoju wsi. Wydaje się, że obecna regulacja w sposób właściwy waży

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				– wymaga uzyskania zgody marszałka województwa wyrażanej po uzyskaniu opinii izby rolniczej.	poszanowanie potrzeby rozwoju rolnictwa oraz potrzebę rozwoju OZE gdyż wydawana decyzja można uwzględnić charakter konkretnej inwestycji oraz charakter konkretnego gruntu rolnego.
107.	Projekt-Solartechnik Development sp. z o.o. (Spółka)	Nowy art. projektu ustawy	Proponuje się dodanie ust. 2b do art. 7 ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. z 2024 r. poz. 82) Wprowadzenie proponowanych zmian do ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych przyspieszy proces planistyczny, a także umożliwi planowanie inwestycji bez obawy braku uzyskania zgody ministra właściwego do spraw rozwoju wsi na przeznaczenie na cele nierolnicze gruntów rolnych stanowiących użytki rolne klas I–III.	2b. Nie wymaga uzyskania zgody ministra właściwego do spraw rozwoju wsi przeznaczenie na cele nierolnicze i nieleśne gruntów rolnych stanowiących użytki rolne klas I–III na terenie których planuje się lokalizację instalacji odnawialnych źródeł energii wraz z niezbędną infrastrukturą towarzyszącą.	**Uwaga nieuwzględniona** Grunty rolne klasy I-III mają strategiczne znaczenie z punktu widzenia rolnictwa w Polsce. Dlatego też nie zakłada się wprowadzenia dalszych ułatwień w tym zakresie. Warto też zwrócić uwagę, że obecnie nie ma bezwzględnego zakazu lokalizowania inwestycji wiatrakowej na takich gruntach. Działanie takie wymaga jedynie uzyskania zgody ministra właściwego do spraw rozwoju wsi. Wydaje się, że obecna regulacja w sposób właściwy waży poszanowanie potrzeby rozwoju rolnictwa oraz potrzebę rozwoju OZE gdyż wydawana decyzja można uwzględnić charakter konkretnej inwestycji oraz charakter konkretnego gruntu rolnego.
108.	Polskie Stowarzyszenie Energetyki Wiatrowej	Nowy art. projektu ustawy	Ze względu na długotrwałą procedurę uzyskania zgody ministra właściwego do spraw rozwoju wsi w zakresie przeznaczenia użytków na cele nierolnicze, postulujemy o wprowadzenie przepisu szczególnego zwalniającego z powyższego obowiązku obszary nieprzekraczających 1 ha pod lokalizację jednej turbiny wiatrowej wraz z infrastrukturą towarzyszącą i drogą dojazdową:	Proces uzyskania tzw. zgody na zmianę przeznaczenia gruntów rolnych, o której mówią w art. 7 ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych, w praktyce może zajmować od 10 do 12 miesięcy, co zdecydowanie niekorzystanie wpływa na i tak wydłużony proces planistyczny projektu. Lokalizacja	**Uwaga nieuwzględniona** Grunty rolne klasy I-III mają strategiczne znaczenie z punktu widzenia rolnictwa w Polsce. Dlatego też nie zakłada się wprowadzenia dalszych ułatwień w tym zakresie.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			Propozycja brzmienia przepisu: Po art. 7 ust. 2a, ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych, dodaje się ust. 2b, w brzmieniu: "Przepisu, o którym mowa w ust. 2, nie stosuje się do terenów, które w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego przeznaczane są pod lokalizację i dojazd do elektrowni wiatrowych wraz z infrastrukturą towarzyszącą o powierzchni nieprzekraczającej 1 ha pod lokalizację jednej turbiny wiatrowej wraz z infrastrukturą towarzyszącą i drogą dojazdową”	części naziemnej projektu wraz z placem serwisowym oraz drogą dojazdową, zajmuje niewielką część terenów rolnych. Dodatkowo uwzględniając konieczność odsuwania elektrowni wiatrowych od budynków mieszkalnych, turbiny wiatrowe skutecznie chronią użytki rolne, a wiec jest to zgodne z celem ustawy o ochronie gruntów rolnych.	Warto też zwrócić uwagę, że obecnie nie ma bezwzględnego zakazu lokalizowania inwestycji wiatrakowej na takich gruntach. Działanie takie wymaga jedynie uzyskania zgody ministra właściwego do spraw rozwoju wsi. Wydaje się, że obecna regulacja w sposób właściwy waży poszanowanie potrzeby rozwoju rolnictwa oraz potrzebę rozwoju OZE gdyż wydawana decyzja można uwzględnić charakter konkretnej inwestycji oraz charakter konkretnego gruntu rolnego.
109.	Polskie Stowarzyszenie Energetyki Wiatrowej	Art. 1 pkt 4a (nowy) projektu ustawy (art. 5 ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych)	Art. 5 ust. 1 pkt 3 otrzymuje brzmienie: "3) linią rozgraniczającą teren, którego sposób zagospodarowania określony w planie miejscowym dopuszcza realizację inwestycji, o której mowa w pkt 1, albo" oraz dodaje się punkt 3a o treści "3a linią zabudowy lub granicą strefy określoną w planie miejscowym, poza którą wyklucza się realizację inwestycji, o której mowa w pkt 1" Art. 5 ust. 1 pkt 6 otrzymuje brzmienie: "6) linią rozgraniczającą teren, którego sposób zagospodarowania określony w planie miejscowym dopuszcza budowę elektrowni wiatrowej - w przypadku lokalizowania elektrowni wiatrowej, albo" oraz dodaje się punkt 6a o treści: "6a) granicą strefy, którą wyznacza maksymalny zasięg omiatania łopat elektrowni wiatrowej."	Bardzo często mamy sytuację, gdzie tereny zabudowy mieszkaniowej są wyznaczone w planach jako rozległe tereny a dodatkowo plany te wskazują konkretny przebieg linii zabudowy bądź stref, gdzie faktycznie dopuszczona jest lokalizacja zabudowy mieszkaniowej lub o funkcji mieszanej. Określanie odległości od linii rozgraniczającej jest działaniem nieuzasadnionym we wszystkich przypadkach stąd propozycja możliwości stosowania linii zabudowy lub granicy strefy, gdzie rzeczywiście tego rodzaju zabudowa mogłaby powstać. Analogicznie rzecz się ma z granicą strefy omiatania łopat elektrowni wiatrowych.	**Uwaga nieuwzględniona** Linia rozgraniczająca jest ustaleniem jednoznacznym, wskazującym granice działki budowlanej lub terenu o określonym przeznaczeniu w planie miejscowym. W niektórych terenach lub planach miejscowym linie zabudowy mogą nie być wskazane na rysunku planu lub są one wyznaczane jedynie od strony dróg publicznych. Dodatkowym problemem są różne ustalenia planów miejscowych, na podstawie których budynek może być usytuowany poza linią zabudowy np. w wyniku uzgodnienia z zarządcą drogi na etapie pozwolenia na budowę.
110.	Projekt-Solartechnik Development sp. z o.o. (Spółka)	Art. 1 pkt 4a (nowy) projektu ustawy (art. 5 ustawy o inwestycjach w zakresie	Art. 5 obowiązującej ustawy generuje trudności interpretacyjne z uwagi na problematyczne kwestie związane z właściwym obliczaniem odległości elektrowni wiatrowych od budynków mieszkalnych i odwrotnie.	Proponuję zatem następujące zmiany w ustawie z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 317)	**Uwaga nieuwzględniona** Linia rozgraniczająca jest ustaleniem jednoznacznym, wskazującym granice działki budowlanej lub terenu o

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
		elektrowni wiatrowych)	Część nowych elektrowni wiatrowych planowana jest na gruntach chronionych, których zagospodarowanie wymaga uzyskania zgody na zmianę przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze. Łopaty nowych elektrowni wiatrowych mogą mieć długość powyżej 80 m. Obracają się one nad gruntami rolnymi i nie ograniczają możliwości ich użytkowania. W związku z powyższym nie ma uzasadnienia dla zmiany takich gruntów na cele nierolnicze. Maksymalny zasięg pracy łopat elektrowni wiatrowych powinien móc być oznaczony strefą, a nie koniecznie liniami rozgraniczającymi teren, który dopuszcza lokalizację elektrowni wiatrowej. Z drugiej strony wielokrotnie spotyka się działki budowlane o znacznej powierzchni. Z reguły na niewielkiej jej części zlokalizowany jest budynek mieszkalny, a pozostała część działki jest zagospodarowana pod budynki niemieszkalne lub całkowicie niezabudowana. Przy aktualnie obowiązujących przepisach taką działkę w projektowanym planie miejscowym należy dzielić na dwa tereny funkcjonalne. Taki podział nie zawsze będzie możliwy, bo czasem studium na to nie pozwoli. Zdecydowanie lepiej byłoby ustalić na takiej działce jedno przeznaczenie, a liniami zabudowy czy oznaczeniem strefowym regulować możliwości lokalizacji budynków mieszkalnych, czy też budynków o funkcji mieszanej. To ma duże znaczenie w kontekście projektowanych planów ogólnych, w których będzie musiał nastąpić rozdział pomiędzy strefami planistycznymi, gdzie dopuszczona jest zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna a strefami	• **par. 5 pkt 3 zmienia się na pkt 3a i dodaje na końcu zdania „albo", a po pkt 3a dodaje się pkt 3b o następującym brzmieniu:** ***3b)*** *linią zabudowy lub granicą strefy określoną w planie miejscowym, poza którą wyklucza się realizację inwestycji, o której mowa w pkt 1* • **par. 5 pkt 6 zmienia się na pkt 6a i dodaje na końcu zdania „albo", a po pkt 6a dodaje się pkt 6b o następującym brzmieniu:** ***6b)*** granicą strefy, która wyznacza maksymalny zasięg omiatania łopat elektrowni wiatrowej.	określonym przeznaczeniu w planie miejscowym. W niektórych terenach lub planach miejscowym linie zabudowy mogą nie być wskazane na rysunku planu lub są one wyznaczane jedynie od strony dróg publicznych. Dodatkowym problemem są różne ustalenia planów miejscowych, na podstawie których budynek może być usytuowany poza linią zabudowy np. w wyniku uzgodnienia z zarządcą drogi na etapie pozwolenia na budowę. Ponadto, zgodnie z art. 2 pkt 1 i 2 ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych, elektrownia wiatrowa stanowi całość razem z elementami technicznymi, do których należy m.in. wirnik z zespołem łopat.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			planistycznymi gdzie dopuszczona jest zabudowa zagrodowa.		
111.	Fundacja Łyński Kamień z/s w Nowych Łozicach, woj. zachodniopomorskie	Art. 1 pkt 2 lit. a projektu ustawy (art. 2 pkt 5 ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych)	Zmiana definicji „gminy pobliskiej" jest zbędna. Zakres negatywnego oddziaływania elektrowni wiatrowych nie zamyka się w promieniu 500 m od samej elektrowni, ale oddziaływuje nawet do 8-9 km. Stąd też pobliskie otoczenie rozumiane jako pobliskie sąsiedztwo bez względu na jednostkę administracyjną w jakiej znajdują się nieruchomości musi mieć możliwość udziału w postępowaniach administracyjnych i planistycznych związanych z lokalizowaniem elektrowni wiatrowych.	Przepis do skreślenia w całości.	**Uwaga nieuwzględniona** Podkreśla się, że usunięcie przepisów o gminie pobliskiej uniemożliwia maksymalną ochronę społeczności lokalnych wobec oddziaływania elektrowni wiatrowej. Dodatkowo na etapie sporządzenia MPZP dla inwestycji wiatrakowej prawo do złożenia uwagi mają wszyscy zainteresowani obywatele, także ci mieszkający dalej niż w gminach pobliskich.
112.	Stowarzyszenie Energii Odnawialnej	Art. 1 pkt 2a (nowy) projektu ustawy (art. 3 ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych)	Przedmiotowa zmiana ma na celu umożliwienie równoległego procedowania planu miejscowego oraz postępowania zmierzającego do wydania decyzji środowiskowej dla elektrowni wiatrowej. Obowiązujące brzmienie art. 3 ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych ma charakter nieprecyzyjny i podlega niekorzystnym interpretacjom organów środowiskowych, przyczyniając się do znaczącego wydłużenia procesu inwestycyjnego. Z informacji Stowarzyszenia wynika, że Regionalne Dyrekcje Ochrony Środowiska, w związku ze stosowaną interpretacją przedmiotowego przepisu, odmawiają wszczęcia postępowania zmierzającego do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach do czasu uchwalenia planu miejscowego dla danej elektrowni wiatrowej. Mając na uwadze omówioną szerzej w uwadze dotyczącej zmian do ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o	Art. 3. [Wymóg lokalizacji elektrowni wiatrowej na podstawie planu zagospodarowania przestrzennego] ~~Lokalizacja elektrowni wiatrowej następuje wyłącznie na podstawie planu miejscowego~~. **Pozwolenie na budowę wydaje się jedynie dla elektrowni wiatrowej, której lokalizację przewidziano w planie miejscowym.**	**Uwaga kierunkowo uwzględniona** Projektodawca wprowadzi rozwiązanie polegające na możliwości równoczesnego prowadzenia postępowania środowiskowego oraz planistycznego. Na czas przygotowania raportu oddziaływania na środowisko, postępowanie w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach będzie mogło być zawieszone. W tym czasie będą mogły być prowadzone równoległe prace nad ew. dostosowaniem MPZP, co znacznie skróci proces inwestycyjny. Tym samym przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach właściwy organ dokona tego posiadając wiedzę o zgodności planowanej inwestycji z MPZP.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko konieczność przyspieszenia procesu inwestycyjnego dla inwestycji OZE, postulujemy modyfikację przedmiotowego przepisu tak, by zachować intencję projektodawcy, zgodnie z którą inwestycje w zakresie elektrowni wiatrowych nie zostaną zrealizowane, jeśli ich lokalizacji nie przewidziano w planie miejscowym, oraz w sposób jednoznaczny wykluczyć niekorzystne interpretacje, wykluczające możliwość procedowania decyzji środowiskowej przed uchwaleniem planu miejscowego.		
113.	Polska Izba Gospodarcza Energetyki Odnawialnej i Rozproszonej (PIGEOR)	Art. 1 pkt 2 lit. a projektu ustawy (art. 2 pkt 5 ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych)	Zmiana definicji „gmina pobliska”	gmina pobliska - gminę, której ~~obszar w~~ ~~całości albo w~~ *części/fragment obszaru*jest położony w odległości równej lub mniejszej niż 500 metrów od elektrowni wiatrowej lokalizowanej na terenie innej gminy;”	**Uwaga nieuwzględniona** Obecne brzmienie jest zgodne z zasadami techniki legislacyjnej. Wprowadzenie ukośnika w definicji może prowadzić do interpretacyjnych i legislacyjnych wątpliwości.
114.	Vortex Energy Polska sp. z o.o.	Art. 1 pkt 2a (nowy) projektu ustawy (art. 3 ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych)	Proponujemy doprecyzowania treści art. 3 Ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 317, dalej: "u.i.e.w."), który może być nadinterpretacją Regionalnych Dyrekcji Ochrony Środowiska z uwagi na brzmienie art. 59a i art. 80 Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1112). Pozostawiając dotychczasowe brzmienie art. 3 u.i.e.w. organy będą wskazać, że lokalizacja elektrowni wiatrowej następuje wyłącznie na podstawie planu miejscowego. Tymczasem zniesienie dotychczasowej zasady 10H wskazuje na możliwość uzyskania decyzji	Propozycja dodania pkt 9 w brzmieniu: 9) art. 3 otrzymuje brzmienie: "Lokalizacja elektrowni wiatrowej następuje wyłącznie na podstawie planu miejscowego. **Zgodność lokalizacji elektrowni wiatrowej z miejscowym planem stwierdza organ właściwy na etapie rozpoznawania wniosku o wydanie pozwolenia na budowę dla elektrowni wiatrowej".**	**Uwaga kierunkowo uwzględniona** Projektodawca wprowadzi rozwiązanie polegające na możliwości równoczesnego prowadzenia postępowania środowiskowego oraz planistycznego. Na czas przygotowania raportu oddziaływania na środowisko, postępowanie w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach będzie mogło być zawieszone. W tym czasie będą mogły być prowadzone równoległe prace nad ew. dostosowaniem MPZP, co znacznie skróci proces inwestycyjny.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			środowiskowej bez legitymowania się uchwalonym miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego.		Tym samym przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach właściwy organ dokona tego posiadając wiedzę o zgodności planowanej inwestycji z MPZP.
115.	Polski Komitet Światowej Rady Energetycznej/ PSEW	Art. 1 pkt 2a (nowy) projektu ustawy (art. 3a ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych)	Zgodnie z brzmieniem art. 59a ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (ustawa OOŚ) organ właściwy do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach poprzedza analizą zgodności lokalizacji przedsięwzięcia z ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, (...), jeżeli plany te zostały odpowiednio uchwalone albo przyjęte oraz zgodnie z brzmieniem art. 80 ustawy OOŚ, właściwy organ wydaje decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach po stwierdzeniu zgodności lokalizacji przedsięwzięcia z ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, (...) jeżeli plany te zostały odpowiednio uchwalone albo przyjęte. Ustawodawca w przepisach tych wyraźnie wskazuje na możliwość procedowania i wydania decyzji środowiskowej w przypadku braku obowiązującego MPZP. Zwracamy uwagę, że aktualnie organy wydające decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach, odmawiają wszczęcia postepowania do czasu uchwalenia MPZP. Biorąc pod uwagę długość procesu uzyskiwania decyzji środowiskowej, który trwa od 1 do 2 lat, o także mając na uwadze dotychczasową praktykę i konieczność uchwalenia wcześniej MPZP, proces ten znacznie się wydłuża i może trwać nawet 5 - 6 lat. Prowadzenie wskazanych procedur MPZP i DŚ szeregowo, nie zbliża nas do realizacji wskazanych w	Zniesienie aktualnie obowiązującej tzw. zasady 10H wskazuje na możliwość uzyskania decyzji środowiskowej bez legitymowania się uchwalonym Miejscowym Planem Zagospodarowania Przestrzennego (MPZP), w którym określone są odległości od budynków. Widzimy konieczność wprowadzenia niebudzącego wątpliwości dodatkowego zapisu, który jednoznacznie potwierdzałby taką możliwość. Obawiamy się, że organy odpowiedzialne za wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, to jest Regionalne Dyrekcje Ochrony Środowiska (RDOŚ) prowadzące postępowania w/w sprawie będą powoływać się na art. 3 ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych (ustawa zmieniana) tzn. Lokalizacja elektrowni wiatrowej następuje wyłącznie na podstawie planu miejscowego. Proponujemy dodanie: "po art. 3 dodaje się art. 3a. w brzmieniu: Organ wydający decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach, przy wszczęciu postępowania i wydawaniu tej decyzji dla elektrowni wiatrowej, nie uwzględnia wymogu określonego w art. 3.".	**Uwaga kierunkowo uwzględniona** Projektodawca wprowadzi rozwiązanie polegające na możliwości równoczesnego prowadzenia postępowania środowiskowego oraz planistycznego. Na czas przygotowania raportu oddziaływania na środowisko, postępowanie w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach będzie mogło być zawieszone. W tym czasie będą mogły być prowadzone równoległe prace nad ew. dostosowaniem MPZP, co znacznie skróci proces inwestycyjny. Tym samym przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach właściwy organ dokona tego posiadając wiedzę o zgodności planowanej inwestycji z MPZP.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			Dyrektywie RED III uproszczeń permittingu, który miałby zamknąć się odpowiednio w 12 lub 24 miesiącach. Mając na uwadze powyższe, zwracamy uwagę i postulujemy o doprecyzowanie przepisów rozdzielających definitywnie procedurę środowiskową od procedury planistycznej, w przypadku: braku uchwalonego/przyjętego MPZP, istniejącego MPZP z brakiem wskazanych turbin wiatrowych lub w przypadku istniejącego MPZP ze wskazanymi turbinami wiatrowymi ale z zachowaniem innej odległości, stawiających tym samym technologię wiatrową na równi z innymi technologiami.		
116.	Polski Komitet Światowej Rady Energetycznej/ PSEW	Art. 1 pkt 3a (nowy) projektu ustawy (art. 4a ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych)	W odniesieniu do lokalizacji elektrowni wiatrowej oraz określania odległości tej elektrowni od sieci elektroenergetycznej najwyższych napięć, należy wskazać, że wszelkie zasady powinny wynikać ze specyfiki technicznej i wymagań, jakie powinny być spełnione, aby zapewnić bezpieczne funkcjonowanie zarówno elektrowni wiatrowej, jak również sieci elektroenergetycznej najwyższych napięć. W tym kontekście należy przywołać zainicjowane przez PSE konsultacje dotyczące specyfikacji technicznej i określenia wymagań w zakresie odległości turbin wiatrowych od napowietrznej linii elektroenergetycznej NN, będącej własnością PSE S.A. We wrześniu br. PSE S.A. zatwierdziły przedmiotowy dokument: https://www.pse.pl/documents/20182/22914693/Odleglosc_turbin_wiatrowych_od_linii_elektroenergetycznych_NN_2024.pdf/bcfc801a-054f-44e1-a721-a7a191d25778?sfeargs=76657273696f6e3d312e30 Zgodnie z aktualnym brzmieniem specyfikacji, minimalna odległość pomiędzyturbiną	Konieczność dostosowania brzmienia art. 4a ustawy zmienianej, zgodnie z Standardową Specyfikacją Techniczną "Odległość turbin wiatrowych od linii elektroenergetycznych NN" opublikowaną w dniu 26 września br., przez Polskie Sieci Elektroenergetyczne oraz dodania przepisów szczególnych umożliwiających lokalizację turbin wiatrowych w odległości mniejszej niż jest to wskazane w art. 4a ust. 1 ustawy zmienianej po spełnieniu indywidualnych wymagań ustalonych na podstawie przeprowadzonej analizy.	**Uwaga kierunkowo uwzględniona** Projektodawca zastosuje regulację, która w sposób adekwatny uwzględni nowe wymogi techniczne PSE S.A.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			wiatrową, a linią elektroenergetyczną najwyższych napięć jest równa lub większa 3,5krotnoći średnicy koła zataczanego przez łopaty turbiny wiatrowe. Operator, w podstawowym układzie, zrezygnował z ograniczenia lokalizacyjnego w postaci bufora odpowiadającego dwukrotności całkowitej wysokości elektrowni wiatrowej. Dodatkowo operator dopuścił możliwość lokalizacji elektrowni wiatrowych w odległości mniejszej niż w/w 3,5krotność średnicy koła zataczanego przez łopaty turbiny wiatrowej w przypadku spełnienia określonych warunków, potwierdzonych przeprowadzoną wcześniej analizą. Wprowadzone rozwiązania wpłyną na efektywniejsze wykorzystanie przestrzeni dostępnej pod budowę turbin wiatrowych, wprowadzą element elastyczności do projektów, co w konsekwencji może przyczynić się do zwiększenia mocy zainstalowanej planowanych inwestycji, tym samym niwelując w niewielkim stopniu konsekwencje spowodowane wprowadzeniem sztywnych buforów w innych obszarach.		
117.	Polska Izba Małej Energetyki Odnawialnej	Art. 1 pkt 4a (nowy) projektu ustawy (art. 5 ust. 1 pkt 4 ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych)	Proponowana zmiana ma na celu urealnienie obszaru jaki ma stanowić barierę dla hałasu, czyli głównego czynnika stanowiącego o uchwaleniu minimalnych odległości lokowanych elektrowni wiatrowych. Zgodnie z ogólnodostępnymi informacjami, popartymi badaniami, to gondole jest głównym, stałym miejscem powstawania hałasu w elektrowni wiatrowej. Zatem racjonalnym jest określanie minimalnej odległości właśnie od tego miejsca powstawania hałasu.	gondolą będącej środkiem obrysu wieży istniejącej lub planowanej elektrowni wiatrowej, w przypadku: a) wydawania pozwolenia na budowę dla elektrowni wiatrowej lub b) lokalizowania, wydawania decyzji WZ, decyzji LICP, decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, pozwolenia na budowę lub wnoszenia sprzeciwu wobec zgłoszenia, o którym mowa w przepisach prawa budowlanego, dla budynku mieszkalnego albo budynku o funkcji mieszanej, w przypadku gdy dla wszystkich elektrowni	**Uwaga nieuwzględniona** Hałas to nie jedyne negatywne oddziaływanie elektrowni wiatrowej. Do takich należałoby zaliczyć migotanie cienia czy również oddziaływania mechaniczne jak np. oderwanie się łopaty wiatraka czy też oderwanie się lodu od łopaty wiatraka. Zatem takie określenie liczenia odległości jest poprawne.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				wiatrowych przewidzianych na terenie, którego sposób zagospodarowania określony w planie miejscowym, decyzji WZ albo decyzji LICP dopuszcza budowę elektrowni wiatrowej, wydano pozwolenia na budowę, albo	
118.	Polska Izba Małej Energetyki Odnawialnej	Art. 1 pkt 4a (nowy) projektu ustawy (art. 5 ust. 1 pkt 5 ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych)	Proponowana zmiana ma na celu urealnienie obszaru jaki ma stanowić barierę dla hałasu, czyli głównego czynnika stanowiącego o uchwaleniu minimalnych odległości lokowanych elektrowni wiatrowych. Zgodnie z ogólnodostępnymi informacjami, popartymi badaniami, to gondole jest głównym, stałym miejscem powstawania hałasu w elektrowni wiatrowej. Zatem racjonalnym jest określanie minimalnej odległości właśnie od tego miejsca powstawania hałasu.	linią rozgraniczającą teren, którego sposób zagospodarowania określony w planie miejscowym dopuszcza budowę elektrowni wiatrowej, albo granicą terenu objętego decyzją WZ albo decyzją LICP, na którym jest możliwa lokalizacja elektrowni wiatrowej, albo gondolą będącej środkiem obrysu wieży istniejącej elektrowni wiatrowej, w zależności od tego, która odległość jest krótsza - w przypadku lokalizowania, wydawania decyzji WZ, decyzji LICP, decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, pozwolenia na budowę lub wnoszenia sprzeciwu wobec zgłoszenia, o którym mowa w przepisach prawa budowlanego, dla budynku mieszkalnego albo budynku o funkcji mieszanej, w przypadku gdy: a) dla żadnej elektrowni wiatrowej lub nie dla wszystkich elektrowni wiatrowych przewidzianych na terenie, którego sposób zagospodarowania określony w planie miejscowym, decyzji WZ albo decyzji LICP umożliwia lokalizację elektrowni wiatrowej, wydano pozwolenie na budowę lub gdy	**Uwaga nieuwzględniona** Hałas to nie jedyne negatywne oddziaływanie elektrowni wiatrowej. Do takich należałoby zaliczyć migotanie cienia czy również oddziaływania mechaniczne jak np. oderwanie się łopaty wiatraka czy też oderwanie się lodu od łopaty wiatraka. Zatem takie określenie liczenia odległości jest poprawne.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				b) budynek mieszkalny albo budynek o funkcji mieszanej jest lokalizowany jednocześnie z elektrownią wiatrową, lub gdy c) sposób zagospodarowania określony w planie miejscowym, decyzji WZ albo decyzji LICP nie przesądza liczby tych elektrowni wiatrowych, albo	
119.	Fundacja Łyński Kamień z/s w Nowych Łozicach, woj. zachodniopomorskie	Art. 1 pkt 1 oraz art. 1 pkt 5 projektu ustawy (art. 6a–6f ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych)	Proponowane zmiany w ustawie o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych zmierzają do całkowitego uchylenia przepisów o szerokich konsultacjach społecznych w przypadku lokalizowania elektrowni wiatrowych. Uchylenie przepisów art. 6a – 6f obecnej ustawy odległościowej doprowadzi do pozbawienia mieszkańców gmin, gdzie planowane są budowy elektrowni wiatrowych jakiegokolwiek wpływu na cały proces planistyczny i konsultacji. W imię przyspieszania inwestycji – społeczności lokalne mają nic nie wiedzieć o planach inwestycji i nie mieć najmniejszej szansy do wypowiedzenia się w tej sprawie. Jest to powrót do praktyk deweloperów sprzed lipca 2016 r. będących źródłem głębokiego społecznego sprzeciwu.	Przepisy do skreślenia w całości. Przepisy art. 6a – 6f ustawy odległościowej muszą pozostać.	**Uwaga wyjaśniona** Przede wszystkim, dla uporządkowania systemu prawa, zakłada się, iż wymogi konsultacyjne dla planów miejscowych lokalizujących elektrownie wiatrowe znajdą się w jednej ustawie tj. ustawie o planowaniu. Niemniej jednak celem projektodawcy jest ciągle zapewnienie upodmiotowienia społeczności lokalnych, dlatego w projekcie ustawy znalazła się regulacja , która stanowi, że dla procedowania takich planów miejscowych, na samym początku takiego procedowania organy gminy organizują co najmniej jedno spotkanie otwarte. Tym samym zachowany zostaje obowiązek przeprowadzenia dwóch dyskusji, jednej na samym początku procedowania MPZP, a drugiej na etapie konsultacji publicznych. Zgodnie z powyższym intencją projektodawcy pozostaje, aby od najwcześniejszych możliwych etapów prac nad lokalizowaniem elektrowni wiatrowej ułatwić udział w tych

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
					pracach jak największej liczbie zainteresowanych obywateli. Dodatkowo ustawa wprowadza dodatkowe mechanizmy gwarantujące możliwość wypowiedzenia się społeczności lokalnej na samym początku tworzenia planu miejscowego w trybie ZPI. Warto dodać, że społeczności lokalne mogą brać udział w procedurze środowiskowej, a podmioty, na które najbardziej oddziaływać będzie planowana inwestycja wiatrakowa będą występować na prawach strony w postępowaniu w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach oraz w postępowaniu w sprawie wydania pozwolenia na budowę.
120.	Stowarzyszenie „Z energią o prawie”	Art. 1 pkt 5 projektu ustawy (art. 6a–6f ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych)	W celu usprawnienia procesu planowania inwestycji w elektrownie wiatrowe, proponuje się wprowadzenie nowego artykułu do projektu ustawy, który umożliwi inwestorom uzyskanie od władz gminy zaświadczenia potwierdzającego istnienie lub planowanie budynków mieszkalnych bądź o funkcji mieszanej na określonym terenie. Taka regulacja pozwoli na wstępną ocenę potencjału danego obszaru dla rozwoju projektów wiatrowych, jeszcze przed formalnym rozpoczęciem procedur związanych z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego. Dzięki temu inwestorzy będą mogli efektywniej planować swoje działania i minimalizować ryzyko związane z długotrwałymi procedurami administracyjnymi.	**art. 6a otrzymuje brzmienie:** Art. 6a. Wójt, burmistrz albo prezydent miasta gminy, na terenie której planowana jest lokalizacja elektrowni wiatrowej, wydaje na wniosek inwestora zaświadczenie potwierdzające, czy na obszarze określonym we wniosku istnieją lub są przewidziane do realizacji inwestycje w budynki mieszkalne lub budynki o funkcji mieszanej.	**Uwaga nieuwzględniona** Należy podkreślić, że zgodnie z art. 7d ustawy - Prawo geodezyjne i kartograficzne prowadzenie ewidencji gruntów i budynków leży we właściwości wyłącznie starosty. Oznacza to, że organem, który ma taką dokumentacje i mógłby weryfikować te dane, biorąc pod uwagę najświeższy stan ewidencji jest starosta, na podstawie mapy ewidencyjnej lub zgłoszenia zmiany do ewidencji gruntów i budynków przez właściciela działki.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
					Powyższe oznacza, że w takich przypadkach organ gminy i tak musiałby wystąpić do innego organu celem uzyskania informacji. Niemniej jednak ze względu na potrzebę zaangażowania nie jednego, a kilku organów administracji oraz stworzenie mechanizmu uprawniającego do przekazywania danych, zmiana wymaga pogłębionych analiz pod kątem obciążenia organów administracji publicznej oraz zapewnienia odpowiedniego finansowania dodatkowych etatów. Uwaga zostanie przeanalizowana przy kolejnych pracach związanych z implementacją Dyrektywy RED III.
121.	Polskie Stowarzyszenie Energetyki Wiatrowej	Art. 1 pkt 3 projektu ustawy (art. 4 ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych)	Zniesienie aktualnie obowiązującej tzw. zasady 10H wskazuje na możliwość uzyskania decyzji środowiskowej bez legitymowania się uchwalonym Miejscowym Planem Zagospodarowania Przestrzennego (MPZP), w którym określone są odległości od budynków. Widzimy konieczność wprowadzenia niebudzącego wątpliwości dodatkowego zapisu, który jednoznacznie potwierdzałby taką możliwość. Obawiamy się, że organy odpowiedzialne za wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, to jest Regionalne Dyrekcje Ochrony Środowiska (RDOŚ) prowadzące postępowania w/w sprawie będą powoływać się na art. 3 ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych (ustawa zmieniana) tzn. Lokalizacja elektrowni wiatrowej następuje wyłącznie na podstawie planu miejscowego. **Proponujemy dodanie:** "po art. 3 dodaje się art. 3a. w brzmieniu: Organ wydający decyzję	Zgodnie z brzmieniem art. 59a ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (ustawa OOŚ) organ właściwy do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach poprzedza analizą zgodności lokalizacji przedsięwzięcia z ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, (...), jeżeli plany te zostały odpowiednio uchwalone albo przyjęte oraz zgodnie z brzmieniem art. 80 ustawy OOŚ, właściwy organ wydaje decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach po stwierdzeniu zgodności lokalizacji przedsięwzięcia z ustaleniami	**Uwaga kierunkowo uwzględniona** Projektodawca wprowadzi rozwiązanie polegające na możliwości równoczesnego prowadzenia postępowania środowiskowego oraz planistycznego. Na czas przygotowania raportu oddziaływania na środowisko, postępowanie w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach będzie mogło być zawieszone. W tym czasie będą mogły być prowadzone równoległe prace nad ew. dostosowaniem MPZP, co znacznie skróci proces inwestycyjny. Tym samym przed wydaniem decyzji o środowiskowych

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			o środowiskowych uwarunkowaniach, przy wszczęciu postępowania i wydawaniu tej decyzji dla elektrowni wiatrowej, nie uwzględnia wymogu określonego w art. 3.".	miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, (...) jeżeli plany te zostały odpowiednio uchwalone albo przyjęte. Ustawodawca w przepisach tych wyraźnie wskazuje na możliwość procedowania i wydania decyzji środowiskowej w przypadku braku obowiązującego MPZP. Zwracamy uwagę, że aktualnie organy wydające decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach, odmawiają wszczęcia postepowania do czasu uchwalenia MPZP. Biorąc pod uwagę długość procesu uzyskiwania decyzji środowiskowej, który trwa od 1 do 2 lat, o także mając na uwadze dotychczasową praktykę i konieczność uchwalenia wcześniej MPZP, proces ten znacznie się wydłuża i może trwać nawet 5 - 6 lat. Prowadzenie wskazanych procedur MPZP i DŚ szeregowo, nie zbliża nas do realizacji wskazanych w Dyrektywie RED III uproszczeń permittingu, który miałby zamknąć się odpowiednio w 12 lub 24 miesiącach. Mając na uwadze powyższe, zwracamy uwagę i postulujemy o doprecyzowanie przepisów rozdzielających definitywnie procedurę środowiskową od procedury planistycznej, w przypadku: braku uchwalonego/przyjętego MPZP, istniejącego MPZP z brakiem wskazanych turbin wiatrowych lub w przypadku istniejącego MPZP ze	uwarunkowaniach właściwy organ dokona tego posiadając wiedzę o zgodności planowanej inwestycji z MPZP.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				wskazanymi turbinami wiatrowymi, ale z zachowaniem innej odległości, stawiających tym samym technologię wiatrową na równi z innymi technologiami.	
122.	Stowarzyszenie „Nasz Dom Sucha”	Art. 1 pkt 3 projektu ustawy (art. 4 ust. 1 ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych)	Stowarzyszenie Nasz Dom Sucha w uzasadnieniu do powyższego zapisu wyjaśnia, iż inwestorzy OZE - farmy wiatrowe nie stosują w rzeczywistości, tak jak Państwo opisujecie realnego obniżenia emisji dźwięku podczas swoje pracy z uwagi na spadki mocy, a co za tym Idzie zmniejszenie produkcji energii elektrycznej, kosztem okolicznych mieszkańców. Instytucje kontrolne Państwa WIOŚ w zakresie kontroli hałasu nie są przygotowane, a przepisy są tak skonstruowane, iż badanie ewentualnego przekroczenia hałasu ustalonego normami odbywa się tylko na zgłoszenie ewentualnego przekroczenia, w godzinach pracy instytucji po wcześniejszym poinformowaniu inwestora OZE farma wiatrowa o terminie badania. Zatem w/w informacje pokazują, że wyciszenie turbiny następuje tylko na czas zgłoszonego badania przez WIOŚ, inwestor w skrócie przygotowuje się do badania. Strona społeczna nie jest tutaj w żaden sposób chroniona i nie ma żadnych narzędzi, żeby się chronić i kontrolować negatywne oddziaływanie hałasu na okoliczne budownictwo mieszkalne, co nie zostało uwzględnione w zmianach do projektu ustawy	w art. 4: a) w ust. 1 wyrazy Jest równa lub większa od dziesięciokrotności całkowitej wysokości elektrowni wiatrowej, chyba że plan miejscowy określa inną odległość, wyrażoną w metrach, jednak nie mniejszą niż 700 metrów pozostawia się wyrazy „nie może być mniejsza niż 700 metrów”	**Uwaga nieuwzględniona** Dokonanie korekty nastaw turbiny lub dokonanie innych działań mających na celu dotrzymanie standardów wynikać może np. z przeprowadzonej analizy porealizacyjnej, której obowiązek został nałożony przez organ wydający decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach. W tym zakresie nie chodzi o działania, które podejmuje samodzielnie inwestor (w tym przypadku faktycznie nie ma on nałożonego żadnego obowiązku), a o działania, które podejmuje inwestor, a wynikają one np. z efektów postępowania środowiskowego. W tym zakresie to organ wydający decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach stwierdza, kiedy i jakie przesłanki muszą zostać spełnione, aby wyniki takiego monitoringu zostały przyjęte.
123.	Stowarzyszenie „Nasz Dom Sucha”	Art. 1 pkt 3 lit. b projektu ustawy (art. 4 ust. 4 ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych)	J.W	b) w ust. 4 pozostawia się wyraz „700”	**Uwaga nieuwzględniona** Podkreśla się, że bufory odległości od zabudowy mieszkaniowej oraz obszarów cennych przyrodniczo ustalone w projekcie ustawy stanowią bezwzględną wartość minimalną. Nie ma prawnych ograniczeń,

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
					co do zastosowania w konkretnych przypadkach większych buforów odległości. Warto podkreślić, że o buforach odległości w każdym przypadku decyduje organ gminy sporządzający plan miejscowy po zapoznaniu się z treścią Strategicznej Oceny Oddziaływania na Środowisko (przeprowadzenie jej jest obligatoryjne) oraz zapoznaniu się z nastrojami społecznymi co do planowanej inwestycji wiatrakowej. Na dalszych etapach wpływ elektrowni wiatrowej na środowisko jest weryfikowany przy wydawaniu decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Finalne warunki lokalizacji oraz zasad funkcjonowania elektrowni wiatrowych, w tym oddalenia inwestycji od zabudowań mieszkalnych będą weryfikowane i określane w ramach procedury wydawania przez RDOŚ decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla konkretnej inwestycji, w tym w określonych przypadkach, na podstawie szczegółowego raportu oddziaływania na środowisko. Procedura taka jest stosowana dla wszystkich istotnie oddziaływujących na środowisko inwestycji, w tym dróg, linii kolejowych, linii energetycznych, zakładów przemysłowych itp., których emisja hałasu i oddziaływań elektromagnetycznych

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
					jest wyższa niż w przypadku elektrowni wiatrowych. W ramach ww. procedury nakładane na inwestycje są wszystkie niezbędne warunki i zasady funkcjonowania danej instalacji, aby mogła ona podlegać bezpiecznej eksploatacji. W przypadku farm wiatrowych w ramach wymagań nakładanych na inwestora mogą to być np.: ✓ nakaz odpowiedniego rozmieszczenia poszczególnych elektrowni na terenie dostępnym pod farmę wiatrową, ✓ zastosowanie rozwiązań technicznych dot. np. odmrażania i ogrzewania łopat elektrowni wiatrowych, ✓ zastosowanie rozwiązań technicznych dot. np. pokrycia turbiny i łopat oraz regulacji kąta ustawienia łopat w celu zlikwidowani efektu migotania cienia i światła, ✓ zastosowanie odpowiedniego otoczenia dla farmy wiatrowej (np. posadzenia drzew lub innych przeszkód dla rozchodzenia się hałasu), ✓ nakaz zastosowania tzw. monitoringu realizacyjnego wybudowanych już elektrowni wiatrowych w celu potwierdzenia braku negatywnych oddziaływań na otoczenie. Biorąc pod uwagę dostępne analizy negatywnych oddziaływań elektrowni wiatrowych ustalenie

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
					odległości minimalnej na poziomie 500 m wpisuje się w podstawowy cel projektodawcy, jakim jest zapewnienie maksymalnego bezpieczeństwa społeczności lokalnych mieszkających w pobliżu elektrowni wiatrowych. Warto też zwrócić uwagę, że projektowana nowelizacja wywrze także istotny wpływ na finanse przedsiębiorstw w sektorze energetyki odnawialnej oraz w sektorze budowlanym, doradczym i projektowym. Wpłynie to pozytywnie na realizacje zakładanego wzrostu udziału krajowego w polskich projektach wiatrakowych oraz wzrost zatrudnienia. Wprowadzenie projektowanych minimalnych odległości przyniesie realne korzyści dla samorządów. Wpływy do budżetu gmin z tytułu podatków od nieruchomości stanowić będą dodatkowe źródło przychodów. Na przyjęciu przepisów skorzysta również przemysł, ponieważ pozwolą one na uruchomienie nowych inwestycji w energetyce wiatrowej. Zwiększy się poziom dostępności mocy OZE dla przemysłu obniżając jednocześnie koszty prowadzenia działalności i ślad węglowy oferowanych produktów. Ma to kluczowe znaczenie szczególnie w przemyśle energochłonnym.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
124.	Górnośląskie Przedsiębiorstwo Wodociągów S.A.	Art. 1 pkt 3 projektu ustawy (art. 4 ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych)	Zmniejszenie odległości do 500 m jest krokiem naprzód, inwestorzy mogą oczekiwać jeszcze większej elastyczności w tym zakresie, zwłaszcza w przypadku obszarów o niskiej gęstości zaludnienia. Konieczne jest zapewnienie skutecznych mechanizmów partycypacji społecznej w procesie decyzyjnym, aby budować akceptację dla inwestycji. Być może zmianą w dobrym kierunku byłaby możliwość zmniejszenie odległości od zabudowań do 250 metrów za zgodą większości lokalnej społeczności.	W przypadku akceptacji dla procesu inwestycji w odnawialne źródło energii w postaci farmy wiatraków przez społeczność lokalną (m.in. poprzez referendum z udziałem co najmniej 30 % procent mieszkańców danej gminy) odległość od zabudowań może wynieść 300 metrów,	**Uwaga nieuwzględniona** Ustawa ma za zadanie zapewnić maksymalne bezpieczeństwo każdej osobie mieszkającej w bliskiej odległości od elektrowni wiatrowej. Z punktu widzenia powyższego dla ustawodawcy nie ma znaczenia czy takich podmiotów jest więcej czy jest to jedna osoba.
125.	Agro&Ekoplan	Art. 1 pkt 3 projektu ustawy (art. 4 ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych)	A) określenie minimalnej odległości turbiny od domu mieszkalnego 500 m liczone od centrum turbiny (a nie jego łopaty) do zewnętrznej krawędzi domu mieszkalnego (do wprowadzenia przepisów za rządów PIS odległość zawsze liczona była do centrum turbin, a nie łopat elektrowni; głośno elektrowni mierzy się na wysokości gondoli i tam, gdzie ta gondola jest położona - jej centrum - zewnętrzna odległość łopaty do domu mieszkalnego nie ma żadnego racjonalnego uzasadnienia, w tym również jeśli chodzi o tzw. Efekt migotania cienia - patrz punkt B)) B) efekt migotania cienia występuje wtedy, kiedy przy określonym układzie słońca cień z obracającej się turbiny pada na dom, którego okno wychodzi na turbinę i kiedy ten cień „wkracza” do domu mieszkalnego, szpitala, szkoły itd. Czyli do budynku, w którym przebywają ludzie. W legislacji UE, w tym Niemiec, aby wyeliminować uciążliwość migotania cienia, wprowadzono określone parametry dopuszczalnego czasu immisji przy w/w budynkach kształtują się one następująco: - pod uwagę bierze się wszystkie elektrownie, które znajdują się w odległości mniejszej lub równej (centrum elektrowni) od w/w		**Uwaga nieuwzględniona** Należy wziąć pod uwagę, że efekt migotania cienia to nie jedyny rodzaj oddziaływania, który jest ściśle związany z łopatą turbiny wiatrowej. Do pozostałych oddziaływań należy zaliczyć oddziaływania o charakterze mechanicznym jak np. oderwanie się kawałka lodu czy tez oderwanie kawałka lub całej łopaty. Zgodnie z powyższym pozostawia się obowiązek liczenia odległości od krańca łopaty.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			budynków, mniejszej lub równej niż 2000 m; dopuszczalny poziom immisji mierzy się przy natężeniu światła większej lub równej 2 luksy, jeśli natężenie jest mniejsze, cień nie występuje lub jest minimalny i nie wpływa na człowieka; powyżej 2000 m intensywność cienia jest minimalna lub nie występuje,		
126.	Sekcja ds. akustyki środowiska Polskie Towarzystwo Akustyczne	Art. 1 pkt 3 lit. a i b projektu ustawy (art. 4 ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych)	Oprócz kryterium 500 m powinno zostać dodane kryterium wynikające z przeprowadzonych obliczeń akustycznych. Dotychczas dla każdej farmy wiatrowej na etapie tworzenia MPZP oraz przeprowadzania procedury uzyskania decyzji środowiskowej przeprowadza się modelowanie akustyczne, w ramach którego wykreśla się izofony. Następnie na ich podstawie w połączeniu z wiedzą o usytuowaniu i rodzaju terenów chronionych określa się czy dana inwestycja dotrzymuje dopuszczalne poziomy hałasu. Tak jak pokazano na rysunkach 1.10 i 1.11 Załącznika nr 3 do OSR, może dochodzić do sytuacji że dla terenów objętych ochroną 40 dB w porze nocy (np. zabudowa jednorodzinna) minimalna odległość od turbin powinna być większa, a dla terenów objętych ochroną 45 dB wystarczy wskazane 500 m.	nie może być mniejsza niż 500 metrów lub odległość określona na podstawie przeprowadzonej analizy akustycznej, w zależności która wartość jest większa. Odległości te powinny być ustalane indywidualnie, z podziałem na tereny objęte standardem 40 dB lub 45 dB w porze nocy *Komentarz: Część zaznaczoną na żółto należałoby powiązać z funkcjami terenu opisanymi w Prawie Ochrony Środowiska. Powiązanie z poziomami jest metodycznie niepoprawne ale dobrze oddaje intencje autora,*	**Uwaga nieuwzględniona** W ramach wydawania decyzji środowiskowej bierze się pod uwagę również oddziaływanie turbiny wiatrowej w postaci hałasu oraz jej wpływ na najbliższą zabudowę mieszkaniową. Nie trzeba dodawać do przepisu kryterium, które już obecnie jest brane pod uwagę na etapie wydawania decyzji środowiskowej, tylko dlatego że wynika ono z przepisów innej ustawy. Jednocześnie w celu ochrony zdrowia i życia ludzi ustawa wprowadza ustawowe bufory minimalnych odległości.
127.	Stowarzyszenie na rzecz Praworządności i Ochrony Środowiska	Art. 1 pkt 3 projektu ustawy (art. 4 ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych)	**przeciwko jakimkolwiek zmianom w obowiązującej już Ustawie, a już zdecydowane NIE mówimy projektowanej zmianie odległości na 500m od zabudowań mieszkalnych oraz wzajemnie budynków mieszkalnych od elektrowni wiatrowych (obecnie obowiązuje 700m).** Nie mamy nic przeciwko budowie elektrowni wiatrowych pod warunkiem, że są one lokalizowane w odpowiednich odległościach od		**Uwaga nieuwzględniona** Podkreśla się, że bufory odległości od zabudowy mieszkaniowej oraz obszarów cennych przyrodniczo ustalone w projekcie ustawy stanowią bezwzględną wartość minimalną. Nie ma prawnych ograniczeń, co do zastosowania w konkretnych przypadkach większych buforów odległości. Warto podkreślić, że o

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			zabudowań mieszkalnych. W związku z tym zgłaszamy następujące uwagi: 1) To mieszkańcy gmin, w których zlokalizowano elektrownie wiatrowe ponoszą największe koszty tych inwestycji. Samorząd gminy wydając zgodę na inwestycje nie bierze pod uwagę, że dysponuje też cudzą własnością, jaką są działki gruntu położone wokół inwestycji. Sąsiadujące działki automatycznie tracą na wartości i stają się niemal bezwartościowe dla celów osiedleńczych, zostaje ograniczona swoboda prowadzenia produkcji rolniczej. 2) Nie do przyjęcia jest założenie, że tereny wiejskie w Polsce można traktować jako poligon przemysłowy dla wielkoskalowej energetyki wiatrowej. Należy pamiętać, że obecnie powstają i są instalowane turbiny o coraz większej wysokości i mocy. W obowiązującej ustawie odległościowej 10H zostały ustalone jasne, proste i racjonalne regulacje prawne oraz strefy ochronne. 3) Ważne jest, aby nie wyłączać z produkcji rolnej gruntów gleb klasy I-III i przeznaczenie ich pod budowę farm wiatrowych, aby z prawdziwą wnikliwością i szczerą dbałością o dobre klasy ziemie - nie pozwolić na zniszczenie naszego wspólnego narodowego skarbu jakim są grunty orne. 4) W polskim systemie prawnym zarówno ochrona zdrowia (art. 68 Konstytucji RP), jak i prawna ochrona życia człowieka (art. 38 Konstytucji RP) są wartościami chronionymi konstytucyjnie. Chronione są też na gruncie obowiązujących w Polsce konwencji międzynarodowych (m.in. art. 8 Konwencji o ochronie praw człowieka i		buforach odległości w każdym przypadku decyduje organ gminy sporządzający plan miejscowy po zapoznaniu się z treścią Strategicznej Oceny Oddziaływania na Środowisko (przeprowadzenie jej jest obligatoryjne) oraz zapoznaniu się z nastrojami społecznymi co do planowanej inwestycji wiatrakowej. Na dalszych etapach wpływ elektrowni wiatrowej na środowisko jest weryfikowany przy wydawaniu decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Finalne warunki lokalizacji oraz zasad funkcjonowania elektrowni wiatrowych, w tym oddalenia inwestycji od zabudowań mieszkalnych będą weryfikowane i określane w ramach procedury wydawania przez RDOŚ decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla konkretnej inwestycji, w tym w określonych przypadkach, na podstawie szczegółowego raportu oddziaływania na środowisko. Procedura taka jest stosowana dla wszystkich istotnie oddziaływujących na środowisko inwestycji, w tym dróg, linii kolejowych, linii energetycznych, zakładów przemysłowych itp., których emisja hałasu i oddziaływań elektromagnetycznych jest wyższa niż w przypadku elektrowni wiatrowych. W ramach ww. procedury nakładane na inwestycje są wszystkie niezbędne warunki i zasady funkcjonowania danej instalacji,

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			podstawowych wolności, zgodnie z którym, każdy ma prawo do poszanowania swojego życia prywatnego i rodzinnego, swojego mieszkania). Z powyższych regulacji wynika obiektywny nakaz podejmowania przez władze publiczne takich działań, które umożliwiają należytą ochronę i realizację praw do ochrony zdrowia, życia, życia rodzinnego, prywatnego, mieszkania. **Nadmienić należy, że zdecydowana większość projektów wiatrowych z ważnymi pozwoleniami na budowę nie spełnia obecnie ustawowej odległości od budynków mieszkalnych 10H, co powinno całkowicie wykluczać możliwość ich realizacji w ogóle.** 4) budynki mieszkalne albo budynki o funkcji mieszanej, w skład której wchodzi funkcja mieszkaniowa od elektrowni wiatrowej - **odpowiada odległości pozwalającej spełnić wymagania dopuszczalnego poziomu hałasu dla tego rodzaju zabudowy, określone w rozporządzeniu Ministra Środowiska** z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2014 r., poz. 112)."; **Należy zwrócić uwagę na fakt, że w przywołanym rozporządzeniu o wartościach dopuszczalnych hałasu w środowisku, hałas pochodzący od elektrowni wiatrowych nie został uwzględniony, co oznacza, że brak jest stosownych wartości dopuszczalnych, do których można byłoby się odnieść.** Z kolei metodyka pomiarowa opisana w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 30 października 2014 r. *w sprawie wymagań w*		aby mogła ona podlegać bezpiecznej eksploatacji. W przypadku farm wiatrowych w ramach wymagań nakładanych na inwestora mogą to być np.: ✓nakaz odpowiedniego rozmieszczenia poszczególnych elektrowni na terenie dostępnym pod farmę wiatrową, ✓zastosowanie rozwiązań technicznych dot. np. odmrażania i ogrzewania łopat elektrowni wiatrowych, ✓zastosowanie rozwiązań technicznych dot. np. pokrycia turbiny i łopat oraz regulacji kąta ustawienia łopat w celu zlikwidowani efektu migotania cienia i światła, ✓zastosowanie odpowiedniego otoczenia dla farmy wiatrowej (np. posadzenia drzew lub innych przeszkód dla rozchodzenia się hałasu), ✓nakaz zastosowania tzw. monitoringu realizacyjnego wybudowanych już elektrowni wiatrowych w celu potwierdzenia braku negatywnych oddziaływań na otoczenie. Biorąc pod uwagę dostępne analizy negatywnych oddziaływań elektrowni wiatrowych ustalenie odległości minimalnej na poziomie 500 m wpisuje się w podstawowy cel projektodawcy, jakim jest zapewnienie maksymalnego bezpieczeństwa społeczności lokalnych mieszkających w pobliżu elektrowni wiatrowych.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			zakresie prowadzenia pomiarów wielkości emisji oraz pomiarów ilości pobieranej wody (Dz. U. z 2014 r., poz. 1542) nie jest dostosowana do obiektów takich jak elektrownie wiatrowe z szeregu powodów: a) ograniczenie prędkości wiatru w warunkach pomiarowych do poniżej 5 m/s uniemożliwia pomiary hałasu elektrowni wtedy, gdy działa ona z pełną mocą i hałasuje najbardziej (turbina rusza bowiem dopiero przy prędkości wiatru ok. 3- 4 m/s, a pełną moc rozwija przy prędkości powyżej 12 m/s); Oczywiście prędkość wiatru na poziomie osi rotora jest zwykle większa niż na poziomie 4 m nad ziemią, ale rozporządzenie nie odnosi się w ogóle do tego problemu. b) istnieje znacząca zależność między prędkością wiatru i hałasem elektrowni wiatrowej (jej mocą akustyczną) - różnice są rzędu 10 dB; (Z powyższych zależności wynikają drastyczne przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu, gdy wiatr przekroczy owe opisane w metodyce 5 m/s.) c) w metodyce tej nie opisuje się pomiarów hałasu elektrowni wiatrowych, a w szczególności nie wymienia się poprawek dla hałasu impulsowego, opisywanego też w publikacjach jako hałas tonalny czy modulowany; Z analizy dostępnej literatury światowej wynika, że poprawka dodawana do wyniku pomiaru równoważnego poziomu dźwięku powinna zostać ustalona przez specjalistów akustyków w porozumieniu z lekarzami. (Trzeba dodać, że dotychczas Minister Klimatu i Środowiska w rozporządzeniach pomija całkowicie taką poprawkę.)		Warto też zwrócić uwagę, że projektowana nowelizacja wywrze także istotny wpływ na finanse przedsiębiorstw w sektorze energetyki odnawialnej oraz w sektorze budowlanym, doradczym i projektowym. Wpłynie to pozytywnie na realizacje zakładanego wzrostu udziału krajowego w polskich projektach wiatrakowych oraz wzrost zatrudnienia. Wprowadzenie projektowanych minimalnych odległości przyniesie realne korzyści dla samorządów. Wpływy do budżetu gmin z tytułu podatków od nieruchomości stanowić będą dodatkowe źródło przychodów. Na przyjęciu przepisów skorzysta również przemysł, ponieważ pozwolą one na uruchomienie nowych inwestycji w energetyce wiatrowej. Zwiększy się poziom dostępności mocy OZE dla przemysłu obniżając jednocześnie koszty prowadzenia działalności i ślad węglowy oferowanych produktów. Ma to kluczowe znaczenie szczególnie w przemyśle energochłonnym.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			d) dotychczasowe normatywy dopuszczalnych poziomów dźwięku w środowisku zawierają tylko dźwięki skorygowane charakterystyką częstotliwościową A, które są niewystarczające w przypadku elektrowni wiatrowych. W ustawie "Prawo ochrony środowiska" opublikowanej po ostatnich zmianach w Dz. U. 2017 poz. 519, w rozdziale zawierającym definicje w art. 3 p. 5 napisano, że jako hałas — rozumie się dźwięki o częstotliwościach od 16 Hz do 16 000 Hz, ale zaraz potem w p. 26a wprowadza się poziom dźwięku A skorygowany charakterystyką A, czyli w praktyce częściowo pomijane są dźwięki w zakresie 100 Hz - do 16 Hz, ze względu na przebieg charakterystyki korekcyjnej A; **Cechą charakterystyczną hałasu elektrowni wiatrowych jest bardzo duża zawartość dźwięków niskoczęstotliwościowych w całkowitym widmie hałasu.** Dźwięki niskoczęstotliwościowe (16 do 100 Hz) i infradźwięki (poniżej 16 Hz) **dominują** w widmie hałasu tych elektrowni i choć są bardzo szkodliwe dla ludzi, są eliminowane z wyników pomiarów właśnie skutkiem stosowania charakterystyki korekcyjnej A. Niestety szkodliwe są nie tylko dźwięki słyszalne, ale także **niesłyszalne, aż do infradźwięków włącznie.** **Wykorzystując wieloletnie doświadczenia w zakresie skutków zdrowotnych hałasu środowiskowego Narodowy Instytut Zdrowia Publicznego - Państwowy Zakład Higieny opracował i opublikował w roku 2016 stanowisko w sprawie farm wiatrowych, które przedłożony projekt pomija milczeniem.**		

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			„Zdaniem Instytutu, obecnie obowiązujące w Polsce przepisy prawne (w zakresie czynników ryzyka obejmujące w praktyce jedynie poziom hałasu), nie tylko nie są odpowiednie dla tego rodzaju obiektów, jakimi są turbiny wiatrowe, ale również nie gwarantują w wystarczającym stopniu ochrony zdrowia publicznego. (...) *Mając powyższe na uwadze, do chwili opracowania kompleksowej metodyki oceny oddziaływania przemysłowych farm wiatrowych na zdrowie ludzi, Instytutu* ***zaleca 2 km****, jako minimalną odległość turbin wiatrowych od zabudowań."* Z wprowadzeniem tego zapisu należy poczekać do czasu opracowania przez Ministerstwo Klimatu i Środowiska właściwych unormowań prawnych w zakresie ochrony przed hałasem generowanym przez elektrownie wiatrowe zgodnie z zaleceniami Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego - Państwowego Zakładu Higieny. Aby umożliwić powstawanie nowej zabudowy mieszkaniowej w odległości mniejszej niż 10H od istniejącej elektrowni, należałoby zobowiązać, osoby chętne to uczynić, do składania oświadczenia o świadomości możliwych zagrożeń dla zdrowia oraz obniżeniu wartości nowej zabudowy już w chwili jej powstania, aby uniknąć w przyszłości problemu z wypłatą odszkodowań.		
128.	Polskie Sieci Elektroenergetyczne S.A.	Art. 1 pkt 3a (nowy) projektu ustawy (art. 4a ust. 1-3 ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych)	Proponowana zmiana dotyczy uproszczenia sposobu wyliczania minimalnej odległości pomiędzy linią a turbiną. Dotychczas było to liczone pomiędzy rzutem linii a okręgiem, którego promień jest równy połowie średnicy wirnika wraz z łopatami, a środek jest środkiem okręgu opisanego na obrysie wieży. Proponuje	W art. 4a ust. 1-3 otrzymują brzmienie: **„1.** W przypadku lokalizowania elektrowni wiatrowej odległość tej elektrowni od sieci elektroenergetycznej najwyższych napięć jest równa lub większa od **3,5**-	**Uwaga uwzględniona** Projektodawca zastosuje regulację, która w sposób adekwatny uwzględni nowe wymogi techniczne PSE S.A.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			się bazować na odległości pomiędzy osią linii a środkiem okręgu opisanego na obrysie wieży.	krotności maksymalnej średnicy wirnika wraz z łopatami albo równa lub większa od 2-krotności maksymalnej całkowitej wysokości elektrowni wiatrowej, określonych w planie miejscowym, w zależności od tego, która z tych wartości jest większa. **2.** W przypadku budowy lub przebudowy elektrowni wiatrowej odległość tej elektrowni od sieci elektroenergetycznej najwyższych napięć jest równa lub większa od **3,5**-krotności średnicy wirnika wraz z łopatami albo równa lub większa od 2-krotności całkowitej wysokości elektrowni wiatrowej, w zależności od tego, która z tych wartości jest większa. **3.** W przypadku lokalizowania sieci elektroenergetycznej najwyższych napięć na podstawie planu miejscowego, decyzji WZ, decyzji LICP albo decyzji o ustaleniu lokalizacji strategicznej inwestycji w zakresie sieci przesyłowych, o której mowa w art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o przygotowaniu i realizacji strategicznych inwestycji w zakresie sieci przesyłowych, a także jej budowy lub przebudowy na podstawie pozwolenia na budowę albo zgłoszenia, o którym mowa w przepisach prawa budowlanego, odległość tej sieci od elektrowni wiatrowej jest równa lub większa od **3,5** - krotności	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				maksymalnej średnicy wirnika wraz z łopatami albo równa lub większa od 2-krotności maksymalnej całkowitej wysokości elektrowni wiatrowej, określonej w planie miejscowym, decyzji WZ albo decyzji LICP, w zależności od tego, która z tych wartości jest większa.”	
129.	Polskie Sieci Elektroenergetyczne S.A.	Art. 1 pkt 3a (nowy) projektu ustawy (art. 4a ust. 5 ustawy z o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych)	Propozycja dodania w art. 4a ust. 5 zapisów pkt 2) wynika ze zrealizowanej w 2024 r. przez PSE S.A. pracy badawczo-rozwojowej pt. „*Weryfikacja skuteczności ochrony przewodów linii napowietrznych znajdujących się w polu oddziaływania śladu aerodynamicznego turbin wiatrowych*” – na podstawie uzyskanych wyników pracy, w ramach której przeprowadzono badania drgań na linii 220 kV Morzyczyn-Recław (która wyposażona została podczas modernizacji w tłumiki drgań), w wyniku odziaływania śladu wiatrowego turbin wiatrowych oraz wniosków z opracowanego koreferatu przez zespół pracowników Politechniki Gdańskiej (prof. dr hab. inż. Waldemar Kamrat, prof. dr hab. inż. Zbigniew Lubośny, dr hab. inż. Jacek Klucznik, prof. PG). Badania jak wyżej potwierdziły, że zastosowanie aktywnej ochrony przeciwdrganiowej pozwala istotnie zniwelować oddziaływanie śladu aerodynamicznego za turbiną na linię.	Obecnemu art. 4a ust 5. **nadaje się oznaczenie** **„pkt 1)”** i **dodaje się pkt 2) w brzmieniu**: „**2)** W uzasadnionych przypadkach, we wniosku o wszczęcie postępowania w sprawie wydania decyzji albo w zgłoszeniu, o których mowa w ust. 1, 2, i 3 albo we wniosku, o którym mowa w art. 17 pkt 1 albo 2 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym dopuszcza się lokalizację turbin wiatrowych w odległości L: a) $3{,}5\ D > L \geq L_{min}$ pod warunkiem przedłożenia wraz z wnioskiem, o którym mowa wyżej uzgodnionej z operatorem analizy wpływu turbulencji generowanych przez turbiny wiatrowe na linię, uwzględniającej zagrożenia dla pracy linii oraz sposoby zabezpieczenia linii przed tymi zagrożeniami, poprzez zastosowanie co najmniej: czynnej ochrony przeciwdrganiowej oraz systemu	**Uwaga kierunkowo uwzględniona** Projektodawca zastosuje regulację, która w sposób adekwatny uwzględni nowe wymogi techniczne PSE S.A.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				automatycznego zatrzymania turbiny wiatrowej w przypadku wykrycia oblodzenia jej łopat, a także dodatkowych środków wynikających z analizy jw. b) $L_{min} > L$ pod warunkiem przedłożenia wraz z wnioskiem, o którym mowa wyżej uzgodnionej z operatorem analizy wpływu turbulencji generowanych przez turbiny wiatrowe na linię oraz szczegółowej analizy ryzyka upadku turbiny wiatrowej lub jej uszkodzonych elementów w kierunku linii, uwzględniającej zagrożenia dla pracy linii oraz sposoby zabezpieczenia linii przed tymi zagrożeniami, poprzez zastosowanie co najmniej: czynnej ochrony przeciwdrganiowej oraz systemu automatycznego zatrzymania turbiny wiatrowej w przypadku wykrycia oblodzenia jej łopat, a także dodatkowych środków wynikających z analiz jw. gdzie: D – maksymalna średnica wirnika wraz z łopatami turbiny wiatrowej wyrażona w metrach, L - odległość o której mowa w art. 4a ust. 6, L_{min} - wartość większą z poniższych:	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				L_{min} $= 1{,}6$ $- krotności$ maksymalnej średnicy w albo L_{min} $= 1{,}1 -$ −krotności maksymalnej całkowitej wysokości elektrowni wiatrowej	
130.	Polskie Sieci Elektroenergetyczne S.A.	Art. 1 pkt 3a (nowy) projektu ustawy (art. 4a ust. 6 pkt 1 ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych)	Proponuje się uproszczenie zapisu dot. wyliczenia odległości do linii napowietrznych.	Art. 4a ust. 6 **pkt 1) otrzymuje brzmienie**: „**1)** rzutem poziomym istniejącej sieci elektroenergetycznej najwyższych napięć **a w przypadku linii elektroenergetycznej osi linii**, albo”	**Uwaga uwzględniona**
131.	Polskie Sieci Elektroenergetyczne S.A.	Art. 1 pkt 3a (nowy) projektu ustawy (art. 4a ust. 6 pkt 6, pkt 7 i pkt 9 ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych)	Proponowana zmiana dotyczy uproszczenia sposobu wyliczania minimalnej odległości pomiędzy linią a turbiną i wynika z propozycji zmiany zapisów w art 4a ust 1.	Art. 4a ust. 6 **pkt 6) otrzymuje brzmienie**: „**6)** ~~okręgiem, którego promień jest równy połowie średnicy wirnika wraz z łopatami, a środek jest~~ środkiem okręgu opisanego na obrysie wieży istniejącej lub zlokalizowanej elektrowni wiatrowej – w przypadku lokalizowania sieci elektroenergetycznej najwyższych napięć, wydawania dla niej pozwolenia na budowę albo dokonywania zgłoszenia, o którym mowa w przepisach prawa budowlanego, gdy dla wszystkich elektrowni wiatrowych przewidzianych na terenie, którego sposób zagospodarowania określony w planie miejscowym, decyzji WZ albo decyzji LICP dopuszcza budowę elektrowni	**Uwaga uwzględniona**

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				wiatrowej, wydano pozwolenia na budowę, albo” Art. 4a ust. 6 **pkt 7) otrzymuje brzmienie**: „**7)** linią rozgraniczającą teren, którego sposób zagospodarowania określony w planie miejscowym dopuszcza budowę elektrowni wiatrowej, albo granicą terenu objętego decyzją WZ, albo decyzją LICP, na którym jest możliwa lokalizacja elektrowni wiatrowej, albo ~~okręgiem, którego promień jest równy połowie średnicy wirnika wraz z łopatami, a środek jest~~ środkiem okręgu opisanego na obrysie wieży istniejącej elektrowni wiatrowej, w zależności od tego, która odległość jest mniejsza – w przypadku lokalizowania sieci elektroenergetycznej najwyższych napięć lub wydawania dla niej pozwolenia na budowę albo dokonywania zgłoszenia, o którym mowa w przepisach prawa budowlanego, jeżeli nie dla wszystkich elektrowni wiatrowych przewidzianych na terenie, którego sposób zagospodarowania określony w planie miejscowym, decyzji WZ albo decyzji LICP dopuszcza budowę elektrowni wiatrowej, wydano pozwolenia na budowę, albo” Art. 4a ust. 6 **pkt 9) otrzymuje brzmienie**:	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				„**9)** ~~okręgiem, którego promień jest równy połowie średnicy wirnika wraz z łopatami, a środek jest~~ środkiem okręgu opisanego na obrysie wieży istniejącej lub planowanej elektrowni wiatrowej – w przypadku wydawania pozwolenia na budowę albo dokonywania zgłoszenia, o którym mowa w przepisach prawa budowlanego, dla elektrowni wiatrowej”.	
132.	Polskie Stowarzyszenie Energetyki Wiatrowej	Art. 1 pkt 3 projektu ustawy (art. 4 ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych)	Wyłączenie konieczności stosowania ustawowych odległości w przypadku przebudowy istniejących instalacji wiatrowych (tzw. Repowering)	Istnieje ryzyko, że zaproponowane w ustawie zmiany, wpłyną na brak możliwości uzyskania stosowanych pozwoleń w ramach planowanych w najbliższym czasie prac modernizacyjnych istniejących instalacji wiatrowych. Możliwość realizacji repoweringu jest jednym z kluczowych działań w zakresie utrzymania (lub zwiększenia) mocy wytwórczych OZE dla istniejących FW i powinna zostać potraktowana priorytetowo. Oczywiście kwestia uzyskania stosownych pozwoleń i decyzji jest pokłosiem projektowanych zmian w przedmiotowej Ustawie. Zwracamy uwagę na konieczność uregulowania tej kwestii, umożliwiając tym samym niezakłóconą realizację kluczowych działań w zakresie utrzymania istniejących elektrowni, cennych z punktu widzenia zapewnienia stabilności źródeł zielonej energii w miksie energetycznym.	**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga spoza zakresu przedmiotowego projektu. Celem projektodawcy jest zliberalizowanie zasad dotyczących lokalizowania elektrowni wiatrowych. Cel ten jest realizowany w omawianym projekcie. W pozostałym zakresie uwaga zostanie przeanalizowana przy kolejnych pracach legislacyjnych.
133.	Fundacja Łyński Kamień z/s w Nowych	Art. 1 pkt 3 lit. a i b projektu ustawy (art. 4 ustawy o	Zmiana w art. 4 ust. 1 i 4 projektu zastępująca minimalną odległość 700 m elektrowni wiatrowych od zabudowy mieszkalnej odległością	w art. 4:	**Uwaga nieuwzględniona**

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
	Łozicach, woj. zachodniopomorskie	inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych)	500 m jest całkowicie nieuzasadniona i wynika jedynie z postulatów deweloperów, którym brakuje przestrzeni pod budowę elektrowni wiatrowych. Kryterium hałasowe, którym posługuje się projektodawca jest całkowicie niewiarygodne, gdyż obecnie obowiązujące przepisy Prawa ochrony środowiska, dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku i metodologia obliczeń hałasu pochodzącego z elektrowni wiatrowych są zupełnie niedostosowane do specyfiki hałasu pochodzącego z tych urządzeń i nie mogą być stosowane w praktyce. Jedyną metodą wyznaczania bezpiecznej lokalizacji tych urządzeń jest kryterium minimalnej odległości, gdyż natężenie dźwięku spada wraz z odległością od jego źródła a odległość 2.000 m w praktyce zapewnia komfort funkcjonowania. Projekt ustawy całkowicie pomija dorobek światowej nauki w dziedzinie akustyki, która jednoznacznie wskazuje, że hałas emitowany przez elektrownie wiatrowe ma unikalną sygnaturę dźwiękową nieporównywalną z żadnymi innymi źródłami dźwięku i dopóki nie ma uzgodnionej metodologii jego pomiaru, to posługiwanie się obecnymi metodami pomiarowymi i poziomami natężenia dźwięku i to paśmie słyszalnym „A" jest niedopuszczalne.	a) w ust. 1 wyrazy „jest równa lub większa od dziesięciokrotności całkowitej wysokości elektrowni wiatrowej, chyba że plan miejscowy określa inną odległość, wyrażoną w metrach, jednak nie mniejszą niż 700 metrów" zastępuje się wyrazami „nie może być mniejsza niż 2.000 metrów", b) w ust. 4 wyraz „700" zastępuje się wyrazem „2.000";	Bufory odległości od zabudowy mieszkaniowej oraz obszarów cennych przyrodniczo ustalone w projekcie ustawy stanowią bezwzględną wartość minimalną. Nie ma prawnych ograniczeń, co do zastosowania w konkretnych przypadkach większych buforów odległości. Warto podkreślić, że o buforach odległości w każdym przypadku decyduje organ gminy sporządzający plan miejscowy po zapoznaniu się z treścią Strategicznej Oceny Oddziaływania na Środowisko (przeprowadzenie jej jest obligatoryjne) oraz zapoznaniu się z nastrojami społecznymi co do planowanej inwestycji wiatrakowej. Na dalszych etapach wpływ elektrowni wiatrowej na środowisko jest weryfikowany przy wydawaniu decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Finalne warunki lokalizacji oraz zasad funkcjonowania elektrowni wiatrowych, w tym oddalenia inwestycji od zabudowań mieszkalnych będą weryfikowane i określane w ramach procedury wydawania przez RDOŚ decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla konkretnej inwestycji, w tym w określonych przypadkach, na podstawie szczegółowego raportu oddziaływania na środowisko. Procedura taka jest stosowana dla wszystkich istotnie

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
					oddziaływujących na środowisko inwestycji, w tym dróg, linii kolejowych, linii energetycznych, zakładów przemysłowych itp., których emisja hałasu i oddziaływań elektromagnetycznych jest wyższa niż w przypadku elektrowni wiatrowych. W ramach ww. procedury nakładane na inwestycje są wszystkie niezbędne warunki i zasady funkcjonowania danej instalacji, aby mogła ona podlegać bezpiecznej eksploatacji. W przypadku farm wiatrowych w ramach wymagań nakładanych na inwestora mogą to być np.: ✓ nakaz odpowiedniego rozmieszczenia poszczególnych elektrowni na terenie dostępnym pod farmę wiatrową, ✓ zastosowanie rozwiązań technicznych dot. np. odmrażania i ogrzewania łopat elektrowni wiatrowych, ✓ zastosowanie rozwiązań technicznych dot. np. pokrycia turbiny i łopat oraz regulacji kąta ustawienia łopat w celu zlikwidowani efektu migotania cienia i światła, ✓ zastosowanie odpowiedniego otoczenia dla farmy wiatrowej (np. posadzenia drzew lub innych przeszkód dla rozchodzenia się hałasu), ✓ nakaz zastosowania tzw. monitoringu realizacyjnego wybudowanych już elektrowni wiatrowych w celu potwierdzenia braku

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
					negatywnych oddziaływań na otoczenie. Biorąc pod uwagę dostępne analizy negatywnych oddziaływań elektrowni wiatrowych ustalenie odległości minimalnej na poziomie 500 m wpisuje się w podstawowy cel projektodawcy, jakim jest zapewnienie maksymalnego bezpieczeństwa społeczności lokalnych mieszkających w pobliżu elektrowni wiatrowych. Warto też zwrócić uwagę, że projektowana nowelizacja wywrze także istotny wpływ na finanse przedsiębiorstw w sektorze energetyki odnawialnej oraz w sektorze budowlanym, doradczym i projektowym. Wpłynie to pozytywnie na realizacje zakładanego wzrostu udziału krajowego w polskich projektach wiatrakowych oraz wzrost zatrudnienia. Wprowadzenie projektowanych minimalnych odległości przyniesie realne korzyści dla samorządów. Wpływy do budżetu gmin z tytułu podatków od nieruchomości stanowić będą dodatkowe źródło przychodów. Na przyjęciu przepisów skorzysta również przemysł, ponieważ pozwolą one na uruchomienie nowych inwestycji w energetyce wiatrowej. Zwiększy się poziom dostępności mocy OZE dla przemysłu obniżając jednocześnie koszty prowadzenia

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
					działalności i ślad węglowy oferowanych produktów. Ma to kluczowe znaczenie szczególnie w przemyśle energochłonnym.
134.	Fundacja Instrat	Art. 1. pkt 3 projektu ustawy (art. 4 ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych)	Pozytywnie oceniamy proponowany zapis w zakresie zmniejszenia wymaganej odległości z 700 do 500 metrów. Liberalizacja wymogów w tym zakresie istotnie zwiększy ilość terenów potencjalnie dostępnych dla rozwoju energetyki wiatrowej, zgodnie z celami krajowych i unijnych strategii energetycznych. Według naszego szacunku z analizy „Koniec walki z wiatrakami?", opublikowanej 15 października 2024 r., dostępna powierzchnia może wzrosnąć o ok. 75%. Dodatkowym pozytywnym skutkiem będzie umożliwienie realizacji niektórych projektów inwestycyjnych, przygotowanych w poprzednich latach z myślą o zapowiadanej liberalizacji tzw. zasady 10H do wymogu odległości 500 m od zabudowań.		**Uwaga uwzględniona**
135.	Izba Gospodarcza Wodociągi Polskie	Art. 1 pkt 3 projektu ustawy (art. 4 ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych)	**Zmniejszenie minimalnej odległości elektrowni wiatrowej od zabudowy mieszkalnej do 500m (obecnie 700).** Zmiana ma znaczenie w kontekście planowej rozbudowy OZE i przygotowywanego w związku z tym studium wykonalności przez dostawce.		**Uwaga uwzględniona**
136.	Stowarzyszenie Pracownia na rzecz Wszystkich Istot	Art. 1 pkt. 3 projektu ustawy (art. 4 ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych)	Stowarzyszenie Pracownia na rzecz Wszystkich Istot popiera propozycję zmiany odległości elektrowni z 700 m na 500 m w przypadku lokalizowania, budowy lub przebudowy elektrowni wiatrowej od budynku mieszkalnego albo budynku o funkcji mieszanej.	Nie dotyczy.	**Uwaga uwzględniona**
137.	Fundacja WWF Polska	Art. 1 pkt 3 projektu ustawy (art. 4 ustawy o inwestycjach w	Fundacja WWF Polska popiera propozycję zmiany z 700 m na 500 m w przypadku lokalizowania, budowy lub przebudowy elektrowni wiatrowej odległość tej elektrowni od		**Uwaga uwzględniona**

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
		zakresie elektrowni wiatrowych)	budynku mieszkalnego albo budynku o funkcji mieszanej.		
138.	Uniwersytet Adama Mickiewicza w Poznaniu	Art. 1 pkt 3 lit. b projektu ustawy (art. 4 ust 4 ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych)	Biorąc pod uwagę wpływ lądowych elektrowni wiatrowych (LEW) na stan akustyczny środowiska, proponowana w art. 4 ust. 1 i ust. 4 zmiana minimalnej odległości LEW od budynku mieszkalnego z 700 m na 500 m, jest w naszej ocenie rozwiązaniem rozsądnym, jednakże pod warunkiem zmian w rozporządzeniach wykonawczych do ustawy Prawo ochrony środowiska (ustawa POŚ). Wiadomo bowiem, że instalacja taka musi jednocześnie spełniać wymagania ustawy POŚ, w tym ochrony przed hałasem. Na ten aspekt chcemy zwrócić na szczególną uwagę. Jest bardzo istotne, że rozporządzenia wykonawcze do ustawy POŚ w zakresie ochrony środowiska przed hałasem dotyczącym instalacji LEW są takie same od wielu lat. Jak wynika z uzasadnienia do projektu ustawy (plik „dokument684405") doprowadziły one do (cyt.): „*… Pierwsze lata rozwoju energetyki wiatrowej w Polsce były nierzadko kontrowersyjne. W tym okresie w gminach pojawiały się postulaty środowisk społecznych i gospodarczych zwracających uwagę na błędy i nieprawidłowości związane z procesem lokalizacji elektrowni wiatrowych. Brak adekwatnych regulacji krajowych doprowadził do szeregu zaniedbań oraz niepotrzebnych konfliktów i niepokoi społecznych. Efektem tych okoliczności było uchwalenie ustawy o inwestycjach…*". Płynie z tego wniosek, że sama zmiana minimalnej odległości z 700 m na 500 m, bez zmiany obecnych regulacji w zakresie ochrony		**Uwaga nieuwzględniona** Bufory odległości od zabudowy mieszkaniowej oraz obszarów cennych przyrodniczo ustalone w projekcie ustawy stanowią bezwzględną wartość minimalną. Nie ma prawnych ograniczeń, co do zastosowania w konkretnych przypadkach większych buforów odległości. Warto podkreślić, że o buforach odległości w każdym przypadku decyduje organ gminy sporządzający plan miejscowy po zapoznaniu się z treścią Strategicznej Oceny Oddziaływania na Środowisko (przeprowadzenie jej jest obligatoryjne) oraz zapoznaniu się z nastrojami społecznymi co do planowanej inwestycji wiatrakowej. Na dalszych etapach wpływ elektrowni wiatrowej na środowisko jest weryfikowany przy wydawaniu decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Finalne warunki lokalizacji oraz zasad funkcjonowania elektrowni wiatrowych, w tym oddalenia inwestycji od zabudowań mieszkalnych będą weryfikowane i określane w ramach procedury wydawania przez RDOŚ decyzji o środowiskowych. Jeśli zaś chodzi o uwzględnienie aktualnego stan wiedzy w zakresie oceny dokuczliwości hałasu oraz

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			przed hałasem, może doprowadzić do tej samej sytuacji, której skutkiem było wprowadzenie nieuzasadnionego w oparciu o ówczesny i obecny stan wiedzy, nieracjonalnego ograniczenia zwanego potocznie zasadą odległościową „10H". Niezbędne jest zatem równoległe wprowadzenie (cyt.) „*adekwatnych regulacji krajowych*", które będą uwzględniały aktualny stan wiedzy w zakresie oceny dokuczliwości hałasu oraz metod pomiaru i obliczania (prognozowania) poziomu dźwięku w środowisku od instalacji LEW, a także doświadczenia w planowaniu, eksploatacji i kontroli inwestycji, rozwój cichszych technologii, ale także wzrost świadomości i wymagań społecznych, charakterystycznych dla kraju rozwiniętego. Na konieczność podjęcia takich działań wskazują niezweryfikowane tezy przywołane we ww. uzasadnieniu oraz w ocenie skutków regulacji (plik „dokument684406"), które wskazują że stosowane obecnie LEW bez problemu mogą być lokalizowane w odległości 500 m. Jest to oczywiście możliwe, ale w rzeczywistości wymaga zwykle stosowania dodatkowych środków i działań przeciwhałasowych oraz wiarygodnych i dostępnych metod kontroli (pomiary hałasu). Poziom dźwięku w określonej odległości od źródła hałasu zawsze zależy od dwóch składników. Są to: poziom emisji (charakterystyka źródła, w tym przypadku instalacji LEW) oraz warunki propagacji dźwięku na drodze od źródła do odbiornika (charakterystyka środowiska, w tym rodzaj pokrycia i ukształtowanie terenu). We ww. dokumentach przywołuje się		metod pomiaru i obliczania (prognozowania) poziomu dźwięku, jest to przedmiotem analiz w związku z planowanymi nowelizacjami rozporządzeń o przedmiotowym zakresie.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			ustalenia monografii „Elektrownie wiatrowe w życiu człowieka” (PAN, 2022; plik „dokument684409”), z których wynika według obliczeń przy standardowo do tej pory wykorzystywanej metodzie prognozowania hałasu w środowisku ISO 9613-2:2002, że (cyt.): „…. *dla typowych warunków lokalizacji turbin wiatrowych w Polsce, takich jak pola uprawne i łąki (co w ujęciu propagacji dźwięku nad gruntem oznacza przyjęcie współczynnika gruntu G=1) limit hałasu 40 dB w odległości 500 m będzie zachowany dla pracy turbin wiatrowych o poziomie mocy akustycznej zbliżonej do wartości 107,7 dB* …”. Tymczasem od dawna wiadomo, że obliczenia ze współczynnikiem gruntu G=1 zaniżają prognozowane poziomy hałasu turbin wiatrowych. Na potwierdzenie tego faktu nie trzeba przytaczać danych literaturowych, gdyż w aktualnym wydaniu ww. normy, ISO 9613-2:2024(en), w odniesieniu do LEW wskazano jednoznacznie, że współczynnik gruntu przyjmowany do obliczeń nie może być większy niż G=0,5. Wynika to z tego, że norma ISO 9613-2 pierwotnie nie była przeznaczona do obliczeń poziomu dźwięku dla źródeł zlokalizowanych wyżej niż 30 m. W konsekwencji współczynnik gruntu dla źródeł zlokalizowanych wyżej nie może być bezpośrednio utożsamiany z faktyczną twardością gruntu w otoczeniu LEW. Jest to przykład jednego z zagadnień, które wymagają uregulowania, bo wpływa pośrednio na decyzje lokalizacyjne. Wskazujemy zatem na konieczność zaktualizowania regulacji krajowych w zakresie sposobu pomiaru, prognozowania i oceny hałasu turbiny wiatrowej. Wymaga to też weryfikacji		

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			dopuszczalnych wartości poziomu dźwięku dla LEW. Zgodnie z obecnym stanie prawnym, instalacje te zaliczane są do „pozostałych obiektów i działalności będącej źródłem hałasu", co nie uwzględnia specyfiki tego źródła. Dokuczliwość hałasu turbin wiatrowych zależy od poziomu dźwięku. W dokumencie wydanym przez Międzynarodową Organizację Zdrowia „Environmental Noise Guidelines for the European Region" (WHO, 2018, ISBN 978 92 890 5356 3). Zaleca się, aby dopuszczalny długookresowy dzienno-wieczorno-nocny poziom hałasu dla turbin wiatrowych wynosił LDWN=45 dB. Turbiny nie emitują hałasu w sposób ciągły. Uwzględniając rzeczywiste czasy emisji, determinowane przez warunki wietrzne oraz ww. wartość poziomu LDWN można określić dopuszczalne poziomy hałasu w odniesieniu do jednej doby (LAeqD i LAeqN). Dysponujemy analizami, które wskazują że w tym zakresie aktualne regulacje krajowe są w niektórych przypadkach zbyt restrykcyjne. Omawiane tu zagadnienia były przedmiotem polsko-norweskiego projektu badawczego HETMAN (Healthy society – towards optimal management of wind turbine noise), realizowanego w latach 2021-2024 w ramach grantu finansowanego przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju. Wyniki tego projektu mogą być wykorzystane do aktualizacji regulacji krajowych i deklarujemy gotowość współpracy w tym zakresie. W podsumowaniu stwierdzamy, że zmniejszenie minimalnej odległości LEW od budynków		

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			mieszkalnych z 700 m na 500 m jest akceptowalne z punktu widzenia ochrony środowiska przed hałasem, jednakże pod warunkiem zmian w rozporządzeniach wykonawczych do ustawy POŚ. Bez zmian tych regulacji, sama zmiana odległości minimalnej oznacza powrót do (cyt.) "*...kontrowersji ... szeregu zaniedbań oraz niepotrzebnych konfliktów i niepokoi społecznych* ...", o których mowa w uzasadnieniu do zmiany ustawy.		
139.	Stowarzyszenie „Nasz Dom Sucha”	Art. 1 pkt 3 lit. b projektu ustawy (art. 4 ust. 4 ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych)	Stowarzyszenie Nasz Dom Sucha w szczegółowym uzasadnieniu zmian - zmiany ustawowej odległości minimalnej: elektrownia wiatrowa – budynki mieszkalne sprzeciwia się tak drastycznym zmianą odległości z obecnie obowiązującej odległości 700 m na 500 m od budynków mieszkalnych, swój sprzeciw uzasadniamy iż projekt ustawy w zakresie zmiany odległości od budynków mieszkalnych nie uwzględnia w żaden sposób oczekiwań strony społecznej a przytoczone uzasadnienia nijak nie pokazują rzeczywistych problemów i oddziaływań na budynki mieszkalne. Stowarzyszenie Nasz Dom Sucha wskazuje, iż opisane powyżej uzasadnienie w praktyce nie ma zastosowania, producenci i inwestorzy OZE w zakresie farm wiatrowych w dokumentacji projektowej, wnioskach dotyczących decyzji środowiskowych celowo zaniżają do obliczeń i analiz rzeczywisty max hałas projektowanej turbiny. Zatem pisanie w uzasadnieniu, że wedle przeprowadzonych analiz nawet najgłośniejsze turbiny nie doprowadzają do przekroczenia wartości hałasu powyżej 45 dB dla budynków w odległości 500 m, jest nieprawdą i przekłamaniem oraz opiera się na wybiórczych analizach. Większość analiz w/w wykonywanych jest przez osoby uprawnione	5) gmina pobliska - gminę, której obszar w całości albo w części jest położony w odległości równej lub mniejszej niż 700 metrów od elektrowni wiatrowej lokalizowanej na terenie innej gminy;”,	**Uwaga nieuwzględniona** Bufory odległości od zabudowy mieszkaniowej oraz obszarów cennych przyrodniczo ustalone w projekcie ustawy stanowią bezwzględną wartość minimalną. Nie ma prawnych ograniczeń, co do zastosowania w konkretnych przypadkach większych buforów odległości. Warto podkreślić, że o buforach odległości w każdym przypadku decyduje organ gminy sporządzający plan miejscowy po zapoznaniu się z treścią Strategicznej Oceny Oddziaływania na Środowisko (przeprowadzenie jej jest obligatoryjne) oraz zapoznaniu się z nastrojami społecznymi co do planowanej inwestycji wiatrakowej. Na dalszych etapach wpływ elektrowni wiatrowej na środowisko jest weryfikowany przy wydawaniu decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Finalne warunki lokalizacji oraz zasad funkcjonowania elektrowni wiatrowych, w tym oddalenia inwestycji od zabudowań mieszkalnych będą weryfikowane i określane

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			wykonywane jest na zamówienie inwestorów OZE gdzie wynik ma być prawidłowy przy uwzględnieniu zaniżonych parametrów oddziaływania, hałasu turbiny , nie uwzględnienia lokalizacji terenu (rzędna n.p.m), w oczywisty sposób nie uwzględnia to oczekiwań strony społecznej. Nie może być sytuacji iż zmiana ustawy tworzona jest tylko pod konkretne lobby, z pominięciem aspektu społecznego i zdrowia społeczności lokalnych mieszkających od pokoleń w sąsiedztwie planowanych i projektowanych farm wiatrowych.		w ramach procedury wydawania przez RDOŚ decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla konkretnej inwestycji, w tym w określonych przypadkach, na podstawie szczegółowego raportu oddziaływania na środowisko. Procedura taka jest stosowana dla wszystkich istotnie oddziaływujących na środowisko inwestycji, w tym dróg, linii kolejowych, linii energetycznych, zakładów przemysłowych itp., których emisja hałasu i oddziaływań elektromagnetycznych jest wyższa niż w przypadku elektrowni wiatrowych. W ramach ww. procedury nakładane na inwestycje są wszystkie niezbędne warunki i zasady funkcjonowania danej instalacji, aby mogła ona podlegać bezpiecznej eksploatacji. W przypadku farm wiatrowych w ramach wymagań nakładanych na inwestora mogą to być np.: ✓ nakaz odpowiedniego rozmieszczenia poszczególnych elektrowni na terenie dostępnym pod farmę wiatrową, ✓ zastosowanie rozwiązań technicznych dot. np. odmrażania i ogrzewania łopat elektrowni wiatrowych, ✓ zastosowanie rozwiązań technicznych dot. np. pokrycia turbiny i łopat oraz regulacji kąta ustawienia łopat w celu zlikwidowani efektu migotania cienia i światła,

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
					✓ zastosowanie odpowiedniego otoczenia dla farmy wiatrowej (np. posadzenia drzew lub innych przeszkód dla rozchodzenia się hałasu), ✓ nakaz zastosowania tzw. monitoringu realizacyjnego wybudowanych już elektrowni wiatrowych w celu potwierdzenia braku negatywnych oddziaływań na otoczenie. Biorąc pod uwagę dostępne analizy negatywnych oddziaływań elektrowni wiatrowych, ustalenie odległości minimalnej na poziomie 500 m wpisuje się w podstawowy cel projektodawcy, jakim jest zapewnienie maksymalnego bezpieczeństwa społeczności lokalnych mieszkających w pobliżu elektrowni wiatrowych. Warto też zwrócić uwagę, że projektowana nowelizacja wywrze także istotny wpływ na finanse przedsiębiorstw w sektorze energetyki odnawialnej oraz w sektorze budowlanym, doradczym i projektowym. Wpłynie to pozytywnie na realizacje zakładanego wzrostu udziału krajowego w polskich projektach wiatrakowych oraz wzrost zatrudnienia. Wprowadzenie projektowanych minimalnych odległości przyniesie realne korzyści dla samorządów. Wpływy do budżetu gmin z tytułu podatków od nieruchomości

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
					stanowić będą dodatkowe źródło przychodów. Na przyjęciu przepisów skorzysta również przemysł, ponieważ pozwolą one na uruchomienie nowych inwestycji w energetyce wiatrowej. Zwiększy się poziom dostępności mocy OZE dla przemysłu obniżając jednocześnie koszty prowadzenia działalności i ślad węglowy oferowanych produktów. Ma to kluczowe znaczenie szczególnie w przemyśle energochłonnym.
140.	Grupa Tauron	Art.1 pkt 3 i 4 projektu ustawy (art. 4 ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych)	W odniesieniu do istniejących farm wiatrowych (FW) istnieje ryzyko braku uzyskania wymaganych pozwoleń w ramach planowanych w niedalekiej przyszłości projektów repoweringu – tj, wymiany (przebudowy/rozbudowy itp) będących obecnie w eksploatacji FW (i poszczególnych elektrowni wiatrowych) z uwagi na proponowaną redakcję przepisów w projekcie zmian Ustawy. Możliwość realizacji repoweringu jest jednym z kluczowych działań w zakresie utrzymania (lub zwiększenia) mocy wytwórczych OZE dla istniejących FW i powinna zostać potraktowana priorytetowo. Oczywiście kwestia uzyskania stosownych pozwoleń i decyzji jest pokłosiem projektowanych zmian w przedmiotowej Ustawie.		**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga poza zakresem przedmiotowym projektu. Celem projektodawcy jest zliberalizowanie zasad dotyczących lokalizowania elektrowni wiatrowych. Cel ten jest realizowany w omawianym projekcie. W pozostałym zakresie uwaga zostanie przeanalizowana przy kolejnych pracach legislacyjnych.
141.	Polski Komitet Światowej Rady Energetycznej/ TAURON	Art. 1 pkt 3 i 4 projektu ustawy (art. 4 ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych)	W odniesieniu do istniejących farm wiatrowych (FW) istnieje ryzyko braku uzyskania wymaganych pozwoleń w ramach planowanych w niedalekiej przyszłości projektów repoweringu – tj, wymiany (przebudowy/rozbudowy itp) będących obecnie w eksploatacji FW (i poszczególnych elektrowni wiatrowych) z uwagi		**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga poza zakresem przedmiotowym projektu. Celem projektodawcy jest zliberalizowanie zasad dotyczących

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			na proponowaną redakcję przepisów w projekcie zmian Ustawy. Możliwość realizacji repoweringu jest jednym z kluczowych działań w zakresie utrzymania (lub zwiększenia) mocy wytwórczych OZE dla istniejących FW, i powinna zostać potraktowana priorytetowo. Oczywiście kwestia uzyskania stosownych pozwoleń i decyzji jest pokłosiem projektowanych zmian w przedmiotowej Ustawie.		lokalizowania elektrowni wiatrowych. Cel ten jest realizowany w omawianym projekcie. W pozostałym zakresie uwaga zostanie przeanalizowana przy kolejnych pracach legislacyjnych.
142.	Fundacja Frank Bold	Art. 1 ust. 3 i 4 projektu ustawy (art. 4 ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych)	Akceptujemy rozwiązania odnoszące się do nowych odległości proponowanych przez projektodawcę: uważamy że stanowią wyraz kompromisu miedzy niezbędnym rozwojem energetyki wiatrowej jak i interesami społeczności lokalnych czy też potrzebami zapewnienia należytej ochrony obszarom chronionym. Zwracamy jednak uwagę, że energetyka wiatrowa na tle innych przedsięwzięć, w tym także zawsze znacząco oddziałujących na środowisko zgodnie z Ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1112), jest niewspółmiernie traktowana poprzez nie tylko uznanie, że jest to działalność, która powinna być kwalifikowana jako zawsze znacząco oddziałująca na środowisko, a zatem zawsze wymagająca przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, a dodatkowo poprzez obostrzone limitami odległości / buforami. Podobnym wymagań nie stosuje się na przykład do kopalni odkrywkowych, które oddziałują na powietrze, wody podziemne, krajobraz, są źródłem zanieczyszczenia powietrza, hałasu		**Uwaga wyjaśniona** Doprecyzowanie przepisów w obszarze określenia wytycznych stosowanych podczas przeprowadzenia OOŚ leży poza zakresem przedmiotowym projektu ustawy.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			czy zanieczyszczenia światłem czy na przykład wielkoskalowym ferm produkcji zwierzęcej, których funkcjonowanie wiąże się np. z odorami. Stoimy na stanowisku, że interes środowiska naturalnego jak i społeczności lokalnych powinien być odpowiednio chroniony nie poprzez dodatkowe wymogi stawiane wyłącznie energetyce wiatrowej, ale poprzez samą procedurę ooś. Dlatego też, dostrzegając wady i rozliczne problemy wynikające ze stosowania ocen oddziaływania na środowisko, sugerujemy, aby dokonać wnikliwej i szeroko zakrojonej debaty na temat możliwości usprawnienia, ulepszenia procedury ooś tak, by w lepszym stopniu niż obecnie zapewniała realizację i ochronę zagrożonych interesów. Wynikiem debaty powinny być nie tylko nowe propozycje legislacyjne ale także – wzmocnienie organizacyjne i kompetencyjne organów wydających decyzję środowiskowe. Należy podjąć pilne (tym bardziej pilne z uwagi na zbliżający się moment implementacji dyrektywy RED III i obszarów przyspieszonego rozwoju OZE) działania, aby procedura wydawania decyzji środowiskowej nie była kojarzona z „zielonym kagańcem", długotrwałą, nikomu niepotrzebną procedurą, a postępowaniem otwartym na głosy społeczności lokalnej, organizacji ekologicznych, w ramach której indywidualnie, odpowiednio do konkretnego przypadku określane są warunki realizacji przedsięwzięcia – w tym elektrowni wiatrowych tak, by ich funkcjonowanie nie zagrażało ani ludziom, ani siedliskom ani jakimkolwiek gatunkom, których ochrona jest szczególnie istotna. Mamy obawy, czy wprowadzenie sztywno określonych odległości nie będzie przekładać		

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			się na praktykę uznawania, że poza tym zakreślonym ustawą okręgiem nie występuje szkodliwe oddziaływanie elektrowni wiatrowej na obszar chroniony. Być może w przypadku rzetelnego przeprowadzenia oceny oddziaływanie na środowisko po jej usprawnieniu będzie dochodziło do sytuacji, w których elektrownie będą musiały być lokowane nawet w większej odległości niż przewiduje obecnie projekt ustawy, ale być może w pewnych przypadkach – odległość będzie mogła – bez szkody dla środowiska z korzyścią dla klimatu zostać nieznacznie skrócona – jednak będzie zapewnione elastyczne podejście i ukierunkowanie w procedurze ooś na szukanie bezpiecznych rozwiązań, a nie poleganie wyłącznie na sprawdzeniu, czy odpowiedni bufor / odległość zostały zachowane.		
143.	Polenergia S.A.	Art. 1 pkt 4a (nowy) projektu ustawy (art. 5 pkt 3 ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych)	Proponujemy zmiany, aby dostosować faktyczny wpływ lokalizacji turbiny wiatrowej na sąsiadujące działki. Cześć nowych elektrowni wiatrowych planowana jest na gruntach chronionych, których zagospodarowanie wymaga uzyskania zgody na zmianę przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze. Łopaty nowych elektrowni wiatrowych mogą mieć długość powyżej 80m. Kręcą się one nad gruntami rolnymi i nie ograniczają możliwości ich użytkowania. W związku z tym nie ma rzeczywistego uzasadnienia dla zmiany takich gruntów na cele nierolnicze. Z drugiej strony identyfikujemy sytuację, w której turbiny lokalizowane są w sąsiedztwie lub na działkach o znacznie powierzchni. Bardzo często na niewielkiej jej części zlokalizowany jest budynek mieszkalny, a pozostała część jest zagospodarowana pod budynki niemieszkalne lub całkowicie niezabudowana. Przy aktualnie obowiązujących przepisach taką działkę w	par. 5 pkt 3 Ustawy wiatrowej zmienia się na pkt 3a i dodaje na końcu zdania, albo oraz dodaje par. 5 pkt 3b w brzmieniu: 3b) linią zabudowy lub granicą strefy określoną w planie miejscowym, poza którą wyklucza się realizację inwestycji, o której mowa w pkt 1 par. 5 pkt 6 Ustawy wiatrowej zmienia się na pkt 6a i dodaje na końcu zdania, albo oraz dodaje par. 5 pkt 6b w brzmieniu: 6b) granicą strefy, która wyznacza maksymalny zasięg omiatania łopat elektrowni wiatrowej.	**Uwaga nieuwzględniona** Linia rozgraniczająca jest ustaleniem jednoznacznym, wskazującym granice działki budowlanej lub terenu o określonym przeznaczeniu w planie miejscowym. W niektórych terenach lub planach miejscowym linie zabudowy mogą nie być wskazane na rysunku planu lub są one wyznaczane jedynie od strony dróg publicznych. Dodatkowym problemem są różne ustalenia planów miejscowych, na podstawie których budynek może być usytuowany poza linią zabudowy np. w wyniku uzgodnienia z zarządcą drogi na etapie pozwolenia na budowę. Ponadto, zgodnie z art. 2 pkt 1 i 2 ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych, elektrownia

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			projektowanym MPZP należy podzielić na dwa tereny funkcjonalne, a taki podział nie zawsze jest możliwy. W naszym przekonaniu lepiej byłoby ustalić na takiej działce jedno przeznaczenie, a liniami zabudowy lub przeznaczeniem strefowym regulować możliwość lokalizacji budynków mieszkalnych czy też budynków o funkcji mieszkalnej.		wiatrowa stanowi całość razem z elementami technicznymi, do których należy m.in. wirnik z zespołem łopat.
144.	Polska Izba Małej Energetyki Odnawialnej	Art. 1 pkt 4 lit. a tiret drugie projektu ustawy (art. 4c ust. 2 pkt 3 ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych)	Biorąc pod uwagę dużą liczbę i powierzchnie zajęte przez obszary ochrony Natura 2000 należy wskazać, iż ustalenie jednolitej odległości dla wszystkich inwestycji jest nieuzasadnione. W szczególności powinno być odstępstwo pozwalające na przedstawienie badań środowiskowych, które wskazują na brak negatywnego oddziaływania na obszar Natura 2000.	„3) obszarów Natura 2000 obejmujących: a) obszary specjalnej ochrony ptaków, o których mowa w art. 25 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, b) specjalne obszary ochrony siedlisk, o których mowa w art. 25 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, w których przedmiotem ochrony są nietoperze - wynosi nie mniej niż 500 metrów, chyba że przedstawione przez inwestora badania wykażą, iż planowana elektrownia wiatrowa nie mają negatywnego oddziaływania na obszar Natura 2000.”	**Uwaga nieuwzględniona** Projektowana nowelizacja wprowadza ustawowy bufor odległości od określonych obszarów Natura 2000. Bufor ten może zostać zwiększony w konkretnym przypadku biorąc pod uwagę rozstrzygnięcia zawarte w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Z punktu widzenia wpływu energetyki wiatrowej na środowisko ważne jest, aby ochronić gatunki ptaków oraz nietoperzy, dla których państwa członkowskie Unii mają obowiązek wyznaczenia obszarów ochrony. Są to ptaki i nietoperze zagrożone w skali globalnej oraz występujące wyłącznie lub przede wszystkim w Europie, a więc te, za które jesteśmy szczególnie odpowiedzialni. Stąd też nie zakłada się zmniejszenia przedmiotowego buforu odległości. Warto jednak poinformować, że wprowadzenie takiego buforu w sposób minimalny wpływa na dostępność obszarów pod inwestycje

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
					wiatrakowe, zmniejszając potencjalną dostępność z 25% do 24%. Z kolei obecnie obowiązujące przepisy umożliwiają lokalizowania elektrowni wiatrowych na zaledwie 15,7% powierzchni kraju.
145.	Stowarzyszenie Wspierania Inwestycji Przyjaznych PTAcom	Art 1 pkt 4 lit. a tiret drugie projektu ustawy (art. 4c ust. 2 pkt 3 ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych)	Stowarzyszenie PTAcom popiera wdrożenie zasady zachowania odpowiedniej odległości lokalizowanej elektrowni wiatrowej od granic obszarów Natura 2000, obejmujących obszary specjalnej ochrony ptaków. Jednak odległość ta, by stanowiła niezbędne minimum do realizacji celów ochrony przyrody wyznaczonych przez Dyrektywę Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa. powinna wynosić **co najmniej 1000 m** od granicy obszarów Natura 2000. Wskazywana odległość jest niezbędna do zapewnienia ochrony gatunków wrażliwych na oddziaływanie ze strony instalacji wiatrowych (przypadki śmiertelnych kolizji ptaków z turbinami) obszarach Natura 2000, które zostały powołane w celu ochrony gatunków wrażliwych. Lista gatunków wrażliwych na oddziaływanie ze strony instalacji wiatrowych powinna zostać określona w ramach Rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska na podstawie odpowiedniego art. Ustawy o odnawialnych źródłach energii oraz niektórych innych ustaw.	W art 1 pkt 4 lit. a tiret drugie wyrazy „wynosi nie mniej niż 500 metrów” zastępuje się wyrazami: „ wynosi nie mniej niż 1000 metrów chyba że w wyniku przeprowadzonej oceny oddziaływania planowanej inwestycji na obszary Natura 2000 oraz ciągłość łączących je korytarzy ekologicznych wskazano niskie prawdopodobieństwo wystąpienia istotnego negatywnego oddziaływania na przedmiot ochrony obszaru i określono inną odległość, wyrażoną w metrach, jednak nie mniejszą niż 500 metrów. Lista gatunków wrażliwych na oddziaływanie ze strony instalacji wiatrowych zostanie określona w drodze Rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska.”	**Uwaga nieuwzględniona** Bufory odległości od obszarów cennych przyrodniczo ustalone w projekcie ustawy stanowią bezwzględną wartość minimalną. Nie ma prawnych ograniczeń, co do zastosowania w konkretnych przypadkach większych buforów odległości. Warto podkreślić, że o buforach odległości w każdym przypadku decyduje organ gminy sporządzający plan miejscowy po zapoznaniu się z treścią Strategicznej Oceny Oddziaływania na Środowisko (przeprowadzenie jej jest obligatoryjne) oraz zapoznaniu się z nastrojami społecznymi co do planowanej inwestycji wiatrakowej. Na dalszych etapach wpływ elektrowni wiatrowej na środowisko jest weryfikowany przy wydawaniu decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Finalne warunki lokalizacji oraz zasad funkcjonowania elektrowni wiatrowych, w tym oddalenia inwestycji od form ochrony przyrody będą weryfikowane i określane w ramach procedury wydawania przez RDOŚ decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla konkretnej inwestycji, w tym w określonych

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
					przypadkach, na podstawie szczegółowego raportu oddziaływania na środowisko.
146.	Fundacja Łyński Kamień z/s w Nowych Łozicach, woj. zachodniopomorskie	Art. 1 pkt 4 lit. a i b projektu ustawy (art. 4c ust. 2 i 3 ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych)	Zmiany w przepisie art. 4c ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych są świadomą próbą osłabienia ochrony najcenniejszych przyrodniczo obszarów Polski i dopuszczenie do ich degradacji w postaci zabudowy przemysłowych farm wiatrowych. Urządzenia te niezwykle negatywnie oddziaływują na duże ptaki szponiaste oraz nietoperze, które są zazwyczaj głównym przedmiotem ochrony „ptasich" obszarów Natura 2000 i dla których obszary otulin wokół terenów ściśle chronionych też są terenem żerowania i bytowania. Domagamy się przywrócenia zakazu lokalizowania elektrowni wiatrowych także na terenach leśnych kompleksów promocyjnych, o których mowa w art. 13b ust. 1 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz. U. z 2020 r. poz. 1463 i 2338) oraz terenach sąsiadujących z nimi.	w art. 4c: a) w ust. 2: – w pkt 1 wyrazy „jest równa lub większa od dziesięciokrotności całkowitej wysokości elektrowni wiatrowej" zastępuje się wyrazami „wynosi nie mniej niż 5.000 metrów", – w pkt 2 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 3 w brzmieniu: „3) obszarów Natura 2000 obejmujących: a) obszary specjalnej ochrony ptaków, o których mowa w art. 25 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, b) specjalne obszary ochrony siedlisk, o których mowa w art. 25 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, w których przedmiotem ochrony są nietoperze - wynosi nie mniej niż 5.000 metrów.", b) w ust. 3 po wyrazach „parków narodowych" dodaje się wyrazy „, obszarów Natura 2000";	**Uwaga nieuwzględniona** Bufory odległości od obszarów cennych przyrodniczo ustalone w projekcie ustawy stanowią bezwzględną wartość minimalną. Nie ma prawnych ograniczeń, co do zastosowania w konkretnych przypadkach większych buforów odległości. Warto podkreślić, że o buforach odległości w każdym przypadku decyduje organ gminy sporządzający plan miejscowy po zapoznaniu się z treścią Strategicznej Oceny Oddziaływania na Środowisko (przeprowadzenie jej jest obligatoryjne) oraz zapoznaniu się z nastrojami społecznymi co do planowanej inwestycji wiatrakowej. Na dalszych etapach wpływ elektrowni wiatrowej na środowisko jest weryfikowany przy wydawaniu decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Finalne warunki lokalizacji oraz zasad funkcjonowania elektrowni wiatrowych, w tym oddalenia inwestycji od form ochrony przyrody będą weryfikowane i określane w ramach procedury wydawania przez RDOŚ decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla konkretnej inwestycji, w tym w określonych przypadkach, na podstawie szczegółowego raportu oddziaływania na środowisko.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
147.	Polskie Stowarzyszenie Energetyki Wiatrowej	Art. 1 pkt 3a (nowy) projektu ustawy (art. 4a ust. 1, 2 i 3 ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych)	Konieczność dostosowania brzmienia art. 4a ustawy zmienianej, zgodnie z Standardową Specyfikacją Techniczną "Odległość turbin wiatrowych od linii elektroenergetycznych NN" opublikowaną w dniu 26 września br., przez Polskie Sieci Elektroenergetyczne oraz dodania przepisów szczególnych umożliwiających lokalizację turbin wiatrowych w odległości mniejszej niż jest to wskazane w art. 4a ust. 1 ustawy zmienianej po spełnieniu indywidualnych wymagań ustalonych na podstawie przeprowadzonej analizy.	W odniesieniu do lokalizacji elektrowni wiatrowej oraz określania odległości tej elektrowni od sieci elektroenergetycznej najwyższych napięć, należy wskazać, że wszelkie zasady powinny wynikać ze specyfiki technicznej i wymagań, jakie powinny być spełnione, aby zapewnić bezpieczne funkcjonowanie zarówno elektrowni wiatrowej, jak również sieci elektroenergetycznej najwyższych napięć. W tym kontekście należy przywołać zainicjowane przez PSE konsultacje dotyczące specyfikacji technicznej i określenia wymagań w zakresie odległości turbin wiatrowych od napowietrznej linii elektroenergetycznej NN, będącej własnością PSE S.A. We wrześniu br. PSE S.A. zatwierdziły przedmiotowy dokument: https://www.pse.pl/documents/20182/22914693/Odleglosc_turbin_wiatrowych_od_linii_elektroenergetycznych_NN_2024.pdf/bcfc801a-054f-44e1-a721-a7a191d25778?safeargs=76657273696f6e3d312e30 Zgodnie z aktualnym brzmieniem specyfikacji, minimalna odległość pomiędzy turbiną wiatrową, a linią elektroenergetyczną najwyższych napięć jest równa lub większa 3,5krotnoći średnicy koła	**Uwaga kierunkowo uwzględniona** Projektodawca wprowadzi regulacje, które w sposób adekwatny uwzględnią nowe wymogi techniczne PSE S.A.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				zataczanego przez łopaty turbiny wiatrowe. Operator, w podstawowym układzie, zrezygnował z ograniczenia lokalizacyjnego w postaci bufora odpowiadającego dwukrotności całkowitej wysokości elektrowni wiatrowej. Dodatkowo operator dopuścił możliwość lokalizacji elektrowni wiatrowych w odległości mniejszej niż w/w 3,5krotność średnicy koła zataczanego przez łopaty turbiny wiatrowej w przypadku spełnienia określonych warunków, potwierdzonych przeprowadzoną wcześniej analizą. Wprowadzone rozwiązania wpłyną na efektywniejsze wykorzystanie przestrzeni dostępnej pod budowę turbin wiatrowych, wprowadzą element elastyczności do projektów, co w konsekwencji może przyczynić się do zwiększenia mocy zainstalowanej planowanych inwestycji, tym samym niwelując w niewielkim stopniu konsekwencje spowodowane wprowadzeniem sztywnych buforów w innych obszarach.	
148.	Polskie Stowarzyszenie Energetyki Wiatrowej	Art. 1 pkt 4 lit. a tiret drugie projektu ustawy (art. 4c ust. 2 pkt 3 ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych)	Doprecyzowanie sposobu liczenia odległości, o której mowa w art. 4c ust. 4 ustawy zmienianej (dotyczy art. 5 ust. 1 pkt 6 ustawy zmienianej)	Mając na uwadze, przedstawioną wyżej wykładnię, zwracamy uwagę na konieczność dodania do ustawy przepisu wskazującego sposób liczenia odległości, o której mowa w art. 4c ust. 4 ustawy zmienianej w przypadku braku MPZP (dot. art. 5 ust. 1 pkt 6 ustawy zmienianej). Obawiamy się że RDOŚ-ie będą	**Uwaga kierunkowo uwzględniona** Projekt ustawy zostanie uzupełniony o rozwiązanie polegające na możliwości równoczesnego prowadzenia postępowania środowiskowego oraz planistycznego.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				chciały wstrzymać się z wszczęciem postępowania do czasu uzyskania MPZP, powołując się na wymóg art. 3 ustawy zmienianej. Pozostawienie aktualnego brzmienia przepisu niesie ryzyko odmów wszczęcia postępowania DŚ, a tym samy nie przyczyni się do odblokowania i skrócenia procesu permittingu, co w konsekwencji znacznie utrudni osiągnięcie dodatkowych 10 GW mocy zainstalowanej z instalacji wiatrowych do 2030 r. Konieczne jest doprecyzowanie w jaki sposób rozumieć odległość jaką należy zachować od obszaru parku narodowego i rezerwatu przyrody, w przypadku braku miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na etapie uzyskiwania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach (w art. 5 ust. 1 pkt 6 ustawy zmienianej). Aktualny zapis odnosi się do obszaru wyznaczonego pod lokalizację elektrowni wiatrowej w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, co nie będzie możliwe w przypadku braku MPZP.	Na czas przygotowania raportu oddziaływania na środowisko, postępowanie w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach będzie mogło być zawieszone. W tym czasie będą mogły być prowadzone równoległe prace nad ew. dostosowaniem MPZP, co znacznie skróci proces inwestycyjny. Tym samym przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach właściwy organ dokona tego posiadając wiedzę o zgodności planowanej inwestycji z MPZP. Dodatkowo projektodawca przeanalizuje możliwość wprowadzenia do ustawy wiatrakowej regulacji określających sposób liczenia odległości na etapie środowiskowym. Projektodawca stoi na stanowisku, że przyjęta w projekcie odległość od obszarów Natura 2000 jest konsensusem biorąc pod uwagę wpływ elektrowni wiatrowych na środowisko (w tym przypadku na gatunki ptaków oraz nietoperzy, dla których państwa członkowskie Unii mają obowiązek wyznaczenia obszarów ochrony) a potrzebę rozwoju energetyki wiatrowej w Polsce. Wpływ odległości od obszarów Natura 2000 na potencjał terenów dostępnych dla inwestycji wiatrakowych został określony w OSR.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
149.	Polskie Stowarzyszenie Energetyki Wiatrowej	Art. 1 pkt 4 lit. a projektu ustawy (4c ust. 2 pkt 1 ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych)	Niewprowadzanie zapisu – w pkt 2 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 3 w brzmieniu: „3) obszarów Natura 2000 obejmujących: a) obszary specjalnej ochrony ptaków, o których mowa w art. 25 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, b) specjalne obszary ochrony siedlisk, o których mowa w art. 25 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, w których przedmiotem ochrony są nietoperze - wynosi nie mniej niż 500 metrów.” w ust. 3 po wyrazach „parków narodowych” dodaje się wyrazy „ , obszarów Natura 2000”;"	Polskie Stowarzyszenie Energetyki Wiatrowej akceptuje wprowadzoną zmianę brzmienia art. 4c ust. 2 pkt 1) ustawy zmienianej, w zakresie lokalizacji farm wiatrowych od Parków Narodowych oraz nie wnosi o zmianę dotychczasowego brzmienia art. 4c ust. 2 pkt 2) w zakresie lokalizacji farm wiatrowych od rezerwatów przyrody. Utrzymanie sztywnych buforów względem najwyższych form ochrony takich jak Parki Narodowe czy Rezerwaty Przyrody jest kontynuacją konsensusu wypracowanego z szerokim gronem interesariuszy, w tym deweloperów lądowych farm wiatrowych oraz organizacji pozarządowych. Jako PSEW zgadzamy się na przyjęcie proponowanych odległości od w/w form ochrony przyrody, podkreślamy jednak że wskazane w art. 4c sztywne odległości są merytorycznie nieuzasadnione i jakiekolwiek ograniczenia lokalizacji farm wiatrowych względem obszarów chronionych, powinny wynikać wyłącznie z decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach oraz być konsekwencją przeprowadzonych wcześniej inwentaryzacji przyrodniczej, na podstawie której organ administracji odpowiedzialnej za wydanie w/w decyzji może wskazać na konieczność odsunięcia się od form ochrony przyrody. Mając na uwadze konieczność	**Uwaga nieuwzględniona** Bufory odległości od obszarów cennych przyrodniczo ustalone w projekcie ustawy stanowią bezwzględną wartość minimalną. Nie ma prawnych ograniczeń, co do zastosowania w konkretnych przypadkach większych buforów odległości. Warto podkreślić, że o buforach odległości w każdym przypadku decyduje organ gminy sporządzający plan miejscowy po zapoznaniu się z treścią Strategicznej Oceny Oddziaływania na Środowisko (przeprowadzenie jej jest obligatoryjne) oraz zapoznaniu się z nastrojami społecznymi co do planowanej inwestycji wiatrakowej. Na dalszych etapach wpływ elektrowni wiatrowej na środowisko jest weryfikowany przy wydawaniu decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Finalne warunki lokalizacji oraz zasad funkcjonowania elektrowni wiatrowych, w tym oddalenia inwestycji od form ochrony przyrody będą weryfikowane i określane w ramach procedury wydawania przez RDOŚ decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla konkretnej inwestycji, w tym w określonych przypadkach, na podstawie szczegółowego raportu oddziaływania na środowisko. Projektodawca stoi na stanowisku, że przyjęta w projekcie odległość od obszarów Natura 2000 jest

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				wprowadzenia niniejszej ustawy w życie, przychylamy się do wprowadzenia zapisów o w/w odległościach. Niezależnie od powyższego, nie widzimy merytorycznego uzasadnienia wprowadzenia ograniczenia w postaci sztywnej odległości od obszarów Natura 2000. Podstawą do ewentualnych zaleceń w zakresie lokalizacji elektrowni wiatrowych w rejonie obszarów chronionych powinna być wyłącznie inwentaryzacja przyrodnicza i wnioski w zakresie potencjalnego wpływu elektrowni wiatrowych na cele i przedmioty ochrony danego obszaru płynące z decyzji środowiskowej. Realizowane projekty cechują się dużą różnorodnością i wymagają indywidualnej oceny wpływu na środowisko. Takie podejście pozwala na lepsze dostosowanie działań ochronnych/ minimalizujących do konkretnej sytuacji. Podkreślamy, że technologia lądowej energetyki wiatrowej jako jedyna posiada zakaz lokalizacji elektrowni wiatrowych na terenach parków narodowych, rezerwatów przyrody, parków krajobrazowych i obszarów Natura 2000. Dodatkowo zwracamy uwagę, że same obszary Naturowe to szczególna forma ochrony. Zgodnie z	konsensusem biorąc pod uwagę wpływ elektrowni wiatrowych na środowisko (w tym przypadku na gatunki ptaków oraz nietoperzy, dla których państwa członkowskie Unii mają obowiązek wyznaczenia obszarów ochrony) a potrzebę rozwoju energetyki wiatrowej w Polsce. Wpływ odległości od obszarów Natura 2000 na potencjał terenów dostępnych dla inwestycji wiatrakowych został określony w OSR.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				informacjami na stronie Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska: „Natura 2000 pod wieloma względami jest formą odmienną od pozostałych obszarowych form ochrony przyrody. W obszarach Natura 2000 w zasadzie dozwolone są różne działania, które nie szkodzą konkretnym siedliskom i gatunkom stanowiącym przedmiot ochrony w danym obszarze. Dlatego właśnie wpływ każdej inwestycji jest oceniany indywidualnie w odniesieniu do miejsca, gdzie inwestycja jest planowana.” Ustawodawca dopuszcza na nich możliwość prowadzenia różnych form działań ludzi, o ile nie szkodzą one celom ochrony. Obszary te nie posiadają otulin, wprowadzanie więc dodatkowych buforów wokół nich, z kolejnymi zakazami lokalizacyjnymi, wydaje się szczególnie nadmiarowe. Dlatego właśnie wpływ każdej inwestycji jest oceniany indywidualnie w odniesieniu do miejsca, gdzie inwestycja jest planowana. Dodatkowe ograniczenia w zakresie obszarów Natura 2000 mogą zostać nałożone w ramach dokumentu, jakim jest Plan zadań ochronnych Natura 2000. Dokument identyfikuje potencjalne zagrożenia dla zachowania właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin, zwierząt i ich siedlisk będących	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				przedmiotami ochrony oraz wskazuje działania ochronne w tym zakresie. To właśnie w ramach Planu zadań ochronnych możliwe jest wskazanie zagrożenia ze strony elektrowni wiatrowych i nałożenie zakazu lokalizacyjnego wokół obszarów Natura 2000, tam, gdzie ono występuje względem konkretnych gatunków, stanowiących przedmiot ochrony. Branża wiatrowa podkreśla, że przyjęcie sztywnej odległości od obszarów Natura 2000 nie koresponduje również ze specyfiką wyznaczania i funkcjonowania tych obszarów, również w rozumieniu art. 6 Dyrektywy Siedliskowej i wykazanych przez Unię Europejską przewodników metodycznych. Sam rozwój energetyki wiatrowej dla wielu gatunków ptaków stanowiących cele ochrony OSO, jak również gatunków nietoperzy stanowiących cele ochrony SOO nie stanowi pośredniego zagrożenia, gdyż są to gatunki osiadłe bądź o niskiej kolizyjności. Z tego względu nie ma możliwości wyznaczenia jednego słusznego bufora odległości od obszarów Natura 2000, który zapewniałby właściwą ochronę oraz oparty byłby na logicznym procesie oceny oddziaływania.	
150.	ClientEarth	Art. 1 pkt 4 lit. a tiret drugie projektu ustawy (art. 4c ust.	Fundacja przyjmuje, że proponowane, nowe minimalne odległości od obszarów Natura 2000, o których mowa w tym przepisie,	Nie dotyczy	**Uwaga nieuwzględniona**

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
		2 pkt 3 ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych)	stanowią rozwiązanie kompromisowe, wyważające argumenty inwestorów i przyrodników. Nowa analiza Fundacji Instrat pokazuje, że wpływ takiej zmiany, w brzmieniu zaproponowanym w projekcie, na powierzchnie dostępne pod rozwój energetyki wiatrowej będzie relatywnie niewielki: https://instrat.pl/ustawa-wiatrakowa-2024/ Analiza ta nie przesądza jednak, czy tereny „zabierane" na mocy proponowanego, nowego przepisu są szczególnie istotne z perspektywy wietrzności, czy innych czynników decydujących o realizacji inwestycji w energetykę wiatrową. Fundacja zaznacza jednak, że, niezależnie od zaproponowanego przepisu, taka odległość powinna być i w praktyce jest ustalana w wyniku konkretnej oceny odziaływania danego przedsięwzięcia na środowisko lub obszar Natura 2000.		Bufory odległości od obszarów cennych przyrodniczo ustalone w projekcie ustawy stanowią bezwzględną wartość minimalną. Nie ma prawnych ograniczeń, co do zastosowania w konkretnych przypadkach większych buforów odległości. Warto podkreślić, że o buforach odległości w każdym przypadku decyduje organ gminy sporządzający plan miejscowy po zapoznaniu się z treścią Strategicznej Oceny Oddziaływania na Środowisko (przeprowadzenie jej jest obligatoryjne) oraz zapoznaniu się z nastrojami społecznymi co do planowanej inwestycji wiatrakowej. Na dalszych etapach wpływ elektrowni wiatrowej na środowisko jest weryfikowany przy wydawaniu decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Finalne warunki lokalizacji oraz zasad funkcjonowania elektrowni wiatrowych, w tym oddalenia inwestycji od form ochrony przyrody będą weryfikowane i określane w ramach procedury wydawania przez RDOŚ decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla konkretnej inwestycji, w tym w określonych przypadkach, na podstawie szczegółowego raportu oddziaływania na środowisko. Projektodawca stoi na stanowisku, że przyjęta w projekcie odległość od obszarów Natura 2000 jest konsensusem biorąc pod uwagę wpływ elektrowni wiatrowych na

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
					środowisko (w tym przypadku na gatunki ptaków oraz nietoperzy, dla których państwa członkowskie Unii mają obowiązek wyznaczenia obszarów ochrony) a potrzebę rozwoju energetyki wiatrowej w Polsce. Wpływ odległości od obszarów Natura 2000 na potencjał terenów dostępnych dla inwestycji wiatrakowych został określony w OSR.
151.	Family Business Network Poland – stowarzyszenie Firm rodzinnych (FBN Poland)	Art. 1 pkt 4 lit. c projektu ustawy (art. 4c ust. 5 ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych)	Jako stowarzyszenie zrzeszające firmy zatrudniające 35 tyś. ludzi i generujące 25 mld zł przychodu, rozwijane w Polsce przez rodziny, ze szczególną troską podchodzimy do wszelkich zmian w prawie mogących ograniczyć możliwości rozwoju naszych członków. Z tego względu przyłączamy się do stanowiska rodziny Ptaszków złożonego w ramach konsultacji projektu, rozwijającej od pokoleń hodowlę kwiatów pod marką JMP Flowers. Wnosimy o bardziej elastyczne podejście do wyznaczania ewentualnej odległości elektrowni wiatrowej od wskazanych w przepisie obszarów Natura2000. Nasza propozycja powinna umożliwić organom ochrony środowiska samodzielną ocenę konkretnej inwestycji pod kątem jej wpływu na cele ochrony sąsiadujących obszarów Natura2000 i wyznaczenie odległości niezbędnej dla zmniejszenia ryzyka szkody dla tych obszarów. Nie widzimy żadnego uzasadnienia w sztywnym przyjmowaniu odległości 500 m jako tej, która powinna w każdym przypadku być przyjmowana jako minimalna odległość zapewniająca ochronę tych form przyrody w Polsce.	Dodanie zamiast dyskutowanej jednostki redakcyjnej ust. 5 do art. 4c ustawy zmienianej o następującej treści: ust. 5. W przypadku stwierdzenia przez organ wydający decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach, że elektrownia wiatrowa pomimo przewidywanych do zastosowania środków prewencyjnych lub innych środków przewidzianych przepisami prawa może nadal znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszarów Natura 2000 obejmujących: a) obszary specjalnej ochrony ptaków, o których mowa w art. 25 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, b) specjalne obszary ochrony siedlisk, o których mowa w art. 25 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, w których przedmiotem ochrony są nietoperze;	**Uwaga nieuwzględniona** Bufory odległości od obszarów cennych przyrodniczo ustalone w projekcie ustawy stanowią bezwzględną wartość minimalną. Nie ma prawnych ograniczeń, co do zastosowania w konkretnych przypadkach większych buforów odległości. Warto podkreślić, że o buforach odległości w każdym przypadku decyduje organ gminy sporządzający plan miejscowy po zapoznaniu się z treścią Strategicznej Oceny Oddziaływania na Środowisko (przeprowadzenie jej jest obligatoryjne) oraz zapoznaniu się z nastrojami społecznymi co do planowanej inwestycji wiatrakowej. Na dalszych etapach wpływ elektrowni wiatrowej na środowisko jest weryfikowany przy wydawaniu decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Finalne warunki lokalizacji oraz zasad funkcjonowania elektrowni wiatrowych, w tym oddalenia inwestycji od form ochrony przyrody będą weryfikowane i określane w

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			Projekt nie bierze pod uwagę obecnego stanu prawnego, wiedzy i kompetencji organów, które pozwalają zapewnić cele komentowanego przepisu w sposób mniej ograniczający budowę elektrowni wiatrowych. Podkreślamy również, że budowę elektrowni poprzedzają wielomiesięczne badania ornitologiczne, a ewentualne ryzyka dla ptactwa bytującego lub migrującego w sąsiedztwie elektrowni mogą być adresowane odpowiednimi rozwiązaniami technicznymi przez jej wykonawcę. Same obszary Natura2000 wyznaczano w taki sposób, aby wielkość obszaru zapewniała zachowanie cennych lub zagrożonych składników różnorodności biologicznej. Również szacunki śmiertelności ptaków w Polsce pokazują, że turbiny wiatrowe mają w niej marginalny udział. Wszystko to w konsekwencji może doprowadzić organ do wniosku, że dodatkowe oddalenie planowanej farmy wiatrowej od obszaru chronionego jest zbędne albo może być mniejsze, niż wskazane w projekcie 500 m. Polskie rozwiązania w zakresie ochrony obszarów Natura2000 już teraz są daleko idące i bardziej restrykcyjne, niż w innych krajach. W Niemczech na przykład turbiny można stawiać nawet na obszarach Natura2000. Tam (podobnie jak w Polsce) opracowywane są raporty oddziaływania na środowisko i jeśli i taki raport na to pozwala, to inwestycja może zostać zrealizowana także w granicach obszaru chronionego. Dlatego apelujemy o wzięcie pod uwagę również interesów inwestorów chcących zbudować własne źródła zielonej energii, aby móc dalej skutecznie konkurować na rynkach polskim i międzynarodowym. Nasza propozycja	organ może nakazać lokalizację elektrowni wiatrowej w określonej odległości od tego obszaru nie większej niż 500 m. Wyznaczając odległość organ bierze pod uwagę znaczenie elektrowni wiatrowej dla zapewnienia dostaw energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych dla mieszkańców gminy lub okolicznych gmin i podmiotów prowadzących w gminie lub okolicznych gminach działalność gospodarczą.	ramach procedury wydawania przez RDOŚ decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla konkretnej inwestycji, w tym w określonych przypadkach, na podstawie szczegółowego raportu oddziaływania na środowisko. Projektodawca stoi na stanowisku, że przyjęta w projekcie odległość od obszarów Natura 2000 jest konsensusem biorąc pod uwagę wpływ elektrowni wiatrowych na środowisko (w tym przypadku na gatunki ptaków oraz nietoperzy, dla których państwa członkowskie Unii mają obowiązek wyznaczenia obszarów ochrony) a potrzebę rozwoju energetyki wiatrowej w Polsce. Wpływ odległości od obszarów Natura 2000 na potencjał terenów dostępnych dla inwestycji wiatrakowych został określony w OSR.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			bardziej odpowiada wyzwaniom, którym Polska i polscy przedsiębiorcy muszą sprostać w zakresie realizacji polityki klimatycznej i energetycznej Unii oraz zmniejszenia tzw. śladu węglowego. Poddaje ona bowiem konkretny projekt indywidualnej ocenie organu ze względu na jego właściwości, charakterystykę konkretnego obszaru Natura2000 sąsiadującego z projektem oraz potrzeby lokalnej społeczności i przedsiębiorców zmierzające do zapewnienia taniej energii produkowanej ze źródeł odnawialnych. W kontekście tego apelu przykład JMP Flowers dobitnie pokazuje konieczność zmiany komentowanego przepisu. Rodzina Ptaszków planuje w sąsiedztwie swoich szklarni budowę farmy wiatrowej w celu zapewnienia niezakłóconych dostaw energii niezbędnych w hodowli kwiatów, zmniejszenia śladu węglowego i obciążeń wywołanych przez wprowadzenie systemu EU ETS 2. Komentowany przepis uniemożliwi realizację tych planów stawiając pod znakiem zapytania możliwość dalszego prowadzenia biznesu, który z sukcesami rodzina Ptaszków rozwija od sześciu pokoleń. Nasza propozycja z kolei spowoduje, że planowany projekt JMP Flowers będzie mieć szansę na realizację w zależności od oceny jego wpływu odziaływania na środowisko.		
152.	Stowarzyszenie Pracownia na rzecz Wszystkich Istot	Art. 1 pkt. 4 lit. a projektu ustawy (art. 4c ust. 1 ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych)	Na gruncie ustawy o ochronie przyrody parki narodowe i rezerwaty przyrody to najbardziej restrykcyjne formy ochrony przyrody, zajmujące niecałe 1,5% terytorium kraju. Objęcie zakazem lokalizacji elektrowni wiatrowych na terenach otulin parków narodowych (1,44% powierzchni kraju) i otulin rezerwatów przyrody (0,077% powierzchni kraju) miałoby kolosalne znaczenie dla ochrony różnorodności	W art. 1 w pkt. 4 lit. a otrzymuje brzmienie: „a) w art. 4c w ust. 1 po wyrazach „parków narodowych” oraz „rezerwatów przyrody” dodaje się wyrazy „oraz ich otulin”.”	**Uwaga nieuwzględniona** Projektodawca podkreśla, że już obecnie jest możliwość przyjęcia w Miejscowym Planie Zagospodarowania Przestrzennego większej odległości od form ochrony przyrody uwzględniając ich otuliny.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			biologicznej najcenniejszych przyrodniczo obszarów kraju, a zarazem marginalne dla potencjalnych inwestycji wiatrowych.		
153.	Polska Izba Gospodarcza Energetyki Odnawialnej i Rozproszonej (PIGEOR)	Art. 1 pkt 4 projektu ustawy (art. 4a ust. 1, 2 i 3 Ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych)	W obecnym brzmieniu ustawy odległość od sieci elektroenergetycznej najwyższych Napięć jest równa lub większa od trzykrotności średnicy wirnika wraz z łopatami albo równa lub większaoddwukrotności całkowitejwysokości elektrowni wiatrowej, w zależności od tego, która z tych wartości jestwiększa	Zastąpienie słowa „trzykrotność" słowem „jednokrotność" oraz usunięcia „lub większa od dwukrotności całkowitej wysokości elektrowni wiatrowej, w zależności od tego, która z tych wartości jest większa"	**Uwaga kierunkowo uwzględniona** Projektodawca wprowadzi regulacje, które w sposób adekwatny uwzględnią nowe wymogi techniczne PSE S.A.
154.	Stowarzyszenie „Z energią o prawie"	Art. 1 pkt 4 projektu ustawy (art. 4c ust. 2 pkt 3 ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych)	Wskazany przepis ustanawia stałą odległość lokalizacji elektrowni wiatrowych od obszarów Natura 2000 – 500 m. Obszary 2000 stanowią blisko 20% powierzchni kraju. Zostały one ustalone w 2004 roku w momencie gdy Polska przystępowała do Unii Europejskiej. Z racji, iż ich obszar mógł ulec zmianie nieuzasadnione jest ustalanie stałej odległości od obszaru Natura 2000. Ponadto z uwagi iż każdy obszar charakteryzuje się odmienną bioróżnorodnością wskazane jest aby odległości od obszarów chronionych były ustalanie indywidualnie na podstawie raportu środowiskowego.	**art. 4c ust. 2, pkt 3 otrzymuje brzmienie** 3) obszarów Natura 2000 obejmujących: a) obszary specjalnej ochrony ptaków, o których mowa w art. 25 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, b) specjalne obszary ochrony siedlisk, o których mowa w art. 25 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, w których przedmiotem ochrony są nietoperze – ustalana jest indywidualnie na podstawie raportu środowiskowego	**Uwaga nieuwzględniona** Bufory odległości od obszarów cennych przyrodniczo ustalone w projekcie ustawy stanowią bezwzględną wartość minimalną. Nie ma prawnych ograniczeń, co do zastosowania w konkretnych przypadkach większych buforów odległości. Warto podkreślić, że o buforach odległości w każdym przypadku decyduje organ gminy sporządzający plan miejscowy po zapoznaniu się z treścią Strategicznej Oceny Oddziaływania na Środowisko (przeprowadzenie jej jest obligatoryjne) oraz zapoznaniu się z nastrojami społecznymi co do planowanej inwestycji wiatrakowej. Na dalszych etapach wpływ elektrowni wiatrowej na środowisko jest weryfikowany przy wydawaniu decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Finalne warunki lokalizacji oraz zasad funkcjonowania elektrowni wiatrowych, w tym oddalenia inwestycji od form ochrony przyrody będą weryfikowane i określane w

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
					ramach procedury wydawania przez RDOŚ decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla konkretnej inwestycji, w tym w określonych przypadkach, na podstawie szczegółowego raportu oddziaływania na środowisko. Projektodawca stoi na stanowisku, że przyjęta w projekcie odległość od obszarów Natura 2000 jest konsensusem biorąc pod uwagę wpływ elektrowni wiatrowych na środowisko (w tym przypadku na gatunki ptaków oraz nietoperzy, dla których państwa członkowskie Unii mają obowiązek wyznaczenia obszarów ochrony) a potrzebę rozwoju energetyki wiatrowej w Polsce. Wpływ odległości od obszarów Natura 2000 na potencjał terenów dostępnych dla inwestycji wiatrakowych został określony w OSR.
	Fundacja Instrat	Art. 1 pkt 4 projektu ustawy (art. 4c ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych)	Zaproponowany zapis wprowadza nowe ograniczenie dla lokalizowania elektrowni wiatrowej w postaci wymaganej odległości od części obszarów Natura 2000. Wprowadzenie takiego wymogu może być zasadne, jednak dokument Oceny Skutków Regulacji nie przytacza analiz, które wskazywałyby na konsekwencje wyznaczenia wspomnianych stref buforowych. Wszelkie nowe bariery dla rozwoju OZE powinny podlegać takiej weryfikacji, aby umożliwić władzy ustawodawczej oraz społeczeństwu rzetelną ocenę zasadności zapisów. OSR powołuje się na analizy skutków obniżenia wymaganej odległości		**Uwaga nieuwzględniona** Wpływ odległości od obszarów Natura 2000 na potencjał terenów dostępnych dla inwestycji wiatrakowych został określony w OSR.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			od budynków mieszkalnych do 500 metrów, ale nie uwzględniały one wprowadzenia nowego wykluczenia wokół obszarów Natura 2000. Analiza Instrat „Koniec walki z wiatrakami?", opublikowana 15 października 2024 r., obejmuje oszacowanie wpływu zmian z uwzględnieniem nowego zapisu. Według naszych szacunków, nowa forma ochrony zmniejsza dostępną powierzchnię dla wiatraków o ok. 2,8% względem hipotetycznego wariantu nowelizacji ustawy bez uwzględnienia tego rozwiązania. Jest to zauważalna zmiana, jednak ten negatywny wpływ jest znacznie mniejszy niż szacowane korzyści z liberalizacji obostrzeń dot. odległości od zabudowań – łącznie dostępna przestrzeń wzrośnie po nowelizacji w zaproponowanym kształcie według naszych szacunków o ok. 75%, w porównaniu do sytuacji obecnej.		
155.	Ogólnopolskie Towarzystwo Ochrony Ptaków (BirdLife Poland)	Art. 1 pkt. 4 lit. a projektu ustawy (art. 4c ust. 1 ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych)	Na gruncie ustawy o ochronie przyrody parki narodowe i rezerwaty przyrody to najbardziej restrykcyjne formy ochrony przyrody, zajmujące niecałe 1,5% terytorium kraju. Objęcie zakazem lokalizacji elektrowni wiatrowych na terenach otulin parków narodowych (1,44% powierzchni kraju) i otulin rezerwatów przyrody (0,077% powierzchni kraju) miałoby kolosalne znaczenie dla ochrony różnorodności biologicznej najcenniejszych przyrodniczo obszarów kraju, a zarazem marginalne dla potencjalnych inwestycji wiatrowych.	W art. 1 w pkt. 4 lit. a otrzymuje brzmienie: „a) w art. 4c w ust. 1 po wyrazach „parków narodowych" oraz „rezerwatów przyrody" dodaje się wyrazy „oraz ich otulin"."	**Uwaga nieuwzględniona** Już obecnie jest możliwość przyjęcia w Miejscowym Planie Zagospodarowania Przestrzennego większej odległości od form ochrony przyrody uwzględniając ich otuliny.
156.	Polska Izba Gospodarcza Energetyki Odnawialnej i Rozproszonej (PIGEOR)	Art. 1 pkt 4 projektu ustawy (art. 4c ust. 1 ustawy o inwestycjach w zakresie	Dopuszczenie lokalizowania elektrowni wiatrowych na terenie parków krajobrazowych i obszarach Natura 2000. Zakaz lokalizowania elektrowni wiatrowych na terenach rezerwatów przyrody i parków	Zmienić brzmienie Art. 4c, ust. 1 poprzez usunięcie parków krajobrazowych obszarów Natura 2000	**Uwaga nieuwzględniona** Projektodawca nie zakłada możliwości lokalizowania elektrowni wiatrowych na terenach najcenniejszych przyrodniczo.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
		elektrowni wiatrowych)	narodowych jest uzasadniony ze względu na obowiązujące tam zakazy wynikające z art. 15 Ustawy o ochronie przyrody. Zapisy ustawy odnoszące się do Parków Krajobrazowych i obszarów Natura 2000 są sprzeczne z innymi obowiązującymi ustawami. Pierwotnie prawodawstwo nie wykluczało możliwościlokalizowania turbin wiatrowych na obszarachNatura 2000 jak i Parkach Krajobrazowych, wszczególności wówczas, gdy w wyniku przeprowadzenia procedury ocenyoddziaływania przedsięwzięcia na środowisko,nie wykazano negatywnego oddziaływania tego przedsięwzięcia na środowisko.		
157.	Polska Izba Gospodarcza Energetyki Odnawialnej i Rozproszonej (PIGEOR)	Art. 1 pkt 4 projektu ustawy (art. 4c ust. 1 ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych)	Dopuszczenie lokalizowania elektrowni wiatrowych na terenie parków krajobrazowych i obszarach Natura 2000. Zakaz lokalizowania elektrowni wiatrowych na terenach rezerwatów przyrody i parków narodowych jest uzasadniony ze względu na obowiązujące tam zakazy wynikające z art. 15 Ustawy o ochronie przyrody. Zapisy ustawy odnoszące się do Parków Krajobrazowych i obszarów Natura 2000 są sprzeczne z innymi obowiązującymi ustawami. Pierwotnie prawodawstwo nie wykluczało możliwościlokalizowania turbin wiatrowych na obszarachNatura 2000 jak i Parkach Krajobrazowych, wszczególności wówczas, gdy w wyniku przeprowadzenia procedury ocenyoddziaływania przedsięwzięcia na środowisko,nie wykazano negatywnego oddziaływania tego przedsięwzięcia na środowisko.	Zmienić brzmienie Art. 4c, ust. 1 poprzezusunięcie Parków krajobrazowych i obszarów Natura 2000	**Uwaga nieuwzględniona** Projektodawca nie zakłada możliwości lokalizowania elektrowni wiatrowych na terenach najcenniejszych przyrodniczo.
158.	Polska Izba Gospodarcza Energetyki Odnawialnej i	Art. 1 pkt 4 lit. a projektu ustawy (art. 4c ust. 2 ustawy o inwestycjach w zakresie	Proponuje się nie wskazywać ustawowych,minimalnych odległości elektrowniwiatrowych od: parku narodowego, rezerwatu przyrody oraz obszarów Natura 2000.Odległości te powinny być ustalane na podstawie danych	Art. 4c ust. 2 – wykreślić lub zastąpić następującym brzmieniem: „W przypadku lokalizacji elektrowni wiatrowej odległość	**Uwaga nieuwzględniona** Bufory odległości od obszarów cennych przyrodniczo ustalone w projekcie ustawy stanowią bezwzględną

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
	Rozproszonej (PIGEOR)	elektrowni wiatrowych)	zgromadzonych w ramach procedury ooś. W zależności od danego obszaru to organprowadzący postępowanie w sprawie wydaniadecyzji o środowiskowych uwarunkowaniach (RDOŚ) powinien ustalić ewentualny wymóg zachowania odległości od wskazanych form ochrony przyrody. Ustawowa minimalna odległość nie powinna odgórnie wyłączać żadnego terenu, jeśli z przeprowadzonej procedury ooś nie wynika, aby taki wymóg byłkonieczny dla redukcji zagrożeń dla środowiska lub celów ochrony dla realizacji których ustanowiono daną formę ochronyprzyrody	elektrowni od parku narodowego, rezerwatu przyrody oraz Obszarów Natura 2000 zostanie określona w ramach przeprowadzonej procedury od odziaływania na środowisko”	wartość minimalną. Warto podkreślić, że o buforach odległości w każdym przypadku decyduje organ gminy sporządzający plan miejscowy po zapoznaniu się z treścią Strategicznej Oceny Oddziaływania na Środowisko (przeprowadzenie jej jest obligatoryjne) oraz zapoznaniu się z nastrojami społecznymi co do planowanej inwestycji wiatrakowej. Na dalszych etapach wpływ elektrowni wiatrowej na środowisko jest weryfikowany przy wydawaniu decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Finalne warunki lokalizacji oraz zasad funkcjonowania elektrowni wiatrowych, w tym oddalenia inwestycji od form ochrony przyrody będą weryfikowane i określane w ramach procedury wydawania przez RDOŚ decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla konkretnej inwestycji, w tym w określonych przypadkach, na podstawie szczegółowego raportu oddziaływania na środowisko. Projektodawca stoi na stanowisku, że przyjęta w projekcie odległość od obszarów Natura 2000 jest konsensusem biorąc pod uwagę wpływ elektrowni wiatrowych na środowisko (w tym przypadku na gatunki ptaków oraz nietoperzy, dla których państwa członkowskie Unii mają obowiązek wyznaczenia obszarów ochrony) a potrzebę rozwoju energetyki wiatrowej w Polsce.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
					Wpływ odległości od obszarów Natura 2000 na potencjał terenów dostępnych dla inwestycji wiatrakowych został określony w OSR.
159.	Polski Komitet Energii Elektrycznej	Art. 1 pkt. 4 projektu ustawy (art. 4c ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych)	W odniesieniu do istniejących farm wiatrowych (FW), w szczególności położonych blisko obszarów Natura 2000, dla których projekt ustawy wprowadza regułę odległościową, istnieje ryzyko braku uzyskania wymaganych pozwoleń w ramach planowanych w niedalekiej przyszłości projektów repoweringu – tj, wymiany (przebudowy/rozbudowy itp) będących obecnie w eksploatacji FW (i poszczególnych elektrowni wiatrowych) z uwagi na proponowaną redakcję przepisów w projekcie zmian Ustawy. Możliwość realizacji repoweringu jest jednym z kluczowych działań w zakresie utrzymania (lub zwiększenia) mocy wytwórczych OZE dla istniejących FW, i powinna zostać potraktowana priorytetowo. Oczywiście kwestia uzyskania stosownych pozwoleń i decyzji jest pokłosiem projektowanych zmian w przedmiotowej Ustawie.		**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga poza zakresem przedmiotowym projektu Celem projektodawcy jest zliberalizowanie zasad dotyczących lokalizowania elektrowni wiatrowych. Cel ten jest realizowany w omawianym projekcie. W pozostałym zakresie uwaga zostanie przeanalizowana przy kolejnych pracach legislacyjnych.
160.	JMP Flowers	Art. 1 pkt 4 projektu ustawy (art. 4c ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych)	Celem przedmiotowego przepisu zgodnie z uzasadnieniem projektu jest podkreślenie, że wsparcie dla inwestycji wiatrakowych nie może stanowić szkody dla form ochrony przyrody w Polsce. Obecne sztywne określenie odległości od wskazanych w projekcie obszarów Natura 2000 pozbawia jednak organy ochrony środowiska możliwości podjęcia decyzji o ustanowieniu dodatkowej strefy buforowej wokół obszaru mając na uwadze zarówno charakterystykę danego obszaru Natura 2000, jak i danego przedsięwzięcia polegającego na	Dodanie zamiast dyskutowanej jednostki redakcyjnej ust. 5 do art. 4c ustawy zmienianej o następującej treści: ust. 5. W przypadku stwierdzenia przez organ wydający decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach, że elektrownia wiatrowa pomimo przewidywanych do zastosowania środków prewencyjnych lub innych środków	**Uwaga nieuwzględniona** Bufory odległości od obszarów cennych przyrodniczo ustalone w projekcie ustawy stanowią bezwzględną wartość minimalną. Warto podkreślić, że o buforach odległości w każdym przypadku decyduje organ gminy sporządzający plan miejscowy po zapoznaniu się z treścią Strategicznej Oceny Oddziaływania na Środowisko (przeprowadzenie jej

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			budowie farmy wiatrowej. Takiemu rozwiązaniu ze względu na obecny rozległy zasięg obszarów chronionych są przeciwne nawet organizacje ekologiczne (np. Greenpeace) czy branżowe OZE (np. Polskie Stowarzyszenie Energetyki Wiatrowej). Zwracamy uwagę, że cel projektodawcy może być osiągnięty proponowanym brzmieniem przepisu odnoszącym się do już istniejących regulacji prawnych (pojęcie znaczącego negatywnego oddziaływania na cele ochrony obszarów Natura 2000 z art. 33 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody), który pozwoli wziąć pod uwagę okoliczności konkretnego przypadku przy określaniu odległości danej farmy wiatrowej od danego obszaru Natura 2000. Przyjęcie bowiem sztywnej odległości 500 m nie znajduje zdaniem JMP Flowers żadnego uzasadnienia merytorycznego. Co więcej, mając na uwadze argumentację przedstawioną poniżej można stwierdzić, że dodatkowa strefa ochronna może okazać się zbędna, albo jej wymagana szerokość okazać się mniejsza niż 500 m. Tym bardziej, że zarówno inwestor w elektrownię wiatrową, jak i organy ochrony środowiska dysponują środkami technicznymi i prawnymi pozwalającymi skutecznie niwelować ryzyka dla obszarów Natura 2000 wynikające z bliskiego zlokalizowania elektrowni wiatrowej. Środki te w ocenie JMP Flowers powinny być w pierwszej kolejności brane pod uwagę przy lokalizowaniu elektrowni wiatrowych (czyli przed ewentualnym tworzeniem dodatkowego bufora wokół obszarów Natura 2000) jako rozwiązania bardziej proporcjonalne zmierzające do realizacji celu projektodawcy.	przewidzianych przepisami prawa może nadal znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszarów Natura 2000 obejmujących: a) obszary specjalnej ochrony ptaków, o których mowa w art. 25 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, b) specjalne obszary ochrony siedlisk, o których mowa w art. 25 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, w których przedmiotem ochrony są nietoperze; organ może nakazać lokalizację elektrowni wiatrowej w określonej odległości od tego obszaru nie większej niż 500 m. Wyznaczając odległość organ bierze pod uwagę znaczenie elektrowni wiatrowej dla zapewnienia dostaw energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych dla mieszkańców gminy lub okolicznych gmin i podmiotów prowadzących w gminie lub okolicznych gminach działalność gospodarczą.	jest obligatoryjne) oraz zapoznaniu się z nastrojami społecznymi co do planowanej inwestycji wiatrakowej. Na dalszych etapach wpływ elektrowni wiatrowej na środowisko jest weryfikowany przy wydawaniu decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Finalne warunki lokalizacji oraz zasad funkcjonowania elektrowni wiatrowych, w tym oddalenia inwestycji od form ochrony przyrody będą weryfikowane i określane w ramach procedury wydawania przez RDOŚ decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla konkretnej inwestycji, w tym w określonych przypadkach, na podstawie szczegółowego raportu oddziaływania na środowisko. Projektodawca stoi na stanowisku, że przyjęta w projekcie odległość od obszarów Natura 2000 jest konsensusem biorąc pod uwagę wpływ elektrowni wiatrowych na środowisko (w tym przypadku na gatunki ptaków oraz nietoperzy, dla których państwa członkowskie Unii mają obowiązek wyznaczenia obszarów ochrony) a potrzebę rozwoju energetyki wiatrowej w Polsce. Wpływ odległości od obszarów Natura 2000 na potencjał terenów dostępnych dla inwestycji wiatrakowych został określony w OSR.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			Ewentualna dodatkowa odległość turbin od obszarów Natura 2000 w praktyce oznacza bowiem konieczność ograniczenia planowanego projektu budowy lub przebudowy elektrowni wiatrowej i korzyści z jego realizacji, co w konsekwencji może doprowadzić nawet do porzucenia planów jego realizacji. Zgodnie z art. 27a ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody wyznaczenie obszarów specjalnej ochrony ptaków lub specjalnych obszarów ochrony siedlisk odbywało się w oparciu o stan siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt oraz konieczność zachowania szczególnie cennych lub zagrożonych składników różnorodności biologicznej. W praktyce oznacza to, że prawie wszystkie te obszary zostały już w momencie ich tworzenia specjalnie wyznaczone tak, aby stanowiły strefy ochronne o wystarczającej powierzchni. Proponowany przepis jest zatem dodatkową możliwością wyznaczenia odległości od wskazanych obszarów Natura 2000, gdyby taki dodatkowy bufor okazał się konieczny dla realizacji celów ochrony wskazanych obszarów Natura 2000. Liczba ptaków, które giną od elektrowni wiatrowych w Polsce wynosi dzisiaj ok. 0,06 promila wszystkich ptaków ginących w Polsce od zderzeń z: budynkami, innymi urządzeniami technicznymi, samochodami, oraz które są zjadane przez koty i innych drapieżców. Czyli średnio ok. 14 500 razy więcej ptaków ginie z innych przyczyn niż działanie turbin wiatrowych (czytaj szacunkowe dane dotyczące śmiertelności ptaków w Polsce - w załączeniu). To nie wiatraki są realnym zagrożeniem dla ptaków w Polsce.		

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			Przypominamy również, że uzyskanie pozwoleń niezbędnych do realizacji elektrowni wiatrowej poprzedzone jest badaniami ornitologicznymi terenu pod elektrownię trwającymi 12 miesięcy, w tym monitorowaniem przemieszczania się ptaków. Jeśli badania te wykażą taką konieczność, można zainstalować na turbinach specjalne instalacje namierzające zbliżające się ptaki, i następnie wysyłające ultradźwięki, których ludzie i zwierzęta nie słyszą. Dzięki nim ptaki zmieniają swój tor lotu unikając ryzyka związanego z nadmiernym zbliżeniem się do turbiny. Stosowane są też systemy, które wypuszczają wiązki laserowe w kierunku ptaków, dzięki którym te omijają turbiny. Tak więc w wiatrakach zlokalizowanych blisko obszarów Natura 2000 można zainstalować urządzenia, które zapobiegną śmierci chronionym gatunkom ptaków. JMP Flowers podnosi także, że polskie rozwiązania w zakresie ochrony obszarów Natura 2000 już teraz są daleko idące i bardziej restrykcyjne niż w innych krajach. W Niemczech na przykład turbiny można stawiać nawet na obszarach Natura 2000. Tam (podobnie jak w Polsce) opracowywane są raporty oddziaływania na środowisko i jeśli i taki raport na to pozwala, to inwestycja może zostać zrealizowana także w granicach obszaru chronionego. Na koniec zwracamy uwagę na ambitne cele, jakie postawiła sobie Unia Europejska związane z uzyskaniem neutralności klimatycznej Unii do roku 2050. Celów tych nie da się osiągnąć bez ogromnych inwestycji w elektrownie wiatrowe na lądzie. Również z tego powodu zaproponowana regulacja w ocenie JMP		

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			Flowers bardziej odpowiada wyzwaniom, którym Polska musi sprostaćw zakresie realizacji polityki klimatycznej i energetycznej Unii. Podsumowując, sztywna granica 500 m od obszarów Natura 2000 jest odgórnym ograniczeniem, które nie znajduje uzasadnienia ani prawnego, ani technicznego. Jeśli w ogóle miałaby istnieć dodatkowa strefa ochronna wokół obszarów Natura 2000, jej istnienie i szerokość powinny znaleźć uzasadnienie w ocenie oddziaływania na środowisko konkretnej inwestycji w elektrownię wiatrową. Organy wydające decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach posiadają pełną niezbędną wiedzę i kompetencje uzupełnianą o analizy konieczne do przeprowadzenia przez inwestora w daną elektrownię wiatrową, aby w każdym konkretnym przypadku zdecydować, czy lokalizacja elektrowni wiatrowej wymaga zachowania dodatkowej odległości od obszaru Natura 2000, czy też środki prewencyjne lub inne środki przewidziane prawem zaproponowane przez inwestora lub organ są wystarczające w celu minimalizacji ryzyk dla obszarów Natura 2000 wynikających z budowy lub przebudowy danej elektrowni wiatrowej. **Szczególny przypadek JMP Flowers** Dostęp do własnych źródeł OZE to „być albo nie być” dla wielu krajowych przedsiębiorców. Ich posiadanie wiąże się bowiem z: • brakiem obciążenia opłatami za dystrybucję i przesył energii oraz brakiem innych obciążeń związanych z poborem energii z sieci; • dostępem do taniej energii pozwalającej zmniejszyć tzw. ślad węglowy;		

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			• zapewnieniem niezakłóconych dostaw energii potrzebnej do prowadzenia działalności gospodarczej niezależnie od ograniczeń nakładanych w tym zakresie przez operatorów sieci. Przez sześć pokoleń rodzinie Ptaszków prowadzącej JMP Flowers udało się rozwinąć działalność skutecznie konkurując z najlepszymi na rynku polskim i rynkach międzynarodowych. Jednak aby utrzymać przewagę konkurencyjną, spełnić wymogi polityki klimatycznej Unii Europejskiej i zapewnić dostawy taniej i zielonej energii, potrzeba dalszych inwestycji. Taką jest planowana elektrownia wiatrowa o mocy 30 MW, dla której jedyną możliwą lokalizacją w okolicy JMP Flowers jest pas ziemi o szerokości 1600 m między naszymi szklarniami o pow. 18 ha, a obszarem Natura 2000 „Dolina Środkowej Wisły". Elektrownia wiatrowa w połączeniu z innymi naszymi źródłami ma zapewnić nam dostęp do własnej zielonej energii, kiedy w miesiącach jesiennych i zimowych wieje mocniej, ale dużo mniej energii dostarczają elektrownie fotowoltaiczne, w które JMP Flowers już teraz inwestuje. Specyfika naszej działalności wymaga ciągłego i niezakłóconego dostępu do zasilania energią elektryczną, aby utrzymać w szklarniach parametry niezbędne dla hodowli kwiatów. Cel ten zamierzamy zrealizować właśnie dzięki posiadanym już i planowanym źródłom energii oraz dzięki budowie magazynów energii. Planowane inwestycje przysłużą się również zmniejszeniu śladu węglowego naszych produktów. Wiele wskazuje na to, że przedsiębiorstwa takie jak JMP Flowers zostaną objęte systemem		

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			redukcji emisji EU ETS 2. Nowy system emisyjny oznaczać będzie dla firmy dziesiątki milionów złotych dodatkowych kosztów. Istnieje realna obawa, że produkcja kwiatów przestanie być opłacalna. Jednocześnie proponowane regulacje poprzez wprowadzenie sztywnego bufora 500 m na pasie ziemi 1600 m pod planowaną lokalizację turbin uniemożliwią realizację elektrowni wiatrowej, która miała adresować również ryzyka związane z wprowadzeniem nowego systemu. Planowana inwestycja poszerzy także możliwości produkcji energii z różnych źródeł i przy różnej pogodzie. Pozwoli to JMP Flowers wykorzystać obecnie posiadane elektrownie gazowe o mocy 19 MW mocy na potrzeby stabilizacji systemu elektroenergetycznego w regionie (np. poprzez rynek mocy) i na produkcję energii elektrycznej, gdy jej w sieci brakuje i gdy ceny energii są wysokie, co wpłynie z kolei na obniżenie cen w szczytach zapotrzebowania. Jako największy w Polsce producent kwiatów ciętych oraz orchidei, apelujemy o wzięcie pod uwagę interesów polskich firm, które chcą wytwarzać energię w większości na własne potrzeby. Istniejące już w prawie ochrony środowiska procedury gwarantują wzięcie pod uwagę wszystkich ryzyk. Jeśli ocena oddziaływania na środowisko wykazałaby konieczność ustanowienia dodatkowej strefy buforowej, organ taki obowiązek mógłby umieścić w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach wskazując jego wymaganą szerokość. Sztywne wskazywanie w ustawie odległości od obszaru chronionego pomija zupełnie uwarunkowania konkretnej inwestycji oraz wiąże ręce i		

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			organowi i inwestorom. Proponujemy w zamian przepis, który pozwoli organom wziąć pod uwagę wszystkie aspekty planowanej inwestycji w elektrownię wiatrową, w tym jej aspekt lokalny i znaczenie dla lokalnej społeczności i przedsiębiorców. Wprowadzenie w życie przepisów w obecnie proponowanej treści wywoła realne zagrożenie biznesowe dla polskich przedsiębiorców takich jak JMP Flowers. Jednocześnie będzie poważnym utrudnieniem w realizacji celów redukcji emisji, które samo Ministerstwo przedstawiło we wstępnych założeniach Krajowego Planu na rzecz Energii i Klimatu. Na naszym przykładzie widać również, że proponowane regulacje poprzez ograniczenie możliwości inwestycji w energetyce wiatrowej będą zagrożeniem dla konkurencyjności polskiej gospodarki na światowych rynkach.		
161.	Stowarzyszenie Pracownia na rzecz Wszystkich Istot	Art. 1 pkt 4 lit. a projektu ustawy (art. 4c ust. 2 ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych)	Stowarzyszenie Pracownia na rzecz Wszystkich Istot popiera propozycję zmiany zasady 10h na wprowadzenie zasady odległości wynoszącej co najmniej 1500 m od granic parków narodowych. Na gruncie ustawy o ochronie przyrody park narodowy to, obok rezerwatu przyrody, najistotniejsza i najbardziej restrykcyjna forma ochrony przyrody, która obejmuje obszar wyróżniający się szczególnymi wartościami przyrodniczymi, na którym ochronie podlega cała przyroda, a tworzy się w celu zachowania różnorodności biologicznej, zasobów, tworów i składników przyrody nieożywionej i walorów krajobrazowych, przywrócenia właściwego stanu zasobów i składników przyrody oraz odtworzenia zniekształconych siedlisk	Nie dotyczy.	**Uwaga uwzględniona**

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			przyrodniczych, siedlisk roślin, siedlisk zwierząt lub siedlisk grzybów. Ponieważ parki narodowe zajmują zaledwie 1% terytorium Polski (315,2 tys. Ha) i mają kolosalne znaczenie dla ochrony różnorodności biologicznej najcenniejszych przyrodniczo obszarów kraju, odległość co najmniej 1500 m stanowi niezbędne minimum dla realizacji celów ochrony przyrody, o których mowa w art. 8 ust. 1 i 2 oraz art. 15 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.		
162.	Ogólnopolskie Towarzystwo Ochrony Ptaków (BirdLife Poland)	Art 1 pkt 4 lit. a projektu ustawy (art. 4c ust 2 ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych)	Ogólnopolskie Towarzystwo Ochrony Ptaków zwraca się o wprowadzenie odległości co najmniej 1500 m od rezerwatów przyrody. Na gruncie ustawy o ochronie przyrody rezerwat przyrody to, obok parku narodowego, najistotniejsza i najbardziej restrykcyjna forma ochrony przyrody, która obejmuje obszary zachowane w stanie naturalnym lub mało zmienionym, ekosystemy, ostoje i siedliska przyrodnicze, a także siedliska roślin, siedliska zwierząt i siedliska grzybów oraz twory i składniki przyrody nieożywionej, wyróżniające się szczególnymi wartościami przyrodniczymi. Ponieważ rezerwaty przyrody zajmują zaledwie 0,5 % terytorium Polski (171,3 tys. ha), wprowadzenie zasady co najmniej 1500 m od rezerwatów przyrody miałoby kolosalne znaczenie dla ochrony różnorodności biologicznej najcenniejszych przyrodniczo obszarów kraju, a zarazem marginalne dla potencjalnych inwestycji wiatrowych. 1500 m stanowi niezbędne minimum dla realizacji celów ochrony przyrody, o których mowa	W art. 1 pkt 4 lit. a tiret drugie otrzymuje brzmienie: – w pkt 2 wyrazy „500 metrów” zastępuje się wyrazami „wynosi nie mniej niż 1500 m”.	**Uwaga nieuwzględniona** Projektodawca zamierza utrzymać obecnie przyjęty kompromis polegający na ustaleniu minimalnej odległości elektrowni wiatrowej od rezerwatów na poziomie 500 m. Zaznacza się, iż jest to odległość minimalna. W toku procesu inwestycyjnego dla konkretnej inwestycji wiatrakowej ustalona może zostać większa odległość.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			w art. 13 oraz art. 15 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.		
163.	Ogólnopolskie Towarzystwo Ochrony Ptaków (BirdLife Poland)	Art 1 pkt 4 lit. a projektu ustawy (art. 4c ust 2 ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych)	Ogólnopolskie Towarzystwo Ochrony Ptaków popiera propozycję zmiany zasady 10h na wprowadzenie zasady odległości wynoszącej co najmniej 1500 m od granic parków narodowych. Na gruncie ustawy o ochronie przyrody park narodowy to, obok rezerwatu przyrody, najistotniejsza i najbardziej restrykcyjna forma ochrony przyrody, która obejmuje obszar wyróżniający się szczególnymi wartościami przyrodniczymi, na którym ochronie podlega cała przyroda, a tworzy się w celu zachowania różnorodności biologicznej, zasobów, tworów i składników przyrody nieożywionej i walorów krajobrazowych, przywrócenia właściwego stanu zasobów i składników przyrody oraz odtworzenia zniekształconych siedlisk przyrodniczych, siedlisk roślin, siedlisk zwierząt lub siedlisk grzybów. Ponieważ parki narodowe zajmują zaledwie 1% terytorium Polski (315,2 tys. Ha) i mają kolosalne znaczenie dla ochrony różnorodności biologicznej najcenniejszych przyrodniczo obszarów kraju, odległość co najmniej 1500 m stanowi niezbędne minimum dla realizacji celów ochrony przyrody, o których mowa w art. 8 ust. 1 i 2 oraz art. 15 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.	Nie dotyczy.	**Uwaga uwzględniona**
164.	Ogólnopolskie Towarzystwo Ochrony Ptaków (BirdLife Poland)	Art 1 pkt 4 lit. a tiret drugie (art. 4c ust 2 ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych)	Ogólnopolskie Towarzystwo Ochrony Ptaków w pełni popiera propozycje zachowania odpowiedniej odległości lokalizowanej elektrowni wiatrowej od granic obszarów Natura 2000, obejmujących obszary specjalnej ochrony ptaków oraz specjalne obszary ochrony siedlisk, w których przedmiotem ochrony są nietoperze.	W art 1 pkt 4 lit. a tiret drugie wyrazy „wynosi nie mniej niż 500 metrów” zastępuje się wyrazami „wynosi nie mniej niż 1500 m.”	**Uwaga nieuwzględniona** Bufory odległości od obszarów cennych przyrodniczo ustalone w projekcie ustawy stanowią bezwzględną wartość minimalną. Nie ma prawnych ograniczeń, co do zastosowania

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			Jednocześnie, bazując na wskaźnikach występowania ptaków z 34 programów Monitoringu Ptaków Polski prowadzonych przez konsorcjum OTOP i Muzeum i Instytutu Zoologii PAN, wnosimy prośbę o rozszerzenie strefy buforowej od ptasich oraz nietoperzowych obszarów Natura 2000 z 500 m na 1500m. Odległość co najmniej 1500 m stanowi niezbędne minimum dla realizacji celów ochrony przyrody wyznaczonych przez tzw. dyrektywę siedliskową i ptasią, tj. dyrektywę PE i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa oraz dyrektywę Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory). Wskaźniki występowania ptaków na terenach OSOP wykazują znacząco wyższe wartości w porównaniu do wskaźników występowania tych samych gatunków ptaków poza ostojami OSOP. Szczególne różnice widać w przypadku gatunków narażonych na negatywne oddziaływanie farm wiatrowych (czyli o wysokim wskaźniku wrażliwości na farmy wiatrowe, który jest również skorelowany z ich statusem ochronnym). Są to gatunki takich ptaków jak orlik grubodzioby, orzeł przedni, bielik, orlik krzykliwy, rycyk, mewa czarnogłowa, myszołów, jastrząb oraz kania ruda (lista nie kończy się tylko na tych gatunkach). Bazując na przykładzie dwóch najbardziej wrażliwych gatunków na farmy wiatrowe, występowanie orlika grubodziobego wg danych z roku 2023 było o 90% wyższe w obszarach OSOP niż poza nimi (spośród 29 rewirów		w konkretnych przypadkach większych buforów odległości. Warto podkreślić, że o buforach odległości w każdym przypadku decyduje organ gminy sporządzający plan miejscowy po zapoznaniu się z treścią Strategicznej Oceny Oddziaływania na Środowisko (przeprowadzenie jej jest obligatoryjne) oraz zapoznaniu się z nastrojami społecznymi co do planowanej inwestycji wiatrakowej. Na dalszych etapach wpływ elektrowni wiatrowej na środowisko jest weryfikowany przy wydawaniu decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Finalne warunki lokalizacji oraz zasad funkcjonowania elektrowni wiatrowych, w tym oddalenia inwestycji od form ochrony przyrody będą weryfikowane i określane w ramach procedury wydawania przez RDOŚ decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla konkretnej inwestycji, w tym w określonych przypadkach, na podstawie szczegółowego raportu oddziaływania na środowisko. Projektodawca stoi na stanowisku, że przyjęta w projekcie odległość od obszarów Natura 2000 jest konsensusem biorąc pod uwagę wpływ elektrowni wiatrowych na środowisko (w tym przypadku na gatunki ptaków oraz nietoperzy, dla których państwa członkowskie Unii mają obowiązek wyznaczenia obszarów

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			lęgowych na 20 powierzchniach obejmujących monitoring, 18 powierzchni znajdowało się w ostojach OSOP). Tendencja ta jest jeszcze wyższa dla orła przedniego i wynosi 97% (z 35 rewirów lęgowych aż 34 znajdują się na terenach OSOP). Przykłady dla innych gatunków dostępne są w sprawozdaniu "Monitoring ptaków z uwzględnieniem obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000, lata 2023-2025. Sprawozdanie z prac terenowych i opracowanie wyników uzyskanych w sezonie lęgowym w 2023 roku". Aby umożliwić odpowiednią ochronę tych gatunków oraz nie zaniechać dotychczasowych starań ochronnych, które według danych z monitoringu, spełniają swoją rolę, proponujemy zwiększenie buforów z 500 m do 1500 m. Ptaki najbardziej narażone na oddziaływanie farm wiatrowych używają terenów do funkcjonowania (np. żerowania) o wiele większych niż 500 metrów od swoich gniazd. Tereny te potrzebne są do przeżycia szczególnie w okresie lęgowym i nie uwzględniają możliwości lotów dalekich, które znacząco wybiegają poza tereny funkcjonowania wokół gniazda. Dla przykładu, orzeł przedni użytkuje teren oddalony średnio o 4 km od gniazda (Tikkanen et al., 2018) błotniak łąkowy użytkuje tereny oddalone średnio o 3,5 km od gniazda (Krupiński et al., 2021), areał osobniczy orlika krzykliwego waha się od 2 km do 6 km wokół gniazda (Komitet Ochrony Orłów, 2016) (w krajowym programie ochrony gatunku proponuje się dystans 4 km od turbiny wiatrowej). W przypadku bielika, teren wykorzystywany pod żerowanie waha się w granicach około 30 km, choć zdarzają się przypadki, że teren		ochrony) a potrzebę rozwoju energetyki wiatrowej w Polsce. Wpływ odległości od obszarów Natura 2000 na potencjał terenów dostępnych dla inwestycji wiatrakowych został określony w OSR.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			funkcjonowania rozszerza się nawet do 160 km wokół gniazda (Mirski, P.; Anderwald, D., 2023). Zakładając, że gniazdo osobnika występuje na granicy OSOP, które często kończą się w dolinach rzecznych - terenach lęgowych szczególnie preferowanych przez wiele gatunków ptaków, lokalizacja wiatraka 500 metrów od gniazda nie ochroni tych ptaków przed negatywnym oddziaływaniem, które może się ujawnić w formie: a) kolizji b) przemieszczenia c) wystraszenia. Rekomendacje te również odzwierciedlone są w poradniku metodycznym „Monitoring Ptaków na Lądowych Farmach Wiatrowych". Rekomendowane odległości turbin od gniazd, w zależności od gatunku eskalują między 700 a 1500 metrów dla obszarów w których rekomendowane jest nie lokalizowanie turbin a do 3000 metrów od gniazda dla lokalizacji wiatraków ale z działaniami minimalizującymi (załącznik no 6 do poradnika). Odległości te dotyczą wszystkich gniazd na terenie kraju i nie odnoszą się tylko do terenów OSOP. Z racji znacznie większego występowania ptaków właśnie na tych terenach, bufor minimum 1500m będzie optymalnym rozwiązaniem przy zachowaniu zasady przezorności dla terenów najbardziej preferowanych przez ptaki. Dodatkowo tworzenie buforów od obszarów OSOP jest znanym narzędziem ochrony cennych gatunków przyrody w wielu krajach Unii Europejskiej takich jak Niemcy, Cypr, Grecja, Rumunia, czy Bułgaria a odległości buforowe używane w wielu innych krajach wykraczają poza proponowane 500 metrów.		

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			Dla przykładu, w Niemczech bufory od Natur 2000 tworzone są na podstawie rekomendacji organizacji pozarządowej „Nature and Biodiversity Conservation Union" i wynoszą 10h od obszarów ptasich i nietoperzowych Natur 2000. Poszczególne wiążące bufory następnie wybierane są na poziomie regionów i wahają się od 200 do 1500 metrów. W Bułgarii takie bufory również selekcjonowane są na podstawie indywidualnych OSOP i wahają się od 2 do 6 km jako strefa bez możliwości lokalizowania inwestycji wiatrowych. Na Cyprze wyznaczono sztywny bufor dla wszystkich OSOP w odległości 1000 m od granic terenu. W Grecji takie bufory zależą od ochrony gatunkowej danego osobnika i wynoszą np. 5km od lokalizacji gniazda sępa egipskiego. W Walii, bufory rekomendowane w „The National Plan 2040: Habitats Regulations Assessment" wynoszą aż 20 km od ostoi OSOP. Przykładów rekomendacji lub już wiążących regulacji jest więcej. Zostały one uzyskane w ramach kooperacji OTOPu z partnerami z BirdLife International. Pragniemy podkreślić, iż propozycja objęcia ochroną dodatkowego buforu w odległości 1500 m od granic ptasich i nietoperzowych Natur 2000 obejmuje około 9,6% obszarów Polski. Jest to powierzchnia relatywnie niewielka w porównaniu z wartością przyrodniczą jaką może przynieść rozszerzenie buforu.		
165.	Stowarzyszenie Pracownia na rzecz Wszystkich Istot	Art 1 pkt 4 lit. a tiret drugie projektu ustawy (art. 4c ust 2 ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych)	Stowarzyszenie Pracownia na rzecz Wszystkich Istot w pełni popiera propozycje zachowania odpowiedniej odległości lokalizowanej elektrowni wiatrowej od granic obszarów Natura 2000, obejmujących obszary specjalnej ochrony ptaków oraz specjalne obszary	W art 1 pkt 4 lit. a tiret drugie wyrazy „wynosi nie mniej niż 500 metrów" zastępuje się wyrazami „wynosi nie mniej niż 1500 m."	**Uwaga nieuwzględniona** Bufory odległości od obszarów cennych przyrodniczo ustalone w projekcie ustawy stanowią bezwzględną wartość minimalną. Nie ma prawnych ograniczeń, co do zastosowania

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			ochrony siedlisk, w których przedmiotem ochrony są nietoperze. Jednocześnie, bazując na wskaźnikach występowania ptaków z 34 programów Monitoringu Ptaków Polski prowadzonych przez konsorcjum OTOP i Muzeum i Instytutu Zoologii PAN, wnosimy prośbę o rozszerzenie strefy buforowej od ptasich oraz nietoperzowych obszarów Natura 2000 z 500 m na 1500m. Odległość co najmniej 1500 m stanowi niezbędne minimum dla realizacji celów ochrony przyrody wyznaczonych przez tzw. dyrektywę siedliskową i ptasią, tj. dyrektywę PE i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa oraz dyrektywę Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory). Wskaźniki występowania ptaków na terenach OSOP wykazują znacząco wyższe wartości w porównaniu do wskaźników występowania tych samych gatunków ptaków poza ostojami OSOP. Szczególne różnice widać w przypadku gatunków narażonych na negatywne oddziaływanie farm wiatrowych (czyli o wysokim wskaźniku wrażliwości na farmy wiatrowe, który jest również skorelowany z ich statusem ochronnym). Są to gatunki takich ptaków jak orlik grubodzioby, orzeł przedni, bielik, orlik krzykliwy, rycyk, mewa czarnogłowa, myszołów, jastrząb oraz kania ruda (lista nie kończy się tylko na tych gatunkach). Bazując na przykładzie dwóch najbardziej wrażliwych gatunków na farmy wiatrowe, występowanie orlika grubodziobego wg danych z		w konkretnych przypadkach większych buforów odległości. Warto podkreślić, że o buforach odległości w każdym przypadku decyduje organ gminy sporządzający plan miejscowy po zapoznaniu się z treścią Strategicznej Oceny Oddziaływania na Środowisko (przeprowadzenie jej jest obligatoryjne) oraz zapoznaniu się z nastrojami społecznymi co do planowanej inwestycji wiatrakowej. Na dalszych etapach wpływ elektrowni wiatrowej na środowisko jest weryfikowany przy wydawaniu decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Finalne warunki lokalizacji oraz zasad funkcjonowania elektrowni wiatrowych, w tym oddalenia inwestycji od form ochrony przyrody będą weryfikowane i określane w ramach procedury wydawania przez RDOŚ decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla konkretnej inwestycji, w tym w określonych przypadkach, na podstawie szczegółowego raportu oddziaływania na środowisko. Projektodawca stoi na stanowisku, że przyjęta w projekcie odległość od obszarów Natura 2000 jest konsensusem biorąc pod uwagę wpływ elektrowni wiatrowych na środowisko (w tym przypadku na gatunki ptaków oraz nietoperzy, dla których państwa członkowskie Unii mają obowiązek wyznaczenia obszarów

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			roku 2023 była o 90% wyższa w obszarach OSOP niż poza nimi (spośród 29 rewirów lęgowych na 20 powierzchniach obejmujących monitoring, 18 powierzchni znajdowało się w ostojach OSOP). Tendencja ta jest jeszcze wyższa dla orła przedniego i wynosi 97% (z 35 rewirów lęgowych aż 34 znajdują się na terenach OSOP). Przykłady dla innych gatunków dostępne są w sprawozdaniu "Monitoring ptaków z uwzględnieniem obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000, lata 2023-2025. Sprawozdanie z prac terenowych i opracowanie wyników uzyskanych w sezonie lęgowym w 2023 roku". Aby umożliwić odpowiednią ochronę tych gatunków oraz nie zaniechać dotychczasowych starań ochronnych, które według danych z monitoringu, spełniają swoją rolę, proponujemy zwiększenie buforów z 500 m do 1500 m. Ptaki najbardziej narażone na oddziaływanie farm wiatrowych używają terenów do funkcjonowania (np. żerowania) o wiele większych niż 500 metrów od swoich gniazd. Tereny te potrzebne są do przeżycia szczególnie w okresie lęgowym i nie uwzględniają możliwości lotów dalekich, które znacząco wybiegają poza tereny funkcjonowania wokół gniazda. Dla przykładu, orzeł przedni użytkuje teren oddalony średnio o 4 km od gniazda (Tikkanen et al., 2018) błotniak łąkowy użytkuje tereny oddalone średnio o 3,5 km od gniazda (Krupiński et al., 2021), areał osobniczy orlika krzykliwego waha się od 2 km do 6 km wokół gniazda (Komitet Ochrony Orłów, 2016) (w krajowym programie ochrony gatunku proponuje się dystans 4 km od turbiny wiatrowej).		ochrony) a potrzebę rozwoju energetyki wiatrowej w Polsce. Wpływ odległości od obszarów Natura 2000 na potencjał terenów dostępnych dla inwestycji wiatrakowych został określony w OSR.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			W przypadku bielika, teren wykorzystywany pod żerowanie waha się w granicach około 30 km, choć zdarzają się przypadki, że teren funkcjonowania rozszerza się nawet do 160 km wokół gniazda (Mirski, P.; Anderwald, D., 2023). Zakładając, że gniazdo osobnika występuje na granicy OSOP, które często kończą się w dolinach rzecznych - terenach lęgowych szczególnie preferowanych przez wiele gatunków ptaków, lokalizacja wiatraka 500 metrów od gniazda nie ochroni tych ptaków przed negatywnym oddziaływaniem, które może się ujawnić w formie: a) kolizji b) przemieszczenia c) wystraszenia. Rekomendacje te również odzwierciedlone są w poradniku metodycznym „Monitoring Ptaków na Lądowych Farmach Wiatrowych”. Rekomendowane odległości turbin od gniazd, w zależności od gatunku eskalują między 700 a 1500 metrów dla obszarów w których rekomendowane jest nie lokalizowanie turbin a do 3000 metrów od gniazda dla lokalizacji wiatraków ale z działaniami minimalizującymi (załącznik no 6 do poradnika). Odległości te dotyczą wszystkich gniazd na terenie kraju i nie odnoszą się tylko do terenów OSOP. Z racji znacznie większego występowania ptaków właśnie na tych terenach, bufor minimum 1500m będzie optymalnym rozwiązaniem przy zachowaniu zasady przezorności dla terenów najbardziej preferowanych przez ptaki. Dodatkowo tworzenie buforów od obszarów OSOP jest znanym narzędziem ochrony cennych gatunków przyrody w wielu krajach Unii Europejskiej takich jak Niemcy, Cypr, Grecja, Rumunia, czy Bułgaria a odległości buforowe		

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			używane w wielu innych krajach wykraczają poza proponowane 500 metrów. Dla przykładu, w Niemczech bufory od Natur 2000 tworzone są na podstawie rekomendacji organizacji pozarządowej „Nature and Biodiversity Conservation Union" i wynoszą 10h od obszarów ptasich i nietoperzowych Natur 2000. Poszczególne wiążące bufory następnie wybierane są na poziomie regionów i wahają się od 200 do 1500 metrów. W Bułgarii takie bufory również selekcjonowane są na podstawie indywidualnych OSOP i wahają się od 2 do 6 km jako strefa bez możliwości lokalizowania inwestycji wiatrowych. Na Cyprze wyznaczono sztywny bufor dla wszystkich OSOP w odległości 1000 m od granic terenu. W Grecji takie bufory zależą od ochrony gatunkowej danego osobnika i wynoszą np. 5km od lokalizacji gniazda sępa egipskiego. W Walii, bufory rekomendowane w „The National Plan 2040: Habitats Regulations Assessment" wynoszą aż 20 km od ostoi OSOP. Przykładów rekomendacji lub już wiążących regulacji jest więcej. Pragniemy podkreślić, iż propozycja objęcia ochroną dodatkowego buforu w odległości 1500 m od granic ptasich i nietoperzowych Natur 2000 obejmuje około 9,6% obszarów Polski. Jest to powierzchnia relatywnie niewielka w porównaniu z wartością przyrodniczą jaką może przynieść rozszerzenie buforu. Działanie to pozostaje bez znaczącego wpływu na rozwój elektrowni wiatrowych.		
166.	Stowarzyszenie Pracownia na rzecz	Art 1 pkt 4 lit. a projektu ustawy (art. 4c ust. 2 pkt 2 ustawy o	Stowarzyszenie Pracownia na rzecz Wszystkich Istot zwraca się o wprowadzenie odległości co najmniej 1500 m od rezerwatów przyrody.	W art. 1 pkt 4 lit. a tiret drugie otrzymuje brzmienie:	**Uwaga nieuwzględniona** Projektodawca zamierza utrzymać obecnie przyjęty kompromis

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
	Wszystkich Istot	inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych)	Na gruncie ustawy o ochronie przyrody rezerwat przyrody to, obok parku narodowego, najistotniejsza i najbardziej restrykcyjna forma ochrony przyrody, która obejmuje obszary zachowane w stanie naturalnym lub mało zmienionym, ekosystemy, ostoje i siedliska przyrodnicze, a także siedliska roślin, siedliska zwierząt i siedliska grzybów oraz twory i składniki przyrody nieożywionej, wyróżniające się szczególnymi wartościami przyrodniczymi. Ponieważ rezerwaty przyrody zajmują zaledwie 0,5 % terytorium Polski (171,3 tys. ha), wprowadzenie zasady co najmniej 1500 m od rezerwatów przyrody miałoby kolosalne znaczenie dla ochrony różnorodności biologicznej najcenniejszych przyrodniczo obszarów kraju, a zarazem marginalne dla potencjalnych inwestycji wiatrowych. 1500 m stanowi niezbędne minimum dla realizacji celów ochrony przyrody, o których mowa w art. 13 oraz art. 15 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.	– w pkt 2 wyrazy „500 metrów” zastępuje się wyrazami „wynosi nie mniej niż 1500 m”.	polegający na ustaleniu minimalnej odległości elektrowni wiatrowej od rezerwatów na poziomie 500 m. Zaznacza się, iż jest to odległość minimalna. W toku procesu inwestycyjnego dla konkretnej inwestycji wiatrakowej ustalona została większa odległość.
167.	Polskie Stowarzyszenie Fotowoltaiki	Art. 1 pkt 4 lit. a i b projektu ustawy (art. 4c ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych)	Postulujemy usunięcie przedmiotowych przepisów dotyczących odległości instalacji od form ochrony przyrody, w tym od Natury 2000. Problematyka ta powinna być ustalana na podstawie aktualnych, zebranych w terenie badań przyrodniczych (monitoring ornitologiczny i chiropterologiczny), w zależności od potrzeb chronionych gatunków. Prawne określanie jednolitych odległości, bez względu na uwarunkowania danego obszaru chronionego, nie ma naukowego uzasadnienia.		**Uwaga nieuwzględniona** Bufory odległości od obszarów cennych przyrodniczo ustalone w projekcie ustawy stanowią wartość minimalną. O buforach odległości w każdym przypadku decyduje organ gminy sporządzający plan miejscowy po zapoznaniu się z treścią Stratgicznej Oceny Oddziaływania na Środowisko (przeprowadzenie jej jest obligatoryjne) oraz zapoznaniu się z nastrojami społecznymi co do planowanej inwestycji wiatrakowej.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
168.	Fundacja WWF Polska	Art. 1 pkt 4 lit. a projektu ustawy (art. 4c ust. 1 ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych)	Na gruncie ustawy o ochronie przyrody parki narodowe i rezerwaty przyrody to najbardziej restrykcyjne formy ochrony przyrody, zajmujące niecałe 1,5% terytorium kraju. Objęcie zakazem lokalizacji elektrowni wiatrowych na terenach otulin parków narodowych (1,44% powierzchni kraju) i otulin rezerwatów przyrody (0,077% powierzchni kraju) miałoby kolosalne znaczenie dla ochrony różnorodności biologicznej najcenniejszych przyrodniczo obszarów kraju, a zarazem marginalne dla potencjalnych inwestycji wiatrowych.	W art. 1 w pkt. 4 lit. a otrzymuje brzmienie: „a) w art. 4c w ust. 1 po wyrazach „parków narodowych” oraz „rezerwatów przyrody” dodaje się wyrazy „oraz ich otulin”.”	**Uwaga nieuwzględniona** Ustawa wprowadza podstawowe ustawowe odległości minimalne od form ochrony przyrody. Ustawodawca zgadza się, że parki narodowe i rezerwaty przyrody są najbardziej restrykcyjnymi formami ochrony przyrody. Stąd też wprowadzono bufor odległości odpowiednio 1500 m i 500 m. Nie oznacza to jednak, że inwestycja nie powinna zostać odsunięta od tych form ochrony przyrody jeszcze dalej. To z kolei zależeć będzie w dużej mierze od właściwości konkretnego parku narodowego i konkretnego rezerwatu przyrody. Zgodnie z tym określenie większego buforu jest zadaniem organu przyjmującego Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego zapoznając się z przeprowadzoną Strategiczną Oceną Oddziaływania na Środowisko dla konkretnego obszaru oraz organu wydającego decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach dla konkretnej inwestycji lokalizowanej na konkretnym obszarze. Projektodawca stoi na stanowisku, że przyjęta w projekcie odległość od obszarów Natura 2000 jest konsensusem biorąc pod uwagę wpływ elektrowni wiatrowych na środowisko (w tym przypadku na gatunki ptaków oraz nietoperzy, dla których państwa członkowskie Unii mają

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
					obowiązek wyznaczenia obszarów ochrony) a potrzebę rozwoju energetyki wiatrowej w Polsce. Wpływ odległości od obszarów Natura 2000 na potencjał terenów dostępnych dla inwestycji wiatrakowych został określony w OSR.
169.	Fundacja WWF Polska	Art 1 pkt 4 lit. a tiret pierwsze projektu ustawy (art. 4 ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych)	W odniesieniu do propozycji zmiany odległości w przypadku lokalizacji elektrowni wiatrowej od parku narodowego na 1500 m, Fundacja WWF Polska zwraca się o utrzymanie funkcjonującego od 2016 r. rozwiązania, tj. odległości równej lub większej od dziesięciokrotności całkowitej wysokości elektrowni wiatrowej – jako elastycznego rozwiązania uzależniającego odległość elektrowni od jej wysokości. Na gruncie ustawy o ochronie przyrody park narodowy to, obok rezerwatu przyrody, najistotniejsza i najbardziej restrykcyjna forma ochrony przyrody, która obejmuje obszar wyróżniający się szczególnymi wartościami przyrodniczymi, na którym ochronie podlega cała przyroda, a tworzy się w celu zachowania różnorodności biologicznej, zasobów, tworów i składników przyrody nieożywionej i walorów krajobrazowych, przywrócenia właściwego stanu zasobów i składników przyrody oraz odtworzenia zniekształconych siedlisk przyrodniczych, siedlisk roślin, siedlisk zwierząt lub siedlisk grzybów. Ponieważ parki narodowe zajmują zaledwie ok. 1% terytorium Polski (315,2 tys. ha), utrzymanie dotychczas obowiązującej „zasady 10H” w przypadku lokalizacji elektrowni wiatrowej od parku narodowego miałoby miałoby	Skreśla się się tiret pierwsze w art. 1 pkt 4 lit. a	**Uwaga kierunkowo uwzględniona** Pozostawia się obecną treść przepisu przyjmując stanowisko uwagodawcy, że ustalony na poziomie 1500 m bufor od parków narodowych stanowi niezbędne minimum dla realizacji celów ochrony przyrody i oddaje cel dotychczasowych regulacji.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			kolosalne znaczenie dla ochrony różnorodności biologicznej najcenniejszych przyrodniczo obszarów kraju, a zarazem marginalne dla potencjalnych inwestycji wiatrowych. Jeżeli utrzymanie tzw. zasady 10H od parków narodowych nie będzie możliwe, odległość co najmniej 1500 m stanowi niezbędne minimum dla realizacji celów ochrony przyrody, o których mowa w art. 8 ust. 1 i 2 oraz art. 15 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.		
170.	Fundacja WWF Polska	Art 1 pkt 4 lit. a tiret pierwsze projektu ustawy (art. 4c ust. 2 pkt 2 ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych)	Fundacja WWF Polska zwraca się o przywrócenie funkcjonującego w latach 2016-2023 r., rozwiązania, przewidującego odległość równą lub większą od dziesięciokrotności całkowitej wysokości elektrowni wiatrowej lokalizowanej elektrowni wiatrowej od rezerwatów przyrody. Na gruncie ustawy o ochronie przyrody rezerwat przyrody to, obok parku narodowego, najistotniejsza i najbardziej restrykcyjna forma ochrony przyrody, która obejmuje obszary zachowane w stanie naturalnym lub mało zmienionym, ekosystemy, ostoje i siedliska przyrodnicze, a także siedliska roślin, siedliska zwierząt i siedliska grzybów oraz twory i składniki przyrody nieożywionej, wyróżniające się szczególnymi wartościami przyrodniczymi. Ponieważ rezerwaty przyrody zajmują zaledwie ok. 0,5 % terytorium Polski (171,3 tys. ha), przywrócenie „zasady 10H” w przypadku lokalizacji elektrowni wiatrowej od rezerwatów przyrody miałoby kolosalne znaczenie dla ochrony różnorodności biologicznej najcenniejszych przyrodniczo obszarów kraju, a	W art. 1 pkt 4 lit. a tiret drugie otrzymuje brzmienie: – w pkt 2 wyrazy „500 metrów” zastępuje się wyrazami „jest równa lub większa od dziesięciokrotności całkowitej wysokości elektrowni wiatrowej”.	**Uwaga nieuwzględniona** Projektodawca zamierza utrzymać obecnie przyjęty kompromis polegający na ustaleniu minimalnej odległości elektrowni wiatrowej od rezerwatów na poziomie 500 m. Zaznacza się, iż jest to odległość minimalna. W toku procesu inwestycyjnego dla konkretnej inwestycji wiatrakowej ustalona może zostać większa odległość.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			zarazem marginalne dla potencjalnych inwestycji wiatrowych. Jeżeli utrzymanie tzw. zasady 10H od rezerwatów przyrody nie będzie możliwe, odległość co najmniej 1500 m stanowi niezbędne minimum dla realizacji celów ochrony przyrody, o których mowa w art. 13 oraz art. 15 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.		
171.	Fundacja WWF Polska	Art 1 pkt 4 lit. a tiret drugie projektu ustawy (art. 4c ust. 2 pkt 2 ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych)	Fundacja WWF Polska w pełni popiera propozycje zachowania odpowiedniej odległości lokalizowanej elektrowni wiatrowej od granic obszarów Natura 2000, obejmujących obszary specjalnej ochrony ptaków oraz specjalne obszary ochrony siedlisk, w których przedmiotem ochrony są nietoperze. Jednocześnie zwracamy się o przywrócenie obowiązującego w latach 2016-2023 r. rozwiązania w stosunku do obszarów Natura 2000, ale tylko w stosunku do tych, których przedmiotem ochrony są ptaki lub nietoperze, tj. odległości równej lub większej od dziesięciokrotności całkowitej wysokości elektrowni wiatrowej, dopuszczając jednocześnie możliwość określenia w planie miejscowym lub zintegrowanym planie inwestycyjnym innej odległości, jednak nie mniejszej niż 500 metrów – jako elastycznego rozwiązania uzależniającego odległość elektrowni od jej wysokości, a także umożliwiając zmniejszenie tej odległości przez radę gminy na nie mniej niż 500 metrów. Jeżeli utrzymanie tzw. zasady 10H od obszarów Natura 2000, obejmujących obszary specjalnej ochrony ptaków oraz specjalne obszary ochrony siedlisk, w których przedmiotem ochrony są nietoperze, nie będzie możliwe,	W art 1 pkt 4 lit. a tiret drugie wyrazy „wynosi nie mniej niż 500 metrów” zastępuje się wyrazami „jest równa lub większa od dziesięciokrotności całkowitej wysokości elektrowni wiatrowej, chyba że plan miejscowy lub zintegrowany plan inwestycyjny określa inną odległość, wyrażoną w metrach, jednak nie mniejszą niż 500 metrów.”	**Uwaga nieuwzględniona** Bufory odległości od obszarów cennych przyrodniczo ustalone w projekcie ustawy stanowią bezwzględną wartość minimalną. Nie ma prawnych ograniczeń, co do zastosowania w konkretnych przypadkach większych buforów odległości. Warto podkreślić, że o buforach odległości w każdym przypadku decyduje organ gminy sporządzający plan miejscowy po zapoznaniu się z treścią Strategicznej Oceny Oddziaływania na Środowisko (przeprowadzenie jej jest obligatoryjne) oraz zapoznaniu się z nastrojami społecznymi co do planowanej inwestycji wiatrakowej. Na dalszych etapach wpływ elektrowni wiatrowej na środowisko jest weryfikowany przy wydawaniu decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Finalne warunki lokalizacji oraz zasad funkcjonowania elektrowni wiatrowych, w tym oddalenia inwestycji od form ochrony przyrody będą weryfikowane i określane w ramach procedury wydawania przez

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			odległość co najmniej 1500 m (przy analogicznej, jak wyżej, możliwości określenia w planie miejscowym lub zintegrowanym planie inwestycyjnym innej odległości, jednak nie mniejszej niż 500 metrów) stanowi niezbędne minimum dla realizacji celów ochrony przyrody, wyznaczonych przez tzw. dyrektywę siedliskową i ptasią, tj. dyrektywę PE i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa oraz dyrektywę Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory).		RDOŚ decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla konkretnej inwestycji, w tym w określonych przypadkach, na podstawie szczegółowego raportu oddziaływania na środowisko. Projektodawca stoi na stanowisku, że przyjęta w projekcie odległość od obszarów Natura 2000 jest konsensusem biorąc pod uwagę wpływ elektrowni wiatrowych na środowisko (w tym przypadku na gatunki ptaków oraz nietoperzy, dla których państwa członkowskie Unii mają obowiązek wyznaczenia obszarów ochrony) a potrzebę rozwoju energetyki wiatrowej w Polsce. Wpływ odległości od obszarów Natura 2000 na potencjał terenów dostępnych dla inwestycji wiatrakowych został określony w OSR.
172.	Vortex Energy Polska sp. z o.o.	Art. 1 pkt 4 lit. a projektu ustawy (art. 4c ust 2 ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych)	Nie widzimy merytorycznego uzasadnienia dla wprowadzenia odległości 1500 metrów elektrowni wiatrowej od parku narodowego. Proponujemy określić tę odległość jako 500 m, analogicznie do odległości elektrowni wiatrowej od budynku mieszkalnego lub budynku o funkcji mieszanej.	4) w art. 4c: a) w ust. 2: – w pkt 1 wyrazy „jest równa lub większa od dziesięciokrotności całkowitej wysokości elektrowni wiatrowej” zastępuje się wyrazami „wynosi nie mniej niż **500** metrów”, – w pkt 2 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 3 w brzmieniu: „3) obszarów Natura 2000 obejmujących: a) obszary specjalnej ochrony ptaków, o których mowa w art. 25 ust.	**Uwaga nieuwzględniona** Zgodnie ze stanowiskiem organizacji środowiskowych ustalenie tego buforu odległości na poziomie 1500 m jest niezbędnym minimum, jeśli chodzi o ochronę przyrody w Polsce.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				1 pkt 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, b) specjalne obszary ochrony siedlisk, o których mowa w art. 25 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, w których przedmiotem ochrony są nietoperze - wynosi nie mniej niż 500 metrów.”,	
173.	Polski Komitet Światowej Rady Energetycznej/ PSEW	Art. 1 pkt 4 lit. a projektu ustawy (art. 4c ust. 2 pkt 1 ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych)	Polskie Stowarzyszenie Energetyki Wiatrowej akceptuje wprowadzoną zmianę brzmienia art. 4c ust. 2 pkt 1) ustawy zmienianej, w zakresie lokalizacji farm wiatrowych od Parków Narodowych oraz nie wnosi o zmianę dotychczasowego brzmienia art. 4c ust. 2 pkt 2) w zakresie lokalizacji farm wiatrowych od rezerwatów przyrody. Utrzymanie sztywnych buforów względem najwyższych form ochrony takich jak Parki Narodowe czy Rezerwaty Przyrody jest kontynuacją konsensusu wypracowanego z szerokim gronem interesariuszy, w tym deweloperów lądowych farm wiatrowych oraz organizacji pozarządowych. Jako PSEW zgadzamy się na przyjęcie proponowanych odległości od w/w form ochrony przyrody, podkreślamy jednak że wskazane w art. 4c sztywne odległości są merytorycznie nieuzasadnione i jakiekolwiek ograniczenia lokalizacji farm wiatrowych względem obszarów chronionych, powinny wynikać wyłącznie z decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach oraz być konsekwencją przeprowadzonych wcześniej inwentaryzacji przyrodniczej, na podstawie której organ administracji odpowiedzialnej za wydanie w/w decyzji może wskazać na konieczność odsunięcia się od form ochrony przyrody. Mając na uwadze konieczność wprowadzenia	Niewprowadzanie zapisu – w pkt 2 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 3 w brzmieniu: „3) obszarów Natura 2000 obejmujących: obszary specjalnej ochrony ptaków, o których mowa w art. 25 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, specjalne obszary ochrony siedlisk, o których mowa w art. 25 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, w których przedmiotem ochrony są nietoperze - wynosi nie mniej niż 500 metrów.” w ust. 3 po wyrazach „parków narodowych” dodaje się wyrazy „ , obszarów Natura 2000”;"	**Uwaga nieuwzględniona** Bufory odległości od obszarów cennych przyrodniczo ustalone w projekcie ustawy stanowią bezwzględną wartość minimalną. Nie ma prawnych ograniczeń, co do zastosowania w konkretnych przypadkach większych buforów odległości. Warto podkreślić, że o buforach odległości w każdym przypadku decyduje organ gminy sporządzający plan miejscowy po zapoznaniu się z treścią Strategicznej Oceny Oddziaływania na Środowisko (przeprowadzenie jej jest obligatoryjne) oraz zapoznaniu się z nastrojami społecznymi co do planowanej inwestycji wiatrakowej. Na dalszych etapach wpływ elektrowni wiatrowej na środowisko jest weryfikowany przy wydawaniu decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Finalne warunki lokalizacji oraz zasad funkcjonowania elektrowni wiatrowych, w tym oddalenia inwestycji od form ochrony przyrody będą weryfikowane i określane w ramach procedury wydawania przez

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			niniejszej ustawy w życie, przychylamy się do wprowadzenia zapisów o w/w odległościach. Niezależnie od powyższego, nie widzimy merytorycznego uzasadnienia wprowadzenia ograniczenia w postaci sztywnej odległości od obszarów Natura 2000. Podstawą do ewentualnych zaleceń w zakresie lokalizacji elektrowni wiatrowych w rejonie obszarów chronionych powinna być wyłącznie inwentaryzacja przyrodnicza i wnioski w zakresie potencjalnego wpływu elektrowni wiatrowych na cele i przedmioty ochrony danego obszaru płynące z decyzji środowiskowej. Realizowane projekty cechują się dużą różnorodnością i wymagają indywidualnej oceny wpływu na środowisko. Takie podejście pozwala na lepsze dostosowanie działań ochronnych/ minimalizujących do konkretnej sytuacji. Podkreślamy, że technologia lądowej energetyki wiatrowej jako jedyna posiada zakaz lokalizacji elektrowni wiatrowych na terenach parków narodowych, rezerwatów przyrody, parków krajobrazowych i obszarów Natura 2000. Dodatkowo zwracamy uwagę, że same obszary Naturowe to szczególna forma ochrony. Zgodnie z informacjami na stronie Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska: „Natura 2000 pod wieloma względami jest formą odmienną od pozostałych obszarowych form ochrony przyrody. W obszarach Natura 2000 w zasadzie dozwolone są różne działania, które nie szkodzą konkretnym siedliskom i gatunkom stanowiącym przedmiot ochrony w danym obszarze. Dlatego właśnie wpływ każdej inwestycji jest oceniany indywidualnie w odniesieniu do miejsca, gdzie inwestycja jest planowana.”		RDOŚ decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla konkretnej inwestycji, w tym w określonych przypadkach, na podstawie szczegółowego raportu oddziaływania na środowisko. Projektodawca stoi na stanowisku, że przyjęta w projekcie odległość od obszarów Natura 2000 jest konsensusem biorąc pod uwagę wpływ elektrowni wiatrowych na środowisko (w tym przypadku na gatunki ptaków oraz nietoperzy, dla których państwa członkowskie Unii mają obowiązek wyznaczenia obszarów ochrony) a potrzebę rozwoju energetyki wiatrowej w Polsce. Wpływ odległości od obszarów Natura 2000 na potencjał terenów dostępnych dla inwestycji wiatrakowych został określony w OSR.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			Ustawodawca dopuszcza na nich możliwość prowadzenia różnych form działań ludzi, o ile nie szkodzą one celom ochrony. Obszary te nie posiadają otulin, wprowadzanie więc dodatkowych buforów wokół nich, z kolejnymi zakazami lokalizacyjnymi, wydaje się szczególnie nadmiarowe. Dlatego właśnie wpływ każdej inwestycji jest oceniany indywidualnie w odniesieniu do miejsca, gdzie inwestycja jest planowana. Dodatkowe ograniczenia w zakresie obszarów Natura 2000 mogą zostać nałożone w ramach dokumentu, jakim jest Plan zadań ochronnych Natura 2000. Dokument identyfikuje potencjalne zagrożenia dla zachowania właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin, zwierząt i ich siedlisk będących przedmiotami ochrony oraz wskazuje działania ochronne w tym zakresie. To właśnie w ramach Planu zadań ochronnych możliwe jest wskazanie zagrożenia ze strony elektrowni wiatrowych i nałożenie zakazu lokalizacyjnego wokół obszarów Natura 2000, tam, gdzie ono występuje względem konkretnych gatunków, stanowiących przedmiot ochrony. Branża wiatrowa podkreśla, że przyjęcie sztywnej odległości od obszarów Natura 2000 nie koresponduje również ze specyfiką wyznaczania i funkcjonowania tych obszarów, również w rozumieniu art. 6 Dyrektywy Siedliskowej i wykazanych przez Unię Europejską przewodników metodycznych. Sam rozwój energetyki wiatrowej dla wielu gatunków ptaków stanowiących cele ochrony OSO, jak również gatunków nietoperzy stanowiących cele ochrony SOO nie stanowi		

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			pośredniego zagrożenia, gdyż są to gatunki osiadłe bądź o niskiej kolizyjności. Z tego względu nie ma możliwości wyznaczenia jednego słusznego bufora odległości od obszarów Natura 2000, który zapewniałby właściwą ochronę oraz oparty byłby na logicznym procesie oceny oddziaływania.		
174.	Polski Komitet Światowej Rady Energetycznej/ PSEW	Art. 1 pkt 4 lit. c (nowa) projektu ustawy (art. 4c ust. 4 ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych)	Mając na uwadze, przedstawioną wyżej wykładnię, zwracamy uwagę na konieczność dodania do ustawy przepisu wskazującego sposób liczenia odległości, o której mowa w art. 4c ust. 4 ustawy zmienianej w przypadku braku MPZP (dot. art. 5 ust. 1 pkt 6 ustawy zmienianej). Obawiamy się że RDOŚ-ie będą chciały wstrzymać się z wszczęciem postępowania do czasu uzyskania MPZP, powołując się na wymóg art. 3 ustawy zmienianej. Pozostawienie aktualnego brzmienia przepisu niesie ryzyko odmów wszczęcia postępowania DŚ, a tym samy nie przyczyni się do odblokowania i skrócenia procesu permittingu, co w konsekwencji znacznie utrudni osiągnięcie dodatkowych 10 GW mocy zainstalowanej z instalacji wiatrowych do 2030 r. Konieczne jest doprecyzowanie w jaki sposób rozumieć odległość jaką należy zachować od obszaru parku narodowego i rezerwatu przyrody, w przypadku braku miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na etapie uzyskiwania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach (w art. 5 ust. 1 pkt 6 ustawy zmienianej). Aktualny zapis odnosi się do obszaru wyznaczonego pod lokalizację elektrowni wiatrowej w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, co nie będzie możliwe w przypadku braku MPZP.	Doprecyzowanie sposobu liczenia odległości, o której mowa w wart. 4c ust. 4 ustawy zmienianej (dotyczy art. 5 ust. 1 pkt 6 ustawy zmienianej)	**Uwaga kierunkowo uwzględniona** Projektodawca wprowadzi rozwiązanie polegające na możliwości równoczesnego prowadzenia postępowania środowiskowego oraz planistycznego. Na czas przygotowania raportu oddziaływania na środowisko, postępowanie w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach będzie mogło być zawieszone. W tym czasie będą mogły być prowadzone równoległe prace nad ew. dostosowaniem MPZP, co znacznie skróci proces inwestycyjny. Tym samym przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach właściwy organ dokona tego posiadając wiedzę o zgodności planowanej inwestycji z MPZP.
175.	Sevivon sp. z o.o.	Art. 1 pkt 5 projektu ustawy (art. 6g ustawy o inwestycjach w	W celu zapewnienia spójności zasad funkcjonowania rynku elektrowni wiatrowych oraz jego jasnych ram w zakresie udziału lokalnych społeczności z korzyściami, jakie ze sobą niosą	**Jako jedno z rozwiązań problemu opisanego w treści uwagi proponujemy następującą zmianę przepisów:**	**Uwaga nieuwzględniona** Projektodawca na tym etapie prac nie zakłada wprowadzenia nowego

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
		zakresie elektrowni wiatrowych) art. 10 projektu ustawy	nowe instalacje OZE, wnosimy o wprowadzenie do ustawy dodatkowych rozwiązań dotyczących inwestycji w farmy wiatrowe **planowanych do funkcjonowania poza krajowym systemem elektroenergetycznym (tzw. instalacji off – gridowych, budowanych w systemie wyspowym).** Biorąc pod uwagę zarówno obecne brzmienie przepisów ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych, jak i ich nowelizacji w ramach przedmiotowego projektu UD89, spełnienie przez inwestora planującego taką inwestycję wymogu z art. 6g pkt. **będzie niemożliwe do zrealizowania** w przypadku w przypadku ww. instalacji planowanych do funkcjonowania poza krajowym systemem elektroenergetycznym. Instalacje tego typu będą najbardziej efektywnym, a od strony formalno-prawnej, biorąc pod uwagę wymogi regulacyjne, w zasadzie jedynym rozwiązaniem umożliwiającym wielkoskalową produkcje odnawialnego wodoru pochodzenia niebiologicznego (RFNBO) w Polsce i innych krajach członkowskich UE. Instalacje tego typu będą niezbędne biorąc pod uwagę potrzebę dekarbonizacji produkcji wodoru, niezbędnego z kolei do transformacji energetycznej wielu sektorów energochłonnych (m.in. chemicznego, cementowego, stalowego) oraz transportu. Pozwolą także zrealizować ambitne cele i wymagania dot. wodoru odnawialnego stawiane m.in. przez dyrektywę RED III, a także te stawiane w Polskiej Strategii Wodorowej do 2030 r. oraz najnowszym projekcie KPEIK (z 10.10.2024) w scenariuszu WAM (*with additional measures*).	Po art. 6g dodaje się art. 6h w brzmieniu „Art. 6h. 1. Inwestor realizujący inwestycję polegającą na budowie elektrowni wiatrowej o łącznej mocy zainstalowanej elektrycznej większej niż 1 MW, która nie jest podłączona do krajowego systemu elektroenergetycznego, oferuje właścicielom nieruchomości zabudowanymi budynkami mieszkalnymi lub z funkcją mieszkalną położonymi w odległości od 500 do 1000 metrów od elektrowni wiatrowej, wyznaczanej zgodnie ze sposobem określania odległości określonym w art. 5, coroczne świadczenie pieniężne wysokości 1000 zł, podlegające corocznej waloryzacji o średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług publikowany przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego. 2. W celu, o którym mowa w ust. 1, inwestor jest zobowiązany do opracowania mapy ewidencyjnej wskazującej budynki położone w odległości od 500 do 1000 metrów od elektrowni wiatrowej. Mapa ewidencyjna powinna zawierać dokładną lokalizację budynków i numery działek, na których te budynki się znajdują. 3. W terminie 15 dni od dnia, w którym decyzja o pozwoleniu na użytkowanie elektrowni wiatrowej stanowiącej przedmiot inwestycji stała się ostateczna, inwestor, o którym mowa w ust. 1, informuje	mechanizmu gratyfikacji wśród społeczności lokalnych. Warto podkreślić, że według projektodawcy turbiny wiatrakowe funkcjonujące w systemie off-grid należą do sytuacji zupełnie wyjątkowych. Z tego też względu nie przewidziano w takich przypadkach dedykowanych mechanizmów gratyfikacji społeczności lokalnych. W celu budowania akceptacji społecznej dla takich inwestycji poleca się inwestorowi ukierunkowanie swojego projektu inwestycyjnego w stronę umożliwiającą połączenie turbiny wiatrowej z siecią elektroenergetyczną.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			W przypadku farm wiatrowych dedykowanych wyłącznie do produkcji wodoru odnawialnego, w zakresie których inwestycje planuje Sevivon, generowana w ww. instalacjach energia elektryczna **będzie przeznaczona wyłącznie do produkcji wodoru odnawialnego i nie będzie przekazywana do krajowego systemu energetycznego.** Energia wytworzona w takiej instalacji będzie doprowadzana do instalacji konwersji elektrolitycznej za pomocą linii elektroenergetycznych bezpośrednio ze źródła wytwarzania **z pominięciem krajowego systemu elektroenergetycznego.** Z uwagi na powyższe, ww. specyfika instalacji off – gridowych przeznaczonych do produkcji wodoru odnawialnego rodzi szereg trudności, a wręcz niemożność, zastosowania mechanizmu**, o którym mowa w art. 6g ustawy (zmienianym w art. 10 projektu UD89). Mechanizm ten został bowiem skonstruowany i oparty na założeniu, że dana farma wiatrowa będzie produkować energię elektryczną w celu jej przekazywania do krajowego systemu energetycznego za pośrednictwem sieci dystrybucyjnej lub przesyłowej.** Świadczy o tym brzmienie poszczególnych przepisów, a także sama logika mechanizmu oraz brzmienie przepisów dot. prosumenta wirtualnego energii odnawialnej w art. 2 pkt 27b ustawy z 20 lutego 2015 r. o OZE. W naszej opinii obecny kształt mechanizmu docelowo uniemożliwiłby zawarcie z mieszkańcami gminy umowy, o której mowa w art. 6g ustawy, a także mógłby doprowadzić do ryzyka dla inwestora w formalnym zakończeniu inwestycji. **Dodatkowo, w naszej opinii zaproponowany mechanizm w art. 6g nie uwzględnia interesu**	wójta, burmistrza albo prezydenta miasta gminy, na terenie której zlokalizowane są budynki położone w odległości od 500 do 1000 metrów od elektrowni wiatrowej o uzyskaniu ostatecznej decyzji o pozwoleniu na użytkowanie. 4. Inwestor, o którym mowa w ust. 1, po sporządzeniu mapy ewidencyjnej, przekazuje listę budynków znajdujących się w odległości od 500 do 1000 metrów od elektrowni wiatrowej, wraz z mapą ewidencyjną, do wójta, burmistrza albo prezydent miasta gminy, na terenie której zlokalizowane są budynki położone w odległości od 500 do 1000 metrów od elektrowni wiatrowej. 5. W terminie 30 dni od otrzymania listy budynków, o której mowa w ust. 4, wójt, burmistrz albo prezydent miasta, ogłasza w prasie miejscowej, przez obwieszczenie oraz udostępnienie w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej urzędu gminy lub miasta, na stronie podmiotowej urzędu gminy lub miasta, a także w sposób zwyczajowo przyjęty w danej miejscowości, listę budynków położonych na terenie danej gminy uprawnionych do skorzystania z wypłaty świadczenia pieniężnego, określając formę składania zgłoszeń o wypłatę świadczenia pieniężnego, o którym mowa w ust. 1. 6. Właściciele nieruchomości w budynkach położonych w	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			mieszkańców, których obiekty są położone bezpośrednio w sąsiedztwie planowanej inwestycji (beneficjentem rozwiązania są wszyscy mieszkańcy gminy), a także **wyklucza z udziału w mechanizmie również mieszkańców najuboższych, których nie będzie stać na wykupienie udziałów w elektrowni wiatrowej, co będzie pogłębiać ubóstwo energetyczne w szczególności na terenach wiejskich.** Obecny mechanizm jest rozwiązaniem niezwykle złożonym i skomplikowanym, wymagającym realizacji szeregu długotrwałych czynności formalno-prawnych umożliwiających mieszkańcowi lub gminie finalne osiągnięcie korzyści przewidzianej w art. 6g. Warto nadmienić przy tym, że rozwiązanie „prosumenta wirtualnego" z ustawy o OZE nie było projektowane do celów, o których mowa w art. 6g i nie zostało dotąd zastosowane w praktyce. **<u>Propozycja rozwiązania:</u>** Biorąc pod uwagę powyższe, ale nie chcąc dokonywać istotnych zmian w generalnym mechanizmie art. 6g (choć wg nas byłoby to z korzyścią dla inwestorów, gmin i ich mieszkańców), proponujemy, aby dla ww. przypadków inwestycji w off-gridowe farmy wiatrowe nieprzyłączanych do krajowego systemu energetycznego, **wprowadzić alternatywne rozwiązanie:** • W zaproponowanym przez nas mechanizmie dopłat pieniężnych inwestor realizujący inwestycję polegającą na budowie elektrowni wiatrowej, o łącznej mocy zainstalowanej elektrycznej większej niż 1 MW, **która nie jest podłączona do krajowego systemu elektroenergetycznego**, oferuje coroczne świadczenie pieniężne	odległości od 500 do 1000 metrów od elektrowni wiatrowej, wskazanych w obwieszczeniu, o którym mowa w ust. 5, są uprawnieni do złożenia zgłoszenia o wypłatę świadczenia pieniężnego, o którym mowa w ust. 1, w odpowiednim urzędzie gminy według lokalizacji budynku w terminie do 31 marca każdego roku w celu uzyskania wypłaty świadczenia pieniężnego, o którym mowa w ust. 1 w danym roku kalendarzowym. 7. Zgłoszenie o wypłatę świadczenia pieniężnego, o którym mowa w ust. 1, zawiera: 1) imię i nazwisko właściciela nieruchomości; 2) PESEL właściciela nieruchomości; 3) adres nieruchomości; 4) numer telefonu lub adres poczty elektronicznej właściciela nieruchomości; 5) numer identyfikacyjny punktu poboru energii w rozumieniu art. 3 pkt 67 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne dla nieruchomości; 6) numer rachunku bankowego właściciela nieruchomości do wypłaty świadczenia pieniężnego. 8. Wójt, burmistrz albo prezydent miasta zwraca się do operatora systemu dystrybucyjnego o potwierdzenie, w terminie 30 dni od otrzymania danych, danych z	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			w wysokości 1000 zł (podlegające waloryzacji o średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług publikowany przez Prezesa GUS) dla właścicieli nieruchomości w budynkach położonych w odległości od 500 do 1000 metrów od budowanej przez niego elektrowni wiatrowej. • Ww. świadczenie nie wiązałaby się z żadnymi dodatkowymi nakładami finansowymi ze strony gospodarstw domowych poza złożeniem stosownego zgłoszenia za pośrednictwem gminy. • Mechanizm wsparcia został zaplanowany na 15 lat **analogicznie do rozwiązania, polegającego na uzyskania statusu prosumenta wirtualnego przez mieszkańca gminy.** • W przypadku, w którym inwestor zaoferuje dopłaty w formie świadczenia pieniężnego, jest on zobowiązany do przygotowania mapy ewidencyjnej wraz z listą uprawnionych do skorzystania ze wsparcia budynków, która następnie przekazywana jest organom właściwych gmin, na terenie których znajdują się budynki. • Na podstawie dokumentów przekazanych przez inwestora wójt, burmistrz albo prezydent miasta informuje mieszkańców danej gminy o dostępnej możliwości uzyskania świadczenia pieniężnego oraz przeprowadza nabór zgłoszeń o wypłatę świadczenia, po czym po zebraniu zgłoszeń weryfikuje dodatkowo z udziałem operatora systemu dystrybucyjnego poprawność zebranych danych z ewidencji i zgłoszeń o wypłatę świadczenia. Po weryfikacji inwestor otrzymuje od gminy listę mieszkańców zainteresowanych	ewidencji budynków oraz numerów identyfikacyjnych punktów poboru energii dla nieruchomości, wskazanych w otrzymanych zgłoszeniach o wypłatę świadczenia pieniężnego, o których mowa w ust. 7. 9. Wójt, burmistrz albo prezydent miasta gminy, na terenie której zlokalizowane są budynki położone w odległości od 500 do 1000 metrów od elektrowni wiatrowej, w terminie 45 dni od dnia następującego po upływie terminu składania zgłoszeń o wypłatę świadczenia pieniężnego, o których mowa w ust. 7, przekazuje inwestorowi, o którym mowa w ust. 1, listę mieszkańców gminy zainteresowanych uzyskaniem wypłaty świadczenia pieniężnego wraz z adresami nieruchomości oraz numerami identyfikacyjnymi punktu poboru energii dla nieruchomości. 10. Wypłata świadczenia pieniężnego jest realizowana przez inwestora, o którym mowa w ust. 1, w terminie do 30 czerwca każdego roku, począwszy od roku następującego po roku, w którym inwestor, o którym mowa w ust. 1, uzyskał ostateczną decyzję o pozwoleniu na użytkowanie elektrowni wiatrowej. Wypłata następuje bezpośrednio na rachunek bankowy właściciela budynku wskazany w zgłoszeniu o wypłatę świadczenia pieniężnego, o którym mowa w ust. 7.	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			uzyskaniem świadczenia pieniężnego, na których rachunki bankowe w terminie do 30 czerwca każdego roku przekazuje świadczenie. C) Ww. rozwiązanie jest jednym z wielu możliwych do zastosowania, natomiast zostało przez nas przygotowane jako rekomendowane z uwagi na jego prostotę i natychmiastowy efekt dla mieszkańców. Szczegółowe parametry i detale rozwiązania mogą być oczywiście przedmiotem dalszego dialogu z Ministerstwem.	11. Świadczenie pieniężne, o którym mowa w ust. 1, wypłacane jest corocznie przez okres 15 lat począwszy od roku następującego po roku, w którym inwestor, o którym mowa w ust. 1, uzyskał ostateczną decyzję o pozwoleniu na użytkowanie elektrowni wiatrowej. 12. Każda zmiana w liście budynków kwalifikujących się do wypłaty świadczenia pieniężnego, wynikająca z budowy nowych budynków, zmiany własności, bądź innych przyczyn niewymienionych w ustawie, jest aktualizowana przez gminę i zgłaszana operatorowi systemu dystrybucyjnego oraz inwestorowi, o którym mowa w ust. 1, który wprowadza odpowiednie zmiany w dokonywanych wypłatach świadczenia pieniężnego.”	
176.	Agro&Ekoplan	Art. 1 projektu ustawy (art. 4 ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych)	A) Dopuszczalny poziom immisji dla każdego z domów w odległości mniejszej lub równej 2000 m od elektrowni i przy natężeniu światła większym lub równym 2 luksy nie może przekraczać 30 min w ciągu dnia i 30 godzin w ciągu roku ze wszystkich elektrowni w powyższym obszarze oddziaływania; D) Dla wyeliminowania uciążliwości migotania cienia wszyscy producenci turbin wiatrowych mają możliwość instalacji określonych oprogramowań, które umożliwia, że dopuszczalny poziom immisji nigdy nie zostanie przekroczony i nie ma to nic wspólnego z odległością łopaty elektrowni od w/w budynków, w których mogą przebywać ludzie. Te założenia były podstawą rozwoju lądowej energetyki wiatrowej w Niemczech, gdzie na		**Uwaga nieuwzględniona** Należy wziąć pod uwagę, że efekt migotania cienia to nie jedyny rodzaj oddziaływania, który jest ściśle związany z łopatą turbiny wiatrowej. Do pozostałych oddziaływań należy zaliczyć oddziaływania o charakterze mechanicznym jak np. oderwanie się kawałka lodu czy tez oderwanie kawałka lub całej łopaty. Zgodnie z powyższym pozostawia się obowiązek liczenia odległości od krańca łopaty.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			dzisiaj w systemie energetycznym Niemiec pracuje ponad 80 GW energii wiatru. Oprogramowania zawierają takie elementy jak szerokość i długość geograficzna turbiny, wysokość gondoli od poziomu terenu, a także średnicę turbin, z drugiej strony położenie obiektów mieszkalnych, a także zawiera położenie słońca dla każdego dnia roku kalendarzowego w obszarze dnia, a także posiada na turbinie sensory pomiaru natężenia światła, które skorelowane z kierunkiem wiatru (ułożenie łopat turbin w stosunku do domów mieszkalnych) całkowicie gwarantuje niezawodność i bezpieczeństwo systemu. Dodatkowo urzędy wydające pozwolenia na budowę mają możliwość kontroli wyłączeń które miały miejsce np. w roku poprzednim eksploatacji turbin.		
177.	Polski Komitet Światowej Rady Energetycznej/ PSEW	Art. 1 pkt 3 i 4 projektu ustawy (art. 4 ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych)	Istnieje ryzyko, że zaproponowane w ustawie zmiany, wpłyną na brak możliwości uzyskania stosowanych pozwoleń w ramach planowanych w najbliższym czasie prac modernizacyjnych istniejących instalacji wiatrowych. Możliwość realizacji repoweringu jest jednym z kluczowych działań w zakresie utrzymania (lub zwiększenia) mocy wytwórczych OZE dla istniejących FW i powinna zostać potraktowana priorytetowo. Oczywiście kwestia uzyskania stosownych pozwoleń i decyzji jest pokłosiem projektowanych zmian w przedmiotowej Ustawie. Zwracamy uwagę na konieczność uregulowania tej kwestii, umożliwiając tym samym niezakłóconą realizację kluczowych działań w zakresie utrzymania istniejących elektrowni, cennych z punktu widzenia zapewnienia stabilności źródeł zielonej energii w miksie energetycznym.	Wyłączenie konieczności stosowania ustawowych odległości w przypadku przebudowy istniejących instalacji wiatrowych (tzw. Repowering)	**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga poza zakresem przedmiotowym projektu Celem projektodawcy jest zliberalizowanie zasad dotyczących lokalizowania elektrowni wiatrowych. Cel ten jest realizowany w omawianym projekcie. W pozostałym zakresie uwaga zostanie przeanalizowana przy kolejnych pracach legislacyjnych.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
178.	Pracownia Finansowa Sp. z o.o..	Art. 1 pkt 4 projektu ustawy (art. 4 ust. 1 ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych)	Pracownia Finansowa uznaje wspomnianą zmianę za korzystną i potrzebną. Podkreślić jednak należy, że nowoczesne turbiny wiatrowe osiągają mniejsze parametry hałasu. Warto w przyszłych wersjach ustawy przeanalizować możliwości lokalizowania wiatraka bliżej zabudowań niż 500 metrów, pod warunkiem przeprowadzenia odpowiednich pomiarów i w porozumieniu z mieszkańcami. Należy dopuścić przypadki, gdy zabudowania znajdujące się w odległości 500 metrów należą do właściciela terenu i zgadza się on na zlokalizowanie wiatraka.		**Uwaga wyjaśniona** Projektodawca stale monitoruje postęp technologiczny w obszarze energetyki wiatrowej i bierze to pod uwagę podczas prac legislacyjnych.
179.	Pracownia Finansowa Sp. z o.o.	Art. 1 pkt 4 projektu ustawy (art. 4c ust. 1 ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych)	Należy dodać do ustawy zapiski, które przywrócą część terenów Natura 2000 dla inwestycji w elektrownie wiatrowe. Mając na uwadze projektowane zmiany i chęć wyróżnienia przez Ministerstwo dodatkowego dystansu do obszarów specjalnej ochrony ptaków i siedlisk nietoperzy, za rozsądny można uznać kompromis zachowujący ochronę na tych obszarach. Wymogi Unii Europejskiej zawarte na przykład w publikacji „Wytyczne dotyczące inwestycji sektora energetyki wiatrowej i przepisów UE w dziedzinie ochrony przyrody" nie uznają obszarów Natura 2000 za wykluczone z instalacji wiatraków. Polskę czeka wdrożenie dyrektywy RED 3, które jest uznawane przez Unię za priorytet. Z wdrożeniem założeń dyrektywy będziemy mieć ogromne problemy. Potrzebujemy do tego energetyki wiatrowej i zmniejszania liczby przeszkód na jej drodze.	Art. 4c. 1. Zakazuje się lokalizacji elektrowni wiatrowych na terenach parków narodowych, rezerwatów przyrody, parków krajobrazowych i obszarów Natura 2000 obejmujących*:* *a) obszary specjalnej ochrony ptaków, o których mowa w art. 25 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody*, *b) specjalne obszary ochrony siedlisk, o których mowa w art. 25 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, w których przedmiotem ochrony są nietoperze"* w rozumieniu ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2023 r. poz. 1336, 1688 i 1890)	**Uwaga nieuwzględniona** Ze względu na potrzebę ochrony tych obszarów, które są najcenniejsze przyrodniczo w Polsce, nie zakłada się możliwości lokalizowania elektrowni wiatrowych na obszarach Natura 2000.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			W krajach Unii istnieją liczne udany przykłady inwestycji OZE na obszarach Natura 2000 na przykład w Szwecji przez firmę OX2 (farma Triton) lub Belgii (Wyspa Księżniczki Elżbiety).		
180.	Pracownia Finansowa Sp. z o.o..	Art. 1 pkt 4 projektu ustawy (art. 4c pkt 3 ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych)	Należy wycofać się z tych zmian. Obszary Natura 2000 chronione są poprzez surowy zakaz lokalizowania tam inwestycji w wiatraki. Każda elektrownia wiatrowa przechodzi proces decyzji środowiskowej i jest on wystarczający. Wymogi Unii Europejskiej zawarte na przykład w publikacji „Wytyczne dotyczące inwestycji sektora energetyki wiatrowej i przepisów UE w dziedzinie ochrony przyrody" nie uznają obszarów Natura 2000 za wykluczone z instalacji wiatraków. Oznacza to, że prawo surowsze niż wymogi Unii, zmienia się na jeszcze bardziej surowe. Unia Europejska zgłaszała wiele uwag odnośnie wdrażania przez Polskę dyrektyw Natura 2000, ale nigdy uwagi te nie dotyczyły energetyki wiatrowej. Polskę czeka za to wdrożenie dyrektywy RED 3, które jest uznawane przez Unię za priorytet. Z wdrożeniem założeń dyrektywy będziemy mieć ogromne problemy. Potrzebujemy do tego energetyki wiatrowej i zmniejszania liczby przeszkód na jej drodze. W krajach Unii istnieją liczne udany przykłady inwestycji OZE na obszarach Natura 2000 na przykład w Szwecji przez firmę OX2 (farma Triton) lub Belgii (Wyspa Księżniczki Elżbiety). Mając na względnie udane przykłady zakaz lokalizowania takich inwestycji nawet obok takich obszarów to ogromna nadgorliwość.		**Uwaga nieuwzględniona** Bufory odległości od obszarów cennych przyrodniczo ustalone w projekcie ustawy stanowią wartość minimalną, zapewniającą minimum ochrony. Warto podkreślić, że o buforach odległości w każdym przypadku decyduje organ gminy sporządzający plan miejscowy po zapoznaniu się z treścią Strategicznej Oceny Oddziaływania na Środowisko (przeprowadzenie jej jest obligatoryjne) oraz zapoznaniu się z nastrojami społecznymi co do planowanej inwestycji wiatrakowej. Projektodawca stoi na stanowisku, że przyjęta w projekcie odległość od obszarów Natura 2000 jest konsensusem biorąc pod uwagę wpływ elektrowni wiatrowych na środowisko (w tym przypadku na gatunki ptaków oraz nietoperzy, dla których państwa członkowskie Unii mają obowiązek wyznaczenia obszarów ochrony) a potrzebę rozwoju energetyki wiatrowej w Polsce. Wpływ odległości od obszarów Natura 2000 na potencjał terenów dostępnych dla inwestycji wiatrakowych został określony w OSR.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
181.	Stowarzyszenie Energii Odnawialnej	Art. 1 pkt 4a (nowy) projektu ustawy (art. 6 ust. 1 lit. d 3 ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych)	Organ prowadzący procedurę zmierzającą do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach nie jest właściwym organem do badania odległości od istniejącej i planowanej zabudowy, nie posiada tego typu danych i takie zadania nie powinny być w jego kompetencji. Nie widzimy racjonalnego uzasadnienia dla konieczności stosowania wymogu z art. 6 ust. 1 lit. d, tym bardziej, że analogiczna weryfikacja odległości minimalnej jest realizowana na etapie uchwalania planu miejscowego i wydawania decyzji końcowej jaką stanowi pozwolenie na budowę. Z informacji Stowarzyszenia wynika, że przedmiotowy wymów powoduje wydłużenie procesu uzyskania decyzji środowiskowej nawet o rok. Niektóre Regionalne Dyrekcje Ochrony Środowiska wymagają od wnioskodawców dostarczenia dowodów na spełnienie minimalnej odległości, co może trwać miesiącami. Organy administracji architektoniczno-budowlanej i gminy często nie chcą wydawać takich dokumentów, co prowadzi do impasu. Ta sytuacja ma negatywny wpływ na czas trwania postępowania o wydanie decyzji środowiskowej i jest nadmiarowa, jeśli chodzi o zapewnienie, by lokalizacje elektrowni wiatrowych spełniały wymaganą odległość minimalną. Wdrożenie tego postulatu powodowałoby też konieczność usunięcia z projektowanego art. 15 ust. 2 pkt 2 ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych wyrazów: *„a organ prowadzący postępowanie w sprawie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach odmawia zgody na realizację przedsięwzięcia*”.	1) w art. 6 ust. 1 uchyla się lit. d 2) w projektowanym przepisie przejściowym art. 15 ust. 2 pkt 2 ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych skreśla się wyrazy: ~~„a organ prowadzący postępowanie w sprawie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach odmawia zgody na realizację przedsięwzięcia”.~~ ***2. Jeżeli w planie miejscowym, o którym mowa w art. 15 ust. 2 lub ust. 7 pkt 1 ustawy zmienianej w art. 1, przewiduje się lokalizację elektrowni wiatrowej:*** *1) nie stosuje się wymogów określenia odległości elektrowni wiatrowej od budynku mieszkalnego albo budynku o funkcji mieszanej, o której mowa w art. 4 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, oraz wymogów, o których mowa w art. 4a ust. 1 i 2 oraz art. 4c ustawy zmienianej w art. 1, oraz wymogów, o których mowa w art. 7 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą;* *2) organ administracji architektoniczno-budowlanej odmawia wydania pozwolenia na budowę, a organ prowadzący postępowanie w sprawie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach odmawia zgody na realizację przedsięwzięcia, jeżeli*	**Uwaga kierunkowo uwzględniona** Projekt ustawy zostanie uzupełniony o przepisy dopuszczające możliwość równoczesnego prowadzenia postępowania środowiskowego oraz planistycznego. Na czas przygotowania raportu oddziaływania na środowisko, postępowanie w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach będzie mogło być zawieszone. W tym czasie będą mogły być prowadzone równoległe prace nad ew. dostosowaniem MPZP, co znacznie skróci proces inwestycyjny. Tym samym przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach właściwy organ dokona tego posiadając wiedzę o zgodności planowanej inwestycji z MPZP.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			Alternatywnie, w przypadku odrzucenia powyższej uwagi, postulujemy modyfikację art. 5 ust. 1 ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych tak, by umożliwić weryfikację odległości minimalnej, w przypadku, gdy sposób **zagospodarowania określony w planie miejscowym nie dopuszcza realizacji inwestycji w kształcie określonym we wniosku o wydanie decyzji środowiskowej lub gdy plan miejscowy nie został uchwalony.**	*inwestycja w zakresie elektrowni wiatrowej nie spełnia wymogu zachowania odległości nie mniejszej niż 500 metrów od budynku mieszkalnego lub budynku o funkcji mieszanej.* **Alternatywnie, w przypadku nieprzyjęcia powyższych uwag:** W art. 5 ust. 1 dodaje się pkt 7 w brzmieniu: 7) granicą strefy, która wyznacza maksymalny zasięg omiatania łopat elektrowni wiatrowej, wskazanej we wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach w przypadku, gdy sposób zagospodarowania określony w planie miejscowym nie dopuszcza realizacji inwestycji w kształcie określonym we wniosku lub gdy plan miejscowy nie został uchwalony.	
182.	Stowarzyszenie Energii Odnawialnej	Art. 1 pkt 4 lit. a tiret drugie projektu ustawy (art. 4c ust. 2 pkt 2 i 3 ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych)	Proponuje się wykreślenie przepisu w całości. Kwestia odległości od form ochrony przyrody, w tym od Natury 2000 powinna wynikać i być definiowana na podstawie aktualnych, zebranych w terenie badań przyrodniczych (monitoring ornitologiczny i chiropterologiczny). Eksperci przyrodnicy na podstawie zebranych danych powinni określać wymagania i ewentualne działania minimalizujące względem gatunków będących przedmiotami ochrony w obszarach Natura 2000. Tworzenie sztywnych odległości nie znajduje uzasadnienia merytorycznego i pokrycia w najlepszej dostępnej wiedzy oraz istniejących wytycznych. Każdy	~~– w pkt 2 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 3 w brzmieniu: „3) obszarów Natura 2000 obejmujących:~~ ~~a) obszary specjalnej ochrony ptaków, o których mowa w art. 25 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,~~ ~~b) specjalne obszary ochrony siedlisk, o których mowa w art. 25 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, w których przedmiotem ochrony są nietoperze~~ 3) ~~– wynosi nie mniej niż 500 metrów.”,~~	**Uwaga nieuwzględniona** Bufory odległości od obszarów cennych przyrodniczo ustalone w projekcie ustawy stanowią bezwzględną wartość minimalną. Warto podkreślić, że o buforach odległości w każdym przypadku decyduje organ gminy sporządzający plan miejscowy po zapoznaniu się z treścią Strategicznej Oceny Oddziaływania na Środowisko (przeprowadzenie jej jest obligatoryjne) oraz zapoznaniu się z nastrojami społecznymi co do planowanej inwestycji wiatrakowej.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			chroniony obszar różni się od pozostałych i powinien być analizowany i oceniany indywidualnie. Odpowiednim etapem na takie analizy jest procedura oceny oddziaływania na środowisko i to z niej powinny wynikać ewentualne zalecenia, czy odległości od tych form. Wprowadzenie odległości 500m od granic obszarów Natura 2000 (chroniących ptaki i nietoperze) bez wykonania oceny oddziaływania na środowisko, której integralną częścią jest intensywny roczny monitoring ptaków i nietoperzy, nie ma racjonalnego uzasadnienia oraz podstawy prawnej. Podejście takie nie jest też zgodne z celem powołania obszarów Natura 2000 tzn. ideą zrównoważonego rozwoju oraz artykułem 6 Dyrektywy Siedliskowej (92/43/EWG w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory) wraz z wytycznymi Komisji Europiejskiej mówiącymi o konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania na obszar Natura 2000, a nie sztucznym blokowaniu rozwoju tych i okolicznych obszarów (Zarządzanie obszarami NATURA 2000 Postanowienia artykułu 6 dyrektywy „siedliskowej”92/43/EWG (European Communities, 2000, Polski przekład: WWF Polska, 2007). Unia Europejska nie bez powodu nie wprowadzała listy zakazów dla obszarów Natura 2000 do swojego prawodawstwa, a wymagania przeprowadzenia badań przyrodniczych i rzetelnej oceny wpływu planowanej inwestycji. Niemniej jednak w Polsce zgodnie z ustawą z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych mamy wprowadzony zakaz lokalizacji elektrowni wiatrowych na obszarach Natura 2000 stanowiących około 20%		Projektodawca stoi na stanowisku, że przyjęta w projekcie odległość od obszarów Natura 2000 jest konsensusem biorąc pod uwagę wpływ elektrowni wiatrowych na środowisko (w tym przypadku na gatunki ptaków oraz nietoperzy, dla których państwa członkowskie Unii mają obowiązek wyznaczenia obszarów ochrony) a potrzebę rozwoju energetyki wiatrowej w Polsce. Wpływ odległości od obszarów Natura 2000 na potencjał terenów dostępnych dla inwestycji wiatrakowych został określony w OSR.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			powierzchni kraju. Kolejne ograniczenie wyłączy spod inwestycji elektrowni wiatrowych dodatkowe tereny, które nie zostały przebadane pod względem występowania gatunków chronionych, a wiemy że nie każdy gatunek ptaków i nietoperzy jest podatny na kolizje z turbinami wiatrowymi, gdyż różne gatunki mają różne wzorce lotu (latają na różne odległości, wysokości, nie w każdym kierunku), zachowania, trasy migracji i preferencje środowiskowe, siedliskowe. Warto też dodać, że istnieje wiele nowoczesnych sposobów minimalizacji negatywnego wpływu farm wiatrowych na środowisko tj. technologie emitujące sygnały ostrzegawcze w przypadku zagrożenia kolizją, automatyczna regulacja pracy turbin w tym krótkotrwałe wyłączenia turbin wiatrowych, spowolnianie pracy łopat. Podkreślamy, że właśnie takie podejście leży u podstaw zrównoważonego rozwoju, gdzie planowane działania gospodarcze są realizowane w taki sposób, aby umożliwiając społecznościom lokalnym korzystanie z zasobów, rozwijać działalność, która wspiera ochronę przyrody, przeciwdziała zmianą klimatycznym. To właśnie ochrona klimatu leży u podstaw branży wiatrowej i nie zapominajmy, że jest niezmiernie istotna dla ochrony gatunkowej.		
183.	Projekt-Solartechnik Development sp. z o.o. (Spółka)	Art. 1 pkt 4 lit a projektu ustawy (art. 4c ust. 2 pkt 1 ustawy o inwestycjach o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych)	We wskazanej jednostce redakcyjnej dokonano zmiany odległości elektrowni wiatrowej od parku narodowego, wprowadzając odległość elektrowni wiatrowej na poziomie 1500 m. Proponowana wartość odległości jest zbyt wysoka i powinna zostać odpowiednio	w pkt 1 wyrazy „jest równa lub większa od dziesięciokrotności całkowitej wysokości elektrowni wiatrowej” zastępuje się wyrazami „***wynosi nie mniej niż 500 m. Wskazana odległość może ulec zmniejszeniu w przypadku stwierdzenia braku ryzyka środowiskowego***	**Uwaga nieuwzględniona** Projektowana zmiana we wskazanym w uwadze obszarze nie dokonuje większych modyfikacji, ponieważ wartość 1500 m jest i tak wartością zbliżoną do dziesięciokrotnej wysokości całkowitej obecnych

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			zmniejszona, ponadto wprowadza zbyt restrykcyjne uwarunkowania z uwagi na dalsze ograniczanie dostępności terenu pod zainwestowanie w energetykę wiatrową w Polsce. Proponuje się dodatkowo wprowadzić mechanizm dopuszczalności lokalizowania elektrowni w bliższych odległościach, w zależności od faktycznie stwierdzonej aktywności ornitofauny poprzez szczegółowe badania środowiskowe.	***(negatywnego oddziaływania elektrowni wiatrowej na ornitofaunę), potwierdzonego szczegółowymi badaniami środowiskowymi***”,	turbin wiatrowych. Celem projektu ustawy jest kontynuacja szczególnej ochrony tych form ochrony przyrody, które mają szczególne znaczenie dla flory i fauny w Polsce. Nie jest również jasne co uwagodawca rozumie pod wprowadzanym do ustawy pojęciem „szczegółowe badania środowiskowe”. Niezależnie od powyższego, Wprowadzenie mechanizmu dopuszczalności lokalizowania elektrowni wiatrowych w odległościach mniejszych niż 500 m od Parku Narodowego jest również niekorzystne z punktu widzenia organów procedujących decyzję środowiskową oraz samych inwestorów. W dużej mierze, takie inwestycje, po przeprowadzeniu szeregu potencjalnych dodatkowych badań nie uzyskają możliwość lokalizowania się w bliżej niż odległość 500 m. Natomiast wpływać to będzie zarówno na wydłużenie procesu inwestycyjnego, jak i również obciążenie organów wydających decyzje środowiskowe.
184.	Stowarzyszenie „Nasz Dom Sucha”	Art. 1 pkt 4 projektu ustawy (art. 4c ust. 2 pkt 1 ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych)	Stowarzyszenie Nasz Dom Sucha wyjaśnia, iż zmiana odległości wynikająca z zasady 10H i wprowadzenie zmian odległości konkretnej na poziomie 1500 m negatywne wpłynie na środowisko przyrodnicze. Skonkretyzowanie odległości bez uwzględniania rozwoju technologicznego turbin (projektowane i stosowane są obecnie turbiny o wysokościach powyżej 200 mb) , co pokazuje iż	Pozostawia się bez zmian: w art. 4c; a) w ust. 2: - w pkt. 1 wyrazy Jest równa lub większa od dziesięciokrotności całkowitej wysokości elektrowni wiatrowej”	**Uwaga nieuwzględniona** Przyjęcie minimalnej odległości od parków narodowych na poziomie 1500 m jest konsensusem wypracowanym z organizacjami środowiskowymi.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			zapis 10H jest zapisem prawidłowym który uwzględnia rozwój energetyki wiatrowej w zakresie wysokości całkowitej. Wskazywany parametr 1500 m od parków narodowych, lasów ochronnych oraz obszarów Natura 2000 w żaden sposób nie chroni w szczególności obszarów i siedlisk w szczególności ptaków szponiastych\nietoperza, a wręcz bardziej naraża ich zdrowie i życie.		
185.	Stowarzyszenie „Nasz Dom Sucha”	Art. 1 pkt 4 projektu ustawy (art. 4c ust. 2 pkt 2 i 3 ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych)	Stowarzyszenie Nasz Dom Sucha oczekuje zwiększenia stref ochronnych dla obszarów Natura 2000 w odległości określonej również jako 10H. Swoją opinię uzasadnia tym iż w szczególności powinny być chronione Specjalne Obszary Ochrony dla nietoperzy, jak również Obszary Specjalne Ochrony Natura 2000 ze względu na potrzebę ochrony ptaków w szczególności ptaków szponiastych. Ptaki te w sposób szczególny narażone są na szkodliwe i zabójcze działanie farm wiatrowych przy ich miejscach gniazdowania oraz terenach łowieckich. Wskazywana przez Państwa odległość 500 m nijak się ma do zasięgów łowieckich i nawet w minimalnym zasięgu nie chroni ptaków szponiastych przed utratą życia., spowoduje również zmniejszenie populacji z uwagi na negatywny wpływ gatunków chronionych. Z powyższego wynika iż z uwagi na jednostronne (tylko w stosunku do określonego lobby) opisywanie i zmiany w ustawie nie spełniony zostanie tak jak Państwo opisujecie podstawy obowiązek Polski przy przystąpieniu do Unii Europejskiej. na bytowanie i dobrostan	w pkt. 2 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 3 w brzmieniu: „3) obszarów Natura 2000 obejmujących: a) obszary specjalnej ochrony ptaków, o których mowa w art. 25 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, b) specjalne obszary ochrony siedlisk o których mowa w art. 25 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 ochronie przyrody* których przedmiotem ochrony nietoperze - jest równa lub większa r. o w są od dziesięciokrotności całkowitej wysokości elektrowni wiatrowej.”,	**Uwaga nieuwzględniona** Bufory odległości od obszarów cennych przyrodniczo ustalone w projekcie ustawy stanowią bezwzględną wartość minimalną. Nie ma prawnych ograniczeń, co do zastosowania w konkretnych przypadkach większych buforów odległości. Warto podkreślić, że o buforach odległości w każdym przypadku decyduje organ gminy sporządzający plan miejscowy po zapoznaniu się z treścią Strategicznej Oceny Oddziaływania na Środowisko (przeprowadzenie jej jest obligatoryjne) oraz zapoznaniu się z nastrojami społecznymi co do planowanej inwestycji wiatrakowej. Na dalszych etapach wpływ elektrowni wiatrowej na środowisko jest weryfikowany przy wydawaniu decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Finalne warunki lokalizacji oraz zasad funkcjonowania elektrowni wiatrowych, w tym oddalenia inwestycji od form ochrony przyrody będą weryfikowane i określane w ramach procedury wydawania przez

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
					RDOŚ decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla konkretnej inwestycji, w tym w określonych przypadkach, na podstawie szczegółowego raportu oddziaływania na środowisko. Projektodawca stoi na stanowisku, że przyjęta w projekcie odległość od obszarów Natura 2000 jest konsensusem biorąc pod uwagę wpływ elektrowni wiatrowych na środowisko (w tym przypadku na gatunki ptaków oraz nietoperzy, dla których państwa członkowskie Unii mają obowiązek wyznaczenia obszarów ochrony) a potrzebę rozwoju energetyki wiatrowej w Polsce. Wpływ odległości od obszarów Natura 2000 na potencjał terenów dostępnych dla inwestycji wiatrakowych został określony w OSR.
186.	Pracownia Finansowa Sp. z o.o.	Art. 1 pkt 4 projektu ustawy (art. 4c ust 2 pkt 1 ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych)	Należy wycofać się z tych zmian. Polska potrzebuje szybkiego zwiększenia mocy energetyki wiatrowej jeśli chce spełnić cele opisane w KPEiK. Procesy zgód środowiskowych potrzebnych przy budowie elektrowni wiatrowych wystarczająco zabezpieczają środowisko i Parki Narodowe. Bezwzględnie negatywny wpływ na środowisko ma energetyka węglowa i to jej powinny być stawiane przeszkody. 500 metrów jest wartością wystarczającą. Jeżeli taką odległość uznajemy odpowiednią dla siedzib ludzkich, to warto uznać ją odpowiednią dla Parków Narodowych.	4) w art. 4c: a) w ust. 2: – w pkt 1 wyrazy „jest równa lub większa od dziesięciokrotności całkowitej wysokości elektrowni wiatrowej” zastępuje się wyrazami *„wynosi nie mniej niż 500 metrów”*,	**Uwaga nieuwzględniona** Zgodnie ze stanowiskiem organizacji środowiskowych ustalenie buforu od parków narodowych na poziomie 1500 m jest bezwzględnym minimum, jeśli chodzi o ochronę przyrody w Polsce.
187.	Projekt-Solartechnik	Art. 1 pkt 4 lit a (art. 4c ust. 2 pkt 3 ustawy o	Przyczyna wprowadzenia przez Projektodawcę zasady minimalnej odległości elektrowni wiatrowej od określonych obszarów	„3) obszarów Natura 2000 obejmujących:	**Uwaga nieuwzględniona**

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
	Development sp. z o.o. (Spółka)	inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych)	Natura 2000 na poziomie 500 m jest trudna do określenia i zdaniem Spółki wprowadza zbyt restrykcyjne uwarunkowania z uwagi na dalsze ograniczanie dostępności terenu pod zainwestowanie w energetykę wiatrową w Polsce. Zdaniem Spółki każda lokalizacja i każdy obszar Natura 2000 charakteryzuje się inną bioróżnorodnością, zatem ocenie powinny podlegać faktyczne badania ornitologiczne i chiropterologiczne, przewidziane dla danej lokalizacji elektrowni wiatrowej, które inwestorzy zawsze muszą zrealizować w celu uzyskania decyzji środowiskowej, a nawet na potrzeby procedur planistycznych (opracowanie Prognozy Oddziaływania na Środowisko do MPZP). Zaproponowane rozwiązanie i wprowadzenie możliwości lokalizowania elektrowni wiatrowych w odległości 500 m od Obszarów Natura 2000 Spółka ocenia jako jedną z najbardziej kontrowersyjnych zapisów nowelizacji ustawy odległościowej. Proponuje się odpowiednie zmniejszenie odległości oraz wprowadzenie mechanizmu dopuszczalności lokalizowania elektrowni w bliższych odległościach, w zależności od faktycznie stwierdzonej aktywności ornitofauny poprzez szczegółowe badania środowiskowe.	a) obszary specjalnej ochrony ptaków, o których mowa w art. 25 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, b) specjalne obszary ochrony siedlisk, o których mowa w art. 25 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, w których przedmiotem ochrony są nietoperze - wynosi nie mniej niż 500 metrów. ***Wskazana odległość może ulec zmniejszeniu w przypadku stwierdzenia braku ryzyka środowiskowego (negatywnego oddziaływania elektrowni wiatrowej na ornitofaunę), potwierdzonego szczegółowymi badaniami środowiskowym***i”,	Bufory odległości od obszarów cennych przyrodniczo ustalone w projekcie ustawy stanowią wartość minimalną. Warto podkreślić, że o buforach odległości w każdym przypadku decyduje organ gminy sporządzający plan miejscowy po zapoznaniu się z treścią Strategicznej Oceny Oddziaływania na Środowisko (przeprowadzenie jej jest obligatoryjne) oraz zapoznaniu się z nastrojami społecznymi co do planowanej inwestycji wiatrakowej. Projektodawca stoi na stanowisku, że przyjęta w projekcie odległość od obszarów Natura 2000 jest konsensusem biorąc pod uwagę wpływ elektrowni wiatrowych na środowisko (w tym przypadku na gatunki ptaków oraz nietoperzy, dla których państwa członkowskie Unii mają obowiązek wyznaczenia obszarów ochrony) a potrzebę rozwoju energetyki wiatrowej w Polsce. Wpływ odległości od obszarów Natura 2000 na potencjał terenów dostępnych dla inwestycji wiatrakowych został określony w OSR.
188.	Polskie Sieci Elektroenergetyczne	Art. 1 pkt 4 projektu ustawy (art. 4a ust. 1-3 ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych)	Proponowana zmiana dotyczy uproszczenia sposobu wyliczania minimalnej odległości pomiędzy linią a turbiną. Dotychczas było to liczone pomiędzy rzutem linii a okręgiem, którego promień jest równy połowie średnicy wirnika wraz z łopatami, a środek jest środkiem okręgu opisanego na obrysie wieży. Proponuje	W art. 4a ust. 1-3 otrzymują brzmienie: **„1.** W przypadku lokalizowania elektrowni wiatrowej odległość tej elektrowni od sieci elektroenergetycznej najwyższych napięć jest równa lub większa od **3,5**-krotności maksymalnej średnicy wirnika	**Uwaga kierunkowo uwzględniona** Projektodawca wprowadzi regulacje, które w sposób adekwatny uwzględnią nowe wymogi techniczne PSE S.A.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			się bazować na odległości pomiędzy osią linii a środkiem okręgu opisanego na obrysie wieży.	wraz z łopatami albo równa lub większaod2-krotności maksymalnejcałkowitej wysokość elektrowni wiatrowej, określonych w planie miejscowym, w zależności od tego, która z tych wartości jest większa. W przypadku budowy lub przebudowy elektrowni wiatrowej odległość tej elektrowni od sieci elektroenergetycznej najwyższych napięć jest równa lub większa od **3,5**-krotności średnicy wirnika wraz z łopatami albo równa lub większa od 2 krotności całkowitej wysokości elektrowni wiatrowej, w zależności od tego, która z tych wartości jest większa. W przypadku lokalizowania sieci elektroenergetycznej najwyższych napięć na podstawie planu miejscowego, decyzji WZ, decyzji LICP albo decyzji o ustaleniu lokalizacji strategicznej inwestycji w zakresie sieci przesyłowych, o której mowa w art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o przygotowaniu i realizacji strategicznych inwestycji w zakresie sieci przesyłowych, a także jej budowy lub przebudowy na podstawie pozwolenia na budowę albo zgłoszenia, o którym mowa w przepisach prawa budowlanego, odległość tej sieci od elektrowni wiatrowej jest równa lub większa od **3,5** - krotnościmaksymalnej średnicy wirnika wraz z łopatami albo równa lub większa od	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				2-krotnośc maksymalnej całkowitej wysokości elektrowni wiatrowej, określonej w planie miejscowym, decyzji WZ albo decyzji LICP, w zależności od tego, która z tych wartości jest większa.”	
189.	Polskie Sieci Elektroenergetyczne S.A.	Art. 1 pkt 3a (nowy) projektu ustawy (art. 4a ust. 6 pkt 1 ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych)	Proponuje się uproszczenie zapisu dot. wyliczenia odległości do linii napowietrznych.	Art. 4a ust. 6 **pkt 1) otrzymuje brzmienie**: „**1)** rzutem poziomym istniejącej sieci elektroenergetycznej najwyższych napięć **a w przypadku linii elektroenergetycznej osi linii** albo”	**Uwaga uwzględniona**
190.	Polskie Sieci Elektroenergetyczne S.A.	Art. 1 pkt 3a (nowy) projektu ustawy (art. 4a ust. 6 pkt 6, 7 i 9 ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych)	Proponowana zmiana dotyczy uproszczenia sposobu wyliczania minimalnej odległości pomiędzy linią a turbiną i wynika z propozycji zmiany zapisów w art 4a ust 1.	Art. 4a ust. 6 **pkt 6) otrzymuje brzmienie**: „**6)** okręgiem, którego promień jest równy połowie średnicy wirnika wraz z łopatami, a środek jest środkiem okręgu opisanego na obrysie wieży istniejącej lub zlokalizowanej elektrowni wiatrowej – w przypadku lokalizowania sieci elektroenergetycznej najwyższych napięć, wydawania dla niej pozwolenia na budowę albo dokonywania zgłoszenia, o którym mowa w przepisach prawa budowlanego, gdy dla wszystkich elektrowni wiatrowych przewidzianych na terenie, którego sposób zagospodarowania określony w planie miejscowym, decyzji WZ albo decyzji LICP dopuszcza budowę elektrowni wiatrowej, wydano pozwolenia na budowę, albo” Art. 4a ust. 6 **pkt 7) otrzymuje brzmienie**:	**Uwaga uwzględniona**

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				„**7)** linią rozgraniczającą teren, którego sposób zagospodarowania określony w planie miejscowym dopuszcza budowę elektrowni wiatrowej, albo granicą terenu objętego decyzją WZ, albo decyzją LICP, na którym jest możliwa lokalizacja elektrowni wiatrowej, albo okręgiem, którego promień jest równy połowie średnicy wirnika wraz z łopatami, a środek jest środkiem okręgu opisanego na obrysie wieży istniejącej elektrowni wiatrowej, w zależności od tego, która odległość jest mniejsza – w przypadku lokalizowania sieci elektroenergetycznej najwyższych napięć lub wydawania dla niej pozwolenia na budowę albo dokonywania zgłoszenia, o którym mowa w przepisach prawa budowlanego, jeżeli nie dla wszystkich elektrowni wiatrowych przewidzianych na terenie, którego sposób zagospodarowania określony w planie miejscowym, decyzji WZ albodecyzjiLICP dopuszcza budowę elektrowni wiatrowej, wydano pozwolenia na budowę, albo” Art. 4a ust. 6 **pkt 9) otrzymuje brzmienie**: „**9)** okręgiem, którego promień jest równy połowie średnicy wirnika wraz z łopatami, a środek jest środkiem okręgu opisanego na obrysie wieży istniejącej lub planowanej elektrowni wiatrowej – w przypadkuwydawania pozwolenia na	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				budowę albo dokonywania zgłoszenia, o którym mowa w przepisach prawa budowlanego, dla elektrowni wiatrowej".	
191.	Polskie Sieci Elektroenergetyczne S.A.	Art. 1 pkt 4 projektu ustawy (art. 4a ust. 5 ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych)	Propozycja dodania w art. 4a ust. 5 zapisów pkt 2) wynika ze zrealizowanej w 2024 r. przez PSE S.A. pracy badawczo-rozwojowej pt. „*Weryfikacja skuteczności ochrony przewodów linii napowietrznych znajdujących się w polu oddziaływania śladu aerodynamicznego turbin wiatrowych*" – na podstawie uzyskanych wyników pracy, w ramach której przeprowadzono badania drgań na linii 220 kV Morzyczyn-Recław (która wyposażona została podczas modernizacji w tłumiki drgań), w wyniku odziaływania śladu wiatrowego turbin wiatrowych oraz wniosków z opracowanego koreferatu przez zespół pracowników Politechniki Gdańskiej (prof. dr hab. inż. Waldemar Kamrat, prof. dr hab. inż. Zbigniew Lubośny, dr hab. inż. Jacek Klucznik, prof. PG). Badania jak wyżej potwierdziły, że zastosowanie aktywnej ochrony przeciwdrganiowej pozwala istotnie zniwelować oddziaływanie śladu aerodynamicznego za turbiną na linię.	Obecnemuart.4a ust5. **nadajesię oznaczenie „pkt 1)" idodajesię pkt 2) w brzmieniu**: „**2)** W uzasadnionych przypadkach, we wniosku o wszczęcie postępowania w sprawie wydania decyzji albo w zgłoszeniu, o których mowa w ust. 1, 2, i 3 albo we wniosku, o którym mowa w art. 17 pkt 1 albo 2 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym dopuszcza się lokalizację turbin wiatrowych w odległości L: a) 3,5 D > L ? Lmin pod warunkiem przedłożenia wraz z wnioskiem, o którym mowa wyżej uzgodnionej z operatorem analizy wpływu turbulencji generowanych przez turbiny wiatrowe na linię, uwzględniającej zagrożenia dla pracy linii oraz sposoby zabezpieczenia linii przed tymi zagrożeniami, poprzez zastosowanie co najmniej: czynnej ochrony przeciwdrganiowej oraz systemu automatycznego zatrzymania turbiny wykrycia oblodzenia jej łopat, a także dodatkowych środków wynikających z analizy jw. b) Lmin > L	**Uwaga kierunkowo uwzględniona** Projektodawca wprowadzi regulacje, które w sposób adekwatny uwzględnią nowe wymogi techniczne PSE S.A.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				pod warunkiem przedłożenia wraz z wnioskiem, o którym mowa wyżej uzgodnionej z operatorem analizy wpływu turbulencji generowanych przez turbiny wiatrowe na linię oraz szczegółowej analizy ryzyka upadku turbiny wiatrowej lub jej uszkodzonych elementów w kierunku linii, uwzględniającej zagrożenia dla pracy linii oraz sposoby zabezpieczenia linii przed tymi zagrożeniami, poprzez zastosowanie co najmniej: czynnej ochrony przeciwdrganiowej oraz systemu automatycznego zatrzymania turbiny wiatrowej w przypadku wykrycia oblodzenia jej łopat, a także dodatkowych środków wynikających z analiz jw. gdzie: D – maksymalna średnica wirnika wraz z łopatami turbiny wiatrowej wyrażona w metrach, L - odległość o której mowa w art. 4a ust. 6, Lmin - wartość większą z poniższych: $Lmin$ = 1,6 – $krotności$ maksymalnej średnicy wirnika wraz z łopatami albo $Lmin$ = 1,1 –krotności maksymalnej całkowitej wysokości elektrowni wiatrowej	
192.	Polska Izba Gospodarcza Energetyki	Art. 1 pkt 4 projektu ustawy (Art. 4a ust. 1, 2 i 3	W obecnym brzmieniu ustawy odległość od sieci elektroenergetycznej najwyższych Napięćjest równa lub większa od	Zastąpienie słowa „trzykrotność” słowem „jednokrotność” oraz usunięcia „lub większa od	**Uwaga kierunkowo uwzględniona**

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
	Odnawialnej i Rozproszonej (PIGEOR)	ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych)	trzykrotności średnicy wirnika wrazz łopatami albo równa lub większa od dwukrotności całkowitej wysokości elektrowni wiatrowej, w zależności od tego, która z tych wartości jest większa	dwukrotności całkowitej wysokości elektrowni wiatrowej, w zależności od tego, która z tych wartościjest większa”	Projektodawca wprowadzi regulacje, które w sposób adekwatny uwzględnią nowe wymogi techniczne PSE S.A.
193.	Stowarzyszenie Energii Odnawialnej	Art. 1 pkt 4 lit. b projektu ustawy (art 4c ust. 3 ustawy w zakresie inwestycji w zakresie elektrowni wiatrowych)	Proponuje się wykreślenie przepisu w całości. Kwestia odległości od form ochrony przyrody, w tym od Natury 2000 powinna wynikać i być definiowana na podstawie aktualnych, zebranych w terenie badań przyrodniczych (monitoring ornitologiczny i chiropterologiczny). Eksperci przyrodnicy na podstawie zebranych danych powinni określać wymagania i ewentualne działania minimalizujące względem gatunków będących przedmiotami ochrony w obszarach Natura 2000. Tworzenie sztywnych odległości nie znajduje uzasadnienia merytorycznego i pokrycia w najlepszej dostępnej wiedzy oraz istniejących wytycznych. Każdy chroniony obszar różni się od pozostałych i powinien być analizowany i oceniany indywidualnie. Odpowiednim etapem na takie analizy jest procedura oceny oddziaływania na środowisko i to z niej powinny wynikać ewentualne zalecenia, czy odległości od tych form.	b) w ust. 3 po wyrazach „parków narodowych” dodaje się wyrazy „ , obszarów Natura 2000”;	**Uwaga nieuwzględniona** Bufory odległości od obszarów cennych przyrodniczo ustalone w projekcie ustawy stanowią bezwzględną wartość minimalną. Warto podkreślić, że o buforach odległości w każdym przypadku decyduje organ gminy sporządzający plan miejscowy po zapoznaniu się z treścią Strategicznej Oceny Oddziaływania na Środowisko (przeprowadzenie jej jest obligatoryjne) oraz zapoznaniu się z nastrojami społecznymi co do planowanej inwestycji wiatrakowej. Projektodawca stoi na stanowisku, że przyjęta w projekcie odległość od obszarów Natura 2000 jest konsensusem biorąc pod uwagę wpływ elektrowni wiatrowych na środowisko (w tym przypadku na gatunki ptaków oraz nietoperzy, dla których państwa członkowskie Unii mają obowiązek wyznaczenia obszarów ochrony) a potrzebę rozwoju energetyki wiatrowej w Polsce. Wpływ odległości od obszarów Natura 2000 na potencjał terenów dostępnych dla inwestycji wiatrakowych został określony w OSR.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
194.	Urban Consulting	Art. 1 pkt 4a (nowy) projektu ustawy (art. 5 ust. 1 pkt 3b i 6b ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych)	Obecnie minimalną odległość w planie miejscowym należy zachować między liniami rozgraniczającymi teren, na którym dopuszcza się lokalizację elektrowni wiatrowej i terenu na którym dopuszcza się lokalizację zabudowy mieszkaniowej. Zgodnie z obecnymi przepisami w terenie pod lokalizację elektrowni wiatrowych musi zawierać się nie tylko wieża ale także zasięg rotora. Cześć nowych elektrowni wiatrowych planowana jest na gruntach chronionych, których zagospodarowanie wymaga uzyskania zgody na zmianę przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze. Łopaty nowych elektrowni wiatrowych mogą mieć długość powyżej 80m. Kręcą się one nad gruntami rolnymi i nie ograniczają możliwości ich użytkowania. W związku z powyższym nie ma uzasadnienia dla zmiany takich gruntów na cele nierolnicze. Maksymalny zasięg pracy łopat elektrowni wiatrowych powinien móc być oznaczony strefą, a nie koniecznie liniami rozgraniczającymi teren, który dopuszcza lokalizację elektrowni wiatrowej. Z drugiej strony wielokrotnie mamy do czynienia z działkami budowlanymi o znacznej powierzchni. Z reguły na niewielkiej jej części zlokalizowany jest budynek mieszkalny, a pozostała część jest zagospodarowana pod budynki niemieszkalne lub całkowicie niezabudowana. Przy obecnych zapisach trzeba działkę rozdzielać liniami rozgraniczającymi na różne przeznaczenia. Zdecydowanie lepiej byłoby ustalić na takiej działce jedno przeznaczenie, a liniami zabudowy czy oznaczeniem strefowym regulować możliwości lokalizacji budynków	Zmiana w ustawie z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 317) par. 5 pkt 3 zmienia się na pkt 3a i dodaje na końcu zdania „albo”, a po pkt 3a dodaje się pkt 3b o następującym brzmieniu: 3b) linią zabudowy lub granicą strefy określoną w planie miejscowym, poza którą wyklucza się realizację inwestycji, o której mowa w pkt 1 par. 5 pkt 6 zmienia się na pkt 6a i dodaje na końcu zdania „albo”, a po pkt 6a dodaje się pkt 6b o następującym brzmieniu: 6b) granicą strefy, która wyznacza maksymalny zasięg omiatania łopat elektrowni wiatrowej.	**Uwaga nieuwzględniona** Linia rozgraniczająca jest ustaleniem jednoznacznym, wskazującym granice działki budowlanej lub terenu o określonym przeznaczeniu w planie miejscowym. W niektórych terenach lub planach miejscowym linie zabudowy mogą nie być wskazane na rysunku planu lub są one wyznaczane jedynie od strony dróg publicznych. Dodatkowym problemem są różne ustalenia planów miejscowych, na podstawie których budynek może być usytuowany poza linią zabudowy np. w wyniku uzgodnienia z zarządcą drogi na etapie pozwolenia na budowę. Ponadto, zgodnie z art. 2 pkt 1 i 2 ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych, elektrownia wiatrowa stanowi całość razem z elementami technicznymi, do których należy m.in. wirnik z zespołem łopat.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			mieszkalnych czy też budynków o funkcji mieszanej.		
195.	Polski Komitet Światowej Rady Energetycznej/ PSEW	Art. 1 pkt 5 projektu ustawy (art. 6a-6f ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych)	Wymóg, o którym mowa w art. 6 pkt. 1 powinien być badany na etapie m.in. sporządzania MPZP czy też procedowania wniosku o wydania pozwolenie na budowę. Nie widzimy racjonalnego uzasadnienia konieczności analizowania tego wymogu, zwłaszcza, że wymóg ten realizowany jest na wcześniej wspomnianym etapie uchwalania MPZP i pozwolenia na budowę. Co więcej, organy wydające decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach sprawdzają spełnienie minimalnej odległości dwukrotnie - przy sprawdzeniu kompletności wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, warunkując w ten sposób wszczęcie postępowania i ponownie tuż przed wydaniem samej decyzji. Wpływa to zdecydowanie na wydłużenie procesu uzyskania DŚ. Niektóre organy wydające decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach (np. RDOŚ w Poznaniu) wymagają od wnioskodawcy pozyskania i dostarczenia od organów administracji architektoniczno-budowlanej i gmin dowodów na spełnienie minimalnej odległości co literalnie trwa miesiącami. Obecna sytuacja ma bardzo negatywny wpływ na czas trwania całego postępowania i jest zbyteczna jeśli chodzi o zapewnienie, by lokalizacje elektrowni wiatrowych spełniały wymaganą odległość minimalną.	Zniesienie aktualnego obowiązku uwzględniania odległości określonych w art. 4 ustawy zmienianej przez organy wydające decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach (art. 6 pkt 1 lit. d) Proponowana zmiana: Art.6. Odległość określoną lub wskazaną zgodnie z: art. 4 uwzględniają: a) organy gminy oraz wojewoda - przy sporządzaniu oraz uchwalaniu albo przyjmowaniu planu miejscowego albo jego zmiany, b) organy gminy oraz wojewoda - przy wydawaniu decyzji WZ i decyzji LICP, c) organy administracji architektoniczno- budowlanej - przy wydawaniu pozwolenia na budowę oraz ocenie zasadności wniesienia sprzeciwu wobec zgłoszenia, o którym mowa w przepisach prawa budowlanego, d) organy wydające decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach - przy wydawaniu tych decyzji;	**Uwaga kierunkowo uwzględniona** Projekt zostanie uzupełniony o przepisy dopuszczające możliwość równoczesnego prowadzenia postępowania środowiskowego oraz planistycznego. Na czas przygotowania raportu oddziaływania na środowisko, postępowanie w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach będzie mogło być zawieszone. W tym czasie będą mogły być prowadzone równoległe prace nad ew. dostosowaniem MPZP, co znacznie skróci proces inwestycyjny. Tym samym przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach właściwy organ dokona tego posiadając wiedzę o zgodności planowanej inwestycji z MPZP.
196.	ORLEN S.A.	Art. 1 pkt 5 projektu ustawy (art. 6g ust. 12b pkt 6 ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych)	W ustawie powinno się wprost uwzględnić ponoszone przez inwestora koszty OPEX w trakcie okresu funkcjonowania elektrowni wiatrowej, które to stanowią znaczący element przy obliczaniu rentowności przed realizacją projektu.	Dodanie do ust. 12b pkt 6): „6) nakłady związane z kosztami operacyjnymi w okresie funkcjonowania farmy wiatrowej;”	**Uwaga nieuwzględniona** Mechanizm zapewnić ma preferencyjną możliwość nabycia udziałów po atrakcyjnej cenie, dlatego też nie zakłada się wprowadzenia

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
					dodatkowych zmiennych mających wpływ na wysokość kosztu objęcia udziału.
197.	Polskie Stowarzyszenie Energetyki Wiatrowej	Art. 1 pkt 5 projektu ustawy (art. 6a-6f ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych)	Zniesienie aktualnego obowiązku uwzględniania odległości określonych w art. 4 ustawy zmienianej przez organy wydające decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach (art. 6 pkt 1 lit. d) Proponowana zmiana: Art. 6. Odległość określoną lub wskazaną zgodnie z: art. 4 uwzględniają: a) organy gminy oraz wojewoda - przy sporządzaniu oraz uchwalaniu albo przyjmowaniu planu miejscowego albo jego zmiany, b) organy gminy oraz wojewoda - przy wydawaniu decyzji WZ i decyzji LICP, c) organy administracji architektoniczno-budowlanej - przy wydawaniu pozwolenia na budowę oraz ocenie zasadności wniesienia sprzeciwu wobec zgłoszenia, o którym mowa w przepisach prawa budowlanego, d) organy wydające decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach - przy wydawaniu tych decyzji;	Wymóg, o którym mowa w art. 6 pkt. 1 powinien być badany na etapie m.in. sporządzania MPZP czy też procedowania wniosku o wydania pozwolenie na budowę. Nie widzimy racjonalnego uzasadnienia konieczności analizowania tego wymogu, zwłaszcza, że wymóg ten realizowany jest na wcześniej wspomnianym etapie uchwalania MPZP i pozwolenia na budowę. Co więcej, organy wydające decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach sprawdzają spełnienie minimalnej odległości dwukrotnie - przy sprawdzeniu kompletności wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, warunkując w ten sposób wszczęcie postępowania i ponownie tuż przed wydaniem samej decyzji. Wpływa to zdecydowanie na wydłużenie procesu uzyskania DŚ. Niektóre organy wydające decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach (np. RDOŚ w Poznaniu) wymagają od wnioskodawcy pozyskania i dostarczenia od organów administracji architektoniczno-budowlanej i gmin dowodów na spełnienie minimalnej odległości co literalnie trwa miesiącami. Obecna sytuacja ma bardzo negatywny wpływ na czas trwania całego postępowania i jest zbyteczna jeśli	**Uwaga kierunkowo uwzględniona** Projekt zostanie uzupełniony o przepisy dopuszczające możliwość równoczesnego prowadzenia postępowania środowiskowego oraz planistycznego. Na czas przygotowania raportu oddziaływania na środowisko, postępowanie w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach będzie mogło być zawieszone. W tym czasie będą mogły być prowadzone równoległe prace nad ew. dostosowaniem MPZP, co znacznie skróci proces inwestycyjny. Tym samym przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach właściwy organ dokona tego posiadając wiedzę o zgodności planowanej inwestycji z MPZP. Projektodawca wprowadzi również regulacje określające sposób liczenia odległości na etapie środowiskowym.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				chodzi o zapewnienie, by lokalizacje elektrowni wiatrowych spełniały wymaganą odległość minimalną.	
198.	Stowarzyszenie „Z energią o prawie”	Art. 1 pkt 5 projektu ustawy (art. 6a-6f ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych)	Wprowadza się zakaz przyjmowania zgłoszeń oraz wydawania decyzji o warunkach zabudowy i pozwoleniach na budowę dla nowych obiektów z funkcją mieszkalną na obszarach gmin przyległych, które nie posiadają odpowiednich planów miejscowych, jeżeli planowana zabudowa znajduje się w odległości mniejszej niż 500 metrów od istniejących lub projektowanych turbin wiatrowych na terenie gmin sąsiednich.	**art. 6 pkt 1 lit b otrzymuje brzmienie:** organy gminy oraz wojewoda – przy wydawaniu decyzji WZ i decyzji LICP, przy czym wprowadza się zakaz przyjmowania zgłoszeń oraz wydawania decyzji o warunkach zabudowy i pozwoleń na nową zabudowę z funkcją mieszkalną na terenach gmin pobliskich, które dla tych terenów nie uchwaliły adekwatnych planów miejscowych, w odległości od turbin istniejących lub planowanych do realizacji na terenach gmin sąsiednich mniejszej niż 500 m,	**Uwaga nieuwzględniona** Przyjmuje się, że każda gmina ma władztwo planistyczne. Proponowana zmiana narzucałaby na organy gminy sąsiedniej jednoznaczny obowiązek niewydawania takich decyzji WZ i LICP w związku z zachodzącymi zmianami planistycznymi w innej gminie co ogranicza jego swobodę planistyczną. Jeśli gmina sąsiednia nie uchwaliła na swoim terenie MPZP (z powodów np. wyrażenia sprzeciwu względem inwestycji wiatrakowej lokowanej w innej gminie) to zmuszenie takich gmin, mimo wszystko, do wyłączenia swoich terenów, które mogły zaspokoić potrzeby mieszkaniowe gminy, byłoby błędem. Projektodawca liczy w tym zakresie na współprace między inwestorem, organami gminy na terenie których posadowiona zostanie elektrownia wiatrowa, a gminami sąsiednimi.
199.	Fundacja Łyński Kamień z/s w Nowych Łozicach, woj. zachodniopomorskie	Art. 1 pkt 6 oraz art. 5, 12 - 21 projektu ustawy (art. 6a -6f ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych)	Propozycja skreślenia obecnego art. 7 ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych regulująca szczególne zasady uchwalania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego przewidujących elektrownie wiatrowe jest całkowicie nieuzasadniona i stanowi daleko idący krok wstecz w ochronie mieszkańców przed przedsięwzięciami szkodliwymi dla środowiska. Uchylenie przepisu	Przepisy art. 1 pkt 6) oraz art. 5, 12 - 21 projektu do skreślenia w całości, jako powiązane merytorycznie. Przepis art. 7 ustawy odległościowej musi pozostać.	**Uwaga wyjaśniona** Projektodawca postanowił ustandaryzować proces planistyki w gminach lokalizujących elektrownie wiatrowe. Przede wszystkim, dla uporządkowania systemu prawa, zakłada się, iż wymogi konsultacyjne dla planów miejscowych

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			art. 7 obecnej ustawy odległościowej doprowadzi do pozbawienia mieszkańców gmin, gdzie planowane są budowy elektrowni wiatrowych jakiegokolwiek wpływu na cały proces planistyczny i konsultacji. W imię przyspieszania inwestycji – społeczności lokalne mają nic nie wiedzieć o planach inwestycji i nie mieć najmniejszej szansy do wypowiedzenia się w tej sprawie. Jest to powrót do praktyk deweloperów sprzed lipca 2016 r. będących źródłem głębokiego społecznego sprzeciwu. Zmiany w ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym są zbędne wobec obecnych przepisów art. 7 ustawy odległościowej.		lokalizujących elektrownie wiatrowe znajdą się w jednej ustawie tj. ustawie o planowaniu. Niemniej jednak celem projektodawcy jest ciągle zapewnienie upodmiotowienia społeczności lokalnych, dlatego zakłada się wprowadzenie regulacji, która stanowi, że dla procedowania takich planów miejscowych organy gminy organizują co najmniej jedno spotkanie otwarte na etapie składania wniosków do projektu MPZP. Tym samym zachowany zostaje obowiązek przeprowadzenia dwóch dyskusji, jednej na samym początku procedowania MPZP, a drugiej na etapie konsultacji publicznych. Zgodnie z powyższym intencją projektodawcy pozostaje, aby od najwcześniejszych możliwych etapów prac nad lokalizowaniem elektrowni wiatrowej ułatwić udział w tych pracach jak największej liczbie zainteresowanych obywateli. Dodatkowo, zgodnie z wprowadzanym zmianami w zakresie lokalizowania elektrowni wiatrowej w trybie ZPI, musi przeprowadzić co najmniej spotkanie otwarte ze społecznością lokalną na samym początku przystąpienia do sporządzenia ZPI oraz na etapie konsultacji publicznych. To konsekwencja stanowiska projektodawcy, że w przypadku lokalizowania elektrowni wiatrowych, należy

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
					jak najwcześniej zapewnić udział jak największej liczbie zainteresowanych obywateli, co zostało również zastosowane w przypadku lokalizowania elektrowni wiatrowych w trybie zwykłym. Warto dodać, że społeczności lokalne mogą brać udział w procedurze środowiskowej, a podmioty, na które najbardziej oddziaływać będzie planowana inwestycja wiatrakowa będą występować na prawach strony w postępowaniu w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach oraz w postępowaniu w sprawie wydania pozwolenia na budowę.
200.	Krajowa Izba Klastrów Energii	Art. 1 pkt 7a (nowy) projektu ustawy (art. 13 ust. 2 ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych)	**2/ Ważność pozwoleń na budowę wydanych przed wejściem w życie ustawy odległościowej** W art. 1 Projektu po punkcie 7 proponuje się dodać punkt 7a) w następującym brzmieniu: 7a) art. 13 ust. 2 otrzymuje następujące brzmienie: *„2. Pozwolenia na budowę dotyczące elektrowni wiatrowych, wydane przed dniem wejścia w życie ustawy oraz wydane na podstawie postępowania, o którym mowa w ust. 3, zachowują moc, o ile w ciągu 5 lat od dnia wejścia w życie ustawy* ***zostanie rozpoczęta budowa*** *albo wydana zostanie decyzja o pozwoleniu na użytkowanie."*	Celem przedstawionej propozycji jest ostateczne rozstrzygnięcie wątpliwości związanych ze stosowaniem art. 13 ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych oraz niektórych innych ustaw (tzw. ustawy odległościowej). Nie budzi wątpliwości, że intencją pierwotnej wersji art. 13 ust. 2 ustawy odległościowej, w połączeniu z ust. 2a, było umożliwienie zastosowania art. 37 ust. 1 prawa budowlanego. Oznacza to, że w przypadku rozpoczęcia i kontynuowania robót budowlanych (tj. gdy budowa nie została wstrzymana na okres dłuższy niż 3 lata), pozwolenia na budowę wydane przed wejściem w życie ustawy odległościowej pozostały ważne, nawet jeśli minęło 5 lat od dnia jej wejścia w życie.	**Uwaga nieuwzględniona** Biorąc pod uwagę obecne brzmienie przepisów błędne jest założenie, że brak uzyskania pozwolenia na użytkowanie dla elektrowni wiatrowych objętych pozwoleniami na budowę określonymi w art. 13 ust. 2 ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych, w terminie do dnia 16 lipca 2024 r., wygasza, z mocy prawa, ww. pozwolenia na budowę bez uwzględnienia faktu rozpoczęcia budowy lub kontynuacji rozpoczętej budowy. Jeśli zgodnie z przedmiotowym przepisem inwestor rozpocznie budowę do dnia 16 lipca 2024 r. jego pozwolenie na budowę nie wygaśnie, a działanie polegające na uzyskaniu

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				Powyższe stanowisko potwierdził również Podsekretarz Stanu Miłosz Motyka, pismem DOZE-III.055.54.2024.ŁZ 3283076.12922991.10415584 z dnia 19 lipca 2024r. wskazując, iż: *„W mojej opinii art. 13 ust. 2a ustawy określa w jaki sposób należy liczyć termin, o którym mowa w art. 37 ust. 1 PB, a tym samym wskazuje okoliczności, które należy wziąć pod uwagę analizując ważność pozwoleń na budowę dotyczących elektrowni wiatrowych, dla których nie wydano decyzji o pozwoleniu na użytkowanie w terminie do dnia 16 lipca 2021 r.* *Przedmiotowa norma stanowi zatem, że w sytuacji gdy nie zostało wydane pozwolenie na użytkowanie dla elektrowni wiatrowej w terminie do dnia 16 lipca 2021 r.,* ***to pozwolenie na budowę dotyczące tej elektrowni wygasa o ile inwestor w terminie 3 lat od ww. daty nie rozpoczął budowy lub przerwał rozpoczętą budowę na czas dłuższy niż 3 lata****."* Stanowisko to jasno wskazuje, że rozpoczęcie budowy sprawia, iż po upływie 5 lat od wejścia w życie ustawy odległościowej pozwolenie na budowę nie wygasa. Mimo tych wyjaśnień udzielonych przez Ministerstwo Klimatu i Środowiska, inwestorzy korzystający z pozwoleń na budowę wydanych przed	pozwolenia na użytkowanie w żaden sposób nie będzie ograniczone dedykowanymi terminami z ustawy wiatrakowej.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				wejściem w życie ustawy odległościowej wciąż napotykają trudności z jej stosowaniem. Różne interpretacje przepisu przez poszczególne Urzędy Wojewódzkie powodują, że konieczne staje się jednoznaczne rozstrzygnięcie treści art. 13 ustawy odległościowej, aby zapewnić jednolite jego stosowanie na terenie całego kraju.	
201.	Vortex Energy Polska sp. z o.o.	Art. 1 pkt 7a (nowy) projektu ustawy (art. 15 ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych)	Uzasadnienie ustawy wskazuje, że celem projektodawcy jest możliwie najszersze i najszybsze wykorzystanie istniejących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego bez dodatkowych zmian, przy zachowaniu minimalnej odległości. Projektodawca nie wskazuje przy tym, by wymogiem było istnienie miejscowego planu na całym obszarze minimalnej odległości. Tym samym, w naszej ocenie należy doprecyzować art. 15 ustawy w sposób niebudzący wątpliwości, że nie jest wymagane, by wszystkie nieruchomości znajdujące się w obszarze 500 m od elektrowni wiatrowej były objęte miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego.	propozycja zmiany brzmienia art. 15 na brzmienie następujące: "Art. 15. 1. Jeżeli w planie miejscowym, o którym mowa w art. 15 ust. 2 lub ust. 7 pkt 1 ustawy zmienianej w art. 1, przewiduje się lokalizację elektrowni wiatrowej, we wniosku o wydanie decyzji o pozwoleniu na budowę elektrowni wiatrowej inwestor wskazuje na spełnienie wymogu zachowania odległości nie mniejszej niż 500 metrów od budynku mieszkalnego lub budynku o funkcji mieszanej, dołączając do tego wniosku: 1) wskazanie projektowanej wysokości elektrowni wiatrowej oraz średnicy wirnika wraz z łopatami; 2) kopię mapy ewidencyjnej obejmującej nieruchomości położone w stosunku do elektrowni wiatrowej w odległości równej i mniejszej niż 500 metrów; 3) wskazanie aktualnego sposobu zagospodarowania, w tym zabudowy, nieruchomości położonych w stosunku do elektrowni	**Uwaga nieuwzględniona** Względem nowelizacji ustawy wiatrakowej z 2023 r. zakłada się preferencyjną możliwość odmrożenia planów miejscowych, które umożliwiają powstanie inwestycji wiatrakowej w odległości 500 m od zabudowań (obecnie 700 m) niemniej jednak ze względów na utrzymanie ładu planistycznego pozostawia się obowiązek załączenia wypisu wyrysu dla całego obszaru o którym mowa w pkt 4. Analogiczne rozwiązania funkcjonują dla obecnie tworzonych MPZP i funkcjonować będą dla tych MPZP, które będą tworzone na podstawie projektowanych przepisów.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				wiatrowej w odległości równej i mniejszej niż 500 metrów; 4) wypis i wyrys z planu miejscowego **obejmującego lub planów miejscowych obejmujących** nieruchomości położone w stosunku do elektrowni wiatrowej w odległości równej i mniejszej niż 500 metrów, **o ile plan miejscowy obowiązuje** dla takiego terenu 2. Jeżeli w planie miejscowym, o którym mowa w art. 15 ust. 2 lub ust. 7 pkt 1 ustawy zmienianej w art. 1, przewiduje się lokalizację elektrowni wiatrowej: 1) nie stosuje się wymogów określenia odległości elektrowni wiatrowej od budynku mieszkalnego albo budynku o funkcji mieszanej, o której mowa w art. 4 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, oraz wymogów, o których mowa w art. 4a ust. 1 i 2 oraz art. 4c ustawy zmienianej w art. 1, oraz wymogów, o których mowa w art. 7 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą; 2) organ administracji architektoniczno-budowlanej odmawia wydania pozwolenia na budowę, a organ prowadzący postępowanie w sprawie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach odmawia zgody na realizację przedsięwzięcia, jeżeli inwestycja w zakresie elektrowni wiatrowej nie spełnia wymogu zachowania odległości nie mniejszej	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				niż 500 metrów od budynku mieszkalnego lub budynku o funkcji mieszanej".	
202.	ORLEN S.A.	Art. 1 pkt 7a (nowy) projektu ustawy (art. 15 ust. 1 ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych)	Propozycja zmiany treści przepisu, poprzez dodanie zdania 2 - doprecyzowania. Zauważamy praktyczną sprzeczność wobec „starych" studiów czy planów zagospodarowania jakie zachowały moc, a jakie mogę nie spełniać wymogu zawartego w art. 7 – to jest objęcia całością studium/ planu obszaru objętego odległością. Pomimo że dokumenty te pozostały w mocy – w praktyce organy mogą oczekiwać ich zmiany. Proponowane rozwiązanie rozwiąże tę sprzeczność, jaka nie jest obecnie uregulowana w „przepisach dotychczasowych".	1. Studia uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz plany zagospodarowania przestrzennego województwa uchwalone przed dniem wejścia w życie ustawy zachowują ważność. **Jeśli uchwalone studia uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy lub plany zagospodarowania nie obejmują całości obszaru, w której jest lokalizowana elektrownia wiatrowa, znajdującego się w odległości, o której mowa w art. 4 ust. 1. właściwy organ bada spełnienie wymogów odległościowych przed wydaniem pozwolenia na budowę.**	**Uwaga nieuwzględniona** Zarówno studia uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego jak i plany zagospodarowania przestrzennego województwa nie muszą uwzględniać w swojej treści reguł odległościowych znajdujących się w art. 4 ust. 1. ustawy o inwestycjach. Zniesienie w powyższych dokumentach obowiązku uwzględniania buforów odległości od elektrowni wiatrowej nastąpiło poprzez zmianę brzmienia art. 6 ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych. Zmianę wprowadzono w nowelizacji tej ustawy z 2023 r.
203.	Polska Izba Małej Energetyki Odnawialnej	Art. 1 pkt 7a (nowy) projektu ustawy (art. 15 ust. 1 ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych)	Projektowany przepis wypacza zupełnie sens regulacji zmienianej ustawy, która dopuszcza możliwość lokowania elektrowni wiatrowych. Obecnie Wojewodowie, jako organ właściwy do rozpatrzenia wniosku o wydanie pozwolenia na budowę interpretują bliźniaczy przepis obowiązujący na podstawie poprzednich ustaw zmieniających, a konkretnie pkt. 4, w taki sposób, iż na całym obszarze w promieniu 700 metrów (obecnie 500m) od projektowane elektrowni wiatrowej musi obowiązywać miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego. W innym wypadku organ wskazuje, iż wnioskodawca nie dopełnił obowiązku przedłożenia przedmiotowych dokumentów. Z taką interpretacją trudno się zgodzić, ponieważ nadrzędną zasadą określoną w ustawie	1. Jeżeli w planie miejscowym, o którym mowa w art. 15 ust. 2 lub ust. 7 pkt 1 ustawy zmienianej w art. 1, przewiduje się lokalizację elektrowni wiatrowej, we wniosku o wydanie decyzji o pozwoleniu na budowę elektrowni wiatrowej inwestor wskazuje na spełnienie wymogu zachowania odległości nie mniejszej niż 500 metrów od budynku mieszkalnego lub budynku o funkcji mieszanej, dołączając do tego wniosku: 1) wskazanie projektowanej wysokości elektrowni wiatrowej oraz średnicy wirnika wraz z łopatami;	**Uwaga nieuwzględniona** Jeśli chodzi o plany miejscowe, o których mowa w art. 15 ust. 2 lub ust. 7 pkt 1 ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych to niniejszy projekt ustawy umożliwia preferencyjną możliwość odmrożenia takich procesów inwestycyjnych w oparciu o przyjęte wcześniej plany miejscowe. Niemniej jednak pozostawia się obowiązek spełnienia wymogu, o którym mowa w art. 15 ust. 1 pkt 4 ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych. Tylko objęcie

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			zmienianej oraz ustawie zmieniającej jest lokowanie elektrowni wiatrowych, które spełniają wymóg zachowania odległości nie mniejszej niż 500 metrów od budynku mieszkalnego lub budynku o funkcji mieszanej. W sytuacji, gdy taka interpretacja zostanie powielona przez inne właściwe miejscowo organy, wówczas może okazać, się, że żaden obszar nie będzie spełniał takich wymagań, a co za tym idzie lokowanie elektrowni wiatrowych będzie niemożliwym na całym obszarze Polski. Taka sytuacja może doprowadzić do załamania inwestycyjnego w odnawialne źródła energii oraz nieodwracalnych strat dużych rozmiarów po stronie inwestorów. Bez inwestowania w nowe źródła wytwórcze Polska może nie spełnić swoich zobowiązań klimatycznych	2) kopię mapy ewidencyjnej obejmującej nieruchomości położone w stosunku do elektrowni wiatrowej w odległości równej i mniejszej niż 500 metrów; 3) wskazanie aktualnego sposobu zagospodarowania, w tym zabudowy, nieruchomości położonych w stosunku do elektrowni wiatrowej w odległości równej i mniejszej niż 500 metrów; 4) wypis i wyrys z planu miejscowego obejmującego nieruchomości położone w stosunku do elektrowni wiatrowej w odległości równej i mniejszej niż 500 metrów, o ile na tym obszarze został uchwalony plan miejscowy. W przypadku braku planu miejscowego, inwestor wykazuje obowiązek, o którym mowa w art. 4 ustawy zmienianej w art. 1 za pomocą dokumentów wskazanych w pkt. 1-3 niniejszego ustępu.	obszaru planem miejscowym gwarantuje ład przestrzenny nie tylko na etapie składania wniosku przez inwestora, ale również na etapie funkcjonowania inwestycji.
204.	ORLEN S.A.	Art. 1 pkt 7a (nowy) projektu ustawy (art. 15 ust. 2 ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych)	Propozycja zmiany treści przepisu, poprzez dodanie zdania 2 - doprecyzowania. Zauważamy praktyczną sprzeczność wobec „starych" planów zagospodarowania jakie zachowały moc, a jakie mogę nie spełniać wymogu zawartego w art. 7 – to jest objęcia całością planu obszaru objętego odległością. Pomimo że plany pozostały w mocy – w praktyce organy budowlane mogą oczekiwać ich zmiany, dostosowującej do treści art. 7. Proponowane rozwiązanie rozwiąże tę sprzeczność, jaka nie jest obecnie uregulowana w „przepisach dotychczasowych"	2. Plany miejscowe obowiązujące w dniu wejścia w życie ustawy zachowują moc. **Jeśli obowiązujące Plany miejscowe nie obejmują całości obszaru, w której jest lokalizowana elektrownia wiatrowa, znajdującego się w odległości, o której mowa w art. 4 ust. 1. właściwy organ bada spełnienie wymogów odległościowych przed wydaniem pozwolenia na budowę.**	**Uwaga nieuwzględniona** Jeśli chodzi o plany miejscowe, o których mowa w art. 15 ust. 2 lub ust. 7 pkt 1 ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych to projekt ustawy umożliwia preferencyjną możliwość odmrożenia takich procesów inwestycyjnych w oparciu o przyjęte wcześniej plany miejscowe. Niemniej jednak pozostawia się obowiązek spełnienia wymogu, o którym mowa w art. 15 ust. 1 pkt 4 ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych. Tylko

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
					objęcie obszaru planem miejscowym gwarantuje ład przestrzenny nie tylko na etapie składania wniosku przez inwestora, ale również na etapie funkcjonowania inwestycji.
205.	Stowarzyszenie „Nasz Dom Sucha”	Art. 1 pkt 7 i 8 projektu ustawy (art. 7^1 i 15 ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych)		po art. 7 dodaje się art. 7^1 w brzmieniu: „Art. 7^1. W przypadku gdy w gminie pobliskiej nie został uchwalony plan miejscowy dla obszaru w odległości równej lub mniejszej niż 700 metrów od elektrowni wiatrowej lokalizowanej na terenie innej gminy albo dla tego obszaru obowiązuje plan miejscowy, który umożliwia zabudowę budynkami mieszkalnymi lub budynkami o funkcji mieszanej, organ administracji architektoniczno-budowlanej odmawia wydania pozwolenia na budowę dla tej elektrowni wiatrowej ”;	**Uwaga nieuwzględniona** Warto podkreślić, że wójt gminy sąsiedniej może wyłączyć w swojej gminie z zabudowy mieszkaniowej teren większy niż 500 m od elektrowni wiatrowej. Natomiast ustawa wprowadza ogólny wymóg, że obszar w odległości 500 m musi być bezwzględnie objęty takim planem miejscowym.
206.	Fundacja Łyński Kamień z/s w Nowych Łozicach, woj. zachodniopomorskie	Art. 1 pkt 7 i 8 projektu ustawy (art. 7^1 i 15 ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych)	Projektowane przepisy osłabiają ochronę mieszkańców – sąsiadów planowanych do budowy elektrowni wiatrowych w procesie przygotowywania inwestycji. Stąd zmiany te są zbędne.	Przepisy do skreślenia w całości.	**Uwaga nieuwzględniona** Regulacje dotyczące gminy pobliskiej oraz stworzenia na jej terenie MPZP wzmacniają interesy mieszkańców tych gmin.
207.	Polskie Stowarzyszenie Energetyki Wiatrowej	Art. 1 pkt 7 i 8 projektu ustawy (art. 7^1 i 15 ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych)	Wszystkie gminy do końca 2025 r. powinny przyjąć plany ogólne, które stanowić będą prawo miejscowe i które będą wiążące przy wydawaniu decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu oraz przy sporządzaniu planów miejscowych. Jeżeli plan ogólny w gminie pobliskiej w odległości 500m od elektrowni wiatrowej nie będzie przewidywał, żadnej strefy umożliwiającej rozwój zabudowy mieszkaniowej lub budynków o funkcji mieszanej (SW, SJ, SZ) oraz nie będzie znajdował się	W przypadku gdy w gminie pobliskiej, w odległości równej lub mniejszej niż 500 metrów od elektrowni wiatrowej lokalizowanej na terenie innej gminy:- obowiązuje plan miejscowy, który umożliwia zabudowę budynkami mieszkalnymi lub budynkami o funkcji mieszanej lub;- obowiązuje plan ogólny, który ustala strefy umożliwiające rozwój zabudowy	**Uwaga nieuwzględniona** Nie jest możliwe odwołanie się do planu ogólnego gminy. Na podstawie przepisów art. 13a ust. 6 pkt 2 i 3 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym plan ogólny nie stanowi podstawy prawnej do odmowy wydania pozwolenia na budowę lub wniesienia sprzeciwu do zgłoszenia. Nie jest wykluczone, że

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			tam obszar uzupełnienia zabudowy, to dlaczego nie może być podstawą do spełnienia warunku z art. 7(1)?	mieszkaniowej lub mieszanej lub ustala obszar uzupełnienia zabudowy lub;- nie obowiązuje plan miejscowy oraz nie obowiązuje plan ogólny; organ administracji architektoniczno-budowlanej odmawia wydania pozwolenia na budowę dla tej elektrowni wiatrowej	w tym obszarze mogły być wydane decyzje o warunkach zabudowy na budynki mieszkalne lub budynki o funkcji mieszanej.
208.	Polski Komitet Światowej Rady Energetycznej/ TAURON	Art. 1 pkt 7 projektu ustawy (art. 7^1 ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych)	Zwracamy uwagę, że proponowany do dodania Art. 7^1 może doprowadzić do wstrzymania wydania pozwolenia na budowę dla elektrowni wiatrowej lokowanej na terenie gminie właściwej i stanowić istotną blokadę proceduralną i administracyjną. Biorąc pod uwagę nawet proponowaną zmianę definicji gminy pobliskiej, jako gminy, której obszar w całości albo w części jest położony w odległości równej lub mniejszej niż 500 metrów od elektrowni wiatrowej lokalizowanej na terenie innej gminy oraz fakt braku obowiązku uchwalenia planu ogólnego gminy w założonym terminie, tj. do 31.12.2025 r., może to doprowadzić do wstrzymania realizacji całej inwestycji. W naszej ocenie należy rozważyć wprowadzenie **przepisów przejściowych**, w których w takich przypadkach (tj. braku planu ogólnego) ZPI lub MPZP mógłby być procedowany bez obowiązującego planu ogólnego.		**Uwaga wyjaśniona** W ustawie z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw w art. 67 ust. 4 pkt 1 zawarto przepis umożliwiający po dniu utraty mocy studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego kontynuowanie zaawansowanych procedur planów miejscowych, tzn. tych planów miejscowych albo ich zmian, dla których ogłoszono o terminie wyłożenia projektu do publicznego wglądu.
209.	Grupa Tauron	Art. 1 pkt 7 projektu ustawy (art. 7^1 ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych)	Zwracamy uwagę, że proponowany do dodania art. 7^1 może doprowadzić do wstrzymania wydania pozwolenia na budowę dla elektrowni wiatrowej lokowanej na terenie gminie właściwej i stanowić istotną blokadę proceduralną i administracyjną. Biorąc pod uwagę nawet proponowaną zmianę definicji gminy pobliskiej, jako gminy, której obszar w całości albo w części jest położony w odległości równej lub mniejszej niż 500 metrów od elektrowni		**Uwaga nieuwzględniona** W ustawie z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw w art. 67 ust. 4 pkt 1 zawarto przepis umożliwiający po dniu utraty mocy studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			wiatrowej lokalizowanej na terenie innej gminy oraz fakt braku obowiązku uchwalenia planu ogólnego gminy w założonym terminie, tj. do 31.12.2025 r., może to doprowadzić do wstrzymania realizacji całej inwestycji. W naszej ocenie warto rozważyć wprowadzenie **przepisów przejściowych**, w których w takich przypadkach (tj. braku planu ogólnego) ZPI lub MPZP mógłby być procedowany bez obowiązującego planu ogólnego. Ponadto, należy zwrócić uwagę, że gmina, w której lokowana ma być inwestycja może w MPZP zastrzec inną odległość niż gminy pobliskie w swoich MPZP, z zachowaniem zmienionej minimalnej odległości co może doprowadzić do problemów interpretacyjnych dotyczących odległości faktycznej, co w efekcie może również uniemożliwić realizację inwestycji.		kontynuowanie zaawansowanych procedur planów miejscowych, tzn. tych planów miejscowych albo ich zmian, dla których ogłoszono o terminie wyłożenia projektu do publicznego wglądu. Wyjaśnia się, również, że gmina pobliska ma obowiązek stworzyć MPZP wyłączające obszary w odległości 500 m od inwestycji wiatrakowej spod zabudowy mieszkaniowej. Nic nie stoi na przeszkodzie, aby wójt gminy sąsiedniej dokonał na swoim terenie większego wyłączenia obszaru spod zabudowy mieszkaniowej niż 500m.
210.	Polski Komitet Światowej Rady Energetycznej/ PSEW	Art 1 pkt 7 projektu ustawy (art. 7^1 ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych)	Wszystkie gminy do końca 2025 r. powinny przyjąć plany ogólne, które stanowić będą prawo miejscowe i które będą wiążące przy wydawaniu decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu oraz przy sporządzaniu planów miejscowych. Jeżeli plan ogólny w gminie pobliskiej w odległości 500 m od elektrowni wiatrowej nie będzie przewidywał, żadnej strefy umożliwiającej rozwój zabudowy mieszkaniowej lub budynków o funkcji mieszanej (SW, SJ, SZ) oraz nie będzie znajdował się tam obszar uzupełnienia zabudowy, to dlaczego nie może być podstawą do spełnienia warunku z art. 7(1)?	W przypadku gdy w gminie pobliskiej, w odległości równej lub mniejszej niż 500 metrów od elektrowni wiatrowej lokalizowanej na terenie innej gminy:- obowiązuje plan miejscowy, który umożliwia zabudowę budynkami mieszkalnymi lub obowiązuje plan ogólny, który ustala strefy umożliwiające rozwój zabudowy mieszkaniowej lub mieszanej lub ustala obszar uzupełnienia zabudowy lub;- nie obowiązuje plan miejscowy oraz nie obowiązuje plan ogólny; organ administracji architektoniczno- budowlanej odmawia wydania pozwolenia na budowę dla tej elektrowni wiatrowej.	**Uwaga nieuwzględniona** Nie jest możliwe odwołanie się do planu ogólnego gminy. Na podstawie przepisów art. 13a ust. 6 pkt 2 i 3 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym plan ogólny nie stanowi podstawy prawnej do odmowy wydania pozwolenia na budowę lub wniesienia sprzeciwu do zgłoszenia. Nie jest wykluczone, że w tym obszarze mogły być wydane decyzje o warunkach zabudowy na budynki mieszkalne lub budynki o funkcji mieszanej.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
211.	Polski Komitet Energii Elektrycznej	Art. 1 pkt 7 projektu ustawy (art. 7^1 ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych)	Zwracamy uwagę, że proponowany do dodania Art. 7^1 może doprowadzić do wstrzymania wydania pozwolenia na budowę dla elektrowni wiatrowej lokowanej na terenie gminie właściwej i stanowić istotną blokadę proceduralną i administracyjną dla rozwoju energetyki wiatrowej w Polsce. Biorąc pod uwagę nawet proponowaną zmianę definicji gminy pobliskiej, jako gminy, której obszar w całości albo w części jest położony w odległości równej lub mniejszej niż 500 metrów od elektrowni wiatrowej lokalizowanej na terenie innej gminy oraz fakt braku obowiązku uchwalenia planu ogólnego gminy w założonym terminie, tj. do 31.12.2025 r., może to doprowadzić do wstrzymania realizacji całej inwestycji. Ponadto, należy zwrócić uwagę, że gmina, w której lokowana ma być inwestycja może w MPZP zastrzec inną odległość niż gminy pobliskie w swoich MPZP, z zachowaniem zmienionej minimalnej odległości co może doprowadzić do problemów interpretacyjnych dotyczących odległości faktycznej, co w efekcie może również uniemożliwić realizację inwestycji. W naszej ocenie należy rozważyć wprowadzenie przepisów przejściowych, w których w takich przypadkach (tj. braku planu ogólnego) ZPI lub MPZP mógłby być procedowany bez obowiązującego planu ogólnego.		**Uwaga wyjaśniona** W ustawie z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw w art. 67 ust. 4 pkt 1 zawarto przepis umożliwiający po dniu utraty mocy studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego kontynuowanie zaawansowanych procedur planów miejscowych, tzn. tych planów miejscowych albo ich zmian, dla których ogłoszono o terminie wyłożenia projektu do publicznego wglądu. Wyjaśnia się, również, że gmina pobliska ma obowiązek stworzyć MPZP wyłączające obszary w odległości 500 m od inwestycji wiatrakowej spod zabudowy mieszkaniowej. Nic nie stoi na przeszkodzie, aby wójt gminy sąsiedniej dokonał na swoim terenie większego wyłączenia obszaru spod zabudowy mieszkaniowej niż 500m.
212.	Vortex Energy Polska sp. z o.o.	Art. 1 pkt. 7 projektu ustawy (art. 7 dodaje się art. 7^1 ustawy o inwestycjach w zakresie	Przepis precyzuje zasady odmowy wydania pozwolenia na budowę. W naszej ocenie przesłanką odmowy wydania pozwolenia na budowę dla elektrowni wiatrowej powinien być brak uchwalonego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, który:	7) po art. 7 dodaje się art. 7 (1) w brzmieniu: "Art. 7 (1) W przypadku, gdy w gminie pobliskiej nie został uchwalony plan miejscowy dla obszaru w	**Uwaga nieuwzględniona** Projektowany przepis art. 7^1 ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych jest, w opinii projektodawcy, sformułowany

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
		elektrowni wiatrowych)	1) został uchwalony dla obszaru 500 m w odległości od elektrowni wiatrowej lub 2) który zakazuje zabudowy budynkami mieszkalnymi lub o funkcji mieszanej	odległości równiej lub mniejszej niż 500 m od elektrowni wiatrowej zlokalizowanej na terenie innej gminy albo **dla tego obszaru nie obowiązuje plan miejscowy, który zakazuje zabudowy budynkami mieszkalnymi lub budynkami** o funkcji mieszanej, organ administracji architektoniczno-budowlanej odmawia wydania pozwolenia na budowę dla tej elektrowni wiatrowej".	prawidłowo., Stosowanie podwójnego zaprzeczenia nie jest rozwiązaniem zasadnym jeśli chodzi o precyzowanie regulacji.
213.	Vortex Energy Polska sp. z o.o.	Art. 1 pkt 10 (nowy) projektu ustawy (art. 5 ust. 1 pkt 6 ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych)	Widzimy konieczność doprecyzowania sposobu liczenia odległości, o której mowa w art. 5 ust. 1 pkt 6 u.i.e.w. w zw. z art. 4c ust. 4 u.i.e.w., w sposób niebudzący wątpliwości, że uzyskanie decyzji środowiskowej jest możliwe bez legitymowania się uchwalonym miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego.	Propozycja dodania pkt 10 w brzmieniu: 10) art. 5 ust. 1 pkt 6 otrzymuje brzmienie: "6) linią rozgraniczającą teren, którego sposób zagospodarowania określony jest w planie miejscowym **lub w przypadku wniosku o decyzję środowiskową określonym przez inwestora położeniem elektrowni wiatrowej - w przypadku lokalizowania elektrowni wiatrowej."**	**Uwaga kierunkowo uwzględniona** Projektodawca uzupełni projekt ustawy o rozwiązanie polegające na możliwości równoczesnego prowadzenia postępowania środowiskowego oraz planistycznego. Na czas przygotowania raportu oddziaływania na środowisko, postępowanie w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach będzie mogło być zawieszone. W tym czasie będą mogły być prowadzone równoległe prace nad ew. dostosowaniem MPZP, co znacznie skróci proces inwestycyjny. Tym samym przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach właściwy organ dokona tego posiadając wiedzę o zgodności planowanej inwestycji z MPZP. Projektodawca przeanalizuje możliwość wprowadzenia do ustawy wiatrakowej regulacji określających

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
					sposób liczenia odległości na etapie środowiskowym.
214.	Vortex Energy Polska sp. z o.o.	Art. 1 pkt 11 i 12 (nowe) projektu ustawy (art. 5 ust. 1 pkt 3-3b i 6-6b ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych)	Widzimy konieczność doprecyzowania sposobu liczenia odległosci, o której mowa w art. 5 pkt 3 i pkt 6 u.i.e.w. W naszej ocenie maksymalny zasięg pracy łopat elektrowni wiatrowych powinien móc być oznaczony strefą, a nie zawsze liniami rozgraniczającymi teren, który dopuszcza lokalizację elektrowni wiatrowej. W przypadku działek budowlanych o znacznej powierzchni - lokalizacja budynku mieszkalnego następuje na niewielkiej jego części, natomiast pozostała cześć pozostaje niezagospodarowana (lub zagospodarowana pod budynki inne niż mieszkalne). Przy aktualnie obowiązujących przepisach taką działkę w projektowanym planie miejscowym należy dzielić na dwa tereny funkcjonalne. Taki podział nie zawsze będzie możliwy, przez co należy umożliwić sposób liczenia odległości również od linii zabudowy.	Propozycja dodania pkt 11 i 12 w brzmieniu: 11) Art. 5 pkt 3 zmienia się na pkt 3a i dodaje na końcu zdania „albo”, a po pkt 3a dodaje się pkt 3b o następującym brzmieniu: **"3b) linią zabudowy lub granicą strefy określoną w planie miejscowym, poza którą wyklucza się realizację inwestycji, o której mowa w pkt 1."** 12) Art. 5 pkt 6 zmienia się na pkt 6a i dodaje na końcu zdania „albo”, a po pkt 6a dodaje się pkt 6b o następującym brzmieniu: **"6b) granicą strefy, która wyznacza maksymalny zasięg omiatania łopat elektrowni wiatrowej.".**	**Uwaga nieuwzględniona** Linia rozgraniczająca jest ustaleniem jednoznacznym, wskazującym granice działki budowlanej lub terenu o określonym przeznaczeniu w planie miejscowym. W niektórych terenach lub planach miejscowym linie zabudowy mogą nie być wskazane na rysunku planu lub są one wyznaczane jedynie od strony dróg publicznych. Dodatkowym problemem są różne ustalenia planów miejscowych, na podstawie których budynek może być usytuowany poza linią zabudowy np. w wyniku uzgodnienia z zarządcą drogi na etapie pozwolenia na budowę. Ponadto, zgodnie z art. 2 pkt 1 i 2 ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych, elektrownia wiatrowa stanowi całość razem z elementami technicznymi, do których należy m.in. wirnik z zespołem łopat.
215.	Polskie Sieci Elektroenergetyczne S.A.	Art. 1 pkt 2 projektu ustawy (art. 2 pkt 8 ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych)	Proponuje się doprecyzowanie definicji „sieci elektroenergetycznej najwyższych napięć”; wymogi co do odległości turbin wiatrowych od sieci elektroenergetycznych najwyższych napięć dotyczą elementów, na które oddziałuje turbina tj. elementów napowietrznych.	W art. 2 pkt 8) otrzymuje brzmienie: **„8)** sieć elektroenergetyczna najwyższych napięć – **napowietrzną** linię elektroenergetyczną najwyższych napięć lub stację elektroenergetyczną najwyższych napięć wchodzące w skład sieci przesyłowej w rozumieniu art. 3 pkt 11a ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne;	**Uwaga uwzględniona**

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				przez sieć elektroenergetyczną najwyższych napięć rozumie się również linię elektroenergetyczną najwyższych napięć lub stację elektroenergetyczną najwyższych napięć uwzględnione w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, o którym mowa w art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, zwanym dalej "planem miejscowym", albo wobec których, na wniosek operatora, wszczęto postępowanie w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, decyzji o warunkach zabudowy, o której mowa w art. 4 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, zwanej dalej "decyzją WZ", decyzji o lokalizacji inwestycji celu publicznego, o której mowa w art. 4 ust. 2 pkt 1 tej ustawy, zwanej dalej "decyzją LICP", decyzji o ustaleniu lokalizacji strategicznej inwestycji w zakresie sieci przesyłowych, o której mowa w art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o przygotowaniu i realizacji strategicznych inwestycji w zakresie sieci przesyłowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1680, 1688 i 2029), lub pozwolenia na budowę, albo wobec których operator dokonał kompletnego zgłoszenia, o którym mowa w przepisach prawa budowlanego, albo dla których wydano którąkolwiek z tych decyzji;”	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
216.	ORLEN S.A.	Art. 3 pkt 1 projektu ustawy (art. 9 ustawy – Prawo budowlane) Art. 4 pkt 3 i 4 projektu ustawy (art. 7a i 7a^1 ustawy – Prawo energetyczne) Art. 23 i 24 projektu ustawy	Projektodawca zastosował dwa odmienne sformułowania na określenie tego samego pojęcia: • „gazociąg bezpośredni służący do dostarczania biogazu”, • „gazociąg bezpośredni biogazu”.	W naszej ocenie należy ujednolicić siatkę pojęciową i zastosować określenie „gazociąg bezpośredni służący do dostarczania biogazu”.	**Uwaga uwzględniona kierunkowo** Projektodawca zastosuje w projekcie ustawy jednolite pojęcie „gazociąg bezpośredni służący do dostarczania biogazu lub biogazu rolniczego”, które odpowiada celowi ustawy.
217.	Polska Spółka Gazownictwa sp. z o. o.	Art. 3 pkt 1 projektu ustawy (art. 9 ustawy – Prawo budowlane) Art. 4 pkt 3 i 4 projektu ustawy (art. 7a i 7a^1 ustawy – Prawo energetyczne) Art. 23 i 24 projektu ustawy	Używane są dwa rodzaje zwrotów, mogące implikować wątpliwości lub błędne wnioskowanie: • „gazociąg bezpośredni służący do dostarczania biogazu” • „gazociągu bezpośredniego biogazu” Warto rozważyć ujednolicenie formy, aby ograniczyć ryzyko błędów i pytań. Wydaje się, że pozostawienie formy „gazociąg bezpośredni służący do dostarczania biogazu” byłoby łatwiejsze do pozostawienia (więcej razy jest użyte w projekcie UD38 i nawiązuje do definicji „gazociągu bezpośredniego”. Wówczas do poprawy byłoby w 2 miejscach tzn. Art. 4 pkt 4) w źródłowym Art. 7a.3. pkt 11 i 12.		**Uwaga uwzględniona kierunkowo** Projektodawca zastosuje w projekcie ustawy jednolite pojęcie „gazociąg bezpośredni służący do dostarczania biogazu lub biogazu rolniczego”, które odpowiada celowi ustawy.
218.	Izba Gospodarcza Gazownictwa (IGG)	Art. 3 pkt 1 projektu ustawy (art. 9 ustawy – Prawo budowlane) Art. 4 pkt 3 i 4 projektu ustawy (art. 7a i 7a^1 ustawy – Prawo energetyczne)	Projektodawca zastosował dwa odmienne sformułowania na określenie tego samego pojęcia: „gazociąg bezpośredni służący do dostarczania biogazu”,„gazociąg bezpośredni biogazu”.	W naszej ocenie należy ujednolicić siatkę pojęciową i zastosować określenie „gazociąg bezpośredni służący do dostarczania biogazu”.	**Uwaga uwzględniona kierunkowo** Projektodawca zastosuje w projekcie ustawy jednolite pojęcie „gazociąg bezpośredni służący do dostarczania biogazu lub biogazu rolniczego”, które odpowiada celowi ustawy.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
		Art. 23 i 24 projektu ustawy			
219.	Polski Komitet Energii Elektrycznej	Art. 3 pkt 4 (nowy) projektu ustawy (art. 35 ust. 1 pkt 6 ustawy – Prawo budowlane)	Propozycja przepisu, który doprecyzuje, że zgodność lokalizacji przedsięwzięcia z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego jest weryfikowana przez organ administracji architektoniczno-budowlanej przed wydaniem decyzji o pozwoleniu na budowę. Propozycja jest konsekwencją postulatu dodania przepisów w ustawie o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, które znoszą obowiązek badania zgodności lokalizacji przedsięwzięcia z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego na etapie procedowania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Należy wskazać, że obowiązujące aktualnie przepisy ustawy Prawo budowlane wskazują, że organy weryfikują zgodność zamierzenia budowlanego z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego przy zgłoszeniu robót budowlanych lub przed wydaniem decyzji na budowę. Z uwagi na przepisy ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko i ustawy Prawo budowlane, aktualnie mamy w zasadzie potrójną weryfikację zgodności inwestycji z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego: 1) przy wniosku o wydanie decyzji środowiskowej,	W art. 3 po pkt 2 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 3 w brzmieniu: „3) w art. 35 ust. 1 dodaje się pkt 6 w brzmieniu: „6) zgodność lokalizacji przedsięwzięcia określonego w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, o której mowa w art. 71 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, z ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.”.”	**Uwaga kierunkowo uwzględniona** Projekt zostanie uzupełniony o przepisy dopuszczające możliwość równoczesnego prowadzenia postępowania środowiskowego oraz planistycznego. Na czas przygotowania raportu oddziaływania na środowisko, postępowanie w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach będzie mogło być zawieszone. W tym czasie będą mogły być prowadzone równoległe prace nad ew. dostosowaniem MPZP, co znacznie skróci proces inwestycyjny. Tym samym przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach właściwy organ dokona tego posiadając wiedzę o zgodności planowanej inwestycji z MPZP. Projektodawca również wprowadzi do ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych regulacje określające sposób liczenia odległości na etapie środowiskowym.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			2) przed wydaniem decyzji środowiskowej, 3) przy zgłoszeniu budowy/przed wydaniem pozwolenia na budowę. Taki stan prawny powoduje znaczne obciążenie dla inwestorów oraz dla organów administracji prowadzących wyżej wskazane postępowania i jednocześnie powoduje istotne wydłużenie procesu inwestycyjnego w odnawialne źródła energii oraz magazyny energii, a nawet wstrzymanie i zablokowanie inwestycji w przypadku zastosowania art. 59a ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Jednokrotne badanie zgodności inwestycji z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego przed wydaniem pozwolenia na budowę lub przy weryfikacji zgłoszenia robót budowlanych jest wystarczające i powinno przyczynić się do przyśpieszenia procedur inwestycyjnych na rynku energii elektrycznej.		
220.	GK PGE	Art. 3 pkt 4 (nowy) projektu ustawy (art. 35 ust. 1 pkt 6 ustawy – Prawo budowlane)	Proponujemy wprowadzenie przepisu, który doprecyzuje, że zgodność lokalizacji przedsięwzięcia z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego, zwanym dalej „mpzp", jest weryfikowana przez organ administracji architektoniczno-budowlanej przed wydaniem decyzji o pozwoleniu na budowę. Propozycja jest konsekwencją postulatu dodania przepisów w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2024 r. poz. 1112) – zwanej dalej „ustawą ocenową", które znoszą obowiązek badania zgodności lokalizacji	W art. 3 po pkt 2 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 3 w brzmieniu: „3) w art. 35 ust. 1 dodaje się pkt 6 w brzmieniu: „6) zgodność lokalizacji przedsięwzięcia określonego w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, o której mowa w art. 71 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach	**Uwaga kierunkowo uwzględniona** Projekt zostanie uzupełniony o przepisy dopuszczające możliwość równoczesnego prowadzenia postępowania środowiskowego oraz planistycznego. Na czas przygotowania raportu oddziaływania na środowisko, postępowanie w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach będzie mogło być zawieszone. W tym czasie będą mogły być prowadzone równoległe prace nad ew.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			przedsięwzięcia z mpzp na etapie procedowania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Należy wskazać, że obowiązujące aktualnie przepisy ustawy – Prawo budowlane wskazują, że organy weryfikują zgodność zamierzenia budowlanego z mpzp przy zgłoszeniu robót budowlanych lub przed wydaniem decyzji na budowę. Z uwagi na przepisy ustawy ocenowej i ustawy – Prawo budowlane, aktualnie mamy w zasadzie potrójną weryfikację zgodności inwestycji z mpzp: 1) przy wniosku o wydanie decyzji środowiskowej, 2) przed wydaniem decyzji środowiskowej, 3) przy zgłoszeniu budowy/przed wydaniem pozwolenia na budowę. Taki stan prawny powoduje znaczne obciążenie dla inwestorów oraz dla organów administracji prowadzących wyżej wskazane postępowania i jednocześnie powoduje istotne wydłużenie procesu inwestycyjnego w odnawialne źródła energii oraz magazyny energii, a nawet wstrzymanie i zablokowanie inwestycji w przypadku zastosowania art. 59a ustawy ocenowej. Jednokrotne badanie zgodności inwestycji z mpzp przed wydaniem pozwolenia na budowę lub przy weryfikacji zgłoszenia robót budowlanych jest wystarczające i powinno przyczynić się do przyśpieszenia procedur inwestycyjnych na rynku energii elektrycznej.	oddziaływania na środowisko, z ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.”.”	dostosowaniem MPZP, co znacznie skróci proces inwestycyjny. Tym samym przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach właściwy organ dokona tego posiadając wiedzę o zgodności planowanej inwestycji z MPZP. Projektodawca wprowadzi do ustawy wiatrakowej regulacje określające sposób liczenia odległości na etapie środowiskowym.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
221.	Polski Komitet Światowej Rady Energetycznej/ GK PGE	Art. 3 pkt 4 (nowy) projektu ustawy (art. 35 ust. 1 pkt 6 ustawy – Prawo budowlane)	Propozycja przepisu, który doprecyzuje, że zgodność lokalizacji przedsięwzięcia z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego jest weryfikowana przez organ administracji architektoniczno-budowlanej przed wydaniem decyzji o pozwoleniu na budowę. Propozycja jest konsekwencją postulatu dodania przepisów w ustawie o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, które znoszą obowiązek badania zgodności lokalizacji przedsięwzięcia z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego na etapie procedowania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Należy wskazać, że obowiązujące aktualnie przepisy ustawy Prawo budowlane wskazują, że organy weryfikują zgodność zamierzenia budowlanego z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego przy zgłoszeniu robót budowlanych lub przed wydaniem decyzji na budowę. Z uwagi na przepisy ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko i ustawy Prawo budowlane, aktualnie mamy w zasadzie potrójną weryfikację zgodności inwestycji z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego: 1) przy wniosku o wydanie decyzji środowiskowej, 2) przed wydaniem decyzji środowiskowej,	W art. 3 po pkt 2 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 3 w brzmieniu: „3) w art. 35 ust. 1 dodaje się pkt 6 w brzmieniu: „6) zgodność lokalizacji przedsięwzięcia określonego w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, o której mowa w art. 71 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, z ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.”.”	**Uwaga kierunkowo uwzględniona** Projekt zostanie uzupełniony o przepisy dopuszczające możliwość równoczesnego prowadzenia postępowania środowiskowego oraz planistycznego. Na czas przygotowania raportu oddziaływania na środowisko, postępowanie w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach będzie mogło być zawieszone. W tym czasie będą mogły być prowadzone równoległe prace nad ew. dostosowaniem MPZP, co znacznie skróci proces inwestycyjny. Tym samym przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach właściwy organ dokona tego posiadając wiedzę o zgodności planowanej inwestycji z MPZP. Projektodawca wprowadzi do ustawy wiatrakowej regulacje określające sposób liczenia odległości na etapie środowiskowym.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			3) przy zgłoszeniu budowy/przed wydaniem pozwolenia na budowę. Taki stan prawny powoduje znaczne obciążenie dla inwestorów oraz dla organów administracji prowadzących wyżej wskazane postępowania i jednocześnie powoduje istotne wydłużenie procesu inwestycyjnego w odnawialne źródła energii oraz magazyny energii, a nawet wstrzymanie i zablokowanie inwestycji w przypadku zastosowania art. 59a ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Jednokrotne badanie zgodności inwestycji z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego przed wydaniem pozwolenia na budowę lub przy weryfikacji zgłoszenia robót budowlanych jest wystarczające i powinno przyczynić się do przyśpieszenia procedur inwestycyjnych na rynku energii elektrycznej.		
222.	Polska Izba Gospodarcza Energetyki Odnawialnej i Rozproszonej (PIGEOR)	Art. 3 projektu ustawy (Art. 82 ust. 3 pkt 5b ustawy prawo budowlane)	Proponuje się uchylenie Art. 82 ust. 3 pkt 5b) tak, aby w zakresie wydawania pozwoleń na budowę dla elektrowni wiatrowych organem administracji architektoniczno-budowlanej pierwszej instancji był Starosta. Proponowana zmiana ma na celu przywrócenie kompetencji Starosty (jako organu lokalnego) w zakresie wydawania pozwoleń na budowę dla elektrowni wiatrowych. Dodatkowo, zmiana ma również na celu przyspieszenie wydawania pozwoleń. Obecnie to Wojewoda odpowiada za wydanie pozwoleń na budowę dla inwestycji wiatrowych w cały województwie, co może znacząco opóźniać proces ich wydawania.	Uchylenie Art. 82 ust. 3 pkt 5b) UstawyPrawo Budowlane	**Uwaga nieuwzględniona** Warto podkreślić, że zmiany w tym zakresie były po części podyktowane faktem, iż według raportu z kontroli Najwyższej Izby Kontroli „Lokalizacja i budowa lądowych farm wiatrowych" (Nr ewid. 131/2014/P/13/189/LWR) w badanych starostwach stwierdzono nieprawidłowości przy wydawaniu decyzji o pozwoleniu na budowę elektrowni wiatrowych. Nieprawidłowości te polegały na nieterminowym wydawaniu decyzji.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
					Zgodnie z powyższym w ustawie wiatrakowej wskazano wojewodę, jako organ administracji architektoniczno-budowlanej właściwy do wydania decyzji o pozwoleniu na budowę elektrowni wiatrowej. Powyższe podyktowane było koniecznością zapewnienia prawidłowego prowadzenia postępowania, z uwzględnieniem nowych przesłanek wydawania decyzji o pozwoleniu na budowę (minimalna odległość). W ocenie ówczesnego projektodawcy służby wojewody są lepiej przygotowane do realizacji tego zadania niż pracownicy starostw. Należy więc podkreślić, że wydawanie takich decyzji przez starostwa nie byłoby do końca powrotem kompetencji poprzedniego organu, jako że organ ten nigdy nie miał doświadczenia w wydawaniu decyzji budowlanych dla elektrowni wiatrowych w oparciu o obecną kulturę planistyczną. Gwałtowne narzucenie takiego obowiązku na nowy organ rodzi również uzasadnione wątpliwości czy organy te mają obecnie takie zaplecze kadrowe a przede wszystkim merytoryczne, aby rozpoznawać takie sprawy. Stąd też pojawia się wątpliwość czy organy takie byłyby w stanie wydawać rozstrzygnięcia dużo szybciej niż obecnie przyjęty organ jakim jest wojewoda.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
223.	ORLEN S.A.	Art. 4 projektu ustawy (nowy art. ustawy – Prawo energetyczne)	Uzasadnieniem dla wprowadzenia przepisu jest: 1. podobne regulacje funkcjonują w innych krajach europejskich; 2. przepis ten zabezpiecza interesy Operatorów w zakresie realizacji inwestycji poprzez uwzględnienie a w taryfach kosztów CAPEX i OPEX związanych z budową odcinków sieci dedykowanych do przyłączania do sieci gazowej biometanowni (rozbudowa odcinków sieci, budowa spinek technologicznych poprawiająca chłonność oraz budowa innej infrastuktury). Przepis umożliwi PURE, na etapie zatwierdzania taryf, stosowanie jednolitego podejścia w zakresie uzasadnionych kosztów działalności na sieciach dedykowanych dla biometanu, a jednocześnie operator będzie mógł podejmować decyzje o przyłączeniu biometanowni w oparciu o jednolite kryteria.	*„Art. x. Prezes Urzędu Regulacji Energetyki określa na każdy rok wskaźnik maksymalnego poziomu nakładów inwestycyjnych jakie przedsiębiorstwo zajmujące się dystrybucją paliw gazowych będzie mogło ponieść w celu odebrania 1 MWh/h biometanu. Wskaźnik ten będzie potwierdzał istnienie warunków ekonomicznych dla inwestycji w sieć gazową realizowanych przez przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się dystrybucją paliw gazowych w celu przyłączenia do sieci gazowej instalacji wytwarzającej biometan. Koszty eksploatacji sieci gazowej zrealizowanej w celu przyłączenia instalacji wytwarzającej biometan będą stanowiły koszt uzasadniony działalności przedsiębiorstwa energetycznego pod warunkiem nieprzekroczenia wskaźnika maksymalnego poziomu nakładów.”*	**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga zostanie poddana analizom w ramach kolejnych projektów i dalszych pracach legislacyjnych.
224.	Izba Gospodarcza	Art. 4 projektu ustawy (nowy art. ustawy –	Uzasadnieniem dla wprowadzenia przepisu jest:	*„Art. x. Prezes Urzędu Regulacji Energetyki określa na każdy rok wskaźnik maksymalnego*	**Uwaga nieuwzględniona**

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
	Gazownictwa (IGG)	Prawo energetyczne)	1. podobne regulacje funkcjonują w innych krajach europejskich; 2. przepis ten zabezpiecza interesy Operatorów w zakresie realizacji inwestycji poprzez uwzględnienie a w taryfach kosztów CAPEX i OPEX związanych z budową odcinków sieci dedykowanych do przyłączania do sieci gazowej biometanowni (rozbudowa odcinków sieci, budowa spinek technologicznych poprawiająca chłonność oraz budowa innej infrastuktury). przepis umożliwi PURE, na etapie zatwierdzania taryf, stosowanie jednolitego podejścia w zakresie uzasadnionych kosztów działalności na sieciach dedykowanych dla biometanu, a jednocześnie operator będzie mógł podejmować decyzje o przyłączeniu biometanowni w oparciu o jednolite kryteria.	*poziomu nakładów inwestycyjnych jakie przedsiębiorstwo zajmujące się dystrybucją paliw gazowych będzie mogło ponieść w celu odebrania 1 MWh/h biometanu. Wskaźnik ten będzie potwierdzał istnienie warunków ekonomicznych dla inwestycji w sieć gazową realizowanych przez przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się dystrybucją paliw gazowych w celu przyłączenia do sieci gazowej instalacji wytwarzającej biometan. Koszty eksploatacji sieci gazowej zrealizowanej w celu przyłączenia instalacji wytwarzającej biometan będą stanowiły koszt uzasadniony działalności przedsiębiorstwa energetycznego pod warunkiem nieprzekroczenia wskaźnika maksymalnego poziomu nakładów."*	Uwaga zostanie poddana analizom w ramach kolejnych projektów i dalszych pracach legislacyjnych.
225.	GK PGE	Art. 4 projektu ustawy (art. 3 i 7 ustawy – Prawo energetyczne)	Współdzielenie infrastruktury przyłączeniowej w szczególności przez źródła wiatrowe i fotowoltaiczne lub magazyny energii elektrycznej spowoduje nie tylko odblokowanie możliwości przyłączania kolejnych instalacji do sieci w miejscach,	Art. X. W ustawie z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (Dz. U. z 2024 r. poz. 266) wprowadza się następujące zmiany:	**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga zostanie wzięta pod uwagę przy przyszłych pracach legislacyjnych nad współdzieleniem infrastruktury

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			gdzie nie ma już dostępnych mocy przyłączeniowych, ale będzie miało również korzystny wpływ na bilansowanie sieci elektroenergetycznych, rozpływy mocy biernych, poprzez wygładzenie profilu produkcji w danym punkcie przyłączenia do sieci w różnych okresach. W szczególności źródła wiatrowe oraz fotowoltaiczne są dla siebie komplementarne w tym sensie, że wytwarzają energię w różnych okresach. Źródła fotowoltaiczne charakteryzują się wysoką produkcją energii w ciągu dnia, a w skali roku – od późnej wiosny do wczesnej jesieni, w tym zwłaszcza latem, następnie statystycznie największa produkcja ze źródeł wiatrowych ma przeważnie miejsce w nocy od późnej jesieni do wczesnej wiosny, w tym zwłaszcza zimą. Wygładzenie profilu produkcji poprzez łączenie różnych rodzajów źródeł wytwórczych w danym punkcie przyłączenia powinno zatem ułatwić operatorom zarządzanie systemem, w tym w szczególności bilansowanie go ze względu na moc czynną i bierną. Powinien także wzrosnąć wskaźnik dyspozycyjnych mocy w systemie.	1) w art. 3: a) po pkt 10ka dodaje się pkt 10kb w brzmieniu: *„10kb) komponent magazynu energii elektrycznej – instalację umożliwiającą magazynowanie energii elektrycznej i wprowadzanie jej do sieci elektroenergetycznej, która stanowi część jednostki wytwórczej lub magazynu energii elektrycznej;”,* b) po pkt 11k dodaje się pkt 11l i 11m w brzmieniu: *„11l) współdzielenie przyłącza – przyłączenie do sieci elektroenergetycznej:* *c) jednostki wytwórczej lub magazynu energii elektrycznej w miejscu przyłączenia innej jednostki wytwórczej lub innych jednostek wytwórczych lub innego*	przyłączeniowej czyli tzw. cable -ooling.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			Wprowadzenie rozwiązań umożliwiających współdzielenie infrastruktury przyłączeniowej przez instalacje OZE i MEE umożliwi zatem dalszy rozwój OZE w Polsce, a także wpłynie korzystnie na bezpieczeństwo pracy systemu elektroenergetycznego. * Propozycja wprowadza koncepcję współdzielenia mocy (tzw. cable pooling wirtualny), która opisuje sytuację, gdy jednostki wytwórcze lub magazyn energii elektrycznej mają oddzielne przyłącza w różnych miejscach sieci, ale wspólny limit mocy oddawanej do systemu. Co do zasady intencją współdzielenia mocy przyłączeniowej ma być realizacja projektów w ramach jednego węzła elektroenergetycznego, a nawet jednej szyny na rozdzielni operatora. Nie wyklucza się możliwości współdzielenia mocy przyłączeniowej w różnych węzłach elektroenergetycznych, jednakże jej realizację muszą poprzedzić szczegółowe badania i analizy po stronie operatora sieci, które wykażą	*magazynu energii elektrycznej z wykorzystaniem przyłącza tej innej jednostki lub tych innych jednostek lub tego innego magazynu lub* *d) komponentu lub komponentów jednostki wytwórczej lub komponentu lub komponentów magazynu energii elektrycznej w miejscu przyłączenia tej jednostki lub tego magazynu, z wykorzystaniem przyłącza tej jednostki lub tego magazynu* *- przy czym łączna moc zainstalowana lub moc osiągalna przyłączonych i przyłączanych jednostek, magazynów i komponentów może być większa niż moc przyłączeniowa;* *11m) współdzielenie mocy przyłączeniowej – przyłączenie do sieci elektroenergetycznej*	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			techniczną możliwość takiego rozwiązania. Współdzielenie przyłącza i mocy przyłączeniowej może objąć istniejące już w krajowym systemie elektroenergetycznym obiekty, jak i dopiero planowane do wybudowania. * Współdzielenie może polegać zarówno na przyłączeniu nowej inwestycji z wykorzystaniem przyłącza / mocy istniejącej instalacji, jak i przyłączaniu w całości nowej inwestycji współdzielącej przyłącze / moc – przy czym przyłączenie w całości nowej inwestycji może się odbywać na podstawie przepisów obowiązujących, które nie stanowią dla takiego przyłączenia legalnej przeszkody. Propozycja precyzuje sposób zastosowania istniejących przepisów w odniesieniu do współdzielenia. * Współdzielenie może być realizowane przez każdą instalację, niezależnie od technologii, w tym jednostki OZE z wykorzystaniem przyłącza / mocy innej instalacji OZE, magazynu energii czy innej	*jednostki wytwórczej lub magazynu energii elektrycznej z wykorzystaniem mocy przyłączeniowej innej jednostki wytwórczej lub innego magazynu energii elektrycznej, przy czym łączna moc zainstalowana lub moc osiągalna przyłączonych i przyłączanych jednostek i magazynów może być większa niż moc przyłączeniowa;",* *c) po pkt 43 dodaje się pkt 43a w brzmieniu:* *„43a) komponent jednostki wytwórczej – zespół urządzeń służących do wytwarzania energii elektrycznej opisanych przez dane techniczne i handlowe, w których energia elektryczna jest wytwarzana w jednej technologii i który stanowi część jednostki wytwórczej;";* 2) w art. 7 a) w ust. 8:	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			jednostki wytwórczej. Ograniczenia w tym zakresie nie mają technicznego uzasadnienia. * Współdzielenie powinno być neutralne z punktu widzenia uczestnictwa instalacji w systemie wsparcia OZE / CHP / rynku mocy. Docelowo zasadne jest pozostawienie istniejącym instalacjom możliwości dalszego korzystania ze wsparcia w zakresie mocy czy ilości energii, dla której przyznano im prawo do wsparcia (dokończenie uczestnictwa) oraz przyznanie możliwości udziału w systemach wsparcia na zasadach jak dla nowych instalacji / mocy w odniesieniu do nowych instalacji (komponentów) przyłączanych w ramach współdzielenia przyłącza lub mocy. Konieczne będzie jedynie wypracowanie przepisów technicznych porządkujących udział tego rodzaju instalacji w tych systemach, które zapobiegną z jednej strony zakłóceniom w korzystaniu przez wytwórców z tych systemów w odniesieniu do dotychczasowych mocy, a z drugiej – uzyskaniu nadwsparcia w odniesieniu do	- w pkt 3 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie: *„za przyłączenie źródeł współpracujących z siecią, w tym przyłączanych w ramach współdzielenia mocy przyłączeniowej, o których mowa w ust. 3a[2] oraz sieci przedsiębiorstw energetycznych zajmujących się przesyłaniem lub dystrybucją paliw gazowych lub energii pobiera się opłatę ustaloną na podstawie rzeczywistych nakładów poniesionych na realizację przyłączenia, z wyłączeniem:”,* - w pkt 6 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 7 w brzmieniu: „7) za przyłączenie jednostki wytwórczej, komponentu jednostki wytwórczej, magazynu energii elektrycznej lub komponentu magazynu energii elektrycznej w ramach	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			nowych mocy i składowych instalacji (np. na potrzeby ustalenia kwalifikowalności do poszczególnych systemów wsparcia OZE w zależności od wielkości instalacji FIT/FIP/aukcje celowe może być sumowanie mocy nowej instalacji z mocą instalacji istniejącej).. Wyłączenie instalacji uczestniczących w systemach wsparcia z możliwości współdzielenia przyłącza / mocy jest niezasadne, ponieważ niewykorzystane pozostaną możliwości zoptymalizowania ich działania z punktu widzenia sieci, tym bardziej że instalacje te posiadają znaczny udział w ogólnej liczbie instalacji OZE / CHP. Nie stoją temu na przeszkodzie także unijne przepisy o pomocy publicznej, określające ramy systemów wsparcia – zgodnie z tymi przepisami wspieranie nie jest ograniczone do nowych instalacji, ale jest możliwe w odniesieniu do nowych mocy, także jeśli stanowią nową część istniejących instalacji. W zakresie ustalania ilości energii objętej	współdzielenia przyłącza, o którym mowa w ust. 3a[1], nie pobiera się opłaty.”, b) ust. 8a otrzymuje brzmienie: *„8a. Podmiot ubiegający się o przyłączenie źródła lub magazynu energii elektrycznej do sieci elektroenergetycznej o napięciu znamionowym wyższym niż 1 kV wnosi zaliczkę na poczet opłaty za przyłączenie do sieci, zwaną dalej „zaliczką”, w wysokości 30 zł za każdy kilowat mocy przyłączeniowej określonej we wniosku o określenie warunków przyłączenia, z uwzględnieniem ust. 8b. Przepisu nie stosuje się, gdy jednostka wytwórcza, komponent jednostki wytwórczej, magazyn energii elektrycznej lub komponent magazynu energii elektrycznej przyłączane są do sieci elektroenergetycznej zgodnie z ust. 3a[1].”*	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			wsparciem jednym z rozwiązań może być wykorzystanie opomiarowania instalacji. * Współdzielenie mocy przyłączeniowej może się odbywać na różnych poziomach napięć, z zastrzeżeniem możliwości technicznych po stronie sieci (ust. 3d[2]) * Współdzielenie może dotyczyć zarówno przyłączenia innych rodzajów OZE niż aktualnie zainstalowane, jak i przyłączenia jednostek czy komponentów tej samej technologii. W przypadku niektórych instalacji zasadne i opłacalne jest przyłączenie dodatkowych mocy pracujących w tej samej technologii w celu „wypełnienia" mocy przyłączeniowej w dłuższych okresach, z czasowymi redukcjami „nad"produkcji ponad moc przyłączeniową po stronie instalacji. Pozwoli to w pełni wykorzystać moc przyłączeniową i zmniejszyć wahania w zakresie ilości energii wprowadzanej do sieci.	c) po ust. 8f dodaje się ust. 8fa w brzmieniu: *„8fa. W przypadku jednostek wytwórczych, komponentów jednostek wytwórczych, magazynów energii elektrycznej lub komponentów magazynów energii elektrycznej przyłączanych do sieci w ramach współdzielenia przyłącza, o którym mowa w ust. 3a[1], sporządza się uzupełniającą ekspertyzę wpływu tych jednostek, magazynów lub komponentów na system elektroenergetyczny, wyłącznie w zakresie parametrów tych jednostek, magazynów lub komponentów.".*	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			* Współdzielenie może być realizowane przez kilka jednostek wytwórczych – dotyczy to przykładowo sytuacji elektrowni wykorzystujących, co do zasady, generatory synchroniczne, w których każdy blok (np. hydrozespół w elektrowni wodnej) jest odrębną jednostką wytwórczą. * Współdzielenie może też dotyczyć przyłączenia więcej niż jednego komponentu z wykorzystaniem przyłącza jednej instalacji, np. poprzez przyłączenie elektrowni PV oraz magazynu energii elektrycznej z wykorzystaniem przyłącza istniejącej elektrowni wiatrowej. Przy czym zgodnie z zaproponowaną definicją, komponent wytwarza energię w jednej technologii, co oznacza, że urządzenia składające się na komponent pracują w jednej technologii, natomiast nie musi to być technologia tożsama z technologią wytwarzania energii w instalacji, której przyłącze wykorzystuje ten komponent. W ramach współdzielenia przyłącza (cable pooling fizyczny) wykorzystuje się		

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			infrastrukturę przyłączeniową, która została wybudowana na potrzeby przyłączenia jednostki wytwórczej o określonej charakterystyce generacji, np. farma wiatrowa. Do tej pory parametry przyłącza dla farmy wiatrowej były wyznaczane w ścisłej korelacji z wartością mocy zainstalowanej elektrowni. Na etapie wydawania warunków przyłączenia oraz umowy przyłączeniowej nie brano pod uwagę profilu generacji oraz stopnia wykorzystania mocy, tylko moc zainstalowaną FW. Współdzielenie przyłącza wychodzi naprzeciw obecnej praktyce znikomego wykorzystania przyłączy oraz ich przewymiarowania. Cable pooling fizyczny ma na celu doprowadzenie do maksymalnego zagospodarowania/wykorzystania przyłącza (wraz z określoną mocą przyłączeniową) poprzez dobudowanie do istniejącej jednostki wytwórczej (np. instalacji OZE) czy magazynu energii (np. elektrowni szczytowo-pompowej), innej instalacji (wzorcowo instalacji PV do istniejącej FW), o komplementarnej charakterystyce, uzupełniającej profil pracy względem pierwotnego źródła.		

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			Współdzielenie mocy przyłączeniowej (cable pooling wirtualny) opisuje sytuację, gdy jednostki wytwórcze lub magazyn energii elektrycznej mają oddzielne przyłącza w różnych miejscach sieci, ale wspólny limit mocy oddawanej do lub pobieranej z systemu. Wykorzystanie oddzielnych przyłączy wynika z braku w określonych lokalizacjach fizycznej możliwości realizacji współdzielenia przyłącza. Jeśli jednak przy braku wolnych mocy przyłączeniowych jednocześnie istnieją potencjalnie wolne pola (niezagospodarowane) w ramach stacji operatorskich, współdzielenie mocy przyłączeniowej daje możliwość pełniejszego wykorzystania określonych mocy przyłączeniowych przez nową jednostkę wytwórczą czy magazyn energii. Rozporządzenie Komisji (UE) 2016/631 z dnia 14 kwietnia 2016 r. ustanawiające kodeks sieci dotyczący wymogów w zakresie przyłączenia jednostek		

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			wytwórczych do sieci (NC RfG), wprowadza następujące definicje: 1. „moduł wytwarzania energii” (MWE) - synchroniczny moduł wytwarzania energii (SyMWE) albo moduł parku energii (MPE) 2. „synchroniczny moduł wytwarzania energii” - niepodzielny zestaw instalacji, który może wytwarzać energię elektryczną w taki sposób, że częstotliwość generowanego napięcia, prędkość wirowania generatora oraz częstotliwość napięcia sieciowego pozostają w stałej proporcji i są tym samym zsynchronizowane 3. „moduł parku energii” (MPE) - jednostka lub zestaw jednostek wytwarzających energię elektryczną, która(-y) jest przyłączona(-y) do sieci w sposób niesynchroniczny lub poprzez układy energoelektroniki, i która(-y) ma również jeden punkt przyłączenia do systemu przesyłowego, systemu dystrybucyjnego, w tym zamkniętego systemu dystrybucyjnego, lub systemu HVDC.		

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			Jednocześnie ustawa – Prawo Energetyczne definiuje: 1. „jednostka wytwórcza” (JW) - wyodrębniony zespół urządzeń należący do przedsiębiorstwa energetycznego, służący do wytwarzania energii i wyprowadzania mocy, która jest tożsama z modułem wytwarzania energii NC RfG 2. „magazyn energii elektrycznej” (MEE) - instalacja umożliwiająca magazynowanie energii elektrycznej i wprowadzenie jej do sieci elektroenergetycznej. W nawiązaniu do powyższego stanu prawnego oraz proponowanych zmian, współdzielenie przyłącza można odnieść do następujących sytuacji: 1. kiedy mamy do czynienia z istniejącą farmą wiatrową (FW) i w ramach współdzielenia przyłącza chcemy dostawić instalację fotowoltaiczną (PV), to w świetle definicji powyższych oraz wprowadzanych proponowaną zmianą, PV rozumiana jest jako komponent jednostki		

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			wytwórczej. Jednostką wytwórczą przed przyłączeniem komponentu PV jest FW (NC RfG: jeden MPE). Po przyłączeniu do tej FW komponentu PV w ramach współdzielenia przyłącza, jako jednostka wytwórcza traktowane są łącznie FW i PV (NC RfG: też jeden MPE). W konsekwencji nastąpiło przyłączenie komponentu jednostki wytwórczej zdefiniowanego odpowiednio w projekcie zmiany ustawy. 2. kiedy mamy do czynienia z istniejącą elektrownią wodną (EW) i w ramach współdzielenia przyłącza chcemy dostawić instalację fotowoltaiczną, to w świetle definicji powyższych i w związku z powyższym, po przyłączeniu PV, EW i PV stanowią dwie jednostki wytwórcze (NC RfG: jeden SyMWE i jeden MPE). W konsekwencji przyłączamy nową jednostkę wytwórczą do istniejącej jednostki wytwórczej. W sytuacji elektrowni wykorzystujących, co do zasady, generatory synchroniczne, każdy blok (np. hydrozespół w elektrowni wodnej) jest odrębną jednostką wytwórczą. NC RfG w ramach		

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			definicji MWE wprost rozdziela SyMWE od MPE. 3. kiedy mamy do czynienia z istniejącą elektrownią szczytowo-pompową (ESP/MEE) i w ramach współdzielenia przyłącza chcemy dostawić instalację PV, to w świetle definicji powyższych i wprowadzanych proponowaną zmianą, PV jest rozumiana jako nowa jednostka wytwórcza (NC RfG: MPE). W związku z powyższym ESP będący magazynem energii (NC RfG: jeden SyMWE), po dostawieniu PV, pozostaje nadal magazynem energii (NC RfG: jeden SyMWE), a przyłączona PV jest jednostką wytwórczą (NC RfG: jeden MPE). W konsekwencji przyłączamy jednostkę wytwórczą do magazynu energii. 4. kiedy mamy do czynienia z istniejącą farmą wiatrową i w ramach współdzielenia przyłącza chcemy dostawić magazyn energii elektrycznej, to w świetle definicji powyższych i wprowadzanych proponowaną zmianą, magazyn energii elektrycznej rozumiany jest jako komponent (magazynu energii). W związku z powyższym		

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			FW jako jednostka wytwórcza (NC RfG: jeden MPE), po dostawieniu MME, jest traktowana łącznie z magazynem jako jedna jednostka wytwórcza (NC RfG: też jeden MPE). W konsekwencji do jednostki wytwórczej został przyłączony komponent magazynu energii zdefiniowany odpowiednio w projekcie zmiany ustawy. 5. Opłaty za przyłączenie – współdzielenie mocy przyłączeniowej – opłata ustalona na podstawie rzeczywistych nakładów poniesionych na realizację przyłączenia (ust. 8 pkt 3).		
226.	Izba Gospodarcza Ciepłownictwo Polskie	Art. 4 projektu ustawy (propozycja nowego art. 3 pkt 20i ustawy – Prawo energetyczne)	Proponujemy wprost wskazać, że za ciepło oraz chłód odpadowy może zostać uznane ciepło lub chłód produkowany w instalacji termicznego przetwarzania odpadów. 2 września 2024 roku Komisja Europejska opublikowała Komunikat – wytyczne w zakresie implementacji wybranych przepisów RED III, odnoszących się do ogrzewania i chłodzenia, w tym do definiowania ciepła i chłodu odpadowego w prawie krajowym (dalej: „Wytyczne“).	art. 3 pkt 20i otrzymuje brzmienie: „20i) ciepło odpadowe i chłód odpadowy - niemożliwe do uniknięcia ciepło lub chłód, które są wytwarzane jako produkty uboczne w instalacjach przemysłowych lub instalacjach wytwórczych energii, lub w sektorze usług i które bez dostępu do systemu ciepłowniczego lub chłodniczego	**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga spoza zakresu przedmiotowego projektu. Uwaga zostanie poddana analizom w ramach dalszych prac legislacyjnych.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			Wytyczne stanowią rekomendację kierowaną do Państw Członkowskich i nie mają wiążącej mocy prawnej. Wytyczne wskazują, że Państwa Członkowskie mogą zaliczyć ciepło produkowane przez instalacje termicznego przetwarzania odpadów za ciepło odpadowe. Definicja ciepła odpadowego i chłodu odpadowego została zawarta w dyrektywie RED III: ciepło lub chłód odpadowy to niemożliwe do uniknięcia ciepło lub chłód, które są wytwarzane jako produkt uboczny w instalacjach przemysłowych lub instalacjach wytwórczych energii lub w sektorze usług i które bez dostępu do systemu ciepłowniczego lub chłodniczego pozostałyby niewykorzystane, rozpraszając się w powietrzu lub w wodzie, w przypadku gdy jest lub będzie wykorzystywany proces kogeneracji lub gdy kogeneracja nie jest możliwa.	pozostałyby niewykorzystane, rozpraszając się w powietrzu lub w wodzie, w przypadku gdy jest lub będzie wykorzystywana kogeneracja lub gdy wykorzystanie kogeneracji nie jest możliwe. **Za ciepło odpadowe uważa się w szczególności ciepło wytworzone w spalarni odpadów w rozumieniu art. 3 pkt 26 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz.U. z 2023 r. poz. 1587), w tym również w procesie kogeneracji.**	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			W instalacji termicznego przekształcania odpadów, głównym celem jest unieszkodliwianie odpadów, a produkcja energii (ciepła) stanowi produkt uboczny.		
227.	Izba Gospodarcza Ciepłownictwo Polskie	Art. 4 projektu ustawy (propozycja nowego art. 3 pkt 20i ustawy – Prawo energetyczne)	Proponujemy wprost wskazać, że za ciepło oraz chłód odpadowy może zostać uznane ciepło lub chłód produkowany w instalacji termicznego przetwarzania odpadów. 2 września 2024 roku Komisja Europejska opublikowała Komunikat – wytyczne w zakresie implementacji wybranych przepisów RED III, odnoszących się do ogrzewania i chłodzenia, w tym do definiowania ciepła i chłodu odpadowego w prawie krajowym (dalej: „Wytyczne“). Wytyczne stanowią rekomendację kierowaną do Państw Członkowskich i nie mają wiążącej mocy prawnej. Wytyczne wskazują, że Państwa Członkowskie mogą zaliczyć ciepło produkowane przez instalacje termicznego przetwarzania odpadów za ciepło odpadowe.	art. 3 pkt 20i otrzymuje brzmienie: „20i) ciepło odpadowe i chłód odpadowy - niemożliwe do uniknięcia ciepło lub chłód, które są wytwarzane jako produkty uboczne w instalacjach przemysłowych lub instalacjach wytwórczych energii, lub w sektorze usług i które bez dostępu do systemu ciepłowniczego lub chłodniczego pozostałyby niewykorzystane, rozpraszając się w powietrzu lub w wodzie, w przypadku gdy jest lub będzie wykorzystywana kogeneracja lub gdy wykorzystanie kogeneracji nie jest możliwe. **Za ciepło odpadowe uważa się w szczególności ciepło wytworzone w spalarni odpadów w rozumieniu art. 3 pkt 26 ustawy z dnia 14**	**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga spoza zakresu przedmiotowego projektu. Uwaga zostanie poddana analizom w ramach dalszych prac legislacyjnych.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			Definicja ciepła odpadowego i chłodu odpadowego została zawarta w dyrektywie RED III: ciepło lub chłód odpadowy to niemożliwe do uniknięcia ciepło lub chłód, które są wytwarzane jako produkt uboczny w instalacjach przemysłowych lub instalacjach wytwórczych energii lub w sektorze usług i które bez dostępu do systemu ciepłowniczego lub chłodniczego pozostałyby niewykorzystane, rozpraszając się w powietrzu lub w wodzie, w przypadku gdy jest lub będzie wykorzystywany proces kogeneracji lub gdy kogeneracja nie jest możliwa. W instalacji termicznego przekształcania odpadów, głównym celem jest unieszkodliwianie odpadów, a produkcja energii (ciepła) stanowi produkt uboczny.	**grudnia 2012 r. o odpadach (Dz.U. z 2023 r. poz. 1587), w tym również w procesie kogeneracji.**	
228.	Polskie Stowarzyszenie Energetyki Wiatrowej	Art. 4 projektu ustawy (art. 7 ust. 3db ustawy – Prawo energetyczne)	3db. W przypadku, o którym mowa w ust. 1f, wniosek o określenie warunków przyłączenia zawiera moc przyłączeniową, określoną przez podmiot ubiegający się o przyłączenie łącznie dla wszystkich instalacji odnawialnego źródła energii lub magazynów energii elektrycznej		**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga spoza zakresu przedmiotowego projektu. Uwaga zostanie poddana analizom w ramach dalszych prac legislacyjnych.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			planowanych do przyłączenia w jednym miejscu przyłączenia oraz wskazanie miejsca przyłączenia. Wniosek składa się dla dwóch lub większej liczby instalacji odnawialnego źródła energii lub magazynów energii elektrycznej, które po przyłączeniu do sieci będą posiadały wspólne miejsce dostarczania energii elektrycznej i oddzielne, dedykowane każdej z tych instalacji lub magazynów, punkty pomiarowe.		
229.	Polskie Stowarzyszenie Energetyki Wiatrowej	Art. 4 projektu ustawy (art. 7 ust. 3dd ustawy – Prawo energetyczne)	3dd. W przypadku, o którym mowa w ust. 1f, gdy tytuły prawne do instalacji ***l***ub magazynów objętych wnioskiem o określenie warunków przyłączenia posiadają różne podmioty, wniosek, o którym mowa w ust. 3db, jest składany przez jeden z tych podmiotów po dniu zawarcia porozumienia, o którym mowa w ust. 3de pkt 1.		**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga spoza zakresu przedmiotowego projektu. Uwaga zostanie poddana analizom w ramach dalszych prac legislacyjnych.
230.	Polskie Stowarzyszenie Energetyki Wiatrowej	Art. 4 projektu ustawy (art. 7 ust. 3de ustawy – Prawo energetyczne)	3de. W przypadku, o którym mowa w ust. 1f, do wniosku, o którym mowa w ust. 3db, podmiot dołącza dokumenty, o których mowa w ust. 8d pkt 1, jeżeli są wymagane na podstawie przepisów odrębnych, dla każdej z planowanych do		**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga spoza zakresu przedmiotowego projektu. Uwaga zostanie poddana analizom w ramach dalszych prac legislacyjnych.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			przyłączenia do sieci instalacji lub magazynu energii elektrycznej, a także: 1) porozumienie zawarte przez wszystkie podmioty, których instalacje lub magazyny są objęte wnioskiem o określenie warunków przyłączenia, określające w szczególności: a) strony porozumienia wraz z danymi umożliwiającymi ich identyfikację oraz przyporządkowanie przyłączanych instalacji lub magazynów do stron porozumienia, w szczególności: – imię i nazwisko oraz adres zamieszkania albo nazwę i adres siedziby wytwórcy, – lokalizację i moc zainstalowaną elektryczną instalacji odnawialnego źródła energii lub magazynu energii elektrycznej, – podpis wytwórcy albo osoby upoważnionej do jego reprezentowania, z załączeniem oryginału lub uwierzytelnionej kopii dokumentu poświadczającego umocowanie takiej osoby do działania w imieniu wytwórcy,		

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			b) stronę porozumienia, która we własnym imieniu zawiera umowę o przyłączenie do sieci oraz umowę o świadczenie usług przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej dla wszystkich przyłączonych i planowanych do przyłączenia instalacji lub magazynów, c) zasady wspólnej realizacji uprawnień i obowiązków wynikających z warunków przyłączenia, umowy o przyłączenie do sieci oraz umowy o świadczenie usług przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej, d) zasady współdzielenia zespołów urządzeń służących do wyprowadzania mocy do miejsca rozgraniczenia własności sieci przedsiębiorstwa energetycznego i instalacji lub magazynów podmiotów przyłączanych, e) zasady współpracy z podmiotem będącym stroną umowy o świadczenie usług przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej w realizacji jego obowiązków określonych w art. 9j ust. 7, f) zasady rozdziału środków otrzymanych w ramach rekompensaty finansowej w		

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			przypadku zastosowania przez operatora redysponowania, o którym mowa w art. 13 ust. 7 rozporządzenia 2019/943, pomiędzy stronami porozumienia, g) określenie lokalizacji punktów pomiarowych właściwych dla poszczególnych instalacji lub magazynów; 2) dokumenty potwierdzające tytuły prawne do korzystania z nieruchomości, na których będą realizowane wszystkie instalacje odnawialnego źródła energii lub magazyny energii elektrycznej określone we wniosku; 3) zobowiązanie każdej ze stron porozumienia, do montażu urządzeń uniemożliwiających przekroczenie mocy przyłączeniowej, w przypadku, o którym mowa w ust. 22; 4) upoważnienie dla strony porozumienia, o której mowa w pkt 1 lit. b, do reprezentowania wszystkich stron porozumienia przed operatorem systemu elektroenergetycznego lub Prezesem URE w sprawach wynikających z treści porozumienia;		

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			5) zobowiązanie każdej ze stron porozumienia do przestrzegania instrukcji, o której mowa w art. 9g ust. 4, przepisów wydanych na podstawie art. 9 ust. 3 i 4, aktów prawnych wydanych na podstawie art. 59–61 rozporządzenia 2019/943 oraz metod, warunków, wymogów i zasad dotyczących wymagań technicznych dla jednostek wytwórczych, ustanowionych na podstawie tych aktów prawnych; 6) oświadczenie każdej ze stron porozumienia o przyjęciu wraz z pozostałymi stronami porozumienia solidarnej odpowiedzialności wobec operatora systemu elektroenergetycznego z tytułu przekroczenia mocy przyłączeniowej, w przypadku o którym mowa w ust. 22; 7) oświadczenie każdej ze stron porozumienia o wyrażeniu zgody na weryfikację przez operatora systemu elektroenergetycznego parametrów technicznych instalacji odnawialnego źródła energii lub magazynu energii elektrycznej, treści porozumienia w zakresie określonym w pkt 1 lit. a, dokumentów, o których mowa w pkt 2, treści upoważnienia, o którym		

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			mowa w pkt 4, i treści zobowiązania, o którym mowa w pkt 5, a w przypadku, o którym mowa w ust. 22, również treści zobowiązania, o którym mowa w pkt 3, oraz treści oświadczenia, o którym mowa w pkt 6.		
231.	Polskie Stowarzyszenie Energetyki Wiatrowej	Art. 4 projektu ustawy (art. 7 ust. 3df ustawy prawo energetyczne)	3df. W przypadku gdy w miejscu przyłączenia do sieci, w którym przyłączona jest instalacja odnawialnego źródła energii, o której mowa w art. 4 ust. 2 rozporządzenia Komisji 2016/631 z dnia 14 kwietnia 2016 r. ustanawiającego kodeks sieci dotyczący wymogów w zakresie przyłączenia jednostek wytwórczych do sieci (Dz. Urz. UE L 112 z 27.04. 2016, str. 1 oraz Dz. Urz. UE L 118 z 06.05.2019, str. 10), przyłącza się kolejną instalację odnawialnego źródła energii, wymogi określone w tym rozporządzeniu mają zastosowanie wyłącznie do instalacji przyłączanej, chyba że instalacja przyłączona podlegała modernizacji, o której mowa w tym rozporządzeniu, przy czym modernizacją nie jest modyfikacja tego miejsca przyłączenia do sieci.		**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga spoza zakresu przedmiotowego projektu. Uwaga zostanie poddana analizom w ramach dalszych prac legislacyjnych.
232.	Polskie Stowarzyszenie	Art. 4 projektu ustawy (art. 7 ust. 3dg ustawy	3dg. W przypadku zmiany strony porozumienia, o którym mowa w ust. 3de pkt 1,		**Uwaga nieuwzględniona**

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
	Energetyki Wiatrowej	prawo energetyczne)	wynikające z niego prawa i obowiązki przysługują nabywcy instalacji odnawialnego źródła energii lub magazynu energii elektrycznej.		Uwaga spoza zakresu przedmiotowego projektu. Uwaga zostanie poddana analizom w ramach dalszych prac legislacyjnych.
233.	Polska Organizacja Biometanu (POB)	Art. 4 pkt 1 projektu ustawy (art. 3 pkt 3a ustawy – Prawo energetyczne)	Zmiana definicja paliwa gazowego skutkować będzie brakiem możliwości stosowania unormowań odwołujących się (dot. np. parametrów jakościowych, czy procesu inwestycyjno-budowlanego) do pojęcia paliwa gazowego w stosunku do biometanu lub biogazu wprowadzanych na rynek w inny sposób aniżeli poprzez sieć gazową. Wprowadzona modyfikacja definicji oznacza, że aby biometan i biogaz mogły być kwalifikowane jako paliwa gazowe muszą być „dostarczane za pomocą sieci gazowej", co eliminuje biometan skroplony lub sprężony, które wprowadzane są na rynek w inny sposób aniżeli poprzez sieć gazową. Dotychczasowa definicja paliwa gazowego obejmowała swym zakresie biometan i biogaz niezależnie od tego czy były dostarczane za pomocą sieci gazowe czy też w inny sposób. Postulujemy zatem pozostawienie tej definicji w dotychczasowym kształcie.	3a) paliwa gazowe - gaz ziemny wysokometanowy lub zaazotowany, w tym skroplony gaz ziemny oraz propan-butan lub inne rodzaje gazu palnego, dostarczane za pomocą sieci gazowej, a także biometan i biogaz rolniczy, niezależnie od ich przeznaczenia;	**Uwaga kierunkowo uwzględniona** Brzmienie definicji zostanie poprawione zgodnie z treścią zawartą w projekcie ustawy UD36 oraz propozycją Ministra Przemysłu w uzgodnieniach międzyresortowych.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
234.	Izba Gospodarcza Gazownictwa (IGG)	Art. 4 pkt 1 projektu ustawy (art. 3 pkt 3a ustawy – Prawo energetyczne)	W projekcie ustawy projektodawca zaproponował zmianę definicji paliw gazowych, której efektem jest wyłączenie z zakresu tej definicji biometanu i biogazu rolniczego transportowanego inaczej niż siecią gazową. Jednocześnie jednak w dokumentach towarzyszących projektowi nie przedstawiono uzasadnienia tej zmiany, ani też jej konsekwencji. Biorąc pod uwagę, że jedną ze zidentyfikowanych konsekwencji tego wyłączenia jest brak konieczności posiadania koncesji przez podmioty dokonujące obrotu biometanem i biogazem poza siecią gazową. Biorąc pod uwagę przewidywane istotne zapotrzebowanie, w szczególności na biometan, zapewnienie bezpieczeństwa obrotu poprzez wymóg posiadania koncesji (co wiąże się również ze zbadaniem zdolności podmiotu do prowadzenia takiej działalności) wydaje się niezbędne. ORLEN postuluje aby pozostawić obecną definicję paliw gazowych bez zmian. Jednocześnie dostrzegamy konieczność uporządkowania kwestii związanych z definicją paliw gazowych	Sygnalizujemy konieczność pozostawienia definicji paliw gazowych w obecnym brzmieniu.	**Uwaga nieuwzględniona** W zakresie definicji paliwa gazowego projektodawca zmieni brzmienie definicji zgodnie z brzmieniem zawartym w projekcie ustawy UD36 oraz propozycją Ministra Przemysłu zgłoszoną w uzgodnieniach międzyresortowych. Druga część uwagi spoza zakresu przedmiotowego projektu.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			komplementarnie do rozstrzygnięcia czy niektóre koncesje (obrót z zagranicą, skraplanie i regazyfikacja) powinny ograniczać się jedynie do gazu ziemnego czy obejmować również inne paliwa, w tym biometan i biogaz.		
235.	ORLEN S.A.	Art. 4 pkt 1 projektu ustawy (art. 3 pkt 3a ustawy – Prawo energetyczne)	W projekcie ustawy projektodawca zaproponował zmianę definicji paliw gazowych, której efektem jest wyłączenie z zakresu tej definicji biometanu i biogazu rolniczego transportowanego inaczej niż siecią gazową. Jednocześnie jednak w dokumentach towarzyszących projektowi nie przedstawiono uzasadnienia tej zmiany, ani też jej konsekwencji. Biorąc pod uwagę, że jedną ze zidentyfikowanych konsekwencji tego wyłączenia jest brak konieczności posiadania koncesji przez podmioty dokonujące obrotu biometanem i biogazem poza siecią gazową. Biorąc pod uwagę przewidywane istotne zapotrzebowanie, w szczególności na biometan, zapewnienie bezpieczeństwa obrotu poprzez wymóg posiadania koncesji (co wiąże się również ze zbadaniem zdolności podmiotu do prowadzenia takiej działalności) wydaje się niezbędne. ORLEN postuluje aby	Sygnalizujemy konieczność pozostawienia definicji paliw gazowych w obecnym brzmieniu.	**Uwaga nieuwzględniona** W zakresie definicji paliwa gazowego projektodawca zmieni brzmienie definicji zgodnie z brzmieniem zawartym w projekcie ustawy UD36 oraz propozycją Ministra Przemysłu zgłoszoną w uzgodnieniach międzyresortowych. Druga część uwagi spoza zakresu przedmiotowego projektu.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			pozostawić obecną definicję paliw gazowych bez zmian. Jednocześnie dostrzegamy konieczność uporządkowania kwestii związanych z definicją paliw gazowych komplementarnie do rozstrzygnięcia czy niektóre koncesje (obrót z zagranicą, skraplanie i regazyfikacja) powinny ograniczać się jedynie do gazu ziemnego czy obejmować również inne paliwa, w tym biometan i biogaz.		
236.	Polskie Towarzystwo Elektrociepłowni Zawodowych	Art. 4 pkt 1 projektu ustawy (art. 3 pkt 20i ustawy – Prawo energetyczne)	Proponujemy wprost wskazać, że za ciepło oraz chłód odpadowy może zostać uznane ciepło lub chłód produkowany w instalacji termicznego przetwarzania odpadów. 2 września 2024 roku Komisja Europejska opublikowała Komunikat – wytyczne w zakresie implementacji wybranych przepisów RED III, odnoszących się do ogrzewania i chłodzenia, w tym do definiowania ciepła i chłodu odpadowego w prawie krajowym (dalej: „Wytyczne“).	art. 3 pkt 20i otrzymuje brzmienie: „20i) ciepło odpadowe i chłód odpadowy - niemożliwe do uniknięcia ciepło lub chłód, które są wytwarzane jako produkty uboczne w instalacjach przemysłowych lub instalacjach wytwórczych energii, lub w sektorze usług i które bez dostępu do systemu ciepłowniczego lub chłodniczego pozostałyby niewykorzystane, rozpraszając się w powietrzu lub	**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga wykracza poza zakres przedmiotowy projektu. Uwaga zostanie poddana analizom w ramach dalszych prac legislacyjnych.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			Wytyczne stanowią rekomendację kierowaną do Państw Członkowskich i nie mają wiążącej mocy prawnej. Wytyczne wskazują, że Państwa Członkowskie mogą zaliczyć ciepło produkowane przez instalacje termicznego przetwarzania odpadów za ciepło odpadowe. Definicja ciepła odpadowego i chłodu odpadowego została zawarta w dyrektywie RED III: ciepło lub chłód odpadowy to niemożliwe do uniknięcia ciepło lub chłód, które są wytwarzane jako produkt uboczny w instalacjach przemysłowych lub instalacjach wytwórczych energii lub w sektorze usług i które bez dostępu do systemu ciepłowniczego lub chłodniczego pozostałyby niewykorzystane, rozpraszając się w powietrzu lub w wodzie, w przypadku gdy jest lub będzie wykorzystywany proces kogeneracji lub gdy kogeneracja nie jest możliwa. **Celem wyeliminowania rozbieżności należy konsekwentnie zmienić art. 159 ustawy o odpadach.**	w wodzie, w przypadku gdy jest lub będzie wykorzystywana kogeneracja lub gdy wykorzystanie kogeneracji nie jest możliwe. **Za ciepło odpadowe uważa się w szczególności** energię **odzyskaną w procesie termicznego przekształcania odpadów w postaci ciepła, z wyłączeniem tej części energii, która jest kwalifikowana jako ciepło z odnawialnego źródła energii zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 61 ustawy z dnia 20 lutego 2015 o odnawialnych źródłach energii albo na podstawie art. 159 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach.**	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
237.	Polskie Stowarzyszenie Energetyki Wiatrowej	Art. 4 pkt 1a (nowy) projektu ustawy (art. 5 ust. 2a[1] ustawy – Prawo energetyczne)	2a(1). Umowa o świadczenie usług przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej, której stroną jest użytkownik systemu będący stroną umowy o przyłączenie do sieci, o której mowa w art. 7 ust. 1g, zawiera również: 1) szczegółowy opis sposobu zabezpieczenia przez użytkownika systemu zdolności technicznych instalacji odnawialnego źródła energii lub magazynów energii elektrycznej przyłączonych do sieci w jednym miejscu przyłączenia do nieprzekraczania mocy przyłączeniowej, o których mowa w art. 7 ust. 22, oraz zobowiązanie użytkownika systemu do nieprzekraczania tej mocy; 2) wykaz punktów poboru energii każdej z instalacji odnawialnego źródła energii lub magazynów energii elektrycznej zlokalizowanych w jednym miejscu przyłączenia oraz oznaczenie podmiotu odpowiedzialnego za ich bilansowanie handlowe;		**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga spoza zakresu przedmiotowego projektu. Uwaga zostanie wzięta pod uwagę przy przyszłych pracach legislacyjnych nad współdzieleniem infrastruktury przyłączeniowej, tzw. cable-pooling.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			3) postanowienia dotyczące lokalizacji układów pomiarowo-rozliczeniowych i ich parametrów dla wszystkich instalacji odnawialnego źródła energii lub magazynów energii elektrycznej przyłączonych w jednym miejscu przyłączenia, których dotyczy umowa o przyłączenie do sieci; 4) wykaz podmiotów, które są stronami porozumienia, o którym mowa w art. 7 ust. 3de pkt 1; 5) postanowienia o przyjęciu przez użytkownika systemu odpowiedzialności na zasadzie ryzyka za naruszenie zobowiązań w zakresie wyprowadzania lub poboru mocy oraz innych wymagań związanych z korzystaniem z jednego przyłącza do sieci, spowodowanych działaniem lub zaniechaniem któregokolwiek z wytwórców w instalacji odnawialnego źródła energii lub magazynu energii elektrycznej przyłączonych do sieci w tym samym miejscu przyłączenia;		

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
238.	Polskie Stowarzyszenie Fotowoltaiki	Art. 4 pkt 1a (nowy) projektu ustawy (art. 5 ust. 2a[1] i art. 7 ustawy – Prawo energetyczne)	Postulujemy zmiany w ustawie Prawo energetyczne, które umożliwią przyłączanie magazynów energii w ramach mechanizmu *cable pooling*.	*Art. 5 ust. 2a* *2a1. Umowa o świadczenie usług przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej, której stroną jest użytkownik systemu będący stroną umowy o przyłączenie do sieci, o której mowa w art. 7 ust. 1g, zawiera również:* *1) szczegółowy opis sposobu zabezpieczenia przez użytkownika systemu zdolności technicznych instalacji odnawialnego źródła energii lub magazynów energii elektrycznej przyłączonych do sieci w jednym miejscu przyłączenia do nieprzekraczania mocy przyłączeniowej, o których mowa w art. 7 ust. 22, oraz zobowiązanie użytkownika systemu do nieprzekraczania tej mocy;* *2) wykaz punktów poboru energii każdej z instalacji odnawialnego źródła energii lub*	**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga spoza zakresu przedmiotowego projektu. Uwaga zostanie wzięta pod uwagę przy przyszłych pracach legislacyjnych nad współdzieleniem infrastruktury przyłączeniowej, tzw. cable-pooling.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				magazynów energii elektrycznej zlokalizowanych w jednym miejscu przyłączenia oraz oznaczenie podmiotu odpowiedzialnego za ich bilansowanie handlowe; *3) postanowienia dotyczące lokalizacji układów pomiarowo-rozliczeniowych i ich parametrów dla wszystkich instalacji odnawialnego źródła energii lub magazynów energii elektrycznej przyłączonych w jednym miejscu przyłączenia, których dotyczy umowa o przyłączenie do sieci;* *4) wykaz podmiotów, które są stronami porozumienia, o którym mowa w art. 7 ust. 3de pkt 1;* *5) postanowienia o przyjęciu przez użytkownika systemu odpowiedzialności na zasadzie ryzyka za naruszenie zobowiązań w zakresie wyprowadzania lub poboru mocy oraz innych*	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				wymagań związanych z korzystaniem z jednego przyłącza do sieci, spowodowanych działaniem lub zaniechaniem któregokolwiek z wytwórców w instalacji odnawialnego źródła energii lub magazynu energii elektrycznej przyłączonych do sieci w tym samym miejscu przyłączenia; *6) zobowiązanie użytkownika systemu będącego stroną umowy o świadczenie usług przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej, do przyjmowania i realizacji poleceń wydawanych przez operatora systemu elektroenergetycznego, na podstawie przepisów prawa powszechnie obowiązującego oraz instrukcji, o których mowa w art. 9g, dotyczących mocy i parametrów energii elektrycznej wprowadzanej do sieci w miejscu przyłączenia.*	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				Art. 7 ust. 1f *1f. Do sieci elektroenergetycznej o napięciu znamionowym wyższym niż 1 kV, w jednym miejscu przyłączenia można przyłączyć dwie lub większą liczbę instalacji odnawialnego źródła energii lub magazynów energii elektrycznej należących do jednego lub większej liczby podmiotów. Przepisu zdania pierwszego nie stosuje się do instalacji odnawialnego źródła energii lub magazynu energii elektrycznej, dla których miejscem przyłączenia do sieci jest instalacja odbiorcy końcowego.* *Art. 7 ust. 1g* *1g. Dla wszystkich instalacji odnawialnego źródła energii lub magazynów energii elektrycznej, przyłączonych do sieci zgodnie z ust. 1f, wydaje się jedne warunki przyłączenia*	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				oraz zawiera się jedną umowę o przyłączenie do sieci. *Art. 7 ust. 2* *2. Umowa o przyłączenie do sieci, o której mowa w ust. 1g, określa wymagania dotyczące lokalizacji oraz parametrów technicznych dla układów pomiarowo-rozliczeniowych umożliwiających pomiar ilości energii elektrycznej oddanej do sieci i pobranej z sieci przez każdą z instalacji odnawialnego źródła energii lub magazynów energii elektrycznej, przyłączonych w jednym miejscu przyłączenia na podstawie tej umowy.* *Art. 7 ust. 2 22. W przypadku gdy moc przyłączeniowa jest niższa niż suma mocy zainstalowanej elektrycznej instalacji odnawialnego źródła energii lub magazynów energii elektrycznej, umowa o przyłączenie*	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				do sieci, o której mowa w ust. 1g, zawiera szczegółowy opis sposobu zabezpieczenia zdolności technicznych do nieprzekraczania mocy przyłączeniowej, przy czym: *1) koszt zakupu i zainstalowania urządzeń służących do zabezpieczenia zdolności technicznych do nieprzekraczania mocy przyłączeniowej ponoszą podmioty przyłączane do sieci;* *2) nadzór nad pracą urządzeń służących do zabezpieczenia zdolności technicznych do nieprzekraczania mocy przyłączeniowej sprawuje przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się przesyłaniem lub dystrybucją energii elektrycznej, które w szczególności jest odpowiedzialne za zabezpieczenie tych urządzeń w sposób uniemożliwiający zmianę ich ustawień.*	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				Art. 7 ust. 3db *3db. W przypadku, o którym mowa w ust. 1f, wniosek o określenie warunków przyłączenia zawiera moc przyłączeniową, określoną przez podmiot ubiegający się o przyłączenie łącznie dla wszystkich instalacji odnawialnego źrodła energii lub magazynów energii elektrycznej planowanych do przyłączenia w jednym miejscu przyłączenia oraz wskazanie miejsca przyłączenia. Wniosek składa się dla dwóch lub większej liczby instalacji odnawialnego źródła energii lub magazynow energii elektrycznej, które po przyłączeniu do sieci będą posiadały wspólne miejsce dostarczania energii elektrycznej i oddzielne, dedykowane każdej z tych instalacji lub magazynów, punkty pomiarowe.* *Art. 7 ust. 3dd*	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				3dd. W przypadku, o którym mowa w ust. 1f, gdy tytuły prawne do instalacji lub magazynów objętych wnioskiem o określenie warunków przyłączenia posiadają rożne podmioty, wniosek, o którym mowa w ust. 3db, jest składany przez jeden z tych podmiotów po dniu zawarcia porozumienia, o którym mowa w ust. 3de pkt 1. Art. 7 ust. 3de *3de. W przypadku, o którym mowa w ust. 1f, do wniosku, o którym mowa w ust. 3db, podmiot dołącza dokumenty, o których mowa w ust. 8d pkt 1, jeżeli są wymagane na podstawie przepisów odrębnych, dla każdej z planowanych do przyłączenia do sieci instalacji lub magazynu energii elektrycznej, a także:* *1) porozumienie zawarte przez wszystkie podmioty, których instalacje lub magazyny są*	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				objęte wnioskiem o określenie warunków przyłączenia, określające w szczególności: *a) strony porozumienia wraz z danymi umożliwiającymi ich identyfikację oraz przyporządkowanie przyłączanych instalacji lub magazynów do stron porozumienia, w szczególności:* *– imię i nazwisko oraz adres zamieszkania albo nazwę i adres siedziby wytwórcy,* *– lokalizację i moc zainstalowaną elektryczną instalacji odnawialnego źródła energii lub magazynu energii elektrycznej,* *– podpis wytwórcy albo osoby upoważnionej do jego reprezentowania, z załączeniem oryginału lub uwierzytelnionej kopii dokumentu poświadczającego umocowanie takiej osoby do działania w imieniu wytwórcy,*	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				b) stronę porozumienia, która we własnym imieniu zawiera umowę o przyłączenie do sieci oraz umowę o świadczenie usług przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej dla wszystkich przyłączonych i planowanych do przyłączenia instalacji lub magazynów, *c) zasady wspólnej realizacji uprawnień i obowiązków wynikających z warunkow przyłączenia, umowy o przyłączenie do sieci oraz umowy o świadczenie usług przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej,* *d) zasady współdzielenia zespołow urządzeń służących do wyprowadzania mocy do miejsca rozgraniczenia własności sieci przedsiębiorstwa energetycznego i instalacji lub magazynów podmiotów przyłączanych,* *e) zasady współpracy z podmiotem będącym stroną*	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				umowy o świadczenie usług przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej w realizacji jego obowiązków określonych w art. 9j ust. 7, *f) zasady rozdziału środków otrzymanych w ramach rekompensaty finansowej w przypadku zastosowania przez operatora redysponowania, o którym mowa w art. 13 ust. 7 rozporządzenia 2019/943, pomiędzy stronami porozumienia,* *g) określenie lokalizacji punktów pomiarowych właściwych dla poszczególnych instalacji lub magazynów;* *2) dokumenty potwierdzające tytuły prawne do korzystania z nieruchomości, na których będą realizowane wszystkie instalacje odnawialnego źródła energii lub magazyny energii elektrycznej określone we wniosku;*	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				3) zobowiązanie każdej ze stron porozumienia, do montażu urządzeń uniemożliwiających przekroczenie mocy przyłączeniowej, w przypadku, o którym mowa w ust. 22; *4) upoważnienie dla strony porozumienia, o której mowa w pkt 1 lit. b, do reprezentowania wszystkich stron porozumienia przed operatorem systemu elektroenergetycznego lub Prezesem URE w sprawach wynikających z treści porozumienia;* *5) zobowiązanie każdej ze stron porozumienia do przestrzegania instrukcji, o której mowa w art. 9g ust. 4, przepisów wydanych na podstawie art. 9 ust. 3 i 4, aktów prawnych wydanych na podstawie art. 59–61 rozporządzenia 2019/943 oraz metod, warunków, wymogów i zasad dotyczących wymagań technicznych dla jednostek*	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				wytwórczych, ustanowionych na podstawie tych aktów prawnych; *6) oświadczenie każdej ze stron porozumienia o przyjęciu wraz z pozostałymi stronami porozumienia solidarnej odpowiedzialności wobec operatora systemu elektroenergetycznego z tytułu przekroczenia mocy przyłączeniowej, w przypadku o którym mowa w ust. 22;* *7) oświadczenie każdej ze stron porozumienia o wyrażeniu zgody na weryfikację przez operatora systemu elektroenergetycznego parametrów technicznych instalacji odnawialnego źródła energii lub magazynu energii elektrycznej, treści porozumienia w zakresie określonym w pkt 1 lit. a, dokumentów, o których mowa w pkt 2, treści upoważnienia, o którym mowa w pkt 4, i treści*	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				zobowiązania, o którym mowa w pkt 5, a w przypadku, o którym mowa w ust. 22, również treści zobowiązania, o którym mowa w pkt 3, oraz treści oświadczenia, o którym mowa w pkt 6. *Art. 7 ust. 3df 3df. W przypadku gdy w miejscu przyłączenia do sieci, w którym przyłączona jest instalacja odnawialnego źródła energii, o której mowa w art. 4 ust. 2 rozporządzenia Komisji 2016/631 z dnia 14 kwietnia 2016 r. ustanawiającego kodeks sieci dotyczący wymogów w zakresie przyłączenia jednostek wytwórczych do sieci (Dz. Urz. UE L 112 z 27.04. 2016, str. 1 oraz Dz. Urz. UE L 118 z 06.05.2019, str. 10), przyłącza się kolejną instalację odnawialnego źródła energii, wymogi określone w tym rozporządzeniu mają*	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				zastosowanie wyłącznie do instalacji przyłączanej, chyba że instalacja przyłączona podlegała modernizacji, o której mowa w tym rozporządzeniu, przy czym modernizacją nie jest modyfikacja tego miejsca przyłączenia do sieci. *Art. 7 ust. 3dg* *3dg. W przypadku zmiany strony porozumienia, o którym mowa w ust. 3de pkt 1, wynikające z niego prawa i obowiązki przysługują nabywcy instalacji odnawialnego źródła energii lub magazynu energii elektrycznej.* *Art. 9j ust. 7* *7. Użytkownik systemu będący stroną umowy o świadczenie usług przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej, o której mowa w art. 5 ust. 2a1, w odniesieniu do każdej instalacji odnawialnego źródła energii lub magazynu energii*	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				elektrycznej przyłączonego do sieci zgodnie z art. 7 ust. 1f wykonuje: *1) obowiązki związane z udziałem w bilansowaniu systemu i zarządzaniu ograniczeniami systemowymi określone w ustawie, w przepisach wydanych na podstawie art. 9 ust. 3 i 4 lub w warunkach dotyczących bilansowania, o których mowa w art. 18 rozporządzenia 2017/2195;* *2) pozostałe obowiązki wynikające z ustawy i przepisów wydanych na podstawie art. 9 ust. 3 i 4 oraz aktów prawnych i dokumentow określonych w art. 9g ust. 12.* *Art. 9j ust. 8* *8. Obowiązki wynikające z ust. 7 nie naruszają prawa każdej ze stron porozumienia, o którym mowa w art. 7 ust. 3de pkt*	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				1, do zawierania umowy sprzedaży energii elektrycznej, a także zawierania transakcji, o których mowa w art. 50b ust. 1 ustawy z dnia 26 października 2000 r. o giełd towarowych, w odniesieniu do każdej instalacji odnawialnego źródła energii lub magazynu energii elektrycznej przyłączonego do sieci zgodnie z art. 7 ust. 1f. Zawarcie umowy o świadczenie usług przesyłania lub dystrybucji, o której mowa w art. 5 ust. 2a1, uznaje się, zgodnie z art. 5 ust. 1, za podstawę do dostarczania energii elektrycznej z tych instalacji odnawialnego źródła energii lub magazynów energii elektrycznej.	
239.	Polskie Stowarzyszenie Energetyki Wiatrowej	Art. 4 pkt 2 projektu ustawy (art. 7 ust. 1f ustawy – Prawo energetyczne)	1f. Do sieci elektroenergetycznej o napięciu znamionowym wyższym niż 1 kV, w jednym miejscu przyłączenia można przyłączyć dwie lub większą liczbę instalacji odnawialnego źródła energii lub magazynów energii elektrycznej należących do jednego lub większej liczby podmiotów.		**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga spoza zakresu przedmiotowego projektu. Uwaga zostanie poddana analizom w ramach dalszych prac legislacyjnych.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			Przepisu zdania pierwszego nie stosuje się do instalacji odnawialnego źródła energii lub magazynu energii elektrycznej, dla których miejscem przyłączenia do sieci jest instalacja odbiorcy końcowego.		
240.	Polskie Stowarzyszenie Energetyki Wiatrowej	Art. 4 pkt 2 projektu ustawy (art. 7 ust. 1g ustawy – Prawo energetyczne)	1g. Dla wszystkich instalacji odnawialnego źródła energii lub magazynów energii elektrycznej, przyłączonych do sieci zgodnie z ust. 1f, wydaje się jedne warunki przyłączenia oraz zawiera się jedną umowę o przyłączenie do sieci.		**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga spoza zakresu przedmiotowego projektu. Uwaga zostanie poddana analizom w ramach dalszych prac legislacyjnych.
241.	Polskie Stowarzyszenie Energetyki Wiatrowej	Art. 4 pkt 2 projektu ustawy (art. 7 ust. 2 ustawy – Prawo energetyczne)	2. Umowa o przyłączenie do sieci, o której mowa w ust. 1g, określa wymagania dotyczące lokalizacji oraz parametrów technicznych dla układów pomiarowo-rozliczeniowych umożliwiających pomiar ilości energii elektrycznej oddanej do sieci i pobranej z sieci przez każdą z instalacji odnawialnego źródła energii lub magazynów energii elektrycznej, przyłączonych w jednym miejscu przyłączenia na podstawie tej umowy.		**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga spoza zakresu przedmiotowego projektu. Uwaga zostanie poddana analizom w ramach dalszych prac legislacyjnych.
242.	Izba Gospodarcza Gazownictwa (IGG)	Art. 4 pkt 2 projektu ustawy (art. 7 ust. 2a pkt 3 ustawy –	Ze względu na rzeczywiste warunki przygotowania i realizacji inwestycji liniowych oraz wytwórczych w zakresie	Proponujemy nadanie przepisowi następującego brzmienia:	**Uwaga uwzględniona**

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
		Prawo energetyczne)	biometanu zaproponowany termin dostarczenia po raz pierwszy do sieci gazowej biometanu wytworzonego w tej instalacji tj. 48 miesięcy od dnia zawarcia tej umowy jest za krótki. Proponujemy wydłużenie tego terminu do 60 miesięcy.	„3) termin dostarczenia po raz pierwszy do sieci gazowej biometanu wytworzonego w tej instalacji, przy czym termin ten nie może być dłuższy niż 60 miesięcy od dnia zawarcia tej umowy.”.	
243.	Polska Organizacja Biometanu	Art. 4 pkt 2 projektu ustawy (art. 7 ust. 2a pkt 3 ustawy – Prawo energetyczne)	Mając na uwadze o wiele bardziej skomplikowany charakter realizacji przyłączy do sieci gazowych aniżeli do sieci elektroenergetycznej postulujemy wydłużenie możliwego terminu na wprowadzenie po raz pierwszy biometanu do sieci gazowej na okres nie dłuższy niż 60 miesięcy. Szczególnie na początkowym etapie rozwoju tego rynku pozwoli to na bardziej elastyczne podejście operatorów systemu gazowego, którzy często, aby zapewnić dostateczną chłonność danej strefy będą realizowali także dodatkowe inwestycje w zakresie sieci gazowej umożliwiające przyłączenie instalacji biometanowych, co będzie wiązało się też z dodatkowym czasem potrzebnym na realizację tych inwestycji.	„3) termin dostarczenia po raz pierwszy do sieci gazowej biometanu wytworzonego w tej instalacji, przy czym termin ten nie może być dłuższy niż 60 miesięcy od dnia zawarcia tej umowy;”	**Uwaga uwzględniona**
244.	ORLEN S.A.	Art. 4 pkt 2 projektu ustawy (art. 7 ust. 2a pkt	W art. 7 ust. 2a Prawa energetycznego zaproponowano dodanie punktu 3,	W celu równego traktowania wszystkich podmiotów	**Uwaga uwzględniona**

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
		3 ustawy – Prawo energetyczne)	zgodnie z którym, umowa o przyłączenie do sieci instalacji odnawialnego źródła energii do wytwarzania biometanu, oprócz warunków wskazanych w ust. 2, powinna zawierać postanowienie określające termin dostarczenia po raz pierwszy do sieci gazowej biometanu wytworzonego w tej instalacji, który nie może być dłuższy niż 48 miesięcy od dnia zawarcia tej umowy. Nie wskazano jednak wprost rygoru, jaki wiązałby się z niedotrzymaniem tego terminu, analogicznie jak w przypadku niedostarczenia do sieci energii elektrycznej (art. 7 ust. 2a pkt 2 Prawa energetycznego), czyli podstawy do wypowiedzenia umowy. Z ust. 3 wynika jednak, że umowa powinna określać odpowiedzialność stron za niedotrzymanie warunków umowy.	wprowadzających biometan do sieci, proponujemy, by z art. 7 ust. 2a ustawy wynikał jednolity warunek umowny w zakresie odpowiedzialności wytwórcy za niedostarczenie biometanu do sieci, analogicznie jak w przypadku energii elektrycznej (art. 7 ust. 2a pkt 2 Prawa energetycznego).	
245.	ORLEN S.A.	Art. 4 pkt 2 projektu ustawy (art. 7 ust. 2a pkt 3 ustawy – Prawo energetyczne)	Ze względu na rzeczywiste warunki przygotowania i realizacji inwestycji liniowych oraz wytwórczych w zakresie biometanu zaproponowany termin dostarczenia po raz pierwszy do sieci gazowej biometanu wytworzonego w tej instalacji tj. 48 miesięcy od dnia zawarcia tej	Proponujemy nadanie przepisowi następującego brzmienia: „3) termin dostarczenia po raz pierwszy do sieci gazowej biometanu wytworzonego w tej instalacji, przy czym termin ten nie może być dłuższy niż 60	**Uwaga uwzględniona**

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			umowy jest za krótki. Proponujemy wydłużenie tego terminu do 60 miesięcy.	miesięcy od dnia zawarcia tej umowy".	
246.	ENERGA-OPERATOR S.A.	Art. 4 pkt 2 projektu ustawy (art. 7 ust. 2a pkt 3 ustawy – Prawo energetyczne)	Uwaga redakcyjna – obecnie jest: „a) w ust. 2a dodaje się pkt 3: 3) termin dostarczenia po raz pierwszy do sieci gazowej biometanu wytworzonego w tej instalacji, przy czym termin ten nie może być dłuższy niż 48 miesięcy od dnia zawarcia tej umowy;"	„a) w ust. 2a w pkt 2 kropkę zastępuję się średnikiem i dodaje pkt 3: 3) termin dostarczenia po raz pierwszy do sieci gazowej biometanu wytworzonego w tej instalacji, przy czym termin ten nie może być dłuższy niż 48 miesięcy od dnia zawarcia tej umowy."	**Uwaga kierunkowo uwzględniona** Uwaga redakcyjna zostanie uwzględniona w projekcie ustawy. Jednocześnie projektodawca uwzględniając stanowisko m.in. IGG (realne warunki przygotowania i realizacji inwestycji biometanowych) wydłuży do 60 miesięcy termin dostarczenia do sieci gazowej biometanu.
247.	Izba Gospodarcza Gazownictwa (IGG)	Art. 4 pkt 2 projektu ustawy (art. 7 ust. 2a pkt 3 ustawy – Prawo energetyczne)	W art. 7 ust. 2a Prawa energetycznego zaproponowano dodanie punktu 3, zgodnie z którym, umowa o przyłączenie do sieci instalacji odnawialnego źródła energii do wytwarzania biometanu, oprócz warunków wskazanych w ust. 2, powinna zawierać postanowienie określające termin dostarczenia po raz pierwszy do sieci gazowej biometanu wytworzonego w tej instalacji, który nie może być dłuższy niż 48 miesięcy od dnia zawarcia tej umowy. Nie wskazano jednak wprost rygoru, jaki wiązałby się z niedotrzymaniem tego	W celu równego traktowania wszystkich podmiotów wprowadzających biometan do sieci, proponujemy, by z art. 7 ust. 2a ustawy wynikał jednolity warunek umowny w zakresie odpowiedzialności wytwórcy za niedostarczenie biometanu do sieci, analogicznie jak w przypadku energii elektrycznej (art. 7 ust. 2a pkt 2 Prawa energetycznego).	**Uwaga uwzględniona** Projektowany art. 7 ust. 2a ustawy – Prawo energetyczne zostanie uzupełniony o przepis, że niedostarczenie biometanu we wskazanym terminie będzie podstawą do wypowiedzenia umowy o przyłączenie.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			terminu, analogicznie jak w przypadku niedostarczenia do sieci energii elektrycznej (art. 7 ust. 2a pkt 2 Prawa energetycznego), czyli podstawy do wypowiedzenia umowy. Z ust. 3 wynika jednak, że umowa powinna określać odpowiedzialność stron za niedotrzymanie warunków umowy.		
248.	Polska Spółka Gazownictwa sp. z o. o.	Art. 4 pkt 2 projektu ustawy (art. 7 ust. 8^1 ustawy – Prawo energetyczne)	Uwaga ma charakter uzupełniający, proponuje się dodanie ust. 8^2 doprecyzowującego co rozumie się przez realizację przyłączenia źródła do sieci gazowej, podobnie jak doprecyzowano to w przypadku przyłączenia do sieci elektroenergetycznej oraz ciepłowniczej w art. 7 ust. 8^1 tej ustawy.	*W art. 7 ustawy – Prawo energetyczne, po ust. 8^1 dodaje się ust. 8^2 w brzmieniu:* *Przez realizację przyłączenia źródła paliw gazowych rozumie się budowę odcinków i elementów sieci służących do połączenia tego źródła z istniejącą siecią gazową oraz budowę nowych lub przebudowę istniejących odcinków lub elementów sieci gazowych, niezbędnych do odbioru z tego źródła, uzgodnionych w umowie o przyłączenie, ilości paliw gazowych*	**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga spoza zakresu przedmiotowego projektu.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
249.	ORLEN S.A.	Art. 4 pkt 2 projektu ustawy (art. 7 ust. 8^2 ustawy – Prawo energetyczne)	Uwaga ma charakter uzupełniający, proponuje się w art. 7 dodanie ust. 8^2 doprecyzowującego, co rozumie się przez realizację przyłączenia źródła do sieci gazowej, podobnie jak doprecyzowano to w przypadku przyłączenia do sieci elektroenergetycznej oraz ciepłowniczej w art. 7 ust. 8^1 tej ustawy.	W art. 7 ustawy – Prawo energetyczne, po ust. 8^1 dodaje się ust. 8^2 w brzmieniu: „Przez realizację przyłączenia źródła paliw gazowych rozumie się budowę odcinków i elementów sieci służących do połączenia tego źródła z istniejącą siecią gazową oraz budowę nowych lub przebudowę istniejących odcinków lub elementów sieci gazowych, niezbędnych do odbioru z tego źródła, uzgodnionych w umowie o przyłączenie, ilości paliw gazowych.”	**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga spoza zakresu przedmiotowego projektu. Uwaga zostanie poddana analizom w ramach dalszych prac legislacyjnych.
250.	Izba Gospodarcza Gazownictwa (IGG)	Art. 4 pkt 2 projektu ustawy (art. 7 ust. 8^2 ustawy – Prawo energetyczne)	Uwaga ma charakter uzupełniający, proponuje się w art. 7 dodanie ust. 8^2 doprecyzowującego, co rozumie się przez realizację przyłączenia źródła do sieci gazowej, podobnie jak doprecyzowano to w przypadku przyłączenia do sieci elektroenergetycznej oraz ciepłowniczej w art. 7 ust. 8^1 tej ustawy.	W art. 7 ustawy – Prawo energetyczne, po ust. 8^1 dodaje się ust. 8^2 w brzmieniu: „Przez realizację przyłączenia źródła paliw gazowych rozumie się budowę odcinków i elementów sieci służących do połączenia tego źródła z istniejącą siecią gazową oraz	**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga spoza zakresu przedmiotowego projektu. Uwaga zostanie poddana analizom w ramach dalszych prac legislacyjnych.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				budowę nowych lub przebudowę istniejących odcinków lub elementów sieci gazowych, niezbędnych do odbioru z tego źródła, uzgodnionych w umowie o przyłączenie, ilości paliw gazowych.”	
251.	Polska Spółka Gazownictwa sp. z o. o.	Art. 4 pkt 2 projektu ustawy (art. 7 ust. 8^1 ustawy – Prawo energetyczne)	Uwaga ma charakter uzupełniający, proponuje się dodanie ust. 8^2 doprecyzowującego co rozumie się przez realizację przyłączenia źródła do sieci gazowej, podobnie jak doprecyzowano to w przypadku przyłączenia do sieci elektroenergetycznej oraz ciepłowniczej w art. 7 ust. 8^1 tej ustawy.	*W art. 7 ustawy – Prawo energetyczne, po ust. 8^1 dodaje się ust. 8^2 w brzmieniu:* *Przez realizację przyłączenia źródła paliw gazowych rozumie się budowę odcinków i elementów sieci służących do połączenia tego źródła z istniejącą siecią gazową oraz budowę nowych lub przebudowę istniejących odcinków lub elementów sieci gazowych, niezbędnych do odbioru z tego źródła, uzgodnionych w umowie o przyłączenie, ilości paliw gazowych*	**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga spoza zakresu przedmiotowego projektu.
252.	Polskie Towarzystwo Przesyłu i	Art. 4 pkt 2 lit. a projektu ustawy (art. 7 ust 2a pkt	Uwaga redakcyjna – obecnie jest:	Propozycja zmiany tekstu na poniższy:	**Uwaga kierunkowo uwzględniona**

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
	Rozdziału Energii Elektrycznej (PTPiREE)	3 ustawy – Prawo energetyczne)	„a) w ust. 2a dodaje się pkt 3: 3) termin dostarczenia po raz pierwszy do sieci gazowej biometanu wytworzonego w tej instalacji, przy czym termin ten nie może być dłuższy niż 48 miesięcy od dnia zawarcia tej umowy;”	„a) w ust. 2a w pkt 2 kropkę zastępuję się średnikiem i dodaje pkt 3: 3) termin dostarczenia po raz pierwszy do sieci gazowej biometanu wytworzonego w tej instalacji, przy czym termin ten nie może być dłuższy niż 48 miesięcy od dnia zawarcia tej umowy.”	Uwaga redakcyjna zostanie uwzględniona w projekcie ustawy. Jednocześnie projektodawca uwzględniając stanowisko m.in. IGG (realne warunki przygotowania i realizacji inwestycji biometanowych) wydłuży do 60 miesięcy termin dostarczenia do sieci gazowej biometanu.
253.	ORLEN S.A.	Art. 4 pkt 2 projektu ustawy (art. 7 ust. 8^2 ustawy – Prawo energetyczne)	Uwaga ma charakter uzupełniający, proponuje się w art. 7 dodanie ust. 8^2 doprecyzowującego, co rozumie się przez realizację przyłączenia źródła do sieci gazowej, podobnie jak doprecyzowano to w przypadku przyłączenia do sieci elektroenergetycznej oraz ciepłowniczej w art. 7 ust. 8^1 tej ustawy.	W art. 7 ustawy – Prawo energetyczne, po ust. 8^1 dodaje się ust. 8^2 w brzmieniu: „Przez realizację przyłączenia źródła paliw gazowych rozumie się budowę odcinków i elementów sieci służących do połączenia tego źródła z istniejącą siecią gazową oraz budowę nowych lub przebudowę istniejących odcinków lub elementów sieci gazowych, niezbędnych do odbioru z tego źródła, uzgodnionych w	**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga spoza zakresu przedmiotowego projektu. Uwaga zostanie poddana analizom w ramach dalszych prac legislacyjnych.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				umowie o przyłączenie, ilości paliw gazowych.”	
254.	Izba Gospodarcza Gazownictwa (IGG)	Art. 4 pkt 2 projektu ustawy (art. 7 ust. 8^2 ustawy – Prawo energetyczne)	Uwaga ma charakter uzupełniający, proponuje się w art. 7 dodanie ust. 8^2 doprecyzowującego, co rozumie się przez realizację przyłączenia źródła do sieci gazowej, podobnie jak doprecyzowano to w przypadku przyłączenia do sieci elektroenergetycznej oraz ciepłowniczej w art. 7 ust. 8^1 tej ustawy.	W art. 7 ustawy – Prawo energetyczne, po ust. 8^1 dodaje się ust. 8^2 w brzmieniu: „Przez realizację przyłączenia źródła paliw gazowych rozumie się budowę odcinków i elementów sieci służących do połączenia tego źródła z istniejącą siecią gazową oraz budowę nowych lub przebudowę istniejących odcinków lub elementów sieci gazowych, niezbędnych do odbioru z tego źródła, uzgodnionych w umowie o przyłączenie, ilości paliw gazowych.”	**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga spoza zakresu przedmiotowego projektu. Uwaga zostanie poddana analizom w ramach dalszych prac legislacyjnych.
255.	ENERGA-OPERATOR S.A.	Art. 4 pkt 2 lit. b i c projektu ustawy (art. 7 ust $8d^5$ i $8d^{12}$ ustawy – Prawo energetyczne)	Wnioskujemy o ujednolicenie w art. 7 ustawy Prawo energetyczne pisowni zwrotu „mocy zainstalowanej” i wprowadzenie zwrotu „mocy zainstalowanej **elektrycznej**”.	„b) w ust. $8d^4$ po wyrazach „, a moc zainstalowana” dodaje się wyraz „elektryczna”, c) w ust. $8d^5$ w pkt 1 po wyrazach „i mocy zainstalowanej elektrycznej mikroinstalacji” dodaje się wyrazy „ , a w przypadku przyłączania wraz z tą	**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga spoza zakresu przedmiotowego projektu. Uwaga zostanie poddana analizom w ramach dalszych prac legislacyjnych.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			W związku z powyższym zmienia się lit. b i c projektu nowelizacji oraz dodaje się w pkt 2 nowe litery d, e, f i g. Takiego pojęcia tj. mocy zainstalowanej elektrycznej używa się w art. 7 m.in. w ust. 1, ust. 2^2, ust. 3dk, ust. $8d^5$, ust. 8g.	mikroinstalacją magazynu energii, również moc zainstalowaną elektryczną tego magazynu”, d) w ust. $8d^{10}$ po wyrazach „, o mocy zainstalowanej” dodaje się wyraz „elektrycznej”, e) ust. $8d^{12}$ otrzymuje brzmienie: „$8d^{12}$. W przypadku przyłączenia do sieci dystrybucyjnej mikroinstalacji z magazynem energii elektrycznej, do mocy zainstalowanej elektrycznej mikroinstalacji, o której mowa w ust. $8d^4$, nie wlicza się mocy zainstalowanej elektrycznej magazynu energii elektrycznej, o ile: 1)moc zainstalowana elektryczna magazynu energii elektrycznej jest nie większa niż 2,2 krotność mocy zainstalowanej elektrycznej mikroinstalacji oraz	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				2)łączna moc, która może być wprowadzana do sieci dystrybucyjnej przez mikroinstalację z magazynem energii elektrycznej jest nie większa, niż moc zainstalowana elektryczna mikroinstalacji. f) w ust. 8e: - w pkt 1 i 3 po wyrazach „mocy zainstalowanej” dodaje się wyraz „elektrycznej”; - w pkt 4 i 5 po wyrazach „moc zainstalowana” dodaje się wyraz „elektryczna”; g) w ust. $8e^2$ po wyrazach „moc zainstalowana” dodaje się wyraz „elektryczna”;”	
256.	Polskie Towarzystwo Przesyłu i Rozdziału Energii Elektrycznej (PTPiREE)	Art. 4 pkt 2 lit. b i c projektu ustawy (art. 7 ust $8d^5$ i $8d^{12}$ ustawy – Prawo energetyczne)	Moc zainstalowana magazynu energii powinna być mniejsza niż moc zainstalowana mikroinstalacji. W innym przypadku spowoduje to gwałtowne piki energii wprowadzanej do sieci lub też bardzo szybkie naładowanie się magazynu energii. Natomiast większą wagę należy brać w zakresie pojemności magazynu energii elektrycznej, który jest	Propozycja zmiany tekstu na poniższy: „b) w ust. $8d^4$ po wyrazach „,a moc zainstalowana” dodaje się wyraz „elektryczna”, c) w ust. $8d^5$ w pkt 1 po wyrazach „i mocy zainstalowanej elektrycznej mikroinstalacji”	**Uwaga nieuwzględniona** Ograniczenie mocy magazynu energii wpłynie na zdolność tego magazynu do przyjmowania energii z mikroinstalacji fotowoltaicznych. Może to skutkować sytuacją, w której magazyn energii nie będzie w stanie

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			parametrem znacznie ważniejszym od mocy magazynu. Istotne jest zauważenie skutków, jakie wystąpią jeżeli dopuścimy do większej mocy magazynu energii niż mikroinstalacji. Jeżeli klient wybiera magazyn energii o mocy większej niż moc mikroinstalacji, będzie to powodowało tylko szybsze naładowanie i rozładowanie się magazynu energii elektrycznej, co może wpływać na pojawienie się jeszcze większych niż obecnie pików w ilości energii wprowadzonej do sieci – czyli bardzo niepożądanego zjawiska dokładnie odwrotnego od tego jakie miało dać zastosowanie magazynów. OSD obserwują już coraz częściej przypadki klientów posiadających magazyn energii z mikroinstalacją, które mogą istotnie wpływać na niestabilność pracy sieci.	dodaje się wyrazy „ , a w przypadku przyłączania wraz z tą mikroinstalacją magazynu energii, również moc zainstalowaną elektryczną tego magazynu”, d) w ust. 8d[10] po wyrazach „, o mocy zainstalowanej” dodaje się wyraz „elektrycznej”, e) ust. 8d[12] otrzymuje brzmienie: „8d[12]. W przypadku przyłączenia do sieci dystrybucyjnej mikroinstalacji z magazynem energii elektrycznej, do mocy zainstalowanej elektrycznej mikroinstalacji, o której mowa w ust. 8d[4], nie wlicza się mocy zainstalowanej elektrycznej magazynu energii elektrycznej, o ile: 1)moc zainstalowana elektryczna magazynu energii elektrycznej jest nie większa niż 0,8	oddać wystarczającej mocy, co zmusi prosumenta do korzystania z energii z sieci operatora w celu pokrycia chwilowego zapotrzebowania, co pogorszy i tak trudną już sytuację prosumentów rozliczających się w systemie net-billing w kontekście niskiej opłacalności ich rozliczeń. Aktualnie istotnym problemem jest niedostosowanie procesu ładowania magazynu energii do godzin szczytowych, a nie sama moc ładowania. W związku z tym istotne jest świadome korzystanie i zarządzania magazynami przez użytkowników – szczególnie w świetle obowiązujących cen godzinowych. Należy także podkreślić, że proponowana zmiana zwiększenia mocy magazynu do 2,2-krotności mocy zainstalowanej mikroinstalacji zapewnia optymalne wykorzystanie energii

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			Dlatego bardzo istotne jest zwrócenie uwagi na pojemność magazynu energii oraz wprowadzenie ustawowo godziny rozpoczęcia się ładowania się magazynów energii elektrycznej z energii wytworzonej w mikroinstalacji. Doświadczenia OSD wskazują, że po zainstalowaniu magazynu (zwłaszcza o mocy większej niż moc mikroinstalacji) do wcześniej istniejącej mikroinstalacji, magazyn naładował się już koło godziny 9:00. Następnie pojawia się duży pik energii wprowadzonej do sieci (na szczyt produkcji mikroinstalacji PV nakłada się energią wprowadzana z magazynu, przy jednoczesnym braku autokonsumpcji i braku zapotrzebowania na energie w sieci niskiego napięcia) w godzinach, gdy autokonsumpcja ma znikomy poziom. Jest to zjawisko bardzo niepożądane, a dołożenie magazynu powoduje znaczne pogorszenie warunków pracy sieci, gdyż magazyn rozładowuje się w okresie najmniejszego zapotrzebowania na energię powodując dalsze przeciążenia sieci.	mocy zainstalowanej elektrycznej mikroinstalacji oraz 2)pojemność magazynu energii elektrycznej jest nie mniejsza niż 4 krotność jego mocy oraz 3) łączna moc, która może być wprowadzana do sieci dystrybucyjnej przez mikroinstalację z magazynem energii elektrycznej jest nie większa, niż moc zainstalowana elektryczna mikroinstalacji. Koszt instalacji układu zabezpieczającego mikroinstalacji z magazynem energii elektrycznej, w tym realizującego funkcję, o której mowa w powyższym ppkt. 3), ponosi podmiot ubiegający się o przyłączenie.” f) w ust. 8e: - w pkt 1 i 3 po wyrazach „mocy zainstalowanej” dodaje się wyraz „elektrycznej”;	produkowanej przez mikroinstalację prosumenta rozliczającego się w systemie rozliczeń net-billing i jednocześnie zapewnia bezpieczeństwo sieci elektroenergetycznej. Proponowane przepisy są wynikiem dialogu z branżą i operatorami.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			W związku z powyższym, brak uregulowania prawnego w zakresie okresów ładowania i rozładowywania się magazynów energii może spowodować bezcelowość instalowania takich urządzeń. Konsekwencją braku legislacji w powyższym zakresie może spowodować: • nadal występujące problemy napięciowe i wyłączanie się mikroinstalacji, • pojawienie się większej ilości redysponowania nierynkowego, • destabilizacje pracy sieci. Podsumowując, magazyn energii powinien mieć na tyle dużą pojemność i stosunkowo niską moc oraz określone godziny ładowania i rozładowywania, tak aby energia wyprodukowana z mikroinstalacji w godzinach szczytu generacji została wykorzystana w celu ładowania	- w pkt 4 i 5 po wyrazach „moc zainstalowana” dodaje się wyraz „elektryczna”; g) w ust. 8e[2] po wyrazach „moc zainstalowana” dodaje się wyraz „elektryczna”;”	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			magazynów energii i umożliwiła dalszy rozwój źródeł OZE. Proponujemy również jednoznacznie doprecyzować, że podmiot przyłączany odpowiada i realizuję instalację układu zabezpieczającego dla magazynów energii elektrycznej. Dodatkowe koszty związane z zabudową w/w zabezpieczeń nie powinny zwiększać kosztów taryfowych ponoszonych przez Operatorów Systemów Dystrybucyjnych. Instalowanie przez prosumentów magazynów energii elektrycznej nie może powodować zagrożeń dla bezpieczeństwa pracy sieci elektroenergetycznej. Wnioskujemy również o ujednolicenie w art. 7 ustawy Prawo energetyczne pisowni zwrotu „mocy zainstalowanej” i wprowadzenie zwrotu „mocy zainstalowanej **elektrycznej**”. W związku z powyższym zmienia się lit. b i c projektu nowelizacji oraz dodaje się w		

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			pkt 2 nowe litery d, e, f i g. Takiego pojęcia tj. mocy zainstalowanej elektrycznej używa się w art. 7 m.in. w ust. 1, ust. 2^2, ust. 3dk, ust. $8d^5$, ust. 8g.		
257.	Grupa Tauron	Art. 4 pkt 2 lit. c projektu ustawy (art. 7 ust $8d^{12}$ pkt 1 i 2 ustawy – Prawo energetyczne)	Moc zainstalowana magazynu energii powinna być mniejsza niż moc zainstalowana mikroinstalacji. W innym przypadku może to spowodować gwałtowne peak-ki energii wprowadzanej do sieci lub też bardzo szybkie naładowanie się magazynu energii. Jeżeli klient wybrałby magazyn energii o mocy większej niż moc mikroinstalacji, będzie to powodowało tylko szybsze naładowanie i rozładowanie się magazynu energii, co może wpływać na pojawienie się peak-ów w ilości energii wprowadzonej do sieci. Dlatego istotne jest zwrócenie uwagi na **pojemność magazynu energii**. Brak legislacji w powyższym zakresie może spowodować:	W art. 7 ust $8d^{12}$ otrzymuje brzmienie: „$8d^{12}$. Moc zainstalowana magazynu energii jest nie większa niż 0,8 mocy zainstalowanej mikroinstalacji, przy czym pojemność tego magazynu energii jest nie mniejsza niż 4 krotność jego mocy.”	**Uwaga nieuwzględniona** Ograniczenie mocy magazynu energii wpłynie na zdolność tego magazynu do przyjmowania energii z mikroinstalacji fotowoltaicznych. Może to skutkować sytuacją, w której magazyn energii nie będzie w stanie oddać wystarczającej mocy, co zmusi prosumenta do korzystania z energii z sieci operatora w celu pokrycia chwilowego zapotrzebowania, co pogorszy i tak trudną już sytuację prosumentów rozliczających się w systemie net-billing w kontekście niskiej opłacalności ich rozliczeń. Aktualnie istotnym problemem jest niedostosowanie procesu ładowania magazynu energii do godzin szczytowych, a nie sama moc ładowania. W związku z

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			-nadal występujące problemy napięciowe i wyłączanie się mikroinstalacji, -pojawienie się większej ilości redyspononowań nierynkowych, -destabilizacje pracy sieci. Podsumowując, magazyn energii powinien mieć na tyle dużą pojemność i dostosowaną moc tak aby energia wyprodukowana z mikroinstalacji w godzinach szczytu generacji została wykorzystana w celu ładowania magazynów energii i umożliwiła dalszy rozwój źródeł OZE.		tym istotne jest świadome korzystanie i zarządzania magazynami przez użytkowników – szczególnie w świetle obowiązujących cen godzinowych. Należy także podkreślić, że proponowana zmiana zwiększenia mocy magazynu do 2,2-krotności mocy zainstalowanej mikroinstalacji zapewnia optymalne wykorzystanie energii produkowanej przez mikroinstalację prosumenta rozliczającego się w systemie rozliczeń net-billing i jednocześnie zapewnia bezpieczeństwo sieci elektroenergetycznej. Proponowane przepisy są wynikiem dialogu z branżą i operatorami.
258.	Polski Komitet Energii Elektrycznej	Art. 4 pkt. 2 lit. c projektu ustawy (art. 7 ust. 8d[12] ustawy – Prawo energetyczne)	Zaproponowane brzmienie przepisu, nie uwzględnia, że obecne brzmienie art. 7 ust. 8d[12] ustawy prawo energetyczne zawiera na końcu tego przepisu treść:	ust 8d[12] otrzymuje brzmienie: *W przypadku przyłączenia do sieci dystrybucyjnej mikroinstalacji z magazynem energii elektrycznej, do mocy zainstalowanej mikroinstalacji, o której*	**Uwaga uwzględniona**

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			„- jest nie większa niż moc zainstalowana elektryczna mikroinstalacji.” Wobec powyższego zaproponowano korektę redakcyjną przepisu.	*mowa w ust. 8d[4], nie wlicza się mocy zainstalowanej magazynu energii elektrycznej, o ile:* *1) moc zainstalowana magazynu energii elektrycznej jest nie większa niż 2,2 krotność mocy zainstalowanej elektrycznej mikroinstalacji oraz* *2) łączna moc, która może być wprowadzana do sieci dystrybucyjnej przez mikroinstalację z magazynem energii elektrycznej jest nie większa, niż moc zainstalowana elektryczna mikroinstalacji.”*	
259.	Polski Komitet Światowej Rady Energetycznej/ TAURON	Art. 4 pkt 2 lit. c projektu ustawy (art. 7 ust. 8d[12] ustawy – Prawo energetyczne)	Moc zainstalowana magazynu energii powinna być mniejsza niż moc zainstalowana mikroinstalacji. W innym przypadku może to spowodować gwałtowne peak-ki energii wprowadzanej do sieci lub też bardzo szybkie naładowanie się magazynu energii. Jeżeli klient wybrałby magazyn energii o mocy większej niż moc mikroinstalacji, będzie to powodowało tylko szybsze	W art. 7 ust. 8d[12] otrzymuje brzmienie: „8d[12]. Moc zainstalowana magazynu energii jest nie większa niż 0,8 mocy zainstalowanej mikroinstalacji, przy czym pojemność tego magazynu energii jest nie mniejsza niż 4 krotność jego mocy.”	**Uwaga nieuwzględniona** Ograniczenie mocy magazynu energii wpłynie na zdolność tego magazynu do przyjmowania energii z mikroinstalacji fotowoltaicznych. Może to skutkować sytuacją, w której magazyn energii nie będzie w stanie oddać wystarczającej mocy, co zmusi prosumenta do korzystania z energii z sieci operatora w

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			naładowanie i rozładowanie się magazynu energii, co może wpływać na pojawienie się peak-ów w ilości energii wprowadzonej do sieci. Dlatego istotne jest zwrócenie uwagi na **pojemność magazynu energii**. Braklegislacjiwpowyższymzakresiemoże spowodować: • nadal występujące problemy napięciowe i wyłączanie się mikroinstalacji, • pojawienie się większej ilości redysponowań • nierynkowych, • destabilizacje pracy sieci. Podsumowując, magazyn energii powinien mieć na tyle dużą pojemność i dostosowaną moc lub określone godziny ładowania, tak aby energia wyprodukowana z mikroinstalacji w godzinach		celu pokrycia chwilowego zapotrzebowania, co pogorszy i tak trudną już sytuację prosumentów rozliczających się w systemie net-billing w kontekście niskiej opłacalności ich rozliczeń. Aktualnie istotnym problemem jest niedostosowanie procesu ładowania magazynu energii do godzin szczytowych, a nie sama moc ładowania. W związku z tym istotne jest świadome korzystanie i zarządzania magazynami przez użytkowników – szczególnie w świetle obowiązujących cen godzinowych. Należy także podkreślić, że proponowana zmiana zwiększenia mocy magazynu do 2,2-krotności mocy zainstalowanej mikroinstalacji zapewnia optymalne wykorzystanie energii produkowanej przez mikroinstalację prosumenta rozliczającego się w systemie rozliczeń net-billing i jednocześnie zapewnia

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			szczytu generacji została wykorzystana w celu ładowania magazynów energii i umożliwiła dalszy rozwój źródeł OZE.		bezpieczeństwo sieci elektroenergetycznej. Proponowane przepisy są wynikiem dialogu z branżą i operatorami.
260.	Polski Komitet Światowej Rady Energetycznej/ GK PGE	Art. 4 pkt 2 lit. c projektu ustawy (art. 7 ust. 8d[12] pkt 1 ustawy prawo energetyczne)	Uważamy, że wprowadzenie współczynnika 2,2 nie jest zasadne. W OSR przytacza się, iż taka zmiana ma umożliwić prosumentom montaż magazynów o większej pojemności oraz zwiększenie autokonsumpcji. Nie jest to zgodne z prawdą. Zwiększanie mocy magazynu energii elektrycznej nie jest konieczne w celu zwiększania jego pojemności. Co więcej wprowadzenie tak zaproponowanych zapisów może doprowadzić do problemów sieciowych. Zgodnie z obowiązującymi przepisami moc mikroinstalacji może wynosić maksymalnie 50 kW ale nie więcej niż moc przyłączeniowa obiektu. Oznacza to, że zgodnie z proponowanymi zapisami magazyn mógłby posiadać moc znacznie większą niż te przewidziane w mocy przyłączeniowej budynku. Można wyobrazić sobie sytuację, w której	W art. 7 w ust 8d12 pkt 1 otrzymuje brzmienie: *„1) moc zainstalowana magazynu energii elektrycznej jest nie większa niż 1,0 krotność mocy zainstalowanej mikroinstalacji, przy czym pojemność tego magazynu jest nie większa niż 3 krotność mocy tego magazyny oraz”*	**Uwaga nieuwzględniona** Ograniczenie mocy magazynu energii wpłynie na zdolność tego magazynu do przyjmowania energii z mikroinstalacji fotowoltaicznych. Może to skutkować sytuacją, w której magazyn energii nie będzie w stanie oddać wystarczającej mocy, co zmusi prosumenta do korzystania z energii z sieci operatora w celu pokrycia chwilowego zapotrzebowania, co pogorszy i tak trudną już sytuację prosumentów rozliczających się w systemie net-billing w kontekście niskiej opłacalności ich rozliczeń.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			odbiorcy tak dostosowują swoje magazyny, aby mogły one pobierać energię z sieci. Jednoczesny pobór wielu magazynów o mocy zainstalowanej znacznie przekraczającej moce przyłączeniowe z pewnością stanowi przesłankę do pojawienia się przekroczeń napięciowych zarówno na poziomie sieci nn jak i Sn. Co więcej należy podkreślić, że w praktyce projektowania sieci Sn zakładane są współczynniki jednoczesności poboru energii na poziomach oscylujących w okolicach współczynnika 0,7/0,8. Ze względu na bezpieczeństwo sieci to właśnie taką część mocy przyłączeniowej powinna stanowić maksymalna moc zainstalowana magazynu		Aktualnie istotnym problemem jest niedostosowanie procesu ładowania magazynu energii do godzin szczytowych, a nie sama moc ładowania. W związku z tym istotne jest świadome korzystanie i zarządzania magazynami przez użytkowników – szczególnie w świetle obowiązujących cen godzinowych. Należy także podkreślić, że proponowana zmiana zwiększenia mocy magazynu do 2,2-krotności mocy zainstalowanej mikroinstalacji zapewnia optymalne wykorzystanie energii produkowanej przez mikroinstalację prosumenta rozliczającego się w systemie rozliczeń net-billing i jednocześnie zapewnia bezpieczeństwo sieci elektroenergetycznej. Proponowane przepisy są wynikiem dialogu z branżą i operatorami.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
261.	Polski Komitet Energii Elektrycznej	Art. 4 pkt 2 lit. c projektu ustawy (art. 7 ust. 8d[12] pkt 1 ustawy – Prawo energetyczne)	Moc zainstalowana magazynu energii powinna być mniejsza niż moc zainstalowana mikroinstalacji. W innym przypadku może to spowodować gwałtowne peak-ki energii wprowadzanej do sieci lub też bardzo szybkie naładowanie się magazynu energii. Jeżeli klient wybiera magazyn energii o mocy większej niż moc mikroinstalacji, będzie to powodowało tylko szybsze naładowanie i rozładowanie się magazynu energii, co może wpływać na pojawienie się pików w ilości energii wprowadzonej do sieci. Dlatego istotne jest zwrócenie uwagi na pojemność magazynu energii oraz wprowadzenie ustawowo godziny rozpoczęcia ładowania się magazynów energii elektrycznej z energii wytworzonej w mikroinstalacji.	1)moc zainstalowana magazynu energii elektrycznej jest nie większa niż **0,8** mocy zainstalowanej mikroinstalacji, **przy czym pojemność tego magazynu jest nie mniejsza niż 4 krotność jego mocy**	**Uwaga nieuwzględniona** Ograniczenie mocy magazynu energii wpłynie na zdolność tego magazynu do przyjmowania energii z mikroinstalacji fotowoltaicznych. Może to skutkować sytuacją, w której magazyn energii nie będzie w stanie oddać wystarczającej mocy, co zmusi prosumenta do korzystania z energii z sieci operatora w celu pokrycia chwilowego zapotrzebowania, co pogorszy i tak trudną już sytuację prosumentów rozliczających się w systemie net-billing w kontekście niskiej opłacalności ich rozliczeń. Aktualnie istotnym problemem jest niedostosowanie procesu ładowania magazynu energii do godzin szczytowych, a nie sama moc ładowania. W związku z tym istotne jest świadome korzystanie i zarządzania magazynami przez użytkowników –

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			Brak legislacji w powyższym zakresie może spowodować: -nadal występujące problemy napięciowe i wyłączanie się mikroinstalacji, -pojawienie się większej ilości redyspononowań nierynkowych,-destabilizacje pracy sieci. Podsumowując, magazyn energii powinien mieć na tyle dużą pojemność i stosunkowo niską moc lub określone godziny ładowania, tak aby energia wyprodukowana z mikroinstalacji w godzinach szczytu generacji została wykorzystana w celu ładowania magazynów energii i umożliwiła dalszy rozwój źródeł OZE.		szczególnie w świetle obowiązujących cen godzinowych. Należy także podkreślić, że proponowana zmiana zwiększenia mocy magazynu do 2,2-krotności mocy zainstalowanej mikroinstalacji zapewnia optymalne wykorzystanie energii produkowanej przez mikroinstalację prosumenta rozliczającego się w systemie rozliczeń net-billing i jednocześnie zapewnia bezpieczeństwo sieci elektroenergetycznej. Proponowane przepisy są wynikiem dialogu z branżą i operatorami.
262.	ORLEN S.A.	Art. 4 pkt. 2 lit. c projektu ustawy (art. 7 ust. 8d[12] ustawy – Prawo energetyczne)	Zaproponowane brzmienie przepisu nie uwzględnia, że obecne brzmienie art. 7 ust. 8d[12] ustawy prawo energetyczne zawiera na końcu tego przepisu treść: *„- jest nie większa niż moc zainstalowana elektryczna mikroinstalacji.”*	Ust. 8d[12] otrzymuje brzmienie: 8d[12]. W przypadku przyłączenia do sieci dystrybucyjnej mikroinstalacji z magazynem energii elektrycznej, do mocy zainstalowanej mikroinstalacji,	**Uwaga uwzględniona** Stosowne zmiany zostaną naniesione na projekt przepisów.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			Wobec powyższego zaproponowano korektę redakcyjną przepisu.	o której mowa w ust. 8d[4], nie wlicza się mocy zainstalowanej magazynu energii elektrycznej, o ile: 1) moc zainstalowana magazynu energii elektrycznej jest nie większa niż 2,2 krotność mocy zainstalowanej elektrycznej mikroinstalacji oraz 2) łączna moc, która może być wprowadzana do sieci dystrybucyjnej przez mikroinstalację z magazynem energii elektrycznej jest nie większa, niż moc zainstalowana elektryczna mikroinstalacji.”	
263.	GK PGE	Art. 4 pkt 2 lit. c projektu ustawy (art. 7 ust. 8d[12] pkt 1 ustawy – Prawo energetyczne)	Uważamy, że wprowadzenie współczynnika 2,2 nie jest zasadne. W OSR wskazuje się, iż taka zmiana ma umożliwić prosumentom montaż magazynów o większej pojemności oraz zwiększenie autokonsumpcji. Nie jest to zgodne z prawdą. Zwiększanie mocy magazynu energii elektrycznej nie jest konieczne w celu zwiększania jego pojemności. Co więcej wprowadzenie tak	W art. 7 w ust 8d[12] pkt 1 otrzymuje brzmienie: *„1)moc zainstalowana magazynu energii elektrycznej jest nie większa niż **0,8** krotność mocy zainstalowanej mikroinstalacji, **przy czym pojemność tego magazynu jest nie mniejsza niż 4 krotność mocy tego magazynu** oraz”*	**Uwaga nieuwzględniona** Ograniczenie mocy magazynu energii wpłynie na zdolność tego magazynu do przyjmowania energii z mikroinstalacji fotowoltaicznych. Może to skutkować sytuacją, w której magazyn energii nie będzie w stanie oddać wystarczającej mocy, co zmusi prosumenta do

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			zaproponowanych zapisów może doprowadzić do problemów sieciowych. Zgodnie z obowiązującymi przepisami moc mikroinstalacji może wynosić maksymalnie 50 kW ale nie więcej niż moc przyłączeniowa obiektu. Oznacza to, że zgodnie z proponowanymi zapisami magazyn mógłby posiadać moc znacznie większą niż moc przyłączeniowa budynku. Można wyobrazić sobie sytuację, w której odbiorcy tak dostosowują swoje magazyny, aby mogły one pobierać energię z sieci. Jednoczesny pobór wielu magazynów o mocy zainstalowanej znacznie przekraczającej moce przyłączeniowe z pewnością stanowi przesłankę do pojawienia się przekroczeń napięciowych zarówno na poziomie sieci nn, jak i Sn. Co więcej, w praktyce projektowania sieci Sn zakładane są współczynniki jednoczesności poboru energii na poziomach oscylujących w okolicach współczynnika 0,7/0,8. Ze względu na bezpieczeństwo sieci to właśnie wokół takiej części mocy przyłączeniowej powinna		korzystania z energii z sieci operatora w celu pokrycia chwilowego zapotrzebowania, co pogorszy i tak trudną już sytuację prosumentów rozliczających się w systemie net-billing w kontekście niskiej opłacalności ich rozliczeń. Aktualnie istotnym problemem jest niedostosowanie procesu ładowania magazynu energii do godzin szczytowych, a nie sama moc ładowania. W związku z tym istotne jest świadome korzystanie i zarządzania magazynami przez użytkowników – szczególnie w świetle obowiązujących cen godzinowych. Należy także podkreślić, że proponowana zmiana zwiększenia mocy magazynu do 2,2-krotności mocy zainstalowanej mikroinstalacji zapewnia optymalne wykorzystanie energii produkowanej przez mikroinstalację prosumenta rozliczającego się w

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			oscylować maksymalna moc zainstalowana magazynu. W konsekwencji projektowane przepisy powinny odnosić się nie do parametru mocy magazynu, ale jego pojemności, co odda intencję projektowanej regulacji.		systemie rozliczeń net-billing i jednocześnie zapewnia bezpieczeństwo sieci elektroenergetycznej. Proponowane przepisy są wynikiem dialogu z branżą i operatorami.
264.	Stowarzyszenie Branży Fotowoltaicznej i Magazynowania Energii (dawniej Stowarzyszenie Branży Fotowoltaicznej Polska PV)	Art. 4 pkt 2 lit. c projektu ustawy (art. 7 ust 8d[12] pkt 1 i 2 ustawy – Prawo energetyczne)	Dodana część „co musi zostać potwierdzone oświadczeniem odbiorcy na etapie zgłoszenia mikroinstalacji z magazynem energii.” jest istotna, by nie pojawiały się próby swobodnej interpretacji OSD w jaki sposób ma być realizowane potwierdzenie łącznej mocy, która może być wprowadzana do sieci przez mikroinstalację z magazynem energii. Obecny kształt zapisu nie gwarantuje, że zgłaszane magazyny energii o mocy do 2,2 razy większej od mocy mikroinstalacji będą akceptowane przez operatorów systemu dystrybucyjnego, gdyż mogą oni nadal sumować moc magazynu energii powołując się na drugą część zapisu, mówiącą o granicznej mocy możliwej do wprowadzenia przez mikroinstalację. W	w ust 8d[12] pkt 1 i 2 powinny posiadać pierwotne, ustalone z operatorami oraz PTPiREE brzmienie (co zostało także zaznaczone w Ocenie Skutków Regulacji): *1) moc zainstalowana magazynu energii elektrycznej jest nie większa niż 2,2 krotność mocy zainstalowanej mikroinstalacji oraz* *łączna moc, która może być wprowadzana do sieci dystrybucyjnej przez mikroinstalację z magazynem energii*	**Uwaga nieuwzględniona** W odniesieniu do proponowanego fragmentu *co musi zostać potwierdzone oświadczeniem odbiorcy na etapie zgłoszenia mikroinstalacji z magazynem energii, uwaga nieuwzględniona.* Po analizie uwagi zaproponowano zmianę, polegającą na dodaniu w ust. 8d[5] pkt 1 wyrazów „, a w przypadku przyłączania wraz z tą mikroinstalacją magazynu energii, również moc zainstalowaną elektryczną tego magazynu”, co stanowi istotne uzupełnienie obecnie obowiązujących przepisów. W aktualnym stanie prawnym, zgodnie z art. 7 ust. 8d[4] i 8d[5], zgłoszenie

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			ocenie Stowarzyszenia należałoby doprecyzować drugą część brzmienia tego ustępu zgodnie z informacją zawartą w ocenie skutków regulacji dodając część mówiącą o tym, że moc możliwa do wprowadzenia powinna wynikać z oświadczenia podmiotu przyłączonego, a nie z dokumentacji technicznej urządzenia, co obecnie ma miejsce.	*elektrycznej jest nie większa, niż moc zainstalowana elektryczna mikroinstalacji, co musi zostać potwierdzone oświadczeniem odbiorcy na etapie zgłoszenia mikroinstalacji z magazynem energii.*	przyłączenia mikroinstalacji do sieci wymaga podania m.in. rodzaju i mocy zainstalowanej elektrycznej mikroinstalacji, ale nie zobowiązuje do podania mocy magazynów energii. Proponowana regulacja odpowiada na potrzeby wynikające z dynamicznego rozwoju energetyki prosumenckiej oraz integracji mikroinstalacji z magazynami energii, przez co czyni system bardziej nowoczesnym i efektywnym.
265.	Górnośląskie Przedsiębiorstwo Wodociągów S.A.	Art. 4 pkt 2 lit. c projektu ustawy (art. 7 ust 8d[12] pkt 1 i 2 ustawy – Prawo energetyczne)	Sumowanie mocy mikroinstalacji i magazynu energii może przyczynić się do rozwoju rynku magazynowania energii i zwiększenia elastyczności systemu elektroenergetycznego.	Ministerstwo Klimatu i Ochrony Środowiska wskaże uwarunkowania zobowiązujące operatorów sieci dystrybucyjnych energii elektrycznej do przyłączania instalacji energii odnawialnej wyposażone we właściwej pojemności magazyny energii.	**Uwaga wyjaśniona** Projektodawca wyjaśnia, że art. 7 ust . 8d pkt 1 i 2 ustawy - Prawo energetyczne, do którego odnosi się uwaga dotyczy przyłączania do sieci źródeł innych niż mikroinstalacje. Uwarunkowania zobowiązujące operatorów sieci do przyłączania mikroinstalacji wraz z magazynem energii są zawarte w art. 7 ust. 8d12

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
266.	Izba Gospodarcza Gazownictwa (IGG)	Art. 4 pkt 4 projektu ustawy (nowy art. 7a[1] ust. 3 ustawy - Prawo energetyczne).	Przepis zawiera upoważnienie ustawowe do wydania rozporządzenia określającego parametry jakościowe biogazu transportowanego gazociągiem bezpośrednim oraz sposoby ich pomiarów i rejestracji. Podmiot wprowadzający biogaz musi zapewnić odpowiednie parametry jakościowe, a zatem bez wyznaczania tych parametrów nie będzie możliwe w praktyce wykorzystywanie gazociągu bezpośredniego biogazu na tych zasadach, które proponuje Projektodawca. Zgodnie z § 13 Zasad techniki prawodawczej „Jednocześnie z projektem ustawy przygotowuje się projekty rozporządzeń o znaczeniu podstawowym dla jej funkcjonowania”.	Dołączenie do projektu ustawy także projektu rozporządzenia wydaje się zasadne i celowe.	**Uwaga wyjaśniona** Projekt aktu wykonawczego zostanie przedstawiony na dalszych etapach procesu legislacyjnego ustawy, tj. przy przedłożeniu Stałemu Komitetu Rady Ministrów. Ponadto, projekt przedmiotowego rozporządzenia będzie poddany uzgodnieniom międzyresortowym, konsultacjom publicznym oraz opiniowaniu w ramach odrębnej ścieżki legislacyjnej.
267.	ORLEN S.A.	Art. 4 pkt 4 projektu ustawy (nowy art. 7a[1] ust. 3 ustawy – Prawo energetyczne).	Przepis zawiera upoważnienie ustawowe do wydania rozporządzenia określającego parametry jakościowe biogazu transportowanego gazociągiem bezpośrednim oraz sposoby ich pomiarów i rejestracji. Podmiot wprowadzający biogaz musi zapewnić odpowiednie parametry jakościowe, a zatem bez wyznaczania tych parametrów nie będzie możliwe w praktyce wykorzystywanie gazociągu bezpośredniego biogazu na tych zasadach, które proponuje Projektodawca. Zgodnie z § 13 Zasad techniki prawodawczej „Jednocześnie z projektem ustawy przygotowuje się projekty rozporządzeń o znaczeniu podstawowym dla jej funkcjonowania”.	Dołączenie do projektu ustawy także projektu rozporządzenia wydaje się zasadne i celowe.	**Uwaga wyjaśniona** Projekt aktu wykonawczego zostanie przedstawiony na dalszych etapach procesu legislacyjnego ustawy, tj. przy przedłożeniu Stałemu Komitetu Rady Ministrów. Ponadto, projekt przedmiotowego rozporządzenia będzie poddany uzgodnieniom międzyresortowym, konsultacjom publicznym oraz opiniowaniu w ramach odrębnej ścieżki legislacyjnej.
268.	Stowarzyszenie Energii Odnawialnej	Art. 4 pkt 4a (nowy) projektu ustawy Art. 9c ust. 7g, ust. 7i[1]–7i[2], ust. 7k[1]-7k[3] ustawy –	Poprawka ma na celu doprecyzowanie postanowień ustawy – Prawo energetyczne w zakresie stosowania przez OSD i OSD redysponowania nierynkowego w związku z obserwowanymi praktykami rozliczeń z wytwórcami i posiadaczami energii elektrycznej, które nie odpowiadają w pełni warunkom zakreślonym	Art. 4. W ustawie z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (Dz. U. z 2024 r. poz. 266, 834 i 859) wprowadza się następujące zmiany: 5) w art. 9c:	**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga poza zakresem przedmiotowym projektu. Uwaga zostanie poddana analizom w ramach dalszych prac legislacyjnych.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
		Prawo energetyczne Art. 6 pkt 26 projektu (art. 93 ust. 18 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	w art. 13 Rozporządzenia Rynkowego UE 2019/943. W szczególności, wytwórcy przyłączeni do sieci dystrybucyjnych nie mają obecnie zapewnionego dostępu do redysponowania rynkowego – OSD nie zamawiają jeszcze usług elastyczności w ramach systemów dystrybucyjnych, zaś nowe Warunki Dotyczące Bilansowania obowiązujące od 14 czerwca 2024 r. (WDB) zawierają szereg barier obiektywnie stojących na przeszkodzie dostępowi do redysponowania rynkowego. Dotychczasowa praktyka rozliczania rekompensat abstrahuje też od obowiązku zapewnienia rekompensaty na poziomie co najmniej odpowiadającym rynkowej wartości niewytworzonej energii elektrycznej (art. 13 ust. 7 Rozporządzenia Rynkowego UE 2019/943). Równoważenie interesów uczestników rynku wymaga zatem doprecyzowania zasad postępowania w przypadku redysponowania nierynkowego, aby nie pojawiały się nieuzasadnione różnice w warunkach uczestnictwa w rynku energii pomiędzy uczestnikami ponoszącymi tożsame ryzyko rynkowe i cenowe w ramach swojej działalności gospodarczej. Proponowane uzupełnienia mają na celu odzwierciedlenie na poziomie przepisów krajowych minimalnych wymogów z Rozporządzenia Rynkowego z uwzględnieniem zasad sprzedaży energii elektrycznej przez podmioty koncesjonowane. Do czasu zmiany WDB w taki sposób, aby korekty pozycji bilansowej wytwórców i posiadaczy energii odzwierciedlały skutki poleceń OSP, niezbędne jest	a)ust. 7g otrzymuje brzmienie: „7g. Rekompensata finansowa, o której mowa w art. 13 ust. 7 rozporządzenia 2019/943, nie przysługuje w przypadku wyłączenia jednostki wytwórczej lub zmniejszenia wytwarzania mocy przez tę jednostkę, lub wyłączenia magazynu energii elektrycznej lub zmniejszenia pobieranej lub wprowadzanej mocy przez ten magazyn, jeżeli umowa o przyłączenie jednostki wytwórczej lub magazynu energii elektrycznej zawiera postanowienia skutkujące brakiem gwarancji niezawodnych dostaw energii elektrycznej w granicach, w jakich moc tej jednostki nie jest objęta ofertą w ramach rynku bilansującego energii elektrycznej lub umowami sprzedaży energii elektrycznej. b)po ust. 7i dodaje się ust. $7i^1$–$7i^2$ w brzmieniu: „$7i^1$. Rekompensatę finansową ustala się w oparciu o: 1)ilość energii niewytworzonej lub niewprowadzonej ponownie do sieci z magazynu energii na skutek redysponowania nierynkowego, wyznaczonej jako oszacowany wolumen energii niewprowadzony do sieci w miejscu przyłączenia, możliwy do wyprodukowania z uwzględnieniem ograniczeń mocy po stronie redysponowanej jednostki wytwórczej lub możliwy do wprowadzenia do sieci z	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			wyrównywania strat ponoszonych na skutek przeszkody w wykonaniu umów sprzedaży energii. Zmiany w art. 9c ust. 7g mają na celu odzwierciedlenie standardu postępowania w ramach obecnie wydawanych warunków przyłączenia do sieci i zawieranych umów o przyłączenie w sytuacji, gdy dany operator nie gwarantuje niezawodnych dostaw energii elektrycznej. Ochroną objęta powinna być zawsze taka ilość energii, na którą w systemie występuje zapotrzebowanie (tj. jest objęta umową sprzedaży energii elektrycznej) oraz ilość wynikająca z uczestnictwa danej jednostki wytwórczej w bilansowaniu KSE. Unormowanie tej kwestii na poziomie ustawy jest również niezbędne aby zapewnić równe warunki konkurencji wszystkim uczestnikom – w tym wytwórcom i posiadaczom energii, którzy zawarli umowy zawierające nieproporcjonalnie szeroki zakres uprawnień operatorów systemów elektroenergetycznych do ograniczenia wyprowadzenia mocy z danej instalacji. Zmiany w art. 9c ust. $7i^1$–$7i^2$ ustawy – Prawo energetyczne precyzują zasady obliczania rekompensaty finansowej. W szczególności potwierdzają wynikającą z art. 13 ust. 7 Rozporządzenia Rynkowego zasadę rekompensowania wartości rynkowej energii z jednej strony z uwzględnieniem zawartych umów energii elektrycznej, z drugiej strony ustanawiając obiektywny limit odszkodowania w oparciu o notowania cen energii elektrycznej na zorganizowanej platformie obrotu, którą obecnie prowadzi TGE S.A. Daje to gwarancję zachowania wartości rekompensaty na uzasadnionym poziomie.	uwzględnieniem ograniczeń rozładowania po stronie magazynu energii elektrycznej oraz w oparciu o dostępne dane dotyczące źródła energii właściwego dla jednostki wytwórczej, a także pomiar energii wprowadzanej do sieci zgodnie z postanowieniami umowy o świadczenie usług przesyłania lub dystrybucji, 2)cenę energii, o której mowa w pkt 1, w zł/MWh wynikającą z umowy sprzedaży energii elektrycznej wytwórcy, jaką wytwórca uzyskałby ze sprzedaży energii elektrycznej na podstawie tej umowy, gdyby nie redysponowanie nierynkowe, nie wyższą niż średnia cena rocznego instrumentu terminowego z dostawą we wszystkich godzinach roku kalendarzowego następującego po roku, w którym następuje redysponowanie nierynkowe, jako średnia z dziennych kursów rozliczeniowych notowanych na zorganizowanej platformie obrotu w okresie trzydziestu dni poprzedzających dzień redysponowania nierynkowego; 3)cena energii, elektrycznej ustalana zgodnie z warunkami określonymi w instrukcji, o której mowa w art. 9g ust. 1, w zakresie energii elektrycznej niewytworzonej w granicach, w jakich moc jednostki wytwórczej nie była objęta ofertą w ramach rynku bilansującego energii elektrycznej lub umowami sprzedaży energii elektrycznej.	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			Zmiany w art. 9c ust. 7k[1]-7k[3] ustawy – Prawo energetyczne uzupełniają regulację o procedury kontrolne. Zastosowany sposób postępowania i proponowane terminy odpowiadają konstrukcji przyjętej przez ustawodawcę dla prowadzenia postępowań o wpis do rejestru MiOZE. Zapewnia to przejrzystość i terminowość procedury, eliminując ryzyko zbędnych opóźnień w prowadzeniu kontroli i rozpatrywaniu wniosków o wypłatę rekompensaty fiansnowej. Proponowane zmiany w art. 93 ust. 18 ustawy o odnawialnych źródłach energii mają na celu ograniczenie nadmiernej uciążliwości przyjętego sposobu powiadamiania operatorów o ilości energii niewytworzonej na skutek redysponowania nierynkowego. Termin powiadomienia powinien być zbieżny z podejmowaniem decyzji o przeznaczeniu energii elektrycznej z danego miesiąca do rozliczenia w ramach sprzedaży tej energii w aukcyjnym systemie wsparcia. Zgodnie z podstawową strukturą systemu aukcyjnego decyzje takie wytwórcy podejmują po zakończeniu każdego miesiąca wytwarzania energii, na etapie składania wniosku o rozliczenie ujemnego salda do Zarządcy Rozliczeń S.A. Brak jest obiektywnych przesłanek, by w sytuacji redysponowania nierynkowego ustawodawca zmuszał wytwórców do przyspieszenia procesu decyzyjnego wbrew zasadom ustanowionym w aukcyjnym systemie wsparcia. Jednocześnie zbiorcze przekazywanie stosownej informacji ogranicza ilość zawiadomień jakie musi złożyć wytwórca (maksymalnie jedno na miesiąc) oraz musi przetworzyć operator	7i[2]. W przypadku wytwórcy, któremu przysługuje prawo do pokrycia ujemnego salda, o którym mowa w ustawie z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii, albo któremu przysługuje świadectwo pochodzenia w rozumieniu tej ustawy, wysokość rekompensaty finansowej uwzględnia wartości utraconego z tego tytułu przychodu.” b)po ust. 7k dodaje się ust. 7k[1]-7k[3] w brzmieniu: „7k[1]. W przypadku powzięcia przez operatora systemu elektroenergetycznego uzasadnionych wątpliwości co do kompletności i rzetelności wskazanych przez wytwórcę danych, o których mowa w ust. 7i[1] pkt 1 lub 3, niezwłocznie zawiadamia wytwórcę lub posiadacza magazynu energii elektrycznej i Prezesa URE, wskazując te wątpliwości wraz z uzasadnieniem. 7k[2]. Prezes URE weryfikuje zasadność zawiadomienia operatora systemu elektroenergetycznego i w razie konieczności wzywa wytwórcę lub posiadacza magazynu energii elektrycznej do złożenia wyjaśnień w trybie art. 28 w terminie 14 dni. Prezes URE stwierdza poprawność albo orzeka korektę danych w terminie 14 dni od otrzymania wyjaśnień.	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			systemu elektroenergetycznego i Zarządca Rozliczeń S.A. Zatem także przesłanki efektywności i proporcjonalności przemawiają za uwzględnieniem proponowanej poprawki.	7k[3]. Jeżeli od zawiadomienia operatora minęło 28 dni i w tym czasie Prezes URE nie wezwie do złożenia wyjaśnień albo nie zawiadomi o braku zastrzeżeń do przedstawionych danych, a także gdy Prezes URE nie rozstrzygnie o poprawności danych w terminie 28 dni od otrzymania wyjaśnień od wytwórcy lub posiadacza magazynu energii elektrycznej operator systemu elektroenergetycznego rozlicza rekompensatę finansową zgodnie z wnioskiem, o którym mowa w ust. 7k.” Art. 6. W ustawie z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (Dz. U. z 2024 r. poz. 1361) wprowadza się następujące zmiany: […] 26) w art. 93: […] j)ust. 18 otrzymuje brzmienie: „18.W przypadku wydania przez operatora systemu przesyłowego elektroenergetycznego albo operatora systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego polecenia, o którym mowa w art. 9c ust. 7a lub 7b ustawy - Prawo energetyczne, wytwórca informuje operatora, do którego sieci jest przyłączony, czy i jaka część zredukowanej energii powinna zostać rozliczona w danym systemie wsparcia, **w terminie 15 dni od zakończenia miesiąca, którego dotyczyło**	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				wydane polecenie. W przypadku nieprzekazania przez wytwórcę informacji, o której mowa w zdaniu pierwszym, **w terminie 15 dni od zakończenia miesiąca, którego dotyczyło wydane polecenie**, zredukowana energia nie zostanie zaliczona do realizacji zobowiązania wynikającego z danego systemu wsparcia.”	
269.	Polskie Stowarzyszenie Fotowoltaiki	Art. 4 pkt 4a (nowy) projektu ustawy (art. 9c ust. 7g ustawy – Prawo energetyczne) i art. 6 pkt 26 (art. 93 ust. 18 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Poprawka ma na celu doprecyzowanie postanowień ustawy – Prawo energetyczne w zakresie stosowania przez OSD i OSD redysponowania nierynkowego w związku z obserwowanymi praktykami rozliczeń z wytwórcami i posiadaczami energii elektrycznej, które nie odpowiadają w pełni warunkom zakreślonym w art. 13 Rozporządzenia Rynkowego UE 2019/943. W szczególności, wytwórcy przyłączeni do sieci dystrybucyjnych nie mają obecnie zapewnionego dostępu do redysponowania rynkowego – OSD nie zamawiają jeszcze usług elastyczności w ramach systemów dystrybucyjnych, zaś nowe Warunki Dotyczące Bilansowania obowiązujące od 14 czerwca 2024 r. (WDB) zawierają szereg barier obiektywnie stojących na przeszkodzie dostępowi do redysponowania rynkowego. Dotychczasowa praktyka rozliczania rekompensat abstrahuje też od obowiązku zapewnienia rekompensaty na poziomie co najmniej odpowiadającym rynkowej wartości niewytworzonej energii elektrycznej (art. 13 ust. 7 Rozporządzenia Rynkowego UE 2019/943). Równoważenie interesów uczestników rynku wymaga zatem doprecyzowania zasad postępowania w przypadku redysponowania	*Art. 4. W ustawie z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (Dz. U. z 2024 r. poz. 266, 834 i 859) wprowadza się następujące zmiany:* *5) w art. 9c:* *a) ust. 7g otrzymuje brzmienie:* *„7g. Rekompensata finansowa, o której mowa w art. 13 ust. 7 rozporządzenia 2019/943, nie przysługuje w przypadku wyłączenia jednostki wytworczej lub zmniejszenia wytwarzania mocy przez tę jednostkę, lub wyłączenia magazynu energii elektrycznej lub zmniejszenia pobieranej lub wprowadzanej mocy przez ten magazyn, jeżeli umowa o przyłączenie jednostki wytworczej lub magazynu energii elektrycznej zawiera postanowienia skutkujące brakiem gwarancji niezawodnych dostaw energii elektrycznej w granicach, w jakich moc tej jednostki nie jest objęta ofertą w ramach rynku bilansującego energii elektrycznej lub umowami sprzedaży energii elektrycznej.*	**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga poza zakresem przedmiotowym projektu.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			nierynkowego, aby nie pojawiały się nieuzasadnione różnice w warunkach uczestnictwa w rynku energii pomiędzy uczestnikami ponoszącymi tożsame ryzyko rynkowe i cenowe w ramach swojej działalności gospodarczej. Proponowane uzupełnienia mają na celu odzwierciedlenie na poziomie przepisów krajowych minimalnych wymogów z Rozporządzenia Rynkowego z uwzględnieniem zasad sprzedaży energii elektrycznej przez podmioty koncesjonowane. Do czasu zmiany WDB w taki sposób, aby korekty pozycji bilansowej wytwórców i posiadaczy energii odzwierciedlały skutki poleceń OSP, niezbędne jest wyrównywania strat ponoszonych na skutek przeszkody w wykonaniu umów sprzedaży energii. Zmiany w art. 9c ust. 7g mają na celu odzwierciedlenie standardu postępowania w ramach obecnie wydawanych warunków przyłączenia do sieci i zawieranych umów o przyłączenie w sytuacji, gdy dany operator nie gwarantuje niezawodnych dostaw energii elektrycznej. Ochroną objęta powinna być zawsze taka ilość energii, na którą w systemie występuje zapotrzebowanie (tj. jest objęta umową sprzedaży energii elektrycznej) oraz ilość wynikająca z uczestnictwa danej jednostki wytwórczej w bilansowaniu KSE. Unormowanie tej kwestii na poziomie ustawy jest również niezbędne, aby zapewnić równe warunki konkurencji wszystkim uczestnikom – w tym wytwórcom i posiadaczom energii, którzy zawarli umowy zawierające nieproporcjonalnie szeroki zakres uprawnień operatorów systemów elektroenergetycznych do ograniczenia wyprowadzenia mocy z danej instalacji.	*b) po ust. 7i dodaje się ust. 7i1–7i2 w brzmieniu:* *„7i1. Rekompensatę finansową ustala się w oparciu o:* *1) ilość energii niewytworzonej lub niewprowadzonej ponownie do sieci z magazynu energii na skutek redysponowania nierynkowego, wyznaczonej jako oszacowany wolumen energii niewprowadzony do sieci w miejscu przyłączenia, możliwy do wyprodukowania z uwzględnieniem ograniczeń mocy po stronie redysponowanej jednostki wytworczej lub możliwy do wprowadzenia do sieci z uwzględnieniem ograniczeń rozładowania po stronie magazynu energii elektrycznej oraz w oparciu o dostępne dane dotyczące źrodła energii właściwego dla jednostki wytworczej, a także pomiar energii wprowadzanej do sieci zgodnie z postanowieniami umowy o świadczenie usług przesyłania lub dystrybucji,* *2) cenę energii, o ktorej mowa w pkt 1, w zł/MWh wynikającą z umowy sprzedaży energii elektrycznej wytwórcy, jaką wytworca uzyskałby ze sprzedaży energii elektrycznej na podstawie tej umowy, gdyby nie redysponowanie nierynkowe, nie wyższą niż średnia cena rocznego instrumentu terminowego z dostawą we wszystkich godzinach roku kalendarzowego następującego po roku, w którym następuje redysponowanie nierynkowe, jako średnia z dziennych kursów rozliczeniowych notowanych na zorganizowanej platformie obrotu*	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			Zmiany w art. 9c ust. 7i1–7i2 ustawy – Prawo energetyczne precyzują zasady obliczania rekompensaty finansowej. W szczególności potwierdzają wynikającą z art. 13 ust. 7 Rozporządzenia Rynkowego zasadę rekompensowania wartości rynkowej energii z jednej strony z uwzględnieniem zawartych umów energii elektrycznej, z drugiej strony ustanawiając obiektywny limit odszkodowania w oparciu o notowania cen energii elektrycznej na zorganizowanej platformie obrotu, którą obecnie prowadzi TGE S.A. Daje to gwarancję zachowania wartości rekompensaty na uzasadnionym poziomie. Zmiany w art. 9c ust. 7k1-7k3 ustawy – Prawo energetyczne uzupełniają regulację o procedury kontrolne. Zastosowany sposób postępowania i proponowane terminy odpowiadają konstrukcji przyjętej przez ustawodawcę dla prowadzenia postępowań o wpis do rejestru MiOZE. Zapewnia to przejrzystość i terminowość procedury, eliminując ryzyko zbędnych opóźnień w prowadzeniu kontroli i rozpatrywaniu wniosków o wypłatę rekompensaty fiansnowej. Proponowane zmiany w art. 93 ust. 18 ustawy o odnawialnych źródłach energii mają na celu ograniczenie nadmiernej uciążliwości przyjętego sposobu powiadamiania operatorów o ilości energii niewytworzonej na skutek redysponowania nierynkowego. Termin powiadomienia powinien być zbieżny z podejmowaniem decyzji o przeznaczeniu energii elektrycznej z danego miesiąca do rozliczenia w ramach sprzedaży tej energii w aukcyjnym systemie wsparcia. Zgodnie z podstawową strukturą systemu aukcyjnego decyzje takie wytwórcy podejmują po zakończeniu każdego miesiąca	*w okresie trzydziestu dni poprzedzających dzień redysponowania nierynkowego;* *3) cena energii, elektrycznej ustalana zgodnie z warunkami określonymi w instrukcji, o ktorej mowa w art. 9g ust. 1, w zakresie energii elektrycznej niewytworzonej w granicach, w jakich moc jednostki wytworczej nie była objęta ofertą w ramach rynku bilansującego energii elektrycznej lub umowami sprzedaży energii elektrycznej.* *7i2. W przypadku wytwórcy, któremu przysługuje prawo do pokrycia ujemnego salda, o którym mowa w ustawie z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źrodłach energii, albo ktoremu przysługuje świadectwo pochodzenia w rozumieniu tej ustawy, wysokość rekompensaty finansowej uwzględnia wartości utraconego z tego tytułu przychodu."* *b) po ust. 7k dodaje się ust. 7k1-7k3 w brzmieniu:* *„7k1. W przypadku powzięcia przez operatora systemu Elektroenergetycznego uzasadnionych wątpliwości co do kompletności i rzetelności wskazanych przez wytworcę danych, o ktorych mowa w ust. 7i1* *pkt 1 lub 3, niezwłocznie zawiadamia wytworcę lub posiadacza magazynu energii elektrycznej i Prezesa URE, wskazując te wątpliwości wraz z uzasadnieniem.* *7k2. Prezes URE weryfikuje zasadność zawiadomienia operatora*	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			wytwarzania energii, na etapie składania wniosku o rozliczenie ujemnego salda do Zarządcy Rozliczeń S.A. Brak jest obiektywnych przesłanek, by w sytuacji redysponowania nierynkowego ustawodawca zmuszał wytwórców do przyspieszenia procesu decyzyjnego wbrew zasadom ustanowionym w aukcyjnym systemie wsparcia. Jednocześnie zbiorcze przekazywanie stosownej informacji ogranicza ilość zawiadomień jakie musi złożyć wytwórca (maksymalnie jedno na miesiąc) oraz musi przetworzyć operator systemu elektroenergetycznego i Zarządca Rozliczeń S.A. Zatem także przesłanki efektywności i proporcjonalności przemawiają za uwzględnieniem proponowanej poprawki.	*systemu elektroenergetycznego i w razie konieczności wzywa wytworcę lub posiadacza magazynu energii elektrycznej do złożenia wyjaśnień w trybie art. 28 w terminie 14 dni. Prezes URE stwierdza poprawność albo orzeka korektę danych w terminie 14 dni od otrzymania wyjaśnień. 7k3. Jeżeli od zawiadomienia operatora minęło 28 dni i w tym czasie Prezes URE nie wezwie do złożenia wyjaśnień albo nie zawiadomi o braku zastrzeżeń do przedstawionych danych, a także gdy Prezes URE nie rozstrzygnie o poprawności danych w terminie 28 dni od otrzymania wyjaśnień od wytwórcy lub posiadacza magazynu energii elektrycznej operator systemu elektroenergetycznego rozlicza rekompensatę finansową zgodnie z wnioskiem, o którym mowa w ust. 7k."* *Art. 6. W ustawie z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źrodłach energii (Dz. U. z 2024 r. poz. 1361) wprowadza się następujące zmiany:* *[...]* *26) w art. 93:* *[...]* *j) ust. 18 otrzymuje brzmienie:* *„18. W przypadku wydania przez operatora systemu przesyłowego elektroenergetycznego albo operatora systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego polecenia, o którym mowa w art. 9c ust. 7a lub 7b ustawy - Prawo energetyczne, wytworca informuje operatora, do*	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				którego sieci jest przyłączony, czy i jaka część zredukowanej energii powinna zostać rozliczona w danym systemie wsparcia, ***w terminie 15 dni od zakończenia miesiąca, którego dotyczyło wydane polecenie****. W przypadku nieprzekazania przez wytworcę informacji, o ktorej mowa w zdaniu pierwszym,* ***w terminie 15 dni od zakończenia miesiąca, którego dotyczyło wydane polecenie****, zredukowana energia nie zostanie zaliczona do realizacji zobowiązania wynikającego z danego systemu wsparcia."*	
270.	Izba Gospodarcza Gazownictwa (IGG)	Art. 4 pkt 4a (nowy) projektu ustawy (uwaga ogólna dot. art. 9d ust. 1^1 ustawy – Prawo energetyczne)	Proponujemy doprecyzowanie przepisów dot. niezależności OSD, co jest konieczne, aby jednoznacznie dopuścić realizację przez operatorów systemów dystrybucyjnych działalności niekoncesjonowanej i nietaryfowanej, związanej z budową lub eksploatacją sieci i instalacji energetycznych. Taka działalność operatorów pozwoli na świadczenie usług eksploatacyjnych, również na zlecenie wytwórców energii z OZE lub wytwórców biometanu. Pozwoliłaby również wspierać utrzymanie linii i gazociągów bezpośrednich na zlecenie ich właścicieli.	Proponuje się, by w art. 9d ustawy – Prawo energetyczne ust. 1^1 otrzymał brzmienie: „1^1. Operator systemu przesyłowego, **operator systemu dystrybucyjnego** oraz operator systemu połączonego, mając na względzie racjonalne wykorzystanie posiadanych środków trwałych, jeżeli warunki techniczne i wymagania bezpieczeństwa na to pozwalają, mogą je udostępniać innym podmiotom, na zasadach równego traktowania, na cele inne niż określone w ust. 1 pkt 1 albo 2, niezwiązane z produkcją, wytwarzaniem lub obrotem paliwami gazowymi albo wytwarzaniem lub obrotem energią elektryczną." Proponuje się, by w art. 9d ustawy – Prawo energetyczne po ust. 1i dodać się ust. 1j w brzmieniu:	**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga poza zakresem przedmiotowym projektu. Uwaga zostanie poddana analizom w ramach dalszych prac legislacyjnych.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				„1j. Zasad niezależności operatora systemu dystrybucyjnego, w szczególności określonych w ust. 1d, nie narusza świadczenie przez tego operatora usług związanych z budową lub utrzymaniem instalacji gazowych lub elektrycznych na zlecenie innych podmiotów lub realizacja czynności wymienionych w art. 9c na zlecenie innego operatora systemu elektroenergetycznego lub gazowego.”	
271.	Polska Spółka Gazownictwa sp. z o. o.	Art. 4 pkt 4a (nowy) projektu ustawy (art. 9d ust. 1^1 ustawy – Prawo energetyczne)	Doprecyzowanie przepisów dot. niezależności OSD jest konieczne, aby jednoznacznie dopuścić realizację przez operatorów systemów dystrybucyjnych działalności niekoncesjonowanej i nietaryfowanej, związanej z budową lub eksploatacją sieci i instalacji energetycznych. Taka działalność operatorów pozwoli na świadczenie usług eksploatacyjnych, również na zlecenie wytwórców energii z OZE lub wytwórców biometanu. Pozwoliłaby również wspierać utrzymanie linii i gazociągów bezpośrednich na zlecenie ich właścicieli.	*W art. 9d ustawy – Prawo energetyczne ust. 1^1 otrzymuje brzmienie:* *„1^1. Operator systemu przesyłowego, operator systemu dystrybucyjnego oraz operator systemu połączonego, mając na względzie racjonalne wykorzystanie posiadanych środków trwałych, jeżeli warunki techniczne i wymagania bezpieczeństwa na to pozwalają, mogą je udostępniać innym podmiotom, na zasadach równego traktowania, na cele inne niż określone w ust. 1 pkt 1 albo 2, niezwiązane z produkcją, wytwarzaniem lub obrotem paliwami gazowymi albo wytwarzaniem lub obrotem energią elektryczną.”* *W art. 9d ustawy – Prawo energetyczne po ust. 1i dodaje się ust. 1j w brzmieniu:* *„1j. Zasad niezależności operatora systemu dystrybucyjnego, w szczególności określonych w ust. 1d, nie narusza świadczenie przez tego operatora usług związanych z budową lub utrzymaniem instalacji gazowych*	**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga spoza zakresu merytorycznego projektu. Uwaga zostanie poddana analizom w ramach dalszych prac legislacyjnych.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				lub elektrycznych na zlecenie innych podmiotów lub realizacja czynności wymienionych w art. 9c na zlecenie innego operatora systemu elektroenergetycznego lub gazowego.**"**	
272.	ORLEN S.A.	Art. 4 pkt 4a (nowy) projektu ustawy (art. 9d ust. 1^1 ustawy – Prawo energetyczne)	Proponujemy doprecyzowanie przepisów dot. niezależności OSD, co jest konieczne, aby jednoznacznie dopuścić realizację przez operatorów systemów dystrybucyjnych działalności niekoncesjonowanej i nietaryfowanej, związanej z budową lub eksploatacją sieci i instalacji energetycznych. Taka działalność operatorów pozwoli na świadczenie usług eksploatacyjnych, również na zlecenie wytwórców energii z OZE lub wytwórców biometanu. Pozwoliłaby również wspierać utrzymanie linii i gazociągów bezpośrednich na zlecenie ich właścicieli.	Proponuje się, by w art. 9d ustawy – Prawo energetyczne ust. 1^1 otrzymał brzmienie: „1^1. Operator systemu przesyłowego, **operator systemu dystrybucyjnego** oraz operator systemu połączonego, mając na względzie racjonalne wykorzystanie posiadanych środków trwałych, jeżeli warunki techniczne i wymagania bezpieczeństwa na to pozwalają, mogą je udostępniać innym podmiotom, na zasadach równego traktowania, na cele inne niż określone w ust. 1 pkt 1 albo 2, niezwiązane z produkcją, wytwarzaniem lub obrotem paliwami gazowymi albo wytwarzaniem lub obrotem energią elektryczną." Proponuje się, by w art. 9d ustawy – Prawo energetyczne po ust. 1i dodać się ust. 1j w brzmieniu: „1j. Zasad niezależności operatora systemu dystrybucyjnego, w szczególności określonych w ust. 1d, nie narusza świadczenie przez tego operatora usług związanych z budową lub utrzymaniem instalacji gazowych lub elektrycznych na zlecenie innych podmiotów lub realizacja czynności wymienionych w	**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga spoza zakresu merytorycznego projektu. Uwaga zostanie poddana analizom w ramach dalszych prac legislacyjnych.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				art. 9c na zlecenie innego operatora systemu elektroenergetycznego lub gazowego.”	
273.	Izba Gospodarcza Gazownictwa (IGG)	Art. 4 pkt 4a (nowy) projektu ustawy (art. 9g ust. 13 ustawy – Prawo energetyczne)	Zgodnie z art. 9g Prawa energetycznego projekt instrukcji ruchu i eksploatacji sieci przesyłowej oraz instrukcji ruchu i eksploatacji sieci dystrybucyjnej opracowują operatorzy systemów gazowych. Instrukcje to dokumenty techniczne, które uzupełniają i uszczegóławiają przepisy rozporządzenia systemowego. O projekcie instrukcji lub jej zmianach operatorzy są zobowiązani informować użytkowników danego systemu, a ci mogą w` konsekwencji zgłaszać swoje uwagi. Obecnie żaden „wytwórca biometanu” nie jest desygnatem nazwy „użytkownik systemu”, o której mowa w art. 3 pkt 12b, a więc operator systemu gazowego nie ma obowiązku przekazywania takiemu podmiotowi projektu instrukcji lub zmiany. Interesy wytwórcy biometanu nie są zatem uwzględniane przy okazji opracowywania tych dokumentów, mimo iż ten ma interes prawny w przyłączeniu do sieci i ma swoje uwagi w zakresie warunków przyłączenia, lub odmowy ich wydania, które często odwołują się instrukcji. Prezes URE przy zatwierdzeniu instrukcji kieruje się spełnieniem wymogu „równoważenia interesów użytkowników systemu” (art. 9g ust. 8d i 8g), i tylko wówczas gdy ten warunek nie jest spełniony, może wezwać operatora do zmiany instrukcji.	Proponujemy wprowadzenie w art. 9g nowego ustępu 13 w brzmieniu: „13. Przepisy dotyczące trybu opracowywania instrukcji odnoszą się także do podmiotu planującego dostarczenie biometanu do systemu gazowego, który wystąpił do danego operatora z wnioskiem o uzyskanie warunków przyłączenia”, jako tzw. użytkowników systemu *in spe*.	**Uwaga uwzględniona** Dodano przepis oddający cel uwagi.
274.	ORLEN S.A.	Art. 4 pkt 4a (nowy) projektu ustawy (art. 9g ust. 13 ustawy – Prawo energetyczne)	Zgodnie z art. 9g Prawa energetycznego projekt instrukcji ruchu i eksploatacji sieci przesyłowej oraz instrukcji ruchu i eksploatacji sieci dystrybucyjnej opracowują operatorzy systemów gazowych. Instrukcje to dokumenty techniczne, które uzupełniają i uszczegóławiają przepisy rozporządzenia systemowego.	Proponujemy wprowadzenie w art. 9g nowego ustępu 13 w brzmieniu: „13. Przepisy dotyczące trybu opracowywania instrukcji odnoszą się także do podmiotu planującego dostarczenie biometanu do systemu gazowego, który wystąpił do	**Uwaga uwzględniona** Dodano przepis oddający cel uwagi.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			O projekcie instrukcji lub jej zmianach operatorzy są zobowiązani informować użytkowników danego systemu, a ci mogą w`konsekwencji zgłaszać swoje uwagi. Obecnie żaden „wytwórca biometanu" nie jest desygnatem nazwy „użytkownik systemu", o której mowa w art. 3 pkt 12b, a więc operator systemu gazowego nie ma obowiązku przekazywania takiemu podmiotowi projektu instrukcji lub zmiany. Interesy wytwórcy biometanu nie są zatem uwzględniane przy okazji opracowywania tych dokumentów, mimo iż ten ma interes prawny w przyłączeniu do sieci i ma swoje uwagi w zakresie warunków przyłączenia, lub odmowy ich wydania, które często odwołują się instrukcji. Prezes URE przy zatwierdzeniu instrukcji kieruje się spełnieniem wymogu „równoważenia interesów użytkowników systemu" (art. 9g ust. 8d i 8g), i tylko wówczas gdy ten warunek nie jest spełniony, może wezwać operatora do zmiany instrukcji.	danego operatora z wnioskiem o uzyskanie warunków przyłączenia", jako tzw. użytkowników systemu *in spe*.	
275.	Polskie Stowarzyszenie Energetyki Wiatrowej	Art. 4 pkt 4a (nowy) projektu ustawy (art. 9j ust. 7 ustawy – Prawo energetyczne)	7. Użytkownik systemu będący stroną umowy o świadczenie usług przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej, o której mowa w art. 5 ust. $2a^1$, w odniesieniu do każdej instalacji odnawialnego źródła energii lub magazynu energii elektrycznej przyłączonego do sieci zgodnie z art. 7 ust. 1f wykonuje: 1) obowiązki związane z udziałem w bilansowaniu systemu i zarządzaniu ograniczeniami systemowymi określone w ustawie, w przepisach wydanych na podstawie art. 9 ust. 3 i 4 lub w warunkach dotyczących bilansowania, o których mowa w art. 18 rozporządzenia 2017/2195;		**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga spoza zakresu merytorycznego projektu. Uwaga zostanie poddana analizom w ramach dalszych prac legislacyjnych.
276.	Polskie Stowarzyszenie	Art. 4 pkt 4a (nowy) projektu ustawy (art. 9j ust.	8. Obowiązki wynikające z ust. 7 nie naruszają prawa każdej ze stron porozumienia, o którym mowa w art. 7 ust. 3de pkt 1, do zawierania		**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga spoza zakresu merytorycznego projektu.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
	Energetyki Wiatrowej	8 ustawy – Prawo energetyczne)	umowy sprzedaży energii elektrycznej, a także zawierania transakcji, o których mowa w art. 50b ust. 1 ustawy z dnia 26 października 2000 r. o giełdach towarowych, w odniesieniu do każdej instalacji odnawialnego źródła energii lub magazynu energii elektrycznej przyłączonego do sieci zgodnie z art. 7 ust. 1f. Zawarcie umowy o świadczenie usług przesyłania lub dystrybucji, o której mowa w art. 5 ust. 2a1, uznaje się, zgodnie z art. 5 ust. 1, za podstawę do dostarczania energii elektrycznej z tych instalacji odnawialnego źródła energii lub magazynów energii elektrycznej.		Uwaga zostanie poddana analizom w ramach dalszych prac legislacyjnych.
277.	ORLEN S.A.	Art. 4 pkt 4a (nowy) projektu ustawy (art. 32 ust. 1a[1] ustawy – Prawo energetyczne)	Proponujemy rozszerzenie zakresu projektu ustawy o dodatkowe działanie dekarbonizacyjne. Działanie to umożliwi jeszcze szybsze odejście od paliw kopalnych. Obecnie dokonując konwersji jednostek poprzez zmianę rodzajów wykorzystywanych paliw – węgiel na biomasę, węgiel na biomasę i odpady – nie ma możliwości dokonania zmiany koncesji WEE/WCC i ujęcia tych jednostek jako instalacji OZE, z uwagi na fakt, że nie zawsze zostaną zainstalowane nowe urządzenia, a taki wymóg istnieje w art. 32 ust. 1a ustawy Prawo energetyczne. Przy takich konwersjach jednostek wytwórczych, racjonalnym jest wykorzystanie obecnej w pełni funkcjonalnej infrastruktury.	W art. 32 po ust. 1a dodaje się ust. 1a[1] w brzmieniu: „1a[1]. Przepisów ust. 1a nie stosuje się w przypadku jednostek wytwórczych, w których przeprowadzono konwersję techniczną z wykorzystaniem paliw kopalnych w celu umożliwienia spalania lub współspalania biomasy lub odpadów.”.	**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga spoza zakresu przedmiotowego projektu. Uwaga zostanie poddana analizom w ramach dalszych prac legislacyjnych.
278.	Izba Gospodarcza Gazownictwa (IGG)	Art. 4 pkt 4a (nowy) projektu ustawy (art. 32 ust. 1a[1] ustawy – Prawo energetyczne)	Proponujemy rozszerzenie zakresu projektu ustawy o dodatkowe działanie dekarbonizacyjne. Działanie to umożliwi jeszcze szybsze odejście od paliw kopalnych. Obecnie dokonując konwersji jednostek poprzez zmianę rodzajów wykorzystywanych paliw – węgiel na biomasę, węgiel na biomasę i odpady – nie ma możliwości dokonania zmiany koncesji WEE/WCC i ujęcia tych jednostek jako instalacji OZE, z uwagi na fakt, że nie zawsze	W art. 32 po ust. 1a dodaje się ust. 1a[1] w brzmieniu: „1a[1]. Przepisów ust. 1a nie stosuje się w przypadku jednostek wytwórczych, w których przeprowadzono konwersję techniczną z wykorzystaniem paliw kopalnych w celu	**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga spoza zakresu przedmiotowego projektu. Uwaga zostanie poddana analizom w ramach dalszych prac legislacyjnych.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			zostaną zainstalowane nowe urządzenia, a taki wymóg istnieje w art. 32 ust. 1a ustawy Prawo energetyczne. Przy takich konwersjach jednostek wytwórczych, racjonalnym jest wykorzystanie obecnej w pełni funkcjonalnej infrastruktury.	umożliwienia spalania lub współspalania biomasy lub odpadów.”.	
279.	Izba Gospodarcza Gazownictwa (IGG)	Art. 4 pkt 4a (nowy) projektu ustawy (art. 32 ust. 1a[1] ustawy – Prawo energetyczne)	Proponujemy rozszerzenie zakresu projektu ustawy o dodatkowe działanie dekarbonizacyjne. Działanie to umożliwi jeszcze szybsze odejście od paliw kopalnych. Obecnie dokonując konwersji jednostek poprzez zmianę rodzajów wykorzystywanych paliw – węgiel na biomasę, węgiel na biomasę i odpady - nie możliwości dokonania zmiany koncesji WEE/WCC i ujęcie tych jednostek jako instalacji OZE, z uwagi na fakt, że nie zawsze zostaną zainstalowane nowe urządzenia, a taki wymóg istnieje w art. 32 ust. 1a ustawy Prawo energetyczne. Przy takich konwersjach jednostek wytwórczych, racjonalnym jest wykorzystanie obecnej infrastruktury w pełni funkcjonalnej.	W art. 32 po ust. 1a dodaje się ust. 1a[1] w brzmieniu: „1a[1]. Nie stosuje się ust. 1a w przypadku jednostek wytwórczych, w których przeprowadzono konwersję techniczną z wykorzystaniem paliw kopalnych w celu umożliwienia spalania lub współspalania biomasy lub odpadów.”.	**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga spoza zakresu przedmiotowego projektu. Uwaga zostanie poddana analizom w ramach dalszych prac legislacyjnych.
280.	Polskie Towarzystwo Elektrociepłowni Zawodowych	Art. 4 pkt 4a (nowy) projektu ustawy (art. 32 ust. 1a[1] ustawy – Prawo energetyczne)	Proponujemy rozszerzenie zakresu projektu ustawy o dodatkowe działanie dekarbonizacyjne. Działanie to umożliwi jeszcze szybsze odejście od paliw kopalnych. Obecnie dokonując konwersji jednostek poprzez zmianę rodzajów wykorzystywanych paliw – węgiel na biomasę, węgiel na biomasę i odpady - nie możliwości dokonania zmiany koncesji WEE/WCC i ujęcie tych jednostek jako instalacji OZE, z uwagi na fakt, że nie zawsze zostaną zainstalowane nowe urządzenia, a taki wymóg istnieje w art. 32 ust. 1a ustawy Prawo energetyczne. Przy takich konwersjach jednostek wytwórczych, racjonalnym jest wykorzystanie obecnej infrastruktury w pełni funkcjonalnej.	W art. 32 po ust. 1a dodaje się ust. 1a[1] w brzmieniu: „1a[1]. Nie stosuje się ust. 1a w przypadku jednostek wytwórczych, w których przeprowadzono konwersję techniczną z wykorzystaniem paliw kopalnych w celu umożliwienia spalania lub współspalania biomasy lub odpadów.”.	**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga spoza zakresu przedmiotowego projektu. Uwaga zostanie poddana analizom w ramach dalszych prac legislacyjnych.
281.	Polski Komitet Światowej	Art. 4 pkt 6 projektu ustawy (art. 35 ust. 1e ustawy	W naszej ocenie poniższy przepis przewiduje nieproporcjonalną sankcję.	Przepis z nieproporcjonalną sankcją w przypadku ewentualnych niewielkich opóźnień, błędów lub	**Uwaga nieuwzględniona**

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
	Rady Energetycznej/ PSEW	-Prawo energetyczne)	„1e. Do wniosku o udzielenie koncesji na wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii w elektrowni wiatrowej w rozumieniu art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych dołącza się oświadczenie złożone pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń, o następującej treści „Świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia wynikającej z art. 233 § 6 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny oświadczam, że spełniłem wymóg, o którym mowa w art. 6g ust. 2 ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych.”; klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń.”;	przeoczeń w wykonaniu obowiązku informacyjnego. Oświadczenie ma sankcjonować prawidłowe wykonanie obowiązków z Art. 6g ust. 2 ustawy wiatrakowej. Ten ostatni przepis uzyskuje w Art. 10 pkt 3 Projektu na dodatek nowe brzmienie. Inwestor musi m.in. w terminie 15 dni od dnia ostateczności pozwolenia na użytkowanie poinformować wójta o wymienionych tam kwestiach. Nawet najdrobniejsze uchybienie tym obowiązkom (np. przekazanie informacji dopiero w 16. dniu, gdyż ustalenie faktu, kiedy decyzja stała się ostateczna zajmuje urzędom czasami kilka lub kilkanaście dni) prowadzi do niemożliwości złożenia takiego oświadczenia, a to prowadzi do niemożliwości wydania koncesji! A mówimy tu o wybudowanej już farmie wiatrowej. Sekwencja zdarzeń zaczyna się bardzo niewinnie od niewielkiego uchybienia, a kończy nieproporcjonalnie niekorzystanie dla farm wiatrowych.	W opinii projektodawcy brak wprowadzenia sankcji skutkowałby z kolei praktycznym brakiem odpowiedzialności inwestora za niewykonane obowiązku z art. 6g ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych.
282.	Polskie Stowarzyszenie Energetyki Wiatrowej	Art. 4 pkt 6 projektu ustawy (art. 35 po ust. 1d dodaje się ust. 1e ustawy prawo energetyczne)	W naszej ocenie poniższy przepis przewiduje nieproporcjonalną sankcję. „1e. Do wniosku o udzielenie koncesji na wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii w elektrowni wiatrowej w rozumieniu art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych dołącza się oświadczenie	Przepis z nieproporcjonalną sankcją w przypadku ewentualnych niewielkich opóźnień, błędów lub przeoczeń w wykonaniu obowiązku informacyjnego. Oświadczenie ma sankcjonować prawidłowe wykonanie obowiązków z Art. 6g ust. 2 ustawy wiatrakowej. Ten ostatni przepis uzyskuje w Art.	**Uwaga nieuwzględniona** W opinii projektodawcy brak wprowadzenia sankcji skutkowałby z kolei praktycznym brakiem odpowiedzialności inwestora za niewykonane obowiązku z art. 6g ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			złożone pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń, o następującej treści „**Świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia wynikającej z art. 233 § 6 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny oświadczam, że spełniłem wymóg, o którym mowa w art. 6g ust. 2 ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych.”; klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń.”;**	10 pkt 3 Projektu na dodatek nowe brzmienie. Inwestor musi m.in. w terminie 15 dni od dnia ostateczności pozwolenia na użytkowanie poinformować wójta o wymienionych tam kwestiach. Nawet najdrobniejsze uchybienie tym obowiązkom (np. przekazanie informacji dopiero w 16. dniu, gdyż ustalenie faktu, kiedy decyzja stała się ostateczna zajmuje urzędom czasami kilka lub kilkanaście dni) prowadzi do niemożliwości złożenia takiego oświadczenia, a to prowadzi do niemożliwości wydania koncesji! A mówimy tu o wybudowanej już farmie wiatrowej. Sekwencja zdarzeń zaczyna się bardzo niewinnie od niewielkiego uchybienia, a kończy nieproporcjonalnie niekorzystanie dla farm wiatrowych.	
283.	ENERGA-OPERATOR S.A.	Art. 4 pkt 7 lit. a projektu ustawy (art. 56 ust. 1 pkt 6bf ustawy - Prawo energetyczne)	Uwaga redakcyjna - brak średnika na końcu treści dodawanego pkt 6bf Obecne brzmienie: „a) w ust. 1 po pkt 6be dodaje się pkt 6bf w brzmieniu: „6bf) nie przekazuje Prezesowi URE zgłoszenia, o którym mowa w art. $7a^2$ ust. 2 w terminie określonym w tym przepisie lub nie uzupełnia tego zgłoszenia w terminie określonym w art. $7a^2$ ust. 6 lub nie przekazuje informacji, o których mowa w art. $7a^2$ ust. 7 w terminie określonym w tym przepisie”,”	„a) w ust. 1 po pkt 6be dodaje się pkt 6bf w brzmieniu: „6bf) nie przekazuje Prezesowi URE zgłoszenia, o którym mowa w art. $7a^2$ ust. 2 w terminie określonym w tym przepisie lub nie uzupełnia tego zgłoszenia w terminie określonym w art. $7a^2$ ust. 6 lub nie przekazuje informacji, o których mowa w art. $7a^2$ ust. 7 w terminie określonym w tym przepisie;”,”	**Uwaga uwzględniona**
284.	ENERGA-OPERATOR S.A.	Art. 4 pkt 7 lit. b projektu ustawy	Uwaga redakcyjna - brak przecinka Obecne brzmienie:	„b) w ust. 2g w pkt 1 po wyrazie „6a,” dodaje się wyraz: „6bf,”.”	**Uwaga uwzględniona**

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
		(art. 56 ust. 2g pkt 1 ustawy – Prawo energetyczne	„b) w ust. 2g w pkt 1 po wyrazie „6a,” dodaje się wyraz: „6bf”.”		
285.	Polskie Towarzystwo Przesyłu i Rozdziału Energii Elektrycznej (PTPiREE)	Art. 5 projektu ustawy	Brak zapisów zabezpieczających dodatkowe tereny dla potrzeb niezbędnej infrastruktury elektroenergetycznej, takiej jak stacje WN/SN, rozdzielnie SN, sieci elektroenergetycznych itp. Wymagany jest dodatkowy zapis, że przypadku terenów przewidzianych pod instalacje OZE zostaną zabezpieczone również tereny na budowę infrastruktury sieciowej dla niezbędnej dla przyłączenia OZE.	Uwaga: Na etapie ustalania przez Gminy zapisów MPZP należy zaplanować przewidzieć niezbędne dodatkowe tereny pod wymagane urządzenia dystrybutora energii (stacje, rozdzielnie), z pasami technologicznymi terenu pod linie elektroenergetyczne.	**Uwaga nieuwzględniona** Celem projektu ustawy jest uregulowanie możliwości lokalizowania elektrowni wiatrowych. Proponowana przez uwagodawcę zmiana niesie za sobą szerokie konsekwencje, nie tylko dla inwestycji wiatrakowych, ale całej kultury planistycznej w Polsce. W tym zakresie Ministerstwo Klimatu i Środowiska nie jest organem właściwym merytorycznie do wprowadzania takich zmian.
286.	Stowarzyszenie Energii Odnawialnej	Art. 5 projektu ustawy (uwaga ogólna dot. umowy urbanistycznej)	Rola umowy urbanistycznej jest całkowicie zrozumiała i uzasadniona w koncepcji zintegrowanego planu inwestycyjnego. Należy jednak zauważyć, że brak określenia w przepisach ram limitujących wielkość wsparcia jakie inwestorzy powinni udzielać samorządom w ramach realizacji ZPI wywołuje dwa zasadnicze problemy. Po pierwsze, utrudnione będzie planowanie inwestycji z uwagi na trudności w oszacowaniu realnego, całkowitego kosztu realizacji ZPI. Po drugie, stawianie tzw. zaporowych warunków przez gminy może stać się narzędziem do zniechęcania inwestorów do realizacji inwestycji, co naraża inwestorów na niepotrzebne koszty, gdyż zgodnie z procedurą formalną, etap negocjowania umowy urbanistycznej ma miejsce po uruchomieniu procedury ZPI, a więc już po poniesieniu wstępnych kosztów przez zainteresowanego. Analizie powinien zostać poddany również przypadek inwestycji uzupełniających, których obejmowanie zintegrowanym planem		**Uwaga nieuwzględniona** Celem umowy urbanistycznej jest pogłębienie współpracy na linii inwestor – gmina oraz dotarcie do wspólnego konsensusu w zakresie powstania inwestycji wiatrakowej.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			inwestycyjnym jest bezzasadne, zarówno w zakresie konieczności objęcia ich planem w sensie obszarowym, jak i w zakresie konieczności formułowania dla takiej inwestycji ustaleń o charakterze planistycznym. Przykładem takiej inwestycji może być chociażby budowa drogi. Skoro w ramach porozumienia między inwestorem, a gminą, inwestor może zobowiązać się do finansowania inwestycji, a gmina może zobowiązać się do jej samodzielnej realizacji, to gmina ta jako wykonawca może wówczas korzystać np. z przepisów tzw. specustawy drogowej, która pozwala z kolei na prowadzenie inwestycji drogowych niezależnie od ustaleń planu miejscowego. Powyższe sprawia, że obejmowanie takiej inwestycji granicami ZPI nie jest w pełni racjonalne. Z uwagi na złożoność zagadnienia umowy urbanistycznej oraz inwestycji uzupełniających postuluje się o szeroko zakrojoną analizę w tym zakresie i wypracowanie rozwiązań w maksymalnym stopniu przystających do rzeczywistej ich specyfiki.		
287.	Projekt-Solartechnik Development sp. z o.o. (Spółka)	Art. 5 pkt 1 projektu ustawy (art. 2 pkt 5a ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym)	Proponuje się zmianę definicji „inwestycji uzupełniającej". Dodanie do obowiązującej definicji inwestycji uzupełniającej wyrazów „albo inną inwestycję, która służy wykonywaniu zadań własnych gminy" może wzbudzać wątpliwości interpretacyjne. Z jednej bowiem strony wymienia się inwestycje stanowiące w większości zadania własne gminy, a z drugiej zaś strony proponuje się zapis odnoszący się do innych inwestycji, które służą wykonywaniu tych zadań.	"inwestycji uzupełniającej" - należy przez to rozumieć inwestycję wchodzącą w zakres zadań własnych gminy, o których mowa w art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 609, 721)	**Uwaga nieuwzględniona** Zmiana ma na celu uelastycznienie katalogu inwestycji uzupełniających. Realizowana inwestycja będzie wynikiem negocjacji między inwestorem a gminą, a jednocześnie będzie mieścić się w katalogu inwestycji należących do zadań własnych gminy. Projekt umowy urbanistycznej będzie podany do wiadomości publicznej przed rozpoczęciem konsultacji społecznych, co zapewni także partycypację społeczną w tym zakresie.
288.	Stowarzyszenie Pracownia	Art. 5 pkt 1 projektu ustawy (art.	Projektowana zmiana w art. 2 w pkt 5a ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu	Należy usunąć projektowaną zmianę w art. 2 pkt 5a ustawy o	**Uwaga nieuwzględniona**

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
	na rzecz Wszystkich Istot	2 pkt 5a ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym)	przestrzennym, która rozszerza dotychczasową definicję „inwestycji uzupełniającej" w taki sposób, że po wyrazach „o ile służą obsłudze inwestycji głównej" dodaje się wyrazy „albo inną inwestycję, która służy wykonywaniu zadań własnych gminy" jest nie do zaakceptowania z perspektywy transparentności zarządzania inwestycjami wiatrakowymi, ponieważ pozwala traktować jako „inwestycję uzupełniającą" (którą inwestor wiatrakowy ma obowiązek wykonać na podstawie umowy zawartej z gminą) w zasadzie dowolną inną inwestycję, o ile tylko mieści się w zadaniach własnych gminy, co otwiera pole do swoistej „wymiany transakcji" na linii gmina – inwestor i może wpływać rażąco na uprzywilejowane traktowanie inwestora np. w procedurach środowiskowych. W naszej ocenie proponowana regulacja wykracza poza cele definicji „inwestycji uzupełniającej", która z zasady jako uzupełniająca ma być powiązana z inwestycją główną, może stanowić drogą do promowania przez gminy inwestorów wiatrakowych, którzy będą wykonywać najkorzystniejsze (także politycznie) dowolne inwestycje dla gmin i w związku z tym narusza wartości związane z transparentnością stosowania prawa (art. 7 Konstytucji).	planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym i pozostawić dotychczasową definicję „inwestycji uzupełniającej".	Zmiana ma na celu uelastycznienie katalogu inwestycji uzupełniających. Realizowana inwestycja będzie wynikiem negocjacji między inwestorem a gminą, a jednocześnie będzie mieścić się w katalogu inwestycji należących do zadań własnych gminy. Projekt umowy urbanistycznej będzie podany do wiadomości publicznej przed rozpoczęciem konsultacji społecznych, co zapewni także partycypację społeczną w tym zakresie.
289.	Ogólnopolskie Towarzystwo Ochrony Ptaków (BirdLife Poland)	Art. 5 pkt 1 projektu ustawy (art. 2 pkt 5a ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym)	Projektowana zmiana w art. 2 w pkt 5a ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, która rozszerza dotychczasową definicję „inwestycji uzupełniającej" w taki sposób, że po wyrazach „o ile służą obsłudze inwestycji głównej" dodaje się wyrazy „albo inną inwestycję, która służy wykonywaniu zadań własnych gminy" jest w naszej opinii ryzykowna z perspektywy transparentności zarządzania	Należy usunąć projektowaną zmianę w art. 2 pkt 5a ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym i pozostawić dotychczasową definicję „inwestycji uzupełniającej".	**Uwaga nieuwzględniona** Zmiana ma na celu uelastycznienie katalogu inwestycji uzupełniających. Realizowana inwestycja będzie wynikiem negocjacji między inwestorem a gminą, a jednocześnie będzie mieścić się w katalogu inwestycji należących do zadań własnych gminy.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			inwestycjami wiatrakowymi, ponieważ pozwala traktować jako „inwestycję uzupełniającą" (którą inwestor wiatrakowy ma obowiązek wykonać na podstawie umowy zawartej z gminą) w zasadzie dowolną inną inwestycję, o ile tylko mieści się w zadaniach własnych gminy, co otwiera pole do swoistej „wymiany transakcji" na linii gmina – inwestor. W naszej ocenie proponowana regulacja wykracza poza cele definicji „inwestycji uzupełniającej", która z zasady jako uzupełniająca ma być powiązana z inwestycją główną.		Projekt umowy urbanistycznej będzie podany do wiadomości publicznej przed rozpoczęciem konsultacji społecznych, co zapewni także partycypację społeczną w tym zakresie.
290.	PK WEC/ GK PGE	Art. 5 pkt 3 projektu ustawy (art. 15a o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym)	Wnosimy o modyfikację elementów, które ma zawierać plan miejscowy poprzez usunięcie konieczności wskazywania wszystkich danych technicznych poszczególnych elementów turbin wiatrowych jak wysokość wieży, moc, średnica wirnika. Wynika to z faktu, że dane podawane na etapie przygotowywania nie zawsze są aktualne na etapie realizacji ze względu np. na wychodzenie z rynku starszych technologii. Taka modyfikacja pozwoli także uniknąć konieczności dokonywania zmiany planu każdorazowo w przypadku zmian technologicznych.	W art. 15a ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie: *„Art. 15a. 1. Plan miejscowy, na podstawie którego ma być lokalizowana elektrownia wiatrowa:* *określa maksymalną całkowitą wysokość elektrowni wiatrowej, maksymalną średnicę wirnika wraz z łopatami i maksymalną liczbę elektrowni wiatrowych;* *sporządza się co najmniej dla obszaru położonego w granicach gminy, w której jest lokalizowana elektrownia wiatrowa, znajdującego się w odległości, o której mowa w art. 4 ust. 1 ustawy o inwestycjach w zakresie* *elektrowni wiatrowych.2. W uzasadnieniu dołączanym do projektu uchwały w sprawie przystąpienia do sporządzania planu miejscowego, na podstawie którego ma być lokalizowana elektrownia wiatrowa, zamieszcza się w szczególności przewidywaną na dzień sporządzenia tego uzasadnienia maksymalną całkowitą wysokość elektrowni wiatrowej,*	**Uwaga nieuwzględniona** Wartości dotyczące elektrowni wiatrowych podawane na etapie sporządzania MPZP mają charakter maksymalny. Nic nie stoi na przeszkodzie, aby wpisać wartości uwzględniające pewną swobodę w kształtowaniu się procesu inwestycyjnego na późniejszych etapach. Dodatkowo wprowadza się art. 15a ust. 2 który wyjaśnia, że w uzasadnieniu dołączanym do projektu uchwały w sprawie przystąpienia do sporządzania planu miejscowego, na podstawie którego ma być lokalizowana elektrownia wiatrowa, zamieszcza się w szczególności **przewidywaną na dzień sporządzenia tego uzasadnienia** maksymalną całkowitą wysokość elektrowni wiatrowej, maksymalną średnicę wirnika wraz z łopatami oraz maksymalną liczbę elektrowni wiatrowych.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				maksymalną średnicę wirnika wraz z łopatami oraz maksymalną liczbę elektrowni wiatrowych, które zostaną określone w tym planie."	Niemniej jednak nawet orientacyjne wartości (choćby maksymalne) powinny zostać wskazane ze względu na potrzebę przeprowadzenia SOOŚ dla omawianego MPZP oraz zakomunikowania społecznościom lokalnym o skali inwestycji. Dodatkowo brak podania maksymalnej wartości średnicy wirnika z łopatami na etapie tworzenia MPZP jest ryzykiem inwestycyjnym jeśli w toku wydawania pozwolenia na budowę okaże się, że elektrownia wiatrowa została ulokowana w odległości bliższej od zabudowań mieszkalnych niż wynika to z założeń planu miejscowego ze względu na wystawanie łopaty wiatraka.
291.	Krajowa Izba Klastrów Energii	Art. 5 pkt 3 projektu ustawy (Art. 15 ust. 2 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym)	**1/ Możliwość realizacji inwestycji w oparciu o MPZP uchwalone przed wejściem w życie ustawy odległościowej** W art. 15 ust. 2 Projektu proponuje się dodać pkt 1a w następującym brzmieniu: *„1a) lokalizacja elektrowni wiatrowej jest dopuszczalna, jeśli w granicach obszaru, na którym przewiduje się lokalizację elektrowni wiatrowej, mieści się okrąg opisany na obrysie wieży elektrowni wiatrowej, niezależnie od sposobu przeznaczenia w planie miejscowym nieruchomości znajdującej się pod wirnikiem wraz z łopatami."*	Celem proponowanej zmiany w art. 15 Projektu jest doprecyzowanie przepisów, które mają umożliwić realizację inwestycji na podstawie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (MPZP) przewidujących budowę elektrowni wiatrowych w dniu wejścia w życie ustawy odległościowej. Trzeba pamiętać, że plany przyjęte przed uchwaleniem tej ustawy nie mogły przewidzieć szczegółowych wymagań dotyczących treści planów dotyczących elektrowni wiatrowych, które są obecnie w niej zawarte (ponieważ prawo nie działa wstecz). Przed 16 lipca 2016 r., czyli przed wprowadzeniem	**Uwaga nieuwzględniona** Należy podkreślić, że elektrownia wiatrowa oddziałuje negatywnie na środowisko oraz zdrowie i życie ludzi na kilka sposobów. Oprócz generowanego hałasu problemem też są uszkodzenia mechaniczne łopaty, która może zostać oderwana od wieży lub oderwanie się lodu od krawędzi łopaty. Przyjęcie, że nie ma znaczenia sposób przeznaczenia w planie miejscowym nieruchomości znajdującej się w obszarze omiatania łopaty wiatraka jest niebezpiecznym uproszczeniem.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				ustawy odległościowej, poszczególne gminy stosowały różne metody w określaniu terenów przeznaczonych pod elektrownie wiatrowe oraz różnie definiowały ich lokalizacje, na przykład: a) w niektórych MPZP wskazywano poszczególne turbiny wiatrowe wyłącznie „punktowo" (jako rzut pionowy wieży, bez obrysu wirnika wraz z łopatami), zakładając możliwość ich lokalizacji bez konieczności zmiany sposobu zagospodarowania gruntów znajdujących się pod wirnikiem wraz z łopatami; b) w niektórych MPZP wskazywano jedynie obszar, na których można lokalizować turbiny wiatrowe; c) w niektórych wskazywano turbiny „punktowo" wraz z obrysem wirnika wraz z łopatami. Każdy z powyższych sposobów określenia lokalizacji farm wiatrowych w MPZP był dopuszczalny w poprzednim stanie prawnym, a tak uchwalone MPZP w świetle art. 15 ust. 2 ustawy odległościowej zachowały moc. Jednocześnie w świetle art. 15 ust. 2 ustawy odległościowej oraz art. 15 Projektu niewątpliwą intencją ustawodawcy jest możliwość kontynuowania działań inwestycyjnych w oparciu o już obowiązujące MPZP. Rozwiązanie to jest o tyle racjonalne, iż przyjęcie innego podejścia doprowadziłoby do poważnej luki	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				inwestycyjnej w sektorze energetyki wiatrowej. Jeżeli jednak z treści projektowanego przepisu art. 15 Projektu wynika możliwość budowy farm wiatrowych w oparciu o istniejące MPZP (a jednocześnie art. 15 ustawy odległościowej jednoznacznie wynika utrzymanie ważności tych MPZP) to należy uznać, iż w każdym z trzech przypadków opisanych powyżej dopuszczalna powinna być lokalizacja turbin wiatrowych nawet w przypadkach, w których MPZP wskazywał jedynie obszar lokalizacji turbina albo „punktowo" określał miejsce posadowienia wież. Z tego względu proponuje się jednoznacznie przesądzić, iż w przypadkach opisanych w art. 15 Projektu lokalizacja elektrowni wiatrowej jest dopuszczalna, jeśli w granicach obszaru, na którym przewiduje się lokalizację elektrowni wiatrowej, mieści się okrąg opisany na obrysie wieży elektrowni wiatrowej.	
292.	Polska Izba Gospodarcza Energetyki Odnawialnej i Rozproszonej (PIGEOR)	Art. 5 pkt 3 projektu ustawy (Art. 15a. 3 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym)	Obowiązek sporządzenia plany miejscowego przez „gminę pobliską" dla obszaru tej gminy znajdującego się w odległości równej lub mniejszej niż 500 m od lokalizowanej turbiny wiatrowej powinien być zracjonalizowany i powinien obejmować tylko obszary, na których trzeba wykluczyć realizację w przyszłości obiektów mieszkalnych, które znalazłyby się w odległości mnmiejszej niż 500 m od danej turbiny	Wydaje się celowe dodanie art. 15 a ust. 4 w brzmieniu: Obowiązek o którymmowa w ust. 3 nie występuje, jeżeli powierzchnia terenu gminy pobliskiej znajdującego się w obrębie równym wyznaczonym przez promień 500 m od turbiny planowanej do lokalizacji, nie jest obszarem planowanym do zabudowy mieszkalnej i/lub gdy	**Uwaga nieuwzględniona** Jeśli na terenie gminy sąsiedniej, w obszarze 500 m od inwestycji wiatrakowej, zakłada się w MPZP obszar przeznaczony do zabudowy mieszkaniowej to inwestycja wiatrakowa nie powstanie. Jeśli natomiast obszar w gminie sąsiedniej nie jest obszarem

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				obejmuje nieruchomości o powierzchni uniemożliwiającej taką zabudowę	przeznaczonym pod zabudowę mieszkaniową, to obowiązek stworzenia MPZP zdaniem projektodawcy powinien zostać, właśnie dlatego, aby w sposób nie budzący wątpliwości, na gruncie dokumentu planistycznego, określić jego przeznaczenie.
293.	UrbanConsulting	Art. 5 pkt 3 projektu ustawy (Art. 15a. 3 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym)	Przepis zawarty w art. 7 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych (Dz. U. z 2024 r. poz. 317), który reguluje minimalny obszar miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (MPZP), należy do najbardziej problematycznych zapisów w tej ustawie. Zgodnie z jego treścią, plan ten musi obejmować nie tylko teren, na którym planuje się budowę elektrowni wiatrowej, ale także obszar w promieniu co najmniej 700 m od lokalizacji tej inwestycji. W efekcie, w obszarze planu muszą znaleźć się nie tylko nieruchomości, na których planowana jest elektrownia wiatrowa, ale także inne nieruchomości, nawet jeśli nie mają one związku z inwestycją. Nie ma tu żadnych wyjątków. Dotyczy to zarówno nieruchomości rolnych, niezabudowanych jak i np. takich, na których jest już zlokalizowana działająca elektrownia wiatrowa. Bez znaczenia jest również fakt czy dana nieruchomość jest objęta ustaleniami innego planu i pod co jest w tym planie przeznaczona. Jeżeli nowo planowane elektrownie wiatrowe będziemy chcieli zlokalizować w sąsiedztwie obowiązującego MPZP przewidującego lokalizację elektrowni wiatrowych. Jeżeli odległość pomiędzy nowo planowaną elektrownią wiatrową a terenem, na którym w obowiązującym MPZP dopuszczono elektrownie wiatrowe jest mniejsza niż 700m (+ promień rotora	Propozycja zmiany w ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym: Po art. 15 dodaje się art. 15a w brzmieniu: „Art. 15a. 1. Plan miejscowy, na podstawie którego ma być lokalizowana elektrownia wiatrowa: 1) określa maksymalną całkowitą wysokość elektrowni wiatrowej, maksymalną średnicę wirnika wraz z łopatami i maksymalną liczbę elektrowni wiatrowych; 2a) sporządza się co najmniej dla obszaru położonego w granicach gminy, w której jest lokalizowana elektrownia wiatrowa, znajdującego się w odległości, o której mowa w art. 4 ust. 1 ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych; 2b) dopuszcza się wyłączenie z obszaru, o którym mowa w pkt 2a nieruchomości, które są już objęte ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego	**Uwaga częściowo uwzględniona** Przepis zostanie uzupełniony o odniesienie do sytuacji, gdy dla danego obszaru obowiązuje już plan miejscowy, który uniemożliwia zabudowę budynkami mieszkalnymi lub budynkami o funkcji mieszanej.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			oczywiście) to tym razem mamy tylko jedno wyjście. Teren planowanej elektrowni wiatrowej musimy włączyć do naszego nowego MPZP wraz z otoczeniem o promieniu min. 700m. Jeżeli tego nie zrobimy to również pogarszamy warunki zagospodarowania danej nieruchomości i narażamy gminę na roszczenia odszkodowawcze. Co istotne, jeżeli w tym obszarze znajdzie się kolejna zaplanowana w obowiązującym MPZP elektrownia to ją również musimy uwzględnić w naszym nowo projektowanym MPZP. W efekcie obszar tego nowego MPZP może pomnożyć swoją powierzchnię. W najbardziej skrajnym przypadku jaki znam inwestor chcąc zrealizować MPZP pod 3 elektrownie musiałby objąć jego granicami 11 wcześniej zaplanowanych elektrowni. Koniec końców zrezygnował.	lub na których zlokalizowana jest istniejąca elektrownia wiatrowa.	
294.	UrbanConsulting	Art. 5 pkt 3 projektu ustawy (Art. 15a. 3 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym)	W związku z bardzo dużą konkurencją na rynku firm zajmujących się inwestycjami wiatrakowymi uważam, że zmiana wprowadzona w projekcie, mówiąca o tym, że w uzasadnieniu określa się przewidywaną na dzień sporządzenia uzasadnienia maksymalną całkowitą wysokość elektrowni wiatrowej, maksymalną średnicę wirnika wraz z łopatami oraz maksymalną liczbę elektrowni wiatrowych, spowoduje jeszcze większy chaos i spory między konkurencyjnymi firmami. Zapis w uzasadnieniu do uchwały nie jest obowiązujący, nie daje więc żadnych argumentów przy podejmowaniu decyzji planistycznych czy przy rozstrzyganiu wniosków i uwag do planu. Maksymalne parametry powinny być zawarte w uchwale o przystąpieniu do sporządzenia planu, a każdorazowa ich zmiana powodowałaby konieczność zmiany uchwały o przystąpieniu do sporządzenia planu.	Propozycja zmiany w ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym: po art. 15 dodaje się art. 15a w brzmieniu: (...) Art. 15a. 2. W uchwale w sprawie przystąpienia do sporządzania planu miejscowego, na podstawie którego ma być lokalizowana elektrownia wiatrowa, zamieszcza się w szczególności maksymalną całkowitą wysokość elektrowni wiatrowej, maksymalną średnicę wirnika wraz z łopatami oraz maksymalną liczbę elektrowni wiatrowych, które zostaną określone w tym planie.	**Uwaga nieuwzględniona** Wartości dotyczące elektrowni wiatrowych podawane na etapie sporządzania MPZP mają charakter maksymalny. Nic nie stoi na przeszkodzie, aby wpisać wartości uwzględniające pewną swobodę w kształtowaniu się procesu inwestycyjnego na późniejszych etapach. Dodatkowo wprowadza się art. 15a ust. 2 który wyjaśnia, że w uzasadnieniu dołączanym do projektu uchwały w sprawie przystąpienia do sporządzania planu miejscowego, na podstawie którego ma być lokalizowana elektrownia wiatrowa, zamieszcza się w szczególności przewidywaną na dzień sporządzenia tego uzasadnienia maksymalną całkowitą

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
					wysokość elektrowni wiatrowej, maksymalną średnicę wirnika wraz z łopatami oraz maksymalną liczbę elektrowni wiatrowych. Niemniej jednak nawet orientacyjne wartości (choćby maksymalne) powinny zostać wskazane ze względu na potrzebę przeprowadzenia SOOŚ dla omawianego MPZP oraz zakomunikowania społecznościom lokalnym o skali inwestycji. Dodatkowo brak podania maksymalnej wartości średnicy wirnika z łopatami na etapie tworzenia MPZP jest ryzykiem inwestycyjnym jeśli w toku wydawania pozwolenia na budowę okaże się, że elektrownia wiatrowa została ulokowana w odległości bliższej od zabudowań mieszkalnych niż wynika to z założeń planu miejscowego ze względu na wystawanie łopaty wiatraka.
295.	Stowarzyszenie „Z energią o prawie	Art. 5 pkt 3 projektu ustawy (Art. 15a. 3 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym)	Proponowana zmiana umożliwi bardziej elastyczne podejście do planowania i realizacji inwestycji wiatrowych, jednocześnie uwzględniając konieczność ochrony zabudowy mieszkaniowej i terenów o szczególnym znaczeniu.	***po art. 15 dodaje się art. 15a w brzmieniu:*** „Art. 15a. 1. Plan miejscowy, na podstawie którego ma być lokalizowana elektrownia wiatrowa: 1) określa maksymalną całkowitą wysokość elektrowni wiatrowej, maksymalną średnicę wirnika wraz z łopatami i maksymalną liczbę elektrowni wiatrowych; 2a) sporządza się co najmniej dla obszaru położonego w granicach gminy, w której jest lokalizowana elektrownia wiatrowa, znajdującego się w odległości, o której	**Uwaga częściowo uwzględniona** Przepis zostanie uzupełniony o odniesienie do sytuacji, gdy dla danego obszaru obowiązuje już plan miejscowy, który uniemożliwia zabudowę budynkami mieszkalnymi lub budynkami o funkcji mieszanej.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				mowa w art. 4 ust. 1 ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych; 2b) dopuszcza się wyłączenie z obszaru, o którym mowa w pkt 2a nieruchomości, które są już objęte ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego lub na których zlokalizowana jest istniejąca elektrownia wiatrowa.	
296.	Stowarzyszenie „Z energią o prawie	Art. 5 pkt 3 projektu ustawy (Art. 15a. 3 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym)	Zobowiązanie inwestora do określenia maksymalnych parametrów inwestycji w uchwale intencyjnej zagwarantuje pewność prawa oraz stabilność procedury planistycznej, minimalizując ryzyko dowolnych zmian w trakcie postępowania planistycznego Będzie to również zabezpieczenie przed ewentualnymi skargami inwestorów konkurencyjnych, które mogą prowadzić do uchylania planów przez sądy.	**po art. 15 dodaje się art. 15a w brzmieniu:** Art. 15a. 2. W uchwale w sprawie przystąpienia do sporządzania planu miejscowego, na podstawie którego ma być lokalizowana elektrownia wiatrowa, zamieszcza się w szczególności maksymalną całkowitą wysokość elektrowni wiatrowej, maksymalną średnicę wirnika wraz z łopatami oraz maksymalną liczbę elektrowni wiatrowych, które zostaną określone w tym planie.	**Uwaga nieuwzględniona** Wystarczające jest zamieszczenie informacji o planowanych parametrach inwestycji w uzasadnieniu, zgodnie z projektem ustawy. Zastosowane rozwiązanie zapewni sprawne przeprowadzenie procedury. Możliwe są bowiem zmiany parametrów inwestycji np. w wyniku uzgadniania projektu planu z właściwymi organami, zwłaszcza w zakresie ochrony przyrody i środowiska. W takiej sytuacji potrzeba zmiany parametry inwestycji w projekcie planu w trakcie procedury planistycznej nie będzie skutkowała koniecznością zmiany uchwały o przystąpieniu. Należy również pamiętać, że procedowany projekt planu wraz z parametrami inwestycji będzie poddawany konsultacjom społecznym. Ponadto, zgodnie z art. 3 ust. 1 upzp kształtowanie i prowadzenie polityki przestrzennej na terenie gminy należy do zadań własnych gminy, która decyduje o tym poprzez uchwalanie

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
					dokumentów planistycznych o określonych ustaleniach.
297.	Stowarzyszenie Pracownia na rzecz Wszystkich Istot	Art. 5 pkt 3 projektu ustawy (art. 15a ust. 3 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym)	W nowelizacji zaproponowano dodanie art. 15a w ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, gdzie w ust. 1 pkt 2 wskazano, że „plan miejscowy sporządza się co najmniej dla obszaru położonego w granicach gminy". W kontekście ust. 3 projektowanego art. 15a cytowana regulacja pozostaje niezrozumiała, albowiem plan miejscowy sporządza się dla danej gminy, a jeśli inwestycja wiatrakowa wkracza w oddziaływanie innej gmina, wówczas ta druga sporządza własny plan.	Należy wykreślić w projektowanym art. 15a ust. 1 pkt 2 słowa „co najmniej".	**Uwaga wyjaśniona** Projektowany przepis jest sformułowany prawidłowo. Zgodnie z jego pełnym brzmieniem: „Art. 15a. 1. Plan miejscowy, na podstawie którego ma być lokalizowana elektrownia wiatrowa: (...) 2) sporządza się co najmniej dla obszaru położonego w granicach gminy, w której jest lokalizowana elektrownia wiatrowa, znajdującego się w odległości, o której mowa w art. 4 ust. 1 ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych." Zwrot: „co najmniej" zapewnia pewną elastyczność w ustalaniu przez gminę obszaru objętego planem. Plan miejscowy sporządza jednak właściwa gmina w swoich granicach administracyjnych, jako stanowiony przez nią akt prawa miejscowego.
298.	Vortex Energy Polska sp. z o.o	Art. 5 pkt 3 projektu ustawy (art. 15a ust. 3 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym)	Proponowana zmiana dotyczy wykorzystania obecnie obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na potrzeby spełnienia warunków lokalizowania elektrowni wiatrowych (zachowanie minimalnej odległości 500 m) – spotykamy się z brakiem jednoznaczności w tym zakresie, w szczególności w gminach pobliskich w sąsiedztwie gmin, w których obowiązują plany miejscowe dopuszczające lokalizację elektrowni wiatrowej.	3) Po art. 15 dodaje się art. 15a w brzmieniu: 1. Plan miejscowy, na podstawie którego ma być lokalizowana elektrownia wiatrowa: 1) określa maksymalną całkowitą wysokość elektrowni wiatrowej, maksymalną średnicę wirnika wraz z łopatami i maksymalną liczbę elektrowni wiatrowych; 2) sporządza się co najmniej dla obszaru położonego w granicach gminy, w której jest lokalizowana	**Uwaga częściowo uwzględniona** Przepis zostanie uzupełniony o odniesienie do sytuacji, gdy dla danego obszaru obowiązuje już plan miejscowy, który uniemożliwia zabudowę budynkami mieszkalnymi lub budynkami o funkcji mieszanej.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				elektrownia wiatrowa, znajdującego się w odległości, o której mowa w art. 4 ust. 1 ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych, z zastrzeżeniem ust. 4. 2. W uzasadnieniu dołączanym do projektu uchwały w sprawie przystąpienia do sporządzania planu miejscowego, na podstawie którego ma być lokalizowana elektrownia wiatrowa, zamieszcza się w szczególności przewidywaną na dzień sporządzenia tego uzasadnienia maksymalną całkowitą wysokość elektrowni wiatrowej, maksymalną średnicę wirnika wraz z łopatami oraz maksymalną liczbę elektrowni wiatrowych, które zostaną określone w tym planie. 3. W przypadku gdy odległość 500 m od elektrowni wiatrowej wykracza poza granice gminy, w której jest lokalizowana ta elektrownia wiatrowa, plan miejscowy sporządza również gmina pobliska co najmniej dla położonego na jej terenie obszaru, znajdującego się w tej odległości, **chyba że w gminie pobliskiej obowiązuje plan miejscowy zakazujący zabudowy budynkami mieszkalnymi lub budynkami o funkcji mieszanej dla obszaru w odległości równiej lub mniejszej niż 500 m od elektrowni wiatrowej zlokalizowanej na terenie innej gminy.** **4. Plan miejscowy, o którym mowa w ust. 1 można sporządzić dla obszaru mniejszego niż odległość niż**	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				wskazana w art. 4 ust. 1 ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych, w przypadku, gdy dla części tego obszaru obowiązuje miejscowy plan zakazujący zabudowy budynkami mieszkalnymi lub budynkami o funkcji mieszanej. W takim przypadku dopuszcza się uchwalenie miejscowego planu, na podstawie którego ma być zlokalizowana elektrownia wiatrowa dla terenu, który łącznie z obowiązującym miejscowym planem zapewni zachowanie odległości wskazanej w art. 4 ust. 1 ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych".	
299.	Stowarzyszenie Energii Odnawialnej	Art. 5 pkt 3 projektu ustawy (art. 15a ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym)	Zgodnie z art. 37ed ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, inwestor realizujący elektrownię wiatrową w ramach procedury zintegrowanego planu inwestycyjnego może w ramach umowy urbanistycznej zobowiązać się między innymi do pokrycia całości lub części poniesionych przez gminę kosztów uchwalenia zintegrowanego planu inwestycyjnego. Mając na uwadze, że jedną z najistotniejszych przeszkód dla uchwalania planów miejscowych przez gminy stanowi wysoki koszt ich sporządzenia, w ocenie Stowarzyszenia zasadne jest rozszerzenie możliwości finansowania prac planistycznych przez inwestorów realizujących projekty odnawialnych źródeł energii również na pozostałe tryby postępowania planistycznego. Powyższe pozwoli na przyspieszenie realizacji działań lokalizacyjnych oraz ograniczenie ryzyka powstania luki inwestycyjnej będącej wynikiem obowiązywania	W art. 5 pkt 3, w propozycji brzmienia art. 15 dodaje się ust. 4 i 5 w brzmieniu: *4. Inwestor realizujący inwestycje może zobowiązać się, w drodze umowy zawartej z gminą, do poniesienia kosztów sporządzenia lub zmiany planu miejscowego, na podstawie którego ma być lokalizowana elektrownia wiatrowa, oraz planu, o którym mowa w ust. 3..* *5. Przedmiotem umowy, o której mowa w ust. 4, nie może być przeznaczenie terenów i ich zasady zagospodarowania ustalone w sporządzonym planie miejscowym, jak również sposób rozstrzygnięcia wniosków i uwag do projektu planu miejscowego lub jego zmiany."*	**Uwaga nieuwzględniona** Projektodawca zdaje sobie sprawę z potrzeby sfinansowania planów miejscowych. Zdaniem projektodawcy temu ma służyć ZPI.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			przez ponad 8 lat przepisów znacząco ograniczających możliwość realizacji nowych inwestycji w zakresie elektrowni wiatrowych.		
300.	GK PGE	Art. 5 pkt 3 projektu ustawy (art. 15a ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym)	Wnosimy o modyfikację elementów, które ma zawierać plan miejscowy, poprzez usunięcie konieczności wskazywania w planie wszystkich danych technicznych poszczególnych elementów turbin wiatrowych jak wysokość wieży, moc, średnica wirnika. Wynika to z faktu, że dane podawane na etapie przygotowywania nie zawsze są aktualne na etapie realizacji ze względu np. na rozwój technologiczny i wycofywanie z rynku starszych konstrukcji. Taka modyfikacja pozwoli także uniknąć konieczności dokonywania zmiany planu każdorazowo w przypadku zmian technologicznych.	W art. 15a ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie: *„Art. 15a. 1. Plan miejscowy, na podstawie którego ma być lokalizowana elektrownia wiatrowa:* *1) określa maksymalną całkowitą wysokość elektrowni wiatrowej, maksymalną średnicę wirnika wraz z łopatami i maksymalną liczbę elektrowni wiatrowych;* *2) sporządza się co najmniej dla obszaru położonego w granicach gminy, w której jest lokalizowana elektrownia wiatrowa, znajdującego się w odległości, o której mowa w art. 4 ust. 1 ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych.* *2. W uzasadnieniu dołączanym do projektu uchwały w sprawie przystąpienia do sporządzania planu miejscowego, na podstawie którego ma być lokalizowana elektrownia wiatrowa, zamieszcza się w szczególności przewidywaną na dzień sporządzenia tego uzasadnienia maksymalną całkowitą wysokość elektrowni wiatrowej, maksymalną średnicę wirnika wraz z łopatami oraz maksymalną liczbę elektrowni wiatrowych, które zostaną określone w tym planie.”*	**Uwaga nieuwzględniona** Wartości dotyczące elektrowni wiatrowych podawane na etapie sporządzania MPZP mają charakter maksymalny. Nic nie stoi na przeszkodzie, aby wpisać wartości uwzględniające pewną swobodę w kształtowaniu się procesu inwestycyjnego na późniejszych etapach. Dodatkowo wprowadza się art. 15a ust. 2 który wyjaśnia, że w uzasadnieniu dołączanym do projektu uchwały w sprawie przystąpienia do sporządzania planu miejscowego, na podstawie którego ma być lokalizowana elektrownia wiatrowa, zamieszcza się w szczególności przewidywaną na dzień sporządzenia tego uzasadnienia maksymalną całkowitą wysokość elektrowni wiatrowej, maksymalną średnicę wirnika wraz z łopatami oraz maksymalną liczbę elektrowni wiatrowych. Niemniej jednak nawet orientacyjne wartości (choćby maksymalne) powinny zostać wskazane ze względu na potrzebę przeprowadzenia SOOŚ dla omawianego MPZP oraz zakomunikowania społecznościom lokalnym o skali inwestycji. Dodatkowo brak podania maksymalnej wartości średnicy wirnika z łopatami na etapie tworzenia MPZP jest ryzykiem

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
					inwestycyjnym jeśli w toku wydawania pozwolenia na budowę okaże się, że elektrownia wiatrowa została ulokowana w odległości bliższej od zabudowań mieszkalnych niż wynika to z założeń planu miejscowego ze względu na wystawanie łopaty wiatraka.
301.6	Projekt-Solartechnik Development sp. z o.o. (Spółka)	Art. 5 pkt 3 projektu ustawy (art. 15a ust. 3 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym)	Proponuje się doprecyzowanie brzmienia art. 15a ust. 3 Obowiązek sporządzenia planu miejscowego dla części obszaru gminy pobliskiej musi wynikać wprost z zapisów ustawy. Zaproponowane brzmienie ust. 3 może budzić wątpliwości interpretacyjne i może być zależne od dobrej woli władz gminy pobliskiej.	3. W przypadku gdy odległość 500 m od elektrowni wiatrowej wykracza poza granice gminy, w której jest lokalizowana ta elektrownia wiatrowa, obowiązek sporządzenia planu miejscowego ma również gmina pobliska co najmniej dla położonego na jej terenie obszaru, znajdującego się w tej odległości.	**Uwaga nieuwzględniona** Zawarty w projekcie fragment nie zawiera dobrowolności. Projektodawca nie stosuje wyrażeń typu „może sporządzić" a „sporządza". Pod kątem legislacyjnym obecne brzmienie zawarte w projekcie oraz proponowane w uwadze prowadzą do tego samego wniosku. (
302.	Projekt-Solartechnik Development sp. z o.o. (Spółka)	Art. 5 pkt 3 projektu ustawy (15a ust. 3 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym)	Przepis zawarty w art. 7 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych (Dz. U. z 2024 r. poz. 317), który reguluje minimalny obszar miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (MPZP), należy do najbardziej problematycznych zapisów w tej ustawie. Zgodnie z jego treścią, plan ten musi obejmować nie tylko teren, na którym planuje się budowę elektrowni wiatrowej, ale także obszar w promieniu co najmniej 700 m od lokalizacji tej inwestycji. W efekcie, w obszarze planu muszą znaleźć się nie tylko nieruchomości, na których planowana jest elektrownia wiatrowa, ale także inne nieruchomości, nawet jeśli nie mają one związku z inwestycją.	po art. 15 dodaje się art. 15a w brzmieniu: *„Art. 15a. 1. Plan miejscowy, na podstawie którego ma być lokalizowana elektrownia wiatrowa:* *1) określa maksymalną całkowitą wysokość elektrowni wiatrowej, maksymalną średnicę wirnika wraz z łopatami i maksymalną liczbę elektrowni wiatrowych;* *2a) sporządza się co najmniej dla obszaru położonego w granicach gminy, w której jest lokalizowana elektrownia wiatrowa, znajdującego się w odległości, o której mowa*	**Uwaga częściowo uwzględniona** Przepis zostanie uzupełniony o odniesienie do sytuacji, gdy dla danego obszaru obowiązuje już plan miejscowy, który uniemożliwia zabudowę budynkami mieszkalnymi lub budynkami o funkcji mieszanej.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			Nie ma tu żadnych wyjątków. Dotyczy to zarówno nieruchomości rolnych, niezabudowanych jak i np. takich, na których jest już zlokalizowana działająca elektrownia wiatrowa. Bez znaczenia jest również fakt, czy dana nieruchomość jest objęta ustaleniami innego planu i pod co jest w tym planie przeznaczona. **Jakie są tego konsekwencje?** Jeżeli w zasięgu 700 m od nowo planowanych elektrowni wiatrowych zlokalizowana jest istniejąca elektrownia wiatrowa to istnieją dwa wyjścia: 1. Włącza się w granice nowego MPZP istniejącą elektrownie wiatrową bez obszaru znajdującego się w promieniu 700 m od niej. W tym przypadku należy ustalić zakaz jej rozbudowy i tym samym zamknąć drogę do repoweringu, czyli zmiany na mocniejszy i nowszy model elektrowni wiatrowej. Temat się skomplikuje, jeżeli obowiązujący MPZP dopuszcza wyższe parametry inwestycji niż faktycznie zostały zrealizowane. Wówczas taki zakaz rozbudowy będzie równoznaczny z pogorszeniem warunków zabudowy na danej nieruchomości, co może skutkować roszczeniami odszkodowawczymi wobec gminy. 2. Włącza się w granice nowego MPZP istniejącą elektrownie wiatrową wraz z obszarem znajdującym się w promieniu 700 m od niej (+ maksymalny planowany promień rotora, jeżeli planowana jest przyszła rozbudowa). Tym samym nie zamykamy drogi do repoweringu.	*w art. 4 ust. 1 ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych;* ***2b) dopuszcza się wyłączenie z obszaru,*** ***o którym mowa w pkt 2a nieruchomości, które są już objęte ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego lub na których zlokalizowana jest istniejąca elektrownia wiatrowa."***	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			Druga opcja możliwa jest tylko wówczas, jeżeli w promieniu 700 m od funkcjonującej elektrowni nie ma istniejących lub planowanych budynków mieszkalnych i budynków o funkcji mieszanej – taka sytuacja występuję bardzo rzadko. Przed 2016 rokiem nie obowiązywały przepisy odległościowe. Stąd w większości obowiązujących planów lokalizacja elektrowni wiatrowych dopuszczana była w odległości 500 m (lub nawet nieco mniejszej) od istniejących lub planowanych budynków mieszkalnych. Ta odległość liczona była z reguły od miejsca posadowienia elektrowni wiatrowej, a nie od jej rotora, stąd zapowiadana zmiana na 500 m nie rozwiąże tego problemu. Powyższe zagadnienie dotyczy również sytuacji, w której nowo planowane elektrownie wiatrowe będziemy chcieli zlokalizować w sąsiedztwie obowiązującego MPZP, przewidującego lokalizację elektrowni wiatrowych. Jeżeli odległość pomiędzy nowo planowaną elektrownią wiatrową a terenem, na którym w obowiązującym MPZP dopuszczono elektrownie wiatrowe jest mniejsza niż 700 m (+ promień rotora) to w takim przypadku istnieje tylko jedna możliwość działania. Teren planowanej elektrowni wiatrowej należy włączyć do nowego MPZP wraz z otoczeniem o promieniu min. 700 m. Jeżeli tego nie zrobimy to również pogarszamy warunki zagospodarowania danej nieruchomości i narażamy gminę na roszczenia odszkodowawcze. Co istotne, jeżeli w tym obszarze znajdzie się kolejna zaplanowana w obowiązującym MPZP elektrownia to ją również musimy uwzględnić		

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			w naszym nowo projektowanym MPZP. W efekcie obszar tego nowego MPZP może pomnożyć swoją powierzchnię. W projekcie zmiany ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych oraz niektórych innych ustaw opublikowanym 25.09 zaproponowano usunięcie tego przepisu z ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych i przeniesienie go w niezmienionym brzmieniu do ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym do art. 15a ust. 1 pkt 2.		
303.	Projekt-Solartechnik Development sp. z o.o. (Spółka)	Art. 5 pkt 3 projektu ustawy (15a ust. 3 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym)	Zgodnie z obecnie obowiązującymi przepisami w uzasadnieniu dołączanym do projektu uchwały w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na potrzeby projektu farmy wiatrowej należy podać maksymalne parametry inwestycji, które zostaną określone w tym planie. W udostępnionym do konsultacji projekcie ustawy o zmianie ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych oraz niektórych innych ustaw projektodawca postanowił „zmiękczyć” ten wymóg i zaproponował to tak: *W uzasadnieniu dołączanym do projektu uchwały w sprawie przystąpienia do sporządzania planu miejscowego, na podstawie którego ma być lokalizowana elektrownia wiatrowa, zamieszcza się w szczególności* ***<u>przewidywaną na dzień sporządzenia tego uzasadnienia</u>*** *maksymalną całkowitą wysokość elektrowni wiatrowej, maksymalną średnicę wirnika wraz z łopatami oraz*	*po art. 15 dodaje się art. 15a w brzmieniu:* *(…)* *Art. 15a. 2.* *W* ***uchwale w sprawie przystąpienia do sporządzania planu miejscowego****, na podstawie którego ma być lokalizowana elektrownia wiatrowa, zamieszcza się w szczególności maksymalną całkowitą wysokość elektrowni wiatrowej, maksymalną średnicę wirnika wraz z łopatami oraz maksymalną liczbę elektrowni wiatrowych, które zostaną określone w tym planie.*	**Uwaga nieuwzględniona** Wystarczające jest zamieszczenie informacji o planowanych parametrach inwestycji w uzasadnieniu, zgodnie z projektem ustawy. Zastosowane rozwiązanie zapewni sprawne przeprowadzenie procedury. Możliwe są bowiem zmiany parametrów inwestycji np. w wyniku uzgadniania projektu planu z właściwymi organami, zwłaszcza w zakresie ochrony przyrody i środowiska. W takiej sytuacji potrzeba zmiany parametry inwestycji w projekcie planu w trakcie procedury planistycznej nie będzie skutkowała koniecznością zmiany uchwały o przystąpieniu. Należy również pamiętać, że procedowany projekt planu wraz z parametrami inwestycji będzie poddawany konsultacjom społecznym. Ponadto, zgodnie z art. 3 ust. 1 upzp kształtowanie i prowadzenie polityki

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			maksymalną liczbę elektrowni wiatrowych, które zostaną określone w tym planie. Powyższa sytuacja generuje następujące ryzyka: • Gmina podjęła uchwałę i określiła w uzasadnieniu do tej uchwały maksymalne parametry inwestycji zgodnie z deklaracją zawartą we wniosku o sporządzenie MPZP. • Plan jest realizowany, następnie zostaje uzgodniony przez powołane do tego instytucje i dalej wyłożony do publicznego wglądu w ramach konsultacji społecznych. • Mija ok. 1,5 roku od rozpoczęcia procedury i w trakcie jej trwania pojawia się konkurencja składając uwagi, z których wynika, że chcieliby dopuszczenia lokalizacji elektrowni wiatrowych 200 m od planowanych w pierwotnym wniosku lokalizacji. • Urbanista analizuje te uwagi i stwierdza, że nie ma obiektywnych przesłanek do ich odrzucenia. Oczywistym jest, że z technicznego punktu widzenia nie da się zlokalizować dwóch elektrowni wiatrowych w odległości 200 m od siebie, ale z prawnego punktu widzenia nie jest to niemożliwe. • Jedynym argumentem za odrzuceniem tych uwag jest przekroczenie maksymalnej liczby elektrowni wiatrowych zdeklarowanej na początku procedury planistycznej. Zmiana tej		przestrzennej na terenie gminy należy do zadań własnych gminy, która decyduje o tym poprzez uchwalanie dokumentów planistycznych o określonych ustaleniach.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			uchwały i podniesienie parametrów spowodowałaby z kolei konieczność całkowitego ponowienia procedury planistycznej. Omawiana propozycja uniemożliwi włodarzom gmin posłużenie się tym argumentem przy rozpatrywaniu uwag. Powstanie dylemat – uwzględniać zgłoszone uwagi i tym samym cofać się do początku procedury, czy odrzucać i narażać się na procesy zażaleniowe. Zdaniem Spółki zdeklarowana we wniosku inwestora maksymalna liczba elektrowni wiatrowych powinna być wpisywana do samej uchwały intencyjnej, a nie tylko do jej uzasadnienia. To pozwoli uniknąć uchylania planów przez sądy z powodu skarg inicjowanych przez konkurencję, która nie zdołała się dołączyć do trwającej procedury. Każde zwiększenie liczby elektrowni powinno być poprzedzone dyskusją zainteresowanych stron, a uchwała o zmianie powinna być podejmowana dopiero po uzyskaniu porozumienia. Ponadto w gminach, w których jest kilku inwestorów łączna, zdeklarowana liczba planowanych elektrowni wiatrowych nierzadko przekracza 50, a nawet 100 sztuk. W większości przypadków jest to liczba zawyżona i nierealna do realizacji m.in właśnie z uwagi na konflikty przestrzenne pomiędzy poszczególnymi inwestorami. Niestety takie liczby działają na wyobraźnie ludzi. Większość z mieszkańców nie posiada takiej wiedzy specjalistycznej, która pozwoliłaby realnie ocenić sytuację.		

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
304.	Górnośląskie Przedsiębiorstwo Wodociągów S.A.	Art. 5 pkt 3 projektu ustawy (art. 15a ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym)	Obecny proces planistyczny może trwać nawet 42 miesiące, co jest zbyt długie dla inwestorów. Należy rozważyć skrócenie czasu na przygotowanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, co przyspieszyłoby realizację projektów elektrowni wiatrowych		**Uwaga kierunkowo uwzględniona** Projektodawca dąży do skrócenia czasu realizacji projektów inwestycyjnych. Z tego względu uregulowano możliwość lokalizowania elektrowni wiatrowych w trybie ZPI, który to tryb umożliwia szybsze przejście etapu planistycznego.
305.	Polenergia S.A	Art. 5 pkt 3 projektu ustawy (art. 15a ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym)	Wskazany przepis reguluje minimalny obszar miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (MPZP). Zgodnie z jego treścią, plan ten musi obejmować nie tylko teren, na którym planuje się budowę elektrowni wiatrowej, ale także obszar w promieniu co najmniej 700 m od lokalizacji tej inwestycji. W efekcie, w obszarze planu muszą znaleźć się nie tylko nieruchomości, na których planowana jest elektrownia wiatrowa, ale także inne nieruchomości, nawet jeśli nie mają one związku z inwestycją. W sytuacji, jeśli nowo planowane elektrownie wiatrowe mają zostać zlokalizowane w sąsiedztwie obowiązującego MPZP, przewidującego lokalizację elektrowni wiatrowych, inwestor zobowiązany jest włączyć do nowego MPZP teren wraz z otoczeniem o promieniu 700 m (dotyczący istniejących elektrowni). W efekcie obszar projektowanego MPZP potencjalnie może się znacznie powiększyć (nieproporcjonalnie do ilości instalowanych turbin), zmniejszając szansę inwestora ich realizacją, zaś w skrajnym przypadku może wpłynąć na decyzję odstąpienia od projektu inwestycyjnego.	„Art. 15a. 1. Plan miejscowy, na podstawie którego ma być lokalizowana elektrownia wiatrowa: 1) określa maksymalną całkowitą wysokość elektrowni wiatrowej, maksymalną średnicę wirnika wraz z łopatami i maksymalną liczbę elektrowni wiatrowych; 2a) sporządza się co najmniej dla obszaru położonego w granicach gminy, w której jest lokalizowana elektrownia wiatrowa, znajdującego się w odległości, o której mowa w art. 4 ust. 1 ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych; 2b) dopuszcza się wyłączenie z obszaru, o którym mowa w pkt 2a nieruchomości, które są już objęte ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego lub na których zlokalizowana jest istniejąca elektrownia wiatrowa.	**Uwaga częściowo uwzględniona** Przepis zostanie uzupełniony o odniesienie do sytuacji, gdy dla danego obszaru obowiązuje już plan miejscowy, który uniemożliwia zabudowę budynkami mieszkalnymi lub budynkami o funkcji mieszanej.
306.	Polenergia S.A	Art. 5 pkt 3 projektu ustawy (art. 15a ustawy o planowaniu i	Proponujemy, aby wskazywać informacje dotyczące parametrów technicznych turbin wiatrowej	po art. 15 dodaje się art. 15a w brzmieniu: (...) Art. 15a. 2.	**Uwaga nieuwzględniona** Wystarczające jest zamieszczenie informacji o planowanych

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
		zagospodarowaniu przestrzennym)	(maksymalna całkowita wysokość, maksymalna średnica wirnika wraz z łopatami oraz maksymalna ilość liczba elektrowni wiatrowych, które zostaną określone w planie) w uchwale w sprawie przystąpienia do sporządzenia planu miejscowego.	W uchwale w sprawie przystąpienia do sporządzania planu miejscowego, na podstawie którego ma być lokalizowana elektrownia wiatrowa, zamieszcza się w szczególności maksymalną całkowitą wysokość elektrowni wiatrowej, maksymalną średnicę wirnika wraz z łopatami oraz maksymalną liczbę elektrowni wiatrowych, które zostaną określone w tym planie.	parametrach inwestycji w uzasadnieniu, zgodnie z projektem ustawy. Zastosowane rozwiązanie zapewni sprawne przeprowadzenie procedury. Możliwe są bowiem zmiany parametrów inwestycji np. w wyniku uzgadniania projektu planu z właściwymi organami, zwłaszcza w zakresie ochrony przyrody i środowiska. W takiej sytuacji potrzeba zmiany parametry inwestycji w projekcie planu w trakcie procedury planistycznej nie będzie skutkowała koniecznością zmiany uchwały o przystąpieniu. Należy również pamiętać, że procedowany projekt planu wraz z parametrami inwestycji będzie poddawany konsultacjom społecznym. Ponadto, zgodnie z art. 3 ust. 1 upzp kształtowanie i prowadzenie polityki przestrzennej na terenie gminy należy do zadań własnych gminy, która decyduje o tym poprzez uchwalanie dokumentów planistycznych o określonych ustaleniach.
307.	Polskie Stowarzyszenie Fotowoltaiki	Art. 5 pkt 3 projektu ustawy (art. 15a ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym)	Proponujemy dodanie do art. 15a dodatkowego punktu, w którym możliwe byłoby wyłączenie z konieczności sporządzania MPZP każdorazowo w zadanym buforze. Takie odstępstwo umożliwiłoby w ramach już wskazanych obszarów w MPZP pod elektrownie wiatrowe sąsiedztwo nowo projektowanych. Dodatkowo gmina dysponująca już sporządzonym planem miejscowym nie byłaby narażona za każdym razem do włączania tych samych terenów do procedury, a które to nie są związane z inwestycją OZE.	*Art. 15a. 1. Plan miejscowy, na podstawie którego ma być lokalizowana elektrownia wiatrowa:* *1) określa maksymalną całkowitą wysokość elektrowni wiatrowej, maksymalną średnicę wirnika wraz z łopatami i maksymalną liczbę elektrowni wiatrowych;* *2) sporządza się co najmniej dla obszaru położonego w granicach gminy, w ktorej jest lokalizowana elektrownia wiatrowa, znajdującego się w odległości, o ktorej mowa w art.*	**Uwaga częściowo uwzględniona** Przepis zostanie uzupełniony o odniesienie do sytuacji, gdy dla danego obszaru obowiązuje już plan miejscowy, który uniemożliwia zabudowę budynkami mieszkalnymi lub budynkami o funkcji mieszanej.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			Taka zmiana umożliwi wykorzystanie już sporządzonych planów miejscowych (MPZP) bez kosztownego powielania tych samych zapisów w buforze projektowanej elektrowni wiatrowej. Zwiększy to możliwość wykorzystania terenów predystynowanych dla energetyki wiatrowej pod budowę dodatkowej elektrowni np. farmy fotowoltaicznej). Ponadto, postulujemy wpisanie maksymalnej liczby turbin w treści uchwał intencyjnych, a nie w uzasadnieniu.	*4 ust. 1 ustawy o inwestycjach w zakresie* *elektrowni wiatrowych;* ***3) dopuszcza się wyłączenie z obszaru, o którym mowa w pkt 2a nieruchomości, które są już objęte ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego lub na których zlokalizowana jest istniejąca elektrownia wiatrowa.*** *2. W uchwale w sprawie przystąpienia do sporządzania planu miejscowego, na podstawie którego ma być lokalizowana elektrownia wiatrowa, zamieszcza się w szczególności maksymalną całkowitą wysokość elektrowni wiatrowej, maksymalną średnicę wirnika wraz z łopatami oraz maksymalną liczbę elektrowni wiatrowych, które zostaną określone w tym planie.*	
308.	Polska Izba Przemysłu Chemicznego	Art. 5 pkt 3 projektu ustawy (Art. 15a ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym)	Zapis zobowiązuje umieszczenie w MPZP parametrów technicznych turbin wiatrowych w tym w szczególności całkowitą wysokość elektrowni wiatrowej, maksymalną średnicę wirnika wraz z łopatami. Takie określenie ogranicza możliwość zastosowania nowych rozwiązań technologicznych turbin najczęściej bardziej efektywnych w dalszej przyszłości niż moment przystąpienia do sporządzania planu miejscowego. Ponadto, aby lokalizacja i wielkość elektrowni wiatrowych została umożliwiona w bardzo szerokim zakresie oraz aby zastosowanie nowych efektywniejszych rozwiązań było możliwe oraz by skrócić czas przedsięwzięcia tj. uniknąć ponownej procedury zmiany MPZP, proponuje się opuszczenie zapisu o wysokości elektrowni wiatrowej i średnicy wirnika.	Art. 15a. 1. Plan miejscowy, na podstawie którego ma być lokalizowana elektrownia wiatrowa: 1) określa maksymalną liczbę elektrowni wiatrowych; 2) sporządza się co najmniej dla obszaru położonego w granicach gminy, w której jest lokalizowana elektrownia wiatrowa, znajdującego się w odległości, o której mowa w art. 4 ust. 1 ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych. 2. W uzasadnieniu dołączanym do projektu uchwały w sprawie przystąpienia do sporządzania planu miejscowego, na podstawie którego ma być lokalizowana	**Uwaga nieuwzględniona** Wartości dotyczące elektrowni wiatrowych podawane na etapie sporządzania MPZP mają charakter maksymalny. Nic nie stoi na przeszkodzie, aby wpisać wartości uwzględniające pewną swobodę w kształtowaniu się procesu inwestycyjnego na późniejszych etapach. Dodatkowo wprowadza się art. 15a ust. 2 który wyjaśnia, że w uzasadnieniu dołączanym do projektu uchwały w sprawie przystąpienia do sporządzania planu miejscowego, na podstawie którego ma być lokalizowana elektrownia wiatrowa,

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			Ponadto brak wymienionych parametrów usprawni proces inwestycyjny w ramach trybu Zintegrowanego Planu Inwestycyjnego (ZPI).	elektrownia wiatrowa, zamieszcza się w szczególności przewidywaną na dzień sporządzenia tego uzasadnienia maksymalną liczbę elektrowni wiatrowych, które zostaną określone w tym planie.	zamieszcza się w szczególności przewidywaną na dzień sporządzenia tego uzasadnienia maksymalną całkowitą wysokość elektrowni wiatrowej, maksymalną średnicę wirnika wraz z łopatami oraz maksymalną liczbę elektrowni wiatrowych. Niemniej jednak nawet orientacyjne wartości (choćby maksymalne) powinny zostać wskazane ze względu na potrzebę przeprowadzenia SOOŚ dla omawianego MPZP oraz zakomunikowania społecznościom lokalnym o skali inwestycji. Dodatkowo brak podania maksymalnej wartości średnicy wirnika z łopatami na etapie tworzenia MPZP jest ryzykiem inwestycyjnym jeśli w toku wydawania pozwolenia na budowę okaże się, że elektrownia wiatrowa została ulokowana w odległości bliższej od zabudowań mieszkalnych niż wynika to z założeń planu miejscowego ze względu na wystawanie łopaty wiatraka.
309.	Izba Energetyki Przemysłowej i Odbiorców Energii	Art. 5 pkt 3 projektu ustawy (art. 15a ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym)	Zapis zobowiązuje do umieszczenia w MPZP parametrów technicznych turbin wiatrowych, w tym w szczególności maksymalną całkowitą wysokość elektrowni wiatrowej oraz maksymalną średnicę wirnika wraz z łopatami. Takie określenie ogranicza możliwość zastosowania nowych, zazwyczaj bardziej efektywnych technologii turbin, które mogą pojawić się w przyszłości, po rozpoczęciu prac nad sporządzeniem planu miejscowego. Ponadto, aby umożliwić lokalizację elektrowni wiatrowych w szerokim zakresie, a także zapewnić możliwość zastosowania nowych, bardziej	Art. 15a. 1. Plan miejscowy, na podstawie którego ma być lokalizowana elektrownia wiatrowa: 1) określa maksymalną całkowitą wysokość elektrowni wiatrowej, maksymalną średnicę wirnika wraz z łopatami i maksymalną liczbę elektrowni wiatrowych; 2) sporządza się co najmniej dla obszaru położonego w granicach gminy, w której jest lokalizowana elektrownia wiatrowa, znajdującego się w odległości, o której	**Uwaga nieuwzględniona** Wartości dotyczące elektrowni wiatrowych podawane na etapie sporządzania MPZP mają charakter maksymalny. Nic nie stoi na przeszkodzie, aby wpisać wartości uwzględniające pewną swobodę w kształtowaniu się procesu inwestycyjnego na późniejszych etapach. Dodatkowo wprowadza się art. 15a ust. 2 który wyjaśnia, że w

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			efektywnych rozwiązań oraz skrócić czas realizacji przedsięwzięcia, tj. uniknąć konieczności ponownej zmiany MPZP, proponuje się rezygnację z zapisu dotyczącego wysokości elektrowni wiatrowej i średnicy wirnika. Dodatkowo, brak wymienionych parametrów usprawni proces inwestycyjny w ramach trybu Zintegrowanego Planu Inwestycyjnego (ZPI).	mowa w art. 4 ust. 1 ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych. 2. W uzasadnieniu dołączanym do projektu uchwały w sprawie przystąpienia do sporządzania planu miejscowego, na podstawie którego ma być lokalizowana elektrownia wiatrowa, zamieszcza się w szczególności przewidywaną na dzień sporządzenia tego uzasadnienia maksymalną całkowitą wysokość elektrowni wiatrowej, maksymalną średnicę wirnika wraz z łopatami oraz maksymalną liczbę elektrowni wiatrowych, które zostaną określone w tym planie.	uzasadnieniu dołączanym do projektu uchwały w sprawie przystąpienia do sporządzania planu miejscowego, na podstawie którego ma być lokalizowana elektrownia wiatrowa, zamieszcza się w szczególności **przewidywaną na dzień sporządzenia tego uzasadnienia** maksymalną całkowitą wysokość elektrowni wiatrowej, maksymalną średnicę wirnika wraz z łopatami oraz maksymalną liczbę elektrowni wiatrowych. Niemniej jednak nawet orientacyjne wartości (choćby maksymalne) powinny zostać wskazane ze względu na potrzebę przeprowadzenia SOOŚ dla omawianego MPZP oraz zakomunikowania społecznościom lokalnym o skali inwestycji. Dodatkowo brak podania maksymalnej wartości średnicy wirnika z łopatami na etapie tworzenia MPZP jest ryzykiem inwestycyjnym jeśli w toku wydawania pozwolenia na budowę okaże się, że elektrownia wiatrowa została ulokowana w odległości bliższej od zabudowań mieszkalnych niż wynika to z założeń planu miejscowego ze względu na wystawanie łopaty wiatraka.
310.	Projekt-Solartechnik Development sp. z o.o. (Spółka)	Art. 5 pkt 3 projektu ustawy (art. 15a ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym)	Przepis zawarty w art. 7 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych (Dz. U. z 2024 r. poz. 317), który reguluje minimalny obszar miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (MPZP), należy do najbardziej problematycznych zapisów w tej ustawie. Zgodnie z	po art. 15 dodaje się art. 15a w brzmieniu: *„Art. 15a. 1. Plan miejscowy, na podstawie którego ma być lokalizowana elektrownia wiatrowa:*	**Uwaga częściowo uwzględniona** Przepis zostanie uzupełniony o odniesienie do sytuacji, gdy dla danego obszaru obowiązuje już plan miejscowy, który uniemożliwia

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			jego treścią, plan ten musi obejmować nie tylko teren, na którym planuje się budowę elektrowni wiatrowej, ale także obszar w promieniu co najmniej 700 m od lokalizacji tej inwestycji. W efekcie, w obszarze planu muszą znaleźć się nie tylko nieruchomości, na których planowana jest elektrownia wiatrowa, ale także inne nieruchomości, nawet jeśli nie mają one związku z inwestycją. Nie ma tu żadnych wyjątków. Dotyczy to zarówno nieruchomości rolnych, niezabudowanych jak i np. takich, na których jest już zlokalizowana działająca elektrownia wiatrowa. Bez znaczenia jest również fakt, czy dana nieruchomość jest objęta ustaleniami innego planu i pod co jest w tym planie przeznaczona. **Jakie są tego konsekwencje?** Jeżeli w zasięgu 700 m od nowo planowanych elektrowni wiatrowych zlokalizowana jest istniejąca elektrownia wiatrowa to istnieją dwa wyjścia: 3. Włącza się w granice nowego MPZP istniejącą elektrownie wiatrową bez obszaru znajdującego się w promieniu 700 m od niej. W tym przypadku należy ustalić zakaz jej rozbudowy i tym samym zamknąć drogę do repoweringu, czyli zmiany na mocniejszy i nowszy model elektrowni wiatrowej. Temat się skomplikuje, jeżeli obowiązujący MPZP dopuszcza wyższe parametry inwestycji niż faktycznie zostały zrealizowane. Wówczas taki zakaz rozbudowy będzie równoznaczny z pogorszeniem warunków zabudowy na danej nieruchomości, co może	*1) określa maksymalną całkowitą wysokość elektrowni wiatrowej, maksymalną średnicę wirnika wraz z łopatami i maksymalną liczbę elektrowni wiatrowych;* *2a) sporządza się co najmniej dla obszaru położonego w granicach gminy, w której jest lokalizowana elektrownia wiatrowa, znajdującego się w odległości, o której mowa w art. 4 ust. 1 ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych;* ***2b) dopuszcza się wyłączenie z obszaru, o którym mowa w pkt 2a nieruchomości, które są już objęte ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego lub na których zlokalizowana jest istniejąca elektrownia wiatrowa."***	zabudowę budynkami mieszkalnymi lub budynkami o funkcji mieszanej.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			skutkować roszczeniami odszkodowawczymi wobec gminy. 4. Włącza się w granice nowego MPZP istniejącą elektrownie wiatrową wraz z obszarem znajdującym się w promieniu 700 m od niej (+ maksymalny planowany promień rotora, jeżeli planowana jest przyszła rozbudowa). Tym samym nie zamykamy drogi do repoweringu. Druga opcja możliwa jest tylko wówczas, jeżeli w promieniu 700 m od funkcjonującej elektrowni nie ma istniejących lub planowanych budynków mieszkalnych i budynków o funkcji mieszanej – taka sytuacja występuję bardzo rzadko. Przed 2016 rokiem nie obowiązywały przepisy odległościowe. Stąd w większości obowiązujących planów lokalizacja elektrowni wiatrowych dopuszczana była w odległości 500 m (lub nawet nieco mniejszej) od istniejących lub planowanych budynków mieszkalnych. Ta odległość liczona była z reguły od miejsca posadowienia elektrowni wiatrowej, a nie od jej rotora, stąd zapowiadana zmiana na 500 m nie rozwiąże tego problemu. Powyższe zagadnienie dotyczy również sytuacji, w której nowo planowane elektrownie wiatrowe będziemy chcieli zlokalizować w sąsiedztwie obowiązującego MPZP, przewidującego lokalizację elektrowni wiatrowych. Jeżeli odległość pomiędzy nowo planowaną elektrownią wiatrową a terenem, na którym w obowiązującym MPZP dopuszczono elektrownie wiatrowe jest mniejsza niż 700 m (+ promień		

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			rotora) to w takim przypadku istnieje tylko jedna możliwość działania. Teren planowanej elektrowni wiatrowej należy włączyć do nowego MPZP wraz z otoczeniem o promieniu min. 700 m. Jeżeli tego nie zrobimy to również pogarszamy warunki zagospodarowania danej nieruchomości i narażamy gminę na roszczenia odszkodowawcze. Co istotne, jeżeli w tym obszarze znajdzie się kolejna zaplanowana w obowiązującym MPZP elektrownia to ją również musimy uwzględnić w naszym nowo projektowanym MPZP. W efekcie obszar tego nowego MPZP może pomnożyć swoją powierzchnię. W projekcie zmiany ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych oraz niektórych innych ustaw opublikowanym 25.09 zaproponowano usunięcie tego przepisu z ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych i przeniesienie go w niezmienionym brzmieniu do ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym do art. 15a ust. 1 pkt 2.		
311.	Projekt-Solartechnik Development sp. z o.o. (Spółka)	Art. 5 pkt 3 projektu ustawy (art. 15a ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym)	Zgodnie z obecnie obowiązującymi przepisami w uzasadnieniu dołączanym do projektu uchwały w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na potrzeby projektu farmy wiatrowej należy podać maksymalne parametry inwestycji, które zostaną określone w tym planie. W udostępnionym do konsultacji projekcie ustawy o zmianie ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych oraz niektórych innych ustaw projektodawca postanowił „zmiękczyć” ten wymóg i zaproponował to tak:	*po art. 15 dodaje się art. 15a w brzmieniu:* *(...)* *Art. 15a. 2.* *W **uchwale w sprawie przystąpienia do sporządzania planu miejscowego**, na podstawie którego ma być lokalizowana elektrownia wiatrowa, zamieszcza się w szczególności maksymalną całkowitą wysokość elektrowni wiatrowej, maksymalną średnicę wirnika wraz z łopatami oraz maksymalną liczbę elektrowni wiatrowych, które zostaną określone w tym planie.*	**Uwaga nieuwzględniona** Wystarczające jest zamieszczenie informacji o planowanych parametrach inwestycji w uzasadnieniu, zgodnie z projektem ustawy. Zastosowane rozwiązanie zapewni sprawne przeprowadzenie procedury. Możliwe są bowiem zmiany parametrów inwestycji np. w wyniku uzgadniania projektu planu z właściwymi organami, zwłaszcza w zakresie ochrony przyrody i środowiska. W takiej sytuacji potrzeba zmiany parametry inwestycji w projekcie

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			W uzasadnieniu dołączanym do projektu uchwały w sprawie przystąpienia do sporządzania planu miejscowego, na podstawie którego ma być lokalizowana elektrownia wiatrowa, zamieszcza się w szczególności ***przewidywaną na dzień sporządzenia tego uzasadnienia*** *maksymalną całkowitą wysokość elektrowni wiatrowej, maksymalną średnicę wirnika wraz z łopatami oraz maksymalną liczbę elektrowni wiatrowych, które zostaną określone w tym planie.* Powyższa sytuacja generuje następujące ryzyka: • Gmina podjęła uchwałę i określiła w uzasadnieniu do tej uchwały maksymalne parametry inwestycji zgodnie z deklaracją zawartą we wniosku o sporządzenie MPZP. • Plan jest realizowany, następnie zostaje uzgodniony przez powołane do tego instytucje i dalej wyłożony do publicznego wglądu w ramach konsultacji społecznych. • Mija ok. 1,5 roku od rozpoczęcia procedury i w trakcie jej trwania pojawia się konkurencja składając uwagi, z których wynika, że chcieliby dopuszczenia lokalizacji elektrowni wiatrowych 200 m od planowanych w pierwotnym wniosku lokalizacji. • Urbanista analizuje te uwagi i stwierdza, że nie ma obiektywnych przesłanek do ich odrzucenia. Oczywistym jest, że z technicznego punktu widzenia nie da się zlokalizować dwóch elektrowni wiatrowych w odległości 200 m od siebie, ale z prawnego		planu w trakcie procedury planistycznej nie będzie skutkowała koniecznością zmiany uchwały o przystąpieniu. Należy również pamiętać, że procedowany projekt planu wraz z parametrami inwestycji będzie poddawany konsultacjom społecznym. Ponadto, zgodnie z art. 3 ust. 1 upzp kształtowanie i prowadzenie polityki przestrzennej na terenie gminy należy do zadań własnych gminy, która decyduje o tym poprzez uchwalanie dokumentów planistycznych o określonych ustaleniach.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			punktu widzenia nie jest to niemożliwe. • Jedynym argumentem za odrzuceniem tych uwag jest przekroczenie maksymalnej liczby elektrowni wiatrowych zdeklarowanej na początku procedury planistycznej. Zmiana tej uchwały i podniesienie parametrów spowodowałaby z kolei konieczność całkowitego ponowienia procedury planistycznej. Omawiana propozycja uniemożliwi włodarzom gmin posłużenie się tym argumentem przy rozpatrywaniu uwag. Powstanie dylemat – uwzględniać zgłoszone uwagi i tym samym cofać się do początku procedury, czy odrzucać i narażać się na procesy zażaleniowe. Zdaniem Spółki zdeklarowana we wniosku inwestora maksymalna liczba elektrowni wiatrowych powinna być wpisywana do samej uchwały intencyjnej, a nie tylko do jej uzasadnienia. To pozwoli uniknąć uchylania planów przez sądy z powodu skarg inicjowanych przez konkurencję, która nie zdołała się dołączyć do trwającej procedury. Każde zwiększenie liczby elektrowni powinno być poprzedzone dyskusją zainteresowanych stron, a uchwała o zmianie powinna być podejmowana dopiero po uzyskaniu porozumienia. Ponadto w gminach, w których jest kilku inwestorów łączna, zdeklarowana liczba planowanych elektrowni wiatrowych nierzadko przekracza 50, a nawet 100 sztuk. W większości przypadków jest to liczba zawyżona i nierealna do realizacji m.in właśnie z uwagi na konflikty przestrzenne pomiędzy poszczególnymi		

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			inwestorami. Niestety takie liczby działają na wyobraźnie ludzi. Większość z mieszkańców nie posiada takiej wiedzy specjalistycznej, która pozwoliłaby realnie ocenić sytuację.		
312.	UrbanConsulting	Art. 5 pkt 4a (nowy) projektu ustawy (art. 21 ust. 3 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym)	W przypadku OZE istnieje potrzeba do jasnych i uczciwych zasad finansowania opracowania planów miejscowych przez prywatnych inwestorów, co próbuje się zrobić przez ZPI. Forma ta nie odpowiada jednak specyfice planów pod lokalizację wiatraków. Proponuję zatem dopuścić finansowanie MPZP przez prywatnych inwestorów w prosty, a nie zawoalowany sposób.	W art. 21 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym dodaje się ust. 3, który otrzymuje brzmienie: „3. Plan miejscowy dotyczy lokalizacji instalacji odnawialnych źródeł energii może być finansowany w całości lub w części przez inwestora, który zamierza realizować inwestycję polegającą na budowie instalacji odnawialnych źródeł energii.”	**Uwaga wyjaśniona** Treść uwagi jest niejasna. Nie jest jasne czemu forma ZPI nie odpowiada specyfice planów pod lokalizację wiatraków.
313.	Polenergia S.A.	Art. 5 pkt 4a (nowy) projektu ustawy (art. 21 ust. 3 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym)	Możliwość partycypacji inwestorów w kosztach sporządzenia lub zmiany MPZP umożliwiającego lokalizowanie nowych turbin wiatrowych.	W art. 21 uMPZP dodaje się nowy ust. 3 w brzmieniu: 3. Plan miejscowy dotyczy lokalizacji instalacji odnawialnych źródeł energii może być finansowany w całości lub w części przez inwestora, który zamierza realizować inwestycję polegającą na budowie instalacji odnawialnych źródeł energii.	**Uwaga nieuwzględniona** Projektodawca przyjmuje, iż finansowanie sporządzenia planu miejscowego realizuje już ustandaryzowany obszar przyjmowania planu miejscowego w trybie ZPI.
314.	Polskie Stowarzyszenie Fotowoltaiki	Art. 5 pkt 4a (nowy) projektu ustawy (art. 21 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym)	Proponujemy, aby o katalogu podmiotów finansujących plany miejscowe dodać inwestorów (nowy pkt 5)	*Art. 21.* *1. Koszty sporządzenia planu miejscowego obciążają budżet gminy, z zastrzeżeniem ust. 2.* *2. Koszty sporządzenia planu miejscowego obciążają:* *1) budżet państwa - jeżeli jest on w całości lub w części bezpośrednią konsekwencją zamiaru realizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu krajowym;*	**Uwaga nieuwzględniona** Projektodawca przyjmuje, iż finansowanie sporządzenia planu miejscowego realizuje już ustandaryzowany obszar przyjmowania planu miejscowego w trybie ZPI.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				2) budżet województwa - jeżeli jest on w całości lub w części bezpośrednią konsekwencją zamiaru realizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu wojewódzkim; *3) budżet powiatu - jeżeli jest on w całości lub w części bezpośrednią konsekwencją zamiaru realizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu powiatowym;* *4) inwestora realizującego inwestycję celu publicznego - w części, w jakiej jest on bezpośrednią konsekwencją zamiaru realizacji tej inwestycji.* *5) inwestora realizującego inwestycję w odnawialne źrodła energii – w części, w jakiej jest on bezpośrednią konsekwencją zamiaru realizacji tej inwestycji.*	
315.	UrbanConsulting	Art. 5 pkt 4a (nowy) projektu ustawy (art. 27a ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym)	Po wejściu w życie reformy planowania przestrzennego pojawiły się wątpliwości dotyczące stosowania art. 27a ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, który dotyczy możliwości jednoczesnego procedowania Planów Ogólnych (POG) i miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (MPZP). Niektóre gminy wykluczają nawet możliwość rozpoczęcia MPZP do czasu uchwalenia POG, odrzucając zupełnie istnienie przepisów przejściowych dopuszczających uchwalenia planów miejscowych na podstawie studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego do dnia utraty ich mocy.	Nowe brzmienie art. 27a ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym Plan miejscowy albo jego zmiana może być sporządzany w trakcie zmiany planu ogólnego. W takim przypadku uchwalenie planu miejscowego albo jego zmiany może nastąpić najwcześniej po upływie terminu na wydanie przez wojewodę rozstrzygnięcia nadzorczego dotyczącego uchwały w sprawie planu ogólnego albo jego zmiany.	**Uwaga wyjaśniona** Zgodnie z art. 27a ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym plan miejscowy może być sporządzany w trakcie sporządzania planu ogólnego. Przepis ten należy stosować łącznie z przepisami przejściowymi zawartymi w ustawie z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw, tj. art. 67 ust. 3 pkt 2, który mówi, że do czasu wejścia w życie planu ogólnego plany miejscowe będą opracowywane na zasadach dotychczasowych zgodnie z ustaleniami studium.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
					Przystąpienie do sporządzenia planu ogólnego nie blokuje więc sporządzania i uchwalania planów miejscowych na podstawie obowiązującego studium. Dodatkowo odrębnym procesem legislacyjnym jest dokonywana zmiana o charakterze redakcyjnym, która pozwala na wyeliminowanie ryzyka interpretacji przepisu niezgodnie z jego ratio legis.
316.	Stowarzyszenie „Z energią o prawie”	Art. 5 pkt 4a (nowy) projektu ustawy (art. 27a ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym)	Proponuje się uproszczenie przepisów poprzez jasne wskazanie, że w okresie przejściowym do dnia wejścia w życie planu ogólnego, gminy mogą uchwalać plany miejscowe na podstawie studiów uwarunkowań. Taka zmiana ma na celu wyeliminowanie niepewności i zapewnienie ciągłości procedur planistycznych	**art. 27a otrzymuje brzmienie** Plan miejscowy albo jego zmiana może być sporządzany w trakcie zmiany planu ogólnego. W takim przypadku uchwalenie planu miejscowego albo jego zmiany może nastąpić najwcześniej po upływie terminu na wydanie przez wojewodę rozstrzygnięcia nadzorczego dotyczącego uchwały w sprawie planu ogólnego albo jego zmiany.	**Uwaga wyjaśniona** Zgodnie z art. 27a ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym plan miejscowy może być sporządzany w trakcie sporządzania planu ogólnego. Przepis ten należy stosować łącznie z przepisami przejściowymi zawartymi w ustawie z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw, tj. art. 67 ust. 3 pkt 2, który mówi, że do czasu wejścia w życie planu ogólnego plany miejscowe będą opracowywane na zasadach dotychczasowych zgodnie z ustaleniami studium. Przystąpienie do sporządzenia planu ogólnego nie blokuje więc sporządzania i uchwalania planów miejscowych na podstawie obowiązującego studium. Dodatkowo odrębnym procesem legislacyjnym jest dokonywana zmiana

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
					o charakterze redakcyjnym, która pozwala na wyeliminowanie ryzyka interpretacji przepisu niezgodnie z jego ratio legis.
317.	Vortex Energy Polska sp. z o.o.	Art. 5 pkt 4a (nowy) projektu ustawy (art. 27a ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym)	Proponujemy wprowadzenie do PiZP przepisu wskazującego na zakwalifikowanie zintegrowanego planu inwestycyjnego jako zadania własnego gminy i umożliwienie darmowego udostępnienia materiałów geodezyjnych na cel sporządzenia zintegrowanego planu inwestycyjnego. Projekt zintegrowanego planu inwestycyjnego musi być sporządzony z wykorzystaniem urzędowych kopii map zasadniczych albo w przypadku ich braku - map katastralnych, gromadzonych w państwowym zasobie geodezyjnym i kartograficznym, co powoduje że wnioskodawca pozyskuje mapy zasadnicze na własny koszt. Często są to koszty na poziomie kilkudziesięciu tysięcy złotych. Ewentualny brak zgody rady gminy na dalsze procedowanie zintegrowanego planu inwestycyjnego będzie stanowił ryzyko po stronie inwestora w postaci ponoszenia kosztów pomimo nieuchwalenia zintegrowanego planu inwestycyjnego.	Propozycja dodania pkt 10 w brzmieniu: 10) Art. 27a otrzymuje brzmienie: **"W przypadku zagospodarowania nieprzewidzianego w planie ogólnym, plan miejscowy może być sporządzany w trakcie sporządzania zmiany planu ogólnego. W takim przypadku uchwalenie planu miejscowego albo jego zmiany może nastąpić najwcześniej po upływie terminu na wydanie przez wojewodę rozstrzygnięcia nadzorczego dotyczącego uchwały w sprawie planu ogólnego albo jego zmiany**".	**Uwaga nieuwzględniona** ZPI jest szczególną formą planu miejscowego, dlatego powinien być sporządzany z wykorzystaniem takich samych map, jak każdy inny plan miejscowy. Zgodnie z art. 37eb ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym projekt ZPI składany wraz z wnioskiem powinien spełniać wymagania określone w art. 15 ust. 1-3, art. 16 ust. 1 oraz przepisach wydanych na podstawie art. 16 ust. 2 ustawy. Nie są przewidywane zmiany legislacyjne w tym zakresie ani wprowadzanie wyjątków w odniesieniu do konkretnych inwestycji. Koszt mapy stanowi niewielki udział w kosztach całej inwestycji. Ponadto zgodnie § 6 ust 1 rozporządzenia ws. wymaganego zakresu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, dla obszarów planu miejscowego o znacznej powierzchni dopuszcza się stosowanie map w skali 1:2000, co może obniżyć koszty.
318.	Vortex Energy Polska sp. z o.o.	Art. 5 pkt 4a (nowy) projektu ustawy (art. 27a ustawa o planowaniu i	Proponujemy dodanie do ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1130, dalej: "PiZP") przepisu, z którego będzie wynikać że uchwalanie miejscowych planów		**Uwaga wyjaśniona** Zgodnie z art. 27a ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym plan miejscowy może

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
		zagospodarowaniu przestrzennym)	zagospodarowania przestrzennego jest możliwe nawet jeżeli procedura planu ogólnego została wszczęta. Procedura uchwalania miejscowego planu bądź procedura jego zmiany jest procedurą długą. Wszczęcie postępowania w sprawie planu ogólnego gminy, w szczególności pod koniec procedury miejscowego planu powoduje, że uchwalenie planu miejscowego nie jest możliwe do momentu uchwalenia planu ogólnego i upływu terminu na wydanie rozstrzygnięcia nadzorczego przez wojewodę.		być sporządzany w trakcie sporządzania planu ogólnego. Przepis ten należy stosować łącznie z przepisami przejściowymi zawartymi w ustawie z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw , tj. art. 67 ust. 3 pkt 2, który mówi, że do czasu wejścia w życie planu ogólnego plany miejscowe będą opracowywane na zasadach dotychczasowych zgodnie z ustaleniami studium. Przystąpienie do sporządzenia planu ogólnego nie blokuje więc sporządzania i uchwalania planów miejscowych na podstawie obowiązującego studium. Dodatkowo odrębnym procesem legislacyjnym jest dokonywana zmiana o charakterze redakcyjnym, która pozwala na wyeliminowanie ryzyka interpretacji przepisu niezgodnie z jego ratio legis.
319.	Polski Komitet Energii Elektrycznej	Art. 5 pkt 6 projektu ustawy (art. 37ea ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym)	Należy zauważyć, że zgodnie z obowiązującymi przepisami ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1130) od 2026 r. przed przystąpieniem do sporządzenia MPZP lub ZPI powinien zostać uchwalony przez radę gminy plan ogólny. Po 1 stycznia 2026 r. co do zasady nie będzie możliwości uchwalenia nowego lub zmiany obowiązującego planu miejscowego ani wydania decyzji WZ i LICP. Mając na względzie możliwe opóźnienia w uchwalaniu planów ogólnych, w naszej ocenie należy rozważyć wprowadzenie przepisów przejściowych, w których w takich przypadkach (tj. braku planu ogólnego) ZPI lub		**Uwaga wyjaśniona** W ustawie z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw w art. 67 ust. 4 pkt 1 zawarto przepis umożliwiający po dniu utraty mocy studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego kontynuowanie zaawansowanych procedur planów miejscowych, tzn. tych planów miejscowych albo ich zmian, dla których ogłoszono o terminie

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			MPZP mógłby być procedowany bez obowiązującego planu ogólnego.		wyłożenia projektu do publicznego wglądu.
320.	Grupa Tauron	Art. 5 pkt 6 projektu ustawy (art. 37ea ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym)	Należy zauważyć, że zgodnie z obowiązującymi przepisami ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1130) od 2026 r. przed przystąpieniem do sporządzenia MPZP lub ZPI powinien zostać uchwalony przez radę gminy plan ogólny. Po 1 stycznia 2026 r. co do zasady nie będzie możliwości uchwalenia nowego lub zmiany obowiązującego planu miejscowego ani wydania decyzji WZ i LICP. Mając na względzie możliwe opóźnienia w uchwalaniu planów ogólnych, w naszej ocenie należy rozważyć wprowadzenie **przepisów przejściowych**, w których w takich przypadkach (tj. braku planu ogólnego) ZPI lub MPZP mógłby być procedowany bez obowiązującego planu ogólnego.		**Uwaga wyjaśniona** W ustawie z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw w art. 67 ust. 4 pkt 1 zawarto przepis umożliwiający po dniu utraty mocy studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego kontynuowanie zaawansowanych procedur planów miejscowych, tzn. tych planów miejscowych albo ich zmian, dla których ogłoszono o terminie wyłożenia projektu do publicznego wglądu.
321.	Polski Komitet Światowej Rady Energetycznej/ TAURON	Art. 5 pkt 6 projektu ustawy (art. 37ea ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym)	Należy zauważyć, że zgodnie z obowiązującymi przepisami ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1130) od 2026 r. przed przystąpieniem do sporządzenia MPZP lub ZPI powinien zostać uchwalony przez radę gminy plan ogólny. Po 1 stycznia 2026 r. co do zasady nie będzie możliwości uchwalenia nowego lub zmiany obowiązującego planu miejscowego ani wydania decyzji WZ i LICP. Mając na względzie możliwe opóźnienia w uchwalaniu planów ogólnych, w naszej ocenie należy rozważyć wprowadzenie **przepisów przejściowych**, w których w takich przypadkach (tj. braku planu ogólnego) ZPI lub MPZP mógłby być procedowany bez obowiązującego planu ogólnego.		**Uwaga wyjaśniona** W ustawie z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw w art. 67 ust. 4 pkt 1 zawarto przepis umożliwiający po dniu utraty mocy studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego kontynuowanie zaawansowanych procedur planów miejscowych, tzn. tych planów miejscowych albo ich zmian, dla których ogłoszono o terminie wyłożenia projektu do publicznego wglądu.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
322.	ENERGA-OPERATOR S.A.	Art. 4 pkt 2 lit. b i c projektu ustawy (art. 7 ust $8d^5$ i $8d^{12}$ ustawy – Prawo energetyczne)	Wnioskujemy o ujednolicenie w art. 7 ustawy Prawo energetyczne pisowni zwrotu „mocy zainstalowanej" i wprowadzenie zwrotu „mocy zainstalowanej **elektrycznej**". W związku z powyższym zmienia się lit. b i c projektu nowelizacji oraz dodaje się w pkt 2 nowe litery d, e, f i g. Takiego pojęcia tj. mocy zainstalowanej elektrycznej używa się w art. 7 m.in. w ust. 1, ust. 2^2, ust. 3dk, ust. $8d^5$, ust. 8g.	„b) w ust. $8d^4$ po wyrazach „, a moc zainstalowana" dodaje się wyraz „elektryczna", c) w ust. $8d^5$ w pkt 1 po wyrazach „i mocy zainstalowanej elektrycznej mikroinstalacji" dodaje się wyrazy „ , a w przypadku przyłączania wraz z tą mikroinstalacją magazynu energii, również moc zainstalowaną elektryczną tego magazynu", d) w ust. $8d^{10}$ po wyrazach „, o mocy zainstalowanej" dodaje się wyraz „elektrycznej", e) ust. $8d^{12}$ otrzymuje brzmienie: „$8d^{12}$. W przypadku przyłączenia do sieci dystrybucyjnej mikroinstalacji z magazynem energii elektrycznej, do mocy zainstalowanej elektrycznej mikroinstalacji, o której mowa w ust. $8d^4$, nie wlicza się mocy zainstalowanej elektrycznej magazynu energii elektrycznej, o ile: 1)moc zainstalowana elektryczna magazynu energii elektrycznej jest nie większa niż 2,2 krotność mocy zainstalowanej elektrycznej mikroinstalacji oraz 2)łączna moc, która może być wprowadzana do sieci dystrybucyjnej przez mikroinstalację z magazynem energii elektrycznej jest nie większa, niż moc zainstalowana elektryczna mikroinstalacji. f) w ust. 8e: - w pkt 1 i 3 po wyrazach „mocy zainstalowanej" dodaje się wyraz „elektrycznej";	**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga spoza zakresu przedmiotowego projektu. Uwaga zostanie poddana analizom w ramach dalszych prac legislacyjnych.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				- w pkt 4 i 5 po wyrazach „moc zainstalowana” dodaje się wyraz „elektryczna”; g) w ust. 8e[2] po wyrazach „moc zainstalowana” dodaje się wyraz „elektryczna”;”	
323.	Polskie Towarzystwo Przesyłu i Rozdziału Energii Elektrycznej (PTPiREE)	Art. 4 pkt 2 lit. b i c projektu ustawy (art. 7 ust 8d[5] i 8d[12] ustawy – Prawo energetyczne)	Moc zainstalowana magazynu energii powinna być mniejsza niż moc zainstalowana mikroinstalacji. W innym przypadku spowoduje to gwałtowne piki energii wprowadzanej do sieci lub też bardzo szybkie naładowanie się magazynu energii. Natomiast większą wagę należy brać w zakresie pojemności magazynu energii elektrycznej, który jest parametrem znacznie ważniejszym od mocy magazynu. Istotne jest zauważenie skutków, jakie wystąpią jeżeli dopuścimy do większej mocy magazynu energii niż mikroinstalacji. Jeżeli klient wybiera magazyn energii o mocy większej niż moc mikroinstalacji, będzie to powodowało tylko szybsze naładowanie i rozładowanie się magazynu energii elektrycznej, co może wpływać na pojawienie się jeszcze większych niż obecnie pików w ilości energii wprowadzonej do sieci – czyli bardzo niepożądanego zjawiska dokładnie odwrotnego od tego jakie miało dać zastosowanie magazynów. OSD obserwują już coraz częściej przypadki klientów posiadających magazyn energii z mikroinstalacją, które mogą istotnie wpływać na niestabilność pracy sieci. Dlatego bardzo istotne jest zwrócenie uwagi na pojemność magazynu energii oraz wprowadzenie ustawowo godziny rozpoczęcia się ładowania się magazynów energii elektrycznej z energii wytworzonej w mikroinstalacji.	Propozycja zmiany tekstu na poniższy: „b) w ust. 8d[4] po wyrazach „,a moc zainstalowana” dodaje się wyraz „elektryczna”, c) w ust. 8d[5] w pkt 1 po wyrazach „i mocy zainstalowanej elektrycznej mikroinstalacji” dodaje się wyrazy „ , a w przypadku przyłączania wraz z tą mikroinstalacją magazynu energii, również moc zainstalowaną elektryczną tego magazynu”, d) w ust. 8d[10] po wyrazach „, o mocy zainstalowanej” dodaje się wyraz „elektrycznej”, e) ust. 8d[12] otrzymuje brzmienie: „8d[12]. W przypadku przyłączenia do sieci dystrybucyjnej mikroinstalacji z magazynem energii elektrycznej, do mocy zainstalowanej elektrycznej mikroinstalacji, o której mowa w ust. 8d[4], nie wlicza się mocy zainstalowanej elektrycznej magazynu energii elektrycznej, o ile: 1)moc zainstalowana elektryczna magazynu energii elektrycznej jest nie większa niż 0,8 mocy zainstalowanej elektrycznej mikroinstalacji oraz 2)pojemność magazynu energii elektrycznej jest nie mniejsza niż 4 krotność jego mocy oraz	**Uwaga częściowo uwzględniona** W zakresie poprawek redakcyjnych uwaga została uwzględniona, a proponowane zmiany w tekście przyjęto w odpowiednim brzmieniu. Uwaga została odrzucona w zakresie propozycji przepisu ust. 8d[12] ograniczenia mocy magazynu energii, gdyż takie ograniczenie wpłynęłoby na zdolność magazynu do efektywnego przyjmowania energii z mikroinstalacji fotowoltaicznych.. Może to skutkować sytuacją, w której magazyn energii nie będzie w stanie oddać wystarczającej mocy, co zmusi prosumenta do korzystania z energii z sieci operatora w celu pokrycia chwilowego zapotrzebowania, co pogorszy i tak trudną już sytuację prosumentów rozliczających się w systemie net-billing w kontekście niskiej opłacalności ich rozliczeń. Aktualnie istotnym problemem jest niedostosowanie procesu ładowania magazynu energii do godzin szczytowych, a nie sama moc ładowania. W związku z tym istotne jest świadome korzystanie i zarządzania magazynami przez użytkowników –

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			Doświadczenia OSD wskazują, że po zainstalowaniu magazynu (zwłaszcza o mocy większej niż moc mikroinstalacji) do wcześniej istniejącej mikroinstalacji, magazyn naładował się już koło godziny 9:00. Następnie pojawia się duży pik energii wprowadzonej do sieci (na szczyt produkcji mikroinstalacji PV nakłada się energią wprowadzana z magazynu, przy jednoczesnym braku autokonsumpcji i braku zapotrzebowania na energie w sieci niskiego napięcia) w godzinach, gdy autokonsumpcja ma znikomy poziom. Jest to zjawisko bardzo niepożądane, a dołożenie magazynu powoduje znaczne pogorszenie warunków pracy sieci, gdyż magazyn rozładowuje się w okresie najmniejszego zapotrzebowania na energię powodując dalsze przeciążenia sieci. W związku z powyższym, brak uregulowania prawnego w zakresie okresów ładowania i rozładowywania się magazynów energii może spowodować bezcelowość instalowania takich urządzeń. Konsekwencją braku legislacji w powyższym zakresie może spowodować: • nadal występujące problemy napięciowe i wyłączanie się mikroinstalacji, • pojawienie się większej ilości redysponowania nierynkowego, • destabilizacje pracy sieci. Podsumowując, magazyn energii powinien mieć na tyle dużą pojemność i stosunkowo niską moc oraz określone godziny ładowania i rozładowywania, tak aby energia wyprodukowana z mikroinstalacji w godzinach szczytu generacji została wykorzystana w celu ładowania	3) łączna moc, która może być wprowadzana do sieci dystrybucyjnej przez mikroinstalację z magazynem energii elektrycznej jest nie większa, niż moc zainstalowana elektryczna mikroinstalacji. Koszt instalacji układu zabezpieczającego mikroinstalacji z magazynem energii elektrycznej, w tym realizującego funkcję, o której mowa w powyższym ppkt. 3), ponosi podmiot ubiegający się o przyłączenie.” f) w ust. 8e: - w pkt 1 i 3 po wyrazach „mocy zainstalowanej” dodaje się wyraz „elektrycznej”; - w pkt 4 i 5 po wyrazach „moc zainstalowana” dodaje się wyraz „elektryczna”; g) w ust. $8e^2$ po wyrazach „moc zainstalowana” dodaje się wyraz „elektryczna”;”	szczególnie w świetle obowiązujących cen godzinowych. Należy także podkreślić, że proponowana zmiana zwiększenia mocy magazynu do 2,2-krotności mocy zainstalowanej mikroinstalacji zapewnia optymalne wykorzystanie energii produkowanej przez mikroinstalację prosumenta rozliczającego się w systemie rozliczeń net-billing i jednocześnie zapewnia bezpieczeństwo sieci elektroenergetycznej. Proponowane przepisy są wynikiem dialogu z branżą i operatorami.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			magazynów energii i umożliwiła dalszy rozwój źródeł OZE. Proponujemy również jednoznacznie doprecyzować, że podmiot przyłączany odpowiada i realizuję instalację układu zabezpieczającego dla magazynów energii elektrycznej. Dodatkowe koszty związane z zabudową w/w zabezpieczeń nie powinny zwiększać kosztów taryfowych ponoszonych przez Operatorów Systemów Dystrybucyjnych. Instalowanie przez prosumentów magazynów energii elektrycznej nie może powodować zagrożeń dla bezpieczeństwa pracy sieci elektroenergetycznej. Wnioskujemy również o ujednolicenie w art. 7 ustawy Prawo energetyczne pisowni zwrotu „mocy zainstalowanej" i wprowadzenie zwrotu „mocy zainstalowanej **elektrycznej**". W związku z powyższym zmienia się lit. b i c projektu nowelizacji oraz dodaje się w pkt 2 nowe litery d, e, f i g. Takiego pojęcia tj. mocy zainstalowanej elektrycznej używa się w art. 7 m.in. w ust. 1, ust. 2^2, ust. 3dk, ust. $8d^5$, ust. 8g.		
324.	Polski Komitet Energii Elektrycznej	Art. 4 pkt. 2 lit. c projektu ustawy (art. 7 ust. $8d^{12}$ ustawy – Prawo energetyczne)	Zaproponowane brzmienie przepisu, nie uwzględnia, że obecne brzmienie art. 7 ust. $8d^{12}$ ustawy prawo energetyczne zawiera na końcu tego przepisu treść: *„- jest nie większa niż moc zainstalowana elektryczna mikroinstalacji."* Wobec powyższego zaproponowano korektę redakcyjną przepisu.	ust $8d^{12}$ otrzymuje brzmienie: *W przypadku przyłączenia do sieci dystrybucyjnej mikroinstalacji z magazynem energii elektrycznej, do mocy zainstalowanej mikroinstalacji, o której mowa w ust. $8d^4$, nie wlicza się mocy zainstalowanej magazynu energii elektrycznej, o ile:* *1) moc zainstalowana magazynu energii elektrycznej jest nie większa niż 2,2 krotność mocy zainstalowanej elektrycznej mikroinstalacji oraz*	**Uwaga uwzględniona** Stosowne zapisy zostaną uwzględnione w projekcie przepisów.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				2) łączna moc, która może być wprowadzana do sieci dystrybucyjnej przez mikroinstalację z magazynem energii elektrycznej jest nie większa, niż moc zainstalowana elektryczna mikroinstalacji."	
325.	Grupa Tauron	Art. 4 pkt 2 lit. c projektu ustawy (art. 7 ust $8d^{12}$ pkt 1 i 2 ustawy – Prawo energetyczne)	Moc zainstalowana magazynu energii powinna być mniejsza niż moc zainstalowana mikroinstalacji. W innym przypadku może to spowodować gwałtowne peak-ki energii wprowadzanej do sieci lub też bardzo szybkie naładowanie się magazynu energii. Jeżeli klient wybrałby magazyn energii o mocy większej niż moc mikroinstalacji, będzie to powodowało tylko szybsze naładowanie i rozładowanie się magazynu energii, co może wpływać na pojawienie się peak-ów w ilości energii wprowadzonej do sieci. Dlatego istotne jest zwrócenie uwagi na **pojemność magazynu energii**. Brak legislacji w powyższym zakresie może spowodować: -nadal występujące problemy napięciowe i wyłączanie się mikroinstalacji, -pojawienie się większej ilości redysponowań nierynkowych, -destabilizacje pracy sieci. Podsumowując, magazyn energii powinien mieć na tyle dużą pojemność i dostosowaną moc tak aby energia wyprodukowana z mikroinstalacji w godzinach szczytu generacji została wykorzystana w celu ładowania magazynów energii i umożliwiła dalszy rozwój źródeł OZE.	W art. 7 ust. $8d^{12}$ otrzymuje brzmienie: „$8d^{12}$. Moc zainstalowana magazynu energii jest nie większa niż 0,8 mocy zainstalowanej mikroinstalacji, przy czym pojemność tego magazynu energii jest nie mniejsza niż 4 krotność jego mocy."	**Uwaga nieuwzględniona** Ograniczenie mocy magazynu energii wpłynie na zdolność tego magazynu do przyjmowania energii z mikroinstalacji fotowoltaicznych. Może to skutkować sytuacją, w której magazyn energii nie będzie w stanie oddać wystarczającej mocy, co zmusi prosumenta do korzystania z energii z sieci operatora w celu pokrycia chwilowego zapotrzebowania, co pogorszy i tak trudną już sytuację prosumentów rozliczających się w systemie net-billing w kontekście niskiej opłacalności ich rozliczeń. Aktualnie istotnym problemem jest niedostosowanie procesu ładowania magazynu energii do godzin szczytowych, a nie sama moc ładowania. W związku z tym istotne jest świadome korzystanie i zarządzania magazynami przez użytkowników – szczególnie w świetle obowiązujących cen godzinowych. Należy także podkreślić, że proponowana zmiana zwiększenia mocy magazynu do 2,2-krotności mocy zainstalowanej mikroinstalacji zapewnia optymalne wykorzystanie energii produkowanej przez mikroinstalację prosumenta rozliczającego się w

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
					systemie rozliczeń net-billing i jednocześnie zapewnia bezpieczeństwo sieci elektroenergetycznej. Proponowane przepisy są wynikiem dialogu z branżą i operatorami.
326.	Polski Komitet Światowej Rady Energetycznej/ TAURON	Art. 4 pkt 2 lit. c projektu ustawy (art. 7 ust. 8d[12] ustawy – Prawo energetyczne)	Moc zainstalowana magazynu energii powinna być mniejsza niż moc zainstalowana mikroinstalacji. W innym przypadku może to spowodować gwałtowne peak-ki energii wprowadzanej do sieci lub też bardzo szybkie naładowanie się magazynu energii. Jeżeli klient wybrałby magazyn energii o mocy większej niż moc mikroinstalacji, będzie to powodowało tylko szybsze naładowanie i rozładowanie się magazynu energii, co może wpływać na pojawienie się peak-ów w ilości energii wprowadzonej do sieci. Dlatego istotne jest zwrócenie uwagi na **pojemność magazynu energii**. Braklegislacjiwpowyższymzakresiemoże spowodować: • nadal występujące problemy napięciowe i wyłączanie się mikroinstalacji, • pojawienie się większej ilości redysponowań • nierynkowych, • destabilizacje pracy sieci. Podsumowując, magazyn energii powinien mieć na tyle dużą pojemność i dostosowaną moc lub określone godziny ładowania, tak aby energia wyprodukowana z mikroinstalacji w godzinach szczytu generacji została wykorzystana w celu ładowania magazynów energii i umożliwiła dalszy rozwój źródeł OZE.	W art. 7 ust. 8d[12] otrzymuje brzmienie: „8d[12]. Moc zainstalowana magazynu energii jest nie większa niż 0,8 mocy zainstalowanej mikroinstalacji, przy czym pojemność tego magazynu energii jest nie mniejsza niż 4 krotność jego mocy.”	**Uwaga nieuwzględniona** Ograniczenie mocy magazynu energii wpłynie na zdolność tego magazynu do przyjmowania energii z mikroinstalacji fotowoltaicznych. Może to skutkować sytuacją, w której magazyn energii nie będzie w stanie oddać wystarczającej mocy, co zmusi prosumenta do korzystania z energii z sieci operatora w celu pokrycia chwilowego zapotrzebowania, co pogorszy i tak trudną już sytuację prosumentów rozliczających się w systemie net-billing w kontekście niskiej opłacalności ich rozliczeń. Aktualnie istotnym problemem jest niedostosowanie procesu ładowania magazynu energii do godzin szczytowych, a nie sama moc ładowania. W związku z tym istotne jest świadome korzystanie i zarządzania magazynami przez użytkowników – szczególnie w świetle obowiązujących cen godzinowych. Należy także podkreślić, że proponowana zmiana zwiększenia mocy magazynu do 2,2-krotności mocy zainstalowanej mikroinstalacji zapewnia optymalne wykorzystanie energii produkowanej przez mikroinstalację prosumenta rozliczającego się w

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
					systemie rozliczeń net-billing i jednocześnie zapewnia bezpieczeństwo sieci elektroenergetycznej. Proponowane przepisy są wynikiem dialogu z branżą i operatorami.
327.	Polski Komitet Światowej Rady Energetycznej/ GK PGE	Art. 4 pkt 2 lit. c projektu ustawy (art. 7 ust. 8d[12] pkt 1 ustawy prawo energetyczne)	Uważamy, że wprowadzenie współczynnika 2,2 nie jest zasadne. W OSR przytacza się, iż taka zmiana ma umożliwić prosumentom montaż magazynów o większej pojemności oraz zwiększenie autokonsumpcji. Nie jest to zgodne z prawdą. Zwiększanie mocy magazynu energii elektrycznej nie jest konieczne w celu zwiększania jego pojemności. Co więcej wprowadzenie tak zaproponowanych zapisów może doprowadzić do problemów sieciowych. Zgodnie z obowiązującymi przepisami moc mikroinstalacji może wynosić maksymalnie 50 kW ale nie więcej niż moc przyłączeniowa obiektu. Oznacza to, że zgodnie z proponowanymi zapisami magazyn mógłby posiadać moc znacznie większą niż te przewidziane w mocy przyłączeniowej budynku. Można wyobrazić sobie sytuację, w której odbiorcy tak dostosowują swoje magazyny, aby mogły one pobierać energię z sieci. Jednoczesny pobór wielu magazynów o mocy zainstalowanej znacznie przekraczającej moce przyłączeniowe z pewnością stanowi przesłankę do pojawienia się przekroczeń napięciowych zarówno na poziomie sieci nn jak i Sn. Co więcej należy podkreślić, że w praktyce projektowania sieci Sn zakładane są współczynniki jednoczesności poboru energii na poziomach oscylujących w okolicach współczynnika 0,7/0,8. Ze względu na bezpieczeństwo sieci to właśnie taką część mocy przyłączeniowej powinna stanowić maksymalna moc zainstalowana magazynu	W art. 7 w ust 8d12 pkt 1 otrzymuje brzmienie: *„1) moc zainstalowana magazynu energii elektrycznej jest nie większa niż 1,0 krotność mocy zainstalowanej mikroinstalacji, przy czym pojemność tego magazynu jest nie większa niż 3 krotność mocy tego magazyny oraz”*	**Uwaga nieuwzględniona** Ograniczenie mocy magazynu energii wpłynie na zdolność tego magazynu do przyjmowania energii z mikroinstalacji fotowoltaicznych. Może to skutkować sytuacją, w której magazyn energii nie będzie w stanie oddać wystarczającej mocy, co zmusi prosumenta do korzystania z energii z sieci operatora w celu pokrycia chwilowego zapotrzebowania, co pogorszy i tak trudną już sytuację prosumentów rozliczających się w systemie net-billing w kontekście niskiej opłacalności ich rozliczeń. Aktualnie istotnym problemem jest niedostosowanie procesu ładowania magazynu energii do godzin szczytowych, a nie sama moc ładowania. W związku z tym istotne jest świadome korzystanie i zarządzania magazynami przez użytkowników – szczególnie w świetle obowiązujących cen godzinowych. Należy także podkreślić, że proponowana zmiana zwiększenia mocy magazynu do 2,2-krotności mocy zainstalowanej mikroinstalacji zapewnia optymalne wykorzystanie energii produkowanej przez mikroinstalację prosumenta rozliczającego się w

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
					systemie rozliczeń net-billing i jednocześnie zapewnia bezpieczeństwo sieci elektroenergetycznej. Proponowane przepisy są wynikiem dialogu z branżą i operatorami.
328.	Polski Komitet Energii Elektrycznej	Art. 4 pkt 2 lit. c projektu ustawy (art. 7 ust. 8d[12] pkt 1 ustawy – Prawo energetyczne)	Moc zainstalowana magazynu energii powinna być mniejsza niż moc zainstalowana mikroinstalacji. W innym przypadku może to spowodować gwałtowne peak-ki energii wprowadzanej do sieci lub też bardzo szybkie naładowanie się magazynu energii. Jeżeli klient wybiera magazyn energii o mocy większej niż moc mikroinstalacji, będzie to powodowało tylko szybsze naładowanie i rozładowanie się magazynu energii, co może wpływać na pojawienie się pików w ilości energii wprowadzonej do sieci. Dlatego istotne jest zwrócenie uwagi na pojemność magazynu energii oraz wprowadzenie ustawowo godziny rozpoczęcia ładowania się magazynów energii elektrycznej z energii wytworzonej w mikroinstalacji. Brak legislacji w powyższym zakresie może spowodować: -nadal występujące problemy napięciowe i wyłączanie się mikroinstalacji, -pojawienie się większej ilości redysponowań nierynkowych, -destabilizacje pracy sieci. Podsumowując, magazyn energii powinien mieć na tyle dużą pojemność i stosunkowo niską moc lub określone godziny ładowania, tak aby energia wyprodukowana z mikroinstalacji	1)moc zainstalowana magazynu energii elektrycznej jest nie większa niż **0,8** mocy zainstalowanej mikroinstalacji, **przy czym pojemność tego magazynu jest nie mniejsza niż 4 krotność jego mocy**	**Uwaga nieuwzględniona** Ograniczenie mocy magazynu energii wpłynie na zdolność tego magazynu do przyjmowania energii z mikroinstalacji fotowoltaicznych. Może to skutkować sytuacją, w której magazyn energii nie będzie w stanie oddać wystarczającej mocy, co zmusi prosumenta do korzystania z energii z sieci operatora w celu pokrycia chwilowego zapotrzebowania, co pogorszy i tak trudną już sytuację prosumentów rozliczających się w systemie net-billing w kontekście niskiej opłacalności ich rozliczeń. Aktualnie istotnym problemem jest niedostosowanie procesu ładowania magazynu energii do godzin szczytowych, a nie sama moc ładowania. W związku z tym istotne jest świadome korzystanie i zarządzania magazynami przez użytkowników – szczególnie w świetle obowiązujących cen godzinowych. Należy także podkreślić, że proponowana zmiana zwiększenia mocy magazynu do 2,2-krotności mocy zainstalowanej mikroinstalacji zapewnia optymalne wykorzystanie energii produkowanej przez mikroinstalację prosumenta rozliczającego się w

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			w godzinach szczytu generacji została wykorzystana w celu ładowania magazynów energii i umożliwiła dalszy rozwój źródeł OZE.		systemie rozliczeń net-billing i jednocześnie zapewnia bezpieczeństwo sieci elektroenergetycznej. Proponowane przepisy są wynikiem dialogu z branżą i operatorami.
329.	ORLEN S.A.	Art. 4 pkt. 2 lit. c projektu ustawy (art. 7 ust. $8d^{12}$ ustawy – Prawo energetyczne)	Zaproponowane brzmienie przepisu nie uwzględnia, że obecne brzmienie art. 7 ust. $8d^{12}$ ustawy prawo energetyczne zawiera na końcu tego przepisu treść: *„- jest nie większa niż moc zainstalowana elektryczna mikroinstalacji."* Wobec powyższego zaproponowano korektę redakcyjną przepisu.	Ust. $8d^{12}$ otrzymuje brzmienie: $8d^{12}$. W przypadku przyłączenia do sieci dystrybucyjnej mikroinstalacji z magazynem energii elektrycznej, do mocy zainstalowanej mikroinstalacji, o której mowa w ust. $8d^{4}$, nie wlicza się mocy zainstalowanej magazynu energii elektrycznej, o ile: 1) moc zainstalowana magazynu energii elektrycznej jest nie większa niż 2,2 krotność mocy zainstalowanej elektrycznej mikroinstalacji oraz 2) łączna moc, która może być wprowadzana do sieci dystrybucyjnej przez mikroinstalację z magazynem energii elektrycznej jest nie większa, niż moc zainstalowana elektryczna mikroinstalacji."	**Uwaga uwzględniona** W projekcie przepisów wskazany fragment został uwzględniony.
330.	GK PGE	Art. 4 pkt 2 lit. c projektu ustawy (art. 7 ust. $8d^{12}$ pkt 1 ustawy – Prawo energetyczne)	Uważamy, że wprowadzenie współczynnika 2,2 nie jest zasadne. W OSR wskazuje się, iż taka zmiana ma umożliwić prosumentom montaż magazynów o większej pojemności oraz zwiększenie autokonsumpcji. Nie jest to zgodne z prawdą. Zwiększanie mocy magazynu energii elektrycznej nie jest konieczne w celu zwiększania jego pojemności. Co więcej wprowadzenie tak zaproponowanych zapisów może doprowadzić do problemów sieciowych. Zgodnie z obowiązującymi przepisami moc mikroinstalacji może wynosić maksymalnie 50	W art. 7 w ust $8d^{12}$ pkt 1 otrzymuje brzmienie: *„1)moc zainstalowana magazynu energii elektrycznej jest nie większa niż **0,8** krotność mocy zainstalowanej mikroinstalacji, **przy czym pojemność tego magazynu jest nie mniejsza niż 4 krotność mocy tego magazynu** oraz"*	**Uwaga nieuwzględniona** Ograniczenie mocy magazynu energii wpłynie na zdolność tego magazynu do przyjmowania energii z mikroinstalacji fotowoltaicznych. Może to skutkować sytuacją, w której magazyn energii nie będzie w stanie oddać wystarczającej mocy, co zmusi prosumenta do korzystania z energii z sieci operatora w celu pokrycia chwilowego zapotrzebowania, co

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			kW ale nie więcej niż moc przyłączeniowa obiektu. Oznacza to, że zgodnie z proponowanymi zapisami magazyn mógłby posiadać moc znacznie większą niż moc przyłączeniowa budynku. Można wyobrazić sobie sytuację, w której odbiorcy tak dostosowują swoje magazyny, aby mogły one pobierać energię z sieci. Jednoczesny pobór wielu magazynów o mocy zainstalowanej znacznie przekraczającej moce przyłączeniowe z pewnością stanowi przesłankę do pojawienia się przekroczeń napięciowych zarówno na poziomie sieci nn, jak i Sn. Co więcej, w praktyce projektowania sieci Sn zakładane są współczynniki jednoczesności poboru energii na poziomach oscylujących w okolicach współczynnika 0,7/0,8. Ze względu na bezpieczeństwo sieci to właśnie wokół takiej części mocy przyłączeniowej powinna oscylować maksymalna moc zainstalowana magazynu. W konsekwencji projektowane przepisy powinny odnosić się nie do parametru mocy magazynu, ale jego pojemności, co odda intencję projektowanej regulacji.		pogorszy i tak trudną już sytuację prosumentów rozliczających się w systemie net-billing w kontekście niskiej opłacalności ich rozliczeń. Aktualnie istotnym problemem jest niedostosowanie procesu ładowania magazynu energii do godzin szczytowych, a nie sama moc ładowania. W związku z tym istotne jest świadome korzystanie i zarządzania magazynami przez użytkowników – szczególnie w świetle obowiązujących cen godzinowych. Należy także podkreślić, że proponowana zmiana zwiększenia mocy magazynu do 2,2-krotności mocy zainstalowanej mikroinstalacji zapewnia optymalne wykorzystanie energii produkowanej przez mikroinstalację prosumenta rozliczającego się w systemie rozliczeń net-billing i jednocześnie zapewnia bezpieczeństwo sieci elektroenergetycznej. Proponowane przepisy są wynikiem dialogu z branżą i operatorami.
331.	Stowarzyszenie Branży Fotowoltaicznej i Magazynowania Energii (dawniej Stowarzyszenie Branży Fotowoltaicznej Polska PV)	Art. 4 pkt 2 lit. c projektu ustawy (art. 7 ust $8d^{12}$ pkt 1 i 2 ustawy – Prawo energetyczne)	Dodana część „co musi zostać potwierdzone oświadczeniem odbiorcy na etapie zgłoszenia mikroinstalacji z magazynem energii.” jest istotna, by nie pojawiały się próby swobodnej interpretacji OSD w jaki sposób ma być realizowane potwierdzenie łącznej mocy, która może być wprowadzana do sieci przez mikroinstalację z magazynem energii. Obecny kształt zapisu nie gwarantuje, że zgłaszane magazyny energii o mocy do 2,2 razy większej od mocy mikroinstalacji będą	w ust $8d^{12}$ pkt 1 i 2 powinny posiadać pierwotne, ustalone z operatorami oraz PTPiREE brzmienie (co zostało także zaznaczone w Ocenie Skutków Regulacji): *2) moc zainstalowana magazynu energii elektrycznej jest nie większa niż 2,2 krotność mocy zainstalowanej mikroinstalacji oraz* *łączna moc, która może być wprowadzana do sieci dystrybucyjnej przez*	**Uwaga nieuwzględniona** Propozycja dotycząca składania oświadczenia przez odbiorcę na etapie zgłoszenia mikroinstalacji z magazynem energii została odrzucona, ponieważ zmiana polegająca na dodaniu w ust. $8d^{5}$ pkt 1 wyrazów „, a w przypadku przyłączania wraz z tą mikroinstalacją magazynu energii, również moc zainstalowaną elektryczną tego magazynu” stanowi

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			akceptowane przez operatorów systemu dystrybucyjnego, gdyż mogą oni nadal sumować moc magazynu energii powołując się na drugą część zapisu, mówiącą o granicznej mocy możliwej do wprowadzenia przez mikroinstalację. W ocenie Stowarzyszenia należałoby doprecyzować drugą część brzmienia tego ustępu zgodnie z informacją zawartą w ocenie skutków regulacji dodając część mówiącą o tym, że moc możliwa do wprowadzenia powinna wynikać z oświadczenia podmiotu przyłączonego, a nie z dokumentacji technicznej urządzenia, co obecnie ma miejsce.	*mikroinstalację z magazynem energii elektrycznej jest nie większa, niż moc zainstalowana elektryczna mikroinstalacji, co musi zostać potwierdzone oświadczeniem odbiorcy na etapie zgłoszenia mikroinstalacji z magazynem energii.*	istotne i konieczne uzupełnienie obowiązujących regulacji. W aktualnym stanie prawnym, zgodnie z art. 7 ust. 8d[4] i 8d[5], zgłoszenie przyłączenia mikroinstalacji do sieci wymaga podania m.in. rodzaju i mocy zainstalowanej elektrycznej mikroinstalacji, ale nie uwzględnia mocy magazynów energii. Zmiana ta pozwoli operatorom systemów dystrybucyjnych (OSD) na uzyskanie pełniejszych informacji o obciążeniu sieci, co jest kluczowe dla lepszego planowania, bilansowania oraz zapewnienia stabilności systemu elektroenergetycznego. Dla podmiotów zgłaszających wprowadza to obowiązek dostarczenia dodatkowych danych, co jednak wpłynie pozytywnie na transparentność i sprawność procesu przyłączeniowego. Nowa regulacja odpowiada na potrzeby wynikające z dynamicznego rozwoju odnawialnych źródeł energii oraz integracji mikroinstalacji z magazynami energii, co czyni system bardziej nowoczesnym i efektywnym.
332.	Górnośląskie Przedsiębiorstwo Wodociągów S.A.	Art. 4 pkt 2 lit. c projektu ustawy (art. 7 ust 8d[12] pkt 1 i 2 ustawy – Prawo energetyczne)	Sumowanie mocy mikroinstalacji i magazynu energii może przyczynić się do rozwoju rynku magazynowania energii i zwiększenia elastyczności systemu elektroenergetycznego.	Ministerstwo Klimatu i Ochrony Środowiska wskaże uwarunkowania zobowiązujące operatorów sieci dystrybucyjnych energii elektrycznej do przyłączania instalacji energii odnawialnej wyposażone we właściwej pojemności magazyny energii.	**Uwaga wyjaśniona** Projektodawca wyjaśnia, że art. 7 ust. 8d pkt 1 i 2 ustawy Prawo energetyczne, do którego odnosi się uwaga dotyczy przyłączania do sieci źródeł innych niż mikroinstalacje. Uwarunkowania zobowiązujące operatorów sieci do przyłączania mikroinstalacji wraz z magazynem energii są zawarte w art. 7 ust. 8d[12]

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
333.	Stowarzyszenie Urbanistów ZOIU	Art. 5. pkt 9 projektu ustawy (art. 37ed ust. 2 pkt 3 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym)	Z wprowadzanym ustępem 1a - w art. 37ea - należy odpowiednio skorygować art. 37ed ustęp 2 pkt 3.	art. 37ed ustęp 2 pkt 3 pokrycia – z zastrzeżeniem art. 37ea ustęp 1a - całości lub części poniesionych przez gminę kosztów uchwalenia zintegrowanego planu inwestycyjnego, w tym kosztów realizacji roszczeń, o których mowa w art. 36 ust. 1 i 3.	**Uwaga nieuwzględniona** W przypadku elektrowni wiatrowych obowiązują ogólne przepisy dotyczące ZPI, regulujące te kwestie. „Art. 37ed ust. 2. Przez umowę urbanistyczną inwestor może zobowiązać się na rzecz gminy, w szczególności do: (...) 3) pokrycia całości lub części poniesionych przez gminę kosztów uchwalenia zintegrowanego planu inwestycyjnego, w tym kosztów realizacji roszczeń, o których mowa w art. 36 ust. 1 i 3." Nie są przewidywane zmiany legislacyjne w tym zakresie, ani wprowadzanie wyjątków w odniesieniu do konkretnych inwestycji.
334.	Projekt-Solartechnik Development sp. z o.o. (Spółka)	Art. 5 pkt 8 projektu ustawy (art. art. 37ec dodanie ust. 1a ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym)	Proponuje się dodanie ust. 1a do art. 37ec Obecnie rada gminy nie jest związana żadnym terminem, w którym wyraża zgodę na przystąpienie do sporządzenia zintegrowanego planu inwestycyjnego. Może to być podstawą do blokowania inwestycji dla której inwestor sporządził zintegrowany plan inwestycyjny. Blokowanie lokalizowania instalacji odnawialnych źródeł energii musi być uzasadnione, a nie zależeć tylko i wyłącznie od stanowiska większości radnych rady gminy.	1a. 1. Rada gminy podejmuje uchwałę w sprawie wyrażenia zgody bądź braku zgody na przystąpienie do sporządzenia zintegrowanego planu inwestycyjnego w terminie 30 dni od dnia przekazania wniosku przez wójta, burmistrza albo prezydenta miasta. 2. W uzasadnieniu podjętej uchwały w sprawie braku zgody na przystąpienie do sporządzenia zintegrowanego planu inwestycyjnego dotyczącego wyłącznie lokalizacji instalacji odnawialnych źródeł energii rada gminy wskazuje przepisy prawa, które zostaną naruszone w przypadku lokalizacji inwestycji głównej.	**Uwaga nieuwzględniona** Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 5 ustawy o samorządzie gminnym uchwalanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego należy do wyłącznej właściwości rady gminy. Decyzję o przystąpieniu do sporządzania planu miejscowego, w tym ZPI, podejmuje rada gminy w ramach władztwa planistycznego. Nie są przewidywane zmiany legislacyjne w tym zakresie, ani wprowadzanie wyjątków w odniesieniu do konkretnych inwestycji.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
335.	Polska Izba Gospodarcza Energetyki Odnawialnej i Rozproszonej (PIGEOR)	Art. 5 pkt 8 projektu ustawy (Art. 37 ec Ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym)	Art. 37ec ust. 7 ustawy o planowaniuwprowadził możliwość lokalizowania elektrowni wiatrowych w trybieZintegrowanego Planu Inwestycyjnego („ZPI"). Niestety, w praktyce procedowanie w ramachZPI rodzi szereg dodatkowych ryzyk po stronie inwestora, co powoduje, że brak jest możliwości skorzystania z tego trybu. Zmiana ma na celu usprawnienie procesu inwestycyjnego poprzez skrócenie procesu planistycznego (w trybie ZPI).	Proponuje się, aby w ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym wprowadzić zapisy umożliwiające zawarcie umowyinwestycyjnej z gminą w pierwszej kolejności, następnie uzyskać akceptację rady gminy poprzez podjęcie stosownej uchwały intencyjnej, a dopiero w kolejnym kroku sporządzić opracowania planistyczne.	**Uwaga nieuwzględniona** W przypadku elektrowni wiatrowych obowiązują ogólne przepisy dotyczące ZPI, regulujące te kwestie. Nie są przewidywane zmiany legislacyjne w tym zakresie, ani wprowadzanie wyjątków w odniesieniu do konkretnych inwestycji.
336.	Projekt-Solartechnik Development sp. z o.o. (Spółka)	Art. 5 pkt 9 projektu ustawy (art. 37ed ust 1a ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym)	Proponuje się doprecyzowanie brzmienia art. 37ed ust. 1a Zintegrowany plan inwestycyjny dotyczący wyłącznie lokalizacji instalacji odnawialnych źródeł energii nie wymaga realizacji inwestycji uzupełniającej.	1a. Obowiązku realizacji inwestycji uzupełniającej, o którym mowa w ust. 1, nie stosuje się w przypadku zintegrowanego planu inwestycyjnego dotyczącego wyłącznie lokalizacji instalacji odnawialnych źródeł energii oraz sporządzanego przez gminę pobliską, o którym mowa art. 15a ust. 3.	**Uwaga nieuwzględniona** Tryb ZPI daje preferencyjne możliwości lokalizowania inwestycji OZE na terenach danej gminy. W zamian za umożliwienie takiego procesu lokalizowania, inwestor wraz z organem gminy powinni w drodze negocjacji ustalić co inwestor może zrobić dla gminy, która zdecydowała się przychylić stanowisku inwestora i umożliwić lokalizacje OZE w trybie ZPI.
337.	Stowarzyszenie Partnerstwo Dzikie Mazury	Art. 5 projektu ustawy (art. 37ea ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym)	Zasugerowane w projekcie zmian ustawowych zastosowanie do planowania lokalizacji turbin wiatrowych specjalnej formuły planistycznej w postaci Zintegrowanego Planu Inwestycyjnego jest propozycją wymagającą ekspertyzy specjalistów od prawa planistycznego. ZPI w zamyśle ustawodawcy przeznaczony był dla deweloperki mieszkaniowej w celu wzbogacenia ofert inwestycyjnej o elementy użyteczności publicznej. Co do zasady umowa zawarta z gminą powinna dotyczyć przyległych do inwestycji obszarów przeznaczonych do użytku publicznego.	Wykluczenie stosowania Zintegrowanego Planu Inwestycyjnego dla inwestycji OZE typu wiatraki, farmy fotowoltaiczne i biogazownie, etc.	**Uwaga nieuwzględniona** Nowelizacja ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym wprowadziła do systemu prawnego nowe rozwiązania w postaci Zintegrowanego Planu Inwestycyjnego, dalej: „ZPI" będącego szczególną formą MPZP. Podkreśla się, że ZPI stanowi narzędzie, które już obecnie może być wykorzystywane przez inwestorów w celu lokalizacji elektrowni wiatrowych, tym bardziej, że w planie ogólnym gminy, w ramach

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			Zdumiewająca jest kreatywność lobbystów wiatrowych jeśli próbuje się wykorzystać takie rozwiązanie dla zablokowania możliwości wpływu społeczeństwa na zasady lokalizacji turbin wiatrowych. W OSR nie wspomina się o tym, że uczestnictwo społeczności lokalnej przy opracowaniu takiej formy planowania przestrzennego jest bardzo ograniczone a nawet niemożliwe. Co do zasady dodatkowe zainwestowanie w umowie z lokalną gminą powinno dotyczyć bliskiej odległości od inwestycji podstawowej. W otoczeniu turbin mogą być wykonane tylko drogi które i tak są dla nich projektowane. Połączenie dwóch procedur ustawowych jest rozwiązaniem karkołomnym dlatego, że jedna z nich wymaga ustawowej szerokiej oceny wpływu na środowisko a druga uproszczonego i szybkiego – (3 dni na przekazanie przez wójta dla rady gminy)) procesu planistycznego. Z obawą stwierdzamy, że usunięcie w propozycjach ustawowych możliwości wyboru stosowania przez samorządy zasady 10H jest powiązana z dążeniem do odcięciem wpływu społeczeństwa na decyzje o lokalizacji farm i turbin wiatrowych w ich miejscach zamieszkania. ZPI wręcz uniemożliwia wpływ społeczeństwa na decyzje planistyczne, możliwe będzie zatem mamienie samorządów sfinansowaniem zakupu „kolorowych korali dla tubylców". Znane są nam różne działania lobbystów wiatrowych z poprzedniego wysypu inwazji turbin w latach poprzedzających tak dezawuowaną ustawę 10H. Proponowane rozwiązanie z zastosowaniem ZPI ma usankcjonować swobodne proponowanie abstrakcyjnych korzyści i kupowanie samorządów lokalnych. Zaspokajanie		podziału na strefy planistyczne, lokalizacja elektrowni wiatrowych została umożliwiona w bardzo szerokim zakresie. Niniejsza nowelizacja, dostosowując istniejące w prawie mechanizmy, reguluje m.in. lokalizowanie elektrowni wiatrowych przy wykorzystaniu trybu ZPI i zwiększa udział społeczności lokalnych w tym procesie.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			megalomanii zarządców gmin kosztem jakości życia tysięcy ludzi pozbawionych z tego powodu możliwości bezstronnej oceny oddziaływań środowiskowych planowanych inwestycji. Należy rozważyć, że zastosowanie ZPI może wykluczyć wójta gminy jako organ mający prowadzić postępowanie środowiskowe ze względu na mogący zaistnieć konflikt interesów i brak bezstronności. Wnioskujemy o odrzucenie zmiana ustawowych w powiązaniu inwestycji wiatrowych ze Zintegrowanym Planem Inwestycyjnym.		
338.	ORLEN S.A.	Art. 6 projektu ustawy (uwaga ogólna)	Zgodnie z obecnie stosowaną interpretacją przepisów ustawy OZE oraz Prawa energetycznego, w przypadku zakupu energii elektrycznej „zielonej" pochodzącej z OZE koniecznej do wytworzenia „zielonego biometanu" traktowana jest ona jako energia elektryczna „czarna". W konsekwencji zwiększa się ślad węglowy „zielonego biometanu".	Proponujemy doprecyzować w ramach procedowanego projektu, że takie wykorzystanie energii elektrycznej „zielonej" pochodzącej z OZE nie zwiększa śladu węglowego w „zielonym biometanie".	**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga sformułowana jest w sposób niejasny.
339.	Towarzystwo Rozwoju Małych Elektrowni Wodnych	Art. 6. projektu ustawy	Proponujemy usunięcie konieczności podwójnego redukowania ceny referencyjnej w przypadku zmodernizowanych instalacji korzystających z mechanizmów FIT/FIP i pozostawienie jedynie redukcji ceny referencyjnej odpowiednim wskaźnikiem w zależności od nakładów poniesionych na modernizację (bez wcześniejszej redukcji tej ceny wskaźnikiem 90 lub 95%). Przy przyjętej podwójnej redukcji ceny referencyjnej (redukcja 90 lub 95%, a następnie współczynnik zależny od nakładów na modernizację) inwestycje w modernizację instalacji takich jak małe elektrownie wodne nie będą miały sensu ekonomicznego	W ustawie z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii w art. 70e ust. 2a nadać brzmienie: „2a. W przypadku zmodernizowanych instalacji odnawialnego źródła energii, o których mowa w art. 74 ust. 2 pkt 2: 1) lit. a – stała cena zakupu jest obliczana zgodnie z ust. 1; 2) lit. b – stała cena zakupu jest obliczana ~~**zgodnie z ust. 1**~~ **jako iloczyn odpowiedniej ceny referencyjnej określonej zgodnie z art. 77 ust. 5** oraz udziału, obliczonego zgodnie z ust. 2d i jest wyrażana w złotych za 1 MWh";	**Uwaga uwzględniona**

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
340.	Polska Organizacja Biometanu	Art. 6 nowelizacji, dodanie w art. 2 pkt 29 ab w ustawie o OZE	W przypadku przychylenia się do koncepcji wprowadzania biometanu do sieci gazowych poprzez punkty zbiorcze biometanu zasadne jest dodanie do ustawy o OZE ich definicji.	„29 ab) punkt zbiorczy biometanu - fizyczny punkt wejścia na sieci gazowej przesyłowej lub dystrybucyjnej, umożliwiający wprowadzanie do niej biometanu, dostarczanego do tego punktu w sposób inny niż gazociągiem, w tym transportem drogowym;”	**Uwaga nieuwzględniona** Propozycja wymaga przeprowadzenia dodatkowych analiz w MKiŚ i ewentualnego rozpatrzenia w kolejnych projektach legislacyjnych.
341.	Towarzystwo Rozwoju Małych Elektrowni Wodnych	Art. 6. projektu ustawy	Proponowany jest zapis, zgodnie z którym cena referencyjna obowiązująca na 31 grudnia roku poprzedniego podlega corocznej waloryzacji wskaźnikiem inflacji, określonym w komunikacie prezesa GUS. Zmiana zapewnia przewidywalność warunków finansowych, w jakich funkcjonowała będą instalacje OZE nawet w przypadku przedłużających się procedur administracyjnych prowadzących do uzyskania niezbędnych zezwoleń na realizację projektu. Zmiana zapewnia więc minimum bezpieczeństwa dla realizującego inwestycję. Obecnie ceny referencyjne w aukcjach i w systemie FIT/FIP dla instalacji odnawialnych źródeł energii regulowane są w Rozporządzeniu Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 8 listopada 2023 r. w sprawie ceny referencyjnej energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii, okresów obowiązujących wytwórców, którzy wygrali aukcje, oraz referencyjnych wolumenów sprzedaży energii elektrycznej (Dz.U. 2023 poz. 2440). Przedmiotowe rozporządzenie nie ma zamkniętego czasu stosowania, co oznacza, że w przypadku niewydania nowego rozporządzenia, obecne ceny obowiązywać będą również w aukcjach oraz systemie FIT/FIP w roku 2025 i kolejnych. Ponadto, w art. 30 ust. 1 pkt 2 projektu ustawy wskazuje się, że dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 77 ust. 3	W ustawie z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii w art. 77 po ust. 5b dodać ustęp 5c i 5d w brzmieniu: **„5c. Cena referencyjna według stanu na 31 grudnia roku poprzedniego, podlega w kolejnym roku corocznej waloryzacji średniorocznym wskaźnikiem cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem z poprzedniego roku kalendarzowego, określonym w komunikacie Prezesa GUS, ogłoszonym w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski". Tak zwaloryzowana cena obowiązuje od miesiąca następnego po dniu opublikowania wskaźnika, o którym mowa w zdaniu pierwszym do dnia wydania nowego rozporządzenia, o którym mowa w ust. 3 albo kolejnej corocznej waloryzacji na podstawie niniejszego przepisu.** **5d. O wysokości ceny referencyjnej, zwaloryzowanej na podstawie ustępu 5c., informuje Prezes URE w formie komunikatu w Biuletynie Informacji Publicznej URE.”**	**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga spoza zakresu przedmiotowego projektu.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			ustawy o odnawialnych źródłach energii pozostaną w mocy nie dłużej jednak niż przez 36 miesięcy od dnia wejścia w życie zmienionych przepisów. Kumulatywnie powoduje to, że w perspektywie najbliższych aukcji wytwórcy nie będą mieć możliwości zaoferowania wyższych cen za energię elektryczną ze względu na niezmieniony poziom cen referencyjnych. Niezmieniony pozostanie też poziom cen w FIT/FIP. Należy wskazać, że obecnie dynamicznie zmieniające się uwarunkowania rynkowe powinny mieć odzwierciedlenie w przepisach regulacyjnych. Aby zwiększyć dostępną pulę projektów, które mogą wziąć udział w aukcjach i zostać zrealizowanych w ramach systemów FIT/FIP konieczne jest wprowadzenie przepisów dających stabilne przewidywania dla wytwórców rozwijających projekty.		
342.	Izba Gospodarcza Gazownictwa (IGG)	Art. 6 projektu ustawy	Zgodnie z obecnie stosowaną interpretacją przepisów ustawy OZE oraz Prawa energetycznego, w przypadku zakupu energii elektrycznej „zielonej" pochodzącej z OZE koniecznej do wytworzenia „zielonego biometanu" traktowana jest ona jako energia elektryczna „czarna". W konsekwencji zwiększa się ślad węglowy „zielonego biometanu".	Proponujemy doprecyzować w ramach procedowanego projektu, że takie wykorzystanie energii elektrycznej „zielonej" pochodzącej z OZE nie zwiększa śladu węglowego w „zielonym biometanie".	**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga sformułowana jest w sposób niejasny.
343.	Izba Gospodarcza Wodociągi Polskie	Art. 6 projektu ustawy	Umożliwienie JST lub innym podmiotom użyteczności publicznej, prowadzenia dzielności gospodarczej polegającej na sprzedaży okresowych nadwyżek energii elektrycznej, ciepła, biogazu i biometanu. Zmiana umożliwia prowadzenie działalności gospodarczej polegającej na wytworzeniu energii odnawialnej na rzecz spółdzielni energetycznej, której jest członkiem, bez konieczności uzyskania koncesji. Ograniczenia: energia elektryczne- o ile		**Uwaga nieuwzględniona** Celem proponowanego przepisu jest ułatwienie jednostkom samorządu terytorialnego wzajemnych rozliczeń z innymi podmiotami należącymi do spółdzielni energetycznej. Ograniczenia wynikają z zastosowania przepisu zwalniającego z konieczności uzyskania koncesji.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			moc jest nie większa niż 50 kW; ciepło i chłód- o ile moc jest nie większa niż 150 kW; biogaz- o ile wydajność nie jest większa nić 200 tys m^3. Takie ograniczenia uniemożliwiają wykorzystanie nadwyżek w działalności podmiotów wod-kan.		
344.	ORLEN S.A.	Art. 6 projektu ustawy Propozycja dodania nowej jednostki redakcyjnej – zmiana brzmienia art. 4 ust. 3a ustawy o OZE	Proponuje się ujęcie w art. 4 ust. 3a ustawy o OZE zasady, że okresem rozliczeniowym w systemie net-billing jest miesiąc kalendarzowy. Zmiana ma na celu uproszczenie rozliczenia (faktury) prosumentów w net-billingu oraz umożliwienie sprzedawcy wywiązania się z obowiązków informacyjnych proponowanych przez ustawodawcę w art. 4 ust. 6. Zaproponowany w art. 4 ust. 6 ustawy OZE zakres informacji do przekazania prosumentowi przez sprzedawcę jest bardzo szeroki i zdaje się nie uwzględniać obecnego stanu, w którym prosumenci w systemie net-billing mogą korzystać z okresów rozliczeniowych o różnej długości (od 1 do nawet 12 miesięcy – zależnie od dystrybutora). W praktyce, aby możliwe było przekazanie przez sprzedawcę prosumentom korzystającym z systemu rozliczeń net-biling wszystkich wymienionych informacji konieczne jest doprowadzenie do stanu, w którym prosumenci w net-bilingu rozliczani będą tylko w 1 miesięcznych okresach rozliczeniowych, które odpowiadają miesiącowi kalendarzowemu. Wówczas nastąpi zrównanie okresu rozliczeniowego (dla którego określane jest m.in. wartość energii pobranej) z okresem ustalania wartości energii wprowadzanej do sieci (depozytem prosumenckim, który wyznaczany jest dla miesiąca kalendarzowego). Z tego względu proponujemy wprowadzenie przepisu, zgodnie z którym prosumenci korzystający z systemu net-billing	3a. Sprzedawca, o którym mowa w art. 40 ust. 1a, dokonuje rozliczenia, o którym mowa w ust. 1a pkt 2, **z zastrzeżeniem, że okresem rozliczeniowym jest miesiąc kalendarzowy,** na podstawie ilości energii sumarycznie zbilansowanych zgodnie z ust. 2a-2d, w zakresie różnicy pomiędzy wartością energii elektrycznej wprowadzonej do sieci dystrybucyjnej elektroenergetycznej, ustaloną w sposób określony w art. 4b, oraz wartością energii elektrycznej pobranej z tej sieci, ustaloną w sposób określony w art. 4c ust. 3.	**Uwaga nieuwzględniona.** Wprowadzenie rozliczeń opartych tylko na okresie rozliczeniowym miesięcznym skutkowałoby tym, że prosumenci nie byliby rozliczani zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 29 listopada 2022 r. w sprawie sposobu kształtowania i kalkulacji taryf oraz sposobu rozliczeń w obrocie energią elektryczną, które zakłada także inne okresy rozliczeniowe niż miesięczny, a także zakłada możliwość rozliczania się w oparciu o faktury prognozowane. Mogłoby to prowadzić do kumulacji wysokich rachunków za energię elektryczną w okresie jesienno-zimowym. Prognozowane faktury oparte na dłuższych okresach rozliczeniowych pozwalają na bardziej równomierne rozłożenie obciążenia finansowego prosumenta, co pozytywnie wpływa na jego stabilność budżetową.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			rozliczani są w miesięcznych okresach rozliczeniowych, które odpowiadają miesiącowi kalendarzowemu. Takie rozwiązanie pozwoli również uprościć prosumentowi zrozumienie samego rozliczenia (m.in. na skutek ograniczenia ilości danych zawartych na danej fakturze – dane tylko dla jednego miesiąca zamiast kilku miesięcy) oraz zrezygnować ze stosowania rozliczeń prognozowanych. Ze względu na masowe instalowanie u prosumentów liczników zdalnego odczytu i pozyskiwanie z tych liczników danych w okresach 15 minutowych bądź godzinowych (m.in. aby wyznaczyć dane zbilansowane w godzinie, które stanowią podstawę rozliczeń z prosumentem) – rozwiązanie to nie będzie również wymagać dodatkowego zaangażowania po stronie operatorów systemów dystrybucyjnych.		
345.	ORLEN S.A.	Art. 6 pkt 1 projektu ustawy (zmiana art. 2 pkt 3 ustawy o OZE)	W ustawie OZE postanowiono doprecyzować ostatnią część definicji pojęcia „biomasa" poprzez wyodrębnienie „pozostałości przemysłowych pochodzenia biologicznego". Definicja ta – mimo iż zbliżona – pozostaje jednak różna od definicji „biomasy" w ustawie o biokomponentach i biopaliwach ciekłych. W projekcie UC28 w wersji zatwierdzonej przez KSE uwzględnia ona takie pozostałości i ma następujące brzmienie: *„biom asa – ulegającą biodegradacji część produktów, odpadów lub pozostałości pochodzenia biologicznego, w tym substancje roślinne i zwierzęce, z rolnictwa, rybołówstwa, akwakultury i leśnictwa oraz powiązanych z nimi działów przemysłu, a także ulegającą biodegradacji część odpadów komunalnych lub odpadów i pozostałości przemysłowych pochodzenia biologicznego.".* W uzasadnieniu wskazano, że jest to zmiana porządkująca, która ujednolica definicję biomasy	Mając na uwadze, że obie ustawy służą implementacji dyrektywy RED, a więc realizacji celów OZE w różnych sektorach gospodarki, proponuje się ujednolicenie definicji „biomasy" w obu aktach prawnych.	**Uwaga uwzględniona**

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			w projekcie z definicją biomasy w ustawie o OZE (propozycją zawartą w projekcie ustawy o zmianie ustawy o OZE (UD89). Tymczasem zakres nie jest dokładnie taki sam. Na podstawie ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych biokomponenty wytwarzane są z biomasy w rozumieniu tej ustawy, a na podstawie ustawy OZE nośniki energii wytwarzane są z biomasy w rozumieniu tej ustawy.		
346.	Związek Producentów Paliw z Odpadów i Biomasy	Art. 6 pkt 1 lit. c oraz lit. e projektu ustawy (art. 2 pkt 6 ustawy o odnawialnych źródłach energii	c) pkt 6 otrzymuje brzmienie: „6) dedykowana instalacja spalania wielopaliwowego – instalację spalania wielopaliwowego, w której udział liczony według wartości energetycznej biomasy, biopłynów, biogazu, biogazu rolniczego lub biometanu jest większy niż 15% w łącznej wartości energetycznej wszystkich spalonych paliw albo, w przypadku spalania w tej instalacji biomasy, biopłynów, biogazu, biogazu rolniczego lub biometanu wspólnie z odpadami przemysłowymi lub komunalnymi zawierającymi ulegającą biodegradacji część pochodzenia biologicznego, w tym odpadami z instalacji do przetwarzania odpadów oraz odpadami z uzdatniania wody i oczyszczania ścieków, większy niż 15% w łącznej wartości energetycznej wszystkich spalonych paliw i odpadów, zużytych do wytworzenia energii elektrycznej lub ciepła lub chłodu w tej instalacji w okresie rozliczeniowym określonym we wniosku, o którym mowa w art. 45 ust. 1, albo w okresie rozliczeniowym, o którym mowa w art. 83 ust. 2, o ile instalacja ta: a) jest wyposażona w odrębne linie technologiczne służące do transportu do komory paleniskowej biomasy, biopłynu, biogazu lub biogazu rolniczego lub b) wykorzystuje technologię fluidalną przeznaczoną do spalania odpadów lub produktów,		**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga spoza zakresu przedmiotowego projektu. Uwaga zostanie poddana analizom w ramach dalszych prac legislacyjnych w MKiŚ.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			materiałów lub substancji powstałych w wyniku utraty statusu odpadów wspólnie z paliwami kopalnymi lub paliwami powstałymi z ich przetworzenia oraz z biomasą, biopłynem, biogazem, biogazem rolniczym lub biometanem lub c) jest współspalarnią odpadów w rozumieniu art. 3 ust. 1 pkt 31 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2023 r. poz. 1587, 1597, 1688, 1852 i 2029), w której część wytwarzanej energii elektrycznej lub ciepła lub chłodu pochodzi z ulegającej biodegradacji części odpadów przemysłowych lub komunalnych, pochodzenia biologicznego, w tym odpadów przetwarzanych w instalacji do przetwarzania odpadów oraz odpadów z uzdatniania wody i oczyszczania ścieków,” e) pkt 14 i 15 otrzymują brzmienie: „14) instalacja termicznego przekształcania odpadów – instalację odnawialnego źródła energii będącą spalarnią odpadów lub współspalarnią odpadów w rozumieniu ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach, w której część wytwarzanej energii elektrycznej i ciepła lub chłodu pochodzi z ulegającej biodegradacji części odpadów ~~przemysłowych lub komunalnych~~ lub produktów, materiałów lub substancji powstałych w wyniku utraty statusu odpadów, pochodzenia biologicznego, w tym odpadów przetwarzanych w instalacji do przetwarzania odpadów oraz odpadów z uzdatniania wody i oczyszczania ścieków; 15) instalacja spalania wielopaliwowego – instalację odnawialnego źródła energii, w której energia elektryczna, ciepło lub chłód są wytwarzane z biomasy, biopłynów, biogazu, biogazu rolniczego lub biometanu spalanych wspólnie z innymi paliwami, produktami,		

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			materiałami lub substancjami powstałymi w wyniku utraty statusu odpadów lub z odpadami ~~przemysłowymi lub komunalnymi~~, zawierającymi ulegającą biodegradacji część pochodzenia biologicznego, w tym odpadami przetwarzanymi w instalacji do przetwarzania odpadów oraz odpadami z uzdatniania wody i oczyszczania ścieków; (...)" W naszej ocenie w powyższych definicjach bardziej celowe byłoby użycie sformułowania „odpady" aniżeli „odpady komunalne" i „odpady przemysłowe", z ewentualnym wyłączeniem z ww. definicji danych grup odpadów np. odpadów niebezpiecznych, odpadów zakaźnych.		
347.	Towarzystwo Rozwoju Małych Elektrowni Wodnych	Art. 6. pkt 1 projektu ustawy (art. 2 ustawy z o odnawialnych źródłach energii)	W ustawie o odnawialnych źródłach energii (uOZE) proponujemy nadać nowe brzmienie pkt 19a zawierającemu definicję modernizacji. Obecne brzmienie definicji jest zbyt szerokie i obejmuje zarówno procesy modernizacji, jak i budowy całkowicie nowej instalacji OZE w miejscu wcześniej istniejącej instalacji OZE. Zmiana definicji modernizacji umożliwiłaby odróżnienie budowy nowych instalacji OZE w miejscu poprzednio istniejących instalacji OZE od modernizacji polegającej na unowocześnianiu lub przekształceniu istniejących obiektów.	W ustawie z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii w art. 2 pkt 19a nadać brzmienie: „19a) modernizacja – proces inwestycyjny, którego celem jest: a) ~~**odtworzenie stanu pierwotnego lub zmiana parametrów użytkowych lub technicznych**~~ **unowocześnienie** instalacji odnawialnego źródła energii albo b) przekształcenie instalacji odnawialnego źródła energii w inny rodzaj instalacji odnawialnego źródła energii, z wyłączeniem przekształcenia w instalację spalania wielopaliwowego, albo c) przekształcenie jednostki wytwórczej w rozumieniu art. 3 pkt 43 ustawy – Prawo energetyczne niestanowiącej instalacji odnawialnego źródła energii w instalację odnawialnego źródła energii, z	**Uwaga nieuwzględniona** Należy zauważyć, że zaproponowane słowo „unowocześnienie" w miejsce wyrazów „odtworzenie stanu pierwotnego lub zmiana parametrów użytkowych lub technicznych" może prowadzić do znaczących wątpliwości interpretacyjnych w związku z brakiem prawnej definicji tego słowa i jego szerokim oraz nieostrym zakresem znaczeniowym.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				wyłączeniem przekształcenia w instalację spalania wielopaliwowego;”	
348.	ORLEN S.A.	Art. 6 pkt 1 lit. c projektu ustawy (art. 2 pkt 6 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	**Uwaga ogólna:** Prosimy o potwierdzenie, że w przypadku spalania w instalacji biomasy, biopłynów, biogazu, biogazu rolniczego lub biometanu wspólnie z odpadami przemysłowymi lub komunalnymi zawierającymi ulegającą biodegradacji część pochodzenia biologicznego **wymóg 15% dotyczy łącznego udziału** biomasy, biopłynów, biogazu, biogazu rolniczego lub biometanu oraz ulegającej biodegradacji części pochodzenia biologicznego odpadów przemysłowych lub komunalnych w łącznej wartości energetycznej wszystkich spalonych paliw i odpadów.		**Uwaga wyjaśniona** Projektodawca potwierdza, że biomasa (w tym ulegająca biodegradacji i pochodzenia biologicznego część odpadów), biopłyny, biogaz, biogaz rolniczy, biometan, łącznie powinny stanowić udział minimum 15% wartości energetycznej wszystkich spalonych paliw i odpadów zużytych do wytworzenia energii elektrycznej lub ciepła lub chłodu w tej instalacji.
349.	Polskie Towarzystwo Elektrociepłowni Zawodowych	Art. 6 pkt 1 projektu (art. 2 pkt 3 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Intencja Ustawodawcy, aby dokonywać uproszczeń w istniejących definicjach wydaje się rozsądna i słuszna. Jednak wobec toczących się dyskusji na temat rodzaju biomasy spalanej w energetyce uznajemy za zasadne utrzymanie w mocy obowiązującej definicji, w zakresie przetworzonej biomasy, w szczególności w postaci brykietu, peletu, toryfikatu i biowęgla , aby uniknąć niejednoznacznej interpretacji proponowanego przepisu. Przetworzona biomasa taka jak brykiet, pelet, toryfikat i biowęgiel, jeśli spełnia kryteria zrównoważonego rozwoju (KZR), jest zgodna z wymaganiami dyrektywy (UE) 2023/2413, zmieniającej dyrektywę (UE) 2018/2001.	art. 2 pkt 3 otrzymuje brzmienie: „3) biomasa – ulegającą biodegradacji część produktów, odpadów lub pozostałości pochodzenia biologicznego, w tym substancje roślinne i zwierzęce, z rolnictwa, rybołówstwa, akwakultury i leśnictwa oraz powiązanych z nimi działów przemysłu, **przetworzoną biomasę, w szczególności w postaci brykietu, peletu, toryfikatu i biowęgla**, ulegającą biodegradacji część odpadów przemysłowych lub komunalnych pochodzenia biologicznego, w tym odpadów przetwarzanych w instalacji do przetwarzania odpadów oraz odpadów z uzdatniania wody i oczyszczania ścieków, a także ulegającą biodegradacji część pozostałości	**Uwaga kierunkowo uwzględniona** Dostosowano definicję biomasy do definicji biomasy w projekcie ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych, tak, aby były one do siebie jak najbardziej zbliżone brzmieniem. Celem usunięcia ewentualnych wątpliwości wprowadzono nowy przepis doprecyzowujący, że ilekroć w ustawie jest mowa o biomasie, należy przez to rozumieć również przetworzoną biomasę w postaci brykietu, peletu, toryfikatu i biowęgla.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				przemysłowych pochodzenia biologicznego.”	
350.	Polskie Towarzystwo Elektrociepłowni Zawodowych	Art.6 pkt 1 lit. c projektu ustawy (art. 2 pkt 6 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Uwaga ogólna: Prosimy o potwierdzenie, że w przypadku spalania w instalacji biomasy, biopłynów, biogazu, biogazu rolniczego lub biometanu wspólnie z odpadami przemysłowymi lub komunalnymi zawierającymi ulegającą biodegradacji część pochodzenia biologicznego **wymóg 15% dotyczy łącznego udziału** biomasy, biopłynów, biogazu, biogazu rolniczego lub biometanu oraz ulegającej biodegradacji części pochodzenia biologicznego odpadów przemysłowych lub komunalnych w łącznej wartości energetycznej wszystkich spalonych paliw i odpadów.		**Uwaga wyjaśniona** Projektodawca potwierdza, że biomasa (w tym ulegająca biodegradacji i pochodzenia biologicznego część odpadów), biopłyny, biogaz, biogaz rolniczy, biometan, łącznie powinny stanowić udział minimum 15% wartości energetycznej wszystkich spalonych paliw i odpadów zużytych do wytworzenia energii elektrycznej lub ciepła lub chłodu w tej instalacji.
351.	OGP GAZ-SYSTEM S.A.	Art. 6 projektu ustawy (art. 2 pkt 29 ab ustawy o odnawialnych źródłach energii)	W przypadku przychylenia się do koncepcji wprowadzania biometanu do sieci gazowych poprzez punkty zbiorcze biometanu zasadne jest dodanie do ustawy o OZE ich definicji.	„29 ab) punkt zbiorczy biometanu - fizyczny punkt wejścia na sieci gazowej przesyłowej lub dystrybucyjnej, umożliwiający wprowadzanie do niej biometanu, dostarczanego do tego punktu w sposób inny niż gazociągiem, w tym transportem drogowym;”	**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga poza zakresem przedmiotowym projektu.
352.	Polskie Sieci Elektroenergetyczne S.A.	Art. 6 pkt. 2 projektu ustawy (dodaje się lit. a1) dotyczącą zmiany art. 4 ust. 2 pkt 3 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Proponowana zmiana osadza w regułach funkcjonowania krajowego rynku energii elektrycznej zasady wyznaczania ilości energii elektrycznej wytwarzanej dla prosumenta wirtualnego. Proponuje się rezygnację (w określonych przypadkach) z ustalania ilości energii wytwarzanej przez prosumenta wirtualnego na podstawie energii zgłaszanej do OSP, w ramach procesu bilansowania handlowego, a w miejsce tego wprowadzenie jej ustalania na podstawie ilości energii wytworzonej, zmierzonej przez układy pomiarowo-rozliczeniowe.	W ustawie z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (Dz. U. z 2024 r. poz. 1361 z późn. zm.) art. 4 ust. 2 pkt 3 otrzymuje brzmienie: „3) prosumenta wirtualnego energii odnawialnej - dokonuje się z uwzględnieniem zasad, o których mowa w ust. 2b-2d, na podstawie: a) wskazań układu pomiarowo-rozliczeniowego dokonującego pomiaru ilości energii elektrycznej pobranej przez prosumenta wirtualnego energii odnawialnej,	**Uwaga nieuwzględniona** Projektodawca kierunkowo zgadza się z propozycją, jednakże zmiana przepisu w zakresie danych będących podstawą rozliczeń prosumentów wirtualnych powinna być przedmiotem odrębnego projektu.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			Uzasadnieniem zmiany jest fakt, iż zgodnie z zasadami funkcjonowania rynku bilansującego, ilości energii wytwarzanej w poszczególnych instalacjach źródeł OZE nie są zgłaszane do OSP w procesie bilansowania handlowego. Są one odpowiednio uwzględniane w zagregowanych planach zgłaszanych dla jednostek bilansujących. Ponadto nie są one przekazywane do CSIRE. Zmiana ma na celu umożliwienie dokonywania rozliczeń na podstawie informacji rynku energii przetwarzanych w CSIRE. Zmiana umożliwi wykorzystanie danych gromadzonych w standardowej wymianie informacji za pośrednictwem CSIRE. Zwracamy uwagę na konieczność dostosowania terminu wejścia w życie norm prawnych wynikających ze zmiany art., 4 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 29 października 2021 r. o zmianie ustawy o odnawialnych źródłach energii oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 2376 z późn. zm.) – przepisy w zakresie prosumenta wirtualnego energii odnawialnej wchodzą później.	b) ilości energii elektrycznej wytworzonej przez prosumenta wirtualnego energii elektrycznej w instalacji odnawialnego źródła energii, ustalonej jako iloczyn: – udziału prosumenta wirtualnego energii odnawialnej w wytwarzaniu energii odnawialnej w instalacji odnawialnego źródła energii, określonego w umowie, o której mowa w art. 4a ust. 1, oraz – ilości energii elektrycznej wprowadzonej do sieci elektroenergetycznej z tej instalacji odnawialnego źródła energii.”	
353.	Polskie Sieci Elektroenergetyczne S.A.	Art. 6 po pkt 2 dodaje się pkt. 2a lit. a projektu ustawy (dotyczący zmiany art. 4a ust. 1 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Dodanie pkt 4a) w przepisie dotyczącym minimalnego zakresu przedmiotowego umów zawieranych przez prosumentów umożliwi upoważnianie reprezentantów prosumentów do dostępu do wybranych danych niezbędnych do realizacji przez reprezentanta prosumentów obowiązków, o których mowa w art. 5 ust. 7 (propozycja dodania ust. 7), tj. przekazania podmiotom dokonującym rozliczeń prosumentów niezbędnych danych i informacji. Wprowadzenie przepisu umożliwi reprezentantowi prosumentów dostęp do danych pomiarowych, ustalenie ilości energii wprowadzanej do sieci przez prosumentów zbiorowych lub prosumentów wirtualnych i ich przekazywanie	W ustawie z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1361 z późn. zm.) w art. 4a ust. 1 po pkt 4 dodaje się pkt 4a w brzmieniu: **„4a) postanowienia dotyczące zobowiązania do udzielania upoważnienia reprezentantowi prosumentów do dostępu do informacji rynku energii dotyczących prosumentów wirtualnych energii odnawialnej - niezbędnych do realizacji obowiązków, o których mowa w art. 5 ust. 7 ustawy”**	**Uwaga nieuwzględniona** Nałożenie na reprezentanta prosumentów dodatkowych obowiązków rodzi bardzo istotne ryzyka, m.in. związane z praktycznym wykluczeniem małych podmiotów z korzystania z tej instytucji, jak np. osoby fizyczne, MŚP, JST, NGOs, czy inne instytucje społeczne. Byłoby to zaprzeczenie celu, jakiemu służyć powinien prosument zbiorowy i wirtualny, a mianowicie włączenia społecznego, rozwoju energetyki lokalnej, obywatelskiej i społecznej, jak

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			właściwym podmiotom (sprzedawcom zobowiązanym lub OSD).		również przezwyciężenia ubóstwa energetycznego i udziału każdego, na równych zasadach, w transformacji energetycznej i lokalnym bilansowaniu systemu elektroenergetycznego. Prowadzi także do nieuzasadnionego komplikowania procesu przekazywania danych, co wiązać będzie się z dodatkowymi kosztami ponoszonymi przez podmioty korzystające z tej instytucji, w tym ostatecznie przez samych sprzedawców, operatorów sieci elektroenergetycznych i OIRE.
354.	Polskie Sieci Elektroenergetyczne S.A.	Art. 6 po pkt. 2 projektu ustawy (dodaje się pkt 2a lit. projektu ustawy (dotyczący zmiany art. 4a ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Przepis ma na celu udzielenie dostępu przez właścicieli lub zarządców mikroinstalacji lub małej instalacji dla reprezentanta prosumentów do danych i informacji o ilości energii wprowadzonej do sieci, niezbędnych do dokonania rozliczeń z prosumentami zbiorowymi i wirtualnymi energii odnawialnej, na podstawie których wyliczy on ilości energii elektrycznej wprowadzanej do sieci przez poszczególnych prosumentów, celem ich udostępnienia sprzedawcom zobowiązanym lub operatorom systemów dystrybucyjnych, którzy dokonują rozliczeń z prosumentami (w zależności od typów zawartych umów).	W ustawie z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (Dz. U. z 2024 r. poz. 1361 z późn. zm.) w art. 4a po ust. 6 dodaje się ust. 6a w brzmieniu: „**6a. Właściciel lub zarządca mikroinstalacji lub małej instalacji, wykorzystywanych przez prosumenta zbiorowego energii odnawialnej, lub instalacji odnawialnego źródła energii, wykorzystywanej przez prosumenta wirtualnego energii, udostępnia reprezentantowi prosumentów lub upoważnia go do dostępu do informacji rynku energii niezbędnych do realizacji obowiązków związanych z ustaleniem ilości energii wprowadzonej do sieci z tej instalacji odnawialnego źródła energii przez prosumenta zbiorowego lub prosumenta wirtualnego w sposób, o**	**Uwaga nieuwzględniona** Nałożenie na reprezentanta prosumentów dodatkowych obowiązków rodzi bardzo istotne ryzyka, m.in. związane z praktycznym wykluczeniem małych podmiotów z korzystania z tej instytucji, jak np. osoby fizyczne, MŚP, JST, NGOs, czy inne instytucje społeczne. Byłoby to zaprzeczenie celu, jakiemu służyć powinien prosument zbiorowy i wirtualny, a mianowicie włączenia społecznego, rozwoju energetyki lokalnej, obywatelskiej i społecznej, jak również przezwyciężenia ubóstwa energetycznego i udziału każdego, na równych zasadach, w transformacji energetycznej i lokalnym bilansowaniu systemu elektroenergetycznego.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				którym mowa odpowiednio w art. 4 ust. 2 pkt 2 i 3."	Prowadzi także do nieuzasadnionego komplikowania procesu przekazywania danych, co wiązać będzie się z dodatkowymi kosztami ponoszonymi przez podmioty korzystające z tej instytucji, w tym ostatecznie przez samych sprzedawców, operatorów sieci elektroenergetycznych i OIRE.
355.	Polskie Sieci Elektroenergetyczne S.A.	Art. 6 po pkt 2 projektu ustawy (dodaje się pkt lit c dotyczący zmiany art. 4a ust. 7 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Przepis związany z doprecyzowaniem zadań reprezentanta prosumentów. Ma na celu zapewnienie odpowiedniego dostępu do danych i informacji od prosumentów wirtualnych energii odnawialnej, których reprezentuje w celu realizacji przez niego obowiązków, o których mowa w art. 5 ust. 7.	W ustawie z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (Dz. U. z 2024 r. poz. 1361 z późn. zm.) w art. 4a w ust. 7 dodaje się pkt 5 w brzmieniu: **„5) udzielania upoważnień reprezentantowi prosumentów do dostępu do informacji rynku energii w celu realizacji przez niego obowiązków, o których mowa w art. 5 ust. 7 – w przypadku prosumenta wirtualnego energii odnawialnej."**	**Uwaga nieuwzględniona** Nałożenie na reprezentanta prosumentów dodatkowych obowiązków rodzi bardzo istotne ryzyka, m.in. związane z praktycznym wykluczeniem małych podmiotów z korzystania z tej instytucji, jak np. osoby fizyczne, MŚP, JST, NGOs, czy inne instytucje społeczne. Byłoby to zaprzeczenie celu, jakiemu służyć powinien prosument zbiorowy i wirtualny, a mianowicie włączenia społecznego, rozwoju energetyki lokalnej, obywatelskiej i społecznej, jak również przezwyciężenia ubóstwa energetycznego i udziału każdego, na równych zasadach, w transformacji energetycznej i lokalnym bilansowaniu systemu elektroenergetycznego. Prowadzi także do nieuzasadnionego komplikowania procesu przekazywania danych, co wiązać będzie się z dodatkowymi kosztami ponoszonymi przez podmioty korzystające z tej instytucji, w tym ostatecznie przez samych sprzedawców,

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
					operatorów sieci elektroenergetycznych i OIRE.
356.	Polskie Sieci Elektroenergetyczne S.A.	Art. 6 po pkt 2a projektu ustawy (dodaje się pkt 2b lit a dotyczący zmiany art. 5 ust. 5 i 6 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	W świetle zmian wprowadzanych w zakresie rozliczeń prosumentów wirtualnych energii elektrycznej przepisy są zbędne.	W ustawie z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (Dz. U. z 2024 r. poz. 1361 z późn. zm.) w art. 5 uchyla się ust. 5 i 6.	**Uwaga nieuwzględniona** Projektodawca nie widzi uzasadnienia co do zmiany podstawowego założenia, na którym bazowano od uchwalenia przepisów dotyczących prosumentów zbiorowych i wirtualnych w 2021 r, a zgodnie z który przeliczanie energii wytwarzanej w jednej instalacji OZE przez wiele udziałów (w przypadku, gdy prosumentów jest więcej niż jeden) powinno odbywać się za pomocą automatycznego modułu zaimplementowanego w CSIRE. Prowadzi to do szeregu korzyści, w tym uproszczenia systemu rozliczeń, zapewnienia ich jednolitości i rzetelności, jak również uzyskania istotnych oszczędności w skali całego rynku. W przypadku, gdyby przeliczenia nie były wykonywane przez moduł liczący CSIRE, musiałyby być one

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
					wykonywane w wewnętrznych systemach każdego z operatorów systemów dystrybucyjnych, co prowadziłoby do dublowania pracy, którą można wykonać w tym samym miejscu, a tym samym zwiększania kosztów. Wykonywanie wyliczeń bezpośrednio w CSIRE jest uzasadnione również faktem, że prosumenci wirtualni energii elektrycznej mogą wytwarzać energię na obszarach różnych OSD, a w przypadku prosumentów wirtualnych, o których mowa w ustawie o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych, również czerpać energię z elektrowni wiatrowych przyłączonych do sieci OSP. Na koniec warto także zauważyć, że przełożenie wejścia w życie prosumenta wirtualnego, najpierw z roku 2022 na 2024, a następnie z 2024 na 2025 było podyktowane chęcią dokonywania automatycznego mnożenia danych o energii wytworzonej przez udziały za pomocą modułu liczącego CSIRE. Prowadzi to bowiem do wszystkich wymienionych korzyści i zautomatyzowania całego systemu. Zmiana tego kierunku, który obowiązuje już przez lata, jest nie tylko nieuzasadniona, ale także prowadziłaby do zaskoczenia dla wielu podmiotów, dodatkowych kosztów dla nich, a także bezproduktywnego wykorzystania czasu oczekiwania od 2022 r.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
357.	Polskie Sieci Elektroenergetyczne S.A.	Art. 6 po pkt 2a projektu ustawy (dodaje się pkt 2b lit. b dotyczący zmiany art. 5 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Zgodnie z propozycją brzmienia zapisów art. 4a ust. 6a ustawy OZE, reprezentant prosumentów będzie ustalał ilości energii wprowadzanej do sieci przez prosumentów wirtualnych energii odnawialnej, które następnie powinien przekazać podmiotom dokonującym rozliczeń – odpowiednio sprzedawcom zobowiązanym lub operatorom systemów dystrybucyjnych (w zależności od typów zawartych umów). Przepis ma na celu nałożenie zobowiązania na reprezentanta prosumentów do przekazania niezbędnych danych do dokonania rozliczeń z prosumentami. Przepis nie wyznacza ścieżki przekazywania informacji. Zasadniczo wymiana informacji będzie następowała za pośrednictwem CSIRE, gdyż większość danych będzie dostępna w tym systemie. Przekazania odrębną ścieżką będą mogły wymagać informacje zindywidualizowane – np. informacja o udziale danego prosumenta zbiorowego lub wirtualnego energii odnawialnej w mocy instalacji odnawialnego źródła energii. Docelowo zagadnienie powinno zostać uregulowane kompleksowo na podstawie reguł ogólnych obsługi procesów rynku energii przez CSIRE, tzn. poprzez dookreślenie procesów rynku energii, które wspiera OIRE w rozporządzeniu wydanym na podstawie art. 11zh ust. 1 ustawy Prawo energetyczne. W uzupełnieniu należy wskazać, że istotne jest by zakres wsparcia rynku energii przez CSIRE, był precyzyjnie określony w jednym miejscu/jednym akcie prawnym. Doświadczenia nabyte przy budowie CSIRE wskazują, że podejście polegające na wskazaniu wspieranego procesu rynku energii sprawdza się przy projektowaniu konkretnych rozwiązań CSIRE. Rozwiązanie takie daje wymaganą elastyczność przy wyborze optymalnego przebiegu	W ustawie z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (Dz. U. z 2023 r. poz. 1436 z późn. zm.) w art. 5 dodaje się ust. 7 w brzmieniu: **„7. Reprezentant prosumentów, a w przypadku gdy nie ustanowiono reprezentanta prosumentów prosument wirtualny energii odnawialnej albo prosument zbiorowy energii elektrycznej, przekazuje podmiotom dokonującym rozliczeń dane i informacje niezbędne do rozliczenia prosumenta zbiorowego energii elektrycznej albo prosumenta wirtualnego energii elektrycznej za energię elektryczną lub usługi ze sprzedawcą, o którym mowa w art. 40 ust. 1a, lub z operatorem systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego."**	**Uwaga nieuwzględniona** Projektodawca nie widzi uzasadnienia co do zmiany podstawowego założenia, na którym bazowano od uchwalenia przepisów dotyczących prosumentów zbiorowych i wirtualnych w 2021 r, a zgodnie z który przeliczanie energii wytwarzanej w jednej instalacji OZE przez wiele udziałów (w przypadku, gdy prosumentów jest więcej niż jeden) powinno odbywać się za pomocą automatycznego modułu zaimplementowanego w CSIRE. Prowadzi to do szeregu korzyści, w tym uproszczenia systemu rozliczeń, zapewnienia ich jednolitości i rzetelności, jak również uzyskania istotnych osz-czędności w skali całego rynku. W przypadku, gdyby przeliczenia nie były wykonywane przez moduł liczący CSIRE, musiałyby być one wykonywane w wewnętrznych systemach każdego z operatorów systemów dystrybucyjnych, co pro-wadziłoby do dublowania pracy, którą można wykonać w tym samym miejscu, a tym samym zwiększania kosztów. Wykonywanie wyliczeń bezpośrednio w CSIRE jest uzasadnione również faktem, że prosumenci wirtualni energii elektrycznej mogą wytwarzać energię na obszarach różnych OSD, a w przypadku prosumentów wirtualnych, o których mowa w

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			procesu z uwzględnieniem wsparcia CSIRE a jednocześnie pozwala zachować jednolity kształt regulacji – nie powoduje rozbijania szczegółowych regulacji dotyczących CSIRE między różne akty prawne.		ustawie o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych, również czerpać energię z elektrowni wiatrowych przyłączonych do sieci OSP. Na koniec warto także zauważyć, że przełożenie wejścia w życie prosumenta wirtualnego, najpierw z roku 2022 na 2024, a następnie z 2024 na 2025 było podyktowane chęcią dokonywania automatycznego mnożenia danych o energii wytworzonej przez udziały za pomocą modułu liczącego CSIRE. Prowadzi to bowiem do wszystkich wymienionych korzyści i zautomatyzowania całego systemu. Zmiana tego kierunku, który obowiązuje już przez lata, jest nie tylko nieuzasadniona, ale także prowadziłaby do zaskoczenia dla wielu podmiotów, dodatkowych kosztów dla nich, a także bezproduktywnego wykorzystania czasu oczekiwania od 2022 r.
358.	Polski Komitet Energii Elektrycznej	Art. 6 projektu ustawy Propozycja dodania nowej jednostki redakcyjnej – zmiana brzmienia art. 4 ust. 3a ustawy o odnawialnych źródłach energii	Proponuje się ujęcie w art. 4 ust. 3a ustawy o odnawialnych źródłach energii zasady, że okresem rozliczeniowym w systemie net-billing jest miesiąc kalendarzowy. Zmiana ma na celu uproszczenie rozliczenia (faktury) prosumentów w net-billingu oraz umożliwienie sprzedawcy wywiązania się z obowiązków informacyjnych proponowanych przez ustawodawcę w art. 4 ust. 6. Zaproponowany w art. 4 ust. 6 ustawy OZE zakres informacji do przekazania prosumentowi przez sprzedawcę jest bardzo szeroki i zdaje się nie uwzględniać obecnego stanu, w którym prosumenci w systemie net-billing mogą	Sprzedawca, o którym mowa w art. 40 ust. 1a, dokonuje rozliczenia, o którym mowa w ust. 1a pkt 2, **z zastrzeżeniem, że okresem rozliczeniowym jest miesiąc kalendarzowy,** na podstawie ilości energii sumarycznie zbilansowanych zgodnie z ust. 2a-2d, w zakresie różnicy pomiędzy wartością energii elektrycznej wprowadzonej do sieci dystrybucyjnej elektroenergetycznej, ustaloną w sposób określony w art. 4b, oraz wartością energii elektrycznej pobranej z tej	**Uwaga nieuwzględniona** Wprowadzenie rozliczeń opartych tylko na okresie rozliczeniowym miesięcznym skutkowałoby tym, że prosumenci nie byliby rozliczani zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 29 listopada 2022 r. w sprawie sposobu kształtowania i kalkulacji taryf oraz sposobu rozliczeń w obrocie energią elektryczną, które zakłada także inne okresy rozliczeniowe niż miesięczny, a także zakłada możliwość rozliczania się w oparciu o faktury

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			korzystać z okresów rozliczeniowych o różnej długości (od 1 do nawet 12 miesięcy – zależnie od dystrybutora). W praktyce, aby możliwe było przekazanie przez sprzedawcę prosumentom korzystającym z systemu rozliczeń net-biling wszystkich wymienionych informacji konieczne jest doprowadzenie do stanu, w którym prosumenci w net-bilingu rozliczani będą tylko w 1 miesięcznych okresach rozliczeniowych, które odpowiadają miesiącowi kalendarzowemu. Wówczas nastąpi zrównanie okresu rozliczeniowego (dla którego określane jest m.in. wartość energii pobranej) z okresem ustalania wartości energii wprowadzanej do sieci (depozytem prosumenckim, który wyznaczany jest dla miesiąca kalendarzowego). Z tego względu proponujemy wprowadzenie przepisu, zgodnie z którym prosumenci korzystający z systemu net-billing rozliczani są w miesięcznych okresach rozliczeniowych, które odpowiadają miesiącowi kalendarzowemu. Takie rozwiązanie pozwoli również uprościć prosumentowi zrozumienia samego rozliczenia (m.in. na skutek ograniczenia ilości danych zawartych na danej fakturze – dane tylko dla jednego miesiąca zamiast kilku miesięcy) oraz zrezygnować ze stosowania rozliczeń prognozowanych. Ze względu na masowe instalowanie u prosumentów liczników zdalnego odczytu i pozyskiwanie z tych liczników danych w okresach 15 minutowych bądź godzinowych (m.in. aby wyznaczyć dane zbilansowane w godzinie, które stanowią podstawę rozliczeń z prosumentem) – rozwiązanie to nie będzie również wymagać dodatkowego zaangażowanie po stronie operatorów systemów dystrybucyjnych.	sieci, ustaloną w sposób określony w art. 4c ust. 3.	prognozowane. Mogłoby to prowadzić do kumulacji wysokich rachunków za energię elektryczną w okresie jesienno-zimowym. Prognozowane faktury oparte na dłuższych okresach rozliczeniowych pozwalają na bardziej równomierne rozłożenie obciążenia finansowego prosumenta, co pozytywnie wpływa na jego stabilność budżetową.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
359.	Polski Komitet Energii Elektrycznej	Art. 6 pkt. 2 lit.a projektu ustawy (art. art. 4 ust. 3 i 3a ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Zakres udostępnianych przez Sprzedawcę Zobowiązanego danych jest bardzo szeroki. Przy rozliczeniach godzinowych/15 minutowych wręcz trudny do realizacji. Mamy wątpliwości w jaki sposób dane miałyby być udostępniane i w naszej ocenie systemy nie są przygotowane do wygenerowania tak szczegółowych informacji w rozliczeniach godzinowych/15 minutowych. Dlatego też postulujemy, żeby ten punkt usunąć.	**Zdecydowanie należy punkt wykreślić.** W przypadku braku możliwości wykreślenia punktu, patrz uwagi poniżej.	**Uwaga częściowo uwzględniona** Uwaga ma charakter ogólny i została dodatkowo uszczegółowiona w kolejnych uwagach PKEE dot. art. 6 pkt 2 lit. a. Punkt nie został wykreślony, ale jego treść została zmodyfikowana.
360.	Polski Komitet Energii Elektrycznej	Art. 6 pkt 2 lit. a projektu ustawy (art. 4 ust. 6 pkt 2 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	W rozliczeniu energii pobranej z sieci w bieżącym okresie rozliczeniowym mogą brać udział depozyty z miesięcy wcześniejszych (maksymalnie 12 miesięcy wstecz), stąd rozliczenie energii pobranej i wprowadzonej powinno być zawężone do prezentacji rozliczenia wartości energii pobranej wartością energii wprowadzonej dla miesięcy z bieżącego okresu rozliczeniowego.	W art. 4 w ust. 6 pkt 2 otrzymuje brzmienie: 2) rozliczenie wartości energii wprowadzonej i pobranej z sieci dystrybucyjnej z podziałem na miesiące bieżącego okresu rozliczeniowego;	**Uwaga uwzględniona** Stosowne zmiany zostaną naniesione w projekcie przepisów.
361.	Polskie Sieci Elektroenergetyczne S.A.	Art. 6 pkt 2 projektu ustawy (art. 4 ust. 2a zdanie wprowadzające do wyliczenia ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Obecne brzmienie przepisu wskazuje na zakres danych uzyskiwanych przez sprzedawcę zobowiązanego, niezbędnych do dokonania rozliczenia poszczególnych kategorii prosumentów oraz ustanawia konieczność wykorzystania danych przyjmowanych do rozliczeń za bilansowanie handlowe. Proponuje się zmianę redakcji tak, by określała na podstawie jakich danych sprzedawca zobowiązany dokonuje rozliczeń, oraz zmiany w innych przepisach, na podstawie których sprzedawca zobowiązany będzie uprawniony do pozyskania danych niezbędnych do dokonania rozliczenia prosumentów. Proponowana zmiana upraszcza przepis i umożliwia wykorzystanie danych rejestrowanych w CSIRE, bez względu na to jaki podmiot dane pomiarowe przekazał.	W ustawie z dnia 20 maja 2021 r. o zmianie ustawy - Prawo energetyczne oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1093 z późn. zm.) art. 7 ust. 2 zdanie wprowadzające do wyliczenia otrzymuje brzmienie: **„Sprzedawca, o którym mowa w art. 40 ust. 1a, dokonuje rozliczeń za energię elektryczną na podstawie ilości energii elektrycznej: (...)”**	**Uwaga nieuwzględniona** Projektodawca kierunkowo zgadza się z propozycją, jednakże zmiana przepisu w zakresie danych będących podstawą rozliczeń prosumentów wirtualnych powinna być przedmiotem odrębnego projektu.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
362.	Polski Komitet Energii Elektrycznej	Art. 6 pkt 2 lit. a projektu ustawy (art. 4 ust. 6 pkt 3 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Użyte w pkt 3 w art. 4 ust. 6 ustawy oze wyrazy „ datą jego odbioru" są mało precyzyjne. Konieczne jest doprecyzowanie w tym zakresie. Wnosimy zatem o usunięcie wyrazów: „*z datą jego odbioru*". Powyższe wynika z tego, że prosument korzysta z depozytu w sposób ciągły i jedyne co można zrobić to wykazać jego wartość na określoną datę np. koniec okresu rozliczeniowego. Ponadto, ponieważ rozliczenia energii w mikroinstalacji dokonywane są w układzie miesięcznym proponujemy, aby wskazywać kwoty rozliczonego depozytu na koniec każdego miesiąca w przyjętym do rozliczeń okresie rozliczeniowym. Przyjęcie obu powyższych propozycji spowoduje zbliżenie do założeń przekazanych w propozycji zmian ustawy poprzez przekazywanie odbiorcy informacji o kwotach rozliczonego depozytu w podziale na miesiące, czyli precyzyjnie wskazanych we wszystkich okresach.	Wskazanie kwoty rozliczonego depozytu na koniec każdego miesiąc w przyjętym okresie rozliczeniowym okresu rozliczeniowego z datą jego odbioru;	**Uwaga uwzględniona.** Stosowane zmiany zostaną naniesione w projekcie przepisów.
363.	Grupa Tauron	Art. 6 pkt. 2 lit. a projektu ustawy (art. 4 ust. 6 pkt 3 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Zakres udostępnianych przez Sprzedawcę Zobowiązanego danych jest bardzo szeroki. Przy rozliczeniach godzinowych/15 minutowych wręcz trudny do realizacji. Mamy wątpliwości w jaki sposób dane miałyby być udostępniane i w naszej ocenie systemy nie są przygotowane do wygenerowania tak szczegółowych informacji w rozliczeniach godzinowych/15 minutowych.	Proponujemy wykreślenie punktu	**Uwaga uwzględniona** Wprowadzono zmiany w przepisie, w którym jednoznacznie sprecyzowano, że nie ma obowiązku przekazywania szczegółowych informacji dotyczących rynkowej ceny energii.
364.	Polski Komitet Energii Elektrycznej	Art. 6 pkt 2 lit. a projektu ustawy (art. 4 ust. 6 pkt 5 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Wnosimy o usunięcie całego punktu, ponieważ nie jest możliwe zaprezentowanie danych w opisany w pkt. 5 sposób. Nie możemy uwzględnić wartości energii wprowadzonej z całego okresu rozliczeniowego. Możemy tylko wskazać ilość wykorzystanego depozytu. Wydaje nam się, że w proponowanym zapisie nie	podsumowanie okresu rozliczeniowego z uwzględnieniem wartości energii pobranej i wprowadzonej z całego okresu rozliczeniowego wraz z pozostałymi opłatami, przy czym wynik podsumowania stanowi końcową kwotę faktury.",	**Uwaga uwzględniona** Stosowane zmiany zostaną naniesione w projekcie przepisów**.**

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			uwzględniono w ogóle funkcji depozytu, który może być uwzględniony i brać udział w rozliczeniu dopiero w kolejnym miesiącu po wytworzeniu. W takiej sytuacji wynik podsumowania wartości energii pobranej i wprowadzonej wraz z opłatami nigdy nie będzie stanowił końcowej kwoty faktury ponieważ nie uwzględnia wartości depozytu wytworzonego w poprzednim/poprzednich miesiącu/miesiącach (kluczowe w miesięcznych i szczególnie istotne w okresach krótszych niż 12 m-cy). Ponadto, ponieważ rozliczenia mikroinstalacji są prowadzone w oparciu o umowę kompleksową, więc na końcową kwotę faktury, oprócz rozliczeń energii, mają również wpływy opłaty dystrybucyjne. Prezentowanie danych, zgodnie z punktami 1-4 stanowią w naszej ocenie wystarczający zestaw danych, na podstawie których prosument będzie mógł dokonać korzyści wynikających z posiadania mikroinstalacji.		
365.	Polski Komitet Światowej Rady Energetycznej (/ TAURON	Art. 6 pkt. 2 lit. a (art. 4 ust. 6 pkt 2 ustawy odnawialnych źródłach energii)	Zakres udostępnianych przez Sprzedawcę Zobowiązanego danych jest bardzo szeroki. Przy rozliczeniach godzinowych/15 minutowych wręcz trudny do realizacji. Mamy wątpliwości w jaki sposób dane miałyby być udostępniane i w naszej ocenie systemy nie są przygotowane do wygenerowania tak szczegółowych informacji w rozliczeniach godzinowych/15 minutowych.	Proponujemy wykreślenie punktu	**Uwaga częściowo uwzględniona** Wprowadzono zmiany w przepisie, w których jednoznacznie sprecyzowano, że nie ma obowiązku przekazywania szczegółowych informacji dotyczących rynkowej ceny energii.
366.	ORLEN S.A.	Art. 6 pkt 2 lit. a projektu ustawy (art. 4 ust. 6 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	1) Zaproponowane brzmienie przepisu budzi wątpliwości, które ze wskazanych informacji mają być przekazywane w odniesieniu do systemu rozliczeń z którego korzysta prosument (net-metering czy net-billing). Z tego względu postulujemy klarowną redakcję przepisu, aby jasno z niej wynikało, która jego cześć odnosi się do poszczególnych systemów rozliczeń prosumentów, a tym samym jaki zakres	„6. Sprzedawca, o którym mowa w art. 40 ust. 1a, udostępnia prosumentowi energii odnawialnej, prosumentowi zbiorowemu energii odnawialnej lub prosumentowi wirtualnemu energii odnawialnej, w przejrzystej i zrozumiałej formie, szczegółowe informacje dotyczące:	**Uwaga częściowo uwzględniona.** Stosowne zmiany zostaną naniesione w projekcie przepisów. Wprowadzenie rozliczeń opartych tylko na okresie rozliczeniowym miesięcznym skutkowałoby tym, że prosumenci nie byliby rozliczani

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			informacji sprzedawca powinien przekazać prosumentom w ramach każdego z systemów ich rozliczeń. 2) Projektowana zmiana określa obowiązek przekazania prosumentowi informacji o rozliczeniu wartości energii wprowadzonej i pobranej z sieci dystrybucyjnej z podziałem na miesiące. Brzmienie wskazuje zatem na przekazywanie informacji o wartości energii pobranej, przy czym jest jasno określone o którą wartość tej energii chodzi, tj. czy chodzi o wartość energii pobranej ustaloną zgodnie z art. 4 ust. 3a w powiazaniu z art. 4c ust. 3 (tylko opłata za energię elektryczną określana na podstawie ceny tej energii uwzględniającej obciążenia podatkowe i fiskalne) czy może o wartość całej opłaty odnoszącej się do wolumenu energii pobranej przez prosumenta, a więc oprócz opłaty za energię, również pozostałych składników rachunku (opłaty dystrybucyjne oraz inne opłaty). Proponuje się doprecyzowanie tej kwestii. 3) Zaproponowany zakres informacji jest bardzo szeroki i zdaje się nie uwzględniać obecnego stanu, w którym prosumenci w systemie net-billing mogą korzystać z okresów rozliczeniowych o różnej długości (od 1 do nawet 12 miesięcy – zależnie od dystrybutora). W praktyce, aby możliwe było przekazanie przez sprzedawcę prosumentom korzystającym z systemu rozliczeń net-biling wszystkich wymienionych informacji konieczne jest doprowadzenie do stanu, w którym prosumenci w net-bilingu rozliczani będą tylko w 1 miesięcznych okresach rozliczeniowych, które odpowiadają miesiącowi kalendarzowemu. Wówczas nastąpi zrównanie okresu rozliczeniowego (dla którego określana jest m.in. wartość	1)rozliczenia, o którym mowa w ust. 3, w tym dane pomiarowe obejmujące zestawienie ilości wprowadzonej i pobranej z sieci dystrybucyjnej energii elektrycznej, wyrażonej w kWh, po zbilansowaniu z podziałem na miesiące danego okresu rozliczeniowego, 2) rozliczenia, o którym mowa w ust. 3a, w tym: a) dane pomiarowe obejmujące zestawienie ilości wprowadzonej i pobranej z sieci dystrybucyjnej energii elektrycznej, wyrażonej w kWh, po zbilansowaniu z podziałem na miesiące danego okresu rozliczeniowego, b) dane pomiarowe obejmujące zestawienie ilości wprowadzonej odnawialnej energii elektrycznej wyrażonej w kWh z uwzględnieniem rynkowej ceny energii elektrycznej lub rynkowej miesięcznej ceny energii elektrycznej oraz wartością wprowadzonej energii, c) rozliczenia wartości energii wprowadzonej i pobranej z sieci dystrybucyjnej z podziałem na miesiące, **ustalonej w sposób określony w art. 4 ust. 3a**; d) wskazanie kwoty rozliczonego depozytu na koniec okresu rozliczeniowego z datą jego odbioru; e) wyszczególnienie kwoty depozytów z wcześniejszych okresów rozliczeniowych z terminami ich odbioru, które pozostały do rozliczenia;	zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 29 listopada 2022 r. w sprawie sposobu kształtowania i kalkulacji taryf oraz sposobu rozliczeń w obrocie energią elektryczną, które zakłada także inne okresy rozliczeniowe niż miesięczny, a także zakłada możliwość rozliczania się w oparciu o faktury prognozowane. Mogłoby to prowadzić do kumulacji wysokich rachunków za energię elektryczną w okresie jesienno-zimowym. Prognozowane faktury oparte na dłuższych okresach rozliczeniowych pozwalają na bardziej równomierne rozłożenie obciążenia finansowego prosumenta, co pozytywnie wpływa na jego stabilność budżetową. W pozostałym zakresie uwaga została uwzględniona.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			energii pobranej) z okresem ustalania wartości energii wprowadzanej do sieci (depozytem prosumenckim, który wyznaczany jest dla miesiąca kalendarzowego). Z tego względu proponujemy wprowadzenie przepisu zgodnie z którym prosumenci korzystający z systemu net-billing rozliczani są w miesięcznych okresach rozliczeniowych, które odpowiadają miesiącowi kalendarzowemu. Takie rozwiązanie pozwoli również uprościć prosumentowi zrozumienie samego rozliczenia (m.in. na skutek ograniczenia ilości danych zawartych na fakturze – dane tylko dla jednego miesiąca zamiast kilku miesięcy) oraz zrezygnować ze stosowania rozliczeń prognozowanych. Ze względu na masowe instalowanie u prosumentów liczników zdalnego odczytu i pozyskiwanie z tych liczników danych w okresach 15 minutowych bądź godzinowych (m.in. aby wyznaczyć dane zbilansowane w godzinie, które stanowią podstawę rozliczeń z prosumentem) – rozwiązanie to nie będzie również wymagać dodatkowego zaangażowanie po stronie operatorów systemów dystrybucyjnych.	f) podsumowanie okresu rozliczeniowego z uwzględnieniem wartości energii pobranej i wprowadzonej z całego okresu rozliczeniowego wraz z pozostałymi opłatami, przy czym wynik podsumowania stanowi końcową kwotę faktury.	
367.	Polski Komitet Światowej Rady Energetycznej/ GK PGE	Art. 6 pkt 2 lit. a projektu ustawy (art. 4 ust. 6 pkt 2 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	W rozliczeniu energii pobranej z sieci w bieżącym okresie rozliczeniowym mogą brać udział depozyty z miesięcy wcześniejszych (maksymalnie 12 miesięcy wstecz), stąd rozliczenie energii pobranej i wprowadzonej powinno być zawężone do prezentacji rozliczenia wartości energii pobranej wartością energii wprowadzonej dla miesięcy z bieżącego okresu rozliczeniowego.	W art. 4 w ust. 6 pkt 2 otrzymuje brzmienie: *„2) rozliczenie wartości energii wprowadzonej i pobranej z sieci dystrybucyjnej z podziałem na miesiące **bieżącego okresu rozliczeniowego**;”*	**Uwaga uwzględniona** Stosowne zmiany zostaną naniesione w projekcie ustawy
368.	Polski Komitet Światowej Rady Energetycznej/ GK PGE	Art. 6 pkt 2 lit. a projektu ustawy (art. 4 ust. 6 pkt 3 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Użyte w pkt 3 w art. 4 ust. 6 ustawy oze wyrazy „ datą jego odbioru” są mało precyzyjne. Czy data odbioru depozytu nie jest tożsama z datą jego przypisania do danego miesiąca? Konieczne jest doprecyzowanie w tym zakresie.		**Uwaga uwzględniona** Stosowane zmiany zostaną naniesione w projekcie ustawy.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
					Zgodnie z wniesioną uwagą, uwzględniając funkcję działania depozytu prosumenckiego, zmodyfikowano przepis poprzez wyszczególnienie kwot depozytów z wcześniejszych okresów rozliczeniowych wraz z terminami ich odbioru, które pozostały do rozliczenia.
369.	Polski Komitet Światowej Rady Energetycznej/ GK PGE	Art. 6 pkt 2 lit. a projektu ustawy (art. 4 ust. 6 pkt 4 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Konieczne jest wyjaśnienie co jest rozumiane jako „data odbioru" depozytu, czy jest ona równoznaczna z data przypisania depozytu?		**Uwaga uwzględniona** Stosowane zmiany zostaną naniesione w projekcie ustawy Data odbioru depozytu jest rozumiana zgodnie ze stanem prawnym określonym w art. 4 ust. 11 pkt. 2, a data przypisania depozytu zgodnie z art. 4c ust. 4.
370.	ENERGA-OPERATOR S.A.	Art. 6 pkt 2 lit. a projektu ustawy (art. 4 ust. 6 pkt 1 lit. a oraz pkt 2 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Uwaga redakcyjna - doprecyzowująca Należy uzupełnić sieć dystrybucyjną o słowo „elektroenergetycznej" W art. 4 w ust. 3 i 3a odnosimy się do energii sumarycznie zbilansowanej, więc powinno również uwzględnić się ust. 2 pkt 1 o słowo „sumarycznym". Obecne brzmienie: „ust. 6 otrzymuje brzmienie: „6. Sprzedawca, o którym mowa w art. 40 ust. 1a, udostępnia prosumentowi energii odnawialnej, prosumentowi zbiorowemu energii odnawialnej lub prosumentowi wirtualnemu energii odnawialnej, w przejrzystej i zrozumiałej formie, szczegółowe informacje dotyczące: 3)rozliczenia, o których mowa w ust. 3 i 3a, w tym dane pomiarowe obejmujące: a)zestawienie ilości wprowadzonej i pobranej z sieci dystrybucyjnej energii elektrycznej, wyrażonej w kWh, po zbilansowaniu z	„ust. 6 otrzymuje brzmienie: „6. Sprzedawca, o którym mowa w art. 40 ust. 1a, udostępnia prosumentowi energii odnawialnej, prosumentowi zbiorowemu energii odnawialnej lub prosumentowi wirtualnemu energii odnawialnej, w przejrzystej i zrozumiałej formie, szczegółowe informacje dotyczące: 1)rozliczenia, o których mowa w ust. 3 i 3a, w tym dane pomiarowe obejmujące: a)zestawienie ilości wprowadzonej i pobranej z sieci dystrybucyjnej elektroenergetycznej energii elektrycznej, wyrażonej w kWh, po sumarycznym zbilansowaniu z podziałem na miesiące danego okresu rozliczeniowego,	**Uwaga uwzględniona** Stosowane zmiany zostaną naniesione w projekcie ustawy

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			podziałem na miesiące danego okresu rozliczeniowego, b)zestawienie ilości wprowadzonej odnawialnej energii elektrycznej wyrażonej w kWh z uwzględnieniem rynkowej ceny energii elektrycznej lub rynkowej miesięcznej ceny energii elektrycznej oraz wartością wprowadzonej energii; 4)rozliczenie wartości energii wprowadzonej i pobranej z sieci dystrybucyjnej z podziałem na miesiące; 5)wskazanie kwoty rozliczonego depozytu na koniec okresu rozliczeniowego z datą jego odbioru; 6)wyszczególnienie kwoty depozytów z wcześniejszych okresów rozliczeniowych z terminami ich odbioru, które pozostały do rozliczenia; 7)podsumowanie okresu rozliczeniowego z uwzględnieniem wartości energii pobranej i wprowadzonej z całego okresu rozliczeniowego wraz z pozostałymi opłatami, przy czym wynik podsumowania stanowi końcową kwotę faktury.”,”	b)zestawienie ilości wprowadzonej odnawialnej energii elektrycznej wyrażonej w kWh z uwzględnieniem rynkowej ceny energii elektrycznej lub rynkowej miesięcznej ceny energii elektrycznej oraz wartści wprowadzonej energii; 1)rozliczenie wartości energii wprowadzonej i pobranej z sieci dystrybucyjnej elektroenergetycznej z podziałem na miesiące; 2)wskazanie kwoty rozliczonego depozytu na koniec okresu rozliczeniowego z datą jego odbioru; 3)wyszczególnienie kwoty depozytów z wcześniejszych okresów rozliczeniowych z terminami ich odbioru, które pozostały do rozliczenia; 4)podsumowanie okresu rozliczeniowego z uwzględnieniem wartości energii pobranej i wprowadzonej z całego okresu rozliczeniowego wraz z pozostałymi opłatami, przy czym wynik podsumowania stanowi końcową kwotę faktury.”,”	
371.	Polskie Towarzystwo Elektrociepłowni Zawodowych	Art. 6 pkt. 2a projektu ustawy (art. 4 ust 6 pkt 1a ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Wnosimy o modyfikację / usunięcie proponowanych w art. 6 ust. 4 ustawy o OZE punktów, zgodnie z opisem poniżej: 8)wskazanie kwoty rozliczonego depozytu na koniec okresu rozliczeniowego z datą jego odbioru;	Art. 4 ust. 6. … .) wskazanie kwoty rozliczonego depozytu na koniec **każdego miesiąca w przyjętym okresie rozliczeniowym** okresu rozliczeniowego z datą jego odbioru;	**Uwaga uwzględniona** Stosowane zmiany zostaną naniesione w projekcie ustawy Usunięto przepis: podsumowanie okresu rozliczeniowego z uwzględnieniem wartości energii pobranej i

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			Komentarz: wnosimy o usunięcie wyrazów: „z datą jego odbioru”. Powyższe wynika z tego, że prosument korzysta z depozytu w sposób ciągły i jedyne co można zrobić to wykazać jego wartość na określoną datę np. koniec okresu rozliczeniowego. Ponadto, ponieważ rozliczenia energii w mikroinstalacji dokonywane są w układzie miesięcznym proponujemy, aby wskazywać kwoty rozliczonego depozytu na koniec każdego miesiąca w przyjętym do rozliczeń okresie rozliczeniowym. Przyjęcie obu powyższych propozycji spowoduje zbliżenie do założeń przekazanych w propozycji zmian ustawy poprzez przekazywanie odbiorcy informacji o kwotach rozliczonego depozytu w podziale na miesiące, czyli precyzyjnie wskazanych dla wszystkich okresach. 9)wyszczególnienie kwoty depozytów z wcześniejszych okresów rozliczeniowych z terminami ich odbioru, które pozostały do rozliczenia; Komentarz: wnosimy o usunięcie wyrazów: „z terminami ich odbioru. Powyższe wynika z tego, że prosument korzysta z depozytu w sposób ciągły i jedyne co można zrobić to wykazać jego wartość na określoną datę np. koniec okresu rozliczeniowego. 10)podsumowanie okresu rozliczeniowego z uwzględnieniem wartości energii pobranej i wprowadzonej z całego okresu rozliczeniowego wraz z pozostałymi opłatami, przy czym wynik podsumowania stanowi końcową kwotę faktury. Komentarz: wnosimy o usunięcie całego punktu, ponieważ nie jest możliwe zaprezentowanie danych w opisany w pkt. 5 sposób.	3) wyszczególnienie kwoty depozytów z wcześniejszych okresów rozliczeniowych z terminami ich odbioru, które pozostały do rozliczenia; 4) podsumowanie okresu rozliczeniowego z uwzględnieniem wartości energii pobranej i wprowadzonej z całego okresu rozliczeniowego wraz z pozostałymi opłatami, przy czym wynik podsumowania stanowi końcową kwotę faktury.”,	wprowadzonej z całego okresu rozliczeniowego wraz z pozostałymi opłatami, przy czym wynik podsumowania stanowi końcową kwotę faktury.”. W pozostałym zakresie uwaga nie została uwzględniona.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			Nie możemy uwzględnić wartości energii wprowadzonej z całego okresu rozliczeniowego. Możemy tylko wskazać ilość wykorzystanego depozytu. Wydaje nam się, że w proponowanym zapisie nie uwzględniono w ogóle funkcji depozytu, który może być uwzględniony i brać udział w rozliczeniu dopiero w kolejnym miesiącu po wytworzeniu. W takiej sytuacji wynik podsumowania wartości energii pobranej i wprowadzonej wraz z opłatami nigdy nie będzie stanowił końcowej kwoty faktury ponieważ nie uwzględnia wartości depozytu wytworzonego w poprzednim/poprzednich miesiącu/miesiącach (kluczowe w miesięcznych i szczególnie istotne w okresach krótszych niż 12 m-cy). Ponadto, ponieważ rozliczenia mikroinstalacji są prowadzone w oparciu o umowę kompleksową, więc na końcową kwotę faktury, oprócz rozliczeń energii, mają również wpływy opłaty dystrybucyjne. Prezentowanie danych, zgodnie z punktami 1-4 stanowią w naszej ocenie wystarczający zestaw danych, na podstawie których prosument będzie mógł dokonać korzyści wynikających z posiadania mikroinstalacji.		
372.	Polskie Towarzystwo Przesyłu i Rozdziału Energii Elektrycznej (PTPiREE)	Art. 6 pkt 2 lit. a projektu ustawy (art. 4 ust. 6 pkt 1 lit. a oraz pkt 2 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Uwaga redakcyjna - doprecyzowująca Należy uzupełnić sieć dystrybucyjną o słowo „elektroenergetycznej” W art. 4 w ust. 3 i 3a odnosimy się do energii sumarycznie zbilansowanej, więc powinno również uwzględnić się ust. 2 pkt 1 o słowo „sumarycznym”. Obecne brzmienie: „ust. 6 otrzymuje brzmienie: „6. Sprzedawca, o którym mowa w art. 40 ust. 1a, udostępnia prosumentowi energii odnawialnej, prosumentowi zbiorowemu energii odnawialnej lub prosumentowi wirtualnemu	Propozycja zmiany tekstu na poniższy: „ust. 6 otrzymuje brzmienie: „6. Sprzedawca, o którym mowa w art. 40 ust. 1a, udostępnia prosumentowi energii odnawialnej, prosumentowi zbiorowemu energii odnawialnej lub prosumentowi wirtualnemu energii odnawialnej, w przejrzystej i zrozumiałej formie, szczegółowe informacje dotyczące:	**Uwaga uwzględniona** Stosowane zmiany zostaną naniesione w projekcie ustawy W projekcie przepisów uwzględniono proponowane zapisy z wyjątkiem podsumowanie okresu rozliczeniowego z uwzględnieniem wartości energii pobranej i wprowadzonej z całego okresu rozliczeniowego wraz z pozostałymi opłatami, przy czym wynik podsumowania stanowi końcową kwotę faktury.”, ze

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			energii odnawialnej, w przejrzystej i zrozumiałej formie, szczegółowe informacje dotyczące: 11)rozliczenia, o których mowa w ust. 3 i 3a, w tym dane pomiarowe obejmujące: c)zestawienie ilości wprowadzonej i pobranej z sieci dystrybucyjnej energii elektrycznej, wyrażonej w kWh, po zbilansowaniu z podziałem na miesiące danego okresu rozliczeniowego, d)zestawienie ilości wprowadzonej odnawialnej energii elektrycznej wyrażonej w kWh z uwzględnieniem rynkowej ceny energii elektrycznej lub rynkowej miesięcznej ceny energii elektrycznej oraz wartością wprowadzonej energii; 12)rozliczenie wartości energii wprowadzonej i pobranej z sieci dystrybucyjnej z podziałem na miesiące; 13)wskazanie kwoty rozliczonego depozytu na koniec okresu rozliczeniowego z datą jego odbioru; 14)wyszczególnienie kwoty depozytów z wcześniejszych okresów rozliczeniowych z terminami ich odbioru, które pozostały do rozliczenia; 15)podsumowanie okresu rozliczeniowego z uwzględnieniem wartości energii pobranej i wprowadzonej z całego okresu rozliczeniowego wraz z pozostałymi opłatami, przy czym wynik podsumowania stanowi końcową kwotę faktury.”,”	5)rozliczenia, o których mowa w ust. 3 i 3a, w tym dane pomiarowe obejmujące: c)zestawienie ilości wprowadzonej i pobranej z sieci dystrybucyjnej elektroenergetycznej energii elektrycznej, wyrażonej w kWh, po sumarycznym zbilansowaniu z podziałem na miesiące danego okresu rozliczeniowego, d)zestawienie ilości wprowadzonej odnawialnej energii elektrycznej wyrażonej w kWh z uwzględnieniem rynkowej ceny energii elektrycznej lub rynkowej miesięcznej ceny energii elektrycznej oraz wartości wprowadzonej energii; 6)rozliczenie wartości energii wprowadzonej i pobranej z sieci dystrybucyjnej elektroenergetycznej z podziałem na miesiące; 7)wskazanie kwoty rozliczonego depozytu na koniec okresu rozliczeniowego z datą jego odbioru; 8)wyszczególnienie kwoty depozytów z wcześniejszych okresów rozliczeniowych z terminami ich odbioru, które pozostały do rozliczenia; 9)podsumowanie okresu rozliczeniowego z uwzględnieniem wartości energii pobranej i wprowadzonej z całego okresu rozliczeniowego wraz z pozostałymi opłatami, przy czym wynik	względu na uwagi zgłoszone przez spółki obrotu.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				podsumowania stanowi końcową kwotę faktury.”,”	
373.	ENEA S.A.	Art. 6 pkt 2a (art. 4 ust 6 pkt 1a ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Wnosimy o modyfikację / usunięcie proponowanych w art. 6 ust. 4 ustawy o OZE punktów, zgodnie z opisem poniżej: 3) wskazanie kwoty rozliczonego depozytu na koniec okresu rozliczeniowego z datą jego odbioru; Komentarz: wnosimy o usunięcie wyrazów: „z datą jego odbioru”. Powyższe wynika z tego, że prosument korzysta z depozytu w sposób ciągły i jedyne co można zrobić to wykazać jego wartość na określoną datę np. koniec okresu rozliczeniowego. Ponadto, ponieważ rozliczenia energii w mikroinstalacji dokonywane są w układzie miesięcznym proponujemy, aby wskazywać kwoty rozliczonego depozytu na koniec każdego miesiąca w przyjętym do rozliczeń okresie rozliczeniowym. Przyjęcie obu powyższych propozycji spowoduje zbliżenie do założeń przekazanych w propozycji zmian ustawy poprzez przekazywanie odbiorcy informacji o kwotach rozliczonego depozytu w podziale na miesiące, czyli precyzyjnie wskazanych dla wszystkich okresach.	Art. 4 ust. 6. … 3) wskazanie kwoty rozliczonego depozytu na koniec każdego miesiąc w przyjętym okresie rozliczeniowym ~~okresu rozliczeniowego z datą jego odbioru;~~ 4) wyszczególnienie kwoty depozytów z wcześniejszych okresów rozliczeniowych z ~~terminami ich odbioru~~, które pozostały do rozliczenia; 5) ~~podsumowanie okresu rozliczeniowego z uwzględnieniem wartości energii pobranej i wprowadzonej z całego okresu rozliczeniowego wraz z pozostałymi opłatami, przy czym wynik podsumowania stanowi końcową kwotę faktury~~.”,	**Uwaga częściowo uwzględniona** Stosowane zmiany zostaną naniesione w projekcie ustawy W projekcie przepisów uwzględniono proponowane zapisy z wyjątkiem podsumowanie okresu rozliczeniowego z uwzględnieniem wartości energii pobranej i wprowadzonej z całego okresu rozliczeniowego wraz z pozostałymi opłatami, przy czym wynik podsumowania stanowi końcową kwotę faktury.”, ze względu na uwagi zgłoszone przez spółki obrotu. Nie uwzględniono także usunięcia zapisu „z datą jego odbioru”, gdyż zdaniem projektodawcy jest to bardzo ważna informacja z punktu widzenia planowania przez prosumenta korzystania z depozytu prosumenckiego.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			4) wyszczególnienie kwoty depozytów z wcześniejszych okresów rozliczeniowych z terminami ich odbioru, które pozostały do rozliczenia; Komentarz: wnosimy o usunięcie wyrazów: „z terminami ich odbioru”. Powyższe wynika z tego, że prosument korzysta z depozytu w sposób ciągły i jedyne co można zrobić to wykazać jego wartość na określoną datę np. koniec okresu rozliczeniowego. 5) podsumowanie okresu rozliczeniowego z uwzględnieniem wartości energii pobranej i wprowadzonej z całego okresu rozliczeniowego wraz z pozostałymi opłatami, przy czym wynik podsumowania stanowi końcową kwotę faktury. Komentarz: wnosimy o usunięcie całego punktu, ponieważ nie jest możliwe zaprezentowanie danych w opisany w pkt. 5 sposób. Nie możemy uwzględnić wartości energii wprowadzonej z całego okresu rozliczeniowego. Możemy tylko wskazać ilość wykorzystanego depozytu. Wydaje nam się, że w proponowanym zapisie nie uwzględniono w ogóle funkcji depozytu, który może być uwzględniony i brać udział w rozliczeniu dopiero w kolejnym miesiącu po wytworzeniu. W takiej sytuacji wynik podsumowania		

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			wartości energii pobranej i wprowadzonej wraz z opłatami nigdy nie będzie stanowił końcowej kwoty faktury ponieważ nie uwzględnia wartości depozytu wytworzonego w poprzednim/poprzednich miesiącu/miesiącach (kluczowe w miesięcznych i szczególnie istotne w okresach krótszych niż 12 m-cy). Ponadto, ponieważ rozliczenia mikroinstalacji są prowadzone w oparciu o umowę kompleksową, więc na końcową kwotę faktury, oprócz rozliczeń energii, mają również wpływy opłaty dystrybucyjne. Prezentowanie danych, zgodnie z punktami 1-4 stanowią w naszej ocenie wystarczający zestaw danych, na podstawie których prosument będzie mógł dokonać korzyści wynikających z posiadania mikroinstalacji.		
374.	GK PGE	Art. 6 pkt 2 lit. a projektu ustawy (art. 4 ust. 6 pkt 2 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	W rozliczeniu energii pobranej z sieci w bieżącym okresie rozliczeniowym mogą brać udział depozyty z miesięcy wcześniejszych (maksymalnie 12 miesięcy wstecz), stąd rozliczenie energii pobranej i wprowadzonej powinno być zawężone do prezentacji rozliczenia wartości energii pobranej wartością energii wprowadzonej dla miesięcy z bieżącego okresu rozliczeniowego.	W art. 4 w ust. 6 pkt 2 otrzymuje brzmienie: *„2) rozliczenie wartości energii wprowadzonej i pobranej z sieci dystrybucyjnej z podziałem na miesiące **bieżącego okresu rozliczeniowego***;”	**Uwaga uwzględniona** Stosowane zmiany zostaną naniesione w projekcie ustawy
375.	GK PGE	Art. 6 pkt 2 lit. a projektu ustawy (art. 4 ust. 6 pkt 3 ustawie o	Użyte w pkt 3 w art. 4 ust. 6 ustawy oze wyrazy „ datą jego odbioru” są mało precyzyjne. Czy data odbioru depozytu nie jest tożsama z		**Uwaga uwzględniona** Stosowane zmiany zostaną naniesione w projekcie ustawy

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
		odnawialnych źródłach energii)	datą jego przypisania do danego miesiąca? Konieczne jest doprecyzowanie w tym zakresie.		Zgodnie z wniesioną uwagą, uwzględniając funkcję działania depozytu prosumenckiego, zmodyfikowano przepis poprzez wyszczególnienie kwot depozytów z wcześniejszych okresów rozliczeniowych wraz z terminami ich odbioru, które pozostały do rozliczenia.
376.	GK PGE	Art. 6 pkt 2 lit. a projektu ustawy (art. 4 ust. 6 pkt 4 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Konieczne jest wyjaśnienie co jest rozumiane jako „data odbioru" depozytu, czy jest ona równoznaczna z data przypisania depozytu?		**Uwaga uwzględniona** Stosowane zmiany zostaną naniesione w projekcie ustawy. Zgodnie z wniesioną uwagą, uwzględniając funkcję działania depozytu prosumenckiego, zmodyfikowano przepis poprzez wyszczególnienie kwot depozytów z wcześniejszych okresów rozliczeniowych wraz z terminami ich odbioru, które pozostały do rozliczenia.
377.	Polski Komitet Energii Elektrycznej	Art. 6 pkt 2 lit. a projektu ustawy (art. 4 ust 6 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	1) Zaproponowane brzmienie przepisu budzi wątpliwości, które ze wskazanych informacji mają być przekazywane w odniesieniu do systemu rozliczeń z którego korzysta prosument (net-metering czy net-billing). Z tego względu postulujemy klarowną redakcje przepisu, aby jasno z niej wynikało, która jego cześć odnosi się do poszczególnych systemów rozliczeń prosumentów, a tym samym jaki zakres informacji sprzedawca powinien przekazać prosumentom w ramach każdego z systemów ich rozliczeń. 2) Projektowana zmiana określa obowiązek przekazania prosumentowi informacji o rozliczeniu wartości energii wprowadzonej i pobranej z sieci dystrybucyjnej z podziałem na miesiące. Brzmienie wskazuje zatem na	„6. Sprzedawca, o którym mowa w art. 40 ust. 1a, udostępnia prosumentowi energii odnawialnej, prosumentowi zbiorowemu energii odnawialnej lub prosumentowi wirtualnemu energii odnawialnej, w przejrzystej i zrozumiałej formie, szczegółowe informacje dotyczące: 1)rozliczenia, o którym mowa w ust. 3, w tym dane pomiarowe obejmujące zestawienie ilości wprowadzonej i pobranej z sieci dystrybucyjnej energii elektrycznej, wyrażonej w kWh, po zbilansowaniu z podziałem na miesiące danego okresu rozliczeniowego,	**Uwaga częściowo uwzględniona.** Stosowne zmiany zostaną naniesione w projekcie przepisów. Wprowadzenie rozliczeń opartych tylko na okresie rozliczeniowym miesięcznym skutkowałoby tym, że prosumenci nie byliby rozliczani zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 29 listopada 2022 r. w sprawie sposobu kształtowania i kalkulacji taryf oraz sposobu rozliczeń w obrocie energią elektryczną, które zakłada także inne okresy rozliczeniowe niż miesięczny, a także zakłada możliwość

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			przekazywanie informacji o wartości energii pobranej, przy czym jest jasno określone o którą wartość tej energii chodzi. Tj. czy chodzi o wartość energii pobranej ustaloną zgodnie z art. 4 ust. 3a w powiazaniu z art. 4c ust. 3 (tylko opłata za energię elektryczną określana na podstawie ceny tej energii uwzględniającej obciążenia podatkowe i fiskalne) czy może o wartość całej opłaty odnoszącej się do wolumenu energii pobranej przez prosumenta, a więc oprócz opłaty za energię, również pozostałych składniki rachunku (opłaty dystrybucyjne oraz inne opłaty). Proponuje się doprecyzowanie tej kwestii. 3) Zaproponowany zakres informacji jest bardzo szeroki i zdaje się nie uwzględniać obecnego stanu, w którym prosumenci w systemie net-billing mogą korzystać z okresów rozliczeniowych o różnej długości (od 1 do nawet 12 miesięcy – zależnie od dystrybutora). W praktyce, aby możliwe było przekazanie przez sprzedawcę prosumentom korzystającym z systemu rozliczeń net-biling wszystkich wymienionych informacji konieczne jest doprowadzenie do stanu, w którym prosumenci w net-bilingu rozliczani będą tylko w 1 miesięcznych okresach rozliczeniowych, które odpowiadają miesiącowi kalendarzowemu. Wówczas nastąpi zrównanie okresu rozliczeniowego (dla którego określana jest m.in. wartość energii pobranej) z okresem ustalania wartości energii wprowadzanej do sieci (depozytem prosumenckim, który wyznaczany jest dla miesiąca kalendarzowego). Z tego względu proponujemy wprowadzenie przepisu zgodnie z którym prosumenci korzystający z systemu net-billing rozliczani są w miesięcznych okresach rozliczeniowych, które odpowiadają miesiącowi kalendarzowemu. Takie rozwiązanie	2) rozliczenia, o którym mowa w ust. 3a, w tym: a) dane pomiarowe obejmujące zestawienie ilości wprowadzonej i pobranej z sieci dystrybucyjnej energii elektrycznej, wyrażonej w kWh, po zbilansowaniu z podziałem na miesiące danego okresu rozliczeniowego, b) dane pomiarowe obejmujące zestawienie ilości wprowadzonej odnawialnej energii elektrycznej wyrażonej w kWh z uwzględnieniem rynkowej ceny energii elektrycznej lub rynkowej miesięcznej ceny energii elektrycznej oraz wartością wprowadzonej energii, c) rozliczenia wartości energii wprowadzonej i pobranej z sieci dystrybucyjnej z podziałem na miesiące, **ustalonej w sposób określony w art. 4 ust. 3a**; d) wskazanie kwoty rozliczonego depozytu na koniec okresu rozliczeniowego z datą jego odbioru; e) wyszczególnienie kwoty depozytów z wcześniejszych okresów rozliczeniowych z terminami ich odbioru, które pozostały do rozliczenia; f) podsumowanie okresu rozliczeniowego z uwzględnieniem wartości energii pobranej i wprowadzonej z całego okresu rozliczeniowego wraz z pozostałymi opłatami, przy czym wynik podsumowania stanowi końcową kwotę faktury,	rozliczania się w oparciu o faktury prognozowane. Mogłoby to prowadzić do kumulacji wysokich rachunków za energię elektryczną w okresie jesienno-zimowym. Prognozowane faktury oparte na dłuższych okresach rozliczeniowych pozwalają na bardziej równomierne rozłożenie obciążenia finansowego prosumenta, co pozytywnie wpływa na jego stabilność budżetową. W pozostałym zakresie uwaga została uwzględniona.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			pozwoli również uprościć prosumentowi zrozumienia samego rozliczenia (m.in. na skutek ograniczenia ilości danych zawartych na fakturze – dane tylko dla jednego miesiąca zamiast kilku miesięcy) oraz zrezygnować ze stosowania rozliczeń prognozowanych. Ze względu na masowe instalowanie u prosumentów liczników zdalnego odczytu i pozyskiwanie z tych liczników danych w okresach 15 minutowych bądź godzinowych (m.in. aby wyznaczyć dane zbilansowane w godzinie, które stanowią podstawę rozliczeń z prosumentem) – rozwiązanie to nie będzie również wymagać dodatkowego zaangażowanie po stronie operatorów systemów dystrybucyjnych.		
378.	ENEA S.A	Art. 6 pkt 2 lit. b projektu ustawy (art. 4 ust. 13b ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Wnosimy o doprecyzowanie zapisu o sposób wyliczenia zwracanej prosumentowi zwracanej nadpłaty: 13b. W przypadku zmiany przez prosumenta energii odnawialnej, prosumenta zbiorowego energii odnawialnej lub prosumenta wirtualnego energii odnawialnej sprzedawcy dla punktu poboru energii objętego rozliczeniem, o którym mowa w art. 4 ust. 1a pkt 2, dotychczasowy sprzedawca, o którym mowa w art. 40 ust. 1a, prowadzący z prosumentem rozliczenia, o których mowa w tym przepisie, zwraca prosumentowi energii odnawialnej, prosumentowi zbiorowemu energii odnawialnej lub prosumentowi wirtualnemu energii odnawialnej niewykorzystane środki stanowiące	Art. 4 ust. 13b 13b. W przypadku zmiany przez prosumenta energii odnawialnej, prosumenta zbiorowego energii odnawialnej lub prosumenta wirtualnego energii odnawialnej sprzedawcy dla punktu poboru energii objętego rozliczeniem, o którym mowa w art. 4 ust. 1a pkt 2, dotychczasowy sprzedawca, o którym mowa w art. 40 ust. 1a, prowadzący z prosumentem rozliczenia, o których mowa w tym przepisie, zwraca prosumentowi energii odnawialnej, prosumentowi zbiorowemu energii odnawialnej lub prosumentowi wirtualnemu energii odnawialnej niewykorzystane środki stanowiące nadpłatę, o której mowa w art. 4 ust. 11 pkt 2 w wysokości na dzień zmiany sprzedawcy, w terminie nie dłuższym niż do końca kolejnego	**Uwaga nieuwzględniona** Zdaniem projektodawcy w art. 4 ust 11 pkt 2 jest zdefiniowana nadpłata, jako zgromadzone środki odpowiadające wartości energii elektrycznej wprowadzonej do sieci dystrybucyjnej elektroenergetycznej w danym miesiącu, niewykorzystane przez prosumenta w okresie 12 kolejnych miesięcy kalendarzowych. Wysokość zwracanej nadpłaty nie może przekroczyć dwudziestu procent wartości energii elektrycznej wprowadzonej do sieci w miesiącu kalendarzowym, którego dotyczy zwrot nadpłaty.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			nadpłatę, o której mowa w art. 4 ust. 11 pkt 2 w wysokości na dzień zmiany sprzedawcy, w terminie nie dłuższym niż do końca kolejnego miesiąca. następującego po miesiącu, w którym doszło do zmiany sprzedawcy	miesiąca następującego po miesiącu, w którym doszło do zmiany sprzedawcy. Wysokość zwracanej nadpłaty nie może przekroczyć dwudziestu procent wartości energii elektrycznej wprowadzonej do sieci w miesiącu kalendarzowym, którego dotyczy zwrot nadpłaty.	
379.	Grupa Tauron	Art. 6 pkt 2 lit. b projektu ustawy (art. 4 ust. 13b ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Wyjaśnienia wymaga: *I.* czy chodzi o nadpłatę w rozumieniu przepisów wskazanych w tym punkcie (art.4 ust. 11 pkt 2), czyli kwotę, która *jest zwracana prosumentowi(…)przez sprzedawcę, (…) w terminie nie dłuższym niż do końca 13. miesiąca następującego po danym miesiącu. Wysokość zwracanej nadpłaty nie może przekroczyć 20%(…).* II. czy ustawodawca miał na myśli zwrot całej kwoty dostępnej na dzień zmiany sprzedawcy. Jeżeli chodzi o sytuację przedstawioną w pkt I, to zapis ten niczego nie zmienia. Prosument będzie miał zwracaną nadwyżkę jak poprzednio. Natomiast jeżeli intencją ustawodawcy było wprowadzenie rozwiązania przedstawionego w pkt II, to nie wynika ono z tego zapisu, niemniej przy takiej interpretacji niesie ono za sobą spore ryzyko. Sytuacja ta mogłaby stymulować prosumentów do przewymiarowania instalacji, a nie taka była intencja pierwotna. W innym miejscu uOZE ustawodawca zastrzegł, że: – kwota depozytu może przeznaczona tylko na zobowiązania wobec sprzedawcy wynikające tylko z rozliczeń za energię (bez część dystrybucyjnej), – zwracana kwota nie może być większa niż 20%,	Proponujemy wykreślenie punktu	**Uwaga wyjaśniona** Zdaniem projektodawcy w art. 4 ust 11 pkt 2 jest zdefiniowana nadpłata, jako zgromadzone środki odpowiadające wartości energii elektrycznej wprowadzonej do sieci dystrybucyjnej elektroenergetycznej w danym miesiącu, niewykorzystane przez prosumenta w okresie 12 kolejnych miesięcy kalendarzowych. Wysokość zwracanej nadpłaty nie może przekroczyć dwudziestu procent wartości energii elektrycznej wprowadzonej do sieci w miesiącu kalendarzowym, którego dotyczy zwrot nadpłaty.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			– nawet prosument lokatorski, który jest uprzywilejowany i może uzyskać zwrot całego depozytu, musi tą kwotę przeznaczyć na określony cel.		
380.	Polski Komitet Światowej Rady Energetycznej/ TAURON	Art. 6 pkt 2 lit. b projektu ustawy (art. 4 ust. 13b ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Wyjaśnienia wymaga: I. czy chodzi o nadpłatę w rozumieniu przepisów wskazanych w tym punkcie (art.4 ust. 11 pkt 2), czyli kwotę, która *jest zwracana prosumentowi(…)przez sprzedawcę, (…) w terminie nie dłuższym niż do końca 13. miesiąca następującego po danym miesiącu. Wysokość zwracanej nadpłaty nie może przekroczyć 20%(…).* II. czy ustawodawca miał na myśli zwrot całej kwoty dostępnej na dzień zmiany sprzedawcy. Jeżeli chodzi o sytuację przedstawioną w pkt I, to zapis ten niczego nie zmienia. Prosument będzie miał zwracaną nadwyżkę jak poprzednio. Natomiast jeżeli intencją ustawodawcy było wprowadzenie rozwiązania przedstawionego w pkt II, to nie wynika ono z tego zapisu, niemniej przy takiej interpretacji niesie ono za sobą spore ryzyko. Sytuacja ta mogłaby stymulować prosumentów do przewymiarowania instalacji, a nie taka była intencja pierwotna. W innym miejscu uOZE ustawodawca zastrzegł, że: – kwota depozytu może przeznaczona tylko na zobowiązania wobec sprzedawcy wynikające tylko z rozliczeń za energię (bez część dystrybucyjnej) – zwracana kwota nie może być większa niż 20%, – nawet prosument lokatorski, który jest uprzywilejowany i może uzyskać	Proponujemy wykreślenie punktu	**Uwaga wyjaśniona** Zdaniem projektodawcy w art. 4 ust 11 pkt 2 jest zdefiniowana nadpłata, jako zgromadzone środki odpowiadające wartości energii elektrycznej wprowadzonej do sieci dystrybucyjnej elektroenergetycznej w danym miesiącu, niewykorzystane przez prosumenta w okresie 12 kolejnych miesięcy kalendarzowych. Wysokość zwracanej nadpłaty nie może przekroczyć dwudziestu procent wartości energii elektrycznej wprowadzonej do sieci w miesiącu kalendarzowym, którego dotyczy zwrot nadpłaty.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			zwrot całego depozytu, musi tą kwotę przeznaczyć na określony cel.		
381.	Polski Komitet Energii Elektrycznej	Art. 6 pkt. 2 lit. b projektu ustawy (art. 4 ust. 13b ustawy o odnawialnych źródłach energii)	W dodawanym ust. 13b powinno być ograniczenie co do wysokości wypłaty zgromadzonych środków. Brak wprowadzenia takiej blokady będzie powodował rozbudowy mikroinstalacji ponad własne zapotrzebowanie oraz regularne zmiany Sprzedawców w celu pozyskania 100% kwoty za energię wyprodukowaną. Nie jest to zgodne z definicją prosumenta, w myśl której energię wytwarza się na własne potrzeby.	13b. W przypadku zmiany przez prosumenta energii odnawialnej, prosumenta zbiorowego energii odnawialnej lub prosumenta wirtualnego energii odnawialnej sprzedawcy dla punktu poboru energii objętego rozliczeniem, o którym mowa w art. 4 ust. 1a pkt 2, dotychczasowy sprzedawca, o którym mowa w art. 40 ust. 1a, prowadzący z prosumentem rozliczenia, o których mowa w tym przepisie, zwraca prosumentowi energii odnawialnej, prosumentowi zbiorowemu energii odnawialnej lub prosumentowi wirtualnemu energii odnawialnej niewykorzystane środki stanowiące nadpłatę, o której mowa w art. 4 ust. 11 pkt 2**, w wysokości, o której mowa w tym przepisie w zdaniu drugim,** na dzień zmiany sprzedawcy, w terminie nie dłuższym niż do końca kolejnego miesiąca następującego po miesiącu, w którym doszło do zmiany sprzedawcy.”;	**Uwaga uwzględniona** Stosowane zmiany zostaną naniesione w projekcie ustawy.
382.	Polski Komitet Światowej Rady Energetycznej/ GK PGE	Art. 6 pkt 2 lit. b projektu ustawy (art. 4 ust. 13b ustawy o odnawialnych źródłach energii)	W dodawanym ust. 13b powinno być ograniczenie co do wysokości wypłaty zgromadzonych środków. Brak wprowadzenia takiej blokady będzie powodował rozbudowy mikroinstalacji ponad własne zapotrzebowanie oraz regularne zmiany Sprzedawców w celu pozyskania 100% kwoty za energię wyprodukowaną. Nie jest to zgodne z definicją prosumenta, w myśl której energię wytwarza się na własne potrzeby.	Propozycja brzmienia: *„ 13b. W przypadku zmiany przez prosumenta energii odnawialnej, prosumenta zbiorowego energii odnawialnej lub prosumenta wirtualnego energii odnawialnej sprzedawcy dla punktu poboru energii objętego rozliczeniem, o którym mowa w art. 4 ust. 1a pkt 2, dotychczasowy sprzedawca, o którym mowa w art. 40 ust. 1a,*	**Uwaga uwzględniona** Stosowane zmiany zostaną naniesione w projekcie ustawy.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				prowadzący z prosumentem rozliczenia, o których mowa w tym przepisie, zwraca prosumentowi energii odnawialnej, prosumentowi zbiorowemu energii odnawialnej lub prosumentowi wirtualnemu energii odnawialnej niewykorzystane środki stanowiące nadpłatę, o której mowa w art. 4 ust. 11 pkt 2, ***w wysokości, o której mowa w tym przepisie w zdaniu drugim,*** *na dzień zmiany sprzedawcy, w terminie nie dłuższym niż do końca kolejnego miesiąca następującego po miesiącu, w którym doszło do zmiany sprzedawcy."*	
383.	GK PGE	Art. 6 pkt 2 lit. b projektu ustawy (art. 4 ust. 13b ustawy o odnawialnych źródłach energii)	W dodawanym ust. 13b powinno być ograniczenie co do wysokości wypłaty zgromadzonych środków. Brak wprowadzenia takiej blokady stanowi zachętę do rozbudowy mikroinstalacji ponad własne zapotrzebowanie oraz regularne zmiany sprzedawców w celu pozyskania 100% kwoty za energię wyprodukowaną. Nie jest to zgodne z definicją prosumenta, w myśl której energię wytwarza się na własne potrzeby.	Propozycja brzmienia: *„ 13b. W przypadku zmiany przez prosumenta energii odnawialnej, prosumenta zbiorowego energii odnawialnej lub prosumenta wirtualnego energii odnawialnej sprzedawcy dla punktu poboru energii objętego rozliczeniem, o którym mowa w art. 4 ust. 1a pkt 2, dotychczasowy sprzedawca, o którym mowa w art. 40 ust. 1a, prowadzący z prosumentem rozliczenia, o których mowa w tym przepisie, zwraca prosumentowi energii odnawialnej, prosumentowi zbiorowemu energii odnawialnej lub prosumentowi wirtualnemu energii odnawialnej niewykorzystane środki stanowiące nadpłatę, o której mowa w art. 4 ust. 11 pkt 2,* ***w wysokości, o której mowa w tym przepisie w zdaniu drugim,*** *na dzień zmiany sprzedawcy, w terminie nie dłuższym niż do końca kolejnego miesiąca*	**Uwaga uwzględniona** Stosowane zmiany zostaną naniesione w projekcie ustawy.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				następującego po miesiącu, w którym doszło do zmiany sprzedawcy."	
384.	ENERGA-OPERATOR S.A.	Art. 6 pkt 2 lit. b projektu ustawy (art. 4 ust. 13b ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Uwaga ma na celu doprecyzowanie treści. Obecne brzmienie: „13b. W przypadku zmiany przez prosumenta energii odnawialnej, prosumenta zbiorowego energii odnawialnej lub prosumenta wirtualnego energii odnawialnej sprzedawcy dla punktu poboru energii objętego rozliczeniem, o którym mowa w art. 4 ust. 1a pkt 2, dotychczasowy sprzedawca, o którym mowa w art. 40 ust. 1a, prowadzący z prosumentem rozliczenia, o których mowa w tym przepisie, zwraca prosumentowi energii odnawialnej, prosumentowi zbiorowemu energii odnawialnej lub prosumentowi wirtualnemu energii odnawialnej niewykorzystane środki stanowiące nadpłatę, o której mowa w art. 4 ust. 11 pkt 2 w wysokości na dzień zmiany sprzedawcy, w terminie nie dłuższym niż do końca kolejnego miesiąca następującego po miesiącu, w którym doszło do zmiany sprzedawcy.";"	„13b. W przypadku zmiany przez prosumenta energii odnawialnej, prosumenta zbiorowego energii odnawialnej lub prosumenta wirtualnego energii odnawialnej sprzedawcy dla punktu poboru energii objętego rozliczeniem, o którym mowa w art. 4 ust. 1a pkt 2, dotychczasowy sprzedawca, o którym mowa w art. 40 ust. 1a, prowadzący z tym prosumentem rozliczenia, o których mowa w tym przepisie, zwraca prosumentowi energii odnawialnej, prosumentowi zbiorowemu energii odnawialnej lub prosumentowi wirtualnemu energii odnawialnej niewykorzystane środki stanowiące nadpłatę, o której mowa w art. 4 ust. 11 pkt 2 w wysokości na dzień zmiany sprzedawcy, w terminie nie dłuższym niż do końca kolejnego miesiąca następującego po miesiącu, w którym doszło do zmiany sprzedawcy.";"	**Uwaga uwzględniona** Stosowane zmiany zostaną naniesione w projekcie ustawy.
385.	Polskie Towarzystwo Przesyłu i Rozdziału Energii Elektrycznej (PTPiREE)	Art. 6 pkt 2 lit. b projektu ustawy (art. 4 ust. 13b ustawy o odnawialnych źródłach energii)	W dodawanym ust. 13b powinno być ograniczenie co do wysokości wypłaty zgromadzonych środków. Brak wprowadzenia takiej blokady będzie powodował rozbudowy mikroinstalacji ponad własne zapotrzebowanie oraz regularne zmiany Sprzedawców w celu pozyskania 100% kwoty za energię wyprodukowaną. Kłóci się to z definicją prosumenta, w myśl której energię wytwarza się na własne potrzeby – a nie na cele zarobkowe. Dodatkowo doprecyzowano treść.	„13b. W przypadku zmiany przez prosumenta energii odnawialnej, prosumenta zbiorowego energii odnawialnej lub prosumenta wirtualnego energii odnawialnej sprzedawcy dla punktu poboru energii objętego rozliczeniem, o którym mowa w art. 4 ust. 1a pkt 2, dotychczasowy sprzedawca, o którym mowa w art. 40 ust. 1a, prowadzący z tym prosumentem rozliczenia, o których mowa w tym przepisie, zwraca prosumentowi energii	**Uwaga kierunkowo uwzględniona** Projektodawca zgadza się, że powinno być ograniczenie co do wysokości wypłaty zgromadzonych środków, gdyż brak wprowadzenia takiej blokady będzie powodował rozbudowy mikroinstalacji ponad własne zapotrzebowanie oraz regularne zmiany Sprzedawców w celu pozyskania 100% kwoty za energię wyprodukowaną. Kłóci się to z definicją prosumenta, w myśl której energię

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				odnawialnej, prosumentowi zbiorowemu energii odnawialnej lub prosumentowi wirtualnemu energii odnawialnej niewykorzystane środki stanowiące nadpłatę, o której mowa w art. 4 ust. 11 pkt 2 w wysokości 40% zgromadzonych w każdym miesiącu środków na dzień zmiany sprzedawcy, w terminie nie dłuższym niż do końca kolejnego miesiąca następującego po miesiącu, w którym doszło do zmiany sprzedawcy.";"	wytwarza się na własne potrzeby – a nie na cele zarobkowe. W związku z powyższym, po konsultacjach ze spółkami obrotu wartość wypłacanych środków na dzień zmiany sprzedawcy zostanie ograniczona do wysokości 20%
386.	Polskie Towarzystwo Elektrociepłowni Zawodowych	Art. 6 pkt. 2 pkt b projektu ustawy (art. 4 ust 13b ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Wnosimy o doprecyzowanie zapisu o sposób wyliczenia zwracanej prosumentowi zwracanej nadpłaty: 13b. W przypadku zmiany przez prosumenta energii odnawialnej, prosumenta zbiorowego energii odnawialnej lub prosumenta wirtualnego energii odnawialnej sprzedawcy dla punktu poboru energii objętego rozliczeniem, o którym mowa w art. 4 ust. 1a pkt 2, dotychczasowy sprzedawca, o którym mowa w art. 40 ust. 1a, prowadzący z prosumentem rozliczenia, o których mowa w tym przepisie, zwraca prosumentowi energii odnawialnej, prosumentowi zbiorowemu energii odnawialnej lub prosumentowi wirtualnemu energii odnawialnej niewykorzystane środki stanowiące nadpłatę, o której mowa w art. 4 ust. 11 pkt 2 w wysokości na dzień zmiany sprzedawcy, w terminie nie dłuższym niż do końca kolejnego miesiąca. następującego po miesiącu, w którym doszło do zmiany sprzedawcy	Art. 4 ust. 13b 13b. W przypadku zmiany przez prosumenta energii odnawialnej, prosumenta zbiorowego energii odnawialnej lub prosumenta wirtualnego energii odnawialnej sprzedawcy dla punktu poboru energii objętego rozliczeniem, o którym mowa w art. 4 ust. 1a pkt 2, dotychczasowy sprzedawca, o którym mowa w art. 40 ust. 1a, prowadzący z prosumentem rozliczenia, o których mowa w tym przepisie, zwraca prosumentowi energii odnawialnej, prosumentowi zbiorowemu energii odnawialnej lub prosumentowi wirtualnemu energii odnawialnej niewykorzystane środki stanowiące nadpłatę, o której mowa w art. 4 ust. 11 pkt 2, **w wysokości, o której mowa w tym przepisie w zdaniu drugim**, na dzień zmiany sprzedawcy, w terminie nie dłuższym niż do końca kolejnego miesiąca następującego po	**Uwaga uwzględniona** Stosowane zmiany zostaną naniesione w projekcie ustawy.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				miesiącu, w którym doszło do zmiany sprzedawcy.	
387.	Polska Izba Gospodarcza Energetyki Odnawialnej i Rozproszonej(PIGEOR)	Art. 6 pkt 3 projektu ustawy (art. 9 ust. 1a pkt ustawy o odnawialnych źródłach energii)	W wyliczeniu rodzajów biogazu, z których można wytwarzać biometan zabrakło opcji wytwarzania biometanu tylko z biogazu rolniczego. Proponuje się dodać odpowiedni punkt.	Art. 9 ust. 1a pkt 3), nowy ppkt d) wbrzmieniu: *d) biometanu wyłącznie biogaz rolniczy;*	**Uwaga uwzględniona**
388.	Izba Gospodarcza Gazownictwa (IGG)	Art. 6 pkt 3 projektu ustawy (zmiana art. 9 ust. 1a pkt 3 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	W niektórych przypadkach może zajść potrzeba, by do biometanu wytworzonego w instalacji OZE, po zakończeniu procesu wytwórczego, dodać propan w celu zwiększenia ciepła spalania, które w wielu przypadkach będzie konieczne, by zatłoczyć biometan do sieci gazowej. Przepis w projektowanym brzmieniu nie przesądza, czy działalnie takie jest dopuszczalne. Natomiast przepis w obecnym brzmieniu wydaje się pod tym względem lepszy, bowiem wskazuje na zakaz wykorzystywania jako **surowców** paliw kopalnych do wytwarzania biogazu/biometanu (chodzi o etap procesowania biogazu w kierunku biometanu). Nie podzielamy takiej interpretacji, według której zmieszanie biometanu z propanem skutkowałoby utratą prawa do gwarancji pochodzenia – nie wydaje się to zgodne z celami dyrektywy RED II/III, jeśli technicznie obiektywnie nie jest możliwe transportowanie biometanu siecią gazową bez zmieszania z innymi gazami. Dodatkowo, jest to częsta praktyka w innych państwach UE (takich jak Czechy, Dania, Niemcy, Holandia). O wprowadzaniu biometanu do sieci mówi odrębny reżim prawny – Prawo energetyczne i rozporządzenie systemowe. Warto zwrócić uwagę na fakt, że przepisy rozporządzenia systemowego – w tym pkt 4.3. załącznika do tego rozporządzenia – wskazują na możliwość	Proponujemy pozostawienie przepisu w dotychczasowym brzmieniu oraz dodanie nowego przepisu (np. w ramach art. 121 ustawy o OZE), który wyjaśniłby wątpliwości, czy wytworzony biometan w instalacji OZE, który następnie został zmieszany z innym gazem może uzyskać gwarancje pochodzenia. Przykładowo, doprecyzowanie mogłoby być analogiczne jak w art. 45 ust. 6a ustawy OZE, zgodnie z którym: „magazynowanie energii elektrycznej pobranej z sieci przez magazyn energii elektrycznej stanowiący część instalacji odnawialnego źródła energii lub hybrydowej instalacji odnawialnego źródła energii pozostaje bez wpływu na uprawnienia do otrzymywania świadectw pochodzenia lub gwarancji pochodzenia, pod warunkiem spełnienia wymagań określonych w ust. 8”. **Alternatywnie:** Jeśli przepis miałby się ostać w zaproponowanym kształcie, to powinien być uzupełniony w lit. b i	**Uwaga kierunkowo uwzględniona** Do projektu ustawy zostaną w wprowadzone stosowne zmiany, które wyeliminują pojawiające się wątpliwości interpretacyjne dotyczące wydawania gwarancji pochodzenia dla biometanu do którego został dodany np. propan w celu zwiększenia ciepła spalania.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			instalowania urządzenia służącego do przystosowania parametrów jakościowych do parametrów jakościowych paliw gazowych przesyłanych sieciami gazowymi, **w szczególności służące do zwiększenia kaloryczności biometanu przez dodanie do niego innych gazów**. Ten przepis mówi o czymś, co już jest wytworzone, co jest gotowym produktem w postaci biometanu, jednak nie mówi, kto jest odpowiedzialny za instalację urządzeń. Zgodnie natomiast z § 39 ust. 2 rozporządzenia, przedsiębiorstwa sieciowe mają **możliwość świadczenia usług dodatkowych**, które mają na celu zapewnienie uzyskania przez biometan parametrów jakościowych spełniających wymagania danego Obszaru Rozliczeniowego. Rozporządzenie systemowe nie zakazuje, a wręcz przeciwnie – umożliwia kondycjonowanie biometanu propanem (w szczególności jako usługa dodatkowa świadczona przez operatora systemu gazowego). Zgodnie z art. 121 ust. 7 ustawy o OZE, na potrzeby gwarancji pochodzenia rzeczywista ilość biometanu wprowadzonego do sieci gazowej potwierdzana jest przez operatora systemu gazowego. Warto dodać, że przepis w zaproponowanym brzmieniu powtarza zaś *de facto* definicję legalną biometanu, tj. że może powstać z biogazu lub biogazu rolniczego, a także definicje legalne biogazu i biogazu rolniczego, a więc niczego nowego nie wnosi. Propozycja pomija jednak możliwość wytworzenia biometanu wyłącznie z biogazu rolniczego albo wyłącznie z wodoru odnawialnego (co jest węższe w stosunku do definicji legalnej). Warto też nadmienić, że propozycja zawarta w projekcie stoi w sprzeczności z procesem technologicznym, podczas którego do	c również o biogaz rolniczy służący wyłącznie do wytworzenia biometanu, a także o dodatkową literę mówiącą o wodorze odnawialnym. Z opisanych względów ta alternatywa nie wydaje się jednak optymalna. Jeśli byłyby wprowadzane ewentualnie inne zmiany w tym zakresie, proponujemy, by mieć na względzie, że nie tylko propan, ale także inne gazy, mogą służyć do przeprowadzenia działania polegającego na zwiększeniu ciepła spalania biometanu (tak jak we wskazanym pkt 4.3. załącznika do rozporządzenia systemowego), a także że do biogazu procesowanego w kierunku biometanu stosowane są dodatki mające na celu zagwarantowanie poprawności prowadzenia procesu np. antyspieniacze.	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			wytwarzania biogazu stosuje się suplementacje (która nie jest biomasą), jak również wszelkiego rodzaju dodatki mające na celu zagwarantowanie poprawności prowadzenia procesu np. antyspieniacze .		
389.	ORLEN S.A.	Art. 6 pkt 3 projektu ustawy (zmiana art. 9 ust. 1a pkt 3 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	W niektórych przypadkach może zajść potrzeba, by do biometanu wytworzonego w instalacji OZE, po zakończeniu procesu wytwórczego, dodać propan w celu zwiększenia ciepła spalania, które w wielu przypadkach będzie konieczne, by zatłoczyć biometan do sieci gazowej. Przepis w projektowanym brzmieniu nie przesądza, czy działalnie takie jest dopuszczalne. Natomiast przepis w obecnym brzmieniu wydaje się pod tym względem lepszy, bowiem wskazuje na zakaz wykorzystywania jako **surowców** paliw kopalnych do wytwarzania biogazu/biometanu (chodzi o etap procesowania biogazu w kierunku biometanu). Nie podzielamy takiej interpretacji, według której zmieszanie biometanu z propanem skutkowałoby utratą prawa do gwarancji pochodzenia – nie wydaje się to zgodne z celami dyrektywy RED II/III, jeśli technicznie obiektywnie nie jest możliwe transportowanie biometanu siecią gazową bez zmieszania z innymi gazami. Dodatkowo, jest to częsta praktyka w innych państwach UE (takich jak Czechy, Dania, Niemcy, Holandia). O wprowadzaniu biometanu do sieci mówi odrębny reżim prawny – Prawo energetyczne i rozporządzenie systemowe. Warto zwrócić uwagę na fakt, że przepisy rozporządzenia systemowego – w tym pkt 4.3. załącznika do tego rozporządzenia – wskazują na możliwość instalowania urządzenia służącego do przystosowania parametrów jakościowych do parametrów jakościowych paliw gazowych przesyłanych sieciami gazowymi, **w szczególności**	Proponujemy pozostawienie przepisu w dotychczasowym brzmieniu oraz dodanie nowego przepisu (np. w ramach art. 121 ustawy o OZE), który wyjaśniłby wątpliwości, czy wytworzony biometan w instalacji OZE, który następnie został zmieszany z innym gazem może uzyskać gwarancje pochodzenia. Przykładowo, doprecyzowanie mogłoby być analogiczne jak w art. 45 ust. 6a ustawy OZE, zgodnie z którym: „magazynowanie energii elektrycznej pobranej z sieci przez magazyn energii elektrycznej stanowiący część instalacji odnawialnego źródła energii lub hybrydowej instalacji odnawialnego źródła energii pozostaje bez wpływu na uprawnienia do otrzymywania świadectw pochodzenia lub gwarancji pochodzenia, pod warunkiem spełnienia wymagań określonych w ust. 8”. **Alternatywnie:** Jeśli przepis miałby się ostać w zaproponowanym kształcie, to powinien być uzupełniony w lit. b i c również o biogaz rolniczy służący wyłącznie do wytworzenia biometanu, a także o dodatkową literę mówiącą o wodorze odnawialnym. Z opisanych względów ta	**Uwaga kierunkowo uwzględniona** Do projektu ustawy zostaną w wprowadzone stosowne zmiany, które wyeliminują pojawiające się wątpliwości interpretacyjne dotyczące wydawania gwarancji pochodzenia dla biometanu do którego został dodany np. propan w celu zwiększenia ciepła spalania.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			służące do zwiększenia kaloryczności biometanu przez dodanie do niego innych gazów. Ten przepis mówi o czymś, co już jest wytworzone, co jest gotowym produktem w postaci biometanu, jednak nie mówi, kto jest odpowiedzialny za instalację urządzeń. Zgodnie natomiast z § 39 ust. 2 rozporządzenia, przedsiębiorstwa sieciowe mają **możliwość świadczenia usług dodatkowych**, które mają na celu zapewnienie uzyskania przez biometan parametrów jakościowych spełniających wymagania danego Obszaru Rozliczeniowego. Rozporządzenie systemowe nie zakazuje, a wręcz przeciwnie – umożliwia kondycjonowanie biometanu propanem (w szczególności jako usługa dodatkowa świadczona przez operatora systemu gazowego). Zgodnie z art. 121 ust. 7 ustawy o OZE, na potrzeby gwarancji pochodzenia rzeczywista ilość biometanu wprowadzonego do sieci gazowej potwierdzana jest przez operatora systemu gazowego. Warto dodać, że przepis w zaproponowanym brzmieniu powtarza zaś *de facto* definicję legalną biometanu, tj. że może powstać z biogazu lub biogazu rolniczego, a także definicje legalne biogazu i biogazu rolniczego, a więc niczego nowego nie wnosi. Propozycja pomija jednak możliwość wytworzenia biometanu wyłącznie z biogazu rolniczego albo wyłącznie z wodoru odnawialnego (co jest węższe w stosunku do definicji legalnej). Warto też nadmienić, że propozycja zawarta w projekcie stoi w sprzeczności z procesem technologicznym, podczas którego do wytwarzania biogazu stosuje się suplementacje (która nie jest biomasą), jak również wszelkiego rodzaju dodatki mające na celu zagwarantowanie poprawności prowadzenia procesu np. antyspieniacze .	alternatywa nie wydaje się jednak optymalna. Jeśli byłyby wprowadzane ewentualnie inne zmiany w tym zakresie, proponujemy, by mieć na względzie, że nie tylko propan, ale także inne gazy, mogą służyć do przeprowadzenia działania polegającego na zwiększeniu ciepła spalania biometanu (tak jak we wskazanym pkt 4.3. załącznika do rozporządzenia systemowego), a także że do biogazu procesowanego w kierunku biometanu stosowane są dodatki mające na celu zagwarantowanie poprawności prowadzenia procesu np. antyspieniacze.	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
390.	Polskie Towarzystwo Przesyłu i Rozdziału Energii Elektrycznej (PTPiREE)	Art. 6 pkt 4 projektu ustawy (art. 19 ust. 3 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Uwaga ma na celu doprecyzowanie treści. Obecne brzmienie: „3. Sprzedawca zobowiązany, o którym mowa w art. 40 ust. 1, na wniosek operatora rozliczeń energii odnawialnej, o którym mowa w art. 106, w terminie 7 dni od dnia otrzymania tego wniosku, udziela operatorowi informacji o numerze identyfikacyjnym, o którym mowa w art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 18 grudnia 2003 r. o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności (Dz. U. z 2023 r. poz. 885), wytwórcy, o którym mowa w ust. 1, w celu weryfikacji, czy wytwórca ten jest wpisany do ewidencji producentów, o której mowa w ust. 1.”	„3. Sprzedawca zobowiązany, o którym mowa w art. 40 ust. 1, na wniosek operatora rozliczeń energii odnawialnej, o którym mowa w art. 106, w terminie 7 dni od dnia otrzymania tego wniosku, udziela temu operatorowi informacji o numerze identyfikacyjnym, o którym mowa w art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 18 grudnia 2003 r. o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności (Dz. U. z 2023 r. poz. 885), wytwórcy, o którym mowa w ust. 1, w celu weryfikacji, czy wytwórca ten jest wpisany do ewidencji producentów, o której mowa w ust. 1.”	**Uwaga uwzględniona**
391.	Polski Komitet Energii Elektrycznej	Art. 6 pkt. 4 projektu ustawy (art. 19 ust. 3 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Sprzedawca zobowiązany nie posiada informacji o numerze identyfikacyjnym, o którym mowa w art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 18 grudnia 2003 r. o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności (Dz. U. z 2023 r. poz. 885), wytwórcy biogazu rolniczego w instalacji odnawialnego źródła energii o rocznej wydajności biogazu rolniczego do 200 tys. m^3, zwanej "mikroinstalacją biogazu rolniczego", lub wytwórcy energii elektrycznej z biogazu rolniczego w mikroinstalacji będący osobą fizyczną wpisaną do ewidencji producentów, o której mowa w przepisach o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności. W związku z czym, w przypadku gdy OREO wystąpi do Sprzedawcy zobowiązanego o numer identyfikacyjny, sprzedawca ten będzie	Usunięcie Art. 6 pkt. 4 ust. 3. Zmiana Art. 4 pkt. 6 ust. 4: Operator rozliczeń energii odnawialnej, o którym mowa w art. 106, może złożyć do Prezesa Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa wniosek o udzielenie informacji: - czy wytwórca energii elektrycznej z biogazu rolniczego w mikroinstalacji będący osobą fizyczną jest wpisany do ewidencji producentów, o której mowa w ust. 1.; *- o numerze identyfikacyjnym, o którym mowa w art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 18 grudnia 2003 r. o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności (Dz. U. z 2023 r. poz. 885),*	**Uwaga nieuwzględniona** Zaprojektowane zmiany w art. 40 upoważniają sprzedawcę do zbierania takich danych.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			zobowiązany do wystąpienia do Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa celem pozyskania i przekazania do OREO. Operacja taka powoduje dodatkowe obciążenie dla Sprzedawcy zobowiązanego. Uważamy, że OREO powinno mieć umocowanie do samodzielnego wystąpienia do ARiMR.	*wytwórcy, o którym mowa w ust. 1, w celu weryfikacji, czy wytwórca ten jest wpisany do ewidencji producentów, o której mowa w ust. 1.*	
392.	ENERGA-OPERATOR S.A.	Art. 6 pkt 4 projektu ustawy (art. 19 ust. 3 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Uwaga ma na celu doprecyzowanie treści. Obecne brzmienie: „3. Sprzedawca zobowiązany, o którym mowa w art. 40 ust. 1, na wniosek operatora rozliczeń energii odnawialnej, o którym mowa w art. 106, w terminie 7 dni od dnia otrzymania tego wniosku, udziela operatorowi informacji o numerze identyfikacyjnym, o którym mowa w art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 18 grudnia 2003 r. o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności (Dz. U. z 2023 r. poz. 885), wytwórcy, o którym mowa w ust. 1, w celu weryfikacji, czy wytwórca ten jest wpisany do ewidencji producentów, o której mowa w ust. 1.”	„3. Sprzedawca zobowiązany, o którym mowa w art. 40 ust. 1, na wniosek operatora rozliczeń energii odnawialnej, o którym mowa w art. 106, w terminie 7 dni od dnia otrzymania tego wniosku, udziela temu operatorowi informacji o numerze identyfikacyjnym, o którym mowa w art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 18 grudnia 2003 r. o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności (Dz. U. z 2023 r. poz. 885), wytwórcy, o którym mowa w ust. 1, w celu weryfikacji, czy wytwórca ten jest wpisany do ewidencji producentów, o której mowa w ust. 1.”	**Uwaga uwzględniona**
393.	ENEA S.A.	Art. 6 pkt. 4 projektu ustawy (art. 19 ust 3-8 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Sprzedawca zobowiązany nie posiada informacji o numerze identyfikacyjnym, o którym mowa w art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 18 grudnia 2003 r. o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności (Dz. U. z 2023 r. poz. 885), wytwórcy biogazu rolniczego w instalacji odnawialnego źródła energii o rocznej wydajności biogazu rolniczego	Usunięcie Art. 6 pkt. 4 ust. 3. Zmiana Art. 4 pkt. 6 ust. 4: Operator rozliczeń energii odnawialnej, o którym mowa w art. 106, może złożyć do Prezesa Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa wniosek o udzielenie informacji: -czy wytwórca energii elektrycznej z biogazu rolniczego w mikroinstalacji będący osobą fizyczną jest	**Uwaga nieuwzględniona** Zaprojektowane zmiany w art. 40 upoważniają sprzedawcę do zbierania takich danych.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				wpisany do ewidencji producentów, o której mowa w ust. 1.; - o numerze identyfikacyjnym, o którym mowa w art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 18 grudnia 2003 r. o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności (Dz. U. z 2023 r. poz. 885), wytwórcy, o którym mowa w ust. 1, w celu weryfikacji, czy wytwórca ten jest wpisany do ewidencji producentów, o której mowa w ust. 1.	
394.	Polskie Towarzystwo Elektrociepłowni Zawodowych	Art. 6 pkt 4 projektu ustawy (art. 19 ust 3-8 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Sprzedawca zobowiązany nie posiada informacji o numerze identyfikacyjnym, o którym mowa w art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 18 grudnia 2003 r. o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności (Dz. U. z 2023 r. poz. 885), wytwórcy biogazu rolniczego w instalacji odnawialnego źródła energii o rocznej wydajności biogazu rolniczego do 200 tys. m^3, zwanej "mikroinstalacją biogazu rolniczego", lub wytwórcy energii elektrycznej z biogazu rolniczego w mikroinstalacji będący osobą fizyczną wpisaną do ewidencji producentów, o której mowa w przepisach o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności. W związku z czym, w przypadku gdy OREO wystąpi do Sprzedawcy zobowiązanego o numer identyfikacyjny, sprzedawca ten będzie zobowiązany do wystąpienia do Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa celem pozyskania i przekazania do OREO. Operacja	Usunięcie Art. 6 pkt. 4 ust. 3. Zmiana Art. 4 pkt. 6 ust. 4: Operator rozliczeń energii odnawialnej, o którym mowa w art. 106, może złożyć do Prezesa Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa wniosek o udzielenie informacji: - czy wytwórca energii elektrycznej z biogazu rolniczego w mikroinstalacji będący osobą fizyczną jest wpisany do ewidencji producentów, o której mowa w ust. 1.; **- o numerze identyfikacyjnym, o którym mowa w art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 18 grudnia 2003 r. o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności (Dz. U. z 2023 r. poz. 885), wytwórcy, o którym mowa w ust. 1, w celu weryfikacji, czy wytwórca ten jest**	**Uwaga nieuwzględniona** Zaprojektowane zmiany w art. 40 upoważniają sprzedawcę do zbierania takich danych.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			taka powoduje dodatkowe obciążenie dla Sprzedawcy zobowiązanego. Uważamy, że OREO powinno mieć umocowanie do samodzielnego wystąpienia do ARiMR.	**wpisany do ewidencji producentów, o której mowa w ust. 1.**	
395.	Polski Komitet Energii Elektrycznej	Art. 6 pkt 5 projektu ustawy (art. 38db ustawy o odnawialnych źródłach energii)	W poleceniu nowelizacyjnym w pkt 5 błędnie oznaczono jednostki redakcyjne ustawy.	W art. 6 polecenie nowelizacyjne w pkt 5 otrzymuje brzmienie: *„po art. **38da** dodaje się art. **38db** w brzmieniu:*	**Uwaga uwzględniona** Stosowne zmiany zostaną naniesione do projektu ustawy.
396.	Fundacja Frank Bold	Art. 6 ust. 5 projektu ustawy (art. 38db ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Nie ma w obecnej ustawie o odnawialnych źródłach energii art. 38db, jest 38da, więc wprowadzenie do zmiany powinno odnosić się do istniejącej jednostki redakcyjnej.	„po art. **38da** dodaje się **art. 38db** w brzmieniu: (...)"	**Uwaga uwzględniona** Stosowne zmiany zostaną naniesione do projektu ustawy.
397.	Izba Gospodarcza Gazownictwa(IGG)	Art. 6 pkt 5 projektu ustawy (art. 38db w ustawie o odnawialnych źródłach energii)	Art. 6 pkt 5 projektu brzmi: „po art. 38db dodaje się art. 38dc w brzmieniu". To błędne oznaczenie – w ustawie OZE istnieje tylko art. 38da. W ust. 1. nowego artykułu wskazano, że gmina oraz inna gminna osoba prawna może prowadzić działalność gospodarczą polegającą wytwarzaniu, na rzecz spółdzielni energetycznej biometanu w określonej ilości (200 tys. m sześciennych biogazu i 120 tys. m^3 biometanu rocznie). Z ust. 2 wynika, że działalność taka nie wymagana uzyskania koncesji z ustawy – Prawo energetyczne lub wpisu do rejestru działalności regulowanej, o której mowa w art. 7 lub 23 ustawy OZE. Należy zauważyć, że wytwarzanie paliw gazowych, w tym biogazu i biometanu, zgodnie z Prawem energetycznym nie jest objęte obowiązkiem koncesyjnym. Należy również zweryfikować ust. 1, który ogranicza się wyłącznie do biogazu wytwarzanego samodzielnie, ale w przypadku biometanu nie stawia ograniczeń – może być wytworzony z dowolnego półproduktu – biogazu, biogazu rolniczego, mieszanki obu lub wodoru	Zapisy projektu nowelizacji w art. 6 pkt 5 powinny brzmieć: „5) po art. **38da** dodaje się art. **38db** w brzmieniu:" Proponuje się następujące brzmienie ust. 2: „2. Wykonywanie działalności gospodarczej, o której mowa w ust. 1 pkt 1 i 2, nie wymaga uzyskania koncesji na zasadach i warunkach określonych w ustawie – Prawo energetyczne, a działalności, o której mowa w ust. 1 pkt 3 i 4, wpisu do rejestru wytwórców biogazu lub rejestru wytwórców biogazu rolniczego.". Dopisanie wyłączenia w zakresie rejestru wytwórców biogazu rolniczego będzie zasadne tylko wówczas, gdy uznamy, że gmina lub inna gminna osoba prawna mogą wytwarzać biogaz rolniczy lub	**Uwaga uwzględniona** Stosowne zmiany zostaną naniesione do projektu ustawy.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			odnawialnego. Warto dodać, że ten ostatni nie jest objęty żadnymi zezwoleniami, rejestrami.	biometan wyłącznie z biogazu rolniczego.	
398.	Polskie Towarzystwo Przesyłu i Rozdziału Energii Elektrycznej (PTPiREE)	Art. 6 pkt 5 projektu ustawy (art. 38dc ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Uwaga redakcyjna - w ustawie z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii nie ma art. 38db, jest art. 38da. Obecne brzmienie: „5) po art. 38db dodaje się art. 38dc w brzmieniu:"	„5) po art. 38da dodaje się art. 38db w brzmieniu:"	**Uwaga uwzględniona** Stosowne zmiany zostaną naniesione do projektu ustawy.
399.	GK PGE	Art. 6 pkt 5 projektu ustawy (art. 38db ustawy o odnawialnych źródłach energii)	W poleceniu nowelizacyjnym w pkt 5 błędnie oznaczono jednostki redakcyjne ustawy.	W art. 6 polecenie nowelizacyjne w pkt 5 otrzymuje brzmienie: *„po art. **38da** dodaje się art. **38db** w brzmieniu:*	**Uwaga uwzględniona** Stosowne zmiany zostaną naniesione do projektu ustawy.
400.	ORLEN S.A.	Art. 6 pkt 5 projektu ustawy (wprowadzenie nowego art. 38db w ustawie o odnawialnych źródłach energii)	Art. 6 pkt 5 projektu brzmi: „po art. 38db dodaje się art. 38dc w brzmieniu". To błędne oznaczenie – w ustawie OZE istnieje tylko art. 38da. W ust. 1. nowego artykułu wskazano, że gmina oraz inna gminna osoba prawna może prowadzić działalność gospodarczą polegającą na wytwarzaniu, na rzecz spółdzielni energetycznej biometanu w określonej ilości (200 tys. m sześciennych biogazu i 120 tys. m^3 biometanu rocznie). Z ust. 2 wynika, że działalność taka nie wymagana uzyskania koncesji z ustawy – Prawo energetyczne lub wpisu do rejestru działalności regulowanej, o której mowa w art. 7 lub 23 ustawy OZE. Należy zauważyć, że wytwarzanie paliw gazowych, w tym biogazu i biometanu, zgodnie z Prawem energetycznym nie jest objęte obowiązkiem koncesyjnym. Należy również zweryfikować ust. 1, który ogranicza się wyłącznie do biogazu wytwarzanego samodzielnie, ale w przypadku biometanu nie stawia ograniczeń – może być wytworzony z dowolnego półproduktu – biogazu, biogazu rolniczego, mieszanki obu lub wodoru	Zapisy projektu nowelizacji w art. 6 pkt 5 powinny brzmieć: „5) po art. **38da** dodaje się art. **38db** w brzmieniu:" Proponuje się następujące brzmienie ust. 2: „2. Wykonywanie działalności gospodarczej, o której mowa w ust. 1 pkt 1 i 2, nie wymaga uzyskania koncesji na zasadach i warunkach określonych w ustawie – Prawo energetyczne, a działalności, o której mowa w ust. 1 pkt 3 i 4, wpisu do rejestru wytwórców biogazu lub rejestru wytwórców biogazu rolniczego.". Dopisanie wyłączenia w zakresie rejestru wytwórców biogazu rolniczego będzie zasadne tylko wówczas, gdy uznamy, że gmina lub inna gminna osoba prawna mogą wytwarzać biogaz rolniczy lub biometan wyłącznie z biogazu rolniczego.	**Uwaga uwzględniona** Stosowne zmiany zostaną naniesione do projektu ustawy.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			odnawialnego. Warto dodać, że ten ostatni nie jest objęty żadnymi zezwoleniami, rejestrami.		
401.	ENERGA-OPERATOR S.A.	Art. 6 pkt 5 projektu ustawy (art. 38dc ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Uwaga redakcyjna - w ustawie z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii nie ma art. 38db, jest art. 38da. Obecne brzmienie: „5) po art. 38db dodaje się art. 38dc w brzmieniu:"	„5) po art. 38da dodaje się art. 38db w brzmieniu:"	**Uwaga uwzględniona**
402.	Polski Komitet Światowej Rady Energetycznej/ GK PGE	Art. 6 pkt 5 projektu ustawy (art. 38db w ustawy o odnawialnych źródłach energii)	W poleceniu nowelizacyjnym w pkt 5 błędnie oznaczono jednostki redakcyjne ustawy.	W art. 6 polecenie nowelizacyjne w pkt 5 otrzymuje brzmienie: *„po art. **38da** dodaje się art. **38db** w brzmieniu:*	**Uwaga uwzględniona**
403.	Związek Stowarzyszeń Polska Zielona Sieć	Art. 1 nowy ust. 7a lub nowe brzmienie ust. 8 i zmiana numeracji ustępów następujących w zakresie zmiany art. 38e ust. 1 pkt 1 ustawy o OZE	Rozwój rozproszonej energetyki obywatelskiej nie powinien doznawać sztucznych i nieuzasadnionych barier. Dlatego też proponuje się otwarcie spółdzielni energetycznych na gminy miejskie, co umożliwi mieszkańcom takich gmin zagrożonych ubóstwem energetycznym pozyskiwanie we współpracy z innymi członkami spółdzielni energii elektrycznej z OZE. Bez tej zmiany mieszkańcy miast pozostają podwójnie dyskryminowani: nie tylko nie mają możliwości takich jak mieszkańcy wsi w zakresie potencjału lokowania źródeł wytwórczych, to dodatkowo ogranicza się im (obecnie) możliwość uzyskiwania energii w formule spółdzielni energetycznej. Rozwiązanie uzupełniłoby możliwości tworzenia także na terenie miast prosumentów zbiorowych, którzy jednak nie mają tak demokratycznego charakteru jak spółdzielnia a i mogą się opierać wyłącznie o instalacje na budynku wielolokalowym lub na gruncie przy budynku wielolokalowym więc nie są dedykowane dla mieszkańców budynków jednorodzinnych lub takich wielolokalowych w których umiejscowienie instalacji na budynku lub na gruncie przy budynku z	Art. 38e ust 1 pkt 1) ustawy o OZE: prowadzi działalność na obszarze nie więcej niż 3 gmin bezpośrednio sąsiadujących ze sobą;	**Uwaga uwzględniona**

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			różnorodnych powodów nie jest możliwe. Jednocześnie należy pozostawić wymóg zamknięcia obszaru spółdzielni na terenie maksymalnie trzech sąsiadujących ze sobą bezpośrednio gmin, co uwydatni lokalny charakter spółdzielni energetycznej wpisującej się w wymogi stawiane społecznościom energetycznym przez dyrektywy: rynkową i RED II: otwartości, niedyskryminacyjnego charakteru.		
404.	Stowarzyszenie Energii Odnawialnej	Art. 6 pkt 6 projektu ustawy (art. 39 ust. 4a-4b ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Poprawka ma na celu udostępnienie instalacjom odnawialnego źródła energii, które są dołączane w formule cable pooling możliwości korzystania z systemów wsparcia. Obowiązujące wymogi dotyczące opomiarowania instalacji w sposób jednoznaczny pozwalają na określenie wolumenu energii elektrycznej wyprodukowanej we wszystkich przyłączonych w danym miejscu przyłączenia. W zakresie systemów wsparcia, ze względu na regulacje związane z pomocą publiczną, konieczne jest wprowadzenie przepisu, który dostosowuje ostateczną cenę wynikającą z oferty w aukcji o uniknięte koszty ponoszone na działania związane z majątkiem sieciowym.	**Art. 39 ust. 4a-4b** 4a. W przypadku gdy przyłączenie kolejnej instalacji odnawialnego źródła energii odbywa się w trybie określonym w art. 7 ust. 1f ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne, cenę, o której mowa w ust. 1 pomniejsza się o koszt budowy urządzeń lub modernizacji w miejscu przyłączenia do sieci elektroenergetycznej dystrybucyjnej lub przesyłowej, określony w warunkach przyłączenia lub umowie o przyłączenie do sieci danej instalacji odnawialnego źródła energii. 4b. Pomniejszenie ceny, o którym mowa w ust. 4a, dokonywane jest proporcjonalnie przez cały okres, o którym mowa w art. 92 ust. 6 i w odniesieniu do ilości energii elektrycznej, o której mowa w art. 79 ust. 3 pkt 3.	**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga poza zakresem przedmiotowym projektu.
405.	Stowarzyszenie Energii Odnawialnej	Art. 6 projektu ustawy	Poprawka ma na celu udostępnienie instalacjom odnawialnego źródła energii, które są dołączane w formule cable pooling możliwości korzystania z systemów wsparcia. Obowiązujące wymogi dotyczące opomiarowania instalacji w sposób jednoznaczny pozwalają na określenie wolumenu energii elektrycznej	Art. 70a ust. 2^1 2^1. Wymogu posiadania wyodrębnionego zespołu urządzeń służących do wyprowadzania mocy wyłącznie z danej instalacji do sieci elektroenergetycznej	**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga poza zakresem przedmiotowym projektu.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			wyprodukowanej we wszystkich przyłączonych w danym miejscu przyłączenia.	dystrybucyjnej, o którym mowa w ust. 1 i 2, nie stosuje się, w przypadku gdy wytwórca energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii w tej instalacji odnawialnego źródła energii, otrzymał dla tej instalacji zaświadczenie, o którym mowa w art. 70b ust. 8, a w miejscu przyłączenia tej instalacji planowane jest przyłączenie innej instalacji odnawialnego źródła energii zgodnie z art. 7 ust. 1f ustawy - Prawo energetyczne, ***pod warunkiem, że wytwórcy energii elektrycznej w instalacji planowanej do przyłączenia nie przysługuje świadectwo pochodzenia, o którym mowa w art. 44 ust. 1, albo nie otrzymał zaświadczenia, o którym mowa w art. 70b ust. 8, albo potwierdzenia przyjęcia deklaracji, o którym mowa w art. 71 ust. 4, albo nie posiada ważnego zaświadczenia o dopuszczeniu do aukcji, o którym mowa w art. 76 ust. 1, albo nie wygrał aukcji, o której mowa w art. 72 ust. 1***.	
406.	Stowarzyszenie Energii Odnawialnej	Art. 6 projektu ustawy	Poprawka ma na celu udostępnienie instalacjom odnawialnego źródła energii, które są dołączane w formule cable pooling możliwości korzystania z systemów wsparcia. Obowiązujące wymogi dotyczące opomiarowania instalacji w sposób jednoznaczny pozwalają na określenie wolumenu energii elektrycznej wyprodukowanej we wszystkich przyłączonych w danym miejscu przyłączenia.	Art. 71 ust. 1b 1b. Wymogu posiadania wyodrębnionego zespołu urządzeń służących do wyprowadzania mocy, o którym mowa w ust. 1, nie stosuje się, w przypadku gdy wytwórca energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii w tej instalacji odnawialnego źródła energii, przyłączonej do sieci w danym miejscu przyłączenia złożył deklarację, o	**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga poza zakresem przedmiotowym projektu.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				której mowa w ust. 1, lub otrzymał dla tej instalacji potwierdzenie przyjęcia deklaracji, o którym mowa w ust. 4, a w miejscu tego przyłączenia planowane jest przyłączenie innej instalacji odnawialnego źródła energii zgodnie z art. 7 ust. 1f ustawy - Prawo energetyczne***, pod warunkiem, że wytwórcy energii elektrycznej w instalacji planowanej do przyłączenia nie przysługuje świadectwo pochodzenia, o którym mowa w art. 44 ust. 1, albo nie otrzymał zaświadczenia, o którym mowa w art. 70b ust. 8, albo potwierdzenia przyjęcia deklaracji, o którym mowa w ust. 4, albo nie posiada ważnego zaświadczenia o dopuszczeniu do aukcji, o którym mowa w art. 76 ust. 1, albo nie wygrał aukcji, o której mowa w art. 72 ust. 1***.	
407.	Stowarzyszenie Energii Odnawialnej	Art. 6 projektu ustawy	Poprawka ma na celu udostępnienie instalacjom odnawialnego źródła energii, które są dołączane w formule cable pooling możliwości korzystania z systemów wsparcia. Obowiązujące wymogi dotyczące opomiarowania instalacji w sposób jednoznaczny pozwalają na określenie wolumenu energii elektrycznej wyprodukowanej we wszystkich przyłączonych w danym miejscu przyłączenia.	Art. 75 ust. 1b 1b. Wymogu posiadania wyodrębnionego zespołu urządzeń służących do wyprowadzania mocy, o którym mowa w ust. 1, nie stosuje się w przypadku gdy wytwórca energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii w instalacji odnawialnego źródła energii planowanej do przyłączenia do sieci w danym miejscu przyłączenia złożył wniosek o wydanie zaświadczenia o dopuszczeniu do udziału w aukcji, o którym mowa w ust. 3, albo posiada dla tej instalacji ważne zaświadczenie o dopuszczeniu do	**Uwaga nieuwzględniona.** Uwaga poza zakresem przedmiotowym projektu.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				aukcji, o którym mowa w art. 76 ust. 1, albo wygrał aukcję, o której mowa w art. 72 ust. 1, a w miejscu tego przyłączenia planowane jest przyłączenie innej instalacji odnawialnego źródła energii zgodnie z art. 7 ust. 1f ustawy - Prawo energetyczne, ***pod warunkiem, że wytwórcy energii elektrycznej w instalacji odnawialnego źródła energii planowanej do przyłączenia nie przysługuje świadectwo pochodzenia, o którym mowa w art. 44 ust. 1, albo nie otrzymał zaświadczenia, o którym mowa w art. 70b ust. 8, albo potwierdzenia przyjęcia deklaracji, o którym mowa w art. 71 ust. 4, albo nie posiada ważnego zaświadczenia o dopuszczeniu do aukcji, o którym mowa w art. 76 ust. 1, albo nie wygrał aukcji, o której mowa w art. 72 ust. 1***.	
408.	Stowarzyszenie Energii Odnawialnej	Art. 6 projektu ustawy	Poprawka ma na celu udostępnienie instalacjom odnawialnego źródła energii, które są dołączane w formule cable pooling możliwości korzystania z systemów wsparcia. Obowiązujące wymogi dotyczące opomiarowania instalacji w sposób jednoznaczny pozwalają na określenie wolumenu energii elektrycznej wyprodukowanej we wszystkich przyłączonych w danym miejscu przyłączenia. Zniesienie wymogu dotyczącego przyłączenia instalacji objętej systemem wsparcia jako pierwsze w większym stopniu wpłynie korzystnie na zainteresowaniem udziałem nowych instalacji OZE w aukcjach, co jeszcze bardziej zwiększy atrakcyjność tego instrumentu wsparcia.	Art. 75 ust. 1e 1e. W przypadku gdy w miejscu przyłączania instalacji odnawialnego źródła energii do sieci jest planowana do przyłączenia kolejna instalacja odnawialnego źródła energii - zgodnie z art. 7 ust. 1f ustawy - Prawo energetyczne, wytwórca, który wygrał aukcję, o której mowa w art. 72 ust. 1, w terminie 14 dni od dnia przyłączenia nowej instalacji odnawialnego źródła energii, przekazuje Prezesowi URE oryginał albo poświadczoną kopię nowej umowy przyłączeniowej oraz aktualny schemat wszystkich	**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga poza zakresem przedmiotowym projektu.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				instalacji odnawialnego źródła energii przyłączonych w tym miejscu przyłączenia, ze wskazaniem urządzeń służących do wytwarzania energii elektrycznej oraz urządzeń służących do wyprowadzania mocy wchodzących w skład tych instalacji przyłączonych w miejscu przyłączenia, z oznaczeniem lokalizacji urządzeń pomiarowo-rozliczeniowych oraz miejsca przyłączenia tych instalacji do sieci elektroenergetycznej naniesionych na mapę poglądową uwzględniającą numery ewidencyjne działek i obrębów. ***Przyłączenie kolejnej instalacji odnawialnego źródła energii jest możliwe po uprzednim przyłączeniu instalacji odnawialnego źródła energii objętej aukcją, o której mowa w art. 72 ust. 1.***	
409.	Stowarzyszenie Energii Odnawialnej	Uwaga ogólna	Poprawka ma na celu doprecyzowanie przepisu zobowiązującego do pomniejszenia wynagrodzenia z tytułu oferowania obowiązku mocowego przez nową i modernizowaną jednostkę rynku mocy wytwórczą przyłączaną w formule cable pooling o uniknięte koszty związane z budową przyłącza, które będą określane przez operatora systemu elektroenergetycznego w warunkach przyłączenia albo umowie o przyłączenie w celu dostosowania w zakresie dopuszczalnej pomocy publicznej dla takich jednostek rynku mocy.	Art. 62 ust. 7 7. W przypadku gdy przyłączenie kolejnej nowej i modernizowanej jednostki rynku mocy wytwórczej odbywa się w trybie określonym w art. 7 ust. 1f ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne, wynagrodzenie, o którym mowa w ust. 1 pomniejsza się o koszt budowy urządzeń lub modernizacji w miejscu przyłączenia do sieci elektroenergetycznej dystrybucyjnej lub przesyłowej, określony w umowie o przyłączenie do sieci albo warunkach przyłączenia, jeżeli umowa taka nie została zawarta.	**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga poza zakresem przedmiotowym projektu.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
410.	Stowarzyszenie Energii Odnawialnej	Art. 6 projektu ustawy	Poprawka ma na celu udostępnienie instalacjom odnawialnego źródła energii, które są dołączane w formule cable pooling możliwości korzystania z systemów wsparcia. Obowiązujące wymogi dotyczące opomiarowania instalacji w sposób jednoznaczny pozwalają na określenie wolumenu energii elektrycznej wyprodukowanej we wszystkich przyłączonych w danym miejscu przyłączenia. Zniesienie wymogu dotyczącego przyłączenia instalacji objętej systemem wsparcia jako pierwsze w większym stopniu wpłynie korzystnie na zainteresowaniem udziałem nowych instalacji OZE w systemie taryf FiT/FiP, co jeszcze bardziej zwiększy atrakcyjność tego instrumentu wsparcia.	Art. 70b ust. 10e 10e. W przypadku gdy w miejscu przyłączania instalacji odnawialnego źródła energii do sieci została przyłączona kolejna instalacja odnawialnego źródła energii zgodnie z art. 7 ust. 1f ustawy - Prawo energetyczne, wytwórca, który uzyskał zaświadczenie, o którym mowa w ust. 8, w terminie 14 dni od dnia przyłączenia tej instalacji odnawialnego źródła energii przekazuje Prezesowi URE oryginał albo poświadczoną kopię nowej umowy przyłączeniowej, oraz aktualny schemat wszystkich instalacji odnawialnego źródła energii przyłączonych w tym miejscu przyłączenia, ze wskazaniem urządzeń służących do wytwarzania energii elektrycznej oraz urządzeń służących do wyprowadzenia mocy wchodzących w skład tych instalacji przyłączonych w miejscu przyłączenia, z oznaczeniem lokalizacji urządzeń pomiarowo-rozliczeniowych oraz miejsca przyłączenia tych instalacji do sieci elektroenergetycznej, naniesionych na mapę poglądową uwzględniającą numery ewidencyjne działek i obrębów. ***Przyłączenie kolejnej instalacji odnawialnego źródła energii zgodnie z art. 7 ust. 1f ustawy - Prawo energetyczne, jest możliwe po uprzednim przyłączeniu instalacji odnawialnego źródła energii do sieci, dla***	**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga poza zakresem przedmiotowym projektu.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				której wytwórca uzyskał zaświadczenie, o którym mowa w ust. 8.	
411.	ENERGA-OPERATOR S.A.	Art. 6 pkt 6 projektu ustawy (art. 39 ustępu 1 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Uwaga redakcyjna. Powinna być zmieniona numeracja punktów w ustępie. Zamiast liter powinny być cyfry, zgodnie z §56 ust. 1 Rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie „Zasad techniki prawodawczej" (Dz.U. z 2016 r. poz. 283) Obecne brzmienie: „6) w art. 39 ust. 1 otrzymuje brzmienie: „1. Pomoc inwestycyjna przeznaczona na realizację inwestycji w zakresie: a)danej instalacji odnawialnego źródła energii, o której mowa w art. 72, b)instalacji odnawialnego źródła energii odrębnej od instalacji, o której mowa w lit. a, w której jest lub będzie wytwarzany biogaz służący do wytworzenia energii elektrycznej w instalacji, o której mowa w lit. a, wykorzystywany na potrzeby tej instalacji - pomniejsza cenę wynikającą z oferty, o której mowa w art. 79 ust. 3, złożonej przez wytwórcę, którego oferta wygrała aukcję.";"	„6) w art. 39 ust. 1 otrzymuje brzmienie: „1. Pomoc inwestycyjna przeznaczona na realizację inwestycji w zakresie: 1)danej instalacji odnawialnego źródła energii, o której mowa w art. 72, 2)instalacji odnawialnego źródła energii odrębnej od instalacji, o której mowa w pkt 1, w której jest lub będzie wytwarzany biogaz służący do wytworzenia energii elektrycznej w instalacji, o której mowa w pkt 1, wykorzystywany na potrzeby tej instalacji - pomniejsza cenę wynikającą z oferty, o której mowa w art. 79 ust. 3, złożonej przez wytwórcę, którego oferta wygrała aukcję.";"	**Uwaga uwzględniona**
412.	ORLEN S.A.	Art. 6 pkt 9 projektu ustawy (nowy art. 60aa ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Proponujemy po słowach „spalarnią odpadów" dodać słowa: „**lub współspalarnią odpadów"**. Zapis, w obecnie zaproponowany brzmieniu, uniemożliwiłby zaklasyfikowanie energii z ulegającej biodegradacji części odpadów jako energii z OZE w instalacji odnawialnego źródła energii – w instalacji termicznego przekształcania odpadów (a nie będących DISWem) – czyli np. spalających RDF z węglem (lub innymi paliwami). Zaproponowane rozwiązanie będzie powodowało problemy interpretacyjne dla jednostek, które obecnie eksploatują takie jednostki i	Pkt 2) nowododawanego art. 60aa otrzymuje brzmienie: 2) przepisów o odpadach – w przypadku jej wytworzenia w instalacji termicznego przekształcania odpadów będącej spalarnią odpadów **lub współspalarnią odpadów**.”;	**Uwaga uwzględniona**

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			jednocześnie kwalifikują energię z ulegających biodegradacji części odpadów jako OZE.		
413.	Polskie Towarzystwo Elektrociepłowni Zawodowych	Art. 6 pkt 9 projektu ustawy (art. 60aa ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Proponujemy po słowach „spalarnią odpadów" dodać słowa: „**lub współspalarnią odpadów".** Zapis, w obecnie zaproponowany brzmieniu, uniemożliwiłby zaklasyfikowanie energii z ulegającej biodegradacji części odpadów jako energii z OZE w instalacji odnawialnego źródła energii – w instalacji termicznego przekształcania odpadów (a nie będących DISWem) – czyli np. spalających RDF z węglem (lub innymi paliwami). Zaproponowane rozwiązanie będzie powodowało problemy interpretacyjne dla jednostek, które obecnie eksploatują takie jednostki i jednocześnie kwalifikują energię z ulegających biodegradacji części odpadów jako OZE.	Pkt 2) nowododawanego art. 60aa otrzymuje brzmienie: 2) przepisów o odpadach – w przypadku jej wytworzenia w instalacji termicznego przekształcania odpadów będącej spalarnią odpadów **lub współspalarnią odpadów**.”;	**Uwaga uwzględniona**
414.	Towarzystwo Rozwoju Małych Elektrowni Wodnych	Art. 6. pkt 13 projektu ustawy (art. 70b ustawy o odnawialnych źródłach energii)	W uOZE proponujemy wskazać dodatkowe załączniki, jakie wytwórca powinien dołączyć do deklaracji o zamiarze korzystania z systemu FIT/FIP w przypadku instalacji planowanej do uruchomienia, która powstanie w wyniku demontażu lub rozbiórki istniejącej instalacji odnawialnego źródła energii oraz montażu lub budowy nowej instalacji odnawialnego źródła energii. Proponujemy, aby załącznikami tymi były: protokół demontażu lub rozbiórki istniejącej uprzednio instalacji odnawialnego źródła energii oraz zaświadczenie o wykreśleniu istniejącej uprzednio instalacji z rejestru małych instalacji OZE lub kopię informacji o zakończeniu wytwarzania w mikroinstalacji przekazanej operatorowi systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego. Wprowadzenie przepisu wskazującego na dodatkowe załączniki wymagane w sytuacji budowy nowych instalacji w miejscu poprzednio istniejących pozwoliłoby usankcjonować utrwaloną praktykę realizacji takich inwestycji	W ustawie z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii w art. 70b w ust. 4 dodać pkt 1a w brzmieniu: **„1a) w przypadku instalacji planowanej do uruchomienia, która powstanie w wyniku demontażu lub rozbiórki istniejącej instalacji odnawialnego źródła energii oraz montażu lub budowy nowej instalacji odnawialnego źródła energii, o których mowa w art. 2 pkt 13 lit. a lub b:** **a) protokół demontażu lub rozbiórki istniejącej uprzednio instalacji odnawialnego źródła energii, oraz** **b) zaświadczenie o wykreśleniu istniejącej uprzednio instalacji z rejestru, o którym mowa w art. 8 lub**	**Uwaga kierunkowo uwzględniona** Projektodawca dopuszcza, by instalacja powstała w wyniku demontażu lub rozbiórki istniejącej instalacji OZE a następnie montażu lub budowy nowej instalacji odnawialnego źródła energii. Przepisy ustawy zostaną odpowiednio zmienione a uzasadnienie i OSR uzupełnione.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			i oddzieliłoby ten tryb od trybu modernizacji, która polegałaby na unowocześnianiu istniejącej instalacji.	**kopię informacji o zakończeniu wytwarzania w mikroinstalacji przekazanej operatorowi systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego zgodnie z art. 5 ust. 2 pkt 2."**	
415.	Towarzystwo Rozwoju Małych Elektrowni Wodnych	Art. 6. pkt 13 projektu ustawy art. 70b o odnawialnych źródłach energii)	W uOZE proponujemy wprowadzenie przepisu, zgodnie z którym wytwórca, który uzyskał zaświadczenie o możliwości korzystania z systemu FIT/FIP dla instalacji, która powstała w wyniku demontażu lub rozbiórki istniejącej instalacji odnawialnego źródła energii oraz montażu lub budowy nowej instalacji odnawialnego źródła energii, po zrealizowaniu inwestycji miałby obowiązek przekazania Prezesowi URE poświadczonego przez akredytowaną jednostkę protokołu potwierdzającego, że urządzenia zamontowane w czasie budowy są nowe (tj. zostały wyprodukowane w wymaganym okresie czasu) i nie były wcześniej amortyzowane. Wprowadzenie ww. przepisu w sytuacji budowy nowych instalacji w miejscu poprzednio istniejących pozwoliłoby usankcjonować utrwaloną praktykę realizacji takich inwestycji i oddzieliłoby ten tryb od trybu modernizacji, która polegałaby na unowocześnianiu istniejącej instalacji. Ułatwiłoby to również Urzędowi Regulacji Energetyki weryfikację oświadczeń składanych przez inwestorów realizujących tego typu przedsięwzięcia.	W ustawie z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii w art. 70b po ust. 11, a przed ust. 11a dodać ust. 11aa w brzmieniu: **„11aa. Wytwórca energii elektrycznej w instalacji odnawialnego źródła energii, o której mowa w ust. 4 pkt 1a, który uzyskał zaświadczenie, o którym mowa w ust. 8, przekazuje Prezesowi URE protokół montażu lub budowy nowej instalacji odnawialnego źródła energii, spełniającej wymagania, o których mowa w ust. 4 pkt 1c, potwierdzony przez jednostkę posiadającą akredytację Polskiego Centrum Akredytacji w terminie 60 dni od zakończenia montażu lub budowy tej instalacji."**	**Uwaga kierunkowo uwzględniona** Projektodawca dopuszcza, by instalacja powstała w wyniku demontażu lub rozbiórki istniejącej instalacji OZE a następnie montażu lub budowy nowej instalacji odnawialnego źródła energii. Przepisy ustawy zostaną odpowiednio zmienione a uzasadnienie i OSR uzupełnione.
416.					
417.	Towarzystwo Rozwoju Małych Elektrowni Wodnych	Art. 6. pkt 13 projektu (art. 70b ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Proponuje się usunięcie restrykcyjnego przepisu, który mówi o tym, że w przypadku modernizacji instalacji OZE, gdy z opinii jednostki posiadającej akredytację PCA, wynika, że udział poniesionych i udokumentowanych	W ustawie z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii w art. 70b usunąć ust. 11c: **"~~11c. W przypadku gdy z opinii, o której mowa w ust. 11b pkt 3,~~**	**Uwaga kierunkowo uwzględniona** Projektodawca dostrzega znaczącą restrykcyjność tego przepisu i dostrzega sytuacje, gdzie z opinii

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			nakładów inwestycyjnych modernizacji w kosztach kwalifikowanych wybudowania nowej referencyjnej instalacji OZE, jest inny niż wskazany w oświadczeniu i jego uwzględnienie powodowałoby zmianę okresu wsparcia prawo do pokrycia ujemnego salda nie przysługuje. Jest to niezrozumiały przepis, gdyż w innych przypadkach, jeśli z opinii jednostki wynika inny niż założony przez wytwórcę udział kosztów powodujący np. zmianę przysługującej wytwórcy ceny, wytwórca może zaktualizować oświadczenie. Niezrozumiałe jest, dlaczego takiej aktualizacji nie może dokonać, gdy wysokość poniesionych kosztów wpływałaby na okres wsparcia.	~~wynika, że udział poniesionych i udokumentowanych nakładów inwestycyjnych modernizacji w kosztach kwalifikowanych wybudowania nowej referencyjnej instalacji odnawialnego źródła energii, o którym mowa w art. 74 ust. 2d, jest inny niż wskazany w oświadczeniu, o którym mowa w ust. 4 pkt 3, i jego uwzględnienie powodowałoby zmianę okresu wsparcia, o którym mowa w art. 70f ust. 4, prawo do pokrycia ujemnego salda, o którym mowa w art. 93 ust. 1 pkt 4 i ust. 2 pkt 3, nie przysługuje".~~	jednostki będzie wynikał znacząco inny niż założony przez wytwórcę udział kosztów. Jednakże, nie jest możliwa pełna liberalizacja tego przepisu ze względu na konieczność monitorowania przyznanej pomocy publicznej oraz kalkulację opłaty OZE przez Prezesa URE. W związku z czym przepisy zostaną złagodzone i zbliżone do norm obowiązujących w innych systemach wsparcia.
418.	Polska Organizacja Biometanu	Art. 6, nowy pkt 13a (art. 70e ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Cena referencyjna wyliczana przede wszystkim na podstawie LCOE określa koszty budowy i eksploatacji instalacji biogazowych. Pomniejszenie poziomu wsparcia dla instalacji w systemie FIT i FIP powoduje zwiększone ryzyko braku rentowności instalacji, które mają otrzymywać rekompensatę na poziomie niższym niż LCOE. Cena w systemach FiT i FiP powinna odzwierciedlać koszty i wynosić 100% ceny referencyjnej bez jej obniżania dla poszczególnych typów instalacji.	*Art. 70e. 1. Stała cena zakupu wynosi odpowiednio:* *1) 95% ceny referencyjnej, o której mowa w art. 77 ust. 3 pkt 1, obowiązującej na dzień złożenia deklaracji, o której mowa w art. 70b ust. 1 – dla poszczególnych rodzajów instalacji odnawialnych źródeł energii, o których mowa w art. 70a ust. 1,* *2) 90% **100%** ceny referencyjnej, o której mowa w art. 77 ust. 3 pkt 1, obowiązującej na dzień złożenia deklaracji, o której mowa w art. 70b ust. 1 – dla poszczególnych rodzajów instalacji odnawialnych źródeł energii, o których mowa w art. 70a ust. **1 i** 2 – przy czym obliczana jest zgodnie z art. 39a ust. 5, z uwzględnieniem art. 39a ust. 7.*	**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga poza zakresem przedmiotowym projektu. Jednocześnie należy wskazać, że system aukcyjny umożliwia osiągnięcie cen wyższych niż redukowane wskaźnikiem w art. 70e, dlatego wg projektodawcy nie ma potrzeby zmian systemu FIT/FIP, które upodabniałyby go do już istniejących mechanizmów wsparcia.
419.	Polska Izba Gospodarcza Energetyki	Art. 6, nowy pkt 13a projektu ustawy (art. 70e	Cena referencyjna wyliczana przede wszystkim na podstawie LCOE określa koszty budowy i eksploatacji instalacji biogazowych.	*Art. 70e. 1. Stała cena zakupu wynosi ~~odpowiednio:~~* *~~1) 95% ceny referencyjnej, o której~~*	**Uwaga nieuwzględniona**

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
	Odnawialnej i Rozproszonej (PIGEOR)	ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Pomniejszenie poziomu wsparcia dla instalacji w systemie FIT i FIP powoduje zwiększone ryzyko braku rentowności instalacji, które mają otrzymywać rekompensatę na poziomie niższym niż LCOE. Cena w systemach FiT i FiP powinna odzwierciedlać koszty i wynosić 100% ceny referencyjnej bez jej obniżania dla poszczególnych typów instalacji.	*~~mowaw art. 77 ust. 3 pkt 1, obowiązującej na dzień złożenia deklaracji, o której mowa wart. 70b ust. 1 – dla poszczególnych rodzajów instalacji odnawialnych źródeł energii, o których mowa w art. 70a ust. 1~~*, *~~2) 90%~~* ***100%*** *ceny referencyjnej, o której mowa w art. 77 ust. 3 pkt 1, obowiązującej na dzień złożenia deklaracji, o której mowa wart. 70b ust. 1 – dla poszczególnych rodzajów instalacji odnawialnych źródeł energii, o których mowa w art. 70a ust.* ***1 i*** *2* *– przy czym obliczana jest zgodnie z art. 39a ust. 5, z uwzględnieniem art. 39a ust. 7.*	Wykracza poza inicjatywę ustawodawczą. Jednocześnie należy wskazać, że system aukcyjny umożliwia osiągnięcie cen wyższych niż redukowane wskaźnikiem w art. 70e, dlatego wg projektodawcy nie ma potrzeby zmian systemu FIT/FIP, które upodabniałyby go do już istniejących mechanizmów wsparcia.
420.	Izba Gospodarcza Gazownictwa (IGG)	Art. 6, nowy pkt 13a projektu ustawy (art. 70e ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Cena referencyjna wyliczana przede wszystkim na podstawie LCOE określa koszty budowy i eksploatacji instalacji biogazowych. Pomniejszenie poziomu wsparcia dla instalacji w systemie FIT i FIP powoduje zwiększone ryzyko braku rentowności instalacji, które mają otrzymywać rekompensatę na poziomie niższym niż LCOE. Cena w systemach FiT i FiP powinna odzwierciedlać koszty i wynosić 100% ceny referencyjnej bez jej obniżania dla poszczególnych typów instalacji.	*Art. 70e. 1. Stała cena zakupu wynosi ~~odpowiednio:~~* *~~1) 95% ceny referencyjnej, o której mowa w art. 77 ust. 3 pkt 1, obowiązującej na dzień złożenia deklaracji, o której mowa w art. 70b ust. 1 – dla poszczególnych rodzajów instalacji odnawialnych źródeł energii, o których mowa w art. 70a ust. 1~~*, *~~2) 90%~~* ***100%*** *ceny referencyjnej, o której mowa w art. 77 ust. 3 pkt 1, obowiązującej na dzień złożenia deklaracji, o której mowa w art. 70b ust. 1 – dla poszczególnych rodzajów instalacji odnawialnych źródeł energii, o których mowa w art. 70a ust.* ***1 i*** *2 – przy czym obliczana jest zgodnie z art. 39a ust. 5, z uwzględnieniem art. 39a ust. 7.*	**Uwaga nieuwzględniona** Wykracza poza inicjatywę ustawodawczą. Jednocześnie należy wskazać, że system aukcyjny umożliwia osiągnięcie cen wyższych niż redukowane wskaźnikiem w art. 70e, dlatego wg projektodawcy nie ma potrzeby zmian systemu FIT/FIP, które upodabniałyby go do już istniejących mechanizmów wsparcia.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
421.	Polskie Towarzystwo Elektrociepłowni Zawodowych	Art. 6 pkt 14 projektu ustawy (art. 74 ust. 2 pkt 4 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Dostrzegając wagę zniesienia obowiązku przyrostu mocy dla hydroelektrowni, proponujemy jego zniesienie w odniesieniu do pozostałych działań mających na celu modernizacje instalacji OZE. Jak czytamy w uzasadnieniu „Modernizacja instalacji to w rzeczywistości nowa moc OZE, która przy braku modernizacji zostałaby wyłączona z KSE. Warunek zwiększenia mocy lub ilości wytwarzanej energii jest więc niekonieczny z punktu widzenia osiągnięcia celów w zakresie wytwarzania energii z OZE, a co najważniejsze z pewnością uniemożliwiłby realizację wielu modernizacji…". Ponadto propozycja uchylenia wymogu przyrostu łącznej mocy zainstalowanej elektrycznej lub wzrostu ilości wytwarzanej energii elektrycznej z OZE, w wyniku dokonanej modernizacji jest motywowana tym, że modernizacja instalacji może polegać między innymi na wymianie urządzeń nie tylko wytwarzających energię ale np. instalacji środowiskowych czy urządzeń służących do wytwarzania pary, polepszających sprawność spalania paliwa, co nie zawsze będzie się przekładać na wzrost mocy instalacji lub wzrost ilości wytwarzanej energii elektrycznej. Z powyższych względów celowe jest stworzenie warunków dla przeprowadzenia opisanego powyżej zakresu modernizacji instalacji.	W art. 74 w ust. 2 uchyla się pkt 4.	**Uwaga kierunkowo uwzględniona** Modernizacja jest systemem wsparcia, które ma zachęcać do rozwoju OZE. Z tego powodu warunek zwiększenia mocy lub ilości wytwarzanej energii jest więc niezbędny dla osiągnięcia celów w zakresie wytwarzania energii z OZE. Należy nadto zauważyć, że wymóg przyrostu mocy jest skierowany do dużych instalacji należących do profesjonalnych podmiotów, a decyzja o przystąpieniu do modernizacji jest dobrowolna. Projektodawca zwraca również uwagę, że do aukcji OZE mogą przystąpić podmioty profesjonalne, a aukcyjny system wsparcia powinien służyć stabilności Krajowego Systemu Elekroenergetycznego.
422.	Izba Gospodarcza Gazownictwa (IGG)	Art. 6 pkt 14 projektu ustawy (art. 74 ust. 2 pkt 4 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Dostrzegając wagę zniesienia obowiązku przyrostu mocy dla hydroelektrowni, proponujemy jego zniesienie w odniesieniu do pozostałych działań mających na celu modernizacje instalacji OZE. Jak czytamy w uzasadnieniu „Modernizacja instalacji to w rzeczywistości nowa moc OZE, która przy braku modernizacji zostałaby wyłączona z KSE. Warunek zwiększenia mocy lub ilości wytwarzanej energii jest więc niekonieczny z punktu widzenia osiągnięcia celów w zakresie wytwarzania energii z OZE, a	W art. 74 w ust. 2 uchyla się pkt 4.	**Uwaga kierunkowo uwzględniona** Modernizacja jest systemem wsparcia, które ma zachęcać do rozwoju OZE. Z tego powodu warunek zwiększenia mocy lub ilości wytwarzanej energii jest więc niezbędny dla osiągnięcia celów w zakresie wytwarzania energii z OZE. Należy nadto zauważyć, że wymóg przyrostu mocy jest skierowany do dużych

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			co najważniejsze z pewnością uniemożliwiłby realizację wielu modernizacji…". Ponadto propozycja uchylenia wymogu przyrostu łącznej mocy zainstalowanej elektrycznej lub wzrostu ilości wytwarzanej energii elektrycznej z OZE, w wyniku dokonanej modernizacji jest motywowana tym, że modernizacja instalacji może polegać między innymi na wymianie urządzeń nie tylko wytwarzających energię ale np. instalacji środowiskowych czy urządzeń służących do wytwarzania pary, polepszających sprawność spalania paliwa, co nie zawsze będzie się przekładać na wzrost mocy instalacji lub wzrost ilości wytwarzanej energii elektrycznej. Z powyższych względów celowe jest stworzenie warunków dla przeprowadzenia opisanego powyżej zakresu modernizacji instalacji.		instalacji należących do profesjonalnych podmiotów, a decyzja o przystąpieniu do modernizacji jest dobrowolna. Projektodawca zwraca również uwagę, że do aukcji OZE mogą przystąpić podmioty profesjonalne, a aukcyjny system wsparcia powinien służyć stabilności Krajowego Systemu Elekroenergetycznego.
423.	ORLEN S.A.	Art. 6 pkt 14 projektu ustawy (art. 74 ust. 2 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Dostrzegając wagę zniesienia obowiązku przyrostu mocy dla hydroelektrowni, proponujemy jego zniesienie w odniesieniu do pozostałych działań mających na celu modernizacje instalacji OZE. Jak czytamy w uzasadnieniu „Modernizacja instalacji to w rzeczywistości nowa moc OZE, która przy braku modernizacji zostałaby wyłączona z KSE. Warunek zwiększenia mocy lub ilości wytwarzanej energii jest więc niekonieczny z punktu widzenia osiągnięcia celów w zakresie wytwarzania energii z OZE, a co najważniejsze z pewnością uniemożliwiłby realizację wielu modernizacji…". Ponadto propozycja uchylenia wymogu przyrostu łącznej mocy zainstalowanej elektrycznej lub wzrostu ilości wytwarzanej energii elektrycznej z OZE, w wyniku dokonanej modernizacji jest motywowana tym, że modernizacja instalacji może polegać między innymi na wymianie urządzeń nie tylko wytwarzających energię ale np. instalacji środowiskowych czy urządzeń służących do wytwarzania pary, polepszających	W art. 74 w ust. 2 uchyla się pkt 4.	**Uwaga kierunkowo uwzględniona** Modernizacja jest systemem wsparcia, które ma zachęcać do rozwoju OZE. Z tego powodu warunek zwiększenia mocy lub ilości wytwarzanej energii jest więc niezbędny dla osiągnięcia celów w zakresie wytwarzania energii z OZE. Należy nadto zauważyć, że wymóg przyrostu mocy jest skierowany do dużych instalacji należących do profesjonalnych podmiotów, a decyzja o przystąpieniu do modernizacji jest dobrowolna. Projektodawca zwraca również uwagę, że do aukcji OZE mogą przystąpić podmioty profesjonalne, a aukcyjny system wsparcia powinien służyć stabilności Krajowego Systemu Elekroenergetycznego.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			sprawność spalania paliwa, co nie zawsze będzie się przekładać na wzrost mocy instalacji lub wzrost ilości wytwarzanej energii elektrycznej. Z powyższych względów celowe jest stworzenie warunków dla przeprowadzenia opisanego powyżej zakresu modernizacji instalacji.		
424.	Izba Energetyki Przemysłowej i Odbiorców Energii	Art. 6 pkt 14 projektu ustawy (art. 74 ust. 2 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Dostrzegając wagę zniesienia obowiązku przyrostu mocy dla hydroelektrowni, proponujemy jego zniesienie w odniesieniu do pozostałych działań mających na celu modernizacje instalacji OZE. Jak czytamy w uzasadnieniu „Modernizacja instalacji to w rzeczywistości nowa moc OZE, która przy braku modernizacji zostałaby wyłączona z KSE. Warunek zwiększenia mocy lub ilości wytwarzanej energii jest więc niekonieczny z punktu widzenia osiągnięcia celów w zakresie wytwarzania energii z OZE, a co najważniejsze z pewnością uniemożliwiłby realizację wielu modernizacji…". Ponadto, propozycja uchylenia wymogu przyrostu łącznej mocy zainstalowanej elektrycznej lub wzrostu ilości wytwarzanej energii elektrycznej z OZE, w wyniku dokonanej modernizacji jest motywowana tym, że modernizacja instalacji może polegać między innymi na wymianie urządzeń nie tylko wytwarzających energię ale np. instalacji środowiskowych czy urządzeń służących do wytwarzania pary, polepszających sprawność spalania paliwa, co nie zawsze będzie się przekładać na wzrost mocy instalacji lub wzrost ilości wytwarzanej energii elektrycznej. Z powyższych względów celowe jest stworzenie warunków dla przeprowadzenia opisanego powyżej zakresu modernizacji instalacji.	W art. 74 w ust. 2 uchyla się pkt 4.	**Uwaga kierunkowo uwzględniona** Modernizacja jest systemem wsparcia, które ma zachęcać do rozwoju OZE. Z tego powodu warunek zwiększenia mocy lub ilości wytwarzanej energii jest więc niezbędny dla osiągnięcia celów w zakresie wytwarzania energii z OZE. Należy nadto zauważyć, że wymóg przyrostu mocy jest skierowany do dużych instalacji należących do profesjonalnych podmiotów, a decyzja o przystąpieniu do modernizacji jest dobrowolna. Projektodawca zwraca również uwagę, że do aukcji OZE mogą przystąpić podmioty profesjonalne, a aukcyjny system wsparcia powinien służyć stabilności Krajowego Systemu Elekroenergetycznego.
425.	Polski Komitet Energii Elektrycznej	Art. 6 pkt 14) projektu ustawy (art. 74 ust. 2 pkt 4 ustawy o	Dostrzegając wagę zniesienia obowiązku przyrostu mocy dla hydroelektrowni, proponujemy jego zniesienie w odniesieniu do pozostałych działań mających na celu modernizacje	W art. 74 w ust. 2 uchyla się pkt 4.	**Uwaga kierunkowo uwzględniona** Modernizacja jest systemem wsparcia, które ma zachęcać do rozwoju

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
		odnawialnych źródłach energii)	instalacji OZE. Jak czytamy w uzasadnieniu „Modernizacja instalacji to w rzeczywistości nowa moc OZE, która przy braku modernizacji zostałaby wyłączona z KSE. Warunek zwiększenia mocy lub ilości wytwarzanej energii jest więc niekonieczny z punktu widzenia osiągnięcia celów w zakresie wytwarzania energii z OZE, a co najważniejsze z pewnością uniemożliwiłby realizację wielu modernizacji…". Ponadto propozycja uchylenia wymogu przyrostu łącznej mocy zainstalowanej elektrycznej lub wzrostu ilości wytwarzanej energii elektrycznej z OZE, w wyniku dokonanej modernizacji jest motywowana tym, że modernizacja instalacji może polegać między innymi na wymianie urządzeń nie tylko wytwarzających energię ale np. instalacji środowiskowych czy urządzeń służących do wytwarzania pary, polepszających sprawność spalania paliwa, co nie zawsze będzie się przekładać na wzrost mocy instalacji lub wzrost ilości wytwarzanej energii elektrycznej. Z powyższych względów celowe jest stworzenie warunków dla przeprowadzenia opisanego powyżej zakresu modernizacji instalacji.		OZE. Z tego powodu warunek zwiększenia mocy lub ilości wytwarzanej energii jest więc niezbędny dla osiągnięcia celów w zakresie wytwarzania energii z OZE. Należy nadto zauważyć, że wymóg przyrostu mocy jest skierowany do dużych instalacji należących do profesjonalnych podmiotów, a decyzja o przystąpieniu do modernizacji jest dobrowolna. Projektodawca zwraca również uwagę, że do aukcji OZE mogą przystąpić podmioty profesjonalne, a aukcyjny system wsparcia powinien służyć stabilności Krajowego Systemu Elekroenergetycznego.
426.	Towarzystwo Rozwoju Małych Elektrowni Wodnych	Art. 6. pkt 14 lit b projektu (art. 74 ustawy odnawialnych źródłach energii)	Proponujemy zmodyfikowanie współczynnika obliczania ceny dla zmodernizowanych instalacji w przypadku udziału kosztów inwestycyjnych modernizacji większych niż 50% na współczynnik, który odpowiada wyliczeniom opracowywanym przez sektor energetyki wodnej w trakcie przygotowywania propozycji przepisów o modernizacji.	W ustawie z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii w art. 74 w ust. 2d we wzorze wyrażenie „100%" zastąpić wyrażeniem **„120%".**	**Uwaga uwzględniona kierunkowo** Projektodawca zwiększył wartość współczynnika do wielkości „115%"
427.	Polska Izba Gospodarcza Energetyki Odnawialnej i	Art. 6 pkt 15 projektu ustawy (art. 75 ust. 5b (nowy), art. 79 ust. 3 pkt 7, art. 83 ust. 1 pkt 5	Proponowana zmiana związana jest z obecną sytuacją w zakresie dostępności warunków przyłączenia instalacji OZE do systemów elektroenergetycznych, w szczególności wzrostu ilości odmów wydawania warunków	Art. 6. W ustawie z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (Dz. U. z 2024 r. poz. 1361) wprowadza się następujące	**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga poza zakresem przedmiotowym projektu.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
	Rozproszonej(PIGEOR0	(nowy) ustawy o odnawialnych źródłach energii)	o przyłączenie do istniejących systemów. OSP wydał w szeregu lokalizacji warunki przyłączenia nowych lub rozbudowywanych systemów dystrybucyjnych wraz z określeniem mocy instalacji OZE lub magazynów energii, która może zostać wyprowadzona do KSE z takiego nowego lub rozbudowywanego systemu dystrybucyjnego. Tym niemniej, proces budowy nowej sieci dystrybucyjnej wymaga czasu i dopiero po jej przyłączeniu do sieci istniejącej i wyznaczeniu operatora systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego możliwe jest wydania warunków przyłączenia dla wytwórców, którzy zamierzają wybudować i przyłączyć nowe instalacje OZE to takiego nowego lub rozbudowywanego systemu dystrybucyjnego. Odwleka to w czasie możliwość wypełnienia warunków dla dopuszczenia do aukcji sformułowanych w taki sposób, jak obecnie w art. 57 ust. 5 pkt 1 ustawy o odnawialnych źródłach energii, a w efekcie opóźnia podejmowanie decyzji inwestycyjnej o budowie danej instalacji OZE. Zważywszy na prawnie wiążący cel osiągania neutralności klimatycznej stosownie do art. 1 i art. 2 ust. 2 Europejskiego prawa o klimacie (Rozporządzenie UE 2021/1119 z 30 czerwca 2021 r., Dz. U. UE L 243 z 9 lipca 2021 r.) oraz nacisk na przyspieszenie wymaganego wdrażania energii ze źródeł odnawialnych zgodnie ze znowelizowaną Dyrektywą Rynkową (UE) 2019/944, wymagane jest dostosowanie procedur dopuszczenia do aukcji inwestorów, którzy oczekują na przyłączenie do nowych systemów dystrybucyjnych lub do nowych części takich systemów.	zmiany: […] 15) w art. 75 po ust. 5a dodaje się ust. 5b w brzmieniu: „5b. Wymogu dołączenia warunków przyłączenia lub umowy o przyłączenie do sieci przesyłowych lub dystrybucyjnych instalacji odnawialnego źródła energii, o którym mowa w ust. 5 pkt 1, nie stosuje się o ile w jego miejsce wytwórca dołączy do wniosku o wydanie zaświadczenia o dopuszczeniu do aukcji oświadczenie podmiotu, który uzyskał warunki przyłączenia do systemu dystrybucyjnego lub przesyłowego dla nowego lub rozbudowywanego systemu dystrybucyjnego, że warunki te zapewniają możliwość przyłączenia do takiego systemu Dystrybucyjnego instalacji odnawialnego źródła energii objętej wnioskiem wytwórcy po uprzednim przyłączeniu tego systemu dystrybucyjnego do istniejącej sieci elektroenergetycznej. Oświadczenie to zawiera oznaczenie operatora systemu elektroenergetycznego, do którego sieci będzie przyłączany nowy lub rozbudowywany system dystrybucyjny,oznaczenie wydanych warunków przyłączenia oraz informację o maksymalnej mocy-przyłączeniowej przeznaczonej na potrzeby wytwórcy i planowanym miejscu przyłączenia instalacji odnawialnego źródła energii do tego systemu dystrybucyjnego.”	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			Proponowana zmiana polega na odpowiedniej modyfikacji wymogu formalnego dla uzyskania dopuszczenia do aukcji, który spełniany będzie przy udziale podmiotu realizującego inwestycję polegającą na budowie nowego lub rozbudowie systemu dystrybucyjnego na obszarze, na którym nie była dotąd prowadzona działalność w zakresie dystrybucji energii elektrycznej. Uzupełnienie projektu UD89 obejmuje również dodatkowy obowiązek informacyjny względem Prezesa URE – powiadomienia o zawarciu właściwej umowy o przyłączenie przez wytwórcę – w celu zapewnienia monitorowania procesu przygotowania instalacji OZE, która uzyska wsparcie w aukcji, do sprzedaży energii elektrycznej w tym systemie wsparcia. Zmiana ograniczona jest do modyfikacji wymogów formalnych, stosownie do odmiennej sytuacji wytwórcy ubiegającego się o dopuszczenie do aukcji, od wytwórców, którzy uzyskali warunki przyłączenia do systemów istniejących. Wytwórca nadal miałby podlegać tym samym ograniczeniom co jego konkurenci, w szczególności co do ustawowego terminu, przed upływem którego instalacja OZE powinna rozpocząć sprzedaż energii elektrycznej w ramach aukcji. Pozwala to na utrzymania tożsamych warunków konkurencji pomiędzy projektami uczestniczącymi w aukcji, przy dostosowaniu wymogów formalnych do odmiennego przebiegu procesu inwestycyjnego.	16) w art. 79 w ust. 3: […] b)pkt 7 otrzymuje brzmienie: „7) miejsce przyłączenia instalacji odnawialnego źródła energii do sieci dystrybucyjnej lub sieci przesyłowej, określone w warunkach przyłączenia albo w umowie o przyłączenie lub planowane miejsce przyłączenia instalacji odnawialnego źródła energii do sieci dystrybucyjnej lub sieci przesyłowej wskazane w oświadczeniu, o którym mowa w art.75 ust. 5b;” […] 17) w art. 83 w ust. 1 w pkt 4 lit. c kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 5 w brzmieniu: „5) W przypadku wytwórcy, który uzyskał dopuszczenie do aukcji na podstawie oświadczenia, o którym mowa w art. 75 ust. 5b, informację o zawarciu umowy przyłączeniowej, w terminie 14 dni od jej zawarcia.”	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
428.	ENERGA-OPERATOR S.A.	Art. 6 pkt 16 lit. b projektu ustawy (art. 79 ust.3 pkt 9 ustawy odnawialnych źródłach energii)	Uwaga redakcyjna – brak średnika na końcu dodawanego pkt 1a Obecne brzmienie: „b)w pkt 9 w treści oświadczenia po pkt 1 dodaje się pkt 1a w brzmieniu: „1a)dochowany zostanie wymóg udziału biomasy pochodzenia rolniczego w łącznej masie biomasy określony w art. 60a ust. 2 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii albo przepisach wydanych na podstawie art. 60a ust. 3 tej ustawy obowiązujących na dzień składania oświadczenia – w przypadku instalacji odnawialnego źródła energii, o której mowa w art. 60a ust. 2 tej ustawy”;”	„b)w pkt 9 w treści oświadczenia po pkt 1 dodaje się pkt 1a w brzmieniu: „1a) dochowany zostanie wymóg udziału biomasy pochodzenia rolniczego w łącznej masie biomasy określony w art. 60a ust. 2 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii albo przepisach wydanych na podstawie art. 60a ust. 3 tej ustawy obowiązujących na dzień składania oświadczenia – w przypadku instalacji odnawialnego źródła energii, o której mowa w art. 60a ust. 2 tej ustawy;”;”	**Uwaga uwzględniona** Średnik zostanie dodany.
429.	Polskie Sieci Elektroenergetyczne S.A.	Art. 6 pkt. 17 projektu ustawy (art. 83 ust. 2a pkt 3 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Proponuje się wykreślenie przepisu i tym samym wykluczenie zaliczania energii wytwarzanej w godzinach cen ujemnych do zobowiązania wolumenowego wytwórców OZE, aby nie tworzyć jakichkolwiek zachęt do wytwarzania w godzinach cen ujemnych. Są one niepożądane z punktu widzenia zachowania bezpieczeństwa pracy systemu elektroenergetycznego. Powinny funkcjonować bodźce zachęcające do zaprzestania wytwarzania w czasie nadpodaży energii elektrycznej. Zjawisko to zauważa od dłuższego czasu prawodawca unijny. Jak PSE wskazały w uwadze do UD41, zasada wykluczenia wsparcia przy cenach ujemnych obowiązuje na gruncie przepisów o pomocy państwa zwolnionej z obowiązku notyfikacji (rozporządzenie GBER), wytycznych ws. pomocy państwa podlegającej notyfikacji (CEEAG) oraz wynika z przepisów o modelu rynku (art. 19d rozporządzenia 2019/943).	Odstąpienie od wprowadzania przepisu	**Uwaga nieuwzględniona** Zdaniem projektodawcy zaproponowane rozwiązanie nie tyle jest zachętą do produkcji energii w okresach cen ujemnych, co stanowi racjonalny sposób uregulowania sytuacji wytwórców w takich momentach.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			Projektodawca UD41 w wersji skierowanej na SKRM wskazał, że uwagę uwzględniono: art. 1 pkt 41 projektu zmienia bowiem art. 92 ustawy o OZE w taki sposób, że pojawienie się cen ujemnych - a nie jak obecnie ich występowanie przez min. 6 kolejnych godzin - powoduje pomniejszenie ilości energii kwalifikującej się do pokrycia ujemnego salda. Dla przepisu nie zaproponowano dłuższego vacatio legis, lecz przepis przejściowy art. 33 - który miałby skutek w postaci objęcia powyższą zmianą tylko nowych wytwórców, przez co korzystny i pożądany wpływ zmiany na pracę systemu elektroenergetycznego będzie ograniczony. W uzasadnieniu UD89 wskazano (podkreślenia własne): *Należy podkreślić, że wskazane rozwiązania w obszarze cen ujemnych w systemie aukcyjnym są ściśle związane z tożsamymi zmianami w systemach wsparcia FIT/FIP oraz w systemie aukcyjnym zawartych w projekcie UD41, który zakłada, że instalacje <u>wchodzące do systemów wsparcia</u> nie będą otrzymywały wsparcia za żaden okres cen ujemnych. Ich wytwarzanie będzie jednak zaliczane do tzw. obliga wolumenowego w celu uniknięcia podwójnej sankcji. Jak wspomniano wyżej rozwiązanie to <u>w żaden sposób nie zachęca</u> do produkcji w godzinach ujemnych, gdyż wskazuje się w nim, że <u>wsparcie nie jest udzielane w momencie ich wystąpienia</u>* Z powyższego można odnieść wrażenie, że zakres podmiotowy obu zmian jest identyczny, tzn. i zmiana dot. art. 93 ust. 5-6a w UD41 i dot. art. 83 ust. 2a w UD89 dotyczą wyłącznie nowych instalacji OZE. Tak jednak nie jest: zmiana w UD89 stosuje się do wszystkich		

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			wytwórców, z tym jedynie zastrzeżeniem, że do zobowiązań wolumenowych zalicza się energię wytworzoną po wejściu w życie ustawy. Wobec powyższego, konsekwentnie z przedstawionym wyżej poglądem dotyczącym braku stosowania zachęt do wytwarzania energii elektrycznej w okresach występowania cen ujemnych PSE postulują wykreślenie tego przepisu. Alternatywnie, PSE proponują rozważenie wprowadzenia odstąpienia od nakładania kar na wytwórców, którzy nie zrealizowali obowiązku sprzedaży, o którym mowa w art. 83 ust. 2 ustawy OZE, w związku z brakiem produkcji w okresach cen ujemnych.		
430.	Polskie Towarzystwo Elektrociepłowni Zawodowych	Art. 6 pkt 18 projektu ustawy(art. 83m ustawy o odnawialnych źródłach energii)	System wsparcia biometanu w instalacjach do 1 MW powinien zostać zmodyfikowany w taki sposób, aby możliwe stało się wspieranie projektów polegających na budowie części służącej do oczyszczania biogazu oraz opcjonalnej modernizacji istniejącej instalacji do produkcji biogazu. Postulat taki wynika zwłaszcza z analiz przeprowadzonych względem oczyszczalni ścieków w Polsce. Wiele oczyszczalni już dziś posiada instalacje do produkcji biogazu, który następnie albo jest spalany i ciepło jest uwalniane do atmosfery, albo jest zagospodarowany do produkcji energii. Przeważająca większość instalacji do produkcji biogazu przy obecnych oczyszczalniach ścieków nie spełnia wymaganego w systemach wsparcia kryterium wieku urządzeń (48 miesięcy), co automatycznie dyskwalifikuje je z uczestnictwa w systemie wsparcia bazującym na premii gwarantowanej.	Do art. 83m ust. 4 ustawy o odnawialnych źródłach energii po pkt 3) dodaje się pkt 3a) o treści: 4. Do deklaracji, o której mowa w ust. 1, wytwórca biometanu dołącza: 3a) w przypadku gdy do wytworzenia biometanu wytwórca wykorzystuje biogaz wytworzony w instalacji odnawialnego źródła energii odrębnej od instalacji, w której ten wytwórca wytwarza biometan: 1) następujące informacje o instalacji odnawialnego źródła energii służącej do wytwarzania biogazu wykorzystywanego przez wytwórcę do wytworzenia biometanu: – imię, nazwisko oraz adres zamieszkania albo nazwę i adres	**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga spoza zakresu przedmiotowego projektu.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			Przedstawiona propozycja zmierza do tego, aby deklarację mogli złożyć wytwórcy biometanu, których instalacje są starsze niż 48 miesięcy, a ich działania inwestycyjne polegają na modernizacji oraz budowie instalacji do oczyszczania biogazu. Zmiana pozwoli odblokować potencjał produkcji biometanu w sektorze oczyszczalni ścieków w Polsce.	siedziby wytwórcy biogazu w tej instalacji odnawialnego źródła energii, – lokalizację tej instalacji odnawialnego źródła energii –w przypadku gdy na realizację inwestycji w zakresie tej instalacji odnawialnego źródła energii została udzielona pomoc publiczna – wartość udzielonej pomocy, datę jej udzielenia oraz nazwę podmiotu udzielającego, 2) zamiast oświadczenia, o którym mowa w pkt 3), jeżeli urządzenia służące do wytwarzania biometanu, o którym mowa w art. 83l ust. 1 wchodzące w skład instalacji odnawialnego źródła energii służącej do wytwarzania biometanu są starsze niż 48 miesięcy - wytwórca biometanu dołącza wykaz urządzeń wchodzących w skład instalacji ze wskazaniem wieku poszczególnych urządzeń;	
431.	OGP GAZ-SYSTEM S.A.	Art. 6 pkt 18 projektu ustawy (art. 83m ust. 3 pkt 4 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Uwzględnienie w ustawie o OZE koncepcji Punku zbiorczego biometanu spowoduje konieczność odpowiedniego dostosowania Ustawy o OZE również w zakresie nieobjętym bezpośrednio nowelizacją.	„4) miejsce przyłączenia do sieci gazowej instalacji odnawialnego źródła energii służącej do wytwarzania biometanu, określone w warunkach przyłączenia albo w umowie o przyłączenie – w przypadku instalacji OZE przyłączonych bezpośrednio do sieci gazowej; **punkt zbiorczy biometanu wskazany w umowie określającej współpracę i zasady korzystania z punktu zbiorczego biometanu** oraz lokalizację i moc zainstalowaną tej instalacji przeliczoną na moc zainstalowaną elektryczną instalacji	**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga spoza zakresu przedmiotowego projektu. Propozycja wymaga przeprowadzenia dodatkowych analiz w MKiŚ i ewentualnego rozpatrzenia w kolejnych projektach legislacyjnych.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				odnawialnego źródła energii, przyjmując sprawność elektryczną agregatu kogeneracyjnego na poziomie 41%;"	
432.	OGP GAZ-SYSTEM S.A.	Art. 6 pkt 18 projektu ustawy (art. 83m ust. 83m ust. 4. pkt 2 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Proponujemy uzupełnienie o zapisy związane z wprowadzeniem punktu zbiorczego biometanu do projektu.	„2) oryginał lub poświadczoną kopię warunków przyłączenia lub umowy o przyłączenie instalacji odnawialnego źródła energii służącej do wytwarzania biometanu do sieci gazowej – w przypadku instalacji OZE przyłączonych bezpośrednio do sieci gazowej; **oryginał lub poświadczoną kopię umowy określającej współpracę i zasady korzystania z punktu zbiorczego biometanu**;"	**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga spoza zakresu przedmiotowego projektu. Propozycja wymaga przeprowadzenia dodatkowych analiz w MKiŚ i ewentualnego rozpatrzenia w kolejnych projektach legislacyjnych.
433.	Polska Organizacja Biometanu	Art. 6 pkt 18 projektu ustawy(art. 83m ustawy o odnawialnych źródłach energii)	System wsparcia biometanu w instalacjach do 1 MW powinien zostać zmodyfikowany w taki sposób, aby możliwe stało się wspieranie projektów polegających na budowie części służącej do oczyszczania biogazu oraz opcjonalnej modernizacji istniejącej instalacji do produkcji biogazu. Postulat taki wynika zwłaszcza z analiz przeprowadzonych względem oczyszczalni ścieków w Polsce. Wiele oczyszczalni już dziś posiada instalacje do produkcji biogazu, który następnie albo jest spalany i ciepło jest uwalniane do atmosfery, albo jest zagospodarowany do produkcji energii. Przeważająca większość instalacji do produkcji biogazu przy obecnych oczyszczalniach ścieków nie spełnia wymaganego w systemach wsparcia kryterium wieku urządzeń (48 miesięcy), co automatycznie dyskwalifikuje je z uczestnictwa w systemie wsparcia bazującym na premii gwarantowanej. Przedstawiona propozycja zmierza do tego, aby deklarację mogli złożyć wytwórcy biometanu, których instalacje są starsze niż 48 miesięcy, a ich działania inwestycyjne polegają	Do art. 83m ust. 4 ustawy o odnawialnych źródłach energii po pkt 3) dodaje się pkt 3a) o treści: 4. Do deklaracji, o której mowa w ust. 1, wytwórca biometanu dołącza: 3a) w przypadku gdy do wytworzenia biometanu wytwórca wykorzystuje biogaz wytworzony w instalacji odnawialnego źródła energii odrębnej od instalacji, w której ten wytwórca wytwarza biometan: 1) następujące informacje o instalacji odnawialnego źródła energii służącej do wytwarzania biogazu wykorzystywanego przez wytwórcę do wytworzenia biometanu: – imię, nazwisko oraz adres zamieszkania albo nazwę i adres siedziby wytwórcy biogazu w tej instalacji odnawialnego źródła energii, – lokalizację tej instalacji odnawialnego źródła energii – w przypadku gdy na realizację inwestycji w zakresie	**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga spoza zakresu przedmiotowego projektu.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			na modernizacji oraz budowie instalacji do oczyszczania biogazu. Zmiana pozwoli odblokować potencjał produkcji biometanu w sektorze oczyszczalni ścieków w Polsce.	tej instalacji odnawialnego źródła energii została udzielona pomoc publiczna – wartość udzielonej pomocy, datę jej udzielenia oraz nazwę podmiotu udzielającego, 2) zamiast oświadczenia, o którym mowa w pkt 3), jeżeli urządzenia służące do wytwarzania biometanu, o którym mowa w art. 83l ust. 1 wchodzące w skład instalacji odnawialnego źródła energii służącej do wytwarzania biometanu są starsze niż 48 miesięcy - wytwórca biometanu dołącza wykaz urządzeń wchodzących w skład instalacji ze wskazaniem wieku poszczególnych urządzeń;	
434.	Polskie Stowarzyszenie Fotowoltaiki	Art. 6 pkt 17, 21 i 26 Projektu ustawy (art. 83,84 i 93 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Uwaga dotyczy uzupełnienia projektu UD89 o postanowienia, które precyzują wzajemne relacje między postanowieniami ustawy – Prawo energetyczne i ustawy o odnawialnych źródłach energii, zmienionymi przez ustawę z dnia 17 sierpnia 2023 r. (Dz.U.2023.1762) („**nowelizacja 2023**”). Nowelizacja 2023 potwierdziła między innymi zasadę, zgodnie z którą możliwe jest przyłączenie do sieci instalacji OZE lub magazynu energii z mocą przyłączeniową mniejszą niż moc zainstalowana danej instalacji (zmiana w art. 7 ust. 1 ustawy – Prawo energetyczne). Również, zmiana mocy zainstalowanej przyłączonej instalacji OZE jest przewidziana w art. 74 ust. 3 ustawy o odnawialnych źródłach energii. Zmiana w art. 83 ust. 1 i 1a ustawy o odnawialnych źródłach energii uzupełnia obowiązki informacyjne wytwórcy w instalacji OZE, który zakończył modernizację tej instalacji w warunkach, o których mowa w art. 74 ust. 3 tej	*Art. 6. W ustawie z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (Dz. U. z 2024 r. poz. 1361) wprowadza się następujące zmiany:* *[…]* *17) w art. 83:* *a) w ust. 1 w pkt 4 lit. c kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 5 w brzmieniu:* *„5) w przypadku zakończenia modernizacji instalacji, o której mowa w art. 74 ust. 3 oświadczenie o zakończeniu modernizacji, w tym o zmianie mocy zainstalowanej elektrycznej, w terminie 60 od zakończenia modernizacji.”;* *b) ust. 1a otrzymuje brzmienie:* *„1a. Wytwórca przekazuje operatorowi rozliczeń energii odnawialnej, o którym mowa w art. 106, a w przypadku wytwórcy energii elektrycznej w instalacji odnawialnego źródła*	**Uwaga nieuwzględniona** Propozycja ma istotny wpływ na systemy wsparcia regulowane ustawą o odnawialnych źródłach energii i wymaga pogłębionych analiz i uzgodnień w ramach kolejnych projektów legislacyjnych.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			ustawy, który dotyczy modernizacji instalacji OZE korzystającej już z systemu wsparcia (a więc takiej, której udział w aukcji dla instalacji zmodernizowanych byłby wykluczony zgodnie z art. 74 ust. 2 pkt 1 ustawy o odnawialnych źródłach energii). Zmiana w art. 93 ust. 13 o odnawialnych źródłach energii doprecyzowuje wyrażoną w tej jednostce redakcyjnej zasadę, że intensywność wsparcia w ramach systemu aukcyjnego ograniczona jest wielkością mocy zainstalowanej określonej w zwycięskiej ofercie aukcyjnej (ewentualnie w ofercie zaktualizowanej przed rozpoczęciem sprzedaży energii elektrycznej zgodnie z art. 79 ust. 9 tej ustawy). Zgodnie z tą regułą, Zarządca Rozliczeń S.A., w razie otrzymania informacji o zmianie mocy zainstalowanej instalacji OZE korzystającej ze wsparcia w ramach systemu aukcyjnego w Karcie Informacyjnej Wytwórcy Instalacji (KIWI) zachowa informację o dotychczasowej mocy zainstalowanej instalacji OZE (zgodnej z ofertą aukcyjną) na potrzeby dalszych rozliczeń, już po zakończeniu modernizacji. Reguła ta potwierdza też, że zmiana mocy zainstalowanej w drodze modernizacji, o której mowa w art. 74 ust. 3 ustawy o odnawialnych źródłach energii w instalacji OZE nie zmienia zasad korzystania przez wytwórcę ze wsparcia aukcyjnego, niezależnie od tego, czy uczestniczył w aukcji dla instalacji o mocy zainstalowanej nieprzekraczającej 1 MW, czy dla instalacji o mocy przekraczającej 1 MW. Zmiana w art. 84 ustawy o odnawialnych źródłach energii ma charakter porządkujący – precyzuje, że Prezes URE prowadząc postępowanie kontrolne uwzględnia zmiany stanu faktycznego wynikające z modernizacji instalacji, która uczestniczy już w aukcyjnym systemie	*energii o łącznej mocy zainstalowanej elektrycznej mniejszej niż 500 kW, który zadeklarował sprzedaż energii elektrycznej sprzedawcy zobowiązanemu - także temu sprzedawcy, informację, o której mowa w ust. 1 pkt 2, w ust. 4 pkt 5, oraz dokumenty, o których mowa w ust. 1 pkt 4 lit. b i c, w terminach określonych w tych przepisach.* *c) w ust. 2a w pkt 2 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 3 w brzmieniu:* *„3) uwzględnia się energię elektryczną wytworzoną w instalacji odnawialnego źródła energii w godzinach dostawy, dla których średnie ważone wolumenem transakcji sesyjnych giełdowych ceny energii elektrycznej z rynku były niższe niż 0 złotych za 1 MWh.”;* *[…]* *21) w art. 84:* *a) w ust. 1 wyrazy „i art. 83q ust. 6 i 8, a także prawidłowości ceny skorygowanej, o której mowa w art. 39 ust. 5 i 7, art. 39a ust. 5 i 7 oraz art. 83q ust. 4 i 6” zastępuje się wyrazami „art. 83q ust. 6 i 8, art. 83zc ust. 3 pkt 2, 3, 5-7 i 9 i art. 83zg ust. 6 i 9, a także prawidłowości ceny skorygowanej, o której mowa w art. 39 ust. 5 i 7, art. 39a ust. 5 i 7, art. 83q ust. 4 i 6 oraz art. 83zg ust. 4 i 6”,* *e) po ust. 2 dodaje się ust. 3 w brzmieniu:* 3. W przypadku kontroli instalacji, która rozpoczęła albo zakończyła	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			wsparcia, z uwzględnieniem utrzymania na niezmienionym długości okresu wsparcia i intensywności tego wsparcia, odpowiednio do art. 74 ust. 3 i art. 93 ust. 13 ustawy o odnawialnych źródłach energii.	modernizację zgodnie z art. 74 ust. 3, kontrola zgodności ze stanem faktycznym następuje z uwzględnieniem zmian wynikających z modernizacji, z zastrzeżeniem art. 93 ust. 13."; [...] 26) w art. 93: [...] i) ust. 13 otrzymuje brzmienie: „13. Ilość energii elektrycznej wytworzonej w ciągu doby, przewyższająca ilość energii elektrycznej, jaka mogłaby zostać wytworzona w tej instalacji przy założeniu, że instalacja ta pracowała w tym czasie z mocą przewyższającą maksymalną moc zainstalowaną czynną określoną w ofercie, z uwzględnieniem art. 79 ust. 9, przy współczynniku mocy cosφ = 1, nie stanowi podstawy do wyliczenia ujemnego salda zgodnie z ust. 1 pkt 4 lub ust. 2 pkt 3.";	
435.	Polskie Sieci Elektroenergetyczne S.A.	Art. 6 pkt. 17 projektu ustawy (art. 83 ust. 2a pkt 3 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Proponuje się wykreślenie przepisu i tym samym wykluczenie zaliczania energii wytwarzanej w godzinach cen ujemnych do zobowiązania wolumenowego wytwórców OZE, aby nie tworzyć jakichkolwiek zachęt do wytwarzania w godzinach cen ujemnych. Są one niepożądane z punktu widzenia zachowania bezpieczeństwa pracy systemu elektroenergetycznego. Powinny funkcjonować bodźce zachęcające do zaprzestania wytwarzania w czasie nadpodaży energii elektrycznej. Zjawisko to zauważa od dłuższego czasu prawodawca unijny. Jak PSE wskazały w uwadze do UD41, zasada wykluczenia wsparcia przy	Odstąpienie od wprowadzania przepisu	**Uwaga wyjaśniona** Art. 93 ust. 5 dot. sposobu zaliczania cen ujemnych jest uchylany w projekcie UD41, w celu dostosowania do obowiązujących unijnymi przepisami zasad przyznawania pomocy publicznej. Jednocześnie należy wskazać, że nowo projektowane zmiany nie mogą zmieniać zasad dla instalacji, które w systemie już są (zachowanie praw nabytych).

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			cenach ujemnych obowiązuje na gruncie przepisów o pomocy państwa zwolnionej z obowiązku notyfikacji (rozporządzenie GBER), wytycznych ws. pomocy państwa podlegającej notyfikacji (CEEAG) oraz wynika z przepisów o modelu rynku (art. 19d rozporządzenia 2019/943). Projektodawca UD41 w wersji skierowanej na SKRM wskazał, że uwagę uwzględniono: art. 1 pkt 41 projektu zmienia bowiem art. 92 ustawy o OZE w taki sposób, że pojawienie się cen ujemnych - a nie jak obecnie ich występowanie przez min. 6 kolejnych godzin - powoduje pomniejszenie ilości energii kwalifikującej się do pokrycia ujemnego salda. Dla przepisu nie zaproponowano dłuższego vacatio legis, lecz przepis przejściowy art. 33 - który miałby skutek w postaci objęcia powyższą zmianą tylko nowych wytwórców, przez co korzystny i pożądany wpływ zmiany na pracę systemu elektroenergetycznego będzie ograniczony. W uzasadnieniu UD89 wskazano (podkreślenia własne): *Należy podkreślić, że wskazane rozwiązania w obszarze cen ujemnych w systemie aukcyjnym są ściśle związane z tożsamymi zmianami w systemach wsparcia FIT/FIP oraz w systemie aukcyjnym zawartych w projekcie UD41, który zakłada, że instalacje wchodzące do systemów wsparcia nie będą otrzymywały wsparcia za żaden okres cen ujemnych. Ich wytwarzanie będzie jednak zaliczane do tzw. obliga wolumenowego w celu uniknięcia podwójnej sankcji. Jak wspomniano wyżej rozwiązanie to w żaden sposób nie zachęca do produkcji w godzinach ujemnych, gdyż wskazuje się w nim, że wsparcie nie jest udzielane w momencie ich wystąpienia*		

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			Z powyższego można odnieść wrażenie, że zakres podmiotowy obu zmian jest identyczny, tzn. i zmiana dot. art. 93 ust. 5-6a w UD41 i dot. art. 83 ust. 2a w UD89 dotyczą wyłącznie nowych instalacji OZE. Tak jednak nie jest: zmiana w UD89 stosuje się do wszystkich wytwórców, z tym jedynie zastrzeżeniem, że do zobowiązań wolumenowych zalicza się energię wytworzoną po wejściu w życie ustawy. Wobec powyższego, konsekwentnie z przedstawionym wyżej poglądem dotyczącym braku stosowania zachęt do wytwarzania energii elektrycznej w okresach występowania cen ujemnych PSE postulują wykreślenie tego przepisu. Alternatywnie, PSE proponują rozważenie wprowadzenia odstąpienia od nakładania kar na wytwórców, którzy nie zrealizowali obowiązku sprzedaży, o którym mowa w art. 83 ust. 2 ustawy OZE, w związku z brakiem produkcji w okresach cen ujemnych.		
436.	Stowarzyszenie Energii Odnawialnej	Art. 6 pkt 17, 21 i 26 projektu ustawy (art. 83 ust. 1 i 1a, art. 84, art. 93 ust. 13 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Uwaga dotyczy uzupełnienia projektu UD89 o postanowienia, które precyzują wzajemne relacje między postanowieniami ustawy – Prawo energetyczne i ustawy o odnawialnych źródłach energii, zmienionymi przez ustawę z dnia 17 sierpnia 2023 r. (Dz.U.2023.1762) („nowelizacja 2023"). Nowelizacja 2023 potwierdziła między innymi zasadę, zgodnie z którą możliwe jest przyłączenie do sieci instalacji OZE lub magazynu energii z mocą przyłączeniową mniejszą niż moc zainstalowana danej instalacji (zmiana w art. 7 ust. 1 ustawy – Prawo energetyczne). Również, zmiana mocy zainstalowanej przyłączonej instalacji OZE jest przewidziana w art. 74 ust. 3 ustawy o odnawialnych źródłach energii.	Art. 6. W ustawie z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (Dz. U. z 2024 r. poz. 1361) wprowadza się następujące zmiany: […] 17)w art. 83: a)**w ust. 1 w pkt 4 lit. c kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 5 w brzmieniu:** **„5)w przypadku zakończenia modernizacji instalacji, o której mowa w art. 74 ust. 3 oświadczenie o zakończeniu modernizacji, w tym o zmianie mocy zainstalowanej elektrycznej, w terminie 60 od zakończenia modernizacji.";**	**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga spoza zakresu przedmiotowego projektu. Uwaga zostanie poddana analizom w ramach dalszych prac legislacyjnych w MKiŚ.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			Zmiana w art. 83 ust. 1 i 1a ustawy o odnawialnych źródłach energii uzupełnia obowiązki informacyjne wytwórcy w instalacji OZE, który zakończył modernizację tej instalacji w warunkach, o których mowa w art. 74 ust. 3 tej ustawy, który dotyczy modernizacji instalacji OZE korzystającej już z systemu wsparcia (a więc takiej, której udział w aukcji dla instalacji zmodernizowanych byłby wykluczony zgodnie z art. 74 ust. 2 pkt 1 ustawy o odnawialnych źródłach energii). Zmiana w art. 93 ust. 13 o odnawialnych źródłach energii doprecyzowuje wyrażoną w tej jednostce redakcyjnej zasadę, że intensywność wsparcia w ramach systemu aukcyjnego ograniczona jest wielkością mocy zainstalowanej określonej w zwycięskiej ofercie aukcyjnej (ewentualnie w ofercie zaktualizowanej przed rozpoczęciem sprzedaży energii elektrycznej zgodnie z art. 79 ust. 9 tej ustawy). Zgodnie z tą regułą, Zarządca Rozliczeń S.A., w razie otrzymania informacji o zmianie mocy zainstalowanej instalacji OZE korzystającej ze wsparcia w ramach systemu aukcyjnego w Karcie Informacyjnej Wytwórcy Instalacji (KIWI) zachowa informację o dotychczasowej mocy zainstalowanej instalacji OZE (zgodnej z ofertą aukcyjną) na potrzeby dalszych rozliczeń, już po zakończeniu modernizacji. Reguła ta potwierdza też, że zmiana mocy zainstalowanej w drodze modernizacji, o której mowa w art. 74 ust. 3 ustawy o odnawialnych źródłach energii w instalacji OZE nie zmienia zasad korzystania przez wytwórcę ze wsparcia aukcyjnego, niezależnie od tego, czy uczestniczył w aukcji dla instalacji o mocy zainstalowanej	b)ust. 1a otrzymuje brzmienie: „1a.Wytwórca przekazuje operatorowi rozliczeń energii odnawialnej, o którym mowa w art. 106, a w przypadku wytwórcy energii elektrycznej w instalacji odnawialnego źródła energii o łącznej mocy zainstalowanej elektrycznej mniejszej niż 500 kW, który zadeklarował sprzedaż energii elektrycznej sprzedawcy zobowiązanemu - także temu sprzedawcy, informację, o której mowa w ust. 1 pkt 2, w ust. 4 pkt 5, oraz dokumenty, o których mowa w ust. 1 pkt 4 lit. b i c, w terminach określonych w tych przepisach. c) w ust. 2a w pkt 2 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 3 w brzmieniu: „3) uwzględnia się energię elektryczną wytworzoną w instalacji odnawialnego źródła energii w godzinach dostawy, dla których średnie ważone wolumenem transakcji sesyjnych giełdowych ceny energii elektrycznej z rynku były niższe niż 0 złotych za 1 MWh.”; [...] 21) w art. 84: a)w ust. 1 wyrazy „i art. 83q ust. 6 i 8, a także prawidłowości ceny skorygowanej, o której mowa w art. 39 ust. 5 i 7, art. 39a ust. 5 i 7 oraz art. 83q ust. 4 i 6” zastępuje się wyrazami „art. 83q ust. 6 i 8, art. 83zc ust. 3 pkt 2, 3, 5-7 i 9 i art. 83zg ust. 6 i 9, a także prawidłowości ceny skorygowanej, o której mowa w	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			nieprzekraczającej 1 MW, czy dla instalacji o mocy przekraczającej 1 MW. Zmiana w art. 84 ustawy o odnawialnych źródłach energii ma charakter porządkujący – precyzuje, że Prezes URE prowadząc postępowanie kontrolne uwzględnia zmiany stanu faktycznego wynikające z modernizacji instalacji, która uczestniczy już w aukcyjnym systemie wsparcia, z uwzględnieniem utrzymania na niezmienionym długości okresu wsparcia i intensywności tego wsparcia, odpowiednio do art. 74 ust. 3 i art. 93 ust. 13 ustawy o odnawialnych źródłach energii. W celu ułatwienia prac legislacyjnych poprawki prezentowane są w ramach tekstu jednolitego modyfikowanych jednostek redakcyjnych projektu UD89, z wyróżnieniem treści dodanej.	art. 39 ust. 5 i 7, art. 39a ust. 5 i 7, art. 83q ust. 4 i 6 oraz art. 83zg ust. 4 i 6”, **b)po ust. 2 dodaje się ust. 3 w brzmieniu:** **„3.W przypadku kontroli instalacji, która rozpoczęła albo zakończyła modernizację zgodnie z art. 74 ust. 3, kontrola zgodności ze stanem faktycznym następuje z uwzględnieniem zmian wynikających z modernizacji, z zastrzeżeniem art. 93 ust. 13.”;** […] 26) w art. 93: […] i)**ust. 13 otrzymuje brzmienie:** „13.Ilość energii elektrycznej wytworzonej w ciągu doby, przewyższająca ilość energii elektrycznej, jaka mogłaby zostać wytworzona w tej instalacji przy założeniu, że instalacja ta pracowała w tym czasie z mocą przewyższającą maksymalną moc zainstalowaną czynną określoną w ofercie, **z uwzględnieniem art. 79 ust. 9**, przy współczynniku mocy cosϕ = 1, nie stanowi podstawy do wyliczenia ujemnego salda zgodnie z ust. 1 pkt 4 lub ust. 2 pkt 3.”;	
437.	Polska Organizacja Biometanu	Art. 6 pkt 18 projektu ustawy (art. 83m ust. 4 pkt 2 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Zapis należy uzupełnić o punkt zbiorczy biometanu.	„2) oryginał lub poświadczoną kopię warunków przyłączenia lub umowy o przyłączenie instalacji odnawialnego źródła energii służącej do wytwarzania biometanu do sieci gazowej – w przypadku instalacji OZE przyłączonych bezpośrednio do sieci gazowej;	**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga poza zakresem przedmiotowym przedmiotowym projektu Propozycja wymaga przeprowadzenia dodatkowych analiz w MKiŚ i ewentualnego rozpatrzenia w kolejnych projektach legislacyjnych.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				oryginał lub poświadczoną kopię umowy określającej współpracę i zasady korzystania z punktu zbiorczego biometanu;"	
438.	Izba Gospodarcza Ciepłownictwo Polskie	Art. 6 pkt 18 projektu ustawy (art. 83m ustawy o odnawialnych źródłach energii)	System wsparcia biometanu w instalacjach do 1 MW powinien zostać zmodyfikowany w taki sposób, aby możliwe stało się wspieranie projektów polegających na budowie części służącej do oczyszczania biogazu oraz opcjonalnej modernizacji istniejącej instalacji do produkcji biogazu. Postulat taki wynika zwłaszcza z analiz przeprowadzonych względem oczyszczalni ścieków w Polsce. Wiele oczyszczalni już dziś posiada instalacje do produkcji biogazu, który następnie albo jest spalany i ciepło jest uwalniane do atmosfery, albo jest zagospodarowany do produkcji energii. Przeważająca większość instalacji do produkcji biogazu przy obecnych oczyszczalniach ścieków nie spełnia wymaganego w systemach wsparcia kryterium wieku urządzeń (48 miesięcy), co automatycznie dyskwalifikuje je z uczestnictwa w systemie wsparcia bazującym na premii gwarantowanej. Przedstawiona propozycja zmierza do tego, aby deklarację mogli złożyć wytwórcy biometanu, których instalacje są starsze niż 48 miesięcy, a ich działania inwestycyjne polegają na modernizacji oraz budowie instalacji do oczyszczania biogazu. Zmiana pozwoli odblokować potencjał produkcji biometanu w sektorze oczyszczalni ścieków w Polsce.	Do art. 83m ust. 4 ustawy o odnawialnych źródłach energii po pkt 3) dodaje się pkt 3a) o treści: 4. Do deklaracji, o której mowa w ust. 1, wytwórca biometanu dołącza: 3a) w przypadku gdy do wytworzenia biometanu wytwórca wykorzystuje biogaz wytworzony w instalacji odnawialnego źródła energii odrębnej od instalacji, w której ten wytwórca wytwarza biometan: a) następujące informacje o instalacji odnawialnego źródła energii służącej do wytwarzania biogazu wykorzystywanego przez wytwórcę do wytworzenia biometanu: – imię, nazwisko oraz adres zamieszkania albo nazwę i adres siedziby wytwórcy biogazu w tej instalacji odnawialnego źródła energii, – lokalizację tej instalacji odnawialnego źródła energii – w przypadku gdy na realizację inwestycji w zakresie tej instalacji odnawialnego źródła energii została udzielona pomoc publiczna – wartość udzielonej pomocy, datę jej udzielenia oraz nazwę podmiotu udzielającego, b) zamiast oświadczenia, o którym mowa w pkt 3), jeżeli urządzenia służące do wytwarzania	**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga spoza zakresu przedmiotowego projektu.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				biometanu, o którym mowa w art. 83l ust. 1 wchodzące w skład instalacji odnawialnego źródła energii służącej do wytwarzania biometanu są starsze niż 48 miesięcy - wytwórca biometanu dołącza wykaz urządzeń wchodzących w skład instalacji ze wskazaniem wieku poszczególnych urządzeń;	
439.	Polska Organizacja Biometanu	Art. 6 pkt 18 projektu ustawy (art. 83m ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Postulujemy pozostawienie maksymalnego terminu na zwrot opłaty rezerwacyjnej dla wytwórców, którzy rozpoczęli sprzedaż biometanu po stałej cenie zakupu w dotychczasowym wymiarze 60 dni. Przedłużenie tego okresu do 90 dni oznacza dłuższy okres dla organu regulacyjnego na zwrot zamrożonych środków finansowych wpłacany na poczet opłaty rezerwacyjnej. Będzie to stanowić dodatkowe obciążenie dla inwestorów, którzy dłużej będą czekali na zwrot przekazanych środków finansowych pomimo realizacji obowiązku rozpoczęcia wytwarzania biometanu we wskazanym w ustawie o OZE terminie.	7. Opłata rezerwacyjna, o której mowa w ust. 6, podlega zwrotowi w terminie: 1) 60 dni od dnia realizacji obowiązku, o którym mowa w ust. 11, albo 2) 30 dni od dnia wydania postanowienia, o którym mowa w ust. 13.	**Uwaga nieuwzględniona** Przekroczenie terminu na zwrot opłaty rezerwacyjnej w postulowanym okresie 60 dni niesie ryzyko występowania inwestorów o zwrot ustawowych odsetek co może skutkować dodatkowymi procedurami administracyjnymi i ponadnormatywnym obciążeniem pracowników administracji.
440.	Polska Organizacja Biometanu	Art. 6 pkt 18 projektu ustawy (art. 83m ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Uwzględnienie w ustawie o OZE koncepcji Punku zbiorczego biometanu powoduje konieczność odpowiedniego dostosowania Ustawy o OZE również w zakresie nieobjętym bezpośrednio nowelizacją. Zapis należy uzupełnić o punkt zbiorczy biometanu.	4) miejsce przyłączenia do sieci gazowej instalacji odnawialnego źródła energii służącej do wytwarzania biometanu, określone w warunkach przyłączenia albo w umowie o przyłączenie – w przypadku instalacji OZE przyłączonych bezpośrednio do sieci gazowej; **punkt zbiorczy biometanu wskazany w umowie określającej współpracę i zasady korzystania z punktu zbiorczego biometanu** oraz lokalizację i moc zainstalowaną tej instalacji przeliczoną na moc zainstalowaną elektryczną instalacji odnawialnego źródła energii, przyjmując	**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga poza zakresem przedmiotowym przedmiotowym projektu Propozycja wymaga przeprowadzenia dodatkowych analiz w MKiŚ i ewentualnego rozpatrzenia w kolejnych projektach legislacyjnych.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				sprawność elektryczną agregatu kogeneracyjnego na poziomie 41%;”	
441.	ORLEN S.A.	Art. 6 pkt 19 projektu ustawy (zmiana art. 83s ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Przepis powinien zawierać alternatywę łączną „lub” zamiast spójnika „i” – chodzi o biometan, który uzyskał wsparcie w ramach FIP lub w ramach systemu aukcyjnego. W odniesieniu do systemu aukcyjnego, zakaz zaliczania biometanu ze wsparciem do realizacji NCW nie jest jednak kategoryczny, bowiem istnieje wyjątek w art. 83zh ust. 3 pkt 5. Odwołanie do tego przepisu wydaje się zasadne w art. 83s.	Proponujemy nadanie art. 83s ustawy OZE brzmienia: „83s. Biometanu, który uzyskał wsparcie, o którym mowa w art. 83l ust. 1 lub w art. 83t ust. 1, nie uwzględnia się do realizacji obowiązku, o którym mowa w art. 23 ust. 1 ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych, z wyjątkiem przypadku, o którym mowa w art. 83zh ust. 3 pkt 5.”.	**Uwaga częściowo uwzględniona** Uwzględniona w zakresie przyjęcia spójnika „lub” zamiast „i”. Natomiast nie można się zgodzić, ze stwierdzeniem, iż zakaz zaliczania biometanu objętego wsparciem w ramach FIP lub aukcji nie jest kategoryczny. Wskazany przepis art. 83zh ust. 3 pkt 5 dotyczy przesłanki zgodnie z którą, w przypadku sprzedaży biometanu do realizacji NCW (co oznacza brak możliwości uzyskania wsparcia aukcyjnego) ta ilość biometanu nie będzie brana pod uwagę do rozliczenia obowiązku sprzedaży biometanu, o którym mowa w art. 83zh ust. 2 . Jednocześnie art. 83zh ust. 3 pkt 5 został doprecyzowany w celu wyeliminowania wątpliwości w tym zakresie.
442.	Izba Gospodarcza Gazownictwa (IGG)	Art. 6 pkt 19 projektu ustawy (zmiana art. 83s ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Przepis powinien zawierać alternatywę łączną „lub” zamiast spójnika „i” – chodzi o biometan, który uzyskał wsparcie w ramach FIP lub w ramach systemu aukcyjnego. W odniesieniu do systemu aukcyjnego, zakaz zaliczania biometanu ze wsparciem do realizacji NCW nie jest jednak kategoryczny, bowiem istnieje wyjątek w art. 83zh ust. 3 pkt 5. Odwołanie do tego przepisu wydaje się zasadne w art. 83s.	Proponujemy nadanie art. 83s ustawy OZE brzmienia: „83s. Biometanu, który uzyskał wsparcie, o którym mowa w art. 83l ust. 1 lub w art. 83t ust. 1, nie uwzględnia się do realizacji obowiązku, o którym mowa w art. 23 ust. 1 ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych, z wyjątkiem przypadku, o którym mowa w art. 83zh ust. 3 pkt 5.”.	**Uwaga częściowo uwzględniona** Uwzględniona w zakresie przyjęcia spójnika „lub” zamiast „i”. Natomiast nie można się zgodzić, ze stwierdzeniem, iż zakaz zaliczania biometanu objętego wsparciem w ramach FIP lub aukcji nie jest kategoryczny. Wskazany przepis art. 83zh ust. 3 pkt 5 dotyczy przesłanki zgodnie z którą, w przypadku sprzedaży biometanu do realizacji NCW (co oznacza brak możliwości uzyskania wsparcia aukcyjnego) ta ilość biometanu nie będzie brana pod uwagę do

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
					rozliczenia obowiązku sprzedaży biometanu, o którym mowa w art. 83zh ust. 2 . Jednocześnie art. 83zh ust. 3 pkt 5 został doprecyzowany w celu wyeliminowania wątpliwości w tym zakresie.
443.	Izba Gospodarcza Gazownictwa (IGG)	Art. 6 pkt 19 projektu ustawy (zmiana art. 83s ustawy o OZE)	Z projektu nie wynika wprost, czy biometan sprzedany do realizacji NCW będzie mógł skorzystać ze wsparcia aukcyjnego (pokrycia ujemnego salda). Wiadomo jedynie, że wytwórca będzie miał swobodę w sprzedaży biometanu, który zadeklarował pierwotnie przystępując do aukcji. Jeśli jednak dana partia biometanu zostanie wprowadzona do sieci gazowej, następnie zostanie potwierdzona przez OSD i zgłoszona do URE do uzyskania wsparcia (pokrycia ujemnego salda), nabywca nie może jej przeznaczyć do rozliczenia NCW. Ale inna partia, nie wprowadzona do sieci, ale sprzedana pod NCW – nie uzyska wparcia.	Proponujemy dodanie przepisu, z którego wynikałoby jednoznacznie, czy jeśli konkretny wolumen biometanu (np. 100% ilości zadeklarowanej w ofercie pomniejszone o 60% wymaganej minimalnej ilości wynikającej z art. 168) zostałby „przekierowany" do zrealizowania obowiązku w zakresie NCW, może skorzystać z pokrycia ujemnego salda w ramach wsparcia aukcyjnego. Doprecyzowania wymaga sposób „wychodzenia" z systemu wsparcia. W przypadku braku wsparcia tylko na części produkcji z instalacji w danym okresie cała instalacja będzie w systemie wsparcia więc będzie to odnotowane na PoS dla całej produkcji. To z kolei rodzi wątpliwość w zakresie możliwości wykorzystania takiego PoS do np. transportu czy ETS.	**Uwaga nieuwzględniona** Zgodnie z treścią art. 83s w proponowanym w projekcie UD89 kształcie: *Biometanu, który uzyskał wsparcie, o którym mowa w art. 83l ust. 1 lub w art. 83t ust. 1, nie uwzględnia się do realizacji obowiązku, o którym mowa w art. 23 ust. 1 ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych.* Z przepisu wynika wyraźnie, iż podmiot zobowiązany do realizacji NCW nie może wykorzystać tych ilości biometanu, które zostały zgłoszone przez wytwórcę biometanu do rozliczenia ujemnego salda – przy czym, prawo do pokrycia ujemnego salda dla wytwórcy biometanu funkcjonującego w systemie FIP oraz aukcyjnym wynika ze zmienionego brzmienia art. 92 ust. 5a w projekcie UD89). Rozliczanie ujemnego salda następuje w okresach miesięcznych zgodnie z brzmieniem art. 93 ust. 2 uOZE – to od wytwórcy biometanu zależy czy i jakie ilości biometanu wprowadzonego do sieci gazowej zostaną wskazane w tym rozliczeniu. Innymi słowy, w przypadku sprzedaży biometanu dla podmiotu, który deklaruje realizację NCW tym paliwem

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
					gazowym (co rzecz jasna powinno mieć odzwierciedlenie w umowie pomiedzy stronami) – takie wolumeny nie powinny być zgłaszane w ramach miesięcznych rozliczeń i wniosków o rozliczenie ujemnego salda, ponieważ spowoduje to brak możliwości rozliczenia tego biometanu w ramach NCW. System został opracowany w celu umożliwienia elastycznego zarządzania i możliwości przekierowywania biometanu (zarówno zgłoszonego w FIP jak i objętego wygraną aukcją) wprowadzanego do sieci z danego systemu wsparcia do realizacji NCW, z zastrzeżeniem konieczności braku rozliczenia tych ilości w ramach ujemnego salda – ponieważ w innym przypadku odbiorca biometanu nie będzie mógł tych ilości uwzględnić w realizacji NCW.
444.	ORLEN S.A.	Art. 6 pkt 19 projektu ustawy (zmiana art. 83s ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Z projektu nie wynika wprost, czy biometan sprzedany do realizacji NCW będzie mógł skorzystać ze wsparcia aukcyjnego (pokrycia ujemnego salda). Wiadomo jedynie, że wytwórca będzie miał swobodę w sprzedaży biometanu, który zadeklarował pierwotnie przystępując do aukcji. Jeśli jednak dana partia biometanu zostanie wprowadzona do sieci gazowej, następnie zostanie potwierdzona przez OSD i zgłoszona do URE do uzyskania wsparcia (pokrycia ujemnego salda), nabywca nie może jej przeznaczyć do rozliczenia NCW. Ale inna partia, nie wprowadzona do sieci, ale sprzedana pod NCW – nie uzyska wparcia.	Proponujemy dodanie przepisu, z którego wynikałoby jednoznacznie, czy jeśli konkretny wolumen biometanu (np. 100% ilości zadeklarowanej w ofercie pomniejszone o 60% wymaganej minimalnej ilości wynikającej z art. 168) zostałby „przekierowany" do zrealizowania obowiązku w zakresie NCW, może skorzystać z pokrycia ujemnego salda w ramach wsparcia aukcyjnego. Doprecyzowania wymaga sposób „wychodzenia" z systemu wsparcia. W przypadku braku wsparcia	**Uwaga nieuwzględniona** Zgodnie z treścią art. 83s w proponowanym w projekcie UD89 kształcie: *Biometanu, który uzyskał wsparcie, o którym mowa w art. 83l ust. 1 lub w art. 83t ust. 1, nie uwzględnia się do realizacji obowiązku, o którym mowa w art. 23 ust. 1 ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych.* Z przepisu wynika wyraźnie, iż podmiot zobowiązany do realizacji NCW nie może wykorzystać tych ilości biometanu, które zostały zgłoszone przez wytwórcę biometanu do

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				tylko na części produkcji z instalacji w danym okresie cała instalacja będzie w systemie wsparcia więc będzie to odnotowane na PoS dla całej produkcji. To z kolei rodzi wątpliwość w zakresie możliwości wykorzystania takiego PoS do np. transportu czy ETS.	rozliczenia ujemnego salda – przy czym, prawo do pokrycia ujemnego salda dla wytwórcy biometanu funkcjonującego w systemie FIP oraz aukcyjnym wynika ze zmienionego brzmienia art. 92 ust. 5a w projekcie UD89). Rozliczanie ujemnego salda następuje w okresach miesięcznych zgodnie z brzmieniem art. 93 ust. 2 uOZE – to od wytwórcy biometanu zależy czy i jakie ilości biometanu wprowadzonego do sieci gazowej zostaną wskazane w tym rozliczeniu. Innymi słowy, w przypadku sprzedaży biometanu dla podmiotu, który deklaruje realizację NCW tym paliwem gazowym (co rzecz jasna powinno mieć odzwierciedlenie w umowie pomiedzy stronami) – takie wolumeny nie powinny być zgłaszane w ramach miesięcznych rozliczeń i wniosków o rozliczenie ujemnego salda, ponieważ spowoduje to brak możliwości rozliczenia tego biometanu w ramach NCW. System został opracowany w celu umożliwienia elastycznego zarządzania i możliwości przekierowywania biometanu (zarówno zgłoszonego w FIP jak i objętego wygraną aukcją) wprowadzanego do sieci z danego systemu wsparcia do realizacji NCW, z zastrzeżeniem konieczności braku rozliczenia tych ilości w ramach ujemnego salda – ponieważ w innym przypadku odbiorca biometanu nie

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
					będzie mógł tych ilości uwzględnić w realizacji NCW.
445.	Polska Organizacja Biometanu	Art. 6 pkt 19 projektu ustawy (art. 83t ust 2. pkt 3 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Zapis „*posiadającej wyodrębniony zespół urządzeń służących wyłącznie do wprowadzania biometanu z tej instalacji do sieci gazowej dystrybucyjnej lub przesyłowej*" będzie wykluczał biometanownie nie przyłączone bezpośrednio do sieci tylko korzystające z punktu zbiorczego biometanu. Należałoby uzupełnić o punkt zbiorczy biometanu.	„3) wytworzą biometan w instalacji odnawialnego źródła energii, posiadającej wyodrębniony zespół urządzeń służących wyłącznie do wprowadzania biometanu z tej instalacji do sieci gazowej dystrybucyjnej, przesyłowej **lub wytworzą biometan w instalacji odnawialnego źródła energii i dostarczą go do punktu zbiorczego biometanu.**"	**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga poza zakresem przedmiotowym projektu Propozycja wymaga przeprowadzenia dodatkowych analiz w MKiŚ i ewentualnego rozpatrzenia w kolejnych projektach legislacyjnych.
446.	OGP GAZ-SYSTEM S.A.	Art. 6 projektu ustawy (art. 83t ust 2. pkt 3 ustawy o odnawialnych źródłach enrgii)	Zapis „*posiadającej wyodrębniony zespół urządzeń służących wyłącznie do wprowadzania biometanu z tej instalacji do sieci gazowej dystrybucyjnej lub przesyłowej*" będzie wykluczał biometanownie nie przyłączone bezpośrednio do sieci tylko korzystające z punktu zbiorczego biometanu. Należałoby uzupełnić o punkt zbiorczy biometanu.	„3) wytworzą biometan w instalacji odnawialnego źródła energii posiadającej wyodrębniony zespół urządzeń służących wyłącznie do wprowadzania biometanu z tej instalacji do sieci gazowej dystrybucyjnej, przesyłowej **lub wytworzą biometan w instalacji odnawialnego źródła energii i dostarczą go do punktu zbiorczego biometanu.**"	**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga poza zakresem przedmiotowym projektu Propozycja wymaga przeprowadzenia dodatkowych analiz w MKiŚ i ewentualnego rozpatrzenia w kolejnych projektach legislacyjnych.
447.	Izba Gospodarcza Gazownictwa (IGG)	Art. 6 pkt 20 projektu ustawy (nowy art. 83t ust. 2 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Proponowany kształt przepisów uniemożliwia wzięcie udziału w aukcji dla biometanu przez instalacje biometanowe, które nie mają urządzeń, które w połączeniu z urządzeniami operatora sieciowego pozwolą na zatłoczenie biometanu do sieci gazowej, a które wykorzystują np. usługę operatora polegającą na odbiorze biometanu od producenta i przewiezienia butlowozem do miejsca, w którym to operator zatłoczy biometan do sieci (tzw. gazociąg wirtualny). Poza zmianą warunku zawartego w art. 83t ust. 2, należałoby też dokonać przeglądu innych przepisów, które wymagałyby zmian wynikowych. Np. zgodnie z projektowanym art. 83zc ust. 3 pkt 8 w ofercie uczestnika aukcji	Proponujemy usunięcie następującego wymogu z art. 83t ust. 2: „2. Biometan, o którym mowa w ust. 1, może zostać sprzedany w drodze aukcji biometanu, przez wytwórców, którzy: 1)uzyskali zaświadczenie o dopuszczeniu do aukcji, o którym mowa w art. 83z ust. 1, oraz 2)wytworzą biometan i wprowadzą go do sieci gazowej po raz pierwszy po dniu zamknięcia sesji aukcji biometanu, oraz 3)wytworzą biometan w instalacji odnawialnego źródła energii	**Uwaga nieuwzględniona** Postulowane zmiany prowadzą do możliwości wprowadzania wytworzonego biometanu przez kilku dostawców w tym samym punkcie , co wykracza poza zakres projektu. Propozycja wymaga przeprowadzenia dodatkowych analiz w MKiŚ i ewentualnego rozpatrzenia w kolejnych projektach legislacyjnych.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			należy wskazać „miejsce przyłączenia instalacji odnawialnego źródła energii służącej do wytwarzania biometanu do sieci dystrybucyjnej lub sieci przesyłowej gazowej, określone w warunkach przyłączenia albo w umowie o przyłączenie". Może w takim przypadku lepiej wskazać „miejsce zatłoczenia biometanu do sieci gazowej, określone w warunkach przyłączenia albo w umowie o przyłączenie".	~~posiadającej wyodrębniony zespół urządzeń służących wyłącznie do wprowadzania biometanu z tej instalacji do sieci gazowej dystrybucyjnej lub przesyłowe~~j.", a także wprowadzenie niezbędnych zmian wynikowych.	
448.	Izba GospodarczaGazownictwa (IGG)	Art. 6 pkt 20 projektu ustawy (nowy art. 83u ust. 3 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	W modelu systemu aukcyjnego przyjęto, iż do roku 2030 powstaną w Polsce w ramach realizowanych aukcji biometanu 53 instalacje wytwórcze o średniej mocy docelowej 2,8 MWe – przy czym średnią wartość projektu przyjęto na podstawie analizy materiałów przekazanych przez operatorów sieci gazowych dotyczących ilości złożonych wniosków o przyłączenie do sieci gazowej. Mając na uwadze planowane do realizacji inwestycje biometanowe sugerujemy zmianę zakresu „koszyków" aukcyjnych. W naszej ocenie taka zmiana spowoduje bardziej równomierne rozłożenie liczby inwestycji na poszczególne „koszyki" aukcyjne, mitygując ryzyko nadmiernego obciążenia jednego z koszyków względem pozostałych. Zwrot „moc nie mniejszą niż" oznacza też „moc równą" jakiejś wartości (np. 3 MW), a „moc mniejsza niż" oznacza wszystko poniżej (np. 2,999 MW), stąd nie trzeba pisać przy progach, że jakaś moc jest równa danej wartości.	Proponuje się nadać następujące brzmienie art. 83u ust. 3: „Aukcje biometanu przeprowadza się dla biometanu wytworzonego w instalacji odnawialnego źródła energii, o łącznej ekwiwalentnej mocy zainstalowanej elektrycznej: 1) mniejszej niż **3 MW**, 2) nie mniejszej niż **3 MW** i mniejszej niż **6 MW**, 3) nie mniejszej niż **6 MW** - obliczonej z przeliczenia mocy zainstalowanej instalacji odnawialnego źródła energii służącej do wytwarzania biometanu na moc zainstalowaną elektryczną instalacji odnawialnego źródła energii, przyjmując sprawność elektryczną agregatu kogeneracyjnego na poziomie 41%.".	**Uwaga kierunkowo uwzględniona** Aukcje biometanu przeprowadzać się będzie dla biometanu wytworzonego w instalacji odnawialnego źródła energii, o łącznej mocy zainstalowanej elektrycznej: 1) mniejszej niż 2 MW, 2) równej albo nie mniejszej niż 2 MW
449.	Polska Izba Gospodarcza Energetyki Odnawialnej i Rozproszonej(PIGEOR)	Art. 6 pkt 20 projektu ustawy – (art. 83u ust. 3 ustawy o odnawialnych źródłachenergii)	Analizy PIGEOR, potwierdzone założeniami przyjętymi w OSR do projektu nowelizacji (średnia moc 2,8 MW), wskazują że większość przygotowywanych projektów biometanowych mieści się w zakresie mocy do 4 MW. Projekty powyżej 6 MW są jednostkowe i istnieje małe prawdopodobieństwo	*3.Aukcje biometanu przeprowadza się dlabiometanu wytworzonego w instalacji odnawialnego źródła energii, o łącznej mocy zainstalowanej elektrycznej:* *1) mniejszej niż 2 MW,* *2) równej albo nie mniejszą niż 2*	**Uwaga kierunkowo uwzględniona** Aukcje biometanu przeprowadzać się będzie dla biometanu wytworzonego w instalacji odnawialnego źródła energii, o łącznej mocy zainstalowanej elektrycznej:

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			złożenia 3 ofert w tym koszyku mocowym. Natomiast największa zmiana kosztów występuję w zakresie mocy od 1 do 2 MW oraz od 2 do 4 MW, powyżej 4 MW skala obniżania kosztów inwestycyjnych jest mniejsza, przy jednoczesnym zwiększeniu kosztów eksploatacyjnych związanych przede wszystkim z transportem substratu oraz zagospodarowaniem pofermentu.	*MW imniejszej niż ~~4~~ ~~6~~ MW,* *równej albo nie mniejszej niż ~~4~~ ~~6~~ MW*	1) mniejszej niż 2 MW, 2) równej albo nie mniejszej niż 2 MW.
450.	Izba GospodarczaGazownictwa (IGG)	Art. 6 pkt 20 projektu ustawy (art. 83u ust. 3 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Analizy PGB, potwierdzone założeniami przyjętymi w OSR do projektu nowelizacji (średnia moc 2,8 MW), wskazują że większość przygotowywanych projektów biometanowych mieści się w zakresie mocy do 4 MW. Projekty powyżej 6 MW są jednostkowe i istnieje małe prawdopodobieństwo złożenia 3 ofert w tym koszyku mocowym. Natomiast największa zmiana kosztów występuję w zakresie mocy od 1 do 2 MW oraz od 2 do 4 MW, powyżej 4 MW skala obniżania kosztów inwestycyjnych jest mniejsza, przy jednoczesnym zwiększeniu kosztów eksploatacyjnych związanych przede wszystkim z transportem substratu oraz zagospodarowaniem pofermentu.	*3.Aukcje biometanu przeprowadza się dla biometanu wytworzonego w instalacji odnawialnego źródła energii, o łącznej mocy zainstalowanej elektrycznej:* *1) mniejszej niż 2 MW,* *2) równej albo nie mniejszą niż 2 MW i mniejszej niż ~~4~~ ~~6~~ MW,* *3) równej albo nie mniejszej niż ~~4~~ ~~6~~ MW*	**Uwaga kierunkowo uwzględniona** Aukcje biometanu przeprowadzać się będzie dla biometanu wytworzonego w instalacji odnawialnego źródła energii, o łącznej mocy zainstalowanej elektrycznej: 1) mniejszej niż 2 MW, 2) równej albo nie mniejszej niż 2 MW.
451.	Izba Gospodarcza Gazownictwa (IGG)	Art. 6 pkt 20 projektu ustawy (art. 83u ustawy o odnawialnych źródłach energii - nowy ust. 3a)	Wprowadzenie 3 koszyków w procedurze konkurencyjnej pozyskiwania wsparcia operacyjnego na obecnym etapie rozwoju biometanu w Polsce wiąże się z ryzykiem braku 9 prawidłowo złożonych ofert i w konsekwencji brakiem rozstrzygnięcia aukcji. Systemy aukcyjne dla instalacji, których głównym kosztem jest koszt inwestycyjny (energetyka wiatrowa i słoneczna) przynoszą oczekiwane wyniki i rozwój tych sektorów oze. W przypadku instalacji biometanowych,w których koszty operacyjne stanowią znaczący o ile	Nowy punkt 3a w brzemieniu: *3a. W okresie pierwszych 3 lat obowiązywania systemu, aukcje biometanu przeprowadza się dla biometanu wytworzonego w instalacji odnawialnego źródła energii, o łącznej mocy zainstalowanej elektrycznej powyżej 1MW.* <u>Alternatywnie:</u> W art. 83zb, usunięcie ust. 3:	**Uwaga kierunkowo uwzględniona** Aukcje biometanu przeprowadzać się będzie dla biometanu wytworzonego w instalacji odnawialnego źródła energii, o łącznej mocy zainstalowanej elektrycznej: 1) mniejszej niż 2 MW, 2) równej albo nie mniejszej niż 2 MW. W pozostałym zakresie uwaga nieuwzględniona.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			nie decydujący komponent, zobowiązanie do stałej ceny sprzedaży energii na 20 lat jest ze znacznym ryzykiem inwestora. Inwestorzy niechętnie podejmują takie ryzyko, co widać po fiasku aukcji na instalacje biogazowe w Polsce, pomimo istniejącego doświadczenia branży. W innych krajach, nawet bardziej zaawansowanych w rozwoju sektora biometanu jak Francja, wprowadzenie systemu aukcyjnego także nie budzi entuzjazmu inwestorów i powoduje spowolnienie rozwoju. Biometan w Polsce jest na początkowym etapie rozwoju, nie ma jeszcze działających biometanowni i doświadczeń dotyczących wysokości kosztów inwestycyjnych i eksploatacyjnych oraz możliwości ich optymalizacji. Ryzyko przygotowania projektu i nierozstrzygnięcia aukcji ze względu np. na zbyt małą liczbę ofert czy konieczność wyeliminowania 2 ofert w przypadku złożenia tylko 3 ofert w jednym z koszyków, jest wysokie. Szczególnie w zestawieniu z ryzykiem związanym z 20 letnim zobowiązaniem do utrzymania stałej ceny sprzedaży. Proponuje się wprowadzenie w okresie pierwszych trzech lat obowiązywania systemu jednego koszyka dla wszystkich instalacji >1MW w celu ograniczenia liczby ofert koniecznych do rozstrzygnięcia aukcji. Alternatywnie proponuje się w pierwszych trzech latach rezygnację z wymogu konkurencyjności.	~~*3. W przypadku gdy 14 dni przed terminem, o którym mowa w ust. 2 pkt 2, liczba:*~~ ~~*1)wydanych ważnych zaświadczeń o dopuszczeniu do aukcji biometanu, oraz*~~ ~~*2)wniosków o wydanie zaświadczeń o dopuszczeniu do aukcji biometanu, których termin rozpatrzenia upływa przed terminem, o którym mowa w ust. 2 pkt 2 - jest mniejsza niż trzy, aukcji nie przeprowadza się.*~~ oraz art. 83zb, ust 5 zmiana brzmienia: *5. Aukcję biometanu rozstrzyga się, jeżeli została~~y~~ złożona~~e~~ **co najmniej jedna ważna oferta** ~~nie mniej niż~~ trzy ważne oferta~~y~~ spełniająca~~e~~ wymagania określone w ustawie.*	Z uwagi na konkursowy charakter systemu aukcyjnego nie dopuszcza się rozstrzygnięcia w przypadku złożenia jednej lub dwóch ofert.
452.	Polska Izba Gospodarcza Energetyki	Art. 6 pkt 20 projektu ustawy (art. 83u ustawy o	Wprowadzenie 3 koszyków w procedurze konkurencyjnej pozyskiwania wsparciaoperacyjnego na obecnym etapie rozwoju	Nowy punkt 3a w brzemieniu: *3a. W okresie pierwszych 3 lat*	**Uwaga kierunkowo uwzględniona**

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
	Odnawialnej i Rozproszonej (PIGEOR)	odnawialnych źródłach energii - nowyus. 3a)	biometanu w Polsce wiąże się z ryzykiem braku 9 prawidłowo złożonych ofert i w konsekwencji brakiem rozstrzygnięcia aukcji. Systemy aukcyjne dla instalacji, którychgłównym kosztem jest koszt inwestycyjny (energetyka wiatrowa i słoneczna) przynoszą oczekiwane wyniki i rozwój tych sektorów oze.W przypadku instalacji biometanowych,w których koszty operacyjne stanowią znaczący o ile nie decydujący komponent, zobowiązanie do stałej ceny sprzedaży energii na 20 lat jest ze znacznym ryzykiem inwestora. Inwestorzy niechętnie podejmują takie ryzyko, co widać po fiasku aukcji na instalacje biogazowe w Polsce, pomimo istniejącego doświadczenia branży. W innych krajach, nawet bardziej zaawansowanych w rozwoju sektora biometanu jak Francja, wprowadzenie systemu aukcyjnego także nie budzi entuzjazmu inwestorów i powoduje spowolnienie rozwoju. Biometan w Polsce jest na początkowym etapie rozwoju, nie ma jeszcze działających biometanowni i doświadczeń dotyczących wysokości kosztów inwestycyjnych i eksploatacyjnych oraz możliwości ich optymalizacji. Ryzyko przygotowania projektu i nierozstrzygnięcia aukcji ze względu np. na zbyt małą liczbę ofert czy konieczność wyeliminowania 2 ofert w przypadku złożenia tylko 3 ofert w jednym z koszyków, jest wysokie. Szczególnie w zestawieniu z ryzykiem związanym z 20 letnim zobowiązaniem do utrzymania stałej ceny sprzedaży. Proponuje się wprowadzenie w okresie pierwszych trzech lat obowiązywania systemu jednego koszyka dla wszystkich instalacji	*obowiązywania systemu, aukcje biometanu przeprowadza się dla biometanu wytworzonego w instalacji odnawialnego źródła energii, o łącznej mocy zainstalowanej elektrycznej powyżej 1MW.* Alternatywnie: W art. 83zb, usunięcie ust. 3: ~~*3. W przypadku gdy 14 dni przed terminem, o którym mowa w ust. 2 pkt 2,liczba:*~~ ~~*1) wydanych ważnych zaświadczeń o dopuszczeniu do aukcji biometanu, oraz*~~ ~~*2) wniosków o wydanie zaświadczeńo dopuszczeniu do aukcji biometanu, których termin rozpatrzenia upływa przed terminem, o którym mowa w ust. 2 pkt 2 - jest mniejsza niż trzy, akcji nie przeprowadza się.*~~ oraz art. 83zb, ust 5 zmiana brzmienia: *5. Aukcję biometanu rozstrzyga się, jeżeli zostałay złożonae* ***co najmniej jedna ważna oferta*** *nie mniej niż trzy ważne ofertay spełniające wymagania określone w ustawie.*	Aukcje biometanu przeprowadzać się będzie dla biometanu wytworzonego w instalacji odnawialnego źródła energii, o łącznej mocy zainstalowanej elektrycznej: 1) mniejszej niż 2 MW, 2) równej albo nie mniejszej niż 2 MW. W pozostałym zakresie uwaga nieuwzględniona. Z uwagi na konkursowy charakter systemu aukcyjnego nie dopuszcza się rozstrzygnięcia w przypadku złożenia jednej lub dwóch ofert.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			>1MW w celu ograniczenia liczby ofert koniecznych do rozstrzygnięcia aukcji. Alternatywnie proponuje się w pierwszych trzech latach rezygnację z wymogu konkurencyjności.		
453.	Polska Organizacja Biometanu		Analizy POB potwierdzone założeniami przyjętymi w OSR do projektu nowelizacji (średnia moc 2,8 MW), wskazują, że większość przygotowywanych projektów biometanowych mieści się w zakresie mocy do 4 MW. Projekty powyżej 6 MW są jednostkowe i istnieje małe prawdopodobieństwo złożenia 3 ofert w tym koszyku mocowym. Natomiast największa zmiana kosztów występuje w zakresie mocy od 1 do 2 MW oraz od 2 do 4 MW, powyżej 4 MW skala obniżania kosztów inwestycyjnych jest mniejsza, przy jednoczesnym zwiększeniu kosztów eksploatacyjnych związanych przede wszystkim z transportem substratu oraz zagospodarowaniem pofermentu.	*3.Aukcje biometanu przeprowadza się dla biometanu wytworzonego w instalacji odnawialnego źródła energii, o łącznej mocy zainstalowanej elektrycznej:* *1) mniejszej niż 2 MW,* *2) równej albo nie mniejszą niż 2 MW i mniejszej niż **4** 6 MW,* *3) równej albo nie mniejszej niż **4** 6 MW*	**Uwaga kierunkowo uwzględniona** Aukcje biometanu przeprowadzać się będzie dla biometanu wytworzonego w instalacji odnawialnego źródła energii, o łącznej mocy zainstalowanej elektrycznej: 1) mniejszej niż 2 MW, 2) równej albo nie mniejszej niż 2 MW.
454.	Polska Organizacja Biometanu	Art. 6 pkt 20 projektu ustawy (art. 83t. ust. 2 pkt 2) ustawy o odnawialnych źródłach energii)	W ramach warunków umożliwiających przystąpienie i korzystania z instrumentu aukcyjnego ustawodawca wskazuje w dodawanym art. 83t ust. 2 pkt 2, że mogą z niej korzystać wyłącznie wytwórcy, który m.in. wytworzą biometan i wprowadzą go do sieci gazowej po raz pierwszy po dniu zamknięcia sesji aukcji biometanu. W tym zakresie postulujemy wprowadzenie sprawdzonego już w ramach aukcji OZE dla elektroenergetycznych instalacji OZE rozwiązania (zob. art. 72a ustawy o OZE) umożliwiającego przystąpienie do aukcji nowych instalacji biometanowych, które po spełnieniu dodatkowych wymagań, będą mogły przystąpić do takiej aukcji pomimo wcześniejszego rozpoczęcia wytwarzania i wprowadzania do sieci biometanu. Szczególnie w	Art. 83ta 1. Wytwórca zamierzający przystąpić do aukcji dla wytwórców, o których mowa w art. 83t ust. 2, planujący wytworzyć po raz pierwszy biometan w instalacji odnawialnego źródła energii innej niż mikroinstalacja lub instalacja, o której mowa w art. 83l, przed dniem zamknięcia aukcji lecz nie później niż do dnia 30 czerwca 2032 r., nie traci prawa do uczestnictwa w aukcjach, o których mowa w art. 83t ust. 2, w przypadku gdy sprzedaż będzie obejmowała całą ilość biometanu wprowadzoną do sieci, w okresie poprzedzającym aukcję, a	**Uwaga nieuwzględniona** Projektowane przepisy dotyczące aukcji biometanu obejmują swym zakresem tylko instalacje nowe, w których nie doszło jeszcze do produkcji biometanu. Dokonane zmiany w „koszykach aukcyjnych" mają na celu wyeliminowanie sytuacji, w której do aukcji zgłosi się niewystarczająca do przeprowadzenia aukcji ilość wytwórców.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			pierwszym etapie rozwoju sektora biometanowego, gdzie POB identyfikuje zagrożenie braku możliwości zebrania wystarczających liczby ofert w danym koszyku aukcyjnym niezwykle wartościowe i praktyczne może być rozwiązanie umożliwiające wcześniejsze rozpoczęcie wprowadzania biometanu do sieci wraz z oczekiwaniem na możliwość wzięcia udziału w aukcji OZE organizowanej w późniejszym terminie	wartość sprzedanego biometanu nie przekroczy wartości paliwa gazowego ustalonej na podstawie średniej dziennej ceny, o której mowa w art. 93 ust. 2 pkt 2 lit. b), niezawierających kwot podatku od towarów i usług, wyrażonej w złotych z dokładnością do jednego grosza za 1 MWh, obliczanej i publikowanej przez podmiot, o którym mowa w art. 64 ust. 1 pkt 1, zgodnie z przyjętymi przez ten podmiot zasadami. 2. Wytwórca, o którym mowa w ust. 1, w terminie 14 dni przed dniem wytworzenia po raz pierwszy biometanu w instalacji odnawialnego źródła energii, składa do Prezesa URE pisemne oświadczenie, że cała ilość biometanu wprowadzonego do sieci z tej instalacji będzie sprzedawana, a wartość sprzedanego biometanu nie przekroczy wartości określonej zgodnie z ust. 1. 3. W przypadku, gdy: 1) wytwórca, o którym mowa w ust. 1, nie złoży oświadczenia, o którym mowa w ust. 2, albo złoży to oświadczenie po upływie terminu określonego w ust. 2, albo 2) stwierdzono niezgodność stanu faktycznego z treścią złożonego oświadczenia - Prezes URE wydaje decyzję o zakazie uczestnictwa tego wytwórcy w systemie wsparcia określonym w przepisach art. 83t–83zh w stosunku do biometanu	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				wytworzonego w tej instalacji; o wydanej decyzji Prezes URE niezwłocznie informuje operatora rozliczeń energii odnawialnej.	
455.	Polska Organizacja Biometanu	Art. 6 pkt 20 projektu ustawy (art. 83t. ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Zmiana ma na celu: z jednej strony – uproszczenie brzmienia przepisu i odwołanie do już istniejących definicji; z drugiej strony – niedopuszczenie do ograniczenia katalogu dostępnych substratów, metod wytwarzania czy technologii. Przepisy zaproponowane szczególnie w punktach a-c mogłyby sugerować wykluczenie z systemu wsparcia np. biometanu wytwarzanego z biogazu wysypiskowego, lub niejednoznaczne traktowanie biometanu wytwarzanego z biogazu z osadów ściekowych. Tymczasem, jak rozumiemy, intencją Ministerstwa jest wsparcie rozwoju biometanu w Polsce na jego początkowym etapie, bez premiowania wybranych substratów, a tym bardziej bez wykluczania niektórych z nich. Zmiana jest w pełni zgodna z proponowaną treścią oświadczenia uczestnika aukcji biometanu, zawartą w art. 83zc ust. 10. W oświadczeniu uczestnik deklaruje, że do wytworzenia biometanu wykorzystuje biogaz lub biogaz rolniczy: „Świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia wynikającej z art. 233 § 6 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny oświadczam, że: 1) wytwarzając biometan w instalacji odnawialnego źródła energii będę stosować się do obowiązków, o których mowa w art. 9 ust. 1a pkt 3 albo art. 25 pkt 3a i 3b ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii; 2) do wytworzenia biometanu w instalacji odnawialnego źródła energii będę wykorzystywać biogaz lub biogaz rolniczy, który spełnia kryteria zrównoważonego rozwoju, o których	Biometan wytworzony z biogazu, o którym mowa w art. 2 ust. 1 lub z biogazu rolniczego, o którym mowa w art. 2 ust. 2, lub z mieszaniny biogazu i biogazu rolniczego w instalacji odnawialnego źródła energii, do którego wytworzenia wykorzystano: a) biogaz rolniczy wytworzony wyłącznie z substratów, o których mowa w art. 2 pkt 2 – w przypadku wytwarzania biometanu z biogazu rolniczego lub z mieszaniny biogazu i biogazu rolniczego, b) biogaz wytworzony wyłącznie z biomasy – w przypadku wytwarzania biometanu z biogazu lub z mieszaniny biogazu i biogazu rolniczego, c) biogaz lub biogaz rolniczy spełniający kryteria zrównoważonego rozwoju, o których mowa w art. 43 ust. 3 rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu - i wprowadzony do sieci gazowej może zostać sprzedany w drodze aukcji, zwanej „aukcją biometanu”.	**Uwaga nieuwzględniona.** Zgodnie z brzmieniem art. 2 pkt 1 ustawy o odnawialnych źródłach energii biogaz to gaz uzyskany z biomasy, w szczególności z instalacji przeróbki odpadów zwierzęcych lub roślinnych, oczyszczalni ścieków oraz składowisk odpadów. Uwzględniając powyższą definicję ustawodawca w żaden sposób nie ogranicza katalogu dostępnych do wytworzenia biogazu substratów. W treści projektowanego art. 83t ust. 1 lit. c) nie nakazuje się wykorzystywania do wytwarzania biometanu wyłącznie biogazu lub biogazu rolniczego wytworzonego z surowców wymienionych w załączniku IX do dyrektywy REDII. W projektowanym przepisie jednoznacznie wskazano na obowiązek spełnienia kryteriów zrównoważonego rozwoju, o których mowa w art. 43 ust. 3 rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu przez biogaz lub biogaz rolniczy, który będzie wykorzystywany do wytwarzania biometanu. W omawianym przepisie nie uwzględniono kolejnego

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			mowa w art. 43 ust. 3 rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu; 3) wartość pomocy inwestycyjnej, o której mowa w art. 83zg ust. 1 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii, obliczona zgodnie z art. 83zg ust. 2 i 3 tej ustawy, wynosi ... złotych. Cena skorygowana obliczona zgodnie z art. 83zg ust. 4 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii wynosi ... złotych za 1 MWh; 4) przedsiębiorstwo nie znajduje się w trudnej sytuacji w rozumieniu art. 2 pkt 18 lit. a-c lub e rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu; 5) na przedsiębiorstwie nie ciąży obowiązek zwrotu pomocy publicznej, wynikający z decyzji Komisji Europejskiej uznającej taką pomoc za niezgodną z prawem oraz z rynkiem wewnętrznym." 		warunku/obowiązku jaki zawarty jest w art. 43 ust. 3 rozporządzenia GBER, a mianowicie wytwarzania biogazu lub biogazu rolniczego (na potrzeby wytwarzania biometanu) z surowców wymienionych w załączniku IX do dyrektywy REDII.
456.	Polska Organizacja Biometanu	Art. 6 pkt 20 projektu ustawy (art. 83x. ust. 3 pkt 4 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Patrz uwagi POB do art. 6 pkt 20 projektu ustawy (Art. 83t. ust. 1 lit c)	Patrz uwagi POB do art. 6 pkt 20 projektu ustawy (Art. 83t. ust. 1 lit c)	**Uwaga nieuwzględniona** Zgodnie z brzmieniem art. 2 pkt 1 ustawy o odnawialnych źródłach energii biogaz to gaz uzyskany z biomasy, w szczególności z instalacji przeróbki odpadów zwierzęcych lub roślinnych, oczyszczalni ścieków oraz składowisk odpadów. Uwzględniając powyższą definicję ustawodawca w żaden sposób nie ogranicza katalogu dostępnych do wytworzenia biogazu substratów. W treści projektowanego art. 83t ust. 1 lit. c) nie nakazuje się wykorzystywania do wytwarzania biometanu wyłącznie

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
					biogazu lub biogazu rolniczego wytworzonego z surowców wymienionych w załączniku IX do dyrektywy REDII. W projektowanym przepisie jednoznacznie wskazano na obowiązek spełnienia kryteriów zrównoważonego rozwoju, o których mowa w art. 43 ust. 3 rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu przez biogaz lub biogaz rolniczy, który będzie wykorzystywany do wytwarzania biometanu. W omawianym przepisie nie uwzględniono kolejnego warunku/obowiązku jaki zawarty jest w art. 43 ust. 3 rozporządzenia GBER, a mianowicie wytwarzania biogazu lub biogazu rolniczego (na potrzeby wytwarzania biometanu) z surowców wymienionych w załączniku IX do dyrektywy REDII.
457.	Polska Organizacja Biometanu	Art. 6 pkt 20 projektu ustawy (art. 83x. ust. 3 pkt 2 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Proponujemy uściślenie zapisu w jakiej formie ma być zapewniona możliwość przesyłu biometanu na teren RP, jednocześnie nie narzucając konieczności fizycznego strumienia (co może nie być możliwe w praktyce do realizacji) a zapewniając przesył zgodnie z Rozporządzeniem KE 2024/1789	„2) zapewnienie możliwości fizycznego przesyłu biometanu do sieci przesyłowej gazowej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z kraju, w którym zlokalizowana jest ta instalacja, *poprzez rezerwację odpowiednich przepustowości na połączeniach międzysystemowych*.”	**Uwaga uwzględniona**
458.	OGP GAZ-SYSTEM S.A.	Art. 6 projektu ustawy (art. 83x ust. 3 pkt 2 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Proponujemy uściślenie zapisu w jakiej formie ma być zapewniona możliwość przesyłu biometanu na teren RP, jednocześnie nie narzucając konieczności fizycznego strumienia (co może nie być możliwe w praktyce do realizacji)	„2) zapewnienie możliwości fizycznego przesyłu biometanu do sieci przesyłowej gazowej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z kraju, w którym zlokalizowana jest ta	**Uwaga uwzględniona**

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			a zapewniając przesył zgodnie z Rozporządzeniem KE 2024/1789	instalacja, **poprzez rezerwację odpowiednich przepustowości na połączeniach międzysystemowych."**	
459.	Polska Organizacja Biometanu	Art. 6 projektu ustawy (art. 83z ust. 2 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Przepis nie precyzuje potencjalnych powodów odmowy wydania postanowienia przez Prezesa URE, nawet sytuacji, w której wniosek o wydanie zaświadczenia o dopuszczeniu do aukcji biometanu jest niekompletny. Proponowana zmiana wprowadza konieczność uzasadnienia odmowy przez Prezesa URE i przedstawienia go wnioskodawcy. Celem jest osiągnięcie pełnej transparentności procesu wnioskowania o dopuszczenie do aukcji oraz uniknięcie sytuacji, w której odmowa wydania postępowania byłaby arbitralna, a nie spowodowana obiektywnymi przesłankami, np. niespełnieniem wymogów prekwalifikacji do aukcji.	2. Prezes URE odmawia, w drodze postanowienia z uzasadnieniem, wydania zaświadczenia o dopuszczeniu do aukcji biometanu. Na postanowienie służy zażalenie.	**Uwaga nieuwzględniona** W przypadku podejrzenia przez wnioskodawcę nie transparentności procesu weryfikacji złożonego przez niego wniosku zgodnie z projektowanym art. 83z ust. 3 wnioskodawca mam prawo złożyć zażalenie na postanowienie Prezesa URE do Sądu Okręgowego w Warszawie.
460.	Polska Organizacja Biometanu	Art. 6 pkt 20 projektu ustawy (art. 83zc ust. 3 pkt 9) ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Ustawodawca wskazuje, że wśród obowiązków wytwórcy przystępującego do aukcji jest zobowiązanie do rozpoczęcia sprzedaży po raz pierwszy w ramach systemu aukcyjnego w terminie 48 miesięcy od dnia zamknięcia sesji aukcji, biometanu wytworzonego w instalacji odnawialnego źródła energii służącej do wytwarzania biometanu, która powstanie po dniu zamknięcia sesji aukcji biometanu. W tym zakresie postulujemy, aby ze względu na skomplikowany charakter inwestycji biometanowych, których skuteczna realizacja wymaga połączenia wielu współgrających ze sobą elementów tj. lokalnej akceptacji społecznej, zagadnień dotyczących zagospodarowania przestrzennego. kwestii przyłączenia do sieci oraz zabezpieczenia kwestii substratowych w dłuższej perspektywie stosownemu wydłużeniu uległ termin pierwszej sprzedaży biometanu po wygraniu aukcji OZE, a także uwzględnić możliwość przystąpienia do takiej aukcji instalacji,	9) zobowiązanie się uczestnika aukcji biometanu do sprzedaży po raz pierwszy w ramach systemu aukcyjnego, w terminie 60 miesięcy od dnia zamknięcia sesji aukcji biometanu, biometanu wytworzonego w instalacji odnawialnego źródła energii służącej do wytwarzania biometanu, która powstanie po dniu zamknięcia sesji aukcji biometanu z zastrzeżeniem art. 83ta;	**Uwaga nieuwzględniona** w części dotyczącej wydłużenia terminu sprzedaży po raz pierwszy w ramach aukcji biometanu. **Uwaga nieuwzględniona** w części dotyczącej dopuszczenia do aukcji instalacji, które wytworzyły biometan przed przystąpieniem do aukcji. Uwzględnienie uwagi mogłoby doprowadzać do naruszenia tzw. efekt zachęty.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			które ze względu na brak możliwości przystąpienia do aukcji zdecydują się na wcześniejsze rozpoczęcie wytwarzania i sprzedaży takiego biometanu.		
461.	Polska Organizacja Biometanu	Art. 6 pkt 20 projektu ustawy (art. 83zc ust. 3 pkt 10) ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Patrz uwagi POB do do art. 6 pkt 20 projektu ustawy (art. 83t. ust. 1 lit c)	Patrz uwagi POB do art. 6 pkt 20 projektu ustawy (art. 83t. ust. 1 lit c)	**Uwaga nieuwzględniona** Zgodnie z brzmieniem art. 2 pkt 1 ustawy o odnawialnych źródłach energii biogaz to gaz uzyskany z biomasy, w szczególności z instalacji przeróbki odpadów zwierzęcych lub roślinnych, oczyszczalni ścieków oraz składowisk odpadów. Uwzględniając powyższą definicję ustawodawca w żaden sposób nie ogranicza katalogu dostępnych do wytworzenia biogazu substratów. W treści projektowanego art. 83t ust. 1 lit. c) nie nakazuje się wykorzystywania do wytwarzania biometanu wyłącznie biogazu lub biogazu rolniczego wytworzonego z surowców wymienionych w załączniku IX do dyrektywy REDII. W projektowanym przepisie jednoznacznie wskazano na obowiązek spełnienia kryteriów zrównoważonego rozwoju, o których mowa w art. 43 ust. 3 rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu przez biogaz lub biogaz rolniczy, który będzie wykorzystywany do wytwarzania biometanu. W omawianym przepisie nie uwzględniono kolejnego warunku/obowiązku jaki zawarty jest

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
					w art. 43 ust. 3 rozporządzenia GBER, a mianowicie wytwarzania biogazu lub biogazu rolniczego (na potrzeby wytwarzania biometanu) z surowców wymienionych w załączniku IX do dyrektywy REDII.
462.	Polska Organizacja Biometanu	Art. 6 pkt 20 projektu ustawy (art. 83ze ust. 4 pkt 1) ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Termin 90 dni od dnia wypełnienia przez wytwórcę zobowiązania, o którym mowa w art. 83zc ust. 3 pkt 8 na zwrot kaucji akcyjnej lub zwolnienie gwarancji wydaje się nazbyt odległy, powodując wystąpienie dodatkowych kosztów lub braku możliwości korzystanie ze środków finansowych, po spełnieniu ciążących na nim obowiązków związanych z rozpoczęciem sprzedaży w wyznaczonym terminie	4. Kaucja lub gwarancja, o których mowa w art. 83zb ust. 4, podlegają zwrotowi w terminie: 1) 60 dni od dnia wypełnienia przez wytwórcę zobowiązania, o którym mowa w art. 83zc ust. 3 pkt 8;	**Uwaga nieuwzględniona** Przekroczenie terminu na zwrot opłaty rezerwacyjnej w postulowanym okresie 60 dni niesie ryzyko występowania inwestorów o zwrot ustawowych odsetek co może skutkować dodatkowymi procedurami administracyjnymi i ponadnormatywnym obciążeniem pracowników administracji.
463.	OGP GAZ-SYSTEM S.A.	Art. 6 projektu ustawy (art. 83zc ust 3. pkt 8 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	W pkt 7 komentowanego ustępu, jak również w art. 83ze ust. 10 znajduje się odwołanie do terminu, jaki miałby zostać wskazany w art. 83zc ust. 3 pkt 8, jednak w komentowanej jednostce redakcyjnej nie umieszczono żadnego terminu. W przypadku uwzględnienia uwagi nr 1 przepis należy uzupełnić o punkt zbiorczy biometanu.	„8) miejsce przyłączenia instalacji odnawialnego źródła energii służącej do wytwarzania biometanu do sieci dystrybucyjnej lub sieci przesyłowej gazowej, określone w warunkach przyłączenia albo w umowie o przyłączenie – w przypadku instalacji OZE przyłączonych bezpośrednio do sieci gazowej; **punkt zbiorczy biometanu wskazany w Umowie określającej współpracę i zasady korzystania z punktu zbiorczego biometanu**;" *oraz dodanie odpowiedniego terminu.*	**Uwaga uwzględniona** w części dotyczącej błędnego odwołania. Projekt ustawy zostanie stosownie poprawiony.
464.	OGP GAZ-SYSTEM S.A.	Art. 6 projektu ustawy (art. 83ze ust. 11 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Zmiana terminu realizacji umowy o przyłączenie z uwagi na charakter prowadzonej działalności przedsiębiorstwa energetycznego nie może być obligatoryjna i bez ograniczeń czasowych. Przedsiębiorstwo energetyczne powinno mieć możliwość negocjacji terminu.	„11. W przypadku gdy umowa o przyłączenie do sieci instalacji odnawialnego źródła energii służącej do wytwarzania biometanu wymaga dostosowania, o którym mowa w ust. 10, przedsiębiorstwo	**Uwaga uwzględniona**

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				energetyczne na wniosek wytwórcy może zaktualizować harmonogram przyłączenia, o którym mowa w art. 7 ust. 2 ustawy – Prawo energetyczne **przez jego wydłużenie o okres nie przekraczający 24 miesięcy od terminu przyłączenia określonego w umowie o przyłączenie**."	
465.	Polska Organizacja Biometanu	Art. 6 pkt 20 projektu ustawy (Art. 83t. ust. 1 lit c) ustawy o odnawialnych źródłach energii)	W ramach proponowanej zmiany wprowadza się obowiązek złożenia przez wytwórcę oświadczenia składanego pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń, o następującej treści: *„c) biogaz lub biogaz rolniczy spełniający kryteria zrównoważonego rozwoju, o których mowa w art. 43 ust. 3 rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu"* *Powyższe odwołanie powoduje, że w ramach instrumentu wsparcia dla instalacji biometanowych, wytwórca będzie musiał pod groźbą odpowiedzialności karnej oświadczyć, że będzie spełnia nie tylko kryteriami zrównoważonego rozwoju i ograniczania emisji gazów cieplarnianych ale dodatkowo również wykorzystywał wyłącznie określone substraty wskazane w załączniku IX do RED II, co znacząco ograniczy zakresu możliwych do wykorzystania substratów w stosunku do tych aktualnie wykorzystywanych w branży biogazowej.* *Art. 43 ust. 3 GBER. Pomoc operacyjna na produkcję biopaliw, biopłynów, biogazu (w tym biometanu) i paliw z biomasy jest wyłączona z obowiązku zgłoszenia, o którym mowa w art. 108 ust. 3 Traktatu, jedynie w zakresie, w jakim paliwa objęte pomocą są zgodne z kryteriami*	Proponowaną zmianę można usunąć z treści projektu nowelizacji ustawy o OZE (UD89) i wprowadzić w ramach nowelizacji ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych (UC28), gdzie można byłoby odwołać się do wprowadzanych kryteriów zrównoważonego rozwoju wprowadzanych do polskiego porządku prawnego dla instalacji wytwarzających biometan – tak, aby nie było konieczności bezpośredniego odwoływania się do rozporządzenia GBER (zob. art. 9 pkt 14 projektu nowelizacji ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych UC28) W ramach indywidualnej notyfikacji instrumentu wsparcia dla instalacji biometanowych powyżej 1 MW, która jest planowana do przeprowadzenia nie ma potrzeby odwoływania się do rozporządzenia GBER, tylko zgodnie z pkt 80 Wytycznych CEEAG Komisja dopuszcza notyfikowanie instrumentów pomocy operacyjnej dla instalacji biometanowych, w zakresie, w jakim paliwa objęte pomocą są	**Uwaga nieuwzględniona** Zgodnie z brzmieniem art. 2 pkt 1 ustawy o odnawialnych źródłach energii biogaz to gaz uzyskany z biomasy, w szczególności z instalacji przeróbki odpadów zwierzęcych lub roślinnych, oczyszczalni ścieków oraz składowisk odpadów. Uwzględniając powyższą definicję ustawodawca w żaden sposób nie ogranicza katalogu dostępnych do wytworzenia biogazu substratów. W treści projektowanego art. 83t ust. 1 lit. c)

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			zrównoważonego rozwoju i ograniczania emisji gazów cieplarnianych określonymi w dyrektywie (UE) 2018/2001 i aktach wykonawczych lub delegowanych do tej dyrektywy oraz są wytwarzane z surowców wymienionych w załączniku IX do tej dyrektywy.	zgodne wyłącznie z kryteriami zrównoważonego rozwoju i ograniczenia emisji gazów cieplarnianych określonymi w dyrektywie (UE) 2018/2001 oraz w jej aktach wykonawczych lub delegowanych, a więc bez dodatkowego ograniczenia odnośnie rodzaju wykorzystywanych substratów	
466.	ORLEN S.A.	Art. 6 pkt 20 projektu ustawy (nowy art. 83t ust. 2 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Proponowany kształt przepisów uniemożliwia wzięcie udziału w aukcji dla biometanu przez instalacje biometanowe, które nie mają urządzeń, które w połączeniu z urządzeniami operatora sieciowego pozwolą na zatłoczenie biometanu do sieci gazowej, a które wykorzystują np. usługę operatora polegającą na odbiorze biometanu od producenta i przewiezienia butlowozem do miejsca, w którym to operator zatłoczy biometan do sieci (tzw. gazociąg wirtualny). Poza zmianą warunku zawartego w art. 83t ust. 2, należałoby też dokonać przeglądu innych przepisów, które wymagałyby zmian wynikowych. Np. zgodnie z projektowanym art. 83zc ust. 3 pkt 8 w ofercie uczestnika aukcji należy wskazać „miejsce przyłączenia instalacji odnawialnego źródła energii służącej do wytwarzania biometanu do sieci dystrybucyjnej lub sieci przesyłowej gazowej, określone w warunkach przyłączenia albo w umowie o przyłączenie". Może w takim przypadku lepiej wskazać „miejsce zatłoczenia biometanu do sieci gazowej, określone w warunkach przyłączenia albo w umowie o przyłączenie".	Proponujemy usunięcie następującego wymogu z art. 83t ust. 2: „2. Biometan, o którym mowa w ust. 1, może zostać sprzedany w drodze aukcji biometanu, przez wytwórców, którzy: 1)uzyskali zaświadczenie o dopuszczeniu do aukcji, o którym mowa w art. 83z ust. 1, oraz 2)wytworzą biometan i wprowadzą go do sieci gazowej po raz pierwszy po dniu zamknięcia sesji aukcji biometanu, oraz 3)wytworzą biometan w instalacji odnawialnego źródła energii posiadającej wyodrębniony zespół urządzeń służących wyłącznie do wprowadzania biometanu z tej instalacji do sieci gazowej dystrybucyjnej lub przesyłowej.", a także wprowadzenie niezbędnych zmian wynikowych.	**Uwaga nieuwzględniona.** Postulowane zmiany prowadzą do możliwości wprowadzania wytworzonego biometanu przez kilku dostawców w tym samym punkcie , co wykracza poza zakres projektu. Propozycja wymaga przeprowadzenia dodatkowych analiz w MKiŚ i ewentualnego rozpatrzenia w kolejnych projektach legislacyjnych.
467.	ORLEN S.A.	Art. 6 pkt 20 projektu ustawy (nowy art. 83u ust. 3 ustawy o	W modelu systemu aukcyjnego przyjęto, iż do roku 2030 powstaną w Polsce w ramach realizowanych aukcji biometanu 53 instalacje wytwórcze o średniej mocy docelowej 2,8 MWe – przy czym średnią wartość projektu przyjęto	Proponuje się nadać następujące brzmienie art. 83u ust. 3: „Aukcje biometanu przeprowadza się dla biometanu wytworzonego w instalacji odnawialnego źródła	**Uwaga kierunkowo uwzględniona** Aukcje biometanu przeprowadzać się będzie dla biometanu wytworzonego w instalacji odnawialnego

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
		odnawialnych źródłach energii)	na podstawie analizy materiałów przekazanych przez operatorów sieci gazowych dotyczących ilości złożonych wniosków o przyłączenie do sieci gazowej. Mając na uwadze planowane do realizacji inwestycje biometanowe sugerujemy zmianę zakresu „koszyków" aukcyjnych. W naszej ocenie taka zmiana spowoduje bardziej równomierne rozłożenie liczby inwestycji na poszczególne „koszyki" aukcyjne, mitygując ryzyko nadmiernego obciążenia jednego z koszyków względem pozostałych. Zwrot „moc nie mniejszą niż" oznacza też „moc równą" jakiejś wartości (np. 3 MW), a „moc mniejsza niż" oznacza wszystko poniżej (np. 2,999 MW), stąd nie trzeba pisać przy progach, że jakaś moc jest równa danej wartości.	energii, o łącznej ekwiwalentnej mocy zainstalowanej elektrycznej: 4) mniejszej niż **3 MW**, 5) nie mniejszej niż **3 MW** i mniejszej niż **6 MW**, 6) nie mniejszej niż **6 MW** - obliczonej z przeliczenia mocy zainstalowanej instalacji odnawialnego źródła energii służącej do wytwarzania biometanu na moc zainstalowaną elektryczną instalacji odnawialnego źródła energii, przyjmując sprawność elektryczną agregatu kogeneracyjnego na poziomie 41%.".	źródła energii, o łącznej mocy zainstalowanej elektrycznej: **1) mniejszej** niż 2 MW, 2) równej albo nie mniejszej niż 2 MW.
468.	Polska Organizacja Biometanu	Art. 6 pkt 20 projektu ustawy (art. 83u ustawy o odnawialnych źródłach energii - nowy ust. 3a)	Wprowadzenie 3 koszyków w procedurze konkurencyjnej pozyskiwania wsparcia operacyjnego na obecnym etapie rozwoju biometanu w Polsce wiąże się z ryzykiem braku 9 prawidłowo złożonych ofert i w konsekwencji brakiem rozstrzygnięcia aukcji. Systemy aukcyjne dla instalacji, których głównym kosztem jest koszt inwestycyjny (energetyka wiatrowa i słoneczna) przynoszą oczekiwane wyniki i rozwój tych sektorów oze. W przypadku instalacji biometanowych, w których koszty operacyjne stanowią znaczący o ile niedecydujący komponent, zobowiązanie do stałej ceny sprzedaży energii na 20 lat jest ze znacznym ryzykiem inwestora. Inwestorzy niechętnie podejmują takie ryzyko, co widać po fiasku aukcji na instalacje biogazowe w Polsce, pomimo istniejącego doświadczenia branży. W innych krajach, nawet bardziej zaawansowanych w rozwoju sektora biometanu jak Francja, wprowadzenie systemu aukcyjnego także	Nowy punkt 3a w brzemieniu: *3a. W okresie pierwszych 3 lat obowiązywania systemu, aukcje biometanu przeprowadza się dla biometanu wytworzonego w instalacji odnawialnego źródła energii, o łącznej mocy zainstalowanej elektrycznej powyżej 1MW.* <u>Alternatywnie:</u> W art. 83zb, usunięcie ust. 3: *3. W przypadku, gdy 14 dni przed terminem, o którym mowa w ust. 2 pkt 2, liczba:* *1)wydanych ważnych zaświadczeń o dopuszczeniu do aukcji biometanu, oraz* *2)wniosków o wydanie zaświadczeń o dopuszczeniu do aukcji biometanu, których termin rozpatrzenia upływa*	**Uwaga częściowo uwzględniona** Aukcje biometanu przeprowadzać się będzie dla biometanu wytworzonego w instalacji odnawialnego źródła energii, o łącznej mocy zainstalowanej elektrycznej: **1) mniejszej niż** 2 MW, 2) równej albo nie mniejszej niż 2 MW. W pozostałym zakresie uwaga nieuwzględniona. Z uwagi na konkursowy charakter systemu aukcyjnego nie dopuszcza się rozstrzygnięcia w przypadku złożenia jednej lub dwóch ofert.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			nie budzi entuzjazmu inwestorów i powoduje spowolnienie rozwoju. Biometan w Polsce jest na początkowym etapie rozwoju, nie ma jeszcze działających biometanowni i doświadczeń dotyczących wysokości kosztów inwestycyjnych i eksploatacyjnych oraz możliwości ich optymalizacji. Ryzyko przygotowania projektu i nierozstrzygnięcia aukcji ze względu np. na zbyt małą liczbę ofert czy konieczność wyeliminowania 2 ofert w przypadku złożenia tylko 3 ofert w jednym z koszyków, jest wysokie. Szczególnie w zestawieniu z ryzykiem związanym z 20 letnim zobowiązaniem do utrzymania stałej ceny sprzedaży. Proponuje się wprowadzenie w okresie pierwszych trzech lat obowiązywania systemu jednego koszyka dla wszystkich instalacji >1MW w celu ograniczenia liczby ofert koniecznych do rozstrzygnięcia aukcji. Alternatywnie proponuje się w pierwszych trzech latach rezygnację z wymogu konkurencyjności.	*przed terminem, o którym mowa w ust. 2 pkt 2* *- jest mniejsza niż trzy, aukcji nie przeprowadza się.* oraz art. 83zb, ust 5 zmiana brzmienia: *5. Aukcję biometanu rozstrzyga się, jeżeli zostałay złożonae* ***co najmniej jedna ważna oferta*** *nie mniej niż trzy ważne ofertay spełniającae wymagania określone w ustawie.*	
469.	ORLEN S.A.	Art. 6 pkt 20 projektu ustawy (nowy art. 83w ust. 3 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Przepis zawiera delegację dla ministra właściwego do spraw klimatu do określenia, w drodze rozporządzenia, ceny referencyjnej w aukcji biometanu w złotych za 1 MW. Zgodnie z § 13 Zasad techniki prawodawczej „Jednocześnie z projektem ustawy przygotowuje się projekty rozporządzeń o znaczeniu podstawowym dla jej funkcjonowania”.	Załączenie projektu rozporządzenia do projektu ustawy w ramach rządowego procesu legislacyjnego jest zasadne i celowe. Jaka będzie korelacja między ceną referencyjną dla biometanu w aukcji (wysoki koszt wytwarzania) a energii elektrycznej w kogeneracji?	**Uwaga uwzględniona** Projekt rozporządzenia zostanie przedstawiony na kolejnym etapie procesu legislacyjnego tej ustawy.
470.	Izba Gospodarcza Gazownictwa (IGG)	Art. 6 pkt 20 projektu ustawy (nowy art. 83w	Przepis zawiera delegację dla ministra właściwego do spraw klimatu do określenia, w drodze rozporządzenia, ceny referencyjnej w	Załączenie projektu rozporządzenia do projektu ustawy w ramach rządowego procesu legislacyjnego	**Uwaga uwzględniona**

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
		ust. 3 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	aukcji biometanu w złotych za 1 MW. Zgodnie z § 13 Zasad techniki prawodawczej: „Jednocześnie z projektem ustawy przygotowuje się projekty rozporządzeń o znaczeniu podstawowym dla jej funkcjonowania".	jest zasadne i celowe. Jaka będzie korelacja między ceną referencyjną dla biometanu w aukcji (wysoki koszt wytwarzania) a energii elektrycznej w kogeneracji?	Projekt rozporządzenia zostanie przedstawiony na kolejnym etapie procesu legislacyjnego tej ustawy.
471.	ORLEN S.A.	Art. 6 pkt 20 projektu ustawy (nowy art. 83zc ust. 3 pkt 3 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	W przepisie zaproponowano, by oferta złożona przez uczestnika aukcji biometanu zawierała: „3) łączną ilość biometanu wprowadzonego do sieci gazowej (...)".	Proponujemy zastąpienie tego fragmentu następująco: „3) łączną ilość biometanu planowanego do wprowadzenia do sieci gazowej".	**Uwaga kierunkowo uwzględniona** Przepis zostanie przeredagowany poprzez wskazanie na ilość biometanu planowaną do wprowadzenia do sieci gazowej.
472.	Izba Gospodarcza Gazownictwa (IGG)	Art. 6 pkt 20 projektu ustawy (nowy art. 83zc ust. 3 pkt 3 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	W przepisie zaproponowano, by oferta złożona przez uczestnika aukcji biometanu zawierała: „3) łączną ilość biometanu wprowadzonego do sieci gazowej (...)".	Proponujemy zastąpienie tego fragmentu następująco: „3) łączną ilość biometanu planowanego do wprowadzenia do sieci gazowej".	**Uwaga kierunkowo uwzględniona** Przepis zostanie przeredagowany poprzez wskazanie na ilość biometanu planowaną do wprowadzenia do sieci gazowej.
473.	Izba Gospodarcza Gazownictwa (IGG)	Art. 6 pkt 20 projektu ustawy (nowy art. 83zc ust. 3 pkt 6 ustawy o odnawialnych źró)	Oferta złożona przez uczestnika aukcji biometanu powinna też zawierać dane o instalacji służącej do wytwarzania biogazu na potrzeby wytworzenia biometanu. Przepis pomija możliwość wykorzystania biogazu rolniczego.	W pkt 6 proponuje się dopisać „lub biogaz rolniczy" we wprowadzeniu do wyliczenia i w poszczególnych literach i tiretach.	**Uwaga uwzględniona**
474.	ORLEN S.A.	Art. 6 pkt 20 projektu ustawy (nowy art. 83zc ust. 3 pkt 6 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Oferta złożona przez uczestnika aukcji biometanu powinna też zawierać dane o instalacji służącej do wytwarzania biogazu na potrzeby wytworzenia biometanu. Przepis pomija możliwość wykorzystania biogazu rolniczego.	W pkt 6 proponuje się dopisać „lub biogaz rolniczy" we wprowadzeniu do wyliczenia i w poszczególnych literach i tiretach.	**Uwaga uwzględniona**
475.	Polska Organizacja Biometanu	Art. 6 pkt 20 projektu ustawy (art. 83zc ust 3. pkt 8 ustawy o	W pkt 7 komentowanego ustępu, jak również w art. 83ze ust. 10 znajduje się odwołanie do terminu, jaki miałby zostać wskazany w art. 83zc ust. 3 pkt 8, jednak w komentowanej	„8) miejsce przyłączenia instalacji odnawialnego źródła energii służącej do wytwarzania biometanu do sieci dystrybucyjnej lub sieci przesyłowej gazowej, określone	**Uwaga uwzględniona** w części dotyczącej brakującego terminu. W projekcie ustawy zostaną skorygowane odesłania w uwagowanych przepisach.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
		odnawialnych źródłach energii)	jednostce redakcyjnej nie umieszczono żadnego terminu. W przypadku uwzględnienia uwagi nr 1 przepis należy uzupełnić o punkt zbiorczy biometanu.	w warunkach przyłączenia albo w umowie o przyłączenie – w przypadku instalacji OZE przyłączonych bezpośrednio do sieci gazowej; **punkt zbiorczy biometanu wskazany w Umowie określającej współpracę i zasady korzystania z punktu zbiorczego biometanu**;" *oraz dodanie odpowiedniego terminu.*	**Uwaga nieuwzględniona** w części dotyczącej punktu zbiorczego biometanu. Uwaga spoza zakresu przedmiotowego projektu. Uwaga zostanie poddana analizom w ramach dalszych prac legislacyjnych w MKiŚ.
476.	Polska Organizacja Biometanu	Art. 6 projektu ustawy (art. 83ze ust. 10, 11 i 12 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Wskazane przepisy w przypadku uwzględnienia uwagi nr 1 należy uzupełnić o punkt zbiorczy biometanu. Biometanownie korzystające z punktu zbiorczego biometanu nie będą miały umowy o przyłączenie. Wskazujemy również na błędnie odniesienie w ust. 10 art. 83ze do Ustawy Prawo energetyczne – w art. 7 ust 2a pr.en. nie znajduje się pkt 1a.		**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga spoza zakresu przedmiotowego projektu. Uwaga zostanie poddana analizom w ramach dalszych prac legislacyjnych w MKiŚ.
477.	ORLEN S.A.	Art. 6 pkt 20 projektu ustawy (nowy art. 83zg ust. 4 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	W propozycji art. 83zg w ust. 4 zawarto wzór wyliczenia ceny skorygowanej stanowiącej podstawę wypłaty ujemnego salda, o którym mowa w art. 93 ust. 2 pkt 3 ustawy OZE. W przedstawionym wzorze oraz w wyjaśnieniach symboli występuje symbol C_0 oznaczający „cenę, o której mowa w art. 83za ust. 3 pkt 3, wynikającą z oferty, wyrażoną w zł/MWh". Jednak we wspomnianym art. 83za ust. 3 nie występuje punkt 3, do którego się odwołano. Po przeanalizowaniu zapisów projektu nowelizacji ustawy, w tym wzoru na wartość pomocy inwestycyjnej, zawartego w proponowanym art. 38zg ust. 3, wywnioskowano, że prawdopodobnie intencją było odwołanie się do art. 38zc ust. 3 pkt 3, w którym następuje nawiązanie do oferty złożonej przez uczestnika aukcji biometanu i ceny, za jaką uczestnik	„4. Wytwórcy, o których mowa w art. 83t ust. 2, dokonują obliczenia ceny skorygowanej stanowiącej podstawę wypłaty ujemnego salda, o którym mowa w art. 93 ust. 2 pkt 3, według następującego wzoru: $$C_S = C_0 - \frac{PI_C}{I}$$ gdzie poszczególne symbole oznaczają: C_s - cenę skorygowaną zakupu biometanu, wyrażoną w zł/MWh; w przypadku nieudzielenia pomocy inwestycyjnej, o której mowa w ust. 1, wartość Cs jest równa wartości C_0, C_0 - cenę, o której mowa w **art. 83zc ust. 3. pkt 3**, wynikającą z	**Uwaga uwzględniona**

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			zobowiązuje się sprzedać energię w ramach aukcji biometanu.	oferty, wyrażoną w zł/MWh,…"	
478.	Izba Gospodarcza Gazownictwa (IGG)	Art. 6 pkt 20 projektu ustawy (nowy art. 83zg ust. 4 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	W propozycji art. 83zg w ust. 4 zawarto wzór wyliczenia ceny skorygowanej stanowiącej podstawę wypłaty ujemnego salda, o którym mowa w art. 93 ust. 2 pkt 3 ustawy OZE. W przedstawionym wzorze oraz w wyjaśnieniach symboli występuje symbol C_0 oznaczający „cenę, o której mowa w art. 83za ust. 3 pkt 3, wynikającą z oferty, wyrażoną w zł/MWh". Jednak we wspomnianym art. 83za ust. 3 nie występuje punkt 3, do którego się odwołano. Po przeanalizowaniu zapisów projektu nowelizacji ustawy, w tym wzoru na wartość pomocy inwestycyjnej, zawartego w proponowanym art. 38zg ust. 3, wywnioskowano, że prawdopodobnie intencją było odwołanie się do art. 38zc ust. 3 pkt 3, w którym następuje nawiązanie do oferty złożonej przez uczestnika aukcji biometanu i ceny, za jaką uczestnik zobowiązuje się sprzedać energię w ramach aukcji biometanu.	„4. Wytwórcy, o których mowa w art. 83t ust. 2, dokonują obliczenia ceny skorygowanej stanowiącej podstawę wypłaty ujemnego salda, o którym mowa w art. 93 ust. 2 pkt 3, według następującego wzoru: $$C_S = C_0 - \frac{PI_C}{I}$$ gdzie poszczególne symbole oznaczają: C_s - cenę skorygowaną zakupu biometanu, wyrażoną w zł/MWh; w przypadku nieudzielenia pomocy inwestycyjnej, o której mowa w ust. 1, wartość Cs jest równa wartości C_0, C_0 - cenę, o której mowa w **art. 83zc ust. 3. pkt 3**, wynikającą z oferty, wyrażoną w zł/MWh,…"	**Uwaga uwzględniona**
479.	ORLEN S.A.	Art. 6 pkt 20 projektu ustawy (nowy art. 83zh ust. 3 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Przepis określa zasady rozliczenia biometanu sprzedanego w ramach aukcji. Z art. 83zh ust. 3 pkt 5 wynika, że przy weryfikacji obowiązku sprzedaży biometanu uwzględnia się na korzyść sytuacje, gdy nie doszło do sprzedaży biometanu w ramach systemu aukcyjnego w następstwie sprzedaży biometanu na potrzeby realizacji NCW. Wydaje się, że zwrot „w następstwie" nie jest odpowiedni – powinno być określenie np. „w związku ze sprzedażą biometanu na potrzeby realizacji NCW" (albo zaszła sprzedaż w aukcji albo na potrzeby NCW). Nie są natomiast jasne zasady postępowania w przypadku zakupu przez podmiot realizujący NCW biometanu niedotowanego w systemie	Proponujemy zastąpienie zwrotu „w następstwie sprzedaży biometanu" zwrotem „w związku ze sprzedażą biometanu". Jednocześnie warto wprowadzić rozwiązanie, które pozwalałoby podmiotowi realizującemu NCW wykazanie przed Prezesem URE, że dana partia biometanu nie została sprzedana w ramach aukcji.	**Uwaga nieuwzględniona** Projektodawca nie dostrzega potrzeby dokonania proponowanej redakcji, obecna konstrukcja i wykorzystanie sformułowania „w następstwie" funkcjonuje już w ustawie o odnawialnych źródłach energii od dłuższego czasu i jak dotychczas nie budziła wątpliwości interpretacyjnych. Odnosząc się do drugiej części uwagi - w obecnej sytuacji istnieje możliwość potwierdzenia braku wykorzystania biometanu do rozliczenia

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			wsparcia. W jaki sposób nabywca biometanu **będzie mógł wykazać na potrzeby realizacji obowiązku w zakresie NCW** (np. przed Prezesem URE), że dana partia biometanu nie uzyskała wsparcia?		ujemnego salda w ramach prostego potwierdzenia od jego dostawcy – ponadto, z perspektywy regulatora, który zajmuje się zarówno wydawaniem zaświadczeń do FIP oraz organizowaniem aukcji, weryfikacja tego rodzaju oświadczeń jest stosunkowo prosta.
480.	OGP GAZ-SYSTEM S.A.	Art. 6 pkt 20 projektu ustawy (art. 83zh ust. 1 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Ze względu na odpowiedzialność za wprowadzanie Prezesa URE w błąd jaka jest nałożona na podmioty przekazujące informacje do Prezesa URE, proponujemy zrezygnowanie z konieczności dodatkowego potwierdzania informacji o dniu wytworzenia oraz wprowadzenia biometanu z odnawialnych źródeł energii do sieci gazowej przez operatorów odpowiednich sieci jako zbędne utrudnienie dla wytwórców. W przypadkach wątpliwych Prezes URE może wezwać odpowiedniego operatora do przekazania odpowiednich danych.	„1. Wytwórca, o którym mowa w art. 83t ust. 2, którego oferta wygrała aukcję biometanu, przekazuje Prezesowi URE informację o dniu wytworzenia oraz wprowadzenia biometanu z odnawialnych źródeł energii do sieci gazowej, potwierdzoną przez operatora sieci przesyłowej gazowej lub operatora sieci dystrybucyjnej gazowej i jego sprzedaży w ramach systemu aukcyjnego dla biometanu – w terminie 30 dni od dnia tej sprzedaży po raz pierwszy w ramach wygranej oferty aukcyjnej.”	**Uwaga nieuwzględniona** W opinii projektodawcy potwierdzanie informacji o dniu wytworzenia oraz wprowadzenia biometanu z odnawialnych źródeł energii do sieci gazowej przez operatorów odpowiednich sieci jest niezbędne w celu sprawnej realizacji przez Prezesa URE zadań na niego nałożonych projektowaną ustawą.
481.	Izba Gospodarcza Gazownictwa (IGG)	Art. 6 pkt 20 projektu ustawy (nowy art. 83zh ust. 3 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Przepis określa zasady rozliczenia biometanu sprzedanego w ramach aukcji. Z art. 83zh ust. 3 pkt 5 wynika, że przy weryfikacji obowiązku sprzedaży biometanu uwzględnia się na korzyść sytuacje, gdy nie doszło do sprzedaży biometanu w ramach systemu aukcyjnego w następstwie sprzedaży biometanu na potrzeby realizacji NCW. Wydaje się, że zwrot „w następstwie” nie jest odpowiedni – powinno być określenie np. „w związku ze sprzedażą biometanu na potrzeby realizacji NCW” (albo zaszła sprzedaż w aukcji albo na potrzeby NCW). Nie są natomiast jasne zasady postępowania w przypadku zakupu przez podmiot realizujący	Proponujemy zastąpienie zwrotu „w następstwie sprzedaży biometanu” zwrotem „w związku ze sprzedażą biometanu”. Jednocześnie warto wprowadzić rozwiązanie, które pozwalałoby podmiotowi realizującemu NCW wykazanie przed Prezesem URE, że dana partia biometanu nie została sprzedana w ramach aukcji.	**Uwaga nieuwzględniona** Projektodawca nie dostrzega potrzeby dokonania proponowanej redakcji, obecna konstrukcja i wykorzystanie sformułowania „w następstwie” funkcjonuje już w ustawie o odnawialnych źródłach energii od dłuższego czasu i jak dotychczas nie budziła wątpliwości interpretacyjnych. Odnosząc się do drugiej części uwagi - w obecnej sytuacji istnieje możliwość potwierdzenia braku wykorzystania biometanu do rozliczenia

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			NCW biometanu niedotowanego w systemie wsparcia. W jaki sposób nabywca biometanu **będzie mógł wykazać na potrzeby realizacji obowiązku w zakresie NCW** (np. przed Prezesem URE), że dana partia biometanu nie uzyskała wsparcia?		ujemnego salda w ramach prostego potwierdzenia od jego dostawcy – ponadto, z perspektywy regulatora, który zajmuje się zarówno wydawaniem zaświadczeń do FIP oraz organizowaniem aukcji, weryfikacja tego rodzaju oświadczeń jest stosunkowo prosta.
482.	Izba Gospodarcza Gazownictwa (IGG)	Art. 6 pkt 20 projektu ustawy (nowy art. 83zh ust. 6 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Zgodnie z tym przepisem zobowiązanie, o którym mowa w art. 83zc ust. 3 pkt 8, uznaje się za spełnione, w przypadku gdy wytwórca, w terminie realizacji tego zobowiązania, został wpisany do rejestru wytwórców biogazu i przekazał Prezesowi URE oraz operatorowi rozliczeń energii odnawialnej, o którym mowa w art. 106, informację o dniu wytworzenia i wprowadzenia biometanu do sieci gazowej. Prawidłowe odesłanie do zobowiązania to art. 83zc ust. 3 pkt 9. W drugim zdaniu powinien być uwzględniony także rejestr wytwórców biogazu rolniczego (prowadzony przez Dyrektora Generalnego KOWR), bowiem do takiego rejestru jest wpisywany biometan wytworzony wyłącznie z biogazu rolniczego (art. 23 ust. 1). Jakkolwiek aukcje prowadzi Prezes URE, natomiast organem właściwym w zakresie sprawozdań dotyczących biometanu wytworzonego wyłącznie z biogazu rolniczego jest Dyrektor Generalny KOWR – być może również powinien być uwzględniony w tym lub innych przepisach. Ponadto, zobowiązanie uznaje się za spełnione w przypadku zaistnienia określonych przesłanek z pkt 1-5, natomiast brakuje tutaj odwołania do sprzedaży biometanu na potrzeby	Proponujemy następujące brzmienie przepisu: „6. Zobowiązanie, o którym mowa w art. 83zc ust. 3 **pkt 9**, uznaje się za spełnione, w przypadku gdy wytwórca, w terminie realizacji tego zobowiązania, został wpisany do rejestru wytwórców biogazu lub wytwórców biogazu rolniczego i przekazał Prezesowi URE oraz operatorowi rozliczeń energii odnawialnej, o którym mowa w art. 106, informację o dniu wytworzenia i wprowadzenia biometanu do sieci gazowej.”. Do rozważenia pozostaje kwestia dopisania Dyrektora Generalnego KOWR – w przypadku biometanu wpisanego do rejestru wytwórców biogazu rolniczego. Należy zweryfikować przepis pod kątem uwzględnienia przesłanki dotyczącej sprzedaży biometanu na potrzeby realizacji NCW oraz skorelować go z art. 168 pkt 15a (sankcje karne).	**Uwaga uwzględniona** Stosowne zmiany zostaną wprowadzone do projektu ustawy.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			realizacji NCW. Do przepisu tego odsyła z kolei art. 168 pkt 15a ustawy, który przewiduje sankcję karną w przypadku niezrealizowania sprzedaży w ramach aukcji minimum 60% zadeklarowanej w ofercie ilości biometanu.		
483.	OGP GAZ-SYSTEM S.A.	Art. 6 pkt 20 projektu ustawy (art. 83zh ust. 6 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Uzasadnienie jak do proponowanego art. 83zh ust 1 ustawy o OZE. Dodatkowo ze względów systemowych sytuacja, w której biometan jest wprowadzany do sieci gazowej, a nie ma możliwości jego odebrania w tej samej dobie w innym punkcie wyjścia nie wydaje się być słuszna, gdyż zaburza funkcjonowanie sieci gazowych i wiąże się z koniecznością podjęcia działań bilansujących.	„6. Zobowiązanie, o którym mowa w art. 83zc ust. 3 pkt 9 uznaje się za spełnione, w przypadku gdy wytwórca, w terminie realizacji tego zobowiązania, został wpisany do rejestru wytwórców biogazu i przekazał Prezesowi URE oraz operatorowi rozliczeń energii odnawialnej, o którym mowa w art. 106, informację o dniu wytworzenia biometanu i wprowadzenia biometanu do sieci gazowej, potwierdzoną przez operatora sieci przesyłowej gazowej lub operatora sieci dystrybucyjnej gazowej, a instalacja odnawialnego źródła energii tego wytwórcy pozostawała w gotowości do wytwarzania biometanu, jednak w wymaganym terminie nie doszło do sprzedaży po raz pierwszy biometanu w następstwie: (…);”	**Uwaga nieuwzględniona** W opinii projektodawcy potwierdzanie informacji o dniu wytworzenia oraz wprowadzenia biometanu z odnawialnych źródeł energii do sieci gazowej przez operatorów odpowiednich sieci jest niezbędne w celu sprawnej realizacji przez Prezesa URE zadań na niego nałożonych projektowaną ustawą.
484.	OGP GAZ-SYSTEM S.A.	Art. 6 projektu ustawy (art. 83zh ust. 6. pkt 3 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Zapis należy uzupełnić o punkt zbiorczy biometanu.	„3) wystąpienia awarii w systemie gazowym, w tym awarii przyłącza, **punktu zbiorczego biometanu** lub sieci gazowej;”	**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga spoza zakresu przedmiotowego projektu. Uwaga zostanie poddana analizom w ramach dalszych prac legislacyjnych w MKiŚ.
485.	Polska Organizacja Biometanu	Art. 6 pkt 20 projektu ustawy (art. 83zh ust. 1 ustawy	Ze względu na odpowiedzialność za wprowadzanie Prezesa URE w błąd jaka jest nałożona na podmioty przekazujące informacje do	1. Wytwórca, o którym mowa w art. 83t ust. 2, którego oferta wygrała aukcję biometanu, przekazuje	**Uwaga nieuwzględniona**

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
		o odnawialnych źródłach energii)	Prezesa URE, proponujemy zrezygnowanie z konieczności dodatkowego potwierdzania informacji o dniu wytworzenia oraz wprowadzenia biometanu z odnawialnych źródeł energii do sieci gazowej przez operatorów odpowiednich sieci jako zbędne utrudnienie dla wytwórców. W przypadkach wątpliwych Prezes URE może wezwać odpowiedniego operatora do przekazania odpowiednich danych.	Prezesowi URE informację o dniu wytworzenia oraz wprowadzenia biometanu z odnawialnych źródeł energii do sieci gazowej, potwierdzoną przez operatora sieci przesyłowej gazowej lub operatora sieci dystrybucyjnej gazowej i jego sprzedaży w ramach systemu aukcyjnego dla biometanu – w terminie 30 dni od dnia tej sprzedaży po raz pierwszy w ramach wygranej oferty aukcyjnej.”	W opinii projektodawcy potwierdzanie informacji o dniu wytworzenia oraz wprowadzenia biometanu z odnawialnych źródeł energii do sieci gazowej przez operatorów odpowiednich sieci jest niezbędne w celu sprawnej realizacji przez Prezesa URE zadań na niego nałożonych projektowaną ustawą.
486.	Polska Organizacja Biometanu	Art. 6 pkt 20 projektu ustawy (art. 83zh ust. 1 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Regulacja nie powinna przewidywać wprowadzania paliwa gazowego (biometanu) do sieci gazowej w przypadku braku możliwości jego odebrania w tej samej dobie w innym punkcie wyjścia, w tym sprzedaży w wirtualnym punkcie obrotu w ramach transakcji bilateralnej lub na giełdzie gazu. Dodatkowo ewentualne rozliczenie niezbilansowania powstałego w wyniku wyłącznie wprowadzenia biometanu do sieci gazowej nie powinno być traktowane jako sprzedaż biometanu w rozumieniu tej ustawy.	„6. Zobowiązanie, o którym mowa w art. 83zc ust. 3 pkt 9 uznaje się za spełnione, w przypadku gdy wytwórca, w terminie realizacji tego zobowiązania, został wpisany do rejestru wytwórców biogazu i przekazał Prezesowi URE oraz operatorowi rozliczeń energii odnawialnej, o którym mowa w art. 106, informację o dniu wytworzenia biometanu i wprowadzenia biometanu do sieci gazowej, potwierdzoną przez operatora sieci przesyłowej gazowej lub operatora sieci dystrybucyjnej gazowej, a instalacja odnawialnego źródła energii tego wytwórcy pozostawała w gotowości do wytwarzania biometanu, jednak w wymaganym terminie nie doszło do sprzedaży po raz pierwszy biometanu w następstwie: (...);”	**Uwaga uwzględniona**
487.	Polska Organizacja Biometanu	Art. 6 pkt 20 projektu ustawy (art. 83zh. ust. 6 pkt 3 ustawy o	Zapis należy uzupełnić o punkt zbiorczy biometanu.	„3) wystąpienia awarii w systemie gazowym, w tym awarii przyłącza, **punktu zbiorczego biometanu** lub sieci gazowej;”	**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga spoza zakresu przedmiotowego projektu.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
		odnawialnych źródłach energii)			Uwaga zostanie poddana analizom w ramach dalszych prac legislacyjnych w MKiŚ.
488.	Polska Organizacja Biometanu	Art. 6 pkt 20 projektu ustawy (art. 83zh. ust. 3 pkt 4 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Prowadzenie działalności gospodarczej w sektorze biometanu związane jest z występowaniem specyficznych ryzyk związanych z kwestią długookresowego zapewnienia dostępności wystarczającej ilości substratu w dynamicznie zmieniającym się otoczeniu prawnym i rynkowym dotyczącym biomasy. W związku z powyższym postulujemy, aby przesłanka związaną z nagłym zaburzeniem procesów biotechnologicznych została również rozszerzona o zagadnienie braku dostawy wykorzystywanych substratów, których dany wytwórca zachowując należytą staranność nie był wstanie przewidzieć. Dodatkowo postulujemy również rozszerzenie tych przesłanek o kwestię wystąpienia sytuacji braku wystarczającej chłonności sieci gazowej, która w trakcie długoletniej eksploatacji instalacji biometanowej może powstać w szczególności w przypadku zaprzestania korzystania z paliwa gazowego przez dużego lokalnego odbiorcę tego paliwa. W konsekwencji wytwórca nie będzie mógł sprzedawać wytwarzanego biometanu oraz rozliczać go w ramach systemu aukcyjnego, jeżeli operator systemu gazowego z powodu zmian technicznych nie będzie mógł odebrać tego paliwa i dostarczyć np. do innego odbiorcy w ramach danej strefy chłonności sieci gazowej. Uwzględnienie zabezpieczenia tych ryzyk jako przesłanek umożliwiających niedostateczny poziom sprzedaży biometanu umożliwi dywersyfikację tych ryzyk, co w konsekwencji może	4) zmiany ilości i jakości wytwarzanego biogazu lub biogazu rolniczego wykorzystywanych do wytwarzania biometanu, która została spowodowana zaburzeniem procesów biologicznych lub dostawy wykorzystywanych substratów spowodowanych czynnikami niezależnymi od wytwórcy, których wytwórca, zachowując należytą staranność, nie był w stanie przewidzieć; 6) braku chłonności sieci gazowej potwierdzonej przez właściwego operatora systemu dystrybucyjnego lub przesyłowego.	**Uwaga częściowo uwzględniona** Uwaga uwzględniona w zakresie dodania przesłanki o zmniejszonej chłonności sieci. W zakresie ograniczenia ilości dostępnych substratów lub zaburzeń procesów biologicznych – uwaga nieuwzględniona. Odpowiedzialny przedsiębiorca prowadzący działalność gospodarczą powinien zapewnić sobie odpowiednią ilość substratu i zaplanować ciągłość ich dostaw w taki sposób, aby zminimalizować ryzyko zaprzestania lub obniżenia poziomu wytwarzania biometanu.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			doprowadzić do zmniejszenia poziomu wsparcia wymaganego przez inwestorów decydujących się na realizację inwestycji biometanowych w ramach systemu aukcyjnego.		
489.	ORLEN S.A.	Art. 6 pkt 20 projektu ustawy (nowy art. 83zh ust. 6 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Zgodnie z tym przepisem zobowiązanie, o którym mowa w art. 83zc ust. 3 pkt 8, uznaje się za spełnione, w przypadku gdy wytwórca, w terminie realizacji tego zobowiązania, został wpisany do rejestru wytwórców biogazu i przekazał Prezesowi URE oraz operatorowi rozliczeń energii odnawialnej, o którym mowa w art. 106, informację o dniu wytworzenia i wprowadzenia biometanu do sieci gazowej. Prawidłowe odesłanie do zobowiązania to art. 83zc ust. 3 pkt 9. W drugim zdaniu powinien być uwzględniony także rejestr wytwórców biogazu rolniczego (prowadzony przez Dyrektora Generalnego KOWR), bowiem do takiego rejestru jest wpisywany biometan wytworzony wyłącznie z biogazu rolniczego (art. 23 ust. 1). Jakkolwiek aukcje prowadzi Prezes URE, natomiast organem właściwym w zakresie sprawozdań dotyczących biometanu wytworzonego wyłącznie z biogazu rolniczego jest Dyrektor Generalny KOWR – być może również powinien być uwzględniony w tym lub innych przepisach. Ponadto, zobowiązanie uznaje się za spełnione w przypadku zaistnienia określonych przesłanek z pkt 1-5, natomiast brakuje tutaj odwołania do sprzedaży biometanu na potrzeby realizacji NCW. Do przepisu tego odsyła z kolei art. 168 pkt 15a ustawy, który przewiduje sankcję karną w przypadku niezrealizowania sprzedaży w ramach aukcji minimum 60% zadeklarowanej w ofercie ilości biometanu.	Proponujemy następujące brzmienie przepisu: „6. Zobowiązanie, o którym mowa w art. 83zc ust. 3 **pkt 9**, uznaje się za spełnione, w przypadku gdy wytwórca, w terminie realizacji tego zobowiązania, został wpisany do rejestru wytwórców biogazu lub wytwórców biogazu rolniczego i przekazał Prezesowi URE oraz operatorowi rozliczeń energii odnawialnej, o którym mowa w art. 106, informację o dniu wytworzenia i wprowadzenia biometanu do sieci gazowej.”. Do rozważenia pozostaje kwestia dopisania Dyrektora Generalnego KOWR – w przypadku biometanu wpisanego do rejestru wytwórców biogazu rolniczego. Należy zweryfikować przepis pod kątem uwzględnienia przesłanki dotyczącej sprzedaży biometanu na potrzeby realizacji NCW oraz skorelować go z art. 168 pkt 15a (sankcje karne).	**Uwaga uwzględniona** Stosowne zmiany zostaną wprowadzone do projektu ustawy.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
490.	ENERGA-OPERATOR S.A.	Art. 6 pkt 20 lit. b projektu ustawy (art. 83t ust. 1 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Uwaga redakcyjna. Powinna być zmieniona numeracja punktów w ustępie. Zamiast liter powinny być cyfry, zgodnie z §56 ust. 1 Rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie „Zasad techniki prawodawczej" (Dz.U. z 2016 r. poz. 283) Obecne brzmienie: „1. Biometan wytworzony z biogazu lub z biogazu rolniczego lub z mieszaniny biogazu i biogazu rolniczego w instalacji odnawialnego źródła energii, do którego wytworzenia wykorzystano: a)biogaz rolniczy wytworzony wyłącznie z substratów, o których mowa w art. 2 pkt 2 – w przypadku wytwarzania biometanu z biogazu rolniczego lub z mieszaniny biogazu i biogazu rolniczego, b)biogaz wytworzony wyłącznie z biomasy – w przypadku wytwarzania biometanu z biogazu lub z mieszaniny biogazu i biogazu rolniczego, c) biogaz lub biogaz rolniczy spełniający kryteria zrównoważonego rozwoju, o których mowa w art. 43 ust. 3 rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu - i wprowadzony do sieci gazowej może zostać sprzedany w drodze aukcji, zwanej „aukcją biometanu".	„1. Biometan wytworzony z biogazu lub z biogazu rolniczego lub z mieszaniny biogazu i biogazu rolniczego w instalacji odnawialnego źródła energii, do którego wytworzenia wykorzystano: 1)biogaz rolniczy wytworzony wyłącznie z substratów, o których mowa w art. 2 pkt 2 – w przypadku wytwarzania biometanu z biogazu rolniczego lub z mieszaniny biogazu i biogazu rolniczego, 2)biogaz wytworzony wyłącznie z biomasy – w przypadku wytwarzania biometanu z biogazu lub z mieszaniny biogazu i biogazu rolniczego, 3) biogaz lub biogaz rolniczy spełniający kryteria zrównoważonego rozwoju, o których mowa w art. 43 ust. 3 rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu - i wprowadzony do sieci gazowej może zostać sprzedany w drodze aukcji, zwanej „aukcją biometanu".	**Uwaga uwzględniona.** W projekcie zostanie zmieniona numeracja z liter na cyfry.
491.	Polskie Towarzystwo Elektrowni Zawodowych	Art. 6 ust. 20 projektu ustawy (art. 83t ust. 1 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Zmiana ma na celu: z jednej strony – uproszczenie brzmienia przepisu i odwołanie do już istniejących definicji; z drugiej strony – niedopuszczenie do ograniczenia katalogu dostępnych substratów, metod wytwarzania czy technologii. Przepisy zaproponowane szczególnie w punktach a-c mogłyby sugerować wykluczenie z systemu wsparcia np.	Biometan wytworzony z biogazu**, o którym mowa w art. 2 ust. 1** lub z biogazu rolniczego**, o którym mowa w art. 2 ust. 2**, lub z mieszaniny biogazu i biogazu rolniczego w instalacji odnawialnego źródła energii, do którego wytworzenia wykorzystano:	**Uwaga nieuwzględniona.** Zgodnie z brzmieniem art. 2 pkt 1 ustawy o odnawialnych źródłach energii biogaz to gaz uzyskany z biomasy, w szczególności z instalacji przeróbki odpadów zwierzęcych lub roślinnych, oczyszczalni ścieków

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			biometanu wytwarzanego z biogazu wysypiskowego, lub niejednoznaczne traktowanie biometanu wytwarzanego z biogazu z osadów ściekowych. Tymczasem, jak rozumiemy, intencją Ministerstwa jest wsparcie rozwoju biometanu w Polsce na jego początkowym etapie, bez premiowania wybranych substratów, a tym bardziej bez wykluczania niektórych z nich. Zmiana jest w pełni zgodna z proponowaną treścią oświadczenia uczestnika aukcji biometanu, zawartą w art. 83zc ust. 10. W oświadczeniu uczestnik deklaruje, że do wytworzenia biometanu wykorzystuje biogaz lub biogaz rolniczy: „Świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia wynikającej z art. 233 § 6 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny oświadczam, że: 1)wytwarzając biometan w instalacji odnawialnego źródła energii będę stosować się do obowiązków, o których mowa w art. 9 ust. 1a pkt 3 albo art. 25 pkt 3a i 3b ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii; 2)**do wytworzenia biometanu w instalacji odnawialnego źródła energii będę wykorzystywać biogaz lub biogaz rolniczy, który spełnia kryteria zrównoważonego rozwoju**, o których mowa w art. 43 ust. 3 rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu; 3)wartość pomocy inwestycyjnej, o której mowa w art. 83zg ust. 1 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii, obliczona zgodnie z art. 83zg ust. 2 i 3 tej ustawy, wynosi … złotych. Cena skorygowana obliczona zgodnie z art. 83zg ust. 4 ustawy z	a)biogaz rolniczy wytworzony wyłącznie z substratów, o których mowa w art. 2 pkt 2 – w przypadku wytwarzania biometanu z biogazu rolniczego lub z mieszaniny biogazu i biogazu rolniczego, b)biogaz wytworzony wyłącznie z biomasy – w przypadku wytwarzania biometanu z biogazu lub z mieszaniny biogazu i biogazu rolniczego, c) biogaz lub biogaz rolniczy spełniający kryteria zrównoważonego rozwoju, o których mowa w art. 43 ust. 3 rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu - i wprowadzony do sieci gazowej może zostać sprzedany w drodze aukcji, zwanej „aukcją biometanu”.	oraz składowisk odpadów. Uwzględniając powyższą definicję ustawodawca w żaden sposób nie ogranicza katalogu dostępnych do wytworzenia biogazu substratów. W treści projektowanego art. 83t ust. 1 lit. c) nie nakazuje się wykorzystywania do wytwarzania biometanu wyłącznie biogazu lub biogazu rolniczego wytworzonego z surowców wymienionych w załączniku IX do dyrektywy REDII. W projektowanym przepisie jednoznacznie wskazano na obowiązek spełnienia kryteriów zrównoważonego rozwoju, o których mowa w art. 43 ust. 3 rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu przez biogaz lub biogaz rolniczy, który będzie wykorzystywany do wytwarzania biometanu. W omawianym przepisie nie uwzględniono kolejnego warunku/obowiązku jaki zawarty jest w art. 43 ust. 3 rozporządzenia GBER, a mianowicie wytwarzania biogazu lub biogazu rolniczego (na potrzeby wytwarzania biometanu) z surowców wymienionych w załączniku IX do dyrektywy REDII.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii wynosi ... złotych za 1 MWh; 4)przedsiębiorstwo nie znajduje się w trudnej sytuacji w rozumieniu art. 2 pkt 18 lit. a-c lub e rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu; 5)na przedsiębiorstwie nie ciąży obowiązek zwrotu pomocy publicznej, wynikający z decyzji Komisji Europejskiej uznającej taką pomoc za niezgodną z prawem oraz z rynkiem wewnętrznym."		
492.	Polskie Towarzystwo Elektrociepłowni Zawodowych	Art. 6 pkt 20 projektu ustawy (art. 83t-83zh ustawy o odnawialnych źródłach energii) Załącznik nr 1 do OSR – uwaga ogólna	Zwracamy uwagę na błędne założenia dotyczące rozwoju sektora biometanu, przyjęte w OSR projektu. W ustaleniu planowanej dynamiki rozwoju sektora biometanu w ramach systemu aukcyjnego przyjęto, że pierwsze cztery jednostki objęte systemem wsparcia powstaną już w 2025 r. Tymczasem jest to niemożliwe ze względów prawno-administracyjnych. Wprowadzenie systemu wsparcia wymaga przeprowadzenia pełnego procesu legislacyjnego nowelizacji ustawy, następnie uzyskania notyfikacji Komisji Europejskiej oraz przygotowania Urzędu Regulacji Energetyki do organizacji nowego systemu aukcyjnego. Jednym z podstawowych warunków prekwalifikacji do aukcji jest, aby wytwórca nie rozpoczął prac budowlanych przed przystąpieniem do aukcji i wygraniem aukcji; po pozytywnym rozstrzygnięciu aukcji wytwórca ma 48 miesięcy (4 lata) na sprzedaż po raz pierwszy biometanu w ramach systemu aukcyjnego. Tym samym zakłada się, że w scenariuszu optymistycznym pierwsza aukcja biometanu odbędzie się nie wcześniej niż w drugiej połowie 2025 r., a pierwsze instalacje wytwarzania	Konieczna modyfikacja założeń do projektu.	**Uwaga uwzględniona** W ocenie skutków regulacji oraz w załączniku nr 1 do tego dokumentu wprowadzono zmianę polegającą na przyjęciu założenia, że pierwsze instalacje objęte systemem wsparcia powstaną w 2026 r.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			biometanu zostaną zrealizowane najwcześniej w 2026 r.		
493.	Izba Gospodarcza Ciepłownictwo Polskie	Art. 6 pkt 20 projektu ustawy (art. 83t ust. 1 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Zmiana ma na celu: z jednej strony – uproszczenie brzmienia przepisu i odwołanie do już istniejących definicji; z drugiej strony – niedopuszczenie do ograniczenia katalogu dostępnych substratów, metod wytwarzania czy technologii. Przepisy zaproponowane szczególnie w punktach a-c mogłyby sugerować wykluczenie z systemu wsparcia np. biometanu wytwarzanego z biogazu wysypiskowego, lub niejednoznaczne traktowanie biometanu wytwarzanego z biogazu z osadów ściekowych. Tymczasem, jak rozumiemy, intencją Ministerstwa jest wsparcie rozwoju biometanu w Polsce na jego początkowym etapie, bez premiowania wybranych substratów, a tym bardziej bez wykluczania niektórych z nich. Zmiana jest w pełni zgodna z proponowaną treścią oświadczenia uczestnika aukcji biometanu, zawartą w art. 83zc ust. 10. W oświadczeniu uczestnik deklaruje, że do wytworzenia biometanu wykorzystuje biogaz lub biogaz rolniczy: „Świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia wynikającej z art. 233 § 6 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny oświadczam, że: 1) wytwarzając biometan w instalacji odnawialnego źródła energii będę stosować się do obowiązków, o których mowa w art. 9 ust. 1a pkt 3 albo art. 25 pkt 3a i 3b ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii; 2) do wytworzenia biometanu w instalacji odnawialnego źródła energii będę wykorzystywać biogaz lub biogaz rolniczy, który spełnia kryteria zrównoważonego rozwoju, o których	Biometan wytworzony z biogazu**, o którym mowa w art. 2 ust. 1** lub z biogazu rolniczego**, o którym mowa w art. 2 ust. 2**, lub z mieszaniny biogazu i biogazu rolniczego w instalacji odnawialnego źródła energii, do którego wytworzenia wykorzystano: a)biogaz rolniczy wytworzony wyłącznie z substratów, o których mowa w art. 2 pkt 2 – w przypadku wytwarzania biometanu z biogazu rolniczego lub z mieszaniny biogazu i biogazu rolniczego, b)biogaz wytworzony wyłącznie z biomasy – w przypadku wytwarzania biometanu z biogazu lub z mieszaniny biogazu i biogazu rolniczego, c) biogaz lub biogaz rolniczy spełniający kryteria zrównoważonego rozwoju, o których mowa w art. 43 ust. 3 rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu - i wprowadzony do sieci gazowej może zostać sprzedany w drodze aukcji, zwanej „aukcją biometanu”.	**Uwaga nieuwzględniona.** Zgodnie z brzmieniem art. 2 pkt 1 ustawy o odnawialnych źródłach energii biogaz to gaz uzyskany z biomasy, w szczególności z instalacji przeróbki odpadów zwierzęcych lub roślinnych, oczyszczalni ścieków oraz składowisk odpadów. Uwzględniając powyższą definicję ustawodawca w żaden sposób nie ogranicza katalogu dostępnych do wytworzenia biogazu substratów. W treści projektowanego art. 83t ust. 1 lit. c) nie nakazuje się wykorzystywania do wytwarzania biometanu wyłącznie biogazu lub biogazu rolniczego wytworzonego z surowców wymienionych w załączniku IX do dyrektywy REDII. W projektowanym przepisie jednoznacznie wskazano na obowiązek spełnienia kryteriów zrównoważonego rozwoju, o których mowa w art. 43 ust. 3 rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu przez biogaz lub biogaz rolniczy, który będzie wykorzystywany do wytwarzania biometanu. W omawianym przepisie nie uwzględniono kolejnego warunku/obowiązku jaki zawarty jest w art. 43 ust. 3 rozporządzenia GBER, a mianowicie wytwarzania

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			mowa w art. 43 ust. 3 rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu; 3) wartość pomocy inwestycyjnej, o której mowa w art. 83zg ust. 1 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii, obliczona zgodnie z art. 83zg ust. 2 i 3 tej ustawy, wynosi ... złotych. Cena skorygowana obliczona zgodnie z art. 83zg ust. 4 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii wynosi ... złotych za 1 MWh; 4) przedsiębiorstwo nie znajduje się w trudnej sytuacji w rozumieniu art. 2 pkt 18 lit. a-c lub e rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu; 5) na przedsiębiorstwie nie ciąży obowiązek zwrotu pomocy publicznej, wynikający z decyzji Komisji Europejskiej uznającej taką pomoc za niezgodną z prawem oraz z rynkiem wewnętrznym.”		biogazu lub biogazu rolniczego (na potrzeby wytwarzania biometanu) z surowców wymienionych w załączniku IX do dyrektywy REDII.
494.	Polska Izba Gospodarcza Energetyki Odnawialnej i Rozproszonej (PIGEOR)	Art. 6, pkt 20 projektu ustawy (art. 83y ust.3 pkt 4 oraz art. 83zc ust. 3 pkt 5 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	W składanych oświadczeniach uczestnik aukcji zobowiązuje się do wykorzystywania jedynie, o których mowa w art. 43 ust. 3 rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu Odwołanie bezpośrednio do art. 43 ustęp 3 Rozporządzenia powoduje, że do produkcji biometanu będą mogły być wykorzystywane wyłącznie substraty opisane w załączniku nr IX do tej dyrektywy. Taki wymóg dotyczy jedynie biometanu wykorzystywanego do transportu.	W oświadczeniach zmienić pkt 2 na następujące brzmienie: 2) do wytworzenia biometanu w instalacji odnawialnego źródła energii będę wykorzystywać biogaz lub biogaz rolniczy, który spełnia kryteria zrównoważonego rozwoju, o których mowa w art. 28b–28bd ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych Podobne oświadczenie jest wymagane w projekcie UD 41	**Uwaga nieuwzględniona** Zgodnie z brzmieniem art. 2 pkt 1 ustawy o odnawialnych źródłach energii biogaz to gaz uzyskany z biomasy, w szczególności z instalacji przeróbki odpadów zwierzęcych lub roślinnych, oczyszczalni ścieków oraz składowisk odpadów. Uwzględniając powyższą definicję ustawodawca w żaden sposób nie ogranicza katalogu dostępnych do wytworzenia biogazu substratów. W treści

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			Kryteria zrównoważonego rozwoju określone są w polskim prawie w ustawie o biokomponentach i biopaliwach ciekłych (obecnie nowelizowanej – UD 28) i proponuje się odniesienie do tych zapisów. Zgodnie z proponowanym zapisem, jakiekolwiek wykorzystanie substratów spoza załącznika nr IX powodowałoby po pierwsze wykluczenie z systemu wsparcia dla produkcji biometanu a po drugie odpowiedzialność karną składającego takie oświadczenie. Jest to zapis mogący trwale zablokować rozwój inwestycji w biometan w Polsce Ograniczenie substratów do produkcji biometanu, w tym całkowite wykluczenie zbóż energetycznych wykorzystywanych przede wszystkim w sytuacjach awaryjnych uniemożliwi przedsiębiorcom korzystanie z systemu wsparcia. Należy również wskazać, że art. 43 ust. 3 rozporządzenia dotyczy jedynie pomocy wyłączonej z obowiązku zgłoszenia, a pomoc w systemie aukcji będzie wymagała notyfikacji w KE.	nowelizacji ustawy o oze procedowanym obecnie (art. 83m ust. 3 pkt 5-6), proponujemy tam również wprowadzić odwołanie do polskich przepisów.	oświadczenia w pkt 2 nie nakazuje się wykorzystywania do wytwarzania biometanu wyłącznie biogazu lub biogazu rolniczego wytworzonego z surowców wymienionych w załączniku IX do dyrektywy REDII. W projektowanym przepisie jednoznacznie wskazano na obowiązek spełnienia kryteriów zrównoważonego rozwoju, o których mowa w art. 43 ust. 3 rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu przez biogaz lub biogaz rolniczy, który będzie wykorzystywany do wytwarzania biometanu. W omawianym przepisie nie uwzględniono kolejnego warunku/obowiązku jaki zawarty jest w art. 43 ust. 3 rozporządzenia GBER, a mianowicie wytwarzania biogazu lub biogazu rolniczego (na potrzeby wytwarzania biometanu) z surowców wymienionych w załączniku IX do dyrektywy REDII.
495.	Izba Gospodarcza Gazownictwa (IGG)	Art. 6, pkt 20 projektu ustawy (art. 83y ust.3 pkt 4 oraz art. 83zc ust. 3 pkt 5 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	W składanych oświadczeniach uczestnik aukcji zobowiązuje się do wykorzystywania jedynie , o których mowa w art. 43 ust. 3 rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu Odwołanie bezpośrednio do art. 43 ustęp 3 Rozporządzenia powoduje, że do produkcji biometanu będą mogły być wykorzystywane	W oświadczeniach zmienić pkt 2 na następujące brzmienie: *2)do wytworzenia biometanu w instalacji odnawialnego źródła energii będę wykorzystywać biogaz lub biogaz rolniczy, który spełnia kryteria zrównoważonego rozwoju, o których mowa* ***w art. 28b–28bd ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych***	**Uwaga nieuwzględniona** Zgodnie z brzmieniem art. 2 pkt 1 ustawy o odnawialnych źródłach energii biogaz to gaz uzyskany z biomasy, w szczególności z instalacji przeróbki odpadów zwierzęcych lub roślinnych, oczyszczalni ścieków oraz składowisk odpadów. Uwzględniając powyższą definicję ustawodawca w żaden sposób nie ogranicza

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			wyłącznie substraty opisane w załączniku nr IX do tej dyrektywy. Taki wymóg dotyczy jedynie biometanu wykorzystywanego do transportu. Kryteria zrównoważonego rozwoju określone są w polskim prawie w ustawie o biokomponentach i biopaliwach ciekłych (obecnie nowelizowanej – UD 28) i proponuje się odniesienie do tych zapisów. Zgodnie z proponowanym zapisem, jakiekolwiek wykorzystanie substratów spoza załącznika nr IX powodowałoby po pierwsze wykluczenie z systemu wsparcia dla produkcji biometanu a po drugie odpowiedzialność karną składającego takie oświadczenie. Jest to zapis mogący trwale zablokować rozwój inwestycji w biometan w Polsce Ograniczenie substratów do produkcji biometanu, w tym całkowite wykluczenie zbóż energetycznych wykorzystywanych przede wszystkim w sytuacjach awaryjnych uniemożliwi przedsiębiorcom korzystanie z systemu wsparcia. Należy również wskazać, że art. 43 ust. 3 rozporządzenia dotyczy jedynie pomocy wyłączonej z obowiązku zgłoszenia, a pomoc w systemie aukcji będzie wymagała notyfikacji w KE.	Podobne oświadczenie jest wymagane w projekcie UD 41 nowelizacji ustawy o oze procedowanym obecnie (art. 83m ust. 3 pkt 5-6), proponujemy tam również wprowadzić odwołanie do polskich przepisów.	katalogu dostępnych do wytworzenia biogazu substratów. W treści oświadczenia w pkt 2 nie nakazuje się wykorzystywania do wytwarzania biometanu wyłącznie biogazu lub biogazu rolniczego wytworzonego z surowców wymienionych w załączniku IX do dyrektywy REDII. W projektowanym przepisie jednoznacznie wskazano na obowiązek spełnienia kryteriów zrównoważonego rozwoju, o których mowa w art. 43 ust. 3 rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu przez biogaz lub biogaz rolniczy, który będzie wykorzystywany do wytwarzania biometanu. W omawianym przepisie nie uwzględniono kolejnego warunku/obowiązku jaki zawarty jest w art. 43 ust. 3 rozporządzenia GBER, a mianowicie wytwarzania biogazu lub biogazu rolniczego (na potrzeby wytwarzania biometanu) z surowców wymienionych w załączniku IX do dyrektywy REDII.
496.	Polska Organizacja Biometanu	Art. 6 projektu ustawy (art. 83y ust 3. pkt 4 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	W przypadku przychylenia się do koncepcji punków zbiorczych biometanu wskazujemy, że sformułowanie „*posiadającej wyodrębniony zespół urządzeń służących wyłącznie do wprowadzania biometanu z tej instalacji do sieci gazowej dystrybucyjnej lub przesyłowej*" wyklucza biometanownie nieprzyłączone bezpośrednio do sieci tylko korzystające z punktu zbiorczego biometanu.	„3)biometan zostanie wytworzony w instalacji odnawialnego źródła energii posiadającej wyodrębniony zespół urządzeń służących wyłącznie do wprowadzania biometanu z tej instalacji do sieci gazowej dystrybucyjnej, przesyłowej **lub wytworzą biometan w instalacji odnawialnego źródła energii i**	**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga spoza zakresu przedmiotowego projektu. Uwaga zostanie poddana analizom w ramach dalszych prac legislacyjnych w MKiŚ.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			Zasadna jest w związku z tym jego zmiana uwzględniająca punkty zbiorcze biometanu.	**dostarczą go do punktu zbiorczego biometanu;**"	
497.	OGP GAZ-SYSTEM S.A.	Art. 6 projektu ustawy (art. 83y ust 3. pkt 4 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	W przypadku przychylenia się do koncepcji punków zbiorczych biometanu wskazujemy, że sformułowanie „*posiadającej wyodrębniony zespół urządzeń służących wyłącznie do wprowadzania biometanu z tej instalacji do sieci gazowej dystrybucyjnej lub przesyłowej*" wyklucza biometanownie nieprzyłączone bezpośrednio do sieci tylko korzystające z punktu zbiorczego biometanu. Zasadna jest w związku z tym jego zmiana uwzględniająca punkty zbiorcze biometanu.	„3)biometan zostanie wytworzony w instalacji odnawialnego źródła energii posiadającej wyodrębniony zespół urządzeń służących wyłącznie do wprowadzania biometanu z tej instalacji do sieci gazowej dystrybucyjnej, przesyłowej **lub wytworzą biometan w instalacji odnawialnego źródła energii i dostarczą go do punktu zbiorczego biometanu;**"	**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga spoza zakresu przedmiotowego projektu. Uwaga zostanie poddana analizom w ramach dalszych prac legislacyjnych w MKiŚ.
498.	OGP GAZ-SYSTEM S.A.	Art. 6 projektu ustawy (art. 83y ust. 4 pkt 1 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Wskazujemy, że w przypadku pozytywnego podejścia do koncepcji punktów zbiorczych biometanu istotne znaczenie będzie miała umowa określająca współpracę i zasady korzystania z punktu zbiorczego biometanu. W związku z tym jej zawarcie powinno warunkować dopuszczenie wytwórcy biometanu do aukcji biometanu.	„1) warunków przyłączenia lub umowy o przyłączenie do sieci przesyłowej lub dystrybucyjnej gazowej instalacji odnawialnego źródła energii, o którym mowa w art. 83t ust. 1 lub **umowy określającej współpracę i zasady korzystania z punktu zbiorczego biometanu**;"	**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga spoza zakresu przedmiotowego projektu. Uwaga zostanie poddana analizom w ramach dalszych prac legislacyjnych w MKiŚ.
499.	OGP GAZ-SYSTEM S.A.	Art. 6 projektu ustawy (art. 83y ust. 6 ustawy o odnawialnych źródłach enrgii)	Zawarte umowy o przyłączenie nie mają terminu ważności, tylko termin jej realizacji.	6. Okres ważności **pozwolenia na budowę oraz warunków przyłączenia** dokumentów, o których mowa w ust. 4 pkt 1 i 2, w dniu ich złożenia nie może być krótszy niż 6 miesięcy	**Uwaga nieuwzględniona** Analogiczne przepisy obowiązują obecnie w ustawie o odnawialnych źródłach energii – art. 70b ust. 4 lit. b).
500.	Polska Organizacja Biometanu	Art. 6, pkt 20 projektu ustawy (art. 83y ust.3 pkt 4 oraz art. 83zc ust. 3 pkt 5 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	W składanych oświadczeniach uczestnik aukcji zobowiązuje się do wykorzystywania jedynie, o których mowa w art. 43 ust. 3 rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu	W oświadczeniach zmienić pkt 2 na następujące brzmienie: *2)do wytworzenia biometanu w instalacji odnawialnego źródła energii będę wykorzystywać biogaz lub biogaz rolniczy, który spełnia kryteria zrównoważonego rozwoju, o których mowa* ***w art. 28b–28bd ustawy o***	**Uwaga nieuwzględniona** Zgodnie z brzmieniem art. 2 pkt 1 ustawy o odnawialnych źródłach energii biogaz to gaz uzyskany z biomasy, w szczególności z instalacji przeróbki odpadów zwierzęcych lub roślinnych, oczyszczalni ścieków oraz składowisk odpadów.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			Odwołanie bezpośrednio do art. 43 ustęp 3 Rozporządzenia powoduje, że do produkcji biometanu będą mogły być wykorzystywane wyłącznie substraty opisane w załączniku nr IX do tej dyrektywy. Taki wymóg dotyczy jedynie biometanu wykorzystywanego do transportu. Kryteria zrównoważonego rozwoju określone są w polskim prawie w ustawie o biokomponentach i biopaliwach ciekłych (obecnie nowelizowanej – UD 28) i proponuje się odniesienie do tych zapisów. Zgodnie z proponowanym zapisem, jakiekolwiek wykorzystanie substratów spoza załącznika nr IX powodowałoby po pierwsze wykluczenie z systemu wsparcia dla produkcji biometanu a po drugie odpowiedzialność karną składającego takie oświadczenie. Jest to zapis mogący trwale zablokować rozwój inwestycji w biometan w Polsce Ograniczenie substratów do produkcji biometanu, w tym całkowite wykluczenie zbóż energetycznych wykorzystywanych przede wszystkim w sytuacjach awaryjnych uniemożliwi przedsiębiorcom korzystanie z systemu wsparcia. Należy również wskazać, że art. 43 ust. 3 rozporządzenia dotyczy jedynie pomocy wyłączonej z obowiązku zgłoszenia, a pomoc w systemie aukcji będzie wymagała notyfikacji w KE.	***biokomponentach i biopaliwach ciekłych*** Podobne oświadczenie jest wymagane w projekcie UD 41 nowelizacji ustawy o oze procedowanym obecnie (art. 83m ust. 3 pkt 5-6), proponujemy tam również wprowadzić odwołanie do polskich przepisów.	Uwzględniając powyższą definicję ustawodawca w żaden sposób nie ogranicza katalogu dostępnych do wytworzenia biogazu substratów. W treści oświadczenia w pkt 2 nie nakazuje się wykorzystywania do wytwarzania biometanu wyłącznie biogazu lub biogazu rolniczego wytworzonego z surowców wymienionych w załączniku IX do dyrektywy REDII. W projektowanym przepisie jednoznacznie wskazano na obowiązek spełnienia kryteriów zrównoważonego rozwoju, o których mowa w art. 43 ust. 3 rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu przez biogaz lub biogaz rolniczy, który będzie wykorzystywany do wytwarzania biometanu. W omawianym przepisie nie uwzględniono kolejnego warunku/obowiązku jaki zawarty jest w art. 43 ust. 3 rozporządzenia GBER, a mianowicie wytwarzania biogazu lub biogazu rolniczego (na potrzeby wytwarzania biometanu) z surowców wymienionych w załączniku IX do dyrektywy REDII.
501.	Polska Organizacja Biometanu	Art. 6 projektu ustawy (art. 83y ust. 4 pkt 1 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Wskazujemy, że w przypadku pozytywnego podejścia do koncesji punktów zbiorczych biometanu istotne znaczenie będzie miała umowa określająca współpracę i zasady korzystania z punktu zbiorczego biometanu. W związku z tym jej zawarcie powinno warunkować	1) warunków przyłączenia lub umowy o przyłączenie do sieci przesyłowej lub dystrybucyjnej gazowej instalacji odnawialnego źródła energii, o którym mowa w art. 83t ust. 1 lub **umowy określającej**	**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga spoza zakresu przedmiotowego projektu.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			dopuszczenie wytwórcy biometanu do aukcji biometanu.	**współpracę i zasady korzystania z punktu zbiorczego biometanu**;"	Uwaga zostanie poddana analizom w ramach dalszych prac legislacyjnych w MKiŚ.
502.	Polska Organizacja Biometanu	Art. 6 projektu ustawy (art. 83y ust. 4 pkt 4 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	W przypadku uwzględnienia uwagi nr 1(uwaga nr 141 w tabeli) przepis należy odpowiednio zmienić w związku z możliwością wprowadzenia biometanu poprzez punkt zbiorczy biometanu.	„4) schematu instalacji odnawialnego źródła energii służącej do wytwarzania biometanu ze wskazaniem urządzeń służących do wytwarzania biometanu oraz urządzeń służących do wprowadzania biometanu do sieci gazowej, wchodzących w skład tej instalacji, z oznaczeniem lokalizacji urządzeń pomiarowo-rozliczeniowych oraz miejsca przyłączenia tej instalacji do sieci gazowej, naniesionych na mapę poglądową uwzględniającą numery ewidencyjne działek i obrębów."	**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga spoza zakresu przedmiotowego projektu. Uwaga zostanie poddana analizom w ramach dalszych prac legislacyjnych w MKiŚ.
503.	Polskie Towarzystwo Przesyłu i Rozdziału Energii Elektrycznej (PTPiREE)	Art. 6 pkt 21 projektu ustawy (art. 84 ust. 1 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Uwaga redakcyjna – należy dodać przecinek na początku treści, którą zastępujemy wyrazami Obecne brzmienie: „21) w art. 84 w ust. 1 wyrazy „i art. 83q ust. 6 i 8, a także prawidłowości ceny skorygowanej, o której mowa w art. 39 ust. 5 i 7, art. 39a ust. 5 i 7 oraz art. 83q ust. 4 i 6" zastępuje się wyrazami „art. 83q ust. 6 i 8, art. 83zc ust. 3 pkt 2, 3, 5-7 i 9 i art. 83zg ust. 6 i 9, a także prawidłowości ceny skorygowanej, o której mowa w art. 39 ust. 5 i 7, art. 39a ust. 5 i 7, art. 83q ust. 4 i 6 oraz art. 83zg ust. 4 i 6";"	„21) w art. 84 w ust. 1 wyrazy „i art. 83q ust. 6 i 8, a także prawidłowości ceny skorygowanej, o której mowa w art. 39 ust. 5 i 7, art. 39a ust. 5 i 7 oraz art. 83q ust. 4 i 6" zastępuje się wyrazami „, art. 83q ust. 6 i 8, art. 83zc ust. 3 pkt 2, 3, 5-7 i 9 i art. 83zg ust. 6 i 9, a także prawidłowości ceny skorygowanej, o której mowa w art. 39 ust. 5 i 7, art. 39a ust. 5 i 7, art. 83q ust. 4 i 6 oraz art. 83zg ust. 4 i 6";"	**Uwaga uwzględniona** Dodano brakujący przecinek i dokonano korektę w brzmieniu pkt 21 w art. 6 projektu ustawy.
504.	ENERGA-OPERATOR S.A.	Art. 6 pkt 21 projektu ustawy (art. 84 ust. 1 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Uwaga redakcyjna – należy dodać przecinek na początku treści, którą zastępujemy wyrazami Obecne brzmienie: „21) w art. 84 w ust. 1 wyrazy „i art. 83q ust. 6 i 8, a także prawidłowości ceny skorygowanej,	„21) w art. 84 w ust. 1 wyrazy „i art. 83q ust. 6 i 8, a także prawidłowości ceny skorygowanej, o której mowa w art. 39 ust. 5 i 7, art. 39a ust. 5 i 7 oraz art. 83q ust. 4 i 6" zastępuje się wyrazami „, art. 83q ust.	**Uwaga uwzględniona** Dodano brakujący przecinek i dokonano korektę w brzmieniu pkt 21 w art. 6 projektu ustawy.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			o której mowa w art. 39 ust. 5 i 7, art. 39a ust. 5 i 7 oraz art. 83q ust. 4 i 6” zastępuje się wyrazami „art. 83q ust. 6 i 8, art. 83zc ust. 3 pkt 2, 3, 5-7 i 9 i art. 83zg ust. 6 i 9, a także prawidłowości ceny skorygowanej, o której mowa w art. 39 ust. 5 i 7, art. 39a ust. 5 i 7, art. 83q ust. 4 i 6 oraz art. 83zg ust. 4 i 6”;”	6 i 8, art. 83zc ust. 3 pkt 2, 3, 5-7 i 9 i art. 83zg ust. 6 i 9, a także prawidłowości ceny skorygowanej, o której mowa w art. 39 ust. 5 i 7, art. 39a ust. 5 i 7, art. 83q ust. 4 i 6 oraz art. 83zg ust. 4 i 6”;”	
505.	ENERGA-OPERATOR S.A.	Art. 6 pkt 23 projektu ustawy (art. 87 zmienianej o odnawialnych źródłach energii)	Uwaga redakcyjna – należy dodać przecinek na początku treści, którą zastępujemy wyrazami Obecne brzmienie: „23) w art. 87 w zdaniu pierwszym wyrazy „i art. 83q ust. 6 i 8, a także prawidłowości ceny skorygowanej, o której mowa w art. 39 ust. 5 i 7, art. 39a ust. 5 i 7 oraz art. 83q ust. 4 i 6” zastępuje się wyrazami „art. 83q ust. 6 i 8, art. 83zc 3 pkt 2, 3, 5–7 i 9 i art. 83zg ust. 6 i 9, a także prawidłowości ceny skorygowanej, o której mowa w art. 39 ust. 5 i 7, art. 39a ust. 5 i 7, art. 83q ust. 4 i 6 oraz art. 83zg ust. 4 i 6”;”	„23) w art. 87 w zdaniu pierwszym wyrazy „i art. 83q ust. 6 i 8, a także prawidłowości ceny skorygowanej, o której mowa w art. 39 ust. 5 i 7, art. 39a ust. 5 i 7 oraz art., 83q ust. 4 i 6” zastępuje się wyrazami „, art. 83q ust. 6 i 8, art. 83zc 3 pkt 2, 3, 5–7 i 9 i art. 83zg ust. 6 i 9, a także prawidłowości ceny skorygowanej, o której mowa w art. 39 ust. 5 i 7, art. 39a ust. 5 i 7, art. 83q ust. 4 i 6 oraz art. 83zg ust. 4 i 6”;”	**Uwaga uwzględniona** Dodano brakujący przecinek i dokonano korektę w brzmieniu pkt 23 w art. 6 projektu ustawy.
506.	Polskie Towarzystwo Przesyłu i Rozdziału Energii Elektrycznej (PTPiREE)	Art. 6 pkt 23 projektu ustawy (art. 87 zmienianej ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Uwaga redakcyjna – należy dodać przecinek na początku treści, którą zastępujemy wyrazami Obecne brzmienie: „23) w art. 87 w zdaniu pierwszym wyrazy „i art. 83q ust. 6 i 8, a także prawidłowości ceny skorygowanej, o której mowa w art. 39 ust. 5 i 7, art. 39a ust. 5 i 7 oraz art. 83q ust. 4 i 6” zastępuje się wyrazami „art. 83q ust. 6 i 8, art. 83zc 3 pkt 2, 3, 5–7 i 9 i art. 83zg ust. 6 i 9, a także prawidłowości ceny skorygowanej, o której mowa w art. 39 ust. 5 i 7, art. 39a ust. 5 i 7, art. 83q ust. 4 i 6 oraz art. 83zg ust. 4 i 6”;”	„23) w art. 87 w zdaniu pierwszym wyrazy „i art. 83q ust. 6 i 8, a także prawidłowości ceny skorygowanej, o której mowa w art. 39 ust. 5 i 7, art. 39a ust. 5 i 7 oraz art. 83q ust. 4 i 6” zastępuje się wyrazami „, art. 83q ust. 6 i 8, art. 83zc 3 pkt 2, 3, 5–7 i 9 i art. 83zg ust. 6 i 9, a także prawidłowości ceny skorygowanej, o której mowa w art. 39 ust. 5 i 7, art. 39a ust. 5 i 7, art. 83q ust. 4 i 6 oraz art. 83zg ust. 4 i 6”;”	**Uwaga uwzględniona** Dodano brakujący przecinek i dokonano korektę w brzmieniu pkt 23 w art. 6 projektu ustawy.
507.	ENERGA-OPERATOR S.A.	Art. 6 pkt 24 lit. a projektu ustawy (art. 88 ust. 1 o odnawialnych źródłach energii)	Uwaga redakcyjna – należy dodać wyraz „ust.” Po słowach „art. 83zc” w treści, którą zastępujemy wyrazami Obecne brzmienie:	„a) w ust. 1 wyrazy: „i art. 83q ust. 6 i 8” zastępuje się wyrazami: „ , art. 83q ust. 6 i 8, art. 83zc ust. 3 pkt 2, 3, 5–7 i 9 i art. 83zg ust. 6 i 9”,”	**Uwaga uwzględniona** Dodano brakujący „ust.” i dokonano korektę w brzmieniu pkt 24 w art. 6 projektu ustawy.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			„a) w ust. 1 wyrazy: „i art. 83q ust. 6 i 8” zastępuje się wyrazami: „ , art. 83q ust. 6 i 8, art. 83zc 3 pkt 2, 3, 5–7 i 9 i art. 83zg ust. 6 i 9”,”		
508.	Polskie Towarzystwo Przesyłu i Rozdziału Energii Elektrycznej (PTPiREE)	Art. 6 pkt 24 lit. a projektu ustawy (art. 88 ust. 1 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Uwaga redakcyjna – należy dodać wyraz „ust.” Po słowach „art. 83zc” w treści, którą zastępujemy wyrazami Obecne brzmienie: „a) w ust. 1 wyrazy: „i art. 83q ust. 6 i 8” zastępuje się wyrazami: „ , art. 83q ust. 6 i 8, art. 83zc 3 pkt 2, 3, 5–7 i 9 i art. 83zg ust. 6 i 9”,”	„a) w ust. 1 wyrazy: „i art. 83q ust. 6 i 8” zastępuje się wyrazami: „ , art. 83q ust. 6 i 8, art. 83zc ust. 3 pkt 2, 3, 5–7 i 9 i art. 83zg ust. 6 i 9”,”	**Uwaga uwzględniona** Dodano brakujący „ust.” i dokonano korektę w brzmieniu pkt 24 w art. 6 projektu ustawy.
509.	ORLEN S.A.	Art. 6 pkt 25 projektu ustawy (zmiana art. 92 ust. 11^1 i 11a ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Zmiana polega na zastąpieniu słowa „biometan” słowem „paliwo gazowe”. Z uzasadnienia wynika, że operator systemu gazowego ma możliwość weryfikacji wyłącznie ilości paliwa gazowego wprowadzonego do gazowej sieci przesyłowej w danym punkcie wejścia. Zgodnie z powyższym przepis został dostosowany do możliwości weryfikacyjnych operatora systemu gazowego. Zmiana ta nie wydaje się przekonująca, a w szczególności jest niekonsekwentna w stosunku do szeregu przepisów już obowiązujących i projektowanych w zakresie ilości biometanu wprowadzanego do sieci gazowej. Przykładowo, z art. 121 ustawy wynika, że we wniosku o wydanie gwarancji pochodzenia wskazywana jest ilość biometanu wprowadzonego do sieci gazowej, a także, że operator systemu gazowego weryfikuje ilość biometanu. Również z projektowanego art. 83zc ust. 3 ustawy wynika, że oferta składana przez uczestnika aukcji biometanu zawiera ilość biometanu wprowadzanego do sieci gazowej.	Proponuje się pozostawienie dotychczasowego brzmienia przepisów. W instalacji OZE, o której stanowią te przepisy, może być wytworzony tylko biometan, a nie jakiekolwiek inne paliwo gazowe, a celem przepisów jest rozliczanie się konkretnie wytwórcy biometanu z operatorem energii odnawialnej.	**Uwaga nieuwzględniona** Zaproponowane doprecyzowanie jest niezbędne w celu wyeliminowania ewentualnych wątpliwości interpretacyjnych. Brzmienie przepisu uwzględnia sytuację, w której zaistnieje konieczności dodawania do biometanu propanu, celem umożliwienia jego zatłoczenia do sieci gazowej.
510.	Polskie Sieci Elektroenergetyczne S.A.	Art. 6 pkt 25 projektu ustawy (zmiana art. 92 ust. 11^1 i 11a ustawy o odnawialnych źródłach energii)	W związku z doświadczeniami wynikającymi budowy centralnego systemu informacji rynku energii (CSIRE) proponujemy konsekwentne odejście od określania normą ustawową procesów rynku energii lub zakresy wymiany informacji rynku energii. Takie przypisywanie	„11a. Operator systemu elektroenergetycznego lub operator systemu gazowego, na których obszarze działania została przyłączona instalacja odnawialnego źródła energii, przekazują operatorowi	**Uwaga nieuwzględniona** Przepisy dotyczące CSIRE jeszcze nie obowiązują dlatego zasadne jest wprowadzenie uwagowanych przepisów.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			procesów do realizacji za pośrednictwem CSIRE wydaje się nieefektywne i rozbudowuje zakres przepisów jakie muszą monitorować interesariusze projektu budowy CSIRE. Zakres wspieranych przez CSIRE procesów jest zasadniczo określany w rozporządzeniu wydanym na podstawie art. 11zh ust. 1 ustawy – Prawo energetyczne i wydaje się, iż docelowo to powinien być podstawowy akt opisujący jakie procesy rynku energii powinny być zaimplementowane za pośrednictwem lub przy wsparciu CSIRE. Takie podejście pozwala na syntetyczne określenie w jednym akcie prawnym procesów, których realizacja powinna następować za pośrednictwem lub przy wsparciu CSIRE. c, że rozbicie obowiązków dotyczących CSIRE w kilku aktach różnej rangi utrudnia jednolite i jednoznaczne opisanie obowiązków użytkowników systemu i projektowanie dokumentacji dotyczącej CSIRE. Oczywiście CSIRE zapewni wsparcie procesu, o którym mowa w omawianym przepisie jednak należałoby ten proces wskazać w odpowiednim akcie wykonawczym.	rozliczeń energii odnawialnej, o którym mowa w art. 106, w terminie 10 dni po zakończeniu miesiąca, dane w ujęciu dobowym dotyczące odpowiednio ilości energii elektrycznej wytworzonej w instalacji odnawialnego źródła energii lub ilości paliwa gazowego wytworzonego w instalacji odnawialnego źródła energii służącej do wytwarzania biometanu, określone na podstawie wskazań urządzeń pomiarowo-rozliczeniowych.”	
511.	Izba Gospodarcza Gazownictwa (IGG)	Art. 6 pkt 25 projektu ustawy (zmiana art. 92 ust. 11^1 i 11a ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Zmiana polega na zastąpieniu słowa „biometan” słowem „paliwo gazowe”. Z uzasadnienia wynika, że operator systemu gazowego ma możliwość weryfikacji wyłącznie ilości paliwa gazowego wprowadzonego do gazowej sieci przesyłowej w danym punkcie wejścia. Zgodnie z powyższym przepis został dostosowany do możliwości weryfikacyjnych operatora systemu gazowego. Zmiana ta nie wydaje się przekonująca, a w szczególności jest niekonsekwentna w stosunku do szeregu przepisów już obowiązujących i projektowanych w zakresie ilości biometanu wprowadzanego do sieci gazowej.	Proponuje się pozostawienie dotychczasowego brzmienia przepisów. W instalacji OZE, o której stanowią te przepisy, może być wytworzony tylko biometan, a nie jakiekolwiek inne paliwo gazowe, a celem przepisów jest rozliczanie się konkretnie wytwórcy biometanu z operatorem energii odnawialnej.	**Uwaga nieuwzględniona** Zaproponowane doprecyzowanie jest niezbędne w celu wyeliminowania ewentualnych wątpliwości interpretacyjnych. Brzmienie przepisu uwzględnia sytuację, w której zaistnieje konieczności dodawania do biometanu propanu, celem umożliwienia jego zatłoczenia do sieci gazowej.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			Przykładowo, z art. 121 ustawy wynika, że we wniosku o wydanie gwarancji pochodzenia wskazywana jest ilość biometanu wprowadzonego do sieci gazowej, a także, że operator systemu gazowego weryfikuje ilość biometanu. Również z projektowanego art. 83zc ust. 3 ustawy wynika, że oferta składana przez uczestnika aukcji biometanu zawiera ilość biometanu wprowadzanego do sieci gazowej.		
512.	Polska Organizacja Biometanu	Art. 6 pkt 25 projektu ustawy (art. 92 ust. 11^1 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Przepis dotyczący ustalenia ilości paliwa gazowego wytworzonego w instalacji odnawialnego źródła energii i wprowadzonego do sieci, do rozliczenia której z operatorem rozliczeń energii odnawialnej, jest obowiązany wytwórca biometanu, należy uzupełnić o zasady dotyczące wytwórców korzystających z punktów zbiorczych biometanu.		**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga spoza zakresu przedmiotowego projektu. Uwaga zostanie poddana analizom w ramach dalszych prac legislacyjnych w MKiŚ.
513.	Polska Organizacja Biometanu	Art. 6 pkt 25 projektu ustawy (art. 92 ust. 11a ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Biorąc pod uwagę model funkcjonowania punktów zbiorczych biometanu, to operatorzy nie będą w stanie samodzielnie określić ilości biometanu wprowadzonego do sieci (gdyż nie będą w stanie zweryfikować, czy dostarczane paliwo gazowe stanowi biometan). W związku z tym przedmiotowy przepis należy odpowiednio zmodyfikować dla punktów zbiorczych biometanu, uwzględniając rolę jednostek akredytowanych.		**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga spoza zakresu przedmiotowego projektu. Uwaga zostanie poddana analizom w ramach dalszych prac legislacyjnych w MKiŚ.
514.	Polskie Towarzystwo Przesyłu i Rozdziału Energii Elektrycznej (PTPiREE)	Art. 6 pkt 26 lit. g projektu ustawy (art. 93 ust. 9 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Uwaga redakcyjna – w lit. g w dodawanych wyrazach należy dodać wyraz „art.” Obecne brzmienie: „g) w ust. 9 w pkt 5 po wyrazach „art. 83l ust. 1” dodaje się wyrazy „lub 83t ust. 2”,”	„g) w ust. 9 w pkt 5 po wyrazach „art. 83l ust. 1” dodaje się wyrazy „lub art. 83t ust. 2”,”	**Uwaga uwzględniona**
515.	ENERGA-OPERATOR S.A.	Art. 6 pkt 26 lit. b projektu ustawy (art. 93 ust. 3 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Uwaga redakcyjna – w lit. b) należy wykreślić literę „w” Obecne brzmienie: „b) w ust. 3 otrzymuje brzmienie: „3. Podmiot, o którym mowa w art. 64 ust. 1 pkt 1, publikuje na swojej stronie internetowej:	b) ~~w~~ ust. 3 otrzymuje brzmienie: „3. Podmiot, o którym mowa w art. 64 ust. 1 pkt 1, publikuje na swojej stronie internetowej: 1)średnie ważone wolumenem transakcji sesyjnych giełdowych	**Uwaga uwzględniona**

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			1)średnie ważone wolumenem transakcji sesyjnych giełdowych ceny energii elektrycznej z prowadzonego przez siebie rynku, na którym są zawierane transakcje sesyjne giełdowe z dostawą energii elektrycznej w dniu następnym i dwa dni po dniu zawarcia transakcji giełdowych sesyjnych – dla każdej godziny dostawy energii elektrycznej; 2)średnie ważone wolumenem transakcji sesyjnych giełdowych ceny gazu ziemnego wysokometanowego dostarczanego do Krajowego Systemu Przesyłowego, zawartych na instrumencie z dostawą w najbliższym okresie 24 godzin liczonych od godziny 06:00 dnia następnego względem dnia zawarcia transakcji.”,”	ceny energii elektrycznej z prowadzonego przez siebie rynku, na którym są zawierane transakcje sesyjne giełdowe z dostawą energii elektrycznej w dniu następnym i dwa dni po dniu zawarcia transakcji giełdowych sesyjnych – dla każdej godziny dostawy energii elektrycznej; 2)średnie ważone wolumenem transakcji sesyjnych giełdowych ceny gazu ziemnego wysokometanowego dostarczanego do Krajowego Systemu Przesyłowego, zawartych na instrumencie z dostawą w najbliższym okresie 24 godzin liczonych od godziny 06:00 dnia następnego względem dnia zawarcia transakcji.”,”	
516.	ENERGA-OPERATOR S.A.	Art. 6 pkt 26 lit. g projektu ustawy (art. 93 ust. 9 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Uwaga redakcyjna – w lit. g w dodawanych wyrazach należy dodać wyraz „art.” Obecne brzmienie: „g) w ust. 9 w pkt 5 po wyrazach „art. 83l ust. 1” dodaje się wyrazy „lub 83t ust. 2”,”	„g) w ust. 9 w pkt 5 po wyrazach „art. 83l ust. 1” dodaje się wyrazy „lub art. 83t ust. 2”,”	**Uwaga uwzględniona**
517.	Towarowa Giełda Energii S.A	Art. 6 pkt 26 projektu ustawy (art. 93 ust. 5 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Brzmienie ust. 5 jest nieprawidłowe z uwagi na niefunkcjonowanie bilansowania gazu w polskim systemie przesyłowym w okresach godzinowych i związany z tym brak określania cen gazu w tych okresach na rynku giełdowym prowadzonym przez TGE, a także z uwagi na funkcjonującą obecnie cenę minimalną 0,01 zł/MWh w zakresie notowań gazu ziemnego prowadzonych na TGE. Z uwagi na potencjalne wprowadzenie możliwości zawierania transakcji z ujemnymi cenami gazu w przyszłości, proponujemy zmianę odniesienia do cen dobowych.	*„5. Przepisy ust. 4 stosuje się, jeżeli ceny, o których mowa w ust. 3 pkt. 1), były niższe niż 0 złotych za 1 MWh przez co najmniej sześć kolejnych godzin dostawy energii elektrycznej, o których mowa w ust. 3 pkt. 1).”*	**Uwaga nieuwzględniona** Art. 93 ust. 5 jest uchylany w nowelizacji ustawy o odnawialnych źródłach energii z dnia 27 listopada 2024 r..

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
518.	Towarowa Giełda Energii S.A	Art. 6. pkt 26 projektu ustawy (art. 93ust. 3 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Projektowany artykuł 184p ust. 4 pkt 2) wykorzystuje pojęcie rynku dnia następnego, w ocenie TGE, tożsame z Rynkiem Dnia Następnego prowadzonym przez TGE. Ta definicja rynku jest wykorzystywana obecnie w art. 93 ustawy o OZE. Jasne wskazanie kategorii podmiotu publikującego ceny definiowane w art. 184p (uwagi do art. 184p poniżej) wymaga równocześnie rozszerzenia obowiązków spoczywających na TGE (giełdzie towarowej), określonych w art. 93 ust. 3 ustawy o OZE. Propozycja zmiany obejmuje dodatkową uwagę TGE – w zakresie uwzględnienia instrumentów godzinowych (szczegóły w pkt. 2 tabeli). **Z uwagi na treściowe powiązanie uwag do art. 93 ust. 3 oraz do art. 184p ust. 4 prosimy o ich łączne uwzględnienie.**	*„Art. 6. W ustawie z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (Dz. U. z 2024 r. poz. 1361) wprowadza się następujące zmiany:* *(…)* *26) w art. 93* *b)w ust. 3 otrzymuje brzmienie:* *„3. Podmiot, o którym mowa w art. 64 ust. 1 pkt 1, publikuje na swojej stronie internetowej:* *1) średnie ważone wolumenem transakcji sesyjnych giełdowych ceny energii elektrycznej z prowadzonego przez siebie rynku, na którym są zawierane transakcje sesyjne giełdowe z dostawą energii elektrycznej w dniu następnym i dwa dni po dniu zawarcia transakcji giełdowych sesyjnych – dla każdej godziny dostawy energii elektrycznej;* *2)* ***średnie ważone wolumenem transakcji sesyjnych giełdowych ceny energii elektrycznej z prowadzonego przez siebie rynku, na którym są zawierane transakcje sesyjne giełdowe z dostawą energii elektrycznej w dniu następnym i dwa dni po dniu zawarcia transakcji giełdowych sesyjnych – dla każdego okresu niezbilansowania z uwzględnieniem instrumentów odpowiadających danemu okresowi niezbilansowania oraz instrumentów godzinowych obejmujących ten okres, a w***	**Uwaga uwzględniona:** a) w zakresie okresów niezbilansowania różnych od godzinowych dla e.e. b) W zakresie średnich ważonych wolumenem transakcji sesyjnych giełdowych ceny gazu ziemnego.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				przypadku występowania notowań tylko dla okresów dłuższych od okresu niezbilansowania – dla każdej godziny dostawy energii elektrycznej z uwzględnieniem wyłącznie instrumentów godzinowych; *3)średnie ważone wolumenem transakcji sesyjnych giełdowych ceny gazu ziemnego wysokometanowego dostarczanego do Krajowego Systemu Przesyłowego, zawartych na instrumencie z dostawą w najbliższym okresie 24 godzin liczonych od godziny 06:00 dnia następnego względem dnia zawarcia transakcji.”*,	
519.	Izba Gospodarcza Ciepłownictwo Polskie	Art. 6 projektu ustawy (proponowany art. 96 ust. 3 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Zmiana wprowadzona w art. 96 ust. 3 ustawy o odnawialnych źródłach energii ma na celu zwiększenie rentowności wykorzystywania ciepła z odnawialnych źródeł energii lub ciepła odpadowego w pompach ciepła poprzez zmniejszenie poziomu kosztów zmiennych tych instalacji. W pompach ciepła energia otoczenia lub ciepło odpadowe wykorzystywane są jako dolne źródła energii termicznej. Do użytecznego zagospodarowania tak zebranego ciepła i wprowadzenia go do systemu ciepłowniczego niezbędne jest jednak nadanie mu określonych, wyższych parametrów (podwyższenie temperatury). Następuje to przy wykorzystaniu energii elektrycznej, która w procesie konwersji przetwarzana jest na ciepło użytkowe. W aktualnym stanie prawnym końcowe zużycie energii elektrycznej obarczone jest różnorodnymi opłatami i podatkami służącymi sfinansowaniu pożądanych zjawisk na rynku energii. Do takich danin należy opłata OZE, która służy sfinansowaniu aukcyjnego	3. Energię elektryczną zużywaną przez: 1) płatników opłaty OZE, 2) przedsiębiorstwa energetyczne wykonujące działalność gospodarczą w zakresie przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej niebędące płatnikami opłaty OZE, 3) przedsiębiorstwa energetyczne wykonujące działalność gospodarczą w zakresie wytwarzania energii elektrycznej **lub wytwarzania ciepła**, 4) przedsiębiorstwa energetyczne wykonujące działalność gospodarczą w zakresie magazynowania energii elektrycznej - w części, w jakiej nie jest zużywana do jej wytwarzania, magazynowania, przesyłania lub dystrybucji, **a w przypadku wytwarzania ciepła przez przedsiębiorstwo energetyczne w części, w jakiej nie**	**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga poza zakresem przedmiotowym projektu. Uwaga zostanie wzięta pod uwagę przy przyszłych pracach legislacyjnych.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			systemu wsparcia energii ze źródeł odnawialnych. Do uiszczania opłaty zobowiązani są odbiorcy końcowi energii elektrycznej, w tym także przedsiębiorstwa energetyczne kupujące ją do własnego użytku. Na podstawie art. 96 ust. 3 do własnego użytku nie zalicza się jednak energii elektrycznej zużywanej przez przedsiębiorstwa energetyczne do wytwarzania, magazynowania, przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej. Oznacza to, że energia elektryczna wykorzystywana bezpośrednio w procesie jej wytwarzania (np. do podtrzymania pracy bloków), niezależnie czy jest to energia ze źródeł odnawialnych czy też tzw. „energia szara", nie jest obciążona kosztem opłaty OZE, zmniejszając koszty operacyjne źródła wytwórczego. Promowanie wytwarzania ciepła w wielkosalowych pompach ciepła uzasadnia rozszerzenie takiego zwolnienia również do energii elektrycznej zużywanej do wytwarzania ciepła w procesie konwersji, tj. przetworzenia energii elektrycznej w energię termiczną. W szczególności, jeżeli uwzględnić okoliczność, że ciepło użytkowe zebrane przez pompę ciepła pochodzi w znacznej części z energii otoczenia – stanowiącej odnawialne źródło energii lub ciepła odpadowego. Zmiana polega na rozszerzeniu katalogu sposobów zużycia energii elektrycznej niezaliczonych do własnego użytku, a tym samym zwolnionych z opłaty OZE o energię elektryczną zużywaną w procesie konwersji. Proponowane brzmienie przepisu, poprzez uzupełnienie katalogu włączeń, nie zmienia założeń konstrukcyjnych systemu poboru opłaty OZE utrzymując elastyczność i czytelność przepisu.	**jest zużywana w procesie konwersji energetycznej stanowiącej proces technologiczny skutkujący powstaniem pochodnych rodzajów energii w postaci ciepła albo chłodu ze zużywanej energii elektrycznej,** uwzględnia się w ilościach energii elektrycznej, w odniesieniu do której pobiera się opłatę OZE.	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
520.	Polska Organizacja Biometanu	Art. 6 pkt 29 projektu ustawy (zmiana art. 121 ust. 1 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	W związku z tym, że gwarancje pochodzenia są wydawane w postaci elektronicznej proponujemy umożliwić składanie wniosku o ich wydanie także w formie elektronicznej, dlatego w art. 121 w ust. 1 po słowie pisemny proponujemy dodać „lub elektroniczny", ewentualnie wykreślić słowo „pisemny".	„1. Gwarancje pochodzenia wydaje się na pisemny **lub elektroniczny** wniosek wytwórcy energii elektrycznej, biometanu, ciepła albo chłodu, wodoru odnawialnego, biogazu lub biogazu rolniczego, wytworzonych z odnawialnych źródeł energii w instalacji odnawialnego źródła energii, z wyłączeniem mikroinstalacji, zwany dalej "wnioskiem o wydanie gwarancji pochodzenia". Elektroniczny obieg wniosku o wydanie gwarancji pochodzenia ułatwi jego procedowanie pod kątem ilości osób zaangażowanych w proces oraz czasu jaki należy na to przeznaczyć. Zwiększy to skuteczność wydawania gwarancji pochodzenia w szczególności dla biometanu pochodzącego spoza obszaru Polski.	**Uwaga uwzględniona**
521.	Polska Spółka Gazownictwa sp. z o. o.	Art. 6 pkt 29, lit c. projektu ustawy (art. 121 ust. 5 pkt 2 i 3 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Z uzasadnienia projektu wynika, że intencją zmiany było ograniczenie zakresu weryfikacji wniosku o wydanie gwarancji pochodzenia biometanu przez operatorów sieci gazowej. Treść projektowanego przepisu może wzbudzać wątpliwości interpretacyjne, czy dotyczy on w ogóle biometanu dostarczanego do sieci gazowej. Proponuje się przeniesienie regulacji dot. źródeł biometanu i wodoru odnawialnego przyłączonych do sieci gazowej do odrębnego ustępu.	*Art. 6* *29) w art. 121 w ust. 5 pkt 2 i 3 otrzymują brzmienie:* *„2)biometanu – w przypadku gdy jest on transportowany środkami transportu innymi niż sieci gazowe lub w przypadku wykorzystania go do tankowania pojazdów silnikowych bez konieczności jego transportu – dokonuje jednostka akredytowana, ~~natomiast danych, o których mowa w ust. 3 pkt 1 i 3 dokonuje operator systemu dystrybucyjnego gazowego lub operator systemu przesyłowego gazowego~~;* *3)wodoru odnawialnego – w przypadku gdy jest on transportowany*	**Uwaga kierunkowo uwzględniona** Projektowane przepisy zostaną doprecyzowane w celu wyeliminowania wątpliwości interpretacyjnych.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				środkami transportu innymi niż sieci gazowe, – dokonuje jednostka akredytowana, ~~natomiast danych, o których mowa w ust. 3 pkt 1 i 3 dokonuje operator systemu dystrybucyjnego gazowego lub operator systemu przesyłowego gazowego;~~"; *w art. 121 po ust. 5 dodaje się ust. 5a w brzmieniu:* *„5a. Weryfikacji danych, o których mowa w ust. 3 pkt 1 i 3, zawartych we wniosku o wydanie gwarancji pochodzenia w przypadku biometanu lub wodoru odnawialnego dostarczonego bezpośrednio do systemu gazowego dokonuje operator tego systemu i w terminie 30 dni od dnia jego otrzymania przekazuje ten wniosek Prezesowi URE, wraz z potwierdzeniem, ustalonej na podstawie wskazań urządzeń pomiarowo-rozliczeniowych, ilości biometanu lub wodoru odnawialnego wprowadzonych do sieci."*	
522.	ORLEN S.A.	Art. 6 pkt 29 projektu ustawy (zmiana art. 121 ust. 5 pkt 2 i 3 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Istotne są tutaj dwa przepisy: art. 121 ust. 3, który zawiera w pkt 1 – 8 katalog informacji zawartych we wniosku o wydanie gwarancji pochodzenia i art. 121 ust. 5, który mówi o weryfikacji danych przez podmiot przypisany do danego rodzaju energii odnawialnej. Zgodnie z tym drugim przepisem weryfikowane są dane, o których mowa w ust. 3 pkt 1-4, 6 i 7. Celem przepisu było zawężenie w ust. 3 zakresu danych weryfikowanych przez operatora systemu gazowego do pkt 1 i 3 w przypadku biometanu wprowadzonego do sieci gazowej, podczas gdy jednostka akredytowana będzie miała do zbadania zasadniczy zakres –	W treści projektowanego przepisu pominięto w jakim zakresie właściwy jest operator systemu gazowego – że tak jak obecnie dotyczy to biometanu wprowadzanego do sieci gazowej (i jest to zasada). Być może warto rozważyć, by całość zadań weryfikacyjnych przejęła jednostka akredytacyjna, bez względu na sposób transportu biometanu lub jego brak transportu.	**Uwaga kierunkowo uwzględniona** Projektowane przepisy zostaną doprecyzowane w celu wyeliminowania wątpliwości interpretacyjnych. Podział zadań weryfikacyjnych pomiędzy operatora systemu a jednostkę akredytacyjną pozostaje bez zmian.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			w przypadku biometanu nie-sieciowego. Podobnie rzecz ma się z wodorem odnawialnym. W uzasadnieniu wskazano, że zadania w tym zakresie zostaną przeniesione z operatora na URE. Treść projektowanego przepisu nie wskazuje, by dotyczył on w ogóle biometanu dostarczanego do sieci gazowej. Z projektu nie wynikają również dalsze zmiany w zakresie art. 121 (przeniesienie kompetencji z operatora na Prezesa URE).	Nie jest jasne, czy i w jakim miejscu zostały wprowadzone dalsze zmiany w zakresie weryfikacji danych dotyczących biometanu wprowadzonego do sieci gazowej na potrzeby wydania gwarancji pochodzenia.	
523.	ENERGA-OPERATOR S.A.	Art. 6 pkt 29 projektu ustawy (art. 121 ust. 5 pkt 2 i 3 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Uwaga redakcyjna – w pkt 2 i 3 na końcu należy zmienić średnik na przecinek Obecne brzmienie: „2)biometanu – w przypadku gdy jest on transportowany środkami transportu innymi niż sieci gazowe lub w przypadku wykorzystania go do tankowania pojazdów silnikowych bez konieczności jego transportu – dokonuje jednostka akredytowana, natomiast danych, o których mowa w ust. 3 pkt 1 i 3 dokonuje operator systemu dystrybucyjnego gazowego lub operator systemu przesyłowego gazowego; 3) wodoru odnawialnego – w przypadku gdy jest on transportowany środkami transportu innymi niż sieci gazowe, – dokonuje jednostka akredytowana, natomiast danych, o których mowa w ust. 3 pkt 1 i 3 dokonuje operator systemu dystrybucyjnego gazowego lub operator systemu przesyłowego gazowego;”;”	„2)biometanu – w przypadku gdy jest on transportowany środkami transportu innymi niż sieci gazowe lub w przypadku wykorzystania go do tankowania pojazdów silnikowych bez konieczności jego transportu – dokonuje jednostka akredytowana, natomiast danych, o których mowa w ust. 3 pkt 1 i 3 dokonuje operator systemu dystrybucyjnego gazowego lub operator systemu przesyłowego gazowego, 4) wodoru odnawialnego – w przypadku gdy jest on transportowany środkami transportu innymi niż sieci gazowe, – dokonuje jednostka akredytowana, natomiast danych, o których mowa w ust. 3 pkt 1 i 3 dokonuje operator systemu dystrybucyjnego gazowego lub operator systemu przesyłowego gazowego,”;”	**Uwaga kierunkowo uwzględniona** Projektowane przepisy zostaną doprecyzowane w celu wyeliminowania wątpliwości interpretacyjnych, a następnie poprawiona zostanie redakcja.
524.	Polskie Towarzystwo	Art. 6 pkt 29 projektu ustawy (art.	Według obecnych przepisów okres, za który podmiot może złożyć wniosek o wydanie	Zmiana art. 121 ust. 3 pkt 4 ustawy o odnawialnych źródłach energii:	**Uwaga nieuwzględniona**

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
	Elektrociepłowni Zawodowych	121 ust 3 pkt 4 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	gwarancji pochodzenia, wynosi maksymalnie 6 miesięcy. Wniosek składa się w terminie 30 dni od dnia zakończenia wytwarzania objętej wnioskiem ilości energii elektrycznej, biometanu, biogazu lub biogazu rolniczego, ciepła albo chłodu lub wodoru odnawialnego. W praktyce oznacza to, że np. wytwórca ciepła z biomasy, który produkował to ciepło w styczniu 2024 roku, miał czas na złożenie wniosku o wydanie gwarancji pochodzenia tylko do 30 lipca. Procedura akredytacji na potrzeby gwarancji pochodzenia może potrwać kilka miesięcy i realna możliwość wnioskowania o wydanie gwarancji może otworzyć się dopiero od 2025 roku Zrealizowanie tego scenariusza oznaczałoby stratę zarówno dla wytwórców, jak i odbiorców końcowych. W efekcie apelujemy, aby okres, za który podmiot może złożyć wniosek o wydanie gwarancji pochodzenia, mógł wynosić maksymalnie nie 6 miesięcy, lecz 12 miesięcy.	4) określenie okresu, obejmującego jeden lub więcej następujących po sobie miesięcy kalendarzowych danego roku, w którym odpowiednio energia elektryczna, biometan, ciepło albo chłód, wodór odnawialny, biogaz albo biogaz rolniczy zostały wytworzone z odnawialnych źródeł energii w instalacji odnawialnego źródła energii, ze wskazaniem daty rozpoczęcia i zakończenia ich wytwarzania, przy czym okres ten nie może być dłuższy niż 6 **12** miesięcy **Alternatywnie:** (zakładając, że wnioskowanie o gwarancje pochodzenia nie będzie możliwe do końca 2024 roku) Potrzeba wprowadzenia przepisów przejściowych wskazujących na możliwość ubiegania się przez wytwórców ciepła o gwarancje pochodzenia za ciepło wytworzone od 1 stycznia 2024 roku.	Warto podkreślić, że wprowadzenie takiej zmiany może wpływać negatywnie na implementacje Dyrektywy RED II, jako że zgodnie z Dyrektywą RED II terminy w systemie gwarancji pochodzenia liczy się od daty wyprodukowania energii.
525.	Polska Organizacja Biometanu	Art. 6 pkt 29 projektu ustawy (art. 121 ust 3 pkt 4 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	W przypadku uwzględnienia koncepcji punktu zbiorczego biometanu zasadne jest dookreślenie zasad weryfikacji ilości biometanu, biorąc pod uwagę brak możliwości weryfikacji przez operatorów gazowych, czy paliwo gazowe dostarczane do sieci poprzez zbiorczy punkt biometanu stanowi biometan (operatorzy są w stanie weryfikować wyłącznie spełnianie przez paliwo gazowe norm jakościowych). Obowiązujące i proponowane przepisy nie przesądzają czy w takim przypadku zastosowanie mają zasady dotyczące weryfikacji przez jednostkę akredytowaną.		**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga poza zakresem przedmiotowym projektu. Uwaga wymaga kolejnych analiz wewnętrznych MKIŚ, które zostaną wykorzystane w kolejnych procesach legislacyjnych.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
526.	OGP GAZ-SYSTEM S.A.	Art. 6 pkt 29 projektu ustawy (art. 121 ust 1 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	W związku z tym, że gwarancje pochodzenia są wydawane w postaci elektronicznej proponujemy umożliwić składanie wniosku o ich wydanie także w formie elektronicznej. Elektroniczny obieg wniosku o wydanie gwarancji pochodzenia ułatwi jego procedowanie pod kątem ilości osób zaangażowanych w proces oraz czasu jaki należy na to przeznaczyć. Zwiększy to skuteczność wydawania gwarancji pochodzenia w szczególności dla biometanu pochodzącego spoza obszaru Polski	„1. Gwarancje pochodzenia wydaje się na pisemny **lub elektroniczny** wniosek wytwórcy energii elektrycznej, biometanu, ciepła albo chłodu, wodoru odnawialnego, biogazu lub biogazu rolniczego, wytworzonych z odnawialnych źródeł energii w instalacji odnawialnego źródła energii, z wyłączeniem mikroinstalacji, zwany dalej "wnioskiem o wydanie gwarancji pochodzenia".	**Uwaga uwzględniona**
527.	Izba Gospodarcza Gazownictwa (IGG)	Art. 6 pkt 29 projektu ustawy (zmiana art. 121 ust. 5 pkt 2 i 3 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Istotne są tutaj dwa przepisy: art. 121 ust. 3, który zawiera w pkt 1 – 8 katalog informacji zawartych we wniosku o wydanie gwarancji pochodzenia i art. 121 ust. 5, który mówi o weryfikacji danych przez podmiot przypisany do danego rodzaju energii odnawialnej. Zgodnie z tym drugim przepisem weryfikowane są dane, o których mowa w ust. 3 pkt 1-4, 6 i 7. Celem przepisu było zawężenie w ust. 3 zakresu danych weryfikowanych przez operatora systemu gazowego do pkt 1 i 3 w przypadku biometanu wprowadzonego do sieci gazowej, podczas gdy jednostka akredytowana będzie miała do zbadania zasadniczy zakres – w przypadku biometanu nie-sieciowego. Podobnie rzecz ma się z wodorem odnawialnym. W uzasadnieniu wskazano, że zadania w tym zakresie zostaną przeniesione z operatora na URE. Treść projektowanego przepisu nie wskazuje, by dotyczył on w ogóle biometanu dostarczanego do sieci gazowej. Z projektu nie wynikają również dalsze zmiany w zakresie art. 121 (przeniesienie kompetencji z operatora na Prezesa URE).	W treści projektowanego przepisu pominięto w jakim zakresie właściwy jest operator systemu gazowego – że tak jak obecnie dotyczy to biometanu wprowadzanego do sieci gazowej (i jest to zasada). Być może warto rozważyć, by całość zadań weryfikacyjnych przejęła jednostka akredytacyjna, bez względu na sposób transportu biometanu lub jego brak transportu. Nie jest jasne, czy i w jakim miejscu zostały wprowadzone dalsze zmiany w zakresie weryfikacji danych dotyczących biometanu wprowadzonego do sieci gazowej na potrzeby wydania gwarancji pochodzenia.	**Uwaga kierunkowo uwzględniona** Projektowane przepisy zostaną doprecyzowane w celu wyeliminowania wątpliwości interpretacyjnych. Podział zadań weryfikacyjnych pomiędzy operatora systemu a jednostkę akredytacyjną pozostaje bez zmian.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
528.	Polska Organizacja Biometanu	Art. 6 pkt 30 projektu ustawy (art. 123 ust. 1 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Konsekwentnie z treścią uwag nr 1 i 2 proponujemy umożliwić składanie wniosków przez podmioty drogą elektroniczną.	„1. Prezes URE, na pisemny **lub elektroniczny** wniosek podmiotu, uznaje gwarancję pochodzenia wydaną w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej, Konfederacji Szwajcarskiej lub państwie członkowskim Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - stronie umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub państwie członkowskim Wspólnoty Energetycznej.” Elektroniczny obieg wniosku o wydanie gwarancji pochodzenia ułatwi jego procedowanie pod kątem ilości osób zaangażowanych w proces oraz czasu jaki należy na to przeznaczyć.	**Uwaga uwzględniona**
529.	OGP GAZ-SYSTEM S.A.	Art. 6 pkt 30 projektu ustawy (art. 123 ust. 1 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Proponujemy umożliwienie składania wniosków o uznanie gwarancji pochodzenia drogą elektroniczną. Elektroniczny obieg wniosku o wydanie gwarancji pochodzenia ułatwi jego procedowanie pod kątem ilości osób zaangażowanych w proces oraz czasu jaki należy na to przeznaczyć.	„1. Prezes URE, na pisemny **lub elektroniczny** wniosek podmiotu, uznaje gwarancję pochodzenia wydaną w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej, Konfederacji Szwajcarskiej lub państwie członkowskim Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - stronie umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub państwie członkowskim Wspólnoty Energetycznej.”	**Uwaga uwzględniona**
530.	OGP GAZ-SYSTEM S.A.	Art. 6 pkt 30 projektu ustawy (art. 123 ust. 4 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Obecne brzmienie przepisu nie uwzględnia biometanu, biogazu, biogazu rolniczego, wodoru odnawialnego, ciepła i chłodu.	„4. Gwarancja pochodzenia, o której mowa w ust. 1, jest ważna przez okres 12 miesięcy od dnia zakończenia wytwarzania **odpowiednio energii elektrycznej, biometanu, ciepła albo chłodu, biogazu albo biogazu rolniczego lub wodoru**	**Uwaga nieuwzględniona** Ze względu na cechy charakterystyczne poszczególnych nośników energii niezbędna jest dokonanie szczegółowej analizy pod kątem możliwości weryfikacji takich gwarancji pochodzenia.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				odnawialnego na którą została wydana.”	Kwestia ta będzie przedmiotem analiz podczas implementacji dyrektywy RED III.
531.	Polska Organizacja Biometanu	Art. 6 pkt 30 projektu ustawy (art. 123 ust. 4 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Obecne brzmienie przepisu nie uwzględnia biometanu, biogazu, biogazu rolniczego, wodoru odnawialnego, ciepła i chłodu.	„4. Gwarancja pochodzenia, o której mowa w ust. 1, jest ważna przez okres 12 miesięcy od dnia zakończenia wytwarzania **odpowiednio energii elektrycznej, biometanu, ciepła albo chłodu, biogazu albo biogazu rolniczego lub wodoru odnawialnego** na którą została wydana.” Niezbędne jest określenie okresu ważności dla gwarancji pochodzenia dot. biometanu.	**Uwaga nieuwzględniona** Ze względu na cechy charakterystyczne poszczególnych nośników energii niezbędna jest dokonanie szczegółowej analizy pod kątem możliwości weryfikacji takich gwarancji pochodzenia. Kwestia ta będzie przedmiotem analiz podczas implementacji dyrektywy RED III.
532.	OGP GAZ-SYSTEM S.A.	Art. 6 pkt 30 projektu ustawy (art. 123 ust. 6 oraz art. 32 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Biorąc pod uwagę korzyści płynące dla podmiotów uzyskujących gwarancję pochodzenia wydane w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej, Konfederacji Szwajcarskiej lub państwie członkowskim Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - stronie umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub państwie członkowskim Wspólnoty Energetycznej dla poprawy warunków prowadzenia działalności gospodarczej objętej gwarancjami pochodzenia zasadne jest zobligowanie Prezesa URE do przystąpienia do stowarzyszenia Association of Issuing Bodies zrzeszającego organy wydające gwarancje pochodzenia. Dodatkowym argumentem na rzecz tej zmiany jest zbliżający się termin uruchomienia Unijnej Bazy Danych (Union Data Base) dla gazów odnawialnych (od listopada 2024) oraz obowiązek wobec państw członkowskich integracji	Art. 123 ust. 6 ustawy o odnawialnych źródłach energii: „6. Prezes URE **przystąpi** do stowarzyszenia Association of Issuing Bodies zrzeszającego organy wydające gwarancje pochodzenia.” Art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 17 sierpnia 2023 r. o zmianie ustawy o odnawialnych źródłach energii oraz niektórych innych ustaw: „1. Prezes Urzędu Regulacji Energetyki **złoży wniosek o przystąpienie do stowarzyszenia Association of Issuing Bodies w terminie do (...).** O planowanej dacie złożenia wniosku o przystąpienie do tego stowarzyszenia informuje podmiot, o którym mowa w art. 124 ust. 1 pkt 1 ustawy zmienianej w art. 1.”	**Uwaga nieuwzględniona** Należy podkreślić, że ustawa wskazuje Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki, jako podmiot, który może przystąpić do AiB. Dodatkowo jest to przepis o charakterze fakultatywnym bez określonego terminu. Należy podkreślić, że przystąpienie do AiB to wymagający proces, który wymaga dużej ilości przygotowań. Dlatego też, o ile sama idea przystąpienia jest zasadna, należy mieć na uwadze prace jakie musi wykonać URE i poświęcony temu czas.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			krajowych rejestrów gwarancji pochodzenia do maja 2025 roku. Wskazujemy w tym miejscu, że sam ustawodawca w uzasadnieniu do projektu z dnia 17 sierpnia 2023 r. o zmianie ustawy o odnawialnych źródłach energii oraz niektórych innych ustaw zauważył, że przystąpienie do AIB jest środkiem niezbędnym do zapewnienia międzynarodowej uznawalności gwarancji pochodzenia a tym samym może stanowić. czynnik decydujący o atrakcyjności inwestycji w OZE w Polsce. W związku z powyższym konieczna jest również zmiana ustawy wprowadzającej przepis art. 123 ust. 6 do ustawy o odnawialnych źródłach energii, poprzez wskazanie konkretnego terminu, w którym Prezes URE powinien przystąpić do AIB.		
533.	Polska Organizacja Biometanu	Art. 6 pkt 30 projektu ustawy (art. 123 ust. 6 ustawy o odnawialnych źródłach energii oraz art. 32 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Biorąc pod uwagę korzyści płynące dla podmiotów uzyskujących gwarancję pochodzenia wydane w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej, Konfederacji Szwajcarskiej lub państwie członkowskim Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - stronie umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub państwie członkowskim Wspólnoty Energetycznej dla poprawy warunków prowadzenia działalności gospodarczej objętej gwarancjami pochodzenia zasadne jest zobligowanie Prezesa URE do przystąpienia do stowarzyszenia Association of Issuing Bodies zrzeszającego organy wydające gwarancje pochodzenia. Wskazujemy w tym miejscu, że sam ustawodawca w uzasadnieniu do projektu z dnia 17 sierpnia 2023 r. o zmianie ustawy o	Art. 123 ust. 6 ustawy o odnawialnych źródłach energii: „6. Prezes URE **przystąpi** do stowarzyszenia Association of Issuing Bodies zrzeszającego organy wydające gwarancje pochodzenia.” Art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 17 sierpnia 2023 r. o zmianie ustawy o odnawialnych źródłach energii oraz niektórych innych ustaw: „1. Prezes Urzędu Regulacji Energetyki **złoży wniosek o przystąpienie do stowarzyszenia Association of Issuing Bodies w terminie do (...).** O planowanej dacie złożenia wniosku o przystąpienie do tego stowarzyszenia informuje podmiot,	**Uwaga nieuwzględniona** Należy podkreślić, że ustawa wskazuje Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki, jako podmiot, który może przystąpić do AiB. Dodatkowo jest to przepis o charakterze fakultatywnym bez określonego terminu. Należy podkreślić, że przystąpienie do AiB to wymagający proces, który wymaga dużej ilości przygotowań. Dlatego też, o ile sama idea przystąpienia jest zasadna, należy mieć na uwadze prace jakie musi wykonać URE i poświęcony temu czas.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			odnawialnych źródłach energii oraz niektórych innych ustaw zauważył, że przystąpienie do AIB jest środkiem niezbędnym do zapewnienia międzynarodowej uznawalności gwarancji pochodzenia a tym samym może stanowić. czynnik decydujący o atrakcyjności inwestycji w OZE w Polsce. W związku z powyższym konieczna jest również zmiana ustawy wprowadzającej przepis art. 123 ust. 6 do ustawy o odnawialnych źródłach energii, poprzez wskazanie konkretnego terminu, w którym Prezes URE powinien przystąpić do AIB.	o którym mowa w art. 124 ust. 1 pkt 1 ustawy zmienianej w art. 1." Wobec zbliżającego się terminu uruchomienia Unijnej Bazy Danych (Union Data Base) dla gazów odnawialnych począwszy od listopada 2024 zgodnie z dyrektywą RED III oraz obowiązku wobec państw członkowskich integracji krajowych rejestrów gwarancji pochodzenia do maja 2025 roku, określenie konkretnego terminu przystąpienia przez Prezesa URE do AIB jest zasadne, aby umożliwić transgraniczny obrót gwarancjami pochodzenia dla gazów odnawialnych.	
534.	Polska Organizacja Biometanu	Art. 6 pkt 30 projektu ustawy propozycja dodania art. 123 ust. 9 ustawy o odnawialnych źródłach energii	Wskazujemy, że skutkiem przystąpienia Prezesa URE do stowarzyszenia Association of Issuing Bodies będzie konieczność uznawania świadectw pochodzenia ujętych w Europejskim Systemie Certyfikatów Energetycznych (European Energy Certificate System). W tym zakresie brak będzie podstawy, do przeprowadzania przez Prezesa URE procedury uznawania gwarancji pochodzenia, o której mowa w art. 123 ust. 1-3 i 5 ustawy o OZE.	„9. W zakresie wynikającym z przystąpienia Prezesa URE do stowarzyszenia, o którym mowa w ust. 6, za uznanie gwarancji pochodzenia wydanej w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej, Konfederacji Szwajcarskiej lub państwie członkowskim Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - stronie umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub państwie członkowskim Wspólnoty Energetycznej, uważa się ujęcie jej w Europejskim Systemie Certyfikatów Energetycznych. Przepisów ust. 1-3 i 5 nie stosuje się." Wprowadzenie zapisu ułatwi proces uznawania gwarancji pochodzenia wydawanych w innych krajach.	**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga spoza zakresu przedmiotowego projektu. Uwaga zostanie poddana analizom w ramach dalszych prac legislacyjnych w MKiŚ.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
535.	OGP GAZ-SYSTEM S.A.	Art. 6 pkt 30 projektu ustawy Propozycja dodania art. 123 ust. 9 ustawy o odnawialnych źródłach energii	Wskazujemy, że skutkiem przystąpienia Prezesa URE do stowarzyszenia Association of Issuing Bodies będzie konieczność uznawania świadectw pochodzenia ujętych w Europejskim Systemie Certyfikatów Energetycznych (European Energy Certificate System). W tym zakresie brak będzie podstawy, do przeprowadzania przez Prezesa URE procedury uznawania gwarancji pochodzenia, o której mowa w art. 123 ust. 1-3 i 5 ustawy o OZE.	„9. W zakresie wynikającym z przystąpienia Prezesa URE do stowarzyszenia, o którym mowa w ust. 6, za uznanie gwarancji pochodzenia wydanej w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej, Konfederacji Szwajcarskiej lub państwie członkowskim Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - stronie umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub państwie członkowskim Wspólnoty Energetycznej, uważa się ujęcie jej w Europejskim Systemie Certyfikatów Energetycznych. Przepisów ust. 1-3 i 5 nie stosuje się.”	**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga spoza zakresu przedmiotowego projektu. Uwaga zostanie poddana analizom w ramach dalszych prac legislacyjnych w MKiŚ.
536.	Polska Organizacja Biometanu	Art. 6 pkt 31 projektu ustawy propozycja zmiany pkt 2) w art. 124 ust. 2 ustawy o odnawialnych źródłach energii	Konsekwencją uznania świadectw pochodzenia ujętych w Europejskim Systemie Certyfikatów Energetycznych (European Energy Certificate System) powinno być ich ujęcie w rejestrze gwarancji pochodzenia.	2) podmiotów, których gwarancje pochodzenia wydane w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej, Konfederacji Szwajcarskiej, państwie członkowskim Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - stronie umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub państwie członkowskim Wspólnoty Energetycznej, zostały uznane przez Prezesa URE **lub zostały ujęte w Europejskim Systemie Certyfikatów Energetycznych**;”	**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga spoza zakresu przedmiotowego projektu. Uwaga zostanie poddana analizom w ramach dalszych prac legislacyjnych w MKiŚ.
537.	OGP GAZ-SYSTEM S.A.	Art. 6 pkt 31 projektu ustawy Propozycja zmiany pkt 2 w art. 124 ust. 2 ustawy o odnawialnych źródłach energii	Konsekwencją uznania świadectw pochodzenia ujętych w Europejskim Systemie Certyfikatów Energetycznych (European Energy Certificate System) powinno być ich ujęcie w rejestrze gwarancji pochodzenia.	„2) podmiotów, których gwarancje pochodzenia wydane w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej, Konfederacji Szwajcarskiej, państwie członkowskim Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - stronie umowy o Europejskim Obszarze	**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga spoza zakresu przedmiotowego projektu.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				Gospodarczym lub państwie członkowskim Wspólnoty Energetycznej, zostały uznane przez Prezesa URE **lub zostały ujęte w Europejskim Systemie Certyfikatów Energetycznych**;"	Uwaga zostanie poddana analizom w ramach dalszych prac legislacyjnych w MKiŚ.
538.	Polska Organizacja Biometanu	Art. 6 pkt 31 projektu ustawy (art. 124 ust. 10 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Konsekwentnie z treścią uwag nr 1, 2 i 3 proponujemy umożliwić przekazywanie do Prezesa URE wniosków o uznanie gwarancji pochodzenia drogą elektroniczną. Jednocześnie zasadne jest przeniesienie definicji posiadacza gwarancji pochodzenia z art. 124a ust. 2 do tego przepisu, gdyż w nim po raz pierwszy pojawia się wskazane sformułowanie.	„10. Posiadacz gwarancji pochodzenia, o której mowa w art. 123 ust. 1, **rozumiany jako wytwórca albo inny podmiot, na rzecz którego wytwórca zbył gwarancję pochodzenia**, wraz z pisemnym **lub elektronicznym wnioskiem o uznanie tej gwarancji pochodzenia przekazuje do Prezesa URE….”** Proponowany zapis doprecyzowuje zapisy ustawy.	**Uwaga uwzględniona**
539.	Polska Organizacja Biometanu	Art. 6 pkt 31 projektu ustawy (art. 124 ust. 10 i 11 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Proponujemy dodać procedurę opisującą jak powinien wyglądać proces przeniesienia gwarancji pochodzenia, wraz z jego uczestnikami i formą, ponieważ brakuje jasnego wskazania sposobu uwierzytelniania gwarancji pochodzenia z zagranicy.		**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga spoza zakresu przedmiotowego projektu. Uwaga zostanie poddana analizom w ramach dalszych prac legislacyjnych w MKiŚ.
540.	OGP GAZ-SYSTEM S.A.	Art. 6 pkt 31 projektu ustawy (art. 124 ust. 10 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Proponujemy umożliwienie przekazywania do Prezesa URE wniosków o uznanie gwarancji pochodzenia drogą elektroniczną. Jednocześnie zasadne jest przeniesienie definicji posiadacza gwarancji pochodzenia z art. 124a ust. 2 do tego przepisu, gdyż w nim po raz pierwszy pojawia się wskazane sformułowanie.	„10. Posiadacz gwarancji pochodzenia, o której mowa w art. 123 ust. 1, **rozumiany jako wytwórca albo inny podmiot na rzecz którego wytwórca zbył gwarancję pochodzenia**, wraz z pisemnym **lub elektronicznym** wnioskiem o uznanie tej gwarancji pochodzenia przekazuje do Prezesa URE….”	**Uwaga uwzględniona** Uwaga redakcyjna – przepis zostanie dostosowany.
541.	OGP GAZ-SYSTEM S.A.	Art. 6 pkt 31 projektu ustawy (art. 124 ust. 10 i 11 ustawy o	Proponujemy dodać procedurę opisującą jak powinien wyglądać proces przeniesienia gwarancji pochodzenia, wraz z jego uczestnikami i formą, ponieważ brakuje jasnego wskazania		**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga spoza zakresu przedmiotowego projektu.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
		odnawialnych źródłach energii)	sposobu uwierzytelniania gwarancji pochodzenia z zagranicy.		Uwaga zostanie poddana analizom w ramach dalszych prac legislacyjnych w MKiŚ.
542.	OGP GAZ-SYSTEM S.A.	Art. 6 pkt 31 projektu ustawy (art. 124a ust. 2 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Dostosowanie zapisu poprzez wykreślenie posiadacza gwarancji pochodzenia.	Posiadacz gwarancji pochodzenia, rozumiany jako wytwórca albo inny podmiot na rzecz którego wytwórca zbył gwarancję pochodzenia, dokonuje jej umorzenia przez złożenie w rejestrze gwarancji pochodzenia dyspozycji umorzenia.”	**Uwaga uwzględniona** Uwaga redakcyjna – przepis zostanie dostosowany.
543.	Polska Organizacja Biometanu	Art. 6 pkt 31 projektu ustawy (124a ust. 2 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	W związku z treścią uwagi nr 21 konsekwentnie należy wykreślić w tym artykule definicje posiadacza gwarancji pochodzenia.	2.Posiadacz gwarancji pochodzenia dokonuje jej umorzenia przez złożenie w rejestrze gwarancji pochodzenia dyspozycji umorzenia.” Doprecyzowanie zapisów.	**Uwaga uwzględniona** Uwaga redakcyjna – przepis zostanie dostosowany.
544.	Polskie Stowarzyszenie Fotowoltaiki	Art. 6 pkt 32 lit. a tiret drugie projektu ustawy (art. 168 pkt 15 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Postulujemy usunięcie przepisu w całości. Z punktu widzenia zasadności wprowadzenia przepisu sankcyjnego kluczowe jest uznanie, że energia wytworzona w celu realizacji obowiązku, o którym mowa w art. 6g ust. 1 oraz ust. 10a ustawy o inwestycjach wiatrowych spełnia wymogi energii elektrycznej, która może być rozliczana w ramach systemu aukcyjnego. Nie jest jasne, z jakiego powodu ta część energii zostaje wyłączona spod możliwości rozliczania wykonania obowiązku w zakresie wytworzenia co najmniej 85% deklarowanego wolumenu. W proponowanym przepisie uznano za równoważne wytworzenie energii elektrycznej na potrzeby prosumentów wirtualnych z występowaniem siły wyższej, w wyniku której do wytworzenia energii nie doszło z przyczyn niezależnych od wytwórcy. Podejście to jest dodatkowym ryzykiem dla wytwórców i w związku z powyższym, należy umożliwić zaliczanie energii wytwarzanej na potrzeby		**Uwaga nieuwzględniona** Jeśli mieszkaniec gminy na mocy umowy nabywa udziały w mocy zainstalowanej elektrowni wiatrowej oraz korzysta z tak wyprodukowanej energii na zasadach prosumenta wirtualnego, to przyjęcie, że z tej samej energii może korzystać wytwórca uczestniczący w systemie aukcyjnym jest wątpliwe.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			społeczności lokalnych na poczet realizacji obowiązków wynikających z systemu aukcyjnego.		
545.	Izba Gospodarcza Gazownictwa (IGG)	Art. 6 pkt 32 projektu ustawy (dodanie w art. 168 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Równocześnie w art. 168 ustawy o OZE dodawany jest nowy pkt 15a, który stanowi, że karze pieniężnej podlega ten, kto po wypełnieniu zobowiązania, o którym mowa w art. 83zc ust. 3 pkt 8, dokonał sprzedaży biometanu w aukcji biometanu poniżej 60% ilości tego biometanu określonej w ofercie, w okresach rozliczeniowych wskazanych w art. 83zh ust. 2, z wyłączeniem przypadków, w których do sprzedaży biometanu w ramach aukcji biometanu nie doszło w następstwie okoliczności, o których mowa w art. 83zh ust. 6". **Tu również nieprawidłowo odesłano do art. 83zc ust. 3 pkt 8, zamiast do pkt 9.** Zgodnie z art. 83zh ust. 6, do którego odsyła przepis o sankcji karnej, zobowiązanie uznaje się za spełnione w przypadku zaistnienia określonych przesłanek z pkt 1-5, natomiast brakuje tam przesłanki w zakresie sprzedaży biometanu na potrzeby realizacji NCW (zamiast sprzedaży biometanu w ramach aukcji). Taka ilość biometanu nie byłaby więc odliczana do uznania zobowiązania za spełnione w minimum 60% ilości zadeklarowanej w aukcji, wymaganych w art. 168 pkt 15a. Ponadto, minimalna ilość biometanu niezbędnego do uznania zobowiązania z aukcji za spełnione nie powinna w naszej ocenie znajdować się dopiero w przepisach karnych, tylko w przepisach podstawowych, które określają, kto w jakich okolicznościach, jak powinien się zachować. W przepisie karnym powinna być tylko sankcja za niezachowanie się w sposób wynikający z przepisu podstawowego.	Należy odesłać do art. 83zc ust. 3 pkt 9 oraz zweryfikować odesłanie do art. 83zh ust. 6, który nie uwzględnia ilości biometanu sprzedanego na potrzeby realizacji NCW. Dodatkowo, rozumiejąc systematykę przepisów o aukcjach, która już funkcjonuje w obecnej ustawie OZR (art. 168 pkt 15), proponujemy, by dla czytelności przepisów zamieścić jednak wymagany próg 60% w przepisach podstawowych dotyczących aukcji biometanu zamiast w art. 168 pkt 15a.	**Uwaga częściowo uwzględniona** Nieprawidłowe odesłanie w projektowanym art. 83zc ust. 3 zostanie skorygowane. Skorygowane zostanie również brzmienie art. 168 pkt 15a w celu uwzględnienia biometanu przeznaczonego na realizację NCW. W pozostałym zakresie - projektowane przepisy są czytelne i nie ma konieczności ich modyfikacji.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
546.	Polski Komitet Energii Elektrycznej	Art. 6 pkt 32 projektu ustawy (art. 168 pkt 15) ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Proponujemy obniżenie minimalnego progu dostarczenia energii elektrycznej w ramach systemu aukcyjnego z 85% na 75% dla instalacji innych niż biogazowe i biomasowe, uczestniczących w systemie aukcji OZE. Wielkość ta ma bezpośredni wpływ na ewentualną sankcję, nakładaną przez PURE zgodnie z art. 168 pkt 15. Zmiana ta ma na celu mitygację ryzyka otrzymania kary finansowej w przypadku, w którym dana instalacja OZE wyprodukuje mniej energii elektrycznej względem wolumenów zawartych w ofercie aukcyjnej, co spowodowane jest gorszymi warunkami pogodowymi (np. niższa średnioroczna wietrzność lub nasłonecznienie). Rozbieżności te wynikają zazwyczaj z różnic pomiędzy prognozą a rzeczywistymi pomiarami warunków meteorologicznych, na które inwestor nie ma wpływu. Zmiana progu procentowego wpłynie na znaczny wzrost atrakcyjności systemu aukcyjnego dla potencjalnych inwestorów poprzez minimalizację ekspozycji na ryzyko otrzymania kary finansowej, analogicznie jak w przypadku propozycji obniżenia progu dla instalacji biogazowych i biomasowych.	W art. 168 pkt 15 otrzymuje brzmienie: 15) po wypełnieniu zobowiązania, o którym mowa w: a) art. 79 ust. 3 pkt 8, albo po wypełnieniu tego zobowiązania z uwzględnieniem przedłużenia terminu, o którym mowa w art. 79a ust. 1, dokonał sprzedaży energii elektrycznej w ramach systemu aukcyjnego poniżej **75%**85% ilości tej energii określonej w ofercie, **a w przypadku instalacji odnawialnego źródła energii wykorzystujących do wytwarzania energii elektrycznej biomasę albo biogaz albo biogaz rolniczy – poniżej 65% ilości tej energii określonej w ofercie,** w okresach rozliczeniowych wskazanych w art. 83 ust. 2, lub b) art. 83h ust. 3 pkt 5, dokonał sprzedaży energii elektrycznej w ramach aukcji na wsparcie operacyjne poniżej **75%**85% ilości tej energii określonej w ofercie, **a w przypadku instalacji odnawialnego źródła energii wykorzystujących do wytwarzania energii elektrycznej biomasę albo biogaz albo biogaz rolniczy – poniżej 65% ilości tej energii określonej w ofercie,** w okresie rozliczeniowym wskazanym w art. 83f - z wyłączeniem przypadków, w których do wytworzenia energii nie doszło w następstwie okoliczności, o których mowa w art. 83 ust. 3b **lub energia została wytworzona w instalacji, o której mowa w art. 77**	**Uwaga nieuwzględniona** Analiza przebiegu aukcji dla instalacji oze nie będących zależnych od dostępności i kosztów substratów, nie potwierdza konieczności dokonywania zmian w obrębie systemu aukcyjnego dla tych instalacji. Zgodnie ze szczegółowym wyjaśnieniem zawartym w uzasadnieniu do projektu, reguła 85% uległa złagodzeniu tylko dla tych instalacji, których produkcja jest zależna od ww. czynników.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				ust. 5 pkt 17 w celu realizacji obowiązku, o którym mowa w art. 6g ust. 1 oraz ust. 10a ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych (Dz. U. z 2024 r. poz. 317 i ...);	
547.	ORLEN S.A.	Art. 6 pkt 32 projektu ustawy (art. 168 pkt 15 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Proponujemy obniżenie minimalnego progu dostarczenia energii elektrycznej w ramach systemu aukcyjnego z 85% na 75% **dla instalacji innych niż biogazowe i biomasowe, uczestniczących w systemie aukcji OZE**. Wielkość ta ma bezpośredni wpływ na ewentualną sankcję, nakładaną przez PURE zgodnie z art. 168 pkt 15. Zmiana ta ma na celu mitygację ryzyka otrzymania kary finansowej w przypadku, w którym dana instalacja OZE wyprodukuje mniej energii elektrycznej względem wolumenów zawartych w ofercie aukcyjnej, co spowodowane jest gorszymi warunkami pogodowymi (np. niższa średnioroczna wietrzność lub nasłonecznienie). Rozbieżności te wynikają zazwyczaj z różnic pomiędzy prognozą a rzeczywistymi pomiarami warunków meteorologicznych, na które inwestor nie ma wpływu. Zmiana progu procentowego wpłynie na **znaczny wzrost atrakcyjności systemu aukcyjnego** dla potencjalnych inwestorów poprzez minimalizację ekspozycji na ryzyko otrzymania kary finansowej, analogicznie jak w przypadku propozycji obniżenia progu dla instalacji biogazowych i biomasowych.	W art. 168 pkt 15 otrzymuje brzmienie: 15) po wypełnieniu zobowiązania, o którym mowa w: a) art. 79 ust. 3 pkt 8, albo po wypełnieniu tego zobowiązania z uwzględnieniem przedłużenia terminu, o którym mowa w art. 79a ust. 1, dokonał sprzedaży energii elektrycznej w ramach systemu aukcyjnego poniżej **75%**85% ilości tej energii określonej w ofercie, **a w przypadku instalacji odnawialnego źródła energii wykorzystujących do wytwarzania energii elektrycznej biomasę albo biogaz albo biogaz rolniczy – poniżej 65% ilości tej energii określonej w ofercie,** w okresach rozliczeniowych wskazanych w art. 83 ust. 2, lub b) art. 83h ust. 3 pkt 5, dokonał sprzedaży energii elektrycznej w ramach aukcji na wsparcie operacyjne poniżej **75%**85% ilości tej energii określonej w ofercie, **a w przypadku instalacji odnawialnego źródła energii wykorzystujących do wytwarzania energii elektrycznej biomasę albo biogaz albo biogaz rolniczy – poniżej 65% ilości tej energii określonej w ofercie,** w okresie rozliczeniowym wskazanym w art. 83f	**Uwaga nieuwzględniona** Analiza przebiegu aukcji dla instalacji oze nie będących zależnych od dostępności i kosztów substratów, nie potwierdza konieczności dokonywania zmian w obrębie systemu aukcyjnego dla tych instalacji. Zgodnie ze szczegółowym wyjaśnieniem zawartym w uzasadnieniu do projektu, reguła 85% uległa złagodzeniu tylko dla tych instalacji, których produkcja jest zależna od ww. czynników.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				- z wyłączeniem przypadków, w których do wytworzenia energii nie doszło w następstwie okoliczności, o których mowa w art. 83 ust. 3b **lub energia została wytworzona w instalacji, o której mowa w art. 77 ust. 5 pkt 17 w celu realizacji obowiązku, o którym mowa w art. 6g ust. 1 oraz ust. 10a ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych (Dz. U. z 2024 r. poz. 317 i ...);**	
548.	Polska Organizacja Biometanu	Art. 6 pkt 32b projektu ustawy (art. 168 pkt 15 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Unormowania te przewidują obowiązek wymierzenia przez Prezesa URE administracyjnoprawnej kary pieniężnej za brak sprzedaży w ramach systemu aukcyjnego mniej niż 60% zadeklarowanego w ofercie aukcyjnej wolumenu biometanu. Doświadczenia funkcjonowania w systemie prawnym instrumentu aukcji OZE na sprzedaż energii elektrycznej wytwarzanej z biogazu lub biogazu rolniczego powyżej 1 MW dobitnie pokazują, że wprowadzenie stosownych sankcji związanych z eksploatacja tych trudnych w obsłudze operacyjnej instalacji – szczególnie w długoterminowej perspektywie okresu wsparcia - powoduje istotną barierę inwestycyjną po stronie inwestorów i przekłada się na znikome zainteresowanie. Warto uwzględnić te doświadczenia przy kształtowaniu zasad funkcjonowania bliźniaczego w swych założeniach instrumentu aukcji dla biometanu. W związku z powyższym zdaniem POB rezygnacja z wprowadzania sankcji administracyjnoprawnych związanych z niedotrzymaniem ilości planowanego do wytworzenia biometanu będzie stanowiła istotną zachętę dla inwestorów oraz umożliwi zwiększenie poziomu konkurencji w ramach aukcji OZE, co przełoży	Brak wprowadzenia do art. 168 dodatkowego pkt 15a oraz w konsekwencji rezygnacji z art. 170 ust. 6a	**Uwaga nieuwzględniona** Całkowita rezygnacja z sankcji może doprowadzić do sytuacji, gdy wytwórca biometanu będzie traktował system aukcyjny jako ostateczne wyjście, w przypadku, gdy nie uda się sprzedać wytworzonego biometanu po cenie wyższej niż zadeklarowana w ofercie aukcyjnej.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			się na większą rywalizację cenową oraz zmniejszenie kosztów funkcjonowania systemu wsparcia.		
549.	ORLEN S.A.	Art. 6 pkt 32 projektu ustawy (dodanie w art. 168 ustawy o odnawialnych źródłach energii pkt 15a)	Równocześnie w art. 168 ustawy o OZE dodawany jest nowy pkt 15a, który stanowi, że karze pieniężnej podlega ten, kto po wypełnieniu zobowiązania, o którym mowa w art. 83zc ust. 3 pkt 8, dokonał sprzedaży biometanu w aukcji biometanu poniżej 60% ilości tego biometanu określonej w ofercie, w okresach rozliczeniowych wskazanych w art. 83zh ust. 2, z wyłączeniem przypadków, w których do sprzedaży biometanu w ramach aukcji biometanu nie doszło w następstwie okoliczności, o których mowa w art. 83zh ust. 6". **Tu również nieprawidłowo odesłano do art. 83zc ust. 3 pkt 8, zamiast do pkt 9.** Zgodnie z art. 83zh ust. 6, do którego odsyła przepis o sankcji karnej, zobowiązanie uznaje się za spełnione w przypadku zaistnienia określonych przesłanek z pkt 1-5, natomiast brakuje tam przesłanki w zakresie sprzedaży biometanu na potrzeby realizacji NCW (zamiast sprzedaży biometanu w ramach aukcji). Taka ilość biometanu nie byłaby więc odliczana do uznania zobowiązania za spełnione w minimum 60% ilości zadeklarowanej w aukcji, wymaganych w art. 168 pkt 15a. Ponadto, minimalna ilość biometanu niezbędnego do uznania zobowiązania z aukcji za spełnione nie powinna w naszej ocenie znajdować się dopiero w przepisach karnych, tylko w przepisach podstawowych, które określają, kto w jakich okolicznościach, jak powinien się zachować. W przepisie karnym powinna być tylko sankcja za niezachowanie się w sposób wynikający z przepisu podstawowego.	Należy odesłać do art. 83zc ust. 3 pkt 9 oraz zweryfikować odesłanie do art. 83zh ust. 6, który nie uwzględnia ilości biometanu sprzedanego na potrzeby realizacji NCW. Dodatkowo, rozumiejąc systematykę przepisów o aukcjach, która już funkcjonuje w obecnej ustawie OZE (art. 168 pkt 15), proponujemy, by dla czytelności przepisów zamieścić jednak wymagany próg 60% w przepisach podstawowych dotyczących aukcji biometanu zamiast w art. 168 pkt 15a.	**Uwaga częściowo uwzględniona** Nieprawidłowe odesłanie w projektowanym art. 83zc ust. 3 zostanie skorygowane. Skorygowane zostanie również brzmienie art. 168 pkt 15a w celu uwzględnienia biometanu przeznaczonego na realizację NCW. W pozostałym zakresie - projektowane przepisy są czytelne i nie ma konieczności ich modyfikacji.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
550.	Stowarzyszenie Energii Odnawialnej	Art. 6 pkt 32 lit. a tiret drugie projektu ustawy (dodanie w art. 168 ustawy o odnawialnych źródłach energii pkt 15)	Proponuje się wykreślenie przepisu w całości. Z punktu widzenia zasadności wprowadzenia przepisu sankcyjnego kluczowe jest uznanie, że energia wytworzona w celu realizacji obowiązku, o którym mowa w art. 6g ust. 1 oraz ust. 10a ustawy o inwestycjach spełnia wymogi energii elektrycznej, która może być rozliczana w ramach systemu aukcyjnego. Nie jest jasne, z jakiego powodu ta część energii zostaje wyłączona spod możliwości rozliczania wykonania obowiązku w zakresie wytworzenia co najmniej 85% deklarowanego wolumenu. W proponowanym przepisie uznano za równoważne wytworzenie energii elektrycznej na potrzeby prosumentów wirtualnych z występowaniem siły wyższej, w wyniku której do wytworzenia energii nie doszło z przyczyn niezależnych od wytwórcy. Podejście to jest dodatkowym ryzykiem dla wytwórców i w związku z powyższym, należy umożliwić zaliczanie energii wytwarzanej na potrzeby społeczności lokalnych na poczet realizacji obowiązków wynikających z systemu aukcyjnego.	~~- w części wspólnej średnik zastępuje się przecinkiem i dodaje się wyrazy „lub energia została wytworzona w instalacji, o której mowa w art. 77 ust. 5 pkt 17 w celu realizacji obowiązku, o którym mowa w art. 6g ust. 1 oraz ust. 10a ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych (Dz. U. z 2024 r. poz. 317 i ...);”,~~	**Uwaga nieuwzględniona** Jeśli mieszkaniec gminy na mocy umowy nabywa udziały w mocy zainstalowanej elektrowni wiatrowej oraz korzysta z tak wyprodukowanej energii na zasadach prosumenta wirtualnego, to przyjęcie że z tej samej energii może korzystać wytwórca uczestniczący w systemie aukcyjnym jest wątpliwe.
551.	Izba Energetyki Przemysłowej i Odbiorców Energii	Art. 6 pkt 32 projektu ustawy (art. 168 pkt 15 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Proponujemy obniżenie minimalnego progu dostarczenia energii elektrycznej w ramach systemu aukcyjnego z 85% na 75% **dla instalacji innych niż biogazowe i biomasowe, uczestniczących w systemie aukcji OZE**. Wielkość ta ma bezpośredni wpływ na ewentualną sankcję, nakładaną przez PURE zgodnie z art. 168 pkt 15. Zmiana ta ma na celu mitygację ryzyka otrzymania kary finansowej w przypadku, w którym dana instalacja OZE wyprodukuje mniej energii elektrycznej względem wolumenów zawartych w ofercie aukcyjnej, co spowodowane jest gorszymi warunkami pogodowymi (np. niższa średnioroczna wietrzność lub nasłonecznienie). Rozbieżności te wynikają	W art. 168 pkt 15 otrzymuje brzmienie: 15) po wypełnieniu zobowiązania, o którym mowa w: a) art. 79 ust. 3 pkt 8, albo po wypełnieniu tego zobowiązania z uwzględnieniem przedłużenia terminu, o którym mowa w art. 79a ust. 1, dokonał sprzedaży energii elektrycznej w ramach systemu aukcyjnego poniżej **75%**85% ilości tej energii określonej w ofercie, **a w przypadku instalacji odnawialnego źródła energii wykorzystujących do**	**Uwaga nieuwzględniona** Analiza przebiegu aukcji dla instalacji oze nie będących zależnych od dostępności i kosztów substratów, nie potwierdza konieczności dokonywania zmian w obrębie systemu aukcyjnego dla tych instalacji. Zgodnie ze szczegółowym wyjaśnieniem zawartym w uzasadnieniu do projektu, reguła 85% uległa złagodzeniu tylko dla tych instalacji, których produkcja jest zależna od ww. czynników.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			zazwyczaj z różnic pomiędzy prognozą a rzeczywistymi pomiarami warunków meteorologicznych, na które inwestor nie ma wpływu. Zmiana progu procentowego wpłynie na **znaczny wzrost atrakcyjności systemu aukcyjnego** dla potencjalnych inwestorów poprzez minimalizację ekspozycji na ryzyko otrzymania kary finansowej, analogicznie jak w przypadku propozycji obniżenia progu dla instalacji biogazowych i biomasowych.	**wytwarzania energii elektrycznej biomasę albo biogaz albo biogaz rolniczy – poniżej 65% ilości tej energii określonej w ofercie,** w okresach rozliczeniowych wskazanych w art. 83 ust. 2, lub b) art. 83h ust. 3 pkt 5, dokonał sprzedaży energii elektrycznej w ramach aukcji na wsparcie operacyjne poniżej **75%**85% ilości tej energii określonej w ofercie, **a w przypadku instalacji odnawialnego źródła energii wykorzystujących do wytwarzania energii elektrycznej biomasę albo biogaz albo biogaz rolniczy – poniżej 65% ilości tej energii określonej w ofercie,** w okresie rozliczeniowym wskazanym w art. 83f - z wyłączeniem przypadków, w których do wytworzenia energii nie doszło w następstwie okoliczności, o których mowa w art. 83 ust. 3b **lub energia została wytworzona w instalacji, o której mowa w art. 77 ust. 5 pkt 17 w celu realizacji obowiązku, o którym mowa w art. 6g ust. 1 oraz ust. 10a ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych (Dz. U. z 2024 r. poz. 317 i ...);**	
552.	Polski Komitet Energii Elektrycznej	Art. 6 pkt 33 projektu ustawy (art. 170 ust. 6 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Proponujemy rozszerzenie zakresu projektu ustawy o dodatkowe działanie znacznie zwiększające atrakcyjność systemu aukcyjnego. Propozycja ma na celu modyfikację wzoru na wysokość kary pieniężnej w przypadku, o którym mowa w art. 168 pkt 15 lit. a i b, w taki sposób	W art. 170 ust. 6 otrzymuje brzmienie: 6. Wysokość kary pieniężnej wymierzanej w przypadku, o którym mowa w:	**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga spoza zakresu przedmiotowego projektu.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			aby była ona wymierzana nie od całości zadeklarowanej w ofercie (100%), ale od progu, od którego wytwórca podlega karze pieniężnej tj. 75%, **jeżeli ustawodawca przyjmie propozycję legislacyjną wskazaną w pkt. 2**. Alternatywnie, w przypadku nieprzyjęcia tej propozycji - progu poniżej 85%. Dla przykładu, w obecnym stanie prawnym, w sytuacji, gdy w ramach systemu aukcyjnego wytwórca rozliczy 84,5% wolumenu energii elektrycznej, kara finansowa będzie naliczana od 15,5% nierozliczonego wolumenu. Z kolei w przypadku wytwórcy, który rozliczy 85,5% wolumenu, brak jest podstaw do nałożenia kary finansowej. Wydaje się, że w przywołanym przypadku kara finansowa nakładana na wytwórcę, który nie spełni wymaganego prawem progu 85%, jest niewspółmierna do popełnionego czynu. Niewielkie odchylenie od ustawowego progu 85% może wynikać z gorszych warunków meteorologicznych, na które inwestor nie ma wpływu. Celem tej propozycji jest dostosowanie poziomu kary finansowej adekwatnie do poziomu niezrealizowania obowiązku aukcyjnego. Powyższa zmiana wpłynie również na wzrost atrakcyjności systemu aukcyjnego dla potencjalnych inwestorów poprzez minimalizację ewentualnych kar finansowych. W przypadku przyjęcia proponowanej uwagi konieczne jest wprowadzenie przepisu przejściowego wskazującego, że nowa regulacja obowiązywałaby od nowego okres rozliczeniowego.	1) art. 168 pkt 15 lit. a, oblicza się według wzoru: K_O = 0,5 × [C_{sz} × (**0,75 ×** $E_{OA} - E_{WA}$)], gdzie poszczególne symbole oznaczają: K_O - wysokość kary pieniężnej wyrażoną w złotych, C_{sz} - cenę skorygowaną, wyrażoną w zł za MWh, zwaloryzowaną zgodnie z art. 92 ust. 10, stanowiącą cenę zakupu energii elektrycznej, o której mowa w art. 92 ust. 1, lub podstawę wypłaty ujemnego salda obliczonego zgodnie z art. 93 ust. 1 pkt 4 albo ust. 2 pkt 3, w wysokości obowiązującej wytwórcę w ostatnim dniu okresu rozliczeniowego, o którym mowa w art. 83 ust. 2, E_{OA} - ilość energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii, jaką wytwórca zobowiązał się wytworzyć, wprowadzić do sieci i sprzedać po zamknięciu sesji aukcji, w okresie rozliczeniowym określonym w art. 83 ust. 2, wyrażoną w MWh, E_{WA} - ilość sprzedanej w ramach systemu aukcyjnego energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii w okresie rozliczeniowym określonym w art. 83 ust. 2, wyrażoną w MWh; 2) art. 168 pkt 15 lit. b, oblicza się według wzoru: K_O = 0,5 [C_O × (**0,75 ×** $E_{OA} - E_{WA}$)], gdzie poszczególne symbole oznaczają:	Uwaga zostanie poddana analizom w ramach dalszych prac legislacyjnych w MKiŚ.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				K_O – wysokość kary pieniężnej wyrażoną w złotych, C_O – cenę, wyrażoną w zł za MWh, o której mowa w art. 83h ust. 3 pkt 3, obowiązującą na dzień złożenia oferty, o której mowa w art. 83h ust. 2, E_{OA} – ilość energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii, jaką wytwórca zobowiązał się wytworzyć, wprowadzić do sieci i sprzedać po zamknięciu sesji aukcji na wsparcie operacyjne, w okresie rozliczeniowym określonym w art. 83e ust. 2, wyrażoną w MWh, E_{WA} – ilość sprzedanej w ramach aukcji na wsparcie operacyjne energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii w okresie rozliczeniowym określonym w art. 83e ust. 2, wyrażoną w MWh.	
553.	Izba Energetyki Przemysłowej i Odbiorców Energii	Art. 6 pkt 33 projektu ustawy (art. 170 ust. 6 ustawy o odnawialnych źródłach energii– nieobjęty nowelizacją)	Proponujemy rozszerzenie zakresu projektu ustawy o dodatkowe działanie znacznie zwiększające atrakcyjność systemu aukcyjnego. Propozycja ma na celu modyfikację wzoru na wysokość kary pieniężnej w przypadku, o którym mowa w art. 168 pkt 15 lit. a i b, w taki sposób aby była ona wymierzana nie od całości zadeklarowanej w ofercie (100%), ale od progu, od którego wytwórca podlega karze pieniężnej tj. 75%, **jeżeli ustawodawca przyjmie propozycję legislacyjną wskazaną w pkt. 3**. Alternatywnie, w przypadku nieprzyjęcia tej propozycji - progu poniżej 85%. Dla przykładu, w obecnym stanie prawnym, w sytuacji, gdy w ramach systemu aukcyjnego wytwórca rozliczy 84,5% wolumenu energii elektrycznej, kara finansowa będzie naliczana od 15,5% nierozliczonego wolumenu. Z kolei w przypadku	W art. 170 ust. 6 otrzymuje brzmienie: 6. Wysokość kary pieniężnej wymierzanej w przypadku, o którym mowa w: 1) art. 168 pkt 15 lit. a, oblicza się według wzoru: $K_O = 0{,}5 \times [C_{sz} \times (\mathbf{0{,}75 \times} E_{OA} - E_{WA})]$, gdzie poszczególne symbole oznaczają: K_O - wysokość kary pieniężnej wyrażoną w złotych, C_{sz} - cenę skorygowaną, wyrażoną w zł za MWh, zwaloryzowaną zgodnie z art. 92 ust. 10, stanowiącą cenę zakupu energii elektrycznej, o której mowa w art. 92	**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga spoza zakresu przedmiotowego projektu. Uwaga zostanie poddana analizom w ramach dalszych prac legislacyjnych w MKiŚ.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			wytwórcy, który rozliczy 85,5% wolumenu, brak jest podstaw do nałożenia kary finansowej. Wydaje się, że w przywołanym przypadku kara finansowa nakładana na wytwórcę, który nie spełni wymaganego prawem progu 85%, jest niewspółmierna do popełnionego czynu. Niewielkie odchylenie od ustawowego progu 85% może wynikać z gorszych warunków meteorologicznych, na które inwestor nie ma wpływu. Celem tej propozycji jest dostosowanie poziomu kary finansowej adekwatnie do poziomu niezrealizowania obowiązku aukcyjnego. Powyższa zmiana wpłynie również na wzrost atrakcyjności systemu aukcyjnego dla potencjalnych inwestorów poprzez minimalizację ewentualnych kar finansowych.	ust. 1, lub podstawę wypłaty ujemnego salda obliczonego zgodnie z art. 93 ust. 1 pkt 4 albo ust. 2 pkt 3, w wysokości obowiązującej wytwórcę w ostatnim dniu okresu rozliczeniowego, o którym mowa w art. 83 ust. 2, E_{OA} - ilość energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii, jaką wytwórca zobowiązał się wytworzyć, wprowadzić do sieci i sprzedać po zamknięciu sesji aukcji, w okresie rozliczeniowym określonym w art. 83 ust. 2, wyrażoną w MWh, E_{WA} - ilość sprzedanej w ramach systemu aukcyjnego energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii w okresie rozliczeniowym określonym w art. 83 ust. 2, wyrażoną w MWh; 2) art. 168 pkt 15 lit. b, oblicza się według wzoru: K_O = 0,5 [C_O × (**0,75 ×** $E_{OA} - {}_{WA}$)], gdzie poszczególne symbole oznaczają: K_O – wysokość kary pieniężnej wyrażoną w złotych, C_O – cenę, wyrażoną w zł za MWh, o której mowa w art. 83h ust. 3 pkt 3, obowiązującą na dzień złożenia oferty, o której mowa w art. 83h ust. 2, E_{OA} – ilość energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii, jaką wytwórca zobowiązał się wytworzyć, wprowadzić do sieci i	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				sprzedać po zamknięciu sesji aukcji na wsparcie operacyjne, w okresie rozliczeniowym określonym w art. 83e ust. 2, wyrażoną w MWh, E_{WA} – ilość sprzedanej w ramach aukcji na wsparcie operacyjne energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii w okresie rozliczeniowym określonym w art. 83e ust. 2, wyrażoną w MWh.	
554.	ORLEN S.A.	Art. 6 projektu ustawy (art. 170 ust. 6 ustawy o odnawialnych źródłach energii – nieobjęty nowelizacją)	Proponujemy rozszerzenie zakresu projektu ustawy o dodatkowe działanie znacznie zwiększające atrakcyjność systemu aukcyjnego. Propozycja ma na celu modyfikację wzoru na wysokość kary pieniężnej w przypadku, o którym mowa w art. 168 pkt 15 lit. a i b, w taki sposób aby była ona wymierzana nie od całości zadeklarowanej w ofercie (100%), ale od progu, od którego wytwórca podlega karze pieniężnej tj. 75%, **jeżeli ustawodawca przyjmie propozycję legislacyjną wskazaną w pkt. 32**. Alternatywnie, w przypadku nieprzyjęcia tej propozycji - progu poniżej 85%. Dla przykładu, w obecnym stanie prawnym, w sytuacji, gdy w ramach systemu aukcyjnego wytwórca rozliczy 84,5% wolumenu energii elektrycznej, kara finansowa będzie naliczana od 15,5% nierozliczonego wolumenu. Z kolei w przypadku wytwórcy, który rozliczy 85,5% wolumenu, brak jest podstaw do nałożenia kary finansowej. Wydaje się, że w przywołanym przypadku kara finansowa nakładana na wytwórcę, który nie spełni wymaganego prawem progu 85%, jest niewspółmierna do popełnionego czynu. Niewielkie odchylenie od ustawowego progu 85% może wynikać z gorszych warunków meteorologicznych, na które inwestor nie ma wpływu. Celem tej propozycji jest dostosowanie	W art. 170 ust. 6 otrzymuje brzmienie: 6. Wysokość kary pieniężnej wymierzanej w przypadku, o którym mowa w: 1) art. 168 pkt 15 lit. a, oblicza się według wzoru: $K_O = 0{,}5 \times [C_{sz} \times (\mathbf{0{,}75 \times} E_{OA} - E_{WA})]$, gdzie poszczególne symbole oznaczają: K_O - wysokość kary pieniężnej wyrażoną w złotych, C_{sz} - cenę skorygowaną, wyrażoną w zł za MWh, zwaloryzowaną zgodnie z art. 92 ust. 10, stanowiącą cenę zakupu energii elektrycznej, o której mowa w art. 92 ust. 1, lub podstawę wypłaty ujemnego salda obliczonego zgodnie z art. 93 ust. 1 pkt 4 albo ust. 2 pkt 3, w wysokości obowiązującej wytwórcę w ostatnim dniu okresu rozliczeniowego, o którym mowa w art. 83 ust. 2, E_{OA} - ilość energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii, jaką wytwórca zobowiązał się wytworzyć, wprowadzić do sieci i	**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga spoza zakresu przedmiotowego projektu. Uwaga zostanie poddana analizom w ramach dalszych prac legislacyjnych w MKiŚ.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			poziomu kary finansowej adekwatnie do poziomu niezrealizowania obowiązku aukcyjnego. Powyższa zmiana wpłynie również na wzrost atrakcyjności systemu aukcyjnego dla potencjalnych inwestorów poprzez minimalizację ewentualnych kar finansowych.	sprzedać po zamknięciu sesji aukcji, w okresie rozliczeniowym określonym w art. 83 ust. 2, wyrażoną w MWh, E_{WA} - ilość sprzedanej w ramach systemu aukcyjnego energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii w okresie rozliczeniowym określonym w art. 83 ust. 2, wyrażoną w MWh; 2) art. 168 pkt 15 lit. b, oblicza się według wzoru: $K_O = 0{,}5\ [C_O \times (\mathbf{0{,}75 \times} E_{OA} - E_{WA})]$, gdzie poszczególne symbole oznaczają: K_O – wysokość kary pieniężnej wyrażoną w złotych, C_O – cenę, wyrażoną w zł za MWh, o której mowa w art. 83h ust. 3 pkt 3, obowiązującą na dzień złożenia oferty, o której mowa w art. 83h ust. 2, E_{OA} – ilość energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii, jaką wytwórca zobowiązał się wytworzyć, wprowadzić do sieci i sprzedać po zamknięciu sesji aukcji na wsparcie operacyjne, w okresie rozliczeniowym określonym w art. 83e ust. 2, wyrażoną w MWh, E_{WA} – ilość sprzedanej w ramach aukcji na wsparcie operacyjne energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii w okresie rozliczeniowym określonym w art. 83e ust. 2, wyrażoną w MWh.	
555.	ORLEN S.A.	Art. 6 pkt 34 projektu ustawy (art. 184p ustawy o	Propozycja rozszerzenia zastosowanego rozwiązania o wytwórców energii z wiatru na lądzie, a nie jak to ma miejsce w propozycji -		**Uwaga nieuwzględniona**

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
		odnawialnych źródłach energii)	ograniczając do energii promieniowania słonecznego. Wytwórcy energii z wiatru na lądzie, którzy wygrali aukcję borykają się z analogicznymi problemami jak wytwórcy en.el. z promieniowania słonecznego, tylko, że w innych okresach.		Uwaga poza zakresem projektu. Na obecnym etapie rozwoju OZE nie obserwuje się sytuacji, żeby instalacje wiatrowe, były dotknięte kosztami profilu w takim samym stopniu jak instalacje wykorzystujące energię promieniowania słonecznego. Należy zauważyć, że wprowadzane przepisy mają charakter czasowy i będą obowiązywać tylko do 2027 r. Po roku 2027 planuje się aukcję migracyjne dla instalacji, które doposażą się w magazyny energii zarówno dla PV, jak i dla lądowych farm wiatrowych.
556.	Towarowa Giełda Energii S.A	Art. 6 pkt 34 projektu ustawy (art. 184p ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Proponowany projekt przepisów został uzupełniony o odniesienie do podmiotu prowadzącego wskazany rynek – tj. giełdę towarową w rozumieniu ustawy o giełdach towarowych. Ponadto, z uwagi na możliwe braki płynności w obrocie instrumentami 15-minutowymi, TGE uważa za celowe uwzględnianie instrumentów godzinowych we wskazanych cenach. Brak ich uwzględniania może spowodować braki wskazania cen dla niektórych okresów lub ich wyznaczanie na podstawie stosunkowo niewielkiej liczby zleceń. Dodatkowo, dla spójności i uproszczenia przepisów , proponujemy usunięcie wskazania systemu kursu jednolitego. Nie znalazł się on pierwotnie w projekcie przepisów dotyczących notowań instrumentów 15-minutowych, pojawił się dopiero w przypadku braku notowań takich instrumentów. TGE publikowała i publikuje ceny dla poszczególnych godzin dostawy z instrumentów godzinowych Rynku Dnia Następnego , uwzględniając notowania ciągłe	*„Art. 6. W ustawie z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (Dz. U. z 2024 r. poz. 1361) wprowadza się następujące zmiany:* *(…)* ***34) po art. 184o dodaje się art. 184p w brzmieniu:*** ***(…)*** ***4. Wytwórca, który złożył wniosek, o którym mowa w ust. 1, w celu sprzedaży energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii jest obowiązany do:*** ***(…)*** ***2)obliczenia wartości energii elektrycznej wytworzonej z odnawialnych źródeł energii w instalacji odnawialnego źródła energii sprzedanej w danym miesiącu, gdzie wartość ta stanowi sumę iloczynów ilości energii elektrycznej w każdym z***	**Uwaga uwzględniona**

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			wraz z kursami jednolitymi wyznaczanymi o godz. 10:30 i po godz. 12:30. Pojęcie okresu dłuższego niż okres rozliczania niezbilansowania zostało zastąpione okresem godzinowym, co pozwala jednoznacznie wykluczyć z interpretacji uwzględnienie w obliczeniach cen instrumentów blokowych (np. 24-godzinnych). **Z uwagi na treściowe powiązanie uwag do art. 93 ust. 3 oraz do art. 184p ust. 4 prosimy o ich łączne uwzględnienie.**	***okresów niezbilansowania, o których mowa w pkt 1, i średniej ceny energii elektrycznej w tym okresie niezbilansowania, stanowiącej średnią ważoną wolumenem transakcji sesyjnych giełdowych cen energii elektrycznej dla tego okresu niezbilansowania, z instrumentów dla samego tego okresu niezbilansowania oraz z instrumentów godzinowych obejmujących ten okres, zawartych na rynku, na którym są zawierane transakcje sesyjne giełdowe z dostawą energii elektrycznej w dniu następnym i dwa dni po dniu zawarcia transakcji sesyjnych giełdowych, prowadzonym przez podmiot, o którym mowa w art. 64 ust. 1 pkt 1. W przypadku gdy notowania na rynku dnia następnego są prowadzone dla okresów dłuższych niż okres rozliczania niezbilansowania, o którym mowa z zdaniu pierwszym, za rynkową cenę energii dla danego okresu rozliczania niezbilansowania przyjmuje się średnią ważoną wolumenem transakcji sesyjnych giełdowych cen energii elektrycznej dla tego okresu niezbilansowania, wyłącznie z instrumentów godzinowych dla godziny obejmującej ten okres niezbilansowania, zawartych na rynku, na którym są zawierane transakcje sesyjne giełdowe z dostawą energii elektrycznej w dniu następnym i dwa dni po dniu zawarcia transakcji sesyjnych giełdowych, prowadzonym przez podmiot, o którym mowa w art. 64 ust. 1 pkt 1,***	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				wyznaczoną dla okresu obejmującego dany okres rozliczania niezbilansowania;"	
557.	Polskie Sieci Elektroenergetyczne S.A.	Art. 6 pkt. 34 projektu ustawy (art. 184p ust. 6 pkt. 3 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	W projektowanym art. 184p ust. 6 znajduje się katalog okoliczności, w których przekroczenie powodują utraty prawa do korzystniejszego dla wytwórcy rozliczenia przy przekroczeniu granicy 50% mocy zainstalowanej wytwarzania z PV objętych nowo wprowadzanym rozliczeniem. Określenie takich okoliczności jest korzystne dla wytwórcy, który mógłby być pokrzywdzony przez działania od niego niezależne, jak regulacje prawne czy siła wyższa. Awaria techniczna instalacji została dookreślona jako właśnie także niezależna od wytwórcy. Awaria przyłącza, tak jak i instalacji, może mieć różne przyczyny, stąd propozycja dookreślenia pkt. 3 tak, aby było jasne, że wyjątki nie obejmują awarii, do której przyczynił się wytwórca. PSE proponują doprecyzowanie przesłanki ujętej w pkt. 3 poprzez dookreślenie, iż taka awaria przyłącza nie wynika z winy samego wytwórcy.	3) wystąpienia awarii w systemie elektroenergetycznym, w tym awarii przyłącza w następstwie okoliczności, do których nie przyczynił się wytwórca, lub awarii sieci elektroenergetycznej;"	**Uwaga uwzględniona**
558.	Polskie Sieci Elektroenergetyczne S.A.	Art. 6 pkt. 34 projektu ustawy (art. 184p ust. 9 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Z przepisu nie wynika jak należy zaklasyfikować wolumen wytworzony już przez wytwórcę powyżej 50% mocy w miesiącu, w którym nastąpiło przekroczenie. Proponujemy doprecyzowanie, które wyłączy wolumen wytworzony w ramach przekroczenia 50% mocy z wyliczenia ilości energii, o której mowa w ust. 4 pkt. 1.	9. Z uwzględnieniem ust. 6, niespełnienie warunku, o którym mowa w ust. 2, skutkuje utratą przez wytwórcę prawa do rozliczania ujemnego salda na podstawie wartości energii elektrycznej obliczonej zgodnie z ust. 4 pkt 2 na okres 12 następujących po sobie miesięcy kalendarzowych od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym operator rozliczeń energii odnawialnej,	**Uwaga nieuwzględniona** Należy zauważyć, ze wytwórca, który wprowadzi energię z mocą powyżej 50% mocy zainstalowanej traci na rok prawa do rozliczenia godzinowego. Utrata prawa do rozliczenia godzinowego jest wystarczająco bolesną sankcja.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				o którym mowa w art. 106, otrzymał informację, o której mowa w ust. 8. Energii, którą wytwórca wytworzył i wprowadził do sieci elektroenergetycznej w zakresie niespełniającym warunku, o którym mowa w ust. 2 oraz przez okres pozostały do końca miesiąca, w którym wytwórca nie spełnił tego warunku, nie wlicza się do ilości, o której mowa w ust. 4 pkt 1."	Teoretycznie wytwórca energii ze słońca mógłby bezkarnie w ostatnim miesiącu roku 2026 wprowadzać energię z mocą wyższą niż 50% mocy zainstalowanej, ale . prawdopodobieństwo, że instalacja PV będzie pracować w grudniu z mocą powyżej 50% mocy zainstalowanej jest znikome.
559.	Izba Energetyki Przemysłowej i Odbiorców Energii	Art. 6 pkt 34 projektu ustawy (art. 184p ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Propozycja rozszerzenia zastosowanego rozwiązania o wytwórców **energii z wiatru na lądzie**, a nie jak to ma miejsce w propozycji - ograniczając do energii promieniowania słonecznego. Wytwórcy energii z wiatru na lądzie, którzy wygrali aukcję borykają się z analogicznymi problemami jak wytwórcy ee. z promieniowania słonecznego, tylko, że w innych okresach.		**Uwaga nieuwzględniona:** Uwaga poza zakresem projektu. Na obecnym etapie nie obserwuje się sytuacji, żeby instalacje wiatrowe, które wygrały aukcje nie były realizowane, a przepisy dla PV są czasowe. Po roku 2027 planuje się aukcję migracyjne dla instalacji, które doposażą się w magazyny energii zarówno dla PV, jak i dla lądowych farm wiatrowych.
560.	Stowarzyszenie Energii Odnawialnej	Art. 6 pkt 34 projektu ustawy (art. 184p ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Zgodnie z uzasadnieniem projektu UD89 dodawany art. 184p ustawy o odnawialnych źródłach energii ma z jednej strony ułatwić podejmowanie decyzji inwestycyjnych dotyczących budowy nowych instalacji OZE (zatem przyczyniać się do przyspieszenia wymaganego wdrażania energii ze źródeł odnawialnych zgodnie z motywem 13 preambuły Dyrektywy Rynkowej (UE) 2024/1711 z 13 czerwca 2024 r. (Dz. U. UE L 2024/1711 z 26 czerwca 2024 r.) oraz zgodnie z art. 1 i art. 2 ust. 2 Europejskiego prawa o klimacie (Rozporządzenie UE 2021/1119 z 30 czerwca 2021 r., Dz. U. UE L 243 z 9 lipca 2021 r.).	**Art. 6.** W ustawie z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (Dz. U. z 2024 r. poz. 1361) wprowadza się następujące zmiany: [...] 34) po art. 184o dodaje się art. 184p w brzmieniu: „Art. 184p. 1. Wytwórca energii elektrycznej wytworzonej z odnawialnych źródeł energii w instalacji odnawialnego źródła energii wykorzystującej do wytworzenia energii elektrycznej wyłącznie energię promieniowania słonecznego,	***Uwaga wyjaśniona*** w zakresie doprecyzowania, że Art. 184p dot. wytwórców, którzy wygrali lub wygrają aukcję w terminie do 31 grudnia 2027. - Przepisy Art. 184p obowiązują wszystkich wytwórców, którzy wygrali aukcję i obowiązują do 31 grudnia 2027 r. **Uwaga nieuwzględniona** w zakresie: a) propozycji, żeby wytwórca w każdym czasie był uprawniony do rezygnacji z rozliczeń godzinowych i mógł bez sankcji powrócić do tych rozliczeń,

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			Jednocześnie, konstrukcja mechanizmu ma wesprzeć OSP w zarządzaniu bilansowaniem sytemu elektroenergetycznego. W ocenie podmiotu wnoszącego uwagi zaproponowany mechanizm obiera właściwy kierunek, zgodny z racjonalnym rachunkiem ekonomicznym, jednak z uwagi na zaproponowane ograniczenia nie będzie efektywny. Proponowane poprawki mają na celu urealnienie warunków stosowania alternatywnego systemu rozliczeń ujemnego i dodatniego salda przez wytwórców w instalacji OZE – instalacji fotowoltaicznej – korzystających z aukcyjnego systemu wsparcia. Zmiana powinna dotyczyć wytwórców, których oferta okazała się zwycięska w ramach obecnego aukcyjnego systemu wsparcia – data graniczna 31 grudnia 2027 r. powinna odnosić się do tej zależności. Jednocześnie nie ma obiektywnych przesłanek, by wytwórcy nie wybierali okresów, w których stosują rozwiązanie alternatywne z większą swobodą, niż tylko 12 następujących po sobie miesięcy. Jednocześnie ograniczenie w postaci wymogu, by w każdym czasie – także w okresach wysokiego zapotrzebowania na energię elektryczną w KSE, gdy nie ma przesłanek do redysponowania instalacji OZE z przyczyn bilansowych – wytwórcy byli arbitralnie zmuszeni do ograniczenia ilości nieemisyjnej energii elektrycznej oferowanej odbiorcom przeczy celom aukcyjnego systemu wsparcia i obniżałoby efektywność środków publicznych zaangażowanych w ramach tego systemu. Przeczyłoby też dążeniu do maksymalizacji ilości energii ze źródeł odnawialnych zużywanej przez odbiorców, tak w	**który w terminie do 31 grudnia 2027 r.** wygrał aukcję, o której mowa w art. 72 ust. 1, oraz któremu przysługuje prawo do pokrycia ujemnego salda, o którym mowa w art. 93 ust. 2 pkt 3, może złożyć do operatora rozliczeń energii odnawialnej, o którym mowa w art. 106, wniosek o rozliczenie ujemnego salda na zasadach innych niż określone w art. 93 ust. 2. 2.Prawo do rozliczenia ujemnego salda na zasadach innych niż określone w art. 93 ust. 2 przysługuje wytwórcy, o którym mowa w ust. 1, od pierwszego dnia miesiąca następującego po upływie miesiąca od dnia złożenia wniosku, o którym mowa w ust. 1, **pod warunkiem, że w godzinach dostawy, o których mowa w art. 93 ust. 4 wytwórca zaniecha wprowadzania energii elektrycznej z instalacji odnawialnego źródła energii do sieci. Wytwórca w każdym czasie może złożyć do operatora rozliczeń energii odnawialnej, o którym mowa w art. 106, oświadczenie o rezygnacji z tego prawa, ze skutkiem od pierwszego dnia miesiąca oznaczonego w takim oświadczeniu.** 3. Operator rozliczeń energii odnawialnej, o którym mowa w art. 106, informuje operatora systemu elektroenergetycznego, do którego sieci przyłączona jest instalacja wytwórcy, który złożył wniosek, o którym mowa w ust. 1, o złożeniu	b) propozycji, żeby wytwórca otrzymywał wynagrodzenie za energię niewytworzoną i nie wprowadzoną do sieci z powodu ograniczenia mocy wprowadzanej do sieci , c) wypłaty ujemnego salda w stosunku do zerowej ceny odniesienia, kiedy ceny na rynku są ujemne, d) zwolnienia wytwórcy z sankcji w postaci powrotu do rozliczenia ujemnego salda w oparciu o średnią cenę dobową w przypadku wprowadzenia energii do sieci z mocą powyżej 50% mocy zainstalowanej w wyniku zdarzenia, działania lub zaniechania osoby trzeciej, będącego następstwem okoliczności, za które wytwórca nie ponosi odpowiedzialności. Intencją ustawodawcy jest, żeby wytwórca: - zadeklarował uczestnictwo w rozliczeniach godzinowych przez pełny rok kalendarzowy obejmujący zarówno zimę jak i lato, - wprowadzając energię w okresach, kiedy jest ona potrzebna, otrzymał za nią godziwą zapłatę, która z tzw. nawiązką zrekompensuje mu ew. utracone przychody z powodu ograniczenia produkcji w okresach kiedy energii jest „za dużo”, a jej ceny są niskie lub nawet ujemne,

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			celu osiągnięcia neutralności klimatycznej (powołany obowiązek z Europejskiego prawa o klimacie), zwiększenia udziału energii ze źródeł odnawialnych z końcowym zużyciu energii (dyrektywa OZE), jak i obniżenia śladu węglowego i obniżenia cen energii w celu poprawy konkurencyjności polskich przedsiębiorców i obniżenia kosztów społecznych transformacji energetycznej. Oznacza to, że zasadne jest oczekiwanie ustawodawcy, by wytwórcy nie wprowadzali energii elektrycznej do sieci w okresach nadmiernej podaży tej energii – stosownie do obiektywnych sygnałów rynkowych wyrażających się w ujemnych cenach energii. Tym niemniej, stabilność systemu wsparcia wymaga, by wytwórcy zachowali prawo do rozliczenia ujemnego salda także w tedy, gdy przyczyniają się do poprawy sytuacji bilansowej KSE. Poprawka do art. 184p ust. 5 ustawy o odnawialnych źródłach energii jest spójna z zasadami postępowania przedstawionymi przez OSP w karcie aktualizacji K2/2024 do IRiESP. Poprawki do art. 184p ust.6 ustawy o odnawialnych źródłach energii mają na celu zachowanie spójności legislacyjnej i zachowania równych warunków konkurencji pomiędzy różnymi uczestnikami obrotu. Uzupełnienie okoliczności ograniczających ryzyko wytwórcy dotyczy: (i) dostosowania się do poleceń ruchowych operatorów systemów elektroenergetycznych – i jest spójne z równoległymi obowiązkami wytwórcy	tego wniosku w terminie 14 dni od jego złożenia. 4. Wytwórca, który złożył wniosek, o którym mowa w ust. 1, w celu sprzedaży energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii w aukcyjnym systemie wsparcia jest obowiązany do: 1)prowadzenia dokumentacji w podziale na okresy rozliczenia niezbilansowania, obejmującej wszystkie następujące po sobie doby, dotyczącej wyrażonej w kWh ilości energii elektrycznej objętej ofertą, o której mowa w art. 79 i art. 83h, wytworzonej z odnawialnych źródeł energii w instalacji odnawialnego źródła energii **oraz niewytworzonej w związku z koniecznością spełnienia warunku, o którym mowa w ust. 2,** sprzedanej w danym miesiącu, oraz cen wyrażonych w złotych z dokładnością do jednego grosza za 1 MWh z uwzględnieniem wskazania daty pierwszego wprowadzenia tej energii elektrycznej do sieci dystrybucyjnej lub sieci przesyłowej; 2)obliczenia wartości energii elektrycznej wytworzonej z odnawialnych źródeł energii w instalacji odnawialnego źródła energii sprzedanej w danym miesiącu, gdzie wartość ta stanowi sumę iloczynów ilości energii elektrycznej w każdym z okresów niezbilansowania, o których mowa w pkt 1, i **średniej ceny energii elektrycznej w tym okresie niezbilansowania,**	- kontrolował pracę swoich urządzeń i zabezpieczał je przed nieuprawnioną ingerencją osoby trzeciej. Wytyczne w sprawie pomocy państwa na ochronę klimatu i środowiska oraz cele związane z energią z 2022 zalecają w pkt 123, żeby w szczególności beneficjentów nie zachęcać do oferowania swojej produkcji poniżej kosztów krańcowych i umożliwiać im otrzymywania pomocy na produkcję w okresach, w których wartość rynkowa tej produkcji jest ujemna

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			współdziałania z przedsiębiorstwami sieciowymi w celu zapewnienia bezpieczeństwa i ciągłości pracy KSE; (ii) okoliczności obiektywnie stojących na przeszkodzie w prowadzeniu ruchu instalacji w określony sposób – przesłanki te określone są tak samo jak przesłanki przyjęte przez ustawodawcę w ustawie z dnia 17 grudnia 2020 r. o promowaniu wytwarzania energii elektrycznej w morskich farmach wiatrowych (j.t. Dz.U.2024.182). Poprawki do art. 184p ust. 8-10 ustawy o odnawialnych źródłach energii mają na celu wprowadzenia bardziej zrównoważonego i efektywnego – a przez to zgodne z zasadą proporcjonalności – sposobu korzystania z uprawnienia i weryfikacji, czy wytwórca spełnia postawione mu warunki. Uzupełnione są obowiązki informacyjne oraz doprecyzowana jest sankcja za niespełnienie warunku tak, aby z jednej strony motywowała wytwórców do przestrzegania ograniczeń, z drugiej strony utrzymany został pro-inwestycyjny charakter nowego instrumentu. Przejściowa utrata prawa do korzystania z alternatywnego systemu rozliczeń i brak konieczności ponownego składania wniosku zmniejszają obieg dokumentów i konieczność ich przetwarzania przez Zarządcę Rozliczeń S.A., co istotnie przyczyni się do efektywności działania tego podmiotu i zapobiegnie nadmiernemu dodatkowemu obciążeniu jego pracowników oraz zbędnym kosztom stosowania art. 184p ustawy o odnawialnych źródłach energii.	**stanowiącej średnią ważoną wolumenem transakcji sesyjnych giełdowych cen energii elektrycznej dla tego okresu niezbilansowania, zawartych na rynku, na którym są zawierane transakcje sesyjne giełdowe z dostawą energii elektrycznej w dniu następnym i dwa dni po dniu zawarcia transakcji sesyjnych giełdowych, przy czym dla godzin, o których mowa w art. 93 ust. 4 przyjmuje się wartość 0 złotych za 1 MWh.** W przypadku gdy notowania na rynku dnia następnego są prowadzone dla okresów dłuższych niż okres rozliczania niezbilansowania, o którym mowa z zdaniu pierwszym, za rynkową cenę energii dla danego okresu rozliczania niezbilansowania przyjmuje się cenę rozliczeniową określaną w systemie kursu jednolitego dla rynku dnia następnego, wyznaczoną dla okresu obejmującego dany okres rozliczania niezbilansowania; 3) przekazywania operatorowi rozliczeń energii odnawialnej, o którym mowa w art. 106, w terminie 15 dni po zakończeniu miesiąca, sprawozdania miesięcznego zawierającego informacje, o których mowa w pkt 1 i 2, oraz wniosku o pokrycie ujemnego salda, obliczonego na podstawie różnicy między wartością sprzedaży energii elektrycznej, o której mowa w pkt 1, obliczoną zgodnie z pkt 2, a	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			W celu ułatwienia prac legislacyjnych poprawki prezentowane są w ramach tekstu jednolitego modyfikowanych jednostek redakcyjnych projektu UD89, z wyróżnieniem treści dodanej.	wartością tej energii elektrycznej, ustaloną na podstawie: a) ceny zawartej w ofercie, o której mowa w art. 79, która wygrała aukcję, skorygowanej zgodnie z art. 39 ust. 5 albo 7, z uwzględnieniem waloryzacji, o której mowa w art. 92 ust. 10, oraz z uwzględnieniem art. 93 ust. 4 i 6 albo b) ceny zawartej w ofercie, o której mowa w art. 79, która wygrała aukcję, z uwzględnieniem art. 74 ust. 2d, skorygowanej zgodnie z art. 39 ust. 5 albo 7, z uwzględnieniem waloryzacji, o której mowa w art. 92 ust. 10, oraz z uwzględnieniem art. 93 ust. 4 i 6, albo c) ceny zawartej w ofercie, o której mowa w art. 83h, która wygrała aukcję na wsparcie operacyjne, z uwzględnieniem art. 93 ust. 4 i 6. 5. Do wyliczenia ujemnego salda na podstawie wartości energii elektrycznej obliczonej zgodnie z ust. 4 pkt 2, **art. 93 ust. 4 i 5 nie stosuje się. W przypadku niewytworzenia przez wytwórcę energii w godzinach, o których mowa w art. 93 ust. 4, w celu spełnienia warunku, o którym mowa w ust. 2, ilość energii niewytworzonej w tym okresie, o której mowa w ust. 4 pkt 1, wyznacza się jako oszacowany wolumen energii niewprowadzony do sieci w miejscu przyłączenia, możliwy do wyprodukowania z uwzględnieniem art. 93 ust. 13, ograniczeń mocy po stronie instalacji odnawialnego**	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				źródła energii i w oparciu o dostępne dane o natężeniu promieniowania słonecznego oraz pomiar energii wprowadzanej do sieci zgodnie z postanowieniami umowy o świadczenie usług przesyłania lub dystrybucji. 6. Wytwórca, który korzysta z rozliczenia ujemnego salda na podstawie wartości energii elektrycznej obliczonej zgodnie z ust. 4 pkt 2 nie traci prawa do tego rozliczenia w przypadku gdy energia elektryczna z instalacji tego wytwórcy została wprowadzana do sieci w następstwie: 1)**stosowania** regulacji prawa powszechnie obowiązującego; 2)konieczności zapewnienia bezpieczeństwa pracy sieci elektroenergetycznej**, świadczenia usług bilansujących lub wykonania poleceń ruchowych operatora systemu elektroenergetycznego, do którego sieci przyłączona jest instalacja wytwórcy;** 3)wystąpienia awarii w systemie elektroenergetycznym, w tym awarii przyłącza lub sieci elektroenergetycznej; 4)**zdarzenia, działania lub zaniechania osoby trzeciej, będącego następstwem okoliczności, za które wytwórca nie ponosi odpowiedzialności;** 5)działania siły wyższej, rozumianej jako zdarzenie lub seria zdarzeń, niezależnych od wytwórcy, których nie mógł on uniknąć lub	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				przezwyciężyć, do których zalicza się: a)klęska żywiołowa, w tym katastrofa naturalna w rozumieniu ustawy z dnia 18 kwietnia 2002 r. o stanie klęski żywiołowej (Dz. U. z 2017 r. poz. 1897), b)wojna, działania wojenne, akty terroryzmu, zamieszki, awaria elektrowni jądrowej; 6)wystąpienia awarii technicznej instalacji odnawialnego źródła energii rozumianej jako gwałtowne, nieprzewidziane i niezależne od wytwórcy uszkodzenie lub zniszczenie tej instalacji lub zniszczenie obiektów budowlanych, lub urządzeń warunkujących pracę tej instalacji. 7. W przypadku niedotrzymania przez wytwórcę warunku, o którym mowa w ust. 2, operator systemu elektroenergetycznego wzywa go do złożenia wyjaśnień w terminie 5 dni roboczych od otrzymania tego wezwania. 8. W przypadku nieotrzymania wyjaśnień, o których mowa w ust. 7, lub gdy z otrzymanych wyjaśnień lub faktów znanych operatowi wynika, że przekroczenie nie zaistniało w wyniku okoliczności, o których mowa w ust. 6, operator systemu elektroenergetycznego, w terminie 7 dni od upływu terminu na złożenie wyjaśnień, informuje operatora rozliczeń energii odnawialnej, o którym mowa w art. 106, o niedotrzymaniu przez wytwórcę	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				warunku, o którym mowa w ust. 2, **i jednocześnie powiadamia wytwórcę o przekazaniu informacji operatorowi rozliczeń energii odnawialnej**. **9. Z uwzględnieniem ust. 6, niespełnienie warunku, o którym mowa w ust. 2, skutkuje utratą przez wytwórcę prawa do rozliczania ujemnego salda na podstawie wartości energii elektrycznej obliczonej zgodnie z ust. 4 pkt 2 w odniesieniu do miesiąca, w którym warunek ten nie został spełniony, oraz w okresie dwóch następujących po sobie miesięcy kalendarzowych od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym operator rozliczeń energii odnawialnej, o którym mowa w art. 106, otrzymał informację, o której mowa w ust. 8. Wytwórca dokonuje korekty rozliczeń ujemnego salda w odniesieniu do miesiąca, w którym warunek nie został spełniony, w pierwszym sprawozdaniu, o którym mowa w ust. 4 pkt 3, składanym w miesiącu, następującym po miesiącu, w którym wytwórca otrzymał informację, o której mowa w ust. 8.** 10. Wytwórca, który utracił prawo do rozliczenia ujemnego salda na podstawie wartości energii elektrycznej obliczonej zgodnie z ust. 4 pkt 2 na skutek niedotrzymania warunku, o którym mowa w ust. 2, **nie musi ponownie składać wniosku, o którym mowa w ust. 1,**	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				chyba że złożył uprzednio oświadczenie o rezygnacji z prawa do rozliczenia ujemnego salda na zasadach innych, niż określone w art. 93 ust. 2.".	
561.	Polskie Sieci Elektroenergetyczne S.A.	Art. 6 pkt. 34 projektu ustawy (art. 184p ust. 9 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Z przepisu nie wynika jak należy zaklasyfikować wolumen wytworzony już przez wytwórcę powyżej 50% mocy w miesiącu, w którym nastąpiło przekroczenie. Proponujemy doprecyzowanie, które wyłączy wolumen wytworzony w ramach przekroczenia 50% mocy z wyliczenia ilości energii, o której mowa w ust. 4 pkt. 1.	9. Z uwzględnieniem ust. 6, niespełnienie warunku, o którym mowa w ust. 2, skutkuje utratą przez wytwórcę prawa do rozliczania ujemnego salda na podstawie wartości energii elektrycznej obliczonej zgodnie z ust. 4 pkt 2 na okres 12 następujących po sobie miesięcy kalendarzowych od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym operator rozliczeń energii odnawialnej, o którym mowa w art. 106, otrzymał informację, o której mowa w ust. 8. Energii, którą wytwórca wytworzył i wprowadził do sieci elektroenergetycznej w zakresie nie spełniającym warunku, o którym mowa w ust. 2 oraz przez okres pozostały do końca miesiąca, w którym wytwórca nie spełnił tego warunku, nie wlicza się do ilości, o której mowa w ust. 4 pkt 1."	**Uwaga nieuwzględniona** Należy zauważyć, ze wytwórca, który wprowadzi energię z mocą powyżej 50% mocy zainstalowanej traci na rok prawa do rozliczenia godzinowego. Utrata prawa do rozliczenia godzinowego jest wystarczająco bolesną sankcja. Teoretycznie wytwórca energii ze słońca mógłby bezkarnie w ostatnim miesiącu roku 2026 wprowadzać energię z mocą wyższą niż 50% mocy zainstalowanej, ale . prawdopodobieństwo, że instalacja PV będzie pracować w grudniu z mocą powyżej 50% mocy zainstalowanej jest znikome.
562.	Lightsource Development Polska Sp. z o.o.	Art. 6 pkt 34 projektu ustawy (dot. dodania art. 184p do ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Proponowane zmiany sposobu rozliczenia ujemnego salda nie rozwiązują aktualnych problemów podmiotów działających w segmencie branży fotowoltaicznej z uwagi na wprowadzone: 1) ograniczenie czasowe - podmiot, który złoży stosowny wniosek będzie uprawniony do rozliczenia ujemnego salda na zasadach określonych w projekcie przez okres 12 miesięcy, jednak	W ustawie z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (Dz. U. z 2023 r. poz. 1436 z późn. zm.) wprowadza się następujące zmiany: 1) w art. 77 po ust. 4 dodaje się ust. 4a w brzmieniu: *„4a. Minister właściwy do spraw klimatu ogłasza w drodze*	**Uwaga nieuwzględniona** w zakresie umożliwienia kalkulacji poziomu wsparcia w EUR. Oferty w aukcjach składane są w polskich złotych i kontrakty różnicowe następczo również są rozliczane w polskich złotych. **Uwaga uwzględniona kierunkowo** w zakresie zmiana indeksu w ramach mechanizmu rozliczania ujemnego

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			nie dłużej niż do 31 grudnia 2027 roku, przy czym wniosek będzie można złożyć powtórnie przed 31 grudnia 2027 r. 2) mocowe - z mechanizmu może skorzystać wytwórca wprowadzający do sieci energię elektryczną z mocą nie wyższą niż 50% mocy zainstalowanej. Powyższe stanowi jedynie epizodyczne rozwiązanie problemu rozliczeń wytwórców energii z instalacji PV i nie eliminuje go w sposób kompleksowy. Z powyższych względów proponujemy wprowadzenie bardziej kompleksowych rozwiązań, które adresowałyby problemy, z jakimi boryka się branża energetyki solarnej w następujących obszarach: A/ **Możliwość kalkulacji poziomu wsparcia w EUR** Proponuje się, aby w ramach ustawy nowelizującej umożliwiono rozliczanie ujemnego salda, przy wykorzystaniu – jako punktu odniesienia ceny referencyjnej ustalanej na podstawie art. 77 uOZE – wyrażonej w całości lub części w euro. Proponowane rozwiązanie nie zmierza do podwyższenia wysokości wsparcia ani do zmiany poziomu tego wsparcia ustalonego w toku aukcji OZE. Jednocześnie same, ewentualne, wypłaty wsparcia przez operatora rozliczeń energii odnawialnej będą realizowane w walucie polskiej. Zakłada się jedynie wyrażenie ceny maksymalnej (referencyjnej) ustalanej na podstawie rozporządzenia, o którym mowa w art. 77 uOZE	*obwieszczenia w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski":* *1) kurs wymiany euro, przyjęty do obliczenia ceny referencyjnej na podstawie ust. 3;* *2) cenę referencyjną, określoną w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie ust. 3, w przeliczeniu na euro zgodnie z kursem, o którym mowa w pkt 1."* 2) w art. 93: a) ust. 2 pkt 1 i 2 otrzymuje brzmienie: *„1) prowadzenia dokumentacji w ujęciu dobowym, **a w przypadku instalacji odnawialnego źródła energii wykorzystujących energię promieniowania słonecznego również w ujęciu godzinowym,** dotyczącej ilości energii elektrycznej objętej ofertą, o której mowa w art. 79, oraz podlegającej sprzedaży, o której mowa w art. 70a ust. 2 i art. 70b ust. 9 pkt 2, wyrażonej w kWh, i jej ceny, wytworzonej z odnawialnych źródeł energii w instalacji odnawialnego źródła energii, sprzedanej w danym miesiącu, wyrażonej w złotych z dokładnością do jednego grosza za 1 MWh, z uwzględnieniem wskazania daty pierwszego wprowadzenia tej energii elektrycznej do sieci dystrybucyjnej lub sieci przesyłowej;* *2) obliczenia wartości energii elektrycznej wytworzonej z odnawialnych źródeł energii w instalacji odnawialnego źródła energii sprzedanej w danym miesiącu:*	salda. Zaproponowany mechanizm pod określonymi warunkami umożliwia czasowe przejście z TGE base na rzecz średnich cen w poszczególnych godzinach doby.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			zarówno w złotych jak i w euro przy wykorzystaniu poziomu wsparcia i kursu wymiany euro przyjętego przy obliczaniu tej ceny referencyjnej. W tym celu zaktualizowano delegację ustawową określoną w art. 77 uOZE poprzez przesądzenie, że cena maksymalna jest wyrażona zarówno w złotych jak i w euro. Rozporządzenie określać będzie również kurs wymiany przyjęty na potrzeby wyceny. Jednocześnie zaproponowane ust. 9a – 9g w art. 93 mają umożliwić wytwórcy aktualizację zasad rozliczania prawa do pokrycia ujemnego salda poprzez wskazanie, w wartościach procentowych, jaka część ceny wynikającej z oferty aukcyjnej, będącej podstawą do pokrycia ujemnego salda, ma być wyrażona w złotych polskich a jaka w euro. W przypadku, gdyby zgodnie z powyższą aktualizacją część lub całość ceny, będącej podstawą rozliczenia ujemnego salda, miała być wyrażona w euro, każdorazowo przed wystąpieniem o pokrycie ujemnego salda (po zakończeniu danego miesiąca kalendarzowego), konieczne będzie dokonanie przeliczenia ostatecznej wartości na złote, przy zastosowaniu wzoru, zaproponowanego w art. 93 ust. 20 uOZE. Nakłady i koszty stanowiące podstawę ustalenia ceny maksymalnej są w znacznej mierze ponoszone w walucie obcej. Natomiast koszty związane z zabezpieczeniem ryzyka zmiany kursu walutowego oraz inne ryzyka związane z faktem, że pomoc operacyjna będzie wypłacana w polskiej walucie, zasadniczo nie były uwzględniane przy kalkulacji cen referencyjnych. W efekcie należy uznać, iż związanie poziomu wsparcia z kursem walutowym będzie stanowiło „urealnienie" ceny maksymalnej o	***ypadku instalacji odnawialnego źró- nergii wykorzystujących energię pro- owania słonecznego w ujęciu godzi- m jako iloczyn ilości energii elektrycz- której mowa w pkt 1 i średniej ważo- olumenem transakcji sesyjnych giełd- ch ceny energii elektrycznej zawar- na rynku, na którym zawierane są akcje sesyjne giełdowe z dostawą ii elektrycznej w dniu następnym i lni po dniu zawarcia transakcji giełdo- sesyjnych - dla każdej godziny do- energii elektrycznej;*** *zypadku pozostałych odnawialnych ł energii, w ujęciu dobowym, jako ilo- ilości energii elektrycznej, o której w pkt 1 i średniej dziennej ceny ener- ktrycznej, stanowiącej średnią arytme- ą obliczoną ze średnich ważonych wo- em transakcji sesyjnych giełdowych nergii elektrycznej we wszystkich go- ch dnia dostawy tej energii, zawartych ku, na którym są zawierane transakcje e giełdowe z dostawą energii elek- ej w dniu następnym i dwa dni po dniu cia transakcji sesyjnych giełdowych,* *- niezawierającej kwot podatku od towarów i usług, wyrażonej w złotych z dokładnością do jednego grosza za 1 MWh, obliczanej i publikowanej przez podmiot, o którym mowa w art. 64 ust. 1 pkt 1, zgodnie z przyjętymi przez ten podmiot zasadami"* b) po ust. 9 dodaje się ust. 9a – 9g w brzmieniu: *„9a. Wytwórca może złożyć do operatora rozliczeń energii odnawialnej oświadczenie o preferowanym*	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			zmiany kursu walutowego, którego celem będzie jedynie utrzymanie stopy zwrotu z inwestycji. Wymaga jednocześnie podkreślenia, iż proponowane zmiany w tym zakresie wzorowane są na istniejących już w porządku prawnym rozwiązaniach ujętych w ustawie z dnia 17 grudnia 2020 r. o promowaniu wytwarzania energii elektrycznej w morskich farmach wiatrowych. **B/ Zmiana indeksu w ramach mechanizmu rozliczania ujemnego salda.** Zmiany w art. 93 ust. 2 uOZE zmierzają ku umożliwieniu rozliczania prawa do pokrycia ujemnego salda – w odniesieniu do projektów PV – w ujęciu godzinowym a nie wyłącznie dobowym. Innymi słowy, zgodnie z propozycją, obliczanie wartości energii elektrycznej wytworzonej z OZE w instalacji OZE sprzedanej w danym miesiącu ma odbywać się w ujęciu godzinowym jako iloczyn ilości energii elektrycznej objętej ofertą i średniej ważonej wolumenem transakcji sesyjnych giełdowych ceny energii elektrycznej zawartych na rynku, na którym zawierane są transakcje sesyjne giełdowe z dostawą energii elektrycznej w dniu następnym i dwa dni po dniu zawarcia transakcji giełdowych sesyjnych - dla każdej godziny dostawy energii elektrycznej. Wymaga wskazania, iż sektor fotowoltaiczny z uwagi na uzależnienie generacji od promieniowania słonecznego w dużym stopniu dotknięty jest zmiennością produkcji w poszczególnych godzinach doby. Z tego też względu rozliczanie ujemnego salda poprzez odniesienie do średniej dziennej ceny energii elektrycznej, stanowiącej średnią arytmetyczną obliczoną ze średnich ważonych wolumenem	*sposobie wypłaty kwoty przeznaczonej na pokrycie ujemnego salda, obliczonej zgodnie z ust. 1 pkt 4.* *9b. W oświadczeniu, o którym mowa w ust. 9a, wytwórca wskazuje, w wartościach procentowych, jaka część ceny wynikającej z oferty, o której mowa w art. 79 ust. 3, a także ceny skorygowanej, o której mowa w art. 39 ust. 5 i 7, będącej podstawą do pokrycia ujemnego salda, ma być wyrażona w złotych za 1 MWh a jaka w euro za 1 MWh, przy czym suma wartości procentowych musi wynosić 100%.* *9c. Oświadczenie, o którym mowa w ust. 9a, składa się nie później niż 30 dni przed dniem złożenia pierwszego wniosku o pokrycie ujemnego salda, o którym mowa w ust. 1 pkt 4.* *9d. W przypadku gdy oświadczenie, o którym mowa w ust. 9a, nie spełnia warunków określonych w ust. 9b i 9c, wypłata kwoty przeznaczonej na pokrycie ujemnego salda następuje w całości w złotych.* *9e. O złożeniu przez wytwórcę oświadczenia, o którym mowa w ust. 9a, operator rozliczeń energii odnawialnej informuje Prezesa URE w terminie 45 dni od dnia otrzymania tego oświadczenia.* *9f. Przed upływem [7] lat od wprowadzenia do sieci po raz pierwszy energii elektrycznej wytworzonej w instalacji odnawialnego źródła energii, wytwórca może jednokrotnie złożyć oświadczenie o zmianie wartości procentowych określonych w*	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			transakcji sesyjnych giełdowych cen energii elektrycznej we wszystkich godzinach dnia dostawy tej energii, w negatywny sposób wpływa na opłacalność inwestycji i stanowi element zniechęcający sektor PV do udziału w aukcjach OZE.	*oświadczeniu, o którym mowa w ust. 9a. Przepisy ust. 9a-9e stosuje się odpowiednio.* *9g. Wartości określone w oświadczeniu, o którym mowa w ust. 9f, stosuje się od miesiąca następującego po miesiącu złożenia tego oświadczenia.”;* c) dodaje się ust. 20 w brzmieniu: *„20. W przypadku gdy z oświadczenia, o którym mowa w ust. 9a lub 9f, wynika, iż część lub całość ceny wynikającej z oferty, o której mowa w art. 79 ust. 3, a także ceny skorygowanej, o której mowa w art. 39 ust. 5 i 7, jest wyrażona w euro, przeliczenie wartości wyrażonej w euro na złote, na potrzeby ustalenia wartości energii elektrycznej, o której mowa w ust. 1 pkt 1, następuje według następującego wzoru:* $C_{OST_m} = (1 - U) \times C_{CB} + U \times \frac{C_{CB}}{K_{rozp}} \times K_{m-1},$ *gdzie poszczególne symbole oznaczają:* C_{OST_m} *- przeliczoną cenę, wynikającą z oferty, o której mowa w art. 79 ust. 3, a także ceny skorygowanej, o której mowa w art. 39 ust. 5 i 7, będącą podstawą do złożenia w miesiącu m wniosku o pokrycia ujemnego salda, za miesiąc m-1, wyrażoną w zł/MWh,* C_{CB} *- cenę, wynikającą z oferty, o której mowa w art. 79 ust. 3, a także ceny skorygowanej, o której mowa w*	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				art. 39 ust. 5 i 7, wyrażoną w zł/MWh, *U - część ceny, która ma być wyrażona w euro, wskazana zgodnie z ust. 9b lub ust. 9f, wyrażona w %,* K_{rozp} *- kurs euro, ogłoszony w obwieszczeniu wydanym na podstawie art. 77 ust. 4a,* K_{m-1} *- średni kurs euro w miesiącu m-1, poprzedzającym złożenie wniosku o pokrycie ujemnego salda, obliczony jako średnia arytmetyczna dobowych kursów euro w miesiącu m-1 ogłaszanych przez Narodowy Bank Polski."*	
563.	Polskie Stowarzyszenie Fotowoltaiki	Art. 6 pkt 34 projektu ustawy (art. 184p ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Oprócz proponowanych w Projekcie zmian dot. sposobu rozliczenia ujemnego salda proponujemy, aby wprowadzić kompleksowe rozwiązania następujących problemów branży PV: I/ Możliwość kalkulacji poziomu wsparcia w EUR Postulujemy umożliwienie rozliczania ujemnego salda przy zastosowaniu ceny referencyjnej (art. 77 ustawy OZE) wyrażonej częściowo lub całkowicie w euro. Należy zaznaczyć, że efektem wprowadzenia tego rozwiązania nie będzie ani podwyższenie wsparcia ani zmiana jego poziomu ustalonego podczas aukcji. Wypłaty wsparcia przez operatora rozliczeń nadal będą realizowane w PLN. Zakładamy jedynie, że cena maksymalna (referencyjna) ustalana na podstawie rozporządzenia, o którym mowa w art. 77 ustawy OZE, będzie wyrażona zarówno w złotych, jak i w euro, przy wykorzystaniu poziomu wsparcia i kursu wymiany euro przyjętego przy obliczaniu tej ceny referencyjnej. Aby to umożliwić, w art. 77 uOZE zaktualizowano delegację ustawową, która precyzuje, że	W ustawie z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (Dz. U. z 2023 r. poz. 1436 ze zm.) wprowadza się następujące zmiany: 1) w art. 77 po ust. 4 dodaje się ust. 4a w brzmieniu: *„4a. Minister właściwy do spraw klimatu ogłasza w drodze obwieszczenia w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski":* *1) kurs wymiany euro, przyjęty do obliczenia ceny referencyjnej na podstawie ust. 3;* *2) cenę referencyjną, określoną w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie ust. 3, w przeliczeniu na euro zgodnie z kursem, o którym mowa w pkt 1."* 2) w art. 93: a) ust. 2 pkt 1 i 2 otrzymuje brzmienie: *„1) prowadzenia dokumentacji w ujęciu dobowym, **a w przypadku***	**Uwaga nieuwzględniona** w zakresie kalkulacji poziomu wsparcia w Euro. **Uwaga kierunkowo uwzględniona** w zakresie umożliwienia rozliczania prawa do pokrycia ujemnego salda w odniesieniu do projektów PV w ujęciu godzinowym. Nowelizacja pod określonymi warunkami wprowadza taką możliwość.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			cena maksymalna jest wyrażona w obu walutach – złotych i euro. Rozporządzenie określi również kurs wymiany na potrzeby tej wyceny. Ponadto, zgodnie z nowymi przepisami (art. 93 ust. 9a – 9g), wytwórcy będą mogli wskazać, jaka część ceny w ramach rozliczeń ma być wyrażona w złotych, a jaka w euro. W przypadku, gdy część lub całość ceny będzie wyrażona w euro, przed każdorazowym złożeniem wniosku o pokrycie ujemnego salda będzie konieczne przeliczenie wartości na złotówki według wzoru określonego w art. 93 ust. 20. Jednocześnie zaproponowane ust. 9a – 9g w art. 93 mają umożliwić wytwórcy aktualizację zasad rozliczania prawa do pokrycia ujemnego salda poprzez wskazanie, w wartościach procentowych, jaka część ceny wynikającej z oferty aukcyjnej, będącej podstawą do pokrycia ujemnego salda, ma być wyrażona w PLN a jaka w euro. W przypadku, gdyby zgodnie z powyższą aktualizacją część lub całość ceny, będącej podstawą rozliczenia ujemnego salda, miała być wyrażona w euro, każdorazowo przed wystąpieniem o pokrycie ujemnego salda (po zakończeniu danego miesiąca kalendarzowego), konieczne będzie dokonanie przeliczenia ostatecznej wartości na PLN, przy zastosowaniu wzoru, zaproponowanego w art. 93 ust. 20 ustawy OZE. Nasza propozycja wynika z faktu, że nakłady i koszty stanowiące podstawę ustalenia ceny maksymalnej są w znacznej mierze ponoszone w walucie obcej. Z drugiej strony koszty związane z zabezpieczeniem ryzyka zmiany kursu walutowego oraz inne ryzyka związane z faktem, że pomoc operacyjna będzie wypłacana w PLN, zasadniczo nie były uwzględniane przy kalkulacji cen referencyjnych. W efekcie związanie poziomu wsparcia z kursem walutowym będzie stanowiło	***instalacji odnawialnego źródła energii wykorzystujących energię promieniowania słonecznego również w ujęciu godzinowym,*** *dotyczącej ilości energii elektrycznej objętej ofertą, o ktorej mowa w art. 79, oraz podlegającej sprzedaży, o ktorej mowa w art. 70a ust. 2 i art. 70b ust. 9 pkt 2, wyrażonej w kWh, i jej ceny, wytworzonej z odnawialnych źrodeł energii w instalacji odnawialnego źrodła energii, sprzedanej w danym miesiącu, wyrażonej w złotych z dokładnością do jednego grosza za 1 MWh, z uwzględnieniem wskazania daty pierwszego wprowadzenia tej energii elektrycznej do sieci dystrybucyjnej lub sieci przesyłowej;* *2) obliczenia wartości energii elektrycznej wytworzonej z odnawialnych źrodeł energii w instalacji odnawialnego źrodła energii sprzedanej w danym miesiącu:* ***a. w przypadku instalacji odnawialnego źródła energii wykorzystujących energię promieniowania słonecznego w ujęciu godzinowym jako iloczyn ilości energii elektrycznej, o której mowa w pkt 1 i średniej ważonej wolumenem transakcji sesyjnych giełdowych ceny energii elektrycznej zawartych na rynku, na którym zawierane są transakcje sesyjne giełdowe z dostawą energii elektrycznej w dniu następnym i dwa dni po dniu zawarcia transakcji giełdowych sesyjnych - dla każdej godziny dostawy energii elektrycznej;***	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			„urealnienie” ceny maksymalnej o zmiany kursu walutowego, którego celem będzie jedynie utrzymanie stopy zwrotu z inwestycji. II/ Zmiana indeksu w ramach mechanizmu rozliczania ujemnego salda. Postulowane modyfikacje art. 93 ust. 2 ustawy OZE zmierzają ku umożliwieniu rozliczania prawa do pokrycia ujemnego salda – w odniesieniu do projektów PV – w ujęciu godzinowym a nie wyłącznie dobowym. Innymi słowy, zgodnie z propozycją, obliczanie wartości energii elektrycznej wytworzonej z OZE w instalacji OZE sprzedanej w danym miesiącu, będzie odbywać się w ujęciu godzinowym jako iloczyn ilości energii elektrycznej objętej ofertą i średniej ważonej wolumenem transakcji sesyjnych giełdowych ceny energii elektrycznej zawartych na rynku, na którym zawierane są transakcje sesyjne giełdowe z dostawą energii elektrycznej w dniu następnym i dwa dni po dniu zawarcia transakcji giełdowych sesyjnych - dla każdej godziny dostawy energii elektrycznej. Rozliczanie ujemnego salda poprzez odniesienie do średniej pomoże ograniczyć niekorzystny wpływ zmienności produkcji w poszczególnych godzinach doby. Rozliczanie ujemnego salda poprzez odniesienie do średniej dziennej ceny energii elektrycznej, stanowiącej średnią arytmetyczną obliczoną ze średnich ważonych wolumenem transakcji sesyjnych giełdowych cen energii elektrycznej we wszystkich godzinach dnia dostawy tej energii, w negatywny sposób wpływa na opłacalność inwestycji i stanowi element zniechęcający sektor PV do udziału w aukcjach OZE.	*b. w przypadku pozostałych odnawialnych źrodeł energii, w ujęciu dobowym, jako iloczyn ilości energii elektrycznej, o ktorej mowa w pkt 1 i średniej dziennej ceny energii elektrycznej, stanowiącej średnią arytmetyczną obliczoną ze średnich ważonych wolumenem transakcji sesyjnych giełdowych cen energii elektrycznej we wszystkich godzinach dnia dostawy tej energii, zawartych na rynku, na którym są zawierane transakcje sesyjne giełdowe z dostawą energii elektrycznej w dniu następnym i dwa dni po dniu zawarcia transakcji sesyjnych giełdowych,* *- niezawierającej kwot podatku od towarow i usług, wyrażonej w* *złotych z dokładnością do jednego grosza za 1 MWh, obliczanej i publikowanej przez podmiot, o którym mowa w art. 64 ust. 1 pkt 1, zgodnie z przyjętymi przez ten podmiot zasadami”* *b) po ust. 9 dodaje się ust. 9a – 9g w brzmieniu:* *„9a. Wytworca może złożyć do operatora rozliczeń energii odnawialnej oświadczenie o preferowanym sposobie wypłaty kwoty przeznaczonej na pokrycie ujemnego salda, obliczonej zgodnie z ust. 1 pkt 4.* *9b. W oświadczeniu, o którym mowa w ust. 9a, wytworca wskazuje, w wartościach procentowych, jaka część ceny wynikającej z oferty, o ktorej mowa w art. 79 ust. 3, a także ceny skorygowanej, o której mowa w art. 39 ust. 5 i 7, będącej podstawą*	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				do pokrycia ujemnego salda, ma być wyrażona w złotych za 1 MWh a jaka w euro za 1 MWh, przy czym suma wartości procentowych musi wynosić 100%. *9c. Oświadczenie, o którym mowa w ust. 9a, składa się nie poźniej niż 30 dni przed dniem złożenia pierwszego wniosku o pokrycie ujemnego salda, o którym mowa w ust. 1 pkt 4.* *9d. W przypadku gdy oświadczenie, o którym mowa w ust. 9a, nie spełnia warunkow określonych w ust. 9b i 9c, wypłata kwoty przeznaczonej na pokrycie ujemnego salda następuje w całości w złotych.* *9e. O złożeniu przez wytworcę oświadczenia, o którym mowa w ust. 9a, operator rozliczeń energii odnawialnej informuje Prezesa URE w terminie 45 dni od dnia otrzymania tego oświadczenia.* *9f. Przed upływem [7] lat od wprowadzenia do sieci po raz pierwszy energii elektrycznej wytworzonej w instalacji odnawialnego źródła energii, wytworca może jednokrotnie złożyć oświadczenie o zmianie wartości procentowych określonych w oświadczeniu, o którym mowa w ust. 9a. Przepisy ust. 9a-9e stosuje się odpowiednio.* *9g. Wartości określone w oświadczeniu, o którym mowa w ust. 9f, stosuje się od miesiąca następującego po miesiącu złożenia tego oświadczenia.";* *c) dodaje się ust. 20 w brzmieniu:*	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				„20. W przypadku gdy z oświadczenia, o którym mowa w ust. 9a lub 9f, wynika, iż część lub całość ceny wynikającej z oferty, o ktorej mowa w art. 79 ust. 3, a także ceny skorygowanej, o ktorej mowa w art. 39 ust. 5 i 7, jest wyrażona w euro, przeliczenie wartości wyrażonej w euro na złote, na potrzeby ustalenia wartości energii elektrycznej, o ktorej mowa w ust. 1 pkt 1, następuje według następującego wzoru: gdzie poszczegolne symbole oznaczają: *COST_m - przeliczoną cenę, wynikającą z oferty, o ktorej mowa w art. 79 ust. 3, a także ceny skorygowanej, o ktorej mowa w art. 39 ust. 5 i 7, będącą podstawą do złożenia w miesiącu m wniosku o pokrycia ujemnego salda, za miesiąc m-1, wyrażoną w zł/MWh,* *CCB - cenę, wynikającą z oferty, o ktorej mowa w art. 79 ust. 3, a także ceny skorygowanej, o ktorej mowa w art. 39 ust. 5 i 7, wyrażoną w zł/MWh,* *U - część ceny, ktora ma być wyrażona w euro, wskazana zgodnie z ust. 9b lub ust. 9f, wyrażona w %, Krozp - kurs euro, ogłoszony w obwieszczeniu wydanym na podstawie art. 77 ust. 4a, Km-1 - średni kurs euro w miesiącu m-1, poprzedzającym złożenie wniosku o pokrycie ujemnego salda, obliczony jako średnia arytmetyczna dobowych kursow euro w miesiącu m-1 ogłaszanych przez Narodowy Bank Polski.”*	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
564.	Polskie Stowarzyszenie Fotowoltaiki	Art. 6 pkt 34 projektu ustawy (art. 184p ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Zgodnie z brzmieniem Projektu, instalacja, która zadeklarowała większość swojej produkcji w ofercie aukcyjnej, nie ma możliwości skorzystania z proponowanego rozwiązania bez narażania się na karę za niedobór rozliczonego wolumenu. Efektem wejścia w życie takiego rozwiązania będzie wyeliminowanie znaczącej ilości projektów (w szczególności tych z aukcji 2018-2021), pozostawiając w gronie jego adresatów jedynie te projekty, które zadeklarowały niski wolumen aukcyjny w okresach rozliczeniowych do 2027 roku. Mija się to z celem ograniczania produkcji projektów aukcyjnych w okresach nadprodukcji, a także powoduje uprzywilejowanie arbitralnie zdefiniowanej grupy projektów aukcyjnych poprzez efektywne ograniczenie dostępu do proponowanego rozwiązania projektom o wysokiej zadeklarowanej produkcji aukcyjnej do 2027 roku. Dodatkowo, nie ma obiektywnych przesłanek, by wytwórcy nie wybierali okresów, w których stosują rozwiązanie alternatywne z większą swobodą, niż tylko 12 następujących po sobie miesięcy. Analiza ścieżek cenowych godzinowych jednego z renomowanych dostawców europejskich wskazuje na brak istotnych zmian w profilu PV (w ujęciu cenowym) pomiędzy okresem do 2027 roku i po 2027 roku. W związku z tym nie widzimy uzasadnienia dla ograniczenia tego okresu, gdyż uderza to w cel projektowanego rozwiązania (rozumiemy, że drugi cel to częściowe wyeliminowanie niepewności w sytuacji ekonomicznej projektów w aukcji, która pojawiła się w związku z istotnym wzrostem tzw. „kosztu profilu").	*Art. 184p. 1. Wytworca energii elektrycznej wytworzonej z odnawialnych źrodeł energii w instalacji odnawialnego źrodła energii wykorzystującej do wytworzenia energii elektrycznej wyłącznie energię promieniowania słonecznego, ktory wygrał aukcję, o ktorej mowa w art. 72 ust. 1, oraz ktoremu przysługuje prawo do pokrycia ujemnego salda, o którym mowa w art. 93 ust. 2 pkt 3, może złożyć do operatora rozliczeń energii odnawialnej, o którym mowa w art. 106, wniosek o rozliczenie ujemnego salda na zasadach innych niż określone w art. 93 ust. 2.* ***~~2. Prawo do rozliczenia ujemnego salda na zasadach innych niż określone w art. 93 ust. 2 przysługuje wytwórcy, o którym mowa w ust. 1, przez okres 12 miesięcy od pierwszego dnia miesiąca następującego po upływie miesiąca od dnia złożenia wniosku, o którym mowa w ust. 1, ale nie dłużej niż do dnia 31 grudnia 2027 r., pod warunkiem, że energia elektryczna z instalacji tego wytwórcy będzie w tym czasie wprowadzana do sieci z mocą nie wyższą niż 50% mocy zainstalowanej tej instalacji~~.*** *3. Operator rozliczeń energii odnawialnej, o którym mowa w art. 106, informuje operatora systemu elektroenergetycznego, do ktorego sieci przyłączona jest instalacja wytwórcy, ktory złożył wniosek, o którym mowa w ust. 1, o złożeniu tego*	**Uwaga nieuwzględniona** W opinii Ministerstwa ograniczenie mocy wprowadzanej do sieci do 50% mocy zainstalowanej (mocy znamionowej paneli PV) nie ogranicza dostępu do proponowanego rozwiązania projektom o wysokiej zadeklarowanej produkcji aukcyjnej do 2027 roku, gdyż nawet farmy PV, które posiadają panele skierowane wyłącznie na południe, posiadają techniczne możliwości wyprodukowania 85% wolumenu energii wprowadzając do sieci nie więcej niż 50% mocy znamionowej swoich paneli, przyjmując jako odniesienie wolumen energii, które by wyprodukowały nie redukując mocy wprowadzanej do sieci.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			Przypominamy również, że główną zaletą aukcyjnego systemu wsparcia było zapewnienie stabilnej ceny sprzedaży energii na potrzeby instytucji finansujących projekty aukcyjne (głównie banków). Tymczasem w obecnych okolicznościach, zdaniem wielu podmiotów udzielających finansowania inwestorom OZE, z którymi prowadzimy rozmowy, system aukcyjny częściowo utracił tą zaletę z uwagi na ryzyko kosztu profilu PV pozostające u wytwórcy. Przywrócenie zaufania instytucji finansujących nie zostanie zapewnione przez okresowe rozwiązanie, a jedynie przez rozwiązanie obejmujące cały okres wsparcia. Proponowana przez PSF zmiana powinna również wpłynąć korzystnie na zainteresowanie podmiotów udziałem w aukcjach OZE. W 2023 r. zaoferowano największy wolumen oraz wartość energii elektrycznej przeznaczonej do sprzedaży w aukcjach OZE, spośród określonych w rozporządzeniu Rady Ministrów z 27.09.2022 r. wartości i ilości energii elektrycznej na lata 2022-2027 r. Wyniki aukcji wskazują jednak na spadek zainteresowania inwestorów aukcjami OZE. Jest on spowodowany kilkoma czynnikami, m.in. ciągle zbyt niskim poziomem cen referencyjnych, większym zainteresowaniem odbiorców umowami typu cPPA, ale przede wszystkim wadami mechanizmu rozliczania salda w ramach kontraktu różnicowego. Obszar związany z samoograniczeniem wytwarzania przez wytwórców nie powinien mieć charakteru arbitralnego, a związany być powinien z sygnałami cenowymi pochodzącymi z rynku. Biorąc pod uwagę propozycje zmian do ustawy o odnawialnych źródłach energii procedowane w ramach rządowego projektu o	*wniosku w terminie 14 dni od jego złożenia.* *4. Wytworca, ktory złożył wniosek, o którym mowa w ust. 1, w celu sprzedaży energii elektrycznej z odnawialnych źrodeł energii jest obowiązany do:* *1) prowadzenia dokumentacji w podziale na okresy rozliczenia niezbilansowania, obejmującej wszystkie następujące po sobie doby, dotyczącej wyrażonej w kWh ilości energii elektrycznej objętej ofertą, o ktorej mowa w art. 79 i art. 83h, wytworzonej z odnawialnych źrodeł energii w instalacji odnawialnego źrodła energii, **oraz niewytworzonej w związku z koniecznością spełnienia warunku, o którym mowa w ust. 2,** sprzedanej w danym miesiącu, oraz cen wyrażonych w złotych z dokładnością do jednego grosza za 1 MWh z uwzględnieniem wskazania daty pierwszego wprowadzenia tej energii elektrycznej do sieci dystrybucyjnej lub sieci przesyłowej;* *2) obliczenia wartości energii elektrycznej wytworzonej z odnawialnych źrodeł energii w instalacji odnawialnego źrodła energii sprzedanej w danym miesiącu, gdzie wartość ta stanowi sumę iloczynow ilości energii elektrycznej w każdym z okresow niezbilansowania, o których mowa w pkt 1, i średniej ceny energii elektrycznej w tym okresie niezbilansowania, stanowiącej średnią ważoną wolumenem transakcji sesyjnych giełdowych cen energii elektrycznej*	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			numerze druku UD41 wydaje się, że taki sygnał cenowy do wytwórców będzie docierać w związku z czym rozpatrując zmiany w UD41 w kontekście proponowanych propozycji zmian w projekcie taka ekspozycja na rzeczywistą sytuację na rynku energii elektrycznej będzie zachowana, co jest zgodne z nowymi wytycznymi w zakresie pomocy publicznej, tzw. CEEAG.	*dla tego okresu niezbilansowania, zawartych na rynku, na którym są zawierane transakcje sesyjne giełdowe z dostawą energii elektrycznej w dniu następnym i dwa dni po dniu zawarcia transakcji sesyjnych giełdowych,* ***przy czym dla godzin, o których mowa w art. 93 ust. 4 przyjmuje się wartość 0 złotych za 1 MWh.*** *W przypadku gdy notowania na rynku dnia następnego są prowadzone dla okresow dłuższych niż okres rozliczania niezbilansowania, o którym mowa z zdaniu pierwszym, za rynkową cenę energii dla danego okresu rozliczania niezbilansowania przyjmuje się cenę rozliczeniową określaną w systemie kursu jednolitego dla rynku dnia następnego, wyznaczoną dla okresu obejmującego dany okres rozliczania niezbilansowania;* *3) przekazywania operatorowi rozliczeń energii odnawialnej, o* *którym mowa w art. 106, w terminie 15 dni po zakończeniu miesiąca, sprawozdania miesięcznego zawierającego informacje, o ktorych mowa w pkt 1 i 2, oraz wniosku o pokrycie ujemnego salda, obliczonego na podstawie rożnicy między wartością sprzedaży energii elektrycznej, o której mowa w pkt 1, obliczoną zgodnie z pkt 2, a wartością tej energii* *elektrycznej, ustaloną na podstawie:* *a) ceny zawartej w ofercie, o ktorej mowa w art. 79, ktora wygrała* *aukcję, skorygowanej zgodnie z art. 39 ust. 5 albo 7, z uwzględnieniem waloryzacji, o ktorej mowa w art. 92*	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				ust. 10, oraz z uwzględnieniem art. 93 ust. 4 i 6 albo *b) ceny zawartej w ofercie, o ktorej mowa w art. 79, ktora wygrała aukcję, z uwzględnieniem art. 74 ust. 2d, skorygowanej zgodnie z art. 39 ust. 5 albo 7, z uwzględnieniem waloryzacji, o ktorej mowa w art. 92 ust. 10, oraz z uwzględnieniem art. 93 ust. 4 i 6, albo* *c) ceny zawartej w ofercie, o ktorej mowa w art. 83h, ktora wygrała aukcję na wsparcie operacyjne, z uwzględnieniem art. 93 ust. 4 i 6.* *5. Do wyliczenia ujemnego salda na podstawie wartości energii elektrycznej obliczonej zgodnie z ust. 4 pkt 2, art. 93 ust. 5 nie stosuje się.* ***6. Do wytwórców, o których mowa w ust. 1 stosuje się odpowiednio przepisy, o których mowa w art. 83 ust. 1 pkt 2, ust. 1a, ust. 2, ust. 3c, ust.4*** ~~***6. Wytworca, ktory korzysta z rozliczenia ujemnego salda na podstawie wartości energii elektrycznej obliczonej zgodnie z ust. 4 pkt 2 nie traci prawa do tego rozliczenia w przypadku gdy energia elektryczna z instalacji tego wytwórcy została wprowadzana do sieci z mocą wyższą niż 50% mocy zainstalowanej tej instalacji w następstwie:***~~ ~~***1) obowiązywania regulacji prawa powszechnie obowiązującego;***~~ ~~***2) konieczności zapewnienia bezpieczeństwa pracy sieci elektroenergetycznej;***~~ ~~***3) wystąpienia awarii w systemie elektroenergetycznym, w tym***~~	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				~~*awarii przyłącza lub sieci elektroenergetycznej;*~~ ~~*4) działania siły wyższej, rozumianej jako zdarzenie lub seria zdarzeń, niezależnych od wytwórcy, ktorych nie mogł on uniknąć lub przezwyciężyć, do ktorych zalicza się:*~~ ~~*a) klęska żywiołowa, w tym katastrofa naturalna w rozumieniu*~~ ~~*ustawy z dnia 18 kwietnia 2002 r. o stanie klęski żywiołowej (Dz. U. z 2017 r. poz. 1897),*~~ ~~*b) wojna, działania wojenne, akty terroryzmu, zamieszki, awaria elektrowni jądrowej;*~~ ~~*5) wystąpienia awarii technicznej instalacji odnawialnego źródła energii rozumianej jako gwałtowne, nieprzewidziane i niezależne od wytwórcy uszkodzenie lub zniszczenie tej instalacji lub zniszczenie obiektow budowlanych, lub urządzeń warunkujących pracę tej instalacji.*~~ ~~*7. W przypadku niedotrzymania przez wytworcę warunku, o którym mowa w ust. 2, operator systemu elektroenergetycznego wzywa go do złożenia wyjaśnień w terminie 5 dni roboczych od otrzymania tego wezwania.*~~ ~~*8. W przypadku nieotrzymania wyjaśnień, o ktorych mowa w ust. 7, lub gdy z otrzymanych wyjaśnień lub faktow znanych operatowi wynika, że przekroczenie nie zaistniało w wyniku okoliczności, o ktorych mowa w ust.*~~ ~~*6, operator systemu elektroenergetycznego, w terminie 7 dni od*~~	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				~~*upływu terminu na złożenie wyjaśnień, informuje operatora rozliczeń energii odnawialnej, o którym mowa w art. 106, o niedotrzymaniu przez wytwórcę warunku, o którym mowa w ust. 2.*~~ ~~*9. Z uwzględnieniem ust. 6, niespełnienie warunku, o którym mowa w ust.*~~ ~~*2, skutkuje utratą przez wytwórcę prawa do rozliczania ujemnego salda na podstawie wartości energii elektrycznej obliczonej zgodnie z ust. 4 pkt 2 na okres 12 następujących po sobie miesięcy kalendarzowych od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym operator rozliczeń*~~ ~~*energii odnawialnej, o którym mowa w art. 106, otrzymał informację, o ktorej mowa w ust. 8.*~~ ~~*10. Wytworca, ktory utracił prawo do rozliczenia ujemnego salda na podstawie wartości energii elektrycznej obliczonej zgodnie z ust. 4 pkt 2 na skutek niedotrzymania warunku, o którym mowa w ust. 2, może ponownie złożyć wniosek, o którym mowa w ust. 1, nie wcześniej niż po upływie 12 miesięcy kalendarzowych od dnia, w którym operator rozliczeń energii odnawialnej, o którym mowa w art. 106, otrzymał informację, o której mowa w ust. 8.”.*~~	
565.	Izba Gospodarcza Ciepłownictwo Polskie	Art. 6 projektu ustawy (proponowany art. 116 ustawy o	Zmiana zaproponowana w art. 116 ust. 3 ustawy o odnawialnych źródłach energii polega na rozszerzeniu obowiązku zakupu ciepła zebranego przez pompy ciepła również o energię termiczną wytworzoną w procesie	Do art. 116 ustawy o odnawialnych źródłach energii po ust. 1b dodaje się ust. 1c o treści: 1c. Postanowienia ust. 1a nie mają zastosowania do instalacji	**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga poza zakresem przedmiotowym projektu

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
		odnawialnych źródłach energii)	konwersji z energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych. W aktualnym stanie prawnym, w przypadku, gdy ciepło zostanie wytworzone w instalacji odnawialnego źródła energii wykorzystującej pompę ciepła, obowiązek zakupu dotyczy jedynie ciepła stanowiącego energię ze źródeł odnawialnych, za którą uznaje się energię aerotermalną, geotermalną, hydrotermalną lub otoczenia, wychwycone przez pompy ciepła, w ilości obliczonej według wzoru uregulowanego w art. 116 ust. 1a ustawy o odnawialnych źródłach energii. Powyższy przepis prowadzi do znaczących trudności przy realizacji zakupu przez przedsiębiorstwa zajmujące się obrotem ciepłem. W praktyce nie jest możliwe odseparowanie strumienia energii termicznej pochodzącej ze źródeł odnawialnych oraz pochodzącej z konwersji energii elektrycznej z sieci dystrybucyjnej i każda jednostka wytwarzanej w pompie ciepła energii termicznej składa się w części z energii ze źródeł odnawialnych i jak i energii elektrycznej z systemu energetycznego. Proponowane jest więc rozszerzenie obowiązku zakupu ciepła również o ten strumień energii termicznej, który pochodzi z konwersji energii elektrycznej wytworzonej ze źródeł odnawialnych. Dostarczanie takiej energii elektrycznej może odbywać się za pomocą linii bezpośredniej uregulowanej w przepisach prawa energetycznego jak również poprzez włączenie w układ pompy ciepła instalacji odnawialnego źródła energii wytwarzającej energię elektryczną na potrzeby pompy ciepła. Rozwiązanie to gwarantuje, że energia elektryczna zużywana w procesie konwersji faktycznie pochodzić będzie wyłącznie ze źródeł odnawialnych, a tym samym cały strumień	odnawialnego źródła energii wykorzystującej pompę ciepła, spełniającą kryterium szacunkowego przeciętnego współczynnika wydajności sezonowej, p której mowa w ust. 1b, dla której dostarczana energia elektryczna wykorzystywana w procesie konwersji energetycznej, o której mowa w art. 120 ust. 7 została wytworzona z odnawialnych źródeł energii i dostarczona do instalacji odnawialnego źródła energii wykorzystującej pompę ciepła linią bezpośrednią, o której mowa w art. 3 pkt 11f) ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (Dz.U. z 2024 r. poz. 266) lub w przypadku, gdy w skład instalacji odnawialnego źródła energii wykorzystującej pompę ciepła wchodzą urządzenia wytwarzające energię elektryczną ze źródeł odnawialnych bezpośrednio zasilające tę pompę ciepła. W przypadku, o którym mowa w zdaniu poprzedzającym obowiązek zakupu ciepła obejmuje cały strumień ciepła pochodzący z wychwyconej przez pompę ciepła energii aerotermalnej, geotermalnej, hydrotermalnej lub otoczenia oraz ciepła wytworzonego w procesie konwersji energii elektrycznej wytworzonej ze źródeł odnawialnych dostarczonej do tej pompy ciepła.	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			wytworzonego ciepła mógłby zostać zakwalifikowany jako ciepło ze źródeł odnawialnych lub jako mieszanka strumieni ciepła odpadowego (jeżeli pompa ciepła zbiera energię odpadową) oraz ciepła z OZE (wytworzonego w procesie konwersji). W obu przypadkach umożliwi to poprawę efektywności energetycznej systemów ciepłowniczych i spełnienie wymogów uregulowanych w przepisach art. 26 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/1791 z dnia 13 września 2023 r. w sprawie efektywności energetycznej oraz zmieniającej rozporządzenie (UE) 2023/955, dalej jako „Dyrektywa EED II". Należy również wskazać, że propozycja zmiany przepisów o konwersji energetycznej była już przedstawiana w toku konsultacji publicznych nowelizacji ustawy o OZE z dnia 17 sierpnia 2023 r. Zgłaszane uwagi obejmowały umożliwienie zakwalifikowania ciepła z energii elektrycznej z OZE jako ciepła z OZE i tym samym objęcie go obowiązkiem zakupu . Postulowany jest powrót do dyskusji nad kwestią wykorzystania energii elektrycznej z OZE do wytwarzania ciepła i elektryfikacji ciepłownictwa. Jednocześnie postulowana zmiana nie stoi w sprzeczności z przepisami prawodawstwa europejskiego. Zgodnie z art. 22b dyrektywy RED III wprowadzającym zmiany do art. 23 ust. 1 akapit 4 dyrektywy RED II „Państwa członkowskie mogą zaliczać energię elektryczną ze źródeł odnawialnych wykorzystywaną do ogrzewania i chłodzenia na poczet średniego rocznego wzrostu (...), pod warunkiem, że sprawność jednostki wytwarzania ciepła i chłodu jest wyższa niż 100%". Ponadto zgodnie z dodanym do dyrektywy RED II art. 23 ust. 1a „Do		

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			obliczenia udziału energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych wykorzystywanej w systemach ciepłowniczych i chłodniczych do celów ust. 1 państwa członkowskie wykorzystują średni udział energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych dostarczonej na ich terytorium w dwóch poprzednich latach". Przepisy wspólnotowe pozwalają więc nawet na zaliczenie części energii elektrycznej dostarczanej do pomp ciepła z sieci elektroenergetycznej i wykorzystywanej do konwersji energetycznej jako „ciepło ze źródeł odnawialnych" zgodnie ze średnim udziałem energii z OZE w systemie energetycznym. Tym samym nawet energia de facto „szara", przetwarzana na ciepło, może zostać w części uznana za energię z OZE. Tym bardziej więc brak jest przeszkód do kwalifikowania jako ciepła ze źródeł odnawialnych energii termicznej wytworzonej z energii elektrycznej z OZE dostarczonej fizycznie i bezpośrednio do pompy ciepła, bez „mieszania" jej z energią elektryczną „szarą" w sieci dystrybucyjnej. Jedynie uzupełniająco należy podkreślić, że w motywie (69) dyrektywy RED III wskazano, że powyższe przepisy dotyczące konwersji powinny znaleźć zastosowanie wprost do instalacji wykorzystujących pompy ciepła: „Aby dalej zachęcać do wykorzystywania odnawialnej energii elektrycznej do ogrzewania i chłodzenia oraz magazynowania ciepła, zwłaszcza dzięki zastosowaniu pomp ciepła, należy umożliwić państwom członkowskim zaliczanie odnawialnej energii elektrycznej napędzającej te jednostki wytwarzania ciepła i chłodu, w tym pomp ciepła, na poczet wiążącego i orientacyjnego rocznego wzrostu energii ze źródeł odnawialnych w sektorze ogrzewania i		

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			chłodzenia oraz w systemach ciepłowniczych i chłodniczych".		
566.	Polskie Towarzystwo Elektrociepłowni Zawodowych	Art. 6 projektu ustawy (art. 61, 120 – 122 ustawy o odnawialnych źródłach energii) **Postulat rozszerzenia systemu gwarancji pochodzenia na ciepło i chłód odpadowy**	Proponujemy rozszerzyć gwarancje pochodzenia na ciepło lub chłód odpadowy. Zaproponowane zmiany umożliwią przedsiębiorstwom ciepłowniczym pozyskiwanie gwarancji pochodzenia na ciepło lub chłód wytworzone z wykorzystaniem ciepła lub chłodu odpadowego. Obecnie gwarancje pochodzenia mogą otrzymać ciepło oraz chłód produkowane z odnawialnych źródeł energii, jednak zgodnie z założeniami unijnej polityki klimatyczno-energetycznej ciepło lub chłód odpadowy również będą kontrybuować do definicji efektywnego systemu ciepłowniczego. Zgodnie z art. 26 nowej EED: **do 31 grudnia 2027 roku** — sieć ciepłownicza będzie uznawana za efektywną, jeśli system będzie oparty na 50% OZE, 50% ciepła odpadowego, 75% ciepła wytwarzanego w kogeneracji lub 50% kombinacji takiej energii i ciepła (OZE+ciepło odpadowe+kogeneracja) **od 1 stycznia 2028 roku** — sieć ciepłownicza będzie uznawana za efektywną, jeśli system będzie oparty na co najmniej 50% OZE, 50% ciepła odpadowego, 50% OZE i ciepła odpadowego, 80% wysokosprawnej kogeneracji, lub kombinacji takiej energii cieplnej wprowadzanej do sieci, z co najmniej 5% udziałem OZE, a całkowity udział OZE, ciepła odpadowego lub wysokosprawnej kogeneracji wyniesie co najmniej 50%, **od 1 stycznia 2035 roku** — sieć ciepłownicza będzie uznawana za efektywną, jeśli system będzie oparty na co najmniej 50% OZE, 50% ciepła odpadowego lub 50% OZE i ciepła odpadowego, lub systemie, w którym całkowity udział OZE, ciepła odpadowego lub wysokosprawnej kogeneracji wyniesie co najmniej	art. 61 pkt 1) otrzymuje brzmienie: Art. 61 Minister właściwy do spraw klimatu określi, w drodze rozporządzenia: 1) wymagania dotyczące sposobu obliczania, pomiarów i rejestracji ilości energii elektrycznej, ciepła i chłodu wytwarzanych w instalacjach odnawialnego źródła energii wykorzystujących w procesie wytwarzania energii nośniki energii, o których mowa w art. 2 pkt 22, oraz inne paliwa, **a także ilości ciepła i chłodu wytwarzanych z ciepła lub chłodu odpadowego, w instalacji o której mowa w art. 3 pkt 20i ustawy - Prawo energetyczne**; art. 120 ust. 1 otrzymuje brzmienie: 1. Gwarancja pochodzenia: 1) wytworzonych z odnawialnych źródeł energii w instalacjach odnawialnego źródła energii: **a**1) energii elektrycznej, **b**2) biometanu, **c**3) ciepła albo chłodu, **d**4) wodoru odnawialnego, **e**5) biogazu, **f**6) biogazu rolniczego, **2) wytworzonych z ciepła lub chłodu odpadowego w rozumieniu art. 3 pkt 20i ustawy - Prawo energetyczne, w instalacji , o której**	**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga spoza zakresu przedmiotowego projektu. Uwaga zostanie poddana analizom w ramach dalszych prac legislacyjnych w MKiŚ.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			80%, a dodatkowo całkowity udział OZE lub ciepła odpadowego wyniesie co najmniej 35%, **od 1 stycznia 2040 roku** — sieć ciepłownicza będzie uznawana za efektywną, jeśli system opierać się będzie na co najmniej 75% OZE, 75% ciepła odpadowego lub 75% OZE i ciepła odpadowego, lub systemie wykorzystującym co najmniej 95% OZE, ciepła odpadowego i wysokosprawnej kogeneracji, a ponadto całkowity udział OZE lub ciepła odpadowego wyniesie co najmniej 35%, **od 1 stycznia 2045 roku** — sieć ciepłownicza będzie uznawana za efektywną, jeśli system będzie bazował na co najmniej 75% OZE, 75% ciepła odpadowego lub 75% OZE i ciepła odpadowego, **od 1 stycznia 2050 roku** — sieć ciepłownicza będzie uznawana za efektywną, jeśli system będzie korzystał wyłącznie z OZE, wyłącznie z ciepła odpadowego lub wyłącznie z połączenia OZE i ciepła odpadowego. Odbiorcy ciepła powinni mieć możliwość potwierdzenia, że dostarczane do nich ciepło lub chłód są zielone - ekologiczne. Ekologiczne ciepło obejmuje nie tylko strumień ciepła z OZE, ale także ciepło i chłód odpadowy.	**mowa w art. 3 pkt 20i ustawy - Prawo energetyczne ciepła albo chłodu** - wyrażonych w MWh, zwana dalej „gwarancją pochodzenia'', wydawana w postaci elektronicznej, jest jedynym dokumentem poświadczającym odbiorcy końcowemu, że określona w tym dokumencie ilość odpowiednio energii elektrycznej, biometanu, ciepła albo chłodu, wodoru odnawialnego, biogazu, biogazu rolniczego została wytworzona **albo** z odnawialnych źródeł energii w instalacjach odnawialnego źródła energii **albo z ciepła lub chłodu odpadowego lub w instalacji, o której mowa w art. 3 pkt 20i ustawy - Prawo energetyczne** i wprowadzona do sieci odpowiednio elektroenergetycznej, gazowej albo sieci ciepłowniczej lub chłodniczej, do której jest przyłączony co najmniej jeden odbiorca inny niż podmiot wytwarzający odpowiednio energię elektryczną, biometan, ciepło albo chłód, wodór odnawialny, biogaz, biogaz rolniczy lub została wprowadzona w inne miejsce zgodnie z ust. 5. b)ust. 7 otrzymuje brzmienie: 7.W przypadku gdy wytworzone z odnawialnych źródeł energii w instalacji odnawialnego źródła energii energia elektryczna, biometan, ciepło albo chłód, wodór odnawialny, biogaz lub biogaz rolniczy **albo z ciepła lub chłodu**	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				odpadowego w instalacji, o której mowa w art. 3 pkt 20i ustawy - Prawo energetyczne ciepło lub chłód, dla których została wydana gwarancja pochodzenia, zostały poddane konwersji energetycznej, stanowiącej proces technologiczny skutkujący powstaniem pochodnych rodzajów lub nośników energii w postaci energii elektrycznej, biometanu, ciepła albo chłodu, wodoru odnawialnego, biogazu, biogazu rolniczego **albo ciepła lub chłodu odpadowego** wydanie gwarancji pochodzenia dla danego pochodnego rodzaju lub nośnika energii jest poprzedzone umorzeniem dotychczasowej gwarancji pochodzenia dla tego rodzaju lub nośnika energii, zwanego dalej „rodzajem lub nośnikiem pierwotnym energii". c) ust. 10 otrzymuje brzmienie: 10. W celu wydania gwarancji pochodzenia dla ciepła albo chłodu dopuszcza się określenie ilości ciepła albo chłodu wprowadzonych do sieci metodą proporcjonalną w stosunku do ilości ciepła albo chłodu wytworzonych z odnawialnych źródeł energii w instalacjach odnawialnego źródła energii **albo w stosunku do ilości ciepła albo chłodu wytworzonych z ciepła lub chłodu odpadowego, w instalacji o której mowa w art. 3 pkt 20i ustawy - Prawo energetyczne**, określonej na podstawie wskazań	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				urządzeń pomiarowo-rozliczeniowych na granicy bilansowej poszczególnych urządzeń wytwórczych wchodzących w skład danego źródła ciepła albo chłodu.” <u>w art. 121:</u> a) ust. 1 otrzymuje brzmienie: 1. Gwarancje pochodzenia wydaje się na pisemny wniosek wytwórcy energii elektrycznej, biometanu, ciepła albo chłodu, wodoru odnawialnego, biogazu lub biogazu rolniczego, wytworzonych **albo** z odnawialnych źródeł energii w instalacji odnawialnego źródła energii **albo ciepła lub chłodu odpadowego w instalacji, o której mowa w art. 3 pkt 20i ustawy - Prawo energetyczne**, z wyłączeniem mikroinstalacji, zwany dalej „wnioskiem o wydanie gwarancji pochodzenia" b) ust. 2 pkt 4 otrzymuje brzmienie: „4) ciepła albo chłodu - składa się do przedsiębiorstwa energetycznego zajmującego się przesyłaniem lub dystrybucją ciepła albo chłodu, na którego obszarze działania została przyłączona instalacja odnawialnego źródła energii **lub instalacja, o której mowa w art. 3 pkt 20i ustawy - Prawo energetyczne**, a w przypadku gdy wniosek dotyczy ciepła albo chłodu wytworzonych przez przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się przesyłaniem	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				lub dystrybucją ciepła albo chłodu - do jednostki akredytowanej, c) ust. 3 pkt 2 - 5 otrzymują brzmienie: 2) określenie lokalizacji, rodzaju oraz: a) łącznej mocy zainstalowanej instalacji odnawialnego źródła energii **lub instalacji, o której mowa w art. 3 pkt 20i ustawy - Prawo energetyczne**, w której została wytworzona energia elektryczna, ciepło albo chłód, lub b) rocznej wydajności instalacji odnawialnego źródła energii, w której został wytworzony biometan, wodór odnawialny, biogaz albo biogaz rolniczy - a także wskazanie wykorzystywanego w tych instalacjach rodzaju lub nośnika pierwotnego energii; 3) dane dotyczące ilości wprowadzonych do sieci lub wprowadzonych w innym miejscu odpowiednio energii elektrycznej, biometanu, ciepła albo chłodu, wodoru odnawialnego, biogazu albo biogazu rolniczego wytworzonych **albo** z odnawialnych źródeł energii w instalacjach odnawialnego źródła energii **albo z ciepła lub chłodu odpadowego w instalacjach, o których mowa w art. 3 pkt 20i ustawy - Prawo energetyczne**, a w przypadku energii wytworzonej w procesie konwersji energetycznej, o którym mowa w art. 120 ust. 7, również potwierdzenie przez podmiot, o którym mowa w art. 124	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				ust. 1 pkt 1, umorzenia gwarancji pochodzenia wydanej dla rodzaju lub nośnika pierwotnego energii wykorzystanego w tym procesie; 4) określenie okresu, obejmującego jeden lub więcej następujących po sobie miesięcy kalendarzowych danego roku, w którym odpowiednio energia elektryczna, biometan, ciepło albo chłód, wodór odnawialny, biogaz albo biogaz rolniczy zostały wytworzone **albo** z odnawialnych źródeł energii w instalacji odnawialnego źródła energii **albo z ciepła lub chłodu odpadowego w instalacji, o której mowa w art. 3 pkt 20i ustawy - Prawo energetyczne**, ze wskazaniem daty rozpoczęcia i zakończenia ich wytwarzania, przy czym okres ten nie może być dłuższy niż 6 miesięcy; 5) wskazanie, czy instalacja odnawialnego źródła energii **lub instalacja, o której mowa w art. 3 pkt 20i ustawy - Prawo energetyczne** określona w tym wniosku korzystała z mechanizmów i instrumentów wspierających wytwarzanie energii w instalacjach odnawialnego źródła energii **lub instalacjach, o których mowa w art. 3 pkt 20i ustawy - Prawo energetyczne**; d)ust. 3a otrzymuje brzmienie: „3a. W przypadku instalacji odnawialnego źródła energii **lub instalacji, o której mowa w art. 3 pkt 20i ustawy - Prawo energetyczne**, w	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				której zostało wytworzone ciepło albo chłód, przez łączną moc zainstalowaną, o której mowa w ust. 3 pkt 2 lit. a, rozumie się łączną moc znamionową wszystkich urządzeń wytwórczych zainstalowanych w danej instalacji, podawaną przez producenta na tabliczce znamionowej każdego urządzenia wytwórczego, a w przypadku braku tabliczki znamionowej - maksymalną trwałą moc osiągalną cieplną albo chłodniczą danej instalacji wynikającą z dokumentacji techniczno-ruchowej każdego urządzenia wytwórczego zainstalowanego w tej instalacji.” e)ust. 8 otrzymuje brzmienie: 8. Na potrzeby ustalenia rzeczywistej ilości ciepła albo chłodu wytworzonych i wprowadzonych do sieci ciepłowniczej albo chłodniczej, w celu wydania gwarancji pochodzenia, przyjmuje się wymagania dotyczące pomiarów, rejestracji i sposobu obliczania ilości wytworzonego ciepła albo chłodu w instalacjach odnawialnego źródła energii **lub instalacjach, o których mowa w art. 3 pkt 20i ustawy - Prawo energetyczne**, w tym sposób przeliczania ilości wytworzonego ciepła lub chłodu na ilość energii wyrażoną w MWh, określone w przepisach wydanych na podstawie art. 61.	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				w art. 122: a) ust. 3 otrzymuje brzmienie: 3. Gwarancja pochodzenia jest ważna przez okres 12 miesięcy od dnia zakończenia wytwarzania **albo** w instalacji odnawialnego źródła energii objętych wnioskiem o wydanie gwarancji pochodzenia odpowiednio energii elektrycznej, biometanu, ciepła albo chłodu, biogazu albo biogazu rolniczego, lub wodoru odnawialnego **albo w instalacji, o której mowa w art. 3 pkt 20i ustawy - Prawo energetyczne** objętych wnioskiem o wydanie gwarancji pochodzenia albo ciepła lub chłodu odpadowego i po tym okresie nie może zostać przeniesiona zgodnie z art. 124 ust. 7. b) ust. 9 pkt 5 otrzymuje brzmienie: 5) ciepła albo chłodu równej ilości MWh ciepła albo chłodu wprowadzonych do sieci ciepłowniczej albo sieci chłodniczej wytworzonych **albo** z odnawialnych źródeł energii w instalacjach odnawialnego źródła energii **albo z ciepła lub chłodu odpadowego w instalacjach, o których mowa w art. 3 pkt 20i ustawy - Prawo energetyczne**, wskazanej w gwarancji pochodzenia. c) część wspólna przed wyliczeniem w ust. 11 otrzymuje brzmienie:	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				11. Przez gwarancję pochodzenia niewymagającą rozdzielenia rozumie się gwarancję pochodzenia, z której treści wynika, że ogranicza się ona do potwierdzenia odbiorcy końcowemu wytworzenia **albo** z odnawialnych źródeł energii w instalacjach odnawialnego źródła energii **albo z ciepła lub chłodu odpadowego w instalacjach, o których mowa w art. 3 pkt 20i ustawy - Prawo energetyczne** ilości odpowiednio: d) część wspólna przed wyliczeniem w ust. 12 otrzymuje brzmienie: 12. Gwarancję pochodzenia powstałą na skutek rozdzielenia oznacza się indywidualnym numerem gwarancji pochodzenia, która uległa rozdzieleniu, i zawiera się w niej dane oraz termin, o których mowa w ust. 5, przy czym dodatkowo wskazuje się, że ogranicza się ona do potwierdzenia odbiorcy końcowemu wytworzenia **albo** z odnawialnych źródeł energii w instalacjach odnawialnego źródła energii **albo z ciepła lub chłodu odpadowego w instalacjach, o których mowa w art. 3 pkt 20i ustawy - Prawo energetyczne**:	
567.	Izba Gospodarcza Ciepłownictwo Polskie	Art. 6 projektu ustawy (art. 61, 120 - 122 ustawy	Proponujemy rozszerzyć gwarancje pochodzenia na ciepło lub chłód odpadowy. Zaproponowane zmiany umożliwią przedsiębiorstwom ciepłowniczym pozyskiwanie gwarancji	art. 61 pkt 1) otrzymuje brzmienie:	**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga spoza zakresu przedmiotowego projektu. Uwaga zostanie

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
		o odnawialnych źródłach energii) **Postulat rozszerzenia systemu gwarancji pochodzenia na ciepło i chłód odpadowy**	pochodzenia na ciepło lub chłód wytworzone z wykorzystaniem ciepła lub chłodu odpadowego. Obecnie gwarancje pochodzenia mogą otrzymać ciepło oraz chłód produkowane z odnawialnych źródeł energii, jednak zgodnie z założeniami unijnej polityki klimatyczno-energetycznej ciepło lub chłód odpadowy również będą kontrybuować do definicji efektywnego systemu ciepłowniczego. Zgodnie z art. 26 nowej EED: **do 31 grudnia 2027 roku** — sieć ciepłownicza będzie uznawana za efektywną, jeśli system będzie oparty na 50% OZE, 50% ciepła odpadowego, 75% ciepła wytwarzanego w kogeneracji lub 50% kombinacji takiej energii i ciepła (OZE+ciepło odpadowe+kogeneracja) **od 1 stycznia 2028 roku** — sieć ciepłownicza będzie uznawana za efektywną, jeśli system będzie oparty na co najmniej 50% OZE, 50% ciepła odpadowego, 50% OZE i ciepła odpadowego, 80% wysokosprawnej kogeneracji, lub kombinacji takiej energii cieplnej wprowadzanej do sieci, z co najmniej 5% udziałem OZE, a całkowity udział OZE, ciepła odpadowego lub wysokosprawnej kogeneracji wyniesie co najmniej 50%, **od 1 stycznia 2035 roku** — sieć ciepłownicza będzie uznawana za efektywną, jeśli system będzie oparty na co najmniej 50% OZE, 50% ciepła odpadowego lub 50% OZE i ciepła odpadowego, lub systemie, w którym całkowity udział OZE, ciepła odpadowego lub wysokosprawnej kogeneracji wyniesie co najmniej 80%, a dodatkowo całkowity udział OZE lub ciepła odpadowego wyniesie co najmniej 35%, **od 1 stycznia 2040 roku** — sieć ciepłownicza będzie uznawana za efektywną, jeśli system opierać się będzie na co najmniej 75% OZE, 75% ciepła odpadowego lub 75% OZE i ciepła	Art. 61 Minister właściwy do spraw klimatu określi, w drodze rozporządzenia: 1) wymagania dotyczące sposobu obliczania, pomiarów i rejestracji ilości energii elektrycznej, ciepła i chłodu wytwarzanych w instalacjach odnawialnego źródła energii wykorzystujących w procesie wytwarzania energii nośniki energii, o których mowa w art. 2 pkt 22, oraz inne paliwa, **a także ilości ciepła i chłodu wytwarzanych z ciepła lub chłodu odpadowego, w instalacji o której mowa w art. 3 pkt 20i ustawy - Prawo energetyczne**; <u>art. 120 ust. 1 otrzymuje brzmienie:</u> 1. Gwarancja pochodzenia: 1) wytworzonych z odnawialnych źródeł energii w instalacjach odnawialnego źródła energii: **a**1) energii elektrycznej, **b**2) biometanu, **c**3) ciepła albo chłodu, **d**4) wodoru odnawialnego, **e**5) biogazu, **f**6) biogazu rolniczego, **2) wytworzonych z ciepła lub chłodu odpadowego w rozumieniu art. 3 pkt 20i ustawy - Prawo energetyczne, w instalacji , o której mowa w art. 3 pkt 20i ustawy - Prawo energetyczne ciepła albo chłodu**	poddana analizom w ramach dalszych prac legislacyjnych w MKiŚ.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			odpadowego, lub systemie wykorzystującym co najmniej 95% OZE, ciepła odpadowego i wysokosprawnej kogeneracji, a ponadto całkowity udział OZE lub ciepła odpadowego wyniesie co najmniej 35%, **od 1 stycznia 2045 roku** — sieć ciepłownicza będzie uznawana za efektywną, jeśli system będzie bazował na co najmniej 75% OZE, 75% ciepła odpadowego lub 75% OZE i ciepła odpadowego, **od 1 stycznia 2050 roku** — sieć ciepłownicza będzie uznawana za efektywną, jeśli system będzie korzystał wyłącznie z OZE, wyłącznie z ciepła odpadowego lub wyłącznie z połączenia OZE i ciepła odpadowego. Odbiorcy ciepła powinni mieć możliwość potwierdzenia, że dostarczane do nich ciepło lub chłód są zielone - ekologiczne. Ekologiczne ciepło obejmuje nie tylko strumień ciepła z OZE, ale także ciepło i chłód odpadowy.	- wyrażonych w MWh, zwana dalej „gwarancją pochodzenia", wydawana w postaci elektronicznej, jest jedynym dokumentem poświadczającym odbiorcy końcowemu, że określona w tym dokumencie ilość odpowiednio energii elektrycznej, biometanu, ciepła albo chłodu, wodoru odnawialnego, biogazu, biogazu rolniczego została wytworzona **albo** z odnawialnych źródeł energii w instalacjach odnawialnego źródła energii **albo z ciepła lub chłodu odpadowego lub w instalacji, o której mowa w art. 3 pkt 20i ustawy - Prawo energetyczne** i wprowadzona do sieci odpowiednio elektroenergetycznej, gazowej albo sieci ciepłowniczej lub chłodniczej, do której jest przyłączony co najmniej jeden odbiorca inny niż podmiot wytwarzający odpowiednio energię elektryczną, biometan, ciepło albo chłód, wodór odnawialny, biogaz, biogaz rolniczy lub została wprowadzona w inne miejsce zgodnie z ust. 5. b)ust. 7 otrzymuje brzmienie: 7.W przypadku gdy wytworzone z odnawialnych źródeł energii w instalacji odnawialnego źródła energii energia elektryczna, biometan, ciepło albo chłód, wodór odnawialny, biogaz lub biogaz rolniczy **albo z ciepła lub chłodu odpadowego w instalacji, o której mowa w art. 3 pkt 20i ustawy - Prawo energetyczne ciepło lub chłód**, dla	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				których została wydana gwarancja pochodzenia, zostały poddane konwersji energetycznej, stanowiącej proces technologiczny skutkujący powstaniem pochodnych rodzajów lub nośników energii w postaci energii elektrycznej, biometanu, ciepła albo chłodu, wodoru odnawialnego, biogazu, biogazu rolniczego **albo ciepła lub chłodu odpadowego** wydanie gwarancji pochodzenia dla danego pochodnego rodzaju lub nośnika energii jest poprzedzone umorzeniem dotychczasowej gwarancji pochodzenia dla tego rodzaju lub nośnika energii, zwanego dalej „rodzajem lub nośnikiem pierwotnym energii". c) ust. 10 otrzymuje brzmienie: 10. W celu wydania gwarancji pochodzenia dla ciepła albo chłodu dopuszcza się określenie ilości ciepła albo chłodu wprowadzonych do sieci metodą proporcjonalną w stosunku do ilości ciepła albo chłodu wytworzonych z odnawialnych źródeł energii w instalacjach odnawialnego źródła energii **albo w stosunku do ilości ciepła albo chłodu wytworzonych z ciepła lub chłodu odpadowego, w instalacji o której mowa w art. 3 pkt 20i ustawy - Prawo energetyczne**, określonej na podstawie wskazań urządzeń pomiarowo-rozliczeniowych na granicy bilansowej poszczególnych urządzeń	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				wytwórczych wchodzących w skład danego źródła ciepła albo chłodu.” <u>w art. 121:</u> a) ust. 1 otrzymuje brzmienie: 1. Gwarancje pochodzenia wydaje się na pisemny wniosek wytwórcy energii elektrycznej, biometanu, ciepła albo chłodu, wodoru odnawialnego, biogazu lub biogazu rolniczego, wytworzonych **albo** z odnawialnych źródeł energii w instalacji odnawialnego źródła energii **albo ciepła lub chłodu odpadowego w instalacji, o której mowa w art. 3 pkt 20i ustawy - Prawo energetyczne**, z wyłączeniem mikroinstalacji, zwany dalej „wnioskiem o wydanie gwarancji pochodzenia" b) ust. 2 pkt 4 otrzymuje brzmienie: „4) ciepła albo chłodu - składa się do przedsiębiorstwa energetycznego zajmującego się przesyłaniem lub dystrybucją ciepła albo chłodu, na którego obszarze działania została przyłączona instalacja odnawialnego źródła energii **lub instalacja, o której mowa w art. 3 pkt 20i ustawy - Prawo energetyczne**, a w przypadku gdy wniosek dotyczy ciepła albo chłodu wytworzonych przez przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się przesyłaniem lub dystrybucją ciepła albo chłodu - do jednostki akredytowanej,	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				c) ust. 3 pkt 2 - 5 otrzymują brzmienie: 2) określenie lokalizacji, rodzaju oraz: a) łącznej mocy zainstalowanej instalacji odnawialnego źródła energii **lub instalacji, o której mowa w art. 3 pkt 20i ustawy - Prawo energetyczne**, w której została wytworzona energia elektryczna, ciepło albo chłód, lub b) rocznej wydajności instalacji odnawialnego źródła energii, w której został wytworzony biometan, wodór odnawialny, biogaz albo biogaz rolniczy - a także wskazanie wykorzystywanego w tych instalacjach rodzaju lub nośnika pierwotnego energii; 3) dane dotyczące ilości wprowadzonych do sieci lub wprowadzonych w innym miejscu odpowiednio energii elektrycznej, biometanu, ciepła albo chłodu, wodoru odnawialnego, biogazu albo biogazu rolniczego wytworzonych **albo** z odnawialnych źródeł energii w instalacjach odnawialnego źródła energii **albo z ciepła lub chłodu odpadowego w instalacjach, o których mowa w art. 3 pkt 20i ustawy - Prawo energetyczne**, a w przypadku energii wytworzonej w procesie konwersji energetycznej, o którym mowa w art. 120 ust. 7, również potwierdzenie przez podmiot, o którym mowa w art. 124 ust. 1 pkt 1, umorzenia gwarancji pochodzenia wydanej dla rodzaju	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				lub nośnika pierwotnego energii wykorzystanego w tym procesie; 4) określenie okresu, obejmującego jeden lub więcej następujących po sobie miesięcy kalendarzowych danego roku, w którym odpowiednio energia elektryczna, biometan, ciepło albo chłód, wodór odnawialny, biogaz albo biogaz rolniczy zostały wytworzone **albo** z odnawialnych źródeł energii w instalacji odnawialnego źródła energii **albo z ciepła lub chłodu odpadowego w instalacji, o której mowa w art. 3 pkt 20i ustawy - Prawo energetyczne**, ze wskazaniem daty rozpoczęcia i zakończenia ich wytwarzania, przy czym okres ten nie może być dłuższy niż 6 miesięcy; 5) wskazanie, czy instalacja odnawialnego źródła energii **lub instalacja, o której mowa w art. 3 pkt 20i ustawy - Prawo energetyczne** określona w tym wniosku korzystała z mechanizmów i instrumentów wspierających wytwarzanie energii w instalacjach odnawialnego źródła energii **lub instalacjach, o których mowa w art. 3 pkt 20i ustawy - Prawo energetyczne**; d)ust. 3a otrzymuje brzmienie: „3a. W przypadku instalacji odnawialnego źródła energii **lub instalacji, o której mowa w art. 3 pkt 20i ustawy - Prawo energetyczne**, w której zostało wytworzone ciepło albo chłód, przez łączną moc	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				zainstalowaną, o której mowa w ust. 3 pkt 2 lit. a, rozumie się łączną moc znamionową wszystkich urządzeń wytwórczych zainstalowanych w danej instalacji, podawaną przez producenta na tabliczce znamionowej każdego urządzenia wytwórczego, a w przypadku braku tabliczki znamionowej - maksymalną trwałą moc osiągalną cieplną albo chłodniczą danej instalacji wynikającą z dokumentacji techniczno-ruchowej każdego urządzenia wytwórczego zainstalowanego w tej instalacji.” e)ust. 8 otrzymuje brzmienie: 8. Na potrzeby ustalenia rzeczywistej ilości ciepła albo chłodu wytworzonych i wprowadzonych do sieci ciepłowniczej albo chłodniczej, w celu wydania gwarancji pochodzenia, przyjmuje się wymagania dotyczące pomiarów, rejestracji i sposobu obliczania ilości wytworzonego ciepła albo chłodu w instalacjach odnawialnego źródła energii **lub instalacjach, o których mowa w art. 3 pkt 20i ustawy - Prawo energetyczne**, w tym sposób przeliczania ilości wytworzonego ciepła lub chłodu na ilość energii wyrażoną w MWh, określone w przepisach wydanych na podstawie art. 61. <u>w art. 122:</u>	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				a) ust. 3 otrzymuje brzmienie: 3. Gwarancja pochodzenia jest ważna przez okres 12 miesięcy od dnia zakończenia wytwarzania **albo** w instalacji odnawialnego źródła energii objętych wnioskiem o wydanie gwarancji pochodzenia odpowiednio energii elektrycznej, biometanu, ciepła albo chłodu, biogazu albo biogazu rolniczego, lub wodoru odnawialnego **albo w instalacji, o której mowa w art. 3 pkt 20i ustawy - Prawo energetyczne** objętych wnioskiem o wydanie gwarancji pochodzenia albo ciepła lub chłodu odpadowego i po tym okresie nie może zostać przeniesiona zgodnie z art. 124 ust. 7. b) ust. 9 pkt 5 otrzymuje brzmienie: 5) ciepła albo chłodu równej ilości MWh ciepła albo chłodu wprowadzonych do sieci ciepłowniczej albo sieci chłodniczej wytworzonych **albo** z odnawialnych źródeł energii w instalacjach odnawialnego źródła energii **albo z ciepła lub chłodu odpadowego w instalacjach, o których mowa w art. 3 pkt 20i ustawy - Prawo energetyczne**, wskazanej w gwarancji pochodzenia. c) część wspólna przed wyliczeniem w ust. 11 otrzymuje brzmienie:	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				11. Przez gwarancję pochodzenia niewymagającą rozdzielenia rozumie się gwarancję pochodzenia, z której treści wynika, że ogranicza się ona do potwierdzenia odbiorcy końcowemu wytworzenia **albo** z odnawialnych źródeł energii w instalacjach odnawialnego źródła energii **albo z ciepła lub chłodu odpadowego w instalacjach, o których mowa w art. 3 pkt 20i ustawy - Prawo energetyczne** ilości odpowiednio: d) część wspólna przed wyliczeniem w ust. 12 otrzymuje brzmienie: 12. Gwarancję pochodzenia powstałą na skutek rozdzielenia oznacza się indywidualnym numerem gwarancji pochodzenia, która uległa rozdzieleniu, i zawiera się w niej dane oraz termin, o których mowa w ust. 5, przy czym dodatkowo wskazuje się, że ogranicza się ona do potwierdzenia odbiorcy końcowemu wytworzenia **albo** z odnawialnych źródeł energii w instalacjach odnawialnego źródła energii **albo z ciepła lub chłodu odpadowego w instalacjach, o których mowa w art. 3 pkt 20i ustawy - Prawo energetyczne**:	
568.	Izba Gospodarcza Ciepłownictwo Polskie	Art. 6 projektu ustawy (proponowany art. 121 ust. 3 ustawy o	Według obecnych przepisów okres, za który podmiot może złożyć wniosek o wydanie gwarancji pochodzenia, wynosi maksymalnie 6 miesięcy. Wniosek składa się w terminie 30 dni od dnia zakończenia wytwarzania objętej	Zmiana art. 121 ust. 3 pkt 4 ustawy o odnawialnych źródłach energii: 4) określenie okresu, obejmującego jeden lub więcej następujących po sobie miesięcy kalendarzowych	**Uwaga nieuwzględniona** Przyjęcie uwagi mogłoby wpływać negatywnie na kwestię poprawnej implementacji Dyrektywy RED II,

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
		odnawialnych źródłach energii)	wnioskiem ilości energii elektrycznej, biometanu, biogazu lub biogazu rolniczego, ciepła albo chłodu lub wodoru odnawialnego. W praktyce oznacza to, że np. wytwórca ciepła z biomasy, który produkował to ciepło w styczniu 2024 roku, miał czas na złożenie wniosku o wydanie gwarancji pochodzenia tylko do 30 lipca. Procedura akredytacji na potrzeby gwarancji pochodzenia może potrwać kilka miesięcy i realna możliwość wnioskowania o wydanie gwarancji może otworzyć się dopiero od 2025 roku Zrealizowanie tego scenariusza oznaczałoby stratę zarówno dla wytwórców, jak i odbiorców końcowych. W efekcie apelujemy, aby okres, za który podmiot może złożyć wniosek o wydanie gwarancji pochodzenia, mógł wynosić maksymalnie nie 6 miesięcy, lecz 12 miesięcy.	danego roku, w którym odpowiednio energia elektryczna, biometan, ciepło albo chłód, wodór odnawialny, biogaz albo biogaz rolniczy zostały wytworzone z odnawialnych źródeł energii w instalacji odnawialnego źródła energii, ze wskazaniem daty rozpoczęcia i zakończenia ich wytwarzania, przy czym okres ten nie może być dłuższy niż 6 **12** miesięcy **Alternatywnie:** (zakładając, że wnioskowanie o gwarancje pochodzenia nie będzie możliwe do końca 2024 roku) Potrzeba wprowadzenia przepisów przejściowych wskazujących na możliwość ubiegania się przez wytwórców ciepła o gwarancje pochodzenia za ciepło wytworzone od 1 stycznia 2024 roku.	jako że zgodnie z Dyrektywą RED II terminy w systemie gwarancji pochodzenia liczy się od daty wytworzenia energii**.**
569.	Izba Gospodarcza Ciepłownictwo Polskie	Art. 6 projektu ustawy (propozycja art. 123 ust. 1 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Celem zmiany jest wprowadzenie maksymalnego terminu na rozpatrzenie przez Prezesa URE wniosku o uznanie gwarancji pochodzenia wydanej w innym państwie, do czego Prezes URE jest zobowiązany postanowieniem dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/2001 tzw. RED II, niezmienionym w dyrektywie (UE) 2023/2413. Zmiana ogranicza ryzyko przewlekłości postępowania administracyjnego ze strony URE. Proponowana zmiana powinna być traktowana jako niezależna od aktualnego statusu Polski w stowarzyszeniu Association of Issuing Bodies – członkostwo w stowarzyszeniu nie jest wymogiem koniecznym do uznawania gwarancji pochodzenia wydanych w innych państwach.	Prezes URE, na pisemny wniosek podmiotu, **w ciągu 30 dni od otrzymania tego wniosku** uznaje gwarancję pochodzenia wydaną w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej, Konfederacji Szwajcarskiej lub państwie członkowskim Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - stronie umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub państwie członkowskim Wspólnoty Energetycznej.	**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga poza zakresem przedmiotowym projektu. Zostanie poddana analizie przy kolejnych pracach legislacyjnych.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
570.	Izba Gospodarcza Ciepłownictwo Polskie	Art. 6 projektu ustawy (propozycja art. 123 ust. 4 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Celem zmiany jest umożliwienie uznawania gwarancji pochodzenia wydanych w innych państwach niezależnie od nośnika energii. Zgodnie z obecnie obowiązującą ustawą o odnawialnych źródłach energii system gwarancji pochodzenia obejmuje nie tylko energię elektryczną, lecz także szereg innych nośników energii: biometanu, wodoru odnawialnego, biogazu albo biogazu rolniczego, ciepła albo chłodu. Zasady wnioskowania o gwarancje pochodzenia, wydawania, umarzania i konwersji gwarancji pochodzenia są takie same niezależnie od nośnika energii, na który została wydana gwarancja. Jednocześnie zgodnie z postanowieniem dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/2001 tzw. RED II, niezmienionym w dyrektywie (UE) 2023/2413, państwa członkowskie są zobowiązane do uznawania gwarancji pochodzenia wydanej w innym państwie. Postanowienie to nie ogranicza się do wybranego nośnika energii, np. energii elektrycznej. W związku z wystąpieniem takiego ograniczenia w ustawie o odnawialnych źródłach energii wnioskujemy o jego zniesienie, uznając je za nieprawidłową transpozycję dyrektywy (UE) 2018/2001 do prawa krajowego.	Gwarancja pochodzenia, o której mowa w ust. 1, jest ważna przez okres 12 miesięcy od dnia zakończenia wytwarzania energii elektrycznej, **biometanu, wodoru odnawialnego, biogazu albo biogazu rolniczego, ciepła albo chłodu,** na którą **na które** została wydana.	**Uwaga nieuwzględniona** Ze względu na cechy charakterystyczne poszczególnych nośników energii niezbędna jest dokonanie szczegółowej analizy pod kątem możliwości weryfikacji takich gwarancji pochodzenia. Kwestia ta będzie przedmiotem analiz podczas implementacji dyrektywy RED III.
571.	Polskie Towarzystwo Elektrociepłowni Zawodowych	Art. 6 projektu ustawy (nowa propozycja art. 123 ust. 1 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Celem zmiany jest wprowadzenie maksymalnego terminu na rozpatrzenie przez Prezesa URE wniosku o uznanie gwarancji pochodzenia wydanej w innym państwie, do czego Prezes URE jest zobowiązany postanowieniem dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/2001 tzw. RED II, niezmienionym w dyrektywie (UE) 2023/2413. Zmiana ogranicza ryzyko przewlekłości postępowania administracyjnego ze strony URE. Proponowana zmiana powinna być traktowana jako niezależna od aktualnego statusu Polski w	Prezes URE, na pisemny wniosek podmiotu, **w ciągu 60 dni od otrzymania tego wniosku** uznaje gwarancję pochodzenia wydaną w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej, Konfederacji Szwajcarskiej lub państwie członkowskim Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - stronie umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub państwie	**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga poza zakresem przedmiotowym projektu. Zostanie poddana analizie przy kolejnych pracach legislacyjnych.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			stowarzyszeniu Association of Issuing Bodies – członkostwo w stowarzyszeniu nie jest wymogiem koniecznym do uznawania gwarancji pochodzenia wydanych w innych państwach.	członkowskim Wspólnoty Energetycznej.	
572.	Polskie Towarzystwo Elektrociepłowni Zawodowych	Art. 6 projektu ustawy (nowa propozycja art. 123 ust. 4 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Celem zmiany jest umożliwienie uznawania gwarancji pochodzenia wydanych w innych państwach niezależnie od nośnika energii. Zgodnie z obecnie obowiązującą ustawą o odnawialnych źródłach energii system gwarancji pochodzenia obejmuje nie tylko energię elektryczną, lecz także szereg innych nośników energii: biometanu, wodoru odnawialnego, biogazu albo biogazu rolniczego, ciepła albo chłodu. Zasady wnioskowania o gwarancje pochodzenia, wydawania, umarzania i konwersji gwarancji pochodzenia są takie same niezależnie od nośnika energii, na który została wydana gwarancja. Jednocześnie zgodnie z postanowieniem dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/2001 tzw. RED II, niezmienionym w dyrektywie (UE) 2023/2413, państwa członkowskie są zobowiązane do uznawania gwarancji pochodzenia wydanej w innym państwie. Postanowienie to nie ogranicza się do wybranego nośnika energii, np. energii elektrycznej. W związku z wystąpieniem takiego ograniczenia w ustawie o odnawialnych źródłach energii wnioskujemy o jego zniesienie, uznając je za nieprawidłową transpozycję dyrektywy (UE) 2018/2001 do prawa krajowego.	Gwarancja pochodzenia, o której mowa w ust. 1, jest ważna przez okres 12 miesięcy od dnia zakończenia wytwarzania energii elektrycznej, **biometanu, wodoru odnawialnego, biogazu albo biogazu rolniczego, ciepła albo chłodu,** na którą **na które** została wydana.	**Uwaga nieuwzględniona** Ze względu na cechy charakterystyczne poszczególnych nośników energii niezbędna jest dokonanie szczegółowej analizy pod kątem możliwości weryfikacji takich gwarancji pochodzenia. Kwestia ta będzie przedmiotem analiz podczas implementacji dyrektywy RED III.
573.	Polskie Sieci Elektroenergetyczne S.A.	Art. 9 projektu ustawy	W związku z doświadczeniami wynikającymi budowy centralnego systemu informacji rynku energii (CSIRE) proponujemy konsekwentne odejście od określania normą ustawową procesów rynku energii lub zakresy wymiany informacji rynku energii. Takie przypisywanie procesów do realizacji za pośrednictwem CSIRE wydaje się nieefektywne i rozbudowuje	„11a. Operator systemu elektroenergetycznego lub operator systemu gazowego, na których obszarze działania została przyłączona instalacja odnawialnego źródła energii, przekazującoperatorowi rozliczeń energii odnawialnej, o którym mowa w art. 106, w	**Uwaga nieuwzględniona** Przepisy dotyczące CSIRE jeszcze nie obowiązują dlatego zasadne jest wprowadzenie uwagowanych przepisów.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			zakres przepisów jakie muszą monitorować interesariusze projektu budowy CSIRE. Zakres wspieranych przez CSIRE procesów jest zasadniczo określany w rozporządzeniu wydanym na podstawie art. 11zh ust. 1 ustawy – Prawo energetyczne i wydaje się, iż docelowo to powinien być podstawowy akt opisujący jakie procesy rynku energii powinny być zaimplementowane za pośrednictwem lub przy wsparciu CSIRE. Takie podejście pozwala na syntetyczne określenie w jednym akcie prawnym procesów, których realizacja powinna następować za pośrednictwem lub przy wsparciu CSIRE. c, że rozbicie obowiązków dotyczących CSIRE w kilku aktach różnej rangi utrudnia jednolite i jednoznaczne opisanie obowiązków użytkowników systemu i projektowanie dokumentacji dotyczącej CSIRE. Oczywiście CSIRE zapewni wsparcie procesu, o którym mowa w omawianym przepisie jednak należałoby ten proces wskazać w odpowiednim akcie wykonawczym.	terminie 10 dni po zakończeniu miesiąca, dane w ujęciu dobowym dotyczące odpowiednio ilości energii elektrycznej wytworzonej w instalacji odnawialnego źródła energii lub ilości paliwa gazowego wytworzonego w instalacji odnawialnego źródła energii służącej do wytwarzania biometanu, określone na podstawie wskazań urządzeń pomiarowo- rozliczeniowych.”	
574.	Polskie Sieci Elektroenergetyczne S.A.	Art. 9 po pkt 1 dodaje się pkt. 2 lit a projektu ustawy dotyczący zmiany art. 7 ust. 2 ustawy z dnia 20 maja 2021 r. o zmianie ustawy - Prawo energetyczne oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1093 z późn. zm.) w zakresie zmiany art. 4 ust. 2a zdanie wprowadzające do wyliczenia	Obecne brzmienie przepisu wskazuje na zakres danych uzyskiwanych przez sprzedawcę zobowiązanego, niezbędnych do dokonania rozliczenia poszczególnych kategorii prosumentów oraz ustanawia konieczność wykorzystania danych przyjmowanych do rozliczeń za bilansowanie handlowe. Proponuje się zmianę redakcji tak, by określała na podstawie jakich danych sprzedawca zobowiązany dokonuje rozliczeń, oraz zmiany w innych przepisach, na podstawie których sprzedawca zobowiązany będzie uprawniony do pozyskania danych niezbędnych do dokonania rozliczenia prosumentów. Proponowana zmiana upraszcza przepis i umożliwia wykorzystanie danych	W ustawie z dnia 20 maja 2021 r. o zmianie ustawy - Prawo energetyczne oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1093 z późn. zm.) art. 7 ust. 2 zdanie wprowadzające do wyliczenia otrzymuje brzmienie: **„Sprzedawca, o którym mowa w art. 40 ust. 1a, dokonuje rozliczeń za energię elektryczną na podstawie ilości energii elektrycznej: (...)”**	**Uwaga nieuwzględniona** Projektodawca kierunkowo zgadza się z propozycją, jednakże zmiana przepisu w zakresie danych będących podstawą rozliczeń prosumentów wirtualnych powinna być przedmiotem odrębnego projektu.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
		ustawy o odnawialnych źródłach energii (	rejestrowanych w CSIRE, bez względu na to jaki podmiot dane pomiarowe przekazał.		
575.	Polskie Sieci Elektroenergetyczne S.A.	W art. 9 w pkt. 2 dodaje się lit b dotyczącą zmiany art. 7 ust. 2 ustawy z dnia 20 maja 2021 r. o zmianie ustawy - Prawo energetyczne w zakresie zmiany art. 4 ust. 2a pkt 3 ustawy o odnawialnych źródłach energii	Proponuje się uproszczenie a jednocześnie ujednolicenie obiegu wymiany danych z CSIRE. W efekcie uwzględnienia propozycji zmiany do wszystkich podmiotów zastosowanie będą mieć te same reguły. Zmiana zwiększy transparentność procesu rozliczeń i przystępności systemu dla prosumentów wirtualnych energii odnawialnej. Warto mieć na uwadze, że zmiana dotyczy przepisu, objętego vacatio legis.	W ustawie z dnia 20 maja 2021 r. o zmianie ustawy - Prawo energetyczne oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1093 z późn. zm.) art. 7 ust. 2, w zakresie zmienianego art. 4 ust. 2a pkt 3 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1361), otrzymuje brzmienie: **„3) pobranej przez prosumenta wirtualnego energii elektrycznej oraz wprowadzonej do sieci dystrybucyjnej elektroenergetycznej przez instalację odnawialnego źródła energii prosumenta wirtualnego energii elektrycznej, wytworzonej w tej instalacji przez tego prosumenta, ustalonej w sposób, o którym mowa w art. 4 ust. 2 pkt 3 lit. b.”**	**Uwaga nieuwzględniona** Projektodawca kierunkowo zgadza się z propozycją, jednakże zmiana przepisu w zakresie danych będących podstawą rozliczeń prosumentów wirtualnych powinna być przedmiotem odrębnego projektu.
576.	Stowarzyszenie Energii Odnawialnej	Art. 10 projektu ustawy	Postulujemy zniesienie obowiązkowego mechanizmu przeznaczenia do objęcia 10% mocy zainstalowanej przez mieszkańców gminy oraz powstrzymanie od nakładania na inwestorów ewentualnych innych, obowiązkowych opłat stanowiących *de facto* formę opodatkowania dedykowaną dla elektrowni wiatrowych. Stowarzyszenie co do zasady negatywnie ocenia koncepcję nakładania obowiązkowych opłat w odniesieniu do technologii wytwarzania energii w ramach sektora odnawialnych źródeł energii. Powyższe nosi znamiona dyskryminacyjnego i nierównego traktowania	W ustawie z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych oraz niektórych innych ustaw uchyla się art. 6g. **Alternatywnie** postulujemy rozważenie zastąpienia przedmiotowego mechanizmu innym, zapewniającym powszechną korzyść lokalnym społecznościom, bez konieczności ponoszenia przez mieszkańców gminy, w której lokalizowana jest elektrownia wiatrowa	**Uwaga nieuwzględniona** Projektodawca nie ma zamiaru usunąć zaprojektowanego w poprzedniej nowelizacji ustawy mechanizmu. Ewentualne poprawki w tym zakresie mogą się wiązać z usprawnieniem procesu lub wyjaśnieniem ewentualnych wątpliwości, natomiast nie zakłada się usunięcia całego mechanizmu. Ze względu na zgłaszane w toku konsultacji i opiniowania liczne

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			poszczególnych technologii OZE i budzi zastrzeżenia tym bardziej, że elektrowniom wiatrowym w nadchodzących latach będzie przyznawana pomoc publiczna w ramach aukcyjnego systemu wsparcia. Istnieje więc poważne ryzyko, że obciążenia nakładane na wytwórców poprzez dodatkowe opłaty, przyczynią się do wzrostu oferowanych przez wytwórców cen w ramach systemu aukcyjnego, negatywnie wpływając na efektywność przyznawanej pomocy publicznej i funkcjonowanie całego systemu wsparcia, obejmującego szereg technologii OZE. Jednocześnie wątpliwości w wymiarze systemowym budzi zasadność fiskalizacji projektów, którym przyznawana jest pomoc publiczna. Powyższe należy rozpatrywać także w kontekście reformy rynku energii elektrycznej (*EMD – Electricity Market Design*), zgodnie z którą, w nadchodzącej perspektywie, systemy wsparcia oparte na kontrakcie różnicowym, będą stanowiły jedyny możliwy do zastosowania instrument pomocy publicznej dla inwestycji w nowe niskoemisyjne źródła energii. Dlatego też, kluczowe jest zapewnienie jak najwyższego poziomu konkurencyjności w ramach sektora odnawialnych źródeł energii, przy jednoczesnym zachowaniu atrakcyjności aukcyjnego systemu wsparcia. Podkreślenia wymaga, że w szczególności za sprawą instalacji wiatrowych, w systemie aktualnie odnotowywana jest nadwyżka wpłat wynikających z dodatniego salda rozliczeń tych wytwórców, które powodują, że system aukcyjny nie obciąża kosztami funkcjonowania odbiorców końcowych (opłata OZE kolejny rok z rzędu wynosi 0 złotych), pozwalając jednocześnie na finansowanie ujemnego salda i tym samym rozwój	dodatkowych obciążeń finansowych oraz administracyjnych. Jedną z dyskutowanych koncepcji jest utworzenie funduszu dla mieszkańców mieszkających w najbliższej odległości od turbin wiatrowych, którego celem byłoby pokrywanie kosztów zakupu energii elektrycznej. W przypadku przekazywania przez inwestora 1 % przychodów ze sprzedaży energii elektrycznej na przedmiotowy fundusz, dla farmy wiatrowej o mocy zainstalowanej 50 MW, oraz dla 350 gospodarstw domowych objętych tym mechanizmem, każde gospodarstwo uzyskałoby roczną dopłatę ok. 1200 PLN, co pokrywałoby ok. połowę kosztów energii elektrycznej razem z dystrybucją.	wątpliwości dotyczące projektowanego art. 6g ust. 10a – 10b i jego relacji z prawem zamówień publicznych, projektodawca zdecydował się na usunięcie przepisów jednocześnie wprowadzając możliwość, aby gmina mogła skorzystać z energii wyprodukowanej przez elektrownie wiatrową na zasadach prosumenta wirtualnego, tak jak mieszkańcy gmin.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			technologii droższych, takich jak biogazownie czy hydroenergetyka, których rola w procesie transformacji energetycznej jest równie istotna. W ocenie Stowarzyszenia wszelkie dodatkowe opłaty nakładane na sektor odnawialnych źródeł energii powinny być minimalizowane ze względu na przywołane ryzyko ich przenoszenia na ceny oferowane w ramach systemu aukcyjnego. Dodatkowe obowiązkowe opłaty w sposób negatywny przełożą się więc na tempo realizacji transformacji energetycznej w Polsce i przyczynią do degradacji aukcyjnego systemu wsparcia, ograniczając wynikające z niego korzyści o charakterze systemowym. Na tempo realizacji inwestycji znajdują przełożenie różne czynniki, począwszy od okresu trwania poszczególnych procedur administracyjnych po akceptację społeczną. Stowarzyszenie stoi na stanowisku, że kluczowym czynnikiem mającym wpływ na zwiększanie ogólnospołecznej akceptacji dla rozwoju instalacji OZE, w tym elektrowni wiatrowych na lądzie, pozostaje prowadzenie czytelnej i konsekwentnej komunikacji społecznej, w szczególności realizowanej przez przedstawicieli administracji rządowej, w sposób jednoznaczny ukazującej determinację do realizacji procesu transformacji energetycznej i rozwoju poszczególnych sektorów. Jasne sygnały oraz skuteczna edukacja w zakresie korzyści i zagrożeń wynikających z odpowiednio realizacji i zaniechania procesu przechodzenia na źródła niskoemisyjne, są w ocenie Stowarzyszenie zdecydowanie bardziej skuteczne, aniżeli stosowanie dodatkowych obciążeń finansowych nakładanych na inwestorów. Należy również odnotować, że błędne wydaje się założenie, że		

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			to zachęty o charakterze finansowym, stanowią środek do osiągnięcia celu, jakim jest zwiększenie akceptacji społecznej wśród osób zamieszkujących w sąsiedztwie miejsca realizacji inwestycji. Podkreślić należy, że wszystkie inwestycje, w tym infrastrukturalne, mogą spotykać się z negatywnym odbiorem i wywoływać społeczny sprzeciw, niezależnie od wprowadzania jakichkolwiek dodatkowych zachęt. Nie jest możliwe całkowite wyeliminowanie przedmiotowego zjawiska, tym bardziej w kontekście powszechnie występującego syndromu NIMBY (ang. *Not In My Back Yard* - „nie na moim podwórku") oznaczającego sprzeciw wobec danej inwestycji w swoim najbliższym sąsiedztwie, pomimo ogólnie występującej akceptacji społecznej dla ich realizacji. Wszystkie inwestycje OZE, w tym również elektrownie wiatrowe, stanowią przedsięwzięcia długoterminowe i jako takie są postrzegane również przez pryzmat społecznej odpowiedzialności działalności biznesowej. Inwestorzy mają świadomość, że harmonijna współpraca z władzami samorządowymi oraz pozytywny odbiór lokalnej społeczności stanowią warunek realizacji procesu inwestycyjnego i eksploatacji aktywów w sposób niezakłócony. Mając na uwadze powyższe, w ramach dobrych praktyk realizowane są różnorodne inicjatywy wpisujące się w potrzeby lokalne. Jako Stowarzyszenia wyrażamy obawę, że nakładane obligatoryjne obciążenia finansowe odbierać będą zachętę dla inwestorów realizujących elektrownie wiatrowe do bezpośredniego zaangażowania w ramach dotychczas stosowanych dobrych praktyk w gminie.		

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			Odnosząc się do przewidzianego w obowiązującej ustawie o inwestycjach mechanizmu przekazywania do objęcia 10% mocy zainstalowanej przez mieszkańców gminy wskazać należy, że rozwiązanie to wymaga zaangażowania finansowego po stronie prosumenta wirtualnego. Należy tym samym założyć, że jako takie dostępne będzie dla wąskiej grupy osób, a potencjalne korzyści finansowe zmaterializują się w odległej, kilkuletniej perspektywie od powzięcia informacji o przygotowaniach do realizacji elektrowni wiatrowej. Jednocześnie sama procedura uzyskania statusu prosumenta wirtualnego w tym trybie, jak i właściwy mechanizm rozliczeń odznaczają się dość wysokim stopniem skomplikowania, co może dodatkowo ograniczać atrakcyjność tego mechanizmu. Zgodnie z przywołaną już argumentacją, mechanizmy tego typu, ze względu na obciążenie finansowe dla inwestorów, mogą ograniczać ich skłonność do dobrowolnej realizacji inwestycji, które w innym przypadku przyniosłyby wymierne korzyści dla całej społeczności lokalnej. Mając na uwadze powyższe, w ocenie Stowarzyszenia priorytet powinna stanowić czytelna i konsekwentna polityka informacyjna, kładąca nacisk na wyjaśnienie znaczenia transformacji energetycznej, przy zachowaniu jasnych ram rozwoju sektora energetyki odnawialnej na lądzie w ramach określonej w ustawie odległości minimalnej. Jednocześnie postulujemy niepodejmowanie działań, które w sposób negatywny mogą oddziaływać na przebieg procesu transformacji energetycznej, takich jak nakładanie dodatkowych, obowiązkowych opłat na		

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			inwestorów w ramach poszczególnych technologii.		
577.	Fundacja Łyński Kamień z/s w Nowych Łozicach, woj. zachodniopomorskie	Art. 10 projektu ustawy	Przepis w praktyce jest martwy i nie ma żadnego znaczenia. Status „prosumenta wirtualnego" nie wiąże się z żadnymi realnymi korzyściami dla mieszkańców gminy ze zlokalizowaną elektrownią wiatrową, Więcej korzyści przyniosłoby opodatkowanie całości elektrowni wiatrowych, tj. fundamentu, masztu i turbiny wiatrowej – podatkiem od budowli.,	Przepis do skreślenia w całości	**Uwaga wyjaśniona** Nie jest jasna argumentacja uwagodawcy. w ramach zaproponowanego mechanizmu proponuje się nałożenie na inwestora planującego inwestycję budowy elektrowni wiatrowej na terenie danej gminy obowiązku wydzielenia co najmniej 10% mocy zainstalowanej projektowanego przedsięwzięcia i umożliwienia zainteresowanym mieszkańcom objęcia udziału w wytwarzanej energii – w formule prosumenta wirtualnego. Każdy mieszkaniec zarówno ten z gminy w której zostanie posadowiona elektrownia wiatrowa, jak i gminy sąsiedniej, będący odbiorcą końcowym w gospodarstwie domowym może na zasadzie dobrowolności przystąpić do zawarcia umowy z inwestorem. Opcja prosumenta wirtualnego jest zdecydowanie bardziej atrakcyjna finansowo w stosunku do standardowego prosumenta z własną domową instalacją.
578.	Związek Banków Polskich	Art. 10 projektu ustawy	Art. 10. W ustawie z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych oraz niektórych innych ustaw (...) 7) w ust. 5 otrzymuje brzmienie: *„5. Mieszkaniec gminy może zgłosić chęć objęcia udziału w łącznej mocy elektrowni nie większego*		**Uwaga nieuwzględniona** Celem jest objęcie jak najszerszej grupy zainteresowanej tym mechanizmem gratyfikacji.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			niż 2 kW na każdy własny punkt poboru energii zlokalizowany w tej gminie.”; Mieszkaniec, który ma własny punkt poboru energii mieszka najczęściej z rodziną w domu jednorodzinnym. W celu zachęcenia lokalnej społeczności do przychylności dla projektów wiatrowych, można by rozważyć zwiększenie tego progu mocy.		
579.	Związek Banków Polskich	Art. 10 projektu ustawy	Art. 10. W ustawie z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych oraz niektórych innych ustaw (…) 10) po ust. 8 dodaje się ust. 8a–8c w brzmieniu: *8a. Umowa, o której mowa w ust. 8, określa co najmniej:* *1) przysługujący każdemu z mieszkańców gminy udział w łącznej mocy elektrowni, wyrażony w procentach, oraz **ilość energii elektrycznej** wyrażoną w kW, której ten udział odpowiada;* *8b. Inwestor przekazuje operatorowi systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego lub operatorowi, do sieci którego przyłączana jest elektrownia wiatrowa, nie później niż w terminie 30 dni przed dniem planowanego rozpoczęcia wytwarzania energii elektrycznej informację o:* *1) przysługującym każdemu z mieszkańców gminy udziale w łącznej mocy elektrowni, wyrażony w procentach, oraz **ilość energii elektrycznej** wyrażonej w kW, której ten udział odpowiada;*	Zdaniem sektora bankowego w powyższych przepisach błędnie użyto sformułowania „ilość energii elektrycznej”. Nieprawidłowość dotyczy wskazanych jednostek tj. ilość energii wyraża się w kWh, a moc w kW. Sformułowanie „ilość energii elektrycznej należy zastąpić określeniem „moc”.	**Uwaga uwzględniona** Uwaga redakcyjna – projekt zostanie poprawiony.
580.	Związek Stowarzyszeń	Art. 10 projektu ustawy	Zgodnie z zapisami dyrektyw europejskich RED II oraz Dyrektywy Rynkowej regulacje krajowe powinny zapewniać	**Art. 10.** W ustawie z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o	**Uwaga nieuwzględniona**

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
	Polska Zielona Sieć		niedyskryminacyjne traktowanie obywatelskich społeczności energetycznych i spółdzielni energetycznych jako odbiorców końcowych, producentów oraz OSD, a dodatkowo wprowadzać przepisy gwarantujące równe i niedyskryminacyjne traktowanie konsumentów uczestniczących w obywatelskich społecznościach energetycznych (wprowadzonych przez ustawę Prawo Energetyczne) i spółdzielniach energetycznych (wprowadzonych w ustawie o odnawialnych źródłach energii). Obecny zapis w Art. 10. ust. 1 ogranicza możliwość objęcia co najmniej 10% mocy zainstalowanej ze wszystkich elektrowni wiatrowych tylko do mieszkańców gminy (w formule prosumenta wirtualnego), na której znajduje się elektrownia wiatrowa oraz gminy pobliskiej. Pomija jednak obywateli tej gminy oraz gmin pobliskich, którzy także uczestniczą w rynku energii, produkując energię ze źródeł odnawialnych i zużywając ją na własne potrzeby w ramach spółdzielni energetycznych oraz obywatelskich społeczności energetycznych. Naszym zdaniem obecny zapis nie tylko nie gwarantuje antydyskryminacyjnych warunków dla wszystkich konsumentów rynku energii, a wręcz je tworzy, wykluczając mieszkańców zrzeszonych w spółdzielniach energetycznych oraz obywatelskich społecznościach energetycznych z możliwości korzystania z udziałów w 10% mocy zainstalowanej w elektrowni wiatrowej znajdującej się w gminie, którą zamieszkują lub w gminie pobliskiej. Jest jeszcze drugi powód, dla którego ustawodawca powinien zmienić przepis.	inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2023 poz. 553 i z 2024 r. poz. 859) w art. 1 w pkt 10 w dodawanym art. 6g wprowadza się następujące zmiany: 1) ust. 1 otrzymuje brzmienie: „1. Inwestor realizujący inwestycję polegającą na budowie elektrowni wiatrowej o łącznej mocy zainstalowanej elektrycznej większej niż 1 MW przeznacza łącznie co najmniej 10% mocy zainstalowanej ze wszystkich elektrowni wiatrowych stanowiących przedmiot tej inwestycji, zwanej dalej „łączną mocą elektrowni", do objęcia **przez:** **1) mieszkańców gminy, na terenie której jest zlokalizowana elektrownia wiatrowa oraz gminy pobliskiej,** 2) **spółdzielnie energetyczne zarejestrowane w gminie na terenie której jest zlokalizowana elektrownia wiatrowa oraz w gminie pobliskiej**, 3) **społeczności energetyczne zarejestrowane w gminie na terenie której jest zlokalizowana elektrownia wiatrowa oraz w gminie pobliskiej**, na okres, o którym mowa w ust. 9, w celu uzyskania przez nich statusu prosumenta wirtualnego energii odnawialnej w rozumieniu art. 2 pkt 27b ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii, zwanego dalej „prosumentem wirtualnym.”;	Należy podzielić stanowisko uwagodawcy, że rozszerzenie proponowanego mechanizmu gratyfikacji na wskazane kooperatywy energetyczne jest dobrym rozwiązaniem. Niemniej jednak projektodawca stoi na stanowisku, że zmiany o takim charakterze powinny zostać wprowadzane stopniowo. Obecnie priorytetem jest przygotowanie takich rozwiązań, które nie będą prowadzić do wątpliwości regulacyjnych w odniesieniu do nabywania przez mieszkańca gminy udziałów w mocy zainstalowanej elektrowni wiatrowej w formule prosumenta wirtualnego. W momencie zebrania praktycznego doświadczenia o funkcjonowaniu tego systemu (co nastąpić może dopiero od momentu jego uruchomienia) ustawodawca może zdecydować się na jego rozszerzenie. Warto poinformować, że projektowany w art. 6g mechanizm dedykowany inwestycjom wiatrakowym i społecznościom lokalnym jest rozwiązaniem zupełnie nowatorskim i zasadzie pilotażowym, stąd niezbędne jest sprawdzenie jego praktycznego działania.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			Spółdzielnie energetyczne oraz obywatelskie społeczności energetyczne są podmiotami, które często wśród swoich członków mają gospodarstwa domowe o niskich dochodach lub w trudnej sytuacji, które indywidualnie w formule prosumenta wirtualnego nie mogłyby sobie pozwolić na zakup udziałów w mocy elektrowni wiatrowej, natomiast będąc członkami spółdzielni energetycznej czy obywatelskiej społeczności energetycznej miałyby szansę z energii produkowanej w elektrowni wiatrowej pośrednio skorzystać. Niestety w obecnych zapisach są przez ustawodawcę takiej szansy pozbawione.		
581.	Obywatelski ruch Więcej Niż Energia	Art. 10 projektu ustawy	Zgodnie z zapisami dyrektyw europejskich RED II oraz Dyrektywy Rynkowej regulacje krajowe powinny zapewniać niedyskryminacyjne traktowanie obywatelskich społeczności energetycznych i spółdzielni energetycznych jako odbiorców końcowych, producentów oraz OSD, a dodatkowo wprowadzać przepisy gwarantujące równe i niedyskryminacyjne traktowanie konsumentów uczestniczących w obywatelskich społecznościach energetycznych (wprowadzonych przez ustawę Prawo Energetyczne) i spółdzielniach energetycznych (wprowadzonych w ustawie o odnawialnych źródłach energii). Obecny zapis w Art. 10. ust. 1 ogranicza możliwość objęcia co najmniej 10% mocy zainstalowanej ze wszystkich elektrowni wiatrowych tylko do mieszkańców gminy (w formule prosumenta wirtualnego), na której znajduje się elektrownia wiatrowa oraz gminy pobliskiej. Pomija jednak obywateli tej gminy oraz gmin	**Art. 10.** W ustawie z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2023 poz. 553 i z 2024 r. poz. 859) w art. 1 w pkt 10 w dodawanym art. 6g wprowadza się następujące zmiany: 1) ust. 1 otrzymuje brzmienie: „1. Inwestor realizujący inwestycję polegającą na budowie elektrowni wiatrowej o łącznej mocy zainstalowanej elektrycznej większej niż 1 MW przeznacza łącznie co najmniej 10% mocy zainstalowanej ze wszystkich elektrowni wiatrowych stanowiących przedmiot tej inwestycji, zwanej dalej „łączną mocą elektrowni”, do objęcia **przez: 1) mieszkańców gminy, na terenie której jest zlokalizowana**	**Uwaga nieuwzględniona** Należy podzielić stanowisko uwagodawcy, że rozszerzenie proponowanego mechanizmu gratyfikacji na wskazane kooperatywy energetyczne jest dobrym rozwiązaniem. Niemniej jednak projektodawca stoi na stanowisku, że zmiany o takim charakterze powinny zostać wprowadzane stopniowo. Obecnie priorytetem jest przygotowanie takich rozwiązań, które nie będą prowadzić do wątpliwości regulacyjnych w odniesieniu do nabywania przez mieszkańca gminy udziałów w mocy zainstalowanej elektrowni wiatrowej w formule prosumenta wirtualnego. W momencie zebrania praktycznego doświadczenia o funkcjonowaniu tego systemu (co nastąpić może

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			pobliskich, którzy także uczestniczą w rynku energii, produkując energię ze źródeł odnawialnych i zużywając ją na własne potrzeby w ramach spółdzielni energetycznych oraz obywatelskich społeczności energetycznych. Naszym zdaniem obecny zapis nie tylko nie gwarantuje antydyskryminacyjnych warunków dla wszystkich konsumentów rynku energii, a wręcz je tworzy, **wykluczając** mieszkańców zrzeszonych w spółdzielniach energetycznych oraz obywatelskich społecznościach energetycznych z możliwości korzystania z udziałów w 10% mocy zainstalowanej w elektrowni wiatrowej znajdującej się w gminie, którą zamieszkują lub w gminie pobliskiej. Jest jeszcze drugi powód, dla którego ustawodawca powinien zmienić przepis. Spółdzielnie energetyczne oraz obywatelskie społeczności energetyczne są podmiotami, które często wśród swoich członków mają gospodarstwa domowe o niskich dochodach lub w trudnej sytuacji, które indywidualnie w formule prosumenta wirtualnego nie mogłyby sobie pozwolić na zakup udziałów w 10% mocy elektrowni wiatrowej, natomiast będąc członkami spółdzielni energetycznej czy obywatelskiej społeczności energetycznej miałyby szansę z energii produkowanej w elektrowni wiatrowej pośrednio skorzystać. **Niestety w obecnych zapisach są przez ustawodawcę takiej szansy pozbawione.**	**elektrownia wiatrowa oraz gminy pobliskiej,** 2) **spółdzielnie energetyczne zarejestrowane w gminie na terenie której jest zlokalizowana elektrownia wiatrowa oraz w gminie pobliskiej**, 3) **społeczności energetyczne zarejestrowane w gminie na terenie której jest zlokalizowana elektrownia wiatrowa oraz w gminie pobliskiej**, na okres, o którym mowa w ust. 9, w celu uzyskania przez nich statusu prosumenta wirtualnego energii odnawialnej w rozumieniu art. 2 pkt 27b ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii, zwanego dalej „prosumentem wirtualnym.”;	dopiero od momentu jego uruchomienia) ustawodawca może zdecydować się na jego rozszerzenie. Warto poinformować, że projektowany w art. 6g mechanizm dedykowany inwestycjom wiatrakowym i społecznościom lokalnym jest rozwiązaniem zupełnie nowatorskim i w zasadzie pilotażowym, stąd niezbędne jest sprawdzenie jego praktycznego działania.
582.	Polski Komitet Światowej	Art. 10 projektu ustawy	Konieczność doprecyzowania zasad dotyczących funkcjonowania prosumenta wirtualnego. W ramach uruchomienia nowego		**Uwaga uwzględniona**

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
	Rady Energetycznej/ PSEW		instrumentu jakim jest prosument wirtualny, który ma wejść w życie od 2 lipca 2025 roku (zgodnie z nowelizacją ustawy o OZE) dając nowe możliwości w zakresie produkcji i konsumpcji energii elektrycznej, wskazujemy obszary, które wymagają doprecyzowania/usunięcia.Uwzględnienie prosumentów na poziomie 10% mocy zainstalowanej elektrowni wiatrowej jest rozwiązaniem stanowiącym zachętę dla mieszkańców gmin do wyrażania zgody i nieblokowania realizacji projektów wiatrowych. Jednak, aby wskazany mechanizm stał się klarowny i zrozumiały nie tylko dla potencjalnych prosumentów wirtualnych, ale także dla transparentności planowania inwestycji przez inwestora oraz zapewnienia jasnych warunków finansowania, niżej wskazujemy propozycje PSEW.		Projektodawca przedstawił stanowisko do konkretnych propozycji w innych komórkach niniejszej tabeli.
583.	Polskie Sieci Elektroenergetyczne S.A.	Art. 10 projektu ustawy	Propozycja rozszerzenia możliwości kwalifikacji energii elektrycznej wytwarzanej w źródłach wiatrowych przyłączonych do sieci przesyłowej jako energię wytwarzaną przez prosumentów wirtualnych niesie za sobą liczne implikacje legislacyjne, począwszy od definicji legalnej prosumenta wirtualnego, która wskazuje, że prosument wirtualny wytwarza energię elektryczną wyłącznie w odnawialnych źródłach energii przyłączonych do sieci dystrybucyjnej elektroenergetycznej. W związku z proponowanymi zmianami wprowadzanymi projektowanym art. 6g ust. 1a, wydaje się, że definicja legalna prosumenta wirtualnego powinna zostać odpowiednio zmodyfikowana. Ponadto projektowany art. 6g ust. 1b zawiera katalog przepisów, które powinno stosować się odpowiednio do rozliczeń z mieszkańcami		**Uwaga częściowo uwzględniona i wyjaśniona** 1) pozostawiono bezpośrednie stosowanie ustawy OZE, jedynie z wyłączeniem przepisów, które dotyczą m.in. umowy międzyprosumenckiej, o której mowa w art. 4a ustawy OZE, 2) dodano przepisy, które precyzują, że w przypadku prosumentów wirtualnych zgłoszonych przez inwestora, OIRE przelicza dane za pomocą modułu liczącego CSIRE w oparciu o udziały z umowy, o której mowa w ustawie

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			gminy, którzy obejmą udziały w elektrowni wiatrowej, niezależnie od tego, czy będzie ona przyłączona do sieci dystrybucyjnej czy przesyłowej. Tacy mieszkańcy, zgodnie z art. 6g ust. 1 ustawy zmienianej, uzyskują status prosumentów wirtualnych energii odnawialnej (PWEO). Nasuwa się pytanie, dlaczego do takich odbiorców wskazywane jest zastosowanie wybranych przepisów dotyczących prosumentów wirtualnych, a nie stosuje się wszystkich przepisów dotyczących prosumentów wirtualnych bezpośrednio. Jeśli jednak ustawodawca zdecydował o innym traktowaniu takich PWEO, to rodzą się dodatkowe pytania, np. jak odpowiednio stosować art. 4 ust. 2 pkt. 3 lit. b ustawy OZE, gdzie jest bezpośrednie odwołanie do umowy z art. 4a ust. 1 ustawy OZE, który nie ma być odpowiednio stosowany. Czy funkcję takiej umowy o współpracy między prosumentami ma zatem pełnić umowa z art. 6g ust. 8 ustawy zmienianej, którą zawiera inwestor z mieszkańcami, którzy objęli udziały? Projektowane przepisy obejmą jednostki wytwórcze przyłączone do sieci przesyłowej, a co za tym idzie, część obowiązków powinna dotyczyć także operatora systemu przesyłowego. Mając na uwadze powyższe, katalog przepisów, do których stosować się będzie odpowiednio przepisy ustawy OZE oraz przepisy dot. obowiązków operatorów wymagają weryfikacji.		wiatrakowej, z odpowiednim odesłaniem do jej przepisu, jak również wprowadza on tak przeliczone dane do CSIRE, odpowiednio do PPE, określonych w umowie, o której mowa w ustawie wiatrakowej, 3) zweryfikowano obowiązki operatorów i sprecyzowano obowiązki PSE oraz OIRE, 4) nakreślono w jasny sposób procedurę, od otrzymania zgłoszenia udziałów i PPE, poprzez przeliczenie za pomocą modułu CSIRE i wprowadzenie do CSIRE przez OIRE, pobranie tych danych przez sprzedawcę i rozliczenie prosumentów. Ponadto, warto zauważyć, że ustawa o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych wprost stanowi, że dane podmioty uzyskują status prosumentów wirtualnych, a także precyzuje obowiązki PSE i OIRE. Jej przepisy zawierają także przepisy szczególne w stosunku do przepisów ustawy OZE. Tym samym, nie ma potrzeby zmiany ogólnej definicji prosumenta wirtualnego w ustawie OZE, czy każdorazowego dodawania, że oprócz OSD, także PSE uczestniczy w procesie, gdyż zastosowanie będzie miała zasada *lex specialis derogat legi generali*.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
584.	ORLEN S.A.	Art. 10 projektu ustawy (art. 6g ustawy z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2023 poz. 553 i z 2024 r. poz. 859)	Proponujemy dla nowych farm wiatrowych wprowadzenie dodatkowej daniny w formie przeznaczenia np. 1% przychodów (kwartalnych albo rocznych) ze sprzedaży energii elektrycznej na rzecz gminy i jej mieszkańców w miejsce instytucji prosumenta wirtualnego i ewentualnej sprzedaży części energii elektrycznej w ramach przetargu na rzecz gminy. Wprowadzona instytucja prosumenta wirtualnego nie sprawdziła się w państwach, w których dotychczas była wprowadzona, wobec czego wycofano się z tego rozwiązania. W proponowanym rozwiązaniu podział przychodów byłby podzielony po równo, tj. 50% przychodów na rzecz gminy i 50% na rzecz mieszkańców tej gminy. Analogiczne rozwiązanie obecnie funkcjonuje: - w Estonii, gdzie gospodarstwa domowe znajdujące się w odległości do 2 km od turbin wiatrowych o wys. do 250 m oraz w odległości do 3 km od turbin wiatrowych o wys. ponad 250 m mogą otrzymać stosowną opłatę, której wysokość zależy od giełdowej ceny energii elektrycznej z poprzedniego kwartału i ilości wytworzonej energii elektrycznej, - w Łotwie, gdzie kwota płatności wynosi 2 500 EUR za 1 MW mocy zainstalowanej rocznie (bez względu na wysokość turbiny) dla nieruchomości mieszkalnych położonych w promieniu 2 km od turbiny wiatrowej, przy czym plan zakłada rewizję tej kwoty co 5 lat na podstawie modelu indeksacji, a w przypadku nadzwyczajnych okoliczności w gospodarce kwota może zostać zrewidowana wcześniej. Opłata będzie dokonywana począwszy od roku następującego po rozpoczęciu eksploatacji turbin wiatrowych aż do momentu ich demontażu. Płatności te będą administrowane		**Uwaga nieuwzględniona** Takie rozwiązanie prowadzi do uzasadnionych wątpliwości, jaki będzie charakter podatkowy takiej „daniny" na rzecz gminy. Nie jest również jasne czy taka opłata stanowić będzie przychód gminy czy też dochód. Dodatkowo projektodawcy zależy, aby projektowany mechanizm gratyfikacji trafił w możliwie najszerszym strumieniu do społeczności lokalnych mieszkających przy inwestycji wiatrakowej. Przeznaczenie swoich przychodów na rzecz gminy nie gwarantuje, że gmina przeznaczy je na działania związane z przeciwdziałaniem ubóstwa energetycznego czy też rozwojowi infrastruktury mającej znaczenie dla społeczności lokalnych mieszkających w pobliżu planowanej inwestycji wiatrakowej. Z drugiej strony stworzenie mechanizmu gratyfikacji polegającego na związaniu gmin, co do metody wydatkowania środków pochodzących z „daniny" naruszałoby podstawową zasadę tj. zasadę niefunduszowania (art. 42 ustawy o finansach publicznych). Ustanowiona w tym przepisie norma stanowi, co do zasady, że środki publiczne pochodzące z poszczególnych tytułów nie mogą być

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			przez gminę, która będzie pobierać i dystrybuować odpowiednie należności uprawnionym mieszkańcom. Taki system wydaje się znacznie prostszy i łatwiejszy do zaimplementowania przez inwestora. Odprowadzanie części przychodów na rzecz gminy i jej mieszkańców daje realną, wymierną korzyść dla lokalnych społeczności.		przeznaczone na finansowanie imiennie wymienionych wydatków. Zgodnie z powyższym pozostaje się przy projektowanym mechanizmie gratyfikacji.
585.	Polskie Stowarzyszenie Energetyki Wiatrowej	Art. 10 projektu ustawy	Konieczność doprecyzowania zasad dotyczących funkcjonowania prosumenta wirtualnego. W ramach uruchomienia nowego instrumentu jakim jest prosument wirtualny, który ma wejść w życie od 2 lipca 2025 roku (zgodnie z nowelizacją ustawy o OZE) dając nowe możliwości w zakresie produkcji i konsumpcji energii elektrycznej, wskazujemy obszary, które wymagają doprecyzowania/usunięcia. Uwzględnienie prosumentów na poziomie 10% mocy zainstalowanej elektrowni wiatrowej jest rozwiązaniem stanowiącym zachętę dla mieszkańców gmin do wyrażania zgody i nieblokowania realizacji projektów wiatrowych. Jednak, aby wskazany mechanizm stał się klarowny i zrozumiały nie tylko dla potencjalnych prosumentów wirtualnych, ale także dla transparentności planowania inwestycji przez inwestora oraz zapewnienia jasnych warunków finansowania, niżej wskazujemy propozycje PSEW.		**Uwaga wyjaśniona** Stanowisko projektodawcy przedstawione zostanie w odpowiedzi na konkretne uwagi.
586.	Vortex Energy Polska sp. z o.o.	Art. 10 projektu ustawy	W naszej ocenie proponowane przepisy dotyczące postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, którego przedmiotem jest nabycie energii elektrycznej (w przypadku gdy udział w łącznej mocy elektrowni objęty przez mieszkańców jest niższy niż 10% łącznej mocy elektrowni wiatrowej) nie są wystarczająco precyzyjne.	Proponujemy usunięcie pkt 12.	**Uwaga nieuwzględniona** Uwagodawca nie podał przykładów wskazujących na to, że przepisy te są nieprecyzyjne.
587.	Polskie Stowarzyszenie	Art. 10 pkt 1 projektu ustawy	Zmiana zapisu "przeznacza łącznie co najmniej 10% mocy zainstalowanej ..." na "przeznacza	Co najmniej 10% zainstalowanej mocy - zapis jest nieprecyzyjny,	**Uwaga nieuwzględniona**

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
	Energetyki Wiatrowej		łącznie nie więcej niż 10% mocy zainstalowanej...", co pozwoli na kalkulowanie inwestycji na etapie jej planowania.	może budzić wątpliwości w zakresie jaki % mocy należy zaoferować mieszkańcom	Wyrażenie „nie więcej” nie jest bardziej precyzyjne od wyrażenia „co najmniej”. Celem wprowadzanego mechanizmu partycypacji jest wsparcie społeczności lokalnych mieszkających przy planowanej inwestycji wiatrakowej. Wprowadzenie zapisu „nie więcej niż 10% mocy zainstalowanej” może oznaczać, że inwestor zaproponuje 0,001% mocy zainstalowanej. Jednocześnie przepis nie wprowadza górnego limitu mocy. Inwestor, może przeznaczyć więcej niż 10% na rzecz społeczności lokalnych.
588.	Polski Komitet Światowej Rady Energetycznej/ PSEW	Art. 10 pkt 1 projektu ustawy (art. 1 w pkt 10 w dodawanym art. 6g ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych)	Co najmniej 10% zainstalowanej mocy - zapis jest nieprecyzyjny, może budzić wątpliwości w zakresie jaki % mocy należy zaoferować mieszkańcom	Zmiana zapisu "przeznacza łącznie co najmniej 10% mocy zainstalowanej ..." na "przeznacza łącznie nie więcej niż 10% mocy zainstalowanej...", co pozwoli na kalkulowanie inwestycji na etapie jej planowania.	**Uwaga nieuwzględniona** Wyrażenie „nie więcej” nie jest bardziej precyzyjne od wyrażenia „co najmniej”. Celem wprowadzanego mechanizmu partycypacji jest wsparcie społeczności lokalnych mieszkających przy planowanej inwestycji wiatrakowej. Wprowadzenie zapisu „nie więcej niż 10% mocy zainstalowanej” może oznaczać, że inwestor zaproponuje 0,001% mocy zainstalowanej. Jednocześnie przepis nie wprowadza górnego limitu mocy. Inwestor, może przeznaczyć więcej niż 10% na rzecz społeczności lokalnych.
589.	Fundacja Frank Bold	Art. 10 pkt 1 projektu ustawy (art. 1 w pkt 10 w	Rozwój energetyki społecznej opartej o odnawialne źródła energii jest niezmiernie istotny, co podkreśla też Ministerstwo Klimatu i		**Uwaga nieuwzględniona**

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
		dodawanym art. 6g ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych)	Środowiska w treści ambitnego scenariusza Krajowego Planu na Rzecz Energii i Klimatu wskazując, że rozwój energetyki obywatelskiej jest jednym z głównych kierunków transformacji energetycznej. Dlatego też wydaje się zasadnym, aby jak najszerzej wspierać i uwzględniać społeczności energetyczne różnego rodzaju w rozmaitych aktach prawnych, które dotyczą różnych wymiarów transformacji – w tym rozwiązaniach dotyczących elektrowni wiatrowych. Dlatego też, nie kwestionując zasadnych propozycji zmian w dotychczasowym art. 6g ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych (a nawet popierając rozwiązania idące w kierunku likwidacji udziału w elektrowni na rzecz odsetka łącznej mocy elektrowni jak również wyraźnego usankcjonowania obowiązku przeznaczenia 10% łącznej mocy elektrowni na rzecz społeczności lokalnej) proponujemy ich poszerzenie w taki sposób, aby odsetek łącznej mocy elektrowni wiatrowej mógł być obejmowany także przez członków spółdzielni energetycznej funkcjonującej na terenie gminy lub gminy pobliskiej. Rozwiązanie wymagałoby na potrzeby jego zastosowania modyfikacji przepisu art. 38f ust. 3 *in fine* ustawy o odnawialnych źródłach energii stanowiącego, że działalność spółdzielni może być prowadzona wyłącznie w instalacjach OZE stanowiących własność spółdzielni energetycznej lub jej członków, a także - być może wykorzystania na potrzeby tej instytucji Centralnego systemu informacji rynku energii w celu zapewnienia możliwości bieżącego monitorowania i bilansowania energii, jednak korzyścią byłoby polepszenie poziomu zbilansowania podaży i popytu na energię w spółdzielni, uelastycznienie jej działania. Obecnie jak nie wszystkie – to większość		Należy podzielić stanowisko uwagodawcy, że rozszerzenie proponowanego mechanizmu gratyfikacji na wskazane kooperatywy energetyczne jest dobrym rozwiązaniem. Niemniej jednak projektodawca stoi na stanowisku, że zmiany o takim charakterze powinny zostać wprowadzane stopniowo. Obecnie priorytetem jest przygotowanie takich rozwiązań, które nie będą prowadzić do wątpliwości regulacyjnych w odniesieniu do nabywania przez mieszkańca gminy udziałów w mocy zainstalowanej elektrowni wiatrowej w formule prosumenta wirtualnego. W momencie zebrania praktycznego doświadczenia o funkcjonowaniu tego systemu (co nastąpić może dopiero od momentu jego uruchomienia) ustawodawca może zdecydować się na jego rozszerzenie. Warto poinformować, że projektowany w art. 6g mechanizm dedykowany inwestycjom wiatrakowym i społecznościom lokalnym jest rozwiązaniem zupełnie nowatorskim i w zasadzie pilotażowym i wymaga praktycznego sprawdzenia.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			spółdzielni energetycznych funkcjonujących na gruncie ustawy o OZE wykorzystuje źródła fotowoltaiczne. Uzupełnienie strony podażowej energii, którą dysponują spółdzielnia i jej członkowie o pewien ułamek energii z wiatru może przyczynić się do większej popularyzacji tej formy energetyki obywatelskiej, zapewnienia pokrycia zapotrzebowani na energię także w okresach niskiego nasłonecznienia, budowy większej samowystarczalności spółdzielni energetycznej.		
590.	Grupa Tauron	Art. 10 pkt 1 projektu ustawy (art. 1 w pkt 10 w dodawanym art. 6g ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych)	Brak powiązania daty wejścia w życie prosumenta wirtualnego i CSIRE. W przypadku uwzględnienia uwagi nr 2 (dot. CSIRE) wnosimy, by termin wejścia w życie przedmiotowego projektu ustawy (art. 10) był skorelowany z terminem wejścia w życie przepisów dot. CSIRE.		**Uwaga uwzględniona**
591.	Polskie Stowarzyszenie Fotowoltaiki	Art. 10 pkt. 1 projektu ustawy (art. 1 w pkt 10 w dodawanym art. 6g ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych)	Oddolne ograniczenie łącznej mocy zainstalowanej przeznaczanej dla gminy od 10% wprowadza ryzyko (nadużycia) wymuszania przez wójtów nadmiernego zwiększenia tego udziału (do 100%). Rozszerzenie obowiązku na gminy ościenne oraz brak ograniczenia łącznej mocy zainstalowanej (tj. do 3MW) spowoduje nadmiarowe przekazanie mocy zainstalowanej mieszkańcom gmin, co niweczy cel inwestycyjny budowy elektrowni wiatrowej. Co do zasady celem inwestycji nie powinno być doprowadzenie do uzyskania przez mieszkańców gmin statusu prosumenta wirtualnego energii odnawialnej. Chyba, że taki cel określił Inwestor. Brak ceny oraz warunków umowy uniemożliwia prawnie przekazanie 10% mocy mieszkańcom gminy. Postulujemy doprecyzowanie w Projekcie parametrów przekazywanych 10% mocy mieszkańcom gminy tj. określenie mechanizmy ustalania ceny i warunków	*1. Inwestor realizujący inwestycję polegającą na budowie elektrowni wiatrowej o łącznej mocy zainstalowanej elektrycznej większej niż 1 MW* ***i nie większej niż 3 MW*** *przeznacza łącznie* ~~***co najmniej***~~ *10% mocy zainstalowanej ze wszystkich elektrowni wiatrowych stanowiących przedmiot tej inwestycji, zwanej dalej „łączną mocą elektrowni”, do objęcia przez mieszkańcow gminy, na terenie ktorej jest zlokalizowana elektrownia wiatrowa* ~~***oraz gminy pobliskiej, na okres, o którym mowa w ust. 9***~~***,*** *w celu uzyskania przez nich statusu prosumenta wirtualnego energii odnawialnej w rozumieniu art. 2 pkt 27b ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych*	**Uwaga nieuwzględniona** Ustawa wprowadza pewną swobodę w kształtowaniu tego stosunku między inwestorem, a wójtem gminy. Niemniej jednak ustawa nie wprowadza mechanizmu, w którym wójt mógłby zakwestionować zaproponowany przez inwestora poziom mocy zainstalowanej elektrowni wiatrowej możliwy do objęcia przez mieszkańców gminy, o ile wynosi on co najmniej 10%. Zastosowanie pułapu maksymalnego na poziomie 3 MW mocy zainstalowanej jest bezprzedmiotowe, jako że obecnie w Polsce najczęściej montowane są turbiny o mocy zainstalowanej 3,5 MW.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			umowy, w ramach której energia elektryczna będzie przekazywana.	*źródłach energii, zwanego dalej „prosumentem wirtualnym.”*;	
592.	ClientEarth	Art. 10 pkt 1 projektu ustawy (w dodawanym art. 6g w ust. 1 ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych)	Proponuje się rozciągnięcie przedmiotowego mechanizmu na wszystkie instalacje, które mogą wymagać uzyskania decyzji środowiskowej i ujednolicenie minimalnego progu instalacji objętej proponowanym systemem z postanowieniami przepisów wykonawczych do ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. W związku z postępem technologicznym w energetyce wiatrowej, przepis w proponowanym w brzmieniu będzie stanowił w praktyce marginalną zmianę. Właściwe jest jednak rozszerzenie tego mechanizmu na wszystkie instalacje mogące mieć potencjalny wpływ na otoczenie. Konsekwencją proponowanej zmiany byłaby konieczność dostosowania brzmienia art. 10 pkt 14 przedstawionego do konsultacji projektu ustawy, który odnosi się wartości referencyjnych dla instalacji o mocy większej niż 1 MW.	Nadać brzmienie: „1. Inwestor realizujący inwestycję polegającą na budowie elektrowni wiatrowej o ~~łącznej mocy zainstalowanej elektrycznej większej niż 1 MW~~ o całkowitej wysokości nie niższej niż 30 m przeznacza łącznie co najmniej 10% mocy zainstalowanej ze wszystkich elektrowni wiatrowych stanowiących przedmiot tej inwestycji, zwanej dalej „łączną mocą elektrowni”, do objęcia przez mieszkańców gminy, na terenie której jest zlokalizowana elektrownia wiatrowa oraz gminy pobliskiej, na okres, o którym mowa w ust. 9, w celu uzyskania przez nich statusu prosumenta wirtualnego energii odnawialnej w rozumieniu art. 2 pkt 27b ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii, zwanego dalej „prosumentem wirtualnym.”	**Uwaga nieuwzględniona** Pozostaje się przy objęciu tym mechanizmem wsparcia większych jednostek. Turbinami o całkowitej wysokości powyżej 30 m mogą być turbiny o niewiele większej mocy niż mikroinstalacja. Z tego punktu widzenia system ten będzie zbyt dużym obciążeniem dla wytwórcy, a z drugiej strony 10% udziału w mocy z takiej instalacji nie spełnia podstawowego celu, jakim jest szerokie dotarcie z systemem gratyfikacji do mieszkańców gminy rodzimej i pobliskiej.
593.	Polski Komitet Energii Elektrycznej	Art. 10 pkt 1 projektu ustawy (art. 1 w pkt 10 w dodawanym art. 6g ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych)	Brak powiązania daty wejścia w życie prosumenta wirtualnego i CSIRE. W przypadku uwzględnienia uwagi nr 2 (dot. CSIRE) wnosimy, by termin wejścia w życie przedmiotowego projektu ustawy (art. 10) był skorelowany z terminem wejścia w życie przepisów dot. CSIRE.		**Uwaga nieuwzględniona** Projektowana zmiana mieści się w art. 6g którego wejście w życie jest już odsunięte zgodnie z terminem wejścia w życie CSIRE.
594.	Polskie Towarzystwo Przesyłu i Rozdziału	Art. 10 pkt. 1 projektu ustawy (art. 1 w pkt 10 w dodawanym art. 6g	Brak powiązania daty wejścia w życie prosumenta wirtualnego i CSIRE. W zmienianym art. 6g nałożono przekazania 10% mocy zainstalowanej na rzecz		**Uwaga wyjaśniona** Przepisy właściwe dla mechanizmu gratyfikacji społecznej, o których

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
	Energii Elektrycznej (PTPiREE)	ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych)	prosumentów wirtualnych. Obowiązek ten spoczywa na Inwestorze realizującym budowę elektrowni wiatrowej. Niemniej sama działalność prosumenta wirtualnego nie jest niemożliwa przed wejściem w życie CSIRE. Prosument wirtualny wchodzi w życie z dniem uruchomienia centralnego systemu informacji rynku energii, dlatego należy powiązać termin z terminem uruchomienia CSIRE..		mowa w art. 6g znajdują się w ustawie o zmianie ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych oraz niektórych innych ustaw. Ewentualne sprawy związane z odsunięciem wejścia w życie CSIRE będą adresowane w innej ustawie.
595.	Polski Komitet Światowej Rady Energetycznej/ TAURON	Art. 10 pkt 1 projektu ustawy (art. 1 w pkt 10 w dodawanym art. 6g ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych)	Brak powiązania daty wejścia w życie prosumenta wirtualnego i CSIRE. W przypadku uwzględnienia uwagi nr 2 (dot. CSIRE) wnosimy, by termin wejścia w życie przedmiotowego projektu ustawy (art. 10) był skorelowany z terminem wejścia w życie przepisów dot. CSIRE.		**Uwaga nieuwzględniona** Projektowane zmiany mieszczą się w art. 6g którego wejście w życie jest już odsunięte i powiązanie z CSIRE.
596.	Górnośląskie Przedsiębiorstwo Wodociągów S.A.	Art. 10 pkt 1 projektu ustawy (art. 1 w pkt 10 w dodawanym art. 6g ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych)	Zwiększenie elastyczności w korzystaniu z energii. Proponowane zmiany dotyczące wprowadzenia prosumentów wirtualnych oraz kooperatyw energetycznych mogłyby być rozszerzone, aby więcej społeczności mogło korzystać z energii produkowanej przez farmy wiatrowe. Większa elastyczność w korzystaniu z mocy wytwórczych mogłaby zachęcić do inwestycji.	1. Wprowadza się definicję prosumenta wirtualnego, którym może być osoba fizyczna, osoba prawna, jednostka organizacyjna niemająca osobowości prawnej, a także grupa osób współpracujących, które nie mają bezpośredniego fizycznego połączenia z instalacją OZE, ale mogą nabywać energię wyprodukowaną przez zdalnie zlokalizowane instalacje odnawialnych źródeł energii (OZE), w szczególności farmy wiatrowe. 2. Dopuszcza się tworzenie kooperatyw energetycznych, które będą miały możliwość: Grupowego inwestowania w instalacje	**Uwaga nieuwzględniona** Należy podzielić stanowisko uwagodawcy, że rozszerzenie proponowanego mechanizmu gratyfikacji na wskazane kooperatywy energetyczne jest dobrym rozwiązaniem. Niemniej jednak projektodawca stoi na stanowisku, że zmiany o takim charakterze powinny zostać wprowadzane stopniowo. Obecnie priorytetem jest przygotowanie takich rozwiązań, które nie będą prowadzić do wątpliwości regulacyjnych w odniesieniu do nabywania przez mieszkańca gminy udziałów w mocy zainstalowanej elektrowni wiatrowej w formule prosumenta wirtualnego. W momencie zebrania praktycznego doświadczenia o funkcjonowaniu tego systemu (co nastąpić może

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				OZE, w szczególności farmy wiatrowe, fotowoltaiczne lub biogazowe. Dystrybucji i sprzedaży energii członkom kooperatywy oraz innym użytkownikom systemu elektroenergetycznego za pośrednictwem wirtualnej sieci energetycznej. 3. Prosument wirtualny ma prawo do: Zakupu udziału w wytwarzaniu energii przez instalacje OZE, które nie są fizycznie zlokalizowane na jego nieruchomości. Elastycznego zarządzania pozyskaną energią – prosument wirtualny może decydować, kiedy i w jaki sposób wykorzysta wyprodukowaną energię, z możliwością magazynowania nadwyżki lub odsprzedaży niewykorzystanej energii do sieci. 4. Zachęty inwestycyjne: Wprowadza się system ulg podatkowych oraz preferencyjnych kredytów dla osób podmiotów chcących inwestować w instalacje OZE jako prosumenci wirtualni oraz członkowie kooperatyw energetycznych. Dodatkowo, kooperatywy energetyczne mają możliwość korzystania z funduszy unijnych oraz krajowych programów wsparcia inwestycji w odnawialne źródła energii.	dopiero od momentu jego uruchomienia) ustawodawca może zdecydować się na jego rozszerzenie. Warto poinformować, że projektowany w art. 6g mechanizm dedykowany inwestycjom wiatrakowym i społecznościom lokalnym jest rozwiązaniem zupełnie nowatorskim i w zasadzie pilotażowym, nie tylko w skali europejskiej.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				5. Operatorzy sieci energetycznych zobowiązani są do: Umożliwienia podłączenia instalacji OZE należących do kooperatyw energetycznych do systemu elektroenergetycznego. Wsparcia rozwoju wirtualnej sieci energetycznej, umożliwiającej prosumentom wirtualnym zdalny dostęp do energii. Opracowania elastycznych taryf dostosowanych do zmiennego zapotrzebowania na energię ze źródeł odnawialnych. Kooperatywy energetyczne oraz prosumenci wirtualni będą objęci systemem wsparcia technicznego i doradczego, w celu maksymalizacji efektywności inwestycji w OZE i zwiększenia udziału odnawialnych źródeł energii w krajowym miksie energetycznym.	
597.	Polskie Stowarzyszenie Energetyki Wiatrowej	Art. 10 pkt 2 projektu ustawy	Doprecyzowanie czy intencją ustawodawcy jest włączenie do obowiązku oferowania 10% mocy zainstalowanej także instalacji off-gridowych Propozycja dodania zapisu: 1d) Przepis ust. 1 stosuje się również w przypadku gdy elektrownia stanowiąca przedmiot inwestycji nie jest przyłączona do krajowego systemu elektroenergetycznego.	W celu zapewnienia spójności zasad funkcjonowania rynku elektrowni wiatrowych oraz jego jasnych ram w zakresie udziału społeczeństwa z korzyści jakie ze sobą niosą nowe instalacje OZE, wnosimy o jednoznaczne wskazanie w ustawie o konieczności równego traktowania elektrowni wiatrowych planowanych do przyłączenia do krajowego systemu elektroenergetycznego jak i tych, które przewiduje się, że będą funkcjonować off-gridowo w systemie	**Uwaga wyjaśniona** Funkcjonowanie mechanizmu gratyfikacji z art. 6g wymaga aby elektrownia wiatrowa była przyłączona do sieci. Z tego też względu tak ważne jest skorelowanie mechanizmu gratyfikacji z wejściem w życie CSIRE. Bez wymiany danych między podmiotami, jaką umożliwia tylko i wyłącznie CSIRE w ramach KSE, system ten nie zadziała.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				wyspowym poza krajowym systemem elektroenergetycznym. Powyższe związane jest z przewidywanym intensywnym rozwojem m.in. odnawialnego wodoru w Polsce czy linii bezpośredniej, co wprost wynika z celów REDIII w zakresie wodoru odnawialnego pochodzenia niebiologicznego dla którego podstawą do produkcji będą nowe źródła odnawialne realizowane również na lądzie.	
598.	ORLEN S.A.	Art. 10 pkt 2 projektu ustawy (6g ust. 1b ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych)	W przepisie określającym zasady rozliczeń ze sprzedawcą mieszkańców gminy, którzy będą nabywać udziały w elektrowni wiatrowej należy również uwzględnić następujące przepisy ustawy o OZE: 1) art. 4 ust. 2a, którego brzmienie w wersji obowiązującej od 1 lipca 2025 r. odnosi się również do prosumenta wirtualnego w zakresie obowiązku udostępniania sprzedawcy przez operatora informacji rynku energii (OIRE) danych pomiarowych do rozliczeń z prosumentem wirtualnym, 2) art. 40 ust. 1a i 1aa, w zakresie obowiązku sprzedawcy zobowiązanego (wybranego) do dokonania rozliczenia z prosumentem wirtualnym.	1b. Do rozliczeń z mieszkańcami gminy, którzy objęli udział w łącznej mocy elektrowni, stosuje się odpowiednio art. 4 ust. 1a pkt 2, ust.1c, 2 pkt 3, ust. **2a**–2d, 3a, 4 pkt 1, 4a, 4b, 4c pkt 2, 5, 6, 6a, 7, 8, 9a, 10, 10a, 11 pkt 2, 12, 13, 13a, art. 4b ust. 2, 11, art. 4c ust. 1 –10, **art. 40 ust. 1a, 1 aa.**	**Uwaga kierunkowo uwzględniona**
599.	Polskie Stowarzyszenie Energetyki Wiatrowej	Art. 10 pkt 2 projektu ustawy (6g ust. 1b ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych)	1b. Do rozliczeń z mieszkańcami gminy, którzy objęli udział w łącznej mocy elektrowni, stosuje się odpowiednio art. 4 ust. 1a pkt 2, ust.1c, 2 pkt 3, ust. 2b–2d, 3a, 4 pkt 1, 4a, 4b, 4c pkt 2, 5, 6, 6a, 7, 8, 9a, 10, 10a, 11 pkt 2, ust. 12, 13, 13a, art. 4b ust. 2, -11, art. 4c ust. 1–10 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii.	Proponuje się doprecyzowanie, że w zakresie rozliczeń z mieszkańcami gminy, którzy objęli udział w łącznej mocy elektrowni stosowano odpowiednie przepisy w ustawie z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii w zakresie prosumentów wirtualnych.	**Uwaga kierunkowo uwzględniona**

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
600.	Polski Komitet Światowej Rady Energetycznej/ PSEW	Art. 10 pkt 2 1b projektu ustawy (6g ust. 1b ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych)	Dla uniknięcia dezinformacji i przyszłych rozbieżności, sugerujemy określenie minimalnych wymogów jakie ma spełniać wzorzec umowy oraz wskazanie konkretnych minimalnych zapisów, które pozostaną jednolite dla każdego inwestora. Ponadto, zważywszy, że w przypadku dużej liczy mieszkańców gminy, którzy objęli udział w łącznej mocy elektrowni, nakład pracy związany z zawieraniem stosownych umów może być znaczny, w świetle czasowych ograniczeń w projekcie, proponuje się wprowadzenie zabezpieczenia dla inwestorów, że postanowienia umów w zakresie zasad zmiany umowy, w szczególności zmiany udziałów w łącznej mocy elektrowni przysługujących poszczególnym mieszkańcom gminy, oraz zasad rozwiązania umowy nie mógł być zmieniany.	Doprecyzowanie zapisów umowy, o której mowa w ust. 1c oraz dodanie zapisu "z zastrzeżeniem, że zakres, o którym mowa w ust. 8a pkt 4 nie podlega negocjacjom.”;	**Uwaga nieuwzględniona** Wprowadzenie wzorca umowy jest odpowiedzią na postulaty dotyczące braku ustawowego doprecyzowania stosunku między inwestorem a mieszkańcami gmin. Dalsze doprecyzowania naruszają podstawową zasadę swobody umów.
601.	Polski Komitet Światowej Rady Energetycznej/ PSEW	Art. 10 pkt 2 (6g ust. 1b ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych)	W celu zapewnienia spójności zasad funkcjonowania rynku elektrowni wiatrowych oraz jego jasnych ram w zakresie udziału społeczeństwa z korzyści jakie ze sobą niosą nowe instalacje OZE, wnosimy o jednoznaczne wskazanie w ustawie o konieczności równego traktowania elektrowni wiatrowych planowanych do przyłączenia do krajowego systemu elektroenergetycznego jak i tych, które przewiduje się, że będą funkcjonować off-gridowo w systemie wyspowym poza krajowym systemem elektroenergetycznym. Powyższe związane jest z przewidywanym intensywnym rozwojem m.in. odnawialnego wodoru w Polsce czy linii bezpośredniej, co wprost wynika z celów REDIII w zakresie wodoru odnawialnego pochodzenia niebiologicznego dla którego podstawą do produkcji będą nowe źródła odnawialne realizowane również na lądzie.	Doprecyzowanie czy intencją ustawodawcy jest włączenie do obowiązku oferowania 10% mocy zainstalowanej także instalacji off-gridowych Propozycja dodania zapisu: 6. 1d) Przepis ust. 1 stosuje się również w przypadku gdy elektrownia stanowiąca przedmiot inwestycji nie jest przyłączona do krajowego systemu elektroenergetycznego.	**Uwaga nieuwzględniona** Ze względu na nierozerwalne połączenie projektowanego mechanizmu z CSIRE, a co za tym idzie wymianą informacji między podmiotami uczestniczącymi w KSE, nie ma możliwości, aby instalacje wyspowe brały udział w tym mechanizmie gratyfikacji.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
602.	Stowarzyszenie Energii Odnawialnej	Art. 10 pkt projektu ustawy (2 w zakresie dodawanego ust. 1b)	Proponuje się doprecyzowanie, że w zakresie rozliczeń z mieszkańcami gminy, którzy objęli udział w łącznej mocy elektrowni stosowano odpowiednie przepisy w ustawie z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii w zakresie prosumentów wirtualnych.	1b. Do rozliczeń z mieszkańcami gminy, którzy objęli udział w łącznej mocy elektrowni, stosuje się odpowiednio art. 4 ust. 1a pkt 2, ust.1c, 2 pkt 3, ust. 2b–2d, 3a, 4 pkt 1, 4a, 4b, 4c pkt 2, 5, 6, 6a, 7, 8, 9a, 10, 10a, 11 pkt 2, ust. 12, 13, 13a, art. 4b ust. 2, -11, art. 4c ust. 1–10 ***ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii***.	**Uwaga uwzględniona**
603.	Polskie Stowarzyszenei Energetyki Wiatrowej	Art. 10 pkt 2 projektu ustawy (w zakresie dodawanego ust. 1c)	Doprecyzowanie zapisów umowy, o której mowa w ust. 1c oraz dodanie zapisu "z zastrzeżeniem, że zakres, o którym mowa w ust. 8a pkt 4 nie podlega negocjacjom.”;	Dla uniknięcia dezinformacji i przyszłych rozbieżności, sugerujemy określenie minimalnych wymogów jakie ma spełniać wzorzec umowy oraz wskazanie konkretnych minimalnych zapisów, które pozostaną jednolite dla każdego inwestora. Ponadto, zważywszy, że w przypadku dużej liczy mieszkańców gminy, którzy objęli udział w łącznej mocy elektrowni, nakład pracy związany z zawieraniem stosownych umów może być znaczny, w świetle czasowych ograniczeń w projekcie, proponuje się wprowadzenie zabezpieczenia dla inwestorów, że postanowienia umów w zakresie zasad zmiany umowy, w szczególności zmiany udziałów w łącznej mocy elektrowni przysługujących poszczególnym mieszkańcom gminy, oraz zasad rozwiązania umowy nie mógł być zmieniany.	**Uwaga nieuwzględniona** Wprowadzenie wzorca umowy jest odpowiedzią na postulaty dotyczące braku ustawowego doprecyzowania stosunku między inwestorem a mieszkańcami gmin. Dalsze doprecyzowania naruszają podstawową zasadę swobody umów.
604.	Stowarzyszenie Energii Odnawialnej	Art. 10 pkt 2 projektu ustawy (w zakresie dodawanego ust. 1c)	Zważywszy, że w przypadku dużej liczy mieszkańców gminy, którzy objęli udział w łącznej mocy elektrowni, nakład pracy związany z zawieraniem stosownych umów może być znaczny, w świetle czasowych ograniczeń w	1c. Inwestor publikuje na swojej stronie internetowej wzorzec umowy, której przedmiotem jest objęcie przez mieszkańców gminy udziałów w łącznej mocy	**Uwaga nieuwzględniona** Wprowadzenie wzorca umowy jest odpowiedzią na postulaty dotyczące braku ustawowego doprecyzowania

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			projekcie, proponuje się wprowadzenie zabezpieczenia dla inwestorów, że postanowienia umów w zakresie zasad zmiany umowy, w szczególności zmiany udziałów w łącznej mocy elektrowni przysługujących poszczególnym mieszkańcom gminy, oraz zasad rozwiązania umowy nie mógł być zmieniany.	elektrowni, ***z zastrzeżeniem, że zakres, o którym mowa w ust. 8a pkt 4 nie podlega negocjacjom.***";	stosunku między inwestorem a mieszkańcami gmin. Dalsze doprecyzowania naruszają podstawową zasadę swobody umów.
605.	Polskie Sieci Elektroenergetyczne S.A.	Art. 10 pkt 2 projektu ustawy (art. 6g ust. 8b ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Zaproponowane sformułowanie „lub operatorowi, do sieci którego przyłączana jest elektrownia wiatrowa" w obecnej sytuacji prawnej i faktycznej dotyczy jedynie OSP. Proponujemy zmianę, która obejmie OSD i OSP.	8b.Inwestor przekazuje operatorowisystemu dystrybucyjnego elektroenergetycznegolub operatorowi, do sieci którego przyłączana jest elektrownia wiatrowa, nie później niż w terminie 30 dni przed dniem planowanegorozpoczęcia wytwarzaniaenergii elektrycznej informację o: (...)	**Uwaga nieuwzględniona** Nie jest jasny cel wykreślenia OSD z przepisu ustawy.
606.	Polskie Stowarzyszenie Fotowoltaiki	Art. 10 pkt 2 projektu ustawy w zakresie dodawanego ust. 1a i 1b	Proponujemy doprecyzowanie, że w zakresie rozliczeń z mieszkańcami gminy, którzy objęli udział w łącznej mocy elektrowni stosowano odpowiednie przepisy w ustawie z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii w zakresie prosumentów wirtualnych. Z kolei przedstawione w ust. 1a rozwiązanie powinno obejmować także instalacje nie przyłączone do KSE.	*1a Przepis ust. 1 stosuje się rownież w przypadkach, gdy elektrownia stanowiąca przedmiot inwestycji jest przyłączana do sieci przesyłowej w rozumieniu art. 3 pkt 11a ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne lub nieprzyłączone do sieci elektroenergetycznej.* *1b. Do rozliczeń z mieszkańcami gminy, ktorzy objęli udział w łącznej mocy elektrowni, stosuje się odpowiednio art. 4 ust. 1a pkt 2, ust.1c, 2 pkt 3, ust. 2b–2d, 3a, 4 pkt 1, 4a, 4b, 4c pkt 2, 5, 6, 6a, 7, 8, 9a, 10, 10a, 11 pkt 2, ust. 12, 13, 13a, art. 4b ust. 2, -11, art. 4c ust. 1–10* ***ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii****.*	**Uwaga nieuwzględniona** Na ten moment nie ma możliwości zastosowania mechanizmu z art. 6g jeśli elektrownia wiatrowa nie będzie przyłączona do KSE.
607.	Polskie Stowarzyszenie Fotowoltaiki	Art. 10 pkt 2 projektu ustawy w zakresie dodawanego ust. 1c	W przypadku dużej liczy mieszkańców gminy, którzy objęli udział w łącznej mocy elektrowni, nakład pracy związany z zawieraniem stosownych umów może być znaczny. Dlatego, w świetle czasowych ograniczeń w projekcie,	*1c. Inwestor publikuje na swojej stronie internetowej wzorzec umowy, ktorej przedmiotem jest objęcie przez mieszkańcow gminy udziałow w łącznej mocy elektrowni,* ***z***	**Uwaga nieuwzględniona** Wprowadzenie wzorca umowy jest odpowiedzią na postulaty dotyczące braku ustawowego doprecyzowania

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			proponuje się wprowadzenie zabezpieczenia dla inwestorów, że postanowienia umów w zakresie zasad zmiany umowy, w szczególności zmiany udziałów w łącznej mocy elektrowni przysługujących poszczególnym mieszkańcom gminy, oraz zasad rozwiązania umowy nie mógł być zmieniany.	***zastrzeżeniem, że zakres, o którym mowa w ust. 8a pkt 4 nie podlega negocjacjom.";***	stosunku między inwestorem a mieszkańcami gmin. Dalsze doprecyzowania naruszają podstawową zasadę swobody umów.
608.	Polski Komitet Energii Elektrycznej	Art. 10 pkt 2 projektu ustawy (w zakresie dodawanego art. 6g ust. 1b ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych)	W przepisie określającym zasady rozliczeń ze sprzedawcą mieszkańców gminy, którzy będą nabywać udziały w elektrowni wiatrowej należy również uwzględnić następujące przepisy ustawy o odnawialnych źródłach energii: - art. 4 ust. 2a, którego brzmienie w wersji obowiązującej od 1 lipca 2025 r. odnosi się również do prosumenta wirtualnego w zakresie obowiązku udostępniania sprzedawcy przez operatora informacji rynku energii (OIRE) danych pomiarowych do rozliczeń z prosumentem wirtualnym, - art. 40 ust. 1a i 1aa, w zakresie obowiązku sprzedawcy zobowiązanego (wybranego) do dokonania rozliczenia z prosumentem wirtualnym.	1b. Do rozliczeń z mieszkańcami gminy, którzy objęli udział w łącznej mocy elektrowni, stosuje się odpowiednio art. 4 ust. 1a pkt 2, ust.1c, 2 pkt 3, ust. **2a**–2d, 3a, 4 pkt 1, 4a, 4b, 4c pkt 2, 5, 6, 6a, 7, 8, 9a, 10, 10a, 11 pkt 2, 12, 13, 13a, art. 4b ust. 2, 11, art. 4c ust. 1–10, art. 40 ust. 1a, 1 aa.	**Uwaga uwzględniona**
609.	Fundacja Greenpeace	Art. 10 pkt 2 projektu ustawy (w zakresie dodawanego art. 6g ust. 1b ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych)	Jako organizacja wspierająca rozwój energetyki obywatelskiej i rozproszonej chcielibyśmy również zaproponować rozszerzenie katalogu podmiotów objętych możliwością zakupu energii na podstawie artykułu 6g obecnej ustawy o inwestycjach wiatrowych, zmienianego artykułem 10 procedowanego niniejszego projektu ustawy o zmianie ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych oraz niektórych innych ustaw, tak, aby w ramach tego mechanizmu nabywania przez lokalne społeczności energii z udziału w 10% mocy zainstalowanej, umożliwić taki nabór również przez spółdzielnie energetyczne działające na podstawie ustawy z dnia 20 lutego 2015 roku o odnawialnych źródłach energii.		**Uwaga nieuwzględniona** Należy podzielić stanowisko uwagodawcy, że rozszerzenie proponowanego mechanizmu gratyfikacji na wskazane kooperatywy energetyczne jest dobrym rozwiązaniem. Niemniej jednak projektodawca stoi na stanowisku, że zmiany o takim charakterze powinny zostać wprowadzane stopniowo. Obecnie priorytetem jest przygotowanie takich rozwiązań, które nie będą prowadzić do wątpliwości regulacyjnych w odniesieniu do nabywania przez

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			Możliwość taka mogłaby zaistnieć w ramach pierwszego naboru zainteresowanych do objęcia udziałów lub w ramach mechanizmu opisanego w ustępie 10a-10b, działającego w sytuacji, gdy łączna liczba zgłoszeń od mieszkańców nie wystarczyła, aby pokryć wymagane 10% mocy zainstalowanej. Takie rozwiązanie pozwoli na wsparcie powstawania i rozwoju spółdzielni energetycznych, co może napędzić kolejne, konieczne inwestycje w OZE, zwiększyć lokalne bezpieczeństwo energetyczne oraz wzmocnić lokalne korzyści z inwestycji wiatrowych.		mieszkańca gminy udziałów w mocy zainstalowanej elektrowni wiatrowej w formule prosumenta wirtualnego. W momencie zebrania praktycznego doświadczenia o funkcjonowaniu tego systemu (co nastąpić może dopiero od momentu jego uruchomienia) ustawodawca może zdecydować się na jego rozszerzenie. Warto poinformować, że projektowany w art. 6g mechanizm dedykowany inwestycjom wiatrakowym i społecznościom lokalnym jest rozwiązaniem zupełnie nowatorskim i w zasadzie pilotażowym, nie tylko w skali europejskiej.
610.	Polskie Sieci Elektroenergetcyzne S.A.	Art. 10 pkt 2 projektu ustawy (art. 6g ust. 8b ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Zaproponowane sformułowanie „lub operatorowi, do sieci którego przyłączana jest elektrownia wiatrowa" w obecnej sytuacji prawnej i faktycznej dotyczy jedynie OSP. Proponujemy zmianę, która obejmie OSD i OSP.	8b. Inwestor przekazuje ~~operatorowi systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego lub~~ operatorowi, do sieci którego przyłączana jest elektrownia wiatrowa, nie później niż w terminie 30 dni przed dniem planowanego rozpoczęcia wytwarzania energii elektrycznej informację o: (...)	**Uwaga nieuwzględniona** Ustawa wiatrakowa w art. 2 pkt 7 wprowadza skrót „operator" który oznacza operatora systemu przesyłowego elektroenergetycznego. Usunięcie wyrażenia dotyczącego OSD doprowadziłoby do sytuacji, w której system z art. 6g tyczyłby się wyłącznie elektrowni wiatrowych przyłączonych do OSP.
611.	Polskie Stowarzyszenie Fotowoltaiki	Art. 10 pkt 3 projektu ustawy	Proponuje się wydłużenie terminu na poinformowanie wójta, burmistrza albo prezydenta miasta gminy, na terenie której jest zlokalizowana elektrownia wiatrowa, oraz wójta, burmistrza albo prezydenta miasta gminy pobliskiej o uzyskaniu ostatecznej decyzji o pozwoleniu na użytkowanie tej elektrowni z 15 do 30 dni, biorąc pod uwagę szereg działań korporacyjnych i administracyjnych po stronie inwestora	*3) ust. 2 otrzymuje brzmienie:* *„2. W terminie* ***~~15~~ 30*** *dni od dnia, w którym decyzja o pozwoleniu na użytkowanie elektrowni wiatrowej stanowiącej przedmiot inwestycji stała się ostateczna, inwestor informuje wojta, burmistrza albo prezydenta miasta gminy, na terenie ktorej jest zlokalizowana ta elektrownia wiatrowa, oraz wojta, burmistrza*	**Uwaga nieuwzględniona** Przyjmuje się że zaproponowany termin jest wystarczający

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				albo prezydenta miasta gminy pobliskiej, o: *1) uzyskaniu ostatecznej decyzji o pozwoleniu na użytkowanie;* *2) maksymalnym poziomie łącznej mocy elektrowni możliwym do objęcia przez mieszkańcow gminy w celu określonym w ust. 1, wyrażonym w kW;* *3) prognozowanej rocznej ilości energii elektrycznej wytwarzanej przez elektrownię wiatrową stanowiącą przedmiot inwestycji, wyrażonej w kWh na kW;* *4) wysokości wkładu partycypacyjnego, wyrażonej w zł na kW.";*	
612.	Stowarzyszenie Energii Odnawialnej	Art. 10 pkt 3 projektu ustawy	Proponuje się wydłużenie terminu na poinformowanie wójta, burmistrza albo prezydenta miasta gminy, na terenie której jest zlokalizowana elektrownia wiatrowa, oraz wójta, burmistrza albo prezydenta miasta gminy pobliskiej o uzyskaniu ostatecznej decyzji o pozwoleniu na użytkowanie tej elektrowni z 15 do 30 dni, biorąc pod uwagę szereg działań korporacyjnych i administracyjnych po stronie inwestora	3) ust. 2 otrzymuje brzmienie: „2. W terminie ~~*15*~~ ***30*** dni od dnia, w którym decyzja o pozwoleniu na użytkowanie elektrowni wiatrowej stanowiącej przedmiot inwestycji stała się ostateczna, inwestor informuje wójta, burmistrza albo prezydenta miasta gminy, na terenie której jest zlokalizowana ta elektrownia wiatrowa, oraz wójta, burmistrza albo prezydenta miasta gminy pobliskiej, o: 1) uzyskaniu ostatecznej decyzji o pozwoleniu na użytkowanie; 2) maksymalnym poziomie łącznej mocy elektrowni możliwym do objęcia przez mieszkańców gminy w celu określonym w ust. 1, wyrażonym w kW; 3) prognozowanej rocznej ilości energii elektrycznej wytwarzanej przez elektrownię wiatrową	**Uwaga nieuwzględniona** Przyjmuje się że zaproponowany termin jest wystarczający na dokonanie nieskomplikowanych czynności i przekazaniu informacji będących w posiadaniu inwestora.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				stanowiącą przedmiot inwestycji, wyrażonej w kWh na kW; 4) wysokości wkładu partycypacyjnego, wyrażonej w zł na kW.”;	
613.	Polskie Stowarzyszenie Fotowoltaiki	Art. 10 pkt 5 projektu ustawy	W kontekście zmiany proponowanej w art. 10 pkt 3, proponujemy skrócenie terminu na ogłoszenie przez wójta, burmistrza albo prezydenta miasta gminy, na terenie której jest zlokalizowana elektrownia wiatrowa, oraz wójta, burmistrza albo prezydenta miasta gminy pobliskiej o możliwości zgłoszenia objęcia udziału w łącznej mocy elektrowni, biorąc pod uwagę relatywnie ograniczony zakres informacji, który w znaczącej większości jest przekazany przez inwestora w ramach informacji, o której mowa w art. 10 pkt 3. *5*	*5) ust. 3 otrzymuje brzmienie:* *„3. Wojt, burmistrz albo prezydent miasta gminy, na terenie ktorej jest lokalizowana elektrownia wiatrowa oraz wojt, burmistrz albo prezydent miasta gminy pobliskiej, w terminie ~~30~~ **15** dni od dnia otrzymania informacji, o ktorej mowa w ust. 2, ogłasza w prasie miejscowej, przez obwieszczenie oraz udostępnienie w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej urzędu gminy lub miasta, na stronie podmiotowej urzędu gminy lub miasta, a także w sposob zwyczajowo przyjęty w danej miejscowości, informację o możliwości zgłoszenia objęcia udziału w łącznej mocy elektrowni, określając formę, miejsce i termin składania zgłoszeń. Termin składania zgłoszeń objęcia udziału w łącznej mocy elektrowni nie może być krotszy niż 30 dni i dłuższy niż 60 dni od dnia wydania obwieszczenia.”;*	**Uwaga nieuwzględniona** Wskazany termin 30 dni jest niezbędny, aby organy gminy mogły w sposób właściwy wywiązać się z nakładanych na nie obowiązków informacyjnych.
614.	Stowarzyszenie Energii Odnawialnej	Art. 10 pkt 5 projektu ustawy	W kontekście zmiany proponowanej w art. 10 pkt 3, proponuje się skrócenie terminu na ogłoszenie przez wójta, burmistrza albo prezydenta miasta gminy, na terenie której jest zlokalizowana elektrownia wiatrowa, oraz wójta, burmistrza albo prezydenta miasta gminy pobliskiej o możliwości zgłoszenia objęcia udziału w łącznej mocy elektrowni, biorąc pod uwagę relatywnie ograniczony zakres informacji, który w znaczącej większości jest	5) ust. 3 otrzymuje brzmienie: „3. Wójt, burmistrz albo prezydent miasta gminy, na terenie której jest lokalizowana elektrownia wiatrowa oraz wójt, burmistrz albo prezydent miasta gminy pobliskiej, w terminie ~~30~~ **15** dni od dnia otrzymania informacji, o której mowa w ust. 2, ogłasza w prasie miejscowej, przez obwieszczenie oraz udostępnienie w Biuletynie	**Uwaga nieuwzględniona** Wskazany termin 30 dni jest niezbędny, aby organy gminy mogły w sposób właściwy wywiązać się z nakładanych na nie obowiązków informacyjnych.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			przekazany przez inwestora w ramach informacji, o której mowa w art. 10 pkt 3.	Informacji Publicznej na stronie podmiotowej urzędu gminy lub miasta, na stronie podmiotowej urzędu gminy lub miasta, a także w sposób zwyczajowo przyjęty w danej miejscowości, informację o możliwości zgłoszenia objęcia udziału w łącznej mocy elektrowni, określając formę, miejsce i termin składania zgłoszeń. Termin składania zgłoszeń objęcia udziału w łącznej mocy elektrowni nie może być krótszy niż 30 dni i dłuższy niż 60 dni od dnia wydania obwieszczenia.”;	
615.	Stowarzyszenie Gmin Przyjaznych Energii Odnawialnej	Art. 10 pkt 8 projektu ustawy (art. w art. 1 pkt 10 dodawany art. 6g ust. 6 ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych oraz niektórych innych ustaw)	Proponujemy zmianę terminu na przekazanie przez Wójta, Burmistrza lub Prezydenta listy mieszkańców gminy zainteresowanych zawarciem umowy z inwestorem, wraz z szacowanym zapotrzebowaniem na moc zainstalowaną, adresami oraz informacjami o punktach poboru energii, po uprzedniej weryfikacji danych potwierdzających adres zamieszkania. Czas na przygotowanie i weryfikację dokumentów musi być wystarczająco długi, aby w przypadku małych gmin i ewentualnym dużym zainteresowaniem tematem odpowiednio przygotować dokumenty.	Wójt, burmistrz albo prezydent miasta gminy, na terenie której jest zlokalizowana elektrownia wiatrowa oraz wójt, burmistrz albo prezydent miasta gminy pobliskiej, w terminie 30 dni od dnia następującego po upływie terminu składania zgłoszeń, o których mowa w ust. 3, przekazuje inwestorowi listę mieszkańców gminy zainteresowanych zawarciem umowy z inwestorem wraz z szacowanym zapotrzebowaniem na moc zainstalowaną, adresami oraz informacjami o punktach poboru energii, po uprzedniej weryfikacji danych potwierdzających adres zamieszkania.	**Uwaga nieuwzględniona** Po przeanalizowaniu projektodawca stwierdza, że termin jest optymalny z puntu widzenia koniecznych do dokonania czynności oraz nieprzedłużania procesu inwestycyjnego.
616.	Polski Komitet Światowej Rady Energetycznej/ PSEW	Art. 10 pkt 9 projektu ustawy (art. 6g ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych)	Zapis sugeruje, że w przypadku zbyt dużej liczbie zainteresowanych osób, a co za tym idzie zapotrzebowanie jest zbyt duże, ma dojść do proporcjonalnego zmniejszenia energii dla każdego punktu oraz pierwszeństwo będą miały osoby mieszkające w gminie z FW - skoro	Doprecyzowanie mechanizmu pierwszeństwa w ramach prosumenta wirtualnego.	**Uwaga uwzględniona częściowo** Doprecyzowano mechanizm podziału mocy, z zastosowaniem zasady pierwszeństwa.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			dojdzie do redukcji do każdego punktu, po co wprowadzać pierwszeństwo? I odwrotnie, po co dawać pierwszeństwo, skoro każdemu można zabrać proporcjonalnie i umożliwić udział większej liczbie osób aż do zaspokojenia każdego zainteresowanego. Zmieniona forma redukcji jest wykluczająca, ponieważ przy danej mocy do rozdysponowania dla prosumenta wirtualnego nie wiadomo, która część będzie podlegała mechanizmowi pierwszeństwa, a która proporcjonalnej redukcji.		
617.	Polskie Stowarzyszenie Energetyki Wiatrowej	Art. 10 pkt 9 projektu ustawy (art. 6g ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych)	Doprecyzowanie mechanizmu pierwszeństwa w ramach prosumenta wirtualnego.	Zapis sugeruje, że w przypadku zbyt dużej liczbie zainteresowanych osób, a co za tym idzie zapotrzebowanie jest zbyt duże, ma dojść do proporcjonalnego zmniejszenia energii dla każdego punktu oraz pierwszeństwo będą miały osoby mieszkające w gminie z FW - skoro dojdzie do redukcji do każdego punktu, po co wprowadzać pierwszeństwo? I odwrotnie, po co dawać pierwszeństwo, skoro każdemu można zabrać proporcjonalnie i umożliwić udział większej liczbie osób aż do zaspokojenia każdego zainteresowanego. Zmieniona forma redukcji jest wykluczająca, ponieważ przy danej mocy do rozdysponowania dla prosumenta wirtualnego nie wiadomo, która część będzie podlegała mechanizmowi pierwszeństwa, a która proporcjonalnej redukcji.	**Uwaga uwzględniona częściowo** Doprecyzowano mechanizm podziału mocy, z zastosowaniem zasady pierwszeństwa. .
618.	Polski Komitet Światowej Rady	Art. 10 pkt 9 projektu ustawy (art. 6g ustawy o inwestycjach w	Proponujemy wprowadzenie regulacji ustalającej minimalną liczbę zainteresowanych udziałem w łącznej mocy elektrowni oferowanej gminie. Prowadzenie mechanizmów	W art. 6g po ust. 7 dodaje się ust. 7a w brzmieniu: *„7a. W przypadku gdy łączne zapotrzebowanie na moc zainstalowaną*	**Uwaga kierunkowo uwzględniona** Uwagodawca wprowadzi regulacje ustalające dolne progi

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
	Energetycznej/ GK PGE	zakresie elektrowni wiatrowych)	wirtualnego prosumenta wymaga pewnego zaangażowania zarówno po stronie wytwórcy jak i sprzedawcy zobowiązanego. Uważamy, że ustalenie niezbyt wymagających dolnych progów będzie stanowić istotny kompromis między wsparciem społeczności lokalnej a dodatkowym obciążeniem po stronie wytwórcy/ sprzedawcy.	*zadeklarowane przez mieszkańców gminy w zgłoszeniach, o których mowa w ust. 3, stanowi mniej niż 1 % mocy zainstalowanej inwestycji, dalsza procedura zostaje wstrzymana."*	zainteresowania tym mechanizmem gratyfikacji. Natomiast podkreśla się, że priorytetem projektodawcy jest, aby system ten miał szansę objąć jak największą grupę zainteresowanych mieszkańców. Dlatego wszelkie zmiany wprowadzane w tym mechanizmie muszą być dokonywane z myślą o tym założeniu.
619.	Polski Komitet Światowej Rady Energetycznej/ TAURON	Art. 10 pkt 10 projektu ustawy (art. 1 w pkt 10 art. 6g ust. 8a i 8b ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych)	W wprowadzanym ust. 8b użyto sformułowania "ilości energii elektrycznej", niemniej z punktu technicznego poprawnie powinno być udział w ilości mocy zainstalowanej czyli w kW.	Ust. 8b otrzymuje brzmienie: „8b.Inwestorprzekazuje operatorowi systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego lub operatorowi, do sieci którego przyłączana jest elektrownia wiatrowa, nie później niż w terminie 30 dni przed dniem planowanego rozpoczęcia wytwarzania energii elektrycznej informację o: przysługującym każdemu z mieszkańców gminy udziale w łącznej mocy elektrowni, wyrażony w procentach, oraz ilości mocy zainstalowanej wyrażonej w kW, której ten udział odpowiada; lokalizacji oraz numerach identyfikacyjnych punktów poboru energii poszczególnych mieszkańców gminy;".	**Uwaga uwzględniona**
620.	Grupa Tauron	Art. 10 pkt 10 projektu ustawy (w odniesieniu do dodawanego ust. 8b)	W wprowadzanym ust. 8b użyto sformułowania "ilości energii elektrycznej", niemniej z punktu technicznego poprawnie powinno być udział w ilości mocy zainstalowanej czyli w kW.	Ust. 8b otrzymuje brzmienie: „8b.Inwestor przekazuje operatorowi systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego lub operatorowi, do sieci którego przyłączana jest elektrownia wiatrowa, nie później niż w terminie 30 dni przed dniem planowanego	**Uwaga uwzględniona**

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				rozpoczęcia wytwarzania energii elektrycznej informację o: 1) przysługującym każdemu z mieszkańców gminy udziale w łącznej mocy elektrowni, wyrażony w procentach, oraz ilości mocy zainstalowanej wyrażonej w kW, której ten udział odpowiada; 2) lokalizacji oraz numerach identyfikacyjnych punktów poboru energii poszczególnych mieszkańców gminy;”.	
621.	Polski Komitet Energii Elektrycznej	Art. 10 pkt. 10 projektu ustawy (art. 1 w pkt 10 art. 6g ust. 8a i 8b ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych)	W wprowadzanym ust. 8b użyto sformułowania “ilości energii elektrycznej“, niemniej z punktu technicznego poprawnie powinno być udział w ilości mocy zainstalowanej czyli w kW.	8b. Inwestor przekazuje operatorowi systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego lub operatorowi, do sieci którego przyłączana jest elektrownia wiatrowa, nie później niż w terminie 30 dni przed dniem planowanego rozpoczęcia wytwarzania energii elektrycznej informację o: 1) przysługującym każdemu z mieszkańców gminy udziale w łącznej mocy elektrowni, wyrażony w procentach, oraz ilości mocy zainstalowanej wyrażonej w kW, której ten udział odpowiada; 2) lokalizacji oraz numerach identyfikacyjnych punktów poboru energii poszczególnych mieszkańców gminy;	**Uwaga uwzględniona**
622.	ENERGA-OPERATOR S.A.	Art. 10 pkt 10 projektu ustawy (art. 1 w pkt 10 art. 6g ust. 8a i 8b ustawy o inwestycjach w zakresie	W ust. 8a oraz 8b w pkt 1 użyto sformułowania „ilość energii elektrycznej”. Wnioskujemy, aby ujednolicić przepis zgodnie z obowiązującym art. 5 ust. 3 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii	„8a. Umowa, o której mowa w ust. 8, określa co najmniej: 1) przysługujący każdemu z mieszkańców gminy udział w łącznej mocy elektrowni, wyrażony w procentach, oraz moc zainstalowaną	**Uwaga uwzględniona kierunkowo** Projektodawca poprawi przepis o wskazanie mocy zainstalowanej w przedmiotowych fragmentach.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
		elektrowni wiatrowych)	(Dz. U. z 2024 r. poz. 1361) w zakresie dot. prosumenta wirtualnego. Dodatkowo uwaga redakcyjna należy zakończyć ustępy 8a i 8b kropką zamiast średnika. Obecne brzmienie: „8a. Umowa, o której mowa w ust. 8, określa co najmniej: 1) przysługujący każdemu z mieszkańców gminy udział w łącznej mocy elektrowni, wyrażony w procentach, oraz ilość energii elektrycznej wyrażoną w kW, której ten udział odpowiada; 2) położenie oraz dane techniczne wszystkich elektrowni wiatrowych stanowiących przedmiot inwestycji, w szczególności łączną moc elektrowni; 3) położenie oraz dane identyfikacyjne punktów poboru energii poszczególnych mieszkańców gminy; 4) zasady zmiany umowy, w szczególności zmiany udziałów w łącznej mocy elektrowni przysługujących poszczególnym mieszkańcom gminy, oraz zasady rozwiązania umowy; 8b.Inwestor przekazuje operatorowi systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego lub operatorowi, do sieci którego przyłączana jest elektrownia wiatrowa, nie później niż w terminie 30 dni przed dniem planowanego rozpoczęcia wytwarzania energii elektrycznej informację o: 1) przysługującym każdemu z mieszkańców gminy udziale w łącznej mocy elektrowni, wyrażony w procentach, oraz ilości energii elektrycznej wyrażonej w kW, której ten udział odpowiada;	elektryczną, wyrażoną w jednostkach mocy, której ten udział odpowiada; 2) położenie oraz dane techniczne wszystkich elektrowni wiatrowych stanowiących przedmiot inwestycji, w szczególności łączną moc elektrowni; 3) położenie oraz dane identyfikacyjne punktów poboru energii poszczególnych mieszkańców gminy; 4) zasady zmiany umowy, w szczególności zmiany udziałów w łącznej mocy elektrowni przysługujących poszczególnym mieszkańcom gminy, oraz zasady rozwiązania umowy. 8b.Inwestor przekazuje operatorowi systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego lub operatorowi, do sieci którego przyłączana jest elektrownia wiatrowa, nie później niż w terminie 30 dni przed dniem planowanego rozpoczęcia wytwarzania energii elektrycznej informację o: 1) przysługującym każdemu z mieszkańców gminy udziale w łącznej mocy elektrowni, wyrażony w procentach, oraz wielkości mocy zainstalowanej elektrycznej, wyrażonej w jednostkach mocy, której ten udział odpowiada; 2) położeniach oraz numerach identyfikacyjnych punktów poboru energii poszczególnych mieszkańców gminy.”	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			2) lokalizacji oraz numerach identyfikacyjnych punktów poboru energii poszczególnych mieszkańców gminy;”		
623.	Polskie Towarzystwo Przesyłu i Rozdziału Energii Elektrycznej (PTPiREE)	Art. 10 pkt 10 projektu ustawy (art. 1 w pkt 10 art. 6g ust. 8a i 8b ustawy o ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych)	W ust. 8a oraz 8b w pkt 1 użyto sformułowania „ilość energii elektrycznej”. Wnioskujemy, aby ujednolicić przepis zgodnie z obowiązującym art. 5 ust. 3 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (Dz. U. z 2024 r. poz. 1361) w zakresie dot. prosumenta wirtualnego. Dodatkowo uwaga redakcyjna należy zakończyć ustępy 8a i 8b kropką zamiast średnika. Obecne brzmienie: „8a. Umowa, o której mowa w ust. 8, określa co najmniej: 1) przysługujący każdemu z mieszkańców gminy udział w łącznej mocy elektrowni, wyrażony w procentach oraz ilość energii elektrycznej wyrażoną w kW, której ten udział odpowiada; 2) położenie oraz dane techniczne wszystkich elektrowni wiatrowych stanowiących przedmiot inwestycji, w szczególności łączną moc elektrowni; 3) położenie oraz dane identyfikacyjne punktów poboru energii poszczególnych mieszkańców gminy; 4) zasady zmiany umowy, w szczególności zmiany udziałów w łącznej mocy elektrowni przysługujących poszczególnym mieszkańcom gminy oraz zasady rozwiązania umowy; 8b.Inwestor przekazuje operatorowi systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego lub operatorowi, do sieci którego przyłączana jest elektrownia wiatrowa, nie później niż w terminie 30 dni przed dniem planowanego	„8a. Umowa, o której mowa w ust. 8, określa co najmniej: 1) przysługujący każdemu z mieszkańców gminy udział w łącznej mocy elektrowni, wyrażony w procentach oraz ilości mocy zainstalowanej wyrażoną w kW, której ten udział odpowiada; 2) położenie oraz dane techniczne wszystkich elektrowni wiatrowych stanowiących przedmiot inwestycji, w szczególności łączną moc elektrowni; 3) położenie oraz dane identyfikacyjne punktów poboru energii poszczególnych mieszkańców gminy; 4) zasady zmiany umowy, w szczególności zmiany udziałów w łącznej mocy elektrowni przysługujących poszczególnym mieszkańcom gminy oraz zasady rozwiązania umowy. 8b.Inwestor przekazuje operatorowi systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego lub operatorowi, do sieci którego przyłączana jest elektrownia wiatrowa, nie później niż w terminie 30 dni przed dniem planowanego rozpoczęcia wytwarzania energii elektrycznej informację o: 1) przysługującym każdemu z mieszkańców gminy udziale w łącznej mocy elektrowni, wyrażony w procentach, ilości mocy	**Uwaga uwzględniona**

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			rozpoczęcia wytwarzania energii elektrycznej informację o: 1) przysługującym każdemu z mieszkańców gminy udziale w łącznej mocy elektrowni, wyrażony w procentach, oraz ilości energii elektrycznej wyrażonej w kW, której ten udział odpowiada; 2) lokalizacji oraz numerach identyfikacyjnych punktów poboru energii poszczególnych mieszkańców gminy;"	zainstalowanej wyrażoną w kW, której ten udział odpowiada; 2) położeniach oraz numerach identyfikacyjnych punktów poboru energii poszczególnych mieszkańców gminy."	
624.	ORLEN S.A.	Art. 10 pkt 12 projektu ustawy (art. 6g ust. 10a ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych)	Maksymalna cena (tzw. cena referencyjna), po której inwestor ma obowiązek zaoferować w postępowaniu przetargowym wskazany w przepisie wolumen energii **jest rozwiązaniem nierynkowym i potencjalnie narażającym inwestora na utratę przychodów**. Cena ta powinna co najmniej zostać powiększona o koszty, które ponoszone są w przypadku sprzedaży do odbiorcy końcowego, a które nie są uwzględnione w cenie referencyjnej określanej na potrzeby systemu aukcyjnego. Chodzi przede wszystkim o koszty związane z umarzaniem świadectw pochodzenia (tzw. obowiązek kolorowania energii) oraz koszty podatku akcyzowego. Proponujemy powiązanie ceny maksymalnej z ceną rynkową energii elektrycznej.		**Uwaga kierunkowo uwzględniona** Ze względu na zgłaszane w toku konsultacji i opiniowania liczne wątpliwości dotyczące projektowanego art. 6g ust. 10a – 10b i jego relacji z prawem zamówień publicznych, projektodawca zdecydował się na usunięcie przepisów jednocześnie wprowadzając możliwość, aby gmina mogła skorzystać z energii wyprodukowanej przez elektrownie wiatrową na zasadach prosumenta wirtualnego, tak jak mieszkańcy gmin.
625.	Polskie Stowarzyszenie Energetyki Wiatrowej	Art. 10 pkt 12 projektu ustawy (art. 6g ust. 10a ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych)	Niewprowadzanie zapisu: po ust. 10 dodaje się ust. 10a–10b w brzmieniu: „10a. W przypadku gdy udział w łącznej mocy elektrowni objęty przez mieszkańców jest niższy niż 10% łącznej mocy elektrowni inwestor: 1) informuje, w terminie 7 dni od upływu terminu, o którym mowa w ust. 8, lub od dnia zawarcia ostatniej umowy w przypadku gdy umowy z mieszkańcami gminy zostaną zawarte w terminie krótszym niż termin określony w ust. 8, wójta, burmistrza lub	Nieuzasadnione jest wybiórcze traktowanie inwestycji budowy farmy wiatrowej poprzez nałożenie na nią obowiązku składania oferty sprzedaży energii w przypadku, gdy udział w łącznej mocy elektrowni objęty przez prosumentów wirtualnych jest niższy niż 10% łącznej mocy elektrowni. Ponadto do umów zawieranych przez gminę miałaby zatem zastosowanie ustawa Prawo zamówień	**Uwaga kierunkowo uwzględniona** Ze względu na zgłaszane w toku konsultacji i opiniowania liczne wątpliwości dotyczące projektowanego art. 6g ust. 10a – 10b i jego relacji z prawem zamówień publicznych, projektodawca zdecydował się na usunięcie przepisów jednocześnie wprowadzając możliwość, aby gmina mogła skorzystać z energii wyprodukowanej przez elektrownie

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			prezydenta miasta gminy na terenie której inwestycja jest lokalizowana, o prognozowanej rocznej ilości energii elektrycznej wytwarzanej przez elektrownię wiatrową, wyrażonej w kWh na kW odpowiadającej wysokości nieobjętych udziałów; 2) w przypadku wszczęcia przez gminę na terenie której jest lokalizowana inwestycja postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, którego przedmiotem jest nabycie energii elektrycznej w terminie 12 miesięcy od otrzymania informacji, o której mowa w pkt 1, składa w tym postępowaniu ofertę sprzedaży energii, przy czym ilość energii, o której mowa w pkt 1, oferuje po cenie nie wyższej niż cena referencyjna dla instalacji o łącznej mocy zainstalowanej większej niż 1 MW, wykorzystującej do wytwarzania energii elektrycznej wyłącznie energię wiatru na lądzie, określona w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie art. 77 ust. 3 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii, obowiązująca w dniu złożenia tej oferty. 10b. Do sprzedaży energii elektrycznej będącej przedmiotem oferty, o której mowa w ust. 10a stosuje się przepisy ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1605).”;	publicznych, jak wskazuje 10b, a więc te umowy byłyby zawarte na maksymalnie 4 lata - chyba, że przepis wskazywałby inaczej. Poprzez podatki od nieruchomości i budowli zysk gminy, na której znajduje się inwestycja jest i tak bardzo znaczący.	wiatrową na zasadach prosumenta wirtualnego, tak jak mieszkańcy gmin.
626.	Polski Komitet Energii Elektrycznej	Art. 10 pkt 12 projektu ustawy (w zakresie dodawanego art. 6g ust. 10a ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych)	Maksymalna cena po której inwestor ma obowiązek zaoferować w postępowaniu przetargowym wskazany w przepisie wolumen energii powinna zostać powiększona o koszty, które ponoszone są w przypadku sprzedaży do odbiorcy końcowego, a które nie są uwzględnione w cenie referencyjnej określanej na potrzeby systemu akcyjnego. Chodzi przede wszystkim o koszty związane z umarzaniem świadectw pochodzenia (tzw. obowiązek		**Uwaga uwzględniona** Ze względu na zgłaszane w toku konsultacji i opiniowania liczne wątpliwości dotyczące projektowanego art. 6g ust. 10a – 10b i jego relacji z prawem zamówień publicznych, projektodawca zdecydował się na usunięcie przepisów jednocześnie wprowadzając możliwość, aby gmina mogła skorzystać z energii

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			kolorowania energii) oraz koszty podatku akcyzowego.		wyprodukowanej przez elektrownie wiatrową na zasadach prosumenta wirtualnego, tak jak mieszkańcy gmin.
627.	Stowarzyszenie Energii Odnawialnej	Art. 10 pkt 12 projektu ustawy (w zakresie dodawanego ust. 10a pkt 2)	Proponuje się wykreślenie arbitralnego wskazywania maksymalnej ceny za energię elektryczną, w ramach oferty sprzedaży energii w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego. Wytwórca powinien mieć możliwość złożenia oferty po cenie wynikającej z faktycznych uwarunkowań związanych z ekonomicznymi aspektami danej instalacji, które co do zasady będą bardziej konkurencyjne niż oferty największych sprzedawców energii. Wprowadzenie jednak zasady, że cena nie może przewyższać ceny referencyjnej właściwej dla instalacji o łącznej mocy zainstalowanej elektrycznej większej niż 1 MW, wykorzystujących do wytwarzania energii elektrycznej wyłącznie energię wiatru na lądzie powoduje w praktyce sztuczne zamrożenie rynku i cen energii elektrycznej nawet jeśli inwestor nie jest zainteresowany wytwarzaniem energii elektrycznej w ramach systemu aukcyjnego. Należy wskazać, że przedmiotowa cena referencyjna w rozporządzeniu z 2023 roku wynosi 324 zł/MWh i istotnie odbiega od rynkowych kosztów wytworzenia energii. Ponadto, ceny referencyjne w myśl ustawy o odnawialnych źródłach energii nie podlegają indeksacji, czyniąc to bardzo ryzykowną referencją dla inwestorów realizujących inwestycje w lądową energetykę wiatrową.	2) w przypadku wszczęcia przez gminę na terenie której jest lokalizowana inwestycja postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, którego przedmiotem jest nabycie energii elektrycznej w terminie 12 miesięcy od otrzymania informacji, o której mowa w pkt 1, składa w tym postępowaniu ofertę sprzedaży energii~~, przy czym ilość energii, o której mowa w pkt 1, oferuje po cenie nie wyższej niż cena referencyjna dla instalacji o łącznej mocy zainstalowanej większej niż 1 MW, wykorzystującej do wytwarzania energii elektrycznej wyłącznie energię wiatru na lądzie , określona w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie art. 77 ust. 3 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii, obowiązująca w dniu złożenia tej oferty~~.	**Uwaga uwzględniona** Ze względu na zgłaszane w toku konsultacji i opiniowania liczne wątpliwości dotyczące projektowanego art. 6g ust. 10a – 10b i jego relacji z prawem zamówień publicznych, projektodawca zdecydował się na usunięcie przepisów jednocześnie wprowadzając możliwość, aby gmina mogła skorzystać z energii wyprodukowanej przez elektrownie wiatrową na zasadach prosumenta wirtualnego, tak jak mieszkańcy gmin.
628.	Polskie Stowarzyszenie Fotowoltaiki	Art. 10 pkt 12 projektu ustawy (w zakresie ust. 10a pkt 2 ustawy o inwestycjach w	Proponuje się wykreślenie arbitralnego wskazywania maksymalnej ceny za energię elektryczną, w ramach oferty sprzedaży energii w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego. Wytwórca powinien mieć możliwość złożenia oferty po cenie wynikającej z	*2) w przypadku wszczęcia przez gminę na terenie ktorej jest lokalizowana inwestycja postępowania o udzielenie zamowienia publicznego, którego przedmiotem jest nabycie energii elektrycznej w terminie 12*	**Uwaga nieuwzględniona** Ze względu na zgłaszane w toku konsultacji i opiniowania liczne wątpliwości dotyczące projektowanego art. 6g ust. 10a – 10b i jego relacji z

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
		zakresie elektrowni wiatrowych)	faktycznych uwarunkowań związanych z ekonomicznymi aspektami danej instalacji, które co do zasady będą bardziej konkurencyjne niż oferty największych sprzedawców energii. Wprowadzenie jednak zasady, że cena nie może przewyższać ceny referencyjnej właściwej dla instalacji o łącznej mocy zainstalowanej elektrycznej większej niż 1 MW, wykorzystujących do wytwarzania energii elektrycznej wyłącznie energię wiatru na lądzie powoduje w praktyce sztuczne zamrożenie rynku i cen energii elektrycznej nawet jeśli inwestor nie jest zainteresowany wytwarzaniem energii elektrycznej w ramach systemu aukcyjnego. Należy wskazać, że przedmiotowa cena referencyjna w rozporządzeniu z 2023 roku wynosi 324 zł/MWh i istotnie odbiega od rynkowych kosztów wytworzenia energii. Ponadto, ceny referencyjne w myśl ustawy o odnawialnych źródłach energii nie podlegają indeksacji, czyniąc to bardzo ryzykowną referencją dla inwestorów realizujących inwestycje w lądową energetykę wiatrową.	*miesięcy od otrzymania informacji, o ktorej mowa w pkt 1, składa w tym postępowaniu ofertę sprzedaży energii, ~~przy czym ilość energii, o której mowa w pkt 1, oferuje po cenie nie wyższej niż cena referencyjna dla instalacji o łącznej mocy zainstalowanej większej niż 1 MW, wykorzystującej do wytwarzania energii elektrycznej wyłącznie energię wiatru na lądzie, okr ślona w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie art. 77 ust. 3 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii, obowiązująca w dniu złożenia tej oferty~~.*	prawem zamówień publicznych, projektodawca zdecydował się na usunięcie przepisów jednocześnie wprowadzając możliwość, aby gmina mogła skorzystać z energii wyprodukowanej przez elektrownie wiatrową na zasadach prosumenta wirtualnego, tak jak mieszkańcy gmin.
629.	Polski Komitet Światowej Rady Energetycznej/ PSEW	Art. 10 pkt 12 projektu ustawy (w zakresie ust. 10a pkt 2 ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych)	Nieuzasadnione jest wybiórcze traktowanie inwestycji budowy farmy wiatrowej poprzez nałożenie na nią obowiązku składania oferty sprzedaży energii w przypadku, gdy udział w łącznej mocy elektrowni objęty przez prosumentów wirtualnych jest niższy niż 10% łącznej mocy elektrowni. Ponadto do umów zawieranych przez gminę miałaby zatem zastosowanie ustawa Prawo zamówień publicznych, jak wskazuje 10b, a więc te umowy byłyby zawarte na maksymalnie 4 lata - chyba, że przepis wskazywałby inaczej.	Niewprowadzanie zapisu: po ust. 10 dodaje się ust. 10a–10b w brzmieniu: „10a. W przypadku gdy udział w łącznej mocy elektrowni objęty przez mieszkańców jest niższy niż 10% łącznej mocy elektrowni inwestor: 1) informuje, w terminie 7 dni od upływu terminu, o którym mowa w ust. 8, lub od dnia zawarcia ostatniej umowy w przypadku gdy umowy z mieszkańcami gminy	**Uwaga uwzględniona** Ze względu na zgłaszane w toku konsultacji i opiniowania liczne wątpliwości dotyczące projektowanego art. 6g ust. 10a – 10b i jego relacji z prawem zamówień publicznych, projektodawca zdecydował się na usunięcie przepisów jednocześnie wprowadzając możliwość, aby gmina mogła skorzystać z energii wyprodukowanej przez elektrownie wiatrową na zasadach prosumenta

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			Poprzez podatki od nieruchomości i budowli zysk gminy, na której znajduje się inwestycja jest i tak bardzo znaczący.	zostaną zawarte w terminie krótszym niż termin określony w ust. 8, wójta, burmistrza lub prezydenta miasta gminy na terenie której inwestycja jest lokalizowana, o prognozowanej rocznej ilości energii elektrycznej wytwarzanej przez elektrownię wiatrową, wyrażonej w kWh na kW odpowiadającej wysokości nieobjętych udziałów; 2) w przypadku wszczęcia przez gminę na terenie której jest lokalizowana inwestycja postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, którego przedmiotem jest nabycie energii elektrycznej w terminie 12 miesięcy od otrzymania informacji, o której mowa w pkt 1, składa w tym postępowaniu ofertę sprzedaży energii, przy czym ilość energii, o której mowa w pkt 1, oferuje po cenie nie wyższej niż cena referencyjna dla instalacji o łącznej mocy zainstalowanej większej niż 1 MW, wykorzystującej do wytwarzania energii elektrycznej wyłącznie energię wiatru na lądzie, określona w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie art. 77 ust. 3 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii, obowiązująca w dniu złożenia tej oferty. 10b. Do sprzedaży energii elektrycznej będącej przedmiotem oferty, o której mowa w ust. 10a stosuje się przepisy ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo	wirtualnego, tak jak mieszkańcy gmin.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				zamówień publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1605).”;	
630.	Polski Komitet Światowej Rady Energetycznej/ PSEW	Art. 10 pkt 14 projektu ustawy (art. 1 w pkt 10 art. 6g ust. 12 ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych)	Odniesienie się do ceny referencyjnej budzi duże wątpliwości branży, gdyż może to negatywnie wpłynąć na rentowność projektu. Wytwórca powinien mieć możliwość określenia ceny wynikającej z faktycznych uwarunkowań związanych z ekonomicznymi aspektami danej instalacji. Odniesienie się do ceny referencyjnej powoduje w praktyce sztuczne zamrożenie rynku i cen energii elektrycznej nawet jeśli inwestor nie jest zainteresowany wytwarzaniem energii elektrycznej w ramach systemu aukcyjnego. Należy wskazać, że przedmiotowa cena referencyjna w rozporządzeniu z 2023 roku wynosi 324 zł/MWh i istotnie odbiega od rynkowych kosztów wytworzenia energii. Ponadto, ceny referencyjne w myśl ustawy o odnawialnych źródłach energii nie podlegają indeksacji, czyniąc to bardzo ryzykowną referencją dla inwestorów realizujących inwestycje w lądową energetykę wiatrową.	Odniesienie się do CRew – ceny referencyjnej dla instalacji o łącznej mocy zainstalowanej większej niż 1 MW przy wyliczaniu wkładu partycypacyjnego	**Uwaga nieuwzględniona** Cena referencyjna jest jedną ze zmiennych w zaprezentowanym równaniu. Dodatkowo wprowadza się współczynnik udziału mieszkańca w kosztach wytwarzania energii elektrycznej w elektrowni wiatrowej (określany w drodze rozporządzenia) którego zadaniem jest kształtowanie wartości wkładu partycypacyjnego biorąc pod uwagę zawsze obecne ukształtowania ekonomiczne.
631.	Polskie Stowarzyszenie Energetyki Wiatrowej	Art. 10 pkt 14 projektu ustawy (art. 1 w pkt 10 art. 6g ust. 12 ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych)	Odniesienie się do CRew – ceny referencyjnej dla instalacji o łącznej mocy zainstalowanej większej niż 1 MW przy wyliczaniu wkładu partycypacyjnego	Odniesienie się do ceny referencyjnej budzi duże wątpliwości branży, gdyż może to negatywnie wpłynąć na rentowność projektu. Wytwórca powinien mieć możliwość określenia ceny wynikającej z faktycznych uwarunkowań związanych z ekonomicznymi aspektami danej instalacji. Odniesienie się do ceny referencyjnej powoduje w praktyce sztuczne zamrożenie rynku i cen energii elektrycznej nawet jeśli inwestor nie jest zainteresowany wytwarzaniem energii elektrycznej w ramach systemu aukcyjnego. Należy wskazać, że przedmiotowa cena referencyjna	**Uwaga nieuwzględniona** Cena referencyjna jest jedną ze zmiennych w zaprezentowanym równaniu.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				w rozporządzeniu z 2023 roku wynosi 324 zł/MWh i istotnie odbiega od rynkowych kosztów wytworzenia energii. Ponadto, ceny referencyjne w myśl ustawy o odnawialnych źródłach energii nie podlegają indeksacji, czyniąc to bardzo ryzykowną referencją dla inwestorów realizujących inwestycje w lądową energetykę wiatrową.	
632.	ENERGA-OPERATOR S.A.	Art. 10 pkt 14 projektu ustawy (art. 1 w pkt 10 art. 6g ust. 12 ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych)	Uwaga redakcyjna – wyraz „wkład" powinien być pisany z wielkiej litery. Obecne brzmienie: „12. wkład partycypacyjny oblicza się według wzoru:"	„12. Wkład partycypacyjny oblicza się według wzoru:"	**Uwaga uwzględniona**
633.	Polskie Towarzystwo Przesyłu i Rozdziału Energii Elektrycznej (PTPiREE)	Art. 10 pkt 14 projektu ustawy (art. 1 w pkt 10 art. 6g ust. 12 ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych)	Uwaga redakcyjna – wyraz „wkład" powinien być pisany z wielkiej litery. Obecne brzmienie: „12. wkład partycypacyjny oblicza się według wzoru:"	„12. Wkład partycypacyjny oblicza się według wzoru:"	**Uwaga uwzględniona**
634.	Polski Komitet Światowej Rady Energetycznej/ PSEW	Art. 10 pkt 15 projektu ustawy (art. 6g ust. 12a-12b ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych)	W jaki sposób będzie określany wpływ elektrowni wiatrowej na środowisko naturalne? Jaka będzie miara tego wpływu? Jakich aspektów dotyczy? Brak wyjaśnienia w uzasadnieniu.	Konieczne doprecyzowanie proponowanego zapisu w art. 12b pkt 4) "wpływ elektrowni wiatrowej na środowisko naturalne".	**Uwaga kierunkowo uwzględniona** Projektodawca zmodyfikuje delegacje, aby usunąć ewentualne wątpliwości interpretacyjne.
635.	Polskie Stowarzyszenie Energetyki Wiatrowej	Art. 10 pkt 15 projektu ustawy (art. 6g ust. 12a-12b ustawy o inwestycjach	Konieczne doprecyzowanie proponowanego zapisu w art. 12b pkt 4) "wpływ elektrowni wiatrowej na środowisko naturalne".	W jaki sposób będzie określany wpływ elektrowni wiatrowej na środowisko naturalne? Jaka będzie miara tego wpływu? Jakich	**Uwaga kierunkowo uwzględniona** Projektodawca zmodyfikuje delegacje, aby usunąć ewentualne wątpliwości interpretacyjne.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
		w zakresie elektrowni wiatrowych)		aspektów dotyczy? Brak wyjaśnienia w uzasadnieniu.	
636.	ClientEarth	Art. 10 pkt 15 projektu ustawy (art. 12b ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych)	W upoważnieniu do wydania rozporządzenia określającego wartość współczynnika udziału w kosztach wytwarzania energii elektrycznej w elektrowni wiatrowej proponuje się usunięcie warunku dotyczącego wpływu tej elektrowni na środowisko naturalne. Taka przesłanka wydaje się być trudna do precyzyjnego określenia oraz bezprzedmiotowa z punktu widzenia tej konkretnej regulacji. Wpływ elektrowni wiatrowych na środowisko naturalne jest co do zasady korzystny.	Nadać brzmienie: „12b. Minister właściwy do spraw klimatu określi, w drodze rozporządzenia, wartość współczynnika udziału w kosztach wytwarzania energii elektrycznej w elektrowni wiatrowej, biorąc pod uwagę: 1) istotne parametry techniczne i ekonomiczne funkcjonowania elektrowni wiatrowej; 2) nakłady inwestycyjne ponoszone w okresie przygotowania projektu i jego budowy wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną; 3) założenia dotyczące technicznych warunków pracy elektrowni wiatrowej, w tym sprawności wytwarzania energii elektrycznej, współczynniki wykorzystania dostępnej mocy elektrycznej, współczynniki zużycia wytworzonej energii elektrycznej na pokrycie potrzeb własnych oraz na pokrycie strat powstających przed wprowadzeniem energii elektrycznej do sieci; ~~4) wpływ elektrowni wiatrowej na środowisko naturalne;~~ ~~5)~~4) cele gospodarcze i społeczne, funkcjonowania elektrowni wiatrowej.”	**Uwaga kierunkowo uwzględniona** Projektodawca zmodyfikuje delegacje, aby usunąć ewentualne wątpliwości interpretacyjne.
637.					

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
638.	Polska Organizacja Biometanu	Art. 11 projektu ustawy (art. 26 ust. 1 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Uwzględnienie w ustawie o OZE ww. koncepcji Punktu zbiorczego biometanu powoduje konieczność odpowiedniego dostosowania pozostałych części ustawy z dnia 17 sierpnia 2023 r. o zmianie ustawy o odnawialnych źródłach energii oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 1762 oraz z 2024 r. poz. 859). Wskazany przepis należy uzupełnić o punkt zbiorczy biometanu.		**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga spoza zakresu przedmiotowego projektu. Uwaga zostanie poddana analizom w ramach dalszych prac legislacyjnych.
639.	Polska Organizacja Biometanu	Art. 11 projektu ustawy (art. 27 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Zapis należy uzupełnić o punkt zbiorczy biometanu.		**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga spoza zakresu przedmiotowego projektu. Uwaga zostanie poddana analizom w ramach dalszych prac legislacyjnych.
640.	Polska Izba Gospodarcza Energetyki Odnawialnej i Rozproszonej (PIGEOR)	Art. 11a (nowy) projektu ustawy (art. 42 ust. 2 ustawy o odpadach)	Proponujemy, aby wprowadzić możliwośćdoprecyzowania w Rozporządzeniu MŚ z dnia 20 stycznia 2015 r. w sprawie procesu odzysku R10, że lista konkretnych działek ewidencyjnych, na których prowadzony ma być odzysk pofermentu z biogazowni rolniczych nie powinna stanowić integralnej części zezwolenia na prowadzenie odzyskupofermentu metodą R10. Lista może być załącznikiem informacyjnym do wniosku o wydanie pierwszej decyzji w tym zakresie dla danej biogazowni lub innego posiadaczapofermentu.	Proponujemy dodać zdanie na końcu punktu 4): *„4) oznaczenie miejsca przetwarzania odpadów,* ***z wyłączeniem przypadków odzysku odpadów w procesie R10 pozaterenem instalacji przetwarzania odpadów;***	**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga spoza zakresu przedmiotowego projektu. Uwaga zostanie poddana analizom w ramach dalszych prac legislacyjnych.
641.	Vortex Energy Polska sp. z o.o.	Art. 19 projektu ustawy	Przepis stanowi, że do postępowań w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla elektrowni wiatrowych, wszczętych i niezakończonych przed wejściem w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy u.i.e.w. w brzmieniu dotychczasowym. W naszej ocenie do wszczętych postępowań winny mieć zastosowanie przepisy w nowym	Propozycja zmiany brzmienia art. 19 ust. 1 na brzmienie następujące: "Art. 19. 1. Do postępowań w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla elektrowni wiatrowych, wszczętych i niezakończonych przed dniem	**Uwaga nieuwzględniona** Należy zwrócić uwagę na zasadę pewności stosowania prawa. Przyjęcie nowych regulacji w momencie znajdowania się w trakcie trwania postepowania, ze względów proceduralnych, jest ryzykowne i

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			brzmieniu. Powinna istnieć podstawa do stosowania nowych odległości.	wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu **nadanym niniejszą ustawą."**	prowadzić może do wątpliwości w jaki sposób stosować nowe regulacje, jeśli np. organ prowadzący postępowanie środowiskowe uznał, jako zasadne przeprowadzenie OOŚ i dostarczył w tym zakresie wymogi opierając się na dotychczasowych przepisach.
642.	Polski Komitet Światowej Rady Energetycznej/ TAURON	Art. 21 projektu ustawy	Przepis przejściowy stanowi, że postępowania rozpoczęte, lecz nie zakończone powinny być realizowane na podstawie przepisów dotychczasowych. W naszej ocenie przepis ten powinien obowiązywać **od momentu wydania pozwolenia na budowę**.		**Uwaga nieuwzględniona** Przepis reguluje te postępowania, które rozpoczęły się pod reżimem prawnym wprowadzonym nowelizacją ustawy wiatrakowej z 2023 r. Ze względu na uporządkowanie stanów przejściowych nie zakłada się modyfikacji w tym zakresie.
643.	Projekt-Solartechnik Development sp. z o.o. (Spółka)	Art. 21 projektu ustawy	W związku z procedowanym projektem ustawy oraz innych ustaw (w tym potencjalnych zmian w przepisach o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym) postuluje się o wprowadzenie przejrzystych zasad względem możliwości finansowania miejscowych planów zagospodarowania na potrzeby rozwoju inwestycji OZE	W art. 21 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym dodaje się ust. 3, który otrzymuje brzmienie: *„**3. Plan miejscowy dotyczy lokalizacji instalacji odnawialnych źródeł energii może być finansowany w całości lub w części przez inwestora, który zamierza realizować inwestycję polegającą na budowie instalacji odnawialnych źródeł energii.”***	**Uwaga nieuwzględniona** Nie zakłada się finansowania tworzenia planu miejscowego w trybie innym niż ZPI.
644.	Polskie Stowarzyszenie Energetyki Wiatrowej	Art. 21 projektu ustawy	Modyfikacja przepisów przejściowych	Przepis przejściowy stanowi, że postępowania rozpoczęte, lecz niezakończone powinny być realizowane na podstawie przepisów dotychczasowych. W naszej ocenie przepis ten powinien obowiązywać	**Uwaga nieuwzględniona** Przepis reguluje te postępowania, które rozpoczęły się pod reżimem prawnym wprowadzonym nowelizacją ustawy wiatrakowej z 2023 r. Ze względu na uporządkowanie stanów

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				np. od momentu wydania pozwolenia na budowę.	przejściowych nie zakłada się modyfikacji w tym zakresie.
645.	Polski Komitet Światowej Rady Energetycznej/ PSEW	Art. 21 projektu ustawy	Przepis przejściowy stanowi, że postępowania rozpoczęte, lecz niezakończone powinny być realizowane na podstawie przepisów dotychczasowych. W naszej ocenie przepis ten powinien obowiązywać np. od momentu wydania pozwolenia na budowę.	Modyfikacja przepisów przejściowych	**Uwaga nieuwzględniona** Przepis reguluje te postępowania, które rozpoczęły się pod reżimem prawnym wprowadzonym nowelizacją ustawy wiatrakowej z 2023 r. Ze względu na uporządkowanie stanów przejściowych nie zakłada się modyfikacji w tym zakresie.
646.	Polski Komitet Energii Elektrycznej	Art. 21 projektu ustawy	Przepis przejściowy stanowi, że postępowania rozpoczęte, lecz nie zakończone powinny być realizowane na podstawie przepisów dotychczasowych. W naszej ocenie przepis ten powinien obowiązywać **od momentu wydania pozwolenia na budowę**.		**Uwaga nieuwzględniona** Przepis reguluje te postępowania, które rozpoczęły się pod reżimem prawnym wprowadzonym nowelizacją ustawy wiatrakowej z 2023 r. Ze względu na uporządkowanie stanów przejściowych nie zakłada się modyfikacji w tym zakresie.
647.	ClientEarth	Art. 21 projektu ustawy	Proponuje się zmianę przepisów przejściowych w zakresie postępowań, które były i są w toku przed wejściem w życie niniejszego projektu ustawy, tak aby organ miał możliwość uwzględnienia nowych, korzystniejszych kryteriów odległościowych zawartych w przedmiotowym projekcie.	Nadać brzmienie: „Art. 21. Do postępowań, o których mowa w art. 9, 10, 11, 12, 15 oraz 16 ust. 6 ustawy zmienianej w art. 10 wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe~~.~~, chyba że przepisy w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą są korzystniejsze dla stron.”	**Uwaga nieuwzględniona** Przepis reguluje te postępowania, które rozpoczęły się pod reżimem prawnym wprowadzonym nowelizacją ustawy wiatrakowej z 2023 r. Ze względu na uporządkowanie stanów przejściowych nie zakłada się modyfikacji w tym zakresie.
648.	Grupa Tauron	Art. 21 projektu ustawy	Przepis przejściowy stanowi, że postępowania rozpoczęte, lecz niezakończone powinny być realizowane na podstawie przepisów dotychczasowych. W naszej ocenie przepis ten powinien obowiązywać od momentu wydania pozwolenia na budowę.		**Uwaga nieuwzględniona** Przepis reguluje te postępowania, które rozpoczęły się pod reżimem prawnym wprowadzonym nowelizacją ustawy wiatrakowej z 2023 r. Ze względu na uporządkowanie stanów

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
					przejściowych nie zakłada się modyfikacji w tym zakresie.
649.	Stowarzyszenie „Z energią o prawie	Art. 21 projektu ustawy	Wprowadzenie tego zapisu określi jasne i przejrzyste warunki finansowania miejscowych planów pod elektrownie wiatrowe.	**W art. 21 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym dodaje się ust. 3, który otrzymuje brzmienie: „**3. Plan miejscowy dotyczy lokalizacji instalacji odnawialnych źródeł energii może być finansowany w całości lub w części przez inwestora, który zamierza realizować inwestycję polegającą na budowie instalacji odnawialnych źródeł energii.”	**Uwaga nieuwzględniona** Nie zakłada się finansowania tworzenia planu miejscowego w trybie innym niż ZPI.
650.	ENERGA-OPERATOR S.A.	Art. 25 projektu ustawy	Uwaga redakcyjna – należy dodać przecinek przed wyrazem „o której” Obecne brzmienie: „Art. 25 Do zgłoszeń o przyłączenie mikroinstalacji z magazynem energii o którym mowa w art. 7 ust. 8d[4] ustawy zmienianej w art. 4, złożonych i nierozpatrzonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się art. 7 ust. 8d[5] i ust. 8d[12] w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, przy czym operator systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego wzywa wnioskodawcę do uzupełnienia zgłoszenia, o którym mowa w art. 7 ust. 8d[5] ustawy zmienianej w art. 4, o informację o mocy zainstalowanej elektrycznej magazynu energii wyznaczając termin na dokonanie tego uzupełnienia.”	„Art. 25 Do zgłoszeń o przyłączenie mikroinstalacji z magazynem energii, o którym mowa w art. 7 ust. 8d[4] ustawy zmienianej w art. 4, złożonych i nierozpatrzonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się art. 7 ust. 8d[5] i ust. 8d[12] w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, przy czym operator systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego wzywa wnioskodawcę do uzupełnienia zgłoszenia, o którym mowa w art. 7 ust. 8d[5] ustawy zmienianej w art. 4, o informację o mocy zainstalowanej elektrycznej magazynu energii wyznaczając termin na dokonanie tego uzupełnienia.”	**Uwaga uwzględniona** Stosowne zmiany zostaną naniesione w projekcie przepisów.
651.	Polska Organizacja Biometanu	Art. 31 projektu ustawy	Przepis przejściowy ujęty w art. 31 powinien również dotyczyć przedsiębiorców, którzy rozpoczęli sprzedaż energii z odnawialnych źródeł energii przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, jednak w stosunku do których nie	*Art. 31. 1. Do wytwórcy, którego oferta wygrała aukcję przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy i wobec którego biegnie trzyletni okres rozliczenia obowiązku sprzedaży w ramach systemu aukcyjnego, o*	**Uwaga nieuwzględniona** Projektowany przepis jest dedykowany wytwórcom, którzy wygrali aukcje przed wejściem w życie projektu ustawy, ale nie rozpoczęli

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			upłynął jeszcze 3-letni okres, o którym mowa w art. 83 ust. 2 ustawy OZE. Gdyby bowiem nie było ww. przepisu przejściowego, o którym mowa w art. 31 Nowelizacji, należałoby przyjąć, że z chwilą wejścia w życie ustawy, wszystkich wytwórców dotyczą przepisy nowe, a więc Prezes URE badając spełnienie obowiązku, o którym mowa w art. 83 ust. 2 ustawy OZE, ewentualne sankcje będzie opierał o obowiązujące brzmienie, a więc w oparciu o znowelizowany art. 168 pkt 15) ustawy. Możliwe jest jednak wnioskowanie *a contrario* zgodnie z którym, skoro przepis przejściowy wskazuje wyłącznie na wytwórców, którzy nie rozpoczęli sprzedaży energii, to przepisu „nowego" nie stosuje się wobec wytwórców, którzy przed dniem wejścia w życie ustawy taką sprzedaż rozpoczęli.	*którym mowa w art. 83 ust. 2 ustawy zmienianej w art. 6, stosuje się art. 168 pkt 15 ustawy zmienianej w art. 6, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.* *2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do wytwórcy, którego oferta wygrała aukcję przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy i wobec którego zakończył się lub zakończyły się, przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, trzyletnie okresy rozliczenia obowiązku sprzedaży w ramach systemu aukcyjnego, o którym mowa w art. 83 ust. 2 ustawy zmienianej w art. 6.*	jeszcze sprzedaży energii z odnawialnych źródeł energii przed dniem wejścia w życie projektowanej ustawy. Uwzględnienie uwagi spowodowałoby zmianę przepisów w trakcie ich stosowania przez wytwórców, co w opinii projektodawcy jest niepożądane mając na uwadze zasadę pewności prawa.
652.	Izba Gospodarcza Gazownictwa (IGG)	Art. 31 projektu ustawy	Przepis przejściowy ujęty w art. 31 powinien również dotyczyć przedsiębiorców, którzy rozpoczęli sprzedaż energii z odnawialnych źródeł energii przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, jednak w stosunku do których nie upłynął jeszcze 3-letni okres, o którym mowa w art. 83 ust. 2 ustawy OZE. Gdyby bowiem nie było ww. przepisu przejściowego, o którym mowa w art. 31 Nowelizacji, należałoby przyjąć, że z chwilą wejścia w życie ustawy, wszystkich wytwórców dotyczą przepisy nowe, a więc Prezes URE badając spełnienie obowiązku, o którym mowa w art. 83 ust. 2 ustawy OZE, ewentualne sankcje będzie opierał o obowiązujące brzmienie, a więc w oparciu o znowelizowany art. 168 pkt 15) ustawy.	*Art. 31. 1. Do wytwórcy, którego oferta wygrała aukcję przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy i wobec którego biegnie trzyletni okres rozliczenia obowiązku sprzedaży w ramach systemu aukcyjnego, o którym mowa w art. 83 ust. 2 ustawy zmienianej w art. 6, stosuje się art. 168 pkt 15 ustawy zmienianej w art. 6, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.* *2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do wytwórcy, którego oferta wygrała aukcję przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy i wobec którego zakończył się lub zakończyły się, przed dniem wejścia w życie niniejszej*	**Uwaga nieuwzględniona** Projektowany przepis jest dedykowany wytwórcom, którzy wygrali aukcje przed wejściem w życie projektowanej ustawy, ale nie rozpoczęli jeszcze sprzedaży energii z odnawialnych źródeł energii przed dniem wejścia w życie projektowanej ustawy. Uwzględnienie uwagi spowodowałoby zmianę przepisów w trakcie ich stosowania przez wytwórców, co w opinii projektodawcy jest niepożądane mając na uwadze zasadę pewności prawa.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			Możliwe jest jednak wnioskowanie *a contrario* zgodnie z którym, skoro przepis przejściowy wskazuje wyłącznie na wytwórców, którzy nie rozpoczęli sprzedaży energii, to przepisu „nowego" nie stosuje się wobec wytwórców, którzy przed dniem wejścia w życie ustawy taką sprzedaż rozpoczęli.	*ustawy, trzyletnie okresy rozliczenia obowiązku sprzedaży w ramach systemu aukcyjnego, o którym mowa w art. 83 ust. 2 ustawy zmienianej w art. 6.*	
653.	Polskie Stowarzyszenie Fotowoltaiki	Art. 31 projektu ustawy	Proponujemy, aby zmienione zasady dotyczące naliczania kar oraz minimalnego wolumenu miały zastosowanie wyłącznie do instalacji, które zwyciężą w aukcjach po wprowadzeniu tych zmian w życie. Warto podkreślić, że modele biznesowe projektów, które wygrały w poprzednich aukcjach, były opracowywane na podstawie obowiązujących wówczas przepisów, co powinno zostać uwzględnione w nowych regulacjach	*Art. 31. Do wytwórcy, którego oferta wygrała aukcję przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy,* ***~~który nie rozpoczął sprzedaży energii z odnawialnych źródeł energii przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy~~****, stosuje się art. 168 pkt 15 ustawy zmienianej w art. 6, w brzmieniu* ***dotychczasowym~~ nadanym niniejszą ustawą~~.***	**Uwaga nieuwzględniona** Projektowany przepis wprowadza korzystniejsze przepisy dla wytwórców biorących udział w aukcji – zmiana reguły 85% na 65%. Wypracowane modele biznesowe ulegną zmianie, ale na korzyść wytwórcy, dlatego też uwaga pozostaje nieuwzględniona.
654.	Stowarzyszenie Energii Odnawialnej	Art. 31 projektu ustawy	Proponuje się zastosowanie zmienionych zasad związanych z obliczaniem kar i minimalnego wolumenu jedynie do instalacji, które wygrają aukcję po wejściu w życie przedmiotowej zmiany. Należy wskazać, że modele biznesowe w już rozstrzygniętych aukcjach były opracowywane w oparciu o dotychczas obowiązujące brzmienie ustawy, co powinno znaleźć odzwierciedlenie w projektowanych przepisach.	Art. 31. Do wytwórcy, którego oferta wygrała aukcję przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy,~~,~~ ***~~który nie rozpoczął sprzedaży energii z odnawialnych źródeł energii przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy~~****, stosuje się art. 168 pkt 15 ustawy zmienianej w art. 6, w brzmieniu* ***dotychczasowym~~ nadanym niniejszą ustawą~~.***	**Uwaga nieuwzględniona** Projektowany przepis wprowadza korzystniejsze przepisy dla wytwórców biorących udział w aukcji – zmiana reguły 85% na 65%. Wypracowane modele biznesowe ulegną zmianie, ale na korzyść wytwórcy, dlatego też uwaga pozostaje nieuwzględniona.
655.	Polska Izba Gospodarcza Energetyki Odnawialnej i Rozproszonej (PIGEOR)	Art. 31 projektu ustawy	Przepis przejściowy ujęty w art. 31 powinien również dotyczyć przedsiębiorców, którzy rozpoczęli sprzedaż energii z odnawialnych źródeł energii przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, jednak w stosunku do których nie upłynął jeszcze 3-letni okres, o którym mowa w art. 83 ust. 2 ustawy OZE. Gdyby bowiem nie było ww. przepisu przejściowego, o którym mowa w art. 31	*Art. 31. 1. Do wytwórcy, którego oferta wygrała aukcję przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy i wobec którego biegnie trzyletni okres rozliczenia obowiązku sprzedaży w ramach systemu aukcyjnego, o którym mowa w art. 83 ust. 2 ustawy zmienianej w art. 6, stosuje sięart. 168 pkt 15*	**Uwaga nieuwzględniona** Projektowany przepis jest dedykowany wytwórcom, którzy wygrali aukcje przed wejściem w życie projektu ustawy ale nie rozpoczęli jeszcze sprzedaży energii z odnawialnych źródeł energii przed dniem wejścia w życie projektowanej ustawy.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			Nowelizacji, należałoby przyjąć, że z chwilą wejścia w życie ustawy, wszystkich wytwórców dotyczą przepisy nowe, a więc Prezes URE badając spełnienie obowiązku, o którym mowa w art. 83 ust. 2 ustawy OZE, ewentualne sankcje będzie opierał o obowiązujące brzmienie, a więc w oparciu o znowelizowany art. 168 pkt 15) ustawy. Możliwe jest jednak wnioskowanie *a contrario* zgodnie z którym, skoro przepis przejściowy wskazuje wyłącznie na wytwórców, którzy nie rozpoczęli sprzedaży energii, to przepisu „nowego" nie stosuje się wobec wytwórców, którzy przed dniem wejścia w życie ustawy taką sprzedaż rozpoczęli.	*ustawy zmienianej w art. 6,w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.* *2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do wytwórcy, którego oferta wygrała aukcję przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy i wobec którego zakończył się lub zakończyły się, przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, trzyletnie okresy rozliczenia obowiązku sprzedaży w ramach systemu aukcyjnego, o którym mowa w art. 83 ust. 2 ustawy zmienianej w art. 6.*	Uwzględnienie uwagi spowodowałoby zmianę przepisów w trakcie ich stosowania przez wytwórców, co w opinii projektodawcy jest niepożądane mając na uwadze zasadę pewności prawa.
656.	ORLEN S.A.	Art. 35 projektu ustawy	Dostosowanie sprzedawcy do wykonania obowiązku przekazywania prosumentom informacji wg nowego zakresu określonego w projektowanym art. 4 ust. 6 ustawy o OZE, wymaga przeprowadzenia szeregu zmian w systemach IT sprzedawcy, przede wszystkim systemach bilingowych oraz systemach do zdalnej obsługi odbiorców (tzw. eBOK). Wynika to również z tego, że nowy zakres informacji musi zostać uwzględniony w systemie teleinformatycznym do zdalnego komunikowania się z prosumentami (eBOK), aby spełnić wymóg art. 4 ust. 6a ustawy o OZE. Zaproponowany w projekcie okres na dostawanie sprzedawcy do nowych wymogów informacyjnych (w praktyce może to być ok. 2 miesiące) jest niemożliwy do spełnienia. Z tego względu postulujemy jego przesuniecie i określenie terminu co najmniej 6 miesięcznego.	Art. 35. Sprzedawca, o którym mowa w art. 40 ust. 1a ustawy zmienianej w art. 6, po raz pierwszy udostępnia dane, o których mowa w art. 4 ust. 6 tej ustawy w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, **z początkiem kolejnego okresu rozliczeniowego, przypadającego po upływie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.**	**Uwaga kierunkowo uwzględniona** Stosowne zmiany zostaną naniesione w projekcie przepisów.
657.	ENEA S.A	Art. 35 projektu ustawy	Zgodnie z art. 4 ust. 6 sprzedawca będzie zobligowany do przekazania odbiorcy szeregu danych. Biorąc pod uwagę skalę oraz poziom skomplikowania danych, ich udostępnienie	Sprzedawca, o którym mowa w art. 40 ust. 1a ustawy zmienianej w art. 6, po raz pierwszy udostępnia dane, o których mowa w art. 4 ust.	**Uwaga kierunkowo uwzględniona** Stosowne zmiany zostaną naniesione na projekt przepisów.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			będzie możliwe po przeprowadzeniu zmian w systemie bilingowym. Rozliczenia prosumenckie należą do najbardziej skomplikowanych a ich wdrożenie wymaga zmian w systemie bilingowym co jest procesem czasochłonnym	6 tej ustawy w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, z początkiem kolejnego okresu rozliczeniowego, przypadającego 6 miesięcy po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy.	
658.	Polski Komitet Energii Elektrycznej	Art. 35 projektu ustawy	Dostosowanie sprzedawcy do wykonania obowiązku przekazywania prosumentom informacji wg nowego zakresu określonego w projektowanym art. 4 ust. 6 ustawy o odnawialnych źródłach energii, wymaga przeprowadzenia szeregu zmian w systemach IT sprzedawcy, przede wszystkim systemach bilingowych oraz systemach do zdalnej obsługi odbiorców (tzw. eBOK). Wynika to również z tego, że nowy zakres informacji musi zostać uwzględniony w systemie teleinformatycznym do zdalnego komunikowania się z prosumentami (eBOK), aby spełnić wymóg art. 4 ust. 6a ustawy o odnawialnych źródłach energii. Zaproponowany w projekcie okres na dostawanie sprzedawcy do nowych wymogów informacyjnych (w praktyce może to być ok. 2 miesiące) jest niemożliwy do spełnienia. Z tego względu postulujemy jego przesuniecie i określenie terminu co najmniej 6 miesięcznego.	Art. 35. Sprzedawca, o którym mowa w art. 40 ust. 1a ustawy zmienianej w art. 6, po raz pierwszy udostępnia dane, o których mowa w art. 4 ust. 6 tej ustawy w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, **z początkiem kolejnego okresu rozliczeniowego, przypadającego po upływie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.**	**Uwaga kierunkowo uwzględniona** Stosowne zmiany zostaną naniesione na projekt przepisów.
659.	Polski Komitet Energii Elektrycznej	Art. 35 projektu ustawy	Zgodnie z art. 4 ust. 6 sprzedawca będzie zobligowany do przekazania odbiorcy szeregu danych. Biorąc pod uwagę skalę oraz poziom skomplikowania danych, ich udostępnienie będzie możliwe po przeprowadzeniu zmian w systemie bilingowym. Rozliczenia prosumenckie należą do najbardziej skomplikowanych a ich wdrożenie wymaga zmian w systemie bilingowym co jest procesem czasochłonnym	Sprzedawca, o którym mowa w art. 40 ust. 1a ustawy zmienianej w art. 6, po raz pierwszy udostępnia dane, o których mowa w art. 4 ust. 6 tej ustawy w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, z początkiem kolejnego okresu rozliczeniowego, przypadającego *6 miesięcy* po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy.	**Uwaga kierunkowo uwzględniona** Stosowne zmiany zostaną naniesione na projekt przepisów.
660.	Polskie Towarzystwo Elektrociepłowni Zawodowych	Art. 35 projektu ustawy (art. 40 ust. 1a ustawy o	Zgodnie z art. 4 ust. 6 sprzedawca będzie zobligowany do przekazania odbiorcy szeregu danych. Biorąc pod uwagę skalę oraz poziom skomplikowania danych, ich udostępnienie	Sprzedawca, o którym mowa w art. 40 ust. 1a ustawy zmienianej w art. 6, po raz pierwszy udostępnia dane, o których mowa w art. 4 ust.	**Uwaga kierunkowo uwzględniona** Stosowne zmiany zostaną naniesione na projekt przepisów.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
		odnawialnych źródłach energii)	będzie możliwe po przeprowadzeniu zmian w systemie bilingowym. Rozliczenia prosumenckie należą do najbardziej skomplikowanych a ich wdrożenie wymaga zmian w systemie bilingowym co jest procesem czasochłonnym	6 tej ustawy w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, z początkiem kolejnego okresu rozliczeniowego, przypadającego **12 miesięcy** po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy.	
661.	Polskie Stowarzyszenie Fotowoltaiki	Art. 37 projektu ustawy	Proponowany przepis nieprecyzyjnie odnosi się do energii wytworzonej poprzez odwołanie do Art. 83 ust. 2a Ustawy OZE, który stanowi o zaliczaniu energii niewytworzonej w wyniku redysponowania. Należy zmodyfikować go tak, aby: - jasno wskazywał, że energia niewytworzona w okresach redysponowania, w których występują godziny o cenach ujemnych była zaliczana do energii, o której mowa w Art. 83 ust. 2a. ustawy OZE, oraz - zezwalał na ujęcie w rozliczeniu obowiązku sprzedaży w ramach systemu aukcyjnego energii niewytworzonej w wyniku dobrowolnego wyłączenia instalacji w okresach godzin ujemnych.	*Art. 37. Na potrzeby rozliczenia obowiązku sprzedaży, o którym mowa w art. 83 ust. 2a ustawy zmienianej w art. 2, uwzględnia się energię elektryczną wytworzoną w instalacji odnawialnego źrodła energii w godzinach dostawy, dla ktorych średnie ważone wolumenem transakcji sesyjnych giełdowych ceny energii elektrycznej z rynku były niższe niż 0 złotych za 1 MWh,* ***jak również energię elektryczną niewytworzoną w instalacji odnawialnego źródła energii na skutek wydania przez operatora systemu przesyłowego elektroenergetycznego polecenia wyłączenia lub zmniejszenia mocy wytwarzanej w instalacji odnawialnego źródła energii, w godzinach dostawy, dla których średnie ważone wolumenem transakcji sesyjnych giełdowych ceny energii elektrycznej z rynku były niższe niż 0 złotych za 1 MWh i wystąpiły po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy.***	**Uwaga wyjaśniona** W art. 41 ustawy zmieniającej poprawiono odwołanie z „Art. 83 ust. 2a" na „do Art. 83 ust. 2". Po tej korekcie sytuacja jest jednoznaczna. Art. 41. Ustawy zmieniającej stanowi, że: Na potrzeby rozliczenia obowiązku sprzedaży, o którym mowa w art. 83 ust. 2 ustawy zmienianej w art. 7 uwzględnia się energię elektryczną wytworzoną i wprowadzoną do sieci, w instalacji odnawialnego źródła energii w godzinach dostawy, dla których średnie ważone wolumenem transakcji sesyjnych giełdowych ceny energii elektrycznej z rynku były niższe niż 0 złotych za 1 MWh i wystąpiły po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy. A zgodnie z obowiązującymi przepisami:, Art. 83 ust. 2a stanowi, że: Na potrzeby rozliczenia obowiązku sprzedaży, o którym mowa w ust. 2: 1) przyjmuje się, że całkowita ilość energii elektrycznej niewytworzonej w okresach objętych poleceniami, o których mowa w art. 9c ust. 7a lub

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
					7b ustawy - Prawo energetyczne, nie jest wyższa od ilości energii elektrycznej, którą właściwy operator systemu elektroenergetycznego wyznaczył jako zredukowaną; 2) o przyporządkowaniu części lub całej ilości energii, o której mowa w pkt 1, decyduje wytwórca, przekazując operatorowi systemu elektroenergetycznego, do którego sieci jest przyłączony, informację, o której mowa w art. 93 ust. 18 zdanie pierwsze. Art. 93 ust. 18 stanowi, że: 18. W przypadku wydania przez operatora systemu przesyłowego elektroenergetycznego albo operatora systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego polecenia, o którym mowa w art. 9c ust. 7a lub 7b ustawy - Prawo energetyczne, wytwórca informuje operatora, do którego sieci jest przyłączony, czy i jaka część zredukowanej energii powinna zostać rozliczona w danym systemie wsparcia, w terminie 14 dni od daty wydania polecenia. W przypadku nieprzekazania przez wytwórcę informacji, o której mowa w zdaniu pierwszym, w terminie 14 dni od daty wydania polecenia, zredukowana energia nie zostanie zaliczona do realizacji zobowiązania wynikającego z danego systemu wsparcia. Proponowany przepis jest zatem nadmiarowy.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
662.	ENERGA-OPERATOR S.A.	Art. 41 pkt 1 projektu ustawy	W projektowanej ustawie jest odwołanie do art. 1 pkt 11, 12 i 20, natomiast art. 1 zawiera tylko 8 punktów. Do doprecyzowania, którego artykułu dotyczy ta zmiana. Być może miał to być art. 6 ?		**Uwaga uwzględniona** Odwołanie zostanie skorygowane.
663.	Polski Komitet Światowej Rady Energetycznej/ PSEW	Art. 41 pkt 1 projektu ustawy	Przepis błędnie zredagowany, bo Art. 1 Projektu kończy się na pkt. 8) i nie posiada pkt 11, 12 i 20	wykreślić Art. 41 pkt 1)	**Uwaga uwzględniona** Odwołanie zostanie skorygowane.
664.	Polskie Stowarzyszenie Energetyki Wiatrowej	Art. 41 pkt 1 projektu ustawy	wykreślić Art. 41 pkt 1)	Przepis błędnie zredagowany, bo Art. 1 Projektu kończy się na pkt. 8) i nie posiada pkt. 11, 12 i 20	**Uwaga uwzględniona** W art. 41 pkt 1 projektu ustawy odwołanie zostanie skorygowane.
665.	Polski Komitet Światowej Rady Energetycznej/ TAURON	Art. 41 pkt 1 projektu ustawy	Artykuł 1 projektowanej ustawy ma 8 punktów, natomiast w art. 41 pkt 1 znajduje się odniesienie do pkt 11, 12 i 20, których nie ma w art. 1.	Należyzweryfikowaćpoprawność zastosowanego odwołania.	**Uwaga uwzględniona** Odwołanie zostanie skorygowane.
666.	Grupa Tauron	Art. 41 pkt 1 projektu ustawy	Artykuł 1 projektowanej ustawy ma 8 punktów, natomiast w art. 41 pkt 1 znajduje się odniesienie do pkt 11, 12 i 20, których nie ma w art. 1.	Proponujemy weryfikację poprawności zastosowanego odwołania.	**Uwaga uwzględniona** Odwołanie zostanie skorygowane.
667.	Vortex Energy Polska sp. z o.o.	Art. 41 pkt 1 projektu ustawy	Przepis błędnie zredagowany, odesłanie do jednostki redakcyjnej, której nie ma w projekcie nowelizacji	Proponujemy wykreślić art. 41 pkt 1.	**Uwaga uwzględniona** Odwołanie zostanie skorygowane.
668.	Osoba fizyczna 1	Uwaga ogólna	Mając na uwadze dobro ludzi i środowiska naturalnego jestem przeciwna jakiejkolwiek liberalizacji zasad lokalizowania elektrowni wiatrowych na lądzie. Wszystkie 3 cele są sztucznie spreparowane, odrealnione: - proszę przekierować działania w kierunku bezcennej, opłacalnej geotermii, którą promuje Stowarzyszenie Centrum Rozwoju im. Eugeniusza Kwiatkowskiego - aktualne inwestowanie i lokowanie elektrowni wiatrowych już skutkuje niszczeniem		**Uwaga nieuwzględniona** Podkreśla się, że bufory odległości od zabudowy mieszkaniowej oraz obszarów cennych przyrodniczo ustalone w projekcie ustawy stanowią bezwzględną wartość minimalną. Nie ma prawnych ograniczeń, co do zastosowania w konkretnych przypadkach większych buforów odległości. Warto podkreślić, że o buforach odległości w każdym przypadku decyduje organ gminy sporządzający plan miejscowy po

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			środowiska naturalnego, którego najważniejszym podmiotem jest człowiek; np. Polska Akademia Nauk wskazuje, że w celu wyznaczenia minimalnej odległości elektrowni od zabudowy mieszkaniowej należy wziąć pod uwagę wiele czynników (hałas słyszalny, infradźwięki, migotanie światła, pola elektromagnetyczne, drgania, wibracje, odpadanie części turbiny. Na obszarze nawet do 2-3 km u osób tam przebywających elektrownie wiatrakowe zaburzają pracę narządów odpowiedzialnych za ruch, zmysł słuchu i wzroku, równowagi (tzw. syndrom turbin wiatrowych). Kilkuletnie przebywanie ludzi w zasięgu oddziaływania turbin skutkuje uporczywymi infekcjami narządów oddechowych alergiami, osłabieniem układu odpornościowego, patologiami kardiologicznymi (utrudniona praca serca, rozrusznika serca), padaczką, bólami kręgosłupa, chorobami układu pokarmowego. W zależności od gatunku zwierzęta albo giną (ptaki) albo umierają (ryby w zamkniętych zbiornikach wodnych) lub np. owady przenoszą się (uciekają) w inne rejony czyniąc dany teren martwym. - Faktyczne koszty inwestycji nigdy nie spowodują obniżenia rachunków za energię gdyż: *fundament pod wiatrak to 600 ton betonu i stali, *1MW/h prądu wyprodukowanego w elektrowni węglowej kosztuje 190 zł, a z elektrowni wiatrowej 1MW/h -680 zł,		zapoznaniu się z treścią Strategicznej Oceny Oddziaływania na Środowisko (przeprowadzenie jej jest obligatoryjne) oraz zapoznaniu się z nastrojami społecznymi co do planowanej inwestycji wiatrakowej. Na dalszych etapach wpływ elektrowni wiatrowej na środowisko jest weryfikowany przy wydawaniu decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Finalne warunki lokalizacji oraz zasad funkcjonowania elektrowni wiatrowych, w tym oddalenia inwestycji od zabudowań mieszkalnych będą weryfikowane i określane w ramach procedury wydawania przez RDOŚ decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla konkretnej inwestycji, w tym w określonych przypadkach, na podstawie szczegółowego raportu oddziaływania na środowisko. Procedura taka jest stosowana dla wszystkich istotnie oddziaływujących na środowisko inwestycji, w tym dróg, linii kolejowych, linii energetycznych, zakładów przemysłowych itp., których emisja hałasu i oddziaływań elektromagnetycznych jest wyższa niż w przypadku elektrowni wiatrowych. W ramach ww. procedury nakładane na inwestycje są wszystkie niezbędne warunki i zasady funkcjonowania danej instalacji, aby mogła ona podlegać bezpiecznej eksploatacji. W przypadku farm wiatrowych w ramach wymagań

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			*”ekologiczny" wiatrak potrzebuje 30 ton smaru z paliw kopalnych żeby niwelować tarcie przy obrotach śmigieł, *jak skalkulować koszt środowiskowy w związku z koniecznością zagospodarowania polimerów zbrojonych włóknami, które stanowią element w produkcji łopat wiatraków? Żądam utrzymania zasady 10H. Żądam przywrócenia wzajemnej minimalnej odległości między elektrownią wiatrową a zabudową mieszkalną do 1000 m (taki był zapis w pierwszej ustawie). Żądam ustalenia minimalnej odległości między wiatrakami na poziomie 2000 m. Proszę o informację pisemną kto (z imienia i nazwiska) i w oparciu o co zdecydował o buforach odległości od konkretnych form ochrony przyrody gdyż to będzie skutkowało odroczoną zagładą .		nakładanych na inwestora mogą to być np.: ✓nakaz odpowiedniego rozmieszczenia poszczególnych elektrowni na terenie dostępnym pod farmę wiatrową, ✓zastosowanie rozwiązań technicznych dot. np. odmrażania i ogrzewania łopat elektrowni wiatrowych, ✓zastosowanie rozwiązań technicznych dot. np. pokrycia turbiny i łopat oraz regulacji kąta ustawienia łopat w celu zlikwidowani efektu migotania cienia i światła, ✓zastosowanie odpowiedniego otoczenia dla farmy wiatrowej (np. posadzenia drzew lub innych przeszkód dla rozchodzenia się hałasu), ✓nakaz zastosowania tzw. monitoringu realizacyjnego wybudowanych już elektrowni wiatrowych w celu potwierdzenia braku negatywnych oddziaływań na otoczenie. Biorąc pod uwagę dostępne analizy negatywnych oddziaływań elektrowni wiatrowych ustalenie odległości minimalnej na poziomie 500 m wpisuje się w podstawowy cel projektodawcy, jakim jest zapewnienie maksymalnego bezpieczeństwa społeczności lokalnych mieszkających w pobliżu elektrowni wiatrowych. Warto też zwrócić uwagę, że projektowana nowelizacja wywrze także istotny wpływ na finanse przedsiębiorstw w sektorze energetyki

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
					odnawialnej oraz w sektorze budowlanym, doradczym i projektowym. Wpłynie to pozytywnie na realizacje zakładanego wzrostu udziału krajowego w polskich projektach wiatrakowych oraz wzrost zatrudnienia. Wprowadzenie projektowanych minimalnych odległości przyniesie realne korzyści dla samorządów. Wpływy do budżetu gmin z tytułu podatków od nieruchomości stanowić będą dodatkowe źródło przychodów. Na przyjęciu przepisów skorzysta również przemysł, ponieważ pozwolą one na uruchomienie nowych inwestycji w energetyce wiatrowej. Zwiększy się poziom dostępności mocy OZE dla przemysłu obniżając jednocześnie koszty prowadzenia działalności i ślad węglowy oferowanych produktów. Ma to kluczowe znaczenie szczególnie w przemyśle energochłonnym.
669.	Osoba fizyczna 2	Uwaga ogólna	Chciałbym wydzierżawić grunt rolny pod farmę wiatrową. Gdy wiatrak, jest w odległości 500 m od najbliższych zabudowań to jest 480 m od obszarów Natura 2000, ustanowionych w celu ochrony ptaków i vice versa. Chciałbym wnioskować o odległość od zabudowań i obszarów Natura 2000 pomiędzy 300 a 400 metrów		**Uwaga nieuwzględniona** Projektodawca stoi na stanowisku, że przyjęta w projekcie odległość od obszarów Natura 2000 jest konsensusem biorąc pod uwagę wpływ elektrowni wiatrowych na środowisko (w tym przypadku na gatunki ptaków oraz nietoperzy, dla których państwa członkowskie Unii mają obowiązek wyznaczenia obszarów ochrony) a potrzebę rozwoju energetyki wiatrowej w Polsce.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
670.	Osoba fizyczna 3	Uwaga ogólna	Witam cała Europa ucieka od budowy elektrowni wiatrowych w pobliżu domów a nasz rząd chce abyśmy mieli je przydomowych ogródkach Porażka Oby do tego nie doszło Miejsce na wiatraki to odludzia i morze Proponuję szybką zmianę rządu bo ten poklepywane przez zachodnich sąsiadów podjął już decyzję.		**Uwaga nieuwzględniona** Według danych WindEurope wzrost energetyki wiatrowej w Europie następuje dynamicznie, co jest kluczowym elementem transformacji energetycznej całkowita moc zainstalowana w 2024 r. wynosi 278 GW, w tym 243 GW na lądzie, w pierwszej połowie 2024 r. zainstalowano 6,4 GW mocy wiatrowych z czego 83% stanowiły farmy wiatrowe na lądzie. Według danych Międzynarodowej Agencji Energii oraz Global Wind Energy Council w samym 2023 r. globalnie zainstalowano 117 GW mocy w elektrowniach wiatrowych. Prognozy wskazują, że moc farm wiatrowych podwoi się do 2030 r, co pozwoli na realizację celów klimatycznych. Zaangażowanie Europy w tym obszarze widać m.in. poprzez wydanie 24 października 2023 r. Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego I Komitetu Regionów pt.: „Europejski plan działania na rzecz energii wiatrowej”. Unia Europejska musi rozwijać energetykę wiatrową w tempie 37 GW/rok co pozwoli na osiągnięcie celów UE na 2030 r.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
					Podkreśla się, że bufory odległości od zabudowy mieszkaniowej oraz obszarów cennych przyrodniczo ustalone w projekcie ustawy stanowią bezwzględną wartość minimalną. Nie ma prawnych ograniczeń, co do zastosowania w konkretnych przypadkach większych buforów odległości. Warto podkreślić, że o buforach odległości w każdym przypadku decyduje organ gminy sporządzający plan miejscowy po zapoznaniu się z treścią Strategicznej Oceny Oddziaływania na Środowisko (przeprowadzenie jej jest obligatoryjne) oraz zapoznaniu się z nastrojami społecznymi co do planowanej inwestycji wiatrakowej. Na dalszych etapach wpływ elektrowni wiatrowej na środowisko jest weryfikowany przy wydawaniu decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Finalne warunki lokalizacji oraz zasad funkcjonowania elektrowni wiatrowych, w tym oddalenia inwestycji od zabudowań mieszkalnych będą weryfikowane i określane w ramach procedury wydawania przez RDOŚ decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla konkretnej inwestycji, w tym w określonych przypadkach, na podstawie szczegółowego raportu oddziaływania na środowisko. Procedura taka jest stosowana dla wszystkich istotnie oddziaływujących na środowisko inwestycji, w

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
					tym dróg, linii kolejowych, linii energetycznych, zakładów przemysłowych itp., których emisja hałasu i oddziaływań elektromagnetycznych jest wyższa niż w przypadku elektrowni wiatrowych. W ramach ww. procedury nakładane na inwestycje są wszystkie niezbędne warunki i zasady funkcjonowania danej instalacji, aby mogła ona podlegać bezpiecznej eksploatacji. W przypadku farm wiatrowych w ramach wymagań nakładanych na inwestora mogą to być np.: ✓nakaz odpowiedniego rozmieszczenia poszczególnych elektrowni na terenie dostępnym pod farmę wiatrową, ✓zastosowanie rozwiązań technicznych dot. np. odmrażania i ogrzewania łopat elektrowni wiatrowych, ✓zastosowanie rozwiązań technicznych dot. np. pokrycia turbiny i łopat oraz regulacji kąta ustawienia łopat w celu zlikwidowani efektu migotania cienia i światła, ✓zastosowanie odpowiedniego otoczenia dla farmy wiatrowej (np. posadzenia drzew lub innych przeszkód dla rozchodzenia się hałasu), ✓nakaz zastosowania tzw. monitoringu realizacyjnego wybudowanych już elektrowni wiatrowych w celu potwierdzenia braku negatywnych oddziaływań na otoczenie. Biorąc pod uwagę dostępne analizy negatywnych oddziaływań

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
					elektrowni wiatrowych ustalenie odległości minimalnej na poziomie 500 m wpisuje się w podstawowy cel projektodawcy, jakim jest zapewnienie maksymalnego bezpieczeństwa społeczności lokalnych mieszkających w pobliżu elektrowni wiatrowych. Warto też zwrócić uwagę, że projektowana nowelizacja wywrze także istotny wpływ na finanse przedsiębiorstw w sektorze energetyki odnawialnej oraz w sektorze budowlanym, doradczym i projektowym. Wpłynie to pozytywnie na realizacje zakładanego wzrostu udziału krajowego w polskich projektach wiatrakowych oraz wzrost zatrudnienia. Wprowadzenie projektowanych minimalnych odległości przyniesie realne korzyści dla samorządów. Wpływy do budżetu gmin z tytułu podatków od nieruchomości stanowić będą dodatkowe źródło przychodów. Na przyjęciu przepisów skorzysta również przemysł, ponieważ pozwolą one na uruchomienie nowych inwestycji w energetyce wiatrowej. Zwiększy się poziom dostępności mocy OZE dla przemysłu obniżając jednocześnie koszty prowadzenia działalności i ślad węglowy oferowanych produktów. Ma to kluczowe znaczenie szczególnie w przemyśle energochłonnym.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
671.	Osoba fizyczna 4	Uwaga ogólna	Szanowni Państwo, Piszę, aby przedstawić moją- lecz nie tylko moją- opinię w sprawie elektrowni wiatrowych w związku z proponowanymi przez Ministerstwo zmianami przepisów i planami w tej dziedzinie gospodarki energetycznej. Ta opinia- oparta na faktach, a nie na ideologii- jest następująca: otóż trzeba natychmiast całkowicie wycofać się z planów budowy następnych elektrowni wiatrowych w Polsce. /Niestety, jest ich już w tej chwili za dużo, i oczywiście pozbycie się ich będzie wielkim problemem/. Nie wolno nam iść dalej w tym zgubnym kierunku! Proszę pozwolić mi przedstawić powody, które stoją za tą opinią, a które w środowiskach /prawdziwie/ naukowych i opiniotwórczych są już czymś oczywistym. P o P i e r w s z e: Polska, nasz kraj, jest obszarem pod wieloma względami unikalnym - polskie krajobrazy są jednym z naszych najcenniejszych, jeśli w ogóle nie najcenniejszym, skarbem. N i e w o l n o nam dopuścić do tego, aby zostały nieodwołalnie zeszpecone wielkimi konstrukcjami metalowymi, a następnie, po jakimś czasie, zamienione w ich złomowiska. P o D r u g i e: Instalowanie tych stalowych konstrukcji nie tylko nie jest, jak często się mówi, ekologiczne, ale działa wręcz destrukcyjnie na środowisko. Przede wszystkim dzieje się tak z powodu całkowitego braku możliwości jakiejkolwiek ich utylizacji- raz przywiezione i zainstalowane, zostają w Polsce, i w Polsce ten złom		**Uwaga nieuwzględniona** Na wstępie należy zaznaczyć, że bufory odległości od zabudowy mieszkaniowej oraz obszarów cennych przyrodniczo ustalone w projekcie ustawy stanowią bezwzględną wartość minimalną. Nie ma prawnych ograniczeń, co do zastosowania w konkretnych przypadkach większych buforów odległości. Warto podkreślić, że o buforach odległości w każdym przypadku decyduje organ gminy sporządzający plan miejscowy po zapoznaniu się z treścią Strategicznej Oceny Oddziaływania na Środowisko (przeprowadzenie jej jest obligatoryjne) oraz zapoznaniu się z nastrojami społecznymi co do planowanej inwestycji wiatrakowej. Na dalszych etapach wpływ elektrowni wiatrowej na środowisko jest weryfikowany przy wydawaniu decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Finalne warunki lokalizacji oraz zasad funkcjonowania elektrowni wiatrowych, w tym oddalenia inwestycji od zabudowań mieszkalnych będą weryfikowane i określane w ramach procedury wydawania przez RDOŚ decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla konkretnej inwestycji, w tym w określonych przypadkach, na podstawie szczegółowego raportu oddziaływania na środowisko.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			musi być składowany- co wszystkich rozsądnie myślących ludzi przyprawia wręcz o panikę. Nic dziwnego, że inne państwa chcą się ich pozbyć... Polska m u s i tu być mądra przed szkodą! P o T r z e c i e: Wpływ tzw. elektrowni wiatrowych nie tylko na środowisko naturalne, lecz także na zdrowie ludzi jest zdecydowanie negatywny /infradźwięki- i nie chodzi tu o ich słyszalność; to, że coś jest poza progiem percepcji człowieka, absolutnie nie oznacza, że nie jest dla niego niebezpieczne ('Jak podaje PAN, drgania o niskich częstotliwościach są jednak szczególnie niebezpieczne dla człowieka' /demagog.org.pl/), oddziaływanie elektromagnetyczne i wibracyjne, kurz hamulcowy, nasilanie stanów epileptycznych, oddziaływanie na psychikę (jednostajność hałasu i ruchu, szpetota krajobrazu)/. Jeśli zaś chodzi o argument, że ten rodzaj energii /z elektrowni wiatrowych/ jest Polsce niezbędny, jest to argument zupełnie fałszywy. Mamy wystarczającą ilość węgla, aby zapewnić naszemu Krajowi nieprzerwane dostawy prądu, a węgiel jest paliwem najbardziej ekologicznym, ponieważ jego spalanie nie wytwarza nie dających się zutylizować odpadów, i przy odpowiednich technikach spalania jest paliwem niskoemisyjnym. Ekologia to przede wszystkim minimalizacja i możliwości racjonalnej utylizacji odpadów wytwarzanych w procesach gospodarczych, a nie szkodliwe pomysły ideologiczne. W związku z przedstawionymi powyżej argumentami, wyrażam mój		Procedura taka jest stosowana dla wszystkich istotnie oddziaływujących na środowisko inwestycji, w tym dróg, linii kolejowych, linii energetycznych, zakładów przemysłowych itp., których emisja hałasu i oddziaływań elektromagnetycznych jest wyższa niż w przypadku elektrowni wiatrowych. W ramach ww. procedury nakładane na inwestycje są wszystkie niezbędne warunki i zasady funkcjonowania danej instalacji, aby mogła ona podlegać bezpiecznej eksploatacji. W przypadku farm wiatrowych w ramach wymagań nakładanych na inwestora mogą to być np.: ✓nakaz odpowiedniego rozmieszczenia poszczególnych elektrowni na terenie dostępnym pod farmę wiatrową, ✓zastosowanie rozwiązań technicznych dot. np. odmrażania i ogrzewania łopat elektrowni wiatrowych, ✓zastosowanie rozwiązań technicznych dot. np. pokrycia turbiny i łopat oraz regulacji kąta ustawienia łopat w celu zlikwidowani efektu migotania cienia i światła, ✓zastosowanie odpowiedniego otoczenia dla farmy wiatrowej (np. posadzenia drzew lub innych przeszkód dla rozchodzenia się hałasu), ✓nakaz zastosowania tzw. monitoringu realizacyjnego wybudowanych już elektrowni wiatrowych w celu potwierdzenia braku negatywnych oddziaływań na otoczenie.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			stanowczy sprzeciw wobec jakichkolwiek prób instalacji farm wiatrowych w Polsce.		Biorąc pod uwagę dostępne analizy negatywnych oddziaływań elektrowni wiatrowych ustalenie odległości minimalnej na poziomie 500 m wpisuje się w podstawowy cel projektodawcy, jakim jest zapewnienie maksymalnego bezpieczeństwa społeczności lokalnych mieszkających w pobliżu elektrowni wiatrowych. Warto też zwrócić uwagę, że projektowana nowelizacja wywrze także istotny wpływ na finanse przedsiębiorstw w sektorze energetyki odnawialnej oraz w sektorze budowlanym, doradczym i projektowym. Wpłynie to pozytywnie na realizacje zakładanego wzrostu udziału krajowego w polskich projektach wiatrakowych oraz wzrost zatrudnienia. Wprowadzenie projektowanych minimalnych odległości przyniesie realne korzyści dla samorządów. Wpływy do budżetu gmin z tytułu podatków od nieruchomości stanowić będą dodatkowe źródło przychodów. Na przyjęciu przepisów skorzysta również przemysł, ponieważ pozwolą one na uruchomienie nowych inwestycji w energetyce wiatrowej. Zwiększy się poziom dostępności mocy OZE dla przemysłu obniżając jednocześnie koszty prowadzenia działalności i ślad węglowy oferowanych produktów. Ma to kluczowe

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
					znaczenie szczególnie w przemyśle energochłonnym.
672.	Osoba fizyczna 5	Uwaga ogólna	Jestem przeciwna jakiejkolwiek liberalizacji zasad lokalizowania elektrowni wiatrowych na lądzie. Żądam utrzymania zasady 10H uwzględniającej całkowitą wysokość elektrowni wiatrowej mierzoną od poziomu gruntu do najwyższego punktu tej elektrowni przy maksymalnym wzniesieniu łopaty wirnika Żądam przywrócenia wzajemnej minimalnej odległości między elektrownią wiatrową a zabudową mieszkalną do 1000 m / taki był zapis w pierwszej ustawie / przy budowie elektrowni wiatrowej o wysokości mniejszej 100 m. Żądam ustalenia minimalnej odległości między wiatrakami na poziomie 2000 m. Moje stanowisko motywuję szkodliwym oddziaływaniem wiatraków na organizm człowieka co w efekcie prowadzi do powolnej eutanazji ludzi mieszkających w pobliżu wiatraków. Nadto elektrownie wiatrowe mają również bardzo szkodliwe oddziaływanie na zwierzęta które tracą słuch, wzrok. Masowo giną ptaki które w czasie swoich przelotów dostają się w wir wiatrakowych łopat. Również pszczoły unikają pól na których są wybudowane elektrownie wiatrowe. Pól z wiatrakami unikają także wszystkie dzikie, wolno żyjące zwierzęta. Mam tego pecha że mieszkam „w śród „ wiatraków . jest źle przy aktualnie obowiązujących przepisach, a będzie tragicznie gdyby w życie miały być wprowadzony konsultowany projekt nowelizacji ustawy wiatrakowej .		**Uwaga nieuwzględniona** Na wstępie należy zaznaczyć, że bufory odległości od zabudowy mieszkaniowej oraz obszarów cennych przyrodniczo ustalone w projekcie ustawy stanowią bezwzględną wartość minimalną. Nie ma prawnych ograniczeń, co do zastosowania w konkretnych przypadkach większych buforów odległości. Warto podkreślić, że o buforach odległości w każdym przypadku decyduje organ gminy sporządzający plan miejscowy po zapoznaniu się z treścią Strategicznej Oceny Oddziaływania na Środowisko (przeprowadzenie jej jest obligatoryjne) oraz zapoznaniu się z nastrojami społecznymi co do planowanej inwestycji wiatrakowej. Na dalszych etapach wpływ elektrowni wiatrowej na środowisko jest weryfikowany przy wydawaniu decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Finalne warunki lokalizacji oraz zasad funkcjonowania elektrowni wiatrowych, w tym oddalenia inwestycji od zabudowań mieszkalnych będą weryfikowane i określane w ramach procedury wydawania przez RDOŚ decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla konkretnej inwestycji, w tym w określonych przypadkach, na podstawie szczegółowego raportu oddziaływania na środowisko.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			I jeszcze jedno : jeżeli już mają być stawiane elektrownie wiatrowe to tylko nowe a nie używane i stare sprowadzane z Niemiec.		Procedura taka jest stosowana dla wszystkich istotnie oddziaływujących na środowisko inwestycji, w tym dróg, linii kolejowych, linii energetycznych, zakładów przemysłowych itp., których emisja hałasu i oddziaływań elektromagnetycznych jest wyższa niż w przypadku elektrowni wiatrowych. W ramach ww. procedury nakładane na inwestycje są wszystkie niezbędne warunki i zasady funkcjonowania danej instalacji, aby mogła ona podlegać bezpiecznej eksploatacji. W przypadku farm wiatrowych w ramach wymagań nakładanych na inwestora mogą to być np.: -nakaz odpowiedniego rozmieszczenia poszczególnych elektrowni na terenie dostępnym pod farmę wiatrową, - zastosowanie rozwiązań technicznych dot. np. odmrażania i ogrzewania łopat elektrowni wiatrowych, - zastosowanie rozwiązań technicznych dot. np. pokrycia turbiny i łopat oraz regulacji kąta ustawienia łopat w celu zlikwidowani efektu migotania cienia i światła, - zastosowanie odpowiedniego otoczenia dla farmy wiatrowej (np. posadzenia drzew lub innych przeszkód dla rozchodzenia się hałasu), - nakaz zastosowania tzw. monitoringu realizacyjnego wybudowanych już elektrowni wiatrowych w celu potwierdzenia braku negatywnych oddziaływań na otoczenie.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
					Biorąc pod uwagę dostępne analizy negatywnych oddziaływań elektrowni wiatrowych ustalenie odległości minimalnej na poziomie 500 m wpisuje się w podstawowy cel projektodawcy, jakim jest zapewnienie maksymalnego bezpieczeństwa społeczności lokalnych mieszkających w pobliżu elektrowni wiatrowych. Warto też zwrócić uwagę, że projektowana nowelizacja wywrze także istotny wpływ na finanse przedsiębiorstw w sektorze energetyki odnawialnej oraz w sektorze budowlanym, doradczym i projektowym. Wpłynie to pozytywnie na realizacje zakładanego wzrostu udziału krajowego w polskich projektach wiatrakowych oraz wzrost zatrudnienia. Wprowadzenie projektowanych minimalnych odległości przyniesie realne korzyści dla samorządów. Wpływy do budżetu gmin z tytułu podatków od nieruchomości stanowić będą dodatkowe źródło przychodów. Na przyjęciu przepisów skorzysta również przemysł, ponieważ pozwolą one na uruchomienie nowych inwestycji w energetyce wiatrowej. Zwiększy się poziom dostępności mocy OZE dla przemysłu obniżając jednocześnie koszty prowadzenia działalności i ślad węglowy oferowanych produktów. Ma to kluczowe

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
					znaczenie szczególnie w przemyśle energochłonnym.
673.	Osoba fizyczna 6	Uwaga ogólna (art. 7 ust. 1a ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych)	Propozycja dopuszczenia lokalizacji elektrowni wiatrowych na gruntach chronionych bez konieczności uzyskiwania zgody na zmianę przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze w procedurze sporządzania MPZP. Elektrownia wiatrowa wraz z placem serwisowym i dojazdem zajmuje niewielką powierzchnię gruntów rolnych. Jednocześnie poprzez swoje oddziaływanie wyłącza z zabudowy znaczne połacie terenów rolnych zlokalizowanych w jej otoczeniu. Można powiedzieć więc, że lokalizacja elektrowni wiatrowych poniekąd przyczynia się do ochrony gruntów rolnych i z całą pewnością ogranicza proces chaotycznego ich zabudowywania.	W art. 7 ust. 1a ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 82) dodaje się ust. 1b, o następującym brzmieniu: „Przepisu, o którym mowa w ust. 1, nie stosuje się do terenów, które w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego przeznaczane są pod lokalizację i dojazd do elektrowni wiatrowych”	**Uwaga nieuwzględniona** Grunty rolne klasy I-III mają strategiczne znaczenie z punktu widzenia rolnictwa w Polsce. Dlatego też nie zakłada się wprowadzenia dalszych ułatwień w tym zakresie. Warto też zwrócić uwagę, że obecnie nie ma bezwzględnego zakazu lokalizowania inwestycji wiatrakowej na takich gruntach. Działanie takie wymaga jedynie uzyskania zgody ministra właściwego do spraw rozwoju wsi. Wydaje się, że obecna regulacja w sposób właściwy waży poszanowanie potrzeby rozwoju rolnictwa oraz potrzebę rozwoju OZE, gdyż wydawana decyzja można uwzględnić charakter konkretnej inwestycji oraz charakter konkretnego gruntu rolnego.
674.	Osoba fizyczna 7	Uwaga ogólna	Mając na uwadze dobro ludzi i środowiska naturalnego jestem przeciwna jakiejkolwiek liberalizacji zasad lokalizowania elektrowni wiatrowych na lądzie. Wszystkie 3 cele są sztucznie spreparowane, odrealnione: - proszę przekierować działania w kierunku bezcennej, opłacalnej geotermii, którą promuje Stowarzyszenie Centrum Rozwoju im. Eugeniusza Kwiatkowskiego (prezes Teresa Adamska); - aktualne inwestowanie i lokowanie elektrowni wiatrowych już skutkuje niszczeniem		**Uwaga nieuwzględniona** Podkreśla się, że bufory odległości od zabudowy mieszkaniowej oraz obszarów cennych przyrodniczo ustalone w projekcie ustawy stanowią bezwzględną wartość minimalną. Nie ma prawnych ograniczeń, co do zastosowania w konkretnych przypadkach większych buforów odległości. Warto podkreślić, że o buforach odległości w każdym przypadku decyduje organ gminy sporządzający plan miejscowy po zapoznaniu się z treścią Strategicznej Oceny

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			środowiska naturalnego, którego najważniejszym podmiotem jest człowiek; np. Polska Akademia Nauk wskazuje, że w celu wyznaczenia minimalnej odległości elektrowni od zabudowy mieszkaniowej należy wziąć pod uwagę wiele czynników (hałas słyszalny, infradźwięki, migotanie światła, pola elektromagnetyczne, drgania, wibracje, odpadanie części turbiny. Na obszarze nawet do 2-3 km u osób tam przebywających elektrownie wiatrakowe zaburzają pracę narządów odpowiedzialnych za ruch, zmysł słuchu i wzroku, równowagi (tzw. syndrom turbin wiatrowych). Kilkuletnie przebywanie ludzi w zasięgu oddziaływania turbin skutkuje uporczywymi infekcjami narządów oddechowych alergiami, osłabieniem układu odpornościowego, patologiami kardiologicznymi (utrudniona praca serca, rozrusznika serca), padaczką, bólami kręgosłupa, chorobami układu pokarmowego. W zależności od gatunku zwierzęta albo giną (ptaki) albo umierają (ryby w zamkniętych zbiornikach wodnych) lub np. owady przenoszą się (uciekają) w inne rejony czyniąc dany teren martwym . - Faktyczne koszty inwestycji nigdy nie spowodują obniżenia rachunków za energię gdyż: *fundament pod wiatrak to 600 ton betonu i stali, *1MW/h prądu wyprodukowanego w elektrowni węglowej kosztuje 190 zł, a z elektrowni wiatrowej 1MW/h -680 zł,		Oddziaływania na Środowisko (przeprowadzenie jej jest obligatoryjne) oraz zapoznaniu się z nastrojami społecznymi co do planowanej inwestycji wiatrakowej. Na dalszych etapach wpływ elektrowni wiatrowej na środowisko jest weryfikowany przy wydawaniu decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Finalne warunki lokalizacji oraz zasad funkcjonowania elektrowni wiatrowych, w tym oddalenia inwestycji od zabudowań mieszkalnych będą weryfikowane i określane w ramach procedury wydawania przez RDOŚ decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla konkretnej inwestycji, w tym w określonych przypadkach, na podstawie szczegółowego raportu oddziaływania na środowisko. Procedura taka jest stosowana dla wszystkich istotnie oddziaływujących na środowisko inwestycji, w tym dróg, linii kolejowych, linii energetycznych, zakładów przemysłowych itp., których emisja hałasu i oddziaływań elektromagnetycznych jest wyższa niż w przypadku elektrowni wiatrowych. W ramach ww. procedury nakładane na inwestycje są wszystkie niezbędne warunki i zasady funkcjonowania danej instalacji, aby mogła ona podlegać bezpiecznej eksploatacji. W przypadku farm wiatrowych w ramach wymagań

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			*”ekologiczny" wiatrak potrzebuje 30 ton smaru z paliw kopalnych żeby niwelować tarcie przy obrotach śmigieł, *jak skalkulować koszt środowiskowy w związku z koniecznością zagospodarowania polimerów zbrojonych włóknami, które stanowią element w produkcji łopat wiatraków? Żądam utrzymania zasady 10H. Żądam przywrócenia wzajemnej minimalnej odległości między elektrownią wiatrową a zabudową mieszkalną do 2 km (taki był zapis w pierwszej ustawie). Żądam ustalenia minimalnej odległości między wiatrakami na poziomie 2000 m. Proszę o informację pisemną kto (z imienia i nazwiska) i w oparciu o co zdecydował o buforach odległości od konkretnych form ochrony przyrody gdyż to będzie skutkowało odroczoną zagładą.		nakładanych na inwestora mogą to być np.: - nakaz odpowiedniego rozmieszczenia poszczególnych elektrowni na terenie dostępnym pod farmę wiatrową, - zastosowanie rozwiązań technicznych dot. np. odmrażania i ogrzewania łopat elektrowni wiatrowych, - zastosowanie rozwiązań technicznych dot. np. pokrycia turbiny i łopat oraz regulacji kąta ustawienia łopat w celu zlikwidowani efektu migotania cienia i światła, - zastosowanie odpowiedniego otoczenia dla farmy wiatrowej (np. posadzenia drzew lub innych przeszkód dla rozchodzenia się hałasu), - nakaz zastosowania tzw. monitoringu realizacyjnego wybudowanych już elektrowni wiatrowych w celu potwierdzenia braku negatywnych oddziaływań na otoczenie. Biorąc pod uwagę dostępne analizy negatywnych oddziaływań elektrowni wiatrowych ustalenie odległości minimalnej na poziomie 500 m wpisuje się w podstawowy cel projektodawcy, jakim jest zapewnienie maksymalnego bezpieczeństwa społeczności lokalnych mieszkających w pobliżu elektrowni wiatrowych. Warto też zwrócić uwagę, że projektowana nowelizacja wywrze także istotny wpływ na finanse przedsiębiorstw w sektorze energetyki odnawialnej oraz w sektorze

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
					budowlanym, doradczym i projektowym. Wpłynie to pozytywnie na realizacje zakładanego wzrostu udziału krajowego w polskich projektach wiatrakowych oraz wzrost zatrudnienia. Wprowadzenie projektowanych minimalnych odległości przyniesie realne korzyści dla samorządów. Wpływy do budżetu gmin z tytułu podatków od nieruchomości stanowić będą dodatkowe źródło przychodów. Na przyjęciu przepisów skorzysta również przemysł, ponieważ pozwolą one na uruchomienie nowych inwestycji w energetyce wiatrowej. Zwiększy się poziom dostępności mocy OZE dla przemysłu obniżając jednocześnie koszty prowadzenia działalności i ślad węglowy oferowanych produktów. Ma to kluczowe znaczenie szczególnie w przemyśle energochłonnym.
675.	Osoba fizyczna 8	Uwaga ogólna	Piszę, aby przedstawić moją- lecz nie tylko moją- opinię w sprawie elektrowni wiatrowych w związku z proponowanymi przez Ministerstwo zmianami przepisów i planami w tej dziedzinie gospodarki energetycznej. Ta opinia- oparta na faktach, a nie na ideologii- jest następująca: otóż trzeba natychmiast całkowicie wycofać się z planów budowy następnych elektrowni wiatrowych w Polsce. /Niestety, jest ich już w tej chwili za dużo, i oczywiście pozbycie się ich będzie wielkim problemem/. Nie wolno nam iść dalej w tym zgubnym kierunku! Proszę pozwolić mi przedstawić		**Uwaga nieuwzględniona** Na wstępie należy podkreślić, że bufory odległości od zabudowy mieszkaniowej oraz obszarów cennych przyrodniczo ustalone w projekcie ustawy stanowią bezwzględną wartość minimalną. Nie ma prawnych ograniczeń, co do zastosowania w konkretnych przypadkach większych buforów odległości. Warto podkreślić, że o buforach odległości w każdym przypadku decyduje

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			powody, które stoją za tą opinią, a które w środowiskach /prawdziwie/ naukowych i opiniotwórczych są już czymś oczywistym. P o P i e r w s z e: Polska, nasz kraj, jest obszarem pod wieloma względami unikalnym - polskie krajobrazy są jednym z naszych najcenniejszych, jeśli w ogóle nie najcenniejszym, skarbem. N i e w o l n o nam dopuścić do tego, aby zostały nieodwołalnie zeszpecone wielkimi konstrukcjami metalowymi, a następnie, po jakimś czasie, zamienione w ich złomowiska. P o D r u g i e: Instalowanie tych stalowych konstrukcji nie tylko nie jest, jak często się mówi, ekologiczne, ale działa wręcz destrukcyjnie na środowisko. Przede wszystkim dzieje się tak z powodu całkowitego braku możliwości jakiejkolwiek ich utylizacji - raz przywiezione i zainstalowane, zostają w Polsce, i w Polsce ten złom musi być składowany- co wszystkich rozsądnie myślących ludzi przyprawia wręcz o panikę. Nic dziwnego, że inne państwa chcą się ich pozbyć... Polska m u s i tu być mądra przed szkodą! P o T r z e c i e: Wpływ tzw. elektrowni wiatrowych nie tylko na środowisko naturalne, lecz także na zdrowie ludzi jest zdecydowanie negatywny /infradźwięki- i nie chodzi tu o ich słyszalność; to, że coś jest poza progiem percepcji człowieka, absolutnie nie oznacza, że nie jest dla niego niebezpieczne ('Jak podaje PAN, drgania o niskich		organ gminy sporządzający plan miejscowy po zapoznaniu się z treścią Strategicznej Oceny Oddziaływania na Środowisko (przeprowadzenie jej jest obligatoryjne) oraz zapoznaniu się z nastrojami społecznymi co do planowanej inwestycji wiatrakowej. Na dalszych etapach wpływ elektrowni wiatrowej na środowisko jest weryfikowany przy wydawaniu decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Finalne warunki lokalizacji oraz zasad funkcjonowania elektrowni wiatrowych, w tym oddalenia inwestycji od zabudowań mieszkalnych będą weryfikowane i określane w ramach procedury wydawania przez RDOŚ decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla konkretnej inwestycji, w tym w określonych przypadkach, na podstawie szczegółowego raportu oddziaływania na środowisko. Procedura taka jest stosowana dla wszystkich istotnie oddziaływujących na środowisko inwestycji, w tym dróg, linii kolejowych, linii energetycznych, zakładów przemysłowych itp., których emisja hałasu i oddziaływań elektromagnetycznych jest wyższa niż w przypadku elektrowni wiatrowych. W ramach ww. procedury nakładane na inwestycje są wszystkie niezbędne warunki i zasady funkcjonowania danej instalacji, aby mogła ona podlegać bezpiecznej

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			częstotliwościach są jednak szczególnie niebezpieczne dla człowieka' /demagog.org.pl/), oddziaływanie elektromagnetyczne i wibracyjne, kurz hamulcowy, nasilanie stanów epileptycznych, oddziaływanie na psychikę (jednostajność hałasu i ruchu, szpetota krajobrazu)/. Jeśli zaś chodzi o argument, że ten rodzaj energii /z elektrowni wiatrowych/ jest Polsce niezbędny, jest to argument zupełnie fałszywy. Mamy wystarczającą ilość węgla, aby zapewnić naszemu Krajowi nieprzerwane dostawy prądu, a węgiel jest paliwem najbardziej ekologicznym, ponieważ jego spalanie nie wytwarza nie dających się zutylizować odpadów, i przy odpowiednich technikach spalania jest paliwem niskoemisyjnym. Ekologia to przede wszystkim minimalizacja i możliwości racjonalnej utylizacji odpadów wytwarzanych w procesach gospodarczych, a nie szkodliwe pomysły ideologiczne. W związku z przedstawionymi powyżej argumentami, wyrażam mój stanowczy sprzeciw wobec jakichkolwiek prób instalacji farm wiatrowych w Polsce.		eksploatacji. W przypadku farm wiatrowych w ramach wymagań nakładanych na inwestora mogą to być np.: - nakaz odpowiedniego rozmieszczenia poszczególnych elektrowni na terenie dostępnym pod farmę wiatrową, - zastosowanie rozwiązań technicznych dot. np. odmrażania i ogrzewania łopat elektrowni wiatrowych, - zastosowanie rozwiązań technicznych dot. np. pokrycia turbiny i łopat oraz regulacji kąta ustawienia łopat w celu zlikwidowani efektu migotania cienia i światła, - zastosowanie odpowiedniego otoczenia dla farmy wiatrowej (np. posadzenia drzew lub innych przeszkód dla rozchodzenia się hałasu), - nakaz zastosowania tzw. monitoringu realizacyjnego wybudowanych już elektrowni wiatrowych w celu potwierdzenia braku negatywnych oddziaływań na otoczenie. Biorąc pod uwagę dostępne analizy negatywnych oddziaływań elektrowni wiatrowych ustalenie odległości minimalnej na poziomie 500 m wpisuje się w podstawowy cel projektodawcy, jakim jest zapewnienie maksymalnego bezpieczeństwa społeczności lokalnych mieszkających w pobliżu elektrowni wiatrowych. Warto też zwrócić uwagę, że projektowana nowelizacja wywrze także istotny wpływ na finanse

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
					przedsiębiorstw w sektorze energetyki odnawialnej oraz w sektorze budowlanym, doradczym i projektowym. Wpłynie to pozytywnie na realizacje zakładanego wzrostu udziału krajowego w polskich projektach wiatrakowych oraz wzrost zatrudnienia. Wprowadzenie projektowanych minimalnych odległości przyniesie realne korzyści dla samorządów. Wpływy do budżetu gmin z tytułu podatków od nieruchomości stanowić będą dodatkowe źródło przychodów. Na przyjęciu przepisów skorzysta również przemysł, ponieważ pozwolą one na uruchomienie nowych inwestycji w energetyce wiatrowej. Zwiększy się poziom dostępności mocy OZE dla przemysłu obniżając jednocześnie koszty prowadzenia działalności i ślad węglowy oferowanych produktów. Ma to kluczowe znaczenie szczególnie w przemyśle energochłonnym.
676.	Osoba fizyczna 9	Art. 1 projektu ustawy	Na oficjalnej stronie Serwisu Rzeczypospolitej Polskiej gov.pl w pierwszych zdaniach opisujących projekt możemy przeczytać „…Celem proponowanych zmian jest zwiększenie możliwości wykorzystania OZE i przyspieszenie transformacji energetycznej z poszanowaniem środowiska naturalnego…” Niestety już te słowa są formą szeroko pojętej dezinformacji, ponieważ przy tak ogromnych inwestycjach sytuowanych na terenach „zielonych”		**Uwaga nieuwzględniona** Podkreśla się, że bufory odległości od zabudowy mieszkaniowej oraz obszarów cennych przyrodniczo ustalone w projekcie ustawy stanowią bezwzględną wartość minimalną. Nie ma prawnych ograniczeń, co do zastosowania w konkretnych przypadkach większych buforów

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			przyroda zawsze cierpi i o poszanowaniu jej nie ma mowy. Gigantyczne inwestycje jakimi są farmy wiatrowe czy wielkoobszarowe farmy fotowoltaiczne to zawsze nieodwracalna ingerencja w środowisko naturalne i dobrostan zwierząt. To bezpowrotna utrata tradycyjnych krajobrazów wiejskich, które za moment mogą stać się zdewastowanymi terenami przemysłowymi. Narracja projektu przedkłada budowę obiektów OZE, które w myśl projektu są nadrzędnym interesem publicznym, nad ochronę krajobrazu i przyrody oraz zdrowia ludzi i zwierząt. Proponowane rozwiązania w zakresie liberalizacji zasad lokalizowania elektrowni wiatrowych na lądzie są niedopuszczalne. Zniesienie generalnej zasady lokowania wiatraków w odległości 10H to zagłada dla terenów wiejskich i rolnictwa. Obecnie funkcjonująca zasada 10H to i tak odległość, która nie jest w pełni komfortowa dla okolicznych mieszkańców. Jednak daje ona poczucie pewnego bezpieczeństwa i minimalizuje możliwość postawienia wiatraka przez sąsiada, kolokwialnie mówiąc „tuż za płotem”. Proponowana odległość od zabudowań to 500 m , co budzi wiele obaw i uzasadnionych sprzeciwów. Olbrzymie rozmiary farm wiatrowych przy takiej niewielkiej odległości dają poczucie bezpośredniego sąsiadowania z obiektem. Szczególną uwagę należy tu zwrócić na tereny górskie lub pagórkowate, gdzie odległość 500 metrów jest swoistym przekłamaniem , ponieważ metry mierzone przy gruncie nie są adekwatne do faktycznej odległości na terenach z wzniesieniami. Na przykład: jeśli dom stoi na wzgórzu i wiatrak stanie na pobliskim wzgórzu, ich		odległości. Warto podkreślić, że o buforach odległości w każdym przypadku decyduje organ gminy sporządzający plan miejscowy po zapoznaniu się z treścią Strategicznej Oceny Oddziaływania na Środowisko (przeprowadzenie jej jest obligatoryjne) oraz zapoznaniu się z nastrojami społecznymi co do planowanej inwestycji wiatrakowej. Na dalszych etapach wpływ elektrowni wiatrowej na środowisko jest weryfikowany przy wydawaniu decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Finalne warunki lokalizacji oraz zasad funkcjonowania elektrowni wiatrowych, w tym oddalenia inwestycji od zabudowań mieszkalnych będą weryfikowane i określane w ramach procedury wydawania przez RDOŚ decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla konkretnej inwestycji, w tym w określonych przypadkach, na podstawie szczegółowego raportu oddziaływania na środowisko. Procedura taka jest stosowana dla wszystkich istotnie oddziaływujących na środowisko inwestycji, w tym dróg, linii kolejowych, linii energetycznych, zakładów przemysłowych itp., których emisja hałasu i oddziaływań elektromagnetycznych jest wyższa niż w przypadku elektrowni wiatrowych. W ramach ww. procedury nakładane na inwestycje są wszystkie niezbędne warunki i

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			realna odległość będzie znacznie mniejsza niż 500 metrów. W ogóle ujednolicanie sytuowania elektrowni wiatrowych nie bacząc na konkretne tereny jest nieobiektywne, bo wkładanie obszarów płaskich, zalesionych, górskich etc. ... do jednego worka to dalece idące nieporozumienie. Ponadto w tym miejscu należy podkreślić, iż proponowana minimalna odległość niesie za sobą szereg innych konsekwencji ekonomicznych jak i zdrowotnych dla mieszkańców danego miejsca. Będąca w erze rozkwitu „zielona industrializacja" skupia uwagę tylko na interesie państwa od strony energetycznej zupełnie pomijając interesy całej reszty mieszkańców terenów gdzie planowane będą przedsięwzięcia wysoce oddziałujące na całą okolice. Od strony ekonomicznej to zagłada dla agroturystyk, stadnin koni i wszelkich już istniejących lokalnych biznesów związanych z turystyką na obszarach wiejskich. Wiatraki wstrzymują rozwój całej okolicy, a wokół farm wiatrowych tworzy się martwy pas. Kolejnym elementem jest bezlitośnie spadająca wartość nieruchomości, które będą w tak niewielkiej odległości od farmy wiatrowej. Domy zlokalizowane 500 m od wiatraka będą praktycznie niesprzedajne, czyli bezwartościowe. Jednak najistotniejszą sprawą jest wpływ na zdrowie i życie ludzi. Zgodnie z tym co jest zamieszczone na stronie Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego istnieje wiele obaw przy tak bliskim umiejscawianiu elektrowni wiatrowych od zabudowań mieszkalnych. „Narodowy Instytut Zdrowia Publicznego – Państwowy Zakład Higieny stoi na stanowisku, że farmy wiatrowe zlokalizowane w zbyt		zasady funkcjonowania danej instalacji, aby mogła ona podlegać bezpiecznej eksploatacji. W przypadku farm wiatrowych w ramach wymagań nakładanych na inwestora mogą to być np.: ?nakaz odpowiedniego rozmieszczenia poszczególnych elektrowni na terenie dostępnym pod farmę wiatrową, ?zastosowanie rozwiązań technicznych dot. np. odmrażania i ogrzewania łopat elektrowni wiatrowych, ?zastosowanie rozwiązań technicznych dot. np. pokrycia turbiny i łopat oraz regulacji kąta ustawienia łopat w celu zlikwidowani efektu migotania cienia i światła, ?zastosowanie odpowiedniego otoczenia dla farmy wiatrowej (np. posadzenia drzew lub innych przeszkód dla rozchodzenia się hałasu), ?nakaz zastosowania tzw. monitoringu realizacyjnego wybudowanych już elektrowni wiatrowych w celu potwierdzenia braku negatywnych oddziaływań na otoczenie. Biorąc pod uwagę dostępne analizy negatywnych oddziaływań elektrowni wiatrowych ustalenie odległości minimalnej na poziomie 500 m wpisuje się w podstawowy cel projektodawcy, jakim jest zapewnienie maksymalnego bezpieczeństwa społeczności lokalnych mieszkających w pobliżu elektrowni wiatrowych.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			bliskiej odległości od zabudowań przeznaczonych na pobyt stały ludzi mogą mieć negatywny wpływ na komfort życia i stan zdrowia mieszkańców żyjących w ich sąsiedztwie. Czynnikami ryzyka dla zdrowia człowieka jakie Instytut uwzględnił w swoim stanowisku są. • poziom emitowanego hałasu i jego zależność od parametrów technicznych turbin oraz prędkości wiatru i ukształtowania oraz zagospodarowania terenu wokół farmy wiatrowej, • poziom hałasu aerodynamicznego z uwzględnieniem emisji infradźwięków i jego składowych niskoczęstotliwościowych, • charakter emitowanego hałasu z uwzględnieniem modulacji/impulsowości/tonalności oraz możliwości interferencji fal emitowanych z wielu turbin, • możliwość odrywania się kawałków lodu od wirników, • możliwość wystąpienia awarii turbiny w postaci upadku urwanej łopaty wirnika lub jej fragmentu, • występowanie efektu migotania cieni, • poziom promieniowania elektromagnetycznego (w najbliższym sąsiedztwie od turbin), • prawdopodobieństwo zakłócenia snu oraz propagacji hałasu w porze nocnej, • poziom uciążliwości i prawdopodobieństwo wystąpienia objawów stresu i depresji (na skutek długotrwałego narażenia), związanych zarówno z emisją hałasu jak i z brakiem akceptacji źródła hałasu. …” Elektrownie wiatrowe są bardzo szkodliwe dla zdrowia ludzi i zwierząt. Potwierdzają to również wyniki międzynarodowych badań naukowych, opublikowanych przez polskich naukowców prof. dr hab. n. med. Marię Podolak-Dawidziak, członka PAN, prof. dr. hab. inż.		Warto też zwrócić uwagę, że projektowana nowelizacja wywrze także istotny wpływ na finanse przedsiębiorstw w sektorze energetyki odnawialnej oraz w sektorze budowlanym, doradczym i projektowym. Wpłynie to pozytywnie na realizacje zakładanego wzrostu udziału krajowego w polskich projektach wiatrakowych oraz wzrost zatrudnienia. Wprowadzenie projektowanych minimalnych odległości przyniesie realne korzyści dla samorządów. Wpływy do budżetu gmin z tytułu podatków od nieruchomości stanowić będą dodatkowe źródło przychodów. Na przyjęciu przepisów skorzysta również przemysł, ponieważ pozwolą one na uruchomienie nowych inwestycji w energetyce wiatrowej. Zwiększy się poziom dostępności mocy OZE dla przemysłu obniżając jednocześnie koszty prowadzenia działalności i ślad węglowy oferowanych produktów. Ma to kluczowe znaczenie szczególnie w przemyśle energochłonnym.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			Adama Janiaka, członka PAN, dr. inż. Mateusza Gorczycę, dr. inż. Andrzeja Kozika, mgr inż. Rafała Januszkiewicza i mgr inż. Bartosza Tomeczko, w lutym 2010 r., pod tytułem „Elektrownie wiatrowe a zdrowie". Z treści tej publikacji wynika, że hałas turbin wiatrowych może prowadzić do trwałego uszkodzenia słuchu. Ponadto oddziaływanie na organizmy ludzkie niesłyszalnych dźwięków niskich częstotliwości, w szczególności infradźwięków generowanych przez turbiny wiatrowe oraz błyski światła słonecznego odbijające się od łopat wiatraków w dzień i migające nocą światła ostrzegawcze, mogą powodować bardzo poważną chorobę jaką jest patologia ogólnoustrojowa, określana w medycynie jako choroba wibroakustyczna lub syndrom turbin wiatrowych. Początkowe objawy to migreny, bóle głowy, depresja, zaburzenia nastroju, agresywność, zaburzenia równowagi, uporczywe infekcje narządów oddechowych, bezsenność, senność, wymioty. Następnie dochodzi do uszkodzenia organów wewnętrznych, takich jak serce, płuca, wątroba, nerki, śledziona. Pojawiają się choroby układu krążenia (zaburzenia rytmu i inne), układu nerwowego (rozległe uszkodzenie mózgowia, padaczka) i zaburzenia psychiczne. Może nastąpić zatrzymanie pracy rozrusznika serca. Przyczyną tych wszystkich chorób są zmiany na poziomie molekularnym w komórkach, wywołane przez infradźwięki i dźwięki niskiej częstotliwości. Minimalna odległość zabudowań ludzkich i zwierzęcych od farm wiatrowych powinna wynosić od 3000 do 5000 m. Jednak stwierdzono, że ludzie mieszkający nawet do 10 km od farm są zagrożeni dźwiękami o niskiej częstotliwości, w tym infradźwiękami.		

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			Następnym punktem projektu budzącym wiele zastrzeżeń jest lokowanie farm wiatrowych w sąsiedztwie obszarów chronionych ze względu na ich wartości przyrodniczo-krajobrazowe oraz historyczne. Umieszczanie turbin wiatrowych skutkuje oszpeceniem pięknego, atrakcyjnego turystycznie krajobrazu w promieniu nawet 20 kilometrów, a nawet i więcej. Wysokość wiatraków waha się od 150 do 210 m (produkowane są też wyższe) co czyni je widocznymi w całej okolicy. Należy podkreślić szkodliwe oddziaływanie na środowisko wiatraków, w szczególności na tereny objęte ochroną takie jak parki narodowe, parki krajobrazowe, rezerwaty, ostoje, obszary Natura 2000 czy obszary chronionego krajobrazu. Lokalizacja wiatraków w niewielkiej odległości od tych terenów skutkuje ich zniszczeniem i w rezultacie ich utratą. Przerywa się naturalne szlaki wędrowne ptaków. Giną ptaki oraz nietoperze. Sąsiedztwo elektrowni wiatrowych wpływa niekorzystnie na owady, co może powodować poważne zakłócenia w okolicznym rolnictwie, sadownictwie i warzywnictwie. Sytuowanie inwestycji tego pokroju w tak małej odległości od form ochrony może trwale uszkodzić całe ekosystemy będące pod ochroną. Parki narodowe tworzone są na podstawie ustawy, a w drodze rozporządzenia Rada Ministrów określa jego granice. Według Polskiej Ustawy o ochronie przyrody z 2004 roku, park narodowy jest to: „obszar wyróżniający się szczególnymi wartościami przyrodniczymi, naukowymi, społecznymi, kulturowymi i edukacyjnymi, o powierzchni nie mniejszej niż 1000 ha, na którym ochronie podlega cała przyroda		

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			oraz walory krajobrazowe". Co istotne wokół parku obowiązkowo wyznacza się jego otulinę mającą za zadanie ochronę granic parku i płynne przejście z formy ochronnej do terenów niechronionych. Otulina jest obwarowana szeregiem obwarowań i zakazów, w szczególności zakazu uprzemysławiania terenów sąsiadujących bezpośrednio z parkiem narodowym. Co ważne nie ma jednej stałej odległości owych otulin, dla każdego parku wyznaczane są odrębne obszary przeznaczone pod otulinę zależne od wielu czynników oraz ukształtowania terenu. Dlatego zasadnym zdaje się być podważenie propozycji przewidzianej w projekcie 1500m od parków narodowych. Nie można generalizować takich odległości w odniesieniu do 23 parków narodowych w naszym kraju, gdzie każdy charakteryzuje się zupełnie innymi walorami i położeniem względem okolicy. Ujednolicenie owej odległości może być katastrofalne w skutkach dla parków narodowych. Szczególnie niepokojąca jest prognoza możliwości stawiania turbin wiatrowych w sąsiedztwie parków krajobrazowych, które z założenia i na mocy Ustawy o ochronie przyrody z 2004 roku chronią obszary ze względu na ich wartości przyrodnicze, historyczne, kulturowe i co najważniejsze na walory krajobrazowe w celu ich zachowania. Wybudowanie elektrowni wiatrowej jak i wielkoobszarowej farmy fotowoltaicznej w tak bliskiej odległości od krajobrazowej formy ochrony danego miejsca jest sprzeczne z ustawą i przede wszystkim logiką. Podobnie rzecz ma się co do obszarów Natura 2000 czy innych form ochrony przyrody takich jak rezerwaty, poldery, ostoje. Tereny te nie		

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			bez powodu są objęte ochroną. Należy wspomnieć, że obszary Natura 2000 to program sieci terenów objętych ochroną przyrody na terytorium Unii Europejskiej. Celem programu jest zachowanie określonych typów siedlisk przyrodniczych oraz gatunków, które uważane są za cenne i zagrożone w skali całej Europy. Wspólne działanie na rzecz zachowania dziedzictwa przyrodniczego Europy w oparciu o jednolite prawo ma na celu optymalizację kosztów i spotęgowanie korzystnych dla środowiska efektów. Co ważne zwierzęta objęte ochroną na terenach owych rezerwatów nie znają granic, które sztucznie wyznaczył człowiek i obszar ich żerowania oraz bytowania jest dużo szerzej zakrojony niż granice owych form ochrony. W szczególności ma to znaczenie jeśli chodzi o ptaki, których obszary żerowania to często wielokilometrowe zasięgi nieznające sztywnych granic wyznaczonych przez człowieka. Budowanie tak olbrzymich form industrialnych w odległości 500m od objętych ochroną siedlisk ptaków czy nietoperzy to rażące naruszenie ich dobrostanu, zdrowia i życia. Unia Europejska narzuca politykę energetyczną, ale nie w trosce o dobrobyt lobby wiatrowego, lecz przede wszystkim w trosce o środowisko naturalne i krajobraz. U podstaw promocji unijnego programu rozwoju energetyki odnawialnej leży przecież poprawa środowiska i ochrona krajobrazów, bo to są właśnie priorytetowe cele Unii. OZE ma być narzędziem do osiągnięcia takich celów, a rozwój odnawialnych źródeł energii ma się przyczynić do ograniczenie emisji CO2, by w ten sposób chronić środowisko. Tak więc stawianie wiatraków energetycznych nie może prowadzić		

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			do niszczenia środowiska i trwałej degradacji krajobrazów. Zgodnie z Europejską Konwencją Krajobrazową EKK „krajobraz przyczynia się do tworzenia kultur lokalnych oraz jest on podstawowym komponentem europejskiego dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego, przyczyniając się do dobrobytu ludzi i konsolidacji europejskiej tożsamości [oraz] jest kluczowym elementem dobrobytu całości społeczeństwa i jednostek oraz że jego ochrona, a także gospodarka i planowanie niesie w sobie prawa i obowiązki dla każdego człowieka". Dlatego poddajmy pod wątpliwość stawianie farm wiatrowych w tak bliskiej okolicy, ustanowionych prawem, form ochrony przyrody i krajobrazu, które w trosce o klimat i środowisko naturalne powinny być w nadrzędnym interesie państwa. Kolejny budzący wiele obaw punkt to uregulowanie możliwości zlokalizowania elektrowni wiatrowej na podstawie szczególnego rodzaju Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego, jakim jest Zintegrowany Plan Inwestycyjny. ZPI to narzędzie wielce kontrowersyjne i dające przewagę inwestorowi, który dysponuje ogromnym budżetem w stosunku do mieszkańców danej gminy. Możliwość lokowania turbin wiatrowych na podstawie ZPI w praktyce pozbawia całe społeczeństwo wpływu na to, co dzieje się na ich obszarach. Ponadto ZPI to narzędzie, które powstało stosunkowo niedawno i jest fundamentem pod działania korupcjogenne. To co wcześniej było kwestionowane przez kontrole NIK-u i uznawane za formę mechanizmów korupcyjnych,		

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			które powodowały konflikt interesów pomiędzy preferencjami inwestorów a lokalną społecznością, dziś zostaje uznane za działania legalne i nie budzące obaw. Możliwość inwestycji OZE na podstawie ZPI to niedopuszczalny lobbing mogący prowadzić do korupcji. Następna kwestia odnosząca się do ZPI to sama umowa zawierana pomiędzy inwestorem a gminą. W owej umowie urbanistycznej inwestor może zobowiązać się do pokrycia części lub całości kosztów sporządzenia ZPI. Ta umowa nabiera jednak mocy dopiero po uchwaleniu planu czyli de facto inwestor zobowiązuje się do zwrotu kosztów uchwalonego planu. Jeżeli nie dojdzie do uchwalenia planu to zwrotu kosztów nie będzie, czyli gmina poniesie ogromne koszty przygotowania takiego planu, co z góry wyznacza ścieżkę uchwalenia ZPI w takiej formie jakiej będzie chciał inwestor. Zastrzeżenia budzi również punkt: Usprawnienie regulacyjne funkcjonowania mechanizmu udostępnienia co najmniej 10% mocy elektrowni wiatrowej zainteresowanym mieszkańcom korzystającym z wytwarzanej energii w formule prosumenta wirtualnego. Ten podpunkt to kolejny mechanizm faworyzujący, przekupujący określoną grupę społeczną zwaną w projekcie zainteresowanymi. Reasumując, projekt nowelizacji ustawy budzi szereg zastrzeżeń i wątpliwości co do jego przejrzystości i uczciwości. Najwięcej wątpliwości generują punkty odnoszące się do odległości od siedlisk ludzkich i form ochrony przyrody oraz krajobrazu jak i punkt wyznaczający ścieżkę łatwego i zdecydowanie		

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			korupcjogennego sposobu uchwalania MPZP na podstawie ZPI. Do projektu dołączone jest uzasadnienie. Jednym z dokumentów, na który ów uzasadnienie się powołuje jest publikacja wydawnictwa Polskiej Akademii Nauk, wydana w 2022 roku pod tytułem : „Elektrownie wiatrowe w środowisku człowieka". Autorami monografii są: Andrzej Wiesław Jasiński, Piotr Kacejko, Katarzyna Matuszczak, Jacek Szulczyk, Adam Zagubień . Trzy spośród tych osób są bezpośrednio związane z biznesem wiatrakowym. Dr Katarzyna Matuszczak, dr Jacek Szulczyk i dr Adam Zagubień to osoby, które pracowały lub nadal pracują dla biznesu wiatrakowego, o czym możemy przeczytać w ich biogramach. A zatem mamy do czynienia z sytuacją, w której osoby mające ewidentny konflikt interesów są autorami opracowania, które przedstawiane jest jako monografia autorstwa „naukowców z PAN". Dlatego trudno tu mówić o rzetelności i wiarygodności w sytuacji, gdy autorzy opracowania są związani z biznesem wiatrakowym? Dokument stworzony przez ludzi, którzy pracują dla lobby wiatrakowego nie może i nie powinien być w ogóle brany pod uwagę w odniesieniu do rządowej ustawy. Kompleksowej metodyki oceny oddziaływania przemysłowych farm wiatrowych na zdrowie ludzi nadal nie opracowano, tak więc nadal należy stosować się do opublikowanego w 2016 roku stanowiska Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego – Państwowego Zakładu Higieny w sprawie farm wiatrowych. Gdzie NIZP wydawał rekomendację o 2 kilometrach jako minimalnej odległości wiatraków od domów. Monografia sporządzona przez naukowców		

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			Pan niczego w tej kwestii nie zmienia. Jest subiektywną oceną naukowców będących na usługach biznesu wiatrakowego zawierającą szereg hipotez i stwierdzeń typu: „wydaje się …jest wielce prawdopodobne…czy można przyjąć…" Twierdzenie, że 500 metrów to bezpieczna odległość, jest zatem nierzetelną opinią, opierająca się na hipotezach , wydaną przez osoby, które pobierają profity od biznesu wiatrakowego, na rzecz których działają. Niestety z wiarygodną i obiektywną nauką ma to niewiele wspólnego. Nie możemy pozwolić na to, by biznes był przedkładany ponad dobro mieszkańców naszego kraju. Projekt nowelizacji ustawy jest nierzetelny i jego założenia nie mogą wejść w życie ze względu na niewystarczający materiał dowodowy świadczący o możliwości sytuowania elektrowni wiatrowych w bliskiej odległości od siedlisk ludzi jaki i od form ochrony przyrody. Zachodzi bowiem obawa nieodwracalnych w skutkach zniszczeń najcenniejszych miejsc naszego kraju, które powinny być podwaliną do rozmów o ochronie klimatu. Na ten moment projekt nie zawiera dostatecznych badań i dokumentów, które mogłyby pozwolić na zmianę obecnie przyjętej ustawy.		
677.	Osoba fizyczna 10	Art. 1 projektu ustawy (art. 4 ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych)	W związku z przekazaniem do konsultacji publicznych, projektu ustawy o zmianie ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych oraz niektórych innych ustaw (UD89), chciałbym przedłożyć następującą propozycję. Proponuję, żeby w przypadku lokalizacji projektowanej farmy wiatrowej w odległości większej niż 1700m od Parku narodowego, 700m od obszaru Natura 200, 150m od		**Uwaga nieuwzględniona** Wyjaśnia się, że projektowane w ustawie bufory od wskazanych form ochrony przyrody stanowią bezwzględną wartość minimalną. Natomiast nic nie stoi na przeszkodzie, aby w konkretnych przypadkach, dla konkretnych inwestycji przyjęte zostały inne, większe odległości.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			granicy lasu, 150m od cieków wodnych; takie przedsięwzięcie należało do tych, dla których przeprowadzenie oceny oddziaływania na środowisko nie jest obowiązkowe. UZASADNIENIE Obecnie Urzędy przy wydawaniu decyzji środowiskowych posługują się często różnego rodzaju wytycznymi opracowanymi często przez osoby nie mające kwalifikacji pracowników naukowych i nie będące normą prawną. Uporządkowanie i określenie w ustawie powyższych odległości zapewni z jednej strony budowę farm wiatrowych nie wpływających negatywnie na środowisko a z drugiej strony uporządkuje proces wydawania decyzji urzędniczych. Dla projektów lokalizowanych bliżej tych wrażliwych przyrodniczo obszarów a dopuszczonych przez projekt ustawy dalej obowiązywałaby dotychczasowa procedura środowiskowa.		Natomiast to czy przedsięwzięcie powinno uzyskać ocenę oddziaływania na środowisko zależy nie tyle od regulacji zawartych w projekcie co od regulacji zawartych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U. 2019 poz. 1839). W przypadku przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko obecna regulacja pozostawia organowi wydającemu decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach swobodę co do stwierdzenia obowiązku przeprowadzenia takiej oceny. Wydaje się, że takie rozwiązanie jest bardziej dopasowane niż wprowadzenie na gruncie ustawowym katalogu przesłanek w efekcie których do pewnego poziomu odległości ocena OOŚ będzie obligatoryjna, a od jakiegoś poziomu odległości będzie ona fakultatywna. Dodatkowo warto podkreślić, że podczas przeprowadzania OOŚ analizuje się i ocenia nie tylko wpływ na środowisko, ale również na zdrowie i warunki życia ludzi, dobra materialne, zabytki itd.
678.	Osoba fizyczna 11	Art. 1 projektu ustawy (art. 4 ustawy o inwestycjach w zakresie	Z wielką uwagą przeczytałem opracowanie PAN "Farmy wiatrowe w środowisku człowieka", na którym został oparty projekt ustawy. Niestety trudno oprzeć się wrażeniu, że opracowanie zostało wykonane na		**Uwaga nieuwzględniona** Wyjaśnia się, że projektowane w ustawie bufory od wskazanych form ochrony przyrody stanowią

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
		elektrowni wiatrowych)	zamówienie lobby wiatrakowego ze z góry postawioną tezą, że 500 m to odległość wystarczająca. W opracowaniu rzeczywistych pomiarów hałasu od 28 turbin w odległości 500 metrów stwierdza się, że tylko jedna turbina przekracza normy hałasu (45 dB) ponieważ w okolicy była tylko zabudowa zagrodowa. Gdyby była tam jednak zabudowa jednorodzinna z normą (40 dB) aż 11 na 28 turbin hałasowało ponad tą normę. Natomiast ustawa ustalając odległość 500m nie rozróżnia rodzajów zabudowy. To przekłamanie jest również powtarzane w podsumowaniu opracowania. Inną kwestią, którą bagatelizuje ustawa i opracowanie jest ewolucja turbin wiatrowych, które wkrótce osiągną 300 m i kilkanaście megawatów. Nie jest to fantazja - w mojej gminie firma Enertrag wnioskuje o postawienie dwunastu 300 metrowych turbin. Autorzy opracowania twierdzą, że wyższe turbiny będą cichsze bo będą dalej od odbiorcy hałasu. A więc mylili się nasi przodkowie instalując dzwony na wysokich wieżach kościelnych. wystarczy matematyka ze szkoły podstawowej, żeby wyliczyć, że różnica odległości miedzy turbiną na 150m a 250 m w odległości po ziemi 500 to zaledwie 40m. Dużo mniejsze jest jednak tłumienie dźwięku który przechodzi wysoko nad wszystkimi przeszkodami terenowymi i gruntem. Bardzo naiwna jest wiara, że operatorzy będą ograniczać pracę turbin aby zmniejszać hałas - kto i jak będzie to sprawdzał? Jak długo będą musiały trwać pomiary, aby takie przekroczenie udowodnić. Wysokość i moc turbin rośnie i dlatego lobby wiatrakowe nie chciało zmiany na 4-5 H, co byłoby bardziej logiczne.		bezwzględną wartość minimalną. Natomiast nic nie stoi na przeszkodzie, aby w konkretnych przypadkach, dla konkretnych inwestycji przyjęte zostały inne, większe odległości. Natomiast to czy przedsięwzięcie powinno uzyskać ocenę oddziaływania na środowisko zależy nie tyle od regulacji zawartych w projekcie co od regulacji zawartych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U. 2019 poz. 1839). W przypadku przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko obecna regulacja pozostawia organowi wydającemu decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach swobodę co do stwierdzenia obowiązku przeprowadzenia takiej oceny. Wydaje się, że takie rozwiązanie jest bardziej dopasowane niż wprowadzenie na gruncie ustawowym katalogu przesłanek w efekcie których do pewnego poziomu odległości ocena OOŚ będzie obligatoryjna, a od jakiegoś poziomu odległości będzie ona fakultatywna. Dodatkowo warto podkreślić, że podczas przeprowadzania OOŚ analizuje się i ocenia nie tylko wpływ na środowisko, ale również na zdrowie i

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			Wysokie turbiny stanowią również problem dla radarów meteorologicznych, które mają chronić nasz kraj przed niespodziewanymi i nagłymi zjawiskami. Taki zapis ograniczający wysokość turbin w pobliżu radarów powinien znaleźć się w ustawie. Mam nadzieję, że tych głosów rozsądku będzie więcej i uda się wypracować kompromis w tej kwestii, którym mogłaby wg mnie być zasada 4-5H.		warunki życia ludzi, dobra materialne, zabytki itd.
679.	Osoba fizyczna 12	Art. 1 projektu ustawy (art. 4 ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych)	Na oficjalnej stronie Serwisu Rzeczypospolitej Polskiej gov.pl w pierwszych zdaniach opisujących projekt możemy przeczytać „…Celem proponowanych zmian jest zwiększenie możliwości wykorzystania OZE i przyspieszenie transformacji energetycznej z poszanowaniem środowiska naturalnego…" Niestety już te słowa są formą szeroko pojętej dezinformacji, ponieważ przy tak ogromnych inwestycjach sytuowanych na terenach „zielonych" przyroda zawsze cierpi i o poszanowaniu jej nie ma mowy. Gigantyczne inwestycje jakimi są farmy wiatrowe czy wielkoobszarowe farmy fotowoltaiczne to zawsze nieodwracalna ingerencja w środowisko naturalne i dobrostan zwierząt. To bezpowrotna utrata tradycyjnych krajobrazów wiejskich, które za moment mogą stać się zdewastowanymi terenami przemysłowymi . Narracja projektu przedkłada budowę obiektów OZE, które w myśl projektu są nadrzędnym interesem publicznym, nad ochronę krajobrazu i przyrody oraz zdrowia ludzi i zwierząt. Proponowane rozwiązania w zakresie liberalizacji zasad lokalizowania elektrowni wiatrowych na lądzie są niedopuszczalne. Zniesienie generalnej zasady lokowania wiatraków w odległości 10H to zagłada dla terenów wiejskich i rolnictwa. Obecnie funkcjonująca zasada 10H to i tak odległość, która nie jest w pełni		**Uwaga nieuwzględniona** Przyjmuje się, iż proponowana odległość minimalna od zabudowy mieszkaniowej ustalona na poziomie 500 m stanowi wypracowany już konsensus zarówno ze społecznościami lokalnymi, jak i branżą. Nie zależnie od powyższego podkreśla się, że projekt ustawy wprowadza bezwzględną minimalną odległość. Nic nie stoi na przeszkodzie, aby na etapie planistycznym przyjąć inną, dowolnie większą odległość, biorąc pod uwagę np. nastroje społeczne. Warto jednak podkreślić, że tak ustalona odległość minimalna zwiększa dopuszczalny obszar pod inwestycje wiatrakowe co jest szczególnie istotne z punktu widzenia transformacji energetycznej. Biorąc pod uwagę dostępne analizy negatywnych oddziaływań elektrowni wiatrowych ustalenie odległości minimalnej na poziomie 500 m wpisuje się w podstawowy cel projektodawcy, jakim jest zapewnienie maksymalnego bezpieczeństwa

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			komfortowa dla okolicznych mieszkańców. Jednak daje ona poczucie pewnego bezpieczeństwa i minimalizuje możliwość postawienia wiatraka przez sąsiada, kolokwialnie mówiąc „tuż za płotem". Proponowana odległość od zabudowań to 500m , co budzi wiele obaw i uzasadnionych sprzeciwów . Olbrzymie rozmiary farm wiatrowych przy takiej niewielkiej odległości dają poczucie bezpośredniego sąsiadowania z obiektem. Szczególną uwagę należy tu zwrócić na tereny górskie lub pagórkowate , gdzie odległość 500 metrów jest swoistym przekłamaniem , ponieważ metry mierzone przy gruncie nie są adekwatne do faktycznej odległości na terenach z wzniesieniami. Na przykład: jeśli dom stoi na wzgórzu i wiatrak stanie na pobliskim wzgórzu, ich realna odległość będzie znacznie mniejsza niż 500 metrów. W ogóle ujednolicanie sytuowania elektrowni wiatrowych nie bacząc na konkretne tereny jest nieobiektywne, bo wkładanie obszarów płaskich, zalesionych, górskich etc. ... do jednego worka to dalece idące nieporozumienie. Ponadto w tym miejscu należy podkreślić, iż proponowana minimalna odległość niesie za sobą szereg innych konsekwencji ekonomicznych jak i zdrowotnych dla mieszkańców danego miejsca. Będąca w erze rozkwitu" zielona industrializacja" skupia uwagę tylko na interesie państwa od strony energetycznej zupełnie pomijając interesy całej reszty mieszkańców terenów gdzie planowane będą przedsięwzięcia wysoce oddziałujące na całą okolice. Od strony ekonomicznej to zagłada dla agroturystyk, stadnin koni i wszelkich już istniejących lokalnych biznesów związanych z turystyką na obszarach wiejskich. Wiatraki wstrzymują		społeczności lokalnych mieszkających w pobliżu elektrowni wiatrowych. Projektowana nowelizacja wywrze także istotny wpływ na finanse przedsiębiorstw w sektorze energetyki odnawialnej oraz w sektorze budowlanym, doradczym i projektowym. Wpłynie to pozytywnie na realizacje zakładanego wzrostu udziału krajowego w polskich projektach wiatrakowych oraz wzrost zatrudnienia. Wprowadzenie projektowanych minimalnych odległości przyniesie realne korzyści dla samorządów. Wpływy do budżetu gmin z tytułu podatków od nieruchomości stanowić będą dodatkowe źródło przychodów. Na przyjęciu przepisów skorzysta również przemysł, ponieważ pozwolą one na uruchomienie nowych inwestycji w energetyce wiatrowej. Zwiększy się poziom dostępności mocy OZE dla przemysłu obniżając jednocześnie koszty prowadzenia działalności i ślad węglowy oferowanych produktów. Ma to kluczowe znaczenie szczególnie w przemyśle energochłonnym.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			rozwój całej okolicy, a wokół farm wiatrowych tworzy się martwy pas. Kolejnym elementem jest bezlitośnie spadająca wartość nieruchomości, które będą w tak niewielkiej odległości od farmy wiatrowej. Domy zlokalizowane 500 m od wiatraka będą praktycznie niesprzedajne, czyli bezwartościowe. Jednak najistotniejszą sprawą jest wpływ na zdrowie i życie ludzi. Zgodnie z tym co jest zamieszczone na stronie Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego istnieje wiele obaw przy tak bliskim umiejscawianiu elektrowni wiatrowych od zabudowań mieszkalnych. „Narodowy Instytut Zdrowia Publicznego – Państwowy Zakład Higieny stoi na stanowisku, że farmy wiatrowe zlokalizowane w zbyt bliskiej odległości od zabudowań przeznaczonych na pobyt stały ludzi mogą mieć negatywny wpływ na komfort życia i stan zdrowia mieszkańców żyjących w ich sąsiedztwie. Czynnikami ryzyka dla zdrowia człowieka jakie Instytut uwzględnił w swoim stanowisku są. • poziom emitowanego hałasu i jego zależność od parametrów technicznych turbin oraz prędkości wiatru i ukształtowania oraz zagospodarowania terenu wokół farmy wiatrowej, • poziom hałasu aerodynamicznego z uwzględnieniem emisji infradźwięków i jego składowych niskoczęstotliwościowych, • charakter emitowanego hałasu z uwzględnieniem modulacji/impulsowości/tonalności oraz możliwości interferencji fal emitowanych z wielu turbin, • możliwość odrywania się kawałków lodu od wirników, • możliwość wystąpienia awarii turbiny w postaci upadku urwanej łopaty wirnika lub jej fragmentu,		

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			• występowanie efektu migotania cieni, • poziom promieniowania elektromagnetycznego (w najbliższym sąsiedztwie od turbin), • prawdopodobieństwo zakłócenia snu oraz propagacji hałasu w porze nocnej, • poziom uciążliwości i prawdopodobieństwo wystąpienia objawów stresu i depresji (na skutek długotrwałego narażenia), związanych zarówno z emisją hałasu jak i z brakiem akceptacji źródła hałasu. …” Elektrownie wiatrowe są bardzo szkodliwe dla zdrowia ludzi i zwierząt. Potwierdzają to również wyniki międzynarodowych badań naukowych, opublikowanych przez polskich naukowców prof. dr hab. n. med. Marię Podolak-Dawidziak, członka PAN, prof. dr. hab. inż. Adama Janiaka, członka PAN, dr. inż. Mateusza Gorczycę, dr. inż. Andrzeja Kozika, mgr inż. Rafała Januszkiewicza i mgr inż. Bartosza Tomeczko, w lutym 2010 r., pod tytułem „Elektrownie wiatrowe a zdrowie”. Z treści tej publikacji wynika, że hałas turbin wiatrowych może prowadzić do trwałego uszkodzenia słuchu. Ponadto oddziaływanie na organizmy ludzkie niesłyszalnych dźwięków niskich częstotliwości, w szczególności infradźwięków generowanych przez turbiny wiatrowe oraz błyski światła słonecznego odbijające się od łopat wiatraków w dzień i migające nocą światła ostrzegawcze, mogą powodować bardzo poważną chorobę jaką jest patologia ogólnoustrojowa, określana w medycynie jako choroba wibroakustyczna lub syndrom turbin wiatrowych. Początkowe objawy to migreny, bóle głowy, depresja, zaburzenia nastroju, agresywność, zaburzenia równowagi, uporczywe infekcje narządów oddechowych, bezsenność, senność, wymioty. Następnie dochodzi do		

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			uszkodzenia organów wewnętrznych, takich jak serce, płuca, wątroba, nerki, śledziona. Pojawiają się choroby układu krążenia (zaburzenia rytmu i inne), układu nerwowego (rozległe uszkodzenie mózgowia, padaczka) i zaburzenia psychiczne. Może nastąpić zatrzymanie pracy rozrusznika serca. Przyczyną tych wszystkich chorób są zmiany na poziomie molekularnym w komórkach, wywołane przez infradźwięki i dźwięki niskiej częstotliwości. Minimalna odległość zabudowań ludzkich i zwierzęcych od farm wiatrowych powinna wynosić od 3000 do 5000 m. Jednak stwierdzono, że ludzie mieszkający nawet do 10 km od farm są zagrożeni dźwiękami o niskiej częstotliwości, w tym infradźwiękami. Następnym punktem projektu budzącym wiele zastrzeżeń jest lokowanie farm wiatrowych w sąsiedztwie obszarów chronionych ze względu na ich wartości przyrodniczo-krajobrazowe oraz historyczne. Umieszczanie turbin wiatrowych skutkuje oszpeceniem pięknego, atrakcyjnego turystycznie krajobrazu w promieniu nawet 20 kilometrów, a nawet i więcej. Wysokość wiatraków waha się od 150 do 210 m (produkowane są też wyższe) co czyni je widocznymi w całej okolicy. Należy podkreślić szkodliwe oddziaływanie na środowisko wiatraków, w szczególności na tereny objęte ochroną takie jak parki narodowe, parki krajobrazowe, rezerwaty, ostoje, obszary Natura 2000 czy obszary chronionego krajobrazu. Lokalizacja wiatraków w niewielkiej odległości od tych terenów skutkuje ich zniszczeniem i w rezultacie ich utratą. Przerywa się naturalne szlaki wędrowne ptaków. Giną ptaki oraz nietoperze. Sąsiedztwo elektrowni wiatrowych		

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			wpływa niekorzystnie na owady, co może powodować poważne zakłócenia w okolicznym rolnictwie, sadownictwie i warzywnictwie. Sytuowanie inwestycji tego pokroju w tak małej odległości od form ochrony może trwale uszkodzić całe ekosystemy będące pod ochroną. Parki narodowe tworzone są na podstawie ustawy, a w drodze rozporządzenia Rada Ministrów określa jego granice. Według Polskiej Ustawy o ochronie przyrody z 2004 roku, park narodowy jest to: „obszar wyróżniający się szczególnymi wartościami przyrodniczymi, naukowymi, społecznymi, kulturowymi i edukacyjnymi, o powierzchni nie mniejszej niż 1000 ha, na którym ochronie podlega cała przyroda oraz walory krajobrazowe”. Co istotne wokół parku obowiązkowo wyznacza się jego otulinę mającą za zadanie ochronę granic parku i płynne przejście z formy ochronnej do terenów niechronionych. Otulina jest obwarowana szeregiem obwarowań i zakazów, w szczególności zakazu uprzemysławiania terenów sąsiadujących bezpośrednio z parkiem narodowym. Co ważne nie ma jednej stałej odległości owych otulin, dla każdego parku wyznaczane są odrębne obszary przeznaczone pod otulinę zależne od wielu czynników oraz ukształtowania terenu. Dlatego zasadnym zdaje się być podważenie propozycji przewidzianej w projekcie 1500m od parków narodowych. Nie można generalizować takich odległości w odniesieniu do 23 parków narodowych w naszym kraju, gdzie każdy charakteryzuje się zupełnie innymi walorami i położeniem względem okolicy. Ujednolicenie owej odległości może być katastrofalne w skutkach dla parków narodowych.		

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			Szczególnie niepokojąca jest prognoza możliwości stawiania turbin wiatrowych w sąsiedztwie parków krajobrazowych, które z założenia i na mocy Ustawy o ochronie przyrody z 2004 roku chronią obszary ze względu na ich wartości przyrodnicze, historyczne, kulturowe i co najważniejsze na walory krajobrazowe w celu ich zachowania. Wybudowanie elektrowni wiatrowej jak i wielkoobszarowej farmy fotowoltaicznej w tak bliskiej odległości od krajobrazowej formy ochrony danego miejsca jest sprzeczne z ustawą i przede wszystkim logiką. Podobnie rzecz ma się co do obszarów Natura 2000 czy innych form ochrony przyrody takich jak rezerwaty, poldery, ostoje. Tereny te nie bez powodu są objęte ochroną. Należy wspomnieć, że obszary Natura 2000 to program sieci terenów objętych ochroną przyrody na terytorium Unii Europejskiej. Celem programu jest zachowanie określonych typów siedlisk przyrodniczych oraz gatunków, które uważane są za cenne i zagrożone w skali całej Europy. Wspólne działanie na rzecz zachowania dziedzictwa przyrodniczego Europy w oparciu o jednolite prawo ma na celu optymalizację kosztów i spotęgowanie korzystnych dla środowiska efektów. Co ważne zwierzęta objęte ochroną na terenach owych rezerwatów nie znają granic, które sztucznie wyznaczył człowiek i obszar ich żerowania oraz bytowania jest dużo szerzej zakrojony niż granice owych form ochrony. W szczególności ma to znaczenie jeśli chodzi o ptaki, których obszary żerowania to często wielokilometrowe zasięgi nieznające sztywnych granic wyznaczonych przez człowieka. Budowanie tak olbrzymich form industrialnych w odległości 500m od objętych		

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			ochroną siedlisk ptaków czy nietoperzy to rażące naruszenie ich dobrostanu, zdrowia i życia. Unia Europejska narzuca politykę energetyczną, ale nie w trosce o dobrobyt lobby wiatrowego, lecz przede wszystkim w trosce o środowisko naturalne i krajobraz. U podstaw promocji unijnego programu rozwoju energetyki odnawialnej leży przecież poprawa środowiska i ochrona krajobrazów, bo to są właśnie priorytetowe cele Unii. OZE ma być narzędziem do osiągnięcia takich celów, a rozwój odnawialnych źródeł energii ma się przyczynić do ograniczenie emisji CO2, by w ten sposób chronić środowisko. Tak więc stawianie wiatraków energetycznych nie może prowadzić do niszczenia środowiska i trwałej degradacji krajobrazów. Zgodnie z Europejską Konwencją Krajobrazową EKK „krajobraz przyczynia się do tworzenia kultur lokalnych oraz jest on podstawowym komponentem europejskiego dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego, przyczyniając się do dobrobytu ludzi i konsolidacji europejskiej tożsamości [oraz] jest kluczowym elementem dobrobytu całości społeczeństwa i jednostek oraz że jego ochrona, a także gospodarka i planowanie niesie w sobie prawa i obowiązki dla każdego człowieka”. Dlatego poddajmy pod wątpliwość stawianie farm wiatrowych w tak bliskiej okolicy, ustanowionych prawem, form ochrony przyrody i krajobrazu, które w trosce o klimat i środowisko naturalne powinny być w nadrzędnym interesie państwa.		

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			Kolejny budzący wiele obaw punkt to uregulowanie możliwości zlokalizowania elektrowni wiatrowej na podstawie szczególnego rodzaju Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego, jakim jest Zintegrowany Plan Inwestycyjny. ZPI to narzędzie wielce kontrowersyjne i dające przewagę inwestorowi, który dysponuje ogromnym budżetem w stosunku do mieszkańców danej gminy. Możliwość lokowania turbin wiatrowych na podstawie ZPI w praktyce pozbawia całe społeczeństwo wpływu na to, co dzieje się na ich obszarach. Ponadto ZPI to narzędzie, które powstało stosunkowo niedawno i jest fundamentem pod działania korupcjogenne. To co wcześniej było kwestionowane przez kontrole NIK-u i uznawane za formę mechanizmów korupcyjnych, które powodowały konflikt interesów pomiędzy preferencjami inwestorów a lokalną społecznością, dziś zostaje uznane za działania legalne i nie budzące obaw. Możliwość inwestycji OZE na podstawie ZPI to niedopuszczalny lobbing mogący prowadzić do korupcji. Następna kwestia odnosząca się do ZPI to sama umowa zawierana pomiędzy inwestorem a gminą. W owej umowie urbanistycznej inwestor może zobowiązać się do pokrycia części lub całości kosztów sporządzenia ZPI. Ta umowa nabiera jednak mocy dopiero po uchwaleniu planu czyli de facto inwestor zobowiązuje się do zwrotu kosztów uchwalonego planu. Jeżeli nie dojdzie do uchwalenia planu to zwrotu kosztów nie będzie, czyli gmina poniesie ogromne koszty przygotowania takiego planu, co z góry wyznacza ścieżkę uchwalenia ZPI w takiej formie jakiej będzie chciał inwestor.		

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			Zastrzeżenia budzi również punkt: Usprawnienie regulacyjne funkcjonowania mechanizmu udostępnienia co najmniej 10% mocy elektrowni wiatrowej zainteresowanym mieszkańcom korzystającym z wytwarzanej energii w formule prosumenta wirtualnego. Ten podpunkt to kolejny mechanizm faworyzujący, przekupujący określoną grupę społeczną zwaną w projekcie zainteresowanymi. Reasumując, projekt nowelizacji ustawy budzi szereg zastrzeżeń i wątpliwości co do jego przejrzystości i uczciwości. Najwięcej wątpliwości generują punkty odnoszące się do odległości od siedlisk ludzkich i form ochrony przyrody oraz krajobrazu jak i punkt wyznaczający ścieżkę łatwego i zdecydowanie korupcjogennego sposobu uchwalania MPZP na podstawie ZPI. Do projektu dołączone jest uzasadnienie. Jednym z dokumentów, na który ów uzasadnienie się powołuje jest publikacja wydawnictwa Polskiej Akademii Nauk, wydana w 2022 roku pod tytułem : „Elektrownie wiatrowe w środowisku człowieka”. Autorami monografii są : Andrzej Wiesław Jasiński, Piotr Kacejko, Katarzyna Matuszczak, Jacek Szulczyk, Adam Zagubień . Trzy spośród tych osób są bezpośrednio związane z biznesem wiatrakowym. Dr Katarzyna Matuszczak, dr Jacek Szulczyk i dr Adam Zagubień to osoby, które pracowały lub nadal pracują dla biznesu wiatrakowego, o czym możemy przeczytać w ich biogramach. A zatem mamy do czynienia z sytuacją, w której osoby mające ewidentny konflikt interesów są autorami opracowania, które przedstawiane jest jako monografia autorstwa „naukowców z PAN”. Dlatego trudno tu mówić o rzetelności i		

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			wiarygodności w sytuacji, gdy autorzy opracowania są związani z biznesem wiatrakowym? Dokument stworzony przez ludzi, którzy pracują dla lobby wiatrakowego nie może i nie powinien być w ogóle brany pod uwagę w odniesieniu do rządowej ustawy. Kompleksowej metodyki oceny oddziaływania przemysłowych farm wiatrowych na zdrowie ludzi nadal nie opracowano, tak więc nadal należy stosować się do opublikowanego w 2016 roku stanowiska Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego – Państwowego Zakładu Higieny w sprawie farm wiatrowych. Gdzie NIZP wydawał rekomendację o 2 kilometrach jako minimalnej odległości wiatraków od domów. Monografia sporządzona przez naukowców Pan niczego w tej kwestii nie zmienia. Jest subiektywną oceną naukowców będących na usługach biznesu wiatrakowego zawierającą szereg hipotez i stwierdzeń typu: „wydaje się …jest wielce prawdopodobne…czy można przyjąć…" Twierdzenie, że 500 metrów to bezpieczna odległość, jest zatem nierzetelną opinią, opierająca się na hipotezach , wydaną przez osoby, które pobierają profity od biznesu wiatrakowego, na rzecz których działają. Niestety z wiarygodną i obiektywną nauką ma to niewiele wspólnego. Nie możemy pozwolić na to, by biznes był przedkładany ponad dobro mieszkańców naszego kraju. Projekt nowelizacji ustawy jest nierzetelny i jego założenia nie mogą wejść w życie ze względu na niewystarczający materiał dowodowy świadczący o możliwości sytuowania elektrowni wiatrowych w bliskiej odległości od siedlisk ludzi jaki i od form ochrony		

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			przyrody. Zachodzi bowiem obawa nieodwracalnych w skutkach zniszczeń najcenniejszych miejsc naszego kraju, które powinny być podwaliną do rozmów o ochronie klimatu. Na ten moment projekt nie zawiera dostatecznych badań i dokumentów, które mogłyby pozwolić na zmianę obecnie przyjętej ustawy.		
680.	Osoba fizyczna 13	Art. 5 projektu ustawy	Po wejściu w życie reformy planowania przestrzennego pojawiły się wątpliwości dotyczące stosowania art. 27a ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, który dotyczy możliwości jednoczesnego procedowania Planów Ogólnych (POG) i miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (MPZP). Niektóre gminy wykluczają nawet możliwość rozpoczęcia MPZP do czasu uchwalenia POG, odrzucając zupełnie istnienie przepisów przejściowych dopuszczających uchwalenia planów miejscowych na podstawie studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego do dnia utraty ich mocy.	Nowe brzmienie art. 27a ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym Plan miejscowy albo jego zmiana może być sporządzany w trakcie zmiany planu ogólnego. W takim przypadku uchwalenie planu miejscowego albo jego zmiany może nastąpić najwcześniej po upływie terminu na wydanie przez wojewodę rozstrzygnięcia nadzorczego dotyczącego uchwały w sprawie planu ogólnego albo jego zmiany.	**Uwaga wyjaśniona** Zgodnie z dodanym art. 27a ustawy o zagospodarowaniu i planowaniu przestrzennym plan miejscowy może być sporządzany w trakcie sporządzania planu ogólnego. Przepis ten należy stosować łącznie z przepisami przejściowymi zawartymi w ustawie z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw, tj. art. 67 ust. 3 pkt 2, który mówi, że do czasu wejścia w życie planu ogólnego plany miejscowe będą opracowywane na zasadach dotychczasowych zgodnie z ustaleniami studium. Przystąpienie do sporządzenia planu ogólnego nie blokuje więc sporządzania i uchwalania planów miejscowych na podstawie obowiązującego studium. Dodatkowo odrębnym procesem legislacyjnym jest dokonywana zmiana o charakterze redakcyjnym, która pozwala na wyeliminowanie ryzyka interpretacji przepisu niezgodnie z jego ratio legis.
681.	Osoba fizyczna 14	Art. 5 projektu ustawy	Obecnie minimalną odległość w planie miejscowym należy zachować między liniami rozgraniczającymi teren, na którym dopuszcza się	Zmiana w ustawie z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie	**Uwaga nieuwzględniona**

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			lokalizację elektrowni wiatrowej i terenu na którym dopuszcza się lokalizację zabudowy mieszkaniowej. Zgodnie z obecnymi przepisami w terenie pod lokalizację elektrowni wiatrowych musi zawierać się nie tylko wieża ale także zasięg rotora. Cześć nowych elektrowni wiatrowych planowana jest na gruntach chronionych, których zagospodarowanie wymaga uzyskania zgody na zmianę przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze. Łopaty nowych elektrowni wiatrowych mogą mieć długość powyżej 80m. Kręcą się one nad gruntami rolnymi i nie ograniczają możliwości ich użytkowania. W związku z powyższym nie ma uzasadnienia dla zmiany takich gruntów na cele nierolnicze. Maksymalny zasięg pracy łopat elektrowni wiatrowych powinien móc być oznaczony strefą, a nie koniecznie liniami rozgraniczającymi teren, który dopuszcza lokalizację elektrowni wiatrowej. Z drugiej strony wielokrotnie mamy do czynienia z działkami budowlanymi o znacznej powierzchni. Z reguły na niewielkiej jej części zlokalizowany jest budynek mieszkalny, a pozostała część jest zagospodarowana pod budynki niemieszkalne lub całkowicie niezabudowana. Przy obecnych zapisach trzeba działkę rozdzielać liniami rozgraniczającymi na różne przeznaczenia. Zdecydowanie lepiej byłoby ustalić na takiej działce jedno przeznaczenie, a liniami zabudowy czy oznaczeniem strefowym regulować możliwości lokalizacji budynków mieszkalnych czy też budynków o funkcji mieszanej.	elektrowni wiatrowych (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 317) par. 5 pkt 3 zmienia się na pkt 3a i dodaje na końcu zdania „albo”, a po pkt 3a dodaje się pkt 3b o następującym brzmieniu: 3b) linią zabudowy lub granicą strefy określoną w planie miejscowym, poza którą wyklucza się realizację inwestycji, o której mowa w pkt 1 par. 5 pkt 6 zmienia się na pkt 6a i dodaje na końcu zdania „albo”, a po pkt 6a dodaje się pkt 6b o następującym brzmieniu: 6b) granicą strefy, która wyznacza maksymalny zasięg omiatania łopat elektrowni wiatrowej.	Linia rozgraniczająca jest ustaleniem jednoznacznym, wskazującym granice działki budowlanej lub terenu o określonym przeznaczeniu w planie miejscowym. W niektórych terenach lub planach miejscowym linie zabudowy mogą nie być wskazane na rysunku planu lub są one wyznaczane jedynie od strony dróg publicznych. Dodatkowym problemem są różne ustalenia planów miejscowych, na podstawie których budynek może być usytuowany poza linią zabudowy np. w wyniku uzgodnienia z zarządcą drogi na etapie pozwolenia na budowę. Ponadto, zgodnie z art. 2 pkt 1 i 2 ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych, elektrownia wiatrowa stanowi całość razem z elementami technicznymi, do których należy m.in. wirnik z zespołem łopat.
682.	Osoba fizyczna 15	Art. 5 projektu ustawy	W przypadku OZE istnieje potrzeba do jasnych i uczciwych zasad finansowania opracowania	W art. 21 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym	**Uwaga nieuwzględniona**

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			planów miejscowych przez prywatnych inwestorów, co próbuje się zrobić przez ZPI. Forma ta nie odpowiada jednak specyfice planów pod lokalizację wiatraków. Proponuję zatem dopuścić finansowanie MPZP przez prywatnych inwestorów w prosty, a nie zawoalowany sposób.	dodaje się ust. 3, który otrzymuje brzmienie: „3. Plan miejscowy dotyczy lokalizacji instalacji odnawialnych źródeł energii może być finansowany w całości lub w części przez inwestora, który zamierza realizować inwestycję polegającą na budowie instalacji odnawialnych źródeł energii.”	Projektodawca zakłada finansowanie planów miejscowych wyłącznie w trybie ZPI
683.	Osoba fizyczna 16	Art. 5 pkt 3 projektu ustawy (art. 15a ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym)	Przepis zawarty w art. 7 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych (Dz. U. z 2024 r. poz. 317), który reguluje minimalny obszar miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (MPZP), należy do najbardziej problematycznych zapisów w tej ustawie. Zgodnie z jego treścią, plan ten musi obejmować nie tylko teren, na którym planuje się budowę elektrowni wiatrowej, ale także obszar w promieniu co najmniej 700 m od lokalizacji tej inwestycji. W efekcie, w obszarze planu muszą znaleźć się nie tylko nieruchomości, na których planowana jest elektrownia wiatrowa, ale także inne nieruchomości, nawet jeśli nie mają one związku z inwestycją. Nie ma tu żadnych wyjątków. Dotyczy to zarówno nieruchomości rolnych, niezabudowanych jak i np. takich, na których jest już zlokalizowana działająca elektrownia wiatrowa. Bez znaczenia jest również fakt czy dana nieruchomość jest objęta ustaleniami innego planu i pod co jest w tym planie przeznaczona. Jeżeli nowo planowane elektrownie wiatrowe będziemy chcieli zlokalizować w sąsiedztwie obowiązującego MPZP przewidującego lokalizację elektrowni wiatrowych. Jeżeli odległość pomiędzy nowo planowaną elektrownią wiatrową a terenem, na którym w obowiązującym	Propozycja zmiany w ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym: Po art. 15 dodaje się art. 15a w brzmieniu: „Art. 15a. 1. Plan miejscowy, na podstawie którego ma być lokalizowana elektrownia wiatrowa: 1) określa maksymalną całkowitą wysokość elektrowni wiatrowej, maksymalną średnicę wirnika wraz z łopatami i maksymalną liczbę elektrowni wiatrowych; 2a) sporządza się co najmniej dla obszaru położonego w granicach gminy, w której jest lokalizowana elektrownia wiatrowa, znajdującego się w odległości, o której mowa w art. 4 ust. 1 ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych; 2b) dopuszcza się wyłączenie z obszaru, o którym mowa w pkt 2a nieruchomości, które są już objęte ustaleniami miejscowego planu	**Uwaga częściowo uwzględniona** Przepis zostanie uzupełniony o odniesienie do sytuacji, gdy dla danego obszaru obowiązuje już plan miejscowy, który uniemożliwia zabudowę budynkami mieszkalnymi lub budynkami o funkcji mieszanej.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			MPZP dopuszczono elektrownie wiatrowe jest mniejsza niż 700m (+ promień rotora oczywiście) to tym razem mamy tylko jedno wyjście. Teren planowanej elektrowni wiatrowej musimy włączyć do naszego nowego MPZP wraz z otoczeniem o promieniu min. 700m. Jeżeli tego nie zrobimy to również pogarszamy warunki zagospodarowania danej nieruchomości i narażamy gminę na roszczenia odszkodowawcze. Co istotne, jeżeli w tym obszarze znajdzie się kolejna zaplanowana w obowiązującym MPZP elektrownia to ją również musimy uwzględnić w naszym nowo projektowanym MPZP. W efekcie obszar tego nowego MPZP może pomnożyć swoją powierzchnię. W najbardziej skrajnym przypadku jaki znam inwestor chcąc zrealizować MPZP pod 3 elektrownie musiałby objąć jego granicami 11 wcześniej zaplanowanych elektrowni. Koniec końców zrezygnował.	zagospodarowania przestrzennego lub na których zlokalizowana jest istniejąca elektrownia wiatrowa.	
684.	Osoba fizyczna 1	Art. 5 pkt 3 projektu ustawy (art. 15a ust. 2 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym)	W związku z bardzo dużą konkurencją na rynku firm zajmujących się inwestycjami wiatrakowymi uważam, że zmiana wprowadzona w projekcie, mówiąca o tym, że w uzasadnieniu określa się przewidywaną na dzień sporządzenia uzasadnienia maksymalną całkowitą wysokość elektrowni wiatrowej, maksymalną średnicę wirnika wraz z łopatami oraz maksymalną liczbę elektrowni wiatrowych, spowoduje jeszcze większy chaos i spory między konkurencyjnymi firmami. Zapis w uzasadnieniu do uchwały nie jest obowiązujący, nie daje więc żadnych argumentów przy podejmowaniu decyzji planistycznych czy przy rozstrzyganiu wniosków i uwag do planu. Maksymalne parametry powinny być zawarte w uchwale o przystąpieniu do sporządzenia planu, a każdorazowa ich zmiana	Propozycja zmiany w ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym: po art. 15 dodaje się art. 15a w brzmieniu: (...) Art. 15a. 2. W uchwale w sprawie przystąpienia do sporządzania planu miejscowego, na podstawie którego ma być lokalizowana elektrownia wiatrowa, zamieszcza się w szczególności maksymalną całkowitą wysokość elektrowni wiatrowej, maksymalną średnicę wirnika wraz z	**Uwaga nieuwzględniona** Wartości dotyczące elektrowni wiatrowych podawane na etapie sporządzania MPZP mają charakter maksymalny. Nic nie stoi na przeszkodzie, aby wpisać wartości uwzględniające pewną swobodę w kształtowaniu się procesu inwestycyjnego na późniejszych etapach. Dodatkowo wprowadza się art. 15a ust. 2 który wyjaśnia, że w uzasadnieniu dołączanym do projektu uchwały w sprawie przystąpienia do sporządzania planu miejscowego, na podstawie którego ma być lokalizowana elektrownia wiatrowa, zamieszcza się w szczególności

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			powodowałaby konieczność zmiany uchwały o przystąpieniu do sporządzenia planu.	łopatami oraz maksymalną liczbę elektrowni wiatrowych, które zostaną określone w tym planie.	przewidywaną na dzień sporządzenia tego uzasadnienia maksymalną całkowitą wysokość elektrowni wiatrowej, maksymalną średnicę wirnika wraz z łopatami oraz maksymalną liczbę elektrowni wiatrowych. Niemniej jednak nawet orientacyjne wartości (choćby maksymalne) powinny zostać wskazane ze względu na potrzebę przeprowadzenia SOOŚ dla omawianego MPZP oraz zakomunikowania społecznościom lokalnym o skali inwestycji. Dodatkowo brak podania maksymalnej wartości średnicy wirnika z łopatami na etapie tworzenia MPZP jest ryzykiem inwestycyjnym, jeśli w toku wydawania pozwolenia na budowę okaże się, że elektrownia wiatrowa została ulokowana w odległości bliższej od zabudowań mieszkalnych niż wynika to z założeń planu miejscowego ze względu na wystawanie łopaty wiatraka.
Uwagi do uzasadnienia i oceny skutków regulacji projektu					
685.	Izba Gospodarcza Gazownictwa (IGG)	Uwaga do uzasadnienia	Z uzasadnienia, w szczególności ze stron 64-71, nie wynika, co stoi za zmianą zaproponowaną w art. 3 projektu UD89, wprowadzającą do art. 9 Prawa budowlanego nowy ust. 5a – wyłączenie zastosowania ust. 1-5 dla gazociągu bezpośredniego do transportu biogazu.	Prosimy o wyjaśnienie celu projektowanego przepisu w uzasadnieniu, co ułatwi jego stosowanie.	**Uwaga uwzględniona** Uzasadnienie do projektu ustawy zostanie stosownie uzupełnione.
686.	Fundacja Greenpeace	Uwaga do uzasadnienia	Po pierwsze, chcemy zauważyć, że w uzasadnieniu do ustawy na stronie 7 znajduje się akapit o treści “Wprowadzono również zasadę minimalnej odległości dla lasów ochronnych, które stanowią cenne fragmenty rodzimej przyrody (§ 1 pkt 4 rozporządzenia Ministra		**Uwaga uwzględniona**

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 25 sierpnia 1992 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu uznawania lasów za ochronne oraz szczegółowych zasad prowadzenia w nich gospodarki leśnej Dz. U. Nr 67, poz. 337) oraz o lasy ochronne, które chronią środowisko przyrodnicze (§ 1 pkt 7 ww. rozporządzenia). Celem zmiany jest zapewnienie ochrony lasów szczególnie chronionych w uwagi na ich walory przyrodnicze. Zmiana przewiduje jednocześnie możliwość wyrażenia zgody na mniejszą minimalną odległości elektrowni wiatrowej od lasu ochronnego, jeżeli elektrownia wiatrowa nie wpłynie negatywnie na realizację celu, dla którego las ochronny został ustanowiony. Zgodę dla lasów Skarbu Państwa w drodze decyzji wyraża minister właściwy do sprawy środowiska, dla pozostałych lasów starosta.". W tekście projektu ustawy nie znajduje się jednak żaden zapis, realizujący ten zamiar zawarty w uzasadnieniu. Sugerujemy więc jego usunięcie oraz chcemy podkreślić nasz sprzeciw wobec tego pomysłu, uzasadniony zbyt dużym wpływem takiego rozwiązania na możliwości rozwoju energetyki wiatrowej, przy jednoczesnych niewielkich korzyściach przyrodniczych takiego buforu od lasów ochronnych.		
687.	Izba Gospodarcza Gazownictwa (IGG)	Uwaga do uzasadnienia	W art. 4 pkt 4 projektu Projektodawca przewidział rozwiązania w zakresie funkcjonowania gazociągu bezpośredniego biogazu (art. $7a^1$ i $7a^2$ do ustawy – Prawo energetyczne). Zgodnie z art. 3 pkt 11e Prawa energetycznego „gazociąg bezpośredni" to gazociąg, który został zbudowany w celu bezpośredniego dostarczania paliw gazowych do instalacji odbiorcy z pominięciem systemu gazowego. Obecne uzasadnienie ustawy (na str. 64-71) w dużej mierze odwołuje się już do biometanu, ale nie	Prosimy o doprecyzowanie w uzasadnieniu, że rozwiązania w zakresie gazociągu bezpośredniego biogazu mogą mieć zastosowanie dla biometanu, o ile będzie spełniał wymagania jakościowe wynikające z rozporządzenia, tak samo jak każdy inny biogaz.	**Uwaga kierunkowo uwzględniona** Uzasadnienie do projektu ustawy zostanie uzupełnione o wyjaśnienia, że „gazociąg bezpośredni biogazu" będzie służył do dostarczania biogazu lub biogazu rolniczego. Nie będzie możliwe dostarczanie nim biometanu, ponieważ obowiązujące przepisy już teraz dopuszczają

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			określa, czy te rozwiązania w zakresie gazociągu bezpośredniego biogazu będzie mogło mieć zastosowanie także dla biometanu.		dostarczanie gazociągiem bezpośrednim biometanu. Proponowane ułatwienia dla „gazociągu bezpośredniego biogazu" są wprowadzane ponieważ biogaz i biogaz rolniczy posiada odmienne parametry jakościowe od biometanu, czy gazu ziemnego.
688.	ORLEN S.A.	Uwaga do uzasadnienia	Z uzasadnienia, w szczególności ze stron 64-71, nie wynika, co stoi za zmianą zaproponowaną w art. 3 projektu UD89, wprowadzającą do art. 9 Prawa budowlanego nowy ust. 5a – wyłączenie zastosowania ust. 1-5 dla gazociągu bezpośredniego do transportu biogazu.	Prosimy o wyjaśnienie celu projektowanego przepisu w uzasadnieniu, co ułatwi jego stosowanie.	**Uwaga uwzględniona** Uzasadnienie do projektu ustawy zostanie stosownie uzupełnione.
689.	ORLEN S.A.	Uwaga do uzasadnienia	W art. 4 pkt 4 projektu Projektodawca przewidział rozwiązania w zakresie funkcjonowania gazociągu bezpośredniego biogazu (art. $7a^1$ i $7a^2$ do ustawy – Prawo energetyczne). Zgodnie z art. 3 pkt 11e Prawa energetycznego „gazociąg bezpośredni" to gazociąg, który został zbudowany w celu bezpośredniego dostarczania paliw gazowych do instalacji odbiorcy z pominięciem systemu gazowego. Obecne uzasadnienie ustawy (na str. 64-71) w dużej mierze odwołuje się już do biometanu, ale nie określa, czy te rozwiązania w zakresie gazociągu bezpośredniego biogazu będzie mogło mieć zastosowanie także dla biometanu.	Prosimy o doprecyzowanie w uzasadnieniu, że rozwiązania w zakresie gazociągu bezpośredniego biogazu mogą mieć zastosowanie dla biometanu, o ile będzie spełniał wymagania jakościowe wynikające z rozporządzenia, tak samo jak każdy inny biogaz.	**Uwaga kierunkowo uwzględniona** Uzasadnienie do projektu ustawy zostanie uzupełnione o wyjaśnienia, że „gazociąg bezpośredni biogazu" będzie służył do dostarczania biogazu lub biogazu rolniczego. Nie będzie możliwe dostarczanie nim biometanu, ponieważ obowiązujące przepisy już teraz dopuszczają dostarczanie gazociągiem bezpośrednim biometanu. Proponowane ułatwienia dla „gazociągu bezpośredniego biogazu" są wprowadzane, ponieważ biogaz i biogaz rolniczy posiada odmienne parametry jakościowe od biometanu, czy gazu ziemnego.
690.	Stowarzyszenie Producentów Energii z Odpadów (SPEO)	Uwaga do uzasadnienia	Zgodnie z treścią uzasadnienia do projektu Ustawy, wprowadzane zmiany mają między innymi na celu *przeprowadzenie transformacji ciepłownictwa, w tym ciepłownictwa systemowego w kierunku zgodnym z Dyrektywą Parlamentu*	W ustawie z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz.U. 2023 poz. 1587) wprowadza się następujące zmiany:	**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga wykracza poza zakres przedmiotowy projektu ustawy.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			Europejskiego i Rady (UE) 2023/1791 z dnia 13 września 2023 r. w sprawie efektywności energetycznej oraz zmieniającą rozporządzenie (UE) 2023/955. Zdaniem Stowarzyszenia do krajowego porządku prawnego należy wprowadzić regulacje pozwalające na uznanie ciepła odzyskiwanego w instalacjach termicznego przekształcania odpadów, jako ciepła odpadowego. Zaproponowane przez SPEO podejście jest już stosowane w innych krajach Unii Europejskiej tj. w Francji, Niemczech i Austrii oraz jest zgodne z wytycznymi Komisji Europejskiej, opublikowanymi w: a) Zaleceniu Komisji (UE) 2024/2395 z dnia 2 września 2024 r. ustanawiającym wytyczne dotyczące interpretacji art. 26 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/1791 w odniesieniu do zaopatrzenia w energię cieplną i chłodniczą, b)Komunikacie Komisji z dnia 02.09.2024r., nr: C(2024) 5043 ustanawiającym wytyczne w zakresie aspektów dotyczących ogrzewania i chłodzenia, o których mowa w art. 15a, 22a, 23 i 24 dyrektywy (UE) 2018/2001 w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych, zmienionej dyrektywą (UE) 2023/2413.	1) Art. 159 ust. 1 otrzymuje brzmienie: Energię odzyskiwaną w procesie termicznego przekształcania odpadów w postaci ciepła, uznaje się za ciepło odpadowe, jeżeli spełnione są warunki techniczne zakupu ciepła odpadowego, wydane na podstawie przepisów Ustawy o odnawialnych źródłach energii. Część energii odzyskanej z termicznego przekształcania odpadów zawierających frakcje biodegradowalne może stanowić energię z odnawialnego źródła energii, jeżeli są spełnione warunki techniczne zakwalifikowania części energii odzyskanej z termicznego przekształcenia odpadów jako energii z odnawialnego źródła energii, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie ust. 2.	Wymaga przeprowadzenia dodatkowych analiz i zostanie wzięta pod uwagę przy kolejnych pracach legislacyjnych.
691.	Stowarzyszenie Energii Odnawialnej	Uwaga do uzasadnienia	Wykreślenie przedmiotowego fragmentu z uzasadnienia Proponuje się uspójnienie brzmienia projektu w zakresie minimalnej odległości od różnych form przyrody oraz uzasadnienia do projektu ustawy.	~~Wprowadzono również zasadę minimalnej odległości dla lasów ochronnych, które stanowią cenne fragmenty rodzimej przyrody (§ 1 pkt 4 rozporządzenia Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 25 sierpnia 1992 r. w sprawie~~	**Uwaga uwzględniona**

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			Wydaje się, że intencją projektodawcy nie było wprowadzenie propozycji przepisów nakazujących zachowanie zasady minimalnej odległości od lasów ochronnych.	~~szczegółowych zasad i trybu uznawania lasów za ochronne oraz szczegółowych zasad prowadzenia w nich gospodarki leśnej Dz. U. Nr 67, poz. 337) oraz o lasy ochronne, które chronią środowisko przyrodnicze (§ 1 pkt 7 ww. rozporządzenia). Celem zmiany jest zapewnienie ochrony lasów szczególnie chronionych w uwagi na ich walory przyrodnicze. Zmiana przewiduje jednocześnie możliwość wyrażenia zgody na mniejszą minimalną odległości elektrowni wiatrowej od lasu ochronnego, jeżeli elektrownia wiatrowa nie wpłynie negatywnie na realizację celu, dla którego las ochronny został ustanowiony. Zgodę dla lasów Skarbu Państwa w drodze decyzji wyraża minister właściwy do sprawy środowiska, dla pozostałych lasów starosta.~~	
692.	Stowarzyszenie „Nasz Dom Sucha”	Uwaga do uzasadnienia	Ad. 2. Zmiana ustawowej odległości minimalnej: elektrownia wiatrowa – parki narodowe, lasy ochronne oraz obszary Natura 2000 W odpowiedzi do Państwa uzasadnienia, „W art. 4c ust. 2 pkt 1 ustawy o inwestycjach dokonano zmiany odległości elektrowni wiatrowej od parku narodowego. Usunięto sposób obliczania odległości wynikający z zasady 10H i wprowadzono konkretną odległość na poziomie 1500 m. Jest to konsekwencja usunięcia w całej ustawie zasady 10H, co wymagało obrania określonej ustawowej odległości wyrażonej w metrach. Projektodawca zakłada, że zmiany w tym obszarze nie dokonują większych modyfikacji ponieważ wartość 1500 m jest i tak wartością		**Uwaga nieuwzględniona** Przyjęte bufory odległości stanowią konsensus z organizacjami środowiskowymi.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			zbliżoną do dziesięciokrotnej wysokości całkowitej obecnych turbin wiatrowych.” Stowarzyszenie Nasz Dom Sucha wyjaśnia, iż zmiana odległości wynikająca z zasady 10H i wprowadzenie zmian odległości konkretnej na poziomie 1500 m negatywne wpłynie na środowisko przyrodnicze. Skonkretyzowanie odległości bez uwzględniania rozwoju technologicznego turbin (projektowane i stosowane są obecnie turbiny o wysokościach powyżej 200 mb), co pokazuje iż zapis 10H jest zapisem prawidłowym który uwzględnia rozwój energetyki wiatrowej w zakresie wysokości całkowitej. Wskazywany parametr 1500 m od parków narodowych, lasów ochronnych oraz obszarów Natura 2000 w żaden sposób nie chroni w szczególności obszarów i siedlisk w szczególności ptaków szponiastych i nietoperza, a wręcz bardziej naraża ich zdrowie i życie. Badania ornitologiczne wykonywane zgodnie z zapisami decyzji środowiskowej wykonywane są dla uzyskania efektu braku wpływu na siedlisk w szczególności ptaków szponiastych i nietoperza. Instytucje kontrole RDOŚ nie weryfikują badań z posiadanymi zarejestrowanymi siedliskami gatunków chronionych, a wykonywane badania ornitologiczne przez ośrodki niezależne od inwestorów OZE farmy wiatrowe pokazują wielki wpływ na obszary i siedliska siedlisk w szczególności ptaków szponiastych. W wiciu analizach ornitologicznych wykonywanych na zlecenie inwestora fermy wiatrowej pojawiają się kuriozalne sytuacje w której ptaki migrujące potrafią na mapach załączonych do analiza ornitologicznych nad obszarem projektowanej fermy wiatrowej zakręcić o 90st. Urzędy Państwa Regionalne		

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			Dyrekcje Ochrony Środowiska (RDOŚ) w żaden sposób tego nie kontrolują. Powyższe pokazuje iż bez właściwej kontroli urzędów Państwa RDOŚ, GDOŚ, odległości od parków narodowych , lasów ochronionych oraz obszarów Natura 2000 będzie przepisem nie uwzględniający w żaden sposób aspektów przyrodniczych, a w rzeczywistości stwarza zagrożenie dla obszarów i siedlisk w szczególności ptaków szponiastych i nietoperza. Względem innego zapisu Państwa uzasadnienia: „w art. 4c ust. 2 pkt 3 ustawy o inwestycjach wprowadzono zasadę minimalnej odległości elektrowni wiatrowej od określonych obszarów Natura 2000 na poziomie 500 m. Ta zasada odległościowa obejmuje Specjalne Obszary Ochrony, w których przedmiotem ochrony są nietoperze oraz wszystkie Obszary Specjalnej Ochrony Natura 2000 ze względu na potrzebę ochrony ptaków. Celem projektodawcy jest podkreślenie, że wsparcie dla inwestycji wiatrakowych nie może stanowić szkody dla form ochrony przyrody w Polsce. A to właśnie obszary Natura 2000 są najmłodszą formą ochrony przyrody. Wprowadzone w 2004 r. stanowiły jeden z obowiązków związanych z przystąpieniem Polski do Unii Europejskiej. W Polsce utworzono ok. 1 tys. obszarów Natura 2000 (864 siedliskowe i 145 ptasie). Łącznie obszary Natura 2000 stanowią ok. 20% powierzchni kraju. Z punktu widzenia wpływu elektrowni wiatrowych na środowisko ważne jest, aby ochronić gatunki ptaków oraz nietoperzy, dla których państwa członkowskie Unii mają obowiązek wyznaczenia obszarów		

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			ochrony. Są to ptaki i nietoperze zagrożone w skali globalnej oraz występujące wyłącznie lub przede wszystkim w Europie, a więc te, za które jesteśmy szczególnie odpowiedzialni. Wprowadzono również zasadę minimalnej odległości dla lasów ochronnych, które stanowią cen fragmenty rodzimej przyrody (§ 1 pkt 4 rozporządzenia Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 25 sierpnia 1992 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu uznawania lasów za ochronne oraz szczegółowych zasad prowadzenia w nich gospodarki leśnej Dz. U. Nr 67, poz. 337) oraz o lasy ochronne, które chronią środowisko przyrodnicze (§ 1 pkt 7 ww. rozporządzenia). Celem zmiany jest zapewnienie ochrony lasów szczególnie chronionych w uwagi na ich walory przyrodnicze. Zmiana przewiduje jednocześnie możliwość wyrażenia zgody na mniejszą minimalną odległości elektrowni wiatrowej od lasu ochronnego, jeżeli elektrownia wiatrowa nie wpłynie negatywnie na realizację celu, dla którego las ochronny został ustanowiony. Zgodę dla lasów Skarbu Państwa w drodze decyzji wyraża minister właściwy do sprawy środowiska, dla pozostałych lasów starosta". Stowarzyszenie Nasz Dom Sucha oczekuje zwiększenia stref ochronnych dla obszarów Natura 2000 w odległości określonej również jako 10H. Swoją opinię uzasadnia tym iż w szczególności powinny być chronione Specjalne Obszary Ochrony dla nietoperzy, jak również Obszary Specjalne Ochrony Natura 2000 ze względu na potrzebę ochrony ptaków w szczególności ptaków szponiastych. Ptaki te w sposób szczególny narażone są na szkodliwe		

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			i zabójcze działanie farm wiatrowych przy ich miejscach gniazdowania oraz terenach łowieckich. Wskazywana przez Państwa odległość 500 m nijak się ma do zasięgów łowieckich i nawet w minimalnym zasięgu nie chroni ptaków szponiastych przed utratą życia., spowoduje również zmniejszenie populacji z uwagi na negatywny wpływ na bytowanie i dobrostan gatunków chronionych. Z powyższego wynika iż z uwagi na jednostronne (tylko w stosunku do określonego lobby) opisywanie i zmiany w ustawie nie spełniony zostanie tak jak Państwo opisujecie podstawy obowiązek Polski przy przystąpieniu do Unii Europejskiej. Na zakończenie zgodnie z państwa uzasadnieniem: „Ta zasada odległościowa obejmuje Specjalne Obszary Ochrony, w których przedmiotem ochrony są nietoperze oraz wszystkie Obszary Specjalnej Ochrony Natura 2000 ze względu na potrzebę ochrony ptaków. Celem projektodawcy jest podkreślenie, że wsparcie dla inwestycji wiatrakowych nie może stanowić szkody dla form ochrony przyrody w Polsce. A to właśnie obszary Natura 2000 są najmłodszą formą ochrony przyrody. Wprowadzone w 2004 r. stanowiły jeden z obowiązków związanych z przystąpieniem Polski do Unii Europejskiej." Stowarzyszenie Nasz Dom Sucha w pełni popiera powyższy Państwa zapis w stosunku do ochrony nietoperzy, gatunków chronionych w szczególności ptaków szponiastych, szkoda tylko, iż zapis ten przepis o zmianie przełożenia w regulacjach i proponowanych zmianach i doprowadzi w założeniu do braku ochrony środowiska naturalnego.		

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			Stowarzyszenie Nasz Dom Sucha opiera swoje uzasadnienia i opinie na konkretnych przykładach inwestycji farm wiatrowych w szczególności na terenach Polski Pomorza Środkowego, w oparciu o analizę od wydawanych decyzji środowiskowych, raportów środowiskowych, zatwierdzanej dokumentacji projektowej jak również niezależnych badań porównawczych w zakresie monitoringu przed realizacyjnego oraz analiz hałasu. W stosunku do proponowanych zmian i zapisów w' projekcie ustawy prosimy o uwzględnienie przy tworzeniu ostatecznej wersji nie tylko założeń strony lobbującej czyli inwestorów branży OZE - farmy wiatrowe , ale również głosu strony społecznej a w szczególności strony środowiskowej (która nie ma przecież własnego głosu). Głosem chroniącym stronę środowiskową gatunki chronione powinno być Ministerstwo Klimatu i Środowiska, ale po przeczytaniu projektu ustawy w zakresie farm wiatrowych w art. .1 tego nie widać.		
693.	Stowarzyszenie „Nasz Dom Sucha”	Uwaga do uzasadnienia	W odniesieniu do zapisów Państwa uzasadnienia: „Zmiana ustawowej odległości minimalnej: elektrownia wiatrowa - budynki mieszkalne Zasadnicze, zmienione przepisy dotyczące wymaganych minimalnych odległości znajdują się w art 4 ust 1 i ust. 4 ustawy o inwestycjach. Przede wszystkim przepisy znoszą generalną zasadę 10H. Jest to efekt dalszej liberalizacji w obszarze lokalizowania elektrowni wiatrowych. Dodatkowo przepisy stanowią, że odległość elektrowni wiatrowych od budynków mieszkalnych i budynków o funkcji mieszanej, dalej łącznie zwanymi „budynkami mieszkalnymi” nigdy nie może być mniejsza niż 500 ni.		**Uwaga nieuwzględniona** Bufory odległości od zabudowy mieszkaniowej oraz obszarów cennych przyrodniczo ustalone w projekcie ustawy stanowią bezwzględną wartość minimalną. Nie ma prawnych ograniczeń, co do zastosowania w konkretnych przypadkach większych buforów odległości. Warto podkreślić, że o buforach odległości w każdym przypadku decyduje organ gminy sporządzający plan miejscowy po zapoznaniu się z treścią Strategicznej Oceny Oddziaływania na Środowisko (przeprowadzenie jej jest obligatoryjne) oraz zapoznaniu

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			Przepis wyznacza zatem nową, minimalną odległość elektrowni wiatrowej od budynków mieszkalnych - tj. 500 m, co stanowi dalszą liberalizację omawianych zasad względem obecnie przyjętej minimalnej odległości ustawowej na poziomie 700 m. Jeśli zaś chodzi o analizę negatywnych oddziaływań elektrowni wiatrowych to wedle przeprowadzonych anaHz stosowanie nawet najgłośniejszych turbin wiatrowych w większości przypadków nie doprowadza do przekroczenia wartości hałasu powyżej 45 dB, o budynek mieszkalny znajduje się w odległości nie mniejszej niż 500 m od turbiny wiatrowej. W tym miejscu należy wyraźnie podkreślić, że obecnie produkowane turbiny wiatrowe mają techniczną możliwość realnego obniżania emisji dźwięku podczas swojej pracy. Innymi słowy, każda turbina posiada systemy znaczącego wyciszenia pracy wirnika, które mogą zredukować hałas u „źródła" nawet o 6 dB. Jeśli zaś chodzi o wibracje i drgania pochodzące od turbin wiatrowych, określono, że w rzeczywistości jest wysoce nieprawdopodobne, aby wibracje przekazywane przez grunt były odczuwane przez osoby mieszkające w odległości powyżej 500 m od turbin wiatrowych. Podkreśla się, że ustawowa odległość minimalna turbiny wiatrowej od budynków mieszkalnych jest wartością generalną. Zawsze w konkretnych przypadkach o odległości decyduje organ sporządzający miejscowy plan, po zapoznaniu się ze strategiczną oceną oddziaływania na środowisko oraz postulatami społeczności lokalnych, które będą mieszkać w pobliżu planowanej elektrowni wiatrowej.		się z nastrojami społecznymi co do planowanej inwestycji wiatrakowej. Na dalszych etapach wpływ elektrowni wiatrowej na środowisko jest weryfikowany przy wydawaniu decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Finalne warunki lokalizacji oraz zasad funkcjonowania elektrowni wiatrowych, w tym oddalenia inwestycji od zabudowań mieszkalnych będą weryfikowane i określane w ramach procedury wydawania przez RDOŚ decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla konkretnej inwestycji, w tym w określonych przypadkach, na podstawie szczegółowego raportu oddziaływania na środowisko. Procedura taka jest stosowana dla wszystkich istotnie oddziaływujących na środowisko inwestycji, w tym dróg, linii kolejowych, linii energetycznych, zakładów przemysłowych itp., których emisja hałasu i oddziaływań elektromagnetycznych jest wyższa niż w przypadku elektrowni wiatrowych. W ramach ww. procedury nakładane na inwestycje są wszystkie niezbędne warunki i zasady funkcjonowania danej instalacji, aby mogła ona podlegać bezpiecznej eksploatacji. W przypadku farm wiatrowych w ramach wymagań nakładanych na inwestora mogą to być np.: ✓nakaz odpowiedniego rozmieszczenia poszczególnych

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			Zniesienie zasady 10H wymaga redakcyjnego uporządkowania, dlatego też dokonano zmiany w art 2 pkt 5 ustawy o inwestycjach, który definiuje gminę pobliską. Przyjęto, iż gmina pobliska to gmina, której obszar w całości albo części znajduje się w odległości równej lub niniejszej niż 500 metrów, co się uzupełnia z wprowadzoną nową minimalną odległością ustawową. „Stowarzyszenie Nasz Dom Sucha w szczegółowym uzasadnieniu zmian - zmiany ustawowej odległości minimalnej: elektrownia wiatrowa - budynki mieszkalne sprzeciwia się tak drastycznym zmianą odległości z obecnie obowiązującej odległości 700 m na 500 m od budynków mieszkalnych, swój sprzeciw uzasadniamy iż projekt ustawy w zakresie zmiany odległości od budynków mieszkalnych nie uwzględnia w żaden sposób oczekiwań strony społecznej a przytoczone uzasadnienia nijak nie pokazują rzeczywistych problemów i oddziaływań na budynki mieszkalne. Opisane w uzasadnieniu oddziaływania w zakresie hałasu: „Jeśli zaś chodzi o analizę negatywnych oddziaływań elektrowni wiatrowych to wedle przeprowadzonych analiz stosowanie nawet najgłośniejszych turbin wiatrowych w większości przypadków nie doprowadza do przekroczenia wartości halasn powyżej 45 dB, o budynek mieszkalny znajduje się w odległości nie mniejszej niż 500 m od turbiny wiatrowej.„ Stowarzyszenie Nasz Dom Sucha wskazuje, iż opisane powyżej uzasadnienie w praktyce nie ma zastosowania, producenci i inwestorzy OZE w zakresie farm wiatrowych w dokumentacji projektowej, wnioskach dotyczących decyzji środowiskowych celowo zaniżają do		elektrowni na terenie dostępnym pod farmę wiatrową, ✓zastosowanie rozwiązań technicznych dot. np. odmrażania i ogrzewania łopat elektrowni wiatrowych, ✓zastosowanie rozwiązań technicznych dot. np. pokrycia turbiny i łopat oraz regulacji kąta ustawienia łopat w celu zlikwidowani efektu migotania cienia i światła, ✓zastosowanie odpowiedniego otoczenia dla farmy wiatrowej (np. posadzenia drzew lub innych przeszkód dla rozchodzenia się hałasu), ✓nakaz zastosowania tzw. monitoringu realizacyjnego wybudowanych już elektrowni wiatrowych w celu potwierdzenia braku negatywnych oddziaływań na otoczenie. Biorąc pod uwagę dostępne analizy negatywnych oddziaływań elektrowni wiatrowych ustalenie odległości minimalnej na poziomie 500 m wpisuje się w podstawowy cel projektodawcy, jakim jest zapewnienie maksymalnego bezpieczeństwa społeczności lokalnych mieszkających w pobliżu elektrowni wiatrowych. Warto też zwrócić uwagę, że projektowana nowelizacja wywrze także istotny wpływ na finanse przedsiębiorstw w sektorze energetyki odnawialnej oraz w sektorze budowlanym, doradczym i projektowym. Wpłynie to pozytywnie na realizacje

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			obliczeń i analiz rzeczywisty max hałas projektowanej turbiny. Zatem opisywanie w Państwa uzasadnieniu do projektu ustawy, że wedle przeprowadzonych analiz nawet najgłośniejsze turbiny nie doprowadzają do przekroczenia wartości hałasu powyżej 45 dB dla budynków w odległości 500 m, jest nieprawdą i przekłamaniem oraz opiera się na wybiórczych analizach. Większość analiz w/w wykonywanych jest przez osoby uprawnione wykonywane jest na zamówienie inwestorów OZE, gdzie wynik ma być prawidłowy przy uwzględnieniu zaniżonych parametrów oddziaływania, hałasu turbiny, nie uwzględnienia się lokalizacji turbiny w terenie (rzędna m.n.p.m). Powoduje to dziwne przyzwolenie iż większość turbin znajduje się w najwyższych okolicznych punktach od budynków mieszkalnych, powodując wywyższenie turbin nawet o kilkadziesiąt metrów w stosunku od rzędnych budynków mieszkalnych, w oddziaływaniu hałasu przyjmuje się w większości przypadków teren płaski, takie traktowanie i generalizowanie analiz w oczywisty sposób nie uwzględnia oczekiwań strony społecznej i pozostawia ją z góry na pozycji poszkodowanej. Nie może być sytuacji, iż zmiana ustawy tworzona jest tylko pod konkretne lobby, z pominięciem aspektu społecznego i zdrowia społeczności lokalnych mieszkających od pokoleń w sąsiedztwie planowanych i projektowanych farm wiatrowych. W odniesieniu do innych zapisów z uzasadnienia. „W tym miejscu należy wyraźnie podkreślić, że obecnie produkowane turbiny wiatrowe mają techniczną możliwość realnego obniżania emisji dźwięku podczas swojej pracy. Innymi		zakładanego wzrostu udziału krajowego w polskich projektach wiatrakowych oraz wzrost zatrudnienia. Wprowadzenie projektowanych minimalnych odległości przyniesie realne korzyści dla samorządów. Wpływy do budżetu gmin z tytułu podatków od nieruchomości stanowić będą dodatkowe źródło przychodów. Na przyjęciu przepisów skorzysta również przemysł, ponieważ pozwolą one na uruchomienie nowych inwestycji w energetyce wiatrowej. Zwiększy się poziom dostępności mocy OZE dla przemysłu obniżając jednocześnie koszty prowadzenia działalności i ślad węglowy oferowanych produktów. Ma to kluczowe znaczenie szczególnie w przemyśle energochłonnym.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			słowy, każda turbina posiada systemy znaczącego wyciszenia pracy wirnika, które mogą zredukować hałas u „źródła" nawet o 6 dB." Stowarzyszenie Nasz Dom Sucha w uzasadnieniu do powyższego zapisu wyjaśnia, iż inwestorzy OZE - farmy wiatrowe nie stosują w rzeczywistości, tak jak Państwo opisujecie realnego obniżenia emisji dźwięku podczas swoje pracy z uwagi na spadki mocy, a co za tym idzie zmniejszenie produkcji energii elektrycznej, kosztem okolicznych mieszkańców. Instytucje kontrolne Państwa Wojewódzkie Inspektoraty Ochrony Środowiska (WIOS) w zakresie kontroli hałasu nie są przygotowane, a przepisy są tak skonstruowane, że badanie ewentualnego przekroczenia hałasu ustalonego normami odbywa się tylko na zgłoszenie ewentualnego przekroczenia, w godzinach pracy instytucji po wcześniejszym poinformowaniu inwestora OZE ferma wiatrowa o terminie badania. Zatem w/w informacje pokazują, że wyciszenie turbiny następuje tylko na czas zgłoszonego badania przez WIOŚ, inwestor w skrócie przygotowuje się do badania. Strona społeczna nie jest tutaj w żaden sposób chroniona i nie ma żadnych narzędzi, żeby się chronić i kontrolować negatywne oddziaływanie hałasu na okoliczne budownictwo mieszkalne, co nie zostało uwzględnione w zmianach do projektu ustawy.		
694.	Projekt-Solartechnik Development sp. z o.o. (Spółka)	Uwaga do uzasadnienia (str. 6)	W uzasadnieniu wskazuje się zasadę minimalnej odległości od lasów ochronnych, natomiast w projekcie ustawy brak jest jednoznacznego wskazania wartości, o jaką odległość elektrowni wiatrowych od lasów ochronnych Projektodawcy chodzi, co wprowadza	Wykreślenie zapisów odległościowych względem lasów ochronnych w procedowanej dokumentacji legislacyjnej.	**Uwaga uwzględniona**

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			niepewność w zakresie stosowanego kryterium lokalizacyjnego. Dodatkowe ograniczenia odległościowe to krok w kierunku zwiększania restrykcji uwarunkowań lokalizacyjnych z uwagi na dalsze ograniczanie dostępności terenu pod zainwestowanie w energetykę wiatrową w Polsce. Postuluje się wykreślenie w całości zapisów dotyczących lasów ochronnych – branża wiatrowa realizując proces developmentu na etapie analiz geoprzestrzennych kieruje się wytycznymi GDOŚ z 2013 roku, które wskazują na wymagane odległości od lasów i szpalerów drzew na poziomie 200 m.		
695.	ClientEarth	Uwaga do uzasadnienia (str. 6-7)	Proponuje się skreślić przedmiotowy fragment uzasadnienia. Przedstawiony do konsultacji projekt ustawy nie zawiera takich postanowień. Fragment ten jest więc bezprzedmiotowy.	Skreślić: ~~Wprowadzono również zasadę minimalnej odległości dla lasów ochronnych, które stanowią cenne fragmenty rodzimej przyrody (§ 1 pkt 4 rozporządzenia Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 25 sierpnia 1992 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu uznawania lasów za ochronne oraz szczegółowych zasad prowadzenia w nich gospodarki leśnej Dz. U. Nr 67, poz. 337) oraz o lasy ochronne, które chronią środowisko przyrodnicze (§ 1 pkt 7 ww. rozporządzenia). Celem zmiany jest zapewnienie ochrony lasów szczególnie chronionych w uwagi na ich walory przyrodnicze. Zmiana przewiduje jednocześnie możliwość wyrażenia zgody na mniejszą minimalną odległości elektrowni wiatrowej od lasu~~	**Uwaga uwzględniona**

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				~~ochronnego, jeżeli elektrownia wiatrowa nie wpłynie negatywnie na realizację celu, dla którego las ochronny został ustanowiony. Zgodę dla lasów Skarbu Państwa w drodze decyzji wyraża minister właściwy do sprawy środowiska, dla pozostałych lasów starosta.~~	
696.	Polski Komitet Energii Elektrycznej	Uwaga do uzasadnienia (str. 48 pkt 3)	Wnosimy o modyfikację nagłówka pkt.3 / usunięcie Zwiększenie spójności i transparentności prezentowania danych *na fakturach prosumenckich* w zakresie naliczania i rozliczania depozytu prosumenckiego przez spółki obrotu. Zarówno w treści projektu ustawy jak również w dalszej części uzasadnienia w pkt. 3 nie mówi się o prezentacji danych na fakturach a o udostępnianiu prosumentom informacji. Wprowadzenie do faktur szczegółowych zapisów zgodnie z projektowanymi zapisami Art. 6 pkt. 2 ppkt. a przyczyni się do dalszego skomplikowania implementacji danych na fakturach prosumenckich do struktur FA – faktury ustrukturyzowanej w KSeF	Zwiększenie spójności i transparentności prezentowania danych na fakturach prosumenckich w zakresie naliczania i rozliczania depozytu prosumenckiego przez spółki obrotu.	**Uwaga uwzględniona** Stosowne zmiany zostaną naniesione w uzasadnieniu projektu ustawy.
697.	Polskie Towarzystwo Elektrociepłowni Zawodowych	Uwaga do uzasadnienia (str. 48 pkt 3)	Wnosimy o modyfikację nagłówka pkt 3 / usunięcie Zwiększenie spójności i transparentności prezentowania danych na fakturach prosumenckich w zakresie naliczania i rozliczania depozytu prosumenckiego przez spółki obrotu. Zarówno w treści projektu ustawy jak również w dalszej części uzasadnienia w pkt. 3 nie mówi się o prezentacji danych na fakturach a o udostępnianiu prosumentom informacji.	Zwiększenie spójności i transparentności prezentowania danych na fakturach prosumenckich w zakresie naliczania i rozliczania depozytu prosumenckiego przez spółki obrotu	**Uwaga uwzględniona** Zgodnie z wniesioną uwagą w uzasadnieniu do projektu ustawy zostanie jednoznacznie wskazane, że celem proponowanych zmian jest wprowadzenie większej precyzji w zakresie przekazywanych przez spółki obrotu energią szczegółowych informacji dotyczących rozliczenia, zgodnie z art. 4 ust. 6 ustawy o odnawialnych źródłach energii.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			Wprowadzenie do faktur szczegółowych zapisów zgodnie z projektowanymi zapisami Art. 6 pkt. 2 ppkt. a przyczyni się do dalszego skomplikowania implementacji danych na fakturach prosumenckich do struktur FA – faktury ustrukturyzowanej w KSE		
698.	ENEA S.A.	Uwaga do uzasadnienia (str. 48 pkt 3)	Wnosimy o modyfikację nagłówka pkt.3 / usunięcie Zwiększenie spójności i transparentności prezentowania danych na fakturach prosumenckich w zakresie naliczania i rozliczania depozytu prosumenckiego przez spółki obrotu. Zarówno w treści projektu ustawy jak również w dalszej części uzasadnienia w pkt. 3 nie mówi się o prezentacji danych na fakturach a o udostępnianiu prosumentom informacji. Wprowadzenie do faktur szczegółowych zapisów zgodnie z projektowanymi zapisami Art. 6 pkt. 2 ppkt. a przyczyni się do dalszego skomplikowania implementacji danych na fakturach prosumenckich do struktur FA – faktury ustrukturyzowanej w KSE	Zwiększenie spójności i transparentności prezentowania danych ~~na fakturach~~ ~~prosumenckich~~ w zakresie naliczania i rozliczania depozytu prosumenckiego przez spółki obrotu	**Uwaga uwzględniona** Stosowne zmiany zostaną naniesione w uzasadnieniu do projektu ustawy.
699.	Polskie Towarzystwo Elektrociepłowni Zawodowych	Uwaga do uzasadnienia (str. 50)	Analogiczną uwagę jak w pkt 2 zgłaszamy do uzasadnienia – strona 50	I tak – w przypadku, gdy energia została wytworzona w dedykowanej instalacji spalania wielopaliwowego, zastosowanie będzie miał art. 61, a w przypadku spalarni odpadów **lub współspalarni odpadów** – art. 159 ustawy o odpadach.	**Uwaga uwzględniona** Uzasadnienie do projektu ustawy zostanie stosownie uzupełnione.
700.	Polska Organizacja Biometanu	Uwaga do OSR	Zwracamy uwagę na błędne założenia dotyczące rozwoju sektora biometanu, przyjęte w OSR projektu. W ustaleniu planowanej dynamiki rozwoju sektora biometanu w ramach systemu aukcyjnego przyjęto, że pierwsze cztery jednostki objęte systemem wsparcia powstaną już w 2025 r. Tymczasem jest to niemożliwe ze względów prawno-administracyjnych.	Konieczna modyfikacja założeń do projektu.	**Uwaga uwzględniona** W ocenie skutków regulacji oraz w załączniku nr 1 do tego dokumentu wprowadzono zmianę polegającą na przyjęciu założenia, że pierwsze instalacje objęte systemem wsparcia biometanu powstaną w 2026 r.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			Wprowadzenie systemu wsparcia wymaga przeprowadzenia pełnego procesu legislacyjnego nowelizacji ustawy, następnie uzyskania notyfikacji Komisji Europejskiej oraz przygotowania Urzędu Regulacji Energetyki do organizacji nowego systemu aukcyjnego. Jednym z podstawowych warunków prekwalifikacji do aukcji jest, aby wytwórca nie rozpoczął prac budowlanych przed przystąpieniem do aukcji i wygraniem aukcji; po pozytywnym rozstrzygnięciu aukcji wytwórca ma 48 miesięcy (4 lata) na sprzedaż po raz pierwszy biometanu w ramach systemu aukcyjnego. Tym samym zakłada się, że w scenariuszu optymistycznym pierwsza aukcja biometanu odbędzie się nie wcześniej niż w drugiej połowie 2025 r., a pierwsze instalacje wytwarzania biometanu zostaną zrealizowane najwcześniej w 2026 r.		
701.	Stowarzyszenie Partnerstwo Dzikie Mazury	Uwaga do OSR	Zwracamy uwagę, że dokonany wybór materiału mającego argumentować dokonywane zmiany jest skrajnie tendencyjny. Wnioskujemy zatem o szczegółowe zbadanie relacji autorów monografii i zespołu redakcyjnego do branży biznesu wiatrakowego. Wskazane wydawnictwo zostało zredagowane przez lobby wiatrowe na zlecenie PSEW i pozornie zaakredytowane przez PAN. Autorzy monografii to pracujący dla biznesu wiatrakowego autorzy nierzetelnych badań, charakteryzujący się wyrażaniem opinii o nikłym zagrożeniu wynikającym z lokalizacji turbin wiatrowych zbyt blisko miejsc zamieszkania ludzi a także awifauny. Recenzja ich dokonań została dokonana np. przez eksperta z dziedziny akustyki pracującego na potrzeby Komisji Europejskiej prof.	Odrzucenie monografii PSEW-PAN z wykorzystania w procedurze argumentacji do zmian ustawowych w obszarze ustalenia odległości bezpieczeństwa środowiskowego i wyjaśnienie przyczyn ich zastosowania oraz oceny wartości zawartych tam informacji przez bezstronnych ekspertów. Konieczne jest zbadanie powiązań lobbingowych przez służby państwowe w obszarze decyzyjnym państwa polskiego w powiązaniu z działaniami np. PSEW oraz PAN i innych organizacji z branży wiatrowej. Wnioskujemy o wykluczenie tego wydawnictwa z obszaru legalizacji prawa w ministerstwie i odwołanie wszystkich istniejących i	**Uwaga nieuwzględniona** Należy zaznaczyć, że PAN jest instytucją państwową, lecz formalnie działa jako organizacja naukowa. Jest finansowana głownie z budżetu państwa jednak źródła finansowania obejmują również granty krajowe oraz międzynarodowe, co pozwala na realizacje niezależnych projektów badawczych. Bufory odległości od zabudowy mieszkaniowej oraz obszarów cennych przyrodniczo ustalone w projekcie ustawy stanowią bezwzględną wartość minimalną. Nie ma prawnych ograniczeń, co do zastosowania w konkretnych przypadkach większych buforów odległości. Warto podkreślić, że o buforach odległości w każdym przypadku decyduje

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			Lebiedowską. Jesteśmy w posiadaniu wielu badań i wydawnictw z dziedziny oddziaływań turbin wiatrowych z Polski i całego świata zupełnie sprzecznych z twierdzeniami formułowanymi przez autorów memoriału. Kolejny passus to **Komitet Inżynierii Środowiska PAN** powołany jako Komitet Redakcyjny. Otóż ten Komitet składa się z kilkudziesięciu specjalistów ale głównie od wody i ścieków. W składzie tym znajduje się też jeden górnik i rolnik. Nie ma tam natomiast żadnego specjalisty z dziedziny akustyki czy otolaryngologii bądź też oddziaływań środowiskowych turbin wiatrowych na ludzi lub awifaunę co byłoby rzeczywistym uzasadnieniem dla konfirmacji stwierdzeń raportu opracowanego przez PSEW. Na marginesie należy dodać, że PAN i osoby będące w zarządzie mają konflikt interesów gdyż miały udział w spółkach elektrowni wiatrowych, wchodząc w posiadanie jednej z turbin w zespole wiatrowym na Pomorzu. Absolutnie niekorzystnym jest sygnowanie takiej lobbystycznej broszury do celów regulacji instytucji rządowych. Proszę o pilne uzasadnienie użycia tej właśnie broszury dla uzasadnienia celów regulacji odległości turbin wiatrowych. Wyraźnie podejrzane jest pomijanie dziesiątek innych polskich badań istniejących w tym obszarze w tym badań instytucji państwowych jak Instytut Ochrony Środowiska czy uczelni jak Uniwersytet Przyrodniczo-Techniczny w	poprzednich powołań na jego ustalenia co najmniej z ostrożności procesowej.	organ gminy sporządzający plan miejscowy po zapoznaniu się z treścią Strategicznej Oceny Oddziaływania na Środowisko (przeprowadzenie jej jest obligatoryjne) oraz zapoznaniu się z nastrojami społecznymi co do planowanej inwestycji wiatrakowej. Na dalszych etapach wpływ elektrowni wiatrowej na środowisko jest weryfikowany przy wydawaniu decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Finalne warunki lokalizacji oraz zasad funkcjonowania elektrowni wiatrowych, w tym oddalenia inwestycji od zabudowań mieszkalnych będą weryfikowane i określane w ramach procedury wydawania przez RDOŚ decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla konkretnej inwestycji, w tym w określonych przypadkach, na podstawie szczegółowego raportu oddziaływania na środowisko. Procedura taka jest stosowana dla wszystkich istotnie oddziaływujących na środowisko inwestycji, w tym dróg, linii kolejowych, linii energetycznych, zakładów przemysłowych itp., których emisja hałasu i oddziaływań elektromagnetycznych jest wyższa niż w przypadku elektrowni wiatrowych. W ramach ww. procedury nakładane na inwestycje są wszystkie niezbędne warunki i zasady funkcjonowania danej instalacji, aby mogła ona podlegać bezpiecznej

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			Bydgoszczy który przeprowadził badania praktyczne wpływu hałasu z turbin wiatrowych na organizmy żywe. Na marginesie zaznaczamy, że ich badania hałasu znacznie różnią się od tych prezentowanych w lobbystycznym opracowaniu PSEW-PAN. Zaznaczamy, że informacje o niezasadnym promowaniu tego wydawnictwa przesłane zostały także do informacji Sejmu i Senatu a także Ministerstwa Energetyki w trakcie procedowania zmiana ustawy w 2023 roku. Miały formę petycji która do dzisiaj pozostaje bez odpowiedzi. Obecny minister a wcześniej posłanka – Henning – Kloska otrzymała je na własny adres e-mail. Kopię opinii z 2023 roku przesyłamy w załączniku. Podobnie załączamy też opracowanie prof. Lebiedowskiej i opracowanie badawcze Uniwersytetu z Bydgoszczy. Należy zaznaczyć, że mamy wiedzę o wykonanych na zlecenie PSEW lub firm z branży wiatrowej badań hałasu i infradźwięków a także śmiertelności awifauny które nie zostały udostępnione publicznie gdyż ich wyniki nie były korzystne do działań mających uzasadniać zmniejszenie odległości turbin od miejsc zamieszkania ludzi a instytucje te (instytuty badawcze) poprzez rzetelność badawczą i zawodową nie chciały tych danych zaniżać. Sprawa ta powinna być poddana kontroli służb i instytucji nadzoru przestrzegania i formowania prawa w Polsce. Pytanie, kto i w jakim celu forsuje taką lobbystyczną broszurę?		eksploatacji. W przypadku farm wiatrowych w ramach wymagań nakładanych na inwestora mogą to być np.: ✓nakaz odpowiedniego rozmieszczenia poszczególnych elektrowni na terenie dostępnym pod farmę wiatrową, ✓zastosowanie rozwiązań technicznych dot. np. odmrażania i ogrzewania łopat elektrowni wiatrowych, ✓zastosowanie rozwiązań technicznych dot. np. pokrycia turbiny i łopat oraz regulacji kąta ustawienia łopat w celu zlikwidowani efektu migotania cienia i światła, ✓zastosowanie odpowiedniego otoczenia dla farmy wiatrowej (np. posadzenia drzew lub innych przeszkód dla rozchodzenia się hałasu), ✓nakaz zastosowania tzw. monitoringu realizacyjnego wybudowanych już elektrowni wiatrowych w celu potwierdzenia braku negatywnych oddziaływań na otoczenie. Biorąc pod uwagę dostępne analizy negatywnych oddziaływań elektrowni wiatrowych ustalenie odległości minimalnej na poziomie 500 m wpisuje się w podstawowy cel projektodawcy, jakim jest zapewnienie maksymalnego bezpieczeństwa społeczności lokalnych mieszkających w pobliżu elektrowni wiatrowych. Warto też zwrócić uwagę, że projektowana nowelizacja wywrze także

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			Wnioskujemy o wykluczenie tego wydawnictwa z obszaru legalizacji prawa w ministerstwie i odwołanie wszystkich istniejących i poprzednich powołań na jego ustalenia co najmniej z ostrożności procesowej.		istotny wpływ na finanse przedsiębiorstw w sektorze energetyki odnawialnej oraz w sektorze budowlanym, doradczym i projektowym. Wpłynie to pozytywnie na realizacje zakładanego wzrostu udziału krajowego w polskich projektach wiatrakowych oraz wzrost zatrudnienia. Wprowadzenie projektowanych minimalnych odległości przyniesie realne korzyści dla samorządów. Wpływy do budżetu gmin z tytułu podatków od nieruchomości stanowić będą dodatkowe źródło przychodów. Na przyjęciu przepisów skorzysta również przemysł, ponieważ pozwolą one na uruchomienie nowych inwestycji w energetyce wiatrowej. Zwiększy się poziom dostępności mocy OZE dla przemysłu obniżając jednocześnie koszty prowadzenia działalności i ślad węglowy oferowanych produktów. Ma to kluczowe znaczenie szczególnie w przemyśle energochłonnym.
702.	Stowarzyszenie Partnerstwo Dzikie Mazury	Uwaga do OSR	Jako kontr-przykład pokazujący lobbystyczną manipulację wynikami badań i pomiarów można wskazać badania Uniwersytetu Technologiczno-Przyrodniczego w Bydgoszczy oraz Colegium Medicum UMK w Toruniu. http://naszaenergia.kujawsko-pomorskie.pl/fileadmin/doc/Sprawozdanie_wiatraki_.pdf Przeprowadzone zostały tam badania na zwierzętach hodowlanych przy turbinach o mocy 2	Umieszczenie wskazanego badania w wykazie dokumentów dla analizy zasadności zastosowania projektowanych zmian odległości bezpieczeństwa od turbin do miejsc zamieszkania ludzi. Ustalenie normatywu hałasowego dla turbin wiatrowych na 30-35dBa. Przed realizacją inwestycji wiatrowej należy obligatoryjnie zmierzyć	**Uwaga nieuwzględniona** Bufory odległości od zabudowy mieszkaniowej oraz obszarów cennych przyrodniczo ustalone w projekcie ustawy stanowią bezwzględną wartość minimalną. Nie ma prawnych ograniczeń, co do zastosowania w konkretnych przypadkach większych buforów odległości. Warto podkreślić, że o buforach odległości

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			MW. Wynikiem badań było potwierdzenie silnego negatywnego oddziaływania hałasu i infradźwięków na organizmy żywe, tuczniki, gęsi i brojlery. W skrócie – z porównania wyników hodowli - wagi, zużycia paszy oraz poziomu hormonu stresu – kortyzolu wynikało, że zwierzęta hodowane 50m i nawet 500 metrów od turbiny osiągały o około 20% mniejsze przyrosty wagi, przy ok. 20% większym zużyciu paszy i znacznie zwiększonym poziomie hormonu stresowego od zwierząt umieszczonych w odległości 1000 metrów od turbiny. Podczas analizy pomiarów przedstawionych w badaniu Uniwersytetu z Bydgoszczy daje się zauważyć znaczną różnicę pomiędzy wynikami z tego badania a pomiarami podawanymi za wiarygodne w omawianym "Memoriale 178" opracowanym przez lobby wiatrowe. Tak np. mierzony hałas podany w "Memoriale 178" spada do poziomu 45dBA przy odległości około 500 metrów od turbiny gdy w niezależnych badaniach Uniwersytetu z Bydgoszczy i UMK Toruń poziomu takiego nie osiąga się nawet w odlegości 1000 metrów od turbiny. Należy nadmienić, że w "Memoriale 178" w tablicy stosowanych na świecie odległości bezpieczeństwa pominięto wszystkie dane i sposoby ustalania odległości bezpiecznej jeżeli byłyby one niekorzystne dla forowanego założenia "500 metrów". Np. w Niemczech podstawą ustalenia odległości jest normatyw 35dBA dla terenów wiejskich który może być osiągnięty w odległościach od 1,5 do 2 km w zależności od osiąganej mocy i warunków wietrznych turbiny a w przypadku zespołów kilku turbin znacznie dalej. Nie wymieniono np. zasady	poziom hałasu w otoczeniu inwestycji jako wartość bazową do oceny wpływu turbin na zmiany jakości parametrów środowiska. Należy określić dopuszczalny poziom naruszeń poziomu dopuszczalnego dla jednej najmniej korzystnej godziny w dzień o 5 dBa a w noy o 3 dBa. Takie rozwiązanie jest stosowane nap we Francji.	w każdym przypadku decyduje organ gminy sporządzający plan miejscowy po zapoznaniu się z treścią Strategicznej Oceny Oddziaływania na Środowisko (przeprowadzenie jej jest obligatoryjne) oraz zapoznaniu się z nastrojami społecznymi co do planowanej inwestycji wiatrakowej. Na dalszych etapach wpływ elektrowni wiatrowej na środowisko jest weryfikowany przy wydawaniu decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Finalne warunki lokalizacji oraz zasad funkcjonowania elektrowni wiatrowych, w tym oddalenia inwestycji od zabudowań mieszkalnych będą weryfikowane i określane w ramach procedury wydawania przez RDOŚ decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla konkretnej inwestycji, w tym w określonych przypadkach, na podstawie szczegółowego raportu oddziaływania na środowisko. Procedura taka jest stosowana dla wszystkich istotnie oddziaływujących na środowisko inwestycji, w tym dróg, linii kolejowych, linii energetycznych, zakładów przemysłowych itp., których emisja hałasu i oddziaływań elektromagnetycznych jest wyższa niż w przypadku elektrowni wiatrowych. W ramach ww. procedury nakładane na inwestycje są wszystkie niezbędne warunki i zasady funkcjonowania danej instalacji, aby mogła ona podlegać bezpiecznej

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			stosowanej w Wielkiej Brytanii uzależnionej od wysokości turbin i także musiałaby ta odległość wynosić dla obecnych typów turbin około 2-3km. Nie podano też, że wymagany przez WHO – Światową Organizację Zdrowia poziom hałasu dla zapewnienia spokojnego snu wynosi <30dBA. *Nawiasem mówiąc - w Polsce norma hałasu środowiskowego została podniesiona o 5 dBa przez ministra Korolca za czasów Platformy Obywatelskiej na 40 i 45 dBA aby ponoć zmniejszyć liczbę potrzebnych przy drogach barier dźwiękowych. Skutki przełożyły się jednak na obciążenie całego społeczeństwa w wielu obszarach projektowania przestrzeni publicznej. Termin na wniesienie uwag do zmian wspomnianej normy wynosił 4 dni robocze (sic!).* Omówienie szczegółów i manipulacji normami i obliczeniami opłaconych przez inwestorów wiatrowych projektantów wykracza poza ramy naszej petycji, podaliśmy tu zaledwie kilka sygnałów na poparcie wniosku o bezstronną analizę tej problematyki na niezależnym forum naukowców i narażonych na te uciążliwości społeczeństw.		eksploatacji. W przypadku farm wiatrowych w ramach wymagań nakładanych na inwestora mogą to być np.: ✓nakaz odpowiedniego rozmieszczenia poszczególnych elektrowni na terenie dostępnym pod farmę wiatrową, ✓zastosowanie rozwiązań technicznych dot. np. odmrażania i ogrzewania łopat elektrowni wiatrowych, ✓zastosowanie rozwiązań technicznych dot. np. pokrycia turbiny i łopat oraz regulacji kąta ustawienia łopat w celu zlikwidowani efektu migotania cienia i światła, ✓zastosowanie odpowiedniego otoczenia dla farmy wiatrowej (np. posadzenia drzew lub innych przeszkód dla rozchodzenia się hałasu), ✓nakaz zastosowania tzw. monitoringu realizacyjnego wybudowanych już elektrowni wiatrowych w celu potwierdzenia braku negatywnych oddziaływań na otoczenie. Biorąc pod uwagę dostępne analizy negatywnych oddziaływań elektrowni wiatrowych ustalenie odległości minimalnej na poziomie 500 m wpisuje się w podstawowy cel projektodawcy, jakim jest zapewnienie maksymalnego bezpieczeństwa społeczności lokalnych mieszkających w pobliżu elektrowni wiatrowych. Warto też zwrócić uwagę, że projektowana nowelizacja wywrze także

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
					istotny wpływ na finanse przedsiębiorstw w sektorze energetyki odnawialnej oraz w sektorze budowlanym, doradczym i projektowym. Wpłynie to pozytywnie na realizacje zakładanego wzrostu udziału krajowego w polskich projektach wiatrakowych oraz wzrost zatrudnienia. Wprowadzenie projektowanych minimalnych odległości przyniesie realne korzyści dla samorządów. Wpływy do budżetu gmin z tytułu podatków od nieruchomości stanowić będą dodatkowe źródło przychodów. Na przyjęciu przepisów skorzysta również przemysł, ponieważ pozwolą one na uruchomienie nowych inwestycji w energetyce wiatrowej. Zwiększy się poziom dostępności mocy OZE dla przemysłu obniżając jednocześnie koszty prowadzenia działalności i ślad węglowy oferowanych produktów. Ma to kluczowe znaczenie szczególnie w przemyśle energochłonnym.
703.	Stowarzyszenie Partnerstwo Dzikie Mazury	Uwaga do OSR	Podkreślanie w OSR, że zasady lokalizacji elektrowni wiatrowych są restrykcyjne i odwołanie się wyłącznie do przyjętej zasady naczelnej, że konieczny jest rozwój tej branży energetyki za wszelką cenę jest wadliwy. Problemem od początku pojawienia się tej branży jest brak norm i regulacji opartych na rzetelnych badaniach i wiedzy środowiskowej. Żadna z dotychczasowych regulacji nie opierała się na rzeczywistych badaniach	Rezygnacja z planowanych zmian ustawowych odległości bezpieczeństwa środowiskowego dla turbin wiatrowych do czasu pełnej i bezstronnej analizy problematyki środowiskowej przez państwowe instytucje i naukowe i niezależnych ekspertów. Konieczne zastosowanie wniosków i wiedzy wynikającej z	**Uwaga nieuwzględniona** Bufory odległości od zabudowy mieszkaniowej oraz obszarów cennych przyrodniczo ustalone w projekcie ustawy stanowią bezwzględną wartość minimalną. Nie ma prawnych ograniczeń, co do zastosowania w konkretnych przypadkach większych buforów odległości. Warto podkreślić, że o buforach odległości

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			oddziaływań środowiskowych, nawet sławetna zasada 10H była tylko ustaleniem negocjacyjnym, natomiast zmniejszenie jej do 700 metrów a teraz do 500 metrów jest działaniem, przykro to stwierdzić ale spekulacyjnym. Zamiast ustalić rzetelne normatywy środowiskowe to spekuluje się jak przemycić jak największą ilość turbin w założeniu dość enigmatycznego zwiększenia produkcji prądu z tego rodzaju energetyki OZE. Podejście taki nie daje, żadnej pewności inwestycyjnej gdyż kolejny rząd lub opcja polityczna wyznaczyć może nowe priorytety i regulacje. Nie rokuje to dobrze dla znacznego rozwoju tej branży. Istotnym celem regulacji prawnych powinno być wzbudzanie zaufania do państwa i instytucji rządowych. Stan obecny jest absolutnym zaprzeczeniem tej zasady. W OSR nie ma żadnego odniesienia oprócz powołania się na broszurkę lobbystyczną PSEW-PAN do rzeczywistych problemów z jakością życia ludzi, wpływu na ekonomikę społeczności lokalnej a także radykalne obniżenie wartości nieruchomości sąsiednich. Lokalizacja turbiny niweluje możliwość swobodnego użytkowania nieruchomości w jej otoczeniu na korzyść branży wiatrakowej na wiele pokoleń. Rzeczywiste oddziaływanie turbin znacznie wykracza poza proponowane regulacje ustawowe, gdyż należy też uwzględnić zwiększoną wrażliwość indywidualną która może dotyczyć wielu tysięcy ludzi którzy nie znajdą, żadnej	raportu z kontroli NIK w zakresie procedur wiodących do lokalizacji turbin wiatrowych i wynikających z tego problemów.	w każdym przypadku decyduje organ gminy sporządzający plan miejscowy po zapoznaniu się z treścią Strategicznej Oceny Oddziaływania na Środowisko (przeprowadzenie jej jest obligatoryjne) oraz zapoznaniu się z nastrojami społecznymi co do planowanej inwestycji wiatrakowej. Na dalszych etapach wpływ elektrowni wiatrowej na środowisko jest weryfikowany przy wydawaniu decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Finalne warunki lokalizacji oraz zasad funkcjonowania elektrowni wiatrowych, w tym oddalenia inwestycji od zabudowań mieszkalnych będą weryfikowane i określane w ramach procedury wydawania przez RDOŚ decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla konkretnej inwestycji, w tym w określonych przypadkach, na podstawie szczegółowego raportu oddziaływania na środowisko. Procedura taka jest stosowana dla wszystkich istotnie oddziaływujących na środowisko inwestycji, w tym dróg, linii kolejowych, linii energetycznych, zakładów przemysłowych itp., których emisja hałasu i oddziaływań elektromagnetycznych jest wyższa niż w przypadku elektrowni wiatrowych. W ramach ww. procedury nakładane na inwestycje są wszystkie niezbędne warunki i zasady funkcjonowania danej instalacji, aby mogła ona podlegać bezpiecznej

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			ochrony prawnej w związku z proponowaną sztywną regulacją ustawową. Dla OSR konieczne jest przedstawienie szerokiego spektrum oddziaływań środowiskowych od medycznych, głównie otolaryngologii jak też zwiększenie śmiertelności awifauny w tym gatunków ściśle chronionych po oddziaływanie pośrednie np. na branżę turystyczną i wartości krajobrazowe. Oczekujące na realizację projekty wiatrowe w zaniżonych odległościach powinny być usunięte z obrotu publicznego a nie sankcjonowane ustawowo gdyż zostały przeforsowane w chaosie prawnym w często niejasnych układach biznesowo samorządowych. Do tej sytuacji odnosił się NIK w swoim raporcie oceniającym bardzo negatywnie działania w obszarze tej branży. W OSR nie ma ani słowa o rozwiązaniu problemów wskazywanych przez Najwyższą Izbę Kontroli.		eksploatacji. W przypadku farm wiatrowych w ramach wymagań nakładanych na inwestora mogą to być np.: ✓nakaz odpowiedniego rozmieszczenia poszczególnych elektrowni na terenie dostępnym pod farmę wiatrową, ✓zastosowanie rozwiązań technicznych dot. np. odmrażania i ogrzewania łopat elektrowni wiatrowych, ✓zastosowanie rozwiązań technicznych dot. np. pokrycia turbiny i łopat oraz regulacji kąta ustawienia łopat w celu zlikwidowani efektu migotania cienia i światła, ✓zastosowanie odpowiedniego otoczenia dla farmy wiatrowej (np. posadzenia drzew lub innych przeszkód dla rozchodzenia się hałasu), ✓nakaz zastosowania tzw. monitoringu realizacyjnego wybudowanych już elektrowni wiatrowych w celu potwierdzenia braku negatywnych oddziaływań na otoczenie. Biorąc pod uwagę dostępne analizy negatywnych oddziaływań elektrowni wiatrowych ustalenie odległości minimalnej na poziomie 500 m wpisuje się w podstawowy cel projektodawcy, jakim jest zapewnienie maksymalnego bezpieczeństwa społeczności lokalnych mieszkających w pobliżu elektrowni wiatrowych. Warto też zwrócić uwagę, że projektowana nowelizacja wywrze także

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
					istotny wpływ na finanse przedsiębiorstw w sektorze energetyki odnawialnej oraz w sektorze budowlanym, doradczym i projektowym. Wpłynie to pozytywnie na realizacje zakładanego wzrostu udziału krajowego w polskich projektach wiatrakowych oraz wzrost zatrudnienia. Wprowadzenie projektowanych minimalnych odległości przyniesie realne korzyści dla samorządów. Wpływy do budżetu gmin z tytułu podatków od nieruchomości stanowić będą dodatkowe źródło przychodów. Na przyjęciu przepisów skorzysta również przemysł, ponieważ pozwolą one na uruchomienie nowych inwestycji w energetyce wiatrowej. Zwiększy się poziom dostępności mocy OZE dla przemysłu obniżając jednocześnie koszty prowadzenia działalności i ślad węglowy oferowanych produktów. Ma to kluczowe znaczenie szczególnie w przemyśle energochłonnym.
704.	Stowarzyszenie Partnerstwo Dzikie Mazury	Uwaga do OSR	W opisie potrzeb energetycznych wskazuje się energetykę wiatrową jako panaceum na rozwój OZE. Brak jest rzetelnego wskazania na bardzo małą sprawność praktyczną systemu opartego na tego rodzaju niepewnych elementach produkcyjnych. W OSR nie wspomina się o konieczności rozbudowy systemów wsparcia produkcji rezerwowej prądu powodowanej przez nadmierną ilość turbin wiatrowych jak też paneli	Ocena ekspercka użyteczności praktycznej oraz kosztów społecznych i środowiskowych instalacji przemysłowych turbin wiatrowych przez niezależnych specjalistów i naukowców	**Uwaga wyjaśniona** Projektowane zmiany prawa mają na celu liberalizację zasad lokalizowania elektrowni wiatrowych na lądzie. OSR zawiera informacje o wpływie elektrowni wiatrowych na system elektroenergetyczny. W celu uzyskania bardziej szczegółowych informacji odwołuje się do zapoznania z

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			fotowoltaicznych. Przy słabym wietrze lub jego braku produkcja jest minimalna albo zerowa, rzeczywiste wykorzystanie mocy zainstalowanej jest tylko kilka dni w roku. Rzeczywiste wykorzystanie turbin wiatrowych daje produkcję na poziomie około 15 % mocy nominalnej generatorów. Planowana zatem instalacja nawet 10GW mocy nominalnej może dać tylko produkcję jak dla turbin o mocy 1,5GW, nikt rzetelnie nie mów o kosztach, dopłatach i firmach zarejestrowanych w innych krajach albo na Cyprze które czerpią na tym zyski nie płacąc nawet w Polsce podatków a jednocześnie zagarniając ogromne obszary naszego kraju dla celów komercyjnych i dewastując warunki życia dla setek tysięcy ludzi. Obecne zmiany ustawowe wprowadzą potencjalne zagrożenie dla warunków życia i wartości nieruchomości dla milionów ludzi w całym kraju. Zgodnie z zasadą „przędzenia mocy rezerwowej" istnieje konieczność budowy nowych bloków gazowych lub węglowych w celu zabezpieczenia potencjału energetycznego w kraju. W OSR proponowanej ustawy nie wspomina się o kosztach dodatkowych które będzie musiał ponieść budżet Polski w celu zapewnienia wygodnej i bezproblemowej formy zysku dla nielicznej grupy spółek i firm wiatrowych. Formowana przez lobby wiatrakowe teza o taniości energetyki wiatrowej jest mitem, rzeczywistość jest taka, że tej energii w praktyce praktycznie nie ma.		dokumentacją, którą wymieniono w przedmiotowym fragmencie OSR.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			Wskazać należy, że technika energetyki wiatrowej na lądzie jest technologią schyłkową z której kraje wiodące w tej dziedzinie się wycofują po stwierdzeniu ogromnej niestabilności systemów energetycznych opartych na tej formie produkcji uzależnionej od wahań pogodowych. Forsowanie lokalizacji inwestycji wiatrowych na lądzie nie jest oparte na zdrowej ekonomii. Wydaje się, że aktualna presja na budowę farm wiatrowych ma podłoże w utrzymaniu rynku zbytu dla przemysłu turbin z Danii, Hiszpanii i Niemiec. Sprawa lobbingu tej branży w obszarze rządowym wymaga zbadania przez służby państwowe.		
705.	Stowarzyszenie Partnerstwo Dzikie Mazury	Uwaga do OSR	Bardzo dziwnym wydaje się forsowanie Lądowej Energetyki Wiatrowej gdy duże plany w rozwój Morskiej Energetyki Wiatrowej spaliły na panewce. Wprowadzenie proponowanych regulacji może skutkować znacznym sprzeciwem społecznym i zmniejszyć poczucie sprawczości i bezpieczeństwa przyszłości wśród społeczeństwa polskiego a zatem blokować planowany potencjał rozwojowy energetyki wiatrowej.	Ocena przez niezależnych specjalistów możliwości rozwojowych LEW oraz kosztów zabezpieczenia produkcji energii w systemie krajowym w czasie bezwietrznym	**Uwaga nieuwzględniona** Podkreśla się, że bufory odległości od zabudowy mieszkaniowej oraz obszarów cennych przyrodniczo ustalone w projekcie ustawy stanowią bezwzględną wartość minimalną. Nie ma prawnych ograniczeń, co do zastosowania w konkretnych przypadkach większych buforów odległości. Warto podkreślić, że o buforach odległości w każdym przypadku decyduje organ gminy sporządzający plan miejscowy po zapoznaniu się z treścią Strategicznej Oceny Oddziaływania na Środowisko (przeprowadzenie jej jest obligatoryjne) oraz zapoznaniu się z nastrojami społecznymi co do planowanej inwestycji wiatrakowej. Na dalszych etapach wpływ elektrowni wiatrowej na środowisko jest

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
					weryfikowany przy wydawaniu decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Finalne warunki lokalizacji oraz zasad funkcjonowania elektrowni wiatrowych, w tym oddalenia inwestycji od zabudowań mieszkalnych będą weryfikowane i określane w ramach procedury wydawania przez RDOŚ decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla konkretnej inwestycji, w tym w określonych przypadkach, na podstawie szczegółowego raportu oddziaływania na środowisko. Procedura taka jest stosowana dla wszystkich istotnie oddziaływujących na środowisko inwestycji, w tym dróg, linii kolejowych, linii energetycznych, zakładów przemysłowych itp., których emisja hałasu i oddziaływań elektromagnetycznych jest wyższa niż w przypadku elektrowni wiatrowych. W ramach ww. procedury nakładane na inwestycje są wszystkie niezbędne warunki i zasady funkcjonowania danej instalacji, aby mogła ona podlegać bezpiecznej eksploatacji. W przypadku farm wiatrowych w ramach wymagań nakładanych na inwestora mogą to być np.: ✓nakaz odpowiedniego rozmieszczenia poszczególnych elektrowni na terenie dostępnym pod farmę wiatrową, ✓zastosowanie rozwiązań technicznych dot. np. odmrażania i

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
					ogrzewania łopat elektrowni wiatrowych, ✓zastosowanie rozwiązań technicznych dot. np. pokrycia turbiny i łopat oraz regulacji kąta ustawienia łopat w celu zlikwidowani efektu migotania cienia i światła, ✓zastosowanie odpowiedniego otoczenia dla farmy wiatrowej (np. posadzenia drzew lub innych przeszkód dla rozchodzenia się hałasu), ✓nakaz zastosowania tzw. monitoringu realizacyjnego wybudowanych już elektrowni wiatrowych w celu potwierdzenia braku negatywnych oddziaływań na otoczenie. Biorąc pod uwagę dostępne analizy negatywnych oddziaływań elektrowni wiatrowych ustalenie odległości minimalnej na poziomie 500 m wpisuje się w podstawowy cel projektodawcy, jakim jest zapewnienie maksymalnego bezpieczeństwa społeczności lokalnych mieszkających w pobliżu elektrowni wiatrowych. Warto też zwrócić uwagę, że projektowana nowelizacja wywrze także istotny wpływ na finanse przedsiębiorstw w sektorze energetyki odnawialnej oraz w sektorze budowlanym, doradczym i projektowym. Wpłynie to pozytywnie na realizacje zakładanego wzrostu udziału krajowego w polskich projektach wiatrakowych oraz wzrost zatrudnienia.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
					Wprowadzenie projektowanych minimalnych odległości przyniesie realne korzyści dla samorządów. Wpływy do budżetu gmin z tytułu podatków od nieruchomości stanowić będą dodatkowe źródło przychodów. Na przyjęciu przepisów skorzysta również przemysł, ponieważ pozwolą one na uruchomienie nowych inwestycji w energetyce wiatrowej. Zwiększy się poziom dostępności mocy OZE dla przemysłu obniżając jednocześnie koszty prowadzenia działalności i ślad węglowy oferowanych produktów. Ma to kluczowe znaczenie szczególnie w przemyśle energochłonnym.
706.	Stowarzyszenie Partnerstwo Dzikie Mazury	Uwaga do OSR	Braki regulacji i normatywów pozwalających na rzetelną ocenę ryzyka inwestycyjnego a także oddziaływania na ludzi i środowisko nie powinny być zastępowane politycznym uzasadnieniem zmniejszenia odległości która ma decydować o jakości życia setek tysięcy ludzi na wiele pokoleń. Oparcie odległości bezpieczeństwa środowiskowego turbin wiatrowych na argumencie gospodarczym uzyskania większej ilości energii ze źródła tak niepewnego jak turbina wiatrowa jest raczej nierozsądne zarówno biznesowo jak też i społecznie a w szerszym wymiarze kosztów politycznych. Proponowane propozycje zmian ustawowych nie dążą do zapewnienia ochrony ludzi i środowiska i skupiają się tylko na ocenie możliwości produkcji energii elektrycznej.	Należy ustawowo nałożyć obowiązki badania stanu środowiska przed uruchomieniem projektu wiatrowego. W szczególności obowiązek przeprowadzenia przez niezależne organy screeningu awifauny w otoczeniu co najmniej 1000 metrów od planowanej lokalizacji turbin. Badania takie powinny być przeznaczone dla organów ochrony środowiska w celu możliwej delimitacji przestrzeni kraju dla celów wykorzystania przez energetykę wiatrową. Należałoby zmienić formułę wskazywania terenu inwestycyjnego, Inwestycje mogłyby być	**Uwaga nieuwzględniona** Bufory odległości od zabudowy mieszkaniowej oraz obszarów cennych przyrodniczo ustalone w projekcie ustawy stanowią bezwzględną wartość minimalną. Nie ma prawnych ograniczeń, co do zastosowania w konkretnych przypadkach większych buforów odległości. Warto podkreślić, że o buforach odległości w każdym przypadku decyduje organ gminy sporządzający plan miejscowy po zapoznaniu się z treścią Strategicznej Oceny Oddziaływania na Środowisko (przeprowadzenie jej jest obligatoryjne) oraz zapoznaniu się z nastrojami społecznymi co do planowanej inwestycji wiatrakowej.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			Wszystkie proponowane zmiany i regulacje dążą do rozwoju biznesu kilku korporacji i biznesmenów do których interesów państwo i tak dopłaca a które często nawet nie płacą w Polsce podatków. Wszystko to kosztem społeczności lokalnych i tragicznej niepewności jutra dla milionów ludzi gdyż wszędzie może przyjść jakaś sp. z o.o. z kapitałem 5 tys zł i uzyskać decyzje dewastujące życie i majątek całych regionów na kilka pokoleń. Koniecznym wydaje się zastosowanie porównania zasad regulacji lokalizacji turbin w Polsce i np. w Niemczech. W Polsce lobby wiatrowe podając bezwartościową broszurkę sugeruje rządowi aby stawiać wiatraki 500 metrów od domów i to jedyna regulacja inne zmiany to kosmetyka mająca ułatwić realizację zasady – biznes wiatrakowy rządzi krajem. W Niemczech normy, zasady badania środowiska i wytyczne oceny możliwych skutków długofalowych zajmują kilkaset stron dokumentacji. W związku z nadmiernym rozwojem energetyki wiatrowej, jej skutków środowiskowych oraz nieprzewidywalności praktycznej branża ta została wygaszona w Danii, mocno zredukowana w Hiszpanii i wstrzymywana w Niemczech. Pytanie komu zależy abyśmy znaleźli się w podobnej sytuacji wydając miliardy zł na dewastacje środowiska i życia ludzi.	realizowane na jedynie na obszarze wskazanym i wyznaczonym wcześniej przez opracowanie ich potencjału i delimitowanie przez ograniczenia środowiskowe i społeczne przez niezależne instytucje naukowe. Delimitacja obszarów dla różnych form energetyki OZE uprościłaby proces inwestycyjny umożliwiając jednocześnie formę przetargową dla wcześniej wyznaczonych na ten cel obszarów.	Na dalszych etapach wpływ elektrowni wiatrowej na środowisko jest weryfikowany przy wydawaniu decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Finalne warunki lokalizacji oraz zasad funkcjonowania elektrowni wiatrowych, w tym oddalenia inwestycji od zabudowań mieszkalnych będą weryfikowane i określane w ramach procedury wydawania przez RDOŚ decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla konkretnej inwestycji, w tym w określonych przypadkach, na podstawie szczegółowego raportu oddziaływania na środowisko. Procedura taka jest stosowana dla wszystkich istotnie oddziaływujących na środowisko inwestycji, w tym dróg, linii kolejowych, linii energetycznych, zakładów przemysłowych itp., których emisja hałasu i oddziaływań elektromagnetycznych jest wyższa niż w przypadku elektrowni wiatrowych. W ramach ww. procedury nakładane na inwestycje są wszystkie niezbędne warunki i zasady funkcjonowania danej instalacji, aby mogła ona podlegać bezpiecznej eksploatacji. W przypadku farm wiatrowych w ramach wymagań nakładanych na inwestora mogą to być np.: •nakaz odpowiedniego rozmieszczenia poszczególnych elektrowni na terenie dostępnym pod farmę wiatrową,

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
					•zastosowanie rozwiązań technicznych dot. np. odmrażania i ogrzewania łopat elektrowni wiatrowych, •zastosowanie rozwiązań technicznych dot. np. pokrycia turbiny i łopat oraz regulacji kąta ustawienia łopat w celu zlikwidowani efektu migotania cienia i światła, •zastosowanie odpowiedniego otoczenia dla farmy wiatrowej (np. posadzenia drzew lub innych przeszkód dla rozchodzenia się hałasu), •nakaz zastosowania tzw. monitoringu realizacyjnego wybudowanych już elektrowni wiatrowych w celu potwierdzenia braku negatywnych oddziaływań na otoczenie. Biorąc pod uwagę dostępne analizy negatywnych oddziaływań elektrowni wiatrowych ustalenie odległości minimalnej na poziomie 500 m wpisuje się w podstawowy cel projektodawcy, jakim jest zapewnienie maksymalnego bezpieczeństwa społeczności lokalnych mieszkających w pobliżu elektrowni wiatrowych. Warto też zwrócić uwagę, że projektowana nowelizacja wywrze także istotny wpływ na finanse przedsiębiorstw w sektorze energetyki odnawialnej oraz w sektorze budowlanym, doradczym i projektowym. Wpłynie to pozytywnie na realizacje zakładanego wzrostu udziału krajowego w polskich projektach wiatrakowych oraz wzrost zatrudnienia.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
					Wprowadzenie projektowanych minimalnych odległości przyniesie realne korzyści dla samorządów. Wpływy do budżetu gmin z tytułu podatków od nieruchomości stanowić będą dodatkowe źródło przychodów. Na przyjęciu przepisów skorzysta również przemysł, ponieważ pozwolą one na uruchomienie nowych inwestycji w energetyce wiatrowej. Zwiększy się poziom dostępności mocy OZE dla przemysłu obniżając jednocześnie koszty prowadzenia działalności i ślad węglowy oferowanych produktów. Ma to kluczowe znaczenie szczególnie w przemyśle energochłonnym.
707.	Stowarzyszenie Partnerstwo Dzikie Mazury	Uwaga do OSR	Ustalenie jednej odległości dla wszystkich turbin wiatrowych jest sprzeczne z korelacją pomiędzy ich mocą, wielkością konstrukcji, wysokości, długości łopat, emitowanego hałasu turbin i śmigieł. W wielu krajach regulacje są stopniowane i oparte na mocy nominalnej lub wysokości konstrukcji. Proponowana zmiana regulacji na 500 metrów może być odpowiednia dla turbiny 500 kW lecz jak wynika z badań i ocen tej problematyki w badaniach światowych jest znacznie niedostateczna dla turbin o mocy 3, 4 czy więcej MW. Prosimy o uzasadnienie dlaczego nie jest wzięta pod uwagę żadna opinia państwowych instytucji naukowych np. Instytutu Ochrony	Należy nałożyć na ministra d.s środowiska opracowanie normatywu hałasowego dla turbin wiatrowych z uwzględnieniem specyfiki hałasu aerodynamicznego i niskoczęstotliwościowego a także infradźwięków. Konieczne jest jednoznaczne określenie współczynnika pochłaniania dźwięku G w otoczeniu turbin wiatrowych. Bardzo często następuje manipulacja tą wartością bez uwzględninia najgorszego możliwego scenariusza gdy grunt np. jest zamarznięty i hałas fala dźwiękowa tylko się odbija i zupełnie nie pochłania.	**Uwaga nieuwzględniona** Bufory odległości od zabudowy mieszkaniowej oraz obszarów cennych przyrodniczo ustalone w projekcie ustawy stanowią bezwzględną wartość minimalną. Nie ma prawnych ograniczeń, co do zastosowania w konkretnych przypadkach większych buforów odległości. Warto podkreślić, że o buforach odległości w każdym przypadku decyduje organ gminy sporządzający plan miejscowy po zapoznaniu się z treścią Strategicznej Oceny Oddziaływania na Środowisko (przeprowadzenie jej jest obligatoryjne) oraz zapoznaniu się z nastrojami społecznymi co do planowanej inwestycji wiatrakowej.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			Środowiska czy Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego. Dziwnym wydaje się też brak badań środowiskowych na obszarze istniejących farm wiatrowych przez instytucje państwowe w celu stworzenia bazy wiedzy rzeczywistej nie związanej konfliktem interesów z branżą biznesu wiatrakowego. Dlaczego nie dokonuje się oceny wpływu istniejących farm wiatrowych na jakość życia i zdrowie społeczności lokalnych jak też na śmiertelność awifauny. Istniejące badania są przez lobbystów wiatrowych skrzętnie ukrywane aby nie zakłócić idyllicznego obrazka pięknej i czystej energii. Badania śmiertelności awifauny wykonane na farmie wiatrowej Kisielice wykazały ogromny poziom śmiertelności ptaków w szczególności drapieżników z Czerwonej Księgi. Badania te zostały ukryte przed opinią publiczną, można je znaleźć w niemieckich archiwach środowiskowych gdyż tam są wykorzystywane do rzeczywistej oceny problematyki środowiskowej. Badania takie mogłyby bezstronnie ocenić rzeczywiste zagrożenie środowiskowe i aspekt ekonomiki społecznej w otoczeniu zgrupowań turbin wiatrowych. Nigdzie w problematyce związanej z lokalizacją wiatraków nie porusza się problemu ochrony krajobrazu i dominanat krajobrazowych w dodatku z elementami ruchomymi. Zupełny brak odniesienia do obszarów chronionego krajobrazu i skutków jakie może nieść lokalizacja takich dominant w krajobrazie oraz	Obecnie stosowana norma hałasowa ma ograniczenia które uniemożliwiają jej stosowanie do istniejących rozwiązań technicznych i warunków pracy turbin. Np. prędkość wiatru w normie nie może być większa niż 5 m/s a położenie źródła dźwięku nie wyżej niż 30 metrów gdy turbiny mają często więcej niż 200 metrów wysokości.	Na dalszych etapach wpływ elektrowni wiatrowej na środowisko jest weryfikowany przy wydawaniu decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Finalne warunki lokalizacji oraz zasad funkcjonowania elektrowni wiatrowych, w tym oddalenia inwestycji od zabudowań mieszkalnych będą weryfikowane i określane w ramach procedury wydawania przez RDOŚ decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla konkretnej inwestycji, w tym w określonych przypadkach, na podstawie szczegółowego raportu oddziaływania na środowisko. Procedura taka jest stosowana dla wszystkich istotnie oddziaływujących na środowisko inwestycji, w tym dróg, linii kolejowych, linii energetycznych, zakładów przemysłowych itp., których emisja hałasu i oddziaływań elektromagnetycznych jest wyższa niż w przypadku elektrowni wiatrowych. W ramach ww. procedury nakładane na inwestycje są wszystkie niezbędne warunki i zasady funkcjonowania danej instalacji, aby mogła ona podlegać bezpiecznej eksploatacji. W przypadku farm wiatrowych w ramach wymagań nakładanych na inwestora mogą to być np.: •nakaz odpowiedniego rozmieszczenia poszczególnych elektrowni na terenie dostępnym pod farmę wiatrową,

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			walorach turystycznych regionów takich jak Mazury, obszary nadmorskie czy górskie. Kolejny problem którego się nie dostrzega to nasycenie rozległych obszarów kraju sygnalizacją czerwonych lamp ostrzegania lotniczego. Jest to znaczna degradacja obszarów turystycznych i osadniczych co daje się zauważyć np. na Suwalszczyźnie w otulinie Suwalskiego Parku Krajobrazowego gdzie nocny horyzont jest upstrzony migającymi światłami z turbin wiatrowych.		•zastosowanie rozwiązań technicznych dot. np. odmrażania i ogrzewania łopat elektrowni wiatrowych, •zastosowanie rozwiązań technicznych dot. np. pokrycia turbiny i łopat oraz regulacji kąta ustawienia łopat w celu zlikwidowani efektu migotania cienia i światła, •zastosowanie odpowiedniego otoczenia dla farmy wiatrowej (np. posadzenia drzew lub innych przeszkód dla rozchodzenia się hałasu), •nakaz zastosowania tzw. monitoringu realizacyjnego wybudowanych już elektrowni wiatrowych w celu potwierdzenia braku negatywnych oddziaływań na otoczenie. Biorąc pod uwagę dostępne analizy negatywnych oddziaływań elektrowni wiatrowych ustalenie odległości minimalnej na poziomie 500 m wpisuje się w podstawowy cel projektodawcy, jakim jest zapewnienie maksymalnego bezpieczeństwa społeczności lokalnych mieszkających w pobliżu elektrowni wiatrowych. Warto też zwrócić uwagę, że projektowana nowelizacja wywrze także istotny wpływ na finanse przedsiębiorstw w sektorze energetyki odnawialnej oraz w sektorze budowlanym, doradczym i projektowym. Wpłynie to pozytywnie na realizacje zakładanego wzrostu udziału krajowego w polskich projektach wiatrakowych oraz wzrost zatrudnienia.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
					Wprowadzenie projektowanych minimalnych odległości przyniesie realne korzyści dla samorządów. Wpływy do budżetu gmin z tytułu podatków od nieruchomości stanowić będą dodatkowe źródło przychodów. Na przyjęciu przepisów skorzysta również przemysł, ponieważ pozwolą one na uruchomienie nowych inwestycji w energetyce wiatrowej. Zwiększy się poziom dostępności mocy OZE dla przemysłu obniżając jednocześnie koszty prowadzenia działalności i ślad węglowy oferowanych produktów. Ma to kluczowe znaczenie szczególnie w przemyśle energochłonnym.
708.	Stowarzyszenie Partnerstwo Dzikie Mazury	Uwaga do OSR	**Wskazanie w treści OSR, że turbiny posiadają system regulacji mocy w zależności od emitowanego hałasu jest nieprawdziwe.** O ile wiemy, że istnieje takie rozwiązanie techniczne to nie jest ono instalowane gdyż prawo polskie właśnie tego nie wymaga a jest to znaczny koszt oraz efektem tego jest zmniejszenie produkcji energii a więc zysków dla branży opartej tylko na dążeniu do zysku wszelkimi metodami, nawet manipulacji danymi oraz wykorzystanie instytucji naukowych do działań sprzecznych z etyką naukową. W odpowiedzi na taką sugestię wnioskujemy o konieczne wpisanie do regulacji ustawowych takiego normatywu prawnego do obowiązkowego stosowania systemu regulacji mocy turbin w celu utrzymania poziomu hałasu na	Wprowadzenie ustawowego obowiązku stosowania systemów regulacji mocy turbin wiatrowych w celu utrzymania poziomu hałasu na zadanym poziomie nieuciążliwości dla otoczenia.	**Uwaga nieuwzględniona** Podkreśla się, że bufory odległości od zabudowy mieszkaniowej oraz obszarów cennych przyrodniczo ustalone w projekcie ustawy stanowią bezwzględną wartość minimalną. Nie ma prawnych ograniczeń, co do zastosowania w konkretnych przypadkach większych buforów odległości. Warto podkreślić, że o buforach odległości w każdym przypadku decyduje organ gminy sporządzający plan miejscowy po zapoznaniu się z treścią Strategicznej Oceny Oddziaływania na Środowisko (przeprowadzenie jej jest obligatoryjne) oraz zapoznaniu się z nastrojami

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			zadeklarowanych dla społeczności lokalnej poziomie. System ten powinien być nadzorowany prze instytucję typu Urząd Dozoru Technicznego i dane pomiarowe powinny być dostępne publicznie on-line. Dodatkowym wymogiem powinny być dla nowo instalowanych turbin specjalne śmigła wyposażone w nakładki antywibracyjne zmniejszające hałas aerodynamiczny podczas pracy łopat wirnika turbiny.		społecznymi co do planowanej inwestycji wiatrakowej. Na dalszych etapach wpływ elektrowni wiatrowej na środowisko jest weryfikowany przy wydawaniu decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Finalne warunki lokalizacji oraz zasad funkcjonowania elektrowni wiatrowych, w tym oddalenia inwestycji od zabudowań mieszkalnych będą weryfikowane i określane w ramach procedury wydawania przez RDOŚ decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla konkretnej inwestycji, w tym w określonych przypadkach, na podstawie szczegółowego raportu oddziaływania na środowisko. Procedura taka jest stosowana dla wszystkich istotnie oddziaływujących na środowisko inwestycji, w tym dróg, linii kolejowych, linii energetycznych, zakładów przemysłowych itp., których emisja hałasu i oddziaływań elektromagnetycznych jest wyższa niż w przypadku elektrowni wiatrowych. W ramach ww. procedury nakładane na inwestycje są wszystkie niezbędne warunki i zasady funkcjonowania danej instalacji, aby mogła ona podlegać bezpiecznej eksploatacji. W przypadku farm wiatrowych w ramach wymagań nakładanych na inwestora mogą to być np.: •nakaz odpowiedniego rozmieszczenia poszczególnych elektrowni na terenie dostępnym pod farmę wiatrową,

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
					•zastosowanie rozwiązań technicznych dot. np. odmrażania i ogrzewania łopat elektrowni wiatrowych, •zastosowanie rozwiązań technicznych dot. np. pokrycia turbiny i łopat oraz regulacji kąta ustawienia łopat w celu zlikwidowani efektu migotania cienia i światła, •zastosowanie odpowiedniego otoczenia dla farmy wiatrowej (np. posadzenia drzew lub innych przeszkód dla rozchodzenia się hałasu), •nakaz zastosowania tzw. monitoringu realizacyjnego wybudowanych już elektrowni wiatrowych w celu potwierdzenia braku negatywnych oddziaływań na otoczenie. Biorąc pod uwagę dostępne analizy negatywnych oddziaływań elektrowni wiatrowych ustalenie odległości minimalnej na poziomie 500 m wpisuje się w podstawowy cel projektodawcy, jakim jest zapewnienie maksymalnego bezpieczeństwa społeczności lokalnych mieszkających w pobliżu elektrowni wiatrowych. Warto też zwrócić uwagę, że projektowana nowelizacja wywrze także istotny wpływ na finanse przedsiębiorstw w sektorze energetyki odnawialnej oraz w sektorze budowlanym, doradczym i projektowym. Wpłynie to pozytywnie na realizacje zakładanego wzrostu udziału krajowego w polskich projektach wiatrakowych oraz wzrost zatrudnienia. Wprowadzenie projektowanych minimalnych odległości przyniesie

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
					realne korzyści dla samorządów. Wpływy do budżetu gmin z tytułu podatków od nieruchomości stanowić będą dodatkowe źródło przychodów. Na przyjęciu przepisów skorzysta również przemysł, ponieważ pozwolą one na uruchomienie nowych inwestycji w energetyce wiatrowej. Zwiększy się poziom dostępności mocy OZE dla przemysłu obniżając jednocześnie koszty prowadzenia działalności i ślad węglowy oferowanych produktów. Ma to kluczowe znaczenie szczególnie w przemyśle energochłonnym.
709.	Izba Gospodarcza Gazownictwa (IGG)	Uwaga do OSR Załącznik 1	W pkt 4 załącznika wskazano przewidywane wolumeny biometanu, potrzebne do realizacji NCW – określone w milionach metrów sześciennych. Jeśli chodzi o kierunki zagospodarowania biometanu w transporcie posłużono się metrami sześciennymi – dla CNG lub LNG oraz tysiącami metrów sześciennych – do produkcji wodoru z biometanu.	Należy wskazać prawidłową ilość biometanu w milionach metrów sześciennych. Poza pewną niespójnością w ilości metrów sześciennych (metry, tysiące metrów, miliony metrów), warto zauważyć, że na potrzeby rozliczenia NCW konieczne będzie – według projektu UC 28 – wykazanie minimalnego udziału według wartości energetycznej biometanu. Obecnie jest to wartość opałowa wyrażana według wagi (MJ/kg) lub według objętości (MJ/l).	**Uwaga uwzględniona**
710.	Izba Gospodarcza Gazownictwa (IGG)	Uwaga do OSR Załącznik 1	Ze str. 3 i 4 pkt 4. „Możliwości w zakresie wykorzystania biometanu do realizacji NCW" wynika, że: „Zgodnie z proponowanym art. 83 ust. 3b ustawy OZE, rozszerzono katalog przesłanek zwalniających z obowiązku wytworzenia i sprzedaży w ramach systemu aukcyjnego tych ilości biometanu zadeklarowanych w systemie aukcyjnym, które zostały sprzedane na	Należy zmodyfikować załącznik w zakresie odesłania do przepisów.	**Uwaga uwzględniona**

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			potrzeby realizacji NCW.". Z projektu wynika, że opisane rozwiązania znajdują się w art. 83zh ust. 3 pkt 5 w powiązaniu z art. 168 ustawy OZE.		
711.	ORLEN S.A.	Uwaga OSR Załącznik 1	W pkt 4 załącznika wskazano przewidywane wolumeny biometanu, potrzebne do realizacji NCW – określone w milionach metrów sześciennych. Jeśli chodzi o kierunki zagospodarowania biometanu w transporcie posłużono się metrami sześciennymi – dla CNG lub LNG oraz tysiącami metrów sześciennych – do produkcji wodoru z biometanu.	Należy wskazać prawidłową ilość biometanu w milionach metrów sześciennych. Poza pewną niespójnością w ilości metrów sześciennych (metry, tysiące metrów, miliony metrów), warto zauważyć, że na potrzeby rozliczenia NCW konieczne będzie – według projektu UC 28 – wykazanie minimalnego udziału według wartości energetycznej biometanu. Obecnie jest to wartość opałowa wyrażana według wagi (MJ/kg) lub według objętości (MJ/l).	**Uwaga uwzględniona**
712.	ORLEN S.A.	Uwaga do OSR Załącznik 1	Ze str. 3 i 4 pkt 4. „Możliwości w zakresie wykorzystania biometanu do realizacji NCW" wynika, że: „Zgodnie z proponowanym art. 83 ust. 3b ustawy OZE, rozszerzono katalog przesłanek zwalniających z obowiązku wytworzenia i sprzedaży w ramach systemu aukcyjnego tych ilości biometanu zadeklarowanych w systemie aukcyjnym, które zostały sprzedane na potrzeby realizacji NCW.". Z projektu wynika, że opisane rozwiązania znajdują się w art. 83zh ust. 3 pkt 5 w powiązaniu z art. 168 ustawy OZE.	Należy zmodyfikować załącznik w zakresie odesłania do przepisów.	**Uwaga uwzględniona**
713.	Izba Gospodarcza Ciepłownictwo Polskie	Uwaga do OSR Załącznik nr 1 (art. 6. pkt 20 projektu ustawy - art. 83t-83zh ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Zwracamy uwagę na błędne założenia dotyczące rozwoju sektora biometanu, przyjęte w OSR projektu. W ustaleniu planowanej dynamiki rozwoju sektora biometanu w ramach systemu aukcyjnego przyjęto, że pierwsze cztery jednostki objęte systemem wsparcia powstaną już w 2025 r. Tymczasem jest to niemożliwe ze względów prawno-	Konieczna modyfikacja założeń do projektu.	**Uwaga uwzględniona** W ocenie skutków regulacji projektu ustawy oraz w załączniku nr 1 do tego dokumentu wprowadzono zmianę polegającą na przyjęciu założenia, że pierwsze instalacje objęte

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			administracyjnych. Wprowadzenie systemu wsparcia wymaga przeprowadzenia pełnego procesu legislacyjnego nowelizacji ustawy, następnie uzyskania notyfikacji Komisji Europejskiej oraz przygotowania Urzędu Regulacji Energetyki do organizacji nowego systemu aukcyjnego. Jednym z podstawowych warunków prekwalifikacji do aukcji jest, aby wytwórca nie rozpoczął prac budowlanych przed przystąpieniem do aukcji i wygraniem aukcji; po pozytywnym rozstrzygnięciu aukcji wytwórca ma 48 miesięcy (4 lata) na sprzedaż po raz pierwszy biometanu w ramach systemu aukcyjnego. Tym samym zakłada się, że w scenariuszu optymistycznym pierwsza aukcja biometanu odbędzie się nie wcześniej niż w drugiej połowie 2025 r., a pierwsze instalacje wytwarzania biometanu zostaną zrealizowane najwcześniej w 2026 r.		systemem wsparcia dla biometanu powstaną w 2026 r.
714.	Polskie Towarzystwo Elektrociepłowni Zawodowych	Uwaga do OSR Załącznik nr 1 (art. 83t-83zh ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Zwracamy uwagę na błędne założenia dotyczące rozwoju sektora biometanu, przyjęte w OSR projektu. W ustaleniu planowanej dynamiki rozwoju sektora biometanu w ramach systemu aukcyjnego przyjęto, że pierwsze cztery jednostki objęte systemem wsparcia powstaną już w 2025 r. Tymczasem jest to niemożliwe ze względów prawno-administracyjnych. Wprowadzenie systemu wsparcia wymaga przeprowadzenia pełnego procesu legislacyjnego nowelizacji ustawy, następnie uzyskania notyfikacji Komisji Europejskiej oraz przygotowania Urzędu Regulacji Energetyki do organizacji nowego systemu aukcyjnego. Jednym z podstawowych warunków prekwalifikacji do aukcji jest, aby wytwórca nie rozpoczął prac budowlanych przed przystąpieniem	Konieczna modyfikacja założeń do projektu.	**Uwaga uwzględniona** W ocenie skutków regulacji oraz w załączniku nr 1 do tego dokumentu wprowadzono zmianę polegającą na przyjęciu założenia, że pierwsze instalacje objęte systemem wsparcia powstaną w 2026 r.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			do aukcji i wygraniem aukcji; po pozytywnym rozstrzygnięciu aukcji wytwórca ma 48 miesięcy (4 lata) na sprzedaż po raz pierwszy biometanu w ramach systemu aukcyjnego. Tym samym zakłada się, że w scenariuszu optymistycznym pierwsza aukcja biometanu odbędzie się nie wcześniej niż w drugiej połowie 2025 r., a pierwsze instalacje wytwarzania biometanu zostaną zrealizowane najwcześniej w 2026 r.		

Uwagi
do projektu ustawy o zmianie ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych oraz niektórych innych ustaw
(nr UD89 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
1.	Urząd Regulacji Energetyki	Uwaga ogólna	W uzasadnieniu projektu wskazano, że ma on na celu umożliwienie transportu biogazu od wytwórcy do pojedynczego, końcowego odbiorcy przemysłowego lub operatora instalacji uzdatniania biogazu do jakości biometanu za pośrednictwem gazociągu bezpośredniego. Podkreślono również, że obecne regulacje dotyczące sektora gazowego nie uwzględniają specyfiki przesyłu biogazu (w tym biogazu rolniczego) przy wykorzystaniu gazociągu bezpośredniego. Z tak sformułowanymi tezami nie można się zgodzić, bowiem obowiązujące aktualnie przepisy pozwalają na budowę gazociągów bezpośrednich i transport za ich pomocą biogazu rolniczego od wytwórcy do odbiorcy poza systemem gazowym, tak jak każdego innego rodzaju paliwa gazowego – biogaz rolniczy został wprost sklasyfikowany w art. 3 pkt 3a ustawy – Prawo energetyczne (uPE) jako paliwo gazowe. Co istotne, paliwo gazowe będące biogazem rolniczym, co do zasady, nie spełnia norm jakościowych paliw gazowych przesyłanych sieciami przesyłowymi i dystrybucyjnymi, które określa § 38 rozporządzenia Ministra Gospodarski z dnia 2 lipca 2010 r. w sprawie szczegółowych warunków funkcjonowania systemu gazowego (dalej: „rozporządzenie systemowe"), o ile nie zostanie uzdatnione, więc obecnie może być transportowane wyłącznie poza sieciami przesyłowymi i dystrybucyjnymi – w szczególności dedykowanymi gazociągami bezpośrednimi (vide – warunki w art. 7a ust. 4 uPe).		**Uwaga uwzględniona** Dokonano stosownych zmian w uzasadnieniu do projektu ustawy.
2.	Konfederacja Lewiatan	Uwaga ogólna	Przedstawiony do konsultacji projekt postrzegamy jako właściwy krok w kierunku		**Uwaga wyjaśniona**

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			odblokowania potencjału sektora energetyki wiatrowej na lądzie, mający szansę poprawić dostępność obszarów, na których możliwa jest lokalizacja elektrowni wiatrowych. Projektowana ustawa może mieć pozytywny wpływ na potencjalną skalę rozwoju lądowej energetyki wiatrowej, jednak nie przyspieszy procesu uruchomienia nowych mocy, co wymagałoby uproszczenia procedur środowiskowych i planistycznych, a przynajmniej zapewnienia że mogą toczyć się jednocześnie. Wielokrotnie wskazywaliśmy potrzebę oparcia możliwości lokalizacji projektów w zakresie lądowej energetyki wiatrowej na rzetelnie przeprowadzonej procedurze planistycznej i ocenie oddziaływania inwestycji na środowisko. Wskazane rozwiązania widzimy jako uzasadniony względami społecznymi konsensus, za wyjątkiem istotnych ryzyk związanych z proponowanymi zmianami dotyczącymi obowiązkowych udziałów prosumenckich oraz minimalnej odległości od obszarów Natura 2000, które uważamy za nieefektywne i nadmiarowe.		Uwaga stanowi wprowadzenie, do którego szczegółowe stanowisko przedstawiono w dalszych zgłoszonych uwagach.
3.	Konfederacja Lewiatan	Uwaga ogólna Ustawa o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych	Proponuje się uspójnienie brzmienia projektu oraz uzasadnienia do projektu ustawy w zakresie minimalnej odległości od różnych form przyrody. Wydaje się, że intencją projektodawcy nie było wprowadzenie propozycji przepisów nakazujących zachowanie zasady minimalnej odległości od lasów ochronnych.		**Uwaga uwzględniona** Stosowne zmiany zostaną wprowadzone w uzasadnieniu do projektu ustawy.
4.	Konfederacja Lewiatan	Uwaga ogólna Ustawa o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych	W odniesieniu do lokalizacji elektrowni wiatrowej oraz określania odległości tej elektrowni od sieci elektroenergetycznej najwyższych napięć należy wskazać, że wszelkie zasady powinny wynikać ze specyfiki technicznej i wymagań, jakie powinny być spełnione, aby zapewnić bezpieczne funkcjonowanie zarówno elektrowni wiatrowej, jak również sieci elektroenergetycznej najwyższych napięć. W tym kontekście należy przywołać		**Uwaga kierunkowo uwzględniona** Projektodawca w sposób adekwatny uwzględni nowe wymogi techniczne PSE S.A.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			zainicjowane przez operatora systemu przesyłowego elektroenergetycznego konsultacje dotyczące specyfikacji technicznej i określenia wymagań w zakresie odległości turbin wiatrowych od napowietrznej linii elektroenergetycznej NN, będącej własnością PSE S.A. We wrześniu br. PSE S.A. zatwierdziły przedmiotowy dokument: https://www.pse.pl/documents/20182/22914693/Odleglosc_turbin_wiatrowych_od_linii_elektroenergetycznych_NN_2024.pdf/bcfc801a-054f-44e1-a721-a7a191d25778?safeargs=76657273696f6e3d312e30 W ramach prac nad nowelizacją ustawy proponuje się wprowadzenie zmian uzgodnionych z PSE S.A. w zakresie stosowania wytycznych związanych nie tylko z odległością, ale również z wymogami odnośnie specyfiki technicznej związanej z analizą w zakresie badań turbulencji powstających za turbinami wiatrowymi i ich wpływu na linie najwyższych napięć.		
5.	Konfederacja Lewiatan	Uwaga ogólna	Postulujemy o jednoznaczne wskazanie w projekcie, że możliwe jest uzyskanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach bez wcześniejszego uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, uwzględniającego lokalizację elektrowni wiatrowych (w przypadku braku MPZP na danym terenie). Prosimy o sprecyzowanie jak rozumie się odległość, jaką należy zachować od obszaru parku narodowego i rezerwatu w przypadku braku miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na etapie uzyskiwania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach (art. w art. 5 ust. 1 pkt 6 Ustawy o elektrowniach wiatrowych). Możliwość uzyskiwania decyzji o		**Uwaga wyjaśniona** Projektodawca wprowadzi rozwiązanie polegające na możliwości równoczesnego prowadzenia postępowania środowiskowego oraz planistycznego. Na czas przygotowania raportu oddziaływania na środowisko, postępowanie w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach będzie mogło być zawieszone. W tym czasie będą mogły być prowadzone równoległe prace nad ew. dostosowaniem MPZP, co znacznie skróci proces inwestycyjny.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			środowiskowych uwarunkowaniach bez wcześniejszego uchwalania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego pozwoli na znaczące przyspieszenie etapu uzyskiwania pozwoleń dla farm wiatrowych.		Tym samym przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach właściwy organ dokona tego posiadając wiedzę o zgodności planowanej inwestycji z MPZP.
6.	Konfederacja Lewiatan	Uwaga ogólna Ustawa o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych	W projekcie zawarte są rozwiązania, które mają zastosowanie do gmin pobliskich, zgodnie z propozycją zmiany definicji w art. 1 pkt 2 projektu. Co do zasady, w myśl projektu i propozycji z art. 1 pkt 7, w przypadku gdy w gminie pobliskiej nie został uchwalony plan miejscowy dla obszaru w odległości równej lub mniejszej niż 500 metrów od elektrowni wiatrowej lokalizowanej na terenie innej gminy albo dla tego obszaru, obowiązuje plan miejscowy, który umożliwia zabudowę budynkami mieszkalnymi lub budynkami o funkcji mieszanej, organ administracji architektoniczno-budowlanej odmawia wydania pozwolenia na budowę dla tej elektrowni wiatrowej. Oznacza to, że powodzenie realizacji inwestycji jest nieodzownie związane z budowaniem społecznej akceptacji również w gminie pobliskiej, która w razie potrzeby powinna zmienić albo uchwalić miejscowy plan dla obszaru w odległości równej lub mniejszej niż 500 metrów od elektrowni wiatrowej lokalizowanej na terenie innej gminy. Jednocześnie, propozycje zawarte w art. 5 pkt 3, 6 oraz 9 powodują zmarginalizowanie korzyści płynących dla gmin pobliskich, które mogłyby czerpać z inwestycji w lądowe elektrownie wiatrowe, m. in. w zakresie inwestycji uzupełniających, czy zintegrowanego planu inwestycyjnego. Wydaje się, że można byłoby w większym stopniu uwzględnić gminy pobliskie w ramach partycypacji społecznej, gdyż w najbardziej pesymistycznych przypadkach, poprzez niechęć ze strony gmin pobliskich do działań zmierzających do możliwości lokalizacji elektrowni wiatrowych, istotnie		**Uwaga wyjaśniona** Warto podkreślić, że w ramach projektowanych zmian mieszkańcy gmin pobliskich mogą nabyć udziały w mocy zainstalowanej elektrowni wiatrowej w celu uzyskania przez nich statusu prosumenta wirtualnego. Dodatkowo, wprowadzono możliwość stworzenia na terenie gminy pobliskiej planu miejscowego w formie ZPI co w sposób opcjonalny daje szansę gminie pobliskiej na zmotywowanie inwestora do wykonania inwestycji uzupełniającej na swoim terenie. Przyjmuje się, że projektowane rozwiązania pozwolą na zbudowanie akceptacji społecznej dla inwestycji wiatrakowej.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			zmniejszy się potencjał ich budowy.		
7.	Konfederacja Lewiatan	Uwaga ogólna Ustawa o rynku mocy	Choć w ostatnim czasie w aukcjach rynku mocy pojawiły się magazyny energii, potencjał jest znacznie szerszy. Ze względu na ograniczenia dotyczące łączenia systemów wsparcia, pomija się instalacje, które mogą pełnić istotną rolę w stabilizacji sieci energetycznych poprzez rozbudowę istniejących inwestycji. Przykłady to np. biogazownie, zwłaszcza te związane z rolnictwem, które mogą stanowić zeroemisyjną rezerwę mocy. Dotychczasowa praktyka i obowiązujące przepisy sprzyjały projektom pracującym przez 24 godziny na dobę. Jednak technologicznie instalacje, takie jak biogazownie, mogą być elastyczne i dostosowywane do bieżących potrzeb KSE. W dobie narastających trudności z uzyskaniem warunków przyłączenia, inwestorzy zostają zmuszeni do przemodelowania pracy instalacji, dostosowując ją do funkcjonowania głównie w godzinach nocnych (12 godzin dziennie). Aby wyprodukować odpowiedni ekwiwalent energii elektrycznej, zwiększają dwukrotnie moc zainstalowaną. W rezultacie biogazownie o mocy 500 kW, które niedawno pracowały przez całą dobę, obecnie buduje się w standardzie 2x500 kW, pracując w trybie 12 godzin. To podejście generuje duży potencjał, utrzymując rezerwę, która może być aktywowana w dowolnym momencie w celu uzupełnienia zapotrzebowania. Należy mieć na uwadze, że tego typu projekty, zdolne do szybkiego dostarczenia zeroemisyjnej generacji na rynek energii (szczególnie w przypadku gazowej kogeneracji, łatwo sterowalnej), niosą ze sobą wyższe koszty inwestycji (CAPEX) w porównaniu do standardowych projektów pracujących przez 24 godziny (ze względu na dodatkowe magazyny gazu, większe jednostki		**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga poza zakresem przedmiotowym projektu.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			kogeneracyjne i zwiększoną ilość/wielkość niektórych obiektów instalacji). Korzystając z postępu branży biogazowej i doświadczeń innych krajów (np. Niemiec, gdzie około 5,5 GW instalacji coraz częściej dostosowuje swój profil pracy do godzin najbardziej potrzebnych, uzupełniając tym samym generację zależną od warunków pogodowych, taką jak energia słoneczna czy wiatrowa), istnieje potencjał do stworzenia nowego rynku dostosowanego do potrzeb naszego kraju i objęcia rynkiem mocy również mniejszych instalacji.		
8.	Konfederacja Lewiatan	Uwaga ogólna	Zbyt niska cena referencyjna dla biogazowni rolniczych/biometanowni, w stosunku do: • zwiększania wymagań dla instalacji (np. wprowadzenie obowiązku magazynowania substratu w zamkniętych halach z wentylacją z układem wychwytu odorów, monitoring wizyjny itp.), • zmiany roli biogazowni i w związku z tym zmiany profilu wytwarzania energii elektrycznej jako źródeł stabilizujących sieć energetyczną poza godzinami pracy dominujących źródeł PV (możliwość uzyskania WP dla biogazowni coraz częściej ogranicza się do 12/24 h), • projektów o innych konfiguracjach macowych, np. 250 kW oraz 750 kW, • braku cen referencyjnych dla instalacji biometanowych o wydajności odpowiadającej biogazowni CHP o mocy 500 kW. - należy rozważyć rozwój instalacji biometanowych o mniejszej wydajności, w ślad za zgłoszonymi problemami o chłonnościach sieci gazowych. Zbyt rzadko i w nieadekwatnej skali zmieniana cena referencyjna uniemożliwia składanie ofert w systemie aukcji OZE, choćby ze względu		**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga poza zakresem przedmiotowym projektu.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			na wzrost cen na rynku budowlanym. Obecnie ceny referencyjne są zbyt niskie i nie zachęcają inwestorów do angażowania się w ten sektor. Biogazownie, w odróżnieniu od innych źródeł OZE, obarczone są ryzykiem zmian regulacji w zakresie prowadzonej działalności (np. zwiększone wymagania w zakresie przyjmowania odpadów, np. hale przyjęcia substratu lub bardziej rygorystyczne wymagania ppoż. itp.).		
9.	Związek Przedsiębiorców i Pracodawców	Uwaga ogólna	**Konieczność efektywnych i dobrze ustrukturyzowanych społecznych konsultacji** Ze względu na zmniejszenie odległości od zabudowań, należy zwrócić uwagę na należyte przeprowadzenie konsultacji społecznych. Należyta strukturyzacja konsultacji społecznych jest istotna pod kątem połączenia efektywności i szybkości realizacji inwestycji z dbałością o zdrowie i komfort życia mieszkańców. Dlatego też należy zadbać o efektywny i transparentny sposób prowadzenia konsultacji, aby jak najszybciej znaleźć rozwiązania dla ewentualnych lokalnych konfliktów. W projekcie należy uwzględnić, oprócz samego dialogu z mieszkańcami, pojawienie się konieczności wypracowania porozumień, które mogą przełożyć się na zwiększenie kosztów inwestycji. Oczekiwania lokalnych społeczności mogą obejmować różnorodne formy rekompensat lub inwestycji w infrastrukturę lokalną (taką jak modernizacja dróg, budowa obiektów użyteczności publicznej, czy projekty ochrony środowiska), co zwiększa koszty okołoprojektowe. Inwestorzy muszą uwzględnić te potencjalne koszty, aby zmniejszyć opór mieszkańców wobec realizacji inwestycji w ich sąsiedztwie. Dodatkowo, ważne jest wypracowanie szczegółowych ram prawnych i proceduralnych dotyczących konsultacji społecznych, które określałyby		**Uwaga wyjaśniona** W gminie, na terenie której zostanie posadowiona elektrownia wiatrowa, jak i w gminie pobliskiej umożliwia się w trybie ZPI realizację inwestycji uzupełniających. To najbardziej transparentna forma tworzenia inwestycji dodatkowych. Projektodawca w tym zakresie liczy na otwartość i współprace wszystkich zainteresowanych stron, tj. inwestora, organów gminy i społeczności lokalnych. Ustawa nie może zbyt szczegółowo precyzować tego obszaru, gdyż skutkowałoby to nadmiernym ograniczeniem swobody wypracowywania konsensusu. Podkreśla się, że zgodnie z kulturą planistyczną, uwagi do planu miejscowego może zgłosić każdy, kto jest zainteresowany. Ustawa o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych tego w żaden sposób nie ogranicza. To samo tyczy się udziału w spotkaniach otwartych. Wprowadzane regulacje dotyczące organizacji spotkań są konsensusem biorąc pod uwagę potrzebę pilnego

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			zarówno czas trwania tych konsultacji, jak i precyzowały, kto może brać w nich udział. Obecnie brak jednoznacznych przepisów regulujących, w jakim zakresie lokalna społeczność powinna mieć wpływ na decyzje dotyczące lokalizacji elektrowni wiatrowych, może prowadzić do sytuacji, w której pojedyncze grupy sąsiedzkie, nawet niewielkie, będą miały zbyt duży wpływ na proces decyzyjny, blokując inwestycje mające znaczenie dla całego regionu. Optymalnym rozwiązaniem byłoby ograniczenie zasięgu takich konsultacji do najbliższego sąsiedztwa planowanej inwestycji, co pozwoliłoby uniknąć niepotrzebnych przeciągających się sporów, a jednocześnie zagwarantować możliwość wyrażenia opinii tym, którzy są bezpośrednio dotknięci planami budowy wiatraków. Jednocześnie konieczne jest ustanowienie ram czasowych dla przeprowadzania konsultacji, aby proces ten nie stanowił narzędzia do przewlekłego blokowania inwestycji.		przeprocedowania MPZP, a charakter prowadzenia procesu planistycznego, który dając gminie swobodę w kształtowaniu tego procesu nie narzuca kar za przekroczenie terminów.
10.	Związek Przedsiębiorców i Pracodawców	Uwaga ogólna	• ZPP pozytywnie odnosi się do projektu ustawy, podkreślając znaczenie proponowanych zmian dla rozwoju energetyki wiatrowej w Polsce oraz pozytywny wpływ na cenę i dostępność zielonej energii w krajowej gospodarce. Rozwiązania proponowane w ustawie mogą znacząco zwiększyć potencjał energetyczny kraju oraz przyczynić się do wzrostu PKB, powstania nowych miejsc pracy i dodatkowych wpływów dla samorządów. Ze względu na to, że energetyka wiatrowa stanowi obecnie najtańsze źródło energii, będzie ona miała coraz większe znaczenie dla polskiej niezależności energetycznej i realizacji unijnych celów w zakresie odnawialnych źródeł energii. • ZPP wskazuje jednocześnie na konieczność uproszczenia procedur związanych z miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego, co może przyspieszyć proces inwestycyjny,		**Uwaga wyjaśniona** Należy podkreślić, że projektodawca podejmuje działania mające na celu przyśpieszenie procesu inwestycyjnego dla inwestycji wiatrakowych. Można do tych działań zaliczyć ustandaryzowanie lokalizowania inwestycji wiatrakowych w trybie ZPI oraz prowadzone prace mające na celu ustandaryzowanie równoległego procedowania decyzji środowiskowej i planu miejscowego. Dalsze uproszczenie i przyspieszenie procedur administracyjnych zostanie wdrożone projektem ustawy dokonującym implementacje Dyrektywy RED III.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			zachowując jednocześnie interesy lokalnych społeczności. Podkreślamy również wagę efektywnego przeprowadzenia konsultacji społecznych, aby zminimalizować lokalne konflikty i zwiększyć akceptację dla projektów energetycznych. • ZPP rekomenduje jednocześnie przesunięcie terminu wprowadzenia przepisów dotyczących CSIRE na koniec III kwartału 2026 r. w celu lepszego przygotowania rynku na zmiany, jak również wprowadzenia mechanizmu współdzielenia infrastruktury przyłączeniowej dla instalacji OZE, co pozwoli na efektywniejsze wykorzystanie sieci elektroenergetycznej oraz optymalizację przyłączania nowych jednostek.		Obszar związany z CSIRE znajduje się poza zakresem przedmiotowym projektu
11.	Związku Przedsiębiorców i Pracodawców	Uwaga ogólna	**Przesunięcie terminu wejścia w życie przepisów dotyczących CSIRE** Postulujemy przesunięcie terminu wejścia w życie przepisów dotyczących CSIRE. Ramy prawne do funkcjonowania CSIRE zostały stworzone na podstawie ustawy z dnia 20 maja 2021 r. o zmianie ustawy – Prawo energetyczne oraz niektórych innych ustaw, a kolejne zmiany w tym zakresie, w tym termin wejścia w życie, wprowadziła nowelizacja z dnia 28 lipca 2023 r. Obecnie przewiduje się, że przepisy dotyczące CSIRE zaczną obowiązywać od 1 lipca 2025 r., co oznacza, że od tego momentu wymiana danych między OSD a sprzedawcami energii elektrycznej będzie możliwa wyłącznie za pośrednictwem tego systemu. Z perspektywy uczestników rynku energii, którzy mają szeroki zakres obowiązków związanych z dostosowaniem swoich systemów do CSIRE, termin ten jest zbyt krótki, aby w pełni przygotować się na jego wdrożenie bez zakłóceń. Wdrożenie tak zaawansowanego systemu wymaga czasu na integrację technologiczną, testy wydajności i dopasowanie operacyjne zarówno po stronie operatorów systemów dystrybucyjnych, jak i sprzedawców		**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga poza zakresem przedmiotowym projektu.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			energii. Proces ten obejmuje również przygotowanie wewnętrznych systemów IT, przeszkolenie personelu oraz wdrożenie odpowiednich procedur operacyjnych. Aby zapewnić niezakłóconą obsługę uczestników detalicznego rynku energii elektrycznej po uruchomieniu CSIRE, **proponujemy przesunięcie terminu obowiązkowego przyłączenia do systemu co najmniej do końca III kwartału 2026 r.** Przesunięcie terminu pozwoli nie tylko na lepsze przygotowanie technologiczne i operacyjne, ale również na przeprowadzenie szczegółowych testów integracyjnych z OSD i spółkami obrotu oraz sprawdzenie procesów obsługi rynku detalicznego po pełnym uruchomieniu systemu. Warto również podkreślić, że system CSIRE będzie przetwarzał ogromne ilości danych, w tym danych wrażliwych klientów, co wymaga intensywnych testów w zakresie cyberbezpieczeństwa, aby zapewnić pełne bezpieczeństwo tych informacji.		
12.	Związku Przedsiębiorców i Pracodawców	Uwaga ogólna	**Propozycja rozszerzenia zakresu stosowania cable pooling** Postulujemy wprowadzenie mechanizmu współdzielenia infrastruktury przyłączeniowej (tzw. cable pooling) dla instalacji OZE i magazynów energii, który umożliwi efektywniejsze wykorzystanie istniejących zasobów sieci elektroenergetycznej. Uwzględnić można by dwa rodzaje współdzielenia: fizyczne, gdzie różne jednostki wytwórcze korzystają z jednego przyłącza, oraz wirtualne, gdzie instalacje mają oddzielne przyłącza, ale wspólny limit mocy oddawanej do sieci. Postulujemy wprowadzenie tego mechanizmu zarówno dla istniejących, jak i nowych instalacji, co mogłoby odblokować możliwości przyłączania nowych jednostek w miejscach, gdzie brakuje wolnych mocy przyłączeniowych.		**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga poza zakresem przedmiotowym projektu.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			Współdzielenie mocy przyłączeniowej może przyczynić się do lepszego bilansowania systemu elektroenergetycznego oraz optymalnego wykorzystania przyłączy, co zminimalizuje straty wynikające z niewykorzystanej mocy. Współdzielenie powinno oczywiście być neutralne względem systemów wsparcia dla OZE i nie wykluczać istniejących instalacji z możliwości korzystania z dotychczasowego wsparcia. Proponowane rozwiązanie ma także na celu zwiększenie elastyczności w przyłączaniu różnych technologii OZE, np. połączenia farm wiatrowych z instalacjami fotowoltaicznymi lub magazynami energii, co pozwoli na wyrównanie profilu produkcji energii. Wprowadzenie takich mechanizmów mogłoby przyspieszyć rozwój OZE w Polsce i poprawić bezpieczeństwo pracy systemu elektroenergetycznego, jednocześnie ograniczając potrzebę budowy nowych przyłączy.		
13.	Związku Przedsiębiorców i Pracodawców	Uwaga ogólna	Pomimo złożonego stanowiska ZPP wobec części unijnych polityk klimatycznych oraz naszego wyraźnego postulatu, by dążyć do neutralności klimatycznej w sposób bardziej ostrożny, uwzględniając koszty transformacji energetycznej i specyfikę polskiej gospodarki, nie ulega wątpliwości, że transformacja w kierunku niskoemisyjnej energetyki i gospodarki jest nieunikniona. Co za tym idzie, Polska powinna więc przyspieszyć działania na rzecz rozwoju odnawialnych źródeł energii. Tym bardziej doceniamy więc działania ustawodawcy mające na celu liberalizację przepisów i wsparcie rozwoju energetyki wiatrowej w Polsce i pozytywnie oceniamy projekt nowelizacji ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych. ZPP podkreśla, że wprowadzenie minimalnej odległości 500 metrów dla lokalizacji farm wiatrowych zamiast dotychczasowej zasady 10H może znacząco zwiększyć potencjał energetyczny kraju oraz przyczynić się do wzrostu PKB, powstania		**Uwaga wyjaśniona** Należy podkreślić, że projektodawca podejmuje działania mające na celu przyśpieszenie procesu inwestycyjnego dla inwestycji wiatrakowych. Można do tych działań zaliczyć ustandaryzowanie lokalizowania inwestycji wiatrakowych w trybie ZPI oraz prowadzone prace mające na celu ustandaryzowanie równoległego procedowania decyzji środowiskowej i planu miejscowego. Dalsze uproszczenie i przyspieszenie procedur administracyjnych zostanie wdrożone projektem ustawy dokonującym implementacji Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/2413 z dnia 18 października 2023 r. zmieniającej dyrektywę (UE)

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			nowych miejsc pracy i dodatkowych wpływów dla samorządów. Zwracamy jednocześnie uwagę na konieczność uproszczenia procedur administracyjnych oraz skutecznych konsultacji społecznych, aby zminimalizować konflikty lokalne i usprawnić proces inwestycyjny. Dodatkowo, postulowane przez nas zmiany w zakresie przepisów dotyczących systemu CSIRE oraz mechanizmu współdzielenia infrastruktury przyłączeniowej mogą przyspieszyć rozwój odnawialnych źródeł energii i poprawić bezpieczeństwo energetyczne Polski.		2018/2001, rozporządzenie (UE) 2018/1999 i dyrektywę 98/70/WE w odniesieniu do promowania energii ze źródeł odnawialnych oraz uchylająca dyrektywę Rady (UE) 2015/652 (dyrektywa RED III). Obszar związany z CSIRE znajduje się poza zakresem przedmiotowym tego projektu.
14.	Związku Przedsiębiorców i Pracodawców	Uwaga ogólna	**Konieczność uproszczenia procedur uzyskiwania pozwoleń i decyzji administracyjnych** Projekt ustawy nie przewiduje uproszczenia procedur związanych z uzyskiwaniem pozwoleń i decyzji administracyjnych, co sprawia, że proces inwestycyjny nadal pozostaje skomplikowany i czasochłonny. Mimo wprowadzenia przepisów dotyczących zmniejszenia minimalnych odległości wiatraków od zabudowań, wciąż brakuje istotnych ułatwień administracyjnych, które mogłyby znacząco przyspieszyć rozwój sektora energetyki wiatrowej. Usprawnienie procesu inwestycyjnego powinno zostać uregulowane poprzez specjalne przepisy, analogicznie do rozwiązań zastosowanych w ustawie/specustawie dotyczącej ocen oddziaływania na środowisko (OOŚ) dla energetyki słonecznej (ESP). Konieczne jest dokonanie kompleksowego przeglądu istniejących regulacji prawnych związanych z energetyką wiatrową. Taki przegląd pozwoliłby zidentyfikować przeszkody administracyjne i stworzyć warunki do bardziej efektywnego i szybszego realizowania inwestycji, w tym projektów towarzyszących, takich jak infrastruktura drogowa czy energetyczna.		**Uwaga wyjaśniona** Należy podkreślić, że projektodawca podejmuje działania mające na celu przyśpieszenie procesu inwestycyjnego dla inwestycji wiatrakowych. Można do tych działań zaliczyć ustandaryzowanie lokalizowania inwestycji wiatrakowych w trybie ZPI oraz prowadzone prace mające na celu ustandaryzowanie równoległego procedowania decyzji środowiskowej i planu miejscowego. Dalsze uproszczenie i przyspieszenie procedur administracyjnych zostanie wdrożone projektem ustawy dokonującym implementacje Dyrektywy RED III.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
15.	Federacja Przedsiębiorców Polskich	Nowy art. projektu ustawy Art. 48 ust. 8 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko	Wykreślenie art. 48 ust. 8, który dotyczy braku możliwości odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko (SOOŚ) dla projektów lub zmian w planach zagospodarowania przestrzennego, jest uzasadnione pozostałymi przepisami zawartymi w ustawie. Zgodnie z art. 46 ust. 1 pkt 1 ustawy ooś, strategiczna ocena oddziaływania na środowisko jest wymagana dla projektów planów ogólnych gmin oraz planu zagospodarowania przestrzennego, które wyznaczają ramy dla realizacji przedsięwzięć mogących znacząco wpływać na środowisko. Jednakże, art. 47a ustawy ooś określa wyjątki od tej zasady, a procedura odstąpienia od SOOŚ, zgodnie z art. 48 ust. 4, jest możliwa tylko w przypadku niewielkich modyfikacji dokumentu lub zmian dotyczących obszaru jednej gminy. Ponadto, nawet jeśli na mocy ustawy ooś odstąpi się od przeprowadzenia SOOŚ, wójt, burmistrz czy prezydent miasta zobowiązani są przedłożyć Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska (RDOŚ) do zaopiniowania projekt planu ogólnego lub miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wraz z prognozą oddziaływania na środowisko, zgodnie z art. 17 pkt 6 pkt a tiret trzecie i art. 25 ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. W związku z powyższym, utrzymanie art. 5 ust. 1 w nowej ustawie nie wnosi dodatkowej wartości prawnej i może prowadzić do niepotrzebnych komplikacji oraz dublowania się regulacji. Wykreślenie tego artykułu pozwoli na uniknięcie nadregulacji i zachowanie spójności systemu prawnego.	**Wykreśla się art. 48 ust. 8:** ~~Nie można odstąpić od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, na podstawie którego ma być lokalizowana elektrownia wiatrowa w rozumieniu art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych (Dz. U. z 2024 r. poz. 317), zwana dalej "elektrownią wiatrową", jeżeli wprowadza on nowe lub zmienia istniejące ustalenia związane z budową lub przebudową elektrowni wiatrowej, w tym mające wpływ na odległość między elektrownią wiatrową a budynkami mieszkalnymi lub budynkami o funkcji mieszanej w rozumieniu art. 2 pkt 6 tej ustawy.~~	**Uwaga nieuwzględniona** Należy podkreślić, że tworzenie SOOŚ przy sporządzaniu MPZP jest w rozwiązaniem systemowym. Modyfikacja samego art. 48 ust. 8 ustawy OOŚ w tym zakresie nie zmieni sposobu w jaki tworzone są MPZP lokalizujące inwestycje wiatrakowe. Należy podkreślić, że nie wszystkie gminy mają przyjęte plany ogólne. Natomiast wystąpienie o opinie do RDOŚ w toku tworzenia MPZP nie jest tym samym co obligatoryjne tworzenie SOOŚ, tak więc te regulacje nie pokrywają się całkowicie. Ze względu na charakter inwestycji i jej kluczowe znaczenie dla zdrowia i życia ludzi a także środowiska, projektodawca stoi na stanowisku, że przeprowadzenie SOOŚ jest niezbędne dla takich inwestycji.
16.	Federacja Przedsiębiorców Polskich	Nowy art. projektu ustawy Art. 75 ust. 1 pkt 1 lit. r ustawy z dnia 3	Regionalny dyrektor ochrony środowiska (RDOŚ), jako organ wyspecjalizowany posiada rozbudowane kompetencje związane z jednej strony z koniecznością wydawania opinii w procedurze wydawania decyzji o środowiskowych	**Usuwa się literę r w art. 75 ust. 1 pkt 1**	**Uwaga nieuwzględniona** Projektodawca nie zdecydował się na zmianę organu właściwego do wydawania decyzji środowiskowych. Biorąc pod

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
		października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko	uwarunkowaniach, z drugiej prowadzi własne postępowania zwierzające do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięć wskazanych w ustawie. Dodatkowo ilość postępowań w RDOŚ stale rośnie. Proponuje się zmianę organu wydającego decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach dla danego przedsięwzięcia tzn.: – przeniesienie kompetencji w zakresie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla elektrowni wiatrowych na poziom lokalny (wójt, burmistrz, prezydent miasta), – pozostawienie kompetencji RDOŚ do wydawania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla elektrowni wiatrowych zlokalizowanych na obszarach morskich RP. W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości w zakresie wydawania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach właściwy RDOŚ może skierować wystąpienie, „*którego treścią może być w szczególności wniosek o stwierdzenie nieważności tej decyzji*" (art. 76 ust. 1 ustawy). Dodatkowo, jeżeli decyzja, przed wydaniem której wymagane jest uzyskanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach (np. pozwolenie na budowę) została wydana bez decyzji środowiskowej, wówczas właściwy RDOŚ może skierować wniosek o stwierdzenie nieważności takiej decyzji (art. 76 ust. 3 ustawy). Przeniesienie kompetencji w zakresie wydawania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięć, o których mowa w §3 ust. 1 pkt 6 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, tj. instalacji wykorzystujących do wytwarzania energii elektrycznej energię wiatru, inne niż wymienione w §2		uwagę strategiczne znaczenie (bezpieczeństwo energetyczne, polityka klimatyczna) inwestycji w elektrownie wiatrowe, jak również ich skalę i powstające kontrowersje wśród lokalnych społeczności uznano, że RDOŚ powinien pozostać organem właściwym w tych sprawach. Dodatkowo, biorąc pod uwagę konieczność zapewnienia akceptacji społecznej dla inwestycji, wydawanie decyzji przez niezależny organ może być bardziej korzystne w tym zakresie.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			ust. 1 pkt 5 na poziom lokalny nie rodzi ryzyka, że zostaną one wydane z naruszeniem prawa lub bez analizy ich wpływu na środowisko. W przypadku wątpliwości, RDOŚ może podjąć działa w celu weryfikacji prawidłowości wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach lub przystąpić na prawach strony do postępowania administracyjnego lub postępowania przed sądem administracyjnym.		
17.	Federacja Przedsiębiorców Polskich	Nowy art. projektu ustawy Art. 79a ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko	Celem poprawki jest ograniczenie możliwości ponownych wezwań kierowanych do wnioskodawcy, w celu uzupełnienia materiału przedstawionego już organowi. Proponowana zmiana przyczyni się do większej dynamiki postępowań w przedmiocie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, prowadząc do wydania przedmiotowych decyzji szybciej niż dotychczas. W celu umożliwienia sprawniejszego procedowania proponujemy korzystanie z istniejących oraz stworzenie nowych wzorcowych dokumentów i wytycznych wskazujących na zakres dokumentów składanych do RDOŚ.	**dodaje się art. 79a w brzmieniu:** Art. 79a. Organ wydający decyzję o środowiskowych uwarunkowania po otrzymaniu wniosku o wydanie takiej decyzji oraz raportu o oddziaływaniu na środowisko może wezwać wnioskodawcę do uzupełnienia złożonego wniosku lub raportu nie później niż 30 dni od dnia otrzymania raportu. Organ po otrzymaniu uzupełnienia wniosku lub uzupełnienia raportu może wezwać wnioskodawcę do jednokrotnego uzupełnienia otrzymanego uzupełnienia wniosku lub uzupełnienia raportu nie później niż 14 dni od dnia otrzymania uzupełnienia. W zakresie nieobjętym wezwaniem uznaje się, że organ nie kwestionuje ustaleń zawartych w raporcie o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko.	**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga ma charakter systemowy, dotyczący wszystkich przedsięwzięć, co wykracza poza zakres przedmiotowy projektu
18.	Federacja Przedsiębiorców Polskich	Nowy art. projektu ustawy Art. 80 ust. 4 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu	Przedmiotem proponowanej regulacji jest umożliwienie jednoczesnego procedowania postępowania w przedmiocie uchwalenia lub zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego lub zintegrowanego planu inwestycyjnego oraz postępowania w przedmiocie wydania	**w art. 80 dodaje się ust. 4 w brzmieniu:** 4. W odniesieniu do przedsięwzięcia obejmującego instalację odnawialnych źródeł energii	**Uwaga kierunkowo uwzględniona** Projektodawca wprowadzi rozwiązanie polegające na możliwości równoczesnego prowadzenia postępowania środowiskowego oraz planistycznego.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
		informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko	decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Procedura ta umożliwi realizację inwestycji szybciej, bez szkody dla zachowania następstwa poszczególnych etapów procesu inwestycyjnego.	elektrownię wiatrową w rozumieniu ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych, organ nie może odmówić wszczęcia postępowania w przedmiocie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, jeśli postępowanie w przedmiocie zmiany lub uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego lub przyjęcia zintegrowanego planu inwestycyjnego w zakresie przedsięwzięcia objętego wnioskiem o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zostało wszczęte przed złożeniem tego wniosku. W takim wypadku organ, na wniosek podmiotu wnioskującego o decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach, wydaje decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach po uchwaleniu lub zmianie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, jednak nie później niż w terminie 60 dni od dnia uchwalenia lub zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.”.	Na czas przygotowania raportu oddziaływania na środowisko, postępowanie w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach będzie mogło być zawieszone. W tym czasie będą mogły być prowadzone równoległe prace nad ew. dostosowaniem MPZP, co znacznie skróci proces inwestycyjny. Tym samym, przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach właściwy organ dokona tego posiadając wiedzę o zgodności planowanej inwestycji z MPZP.
19.	Konfederacja Lewiatan	Nowy art. projektu ustawy Par. 3 ust. 1 pkt 47a oraz 82a (nowe) rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco	Proponuje się zwiększenie limitu „mocowego" dla biogazowni rolniczych, których budowa nie będzie wymagała przeprowadzenia pełnej oceny oddziaływania na środowisko, ale pod warunkiem ich lokalizacji przy istniejących gospodarstwach o większej skali produkcji zwierzęcej, która umożliwiłaby wykorzystanie w pełni substratów którymi takie gospodarstwo dysponuje.	W Rozporządzeniu RM, w par. 3 ust. 1 proponuje się dodać pkt 47a oraz pkt 82a w następującym brzmieniu: „47a) instalacje do produkcji paliw z produktów roślinnych, z wyłączeniem instalacji do wytwarzania biogazu rolniczego w	**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga poza zakresem przedmiotowym projektu. Ustawa o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych w żaden sposób nie ogranicza możliwości budowy budynków na potrzeby rolnictwa i

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
		oddziaływać na środowisko,	Biogazownia zintegrowana przestrzennie i funkcjonalnie z chowem i hodowlą zwierząt jest także obiektem, który ma na celu zmniejszenie oddziaływania istniejącego gospodarstwa na środowisko, co w efekcie przynosi wiele pozytywnych skutków takich jak m. in. wytworzenie ciepła ekologicznego czy zagospodarowanie kłopotliwych odpadów, np. gnojowicy, z których z kolei otrzymujemy cenny poferment, a także następuje redukcja śladu węglowego takiej produkcji zwierzęcej. Odejście od kryterium mocy na rzecz kryterium wydajności produkcji biogazu umożliwi zwolnienie inwestycji z przeprowadzenia procedury OOŚ, w przypadku, gdy: • docelowym produktem będzie biometan (wytwarzany z biogazu rolniczego) w ilości odpowiadającej biogazowni do 1000 kW; • docelowa produkcja energii elektrycznej będzie odbywała się w gwarantowanym harmonogramie pracy wynoszącym 12h w ciągu doby i wariantu, gdy zostaną zainstalowane dodatkowe jednostki kogeneracyjne (przy zachowaniu takiej produkcji e.e. jak gdyby instalacja pracowała z mocą 1 MW przy pracy 24 h); w przypadkach instalacji hybrydowych (energia elektryczna i biometan).	rozumieniu art. 2 pkt 2 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii, o rocznej wydajności biogazu rolniczego do 4 mln m3 bez względu na przeznaczanie, pod warunkiem, że lokalizacja ta jest: 1) zgodna z ustawą z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych, 2) przestrzennie i funkcjonalnie powiązana z chowem lub hodowlą norek w liczbie nie mniejszej niż 105 DJP, a w przypadku zwierząt innych niż norki w liczbie nie mniejszej niż 210 DJP.” „82a) instalacje związane z przetwarzaniem w rozumieniu art. 3 ust. 1 pkt 21 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach odpadów, inne niż wymienione w S 2 ust. 1 pkt 41—47, z wyłączeniem instalacji do wytwarzania biogazu rolniczego w rozumieniu art. 2 pkt 2 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii, o rocznej wydajności biogazu rolniczego do 4 mln m3 bez względu na przeznaczanie, pod warunkiem, że lokalizacja ta jest: 1) zgodna z ustawą z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych, 2) przestrzennie i funkcjonalnie powiązana z chowem lub hodowlą norek w liczbie nie mniejszej niż 105 DJP, a w przypadku zwierząt innych niż	przechowalnictwa produktów rolnych. W tym obszarze nie ma potrzeby dokonywać zmiany istniejącego prawa. Natomiast w zakresie budowania budynków mieszkalnych, projektodawca opracuje przepisy dopuszczające możliwość budowy budynków mieszkalnych bez zachowania kryterium minimalnej odległości o ile elektrownia wiatrowa uzyskała pozwolenie na budowę do dnia wejścia w życie nowelizacji. Celem zmiany jest aktywizacja terenów mieszkalnych w gminach, w których elektrownie wiatrowe już istnieją.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				norki w liczbie nie mniejszej niż 210 DJP, - a także miejsca retencji powierzchniowej odpadów oraz rekultywacja składowisk odpadów;”	
20.	Konfederacja Lewiatan	Nowy art. projektu ustawy Art. 3 ust. 1 pkt 13 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie	Zwracamy uwagę na częstą praktykę organów rozpatrujących wnioski o ustalenie warunków zabudowy dla biogazowni rolniczych, które wysuwają zarzut kumulowania się przedsięwzięcia zrealizowanego (gospodarstwa rolnego) oraz zamierzenia budowlanego (biogazowni rolniczej) w związku z zaistnieniem powiązania technologicznego, co niejednokrotnie zostało zakwalifikowane jako próby obejścia postępowania ws. uzyskania DŚU zwanego procederem „salami slicing” tzn. dzieleniem przedsięwzięcia wymagającego oceny środowiskowej na kilka mniejszych zamierzeń, które ze względu na swoje jednostkowe parametry formalnie nie wymagają takiej oceny. Przy czym zgodnie z orzecznictwem powiązanie technologiczne, o którym mowa w przytoczonym art. 13 należy rozumieć jako związek pomiędzy inwestycjami, który powoduje że wspólnie tworzą one zorganizowaną całość w postaci jednej spójnej infrastruktury ukierunkowanej na jeden cel gospodarczy. Jeżeli na terenie jednej działki ewidencyjnej lub na obszarach ze sobą sąsiadujących mają być realizowane tożsame pod względem rodzaju, a tym samym stosowanej technologii inwestycje, to obowiązkiem organu jest potraktowanie tych inwestycji jako jedno przedsięwzięcie. Przy interpretacji tego pojęcia sądy administracyjne odwołują się również do S 3 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia Rady Ministrów z 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r., poz. 1839 ze zm.). Wspomniany przepis	Zmiana w art. 3 ust. 1 pkt 13 Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko dot. powiązania technologicznego gospodarstwa lub zakładu przetwórczego z biogazownią rolniczą, Propozycja nowego brzmienia art. 3 ust. 1 pkt 13: **13) przedsięwzięciu** — rozumie się przez to zamierzenie budowlane lub inną ingerencję w środowisko polegającą na przekształceniu lub zmianie sposobu wykorzystania terenu, w tym również na wydobywaniu kopalin; przedsięwzięcia powiązane technologicznie kwalifikuje się jako jedno przedsięwzięcie, także jeżeli są one realizowane przez różne podmioty; przy czym powiązanie technologiczne nie zachodzi dla przedsięwzięć spełniających wymogi art. 4 ustawy z dnia 13 lipca 2023 r. o ułatwieniach w przygotowaniu i realizacji inwestycji w zakresie biogazowni rolniczych, a także ich funkcjonowaniu, realizowanych przez podmioty	**Uwaga nieuwzględniona.** Uwaga poza zakresem przedmiotowym projektu.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			rozporządzenia stanowi: „Do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko zalicza się również przedsięwzięcia: nieosiągające progów określonych w ust. 1, jeżeli po zsumowaniu parametrów charakteryzujących przedsięwzięcie z parametrami planowanego, realizowanego lub zrealizowanego przedsięwzięcia tego samego rodzaju znajdującego się na terenie jednego zakładu lub obiektu osiągną progi określone w ust. 1. Przepis ten znajduje zastosowanie wyłącznie do przedsięwzięcia tego samego rodzaju znajdującego się na terenie jednego zakładu lub obiektu. Istotne jest, że instalacja biogazowni rolniczej pod względem rodzaju, zastosowanej technologii oraz celu gospodarczego znacznie różni się od działalności prowadzonej w gospodarstwie rolnym lub zakładzie przetwórstwa, co więcej zazwyczaj realizowana jest przy już istniejącym gospodarstwie rolnym lub zakładzie, a nie przy gospodarstwie/zakładzie dopiero planowanym do budowy — nie można zatem mówić o sztucznym dzieleniu zamierzenia budowlanego. Tym bardziej tego typu zarzut nie może pojawiać się przypadku biogazowni realizowanych w trybie specustawy dla biogazowni rolniczych, ponieważ utrudnia, a nawet uniemożliwia realizację przedsięwzięcia na działkach o dużej powierzchni wchodzących w skład gospodarstwa rolnego, na których choćby w małym fragmencie znajdują się inne obiekty	uprawnione w myśl tej ustawy [biogazowni rolniczych przy gospodarstwach rolnych lub przy zakładach przetwórczych].	
21.	Federacja Przedsiębiorców Polskich	Nowy art. projektu ustawy Art. 80 ust. 4 ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych	Przeniesienie kompetencji do wydania decyzji dot. przeznaczenia na cele nierolnicze i nieleśne gruntów leśnych stanowiących własność Skarbu Państwa (art. 7 ust. 2 pkt 2 ustawy) z Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa na niższy rangą organ właściwy w tym zakresie odciąży pracą Ministerstwo. Procedura zmiany MPZP jest wyjątkowo czasochłonna, a sam proces pozyskania zgody Ministra Środowiska dodatkowo wydłuża czas uzyskania decyzji z	**art. 7 ust 2 pkt 2 otrzymuje brzmienie:** 2) gruntów leśnych stanowiących własność Skarbu Państwa - wymaga uzyskania zgody wójta, burmistrza, prezydenta miasta.	**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga ma charakter systemowy, dotyczący wszystkich przedsięwzięć, co wykracza poza zakres przedmiotowy projektu.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			zakresu zmiany przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne.		
22.	Konfederacja Lewiatan	Nowy art. projektu ustawy Par. 3 ust. 1 pkt 54 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko	W związku z problemami inwestorów obserwowanymi w zakresie realizacji inwestycji biogazowych, proponujemy, aby w ramach nowelizacji rozporządzeń wykonawczych do Ustawy OOŚ przewidziano rozwiązanie problemu poprzez jednoznaczne wskazanie w treści par. 3 ust. 1 pkt. 54 wyłączenia z tej grupy instalacji (mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko) — instalacji do wytwarzania energii z biogazu rolniczego o zainstalowanej mocy elektrycznej nie większej niż 0,5MW w rozumieniu art. 2 pkt 2 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii oraz o mocy większej niż 500kW lecz nie większej niż 1 MW - w przypadku powiązania z gospodarstwem inwestora (chowem lub hodowlą). Biorąc pod uwagę zmianę Rozporządzenia RM z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko skutkującą zmianą definicji powierzchni zabudowy i włączając w to obszar tymczasowy do przekształcenie, powierzchnia 1 ha jest niemożliwa do spełnienia nawet dla projektów o mocy znacznie poniżej 500 kW.	W Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko proponuje się nadać par. 3 ust. 1 pkt. 54 następujące brzmienie: „54) zabudowa przemysłowa, w tym zabudowa systemami fotowoltaicznymi lub magazynowa, wraz z towarzyszącą jej infrastrukturą, o powierzchni zabudowy nie mniejszej niż: a) 0,5 ha na obszarach objętych formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1—5, 8 i 9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, lub w otulinach form ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1—3 tej ustawy, b) 1 ha na obszarach innych niż wymienione w lit. a; - z wyłączeniem instalacji do wytwarzania biogazu rolniczego w rozumieniu art. 2 pkt 2 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii określonych w pkt. 47, 47a, 82 oraz 82a.	**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga poza zakresem przedmiotowym projektu.
23.	Konfederacja Lewiatan	Nowy art. projektu ustawy Par. 3 ust. 1 pkt 47 oraz pkt 82 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10	Propozycja zniesienia kryterium mocy dla instalacji biogazu determinującego konieczność przeprowadzenia procedury OOŚ. Przepis pozwoli tym samym, m.in. na:	W Rozporządzeniu RM, w par. 3, ust. 1 zmienia się pkt 47 oraz pkt 82 proponuje się brzmienie: „47) instalacje do produkcji paliw z produktów roślinnych, z	**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga poza zakresem przedmiotowym projektu.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
		września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko,	- zwolnienie z OOŚ biogazowni o większej mocy pracującej w niepełnym harmonogramie pracy np. 1 MW przez 12 h - zwolnienie z OOŚ dla małych biometanowni, do 2 mln m^3 biometanu - zwolnienie z OOŚ instalacji hybrydowych (produkcja energii elektrycznej i biometanu)	wyłączeniem instalacji do wytwarzania biogazu rolniczego w rozumieniu art. 2 pkt 2 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii, o rocznej wydajności biogazu rolniczego do 4 mln m^3 bez względu na przeznaczanie." „82) instalacje związane z przetwarzaniem w rozumieniu art. 3 ust. 1 pkt 21 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach odpadów, inne niż wymienione w S 2 ust. 1 pkt 41—47, z wyłączeniem instalacji do wytwarzania biogazu rolniczego w rozumieniu art. 2 pkt 2 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii, o rocznej wydajności biogazu rolniczego do 4 mln m^3 bez względu na przeznaczanie.	
24.	Konfederacja Lewiatan	Nowy art. projektu ustawy Art. 26 ustawy z dnia 13 lipca 2023 r. o ułatwieniach w przygotowaniu i realizacji inwestycji w zakresie biogazowni rolniczych, a także ich funkcjonowaniu	Podwaliny opracowania tzw. specustawy biogazowej miały służyć ułatwieniom w realizacji inwestycji z uwagi na szereg trudności, z którymi spotykał się potencjalny inwestor. Niemniej wprowadzona Ustawa nie rozwiązała problemów tych inwestorów, których postępowania o wydanie decyzji o warunkach zabudowy toczą się przez długi okres. Zauważamy przypadki postępowań trwających nawet kilka lat, które mogłyby zostać skutecznie przeprowadzone gdyby możliwe było skorzystanie z regulacji wprowadzonych nową Ustawą. Obecnie inwestor w takiej sytuacji, zmuszony jest wycofać złożony wcześniej wniosek, niejednokrotnie zlecić przygotowanie nowego wniosku firmie zewnętrznej co wiąże się z dodatkowymi kosztami. Dodatkowo, jeżeli dla projektu DWZ uzyskano stosowne pozytywne opinie	Zmiana w art. 26 Ustawy z dnia 13 lipca 2023 r. o ułatwieniach w przygotowaniu i realizacji inwestycji w zakresie biogazowni rolniczych, a także ich funkcjonowaniu {Ustawa) dotycząca możliwości skorzystania z Ustawy dla toczących się postępowań administracyjnych o wydanie decyzji o warunkach zabudowy, które rozpoczęły się przed wejściem w życie przedmiotowej Ustawy: - Proponuje się wykreślenie art. 26	**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga poza zakresem przedmiotowym projektu.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			organów uzgadniających, a przedłużone postępowanie wynika jedynie z mnożonych wątpliwości organu wydającego decyzję (np. w kwestii definicji biogazowni rolniczej lub stosowanych substratów), inwestor musi liczyć się z koniecznością ponownego uzgodnienia projektu DWZ, co przekłada się na kolejne miesiące oczekiwania. Sytuacja stanowi swoistą niesprawiedliwość w stosunku do trwających postępowań o wydanie pozwolenia na budowę, ponieważ dla inwestycji na tym etapie można w trakcie toczącego się postępowania złożyć oświadczenie z wnioskiem o rozpatrzenie sprawy w trybie tzw. Specustawy dla biogazowni rolniczych, natomiast dla inwestycji będących na etapie toczącego się postępowania o wydanie warunków zabudowy takiej możliwości nie zapewniono.		
25.	Konfederacja Lewiatan	Art. 1 pkt 2a (nowy) projektu ustawy (art. 3 ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych)	Należy wprowadzić termin, w którym Rada Gminy będzie zobowiązania do podjęcia decyzji czy wyraża zgodę na przystąpienie do sporządzenia/zmiany planu miejscowego, czy też tego odmawia. Obecnie inwestor nie ma żadnego mechanizmu zabezpieczającego fakt podjęcia decyzji przez gminę, czy jego wniosek zostanie rozpatrzony pozytywnie, czy negatywnie. Powoduje do niejednokrotnie wielomiesięczne "zawieszenie" procedur inwestycyjnych, a inwestorzy nie wiedzą czy powinni ponosić koszty prowadzenia inwestycji, np. monitoringów środowiskowych, zabezpieczania tras służebności, etc.	W art. 3 dodaje się pkt 2: Rada Gminy, do której został złożony wniosek o sporządzenie lub zmianę planu miejscowego, którego przedmiotem jest umożliwienie realizacji odnawialnych źródeł energii, jest zobowiązana podjąć w terminie do 90 dni od daty złożenia wniosku uchwałę o przystąpieniu do sporządzenia planu miejscowego lub przystąpieniu do sporządzenia zmiany planu miejscowego, albo o odmowie przystąpienia do sporządzenia planu miejscowego lub przystąpienia do sporządzenia zmiany planu miejscowego.	**Uwaga nieuwzględniona** Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 5 ustawy o samorządzie gminnym, uchwalanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego należy do wyłącznej właściwości rady gminy. Decyzję o przystąpieniu do sporządzania planu miejscowego podejmuje rada gminy w ramach władztwa planistycznego, zgodnie z art. 14 ust. 4 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (z własnej inicjatywy, na wniosek wójta, burmistrza albo prezydenta miasta lub w wyniku zgłoszenia w ramach obywatelskiej inicjatywy uchwałodawczej). Sposób postępowania z wnioskami o sporządzenie planu miejscowego określa art. 32 upzp, w którym przewidziano okresowe sprawdzanie aktualności planów miejscowych przy uwzględnieniu m.in. wniosków o ich sporządzenie lub

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
					zmianę, w częstotliwości co najmniej raz w czasie kadencji rady gminy. Nie są przewidywane zmiany legislacyjne w tym zakresie, ani wprowadzanie wyjątków w odniesieniu do konkretnych inwestycji.
26.	Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska	Art. 1 pkt 3 projektu ustawy (art. 4 ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych)	Jeśli chodzi o odwołanie się projektu do Dyrektywy RED III, to w sytuacji utworzenia obszarów przyspieszonego rozwoju OZE, na których będą obowiązywać uproszczone procedury wydawania zezwoleń dla OZE - w tym farm wiatrowych - liberalizacja przepisów (zmiana 700 m na 500 m) na pozostałych terenach nie wydaje się konieczna. Cel dyrektywy RED III zostanie osiągnięty na wyznaczonych ku temu obszarach.		**Uwaga wyjaśniona** Wprowadzenie nowej minimalnej odległości od zabudowy mieszkaniowej na poziomie 500 m nie miało na celu implementacji przepisów Dyrektywy RED III dotyczących obszarów przyśpieszonego rozwoju ani żadnych innych regulacji zawartych w tej dyrektywie. W związku z potrzebą jasnego rozdzielenia tych dwóch kwestii odpowiednie wyjaśnienia zostaną zawarte w uzasadnieniu.
27.	Federacja Przedsiębiorców Polskich	Art. 1 pkt 3 projektu ustawy (art. 4 ust. 3 ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych)	Proponuje stworzenie katalogu wyłączeń z zakresu stosowania wymogów lokalizacyjnych wyjątków odnoszących się do budowy elektrowni wiatrowych zlokalizowanych na terenach służących bezpośrednio do wykonywania działalności regulowanej ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze (tereny górnicze) oraz terenach górniczych i przemysłowych w rozumieniu Rozporządzenia Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 29 marca 2001 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków. Pozwoliłoby to na eliminację rozwiązania hamującego rozwój odnawialnych źródeł energii niedostosowanego do realiów miejscowych. Zawarcie w ustawie przepisu zawierającego jednoznaczne wyłączenie spod zakresu regulacji ustawy inwestycji w zakresie elektrowni wiatrowych realizowanych na obszarach, na których zlokalizowany jest przemysł, niosłoby za sobą szereg korzyści,	**Art. 4 ust. 3 otrzymuje brzmienie:** 3. Odległość, o której mowa w ust. 1, nie jest wymagana przy budowie elektrowni wiatrowych zlokalizowanych na terenach służących bezpośrednio do wykonywania działalności regulowanej ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze (tereny górnicze) oraz terenach przemysłowych w rozumieniu Rozporządzenia Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 29 marca 2001 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków.	**Uwaga nieuwzględniona** Ustawa o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych wprowadza ograniczony i zamknięty katalog ustawowych odległości minimalnych. Przede wszystkim jest to bufor odległości między turbinami wiatrowymi, a budynkami mieszkalnymi, elementami infrastruktury energetycznej (ze względu na ich kluczowe znaczenie z punktu widzenia bezpieczeństwa energetycznego) oraz obszarami najcenniejszymi przyrodniczo. Projektodawca nie przewiduje możliwości wychodzenia poza zakres ustawowy i wprowadzania do niej specjalnych regulacji dotyczących lokalizowania elektrowni wiatrowych na obszarach

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			zarówno w postaci minimalizacji nakładów koniecznych na realizację inwestycji infrastrukturalnych, jak i przyczyniłoby się do działań mających na celu spełnienie przez Polskę celów redukcyjnych. Konsekwencją wprowadzenia takiego wyłączenia, powinno być brak obowiązku umieszczania i konsultowania w MPZP elektrowni wiatrowych, które mają być zlokalizowane na terenach górniczych oraz terenach przemysłowych, według kryterium ewidencyjnego. Alternatywnie, rozważyć można wprowadzenie procedury uzgodnienia lokalizacji inwestycji przez inwestora (tereny górnicze oraz tereny przemysłowe) z właściwym organem administracji i warunkować uzyskanie pozwolenia na budowę wyrażeniem zgody przez ten organ. Dodatkowo, przemysł postuluje rozważenie zobowiązania rad gmin do obligatoryjnego zawierania w ramach MPZP i studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego dedykowanych segmentów poświęconych preferencyjnego lokalizowania inwestycji OZE.		przemysłowych. Tym bardziej, że propozycja uwagodawcy idzie w kierunku umożliwienia niestosowania ustawowych buforów, jeśli elektrownia wiatrowa została zlokalizowana na określonym terenie – w odległości mniejszej niż 500 m od najbliższych zabudowań. Skutkiem przyjęcia uwagi byłoby wyłączenie stosowania bezwzględnych zasad dotyczących minimalnych odległości elektrowni wiatrowych od budynków mieszkalnych uwzględniając dany charakter terenu, na którym inwestycje wiatrakowe zostaną zlokalizowane. Byłoby to sprzeczne z celem ustawy tj. ochroną społeczności lokalnych.
28.	Federacja Przedsiębiorców Polskich	Art. 1 pkt 3 projektu ustawy (art. 4 ust. 6 ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych)	Wprowadzenie możliwości uzyskania od organu gminy zaświadczenia potwierdzającego, że na danym terenie znajduje się budynek o funkcji mieszanej pozwoli podmiotom zainteresowanym realizacją elektrowni wiatrowej na analizę możliwości rozpoczęcia procedury inwestycyjnej, jeszcze przed podjęciem uchwały intencyjnej w przedmiocie sporządzenia projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego lub jego zmiany lokalizującego zespoły wiatrowe.	**art. 4 po ust. 5 dodaje się ust. 6 w brzmieniu:** „6. Wójt, burmistrz albo prezydent miasta na wniosek podmiotu planującego inwestycję polegającą na budowie lub przebudowie elektrowni wiatrowej potwierdza w drodze zaświadczenia funkcje budynków zlokalizowanych na obszarze wskazanym we wniosku, w tym wskazując, czy stanowią one budynki mieszkalne lub o funkcji mieszanej.”.	**Uwaga nieuwzględniona** Należy podkreślić, że zgodnie z art. 7d ustawy Prawo geodezyjne i kartograficzne prowadzenie ewidencji gruntów i budynków leży we właściwości wyłącznie starosty. Oznacza to, że organem, który ma taką dokumentacje i mógłby weryfikować te dane, biorąc pod uwagę najświeższy stan ewidencji jest starosta, na podstawie mapy ewidencyjnej lub zgłoszenia zmiany do ewidencji gruntów i budynków przez właściciela działki.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
					Powyższe oznacza, że w takich przypadkach organ gminy i tak musiałby wystąpić do innego organu celem uzyskania informacji. Niemniej jednak ze względu na potrzebę zaangażowania nie jednego, a kilku organów administracji oraz stworzenie mechanizmu uprawniającego do przekazywania danych, zmiana wymaga pogłębionych analiz pod kątem obciążenia organów administracji publicznej oraz zapewnienia odpowiedniego finansowania dodatkowych etatów. Uwaga zostanie przeanalizowana przy kolejnych pracach związanych z implementacją Dyrektywy RED III.
29.	Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska	Art. 1 pkt 3 lit. a i pkt 4 lit. a projektu ustawy (art. 4 ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych)	Z kolei odległości, w jakich turbiny wiatrowe będą mogły być lokalizowane w sąsiedztwie obszarów Natura 2000, przewidziane w art. 1 pkt 4 projektu, zgodnie z projektowanym art. 4c ust. 2 pkt 3 lit. a i b nie wydają się zapewniać każdorazowo odpowiedniej ochrony tym terenom. Kwestia lokalizowania przedsięwzięcia powinna być oceniana w stosunku do indywidualnej inwestycji w odniesieniu do konkretnej formy ochrony przyrody. Projekt sformułowany w tak techniczny sposób uniemożliwia realizację celów dyrektywy 92/43/EWG *w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory* w zakresie wymogu przeprowadzania każdorazowej odpowiedniej oceny skutków planowanego przedsięwzięcia czy planu dla danego terenu z punktu widzenia założeń jego ochrony.	Proponuję uzupełnić zmiany przewidziane w art. 1 pkt 3 lit. a i pkt 4 lit. a projektu ustawy w następujący sposób: 3) w art. 4: a) w ust. 1 wyrazy „jest równa lub większa od dziesięciokrotności całkowitej wysokości elektrowni wiatrowej, chyba że plan miejscowy określa inną odległość, wyrażoną w metrach, jednak nie mniejszą niż 700 metrów” zastępuje się wyrazami „nie może być mniejsza niż 500 <u>metrów o ile większa odległość nie wynika z decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach</u>”; w art. 4c: a) w ust. 2:	**Uwaga kierunkowo uwzględniona** Projekt ustawy zostanie uzupełniony o regulacje uwzględniające rozstrzygnięcia wynikające z treści decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				– w pkt 1 wyrazy „jest równa lub większa od dziesięciokrotności całkowitej wysokości elektrowni wiatrowej” zastępuje się wyrazami „wynosi nie mniej niż 1500 metrów o ile większa odległość nie wynika z decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach”, – w pkt 2 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 3 i 4 w brzmieniu: „3) obszarów Natura 2000 obejmujących: a) obszary specjalnej ochrony ptaków, o których mowa w art. 25 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, b) specjalne obszary ochrony siedlisk, o których mowa w art. 25 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, w których przedmiotem ochrony są nietoperze - wynosi nie mniej niż 500 metrów o ile większa odległość nie wynika z decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach;	
30.	Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska	Art. 1 pkt 3 lit. b projektu ustawy (art. 4 ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych)	Co do zasady najskuteczniejszym sposobem określenia lokalizacji turbin wiatrowych jest ocena oddziaływania na środowisko i wszelkie sztywne normy liczbowe nie są w stanie w uzasadniony sposób opisać każdego przypadku i będą mogły działać wbrew inwestycjom i środowisku, w zależności od konkretnego przypadku. W obowiązujących przepisach, jako zasadę minimalnej odległości turbin wiatrowych od budynków mieszkalnych przyjęto 10H (10-krotność		**Uwaga kierunkowo uwzględniona** Projekt ustawy zostanie uzupełniony o regulacje uwzględniające rozstrzygnięcia wynikające z treści decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			wysokości turbiny). Wyjątek dotyczący zmniejszenia tej odległości z 10H do 700 m może dotyczyć tylko lokalizacji przewidzianych w planie miejscowym i jako taki musi zostać poprzedzony oceną w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla tego planu. Również proponowana w opiniowanym projekcie odległość (500m) ustanawiana w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego będzie wymagała uzasadnienia przede wszystkim w zakresie oddziaływań na środowisko w ramach procedury strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. Na kolejnym etapie ubiegania się o zezwolenie na realizację inwestycji w zakresie farm wiatrowych, tj. w trakcie postępowania w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla konkretnych przedsięwzięć, właściwy organ w oparciu o przedstawioną dokumentację będzie również oceniał jej wpływ na środowisko, w tym na oddziaływania związane np. z emisją hałasu. W potencjalnej sytuacji, gdy planowana farma wiatrowa, której miejsce lokalizacji określone na podstawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nie zapewni według przeprowadzonej oceny środowiskowej odpowiednich standardów ochrony środowiska, organ będzie uprawniony do wskazania innego wariantu realizacji przedsięwzięcia – tj. np. lokalizacji turbin w odległości większej niż wynikałaby pierwotnie z aktu prawa miejscowego (procedura z art. 81 ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. z 2024 r., poz. 1112)).		
31.	Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska	Art. 1 pkt 4 projektu ustawy (art. 4c ust 2 pkt 4 ustawy o inwestycjach	Ponadto, doprecyzowania wymaga kwestia dodania w art. 4c w ust. 2 pkt 4 dot. *„lasów ochronnych, które stanowią cenne fragmenty rodzimej przyrody, lub które chronią środowisko przyrodnicze – wynosi*		**Uwaga uwzględniona**

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
		w zakresie elektrowni wiatrowych)	*nie mniej niż 500 metrów"*. W ocenie Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska należałoby wskazać, o jakie lasy ochronne chodzi, czy o lasy ochronne, o których mowa *w ustawie z dnia 28 września 1991 r. o lasach* - przy czym ustawa o lasach mówi o lasach ochronnych, które mają szczególne znaczenie przyrodniczo-naukowe, czy o jakieś inne lasy ochronne.		
32.	Federacja Przedsiębiorców Polskich	Art. 1 pkt 4 lit. a projektu ustawy (art. 4c ust. 2 pkt 3 ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych)	Usunięcie zasady 500-metrowej odległości wiatraków od obszarów Natura 2000 jest uzasadnione potrzebą zwiększenia potencjału lokalizacyjnego dla inwestycji w energetykę wiatrową, co jest kluczowe dla osiągnięcia celów klimatycznych Polski. Ograniczenia te, wprowadzone w 2004 roku w związku z przystąpieniem Polski do Unii Europejskiej, obecnie mogą być zbyt restrykcyjne, biorąc pod uwagę, że obszary Natura 2000 stanowią około 20% powierzchni kraju. Zastosowanie nowoczesnych metod oceny wpływu na środowisko, wyłącznie na podstawie ustaleń z raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko, uwzględniającego wyniki przyrodniczych obserwacji terenowych pozwoli na indywidualne podejście do każdej inwestycji, co umożliwi harmonijny rozwój energetyki wiatrowej z poszanowaniem wartości przyrodniczych chronionych obszarów.	**art. 4c ust. 2 pkt 3 otrzymuje brzmienie:** 3) obszarów Natura 2000 obejmujących: a) obszary specjalnej ochrony ptaków, o których mowa w art. 25 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, b) specjalne obszary ochrony siedlisk, o których mowa w art. 25 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, w których przedmiotem ochrony są nietoperze – ustala się indywidualnie zgodnie z ustaleniami z raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko.	**Uwaga nieuwzględniona** Projektowana nowelizacja wprowadza ustawowy bufor odległości od określonych obszarów Natura 2000. Bufor ten może zostać zwiększony w konkretnym przypadku biorąc pod uwagę rozstrzygnięcia zawarte w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Z punktu widzenia wpływu energetyki wiatrowej na środowisko ważne jest, aby ochronić gatunki ptaków oraz nietoperzy, dla których państwa członkowskie Unii mają obowiązek wyznaczenia obszarów ochrony. Są to ptaki i nietoperze zagrożone w skali globalnej oraz występujące wyłącznie lub przede wszystkim w Europie, a więc te, za które jesteśmy szczególnie odpowiedzialni. Stąd też nie zakłada się zmniejszenia przedmiotowego buforu odległości. Warto jednak podkreślić, że wprowadzenie takiego buforu w sposób minimalny wpływa na dostępność obszarów pod inwestycje wiatrakowe, zmniejszając potencjalną dostępność z 25% do 24%.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
					Natomiast obecnie obowiązujące przepisy umożliwiają lokalizowania elektrowni wiatrowych na zaledwie 15,7% powierzchni kraju.
33.	Konfederacja Lewiatan	Art. 1 pkt 4 lit. a tiret drugie projektu ustawy (art. 4c ust. 2 pkt 3 ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych)	Proponuje się wykreślenie przepisu w całości. Kwestia odległości od form ochrony przyrody, w tym od obszarów Natura 2000 powinna wynikać i być definiowana na podstawie aktualnych, zebranych w terenie badań przyrodniczych (monitoring ornitologiczny i chiropterologiczny). Eksperci przyrodnicy na podstawie zebranych danych powinni określać wymagania i ewentualne działania minimalizujące względem gatunków będących przedmiotami ochrony w obszarach Natura 2000. Tworzenie sztywnych odległości nie znajduje uzasadnienia merytorycznego i pokrycia w najlepszej dostępnej wiedzy oraz istniejących wytycznych. Każdy chroniony obszar różni się od pozostałych i powinien być analizowany i oceniany indywidualnie. Odpowiednim etapem na takie analizy jest procedura oceny oddziaływania na środowisko i to z niej powinny wynikać ewentualne zalecenia, czy odległości od tych form.	~~- w pkt 2 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 3 w brzmieniu:~~ ~~„3) obszarów Natura 2000 obejmujących:~~ ~~a) obszary specjalnej ochrony ptaków, o których mowa w art. 25 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,~~ ~~b) specjalne obszary ochrony siedlisk, o których mowa w art. 25 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, w których przedmiotem ochrony są nietoperze~~ ~~- wynosi nie mniej niż 500 metrów.”,~~	**Uwaga nieuwzględniona** Projektowana nowelizacja wprowadza ustawowy bufor odległości od określonych obszarów Natura 2000. Bufor ten może zostać zwiększony w konkretnym przypadku biorąc pod uwagę rozstrzygnięcia zawarte w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Z punktu widzenia wpływu energetyki wiatrowej na środowisko ważne jest, aby ochronić gatunki ptaków oraz nietoperzy, dla których państwa członkowskie Unii mają obowiązek wyznaczenia obszarów ochrony. Są to ptaki i nietoperze zagrożone w skali globalnej oraz występujące wyłącznie lub przede wszystkim w Europie, a więc te, za które jesteśmy szczególnie odpowiedzialni. Stąd też nie zakłada się zmniejszenia przedmiotowego buforu odległości. Warto jednak podkreślić, że wprowadzenie takiego buforu w sposób minimalny wpływa na dostępność obszarów pod inwestycje wiatrakowe, zmniejszając potencjalną dostępność z 25% do 24%. Natomiast obecnie obowiązujące przepisy umożliwiają lokalizowania elektrowni wiatrowych na zaledwie 15,7% powierzchni kraju.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
34.	Konfederacja Lewiatan	Art. 1 pkt 4 lit. b projektu ustawy (art. 4c ust. 3 ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych)	Proponuje się wykreślenie przepisu w całości. Kwestia odległości od form ochrony przyrody, w tym od obszarów Natura 2000 powinna wynikać i być definiowana na podstawie aktualnych, zebranych w terenie badań przyrodniczych (monitoring ornitologiczny i chiropterologiczny). Eksperci przyrodnicy na podstawie zebranych danych powinni określać wymagania i ewentualne działania minimalizujące względem gatunków będących przedmiotami ochrony w obszarach Natura 2000. Tworzenie sztywnych odległości nie znajduje uzasadnienia merytorycznego i pokrycia w najlepszej dostępnej wiedzy oraz istniejących wytycznych. Każdy chroniony obszar różni się od pozostałych i powinien być analizowany i oceniany indywidualnie. Odpowiednim etapem na takie analizy jest procedura oceny oddziaływania na środowisko i to z niej powinny wynikać ewentualne zalecenia, czy odległości od tych form.	~~**b) w ust. 3 po wyrazach „parków narodowych” dodaje się wyrazy „ , obszarów Natura 2000”;**~~	**Uwaga nieuwzględniona** Projektowana nowelizacja wprowadza ustawowy bufor odległości od określonych obszarów Natura 2000. Bufor ten może zostać zwiększony w konkretnym przypadku biorąc pod uwagę rozstrzygnięcia zawarte w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Z punktu widzenia wpływu energetyki wiatrowej na środowisko ważne jest, aby ochronić gatunki ptaków oraz nietoperzy, dla których państwa członkowskie Unii mają obowiązek wyznaczenia obszarów ochrony. Są to ptaki i nietoperze zagrożone w skali globalnej oraz występujące wyłącznie lub przede wszystkim w Europie, a więc te, za które jesteśmy szczególnie odpowiedzialni. Stąd też nie zakłada się zmniejszenia przedmiotowego buforu odległości. Warto jednak podkreślić, że wprowadzenie takiego buforu w sposób minimalny wpływa na dostępność obszarów pod inwestycje wiatrakowe, zmniejszając potencjalną dostępność z 25% do 24%. Natomiast obecnie obowiązujące przepisy umożliwiają lokalizowania elektrowni wiatrowych na zaledwie 15,7% powierzchni kraju.
35.	Federacja Przedsiębiorców Polskich	Art. 1 pkt 4a (nowy) projektu ustawy (art. 5 ust. 1 pkt 4 lit. a ustawy o	Art. 5 ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych wskazuje, jak należy rozumieć odległość określoną w art. 4 ust. 1 i 4 tejże ustawy dla poszczególnych typów rozstrzygnięć	**art. 5 ust. 1 pkt 4 lit. a) otrzymuje brzmienie:**	**Uwaga uwzględniona**

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
		inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych)	administracyjnych. W przedmiotowym przepisie brakuje jednak wskazania, jak wyznaczoną odległość należy uwzględniać podczas wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla elektrowni wiatrowych. Konieczne jest tym samym doprecyzowanie lit. a) zgodnie z przedstawioną propozycją zmiany.	„a) wydawania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach oraz pozwolenia na budowę dla elektrowni wiatrowej lub”;	
36.	Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska	Art. 1 pkt 4a (nowy) projektu ustawy (art. 5 ust. 1 pkt 4 ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych)	Mając na uwadze stanowisko sądów administracyjnych, które wskazują, że brak miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (dalej: „m.p.z.p.”) nie stanowi przesłanki do odmowy określenia środowiskowych uwarunkowań realizacji przedsięwzięcia (wydania negatywnej decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach), organ właściwy do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla planowanej farmy wiatrowej obowiązany jest do weryfikacji dotrzymania odległości, o której mowa w art. 4 ust. 1 oraz art. 4c ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych (dalej: „u.i.e.w.”). Sposób określania odległości w postępowaniu w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla elektrowni wiatrowej wskazany w art. 5 u.i.e.w. przewiduje wyłącznie odległość pomiędzy istniejącym budynkiem mieszkalnym albo istniejącym budynkiem o funkcji mieszanej albo granicą terenu objętego decyzją WZ, decyzją LICP itp. (sytuacje opisane w ust. 1 pkt 1-3), a linią rozgraniczającą teren, którego sposób zagospodarowania określony w planie miejscowym dopuszcza budowę elektrowni wiatrowej - w przypadku lokalizowania elektrowni wiatrowej (ust. 1 pkt 6). Wskazać należy, że przepis ten nie przewiduje możliwości określenia odległości względem planowanej elektrowni wiatrowej przy braku m.p.z.p., czyli do okręgu, którego promień jest równy połowie średnicy wirnika wraz z łopatami,		**Uwaga kierunkowo uwzględniona** Celem projektodawcy jest, aby na etapie wydawania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach został przyjęty MPZP. Projektodawca wprowadzi rozwiązanie polegające na możliwości równoczesnego prowadzenia postępowania środowiskowego oraz planistycznego. Na czas przygotowania raportu oddziaływania na środowisko, postępowanie w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach będzie mogło być zawieszone. W tym czasie będą mogły być prowadzone równoległe prace nad ew. dostosowaniem MPZP, co znacznie skróci proces inwestycyjny. Tym samym, przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach właściwy organ dokona tego posiadając wiedzę o zgodności planowanej inwestycji z MPZP.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			a środek jest środkiem okręgu opisanego na obrysie wieży istniejącej lub planowanej elektrowni wiatrowej. Zasadne jest zatem uzupełnienie art. 5 ust. 1 pkt 4 u.i.e.w. o literę c w brzmieniu: *„wydawania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla elektrowni wiatrowej w przypadku braku miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego”*. Jeżeli jednak intencją ustawodawcy była możliwość uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla elektrowni wiatrowej wyłącznie wówczas, gdy na danym terenie uchwalony jest m.p.z.p., ustawę należy uzupełnić o wyraźny przepis, z którego taki wymóg wynika. Aktualny stan prawny budzi bowiem wątpliwości, które są rozstrzygane dopiero na etapie postępowania sądowoadministracyjnego, przy czym sądy wskazują, że wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach może nastąpić przed uchwaleniem m.p.z.p. (II OSK 2769/17, II SA/Gd 340/18, II SA/Bd 473/17).		
37.	Konfederacja Lewiatan	Art. 1 pkt 7a (nowy) projektu ustawy (art. 4 ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych)	Uwaga dotyczy ważności pozwoleń na budowę wydanych przed wejściem w życie ustawy odległościowej. Celem propozycji jest jednoznaczne przesądzenie wątpliwości jakie pojawiają się na tle stosowania art. 13 ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych oraz niektórych innych ustaw (tzw. ustawy odległościowej). Celem pierwotnego brzmienia art. 13 ust. 2 ustawy odległościowej, w powiązaniu z ust. 2a, było umożliwienie stosowania art. 37 ust. 1 Prawa budowlanego. Oznacza to, że w sytuacji rozpoczęcia robót budowlanych i ich kontynuowania (tj. gdy budowa nie została przerwana na czas dłuższy niż 3 lata), pozwolenia na budowę wydane przed wejściem w życie ustawy odległościowej utrzymały swą ważność nawet o upływie 5 lat od dnia wejścia w życie tej ustawy.	W art. 1 Projektu po punkcie 7 proponuje się dodać punkt 7a w następującym brzmieniu: 7a) art. 13 ust. 2 otrzymuje następujące brzmienie: „2. Pozwolenia na budowę dotyczące elektrowni wiatrowych, wydane przed dniem wejścia w życie ustawy oraz wydane na podstawie postępowania, o którym mowa w ust. 3, zachowują moc, o ile w ciągu 5 lat od dnia wejścia w życie ustawy **zostanie rozpoczęta budowa** albo wydana zostanie decyzja o pozwoleniu na użytkowanie.”	**Uwaga nieuwzględniona** Biorąc pod uwagę obecne brzmienie przepisów błędne jest założenie, że brak uzyskania pozwolenia na użytkowanie dla elektrowni wiatrowych objętych pozwoleniami na budowę określonymi w art. 13 ust. 2 ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych, w terminie do dnia 16 lipca 2024 r., wygasza, z mocy prawa, ww. pozwolenia na budowę bez uwzględnienia faktu rozpoczęcia budowy lub kontynuacji rozpoczętej budowy. Zgodnie z przedmiotowym przepisem, jeśli inwestor rozpoczął budowę do dnia 16 lipca 2024 r. jego pozwolenie na budowę nie wygasło, a działanie

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			Powyższe stanowisko potwierdził również Pan Minister Miłosz Motyka, pismem DOZE-III.055.54.2024.ŁZ 3283076.12922991.10415584 z dnia 19 lipca 2024r. wskazując jak niżej: „W mojej opinii art. 13 ust. 2a ustawy określa w jaki sposób należy liczyć termin, o którym mowa w art. 37 ust. 1 PB, a tym samym wskazuje okoliczności, które należy wziąć pod uwagę analizując ważność pozwoleń na budowę dotyczących elektrowni wiatrowych, dla których nie wydano decyzji o pozwoleniu na użytkowanie w terminie do dnia 16 lipca 2021 r. Przedmiotowa norma stanowi zatem, że w sytuacji gdy nie zostało wydane pozwolenie na użytkowanie dla elektrowni wiatrowej w terminie do dnia 16 lipca 2021 r., **to pozwolenie na budowę dotyczące tej elektrowni wygasa o ile inwestor w terminie 3 lat od ww. daty nie rozpoczął budowy lub przerwał rozpoczętą budowę na czas dłuższy niż 3 lata**." Ze stanowiska tego wynika zatem jednoznacznie, że rozpoczęcie budowy sprawia, iż upływ 5 lat od dnia wejścia w życie ustawy odległościowej nie powoduje wygaśnięcia pozwolenia na budowę. Pomimo powyższych wyjaśnień ze strony Ministerstwa Klimatu i Środowiska, inwestorzy, którzy realizują obecnie inwestycje w oparciu o pozwolenia na budowę wydane przed wejściem w życie ustawy odległościowej nadal napotykają trudności z zastosowaniem omawianej regulacji. Omawiany przepis jest różnorodnie interpretowany przez poszczególne Urzędy Wojewódzkie. Z tego względu konieczne jest jednoznaczne przesądzenie treści art. 13 ustawy odległościowej w		polegające na uzyskaniu pozwolenia na użytkowanie w żaden sposób nie będzie ograniczone terminami z ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			celu ujednolicenia stosowania tego przepisu w skali kraju.		
38.	Konfederacja Lewiatan	Art. 1 pkt 9 (nowy) projektu ustawy (art. 17 ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych)	Pierwsze elektrownie wiatrowe wybudowane w Polsce mogą być już niedługo przedmiotem repoweringu, a z czasem ta łączna moc będzie coraz większa. Jednocześnie, w ramach projektu zasadniczo nie porusza się kwestii związanych z tym obszarem cyklu życia elektrowni wiatrowych. Wydaje się, że przy okazji tak oczekiwanej zmiany filozofii w zakresie lokalizacji elektrowni wiatrowych zasadne byłoby zaproponowanie przepisów wprowadzających ułatwienia związane z repoweringiem i przedłużeniem życia istniejących elektrowni, które nie spełniają wymogu minimalnej odległości. Obecnie takie instalacje mogą być przedmiotem wyłącznie niezbędnych remontów, a w świetle realizacji celów polityki klimatyczno-energetycznej Unii Europejskiej, w tym zwłaszcza wyższego celu udziału energii ze źródeł odnawialnych, powinien być wykorzystany każdy zidentyfikowany potencjał, biorąc również pod uwagę postęp technologiczny oraz zmniejszony wpływ nowoczesnych turbin wiatrowych na środowisko. **Proponuje się rozważenie wprowadzenia przepisów, które zmieniałyby art. 17 ustawy o inwestycjach w taki sposób, aby umożliwić ich repowering.** Ponadto, w tym kontekście należy przywołać brzmienie dyrektywy 2023/2413 z dnia 18 października 2023 r. zmieniająca dyrektywę (UE) 2018/2001, rozporządzenie (UE) 2018/1999 i dyrektywę 98/70/WE w odniesieniu do promowania energii ze źródeł odnawialnych, tzw. dyrektywę REDIII. W art. 16c dyrektywy wskazano, że w przypadku gdy rozbudowa źródła energii w elektrowni wytwarzających odnawialną energię elektryczną nie		**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga poza zakresem przedmiotowym projektu Celem projektodawcy jest zliberalizowanie zasad dotyczących lokalizowania elektrowni wiatrowych. Cel ten jest realizowany w omawianym projekcie. W pozostałym zakresie uwaga zostanie przeanalizowana przy kolejnych pracach legislacyjnych.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			prowadzi do zwiększenia mocy elektrowni wykorzystującej odnawialną energię elektryczną o ponad 15 % (...), państwa członkowskie zapewniają, aby procedury wydawania zezwoleń na podłączenie do sieci przesyłowej lub dystrybucyjnej nie przekraczały trzech miesięcy od złożenia wniosku do odpowiedniego podmiotu, chyba że istnieją uzasadnione obawy dotyczące bezpieczeństwa lub istnieje techniczna niezgodność elementów systemu, a jeśli ustalenia wymaga, czy projekt podlega ocenie oddziaływania na środowisko lub podlega ocenie oddziaływania na środowisko takie ustalenie lub taka ocena oddziaływania na środowisko ograniczają się do potencjalnego oddziaływania wynikającego ze zmiany lub rozszerzenia w porównaniu z pierwotnym projektem. Proponuje się wdrożenie przepisów zmierzających do wdrożenia zapisów dyrektywy w tym zakresie dla lądowych elektrowni wiatrowych, w szczególności w zakresie konieczności badania wpływu na środowisko.		
39.	Konfederacja Lewiatan	Art. 3 pkt 3 (nowy) projektu ustawy (art. 35 ust. 6 oraz 6b ustawy – Prawo budowlane)	W konsekwencji ułatwień pozwalających na budowę biogazowni na terenach objętych miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego niewymieniających wprost tego rodzaju inwestycji, należy poza samym dopuszczeniem ich realizacji uelastycznić charakterystyczne parametry zabudowy, które zostały ustalone pierwotnie dla innego rodzaju inwestycji, np. budynków inwentarskich, przemysłowych itp.	Zmiana w art. 35 ust. 6 oraz 6b Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane dotycząca braku konieczności przeprowadzenia analizy charakterystyki obiektów: 1) w art. 35 w ust. 6 w pkt 2 po wyrazach „inwestycji kolejowej" dodaje się wyrazy „lub inwestycji w zakresie biogazowni rolniczej spełniającej warunki określone w art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 13 lipca 2023 r o ułatwieniach w przygotowaniu i realizacji inwestycji w zakresie biogazowni rolniczych (Dz. U. poz. 1597)".	**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga poza zakresem przedmiotowym projektu.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				2) w art. 35 ust. 6b dodaje się wyrazy „oraz w przypadku instalacji do wytwarzania biogazu rolniczego w rozumieniu art. 2 pkt 2 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii, realizowanej przez podmiot uprawniony prowadzący działalność określoną w art. 3 ust. 1 pkt 4 lub 5 ustawy z dnia 13 lipca 2023 r o ułatwieniach w przygotowaniu i realizacji inwestycji w zakresie biogazowni rolniczych (Dz. U. poz. 1597)"	
40.	Pracodawcy RP	Art. 4 pkt 1 projektu ustawy (art. 3 pkt 20i ustawy – Prawo energetyczne)	Proponujemy wprost wskazać, że za ciepło oraz chłód odpadowy może zostać uznane ciepło lub chłód produkowany w instalacji termicznego przetwarzania odpadów. 2 września 2024 roku Komisja Europejska opublikowała Komunikat – wytyczne w zakresie implementacji wybranych przepisów RED III, odnoszących się do ogrzewania i chłodzenia, w tym do definiowania ciepła i chłodu odpadowego w prawie krajowym (dalej: „Wytyczne“). Wytyczne stanowią rekomendację kierowaną do Państw Członkowskich i nie mają wiążącej mocy prawnej. Wytyczne wskazują, że Państwa Członkowskie mogą zaliczyć ciepło produkowane przez instalacje termicznego przetwarzania odpadów za ciepło odpadowe. Definicja ciepła odpadowego i chłodu odpadowego została zawarta w dyrektywie RED III: ciepło lub chłód odpadowy to niemożliwe do uniknięcia ciepło lub chłód, które są wytwarzane jako produkt uboczny w instalacjach przemysłowych lub instalacjach wytwórczych energii lub w sektorze usług i które bez dostępu do systemu ciepłowniczego lub chłodniczego pozostałyby	art. 3 pkt 20i otrzymuje brzmienie: „20i) ciepło odpadowe i chłód odpadowy - niemożliwe do uniknięcia ciepło lub chłód, które są wytwarzane jako produkty uboczne w instalacjach przemysłowych lub instalacjach wytwórczych energii, lub w sektorze usług i które bez dostępu do systemu ciepłowniczego lub chłodniczego pozostałyby niewykorzystane, rozpraszając się w powietrzu lub w wodzie, w przypadku gdy jest lub będzie wykorzystywana kogeneracja lub gdy wykorzystanie kogeneracji nie jest możliwe. **Za ciepło odpadowe uważa się w szczególności ciepło wytworzone w spalarni odpadów w rozumieniu art. 3 pkt 26 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz.U. z 2023 r. poz. 1587), w tym również w procesie kogeneracji.**	**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga poza zakresem przedmiotowym projektu.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			niewykorzystane, rozpraszając się w powietrzu lub w wodzie, w przypadku gdy jest lub będzie wykorzystywany proces kogeneracji lub gdy kogeneracja nie jest możliwa. W instalacji termicznego przekształcania odpadów, głównym celem jest unieszkodliwianie odpadów, a produkcja energii (ciepła) stanowi produkt uboczny.		
41.	Urząd Regulacji Energetyki	Art. 4 pkt 1 projektu ustawy (art. 3 pkt 3a ustawy – Prawo energetyczne)	Zmiana definicji paliw gazowych, poprzez wyłącznie z tej definicji biogazu i biometanu, które nie są dostarczane za pomocą sieci gazowej (1) nie została wyjaśniona w uzasadnieniu projektu, trudno zatem odnieść się do proponowanego przepisu, który spowoduje wyłączenie konieczności uzyskania koncesji na obrót m.in. skroplonym biometanem (bioLNG). Takie wyłączenie spowoduje pozostawienie rynku bioLNG poza całkowitą regulacją i kontrolą Prezesa URE Powstaje zatem wątpliwość, czy zamierzone było, że to wyłączenie stworzy przewagę konkurencyjną podmiotów działających na rynku bioLNG wobec podmiotów działających na rynku LNG w reżimie koncesyjnym (regulacje, opłaty, itp.). Konsekwencją będzie także ewentualne ograniczenie dochodów budżetu państwa z tytułu opłat koncesyjnych. Należy też zwrócić uwagę, że projektowana definicja będzie sprzeczna z proponowaną przez MKiŚ zmianą definicji paliw gazowych przy okazji projektowanej ustawy o zmianie ustawy – Prawo energetyczne oraz niektórych innych ustaw (druk UD36). Zauważyć również należy, że aktualna definicja paliw gazowych odnosi się do biogazu rolniczego. Natomiast definicja ta, po proponowanej zmianie, będzie odnosić się do biogazu ogólnie. Ustawa – Prawo energetyczne nie zawiera definicji biogazu. Z kolei ustawa o odnawialnych źródłach energii definiuje biogaz i biogaz rolniczy odrębnie.	Konieczna korelacja z projektem UD36	**Uwaga kierunkowo uwzględniona** Definicja paliw gazowych zostanie dostosowana do brzmienia z UD36 i dodatkowo poszerzona o biogaz, którego UD36 nie uwzględnia.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
42.	Konfederacja Lewiatan	Art. 4 pkt 1a (nowy) projektu ustawy (art. 5 ust. 2a[1] ustawy – Prawo energetyczne)	Celem poprawki jest umożliwienie realizacji projektów magazynów energii elektrycznej w formule współdzielenia przyłącza. Obecne brzmienie ustawy wykluczające taką możliwość nie znajduje uzasadnienia i stwarza konieczność poszukiwania rozwiązań, które wydłużają proces budowy magazynów w ramach cable poolingu i stanowią duże obciążenie zasobów po stronie wnioskujących jak i rozpatrujących wnioski o przyłączenie (np. etapowe wnioskowanie o przyłączenie małej PV do dużego magazynu). Nie ulega wątpliwości, że magazyn energii elektrycznej działa korzystnie na profil źródła wytwórczego, a więc bilansowanie energii wprowadzanej i pobranej z sieci elektroenergetycznej w danym punkcie przyłączenia. Umożliwienie przyłączenia magazynów energii elektrycznej, korzystnych dla funkcjonowania i bilansowania sieci elektroenergetycznej, w formule cable poolingu jest także bardziej ekonomiczne, co przyczyni się do powszechnej budowy magazynów energii w miejscu już istniejących źródeł wytwórczych OZE. Warto podkreślić, że dzięki zastosowaniu cable poolingu istnieje rzeczywista szansa na zminimalizowanie negatywnego wpływu przymusowej redukcji generacji (tzw. curtailmentu) na efektywność biznesową instalacji OZE. **Zarówno niniejsza, jak i kolejne propozycje legislacyjne w zakresie uzupełnienia regulacji dot. cable poolingu o magazyny energii to wyraz trwających od ponad roku dyskusji branży energetycznej z przedstawicielami Ministerstwa Klimatu i Środowiska.** Po wielomiesięcznych dyskusjach jesteśmy przekonani, że konsensus w ramach przedmiotowej propozycji został osiągnięty, a sama propozycja legislacyjna z pewnością wpisuje się w cele	2a[1]. Umowa o świadczenie usług przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej, której stroną jest użytkownik systemu będący stroną umowy o przyłączenie do sieci, o której mowa w art. 7 ust. 1g, zawiera również: 1) szczegółowy opis sposobu zabezpieczenia przez użytkownika systemu zdolności technicznych instalacji odnawialnego źródła energii ***lub magazynów energii elektrycznej*** przyłączonych do sieci w jednym miejscu przyłączenia do nieprzekraczania mocy przyłączeniowej, o których mowa w art. 7 ust. 22, oraz zobowiązanie użytkownika systemu do nieprzekraczania tej mocy; 2) wykaz punktów poboru energii każdej z instalacji odnawialnego źródła energii ***lub magazynów energii elektrycznej*** zlokalizowanych w jednym miejscu przyłączenia oraz oznaczenie podmiotu odpowiedzialnego za ich bilansowanie handlowe; 3) postanowienia dotyczące lokalizacji układów pomiarowo-rozliczeniowych i ich parametrów dla wszystkich instalacji odnawialnego źródła energii ***lub magazynów energii elektrycznej*** przyłączonych w jednym miejscu przyłączenia, których dotyczy umowa o przyłączenie do sieci;	**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga poza zakresem przedmiotowym projektu.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			przedmiotowego projektu ustawy, ponieważ prowadzi do przyspieszenia transformacji energetycznej i czyni zadość potrzebie szybkiego uzupełnienia mocy wytwórczych OZE, na co wskazuje Projektodawca w uzasadnieniu Projektu.	4) wykaz podmiotów, które są stronami porozumienia, o którym mowa w art. 7 ust. 3de pkt 1; 5) postanowienia o przyjęciu przez użytkownika systemu odpowiedzialności na zasadzie ryzyka za naruszenie zobowiązań w zakresie wyprowadzania lub poboru mocy oraz innych wymagań związanych z korzystaniem z jednego przyłącza do sieci, spowodowanych działaniem lub zaniechaniem któregokolwiek z wytwórców w instalacji odnawialnego źródła energii ***lub magazynu energii elektrycznej*** przyłączonych do sieci w tym samym miejscu przyłączenia; 6) zobowiązanie użytkownika systemu będącego stroną umowy o świadczenie usług przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej, do przyjmowania i realizacji poleceń wydawanych przez operatora systemu elektroenergetycznego, na podstawie przepisów prawa powszechnie obowiązującego oraz instrukcji, o których mowa w art. 9g, dotyczących mocy i parametrów energii elektrycznej wprowadzanej do sieci w miejscu przyłączenia.	
43.	Urząd Regulacji Energetyki	Art. 4 pkt 2 projektu ustawy (art. 7 ust. 1^3 ustawy – Prawo energetyczne)	W celu zwiększenia elastyczności zasad przyłączania do sieci elektroenergetycznej instalacji odnawialnego źródła energii i magazynów energii proponuje się dodanie w art. 7 po ust. 1(2) kolejnego ustępu (zob. pismo Prezesa URE z dnia 13 lutego 2024 r. znak: DPR.023.7.2024.JK).	„1^3. W przypadku przyłączenia źródła lub magazynu energii elektrycznej, których łączna moc zainstalowana elektryczna jest większa niż ich moc przyłączeniowa, umowa o przyłączenie do sieci zawiera szczegółowy opis	**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga poza zakresem przedmiotowym projektu.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				sposobu zabezpieczenia zdolności technicznych do nieprzekraczania mocy przyłączeniowej, przy czym: 1) koszt zakupu i zainstalowania urządzeń służących do zabezpieczenia zdolności technicznych do nieprzekraczania mocy przyłączeniowej ponosi podmiot przyłączany do sieci; nadzór nad pracą urządzeń służących do zabezpieczenia zdolności technicznych do nieprzekraczania mocy przyłączeniowej sprawuje przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się przesyłaniem lub dystrybucją energii elektrycznej, które w szczególności jest odpowiedzialne za zabezpieczenie tych urządzeń w sposób uniemożliwiający zmianę ich ustawień.”.	
44.	Urząd Regulacji Energetyki	Art. 4 pkt 2 projektu ustawy (art. 7 ust. 2b ustawy – Prawo energetyczne)	W celu zwiększenia elastyczności zasad przyłączania do sieci elektroenergetycznej instalacji odnawialnego źródła energii i magazynów energii proponuje się dodać zdanie drugie w art. 7 ust. 2b (zob. pismo Prezesa URE z dnia 13 lutego 2024 r. znak: DPR.023.7.2024.JK). Możliwość uzgodnienia harmonogramu pracy magazynu ma bardzo duże walory regulacyjne zarówno dla OSE jak i inwestorów. Gwarantują także możliwość zapewnienia finasowania i już dziś są wielokrotnie podnoszone jako jeden z elementów który umożliwiłby i ułatwił powstawanie i funkcjonowanie. Podobnie jak uzupełnienie przepisów o cabel poolingu o możliwość budowania magazynów energii przy wykorzystaniu tej regulacji. Możliwość	„Umowa o przyłączenie do sieci magazynu energii elektrycznej może także zawierać, uzgodniony z przedsiębiorstwem energetycznym, do którego sieci ma zostać przyłączony ten magazyn, harmonogram pracy tego magazynu w okresach doby w poszczególnych miesiącach roku.”	**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga poza zakresem przedmiotowym projektu.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			określenia w umowach harmonogramów takiej pracy zwiększy zdecydowanie elastyczność magazynów na rynku energii, a co istotniejsze zagwarantuje możliwość ich powstawania, w kontekście możliwości ich nierynkowego redysponowania bez odszkodowania (zapisy umów przyłączeniowych). Co powinno przyczynić się także do zmniejszenia ilości odmów przyłączenia do sieci.		
45.	Urząd Regulacji Energetyki	Art. 4 pkt 2 projektu ustawy (art. 7 ust. 2f ustawy – Prawo energetyczne)	W celu zwiększenia elastyczności zasad przyłączania do sieci elektroenergetycznej instalacji odnawialnego źródła energii i magazynów energii proponuje się nadać nowe brzmienie art. 7 ust. 2f (zob. pismo Prezesa URE z dnia 13 lutego 2024 r. znak: DPR.023.7.2024.JK). Każde źródło ma możliwość w ramach okresów swojej pracy na oferowanie elastyczności wytwarzania, zatem wskazanie takiej ustawowej możliwości a nie obowiązku stanowi działania po pierwsze zapewnienia równości wobec prawa a po wtóre możliwość określenia w umowach harmonogramów takiej pracy zwiększy zdecydowanie elastyczność jednostek wytwórczych na rynku energii, a co istotniejsze zagwarantuje możliwość ich powstawania, w kontekście możliwości ich nierynkowego redysponowania bez odszkodowania (zapisy umów przyłączeniowych). Ułatwi także integracji takich źródeł z siecią i ograniczy przeciążenia sieci w okresach największego aktualnie wzrostu wytwarzania. Co powinno przyczynić się także do zmniejszenia ilości odmów przyłączenia do sieci.	„2f. W przypadku instalacji odnawialnego źródła energii: 1) służącej do wytwarzania biogazu w rozumieniu art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii, biogazu rolniczego w rozumieniu art. 2 pkt 2 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii, energii elektrycznej z biogazu lub z biogazu rolniczego, ciepła z biogazu lub z biogazu rolniczego, lub biometanu z biogazu lub biometanu z biogazu rolniczego, wyposażonej w magazyn biogazu lub magazyn biogazu rolniczego, dla których wydano warunki przyłączenia, zgodnie z ust. 8d2a, postanowienia umowy o przyłączenie, o których mowa w ust. 2e: a) zawierają szczegółowe zasady stosowania ograniczeń mocy wprowadzanej do sieci elektroenergetycznej, w szczególności określają okresy doby w poszczególnych miesiącach roku, w których	**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga poza zakresem przedmiotowym projektu.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				ograniczenia mogą zostać wprowadzone; b) nie mogą ograniczyć możliwości tej instalacji do wprowadzania energii elektrycznej do sieci z gwarantowaną mocą przyłączeniową przez co najmniej 12 godzin w ciągu doby bez wypłaty z tego tytułu rekompensaty finansowej, o której mowa w art. 13 ust. 7 rozporządzenia 2019/943, innej niż wymieniona w pkt 1, dla której wydano warunki przyłączenia, zgodnie z ust. 8d2a, postanowienia umowy o przyłączenie, o których mowa w ust. 2e, zawierają szczegółowe zasady stosowania ograniczeń mocy wprowadzanej do sieci elektroenergetycznej, w szczególności określają okresy doby w poszczególnych miesiącach roku, w których ograniczenia mogą zostać wprowadzone.”.	
46.	Urząd Regulacji Energetyki	Art. 4 pkt 2 projektu ustawy (art. 7 ust. 3ba ustawy – Prawo energetyczne)	W celu zwiększenia elastyczności zasad przyłączania do sieci elektroenergetycznej instalacji odnawialnego źródła energii i magazynów energii proponuje się nadać nowe brzmienie art. 7 ust. 3ba (zob. pismo Prezesa URE z dnia 13 lutego 2024 r. znak: DPR.023.7.2024.JK).	„3ba. W przypadku instalacji odnawialnego źródła energii: 1) służącej do wytwarzania biogazu w rozumieniu art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii, biogazu rolniczego w rozumieniu art. 2 pkt 2 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii, energii elektrycznej z biogazu lub z biogazu rolniczego, ciepła z biogazu lub z biogazu rolniczego, lub biometanu z biogazu lub biometanu z	**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga poza zakresem przedmiotowym projektu.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				biogazu rolniczego, wyposażonej w magazyn biogazu lub magazyn biogazu rolniczego, wniosek o określenie warunków przyłączenia do sieci elektroenergetycznej o napięciu znamionowym niższym niż 110 kV może zawierać oświadczenie podmiotu ubiegającego się o przyłączenie o zobowiązaniu do bezwarunkowego ograniczenia mocy wprowadzanej do sieci elektroenergetycznej w okresach doby i roku, na zasadach ustalonych przez przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się dystrybucją energii elektrycznej, o których mowa w ust. 8d[3], do którego sieci elektroenergetycznej ta instalacja będzie przyłączona, przy jednoczesnym zagwarantowaniu przez to przedsiębiorstwo możliwości wprowadzania energii elektrycznej do sieci z gwarantowaną mocą przyłączeniową przez co najmniej 12 godzin w ciągu doby, **innej niż wymieniona w pkt 1, wniosek o określenie warunków przyłączenia do sieci elektroenergetycznej może zawierać oświadczenie podmiotu ubiegającego się o przyłączenie o zobowiązaniu do bezwarunkowego ograniczenia mocy wprowadzanej do sieci elektroenergetycznej w okresach doby**	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				i roku, na zasadach ustalonych przez przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się przesyłaniem lub dystrybucją energii elektrycznej, o których mowa w ust. 8d3, do którego sieci elektroenergetycznej ta instalacja będzie przyłączona.”.	
47.	Konfederacja Lewiatan	Art. 4 pkt 2 projektu ustawy (art. 7 ust. 8a ustawy – Prawo energetyczne)	Poprawka ma na celu zwolnienie z konieczności uiszczania zaliczki na poczet opłaty za przyłączenie do sieci od podmiotów przyłączających instalacje odnawialnych źródeł energii lub magazynów energii elektrycznej w formule współdzielenia mocy przyłączeniowej, tzw. cable pooling. Powyższa zmiana wpłynie korzystnie na maksymalizację wykorzystania dostępnych mocy przyłączeniowych w ramach już przyłączonych do sieci elektroenergetycznej źródeł.	8a. Podmiot ubiegający się o przyłączenie źródła lub magazynu energii elektrycznej do sieci elektroenergetycznej o napięciu znamionowym wyższym niż 1 kV wnosi zaliczkę na poczet opłaty za przyłączenie do sieci, zwaną dalej "zaliczką", w wysokości 30 zł za każdy kilowat mocy przyłączeniowej określonej we wniosku o określenie warunków przyłączenia, z uwzględnieniem ust. 8b, ***z wyłączeniem źródeł lub magazynów energii elektrycznej przyłączanych do przyłączonych instalacji odnawialnych źródeł energii lub magazynów energii elektrycznej w danym miejscu przyłączenia w trybie określonym w ust. 1f.***	**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga poza zakresem przedmiotowym projektu.
48.	Urząd Regulacji Energetyki	Art. 4 pkt 2 projektu ustawy (art. 7 ust. 8d[1] ustawy – Prawo energetyczne)	W związku z bardzo dużą i stale rosnącą liczbą wniosków o rozstrzygnięcie przez Prezesa URE sporów dotyczących przyłączenia do sieci źródeł energii oraz powtarzającymi się na tle tych sporów problemami, dotyczącymi niejednoznacznych rozstrzygnięć organów architektoniczno-budowlanych oraz szkodliwych praktyk podmiotów ubiegających się o przyłączenie do sieci –proponuje się rozważnie zmiany art. 7 ust. 8d[1] i ust. 8i ustawy – Prawo energetyczne w zaproponowany sposób (zob. pismo Prezesa URE z dnia 5 maja 2023 r. znak: DPR.023.39.2023.JK).	„8d[1]. Wypis i wyrys z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, decyzja o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, decyzja o ustaleniu lokalizacji inwestycji w zakresie budowy obiektu energetyki jądrowej lub pozwolenie na wznoszenie i wykorzystanie sztucznych wysp, konstrukcji i urządzeń w polskich obszarach morskich powinny potwierdzać	**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga poza zakresem przedmiotowym projektu.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				dopuszczalność lokalizacji danego źródła na terenie objętym planowaną inwestycją. **W przypadku wątpliwości dotyczących dopuszczalności lokalizacji źródła, o którym mowa w ust. 1, na terenie objętym planowaną inwestycją, wiążące stanowisko zajmuje właściwy organ administracji architektoniczno-budowlanej, właściwy do wydania decyzji o pozwoleniu na budowę.”,** „8i. Warunki przyłączenia są ważne dwa lata od dnia ich doręczenia. W okresie ważności warunki przyłączenia stanowią warunkowe zobowiązanie przedsiębiorstwa energetycznego zajmującego się przesyłaniem lub dystrybucją energii elektrycznej albo przesyłaniem lub dystrybucją ciepła do zawarcia umowy o przyłączenie **określonych w nich obiektów, nieruchomości lub urządzeń** odpowiednio do sieci elektroenergetycznej lub ciepłowniczej.”. W przypadku przyjęcia ww. propozycji niezbędny byłby przepis przejściowy w proponowanym brzmieniu: „X. W sprawach, w których przedsiębiorstwo energetyczne przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy wydało warunki przyłączenia do sieci, a umowa o przyłączenie nie została zawarta, stosuje się art. 7 ust. 8d1 i ust. 8i zmienianej ustawy w brzmieniu nadanym niniejszą	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				ustawą.”.	
49.	Urząd Regulacji Energetyki	Art. 4 pkt 2 projektu ustawy (art. 7 ust. 8d[2a] ustawy – Prawo energetyczne)	W celu zwiększenia elastyczności zasad przyłączania do sieci elektroenergetycznej instalacji odnawialnego źródła energii i magazynów energii, proponuje się nadać nowe brzmienie art. 7 ust. 8d(2a) (zob. pismo Prezesa URE z dnia 13 lutego 2024 r. znak: DPR.023.7.2024.JK). l. jw.	„8d[2a]. W przypadku braku technicznych lub ekonomicznych warunków przyłączenia instalacji, o której mowa w ust. 2f, przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się **przesyłaniem lub** dystrybucją energii elektrycznej dodatkowo weryfikuje techniczne **lub** ekonomiczne warunki przyłączenia, biorąc pod uwagę wpływ takiej instalacji na sieć elektroenergetyczną z uwzględnieniem oświadczenia, o którym mowa w ust. 3ba.”.	**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga poza zakresem przedmiotowym projektu.
50.	Urząd Regulacji Energetyki	Art. 4 pkt 2 projektu ustawy (art. 7 ust. 8d[3] ustawy – Prawo energetyczne)	(zob. pismo Prezesa URE z dnia 13 lutego 2024 r. znak: DPR.023.7.2024.JK). Należy zwrócić uwagę, iż bez dodania zaproponowanego wyrazu ("również”) istnieje wątpliwość, czy obowiązek informacyjny operatora w stosunku do podmiotu ubiegającego się o przyłączenie do sieci, który złożył oświadczenie, o którym mowa w art. 7 ust. 3ba, jest ograniczony do poinformowania go o szczegółowych zasadach stosowania ograniczeń mocy wprowadzanej do sieci elektroenergetycznej, które będą podstawą wydania warunków przyłączenia, czy też obejmuje również obowiązek wskazania wielkości dostępnej mocy przyłączeniowej. Wprowadzenie tej zmiany niweluje te wątpliwości, zatem jednoznacznie zmierza do sprzędywania tego przepisu. Co powinno przyczynić się także do zmniejszenia ilości odmów przyłączenia do sieci.	„8d[3]. W przypadku braku technicznych lub ekonomicznych warunków przyłączenia w zakresie mocy przyłączeniowej określonej we wniosku o określenie warunków przyłączenia instalacji odnawialnego źródła energii, przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się przesyłaniem lub dystrybucją energii elektrycznej powiadamia podmiot ubiegający się o przyłączenie instalacji odnawialnego źródła energii o wielkości dostępnej mocy przyłączeniowej, dla jakiej mogą być spełnione te warunki, a w przypadku złożenia przez podmiot ubiegający się o przyłączenie oświadczenia, o którym mowa w ust. 3ba – **również** o szczegółowych zasadach stosowania ograniczeń mocy wprowadzanej do sieci elektroenergetycznej, które będą podstawą wydania	**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga poza zakresem przedmiotowym projektu.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				warunków przyłączenia, o przyłączenia, o których mowa w ust. 8d2a. Jeżeli podmiot ten, w terminie 30 dni od dnia otrzymania powiadomienia, wyraził zgodę na taką wielkość mocy przyłączeniowej lub zasady stosowania ograniczeń mocy wprowadzanej do sieci, przedsiębiorstwo to wydaje warunki przyłączenia, a w przypadku gdy podmiot ten nie wyraził w tym terminie takiej zgody - przedsiębiorstwo to odmawia wydania takich warunków. Bieg terminu, o którym mowa w ust. 8g, ulega zawieszeniu do czasu otrzymania zgody od podmiotu ubiegającego się o przyłączenie.”.	
51.	Konfederacja Lewiatan	Art. 4 pkt 2 projektu ustawy (art. **7** ust. 8d[3] zdanie pierwsze ustawy – Prawo energetyczne)	W ramach obecnej regulacji, w przypadku braku technicznych lub ekonomicznych warunków przyłączenia w zakresie mocy przyłączeniowej określonej we wniosku o określenie warunków przyłączenia magazynu energii elektrycznej przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się przesyłaniem lub dystrybucją energii elektrycznej odmawia wydania warunków przyłączenia. Sytuacja taka ma miejsce również w przypadku, gdy dostępna jest mniejsza niż wnioskowana moc przyłączeniowa. Odmowa następuje także w sytuacji gdy dostępna jest moc przyłączeniowa w zakresie energii wprowadzanej, a brak jest mocy w zakresie energii pobieranej przez magazyn energii elektrycznej. Jest to szczególnie dotkliwe w sytuacji, w której brak jest publikacji informacji o dostępnej mocy w zakresie poboru. Naraża to magazyny energii elektrycznej na nadmiarowe uwarunkowania dostępu do sieci.	8d[3]. W przypadku braku technicznych lub ekonomicznych warunków przyłączenia w zakresie mocy przyłączeniowej określonej we wniosku o określenie warunków przyłączenia instalacji odnawialnego źródła energii, przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się przesyłaniem lub dystrybucją energii elektrycznej powiadamia podmiot ubiegający się o przyłączenie instalacji odnawialnego źródła energii ***lub magazynu energii elektrycznej*** o wielkości dostępnej mocy przyłączeniowej, dla jakiej mogą być spełnione te warunki, a w przypadku złożenia przez podmiot ubiegający się o przyłączenie oświadczenia, o którym mowa w ust. 3ba – o szczegółowych zasadach stosowania	**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga poza zakresem przedmiotowym projektu.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				ograniczeń mocy wprowadzanej do sieci elektroenergetycznej, które będą podstawą wydania warunków przyłączenia, o których mowa w ust. 8d[2a].	
52.	Konfederacja Lewiatan	Art. 4 pkt 2 projektu ustawy (art. 7 ust. 8d[17] ustawy – Prawo energetyczne)	Poprawka ma na celu poprawę otoczenia regulacyjnego związanego z przyłączaniem instalacji odnawialnych źródeł energii lub magazynów energii elektrycznej w formule współdzielenia mocy przyłączeniowej, tzw. cable pooling. Proponuje się, aby w przypadku dołączania w danym miejscu przyłączenia do już przyłączonych instalacji lub magazynów kolejnych, podmiot ubiegający się o przyłączenie miał pewność co do uzyskania warunków przyłączenia przy niezwiększaniu dostępnej mocy przyłączeniowej. Takie działanie wpłynie korzystnie na lokalne bilansowanie systemu elektroenergetycznego oraz w efekcie zachęci do podejmowania inwestycji w formule cable pooling.	**8d[17]. Przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się przesyłaniem lub dystrybucją energii elektrycznej nie może odmówić wydania warunków przyłączenia w przypadku gdy do przyłączonej do sieci instalacji odnawialnego źródła energii lub magazynu energii elektrycznej w miejscu przyłączenia planuje się przyłączenie innej instalacji odnawialnego źródła energii lub magazynu energii elektrycznej zgodnie z ust. 1f, z wyłączeniem zwiększenia deklarowanej mocy przyłączeniowej w tym miejscu przyłączenia.**	**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga poza zakresem przedmiotowym projektu.
53.	Urząd Regulacji Energetyki	Art. 4 pkt 2 projektu ustawy (art. 7 ust. 8ea ustawy – Prawo energetyczne)	W celu usprawnienia procesu przyłączania do sieci, a także rozstrzygania sporów z tym związanych przez Prezesa URE, proponuje się dodanie przepisu umożliwiającego Prezesowi URE żądanie sporządzenia ekspertyzy wpływu przyłączanych urządzeń na system elektroenergetyczny również dla urządzeń i instalacji, dla których obecnie operatorzy nie mają obowiązku sporządzania ekspertyzy (wyjątki określone w art. 7 ust. 8e ustawy – Prawo energetyczne).	„Art. 7 ust. 8ea. Przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się przesyłaniem lub dystrybucją energii elektrycznej zapewnia sporządzenie ekspertyzy, o której mowa w ust. 8e, w tym także na żądanie Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki. **Na żądanie Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki przedsiębiorstwo** sporządza również ekspertyzę, o której mowa w ust. 8e, dla urządzeń, instalacji i sieci wskazanych w ust. 8e pkt 1-5.”.	**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga poza zakresem przedmiotowym projektu.
54.	Konfederacja Lewiatan	Art. 4 pkt 2 projektu ustawy (art. 7 ust. 8g pkt 7 ustawy – Prawo	Poprawka ma na celu poprawę otoczenia regulacyjnego związanego z przyłączaniem instalacji odnawialnych źródeł energii lub magazynów energii	***7) 60 dni od dnia złożenia wniosku przez podmiot ubiegający się o przyłączenie do sieci***	**Uwaga nieuwzględniona**

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
		energetyczne)	elektrycznej w formule współdzielenia mocy przyłączeniowej, tzw. cable pooling. Proponuje się, aby w przypadku dołączania w danym miejscu przyłączenia do już przyłączonych instalacji lub magazynów kolejnych, podmiot ubiegający się o przyłączenie uzyskał warunki przyłączenia w krótszym terminie, co jest związane ze zmniejszonym wpływem nowej instalacji na system elektroenergetyczny. Takie działanie wpłynie korzystnie na lokalne bilansowanie systemu elektroenergetycznego oraz w efekcie zachęci do podejmowania inwestycji w formule cable pooling.	***elektroenergetycznej w przypadku, gdy do przyłączonej do sieci instalacji odnawialnego źródła energii lub magazynu energii elektrycznej w miejscu przyłączenia planuje się przyłączenie innej instalacji odnawialnego źródła energii lub magazynu energii elektrycznej zgodnie z ust. 1f.***	Uwaga poza zakresem przedmiotowym projektu.
55.	Konfederacja Lewiatan	Art. 4 pkt 2 projektu ustawy (art. 7 ust. 9 ustawy – Prawo energetyczne)	Celem poprawki jest usunięcie wątpliwości interpretactyjnych co do zakresu zastosowania przepisu, a w szczególności, czy jej zakresem objęte są również magazyny energii elektrycznej. Wątpliwość ta powinna zostać usunięta poprzez wyraźne doprecyzowanie możliwości realizacji projektów w zakresie magazynów energii elektrycznej na zasadzie art. 7 ust. 9 ustawy – Prawo energetyczne. W świetle kluczowej dla rozwoju odnawialnych źródeł energii i stabilności pracy systemu elektroenergetycznego luka ta nie ma uzasadnienia i powinna zostać usunięta, a komercyjne warunki przyłączenia dla magazynów energii elektrycznej jednoznacznie dopuszczone.	9. W przypadku gdy przedsiębiorstwo energetyczne odmówi przyłączenia ***odnawialnego źródła energii lub magazynu energii elektrycznej*** do sieci z powodu braku warunków ekonomicznych, o których mowa w ust. 1, może zawrzeć umowę o przyłączenie do sieci ustalając w tej umowie opłatę za przyłączenie w wysokości uzgodnionej z podmiotem ubiegającym się o przyłączenie do sieci. Przepisów ust. 8 pkt 1 i 2 oraz pkt 3 lit. a nie stosuje się.	**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga poza zakresem przedmiotowym projektu.
56.	Urząd Regulacji Energetyki	Art. 4 pkt 3 projektu ustawy (art. 7a ust. 3 ustawy – Prawo energetyczne)	Proponowana zmiana spowoduje brak możliwości oceny przez Prezesa URE, czy gazociąg bezpośredni biogazu rzeczywiście spełnia przesłanki ustawowe dotyczące uznania go za taki gazociąg. Natomiast projektowany wykaz będzie miał jedynie charakter informacyjny. Pojawia się więc ryzyko niekontrolowanej rozbudowy infrastruktury pozasystemowej, która winna być budowana wyłącznie w uzasadnionych przypadkach. Dotychczas zgodę na wybudowanie takiej infrastruktury pozasystemowej wydawał Prezes URE.		**Uwaga nieuwzględniona** Koncepcja gazociągu bezpośredniego biogazu powstała z uwagi na ogromne problemy z przyłączaniem instalacji biogazowych do sieci elektroenergetycznej. Brak wolnych mocy przyłączeniowych to największy hamulec rozwoju biogazowni w Polsce. Projektodawca nie widzi zagrożenia w postaci niekontrolowanej rozbudowy

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			Po projektowanej zmianie Prezes URE nie będzie już posiadał kompetencji np. do oceny czy gazociąg bezpośredni służący do dostarczania biogazu nie powinien zmienić swojego statusu na sieć dystrybucyjną.		infrastruktury przesyłowej. Decyzje o budowie będą podejmowały tylko te podmioty, które będą miały nabywcę takiego biogazu. Z uwagi na wysokie koszty budowy gazociągu, będzie on budowany tylko w sytuacjach, gdy inwestor nie będzie miał innego rozwiązania. Ponieważ w opinii URE aktualnie obowiązujące przepisy art. 7a ust. 3-4 ustawy – Prawo energetyczne są regulacją o charakterze wyjątku od ogólnych zasad funkcjonowania systemu gazowego i stosowanie takich wyjątków powinno mieć miejsce jedynie w ściśle określonych przypadkach, aby nie dochodziło do fragmentaryzacji sieci i unikania zastępowania gazu ziemnego w sieci gazowej przez biogaz (biometan), konieczne jest dokonanie włączeń, które ułatwią budowanie „biogazociągów".
57.	Urząd Regulacji Energetyki	Art. 4 pkt 4 projektu ustawy (art. $7a^1$ ust. 2 ustawy – Prawo energetyczne)	Nieprawidłowe odesłanie do **pkt** 1, zamiast do **ust**. 1.		**Uwaga uwzględniona**
58.	Urząd Regulacji Energetyki	Art. 4 pkt 4 projektu ustawy (art. $7a^2$ ust. 3 ustawy – Prawo energetyczne)	Zgłoszenie, o którym mowa w projektowanym art. $7a^2$ ust. 3, powinno zawierać również tytuł prawny do gazociągu bezpośredniego służącego do dostarczania biogazu (ewentualnie - co najmniej informację o tytule prawnym).		**Uwaga uwzględniona**
59.	Urząd Ochrony Danych Osobowych	Art. 4 pkt 4 projektu ustawy (art. $7a^2$ ust. 3 pkt 2, 5 oraz 8 ustawy – Prawo energetyczne)	W art. 4 projektu proponuje się dodanie art. 7a2 ust. 3 pkt 2, 5 oraz 8 w ustawie z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (Dz. U. z 2024 r. poz. 266, 834 i 859), w których określono informacje, jakie mają zostać zamieszczone w zgłoszeniu do wykazu gazociągów bezpośrednich biogazu. We wskazanych powyżej punktach prawodawca użył zwrotu „oraz inne dane teleadresowe". Należy zwrócić uwagę, że ze względu na		**Uwaga uwzględniona** Zakres wymaganych do podania w zgłoszeniu danych osobowych zostanie doprecyzowany.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			zasadę minimalizacji danych (art. 5 ust. 1 lit. c rozporządzenia 2016/6793) zakres wymaganych do podania w zgłoszeniu informacji powinien być precyzyjnie określony, aby nie dochodziło do przetwarzania danych, które nie są niezbędne dla realizacji celu przetwarzania.		
60.	Urząd Regulacji Energetyki	Art. 4 pkt 4 projektu ustawy (art. $7a^2$ ust. 4 ustawy – Prawo energetyczne)	Nie jest zrozumiałe, dlaczego w wykazie nie będą publikowane numery identyfikacji podatkowej, po których następuje najszybsza weryfikacja podmiotów/przedsiębiorców.	Proponuje się poszerzyć zakres publikowanych informacji.	**Uwaga uwzględniona**
61.	Urząd Regulacji Energetyki	Art. 4 pkt 4 projektu ustawy (art. $7a^2$ ust. 3 pkt 10 ustawy – Prawo energetyczne)	Projektowany art. $7a^2$ ust. 3 pkt 10 ustawy prawo energetyczne wskazuje, że elementem zgłoszenia do wykazu gazociągów bezpośrednich biogazu jest „określenie rodzaju paliwa gazowego przesyłanego *gazociągiem bezpośrednim biogazu do instalacji odbiorcy”*. Zgodnie z definicją wprowadzaną niniejszym projektem *„paliwo gazowe to gaz ziemny wysokometanowy lub zaazotowany, w tym skroplony gaz ziemny oraz propan- butan lub inne rodzaje gazu palnego, w tym biogaz i biometan…”*. Wydaje się, że intencją przepisu jest, aby do wykazu gazociągów bezpośrednich biogazu był wpisany jedynie gazociąg służący do przesyłania biogazu a nie np. gazu ziemnego czy propan-butanu. Zapis należy ograniczyć do wskazania w nim rodzaju **biogazu** przesyłanego gazociągiem bezpośrednim.	art. $7a^2$ ust. 3 „10) określenie rodzaju biogazu przesyłanego gazociągiem bezpośrednim biogazu do instalacji odbiorcy,”.	**Uwaga kierunkowo uwzględniona** W projektowanym art. $7a^2$ ust. 3 pkt 10 doprecyzowano, że w zgłoszeniu ma być zawarta informacja, czy gazociągiem bezpośrednim biogazu będzie transportowany biogaz czy biogaz rolniczy.
62.	Urząd Regulacji Energetyki	Art. 4 pkt 4 projektu ustawy (art. $7a^2$ ustawy – Prawo energetyczne)	Projektowany art. $7a^2$ nie zawiera regulacji określających przypadki w których może nastąpić ewentualna odmowy wpisu do wykazu, choćby tak oczywiste jak np. zob. art. 7aa ust. 20 uPe.		**Uwaga uwzględniona**
63.	Konfederacja Lewiatan	Art. 4 pkt 5 (nowy)projektu ustawy (art. 9c ust. 7g, ust. $7i^1$–$7i^2$, ust. $7k^1$-$7k^3$ ustawy – Prawo energetyczne)	Poprawka ma na celu doprecyzowanie postanowień ustawy – Prawo energetyczne w zakresie stosowania przez OSD i OSD redysponowania nierynkowego w związku z obserwowanymi praktykami rozliczeń z wytwórcami i posiadaczami	**Art. 4.** W ustawie z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (Dz. U. z 2024 r. poz. 266, 834 i 859) wprowadza się następujące zmiany:	**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga poza zakresem przedmiotowym projektu.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
		Art. 6 pkt 26 projektu ustawy (art. 93 ust. 18 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	energii elektrycznej, które nie odpowiadają w pełni warunkom zakreślonym w art. 13 Rozporządzenia Rynkowego UE 2019/943. W szczególności, wytwórcy przyłączeni do sieci dystrybucyjnych nie mają obecnie zapewnionego dostępu do redysponowania rynkowego – OSD nie zamawiają jeszcze usług elastyczności w ramach systemów dystrybucyjnych, zaś nowe Warunki Dotyczące Bilansowania obowiązujące od 14 czerwca 2024 r. (WDB) zawierają szereg barier obiektywnie stojących na przeszkodzie dostępowi do redysponowania rynkowego. Dotychczasowa praktyka rozliczania rekompensat abstrahuje też od obowiązku zapewnienia rekompensaty na poziomie co najmniej odpowiadającym rynkowej wartości niewytworzonej energii elektrycznej (art. 13 ust. 7 Rozporządzenia Rynkowego UE 2019/943). Równoważenie interesów uczestników rynku wymaga zatem doprecyzowania zasad postępowania w przypadku redysponowania nierynkowego, aby nie pojawiały się nieuzasadnione różnice w warunkach uczestnictwa w rynku energii pomiędzy uczestnikami ponoszącymi tożsame ryzyko rynkowe i cenowe w ramach swojej działalności gospodarczej. Proponowane uzupełnienia mają na celu odzwierciedlenie na poziomie przepisów krajowych minimalnych wymogów z Rozporządzenia Rynkowego z uwzględnieniem zasad sprzedaży energii elektrycznej przez podmioty koncesjonowane. Do czasu zmiany WDB w taki sposób, aby korekty pozycji bilansowej wytwórców i posiadaczy energii odzwierciedlały skutki poleceń OSP, niezbędne jest wyrównywania strat ponoszonych na skutek przeszkody w wykonaniu umów sprzedaży energii.	5) w art. 9c: a) ust. 7g otrzymuje brzmienie: „7g. Rekompensata finansowa, o której mowa w art. 13 ust. 7 rozporządzenia 2019/943, nie przysługuje w przypadku wyłączenia jednostki wytwórczej lub zmniejszenia wytwarzania mocy przez tę jednostkę, lub wyłączenia magazynu energii elektrycznej lub zmniejszenia pobieranej lub wprowadzanej mocy przez ten magazyn, jeżeli umowa o przyłączenie jednostki wytwórczej lub magazynu energii elektrycznej zawiera postanowienia skutkujące brakiem gwarancji niezawodnych dostaw energii elektrycznej w granicach, w jakich moc tej jednostki nie jest objęta ofertą w ramach rynku bilansującego energii elektrycznej lub umowami sprzedaży energii elektrycznej. b) po ust. 7i dodaje się ust. $7i^1$–$7i^2$ w brzmieniu: „$7i^1$. Rekompensatę finansową ustala się w oparciu o: 1) ilość energii niewytworzonej lub niewprowadzonej ponownie do sieci z magazynu energii na skutek redysponowania nierynkowego, wyznaczonej jako oszacowany wolumen energii niewprowadzony do sieci w miejscu przyłączenia,	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			Zmiany w art. 9c ust. 7g mają na celu odzwierciedlenie standardu postępowania w ramach obecnie wydawanych warunków przyłączenia do sieci i zawieranych umów o przyłączenie w sytuacji, gdy dany operator nie gwarantuje niezawodnych dostaw energii elektrycznej. Ochroną objęta powinna być zawsze taka ilość energii, na którą w systemie występuje zapotrzebowanie (tj. jest objęta umową sprzedaży energii elektrycznej) oraz ilość wynikająca z uczestnictwa danej jednostki wytwórczej w bilansowaniu KSE. Unormowanie tej kwestii na poziomie ustawy jest również niezbędne, aby zapewnić równe warunki konkurencji wszystkim uczestnikom –w tym wytwórcom i posiadaczom energii, którzy zawarli umowy zawierające nieproporcjonalnie szeroki zakres uprawnień operatorów systemów elektroenergetycznych do ograniczenia wyprowadzenia mocy z danej instalacji. Zmiany w art. 9c ust. 7i[1]–7i[2] ustawy – Prawo energetyczne precyzują zasady obliczania rekompensaty finansowej. W szczególności potwierdzają wynikającą z art. 13 ust. 7 Rozporządzenia Rynkowego zasadę rekompensowania wartości rynkowej energii z jednej strony z uwzględnieniem zawartych umów energii elektrycznej, z drugiej strony ustanawiając obiektywny limit odszkodowania w oparciu o notowania cen energii elektrycznej na zorganizowanej platformie obrotu, którą obecnie prowadzi TGE S.A. Daje to gwarancję zachowania wartości rekompensaty na uzasadnionym poziomie. Zmiany w art. 9c ust. 7k[1]-7k[3] ustawy – Prawo energetyczne uzupełniają regulację o procedury kontrolne. Zastosowany sposób postępowania i proponowane terminy odpowiadają konstrukcji przyjętej przez ustawodawcę dla prowadzenia postępowań o wpis do rejestru MiOZE. Zapewnia to	możliwy do wyprodukowania z uwzględnieniem ograniczeń mocy po stronie redysponowanej jednostki wytwórczej lub możliwy do wprowadzenia do sieci z uwzględnieniem ograniczeń rozładowania po stronie magazynu energii elektrycznej oraz w oparciu o dostępne dane dotyczące źródła energii właściwego dla jednostki wytwórczej, a także pomiar energii wprowadzanej do sieci zgodnie z postanowieniami umowy o świadczenie usług przesyłania lub dystrybucji, 2) cenę energii, o której mowa w pkt 1, w zł/MWh wynikającą z umowy sprzedaży energii elektrycznej wytwórcy, jaką wytwórca uzyskałby ze sprzedaży energii elektrycznej na podstawie tej umowy, gdyby nie redysponowanie nierynkowe, nie wyższą niż średnia cena rocznego instrumentu terminowego z dostawą we wszystkich godzinach roku kalendarzowego następującego po roku, w którym następuje redysponowanie nierynkowe, jako średnia z dziennych kursów rozliczeniowych notowanych na zorganizowanej platformie obrotu w okresie trzydziestu dni poprzedzających dzień redysponowania nierynkowego;	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			przejrzystość i terminowość procedury, eliminując ryzyko zbędnych opóźnień w prowadzeniu kontroli i rozpatrywaniu wniosków o wypłatę rekompensaty finansowej. Proponowane zmiany w art. 93 ust. 18 ustawy o odnawialnych źródłach energii mają na celu ograniczenie nadmiernej uciążliwości przyjętego sposobu powiadamiania operatorów o ilości energii niewytworzonej na skutek redysponowania nierynkowego. Termin powiadomienia powinien być zbieżny z podejmowaniem decyzji o przeznaczeniu energii elektrycznej z danego miesiąca do rozliczenia w ramach sprzedaży tej energii w aukcyjnym systemie wsparcia. Zgodnie z podstawową strukturą systemu aukcyjnego, decyzje takie wytwórcy podejmują po zakończeniu każdego miesiąca wytwarzania energii, na etapie składania wniosku o rozliczenie ujemnego salda do Zarządcy Rozliczeń S.A. Brak jest obiektywnych przesłanek, by w sytuacji redysponowania nierynkowego ustawodawca zmuszał wytwórców do przyspieszenia procesu decyzyjnego wbrew zasadom ustanowionym w aukcyjnym systemie wsparcia. Jednocześnie, zbiorcze przekazywanie stosownej informacji ogranicza ilość zawiadomień, jakie musi złożyć wytwórca (maksymalnie jedno na miesiąc) oraz musi przetworzyć operator systemu elektroenergetycznego i Zarządca Rozliczeń S.A. Zatem także przesłanki efektywności i proporcjonalności przemawiają za uwzględnieniem proponowanej poprawki.	3) cena energii, elektrycznej ustalana zgodnie z warunkami określonymi w instrukcji, o której mowa w art. 9g ust. 1, w zakresie energii elektrycznej niewytworzonej w granicach, w jakich moc jednostki wytwórczej nie była objęta ofertą w ramach rynku bilansującego energii elektrycznej lub umowami sprzedaży energii elektrycznej. 7i[2]. W przypadku wytwórcy, któremu przysługuje prawo do pokrycia ujemnego salda, o którym mowa w ustawie z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii, albo któremu przysługuje świadectwo pochodzenia w rozumieniu tej ustawy, wysokość rekompensaty finansowej uwzględnia wartości utraconego z tego tytułu przychodu." b) po ust. 7k dodaje się ust. 7k[1]-7k[3] w brzmieniu: „7k[1]. W przypadku powzięcia przez operatora systemu elektroenergetycznego uzasadnionych wątpliwości co do kompletności i rzetelności wskazanych przez wytwórcę danych, o których mowa w ust. 7i[1] pkt 1 lub 3, niezwłocznie zawiadamia wytwórcę lub posiadacza magazynu energii elektrycznej i Prezesa URE, wskazując te wątpliwości wraz z uzasadnieniem.	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				7k[2]. Prezes URE weryfikuje zasadność zawiadomienia operatora systemu elektroenergetycznego i w razie konieczności wzywa wytwórcę lub posiadacza magazynu energii elektrycznej do złożenia wyjaśnień w trybie art. 28 w terminie 14 dni. Prezes URE stwierdza poprawność albo orzeka korektę danych w terminie 14 dni od otrzymania wyjaśnień. 7k[3]. Jeżeli od zawiadomienia operatora minęło 28 dni i w tym czasie Prezes URE nie wezwie do złożenia wyjaśnień albo nie zawiadomi o braku zastrzeżeń do przedstawionych danych, a także gdy Prezes URE nie rozstrzygnie o poprawności danych w terminie 28 dni od otrzymania wyjaśnień od wytwórcy lub posiadacza magazynu energii elektrycznej operator systemu elektroenergetycznego rozlicza rekompensatę finansową zgodnie z wnioskiem, o którym mowa w ust. 7k." **Art. 6.** W ustawie z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (Dz. U. z 2024 r. poz. 1361) wprowadza się następujące zmiany: […] 26) w art. 93: […] j) ust. 18 otrzymuje brzmienie:	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				„18. W przypadku wydania przez operatora systemu przesyłowego elektroenergetycznego albo operatora systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego polecenia, o którym mowa w art. 9c ust. 7a lub 7b ustawy - Prawo energetyczne, wytwórca informuje operatora, do którego sieci jest przyłączony, czy i jaka część zredukowanej energii powinna zostać rozliczona w danym systemie wsparcia, **w terminie 15 dni od zakończenia miesiąca, którego dotyczyło wydane polecenie**. W przypadku nieprzekazania przez wytwórcę informacji, o której mowa w zdaniu pierwszym, **w terminie 15 dni od zakończenia miesiąca, którego dotyczyło wydane polecenie**, zredukowana energia nie zostanie zaliczona do realizacji zobowiązania wynikającego z danego systemu wsparcia.”	
64.	Urząd Regulacji Energetyki	Art. 4 pkt 5 (nowy) projektu ustawy (art. 23 ust. 2 ustawy – Prawo energetyczne)	W związku z projektowaną nową kompetencją Prezesa URE proponuje się uzupełnienie art. 23 ust. 2 uPe poprzez dodanie nowego zadania w zakresie prowadzenia wykazu gazociągów bezpośrednich biogazu.		**Uwaga uwzględniona**
65.	Konfederacja Lewiatan	Art. 4 pkt 7 (nowy) projektu ustawy (nowy art. 43g ust. 6 pkt 2 lit. i ustawy – Prawo energetyczne)	Poprawka ma na celu uzupełnienie rejestru magazynów energii elektrycznej o informację, czy dany magazyn jest przyłączony w formule współdzielenia przyłącza, tzw. cable pooling.	i) wskazanie czy magazyn energii elektrycznej jest przyłączony w trybie określonym w art. 7 ust. 1f.	**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga poza zakresem przedmiotowym projektu.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
66.	Związku Przedsiębiorców i Pracodawców	Art. 5 projektu ustawy	W ostatnim czasie rząd intensywnie angażuje się w działania wspierające transformację energetyczną w Polsce. Jednym z tych działań jest nowelizacja ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych, która wspiera rozwój energetyki wiatrowej i liberalizuje obecnie obowiązujące przepisy. Związek Przedsiębiorców i Pracodawców pozytywnie ocenia kierunek proponowanych zmian i zamysł ustawodawcy, zwracając uwagę na fakt, że cena i dostępność zielonej energii będą miały kluczowe znaczenie dla działalności i możliwości rozwojowych firm w Polsce. Wprowadzone w 2016 roku restrykcyjne przepisy odległościowe (10H) miały wpływ na znaczne ograniczenie inwestowania w źródła wiatrowe na lądzie, co zahamowało rozwój energetyki wiatrowej w Polsce. ZPP wielokrotnie zwracało uwagę na ten problem, ponieważ wprowadzone przepisy ograniczały dostęp naszego kraju do obecnie najtańszego źródła energii. W przedmiotowym projekcie ustawy zaproponowana jest liberalizacja zasad lokalizowania elektrowni wiatrowych na lądzie Zniesiona ma zostać zasada 10H, a zamiast niej wprowadzona zostać zasada minimalnej odległości 500m. Odblokowanie lądowej energetyki wiatrowej z poszanowaniem interesów lokalnych społeczności i ochrony środowiska może znacząco przyczynić się do rozwoju polskiej gospodarki. W tym kontekście warto przytoczyć kilka najnowszych szacunków Polskiego Stowarzyszenia Energetyki Wiatrowej: • Samo zmniejszenie minimalnej odległości farm wiatrowych od zabudowań z 700 do 500 metrów może odblokować potencjał energetyczny wiatru na poziomie 41 GW do 2040 roku. • Dzięki proponowanym zmianom nowe		**Uwaga nieuwzględniona** Należy podkreślić, że projektodawca podejmuje działania mające na celu przyśpieszenie procesu inwestycyjnego dla inwestycji wiatrakowych. Można do tych działań zaliczyć ustandaryzowanie lokalizowania inwestycji wiatrakowych w trybie ZPI oraz prowadzone prace mające na celu ustandaryzowanie równoległego procedowania decyzji środowiskowej i planu miejscowego. Dalsze modyfikacje w przedmiocie tworzenia planów miejscowych zdaniem projektodawcy są niekorzystne ze względu na odejście od systemowych rozwiązań. Odejście od nich wiąże się z systemowym skomplikowaniem procesu planistycznego oraz pojawieniem się wątpliwości interpretacyjnych.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			farmy wiatrowe mogą wygenerować wzrost PKB na poziomie nawet 70-133 mld zł do 2030 roku, zapewnić dodatkowe wpływy do samorządów w wysokości 490-935 mln oraz przyczynić się do stworzenia około 100 tysięcy nowych miejsc pracy. • Sektor ten może wygenerować zamówienia na produkty i usługi o wartości około 80 mld zł w całym łańcuchu dostaw. Energetyka wiatrowa może być także silnym wsparciem dla polskiej niezależności energetycznej i bezpieczeństwa. Stanowi ona w tym momencie źródło najtańszej energii. Koszt jej produkcji jest 3 do 3,5 razy niższy niż w przypadku energii z paliw kopalnych. Wprowadzenie zaproponowanych zmian przyczyni się więc do korzystania polskiej gospodarki z taniej, zielonej energii, a także pomoże w przyspieszeniu realizacji ambitnych unijnych celów dotyczących odnawialnych źródeł energii. Przy projektowaniu finalnego kształtu ustawy należy jednakże zwrócić uwagę na wyzwania idące za wprowadzeniem w życie w jej założeń. Związek Przedsiębiorców i Pracodawców chce zwrócić uwagę na następujące kwestie, które powinny zostać zaadresowane. **Usprawnienie procedur związanych z miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego** Obecna wersja ustawy przewiduje, że wszelkie inwestycje w elektrownie wiatrowe muszą być zgodne z miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego (MPZP), co jest szczególnie istotne w kontekście zmniejszenia minimalnych odległości od zabudowań. Wymóg ten, choć zrozumiały z perspektywy planowania		

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			przestrzennego i ochrony interesów społecznych, stwarza jednocześnie istotne wyzwania, które mogą wydłużyć czas realizacji inwestycji. ZPP rekomenduje wprowadzenie następujących zmian, aby usprawnić proces inwestycyjny, jednocześnie nie naruszając interesów lokalnych społeczności: 1. **Uproszczenie procedur uchwalania MPZP:** Należy wprowadzić uproszczony tryb uchwalania lub zmiany miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla inwestycji związanych z odnawialnymi źródłami energii,w tym farm wiatrowych. Taka procedura mogłaby obejmować skrócone terminy na przygotowanie planów, ograniczenie wymaganych formalności oraz wyłączenie konieczności szczegółowego analizowania elementów technologicznych turbin (np. wysokości, mocy, średnicy wirnika), które mogą się zmieniać na etapie realizacji inwestycji. 2. **Jednokrotna weryfikacja zgodności z MPZP**: Zamiast wielokrotnej weryfikacji zgodności inwestycji z MPZP na różnych etapach procesu administracyjnego, proponujemy, aby zgodność była oceniana jednorazowo, przed wydaniem pozwolenia na budowę. Obecnie plan jest weryfikowany przy wniosku o decyzję środowiskową, przed jej wydaniem oraz przy zgłoszeniu budowy lub pozwoleniu na budowę, co wydłuża cały proces. 3. **Wprowadzenie elastycznych przepisów dla terenów z ograniczoną dostępnością planów:** W sytuacjach, gdzie gminy nie posiadają uchwalonych MPZP, warto rozważyć wprowadzenie mechanizmów pozwalających na elastyczniejsze podejście do lokalizacji elektrowni wiatrowych. Może to obejmować wykorzystanie decyzji o warunkach zabudowy		

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			(WZ) w ograniczonym zakresie, gdy inwestycja jest zgodna z ogólnymi założeniami rozwoju regionu lub polityką klimatyczną kraju. 4. **Wsparcie dla gmin w tworzeniu MPZP:** W celu ułatwienia procesu planistycznego, zwłaszcza dla mniejszych gmin, warto rozważyć wprowadzenie wsparcia technicznego i finansowego dla samorządów, aby mogły sprawniej przygotowywać plany zagospodarowania przestrzennego w odpowiedzi na zapotrzebowanie inwestorów. Gminy często mają ograniczone zasoby, co wpływa na tempo uchwalania planów.		
67.	Konfederacja Lewiatan	Art. 5 pkt 4 projektu ustawy (art. 17b pkt 2 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym)	1. Postulujemy o uchylenie obowiązku występowania o opinie do gmin graniczących. Jest to nowy obowiązek nałożony na inwestora co więcej związany z wprowadzeniem nowego niesprecyzowanego terminu jakim jest "gmina graniczącą z obszarem objętym miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego". 2. W przypadku braku usunięcia tego obowiązku postulujemy zmianę obowiązku występowania o opinie gmin graniczących w przypadku lokalizacji elektrowni wiatrowej na obowiązek informacyjny. Uważamy, że wystarczające jest zawiadomienie. 3. Postulujemy porządkujące zmianę odesłania w zakresie terminu, o którym mowa w art. 17b pkt 1 poprzez zmianę odesłania do terminu z art. 17 pkt 2 na art. 17 pkt 1 UZASADNIENIE 1. Organ prowadzący procedurę planistyczną ma obowiązek ustosunkowania się do stanowiska zawartego w treści opinii, co jest szczególnie istotne, jeżeli stanowiska tego nie podziela. W sytuacji, gdy gmina graniczącą wyda opinię negatywną, może to prowadzić do nieuzasadnionego przedłużenia postępowania. Ponieważ opinia ta ma charakter niewiążący, występowanie o opinie	Uchylenie LUB Art. 17b. W przypadku gdy projekt planu miejscowego przewiduje lokalizację elektrowni wiatrowej wójt, burmistrz, albo prezydent miasta: 1) organizuje co najmniej jedno spotkanie otwarte, o którym mowa w art. 8i ust. 1 pkt 2, nie wcześniej niż po upływie 7 dni od dnia ogłoszenia o podjęciu uchwały o przystąpieniu do sporządzania planu miejscowego zgodnie z art. 17 pkt 1 i nie później niż 7 dni przed ostatnim dniem terminu, o którym mowa w art. 17 pkt 1; 2) zawiadamia o projekcie planu miejscowego wójtów, burmistrzów gmin albo prezydentów miast, graniczących z obszarem objętym planem miejscowym, w zakresie lokalizacji	**Uwaga nieuwzględniona** Celem projektodawcy jest, aby możliwość wypowiedzi miały również gminy na które inwestycja w postaci elektrowni wiatrowej będzie oddziaływać. Jak podkreślono w treści uwagi, opinia to nie uzgodnienie, dlatego też nie ma tak wiążącego charakteru natomiast daje możliwość wypowiedzenia się tym gminom oraz daje szansę na to, że wójt gminy na terenie które posadowiona zostanie elektrownia wiatrowa wsłucha się w ich stanowisko. Zniesienie tego obowiązku i wprowadzenie zamiast tego instytucji zawiadomienia w zasadzie nie zmienia obecnego stanu rzeczy, gdyż informacje o tworzonym MPZP oraz uwagę w konsultacjach może złożyć każdy. Co się tyczy zmiany odesłania. Projektodawca analizuje terminy przeprowadzenia pierwszych spotkań otwartych, tak aby jak najbardziej wpisywały się w system planowania i zagospodarowania przestrzennego, łącznie z jego siatką

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			gmin graniczących jest bezcelowe. Zawiadomienie gminy graniczącej jest wystarczające dla uzyskania informacji przez gminy graniczące o inwestycji. 2. Termin wskazany w art. 17 pkt 1 bezpośrednio odnosi się bezpośrednio do zawiadamiania mieszkańców, podczas gdy pkt 2 dot. zawiadamiania organów. W związku z praktyką niektórych gmin dotyczącą przesyłania z opóźnieniem zawiadomień do instytucji i organów, proponujemy zmianę odesłania w zakresie terminu do ogłaszania konsultacji z mieszkańcami.	elektrowni wiatrowych, na etapie występowania o opinię, o którym mowa w art. 17 pkt 6 lit. a.	pojęciową. Zgłoszona uwaga w tym zakresie jest przedmiotem analizy.
68.	Federacja Przedsiębiorców Polskich	Art. 5 pkt 6 projektu ustawy (art. 37ea ust. 2 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym)	Uzupełnienie obszaru obejmującego zintegrowany plan inwestycyjny (ZPI) w przypadku zastosowania ZPI do inwestycji w zakresie elektrowni wiatrowych.	**art. 37ea ust. 2 otrzymuje brzmienie:** „2. Zintegrowany plan inwestycyjny obejmuje obszar inwestycji głównej oraz inwestycji uzupełniającej, a w przypadku gdy inwestycją główną jest elektrownia wiatrowa w rozumieniu ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych także obszar położony w odległości wynikającej z art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych.”.	**Uwaga wyjaśniona** Projekt ustawy wprowadza już zmianę zgodną z celem opisanym w uwadze, poprzez zmianę brzmienia art. 37ea ust. 2 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (dodanie po wyrazie „obejmuje” wyrazów „co najmniej”). Do ZPI, który jest szczególną formą planu miejscowego, będzie miał również zastosowanie m.in. projektowany przepis art. 15a ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym .
69.	Konfederacja Lewiatan	Art. 5 pkt 7 projektu ustawy (art. 37 eb – 37 eg ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym)	Postulujemy zmianę przepisów dotyczących Zintegrowanych Planów Inwestycyjnych (ZPI) w zakresie OZE w ramach przedmiotowego Projektu. Celem zmiany jest uproszczenie procedury ZPI tak, aby inwestor nie ponosił dużych koszów, zanim rada gminy wyrazi zgodę na przystąpienie do ZPI, i aby wystarczającym na pierwszym etapie było przedstawienie projektu koncepcyjnego. W propozycji regulacji doprecyzowaliśmy, że zgoda jest wyrażana poprzez uchwałę (analogicznie, jak w przypadku przystępowania do mpzp),	“**Art. 37eb** 1. W przypadku gdy inwestor zamierza zlokalizować instalacje odnawialnych źródeł energii, o których mowa z ustawie z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (Dz.U.2024.1361 t.j. ze zm.), paliw wytwarzanych przy pomocy odnawialnych źródeł energii oraz ich pochodnych do wniosku, o którym mowa w art. 37ea ust. 1,	**Uwaga nieuwzględniona** W przypadku elektrowni wiatrowych obowiązują ogólne przepisy dotyczące ZPI, regulujące te kwestie. Nie są przewidywane systemowe zmiany legislacyjne w tym zakresie, ani wprowadzanie wyjątków w odniesieniu do konkretnych inwestycji.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			zmieniliśmy kolejność podejmowanych czynności przez wójta w ten sposób, aby umowa urbanistyczna była zawierana na wcześniejszym etapie procedowania ZPI. UZASADNIENIE Obecne przepisy ZPI nie odzwierciedlają rzeczywistych warunków, z jakimi spotykają się inwestorzy w trakcie realizacji procedury planistycznej. W aktualnym stanie prawnym, inwestor już na wczesnym etapie projektu zobowiązany jest do ponoszenia znacznych kosztów związanych z opracowaniem map i dokumentacji geodezyjnej, mimo że nie ma gwarancji, iż procedura ZPI zostanie pomyślnie zakończona. Taki układ generuje ryzyko finansowe, które może zniechęcać potencjalnych inwestorów do angażowania się w projekty na tym etapie. Dodatkowo, istnieje potrzeba, aby umowa urbanistyczna była podpisywana na wcześniejszym etapie procesu tak, aby mogła wejść w życie od momentu zawarcia. Pozwoliłoby to zarówno inwestorowi, jak i gminie, na uzyskanie pewności co do wzajemnych ustaleń i zobowiązań, co z kolei mogłoby usprawnić realizację inwestycji oraz zapewnić większą stabilność i przewidywalność w zakresie planowania przestrzennego. W obecnym kształcie ZPI nie stanowią efektywnego rozwiązania problemów, z którymi borykają się inwestorzy i jednostki samorządu terytorialnego. Brak spójności i elastyczności przepisów oraz konieczność ponoszenia znacznych nakładów finansowych na etapie, na którym nie ma gwarancji realizacji inwestycji, sprawiają, że ZPI nie spełniają swojej roli jako narzędzie wsparcia planowania przestrzennego. Aby zwiększyć efektywność tego mechanizmu, konieczne jest	inwestor dołącza plan koncepcyjny, zawierający cześć graficzną sporządzoną na mapie topograficznej oraz część tekstową, a także projekt umowy urbanistycznej, prognozę oddziaływania na środowisko sporządzoną na podstawie powszechnie dostępnych informacji o stanie środowiska, o ile przepisy szczególne wymagają jej sporządzenia. 2. W przypadku gdy do wniosku, o którym mowa w art. 37ea ust. 1, nie dołączono dokumentów, o których mowa w ust. 1, wójt, burmistrz albo prezydent miasta wzywa do dołączenia tych dokumentów, wskazując termin nie dłuższy niż 14 dni, pouczając jednocześnie, że ich niedołączenie spowoduje pozostawienie wniosku bez rozpoznania. 3. Jeżeli inwestor nie usunie braków, o których mowa w ust. 2, w terminie, wójt, burmistrz albo prezydent miasta wydaje postanowienie o pozostawieniu wniosku, o którym mowa w art. 37ea ust. 1, bez rozpoznania, na które służy zażalenie do wojewody. Do postanowienia stosuje się przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego. 4. Wniosek, o którym mowa w art. 37ea ust. 1, wójt, burmistrz albo prezydent miasta, w terminie 3 dni roboczych od dnia jego otrzymania, a w przypadku, o którym mowa w ust. 2, od dnia	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			dostosowanie regulacji do realiów rynkowych oraz zapewnienie większej przewidywalności i stabilności dla stron zaangażowanych w proces inwestycyjny.	usunięcia braków, o których mowa w ust. 2: 1) udostępnia w Rejestrze, 2) przekazuje radzie gminy - ogłaszając o tych czynnościach, w sposób określony w art. 8h ust. 1 pkt 2-4. **Art. 37ec** 1. Rada gminy może wyrazić zgodę na przystąpienie do sporządzenia zintegrowanego planu inwestycyjnego poprzez podjęcie uchwały o przystąpieniu do sporządzenia zintegrowanego planu inwestycyjnego. 2. Jeżeli rada gminy wyraziła zgodę na przystąpienie do sporządzenia zintegrowanego planu inwestycyjnego, wójt, burmistrz albo prezydent miasta, kolejno: 1)prowadzi z inwestorem, a w przypadku, o którym mowa w art. 37ed ust. 5, również z osobą trzecią będącą właścicielem lub użytkownikiem wieczystym nieruchomości, na której ma być realizowana inwestycja uzupełniająca, negocjacje w zakresie treści projektu umowy urbanistycznej oraz w zakresie planowanego projektu zintegrowanego planu inwestycyjnego na podstawie przedłożonego planu koncepcyjnego; 2) wprowadza zmiany do planu koncepcyjnego wraz z uzasadnieniem, 3) zawiera w imieniu gminy umowę urbanistyczną,	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				4) sporządza projekt zintegrowanego planu inwestycyjnego, wraz z uzasadnieniem, który spełnia wymagania określone w art. 15 ust. 1-3, art. 16 ust. 1 oraz przepisach wydanych na podstawie art. 16 ust. 2, a także zawiera załącznik, o którym mowa w art. 67a ust. 5, 5) udostępnia w Rejestrze projekt zintegrowanego planu inwestycyjnego wraz z uzasadnieniem, umową urbanistyczną i prognozą oddziaływania na środowisko, o ile jest wymagana; 6) jednocześnie: a) występuje o opinie, o których mowa w art. 17 pkt 6 lit. a, b) występuje o uzgodnienia, o których mowa w art. 17 pkt 6 lit. b, c) występuje o zgody na zmianę przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne, jeżeli wymagają tego przepisy odrębne, d) ogłasza, w sposób określony w art. 8h ust. 1, o rozpoczęciu konsultacji społecznych i przeprowadza konsultacje społeczne; 7) w terminie 14 dni od dnia zakończenia opiniowania, uzgadniania i konsultacji społecznych, o których mowa w pkt 4 lit. a, b i d, wprowadza zmiany do projektu zintegrowanego planu inwestycyjnego wynikające z dokonanych uzgodnień, oraz może wprowadzić zmiany wynikające z: a) uzyskanych opinii,	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				b) przeprowadzonych konsultacji społecznych; 8) w niezbędnym zakresie ponawia czynności, o których mowa w pkt 1, pkt 4 lit. b, i pkt 5 lit. b, a jeżeli wprowadzone zgodnie z pkt 5 zmiany dotyczą lokalizacji przedsięwzięcia mogącego znacząco oddziaływać na środowisko, ponawia także czynności, o których mowa w pkt 4 lit. d i pkt 5 lit. c; 9) jeśli wprowadzono zmiany ponownie udostępnia w Rejestrze projekt zintegrowanego planu inwestycyjnego wraz z uzasadnieniem, umową urbanistyczną, prognozą oddziaływania na środowisko, o ile jest wymagana, i raportem, o którym mowa w art. 8k ust. 2; 10) przedstawia radzie gminy projekt zintegrowanego planu inwestycyjnego wraz z raportem o którym mowa w art. 8k ust. 2. 3. Do czasu zawarcia umowy urbanistycznej wójt, burmistrz albo prezydent miasta może odstąpić od negocjacji, informując o tym radę gminy. 4. Termin na dokonanie uzgodnień i przedstawienie opinii, o których mowa w art. 17 pkt 6 lit. a i b, oraz uzgodnień w ramach czynności ponawianych, o których mowa w ust. 2 pkt 6, wynosi 14 dni od dnia wystąpienia o uzgodnienie albo przedstawienie opinii. Przepisu art. 25 ust. 1a nie stosuje się.	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				5. Dopuszcza się ograniczenie form konsultacji społecznych do zbierania uwag oraz prowadzenie konsultacji społecznych przez okres co najmniej 21 dni. 6. W przypadku gdy zintegrowany plan inwestycyjny dotyczy wyłącznie lokalizacji instalacji odnawialnych źródeł energii innych niż elektrownie wiatrowe oraz nie dotyczy warunków określonych w art. 27b ust. 2: 1)wójt, burmistrz albo prezydent miasta wykonuje czynności określone w ust. 2 bez wyrażenia przez radę gminy zgody na przystąpienie do sporządzenia zintegrowanego planu inwestycyjnego; 2)konsultacje społeczne, o których mowa w art. 8i ust. 1: a) pkt 1 i 4, prowadzi się przez okres 14 dni, b) pkt 2 i 3, przeprowadza się nie wcześniej niż po upływie 3 dni od dnia rozpoczęcia konsultacji społecznych i nie później niż 3 dni przed ostatnim dniem okresu, o którym mowa w lit. a. 7. W przypadku gdy projekt zintegrowanego planu inwestycyjnego przewiduje lokalizację elektrowni wiatrowej wójt, burmistrz, albo prezydent miasta organizuje co najmniej jedno spotkanie otwarte, o którym mowa w art. 8i ust. 1 pkt 2: 1) nie później niż w terminie 30 dni od wyrażenia przez radę gminy zgody na przystąpienie do	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				sporządzenia zintegrowanego planu inwestycyjnego; 2) nie wcześniej niż po upływie 7 dni od dnia rozpoczęcia konsultacji społecznych, o których mowa w ust. 2 pkt 4 lit. d, i nie później niż 7 dni przed ostatnim dniem okresu, o którym mowa w ust. 5. **Art. 37ed** 1. Przez umowę urbanistyczną inwestor zobowiązuje się na rzecz gminy do realizacji inwestycji uzupełniającej. 1a. Obowiązku realizacji inwestycji uzupełniającej, o którym mowa w ust. 1, nie stosuje się w przypadku zintegrowanego planu inwestycyjnego sporządzanego przez gminę pobliską, o którym mowa art. 15a ust. 3.”. 2. Przez umowę urbanistyczną inwestor może zobowiązać się na rzecz gminy, w szczególności do: 1)przekazania nieruchomości stanowiących część przedmiotu inwestycji głównej; 2)pokrycia całości lub części kosztów realizacji inwestycji uzupełniającej, w tym do zapłaty ceny za nieruchomość, o której mowa w ust. 5; 3)pokrycia całości lub części poniesionych przez gminę kosztów uchwalenia zintegrowanego planu inwestycyjnego, w tym kosztów realizacji roszczeń, o których mowa w art. 36 ust. 1 i 3.	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				3. Przez umowę urbanistyczną gmina może: 1)zobowiązać się w szczególności do realizacji inwestycji uzupełniającej, jeżeli wchodzi ona w zakres zadań własnych gminy; 2)zwolnić w całości lub w części inwestora z opłaty, o której mowa w art. 36 ust. 4. 4. Jeżeli inwestor jest właścicielem lub użytkownikiem wieczystym nieruchomości, na której ma być realizowana inwestycja uzupełniająca, zobowiązuje się przez umowę urbanistyczną do zbycia tej nieruchomości gminie. 5. Jeżeli osoba trzecia jest właścicielem lub użytkownikiem wieczystym nieruchomości, na której ma być realizowana inwestycja uzupełniająca, może w szczególności zobowiązać się w umowie, o której mowa w ust. 1, do zbycia tej nieruchomości gminie. 6. Jeżeli umowa urbanistyczna zobowiązuje do zbycia rzeczy, w umowie urbanistycznej określa się zasady tego zbycia. 7. Załącznikiem do umowy urbanistycznej jest plan koncepcyjny o którym mowa w art. 37ec ust. 1, uzupełniony o zmiany z art. 37ec ust 2. pkt 2). 8. Skutki prawne umowy urbanistycznej powstają z dniem	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				wejścia w życie zintegrowanego planu inwestycyjnego w brzmieniu określonym w załączniku do umowy urbanistycznej 9. Umowę urbanistyczną zawiera się w formie aktu notarialnego. 10. Do umowy urbanistycznej nie stosuje się przepisu art. 18 ust. 2 pkt 9 lit. a ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym oraz uchwał dotyczących zasad wydanych na podstawie tego przepisu. 11. Jeżeli zintegrowany plan inwestycyjny zostanie uchylony, zmieniony lub zostanie stwierdzona jego nieważność przed upływem 5 lat od dnia jego wejścia w życie, strony umowy urbanistycznej mogą w terminie 6 miesięcy od dnia uchylenia, zmiany lub stwierdzenia nieważności zintegrowanego planu inwestycyjnego odstąpić od umowy urbanistycznej. **Art. 37ee** W negocjacjach poprzedzających zawarcie umowy urbanistycznej bierze udział osoba wyznaczona przez radę gminy, a w przypadku gdy rada gminy nie wyznaczy takiej osoby - przewodniczący rady gminy. **Art. 37ef**	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				1. Rada gminy nie może wnieść poprawek do projektu zintegrowanego planu inwestycyjnego. 2. W przypadku odrzucenia zintegrowanego planu inwestycyjnego rada gminy może podjąć uchwałę o zwróceniu zintegrowanego planu inwestycyjnego do wójta, burmistrza albo prezydenta miasta wraz z propozycjami poprawek do umowy urbanistycznej, w tym do załącznika określającego projekt zintegrowanego planu inwestycyjnego. 3. Po otrzymaniu uchwały, o której mowa w ust. 2, wójt, burmistrz albo prezydent miasta ponawia czynności, o których mowa w art. 37ec ust. 2 pkt 1-3, pkt 4 lit. b, pkt 5 lit. b i pkt 7-9. **Art. 37eg** 1. Stronami umowy urbanistycznej może być kilku inwestorów, którzy złożyli jeden wniosek o uchwalenie zintegrowanego planu inwestycyjnego. 2. Wójt, burmistrz albo prezydent miasta może prowadzić jedno postępowanie w sprawie uchwalenia zintegrowanego planu inwestycyjnego na podstawie kilku oddzielnych wniosków. W takim przypadku jest zawierana jedna umowa urbanistyczna oraz jest podejmowana jedna uchwała w	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				przedmiocie zintegrowanego planu inwestycyjnego.”	
70.	Pracodawcy RP	Art. 6 projektu ustawy (rozdział 4a ustawy o odnawialnych źródłach energii – uwaga ogólna)	Oczyszczalnie ścieków, obok sektora rolniczego oraz przemysłu, stanowią jeden z najważniejszych kierunków produkcji biometanu w Polsce. Zgodnie z VI aktualizacją Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych (KPOŚK) z 2022 roku (załącznik nr 3 do KPOŚK), potencjał produkcji biometanu z osadów ściekowych w Polsce szacowany jest na łącznie 3 241 960 MWh, przy założeniu uśrednionej 60% zawartości metanu, bardzo wysokiej dyspozycyjności instalacji na poziomie 90% oraz wartości ciepła spalania 36 MJ/m3. Już obecnie największe oczyszczalnie ścieków komunalnych w Polsce produkują znaczący wolumen biogazu. Spośród ponad 1600 instalacji działających w kraju biogaz wytwarzany jest w 140 lokalizacjach, przy czym odpowiadają one za produkcję aż 271 101 600 m3 biogazu rocznie (przy założeniu produkcji biogazu na poziomie 0,9 Nm3/kg s.m. osadu w ramach fermentacji na oczyszczalniach ścieków wyposażonych w ZKF), co stanowi ponad połowę potencjalnie dostępnego wolumenu. Instalacje te produkują tyle biogazu, ile potrzebują na własny użytek; wytwórcy mogliby istotnie zwiększyć wolumen wytwarzania biogazu, jeśli wystąpiłoby na niego zapotrzebowanie. Zdecydowana większość instalacji dysponuje mocą zainstalowaną poniżej 1 MWe. Ogromną zaletą wykorzystania potencjału osadów ściekowych do produkcji biogazu i biometanu jest powszechność występowania oczyszczalni ścieków – są one zlokalizowane na terenie całej Polski, co znacząco ułatwia wykorzystanie wytworzonych paliw w sieci gazowej i zapewnia lokalny charakter dostaw. Przeważająca większość tych instalacji nie spełnia wymaganego w systemach wsparcia kryterium wieku urządzeń, co automatycznie dyskwalifikuje	Propozycja modyfikacji istniejącego systemu wsparcia dla jednostek o mocy poniżej 1 MWe.	**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga poza zakresem przedmiotowym projektu.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			je z uczestnictwa zarówno w systemie wsparcia bazującym na premii gwarantowanej, jak i projektowanym systemie aukcyjnym. W efekcie właściciele oczyszczalni ścieków nie decydują się ani na zwiększenie wolumenu wytwarzania biogazu, ani na dostawienie do instalacji modułu uszlachetnienia biogazu do biometanu wraz z niezbędnymi urządzeniami. Tym samym realny potencjał wytwarzania biogazu i biometanu z oczyszczalni ścieków nie jest realizowany, co przekłada się na obniżenie potencjału produkcji biogazu i biometanu ogółem w Polsce. Rozwiązaniem mogłaby być modyfikacja systemu wsparcia dla instalacji wytwarzania biometanu z biogazu lub biogazu rolniczego, wytwarzanego w odrębnej instalacji. Innymi słowy, wsparcie mogłoby objąć wyłącznie moduł uszlachetnienia biogazu do postaci biometanu wraz z urządzeniami stanowiącymi integralne części całości techniczno-użytkowej tego modułu. Efekt zachęty byłby spełniony, ponieważ gdyby taki system wsparcia nie powstał, wytwórcy (właściciele oczyszczalni ścieków) nie zdecydowaliby się na realizację inwestycji w wytworzenie biometanu. Jednocześnie taka zmiana nie byłaby sprzeczna z kryterium wieku urządzeń, ponieważ wsparcie objęłoby jedynie nowe instalacje (moduły oczyszczania biogazu). Ze względu na niewielką moc typowej instalacji wytwarzania biogazu z osadów ściekowych postulowana zmiana powinna objąć istniejący system wsparcia wytwarzania biometanu dla małych jednostek do 1 MWe.		
71.	Pracodawcy RP	Art. 6 ust. 1 projektu ustawy (art. 2 pkt 3 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Intencja Ustawodawcy, aby dokonywać uproszczeń w istniejących definicjach wydaje się rozsądna i słuszna. Jednak wobec toczących się dyskusji na temat rodzaju biomasy spalanej w energetyce uznajemy za zasadne utrzymanie w mocy obowiązującej definicji, aby uniknąć	**Wykreślenie proponowanej zmiany.**	**Uwaga kierunkowo uwzględniona** W celu uniknięcia przedstawionych wątpliwości interpretacyjnych, przepisy zostaną przeredagowane tak, aby nie budziły wątpliwości, że za biomasę

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			niejednoznacznej interpretacji proponowanego przepisu. Przetworzona biomasa taka jak brykiet, pelet, toryfikat i biowęgiel, jeśli spełnia kryteria zrównoważonego rozwoju (KZR), jest zgodna z wymaganiami dyrektywy (UE) 2023/2413, zmieniającej dyrektywę (UE) 2018/2001 (RED III).		uznaje się również brykiet, pelet, toryfikat i biowęgiel.
72.	Konfederacja Lewiatan	Art. 6 pkt 1 projektu ustawy (art. 2 pkt 3 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Intencja Ustawodawcy, aby dokonywać uproszczeń w istniejących definicjach jest zdecydowanie słuszna. Jednak wobec toczących się dyskusji na temat rodzaju biomasy spalanej w energetyce uznajemy za zasadne utrzymanie w mocy obowiązującej definicji, w zakresie przetworzonej biomasy, w szczególności w postaci brykietu, peletu, toryfikatu i biowęgla, aby uniknąć niejednoznacznej interpretacji proponowanego przepisu. Przetworzona biomasa taka jak brykiet, pelet, toryfikat i biowęgiel, jeśli spełnia kryteria zrównoważonego rozwoju (KZR), jest zgodna z wymaganiami dyrektywy (UE) 2023/2413, zmieniającej dyrektywę (UE) 2018/2001.	art. 2 pkt 3 otrzymuje brzmienie: „3) biomasa – ulegającą biodegradacji część produktów, odpadów lub pozostałości pochodzenia biologicznego, w tym substancje roślinne i zwierzęce, z rolnictwa, rybołówstwa, akwakultury i leśnictwa oraz powiązanych z nimi działów przemysłu, **przetworzoną biomasę, w szczególności w postaci brykietu, peletu, toryfikatu i biowęgla**, ulegającą biodegradacji część odpadów przemysłowych lub komunalnych pochodzenia biologicznego, w tym odpadów przetwarzanych w instalacji do przetwarzania odpadów oraz odpadów z uzdatniania wody i oczyszczania ścieków, a także ulegającą biodegradacji część pozostałości przemysłowych pochodzenia biologicznego.”	**Uwaga nieuwzględniona** W celu uniknięcia wątpliwości interpretacyjnych, dostosowano definicję biomasy do definicji biomasy w projekcie ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych (UC28). Celem usunięcia ewentualnych dalszych wątpliwości przepisy zostaną przeredagowane tak, aby nie budziły wątpliwości, że za biomasę uznaje się również brykiet, pelet, toryfikat i biowęgiel.
73.	Urząd Regulacji Energetyki	Art. 6 pkt 1 lit. b projektu ustawy (art. 2 pkt 4a ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Wobec projektowanej zmiany definicji biomasy, która w swoim brzmieniu nie zawiera pojęcia „biowęgiel”, definiowanie tego pojęcia (biowęgiel) wydaje się obecnie zbędne. Pojęcie to nie pojawia się w innym miejscu w ustawie OZE poza definicją biomasy w brzmieniu dotychczasowym.	Proponuje się uchylić art. 2 pkt 4a ustawy OZE.	**Uwaga wyjaśniona** W celu uniknięcia wątpliwości interpretacyjnych, dostosowano definicję biomasy do definicji biomasy w projekcie ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych (UC28). Celem usunięcia ewentualnych dalszych wątpliwości przepisy zostaną

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
					przeredagowane tak, aby nie budziły wątpliwości, że za biomasę uznaje się również brykiet, pelet, toryfikat i biowęgiel.
74.	Konfederacja Lewiatan	Art. 6 pkt 1 (art. 2 pkt 13 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Należy zwrócić uwagę, iż instalacje biometanowe będą stanowiły novum jeśli chodzi o źródła energii odnawialnej na rynku polskim. Z całą pewnością pierwsze projekty mogą natrafić na szereg problemów eksploatacyjnych, które już sygnalizowane są przez branżę, np. chłonność sieci dystrybucyjnych na terenach wiejskich w różnych okresach (miejsc, gdzie dostępność substratu jest największa). Z tego też względu należy umożliwić tworzenie instalacji hybrydowych wyposażonych zarówno w jednostkę kogeneracyjną jak i instalację do wytwarzania biometanu z biogazu. Umożliwi to tym samym nie tylko budowę nowych źródeł, ale też przekształcenie już istniejących projektów kogeneracyjnych w biometanownie. Jest to o tyle istotne, iż część takich projektów, które były przygotowywane z myślą o produkcji biometanu, zostały zrealizowane w oparciu o silnik kogeneracyjny, gdyż doczekały się stabilnego systemu wsparcia dla wytwarzanego ekologicznego paliwa zapowiadanego od wielu lat. W przypadku tego typu rozwiązań nie zachodzi również ryzyko nadwsparcia, gdyż produkcja biometanu będzie odbywała się zamiast produkcji energii elektrycznej ze względu na ograniczenia wytwarzanego biogazu. W tym przypadku koszt inwestycyjny będzie składał się zarówno z kosztów już poniesionych (koszt instalacji wytwarzających biogaz) jak i nowych (koszt instalacji OZE do wytwarzania biometanu z biogazu). Wsparcie przekształcenia istniejących jednostek OZE w inne jednostki OZE funkcjonuje już np. we Włoszech, gdzie w 2022 r. Komisja Europejska zaakceptowała system wsparcia dla działających	Art. 2 ust. 13 otrzymuje brzmienie: 13) instalacja odnawialnego źródła energii – instalację stanowiącą wyodrębniony zespół: a) urządzeń służących do wytwarzania energii elektrycznej lub ciepła lub chłodu opisanych przez dane techniczne i handlowe, w których energia elektryczna lub ciepło lub chłód są wytwarzane z odnawialnych źródeł energii, lub b) obiektów budowlanych i urządzeń, stanowiących całość techniczno-użytkową służącą do wytwarzania biogazu, biogazu rolniczego, **lub** **c) urządzeń służących do wytwarzania biometanu lub wodoru odnawialnego z biogazu lub biogazu rolniczego** – a także połączony z tym zespołem magazyn **energii**, magazyn biogazu lub instalacja magazynowa w rozumieniu art. 3 pkt 10a ustawy – Prawo energetyczne wykorzystywana do magazynowania biogazu rolniczego, biometanu lub wodoru odnawialnego;	**Uwaga nieuwzględniona** Definicja instalacji OZE jest kluczowa dla przepisów ustawy o odnawialnych źródłach energii, przede wszystkim systemów wsparcia i zasad udzielania pomocy publicznej. Wszelkie zmiany definicji powinny być wprowadzone na wcześniejszym etapie prac legislacyjnych, który da szansę wypowiedzieć się szerokiemu gronu reprezentantów sektora OZE w toku konsultacji publicznych, uzgodnień i opiniowania. Uwaga zostanie poddana analizom w ramach kolejnych prac legislacyjnych i ewentualnie przedstawiona w kolejnym projekcie na wczesnym etapie prac.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			biogazowni, uznając, że efekt zachęty pozostaje spełniony, ponieważ biogazownie objęte wsparciem nie zdecydowałyby się na poniesienie kosztów związanych z budową nowej instalacji OZE do wytwarzania biometanu, gdyby nie dostępność mechanizmu wsparcia. Również we Francji, która obecnie odnotowuje największy przyrost mocy wytwórczych biometanowni w UE, znacząca część istniejących biogazowni zdecydowała się na inwestycję w nową jednostkę OZE służącą wytworzeniu biometanu dzięki korzystnemu wsparciu. Proponowane rozwiązanie niesie za sobą szereg korzyści. Po pierwsze, stanowi rozwiązanie dla spodziewanych problemów związanych z chłonnością sieci dystrybucyjnych. Po drugie, pozwala dostosować instalację do zamiennej pracy energia elektryczna - biometan w zależności od potrzeb przedsiębiorstwa zajmującego się dystrybucją paliw gazowych lub energii elektrycznej. Po trzecie wreszcie, co wydaje się najważniejsze w przypadku konieczności rozwoju rynku gazów zdekarbonizowanych w Polsce, pozwala na bardziej dynamiczny rozwój rynku biometanu już w krótkiej perspektywie, dając szansę na zrealizowanie wymaganych celów OZE w gospodarce.		
75.	Konfederacja Lewiatan	Art. 6. pkt 1 projektu ustawy (art. 2 pkt 19a ustawy o odnawialnych źródłach energii)	W ustawie o odnawialnych źródłach energii (uOZE) proponujemy nadać nowe brzmienie art. 2 pkt 19a zawierającemu definicję modernizacji. Obecne brzmienie definicji jest zbyt szerokie i obejmuje zarówno procesy modernizacji, jak i budowy całkowicie nowej instalacji OZE w miejscu wcześniej istniejącej instalacji OZE. Zmiana definicji modernizacji umożliwiłaby odróżnienie budowy nowych instalacji OZE w miejscu poprzednio istniejących instalacji OZE od modernizacji polegającej na unowocześnianiu lub przekształceniu istniejących obiektów.	W ustawie z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii w art. 2 pkt 19a nadać brzmienie: „19a) modernizacja – proces inwestycyjny, którego celem jest: a) ~~**odtworzenie stanu pierwotnego lub zmiana parametrów użytkowych lub technicznych**~~ **unowocześnienie** instalacji odnawialnego źródła energii albo	**Uwaga nieuwzględniona** Należy zauważyć, że zaproponowane słowo „unowocześnienie” w miejsce wyrazów „odtworzenie stanu pierwotnego lub zmiana parametrów użytkowych lub technicznych” może prowadzić do znaczących wątpliwości interpretacyjnych w związku z brakiem prawnej definicji tego słowa i jego szerokim oraz nieostrym zakresem znaczeniowym.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				b) przekształcenie instalacji odnawialnego źródła energii w inny rodzaj instalacji odnawialnego źródła energii, z wyłączeniem przekształcenia w instalację spalania wielopaliwowego, albo c) przekształcenie jednostki wytwórczej w rozumieniu art. 3 pkt 43 ustawy – Prawo energetyczne niestanowiącej instalacji odnawialnego źródła energii w instalację odnawialnego źródła energii, z wyłączeniem przekształcenia w instalację spalania wielopaliwowego;”	
76.	Urząd Regulacji Energetyki	Art. 6 pkt 1 lit. f projektu ustawy (art. 2 pkt 33c ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Wobec projektowanej zmiany definicji biomasy, która w swoim brzmieniu nie zawiera pojęcia „toryfikat”, definiowanie tego pojęcia wydaje się obecnie zbędne. Pojęcie to nie pojawia się w innym miejscu w ustawie OZE poza definicją biomasy w brzmieniu dotychczasowym.	Proponuje się uchylić art. 2 pkt 33c ustawy OZE.	**Uwaga wyjaśniona** W celu uniknięcia wątpliwości interpretacyjnych, dostosowano definicję biomasy do definicji biomasy w projekcie ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych (UC28). Celem usunięcia ewentualnych dalszych wątpliwości przepisy zapewnią uznawanie przetworzonej biomasy w postaci brykietu, peletu, toryfikatu i biowęgla.
77.	Konfederacja Lewiatan	Art. 6 pkt 1a (nowy) projektu ustawy (art. 2a ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Przeniesienie definicji biogazowni rolniczej ze specustawy biogazowej do Ustawy OZE.	W Ustawie o odnawialnych źródłach energii wprowadza się art. 2a pkt. 2a 2a) biogazownia rolnicza - w rozumieniu art. 2, pkt. 2 Ustawy z dnia 13 lipca 2023 r. o ułatwieniach w przygotowaniu i realizacji inwestycji w zakresie biogazowni rolniczych, a także ich funkcjonowaniu;	**Uwaga nieuwzględniona** W opinii projektodawcy definicje zawarte obecnie w ustawie o odnawialnych źródłach energii są wystarczające. Wprowadzając definicję biogazowni rolniczej konsekwentnie należałoby zdefiniować też inne instalacje OZE.
78.	Konfederacja Lewiatan	Art. 6 pkt 2 lit. a projektu ustawy (art. 4 ust. 6	Proponowany przepis nowego brzmienia art. 4 ust. 6 dot. udostępnia przez sprzedawcę, o którym	Proponujemy usunięcie projektowanego przepisu.	**Uwaga częściowo uwzględniona**

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
		ustawy o odnawialnych źródłach energii)	mowa w art. 40 ust. 1a, prosumentowi energii odnawialnej, prosumentowi zbiorowemu energii odnawialnej lub prosumentowi wirtualnemu energii odnawialnej, w przejrzystej i zrozumiałej formie, szczegółowych informacji, zawiera zbyt ogólne sformułowania dotyczące obowiązków sprzedawców w zakresie rozliczenia, a tym samym budzi wątpliwości dotyczące jego interpretacji. Dodatkowo proponowane zmiany wymagają znacznych zmian w systemach bilingowych sprzedawców oraz podnoszą koszty obsługi prosumentów bez wskazania sposobu pokrycia tych kosztów. W związku z powyższym proponujemy usunięcie tego przepisu.		Proponowana zmiana w brzmieniu przepisu art. 4 ust. 6 ustawy o odnawialnych źródłach energii jest odpowiedzią na postulaty zgłaszane przez prosumentów energii odnawialnej do MKiŚ i ma na celu zwiększenie transparentności oraz ujednolicenie informacji udostępnianych prosumentom energii odnawialnej przez spółki obrotu, co jest kluczowe dla zapewnienia spójności i równości w rozliczeniach między sprzedawcami a odbiorcami. Wprowadzenie jednolitych standardów w zakresie prezentowanych informacji o rozliczeniach depozytu oraz cenie po, jakiej jest zapisywana wartość energii na depozycie prosumenckim, ma wyeliminować rozbieżności w obecnych praktykach spółek obrotu. Pomimo wskazywanych trudności związanych z kosztami dostosowania systemów bilingowych, obowiązek zapewnienia przejrzystości informacji leży w interesie zarówno prosumentów, jak i całego rynku energii. Koszty te są uzasadnione dążeniem do ustandaryzowania i usprawnienia rozliczeń, co w dłuższej perspektywie przyniesie korzyści wszystkim uczestnikom rynku. Jednakże, biorąc pod uwagę sygnalizowane wyzwania związane z dostosowaniem systemów bilingowych w projekcie przewidziane jest odpowiedni vacatio legis.
79.	Konfederacja Lewiatan	Art. 6 pkt 2 lit. b projektu ustawy (art. 4 ust. 13b ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Z praktycznego punktu widzenia nie zawsze możliwe jest rozliczenie końcowe klienta na koniec miesiąca następującego po miesiącu, w którym doszło do zmiany sprzedawcy, a sprzedawca ma 42 dni na rozliczenie końcowe od daty dokonania	Po ust. 13a dodaje się ust. 13b w brzmieniu: „Dotychczasowy sprzedawca, o którym mowa w art. 40 ust. 1a,	**Uwaga kierunkowo uwzględniona** W odniesieniu do propozycji dodania możliwości rozliczenia z prosumentem alternatywnie w terminie uzależnionym

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			zmiany sprzedawcy na podstawie danych przekazanych przez OSD. W związku z powyższym proponujemy zmianę treści projektowanego przepisu.	prowadzący rozliczenia z prosumentem energii odnawialnej, prosumentem zbiorowym energii odnawialnej lub prosumentem wirtualnym energii odnawialnej na podstawie art. 4 ust. 1a pkt 2, po dokonaniu przez prosumenta energii odnawialnej, prosumenta zbiorowego energii odnawialnej lub prosumenta wirtualnego energii odnawialnej zmiany sprzedawcy dla punktu poboru energii objętego rozliczeniem, o którym mowa w art. 4 ust. 1a pkt 2, zwraca na rzecz tego prosumenta energii odnawialnej, prosumenta zbiorowego energii odnawialnej lub prosumenta wirtualnego energii odnawialnej, w terminie nie dłuższym niż do końca kolejnego miesiąca następującego po miesiącu, w którym doszło do zmiany sprzedawcy lub rozliczenia końcowego, niewykorzystaną kwotę depozytu prosumenckiego, obliczonego na dzień dokonania zmiany sprzedawcy, z odpowiednim zastosowaniem zasad i limitów, o których mowa w art. 4 ust. 11 pkt 2.”	od momentu rozliczenia końcowego uwaga nie została uwzględniona. Zdaniem projektodawcy sposób dokonania rozliczenia z prosumentem powinien być precyzyjnie określony, zgodnie z propozycją, w terminie nie dłuższym niż do końca kolejnego miesiąca następującego po miesiącu, w którym doszło do zmiany sprzedawcy. W zakresie dodania przepisu o zastosowaniu zasad i limitów, o których mowa w art. 4 ust. 11 pkt 2 uwaga została uwzględniona kierunkowo.
80.	Zarządca Rozliczeń S.A.	Art. 6 pkt 3 projektu ustawy (art. 9 ust. 1c ustawy o odnawialnych źródłach energii)	ZRSA proponuje dodanie do art. 9 ust. 1c o następującej treści: *1c. W przypadku naruszenia obowiązków, o których mowa w art. 9 ust. 1 pkt 4 albo w art. 9 ust. 1a pkt 3, dotychczas otrzymana przez wytwórcę pomoc publiczna jest nienależna.* **Uzasadnienie:** Należy określić konsekwencje wykorzystywania niedozwolonych surowców w		**Uwaga nieuwzględniona** W ramach zgłoszonej uwagi nie przedstawiono jasnego uzasadnienia proponowanej zmiany. Zaproponowane brzmienie przepisu dotyczy naruszenia tylko jednego z obowiązków ciążących na wytwórcy. Niejasna jest intencja pominięcia pozostałych obowiązków.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			procesie wytwarzania biogazu lub biometanu z biogazu.		Uwaga będzie przedmiotem dalszych analiz MKiŚ.
81.	Zarządca Rozliczeń S.A.	Art. 6 pkt 3a (nowy) projektu ustawy (art. 15 ust. 3-5 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	ZRSA proponuje zastępującą zmianę art. 15 ust. 3 oraz dodanie ust. 4 i 5 o następującej treści: *3. W przypadku wydania decyzji, o której mowa w art. 14 ust. 1, Prezes URE informuje sprzedawcę zobowiązanego, o którym mowa w art. 40 ust. 1, oraz operatora rozliczeń energii odnawialnej, o którym mowa w art. 106, o wykreśleniu wytwórcy wykonującego działalność gospodarczą w zakresie małych instalacji z rejestru wytwórców energii w małej instalacji, w terminie ~~14~~ 7 dni od dnia wydania decyzji.* *4. W decyzji, o której mowa odpowiednio w art. 14 ust. 1 pkt 4 lub 1a pkt 4, w której Prezes URE stwierdzi naruszenia obowiązków, o których mowa w art. 9 ust. 1 pkt 4 albo w art. 9 ust. 1a pkt 3, Prezes URE określa kwotę nienależnej pomocy publicznej do zwrotu.* lub *4. W przypadku decyzji, o której mowa odpowiednio w art. 14 ust. 1 pkt 4 lub 1a pkt 4, w której Prezes URE stwierdzi naruszenia obowiązków, o których mowa w art. 9 ust. 1 pkt 4 albo w art. 9 ust. 1a pkt 3, operator rozliczeń energii odnawialnej, o którym mowa w art. 106, wydaje decyzję administracyjną określającą kwotę nienależnej pomocy publicznej podlegającej zwrotowi. Od kwoty pomocy publicznej podlegającej zwrotowi naliczane są odsetki za opóźnienie od dnia jej wypłaty/od dnia wykreślenia wytwórcy z odpowiedniego rejestru. Przepisy art. 93 ust. 12-12e stosuje się odpowiednio.* *5. Prezes oraz inne organy administracji publicznej i rządowej przekazują operatorowi rozliczeń energii odnawialnej, o którym mowa w art. 106, informacje*		**Uwaga nieuwzględniona** Proponowana zmiana wymaga dokonania pogłębionej analizy zagadnienia poruszonego w uwadze. Niezbędne jest skonsultowanie przedstawionych propozycji m.in. z Ministerstwem Sprawiedliwości i Urzędem Regulacji Energetyki. Uwaga będzie przedmiotem dalszych analiz MKiŚ.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			i dokumenty konieczne do ustalenia kwoty pomocy publicznej do zwrotu. **Uzasadnienie:** system zwrotów jest niedoprecyzowany, należy określić skuteczną ścieżkę dochodzenia nienależnej pomocy z jednoznacznym przypisaniem właściwych instytucji		
82.	Zarządca Rozliczeń S.A.	Art. 6 pkt 3a (nowy) projektu ustawy (art. 12 ust. 2 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	ZRSA proponuje następującą zmianę w art. 12 ust. 2: *2. Na podstawie informacji, o której mowa w ust. 1, Prezes URE dokonuje zmiany wpisu w rejestrze wytwórców energii w małej instalacji lub w rejestrze wytwórców biogazu i informuje o tym operatora rozliczeń energii odnawialnej, o którym mowa art. 106, w przypadku uczestnictwa danego wytwórcy energii w systemach wsparcia o których mowa w rozdziale 4 i 4a.* **Uzasadnienie:** Należy doprecyzować, że Prezes URE informuje operatora rozliczeń o zmianach w Rejestrze MIOZE, tylko w zakresie instalacji uczestniczących w systemie wsparcia, tj. posiadających nadany nr identyfikacyjny generowany przez Internetową Platformę Aukcyjną.		**Uwaga uwzględniona** Przepis zostanie dostosowany zgodnie z celem przedstawionym przez uwagodawcę.
83.	Urząd Ochrony Danych Osobowych	Art. 6 projektu ustawy (art. 19 ust. 7 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	W art. 6 projektu zawarto propozycję dodania art. 19 ust. 7 do ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (Dz. U. z 2024 r. poz. 1361), zgodnie z którym „Prezes Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa może także zapewnić operatorowi rozliczeń energii odnawialnej, o którym mowa w art. 106, dostęp do systemu teleinformatycznego w zakresie umożliwiającym potwierdzenie wpisania wytwórcy energii elektrycznej do ewidencji producentów, o której mowa w ust. 1. Szczegółowe zasady dostępu do tego systemu określa porozumienie zawarte między Prezesem Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa a operatorem rozliczeń energii odnawialnej, o którym mowa w art. 106”. Regulacja		**Uwaga bezprzedmiotowa** Z projektu usunięto projektowany art. 19 ust. 7 ustawy o odnawialnych źródłach energii, którego uwaga dotyczy.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			ta – w kontekście podstaw prawnych dla przetwarzania danych osobowych – jest blankietowa. Po pierwsze, organy władzy publicznej, zgodnie z zasadą legalizmu (art. 7 Konstytucji RP), zobowiązane są do działania na podstawie i w granicach prawa. Zatem przepisy ustawy powinny precyzyjnie określać ich prawa i obowiązki, a nie jedynie kreować „możliwości" pewnych działań. Przepis prawa stanowiący podstawę prawną dla przetwarzania danych osobowych powinien przewidywać, że wykonywanie operacji na danych osobowych jest niezbędne dla wypełnienia obowiązku prawnego ciążącego na organie władzy publicznej (administratorze). Po drugie, z uwagi na to, że w rejestrze teleinformatycznym, o który mowa w przepisie, przetwarzane są również dane osobowe, to zasady i sposób dostępu do tego systemu, a tym samym regulacje dotyczące przetwarzania danych osobowych (w tym: podmioty upoważnione do dostępu, sytuacje, w których mają dostęp, okres czasu przez jaki mają dostęp) powinny zostać określone w przepisach ustawy, a nie w drodze porozumienia (które nie stanowi konstytucyjnego źródła prawa), co wynika z art. 6 ust. 3 rozporządzenia 2016/679. Podstawa prawna przetwarzania, w przypadku gdy przetwarzanie jest niezbędne do wykonania zadania realizowanego w interesie publicznym lub w ramach sprawowanej władzy publicznej powierzonej administratorowi powinna być określona w prawie państwa członkowskiego. W przypadku wykonywania obsługi rozliczeń energii odnawialnej w systemie teleinformatycznym, który ma obejmować obszar całego kraju, zasób do tego służący powinien być jednoznacznie zidentyfikowany i jednoznaczne powinny być regulacje dotyczące przetwarzania w nim danych		

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			osobowych (prawa i obowiązki administratora powinny być regulowane przepisami prawa powszechnie obowiązującymi), a nie być niedookreślonym systemem teleinformatycznym, tylko formalnie podlegającym przepisom ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. z 2024, poz. 307). Zasadne jest, aby było wiadomo jak ten zasób kwalifikować na gruncie obowiązujących przepisów prawa. Oczywistym również jest, że role poszczególnych podmiotów i sposoby przetwarzania danych osobowych oraz odpowiedzialność za zgodne z prawem przetwarzanie będą podlegać przepisom rozporządzenia 2016/679. Ponadto wyjaśnienia i doprecyzowania wymaga – w kontekście przetwarzania danych osobowych - na czym „dostęp" operatora rozliczeń energii odnawialnej do systemu teleinformatycznego ma w istocie polegać, w jakim trybie ma następować oraz w jaki sposób zapewnione zostanie bezpieczeństwo oraz cyberbezpieczeństwa projektowanego „dostępu". Przepisy projektu wskazywać powinny także na narzędzia, które służyć będą umożliwieniu dostępu do systemu teleinformatycznego oraz zawierać regulacje dotyczące sposobów przetwarzania danych osobowych przez Prezesa Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, jak i operatora korzystającego z dostępu do danych osobowych. Przepisy określać powinny obowiązki Prezesa Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa oraz operatora rozliczeń energii odnawialnej stosownie do ich roli w procesie przetwarzania danych, tak aby dla podmiotów danych nie było wątpliwości jaki podmiot jest administratorem ich danych. Prawodawca wskazać powinien wyraźnie, dla realizacji celów których z tych		

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			podmiotów pozyskiwane będą dane przetwarzane w systemie.		
84.	Konfederacja Lewiatan	Art. 6 pkt 4 projektu ustawy (art. 19 ust. 3–8 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	W dodawanym przedmiotowym projektem art. 19 ust. 3, narzuca się na sprzedawców dodatkowe obowiązki administracyjne oraz konieczność zbierania nadmiarowych danych, które operator rozliczeń energii odnawialnej może bezpośrednio pozyskać od podmiotu, który je nadaje.	Proponujemy usunięcie projektowanego przepisu.	**Uwaga nieuwzględniona** Dodawany przepis jest niezbędny w celu realizacji przez operatora rozliczeń energii odnawialnej nałożony ustawowo obowiązków.
85.	Zarządca Rozliczeń S.A.	Art. 6 pkt 4a (nowy) projektu ustawy (art. 25 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	ZRSA proponuje zmianę przez oznaczenie dotychczasowej treści art. 25 oznaczeniem ust. 1 i dodanie ust. 2 o następującej treści: *2. W przypadku naruszenia obowiązków, o których mowa w art. 25 ust. 1 pkt 3, dotychczas otrzymana przez wytwórcę pomoc publiczna jest nienależna.* **Uzasadnienie:** Należy określić konsekwencje wykorzystywania niedozwolonych surowców w procesie wytwarzania biogazu lub biometanu z biogazu.		**Uwaga nieuwzględniona** W ramach zgłoszonej uwagi nie przedstawiono jasnego uzasadnienia proponowanej zmiany. Zaproponowane brzmienie przepisu dotyczy naruszenia tylko jednego z obowiązków ciążących na wytwórcy. Niejasna jest intencja pominięcia pozostałych obowiązków. Uwaga będzie przedmiotem dalszych analiz MKiŚ.
86.	Zarządca Rozliczeń S.A.	Art. 6 pkt 4b (nowy) projektu ustawy (art. 30 ust. 4-6 projektu ustawy o odnawialnych źródłach energii)	ZRSA proponuje dodanie do art. 30 ust. 4-6 o następującej treści: *4. W przypadku wydania decyzji, o której mowa w art. 30 ust. 1 pkt 4, Dyrektor Generalny KOWR informuje operatora rozliczeń energii odnawialnej, o którym mowa w art. 106, o wykreśleniu wytwórcy wykonującego działalność gospodarczą w zakresie małych instalacji z rejestru wytwórców energii w małej instalacji i przekazuje, w terminie 7 dni od dnia wydania decyzji.* *5. W przypadku decyzji, o której mowa odpowiednio w art. 30 ust. 1 pkt 4, w której Dyrektor Generalny KOWR stwierdzi naruszenia obowiązków, o których mowa w art. 25 ust. 1 pkt 3, operator rozliczeń energii odnawialnej, o którym mowa w art. 106, wydaje decyzję administracyjną określającą kwotę nienależnej pomocy publicznej podlegającej zwrotowi. Od kwoty pomocy publicznej podlegającej zwrotowi*		**Uwaga nieuwzględniona** Proponowana zmiana wymaga dokonania pogłębionej analizy zagadnienia poruszonego w uwadze. Niezbędne jest skonsultowanie przedstawionych propozycji m.in. z Ministerstwem Sprawiedliwości i URE. Uwaga będzie przedmiotem dalszych analiz MKiŚ.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			naliczane są odsetki za opóźnienie od dnia jej wypłaty/od dnia wykreślenia wytwórcy z odpowiedniego rejestru. Przepisy art. 93 ust. 12-12e stosuje się odpowiednio. *6. Dyrektor Generalny KOWR oraz inne organy administracji publicznej i rządowej przekazują operatorowi rozliczeń energii odnawialnej, o którym mowa w art. 106, informacje i dokumenty konieczne do ustalenia kwoty pomocy publicznej do zwrotu.* Uzasadnienie: należy określić skuteczną ścieżkę i kolejność działań podejmowanych w związku z naruszeniem obowiązków wytwórcy w celu dochodzenia nienależnej pomocy z jednoznacznym przypisaniem właściwych instytucji.		
87.	Urząd Regulacji Energetyki	Art. 6 pkt 5 projektu ustawy (art. 38db ust. 2 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Regulację zawartą w ust. 2 (zwolnienie z obowiązku uzyskania koncesji), proponuje się przenieść do art. 3 ustawy OZE. Zawarcie zwolnień z obowiązku uzyskania koncesji powinno znajdować się w obrębie jednej jednostki redakcyjnej – w celu uzyskania przejrzystości i spójności regulacji.		**Uwaga uwzględniona**
88.	Urząd Regulacji Energetyki	Art. 6 pkt 6 projektu ustawy (art. 39 ust. 1 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Ustawa nie definiuje pojęcia „odrębnej instalacji odnawialnego źródła energii", zatem niejasnym jest, jakie kryteria przesądzą o odrębności. Projektowana regulacja nie przesądza w szczególności, czy jeden podmiot może posiadać odrębne instalacje do wytwarzania biogazu i energii elektrycznej (odrębność podmiotowa), czy odrębne instalacje mogą być połączone wewnętrzną siecią gazową, czy też aby stwierdzić odrębność biogaz powinien być dostarczany środkiem transportu innym niż sieć gazowa (odrębność technologiczna). Z projektowanych przepisów powinien wynikać obowiązek kumulacji całej pomocy na urządzenia do wytwarzania energii elektrycznej i biogazu bez względu na to, czy biogaz jest wytwarzany w	Brzmienie przepisu należy skorelować z finalnym brzmieniem art. 39a ustawy OZE nadanym w wyniku prac nad projektem ustawy o zmianie ustawy o odnawialnych źródłach energii oraz niektórych innych ustaw (UD41).	**Uwaga uwzględniona**

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			ramach instalacji ubiegającej się o wsparcie czy też poza nią. 3. Proponowane przepisy nie precyzują, w jaki sposób i na jaki moment należy obliczać pomoc, jak należy postępować w sytuacji zmiany dostawcy biogazu, lub występowania kilku podmiotów dostarczających biogaz.		
89.	Konfederacja Lewiatan	Art. 6 pkt 6 projektu ustawy (art. 39a ustawy o odnawialnych źródłach energii)	W zakresie pożądanych zmian w Ustawie o odnawialnych źródłach energii postulujemy pilną potrzebę **poprawienia** niedoskonałych **zasad zmiany ceny skorygowanej** w systemie taryf FIP/FIT w wyniku: 1) obniżenia poziomu otrzymanej i wykorzystanej pomocy inwestycyjnej (dotacji) w wyniku oszczędnego przeprowadzenia procesu inwestycyjnego lub rezygnacji z dotacji (np. w przypadku trudności w wyłonieniu odpowiedniego wykonawcy za akceptowalną cenę). Zgodnie z obecnymi przepisami oraz nowelizacją nie skutkuje to odpowiednią korektą in plus ceny za MWh energii. 2) zmiany mocy zainstalowanej elektrycznej instalacji biogazowych. Zgodnie z nowelizacją wzrost mocy zainstalowanej skutkuje spadkiem ceny skorygowanej (co jest oczywiste), ale jej obniżenie już nie skutkuje odpowiednim dostosowaniem ceny in plus (częsta sytuacja w przypadku biogazu składowiskowego, w wyniku spadku wydatku biogazu z wysypiska). Należy podkreślić, iż odnośnie pkt. 1 zasadność braku możliwości podwyższania ceny skorygowanej w przypadku utraty pomocy inwestycyjnej była istotna tylko w pierwszej edycji aukcji (przed notyfikacją), gdy inwestorzy startujący w aukcji mogli obliczać cenę skorygowaną już w ofercie aukcyjnej, co zwiększało ich szansę na wygraną. Po zmianie przepisów, gdy cena skorygowana	Zmiany w art. 39a Ustawy o odnawialnych źródłach energii umożliwiające ustalanie uczciwych poziomów stałej ceny w wyniku: 1) ograniczenia poziomu lub rezygnacji przez wytwórcę z inwestycyjnej pomocy publicznej lub 2) zmiany mocy zainstalowanej instalacji OZE w trybie art. 70b : (1) Art. 39a ust.10 otrzymuje brzmienie: „10. Zmiana wartości udzielonej pomocy inwestycyjnej, o której mowa w ust. 1, która została uwzględniona przy obliczaniu ceny skorygowanej, o której mowa w ust. 5 i 7, polegająca na obniżeniu wartości pomocy lub jej zwrocie w całości, powoduje odpowiednią korektę ceny skorygowanej. Postanowienia ust. 7 stosuje się odpowiednio, przy czym wysokość obniżenia pomocy publicznej lub jej zwrotu, uwzględnia się przy wyliczeniu nowej ceny skorygowanej jako Pl ze znakiem „ - „ (2) Art. 70b ust. 10a otrzymuje brzmienie:	**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga poza zakresem przedmiotowym projektu.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			była dokonywana dopiero po wygranej aukcji, pierwotne brzmienie straciło sens. Z przyczyn niezrozumiałych podobna konstrukcja występuje w przypadku taryf FiT/FiP.	„10a. Zmiana mocy zainstalowanej elektrycznej instalacji odnawialnego źródła energii, o której mowa w ust. 3 pkt 4, powodująca zmianę pierwotnej kwalifikacji określonej zgodnie z art. 77 ust. 5, właściwej dla tej instalacji w dniu złożenia deklaracji, o której mowa w ust. 1, skutkuje ustaleniem nowej stałej ceny zakupu stosowanej od miesiąca następującego po miesiącu zmiany wpisu tej instalacji w rejestrze wytwórców energii w małej instalacji albo w rejestrze wytwórców biogazu rolniczego."	
90.	Konfederacja Lewiatan	Art. 6 pkt 6 projektu ustawy (art. 39a ust. 7 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	W obecnym kształcie przepisu oświadczenie należy złożyć do 10-tego dnia miesiąca następującego po dniu otrzymania pomocy. Wiąże się to również z ponownym obliczeniem ceny skorygowanej. Jest to bardzo problematyczna sytuacja w przypadku gdy inwestor otrzymuje pomoc w trakcie trwania budowy instalacji. Na takim etapie budowa nie jest jeszcze rozliczona, dlatego obliczenie ceny skorygowanej jest bardzo utrudnione. Proponuje się zmianę tego przepisu w taki sposób, aby obowiązek wyliczenia ceny skorygowanej był przesunięty do czasu ukończenia budowy, ponieważ dopiero wówczas znane są rzeczywiste koszty przedsięwzięcia i ostateczny poziom wypłaconej Inwestycyjnej pomocy publicznej.	Zmiana w art. 39a ust. 7 Ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii w zakresie zmiany terminów złożenia do Prezesa URE oświadczenia dotyczącego przyznanej pomocy publicznej: „7. W przypadku, w którym po dniu złożenia oświadczenia, o którym mowa w art. 70b ust. 3 pkt 6, wytwórcy wskazanemu w art. 70b ust. 1, zostanie udzielona pomoc inwestycyjna, o której mowa w ust. 1, lub zmianę wartości tej pomocy, wytwórca ten jest zobowiązany do przekazania Prezesowi URE, nie później niż w terminie 30 dni przed dniem: 1) pierwszej sprzedaży energii elektrycznej zgodnie z art. 70c, ust. 2; 2) złożenia pierwszego wniosku o pokrycie ujemnego salda, o którym mowa w art. 93 ust. 2 pkt 3,	**Uwaga nieuwzględniona** Wykracza poza zakres przedmiotowy projektu.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				- oświadczenia zawierającego jej wartość przeliczoną zgodnie z ust. 3, datę jej udzielenia, wskazanie podmiotu udzielającego pomocy inwestycyjnej oraz cenę skorygowaną (...).	
91.	Konfederacja Lewiatan	Art. 6 pkt 6 projektu ustawy (art. 39 ust. 4a-4b ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Poprawka ma na celu udostępnienie instalacjom odnawialnego źródła energii, które są dołączane w formule cable pooling możliwości korzystania z systemów wsparcia. Obowiązujące wymogi dotyczące opomiarowania instalacji w sposób jednoznaczny pozwalają na określenie wolumenu energii elektrycznej wyprodukowanej we wszystkich przyłączonych w danym miejscu przyłączenia. W zakresie systemów wsparcia, ze względu na regulacje związane z pomocą publiczną, konieczne jest wprowadzenie przepisu, który dostosowuje ostateczną cenę wynikającą z oferty w aukcji o uniknięte koszty ponoszone na działania związane z majątkiem sieciowym.	4a. W przypadku gdy przyłączenie kolejnej instalacji odnawialnego źródła energii odbywa się w trybie określonym w art. 7 ust. 1f ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne, cenę, o której mowa w ust. 1 pomniejsza się o koszt budowy urządzeń lub modernizacji w miejscu przyłączenia do sieci elektroenergetycznej dystrybucyjnej lub przesyłowej, określony w warunkach przyłączenia lub umowie o przyłączenie do sieci danej instalacji odnawialnego źródła energii. 4b. Pomniejszenie ceny, o którym mowa w ust. 4a, dokonywane jest proporcjonalnie przez cały okres, o którym mowa w art. 92 ust. 6 i w odniesieniu do ilości energii elektrycznej, o której mowa w art. 79 ust. 3 pkt 3.	**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga poza zakresem przedmiotowym projektu.
92.	Urząd Regulacji Energetyki	Art. 6 pkt 7 projektu ustawy (art. 40 ust. 1^1 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Regulacja dotyczy postanowień umowy o przyłączenie do sieci zatem powinna zostać przeniesiona do ustawy – Prawo energetyczne (zob. art. 1 ust. 3 ustawy OZE).		**Uwaga uwzględniona częściowo** Przepis przebudowano poprzez odesłanie w omawianym ustępie do art. 40 ust. 1 ustawy o odnawialnych źródłach energii.
93.	Konfederacja Lewiatan	Art. 6 pkt 7 projektu ustawy (art. 40 ust. 1^1 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	W dodawanym przedmiotowym projektem art. 10 ust. 1^1, narzuca się na sprzedawców dodatkowe obowiązki administracyjne oraz konieczność zbierania nadmiarowych danych, które operator rozliczeń energii odnawialnej może bezpośrednio pozyskać od podmiotu, który je nadaje.	Proponujemy usunięcie projektowanego przepisu.	**Uwaga nieuwzględniona** Dane, wskazane do zbierania przez sprzedawcę, dot. wytwórców do krajowego systemu ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
					ewidencji wniosków o przyznanie płatność, nie mają charakteru nadmiarowego. Są bowiem niezbędne do potwierdzania faktu wpisu tych wytwórców do krajowego systemu ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatność prowadzonych przez Prezesa Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. Konieczność potwierdzania wynika z już obowiązujących przepisów art. 19 ust. 1 i 2 ustawy o odnawialnych źródłach energii, przyznających prawo do sprzedaży energii wytworzonej w mikroinstalacji przez wytwórców będący osobą fizyczną wpisaną do ewidencji producentów, o której mowa w przepisach o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności. Tylko sprzedawcy zobowiązani, którzy dokonują zakupu energii wytwórców z mikroinstalacji, dysponują możliwością zbierania tych danych w sposób nie wpływający na wydłużanie procedur związanych z rozliczeniem z OREO.
94.	Urząd Regulacji Energetyki	Art. 6 projektu ustawy (art. 56 ust. 1 i 1a ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Proponowana zmiana ma na celu usunięcie wątpliwości interpretacyjnych, prezentowanych również w postępowaniach odwoławczych, w zakresie wyznaczenia wartości opłaty zastępczej dot. obowiązku umarzania świadectw pochodzenia innych niż wydanych dla energii elektrycznej z biogazu rolniczego wytworzonej od dnia wejścia w życie rozdziału 4 ustawy OZE oraz opłaty zastępczej dot. obowiązku umarzania świadectw pochodzenia wydanych dla energii elektrycznej z biogazu rolniczego wytworzonej od dnia wejścia w	Propozycja brzmienia: „1. Opłatę zastępczą dotyczącą obowiązku, o którym mowa w art. 52 ust. 1 w zakresie, o którym mowa w art. 59 pk 1 ustawy OZE, oblicza się według wzoru: Ozo = Ozjo x (Eo - Eu) gdzie poszczególne symbole oznaczają: Ozo - opłatę zastępczą dotyczącą umarzania praw majątkowych	**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga poza zakresem przedmiotowym projektu. Uwaga zostanie przeanalizowana w ramach kolejnych prac legislacyjnych.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			życie rozdziału 4 ustawy OZE. Projektowane przepisy przewidują, iż wobec podmiotów zobowiązanych zastosowanie znajdowałyby dwa oddzielne wzory do wyznaczania opłaty zastępczej. Zmiana uzasadniona potrzebą uściślenia, doprecyzowania i usunięcia wątpliwości – nie zmienia charakteru normatywnego ustawy co do zakresu możliwości sankcjonowania podmiotów nie wykonujących obowiązku OZE.	wynikających ze świadectw pochodzenia innych niż wydanych dla energii elektrycznej z biogazu rolniczego wytworzonej od dnia wejścia w życie rozdziału 4, wyrażoną w złotych z dokładnością do jednego grosza za 1 MWh, Ozjo - jednostkową opłatę zastępczą wynoszącą w danym roku kalendarzowym 125% rocznej ceny średnioważonej praw majątkowych wynikających ze świadectw pochodzenia innych niż wydanych dla energii elektrycznej z biogazu rolniczego wytworzonej od dnia wejścia w życie rozdziału 4, publikowanej zgodnie z art. 47 ust. 3 pkt 2, jednak nie więcej niż 300,03 złotych za 1 MWh, Eo - ilość energii elektrycznej, wyrażoną w MWh, wynikającą z obowiązku uzyskania i przedstawienia do umorzenia świadectw pochodzenia wydanych dla energii wytworzonej z biogazu rolniczego przed dniem wejścia w życie rozdziału 4 oraz wydanych dla energii wytworzonej z innych niż biogaz rolniczy odnawialnych źródeł energii w danym roku, Eu - ilość energii elektrycznej, wyrażoną w MWh, wynikającą ze świadectw pochodzenia wydanych dla energii wytworzonej z biogazu rolniczego przed dniem wejścia w życie rozdziału 4 oraz wydanych dla energii wytworzonej z innych niż biogaz rolniczy odnawialnych źródeł energii, które obowiązany	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				podmiot, o którym mowa w art. 52 ust. 2, przedstawił do umorzenia w danym roku. 1a. Opłatę zastępczą dotyczącą obowiązku, o którym mowa w art. 52 ust. 1 w zakresie, o którym mowa w art. 59 pkt 2 ustawy OZE, oblicza się według wzoru: b) Ozb = Ozjb x (Eb - Es) Ozb - opłatę zastępczą dotyczącą umarzania praw majątkowych wynikających ze świadectw pochodzenia wydanych dla energii elektrycznej z biogazu rolniczego wytworzonej od dnia wejścia w życie rozdziału 4, wyrażoną w złotych z dokładnością do jednego grosza za 1 MWh, Ozjb - jednostkową opłatę zastępczą wynoszącą w danym roku kalendarzowym 125% rocznej ceny średnioważonej praw majątkowych wynikających ze świadectw pochodzenia wydanych dla energii elektrycznej z biogazu rolniczego wytworzonej od dnia wejścia w życie rozdziału 4, publikowanej zgodnie z art. 47 ust. 3 pkt 2, jednak nie więcej niż 300,03 złotych za 1 MWh, Eb - ilość energii elektrycznej, wyrażoną w MWh, wynikającą z obowiązku uzyskania i przedstawienia do umorzenia świadectw pochodzenia energii elektrycznej wytworzonej z biogazu rolniczego od dnia wejścia w życie rozdziału 4 oraz świadectw pochodzenia biogazu rolniczego w danym roku - projekt te świadectwa likwiduje	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				Es - ilość energii elektrycznej, wyrażoną w MWh, wynikającą ze świadectw pochodzenia wydanych dla energii elektrycznej wytworzonej z biogazu rolniczego od dnia wejścia w życie rozdziału 4 oraz świadectw pochodzenia biogazu rolniczego, które obowiązany podmiot, o którym mowa w art. 52 ust. 2, przedstawił do umorzenia w danym roku.”.	
95.	Urząd Regulacji Energetyki	Art. 6 pkt 9 projektu ustawy (art. 60aa pkt 2 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Zasadnym wydaje się rozszerzenie zapisu pkt 2 o doprecyzowujący fragment po wyrazach „przepisów o odpadach **w zakresie kwalifikowania części energii odzyskanej z termicznego przekształcania odpadów**”. Dodatkowo wydaje się, że pkt 2 powinien również uwzględniać współspalarnię odpadów zgodnie z definicją ITPO.	Art. 60aa *„2) przepisów o odpadach w zakresie kwalifikowania części energii odzyskanej z termicznego przekształcania odpadów – w przypadku jej wytworzenia w instalacji termicznego przekształcania odpadów będącej spalarnią odpadów lub współspalarnią odpadów.”*	**Uwaga uwzględniona**
96.	Konfederacja Lewiatan	Art. 6 pkt 12a (nowy) projektu ustawy (art. 70a ust. 2^1 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Poprawka ma na celu udostępnienie instalacjom odnawialnego źródła energii, które są dołączane w formule cable pooling możliwości korzystania z systemów wsparcia. Obowiązujące wymogi dotyczące opomiarowania instalacji w sposób jednoznaczny pozwalają na określenie wolumenu energii elektrycznej wyprodukowanej we wszystkich przyłączonych w danym miejscu przyłączenia.	2^1. Wymogu posiadania wyodrębnionego zespołu urządzeń służących do wyprowadzania mocy wyłącznie z danej instalacji do sieci elektroenergetycznej dystrybucyjnej, o którym mowa w ust. 1 i 2, nie stosuje się, w przypadku gdy wytwórca energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii w tej instalacji odnawialnego źródła energii, otrzymał dla tej instalacji zaświadczenie, o którym mowa w art. 70b ust. 8, a w miejscu przyłączenia tej instalacji planowane jest przyłączenie innej instalacji odnawialnego źródła energii zgodnie z art. 7 ust. 1f ustawy - Prawo energetyczne~~, pod warunkiem, że wytwórcy energii elektrycznej w instalacji~~	**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga poza zakresem przedmiotowym projektu.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				~~*planowanej do przyłączenia nie przysługuje świadectwo pochodzenia, o którym mowa w art. 44 ust. 1, albo nie otrzymał zaświadczenia, o którym mowa w art. 70b ust. 8, albo potwierdzenia przyjęcia deklaracji, o którym mowa w art. 71 ust. 4, albo nie posiada ważnego zaświadczenia o dopuszczeniu do aukcji, o którym mowa w art. 76 ust. 1, albo nie wygrał aukcji, o której mowa w art. 72 ust. 1*~~.	
97.	Konfederacja Lewiatan	Art. 6 pkt 12a (nowy) projektu ustawy (art. 70a ust. 10e ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Poprawka ma na celu udostępnienie instalacjom odnawialnego źródła energii, które są dołączane w formule cable pooling możliwości korzystania z systemów wsparcia. Obowiązujące wymogi dotyczące opomiarowania instalacji w sposób jednoznaczny pozwalają na określenie wolumenu energii elektrycznej wyprodukowanej we wszystkich przyłączonych w danym miejscu przyłączenia. Zniesienie wymogu dotyczącego przyłączenia instalacji objętej systemem wsparcia jako pierwsze w większym stopniu wpłynie korzystnie na zainteresowaniem udziałem nowych instalacji OZE w systemie taryf FiT/FiP, co jeszcze bardziej zwiększy atrakcyjność tego instrumentu wsparcia.	10e. W przypadku gdy w miejscu przyłączania instalacji odnawialnego źródła energii do sieci została przyłączona kolejna instalacja odnawialnego źródła energii zgodnie z art. 7 ust. 1f ustawy - Prawo energetyczne, wytwórca, który uzyskał zaświadczenie, o którym mowa w ust. 8, w terminie 14 dni od dnia przyłączenia tej instalacji odnawialnego źródła energii przekazuje Prezesowi URE oryginał albo poświadczoną kopię nowej umowy przyłączeniowej, oraz aktualny schemat wszystkich instalacji odnawialnego źródła energii przyłączonych w tym miejscu przyłączenia, ze wskazaniem urządzeń służących do wytwarzania energii elektrycznej oraz urządzeń służących do wyprowadzenia mocy wchodzących w skład tych instalacji przyłączonych w miejscu przyłączenia, z oznaczeniem lokalizacji urządzeń pomiarowo-rozliczeniowych oraz miejsca przyłączenia tych instalacji do	**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga poza zakresem przedmiotowym projektu.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				sieci elektroenergetycznej, naniesionych na mapę poglądową uwzględniającą numery ewidencyjne działek i obrębów. ~~***Przyłączenie kolejnej instalacji odnawialnego źródła energii zgodnie z art. 7 ust. 1f ustawy - Prawo energetyczne, jest możliwe po uprzednim przyłączeniu instalacji odnawialnego źródła energii do sieci, dla której wytwórca uzyskał zaświadczenie, o którym mowa w ust. 8.***~~	
98.	Konfederacja Lewiatan	Art. 6. pkt 13 projektu ustawy (art. 70b ustawy o odnawialnych źródłach energii)	W uOZE proponujemy wskazać dodatkowe załączniki, jakie wytwórca powinien dołączyć do deklaracji o zamiarze korzystania z systemu FIT/FIP w przypadku instalacji planowanej do uruchomienia, która powstanie w wyniku demontażu lub rozbiórki istniejącej instalacji odnawialnego źródła energii oraz montażu lub budowy nowej instalacji odnawialnego źródła energii. Proponujemy, aby załącznikami tymi były: protokół demontażu lub rozbiórki istniejącej uprzednio instalacji odnawialnego źródła energii oraz zaświadczenie o wykreśleniu istniejącej uprzednio instalacji z rejestru małych instalacji OZE lub kopię informacji o zakończeniu wytwarzania w mikroinstalacji przekazanej operatorowi systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego. Wprowadzenie przepisu wskazującego na dodatkowe załączniki wymagane w sytuacji budowy nowych instalacji w miejscu poprzednio istniejących pozwoliłoby usankcjonować utrwaloną praktykę realizacji takich inwestycji i oddzieliłoby ten tryb od trybu modernizacji, która polegałaby na unowocześnianiu istniejącej instalacji.	W ustawie z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii w art. 70b w ust. 4 dodać pkt 1a w brzmieniu: **„1a) w przypadku instalacji planowanej do uruchomienia, która powstanie w wyniku demontażu lub rozbiórki istniejącej instalacji odnawialnego źródła energii oraz montażu lub budowy nowej instalacji odnawialnego źródła energii, o których mowa w art. 2 pkt 13 lit. a lub b:** **a) protokół demontażu lub rozbiórki istniejącej uprzednio instalacji odnawialnego źródła energii, oraz zaświadczenie o wykreśleniu istniejącej uprzednio instalacji z rejestru, o którym mowa w art. 8 lub kopię informacji o zakończeniu wytwarzania w mikroinstalacji przekazanej operatorowi systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego zgodnie z art. 5 ust. 2 pkt 2.”**	**Uwaga kierunkowo uwzględniona** Projektodawca dopuszcza, by instalacja planowana do uruchomienia powstała w wyniku demontażu lub rozbiórki istniejącej instalacji OZE a następnie montażu lub budowy nowej instalacji odnawialnego źródła energii. Przepisy ustawy zostaną odpowiednio zmienione a uzasadnienie i OSR uzupełnione.
99.	Konfederacja Lewiatan	Art. 6. pkt 13 projektu ustawy (art. 70b ustawy	W uOZE proponujemy wprowadzenie przepisu, zgodnie z którym wytwórca, który uzyskał	W ustawie z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach	**Uwaga kierunkowo uwzględniona**

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
		o odnawialnych źródłach energii)	zaświadczenie o możliwości korzystania z systemu FIT/FIP dla instalacji, która powstała w wyniku demontażu lub rozbiórki istniejącej instalacji odnawialnego źródła energii oraz montażu lub budowy nowej instalacji odnawialnego źródła energii, po zrealizowaniu inwestycji miałby obowiązek przekazania Prezesowi URE poświadczonego przez akredytowaną jednostkę protokołu potwierdzającego, że urządzenia zamontowane w czasie budowy są nowe (tj. zostały wyprodukowane w wymaganym okresie czasu) i nie były wcześniej amortyzowane. Wprowadzenie ww. przepisu w sytuacji budowy nowych instalacji w miejscu poprzednio istniejących pozwoliłoby usankcjonować utrwaloną praktykę realizacji takich inwestycji i oddzieliłoby ten tryb od trybu modernizacji, która polegałaby na unowocześnianiu istniejącej instalacji. Ułatwiłoby to również Urzędowi Regulacji Energetyki weryfikację oświadczeń składanych przez inwestorów realizujących tego typu przedsięwzięcia.	energii w art. 70b po ust. 11, a przed ust. 11a dodać ust. 11aa w brzmieniu: **„11aa. Wytwórca energii elektrycznej w instalacji odnawialnego źródła energii, o której mowa w ust. 4 pkt 1a, który uzyskał zaświadczenie, o którym mowa w ust. 8, przekazuje Prezesowi URE protokół montażu lub budowy nowej instalacji odnawialnego źródła energii, spełniającej wymagania, o których mowa w ust. 4 pkt 1c, potwierdzony przez jednostkę posiadającą akredytację Polskiego Centrum Akredytacji w terminie 60 dni od zakończenia montażu lub budowy tej instalacji.”**	Projektodawca dopuszcza, by instalacja planowana do uruchomienia powstała w wyniku demontażu lub rozbiórki istniejącej instalacji OZE a następnie montażu lub budowy nowej instalacji odnawialnego źródła energii. Przepisy ustawy zostaną odpowiednio zmienione a uzasadnienie i OSR uzupełnione.
100.	Konfederacja Lewiatan	Art. 6. pkt 13 projektu ustawy (art. 70b ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Proponuje się usunięcie restrykcyjnego przepisu, który mówi o tym, że w przypadku modernizacji instalacji OZE, gdy z opinii jednostki posiadającej akredytację PCA, wynika, że udział poniesionych i udokumentowanych nakładów inwestycyjnych modernizacji w kosztach kwalifikowanych wybudowania nowej referencyjnej instalacji OZE, jest inny niż wskazany w oświadczeniu i jego uwzględnienie powodowałoby zmianę okresu wsparcia, prawo do pokrycia ujemnego salda nie przysługuje. Jest to niezrozumiały przepis, gdyż w innych przypadkach, jeśli z opinii jednostki wynika inny niż założony przez wytwórcę udział kosztów powodujący np. zmianę przysługującej wytwórcy ceny, wytwórca może zaktualizować oświadczenie. Niezrozumiałe jest dlaczego takiej aktualizacji nie może dokonać, gdy wysokość poniesionych kosztów wpływałaby na okres wsparcia.	W ustawie z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii w art. 70b uchyla się ust. 11c: **~~“11c. W przypadku gdy z opinii, o której mowa w ust. 11b pkt 3, wynika, że udział poniesionych i udokumentowanych nakładów inwestycyjnych modernizacji w kosztach kwalifikowanych wybudowania nowej referencyjnej instalacji odnawialnego źródła energii, o którym mowa w art. 74 ust. 2d, jest inny niż wskazany w oświadczeniu, o którym mowa w ust. 4 pkt 3, i jego uwzględnienie powodowałoby zmianę okresu wsparcia, o którym mowa w art. 70f ust. 4, prawo do pokrycia~~**	**Uwaga kierunkowo uwzględniona** Projektodawca dostrzega znaczącą restrykcyjność tego przepisu i dostrzega sytuacje, gdzie z opinii jednostki będzie wynikał znacząco inny niż założony przez wytwórcę udział kosztów. Jednakże, nie jest możliwa pełna liberalizacja tego przepisu ze względu na konieczność monitorowania przyznanej pomocy publicznej oraz kalkulację opłaty OZE przez Prezesa URE. W związku z czym przepisy zostaną złagodzone i zbliżone do norm obowiązujących w innych systemach wsparcia.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				~~ujemnego salda, o którym mowa w art. 93 ust. 1 pkt 4 i ust. 2 pkt 3, nie przysługuje”.~~	
101.	Konfederacja Lewiatan	Art. 6. pkt 13 projektu ustawy (art. 70b ust. 12a ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Wydając decyzję odmowną, o której mowa powyżej, Prezes URE powołuje się na art. 70b ust. 12a Ustawy OZE. Natomiast zgodnie z art. 70f ust. 1.: "Obowiązek zakupu niewykorzystanej energii elektrycznej zgodnie z art. 70c ust. 2 lub prawo do pokrycia ujemnego salda, o którym mowa w art. 93 ust. 1 pkt 4 i ust. 2 pkt 3, powstaje od pierwszego dnia sprzedaży energii elektrycznej objętej systemem wsparcia, o którym mowa w ustawie, i trwa przez okres kolejnych 15 lat, nie dłużej niż do dnia 30 czerwca 2047 r." Zatem mamy do czynienia z sytuacją, w której wspomniane prawa i obowiązki są nadal zachowane – mimo niewypełnienia zobowiązań, prowadzą do abstrakcyjnej tezy, że są one nadawane bezterminowo. W takiej sytuacji wszystkie inwestycje, które do 2020 roku uzyskały zaświadczenia o możliwości sprzedaży i tego nie uczyniły są właściwie zawieszone i mimo posiadania wszystkich potrzebnych pozwoleń administracyjnych nie mogą skorzystać z systemu taryf FIT/FIP. Dodatkowo, nawet gdyby podmioty, które otrzymały zaświadczenia kilka lat temu (3 lata i wzwyż) wybudowały obecnie nowe instalacje i rozpoczęły sprzedaż, to uzyskane na moment złożenia deklaracji o zamiarze sprzedaży niewykorzystanej energii ceny referencyjne byłyby nieadekwatne do aktualnych nakładów inwestycyjnych. Z tego względu również inwestorzy powinni mieć możliwość ponownego złożenia deklaracji oraz uzyskania nowych zaświadczeń ze zaktualizowanymi cenami referencyjnymi.	Propozycja nowego brzmienia przepisu Art. 70b ust. 12a: „12a. W przypadku niewypełnienia przez wytwórcę zobowiązania, o którym mowa w ust. 4 pkt 1 lit. d lub pkt 2 lit. a, albo w przypadku niewypełnienia zobowiązania, o którym mowa w ust. 4 pkt 1 lit. d, z uwzględnieniem przedłużenia terminu, o którym mowa w art. 70ba ust. 1, zabezpieczenie ustanowione zgodnie z ust. 6, podlega przepadkowi na rzecz Prezesa URE, przy zachowaniu **przez okres 3** miesięcy praw i obowiązków, o których mowa w art. 70f ust. 1."	**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga spoza zakresu przedmiotowego projektu.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
102.	Konfederacja Lewiatan	Art. 6 pkt 13a (nowy) projektu ustawy (art. 70e ust. 1 i 2 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Ze względu na przygotowanie systemu wsparcia do biogazowni wytwarzających energię elektryczną ze zmienną generacją tzw. Instalacji semi-szczytowych (np. biogazownia 1 MW pracująca 12 h zamiast instalacja 500 kW pracująca 24 h) istotne jest ostateczne zlikwidowanie mnożników. Brak uwzględnienia tego postulatu może spowodować, iż instalacja semi-szczytowa pracująca z mocą 1 MW przez 12h dziennie otrzyma co prawda wyższą cenę referencyjną, jednak na potrzeby określenia stałej ceny zostanie uwzględniony mnożnik 90%, zamiast 95%. Dodatkowo planuje się likwidację aukcji dla biogazu, gdyż w praktyce nie spotkały się z zainteresowaniem inwestorów.	Propozycja rozwiązania w art. 70e ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie: „1. Stała cena zakupu wynosi odpowiednio: 1) 100% ceny referencyjnej, o której mowa w art. 77 ust. 3 pkt 1, obowiązującej na dzień złożenia deklaracji, o której mowa w art. 70b ust. 1- dla poszczególnych rodzajów instalacji odnawialnych źródeł energii, o których mowa w art. 70a ust. 1, 2) 100% ceny referencyjnej, o której mowa w art. 77 ust. 3 pkt 1, obowiązującej na dzień złożenia deklaracji, o której mowa w art. 70b ust. 1- dla poszczególnych rodzajów instalacji odnawialnych źródeł energii, o których mowa w art. 70a ust. 2 - przy czym obliczana jest zgodnie z art. 39a ust. 5, z uwzględnieniem art. 39a ust. 7. Dodatkowo proponuje się następujące brzmienie art. 73 ust 3a: 3a. Aukcje dla wytwórców, o których mowa w art. 72 ust. 1, przeprowadza się odrębnie, z uwzględnieniem ust. 4, na sprzedaż energii elektrycznej wytworzonej w instalacjach odnawialnego źródła energii, o których mowa w art. 77 ust. 5: 1) pkt 8-10a (w zakresie instalacji powyżej 1 MW) i 14; 2) pkt 15, 18-20; 3) pkt7 i 7a; 4) pkt 16, 17, 21 i 22;	**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga poza zakresem przedmiotowym projektu.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				5) pkt 24 i 25.	
103.	Konfederacja Lewiatan	Art. 6 pkt 13a (nowy) projektu ustawy (art. 70e ust. 2a ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Proponujemy usunięcie konieczności podwójnego redukowania ceny referencyjnej w przypadku zmodernizowanych instalacji korzystających z mechanizmów FIT/FIP i pozostawienie jedynie redukcji ceny referencyjnej odpowiednim wskaźnikiem w zależności od nakładów poniesionych na modernizację (bez wcześniejszej redukcji tej ceny wskaźnikiem 90 lub 95%). Przy przyjętej podwójnej redukcji ceny referencyjnej (redukcja 90 lub 95%, a następnie współczynnik zależny od nakładów na modernizację) inwestycje w modernizację instalacji takich jak małe elektrownie wodne nie będą miały sensu ekonomicznego.	W ustawie z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii w art. 70e ust. 2a nadać brzmienie: „2a. W przypadku zmodernizowanych instalacji odnawialnego źródła energii, o których mowa w art. 74 ust. 2 pkt 2: 1) lit. a – stała cena zakupu jest obliczana zgodnie z ust. 1; 2) lit. b – stała cena zakupu jest obliczana ~~**zgodnie z ust. 1**~~ **jako iloczyn odpowiedniej ceny referencyjnej określonej zgodnie z art. 77 ust. 5** oraz udziału, obliczonego zgodnie z ust. 2d i jest wyrażana w złotych za 1 MWh”;	**Uwaga uwzględniona**
104.	Konfederacja Lewiatan	Art. 6 pkt 13a (nowy) projektu ustawy (art. 71 ust. 1b ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Poprawka ma na celu udostępnienie instalacjom odnawialnego źródła energii, które są dołączane w formule cable pooling możliwości korzystania z systemów wsparcia. Obowiązujące wymogi dotyczące opomiarowania instalacji w sposób jednoznaczny pozwalają na określenie wolumenu energii elektrycznej wyprodukowanej we wszystkich przyłączonych w danym miejscu przyłączenia.	1b. Wymogu posiadania wyodrębnionego zespołu urządzeń służących do wyprowadzania mocy, o którym mowa w ust. 1, nie stosuje się, w przypadku gdy wytwórca energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii w tej instalacji odnawialnego źródła energii, przyłączonej do sieci w danym miejscu przyłączenia złożył deklarację, o której mowa w ust. 1, lub otrzymał dla tej instalacji potwierdzenie przyjęcia deklaracji, o którym mowa w ust. 4, a w miejscu tego przyłączenia planowane jest przyłączenie innej instalacji odnawialnego źródła energii zgodnie z art. 7 ust. 1f ustawy - Prawo energetyczne~~***, pod warunkiem, że wytwórcy energii elektrycznej w instalacji planowanej do przyłączenia nie przysługuje świadectwo***~~	**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga poza zakresem przedmiotowym projektu.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				~~*pochodzenia, o którym mowa w art. 44 ust. 1, albo nie otrzymał zaświadczenia, o którym mowa w art. 70b ust. 8, albo potwierdzenia przyjęcia deklaracji, o którym mowa w ust. 4, albo nie posiada ważnego zaświadczenia o dopuszczeniu do aukcji, o którym mowa w art. 76 ust. 1, albo nie wygrał aukcji, o której mowa w art. 72 ust. 1*~~.	
105.	Konfederacja Lewiatan	Art. 6 pkt 14a (nowy) projektu ustawy (art. 75 ust. 1b ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Poprawka ma na celu udostępnienie instalacjom odnawialnego źródła energii, które są dołączane w formule cable pooling możliwości korzystania z systemów wsparcia. Obowiązujące wymogi dotyczące opomiarowania instalacji w sposób jednoznaczny pozwalają na określenie wolumenu energii elektrycznej wyprodukowanej we wszystkich przyłączonych w danym miejscu przyłączenia.	1b. Wymogu posiadania wyodrębnionego zespołu urządzeń służących do wyprowadzania mocy, o którym mowa w ust. 1, nie stosuje się w przypadku gdy wytwórca energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii w instalacji odnawialnego źródła energii planowanej do przyłączenia do sieci w danym miejscu przyłączenia złożył wniosek o wydanie zaświadczenia o dopuszczeniu do udziału w aukcji, o którym mowa w ust. 3, albo posiada dla tej instalacji ważne zaświadczenie o dopuszczeniu do aukcji, o którym mowa w art. 76 ust. 1, albo wygrał aukcję, o której mowa w art. 72 ust. 1, a w miejscu tego przyłączenia planowane jest przyłączenie innej instalacji odnawialnego źródła energii zgodnie z art. 7 ust. 1f ustawy - Prawo energetyczne~~,~~ ***pod warunkiem, że wytwórcy energii elektrycznej w instalacji odnawialnego źródła energii planowanej do przyłączenia nie przysługuje świadectwo pochodzenia, o którym mowa w art. 44 ust. 1, albo nie otrzymał zaświadczenia, o którym***	**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga poza zakresem przedmiotowym projektu.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				~~*mowa w art. 70b ust. 8, albo potwierdzenia przyjęcia deklaracji, o którym mowa w art. 71 ust. 4, albo nie posiada ważnego zaświadczenia o dopuszczeniu do aukcji, o którym mowa w art. 76 ust. 1, albo nie wygrał aukcji, o której mowa w art. 72 ust. 1*~~.	
106.	Konfederacja Lewiatan	Art. 6 pkt 14a (nowy) projektu ustawy (art. 75 ust. 1e ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Poprawka ma na celu udostępnienie instalacjom odnawialnego źródła energii, które są dołączane w formule cable pooling możliwości korzystania z systemów wsparcia. Obowiązujące wymogi dotyczące opomiarowania instalacji w sposób jednoznaczny pozwalają na określenie wolumenu energii elektrycznej wyprodukowanej we wszystkich przyłączonych w danym miejscu przyłączenia. Zniesienie wymogu dotyczącego przyłączenia instalacji objętej systemem wsparcia jako pierwsze w większym stopniu wpłynie korzystnie na zainteresowaniem udziałem nowych instalacji OZE w aukcjach, co jeszcze bardziej zwiększy atrakcyjność tego instrumentu wsparcia.	1e. W przypadku gdy w miejscu przyłączania instalacji odnawialnego źródła energii do sieci jest planowana do przyłączenia kolejna instalacja odnawialnego źródła energii - zgodnie z art. 7 ust. 1f ustawy - Prawo energetyczne, wytwórca, który wygrał aukcję, o której mowa w art. 72 ust. 1, w terminie 14 dni od dnia przyłączenia nowej instalacji odnawialnego źródła energii, przekazuje Prezesowi URE oryginał albo poświadczoną kopię nowej umowy przyłączeniowej oraz aktualny schemat wszystkich instalacji odnawialnego źródła energii przyłączonych w tym miejscu przyłączenia, ze wskazaniem urządzeń służących do wytwarzania energii elektrycznej oraz urządzeń służących do wyprowadzania mocy wchodzących w skład tych instalacji przyłączonych w miejscu przyłączenia, z oznaczeniem lokalizacji urządzeń pomiarowo-rozliczeniowych oraz miejsca przyłączenia tych instalacji do sieci elektroenergetycznej naniesionych na mapę poglądową uwzględniającą numery ewidencyjne działek i obrębów.	**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga poza zakresem przedmiotowym projektu.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				~~Przyłączenie kolejnej instalacji odnawialnego źródła energii jest możliwe po uprzednim przyłączeniu instalacji odnawialnego źródła energii objętej aukcją, o której mowa w art. 72 ust. 1.~~	
107.	Urząd Regulacji Energetyki	Art. 6 pkt 16 projektu ustawy (art. 79 ust. 3 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Projektowany przepis zakłada, że oferta zawiera oświadczenie wytwórcy biogazu służącego do wytworzenia energii elektrycznej tj. podmiotu który działając jedynie jako dostawca biogazu nie jest beneficjentem projektowanego systemu wsparcia. W świetle projektowanej regulacji niejasnym jest, czy wytwórca biogazu powinien równolegle z wytwórcą energii elektrycznej podpisać ofertę, czy też oświadczenie to powinno stanowić obowiązkowy załącznik do oferty? Projektowany przepis powinien określić skutki takich zdarzeń, jak: oświadczenie nie zostanie załączone, bądź będzie niekompletne, niepodpisane lub podpisane nieprawidłowo. Ponadto przesądzenia wymaga konieczność aktualizacji oferty (wielokrotnej?) w powyższym zakresie. Niezależnie od powyższego, wątpliwości budzi uzależnianie prawidłowości złożenia oferty od oświadczeń składanych przez podmioty trzecie. W przypadku systemu aukcyjnego rekomenduje się odejście od składania wraz z ofertą oświadczenia wytwórcy biogazu i informacji dotyczących instalacji służącej do wytwarzania biogazu i nałożenie wymogu ich złożenia dopiero po wygraniu aukcji poprzez odpowiednie uzupełnienie przepisu art. 83 ust. 1 ustawy OZE (np. w terminie 60 dni przed dniem złożenia pierwszego wniosku o pokrycie ujemnego salda). Dodatkowo, w przypadku instalacji wykorzystującej do wytwarzania energii elektrycznej biogaz lub biogaz rolniczy do rozważenia pozostaje kwestia uzupełnienia w art. 79 ust. 3 pkt 9 treści oświadczenia w pkt 2 poprzez wskazanie dodatkowo wartości pomocy	Brzmienie przepisu należy skorelować z finalnym brzmieniem art. 70b ust. 3 i 4 ustawy OZE nadanym w wyniku prac nad projektem ustawy o zmianie ustawy o odnawialnych źródłach energii oraz niektórych innych ustaw (UD41) z uwzględnieniem zastrzeżeń, wskazanych w sąsiedniej kolumnie oraz wykorzystania poniższej propozycji. Przyjmując założenie, że oświadczenie wytwórcy biogazu nie powinno zawierać się w treści oferty, proponuje się: 1) dodanie art. 79 ust. 11 *„11. W przypadku instalacji wykorzystującej do wytwarzania energii elektrycznej biogaz lub biogaz rolniczy - informację wytwórcy czy biogaz lub biogaz rolniczy wykorzystywany do wytwarzania energii elektrycznej w instalacji odnawialnego źródła energii, objętej ofertą, będzie wytwarzany w tej instalacji.* 2) dodanie art. 79 ust. 3a: *„3a. W przypadku gdy biogaz lub biogaz rolniczy, wykorzystywany do wytwarzania energii elektrycznej w instalacji, o której mowa w art. 79 ust. 2, nie będzie wytwarzany w tej instalacji, do oferty wytwórca*	**Uwaga uwzględniona**

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			udzielonej na obiekty budowlane i urządzenia służące do wytwarzania biogazu lub biogazu rolniczego. 2. Projektowany przepis nie uwzględnia, że: - na etapie składania oferty wytwórca może nie znać jeszcze dostawcy biogazu lub ten dostawca może jeszcze nie mieć wiedzy dot. pomocy inwestycyjnej, - wytwórca energii elektrycznej może zmieniać w ciągu okresu wsparcia dostawców biogazu, może też mieć więcej niż jednego dostawcę biogazu. Nie jest jasne jak wówczas przeliczać cenę skorygowaną.	*dołącza (...)"* i odpowiednich przepisów stwierdzających, że oferta złożona bez informacji i prawidłowego oświadczenia wytwórcy biogazu podlega odrzuceniu.	
108.	Zarządca Rozliczeń S.A.	Art. 6 pkt 17 projektu ustawy (art. 83 w ust. 2a w pkt 2 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	ZRSA proponuje następującą zmianę art. 6 pkt 17 UD89: *17) w art. 83 w ust. 2a w pkt 2 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 3 w brzmieniu:* *„3) uwzględnia się energię elektryczną wytworzoną i wprowadzoną do sieci w instalacji odnawialnego źródła energii w godzinach dostawy, dla których średnie ważone wolumenem transakcji sesyjnych giełdowych ceny energii elektrycznej z rynku były niższe niż 0 złotych za 1 MWh.";* **Uzasadnienie**: Rozliczenie obowiązku sprzedaży w okresach 3-letnich może być dokonane tylko na podstawie danych pozyskanych od operatorów systemów elektroenergetycznych, zgodność z art. 92 ust. 11 i art. 93.		**Uwaga uwzględniona**
109.	Konfederacja Lewiatan	Art. 6 pkt 17, 21 i 26 projektu ustawy (art. 83 ust. 1 i 1a, art. 84, art. 93 ust. 13 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Uwaga dotyczy uzupełnienia projektu UD89 o postanowienia, które precyzują wzajemne relacje między postanowieniami ustawy – Prawo energetyczne i ustawy o odnawialnych źródłach energii, zmienionymi przez ustawę z dnia 17 sierpnia 2023 r. (Dz.U.2023.1762) („**nowelizacja 2023**").	**Art. 6.** W ustawie z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (Dz. U. z 2024 r. poz. 1361) wprowadza się następujące zmiany: [...]	**Uwaga nieuwzględniona** Propozycja ma istotny wpływ na systemy wsparcia regulowane ustawą o odnawialnych źródłach energii i wymaga pogłębionych analiz i uzgodnień, co

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			Nowelizacja 2023 potwierdziła między innymi zasadę, zgodnie z którą możliwe jest przyłączenie do sieci instalacji OZE lub magazynu energii z mocą przyłączeniową mniejszą niż moc zainstalowana danej instalacji (zmiana w art. 7 ust. 1 ustawy – Prawo energetyczne). Również zmiana mocy zainstalowanej przyłączonej instalacji OZE jest przewidziana w art. 74 ust. 3 ustawy o odnawialnych źródłach energii. Zmiana w art. 83 ust. 1 i 1a ustawy o odnawialnych źródłach energii uzupełnia obowiązki informacyjne wytwórcy w instalacji OZE, który zakończył modernizację tej instalacji w warunkach, o których mowa w art. 74 ust. 3 tej ustawy, który dotyczy modernizacji instalacji OZE korzystającej już z systemu wsparcia (a więc takiej, której udział w aukcji dla instalacji zmodernizowanych byłby wykluczony zgodnie z art. 74 ust. 2 pkt 1 ustawy o odnawialnych źródłach energii). Zmiana w art. 93 ust. 13 o odnawialnych źródłach energii doprecyzowuje wyrażoną w tej jednostce redakcyjnej zasadę, że intensywność wsparcia w ramach systemu aukcyjnego ograniczona jest wielkością mocy zainstalowanej określonej w zwycięskiej ofercie aukcyjnej (ewentualnie w ofercie zaktualizowanej przed rozpoczęciem sprzedaży energii elektrycznej zgodnie z art. 79 ust. 9 tej ustawy). Zgodnie z tą regułą, Zarządca Rozliczeń S.A., w razie otrzymania informacji o zmianie mocy zainstalowanej instalacji OZE korzystającej ze wsparcia w ramach systemu aukcyjnego w Karcie Informacyjnej Wytwórcy Instalacji (KIWI) zachowa informację o dotychczasowej mocy zainstalowanej instalacji OZE (zgodnej z ofertą aukcyjną) na potrzeby dalszych rozliczeń, już po zakończeniu modernizacji. Reguła ta potwierdza też, że zmiana mocy zainstalowanej w	17) w art. 83: a) w ust. 1 w pkt 4 lit. c kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 5 w brzmieniu: **„5) w przypadku zakończenia modernizacji instalacji, o której mowa w art. 74 ust. 3 oświadczenie o zakończeniu modernizacji, w tym o zmianie mocy zainstalowanej elektrycznej, w terminie 60 od zakończenia modernizacji.”;** b) ust. 1a otrzymuje brzmienie: „1a. Wytwórca przekazuje operatorowi rozliczeń energii odnawialnej, o którym mowa w art. 106, a w przypadku wytwórcy energii elektrycznej w instalacji odnawialnego źródła energii o łącznej mocy zainstalowanej elektrycznej mniejszej niż 500 kW, który zadeklarował sprzedaż energii elektrycznej sprzedawcy zobowiązanemu - także temu sprzedawcy, informację, o której mowa w ust. 1 pkt 2, **w ust. 4 pkt 5,** oraz dokumenty, o których mowa w ust. 1 pkt 4 lit. b i c, w terminach określonych w tych przepisach. c) w ust. 2a w pkt 2 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 3 w brzmieniu:	zostanie wykonane w ramach kolejnych prac legislacyjnych.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			drodze modernizacji, o której mowa w art. 74 ust. 3 ustawy o odnawialnych źródłach energii w instalacji OZE nie zmienia zasad korzystania przez wytwórcę ze wsparcia aukcyjnego, niezależnie od tego, czy uczestniczył w aukcji dla instalacji o mocy zainstalowanej nieprzekraczającej 1 MW, czy dla instalacji o mocy przekraczającej 1 MW. Zmiana w art. 84 ustawy o odnawialnych źródłach energii ma charakter porządkujący – precyzuje, że Prezes URE prowadząc postępowanie kontrolne uwzględnia zmiany stanu faktycznego wynikające z modernizacji instalacji, która uczestniczy już w aukcyjnym systemie wsparcia, z uwzględnieniem utrzymania na niezmienionym długości okresu wsparcia i intensywności tego wsparcia, odpowiednio do art. 74 ust. 3 i art. 93 ust. 13 ustawy o odnawialnych źródłach energii. W celu ułatwienia prac legislacyjnych poprawki prezentowane są w ramach tekstu jednolitego modyfikowanych jednostek redakcyjnych projektu UD89, z wyróżnieniem treści dodanej.	„3) uwzględnia się energię elektryczną wytworzoną w instalacji odnawialnego źródła energii w godzinach dostawy, dla których średnie ważone wolumenem transakcji sesyjnych giełdowych ceny energii elektrycznej z rynku były niższe niż 0 złotych za 1 MWh."; [...] 21) w art. 84: a) w ust. 1 wyrazy „i art. 83q ust. 6 i 8, a także prawidłowości ceny skorygowanej, o której mowa w art. 39 ust. 5 i 7, art. 39a ust. 5 i 7 oraz art. 83q ust. 4 i 6" zastępuje się wyrazami „art. 83q ust. 6 i 8, **art. 83zc ust. 3 pkt 2, 3, 5-7 i 9 i art. 83zg ust. 6 i 9**, a także prawidłowości ceny skorygowanej, o której mowa w art. 39 ust. 5 i 7, art. 39a ust. 5 i 7, art. 83q ust. 4 i 6 **oraz art. 83zg ust. 4 i 6**", b) po ust. 2 dodaje się ust. 3 w brzmieniu: **„3. W przypadku kontroli instalacji, która rozpoczęła albo zakończyła modernizację zgodnie z art. 74 ust. 3, kontrola zgodności ze stanem faktycznym następuje z uwzględnieniem zmian wynikających z modernizacji, z zastrzeżeniem art. 93 ust. 13.";**	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				[…] 26) w art. 93: […] i) **ust. 13 otrzymuje brzmienie:** „13. Ilość energii elektrycznej wytworzonej w ciągu doby, przewyższająca ilość energii elektrycznej, jaka mogłaby zostać wytworzona w tej instalacji przy założeniu, że instalacja ta pracowała w tym czasie z mocą przewyższającą maksymalną moc zainstalowaną czynną określoną w ofercie, **z uwzględnieniem art. 79 ust. 9,** przy współczynniku mocy cosϕ = 1, nie stanowi podstawy do wyliczenia ujemnego salda zgodnie z ust. 1 pkt 4 lub ust. 2 pkt 3.”;	
110.	Urząd Regulacji Energetyki	Art. 6 pkt 18 projektu ustawy (art. 83m ust. 3 pkt 2 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Doprecyzowanie, że MWh dotyczą „energii zawartej w paliwie gazowym” jest zbędne.		**Uwaga kierunkowo uwzględniona** Zaproponowano doprecyzowanie „energii zawartej w biometanie” w celu wyeliminowania ewentualnych wątpliwości interpretacyjnych.
111.	Konfederacja Lewiatan	Art. 6 pkt 18 projektu ustawy (art. 83m ust. 4 pkt 3a ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Zasadne jest prawne wyodrębnienie instalacji wytwarzania biometanu od instalacji wytwarzania biogazu lub biogazu rolniczego. Obecnie obowiązujące przepisy dotyczące systemu wsparcia FiP dla wytwórców biometanu zdają się nie obejmować sytuacji, w której biogaz wytwarzany jest w jednej instalacji, a następnie służy jako substrat do wytworzenia biometanu w drugiej instalacji. Zmiana wymaganej treści deklaracji, niezbędnej do złożenia przez wytwórcę biometanu, aby	Do art. 83m ust. 4 ustawy o odnawialnych źródłach energii po pkt 3 dodaje się pkt 3a w brzmieniu: 4. Do deklaracji, o której mowa w ust. 1, wytwórca biometanu dołącza: 3a) w przypadku gdy do wytworzenia biometanu wytwórca wykorzystuje biogaz wytworzony w instalacji odnawialnego źródła	**Uwaga uwzględniona** Przepisy dotyczące FIP dla biometanu zostaną ujednolicone z brzmieniem przepisów FIP dla energii elektrycznej wytwarzanej z biogazu w brzmieniu nadanym w ustawie z dnia 27 listopada 2024r. o zmianie ustawy o odnawialnych źródłach energii oraz niektórych innych ustaw (dalej: UD41).

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			uzyskać wsparcie operacyjne, ułatwi wytwórcom wnioskowanie o wsparcie.	energii odrębnej od instalacji, w której ten wytwórca wytwarza biometan: 1) następujące informacje o instalacji odnawialnego źródła energii służącej do wytwarzania biogazu wykorzystywanego przez wytwórcę do wytworzenia biometanu: – imię, nazwisko oraz adres zamieszkania albo nazwę i adres siedziby wytwórcy biogazu w tej instalacji odnawialnego źródła energii, – lokalizację tej instalacji odnawialnego źródła energii – w przypadku gdy na realizację inwestycji w zakresie tej instalacji odnawialnego źródła energii została udzielona pomoc publiczna – wartość udzielonej pomocy, datę jej udzielenia oraz nazwę podmiotu udzielającego, 2) zamiast oświadczenia, o którym mowa w pkt 3, jeżeli urządzenia służące do wytwarzania biometanu, o którym mowa w art. 83l ust. 1 wchodzące w skład instalacji odnawialnego źródła energii służącej do wytwarzania biometanu są starsze niż 48 miesięcy - wytwórca biometanu dołącza wykaz urządzeń wchodzących w skład instalacji ze wskazaniem wieku poszczególnych urządzeń;	
112.	Pracodawcy RP	Art. 6 pkt 18 projektu ustawy (art. 83m ust. 3 pkt 2 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	System wsparcia biometanu w instalacjach do 1 MW powinien zostać zmodyfikowany w taki sposób, aby możliwe stało się wspieranie projektów polegających na budowie części służącej do	Do art. 83m ust. 4 ustawy o odnawialnych źródłach energii po pkt 3) dodaje się pkt 3a) o treści:	**Uwaga uwzględniona** Przepisy dotyczące FIP dla biometanu zostaną ujednolicone z brzmieniem

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			oczyszczania biogazu oraz opcjonalnej modernizacji istniejącej instalacji do produkcji biogazu. Postulat taki wynika zwłaszcza z analiz przeprowadzonych względem oczyszczalni ścieków w Polsce. Wiele oczyszczalni już dziś posiada instalacje do produkcji biogazu, który następnie albo jest spalany i ciepło jest uwalniane do atmosfery, albo jest zagospodarowany do produkcji energii. Przeważająca większość instalacji do produkcji biogazu przy obecnych oczyszczalniach ścieków nie spełnia wymaganego w systemach wsparcia kryterium wieku urządzeń (48 miesięcy), co automatycznie dyskwalifikuje je z uczestnictwa w systemie wsparcia bazującym na premii gwarantowanej. Przedstawiona propozycja zmierza do tego, aby deklarację mogli złożyć wytwórcy biometanu, których instalacje są starsze niż 48 miesięcy, a ich działania inwestycyjne polegają na modernizacji oraz budowie instalacji do oczyszczania biogazu. Zmiana pozwoli odblokować potencjał produkcji biometanu w sektorze oczyszczalni ścieków w Polsce.	4. Do deklaracji, o której mowa w ust. 1, wytwórca biometanu dołącza: 3a) w przypadku gdy do wytworzenia biometanu wytwórca wykorzystuje biogaz wytworzony w instalacji odnawialnego źródła energii odrębnej od instalacji, w której ten wytwórca wytwarza biometan: 1) następujące informacje o instalacji odnawialnego źródła energii służącej do wytwarzania biogazu wykorzystywanego przez wytwórcę do wytworzenia biometanu: – imię, nazwisko oraz adres zamieszkania albo nazwę i adres siedziby wytwórcy biogazu w tej instalacji odnawialnego źródła energii, – lokalizację tej instalacji odnawialnego źródła energii – w przypadku gdy na realizację inwestycji w zakresie tej instalacji odnawialnego źródła energii została udzielona pomoc publiczna – wartość udzielonej pomocy, datę jej udzielenia oraz nazwę podmiotu udzielającego, 2) zamiast oświadczenia, o którym mowa w pkt 3), jeżeli urządzenia służące do wytwarzania biometanu, o którym mowa w art. 83l ust. 1 wchodzące w skład instalacji odnawialnego źródła energii służącej do wytwarzania biometanu są starsze niż 48 miesięcy - wytwórca biometanu dołącza wykaz urządzeń	przepisów FIP dla energii elektrycznej wytwarzanej z biogazu w brzmieniu nadanym w UD41.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				wchodzących w skład instalacji ze wskazaniem wieku poszczególnych urządzeń;	
113.	Urząd Regulacji Energetyki	Art. 6 pkt 20 projektu ustawy (art. 83t ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Pomimo zdefiniowania „aukcji biometanu", w projekcie pojawia się wielokrotnie określenie „aukcji dla biometanu", co powinno zostać ujednolicone.		**Uwaga uwzględniona** Nazewnictwo zostanie ujednolicone.
114.	Konfederacja Lewiatan	Art. 6 ust. 20 projektu ustawy (art. 83t ust. 1 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Zmiana ma na celu z jednej strony – uproszczenie brzmienia przepisu i odwołanie do już istniejących definicji, z drugiej strony – niedopuszczenie do ograniczenia katalogu dostępnych substratów, metod wytwarzania czy technologii. Przepisy zaproponowane szczególnie w punktach a-c mogłyby sugerować wykluczenie z systemu wsparcia np. biometanu wytwarzanego z biogazu wysypiskowego, lub niejednoznaczne traktowanie biometanu wytwarzanego z biogazu z osadów ściekowych. Tymczasem, jak rozumiemy, intencją Ministerstwa jest wsparcie rozwoju biometanu w Polsce na jego początkowym etapie, bez premiowania wybranych substratów, a tym bardziej bez wykluczania niektórych z nich. Zmiana jest w pełni zgodna z proponowaną treścią oświadczenia uczestnika aukcji biometanu, zawartą w art. 83zc ust. 10. W oświadczeniu uczestnik deklaruje, że do wytworzenia biometanu wykorzystuje biogaz lub biogaz rolniczy: „Świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia wynikającej z art. 233 § 6 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny oświadczam, że: 1)wytwarzając biometan w instalacji odnawialnego źródła energii będę stosować się do obowiązków, o których mowa w art. 9 ust. 1a pkt 3 albo art. 25 pkt 3a i 3b ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii;	Biometan wytworzony z biogazu, **o którym mowa w art. 2 ust. 1** lub z biogazu rolniczego**, o którym mowa w art. 2 ust. 2**, lub z mieszaniny biogazu i biogazu rolniczego w instalacji odnawialnego źródła energii, ~~do którego wytworzenia wykorzystano:~~ ~~a)biogaz rolniczy wytworzony wyłącznie z substratów, o których mowa w art. 2 pkt 2 – w przypadku wytwarzania biometanu z biogazu rolniczego lub z mieszaniny biogazu i biogazu rolniczego,~~ ~~b)biogaz wytworzony wyłącznie z biomasy – w przypadku wytwarzania biometanu z biogazu lub z mieszaniny biogazu i biogazu rolniczego,~~ ~~c) biogaz lub biogaz rolniczy spełniający kryteria zrównoważonego rozwoju, o których mowa w art. 43 ust. 3 rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu~~ - i wprowadzony do sieci gazowej może zostać sprzedany w drodze aukcji, zwanej „aukcją biometanu".	**Uwaga nieuwzględniona** Zgodnie z brzmieniem art. 2 pkt 1 ustawy o odnawialnych źródłach energii biogaz to gaz uzyskany z biomasy, w szczególności z instalacji przeróbki odpadów zwierzęcych lub roślinnych, oczyszczalni ścieków oraz składowisk odpadów. Uwzględniając powyższą definicję ustawodawca w żaden sposób nie ogranicza katalogu dostępnych do wytworzenia biogazu substratów. W treści oświadczenia w pkt 2 nie nakazuje się wykorzystywania do wytwarzania biometanu wyłącznie biogazu lub biogazu rolniczego wytworzonego z surowców wymienionych w załączniku IX do dyrektywy REDII. W projektowanym przepisie jednoznacznie wskazano na obowiązek spełnienia kryteriów zrównoważonego rozwoju, o których mowa w art. 43 ust. 3 rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu przez biogaz lub biogaz rolniczy, który będzie wykorzystywany do wytwarzania

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			2)**do wytworzenia biometanu w instalacji odnawialnego źródła energii będę wykorzystywać biogaz lub biogaz rolniczy, który spełnia kryteria zrównoważonego rozwoju**, o których mowa w art. 43 ust. 3 rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu; 3)wartość pomocy inwestycyjnej, o której mowa w art. 83zg ust. 1 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii, obliczona zgodnie z art. 83zg ust. 2 i 3 tej ustawy, wynosi ... złotych. Cena skorygowana obliczona zgodnie z art. 83zg ust. 4 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii wynosi ... złotych za 1 MWh; 4)przedsiębiorstwo nie znajduje się w trudnej sytuacji w rozumieniu art. 2 pkt 18 lit. a-c lub e rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu; 5)na przedsiębiorstwie nie ciąży obowiązek zwrotu pomocy publicznej, wynikający z decyzji Komisji Europejskiej uznającej taką pomoc za niezgodną z prawem oraz z rynkiem wewnętrznym."		biometanu. W omawianym przepisie nie uwzględniono kolejnego warunku/obowiązku jaki zawarty jest w art. 43 ust. 3 rozporządzenia GBER, a mianowicie wytwarzania biogazu lub biogazu rolniczego (na potrzeby wytwarzania biometanu) z surowców wymienionych w załączniku IX do dyrektywy REDII.
115.	Pracodawcy RP	Art. 6 ust. 20 projektu ustawy (art. 83t ust. 1 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Zmiana ma na celu: z jednej strony – uproszczenie brzmienia przepisu i odwołanie do już istniejących definicji; z drugiej strony – niedopuszczenie do ograniczenia katalogu dostępnych substratów, metod wytwarzania czy technologii. Przepisy zaproponowane szczególnie w punktach a-c mogłyby sugerować wykluczenie z systemu wsparcia np. biometanu wytwarzanego z biogazu wysypiskowego, lub niejednoznaczne traktowanie biometanu wytwarzanego z biogazu z osadów ściekowych. Tymczasem, jak rozumiemy, intencją Ministerstwa jest wsparcie rozwoju biometanu w Polsce na jego początkowym etapie, bez	Biometan wytworzony z biogazu**, o którym mowa w art. 2 ust. 1** lub z biogazu rolniczego**, o którym mowa w art. 2 ust. 2**, lub z mieszaniny biogazu i biogazu rolniczego w instalacji odnawialnego źródła energii, ~~do którego wytworzenia wykorzystano:~~ ~~a) biogaz rolniczy wytworzony wyłącznie z substratów, o których mowa w art. 2 pkt 2 – w przypadku wytwarzania biometanu z biogazu rolniczego lub z~~	**Uwaga nieuwzględniona** Zgodnie z brzmieniem art. 2 pkt 1 ustawy o odnawialnych źródłach energii biogaz to gaz uzyskany z biomasy, w szczególności z instalacji przeróbki odpadów zwierzęcych lub roślinnych, oczyszczalni ścieków oraz składowisk odpadów. Uwzględniając powyższą definicję ustawodawca w żaden sposób nie ogranicza

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			premiowania wybranych substratów, a tym bardziej bez wykluczania niektórych z nich. Zmiana jest w pełni zgodna z proponowaną treścią oświadczenia uczestnika aukcji biometanu, zawartą w art. 83zc ust. 10. W oświadczeniu uczestnik deklaruje, że do wytworzenia biometanu wykorzystuje biogaz lub biogaz rolniczy: „Świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia wynikającej z art. 233 § 6 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny oświadczam, że: 1) wytwarzając biometan w instalacji odnawialnego źródła energii będę stosować się do obowiązków, o których mowa w art. 9 ust. 1a pkt 3 albo art. 25 pkt 3a i 3b ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii; 2) **do wytworzenia biometanu w instalacji odnawialnego źródła energii będę wykorzystywać biogaz lub biogaz rolniczy, który spełnia kryteria zrównoważonego rozwoju**, o których mowa w art. 43 ust. 3 rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu; 3) wartość pomocy inwestycyjnej, o której mowa w art. 83zg ust. 1 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii, obliczona zgodnie z art. 83zg ust. 2 i 3 tej ustawy, wynosi ... złotych. Cena skorygowana obliczona zgodnie z art. 83zg ust. 4 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii wynosi ... złotych za 1 MWh; 4) przedsiębiorstwo nie znajduje się w trudnej sytuacji w rozumieniu art. 2 pkt 18 lit. a-c lub e rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje	~~mieszaniny biogazu i biogazu rolniczego,~~ ~~b) biogaz wytworzony wyłącznie z biomasy – w przypadku wytwarzania biometanu z biogazu lub z mieszaniny biogazu i biogazu rolniczego,~~ ~~c) biogaz lub biogaz rolniczy spełniający kryteria zrównoważonego rozwoju, o których mowa w art. 43 ust. 3 rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu~~ - i wprowadzony do sieci gazowej może zostać sprzedany w drodze aukcji, zwanej „aukcją biometanu”.	katalogu dostępnych do wytworzenia biogazu substratów. W treści oświadczenia w pkt 2 nie nakazuje się wykorzystywania do wytwarzania biometanu wyłącznie biogazu lub biogazu rolniczego wytworzonego z surowców wymienionych w załączniku IX do dyrektywy REDII. W projektowanym przepisie jednoznacznie wskazano na obowiązek spełnienia kryteriów zrównoważonego rozwoju, o których mowa w art. 43 ust. 3 rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu przez biogaz lub biogaz rolniczy, który będzie wykorzystywany do wytwarzania biometanu. W omawianym przepisie nie uwzględniono kolejnego warunku/obowiązku jaki zawarty jest w art. 43 ust. 3 rozporządzenia GBER, a mianowicie wytwarzania biogazu lub biogazu rolniczego (na potrzeby wytwarzania biometanu) z surowców wymienionych w załączniku IX do dyrektywy REDII.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu; 5) na przedsiębiorstwie nie ciąży obowiązek zwrotu pomocy publicznej, wynikający z decyzji Komisji Europejskiej uznającej taką pomoc za niezgodną z prawem oraz z rynkiem wewnętrznym.''		
116.	Konfederacja Lewiatan	Art. 6 ust. 20 projektu ustawy (art. 83t ust. 1 i 2, art. 83zh ust. 5, art. 92 ust 11 (1), art. 83zc ust 3 pkt 3 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	W przypadku biogazu istnieją inne możliwości sprzedaży niż sieć. Proponowane brzmienie wykluczałoby możliwość skorzystania z systemu aukcyjnego. Obecnie proponowane brzmienie przepisu wyłącza podmioty dostarczające biometan w inny sposób niż poprzez sieć gazową.	Należy usunąć "wprowadzenie do sieci".	**Uwaga nieuwzględniona** Uwzględnienie uwagi mogłoby skutkować eksportem biometanu, który uzyskał wcześniej wsparcie w postaci aukcji. Ponadto, podmioty, które rozważają transport biometanu transportem kołowym (cysterny) planują wykorzystać taki biometan do realizacji Narodowego Celu Wskaźnikowego (NCW). Biometan, który uzyskał wsparcie nie będzie mógł być wykorzystany do realizacji NCW.
117.	Konfederacja Lewiatan	Art. 6 ust. 20 projektu ustawy (art. 83t ust. 3 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Należy wydłużyć okres z 48 do 60 miesięcy – adekwatnie do rodzaju instalacji.	Art. 84t ust 3. Biometan, o którym mowa w ust. 1, może zostać sprzedany w drodze aukcji biometanu wyłącznie w przypadku, gdy urządzenia wchodzące w skład instalacji odnawialnego źródła energii, służącej do wytwarzania biometanu, zamontowane w czasie budowy, zostały wyprodukowane w okresie **60** miesięcy bezpośrednio poprzedzających dzień wytworzenia po raz pierwszy biometanu w tej instalacji odnawialnego źródła energii i nie były wcześniej amortyzowane w rozumieniu	**Uwaga nieuwzględniona** Kwestia dotycząca długości okresu, w którym zostały wyprodukowane urządzenia do wytwarzania biometanu była przedmiotem dyskusji podczas prac nad systemem wsparcia FIP dla biometanu. Przyjęto okres 48 miesięcy jako najbardziej wystarczający, biorąc pod uwagę, że urządzenia służące do wytwarzania biometanu są indywidualnie zamawiane.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				przepisów o rachunkowości przez jakikolwiek podmiot.	
118.	Urząd Regulacji Energetyki	Art. 6 pkt 20 projektu ustawy (art. 83t ust. 3 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Należy zwrócić uwagę na odmienne zdefiniowanie kwestii związanej z wiekiem urządzeń w systemie wsparcia, o którym mowa w art. 83l-83s oraz w systemie aukcyjnym. Przepisy w obu systemach winny być spójne i przesądzać, czy tylko oczyszczarka ma być nowa, czy również urządzenia w których wytwarzany jest biogaz albo biogaz rolniczy. Jest to szczególnie istotne ze względu na możliwość dokonywania zmian dostawcy biogazu albo biogazu rolniczego.		**Uwaga uwzględniona** Treść przepisu zostanie ujednolicona z brzmieniem zawartym w FIP dla biometanu.
119.	Urząd Regulacji Energetyki	Art. 6 pkt 20 projektu ustawy (art. 83u ust. 3 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Mając na uwadze szacowany potencjał instalacji biometanowych pow. 1 MW (zgodnie z OSR 50 instalacji do 2050 r.) wątpliwość budzi przeprowadzanie aukcji w aż 3 koszykach wg przedziałów mocowych, mając na uwadze, iż do rozstrzygnięcia aukcji konieczne jest złożenie 3 ważnych ofert w każdym z nich.		**Uwaga uwzględniona**
120.	Konfederacja Lewiatan	Art. 6 pkt 20 projektu ustawy (art. 83u ust. 3 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Biorąc pod uwagę przewidywaną małą liczbę projektów w pierwszych aukcjach (wysokie wymagania dotyczące stopnia przygotowania inwestycji) istnieje ryzyko braku wystarczającej liczby ofert, wymaganych, aby aukcja zakończyła się rozstrzygnięciem. W tym celu proponuje się (nawet tymczasowo na kilka lat) ograniczenie liczby koszyków aukcyjnych do dwóch.	Art. 83u. 1. Prezes URE ogłasza, organizuje i przeprowadza aukcje biometanu nie rzadziej niż raz w roku. 2. Przedmiotem aukcji biometanu jest sprzedaż biometanu spełniającego wymagania określone w art. 83t w maksymalnych ilościach i wartościach określonych w przepisach wydanych na podstawie ust. 5. 3. Aukcje biometanu przeprowadza się dla biometanu wytworzonego w instalacji odnawialnego źródła energii, o łącznej mocy zainstalowanej elektrycznej: **1) mniejszej niż 3 MW**, 2) równej albo nie mniejszej niż 3 MW	**Uwaga kierunkowo uwzględniona** Projektodawca zmieni projektowane przepisy w celu ustalenia dwóch koszyków aukcyjnych, przyjmując próg rozdziału pomiędzy poszczególnymi koszykami na poziomie mocy zainstalowanej w wysokości 2 MW.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				- obliczonej z przeliczenia mocy zainstalowanej instalacji odnawialnego źródła energii służącej do wytwarzania biometanu na moc zainstalowaną elektryczną instalacji odnawialnego źródła energii, przyjmując sprawność elektryczną agregatu kogeneracyjnego na poziomie 41%.	
121.	Urząd Regulacji Energetyki	Art. 6 pkt 20 projektu ustawy (art. 83w ust. 3 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Niejasna jest intencja ustawodawcy. Z uzasadnienia (str. 25) wynika, że art. 83w ust. 3 wprowadzono delegację dla ministra właściwego do spraw klimatu polegającą na obowiązku określenia, w drodze rozporządzenia, ceny referencyjnej w aukcji biometanu w złotych za 1 MWh, **oddzielnie dla biometanu wytworzonego z biogazu i biometanu wytworzonego z biogazu rolniczego**. Projektowane przepisy wydają się być niespójne. Nie jest wiadome czy intencją ustawodawcy jest ustalenie cen referencyjnych w aukcji biometanu wyłącznie w zależności od progów mocowych, bez względu na rodzaj biogazu, tak jak to wynika z treści projektowanego przepisu który zawiera odwołanie do art. 83u ust. 3. Należy zauważyć, że przypadku systemu FIP ceny zostały zróżnicowane w zależności od rodzaju biogazu. Ponadto proponuje się określenie terminu do wydania rozporządzenia dot. określenia cen referencyjnych, które, jak się wydaje, powinno zostać wydane przed rozporządzeniem ws. maksymalnych ilości i wartości biometanu, o którym mowa w art. 83 u ust. 5. Do rozważenia w tym aspekcie jest kwestia związana ze zmianą dostawcy z biogazu na biogaz rolniczy, czy będzie ona możliwa w ramach systemów wsparcia, wiąże się to ze zmianą rejestru prowadzonej działalności gospodarczej.	Uwzględniając treść uzasadnienia należy wprowadzić regulację przesądzającą, iż cena referencyjna dla biometanu wytworzonego z biogazu dotyczy również biometanu wytworzonego z mieszaniny biogazu i biogazu rolniczego. Taka intencja ustawodawcy zdaje się wynikać z brzmienia art. 7 ust. 3 ustawy OZE, niemniej jednak celem uniknięcia wątpliwości interpretacyjnych należy wprowadzić regulacje j.w. w przepisach dot. projektowanego systemu wsparcia. Analogiczna regulacja winna znaleźć się również w odniesieniu do systemu wsparcia, o którym mowa w art. 83l-83s.	**Uwaga wyjaśniona** Treść uzasadnienia zostanie skorygowana potwierdzając intencję ustawodawcy, zgodnie z którą aukcje dla biometanu będą realizowane wyłącznie w zależności od progów mocowych.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
122.	Urząd Regulacji Energetyki	Art. 6 pkt 20 projektu ustawy (art. 83x ust. 2 pkt 4 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Propozycja uzupełnienia art. 83x ust. 2 w celu ujednolicenia przepisów.	„2. Ilość i wartość biometanu wytworzonego w instalacjach odnawialnego źródła energii zlokalizowanych poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i poza obszarem wyłącznej strefy ekonomicznej, jaka może zostać sprzedana w drodze aukcji **biometanu** w następnym roku kalendarzowym wynosi 5% ilości i wartości biometanu, przeznaczonej do sprzedaży w drodze aukcji biometanu w roku poprzednim, w instalacjach, o których mowa w art. 83t ust. 1.”	**Uwaga uwzględniona**
123.	Konfederacja Lewiatan	Art. 6 pkt 20 projektu ustawy (art. 83x ust. 2. ustawy o odnawialnych źródłach energii)	W związku z zapisem, iż wartość 5% biometanu w aukcji dla inwestycji spoza terenu RP będzie odwoływać się do wartości biometanu przeznaczonej do sprzedaży w drodze aukcji z roku poprzedniego może okazać się, będzie to poziom zbyt niski aby zainteresować inwestorów spoza Polski.	2. Ilość i wartość biometanu wytworzonego w instalacjach odnawialnego źródła energii zlokalizowanych poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i poza obszarem wyłącznej strefy ekonomicznej, jaka może zostać sprzedana w drodze aukcji w ~~następnym~~ **danym** roku kalendarzowym wynosi **do 5%** ilości i wartości biometanu, przeznaczonej do sprzedaży w drodze aukcji biometanu ~~w roku poprzednim,~~ w instalacjach, o których mowa w art. 83t ust. 1.	**Uwaga nieuwzględniona** Projektodawca zaproponował próg 5% biometanu w aukcji dla inwestycji spoza terytorium RP, mając na względzie aktualną sieć połączeń transgranicznych oraz wsparcie dla rozwoju krajowego potencjału wytwórczego.
124.	Urząd Regulacji Energetyki	Art. 6 pkt 20 projektu ustawy (art. 83x ust. 4 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Niejasne jest dlaczego przepis odwołuje się do art. 83t ust.2 – wydaje się, że odwołanie nie powinno być ograniczone jedynie do ust. 2, powinny być spełnione wszystkie wymogi określone w tym przepisie (ust. 1 – 3). Ponadto przepis (w pkt 4) błędnie odwołuje się do art. 83c, który dotyczy aukcji na wsparcie operacyjne – powinno być zawarte odwołanie do art. 83zc.		**Uwaga uwzględniona**
125.	Urząd Ochrony Danych Osobowych	Art. 6 pkt 20 projektu ustawy (art. 83y ust. 3 pkt 1 oraz art. 83zc ust. 3	W art. 83y ust. 3 pkt 1 (wprowadzanym art. 6 projektu) wskazano na obowiązek podania we wniosku o wydanie zaświadczenia o dopuszczeniu do		**Uwaga wyjaśniona**

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
		pkt 6 lit. a tiret pierwsze ustawy o odnawialnych źródłach energii)	udziału w aukcji biometanu „adresu zamieszkania". Rozważenia wymaga czy wystarczające w świetle zasady minimalizacji danych nie byłoby wymaganie jedynie miejsca zamieszkania osoby fizycznej w rozumieniu art. 25 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. z 2024, poz. 1061 z późn. zm.). Ta sama uwaga odnosi się do projektowanego art. 83zc ust. 3 pkt 6 lit. a tiret pierwsze.		Projektodawca wyjaśnia, że podanie we wspomnianym w uwadze wniosku wyłącznie miejsca zamieszkania w rozumieniu art. 25 ustawy Kodeks cywilny, czyli miejscowości jest niewystarczające z punktu widzenia organu w celu realizacji zamierzonego przez projektodawcę celu. Organ powinien posiadać pełne dane teleadresowe w celu jednoznacznej identyfikacji umożliwienia kontaktu z wnioskodawcą.
126.	Urząd Regulacji Energetyki	Art. 6 pkt 20 projektu ustawy (art. 83y ust. 4 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	W analogicznym przepisie dot. systemu FIT/FIP (art. 83m ust. 4 pkt 2) mowa jest o przyłączeniu do „sieci gazowej" podczas gdy przepisy w zakresie aukcji biometanu (art. 83y ust. 4 pkt 1) mówią o „sieci przesyłowej lub dystrybucyjnej gazowej". Nazewnictwo powinno być ujednolicone. Proponuje się uzupełnienie listy wymaganych załączników o dokument potwierdzający wskazaną we wniosku moc zainstalowaną instalacji zgodnie z definicją w art. 2 pkt 19c.		**Uwaga uwzględniona**
127.	Urząd Regulacji Energetyki	Art. 6 pkt 20 projektu ustawy (art. 83z ust. 2 i 3 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Propozycja brzmienia skorelowana ze zmianami wprowadzonymi UD41 w art. 76 ustawy OZE.	„2. Prezes URE odmawia, w drodze postanowienia, wydania zaświadczenia o dopuszczeniu do aukcji biometanu. 3. Na postanowienie, o którym mowa w ust. 2 przysługuje zażalenie. Zażalenie wnosi się do Sądu Okręgowego w Warszawie – sądu ochrony konkurencji i konsumentów, w terminie 7 dni od dnia doręczenia postanowienia. Postępowanie w sprawie zażalenia na postanowienie Prezesa URE toczy się według przepisów ustawy – Kodeks postępowania cywilnego o postępowaniu w sprawach z zakresu regulacji energetyki.".	**Uwaga uwzględniona**

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
128.	Konfederacja Lewiatan	Art. 6 pkt 20 projektu ustawy (art. 83z ust. 3 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Art. 83y 8. Wytwórca biometanu w instalacji odnawialnego źródła energii zlokalizowanej poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i poza obszarem wyłącznej strefy ekonomicznej, do wniosku o wydanie zaświadczenia o dopuszczeniu do udziału w aukcji dla biometanu dołącza oryginały lub poświadczone kopie dokumentów wynikających z umowy, o której mowa w art. 83x ust. 3 pkt 1. **Dokumenty sporządzone w języku obcym są składane wraz z tłumaczeniem przysięgłym na język polski.** Mając na uwadze, że dokumenty sporządzone w języku obcym wymagane są przy składaniu wraz z tłumaczeniem przysięgłym na język polski, proponuje się zmianę w art. 83z ust. 3 polegającą na zmianie terminu odwołania się z 7 dni na dni 14.	3. Zażalenie na postanowienie o odmowie wydania zaświadczenia o dopuszczeniu do aukcji biometanu wnosi się do Sądu Okręgowego w Warszawie - sądu ochrony konkurencji i konsumentów, w terminie ~~7 dni~~ **14 dni** od dnia doręczenia postanowienia. Postępowanie w sprawie zażalenia na postanowienie Prezesa URE toczy się według przepisów ustawy – Kodeks postępowania cywilnego o postępowaniu w sprawach z zakresu regulacji energetyki.	**Uwaga nieuwzględniona** Uwzględnienie uwagi wprowadzałoby niespójność z innymi terminami wskazanymi w ustawie, w której przyjęto generalną zasadę 7 dniowego terminu na wniesienie zażalenia. Dodatkowo, należy wskazać, że w aukcjach OZE, wytwórcą również dołącza oryginały lub poświadczone kopie dokumentów wraz z tłumaczeniem przysięgłym na język polski, zaś termin na wniesienie zażalenia nigdy nie był kwestionowany, nie wydaje się zatem, aby wydłużanie terminu było uzasadnione w aukcjach biometanu.
129.	Urząd Regulacji Energetyki	Art. 6 pkt 20 projektu (art. 83zb ust. 2 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Proponuje się uzupełnienie ogłoszenia w związku z możliwością przeprowadzenia aukcji w formie pisemnej (zob. uwaga do art. 83zb ust. 6).	„2. Ogłoszenie o aukcji zawiera: 1) oznaczenie aukcji biometanu; 2) **wskazanie sposobu przeprowadzenia aukcji;** 3) **termin** przeprowadzenia sesji aukcji biometanu; 4) godziny otwarcia i zamknięcia sesji aukcji biometanu; wskazanie maksymalnej ilości i wartości biometanu (...)".	**Uwaga nieuwzględniona** Wprowadzono przepis przejściowy wskazujący, że do czasu dostosowania internetowej platformy aukcyjnej do przeprowadzania za jej pośrednictwem aukcji biometanu aukcje te przeprowadza się w formie pisemnej.
130.	Urząd Regulacji Energetyki	Art. 6 pkt 20 projektu ustawy (art. 83zb ust. 3 pkt 1 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Proponuje się doprecyzowanie art. 83zb ust. 3 pkt 1.	„1) wydanych ważnych, zaświadczeń o dopuszczeniu do aukcji biometanu, których termin ważności upływa nie wcześniej niż termin, o którym mowa w ust. 2 pkt 2 oraz".	**Uwaga uwzględniona**
131.	Urząd Regulacji Energetyki	Art. 6 pkt 20 projektu ustawy (art. 83zb ust. 4 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Niezrozumiałe jest przyjęcie zabezpieczenia na poziomie 48 zł/kW, tj. kwoty 4 razy wyższa niż w systemie FIT/FIP. Wydaje się, że wysokość zabezpieczenia winna wynosić ok. 24 zł/kW (60 zł x 41% = 24,6 zł) Niezależnie od powyższego, alternatywnie, proponuje się ustalenie wartości		**Uwaga uwzględniona**

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			zabezpieczenia na poziomie 60 zł/kW mocy zainstalowanej, **o której mowa w art. 83y ust. 3 pkt 2**. Będzie to parametr zbieżny z parametrem określanym na etapie uzyskiwania zaświadczenia o dopuszczeniu do aukcji biometanu, a co ważniejsze z parametrem instalacji wskazanym w ofercie. Wszystkie zaprojektowane przepisy odnoszą się do mocy zainstalowanej instalacji odnawialnego źródła energii służącej do wytwarzania biometanu przeliczonej na moc zainstalowaną elektryczną instalacji odnawialnego źródła energii, przyjmując sprawność elektryczną agregatu kogeneracyjnego na poziomie 41%. Powyższe wyeliminuje wątpliwości co do wysokości wymaganego zabezpieczenia (kwestia zaokrągleń matematycznych przy przeliczaniu).		
132.	Urząd Regulacji Energetyki	Art. 6 pkt 20 projektu (art. 83zb ust. 6 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Przygotowanie Internetowej Platformy Aukcyjnej do obsługi aukcji biometanu wiąże się z zaprojektowaniem i zbudowaniem **nowego i niezależnego modułu** w aplikacji, co jest niezwykle czaso- i kosztochłonnym procesem. Zgodnie z art. 78 ust. 7, dostawcę internetowej platformy aukcyjnej wyłania się w trybie przepisów ustawy z dnia 11 września 2019 r. - Prawo zamówień publicznych co dodatkowo wydłuża proces przygotowania IPA. Wobec założeń OSR, proponowany mechanizm obejmie wsparciem ok. 50 instalacji, które powstaną do 2030 r. Obsługa takiej ilości wytwórców poza IPA jest możliwa z pominięciem IPA, szczególnie na początkowym etapie wdrażania wsparcia. Dlatego też wzorem aukcji na premię kogeneracyjną (art. 16 ust. 2, Dz. U. z 2024 r. poz. 639) proponuje się umożliwienie obsługi systemu dla biometanu również w formie pisemnej (zarówno prekwalifikacje jak i aukcje), tak aby uniknąć ryzyka nieprzeprowadzenia aukcji w sytuacji w której IPA nie zostanie dostosowana.	„6. Aukcję biometanu prowadzi się w postaci elektronicznej za pośrednictwem internetowej platformy aukcyjnej, o której mowa w art. 78 ust. 6 **albo w formie pisemnej.”**	**Uwaga nieuwzględniona** Wprowadzono przepis przejściowy zgodnie z którym, do czasu dostosowania internetowej platformy aukcyjnej do przeprowadzania za jej pośrednictwem aukcji biometanu aukcje te przeprowadza się w formie pisemnej.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
133.	Urząd Ochrony Danych Osobowych	Art. 6 pkt 20 projektu (art. 83zb ust. 7 pkt 3 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	W art. 83zb ust. 7 pkt 3 ustawy o odnawialnych źródłach energii (wprowadzanym art. 6 projektu) wskazano, że regulamin aukcji biometanu określa „warunki przetwarzania danych dotyczących uczestników aukcji biometanu". Regulamin aukcji określać może techniczne aspekty przetwarzania danych, nie może jednak określać „warunków przetwarzania danych". Niejasnym jest również co prawodawca rozumie przez „warunki przetwarzania danych" – to, w jaki sposób dane mają być w sposób zgodny z prawem przetwarzane, określają przepisy rozporządzenia 2016/679. Stanowią one ogólne zasady a zapewnienie ich stosowania należy do ustawodawcy krajowego, mocą przepisów szczegółowych rozumianych jako krajowe źródło prawa. Regulacje dotyczące podmiotów upoważnionych do przetwarzania danych, okresu przetwarzania czy jego celu powinny być ustanowione w przepisach rangi ustawy, a na pewno przedmiotowe „warunki" nie mogą swym zakresem odbiegać od norm rozporządzenia 2016/679.		**Uwaga wyjaśniona, częściowo uwzględniona** Sformułowanie „warunki przetwarzania danych" zostało użyte w celu zapewnienia jednolitości przepisów ustawy OZE (analogiczne pojęcie od 2016 r. funkcjonuje w dwóch innych rodzajach aukcji). Warunki określone w Regulaminie są zgodne z przepisami rozporządzenia 2016/679, ponieważ ustanawia je organ świadomy obowiązków wynikających z powszechnie obowiązującego prawa UE. Warunki określone w regulaminie w praktyce stanowią jednak powtórzenie przepisów powszechnie obowiązujących i instrukcji dla uczestników aukcji. Przepisy ustawy o odnawialnych źródłach energii zostaną uzupełnione o to kto jest administratorem danych oraz o to w jakim celu są przetwarzane.
134.	Urząd Regulacji Energetyki	Art. 6 pkt 20 projektu (art. 83zc ust. 1 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Patrz: uwaga do art. 83zb ust. 6.	„Art. 83zc. 1. Wytwórca będący uczestnikiem aukcji biometanu, od godziny otwarcia do godziny zamknięcia sesji aukcji biometanu, przekazuje ofertę: 1) za pomocą formularza zamieszczonego na internetowej platformie aukcyjnej, o której mowa w art. 78 ust. 6, albo 2) w przypadku aukcji prowadzonej w postaci pisemnej - bezpośrednio w siedzibie Prezesa URE.".	**Uwaga uwzględniona kierunkowo** Ponieważ docelowym rozwiązaniem jest prowadzenie aukcji za pośrednictwem IPA, projektodawca nie wprowadził przepisu stanowiącego o prowadzeniu aukcji w postaci papierowej do przepisów merytorycznych. Jednakże, mając na uwadze konieczność dostosowania IPA do nowych zadań i potrzebny na to czas, wprowadzono przepis przejściowy wskazujący, że do czasu dostosowania internetowej platformy aukcyjnej, do przeprowadzania aukcji biometanu aukcje te przeprowadza się w formie pisemnej.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
135.	Urząd Regulacji Energetyki	Art. 6 pkt 20 projektu ustawy (art. 83zc ust. 3 pkt 3 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Doprecyzowanie, że MWh dotyczą „energii zawartej w paliwie gazowym" jest zbędne.		**Uwaga uwzględniona kierunkowo** Zaproponowano doprecyzowanie „energii zawartej w biometanie" w celu wyeliminowania ewentualnych wątpliwości interpretacyjnych.
136.	Urząd Regulacji Energetyki	Art. 6 pkt 20 projektu ustawy (art. 83zc ust. 3 pkt 5 i 6 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Z uwagi, iż w przepisie jest mowa o instalacjach planowanych do realizacji proponujemy: 1) w art. 83zc ust. 3 pkt 5 słowo: „służąca" zastąpić „która będzie służyła" 2) w art. 83zc ust. 3 pkt 6 zastąpić słowa „wykorzystuje", „wytwarza" i „wykorzystywanego" odpowiednio słowami: „będzie wykorzystywał", „będzie wytwarzał" i „planowanego do wykorzystania".		**Uwaga uwzględniona**
137.	Urząd Regulacji Energetyki	Art. 6 pkt 20 projektu ustawy (art. 83zc ust. 3 pkt 7 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Doprecyzowanie, że MWh dotyczą „energii zawartej w paliwie gazowym" jest zbędne. Ponadto w przepisie zawarto błędne odesłanie do pkt 8, powinno być odesłanie do pkt 9.		**Uwaga uwzględniona kierunkowo w części dotyczącej doprecyzowania** Zaproponowano doprecyzowanie „energii zawartej w biometanie" w celu wyeliminowania ewentualnych wątpliwości interpretacyjnych. **Uwaga uwzględniona w części dotyczącej błędnego odesłania do pkt 8.**
138.	Urząd Regulacji Energetyki	Art. 6 pkt 20 projektu ustawy (art. 83zc ust. 3 pkt 10 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Treść oświadczenia powinna być analogiczna (powtórzona) jak w oświadczeniu składanym wraz z wnioskiem o wydanie zaświadczenia o dopuszczeniu do aukcji - w oświadczeniu brakuje treści: „biometan zostanie wytworzony w instalacji odnawialnego źródła energii posiadającej wyodrębniony zespół urządzeń służących wyłącznie do wprowadzania biometanu z tej instalacji do sieci gazowej dystrybucyjnej lub przesyłowej" (por. art. 83y ust. 3 pkt 4).		**Uwaga uwzględniona**
139.	Urząd Regulacji Energetyki	Art. 6 pkt 20 projektu ustawy (art. 83zc ust. 9 pkt 1 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Przepis zawiera błędne odwołania.	„1) planowanej daty rozpoczęcia okresu korzystania z aukcyjnego systemu wsparcia dla biometanu, o której mowa w ust. 3 pkt 4, z uwzględnieniem **ust. 3 pkt 9** i art.	**Uwaga uwzględniona** Przepis zostanie skorygowany.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				83zf, lub ilości biometanu, o której mowa w **ust. 3 pkt 7**, z zastrzeżeniem, że łączna ilość biometanu, o którym mowa w ust. 3 pkt 3, oraz okres, o którym mowa w ust. 3 pkt 4, określone w ofercie nie mogą ulec zmianie;".	
140.	Urząd Regulacji Energetyki	Art. 6 pkt 20 projektu ustawy (art. 83zc ust. 3 i 10 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Do rozważenia poddaje się możliwość aktualizacji (wielokrotnej) oferty w zakresie danych, o których mowa w art. 83zc ust. 3 pkt 6. Ponadto rekomenduje się odejście od składania wraz z ofertą oświadczenia wytwórcy biogazu i informacji dotyczących instalacji służącej do wytwarzania biogazu i nałożenie wymogu ich złożenia dopiero po wygraniu aukcji np. w terminie 30 dni przed dniem złożenia pierwszego wniosku o pokrycie ujemnego salda. Patrz: uwaga do art. 79 ust. 3.		**Uwaga uwzględniona** Stosowne zmiany zostaną wprowadzone do przepisów projektu ustawy.
141.	Urząd Regulacji Energetyki	Art. 6 pkt 20 projektu ustawy (art. 83zc ust. 12 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Termin 21 dni jest niemożliwy do dotrzymania. Zgodnie z art. 83zc ust. 10 aktualizacja oferty następuje przez złożenie oświadczenia nie później niż w terminie 30 dni przed dniem złożenia pierwszego wniosku o pokrycie ujemnego salda. Do przesądzenia o skutecznym złożeniu aktualizacji wymagane jest potwierdzenie operatora rozliczeń energii odnawialnej o dacie złożenia wniosku o pokrycie ujemnego salda (minimum 30 dni po złożeniu aktualizacji).		**Uwaga uwzględniona**
142.	Urząd Regulacji Energetyki	Art. 6 pkt 20 projektu ustawy (art. 83zd ust. 4 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Należy doprecyzować, że aukcję interwencyjną biometanu przeprowadza Prezes URE.	„4. W przypadku konieczności dokonania dodatkowej interwencji na rynku odnawialnych źródeł energii służących do wytwarzania biometanu **Prezes URE może** przeprowadzić aukcję interwencyjną biometanu, zwaną dalej „aukcją interwencyjną biometanu"."	**Uwaga uwzględniona**

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
143.	Urząd Regulacji Energetyki	Art. 6 pkt 20 projektu ustawy (art. 83zd ust. 5 pkt 3 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Przepis zawiera błędne odwołanie.	„3) wskazanie rodzaju instalacji odnawialnego źródła energii, o którym mowa w **art. 83u ust. 3**, objętego aukcją interwencyjną biometanu,"	**Uwaga uwzględniona**
144.	Urząd Regulacji Energetyki	Art. 6 pkt 20 projektu ustawy (art. 83zd ust. 5 pkt 5 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Proponuje się doprecyzować okres wsparcia, który nie może być dłuższy niż 20 lat od dnia sprzedaży po raz pierwszy biometanu po dniu zamknięcia danej sesji aukcji dla biometanu.	„5) okres prawa do pokrycia ujemnego salda, o którym mowa w art. 92 ust. 5a, biometanu wytworzonego w instalacjach odnawialnego źródła energii, o których mowa w art. 83t ust. 1, przy czym okres ten nie może być dłuższy niż 20 lat od dnia sprzedaży po raz pierwszy biometanu po dniu zamknięcia **sesji** aukcji biometanu".	**Uwaga uwzględniona**
145.	Urząd Ochrony Danych Osobowych	Art. 6 pkt 20 projektu ustawy (art. 83ze ust. 2 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	W art. 83ze ust. 2 ustawy o odnawialnych źródłach energii (wprowadzanym art. 6 projektu) wskazano, że Prezes URE podaje do publicznej wiadomości na swojej stronie internetowej informacje m.in. o uczestnikach aukcji, których oferty wygrały aukcje. Przepisy powinny precyzować jakie dane o uczestnikach aukcji będą publikowane. Jeśli wśród nich będą dane osobowe, to projektodawca zadbać powinien, aby ich przetwarzanie odbywało się zgodnie z zasadami wynikającymi z art. 5 rozporządzenia 2016/679, szczególnie z zasadą minimalizacji danych oraz zasadą ograniczenia przechowywania. Celowe byłoby wyznaczenie odpowiedniego terminu retencji opublikowanych danych.		**Uwaga wyjaśniona** Projektodawca wyjaśnia, że przepisy dotyczące aukcji biometanu są wzorowane na analogicznych przepisach dot. aukcji energii elektrycznej, które obowiązują w ustawie o odnawialnych źródłach energii. W oparciu o te przepisy, jak również Regulamin aukcji na sprzedaż energii elektrycznej wytwarzanej w instalacjach odnawialnego źródła energii, Prezes URE przeprowadza aukcje od 2016 r. publikując (przy uwzględnieniu przepisów ustawy o ochronie danych osobowych) w komunikacie o wyniku aukcji jedynie nazwę /firmę podmiotu, którego oferta wygrała w aukcji. Dla zachowania spójności przepisów projektodawca zdecydował się na utrzymanie przyjętego wcześniej i funkcjonującego podejścia.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
					Biorąc pod uwagę powyższe i dotychczasową praktykę Prezesa URE nie ma konieczności uszczegóławiania przepisów.
146.	Urząd Regulacji Energetyki	Art. 6 pkt 20 projektu ustawy (art. 83ze ust. 2 pkt 1 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Proponuje się dodać przepis w myśl którego, w przypadku gdy aukcje wygrają mniej niż 3 oferty, Prezes URE nie podaje informacji o cenach do publicznej wiadomości. Ma to na celu ochronę tajemnicy przedsiębiorstwa.	„3) w przypadku gdy aukcję biometanu wygrają mniej niż 3 oferty, Prezes URE nie podaje do publicznej wiadomości danych, o których mowa w pkt 1 lit. b i c.”.	**Uwaga uwzględniona**
147.	Urząd Regulacji Energetyki	Art. 6 pkt 20 projektu ustawy (art. 83ze ust. 4 pkt 1 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Przepis zawiera błędne odwołanie.	„1) 90 dni od dnia wypełnienia przez wytwórcę zobowiązania, o którym mowa w art. 83zc ust. 3 pkt **9**;”.	**Uwaga uwzględniona**
148.	Urząd Regulacji Energetyki	Art. 6 pkt 20 projektu ustawy (art. 83ze ust. 5 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Przepis zawiera błędne odwołanie.	„5. W przypadku niewypełnienia przez wytwórcę zobowiązania, o którym mowa w art. 83zc **ust. 3 pkt 9**, kaucja, o której mowa w art. 83zb ust. 4, podlega przepadkowi na rzecz Prezesa URE lub Prezes URE realizuje gwarancję bankową, o której mowa w art. 83zb ust. 4.”.	**Uwaga uwzględniona**
149.	Urząd Ochrony Danych Osobowych	Art. 6 pkt 20 projektu ustawy (art. 83ze ust. 6 i ust. 8 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	W art. 83ze ust. 6 wskazano, że Prezes URE przekazuje informacje zawierające dane wytwórców biometanu z odnawialnych źródeł energii operatorowi rozliczeń energii odnawialnej. Projektodawca wskazać powinien w jakim celu następować ma przekazanie informacji oraz w jaki sposób ma się to odbywać. W ust. 8 tego artykułu wskazano, że w informacji przekazywanej przez Prezesa URE do ministra właściwego do spraw klimatu znajdować się będzie wskazanie uczestników aukcji, których oferty wygrały aukcje biometanu. Wyjaśnienia i doprecyzowanie wymaga jaki zakres danych ma być wskazywany w „informacji o wyniku aukcji”, na czym polegać będzie wskazanie		**Uwaga uwzględniona** Przepisy projektu ustawy zostaną uzupełnione zgodnie z uwagą uwagodawcy.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			uczestników aukcji oraz w jaki sposób przekazanie będzie następować.		
150.	Urząd Regulacji Energetyki	Art. 6 pkt 20 projektu ustawy (art. 83ze ust. 6 pkt 2 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Przepis zawiera błędne odwołanie.	„2) przekazuje informacje zawierające dane wytwórców biometanu z odnawialnych źródeł energii, których oferty wygrały aukcję biometanu, oraz dane dotyczące ilości i ceny skorygowanej biometanu, podanej w oświadczeniu, o którym mowa w art. **83zc ust. 3 pkt 10** z uwzględnieniem podziału na kolejne następujące po sobie lata kalendarzowe operatorowi rozliczeń energii odnawialnej, o którym mowa w art. 106.”.	**Uwaga uwzględniona**
151.	Urząd Regulacji Energetyki	Art. 6 pkt 20 projektu ustawy (art. 83ze ust. 8 pkt 1 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Propozycja ujednolicenia przepisu z analogicznymi przepisami obowiązującymi obecnie w aukcjach oze. Ponadto przepis zawiera błędne odwołanie.	„8. Informacja, o której mowa w ust. 7, zawiera: 1) wykaz ofert, które wygrały aukcję biometanu, w tym: a) wskazanie **wytwórców**, których oferty wygrały aukcję biometanu, b) informację o: - cenie w złotych z dokładnością do jednego grosza za 1 MWh, po której biometan został sprzedany w drodze aukcji przez poszczególnych wytwórców oraz cenie skorygowanej podanej w oświadczeniu, o którym mowa w art. 83zc **ust. 3 pkt 10**, w złotych z dokładnością do jednego grosza za 1 MWh, - ilości w MWh i wartości w złotych, z dokładnością do jednego grosza, biometanu sprzedanego w drodze aukcji biometanu wytworzonego przez poszczególnych wytwórców biometanu, z uwzględnieniem	**Uwaga uwzględniona**

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				podziału na kolejne następujące po sobie lata kalendarzowe, albo”.	
152.	Urząd Regulacji Energetyki	Art. 6 pkt 20 projektu ustawy (art. 83ze ust. 9 i 10 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Przepisy zawierają błędne odwołania. Prawidłowe odwołanie powinno być do art. 83zc ust. 3 pkt 9.		**Uwaga uwzględniona**
153.	Urząd Regulacji Energetyki	Art. 6 pkt 20 projektu ustawy (art. 83ze ust. 12 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Należy zwrócić uwagę, że dotrzymanie 30 dniowego terminu na wydanie decyzji w sprawie rozstrzygnięcia sporu, o którym mowa w art. 8 ust. 1 ustawy – Prawo energetyczne, jest w zasadzie nierealne, biorąc pod uwagę wymogi Kpa oraz sporny charakter sprawy (termin rozstrzygnięcia nie jest zależny wyłącznie od organu).	Proponuje się rezygnację z oznaczenia terminu.	**Uwaga kierunkowo uwzględniona** Termin rozstrzygnięcia sporu ustala się na 90 dni.
154.	Urząd Regulacji Energetyki	Art. 6 pkt 20 projektu ustawy (art. 83zf ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Maksymalna data trwania okresu wsparcia powinna być określona na dzień 31.12.2054 r. Termin do 01.01.2055 r. budzi wątpliwości. Aby okres wsparcia trwał do 1.01.2055 r. to aukcja powinna zostać przeprowadzona 1.01.2031 r. co jest niewykonalne.		**Uwaga uwzględniona**
155.	Urząd Regulacji Energetyki	Art. 6 pkt 20 projektu ustawy (art. 83zg ust. 1 pkt 2 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Brzmienie przepisu należy skorelować z finalnym brzmieniem art. 83q ust. 1a ustawy OZE nadanym w wyniku prac nad projektem ustawy o zmianie ustawy o odnawialnych źródłach energii oraz niektórych innych ustaw (UD41). Niezależnie od powyższego należy zauważyć, że przepis zawiera błędne odwołanie oraz wskazuje na przeznaczenie biogazu do wytworzenia energii elektrycznej zamiast biometanu.	„2) instalacji odnawialnego źródła energii odrębnej od instalacji, o której mowa w **pkt 1**, w której jest lub będzie wytwarzany biogaz służący do wytworzenia **biometanu** w instalacji, o której mowa w **pkt 1**, wykorzystywany biogaz na potrzeby tej instalacji”.	**Uwaga uwzględniona** Błędne odesłanie zostanie poprawione, a brzmienie skorelowane z UD41.
156.	Urząd Regulacji Energetyki	Art. 6 pkt 20 projektu ustawy (art. 83zg ust. 3 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Przepis zawiera błędne odwołanie w wyjaśnieniu symboli wzoru: j i ri – odwołanie powinno być do art. 83zc ust. 3 pkt 10.		**Uwaga uwzględniona**
157.	Urząd Regulacji Energetyki	Art. 6 pkt 20 projektu ustawy (art. 83zg ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Brzmienie przepisu należy skorelować z finalnym brzmieniem art. 83q ustawy OZE nadanym w wyniku prac nad projektem ustawy o zmianie ustawy o odnawialnych źródłach energii oraz niektórych innych ustaw (UD41).		**Uwaga uwzględniona** Błędne odesłanie zostanie poprawione, a brzmienie skorelowane z UD41.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			Ponadto należy wskazać, że ust. 5 i 7 (w wyjaśnieniu symboli wzoru) zawierają błędne odwołania: odwołanie powinno być do art. 83zc ust. 3 pkt 10.		
158.	Konfederacja Lewiatan	Art. 6 pkt 20 projektu ustawy (art. 83zg ust. 10 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Należy podkreślić, iż zasadność braku możliwości podwyższania ceny skorygowanej w przypadku utraty pomocy inwestycyjnej była istotna tylko w pierwszej edycji aukcji (przed notyfikacją), gdy inwestorzy startujący w aukcji mogli obliczać cenę skorygowaną już w ofercie aukcyjnej, co zwiększało ich szansę na wygraną. Po zmianie przepisów, gdy cena skorygowana była dokonywana dopiero po wygranej aukcji, pierwotne brzmienie straciło sens. Z przyczyn niezrozumiałych podobna konstrukcja występuje w przypadku taryf FiT/FiP dla energii elektrycznej i biometanu.	Proponuje się uchylenie ust. 10 w art. 83zg 10. Zmiana wartości udzielonej pomocy inwestycyjnej, o której mowa w ust. 1, która uwzględniona została przy obliczaniu ceny skorygowanej, o której mowa w ust. 4 i 6, polegająca na obniżeniu wartości tej pomocy, nie powoduje zmiany wartości tej ceny.	**Uwaga nieuwzględniona** Uchylenie ust. 10 spowoduje znaczącą rozbieżność pomiędzy innymi mechanizmami wsparcia, w tym notyfikowanymi i nierówne traktowanie podmiotów.
159.	Zarządca Rozliczeń S.A.	Art. 6 pkt 20 projektu ustawy (art. 83zh ust. 1 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	ZRSA proponuje następującą zmianę projektowanego brzmienia art. 83zh ust. 1: *Art.83zh. 1. Wytwórca, o którym mowa w art. 83t ust. 2, którego oferta wygrała aukcję biometanu, przekazuje Prezesowi URE oraz operatorowi rozliczeń energii odnawialnej, o którym mowa w art. 106 informację o dniu wytworzenia oraz wprowadzenia biometanu z odnawialnych źródeł energii do sieci gazowej, potwierdzoną przez operatora sieci przesyłowej gazowej lub operatora sieci dystrybucyjnej gazowej i jego sprzedaży w ramach systemu aukcyjnego dla biometanu – w terminie 30 dni od dnia tej sprzedaży po raz pierwszy w ramach wygranej oferty aukcyjnej.* **Uzasadnienie:** analogicznie do zapisu z art. 83zh ust. 6 .		**Uwaga uwzględniona**
160.	Urząd Regulacji Energetyki	Art. 6 pkt 20 projektu ustawy (art. 83zh ust. 3 pkt 2 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Okoliczność opisana w ust. 3 pkt 2 zawiera się w pkt 1 (stanowi powielenie zapisu ust. 6 pkt 5). Przepis wydaje się być zbędny.		**Uwaga uwzględniona**
161.	Urząd Regulacji Energetyki	Art. 6 pkt 20 projektu ustawy (art. 83zh ust. 4 i 6 ustawy o odnawialnych	Przepis zawiera błędne odwołanie. Powinno być odwołanie do art. 83zc ust. 3 pkt 9.		**Uwaga uwzględniona**

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
		źródłach energii)			
162.	Urząd Regulacji Energetyki	Art. 6 pkt 21 projektu ustawy (art. 84 ust. 1 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Przepis zawiera błędne odwołanie.	„w art. 87 w zdaniu pierwszym wyrazy „i art. 83q ust. 6 i 8, a także prawidłowości ceny skorygowanej, o której mowa w art. 39 ust. 5 i 7, art. 39a ust. 5 i 7 oraz art. 83q ust. 4 i 6" należy zastąpić wyrazami „art. 83q ust. 6 i 8, **art. 83zc 3 pkt 2, 3, 5–8 i 10** i art. 83zg ust. 6 i 9, a także prawidłowości ceny skorygowanej, o której mowa w art. 39 ust. 5 i 7, art. 39a ust. 5 i 7, art. 83q ust. 4 i 6 oraz art. 83zg ust. 4 i 6";".	**Uwaga uwzględniona**
163.	Urząd Regulacji Energetyki	Art. 6 pkt 23 projektu ustawy (art. 87 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Przepis zawiera błędne odwołanie.	„w art. 87 w zdaniu pierwszym wyrazy „i art. 83q ust. 6 i 8, a także prawidłowości ceny skorygowanej, o której mowa w art. 39 ust. 5 i 7, art. 39a ust. 5 i 7 oraz art. 83q ust. 4 i 6" zastępuje się wyrazami „art. 83q ust. 6 i 8, **art. 83zc 3 pkt 2, 3, 5–8 i 10** i art. 83zg ust. 6 i 9, a także prawidłowości ceny skorygowanej, o której mowa w art. 39 ust. 5 i 7, art. 39a ust. 5 i 7, art. 83q ust. 4 i 6 oraz art. 83zg ust. 4 i 6";"	**Uwaga uwzględniona**
164.	Urząd Regulacji Energetyki	Art. 6 pkt 24 lit. a projektu (art. 88 ust. 1 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Przepis zawiera błędne odwołanie.	„a) w ust. 1 wyrazy: „i art. 83q ust. 6 i 8" zastępuje się wyrazami: „ , art. 83q ust. 6 i 8, **art. 83zc 3 pkt 2, 3, 5–8 i 10** i art. 83zg ust. 6 i 9".	**Uwaga uwzględniona**
165.	Urząd Regulacji Energetyki	Art. 6 pkt 25 projektu ustawy (art. 92 ust. 5a pkt 2 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Projektowany przepis powinien wprost określać datę aukcji. Biorąc pod uwagę maksymalny okres wsparcia 20 lat, nie później niż do 31 grudnia 2054 r. Ostatnia aukcja powinna zostać rozstrzygnięta nie później niż do dnia 31 grudnia 2030 r.		**Uwaga uwzględniona**

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
166.	Urząd Regulacji Energetyki	Art. 6 pkt 25 projektu ustawy (art. 92 ust. 10 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Wymagana jest korelacja projektowanego przepisu z procedowanym projektem zmiany ustawy OZE (UD41).		**Uwaga uwzględniona**
167.	Urząd Regulacji Energetyki	Art. 6 pkt 25 projektu ustawy (art. 92 ust. 11^1 oraz 11a ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Wytwórca powinien być obowiązany do rozliczenia określonej ilości biometanu a nie paliwa gazowego. Jeśli dopuszczony zostanie do wsparcia biometan, który będzie zawierał domieszki paliw nieodnawialnych to jest to niezgodne z treścią art. 83m ust. 1 oraz 83t ust. 1 ustawy OZE z których wynika, iż wspierany jest **biometan jako odnawialne źródło energii**. Alternatywą jest wprowadzenie wzoru pozwalającego PURE oraz ZRSA na wyliczenie właściwej ilości biometanu podlegającego wsparciu, analogicznie jak dla instalacji OZE współspalającej biomasę z paliwami nieodnawialnymi.		**Uwaga nieuwzględniona** Zaproponowane doprecyzowanie jest niezbędne w celu wyeliminowania ewentualnych wątpliwości interpretacyjnych. Brzmienie przepisu uwzględnia sytuację, w której zaistnieje konieczności dodawania do biometanu propanu, celem umożliwienia jego zatłoczenia do sieci gazowej.
168.	Zarządca Rozliczeń S.A.	Art. 6 pkt 26 projektu ustawy (art. 93 ust. 2 pkt. 3 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	ZRSA proponuje następującą zmianę art. 93 ust. 2 pkt 3 w art. 6 pkt 26 UD89: *3) przekazywania operatorowi rozliczeń energii odnawialnej, o którym mowa w art. 106, w terminie 15 dni po zakończeniu miesiąca, sprawozdania miesięcznego zawierającego informacje o ilości energii, o której mowa w pkt. 1 oraz informacje, o których mowa w pkt 2 ~~pkt 1 i 2~~ oraz wniosku o pokrycie ujemnego salda, obliczonego na podstawie różnicy między wartością sprzedaży energii elektrycznej, o której mowa w pkt 1 lit. a, obliczoną zgodnie z pkt 2, a wartością tej energii elektrycznej albo wartością sprzedaży biometanu, o której mowa w pkt 1 lit. b, obliczoną zgodnie z pkt 2, a wartością tego biometanu, ustalonymi na podstawie: (...)* **Uzasadnienie:** Proponowana zmiana ma celu ograniczenie liczby przekazywanych ZRSA danych, które nie są jej niezbędne. Zgodnie ze zmianą ZRSA w przekazywanym ZRSA sprawozdaniu będzie uwzgłedniana tylko dobowa ilość, wyrażona w kWh, energii objętej ofertą lub		**Uwaga uwzględniona**

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			biometanu. Informacji o cenie wytworzonej energii elektrycznej, po której sprzedaje wytwórca nie jest niezbędna, gdyż nie jest ona brana pod uwagę w celu wyliczania wartości salda.		
169.	Zarządca Rozliczeń S.A.	Art. 6 pkt 26 projektu ustawy (art. 93 ust. 2a ustawy o odnawialnych źródłach energii)	ZRSA proponuje następującą dodać w art. 93 ust. 2a: *2a. Na żądanie operatora rozliczeń energii odnawialnej, o którym mowa w art. 106, wytwórca przedstawia niezwłocznie kopię dokumentacji, o której mowa w ust. 2 pkt.1 oraz w art. 25 ust 1 pkt. 3 i 3a* **Uzasadnienie:** w przypadku konieczności szczegółowej analizy przesłanek do wypłaty ujemnego salda w tym w zakresie właściwej produkcji ee zgodnie z wymaganiami ustawy operator rozliczeń powinien mieć możliwość żądania dodatkowych wyjaśnień. Analogiczny przepis znajduje się w ustawie o promowaniu wytwarzania energii z wysokosprawnej kogeneracji.		**Uwaga uwzględniona** Brzmienie przepisu zostanie dostosowane do celu przedstawionego w uwadze.
170.	Zarządca Rozliczeń S.A.	Art. 6 pkt 26 projektu ustawy (art. 93 ust. 12a ustawy o odnawialnych źródłach energii)	ZRSA proponuje dodanie art. 93 ust. 12a w brzmieniu: *12a. Należności z tytułu zwrotu dodatniego salda, o których mowa w art. 12, zalicza się do kategorii drugiej należności podlegających zaspokojeniu z funduszów masy upadłości, o której mowa w art. 342 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. - Prawo upadłościowe (Dz.U. z 2024 r. poz.794)* **Uzasadnienie:** Dodany przepis ułatwi odzyskiwanie należności z tytułu zwrotu dodatniego salda w postępowaniu upadłościowym. W związku ze zmieniającą się sytuacją rynkową ZRSA przewiduje będą to należności obejmujące znaczne kwoty, których obowiązek zwrotu, sam w sobie może przyczynić się niewypłacalności niektórych wytwórców.		**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga poza zakresem przedmiotowym projektu. Zostanie poddana analizie przy kolejnych pracach legislacyjnych.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
171.	Zarządca Rozliczeń S.A.	Art. 6 pkt 26 projektu ustawy (art. 93 ust. 12b - 12e ustawy o odnawialnych źródłach energii)	ZRSA proponuje dodanie w art. 93 nowych ust. 12b - 12e oraz przepisu przejściowego w brzmieniu: *12b. W przypadku gdy dodatnie saldo nie zostanie zwrócone zgodnie z ust. 12, operator rozliczeń energii odnawialnej, o którym mowa w art. 106, wydaje decyzję administracyjną określającą wysokość dodatniego salda podlegającego zwrotowi. Od kwoty dodatniego salda podlegającego zwrotowi naliczane są odsetki za opóźnienie od dnia, w którym dodatnie saldo miało być zwrócone zgodnie z ust. 12.* *12c. Operator rozliczeń energii odnawialnej, o którym mowa w art. 106, może upoważnić do wydania decyzji, o której mowa ust. 12b, pracownika operatora rozliczeń energii odnawialnej, o którym mowa w art. 106.* *12d. Decyzja, o której mowa w ust. 12b, podlega natychmiastowemu wykonaniu.* *12e. Do postępowania w sprawie niezwróconego dodatniego salda, o którym mowa w art. 12, przed operatorem energii odnawialnej stosuje się przepisy ustawy - Kodeks postępowania administracyjnego. Organem wyższego stopnia w stosunku do operatora energii odnawialnej jest minister właściwy do spraw klimatu.* *przepis przejściowy:* *Do spraw wszczętych i niezakończonych stosuje się przepisy dotychczasowe.* **Uzasadnienie:** Dodane przepisy ułatwi odzyskiwanie należności z tytułu zwrotu dodatniego salda w postępowaniu upadłościowym. W związku ze zmieniającą się sytuacją rynkową ZRSA przewiduje będą to		**Uwaga nieuwzględniona** Proponowana zmiana ingeruje w zasady rozliczeń wytwórców uczestniczących w systemach wsparcia OZE opartych o rozliczanie salda ujemnego. Z tego powodu propozycja wymaga pogłębionych analiz oraz poddania wypracowanego rozwiązania pełnemu procesowi konsultacji publicznych, opiniowania i uzgodnień.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			należności obejmujące znaczne kwoty, których obowiązek zwrotu, sam w sobie może przyczynić się niewypłacalności niektórych wytwórców. Potrzebna jest szybsza ścieżka ściągalności dużych kwot dodatniego salda, które, ze względu na sytuację rynkową będą rosły.		
172.	Zarządca Rozliczeń S.A.	Art. 6 pkt 26 projektu ustawy (art. 93 ust.18 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	ZRSA proponuje następującą zmianę art. 93 ust.18: *18. W przypadku wydania przez operatora systemu przesyłowego elektroenergetycznego albo operatora systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego polecenia, o którym mowa w art. 9c ust. 7a lub 7b ustawy - Prawo energetyczne, wytwórca informuje operatora, do którego sieci jest przyłączony, czy i jaka część zredukowanej energii powinna zostać rozliczona w danym systemie wsparcia, w terminie 14 dni od daty wydania polecenia. W przypadku nieprzekazania przez wytwórcę informacji, o której mowa w zdaniu pierwszym, w terminie 14 dni od daty wydania polecenia, zredukowana energia nie zostanie zaliczona do realizacji zobowiązania wynikającego z danego systemu wsparcia. Operator systemu elektroenergetycznego informuje operatora rozliczeń energii odnawialnej oraz Prezesa URE, o ilości energii zaliczonej do realizacji zobowiązania wynikającego z danego systemu wsparcia, w terminie do końca miesiąca następującego po miesiącu, w którym nastąpiło wykonanie polecenia, o którym mowa w art. 9c ust. 7a lub 7b ustawy - Prawo energetyczne.* **Uzasadnienie:** Należy ustalić termin na przekazanie przez operatora systemu elektroenergetycznego informacji dla operatora rozliczeń energii odnawialnej oraz Prezesa URE, o ilości energii zaliczonej do realizacji zobowiązania, ponieważ obecna regulacja nie zawiera takiego terminu.		**Uwaga uwzględniona**
173.	Zarządca Rozliczeń S.A.	Art. 6 pkt 26 projektu ustawy (art. 93a ust. 3 zd. 2 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	ZRSA proponuje zastępującą zmianę art. 93a ust. 3 zd. 2: *Przepisy art. 93 ust. 12-12e stosuje się odpowiednio.*		**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga nieuwzględniona ze względu na odrzucenie uwagi dotyczącej art. 93 ust.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
					12b-12e ustawy o odnawialnych źródłach energii.
174.	Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów	Art. 6 pkt 27 projektu ustawy (art. 93a ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Zwrot pomocy powinien umożliwić powrót do stanu sprzed udzielenia pomocy, w związku z czym zwrot ten powinien obejmować także odsetki (zob. pkt 25 preambuły do *rozporządzenia Rady (UE) nr 2015/1589 z dnia 13 lipca 2015 r. ustanawiającego szczegółowe zasady stosowania art. 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (Dz. Urz. UE L 248 z 24.09.2015 r., str. 9)).* Tym samym w projekcie ustawy należałoby doprecyzować, iż w rozliczeniu nienależnie wypłaconej pomocy publicznej z przyszłym ujemnym saldem uwzględnia się także odsetki od tej pomocy (zob. analogiczną regulację np. w art. 88 ust. 1 i 2 ustawy OZE).	27) w art. 93a: ust. 3 otrzymuje brzmienie: „3. W przypadku, o którym mowa w ust. 2, albo w przypadku nieprzedłożenia Prezesowi URE opinii, o której mowa w ust. 1, w terminie wskazanym w tym przepisie, operator rozliczeń energii odnawialnej, o którym mowa w art. 106, lub właściwy sprzedawca zobowiązany, rozlicza nienależnie wypłaconą pomoc publiczną wraz z odsetkami z przyszłym ujemnym saldem, w kolejnych okresach rozliczeniowych, w wysokości stanowiącej różnicę pomiędzy uzyskaną przez danego wytwórcę pomocą, a pomocą, którą wytwórca ten uzyskałby w przypadku gdyby jego instalacja stanowiła instalację, o której mowa w art. 77 ust. 5 pkt 1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9 lub 10 albo art. 83g ust. 3 pkt 1, 3, 5, 7, 10, 12, 14, 16 lub 18. Przepis art. 93 ust. 12 stosuje się odpowiednio.”	**Uwaga uwzględniona**
175.	Zarządca Rozliczeń S.A.	Art. 6 pkt 28 projektu ustawy (art. 94 ust.1a ustawy o odnawialnych źródłach energii)	ZRSA proponuje następującą zmianę art. 94 ust. 1a: *28) w art. 94:* *a) w ust. 1 w pkt 1 w lit. e po wyrazach „art. 83l ust. 1” dodaje się wyrazy „oraz art. 83t ust. 2”,* *b) ust. 1a otrzymuje brzmienie:* *„1a. Operator rozliczeń energii odnawialnej, o którym mowa w art. 106, przekazuje Prezesowi URE informację o ilości:*		**Uwaga uwzględniona**

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			1) energii elektrycznej sprzedanej przez poszczególnych wytwórców z podziałem na instalacje w ramach systemu aukcyjnego oraz w ramach aukcji na wsparcie operacyjne, w ramach systemu wsparcia, o którym mowa w art. 70a-70f, oraz systemu wsparcia, o którym mowa w art. 70g-70j, oraz o ilości energii wytworzonej i wprowadzonej do sieci w godzinach dostawy, dla której średnie ważone wolumenem transakcji sesyjnych giełdowych ceny energii elektrycznej z rynku były niższe niż 0 złotych za 1 MWh; oraz ilości energii, o której mowa w art. 93 ust. 18. **Uzasadnienie:** Zmiana ma na celu doprecyzowanie zakresu informacji dla Prezesa URE. Informacja ta powinna zawierać dane o ilości energii zredukowanej z art. 93 ust 18 Ustawy.		
176.	Urząd Regulacji Energetyki	Art. 6 pkt 28 projektu ustawy (art. 94 ust. 1a ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Przepis wymaga przeredagowania („w terminie do 30 kwietnia danego roku kalendarzowego, za poprzedni rok" winno być przeniesione na koniec jako część wspólna).		**Uwaga uwzględniona**
177.	Urząd Regulacji Energetyki	Art. 6 pkt 28 projektu ustawy (art. 94 ust. 2 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Przepis zawiera błędne odwołanie. Powinno być odesłanie do art. 83u ust. 5.		**Uwaga uwzględniona**
178.	Pracodawcy RP	Art. 6 projektu ustawy (art. 61, 120-122 ustawy o odnawialnych źródłach energii) **Postulat rozszerzenia systemu gwarancji pochodzenia na ciepło i chłód odpadowy**	Proponujemy rozszerzyć gwarancje pochodzenia na ciepło lub chłód odpadowy. Zaproponowane zmiany umożliwią przedsiębiorstwom ciepłowniczym pozyskiwanie gwarancji pochodzenia na ciepło lub chłód wytworzone z wykorzystaniem ciepła lub chłodu odpadowego. Obecnie gwarancje pochodzenia mogą otrzymać ciepło oraz chłód produkowane z odnawialnych źródeł energii, jednak zgodnie z założeniami unijnej polityki klimatyczno-energetycznej ciepło lub chłód odpadowy również będą kontrybuować do definicji efektywnego systemu ciepłowniczego. Zgodnie z art. 26 Dyrektywy 2023/1791 (EED):	art. 61 pkt 1) otrzymuje brzmienie: Art. 61 Minister właściwy do spraw klimatu określi, w drodze rozporządzenia: 1) wymagania dotyczące sposobu obliczania, pomiarów i rejestracji ilości energii elektrycznej, ciepła i chłodu wytwarzanych w instalacjach odnawialnego źródła energii wykorzystujących w procesie wytwarzania energii nośniki energii, o których mowa w art. 2 pkt 22, oraz inne paliwa, **a także**	**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga poza zakresem przedmiotowym projektu. Zostanie poddana analizie przy kolejnych pracach legislacyjnych.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			do 31 grudnia 2027 roku — sieć ciepłownicza będzie uznawana za efektywną, jeśli system będzie oparty na 50% OZE, 50% ciepła odpadowego, 75% ciepła wytwarzanego w kogeneracji lub 50% kombinacji takiej energii i ciepła (OZE+ciepło odpadowe+kogeneracja) **od 1 stycznia 2028 roku** — sieć ciepłownicza będzie uznawana za efektywną, jeśli system będzie oparty na co najmniej 50% OZE, 50% ciepła odpadowego, 50% OZE i ciepła odpadowego, 80% wysokosprawnej kogeneracji, lub kombinacji takiej energii cieplnej wprowadzanej do sieci, z co najmniej 5% udziałem OZE, a całkowity udział OZE, ciepła odpadowego lub wysokosprawnej kogeneracji wyniesie co najmniej 50%, **od 1 stycznia 2035 roku** — sieć ciepłownicza będzie uznawana za efektywną, jeśli system będzie oparty na co najmniej 50% OZE, 50% ciepła odpadowego lub 50% OZE i ciepła odpadowego, lub systemie, w którym całkowity udział OZE, ciepła odpadowego lub wysokosprawnej kogeneracji wyniesie co najmniej 80%, a dodatkowo całkowity udział OZE lub ciepła odpadowego wyniesie co najmniej 35%, **od 1 stycznia 2040 roku** — sieć ciepłownicza będzie uznawana za efektywną, jeśli system opierać się będzie na co najmniej 75% OZE, 75% ciepła odpadowego lub 75% OZE i ciepła odpadowego, lub systemie wykorzystującym co najmniej 95% OZE, ciepła odpadowego i wysokosprawnej kogeneracji, a ponadto całkowity udział OZE lub ciepła odpadowego wyniesie co najmniej 35%, **od 1 stycznia 2045 roku** — sieć ciepłownicza będzie uznawana za efektywną, jeśli system będzie bazował na co najmniej 75% OZE, 75% ciepła odpadowego lub 75% OZE i ciepła odpadowego, **od 1 stycznia 2050 roku** — sieć ciepłownicza będzie uznawana za efektywną, jeśli system będzie korzystał wyłącznie z OZE, wyłącznie z ciepła	**ilości ciepła i chłodu wytwarzanych z ciepła lub chłodu odpadowego, w instalacji o której mowa w art. 3 pkt 20i ustawy - Prawo energetyczne**; art. 120 ust. 1 otrzymuje brzmienie: 1. Gwarancja pochodzenia: 1) wytworzonych z odnawialnych źródeł energii w instalacjach odnawialnego źródła energii: **a**~~1~~) energii elektrycznej, **b**~~2~~) biometanu, **c**~~3~~) ciepła albo chłodu, **d**~~4~~) wodoru odnawialnego, **e**~~5~~) biogazu, **f**~~6~~) biogazu rolniczego, **2) wytworzonych z ciepła lub chłodu odpadowego w rozumieniu art. 3 pkt 20i ustawy - Prawo energetyczne, w instalacji, o której mowa w art. 3 pkt 20i ustawy - Prawo energetyczne ciepła albo chłodu** - wyrażonych w MWh, zwana dalej ,,gwarancją pochodzenia'', wydawana w postaci elektronicznej, jest jedynym dokumentem poświadczającym odbiorcy końcowemu, że określona w tym dokumencie ilość odpowiednio energii elektrycznej, biometanu, ciepła albo chłodu, wodoru odnawialnego, biogazu, biogazu rolniczego została wytworzona **albo** z odnawialnych	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			odpadowego lub wyłącznie z połączenia OZE i ciepła odpadowego. Odbiorcy ciepła powinni mieć możliwość potwierdzenia, że dostarczane do nich ciepło lub chłód są zielone - ekologiczne. Ekologiczne ciepło obejmuje nie tylko strumień ciepła z OZE, ale także ciepło i chłód odpadowy.	źródeł energii w instalacjach odnawialnego źródła energii **albo z ciepła lub chłodu odpadowego lub w instalacji, o której mowa w art. 3 pkt 20i ustawy - Prawo energetyczne** i wprowadzona do sieci odpowiednio elektroenergetycznej, gazowej albo sieci ciepłowniczej lub chłodniczej, do której jest przyłączony co najmniej jeden odbiorca inny niż podmiot wytwarzający odpowiednio energię elektryczną, biometan, ciepło albo chłód, wodór odnawialny, biogaz, biogaz rolniczy lub została wprowadzona w inne miejsce zgodnie z ust. 5. b) ust. 7 otrzymuje brzmienie: 7.W przypadku gdy wytworzone z odnawialnych źródeł energii w instalacji odnawialnego źródła energii energia elektryczna, biometan, ciepło albo chłód, wodór odnawialny, biogaz lub biogaz rolniczy **albo z ciepła lub chłodu odpadowego w instalacji, o której mowa w art. 3 pkt 20i ustawy - Prawo energetyczne ciepło lub chłód**, dla których została wydana gwarancja pochodzenia, zostały poddane konwersji energetycznej, stanowiącej proces technologiczny skutkujący powstaniem pochodnych rodzajów lub nośników energii w postaci energii elektrycznej, biometanu, ciepła	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				albo chłodu, wodoru odnawialnego, biogazu, biogazu rolniczego **albo ciepła lub chłodu odpadowego** wydanie gwarancji pochodzenia dla danego pochodnego rodzaju lub nośnika energii jest poprzedzone umorzeniem dotychczasowej gwarancji pochodzenia dla tego rodzaju lub nośnika energii, zwanego dalej „rodzajem lub nośnikiem pierwotnym energii''. c) ust. 10 otrzymuje brzmienie: 10. W celu wydania gwarancji pochodzenia dla ciepła albo chłodu dopuszcza się określenie ilości ciepła albo chłodu wprowadzonych do sieci metodą proporcjonalną w stosunku do ilości ciepła albo chłodu wytworzonych z odnawialnych źródeł energii w instalacjach odnawialnego źródła energii **albo w stosunku do ilości ciepła albo chłodu wytworzonych z ciepła lub chłodu odpadowego, w instalacji o której mowa w art. 3 pkt 20i ustawy - Prawo energetyczne**, określonej na podstawie wskazań urządzeń pomiarowo-rozliczeniowych na granicy bilansowej poszczególnych urządzeń wytwórczych wchodzących w skład danego źródła ciepła albo chłodu.” <u>w art. 121:</u> a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				1. Gwarancje pochodzenia wydaje się na pisemny wniosek wytwórcy energii elektrycznej, biometanu, ciepła albo chłodu, wodoru odnawialnego, biogazu lub biogazu rolniczego, wytworzonych **albo** z odnawialnych źródeł energii w instalacji odnawialnego źródła energii **albo ciepła lub chłodu odpadowego w instalacji, o której mowa w art. 3 pkt 20i ustawy - Prawo energetyczne**, z wyłączeniem mikroinstalacji, zwany dalej ,,wnioskiem o wydanie gwarancji pochodzenia" b) ust. 2 pkt 4 otrzymuje brzmienie: „4) ciepła albo chłodu - składa się do przedsiębiorstwa energetycznego zajmującego się przesyłaniem lub dystrybucją ciepła albo chłodu, na którego obszarze działania została przyłączona instalacja odnawialnego źródła energii **lub instalacja, o której mowa w art. 3 pkt 20i ustawy - Prawo energetyczne**, a w przypadku gdy wniosek dotyczy ciepła albo chłodu wytworzonych przez przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się przesyłaniem lub dystrybucją ciepła albo chłodu - do jednostki akredytowanej, c) ust. 3 pkt 2 - 5 otrzymują brzmienie: 2) określenie lokalizacji, rodzaju oraz:	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				a) łącznej mocy zainstalowanej instalacji odnawialnego źródła energii **lub instalacji, o której mowa w art. 3 pkt 20i ustawy - Prawo energetyczne**, w której została wytworzona energia elektryczna, ciepło albo chłód, lub b) rocznej wydajności instalacji odnawialnego źródła energii, w której został wytworzony biometan, wodór odnawialny, biogaz albo biogaz rolniczy - a także wskazanie wykorzystywanego w tych instalacjach rodzaju lub nośnika pierwotnego energii; 3) dane dotyczące ilości wprowadzonych do sieci lub wprowadzonych w innym miejscu odpowiednio energii elektrycznej, biometanu, ciepła albo chłodu, wodoru odnawialnego, biogazu albo biogazu rolniczego wytworzonych **albo** z odnawialnych źródeł energii w instalacjach odnawialnego źródła energii **albo z ciepła lub chłodu odpadowego w instalacjach, o których mowa w art. 3 pkt 20i ustawy - Prawo energetyczne**, a w przypadku energii wytworzonej w procesie konwersji energetycznej, o którym mowa w art. 120 ust. 7, również potwierdzenie przez podmiot, o którym mowa w art. 124 ust. 1 pkt 1, umorzenia gwarancji pochodzenia wydanej dla rodzaju lub	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				nośnika pierwotnego energii wykorzystanego w tym procesie; 4) określenie okresu, obejmującego jeden lub więcej następujących po sobie miesięcy kalendarzowych danego roku, w którym odpowiednio energia elektryczna, biometan, ciepło albo chłód, wodór odnawialny, biogaz albo biogaz rolniczy zostały wytworzone **albo** z odnawialnych źródeł energii w instalacji odnawialnego źródła energii **albo z ciepła lub chłodu odpadowego w instalacji, o której mowa w art. 3 pkt 20i ustawy - Prawo energetyczne**, ze wskazaniem daty rozpoczęcia i zakończenia ich wytwarzania, przy czym okres ten nie może być dłuższy niż 6 miesięcy; 5) wskazanie, czy instalacja odnawialnego źródła energii **lub instalacja, o której mowa w art. 3 pkt 20i ustawy - Prawo energetyczne** określona w tym wniosku korzystała z mechanizmów i instrumentów wspierających wytwarzanie energii w instalacjach odnawialnego źródła energii **lub instalacjach, o których mowa w art. 3 pkt 20i ustawy - Prawo energetyczne**; d) ust. 3a otrzymuje brzmienie: „3a. W przypadku instalacji odnawialnego źródła energii **lub**	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				instalacji, o której mowa w art. 3 pkt 20i ustawy - Prawo energetyczne, w której zostało wytworzone ciepło albo chłód, przez łączną moc zainstalowaną, o której mowa w ust. 3 pkt 2 lit. a, rozumie się łączną moc znamionową wszystkich urządzeń wytwórczych zainstalowanych w danej instalacji, podawaną przez producenta na tabliczce znamionowej każdego urządzenia wytwórczego, a w przypadku braku tabliczki znamionowej - maksymalną trwałą moc osiągalną cieplną albo chłodniczą danej instalacji wynikającą z dokumentacji techniczno-ruchowej każdego urządzenia wytwórczego zainstalowanego w tej instalacji.” e) ust. 8 otrzymuje brzmienie: 8. Na potrzeby ustalenia rzeczywistej ilości ciepła albo chłodu wytworzonych i wprowadzonych do sieci ciepłowniczej albo chłodniczej, w celu wydania gwarancji pochodzenia, przyjmuje się wymagania dotyczące pomiarów, rejestracji i sposobu obliczania ilości wytworzonego ciepła albo chłodu w instalacjach odnawialnego źródła energii **lub instalacjach, o których mowa w art. 3 pkt 20i ustawy - Prawo energetyczne**, w tym sposób przeliczania ilości	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				wytworzonego ciepła lub chłodu na ilość energii wyrażoną w MWh, określone w przepisach wydanych na podstawie art. 61. <u>w art. 122:</u> a) ust. 3 otrzymuje brzmienie: 3. Gwarancja pochodzenia jest ważna przez okres 12 miesięcy od dnia zakończenia wytwarzania **albo** w instalacji odnawialnego źródła energii objętych wnioskiem o wydanie gwarancji pochodzenia odpowiednio energii elektrycznej, biometanu, ciepła albo chłodu, biogazu albo biogazu rolniczego, lub wodoru odnawialnego **albo w instalacji, o której mowa w art. 3 pkt 20i ustawy - Prawo energetyczne** objętych wnioskiem o wydanie gwarancji pochodzenia albo ciepła lub chłodu odpadowego i po tym okresie nie może zostać przeniesiona zgodnie z art. 124 ust. 7. b) ust. 9 pkt 5 otrzymuje brzmienie: 5) ciepła albo chłodu równej ilości MWh ciepła albo chłodu wprowadzonych do sieci ciepłowniczej albo sieci chłodniczej wytworzonych **albo** z odnawialnych źródeł energii w instalacjach odnawialnego źródła energii **albo z ciepła lub chłodu**	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				odpadowego w instalacjach, o których mowa w art. 3 pkt 20i ustawy - Prawo energetyczne, wskazanej w gwarancji pochodzenia. c) część wspólna przed wyliczeniem w ust. 11 otrzymuje brzmienie: 11. Przez gwarancję pochodzenia niewymagającą rozdzielenia rozumie się gwarancję pochodzenia, z której treści wynika, że ogranicza się ona do potwierdzenia odbiorcy końcowemu wytworzenia **albo** z odnawialnych źródeł energii w instalacjach odnawialnego źródła energii **albo z ciepła lub chłodu odpadowego w instalacjach, o których mowa w art. 3 pkt 20i ustawy - Prawo energetyczne** ilości odpowiednio: d) część wspólna przed wyliczeniem w ust. 12 otrzymuje brzmienie: 12. Gwarancję pochodzenia powstałą na skutek rozdzielenia oznacza się indywidualnym numerem gwarancji pochodzenia, która uległa rozdzieleniu, i zawiera się w niej dane oraz termin, o których mowa w ust. 5, przy czym dodatkowo wskazuje się, że ogranicza się ona do potwierdzenia odbiorcy końcowemu wytworzenia **albo** z odnawialnych	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				źródeł energii w instalacjach odnawialnego źródła energii **albo z ciepła lub chłodu odpadowego w instalacjach, o których mowa w art. 3 pkt 20i ustawy - Prawo energetyczne**:	
179.	Konfederacja Lewiatan	Art. 6 projektu ustawy (art. 61, 120 - 122 ustawy o odnawialnych źródłach energii) **Postulat rozszerzenia systemu gwarancji pochodzenia na ciepło i chłód odpadowy**	Proponujemy rozszerzyć gwarancje pochodzenia na ciepło lub chłód odpadowy. Zaproponowane zmiany umożliwią przedsiębiorstwom ciepłowniczym pozyskiwanie gwarancji pochodzenia na ciepło lub chłód wytworzone z wykorzystaniem ciepła lub chłodu odpadowego. Obecnie gwarancje pochodzenia mogą otrzymać ciepło oraz chłód produkowane z odnawialnych źródeł energii, jednak zgodnie z założeniami unijnej polityki klimatyczno-energetycznej ciepło lub chłód odpadowy również będą kontrybuować do definicji efektywnego systemu ciepłowniczego. Zgodnie z art. 26 nowej EED: **do 31 grudnia 2027 roku** — sieć ciepłownicza będzie uznawana za efektywną, jeśli system będzie oparty na 50% OZE, 50% ciepła odpadowego, 75% ciepła wytwarzanego w kogeneracji lub 50% kombinacji takiej energii i ciepła (OZE+ciepło odpadowe+kogeneracja), **od 1 stycznia 2028 roku** — sieć ciepłownicza będzie uznawana za efektywną, jeśli system będzie oparty na co najmniej 50% OZE, 50% ciepła odpadowego, 50% OZE i ciepła odpadowego, 80% wysokosprawnej kogeneracji, lub kombinacji takiej energii cieplnej wprowadzanej do sieci, z co najmniej 5% udziałem OZE, a całkowity udział OZE, ciepła odpadowego lub wysokosprawnej kogeneracji wyniesie co najmniej 50%, **od 1 stycznia 2035 roku** — sieć ciepłownicza będzie uznawana za efektywną, jeśli system będzie oparty na co najmniej 50% OZE, 50% ciepła odpadowego lub 50% OZE i ciepła odpadowego, lub	art. 61 pkt 1) otrzymuje brzmienie: Art. 61 Minister właściwy do spraw klimatu określi, w drodze rozporządzenia: 1) wymagania dotyczące sposobu obliczania, pomiarów i rejestracji ilości energii elektrycznej, ciepła i chłodu wytwarzanych w instalacjach odnawialnego źródła energii wykorzystujących w procesie wytwarzania energii nośniki energii, o których mowa w art. 2 pkt 22, oraz inne paliwa, **a także ilości ciepła i chłodu wytwarzanych z ciepła lub chłodu odpadowego, w instalacji o której mowa w art. 3 pkt 20i ustawy - Prawo energetyczne**; art. 120 ust. 1 otrzymuje brzmienie: 1. Gwarancja pochodzenia: 1) wytworzonych z odnawialnych źródeł energii w instalacjach odnawialnego źródła energii: **a**~~1~~) energii elektrycznej, **b**~~2~~) biometanu, **c**~~3~~) ciepła albo chłodu, **d**~~4~~) wodoru odnawialnego, **e**~~5~~) biogazu, **f**~~6~~) biogazu rolniczego,	**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga poza zakresem przedmiotowym projektu. Zostanie poddana analizie przy kolejnych pracach legislacyjnych.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			systemie, w którym całkowity udział OZE, ciepła odpadowego lub wysokosprawnej kogeneracji wyniesie co najmniej 80%, a dodatkowo całkowity udział OZE lub ciepła odpadowego wyniesie co najmniej 35%, **od 1 stycznia 2040 roku** — sieć ciepłownicza będzie uznawana za efektywną, jeśli system opierać się będzie na co najmniej 75% OZE, 75% ciepła odpadowego lub 75% OZE i ciepła odpadowego, lub systemie wykorzystującym co najmniej 95% OZE, ciepła odpadowego i wysokosprawnej kogeneracji, a ponadto całkowity udział OZE lub ciepła odpadowego wyniesie co najmniej 35%, **od 1 stycznia 2045 roku** — sieć ciepłownicza będzie uznawana za efektywną, jeśli system będzie bazował na co najmniej 75% OZE, 75% ciepła odpadowego lub 75% OZE i ciepła odpadowego, **od 1 stycznia 2050 roku** — sieć ciepłownicza będzie uznawana za efektywną, jeśli system będzie korzystał wyłącznie z OZE, wyłącznie z ciepła odpadowego lub wyłącznie z połączenia OZE i ciepła odpadowego. Odbiorcy ciepła powinni mieć możliwość potwierdzenia, że dostarczane do nich ciepło lub chłód są zielone - ekologiczne. Ekologiczne ciepło obejmuje nie tylko strumień ciepła z OZE, ale także ciepło i chłód odpadowy.	**2) wytworzonych z ciepła lub chłodu odpadowego w rozumieniu art. 3 pkt 20i ustawy - Prawo energetyczne, w instalacji , o której mowa w art. 3 pkt 20i ustawy - Prawo energetyczne ciepła albo chłodu** - wyrażonych w MWh, zwana dalej „gwarancją pochodzenia'', wydawana w postaci elektronicznej, jest jedynym dokumentem poświadczającym odbiorcy końcowemu, że określona w tym dokumencie ilość odpowiednio energii elektrycznej, biometanu, ciepła albo chłodu, wodoru odnawialnego, biogazu, biogazu rolniczego została wytworzona **albo** z odnawialnych źródeł energii w instalacjach odnawialnego źródła energii **albo z ciepła lub chłodu odpadowego lub w instalacji, o której mowa w art. 3 pkt 20i ustawy - Prawo energetyczne** i wprowadzona do sieci odpowiednio elektroenergetycznej, gazowej albo sieci ciepłowniczej lub chłodniczej, do której jest przyłączony co najmniej jeden odbiorca inny niż podmiot wytwarzający odpowiednio energię elektryczną, biometan, ciepło albo chłód, wodór odnawialny, biogaz, biogaz rolniczy lub została wprowadzona w inne miejsce zgodnie z ust. 5. b) ust. 7 otrzymuje brzmienie:	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				7. W przypadku gdy wytworzone z odnawialnych źródeł energii w instalacji odnawialnego źródła energii energia elektryczna, biometan, ciepło albo chłód, wodór odnawialny, biogaz lub biogaz rolniczy **albo z ciepła lub chłodu odpadowego w instalacji, o której mowa w art. 3 pkt 20i ustawy - Prawo energetyczne ciepło lub chłód**, dla których została wydana gwarancja pochodzenia, zostały poddane konwersji energetycznej, stanowiącej proces technologiczny skutkujący powstaniem pochodnych rodzajów lub nośników energii w postaci energii elektrycznej, biometanu, ciepła albo chłodu, wodoru odnawialnego, biogazu, biogazu rolniczego **albo ciepła lub chłodu odpadowego** wydanie gwarancji pochodzenia dla danego pochodnego rodzaju lub nośnika energii jest poprzedzone umorzeniem dotychczasowej gwarancji pochodzenia dla tego rodzaju lub nośnika energii, zwanego dalej „rodzajem lub nośnikiem pierwotnym energii". c) ust. 10 otrzymuje brzmienie: 10. W celu wydania gwarancji pochodzenia dla ciepła albo chłodu dopuszcza się określenie ilości ciepła albo chłodu wprowadzonych do sieci metodą proporcjonalną w stosunku do ilości ciepła albo chłodu wytworzonych z odnawialnych źródeł energii w	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				instalacjach odnawialnego źródła energii **albo w stosunku do ilości ciepła albo chłodu wytworzonych z ciepła lub chłodu odpadowego, w instalacji o której mowa w art. 3 pkt 20i ustawy - Prawo energetyczne**, określonej na podstawie wskazań urządzeń pomiarowo-rozliczeniowych na granicy bilansowej poszczególnych urządzeń wytwórczych wchodzących w skład danego źródła ciepła albo chłodu." <u>w art. 121:</u> a) ust. 1 otrzymuje brzmienie: 1. Gwarancje pochodzenia wydaje się na pisemny wniosek wytwórcy energii elektrycznej, biometanu, ciepła albo chłodu, wodoru odnawialnego, biogazu lub biogazu rolniczego, wytworzonych **albo** z odnawialnych źródeł energii w instalacji odnawialnego źródła energii **albo ciepła lub chłodu odpadowego w instalacji, o której mowa w art. 3 pkt 20i ustawy - Prawo energetyczne**, z wyłączeniem mikroinstalacji, zwany dalej „wnioskiem o wydanie gwarancji pochodzenia" b) ust. 2 pkt 4 otrzymuje brzmienie: „4) ciepła albo chłodu - składa się do przedsiębiorstwa energetycznego zajmującego się przesyłaniem lub dystrybucją ciepła albo chłodu, na którego obszarze	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				działania została przyłączona instalacja odnawialnego źródła energii **lub instalacja, o której mowa w art. 3 pkt 20i ustawy - Prawo energetyczne**, a w przypadku gdy wniosek dotyczy ciepła albo chłodu wytworzonych przez przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się przesyłaniem lub dystrybucją ciepła albo chłodu - do jednostki akredytowanej, c) ust. 3 pkt 2-5 otrzymują brzmienie: 2) określenie lokalizacji, rodzaju oraz: a) łącznej mocy zainstalowanej instalacji odnawialnego źródła energii **lub instalacji, o której mowa w art. 3 pkt 20i ustawy - Prawo energetyczne**, w której została wytworzona energia elektryczna, ciepło albo chłód, lub b) rocznej wydajności instalacji odnawialnego źródła energii, w której został wytworzony biometan, wodór odnawialny, biogaz albo biogaz rolniczy - a także wskazanie wykorzystywanego w tych instalacjach rodzaju lub nośnika pierwotnego energii; 3) dane dotyczące ilości wprowadzonych do sieci lub wprowadzonych w innym miejscu odpowiednio energii elektrycznej, biometanu, ciepła albo chłodu, wodoru odnawialnego, biogazu albo biogazu rolniczego wytworzonych	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				albo z odnawialnych źródeł energii w instalacjach odnawialnego źródła energii **albo z ciepła lub chłodu odpadowego w instalacjach, o których mowa w art. 3 pkt 20i ustawy - Prawo energetyczne**, a w przypadku energii wytworzonej w procesie konwersji energetycznej, o którym mowa w art. 120 ust. 7, również potwierdzenie przez podmiot, o którym mowa w art. 124 ust. 1 pkt 1, umorzenia gwarancji pochodzenia wydanej dla rodzaju lub nośnika pierwotnego energii wykorzystanego w tym procesie; 4) określenie okresu, obejmującego jeden lub więcej następujących po sobie miesięcy kalendarzowych danego roku, w którym odpowiednio energia elektryczna, biometan, ciepło albo chłód, wodór odnawialny, biogaz albo biogaz rolniczy zostały wytworzone **albo** z odnawialnych źródeł energii w instalacji odnawialnego źródła energii **albo z ciepła lub chłodu odpadowego w instalacji, o której mowa w art. 3 pkt 20i ustawy - Prawo energetyczne**, ze wskazaniem daty rozpoczęcia i zakończenia ich wytwarzania, przy czym okres ten nie może być dłuższy niż 6 miesięcy; 5) wskazanie, czy instalacja odnawialnego źródła energii **lub instalacja, o której mowa w art. 3 pkt 20i ustawy - Prawo energetyczne** określona w tym wniosku	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				korzystała z mechanizmów i instrumentów wspierających wytwarzanie energii w instalacjach odnawialnego źródła energii **lub instalacjach, o których mowa w art. 3 pkt 20i ustawy - Prawo energetyczne**; d) ust. 3a otrzymuje brzmienie: „3a. W przypadku instalacji odnawialnego źródła energii **lub instalacji, o której mowa w art. 3 pkt 20i ustawy - Prawo energetyczne**, w której zostało wytworzone ciepło albo chłód, przez łączną moc zainstalowaną, o której mowa w ust. 3 pkt 2 lit. a, rozumie się łączną moc znamionową wszystkich urządzeń wytwórczych zainstalowanych w danej instalacji, podawaną przez producenta na tabliczce znamionowej każdego urządzenia wytwórczego, a w przypadku braku tabliczki znamionowej - maksymalną trwałą moc osiągalną cieplną albo chłodniczą danej instalacji wynikającą z dokumentacji techniczno-ruchowej każdego urządzenia wytwórczego zainstalowanego w tej instalacji.” e)ust. 8 otrzymuje brzmienie: 8. Na potrzeby ustalenia rzeczywistej ilości ciepła albo chłodu wytworzonych i wprowadzonych do sieci ciepłowniczej albo	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				chłodniczej, w celu wydania gwarancji pochodzenia, przyjmuje się wymagania dotyczące pomiarów, rejestracji i sposobu obliczania ilości wytworzonego ciepła albo chłodu w instalacjach odnawialnego źródła energii **lub instalacjach, o których mowa w art. 3 pkt 20i ustawy - Prawo energetyczne**, w tym sposób przeliczania ilości wytworzonego ciepła lub chłodu na ilość energii wyrażoną w MWh, określone w przepisach wydanych na podstawie art. 61. <u>w art. 122:</u> a) ust. 3 otrzymuje brzmienie: 3. Gwarancja pochodzenia jest ważna przez okres 12 miesięcy od dnia zakończenia wytwarzania **albo** w instalacji odnawialnego źródła energii objętych wnioskiem o wydanie gwarancji pochodzenia odpowiednio energii elektrycznej, biometanu, ciepła albo chłodu, biogazu albo biogazu rolniczego, lub wodoru odnawialnego **albo w instalacji, o której mowa w art. 3 pkt 20i ustawy - Prawo energetyczne** objętych wnioskiem o wydanie gwarancji pochodzenia albo ciepła lub chłodu odpadowego i po tym okresie nie może zostać przeniesiona zgodnie z art. 124 ust. 7.	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				b) ust. 9 pkt 5 otrzymuje brzmienie: 5) ciepła albo chłodu równej ilości MWh ciepła albo chłodu wprowadzonych do sieci ciepłowniczej albo sieci chłodniczej wytworzonych **albo** z odnawialnych źródeł energii w instalacjach odnawialnego źródła energii **albo z ciepła lub chłodu odpadowego w instalacjach, o których mowa w art. 3 pkt 20i ustawy - Prawo energetyczne**, wskazanej w gwarancji pochodzenia. c) część wspólna przed wyliczeniem w ust. 11 otrzymuje brzmienie: 11. Przez gwarancję pochodzenia niewymagającą rozdzielenia rozumie się gwarancję pochodzenia, z której treści wynika, że ogranicza się ona do potwierdzenia odbiorcy końcowemu wytworzenia **albo** z odnawialnych źródeł energii w instalacjach odnawialnego źródła energii **albo z ciepła lub chłodu odpadowego w instalacjach, o których mowa w art. 3 pkt 20i ustawy - Prawo energetyczne** ilości odpowiednio: d) część wspólna przed wyliczeniem w ust. 12 otrzymuje brzmienie:	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				12. Gwarancję pochodzenia powstałą na skutek rozdzielenia oznacza się indywidualnym numerem gwarancji pochodzenia, która uległa rozdzieleniu, i zawiera się w niej dane oraz termin, o których mowa w ust. 5, przy czym dodatkowo wskazuje się, że ogranicza się ona do potwierdzenia odbiorcy końcowemu wytworzenia **albo** z odnawialnych źródeł energii w instalacjach odnawialnego źródła energii **albo z ciepła lub chłodu odpadowego w instalacjach, o których mowa w art. 3 pkt 20i ustawy - Prawo energetyczne**.	
180.	Pracodawcy RP	Art. 6 pkt 28 projektu ustawy (art. 121 ust. 3 pkt 4 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Zmiana ma na celu zwiększenie elastyczności ustalania okresu wytwarzania nośników energii dla potrzeb wydawania gwarancji pochodzenia. Propozycja nie jest sprzeczna z celem i ogólnymi zasadami działania mechanizmu ani postanowieniami dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/2413, tzw. RED III.	określenie okresu, obejmującego jeden lub więcej następujących po sobie miesięcy kalendarzowych ~~**danego roku**~~, w którym odpowiednio energia elektryczna, biometan, ciepło albo chłód, wodór odnawialny, biogaz albo biogaz rolniczy zostały wytworzone z odnawialnych źródeł energii w instalacji odnawialnego źródła energii, ze wskazaniem daty rozpoczęcia i zakończenia ich wytwarzania, przy czym okres ten nie może być dłuższy niż 6 miesięcy	**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga spoza zakresu przedmiotowego projektu. Zostanie poddana analizie przy kolejnych pracach legislacyjnych.
181.	Konfederacja Lewiatan	Art. 6 pkt 28 projektu ustawy (art. 121 ust. 3 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Według obecnych przepisów okres, za który podmiot może złożyć wniosek o wydanie gwarancji pochodzenia, wynosi maksymalnie 6 miesięcy. Wniosek składa się w terminie 30 dni od dnia zakończenia wytwarzania objętej wnioskiem ilości energii elektrycznej, biometanu, biogazu lub biogazu rolniczego, ciepła albo chłodu lub wodoru odnawialnego. W praktyce oznacza to, że np.	Zmiana art. 121 ust. 3 pkt 4 ustawy o odnawialnych źródłach energii: 4) określenie okresu, obejmującego jeden lub więcej następujących po sobie miesięcy kalendarzowych danego roku, w którym odpowiednio energia	**Uwaga nieuwzględniona** Warto podkreślić, że wprowadzenie takiej zmiany może wpływać negatywnie na implementacje Dyrektywy RED II, jako że zgodnie z Dyrektywą RED II terminy w systemie gwarancji pochodzenia

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			wytwórca ciepła z biomasy, który produkował to ciepło w styczniu 2024 roku, miał czas na złożenie wniosku o wydanie gwarancji pochodzenia tylko do 30 lipca. Procedura akredytacji na potrzeby gwarancji pochodzenia może potrwać kilka miesięcy i realna możliwość wnioskowania o wydanie gwarancji może otworzyć się dopiero od 2025 roku Zrealizowanie tego scenariusza oznaczałoby stratę zarówno dla wytwórców, jak i odbiorców końcowych. W efekcie apelujemy, aby okres, za który podmiot może złożyć wniosek o wydanie gwarancji pochodzenia, mógł wynosić maksymalnie nie 6 miesięcy, lecz 12 miesięcy.	elektryczna, biometan, ciepło albo chłód, wodór odnawialny, biogaz albo biogaz rolniczy zostały wytworzone z odnawialnych źródeł energii w instalacji odnawialnego źródła energii, ze wskazaniem daty rozpoczęcia i zakończenia ich wytwarzania, przy czym okres ten nie może być dłuższy niż ~~6~~ **12** miesięcy **Alternatywnie:** (zakładając, że wnioskowanie o gwarancje pochodzenia nie będzie możliwe do końca 2024 roku) Potrzeba wprowadzenia przepisów przejściowych wskazujących na możliwość ubiegania się przez wytwórców ciepła o gwarancje pochodzenia za ciepło wytworzone od 1 stycznia 2024 roku.	liczy się od daty wyprodukowania energii.
182.	Urząd Regulacji Energetyki	Art. 6 pkt 29 projektu ustawy (art. 121 ust. 5 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Projektowana zmiana prowadzi do braku weryfikacji danych dotyczących okresu wytwarzania biometanu/wodoru przez operatora. Prezes URE nie ma możliwości zweryfikowania powyższych faktów. Operator ma pełną wiedzę w jakim okresie jaka ilość odpowiednio biometanu/wodoru została wprowadzona do jego sieci. Wydaje się, że operator przyłączając do swojej sieci instalację wytwarzającą biometan/wodór powinien też dysponować informacją o jej rocznej wydajności.	Art. 121 ust. 5: „2) biometanu – w przypadku gdy jest on transportowany środkami transportu innymi niż sieci gazowe lub w przypadku wykorzystania go do tankowania pojazdów silnikowych bez konieczności jego transportu – dokonuje jednostka akredytowana, natomiast danych, o których mowa w ust. 3 pkt **1 - 4** dokonuje operator systemu dystrybucyjnego gazowego lub operator systemu przesyłowego gazowego; 3) wodoru odnawialnego – w	**Uwaga uwzględniona**

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				przypadku gdy jest on transportowany środkami transportu innymi niż sieci gazowe, – dokonuje jednostka akredytowana, natomiast danych, o których mowa w ust. 3 pkt 1 - 4 dokonuje operator systemu dystrybucyjnego gazowego lub operator systemu przesyłowego gazowego;”.	
183.	Pracodawcy RP	Art. 6 projektu ustawy (art. 123 ust. 1 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Celem zmiany jest wprowadzenie maksymalnego terminu na rozpatrzenie przez Prezesa URE wniosku o uznanie gwarancji pochodzenia wydanej w innym państwie, do czego Prezes URE jest zobowiązany postanowieniem dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/2001 tzw. RED II, niezmienionym w dyrektywie (UE) 2023/2413. Zmiana ogranicza ryzyko przewlekłości postępowania administracyjnego ze strony URE. Proponowana zmiana powinna być traktowana jako niezależna od aktualnego statusu Polski w stowarzyszeniu Association of Issuing Bodies – członkostwo w stowarzyszeniu nie jest wymogiem koniecznym do uznawania gwarancji pochodzenia wydanych w innych państwach.	Prezes URE, na pisemny wniosek podmiotu, **w ciągu 30 dni od otrzymania tego wniosku** uznaje gwarancję pochodzenia wydaną w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej, Konfederacji Szwajcarskiej lub państwie członkowskim Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - stronie umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub państwie członkowskim Wspólnoty Energetycznej.	**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga poza zakresem przedmiotowym projektu. Zostanie poddana analizie przy kolejnych pracach legislacyjnych.
184.	Konfederacja Lewiatan	Art. 6 projektu ustawy (art. 123 ust. 1 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Celem zmiany jest wprowadzenie maksymalnego terminu na rozpatrzenie przez Prezesa URE wniosku o uznanie gwarancji pochodzenia wydanej w innym państwie, do czego Prezes URE jest zobowiązany postanowieniem dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/2001 tzw. RED II, niezmienionym w dyrektywie (UE) 2023/2413. Zmiana ogranicza ryzyko przewlekłości postępowania administracyjnego ze strony URE. Proponowana zmiana powinna być traktowana jako niezależna od aktualnego statusu Polski w stowarzyszeniu Association of Issuing Bodies – członkostwo w stowarzyszeniu nie jest wymogiem	Prezes URE, na pisemny wniosek podmiotu, **w ciągu 60 dni od otrzymania tego wniosku** uznaje gwarancję pochodzenia wydaną w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej, Konfederacji Szwajcarskiej lub państwie członkowskim Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - stronie umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub państwie członkowskim Wspólnoty Energetycznej.	**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga poza zakresem przedmiotowym projektu. Zostanie poddana analizie przy kolejnych pracach legislacyjnych.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			koniecznym do uznawania gwarancji pochodzenia wydanych w innych państwach.		
185.	Konfederacja Lewiatan	Art. 6 projektu ustawy (art. 123 ust. 4 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Celem zmiany jest umożliwienie uznawania gwarancji pochodzenia wydanych w innych państwach niezależnie od nośnika energii. Zgodnie z obecnie obowiązującą ustawą o odnawialnych źródłach energii system gwarancji pochodzenia obejmuje nie tylko energię elektryczną, lecz także szereg innych nośników energii: biometanu, wodoru odnawialnego, biogazu albo biogazu rolniczego, ciepła albo chłodu. Zasady wnioskowania o gwarancje pochodzenia, wydawania, umarzania i konwersji gwarancji pochodzenia są takie same niezależnie od nośnika energii, na który została wydana gwarancja. Jednocześnie zgodnie z postanowieniem dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/2001 tzw. RED II, niezmienionym w dyrektywie (UE) 2023/2413, państwa członkowskie są zobowiązane do uznawania gwarancji pochodzenia wydanej w innym państwie. Postanowienie to nie ogranicza się do wybranego nośnika energii, np. energii elektrycznej. W związku z wystąpieniem takiego ograniczenia w ustawie o odnawialnych źródłach energii wnioskujemy o jego zniesienie, uznając je za nieprawidłową transpozycję dyrektywy (UE) 2018/2001 do prawa krajowego.	Gwarancja pochodzenia, o której mowa w ust. 1, jest ważna przez okres 12 miesięcy od dnia zakończenia wytwarzania energii elektrycznej, **biometanu, wodoru odnawialnego, biogazu albo biogazu rolniczego, ciepła albo chłodu,** ~~na którą~~ **na które** została wydana.	**Uwaga nieuwzględniona** Ze względu na cechy charakterystyczne poszczególnych nośników energii niezbędna jest dokonanie szczegółowej analizy pod kątem możliwości weryfikacji takich gwarancji pochodzenia. Kwestia ta będzie przedmiotem analiz podczas implementacji dyrektywy RED III.
186.	Pracodawcy RP	Art. 6 projektu ustawy (art. 123 ust. 4 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Celem zmiany jest umożliwienie uznawania gwarancji pochodzenia wydanych w innych państwach niezależnie od nośnika energii. Zgodnie z obecnie obowiązującą ustawą o odnawialnych źródłach energii system gwarancji pochodzenia obejmuje nie tylko energię elektryczną, lecz także szereg innych nośników energii: biometanu, wodoru odnawialnego, biogazu albo biogazu	Gwarancja pochodzenia, o której mowa w ust. 1, jest ważna przez okres 12 miesięcy od dnia zakończenia wytwarzania energii elektrycznej, **biometanu, wodoru odnawialnego, biogazu albo biogazu rolniczego, ciepła albo chłodu,** ~~na którą~~ **na które** została wydana.	**Uwaga nieuwzględniona** Ze względu na cechy charakterystyczne poszczególnych nośników energii niezbędna jest dokonanie szczegółowej analizy pod kątem możliwości weryfikacji takich gwarancji pochodzenia.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			rolniczego, ciepła albo chłodu. Zasady wnioskowania o gwarancje pochodzenia, wydawania, umarzania i konwersji gwarancji pochodzenia są takie same niezależnie od nośnika energii, na który została wydana gwarancja. ednocześnie zgodnie z postanowieniem dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/2001 tzw. RED II, niezmienionym w dyrektywie (UE) 2023/2413, państwa członkowskie są zobowiązane do uznawania gwarancji pochodzenia wydanej w innym państwie. Postanowienie to nie ogranicza się do wybranego nośnika energii, np. energii elektrycznej. W związku z wystąpieniem takiego ograniczenia w ustawie o odnawialnych źródłach energii wnioskujemy o jego zniesienie, uznając je za nieprawidłową transpozycję dyrektywy (UE) 2018/2001 do prawa krajowego.		Kwestia ta będzie przedmiotem analiz podczas implementacji dyrektywy RED III.
187.	Pracodawcy RP	Art. 6 projektu ustawy (art. 124 ust. 12 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Celem wykreślenia przepisu jest wprowadzenie gwarancji pochodzenia ciepła albo chłodu z odnawialnych źródeł energii do obrotu krajowego, nieograniczonego do danej sieci ciepłowniczej. Dopuszczenie obrotu gwarancjami pochodzenia ciepła albo chłodu pomiędzy podmiotami nieprzyłączonymi do tej samej sieci ciepłowniczej ma szereg korzyści. Po pierwsze, zwiększy konkurencyjność działania mechanizmu i zniweluje ryzyko monopolizacji cen, które naturalnie pojawia się w wielu systemach ciepłowniczych w Polsce, gdzie wytwarzaniem ciepła zajmuje się jeden podmiot; z drugiej strony, daje szansę na wzrost zainteresowania odbiorców końcowych. Po drugie, doprowadzi do zwiększenia płynności obrotu. Po trzecie, znacznie uprości mechanizm	~~Przeniesienie gwarancji pochodzenia ciepła albo chłodu może nastąpić wyłącznie na rzecz podmiotu przyłączonego do tej samej sieci ciepłowniczej.~~	**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga poza zakresem przedmiotowym projektu. Zostanie poddana analizie przy kolejnych pracach legislacyjnych.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			funkcjonowania systemu – przy wprowadzaniu gwarancji do Rejestru Gwarancji Pochodzenia czy umarzaniu jej nie będzie konieczności uwzględnienia, dla jakiego systemu zostanie wydana, a Towarowa Giełda Energii nie będzie zobowiązana do stworzenia wielu podrejestrów gwarancji pochodzenia ciepła albo chłodu w poszczególnych systemach ciepłowniczych. Po czwarte wreszcie, zmniejsza ryzyko wystąpienia znacznego niezbilansowania po stronie popytu i podaży, które jest niemal pewne przy ograniczeniu obrotu do lokalnego systemu ciepłowniczego.		
188.	Urząd Regulacji Energetyki	Art. 6 pkt 32 lit. b projektu ustawy (art. 168 pkt 15a ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Przepis zawiera błędne odwołanie.	„15a) po wypełnieniu zobowiązania, o którym mowa w **art. 83zc ust. 3 pkt 9** dokonał sprzedaży biometanu w aukcji biometanu poniżej 60% ilości tego biometanu określonej w ofercie, w okresach rozliczeniowych wskazanych w art. 83zh ust. 2, z wyłączeniem przypadków, w których do sprzedaży biometanu w ramach aukcji biometanu nie doszło w następstwie okoliczności, o których mowa w art. 83zh ust. 6;”.	**Uwaga uwzględniona**
189.	Urząd Regulacji Energetyki	Art. 6 projektu ustawy (art. 170 ust. 2 pkt 1 i 1a ustawy o odnawialnych źródłach energii)	W związku z modyfikacjami wzoru opłaty zastępczej (zawartymi w propozycji zmiany art. 56), konieczne jest również zmodyfikowanie wzoru do obliczania kary pieniężnej za niewykonanie obowiązku, o którym mowa w art. 52 ust. 1 ustawy OZE. Zmiana o charakterze doprecyzowującym.	„1) w zakresie nieprzestrzegania obowiązku, o którym mowa w art. 52 ust. 1 w związku z art. 59 pkt 1, obliczona według wzoru: Koo = 1,3 x (Ozo - Ozzo), gdzie poszczególne symbole oznaczają: Koo - minimalną wysokość kary pieniężnej, wyrażoną w złotych, Ozo - opłatę zastępczą, obliczoną zgodnie z art. 56 ust. 1, wyrażoną w złotych, Ozzo - uiszczoną opłatę zastępczą w celu realizacji obowiązku, o którym mowa w art. 52 ust. 1 w	**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga poza zakresem przedmiotowym projektu. Uwaga zostanie przeanalizowana w ramach kolejnych prac legislacyjnych.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				zakresie, o którym mowa w art. 59 pkt 1, wyrażoną w złotych; 1a) w zakresie nieprzestrzegania obowiązku, o którym mowa w art. 52 ust. 1 w związku z art. 59 pkt 2, obliczona według wzoru: Kob = 1,3 x (Ozb - Ozzb), gdzie poszczególne symbole oznaczają: Kob - minimalną wysokość kary pieniężnej, wyrażoną w złotych, Ozb - opłatę zastępczą, obliczoną zgodnie z art. 56 ust. 1a, wyrażoną w złotych, Ozzb - uiszczoną opłatę zastępczą w celu realizacji obowiązku, o którym mowa w art. 52 ust. 1 w zakresie, o którym mowa w art. 59 pkt 2, wyrażoną w złotych".	
190.	Zarządca Rozliczeń S.A.	Art. 6 pkt 34 projektu ustawy (art. 184p ustawy o odnawialnych źródłach energii)	ZRSA proponuje następujące zmiany art. 6 pkt 34 UD89: *34) po art. 184o dodaje się art. 184p w brzmieniu:* *„Art. 184p. 1. Wytwórca energii elektrycznej wytworzonej z odnawialnych źródeł energii w instalacji odnawialnego źródła energii wykorzystującej do wytworzenia energii elektrycznej wyłącznie energię promieniowania słonecznego, który wygrał aukcję, o której mowa w art. 72 ust. 1, oraz któremu przysługuje prawo do pokrycia ujemnego salda, o którym mowa w art. 93 ust. 2 pkt 3, może złożyć do operatora rozliczeń energii odnawialnej, o którym mowa w art. 106, wniosek o zmianę sposobu rozliczenia ujemnego salda na zasadach innych niż określone w art. 93 ust. 2.* *2. Prawo do rozliczenia ujemnego salda na zasadach innych niż określone w art. 93 ust. 2 przysługuje wytwórcy, o którym mowa w ust. 1, przez okres*		**Uwaga uwzględniona**

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			12 następujących po sobie miesięcy kalendarzowych od pierwszego dnia miesiąca kalendarzowego następującego po upływie miesiąca od dnia złożenia wniosku, o którym mowa w ust. 1, ale nie dłużej niż do dnia 31 grudnia 2027 r., pod warunkiem, że energia elektryczna z instalacji tego wytwórcy będzie w tym czasie wprowadzana do sieci z mocą nie wyższą niż 50% mocy zainstalowanej tej instalacji. *3. Operator rozliczeń energii odnawialnej, o którym mowa w art. 106, informuje operatora systemu elektroenergetycznego, do którego sieci przyłączona jest instalacja wytwórcy, który złożył wniosek, o którym mowa w ust. 1, o złożeniu tego wniosku w terminie 14 dni od jego złożenia.* *4. Wytwórca, który złożył wniosek, o którym mowa w ust. 1, w celu sprzedaży energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii jest obowiązany do:* *1) prowadzenia dokumentacji w podziale na okresy rozliczenia niezbilansowania, obejmującej wszystkie następujące po sobie doby, dotyczącej wyrażonej w kWh ilości energii elektrycznej objętej ofertą, o której mowa w art. 79 i art. 83h, wytworzonej z odnawialnych źródeł energii w instalacji odnawialnego źródła energii, sprzedanej w danym miesiącu, oraz cen wyrażonych w złotych z dokładnością do jednego grosza za 1 MWh z uwzględnieniem wskazania daty pierwszego wprowadzenia tej energii elektrycznej do sieci dystrybucyjnej lub sieci przesyłowej;* *2) obliczenia wartości energii elektrycznej wytworzonej z odnawialnych źródeł energii w instalacji odnawialnego źródła energii sprzedanej w danym miesiącu, gdzie wartość ta stanowi sumę iloczynów ilości energii elektrycznej w każdym z okresów niezbilansowania, o których mowa w pkt 1, i średniej ceny energii elektrycznej w tym okresie niezbilansowania, stanowiącej średnią ważoną wolumenem transakcji sesyjnych giełdowych cen energii elektrycznej dla tego okresu niezbilansowania, zawartych na rynku, na którym są zawierane transakcje*		

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			sesyjne giełdowe z dostawą energii elektrycznej w dniu następnym i dwa dni po dniu zawarcia transakcji sesyjnych giełdowych. W przypadku gdy notowania na rynku dnia następnego są prowadzone dla okresów dłuższych niż okres rozliczania niezbilansowania, o którym mowa z zdaniu pierwszym, za rynkową cenę energii dla danego okresu rozliczania niezbilansowania przyjmuje się cenę rozliczeniową określaną w systemie kursu jednolitego dla rynku dnia następnego, wyznaczoną dla okresu obejmującego dany okres rozliczania niezbilansowania; *3) przekazywania operatorowi rozliczeń energii odnawialnej, o którym mowa w art. 106, w terminie 15 dni po zakończeniu miesiąca, sprawozdania miesięcznego zawierającego informacje o ilości energii elektrycznej , o których mowa w pkt 1 i informacje, o których mowa w pkt 2, oraz wniosku o pokrycie ujemnego salda, obliczonego na podstawie różnicy między wartością sprzedaży energii elektrycznej, o której mowa w pkt 1, obliczoną zgodnie z pkt 2, a wartością tej energii elektrycznej, ustaloną na podstawie:* *a) ceny zawartej w ofercie, o której mowa w art. 79, która wygrała aukcję, skorygowanej zgodnie z art. 39 ust. 5 albo 7, z uwzględnieniem waloryzacji, o której mowa w art. 92 ust. 10, oraz z uwzględnieniem art. 93 ust. 4 i 6 albo* *b) ceny zawartej w ofercie, o której mowa w art. 79, która wygrała aukcję, z uwzględnieniem art. 74 ust. 2d, skorygowanej zgodnie z art. 39 ust. 5 albo 7, z uwzględnieniem waloryzacji, o której mowa w art. 92 ust. 10, oraz z uwzględnieniem art. 93 ust. 4 i 6, albo* *c) ceny zawartej w ofercie, o której mowa w art. 83h, która wygrała aukcję na wsparcie operacyjne, z uwzględnieniem art. 93 ust. 4 i 6.* *5. Do wyliczenia ujemnego salda na podstawie wartości energii elektrycznej obliczonej zgodnie z ust. 4 pkt 2, art. 93 ust. 5 nie stosuje się.*		

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			5a. Do wyliczenia ujemnego salda na podstawie wartości energii elektrycznej obliczonej zgodnie z ust. 4 pkt 2, stosuje się odpowiednio art. 93 ust. 4, 9, 11-12e, 14-19. *6. Wytwórca, który korzysta z rozliczenia ujemnego salda na podstawie wartości energii elektrycznej obliczonej zgodnie z ust. 4 pkt 2 nie traci prawa do tego rozliczenia w przypadku gdy energia elektryczna z instalacji tego wytwórcy została wprowadzana do sieci z mocą wyższą niż 50% mocy zainstalowanej tej instalacji w następstwie:* *1) obowiązywania regulacji prawa powszechnie obowiązującego;* *2) konieczności zapewnienia bezpieczeństwa pracy sieci elektroenergetycznej;* *3) wystąpienia awarii w systemie elektroenergetycznym, w tym awarii przyłącza lub sieci elektroenergetycznej;* *4) działania siły wyższej, rozumianej jako zdarzenie lub seria zdarzeń, niezależnych od wytwórcy, których nie mógł on uniknąć lub przezwyciężyć, do których zalicza się:* *a) klęska żywiołowa, w tym katastrofa naturalna w rozumieniu ustawy z dnia 18 kwietnia 2002 r. o stanie klęski żywiołowej (Dz. U. z 2017 r. poz. 1897),* *b) wojna, działania wojenne, akty terroryzmu, zamieszki, awaria elektrowni jądrowej;* *5) wystąpienia awarii technicznej instalacji odnawialnego źródła energii rozumianej jako gwałtowne, nieprzewidziane i niezależne od wytwórcy uszkodzenie lub zniszczenie tej instalacji lub zniszczenie obiektów budowlanych, lub urządzeń warunkujących pracę tej instalacji.* *7. W przypadku niedotrzymania przez wytwórcę warunku, o którym mowa w ust. 2, operator systemu elektroenergetycznego wzywa go do złożenia wyjaśnień w terminie 5 dni roboczych od otrzymania tego wezwania.*		

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			8. W przypadku nieotrzymania wyjaśnień, o których mowa w ust. 7, lub gdy z otrzymanych wyjaśnień lub faktów znanych operatowi wynika, że przekroczenie nie zaistniało w wyniku okoliczności, o których mowa w ust. 6, operator systemu elektroenergetycznego, w terminie 7 dni od upływu terminu na złożenie wyjaśnień, informuje operatora rozliczeń energii odnawialnej, o którym mowa w art. 106, o niedotrzymaniu przez wytwórcę warunku, o którym mowa w ust. 2. *9. Z uwzględnieniem ust. 6, niespełnienie warunku, o którym mowa w ust. 2, skutkuje utratą przez wytwórcę prawa do rozliczania ujemnego salda na podstawie wartości energii elektrycznej obliczonej zgodnie z ust. 4 pkt 2 na okres 12 następujących po sobie miesięcy kalendarzowych od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym operator rozliczeń energii odnawialnej, o którym mowa w art. 106, otrzymał informację, o której mowa w ust. 8.* *10. Wytwórca, który utracił prawo do rozliczenia ujemnego salda na podstawie wartości energii elektrycznej obliczonej zgodnie z ust. 4 pkt 2 na skutek niedotrzymania warunku, o którym mowa w ust. 2, może ponownie złożyć wniosek, o którym mowa w ust. 1, nie wcześniej niż po upływie 12 następujących po sobie miesięcy kalendarzowych ~~od dnia~~ od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym operator rozliczeń energii odnawialnej, o którym mowa w art. 106, otrzymał informację, o której mowa w ust. 8.". Wytwórcy który utracił prawo do rozliczenia ujemnego salda na podstawie wartości energii elektrycznej obliczonej zgodnie z ust. 4 pkt 2 przy sługuje prawo do rozliczania ujemnego salda na zasadach określonych w art. 93 ust 2. od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym utracił prawo do rozliczania zgodnie z ust. 4 pkt 2.* **Uzasadnienie:** Proponowana zmiany treści mają na celu uniknięcia wątpliwości prawnych - odróżnienie od wniosku zawierającego rozliczenie		

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			zgodnie z art. 93 ust. 2, określenie na jakich zasadach może się rozliczać po utracie prawa z art. 184p		
191.	Konfederacja Lewiatan	Art. 6 pkt 34 projektu ustawy (art. 184p do ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Proponowane zmiany sposobu rozliczenia ujemnego salda nie rozwiązują aktualnych problemów podmiotów korzystających z aukcyjnego systemu wsparcia w formule CfD, zwłaszcza instalacji PV, z uwagi na wprowadzone: 1) ograniczenie czasowe - podmiot, który złoży stosowny wniosek będzie uprawniony do rozliczenia ujemnego salda na zasadach określonych w projekcie przez okres 12 miesięcy, jednak nie dłużej niż do 31 grudnia 2027 roku, przy czym wniosek będzie można złożyć powtórnie przed 31 grudnia 2027 r. 2) ograniczenie mocowe - z mechanizmu może skorzystać wytwórca wprowadzający do sieci energię elektryczną z mocą nie wyższą niż 50% mocy zainstalowanej. Powyższe stanowi jedynie epizodyczne rozwiązanie problemu rozliczeń wytwórców energii z instalacji PV i nie eliminuje go w sposób kompleksowy. Z powyższych względów proponujemy wprowadzenie kompleksowych rozwiązań, które adresowałyby problemy, z jakimi borykają się korzystający z mechanizmu CfD w następujących obszarach: **Możliwość kalkulacji poziomu wsparcia w EUR** Proponuje się, aby w ramach ustawy nowelizującej umożliwiono rozliczanie ujemnego salda, przy wykorzystaniu – jako punktu odniesienia ceny referencyjnej ustalanej na podstawie art. 77 uOZE – wyrażonej w całości lub części w euro. Proponowane rozwiązanie nie zmierza do podwyższenia	W ustawie z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (Dz. U. z 2023 r. poz. 1436 z późn. zm.) wprowadza się następujące zmiany: 1) w art. 77 po ust. 4 dodaje się ust. 4a w brzmieniu: „4a. Minister właściwy do spraw klimatu ogłasza w drodze obwieszczenia w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski": 1) kurs wymiany euro, przyjęty do obliczenia ceny referencyjnej na podstawie ust. 3; 2) cenę referencyjną, określoną w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie ust. 3, w przeliczeniu na euro zgodnie z kursem, o którym mowa w pkt 1.” 2) w art. 93: a) ust. 2 pkt 1 i 2 otrzymuje brzmienie: „1) prowadzenia dokumentacji w ujęciu dobowym, **a w przypadku instalacji odnawialnego źródła energii, dla której złożono oświadczenie o którym mowa w ust. 2a, w ujęciu godzinowym,** dotyczącej ilości energii elektrycznej objętej ofertą, o której mowa w art. 79, oraz podlegającej sprzedaży, o której mowa w art. 70a ust. 2 i art. 70b ust. 9 pkt	**Uwaga nieuwzględniona** Rozwiązanie ma charakter epizodyczny i jest to działanie zamierzone. Zatem celem przedstawionego w projekcie rozwiązania epizodycznego jest stworzenie warunków ekonomicznych pozwalających na budowę farm PV które już wygrały aukcje, a których budowa została przez inwestorów wstrzymana ze względów ekonomicznych. Od roku 2027 w systemie aukcyjnym konieczne jest uwzględnienie kryteriów pozacenowych zgodnych z rozporządzeniem Net Zero Industry Act, co będzie wymagać głębokiej modyfikacji systemu aukcyjnego i dostosowania go do aktualnych wyzwań, o których także wspomniano w uwadze.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			wysokości wsparcia ani do zmiany poziomu tego wsparcia ustalonego w toku aukcji OZE. Jednocześnie same ewentualne wypłaty wsparcia przez operatora rozliczeń energii odnawialnej będą realizowane w walucie polskiej. Zakłada się jedynie wyrażenie ceny maksymalnej (referencyjnej) ustalanej na podstawie rozporządzenia, o którym mowa w art. 77 uOZE zarówno w złotych jak i w euro przy wykorzystaniu poziomu wsparcia i kursu wymiany euro przyjętego przy obliczaniu tej ceny referencyjnej. W tym celu zaktualizowano delegację ustawową określoną w art. 77 uOZE poprzez przesądzenie, że cena maksymalna jest wyrażona zarówno w złotych jak i w euro. Rozporządzenie określać będzie również kurs wymiany przyjęty na potrzeby wyceny. Jednocześnie zaproponowane ust. 9a – 9g w art. 93 mają umożliwić wytwórcy aktualizację zasad rozliczania prawa do pokrycia ujemnego salda poprzez wskazanie, w wartościach procentowych, jaka część ceny wynikającej z oferty aukcyjnej, będącej podstawą do pokrycia ujemnego salda, ma być wyrażona w złotych polskich a jaka w euro. W przypadku gdyby zgodnie z powyższą aktualizacją część lub całość ceny będącej podstawą rozliczenia ujemnego salda, miała być wyrażona w euro, każdorazowo przed wystąpieniem o pokrycie ujemnego salda (po zakończeniu danego miesiąca kalendarzowego), konieczne będzie dokonanie przeliczenia ostatecznej wartości na złote, przy zastosowaniu wzoru, zaproponowanego w art. 93 ust. 20 uOZE. Nakłady i koszty stanowiące podstawę ustalenia ceny maksymalnej są w znacznej mierze	2, wyrażonej w kWh, i jej ceny, wytworzonej z odnawialnych źródeł energii w instalacji odnawialnego źródła energii, sprzedanej w danym miesiącu, wyrażonej w złotych z dokładnością do jednego grosza za 1 MWh, z uwzględnieniem wskazania daty pierwszego wprowadzenia tej energii elektrycznej do sieci dystrybucyjnej lub sieci przesyłowej; 2) obliczenia wartości energii elektrycznej wytworzonej z odnawialnych źródeł energii w instalacji odnawialnego źródła energii sprzedanej w danym miesiącu: **a) w przypadku instalacji odnawialnego źródła energii, dla której złożono oświadczenie, o którym mowa w ust. 2a, w ujęciu godzinowym jako iloczyn ilości energii elektrycznej, o której mowa w pkt 1 i średniej ważonej wolumenem transakcji sesyjnych giełdowych ceny energii elektrycznej zawartych na rynku, na którym zawierane są transakcje sesyjne giełdowe z dostawą energii elektrycznej w dniu następnym i dwa dni po dniu zawarcia transakcji giełdowych sesyjnych - dla każdej godziny dostawy energii elektrycznej;** b) w przypadku pozostałych odnawialnych źródeł energii, w ujęciu dobowym, jako iloczyn ilości energii elektrycznej, o której mowa w pkt 1 i średniej dziennej ceny energii elektrycznej,	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			ponoszone w walucie obcej. Natomiast koszty związane z zabezpieczeniem ryzyka zmiany kursu walutowego oraz inne ryzyka związane z faktem, że pomoc operacyjna będzie wypłacana w polskiej walucie, zasadniczo nie były uwzględniane przy kalkulacji cen referencyjnych. W efekcie należy uznać, iż związanie poziomu wsparcia z kursem walutowym będzie stanowiło „urealnienie" ceny maksymalnej o zmiany kursu walutowego, którego celem będzie jedynie utrzymanie stopy zwrotu z inwestycji. Wymaga jednocześnie podkreślenia, iż proponowane zmiany w tym zakresie wzorowane są na istniejących już w porządku prawnym rozwiązaniach ujętych w ustawie z dnia 17 grudnia 2020 r. o promowaniu wytwarzania energii elektrycznej w morskich farmach wiatrowych. **B/ Zmiana indeksu ceny rynkowej w ramach mechanizmu CfD z dobowego TGE_Base na godzinowy IRDn.** Zmiany w art. 93 ust. 2 uOZE zmierzają ku umożliwieniu rozliczania w ramach mechanizmu CfD – w ujęciu godzinowym, a nie wyłącznie dobowym. Innymi słowy, zgodnie z propozycją, obliczanie wartości energii elektrycznej wytworzonej z OZE w instalacji OZE sprzedanej w danym miesiącu ma odbywać się w ujęciu godzinowym jako iloczyn ilości energii elektrycznej objętej ofertą i średniej ważonej wolumenem transakcji sesyjnych giełdowych ceny energii elektrycznej zawartych na rynku, na którym zawierane są transakcje sesyjne giełdowe z dostawą energii elektrycznej w dniu następnym i dwa dni po dniu zawarcia transakcji giełdowych sesyjnych - dla każdej godziny dostawy energii elektrycznej.	stanowiącej średnią arytmetyczną obliczoną ze średnich ważonych wolumenem transakcji sesyjnych giełdowych cen energii elektrycznej we wszystkich godzinach dnia dostawy tej energii, zawartych na rynku, na którym są zawierane transakcje sesyjne giełdowe z dostawą energii elektrycznej w dniu następnym i dwa dni po dniu zawarcia transakcji sesyjnych giełdowych, - niezawierającej kwot podatku od towarów i usług, wyrażonej w złotych z dokładnością do jednego grosza za 1 MWh, obliczanej i publikowanej przez podmiot, o którym mowa w art. 64 ust. 1 pkt 1, zgodnie z przyjętymi przez ten podmiot zasadami" b) po ust. 2 dodaje się ust. 2a-2b w brzmieniu: „2a. Wytwórca może złożyć do operatora rozliczeń energii odnawialnej i Prezesa URE oświadczenie o preferowanym sposobie obliczenia wartości energii elektrycznej wytworzonej z odnawialnych źródeł energii w instalacji odnawialnego źródła energii na zasadach określonych w ust. 2 pkt 2 lit. a. 2b. Oświadczenie, o którym mowa w ust. 2a, składa się nie później niż 30 dni przed dniem złożenia wniosku o pokrycie ujemnego salda, o którym mowa w ust. 2 pkt 3, za dany miesiąc.	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			Wymaga wskazania, iż rozliczanie ujemnego salda poprzez odniesienie do średniej dziennej ceny energii elektrycznej, stanowiącej średnią arytmetyczną obliczoną ze średnich ważonych wolumenem transakcji sesyjnych giełdowych cen energii elektrycznej we wszystkich godzinach dnia dostawy tej energii, zniekształca sygnały rynkowe, na jakie zgodnie z pkt. 123 Wytycznych CEEAG oraz pkt. 123 i 124 Wytycznych EEAG, powinny być eksponowane instalacje OZE korzystające ze wsparcia operacyjnego w mechanizmie CfD i stanowi element zniechęcający zwłaszcza sektor PV do udziału w aukcjach OZE. Obecnie stosowanie indeksu TGE_Base wydaje się być całkowicie sztuczne. W zaproponowanym przez nas rozwiązaniu cel regulacji będzie osiągany przez skuteczne wystawienie instalacji OZE na sygnały rynkowe - będą one ograniczały produkcję w godzinach, gdy na RDn będą ceny ujemne. Ograniczenie produkcji w takich godzinach przez źródła pogodozależne (zwłaszcza PV) będzie następowało poprzez rynkowe redysponowanie, a więc ograniczy to skalę konieczności odwoływania się przez PSE do nierynkowego redysponowania. Tym samym bardzo sformalizowany i skomplikowany mechanizm zaproponowany w art. 184p nie będzie potrzebny. **<u>W związku z powyższym proponujemy z projektu nowelizacji UOZE wykreślić dodawany art. 184p (Art. 6 pkt.34 projektu ustawy).</u>**	c) po ust. 9 dodaje się ust. 9a – 9g w brzmieniu: „9a. Wytwórca może złożyć do operatora rozliczeń energii odnawialnej oświadczenie o preferowanym sposobie wypłaty kwoty przeznaczonej na pokrycie ujemnego salda, obliczonej zgodnie z ust. 2 pkt 3. 9b. W oświadczeniu, o którym mowa w ust. 9a, wytwórca wskazuje, w wartościach procentowych, jaka część ceny wynikającej z oferty, o której mowa w art. 79 ust. 3, a także ceny skorygowanej, o której mowa w art. 39 ust. 5 i 7, będącej podstawą do pokrycia ujemnego salda, ma być wyrażona w złotych za 1 MWh a jaka w euro za 1 MWh, przy czym suma wartości procentowych musi wynosić 100%. 9c. Oświadczenie, o którym mowa w ust. 9a, składa się nie później niż 30 dni przed dniem złożenia pierwszego wniosku o pokrycie ujemnego salda, o którym mowa w ust. 1 pkt 4. 9d. W przypadku gdy oświadczenie, o którym mowa w ust. 9a, nie spełnia warunków określonych w ust. 9b i 9c, wypłata kwoty przeznaczonej na pokrycie ujemnego salda następuje w całości w złotych. 9e. O złożeniu przez wytwórcę oświadczenia, o którym mowa w ust. 9a, operator rozliczeń energii odnawialnej informuje Prezesa	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				URE w terminie 45 dni od dnia otrzymania tego oświadczenia. 9f. Przed upływem [7] lat od wprowadzenia do sieci po raz pierwszy energii elektrycznej wytworzonej w instalacji odnawialnego źródła energii, wytwórca może jednokrotnie złożyć oświadczenie o zmianie wartości procentowych określonych w oświadczeniu, o którym mowa w ust. 9a. Przepisy ust. 9a-9e stosuje się odpowiednio. 9g. Wartości określone w oświadczeniu, o którym mowa w ust. 9f, stosuje się od miesiąca następującego po miesiącu złożenia tego oświadczenia."; d) dodaje się ust. 20 w brzmieniu: „20. W przypadku gdy z oświadczenia, o którym mowa w ust. 9a lub 9f, wynika, iż część lub całość ceny wynikającej z oferty, o której mowa w art. 79 ust. 3, a także ceny skorygowanej, o której mowa w art. 39 ust. 5 i 7, jest wyrażona w euro, przeliczenie wartości wyrażonej w euro na złote, na potrzeby ustalenia wartości energii elektrycznej, o której mowa w ust. 1 pkt 1, następuje według następującego wzoru: $C_{OST_m} = (1 - U) \times C_{CB} + U \times \frac{C_{CB}}{K_{rozp}} \times K_{m-1}$,	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				gdzie poszczególne symbole oznaczają: C_{OST_m} - przeliczoną cenę, wynikającą z oferty, o której mowa w art. 79 ust. 3, a także ceny skorygowanej, o której mowa w art. 39 ust. 5 i 7, będącą podstawą do złożenia w miesiącu m wniosku o pokrycia ujemnego salda, za miesiąc m-1, wyrażoną w zł/MWh, C_{CB} - cenę, wynikającą z oferty, o której mowa w art. 79 ust. 3, a także ceny skorygowanej, o której mowa w art. 39 ust. 5 i 7, wyrażoną w zł/MWh, U - część ceny, która ma być wyrażona w euro, wskazana zgodnie z ust. 9b lub ust. 9f, wyrażona w %, K_{rozp} - kurs euro, ogłoszony w obwieszczeniu wydanym na podstawie art. 77 ust. 4a, K_{m-1} - średni kurs euro w miesiącu m-1, poprzedzającym złożenie wniosku o pokrycie ujemnego salda, obliczony jako średnia arytmetyczna dobowych kursów euro w miesiącu m-1 ogłaszanych przez Narodowy Bank Polski.”	
192.	Urząd Regulacji Energetyki	Art. 6 pkt 34 projektu ustawy (art. 184p ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Uwaga ogólna – nie jest jasne czy przepis dotyczy także instalacji, które wygrały aukcje przed wejściem w życie ustawy zmieniającej. Ponadto proponowane rozwiązanie spowoduje obniżenie produkcji, ale nie odnosi się do realizacji zobowiązań aukcyjnych na poziomie min. 85% wolumenu określonego w ofercie.		**Uwaga wyjaśniona** Przepis dotyczy także instalacji, które wygrały aukcje przed wejściem w życie ustawy zmieniającej. Celem projektodawcy nie była ingerencja w przepisy dotyczące obowiązku dostarczenia 85% wolumenu określonego w ofercie.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
					Projektowany mechanizm jest dobrowolny, wytwórca podejmuje decyzję o przystąpieniu do tego mechanizmu na podstawie własnej oceny ekonomicznej uwzględniając ew. obniżenie wprowadzonego wolumenu określonego w ofercie. Dodatkowo, wytwórca wchodzi do projektowanego mechanizmu na maksymalnie 12 miesięcy, a rozliczenie wolumenu określonego w ofercie następuje w cyklach trzyletnich.
193.	Urząd Regulacji Energetyki	Art. 6 pkt 34 projektu ustawy (art. 184p ust. 4 pkt 1 oraz pkt 3 lit. c ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Niezrozumiałe jest odwołanie w przepisach do art. 83h, który dotyczy aukcji na wsparcie operacyjne, które nie jest przeznaczone dla instalacji PV.		**Uwaga uwzględniona** Błędne odesłania do systemu wsparcia operacyjnego zostaną usunięte z projektu.
194.	Związku Przedsiębiorców i Pracodawców	Art. 10 projektu ustawy	**Regulacje dotyczące minimalnego progu zainteresowania w mechanizmie wirtualnego prosumenta dla lokalnych społeczności** W odniesieniu do obowiązku oferowania przez inwestora 10% energii elektrycznej wytworzonej przez farmy wiatrowe mieszkańcom gminy, zasadne jest wprowadzenie regulacji określającej minimalną liczbę osób zainteresowanych udziałem w takiej ofercie na zasadach prosumenta wirtualnego. Mechanizm wirtualnego prosumenta wymaga bowiem nie tylko odpowiednich zasobów technologicznych, ale także operacyjnego zaangażowania zarówno ze strony wytwórcy energii, jak i zobowiązanego sprzedawcy. Bez jasno określonych dolnych progów liczby uczestników może się okazać, że zarządzanie takim systemem będzie nieproporcjonalnie obciążać inwestora, przy minimalnym zainteresowaniu ze strony lokalnych odbiorców. Ustalanie minimalnego progu zainteresowania jest istotne, ponieważ z jednej strony pozwala		**Uwaga kierunkowo uwzględniona** Uwagodawca wprowadzi regulacje ustalające dolne progi zainteresowania tym mechanizmem gratyfikacji. Natomiast podkreśla się, że priorytetem projektodawcy jest, aby system ten miał szansę objąć jak największą grupę zainteresowanych mieszkańców. Dlatego wszelkie zmiany wprowadzane w tym mechanizmie muszą być dokonywane z myślą o tym założeniu.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			realnie wspierać lokalne społeczności, oferując im dostęp do tańszej i bardziej ekologicznej energii, a z drugiej strony chroni wytwórców przed nadmiernymi obciążeniami administracyjnymi i operacyjnymi w sytuacjach, gdy zainteresowanie jest znikome. Wprowadzenie tych progów wprowadzi element racjonalności w procesie wdrażania rozwiązań prosumenckich i pomoże w uniknięciu sytuacji, w której farmy wiatrowe byłyby zmuszone do wprowadzenia skomplikowanych mechanizmów dystrybucji energii dla niewielkiej liczby odbiorców. Dodatkowo, aby usprawnić ten proces i zachęcić do większego udziału mieszkańców, warto rozważyć wprowadzenie kampanii informacyjnych, które wyjaśnią korzyści płynące z bycia wirtualnym prosumentem oraz zasady działania takiego mechanizmu. Może to także wymagać stworzenia prostych narzędzi technologicznych, które ułatwią mieszkańcom przystąpienie do tego systemu, co jednocześnie mogłoby zwiększyć liczbę uczestników i pozwolić na osiągnięcie ustalonych minimalnych progów. Ostatecznie, wprowadzenie dolnych progów zainteresowania stworzy równowagę między wspieraniem lokalnej społeczności a zapewnieniem, że systemy prosumenckie będą wdrażane w sposób efektywny, bez niepotrzebnych komplikacji dla inwestorów i sprzedawców energii.		
195.	Konfederacja Lewiatan	Art. 10 projektu ustawy (art. 1 pkt 10 ustawy o zmianie ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych, art. 6g ust. 1 ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych)	**Postulujemy usunięcie tego zapisu jak i wszystkich przepisów powiązanych z art. 6g dot. możliwości objęcia udziałów prosumenckich w elektrowniach wiatrowych.** Proponowane zobowiązanie inwestorów do przeznaczania co najmniej 10% mocy zainstalowanej ze wszystkich elektrowni wiatrowych na rzecz mieszkańców gmin celem uzyskania przez nich	W ustawie z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2023 poz. 553 i z 2024 r. poz. 859) uchyla się art. 6g.	**Uwaga nieuwzględniona** Dotyczy lit.: a) Ze względu, o którym wspomniano w uwadze postawiono nałożyć na inwestora obowiązek zaoferowania energii. Obowiązek sprzedaży byłby nie do zaakceptowania

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			statusu prosumenta wirtualnego nie znajduje pełnego uzasadnienia ekonomicznego i społecznego. Inwestorzy już obecnie partycypują w gratyfikacji mieszkańców, np. poprzez płacenie podatków lokalnych oraz inne formy wsparcia. Zapisy dot. przeznaczenia co najmniej 10 % nie są jasne, co stwarza ryzyka na etapie rozwoju projektu i z dużym prawdopodobieństwem uniemożliwi jego finansowanie. Zaproponowane w przedmiotowym projekcie zmiany słusznie adresują szereg deficytów wcześniejszego rozwiązania, jednak liczne wymienione poniżej kwestie pozostają jego ułomnością, a także powstają kolejne. Widzimy wysokie ryzyko, iż mieszkańcy nie będą w stanie w pełni skorzystać z oferowanej możliwości uzyskania statusu prosumenta wirtualnego. Brak precyzyjnych wytycznych dotyczących wdrożenia tego rozwiązania, w tym sposobu jego funkcjonowania, rozliczeń i korzyści finansowych, może prowadzić do tego, że przepis ten stanie się martwym prawem, niewykorzystywanym w praktyce. **W efekcie, zamiast wspierać lokalne społeczności i akceptację dla technologii energetyki wiatrowej, nowe regulacje będą jedynie generować dodatkowe obciążenia finansowe, administracyjne i techniczne dla inwestorów, bez realnych korzyści dla mieszkańców.** Podmioty rozwijające dziś projekty lądowej energetyki wiatrowej dostrzegają oczekiwania społeczne i potrzebę budowania lokalnej akceptacji dla przedsięwzięć sektora energetycznego i nie tylko. Jednocześnie oceniamy negatywnie próbę utrzymania propozycji regulacji, która w naszej ocenie długoterminowo zaszkodzi realizacji inwestycji w energetykę wiatrową.	Postulujemy wykreślenie z przedmiotowego projektu ustawy art. 4 pkt 5 – 6, art. 5 pkt 32 w zakresie dodawanego w art. 168 w pkt 15 tiret 2 oraz art. 10.	zarówno przez inwestorów, jąk również i organy gminy. b) Wprowadzone rozwiązanie ma na celu przede wszystkim zachęcić gminy do korzystania z zielonej energii. c) Ustawa nie określa szczegółowych elementów umowy ani trybu jej zawierania, gdyż w opinii projektodawcy regulacje taki byłyby nadmiarowe. Ponieważ w przypadku różnych gmin/ inwestorów potrzeby w zakresie stosunku prawnego nawiązywanego z mieszkańcami gminy mogą się różnić, najlepszym rozwiązaniem jest pozostawienie stronom maksymalnej swobody w zakresie działania w ramach mechanizmu. Ustawodawca zdecydował się wyłącznie na określenie elementów obowiązkowych umowy oraz minimalnych wymagań w zakresie trybu postępowania, gdyż w jego opinii taki poziom regulacji jest wystarczający do zafunkcjonowania mechanizmu i ochrony interesów stron. Lit. d – g są postulatami, które były adekwatne względem regulacji które zawierała nowelizacja ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych z 2023 r. Natomiast obecny projekt nowelizacji rozwiązuje kwestię wyboru reprezentanta (będzie nim inwestor), kwestię wydawania instrukcji i poleceń przez mieszkańców gminy (wyłączenie stosowania tych przepisów z ustawy o OZE), rozwiązuje kwestię niejasności w przedmiocie

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			<u>Wątpliwości w odniesieniu do rozwiązania przedstawionego w projekcie:</u> a. Możliwość niepodjęcia przez gminę działań mających na celu wszczęcie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego lub odmowa wyboru oferty otwiera poważne ryzyka dla całej inwestycji, które mogą uniemożliwić jej sfinansowanie. W szczególności nie powinno dochodzić do sytuacji, gdy brak działania strony trzeciej może skutkować odmową udzielenia koncesji na wytwarzanie energii elektrycznej przez już wybudowane elektrownie wiatrowe. b. Istotnym wyzwaniem dla bankowalności projektów byłoby również projektowane ograniczenie przychodów z istotnej, nielimitowanej żadnym pułapem części działalności projektu ("co najmniej 10%") do poziomu określanego w trybie administracyjnym przez odwołania do projektowanego rozporządzenia oraz ceny referencyjnej projektów aukcyjnych. Zwracamy uwagę, że wartości te w okresie 15-letnim miałyby nie podlegać indeksacji, wobec zmiennych warunków otoczenia gospodarczego. Nie znajdujemy uzasadnienia dla arbitralnego wskazywania maksymalnej ceny za energię elektryczną, w ramach oferty sprzedaży energii w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego. Wytwórca powinien mieć możliwość złożenia oferty po cenie wynikającej z faktycznych uwarunkowań związanych z ekonomicznymi aspektami danej instalacji, które co do zasady będą bardziej konkurencyjne niż oferty największych sprzedawców energii. Wprowadzenie jednak zasady, że cena nie może przewyższać ceny referencyjnej właściwej dla instalacji o łącznej mocy zainstalowanej elektrycznej większej niż 1 MW, wykorzystujących do		nabywania udziałów w mocy turbiny czy całej inwestycji (ten argument był powodem, dla którego projektodawca postanowił zmienić art. 6g ust. 1 ustawy o zmianie ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych).

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			wytwarzania energii elektrycznej wyłącznie energię wiatru na lądzie powoduje w praktyce sztuczne zamrożenie rynku i cen energii elektrycznej nawet jeśli inwestor nie jest zainteresowany wytwarzaniem energii elektrycznej w ramach systemu aukcyjnego. Należy wskazać, że przedmiotowa cena referencyjna w rozporządzeniu z 2023 roku wynosi 324 zł/MWh i istotnie odbiega od rynkowych kosztów wytworzenia energii. Ponadto, ceny referencyjne w myśl ustawy o odnawialnych źródłach energii nie podlegają indeksacji, czyniąc to bardzo ryzykowną referencją dla inwestorów realizujących inwestycje w lądową energetykę wiatrową. c. Brak szczegółowych regulacji w jaki sposób inwestor ma zorganizować i przeprowadzić proces zawierania takich umów z mieszkańcami biorąc pod uwagę skalę i ich potencjalną liczbę. Nakład pracy związany z zawieraniem, a następnie również ewentualnym zmienianiem stosownych umów może być znaczny. Nie dostrzegamy w projekcie zabezpieczenia ogólnych ram omów, zatem istnieje ryzyko, że postanowienia umów w zakresie np. zmiany udziałów w łącznej mocy elektrowni przysługujących poszczególnym mieszkańcom gminy, terminu obowiązywania oraz zasad rozwiązania umowy mogłyby być zmieniane, co nie powinno mieć miejsca. d. Brak regulacji skutków niezawarcia umowy z przyczyn niezależnych od inwestora, wymóg wskazania „tytułu prawnego" przysługującego prosumentom do turbin wiatrowych nie jest do końca zrozumiały i nie wpisuje się w model, w którym prosumentom przysługuje jedynie pewien udział w generacji (a nie udział we własności samego urządzenia). e. Brak regulacji dotyczących sposobu wyłaniania reprezentantów, co może przełożyć		

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			się na trudne do rozwiązania konflikty w procesie zawierania umów, jak i w trakcie ich obowiązywania. f. Nadal niejasna i nieakceptowalna dla inwestora możliwość wydawania przez prosumentów instrukcji i poleceń co do prowadzenia działalności wytwórczej, co jest nie tylko niemożliwe do zastosowania, ale stanowiłoby zagrożenie bezpieczeństwa farmy wiatrowej. g. Brak jasnych regulacji dotyczących nabytego udziału, czy to w mocy turbiny czy całej instalacji. Ustawa odległościowa mówiąc o elektrowni wiatrowej mówi w istocie o poszczególnej turbinie wiatrowej. W konsekwencji proces „sprzedaży" mocy na rzecz prosumentów będzie musiał odbywać się w odniesieniu do każdej z turbin z osobna. Rozwiązanie to może być w praktyce niezwykle utrudnione i złożone. Nie jest przy tym jasne, czy w przypadku np. 10 turbin na terenie gminy każdy z mieszkańców, będzie mógł nabyć udział w każdej z 10 turbin czy tylko jednej z nich. Co więcej należy pamiętać, iż poszczególne turbiny nie posiadają odrębnych, niezależnych linii wyprowadzenia mocy do sieci, a opomiarowanie następuje na poziomie całej farmy wiatrowej. Tymczasem przepisy art. 6g ustawy odległościowej zostały skonstruowane w taki sposób, jakby możliwe było ustalenie kiedy i w jakiej ilości energia elektryczna z poszczególnych turbin jest wprowadzana do sieci. Niejasne jest, dlaczego energia wytworzona w celu realizacji obowiązku, o którym mowa w art. 6g ust. 1 oraz ust. 10a ustawy o inwestycjach miałaby zostać wyłączona spod możliwości rozliczania wykonania obowiązku w zakresie wytworzenia co najmniej 85% wolumenu deklarowanego w aukcji OZE.		

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			W proponowanym przepisie uznano za równoważne wytworzenie energii elektrycznej na potrzeby prosumentów wirtualnych z występowaniem siły wyższej, w wyniku której do wytworzenia energii nie doszło z przyczyn niezależnych od wytwórcy. Podejście to jest dodatkowym ryzykiem dla wytwórców i w związku z powyższym, należy umożliwić zaliczanie energii wytwarzanej na potrzeby społeczności lokalnych na poczet realizacji obowiązków wynikających z systemu aukcyjnego, który jest istotną formą zabezpieczenia bankowalności projektu.		
196.	Konfederacja Lewiatan	Art. 10 projektu ustawy (art. 1 pkt 10 ustawy o zmianie ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych, art. 6g ust. 2 ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych)	Postulujemy wydłużenie terminu do 30 dni. Termin 15-dniowy jest bardzo krótki, natomiast konsekwencja niepoinformowania w terminie jest bardzo poważna: odmowa udzielenia koncesji.	"2. W terminie **30 dni** od dnia, w którym decyzja o pozwoleniu na użytkowanie elektrowni wiatrowej stanowiącej przedmiot inwestycji stała się ostateczna, inwestor informuje wójta, burmistrza albo prezydenta miasta gminy, na terenie której jest zlokalizowana ta elektrownia wiatrowa, oraz wójta, burmistrza albo prezydenta miasta gminy pobliskiej, o: 1) uzyskaniu ostatecznej decyzji o pozwoleniu na użytkowanie; 2) maksymalnym poziomie łącznej mocy elektrowni możliwym do objęcia przez mieszkańców gminy w celu określonym w ust. 1, wyrażonym w kW; 3) prognozowanej rocznej ilości energii elektrycznej wytwarzanej przez elektrownię wiatrową stanowiącą przedmiot inwestycji, wyrażonej w kWh na kW; 4) wysokości wkładu partycypacyjnego, wyrażonej w zł na kW.	**Uwaga nieuwzględniona** Z uwagi na długość procesu inwestycyjnego oraz podstawowy charakter informacji o których mowa w przepisie, termin 15 dni jest wystarczający z punktu widzenia przekazania informacji

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
197.	Urząd Ochrony Danych Osobowych	Art. 10 projektu ustawy (art. 1 pkt 10 ustawy o zmianie ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych, art. 6g ust. 4a pkt 3 ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych)	W art. 10 projektu zaprojektowano zmianę art. 1 pkt. 10 ustawy z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2023 poz. 553 i z 2024 r. poz. 859), który dodaje art. 6g do ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych. W dodawanym w nim ust. 4a pkt 3 wskazano na obowiązek podania w zgłoszeniu numeru telefonu lub adresu poczty elektronicznej zgłaszającego. Przypomnieć należy, że nie istnieje przepis prawa, który obligowałby osoby fizyczne do posiadania numeru telefonu lub adresu poczty elektronicznej – kontakt w tej formie powinien być wskazany jako fakultatywny, tym bardziej, że wymagane jest podanie adresu zamieszkania. Należy zwrócić uwagę, że zgłoszenie powinno przewidywać możliwość podania służbowych danych kontaktowych, w przypadku gdyby zgłoszenie dotyczyło przedsiębiorstwa.		**Uwaga uwzględniona** Przepisy projektu ustawy zostaną uzupełnione o możliwość podania danych kontaktowych służbowych oraz wskazanie, że podanie numeru telefonu oraz adresu poczty elektronicznej będzie fakultatywne (jeżeli podmiot takowe posiada).
198.	Urząd Ochrony Danych Osobowych	Art. 10 pkt 8 projektu ustawy (art. 1 pkt 10 ustawy o zmianie ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych, art. 6g ust. 6 ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych)	W art. 6g ust. 6 (art. 10 ust. 8 projektu) wskazano, że wójt, burmistrz lub prezydent miasta gminy przekazuje inwestorowi listę mieszkańców gminy zainteresowanych zawarciem umowy z inwestorem, wraz z adresami oraz informacjami o punktach poboru energii, po uprzedniej weryfikacji danych potwierdzających adres zamieszkania. Niestety, z punktu widzenia wykonywania operacji na danych osobowych także ta regulacja jest blankietowa. Projektodawca powinien ustanowić podstawę prawną dla przypisywanych wójtowi, burmistrzowi lub prezydentowi miasta gminy działań na danych osobowych (ww. konstytucyjna zasada legalizmu, zasada zgodności z prawem, rzetelności i przejrzystości – art. 5 ust. 1 lit. a RODO.		**Uwaga uwzględniona** Projekt zostanie uzupełniony o przepis nakładający obowiązek dokonywania weryfikacji, cel i zakres weryfikacji tj. sprawdzenie czy dany wnioskodawca jest mieszkańcem w rozumieniu ustawy zmienianej oraz o sposób przekazania danych. W opinii projektodawcy nie jest konieczne uzupełnianie ustawy o wskazanie z wykorzystaniem z jakich rejestrów wójt, burmistrz lub prezydent miasta będzie dokonywać weryfikacji na podstawie danych pozostających w jego zasobach.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			W szczególności należy określić w jaki sposób mają być realizowane zadania jakimi mają być: „przekazanie inwestorowi listy mieszkańców" (zawierającej ich dane osobowe) wraz z „adresami oraz informacjami o punktach poboru energii" (które, w przypadku ich powiązania z konkretnymi osobami mogą stanowić dane osobowe) oraz „uprzednia weryfikacja danych", tak aby dane te były przetwarzane zgodnie z prawem, rzetelnie i przejrzyście. Prawodawca powinien również określić na czym ma polegać, w jaki sposób ma być realizowana oraz uzasadnić czemu ma służyć „uprzednia weryfikacja danych potwierdzających adres zamieszkania" – w jaki sposób ma przebiegać wykonywanie operacji na danych osobowych w związku z przedmiotową „uprzednią weryfikacją". Z wykorzystaniem jakich rejestrów czy też systemów teleinformatycznych ma następować i w jakim trybie. Ponadto, z przepisu w jego obecnym brzmieniu nie wynika czyj adres zamieszkania ma być weryfikowany. O ile Projektodawca miał na myśli adres zamieszkania mieszkańców zainteresowanych zawarciem umowy z inwestorem, to materia ta również powinna zostać doprecyzowana w przepisie.		Ponadto, art. 6g ust. 6 ustawy zmienianej w art. 10 zostanie doprecyzowany.
199.	Urząd Ochrony Danych Osobowych	Art. 10 pkt 10 projektu ustawy (art. 1 pkt 10 ustawy o zmianie ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych, art. 6g ust. 8a ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych)	W dodawanym art. 6g ust. 8a (art. 10 ust. 10 projektu) określono jakie elementy „co najmniej" zawierać musi umowa między inwestorem a mieszkańcami gminy. Wśród tych elementów wskazano na „położenie oraz dane identyfikacyjne punktów poboru energii poszczególnych mieszkańców gminy". Należy podkreślić, że dane identyfikacyjne punktów poboru energii wraz z danymi o położeniu punktu poboru i danymi mieszkańca gminy pozwalają, choćby pośrednio, na identyfikację podmiotu danych. Ponadto, poprzez użycie zwrotu „co najmniej" istnieje ryzyko nadmiarowego przetwarzania danych, co prowadzi do		**Uwaga nieuwzględniona** Intencją projektodawcy było stworzenie przepisu określającego wyłącznie *essentialia negotii* umowy, czyli elementy niezbędne do zafunkcjonowania danego mechanizmu, pozostawiając jednocześnie stronom umowy możliwość dostsowania jej pozostałych elementów do konkretnego przypadku. Praktyka ta jest powszechna w przepisach powszechnie obowiązujących.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			naruszenia zasady minimalizacji danych. Z tych względów, w ocenie organu, projektowany przepis jest niejednoznaczny i wymaga doprecyzowania. Uwaga ta dotyczy również projektowanego ust. 8b pkt 2 – dane dotyczące lokalizacji oraz numerów identyfikacyjnych punktów poboru energii poszczególnych mieszkańców gminy mogą pośrednio prowadzić do identyfikacji osoby fizycznej. Jeśli natomiast cele wykonawców normy mają być realizowane z użyciem innych danych osobowych, takich jak np. imię i nazwisko, to taki cel oraz takie przetwarzanie powinny jednoznacznie wynikać z regulacji prawnej.		Stworzenie zamkniętego katalogu elementów umowy, mogłaby utrudnić stworzenie i zawarcie umowy. Projektodawca wyjaśnia również, że w przypadku omawianej umowy identyfikacja mieszkańca poprzez jego PPE, wskazany w tej umowie, nie stanowi problemu z perspektywy danych osobowych, gdyż taki mieszkaniec będzie stroną tej umowy, a jego dane zostaną wskazane w komparycji tej umowy, co wynika z przepisów prawa cywilnego dotyczących umów.
200.	Federacja Przedsiębiorców Polskich	Art. 12 projektu ustawy	Proponowane zmiany w art. 12 ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych mają na celu wyłączenie wymogu zachowania minimalnej odległości wynikającej z art. 4 ust. 1 ww. ustawy dla budowy nowej instalacji w miejsce rozebranej elektrowni wiatrowej w dotychczasowej lokalizacji lub jednoczesnej wymiany wszystkich elementów technicznych elektrowni wiatrowej. Proponowana zmiana wyłącza ograniczenia odległościowe wyłącznie w przypadku, kiedy budynki znajdujące się w bliskiej odległości zostały zbudowane już po budowie samej elektrowni, na zasadach wprowadzonych art. 12 ustawy z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych oraz niektórych innych ustaw.	**art. 12 otrzymuje brzmienie:** „1. W przypadku elektrowni wiatrowych, niespełniających wymogów określonych w art. 4, dopuszcza się jedynie przeprowadzenie remontu oraz wykonywanie innych czynności niezbędnych do prawidłowego użytkowania elektrowni, z wyłączeniem działań prowadzących do zwiększenia jej oddziaływań na środowisko, z zastrzeżeniem ust. 3. 2. W przypadku budowy elektrowni wiatrowej w miejsce rozebranej elektrowni wiatrowej, odległość takiej nowej elektrowni wiatrowej od budynku mieszkalnego albo budynku o funkcji mieszanej jest równa lub większa od 500 metrów. Przy weryfikacji odległości wskazanej w zdaniu poprzednim pomija się budynki mieszkalne oraz budynki o funkcji mieszanej lokalizowane lub	**Uwaga nieuwzględniona** Celem projektodawcy jest zliberalizowanie zasad dotyczących lokalizowania elektrowni wiatrowych. Cel ten jest realizowany w omawianym projekcie. Projekt wprowadza również zasadę wzajemności w kontekście buforu odległości elektrownia wiatrowa – zabudowa mieszkaniowa, co jest elementem niezbędnym w perspektywie repoweringu. Uwaga zostanie przeanalizowana przy kolejnych pracach legislacyjnych nad projektem ustawy dokonującym implementacji RED III.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				budowane na podstawie art. 12 ustawy z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych oraz niektórych innych ustaw. 3. W przypadku jednoczesnej wymiany wszystkich elementów technicznych elektrowni wiatrowej, przepisu ust. 1 nie stosuje się, pod warunkiem, że odległość tej elektrowni od budynku mieszkalnego albo budynku o funkcji mieszanej jest równa lub większa od 500 metrów. Przy weryfikacji odległości wskazanej w zdaniu poprzednim pomija się budynki mieszkalne oraz budynki o funkcji mieszanej lokalizowane lub budowane na podstawie art. 12 ustawy z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych oraz niektórych innych ustaw. 4. W przypadkach określonych w ust. 1-3, minimalna odległość elektrowni wiatrowej określona w art. 4 nie jest brana pod uwagę przy wydawaniu decyzji administracyjnych, wymaganych do wykonywania czynności określonych w ust. 1-3.”.	
201.	Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska	Art. 13 projektu ustawy	W art. 13 projektu ustanawia się normę, wg której: *„W przypadku zmiany albo wydania nowej decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach na potrzeby postępowań określonych w art. 13 ust. 3a ustawy zmienianej w art. 1 nie stosuje się wymogów określonych w art. 4 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą oraz art. 4a ust. 1 i 2 oraz art. 4c ustawy zmienianej w art. 1, pod*		**Uwaga wyjaśniona** Omawiany przepisy dotyczy sytuacji zmiany pozwoleń na budowę, które zostały wydane przed wejściem w życie ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych lub zostały wydane na podstawie postępowań wszczętych,

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			warunkiem że wydanie albo zmiana pozwoleń na budowę określonych w art. 13 ust. 3a ustawy zmienianej w art. 1 nie prowadzi do zwiększenia oddziaływań elektrowni wiatrowej na środowisko.”. Przede wszystkim Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska pragnie zwrócić uwagę, że w sytuacji określonej w art. 13 ust. 3a ustawy można mówić jedynie o zmianie decyzji środowiskowej, ponieważ dśu jest pierwszą decyzją wydawaną w omawianym procesie inwestycyjnym. Dlatego należy przyjąć, że w sytuacji zmiany pozwolenia na budowę dla farmy wiatrowej, obowiązujące pozwolenie było poprzedzone decyzją środowiskową. A zatem nie jest właściwe uregulowanie w przepisach przejściowych konieczności wydania nowej decyzji środowiskowej dla przedsięwzięcia na potrzeby zmiany pozwolenia na budowę. Natomiast w przypadku zmiany lokalizacji przedsięwzięcia określonej w decyzji środowiskowej mamy do czynienia z nowym przedsięwzięciem, dla którego wydanie decyzji następuje na podstawie przepisów obowiązujących na dzień wszczęcia tego postępowania. Z powyższego proponowanego przepisu wynika, że jeżeli zamierzenie inwestycyjne w zakresie farmy wiatrowej, dla której wydano już pozwolenie na budowę poprzedzone decyzją środowiskową będzie miało zwiększone oddziaływania (np. hałasowe), wówczas do postępowania w sprawie zmiany dśu stosować będziemy normy wprowadzone projektowaną nowelizacją, czyli min. 500 m. Należy jednak zauważyć, że w przypadku zmiany dśu wydanej z określeniem odległości na podstawie obowiązujących przepisów (np. 10h lub 700m) na nową dśu przewidującą większe oddziaływania, nielogicznym wydaje się stosowanie mniejszych odległości (500 m).		ale nie zakończonych przed dniem wejścia w życie tej ustawy. To znaczy, że w tym przypadku nie mówimy o decyzjach środowiskowych wskazywanych w uwadze uwagodawcy tj. wydanych z określeniem odległości na podstawie obowiązujących przepisów (np. 10h lub 700m).

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
202.	Konfederacja Lewiatan	Art. 15 ust. 2 pkt 1a projektu ustawy	Propozycja dotyczy możliwości realizacji inwestycji w oparciu o MPZP uchwalone przed wejściem w życie ustawy odległościowej. Proponowana zmiana w art. 15 Projektu ma na celu doprecyzowanie regulacji zmierzających do umożliwienia realizacji inwestycji w oparciu o plany miejscowe (MPZP), które przewidywały możliwość realizacji inwestycji w zakresie budowy elektrowni wiatrowych w dniu wejścia w życie ustawy odległościowej. Należy mieć na uwadze, iż MPZP przyjmowane przed wejściem w życie ustawy odległościowej nie mogły antycypować szczegółowych wymagań dotyczących treści planu w zakresie budowy elektrowni wiatrowych, które obecnie są sprecyzowane w tejże ustawie (wszak prawo nie może działać wstecz). Tymczasem, w stanie prawnym sprzed 16 lipca 2016r. (przed wejściem w życie ustawy odległościowej) poszczególne gminy przyjmowały odmienne metodologie opisywania obszarów dedykowanych rozwojowi elektrowni wiatrowych; w różny sposób wskazywano też ich lokalizacje, przykładowo: a) w niektórych MPZP wskazywano poszczególne turbiny wiatrowe wyłącznie „punktowo” (jako rzut pionowy wieży, bez obrysu wirnika wraz z łopatami), zakładając możliwość ich lokalizacji bez konieczności zmiany sposobu zagospodarowania gruntów znajdujących się pod wirnikiem wraz z łopatami; b) w niektórych MPZP wskazywano jedynie obszar, na których można lokalizować turbiny wiatrowe; c) w niektórych wskazywano turbiny „punktowo” wraz z obrysem wirnika wraz z łopatami. Każdy z powyższych sposobów określenia lokalizacji farm wiatrowych w MPZP był dopuszczalny	W art. 15 ust. 2 Projektu proponuje się dodać ust. 1a w następującym brzmieniu: „1a. Lokalizacja elektrowni wiatrowej jest dopuszczalna, jeśli w granicach obszaru, na którym przewiduje się lokalizację elektrowni wiatrowej, mieści się okrąg opisany na obrysie wieży elektrowni wiatrowej, niezależnie od sposobu przeznaczenia w planie miejscowym nieruchomości znajdującej się pod wirnikiem wraz z łopatami.”	**Uwaga nieuwzględniona** Podkreśla się, że analogiczny przepis funkcjonuje już w nowelizacji ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych z 2023 r. Obecny projekt jedynie dokonuje modyfikacji w przedmiocie zmiany minimalnej odległość (zmiana 700 m na 500 m). Uwagodawca słusznie zauważa, że jednym z celów projektodawcy jest możliwość rozmrożenia inwestycji wiatrowych. Jednak inwestycje te, jeśli chcą korzystać z preferencyjnych możliwości ich posadowienia, powinny spełniać pewne wymogi, które obecnie są standardem. Takie sytuacje i proces dostosowania, regulują przepisy przejściowe.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			w poprzednim stanie prawnym, a tak uchwalone MPZP w świetle art. 15 ust. 2 ustawy odległościowej zachowały moc. Jednocześnie w świetle art. 15 ust. 2 ustawy odległościowej oraz art. 15 Projektu niewątpliwą intencją ustawodawcy jest możliwość kontynuowania działań inwestycyjnych w oparciu o już obowiązujące MPZP. Rozwiązanie to jest o tyle racjonalne, iż przyjęcie innego podejścia doprowadziłoby do poważnej luki inwestycyjnej w sektorze energetyki wiatrowej. Jeżeli jednak z treści projektowanego przepisu art. 15 Projektu wynika możliwość budowy farm wiatrowych w oparciu o istniejące MPZP (a jednocześnie art. 15 ustawy odległościowej jednoznacznie wynika utrzymanie ważności tych MPZP) to należy uznać, iż w każdym z trzech przypadków opisanych powyżej dopuszczalna powinna być lokalizacja turbin wiatrowych nawet w przypadkach, w których MPZP wskazywał jedynie obszar lokalizacji turbin albo „punktowo" określał miejsce posadowienia wież. Z tego względu proponuje się jednoznacznie przesądzić, iż w przypadkach opisanych w art. 15 Projektu lokalizacja elektrowni wiatrowej jest dopuszczalna, jeśli w granicach obszaru, na którym przewiduje się lokalizację elektrowni wiatrowej, mieści się okrąg opisany na obrysie wieży elektrowni wiatrowej.		
203.	Urząd Regulacji Energetyki	Art. 31 projektu ustawy	Przepis powinien precyzować, że chodzi rozliczenie obowiązku sprzedaży w ramach systemu aukcyjnego.	„Do wytwórcy, którego oferta wygrała aukcję przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, który nie rozpoczął sprzedaży energii z odnawialnych źródeł energii **w ramach systemu aukcyjnego** przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się art. 168 pkt 15 ustawy zmienianej w art. 6, w brzmieniu	**Uwaga uwzględniona**

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				nadanym niniejszą ustawą.”	
204.	Konfederacja Lewiatan	Art. 31 projektu ustawy	Zwracamy uwagę na konsekwencje proponowanego brzmienia przepisu, które będą różne dla wytwórców energii z biometanu i dla wytwórców w innych technologiach. Proponuje się zastosowanie zmienionych zasad związanych z obliczaniem kar i minimalnego wolumenu jedynie do instalacji, które wygrają aukcję po wejściu w życie przedmiotowej zmiany. Należy wskazać, że modele biznesowe w już rozstrzygniętych aukcjach były opracowywane w oparciu o dotychczas obowiązujące brzmienie ustawy, co powinno znaleźć odzwierciedlenie w projektowanych przepisach.	Art. 31. Do wytwórcy, którego oferta wygrała aukcję przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy~~, który nie rozpoczął sprzedaży energii z odnawialnych źródeł energii przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy,~~ stosuje się art. 168 pkt 15 ustawy zmienianej w art. 6, w brzmieniu **dotychczasowym** ~~**nadanym niniejszą ustawą**~~.	**Uwaga nieuwzględniona** Mając na względzie złożoność zagadnień poruszonych w uwadze, projektodawca podkreśla, że przyjęte rozwiązanie jest zdecydowanie korzystniejsze dla adresatów przepisów. Dotyczy to w szczególności wytwórców energii z biogazu z uwagi na wyłączenie aukcji dla takich instalacji.
205.	Urząd Regulacji Energetyki	Art. 33 projektu ustawy	Należy zwrócić uwagę, że termin 6 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy jest zdecydowanie za krótki na realizację zadania w terminie. Dodatkowo, mając na uwadze art. 39 zawieszający stosowanie przepisów dotyczących aukcji biometanu, wątpliwości budzi poniesienie kosztów na rozbudowę i dostosowanie aplikacji przed notyfikacją przepisów. Patrz: uwaga do art. 83zb ust. 6 ustawy OZE.		**Uwaga bezprzedmiotowa** Wprowadzono przepis przejściowy wskazujący, że do czasu dostosowania internetowej platformy aukcyjnej do przeprowadzania za jej pośrednictwem aukcji biometanu aukcje te przeprowadza się w formie pisemnej.
206.	Zarządca Rozliczeń S.A.	Art. 34 projektu ustawy	ZRSA proponuje następujące zmiany w art. 34 UD89: *Art. 34. 1. Wytwórca energii elektrycznej o którym mowa w art. 93a ust. 1 ustawy zmienianej w art. 6, wobec którego operator rozliczeń energii odnawialnej, o którym mowa w art. 106 tej ustawy albo właściwy sprzedawca zobowiązany, o którym mowa w art. 40 ust. 1 tej ustawy, rozliczył nienależnie wypłaconą pomoc publiczną, o której mowa w art. 93a ust. 3 tej ustawy obliczając kwotę tej pomocy zgodnie z art. 93a ust. 4 tej ustawy w brzmieniu dotychczasowym, w terminie 60 dni od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy może złożyć wniosek o ponowne rozliczenie nienależnie wypłaconej pomocy publicznej*		**Uwaga uwzględniona** Dokonano jedynie modyfikacja brzmienia w ust. 1, gdyż dodanie wskazanych przez uwagodawcę słów „na podstawie przepisów art. 93a ust 4” wydają się zbędne biorąc pod uwagę brzmienie ust. 1 z którego w zdaniu pierwszym wynika oparcie się na tym przepisie.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			na podstawie przepisów art.93a ust 4 ustawy zmienianej w art. 6. Wytwórca wraz z wnioskiem przesyła kopię opinii jednostki akredytowanej za rok którego dotyczy przeliczenie. *2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1 składa się do podmiotu, który dokonał rozliczenia, o którym mowa w art. 93a ust. 3 ustawy zmienianej w art. 6, przy czym we wniosku tym należy wskazać okresy, jakich ma dotyczyć ponowne rozliczenie w podziale na poszczególne lata oraz numer rachunku bankowego, na który ma nastąpić zwrot kwoty obliczonej zgodnie z ust. 3.* *3. W przypadku gdy z ponownego rozliczenia nienależnie wypłaconej pomocy publicznej, o której mowa w art. 93a ust. 3 ustawy zmienianej w art. 6, wynika, że kwota tej pomocy jest niższa niż rozliczona na podstawie przepisów dotychczasowych, różnica pomiędzy tymi kwotami podlega zwrotowi ~~z przyszłym ujemnym saldem , w kolejnych okresach rozliczeniowych ust 1~~ w terminie 60 dni od dnia wpływu wniosku o którym mowa w ust 1, na wskazany rachunek bankowy, wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od dnia rozliczenia nienależnie wypłaconej pomocy publicznej o której mowa w art. 93a ust. 3 ustawy zmienianej w art. 6 przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy.* *4. Koszty wynikające z powtórnego rozliczenia, o którym mowa w ust. 1, w tym koszty zwrotu różnicy, o której mowa w ust. 3, pokrywa operator rozliczeń energii odnawialnej, o którym mowa w art. 106 ustawy zmienianej w art. 6, ze środków opłaty OZE, o której mowa w art. 95 ust. 1 tej ustawy.* **Uzasadnienie:** Proponowane zmiany treści mają na celu uniknięcia wątpliwości prawnych. Nowowprowadzane regulacje dotyczące rozliczenia już złożonych opinii jednostek akredytowanych wymagają doprecyzowania co do trybu rozpatrywania wniosków o ponowne przeliczenie. Wymagane jest doprecyzowanie zakresu wniosku,		

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			terminu na jego rozpatrzenia oraz rodzaju odsetek do wyliczenia zwracanej kwoty. Rozliczenie wniosku na podstawie art. 34 powinno się odbywać niezależnie od rozliczeń na podstawie art. 93a ustawy zmienianej w art. 6.		
207.	Urząd Regulacji Energetyki	Art. 34 projektu ustawy	Opinie jednostek akredytowanych sporządzone do dnia wejścia w życie tej ustawy nie zwierają danych, o których mowa w nowych przepisach zatem nie jest jasne, w oparciu o jakie dane ZRSA ma dokonać ponownego przeliczenia.		**Uwaga nieuwzględniona i wyjaśniona** Przepisy nie wymagają, aby opinie jednostek akredytowanych zawierały dodatkowe elementy. Wymagają natomiast odmiennego od dotychczasowego sposobu wyliczenia przez właściwy podmiot kwoty nienależnie pobranej pomocy. Wyliczenie to opiera się o tę samą opinię akredytowanej jednostki.
208.	Urząd Regulacji Energetyki	Art. 36 projektu ustawy	Proponuje się stosowanie przepisów w nowym brzmieniu.		**Uwaga nieuwzględniona** W ocenie projektodawcy zastosowanie przepisów w nowym brzmieniu mógłby budzić wątpliwości ze względu na prawa podmiotów, które uczestniczyły w mechanizmie wsparcia przed wejściem w życie projektowanych przepisów, gdy termin rozpatrywania był krótszy.
209.	Zarządca Rozliczeń S.A.	Art.37 projektu ustawy	ZRSA proponuje następujące zmiany art. 37 UD89: *Art. 37. Na potrzeby rozliczenia obowiązku sprzedaży, o którym mowa w art. 83 ust. 2a ustawy zmienianej w art. 2 uwzględnia się energię elektryczną wytworzoną i wprowadzoną do sieci, w instalacji odnawialnego źródła energii w godzinach dostawy, dla których średnie ważone wolumenem transakcji sesyjnych giełdowych ceny energii elektrycznej z rynku były niższe niż 0 złotych za 1 MWh i wystąpiły po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy.* **Uzasadnienie:** Proponowana zmiany treści mają na celu uniknięcia wątpliwości prawnych Rozliczenie obowiązku sprzedaży w okresach 3-letnich		**Uwaga uwzględniona**

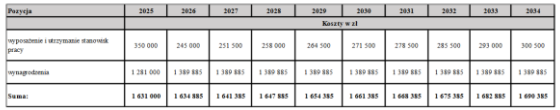
Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			może być dokonane tylko na podstawie danych pozyskanych od operatorów systemów elektroenergetycznych, zgodność z art. 92 ust. 11 i art. 93.		
210.	Urząd Regulacji Energetyki	Art. 37 projektu ustawy	Przepis zawiera błędne odwołanie – dotyczy przepisów ustawy zmienianej w art. 6.		**Uwaga uwzględniona**
211.	Urząd Regulacji Energetyki	Art. 39 projektu ustawy	Przepis zawiera błędne odwołanie – dotyczy przepisów ustawy zmienianej w art. 6.		**Uwaga uwzględniona** W projektowanym art. 39 usunięto błędne odesłanie do ustawy zmienianej w art. 2. Wprowadzono poprawne odesłanie do ustawy zmienianej w art. 6.
212.	Konfederacja Lewiatan	Art. 41 pkt 4 projektu ustawy	W przypadku pozostawienia art. 6 pkt 2 lit. a i b w niezmienionej treści (uwagi nr 22 i 23 przedmiotowej tabeli), proponujemy, aby termin wprowadzenia tego przepisu, z uwagi na duży zakres zmian w systemach sprzedawców niezbędnych do spełnienia nowych obowiązków, został odpowiednio wydłużony i zrównany z okresem wejścia w życie przepisów dotyczących prosumenta wirtualnego.	Proponujemy poniższe brzmienie art. 41 pkt 4: 4) art. 6 pkt 2 lit. a i b wchodzą w życie dnia 2 lipca 2025 r.	**Uwaga kierunkowo uwzględniona** Biorąc pod uwagę sygnalizowane wyzwania związane z dostosowaniem systemów sprzedawców, w projekcie przewidziany jest odpowiedni vacatio legis.
213.	Urząd Regulacji Energetyki	Przepisy przejściowe projektu ustawy	Przyjęcie ww. propozycji zmian art. 7 [ustawy Prawo energetyczne] w zakresie przyłączeń do sieci niezbędne będzie dodanie do ustawy zmieniającej przepisu przejściowego (zob. pismo Prezesa URE z dnia 13 lutego 2024 r. znak: DPR.023.7.2024.JK).	„X. 1. W sprawach spornych dotyczących odmowy zawarcia umowy o przyłączenie do sieci instalacji odnawialnego źródła energii wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy wnioskodawcy, o których mowa w art. 8 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, mogą w terminie 60 dni od dnia wejścia w życie ustawy złożyć do właściwego przedsiębiorstwa energetycznego zajmującego się przesyłaniem lub dystrybucją energii elektrycznej oświadczenie, o którym mowa w art. 7 ust. 3ba ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niemniejszą ustawą.	**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga poza zakresem przedmiotowym projektu.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				2. W przypadku złożenia oświadczenia, o którym mowa w ust. 1, przedsiębiorstwo energetyczne, o którym mowa w tym przepisie, weryfikuje techniczne oraz ekonomiczne warunki przyłączenia, biorąc pod uwagę wpływ takiej instalacji na sieć elektroenergetyczną z uwzględnieniem oświadczenia, o którym mowa w art. 7 ust. 3ba ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, w terminie 60 dni od dnia wpływu oświadczenia, o którym mowa w ust. 1, oraz informują składającego oświadczenie o szczegółowych zasadach stosowania ograniczeń w poszczególnych okresach doby i roku mocy wprowadzanej do sieci elektroenergetycznej, które będą podstawą wydania warunków przyłączenia. Jeżeli podmiot składający oświadczenie wyrazi zgodę na przyłączenie na tych zasadach w terminie 30 dni od dnia otrzymania informacji, przedsiębiorstwo to wydaje warunki przyłączenia. 3. O czynnościach, o których mowa w ust. 1 i 2, podmiot składający oświadczenie informuje Prezesa URE. Na czas dokonywania tych czynności, postępowanie sporne, o którym mowa w ust. 1, ulega zawieszeniu z mocy prawa. Postanowienia w sprawie zawieszenia nie wydaje się. W przypadku, gdy podmiot składający oświadczenie nie wyrazi	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				zgody na przyłączenie na zaproponowanych zasadach, o którym mowa w ust. 2, informuje o tym fakcie właściwe przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się przesyłaniem lub dystrybucją energii elektrycznej oraz Prezesa URZĄD REGULACJI ENERGETYKI. Postępowanie sporne, o którym mowa w ust. 1, podejmuje się.”.	
214.	Urząd Regulacji Energetyki	Uwaga do uzasadnienia	Brak jest uzasadnienia zmiany definicji paliw gazowych.		**Uwaga uwzględniona** Uzupełniono uzasadnienie o powód zmiany definicji „paliwa gazowe”.
215.	Pracodawcy RP	Uwaga do OSR Załącznik nr 1 uwaga	Zwracamy uwagę na błędne założenia dotyczące rozwoju sektora biometanu, przyjęte w OSR projektu. W ustaleniu planowanej dynamiki rozwoju sektora biometanu w ramach systemu aukcyjnego przyjęto, że pierwsze cztery jednostki objęte systemem wsparcia powstaną już w 2025 r. Tymczasem jest to niemożliwe ze względów prawno-administracyjnych. Wprowadzenie systemu wsparcia wymaga przeprowadzenia pełnego procesu legislacyjnego nowelizacji ustawy, następnie uzyskania notyfikacji Komisji Europejskiej oraz przygotowania Urzędu Regulacji Energetyki do organizacji nowego systemu aukcyjnego. Jednym z podstawowych warunków prekwalifikacji do aukcji jest, aby wytwórca nie rozpoczął prac budowlanych przed przystąpieniem do aukcji i wygraniem aukcji; po pozytywnym rozstrzygnięciu aukcji wytwórca ma 48 miesięcy (4 lata) na sprzedaż po raz pierwszy biometanu w ramach systemu aukcyjnego. Tym samym zakłada się, że w scenariuszu optymistycznym pierwsza aukcja biometanu odbędzie się nie wcześniej niż w drugiej połowie 2025 r., a	Konieczna modyfikacja założeń do projektu.	**Uwaga uwzględniona** W ocenie skutków regulacji oraz w załączniku nr 1 do tego dokumentu wprowadzono zmianę polegającą na przyjęciu założenia, że pierwsze instalacje objęte systemem wsparcia powstaną w 2026 r.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			pierwsze instalacje wytwarzania biometanu zostaną zrealizowane najwcześniej w 2026 r.		
216.	Konfederacja Lewiatan	Uwaga do OSR Art. 83t-83zh, Załącznik nr 1 do OSR	Zwracamy uwagę na nieprawidłowe w naszej ocenie założenia dotyczące rozwoju sektora biometanu, przyjęte w OSR projektu. W ustaleniu planowanej dynamiki rozwoju sektora biometanu w ramach systemu aukcyjnego przyjęto, że pierwsze cztery jednostki objęte systemem wsparcia powstaną już w 2025 r. Tymczasem jest to niemożliwe ze względów prawno-administracyjnych. Wprowadzenie systemu wsparcia wymaga przeprowadzenia pełnego procesu legislacyjnego nowelizacji ustawy, następnie uzyskania notyfikacji Komisji Europejskiej oraz przygotowania Urzędu Regulacji Energetyki do organizacji nowego systemu aukcyjnego. Jednym z podstawowych warunków prekwalifikacji do aukcji jest, aby wytwórca nie rozpoczął prac budowlanych przed przystąpieniem do aukcji i wygraniem aukcji; po pozytywnym rozstrzygnięciu aukcji wytwórca ma 48 miesięcy (4 lata) na sprzedaż po raz pierwszy biometanu w ramach systemu aukcyjnego. Tym samym zakłada się, że w scenariuszu optymistycznym pierwsza aukcja biometanu odbędzie się nie wcześniej niż w drugiej połowie 2025 r., a pierwsze instalacje wytwarzania biometanu zostaną zrealizowane najwcześniej w 2026 r.	Konieczna modyfikacja założeń do projektu.	**Uwaga uwzględniona** W ocenie skutków regulacji oraz w załączniku nr 1 do tego dokumentu wprowadzono zmianę polegającą na przyjęciu założenia, że pierwsze instalacje objęte systemem wsparcia powstaną w 2026 r.
217.	Urząd Regulacji Energetyki	Uwaga do OSR (pkt 2.IV str. 15)	W OSR zawarto informację o wprowadzeniu definicji gazociągu bezpośredniego biogazu. „W celu poszerzenia wachlarza możliwości wykorzystania biogazu i biogazu rolniczego w innych miejscach niż miejsce ich wytworzenia proponuje się wprowadzenie definicji gazociągu bezpośredniego biogazu oraz szczegółowe określenie warunków funkcjonowania ww. gazociągu w oddzielnym rozporządzeniu”. Projekt nie zawiera jednak propozycji takiej definicji.		**Uwaga wyjaśniona** Projektodawca nie zakłada wprowadzenia definicji gazociągu bezpośredniego biogazu. Dokonano stosownych zmian w Uzasadnieniu i OSR do projektu.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
218.	Urząd Regulacji Energetyki	Uwaga do OSR (pkt 2.IV str. 15 oraz pkt 6)	Projektodawca wskazał, że „z uwagi na długi okres związany z permittingiem gazociągi bezpośrednie nie powstaną od razu w momencie wejścia w życie nowelizacji i dedykowanego rozporządzenia. Dlatego biorąc pod uwagę odległy etap powstania takich instalacji oraz charakter tych instalacji, który oznacza, że inwestycje w takie gazociągi nie są inwestycjami o charakterze masowym, na obecnym etapie nie zakłada się dodatkowych kosztów związanych z prowadzeniem rejestru operatorów gazociągu bezpośredniego biogazu przez Prezesa URE". Nie można zgodzić się z takim twierdzeniem. Z brzmienia projektowanych przepisów wynika konieczność utworzenia takiego rejestru. Argument, że projektowane regulacje nie ziszczą się w dającej się przewidzieć przeszłości, stawia pod znakiem zapytania sens działań projektodawcy, gdyż on sam je dezawuuje. Niezależnie od powyższego zauważyć należy, że aktualnie w Polsce istnieje około 400 biogazowni. Jeśli choć połowa wytwórców zamierza dostarczać lub dostarcza biogaz gazociągiem bezpośrednim biogazu do odbiorcy, to zgodnie z planowanymi przepisami będą zobligowani do złożenia zgłoszenia. Będzie to więc około 200 „postępowań" dot. wpisu do wykazu prowadzonego przez Prezesa URE. Wobec powyższego konieczne jest pozyskanie odpowiednich środków finansowych i zapisanie ich w przepisie rangi ustawowej na realizację nowych zadań. Utworzenie nowej ewidencji i jej bieżąca obsługa (wezwania do uzupełnienia danych, dokonywanie wpisów i wykreśleń) nie są zadaniami, które mogą być realizowane na postawie posiadanych obecnie zasobów kadrowych i finansowych.		**Uwaga uwzględniona** W ocenie skutków regulacji uwzględniono wydatki po stronie Urzędu Regulacji Energetyki na realizację zadań wynikających z wprowadzenia instytucji w postaci „gazociągu bezpośredniego biogazu".
219.	Urząd Regulacji Energetyki	Uwaga do OSR Pkt 4 w zakresie wytwórców biogazu	Wskazać należy, że liczba wytwórców biogazu nie jest trudna do oszacowania, stanowi łatwą do odnalezienia informację dotyczącą liczby działających w Polsce biogazowni, w tym biogazowni rolniczych.		**Uwaga wyjaśniona**

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			Przykładowo Rejestr wytwórców biogazu rolniczego - Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa - Portal Gov.pl (www.gov.pl) lub Rejestr Wytwórców Biogazu - Rejestr wytwórców biogazu - BIP - Urząd Regulacji Energetyki (Urząd Regulacji Energetyki.gov.pl). https://magazynbiomasa.pl/ile-jest-biogazowni-w- polsce/		Projektodawca wpisując w pkt 4 oceny skutków regulacji w pozycji dotyczącej wytwórców biogazu sformułowanie „trudne do oszacowania" miał na uwadze określenie liczby podmiotów, które skorzystają z rozwiązania w postaci gazociągu bezpośredniego biogazu oraz liczby podmiotów, które skorzystają z aukcyjnego systemu wsparcia.
220.	Urząd Regulacji Energetyki	Uwaga do OSR pkt 8 w zakresie gazociągów bezpośrednich biogazu	Z projektowanych przepisów wynika, że nie nastąpi zmniejszenie liczby procedur, gdyż zamiast jednej decyzji dot. zgody na budowę gazociągu bezpośredniego biogazu podmioty będą musiały składać zgłoszenia dot. tych gazociągów do wykazu.		**Uwaga uwzględniona** Ocena skutków regulacji projektu zostanie stosownie uzupełniona.
221.	Urząd Regulacji Energetyki	Uwaga do OSR	Do sprawnej realizacji nowych zadań Prezesa URE niezbędne będzie zatrudnienie **7 osób**. Wyliczenia i uzasadnienie w załączniku. **Łącznie 7 etatów:** **– 1 etat – naczelnik** **Nadzór wydziału** – proponowane w projekcie zmiany ustawy wprowadzają system wsparcia dla wytwórców biometanu w formie aukcji, tj. nowe narzędzie, nieobjęte dotychczasowymi regulacjami prawnymi. Tym samym, konieczne jest utworzenie nowego wydziału dedykowanego wsparciu biometanu, który umożliwi obsługę nowych beneficjentów, bez uszczerbku dla zachowania ciągłości funkcjonowania obecnie obowiązujących systemów wsparcia. W związku z powyższym, celem zapewnienia skutecznego funkcjonowania nowego mechanizmu wsparcia, w szczególności rzetelnej i terminowej		**Uwaga uwzględniona** Ocena skutków regulacji projektu zostanie stosownie uzupełniona.

Pozycja	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034
	Koszty w zł									
wyposażenie i utrzymanie stanowisk pracy	350 000	245 000	251 500	258 000	264 500	271 500	278 500	285 500	293 000	300 500
wynagrodzenia	1 281 000	1 389 885	1 389 885	1 389 885	1 389 885	1 389 885	1 389 885	1 389 885	1 389 885	1 389 885
Suma:	**1 631 000**	**1 634 885**	**1 641 385**	**1 647 885**	**1 654 385**	**1 661 385**	**1 668 385**	**1 675 385**	**1 682 885**	**1 690 385**

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			realizacji zadań związanych z organizacją, ogłaszaniem, przeprowadzaniem i rozstrzyganiem aukcji biometanu, występuje konieczność utworzenia odrębnego wydziału, a w związku z tym 1 etatu na stanowisku naczelnika. **– 2 etaty** **Obsługa beneficjentów mechanizmu w zakresie prekwalifikacji oraz organizacji aukcji biometanu** – funkcjonowanie nowoprojektowanego mechanizmu aukcji biometanu związane jest z wykonywaniem zadań w postaci dopuszczania wytwórców biometanu do aukcyjnego systemu wsparcia, ogłaszania, przeprowadzania, organizacji (w tym przygotowanie i aktualizacja regulaminu aukcji biometanu) oraz rozstrzygania aukcji na sprzedaż biometanu, a także w obszarze merytorycznej, funkcjonalnej i operacyjnej obsługi Internetowej Platformy Aukcyjnej. W świetle powyższego należy wskazać, że realizacja ww. zadań wymaga utworzenia minimum 2 etatów o charakterze interdyscyplinarnym, wymagających eksperckiej wiedzy w zakresie m.in. bardzo dobrej znajomości ustawy o odnawialnych źródłach energii, specyfiki obszaru wytwarzania biometanu w instalacjach odnawialnych źródeł energii oraz zagadnień związanych z udzielaniem pomocy publicznej. **– 1 etat** **Zadania w zakresie kontroli oświadczeń, o których mowa w art. 83zc oraz art. 83zg ustawy OZE** – wdrożenie nowego systemu wsparcia w postaci aukcji biometanu wiąże się z istotnym rozszerzeniem zakresu kontroli przewidzianej w art. 84 ustawy OZE. Projektodawca przewiduje rozszerzanie zakresu uprawnień kontrolnych Prezesa URE o prawo do przeprowadzenia kontroli zgodności ze stanem faktycznym przekazanych informacji i		

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			złożonych oświadczeń, w tym dotyczących prawidłowości ceny skorygowanej, składanych przez wytwórców biometanu ubiegających się o dopuszczenie do wzięcia udziału w aukcjach biometanu jak również wytwórców, którzy wygrali aukcje dla biometanu. Mając na uwadze powyższe, w celu zapewnienia skutecznej realizacji rozszerzonej kontroli występuje konieczność zatrudnienia dodatkowego eksperta posiadającego w szczególności bardzo dobrą znajomość zagadnień związanych z udzielaniem pomocy publicznej oraz ustawy o odnawialnych źródłach energii, ale też szeroką wiedzę z obszaru wytwarzania biometanu. **– 1 etat** **Zadania z obszaru rozliczania obowiązku sprzedaży biometanu w ramach systemu aukcyjnego** - wprowadzenie nowego narzędzia jakim są aukcje biometanu wiąże się z pojawieniem się nowej puli przedsiębiorców podlegających obowiązkowi rozliczenia sprzedaży biometanu w ramach systemu aukcyjnego, w ilości określonej w ofercie. Należy podkreślić, że zaprojektowane przepisy przewidują przypadki, które mają być rozstrzygane na korzyść wytwórcy biometanu w trakcie dokonywania weryfikacji obowiązku sprzedaży, w których nastąpiło ograniczenie lub nie doszło do wytworzenia biometanu lub nie doszło do jego sprzedaży w ramach systemu aukcyjnego. Rzetelna realizacja tego zdania wymaga zatem utworzenia minimum 1 etatu o charakterze eksperckim, wymagającego bardzo dobrej znajomości ustawy o odnawialnych źródłach energii oraz specjalistycznej wiedzy w zakresie nowych technologii wytwarzania biometanu, jego dystrybucji i przesyłu oraz złożonych zagadnień technicznych. **– 1 etat**		

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			Obsługa wykazu gazociągów bezpośrednich biogazu. **– 1 etat** **Zapewnienie obsługi prawnej Prezesa URE i komórek Urzędu w zakresie nowych zadań Prezesa URE**: • opracowywanie opinii prawnych, • obsługa odwołań od decyzji przewidzianych w projektowanych przepisach (nowe kary pieniężne, decyzje związane z aukcjami biometanu, decyzje kończące postępowania, o których mowa w projektowanym art. 83ze ust. 12 ustawy OZE), w tym przygotowywanie odpowiedzi na odwołanie, odpowiedzi na apelację lub apelacji, odpowiedzi na skargę kasacyjną lub skargi kasacyjnej oraz innych pism procesowych, udział w rozprawach przed Sądem Okręgowym w Warszawie – Sądem Ochrony Konkurencji i Konsumentów, Sądem Apelacyjnym w Warszawie oraz Sądem Najwyższym, • obsługa zażaleń na postanowienia wydawane przez komórkę merytoryczną w toku postępowania administracyjnego (o których mowa wyżej) oraz zażaleń na postanowienia kończące sprawę, w tym przygotowywanie odpowiedzi na zażalenia, zażalenia do sądu II instancji, odpowiedzi na skargę kasacyjną lub skargi kasacyjnej oraz innych pism procesowych, udział w rozprawach przed Sądem Okręgowym w Warszawie – Sądem Ochrony Konkurencji i Konsumentów, Sądem Apelacyjnym w Warszawie oraz Sądem Najwyższym, • prowadzenie nowego rodzaju postępowań administracyjnych na podstawie art. 8 ust. 1 ustawy – Prawo energetyczne (odmowa dostosowania umowy o przyłączenie do sieci instalacji odnawialnego źródła energii lub aktualizacji harmonogramu przyłączenia, art. 83ze ust. 12), • obsługa skarg na przewlekłe prowadzenie postępowania i bezczynność organu, w tym przygotowywanie odpowiedzi na skargę, skargi kasacyjnej lub		

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			odpowiedzi na skargę kasacyjną, udział w rozprawach przed Wojewódzkim Sądem Administracyjnym w Warszawie i Naczelnym Sądem Administracyjnym, • upowszechnianie w URE kierunków orzecznictwa i opinii z przedmiotowego obszaru oraz współpraca dotycząca tworzenia aktów wewnętrznych i opinie do projektów rozstrzygnięć, • zgłaszanie ew. potrzeb zmian i uzupełnień legislacyjnych z obszaru.		

Zestawienie uwag nieuwzględnionych z etapu opiniowania
do projektu ustawy o zmianie ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych oraz niektórych innych ustaw
(nr UD89 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
1.	Konfederacja Lewiatan	Uwaga ogólna Ustawa o rynku mocy	Choć w ostatnim czasie w aukcjach rynku mocy pojawiły się magazyny energii, potencjał jest znacznie szerszy. Ze względu na ograniczenia dotyczące łączenia systemów wsparcia, pomija się instalacje, które mogą pełnić istotną rolę w stabilizacji sieci energetycznych poprzez rozbudowę istniejących inwestycji. Przykłady to np. biogazownie, zwłaszcza te związane z rolnictwem, które mogą stanowić zeroemisyjną rezerwę mocy. Dotychczasowa praktyka i obowiązujące przepisy sprzyjały projektom pracującym przez 24 godziny na dobę. Jednak technologicznie instalacje, takie jak biogazownie, mogą być elastyczne i dostosowywane do bieżących potrzeb KSE. W dobie narastających trudności z uzyskaniem warunków przyłączenia, inwestorzy zostają zmuszeni do przemodelowania pracy instalacji, dostosowując ją do funkcjonowania głównie w godzinach nocnych (12 godzin dziennie). Aby wyprodukować odpowiedni ekwiwalent energii elektrycznej, zwiększają dwukrotnie moc zainstalowaną. W rezultacie biogazownie o mocy 500 kW, które niedawno pracowały przez całą dobę, obecnie buduje się w standardzie 2x500 kW, pracując w trybie 12 godzin. To podejście generuje duży potencjał, utrzymując rezerwę, która może być aktywowana w dowolnym momencie w celu uzupełnienia zapotrzebowania. Należy mieć na uwadze, że tego typu projekty, zdolne do szybkiego dostarczenia zeroemisyjnej generacji na rynek energii (szczególnie w przypadku gazowej kogeneracji, łatwo sterowalnej), niosą ze sobą wyższe koszty inwestycji (CAPEX) w porównaniu do standardowych projektów		**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga poza zakresem przedmiotowym projektu.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			pracujących przez 24 godziny (ze względu na dodatkowe magazyny gazu, większe jednostki kogeneracyjne i zwiększoną ilość/wielkość niektórych obiektów instalacji). Korzystając z postępu branży biogazowej i doświadczeń innych krajów (np. Niemiec, gdzie około 5,5 GW instalacji coraz częściej dostosowuje swój profil pracy do godzin najbardziej potrzebnych, uzupełniając tym samym generację zależną od warunków pogodowych, taką jak energia słoneczna czy wiatrowa), istnieje potencjał do stworzenia nowego rynku dostosowanego do potrzeb naszego kraju i objęcia rynkiem mocy również mniejszych instalacji.		
2.	Konfederacja Lewiatan	Uwaga ogólna	Zbyt niska cena referencyjna dla biogazowni rolniczych/biometanowni, w stosunku do: • zwiększania wymagań dla instalacji (np. wprowadzenie obowiązku magazynowania substratu w zamkniętych halach z wentylacją z układem wychwytu odorów, monitoring wizyjny itp.), • zmiany roli biogazowni i w związku z tym zmiany profilu wytwarzania energii elektrycznej jako źródeł stabilizujących sieć energetyczną poza godzinami pracy dominujących źródeł PV (możliwość uzyskania WP dla biogazowni coraz częściej ogranicza się do 12/24 h), • projektów o innych konfiguracjach macowych, np. 250 kW oraz 750 kW, • braku cen referencyjnych dla instalacji biometanowych o wydajności odpowiadającej biogazowni CHP o mocy 500 kW. - należy rozważyć rozwój instalacji biometanowych o mniejszej wydajności, w ślad za zgłoszonymi problemami o chłonnościach sieci gazowych. Zbyt rzadko i w nieadekwatnej skali		**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga poza zakresem przedmiotowym projektu.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			zmieniana cena referencyjna uniemożliwia składanie ofert w systemie aukcji OZE, choćby ze względu na wzrost cen na rynku budowlanym. Obecnie ceny referencyjne są zbyt niskie i nie zachęcają inwestorów do angażowania się w ten sektor. Biogazownie, w odróżnieniu od innych źródeł OZE, obarczone są ryzykiem zmian regulacji w zakresie prowadzonej działalności (np. zwiększone wymagania w zakresie przyjmowania odpadów, np. hale przyjęcia substratu lub bardziej rygorystyczne wymagania ppoż. itp.).		
3.	Związku Przedsiębiorców i Pracodawców	Uwaga ogólna	**Przesunięcie terminu wejścia w życie przepisów dotyczących CSIRE** Postulujemy przesunięcie terminu wejścia w życie przepisów dotyczących CSIRE. Ramy prawne do funkcjonowania CSIRE zostały stworzone na podstawie ustawy z dnia 20 maja 2021 r. o zmianie ustawy – Prawo energetyczne oraz niektórych innych ustaw, a kolejne zmiany w tym zakresie, w tym termin wejścia w życie, wprowadziła nowelizacja z dnia 28 lipca 2023 r. Obecnie przewiduje się, że przepisy dotyczące CSIRE zaczną obowiązywać od 1 lipca 2025 r., co oznacza, że od tego momentu wymiana danych między OSD a sprzedawcami energii elektrycznej będzie możliwa wyłącznie za pośrednictwem tego systemu. Z perspektywy uczestników rynku energii, którzy mają szeroki zakres obowiązków związanych z dostosowaniem swoich systemów do CSIRE, termin ten jest zbyt krótki, aby w pełni przygotować się na jego wdrożenie bez zakłóceń. Wdrożenie tak zaawansowanego systemu wymaga czasu na integrację technologiczną, testy wydajności i dopasowanie operacyjne zarówno po stronie operatorów systemów dystrybucyjnych, jak i sprzedawców energii. Proces ten obejmuje również		**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga poza zakresem przedmiotowym projektu.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			przygotowanie wewnętrznych systemów IT, przeszkolenie personelu oraz wdrożenie odpowiednich procedur operacyjnych. Aby zapewnić niezakłóconą obsługę uczestników detalicznego rynku energii elektrycznej po uruchomieniu CSIRE, **proponujemy przesunięcie terminu obowiązkowego przyłączenia do systemu co najmniej do końca III kwartału 2026 r.** Przesunięcie terminu pozwoli nie tylko na lepsze przygotowanie technologiczne i operacyjne, ale również na przeprowadzenie szczegółowych testów integracyjnych z OSD i spółkami obrotu oraz sprawdzenie procesów obsługi rynku detalicznego po pełnym uruchomieniu systemu. Warto również podkreślić, że system CSIRE będzie przetwarzał ogromne ilości danych, w tym danych wrażliwych klientów, co wymaga intensywnych testów w zakresie cyberbezpieczeństwa, aby zapewnić pełne bezpieczeństwo tych informacji.		
4.	Związku Przedsiębiorców i Pracodawców	Uwaga ogólna	**Propozycja rozszerzenia zakresu stosowania cable pooling** Postulujemy wprowadzenie mechanizmu współdzielenia infrastruktury przyłączeniowej (tzw. cable pooling) dla instalacji OZE i magazynów energii, który umożliwi efektywniejsze wykorzystanie istniejących zasobów sieci elektroenergetycznej. Uwzględnić można by dwa rodzaje współdzielenia: fizyczne, gdzie różne jednostki wytwórcze korzystają z jednego przyłącza, oraz wirtualne, gdzie instalacje mają oddzielne przyłącza, ale wspólny limit mocy oddawanej do sieci. Postulujemy wprowadzenie tego mechanizmu zarówno dla istniejących, jak i nowych instalacji, co mogłoby odblokować możliwości przyłączania nowych jednostek w miejscach, gdzie brakuje wolnych mocy przyłączeniowych. Współdzielenie mocy przyłączeniowej może		**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga poza zakresem przedmiotowym projektu.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			przyczynić się do lepszego bilansowania systemu elektroenergetycznego oraz optymalnego wykorzystania przyłączy, co zminimalizuje straty wynikające z niewykorzystanej mocy. Współdzielenie powinno oczywiście być neutralne względem systemów wsparcia dla OZE i nie wykluczać istniejących instalacji z możliwości korzystania z dotychczasowego wsparcia. Proponowane rozwiązanie ma także na celu zwiększenie elastyczności w przyłączaniu różnych technologii OZE, np. połączenia farm wiatrowych z instalacjami fotowoltaicznymi lub magazynami energii, co pozwoli na wyrównanie profilu produkcji energii. Wprowadzenie takich mechanizmów mogłoby przyspieszyć rozwój OZE w Polsce i poprawić bezpieczeństwo pracy systemu elektroenergetycznego, jednocześnie ograniczając potrzebę budowy nowych przyłączy.		
5.	Federacja Przedsiębiorców Polskich	Nowy art. projektu ustawy Art. 48 ust. 8 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko	Wykreślenie art. 48 ust. 8, który dotyczy braku możliwości odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko (SOOŚ) dla projektów lub zmian w planach zagospodarowania przestrzennego, jest uzasadnione pozostałymi przepisami zawartymi w ustawie. Zgodnie z art. 46 ust. 1 pkt 1 ustawy ooś, strategiczna ocena oddziaływania na środowisko jest wymagana dla projektów planów ogólnych gmin oraz planu zagospodarowania przestrzennego, które wyznaczają ramy dla realizacji przedsięwzięć mogących znacząco wpływać na środowisko. Jednakże, art. 47a ustawy ooś określa wyjątki od tej zasady, a procedura odstąpienia od SOOŚ, zgodnie z art. 48 ust. 4, jest możliwa tylko w przypadku niewielkich modyfikacji dokumentu lub zmian dotyczących obszaru jednej gminy. Ponadto, nawet jeśli na mocy ustawy ooś odstąpi się od przeprowadzenia SOOŚ, wójt, burmistrz czy prezydent miasta zobowiązani są przedłożyć	**Wykreśla się art. 48 ust. 8:** ~~Nie można odstąpić od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, na podstawie którego ma być lokalizowana elektrownia wiatrowa w rozumieniu art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych (Dz. U. z 2024 r. poz. 317), zwana dalej "elektrownią wiatrową", jeżeli wprowadza on nowe lub zmienia istniejące ustalenia związane z budową lub przebudową elektrowni wiatrowej, w tym mające wpływ na odległość między elektrownią wiatrową a budynkami mieszkalnymi~~	**Uwaga nieuwzględniona** Należy podkreślić, że tworzenie SOOŚ przy sporządzaniu MPZP jest w rozwiązaniem systemowym. Modyfikacja samego art. 48 ust. 8 ustawy OOŚ w tym zakresie nie zmieni sposobu w jaki tworzone są MPZP lokalizujące inwestycje wiatrakowe. Należy podkreślić, że nie wszystkie gminy mają przyjęte plany ogólne. Natomiast wystąpienie o opinie do RDOŚ w toku tworzenia MPZP nie jest tym samym co obligatoryjne tworzenie SOOŚ, tak więc te regulacje nie pokrywają się całkowicie. Ze względu na charakter inwestycji i jej kluczowe znaczenie dla zdrowia i życia ludzi a także środowiska, projektodawca

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska (RDOŚ) do zaopiniowania projekt planu ogólnego lub miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wraz z prognozą oddziaływania na środowisko, zgodnie z art. 17 pkt 6 pkt a tiret trzecie i art. 25 ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. W związku z powyższym, utrzymanie art. 5 ust. 1 w nowej ustawie nie wnosi dodatkowej wartości prawnej i może prowadzić do niepotrzebnych komplikacji oraz dublowania się regulacji. Wykreślenie tego artykułu pozwoli na uniknięcie nadregulacji i zachowanie spójności systemu prawnego.	~~lub budynkami o funkcji mieszanej w rozumieniu art. 2 pkt 6 tej ustawy.~~	stoi na stanowisku, że przeprowadzenie SOOŚ jest niezbędne dla takich inwestycji.
6.	Federacja Przedsiębiorców Polskich	Nowy art. projektu ustawy Art. 75 ust. 1 pkt 1 lit. r ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko	Regionalny dyrektor ochrony środowiska (RDOŚ), jako organ wyspecjalizowany posiada rozbudowane kompetencje związane z jednej strony z koniecznością wydawania opinii w procedurze wydawania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, z drugiej prowadzi własne postępowania zwierzające do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięć wskazanych w ustawie. Dodatkowo ilość postępowań w RDOŚ stale rośnie. Proponuje się zmianę organu wydającego decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach dla danego przedsięwzięcia tzn.: – przeniesienie kompetencji w zakresie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla elektrowni wiatrowych na poziom lokalny (wójt, burmistrz, prezydent miasta), – pozostawienie kompetencji RDOŚ do wydawania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla elektrowni wiatrowych zlokalizowanych na obszarach morskich RP. W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości w zakresie wydawania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach właściwy RDOŚ może	**Usuwa się literę r w art. 75 ust. 1 pkt 1**	**Uwaga nieuwzględniona** Projektodawca nie zdecydował się na zmianę organu właściwego do wydawania decyzji środowiskowych. Biorąc pod uwagę strategiczne znaczenie (bezpieczeństwo energetyczne, polityka klimatyczna) inwestycji w elektrownie wiatrowe, jak również ich skalę i powstające kontrowersje wśród lokalnych społeczności uznano, że RDOŚ powinien pozostać organem właściwym w tych sprawach. Dodatkowo, biorąc pod uwagę konieczność zapewnienia akceptacji społecznej dla inwestycji, wydawanie decyzji przez niezależny organ może być bardziej korzystne w tym zakresie.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			skierować wystąpienie, „*którego treścią może być w szczególności wniosek o stwierdzenie nieważności tej decyzji*" (art. 76 ust. 1 ustawy). Dodatkowo, jeżeli decyzja, przed wydaniem której wymagane jest uzyskanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach (np. pozwolenie na budowę) została wydana bez decyzji środowiskowej, wówczas właściwy RDOŚ może skierować wniosek o stwierdzenie nieważności takiej decyzji (art. 76 ust. 3 ustawy). Przeniesienie kompetencji w zakresie wydawania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięć, o których mowa w §3 ust. 1 pkt 6 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, tj. instalacji wykorzystujących do wytwarzania energii elektrycznej energię wiatru, inne niż wymienione w §2 ust. 1 pkt 5 na poziom lokalny nie rodzi ryzyka, że zostaną one wydane z naruszeniem prawa lub bez analizy ich wpływu na środowisko. W przypadku wątpliwości, RDOŚ może podjąć działa w celu weryfikacji prawidłowości wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach lub przystąpić na prawach strony do postępowania administracyjnego lub postępowania przed sądem administracyjnym.		
7.	Federacja Przedsiębiorców Polskich	Nowy art. projektu ustawy Art. 79a ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko	Celem poprawki jest ograniczenie możliwości ponownych wezwań kierowanych do wnioskodawcy, w celu uzupełnienia materiału przedstawionego już organowi. Proponowana zmiana przyczyni się do większej dynamiki postępowań w przedmiocie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, prowadząc do wydania przedmiotowych decyzji szybciej niż dotychczas. W celu umożliwienia sprawniejszego procedowania proponujemy korzystanie z istniejących oraz stworzenie nowych wzorcowych dokumentów i	**dodaje się art. 79a w brzmieniu:** Art. 79a. Organ wydający decyzję o środowiskowych uwarunkowania po otrzymaniu wniosku o wydanie takiej decyzji oraz raportu o oddziaływaniu na środowisko może wezwać wnioskodawcę do uzupełnienia złożonego wniosku lub raportu nie później niż 30 dni od dnia otrzymania raportu. Organ po otrzymaniu uzupełnienia	**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga ma charakter systemowy, dotyczący wszystkich przedsięwzięć, co wykracza poza zakres przedmiotowy projektu

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			wytycznych wskazujących na zakres dokumentów składanych do RDOŚ.	wniosku lub uzupełnienia raportu może wezwać wnioskodawcę do jednokrotnego uzupełnienia otrzymanego uzupełnienia wniosku lub uzupełnienia raportu nie później niż 14 dni od dnia otrzymania uzupełnienia. W zakresie nieobjętym wezwaniem uznaje się, że organ nie kwestionuje ustaleń zawartych w raporcie o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko.	
8.	Konfederacja Lewiatan	Nowy art. projektu ustawy Par. 3 ust. 1 pkt 47a oraz 82a (nowe) rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko,	Proponuje się zwiększenie limitu „mocowego" dla biogazowni rolniczych, których budowa nie będzie wymagała przeprowadzenia pełnej oceny oddziaływania na środowisko, ale pod warunkiem ich lokalizacji przy istniejących gospodarstwach o większej skali produkcji zwierzęcej, która umożliwiłaby wykorzystanie w pełni substratów którymi takie gospodarstwo dysponuje. Biogazownia zintegrowana przestrzennie i funkcjonalnie z chowem i hodowlą zwierząt jest także obiektem, który ma na celu zmniejszenie oddziaływania istniejącego gospodarstwa na środowisko, co w efekcie przynosi wiele pozytywnych skutków takich jak m. in. wytworzenie ciepła ekologicznego czy zagospodarowanie kłopotliwych odpadów, np. gnojowicy, z których z kolei otrzymujemy cenny poferment, a także następuje redukcja śladu węglowego takiej produkcji zwierzęcej. Odejście od kryterium mocy na rzecz kryterium wydajności produkcji biogazu umożliwi zwolnienie inwestycji z przeprowadzenia procedury OOŚ, w przypadku, gdy:	W Rozporządzeniu RM, w par. 3 ust. 1 proponuje się dodać pkt 47a oraz pkt 82a w następującym brzmieniu: „47a) instalacje do produkcji paliw z produktów roślinnych, z wyłączeniem instalacji do wytwarzania biogazu rolniczego w rozumieniu art. 2 pkt 2 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii, o rocznej wydajności biogazu rolniczego do 4 mln m3 bez względu na przeznaczanie, pod warunkiem, że lokalizacja ta jest: 1) zgodna z ustawą z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych, 2) przestrzennie i funkcjonalnie powiązana z chowem lub hodowlą norek w liczbie nie mniejszej niż 105 DJP, a w przypadku zwierząt innych niż norki w liczbie nie mniejszej niż 210 DJP.” „82a) instalacje związane z przetwarzaniem w rozumieniu art. 3	**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga poza zakresem przedmiotowym projektu. Ustawa o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych w żaden sposób nie ogranicza możliwości budowy budynków na potrzeby rolnictwa i przechowalnictwa produktów rolnych. W tym obszarze nie ma potrzeby dokonywać zmiany istniejącego prawa. Natomiast w zakresie budowania budynków mieszkalnych, projektodawca opracuje przepisy dopuszczające możliwość budowy budynków mieszkalnych bez zachowania kryterium minimalnej odległości o ile elektrownia wiatrowa uzyskała pozwolenie na budowę do dnia wejścia w życie nowelizacji. Celem zmiany jest aktywizacja terenów mieszkalnych w gminach, w których elektrownie wiatrowe już istnieją.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			• docelowym produktem będzie biometan (wytwarzany z biogazu rolniczego) w ilości odpowiadającej biogazowni do 1000 kW; • docelowa produkcja energii elektrycznej będzie odbywała się w gwarantowanym harmonogramie pracy wynoszącym 12h w ciągu doby i wariantu, gdy zostaną zainstalowane dodatkowe jednostki kogeneracyjne (przy zachowaniu takiej produkcji e.e. jak gdyby instalacja pracowała z mocą 1 MW przy pracy 24 h); w przypadkach instalacji hybrydowych (energia elektryczna i biometan).	ust. 1 pkt 21 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach odpadów, inne niż wymienione w S 2 ust. 1 pkt 41—47, z wyłączeniem instalacji do wytwarzania biogazu rolniczego w rozumieniu art. 2 pkt 2 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii, o rocznej wydajności biogazu rolniczego do 4 mln m3 bez względu na przeznaczanie, pod warunkiem, że lokalizacja ta jest: 1) zgodna z ustawą z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych, 2) przestrzennie i funkcjonalnie powiązana z chowem lub hodowlą norek w liczbie nie mniejszej niż 105 DJP, a w przypadku zwierząt innych niż norki w liczbie nie mniejszej niż 210 DJP, - a także miejsca retencji powierzchniowej odpadów oraz rekultywacja składowisk odpadów;”	
9.	Konfederacja Lewiatan	Nowy art. projektu ustawy Art. 3 ust. 1 pkt 13 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie	Zwracamy uwagę na częstą praktykę organów rozpatrujących wnioski o ustalenie warunków zabudowy dla biogazowni rolniczych, które wysuwają zarzut kumulowania się przedsięwzięcia zrealizowanego (gospodarstwa rolnego) oraz zamierzenia budowlanego (biogazowni rolniczej) w związku z zaistnieniem powiązania technologicznego, co niejednokrotnie zostało zakwalifikowane jako próby obejścia postępowania ws. uzyskania DŚU zwanego procederem „salami slicing” tzn. dzieleniem przedsięwzięcia wymagającego oceny środowiskowej na kilka mniejszych zamierzeń,	Zmiana w art. 3 ust. 1 pkt 13 Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko dot. powiązania technologicznego gospodarstwa lub zakładu przetwórczego z biogazownią rolniczą,	**Uwaga nieuwzględniona.** Uwaga poza zakresem przedmiotowym projektu.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			które ze względu na swoje jednostkowe parametry formalnie nie wymagają takiej oceny. Przy czym zgodnie z orzecznictwem powiązanie technologiczne, o którym mowa w przytoczonym art. 13 należy rozumieć jako związek pomiędzy inwestycjami, który powoduje że wspólnie tworzą one zorganizowaną całość w postaci jednej spójnej infrastruktury ukierunkowanej na jeden cel gospodarczy. Jeżeli na terenie jednej działki ewidencyjnej lub na obszarach ze sobą sąsiadujących mają być realizowane tożsame pod względem rodzaju, a tym samym stosowanej technologii inwestycje, to obowiązkiem organu jest potraktowanie tych inwestycji jako jedno przedsięwzięcie. Przy interpretacji tego pojęcia sądy administracyjne odwołują się również do S 3 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia Rady Ministrów z 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r., poz. 1839 ze zm.). Wspomniany przepis rozporządzenia stanowi: „Do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko zalicza się również przedsięwzięcia: nieosiągające progów określonych w ust. 1, jeżeli po zsumowaniu parametrów charakteryzujących przedsięwzięcie z parametrami planowanego, realizowanego lub zrealizowanego przedsięwzięcia tego samego rodzaju znajdującego się na terenie jednego zakładu lub obiektu osiągną progi określone w ust. 1. Przepis ten znajduje zastosowanie wyłącznie do przedsięwzięcia tego samego rodzaju znajdującego się na terenie jednego zakładu lub obiektu. Istotne jest, że instalacja biogazowni rolniczej pod względem rodzaju, zastosowanej technologii oraz celu gospodarczego znacznie różni się od działalności prowadzonej w gospodarstwie rolnym lub zakładzie przetwórstwa, co więcej zazwyczaj realizowana jest przy już istniejącym	Propozycja nowego brzmienia art. 3 ust. 1 pkt 13: **13) przedsięwzięciu** — rozumie się przez to zamierzenie budowlane lub inną ingerencję w środowisko polegającą na przekształceniu lub zmianie sposobu wykorzystania terenu, w tym również na wydobywaniu kopalin; przedsięwzięcia powiązane technologicznie kwalifikuje się jako jedno przedsięwzięcie, także jeżeli są one realizowane przez różne podmioty; przy czym powiązanie technologiczne nie zachodzi dla przedsięwzięć spełniających wymogi art. 4 ustawy z dnia 13 lipca 2023 r. o ułatwieniach w przygotowaniu i realizacji inwestycji w zakresie biogazowni rolniczych, a także ich funkcjonowaniu, realizowanych przez podmioty uprawnione w myśl tej ustawy [biogazowni rolniczych przy gospodarstwach rolnych lub przy zakładach przetwórczych].	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			gospodarstwie rolnym lub zakładzie, a nie przy gospodarstwie/zakładzie dopiero planowanym do budowy — nie można zatem mówić o sztucznym dzieleniu zamierzenia budowlanego. Tym bardziej tego typu zarzut nie może pojawiać się przypadku biogazowni realizowanych w trybie specustawy dla biogazowni rolniczych, ponieważ utrudnia, a nawet uniemożliwia realizację przedsięwzięcia na działkach o dużej powierzchni wchodzących w skład gospodarstwa rolnego, na których choćby w małym fragmencie znajdują się inne obiekty		
10.	Federacja Przedsiębiorców Polskich	Nowy art. projektu ustawy Art. 80 ust. 4 ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych	Przeniesienie kompetencji do wydania decyzji dot. przeznaczenia na cele nierolnicze i nieleśne gruntów leśnych stanowiących własność Skarbu Państwa (art. 7 ust. 2 pkt 2 ustawy) z Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa na niższy rangą organ właściwy w tym zakresie odciąży pracą Ministerstwo. Procedura zmiany MPZP jest wyjątkowo czasochłonna, a sam proces pozyskania zgody Ministra Środowiska dodatkowo wydłuża czas uzyskania decyzji z zakresu zmiany przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne.	**art. 7 ust 2 pkt 2 otrzymuje brzmienie:** 2) gruntów leśnych stanowiących własność Skarbu Państwa - wymaga uzyskania zgody wójta, burmistrza, prezydenta miasta.	**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga ma charakter systemowy, dotyczący wszystkich przedsięwzięć, co wykracza poza zakres przedmiotowy projektu.
11.	Konfederacja Lewiatan	Nowy art. projektu ustawy Par. 3 ust. 1 pkt 54 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko	W związku z problemami inwestorów obserwowanymi w zakresie realizacji inwestycji biogazowych, proponujemy, aby w ramach nowelizacji rozporządzeń wykonawczych do Ustawy OOŚ przewidziano rozwiązanie problemu poprzez jednoznaczne wskazanie w treści par. 3 ust. 1 pkt. 54 wyłączenia z tej grupy instalacji (mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko) — instalacji do wytwarzania energii z biogazu rolniczego o zainstalowanej mocy elektrycznej nie większej niż 0,5MW w rozumieniu art. 2 pkt 2 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii oraz o mocy większej niż 500kW lecz nie większej niż 1 MW - w przypadku powiązania z gospodarstwem inwestora (chowem lub hodowlą).	W Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko proponuje się nadać par. 3 ust. 1 pkt. 54 następujące brzmienie: „54) zabudowa przemysłowa, w tym zabudowa systemami fotowoltaicznymi lub magazynowa, wraz z towarzyszącą jej infrastrukturą, o powierzchni zabudowy nie mniejszej niż: a) 0,5 ha na obszarach objętych formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1	**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga poza zakresem przedmiotowym projektu.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			Biorąc pod uwagę zmianę Rozporządzenia RM z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko skutkującą zmianą definicji powierzchni zabudowy i włączając w to obszar tymczasowy do przekształcenie, powierzchnia 1 ha jest niemożliwa do spełnienia nawet dla projektów o mocy znacznie poniżej 500 kW.	pkt 1—5, 8 i 9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, lub w otulinach form ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1—3 tej ustawy, b) 1 ha na obszarach innych niż wymienione w lit. a; - z wyłączeniem instalacji do wytwarzania biogazu rolniczego w rozumieniu art. 2 pkt 2 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii określonych w pkt. 47, 47a, 82 oraz 82a.	
12.	Konfederacja Lewiatan	Nowy art. projektu ustawy Par. 3 ust. 1 pkt 47 oraz pkt 82 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko,	Propozycja zniesienia kryterium mocy dla instalacji biogazu determinującego konieczność przeprowadzenia procedury OOŚ. Przepis pozwoli tym samym, m.in. na: - zwolnienie z OOŚ biogazowni o większej mocy pracującej w niepełnym harmonogramie pracy np. 1 MW przez 12 h - zwolnienie z OOŚ dla małych biometanowni, do 2 mln m^3 biometanu - zwolnienie z OOŚ instalacji hybrydowych (produkcja energii elektrycznej i biometanu)	W Rozporządzeniu RM, w par. 3, ust. 1 zmienia się pkt 47 oraz pkt 82 proponuje się brzmienie: „47) instalacje do produkcji paliw z produktów roślinnych, z wyłączeniem instalacji do wytwarzania biogazu rolniczego w rozumieniu art. 2 pkt 2 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii, o rocznej wydajności biogazu rolniczego do 4 mln m^3 bez względu na przeznaczanie.” „82) instalacje związane z przetwarzaniem w rozumieniu art. 3 ust. 1 pkt 21 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach odpadów, inne niż wymienione w S 2 ust. 1 pkt 41—47, z wyłączeniem instalacji do wytwarzania biogazu rolniczego w rozumieniu art. 2 pkt 2 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych	**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga poza zakresem przedmiotowym projektu.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				źródłach energii, o rocznej wydajności biogazu rolniczego do 4 mln m^3 bez względu na przeznaczanie.	
13.	Konfederacja Lewiatan	Nowy art. projektu ustawy Art. 26 ustawy z dnia 13 lipca 2023 r. o ułatwieniach w przygotowaniu i realizacji inwestycji w zakresie biogazowni rolniczych, a także ich funkcjonowaniu	Podwaliny opracowania tzw. specustawy biogazowej miały służyć ułatwieniom w realizacji inwestycji z uwagi na szereg trudności, z którymi spotykał się potencjalny inwestor. Niemniej wprowadzona Ustawa nie rozwiązała problemów tych inwestorów, których postępowania o wydanie decyzji o warunkach zabudowy toczą się przez długi okres. Zauważamy przypadki postępowań trwających nawet kilka lat, które mogłyby zostać skutecznie przeprowadzone gdyby możliwe było skorzystanie z regulacji wprowadzonych nową Ustawą. Obecnie inwestor w takiej sytuacji, zmuszony jest wycofać złożony wcześniej wniosek, niejednokrotnie zlecić przygotowanie nowego wniosku firmie zewnętrznej co wiąże się z dodatkowymi kosztami. Dodatkowo, jeżeli dla projektu DWZ uzyskano stosowne pozytywne opinie organów uzgadniających, a przedłużone postępowanie wynika jedynie z mnożonych wątpliwości organu wydającego decyzję (np. w kwestii definicji biogazowni rolniczej lub stosowanych substratów), inwestor musi liczyć się z koniecznością ponownego uzgodnienia projektu DWZ, co przekłada się na kolejne miesiące oczekiwania. Sytuacja stanowi swoistą niesprawiedliwość w stosunku do trwających postępowań o wydanie pozwolenia na budowę, ponieważ dla inwestycji na tym etapie można w trakcie toczącego się postępowania złożyć oświadczenie z wnioskiem o rozpatrzenie sprawy w trybie tzw. Specustawy dla biogazowni rolniczych, natomiast dla inwestycji będących na etapie toczącego się postępowania o wydanie warunków zabudowy takiej możliwości nie zapewniono.	Zmiana w art. 26 Ustawy z dnia 13 lipca 2023 r. o ułatwieniach w przygotowaniu i realizacji inwestycji w zakresie biogazowni rolniczych, a także ich funkcjonowaniu {Ustawa) dotycząca możliwości skorzystania z Ustawy dla toczących się postępowań administracyjnych o wydanie decyzji o warunkach zabudowy, które rozpoczęły się przed wejściem w życie przedmiotowej Ustawy: - Proponuje się wykreślenie art. 26	**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga poza zakresem przedmiotowym projektu.
14.	Konfederacja Lewiatan	Art. 1 pkt 2a (nowy) projektu ustawy (art. 3	Należy wprowadzić termin, w którym Rada Gminy będzie zobowiązania do podjęcia decyzji czy	W art. 3 dodaje się pkt 2: Rada Gminy, do której został	**Uwaga nieuwzględniona**

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
		ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych)	wyraża zgodę na przystąpienie do sporządzenia/zmiany planu miejscowego, czy też tego odmawia. Obecnie inwestor nie ma żadnego mechanizmu zabezpieczającego fakt podjęcia decyzji przez gminę, czy jego wniosek zostanie rozpatrzony pozytywnie, czy negatywnie. Powoduje do niejednokrotnie wielomiesięczne "zawieszenie" procedur inwestycyjnych, a inwestorzy nie wiedzą czy powinni ponosić koszty prowadzenia inwestycji, np. monitoringów środowiskowych, zabezpieczania tras służebności, etc.	złożony wniosek o sporządzenie lub zmianę planu miejscowego, którego przedmiotem jest umożliwienie realizacji odnawialnych źródeł energii, jest zobowiązana podjąć w terminie do 90 dni od daty złożenia wniosku uchwałę o przystąpieniu do sporządzenia planu miejscowego lub przystąpieniu do sporządzenia zmiany planu miejscowego, albo o odmowie przystąpienia do sporządzenia planu miejscowego lub przystąpienia do sporządzenia zmiany planu miejscowego.	Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 5 ustawy o samorządzie gminnym, uchwalanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego należy do wyłącznej właściwości rady gminy. Decyzję o przystąpieniu do sporządzania planu miejscowego podejmuje rada gminy w ramach władztwa planistycznego, zgodnie z art. 14 ust. 4 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (z własnej inicjatywy, na wniosek wójta, burmistrza albo prezydenta miasta lub w wyniku zgłoszenia w ramach obywatelskiej inicjatywy uchwałodawczej). Sposób postępowania z wnioskami o sporządzenie planu miejscowego określa art. 32 upzp, w którym przewidziano okresowe sprawdzanie aktualności planów miejscowych przy uwzględnieniu m.in. wniosków o ich sporządzenie lub zmianę, w częstotliwości co najmniej raz w czasie kadencji rady gminy. Nie są przewidywane zmiany legislacyjne w tym zakresie, ani wprowadzanie wyjątków w odniesieniu do konkretnych inwestycji.
15.	Federacja Przedsiębiorców Polskich	Art. 1 pkt 3 projektu ustawy (art. 4 ust. 3 ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych)	Proponuje stworzenie katalogu wyłączeń z zakresu stosowania wymogów lokalizacyjnych wyjątków odnoszących się do budowy elektrowni wiatrowych zlokalizowanych na terenach służących bezpośrednio do wykonywania działalności regulowanej ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze (tereny górnicze) oraz terenach górniczych i przemysłowych w rozumieniu Rozporządzenia Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 29 marca 2001 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków. Pozwoliłoby to na eliminację rozwiązania	**Art. 4 ust. 3 otrzymuje brzmienie:** 3. Odległość, o której mowa w ust. 1, nie jest wymagana przy budowie elektrowni wiatrowych zlokalizowanych na terenach służących bezpośrednio do wykonywania działalności regulowanej ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze (tereny górnicze) oraz terenach przemysłowych w rozumieniu	**Uwaga nieuwzględniona** Ustawa o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych wprowadza ograniczony i zamknięty katalog ustawowych odległości minimalnych. Przede wszystkim jest to bufor odległości między turbinami wiatrowymi, a budynkami mieszkalnymi, elementami infrastruktury energetycznej (ze względu na ich kluczowe znaczenie z punktu widzenia

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			hamującego rozwój odnawialnych źródeł energii niedostosowanego do realiów miejscowych. Zawarcie w ustawie przepisu zawierającego jednoznaczne wyłączenie spod zakresu regulacji ustawy inwestycji w zakresie elektrowni wiatrowych realizowanych na obszarach, na których zlokalizowany jest przemysł, niosłoby za sobą szereg korzyści, zarówno w postaci minimalizacji nakładów koniecznych na realizację inwestycji infrastrukturalnych, jak i przyczyniłoby się do działań mających na celu spełnienie przez Polskę celów redukcyjnych. Konsekwencją wprowadzenia takiego wyłączenia, powinno być brak obowiązku umieszczania i konsultowania w MPZP elektrowni wiatrowych, które mają być zlokalizowane na terenach górniczych oraz terenach przemysłowych, według kryterium ewidencyjnego. Alternatywnie, rozważyć można wprowadzenie procedury uzgodnienia lokalizacji inwestycji przez inwestora (tereny górnicze oraz tereny przemysłowe) z właściwym organem administracji i warunkować uzyskanie pozwolenia na budowę wyrażeniem zgody przez ten organ. Dodatkowo, przemysł postuluje rozważenie zobowiązania rad gmin do obligatoryjnego zawierania w ramach MPZP i studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego dedykowanych segmentów poświęconych preferencyjnego lokalizowania inwestycji OZE.	Rozporządzenia Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 29 marca 2001 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków.	bezpieczeństwa energetycznego) oraz obszarami najcenniejszymi przyrodniczo. Projektodawca nie przewiduje możliwości wychodzenia poza zakres ustawowy i wprowadzania do niej specjalnych regulacji dotyczących lokalizowania elektrowni wiatrowych na obszarach przemysłowych. Tym bardziej, że propozycja uwagodawcy idzie w kierunku umożliwienia niestosowania ustawowych buforów, jeśli elektrownia wiatrowa została zlokalizowana na określonym terenie – w odległości mniejszej niż 500 m od najbliższych zabudowań. Skutkiem przyjęcia uwagi byłoby wyłączenie stosowania bezwzględnych zasad dotyczących minimalnych odległości elektrowni wiatrowych od budynków mieszkalnych uwzględniając dany charakter terenu, na którym inwestycje wiatrakowe zostaną zlokalizowane. Byłoby to sprzeczne z celem ustawy tj. ochroną społeczności lokalnych.
16.	Federacja Przedsiębiorców Polskich	Art. 1 pkt 3 projektu ustawy (art. 4 ust. 6 ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych)	Wprowadzenie możliwości uzyskania od organu gminy zaświadczenia potwierdzającego, że na danym terenie znajduje się budynek o funkcji mieszanej pozwoli podmiotom zainteresowanym realizacją elektrowni wiatrowej na analizę możliwości rozpoczęcia procedury inwestycyjnej, jeszcze przed podjęciem uchwały intencyjnej w przedmiocie sporządzenia projektu miejscowego planu	**art. 4 po ust. 5 dodaje się ust. 6 w brzmieniu:** „6. Wójt, burmistrz albo prezydent miasta na wniosek podmiotu planującego inwestycję polegającą na budowie lub przebudowie elektrowni wiatrowej potwierdza w drodze	**Uwaga nieuwzględniona** Należy podkreślić, że zgodnie z art. 7d ustawy Prawo geodezyjne i kartograficzne prowadzenie ewidencji gruntów i budynków leży we właściwości wyłącznie starosty.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			zagospodarowania przestrzennego lub jego zmiany lokalizującego zespoły wiatrowe.	zaświadczenia funkcje budynków zlokalizowanych na obszarze wskazanym we wniosku, w tym wskazując, czy stanowią one budynki mieszkalne lub o funkcji mieszanej.”.	Oznacza to, że organem, który ma taką dokumentacje i mógłby weryfikować te dane, biorąc pod uwagę najświeższy stan ewidencji jest starosta, na podstawie mapy ewidencyjnej lub zgłoszenia zmiany do ewidencji gruntów i budynków przez właściciela działki. Powyższe oznacza, że w takich przypadkach organ gminy i tak musiałby wystąpić do innego organu celem uzyskania informacji. Niemniej jednak ze względu na potrzebę zaangażowania nie jednego, a kilku organów administracji oraz stworzenie mechanizmu uprawniającego do przekazywania danych, zmiana wymaga pogłębionych analiz pod kątem obciążenia organów administracji publicznej oraz zapewnienia odpowiedniego finansowania dodatkowych etatów. Uwaga zostanie przeanalizowana przy kolejnych pracach związanych z implementacją Dyrektywy RED III.
17.	Federacja Przedsiębiorców Polskich	Art. 1 pkt 4 lit. a projektu ustawy (art. 4c ust. 2 pkt 3 ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych)	Usunięcie zasady 500-metrowej odległości wiatraków od obszarów Natura 2000 jest uzasadnione potrzebą zwiększenia potencjału lokalizacyjnego dla inwestycji w energetykę wiatrową, co jest kluczowe dla osiągnięcia celów klimatycznych Polski. Ograniczenia te, wprowadzone w 2004 roku w związku z przystąpieniem Polski do Unii Europejskiej, obecnie mogą być zbyt restrykcyjne, biorąc pod uwagę, że obszary Natura 2000 stanowią około 20% powierzchni kraju. Zastosowanie nowoczesnych metod oceny wpływu na środowisko, wyłącznie na podstawie ustaleń z raportu o oddziaływaniu	**art. 4c ust. 2 pkt 3 otrzymuje brzmienie:** 3) obszarów Natura 2000 obejmujących: a) obszary specjalnej ochrony ptaków, o których mowa w art. 25 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, b) specjalne obszary ochrony siedlisk, o których mowa w art. 25 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie	**Uwaga nieuwzględniona** Projektowana nowelizacja wprowadza ustawowy bufor odległości od określonych obszarów Natura 2000. Bufor ten może zostać zwiększony w konkretnym przypadku biorąc pod uwagę rozstrzygnięcia zawarte w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Z punktu widzenia wpływu energetyki wiatrowej na środowisko ważne jest,

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			przedsięwzięcia na środowisko, uwzględniającego wyniki przyrodniczych obserwacji terenowych pozwoli na indywidualne podejście do każdej inwestycji, co umożliwi harmonijny rozwój energetyki wiatrowej z poszanowaniem wartości przyrodniczych chronionych obszarów.	przyrody, w których przedmiotem ochrony są nietoperze – ustala się indywidualnie zgodnie z ustaleniami z raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko.	aby ochronić gatunki ptaków oraz nietoperzy, dla których państwa członkowskie Unii mają obowiązek wyznaczenia obszarów ochrony. Są to ptaki i nietoperze zagrożone w skali globalnej oraz występujące wyłącznie lub przede wszystkim w Europie, a więc te, za które jesteśmy szczególnie odpowiedzialni. Stąd też nie zakłada się zmniejszenia przedmiotowego buforu odległości. Warto jednak podkreślić, że wprowadzenie takiego buforu w sposób minimalny wpływa na dostępność obszarów pod inwestycje wiatrakowe, zmniejszając potencjalną dostępność z 25% do 24%. Natomiast obecnie obowiązujące przepisy umożliwiają lokalizowania elektrowni wiatrowych na zaledwie 15,7% powierzchni kraju.
18.	Konfederacja Lewiatan	Art. 1 pkt 4 lit. a tiret drugie projektu ustawy (art. 4c ust. 2 pkt 3 ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych)	<u>Proponuje się wykreślenie przepisu w całości</u>. Kwestia odległości od form ochrony przyrody, w tym od obszarów Natura 2000 powinna wynikać i być definiowana na podstawie aktualnych, zebranych w terenie badań przyrodniczych (monitoring ornitologiczny i chiropterologiczny). Eksperci przyrodnicy na podstawie zebranych danych powinni określać wymagania i ewentualne działania minimalizujące względem gatunków będących przedmiotami ochrony w obszarach Natura 2000. Tworzenie sztywnych odległości nie znajduje uzasadnienia merytorycznego i pokrycia w najlepszej dostępnej wiedzy oraz istniejących wytycznych. Każdy chroniony obszar różni się od pozostałych i powinien być analizowany i oceniany indywidualnie. Odpowiednim etapem na takie analizy jest	~~- w pkt 2 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 3 w brzmieniu:~~ ~~„3) obszarów Natura 2000 obejmujących:~~ ~~a) obszary specjalnej ochrony ptaków, o których mowa w art. 25 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,~~ ~~b) specjalne obszary ochrony siedlisk, o których mowa w art. 25 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, w których przedmiotem ochrony są nietoperze~~ ~~- wynosi nie mniej niż 500 metrów.”,~~	**Uwaga nieuwzględniona** Projektowana nowelizacja wprowadza ustawowy bufor odległości od określonych obszarów Natura 2000. Bufor ten może zostać zwiększony w konkretnym przypadku biorąc pod uwagę rozstrzygnięcia zawarte w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Z punktu widzenia wpływu energetyki wiatrowej na środowisko ważne jest, aby ochronić gatunki ptaków oraz nietoperzy, dla których państwa członkowskie Unii mają obowiązek wyznaczenia obszarów ochrony. Są to ptaki i

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			procedura oceny oddziaływania na środowisko i to z niej powinny wynikać ewentualne zalecenia, czy odległości od tych form.		nietoperze zagrożone w skali globalnej oraz występujące wyłącznie lub przede wszystkim w Europie, a więc te, za które jesteśmy szczególnie odpowiedzialni. Stąd też nie zakłada się zmniejszenia przedmiotowego buforu odległości. Warto jednak podkreślić, że wprowadzenie takiego buforu w sposób minimalny wpływa na dostępność obszarów pod inwestycje wiatrakowe, zmniejszając potencjalną dostępność z 25% do 24%. Natomiast obecnie obowiązujące przepisy umożliwiają lokalizowania elektrowni wiatrowych na zaledwie 15,7% powierzchni kraju.
19.	Konfederacja Lewiatan	Art. 1 pkt 4 lit. b projektu ustawy (art. 4c ust. 3 ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych)	Proponuje się wykreślenie przepisu w całości. Kwestia odległości od form ochrony przyrody, w tym od obszarów Natura 2000 powinna wynikać i być definiowana na podstawie aktualnych, zebranych w terenie badań przyrodniczych (monitoring ornitologiczny i chiropterologiczny). Eksperci przyrodnicy na podstawie zebranych danych powinni określać wymagania i ewentualne działania minimalizujące względem gatunków będących przedmiotami ochrony w obszarach Natura 2000. Tworzenie sztywnych odległości nie znajduje uzasadnienia merytorycznego i pokrycia w najlepszej dostępnej wiedzy oraz istniejących wytycznych. Każdy chroniony obszar różni się od pozostałych i powinien być analizowany i oceniany indywidualnie. Odpowiednim etapem na takie analizy jest procedura oceny oddziaływania na środowisko i to z niej powinny wynikać ewentualne zalecenia, czy odległości od tych form.	~~**b) w ust. 3 po wyrazach „parków narodowych” dodaje się wyrazy „ , obszarów Natura 2000”;**~~	**Uwaga nieuwzględniona** Projektowana nowelizacja wprowadza ustawowy bufor odległości od określonych obszarów Natura 2000. Bufor ten może zostać zwiększony w konkretnym przypadku biorąc pod uwagę rozstrzygnięcia zawarte w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Z punktu widzenia wpływu energetyki wiatrowej na środowisko ważne jest, aby ochronić gatunki ptaków oraz nietoperzy, dla których państwa członkowskie Unii mają obowiązek wyznaczenia obszarów ochrony. Są to ptaki i nietoperze zagrożone w skali globalnej oraz występujące wyłącznie lub przede wszystkim w Europie, a więc te, za które jesteśmy szczególnie odpowiedzialni. Stąd

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
					też nie zakłada się zmniejszenia przedmiotowego buforu odległości. Warto jednak podkreślić, że wprowadzenie takiego buforu w sposób minimalny wpływa na dostępność obszarów pod inwestycje wiatrakowe, zmniejszając potencjalną dostępność z 25% do 24%. Natomiast obecnie obowiązujące przepisy umożliwiają lokalizowania elektrowni wiatrowych na zaledwie 15,7% powierzchni kraju.
20.	Konfederacja Lewiatan	Art. 1 pkt 7a (nowy) projektu ustawy (art. 4 ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych)	Uwaga dotyczy ważności pozwoleń na budowę wydanych przed wejściem w życie ustawy odległościowej. Celem propozycji jest jednoznaczne przesądzenie wątpliwości jakie pojawiają się na tle stosowania art. 13 ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych oraz niektórych innych ustaw (tzw. ustawy odległościowej). Celem pierwotnego brzmienia art. 13 ust. 2 ustawy odległościowej, w powiązaniu z ust. 2a, było umożliwienie stosowania art. 37 ust. 1 Prawa budowlanego. Oznacza to, że w sytuacji rozpoczęcia robót budowlanych i ich kontynuowania (tj. gdy budowa nie została przerwana na czas dłuższy niż 3 lata), pozwolenia na budowę wydane przed wejściem w życie ustawy odległościowej utrzymały swą ważność nawet o upływie 5 lat od dnia wejścia w życie tej ustawy. Powyższe stanowisko potwierdził również Pan Minister Miłosz Motyka, pismem DOZE-III.055.54.2024.ŁZ 3283076.12922991.10415584 z dnia 19 lipca 2024r. wskazując jak niżej:	W art. 1 Projektu po punkcie 7 proponuje się dodać punkt 7a w następującym brzmieniu: 7a) art. 13 ust. 2 otrzymuje następujące brzmienie: „2. Pozwolenia na budowę dotyczące elektrowni wiatrowych, wydane przed dniem wejścia w życie ustawy oraz wydane na podstawie postępowania, o którym mowa w ust. 3, zachowują moc, o ile w ciągu 5 lat od dnia wejścia w życie ustawy **zostanie rozpoczęta budowa** albo wydana zostanie decyzja o pozwoleniu na użytkowanie.”	**Uwaga nieuwzględniona** Biorąc pod uwagę obecne brzmienie przepisów błędne jest założenie, że brak uzyskania pozwolenia na użytkowanie dla elektrowni wiatrowych objętych pozwoleniami na budowę określonymi w art. 13 ust. 2 ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych, w terminie do dnia 16 lipca 2024 r., wygasza, z mocy prawa, ww. pozwolenia na budowę bez uwzględnienia faktu rozpoczęcia budowy lub kontynuacji rozpoczętej budowy. Zgodnie z przedmiotowym przepisem, jeśli inwestor rozpoczął budowę do dnia 16 lipca 2024 r. jego pozwolenie na budowę nie wygasło, a działanie polegające na uzyskaniu pozwolenia na użytkowanie w żaden sposób nie będzie ograniczone terminami z ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			„W mojej opinii art. 13 ust. 2a ustawy określa w jaki sposób należy liczyć termin, o którym mowa w art. 37 ust. 1 PB, a tym samym wskazuje okoliczności, które należy wziąć pod uwagę analizując ważność pozwoleń na budowę dotyczących elektrowni wiatrowych, dla których nie wydano decyzji o pozwoleniu na użytkowanie w terminie do dnia 16 lipca 2021 r. Przedmiotowa norma stanowi zatem, że w sytuacji gdy nie zostało wydane pozwolenie na użytkowanie dla elektrowni wiatrowej w terminie do dnia 16 lipca 2021 r., **to pozwolenie na budowę dotyczące tej elektrowni wygasa o ile inwestor w terminie 3 lat od ww. daty nie rozpoczął budowy lub przerwał rozpoczętą budowę na czas dłuższy niż 3 lata**." Ze stanowiska tego wynika zatem jednoznacznie, że rozpoczęcie budowy sprawia, iż upływ 5 lat od dnia wejścia w życie ustawy odległościowej nie powoduje wygaśnięcia pozwolenia na budowę. Pomimo powyższych wyjaśnień ze strony Ministerstwa Klimatu i Środowiska, inwestorzy, którzy realizują obecnie inwestycje w oparciu o pozwolenia na budowę wydane przed wejściem w życie ustawy odległościowej nadal napotykają trudności z zastosowaniem omawianej regulacji. Omawiany przepis jest różnorodnie interpretowany przez poszczególne Urzędy Wojewódzkie. Z tego względu konieczne jest jednoznaczne przesądzenie treści art. 13 ustawy odległościowej w celu ujednolicenia stosowania tego przepisu w skali kraju.		
21.	Konfederacja Lewiatan	Art. 1 pkt 9 (nowy) projektu ustawy (art. 17 ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych)	Pierwsze elektrownie wiatrowe wybudowane w Polsce mogą być już niedługo przedmiotem repoweringu, a z czasem ta łączna moc będzie coraz większa. Jednocześnie, w ramach projektu zasadniczo nie porusza się kwestii związanych z tym		**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga poza zakresem przedmiotowym projektu

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			obszarem cyklu życia elektrowni wiatrowych. Wydaje się, że przy okazji tak oczekiwanej zmiany filozofii w zakresie lokalizacji elektrowni wiatrowych zasadne byłoby zaproponowanie przepisów wprowadzających ułatwienia związane z repoweringiem i przedłużeniem życia istniejących elektrowni, które nie spełniają wymogu minimalnej odległości. Obecnie takie instalacje mogą być przedmiotem wyłącznie niezbędnych remontów, a w świetle realizacji celów polityki klimatyczno-energetycznej Unii Europejskiej, w tym zwłaszcza wyższego celu udziału energii ze źródeł odnawialnych, powinien być wykorzystany każdy zidentyfikowany potencjał, biorąc również pod uwagę postęp technologiczny oraz zmniejszony wpływ nowoczesnych turbin wiatrowych na środowisko. **Proponuje się rozważenie wprowadzenia przepisów, które zmieniałyby art. 17 ustawy o inwestycjach w taki sposób, aby umożliwić ich repowering.** Ponadto, w tym kontekście należy przywołać brzmienie dyrektywy 2023/2413 z dnia 18 października 2023 r. zmieniająca dyrektywę (UE) 2018/2001, rozporządzenie (UE) 2018/1999 i dyrektywę 98/70/WE w odniesieniu do promowania energii ze źródeł odnawialnych, tzw. dyrektywę REDIII. W art. 16c dyrektywy wskazano, że w przypadku gdy rozbudowa źródła energii w elektrowni wytwarzających odnawialną energię elektryczną nie prowadzi do zwiększenia mocy elektrowni wykorzystującej odnawialną energię elektryczną o ponad 15 % (...), państwa członkowskie zapewniają, aby procedury wydawania zezwoleń na podłączenie do sieci przesyłowej lub dystrybucyjnej nie przekraczały trzech miesięcy od złożenia wniosku do odpowiedniego podmiotu, chyba że istnieją		Celem projektodawcy jest zliberalizowanie zasad dotyczących lokalizowania elektrowni wiatrowych. Cel ten jest realizowany w omawianym projekcie. W pozostałym zakresie uwaga zostanie przeanalizowana przy kolejnych pracach legislacyjnych.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			uzasadnione obawy dotyczące bezpieczeństwa lub istnieje techniczna niezgodność elementów systemu, a jeśli ustalenia wymaga, czy projekt podlega ocenie oddziaływania na środowisko lub podlega ocenie oddziaływania na środowisko takie ustalenie lub taka ocena oddziaływania na środowisko ograniczają się do potencjalnego oddziaływania wynikającego ze zmiany lub rozszerzenia w porównaniu z pierwotnym projektem. Proponuje się wdrożenie przepisów zmierzających do wdrożenia zapisów dyrektywy w tym zakresie dla lądowych elektrowni wiatrowych, w szczególności w zakresie konieczności badania wpływu na środowisko.		
22.	Konfederacja Lewiatan	Art. 3 pkt 3 (nowy) projektu ustawy (art. 35 ust. 6 oraz 6b ustawy – Prawo budowlane)	W konsekwencji ułatwień pozwalających na budowę biogazowni na terenach objętych miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego niewymieniających wprost tego rodzaju inwestycji, należy poza samym dopuszczeniem ich realizacji uelastycznić charakterystyczne parametry zabudowy, które zostały ustalone pierwotnie dla innego rodzaju inwestycji, np. budynków inwentarskich, przemysłowych itp.	Zmiana w art. 35 ust. 6 oraz 6b Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane dotycząca braku konieczności przeprowadzenia analizy charakterystyki obiektów: 1) w art. 35 w ust. 6 w pkt 2 po wyrazach „inwestycji kolejowej" dodaje się wyrazy „lub inwestycji w zakresie biogazowni rolniczej spełniającej warunki określone w art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 13 lipca 2023 r o ułatwieniach w przygotowaniu i realizacji inwestycji w zakresie biogazowni rolniczych (Dz. U. poz. 1597)". 2) w art. 35 ust. 6b dodaje się wyrazy „oraz w przypadku instalacji do wytwarzania biogazu rolniczego w rozumieniu art. 2 pkt 2 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii, realizowanej przez podmiot uprawniony prowadzący	**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga poza zakresem przedmiotowym projektu.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				działalność określoną w art. 3 ust. 1 pkt 4 lub 5 ustawy z dnia 13 lipca 2023 r o ułatwieniach w przygotowaniu i realizacji inwestycji w zakresie biogazowni rolniczych (Dz. U. poz. 1597)"	
23.	Pracodawcy RP	Art. 4 pkt 1 projektu ustawy (art. 3 pkt 20i ustawy – Prawo energetyczne)	Proponujemy wprost wskazać, że za ciepło oraz chłód odpadowy może zostać uznane ciepło lub chłód produkowany w instalacji termicznego przetwarzania odpadów. 2 września 2024 roku Komisja Europejska opublikowała Komunikat – wytyczne w zakresie implementacji wybranych przepisów RED III, odnoszących się do ogrzewania i chłodzenia, w tym do definiowania ciepła i chłodu odpadowego w prawie krajowym (dalej: „Wytyczne“). Wytyczne stanowią rekomendację kierowaną do Państw Członkowskich i nie mają wiążącej mocy prawnej. Wytyczne wskazują, że Państwa Członkowskie mogą zaliczyć ciepło produkowane przez instalacje termicznego przetwarzania odpadów za ciepło odpadowe. Definicja ciepła odpadowego i chłodu odpadowego została zawarta w dyrektywie RED III: ciepło lub chłód odpadowy to niemożliwe do uniknięcia ciepło lub chłód, które są wytwarzane jako produkt uboczny w instalacjach przemysłowych lub instalacjach wytwórczych energii lub w sektorze usług i które bez dostępu do systemu ciepłowniczego lub chłodniczego pozostałyby niewykorzystane, rozpraszając się w powietrzu lub w wodzie, w przypadku gdy jest lub będzie wykorzystywany proces kogeneracji lub gdy kogeneracja nie jest możliwa. W instalacji termicznego przekształcania odpadów, głównym celem jest unieszkodliwianie	art. 3 pkt 20i otrzymuje brzmienie: „20i) ciepło odpadowe i chłód odpadowy - niemożliwe do uniknięcia ciepło lub chłód, które są wytwarzane jako produkty uboczne w instalacjach przemysłowych lub instalacjach wytwórczych energii, lub w sektorze usług i które bez dostępu do systemu ciepłowniczego lub chłodniczego pozostałyby niewykorzystane, rozpraszając się w powietrzu lub w wodzie, w przypadku gdy jest lub będzie wykorzystywana kogeneracja lub gdy wykorzystanie kogeneracji nie jest możliwe. **Za ciepło odpadowe uważa się w szczególności ciepło wytworzone w spalarni odpadów w rozumieniu art. 3 pkt 26 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz.U. z 2023 r. poz. 1587), w tym również w procesie kogeneracji.**	**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga poza zakresem przedmiotowym projektu.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			odpadów, a produkcja energii (ciepła) stanowi produkt uboczny.		
24.	Konfederacja Lewiatan	Art. 4 pkt 1a (nowy) projektu ustawy (art. 5 ust. 2a[1] ustawy – Prawo energetyczne)	Celem poprawki jest umożliwienie realizacji projektów magazynów energii elektrycznej w formule współdzielenia przyłącza. Obecne brzmienie ustawy wykluczające taką możliwość nie znajduje uzasadnienia i stwarza konieczność poszukiwania rozwiązań, które wydłużają proces budowy magazynów w ramach cable poolingu i stanowią duże obciążenie zasobów po stronie wnioskujących jak i rozpatrujących wnioski o przyłączenie (np. etapowe wnioskowanie o przyłączenie małej PV do dużego magazynu). Nie ulega wątpliwości, że magazyn energii elektrycznej działa korzystnie na profil źródła wytwórczego, a więc bilansowanie energii wprowadzanej i pobranej z sieci elektroenergetycznej w danym punkcie przyłączenia. Umożliwienie przyłączenia magazynów energii elektrycznej, korzystnych dla funkcjonowania i bilansowania sieci elektroenergetycznej, w formule cable poolingu jest także bardziej ekonomiczne, co przyczyni się do powszechnej budowy magazynów energii w miejscu już istniejących źródeł wytwórczych OZE. Warto podkreślić, że dzięki zastosowaniu cable poolingu istnieje rzeczywista szansa na zminimalizowanie negatywnego wpływu przymusowej redukcji generacji (tzw. curtailmentu) na efektywność biznesową instalacji OZE. **Zarówno niniejsza, jak i kolejne propozycje legislacyjne w zakresie uzupełnienia regulacji dot. cable poolingu o magazyny energii to wyraz trwających od ponad roku dyskusji branży energetycznej z przedstawicielami Ministerstwa Klimatu i Środowiska.** Po wielomiesięcznych dyskusjach jesteśmy przekonani, że konsensus w ramach przedmiotowej	2a[1]. Umowa o świadczenie usług przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej, której stroną jest użytkownik systemu będący stroną umowy o przyłączenie do sieci, o której mowa w art. 7 ust. 1g, zawiera również: 1) szczegółowy opis sposobu zabezpieczenia przez użytkownika systemu zdolności technicznych instalacji odnawialnego źródła energii ***lub magazynów energii elektrycznej*** przyłączonych do sieci w jednym miejscu przyłączenia do nieprzekraczania mocy przyłączeniowej, o których mowa w art. 7 ust. 22, oraz zobowiązanie użytkownika systemu do nieprzekraczania tej mocy; 2) wykaz punktów poboru energii każdej z instalacji odnawialnego źródła energii ***lub magazynów energii elektrycznej*** zlokalizowanych w jednym miejscu przyłączenia oraz oznaczenie podmiotu odpowiedzialnego za ich bilansowanie handlowe; 3) postanowienia dotyczące lokalizacji układów pomiarowo-rozliczeniowych i ich parametrów dla wszystkich instalacji odnawialnego źródła energii ***lub magazynów energii elektrycznej*** przyłączonych w jednym miejscu przyłączenia, których dotyczy umowa o przyłączenie do sieci;	**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga poza zakresem przedmiotowym projektu.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			propozycji został osiągnięty, a sama propozycja legislacyjna z pewnością wpisuje się w cele przedmiotowego projektu ustawy, ponieważ prowadzi do przyspieszenia transformacji energetycznej i czyni zadość potrzebie szybkiego uzupełnienia mocy wytwórczych OZE, na co wskazuje Projektodawca w uzasadnieniu Projektu.	4) wykaz podmiotów, które są stronami porozumienia, o którym mowa w art. 7 ust. 3de pkt 1; 5) postanowienia o przyjęciu przez użytkownika systemu odpowiedzialności na zasadzie ryzyka za naruszenie zobowiązań w zakresie wyprowadzania lub poboru mocy oraz innych wymagań związanych z korzystaniem z jednego przyłącza do sieci, spowodowanych działaniem lub zaniechaniem któregokolwiek z wytwórców w instalacji odnawialnego źródła energii ***lub magazynu energii elektrycznej*** przyłączonych do sieci w tym samym miejscu przyłączenia; 6) zobowiązanie użytkownika systemu będącego stroną umowy o świadczenie usług przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej, do przyjmowania i realizacji poleceń wydawanych przez operatora systemu elektroenergetycznego, na podstawie przepisów prawa powszechnie obowiązującego oraz instrukcji, o których mowa w art. 9g, dotyczących mocy i parametrów energii elektrycznej wprowadzanej do sieci w miejscu przyłączenia.	
25.	Urząd Regulacji Energetyki	Art. 4 pkt 2 projektu ustawy (art. 7 ust. 1^3 ustawy – Prawo energetyczne)	W celu zwiększenia elastyczności zasad przyłączania do sieci elektroenergetycznej instalacji odnawialnego źródła energii i magazynów energii proponuje się dodanie w art. 7 po ust. 1(2) kolejnego ustępu (zob. pismo Prezesa URE z dnia 13 lutego 2024 r. znak: DPR.023.7.2024.JK).	„1^3. W przypadku przyłączenia źródła lub magazynu energii elektrycznej, których łączna moc zainstalowana elektryczna jest większa niż ich moc przyłączeniowa, umowa o przyłączenie do sieci zawiera szczegółowy opis	**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga poza zakresem przedmiotowym projektu.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				sposobu zabezpieczenia zdolności technicznych do nieprzekraczania mocy przyłączeniowej, przy czym: 1) koszt zakupu i zainstalowania urządzeń służących do zabezpieczenia zdolności technicznych do nieprzekraczania mocy przyłączeniowej ponosi podmiot przyłączany do sieci; nadzór nad pracą urządzeń służących do zabezpieczenia zdolności technicznych do nieprzekraczania mocy przyłączeniowej sprawuje przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się przesyłaniem lub dystrybucją energii elektrycznej, które w szczególności jest odpowiedzialne za zabezpieczenie tych urządzeń w sposób uniemożliwiający zmianę ich ustawień.”.	
26.	Urząd Regulacji Energetyki	Art. 4 pkt 2 projektu ustawy (art. 7 ust. 2b ustawy – Prawo energetyczne)	W celu zwiększenia elastyczności zasad przyłączania do sieci elektroenergetycznej instalacji odnawialnego źródła energii i magazynów energii proponuje się dodać zdanie drugie w art. 7 ust. 2b (zob. pismo Prezesa URE z dnia 13 lutego 2024 r. znak: DPR.023.7.2024.JK). Możliwość uzgodnienia harmonogramu pracy magazynu ma bardzo duże walory regulacyjne zarówno dla OSE jak i inwestorów. Gwarantują także możliwość zapewnienia finasowania i już dziś są wielokrotnie podnoszone jako jeden z elementów który umożliwiłby i ułatwił powstawanie i funkcjonowanie. Podobnie jak uzupełnienie przepisów o cabel poolingu o możliwość budowania magazynów energii przy wykorzystaniu tej regulacji. Możliwość	„Umowa o przyłączenie do sieci magazynu energii elektrycznej może także zawierać, uzgodniony z przedsiębiorstwem energetycznym, do którego sieci ma zostać przyłączony ten magazyn, harmonogram pracy tego magazynu w okresach doby w poszczególnych miesiącach roku.”	**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga poza zakresem przedmiotowym projektu.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			określenia w umowach harmonogramów takiej pracy zwiększy zdecydowanie elastyczność magazynów na rynku energii, a co istotniejsze zagwarantuje możliwość ich powstawania, w kontekście możliwości ich nierynkowego redysponowania bez odszkodowania (zapisy umów przyłączeniowych). Co powinno przyczynić się także do zmniejszenia ilości odmów przyłączenia do sieci.		
27.	Urząd Regulacji Energetyki	Art. 4 pkt 2 projektu ustawy (art. 7 ust. 2f ustawy – Prawo energetyczne)	W celu zwiększenia elastyczności zasad przyłączania do sieci elektroenergetycznej instalacji odnawialnego źródła energii i magazynów energii proponuje się nadać nowe brzmienie art. 7 ust. 2f (zob. pismo Prezesa URE z dnia 13 lutego 2024 r. znak: DPR.023.7.2024.JK). Każde źródło ma możliwość w ramach okresów swojej pracy na oferowanie elastyczności wytwarzania, zatem wskazanie takiej ustawowej możliwości a nie obowiązku stanowi działania po pierwsze zapewnienia równości wobec prawa a po wtóre możliwość określenia w umowach harmonogramów takiej pracy zwiększy zdecydowanie elastyczność jednostek wytwórczych na rynku energii, a co istotniejsze zagwarantuje możliwość ich powstawania, w kontekście możliwości ich nierynkowego redysponowania bez odszkodowania (zapisy umów przyłączeniowych). Ułatwi także integracji takich źródeł z siecią i ograniczy przeciążenia sieci w okresach największego aktualnie wzrostu wytwarzania. Co powinno przyczynić się także do zmniejszenia ilości odmów przyłączenia do sieci.	„2f. W przypadku instalacji odnawialnego źródła energii: 1) służącej do wytwarzania biogazu w rozumieniu art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii, biogazu rolniczego w rozumieniu art. 2 pkt 2 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii, energii elektrycznej z biogazu lub z biogazu rolniczego, ciepła z biogazu lub z biogazu rolniczego, lub biometanu z biogazu lub biometanu z biogazu rolniczego, wyposażonej w magazyn biogazu lub magazyn biogazu rolniczego, dla których wydano warunki przyłączenia, zgodnie z ust. 8d2a, postanowienia umowy o przyłączenie, o których mowa w ust. 2e: a) zawierają szczegółowe zasady stosowania ograniczeń mocy wprowadzanej do sieci elektroenergetycznej, w szczególności określają okresy doby w poszczególnych miesiącach roku, w których	**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga poza zakresem przedmiotowym projektu.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				ograniczenia mogą zostać wprowadzone; b) nie mogą ograniczyć możliwości tej instalacji do wprowadzania energii elektrycznej do sieci z gwarantowaną mocą przyłączeniową przez co najmniej 12 godzin w ciągu doby bez wypłaty z tego tytułu rekompensaty finansowej, o której mowa w art. 13 ust. 7 rozporządzenia 2019/943, innej niż wymieniona w pkt 1, dla której wydano warunki przyłączenia, zgodnie z ust. 8d2a, postanowienia umowy o przyłączenie, o których mowa w ust. 2e, zawierają szczegółowe zasady stosowania ograniczeń mocy wprowadzanej do sieci elektroenergetycznej, w szczególności określają okresy doby w poszczególnych miesiącach roku, w których ograniczenia mogą zostać wprowadzone.”.	
28.	Urząd Regulacji Energetyki	Art. 4 pkt 2 projektu ustawy (art. 7 ust. 3ba ustawy – Prawo energetyczne)	W celu zwiększenia elastyczności zasad przyłączania do sieci elektroenergetycznej instalacji odnawialnego źródła energii i magazynów energii proponuje się nadać nowe brzmienie art. 7 ust. 3ba (zob. pismo Prezesa URE z dnia 13 lutego 2024 r. znak: DPR.023.7.2024.JK).	„3ba. W przypadku instalacji odnawialnego źródła energii: 1) służącej do wytwarzania biogazu w rozumieniu art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii, biogazu rolniczego w rozumieniu art. 2 pkt 2 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii, energii elektrycznej z biogazu lub z biogazu rolniczego, ciepła z biogazu lub z biogazu rolniczego, lub biometanu z biogazu lub biometanu z	**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga poza zakresem przedmiotowym projektu.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				biogazu rolniczego, wyposażonej w magazyn biogazu lub magazyn biogazu rolniczego, wniosek o określenie warunków przyłączenia do sieci elektroenergetycznej o napięciu znamionowym niższym niż 110 kV może zawierać oświadczenie podmiotu ubiegającego się o przyłączenie o zobowiązaniu do bezwarunkowego ograniczenia mocy wprowadzanej do sieci elektroenergetycznej w okresach doby i roku, na zasadach ustalonych przez przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się dystrybucją energii elektrycznej, o których mowa w ust. 8d^{3}, do którego sieci elektroenergetycznej ta instalacja będzie przyłączona, przy jednoczesnym zagwarantowaniu przez to przedsiębiorstwo możliwości wprowadzania energii elektrycznej do sieci z gwarantowaną mocą przyłączeniową przez co najmniej 12 godzin w ciągu doby, **innej niż wymieniona w pkt 1, wniosek o określenie warunków przyłączenia do sieci elektroenergetycznej może zawierać oświadczenie podmiotu ubiegającego się o przyłączenie o zobowiązaniu do bezwarunkowego ograniczenia mocy wprowadzanej do sieci elektroenergetycznej w okresach doby**	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				i roku, na zasadach ustalonych przez przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się przesyłaniem lub dystrybucją energii elektrycznej, o których mowa w ust. 8d3, do którego sieci elektroenergetycznej ta instalacja będzie przyłączona.”.	
29.	Konfederacja Lewiatan	Art. 4 pkt 2 projektu ustawy (art. 7 ust. 8a ustawy – Prawo energetyczne)	Poprawka ma na celu zwolnienie z konieczności uiszczania zaliczki na poczet opłaty za przyłączenie do sieci od podmiotów przyłączających instalacje odnawialnych źródeł energii lub magazynów energii elektrycznej w formule współdzielenia mocy przyłączeniowej, tzw. cable pooling. Powyższa zmiana wpłynie korzystnie na maksymalizację wykorzystania dostępnych mocy przyłączeniowych w ramach już przyłączonych do sieci elektroenergetycznej źródeł.	8a. Podmiot ubiegający się o przyłączenie źródła lub magazynu energii elektrycznej do sieci elektroenergetycznej o napięciu znamionowym wyższym niż 1 kV wnosi zaliczkę na poczet opłaty za przyłączenie do sieci, zwaną dalej "zaliczką", w wysokości 30 zł za każdy kilowat mocy przyłączeniowej określonej we wniosku o określenie warunków przyłączenia, z uwzględnieniem ust. 8b, ***z wyłączeniem źródeł lub magazynów energii elektrycznej przyłączanych do przyłączonych instalacji odnawialnych źródeł energii lub magazynów energii elektrycznej w danym miejscu przyłączenia w trybie określonym w ust. 1f.***	**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga poza zakresem przedmiotowym projektu.
30.	Urząd Regulacji Energetyki	Art. 4 pkt 2 projektu ustawy (art. 7 ust. 8d[1] ustawy – Prawo energetyczne)	W związku z bardzo dużą i stale rosnącą liczbą wniosków o rozstrzygnięcie przez Prezesa URE sporów dotyczących przyłączenia do sieci źródeł energii oraz powtarzającymi się na tle tych sporów problemami, dotyczącymi niejednoznacznych rozstrzygnięć organów architektoniczno-budowlanych oraz szkodliwych praktyk podmiotów ubiegających się o przyłączenie do sieci –proponuje się rozważnie zmiany art. 7 ust. 8d[1] i ust. 8i ustawy – Prawo energetyczne w zaproponowany sposób (zob. pismo Prezesa URE z dnia 5 maja 2023 r. znak: DPR.023.39.2023.JK).	„8d[1]. Wypis i wyrys z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, decyzja o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, decyzja o ustaleniu lokalizacji inwestycji w zakresie budowy obiektu energetyki jądrowej lub pozwolenie na wznoszenie i wykorzystanie sztucznych wysp, konstrukcji i urządzeń w polskich obszarach morskich powinny potwierdzać	**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga poza zakresem przedmiotowym projektu.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				dopuszczalność lokalizacji danego źródła na terenie objętym planowaną inwestycją. **W przypadku wątpliwości dotyczących dopuszczalności lokalizacji źródła, o którym mowa w ust. 1, na terenie objętym planowaną inwestycją, wiążące stanowisko zajmuje właściwy organ administracji architektoniczno-budowlanej, właściwy do wydania decyzji o pozwoleniu na budowę.”,** „8i. Warunki przyłączenia są ważne dwa lata od dnia ich doręczenia. W okresie ważności warunki przyłączenia stanowią warunkowe zobowiązanie przedsiębiorstwa energetycznego zajmującego się przesyłaniem lub dystrybucją energii elektrycznej albo przesyłaniem lub dystrybucją ciepła do zawarcia umowy o przyłączenie **określonych w nich obiektów, nieruchomości lub urządzeń** odpowiednio do sieci elektroenergetycznej lub ciepłowniczej.”. W przypadku przyjęcia ww. propozycji niezbędny byłby przepis przejściowy w proponowanym brzmieniu: „X. W sprawach, w których przedsiębiorstwo energetyczne przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy wydało warunki przyłączenia do sieci, a umowa o przyłączenie nie została zawarta, stosuje się art. 7 ust. 8d1 i ust. 8i zmienianej ustawy w brzmieniu nadanym niniejszą	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				ustawą.”.	
31.	Urząd Regulacji Energetyki	Art. 4 pkt 2 projektu ustawy (art. 7 ust. 8d[2a] ustawy – Prawo energetyczne)	W celu zwiększenia elastyczności zasad przyłączania do sieci elektroenergetycznej instalacji odnawialnego źródła energii i magazynów energii, proponuje się nadać nowe brzmienie art. 7 ust. 8d(2a) (zob. pismo Prezesa URE z dnia 13 lutego 2024 r. znak: DPR.023.7.2024.JK). l. jw.	„8d[2a]. W przypadku braku technicznych lub ekonomicznych warunków przyłączenia instalacji, o której mowa w ust. 2f, przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się **przesyłaniem lub** dystrybucją energii elektrycznej dodatkowo weryfikuje techniczne **lub** ekonomiczne warunki przyłączenia, biorąc pod uwagę wpływ takiej instalacji na sieć elektroenergetyczną z uwzględnieniem oświadczenia, o którym mowa w ust. 3ba.”.	**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga poza zakresem przedmiotowym projektu.
32.	Urząd Regulacji Energetyki	Art. 4 pkt 2 projektu ustawy (art. 7 ust. 8d[3] ustawy – Prawo energetyczne)	(zob. pismo Prezesa URE z dnia 13 lutego 2024 r. znak: DPR.023.7.2024.JK). Należy zwrócić uwagę, iż bez dodania zaproponowanego wyrazu ("również”) istnieje wątpliwość, czy obowiązek informacyjny operatora w stosunku do podmiotu ubiegającego się o przyłączenie do sieci, który złożył oświadczenie, o którym mowa w art. 7 ust. 3ba, jest ograniczony do poinformowania go o szczegółowych zasadach stosowania ograniczeń mocy wprowadzanej do sieci elektroenergetycznej, które będą podstawą wydania warunków przyłączenia, czy też obejmuje również obowiązek wskazania wielkości dostępnej mocy przyłączeniowej. Wprowadzenie tej zmiany niweluje te wątpliwości, zatem jednoznacznie zmierza do sprzędywania tego przepisu. Co powinno przyczynić się także do zmniejszenia ilości odmów przyłączenia do sieci.	„8d[3]. W przypadku braku technicznych lub ekonomicznych warunków przyłączenia w zakresie mocy przyłączeniowej określonej we wniosku o określenie warunków przyłączenia instalacji odnawialnego źródła energii, przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się przesyłaniem lub dystrybucją energii elektrycznej powiadamia podmiot ubiegający się o przyłączenie instalacji odnawialnego źródła energii o wielkości dostępnej mocy przyłączeniowej, dla jakiej mogą być spełnione te warunki, a w przypadku złożenia przez podmiot ubiegający się o przyłączenie oświadczenia, o którym mowa w ust. 3ba – **również** o szczegółowych zasadach stosowania ograniczeń mocy wprowadzanej do sieci elektroenergetycznej, które będą podstawą wydania	**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga poza zakresem przedmiotowym projektu.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				warunków przyłączenia, o przyłączenia, o których mowa w ust. 8d2a. Jeżeli podmiot ten, w terminie 30 dni od dnia otrzymania powiadomienia, wyraził zgodę na taką wielkość mocy przyłączeniowej lub zasady stosowania ograniczeń mocy wprowadzanej do sieci, przedsiębiorstwo to wydaje warunki przyłączenia, a w przypadku gdy podmiot ten nie wyraził w tym terminie takiej zgody - przedsiębiorstwo to odmawia wydania takich warunków. Bieg terminu, o którym mowa w ust. 8g, ulega zawieszeniu do czasu otrzymania zgody od podmiotu ubiegającego się o przyłączenie.”.	
33.	Konfederacja Lewiatan	Art. 4 pkt 2 projektu ustawy (art. **7** ust. 8d[3] zdanie pierwsze ustawy – Prawo energetyczne)	W ramach obecnej regulacji, w przypadku braku technicznych lub ekonomicznych warunków przyłączenia w zakresie mocy przyłączeniowej określonej we wniosku o określenie warunków przyłączenia magazynu energii elektrycznej przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się przesyłaniem lub dystrybucją energii elektrycznej odmawia wydania warunków przyłączenia. Sytuacja taka ma miejsce również w przypadku, gdy dostępna jest mniejsza niż wnioskowana moc przyłączeniowa. Odmowa następuje także w sytuacji gdy dostępna jest moc przyłączeniowa w zakresie energii wprowadzanej, a brak jest mocy w zakresie energii pobieranej przez magazyn energii elektrycznej. Jest to szczególnie dotkliwe w sytuacji, w której brak jest publikacji informacji o dostępnej mocy w zakresie poboru. Naraża to magazyny energii elektrycznej na nadmiarowe uwarunkowania dostępu do sieci.	8d[3]. W przypadku braku technicznych lub ekonomicznych warunków przyłączenia w zakresie mocy przyłączeniowej określonej we wniosku o określenie warunków przyłączenia instalacji odnawialnego źródła energii, przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się przesyłaniem lub dystrybucją energii elektrycznej powiadamia podmiot ubiegający się o przyłączenie instalacji odnawialnego źródła energii ***lub magazynu energii elektrycznej*** o wielkości dostępnej mocy przyłączeniowej, dla jakiej mogą być spełnione te warunki, a w przypadku złożenia przez podmiot ubiegający się o przyłączenie oświadczenia, o którym mowa w ust. 3ba – o szczegółowych zasadach stosowania	**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga poza zakresem przedmiotowym projektu.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				ograniczeń mocy wprowadzanej do sieci elektroenergetycznej, które będą podstawą wydania warunków przyłączenia, o których mowa w ust. 8d[2a].	
34.	Konfederacja Lewiatan	Art. 4 pkt 2 projektu ustawy (art. 7 ust. 8d[17] ustawy – Prawo energetyczne)	Poprawka ma na celu poprawę otoczenia regulacyjnego związanego z przyłączaniem instalacji odnawialnych źródeł energii lub magazynów energii elektrycznej w formule współdzielenia mocy przyłączeniowej, tzw. cable pooling. Proponuje się, aby w przypadku dołączania w danym miejscu przyłączenia do już przyłączonych instalacji lub magazynów kolejnych, podmiot ubiegający się o przyłączenie miał pewność co do uzyskania warunków przyłączenia przy niezwiększaniu dostępnej mocy przyłączeniowej. Takie działanie wpłynie korzystnie na lokalne bilansowanie systemu elektroenergetycznego oraz w efekcie zachęci do podejmowania inwestycji w formule cable pooling.	**8d[17]. Przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się przesyłaniem lub dystrybucją energii elektrycznej nie może odmówić wydania warunków przyłączenia w przypadku gdy do przyłączonej do sieci instalacji odnawialnego źródła energii lub magazynu energii elektrycznej w miejscu przyłączenia planuje się przyłączenie innej instalacji odnawialnego źródła energii lub magazynu energii elektrycznej zgodnie z ust. 1f, z wyłączeniem zwiększenia deklarowanej mocy przyłączeniowej w tym miejscu przyłączenia.**	**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga poza zakresem przedmiotowym projektu.
35.	Urząd Regulacji Energetyki	Art. 4 pkt 2 projektu ustawy (art. 7 ust. 8ea ustawy – Prawo energetyczne)	W celu usprawnienia procesu przyłączania do sieci, a także rozstrzygania sporów z tym związanych przez Prezesa URE, proponuje się dodanie przepisu umożliwiającego Prezesowi URE żądanie sporządzenia ekspertyzy wpływu przyłączanych urządzeń na system elektroenergetyczny również dla urządzeń i instalacji, dla których obecnie operatorzy nie mają obowiązku sporządzania ekspertyzy (wyjątki określone w art. 7 ust. 8e ustawy – Prawo energetyczne).	„Art. 7 ust. 8ea. Przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się przesyłaniem lub dystrybucją energii elektrycznej zapewnia sporządzenie ekspertyzy, o której mowa w ust. 8e, w tym także na żądanie Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki. **Na żądanie Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki przedsiębiorstwo** sporządza również ekspertyzę, o której mowa w ust. 8e, dla urządzeń, instalacji i sieci wskazanych w ust. 8e pkt 1-5.”.	**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga poza zakresem przedmiotowym projektu.
36.	Konfederacja Lewiatan	Art. 4 pkt 2 projektu ustawy (art. 7 ust. 8g pkt 7 ustawy – Prawo	Poprawka ma na celu poprawę otoczenia regulacyjnego związanego z przyłączaniem instalacji odnawialnych źródeł energii lub magazynów energii	***7) 60 dni od dnia złożenia wniosku przez podmiot ubiegający się o przyłączenie do sieci***	**Uwaga nieuwzględniona**

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
		energetyczne)	elektrycznej w formule współdzielenia mocy przyłączeniowej, tzw. cable pooling. Proponuje się, aby w przypadku dołączania w danym miejscu przyłączenia do już przyłączonych instalacji lub magazynów kolejnych, podmiot ubiegający się o przyłączenie uzyskał warunki przyłączenia w krótszym terminie, co jest związane ze zmniejszonym wpływem nowej instalacji na system elektroenergetyczny. Takie działanie wpłynie korzystnie na lokalne bilansowanie systemu elektroenergetycznego oraz w efekcie zachęci do podejmowania inwestycji w formule cable pooling.	***elektroenergetycznej w przypadku, gdy do przyłączonej do sieci instalacji odnawialnego źródła energii lub magazynu energii elektrycznej w miejscu przyłączenia planuje się przyłączenie innej instalacji odnawialnego źródła energii lub magazynu energii elektrycznej zgodnie z ust. 1f.***	Uwaga poza zakresem przedmiotowym projektu.
37.	Konfederacja Lewiatan	Art. 4 pkt 2 projektu ustawy (art. 7 ust. 9 ustawy – Prawo energetyczne)	Celem poprawki jest usunięcie wątpliwości interpretactyjnych co do zakresu zastosowania przepisu, a w szczególności, czy jej zakresem objęte są również magazyny energii elektrycznej. Wątpliwość ta powinna zostać usunięta poprzez wyraźne doprecyzowanie możliwości realizacji projektów w zakresie magazynów energii elektrycznej na zasadzie art. 7 ust. 9 ustawy – Prawo energetyczne. W świetle kluczowej dla rozwoju odnawialnych źródeł energii i stabilności pracy systemu elektroenergetycznego luka ta nie ma uzasadnienia i powinna zostać usunięta, a komercyjne warunki przyłączenia dla magazynów energii elektrycznej jednoznacznie dopuszczone.	9. W przypadku gdy przedsiębiorstwo energetyczne odmówi przyłączenia ***odnawialnego źródła energii lub magazynu energii elektrycznej*** do sieci z powodu braku warunków ekonomicznych, o których mowa w ust. 1, może zawrzeć umowę o przyłączenie do sieci ustalając w tej umowie opłatę za przyłączenie w wysokości uzgodnionej z podmiotem ubiegającym się o przyłączenie do sieci. Przepisów ust. 8 pkt 1 i 2 oraz pkt 3 lit. a nie stosuje się.	**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga poza zakresem przedmiotowym projektu.
38.	Urząd Regulacji Energetyki	Art. 4 pkt 3 projektu ustawy (art. 7a ust. 3 ustawy – Prawo energetyczne)	Proponowana zmiana spowoduje brak możliwości oceny przez Prezesa URE, czy gazociąg bezpośredni biogazu rzeczywiście spełnia przesłanki ustawowe dotyczące uznania go za taki gazociąg. Natomiast projektowany wykaz będzie miał jedynie charakter informacyjny. Pojawia się więc ryzyko niekontrolowanej rozbudowy infrastruktury pozasystemowej, która winna być budowana wyłącznie w uzasadnionych przypadkach. Dotychczas zgodę na wybudowanie takiej infrastruktury pozasystemowej wydawał Prezes URE.		**Uwaga nieuwzględniona** Koncepcja gazociągu bezpośredniego biogazu powstała z uwagi na ogromne problemy z przyłączaniem instalacji biogazowych do sieci elektroenergetycznej. Brak wolnych mocy przyłączeniowych to największy hamulec rozwoju biogazowni w Polsce. Projektodawca nie widzi zagrożenia w postaci niekontrolowanej rozbudowy

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			Po projektowanej zmianie Prezes URE nie będzie już posiadał kompetencji np. do oceny czy gazociąg bezpośredni służący do dostarczania biogazu nie powinien zmienić swojego statusu na sieć dystrybucyjną.		infrastruktury przesyłowej. Decyzje o budowie będą podejmowały tylko te podmioty, które będą miały nabywcę takiego biogazu. Z uwagi na wysokie koszty budowy gazociągu, będzie on budowany tylko w sytuacjach, gdy inwestor nie będzie miał innego rozwiązania. Ponieważ w opinii URE aktualnie obowiązujące przepisy art. 7a ust. 3-4 ustawy – Prawo energetyczne są regulacją o charakterze wyjątku od ogólnych zasad funkcjonowania systemu gazowego i stosowanie takich wyjątków powinno mieć miejsce jedynie w ściśle określonych przypadkach, aby nie dochodziło do fragmentaryzacji sieci i unikania zastępowania gazu ziemnego w sieci gazowej przez biogaz (biometan), konieczne jest dokonanie włączeń, które ułatwią budowanie „biogazociągów".
39.	Konfederacja Lewiatan	Art. 4 pkt 5 (nowy)projektu ustawy (art. 9c ust. 7g, ust. 7i[1]–7i[2], ust. 7k[1]-7k[3] ustawy – Prawo energetyczne) Art. 6 pkt 26 projektu ustawy (art. 93 ust. 18 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Poprawka ma na celu doprecyzowanie postanowień ustawy – Prawo energetyczne w zakresie stosowania przez OSD i OSD redysponowania nierynkowego w związku z obserwowanymi praktykami rozliczeń z wytwórcami i posiadaczami energii elektrycznej, które nie odpowiadają w pełni warunkom zakreślonym w art. 13 Rozporządzenia Rynkowego UE 2019/943. W szczególności, wytwórcy przyłączeni do sieci dystrybucyjnych nie mają obecnie zapewnionego dostępu do redysponowania rynkowego – OSD nie zamawiają jeszcze usług elastyczności w ramach systemów dystrybucyjnych, zaś nowe Warunki Dotyczące Bilansowania obowiązujące od 14 czerwca 2024 r. (WDB) zawierają szereg barier obiektywnie stojących na przeszkodzie dostępowi do redysponowania rynkowego.	**Art. 4.** W ustawie z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (Dz. U. z 2024 r. poz. 266, 834 i 859) wprowadza się następujące zmiany: 5) w art. 9c: a) ust. 7g otrzymuje brzmienie: „7g. Rekompensata finansowa, o której mowa w art. 13 ust. 7 rozporządzenia 2019/943, nie przysługuje w przypadku wyłączenia jednostki wytwórczej lub zmniejszenia wytwarzania mocy przez tę jednostkę, lub wyłączenia magazynu energii elektrycznej lub zmniejszenia pobieranej lub	**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga poza zakresem przedmiotowym projektu.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			Dotychczasowa praktyka rozliczania rekompensat abstrahuje też od obowiązku zapewnienia rekompensaty na poziomie co najmniej odpowiadającym rynkowej wartości niewytworzonej energii elektrycznej (art. 13 ust. 7 Rozporządzenia Rynkowego UE 2019/943). Równoważenie interesów uczestników rynku wymaga zatem doprecyzowania zasad postępowania w przypadku redysponowania nierynkowego, aby nie pojawiały się nieuzasadnione różnice w warunkach uczestnictwa w rynku energii pomiędzy uczestnikami ponoszącymi tożsame ryzyko rynkowe i cenowe w ramach swojej działalności gospodarczej. Proponowane uzupełnienia mają na celu odzwierciedlenie na poziomie przepisów krajowych minimalnych wymogów z Rozporządzenia Rynkowego z uwzględnieniem zasad sprzedaży energii elektrycznej przez podmioty koncesjonowane. Do czasu zmiany WDB w taki sposób, aby korekty pozycji bilansowej wytwórców i posiadaczy energii odzwierciedlały skutki poleceń OSP, niezbędne jest wyrównywania strat ponoszonych na skutek przeszkody w wykonaniu umów sprzedaży energii. Zmiany w art. 9c ust. 7g mają na celu odzwierciedlenie standardu postępowania w ramach obecnie wydawanych warunków przyłączenia do sieci i zawieranych umów o przyłączenie w sytuacji, gdy dany operator nie gwarantuje niezawodnych dostaw energii elektrycznej. Ochroną objęta powinna być zawsze taka ilość energii, na którą w systemie występuje zapotrzebowanie (tj. jest objęta umową sprzedaży energii elektrycznej) oraz ilość wynikająca z uczestnictwa danej jednostki wytwórczej w bilansowaniu KSE. Unormowanie tej kwestii na poziomie ustawy jest również niezbędne, aby zapewnić równe warunki konkurencji	wprowadzanej mocy przez ten magazyn, jeżeli umowa o przyłączenie jednostki wytwórczej lub magazynu energii elektrycznej zawiera postanowienia skutkujące brakiem gwarancji niezawodnych dostaw energii elektrycznej w granicach, w jakich moc tej jednostki nie jest objęta ofertą w ramach rynku bilansującego energii elektrycznej lub umowami sprzedaży energii elektrycznej. b) po ust. 7i dodaje się ust. $7i^1$–$7i^2$ w brzmieniu: „$7i^1$. Rekompensatę finansową ustala się w oparciu o: 1) ilość energii niewytworzonej lub niewprowadzonej ponownie do sieci z magazynu energii na skutek redysponowania nierynkowego, wyznaczonej jako oszacowany wolumen energii niewprowadzony do sieci w miejscu przyłączenia, możliwy do wyprodukowania z uwzględnieniem ograniczeń mocy po stronie redysponowanej jednostki wytwórczej lub możliwy do wprowadzenia do sieci z uwzględnieniem ograniczeń rozładowania po stronie magazynu energii elektrycznej oraz w oparciu o dostępne dane dotyczące źródła energii właściwego dla jednostki wytwórczej, a także pomiar energii wprowadzanej	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			wszystkim uczestnikom –w tym wytwórcom i posiadaczom energii, którzy zawarli umowy zawierające nieproporcjonalnie szeroki zakres uprawnień operatorów systemów elektroenergetycznych do ograniczenia wyprowadzenia mocy z danej instalacji. Zmiany w art. 9c ust. $7i^1$–$7i^2$ ustawy – Prawo energetyczne precyzują zasady obliczania rekompensaty finansowej. W szczególności potwierdzają wynikającą z art. 13 ust. 7 Rozporządzenia Rynkowego zasadę rekompensowania wartości rynkowej energii z jednej strony z uwzględnieniem zawartych umów energii elektrycznej, z drugiej strony ustanawiając obiektywny limit odszkodowania w oparciu o notowania cen energii elektrycznej na zorganizowanej platformie obrotu, którą obecnie prowadzi TGE S.A. Daje to gwarancję zachowania wartości rekompensaty na uzasadnionym poziomie. Zmiany w art. 9c ust. $7k^1$-$7k^3$ ustawy – Prawo energetyczne uzupełniają regulację o procedury kontrolne. Zastosowany sposób postępowania i proponowane terminy odpowiadają konstrukcji przyjętej przez ustawodawcę dla prowadzenia postępowań o wpis do rejestru MiOZE. Zapewnia to przejrzystość i terminowość procedury, eliminując ryzyko zbędnych opóźnień w prowadzeniu kontroli i rozpatrywaniu wniosków o wypłatę rekompensaty finansowej. Proponowane zmiany w art. 93 ust. 18 ustawy o odnawialnych źródłach energii mają na celu ograniczenie nadmiernej uciążliwości przyjętego sposobu powiadamiania operatorów o ilości energii niewytworzonej na skutek redysponowania nierynkowego. Termin powiadomienia powinien być zbieżny z podejmowaniem decyzji o przeznaczeniu energii elektrycznej z danego miesiąca do	do sieci zgodnie z postanowieniami umowy o świadczenie usług przesyłania lub dystrybucji, 2) cenę energii, o której mowa w pkt 1, w zł/MWh wynikającą z umowy sprzedaży energii elektrycznej wytwórcy, jaką wytwórca uzyskałby ze sprzedaży energii elektrycznej na podstawie tej umowy, gdyby nie redysponowanie nierynkowe, nie wyższą niż średnia cena rocznego instrumentu terminowego z dostawą we wszystkich godzinach roku kalendarzowego następującego po roku, w którym następuje redysponowanie nierynkowe, jako średnia z dziennych kursów rozliczeniowych notowanych na zorganizowanej platformie obrotu w okresie trzydziestu dni poprzedzających dzień redysponowania nierynkowego; 3) cena energii, elektrycznej ustalana zgodnie z warunkami określonymi w instrukcji, o której mowa w art. 9g ust. 1, w zakresie energii elektrycznej niewytworzonej w granicach, w jakich moc jednostki wytwórczej nie była objęta ofertą w ramach rynku bilansującego energii elektrycznej lub umowami sprzedaży energii elektrycznej.	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			rozliczenia w ramach sprzedaży tej energii w aukcyjnym systemie wsparcia. Zgodnie z podstawową strukturą systemu aukcyjnego, decyzje takie wytwórcy podejmują po zakończeniu każdego miesiąca wytwarzania energii, na etapie składania wniosku o rozliczenie ujemnego salda do Zarządcy Rozliczeń S.A. Brak jest obiektywnych przesłanek, by w sytuacji redysponowania nierynkowego ustawodawca zmuszał wytwórców do przyspieszenia procesu decyzyjnego wbrew zasadom ustanowionym w aukcyjnym systemie wsparcia. Jednocześnie, zbiorcze przekazywanie stosownej informacji ogranicza ilość zawiadomień, jakie musi złożyć wytwórca (maksymalnie jedno na miesiąc) oraz musi przetworzyć operator systemu elektroenergetycznego i Zarządca Rozliczeń S.A. Zatem także przesłanki efektywności i proporcjonalności przemawiają za uwzględnieniem proponowanej poprawki.	7i[2]. W przypadku wytwórcy, któremu przysługuje prawo do pokrycia ujemnego salda, o którym mowa w ustawie z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii, albo któremu przysługuje świadectwo pochodzenia w rozumieniu tej ustawy, wysokość rekompensaty finansowej uwzględnia wartości utraconego z tego tytułu przychodu." b) po ust. 7k dodaje się ust. 7k[1]-7k[3] w brzmieniu: „7k[1]. W przypadku powzięcia przez operatora systemu elektroenergetycznego uzasadnionych wątpliwości co do kompletności i rzetelności wskazanych przez wytwórcę danych, o których mowa w ust. 7i[1] pkt 1 lub 3, niezwłocznie zawiadamia wytwórcę lub posiadacza magazynu energii elektrycznej i Prezesa URE, wskazując te wątpliwości wraz z uzasadnieniem. 7k[2]. Prezes URE weryfikuje zasadność zawiadomienia operatora systemu elektroenergetycznego i w razie konieczności wzywa wytwórcę lub posiadacza magazynu energii elektrycznej do złożenia wyjaśnień w trybie art. 28 w terminie 14 dni. Prezes URE stwierdza poprawność albo orzeka korektę danych w	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				terminie 14 dni od otrzymania wyjaśnień. 7k[3]. Jeżeli od zawiadomienia operatora minęło 28 dni i w tym czasie Prezes URE nie wezwie do złożenia wyjaśnień albo nie zawiadomi o braku zastrzeżeń do przedstawionych danych, a także gdy Prezes URE nie rozstrzygnie o poprawności danych w terminie 28 dni od otrzymania wyjaśnień od wytwórcy lub posiadacza magazynu energii elektrycznej operator systemu elektroenergetycznego rozlicza rekompensatę finansową zgodnie z wnioskiem, o którym mowa w ust. 7k.” **Art. 6.** W ustawie z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (Dz. U. z 2024 r. poz. 1361) wprowadza się następujące zmiany: […] 26) w art. 93: […] j) ust. 18 otrzymuje brzmienie: „18. W przypadku wydania przez operatora systemu przesyłowego elektroenergetycznego albo operatora systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego polecenia, o którym mowa w art. 9c ust. 7a lub 7b ustawy - Prawo energetyczne, wytwórca informuje operatora, do którego sieci jest przyłączony,	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				czy i jaka część zredukowanej energii powinna zostać rozliczona w danym systemie wsparcia, **w terminie 15 dni od zakończenia miesiąca, którego dotyczyło wydane polecenie**. W przypadku nieprzekazania przez wytwórcę informacji, o której mowa w zdaniu pierwszym, **w terminie 15 dni od zakończenia miesiąca, którego dotyczyło wydane polecenie**, zredukowana energia nie zostanie zaliczona do realizacji zobowiązania wynikającego z danego systemu wsparcia.”	
40.	Konfederacja Lewiatan	Art. 4 pkt 7 (nowy) projektu ustawy (nowy art. 43g ust. 6 pkt 2 lit. i ustawy – Prawo energetyczne)	Poprawka ma na celu uzupełnienie rejestru magazynów energii elektrycznej o informację, czy dany magazyn jest przyłączony w formule współdzielenia przyłącza, tzw. cable pooling.	i) wskazanie czy magazyn energii elektrycznej jest przyłączony w trybie określonym w art. 7 ust. 1f.	**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga poza zakresem przedmiotowym projektu.
41.	Związku Przedsiębiorców i Pracodawców	Art. 5 projektu ustawy	W ostatnim czasie rząd intensywnie angażuje się w działania wspierające transformację energetyczną w Polsce. Jednym z tych działań jest nowelizacja ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych, która wspiera rozwój energetyki wiatrowej i liberalizuje obecnie obowiązujące przepisy. Związek Przedsiębiorców i Pracodawców pozytywnie ocenia kierunek proponowanych zmian i zamysł ustawodawcy, zwracając uwagę na fakt, że cena i dostępność zielonej energii będą miały kluczowe znaczenie dla działalności i możliwości rozwojowych firm w Polsce. Wprowadzone w 2016 roku restrykcyjne przepisy odległościowe (10H) miały wpływ na znaczne ograniczenie inwestowania w źródła wiatrowe na lądzie, co zahamowało rozwój energetyki wiatrowej w Polsce. ZPP wielokrotnie zwracało uwagę		**Uwaga nieuwzględniona** Należy podkreślić, że projektodawca podejmuje działania mające na celu przyśpieszenie procesu inwestycyjnego dla inwestycji wiatrakowych. Można do tych działań zaliczyć ustandaryzowanie lokalizowania inwestycji wiatrakowych w trybie ZPI oraz prowadzone prace mające na celu ustandaryzowanie równoległego procedowania decyzji środowiskowej i planu miejscowego. Dalsze modyfikacje w przedmiocie tworzenia planów miejscowych zdaniem projektodawcy są niekorzystne ze względu na odejście od systemowych rozwiązań. Odejście od nich wiąże się z

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			na ten problem, ponieważ wprowadzone przepisy ograniczały dostęp naszego kraju do obecnie najtańszego źródła energii. W przedmiotowym projekcie ustawy zaproponowana jest liberalizacja zasad lokalizowania elektrowni wiatrowych na lądzie Zniesiona ma zostać zasada 10H, a zamiast niej wprowadzona zostać zasada minimalnej odległości 500m. Odblokowanie lądowej energetyki wiatrowej z poszanowaniem interesów lokalnych społeczności i ochrony środowiska może znacząco przyczynić się do rozwoju polskiej gospodarki. W tym kontekście warto przytoczyć kilka najnowszych szacunków Polskiego Stowarzyszenia Energetyki Wiatrowej: • Samo zmniejszenie minimalnej odległości farm wiatrowych od zabudowań z 700 do 500 metrów może odblokować potencjał energetyczny wiatru na poziomie 41 GW do 2040 roku. • Dzięki proponowanym zmianom nowe farmy wiatrowe mogą wygenerować wzrost PKB na poziomie nawet 70-133 mld zł do 2030 roku, zapewnić dodatkowe wpływy do samorządów w wysokości 490-935 mln oraz przyczynić się do stworzenia około 100 tysięcy nowych miejsc pracy. • Sektor ten może wygenerować zamówienia na produkty i usługi o wartości około 80 mld zł w całym łańcuchu dostaw. Energetyka wiatrowa może być także silnym wsparciem dla polskiej niezależności energetycznej i bezpieczeństwa. Stanowi ona w tym momencie źródło najtańszej energii. Koszt jej produkcji jest 3 do 3,5 razy niższy niż w przypadku energii z paliw kopalnych. Wprowadzenie zaproponowanych zmian przyczyni się więc do korzystania polskiej gospodarki z taniej, zielonej energii, a także		systemowym skomplikowaniem procesu planistycznego oraz pojawieniem się wątpliwości interpretacyjnych.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			pomoże w przyspieszeniu realizacji ambitnych unijnych celów dotyczących odnawialnych źródeł energii. Przy projektowaniu finalnego kształtu ustawy należy jednakże zwrócić uwagę na wyzwania idące za wprowadzeniem w życie w jej założeń. Związek Przedsiębiorców i Pracodawców chce zwrócić uwagę na następujące kwestie, które powinny zostać zaadresowane. **Usprawnienie procedur związanych z miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego** Obecna wersja ustawy przewiduje, że wszelkie inwestycje w elektrownie wiatrowe muszą być zgodne z miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego (MPZP), co jest szczególnie istotne w kontekście zmniejszenia minimalnych odległości od zabudowań. Wymóg ten, choć zrozumiały z perspektywy planowania przestrzennego i ochrony interesów społecznych, stwarza jednocześnie istotne wyzwania, które mogą wydłużyć czas realizacji inwestycji. ZPP rekomenduje wprowadzenie następujących zmian, aby usprawnić proces inwestycyjny, jednocześnie nie naruszając interesów lokalnych społeczności: 1. **Uproszczenie procedur uchwalania MPZP:** Należy wprowadzić uproszczony tryb uchwalania lub zmiany miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla inwestycji związanych z odnawialnymi źródłami energii,w tym farm wiatrowych. Taka procedura mogłaby obejmować skrócone terminy na przygotowanie planów, ograniczenie wymaganych formalności oraz wyłączenie		

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			konieczności szczegółowego analizowania elementów technologicznych turbin (np. wysokości, mocy, średnicy wirnika), które mogą się zmieniać na etapie realizacji inwestycji. 2. **Jednokrotna weryfikacja zgodności z MPZP**: Zamiast wielokrotnej weryfikacji zgodności inwestycji z MPZP na różnych etapach procesu administracyjnego, proponujemy, aby zgodność była oceniana jednorazowo, przed wydaniem pozwolenia na budowę. Obecnie plan jest weryfikowany przy wniosku o decyzję środowiskową, przed jej wydaniem oraz przy zgłoszeniu budowy lub pozwoleniu na budowę, co wydłuża cały proces. 3. **Wprowadzenie elastycznych przepisów dla terenów z ograniczoną dostępnością planów:** W sytuacjach, gdzie gminy nie posiadają uchwalonych MPZP, warto rozważyć wprowadzenie mechanizmów pozwalających na elastyczniejsze podejście do lokalizacji elektrowni wiatrowych. Może to obejmować wykorzystanie decyzji o warunkach zabudowy (WZ) w ograniczonym zakresie, gdy inwestycja jest zgodna z ogólnymi założeniami rozwoju regionu lub polityką klimatyczną kraju. 4. **Wsparcie dla gmin w tworzeniu MPZP:** W celu ułatwienia procesu planistycznego, zwłaszcza dla mniejszych gmin, warto rozważyć wprowadzenie wsparcia technicznego i finansowego dla samorządów, aby mogły sprawniej przygotowywać plany zagospodarowania przestrzennego w odpowiedzi na zapotrzebowanie inwestorów. Gminy często mają ograniczone zasoby, co wpływa na tempo uchwalania planów.		
42.	Konfederacja Lewiatan	Art. 5 pkt 4 projektu ustawy (art. 17b pkt 2 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym)	1. Postulujemy o uchylenie obowiązku występowania o opinie do gmin graniczących. Jest to nowy obowiązek nałożony na inwestora co więcej związany z wprowadzeniem nowego niesprecyzowanego terminu jakim jest “gmina	Uchylenie LUB	**Uwaga nieuwzględniona** Celem projektodawcy jest, aby możliwość wypowiedzi miały również gminy na które inwestycja w postaci elektrowni wiatrowej będzie oddziaływać.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			graniczącą z obszarem objętym miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego". 2. W przypadku braku usunięcia tego obowiązku postulujemy zmianę obowiązku występowania o opinie gmin graniczących w przypadku lokalizacji elektrowni wiatrowej na obowiązek informacyjny. Uważamy, że wystarczające jest zawiadomienie. 3. Postulujemy porządkujące zmianę odesłania w zakresie terminu, o którym mowa w art. 17b pkt 1 poprzez zmianę odesłania do terminu z art. 17 pkt 2 na art. 17 pkt 1 UZASADNIENIE 1. Organ prowadzący procedurę planistyczną ma obowiązek ustosunkowania się do stanowiska zawartego w treści opinii, co jest szczególnie istotne, jeżeli stanowiska tego nie podziela. W sytuacji, gdy gmina graniczącą wyda opinię negatywną, może to prowadzić do nieuzasadnionego przedłużenia postępowania. Ponieważ opinia ta ma charakter niewiążący, występowanie o opinie gmin graniczących jest bezcelowe. Zawiadomienie gminy graniczącej jest wystarczające dla uzyskania informacji przez gminy graniczące o inwestycji. 2. Termin wskazany w art. 17 pkt 1 bezpośrednio odnosi się bezpośrednio do zawiadamiania mieszkańców, podczas gdy pkt 2 dot. zawiadamiania organów. W związku z praktyką niektórych gmin dotyczącą przesyłania z opóźnieniem zawiadomień do instytucji i organów, proponujemy zmianę odesłania w zakresie terminu do ogłaszania konsultacji z mieszkańcami.	Art. 17b. W przypadku gdy projekt planu miejscowego przewiduje lokalizację elektrowni wiatrowej wójt, burmistrz, albo prezydent miasta: 1) organizuje co najmniej jedno spotkanie otwarte, o którym mowa w art. 8i ust. 1 pkt 2, nie wcześniej niż po upływie 7 dni od dnia ogłoszenia o podjęciu uchwały o przystąpieniu do sporządzania planu miejscowego zgodnie z art. 17 pkt 1 i nie później niż 7 dni przed ostatnim dniem terminu, o którym mowa w art. 17 pkt 1; 2) zawiadamia o projekcie planu miejscowego wójtów, burmistrzów gmin albo prezydentów miast, graniczących z obszarem objętym planem miejscowym, w zakresie lokalizacji elektrowni wiatrowych, na etapie występowania o opinię, o którym mowa w art. 17 pkt 6 lit. a.	Jak podkreślono w treści uwagi, opinia to nie uzgodnienie, dlatego też nie ma tak wiążącego charakteru natomiast daje możliwość wypowiedzenia się tym gminom oraz daje szansę na to, że wójt gminy na terenie które posadowiona zostanie elektrownia wiatrowa wsłucha się w ich stanowisko. Zniesienie tego obowiązku i wprowadzenie zamiast tego instytucji zawiadomienia w zasadzie nie zmienia obecnego stanu rzeczy, gdyż informacje o tworzonym MPZP oraz uwagę w konsultacjach może złożyć każdy. Co się tyczy zmiany odesłania. Projektodawca analizuje terminy przeprowadzenia pierwszych spotkań otwartych, tak aby jak najbardziej wpisywały się w system planowania i zagospodarowania przestrzennego, łącznie z jego siatką pojęciową. Zgłoszona uwaga w tym zakresie jest przedmiotem analizy.
43.	Konfederacja Lewiatan	Art. 5 pkt 7 projektu ustawy (art. 37 eb – 37 eg ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym)	Postulujemy zmianę przepisów dotyczących Zintegrowanych Planów Inwestycyjnych (ZPI) w zakresie OZE w ramach przedmiotowego Projektu.	"**Art. 37eb** 1. W przypadku gdy inwestor zamierza zlokalizować instalacje odnawialnych źródeł energii, o których mowa z ustawie z dnia 20	**Uwaga nieuwzględniona** W przypadku elektrowni wiatrowych obowiązują ogólne przepisy dotyczące ZPI, regulujące te kwestie.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			Celem zmiany jest uproszczenie procedury ZPI tak, aby inwestor nie ponosił dużych koszów, zanim rada gminy wyrazi zgodę na przystąpienie do ZPI, i aby wystarczającym na pierwszym etapie było przedstawienie projektu koncepcyjnego. W propozycji regulacji doprecyzowaliśmy, że zgoda jest wyrażana poprzez uchwałę (analogicznie, jak w przypadku przystępowania do mpzp), zmieniliśmy kolejność podejmowanych czynności przez wójta w ten sposób, aby umowa urbanistyczna była zawierana na wcześniejszym etapie procedowania ZPI. UZASADNIENIE Obecne przepisy ZPI nie odzwierciedlają rzeczywistych warunków, z jakimi spotykają się inwestorzy w trakcie realizacji procedury planistycznej. W aktualnym stanie prawnym, inwestor już na wczesnym etapie projektu zobowiązany jest do ponoszenia znacznych kosztów związanych z opracowaniem map i dokumentacji geodezyjnej, mimo że nie ma gwarancji, iż procedura ZPI zostanie pomyślnie zakończona. Taki układ generuje ryzyko finansowe, które może zniechęcać potencjalnych inwestorów do angażowania się w projekty na tym etapie. Dodatkowo, istnieje potrzeba, aby umowa urbanistyczna była podpisywana na wcześniejszym etapie procesu tak, aby mogła wejść w życie od momentu zawarcia. Pozwoliłoby to zarówno inwestorowi, jak i gminie, na uzyskanie pewności co do wzajemnych ustaleń i zobowiązań, co z kolei mogłoby usprawnić realizację inwestycji oraz zapewnić większą stabilność i przewidywalność w zakresie planowania przestrzennego. W obecnym kształcie ZPI nie stanowią efektywnego rozwiązania problemów, z którymi borykają	lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (Dz.U.2024.1361 t.j. ze zm.), paliw wytwarzanych przy pomocy odnawialnych źródeł energii oraz ich pochodnych do wniosku, o którym mowa w art. 37ea ust. 1, inwestor dołącza plan koncepcyjny, zawierający cześć graficzną sporządzoną na mapie topograficznej oraz część tekstową, a także projekt umowy urbanistycznej, prognozę oddziaływania na środowisko sporządzoną na podstawie powszechnie dostępnych informacji o stanie środowiska, o ile przepisy szczególne wymagają jej sporządzenia. 2. W przypadku gdy do wniosku, o którym mowa w art. 37ea ust. 1, nie dołączono dokumentów, o których mowa w ust. 1, wójt, burmistrz albo prezydent miasta wzywa do dołączenia tych dokumentów, wskazując termin nie dłuższy niż 14 dni, pouczając jednocześnie, że ich niedołączenie spowoduje pozostawienie wniosku bez rozpoznania. 3. Jeżeli inwestor nie usunie braków, o których mowa w ust. 2, w terminie, wójt, burmistrz albo prezydent miasta wydaje postanowienie o pozostawieniu wniosku, o którym mowa w art. 37ea ust. 1, bez rozpoznania, na które służy zażalenie do wojewody. Do postanowienia stosuje się przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego.	Nie są przewidywane systemowe zmiany legislacyjne w tym zakresie, ani wprowadzanie wyjątków w odniesieniu do konkretnych inwestycji.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			się inwestorzy i jednostki samorządu terytorialnego. Brak spójności i elastyczności przepisów oraz konieczność ponoszenia znacznych nakładów finansowych na etapie, na którym nie ma gwarancji realizacji inwestycji, sprawiają, że ZPI nie spełniają swojej roli jako narzędzie wsparcia planowania przestrzennego. Aby zwiększyć efektywność tego mechanizmu, konieczne jest dostosowanie regulacji do realiów rynkowych oraz zapewnienie większej przewidywalności i stabilności dla stron zaangażowanych w proces inwestycyjny.	4. Wniosek, o którym mowa w art. 37ea ust. 1, wójt, burmistrz albo prezydent miasta, w terminie 3 dni roboczych od dnia jego otrzymania, a w przypadku, o którym mowa w ust. 2, od dnia usunięcia braków, o których mowa w ust. 2: 1) udostępnia w Rejestrze, 2) przekazuje radzie gminy - ogłaszając o tych czynnościach, w sposób określony w art. 8h ust. 1 pkt 2-4. **Art. 37ec** 1. Rada gminy może wyrazić zgodę na przystąpienie do sporządzenia zintegrowanego planu inwestycyjnego poprzez podjęcie uchwały o przystąpieniu do sporządzenia zintegrowanego planu inwestycyjnego. 2. Jeżeli rada gminy wyraziła zgodę na przystąpienie do sporządzenia zintegrowanego planu inwestycyjnego, wójt, burmistrz albo prezydent miasta, kolejno: 1)prowadzi z inwestorem, a w przypadku, o którym mowa w art. 37ed ust. 5, również z osobą trzecią będącą właścicielem lub użytkownikiem wieczystym nieruchomości, na której ma być realizowana inwestycja uzupełniająca, negocjacje w zakresie treści projektu umowy urbanistycznej oraz w zakresie planowanego projektu zintegrowanego planu inwestycyjnego na podstawie przedłożonego planu koncepcyjnego;	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				2) wprowadza zmiany do planu koncepcyjnego wraz z uzasadnieniem, 3) zawiera w imieniu gminy umowę urbanistyczną, 4) sporządza projekt zintegrowanego planu inwestycyjnego, wraz z uzasadnieniem, który spełnia wymagania określone w art. 15 ust. 1-3, art. 16 ust. 1 oraz przepisach wydanych na podstawie art. 16 ust. 2, a także zawiera załącznik, o którym mowa w art. 67a ust. 5, 5) udostępnia w Rejestrze projekt zintegrowanego planu inwestycyjnego wraz z uzasadnieniem, umową urbanistyczną i prognozą oddziaływania na środowisko, o ile jest wymagana; 6) jednocześnie: a) występuje o opinie, o których mowa w art. 17 pkt 6 lit. a, b) występuje o uzgodnienia, o których mowa w art. 17 pkt 6 lit. b, c) występuje o zgody na zmianę przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne, jeżeli wymagają tego przepisy odrębne, d) ogłasza, w sposób określony w art. 8h ust. 1, o rozpoczęciu konsultacji społecznych i przeprowadza konsultacje społeczne; 7) w terminie 14 dni od dnia zakończenia opiniowania, uzgadniania i konsultacji społecznych, o których mowa w pkt 4 lit. a, b i d, wprowadza zmiany do projektu	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				zintegrowanego planu inwestycyjnego wynikające z dokonanych uzgodnień, oraz może wprowadzić zmiany wynikające z: a) uzyskanych opinii, b) przeprowadzonych konsultacji społecznych; 8) w niezbędnym zakresie ponawia czynności, o których mowa w pkt 1, pkt 4 lit. b, i pkt 5 lit. b, a jeżeli wprowadzone zgodnie z pkt 5 zmiany dotyczą lokalizacji przedsięwzięcia mogącego znacząco oddziaływać na środowisko, ponawia także czynności, o których mowa w pkt 4 lit. d i pkt 5 lit. c; 9) jeśli wprowadzono zmiany ponownie udostępnia w Rejestrze projekt zintegrowanego planu inwestycyjnego wraz z uzasadnieniem, umową urbanistyczną, prognozą oddziaływania na środowisko, o ile jest wymagana, i raportem, o którym mowa w art. 8k ust. 2; 10) przedstawia radzie gminy projekt zintegrowanego planu inwestycyjnego wraz z raportem o którym mowa w art. 8k ust. 2. 3. Do czasu zawarcia umowy urbanistycznej wójt, burmistrz albo prezydent miasta może odstąpić od negocjacji, informując o tym radę gminy. 4. Termin na dokonanie uzgodnień i przedstawienie opinii, o których mowa w art. 17 pkt 6 lit. a i b, oraz uzgodnień w ramach czynności ponawianych, o	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				których mowa w ust. 2 pkt 6, wynosi 14 dni od dnia wystąpienia o uzgodnienie albo przedstawienie opinii. Przepisu art. 25 ust. 1a nie stosuje się. 5. Dopuszcza się ograniczenie form konsultacji społecznych do zbierania uwag oraz prowadzenie konsultacji społecznych przez okres co najmniej 21 dni. 6. W przypadku gdy zintegrowany plan inwestycyjny dotyczy wyłącznie lokalizacji instalacji odnawialnych źródeł energii innych niż elektrownie wiatrowe oraz nie dotyczy warunków określonych w art. 27b ust. 2: 1)wójt, burmistrz albo prezydent miasta wykonuje czynności określone w ust. 2 bez wyrażenia przez radę gminy zgody na przystąpienie do sporządzenia zintegrowanego planu inwestycyjnego; 2)konsultacje społeczne, o których mowa w art. 8i ust. 1: a) pkt 1 i 4, prowadzi się przez okres 14 dni, b) pkt 2 i 3, przeprowadza się nie wcześniej niż po upływie 3 dni od dnia rozpoczęcia konsultacji społecznych i nie później niż 3 dni przed ostatnim dniem okresu, o którym mowa w lit. a. 7. W przypadku gdy projekt zintegrowanego planu inwestycyjnego przewiduje lokalizację elektrowni wiatrowej wójt, burmistrz, albo prezydent miasta organizuje co najmniej jedno spotkanie	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				otwarte, o którym mowa w art. 8i ust. 1 pkt 2: 1) nie później niż w terminie 30 dni od wyrażenia przez radę gminy zgody na przystąpienie do sporządzenia zintegrowanego planu inwestycyjnego; 2) nie wcześniej niż po upływie 7 dni od dnia rozpoczęcia konsultacji społecznych, o których mowa w ust. 2 pkt 4 lit. d, i nie później niż 7 dni przed ostatnim dniem okresu, o którym mowa w ust. 5. **Art. 37ed** 1. Przez umowę urbanistyczną inwestor zobowiązuje się na rzecz gminy do realizacji inwestycji uzupełniającej. 1a. Obowiązku realizacji inwestycji uzupełniającej, o którym mowa w ust. 1, nie stosuje się w przypadku zintegrowanego planu inwestycyjnego sporządzanego przez gminę pobliską, o którym mowa art. 15a ust. 3.”. 2. Przez umowę urbanistyczną inwestor może zobowiązać się na rzecz gminy, w szczególności do: 1)przekazania nieruchomości stanowiących część przedmiotu inwestycji głównej; 2)pokrycia całości lub części kosztów realizacji inwestycji uzupełniającej, w tym do zapłaty ceny za nieruchomość, o której mowa w ust. 5; 3)pokrycia całości lub części poniesionych przez gminę kosztów	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				uchwalenia zintegrowanego planu inwestycyjnego, w tym kosztów realizacji roszczeń, o których mowa w art. 36 ust. 1 i 3. 3. Przez umowę urbanistyczną gmina może: 1)zobowiązać się w szczególności do realizacji inwestycji uzupełniającej, jeżeli wchodzi ona w zakres zadań własnych gminy; 2)zwolnić w całości lub w części inwestora z opłaty, o której mowa w art. 36 ust. 4. 4. Jeżeli inwestor jest właścicielem lub użytkownikiem wieczystym nieruchomości, na której ma być realizowana inwestycja uzupełniająca, zobowiązuje się przez umowę urbanistyczną do zbycia tej nieruchomości gminie. 5. Jeżeli osoba trzecia jest właścicielem lub użytkownikiem wieczystym nieruchomości, na której ma być realizowana inwestycja uzupełniająca, może w szczególności zobowiązać się w umowie, o której mowa w ust. 1, do zbycia tej nieruchomości gminie. 6. Jeżeli umowa urbanistyczna zobowiązuje do zbycia rzeczy, w umowie urbanistycznej określa się zasady tego zbycia. 7. Załącznikiem do umowy urbanistycznej jest plan koncepcyjny o którym mowa w art. 37ec ust.	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				1, uzupełniony o zmiany z art. 37ec ust 2. pkt 2). 8. Skutki prawne umowy urbanistycznej powstają z dniem wejścia w życie zintegrowanego planu inwestycyjnego w brzmieniu określonym w załączniku do umowy urbanistycznej 9. Umowę urbanistyczną zawiera się w formie aktu notarialnego. 10. Do umowy urbanistycznej nie stosuje się przepisu art. 18 ust. 2 pkt 9 lit. a ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym oraz uchwał dotyczących zasad wydanych na podstawie tego przepisu. 11. Jeżeli zintegrowany plan inwestycyjny zostanie uchylony, zmieniony lub zostanie stwierdzona jego nieważność przed upływem 5 lat od dnia jego wejścia w życie, strony umowy urbanistycznej mogą w terminie 6 miesięcy od dnia uchylenia, zmiany lub stwierdzenia nieważności zintegrowanego planu inwestycyjnego odstąpić od umowy urbanistycznej. **Art. 37ee** W negocjacjach poprzedzających zawarcie umowy urbanistycznej bierze udział osoba wyznaczona przez radę gminy, a w przypadku gdy rada gminy nie wyznaczy	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				takiej osoby - przewodniczący rady gminy. **Art. 37ef** 1. Rada gminy nie może wnieść poprawek do projektu zintegrowanego planu inwestycyjnego. 2. W przypadku odrzucenia zintegrowanego planu inwestycyjnego rada gminy może podjąć uchwałę o zwróceniu zintegrowanego planu inwestycyjnego do wójta, burmistrza albo prezydenta miasta wraz z propozycjami poprawek do umowy urbanistycznej, w tym do załącznika określającego projekt zintegrowanego planu inwestycyjnego. 3. Po otrzymaniu uchwały, o której mowa w ust. 2, wójt, burmistrz albo prezydent miasta ponawia czynności, o których mowa w art. 37ec ust. 2 pkt 1-3, pkt 4 lit. b, pkt 5 lit. b i pkt 7-9. **Art. 37eg** 1. Stronami umowy urbanistycznej może być kilku inwestorów, którzy złożyli jeden wniosek o uchwalenie zintegrowanego planu inwestycyjnego. 2. Wójt, burmistrz albo prezydent miasta może prowadzić jedno postępowanie w sprawie uchwalenia zintegrowanego planu inwestycyjnego na podstawie kilku oddzielnych wniosków. W takim	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				przypadku jest zawierana jedna umowa urbanistyczna oraz jest podejmowana jedna uchwała w przedmiocie zintegrowanego planu inwestycyjnego.”	
44.	Pracodawcy RP	Art. 6 projektu ustawy (rozdział 4a ustawy o odnawialnych źródłach energii – uwaga ogólna)	Oczyszczalnie ścieków, obok sektora rolniczego oraz przemysłu, stanowią jeden z najważniejszych kierunków produkcji biometanu w Polsce. Zgodnie z VI aktualizacją Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych (KPOŚK) z 2022 roku (załącznik nr 3 do KPOŚK), potencjał produkcji biometanu z osadów ściekowych w Polsce szacowany jest na łącznie 3 241 960 MWh, przy założeniu uśrednionej 60% zawartości metanu, bardzo wysokiej dyspozycyjności instalacji na poziomie 90% oraz wartości ciepła spalania 36 MJ/m3. Już obecnie największe oczyszczalnie ścieków komunalnych w Polsce produkują znaczący wolumen biogazu. Spośród ponad 1600 instalacji działających w kraju biogaz wytwarzany jest w 140 lokalizacjach, przy czym odpowiadają one za produkcję aż 271 101 600 m3 biogazu rocznie (przy założeniu produkcji biogazu na poziomie 0,9 Nm3/kg s.m. osadu w ramach fermentacji na oczyszczalniach ścieków wyposażonych w ZKF), co stanowi ponad połowę potencjalnie dostępnego wolumenu. Instalacje te produkują tyle biogazu, ile potrzebują na własny użytek; wytwórcy mogliby istotnie zwiększyć wolumen wytwarzania biogazu, jeśli wystąpiłoby na niego zapotrzebowanie. Zdecydowana większość instalacji dysponuje mocą zainstalowaną poniżej 1 MWe. Ogromną zaletą wykorzystania potencjału osadów ściekowych do produkcji biogazu i biometanu jest powszechność występowania oczyszczalni ścieków – są one zlokalizowane na terenie całej Polski, co znacząco ułatwia wykorzystanie wytworzonych paliw w sieci gazowej i zapewnia lokalny charakter dostaw.	Propozycja modyfikacji istniejącego systemu wsparcia dla jednostek o mocy poniżej 1 MWe.	**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga poza zakresem przedmiotowym projektu.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			Przeważająca większość tych instalacji nie spełnia wymaganego w systemach wsparcia kryterium wieku urządzeń, co automatycznie dyskwalifikuje je z uczestnictwa zarówno w systemie wsparcia bazującym na premii gwarantowanej, jak i projektowanym systemie aukcyjnym. W efekcie właściciele oczyszczalni ścieków nie decydują się ani na zwiększenie wolumenu wytwarzania biogazu, ani na dostawienie do instalacji modułu uszlachetnienia biogazu do biometanu wraz z niezbędnymi urządzeniami. Tym samym realny potencjał wytwarzania biogazu i biometanu z oczyszczalni ścieków nie jest realizowany, co przekłada się na obniżenie potencjału produkcji biogazu i biometanu ogółem w Polsce. Rozwiązaniem mogłaby być modyfikacja systemu wsparcia dla instalacji wytwarzania biometanu z biogazu lub biogazu rolniczego, wytwarzanego w odrębnej instalacji. Innymi słowy, wsparcie mogłoby objąć wyłącznie moduł uszlachetnienia biogazu do postaci biometanu wraz z urządzeniami stanowiącymi integralne części całości techniczno-użytkowej tego modułu. Efekt zachęty byłby spełniony, ponieważ gdyby taki system wsparcia nie powstał, wytwórcy (właściciele oczyszczalni ścieków) nie zdecydowaliby się na realizację inwestycji w wytworzenie biometanu. Jednocześnie taka zmiana nie byłaby sprzeczna z kryterium wieku urządzeń, ponieważ wsparcie objęłoby jedynie nowe instalacje (moduły oczyszczania biogazu). Ze względu na niewielką moc typowej instalacji wytwarzania biogazu z osadów ściekowych postulowana zmiana powinna objąć istniejący system wsparcia wytwarzania biometanu dla małych jednostek do 1 MWe.		
45.	Konfederacja Lewiatan	Art. 6 pkt 1 projektu ustawy (art. 2 pkt 3	Intencja Ustawodawcy, aby dokonywać uproszczeń w istniejących definicjach jest zdecydowanie słuszna. Jednak wobec toczących się dyskusji na	art. 2 pkt 3 otrzymuje brzmienie:	**Uwaga nieuwzględniona**

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
		ustawy o odnawialnych źródłach energii)	temat rodzaju biomasy spalanej w energetyce uznajemy za zasadne utrzymanie w mocy obowiązującej definicji, w zakresie przetworzonej biomasy, w szczególności w postaci brykietu, peletu, toryfikatu i biowęgla, aby uniknąć niejednoznacznej interpretacji proponowanego przepisu. Przetworzona biomasa taka jak brykiet, pelet, toryfikat i biowęgiel, jeśli spełnia kryteria zrównoważonego rozwoju (KZR), jest zgodna z wymaganiami dyrektywy (UE) 2023/2413, zmieniającej dyrektywę (UE) 2018/2001.	„3) biomasa – ulegającą biodegradacji część produktów, odpadów lub pozostałości pochodzenia biologicznego, w tym substancje roślinne i zwierzęce, z rolnictwa, rybołówstwa, akwakultury i leśnictwa oraz powiązanych z nimi działów przemysłu, **przetworzoną biomasę, w szczególności w postaci brykietu, peletu, toryfikatu i biowęgla**, ulegającą biodegradacji część odpadów przemysłowych lub komunalnych pochodzenia biologicznego, w tym odpadów przetwarzanych w instalacji do przetwarzania odpadów oraz odpadów z uzdatniania wody i oczyszczania ścieków, a także ulegającą biodegradacji część pozostałości przemysłowych pochodzenia biologicznego.”	W celu uniknięcia wątpliwości interpretacyjnych, dostosowano definicję biomasy do definicji biomasy w projekcie ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych (UC28). Celem usunięcia ewentualnych dalszych wątpliwości przepisy zostaną przeredagowane tak, aby nie budziły wątpliwości, że za biomasę uznaje się również brykiet, pelet, toryfikat i biowęgiel.
46.	Konfederacja Lewiatan	Art. 6 pkt 1 (art. 2 pkt 13 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Należy zwrócić uwagę, iż instalacje biometanowe będą stanowiły novum jeśli chodzi o źródła energii odnawialnej na rynku polskim. Z całą pewnością pierwsze projekty mogą natrafić na szereg problemów eksploatacyjnych, które już sygnalizowane są przez branżę, np. chłonność sieci dystrybucyjnych na terenach wiejskich w różnych okresach (miejsc, gdzie dostępność substratu jest największa). Z tego też względu należy umożliwić tworzenie instalacji hybrydowych wyposażonych zarówno w jednostkę kogeneracyjną jak i instalację do wytwarzania biometanu z biogazu. Umożliwi to tym samym nie tylko budowę nowych źródeł, ale też przekształcenie już istniejących projektów kogeneracyjnych w biometanownie. Jest to o tyle istotne, iż część takich projektów, które były przygotowywane z myślą o produkcji	Art. 2 ust. 13 otrzymuje brzmienie: 13) instalacja odnawialnego źródła energii – instalację stanowiącą wyodrębniony zespół: a) urządzeń służących do wytwarzania energii elektrycznej lub ciepła lub chłodu opisanych przez dane techniczne i handlowe, w których energia elektryczna lub ciepło lub chłód są wytwarzane z odnawialnych źródeł energii, lub b) obiektów budowlanych i urządzeń, stanowiących całość techniczno-użytkową służącą do	**Uwaga nieuwzględniona** Definicja instalacji OZE jest kluczowa dla przepisów ustawy o odnawialnych źródłach energii, przede wszystkim systemów wsparcia i zasad udzielania pomocy publicznej. Wszelkie zmiany definicji powinny być wprowadzone na wcześniejszym etapie prac legislacyjnych, który da szansę wypowiedzieć się szerokiemu gronu reprezentantów sektora OZE w toku konsultacji publicznych, uzgodnień i opiniowania. Uwaga zostanie poddana analizom w ramach kolejnych prac legislacyjnych i ewentualnie przedstawiona w kolejnym projekcie na wczesnym etapie prac.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			biometanu, zostały zrealizowane w oparciu o silnik kogeneracyjny, gdyż doczekały się stabilnego systemu wsparcia dla wytwarzanego ekologicznego paliwa zapowiadanego od wielu lat. W przypadku tego typu rozwiązań nie zachodzi również ryzyko nadwsparcia, gdyż produkcja biometanu będzie odbywała się zamiast produkcji energii elektrycznej ze względu na ograniczenia wytwarzanego biogazu. W tym przypadku koszt inwestycyjny będzie składał się zarówno z kosztów już poniesionych (koszt instalacji wytwarzających biogaz) jak i nowych (koszt instalacji OZE do wytwarzania biometanu z biogazu). Wsparcie przekształcenia istniejących jednostek OZE w inne jednostki OZE funkcjonuje już np. we Włoszech, gdzie w 2022 r. Komisja Europejska zaakceptowała system wsparcia dla działających biogazowni, uznając, że efekt zachęty pozostaje spełniony, ponieważ biogazownie objęte wsparciem nie zdecydowałyby się na poniesienie kosztów związanych z budową nowej instalacji OZE do wytwarzania biometanu, gdyby nie dostępność mechanizmu wsparcia. Również we Francji, która obecnie odnotowuje największy przyrost mocy wytwórczych biometanowni w UE, znacząca część istniejących biogazowni zdecydowała się na inwestycję w nową jednostkę OZE służącą wytworzeniu biometanu dzięki korzystnemu wsparciu. Proponowane rozwiązanie niesie za sobą szereg korzyści. Po pierwsze, stanowi rozwiązanie dla spodziewanych problemów związanych z chłonnością sieci dystrybucyjnych. Po drugie, pozwala dostosować instalację do zamiennej pracy energia elektryczna - biometan w zależności od potrzeb przedsiębiorstwa zajmującego się dystrybucją paliw gazowych lub energii elektrycznej. Po trzecie wreszcie, co wydaje się najważniejsze w	wytwarzania biogazu, biogazu rolniczego, **lub** **c) urządzeń służących do wytwarzania biometanu lub wodoru odnawialnego z biogazu lub biogazu rolniczego** – a także połączony z tym zespołem magazyn **energii**, magazyn biogazu lub instalacja magazynowa w rozumieniu art. 3 pkt 10a ustawy – Prawo energetyczne wykorzystywana do magazynowania biogazu rolniczego, biometanu lub wodoru odnawialnego;	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			przypadku konieczności rozwoju rynku gazów zdekarbonizowanych w Polsce, pozwala na bardziej dynamiczny rozwój rynku biometanu już w krótkiej perspektywie, dając szansę na zrealizowanie wymaganych celów OZE w gospodarce.		
47.	Konfederacja Lewiatan	Art. 6. pkt 1 projektu ustawy (art. 2 pkt 19a ustawy o odnawialnych źródłach energii)	W ustawie o odnawialnych źródłach energii (uOZE) proponujemy nadać nowe brzmienie art. 2 pkt 19a zawierającemu definicję modernizacji. Obecne brzmienie definicji jest zbyt szerokie i obejmuje zarówno procesy modernizacji, jak i budowy całkowicie nowej instalacji OZE w miejscu wcześniej istniejącej instalacji OZE. Zmiana definicji modernizacji umożliwiłaby odróżnienie budowy nowych instalacji OZE w miejscu poprzednio istniejących instalacji OZE od modernizacji polegającej na unowocześnianiu lub przekształceniu istniejących obiektów.	W ustawie z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii w art. 2 pkt 19a nadać brzmienie: „19a) modernizacja – proces inwestycyjny, którego celem jest: a) ~~**odtworzenie stanu pierwotnego lub zmiana parametrów użytkowych lub technicznych**~~ **unowocześnienie** instalacji odnawialnego źródła energii albo b) przekształcenie instalacji odnawialnego źródła energii w inny rodzaj instalacji odnawialnego źródła energii, z wyłączeniem przekształcenia w instalację spalania wielopaliwowego, albo c) przekształcenie jednostki wytwórczej w rozumieniu art. 3 pkt 43 ustawy – Prawo energetyczne niestanowiącej instalacji odnawialnego źródła energii w instalację odnawialnego źródła energii, z wyłączeniem przekształcenia w instalację spalania wielopaliwowego;”	**Uwaga nieuwzględniona** Należy zauważyć, że zaproponowane słowo „unowocześnienie” w miejsce wyrazów „odtworzenie stanu pierwotnego lub zmiana parametrów użytkowych lub technicznych” może prowadzić do znaczących wątpliwości interpretacyjnych w związku z brakiem prawnej definicji tego słowa i jego szerokim oraz nieostrym zakresem znaczeniowym.
48.	Konfederacja Lewiatan	Art. 6 pkt 1a (nowy) projektu ustawy (art. 2a ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Przeniesienie definicji biogazowni rolniczej ze specustawy biogazowej do Ustawy OZE.	W Ustawie o odnawialnych źródłach energii wprowadza się art. 2a pkt. 2a 2a) biogazownia rolnicza - w rozumieniu art. 2, pkt. 2 Ustawy z dnia 13 lipca 2023 r. o ułatwieniach w przygotowaniu i realizacji	**Uwaga nieuwzględniona** W opinii projektodawcy definicje zawarte obecnie w ustawie o odnawialnych źródłach energii są wystarczające. Wprowadzając definicję biogazowni rolniczej konsekwentnie należałoby zdefiniować też inne instalacje OZE.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				inwestycji w zakresie biogazowni rolniczych, a także ich funkcjonowaniu;	
49.	Zarządca Rozliczeń S.A.	Art. 6 pkt 3 projektu ustawy (art. 9 ust. 1c ustawy o odnawialnych źródłach energii)	ZRSA proponuje dodanie do art. 9 ust. 1c o następującej treści: *1c. W przypadku naruszenia obowiązków, o których mowa w art. 9 ust. 1 pkt 4 albo w art. 9 ust. 1a pkt 3, dotychczas otrzymana przez wytwórcę pomoc publiczna jest nienależna.* **Uzasadnienie:** Należy określić konsekwencje wykorzystywania niedozwolonych surowców w procesie wytwarzania biogazu lub biometanu z biogazu.		**Uwaga nieuwzględniona** W ramach zgłoszonej uwagi nie przedstawiono jasnego uzasadnienia proponowanej zmiany. Zaproponowane brzmienie przepisu dotyczy naruszenia tylko jednego z obowiązków ciążących na wytwórcy. Niejasna jest intencja pominięcia pozostałych obowiązków. Uwaga będzie przedmiotem dalszych analiz MKiŚ.
50.	Zarządca Rozliczeń S.A.	Art. 6 pkt 3a (nowy) projektu ustawy (art. 15 ust. 3-5 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	ZRSA proponuje zastępującą zmianę art. 15 ust. 3 oraz dodanie ust. 4 i 5 o następującej treści: *3. W przypadku wydania decyzji, o której mowa w art. 14 ust. 1, Prezes URE informuje sprzedawcę zobowiązanego, o którym mowa w art. 40 ust. 1, oraz operatora rozliczeń energii odnawialnej, o którym mowa w art. 106, o wykreśleniu wytwórcy wykonującego działalność gospodarczą w zakresie małych instalacji z rejestru wytwórców energii w małej instalacji, w terminie ~~14~~ 7 dni od dnia wydania decyzji.* *4. W decyzji, o której mowa odpowiednio w art. 14 ust. 1 pkt 4 lub 1a pkt 4, w której Prezes URE stwierdzi naruszenia obowiązków, o których mowa w art. 9 ust. 1 pkt 4 albo w art. 9 ust. 1a pkt 3, Prezes URE określa kwotę nienależnej pomocy publicznej do zwrotu.* lub *4. W przypadku decyzji, o której mowa odpowiednio w art. 14 ust. 1 pkt 4 lub 1a pkt 4, w której Prezes URE stwierdzi naruszenia obowiązków, o których mowa w art. 9 ust. 1 pkt 4 albo w art. 9 ust. 1a pkt*		**Uwaga nieuwzględniona** Proponowana zmiana wymaga dokonania pogłębionej analizy zagadnienia poruszonego w uwadze. Niezbędne jest skonsultowanie przedstawionych propozycji m.in. z Ministerstwem Sprawiedliwości i Urzędem Regulacji Energetyki. Uwaga będzie przedmiotem dalszych analiz MKiŚ.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			3, operator rozliczeń energii odnawialnej, o którym mowa w art. 106, wydaje decyzję administracyjną określającą kwotę nienależnej pomocy publicznej podlegającej zwrotowi. Od kwoty pomocy publicznej podlegającej zwrotowi naliczane są odsetki za opóźnienie od dnia jej wypłaty/od dnia wykreślenia wytwórcy z odpowiedniego rejestru. Przepisy art. 93 ust. 12-12e stosuje się odpowiednio. *5. Prezes oraz inne organy administracji publicznej i rządowej przekazują operatorowi rozliczeń energii odnawialnej, o którym mowa w art. 106, informacje i dokumenty konieczne do ustalenia kwoty pomocy publicznej do zwrotu.* **Uzasadnienie:** system zwrotów jest niedoprecyzowany, należy określić skuteczną ścieżkę dochodzenia nienależnej pomocy z jednoznacznym przypisaniem właściwych instytucji		
51.	Konfederacja Lewiatan	Art. 6 pkt 4 projektu ustawy (art. 19 ust. 3–8 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	W dodawanym przedmiotowym projektem art. 19 ust. 3, narzuca się na sprzedawców dodatkowe obowiązki administracyjne oraz konieczność zbierania nadmiarowych danych, które operator rozliczeń energii odnawialnej może bezpośrednio pozyskać od podmiotu, który je nadaje.	Proponujemy usunięcie projektowanego przepisu.	**Uwaga nieuwzględniona** Dodawany przepis jest niezbędny w celu realizacji przez operatora rozliczeń energii odnawialnej nałożony ustawowo obowiązków.
52.	Zarządca Rozliczeń S.A.	Art. 6 pkt 4a (nowy) projektu ustawy (art. 25 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	ZRSA proponuje zmianę przez oznaczenie dotychczasowej treści art. 25 oznaczeniem ust. 1 i dodanie ust. 2 o następującej treści: *2. W przypadku naruszenia obowiązków, o których mowa w art. 25 ust. 1 pkt 3, dotychczas otrzymana przez wytwórcę pomoc publiczna jest nienależna.* **Uzasadnienie:** Należy określić konsekwencje wykorzystywania niedozwolonych surowców w procesie wytwarzania biogazu lub biometanu z biogazu.		**Uwaga nieuwzględniona** W ramach zgłoszonej uwagi nie przedstawiono jasnego uzasadnienia proponowanej zmiany. Zaproponowane brzmienie przepisu dotyczy naruszenia tylko jednego z obowiązków ciążących na wytwórcy. Niejasna jest intencja pominięcia pozostałych obowiązków. Uwaga będzie przedmiotem dalszych analiz MKiŚ.
53.	Zarządca Rozliczeń S.A.	Art. 6 pkt 4b (nowy) projektu ustawy (art. 30 ust. 4-6 projektu ustawy o	ZRSA proponuje dodanie do art. 30 ust. 4-6 o następującej treści:		**Uwaga nieuwzględniona**

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
		odnawialnych źródłach energii)	*4. W przypadku wydania decyzji, o której mowa w art. 30 ust. 1 pkt 4, Dyrektor Generalny KOWR informuje operatora rozliczeń energii odnawialnej, o którym mowa w art. 106, o wykreśleniu wytwórcy wykonującego działalność gospodarczą w zakresie małych instalacji z rejestru wytwórców energii w małej instalacji i przekazuje, w terminie 7 dni od dnia wydania decyzji.* *5. W przypadku decyzji, o której mowa odpowiednio w art. 30 ust. 1 pkt 4, w której Dyrektor Generalny KOWR stwierdzi naruszenia obowiązków, o których mowa w art. 25 ust. 1 pkt 3, operator rozliczeń energii odnawialnej, o którym mowa w art. 106, wydaje decyzję administracyjną określającą kwotę nienależnej pomocy publicznej podlegającej zwrotowi. Od kwoty pomocy publicznej podlegającej zwrotowi naliczane są odsetki za opóźnienie od dnia jej wypłaty/od dnia wykreślenia wytwórcy z odpowiedniego rejestru. Przepisy art. 93 ust. 12-12e stosuje się odpowiednio.* *6. Dyrektor Generalny KOWR oraz inne organy administracji publicznej i rządowej przekazują operatorowi rozliczeń energii odnawialnej, o którym mowa w art. 106, informacje i dokumenty konieczne do ustalenia kwoty pomocy publicznej do zwrotu.* Uzasadnienie: należy określić skuteczną ścieżkę i kolejność działań podejmowanych w związku z naruszeniem obowiązków wytwórcy w celu dochodzenia nienależnej pomocy z jednoznacznym przypisaniem właściwych instytucji.		Proponowana zmiana wymaga dokonania pogłębionej analizy zagadnienia poruszonego w uwadze. Niezbędne jest skonsultowanie przedstawionych propozycji m.in. z Ministerstwem Sprawiedliwości i URE. Uwaga będzie przedmiotem dalszych analiz MKiŚ.
54.	Konfederacja Lewiatan	Art. 6 pkt 6 projektu ustawy (art. 39a ustawy o odnawialnych źródłach energii)	W zakresie pożądanych zmian w Ustawie o odnawialnych źródłach energii postulujemy pilną potrzebę **poprawienia** niedoskonałych **zasad zmiany ceny skorygowanej** w systemie taryf FIP/FIT w wyniku:	Zmiany w art. 39a Ustawy o odnawialnych źródłach energii umożliwiające ustalanie uczciwych poziomów stałej ceny w wyniku:	**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga poza zakresem przedmiotowym projektu.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			1) obniżenia poziomu otrzymanej i wykorzystanej pomocy inwestycyjnej (dotacji) w wyniku oszczędnego przeprowadzenia procesu inwestycyjnego lub rezygnacji z dotacji (np. w przypadku trudności w wyłonieniu odpowiedniego wykonawcy za akceptowalną cenę). Zgodnie z obecnymi przepisami oraz nowelizacją nie skutkuje to odpowiednią korektą in plus ceny za MWh energii. 2) zmiany mocy zainstalowanej elektrycznej instalacji biogazowych. Zgodnie z nowelizacją wzrost mocy zainstalowanej skutkuje spadkiem ceny skorygowanej (co jest oczywiste), ale jej obniżenie już nie skutkuje odpowiednim dostosowaniem ceny in plus (częsta sytuacja w przypadku biogazu składowiskowego, w wyniku spadku wydatku biogazu z wysypiska). Należy podkreślić, iż odnośnie pkt. 1 zasadność braku możliwości podwyższania ceny skorygowanej w przypadku utraty pomocy inwestycyjnej była istotna tylko w pierwszej edycji aukcji (przed notyfikacją), gdy inwestorzy startujący w aukcji mogli obliczać cenę skorygowaną już w ofercie aukcyjnej, co zwiększało ich szansę na wygraną. Po zmianie przepisów, gdy cena skorygowana była dokonywana dopiero po wygranej aukcji, pierwotne brzmienie straciło sens. Z przyczyn niezrozumiałych podobna konstrukcja występuje w przypadku taryf FiT/FiP.	1) ograniczenia poziomu lub rezygnacji przez wytwórcę z inwestycyjnej pomocy publicznej lub 2) zmiany mocy zainstalowanej instalacji OZE w trybie art. 70b : (1) Art. 39a ust.10 otrzymuje brzmienie: „10. Zmiana wartości udzielonej pomocy inwestycyjnej, o której mowa w ust. 1, która została uwzględniona przy obliczaniu ceny skorygowanej, o której mowa w ust. 5 i 7, polegająca na obniżeniu wartości pomocy lub jej zwrocie w całości, powoduje odpowiednią korektę ceny skorygowanej. Postanowienia ust. 7 stosuje się odpowiednio, przy czym wysokość obniżenia pomocy publicznej lub jej zwrotu, uwzględnia się przy wyliczeniu nowej ceny skorygowanej jako Pl ze znakiem „ - „ (2) Art. 70b ust. 10a otrzymuje brzmienie: „10a. Zmiana mocy zainstalowanej elektrycznej instalacji odnawialnego źródła energii, o której mowa w ust. 3 pkt 4, powodująca zmianę pierwotnej kwalifikacji określonej zgodnie z art. 77 ust. 5, właściwej dla tej instalacji w dniu złożenia deklaracji, o której mowa w ust. 1, skutkuje ustaleniem nowej stałej ceny zakupu stosowanej od miesiąca następującego po miesiącu zmiany wpisu tej instalacji w rejestrze wytwórców energii w małej instalacji	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				albo w rejestrze wytwórców biogazu rolniczego."	
55.	Konfederacja Lewiatan	Art. 6 pkt 6 projektu ustawy (art. 39a ust. 7 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	W obecnym kształcie przepisu oświadczenie należy złożyć do 10-tego dnia miesiąca następującego po dniu otrzymania pomocy. Wiąże się to również z ponownym obliczeniem ceny skorygowanej. Jest to bardzo problematyczna sytuacja w przypadku gdy inwestor otrzymuje pomoc w trakcie trwania budowy instalacji. Na takim etapie budowa nie jest jeszcze rozliczona, dlatego obliczenie ceny skorygowanej jest bardzo utrudnione. Proponuje się zmianę tego przepisu w taki sposób, aby obowiązek wyliczenia ceny skorygowanej był przesunięty do czasu ukończenia budowy, ponieważ dopiero wówczas znane są rzeczywiste koszty przedsięwzięcia i ostateczny poziom wypłaconej Inwestycyjnej pomocy publicznej.	Zmiana w art. 39a ust. 7 Ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii w zakresie zmiany terminów złożenia do Prezesa URE oświadczenia dotyczącego przyznanej pomocy publicznej: „7. W przypadku, w którym po dniu złożenia oświadczenia, o którym mowa w art. 70b ust. 3 pkt 6, wytwórcy wskazanemu w art. 70b ust. 1, zostanie udzielona pomoc inwestycyjna, o której mowa w ust. 1, lub zmianę wartości tej pomocy, wytwórca ten jest zobowiązany do przekazania Prezesowi URE, nie później niż w terminie 30 dni przed dniem: 1) pierwszej sprzedaży energii elektrycznej zgodnie z art. 70c, ust. 2; 2) złożenia pierwszego wniosku o pokrycie ujemnego salda, o którym mowa w art. 93 ust. 2 pkt 3, - oświadczenia zawierającego jej wartość przeliczoną zgodnie z ust. 3, datę jej udzielenia, wskazanie podmiotu udzielającego pomocy inwestycyjnej oraz cenę skorygowaną (...).	**Uwaga nieuwzględniona** Wykracza poza zakres przedmiotowy projektu.
56.	Konfederacja Lewiatan	Art. 6 pkt 6 projektu ustawy (art. 39 ust. 4a-4b ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Poprawka ma na celu udostępnienie instalacjom odnawialnego źródła energii, które są dołączane w formule cable pooling możliwości korzystania z systemów wsparcia. Obowiązujące wymogi dotyczące opomiarowania instalacji w sposób jednoznaczny pozwalają na określenie wolumenu energii elektrycznej wyprodukowanej we wszystkich przyłączonych w danym miejscu przyłączenia. W	4a. W przypadku gdy przyłączenie kolejnej instalacji odnawialnego źródła energii odbywa się w trybie określonym w art. 7 ust. 1f ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne, cenę, o której mowa w ust. 1 pomniejsza się o koszt budowy urządzeń lub	**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga poza zakresem przedmiotowym projektu.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			zakresie systemów wsparcia, ze względu na regulacje związane z pomocą publiczną, konieczne jest wprowadzenie przepisu, który dostosowuje ostateczną cenę wynikającą z oferty w aukcji o uniknięte koszty ponoszone na działania związane z majątkiem sieciowym.	modernizacji w miejscu przyłączenia do sieci elektroenergetycznej dystrybucyjnej lub przesyłowej, określony w warunkach przyłączenia lub umowie o przyłączenie do sieci danej instalacji odnawialnego źródła energii. 4b. Pomniejszenie ceny, o którym mowa w ust. 4a, dokonywane jest proporcjonalnie przez cały okres, o którym mowa w art. 92 ust. 6 i w odniesieniu do ilości energii elektrycznej, o której mowa w art. 79 ust. 3 pkt 3.	
57.	Konfederacja Lewiatan	Art. 6 pkt 7 projektu ustawy (art. 40 ust. 1^1 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	W dodawanym przedmiotowym projektem art. 10 ust. 1^1, narzuca się na sprzedawców dodatkowe obowiązki administracyjne oraz konieczność zbierania nadmiarowych danych, które operator rozliczeń energii odnawialnej może bezpośrednio pozyskać od podmiotu, który je nadaje.	Proponujemy usunięcie projektowanego przepisu.	**Uwaga nieuwzględniona** Dane, wskazane do zbierania przez sprzedawcę, dot. wytwórców do krajowego systemu ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatność, nie mają charakteru nadmiarowego. Są bowiem niezbędne do potwierdzania faktu wpisu tych wytwórców do krajowego systemu ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatność prowadzonych przez Prezesa Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. Konieczność potwierdzania wynika z już obowiązujących przepisów art. 19 ust. 1 i 2 ustawy o odnawialnych źródłach energii, przyznających prawo do sprzedaży energii wytworzonej w mikroinstalacji przez wytwórców będący osobą fizyczną wpisaną do ewidencji producentów, o której mowa w przepisach o krajowym systemie ewidencji

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
					producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności. Tylko sprzedawcy zobowiązani, którzy dokonują zakupu energii wytwórców z mikroinstalacji, dysponują możliwością zbierania tych danych w sposób nie wpływający na wydłużanie procedur związanych z rozliczeniem z OREO.
58.	Urząd Regulacji Energetyki	Art. 6 projektu ustawy (art. 56 ust. 1 i 1a ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Proponowana zmiana ma na celu usunięcie wątpliwości interpretacyjnych, prezentowanych również w postępowaniach odwoławczych, w zakresie wyznaczenia wartości opłaty zastępczej dot. obowiązku umarzania świadectw pochodzenia innych niż wydanych dla energii elektrycznej z biogazu rolniczego wytworzonej od dnia wejścia w życie rozdziału 4 ustawy OZE oraz opłaty zastępczej dot. obowiązku umarzania świadectw pochodzenia wydanych dla energii elektrycznej z biogazu rolniczego wytworzonej od dnia wejścia w życie rozdziału 4 ustawy OZE. Projektowane przepisy przewidują, iż wobec podmiotów zobowiązanych zastosowanie znajdowałyby dwa oddzielne wzory do wyznaczania opłaty zastępczej. Zmiana uzasadniona potrzebą uściślenia, doprecyzowania i usunięcia wątpliwości – nie zmienia charakteru normatywnego ustawy co do zakresu możliwości sankcjonowania podmiotów nie wykonujących obowiązku OZE.	Propozycja brzmienia: „1. Opłatę zastępczą dotyczącą obowiązku, o którym mowa w art. 52 ust. 1 w zakresie, o którym mowa w art. 59 pk 1 ustawy OZE, oblicza się według wzoru: Ozo = Ozjo x (Eo - Eu) gdzie poszczególne symbole oznaczają: Ozo - opłatę zastępczą dotyczącą umarzania praw majątkowych wynikających ze świadectw pochodzenia innych niż wydanych dla energii elektrycznej z biogazu rolniczego wytworzonej od dnia wejścia w życie rozdziału 4, wyrażoną w złotych z dokładnością do jednego grosza za 1 MWh, Ozjo - jednostkową opłatę zastępczą wynoszącą w danym roku kalendarzowym 125% rocznej ceny średnioważonej praw majątkowych wynikających ze świadectw pochodzenia innych niż wydanych dla energii elektrycznej z biogazu rolniczego wytworzonej od dnia wejścia w życie rozdziału 4, publikowanej zgodnie z art. 47 ust. 3 pkt 2, jednak nie więcej niż 300,03 złotych za 1 MWh,	**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga poza zakresem przedmiotowym projektu. Uwaga zostanie przeanalizowana w ramach kolejnych prac legislacyjnych.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				Eo - ilość energii elektrycznej, wyrażoną w MWh, wynikającą z obowiązku uzyskania i przedstawienia do umorzenia świadectw pochodzenia wydanych dla energii wytworzonej z biogazu rolniczego przed dniem wejścia w życie rozdziału 4 oraz wydanych dla energii wytworzonej z innych niż b i o g a z rolniczy odnawialnych źródeł energii w danym roku, Eu - ilość energii elektrycznej, wyrażoną w MWh, wynikającą ze świadectw pochodzenia wydanych dla energii wytworzonej z biogazu rolniczego przed dniem wejścia w życie rozdziału 4 oraz wydanych dla energii wytworzonej z innych niż biogaz rolniczy odnawialnych źródeł energii, które obowiązany podmiot, o którym mowa w art. 52 ust. 2, przedstawił do umorzenia w danym roku. 1a. Opłatę zastępczą dotyczącą obowiązku, o którym mowa w art. 52 ust. 1 w zakresie, o którym mowa w art. 59 pkt 2 ustawy OZE, oblicza się według wzoru: b) Ozb = Ozjb x (Eb - Es) Ozb - opłatę zastępczą dotyczącą umarzania praw majątkowych wynikających ze świadectw pochodzenia wydanych dla energii elektrycznej z biogazu rolniczego wytworzonej od dnia wejścia w życie rozdziału 4, wyrażoną w złotych z dokładnością do jednego grosza za 1 MWh, Ozjb - jednostkową opłatę zastępczą wynoszącą w danym roku	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				kalendarzowym 125% rocznej ceny średnioważonej praw majątkowych wynikających ze świadectw pochodzenia wydanych dla energii elektrycznej z biogazu rolniczego wytworzonej od dnia wejścia w życie rozdziału 4, publikowanej zgodnie z art. 47 ust. 3 pkt 2, jednak nie więcej niż 300,03 złotych za 1 MWh, Eb - ilość energii elektrycznej, wyrażoną w MWh, wynikającą z obowiązku uzyskania i przedstawienia do umorzenia świadectw pochodzenia energii elektrycznej wytworzonej z biogazu rolniczego od dnia wejścia w życie rozdziału 4 oraz świadectw pochodzenia biogazu rolniczego w danym roku - projekt te świadectwa likwiduje Es - ilość energii elektrycznej, wyrażoną w MWh, wynikającą ze świadectw pochodzenia wydanych dla energii elektrycznej wytworzonej z biogazu rolniczego od dnia wejścia w życie rozdziału 4 oraz świadectw pochodzenia biogazu rolniczego, które obowiązany podmiot, o którym mowa w art. 52 ust. 2, przedstawił do umorzenia w danym roku.”.	
59.	Konfederacja Lewiatan	Art. 6 pkt 12a (nowy) projektu ustawy (art. 70a ust. 2^1 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Poprawka ma na celu udostępnienie instalacjom odnawialnego źródła energii, które są dołączane w formule cable pooling możliwości korzystania z systemów wsparcia. Obowiązujące wymogi dotyczące opomiarowania instalacji w sposób jednoznaczny pozwalają na określenie wolumenu energii elektrycznej wyprodukowanej we wszystkich przyłączonych w danym miejscu przyłączenia.	2^1. Wymogu posiadania wyodrębnionego zespołu urządzeń służących do wyprowadzania mocy wyłącznie z danej instalacji do sieci elektroenergetycznej dystrybucyjnej, o którym mowa w ust. 1 i 2, nie stosuje się, w przypadku gdy wytwórca energii elektrycznej z odnawialnych	**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga poza zakresem przedmiotowym projektu.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				źródeł energii w tej instalacji odnawialnego źródła energii, otrzymał dla tej instalacji zaświadczenie, o którym mowa w art. 70b ust. 8, a w miejscu przyłączenia tej instalacji planowane jest przyłączenie innej instalacji odnawialnego źródła energii zgodnie z art. 7 ust. 1f ustawy - Prawo energetyczne~~, pod warunkiem, że wytwórcy energii elektrycznej w instalacji planowanej do przyłączenia nie przysługuje świadectwo pochodzenia, o którym mowa w art. 44 ust. 1, albo nie otrzymał zaświadczenia, o którym mowa w art. 70b ust. 8, albo potwierdzenia przyjęcia deklaracji, o którym mowa w art. 71 ust. 4, albo nie posiada ważnego zaświadczenia o dopuszczeniu do aukcji, o którym mowa w art. 76 ust. 1, albo nie wygrał aukcji, o której mowa w art. 72 ust. 1~~.	
60.	Konfederacja Lewiatan	Art. 6 pkt 12a (nowy) projektu ustawy (art. 70a ust. 10e ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Poprawka ma na celu udostępnienie instalacjom odnawialnego źródła energii, które są dołączane w formule cable pooling możliwości korzystania z systemów wsparcia. Obowiązujące wymogi dotyczące opomiarowania instalacji w sposób jednoznaczny pozwalają na określenie wolumenu energii elektrycznej wyprodukowanej we wszystkich przyłączonych w danym miejscu przyłączenia. Zniesienie wymogu dotyczącego przyłączenia instalacji objętej systemem wsparcia jako pierwsze w większym stopniu wpłynie korzystnie na zainteresowaniem udziałem nowych instalacji OZE w systemie taryf FiT/FiP, co jeszcze bardziej zwiększy atrakcyjność tego instrumentu wsparcia.	10e. W przypadku gdy w miejscu przyłączania instalacji odnawialnego źródła energii do sieci została przyłączona kolejna instalacja odnawialnego źródła energii zgodnie z art. 7 ust. 1f ustawy - Prawo energetyczne, wytwórca, który uzyskał zaświadczenie, o którym mowa w ust. 8, w terminie 14 dni od dnia przyłączenia tej instalacji odnawialnego źródła energii przekazuje Prezesowi URE oryginał albo poświadczoną kopię nowej umowy przyłączeniowej, oraz aktualny schemat wszystkich instalacji	**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga poza zakresem przedmiotowym projektu.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				odnawialnego źródła energii przyłączonych w tym miejscu przyłączenia, ze wskazaniem urządzeń służących do wytwarzania energii elektrycznej oraz urządzeń służących do wyprowadzenia mocy wchodzących w skład tych instalacji przyłączonych w miejscu przyłączenia, z oznaczeniem lokalizacji urządzeń pomiarowo-rozliczeniowych oraz miejsca przyłączenia tych instalacji do sieci elektroenergetycznej, naniesionych na mapę poglądową uwzględniającą numery ewidencyjne działek i obrębów. ~~*Przyłączenie kolejnej instalacji odnawialnego źródła energii zgodnie z art. 7 ust. 1f ustawy - Prawo energetyczne, jest możliwe po uprzednim przyłączeniu instalacji odnawialnego źródła energii do sieci, dla której wytwórca uzyskał zaświadczenie, o którym mowa w ust. 8.*~~	
61.	Konfederacja Lewiatan	Art. 6. pkt 13 projektu ustawy (art. 70b ust. 12a ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Wydając decyzję odmowną, o której mowa powyżej, Prezes URE powołuje się na art. 70b ust. 12a Ustawy OZE. Natomiast zgodnie z art. 70f ust. 1.: "Obowiązek zakupu niewykorzystanej energii elektrycznej zgodnie z art. 70c ust. 2 lub prawo do pokrycia ujemnego salda, o którym mowa w art. 93 ust. 1 pkt 4 i ust. 2 pkt 3, powstaje od pierwszego dnia sprzedaży energii elektrycznej objętej systemem wsparcia, o którym mowa w ustawie, i trwa przez okres kolejnych 15 lat, nie dłużej niż do dnia 30 czerwca 2047 r." Zatem mamy do czynienia z sytuacją, w której wspomniane prawa i obowiązki są nadal zachowane – mimo niewypełnienia zobowiązań,	Propozycja nowego brzmienia przepisu Art. 70b ust. 12a: „12a. W przypadku niewypełnienia przez wytwórcę zobowiązania, o którym mowa w ust. 4 pkt 1 lit. d lub pkt 2 lit. a, albo w przypadku niewypełnienia zobowiązania, o którym mowa w ust. 4 pkt 1 lit. d, z uwzględnieniem przedłużenia terminu, o którym mowa w art. 70ba ust. 1, zabezpieczenie ustanowione zgodnie z ust. 6, podlega przepadkowi na rzecz Prezesa URE, przy	**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga spoza zakresu przedmiotowego projektu.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			prowadzą do abstrakcyjnej tezy, że są one nadawane bezterminowo. W takiej sytuacji wszystkie inwestycje, które do 2020 roku uzyskały zaświadczenia o możliwości sprzedaży i tego nie uczyniły są właściwie zawieszone i mimo posiadania wszystkich potrzebnych pozwoleń administracyjnych nie mogą skorzystać z systemu taryf FIT/FIP. Dodatkowo, nawet gdyby podmioty, które otrzymały zaświadczenia kilka lat temu (3 lata i wzwyż) wybudowały obecnie nowe instalacje i rozpoczęły sprzedaż, to uzyskane na moment złożenia deklaracji o zamiarze sprzedaży niewykorzystanej energii ceny referencyjne byłyby nieadekwatne do aktualnych nakładów inwestycyjnych. Z tego względu również inwestorzy powinni mieć możliwość ponownego złożenia deklaracji oraz uzyskania nowych zaświadczeń ze zaktualizowanymi cenami referencyjnymi.	zachowaniu **przez okres 3** miesięcy praw i obowiązków, o których mowa w art. 70f ust. 1."	
62.	Konfederacja Lewiatan	Art. 6 pkt 13a (nowy) projektu ustawy (art. 70e ust. 1 i 2 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Ze względu na przygotowanie systemu wsparcia do biogazowni wytwarzających energię elektryczną ze zmienną generacją tzw. Instalacji semi-szczytowych (np. biogazownia 1 MW pracująca 12 h zamiast instalacja 500 kW pracująca 24 h) istotne jest ostateczne zlikwidowanie mnożników. Brak uwzględnienia tego postulatu może spowodować, iż instalacja semi-szczytowa pracująca z mocą 1 MW przez 12h dziennie otrzyma co prawda wyższą cenę referencyjną, jednak na potrzeby określenia stałej ceny zostanie uwzględniony mnożnik 90%, zamiast 95%. Dodatkowo planuje się likwidację aukcji dla biogazu, gdyż w praktyce nie spotkały się z zainteresowaniem inwestorów.	Propozycja rozwiązania w art. 70e ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie: „1. Stała cena zakupu wynosi odpowiednio: 1) 100% ceny referencyjnej, o której mowa w art. 77 ust. 3 pkt 1, obowiązującej na dzień złożenia deklaracji, o której mowa w art. 70b ust. 1- dla poszczególnych rodzajów instalacji odnawialnych źródeł energii, o których mowa w art. 70a ust. 1, 2) 100% ceny referencyjnej, o której mowa w art. 77 ust. 3 pkt 1, obowiązującej na dzień złożenia deklaracji, o której mowa w art. 70b ust. 1- dla poszczególnych rodzajów instalacji odnawialnych źródeł energii, o których mowa w art. 70a ust. 2 - przy	**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga poza zakresem przedmiotowym projektu.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				czym obliczana jest zgodnie z art. 39a ust. 5, z uwzględnieniem art. 39a ust. 7. Dodatkowo proponuje się następujące brzmienie art. 73 ust 3a: 3a. Aukcje dla wytwórców, o których mowa w art. 72 ust. 1, przeprowadza się odrębnie, z uwzględnieniem ust. 4, na sprzedaż energii elektrycznej wytworzonej w instalacjach odnawialnego źródła energii, o których mowa w art. 77 ust. 5: 1) pkt 8-10a (w zakresie instalacji powyżej 1 MW) i 14; 2) pkt 15, 18-20; 3) pkt7 i 7a; 4) pkt 16, 17, 21 i 22; 5) pkt 24 i 25.	
63.	Konfederacja Lewiatan	Art. 6 pkt 13a (nowy) projektu ustawy (art. 71 ust. 1b ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Poprawka ma na celu udostępnienie instalacjom odnawialnego źródła energii, które są dołączane w formule cable pooling możliwości korzystania z systemów wsparcia. Obowiązujące wymogi dotyczące opomiarowania instalacji w sposób jednoznaczny pozwalają na określenie wolumenu energii elektrycznej wyprodukowanej we wszystkich przyłączonych w danym miejscu przyłączenia.	1b. Wymogu posiadania wyodrębnionego zespołu urządzeń służących do wyprowadzania mocy, o którym mowa w ust. 1, nie stosuje się, w przypadku gdy wytwórca energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii w tej instalacji odnawialnego źródła energii, przyłączonej do sieci w danym miejscu przyłączenia złożył deklarację, o której mowa w ust. 1, lub otrzymał dla tej instalacji potwierdzenie przyjęcia deklaracji, o którym mowa w ust. 4, a w miejscu tego przyłączenia planowane jest przyłączenie innej instalacji odnawialnego źródła energii zgodnie z art. 7 ust. 1f ustawy - Prawo energetyczne~~***, pod warunkiem, że wytwórcy energii elektrycznej w***~~	**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga poza zakresem przedmiotowym projektu.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				~~*instalacji planowanej do przyłączenia nie przysługuje świadectwo pochodzenia, o którym mowa w art. 44 ust. 1, albo nie otrzymał zaświadczenia, o którym mowa w art. 70b ust. 8, albo potwierdzenia przyjęcia deklaracji, o którym mowa w ust. 4, albo nie posiada ważnego zaświadczenia o dopuszczeniu do aukcji, o którym mowa w art. 76 ust. 1, albo nie wygrał aukcji, o której mowa w art. 72 ust. 1*~~.	
64.	Konfederacja Lewiatan	Art. 6 pkt 14a (nowy) projektu ustawy (art. 75 ust. 1b ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Poprawka ma na celu udostępnienie instalacjom odnawialnego źródła energii, które są dołączane w formule cable pooling możliwości korzystania z systemów wsparcia. Obowiązujące wymogi dotyczące opomiarowania instalacji w sposób jednoznaczny pozwalają na określenie wolumenu energii elektrycznej wyprodukowanej we wszystkich przyłączonych w danym miejscu przyłączenia.	1b. Wymogu posiadania wyodrębnionego zespołu urządzeń służących do wyprowadzania mocy, o którym mowa w ust. 1, nie stosuje się w przypadku gdy wytwórca energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii w instalacji odnawialnego źródła energii planowanej do przyłączenia do sieci w danym miejscu przyłączenia złożył wniosek o wydanie zaświadczenia o dopuszczeniu do udziału w aukcji, o którym mowa w ust. 3, albo posiada dla tej instalacji ważne zaświadczenie o dopuszczeniu do aukcji, o którym mowa w art. 76 ust. 1, albo wygrał aukcję, o której mowa w art. 72 ust. 1, a w miejscu tego przyłączenia planowane jest przyłączenie innej instalacji odnawialnego źródła energii zgodnie z art. 7 ust. 1f ustawy - Prawo energetyczne~~,~~ ~~*pod warunkiem, że wytwórcy energii elektrycznej w instalacji odnawialnego źródła energii planowanej do przyłączenia nie przysługuje świadectwo pochodzenia, o którym*~~	**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga poza zakresem przedmiotowym projektu.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				~~*mowa w art. 44 ust. 1, albo nie otrzymał zaświadczenia, o którym mowa w art. 70b ust. 8, albo potwierdzenia przyjęcia deklaracji, o którym mowa w art. 71 ust. 4, albo nie posiada ważnego zaświadczenia o dopuszczeniu do aukcji, o którym mowa w art. 76 ust. 1, albo nie wygrał aukcji, o której mowa w art. 72 ust. 1*~~.	
65.	Konfederacja Lewiatan	Art. 6 pkt 14a (nowy) projektu ustawy (art. 75 ust. 1e ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Poprawka ma na celu udostępnienie instalacjom odnawialnego źródła energii, które są dołączane w formule cable pooling możliwości korzystania z systemów wsparcia. Obowiązujące wymogi dotyczące opomiarowania instalacji w sposób jednoznaczny pozwalają na określenie wolumenu energii elektrycznej wyprodukowanej we wszystkich przyłączonych w danym miejscu przyłączenia. Zniesienie wymogu dotyczącego przyłączenia instalacji objętej systemem wsparcia jako pierwsze w większym stopniu wpłynie korzystnie na zainteresowaniem udziałem nowych instalacji OZE w aukcjach, co jeszcze bardziej zwiększy atrakcyjność tego instrumentu wsparcia.	1e. W przypadku gdy w miejscu przyłączania instalacji odnawialnego źródła energii do sieci jest planowana do przyłączenia kolejna instalacja odnawialnego źródła energii - zgodnie z art. 7 ust. 1f ustawy - Prawo energetyczne, wytwórca, który wygrał aukcję, o której mowa w art. 72 ust. 1, w terminie 14 dni od dnia przyłączenia nowej instalacji odnawialnego źródła energii, przekazuje Prezesowi URE oryginał albo poświadczoną kopię nowej umowy przyłączeniowej oraz aktualny schemat wszystkich instalacji odnawialnego źródła energii przyłączonych w tym miejscu przyłączenia, ze wskazaniem urządzeń służących do wytwarzania energii elektrycznej oraz urządzeń służących do wyprowadzania mocy wchodzących w skład tych instalacji przyłączonych w miejscu przyłączenia, z oznaczeniem lokalizacji urządzeń pomiarowo-rozliczeniowych oraz miejsca przyłączenia tych instalacji do sieci elektroenergetycznej naniesionych na mapę	**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga poza zakresem przedmiotowym projektu.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				poglądową uwzględniającą numery ewidencyjne działek i obrębów. ~~***Przyłączenie kolejnej instalacji odnawialnego źródła energii jest możliwe po uprzednim przyłączeniu instalacji odnawialnego źródła energii objętej aukcją, o której mowa w art. 72 ust. 1.***~~	
66.	Konfederacja Lewiatan	Art. 6 pkt 17, 21 i 26 projektu ustawy (art. 83 ust. 1 i 1a, art. 84, art. 93 ust. 13 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Uwaga dotyczy uzupełnienia projektu UD89 o postanowienia, które precyzują wzajemne relacje między postanowieniami ustawy – Prawo energetyczne i ustawy o odnawialnych źródłach energii, zmienionymi przez ustawę z dnia 17 sierpnia 2023 r. (Dz.U.2023.1762) („**nowelizacja 2023**"). Nowelizacja 2023 potwierdziła między innymi zasadę, zgodnie z którą możliwe jest przyłączenie do sieci instalacji OZE lub magazynu energii z mocą przyłączeniową mniejszą niż moc zainstalowana danej instalacji (zmiana w art. 7 ust. 1 ustawy – Prawo energetyczne). Również zmiana mocy zainstalowanej przyłączonej instalacji OZE jest przewidziana w art. 74 ust. 3 ustawy o odnawialnych źródłach energii. Zmiana w art. 83 ust. 1 i 1a ustawy o odnawialnych źródłach energii uzupełnia obowiązki informacyjne wytwórcy w instalacji OZE, który zakończył modernizację tej instalacji w warunkach, o których mowa w art. 74 ust. 3 tej ustawy, który dotyczy modernizacji instalacji OZE korzystającej już z systemu wsparcia (a więc takiej, której udział w aukcji dla instalacji zmodernizowanych byłby wykluczony zgodnie z art. 74 ust. 2 pkt 1 ustawy o odnawialnych źródłach energii). Zmiana w art. 93 ust. 13 o odnawialnych źródłach energii doprecyzowuje wyrażoną w tej jednostce redakcyjnej zasadę, że intensywność wsparcia w ramach systemu aukcyjnego ograniczona jest	**Art. 6.** W ustawie z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (Dz. U. z 2024 r. poz. 1361) wprowadza się następujące zmiany: […] 17) w art. 83: a) w ust. 1 w pkt 4 lit. c kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 5 w brzmieniu: **„5) w przypadku zakończenia modernizacji instalacji, o której mowa w art. 74 ust. 3 oświadczenie o zakończeniu modernizacji, w tym o zmianie mocy zainstalowanej elektrycznej, w terminie 60 od zakończenia modernizacji.";** b) ust. 1a otrzymuje brzmienie: „1a. Wytwórca przekazuje operatorowi rozliczeń energii odnawialnej, o którym mowa w art. 106, a w przypadku wytwórcy energii elektrycznej w instalacji odnawialnego źródła energii o łącznej mocy zainstalowanej elektrycznej mniejszej niż 500 kW, który	**Uwaga nieuwzględniona** Propozycja ma istotny wpływ na systemy wsparcia regulowane ustawą o odnawialnych źródłach energii i wymaga pogłębionych analiz i uzgodnień, co zostanie wykonane w ramach kolejnych prac legislacyjnych.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			wielkością mocy zainstalowanej określonej w zwycięskiej ofercie aukcyjnej (ewentualnie w ofercie zaktualizowanej przed rozpoczęciem sprzedaży energii elektrycznej zgodnie z art. 79 ust. 9 tej ustawy). Zgodnie z tą regułą, Zarządca Rozliczeń S.A., w razie otrzymania informacji o zmianie mocy zainstalowanej instalacji OZE korzystającej ze wsparcia w ramach systemu aukcyjnego w Karcie Informacyjnej Wytwórcy Instalacji (KIWI) zachowa informację o dotychczasowej mocy zainstalowanej instalacji OZE (zgodnej z ofertą aukcyjną) na potrzeby dalszych rozliczeń, już po zakończeniu modernizacji. Reguła ta potwierdza też, że zmiana mocy zainstalowanej w drodze modernizacji, o której mowa w art. 74 ust. 3 ustawy o odnawialnych źródłach energii w instalacji OZE nie zmienia zasad korzystania przez wytwórcę ze wsparcia aukcyjnego, niezależnie od tego, czy uczestniczył w aukcji dla instalacji o mocy zainstalowanej nieprzekraczającej 1 MW, czy dla instalacji o mocy przekraczającej 1 MW. Zmiana w art. 84 ustawy o odnawialnych źródłach energii ma charakter porządkujący – precyzuje, że Prezes URE prowadząc postępowanie kontrolne uwzględnia zmiany stanu faktycznego wynikające z modernizacji instalacji, która uczestniczy już w aukcyjnym systemie wsparcia, z uwzględnieniem utrzymania na niezmienionym długości okresu wsparcia i intensywności tego wsparcia, odpowiednio do art. 74 ust. 3 i art. 93 ust. 13 ustawy o odnawialnych źródłach energii. W celu ułatwienia prac legislacyjnych poprawki prezentowane są w ramach tekstu jednolitego modyfikowanych jednostek redakcyjnych projektu UD89, z wyróżnieniem treści dodanej.	zadeklarował sprzedaż energii elektrycznej sprzedawcy zobowiązanemu - także temu sprzedawcy, informację, o której mowa w ust. 1 pkt 2, **w ust. 4 pkt 5,** oraz dokumenty, o których mowa w ust. 1 pkt 4 lit. b i c, w terminach określonych w tych przepisach. c) w ust. 2a w pkt 2 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 3 w brzmieniu: „3) uwzględnia się energię elektryczną wytworzoną w instalacji odnawialnego źródła energii w godzinach dostawy, dla których średnie ważone wolumenem transakcji sesyjnych giełdowych ceny energii elektrycznej z rynku były niższe niż 0 złotych za 1 MWh.”; […] 21) w art. 84: a) w ust. 1 wyrazy „i art. 83q ust. 6 i 8, a także prawidłowości ceny skorygowanej, o której mowa w art. 39 ust. 5 i 7, art. 39a ust. 5 i 7 oraz art. 83q ust. 4 i 6” zastępuje się wyrazami „art. 83q ust. 6 i 8, **art. 83zc ust. 3 pkt 2, 3, 5-7 i 9 i art. 83zg ust. 6 i 9**, a także prawidłowości ceny skorygowanej, o której mowa w art. 39 ust. 5 i 7, art. 39a ust. 5 i 7, art. 83q	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				ust. 4 i 6 **oraz art. 83zg ust. 4 i 6**”, b) po ust. 2 dodaje się ust. 3 w brzmieniu: **„3. W przypadku kontroli instalacji, która rozpoczęła albo zakończyła modernizację zgodnie z art. 74 ust. 3, kontrola zgodności ze stanem faktycznym następuje z uwzględnieniem zmian wynikających z modernizacji, z zastrzeżeniem art. 93 ust. 13.”;** […] 26) w art. 93: […] i) **ust. 13 otrzymuje brzmienie:** „13. Ilość energii elektrycznej wytworzonej w ciągu doby, przewyższająca ilość energii elektrycznej, jaka mogłaby zostać wytworzona w tej instalacji przy założeniu, że instalacja ta pracowała w tym czasie z mocą przewyższającą maksymalną moc zainstalowaną czynną określoną w ofercie, **z uwzględnieniem art. 79 ust. 9,** przy współczynniku mocy cosϕ = 1, nie stanowi podstawy do wyliczenia ujemnego salda zgodnie z ust. 1 pkt 4 lub ust. 2 pkt 3.”;	
67.	Konfederacja Lewiatan	Art. 6 ust. 20 projektu ustawy (art. 83t ust. 1 ustawy o odnawialnych	Zmiana ma na celu z jednej strony – uproszczenie brzmienia przepisu i odwołanie do już istniejących definicji, z drugiej strony – niedopuszczenie do	Biometan wytworzony z biogazu**, o którym mowa w art. 2 ust. 1** lub z biogazu rolniczego**, o którym**	**Uwaga nieuwzględniona**

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
		źródłach energii)	ograniczenia katalogu dostępnych substratów, metod wytwarzania czy technologii. Przepisy zaproponowane szczególnie w punktach a-c mogłyby sugerować wykluczenie z systemu wsparcia np. biometanu wytwarzanego z biogazu wysypiskowego, lub niejednoznaczne traktowanie biometanu wytwarzanego z biogazu z osadów ściekowych. Tymczasem, jak rozumiemy, intencją Ministerstwa jest wsparcie rozwoju biometanu w Polsce na jego początkowym etapie, bez premiowania wybranych substratów, a tym bardziej bez wykluczania niektórych z nich. Zmiana jest w pełni zgodna z proponowaną treścią oświadczenia uczestnika aukcji biometanu, zawartą w art. 83zc ust. 10. W oświadczeniu uczestnik deklaruje, że do wytworzenia biometanu wykorzystuje biogaz lub biogaz rolniczy: „Świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia wynikającej z art. 233 § 6 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny oświadczam, że: 1)wytwarzając biometan w instalacji odnawialnego źródła energii będę stosować się do obowiązków, o których mowa w art. 9 ust. 1a pkt 3 albo art. 25 pkt 3a i 3b ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii; 2)**do wytworzenia biometanu w instalacji odnawialnego źródła energii będę wykorzystywać biogaz lub biogaz rolniczy, który spełnia kryteria zrównoważonego rozwoju**, o których mowa w art. 43 ust. 3 rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu; 3)wartość pomocy inwestycyjnej, o której mowa w art. 83zg ust. 1 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r.	**mowa w art. 2 ust. 2**, lub z mieszaniny biogazu i biogazu rolniczego w instalacji odnawialnego źródła energii, ~~do którego wytworzenia wykorzystano:~~ ~~a)biogaz rolniczy wytworzony wyłącznie z substratów, o których mowa w art. 2 pkt 2 – w przypadku wytwarzania biometanu z biogazu rolniczego lub z mieszaniny biogazu i biogazu rolniczego,~~ ~~b)biogaz wytworzony wyłącznie z biomasy – w przypadku wytwarzania biometanu z biogazu lub z mieszaniny biogazu i biogazu rolniczego,~~ ~~c) biogaz lub biogaz rolniczy spełniający kryteria zrównoważonego rozwoju, o których mowa w art. 43 ust. 3 rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu~~ - i wprowadzony do sieci gazowej może zostać sprzedany w drodze aukcji, zwanej „aukcją biometanu”.	Zgodnie z brzmieniem art. 2 pkt 1 ustawy o odnawialnych źródłach energii biogaz to gaz uzyskany z biomasy, w szczególności z instalacji przeróbki odpadów zwierzęcych lub roślinnych, oczyszczalni ścieków oraz składowisk odpadów. Uwzględniając powyższą definicję ustawodawca w żaden sposób nie ogranicza katalogu dostępnych do wytworzenia biogazu substratów. W treści oświadczenia w pkt 2 nie nakazuje się wykorzystywania do wytwarzania biometanu wyłącznie biogazu lub biogazu rolniczego wytworzonego z surowców wymienionych w załączniku IX do dyrektywy REDII. W projektowanym przepisie jednoznacznie wskazano na obowiązek spełnienia kryteriów zrównoważonego rozwoju, o których mowa w art. 43 ust. 3 rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu przez biogaz lub biogaz rolniczy, który będzie wykorzystywany do wytwarzania biometanu. W omawianym przepisie nie uwzględniono kolejnego warunku/obowiązku jaki zawarty jest w art. 43 ust. 3 rozporządzenia GBER, a mianowicie wytwarzania biogazu lub biogazu rolniczego (na potrzeby wytwarzania biometanu) z surowców wymienionych w załączniku IX do dyrektywy REDII.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			o odnawialnych źródłach energii, obliczona zgodnie z art. 83zg ust. 2 i 3 tej ustawy, wynosi ... złotych. Cena skorygowana obliczona zgodnie z art. 83zg ust. 4 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii wynosi ... złotych za 1 MWh; 4)przedsiębiorstwo nie znajduje się w trudnej sytuacji w rozumieniu art. 2 pkt 18 lit. a-c lub e rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu; 5)na przedsiębiorstwie nie ciąży obowiązek zwrotu pomocy publicznej, wynikający z decyzji Komisji Europejskiej uznającej taką pomoc za niezgodną z prawem oraz z rynkiem wewnętrznym."		
68.	Pracodawcy RP	Art. 6 ust. 20 projektu ustawy (art. 83t ust. 1 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Zmiana ma na celu: z jednej strony – uproszczenie brzmienia przepisu i odwołanie do już istniejących definicji; z drugiej strony – niedopuszczenie do ograniczenia katalogu dostępnych substratów, metod wytwarzania czy technologii. Przepisy zaproponowane szczególnie w punktach a-c mogłyby sugerować wykluczenie z systemu wsparcia np. biometanu wytwarzanego z biogazu wysypiskowego, lub niejednoznaczne traktowanie biometanu wytwarzanego z biogazu z osadów ściekowych. Tymczasem, jak rozumiemy, intencją Ministerstwa jest wsparcie rozwoju biometanu w Polsce na jego początkowym etapie, bez premiowania wybranych substratów, a tym bardziej bez wykluczania niektórych z nich. Zmiana jest w pełni zgodna z proponowaną treścią oświadczenia uczestnika aukcji biometanu, zawartą w art. 83zc ust. 10. W oświadczeniu uczestnik deklaruje, że do wytworzenia biometanu wykorzystuje biogaz lub biogaz rolniczy: „Świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia wynikającej z art. 233 §	Biometan wytworzony z biogazu, **o którym mowa w art. 2 ust. 1** lub z biogazu rolniczego**, o którym mowa w art. 2 ust. 2**, lub z mieszaniny biogazu i biogazu rolniczego w instalacji odnawialnego źródła energii, ~~do którego wytworzenia wykorzystano:~~ ~~a) biogaz rolniczy wytworzony wyłącznie z substratów, o których mowa w art. 2 pkt 2 – w przypadku wytwarzania biometanu z biogazu rolniczego lub z mieszaniny biogazu i biogazu rolniczego,~~ ~~b) biogaz wytworzony wyłącznie z biomasy – w przypadku wytwarzania biometanu z biogazu lub z mieszaniny biogazu i biogazu rolniczego,~~ ~~c) biogaz lub biogaz rolniczy spełniający kryteria zrównoważonego rozwoju, o których mowa w art. 43 ust. 3~~	**Uwaga nieuwzględniona** Zgodnie z brzmieniem art. 2 pkt 1 ustawy o odnawialnych źródłach energii biogaz to gaz uzyskany z biomasy, w szczególności z instalacji przeróbki odpadów zwierzęcych lub roślinnych, oczyszczalni ścieków oraz składowisk odpadów. Uwzględniając powyższą definicję ustawodawca w żaden sposób nie ogranicza katalogu dostępnych do wytworzenia biogazu substratów. W treści oświadczenia w pkt 2 nie nakazuje się wykorzystywania do wytwarzania biometanu wyłącznie biogazu lub biogazu rolniczego wytworzonego z surowców wymienionych w załączniku IX do dyrektywy REDII. W projektowanym przepisie jednoznacznie wskazano na obowiązek

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			6 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny oświadczam, że: 1) wytwarzając biometan w instalacji odnawialnego źródła energii będę stosować się do obowiązków, o których mowa w art. 9 ust. 1a pkt 3 albo art. 25 pkt 3a i 3b ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii; 2) **do wytworzenia biometanu w instalacji odnawialnego źródła energii będę wykorzystywać biogaz lub biogaz rolniczy, który spełnia kryteria zrównoważonego rozwoju**, o których mowa w art. 43 ust. 3 rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu; 3) wartość pomocy inwestycyjnej, o której mowa w art. 83zg ust. 1 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii, obliczona zgodnie z art. 83zg ust. 2 i 3 tej ustawy, wynosi ... złotych. Cena skorygowana obliczona zgodnie z art. 83zg ust. 4 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii wynosi ... złotych za 1 MWh; 4) przedsiębiorstwo nie znajduje się w trudnej sytuacji w rozumieniu art. 2 pkt 18 lit. a-c lub e rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu; 5) na przedsiębiorstwie nie ciąży obowiązek zwrotu pomocy publicznej, wynikający z decyzji Komisji Europejskiej uznającej taką pomoc za niezgodną z prawem oraz z rynkiem wewnętrznym.''	~~rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu~~ - i wprowadzony do sieci gazowej może zostać sprzedany w drodze aukcji, zwanej „aukcją biometanu”.	spełnienia kryteriów zrównoważonego rozwoju, o których mowa w art. 43 ust. 3 rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu przez biogaz lub biogaz rolniczy, który będzie wykorzystywany do wytwarzania biometanu. W omawianym przepisie nie uwzględniono kolejnego warunku/obowiązku jaki zawarty jest w art. 43 ust. 3 rozporządzenia GBER, a mianowicie wytwarzania biogazu lub biogazu rolniczego (na potrzeby wytwarzania biometanu) z surowców wymienionych w załączniku IX do dyrektywy REDII.
69.	Konfederacja Lewiatan	Art. 6 ust. 20 projektu ustawy (art. 83t ust. 1 i 2, art. 83zh ust. 5, art. 92 ust 11 (1), art. 83zc ust 3	W przypadku biogazu istnieją inne możliwości sprzedaży niż sieć. Proponowane brzmienie wykluczałoby możliwość skorzystania z systemu aukcyjnego. Obecnie proponowane brzmienie	Należy usunąć “wprowadzenie do sieci”.	**Uwaga nieuwzględniona** Uwzględnienie uwagi mogłoby skutkować eksportem biometanu, który

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
		pkt 3 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	przepisu wyłącza podmioty dostarczające biometan w inny sposób niż poprzez sieć gazową.		uzyskał wcześniej wsparcie w postaci aukcji. Ponadto, podmioty, które rozważają transport biometanu transportem kołowym (cysterny) planują wykorzystać taki biometan do realizacji Narodowego Celu Wskaźnikowego (NCW). Biometan, który uzyskał wsparcie nie będzie mógł być wykorzystany do realizacji NCW.
70.	Konfederacja Lewiatan	Art. 6 ust. 20 projektu ustawy (art. 83t ust. 3 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Należy wydłużyć okres z 48 do 60 miesięcy – adekwatnie do rodzaju instalacji.	Art. 84t ust 3. Biometan, o którym mowa w ust. 1, może zostać sprzedany w drodze aukcji biometanu wyłącznie w przypadku, gdy urządzenia wchodzące w skład instalacji odnawialnego źródła energii, służącej do wytwarzania biometanu, zamontowane w czasie budowy, zostały wyprodukowane w okresie **60** miesięcy bezpośrednio poprzedzających dzień wytworzenia po raz pierwszy biometanu w tej instalacji odnawialnego źródła energii i nie były wcześniej amortyzowane w rozumieniu przepisów o rachunkowości przez jakikolwiek podmiot.	**Uwaga nieuwzględniona** Kwestia dotycząca długości okresu, w którym zostały wyprodukowane urządzenia do wytwarzania biometanu była przedmiotem dyskusji podczas prac nad systemem wsparcia FIP dla biometanu. Przyjęto okres 48 miesięcy jako najbardziej wystarczający, biorąc pod uwagę, że urządzenia służące do wytwarzania biometanu są indywidualnie zamawiane.
71.	Konfederacja Lewiatan	Art. 6 pkt 20 projektu ustawy (art. 83x ust. 2. ustawy o odnawialnych źródłach energii)	W związku z zapisem, iż wartość 5% biometanu w aukcji dla inwestycji spoza terenu RP będzie odwoływać się do wartości biometanu przeznaczonej do sprzedaży w drodze aukcji z roku poprzedniego może okazać się, będzie to poziom zbyt niski aby zainteresować inwestorów spoza Polski.	2. Ilość i wartość biometanu wytworzonego w instalacjach odnawialnego źródła energii zlokalizowanych poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i poza obszarem wyłącznej strefy ekonomicznej, jaka może zostać sprzedana w drodze aukcji w ~~następnym~~ **danym** roku kalendarzowym wynosi	**Uwaga nieuwzględniona** Projektodawca zaproponował próg 5% biometanu w aukcji dla inwestycji spoza terytorium RP, mając na względzie aktualną sieć połączeń transgranicznych oraz wsparcie dla rozwoju krajowego potencjału wytwórczego.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				do 5% ilości i wartości biometanu, przeznaczonej do sprzedaży w drodze aukcji biometanu ~~w roku poprzednim,~~ w instalacjach, o których mowa w art. 83t ust. 1.	
72.	Konfederacja Lewiatan	Art. 6 pkt 20 projektu ustawy (art. 83z ust. 3 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Art. 83y 8. Wytwórca biometanu w instalacji odnawialnego źródła energii zlokalizowanej poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i poza obszarem wyłącznej strefy ekonomicznej, do wniosku o wydanie zaświadczenia o dopuszczeniu do udziału w aukcji dla biometanu dołącza oryginały lub poświadczone kopie dokumentów wynikających z umowy, o której mowa w art. 83x ust. 3 pkt 1. **Dokumenty sporządzone w języku obcym są składane wraz z tłumaczeniem przysięgłym na język polski.** Mając na uwadze, że dokumenty sporządzone w języku obcym wymagane są przy składaniu wraz z tłumaczeniem przysięgłym na język polski, proponuje się zmianę w art. 83z ust. 3 polegającą na zmianie terminu odwołania się z 7 dni na dni 14.	3. Zażalenie na postanowienie o odmowie wydania zaświadczenia o dopuszczeniu do aukcji biometanu wnosi się do Sądu Okręgowego w Warszawie - sądu ochrony konkurencji i konsumentów, w terminie ~~7 dni~~ **14 dni** od dnia doręczenia postanowienia. Postępowanie w sprawie zażalenia na postanowienie Prezesa URE toczy się według przepisów ustawy – Kodeks postępowania cywilnego o postępowaniu w sprawach z zakresu regulacji energetyki.	**Uwaga nieuwzględniona** Uwzględnienie uwagi wprowadzałoby niespójność z innymi terminami wskazanymi w ustawie, w której przyjęto generalną zasadę 7 dniowego terminu na wniesienie zażalenia. Dodatkowo, należy wskazać, że w aukcjach OZE, wytwórcą również dołącza oryginały lub poświadczone kopie dokumentów wraz z tłumaczeniem przysięgłym na język polski, zaś termin na wniesienie zażalenia nigdy nie był kwestionowany, nie wydaje się zatem, aby wydłużanie terminu było uzasadnione w aukcjach biometanu.
73.	Urząd Regulacji Energetyki	Art. 6 pkt 20 projektu (art. 83zb ust. 2 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Proponuje się uzupełnienie ogłoszenia w związku z możliwością przeprowadzenia aukcji w formie pisemnej (zob. uwaga do art. 83zb ust. 6).	„2. Ogłoszenie o aukcji zawiera: 1) oznaczenie aukcji biometanu; 2) **wskazanie sposobu przeprowadzenia aukcji;** 3) **termin** przeprowadzenia sesji aukcji biometanu; 4) godziny otwarcia i zamknięcia sesji aukcji biometanu; wskazanie maksymalnej ilości i wartości biometanu (...)".	**Uwaga nieuwzględniona** Wprowadzono przepis przejściowy wskazujący, że do czasu dostosowania internetowej platformy aukcyjnej do przeprowadzania za jej pośrednictwem aukcji biometanu aukcje te przeprowadza się w formie pisemnej.
74.	Urząd Regulacji Energetyki	Art. 6 pkt 20 projektu (art. 83zb ust. 6 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Przygotowanie Internetowej Platformy Aukcyjnej do obsługi aukcji biometanu wiąże się z zaprojektowaniem i zbudowaniem **nowego i niezależnego modułu** w aplikacji, co jest niezwykle czaso- i kosztochłonnym procesem. Zgodnie z art. 78 ust. 7, dostawcę internetowej platformy aukcyjnej wyłania się w trybie przepisów ustawy z dnia 11	„6. Aukcję biometanu prowadzi się w postaci elektronicznej za pośrednictwem internetowej platformy aukcyjnej, o której mowa w art. 78 ust. 6 **albo w formie pisemnej."**	**Uwaga nieuwzględniona** Wprowadzono przepis przejściowy zgodnie z którym, do czasu dostosowania internetowej platformy aukcyjnej do przeprowadzania za jej pośrednictwem

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			września 2019 r. - Prawo zamówień publicznych co dodatkowo wydłuża proces przygotowania IPA. Wobec założeń OSR, proponowany mechanizm obejmie wsparciem ok. 50 instalacji, które powstaną do 2030 r. Obsługa takiej ilości wytwórców poza IPA jest możliwa z pominięciem IPA, szczególnie na początkowym etapie wdrażania wsparcia. Dlatego też wzorem aukcji na premię kogeneracyjną (art. 16 ust. 2, Dz. U. z 2024 r. poz. 639) proponuje się umożliwienie obsługi systemu dla biometanu również w formie pisemnej (zarówno prekwalifikacje jak i aukcje), tak aby uniknąć ryzyka nieprzeprowadzenia aukcji w sytuacji w której IPA nie zostanie dostosowana.		aukcji biometanu aukcje te przeprowadza się w formie pisemnej.
75.	Konfederacja Lewiatan	Art. 6 pkt 20 projektu ustawy (art. 83zg ust. 10 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Należy podkreślić, iż zasadność braku możliwości podwyższania ceny skorygowanej w przypadku utraty pomocy inwestycyjnej była istotna tylko w pierwszej edycji aukcji (przed notyfikacją), gdy inwestorzy startujący w aukcji mogli obliczać cenę skorygowaną już w ofercie aukcyjnej, co zwiększało ich szansę na wygraną. Po zmianie przepisów, gdy cena skorygowana była dokonywana dopiero po wygranej aukcji, pierwotne brzmienie straciło sens. Z przyczyn niezrozumiałych podobna konstrukcja występuje w przypadku taryf FiT/FiP dla energii elektrycznej i biometanu.	Proponuje się uchylenie ust. 10 w art. 83zg 10. Zmiana wartości udzielonej pomocy inwestycyjnej, o której mowa w ust. 1, która uwzględniona została przy obliczaniu ceny skorygowanej, o której mowa w ust. 4 i 6, polegająca na obniżeniu wartości tej pomocy, nie powoduje zmiany wartości tej ceny.	**Uwaga nieuwzględniona** Uchylenie ust. 10 spowoduje znaczącą rozbieżność pomiędzy innymi mechanizmami wsparcia, w tym notyfikowanymi i nierówne traktowanie podmiotów.
76.	Urząd Regulacji Energetyki	Art. 6 pkt 25 projektu ustawy (art. 92 ust. 11^1 oraz 11a ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Wytwórca powinien być obowiązany do rozliczenia określonej ilości biometanu a nie paliwa gazowego. Jeśli dopuszczony zostanie do wsparcia biometan, który będzie zawierał domieszki paliw nieodnawialnych to jest to niezgodne z treścią art. 83m ust. 1 oraz 83t ust. 1 ustawy OZE z których wynika, iż wspierany jest **biometan jako odnawialne źródło energii**. Alternatywą jest wprowadzenie wzoru pozwalającego PURE oraz ZRSA na wyliczenie właściwej ilości biometanu podlegającego wsparciu, analogicznie jak dla instalacji OZE współspalającej biomasę z paliwami nieodnawialnymi.		**Uwaga nieuwzględniona** Zaproponowane doprecyzowanie jest niezbędne w celu wyeliminowania ewentualnych wątpliwości interpretacyjnych. Brzmienie przepisu uwzględnia sytuację, w której zaistnieje konieczności dodawania do biometanu propanu, celem umożliwienia jego zatłoczenia do sieci gazowej.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
77.	Zarządca Rozliczeń S.A.	Art. 6 pkt 26 projektu ustawy (art. 93 ust. 12a ustawy o odnawialnych źródłach energii)	ZRSA proponuje dodanie art. 93 ust. 12a w brzmieniu: *12a. Należności z tytułu zwrotu dodatniego salda, o których mowa w art. 12, zalicza się do kategorii drugiej należności podlegających zaspokojeniu z funduszów masy upadłości, o której mowa w art. 342 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. - Prawo upadłościowe (Dz.U. z 2024 r. poz.794)* **Uzasadnienie:** Dodany przepis ułatwi odzyskiwanie należności z tytułu zwrotu dodatniego salda w postępowaniu upadłościowym. W związku ze zmieniającą się sytuacją rynkową ZRSA przewiduje będą to należności obejmujące znaczne kwoty, których obowiązek zwrotu, sam w sobie może przyczynić się niewypłacalności niektórych wytwórców.		**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga poza zakresem przedmiotowym projektu. Zostanie poddana analizie przy kolejnych pracach legislacyjnych.
78.	Zarządca Rozliczeń S.A.	Art. 6 pkt 26 projektu ustawy (art. 93 ust. 12b - 12e ustawy o odnawialnych źródłach energii)	ZRSA proponuje dodanie w art. 93 nowych ust. 12b - 12e oraz przepisu przejściowego w brzmieniu: *12b. W przypadku gdy dodatnie saldo nie zostanie zwrócone zgodnie z ust. 12, operator rozliczeń energii odnawialnej, o którym mowa w art. 106, wydaje decyzję administracyjną określającą wysokość dodatniego salda podlegającego zwrotowi. Od kwoty dodatniego salda podlegającego zwrotowi naliczane są odsetki za opóźnienie od dnia, w którym dodatnie saldo miało być zwrócone zgodnie z ust. 12.* *12c. Operator rozliczeń energii odnawialnej, o którym mowa w art. 106, może upoważnić do wydania decyzji, o której mowa ust. 12b, pracownika operatora rozliczeń energii odnawialnej, o którym mowa w art. 106.* *12d. Decyzja, o której mowa w ust. 12b, podlega natychmiastowemu wykonaniu.*		**Uwaga nieuwzględniona** Proponowana zmiana ingeruje w zasady rozliczeń wytwórców uczestniczących w systemach wsparcia OZE opartych o rozliczanie salda ujemnego. Z tego powodu propozycja wymaga pogłębionych analiz oraz poddania wypracowanego rozwiązania pełnemu procesowi konsultacji publicznych, opiniowania i uzgodnień.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			12e. Do postępowania w sprawie niezwróconego dodatniego salda, o którym mowa w art. 12, przed operatorem energii odnawialnej stosuje się przepisy ustawy - Kodeks postępowania administracyjnego. Organem wyższego stopnia w stosunku do operatora energii odnawialnej jest minister właściwy do spraw klimatu. *przepis przejściowy:* *Do spraw wszczętych i niezakończonych stosuje się przepisy dotychczasowe.* **Uzasadnienie:** Dodane przepisy ułatwi odzyskiwanie należności z tytułu zwrotu dodatniego salda w postępowaniu upadłościowym. W związku ze zmieniającą się sytuacją rynkową ZRSA przewiduje będą to należności obejmujące znaczne kwoty, których obowiązek zwrotu, sam w sobie może przyczynić się niewypłacalności niektórych wytwórców. Potrzebna jest szybsza ścieżka ściągalności dużych kwot dodatniego salda, które, ze względu na sytuację rynkową będą rosły.		
79.	Zarządca Rozliczeń S.A.	Art. 6 pkt 26 projektu ustawy (art. 93a ust. 3 zd. 2 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	ZRSA proponuje zastępującą zmianę art. 93a ust. 3 zd. 2: *Przepisy art. 93 ust. 12-12e stosuje się odpowiednio.*		**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga nieuwzględniona ze względu na odrzucenie uwagi dotyczącej art. 93 ust. 12b-12e ustawy o odnawialnych źródłach energii.
80.	Pracodawcy RP	Art. 6 projektu ustawy (art. 61, 120-122 ustawy o odnawialnych źródłach energii) **Postulat rozszerzenia systemu gwarancji pochodzenia na ciepło i chłód odpadowy**	Proponujemy rozszerzyć gwarancje pochodzenia na ciepło lub chłód odpadowy. Zaproponowane zmiany umożliwią przedsiębiorstwom ciepłowniczym pozyskiwanie gwarancji pochodzenia na ciepło lub chłód wytworzone z wykorzystaniem ciepła lub chłodu odpadowego. Obecnie gwarancje pochodzenia mogą otrzymać ciepło oraz chłód produkowane z odnawialnych źródeł energii, jednak zgodnie z założeniami unijnej polityki klimatyczno-energetycznej ciepło lub chłód odpadowy	art. 61 pkt 1) otrzymuje brzmienie: Art. 61 Minister właściwy do spraw klimatu określi, w drodze rozporządzenia: 1) wymagania dotyczące sposobu obliczania, pomiarów i rejestracji ilości energii elektrycznej, ciepła i chłodu wytwarzanych w	**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga poza zakresem przedmiotowym projektu. Zostanie poddana analizie przy kolejnych pracach legislacyjnych.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			również będą kontrybuować do definicji efektywnego systemu ciepłowniczego. Zgodnie z art. 26 Dyrektywy 2023/1791 (EED): **do 31 grudnia 2027 roku** — sieć ciepłownicza będzie uznawana za efektywną, jeśli system będzie oparty na 50% OZE, 50% ciepła odpadowego, 75% ciepła wytwarzanego w kogeneracji lub 50% kombinacji takiej energii i ciepła (OZE+ciepło odpadowe+kogeneracja) **od 1 stycznia 2028 roku** — sieć ciepłownicza będzie uznawana za efektywną, jeśli system będzie oparty na co najmniej 50% OZE, 50% ciepła odpadowego, 50% OZE i ciepła odpadowego, 80% wysokosprawnej kogeneracji, lub kombinacji takiej energii cieplnej wprowadzanej do sieci, z co najmniej 5% udziałem OZE, a całkowity udział OZE, ciepła odpadowego lub wysokosprawnej kogeneracji wyniesie co najmniej 50%, **od 1 stycznia 2035 roku** — sieć ciepłownicza będzie uznawana za efektywną, jeśli system będzie oparty na co najmniej 50% OZE, 50% ciepła odpadowego lub 50% OZE i ciepła odpadowego, lub systemie, w którym całkowity udział OZE, ciepła odpadowego lub wysokosprawnej kogeneracji wyniesie co najmniej 80%, a dodatkowo całkowity udział OZE lub ciepła odpadowego wyniesie co najmniej 35%, **od 1 stycznia 2040 roku** — sieć ciepłownicza będzie uznawana za efektywną, jeśli system opierać się będzie na co najmniej 75% OZE, 75% ciepła odpadowego lub 75% OZE i ciepła odpadowego, lub systemie wykorzystującym co najmniej 95% OZE, ciepła odpadowego i wysokosprawnej kogeneracji, a ponadto całkowity udział OZE lub ciepła odpadowego wyniesie co najmniej 35%, **od 1 stycznia 2045 roku** — sieć ciepłownicza będzie uznawana za efektywną, jeśli system będzie	instalacjach odnawialnego źródła energii wykorzystujących w procesie wytwarzania energii nośniki energii, o których mowa w art. 2 pkt 22, oraz inne paliwa, **a także ilości ciepła i chłodu wytwarzanych z ciepła lub chłodu odpadowego, w instalacji o której mowa w art. 3 pkt 20i ustawy - Prawo energetyczne**; <u>art. 120 ust. 1 otrzymuje brzmienie:</u> 1. Gwarancja pochodzenia: 1) wytworzonych z odnawialnych źródeł energii w instalacjach odnawialnego źródła energii: **a**~~1~~) energii elektrycznej, **b**~~2~~) biometanu, **c**~~3~~) ciepła albo chłodu, **d**~~4~~) wodoru odnawialnego, **e**~~5~~) biogazu, **f**~~6~~) biogazu rolniczego, **2) wytworzonych z ciepła lub chłodu odpadowego w rozumieniu art. 3 pkt 20i ustawy - Prawo energetyczne, w instalacji, o której mowa w art. 3 pkt 20i ustawy - Prawo energetyczne ciepła albo chłodu** - wyrażonych w MWh, zwana dalej ,,gwarancją pochodzenia'', wydawana w postaci elektronicznej, jest jedynym dokumentem poświadczającym odbiorcy końcowemu, że określona w tym dokumencie ilość	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			bazował na co najmniej 75% OZE, 75% ciepła odpadowego lub 75% OZE i ciepła odpadowego, **od 1 stycznia 2050 roku** – sieć ciepłownicza będzie uznawana za efektywną, jeśli system będzie korzystał wyłącznie z OZE, wyłącznie z ciepła odpadowego lub wyłącznie z połączenia OZE i ciepła odpadowego. Odbiorcy ciepła powinni mieć możliwość potwierdzenia, że dostarczane do nich ciepło lub chłód są zielone - ekologiczne. Ekologiczne ciepło obejmuje nie tylko strumień ciepła z OZE, ale także ciepło i chłód odpadowy.	odpowiednio energii elektrycznej, biometanu, ciepła albo chłodu, wodoru odnawialnego, biogazu, biogazu rolniczego została wytworzona **albo** z odnawialnych źródeł energii w instalacjach odnawialnego źródła energii **albo z ciepła lub chłodu odpadowego lub w instalacji, o której mowa w art. 3 pkt 20i ustawy - Prawo energetyczne** i wprowadzona do sieci odpowiednio elektroenergetycznej, gazowej albo sieci ciepłowniczej lub chłodniczej, do której jest przyłączony co najmniej jeden odbiorca inny niż podmiot wytwarzający odpowiednio energię elektryczną, biometan, ciepło albo chłód, wodór odnawialny, biogaz, biogaz rolniczy lub została wprowadzona w inne miejsce zgodnie z ust. 5. b) ust. 7 otrzymuje brzmienie: 7.W przypadku gdy wytworzone z odnawialnych źródeł energii w instalacji odnawialnego źródła energii energia elektryczna, biometan, ciepło albo chłód, wodór odnawialny, biogaz lub biogaz rolniczy **albo z ciepła lub chłodu odpadowego w instalacji, o której mowa w art. 3 pkt 20i ustawy - Prawo energetyczne ciepło lub chłód**, dla których została wydana gwarancja pochodzenia, zostały poddane konwersji	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				energetycznej, stanowiącej proces technologiczny skutkujący powstaniem pochodnych rodzajów lub nośników energii w postaci energii elektrycznej, biometanu, ciepła albo chłodu, wodoru odnawialnego, biogazu, biogazu rolniczego **albo ciepła lub chłodu odpadowego** wydanie gwarancji pochodzenia dla danego pochodnego rodzaju lub nośnika energii jest poprzedzone umorzeniem dotychczasowej gwarancji pochodzenia dla tego rodzaju lub nośnika energii, zwanego dalej „rodzajem lub nośnikiem pierwotnym energii". c) ust. 10 otrzymuje brzmienie: 10. W celu wydania gwarancji pochodzenia dla ciepła albo chłodu dopuszcza się określenie ilości ciepła albo chłodu wprowadzonych do sieci metodą proporcjonalną w stosunku do ilości ciepła albo chłodu wytworzonych z odnawialnych źródeł energii w instalacjach odnawialnego źródła energii **albo w stosunku do ilości ciepła albo chłodu wytworzonych z ciepła lub chłodu odpadowego, w instalacji o której mowa w art. 3 pkt 20i ustawy - Prawo energetyczne**, określonej na podstawie wskazań urządzeń pomiarowo-rozliczeniowych na granicy bilansowej poszczególnych urządzeń wytwórczych	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				wchodzących w skład danego źródła ciepła albo chłodu.” <u>w art. 121:</u> a) ust. 1 otrzymuje brzmienie: 1. Gwarancje pochodzenia wydaje się na pisemny wniosek wytwórcy energii elektrycznej, biometanu, ciepła albo chłodu, wodoru odnawialnego, biogazu lub biogazu rolniczego, wytworzonych **albo** z odnawialnych źródeł energii w instalacji odnawialnego źródła energii **albo ciepła lub chłodu odpadowego w instalacji, o której mowa w art. 3 pkt 20i ustawy - Prawo energetyczne**, z wyłączeniem mikroinstalacji, zwany dalej „wnioskiem o wydanie gwarancji pochodzenia" b) ust. 2 pkt 4 otrzymuje brzmienie: „4) ciepła albo chłodu - składa się do przedsiębiorstwa energetycznego zajmującego się przesyłaniem lub dystrybucją ciepła albo chłodu, na którego obszarze działania została przyłączona instalacja odnawialnego źródła energii **lub instalacja, o której mowa w art. 3 pkt 20i ustawy - Prawo energetyczne**, a w przypadku gdy wniosek dotyczy ciepła albo chłodu wytworzonych przez przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się przesyłaniem lub dystrybucją	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				ciepła albo chłodu - do jednostki akredytowanej, c) ust. 3 pkt 2 - 5 otrzymują brzmienie: 2) określenie lokalizacji, rodzaju oraz: a) łącznej mocy zainstalowanej instalacji odnawialnego źródła energii **lub instalacji, o której mowa w art. 3 pkt 20i ustawy - Prawo energetyczne**, w której została wytworzona energia elektryczna, ciepło albo chłód, lub b) rocznej wydajności instalacji odnawialnego źródła energii, w której został wytworzony biometan, wodór odnawialny, biogaz albo biogaz rolniczy - a także wskazanie wykorzystywanego w tych instalacjach rodzaju lub nośnika pierwotnego energii; 3) dane dotyczące ilości wprowadzonych do sieci lub wprowadzonych w innym miejscu odpowiednio energii elektrycznej, biometanu, ciepła albo chłodu, wodoru odnawialnego, biogazu albo biogazu rolniczego wytworzonych **albo** z odnawialnych źródeł energii w instalacjach odnawialnego źródła energii **albo z ciepła lub chłodu odpadowego w instalacjach, o których mowa w art. 3 pkt 20i ustawy - Prawo energetyczne**, a w przypadku energii wytworzonej w procesie konwersji energetycznej, o którym mowa w art.	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				120 ust. 7, również potwierdzenie przez podmiot, o którym mowa w art. 124 ust. 1 pkt 1, umorzenia gwarancji pochodzenia wydanej dla rodzaju lub nośnika pierwotnego energii wykorzystanego w tym procesie; 4) określenie okresu, obejmującego jeden lub więcej następujących po sobie miesięcy kalendarzowych danego roku, w którym odpowiednio energia elektryczna, biometan, ciepło albo chłód, wodór odnawialny, biogaz albo biogaz rolniczy zostały wytworzone **albo** z odnawialnych źródeł energii w instalacji odnawialnego źródła energii **albo z ciepła lub chłodu odpadowego w instalacji, o której mowa w art. 3 pkt 20i ustawy - Prawo energetyczne**, ze wskazaniem daty rozpoczęcia i zakończenia ich wytwarzania, przy czym okres ten nie może być dłuższy niż 6 miesięcy; 5) wskazanie, czy instalacja odnawialnego źródła energii **lub instalacja, o której mowa w art. 3 pkt 20i ustawy - Prawo energetyczne** określona w tym wniosku korzystała z mechanizmów i instrumentów wspierających wytwarzanie energii w instalacjach odnawialnego źródła energii **lub instalacjach, o których mowa w art. 3 pkt 20i ustawy - Prawo energetyczne**;	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				d) ust. 3a otrzymuje brzmienie: „3a. W przypadku instalacji odnawialnego źródła energii **lub instalacji, o której mowa w art. 3 pkt 20i ustawy - Prawo energetyczne**, w której zostało wytworzone ciepło albo chłód, przez łączną moc zainstalowaną, o której mowa w ust. 3 pkt 2 lit. a, rozumie się łączną moc znamionową wszystkich urządzeń wytwórczych zainstalowanych w danej instalacji, podawaną przez producenta na tabliczce znamionowej każdego urządzenia wytwórczego, a w przypadku braku tabliczki znamionowej - maksymalną trwałą moc osiągalną cieplną albo chłodniczą danej instalacji wynikającą z dokumentacji techniczno-ruchowej każdego urządzenia wytwórczego zainstalowanego w tej instalacji.” e) ust. 8 otrzymuje brzmienie: 8. Na potrzeby ustalenia rzeczywistej ilości ciepła albo chłodu wytworzonych i wprowadzonych do sieci ciepłowniczej albo chłodniczej, w celu wydania gwarancji pochodzenia, przyjmuje się wymagania dotyczące pomiarów, rejestracji i sposobu obliczania ilości wytworzonego ciepła albo chłodu w	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				instalacjach odnawialnego źródła energii **lub instalacjach, o których mowa w art. 3 pkt 20i ustawy - Prawo energetyczne**, w tym sposób przeliczania ilości wytworzonego ciepła lub chłodu na ilość energii wyrażoną w MWh, określone w przepisach wydanych na podstawie art. 61. <u>w art. 122:</u> a) ust. 3 otrzymuje brzmienie: 3. Gwarancja pochodzenia jest ważna przez okres 12 miesięcy od dnia zakończenia wytwarzania **albo** w instalacji odnawialnego źródła energii objętych wnioskiem o wydanie gwarancji pochodzenia odpowiednio energii elektrycznej, biometanu, ciepła albo chłodu, biogazu albo biogazu rolniczego, lub wodoru odnawialnego **albo w instalacji, o której mowa w art. 3 pkt 20i ustawy - Prawo energetyczne** objętych wnioskiem o wydanie gwarancji pochodzenia albo ciepła lub chłodu odpadowego i po tym okresie nie może zostać przeniesiona zgodnie z art. 124 ust. 7. b) ust. 9 pkt 5 otrzymuje brzmienie: 5) ciepła albo chłodu równej ilości MWh ciepła albo chłodu wprowadzonych do sieci	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				ciepłowniczej albo sieci chłodniczej wytworzonych **albo** z odnawialnych źródeł energii w instalacjach odnawialnego źródła energii **albo z ciepła lub chłodu odpadowego w instalacjach, o których mowa w art. 3 pkt 20i ustawy - Prawo energetyczne**, wskazanej w gwarancji pochodzenia. c) część wspólna przed wyliczeniem w ust. 11 otrzymuje brzmienie: 11. Przez gwarancję pochodzenia niewymagającą rozdzielenia rozumie się gwarancję pochodzenia, z której treści wynika, że ogranicza się ona do potwierdzenia odbiorcy końcowemu wytworzenia **albo** z odnawialnych źródeł energii w instalacjach odnawialnego źródła energii **albo z ciepła lub chłodu odpadowego w instalacjach, o których mowa w art. 3 pkt 20i ustawy - Prawo energetyczne** ilości odpowiednio: d) część wspólna przed wyliczeniem w ust. 12 otrzymuje brzmienie: 12. Gwarancję pochodzenia powstałą na skutek rozdzielenia oznacza się indywidualnym numerem gwarancji pochodzenia, która uległa rozdzieleniu, i zawiera się w niej dane oraz termin,	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				o których mowa w ust. 5, przy czym dodatkowo wskazuje się, że ogranicza się ona do potwierdzenia odbiorcy końcowemu wytworzenia **albo** z odnawialnych źródeł energii w instalacjach odnawialnego źródła energii **albo z ciepła lub chłodu odpadowego w instalacjach, o których mowa w art. 3 pkt 20i ustawy - Prawo energetyczne**:	
81.	Konfederacja Lewiatan	Art. 6 projektu ustawy (art. 61, 120 - 122 ustawy o odnawialnych źródłach energii) **Postulat rozszerzenia systemu gwarancji pochodzenia na ciepło i chłód odpadowy**	Proponujemy rozszerzyć gwarancje pochodzenia na ciepło lub chłód odpadowy. Zaproponowane zmiany umożliwią przedsiębiorstwom ciepłowniczym pozyskiwanie gwarancji pochodzenia na ciepło lub chłód wytworzone z wykorzystaniem ciepła lub chłodu odpadowego. Obecnie gwarancje pochodzenia mogą otrzymać ciepło oraz chłód produkowane z odnawialnych źródeł energii, jednak zgodnie z założeniami unijnej polityki klimatyczno-energetycznej ciepło lub chłód odpadowy również będą kontrybuować do definicji efektywnego systemu ciepłowniczego. Zgodnie z art. 26 nowej EED: **do 31 grudnia 2027 roku** — sieć ciepłownicza będzie uznawana za efektywną, jeśli system będzie oparty na 50% OZE, 50% ciepła odpadowego, 75% ciepła wytwarzanego w kogeneracji lub 50% kombinacji takiej energii i ciepła (OZE+ciepło odpadowe+kogeneracja), **od 1 stycznia 2028 roku** — sieć ciepłownicza będzie uznawana za efektywną, jeśli system będzie oparty na co najmniej 50% OZE, 50% ciepła odpadowego, 50% OZE i ciepła odpadowego, 80% wysokosprawnej kogeneracji, lub kombinacji takiej energii cieplnej wprowadzanej do sieci, z co najmniej 5% udziałem OZE, a całkowity udział	art. 61 pkt 1) otrzymuje brzmienie: Art. 61 Minister właściwy do spraw klimatu określi, w drodze rozporządzenia: 1) wymagania dotyczące sposobu obliczania, pomiarów i rejestracji ilości energii elektrycznej, ciepła i chłodu wytwarzanych w instalacjach odnawialnego źródła energii wykorzystujących w procesie wytwarzania energii nośniki energii, o których mowa w art. 2 pkt 22, oraz inne paliwa, **a także ilości ciepła i chłodu wytwarzanych z ciepła lub chłodu odpadowego, w instalacji o której mowa w art. 3 pkt 20i ustawy - Prawo energetyczne**; art. 120 ust. 1 otrzymuje brzmienie: 1. Gwarancja pochodzenia: 1) wytworzonych z odnawialnych źródeł energii w instalacjach odnawialnego źródła energii: **a**~~1~~) energii elektrycznej,	**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga poza zakresem przedmiotowym projektu. Zostanie poddana analizie przy kolejnych pracach legislacyjnych.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			OZE, ciepła odpadowego lub wysokosprawnej kogeneracji wyniesie co najmniej 50%, **od 1 stycznia 2035 roku** — sieć ciepłownicza będzie uznawana za efektywną, jeśli system będzie oparty na co najmniej 50% OZE, 50% ciepła odpadowego lub 50% OZE i ciepła odpadowego, lub systemie, w którym całkowity udział OZE, ciepła odpadowego lub wysokosprawnej kogeneracji wyniesie co najmniej 80%, a dodatkowo całkowity udział OZE lub ciepła odpadowego wyniesie co najmniej 35%, **od 1 stycznia 2040 roku** — sieć ciepłownicza będzie uznawana za efektywną, jeśli system opierać się będzie na co najmniej 75% OZE, 75% ciepła odpadowego lub 75% OZE i ciepła odpadowego, lub systemie wykorzystującym co najmniej 95% OZE, ciepła odpadowego i wysokosprawnej kogeneracji, a ponadto całkowity udział OZE lub ciepła odpadowego wyniesie co najmniej 35%, **od 1 stycznia 2045 roku** — sieć ciepłownicza będzie uznawana za efektywną, jeśli system będzie bazował na co najmniej 75% OZE, 75% ciepła odpadowego lub 75% OZE i ciepła odpadowego, **od 1 stycznia 2050 roku** — sieć ciepłownicza będzie uznawana za efektywną, jeśli system będzie korzystał wyłącznie z OZE, wyłącznie z ciepła odpadowego lub wyłącznie z połączenia OZE i ciepła odpadowego. Odbiorcy ciepła powinni mieć możliwość potwierdzenia, że dostarczane do nich ciepło lub chłód są zielone - ekologiczne. Ekologiczne ciepło obejmuje nie tylko strumień ciepła z OZE, ale także ciepło i chłód odpadowy.	~~b2~~) biometanu, ~~c3~~) ciepła albo chłodu, ~~d4~~) wodoru odnawialnego, ~~e5~~) biogazu, ~~f6~~) biogazu rolniczego, **2) wytworzonych z ciepła lub chłodu odpadowego w rozumieniu art. 3 pkt 20i ustawy - Prawo energetyczne, w instalacji , o której mowa w art. 3 pkt 20i ustawy - Prawo energetyczne ciepła albo chłodu** - wyrażonych w MWh, zwana dalej „gwarancją pochodzenia'', wydawana w postaci elektronicznej, jest jedynym dokumentem poświadczającym odbiorcy końcowemu, że określona w tym dokumencie ilość odpowiednio energii elektrycznej, biometanu, ciepła albo chłodu, wodoru odnawialnego, biogazu, biogazu rolniczego została wytworzona **albo** z odnawialnych źródeł energii w instalacjach odnawialnego źródła energii **albo z ciepła lub chłodu odpadowego lub w instalacji, o której mowa w art. 3 pkt 20i ustawy - Prawo energetyczne** i wprowadzona do sieci odpowiednio elektroenergetycznej, gazowej albo sieci ciepłowniczej lub chłodniczej, do której jest przyłączony co najmniej jeden odbiorca inny niż podmiot wytwarzający odpowiednio energię elektryczną, biometan, ciepło albo chłód, wodór odnawialny, biogaz, biogaz	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				rolniczy lub została wprowadzona w inne miejsce zgodnie z ust. 5. b) ust. 7 otrzymuje brzmienie: 7. W przypadku gdy wytworzone z odnawialnych źródeł energii w instalacji odnawialnego źródła energii energia elektryczna, biometan, ciepło albo chłód, wodór odnawialny, biogaz lub biogaz rolniczy **albo z ciepła lub chłodu odpadowego w instalacji, o której mowa w art. 3 pkt 20i ustawy - Prawo energetyczne ciepło lub chłód**, dla których została wydana gwarancja pochodzenia, zostały poddane konwersji energetycznej, stanowiącej proces technologiczny skutkujący powstaniem pochodnych rodzajów lub nośników energii w postaci energii elektrycznej, biometanu, ciepła albo chłodu, wodoru odnawialnego, biogazu, biogazu rolniczego **albo ciepła lub chłodu odpadowego** wydanie gwarancji pochodzenia dla danego pochodnego rodzaju lub nośnika energii jest poprzedzone umorzeniem dotychczasowej gwarancji pochodzenia dla tego rodzaju lub nośnika energii, zwanego dalej „rodzajem lub nośnikiem pierwotnym energii". c) ust. 10 otrzymuje brzmienie: 10. W celu wydania gwarancji pochodzenia dla ciepła albo	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				chłodu dopuszcza się określenie ilości ciepła albo chłodu wprowadzonych do sieci metodą proporcjonalną w stosunku do ilości ciepła albo chłodu wytworzonych z odnawialnych źródeł energii w instalacjach odnawialnego źródła energii **albo w stosunku do ilości ciepła albo chłodu wytworzonych z ciepła lub chłodu odpadowego, w instalacji o której mowa w art. 3 pkt 20i ustawy - Prawo energetyczne**, określonej na podstawie wskazań urządzeń pomiarowo-rozliczeniowych na granicy bilansowej poszczególnych urządzeń wytwórczych wchodzących w skład danego źródła ciepła albo chłodu.” <u>w art. 121:</u> a) ust. 1 otrzymuje brzmienie: 1. Gwarancje pochodzenia wydaje się na pisemny wniosek wytwórcy energii elektrycznej, biometanu, ciepła albo chłodu, wodoru odnawialnego, biogazu lub biogazu rolniczego, wytworzonych **albo** z odnawialnych źródeł energii w instalacji odnawialnego źródła energii **albo ciepła lub chłodu odpadowego w instalacji, o której mowa w art. 3 pkt 20i ustawy - Prawo energetyczne**, z wyłączeniem mikroinstalacji, zwany dalej „wnioskiem o wydanie gwarancji pochodzenia''	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				b) ust. 2 pkt 4 otrzymuje brzmienie: „4) ciepła albo chłodu - składa się do przedsiębiorstwa energetycznego zajmującego się przesyłaniem lub dystrybucją ciepła albo chłodu, na którego obszarze działania została przyłączona instalacja odnawialnego źródła energii **lub instalacja, o której mowa w art. 3 pkt 20i ustawy -Prawo energetyczne**, a w przypadku gdy wniosek dotyczy ciepła albo chłodu wytworzonych przez przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się przesyłaniem lub dystrybucją ciepła albo chłodu - do jednostki akredytowanej, c) ust. 3 pkt 2-5 otrzymują brzmienie: 2) określenie lokalizacji, rodzaju oraz: a) łącznej mocy zainstalowanej instalacji odnawialnego źródła energii **lub instalacji, o której mowa w art. 3 pkt 20i ustawy - Prawo energetyczne**, w której została wytworzona energia elektryczna, ciepło albo chłód, lub b) rocznej wydajności instalacji odnawialnego źródła energii, w której został wytworzony biometan, wodór odnawialny, biogaz albo biogaz rolniczy - a także wskazanie wykorzystywanego w tych instalacjach rodzaju lub nośnika pierwotnego energii;	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				3) dane dotyczące ilości wprowadzonych do sieci lub wprowadzonych w innym miejscu odpowiednio energii elektrycznej, biometanu, ciepła albo chłodu, wodoru odnawialnego, biogazu albo biogazu rolniczego wytworzonych **albo** z odnawialnych źródeł energii w instalacjach odnawialnego źródła energii **albo z ciepła lub chłodu odpadowego w instalacjach, o których mowa w art. 3 pkt 20i ustawy - Prawo energetyczne**, a w przypadku energii wytworzonej w procesie konwersji energetycznej, o którym mowa w art. 120 ust. 7, również potwierdzenie przez podmiot, o którym mowa w art. 124 ust. 1 pkt 1, umorzenia gwarancji pochodzenia wydanej dla rodzaju lub nośnika pierwotnego energii wykorzystanego w tym procesie; 4) określenie okresu, obejmującego jeden lub więcej następujących po sobie miesięcy kalendarzowych danego roku, w którym odpowiednio energia elektryczna, biometan, ciepło albo chłód, wodór odnawialny, biogaz albo biogaz rolniczy zostały wytworzone **albo** z odnawialnych źródeł energii w instalacji odnawialnego źródła energii **albo z ciepła lub chłodu odpadowego w instalacji, o której mowa w art. 3 pkt 20i ustawy - Prawo energetyczne**, ze wskazaniem daty rozpoczęcia i zakończenia ich wytwarzania, przy czym okres ten	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				nie może być dłuższy niż 6 miesięcy; 5) wskazanie, czy instalacja odnawialnego źródła energii **lub instalacja, o której mowa w art. 3 pkt 20i ustawy - Prawo energetyczne** określona w tym wniosku korzystała z mechanizmów i instrumentów wspierających wytwarzanie energii w instalacjach odnawialnego źródła energii **lub instalacjach, o których mowa w art. 3 pkt 20i ustawy - Prawo energetyczne**; d) ust. 3a otrzymuje brzmienie: „3a. W przypadku instalacji odnawialnego źródła energii **lub instalacji, o której mowa w art. 3 pkt 20i ustawy - Prawo energetyczne**, w której zostało wytworzone ciepło albo chłód, przez łączną moc zainstalowaną, o której mowa w ust. 3 pkt 2 lit. a, rozumie się łączną moc znamionową wszystkich urządzeń wytwórczych zainstalowanych w danej instalacji, podawaną przez producenta na tabliczce znamionowej każdego urządzenia wytwórczego, a w przypadku braku tabliczki znamionowej - maksymalną trwałą moc osiągalną cieplną albo chłodniczą danej instalacji wynikającą z dokumentacji techniczno-ruchowej każdego urządzenia wytwórczego zainstalowanego w tej instalacji.”	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				e)ust. 8 otrzymuje brzmienie: 8. Na potrzeby ustalenia rzeczywistej ilości ciepła albo chłodu wytworzonych i wprowadzonych do sieci ciepłowniczej albo chłodniczej, w celu wydania gwarancji pochodzenia, przyjmuje się wymagania dotyczące pomiarów, rejestracji i sposobu obliczania ilości wytworzonego ciepła albo chłodu w instalacjach odnawialnego źródła energii **lub instalacjach, o których mowa w art. 3 pkt 20i ustawy - Prawo energetyczne**, w tym sposób przeliczania ilości wytworzonego ciepła lub chłodu na ilość energii wyrażoną w MWh, określone w przepisach wydanych na podstawie art. 61. <u>w art. 122:</u> a) ust. 3 otrzymuje brzmienie: 3. Gwarancja pochodzenia jest ważna przez okres 12 miesięcy od dnia zakończenia wytwarzania **albo** w instalacji odnawialnego źródła energii objętych wnioskiem o wydanie gwarancji pochodzenia odpowiednio energii elektrycznej, biometanu, ciepła albo chłodu, biogazu albo biogazu rolniczego, lub wodoru odnawialnego **albo w instalacji, o której mowa w art. 3 pkt 20i ustawy - Prawo energetyczne** objętych wnioskiem o wydanie	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				gwarancji pochodzenia albo ciepła lub chłodu odpadowego i po tym okresie nie może zostać przeniesiona zgodnie z art. 124 ust. 7. b) ust. 9 pkt 5 otrzymuje brzmienie: 5) ciepła albo chłodu równej ilości MWh ciepła albo chłodu wprowadzonych do sieci ciepłowniczej albo sieci chłodniczej wytworzonych **albo** z odnawialnych źródeł energii w instalacjach odnawialnego źródła energii **albo z ciepła lub chłodu odpadowego w instalacjach, o których mowa w art. 3 pkt 20i ustawy - Prawo energetyczne**, wskazanej w gwarancji pochodzenia. c) część wspólna przed wyliczeniem w ust. 11 otrzymuje brzmienie: 11. Przez gwarancję pochodzenia niewymagającą rozdzielenia rozumie się gwarancję pochodzenia, z której treści wynika, że ogranicza się ona do potwierdzenia odbiorcy końcowemu wytworzenia **albo** z odnawialnych źródeł energii w instalacjach odnawialnego źródła energii **albo z ciepła lub chłodu odpadowego w instalacjach, o których mowa w art. 3 pkt 20i ustawy - Prawo energetyczne** ilości odpowiednio:	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				d) część wspólna przed wyliczeniem w ust. 12 otrzymuje brzmienie: 12. Gwarancję pochodzenia powstałą na skutek rozdzielenia oznacza się indywidualnym numerem gwarancji pochodzenia, która uległa rozdzieleniu, i zawiera się w niej dane oraz termin, o których mowa w ust. 5, przy czym dodatkowo wskazuje się, że ogranicza się ona do potwierdzenia odbiorcy końcowemu wytworzenia **albo** z odnawialnych źródeł energii w instalacjach odnawialnego źródła energii **albo z ciepła lub chłodu odpadowego w instalacjach, o których mowa w art. 3 pkt 20i ustawy - Prawo energetyczne**.	
82.	Pracodawcy RP	Art. 6 pkt 28 projektu ustawy (art. 121 ust. 3 pkt 4 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Zmiana ma na celu zwiększenie elastyczności ustalania okresu wytwarzania nośników energii dla potrzeb wydawania gwarancji pochodzenia. Propozycja nie jest sprzeczna z celem i ogólnymi zasadami działania mechanizmu ani postanowieniami dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/2413, tzw. RED III.	określenie okresu, obejmującego jeden lub więcej następujących po sobie miesięcy kalendarzowych ~~danego roku~~, w którym odpowiednio energia elektryczna, biometan, ciepło albo chłód, wodór odnawialny, biogaz albo biogaz rolniczy zostały wytworzone z odnawialnych źródeł energii w instalacji odnawialnego źródła energii, ze wskazaniem daty rozpoczęcia i zakończenia ich wytwarzania, przy czym okres ten nie może być dłuższy niż 6 miesięcy	**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga spoza zakresu przedmiotowego projektu. Zostanie poddana analizie przy kolejnych pracach legislacyjnych.
83.	Konfederacja Lewiatan	Art. 6 pkt 28 projektu ustawy (art. 121 ust. 3 ustawy o odnawialnych	Według obecnych przepisów okres, za który podmiot może złożyć wniosek o wydanie gwarancji pochodzenia, wynosi maksymalnie 6 miesięcy.	Zmiana art. 121 ust. 3 pkt 4 ustawy o odnawialnych źródłach energii:	**Uwaga nieuwzględniona**

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
		źródłach energii)	Wniosek składa się w terminie 30 dni od dnia zakończenia wytwarzania objętej wnioskiem ilości energii elektrycznej, biometanu, biogazu lub biogazu rolniczego, ciepła albo chłodu lub wodoru odnawialnego. W praktyce oznacza to, że np. wytwórca ciepła z biomasy, który produkował to ciepło w styczniu 2024 roku, miał czas na złożenie wniosku o wydanie gwarancji pochodzenia tylko do 30 lipca. Procedura akredytacji na potrzeby gwarancji pochodzenia może potrwać kilka miesięcy i realna możliwość wnioskowania o wydanie gwarancji może otworzyć się dopiero od 2025 roku Zrealizowanie tego scenariusza oznaczałoby stratę zarówno dla wytwórców, jak i odbiorców końcowych. W efekcie apelujemy, aby okres, za który podmiot może złożyć wniosek o wydanie gwarancji pochodzenia, mógł wynosić maksymalnie nie 6 miesięcy, lecz 12 miesięcy.	4) określenie okresu, obejmującego jeden lub więcej następujących po sobie miesięcy kalendarzowych danego roku, w którym odpowiednio energia elektryczna, biometan, ciepło albo chłód, wodór odnawialny, biogaz albo biogaz rolniczy zostały wytworzone z odnawialnych źródeł energii w instalacji odnawialnego źródła energii, ze wskazaniem daty rozpoczęcia i zakończenia ich wytwarzania, przy czym okres ten nie może być dłuższy niż ~~6~~ **12** miesięcy **Alternatywnie:** (zakładając, że wnioskowanie o gwarancje pochodzenia nie będzie możliwe do końca 2024 roku) Potrzeba wprowadzenia przepisów przejściowych wskazujących na możliwość ubiegania się przez wytwórców ciepła o gwarancje pochodzenia za ciepło wytworzone od 1 stycznia 2024 roku.	Warto podkreślić, że wprowadzenie takiej zmiany może wpływać negatywnie na implementacje Dyrektywy RED II, jako że zgodnie z Dyrektywą RED II terminy w systemie gwarancji pochodzenia liczy się od daty wyprodukowania energii.
84.	Pracodawcy RP	Art. 6 projektu ustawy (art. 123 ust. 1 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Celem zmiany jest wprowadzenie maksymalnego terminu na rozpatrzenie przez Prezesa URE wniosku o uznanie gwarancji pochodzenia wydanej w innym państwie, do czego Prezes URE jest zobowiązany postanowieniem dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/2001 tzw. RED II, niezmienionym w dyrektywie (UE) 2023/2413. Zmiana ogranicza ryzyko przewlekłości postępowania administracyjnego ze strony URE. Proponowana zmiana powinna być traktowana jako niezależna od aktualnego statusu Polski w stowarzyszeniu Association of Issuing Bodies – członkostwo w stowarzyszeniu nie jest wymogiem	Prezes URE, na pisemny wniosek podmiotu, **w ciągu 30 dni od otrzymania tego wniosku** uznaje gwarancję pochodzenia wydaną w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej, Konfederacji Szwajcarskiej lub państwie członkowskim Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - stronie umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub państwie członkowskim Wspólnoty Energetycznej.	**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga poza zakresem przedmiotowym projektu. Zostanie poddana analizie przy kolejnych pracach legislacyjnych.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			koniecznym do uznawania gwarancji pochodzenia wydanych w innych państwach.		
85.	Konfederacja Lewiatan	Art. 6 projektu ustawy (art. 123 ust. 1 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Celem zmiany jest wprowadzenie maksymalnego terminu na rozpatrzenie przez Prezesa URE wniosku o uznanie gwarancji pochodzenia wydanej w innym państwie, do czego Prezes URE jest zobowiązany postanowieniem dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/2001 tzw. RED II, niezmienionym w dyrektywie (UE) 2023/2413. Zmiana ogranicza ryzyko przewlekłości postępowania administracyjnego ze strony URE. Proponowana zmiana powinna być traktowana jako niezależna od aktualnego statusu Polski w stowarzyszeniu Association of Issuing Bodies – członkostwo w stowarzyszeniu nie jest wymogiem koniecznym do uznawania gwarancji pochodzenia wydanych w innych państwach.	Prezes URE, na pisemny wniosek podmiotu, **w ciągu 60 dni od otrzymania tego wniosku** uznaje gwarancję pochodzenia wydaną w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej, Konfederacji Szwajcarskiej lub państwie członkowskim Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - stronie umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub państwie członkowskim Wspólnoty Energetycznej.	**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga poza zakresem przedmiotowym projektu. Zostanie poddana analizie przy kolejnych pracach legislacyjnych.
86.	Konfederacja Lewiatan	Art. 6 projektu ustawy (art. 123 ust. 4 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Celem zmiany jest umożliwienie uznawania gwarancji pochodzenia wydanych w innych państwach niezależnie od nośnika energii. Zgodnie z obecnie obowiązującą ustawą o odnawialnych źródłach energii system gwarancji pochodzenia obejmuje nie tylko energię elektryczną, lecz także szereg innych nośników energii: biometanu, wodoru odnawialnego, biogazu albo biogazu rolniczego, ciepła albo chłodu. Zasady wnioskowania o gwarancje pochodzenia, wydawania, umarzania i konwersji gwarancji pochodzenia są takie same niezależnie od nośnika energii, na który została wydana gwarancja. Jednocześnie zgodnie z postanowieniem dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/2001 tzw. RED II, niezmienionym w dyrektywie (UE) 2023/2413, państwa członkowskie są zobowiązane do uznawania gwarancji pochodzenia wydanej w innym państwie. Postanowienie to nie	Gwarancja pochodzenia, o której mowa w ust. 1, jest ważna przez okres 12 miesięcy od dnia zakończenia wytwarzania energii elektrycznej, **biometanu, wodoru odnawialnego, biogazu albo biogazu rolniczego, ciepła albo chłodu,** ~~na którą~~ **na które** została wydana.	**Uwaga nieuwzględniona** Ze względu na cechy charakterystyczne poszczególnych nośników energii niezbędna jest dokonanie szczegółowej analizy pod kątem możliwości weryfikacji takich gwarancji pochodzenia. Kwestia ta będzie przedmiotem analiz podczas implementacji dyrektywy RED III.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			ogranicza się do wybranego nośnika energii, np. energii elektrycznej. W związku z wystąpieniem takiego ograniczenia w ustawie o odnawialnych źródłach energii wnioskujemy o jego zniesienie, uznając je za nieprawidłową transpozycję dyrektywy (UE) 2018/2001 do prawa krajowego.		
87.	Pracodawcy RP	Art. 6 projektu ustawy (art. 123 ust. 4 ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Celem zmiany jest umożliwienie uznawania gwarancji pochodzenia wydanych w innych państwach niezależnie od nośnika energii. Zgodnie z obecnie obowiązującą ustawą o odnawialnych źródłach energii system gwarancji pochodzenia obejmuje nie tylko energię elektryczną, lecz także szereg innych nośników energii: biometanu, wodoru odnawialnego, biogazu albo biogazu rolniczego, ciepła albo chłodu. Zasady wnioskowania o gwarancje pochodzenia, wydawania, umarzania i konwersji gwarancji pochodzenia są takie same niezależnie od nośnika energii, na który została wydana gwarancja. Jednocześnie zgodnie z postanowieniem dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/2001 tzw. RED II, niezmienionym w dyrektywie (UE) 2023/2413, państwa członkowskie są zobowiązane do uznawania gwarancji pochodzenia wydanej w innym państwie. Postanowienie to nie ogranicza się do wybranego nośnika energii, np. energii elektrycznej. W związku z wystąpieniem takiego ograniczenia w ustawie o odnawialnych źródłach energii wnioskujemy o jego zniesienie, uznając je za nieprawidłową transpozycję dyrektywy (UE) 2018/2001 do prawa krajowego.	Gwarancja pochodzenia, o której mowa w ust. 1, jest ważna przez okres 12 miesięcy od dnia zakończenia wytwarzania energii elektrycznej, **biometanu, wodoru odnawialnego, biogazu albo biogazu rolniczego, ciepła albo chłodu,** ~~na którą~~ **na które** została wydana.	**Uwaga nieuwzględniona** Ze względu na cechy charakterystyczne poszczególnych nośników energii niezbędna jest dokonanie szczegółowej analizy pod kątem możliwości weryfikacji takich gwarancji pochodzenia. Kwestia ta będzie przedmiotem analiz podczas implementacji dyrektywy RED III.
88.	Pracodawcy RP	Art. 6 projektu ustawy (art. 124 ust. 12 ustawy o odnawialnych źródłach	Celem wykreślenia przepisu jest wprowadzenie gwarancji pochodzenia ciepła albo chłodu z	~~Przeniesienie gwarancji pochodzenia ciepła albo chłodu może nastąpić wyłącznie na rzecz~~	**Uwaga nieuwzględniona**

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
		energii)	odnawialnych źródeł energii do obrotu krajowego, nieograniczonego do danej sieci ciepłowniczej. Dopuszczenie obrotu gwarancjami pochodzenia ciepła albo chłodu pomiędzy podmiotami nieprzyłączonymi do tej samej sieci ciepłowniczej ma szereg korzyści. Po pierwsze, zwiększy konkurencyjność działania mechanizmu i zniweluje ryzyko monopolizacji cen, które naturalnie pojawia się w wielu systemach ciepłowniczych w Polsce, gdzie wytwarzaniem ciepła zajmuje się jeden podmiot; z drugiej strony, daje szansę na wzrost zainteresowania odbiorców końcowych. Po drugie, doprowadzi do zwiększenia płynności obrotu. Po trzecie, znacznie uprości mechanizm funkcjonowania systemu – przy wprowadzaniu gwarancji do Rejestru Gwarancji Pochodzenia czy umarzaniu jej nie będzie konieczności uwzględnienia, dla jakiego systemu zostanie wydana, a Towarowa Giełda Energii nie będzie zobowiązana do stworzenia wielu podrejestrów gwarancji pochodzenia ciepła albo chłodu w poszczególnych systemach ciepłowniczych. Po czwarte wreszcie, zmniejsza ryzyko wystąpienia znacznego niezbilansowania po stronie popytu i podaży, które jest niemal pewne przy ograniczeniu obrotu do lokalnego systemu ciepłowniczego.	~~podmiotu przyłączonego do tej samej sieci ciepłowniczej.~~	Uwaga poza zakresem przedmiotowym projektu. Zostanie poddana analizie przy kolejnych pracach legislacyjnych.
89.	Urząd Regulacji Energetyki	Art. 6 projektu ustawy (art. 170 ust. 2 pkt 1 i 1a ustawy o odnawialnych źródłach energii)	W związku z modyfikacjami wzoru opłaty zastępczej (zawartymi w propozycji zmiany art. 56), konieczne jest również zmodyfikowanie wzoru do obliczania kary pieniężnej za niewykonanie obowiązku, o którym mowa w art. 52 ust. 1 ustawy OZE. Zmiana o charakterze doprecyzowującym.	„1) w zakresie nieprzestrzegania obowiązku, o którym mowa w art. 52 ust. 1 w związku z art. 59 pkt 1, obliczona według wzoru: Koo = 1,3 x (Ozo - Ozzo), gdzie poszczególne symbole oznaczają: Koo - minimalną wysokość kary pieniężnej, wyrażoną w złotych,	**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga poza zakresem przedmiotowym projektu. Uwaga zostanie przeanalizowana w ramach kolejnych prac legislacyjnych.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				Ozo - opłatę zastępczą, obliczoną zgodnie z art. 56 ust. 1, wyrażoną w złotych, Ozzo - uiszczoną opłatę zastępczą w celu realizacji obowiązku, o którym mowa w art. 52 ust. 1 w zakresie, o którym mowa w art. 59 pkt 1, wyrażoną w złotych; 1a) w zakresie nieprzestrzegania obowiązku, o którym mowa w art. 52 ust. 1 w związku z art. 59 pkt 2, obliczona według wzoru: Kob = 1,3 x (Ozb - Ozzb), gdzie poszczególne symbole oznaczają: Kob - minimalną wysokość kary pieniężnej, wyrażoną w złotych, Ozb - opłatę zastępczą, obliczoną zgodnie z art. 56 ust. 1a, wyrażoną w złotych, Ozzb - uiszczoną opłatę zastępczą w celu realizacji obowiązku, o którym mowa w art. 52 ust. 1 w zakresie, o którym mowa w art. 59 pkt 2, wyrażoną w złotych".	
90.	Konfederacja Lewiatan	Art. 6 pkt 34 projektu ustawy (art. 184p do ustawy o odnawialnych źródłach energii)	Proponowane zmiany sposobu rozliczenia ujemnego salda nie rozwiązują aktualnych problemów podmiotów korzystających z aukcyjnego systemu wsparcia w formule CfD, zwłaszcza instalacji PV, z uwagi na wprowadzone: 1) ograniczenie czasowe - podmiot, który złoży stosowny wniosek będzie uprawniony do rozliczenia ujemnego salda na zasadach określonych w projekcie przez okres 12 miesięcy, jednak nie dłużej niż do 31 grudnia 2027 roku, przy czym wniosek będzie można złożyć powtórnie przed 31 grudnia 2027 r.	W ustawie z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (Dz. U. z 2023 r. poz. 1436 z późn. zm.) wprowadza się następujące zmiany: 1) w art. 77 po ust. 4 dodaje się ust. 4a w brzmieniu: „4a. Minister właściwy do spraw klimatu ogłasza w drodze obwieszczenia w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski":	**Uwaga nieuwzględniona** Rozwiązanie ma charakter epizodyczny i jest to działanie zamierzone. Zatem celem przedstawionego w projekcie rozwiązania epizodycznego jest stworzenie warunków ekonomicznych pozwalających na budowę farm PV które już wygrały aukcje, a których budowa została przez inwestorów wstrzymana ze względów ekonomicznych.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			2) ograniczenie mocowe - z mechanizmu może skorzystać wytwórca wprowadzający do sieci energię elektryczną z mocą nie wyższą niż 50% mocy zainstalowanej. Powyższe stanowi jedynie epizodyczne rozwiązanie problemu rozliczeń wytwórców energii z instalacji PV i nie eliminuje go w sposób kompleksowy. Z powyższych względów proponujemy wprowadzenie kompleksowych rozwiązań, które adresowałyby problemy, z jakimi borykają się korzystający z mechanizmu CfD w następujących obszarach: **Możliwość kalkulacji poziomu wsparcia w EUR** Proponuje się, aby w ramach ustawy nowelizującej umożliwiono rozliczanie ujemnego salda, przy wykorzystaniu – jako punktu odniesienia ceny referencyjnej ustalanej na podstawie art. 77 uOZE – wyrażonej w całości lub części w euro. Proponowane rozwiązanie nie zmierza do podwyższenia wysokości wsparcia ani do zmiany poziomu tego wsparcia ustalonego w toku aukcji OZE. Jednocześnie same ewentualne wypłaty wsparcia przez operatora rozliczeń energii odnawialnej będą realizowane w walucie polskiej. Zakłada się jedynie wyrażenie ceny maksymalnej (referencyjnej) ustalanej na podstawie rozporządzenia, o którym mowa w art. 77 uOZE zarówno w złotych jak i w euro przy wykorzystaniu poziomu wsparcia i kursu wymiany euro przyjętego przy obliczaniu tej ceny referencyjnej. W tym celu zaktualizowano delegację ustawową określoną w art. 77 uOZE poprzez przesądzenie, że cena maksymalna jest wyrażona zarówno w złotych jak i w euro. Rozporządzenie określać	1) kurs wymiany euro, przyjęty do obliczenia ceny referencyjnej na podstawie ust. 3; 2) cenę referencyjną, określoną w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie ust. 3, w przeliczeniu na euro zgodnie z kursem, o którym mowa w pkt 1.” 2) w art. 93: a) ust. 2 pkt 1 i 2 otrzymuje brzmienie: „1) prowadzenia dokumentacji w ujęciu dobowym, **a w przypadku instalacji odnawialnego źródła energii, dla której złożono oświadczenie o którym mowa w ust. 2a, w ujęciu godzinowym,** dotyczącej ilości energii elektrycznej objętej ofertą, o której mowa w art. 79, oraz podlegającej sprzedaży, o której mowa w art. 70a ust. 2 i art. 70b ust. 9 pkt 2, wyrażonej w kWh, i jej ceny, wytworzonej z odnawialnych źródeł energii w instalacji odnawialnego źródła energii, sprzedanej w danym miesiącu, wyrażonej w złotych z dokładnością do jednego grosza za 1 MWh, z uwzględnieniem wskazania daty pierwszego wprowadzenia tej energii elektrycznej do sieci dystrybucyjnej lub sieci przesyłowej; 2) obliczenia wartości energii elektrycznej wytworzonej z odnawialnych źródeł energii w instalacji odnawialnego źródła energii sprzedanej w danym miesiącu:	Od roku 2027 w systemie aukcyjnym konieczne jest uwzględnienie kryteriów pozacenowych zgodnych z rozporządzeniem Net Zero Industry Act, co będzie wymagać głębokiej modyfikacji systemu aukcyjnego i dostosowania go do aktualnych wyzwań, o których także wspomniano w uwadze.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			będzie również kurs wymiany przyjęty na potrzeby wyceny. Jednocześnie zaproponowane ust. 9a – 9g w art. 93 mają umożliwić wytwórcy aktualizację zasad rozliczania prawa do pokrycia ujemnego salda poprzez wskazanie, w wartościach procentowych, jaka część ceny wynikającej z oferty aukcyjnej, będącej podstawą do pokrycia ujemnego salda, ma być wyrażona w złotych polskich a jaka w euro. W przypadku gdyby zgodnie z powyższą aktualizacją część lub całość ceny będącej podstawą rozliczenia ujemnego salda, miała być wyrażona w euro, każdorazowo przed wystąpieniem o pokrycie ujemnego salda (po zakończeniu danego miesiąca kalendarzowego), konieczne będzie dokonanie przeliczenia ostatecznej wartości na złote, przy zastosowaniu wzoru, zaproponowanego w art. 93 ust. 20 uOZE. Nakłady i koszty stanowiące podstawę ustalenia ceny maksymalnej są w znacznej mierze ponoszone w walucie obcej. Natomiast koszty związane z zabezpieczeniem ryzyka zmiany kursu walutowego oraz inne ryzyka związane z faktem, że pomoc operacyjna będzie wypłacana w polskiej walucie, zasadniczo nie były uwzględniane przy kalkulacji cen referencyjnych. W efekcie należy uznać, iż związanie poziomu wsparcia z kursem walutowym będzie stanowiło „urealnienie" ceny maksymalnej o zmiany kursu walutowego, którego celem będzie jedynie utrzymanie stopy zwrotu z inwestycji. Wymaga jednocześnie podkreślenia, iż proponowane zmiany w tym zakresie wzorowane są na istniejących już w porządku prawnym rozwiązaniach ujętych w ustawie z dnia 17 grudnia 2020 r. o	**a) w przypadku instalacji odnawialnego źródła energii, dla której złożono oświadczenie, o którym mowa w ust. 2a, w ujęciu godzinowym jako iloczyn ilości energii elektrycznej, o której mowa w pkt 1 i średniej ważonej wolumenem transakcji sesyjnych giełdowych ceny energii elektrycznej zawartych na rynku, na którym zawierane są transakcje sesyjne giełdowe z dostawą energii elektrycznej w dniu następnym i dwa dni po dniu zawarcia transakcji giełdowych sesyjnych - dla każdej godziny dostawy energii elektrycznej;** b) w przypadku pozostałych odnawialnych źródeł energii, w ujęciu dobowym, jako iloczyn ilości energii elektrycznej, o której mowa w pkt 1 i średniej dziennej ceny energii elektrycznej, stanowiącej średnią arytmetyczną obliczoną ze średnich ważonych wolumenem transakcji sesyjnych giełdowych cen energii elektrycznej we wszystkich godzinach dnia dostawy tej energii, zawartych na rynku, na którym są zawierane transakcje sesyjne giełdowe z dostawą energii elektrycznej w dniu następnym i dwa dni po dniu zawarcia transakcji sesyjnych giełdowych, - niezawierającej kwot podatku od towarów i usług, wyrażonej w złotych z dokładnością do jednego grosza za 1 MWh, obliczanej i publikowanej przez podmiot,	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			promowaniu wytwarzania energii elektrycznej w morskich farmach wiatrowych. **B/ Zmiana indeksu ceny rynkowej w ramach mechanizmu CfD z dobowego TGE_Base na godzinowy IRDn.** Zmiany w art. 93 ust. 2 uOZE zmierzają ku umożliwieniu rozliczania w ramach mechanizmu CfD – w ujęciu godzinowym, a nie wyłącznie dobowym. Innymi słowy, zgodnie z propozycją, obliczanie wartości energii elektrycznej wytworzonej z OZE w instalacji OZE sprzedanej w danym miesiącu ma odbywać się w ujęciu godzinowym jako iloczyn ilości energii elektrycznej objętej ofertą i średniej ważonej wolumenem transakcji sesyjnych giełdowych ceny energii elektrycznej zawartych na rynku, na którym zawierane są transakcje sesyjne giełdowe z dostawą energii elektrycznej w dniu następnym i dwa dni po dniu zawarcia transakcji giełdowych sesyjnych - dla każdej godziny dostawy energii elektrycznej. Wymaga wskazania, iż rozliczanie ujemnego salda poprzez odniesienie do średniej dziennej ceny energii elektrycznej, stanowiącej średnią arytmetyczną obliczoną ze średnich ważonych wolumenem transakcji sesyjnych giełdowych cen energii elektrycznej we wszystkich godzinach dnia dostawy tej energii, zniekształca sygnały rynkowe, na jakie zgodnie z pkt. 123 Wytycznych CEEAG oraz pkt. 123 i 124 Wytycznych EEAG, powinny być eksponowane instalacje OZE korzystające ze wsparcia operacyjnego w mechanizmie CfD i stanowi element zniechęcający zwłaszcza sektor PV do udziału w aukcjach OZE. Obecnie stosowanie indeksu TGE_Base wydaje się być całkowicie sztuczne.	o którym mowa w art. 64 ust. 1 pkt 1, zgodnie z przyjętymi przez ten podmiot zasadami” b) po ust. 2 dodaje się ust. 2a-2b w brzmieniu: „2a. Wytwórca może złożyć do operatora rozliczeń energii odnawialnej i Prezesa URE oświadczenie o preferowanym sposobie obliczenia wartości energii elektrycznej wytworzonej z odnawialnych źródeł energii w instalacji odnawialnego źródła energii na zasadach określonych w ust. 2 pkt 2 lit. a. 2b. Oświadczenie, o którym mowa w ust. 2a, składa się nie później niż 30 dni przed dniem złożenia wniosku o pokrycie ujemnego salda, o którym mowa w ust. 2 pkt 3, za dany miesiąc. c) po ust. 9 dodaje się ust. 9a – 9g w brzmieniu: „9a. Wytwórca może złożyć do operatora rozliczeń energii odnawialnej oświadczenie o preferowanym sposobie wypłaty kwoty przeznaczonej na pokrycie ujemnego salda, obliczonej zgodnie z ust. 2 pkt 3. 9b. W oświadczeniu, o którym mowa w ust. 9a, wytwórca wskazuje, w wartościach procentowych, jaka część ceny wynikającej z oferty, o której mowa w art. 79 ust. 3, a także ceny	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			W zaproponowanym przez nas rozwiązaniu cel regulacji będzie osiągany przez skuteczne wystawienie instalacji OZE na sygnały rynkowe - będą one ograniczały produkcję w godzinach, gdy na RDn będą ceny ujemne. Ograniczenie produkcji w takich godzinach przez źródła pogodozależne (zwłaszcza PV) będzie następowało poprzez rynkowe redysponowanie, a więc ograniczy to skalę konieczności odwoływania się przez PSE do nierynkowego redysponowania. Tym samym bardzo sformalizowany i skomplikowany mechanizm zaproponowany w art. 184p nie będzie potrzebny. **W związku z powyższym proponujemy z projektu nowelizacji UOZE wykreślić dodawany art. 184p (Art. 6 pkt.34 projektu ustawy).**	skorygowanej, o której mowa w art. 39 ust. 5 i 7, będącej podstawą do pokrycia ujemnego salda, ma być wyrażona w złotych za 1 MWh a jaka w euro za 1 MWh, przy czym suma wartości procentowych musi wynosić 100%. 9c. Oświadczenie, o którym mowa w ust. 9a, składa się nie później niż 30 dni przed dniem złożenia pierwszego wniosku o pokrycie ujemnego salda, o którym mowa w ust. 1 pkt 4. 9d. W przypadku gdy oświadczenie, o którym mowa w ust. 9a, nie spełnia warunków określonych w ust. 9b i 9c, wypłata kwoty przeznaczonej na pokrycie ujemnego salda następuje w całości w złotych. 9e. O złożeniu przez wytwórcę oświadczenia, o którym mowa w ust. 9a, operator rozliczeń energii odnawialnej informuje Prezesa URE w terminie 45 dni od dnia otrzymania tego oświadczenia. 9f. Przed upływem [7] lat od wprowadzenia do sieci po raz pierwszy energii elektrycznej wytworzonej w instalacji odnawialnego źródła energii, wytwórca może jednokrotnie złożyć oświadczenie o zmianie wartości procentowych określonych w oświadczeniu, o którym mowa w ust. 9a. Przepisy ust. 9a-9e stosuje się odpowiednio.	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				9g. Wartości określone w oświadczeniu, o którym mowa w ust. 9f, stosuje się od miesiąca następującego po miesiącu złożenia tego oświadczenia."; d) dodaje się ust. 20 w brzmieniu: „20. W przypadku gdy z oświadczenia, o którym mowa w ust. 9a lub 9f, wynika, iż część lub całość ceny wynikającej z oferty, o której mowa w art. 79 ust. 3, a także ceny skorygowanej, o której mowa w art. 39 ust. 5 i 7, jest wyrażona w euro, przeliczenie wartości wyrażonej w euro na złote, na potrzeby ustalenia wartości energii elektrycznej, o której mowa w ust. 1 pkt 1, następuje według następującego wzoru: $C_{OST_m} = (1 - U) \times C_{CB} + U \times \frac{C_{CB}}{K_{rozp}} \times K_{m-1}$, gdzie poszczególne symbole oznaczają: C_{OST_m} - przeliczoną cenę, wynikającą z oferty, o której mowa w art. 79 ust. 3, a także ceny skorygowanej, o której mowa w art. 39 ust. 5 i 7, będącą podstawą do złożenia w miesiącu m wniosku o pokrycia ujemnego salda, za miesiąc m-1, wyrażoną w zł/MWh, C_{CB} - cenę, wynikającą z oferty, o której mowa w art. 79 ust. 3, a także ceny skorygowanej, o	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				której mowa w art. 39 ust. 5 i 7, wyrażoną w zł/MWh, U - część ceny, która ma być wyrażona w euro, wskazana zgodnie z ust. 9b lub ust. 9f, wyrażona w %, K_{rozp} - kurs euro, ogłoszony w obwieszczeniu wydanym na podstawie art. 77 ust. 4a, K_{m-1} - średni kurs euro w miesiącu m-1, poprzedzającym złożenie wniosku o pokrycie ujemnego salda, obliczony jako średnia arytmetyczna dobowych kursów euro w miesiącu m-1 ogłaszanych przez Narodowy Bank Polski.”	
91.	Konfederacja Lewiatan	Art. 10 projektu ustawy (art. 1 pkt 10 ustawy o zmianie ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych, art. 6g ust. 1 ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych)	**Postulujemy usunięcie tego zapisu jak i wszystkich przepisów powiązanych z art. 6g dot. możliwości objęcia udziałów prosumenckich w elektrowniach wiatrowych.** Proponowane zobowiązanie inwestorów do przeznaczania co najmniej 10% mocy zainstalowanej ze wszystkich elektrowni wiatrowych na rzecz mieszkańców gmin celem uzyskania przez nich statusu prosumenta wirtualnego nie znajduje pełnego uzasadnienia ekonomicznego i społecznego. Inwestorzy już obecnie partycypują w gratyfikacji mieszkańców, np. poprzez płacenie podatków lokalnych oraz inne formy wsparcia. Zapisy dot. przeznaczenia co najmniej 10 % nie są jasne, co stwarza ryzyka na etapie rozwoju projektu i z dużym prawdopodobieństwem uniemożliwi jego finansowanie. Zaproponowane w przedmiotowym projekcie zmiany słusznie adresują szereg deficytów wcześniejszego rozwiązania, jednak liczne wymienione poniżej kwestie pozostają jego ułomnością, a	W ustawie z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2023 poz. 553 i z 2024 r. poz. 859) uchyla się art. 6g. Postulujemy wykreślenie z przedmiotowego projektu ustawy art. 4 pkt 5 – 6, art. 5 pkt 32 w zakresie dodawanego w art. 168 w pkt 15 tiret 2 oraz art. 10.	**Uwaga nieuwzględniona** Dotyczy lit.: a) Ze względu, o którym wspomniano w uwadze postawiono nałożyć na inwestora obowiązek zaoferowania energii. Obowiązek sprzedaży byłby nie do zaakceptowania zarówno przez inwestorów, jąk również i organy gminy. b) Wprowadzone rozwiązanie ma na celu przede wszystkim zachęcić gminy do korzystania z zielonej energii. c) Ustawa nie określa szczegółowych elementów umowy ani trybu jej zawierania, gdyż w opinii projektodawcy regulacje taki byłyby nadmiarowe. Ponieważ w przypadku różnych gmin/ inwestorów potrzeby w zakresie stosunku prawnego nawiązywanego z mieszkańcami gminy mogą się różnić,

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			także powstają kolejne. Widzimy wysokie ryzyko, iż mieszkańcy nie będą w stanie w pełni skorzystać z oferowanej możliwości uzyskania statusu prosumenta wirtualnego. Brak precyzyjnych wytycznych dotyczących wdrożenia tego rozwiązania, w tym sposobu jego funkcjonowania, rozliczeń i korzyści finansowych, może prowadzić do tego, że przepis ten stanie się martwym prawem, niewykorzystywanym w praktyce. **W efekcie, zamiast wspierać lokalne społeczności i akceptację dla technologii energetyki wiatrowej, nowe regulacje będą jedynie generować dodatkowe obciążenia finansowe, administracyjne i techniczne dla inwestorów, bez realnych korzyści dla mieszkańców.** Podmioty rozwijające dziś projekty lądowej energetyki wiatrowej dostrzegają oczekiwania społeczne i potrzebę budowania lokalnej akceptacji dla przedsięwzięć sektora energetycznego i nie tylko. Jednocześnie oceniamy negatywnie próbę utrzymania propozycji regulacji, która w naszej ocenie długoterminowo zaszkodzi realizacji inwestycji w energetykę wiatrową. <u>Wątpliwości w odniesieniu do rozwiązania przedstawionego w projekcie:</u> a. Możliwość niepodjęcia przez gminę działań mających na celu wszczęcie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego lub odmowa wyboru oferty otwiera poważne ryzyka dla całej inwestycji, które mogą uniemożliwić jej sfinansowanie. W szczególności nie powinno dochodzić do sytuacji, gdy brak działania strony trzeciej może skutkować odmową udzielenia koncesji na wytwarzanie energii elektrycznej przez już wybudowane elektrownie wiatrowe. b. Istotnym wyzwaniem dla bankowalności projektów byłoby również projektowane		najlepszym rozwiązaniem jest pozostawienie stronom maksymalnej swobody w zakresie działania w ramach mechanizmu. Ustawodawca zdecydował się wyłącznie na określenie elementów obowiązkowych umowy oraz minimalnych wymagań w zakresie trybu postępowania, gdyż w jego opinii taki poziom regulacji jest wystarczający do zafunkcjonowania mechanizmu i ochrony interesów stron. Lit. d – g są postulatami, które były adekwatne względem regulacji które zawierała nowelizacja ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych z 2023 r. Natomiast obecny projekt nowelizacji rozwiązuje kwestię wyboru reprezentanta (będzie nim inwestor), kwestię wydawania instrukcji i poleceń przez mieszkańców gminy (wyłączenie stosowania tych przepisów z ustawy o OZE), rozwiązuje kwestię niejasności w przedmiocie nabywania udziałów w mocy turbiny czy całej inwestycji (ten argument był powodem, dla którego projektodawca postanowił zmienić art. 6g ust. 1 ustawy o zmianie ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych).

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			ograniczenie przychodów z istotnej, nielimitowanej żadnym pułapem części działalności projektu ("co najmniej 10%") do poziomu określanego w trybie administracyjnym przez odwołania do projektowanego rozporządzenia oraz ceny referencyjnej projektów aukcyjnych. Zwracamy uwagę, że wartości te w okresie 15-letnim miałyby nie podlegać indeksacji, wobec zmiennych warunków otoczenia gospodarczego. Nie znajdujemy uzasadnienia dla arbitralnego wskazywania maksymalnej ceny za energię elektryczną, w ramach oferty sprzedaży energii w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego. Wytwórca powinien mieć możliwość złożenia oferty po cenie wynikającej z faktycznych uwarunkowań związanych z ekonomicznymi aspektami danej instalacji, które co do zasady będą bardziej konkurencyjne niż oferty największych sprzedawców energii. Wprowadzenie jednak zasady, że cena nie może przewyższać ceny referencyjnej właściwej dla instalacji o łącznej mocy zainstalowanej elektrycznej większej niż 1 MW, wykorzystujących do wytwarzania energii elektrycznej wyłącznie energię wiatru na lądzie powoduje w praktyce sztuczne zamrożenie rynku i cen energii elektrycznej nawet jeśli inwestor nie jest zainteresowany wytwarzaniem energii elektrycznej w ramach systemu aukcyjnego. Należy wskazać, że przedmiotowa cena referencyjna w rozporządzeniu z 2023 roku wynosi 324 zł/MWh i istotnie odbiega od rynkowych kosztów wytworzenia energii. Ponadto, ceny referencyjne w myśl ustawy o odnawialnych źródłach energii nie podlegają indeksacji, czyniąc to bardzo ryzykowną referencją dla inwestorów realizujących inwestycje w lądową energetykę wiatrową.		

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			c. Brak szczegółowych regulacji w jaki sposób inwestor ma zorganizować i przeprowadzić proces zawierania takich umów z mieszkańcami biorąc pod uwagę skalę i ich potencjalną liczbę. Nakład pracy związany z zawieraniem, a następnie również ewentualnym zmienianiem stosownych umów może być znaczny. Nie dostrzegamy w projekcie zabezpieczenia ogólnych ram omów, zatem istnieje ryzyko, że postanowienia umów w zakresie np. zmiany udziałów w łącznej mocy elektrowni przysługujących poszczególnym mieszkańcom gminy, terminu obowiązywania oraz zasad rozwiązania umowy mogłyby być zmieniane, co nie powinno mieć miejsca. d. Brak regulacji skutków niezawarcia umowy z przyczyn niezależnych od inwestora, wymóg wskazania „tytułu prawnego" przysługującego prosumentom do turbin wiatrowych nie jest do końca zrozumiały i nie wpisuje się w model, w którym prosumentom przysługuje jedynie pewien udział w generacji (a nie udział we własności samego urządzenia). e. Brak regulacji dotyczących sposobu wyłaniania reprezentantów, co może przełożyć się na trudne do rozwiązania konflikty w procesie zawierania umów, jak i w trakcie ich obowiązywania. f. Nadal niejasna i nieakceptowalna dla inwestora możliwość wydawania przez prosumentów instrukcji i poleceń co do prowadzenia działalności wytwórczej, co jest nie tylko niemożliwe do zastosowania, ale stanowiłoby zagrożenie bezpieczeństwa farmy wiatrowej. g. Brak jasnych regulacji dotyczących nabytego udziału, czy to w mocy turbiny czy całej instalacji. Ustawa odległościowa mówiąc o elektrowni wiatrowej mówi w istocie o poszczególnej turbinie wiatrowej. W		

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			konsekwencji proces „sprzedaży" mocy na rzecz prosumentów będzie musiał odbywać się w odniesieniu do każdej z turbin z osobna. Rozwiązanie to może być w praktyce niezwykle utrudnione i złożone. Nie jest przy tym jasne, czy w przypadku np. 10 turbin na terenie gminy każdy z mieszkańców, będzie mógł nabyć udział w każdej z 10 turbin czy tylko jednej z nich. Co więcej należy pamiętać, iż poszczególne turbiny nie posiadają odrębnych, niezależnych linii wyprowadzenia mocy do sieci, a opomiarowanie następuje na poziomie całej farmy wiatrowej. Tymczasem przepisy art. 6g ustawy odległościowej zostały skonstruowane w taki sposób, jakby możliwe było ustalenie kiedy i w jakiej ilości energia elektryczna z poszczególnych turbin jest wprowadzana do sieci. Niejasne jest, dlaczego energia wytworzona w celu realizacji obowiązku, o którym mowa w art. 6g ust. 1 oraz ust. 10a ustawy o inwestycjach miałaby zostać wyłączona spod możliwości rozliczania wykonania obowiązku w zakresie wytworzenia co najmniej 85% wolumenu deklarowanego w aukcji OZE. W proponowanym przepisie uznano za równoważne wytworzenie energii elektrycznej na potrzeby prosumentów wirtualnych z występowaniem siły wyższej, w wyniku której do wytworzenia energii nie doszło z przyczyn niezależnych od wytwórcy. Podejście to jest dodatkowym ryzykiem dla wytwórców i w związku z powyższym, należy umożliwić zaliczanie energii wytwarzanej na potrzeby społeczności lokalnych na poczet realizacji obowiązków wynikających z systemu aukcyjnego, który jest istotną formą zabezpieczenia bankowalności projektu.		
92.	Konfederacja Lewiatan	Art. 10 projektu ustawy (art. 1 pkt 10 ustawy o zmianie ustawy o inwe-	Postulujemy wydłużenie terminu do 30 dni.	"2. W terminie **30 dni** od dnia, w którym decyzja o pozwoleniu na użytkowanie elektrowni	**Uwaga nieuwzględniona**

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
		stycjach w zakresie elektrowni wiatrowych, art. 6g ust. 2 ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych)	Termin 15-dniowy jest bardzo krótki, natomiast konsekwencja niepoinformowania w terminie jest bardzo poważna: odmowa udzielenia koncesji.	wiatrowej stanowiącej przedmiot inwestycji stała się ostateczna, inwestor informuje wójta, burmistrza albo prezydenta miasta gminy, na terenie której jest zlokalizowana ta elektrownia wiatrowa, oraz wójta, burmistrza albo prezydenta miasta gminy pobliskiej, o: 1) uzyskaniu ostatecznej decyzji o pozwoleniu na użytkowanie; 2) maksymalnym poziomie łącznej mocy elektrowni możliwym do objęcia przez mieszkańców gminy w celu określonym w ust. 1, wyrażonym w kW; 3) prognozowanej rocznej ilości energii elektrycznej wytwarzanej przez elektrownię wiatrową stanowiącą przedmiot inwestycji, wyrażonej w kWh na kW; 4) wysokości wkładu partycypacyjnego, wyrażonej w zł na kW.	Z uwagi na długość procesu inwestycyjnego oraz podstawowy charakter informacji o których mowa w przepisie, termin 15 dni jest wystarczający z punktu widzenia przekazania informacji
93.	Urząd Ochrony Danych Osobowych	Art. 10 pkt 10 projektu ustawy (art. 1 pkt 10 ustawy o zmianie ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych, art. 6g ust. 8a ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych)	W dodawanym art. 6g ust. 8a (art. 10 ust. 10 projektu) określono jakie elementy „co najmniej" zawierać musi umowa między inwestorem a mieszkańcami gminy. Wśród tych elementów wskazano na „położenie oraz dane identyfikacyjne punktów poboru energii poszczególnych mieszkańców gminy". Należy podkreślić, że dane identyfikacyjne punktów poboru energii wraz z danymi o położeniu punktu poboru i danymi mieszkańca gminy pozwalają, choćby pośrednio, na identyfikację podmiotu danych. Ponadto, poprzez użycie zwrotu „co najmniej" istnieje ryzyko nadmiarowego przetwarzania danych, co prowadzi do naruszenia zasady minimalizacji danych. Z tych względów, w ocenie organu, projektowany		**Uwaga nieuwzględniona** Konstrukcja przepisów, w których określa się *essentialia negotii* umowy, określa elementy niezbędne do zafunkcjonowania danego mechanizmu. Praktyka ta jest powszechna w przepisach powszechnie obowiązujących. Stworzenie zamkniętego katalogu elementów umowy, mogłaby utrudnić stworzenie i zawarcie umowy. Projektodawca wyjaśnia również, że w przypadku omawianej umowy identyfikacja mieszkańca poprzez jego PPE,

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			przepis jest niejednoznaczny i wymaga doprecyzowania. Uwaga ta dotyczy również projektowanego ust. 8b pkt 2 – dane dotyczące lokalizacji oraz numerów identyfikacyjnych punktów poboru energii poszczególnych mieszkańców gminy mogą pośrednio prowadzić do identyfikacji osoby fizycznej. Jeśli natomiast cele wykonawców normy mają być realizowane z użyciem innych danych osobowych, takich jak np. imię i nazwisko, to taki cel oraz takie przetwarzanie powinny jednoznacznie wynikać z regulacji prawnej.		wskazany w tej umowie, nie stanowi problemy z perspektywy danych osobowych, gdyż taki mieszkaniec będzie stroną tej umowy, a dane te zostaną wskazane w komparycji tej umowy, co wynika z przepisów prawa cywilnego dotyczących umów.
94.	Federacja Przedsiębiorców Polskich	Art. 12 projektu ustawy	Proponowane zmiany w art. 12 ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych mają na celu wyłączenie wymogu zachowania minimalnej odległości wynikającej z art. 4 ust. 1 ww. ustawy dla budowy nowej instalacji w miejsce rozebranej elektrowni wiatrowej w dotychczasowej lokalizacji lub jednoczesnej wymiany wszystkich elementów technicznych elektrowni wiatrowej. Proponowana zmiana wyłącza ograniczenia odległościowe wyłącznie w przypadku, kiedy budynki znajdujące się w bliskiej odległości zostały zbudowane już po budowie samej elektrowni, na zasadach wprowadzonych art. 12 ustawy z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych oraz niektórych innych ustaw.	**art. 12 otrzymuje brzmienie:** „1. W przypadku elektrowni wiatrowych, niespełniających wymogów określonych w art. 4, dopuszcza się jedynie przeprowadzenie remontu oraz wykonywanie innych czynności niezbędnych do prawidłowego użytkowania elektrowni, z wyłączeniem działań prowadzących do zwiększenia jej oddziaływań na środowisko, z zastrzeżeniem ust. 3. 2. W przypadku budowy elektrowni wiatrowej w miejsce rozebranej elektrowni wiatrowej, odległość takiej nowej elektrowni wiatrowej od budynku mieszkalnego albo budynku o funkcji mieszanej jest równa lub większa od 500 metrów. Przy weryfikacji odległości wskazanej w zdaniu poprzednim pomija się budynki mieszkalne oraz budynki o funkcji mieszanej lokalizowane lub budowane na podstawie art. 12 ustawy z dnia 9 marca 2023 r. o	**Uwaga nieuwzględniona** Celem projektodawcy jest zliberalizowanie zasad dotyczących lokalizowania elektrowni wiatrowych. Cel ten jest realizowany w omawianym projekcie. Projekt wprowadza również zasadę wzajemności w kontekście buforu odległości elektrownia wiatrowa – zabudowa mieszkaniowa, co jest elementem niezbędnym w perspektywie repoweringu. Uwaga zostanie przeanalizowana przy kolejnych pracach legislacyjnych nad projektem ustawy dokonującym implementacji RED III.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				zmianie ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych oraz niektórych innych ustaw. 3. W przypadku jednoczesnej wymiany wszystkich elementów technicznych elektrowni wiatrowej, przepisu ust. 1 nie stosuje się, pod warunkiem, że odległość tej elektrowni od budynku mieszkalnego albo budynku o funkcji mieszanej jest równa lub większa od 500 metrów. Przy weryfikacji odległości wskazanej w zdaniu poprzednim pomija się budynki mieszkalne oraz budynki o funkcji mieszanej lokalizowane lub budowane na podstawie art. 12 ustawy z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych oraz niektórych innych ustaw. 4. W przypadkach określonych w ust. 1-3, minimalna odległość elektrowni wiatrowej określona w art. 4 nie jest brana pod uwagę przy wydawaniu decyzji administracyjnych, wymaganych do wykonywania czynności określonych w ust. 1-3.”.	
95.	Konfederacja Lewiatan	Art. 15 ust. 2 pkt 1a projektu ustawy	Propozycja dotyczy możliwości realizacji inwestycji w oparciu o MPZP uchwalone przed wejściem w życie ustawy odległościowej. Proponowana zmiana w art. 15 Projektu ma na celu doprecyzowanie regulacji zmierzających do umożliwienia realizacji inwestycji w oparciu o plany miejscowe (MPZP), które przewidywały możliwość realizacji inwestycji w zakresie budowy elektrowni wiatrowych w dniu wejścia w życie	W art. 15 ust. 2 Projektu proponuje się dodać ust. 1a w następującym brzmieniu: „1a. Lokalizacja elektrowni wiatrowej jest dopuszczalna, jeśli w granicach obszaru, na którym przewiduje się lokalizację elektrowni wiatrowej, mieści się okrąg opisany na obrysie wieży	**Uwaga nieuwzględniona** Podkreśla się, że analogiczny przepis funkcjonuje już w nowelizacji ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych z 2023 r. Obecny projekt jedynie dokonuje modyfikacji w przedmiocie zmiany minimalnej odległość (zmiana 700 m na 500 m).

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			ustawy odległościowej. Należy mieć na uwadze, iż MPZP przyjmowane przed wejściem w życie ustawy odległościowej nie mogły antycypować szczegółowych wymagań dotyczących treści planu w zakresie budowy elektrowni wiatrowych, które obecnie są sprecyzowane w tejże ustawie (wszak prawo nie może działać wstecz). Tymczasem, w stanie prawnym sprzed 16 lipca 2016r. (przed wejściem w życie ustawy odległościowej) poszczególne gminy przyjmowały odmienne metodologie opisywania obszarów dedykowanych rozwojowi elektrowni wiatrowych; w różny sposób wskazywano też ich lokalizacje, przykładowo: a) w niektórych MPZP wskazywano poszczególne turbiny wiatrowe wyłącznie „punktowo" (jako rzut pionowy wieży, bez obrysu wirnika wraz z łopatami), zakładając możliwość ich lokalizacji bez konieczności zmiany sposobu zagospodarowania gruntów znajdujących się pod wirnikiem wraz z łopatami; b) w niektórych MPZP wskazywano jedynie obszar, na których można lokalizować turbiny wiatrowe; c) w niektórych wskazywano turbiny „punktowo" wraz z obrysem wirnika wraz z łopatami. Każdy z powyższych sposobów określenia lokalizacji farm wiatrowych w MPZP był dopuszczalny w poprzednim stanie prawnym, a tak uchwalone MPZP w świetle art. 15 ust. 2 ustawy odległościowej zachowały moc. Jednocześnie w świetle art. 15 ust. 2 ustawy odległościowej oraz art. 15 Projektu niewątpliwą intencją ustawodawcy jest możliwość kontynuowania działań inwestycyjnych w oparciu o już obowiązujące MPZP. Rozwiązanie to jest o tyle racjonalne, iż przyjęcie innego podejścia doprowadziłoby do poważnej luki inwestycyjnej w sektorze energetyki wiatrowej.	elektrowni wiatrowej, niezależnie od sposobu przeznaczenia w planie miejscowym nieruchomości znajdującej się pod wirnikiem wraz z łopatami."	Uwagodawca słusznie zauważa, że jednym z celów projektodawcy jest możliwość rozmrożenia inwestycji wiatrowych. Jednak inwestycje te, jeśli chcą korzystać z preferencyjnych możliwości ich posadowienia, powinny spełniać pewne wymogi, które obecnie są standardem. Takie sytuacje i proces dostosowania, regulują przepisy przejściowe.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			Jeżeli jednak z treści projektowanego przepisu art. 15 Projektu wynika możliwość budowy farm wiatrowych w oparciu o istniejące MPZP (a jednocześnie art. 15 ustawy odległościowej jednoznacznie wynika utrzymanie ważności tych MPZP) to należy uznać, iż w każdym z trzech przypadków opisanych powyżej dopuszczalna powinna być lokalizacja turbin wiatrowych nawet w przypadkach, w których MPZP wskazywał jedynie obszar lokalizacji turbin albo „punktowo" określał miejsce posadowienia wież. Z tego względu proponuje się jednoznacznie przesądzić, iż w przypadkach opisanych w art. 15 Projektu lokalizacja elektrowni wiatrowej jest dopuszczalna, jeśli w granicach obszaru, na którym przewiduje się lokalizację elektrowni wiatrowej, mieści się okrąg opisany na obrysie wieży elektrowni wiatrowej.		
96.	Konfederacja Lewiatan	Art. 31 projektu ustawy	Zwracamy uwagę na konsekwencje proponowanego brzmienia przepisu, które będą różne dla wytwórców energii z biometanu i dla wytwórców w innych technologiach. Proponuje się zastosowanie zmienionych zasad związanych z obliczaniem kar i minimalnego wolumenu jedynie do instalacji, które wygrają aukcję po wejściu w życie przedmiotowej zmiany. Należy wskazać, że modele biznesowe w już rozstrzygniętych aukcjach były opracowywane w oparciu o dotychczas obowiązujące brzmienie ustawy, co powinno znaleźć odzwierciedlenie w projektowanych przepisach.	Art. 31. Do wytwórcy, którego oferta wygrała aukcję przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy~~, który nie rozpoczął sprzedaży energii z odnawialnych źródeł energii przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy,~~ stosuje się art. 168 pkt 15 ustawy zmienianej w art. 6, w brzmieniu **dotychczasowym** ~~**nadanym niniejszą ustawą**~~.	**Uwaga nieuwzględniona** Mając na względzie złożoność zagadnień poruszonych w uwadze, projektodawca podkreśla, że przyjęte rozwiązanie jest zdecydowanie korzystniejsze dla adresatów przepisów. Dotyczy to w szczególności wytwórców energii z biogazu z uwagi na wyłączenie aukcji dla takich instalacji.
97.	Urząd Regulacji Energetyki	Art. 36 projektu ustawy	Proponuje się stosowanie przepisów w nowym brzmieniu.		**Uwaga nieuwzględniona** W ocenie projektodawcy zastosowanie przepisów w nowym brzmieniu mógłby budzić wątpliwości ze względu na prawa podmiotów, które uczestniczyły w

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
					mechanizmie wsparcia przed wejściem w życie projektowanych przepisów, gdy termin rozpatrywania był krótszy.
98.	Urząd Regulacji Energetyki	Przepisy przejściowe projektu ustawy	Przyjęcie ww. propozycji zmian art. 7 [ustawy Prawo energetyczne] w zakresie przyłączeń do sieci niezbędne będzie dodanie do ustawy zmieniającej przepisu przejściowego (zob. pismo Prezesa URE z dnia 13 lutego 2024 r. znak: DPR.023.7.2024.JK).	„X. 1. W sprawach spornych dotyczących odmowy zawarcia umowy o przyłączenie do sieci instalacji odnawialnego źródła energii wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy wnioskodawcy, o których mowa w art. 8 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, mogą w terminie 60 dni od dnia wejścia w życie ustawy złożyć do właściwego przedsiębiorstwa energetycznego zajmującego się przesyłaniem lub dystrybucją energii elektrycznej oświadczenie, o którym mowa w art. 7 ust. 3ba ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niemniejszą ustawą. 2. W przypadku złożenia oświadczenia, o którym mowa w ust. 1, przedsiębiorstwo energetyczne, o którym mowa w tym przepisie, weryfikuje techniczne oraz ekonomiczne warunki przyłączenia, biorąc pod uwagę wpływ takiej instalacji na sieć elektroenergetyczną z uwzględnieniem oświadczenia, o którym mowa w art. 7 ust. 3ba ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, w terminie 60 dni od dnia wpływu oświadczenia, o którym mowa w ust. 1, oraz informują składającego oświadczenie o szczegółowych zasadach stosowania ograniczeń w	**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga poza zakresem przedmiotowym projektu.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				poszczególnych okresach doby i roku mocy wprowadzanej do sieci elektroenergetycznej, które będą podstawą wydania warunków przyłączenia. Jeżeli podmiot składający oświadczenie wyrazi zgodę na przyłączenie na tych zasadach w terminie 30 dni od dnia otrzymania informacji, przedsiębiorstwo to wydaje warunki przyłączenia. 3. O czynnościach, o których mowa w ust. 1 i 2, podmiot składający oświadczenie informuje Prezesa URE. Na czas dokonywania tych czynności, postępowanie sporne, o którym mowa w ust. 1, ulega zawieszeniu z mocy prawa. Postanowienia w sprawie zawieszenia nie wydaje się. W przypadku, gdy podmiot składający oświadczenie nie wyrazi zgody na przyłączenie na zaproponowanych zasadach, o którym mowa w ust. 2, informuje o tym fakcie właściwe przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się przesyłaniem lub dystrybucją energii elektrycznej oraz Prezesa URZĄD REGULACJI ENERGETYKI. Postępowanie sporne, o którym mowa w ust. 1, podejmuje się.”.	